Digitized by Google

I. C. 6.

MENTEM ALIT ET EXCOLIT

K.K. HOFBIBLIOTHEK
ÖSTERR. NATIONALBIBLIOTHEK

1.C.6

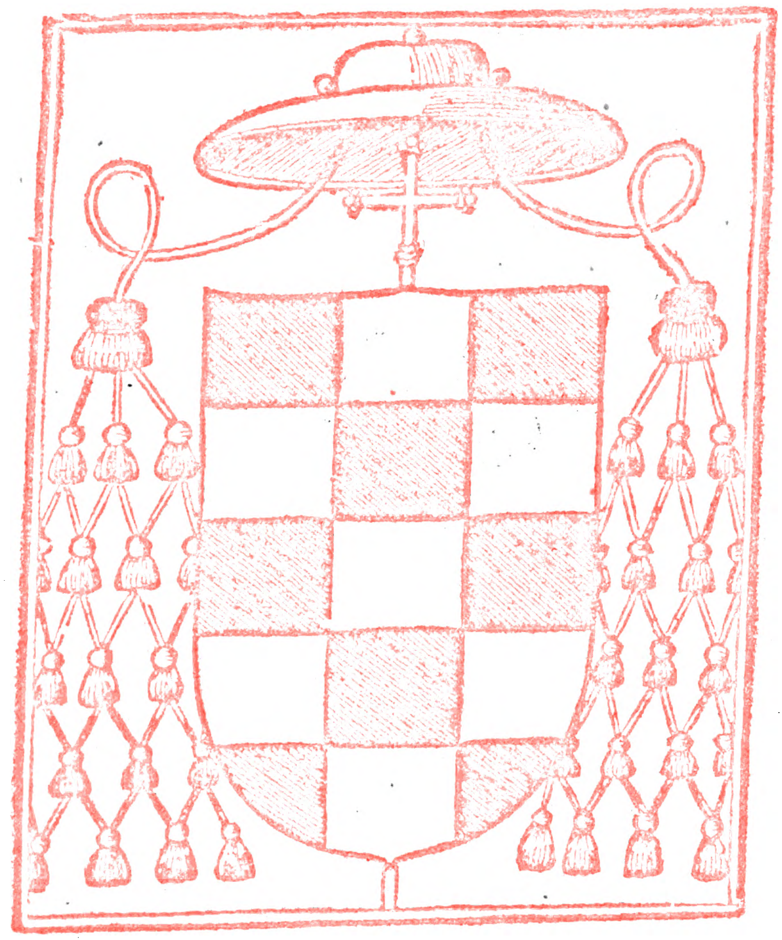
Digitized by Google

Digitized by Google

ÖNB
+Z119507307
Digitized by Google

Digitized by Google

Haec tibi pentadecas tetragonon reſpicit illud
Hoſpitium petri ⁊ pauli ter quinqꝫ dierum.
Namqꝫ inſtrumētum vetus hebdoas innuit: octo
Lex noua ſignatur. ter quinqꝫ receptat vtrunqꝫ.

Secūda pars Veteris teſtamenti Hebraico Grecoqꝫ idiomate nunc primum impreſſa: adiuncta vtriqꝫ ſua latina interpretatione.

BIBLIOTHECA PALAT. VINDOBONENSIS.

Digitized by Google

Ad ſanctiſſimum ac clemētiſſimum dominum

noſtrum. D. Leonem Decimum diuina prouidentia Pontificem Maximum Reuerendiſſimi in Chriſto patris ac dñi. D. F. Franciſci Simenii de Ciſneros Sacroſanctæ Romanæ eccleſiæ tituli. S. Balbinæ Preſbyteri Cardinalis Hiſpaniæ Archiepiſcopiq; Toletani ac regnorum Caſtellæ Archicancellarii &c. In libros veteris ac noui teſtamēti multiplici lingua impreſſos.

Prologus.

Multa ſunt beatiſſime Pater: quæ ad excudendas impreſſoriis formis originales ſacræ ſcripturæ linguas nos incitarūt. Atq; hæc imprimis. Q̃ cum vniuſcuiuſq; idiomatis ſuæ ſint verborum proprietates: quarum totam vim non poſſit quamtumlibet abſoluta traductio prorſus exprimere: tum id maxime in ea lingua accidit: per quam os domini locutum eſt. Cuius littera q̄uis ex ſe mortua ſit & velut caro: quæ non prodeſt quicq̄ (Nam ſpiritus eſt qui viuificat) quia tamen Chriſtus verborum figuris velatus intra eius vterum manet incluſus: nō dubium: quin tam admiranda ſit fœcunditate repleta: tam exuberāti myſteriorū copia cumulata: vt cum plena ſemper ſit & redundās: flumina de ventre eius fluāt aquæ viuæ: vnde hi quibus datum eſt reuelata facie gloriā dñi ſpeculari: vt in eādem imaginē trāſformentur: poſſint aſſidue haurire mira diuinitatis eius arcana. Quippe cum nulla dictio nulla litterarum connexio eſſe poſſit: ex qua non emergant & veluti pullulent reconditiſſimi cœleſtis ſapientiæ ſenſus. Ex quibus cum non poſſit eruditiſſimus quiſq; interpres niſi vnicum explicare: neceſſe eſt vt poſt interpretationē maneat adhuc ſcriptura grauida: variiſq; ac ſublimibus intelligentiis plena: quæ nequeant aliunde q̄ ex ipſo archetypæ linguæ fonte cognoſci. Accedit: ꝙ vbicūq; latinorum codicum varietas eſt: aut deprauatæ lectionis ſuſpitio (id quod librariorū imperitia ſimul & negligentia frequentiſſime accidere videmus) ad primam ſcripturæ originem recurrēdum eſt: ſicut beatus Hieronymus & Auguſtinus ac cæteri eccleſiaſtici tractatores admonent: ita vt librorū Veteris teſtamēti ſynceritas ex Hebraica veritate: Noui autem ex Græcis exemplaribus examinetur. Vt ipſa igitur originalia in promptu haberet quicūq; diuinarū litterarū ſtudioſus: poſſetq; non ſolis riuulis eſſe contētus: ſed ex ipſo fonte ſalientis aquæ in vitam æternā ſitim pectoris extinguere: iuſſimus archetypas ſacræ ſcripturæ linguas cum adiunctis variarū linguarū tranſlationibus impreſſioni mādari Sanctitatis tuæ nomini dedicādas. Atq; imprimis Nouū teſtamentum Græco Latinoq; ſermone excudendum curauimus ſimul cum Lexico Græcarum omnium dictionum: quæ poſſunt in eo legentibus occurrere: vt his quoq; qui nō integram linguæ cognitionem adepti ſunt pro viribus conſuleremus. Deinde vero anteq̄ Vetus teſtamentum aggrederemur: Dictionarium præmiſimus Hebraicorum Chaldaicorumq; totius veteris inſtrumēti vocabulorū. Vbi non tantū multiplex ſignificatio cuiuſq; dictionis exprimitur: ſed (quod ſtudioſis vtiliſſimū fore credimus) locus ſcripturæ in cuiuſq; ſignificati teſtimoniū citatur. Rurſus: cum nō ſolus litteræ occidentis cortex ſed introrſus latitans ſpiritus viuificātis nucleus maxime ſit a ſtudioſo diuinæ ſcripturæ requirendus: atq; huius præcipua pars ex propriorū nominū interpretatione depēdeat: quorū ab æterno præuiſa impoſitio incredibilē opē affert ad propalādos ſpirituales abſtruſoſq; ſenſus & detegēda arcana myſteria: quæ ſub ipſo litteralis textus vmbraculo ſpiritus ſanctus velauit. Idcirco interpretationes propriorū nominum a viris linguarū peritia præcellētibus maxima diligētia iuſſimus elucubrari: & ſecūdum Alphabeticā ſeriē dipoſitas Dictionario adiungi. Quibus ſuccedit legendorū Hebræorū characterū inſtructio & eiuſdē idiomatis Grāmatica ex pluribus receptæ fidei Hebræis autoribus collecta & ad latini artificii normā reducta. Quibus omnibus veluti ꝓ præludio ita peractis: ad excuſſionem diuerſarum veteris teſtamēti linguarum nos conuertimus: adiicientes etiam ſingulis earum ſuam latinam tranſlationē. Qua in re id aperte Beatitudini tuæ teſtari poſſumus Pater ſanctiſſime: maximam laboris noſtri partē in eo præcipue fuiſſe verſatā: vt & virorū in linguarum cognitione eminentiſſimorum opera vteremur: & caſtigatiſſima omni ex parte vetuſtiſſimaq; exemplaria pro archetypis haberemus: quorū quidē tā Hebræorū q̄ Græcorū ac latinorū multiplicē copiā variis ex locis nō ſine ſummo labore conquiſiuimus. Atq; ex ipſis quidē Græca Sanctitati tuæ debemus: qui ex iſta apoſtolica Bibliotheca antiquiſſimos tum Veteris tum Noui teſtamēti codices perq̄ humane ad nos miſiſti: qui nobis in hoc negocio maximo fuerunt adiumento. Conſumata itaq; excuſſione Noui teſtamenti Græce Latineq; impreſſi cum ſuo Lexico. Impreſſo etiā Hebraico Chaldaicoq; dictionario: cui adiuncta eſt Grammatica cum nominum propriorum interpretationibus. Abſolutis præterea annotationibꝰ differentiarum Veteris teſtamenti: quas cum Nicolaus de Lyra non omnino abſolutas edidiſſet: eas nos per viros linguarum peritiſſimos multis in locis addi fecimus. Tādem diuino auxilio Vetus teſtamentum multiplici lingua excudi fecimus. Quæ omnia nūc ad Sanctitatē tuam mittimus. Nā cui potius vniuerſæ vigiliæ noſtræ dicandæ ſunt: q̄ Apoſtolicæ iſti ſedi: cui omnia debemus? Aut quis libētius ſacros Chriſtianæ religionis libros ſuſcipere & amplecti debet: q̄ ſacer Chriſti vicarius? Accipiat igitur Sanctitas tua læta fronte munuſculum: quod in domini gazophylatium offerimus: vt incipiant diuinarum litterarum ſtudia hactenus intermortua nunc tandem reuiuiſcere. Obſecramus autē Beatitudinē tuam enixiſſime: vt libros hoſce: qui nunc ſe ſactis iſtis veſtigiis ſupplices aduoluūt: examines: & ad ſeueriſſimi iuditii tui cēſuram reuoces: vt ſi Chriſtianæ reip. vtiles fore videbuntur: editionis beneficium a Sanctitate tua recipiant. Nā eos nos hucuſq; continuimus: ſacrum iſtū Apoſtolici faſtigii oraculum conſulturi. Sed iam hæc ad Beatitudinem tuam ſatis. Nūc ad inſtruendum de operis artificio lectorem conuertimus.

Digitized by Google

Prologus.

Ad lectorem. De his que ad lectionem Veteris teſtamenti diuerſis linguis nunc primum impreſſi: ſunt prænotanda.

Vt intelligas ſtudioſe Lector modū & ordinem: quē in hac veteris teſtamēti impreſſione ſeruauimꝰ: ac inde poſſis hoc libro facile vti: nōnullorum te admonitū prius eſſe oportet. Imprimis igitur id eſt præmittendū: ꝙ cū Vetus teſtamentū a ſacris doctoribus trifariā diuidatur: hoc eſt in legē: quā Pentateuchum appellant: & in libros deinde Agiographos: ac demum in eos qui dicūtur Prophetales: in his oībus nō eſt idē numerus linguarū. Sed Pētateuchus quidē triplicē linguam habet: Hebraicā videlicet Chaldaicā & Græcā: quas imprimēdas iuſſimus cū aliis tribus latinis interpretationibus iuxta correſpondentibus: ita vt Hebraicæ veritati reſpōdeat latina beati Hieronymi trāſlatio: Chaldaicæ vero alia latina fere de verbo ad verbū a viris eius linguæ peritiſſimis elaborata: Græcæ aūt ſeptuaginta interpretum editioni interlinearis latina traductio. Agiographi deinde libri ſimul & Prophetales duplici lingua excuduntur: hoc eſt Hebræa & Græca cū aliis duabus latinis trāſlationibus illis correſpondentibus. Nā Chaldaica in cæteris libris præterq̃ in Pētateucho corrupta eſt aliquibꝰ in locis: & fabulis meriſq; Thalmudiſtarū nugis cōſperſa: indigna prorſus quæ ſacris codicibus inſeratur. Verum quia quibuſdam in locis vbi integra eſt littera & incorrupta: mirū in modum fauet Chriſtianæ religioni. Idcirco reliquos libros totius Veteris teſtamēti e Chaldaica lingua in latinā verti fecimus: & diligētiſſime cū ſua latina traductione cōſcriptos in publica Cōplutenſis noſtræ Vniuerſitatis Bibliotheca reponi. At vero libri extra canonē: quos Eccleſia potius ad ædificationē populi: q̃ ad autoritatē eccleſiaſticorum dogmatū confirmandā recipit: Græcā tm̄ habēt ſcripturā ſed cū duplici latina interpretatione: altera beati Hieronymi: altera interlineari de verbo ad verbū: eo modo quo in cæteris. Hæc autem de numero linguarum huius libri oportuit in vniuerſum prælibaſſe. Nunc de modo quo linguas in libro ipſo diſpoſuimus: breuibus agendum eſt. Primum itaq; aperto codice duæ ſe tibi chartarum facies hinc & inde offerent: quarum vnaquæq; tres columnas habet. Ex quibus ea quæ ad marginem exteriorem ſita eſt: Hebraicā cōtinet veritatē. Quæ vero interiori margini adhæret. Græca eſt ſeptuaginta interpretū editio: cui ſuperponitur latina interlinearis traductio de verbo ad verbum. Mediā aūt inter has latinā beati Hieronymi trāſlationē velut inter Synagogā & Oriētalē Eccleſiam poſuimus: tanq̃ duos hinc & inde latrones medium autē Ieſum hoc eſt Romanā ſiue latinā Eccleſiā collocātes. Hæc em̄ ſola ſupra firmā petrā ædificata (reliquis a recta Scripturæ intelligētia qn̄q; deuiantibus) immobilis ſemper in veritate permanſit. Diſponuntur vero colūnæ ipſæ hoc modo: vt ſingulis lineis Hebraicis correſpondeant binæ lineæ latinæ e regione: hoc tamē ſemper obſeruato: vt omnes colūnæ tam in principio q̃ in fine cōſentiant: niſi vbi loci anguſtia nō patitur: quod rariſſime deprehēdes.

Deinde quia inſtitutū noſtrum eſt: nō ſolū his cōſulere: qui abſolutā linguarum peritiā ſunt aſſecuti: ſed his etiam opem ferre qui parum in eis profecerunt: vtriſq; enim debitores ſumus: neminēq; eſſe cupimus: quē peregrinorū idiomatum difficultas abſterreat a diuinorum librorum penetralibus adeūdis. Idcirco vt Hebraicas dictiones facile poſſit quicūq; diſtinguere: & ſuā latinā interpretationē cuiq; aſſignare: inter ſingulas dictiones Hebraicas ſuperponuntur minutæ litterulæ latinæ Alphabetico ordine procedētes: quibus cōſimiles aliæ in latina proxima colūna correſpōdent: vt per ſimilitudinem litterulæ cognoſcatur: quæ dictio latina ad quā Hebraicā ſit referenda. Quādo vero interpres per circūlocutionem pluribus dictionibus vnicam interpretatur: aut e diuerſo vnica dictione plures amplectitur: tunc vnica litterula toti circūlocutioni vel etiā cōpendio deſeruiet. Ex his præterea litterulis nōnullas reperies: quibus tenue punctū ſubſcribitur hoc modo. Quod quidē punctū deſignat: vel dictionē Hebraicā ſubiacentem multiplicē eſſe & æquiuocā: ac proinde reconditum aliquod ſecretæ intelligētiæ myſteriū claudere: quod poſſit facile cōſulto Dictionario a perſpicacibus mentibus inueſtigari: vel denotat ſaltē: ipſam eius ſignificationē in latina colūna poſitā potius tranſlatitiam eſſe & ſoli ſenſui ſubſeruientem: q̃ propriam omnino & litteralē. Rurſus quia inuenire primitiua ſiue radices dictionum Hebraicarum & Chaldaicarum a prima origine deuiantium res eſt perquā neceſſaria ad reperiēda in Dictionario vocabula: ſed tātæ difficultatis: vt homines eius linguæ peritiſſimi frequēter in ea titubent: ac nonnunq̃ etiā labantur: artificium excogitauimus q̃ vtiliſſimum: quo poſſit quiſpiam vel primis dūtaxat Hebraicis rudimentis imbutus radicē cuiuſq; dictionis in promptu habere: vt iam his adminiculis adiuti: Hebræorum (vt ait beatus Hieronymus) nauſeam & ructum faſtidiētes: præceptores eorum conſulere nō egeamus. Aduertendū itaq; eſt: ꝙ cū dictioni Hebraicæ ſiue Chaldaicæ correſpondet alia in margine (quod dignoſces ex ſimili litterula vtriq; dictioni impoſita) Tūc dictio ipſa ſicut eſt in margine notata: quærēda eſt in vocabulario. Illæ em̄ ſunt primæ litteræ ſubſtantiales primitiui. Reliquæ vero dictiones Hebraici textus: quibꝰ nulla dictio primitiua reſpōdet in margine: ex primis earum tribus aut quādoq; etiā ſolis duabus litteris ſunt in dictionario requirendæ. Preterq̃ vbi preceſſerit aliqua ex his quinq; litteris beth: he: caph: lamed: mem: quocunq; apice ſubiecto: dūmodo ſit apice deſuper notata hoc modo. בְּ הַ כְּ לְ מִ Tunc enim talis littera pro articulo ſeu præpoſitione ſumitur: ac proinde cum non ſit littera ſubſtantialis auferenda eſt: & proximæ tres vel quandoq; etiā ſolæ duæ litteræ ſequentes erunt primæ litteræ primitiui: ex quibus dictio ipſa in vocabulario reperietur. Quod eodē modo intelligendū eſt de ו vau littera etiam ſi nunq̃ tali ſigno notetur. Vbicunq; em̄ alicui dictioni præponitur: ſemper pro coniunctione copulatiua vſurpatur: quare tollere eā oportebit. Atq; hæc quidē ſuccincte dicta ſunt: vt legentibus Hebraicam litterā ſtatim abſq; arte ſeu conſideratione vlla pateat dictionis primitiuum. Quod ſi curioſus lector non ſolo vſu contentus artē reperiendarū radicum noſſe deſiderat: legat vltimum capitulū noſtræ Hebraicæ Gramaticæ in fine Hebraici dictionarii: quod tamen vt abſq; librorum reuolutione facile occurreret: in principio Pētateuchi duximus apponendū. Illud eſt etiā conſiderandū: ꝙ in hebraicis characteribꝰ ſciēter omiſimus apices illos:

quibus nunc vtũtur Hebræi pro accentibus. Nam hi cum ad nullã vel ſignificati vel pronunciationis differentiam pertineant: ſed ad ſolã cantus ipſorũ modulationẽ: merito a veteribus Hebræis reiecti ſunt: quos in hoc imitari maluimus. Verũ ne locus accẽtus cuiuſqꝫ dictionis ignoraretur: hoc modo prouidimus: vt quoniã dictiones Hebraicæ vt plurimũ in vltima habẽt accentũ: oẽs huiuſmodi dictiones nullo prorſus apice notarẽtur: reliquæ vero nõ habentes accentũ in vltima (quæ rariſſime occurrunt) ſuper ſyllabam vbi prædominatur accentus: apice ſignarentur hoc modo אָרֶץ. Cæterum in diſtinctione clauſularum colo etiã vtuntur Hebræi & cõmate: ſed ita: vt colum ſit duplex punctum: ſicut cõma apud latinos: hoc modo: Cõma vero tale ſignũ‸ Quod autẽ ad Græcam ſcripturã attinet: illud te nõ latere volumus: nõ vulgaria ſeu temere oblatą exẽplaria fuiſſe huic noſtræ impreſſioni archetypa: ſed vetuſtiſſima ſimul & emẽdatiſſima: quæ ſanctiſſim⁹ Dñs noſter Leo Decimus Pontifex maximus cæptis noſtris aſpirans ex ipſa apoſtolica Bibliotheca ad nos miſit: tantæ integritatis: vt niſi eis plena fides adhibeatur: reliqui nulli eſſe videantur: quibus merito ſit adhibenda. Quibus etiã adiũximus alia nõ pauca: quorum partẽ ex Beſſarionis caſtigatiſſimo codice ſumma diligentia tranſcriptã Illuſtris Venetorũ Senatus ad nos miſit: partẽ ipſi magnis laboribus & expẽſis vndiqꝫ cõquiſiuimus: vt copia emendatorũ codicũ abunde ſupereſſet. Latinã itidẽ beati Hieronymi tranſlationẽ cõtulimus cũ q̃plurimis exẽplaribus venerãdæ vetuſtatis: ſed his maxime: quæ in publica Cõpluteñ noſtræ vniuerſitatis Bibliotheca reconduntur: quæ ſupra octingẽteſimũ abhinc annũ litteris Gotthicis conſcripta: ea ſunt ſynceritate: vt nec apicis lapſus poſſit in eis deprehendi. Aliqua tamen nomina propria vitio ſcriptorũ aliter ſcripta q̃ in originalibus vtriuſqꝫ teſtamẽti habentur: intacta dimiſimus: atqꝫ id quidem cõſulto. Nã ſi nũc in eis litterã aliquã mutaſſemus: nequaq̃ poſſent reperiri in tractatu interpretationũ: quẽ iuxta vulgatã horũ nominum ſcripturã alphabetico ordine pridẽ cõfeceramus. Adnotauimus tamẽ in ipſis interpretationib⁹ eadẽ nomina propria nõ ſolũ ponẽtes ea ſicut cõmuniter ſcribũtur: ſed etiã prout habẽtur ad litterã in ſuis originalibus. Demũ in libro pſalmorum illud eſt admonendũ: cõmunẽ tranſlationem latinam: qua vtimur: poſitam eſſe pro interlineari ſupra græcam ſeptuaginta interpretum editionem: quia ei de verbo ad verbum fere correſpõdet. Eã autem quã beatus Hieronymus iuxta hebraicã trãſtulit veritatem in medio duarum columnarum fuiſſe locatam. Vale.

Incipit Prologus beati Hieronymi presbyteri in librum Ioſue.

Andẽ finito Pentateucho Moyſi velut grandi fœnore liberati ad Ieſum filiũ naue manũ mittimus quem Hebræi Ioſue bẽnun id eſt Ioſue filium nun vocant: & ad Iudicum librum quem Sophtim appellant: ad Ruth quoqꝫ & Heſter quos iiſdem nominibus efferunt. Monemuſqꝫ lectorem vt ſiluam hebraicorum nominũ & diſtinctiones per mẽbra diuiſas diligẽs ſcriptura cõſeruet: ne & noſter labor & illius ſtudiũ pereat. Et vt imprimis (quod ſepe teſtatus ſum) ſciat me nõ in reprehẽſionem veterũ noua cudere: ſicut amici mei criminãtur: ſed pro virili portione offerre linguæ meæ hominibus: quos tamen noſtra delectãt: vt pro Græcorũ hexaplis: quæ & ſumptu & labore maximo indigent: editionem noſtram habeant. Et ſicubi in antiquorũ voluminũ lectione dubitarint: hæc illis conferentes inueniant quod requirũt. Maxime cũ apud latinos tot ſint exẽplaria: quot codices: & vnuſquiſqꝫ ꝑ arbitrio ſuo vel addiderit vel ſubtraxerit quod ei viſum eſt: & vtiqꝫ non poſſit verum eſſe quod diſſonat. Vnde ceſſet arcuato vulnere contra nos inſurgere ſcorpius: & ſanctũ opus venenata carpere lingua deſiſtat: vel ſuſcipiens ſi placet: vel contemnẽs ſi diſplicet. Memineritqꝫ illorũ verſuũ. Os tuum abundauit malitia: & lingua tua cõcinnabat dolos. Sedẽs aduerſus fratrẽ tuũ loquebaris: & aduerſus filium matris tuæ ponebas ſcandalum. Hæc feciſti: & tacui. Exiſtimaſti inique ꝙ ero tui ſimilis. Arguã te & ſtatuam illa contra faciem tuam. Quæ enim audientis vel legentis vtilitas eſt: nos laborãdo ſudare: & alios detrahẽdo laborare: dolere iudæos ꝙ calũniandi eis & irridendi chriſtianos ſit ablata occaſio: & eccleſiæ homines id deſpicere immo lacerare: vnde aduerſarii torqueãtur? Quod ſi vetus eis tantũ interpretatio placet: quæ & mihi nõ diſplicet: & nil extra recipiẽdum putant: cur ea quæ ſub aſteriſcis & obelis vel addita ſunt vel amputata legunt & negligunt? Quare Danielem iuxta Theodotionis traditionẽ Eccleſiæ ſuſceperũt? Cur Originẽ mirantur & Euſebium Pamphili: cunctas editiones ſimiliter differentes? Aut quæ fuit ſtulticia: poſtq̃ vera dixerint: ꝓferre quæ falſa ſunt? Vnde autẽ in nouo teſtamẽto probare poterunt aſſumpta teſtimonia: quæ in libris veteribus nõ habẽtur? Hæc dicimus: ne oĩno calumniãtibus tacere videamur. Cæterum poſt ſanctæ Paulæ dormitionẽ: cuius vita virtutis exemplum eſt: & hos libros quos Euſtochio virgini Chriſti negare non potui: decreuimus dũ ſpiritus hos regit artus: prophetarũ explanationi incũbere: & omiſſum iam diu opus quaſi quodã poſtliminio repetere: præſertim cũ & admirabilis ſanctuſqꝫ vir Pammachius hoc idem litteris flagitet: & nos ad patriam feſtinantes mortiferos ſyrenarum cantus ſurda debeamus aure tranſire.

Explicit Prologus.

Incipit Argumentum.

Eſus filius naue: typum dñi nõ ſolũ in geſtis verũetiam in nomine gerẽs: trãſit iordanem: hoſtiũ regna ſubuertit: diuidit terrã victori populo: & per ſingulas vrbes: viculos: montes: flumina: torrentes atqꝫ confinia eccleſiæ cœleſtiſqꝫ Hieruſalẽ ſpiritalia regna deſcribit.

Explicit Argumentum.

Digitized by Google

IOSVE.
ΙΗΣΟΥΕ.

Et factũ eſt poſt mortẽ moy
A Αἰ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν μωυ-
ſi ſerui dñi: ꝛ locut⁹ eſt dñs
σῆ δούλου κυρίου, καὶ εἶπε κύριος τῷ
iosue filio num miniſtro moyſi
ἰησοῦ υἱῷ ναυῆ τῷ ὑπουργῷ μωυσῆ
dicẽs: moyſes ſeruus meus mortu⁹ eſt: nunc igr̃ ſur
λέγων, μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκεν, νῦν οὖν ἀνα-
gẽs tranſi iordanẽ tu ꝛ oĩs pp̃ls hic in
στὰς διάβηθι τὸν ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν
Deut. 11. c. terrã: q̃ ego do eis. oĩs locus ad quẽ ãbulauerit
γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς. πᾶς ὁ τόπος ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῆτε
veſtigia pedũ vr̃oꝝ: vobis dabo eũ: ſicut lo
ἴχνη τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἴ-
cut⁹ ſum moyſi. deſertũ ꝛ antilibanũ vſq; ad
ρηκα τῷ μωυσῆ. τὴν ἔρημον καὶ τὸν ἀντιλίβανον ἕως τοῦ
fluuiũ magnũ fluuiũ euphratẽ: oẽm trã
ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ εὐφράτου, πᾶσαν γῆν
etheoꝝ ꝛ vſq; ad mare magnũ: a ſolis oc
χετταίων καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, ἀφ' ἡλίου δυ-
caſu erũt termini vr̃i. nõ reſiſtet hõ co-
σμῶν ἔσαι τὰ ὅρια ὑμῶν. οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κα-
ram vobis cũctis dieb⁹ vite tue. ꝛ
τενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ
ſicut fui cum moyſe: ita ero ꝛ tecum:
ὥσπερ ἤμην μετὰ μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ,
Infra. 3. b. Heb. 13. a. ꝛ nõ derelinquã te: neq; deſpiciam te: cõfortare ꝛ
καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω σε, οὐδὲ ὑπερόψομαί σε, ἴσχυε καὶ
eſto rubuſtus. tu enĩ diuides pp̃lo huic terrã:
B ἀνδρίζου. σὺ γὰρ ἀποδιελεῖς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν,
quã iuraui p̃tribus eoꝝ vt traderẽ eis. cõfortare
ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. ἴσχυε
Infra eo. igit̃ ꝛ eſto robuſtus: vt cuſtodias ꝛ facias ſicut pre-
οὖν καὶ ἀνδρίζου, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν καθότι ἐνε-
Deut. 31. b. 3. Re. 2. a. cepit tibi moyſes ſeruus meus. ꝛ nõ declinabis
τείλατό σοι μωυσῆς ὁ παῖς μου. καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς
ab eis ad dextrã vel ad ſiniſtrã: vt intelligas in cũctis
ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῇς ἐν πᾶσιν
que feceris. ꝛ nõ recedet liber
οἷς ἐὰν πράξῃς. καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ
legis huius de ore tuo: ꝛ medita
νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετή-
beris in eo die ac nocte: vt intelligas facere
σεις ἐν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα συνῇς ποιεῖν
oĩa q̃ ſcripta ſunt in eo. tũc proſperabis
πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῷ. τότε εὐοδώσεις
vias tuas: ꝛ tũc intelliges. ecce preci-
τὰς ὁδούς σου, καὶ τότε συνήσεις. ἰδοὺ ἐντέλλο-
Seo. pio tibi: cõfortare ꝛ eſto robuſtus: nõ timeas ne-
μαί σοι, ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς μὴ-
C q; terrearis: q̃m tecum dñs deus tuus in
δὲ πτοηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ θεός σου εἰς
oẽm locum quo grexeris. ꝛ precepit io-
πάντα τόπον οὗ ἐὰν πορεύσῃ. καὶ ἐνετείλατο ἰη-
ſue ſcribis pp̃li dicẽs: tran-
σοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ λέγων, εἰσέλ-
ſite per mediũ caſtroꝝ pp̃li: ꝛ
θετε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ. καὶ
imperate pp̃lo dicẽtes: eſtote parati in ci-
ἐντείλασθε τῷ λαῷ λέγοντες, ἑτοιμάζεσθε ἐπὶ σι-
barijs: q̃m adhuc tres dies: ꝛ vos tran-
τισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ ὑμεῖς διαβαί-
ſitis iordanẽ hunc: intrantes ad poſſidẽdũ
νετε τὸν ἰορδάνην τοῦτον, εἰσελθόντες κατασχεῖν
terrã: quã dñs deus patrũ vr̃oꝝ
τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δί-
dat vobis. ꝛ ruben ꝛ gad ꝛ dimidie
δωσιν ὑμῖν. καὶ τῷ ῥουβὴν καὶ τῷ γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει
Nu. 32. b. ꝛ infra 4. c. tribui manaſſe ait ioſue: memẽtote ſermonis dñi: quẽ
φυλῆς μανασσῆ εἶπεν ἰησοῦς, μνήσθητε τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ

Incipit liber ioſue.
Cap̃. 1.

Et factũ ẽ poſt mortẽ moyſi ſerui dñi vt loqueretur dñs ad ioſue filium nun ∞∞ miniſtrum moyſi: & diceret ei. Moyſes ſeruus meus mortuus ẽ. Surge & trãſi iordanem iſtum: tu & oĩs pp̃ls tecũ: ĩ terram quam ∞∞∞∞ ego dabo filiis iſrael. ∞ Omnem ∞∞∞∞ locũ quẽ calcauerit veſtigiũ pedis veſtri: ∞∞∞ vobis tradã: ſicut locutus ſum ∞∞∞∞ moyſi. A deſerto & libano vſq; ad ∞∞∞∞ fluuiũ magnũ euphratẽ omnis terra ∞∞∞ etheorũ vſq; ad mare magnũ cõtra ſolis occaſum erit terminus veſter. Nullus poterit vobis reſiſtere cunctis diebus vite tue. Sicut fui ∞∞∞ cum moyſe: ita ero tecũ non dimittam ∞∞∞ nec derelinquã te. Confortare & eſto robuſtus. Tu enim ſorte diuides populo huic terrã, pro qua iuraui patribus ſuis vt traderem eam illis. ∞ Cõfortare igitur & eſto robuſtus valde vt cuſtodias & facias oẽm legẽ quã p̃cepit tibi moyſes ſeruus meus. Ne declies ab ea ad dexterã vel ad ſiniſtrã: vt intelligas cuncta q̃ agis. Non recedat volumẽ legis huius ab ore tuo: ſed meditaberis ĩ eo diebus ac noctib⁹: vt cuſtodias & facias ∞∞∞ oĩa que ſcripta ſunt ĩ eo. Tunc diriges ∞∞∞∞ viã tuã & intelliges eã. Ecce p̃cipio tibi: cõfortare & eſto robuſtus. Noli metuere & noli timere: q̃m tecũ ẽ dñs deus tu⁹ in oĩbus ad q̃cũq; prexeris. Precepitq; ioſue principibus pp̃li dicẽs. Tranſite p mediũ caſtrorũ: & impate pp̃lo ac dicite. Preparate vobis cibaria: q̃m poſt diem tertiũ tranſibitis iordanem: & intrabitis ∞∞∞∞ ad poſſidẽdã terrã quã dñs deus veſter ∞∞∞ daturus eſt vobis. Rubenitis quoq; & gadditis & dimidie tribui manaſſe ait. ∞∞∞∞∞ Mementote ſermonis quem ∞∞∞∞∞

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה | היה
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן
מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ מֹשֶׁה עַבְדִּי | שרת
מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה | מות
אַתָּה וְכָל הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כָּל
מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף רַגְלְכֶם בּוֹ | קום
לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל | נתן
מֹשֶׁה׃ מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה עַד | דבר
הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר פְּרָת כֹּל אֶרֶץ | גדל
הַחִתִּים וְעַד הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ | בוא
יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם׃ לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ | היה גבל
לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי | יצב פנה
עִם מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ | יום חיה
וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ׃ חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה | רפה
תַּנְחִיל אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ | עזב
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם׃ | נחל
רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת | שבע נתן
כְּכָל הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי | עשה
אַל תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן | ירה צוה
תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ לֹא יָמוּשׁ | סור ימן
סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ | שמל שכל
יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת | ילך מוש
כְּכָל הַכָּתוּב בּוֹ כִּי אָז תַּצְלִיחַ אֶת | פה הגה
דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל׃ הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק | שמר כתב
וֶאֱמָץ אַל תַּעֲרֹץ וְאַל תֵּחָת כִּי עִמְּךָ | צלח
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ וַיְצַו | ערץ חתת
יְהוֹשֻׁעַ אֶת שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר׃ עִבְרוּ | צוה
בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת הָעָם לֵאמֹר
הָכִינוּ לָכֶם צֵידָה כִּי בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת | חנה
יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא | כון צוד
לָרֶשֶׁת אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם | יום בוא
נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי | ירש
וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ
לֵאמֹר׃ זָכוֹר אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר | חצה
| זכר

צוה אתכם משה עבד יהוה לאמר
יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן לכם — נוח
את הארץ הזאת׃ נשיכם טפכם — נשה
ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן — קנה
לכם משה בעבר הירדן ואתם
תעברו חמשים לפני אחיכם כל — עבר פנה
גברי החיל ועזרתם אתם׃ עד אשר
יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם
המה את הארץ אשר יהוה אלהיכם
נתן להם ושבתם לארץ ירשתכם — שוב
וירשתם אותה אשר נתן לכם — את
משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח — זרח
השמש׃ ויענו את יהושע לאמר כל — ענה
אשר צויתנו נעשה ואל כל אשר — צוה עשה
תשלחנו נלך׃ ככל אשר שמענו — שלח הלך
אל משה כן נשמע אליך רק יהיה — שמע
יהוה אלהיך עמך כאשר היה
עם משה׃ כל איש אשר ימרה את — מרה
פיך ולא ישמע את דבריך לכל — פה שמע
אשר תצונו יומת רק חזק ואמץ׃

Cap. ij. וישלח יהושע בן נון
מן השטים שנים אנשים מרגלים — שנה רגל
חרש לאמר לכו ראו את הארץ — ילך ראה
ואת יריחו וילכו ויבאו בית אשה — בוא איש
זונה ושמה רחב וישכבו שמה׃ — זנה שכב
ויאמר למלך יריחו לאמר הנה — אמר
אנשים באו הנה הלילה מבני — בוא
ישראל לחפר את הארץ׃ וישלח
מלך יריחו אל רחב לאמר
הוציאי האנשים הבאים אליך — יצא בוא
אשר באו לביתך כי לחפר את כל
הארץ באו׃ ותקח האשה את שני — לקח
האנשים ותצפנו ותאמר כן באו — צפן
אלי האנשים ולא ידעתי מאין
המה׃ ויהי השער לסגור בחשך — היה סגר
והאנשים יצאו לא ידעתי אנה הלכו

precepit vobis moyſes
famulus dn̄i dicens.
Dn̄s deus veſter dedit vo
bis requiem & omnem
terram. Vxores veſtre
& filii veſtri
ac iumenta manebūt in
terra quam tradidit
vobis moyſes trans ior
danem. Vos autem
tranſite armati ante fra
tres veſtros omnes
fortes manu & pugnate
pro eis. Donec
det dn̄s requiē fratrib9
veſtris ſicut & vobis dedit:
& poſſideant ipſi quoq
terram quā dn̄s deus vr̄
daturus eſt eis: & ſic re
uertemini in terrā poſſeſ
ſiōis vr̄e: & habitabitis in
ea quam vobis dedit
moyſes famulus domi
ni trans iordanem cōtra
ſolis ortū. Rn̄deruntq
ad ioſue: atq dixerunt.
Oīa q̄ p̄cepiſti nobis fa
ciemus: & quocunq
miſeris ibimus. Sicut o
bediuimus in cunctis
moyſi: ita obediemus &
tibi: tantum ſit
dominus deus tecum ſi
cut fuit
cum moyſe. Qui cōtra
dixerit
ori tuo & non obedie
rit cunctis ſermonibus
quos precepis ei moria
tur. Tu tantum conforta
re & viriliter age. 2.

MIſit igitur ioſue fili
us nun de ſethim du
os viros exploratores in
abſcondito. Et dixit eis.
Ite & conſiderate terrā
vrbēq hiericho. Qui per
gētes ingreſſi ſunt domū
mulieris meretricis noīe
raab: & quieuerūt apud
eā. Nūciatūq ē regi hie
richo: & dictū. Ecce
viri ingreſſi ſunt huc p
noctem de filiis
iſrael: vt explorent ter
ram. Miſitq
rex hiericho ad raab di
cens.
Educ viros qui venerūt
ad te: &
ingreſſi ſunt domū tuā.
Exploratores quippe ſūt
& oēm terrā cōſiderare
venerunt. Tollenſq mu
lier viros abſcondit & a
it. Fateor venerunt
ad me: ſed neſciebam vn
de
eſſent. Cūq porta clau
deretur in tenebris
& illi pariter exierūt: ne
ſcio quo abierunt.

precepit vobis moyſes famulus dn̄i dicēs: dn̄s
ἐνετείλατο ὑμῖν μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου λέγων, κύριος ὁ
deus vr̄ dedit requiē vobis: & dedit vobis terrā hāc.
θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύ
vxores vr̄e & filij vr̄i & iumēta
την. αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδία ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη
vr̄a habitent in terra: q̄ dedit vobis moyſes trāſ
ὑμῶν κατοικήτωσαν ἐν τῇ γῇ, ᾗ ἔδωκεν ὑμῖν μωυσῆς πέ
iordanē. vos aūt trāſibitis accincti priores
ραν τοῦ ἰορδάνου. ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὔζωνοι πρότεροι
fratribus vr̄is oīs fortis. & auxiliabimini e
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς ὁ ἰσχύων. καὶ συμμαχήσετε αὐ=
is: quoad det requiē dn̄s deus vr̄ fratribus
τοῖς, ἕως ἂν καταπαύσῃ κς ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς
vr̄is: ſicut & vobis: & poſſideant etiā iſti
ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομήσωσιν καὶ οὗτοι τὴν
terrā: q̄ dn̄s deus vr̄ dat eis. & reuerte=
γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς. καὶ ἀπελεύ=
mini q̄libet in poſſeſſionē ſuā: quā dedit vobis
σεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν ἑαυτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν
moyſes trans iordanē ab ortu ſolis.
μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου.
& reſpōdentes ioſue dixerūt: oīa q̄cūq pre
καὶ ἀποκριθέντες τῷ ἰησοῦ εἶπαν, ἅπαντα ὅσα ἂν ἐν
ceperis nobis faciemus: & in oēm locū: quo mi
τείλῃ ἡμῖν ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα τόπον, οὗ ἐὰν ἀπο
ſeris nos: ibimus. iuxta oīa q̄cūq obediui
στείλῃς ἡμᾶς, πορευσόμεθα. κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσα= 1.Mac 2.c.
mus moyſi: obediemus tibi. ceterū ſit dn̄s deus no
μεν μωυσῆ, ἀκουσόμεθά σου. πλὴν ἔστω κύριος ὁ θεὸς ἡ=
ſter tecum: ſicut fuit cū moyſe. at ho
μῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ μωυσῆ. ὁ δὲ ἄνθρω=
mo q̄ cōtra dixerit tibi: & qui nō obedierit
πος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὃς ἂν μὴ ἀκούσῃ τῶν
ſermōib9 tuis ſicut preceperis ei: moriatur.
ῥημάτων σου καθότι ἂν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω.
ſed cōfortare & viriliter age.
ἀλλὰ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου. Ca. 2.

ET miſit ioſue filius num de ſethim duos
Καὶ ἀπέστειλεν ἰησοῦς υἱὸς ναυῆ ἐκ σαττὶν δύο
viros vt explorarent. dicēs: aſcēdite & vide
ἄνδρας κατασκοπεῦσαι. λέγων, ἀνάβητε καὶ ἴδε=
te terrā & hiericho. & pergentes ingreſſi
τε τὴν γῆν καὶ τὴν ἱεριχώ. καὶ πορευθέντες εἰσῆλ=
ſunt in domū mulieris meretricis: cui nomē raab. &
θον εἰς οἰκίαν γυναικὸς πόρνης, ᾗ ὄνομα ῥαάβ. καὶ
quieuerūt illic: & nunciatū ē regi hieri
κατέλυσαν ἐκεῖ, καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ ἱεριχὼ
cho: dicētes: ecce viri ingreſſi ſunt huc de
χώ, λέγοντες, ἰδοὺ ἄνδρες εἰσπεπόρευνται ὧδε τῶν
filijs iſrael vt explorent terrā. & mi=
υἱῶν ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. καὶ ἀπέστει=
ſit rex hiericho & ait ad raab dicēs:
λεν ὁ βασιλεὺς ἱεριχὼ καὶ εἶπεν πρὸς ῥαὰβ λέγων,
educ viros qui ingreſſi ſunt in
ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν
domū tuā nocte: vt explorent eni
οἰκίαν σου τὴν νύκτα, κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν
terrā venerūt. & tolles mulier duos viros
γῆν ἥκασιν. καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας
abſcondidit eos. & ait eis dicēs: in=
ἔκρυψεν αὐτούς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα, εἰ=
greſſi ſunt ad me viri: & nō ſcio vn
σελήλυθασι πρός με οἱ ἄνδρες, καὶ οὐκ οἶδα πό
de erāt. poſtq̄ aūt ianua claudebatur ī tenebris:
θεν ἦσαν. ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει,
& viri exierūt: nō ſcio quo abie
καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπό=
runt.
ρευνται.

D
A
Jaco. 2.d. Ephe. 11.f.

perſequimini poſt eos ⁊ cõprehẽdetis eos.
καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν καὶ καταλήψεσθε αὐτούς.
ipſa aũt aſcẽdere fecit eos in ſolariũ: ⁊ occultauit e-
αὐτὴ δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐ-
os in ſtipula lini cõſtipata ſibi in ſo-
τοὺς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώ-
lario. ⁊ viri perſecuti ſunt poſt eos viam
ματος. καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν
D que ad iordanẽ ad trãſitiões: ⁊ porta
τὴν ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη
clauſa eſt. ⁊ factũ eſt vt exierũt perſequentes poſt
ἐκλείσθη. καὶ ἐγένετο ὡς ἐξήλθον οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω
eos: ⁊ priuſq̃ dormirẽt ipſi: ⁊ illa aſcẽdit ad
αὐτῶν, καὶ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, καὶ αὐτὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸ
ſolariũ ad eos. ⁊ ait ad eos: noui
δῶμα πρὸς αὐτούς. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἐπίσταμαι
qđ tradidit dñs deus vr̃ vobis terrã: ir-
ὅτι παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμῖν τὴν γῆν, ἐπιπέ-
ruit enĩ timor vr̃ in nos ⁊ elãguerũt oẽs
πτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ κατεπτήκασι πάντες
habitãtes terrã a vobis. audiuimus enĩ qđ ſic-
οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἀφ᾽ ὑμῶν. ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατε-
cauit dñs deus mare rubrũ a facie
Exo. 14.c. ξήρανεν κς ὁ θεὸς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθρὰν ἀπὸ προσώπου
vr̃a: qñ egreſſi eſtis ex egypto. ⁊ q̃cunqȝ feciſtis
ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐξ αἰγύπτου. καὶ ὅσα ἐποιήσατε
duobus regibus amorreoꝝ: qui erãt trans
τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ
iordanẽ: ſeon ⁊ og: quos interfeciſtis eos.
ἰορδάνου, τῷ σηὼν καὶ τῷ ὤγ, οὓς ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς.
⁊ audiẽtes nos obſtupuimus in corde nr̃o: ⁊ nõ
καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ
fuit vltra ſpũs in vllo a facie vr̃a: qm̃
ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἀπὸ προσώπου ὑμῶν ὅτι
dñs deus vr̃ deus in celo ſupra ⁊ in t̃ra
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
deorſum. ⁊ nunc iurate mihi p dñz deũ vr̃m: qm̃
A C κάτω. καὶ νῦν ὀμόσατέ μοι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ὅτι
facio vobis mĩaz: ⁊ facietis ⁊ vos mĩam in
ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσετε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν
domo pr̃is mei: ⁊ dabitis mihi ſignũ
τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ δώσετέ μοι σημεῖον
verũ. viuere pmitetis domũ pr̃is mei: ⁊
ἀληθινόν. ζωγρήσετε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ τὴν
mr̃em meã: ⁊ fratres meos: ⁊ ſoro-
μητέρα μου, καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ τὰς ἀδελ-
res meas: ⁊ oẽm domũ eoꝝ: ⁊ oĩa
φάς μου, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῶν, καὶ πάντα
quecunqȝ ſunt illis. ⁊ eruetis aĩam nr̃az de
ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς. καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐκ
morte. ⁊ dixerũt ei viri: aĩa nr̃a pro
θανάτου. καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες, ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀν-
vobis in mortẽ. ⁊ ipſa dixit: cũ tradiderit
ὑμῶν εἰς θάνατον. καὶ αὐτὴ εἶπεν, ὡς ἂν παραδῷ
dñs vobis vrbẽ: facietis in me mĩam ⁊
κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσετε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ
veritatẽ. ⁊ demiſit eos per feneſtrã: qm̃
ἀλήθειαν. καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος, ὅτι
domus illi⁹ in muro: ⁊ in muro ipſa
ὁ οἶκος αὐτῆς ἐν τῷ τείχει, καὶ ἐν τῷ τείχει αὐτὴ
habitabat. ⁊ dixit eis ad mõtana abite
κατῴκει. καὶ εἶπεν αὐτοῖς εἰς τὴν ὀρεινὴν ἀπέλθατε
ne occurrãt vobis perſequentes. ⁊ lati-
μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες. καὶ κρυ-
tabitis illic trib⁹ diebus: donec redeant
βήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἕως ἂν ἐπιστρέψωσιν οἱ
perſequẽtes poſt vos: ⁊ poſt hec
καταδιώκοντες ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα
ibitis in viam vr̃am.
ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν.

Perſequimini cito & cõprehendetis eos. Ipſa aũt fecit aſcẽdere viros i ſolariũ domus ſue: opuit qȝ eos ſtipula lini q̃ ibi erat. Hi aũt q miſſi fuerant ſecuti ſunt eos p viã q̃ ducit ad vadum iordanis: Illiſqȝ egreſſis ſtatĩ porta clauſa eſt. Necdum obdormierãt qui latebãt & ecce mulier aſcẽdit ad eos: & ait. Noui q dñs tradiderit vobis terram. Etenim irruit in nos terror veſter: & elanguerunt omnes habitatores terre. Audiuimus q ſiccauerit dñs aquas maris rubri ad veſtrũ introitũ qñ egreſſi eſtis ex egypto: & que feceritis duobus ammorreorũ regib⁹ qui erant trans iordanẽ: ſeon & og quos interfeciſtis. Et hec audientes ptimuimus & clãguit cor nr̃m: nec remanſit in nobis ſpũs ad introitum veſtrũ. Dominus enim deus veſter ipſe eſt deus in celo ſurſum & in terra deorſum. Nunc ergo iurate mihi per dñm: vt quõ ego miſericordiã feci vobiſcũ: ita & vos faciatis cum domo patris mei: detiſqȝ mihi verum ſignum: vt ſaluetis patrem meũ & matrẽ: fratres ac ſorores meas & oĩa q̃ illorum ſũt: & eruatis animas nr̃as a morte. Qui reſponderunt ei. Anima noſtra ſit pro vobis in mortem: ſi tamen non prodideris nos. Cunqȝ tradiderit nobis dominus terrã: faciem⁹ in te mĩam & veritatem. Demiſit ergo eos p funẽ de feneſtra. Domus enĩ eius herebat muro. Dixitqȝ ad eos. Ad mõtana cõſcendite: ne forte occurrãt vobis reuertẽtes: ibiqȝ latitate tribus diebus: donec redeant: & ſic ibitis per viam veſtram.

הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר אַחֲרֵיהֶם כִּי
תַשִּׂיגוּם׃ וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגָּגָה — נשג עלה
וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת — טמן ערך
לָהּ עַל הַגָּג׃ וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ
אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַד הַמַּעְבְּרוֹת — עבר
וְהַשַּׁעַר סָגָרוּ אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ
הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֵמָּה טֶרֶם
יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל — שכב עלה
הַגָּג׃ וַתֹּאמֶר אֶל הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי — אמר
כִּי נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ וְכִי
נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגוּ — מוג
כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃ כִּי שָׁמַעְנוּ — פנה
אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת מֵי יַם — יבש
סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם — פנה יצא
וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי — עשה שנה
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג
אֲשֶׁר הַחֲרַמְתֶּם אוֹתָם׃ וַנִּשְׁמַע — חרם שמע
וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ — מסס קום
בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם — פנה
הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל — עלה
הָאָרֶץ מִתָּחַת׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ נָא — שבע
לִי בַּיהוָה כִּי עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד — עשה
וַעֲשִׂיתֶם גַּם אַתֶּם עִם בֵּית אָבִי
חֶסֶד וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֱמֶת׃ וְהַחֲיִתֶם — נתן חיה
אֶת אָבִי וְאֶת אִמִּי וְאֶת אַחַי וְאֶת
אַחְיוֹתַי וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם — אח נצל
אֶת נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃ וַיֹּאמְרוּ לָהּ — אמר
הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתֵּיכֶם לָמוּת
אִם לֹא תַגִּידוּ אֶת דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה — נגד
בְּתֵת יְהוָה לָנוּ אֶת הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ — נתן עשה
עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ וַתּוֹרִדֵם בַּחֶבֶל בְּעַד — ירד
הַחַלּוֹן כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוֹמָה — חלל חמה
וּבַחוֹמָה הִיא יוֹשָׁבֶת׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם — ישב
הָהָרָה לֵכוּ פֶּן יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים — ילך פגע
וְנַחְבֵּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד — חבא
שׁוֹב הָרֹדְפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם׃

ויאמרו אליה האנשים נקים אנחנו — נקה
משבעתך הזה אשר
השבעתנו: הנה אנחנו באים בארץ — שבע בוא
את תקות חוט השני הזה תקשרי — קוה שנה
בחלון אשר הורדתנו בו ואת אביך — קשר ירד
ואת אמך ואת אחיך ואת כל בית
אביך תאספי אליך הביתה: והיה — אסף
כל אשר יצא מדלתי ביתך החוצה
דמו בראשו ואנחנו נקים וכל
אשר יהיה אתך בבית דמו בראשנו — היה
אם יד תהיה בו: ואם תגידי את — נגד
דברנו זה והיינו נקים משבעתך
אשר השבעתנו: ותאמר כדבריכם
כן הוא ותשלחם וילכו ותקשר את — שלח
תקות השני בחלון: וילכו ויבאו
ההרה וישבו שם שלשת ימים עד
שבו הרדפים ויבקשו הרדפים — שוב בקש
בכל הדרך ולא מצאו: וישבו שני — שנה
האנשים וירדו מההר ויעברו ויבאו — עבר בוא
אל יהושע בן נון ויספרו לו את כל — ספר
המצאות אותם: ויאמרו אל יהושע
כי נתן יהוה בידנו את כל הארץ
וגם נמגו כל ישבי הארץ מפנינו: — מוג פנה

Cap.iij.

וישכם יהושע בבקר ויסעו
מהשטים ויבאו עד הירדן הוא — שכם נסע
וכל בני ישראל וילנו שם טרם — לון
יעברו: ויהי מקצה שלשת ימים — היה יום
ויעברו השטרים בקרב המחנה: ויצוו — חנה צוה
את העם לאמר כראתכם את — ראה
ארון ברית יהוה אלהיכם והכהנים — ארן ברת
הלוים נשאים אתו ואתם תסעו
ממקומכם והלכתם אחריו: אך — קום
רחוק יהיה ביניכם וביניו כאלפים — בין
אמה במדה אל תקרבו אליו למען — מדד קרב
אשר תדעו את הדרך אשר — ידע
תלכו בה כי לא עברתם בדרך — הלך

Qui dixerunt ad eã. Innoxii erimus a iuramento hoc: quo adiuraſti nos: ſi ingredientibus nobis terrã ſignũ non fuerit funiculus iſte coccineus: & ligaueris eũ in feneſtra per quam demiſiſti nos & patrẽ tuum ac matrem fratreſq̃ & omnem cognationem tuã congregaueris in domum tuam. Qui oſtium domus tue egreſſus fuerit: ſanguis ipſius erit in caput eius: & nos erimus alieni. Cũctorũ ãt ſãguis qui tecũ ĩ domo fuerit: redundabit in caput noſtrum: ſi eos aliquis tetigerit. Q̃ ſi nos ꝑdere volueris & ſermonẽ iſtũ ꝓferre in medium: erimus mũdi ab hoc iuramento quo adiuraſti nos. Et illa rñdit. Sicut locuti eſtis ita fiat. Dimittenſq̃ eos vt ꝑgerẽt: appẽdit funiculũ coccineũ ĩ feneſtra. Illi vero ãbulãtes ꝑuenerũt ad mõtana: & mãſerunt ibi tres dies donec reuerterentur qui fuerãt ꝑſecuti. Querẽtes eĩ per oẽm viã nõ repererunt eos. Quibus vrbem ingreſſis: reuerſi ſũt & deſcẽderũt exploratores de monte & trãſmiſſo iordãe venerũt ad ioſue filiũ nun. narraueruntq̃ ei oĩa q̃ acciderãt ſibi: atq̃ dixerũt. Tradidit dñs omnẽ terrã hãc ĩ mãus nr̃as: & timore ꝓſtrati ſunt cuncti habitatores eius. 3.

IGitur ioſue de nocte cõſurgẽs mouit caſtra: egrediẽteſq̃ de ſethi venerũt ad iordanẽ: ipẽ & oẽs filii iſrael: & morati ſunt ibi ꝑ tres dies. Quibus euolutis tranſierunt precões ꝑ caſtrorũ mediũ: & clamare ceperunt. Quando videritis arcã federis dñi dei veſtri: & ſacerdotes ſtirpis leuitice portãtes eã: vos quoq̃ conſurgite & ſequimini precedẽtes. ſitq̃ inter vos & arcam ſpacium cubitorũ duo milium: vt procul magis videre poſſitis: & noſſe ꝑ quam viam ingrediamini: quia prius nõ ãbulaſtis per eam. & cauete ne appropinquetis ad arcã.

ꝛ dixerũt viri ad eã: innoxii ſum᷒ iuramẽto tuo
καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες πρὸς αὐτήν, ἀθῷοι ἐσμὲν τῷ ὅρκῳ σου
hoc. ecce nos intramus in partẽ ciuitatis:
τούτῳ. ἰδοὺ ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως,
ꝛ pones ſignũ: funiculũ coccineũ hunc li
καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο ἐκδή-
gabis ad feneſtrã ꝑ quã demiſiſti nos per eã. ꝛ
σεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς. καὶ
ꝑrem tuũ ꝛ mrem tuã ꝛ fr̃es
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς
tuos: ꝛ oẽm domũ ꝑris tui cõgregabis apũd
σου, καὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου συνάξεις πρὸς
teipam in domũ tuã ꝛ erit oĩs qui egreſſus fuerit
σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ
portam domus tue extra: reus ſibi ipĩ erit: nos
τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἔνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς
aũt innocẽtes iuramẽto tuo hoc. ꝛ quicũq̃ fuerit tecum
δὲ ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ. καὶ ὅσοι ἂν γένωνται μετὰ σοῦ
in domo tua: nos rei erimus: ſi man᷒ tetigerit eũ.
ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἔνοχοι ἐσόμεθα, ἐὰν χεὶρ ἅψηται αὐτῶν.
ſi ãt quis nos iniuria affecerit: ꝛ reuelauerit ſermones nr̃os hos: erimus inocẽtes a iuramẽto tuo hoc:
τοῦ. ἐὰν δέ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ, καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς λό-
γους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ,
quo adiuraſti nos. ꝛ dixit ſm̃ v̈bũ vr̃m: ſic ſit.
ὁ ὥρκισας ἡμᾶς. καὶ εἶπεν κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν, οὕτως ἔστω.
ꝛ dimiſit eos: ꝛ iuerunt. ꝛ ligauit ſignũ
καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ ἔδησε τὸ ση-
coccineũ in feneſtra. ꝛ iuerunt ꝛ ꝑuenerũt
μεῖον τὸ κόκκινον ἐν τῇ θυρίδι. καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἦλθο-
ad mõtana: ꝛ manſerũt ibi tres dies donec
σαν εἰς τὴν ὀρεινήν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ἕως
reuerſi ſunt ꝑſequẽtes. ꝛ queſierũt perſequẽtes oẽs vias ꝛ nõ repererũt. ꝛ reuerſi ſunt
ἀπέστρεψαν οἱ διώκοντες. καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκον-
τες πάσας τὰς ὁδοὺς καὶ οὐχ εὗρον. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ
duo iuuenes ꝛ deſcenderũt de mõte: ꝛ trãſierũt:
δύο νεανίσκοι καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ διέβησαν.
ꝛ venerũt ad ioſue filiũ num. ꝛ narrauerũt ei
καὶ ἤλθοσαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ. καὶ διηγήσαντο αὐ-
oĩa que acciderãt ſibi: ꝛ dixerũt ad ioſue: q̃ tradidit dñs in manu nr̃a oẽm terrã: ꝛ
τῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰη-
σοῦν, ὅτι παρέδωκε κύριος ἐν χερσὶν ἡμῶν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ
timore ꝓſtrat᷒ ẽ oĩs habitãs terrã illã a nobis.
κατέπτηκε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ἡμῶν. Ca. 3

ET manicauit ioſue mane ꝛ ꝓfecti ſunt de ſethin:
Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τὸ πρωΐ καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαττίν,
ꝛ venerũt vſq̃ ad iordanẽ ipẽ ꝛ oẽs filii iſrael.
καὶ ἦλθον ἕως τοῦ Ἰορδάνου αὐτὸς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.
ꝛ morati ſunt ibi anteq̃ trãſiret. ꝛ factũ eſt poſt
καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. καὶ ἐγενήθη μετὰ
tres dies ꝛ trãſierũt ſcribe per media
τρεῖς ἡμέρας καὶ διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ μέσης τῆς
caſtra: ꝛ preceperũt ꝑplo: dicẽtes: qñ
παρεμβολῆς, καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ, λέγοντες, ὅταν
videritis arcã federis dñi dei noſtri: ꝛ ſacerdotes ꝛ leuitas portãtes eam: ꝛ vos cõſurgetis a locis vr̃is:
ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡ-
μῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς λευίτας αἴροντας αὐ-
τήν, καὶ ὑμεῖς ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν,
ꝛ ite poſt eã. ſed lõge ſit inter vos ꝛ illam: quãtũ duo milia cubitorũ ſtabitis. ne appꝛopinq̃tis ad eã: vt ſciatis
καὶ πορεύεσθε ὀπίσω αὐτῆς. ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀνὰ
μέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον δισχιλίους πήχεις στή-
σεσθε. μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε τὴν
viam: quam ingrediamini ĩ ea. nõ eñi ambulaſtis viam
ὁδόν, ἣν πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. οὐ γὰρ πεπόρευσθε
τὴν ὁδόν

D

A

ab heri ⁊ tertio die. ⁊ dixit ioſue
ἀπ' ἐχθὲς καὶ τρίτης ἡμέρας. καὶ εἶπεν ἰησοῦς τῷ
pplo: ſctificamini in craſtinū: qm̄ cras faciet do
λαῷ, ἁγιάσασθε εἰς τὴν αὔριον, ὅτι αὔριον ποιήσει κύ
minus inter vos mirabilia. ⁊ ait ioſue ſacerdotibꝰ:
ριος ἐν ὑμῖν θαυμάσια. καὶ εἶπεν ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι,
dicēs: tollite arcā federis: ⁊ prece
B λέγων, ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ προπορεύ
Leui. dite ante ppl̄m. ⁊ tulerūt ſacerdotes arcā
20.b. εσθε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς
Nu.11. federis dn̄i: ⁊ ambulauerūt ante ppl̄m.
d. διαθήκης κυρίου, καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ.
1.Re. ⁊ dixit dn̄s ad ioſue: in die hac inci
16.b. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς ἰησοῦν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἄρχο
pio exaltare te coram oībus filijs iſ
μαι τοῦ ὑψῶσαί σε κατενώπιον πάντων τῶν υἱῶν ἰσ-
3.i.a. rael: vt ſciant ꝙ ſicut fui cum moyſe: ſic
ραήλ, ἵνα γνῶσιν καθότι ἤμην μετὰ μωυσῆ, οὕτως
ero ⁊ tecum. ⁊ nūc precipe ſacerdotibꝰ
ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ. καὶ νῦν ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι
D qui portāt arcā federis: dicēs: cū ingreſ
τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων, ὡς ἂν εἰ
ſi fueritis in partē aque iordanis: ⁊ in
σέλθητε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἐν
iordane ſtabitis. ⁊ dixit ioſue filijs iſra-
τῷ ἰορδάνῃ στήσεσθε. καὶ εἶπεν ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς ἰσρα
C el: accedite huc: ⁊ audite vbū dn̄i
ήλ, προσαγάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ
dei nr̄i. ⁊ dixit ioſue: in hoc ſcietis: ꝙ
θεοῦ ἡμῶν. καὶ εἶπεν ἰησοῦς, ἐν τούτῳ γνώσεσθε, ὅτι
deus viuēs in vobis: ⁊ diſperdēs diſperdet a fa
θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώ
cie nr̄a chananeū ⁊ etheum ⁊ eue
που ἡμῶν τὸν χαναναῖον καὶ τὸν χετταῖον καὶ τὸν εὐ-
um ⁊ phereſeū ⁊ amorreū ⁊ gerge
αῖον καὶ τὸν φερεζαῖον καὶ τὸν ἀμορραῖον καὶ τὸν γεργε-
ſeum ⁊ iebuſeum. ecce arca fede
σαῖον καὶ τὸν ἰεβουσαῖον. ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθή-
ris dn̄i oīs t̄re trāſit ante vos
κης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει ἔμπροσθεν ὑμῶν
iordanē. ⁊ nūc parate vobis duodeciʒ viros
τὸν ἰορδάνην. καὶ νῦν προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας
de filijs iſrael: virū vnū a ſingula tribu. ⁊ erit
ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἄνδρα ἕνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς. καὶ ἔσται
cū quieuerint pedes ſacerdotū qui portant
ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων
arcā federis dn̄i oīs terre in aqua
τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυ' πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ
iordanis aqua iordanis deficiet: at aqua de-
ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ κα
ſcēdēs ſtabit ſupra vt cumulꝰ. ⁊ factū ē poſtꝙ̄ egreſſus ē
ταβαῖνον στήσεται ἄνωθεν ὡς σωρός. καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆρεν
ppl̄s de tabnaculis ſuis vt trāſirēt iordanē:
ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν ἰορδάνην,
at ſacerdotes tulerūt arcā federis dn̄i ante
οἱ δὲ ἱερεῖς ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ
ppl̄m. cū āt ingreſſi ſunt ſacerdotes portātes ar
λαοῦ. ὡς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβω-
cā federis in iordanē: ⁊ pedes ſacerdotū
τὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων
D portātiū arcā tincti ſunt in parte a-
τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν διεβάφησαν εἰς τὸ μέρος τοῦ ὕδα
que iordanis: at iordanis implebatur ſm̄ totā
Eccle. τος τοῦ ἰορδάνου, ὁ δὲ ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν
24.c. ripam ſuā vt in diebus meſſis. ⁊ ſteterūt
κρηπῖδα αὐτοῦ ὡς ἐν ἡμέραις θερισμοῦ. καὶ ἔστησαν τὰ
aque deſcēdētes deſup: ſtetit ↄgelatio vna recedēs
ὕδατα καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἓν ἀφεστηκὸς
procul valde vehemēter ab adami vrbe vſq; ad
μακρὰν σφόδρα σφοδρῶς ἀπὸ ἀδαμὶ τῆς πόλεως ἕως
partē ſartham. at defluens deſcēdit in
μέρους καριαθιαρίμ. τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν

Dixitq; ioſue ad populum. Sanctificamini: cras enim faciet dominus inter vos mirabilia. Et ait ad ſacerdotes. Tollite arcam federis & precedite populum. Qui iuſſa cōplentes tulerūt & ambulauerunt ante eos. Dixitq; dominus ad ioſue. Hodie incipiam exaltare te coram omni iſrael: vt ſciant ꝙ ſicut cum moyſe fui: ita & tecū ſim. Tu autem precipe ſacerdotibus qui portāt arcam federis & dic eis. Cū ingreſſi fueritis ptē aq̄ iordanis: ſtate in ea. Dixitq; ioſue ad filios iſrael. Accedite huc & audite verbum domini dei vr̄i. Et rurſum: in hoc inquit ſcietis ꝙ dn̄s deus viuens in medio veſtri eſt: & diſperdet in cōſpectu vr̄o chananeum & etheum: eueū & phereзeū: gergeſeum quoq; & iebuſeum & ammorreum. Ecce arca federis domini omnis terre antecedet vos per iordanem. Parate duodecim viros de duodecim tribubꝰ iſrl': ſingulos per ſingulas tribus. Et cū poſuerit veſtigia pedū ſuoꝝ ſacerdotes q portāt arcā federis dn̄i dn̄i vniuerſe terre in aqs iordanis: aq̄ q̄ inferiores ſūt decurrēt atq; deficiēt. q̄ āt deſup veniunt in vna mole cōſiſtēt. Igitur egreſſus ē ppl's de tabernaculis ſuis vt tranſirent iordanē: & ſacerdotes q portabant arcam federis pergebant ante eum. Ingreſſiſq; eis iordanem & pedibus eorum in pte aq̄ tinctis: iordāis āt ripas aluei ſui tpe meſſis ipleuerat: ſteterunt aque deſcendētes in loco vno & ad inſtar montis intumeſcentes apparebant procul ab vrbe que vocatur edom vſq; ad latus ſarthan: que autem inferiores erant in

מתמול שלשום ׃ ויאמר יהושע תמל
אל העם התקדשו כי מחר יעשה קדש עשה
יהוה בקרבכם נפלאות ׃ ויאמר פלא אמר
יהושע אל הכהנים לאמר שאו נשא
את ארון הברית ועברו לפני העם
וישאו את ארון הברית וילכו לפני
העם ׃ ויאמר יהוה אל יהושע היום
הזה אחל גדלך בעיני כל ישראל חלל
אשר ידעון כי כאשר הייתי עם היה
משה אהיה עמך ׃ ואתה תצוה את צוה
הכהנים נשאי ארון הברית לאמר
כבאכם עד קצה מי הירדן בירדן בוא
תעמדו ׃ ויאמר יהושע אל בני עמד
ישראל גשו הנה ושמעו את דברי נגש
יהוה אלהיכם ׃ ויאמר יהושע
בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם ידע חיה
והורש יוריש מפניכם את הכנעני ירש פנה
ואת החתי ואת החוי ואת הפרזי
ואת הגרגשי והאמרי והיבוסי ׃
הנה ארון הברית אדון כל הארץ ארן כרת
עבר לפניכם בירדן ׃ ועתה קחו אדן לקח
לכם שני עשר איש משבטי ישראל שנה
איש אחד איש אחד לשבט ׃ והיה
כנוח כפות רגלי הכהנים נשאי ארון
יהוה אדון כל הארץ במי הירדן
מי הירדן יכרתון המים הירדים כרת
מלמעלה ויעמדו נד אחד ׃ ויהי עלה עמד
בנסע העם מאהליהם לעבר את היה
הירדן והכהנים נשאי הארון
הברית לפני העם ׃ וכבוא נשאי הארון פנה בוא
עד הירדן ורגלי הכהנים נשאי
הארון נטבלו בקצה המים והירדן טבל
מלא על כל גדותיו כל ימי קציר ׃ גדה יום
ויעמדו המים הירדים מלמעלה קצר עמד
קמו נד אחד הרחק מאד באדם קום רחק
העיר אשר מצד צרתן והירדים על צדד

Digitized by Google

ים הערבה ים המלח תמו נכרתו והעם עברו נגד יריחו: ויעמדו — תמם כרת
הכהנים נשאי הארון ברית יהוה בחרבה בתוך הירדן הכן וכל — כון
ישראל עברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן:

Cap. iiij. ויהי כאשר תמו כל הגוי לעבור את הירדן ויאמר יהוה — היה אמר
אל יהושע לאמר: קחו לכם מן העם שנים עשר אנשים איש — לקח שנה
אחד איש אחד משבט: וצוו אותם לאמר שאו לכם מזה מתוך הירדן — צוה את נשא
ממצב רגלי הכהנים הכן שתים עשרה אבנים והעברתם אותם — יצב כון עבר
עמכם והנחתם אותם במלון אשר תלינו בו הלילה: ויקרא יהושע אל — נחה לון קרא
שנים העשר איש אשר הכין מבני ישראל איש אחד איש אחד
משבט: ויאמר להם יהושע עברו לפני ארון יהוה אלהיכם אל תוך — אמר פנה ארן
הירדן והרימו לכם איש אבן אחת על שכמו למספר שבטי בני ישראל: — רום ספר
למען תהיה זאת אות בקרבכם כי ישאלון בניכם מחר לאמר מה — היה שאל
האבנים האלה לכם: ואמרתם להם אשר נכרתו מימי הירדן מפני ארון — כרת פנה
ברית יהוה בעברו בירדן נכרתו מי הירדן והיו האבנים האלה לזכרון — ברת היה
לבני ישראל עד עולם: ויעשו כן בני ישראל כאשר צוה יהושע וישאו — עלם עשה נשא
שתי עשרה אבנים מתוך הירדן כאשר דבר יהוה אל יהושע למספר
שבטי בני ישראל ויעברום עמם אל המלון ויניחום שם: ושתים — עבר
עשרה אבנים הקים יהושע בתוך הירדן תחת מצב רגלי הכהנים — קום יצב

mare ſolitudinis qđ nũc vocatur mortuũ deſcẽderunt vſq₃quo oĩno deficerent. Populus aũt incedebat cõtra hiericho: & ſacerdotes qui portabant arcã federis dñi ſtabant ſup ſiccã humũ in medio iordanis accincti omniſq₃ populus p arentem alueum pertranſibat. 4.

QVibus tranſgreſſis dixit dominus ad ioſue. Elige duodecim viros ſingulos per ſingulas tribus: & pcipe eis vt tollant de medio iordanis alueo vbi ſteterũt pedes ſacerdotũ: duodecim duriſſimos lapides: quos ponetis in loco caſtrorũ vbi fixeritis hac nocte tẽtoria. Vocauitq₃ ioſue duodecim viros quos elegerat de filiis iſrael ſingulos de ſingulis tribub₉: & ait ad eos. Ite ante arcam domini dei veſtri ad iordanis mediũ & portate inde ſinguli ſingulos lapides in humeris veſtris iuxta numerum filiorũ iſrael: vt ſit ſignum inter vos. Et quando interrogauerit vos filii veſtri cras dicẽtes. quid ſibi volunt iſti lapides? reſpõdebitis eis. Defecerunt aque iordanis ante arcam federis domini cum trãſiret eũ. idcirco poſiti ſunt lapides iſti in monumentum filiorum iſrael vſq₃ in eternum. Fecerunt ergo filii iſrael ſicut precepit eis ioſue: portantes de medio iordanis alueo duodecim lapides vt dominus ei imperarat iuxta numerum filiorum iſrael vſq₃ ĩ locũ ĩ quo caſtrametati ſũt: ibiq₃ poſuerũt eos. Alios quoq₃ duodecĩ lapides poſuit ioſue in medio iordanis alueo vbi ſteterunt ſacerdotes

mare araba mare ſalis: vſq₃ ad finẽ
τὴν θάλασσαν ἀραβὰ θάλασσαν τῶν ἁλῶν, ἕως εἰς τὸ τέλος
defecit. & pplꝰs ſtetit cõtra hiericho. ſtete-
ἐξέλιπεν. καὶ ὁ λαὸς εἱστήκει ἀπέναντι ἱεριχώ. καὶ ἔστη-
rũt ſacerdotes portãtes arcã federis do-
σαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυ-
mini in ſicco in medio iordanis prõpte. &
ρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ ἰορδάνου ἑτοίμως. καὶ
oẽs filij iſrael trãſierũt per aridã vſq₃ quo per
πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ διέβησαν διὰ ξηρᾶς ἕως οὗ συ-
fecit cũctus pplꝰs trãſire iordanẽ.
νετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν ἰορδάνην. Ca. 4.

ET poſtq̃ perfecit oĩs pplꝰs trãſire — A
ΚΑὶ ἐπεὶ συνετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν
iordanẽ: & ait dñs ad ioſue: dicẽs: aſſu-
ἰορδάνην, καὶ εἶπεν κύριος πρὸς ἰησοῦν, λέγων, παρα-
mens duodecim viros de pplo virũ vnũ de ſin-
λαβὼν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἄνδρα ἕνα ἀφ' ἑ-
gula tribu: pcipe eis: dicẽs: tollite vo-
κάστης φυλῆς, σύνταξον αὐτοῖς, λέγων, ἀνέλεσθε αὐ-
bis hinc de medio iordanis de ſtatiõe pe-
τοῖς ἐντεῦθεν ἐκ μέσου τοῦ ἰορδάνου ἀπὸ στάσεως πο-
dũ ſacerdotũ paratos duodecim lapides: & hos
δῶν τῶν ἱερέων ἑτοίμους δώδεκα λίθους, καὶ τούτους
cõportãtes ſimul vobiſcũ & ipſis: ponite eos in
διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν καὶ αὐτοῖς, θέτε αὐτοὺς ἐν
exercitu vro: vbi caſtrametati fueritis illic
τῇ στρατοπεδίᾳ ὑμῶν, οὗ ἐὰν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν
nocte. & vocans ioſue duodecim viros:
νύκτα. καὶ ἀνακαλεσάμενος ἰησοῦς δώδεκα ἄνδρας,
ex honoratis de filijs iſrael virũ vnũ de ſin-
τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἄνδρα ἕνα ἀφ' ἑκά-
gula tribu: dixit eis ioſue: accedite ante fa-
στης φυλῆς, εἶπεν αὐτοῖς ἰησοῦς, προσαγάγετε πρὸ προ-
ciem dñi dei vri in mediũ iordanis: &
σώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν εἰς μέσον τοῦ ἰορδάνου, καὶ
colligẽs tollat illinc quilibet lapidẽ vnũ in
ἀνελόμενος ἀράτω ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον ἕνα ἐπὶ τῶν
humeris ſuis iuxta numerũ tribuũ iſrael:
ὤμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν φυλῶν τοῦ ἰσραήλ,
vt ſint vobis hi in ſignũ poſiti in
ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενοι δια-
ſempiternũ. vt cũ interrogauerit te cras filius tuus: di-
παντός. ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε αὔριον ὁ υἱός σου, λέ-
cẽs: qđ ſunt lapides iſti vobis? & tu declarabis
γων, τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν; καὶ σὺ δηλώσεις τῷ
filio tuo: dicẽs: qm̃ defecit iordanis fluuius a
υἱῷ σου, λέγων, ὅτι ἐξέλιπεν ὁ ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ
facie arce federis dñi oĩs
προσώπου τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς
terre: cũ trãſiret ipm iordanẽ & defecit
γῆς, ὡς διέβαινεν αὐτὸν τὸν ἰορδάνην καὶ ἐξέλιπεν τὸ
aqua iordanis: & erunt lapides hi vobis
ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν
memoriale filijs iſrael vſq₃ in eternũ. & fece-
μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος. καὶ ἐποίη-
rũt ſic filij iſrael: ſicut precepit dñs — Deut. 17.a.
σαν οὕτως οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καθότι ἐνετείλατο κύριος
ioſue. & accipiẽtes duodecim lapides de medio — B
τῷ ἰησοῦ. καὶ λαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ
iordanis: ſicut imperarat dñs ioſue in
ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ ἰησοῦ ἐν τῇ
fine tranſitus filiorũ iſrael: & cõpor-
συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ διεκό-
tauerũt ſimul ſecũ ad caſtra: & poſue-
μισαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπέθη-
rũt eos ibi. ſtatuit aũt ioſue & alios duo-
καν αὐτοὺς ἐκεῖ. ἔστησεν δὲ ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώ-
decim lapides in ipſo iordane in facto
δεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ ἰορδάνῃ ἐν τῷ γενομένῳ
loco ſub pedes ſacerdotum
τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν

Digitized by Google

qui portabāt arcā federis dñi. ⁊ ſunt
αἴροντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. καὶ εἰσὶν
ibi vſq ad hodiernū diē. ſteterūt āt ſacer=
ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἱε=
dotes qui portabāt arcā in medio iordane: donec
ρεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν ἐν μέσῳ τῷ ἰορδάνῃ, ἕως
perfecit oīa verba: que preceperat
οὗ συνετέλεσεν πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐνετείλατο
dñs ioſue vt nūciaret pplo: iuxta oīa que
κύριος τῷ ἰησοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ, κατὰ πάντα ὅσα
precepit moyſes ioſue. ⁊ feſtinauit ppls: ⁊
ἐνετείλατο μωυσῆς τῷ ἰησοῦ. καὶ ἔσπευσεν ὁ λαός, καὶ
trāſierūt. ⁊ factū eſt poſtq̄ cōſumauit oīs ppls trā
διέβησαν. καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς δια
C ſire: ⁊ trāſiuit arca federis dñi: ⁊
βῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ
ſacerdotes priores eis. ⁊ trāſierūt filij rubē
οἱ ἱερεῖς πρότεροι αὐτῶν. καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν
⁊ filij gad ⁊ dimidiū tribus manaſſe arma
nu.32.f καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς μανασσῆ διεσκευα
ti ante filios iſrael: ſicut prece
σμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καθάπερ ἐνετείλα=
pit moyſes eis: quadragīta milia accincti in pugnā
το μωυσῆς αὐτοῖς, τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην
trāſierūt corā dño in bellū ad hiericho vr
διέβησαν ἔναντι κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν ἱεριχὼ πό
bē. in illo die magnificauit dñs ioſue corā
λιν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ηὔξησεν κύριος τὸν ἰησοῦν ἐναντίον
omni iſrael. ⁊ timebāt eum ſicut timebāt
παντὸς τοῦ ἰσραήλ. καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ὥσπερ ἐφοβοῦν
moyſen: quāto tpe vixit. ⁊ ait dñs io
το τὸν μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. καὶ εἶπεν κύριος τῷ ἰη
ſue: dicēs: precipe ſacerdotibus q portant
σοῦ, λέγων, ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς αἴρουσιν τὴν
arcā federis teſtimonij: vt aſcēdāt de
κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ
iordane. ⁊ precepit ioſue ſacerdotibus: di
ἰορδάνου. καὶ ἐνετείλατο ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι, λέ=
cēs: aſcēdite de iordane. ⁊ factū eſt poſtq̄ aſcēderūt
γων, ἐκβῆτε ἐκ τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν
ſacerdotes portātes arcā federis dñi de
οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ
medio iordanis: ⁊ poſuerūt pedes ſa
μέσου τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας οἱ ἱε=
cerdotes in ſicco: ⁊ reuerſa eſt aqua iordanis
ρεῖς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, καὶ ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου
ad locū ſuū: ⁊ ibat ſicut ⁊ heri ⁊ nu
κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ καὶ ἐχθὲς καὶ τρί
dius tertius per totā ripā ſuā. ⁊ ppls
την ἡμέραν δι' ὅλης τῆς κρηπίδος αὐτοῦ. καὶ ὁ λαὸς
aſcēdit de iordane decima mēſis primi.
ἀνέβη ἐκ τοῦ ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.
⁊ caſtrametati ſunt filij iſrael in galgalis
D καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν γαλγάλοις
cōtra partē q eſt ad ſolis ortum ab hieri
κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολῶν ἀπὸ τῆς ἱερι=
cho. ⁊ duodecī lapides hos: quos ſūpſerat de
χώ. καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους, οὓς ἔλαβεν ἐκ
iordane: ſtatuit ioſue in galgalis. ⁊ ait ad
τοῦ ἰορδάνου, ἔστησεν ἰησοῦς ἐν γαλγάλοις. καὶ εἶπεν πρὸς
filios iſrael: dicēs: qñ iterrogauerit filij vři cras
τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, λέγων, ὅταν ἐρωτῶσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν αὔ
vos: dicētes: qd ſunt lapides hi: annūciabi=
ριον ὑμᾶς, λέγοντες, τί εἰσὶν οἱ λίθοι οὗτοι; ἀναγγελεῖ=
tis filijs vřis: dicētes: qm p arētē trāſiuit iſrael
τε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, λέγοντες, ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς διέβη ἰσραὴλ
iordanē hunc: ſiccante dño deo nřo
τὸν ἰορδάνην τοῦτον, ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν
aquā iordanis in cōſpectu ipoꝝ: donec
Exo.14 g. τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρι
trāſierūt. ſicut fecit dñs deus
οὗ διέβησαν. καθάπερ ἐποίησε κύριος ὁ θεός

qui portabant arcā federis dñi: & ſunt ibi vſq in pſentē diē. Sacerdotes aūt qui portabant arcā ſtabāt i iordāis medio: donec oīa cōplerentur: que ioſue vt loqueretur ad populū pcepat dñs & dixerat ei moyſes. Feſtinauitq populꝰ & tranſiit. Cunq tranſiſſent oms tranſiuit & arca domini: ſacerdotes quoq pgebāt an ppl'm. Filii quoq ruben & gad & dimidia tribus manaſſe armati pcedebant frēs ſuos filios iſrael ſicut eis pcepat moyſes: & quadraginta pugnatorū milia p turmas & cuneos incedebāt p plana atq cāpeſtria vrbis hiericho. In die illo magnificauit dñs ioſue coram omni iſrael: vt timerent eum ſicut timuerant moyſen dum adhuc viueret. Dixitq ad eum. Precipe ſacerdotibus qui portāt arcam federis dñi: vt aſcendant de iordane. Qui precepit eis dicens. Aſcēdite de iordane. Cunq aſcendiſſent portantes arcam federis domini: & ſiccā humū calcare cepiſſent: reuerſe ſunt aque in alueū ſuū: & fluebant ſicut ante conſueuerant. Populꝰ autem aſcendit de iordane decimo die mēſis primi: & caſtrametati ſunt i galgalis cōtra orientalē plagā vrbis hiericho. Duodecī quoq lapides quos de iordanis alueo ſūpſerāt: poſuit ioſue in galgalis. & dixit ad filios iſrael. Quando iterrogauerint filii veſtri cras patres ſuos & dixerint eis. quid ſibi volunt lapides iſti? docebitis eos atq dicetis. Per arētem alueū tranſiuit iſrael iordanem iſtum: ſiccante domino deo noſtro aquas eius in conſpectu noſtro donec tranſiremus: ſicut fecerat prius

נשאי ארון הברית ויהיו שם עד
היום הזה ׃ והכהנים נשאי הארון
עמדים בתוך הירדן עד תם כל הדבר תמם
אשר צוה יהוה את יהושע לדבר
אל העם ככל אשר צוה משה את
יהושע וימהרו העם ויעברו ׃ ויהי מהר עבר
כאשר תם כל העם לעבור ויעבר
ארון יהוה והכהנים לפני העם ׃ פנה
ויעברו בני ראובן ובני גד וחצי שבט
המנשה חמשים לפני בני ישראל חצה
כאשר דבר אליהם משה ׃ כארבעים רבע
אלף חלוצי הצבא עברו לפני יהוה חלץ
למלחמה אל ערבות יריחו ׃ ביום לחם
ההוא גדל יהוה את יהושע בעיני
כל ישראל ויראו אתו כאשר יראו
את משה כל ימי חייו ׃ ויאמר יהוה יום חיה
אל יהושע לאמר ׃ צוה את הכהנים אמר
נשאי ארון העדות ויעלו מן עד עלה
הירדן ׃ ויצו יהושע את הכהנים צוה
לאמר עלו מן הירדן ׃ ויהי בעלות היה
הכהנים נשאי ארון ברית יהוה
מתוך הירדן נתקו כפות רגלי
הכהנים אל החרבה וישבו מי הירדן שוב
למקומם וילכו כתמול שלשום על קום
כל גדותיו ׃ והעם עלו מן הירדן
בעשור לחדש הראשון ויחנו בגלגל גדה
בקצה מזרח יריחו ׃ ואת שתים חנה
עשרה האבנים האלה אשר לקחו זרח
מן הירדן הקים יהושע בגלגל ׃ ויאמר קום
אל בני ישראל לאמר אשר
ישאלון בניכם מחר את אבותם לאמר שאל
מה האבנים האלה ׃ והודעתם את ידע
בניכם לאמר ביבשה עבר ישראל
את הירדן הזה ׃ אשר הוביש יהוה יבש
אלהיכם את מי הירדן מפניכם עד
עברכם כאשר עשה יהוה אלהיכם

Pri̅tiua he. Tex. heb. Joſue. cap. v.

לְיַם סוּף אֲשֶׁר הוֹבִישׁ מִפָּנֵינוּ עַד
עָבְרֵנוּ׃ לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
אֶת יַד יְהוָה כִּי חֲזָקָה הִיא לְמַעַן
יְרָאתֶם אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל
הַיָּמִים׃

Cap. v. וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה
וְכָל מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל הַיָּם אֵת
אֲשֶׁר הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת מֵי הַיַּרְדֵּן
מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד עָבְרָם וַיִּמַּס
לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה
אֶל יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים
וְשׁוּב מֹל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃
וַיַּעַשׂ לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים
וַיָּמָל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל גִּבְעַת
הָעֲרָלוֹת׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר מָל
יְהוֹשֻׁעַ כָּל הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם
הַזְּכָרִים כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ
בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃
כִּי מֻלִים הָיוּ כָּל הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל
הָעָם הַיִּלֹּדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם
מִמִּצְרַיִם לֹא מָלוּ׃ כִּי אַרְבָּעִים שָׁנָה
הָלְכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד תֹּם
כָּל הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים
מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל
יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם
לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְאֶת בְּנֵיהֶם
הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ
כִּי עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא מָלוּ
אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תַּמּוּ כָל
הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה
עַד חֲיוֹתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת חֶרְפַּת
מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם

Trāſla. B. Hiero.

in mari rubro: quod ſiccauit donec ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ tranſiremus: vt diſcāt omnes terrarum populi fortiſſimam domini manum: vt & vos ꝏꝏꝏꝏꝏ timeatis dominum deum veſtrum omni ꝏꝏꝏꝏ tempore. 5.

Poſtꝙ ergo audierūt omnes reges amorreorū qui habitabāt trās iordanē ad occidētalē plagā: & cūcti reges chanaan qui ꝓpinqua poſſidebāt magni maris loca ꝙ ſiccaſſet dn̄s fluenta iordanis corā filiis iſrael donec trāſirēt: diſſolutū eſt cor eorū & nō remanſit in eis ſpūs timētiū introitū filiorū iſrael. Eo tpe ait dn̄s ad ioſue. Fac tibi cultros lapideos: ꝏꝏ & circuncide ſecūdo filios iſrael. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ Fecitꝗ quod iuſſerat dominus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ & circuncidit filios iſrael in colle ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ preputiorum. Hec autē cauſa eſt ſcd̄e circūciſionis. Omnis populus q egreſſus eſt de egypto generis maſculini vniuerſi bellatores viri mortui ſunt in deſerto per lōgiſſimos vie circuitus: ꝏꝏ qui omnes circunciſi erant. Populus autem ꝏꝏ qui natus eſt in deſerto per ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ quadraginta annos itineris latiſſime ꝏꝏꝏꝏꝏ ſolitudinis incircunciſus fuit: donec cōſumerētur ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ qui non audierunt vocē ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ domini: & quibus ante iurauerat ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ vt nō oſtēderet eis terrā ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ lacte & melle manantē. Horum filii ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ i locū ſucceſſerūt patꝝ: & circūciſi ſunt a ioſue: qui ſicut nati fuerant in ꝓputio erant: nec ꝏꝏꝏ eos in via aliquis circunciderat. Poſtꝙ āt omnes circūciſi ſunt: manſerunt in eodem caſtrorū loco donec ſanarētur. Dixit ꝗ dominus ad ꝏꝏꝏꝏꝏ ioſue. Hodie abſtuli opprobrium ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ egypti a vobis. Vocatū ꝗ eſt nomen ꝏꝏꝏꝏꝏ

Trāſ. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

nr̄ mare rubꝝ: qḋ ſiccauit dn̄s deus coꝝ
ἡμῶν τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν, ἣν ἀπεξήρανε κς̅ ὁ θς̅ ἔμπρο
rā nobis: donec trāſiuimus. vt diſcāt oēs gētes
σθεν ἡμῶν, ἕως παρήλθομεν· ὅπως γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς
terre: ꝙ poteſtas dn̄i fortis eſt: τ vt vos cola-
γῆς, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβη
tis dn̄m deū nr̄m in om̄i tp̄e.
σθε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ χρόνῳ. Ca. 5.

Et factū eſt poſtꝙ audierūt oēs reges A
Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν
amorreoꝝ: qui erant trans iordanē prope ma
ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου παρὰ τὴν θά
re: τ cuncti reges phoenicie q̄ prope
λασσαν, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς φοινίκης οἱ παρὰ
mare: ꝙ ſiccauit dn̄s deus iordanē
τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἰορδάνην
fluuiū coram filiis iſrael: donec trā-
ποταμὸν ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἐν τῷ δια-
ſirēt ipſi: τ diſſolute ſūt mentes eoꝝ: τ
βῆναι αὐτούς, καὶ κατετάκησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν, καὶ
percuſſi ſunt: τ nō fuit in ipſis intellectus vllus
κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμία
a facie filioꝝ iſrael. ſub āt hoc
ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσραήλ. ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν
tēpus ait dn̄s ioſue: fac tibi cul
καιρὸν εἶπε κύριος τῷ ἰησοῦ, ποίησον σεαυτῷ μαχαί
tros lapideos: τ ſedēs circūcide filios iſrael
ρας πετρίνας, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ
ſecūdo. τ fecit ſibi ioſue cultros la
ἐκ δευτέρου. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἰησοῦς μαχαίρας πε
pideos acutos: τ circūcidit filios iſrael
τρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ
in vocato loco collis ꝑputioꝝ. τ hic
ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου βουνὸς ἀκροβυστιῶν. καὶ οὗτος
ſermo quo circūcidit ioſue. ois ppl's egreſ B
ὁ λόγος ὃν περιέτεμεν ὁ ἰησοῦς. πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐκπορευό-
ſi ex egypto maſculi: vniuerſi viri belli
μενοι ἐξ αἰγύπτου τὸ ἀρσενικόν, πάντες ἄνδρες πολέμου
qui mortui ſūt in deſerto in via: egreſſis ipis de
οἱ ἀπέθανον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ
terra egypti: qꝛ circūciſi erāt ois ppl's q̄ exi
γῆς αἰγύπτου, ὅτι περιτετμημένοι ἦσαν. πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐξ
uit. τ ois ppl's nati in deſerto in via
ελθών. καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ γεννηθέντες ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ
egreſſis eis de terra egypti nō circūciſi ſūt.
ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου οὐ περιετμήθησαν.
quadraginta. eñ annis verſatus eſt iſrael in deſerto.
τεσσαράκοντα γὰρ ἔτη ἀνέστραπτεν ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ.
qua ꝓpter icircūciſi erant plurimi ipoꝝ bellatoꝝ
διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν
qui egreſſi ſunt de tra egypti: q̄ nō obedierūt mā
ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐν
datis dn̄i dei. qb' τ determinauit dn̄s eis nō videre e- Nu. 14 d.
τολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ. οἷς καὶ διώρισε κς̅ αὐτοῖς μὴ ἰδεῖν αὐ
os terrā: ꝙ iurauit dn̄s prib' nr̄is vt daret nob:
τοὺς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κς̅ τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν,
terrā manātē lacte τ melle. filios eoꝝ ſubſti
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀντεκατέστη
tuit loco iſtoꝝ: quos circūcidit ioſue: qm̄ ꝑputioſi
σεν ἀντὶ τούτων, οὓς περιέτεμεν ἰησοῦς, ὅτι ἀκρόβυστοι
fuerūt: eo quod ipſi nati erant in via incircūci
ἦσαν, διὰ τὸ αὐτοὺς γεγεννῆσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμή
ſi. circūciſi ſūt tota gens quietē habuerūt: i-
τους. περιτμηθέντες δὲ πᾶν τὸ ἔθνος ἡσυχίαν εἶχον, αὐ
bi ſedentes in caſtris: donec ſanati ſunt. τ di- C
τόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ἕως ὑγιάσθησαν. καὶ εἶ-
xit dn̄s ioſue: in hodierno die abſtuli
πεν κύριος τῷ ἰησοῦ, ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν
opprobriū egypti a vobis. τ vocauit nomē
ὀνειδισμὸν αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα ꝏ

Digitized by Google

loci illius galgala vſq; in diem hanc. ⁊
τοῦ τόπου ἐκείνου γάλγαλα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ
caſtrametati ſunt filij iſrael in galgalis. ⁊ fecerũt
παρενέβαλον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν γαλγάλοις. καὶ ἐποίησαν
paſcha quarta decima die mẽſis a
τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ᾽ ἑ-
veſpera in occaſum hiericho in cãpo. ⁊ comederũt de
σπέρας ἐπὶ δυσμῶν ἱεριχὼ ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ ἔφαγον ἀπὸ
frugibus terre poſtridie paſche azymos ⁊ nouos. in
τοῦ σίτου τῆς γῆς τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἄζυμα καὶ νέα. ἐν τῇ
die hac defecit manna ſequẽti die poſtq̃ co-
ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξέλιπεν τὸ μάννα τῇ ἐπαύριον μετὰ τὸ βε-
mederũt ipſi de frugibus t̃re: ⁊ nõ vltra fu
βρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔτι ὑπῆρ-
it filijs iſrael manna. comederũt ãt fruges de re
χεν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ μάννα. ἐκαρπώσαντο δὲ τὴν χώ-
D giõe phenicũ in anno illo. ⁊ factũ eſt poſtq̃ fuit io
ραν τῶν φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. καὶ ἐγένετο ὡς ἦν ἰη-
ſue in hiericho: ⁊ aſpiciẽs oculis ſuis:
σοῦς ἐν ἱεριχῷ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ,
vidit q̃ appuit hoiem ſtãtẽ cõtra ſe. ⁊
εἶδεν φανέντα ἄνθρωπον ἑστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ. καὶ ἡ
gladius eius eductus in manu eius. ⁊ acce
ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσε-
dens ioſue: dixit ei: noſter es vel aduerſario
λθὼν ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ, ἡμέτερος εἶ ἢ τῶν ὑπεναντί-
rũ nr̃oꝝ: ille ãt dixit ei: q̃ ego pͥnceps exer-
ων ἡμῶν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνά-
citus dñi: nunc veni. ⁊ ioſue cecidit in
μεως κυρίου, νυνὶ παραγέγονα. καὶ ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ
faciem ſuam in terrã: ⁊ adorauit: ⁊ di
πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν, καὶ εἶ-
xit ei: dñe mi quid iubes tuo ſeruo:
πεν αὐτῷ, δέσποτα μου τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ;
Exo.3. b. ⁊ dicit pͥnceps militie dñi ad ioſue: ſolue calcia
καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυ πρὸς ἰησοῦν, λῦσαι τὸ ὑπόδη-
Numeri. 7.d. mẽtũ tuũ de pedibus tuis: nã locus in quo tu ſtas
μα σου ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ᾽ ᾧ σὺ ἕστηκας
in ipſo: ſctũs eſt. ⁊ fecit ioſue ſic.
ἐπ᾽ αὐτοῦ, ἅγιός ἐστι. καὶ ἐποίησεν ἰησοῦς οὕτως. Ca.6.
A Et hiericho clauſa atq; munita a
Καὶ ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη ἀπὸ
facie filioꝝ iſrael. ⁊ nullus egrediebat̃ de ea:
προσώπου υἱῶν ἰσραήλ. καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς,
⁊ nullus ingrediebatur. ⁊ dixit dñs ad ioſue: ecce
καὶ οὐδεὶς εἰσεπορεύετο. καὶ εἶπεν κς πρὸς ἰησοῦν, ἰδοὺ
trado tibi ſubiectã tibi hiericho: ⁊ re-
παραδίδωμί σοι ὑποχειρίον σοι τὴν ἱεριχώ, καὶ τὸν βα-
gem eius q̃ eſt in ea ⁊ potẽtes fortitudine. ⁊ cir
σιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχύει. καὶ κυ-
cũdate ciuitatẽ oẽs viri belli in circuitu
κλώσατε τὴν πόλιν πάντες ἄνδρες πολέμου κύκλῳ τῆς
vrbis: ſemel ſic facietis ſex dieb⁹. ⁊ ſeptẽ ſacerdotes
πόλεως, ἅπαξ οὕτω ποιήσετε ἓξ ἡμέρας. καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς
accipiẽt ſeptẽ buccinas iobel corã arca.
λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ ἰωβὴλ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ.
⁊ die ſeptima circundate vrbẽ ſepties: ⁊
καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κυκλώσατε τὴν πόλιν ἑπτάκις, καὶ
ſacerdotes clangent buccinis. ⁊ erit vt
οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ταῖς κερατίναις. καὶ ἔσται ὡς ἂν
clanguerint tuba iobel cũ audierĩt
σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι τοῦ ἰωβὴλ ἐν τῷ ἀκοῦσαι
vos vocẽ buccine cõclamẽt oĩs po-
ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἀνακραγέτωσαν πᾶς ὁ λα-
pulus: ⁊ clamãtibus eis corruent ſua ſponte mu
ός, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τεί-
ri ciuitatis ſub ipis. ⁊ ingredietur oĩs
χη τῆς πόλεως ὑποκάτω αὐτῶν. καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ
pp̃ls ĩpetũ faciẽs q̃libȝ eregione in vrbẽ. ⁊
λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν. καὶ
intrauit ioſue filius num ad ſacerdotes: ⁊ dixit ad eos:
εἰσῆλθεν ἰησοῦς υἱὸς ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-

loci illius galgala vſq; in preſentem diem. Manſeruntq; filii iſrael in galgalis: & fecerunt phaſe quartadecima die menſis ad veſperũ in cãpeſtrib⁹ hiericho: & comederunt de frugibus terre die altero: & azymos panes & polentam eiuſdem anni. Defecit manna poſtq̃ comederunt de frugib⁹ terre: nec vſi ſũt vltra cibo illo filii iſrael: ſed comederũt de frugibus preſentis anni terre chanaan. Cum autẽ eſſet ioſue in agro vrbis hiericho: leuauit oculos & vidit virum ſtantem contra ſe euaginatũ tenentẽ gladiũ. pͦrexitq; ad eũ: & ait. Noſter es: an aduerſariorũ. Qui rñdit. Nequaq̃: ſed ſũ princeps exercitus domini: & nũc venio. Cecidit ioſue pͦnus in terram: & adorans ait. Quid dominus meus loquitur ad ſeruũ ſuũ? Solue inq̃t calciamẽtũ tuũ de pedibus tuis. Locus enim in quo ſtas ſanctus eſt. Feciq; ioſue vt ſibi fuerat imperatum. 6.

Hiericho ãt clauſa erat atq; munita timore filiorũ iſrael: & nullus egredi audebat aut ingredi. dixitq; dñs ad ioſue. Ecce dedi in manus tuas hiericho & regẽ eius: oẽſq; fortes viros. Circuite vrbẽ cuncti bellatores ſemel per diem. Sic facietis ſex diebus. Septimo ãt die ſacerdotes tollent ſeptẽ buccinas quarũ vſus eſt in iubileo: & pͦcedẽt arcam federis. Septieſq; circuibitis ciuitatem: & ſacerdotes clãgẽt buccinis. Cumq; inſonuerit vox tube lõgior atq; cõciſior: & in auribus vr̃is increpuerit: cõclamabit oĩs populus vociferatõe maxima: & muri funditus corruẽt ciuitatis. ingredienturq; ſinguli p locũ cõtra quẽ ſteterint. Vocauit ergo ioſue filius nun ſacerdotes: & dixit ad eos. Tollite arcã federis.

הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ קוּם
וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת חָנָה עָשָׂה
הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ רָבַע
בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר אָכַל עָבַר
הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת וְקָלוּי מָצַץ קָלָה
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת שָׁבַת מָנָה
בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא הָיָה עוֹד
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת בּוֹא
אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא׃ וַיְהִי בִּהְיוֹת הָיָה
יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא נָשָׂא רָאָה
וְהִנֵּה אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה שָׁלַף
בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ
הֲלָנוּ אַתָּה אִם לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לֹא צוּר
כִּי אֲנִי שַׂר צְבָא יְהוָה עַתָּה בָאתִי שׂוּר בּוֹא
וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ נָפַל פָּנָה
וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל עַבְדּוֹ׃ שָׁחָה דָּבַר
וַיֹּאמֶר שַׂר צְבָא יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ
שַׁל נַעַלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם נָשַׁל קוּם
אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא
וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ וִירִיחוֹ עָשָׂה
סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל Cap. vj. סָגַר פָּנָה
אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יָצָא בּוֹא
יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת יְרִיחוֹ אָמַר נָתַן
וְאֶת מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ וְסַבֹּתֶם אֶת גָּבַר
הָעִיר כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַקֵּיף אֶת סָבַב לָחַם
הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַעֲשֶׂה שֵׁשֶׁת נָקַף
יָמִים׃ וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה עָשָׂה
שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרוֹן יוֹם נָשָׂא
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת הָעִיר שֶׁבַע יָבַל פָּנָה
פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ אָרַן שָׁבַע
וְהָיָה בִּמְשֹׁךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל בְּשָׁמְעֲכֶם תָּקַע שָׁפַר
אֶת קוֹל הַשּׁוֹפָר יָרִיעוּ כָל הָעָם
תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר רוּעַ
תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃ וַיִּקְרָא גָּדַל
יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן אֶל הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר חָמָה עָלָה
אֲלֵהֶם שְׂאוּ אֶת אֲרוֹן הַבְּרִית קָרָא
אָמַר
נָשָׂא כָּרַת

Digitized by Google

Primitiua.he. Tex.heb. Joſue.cap.vi. Trāſla.B.Hiero. Trāſ.Gre.lxx.cū interp.latina.

ושבעה כהנים ישאו שבעה שופרות
יובלים לפני ארון יהוה: ויאמר אל
העם עברו וסבו את העיר והחלוץ
יעבר לפני ארון יהוה: ויהי כאמר
יהושע אל העם ושבעה הכהנים
נשאים שבעה שופרות היובלים
לפני יהוה עברו ותקעו בשופרות
וארון ברית יהוה הלך אחריהם:
והחלוץ הלך לפני הכהנים תקעי
השופרות והמאסף הלך אחרי
הארון הלוך ותקוע בשופרות: ואת
העם צוה יהושע לאמר לא תריעו
ולא תשמיעו את קולכם ולא יצא
מפיכם דבר עד יום אמרי אליכם
הריעו והריעתם: ויסב ארון יהוה
את העיר הקף פעם אחת ויבאו
המחנה וילינו במחנה: וישכם יהושע
בבקר וישאו הכהנים את ארון
יהוה: ושבעה הכהנים נשאים שבעה
שופרות היבלים לפני ארון יהוה
הלכים הלוך ותקעו בשופרות והחלוץ
הלך לפניהם והמאסף הלך אחרי
ארון יהוה הלוך ותקוע בשופרות:
ויסבו את העיר ביום השני פעם
אחת וישבו המחנה כה עשו ששת
ימים: ויהי ביום השביעי וישכמו
כעלות השחר ויסבו את העיר כמשפט
הזה שבע פעמים רק ביום ההוא
סבבו את העיר שבע פעמים: ויהי
בפעם השביעית תקעו הכהנים
בשופרות ויאמר יהושע אל העם
הריעו כי נתן יהוה לכם את העיר:
והיתה העיר חרם היא וכל אשר בה
ליהוה רק רחב הזונה תחיה היא וכל
אשר אתה בבית כי החבאתה את
המלאכים אשר שלחנו: ורק אתם

Et ſeptem alii ſacerdotes tollant ſeptem iubileorum buccinas: & incedant ante arcā dñi. Ad pplm quoq; ait. Ite & circuite ciuitatē armati pcedētes arcā dñi. Cunq; ioſue verba finiſſet: & ſeptē ſacerdotes ſeptem buccinis clangerent ante arcā federis domini: omniſq; populus precederet armati exercitus: reliquū vulgus arcam ſeqbatur: ac buccinis omnia concrepabant. Precepat āt ioſue populo dicēs. Nō clamabitis nec audietur vox veſtra: neq; vllus ſermo ex ore vro egredietur dōec vēiat dies in quo dicā vobis. Clamate & vociferamini. Circuiuit ergo arca dñi ciuitatē ſemel p die: & reuerſa i caſtra manſit ibi. Igitur ioſue de nocte cōſurgente tulerunt ſacerdotes arcā domini: & ſeptem ex eis ſeptem buccinas q̄rū in iubileo vſus eſt: pcedebātq; arcā dñi ambulātes atq; clangentes. & armatus populus ibat ante eos: vulgus autem reliquum ſequebatur arcam & buccinis pſonabat. Circuierūtq; ciuitatē ſecundo die ſemel: & reuerſi ſunt in caſtra. ſic fecerunt ſex diebus. Die autem ſeptimo diluculo cōſurgētes: circuierunt vrbem ſicut diſpoſitum erat ſepties. Cunq; ſeptimo circuitu clangerent buccinis ſacerdotes: dixit ioſue ad omnem iſrael. Vociferamini. Tradidit enim vobis dñs ciuitatem. Sitq; ciuitas hec anathema: & oīa q̄ in ea ſunt dño. Sola raab meretrix viuat cū vniuerſis q̄ cū ea in domo ſunt. Abſcondit enim nuncios quos direximus. Vos autem

tollite arcam federis: ⁊ ſeptē ſacerdotes tol
τούς, λάβετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λή
lent ſeptē buccinas iobel ante faciem ar
ψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ ἰωβὴλ κατὰ πρόσωπον τῆς κι
ce dñi. ⁊ locutus eſt eis: dicēs: nunciate
βωτοῦ κυρίου. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων, παραγγείλατε
pplo vt circueāt: ⁊ circuite ciuitatē: ⁊ bel
τῷ λαῷ περιελθεῖν, καὶ κυκλώσατε τὴν πόλιν, καὶ οἱ μά
latores prope vadant armati corā ar
χιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἔναντι τῆς κι
ca dñi. ⁊ factū eſt vt dixit ioſue ad
βωτοῦ τοῦ κυρίου. καὶ ἐγένετο ὡς εἶπεν ἰησοῦς πρὸς τὸν
pplm: ⁊ ſeptē ſacerdotes habētes ſeptē tubas ſacras:
λαόν, καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱεράς,
⁊ pretereant eodē modo corā dño in
καὶ παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυ̅ παραπο
cedant ⁊ ſignū dent aſſidue. ⁊ arca
ρευέσθωσαν καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως. καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς
teſtamēti dñi ſequatur eos. at bellatores in
διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω αὐτοῖς. οἱ δὲ μάχιμοι πα
cedant ante: ⁊ ſacerdotes clāgentes
ραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες
buccinis: ⁊ reliquū vulgus omē poſt ar
ταῖς κερατίναις, καὶ ὁ λαὸς ὄχλος ἅπας ὀπίσω τῆς κιβω
cam federis dñi euntes ⁊ clangentes
τοῦ τῆς διαθήκης κυρίου πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες ταῖς
buccinis. at pplo precepit ioſue: dicēs: ne cla
κερατίναις. τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο ἰησοῦς, λέγων, μὴ βοᾶ
met neq; audiat vllus vocē vrām: nō egredie
τε μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἵνα διελεύσε
tur de ore vro ſermo: donec nunciet ipē die
ται ἐκ στόματος ὑμῶν λόγος, ἕως ἂν διαγγείλῃ αὐτὸς ἡμέραν
vt clametis: ⁊ clamate tunc. ⁊ circuens ar
ἀναβοῆσαι, καὶ ἀναβοήσατε τότε. καὶ περιελθοῦσα ἡ κι
ca federis dei vrbē in circuitu: ſtatim reuer
βωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ τὴν πόλιν κύκλῳ, εὐθέως ἀπῆλ
ſa eſt in caſtra: ⁊ manſit ibi: ⁊ die
θεν εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ, καὶ ἡμέρα τῇ
ſecunda ſurrexit ioſue mane: ⁊ tulerūt ſacerdotes arcam
δευτέρα ἀνέστη ἰησοῦς τοπρωΐ, καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν
dñi: ⁊ ſeptē ſacerdotes ferētes ſeptē tubas
κυρίου, καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς οἱ φέροντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας
ſacras corā arca dñi precedebāt. ⁊ ſacerdotes
τὰς ἱερὰς ἔναντι κιβωτοῦ κυ̅ προεπορεύοντο. καὶ οἱ ἱερεῖς
clāxerūt tubis. ⁊ poſt hec ambulabāt
ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο
bellatores: ⁊ reliquū vulgus omē poſt ar
οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας ὄπισθεν τῆς κι
cā federis dñi euntes ⁊ clangētes
βωτοῦ τῆς διαθήκης κυ̅ πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες ταῖς
buccinis: ⁊ circuierunt vrbē in die
κερατίναις, καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ſecundo ſemel de ppe: ⁊ reuerſi ſunt rurſus in caſtra
δευτέρᾳ ἅπαξ ἐγγύθεν, καὶ ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν.
ſic faciebat in ſex diebus. ⁊ factū eſt die ſeptimo ſurre
οὕτως ἐποίει ἐφ᾽ ἓξ ἡμέρας. καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστη
xerūt in aſcēſione diluculi: ⁊ circuierūt vrbē ſm
σαν ἐν τῇ ἀναβάσει τοῦ ὄρθρου, καὶ περιῆλθοσαν τὴν πόλιν κατὰ τὸ
iudiciū hoc ſepties. niſi q in die illa circuierūt vr
κρῖμα τοῦτο ἑπτάκις. πλὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκύκλωσαν τὴν πό
bem ſepties. ⁊ factū eſt in periodo ſeptima clanxerūt ſacer
λιν ἑπτάκις. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱε
dotes tubis. ⁊ dixit ioſue filijs iſrl: vociferamini:
ρεῖς ταῖς σάλπιγξι. καὶ εἶπεν ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς ἰη̅λ, κεκράξατε,
tradidit enī dñs ciuitatē vobis. ⁊ erit ciuitas anathema il
παρέδωκεν γὰρ κς̅ τὴν πόλιν ὑμῖν. καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα αὐ
la ⁊ oīa quecunq; ſunt in ea dño virtutū. verūtamen ra
τὴ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ τῷ κυρίῳ τῶν δυνάμεων. πλὴν ῥα
ab meretricē protegite illā: ⁊ oīa q̄ ſunt eius in
ὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῆς ἐν
domo. qm abſcōdit nuncios: quos miſimus. ſed vos
τῷ οἴκῳ. ὅτι ἔκρυψε τοὺς ἀγγέλους, οὓς ἀπεστείλαμεν. ἀλλὰ ὑμεῖς

B

C

cauete ab anathemate: ne forte cogitātes
φυλάξασθε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μή ποτε ἐνθυμηθέντες ὑ-
vos accipiatis de anathemate: ꝛ faciatis ca
μεῖς λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ποιήσητε τὴν πα-
ſtra filioꝝ iſrael anathema: ꝛ affligatis nos.
ρεμβολὴν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς.
ꝛ om̄e argētū ꝛ aurum ꝛ om̄e es ꝛ ferrū
καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ πᾶς χαλκὸς καὶ σίδηρος
ſctm̄ erit dn̄o: in theſaurū dn̄i inferetur. ꝛ vo
ἅγιον ἔσται τῷ κῷ, εἰς θησαυρὸν κυ εἰσενεχθήσεται. καὶ ἠλά-
ciferat⁹ ē pp̄ls: ꝛ clanxerūt tubis ſacerdotes.
λαξεν ὁ λαός, καὶ ἐσάλπιγξαν ταῖς σάλπιγξι οἱ ἱερεῖς.
poſtq̄ āt audiuit pp̄ls vocē tubaꝝ: vociſe
ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν τῶν σαλπίγγων, ἠλάλα-
rati ſunt oīs pp̄ls vociferatiōe magna ꝛ forti. ꝛ ceci
Heb. 11 c. ξεν πᾶς ὁ λαὸς ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ. καὶ ἔπε-
dit murus incircuitu: ꝛ aſcēdit pp̄ls in vrbem qui
σεν τὸ τεῖχος κύκλῳ, καὶ ἀνέβη ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν ἕκα-
libet e regione ſua. ꝛ ceperūt ciuitatē: ꝛ ana
στος ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ. καὶ κατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ ἀνε-
thematizauerūt eā: ꝛ q̄cūq; fuerūt in vrbe: ab hoīe ꝛ
θεμάτισαν αὐτήν, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει, ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ
vſq; ad mulierē: a iuuene ꝛ vſq; ad ſeniorē: ꝛ
ἕως γυναικός, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβυτέρου, καὶ
vſq; ad vitulū ꝛ ouem ꝛ ſubiugale in ore gla
ἕως μόσχου καὶ προβάτου καὶ ὑποζυγίου ἐν στόματι ῥομφαί-
dij. ꝛ duobus iuuenibus qui explorauerūt
ας. καὶ τοῖς δύο νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασι τὴν
D terrā: dixit ioſue: ingredimini ī domū mulieris
γῆν, εἶπεν ἰησοῦς, εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς
meretricis: ꝛ p̄ducite illinc eā: ꝛ oīa q̄cūq;
τῆς πόρνης, καὶ ἐξαγάγετε ἐκεῖθεν αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα
ſunt ei: vt iuraſtis ei. ꝛ ingreſſi ſunt duo iuuenes
ἐστὶν αὐτῇ, ὡς ὠμόσατε αὐτῇ. καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι
qui explorauerūt vrbem in domū mulie
οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναι-
ris: ꝛ eduxerūt raab meretricē: ꝛ p̄rem eius:
κός, καὶ ἐξήγαγον ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς,
ꝛ m̄rem eius: ꝛ fratres eius: ꝛ cun
καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ πάν-
cta que fuerunt ei: ꝛ oēm cognationē illius. ꝛ po
τα ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς. καὶ κα-
ſuerunt eā extra caſtra iſrael. ꝛ vrbs
τέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἰσραήλ, καὶ ἡ πόλις
cōbuſta eſt in igne cū oībus que in ipſa. preter argētū
ἐνεπυρίσθη ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ. πλὴν ἀργυρίου
ꝛ aurum ꝛ om̄e es ꝛ ferrū dederūt in
καὶ χρυσίου καὶ παντὸς χαλκοῦ καὶ σιδήρου ἔδωκαν εἰς
Heb. 11 f. theſaurū vt offerretur dn̄o. ꝛ raab meretricē: ꝛ om
θησαυρὸν εἰσενεχθῆναι κῷ. καὶ ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ πάν-
nē domū paternā eius: ꝛ oīa q̄ illi⁹ viue
τα τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἐζώ-
re fecit ioſue: ꝛ habitare fecit in iſrael vſq; ad diē ho-
γρησεν ἰησοῦς, καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας τῆς σή-
diernā: q̄m abſcōderit exploratores: quos miſit io
μερον, ὅτι ἔκρυψεν τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν ἰη-
ſue vt explorarēt hiericho. ꝛ ip̄recat⁹ ē ioſue in die
σοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν ἱεριχώ. καὶ ὥρκισεν ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
illa dicēs: maledictus hō corā dn̄o: q̄ ſuſcitabit vel edi
ἐκείνῃ λέγων, ἐπικατάρατος ὁ ἄνος ἐναντίον κυ, ὃς ἀναστήσει ἢ οἰκοδο-
ficabit ciuitatē illā hiericho: ī p̄mogenito ſuo funda-
μήσει τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν ἱεριχώ, ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώ-
bit eam: ꝛ in nouiſſimo ſuo imponet portas eius. ꝛ fuit
σει αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. καὶ ἦν
dn̄s cum ioſue: ꝛ fuit nomē eius per oēm terram.
κς μετὰ ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν. Ca. 7.
Et deliquerunt filij iſrael delictū: ꝛ vſur
Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πλημμέλειαν, καὶ ἐνοσφί-
pauerūt de anathemate. ꝛ accepit acham filius charmi filij zab
σαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος. καὶ ἔλαβεν ἄχαν υἱὸς χαρμὶ υἱοῦ ζαβ-
di filij zare de tribu iuda ab anathemate. ꝛ iratus eſt
δὶ υἱοῦ ζαρὰ ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐθυμώθη

cauete ne de his que precepta ſunt vobis quippiā cōtingatis & ſitis preuaricatiōis rei & oīa caſtra iſrael ſub peccato ſint atq; turbētur. Quicquid āt auri & argēti fuerit & vaſorum eneorū ac ferri domino cōſecretur repoſitū in theſauris eius. Igr̄ oī pp̄lo vociferāte & clangentibus tubis poſtq̄ in aures multitudinis vox ſonituſq; increpuit: muri ilico corruerūt: & aſcendit vnuſquiſq; p̄ locū qui contra ſe erat. Ceperūtq; ciuitatē: & interfecerūt oīa que erant in ea a viro vſq; ad mulierē: ab īfante vſq; ad ſenem. Boues quoq; & oues & aſinos ī ore gladii percuſſerunt. Duobus āt viris q̄ exploratores miſſi fuerant: dixit ioſue. Ingredimi domū mulieris meretricis & producite eam & omnia q̄ illius ſunt: ſicut illi iuramēto firmaſtis: Ingreſſiq; iuuenes eduxerūt raab & parentes eius: fratres quoq; & cunctam ſupellectilem ac cognationē illius: & extra caſtra iſrael manere fecerunt. Vrbē āt & oīa q̄ inuenta ſunt in ea ſuccēderūt. abſq; auro & argēto & vaſis eneis ac ferro: que in erarium domini conſecrarunt. Raab vero meretricē & domū p̄ris eius: & omnia que hēbat fecit ioſue viuere. & habitauerunt ī medio iſrael vſq; in p̄ntē diem eo q̄ abſconderit nuncios quos miſerat vt explorarēt hiericho. In tp̄e illo imp̄cat⁹ ē ioſue: dicēs. Maledict⁹ vir corā dn̄o q̄ ſuſcitauerit & edificauerit ciuitatem hiericho. In primogenito ſuo fundamēta illi⁹ iaciat. & ī nouiſſimo liberorū pōat portas eius. Fuit ergo dn̄s cū ioſue: & nomen eius vulgatum eſt in omni terra.

7.

Filii āt iſrl̄ p̄uaricati ſt̄ mādatū: & vſurpauerūt de anathemate. Nam achā filius charmi: filii zabdi filii zare de tribu iuda tulit aliq̄d de anathemate. Iratuſq; eſt

שמרו מן החרם פן תחרימו ולקחתם
מן החרם ושמתם את מחנה ישראל
לחרם ועכרתם אותו: וכל כסף וזהב
וכלי נחשת וברזל קדש הוא ליהוה
אוצר יהוה יבוא: וירע העם ויתקעו
בשפרות ויהי כשמע העם את קול
השופר ויריעו העם תרועה גדלה
ותפל החומה תחתיה ויעל העם
העירה איש נגדו וילכדו את העיר:
ויחרימו את כל אשר בעיר מאיש
ועד אשה מנער ועד זקן ועד שור
ושה וחמור לפי חרב: ולשנים
האנשים המרגלים את הארץ אמר
יהושע באו בית האשה הזונה
והוציאו משם את האשה ואת כל
אשר לה כאשר נשבעתם לה: ויבאו
הנערים המרגלים ויציאו את רחב
ואת אביה ואת אמה ואת אחיה
ואת כל אשר לה ואת כל משפחותיה
הציאו ויניחום מחוץ למחנה ישראל:
והעיר שרפו באש וכל אשר בה רק
הכסף והזהב וכלי הנחשת והברזל
נתנו אוצר בית יהוה: ואת רחב
הזונה ואת בית אביה ואת כל אשר
לה החיה יהושע ותשב בקרב
ישראל עד היום הזה כי החביאה
את המלאכים אשר שלח יהושע
לרגל את יריחו: וישבע יהושע בעת
ההיא לאמר ארור האיש לפני
יהוה אשר יקום ובנה את העיר
הזאת את יריחו בבכרו ייסדנה
ובצעירו יציב דלתיה: ויהי יהוה את
יהושע ויהי שמעו בכל הארץ:
וימעלו בני ישראל מעל
בחרם ויקח עכן בן כרמי בן זבדי בן
זרח למטה יהודה מן החרם ויחר

חרם
שום חנה
כלה
אצר בוא
רוע תקע
היה
שפר רוע
נפל חמה
עלה לכד
איש
חמר כה
שנה רגל
בוא זנה
יצא
שבע בוא
יצא
שפחה
יצא נוח
חנה
חיה ישב
חבא
לאך
שבע
ארר פנה
קום
יסד
צער יצב
היה
Cap. vij.
מעל לקח
נטה חרה

אף יהוה בבני ישראל׃ וישלח יהושע שלח
אנשים מיריחו העי אשר עם בית
און מקדם לבית אל ויאמר אליהם אמר
לאמר עלו ורגלו את הארץ ויעלו עלה
האנשים וירגלו את העי׃ וישבו אל רגל שוב
יהושע ויאמרו אליו אל יעל כל
העם כאלפים איש או כשלשת
אלפים איש יעלו ויכו את העי אל נכה יגע
תיגע שמה את כל העם כי מעט המה׃
ויעלו מן העם שמה כשלשת אלפים
איש וינסו לפני אנשי העי׃ ויכו נוס פנה
מהם אנשי העי כשלשים וששה
איש וירדפום לפני השער עד רדף
השברים ויכום במורד וימס לבב נכה ירד
העם ויהי למים׃ ויקרע יהושע מסס היה
שמלתיו ויפל על פניו ארצה לפני קרע נפל
ארון יהוה עד הערב הוא וזקני ארן
ישראל ויעלו עפר על ראשם׃
ויאמר יהושע אהה אדני יהוה למה
העברת העביר את העם הזה אל עבר
הירדן לתת אתנו ביד האמרי נתן
להאבידנו ולו הואלנו ונשב בעבר אבד יאל
הירדן׃ בי אדני מה אמר אחרי אשר ישב
הפך ישראל ערף לפני איביו׃ וישמעו שמע
הכנעני וכל ישבי הארץ ונסבו עלינו סבב
והכריתו את שמנו מן הארץ ומה כרת
תעשה לשמך הגדול׃ ויאמר יהוה עשה גדל
אל יהושע קם לך למה זה אתה אמר קום
נפל על פניך׃ חטא ישראל וגם נפל פנה
עברו את בריתי אשר צויתי אותם כרת צוה
וגם לקחו מן החרם וגם גנבו וגם
כחשו וגם שמו בכליהם׃ ולא יכלו שום כלה
בני ישראל לקום לפני איביהם ערף
יפנו לפני איביהם כי היו לחרם לא פנה היה
אוסיף להיות עמכם אם לא תשמידו יסף היה
החרם מקרבכם׃ קם קדש את העם שמד

dñs contra filios iſrael.
Cũq; mitteret ioſue
de hiericho viros cõtra
hay: que eſt iuxta be-
thauẽ ad oriẽtalẽ plagam
oppidi bethel: dixit eis.
Aſcẽdite & explorate t-
ram.
Qui ꝓcepta complẽtes
explorauerũt hay. Et re
uerſi dixerũt ei. Non a-
ſcendat oĩs populus: ſed
duo vel tria milia
virorũ ꝑgãt & deleãt ci-
uitatẽ. Quare
oĩs ppl's fruſtra vexabi-
tur cõtra hoſtes pauciſſi
mos? Aſcenderunt ergo
tria milia pugnatorum.
Qui ſtatim terga verten-
tes ꝑcuſſi ſunt a
viris vrbis hay & corrue
rũt ex eis triginta & ſex
hoĩes. Perſecutiq; ſunt
eos aduerſarij de porta
vſq; ad ſabarĩ: & cecide
rũt ꝑ ꝓna fugiẽtes. Per-
timuitq; cor populi &
ad inſtar aq̃ liq̃factũ eſt.
Ioſue vero ſcidit veſtimẽ
ta ſua: & pronus cecidit
in terrã corã arca domi
ni vſq; ad veſperã: tã ipe
q̃ oẽs ſenes iſrael. Miſe-
rũtq; puluerẽ ſup capi-
ta ſua & dixit ioſue. Heu
dñe deus. Quid voluiſti
traducere populum iſtũ
iordanẽ fluuiũ: vt trade
res nos in manus amor-
rei & ꝑderes? Vtinã vt ce
pimus manſiſſemus trans
iordanẽ. Mi dñe de9 qd
dicã: vidẽs iſraelẽ hoſti-
bus ſuis terga vertẽtem?
Audient
chananei & oẽs hitato-
res terre: & pariter cõglo
bati circũdabũt nos atq;
delebunt nomẽ nr̃m de
terra. Et qd facies ma-
gno noĩ tuo? dixitq; dñs
ad ioſue. Surge: cur
iaces pronus in terra?
Peccauit iſrael &
preuaricatus eſt pactum
meum.
tulerũtq; de anathema-
te & furati ſunt atq;
mẽtiti: & abſcõderũt inter
vaſa ſua. Nec poterit
iſrael ſtare ante hoſtes
ſuos: eoſq; fugiet:
quia pollutus eſt anathe
mate. Non
ero vltra vobiſcum: do
nec conteratis
eũ q hui9 ſceleris reus ẽ.
Surge ſctifica populum

ira dñs in filios iſrael. ⁊ miſit ioſue vi
ὀργῇ κύριος τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἀπέστειλεν ἰησοῦς ἄν-
ros ab hiericho in gai: q̃ eſt iuxta bethauẽ ad oriẽ
δρας ἀπὸ ἱεριχὼ εἰς γαί, ἥ ἐστι κατὰ βηθαυὲν κατὰ ἀνα
tem bethel. ⁊ locutus ẽ ad eos dicẽs: aſcẽden
τολὰς βαιθήλ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς λέγων, ἀναβάν
tes explorate terrã. ⁊ aſcẽderũt viri: ⁊
τες κατασκέψασθε τὴν γῆν. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες, καὶ
explorauerũt gai ⁊ reuerſi ſunt ad ioſue: ⁊
κατεσκέψαντο τὴν γαί. καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς ἰησοῦν, καὶ
dixerũt ad eum: nõ aſcẽdat oĩs ppl's: ſʒ circiter
εἶπαν πρὸς αὐτόν, μὴ ἀναβήτω πᾶς ὁ λαός, ἀλλ' ὡσεὶ
duo milia vel tria milia virorũ aſcẽdant: ⁊ obſi
δισχίλιοι ἢ τρισχίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν, καὶ ἐκπολιορκη
deant ciuitatẽ. ne adducas illuc oẽs ppl'm:
σάτωσαν τὴν πόλιν. μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ πάντα τὸν λαόν,
pauci eñi ſunt. ⁊ aſcẽderũt de ppl'o illuc q̃ſi
ὀλίγοι γάρ εἰσιν. καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἐκεῖ ὡσεὶ
tria milia viroꝝ. ⁊ fugierũt a facie viroꝝ gai:
τρισχίλιοι ἄνδρες. καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν γαί,
⁊ occiderũt ab eis viri gai q̃ſi triginta ⁊
καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες γαὶ ὡς τριάκοντα καὶ
ſex viros: ⁊ ꝓſecuti ſunt eos a porta q̃ ad
ἓξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης ἕως
cõtriuerũt eos. ⁊ percuſſerũt eos per pro
συνέτριψαν αὐτούς. καὶ ἔπληξαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ καταφε
num. ⁊ ꝑtimuit cor ppl'i: ⁊ factũ eſt quaſi aqua.
ροῦς. καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ.
⁊ ſcidit ioſue veſtimẽta ſua: ⁊ cecidit in
καὶ διέρρηξεν ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
faciem ſuã ſup trã corã arca dñi vſq; ad
πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἔναντι κιβωτοῦ κυρίου ἕως
veſperã: ipſe ⁊ ſeniores iſrael. ⁊ ꝓiecerũt
ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰσλ'. καὶ ἐπεβάλοντο
puluerẽ ſup caput ſuũ. ⁊ dixit ioſue: oro
χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ εἶπεν ἰησοῦς, δέομαι
dñe dñe vt q̃d traducẽs traduxit famulus tuus
κύριε κύριε ἵνα τί διαβιβάζων διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν
ppl'm hunc iordanẽ: vt traderet eũ amor B
λαὸν τοῦτον τὸν ἰορδάνην, παραδοῦναι αὐτὸν τῷ ἀμορραί
reo: vt ꝑderet nos? ⁊ vtinã manſiſſemus ⁊ habita
ῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατῳκί-
uiſſemus apud iordanẽ: in me dñe. ⁊ q̃d dicã
σαμεν παρὰ τὸν ἰορδάνην, ἐν ἐμοὶ κύριε. καὶ τί ἐρῶ
q̃ñ auertit iſrael ceruicẽ a facie inimici
ἐπεὶ μετέβαλεν ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ
ſui? ⁊ audiẽs chananeus ⁊ oẽs habi-
αὐτοῦ; καὶ ἀκούσας ὁ χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοι
tantes trã circũdabũt nos: ⁊ delebũt
κοῦντες τὴν γῆν περικυκλώσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν
nos de trã. ⁊ q̃d facies noĩ tuo ma
ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέ
gno? ⁊ dixit dñs ad ioſue: ſurge: cur tu
γα; καὶ εἶπεν κύριος πρὸς ἰησοῦν, ἀνάστηθι, ἵνα τί σὺ
hoc cecidiſti in faciẽ tuã? peccauit
τοῦτο πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; ἡμάρτηκεν ὁ
ppl's: ⁊ ꝓuaricat9 ẽ pactũ meũ: q̃ pepigi ad e-
λαός, καὶ παρέβη τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς αὐ
um. ⁊ tulerũt de anathemate: ⁊ fu
τόν. καί γε ἔλαβον ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ κλέ
rati mẽtiti ſunt: ⁊ poſuerũt in vaſa ſua.
ψαντες ἐψεύσαντο, καὶ ἔβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν.
⁊ nõ poterint filij iſrael ſuſtinere ante fa
καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσω
ciẽ hoſtiũ ſuoꝝ. ceruicẽ conuertent corã
πον τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐνώπιον
inimicis ſuis: q̃ñ facti ſunt anathema: nõ ad
τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα, οὐ προσ-
dam vltra eſſe vobiſcũ: niſi abſtuleritis anathema
θήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα
de vobis ipſis. ſurgens ſctifica ppl'm:
ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἀναστὰς ἁγίασον τὸν λαόν, C

Digitized by Google

Traſ. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

8.3.b. τ dic ſanctificari in craſtinũ: qm̃ hec dicit dñs deus iſ
Leui. καὶ εἶπον ἁγνισθῆναι εἰς αὔριον, ὅτι τάδε λέγει κς ὁ θεὸς ἰσ-
20.b. rael: anathema eſt in vobis iſrael: nõ poteritis reſi-
Nu.11. ραήλ, τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν ἰσραήλ, οὐ δυνήσεσθε ἀντι-
1.Re. ſtere corã hoſtibus vr̃is: donec tollatur ana-
16.b. στῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνά-
thema de vobis. τ cõgregabimini oẽs mane per
θεμα ἐξ ὑμῶν. καὶ συναχθήσεσθε πάντες τὸ πρωῒ κατὰ
tribus vr̃as. τ erit tribus: q̃ demõſtrauerit dñs: τ addu-
φυλὰς ὑμῶν. καὶ ἔσται ἡ φυλὴ, ἣν ἂν δείξῃ κύριος, καὶ προ-
cetis per pp̃los. τ pp̃lm: quẽ oſtẽderit dñs addu-
σάξετε κατὰ δήμους. καὶ δῆμον, ὃν ἂν δείξῃ κύριος προ-
cetis per domũ. τ domũ: quã demõſtrauerit dñs: p
σάξετε κατὰ οἶκον. καὶ τὸν οἶκον, ὃν ἂν δείξῃ κύριος, κατὰ
hoĩeʒ adducetis. τ qui demõſtrat⁹ fuerit in anathemate:
ἄνδρα προσάξετε. καὶ ὃς ἂν ἐνδειχθῇ ἐν τῷ ἀναθέματι,
cõburetur in igne ipſe: τ oĩa q̃cũq; ſunt ipſi:
κατακαυθήσεται ἐν τῷ πυρὶ αὐτός, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ·
qm̃ p̃uaricat⁹ eſt pactũ dñi: τ qm̃ fecit nephas
ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου, καὶ ὅτι ἐποίησεν ἀνόμημα
in iſrael. τ ſurrexit ioſue mane: τ adduxit
ἐν ἰσραήλ. καὶ ὤρθρισεν ἰησοῦς τὸ πρωῒ, καὶ προσήγαγεν τὸν
pp̃lm per tribus ſuas. τ oſtẽſa eſt tribus iuda: τ
λαὸν κατὰ φυλὰς αὐτοῦ. καὶ ἀνεδείχθη ἡ φυλὴ ἰούδα, καὶ
oſtẽſus eſt pp̃ls zarai: τ adduct⁹ ẽ pp̃ls zarai per
ἀνεδείχθη δῆμος ὁ ζαραΐ, καὶ προσήχθη δῆμος ὁ ζαραῒ κατὰ
virũ: τ oſtẽſus eſt zabdi. τ adducta ẽ dom⁹ eius
ἄνδρα, καὶ ἀνεδείχθη ζαβδί. καὶ προσήχθη ὁ οἶκος αὐτοῦ
per virũ: τ oſtẽſus eſt achan filius charmi filij zabdi fi-
κατὰ ἄνδρα, καὶ ἀνεδείχθη ἄχαρ υἱὸς χαρμὶ υἱοῦ ζαβδὶ υἱ-
lij zare tribus iuda. τ ait ioſue achan: fili
οῦ ζαρὰ τῆς φυλῆς ἰούδα. καὶ εἶπεν ἰησοῦς τῷ ἄχαρ, υἱέ
mi hodie da tã gloriã dño deo iſrael: τ da ei
Joan. μου σήμερον δὸς δὴ δόξαν τῷ κυρίῳ θεῷ ἰσραήλ, καὶ δὸς αὐ-
9.c. cõfeſſionẽ: τ indica mihi q̃d feceris:
τῷ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀνάγγειλόν μοι τί ἐποίησας,
τ ne abſcõdas a me. τ reſpõdit achan ioſue:
καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. καὶ ἀπεκρίθη ἄχαρ τῷ ἰησοῦ,
τ dixit: vere ego peccaui corã dño deo iſ-
καὶ εἶπεν, ἀληθῶς ἐγὼ ἥμαρτον ἐναντίον κυρίου θεοῦ ἰσ-
rael: ſic τ ſic feci. vidi in ſpolijs
D ραήλ, οὕτως καὶ οὕτως πεποίηκα. εἶδον ἐν τῇ προνομῇ
palliũ variũ vnũ bonũ: τ ducẽtas didrachmas ar-
ψιλὴν ποικίλην μίαν καλήν, καὶ διακόσια δίδραχμα ἀρ-
gẽti: τ linguã aureaʒ vnã quinquagita didrach-
γυρίου, καὶ γλῶσσαν χρυσῆν μίαν πεντήκοντα διδράχ-
maʒ põdus eius. τ cõcupiui illa τ accepi. τ
μων ὁλκὴ αὐτῆς. καὶ ἐπεθύμησα αὐτῶν καὶ ἔλαβον. καὶ
ecce hec abſcõdita ſũt in terra in tabnaculo meo: τ
ἰδοὺ ταῦτα κέκρυπται ἐν τῇ γῇ ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ
argẽtũ occultatũ ẽ ſub eis. τ miſit io-
ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν. καὶ ἀπέστειλεν ἰη-
ſue nũcios: τ cucurrerũt ad tabernaculũ ad ca-
σοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμ-
ſtra. τ hec erãt abſcõdita in tabnaculo eius:
βολήν. καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ,
τ argẽtũ ſub eis. τ eduxerũt ea de
καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς
tabnaculo: τ tulerũt ea ad ioſue τ ad om-
σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ πρὸς ἰησοῦν καὶ πρὸς πάν-
nes ſeniores iſrael: τ poſuerũt ea an-
τας πρεσβυτέρους ἰσραήλ. καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἔναν-
te dñm. τ accepit ioſue achã filiũ zare:
τι κυρίου. καὶ ἔλαβεν ἰησοῦς τὸν ἄχαρ υἱὸν ζαρά,
τ argentũ τ palliũ τ linguã
καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὴν ψιλὴν καὶ τὴν γλῶσσαν
aureã: τ filios eius τ fili-
τὴν χρυσῆν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέ-
as eius τ
ρας αὐτοῦ καὶ τοὺς

Traſla. B. Hie.

& dic eis. Sanctificamini in craſtinũ: hec ei dicit dñs deus iſrael. Anathema in medio tui ẽ iſrael. Nõ poteris ſtare coram hoſtibus tuis donec deleatur ex te q hoc cõtaminatus ẽ ſcelere. Accedetiſq; mãe ſinguli p trib⁹ vr̃as: & quã cũq; tribũ ſors inuenerit: accedet p cognationes ſuas: & cognatio per domos: domuſq; p viros. & quicunq; ille in hoc facinore fuerit dep̃henſus comburetur igni cum omni ſubſtãtia ſua: qm̃ p̃uaricatus eſt pactũ dñi: & fecit nephas in iſrael. Surgens itaq; ioſue mane: applicuit iſrael per tribus ſuas. & inuenta eſt tribus iuda. Que cum iuxta familias ſuas eſſet oblata: inuenta eſt familia zare. Illã quoq; p domos offerẽs repperit zabdi. Cuius domum in ſingulos diuidens viros: inuenit achan filiũ charmi filij zabdi: filij zare de tribu iuda. Et ait Ioſue ad achan. Fili mi: da gloriã dño đo iſrael & confitere: atq; indica mihi quid feceris: ne abſcondas. Reſponditq; achan ioſue: & dixit ei. Vere ego peccaui domino deo iſrael: & ſic & ſic feci. Vidi eni inter ſpolia palliũ coccineũ valde bonũ & ducentos ſiclos argenti: regulãq; aureã quinq̃ginta ſiclorũ: & concupiſcens abſtuli & abſcondi ĩ terra cõtra mediũ tabernaculi mei: argẽtũq; foſſa humo operui. Miſit ergo ioſue miniſtros q currẽtes ad tabernaculũ illius repererũt cuncta abſcõdita in eodẽ loco & argẽtũ ſiſ. Auferẽteſq; de tẽtorio tulerũt ea ad ioſue & ad oẽs filios iſrl̃: p̃iecerũtq; añ dominũ. Tollens itaq; Ioſue achan filiũ zare argentumq; & palliũ & auream regulam: filios quoq; & filias ei⁹

Tex. heb. Joſue. ca. vij. | Pritia. he.

ואמרת התקדשו למחר כי כה אמר | קדש
יהוה אלהי ישראל חרם בקרבך
ישראל לא תוכל לקום לפני איביך | יכל פנה
עד הסירכם החרם מקרבכם: ונקרבתם | סור קרב
בבקר לשבטיכם והיה השבט אשר
ילכדנו יהוה יקרב למשפחות
והמשפחה אשר ילכדנה יהוה | לכד
תקרב לבתים והבית אשר ילכדנו | שפחה
יהוה יקרב לגברים: והיה הנלכד | בית
בחרם ישרף באש אתו ואת כל
אשר לו כי עבר את ברית יהוה וכי | שרף
עשה נבלה בישראל: וישכם יהושע | ברת
בבקר ויקרב את ישראל לשבטיו | שכם
וילכד שבט יהודה: ויקרב את | קרב
משפחת יהודה וילכד את משפחת
הזרחי ויקרב את משפחת הזרחי
לגברים וילכד זבדי: ויקרב את ביתו
לגברים וילכד עכן בן כרמי בן זבדי
בן זרח למטה יהודה: ויאמר יהושע | נטה אמר
אל עכן בני שים נא כבוד ליהוה אלהי | שום כבד
ישראל ותן לו תודה והגד נא לי מה | נתן ידה
עשית אל תכחד ממני: ויען עכן את | נגד עשה
יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי | כחד ענה
ליהוה אלהי ישראל וכזאת וכזאת
עשיתי: ואראה בשלל אדרת שנער | ראה
אחת טובה ומאתים שקלים כסף | מאה
ולשון זהב אחד חמשים שקלים | לשן
משקלו ואחמדם ואקחם והנם טמונים | שקל חמד
בארץ בתוך האהלי והכסף תחתיה: | לקח
וישלח יהושע מלאכים וירצו | שלח לאך
האהלה והנה טמונה באהלו והכסף | רוץ טמן
תחתיה: ויקחום מתוך האהל ויבאם | לקח בוא
אל יהושע ואל כל בני ישראל ויצקום
לפני יהוה: ויקח יהושע את עכן בן
זרח ואת הכסף ואת האדרת ואת | פנה
לשון הזהב ואת בניו ואת בנתיו

Digitized by Google

וְאֶת שׁוֹרוֹ וְאֶת חֲמֹרוֹ וְאֶת צֹאנוֹ וְאֶת
אָהֳלוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עֵמֶק עָכוֹר׃ וַיֹּאמֶר — עלה אמר
יְהוֹשֻׁעַ מֶה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ יְהוָה — עכר
בַּיּוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָל יִשְׂרָאֵל — רגם
אֶבֶן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ — שרף סקל
אֹתָם בָּאֲבָנִים׃ וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל אֲבָנִים — קום גלל
גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיָּשָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן — גדל שוב
אַפּוֹ עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא — קרה קום
עֵמֶק עָכוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Cap. viii.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ אַל תִּירָא — ירא חתת
וְאַל תֵּחָת קַח עִמְּךָ אֵת כָּל עַם — לקח
הַמִּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה הָעָי רְאֵה נָתַתִּי — לחם נתן
בְיָדְךָ אֶת מֶלֶךְ הָעַי וְאֶת עַמּוֹ וְאֶת
עִירוֹ וְאֶת אַרְצוֹ׃ וְעָשִׂיתָ לָעַי וּלְמַלְכָּהּ — עשה
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ רַק
שְׁלָלָהּ וּבְהֶמְתָּהּ תָּבֹזּוּ לָכֶם שִׂים לְךָ — בזז שום
אֹרֵב לָעִיר מֵאַחֲרֶיהָ׃ וַיָּקָם — קום
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת — לחם עלה
הָעָי וַיִּבְחַר יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף — בחר
אִישׁ גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַיִּשְׁלָחֵם לָיְלָה׃ — גבר שלח
וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר רְאוּ אַתֶּם אֹרְבִים — צוה ראה
לָעִיר מֵאַחֲרֵי הָעִיר אַל תַּרְחִיקוּ — רחק
מִן הָעִיר מְאֹד וִהְיִיתֶם כֻּלְּכֶם — היה
נְכֹנִים׃ וַאֲנִי וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי — כון
נִקְרַב אֶל הָעִיר וְהָיָה כִּי יֵצְאוּ — קרב
לִקְרָאתֵנוּ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ — נוס
לִפְנֵיהֶם׃ וְיָצְאוּ אַחֲרֵינוּ עַד הַתִּיקֵנוּ — פנה נתק
אוֹתָם מִן הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ נָסִים לְפָנֵינוּ — אמר
כַּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם׃
וְאַתֶּם תָּקֻמוּ מֵהָאוֹרֵב וְהוֹרַשְׁתֶּם — קום ירש
אֶת הָעִיר וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
בְּיֶדְכֶם׃ וְהָיָה כְּתָפְשְׂכֶם אֶת הָעִיר
תַּצִּיתוּ אֶת הָעִיר בָּאֵשׁ כִּדְבַר יְהוָה — צות
תַּעֲשׂוּ רְאוּ צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ וַיִּשְׁלָחֵם — עשה ראה צוה שלח
יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אֶל הַמַּאְרָב וַיֵּשְׁבוּ בֵּין — ארב

---

boues et aſinos & oues ipſumqꝫ tabernaculū & cūctā ſupellectilem & oīs iſrael cū eo: duxerūt eos ad vallem achor vbi dixit ioſue. Quia turbaſti nos: exturbet te dn̄s in die hac. Lapidauitqꝫ eum oīs iſrael: & cūcta que illius erant igne conſumpta ſunt. Cōgregaueruntqꝫ ſup eū aceruū magnū lapidū: qui pmanet vſqꝫ in pn̄tem diē. Et auerſus eſt furor dn̄i ab eis. Vocatūqꝫ eſt nomen loci illius vallis achor vſqꝫ hodie.

8.

Dixit āt dn̄s ad ioſue. Ne timeas neqꝫ formides. Tolle tecum omnem multitudinem pugnatorū & cōſurgens aſcende ī oppidū hay. Ecce tradidi in manū tuā regem eius: & ppl'm vrbemqꝫ & terrā. Faciesqꝫ vrbi hay & regi eius: ſicut feciſti hiericho & regi illius. Predam vero & oia aīantia diripietis vobis. Pone īſidias vrbi poſt eā. Surrexitqꝫ ioſue & oīs exercitus bellatorū cū eo: vt aſcēderent in hay. Et electa triginta milia virorum fortiū miſit nocte: precepitqꝫ eis: dicens. Ponite inſidias poſt ciuitatem. Nec lōgius recedatis: & eritis omnes parati. Ego āt & reliq̄ multitudo q̄ mecū eſt: accedemus ex aduerſo cōtra vrbem. Cūqꝫ exierint contra nos: ſicut ante fecimus fugiemus & terga vertemus: dōec pſequentes ab vrbe lōgius ptrahātur. Putabūt enim nos fugere ſicut prius. Nobis ergo fugientibus & illis pſequentibus cōſurgetis de inſidiis & vaſtabitis ciuitatem. tradetqꝫ eam dn̄s deus veſter in manus veſtras. Cūqꝫ ceperitis ſuccendite eam: & ſic omnia facietis vt iuſſi. Dimiſitqꝫ eos & prexerūt ad locū iſidiarū: ſederuntqꝫ inter

---

μόσχους αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα αὐτοῦ,
vitulos eius: ⁊ ſubiugalia eius: ⁊ oues eius:
καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ
⁊ tabnaculū eius: ⁊ cūctā ſupellectilē eius. ⁊
πᾶς ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἀνήγαγον αὐτοὺς εἰς ἐμεκαχώρ.
oīs iſrael cū eo. ⁊ duxerūt eos ad vallē achor.
καὶ εἶπεν ἰησοῦς τί ὠλόθρευσας ἡμᾶς; ἐξολοθρεύσαι σε κύριος,
⁊ dixit ioſue cur turbaſti nos? exturbet te dn̄s:
καθὰ καὶ σήμερον, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν πᾶς ἰσραὴλ λί-
ſicut ⁊ hodie: ⁊ lapidauerūt eū oīs iſrael la-
θοις, καὶ κατέκαυσαν αὐτὰ ἐν πυρί. καὶ ἐλιθοβόλησαν
pidib⁹: ⁊ cōbuſſerūt ea in igne. ⁊ lapidauerūt
αὐτοὺς ἐν λίθοις. καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν
illos in lapidib⁹. ⁊ ꝯgregauerūt ſup eū aceruū lapidū magnū
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς
vſqꝫ ad diē hanc. ⁊ ceſſauit dn̄s ab ira
ὀργῆς αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ ἐμεκαχὼρ
furoris ſui. ob hoc cognominauit illud vallis archo
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
vſqꝫ in diē hanc.

1.Re. 18.d. Iudi. 2.a.

Ca. 8.

Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς ἰησοῦν, μὴ φοβηθῇς, μηδὲ δει- A
Et dixit dn̄s ad ioſue: ne timeas: neqꝫ for-
λιάσῃς, λάβε μετὰ σεαυτοῦ πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς
mides: tolle tecum oēs viros
πολεμοῦντας, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς γαΐ. ἰδοὺ δέδω-
bellatores: ⁊ ſurgēs aſcēde in gai. ecce tradi-
κα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα γαΐ, καὶ τὸν λαὸν
di in manus tuas regem gai: ⁊ ppl'm
αὐτοῦ, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ποιή-
eius: ⁊ vrbē eius: ⁊ terrā eius. ⁊ fa-
σεις γαῒ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησας τῇ
cies gai ⁊ regi ei⁹: ſicut feciſti
ἱεριχὼ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. καὶ τὴν προνομὴν αὐτῆς
hiericho ⁊ regi illius. ⁊ predā eius
καὶ τῶν κτηνῶν αὐτῆς προνομεύσεις σεαυτῷ. κατάστη-
⁊ iumēta eius diripies tibi. po-
σον δὲ σεαυτῷ ἔνεδρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῆς.
ne āt tibi ipi inſidias vrbi poſt eā.
καὶ ἀνέστη ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὥστε ἀναβῆ-
⁊ ſurrexit ioſue ⁊ oīs ppl's bellator vt aſcēde-
ναι εἰς γαΐ. ἐπέλεξεν δὲ ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀν-
rēt in gai. elegit āt ioſue triginta milia vi-
δρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχύει, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός.
rorū potētes in viribus: ⁊ miſit eos nocte.
καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων, ἴδετε ὅτι ὑμεῖς ἐνεδρεύετε τὴν
⁊ precepit eis dicēs: videte ꝙ vos inſidiamini
πόλιν ὀπίσω τῆς πόλεως σφόδρα, καὶ ἔσεσθε πάντες ἕτοι-
vrbi poſt ciuitatē valde: ⁊ eritis oēs para-
μοι, καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ᾽ ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πό-
ti: ⁊ ego ⁊ oēs q̄ mecū accedem⁹ cōtra vr-
λιν. καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες γαῒ εἰς συνάντη-
bē. ⁊ erit cū exierit habitātes gai in occur-
σιν ἡμῖν, καθάπερ καὶ πρώην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου
ſum nobis ſicut ⁊ ante: ⁊ fugiemus a facie
αὐτῶν, καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν ἀποσπάσωμεν
illoꝝ: ⁊ cū exierit poſt nos abducamus
αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως. καὶ ἐροῦσιν, φεύγουσιν αὐτοὶ ἀπὸ B
eos ab vrbe. ⁊ dicēt: fugiūt ipi a
προσώπου ἡμῶν ὃν τρόπον ἔμπροσθεν, καὶ φευξόμεθα ἀπ᾽ αὐ-
facie nr̄a ſicut prius: ⁊ fugiemus ab
τῶν. ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας καὶ πορεύσεσθε
eis. vos āt exurgetis de inſidijs ⁊ ibitis
εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκτρίψατε τὴν πόλιν. καὶ δώσει αὐτὴν κύριος
in vrbē ⁊ vaſtate ciuitatē. ⁊ tradet eam dn̄s
ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χερσὶν ἡμῶν. καὶ ἔσται ὡς ἂν συλλάβητε τὴν
deus nr̄ in manibus nr̄is. ⁊ erit vt ceperitis
πόλιν ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρί, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιή-
vrbē ſuccēdite eam in igne: iuxta vbū hoc faci-
σατε, ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἰησοῦς,
te: ecce precepi vobis. ⁊ dimiſit eos ioſue:
καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν, καὶ ἐνεκάθισαν ἀναμέσον
⁊ perrexerūt ad inſidias: ⁊ ſederūt inter

8.7.a.

Digitized by Google

bethel τ inter gai a mari gai. τ mãſit
Βαιθὴλ καὶ ἀναμέσον γαὶ ἀπὸ θαλάσσης τῆς γαΐ. καὶ ηὐλίσθη
ioſue nocte illa in medio ppli. τ manicãs
ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. καὶ ὀρθρίσας
ioſue diluculo: recẽſuit pplm. τ aſcẽderũt ipſe
ἰησοῦς τὸ πρωΐ, ἐπεσκέψατο τὸν λαόν. καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς
τ ſeniores iſrael in fronte ppli ad
καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ
gai. τ ois ppls bellator q̃ cũ eo aſcẽderũt: τ
γαΐ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ ἀνέβησαν, καὶ
euntes venerũt ex aduerſo ciuitatis ab oriente:
πορευόμενοι ἦλθον ἐξ ἐναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν,
τ inſidie vrbis a mari. τ caſtrameta
καὶ τὰ ἔνεδρα τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. καὶ παρενέβα-
C ti ſũt a ſeptẽtriõe gai. τ vallis inter eum τ
λον ἀπὸ βορρᾶ τῆς γαΐ. καὶ ἡ κοιλὰς ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ τῆς
gai. τ cepit q̃ſi quinq; milia viroꝝ: τ poſuit eos
γαΐ. καὶ ἔλαβεν ὡς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἔθετο αὐτοὺς
inſidias inter bethauẽ τ gai mare gai.
ἔνεδρον ἀναμέσον τῆς βηθαῦ καὶ τῆς γαΐ θάλασσαν τῆς γαΐ.
τ ordinauit ppls oẽm aciem: q̃ erat a ſeptẽtriõe
καὶ ἔταξεν ὁ λαὸς πᾶσαν τὴν παρεμβολήν, ἣ ἦν ἀπὸ βορρᾶ
vrbi: τ nouiſſima illius mare vrbis. τ abi-
τῇ πόλει, καὶ τὰ ἔσχατα αὐτοῦ θάλασσαν τῆς πόλεως. καὶ ἐπο-
it ioſue nocte illa in medio vallis. τ fa-
ρεύθη ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος. καὶ ἐγέ-
ctũ eſt vt vidit rex gai τ feſtinauit τ manicauit:
νετο ὡς ἴδεν ὁ βασιλεὺς τῆς γαΐ καὶ ἔσπευσεν καὶ ὤρθρισεν,
τ egreſſi ſũt viri vrbis in occurſum eis e di
καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ᾽
recto in prelium: ipſe τ ois ppls eius in
εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς τὸν
tẽpus: ſm cõſpectũ araba. τ ipſe ignorabat q
καιρόν, κατὰ πρόσωπον τῆς ἀραβά. καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει ὅτι
inſidie eoꝝ ſunt a tergo vrbis. τ vidit τ receſ
ἔνεδρα αὐτῷ ἐστιν ὀπίσω τῆς πόλεως. καὶ ἴδεν καὶ ἀνεχώρη-
ſit ioſue τ ois iſrael a facie eoꝝ: τ fu
σεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔφυ-
git p via ſolitudinis. τ inualuit ois ppls gai vt p-
γεν ὁδὸν τῆς ἐρήμου. καὶ ἐνίσχυσεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γαΐ τοῦ κα-
ſeq̃retur poſt ipſos filios iſrael. τ ipi receſſert
ταδιῶξαι ὀπίσω αὐτῶν τῶν υἱῶν ἰηλ. καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν
ab vrbe nõ remãſit neq; vnus in gai τ in be-
ἀπὸ τῆς πόλεως. οὐ κατελείφθη οὐδὲ εἷς ἐν τῇ γαΐ καὶ ἐν βαι-
D thel: q nõ perſecutus eſt poſt iſrael. τ reliquerũt ciuita
θήλ, ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω ἰσραήλ. καὶ κατέλιπον τὴν πό-
tẽ apertã: τ perſecuti ſunt poſt iſrael. τ dixit
λιν ἀνεῳγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω ἰσραήλ. καὶ εἶπεν
dñs ad ioſue: extende manũ tuã clypeo q eſt
κύριος πρὸς ἰησοῦν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τῷ γαισῷ τῷ
in manu tua cõtra vrbẽ. in manus enĩ tuas tra-
ἐν τῇ χειρί σου ἐπὶ τὴν πόλιν. εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου ἔδω-
didi eã. τ inſidie exurgent cũ feſtinatiõe de loco
κα αὐτήν. καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου
eoꝝ. τ extẽdit ioſue clypeũ τ manũ ſuã
αὐτῶν. καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἰησοῦς τὸν γαισὸν καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
in vrbẽ: τ inſidie exurrexerũt cõfeſtim de lo
ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τό-
co ſuo: τ exierũt q̃ñ extẽdit manũ. τ intra-
που αὐτῶν, καὶ ἐξήλθοσαν ὅτε ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα. καὶ εἰσῆλ-
uerũt in vrbẽ: τ ceperũt eã: τ feſtinãtes
θον εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ σπεύσαντες
ſuccẽderũt ciuitatẽ in igne. τ reſpiciẽtes habi-
ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί. καὶ περιβλεψάμενοι οἱ κάτοι-
tatores gai ad tergũ ſuũ: τ viderũt fumũ vr-
κοι γαΐ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἑώρων τὸν καπνὸν τῆς πόλε-
bis cõſcẽdẽtẽ in celũ: τ nõ vltra poterant quo
ως ἀναβαίνοντα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔτι οὐκ εἶχον ποῦ
fugere huc vel huc τ ppls fugiẽs in ſolitudinẽ cõuerſi
φυγεῖν ὧδε ἢ ὧδε. καὶ ὁ λαὸς ὁ φεύγων εἰς τὴν ἔρημον ἐστράφη-
ſunt cõtra perſequẽtes. τ ioſue τ ois iſrael
σαν ἐπὶ τοὺς διώκοντας. καὶ ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ

bethel & hay ad occidẽtalẽ plagã vrbis hay. Ioſue aũt nocte illa in medio mãſit populi. Surgẽſq; diluculo recẽſuit ſocios: & aſcẽdit cũ ſenioribus i frõte exercitus vallat᷒ auxilio pugnatorum. Cũq; veniſſet & aſcendiſſet: ex aduerſo ciuitatis: ſteterũt ad ſeptentrionalẽ vrbis plagã: inter quã & eos vallis erat media. Quinq; aũt milia viros elegerat & poſuerat i inſidiis inter bethauẽ & hay ex occidẽtali pte eiuſdẽ ciuitatis. Oĩs vero reliquus exercitus ad aquilonẽ aciem dirigebat: ita vt nouiſſimi multitudinis occidẽtalem plagã vrbis attingerẽt. Abiit ergo ioſue nocte illa: & ſtetit i vallis medio. Quod cũ vidiſſet rex hay feſtinauit mane: & egreſſus ẽ cũ oĩ exercitu ciuitatis: direxitq; aciẽ cõtra deſertũ: ignorãs q poſt tergũ lateret iſidie. Ioſue vero & oĩs iſrl ceſſerũt loco: ſimulãtes metũ & fugiẽtes p ſolitudis viã. At illi vociferãtes pariter & ſe mutuo cohortãtes pſecuti ſũt eos. Cũq; receſſiſſet a ciuitate: & ne vnus quidẽ i vrbe Hay & bethel remãſiſſet qui non pſequeretur iſrl: ſicut eruperãt aperta oppida relinquẽtes: dixit dominus ad ioſue. Leua clypeũ qui i manu tua ẽ cõtra vrbẽ hay q̃m tibi tradã eã. Cumq; eleuaſſet clypeum ex aduerſo ciuitatis: inſidie q̃ latebãt: ſurrexerunt confeſtim & pgentes ad ciuitatẽ ceperunt & ſuccenderunt eam. Viri aũt ciuitatis qui pſeq̃bãtur ioſue: reſpiciẽtes & vidẽtes fumũ vrbis ad celum vſq; cõſcẽdere nõ potuerunt vltra huc illucq; diffugere: pſerti cũ hi q ſimulauerãt fugã: & tẽdebãt ad ſolitudinẽ cõtra pſeq̃ntes fortiſſime reſtitiſſet. Videſq; Ioſue & oĩs iſrael

בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעָי וַיָּלֶן — לון
יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעָם׃
וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּפְקֹד אֶת — שכם פקד
הָעָם וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי — עלה
הָעָם הָעָי׃ וְכָל הָעָם הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר — לחם
אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ נֶגֶד הָעִיר — נגש בוא
וַיַּחֲנוּ מִצְּפוֹן לָעַי וְהַגַּי בֵּינוֹ וּבֵין הָעָי׃ — חנה צפן
וַיִּקַּח כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּשֶׂם — לקח שום
אוֹתָם אֹרֵב בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם
לָעִיר׃ וַיָּשִׂימוּ הָעָם אֶת כָּל הַמַּחֲנֶה — חנה
אֲשֶׁר מִצְּפוֹן לָעִיר וְאֶת עֲקֵבוֹ מִיָּם
לָעִיר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא
בְּתוֹךְ הָעֵמֶק׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ הָעַי — היה ראה
וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר — מהר
לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל
עַמּוֹ לַמּוֹעֵד לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְהוּא לֹא — יעד פנה
יָדַע כִּי אֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר׃ וַיִּנָּגְעוּ — נגע
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ — נוס
דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר׃ וַיִּזָּעֲקוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר — דבר זעק
בָּעַי לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי — רדף
יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנָּתְקוּ מִן הָעִיר׃ וְלֹא נִשְׁאַר — נתק שאר
אִישׁ בָּעַי וּבֵית־אֵל אֲשֶׁר לֹא
יָצְאוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת — עזב
הָעִיר פְּתוּחָה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי — פתח רדף
יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ
נְטֵה בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר בְּיָדְךָ אֶל הָעַי
כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ — נתן נטה
בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר בְּיָדוֹ אֶל הָעִיר׃
וְהָאוֹרֵב קָם מְהֵרָה מִמְּקוֹמוֹ וַיָּרוּצוּ — קום קום
כִּנְטוֹת יָדוֹ וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ — רוץ נטה
וַיְמַהֲרוּ וַיַּצִּיתוּ אֶת הָעִיר בָּאֵשׁ׃ — בוא לכד
וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ — מהר צית
וְהִנֵּה עָלָה עֲשַׁן הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה — פנה ראה
וְלֹא הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה — שים
וָהֵנָּה וְהָעָם הַנָּס הַמִּדְבָּר נֶהְפַּךְ — נוס הפך
אֶל הָרוֹדֵף׃ וִיהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל

Digitized by Google

רָאוּ כִּי לָכַד הָאוֹרֵב אֶת הָעִיר וְכִי
עָלָה עֲשַׁן הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת אַנְשֵׁי — שוב נכה
הָעָי׃ וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן הָעִיר לִקְרָאתָם
וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל בַּתָּוֶךְ אֵלֶּה מִזֶּה — היה
וְאֵלֶּה מִזֶּה וַיַּכּוּ אוֹתָם עַד בִּלְתִּי
הִשְׁאִיר לוֹ שָׂרִיד וּפָלִיט׃ וְאֶת מֶלֶךְ — שאר שרד
הָעַי תָּפְשׂוּ חַי וַיַּקְרִבוּ אֹתוֹ אֶל — חיה קרב
יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג — היה כלה
אֶת כָּל יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר — דבר
אֲשֶׁר רְדָפוּם בּוֹ וַיִּפְּלוּ כֻלָּם לְפִי — נפל פה
חֶרֶב עַד תֻּמָּם וַיָּשֻׁבוּ כָל יִשְׂרָאֵל
הָעַי וַיַּכּוּ אֹתָהּ לְפִי חָרֶב׃ וַיְהִי כָל — נכה
הַנֹּפְלִים בַּיּוֹם הַהוּא מֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה — איש
שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף כֹּל אַנְשֵׁי הָעָי׃
וִיהוֹשֻׁעַ לֹא הֵשִׁיב יָדוֹ אֲשֶׁר נָטָה — שוב נטה
בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר הֶחֱרִים אֵת כָּל — חרם
יֹשְׁבֵי הָעָי׃ רַק הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הָעִיר
הַהִיא בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר
יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶת יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיִּשְׂרֹף — שרף
יְהוֹשֻׁעַ אֶת הָעָי וַיְשִׂימֶהָ תֵּל עוֹלָם — שום תלל
שְׁמָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאֶת מֶלֶךְ — עלם
הָעַי תָּלָה עַל הָעֵץ עַד עֵת הָעָרֶב
וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּ — בוא ירד
אֶת נִבְלָתוֹ מִן הָעֵץ וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ — שלך את
אֶל פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקִימוּ עָלָיו — קום
גַּל אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אָז — גלל
יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי — בנה זבח
יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבָל׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
עֶבֶד יְהוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב — כתב
בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת — ירה
אֲשֶׁר לֹא הֵנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ — נוף עלה
עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים׃ וַיִּכְתָּב — זבח
שָׁם עַל הָאֲבָנִים אֵת מִשְׁנֵה תּוֹרַת — שנה
מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ — פנה
וְכָל יִשְׂרָאֵל וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטָיו
עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לָאָרוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים — ארן

ꝙ capta eſſet ciuitas &
fumus vrbis aſcēderet:
reuerſus ꝑcuſſit viros
hay. Siquidē & illi qui
cepant & ſuccēderāt ciui
tatē: egreſſi ex vrbe cō
tra ſuos: medios hoſtiū
ferire ceperunt. Cū er-
go ex vtraq; ꝑte aduer
ſarii cederētur: ita vt nul
lus de tanta multitudine
ſaluaretur: regē quoq;
vrbis hay apprehende-
rūt viuentē & obtulerūt
Ioſue. Igitur oībus in-
terfectis qui iſraelē ad
deſerta tendentē
fuerāt ꝑſecuti: & in eo-
dē loco gladio corruē
tibus: reuerſi filii iſrael
ꝑcuſſerūt ciuitatē. Erāt
autem
qui ī eodē die concide
rāt a viro vſq; ad mulie
rē: duodecī milia hoīm
omnes vrbis hay.
Ioſue vero nō cōtraxit
manū quam in ſublime
porrexerat tenēs clype
um: donec īterficerētur
oēs habitatores hay.
Iumēta aūt & p̄dā cita
tis diuiſerunt ſibi filii iſ
rael: ſicut
p̄ceperat dominus io
ſue. Qui ſuccendit
vrbē: & fecit eā tumu-
lū ſēpiternum.
Regem quoq;
eius ſuſpendit in pa-
tibulo vſq; ad veſperam
& ſolis occaſū: p̄cepit
q; ioſue & depoſuerunt
cadauer eius de cruce ꝓ
iecerunt q;
in ipſo introitu citatis
congeſto ſuper eo
magno aceruo lapidū
qui ꝑmanet vſq; in p̄ntē
diē. Tūc edificauit io
ſue altare dño deo
iſrael in mōte hebal: ſi
cut p̄ceperat moyſes
famulus dñi filiis iſrael
& ſcriptū eſt
ī volumie legis moyſi:
altare de lapidibus im
politis quos ferrū non
tetigit: & obtulit
ſup eo holocauſtū dño
imolauit q; pacificas vi-
ctimas: et ſcripſit ſuper
lapides deuteronomiū
legis moyſi qđ ille di-
geſſerat corā filiis iſrl.
Oīs āt ppl's & oēs maio
res natu duceſq; ac iudi
ces ſtabāt ex vtraq; ꝑte
arce ī cōſpectu ſacrdotū

viderūt: q ceperūt inſidie vrbē: τ q aſcēdit fu-
εἶδον, ὅτι ἔλαβον τὰ ἔνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ κα
mus vrbis in celū: τ reuerſi
πνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ μεταβαλλόμενοι
percuſſerūt viros gai. τ hi exierūt de
ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς γαΐ. καὶ οὗτοι ἐξῆλθον ἐκ τῆς
vrbe in occurſū eoꝝ. τ facti ſunt exerci
πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτῶν. καὶ ἐγενήθησαν τῆς παρεμ
tus in medio: hi hinc: τ hi hinc. τ per
βολῆς ἀναμέσον, οὗτοι ἐντεῦθεν, καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν. καὶ ἐπά
cuſſerūt eos ita vt nō relinqueretur ex illis vi
ταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμέ
uus τ fugiens. τ regem gai apprehēderūt
νον καὶ διαφεύγοντα. καὶ τὸν βασιλέα τῆς γαΐ συνέλαβον
viuētē: τ adduxerūt eū ad ioſue. τ factū eſt vt
ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς ἰησοῦν. καὶ ἐγένετο ὡς
ceſſauerūt filii iſrl occidere oēs qui
ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ ἰηλ ἀποκτείνοντες σύμπαντας τοὺς
in gai: τ in cāpis τ in mōte deſcē
ἐν τῇ γαΐ, καὶ ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τῷ ὄρει τῆς καταβάσε
ſus: vbi perſecuti ſūt eos: τ ceciderūt oēs in ore
ως, οὗ κατεδίωξαν αὐτούς, καὶ ἔπεσον πάντες ἐν στόμα
gladii ab ea vſq; ad finē. τ reuerſus eſt ioſue in
τι ῥομφαίας ἀπ᾽ αὐτῆς εἰς τέλος. καὶ ἐπέστρεψεν ἰησοῦς εἰς
gai: τ percuſſit eā in ore gladii τ facti
γαΐ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας καὶ ἐγενήθη
ſunt oēs q ceciderūt die illa a viro τ
σαν πάντες οἱ πεσόντες τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ
vſq; ad mulierē duodecim milia: oēs habi
ἕως γυναικὸς δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοι
tātes gai. τ ioſue nō cōtraxit manū ſuā: q
κοῦντας γαΐ. καὶ ἰησοῦς οὐκ ἐπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ, ἣν
extendit in ſcuto: donec anathematizauit oēs
ἐξέτεινεν ἐν τῷ γαίσῳ, ἕως ἀνεθεμάτισεν σύμπαντας
habitātes gai. verūtn iumēta τ ſpolia
τοὺς κατοικοῦντας γαΐ. πλὴν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν σκύλων
que in vrbe illa: diuiſerūt ſibi filii iſra-
τῶν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσρα
el ſcđm preceptū dñi: ſicut precepit dñs ioſue.
ὴλ κατὰ πρόσταγμα κῦ, ὃν τρόπον συνέταξεν κς͂ τῷ ἰησοῦ.
τ ſuccendit ioſue vrbē in igne: τ poſuit eā
καὶ ἐνεπύρισεν ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν
tumulū in ſēpiternū inhabitabile vſq; in diē hanc. τ
χῶμα εἰς τὸν αἰῶνα ἀοίκητον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ
regem gai ſuſpēdit in ligno gemino. τ
τὸν βασιλέα τῆς γαΐ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου. καὶ
fuit in ligno vſq; ad tpˀs veſptinū. τ occidēte
ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως καιροῦ τῆς ἑσπέρας. καὶ ἐπιδύνοντος
ſole precepit ioſue: τ depoſuerūt corpus eius de
τοῦ ἡλίου συνέταξεν ἰησοῦς, καὶ καθεῖλον τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ
ligno: τ ꝓiecerūt eū in foueā ad portā
τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν βόθρον πρὸς τὴν πύλην
ciuitatis: τ ſuppoſuerūt ei aceruū lapidū magnū vſq; in
τῆς πόλεως, καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν ἕως
diem hanc. tunc edificauit ioſue altare
τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ᾠκοδόμησεν ἰησοῦς θυσιαστήριον
dño deo iſrael in mōte gebal: ſicut precepat moy
κῶ τῷ θεῷ ἰσραὴλ ἐν ὄρει γεβάλ, καθότι ἐνετείλατο μωυ
ſes famulus dñi filiis iſrael: ſicut ſcriptū eſt in
σῆς ὁ θεράπων κῦ τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καθὰ γέγραπται ἐν
lege moyſi: altare lapidū integrū: in quos nō pro-
τῷ νόμῳ μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὁλοκλήρων, ἐφ᾽ οὓς οὐκ ἐπε-
iectū ē in eos ferrū. τ obtulit illic holocauſta
βλήθη ἐπ᾽ αὐτοὺς σίδηρος. καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα τῷ
dño: τ ſacrificiū ſalutare. τ ſcripſit ioſue ſup lapides deute
κῶ, καὶ θυσίαν σριου. καὶ ἔγραψεν ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ δευτε
ronomiū legē moyſi q ſcripſit corā filiis iſrl. τ oīs iſrl
ρονόμιον νόμον μωυσῆ ὃν ἔγραψεν ἐνώπιον υἱῶν ἰηλ. καὶ πᾶς ἰηλ
τ ſeniores eoꝝ τ ſcribe eoꝝ τ iudices
καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ δικασταὶ
ibant hinc τ inde arce corā: τ ſacerdotes
παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι, καὶ οἱ ἱερεῖς α

E

F

Exo. 20.d. Deut. 27.a.

G

leuite tulerūt arcā federis dn̄i: ⁊ adue
λευῖται ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ὁ προσήλυ-
na ⁊ indigena fuerūt media pars eoꝝ iuxta
τος καὶ ὁ αὐτόχθων ἦσαν οἱ ἡμίσεις αὐτῶν ἐπιπλησίον
mōtē garizin: ⁊ media eoꝝ iuxta mōtē he
ὄρους γαριζίν, καὶ οἱ ἡμίσεις αὐτῶν ἐπιπλησίον ὄρους γαι
bal: ſicut preceperat moyſes famulus dn̄i ad bn̄dicēdū
βάλ, καθὰ ἐνετείλατο μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι
pp̄lo iſrl' in primis. ⁊ poſt hec legit om
τὸν λαὸν Ἰσραὴλ ἐν πρώτοις. καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέγνω σύμπαν-
nia verba legis huius bn̄dictiōes ⁊ ma-
τα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κα-
ledictiōes iuxta oīa ſcripta in lege moyſi.
τάρας κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωυσῆ.
nō fuit verbū ab oībus que iuſſerat moyſes io-
οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο μωυσῆς τῷ ἰη-
ſue q̄d nō legit ioſue in aures toti' multitudini iſrl':
σοῦ ὃ οὐκ ἀνέγνω ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ,
viris ⁊ mulieribus ⁊ filijs ⁊
τοῖς ἀνδράσιν καὶ ταῖς γυναιξὶν καὶ τοῖς παιδίοις καὶ
aduenis q̄ acceſſerant ad iſrael.
τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραήλ. Ca. 9.

A Poſtq̄ aūt audierūt cūcti' reges amorreoꝝ
Ὡς δὲ ἤκουσαν πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων
trans iordonē: q̄ in mōtana: ⁊ q̄ in planicie:
ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ,
⁊ q̄ in omī ora maris magni: ⁊ q̄
καὶ οἱ ἐν πάσῃ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ οἱ
iuxta antilibanū: ⁊ ethei: ⁊ amorrei: ⁊
πρὸς τῷ ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ χετταῖοι, καὶ οἱ ἀμορραῖοι, καὶ
gergeſei: ⁊ chananei: ⁊ pherezei: ⁊ euei
οἱ γεργεσαῖοι, καὶ οἱ χαναναῖοι, καὶ οἱ φερεζαῖοι, καὶ οἱ εὐαῖ-
⁊ iebuſei: ⁊ cōgregati ſunt inīvnū ad ꝯpugnā
οι, καὶ οἱ ἰεβουσαῖοι, καὶ συνῆλθον εἰς τὸ αὐτὸ ἐπὶ τὸ πολε-
dum ꝯ ioſue ⁊ iſrael ſimul oēs. ⁊ q̄ habita
μῆσαι ἰησοῦν καὶ ἰσραὴλ ἅμα πάντες. καὶ οἱ κατοικοῦν-
bāt gabaon audierūt oīa que fecit ioſue hieri
τες γαβαὼν ἤκουσαν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς τῇ ἰερι-
cho ⁊ gai. ⁊ fecerūt ⁊ ipſi cū falla
χὼ καὶ τῇ γαΐ. καὶ ἐποίησαν καί γε αὐτοὶ μετὰ πανουργί-
cia. ⁊ veniētes inſtituerūt: ⁊ parauerūt ſe. ⁊ acci
ας. καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο, καὶ ἡτοιμάσαντο. καὶ λα-

B piētes ſaccos veteres in humeris ſuis ⁊ u-
βόντες σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν καὶ ἀσ-
tres vini antiquos ⁊ ſciſſos ligatos: ⁊
κοὺς οἴνου παλαιοὺς καὶ κατερρωγότας ἀποδεδεμένους, καὶ τὰ
cōcauitates calciamētoꝝ ſuoꝝ: ⁊ calciamēta ſua antiqua
κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ
⁊ pitacijs cōſita in pedib' ſuis: ⁊ veſtes ſu-
καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐ-
as inueteratas in ſeipſis: ⁊ panes cibi ſui
τῶν πεπαλαιωμένα ἐπ' αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρτοι τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐ-
duri facti ſūt: ⁊ comeſti. ⁊ perrexerūt ad ioſue in
τῶν ξηροὶ ἐγένοντο, καὶ βεβρωμένοι. καὶ ἤλθοσαν πρὸς ἰησοῦν εἰς τὴν
caſtra iſrael in galgala: ⁊ dixerūt ad ioſue ⁊ ad om-
παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς γαλγαλά, καὶ εἶπαν πρὸς ἰησοῦν καὶ πρὸς πάν-
nes iſrael: ex terra lōginqua venim': ⁊ nūc inite nobiſcū fed'.
τα ἰσραήλ, ἐκ γῆς μακρόθεν ἥκαμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην.
⁊ dixerūt filij iſrael ad eueum: vide ne in me tu habites:
καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς τὸν εὐαῖον, ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ σὺ κατοικῇς,
⁊ quō inimus tecū pactū. ⁊ dixerūt ad ioſue: ſerui tui
καὶ πῶς διαθῶμεν σοι διαθήκην. καὶ εἶπαν πρὸς ἰησοῦν, οἰκέται σου
ſumus. ⁊ dixit ad eos ioſue: vnde eſtis ⁊ vnde veni
ἐσμέν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἰησοῦς, πόθεν ἐστὲ καὶ πόθεν παραγεγό-
ſtis. ⁊ dixerūt ad eū: de terra lōginq̄ valde venerūt ſer
νατε. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν, ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἥκασιν οἱ παῖ-
ui tui in noīe dn̄i dei tui. audiuimus eīm nomē eius: ⁊
δές σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ
cūcta que fecit in egypto: ⁊ oīa que fecit duo
πάντα ὅσα ἐποίησεν ἐν αἰγύπτῳ, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε τοῖς δυ-
bus regibus amorreoꝝ: q̄ fuerūt trans iordanē: ſeon
σὶν βασιλεῦσιν τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου, τῷ σηὼν

qui portabāt arcā federis domini: vt aduena ita & idigena. Media ps eorū iuxta mōtē garizi: & media iuxta montem hebal: ſicut p̄cepat moyſes famulus dn̄i. Et primū quidē bn̄dixit populo iſrael. Poſt hec legit oia verba bn̄dictionis & maledictiōis: & cūcta q̄ ſcripta fuerāt in legis volumie. Nihil ex his q̄ moyſes iuſſerat reliquit itactū. ſed vniuerſa replicauit corā oī multitudie iſrl': mulieribus ac puulis & aduēis q̄ iter eos morabātur. 9.

QVibus auditis cūcti reges trans iordanē qui verſabantur in montanis & cāpeſtribus i maritimis ac littore magni maris. Hi quoq̄ q hitabant iuxta libanū etheus & āmorre': chananeus: pherezeus & eueus & iebuſeus congregati ſūt pariter vt pugnarēt cōtra ioſue & iſrael vno aīo eadēq̄ ſnia. At hi q hitabāt i gabaō audientes cūcta q̄ fecerat ioſue hiericho & hay callide cogitātes tulerunt ſibi cibaria: ſaccos veteres aſinis iponētes & vtres vinarios ſciſſos atq̄ cōſutos: calciamēta q̄ pantiq̄ q̄ ad indiciū vetuſtatis pitaciis cōſuta erant: iduti veteribus veſtimētis. pāes quoq̄ quos portabāt ob viaticū duri erant & in fruſtra cōminuti. Perrexerūtq̄ ad ioſue q tūc morabatur i caſtris galgale: & dixerunt ei atq̄ ſil' oī iſraeli. De terra lōginq̄ venimus: pacē vobiſcū facere cupientes. Rn̄derūtq̄ filii iſrl' ad eos: atq̄ dixerūt. Ne forte i terra q̄ nobis ſorte debetur hitetis: & nō poſſim' fedus inire vobiſcū. At illi ad ioſue: ſerui inquiunt tui ſum'. Quib' ioſue ait. Qui nā eſtis vos: aut vn̄ veniſtis: Rn̄dert. De terra lōginq̄ valde venerūt ſerui tui in nomie dn̄i dei tui. Audiuimus ei famā potentie eius cuncta que fecit in egypto & duobus regibus ammorreorū qui fuerūt trans iordanem ſeon

הלוים נשאי ארון ברית יהוה כגר
כאזרח חציו אל מול הר גרזים
והחציו אל מול הר עיבל כאשר
צוה משה עבד יהוה לברך את העם
ישראל בראשנה ואחרי כן קרא
את כל דברי התורה הברכה והקללה
ככל הכתוב בספר התורה לא היה
דבר מכל אשר צוה משה אשר לא
קרא יהושע נגד כל קהל ישראל
והנשים והטף והגר ההלך בקרבם
Cap. ix.
ויהי כשמע כל המלכים אשר
בעבר הירדן בהר ובשפלה ובכל חוף
הים הגדול אל מול הלבנון החתי
והאמרי הכנעני הפרזי החוי והיבוסי
ויתקבצו יחדו להלחם עם יהושע
ועם ישראל פה אחד וישבי גבעון
שמעו את אשר עשה יהושע
ליריחו ולעי ויעשו גם המה בערמה
וילכו ויצטירו ויקחו שקים בלים
לחמוריהם ונאדות יין בלים ומבקעים
ומצררים ונעלות בלות ומטלאות
ברגליהם ושלמות בלות עליהם
וכל לחם צידם יבש היה נקדים
וילכו אל יהושע אל המחנה הגלגל
ויאמרו אליו ואל איש ישראל מארץ
רחוקה באנו ועתה כרתו לנו ברית
ויאמרו איש ישראל אל החוי
אולי בקרבי אתה יושב ואיך
אכרות לך ברית ויאמרו אל יהושע
עבדיך אנחנו ויאמר אליהם יהושע
מי אתם ומאין תבאו ויאמרו אליו
מארץ רחוקה מאד באו עבדיך לשם
יהוה אלהיך כי שמענו שמעו
ואת כל אשר עשה במצרים
ואת כל אשר עשה לשני מלכי
האמרי אשר בעבר הירדן לסיחון

גור
זרח חצה
ירה
כתב
נשה
היה
גדל
קבץ לחם
עשה
צוד לקח
בלה נוד
בקע צרר
טלא
צוד נקד
חנה
אמר
בוא כרת
ישב
כרת
בוא
רחק
שנה

Digitized by Google

מלך חשבון ולעוג מלך הבשן אשר
בעשתרות: ויאמרו אלינו זקנינו וכל
ישבי ארצנו לאמר קחו בידכם צדה לקח
לדרך ולכו לקראתם ואמרתם אליהם ילך
עבדיכם אנחנו ועתה כרתו לנו ברית:
זה לחמנו חם הצטידנו אתו מבתינו חמם צוד
ביום צאתנו ללכת אליכם ועתה הנה בית יצא
יבש והיה נקודים: ואלה נאדות היין ילך
אשר מלאנו חדשים והנה התבקעו נקד בקע
ואלה שלמותינו ונעלינו בלו מרב בלה רבב
הדרך מאד: ויקחו האנשים מצידם לקח צוד
ואת פי יהוה לא שאלו: ויעש להם פה עשה
יהושע שלום ויכרת להם ברית שלם כרת
לחיותם וישבעו להם נשיאי העדה: חיה שבע
ויהי מקצה שלשת ימים אחרי אשר נשא יעד
כרתו להם ברית וישמעו כי קרבים היה יום
הם אליו ובקרבו הם ישבים: ויסעו שמע
בני ישראל ויבאו אל עריהם ביום נסע
השלישי ועריהם גבעון והכפירה בוא עיר
ובארות וקרית יערים: ולא הכום שלש
בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי נכה
העדה ביהוה אלהי ישראל וילנו שבע
כל העדה על הנשיאים: ויאמרו כל לון
הנשיאים אל כל העדה אנחנו נשבענו
להם ביהוה אלהי ישראל ועתה לא
נוכל לנגע בהם: זאת נעשה להם יכל עשה
והחיה אותם ולא יהיה עלינו קצף חיה את
על השבועה אשר נשבענו להם: היה
ויאמרו אליהם הנשיאים יחיו ויהיו אמר
חטבי עצים ושאבי מים לכל העדה
כאשר דברו להם הנשיאים: ויקרא קרא
להם יהושע וידבר אליהם לאמר דבר
למה רמיתם אתנו לאמר רחוקים רמה
אנחנו מכם מאד ואתם בקרבנו
ישבים: ועתה ארורים אתם ולא ארר
יכרת מכם עבד וחטבי עצים ושאבי כרת

regi eſebon: & og regi baſan qui erat in aſtaroth: dixerūtq̄ nobis ſeniores & omnes habitatores terre noſtre. Tollite in manib⁹ vrīs cibaria ob lōgiſſimā viā: & occurrite eis & dicite. Serui vrī ſumus: fedus inite nobiſcum. En panes qn̄ egreſſi ſumus de domibus noſtris: vt veniremꝰ ad vos calidos ſumpſimus: nūc ſicci facti ſūt & vetuſtate nimia cōminuti. Vtres vini nouos iplevimus: nunc rupti ſunt & ſoluti. Veſtes & calciamēta quibus induimur: & q̄ habemꝰ in pedibus ob lōgitudinē lōgioris vie trita ſūt & pene cōſūpta. Susceperunt igitur de cibariis eorū: & os dn̄i nō iterrogauerūt. Fecitq̄ ioſue cū eis pacē & inito federe pollicitus ē vt nō occiderētur. Principes quoq̄ mltitudīs iurauerūt eis. Poſt dies aūt tres initi federis: audierūt q̄ in vicino habitarēt & iter eos futuri eēnt. Moueruntq̄ caſtra filii iſrael: & venerunt in ciuitates eorū die tertio: q̄rū hec vocabula ſūt: gabaon & caphira & beroth & cariathiarim. Et nō pcuſſerūt eos eo q̄ iuraſſent eis principes multitudinis in noīe dn̄i dei iſrael. Murmurauit itaq̄ ōme vulgus cōtra principes iſrael. Qui rn̄derunt eis. Iurauimus eis in noīe dn̄i dei iſrael & idcirco non poſſumus eos cōtigere. Sed hoc faciemus eis. Reſeruētur quidē vt viuāt ne cōtra nos ira dn̄i cōcitetur ſi peierauerimus: ſed ſic viuāt vt in vſus vniuerſe multitudinis ligna cedāt: aquaſq̄ cōportēt. Quibus hec loquētibus vocauit gabaonitas ioſue: & dixit eis. Cur nos decipere fraude voluiſtis: vt diceretis, procul valde habitamus a vobis: cū in medio noſtri ſitis. Itaq̄ ſub maledictione eritis: & non deficiet de ſtirpe veſtra ligna cedēs: aquaſq̄ cōportans

regi eſebon: & og regi baſan: qui
βασιλεῖ ἐσεβὼν, καὶ τῷ ὢγ βασιλεῖ τῆς βασὰν, ὃς
habitabat in aſtaroth & in adrain. & dixerūt ad nos
κατῴκει ἐν ἀσαρὼθ καὶ ἐν ἀδραΐν. καὶ εἶπαν πρὸς ἡμᾶς
ſeniores nr̄i: & oēs habitantes terrā
οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν
nr̄az dicētes: tollite vobis cibaria ad
ἡμῶν λέγοντες, λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν
viā: & ite in occurſum eoꝝ. & dicetis
ὁδὸν. καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν. καὶ ἐρεῖτε
ad eos: ſerui vr̄i ſumus: & nunc inite nobiſcū fe
πρὸς αὐτούς, οἰκέται ὑμῶν ἐσμέν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν δια
dus. hi panes nr̄i: calidos ſumpſimꝰ ad iter eos
θήκην. οὗτοι οἱ ἄρτοι ἡμῶν, θερμοὺς ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς
a domibus nr̄is in die: qua exiuimꝰ aduenire
ἀπὸ οἴκων ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐξήλθομεν παραγενέσθαι
ad vos. nunc aūt ecce ſicci facti ſūt & facti ſunt co
πρὸς ὑμᾶς. νῦν δὲ ἰδοὺ ἐξηράνθησαν καὶ γεγόνασιν βε-
meſti. & hi vtres vini: quos impleuimus
βρωμένοι. καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου, οὓς ἐπλήσαμεν
nouos: & hi rupti ſūt. & he veſtes no
καινούς, καὶ οὗτοι ἐρρώγασιν. καὶ ταῦτα τὰ ἱμάτια ἡ-
ſtre inueterate ſunt ex multo itinere valde. &
μῶν πεπαλαίωται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα. καὶ
ſuſceperūt principes cibaria eoꝝ: &
ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοὺς ἐπισιτισμοὺς αὐτῶν, καὶ τὸ
os dn̄i nō iterrogauerūt. & fecit cū e-
στόμα κυρίου οὐκ ἐπηρώτησαν. καὶ ἐποίησεν πρὸς αὐ- 2.Re. 21.a.
is ioſue pacem: & iniit cū eis fedus:
τοὺς ἰησοῦς εἰρήνην, καὶ διέθετο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην,
& iurauerūt eis principes cōgregatiōis. &
καὶ ὤμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς. καὶ
factū eſt poſt tres dies poſtq̄ inierūt cū e-
ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐ-
is fedus: audierūt: q̄ in vicino ſunt ipſoꝝ: & q̄
τοὺς διαθήκην, ἤκουσαν, ὅτι ἐγγύθεν εἰσὶν αὐτῶν, καὶ ὅτι
in ipſis habitāt. & pfecti ſunt filij iſrael &
ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσιν. καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ καὶ
exierunt in ciuitates eoꝝ die tertio.
ἐξῆλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. αἱ
aūt vrbes ipſoꝝ gabaon & caphira & beroth: & vr-
δὲ πόλεις αὐτῶν γαβαὼν καὶ καιφιρὰ καὶ βηρὼθ, καὶ πό
bes iarim. & nō pugnauerūt cū eis filij iſrael:
λεις ἰαρίμ. καὶ οὐκ ἐπολέμησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ,
q̄m iurauerūt eis oēs principes cōgregatiōis
ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς
per dn̄m deū iſrael. & murmurauerūt oīs cōgre
κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ. καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συνα
gatio cōtra pr̄icipes. & dixerūt oēs prin
γωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσιν. καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχον-
cipes oī cōgregatiōi: nos iurauimus eis p dn̄m
τες πάσῃ τῇ συναγωγῇ, ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς κύρι
nr̄m deū iſrael: & nunc nō poterimus cōtingere illos:
ον τὸν θεὸν ἰσραήλ, καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἅψασθαι αὐτῶν,
hoc faciamus eis viuere pmittere illos & poſſidea
τοῦτο ποιήσωμεν αὐτοῖς ζωγρῆσαι αὐτοὺς καὶ περιποιη-
mus eos: & nō erit cōtra nos ira pp iuramētū:
σώμεθα αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσαι καθ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὅρκον,
qd̄ iurauimus eis. & dixerūt eis principes: vi
ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς. καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες ζήσον
uēt & erunt ligna cedētes & aquā portātes oī cōgrega
ται καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγω
tiōi: ſicut dixerūt eis principes. & cōuocauit
γῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες. καὶ συνεκάλεσεν
illos ioſue: & locutꝰ eſt eis dicēs: cur decepi
αὐτοὺς ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων, διατί παρελογίσα
ſtis me dicētes: de lōge ſumus a te valde: vos
σθέ με λέγοντες, μακρὰν ἐσμὲν ἀπὸ σοῦ σφόδρα, ὑμεῖς
aūt de regione eſtis habitātiū inter nos? & nunc maledi
δὲ ἐγχώριοί ἐστε τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν; καὶ νῦν ἐπικατά
cti eſtis: nō deerit ex vobis ſeruus neq̄ ligna cedēs
ρατοί ἐστε, οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐξ ὑμῶν δοῦλος οὐδὲ ξυλοκόπος

C

D

neq; aquã portãs mihi & deo meo. & reſpõderũt
οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου. καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ
ioſue dicẽtes: q nũciatũ nũciatũ ẽ nobis: quãta pro
Ἰησοῦ λέγοντες, ὅτι ἀγγελίᾳ ἀπηγγέλη ἡμῖν, ὅσα συνέ
miſit dñs deus tuus moyſi ſeruo ſuo: vt trade
ταξεν κύριος ὁ θεός σου μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, δοῦ-
ret vobis hanc trã: & diſp̃deret nos & om-
ναι ὑμῖν ταύτην τὴν γῆν, καὶ ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς καὶ πάν
nes habitãtes in illa a facie vr̃a.
τας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.
& timuimus valde pro aiabus nr̃is a fa-
καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προ
cie vr̃a: & fecimus rem hãc: & nũc
σώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ νῦν
ecce nos ſubditi vobis: vt placet vobis & vt videt
ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν, ὡς ἀρέσκει ὑμῖν καὶ ὡς δοκεῖ
facere nobis: facite. & fecerũt eis ſic:
ποιῆσαι ἡμῖν, ποιήσατε. καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως,
& liberauit eos ioſue in die illa de mani
καὶ ἐξείλατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χει-
bus filioꝝ iſrl̃: & nõ occiderũt eos & ſtatuit eos
ρῶν υἱῶν ἰηλ, καὶ οὐκ ἀνεῖλον αὐτούς καὶ κατέστησεν αὐτούς
ioſue in die illo ligna cedẽtes & aquã cõportãtes cũ
Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλοκόπους καὶ ὑδροφόρους πά
cte cõgregatiõi & altari dei vſq; ad die
σῃ τῇ συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ ἕως τῆς ἡμέρας
hodiernũ & ad locũ quẽ elegiſſet.
τῆς σήμερον καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται. Ca.10.

A Poſtq̃ ãt audiuit adoniſedech rex hieruſalẽ:
ὡς δὲ ἤκουσεν ἀδωνισεδὲκ βασιλεὺς ἱερουσαλήμ,
q cepit ioſue gai: & ſubuertit eã ſi
ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν γαί, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτὴν ὃν τρό
cut fecit hiericho & regi eius: ſic
πον ἐποίησεν τὴν ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, οὕτω
fecit & gai: & regi illiꝰ. & q
ἐποίησεν καὶ τὴν γαί, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς. καὶ ὅτι
trãſfugerũt habitantes gabaon ad ioſue &
ηὐτομόλησαν οἱ κατοικοῦντες γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν καὶ
ad iſrael: & erant in medio eoꝝ & timuerũt
πρὸς ἰσραήλ, καὶ ἐγένοντο ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν
in ipſis valde. ſciebat eñ q vrbs magna gabaon
ἐν αὐτοῖς σφόδρα. ᾔδει γὰρ ὅτι ἡ πόλις ἡ μεγάλη γαβαὼν
quaſi & vna mitropolũ regũ: qñ ipa ma
ὡσεὶ καὶ μία τῶν μητροπόλεων τῶν βασιλέων, ὅτι αὐτὴ με
gna ſuper gai: & oẽs viri eius fortes. &
γάλη ὑπὲρ τὴν γαί, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί. καὶ
miſit adoniſedech rex hieruſalẽ ad elam
ἀπέστειλεν ἀδωνισεδὲκ βασιλεὺς ἱερουσαλὴμ πρὸς ἐλὰμ
regem hebron: & ad pharã regem hierimoth: &
βασιλέα χεβρών, καὶ πρὸς φεράμ βασιλέα ἱεριμούθ, καὶ
ad iaphie regem lachis: & ad dabir regẽ e-
πρὸς ἰαφὶ βασιλέα λαχίς, καὶ πρὸς δαβὶρ βασιλέα ὀδο-
glon dicẽs: venite aſcẽdite ad me & ferte p̃ſidiũ mihi &
λὰμ λέγων, δεῦτε ἀνάβητε πρός με καὶ βοηθήσατέ μοι καὶ
expugnemus gabaõ. trãſfugit eñ ad io
ἐκπολεμήσωμεν τὴν γαβαών. ηὐτομόλησεν γὰρ πρὸς Ἰη-
ſue & ad filios iſrl̃. & cõgregati ſũt & aſcẽderũt
σοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰηλ. καὶ συνήχθησαν. καὶ ἀνέβησαν
quinq; reges amorreoꝝ: rex hieruſalẽ: &
οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων, βασιλεὺς ἱλημ, καὶ βα
rex hebrõ & rex hierimoth: & rex la
σιλεὺς χεβρὼν καὶ βασιλεὺς ἱεριμούθ, καὶ βασιλεὺς λα-
chis & rex eglon: ipſi & oẽs ppl̃s eoꝝ: &
χὶς καὶ βασιλεὺς ὀδολάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν, καὶ
obſederũt gabaon: & oppugnabãt eã. &
περιεκάθισαν τὴν γαβαών, καὶ ἐξεπολιόρκουν αὐτήν. καὶ
B miſerũt habitãtes gabaõ ad ioſue in ca-
ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν πα
ſtra iſrael in galgala dicẽtes: ne retrahas ma
ρεμβολὴν ἰηλ εἰς γάλγαλα λέγοντες, μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖ
nus tuas a ſeruis tuis: aſcẽde ad nos cito
ράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου, ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τὸ τάχος

in domum dei mei. Qui reſponderunt. Nũciatum eſt nobis ſeruis tuis q promiſiſſet dñs deus tuus moyſi ſeruo ſuo: vt traderet vobis omnem terram: & diſperderet cunctos habitatores eius. Timuimus igitur valde: & prouidimus aĩabus nr̃is: vr̃o terrore cõpulſi: & hoc cõſiliũ iniuimus. Nũc aũt in manu tua ſumꝰ: qđ tibi bonũ & rectũ videtur: fac nobis. Fecit ergo ioſue vt dixerat & liberauit eos de mãu filiorũ iſrael: vt non occiderẽtur. Decreuitq; in illo die eos eſſe in miſterio cũcti populi & altaris dñi: cedentes ligna & aquas cõportãtes vſq; ĩ p̃ñs tp̃s ĩ loco quẽ dñs elegiſſet. 10.

Q Ve cum audiſſet adoniſedech rex ieruſalẽ q.ſ. cepiſſet ioſue hay & ſubuertiſſet eam: ſicut enim fecerat hiericho & regi eius: ſic fecit hay & regi illius: & q tranſfugiſſẽt gabaonite ad iſrael & eſſent federati eorum: timuit valde. Vrbs enim magna erat gabaon: & vna ciuitatũ regalium: & maior oppido hay: oẽſq; bellatores eius fortiſſimi. Miſit ergo adoniſedech rex ieruſalẽ ad oham regem hebron & ad pharan regem hierimoth ad iaphie quoq; regem lachis & ad dabir regem eglon: dicẽs. ad me aſcẽdite & ferte p̃ſidiũ: vt expugnemus gabaõ: q̃re tranſfugerit ad ioſue & ad filios iſrael. Cõgregati igitur aſcenderunt quinq; reges amorreoꝝ. Rex ieruſalẽ: rex hebron: rex hierimoth: rex lachis: rex eglõ: ſimul cũ exercitibus ſuis: & caſtrametati ſunt circa gabaon oppugnãtes eã. Hitatores ãt gabaon vrbis obſeſſe miſerũt ad ioſue: q tunc morabatur in caſtris apđ galgalã & dixerũt ei. Ne retrahas manus tuas ab auxilio ſeruorũ tuorum: Aſcende cito & libera

מים לבית אלהי ויענו את יהושע
ויאמרו כי הגד הגד לעבדיך את
אשר צוה יהוה אלהיך את משה
עבדו לתת לכם את כל הארץ
ולהשמיד את כל ישבי הארץ
מפניכם ונירא מאד לנפשתינו
מפניכם ונעשה את הדבר הזה
ועתה הננו בידך כטוב וכישר
בעיניך לעשות לנו עשה ויעש להם
כן ויצל אותם מיד בני ישראל ולא
הרגום ויתנם יהושע ביום ההוא
חטבי עצים ושאבי מים לעדה
ולמזבח יהוה עד היום הזה אל
המקום אשר יבחר׃

Cap. x.

ויהי כשמע אדני צדק מלך
ירושלם כי לכד יהושע את
העי ויחרימה כאשר עשה
ליריחו ולמלכה כן עשה לעי
ולמלכה וכי השלימו ישבי גבעון את
ישראל ויהיו בקרבם וייראו מאד
כי עיר גדולה גבעון כאחת ערי
הממלכה וכי היא גדולה מן העי
וכל אנשיה גברים וישלח אדני צדק
מלך ירושלם אל הוהם מלך חברון
ואל פראם מלך ירמות ואל יפיע
מלך לכיש ואל דביר מלך עגלון
לאמר עלו אלי ועזרני ונכה את
גבעון כי השלימה את יהושע ואת
בני ישראל ויאספו ויעלו חמשת
מלכי האמרי מלך ירושלם מלך
חברון מלך ירמות מלך לכיש
מלך עגלון הם וכל מחניהם ויחנו
על גבעון וילחמו עליה וישלחו אנשי
גבעון אל יהושע אל המחנה
הגלגלה לאמר אל תרף ידיך מעבדיך
עלה אלינו מהרה והושיעה

ענה
נתן
שמד
פנה ירא
עשה
נצל
נתן
יצר
זבח
קום בחר
היה
חרם
שלם
ירא
עיר
מלך גדל
שלח
עלה
אסף
חנה חנה
לחם
רפה
ישע

Digitized by Google

לָנוּ וְעָזְרֵנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל קָבַץ
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי יֹשְׁבֵי הָהָר׃ וַיַּעַל עָלָה
יְהוֹשֻׁעַ מִן הַגִּלְגָּל הוּא וְכָל עַם
הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכֹל גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ לָחַם גָּבַר
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ אַל תִּירָא אָמַר יָרֵא
מֵהֶם כִּי בְיָדְךָ נְתַתִּים לֹא יַעֲמֹד נָתַן עָמַד
אִישׁ מֵהֶם בְּפָנֶיךָ׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם פָּנָה בּוֹא
יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל הַלַּיְלָה עָלָה מִן
הַגִּלְגָּל׃ וַיְהֻמֵּם יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל הָמַם
וַיַּכֵּם מַכָּה גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם נָכָה גָּדַל
דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית חוֹרֹן וַיַּכֵּם עַד עֲזֵקָה רָדַף עָלָה
וְעַד מַקֵּדָה׃ וַיְהִי בְּנֻסָם מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה נוּס
הֵם בְּמוֹרַד בֵּית חוֹרֹן וַיהוָה הִשְׁלִיךְ יָרַד שָׁלַךְ
עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן הַשָּׁמַיִם
עַד עֲזֵקָה וַיָּמֻתוּ רַבִּים אֲשֶׁר מֵתוּ מוּת רָבַב
בְּאַבְנֵי הַבָּרָד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בֶּחָרֶב׃ אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ דָּבַר
לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה אֶת הָאֱמֹרִי נָתַן
לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְעֵינֵי פָּנָה
יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם וְיָרֵחַ
בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן׃ וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
עָמָד עַד יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו הֲלֹא הִיא נָקַם
כְתוּבָה עַל סֵפֶר הַיָּשָׁר וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ כָּתַב עָמַד
בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְלֹא אָץ לָבוֹא כְּיוֹם חָצָה אוּץ
תָּמִים׃ וְלֹא הָיָה כַּיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו בּוֹא תָּמַם
וְאַחֲרָיו לִשְׁמֹעַ יְהוָה בְּקוֹל אִישׁ כִּי
יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ לָחַם שׁוּב
וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ חָנָה
וַיָּנֻסוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיֵּחָבְאוּ נוּס חָבָא
בַמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נָגַד
נִמְצְאוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים נֶחְבְּאִים מָצָא
בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ גֹּלּוּ גָּלַל
אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל פִּי הַמְּעָרָה וְהַפְקִידוּ פָּה פָּקַד
עָלֶיהָ אֲנָשִׁים לְשָׁמְרָם׃ וְאַתֶּם אַל
תַּעֲמֹדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי אֹיְבֵיכֶם וְזִנַּבְתֶּם עָמַד נָתַן
אוֹתָם אַל תִּתְּנוּם לָבוֹא אֶל עָרֵיהֶם בּוֹא עִיר

nos ferqꝫ preſidiū. Con
uenerūt enī aduerſū nos
oēs reges ammorreoꝝ
qui habitant i mōtāis.
Aſcēditqꝫ ioſue de gal=
galis: & omnis exercitus
bellatorum cum eo viri
fortiſſimi.
dixitqꝫ dn̄s ad ioſue.
ne timeas
eos. In manus eī tuas
tradidi illos. Nullus enī
ex eis tibi reſiſtere pote
rit. Irruit itaqꝫ ioſue ſup
eos repente: tota nocte
aſcendens de
galgalis. Et conturbauit
eos dn̄s a facie iſrael:
cōtriuitqꝫ plaga ma=
gna in gabaon: ac pſecu
tus ē eos p̄ viā aſcenſus
bethoron & pcuſſit vſqꝫ
azecha & maceda. Cū
qꝫ fugerent filios iſrael: &
eſſent in deſcenſu betho
ron: dominus miſit
ſuper eos lapides ma=
gnos de celo
vſqꝫ ad azecha. Et mor=
tui ſunt multo plures
lapidibus grādinis quā
quos gladio pcuſſerāt fi
lii iſrael. Tunc locutus ē
ioſue
domino in die qua tra=
didit ammorreum
in conſpectu filiorū iſra
el. Dixitqꝫ coram eis
Sol contra gabaon ne
mouearis: & luna
contra vallem haylon.
Steteruntqꝫ ſol & luna
dōec vlciſceretur ſe gēs
de inimicis ſuis. Nonne
ſcriptū eſt hoc in libro
iuſtorū? Stetit itaqꝫ ſol
in medio celi: & nō feſti
nauit occūbere ſpacio v=
nius diei. Non fuit an=
tea
& poſtea tā lōga dies: o=
bediente dn̄o voci
hois: & pugnāte pro iſ=
rael. Reuerſuſqꝫ eſt ioſue
cum omni iſrael i caſtra
galgale.
Fugerāt enim quinqꝫ re
ges & ſe abſconderant
in ſpelunca vrbis mace=
da. Nunciatūqꝫ eſt ioſue
ꝙ inuenti eſſent quinqꝫ
reges latentes
in ſpelūca vrbis maceda.
Qui precepit ſociis & ait.
Voluite ſaxa ingētia ad
os ſpelunce: & ponite
viros iduſtrios qui clau=
ſos cuſtodiāt. Vos āt no
lite ſtare: ſed pſequimini
hoſtes: & extremos quoſ
qꝫ fugientiū cedite. Ne di
mittatis eos vrbiū ſuaꝝ i

⁊ libera nos: ⁊ fer preſidiū nobis: qm̄ cōgregati ſūt
καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς, καὶ βοήθησον ἡμῖν, ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν
cōtra nos oēs reges amorreoꝝ: q̄ habitāt
ἐφ᾽ ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων, οἱ κατοικοῦν
mōtana. ⁊ aſcēdit ioſue de galgalis ipſe ⁊
τες τὴν ὀρεινήν. καὶ ἀνέβη ἰησοῦς ἐκ γαλγάλων αὐτὸς καὶ
ois bellator cū eo ois potens in viribus. ⁊ di=
πᾶς ὁ πολεμιστὴς μετ᾽ αὐτοῦ πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύει. καὶ εἶ
xit dn̄s ad ioſue: ne timeas eos: in manus
πεν κύριος πρὸς ἰησοῦν μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖ
enī tuas tradidi ipſos: nō reſiſtet neqꝫ vn⁹ ex
ράς σου παρέδωκα αὐτούς, οὐχ ὑποστήσεται οὐδὲ εἷς ἐξ
illis coram vobis. ⁊ poſtq̄ venit ſup eos io=
αὐτῶν ἐνώπιον ὑμῶν. καὶ ἐπεὶ παρεγένετο ἐπ᾽ αὐτοὺς ἰη=
ſue repēte: tota nocte aſcēdit de galgalis
σοῦς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσεπορεύθη ἐκ γαλγάλων
⁊ cōturbauit eos dn̄s a facie iſrael: ⁊ cō
καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου ἰσραήλ, καὶ συ
triuit eos dn̄s plaga magna de gabaon:
νέτριψεν αὐτοὺς κύριος σύντριψιν μεγάλην ἐκ γαβαών,
⁊ pſecuti ſunt eos p viā aſcēſus bethorō: ⁊ per
καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως βηθωρών, καὶ κα
cuſſerūt eos vſqꝫ ad azecha ⁊ vſqꝫ ad maceda. cū āt fu=
τέκοπτον αὐτοὺς ἕως ἀζηκὰ καὶ ἕως μακηδά. ἐν τῷ δὲ φεύ
gerēt ipſi a facie filioꝝ iſrael in deſcē
γειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβά
ſione bethorō: ⁊ dn̄s proiecit in eos lapides gran
σεως βηθωρών, καὶ κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλά=
dinis de celo vſqꝫ ad azecha. ⁊ fuerūt plures q̄ mortui
ζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἀζηκά. καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθα
ſunt ob lapides grādinis: q̄ quos occiderūt
νόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης, ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ
filii iſrael gladio in bello: tunc locut⁹ eſt io=
υἱοὶ ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ, τότε ἐλάλησεν ἰη=
ſue ad dn̄m: qua die tradidit deus amorreum
σοῦς πρὸς κύριον, ᾗ ἡμέρᾳ παρέδωκεν ὁ θεὸς τὸν ἀμορραῖον
ſubditū filioꝝ iſrael: ⁊ dixit ioſue: ſol cōtra
ὑποχείριον υἱῶν ἰσραήλ, καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς, ὁ ἥλιος κατὰ
gabaon ſtet ⁊ luna cōtra valles haylon. ⁊ ſtetit
γαβαὼν στήτω καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγας ἐαλών. καὶ ἔστη
ſol ⁊ luna in ſtatiōe: donec vltus eſt deus ini
ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἠμύνατο ὁ θεὸς τοὺς ἐχ
micos eoꝝ. nōne ſ hoc ſcriptum in libro
θροὺς αὐτῶν. οὐχὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐπὶ βιβλίου τοῦ
iuſti? ⁊ ſtetit ſol in medio celi: nō pro
εὐθοῦς; καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, οὐ προε
cedebat ad occidētē in finē diei vni⁹. ⁊ nō fu=
πορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς. καὶ οὐκ ἐγέ
it dies talis neqꝫ antea neqꝫ poſtea ita vt
νετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον ὥστε
audiret deus vocē hoīs: qm̄ dn̄s pugna
ἐπακοῦσαι θεὸν φωνῆς ἀνθρώπου, ὅτι κύριος συνεπολέ=
uit p iſrael: ⁊ reuerſus eſt ioſue ⁊ ois iſrael
μησεν τῷ ἰσραήλ, καὶ ἐπέστρεψεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ
cū illo in caſtra in galgala. ⁊ fuge
μετ᾽ αὐτοῦ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς γάλγαλα. καὶ ἔφυ=
rūt quinqꝫ reges hi ⁊ ſe abſconderūt in
γον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ
ſpelunca q̄ in maceda. ⁊ nūciatū eſt ioſue dicētes:
σπήλαιον τὸ ἐν μακηδά. καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἰησοῦ λέγοντες,
inuēti ſunt quinqꝫ reges latentes in ſpelūca
εὕρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ
que in maceda. ⁊ dixit ioſue: voluite ſaxa in=
τῷ ἐν μακηδά. καὶ εἶπεν ἰησοῦς, κυλίσατε λίθους με
gētia ad os ſpelūce: ⁊ ponite
γάλους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ καταστήσατε
ſup eos viros vt cuſtodiāt ſup eos. vos āt nolite ſtare
ἐπ᾽ αὐτοὺς ἄνδρας τοῦ φυλάσσειν ἐπ᾽ αὐτούς. ὑμεῖς δὲ μὴ στήκετε
perſequētes poſt inimicos vſos: ⁊ cōprehēdite extre
καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐ
mitatē eoꝝ: ⁊ nō ſinatis eos intrare in vrbes ſuas.
ραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφῆτε αὐτοὺς εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν.

C

D

Digitized by Google

Trãſ. Gre. lxx. cũ interp̃re. latina.

tradidit enĩ eos dñs deus nr̃ in manus nr̃as.
παρέδωκεν γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν.
τ factũ eſt vt ceſſauit ioſue: τ filij iſrael ce
καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κό-
dere eos plaga magna valde vſq; in iternitiõez: τ
πτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ
liberati ſaluati ſũt ab ipſis: τ intrauerũt in
οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ εἰσῆλθον εἰς
ciuitates munitas. τ reuerſus eſt oĩs pp̃ls ad io-
τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς. καὶ ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς ἰη-
ſue in maceda in caſtra ſani: τ nõ mutiuit
σοῦν εἰς μακηδὰ εἰς τὴν παρεμβολὴν ὑγιεῖς, καὶ οὐκ ἔγρυξεν
filioꝶ iſrl̃ neq; vn⁹ lingua ſua. τ dixit ioſue: ape
τῶν υἱῶν ἰηλ οὐδεὶς τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἰησοῦς, ἀνοί-
rite ſpelũcã τ producite ad me quinq; re
ξατε τὸ σπήλαιον καὶ ἐξαγάγετε πρός με τοὺς πέντε βασι-
ges hos de ſpelũca. τ fecerũt ſic: τ adduxe
λεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου. καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ ἐξήγα-
rũt ad eũ quinq; reges hos de ſpelũca:
γον πρὸς αὐτὸν τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου,
regẽ hieruſalẽ: τ regẽ hebrõ: τ
τὸν βασιλέα ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν βασιλέα χεβρὼν, καὶ τὸν
regem hierimoth: τ regem lachis: τ regem
βασιλέα ἱεριμοὺθ, καὶ τὸν βασιλέα λαχὶς, καὶ τὸν βασιλέα
eglom. τ poſtq̃ eduxerũt eos ad ioſue: τ cõuo
ὀδολλάμ. καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς ἰησοῦν, καὶ συνε-
cauit ioſue oẽm virũ iſrael dicẽs eis: τ
κάλεσεν ἰησοῦς πάντα ἄνδρα ἰσραὴλ λέγων αὐτοῖς, καὶ τοὺς
principes belli qui ibant cũ eo
ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ
dicẽs eis: ite τ ſupponite pedes vr̃os
λέγων αὐτοῖς, προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν
ſup colla eoꝶ. τ accedẽtes ſuppoſuerũt
ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς
pedes ſuos ſup colla eoꝶ: τ dixit ad
πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν, καὶ εἶπεν πρὸς
eos ioſue: nolite timere eos neq; paueatis: cõfor-
αὐτοὺς ἰησοῦς, μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς μηδὲ δειλιάσητε, ἀνδρί-
tamini τ eſtote robuſti: qm̃ ſic faciet dñs cũctis ho-
ζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτως ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχ-
ſtibus vr̃is: quos vos oppugnaueritis eos. τ occidit
θροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. καὶ ἀπέκτεινε
eos ioſue poſt hoc: τ interfecit eos: τ ſuſpẽ-
αὐτοὺς ἰησοῦς μετὰ τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτούς, καὶ ἐπεκρέ-
dit eos ſup quinq; ligna. τ fuerũt ſuſpẽſi in
μασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων. καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ
lignis vſq; ad veſpuꝫ. τ fuit ad occaſum ſolis: τ
τῶν ξύλων ἕως ἑσπέρας. καὶ ἐγενήθη πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ
precepit ioſue: τ dimiſerũt eos de lignis. τ
ἐνετείλατο ἰησοῦς, καὶ καθείλοσαν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων. καὶ
proiecerũt eos in ſpelũcã: in q̃ fugerũt illuc. τ
ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς ὃ κατεφύγοσαν ἐκεῖ. καὶ
Deut. 11.d. aduoluerũt ſaxa ingẽtia ad ſpelũcã vſq; in diẽ
ἐπεκύλισαν λίθους μεγάλους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς ἡμέ-
hodiernũ. τ maceda cepit ioſue in die illa
ρας τῆς σήμερον. καὶ τὴν μακηδὰ ἔλαβεν ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
τ occidit eã in ore gladij: τ regem illi⁹. τ de
καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς. καὶ ἐξω-
ſtruxit eos τ oẽ reſpirãs qđ erat in ea. τ nõ relictus eſt in
λόθρευσεν αὐτοὺς καὶ πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ. καὶ οὐκ ἐγκατελείφθη ἐν
ea vllus viuus. τ fecerũt regi maceda: ſi-
αὐτῇ οὐδεὶς διασεσωσμένος. καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ μακηδά, ὃν τρό-
D cut fecerũt regi hiericho. τ trãſiuit ioſue τ oĩs iſrl̃
πον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ ἱεριχώ. καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰηλ
cũ illo de maceda in lebna. τ pugnabat cõtra lebna. τ tradi
μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ μακηδὰ εἰς λεβνά. καὶ ἐπολιόρκει ἐπὶ λεβνά. καὶ παρέδω-
dit dñs τ illã in manu iſrl̃ τ ceperũt eã: τ regẽ eius:
κεν κς καὶ αὐτὴν ἐν χειρὶ ἰηλ καὶ ἔλαβον αὐτήν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς,
τ occiderũt eã in ore gladij τ oẽ ſpirãs: qđ erat i ea. nõ
καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν ἔμπνεον, ὃ ἦν ἐν αὐτῇ. οὐ
relictus eſt in ea neq; vnus viuus τ qui fugerit τ
κατελείφθη ἐν αὐτῇ οὐδὲ εἷς διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγὼς καὶ

Trãſla. B. Hie.

trare p̃ſidia quos tradidit dñs de⁹ i man⁹ vr̃as. Ceſſis ergo aduerſariis plaga magna: et vſq; ad iternitionẽ pene cõſũptis hi q iſrl̃ effugere potuerũt: igreſſi ſũt ciuitates munitas. Reuerſuſq; eſt oĩs exercitus ad ioſue i maceda vbi tũc erãt caſtra: ſani & integro numero. Nulluſq; cõtra filios iſrael mutire auſ⁹ ẽ. Precepitq; ioſue: dicẽs. apite os ſpelunce: & pducite ad me quinq; reges q i ea latitãt. Fecerũtq; miniſtri vt ſibi fuerat imperatũ: & adduxerunt ad eũ quinq; reges de ſpelunca: regem hieruſalem: regem hebron: regem hierimoth: regẽ lachis: regem eglõ. Cũq; adducti eſſent ad eum vocauit oẽs viros iſrael: & ait ad pricipes exercitus qui ſecũ erãt. Ite & ponite pedes ſuper colla regũ iſtorũ. Qui cum perrexiſſent et ſubiectorũ colla pedibus calcarent rurſum ait ad eos. Nolite timere: nec paueatis: confortamini & eſtote robuſti. Sic enĩ faciet dñs cunctis hoſtibus veſtris aduerſũ quos dimicabitis: Percuſſitq; Ioſue & interfecit eos atq; ſuſpẽdit ſup qnq; ſtipites fueruntq; ſuſpẽſi vſq; ad veſperum. Cũq; occumberet ſol: precepit ſociis vt deponerẽt eos de patibulis: q depoſitos piecerũt i ſpeluncã in qua latuerant: & poſuerũt ſup os ei⁹ ſaxa ingẽtia: q̃ pmanẽt vſq; i pñs. Eodem die macedam quoq; cepit ioſue & pcuſſit in ore gladij: regẽq; illius interfecit: & oẽs habitatores ei⁹. Nõ dimiſit i ea ſaltẽ paruas reliquias. Fecitq; regi

Tex. heb. Joſue. ca. x.

כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃
וַיְהִי כְּכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְהַכּוֹתָם מַכָּה גְדוֹלָה מְאֹד עַד
תֻּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם
וַיָּבֹאוּ אֶל עָרֵי הַמִּבְצָר׃ וַיָּשֻׁבוּ
כָל הָעָם אֶל הַמַּחֲנֶה אֶל
יְהוֹשֻׁעַ מַקֵּדָה בְּשָׁלוֹם לֹא חָרַץ
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ אֶת לְשֹׁנוֹ׃
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת פִּי הַמְּעָרָה
וְהוֹצִיאוּ אֵלַי אֶת חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה מִן הַמְּעָרָה׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיֹּצִיאוּ
אֵלָיו אֶת חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן
הַמְּעָרָה אֶת מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַםִ אֶת מֶלֶךְ
חֶבְרוֹן אֶת מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת מֶלֶךְ לָכִישׁ
אֶת מֶלֶךְ עֶגְלוֹן׃ וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת
הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה אֶל יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא
יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
אֶל קְצִינֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הֶהָלְכוּא
אִתּוֹ קִרְבוּ שִׂימוּ אֶת רַגְלֵיכֶם עַל
צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה׃ וַיִּקְרְבוּ
וַיָּשִׂימוּ אֶת רַגְלֵיהֶם עַל צַוְּארֵיהֶם׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אַל תִּירְאוּ
וְאַל תֵּחָתּוּ חִזְקוּ וְאִמְצוּ כִּי כָכָה
יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל אֹיְבֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם
נִלְחָמִים אוֹתָם׃ וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי
כֵן וַיְמִיתֵם וַיִּתְלֵם עַל חֲמִשָּׁה עֵצִים
וַיִּהְיוּ תְּלוּיִם עַל הָעֵצִים עַד הָעָרֶב׃
וַיְהִי לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ
וַיֹּרִידוּם מֵעַל הָעֵצִים וַיַּשְׁלִיכוּם
אֶל הַמְּעָרָה אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ שָׁם
וַיָּשִׂימוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל פִּי
הַמְּעָרָה עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאֶת
מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא
וַיַּכֶּהָ לְפִי חֶרֶב וְאֶת מַלְכָּהּ הֶחֱרִים
אֹתָם וְאֶת כָּל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר בָּהּ
לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ

Priua. heb.

הָיָה כָּלָה
נָכָה גָּדַל
שָׂרַד
בּוֹא בָּצַר
שׁוּב חָנָה
שָׁלַם
אָמַר פָּה
יָצָא
הָיָה
קָרָא
קָצַן לָחַם
שׂוּם
צוּר קָרַב
יָרֵא
חָתַת
עָשָׂה
לָחַם אֵת
נָכָה מוּת
תָּלָה
הָיָה
בּוֹא
יָרַד שָׁלַךְ
חָבָא
שׂוּם פֶּה
נָכָה חָרַם
שָׁאַר שָׂרַד
עָשָׂה

Digitized by Google

מקדה כאשר עשה למלך יריחו: ויעבר עבר
יהושע וכל ישראל עמו ממקדה
לבנה וילחם עם לבנה: ויתן יהוה גם לחם נתן
אותה ביד ישראל ואת מלכה ויכה את
לפי חרב ואת כל הנפש אשר בה נכה
לא השאיר בה שריד ויעש למלכה
כאשר עשה למלך יריחו: ויעבר
יהושע וכל ישראל עמו מלבנה
לכישה ויחן עליה וילחם בה: ויתן חנה
יהוה את לכיש ביד ישראל וילכדה לכד
ביום השני ויכה לפי חרב ואת כל שנה
הנפש אשר בה ככל אשר עשה
ללבנה: אז עלה הרם מלך גזר לעזר
את לכיש ויכהו יהושע ואת עמו
עד בלתי השאיר לו שריד: ויעבר
יהושע וכל ישראל עמו מלכיש
עגלונה ויחנו עליה וילחמו עליה:
וילכדה ביום ההוא ויכוה לפי חרב פה
ואת כל הנפש אשר בה ביום ההוא
החרים ככל אשר עשה ללכיש: חרם
ויעל יהושע וכל ישראל עמו עלה
מעגלונה חברונה וילחמו עליה: לחם
וילכדוה ויכוה לפי חרב ואת מלכה
ואת כל עריה ואת כל הנפש אשר עיר
בה לא השאיר שריד ככל אשר שאר
עשה לעגלון ויחרם אתה ואת כל
הנפש אשר בה: וישב יהושע וכל שוב
ישראל עמו דברה וילחם עליה:
וילכדה ואת מלכה ואת כל עריה
ויכום לפי חרב ויחרימו את כל נפש נכה חרם
אשר בה לא השאיר שריד כאשר
עשה לחברון כן עשה לדברה ולמלכה
וכאשר עשה ללבנה ולמלכה: ויכה
יהושע את כל הארץ ההר והנגב
והשפלה והאשדות ואת כל מלכיהם
לא השאיר שריד ואת כל הנשמה

maceda ſicut fecerat
regi hiericho. Trāſiuit
aūt cum omni iſrael de
maceda
in lebna: et pugnabat
cōtra eā. quā tradidit
dominꝰ cum rege ſuo
i manus iſrl.
Percuſſeruntq; vrbem
in ore gladii & omnes
habitatores eius. Non
dimiſerūt i ea vllas reli
quias. fecerūtq; regi le
bna ſicut fecerant regi
hiericho. De lebna trā
ſiuit i lachis cū omni
iſrl. et exercitu p gyrū
diſpoſito oppugnabat
eam: tradiditq; dñs la
chis i manꝰ filiorū iſrl
& cepit eā die altero:
atq; pcuſſit i ore gladii
oēm aīam que fuerat i
ea: ſicut fecerat
lebna. Eo tpe aſcendit
hyrā rex gazer vt au-
xiliaretur lachis: quē p
cuſſit ioſue cū omi po-
pulo eius vſq; ad interni
tionē. Tranſiuitq;
de lachis
in eglō: & circundedit
atq; expugnauit eā
in eadē die: pcuſſitq;
in ore gladii
omnes aīas que erant
in ea
iuxta omīa que fecerat
lachis.
Aſcendit quoq; cū omī
iſrael
de eglō in hebrō & pu
gnauit contra eam:
cepitq; & pcuſſit i ore
gladii: regē quoq; eius
& oīa oppida regionis
illius vniuerſaſq; aīas q̄
i ea fuerāt commorate.
Nō reliquit i ea vllas re
liquias. Sicut fecerat e
glō: ſic fecit & hebrō: cū
cta q̄ in ea reperit cōſu
mens gladio. Inde reuer
ſus in dabir
cepit eam atq; vaſtauit:
regē quoq; eius atq; p
circuitum oppida per
cuſſit in ore gladii.
Nō dimiſit i ea vllas re
liquias. Sicut
fecerat hebron & le-
bna & regibus earū: ſic
fecit dabir & regi illius
Percuſſit itaq;
ioſue oēm terrā mon-
tanā & meridianam
atq; campeſtrem & aſe
roth cū regibus ſuis.
Nō dimiſit i ea vllas re
liquias: ſed oēm qđ ſpi
rare poterat

fecit regi eius ſicut fecit
ἐποίησεν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς ὃν τρόπον ἐποίησεν τῷ
regi hiericho. & tranſiuit ioſue & oīs iſrael
βασιλεῖ ἱεριχώ. καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ
cū eo de lebna in lachis: & circūdedit e-
μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ λεβνὰ εἰς λαχίς, καὶ περιεκάθισεν αὐ-
am & oppugnabat eam. & tradidit dñs
τὴν καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν. καὶ παρέδωκεν κύριος τὴν
lachis in manus iſrael. & cepit eā ſecū
λαχὶς εἰς τὰς χεῖρας ἰσραήλ. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν τῇ δευ-
da die: & occidit eam in ore gladij: &
τέρα ἡμέρα, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ
euertit illā ſicut fecit lebna: tūc
ἐξωλόθρευσεν αὐτὴν ὃν τρόπον ἐποίησεν τῇ λεβνά. τότε
aſcēdit elā rex gazer vt auxiliaretur lachis: &
ἀνέβη ἐλὰμ βασιλεὺς γαζὲρ βοηθῆσαι τῇ λαχίς, καὶ
percuſſit eū ioſue in ore gladij: & popu
ἐπάταξεν αὐτὸν ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λα-
lū eius: ita vt nō relictꝰ eſſet ex eis ſal
ὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμέ-
uus & q fugerit. & trāſiuit ioſue & oīs iſra
νον καὶ διαπεφευγότα. καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσρα-
el cū illo de lachis in eglon: & circūdedit
ὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ λαχὶς εἰς ἐγλών, καὶ περιεκάθισεν
eam & expugnauit eam: & tradidit e-
αὐτὴν καὶ ἐξεπολιόρκησεν αὐτήν. καὶ παρέδωκεν αὐ-
am dñs in manu iſrael. & cepit eā in
τὴν κύριος ἐν χειρὶ ἰσραήλ. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡ- F
die illa: & occiderūt eam in ore gladij
μέρα ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους
& oīe ſpirās in ea. in die illa occideſt
καὶ πᾶν ἔμπνεον ἐν αὐτῇ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐφόνευσαν
ſicut fecerāt lachis. & profectꝰ eſt ioſue
ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν λαχίς. καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς
& oīs iſrael cū eo de eglon in hebron. &
καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ ἐγλὼν εἰς χεβρών. καὶ
obſederūt eā: & ceperūt eam: &
περιεκάθισαν αὐτήν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ
percuſſerūt eam in ore gladij: & regem
ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν βασιλέα
eius: & oīa oppida eius: & oīa
αὐτῆς, καὶ τὰς πάσας κώμας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ
ſpirātia: q̄cūq; fuerūt in ea: nō fuit ſaluus
ἐμπνέοντα, ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ, οὐκ ἦν διασεσωσμένος ὃν
ſicut fecerūt eglon. & deſtruxerūt eam
τρόπον ἐποίησαν τῇ ἐγλών. καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν
& oīe ſpirās: q̄cūq; in illa. & reuerſus eſt ioſue
καὶ πᾶν ἔμπνεον, ὅσα ἐν αὐτῇ. καὶ ἀπέστρεψεν ἰησοῦς
& oīs iſrael cū eo in dabir: & obſede
καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ εἰς δαβηρά, καὶ περιεκάθι-
rūt illā: & ceperūt eā: & regē eiꝰ: G
σαν αὐτήν, καὶ ἔλαβον αὐτήν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς,
& oīa oppida eius: & percuſſerūt eā in
καὶ πάσας τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν
ore gladij. & euerterūt eam: & oīe ſpi-
στόματι ξίφους. καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ πᾶν ἔμ-
rans in ea. & nō reliquerūt vllum ſaluū.
πνεον ἐν αὐτῇ. καὶ οὐ κατέλιπον οὐδένα διασεσωσμένον.
ſicut fecerūt hebron: ſic fecerūt da-
ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ χεβρών, οὕτως ἐποίησαν τῇ δα-
bir: & regi eius: ſicut fecit le-
βίρ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, καθάπερ ἐποίησεν τῇ λε-
bna & regi eius. & percuſſit ioſue
βνὰ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. καὶ ἐπάταξεν ἰησοῦς
oēm ſrā mōtanā: & nageb: &
τὴν πᾶσαν γῆν τῆς ὀρεινῆς, καὶ τὴν ναγέβ, καὶ τὴν
cāpeſtrē: & aſeroth: & oēs re
πεδινήν, καὶ τὴν ἀσιδώθ, καὶ τοὺς πάντας βα-
ges eius: nō reliquerūt in ipſa ſaluum:
σιλεῖς αὐτῆς, οὐ κατέλιπον ἐν αὐτῇ σεσωσμένον,
& oīe ſpirans
καὶ πᾶν ἔμπνεον

Tráſ.Gre.lxx.cũ interp̃re.latina.

vite deſtruxerũt: ſicut preceperat dñs deus iſrael.
ζωῆς ἐξωλόθρευσαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κς ὁ θεὸς ἰσραήλ.
⁊ occidit eos ioſue de cades barne vſq₃ gazã:
καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἰησοῦς ἀπὸ κάδης βαρνὴ ἕως γάζης,
⁊ oẽm terrã goſen vſq₃ gabaon: ⁊ vniuerſos
καὶ πᾶσαν τὴν γῆν γοσὸν ἕως τῆς γαβαὸν, καὶ πάντας τοὺς
reges hos. ⁊ trã eoꝝ cepit ioſue vno im
βασιλεῖς τούτους. καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἔλαβεν ἰησοῦς εἰσά-
petu: quõ dñs deus iſrael pugnabat pro iſrael. ⁊ reuer
παξ, ὅτι κς ὁ θεὸς ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ ἰσραήλ. καὶ ἀνέ
ſus ẽ ioſue in galgala.
στρεψεν ἰησοῦς εἰς γάλγαλα.

A Cũm aũt audiſſet iabin rex aſor: miſit ad Ca.11.
Ὡς δὲ ἤκουσεν ἰαβὶν βασιλεὺς ἀσὼρ, ἀπέστειλεν πρὸς
iobab regẽ madã: ⁊ ad regẽ ſemerõ: ⁊
ἰωβὰβ βασιλέα μαδὼμ, καὶ πρὸς βασιλέα σομερὼν, καὶ
ad regem achaſaph: ⁊ ad reges q̃ in
πρὸς βασιλέα χασὰφ, καὶ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τοὺς κατὰ
ſidone magna: q̃ in mõtanis ⁊ in araba ere-
σιδῶνα τὴν μεγάλην, οἱ εἰς τὴν ὀρινὴν καὶ εἰς τὴν ἄραβα ἀπέ
gione ceneroth ⁊ cãpeſtrib⁹ ⁊ in naphethdor ⁊ in
ναντι χενερὲθ καὶ τὸ πεδίον καὶ εἰς ναφεθδὼρ, καὶ εἰς τοὺς
maritimos chananeos ab oriẽte ⁊ in mari
παραλίους χαναναίους ἀπ' ἀνατολῶν καὶ εἰς τοὺς παρα
timos amorreos: ⁊ hetheos ⁊ pherezeos: ⁊
λίους ἀμορραίους, καὶ τοὺς χετταίους καὶ φερεζαίους, καὶ
iebuſeos q̃ in mõte ⁊ eueos ſub hermon
ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει καὶ τοὺς εὐαίους ὑπὸ τὴν ἀερμὼν
in terra maſpha. ⁊ egreſſi ſũt ipſi ⁊ reges eoꝝ
εἰς γῆν μασσηφά. καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν
cũ ipſis: pp̃ls multus ſicut arena q̃ in labio
μετ' αὐτῶν, λαὸς πολὺς ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τὸ χεῖλος
maris multitudine: ⁊ equi ⁊ currus multi
τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἅρματα πολλὰ
valde. ⁊ cõuenerũt oẽs reges iſti: ⁊
σφόδρα. καὶ συνέβαλον πάντες οἱ βασιλεῖς οὗτοι, καὶ
venerũt ⁊ caſtrametati ſũt in idipſum ad a
παρεγένοντο καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὕδα
quã merõ vt pugnarẽt cõtra iſrael. ⁊ dixit dñs ad io
τος μερὼμ πολεμῆσαι τῷ ἰσραήλ. καὶ εἶπεν κς πρὸς ἰη
ſue: ne timeas a facie eoꝝ: quĩ cras hora
σοῦν, μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὔριον τὴν ὥραν
hac ego trado oẽs iſtos vulnera
ταύτην ἐγὼ παραδίδωμι πάντας αὐτοὺς τετρωμέ-
B tos corã filijs iſrael. equos eoꝝ ſub-
νους ἐναντίον υἱῶν ἰσραήλ. τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκο
neruabis: ⁊ currus eoꝝ cõbures igne. ⁊
πήσεις, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν κατακαύσεις πυρί. καὶ
venit ioſue ⁊ oĩs pp̃ls bellator cũ eo aduerſus
ἦλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἐπ' αὐ
illos ad aquã merõ ſubito. ⁊ irruerũt in eos in
τοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ μερὼμ ἐξάπινα. καὶ ἐπέπεσαν αὐτοῖς ἐν τῇ
mõtana. ⁊ tradidit illos dñs ſubditos iſrael.
ὀρινῇ. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους ἰσραήλ.
⁊ percuciẽtes eos perſecuti ſunt eos vſq₃ ad ſidonẽ
καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατεδίωκον αὐτοὺς ἕως σιδῶνος τῆς
magnã ⁊ vſq₃ maſſerephoth aquas: ⁊ vſq₃ cãpos maſ
μεγάλης καὶ ἕως μασρεφὼθ μαῒν, καὶ ἕως τῶν πεδίων μα
phe ad oriẽtẽ. ⁊ percuſſerũt eos vt nõ
σιφὰ κατ' ἀνατολάς. καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ
relictus eſſet ex eis ſaluus. ⁊ fecit eis
καταλειφθῆναι αὐτῶν διασεσωσμένον. καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς
ioſue ſicut preceperat ei dñs. equos
ὁ ἰησοῦς καθότι ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. τοὺς ἵππους
eoꝝ ſubneruauit: ⁊ currus eoꝝ cõbuſſit
αὐτῶν ἐνευροκόπησεν, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν ἐνέπρησεν
in igne. ⁊ reuerſus eſt ioſue in tp̃e illo: ⁊ ce
ἐν πυρί. καὶ ἀπέστρεψεν ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κα
pit aſor: ⁊ regẽ eius occi
τελάβετο τὴν ἀσὼρ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς ἀπέκτει-
dit in gladio. fuit aũt aſor antiquitus
νεν ἐν ῥομφαίᾳ. ἦν δὲ ἀσὼρ τὸ πρότερον

Tráſla.B.Hie.

interfecit: ſicut p̃cepe
rat ei dñs deus
iſrael: a cadeſbarne
vſq₃ gazã. Omnẽ ter
rã geſen vſq₃
gabaõ: vniuerſoſq₃ re
ges &
regiões eorũ vno ipe
tu cepit atq₃ vaſtauit.
Dñs em̃ deus iſrael
pugnauit pro eo
Reuerſuſq₃ ẽ cum omĩ
iſrael ad locum
caſtrorum in galgala.

QVe cum audiſſet iabin 11.
rex aſor miſit ad
iobab regẽ madã & ad
regem ſemerõ atq₃ ad
regem achſaph: ad re
ges quoq₃ aquilõis q hi
tabãt i mõtanis et in pla
nitie cõtra meridiẽ cene
roth: i cãpeſtrib⁹ quoq₃
& regionib⁹ dor iuxta
mare: chananeũ quoq₃
ab oriente et occiden
te: & ammorreum atq₃
etheum ac pherezeum:
& iebuſeum in mon-
tanis: eueum quoq₃ qui
habitabat ad radices
hermon in terra ma-
ſpha. Egreſſiq₃ ſunt
omnes cum turmis
ſuis. pp̃ls multus nimis
ſicut arena q̃ eſt in lit-
tore maris. eq quoq₃ &
curr⁹ imẽſe multitudis.
Cõueneruntq₃ oẽs re-
ges iſti in vnum ad aq̃s
merõ vt pugnarent cõ
tra iſrl̃. Dixitq₃ dñs ad
ioſue. Ne timeas eos.
Cras ei hac eadẽ hora
ego tradã omnes iſtos
vulnerãdos i cõſpectu
iſrl̃. Equos eoꝝ ſubner
uabis: & curr⁹ igne cõ
bures. Venitq₃ ioſue &
oĩs exercitus eius cum
eo aduerſus illos ad aq̃ſ
merõ ſubito: & irrue-
rũt ſup eos. tradiditq₃
illos dñs in manus iſrl̃.
Qui p̃cuſſerũt eos & p
ſecuti ſunt vſq₃ ad ſido-
nem magnã & aq̃s maſ
ſerephot: cãpũq₃ maſ
phe q eſt ad orientalem
illius p̃tem. Itaq₃ p̃cuſ-
ſit oĩs vt nullas dimit
teret ex eis reliqas. Fe
citq₃ ſicut p̃cepat ei do
minus. Equos eoꝝ ſub
neruauit: curruſq₃ cõ-
buſſit igni. Reuerſuſq₃
ſtatim cepit aſor: & re
gem eius
percuſſit gladio. Aſor
enim antiquitus inter

Ter.heb.Joſue.ca.xi. Pritiua.heb.

הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ
וְעַד עַזָּה וְאֵת כָּל אֶרֶץ גֹּשֶׁן וְעַד
גִּבְעוֹן׃ וְאֵת כָּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת
אַרְצָם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ לָחַם
וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל שׁוּב
הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ וַיְהִי חָנָה
Cap. xi.
כִּשְׁמֹעַ יָבִין מֶלֶךְ חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל הָיָה שָׁלַח
יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן וְאֶל מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן וְאֶל
מֶלֶךְ אַכְשָׁף׃ וְאֶל הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
מִצְּפוֹן בָּהָר וּבָעֲרָבָה נֶגֶב כִּנְרוֹת צָפַן
וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת דּוֹר מִיָּם׃ הַכְּנַעֲנִי
מִמִּזְרָח וּמִיָּם הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת חֶרְמוֹן זָרַח
בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה׃ וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל צָפָה
מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם רָב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל רָבַב חוֹל
שְׂפַת הַיָּם לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב רַב מְאֹד׃ שָׂפָה
וַיִּוָּעֲדוּ כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ יָעַד בּוֹא
וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל מֵי מֵרוֹם לְהִלָּחֵם עִם חָנָה לָחַם
יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ אַל אָמַר
תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת יָרֵא פָּנָה
אָנֹכִי נֹתֵן אֶת כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת עָקַר
מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ וַיָּבֹא רָכַב שָׂרַף
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם לָחַם
עַל מֵי מֵרוֹם פִּתְאֹם וַיִּפְּלוּ בָּהֶם׃ נָפַל
וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם נָתַן נָכָה
וַיִּרְדְּפוּם עַד צִידוֹן רַבָּה וְעַד מִשְׂרְפוֹת רָדַף
מַיִם וְעַד בִּקְעַת מִצְפֶּה מִזְרָחָה וַיַּכֻּם זָרַח
עַד בִּלְתִּי הִשְׁאִיר לָהֶם שָׂרִיד׃ שָׁאַר שָׂרַד
וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ עָשָׂה
יְהוָה אֶת סוּסֵיהֶם עִקֵּר וְאֶת
מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ שׁוּב
בָּעֵת הַהִיא וַיִּלְכֹּד אֶת חָצוֹר וְאֶת לָכַד
מַלְכָּהּ הִכָּה בֶחָרֶב כִּי חָצוֹר לְפָנִים נָכָה פָּנָה

Digitized by Google

Prīitiua.he. Tex.heb. Joſue.cap.xi. Tráſla.B.Hiero. Tráſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

היא ראש כל הממלכות האלה: ויכו נכה
את כל הנפש אשר בה לפי חרב פה
החרם לא נותר כל נשמה ואת חרם יתר
חצור שרף באש: ואת כל ערי עיר
המלכים האלה ואת כל מלכיהם
לכד יהושע ויכם לפי חרב החרים
אותם כאשר צוה משה עבד יהוה:
רק כל הערים העמדות על תלם לא תלל
שרפם ישראל זולתי את חצור זלת
לבדה שרף יהושע: וכל שלל הערים בדד
האלה והבהמה בזזו להם בני ישראל
רק את כל האדם הכו לפי חרב עד
השמדם אתם לא השאירו כל שמד שאר
נשמה: כאשר צוה יהוה את משה
עבדו כן צוה משה את יהושע וכן
עשה יהושע לא הסיר דבר מכל סור
אשר צוה יהוה את משה: ויקח לקח
יהושע את כל הארץ הזאת ההר
ואת כל הנגב ואת כל ארץ הגשן
ואת השפלה ואת הערבה ואת הר
ישראל ושפלתה: מן ההר החלק
העולה שעיר ועד בעל גד בבקעת
הלבנון תחת הר חרמון ואת כל
מלכיהם לכד ויכם וימיתם: ימים נכה מות
רבים עשה יהושע את כל המלכים יום רבב
האלה מלחמה: לא היתה עיר אשר לחם היה
השלימה את בני ישראל בלתי שלם
החוי ישבי גבעון את הכל לקחו
במלחמה: כי מאת יהוה היתה לחזק
את לבם לקראת המלחמה את
ישראל למען החרימם לבלתי היות חרם היה
להם תחנה כי למען השמידם חנן
כאשר צוה יהוה את משה: ויבא בוא
יהושע בעת ההיא ויכרת את כרת
הענקים מן ההר מן חברון מן דבר
מן ענב ומכל הר יהודה ומכל הר

oīa regna hec pricipa=
tū tenebat. Percuſſitq̧
oēs aīas q̄ ibidē mo=
rabantur
Nō dimiſit ī ea vllas re=
liqas: ſed vſq̧ ad interni=
tionē vniuerſa vaſtauit:
ip̄amq̧ vrbē ꝑemit incē
dio & oēs ꝑ circuitū ci=
uitates. Reges quoq̧
earū cepit ꝑcuſſit atq̧
deleuit: ſicut p̄cepat ei moyſes
famulus dn̄i.
Abſq̧ vrbibus q̄ erant
ī collib9 & ī tumulis ſi=
te: ceteras ſuccēdit iſrl:
vnā tm̄ aſor muītiſſimā
flāma conſūpſit. Om=
nēq̧ p̄dā iſtarū vrbium
ac iumēta diuiſerunt ſi
bi filii iſrael
cunctis hominibus in=
terfectis.
Sicut preceperat domi
nus moyſi
ſeruo ſuo: ita precepit
moyſes ioſue: & ille vni
uerſa cōpleuit. Nō pre
teriit de vniuerſis māda
tis: nec vnū qdē verbū
qd̄ iuſſerat dn̄s moyſi
Cepit itaq̧ ioſue om=
nē terrā mōtanā
et meridianam: terrā=
q̧ geſen
& planitiē & occiden
talē plagā: mōtemq̧
iſrl & cāpeſtria eius: &
partem
mōtis q̄ aſcendit ſeyr
vſq̧ baalgath ꝑ plani=
tiē libani ſubter montē
hermon: oēs
reges eorum cepit:
ꝑcuſſit & occidit. Mul
to tpe pugnauit ioſue
contra reges
iſtos. Non fuit ciuitas
que
ſe non traderet filiis iſ=
rael: p̄ter
eueum qui habitabat
in gabaon. Oēs enim
bellādo cepit. Dn̄i eni
ſnia fuerat ut īdurarē=
tur corda eorum & pu=
gnarent contra
iſrl & caderent & non
mererētur vllā
clementiā ac perirent:
ſicut preceperat dn̄s
moyſi. In tpe illo vēit
ioſue & interfecit
enachim de montanis
hebron & dabir et
anab: & de omni mon
te iuda &

princeps oīum regnoꝝ hoꝝ. ꝛ occi
ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων. καὶ ἀπέκτειν=
dit oē ſpirās in ea in ore gladij: ꝛ dele
εν πᾶν ἔμπνεον ἐν αὐτῇ ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλό=
uit oēs: ꝛ nō relictuȝ ē in ea ſpirans. ꝛ
θρευσεν πάντας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἔμπνεον. καὶ
aſor cōbuſſerūt in igne: ꝛ oēs vrbes
τὴν ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρί, καὶ πάσας τὰς πόλεις
regnoꝝ hoꝝ: ꝛ oēs reges eo=
τῶν βασιλειῶν τούτων, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐ
rū cepit ioſue: ꝛ occidit eos in ore gla=
τῶν ἔλαβεν ἰησοῦς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξί=
dij. ꝛ deleuit eā quēadmodū precepit moy
φους. καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς ὃν τρόπον συνέταξεν μωυ
ſes famul9 dn̄i. ſed oēs vrbes ī colli=
σῆς ὁ παῖς κυρίου. ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχω=
bus ſitas eoꝝ nō ſuccēdit iſrael. verūtn̄ aſor
ματισμένας αὐτῶν οὐκ ἐνέπρησεν ἰσραήλ. πλὴν τὴν ἀσὼρ
ſolā cōbuſſit illā ioſue: ꝛ oēm predā e=
μόνην ἐνέπρησεν αὐτὴν ἰησοῦς, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐ=
ius ꝛ iumēta diuiſerūt ſibi filij iſrael.
τῆς καὶ τὰ κτήνη ἐπρονόμευσαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραήλ.
eos āt cūctos interemit in ore gladij: ꝛ per
αὐτοὺς δὲ πάντας ἐξωλόθρευσεν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἀπώ
didit illos: nō reliquerūt eoꝝ quicq̧ ſpirās. ſi
λεσεν αὐτούς, οὐ κατέλιπον αὐτῶν οὐδὲν ἔμπνεον. ὃν τρό
cut preceperat dn̄s moyſi ſeruo ſuo:
πον συνέταξεν κύριος τῷ μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, ὡ=
ita precepit moyſes ioſue: ꝛ ſic ſe
σαύτως ἐνετείλατο μωυσῆς τῷ ἰησοῦ, καὶ οὕτως ἐποί
cit ioſue: nō preterijt qcq̄ ab oībus que iuſſerat
ησεν ἰησοῦς, οὐ παρέβη οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν συνέταξεν
ei moyſes. ꝛ cepit ioſue oēm terrā hāc
αὐτῷ μωυσῆς. καὶ ἔλαβεν ἰησοῦς τὴν πᾶσαν γῆν ταύτην
mōtanā ꝛ oēm terrā negeb: ꝛ oēm terrā
τὴν ὀρεινὴν καὶ τὴν πᾶσαν γῆν ναγέβ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν
goſen: ꝛ planitiē: ꝛ q̄ eſt ad occidētē: ꝛ
γοσόμ, καὶ τὴν πεδινήν, καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ τὸ
mōtē iſrael: ꝛ cāpeſtria q̄ ad mōtē a mō=
ὄρος ἰσραήλ, καὶ τὰ ταπεινὰ τὰ πρὸς τῷ ὄρει ἀπὸ ὄ=
te aalac: ꝛ qḋ aſcēdit ad ſeir: ꝛ vſq̧ ad ba
ρους ἀαλάκ, καὶ ὃ προσαναβαίνει εἰς σηειρά, καὶ ἕως βα=
algath: ꝛ planitiē libani ſubter mōtē
αλγάδ, καὶ τὸ πεδίον τοῦ λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ
aermō. ꝛ oēs reges eoꝝ cepit: ꝛ
ἀερμών. καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν, καὶ
occidit eos ꝛ interemit eos. ꝛ dieb9 plu
ἀνεῖλεν αὐτοὺς καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. καὶ ἡμέρας πλεί
ribus fecit ioſue cōtra oēs reges
ους ἐποίησεν ἰησοῦς πρὸς πάντας τοὺς βασιλεῖς
iſtos bellū: ꝛ nō fuit ciuitas quā nō tra
τούτους τὸν πόλεμον, καὶ οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐ πα
didit filijs iſrael. preterq̄ eueus habi
ρέδωκεν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. πλὴν ὁ εὐαῖος ὁ κατοι
tans in gabaō. oēs cepit in bello: qm̄
κῶν ἐν γαβαών. πάντας ἔλαβεν ἐν πολέμῳ, ὅτι
per dn̄m factū ē vt indurarētur corda illoꝝ
διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι τὴν καρδίαν αὐτῶν
vt occurrerēt in bellū cōtra iſrael: vt interfice
συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς ἰσραήλ, ἵνα ἐξολοθρευ=
rentur: vt nō daretur eis mīa: ſed vt pe
θῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ᾽ ἵνα ἐξολο
rirent: ſicut dixit dn̄s ad moyſen. ꝛ
θρευθῶσιν, ὃν τρόπον εἶπεν κύριος πρὸς μωυσῆν. καὶ
venit ioſue in tpe illo: ꝛ interfecit
ἦλθεν ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλόθρευσεν
enachim de mōtana ex hebron ꝛ ex dabir:
τοὺς ἐνακὶμ ἐκ τῆς ὀρεινῆς ἐκ χεβρὼν καὶ ἐκ δαβίρ,
ꝛ ex anab: ꝛ de oīni mōte iuda: ꝛ de
καὶ ἐξ ἀνώβ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους ἰούδα, καὶ ἐκ
omni monte
παντὸς ὄρους

C

D

iſrael cum vrbibus eoꝝ. ⁊ deleuit
ἰσραὴλ σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. καὶ ἐξωλόθρευσεν
eos ioſue: nō relictus eſt ex enachim a
αὐτοὺς ἰησοῦς, οὐ κατελείφθη τῶν ἐνακὶμ ἀπὸ τῶν
filiis iſrael: niſi in gaza ⁊ in geth ⁊ in a=
υἱῶν ἰσραὴλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν γάζῃ καὶ ἐν γὲθ καὶ ἐν ἀσ
zoto relictus eſt. ⁊ cepit ioſue oēm terrā
σεδὼδ κατελείφθη. καὶ ἔλαβεν ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν
ſicut precepit dñs moyſi. ⁊ tradidit eos
καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς
ioſue in poſſeſſionē iſrael in diuiſiōe eoꝝ per tri
ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ αὐτῶν κατὰ φυ
bus eoꝝ: ⁊ terra quieuit a prelijs
λὰς αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ κατέπαυσεν πολεμουμένη. Ca. 12.

A Et hi reges terre quos occiderūt filij iſ
Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οὓς ἀνεῖλον υἱοὶ ἰσ
rael: ⁊ poſſederūt terrā eoꝝ trans
ραὴλ, καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ
iordanē ab ortu ſolis a valle arnō
ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ φάραγγος ἀρνὼν
vſq̄ ad mōtē hermon: ⁊ oēm araba ab
ἕως τοῦ ὄρους ἀερμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀραβὰ ἀπὸ
oriente. ſeō regē amorreoꝝ: qui
ἀνατολῶν. τὸν σηὼν τὸν βασιλέα τῶν ἀμορραίων, ὃς
habitabat in eſebon: dominās ab aroer q̄ eſt in
κατῴκει ἐν ἐσεβών, κυριεύων ἀπὸ ἀροὴρ ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ
labio in valle arnon in medio val
χείλους ἐν τῇ φάραγγι ἀρνὼν κατὰ μέσον τῆς φάραγ
lis: ⁊ dimidiū galaad vſq̄ ad ieboc tor=
γος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς γαλαὰδ ἕως ἰαβὸκ τοῦ χει
rentis: termini filioꝝ āmon. araba vſq̄ ad mare
μάρρου, ὅρια υἱῶν ἀμμὼν. καὶ ἡ ἀραβὰ ἕως τῆς θαλάσσης
ceneroth cōtra orientē: ⁊ vſq̄ ad mare araba
χενερὲθ κατ' ἀνατολάς, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης ἀραβὰ
mare ſalis ab oriēte in viam q̄ ad
θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς ὁδὸν τὴν κατὰ
bethſimoth ⁊ de themā q̄ ſub aſedoth phaſga.
βηθσιμὼθ, καὶ ἀπὸ θεμὰν τὴν ὑπὸ ἀσηδὼθ φασγά.
⁊ termini og regis baſan: qui relictus eſt de
καὶ ὅρια ὢγ βασιλέως βασὰν, ὃς ὑπελείφθη ἐκ τῶν
B gigātibus: habitās in aſtaroth ⁊ in edrai do
γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν ἀσταρὼθ καὶ ἐν ἐδραῒ ἄρ=
minās ſ mōte hermon ⁊ a ſalecha ⁊ om
χων ἀπὸ ὄρους ἀερμῶν καὶ ἀπὸ σελχὰς καὶ πᾶ=
nem baſan vſq̄ ad terminos geſſuri ⁊ matha
σαν τὴν βασὰν ἕως ὁρίων γεσουρὶ καὶ τὴν μαχα=
ti: ⁊ dimidiū galaad vſq̄ ad terminos ſeon regis
θί, καὶ τὸ ἥμισυ γαλαὰδ ἕως ὁρίων σηὼν βασιλέως
eſebon. moyſes famulus dñi ⁊ filij iſrael
ἐσεβών. μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
percuſſerūt eos: ⁊ tradidit eā moyſes famul⁹
ἐπάταξαν αὐτούς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν μωυσῆς ὁ παῖς
dñi in poſſeſſionē ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribui ma
κυ ἐν κληρονομίᾳ ῥουβὴν καὶ γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μα
naſſe. ⁊ hi reges amorreoꝝ quos occidit io
νασσῆ. καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων οὓς ἀνεῖλεν ἰη
ſue: ⁊ filij iſrl trans iordanē apud ma
σοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ ἰηλ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου παρὰ θάλασ
re baalgad in cāpo libani ⁊ vſq̄ ad mōtē
σαν βααλγὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ λιβάνου καὶ ἕως τοῦ ὄρους
aloch aſcēdētiū in ſeir. ⁊ tradidit eā io=
τοῦ ἀλὸκ ἀναβαινόντων εἰς σηειρά. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἰη=
ſue tribubus iſrl in poſſeſſionē ſm ſortē eoꝝ
σοῦς ταῖς φυλαῖς ἰηλ κληρονομίαν κατὰ κλῆρον αὐτῶν
C in mōte ⁊ in cāpo ⁊ in araba ⁊ in aſedoth ⁊
ἐν τῷ ὄρει καὶ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐν ἀραβὰ καὶ ἐν ἀσηδὼθ καὶ
in eremo ⁊ in meridie: ethei ⁊ amor=
ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐν ναγὲβ, τὸν χετταῖον καὶ τὸν ἀμορ=
reū ⁊ chananeū ⁊ phereżeū ⁊
ραῖον καὶ τὸν χαναναῖον καὶ τὸν φερεζαῖον καὶ τὸν
eueum ⁊ iebuſeum.
εὑαῖον καὶ τὸν ἰεβουσαῖον.

iſrael: vrbeſq̄ eorū deleuit. Nō reliquit vllum de ſtirpe enachi in terra filiorū iſrl abſq̄ ciuitatib⁹ gaza & geth & azoto: i quibus ſolū relicti ſunt. Cepit ergo ioſue oēm terrā ſicut locutus eſt dñs ad moyſen & tradidit eam i poſſeſſionē filiis iſrael ſm ptes & tribus ſuas: quieuitq̄ terra a prelijs.

12.

Hi ſunt reges quos percuſſerūt filii iſrl & poſſederūt terrā eorum trans iordanem ad ſolis ortum a torrente Arnon vſq̄ ad montē hermon: & oēm orietalē plagā q̄ reſpicit ſolitudinē. Seon rex āmorreoꝝ q habitabat i eſebō: dominatus eſt ab aroer q̄ ſita ē ſup ripā torrentis armon: et medie ptis i valle dimidieq̄ galaad vſq̄ ad torrentē ieboc q eſt terminus filiorū ammō: & a ſolitudine vſq̄ ad mare ceneroth cōtra orientem: & vſq̄ ad mare deſerti qd̄ eſt mare ſalſiſſimū: ad orientalē plagā p viā q̄ ducit bethſimoth: & ab auſtrali parte q̄ ſubiacet aſeroth vſq̄ phaſga terminꝰ og regis baſā de reliquiis raphaim q hitauit in aſtaroth & i edrai: & dominatus eſt i mōte hermō & in ſalecha atq̄ vniuerſa baſā vſq̄ ad termios geſſuri & machati et dimidie partis galaad ad termios ſeō regis eſebō. Moyſes famulꝰ domini & filii iſrl pcuſſerūt eos: tradiditq̄ terrā eorū moyſes i poſſeſſionē rubeītis & gadditis: & dimidie tribui manaſſe. Hi ſūt reges tre quos pcuſſit Ioſue & filii iſrl trās iordanē ad occidētalē plagā a baal gad i cāpo libāi vſq̄ ad mōtē libāi cuius pars aſcendit i ſeyr. Tradiditq̄ eā ioſue in poſſeſſionem tribubus iſrl: ſigulis ptes ſuas: tā i mōtanis q̄ i plāis atq̄ campeſtribus. In aſeroth & i ſolitudie ac in meridie: etheus fuit et ammorreus: chananeus & pherezeus: eueus & iebuſeus

ישראל עם עריהם החרימם יהושע
לא נותר ענקים בארץ בני ישראל — יתר
רק בעזה בגת ובאשדוד נשארו: — שאר
ויקח יהושע את כל הארץ ככל — לקח
אשר דבר יהוה אל משה ויתנה
יהושע לנחלה לישראל כמחלקתם — נתן
לשבטיהם והארץ שקטה ממלחמה: — חלק
ואלה מלכי הארץ

Cap. xij.

אשר הכו בני ישראל וירשו את
ארצם בעבר הירדן מזרחה השמש — נכה
מנחל ארנון עד הר חרמון וכל — זרח
הערבה מזרחה: סיחון מלך האמרי
היושב בחשבון מושל מערוער אשר
על שפת נחל ארנון ותוך הנחל — משל
וחצי הגלעד ועד יבק הנחל גבול — שפה
בני עמון: והערבה ועד ים — חצה גבל
כנרות מזרחה ועד ים הערבה ים
המלח מזרחה דרך בית הישימות
ומתימן תחת אשדות הפסגה:
וגבול עוג מלך הבשן מיתר — ימן
הרפאים היושב בעשתרות
ובאדרעי: ומשל בהר חרמון
ובסלכה ובכל הבשן עד גבול הגשורי
והמעכתי וחצי הגלעד גבול סיחון
מלך חשבון: משה עבד יהוה ובני
ישראל הכום ויתנה משה עבד
יהוה ירשה לראובני ולגדי ולחצי — נתן
שבט המנשה: ואלה מלכי הארץ — ירש
אשר הכה יהושע ובני ישראל
בעבר הירדן ימה מבעל גד
בבקעת הלבנון ועד ההר החלק
העלה שעירה ויתנה יהושע
לשבטי ישראל ירשה כמחלקתם:
בהר ובשפלה ובערבה ובאשדות — חלק
ובמדבר ובנגב החתי האמרי
והכנעני הפרזי החוי והיבוסי — דבר

Digitized by Google

מלך יריחו אחד
מלך העי אשר מצד בית אל אחד׃ צדד
מלך ירושלם אחד׃
מלך חברון אחד׃ מלך ירמות אחד
מלך לכיש אחד׃ מלך עגלון אחד
מלך גזר אחד׃ מלך דביר אחד
מלך גדר אחד׃ מלך חרמה אחד
מלך ערד אחד׃ מלך לבנה אחד
מלך עדלם אחד׃ מלך מקדה אחד
מלך בית אל אחד׃ מלך תפוח אחד
מלך חפר אחד׃ מלך אפק אחד
מלך לשרון אחד׃ מלך מדון אחד
מלך חצור אחד׃
מלך שמרון מראון אחד
מלך אכשף אחד׃ מלך תענך אחד
מלך מגדו אחד׃ מלך קדש אחד
מלך יקנעם לכרמל אחד׃
מלך דור לנפת דור אחד
מלך גוים לגלגל אחד׃
מלך תרצה אחד כל מלכים
שלשים ואחד׃

Cap. xiii. ויהושע זקן בא בימים ויאמר — בוא יום
יהוה אליו אתה זקנתה באת בימים — אמר
והארץ נשארה הרבה מאד — שאר
לרשתה׃ זאת הארץ הנשארת כל
גלילות הפלשתים וכל הגשורי׃ — גלל
מן השיחור אשר על פני מצרים — שחר פנה
ועד גבול עקרון צפונה לכנעני — גבל
תחשב חמשת סרני פלשתים — חשב
העזתי והאשדודי האשקלוני הגתי
והעקרוני והעוים׃ מתימן כל ארץ — ימן
הכנעני ומערה אשר לצידנים
עד אפקה עד גבול האמרי׃ והארץ
הגבלי וכל הלבנון מזרח השמש — זרח
מבעל גד תחת הר חרמון עד לבא — בוא
חמת׃ כל ישבי ההר מן הלבנון עד

Rex hiericho vnus
rex hay q̄ eſt ex latere
bethel vnus
Rex hieruſalem vnus
Rex hebrō vnus. Rex
hierimoth vnus.
Rex lachis vnꝰ. Rex e
glon vnus.
Rex gazer vnus. Rex
dabir vnus.
Rex gader vnus. Rex
herma vnus.
Rex hereth vnꝰ. Rex
lebna vnus.
Rex adollā vnus. Rex
maceda vnus.
Rex bethel vnꝰ. Rex
taphua vnus.
Rex ofer vnus. Rex aſ
fec vnus.
Rex ſaron vnus. Rex
madan vnus.
Rex aſor vnus.
Rex ſamerō vnus:
Rex acſaph vnuſ. Rex
thenac vnus.
Rex mageddo vnus.
Rex cedes vnus.
Rex iachanem carmeli
vnus.
Rex dor & prouincie
dor vnus.
Rex gentium galgal
vnus.
Rex therſa vnus. Oēs
reges
triginta vnus. 13.

IOſue ſenex proue-
cteq̄ etatis erat: &
dixit dn̄s ad eū. Senui-
ſti & longeuus es:
terraq̄ latiſſima de-
relicta ē q̄ nec dū ſorte di
uiſa eſt: omnis videlicet
galilea philiſtiim & vni
uerſa geſſuri:
a fluuio turbido qui ir
rigat egyptum
vſq̄ ad termios accarō
cōtra aquilonem terra
chanaā q̄ in quinq̄ re
gulos philiſtiim diuidi-
tur: gazeos & azotios:
aſcalonitas: getheos
& accaronitas. Ad me-
ridiē vero ſūt euei oīs
terra chanaā: & maara
ſidoniorum
vſq̄ afeca: et terminos
ammorrei eiuſq̄
cōfinia: libā quoq̄ re-
gio cōtra orientem
a baalgad ſub monte
hermō donec ingredia-
ris emath. Omniū qui
habitabant in monte a
libano vſq̄ ad aquas

regem hiericho vnū: & regem gai:
τὸν βασιλέα ἱεριχὼ ἕνα, καὶ τὸν βασιλέα τῆς γαί,
q̄ eſt prope bethel vnū. regē hieruſalē vnū:
ἥ ἐστιν πλησίον βαιθὴλ ἕνα. βασιλέα ἱερουσαλὴμ ἕνα,
regem hebrō vnū: regem hierimoth vnū: re-
βασιλέα χεβρὼν ἕνα, βασιλέα ἱεριμοὺθ ἕνα, βασι-
gem lachis vnū: regē eglō vnū: regem
λέα λαχὶς ἕνα, βασιλέα ἐγλὼμ ἕνα, βασιλέα
gazer vnū: regē dabir vnū: regem gader
γαζὲρ ἕνα, βασιλέα δαβὶρ ἕνα, βασιλέα γαδὲρ
vnū: regem herma vnū: regē ared vnū: re
ἕνα, βασιλέα ἑρμὰ ἕνα, βασιλέα ἀρὲδ ἕνα, βα-
gem lebna vnū: regem odollam vnū: re
σιλέα λεβνὰ ἕνα, βασιλέα ὀδολλὰμ ἕνα, βασι-
gem maceda vnū: regem bethel vnū: regem
λέα μακηδὰ ἕνα, βασιλέα βαιθὴλ ἕνα, βασιλέα
taphua vnū: regē epher vnū: regem aphec
ταπφοῦ ἕνα, βασιλέα ἐφὲρ ἕνα, βασιλέα ἀφὲκ
vnū: regem leſaron vnū: regē madan vnū:
ἕνα, βασιλέα λεσαρὼν ἕνα, βασιλέα μαδὼν ἕνα,
regem aſſor vnū: regem amerō vnū: re
βασιλέα ἀσὼρ ἕνα, βασιλέα ἀμαρὼν ἕνα, βασι-
gem acſaph vnū: regem thenach vnū: regem ma
λέα ἀχασὰφ ἕνα, βασιλέα θαναὰχ ἕνα, βασιλέα μα-
geddo vnū: regem cedes vnū: regem iacha
γεδδὼ ἕνα, βασιλέα κεδὲς ἕνα, βασιλέα ἰεκο-
nam carmeli vnū: regem dor naphathdor
νὰμ τοῦ χερμὲλ ἕνα, βασιλέα ἀδὼρ τοῦ ναφεδδὼρ
vnū: regem gētiū galgal vnū: regem
ἕνα, βασιλέα γωεὶμ τῆς γελγὲλ ἕνα, βασιλέα
therſa vnū. oēs hi reges triginta
θερσὰ ἕνα, πάντες οὗτοι οἱ βασιλεῖς τριάκοντα
& vnus.
καὶ εἷς.

Ca. 13.

ET ioſue ſenex prouectus die
Καὶ ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς τῶν ἡμε-
bus. & dixit dn̄s ad ioſue: tu ſenuiſti pro
ρῶν. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς ἰησοῦν, σὺ γεγήρακας προ-
uectus diebus: & terra relicta eſt mul
βεβηκὼς τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται πολ-
ta valde in poſſeſſionē: & hec terra reli
λὴ σφόδρα εἰς κληρονομίαν, καὶ αὕτη ἡ γῆ ἡ κατα-
cta oēs termini phyliſtijm: & vniuerſa geſ
λελειμμένη πάντα ὅρια φυλιστιείμ, καὶ πᾶς ὁ γε-
ſuri & chananeus a terra inhabitata que ē re
σουρὶ καὶ ὁ χαναναῖος ἀπὸ γῆς ἀοικήτου τῆς κα-
gione egypti vſq̄ ad terminos accaron a ſi
τὰ πρόσωπον αἰγύπτου ἕως τῶν ὁρίων ἀκκαρὼν ἐξ εὐ-
niſtris chananeorū: cōputatur quin-
ωνύμων τῶν χαναναίων, προσλογίζεται ταῖς πέν-
q̄ ſatrapijs phyliſtijm: gazeo &
τε σατραπείαις τῶν φυλιστιείμ, τῷ γαζαίῳ καὶ τῷ
azotio & aſcalonite & getheo: &
ἀζωτίῳ καὶ τῷ ἀσκαλωνίτῃ καὶ τῷ γεθθαίῳ, καὶ τῷ
accaronite: & eueo. ex themā & omni
ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ εὐαίῳ. ἐκ θεμὰν καὶ πάσῃ τῇ
terre chanaā a gaza: & ſidonij vſq̄ ad afeca
γῇ χαναὰν ἀπὸ γάζης, καὶ οἱ σιδώνιοι ἕως ἀφεκὰ
vſq̄ ad terminos amorreorū. & oēm terrā
ἕως τῶν ὁρίων τῶν ἀμορραίων. καὶ πᾶσαν τὴν γῆν
gabe phyliſtijm iuxta oēm libanū ab ori-
γαβαὶ φυλιστιεὶμ κατὰ πάντα τὸν λίβανον ἀπὸ ἀνα-
ente ſolis ab baalgad ſub mōte her
τολῶν ἡλίου ἀπὸ βαλγὰδ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ ἑρ-
mon vſq̄ ad introitū emath oēs habitā-
μὼν ἕως τῆς εἰσόδου ἐμὰθ πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν
tes mōtana a libano vſq̄ ad
ὀρεινὴν ἀπὸ τοῦ λιβάνου ἕως

Trāſ. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

maſſerephoth aquā. vniuerſos ſidonios ego exter
μασερεφὼθ μαίμ. πάντας τοὺς σιδονίους ἐγὼ ἐξολο-
minabo eos a facie filiorū iſrael. ſed tra-
θρεύσω αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραήλ. ἀλλὰ διά-
de eam iſrael in ſorte: ſicut precepi
δος αὐτὴν τῷ ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην
tibi. & nūc diuide terrā hanc in poſſeſſione nouē
σοι. καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα
tribubus & dimidie tribui manaſſe qui cū eo
φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ
ruben & gad acceperūt poſſeſſionē eorū: quā tra-
τῷ ῥουβὴν καὶ τῷ γὰδ ἐλάβοσαν κληρονομίαν αὐτῶν, ἣν ἔ-
didit eis moyſes trans iordanē: ad
δωκεν αὐτοῖς μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, κατ᾽ ἀ-
ortum ſolis dedit eis moyſes famulus dñi: ab
νατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτοῖς μωυσῆς ὁ παῖς κῦ, ἀπὸ
aroer q̄ eſt in labio torrētis arnon: & vr-
ἀροὴρ ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου ἀρνών, καὶ τὴν πό-
bē que in medio vallis: & oēm miſor a
λιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν μισὼρ ἀπὸ
medaba vſq; ad dibon: & cūctas ciuitates ſeon re-
μεδαβὰ ἕως διβών, καὶ πάσας τὰς πόλεις σηὼν βασι-
gis amorreorū: qui regnauit in eſebon vſq; ad terminos
λέως ἀμοῤῥαίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἐσεβὼν ἕως τῶν ὁρίων
filiorū ammō. & galaad & terminos geſſuri &
υἱῶν ἀμμών. καὶ τὴν γαλααδῖτιν καὶ τὰ ὅρια γεσουρὶ καὶ τοῦ
machati oēm mōtē hermonis & vniuerſā baſan
μαχατὶ πᾶν ὄρος ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν βασανῖτιν
vſq; ad ſelcha: oēm regnū og in ba-
ἕως σελχά, πᾶσαν τὴν βασιλείαν ὢγ ἐν τῇ βασανί-
ſan: qui regnauit in aſtaroth & in edrai. ipſe reli-
τιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἀσταρὼθ καὶ ἐν ἐδραΐ. οὗτος κατε-
ctus eſt de reliquijs gigantū: & percuſ-
λείφθη ἀπὸ τοῦ λείμματος τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάτα-
ſit eū moyſes: & deleuit eum. & nō dele-
ξεν αὐτὸν μωυσῆς, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτόν. καὶ οὐκ ἐξω-
uerant filij iſrael geſſuri & macha-
λόθρευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν γεσουρὶ καὶ τὸν μαχα-
ti. & habitabat rex geſſuri & machati in-
τί. καὶ κατῴκει βασιλεὺς γεσουρὶ καὶ ὁ μαχατὶ ἐν
ter filios iſrael vſq; ad diem hanc verū tñ
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. πλὴν τῇ
tribui leui nō dedit poſſeſſionē: dñs deus
φυλῇ λευὶ οὐκ ἔδωκεν κληρονομίαν, κύριος ὁ θεὸς
iſrael hic poſſeſſio eorū: ſicut dixit eis
ἰσραὴλ οὗτος κληρονομία αὐτῶν, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς
dñs. & dedit moyſes tribui filiorū ruben per
κύριος. καὶ ἔδωκεν μωυσῆς τῇ φυλῇ υἱῶν ῥουβὴν κα-
ppl'os eorū. & fuerūt eorū termini ab aro-
τὰ δήμους αὐτῶν. καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ ἀρο-
er que eſt cōtra faciē vallis arnō: & ciui-
ὴρ ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος ἀρνών, καὶ ἡ πό-
tas que in valle. & vniuerſā miſor & me-
λις ἡ ἐν τῇ φάραγγι. καὶ πᾶσαν τὴν μισὼρ καὶ με-
daba vſq; ad eſebon: & cūctas vrbes eorū
δαβὰ ἕως σεβών, καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν
exiſtes in miſor & dibō & bamoth baal:
τὰς οὔσας ἐν τῇ μισὼρ καὶ δηβὼν καὶ βαμὼθ βαάλ,
& domus baalmeō & ieſſa & cedamoth & me-
καὶ οἴκους βεελμὼν καὶ ἰεσσὰ καὶ καδημὼθ καὶ μαι-
phet & cariathaim: ſabama & ſareth & aſar in
φὰθ καὶ καριαθαΐμ, καὶ σεβαμὰ καὶ σαρὲθ καὶ σιὼρ ἐν τῷ
mōte emach. & bethphogor & aſedoth phaſga &
ὄρει αἰμάκ. καὶ βαιθφογὼρ καὶ ἀσηδὼθ φασγὰ καὶ
bethaiſimoth: & oēs vrbes miſor &
βαιθασιμούθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ μισούρ. καὶ
vniuerſum regnū ſeon regis amor-
πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ σηὼν βασιλέως τῶν ἀμοῤ-
reorū: qui regnauit in eſebō: quē pcuſſit moy-
ῥαίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἐσεβών, ὃν ἐπάταξεν μωυ-
ſes ipſum & principes madian: &
σῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους μαδιάν, καὶ

Trāſla. B. Hie.

maſſerephot. vniuerſi q; ſidonii. Ego ſū qui delebo eos a facie filiorū iſrael. Veniat ergo in partē hereditatis iſrael ſicut precepi tibi. Et nūc diuide terram in poſſeſſionem nouem tribubus & dimidie tribui manaſſe cū qua ruben & gad poſſederunt terrā quam tradidit eis moyſes famulus dñi trās fluēta iordāis ad orientalem plagam: ab aroer q̄ ſita eſt in ripa torrentis arnon & in vallis medio: vniuerſaq; campeſtria medaba: vſq; dibō: & cūctas ciuitates ſeon regis ammorrei: q regnauit in eſebō vſq; ad terminos filiorū ammō: & galaad ac terminū geſſuri & machati & omnē mōtē hermō & vniuerſam baſan vſq; ad ſalecha: oē regnū og i baſan qui regnauit i aſtaroth & edrai. ipſe fuit de reliquiis raphai: percuſſitq; eos moyſes atq; deleuit. Nolueruntq; diſpdere filii iſrl geſſuri & machati: & habitauerunt in medio iſrael vſq; in pſītē diē. Tribui aūt leui non dedit poſſeſſionem: ſed ſacrificia & victime dñi dei iſrl: ipa ē ei9 hereditas ſicut locutus ē illi. Dedit ergo moyſes poſſeſſionē tribui filiorū ruben iuxta cognatiōes ſuas. Fuitq; termin9 eorū ab aroer q̄ ſita ē i ripa torrētis arnon & in valle eiuſdē torrentis media vniuerſā planitiem q̄ ducit medaba & eſebō cūctoſq; viculos earū qui ſunt in cāpeſtribus: dibon quoq; & bamothbaal & oppidū baalmaō: & geſſa & cedimoth & mephet & cariathaim & ſabama & ſarathaſar: in mōte cōuallis bethphogor & aſeroth phaſga & bethaiſimoth oēs vrbes cāpeſtres vniuerſaq; regna ſeon regis ammorrei qui regnauit in eſebō: quem percuſſit moyſes cum principibus madian

Tex. heb. Joſue. ca. xiij. | Printiua. he.

משרפת מים כל צידנים אנכי | שרף
אורישם מפני בני ישראל רק הפלה | ירש פנה
לישראל בנחלה כאשר צויתיך׃ | נפל צוה
ועתה חלק את הארץ הזאת בנחלה
לתשעת השבטים וחצי השבט | חצה
המנשה׃ עמו הראובני והגדי לקחו
נחלתם אשר נתן להם משה בעבר
הירדן מזרחה כאשר נתן להם משה
עבד יהוה׃ מערוער אשר על שפת | שפה
נחל ארנון והעיר אשר בתוך הנחל
וכל המישור מידבא עד דיבן׃ וכל | ישר
ערי סיחון מלך האמרי אשר מלך | עיר
בחשבון עד גבול בני עמון׃ והגלעד | גבל
וגבול הגשורי והמעכתי וכל הר חרמון
וכל הבשן עד סלכה׃ כל ממלכות עוג | מלך
בבשן אשר מלך בעשתרות ובאדרעי
הוא נשאר מיתר הרפאים ויכם | שאר נכה
משה וירשם׃ ולא הורישו בני
ישראל את הגשורי ואת המעכתי
וישב גשור ומעכת בקרב ישראל
עד היום הזה׃ רק לשבט הלוי לא
נתן נחלה אשי יהוה אלהי ישראל
הוא נחלתו כאשר דבר לו׃ ויתן
משה למטה בני ראובן למשפחתם׃ | נתן שפחה
ויהי להם הגבול מערוער אשר על | היה
שפת נחל ארנון והעיר אשר בתוך
הנחל וכל המישור על מידבא׃
חשבון וכל עריה אשר במישור
דיבון ובמות בעל ובית בעל מעון׃ | במה
ויהצה וקדמת ומפעת׃ וקריתים
ושבמה וצרת השחר בהר העמק׃
ובית פעור ואשדות הפסגה ובית
הישימות׃ וכל ערי המישור וכל
ממלכות סיחון מלך האמרי
אשר מלך בחשבון אשר הכה | נכה
משה אתו ואת נשיאי מדין את | נשא

Digitized by Google

אוי ואת רקם ואת צור ואת חור
ואת רבע נסיכי סיחון ישבי הארץ׃ נסך
ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בני קסם
ישראל בחרב אל חלליהם׃ ויהי היה
גבול בני ראובן הירדן וגבול זאת גבל
נחלת בני ראובן למשפחתם הערים
וחצריהן׃ ויתן משה למטה גד לבני נתן
גד למשפחתם׃ ויהי להם הגבול
יעזר וכל ערי הגלעד וחצי ארץ חצה
בני עמון עד ערער אשר על פני פנה
רבה׃ ומחשבון עד רמת המצפה
ובטנים ומחנים עד גבול לדבר׃
ובעמק בית הרם ובית נמרה וסכות
וצפון יתר ממלכות סיחון מלך חשבון מלך
הירדן וגבול עד קצה ים כנרת עבר
הירדן מזרחה׃ זאת נחלת בני גד זרח
למשפחתם הערים וחצריהם׃ ויתן נתן
משה לחצי שבט מנשה ויהי היה
לחצי מטה בני מנשה למשפחתם׃
ויהי גבולם ממחנים כל הבשן כל
ממלכות עוג מלך הבשן וכל חות
יאיר אשר בבשן ששים עיר׃ וחצי שש
הגלעד ועשתרות ואדרעי ערי ממלכות עיר
עוג בבשן לבני מכיר בן מנשה לחצי
בני מכיר למשפחתם׃ אלה אשר שפח
נחל משה בערבות מואב מעבר לירדן
יריחו מזרחה׃ ולשבט הלוי לא נתן
משה נחלה יהוה אלהי ישראל הוא
Cap.xiiii. נחלתם כאשר דבר להם׃ ואלה
אשר נחלו בני ישראל בארץ כנען
אשר נחלו אותם אלעזר הכהן ויהושע
בן נון וראשי אבות המטות לבני נטה
ישראל׃ בגורל נחלתם כאשר גרל
צוה יהוה ביד משה לתשעת
המטות וחצי המטה׃ כי נתן משה חצה
נחלת שני המטות וחצי המטה שנה

euēū & recen & ſur &
vr & rebec duces ſeō
hitatores terre ooooooo
& balaā filiū beor ario
lū occiderūt filii ooooooo
iſrael gladio cū ceteris
iterfectis: factuſq; eſt oo
terminus filiorū rubē
iordāis fluuius. Hec ē
poſſeſſio rubenitarum
p cognatiões ſuas vrbi
nm & viculorū. Deditq;
moyſes tribui gad & fi
liis eius p cognatiões ſu
as poſſeſſionē: cui9 hec
diuiſio eſt. Terminus ia
zer & oēs citates gala
ad et dimidiā ptem ter-
re filiorū ammon vſq;
ad aroer q ē cōtra rab-
ba: & ab eſebō vſq; ra-
moth: maſphe & betha
ni: & a maanai vſq; ad t
minos dabir. In valle
quoq; betharā & beth-
nēra ſoccoth et ſaphō
reliquā ptē regni ſeon
regis eſebō huius quo-
q; finis iordāis ē vſq; ad
extremā ptē maris ce-
nereth trās iordanē ad
orientalē plagā. Hec eſt
poſſeſſio filiorum gad
p familias ſuas: & ciuita
tes et ville carū. Dedit &
dimidie tribui manaſ-
ſe filiiſq; eius iuxta co-
gnatiões ſuas poſſeſſio-
nem cuius hoc pricipiū
eſt. A manaim vniuer
ſā baſā & cuncta regna
og regis baſā: omne
ſq; vicos iabir q ſūt in
baſā ſexaginta oppida
& dimidiā partem gala
ad: & aſtaroth & edrai
vrbes regni og in baſā
filiis machir filii manaſ
ſe dimidie parti filiorū
machir iuxta cōgnatio
nes ſuas. Hāc poſſeſſio
nem diuiſit moyſes i cā
peſtribus moab trans
iordanē cōtra hiericho
ad orientalem plagam.
Tribui aūt leui nō de
dit poſſeſſionē: qm̄ dn̄s
deus iſrl: ipe eſt poſſe
ſſio ei9 ut locutus ē illi.

Hoc eſt qđ 14.
poſſederūt filii iſrl
i terra chanaā quā de-
derūt eis eleazar ſacer
dos & ioſue filius nun
& pricipes familiarū p
tribus iſrl: ſorte oīa di-
uidentes: ſicut pceparat
dn̄s i manu moyſi no-
uē tribub9 & dimidie tri
bui manaſſe. Duabus
enim tribubus et dimi
die dederat moyſes

eueum ⁊ recen ⁊ ſur ⁊ vr ⁊
τὸν εὐεὶ καὶ τὸν ῥοκὸμ καὶ τὸν σοὺρ καὶ τὸν οὒρ καὶ τὸν
rebec: duces ſeon habitātes terrā. ⁊
ῥοβαί, ἄρχοντας σηὼν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. καὶ
balaā filiū beor ariolū occiderūt filij iſrl
τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ ἰηλ
in gladio in fuga. fuerūt aūt termini filioꝝ rubē
ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ τροπῇ. ἐγένετο δὲ τὰ ὅρια υἱῶν ῥουβὴν
iordanis terminus. hec poſſeſſio filioꝝ rubē per
ὁ ἰορδάνης ὅριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν ῥουβὴν κατὰ
pplos eoꝝ vrbes ⁊ ſuburbana eoꝝ de
δήμους αὐτῶν αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ἔδω-
dit aūt moyſes filijs gad per pplos eoꝝ. ⁊
κεν δὲ μωυσῆς τοῖς υἱοῖς γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν. καὶ
fuerūt eoꝝ termini iazir. oīs ciuitas galaad ⁊ di-
ἐγένετο αὐτῶν τὰ ὅρια ἰαζὴρ πᾶσα πόλις γαλαὰδ καὶ ἥ-
midia ps tre filioꝝ ammō vſq; ad aroer: q̄ eſt contra
μισυ γῆς υἱῶν ἀμμὼν ἕως ἀροὴρ, ἥ ἐστιν κατὰ πρόσωπον
rabba. ⁊ ab eſebon vſq; ad ramoth: cōtra maſpha
ῥαββά. καὶ ἀπὸ ἐσεβὼν ἕως ῥαμὲθ, κατὰ τὴν μασφὰ
bethanim ⁊ maanaim vſq; ad terminos dabir. ⁊ ene-
βοτανὶμ καὶ μααναῒμ ἕως τῶν ὁρίων δεβίρ. καὶ ἐνε-
mec betharam ⁊ bethnamra ⁊ ſochoth ⁊ ſaphon ⁊
μὲκ βηθαρὰμ καὶ βηθαναμρὰ καὶ σοχὼθ καὶ σαφὼν καὶ
reliquū regnū ſeon regis eſebon. iordanis
τὴν λοιπὴν βασιλείαν σηὼν βασιλέως ἐσεβών. ὁ ἰορδάνης
diſterminabit vſq; ad ptē maris cenereth trans ior-
ὁριεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης χενερὲθ πέραν τοῦ ἰορ-
danē ab oriente. hec poſſeſſio filioꝝ gad per
δάνου ἀπ' ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν γὰδ κατὰ
pplos eoꝝ ⁊ per vrbes eoꝝ: ⁊ ſuburbana
δήμους αὐτῶν καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν, καὶ ἐπαύλεις
eoꝝ. ⁊ dedit moyſes dimidie tribui manaſſe:
αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ,
⁊ fuit dimidie pti tribus filioꝝ manaſſe per po
καὶ ἐγένετο τοῖς ἡμίσεσι φυλῆς υἱῶν μανασσῆ κατὰ δή-
pulos eoꝝ. ⁊ fuerūt termini eoꝝ a maanaim
μους αὐτῶν. καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ μααναῒμ
⁊ oē regnū baſan ⁊ oē regnū og re-
καὶ πᾶσα βασιλεία βασὰν καὶ πᾶσα βασιλεία ὢγ βα-
gis baſan ⁊ oēs vicos iabir: q̄ ſunt
σιλέως βασὰν καὶ πάσας τὰς κώμας ἰαΐρ, αἵ εἰσιν
in tra baſan: ſexaginta oppida ⁊ dimidia ps
ἐν τῇ βασανίτιδι, ἑξήκοντα πόλεις καὶ τὸ ἥμισυ τῆς
galaad. ⁊ in aſtaroth ⁊ in edrai vrbes regni
γαλαάδ. καὶ ἐν ἀσταρὼθ καὶ ἐν ἐδραῒ πόλεις βασιλείας
og in baſan. filijs machir filij manaſſe: ⁊
ὢγ ἐν βασανίτιδι. τοῖς υἱοῖς μαχὶρ υἱοῦ μανασσῆ, καὶ
dimidie pti filioꝝ machir filij manaſſe per pplos
τοῖς ἡμίσεσιν υἱῶν μαχὶρ υἱοῦ μανασσῆ κατὰ δήμους
eoꝝ. hi quos poſſeſſionē dedit moyſes in araboth
αὐτῶν. οὗτοι οὓς κατεκληρονόμησεν μωυσῆς ἐν ἀραβὼθ
moab in trans iordanē cōtra hiericho ab
μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχὼ ἀπ' ἀνα-
oriēte: ⁊ tribui leui nō dedit moyſes poſſeſ
τολῶν. καὶ τῇ φυλῇ λευὶ οὐκ ἔδωκεν μωυσῆς κληρονο-
ſionē. dūs deus iſrael ipſe poſſeſſio illoꝝ:
μίαν. κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν,
quemadmodū locutus eſt eis.
ὃν τρόπον ἐλάλησεν αὐτοῖς.

Ca.14.

Et hi qui poſſederūt ex filiis iſrael in
Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν ἰσραὴλ ἐν
terra chanaā: quibus dedit poſſeſſionē eis eleazar ſacerdos
γῇ χαναάν, οἷς κατεκληρονόμησεν αὐτοῖς ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς
⁊ ioſue filiꝰ nun ⁊ principes familiaꝝ tribuū fi- Nu.34 b.
καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱ-
lioꝝ iſrl. per ſortes poſſederūt: ſicut preceperat dūs
ῶν ἰηλ. κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κς
in manu moyſi nouem tribubus ⁊ dimidie tribui. dedit
ἐν χειρὶ μωυσῆ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς. ἔδωκεν
enī moyſes poſſeſſionē duabus tribubus ⁊ dimidie tribui
γὰρ μωυσῆς κληρονομίαν ταῖς δύο φυλαῖς καὶ τῇ ἡμίσει φυλῆς

D
A

trans iordanē. ⁊ leuitis nō de
ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ τοῖς λευίταις οὐκ ἔ
dit ſortē in ipſis: q₂ fuerūt filij ioſeph due tri
δωκεν κλῆρον ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν υἱοὶ ἰωσὴφ δύο φυ
bus manaſſe ⁊ ephraim. ⁊ nō data eſt pars leui
λαὶ μανασσῆ καὶ ἐφραΐμ. καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς τοῖς λευί
tis in t̄ra: niſi vrbes ad habitādū ⁊ ſuburbana
ταις ἐν τῇ γῇ, ἀλλ᾽ ἢ πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ προάστεια
eaꝝ iumētis ſuis: ⁊ iumēta eaꝝ. ſi-
αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ὃν
cut preceperat dn̄s moyſi ita fece
τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ οὕτως ἐποίη-
rūt filij iſrael: ⁊ diuiſerūt terrā. ⁊ ac-
σαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐμερίσαντο τὴν γῆν. καὶ προ
ceſſerūt filij iuda ad ioſue in galgala. ⁊ lo
σήλθοσαν υἱοὶ ἰούδα πρὸς ἰησοῦν ἐν γαλγάλοις. καὶ εἶ
cutus eſt ad eū chaleb filius iephone cenezeus: tu no
πεν πρὸς αὐτὸν χαλὲβ ὁ τοῦ ἰεφωνὴ ὁ κενεζαῖος, σὺ ἐ-
B ſti verbū qđ locutus eſt dn̄s ad moyſen homi-
Nu.14 d. πίστῃ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν ἄνθρω
nem dei de me ⁊ te in cades barne.
πον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν κάδης βαρνή.
quadraginta eñi annoꝝ erā qñ miſit me moy-
τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἤμην ὅτε ἀπέστειλέν με μωυ-
ſes famulus dei de cades barne vt cōſidera
σῆς ὁ παῖς τοῦ θεοῦ ἐκ κάδης βαρνὴ κατασκοπεῦ
rem terrā. ⁊ reſpōderūt ei ſermonē iuxta
σαι τὴν γῆν. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν
mētē eius. at fratres mei q̄ aſcēderāt mecum
νοῦν αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ᾽ ἐμοῦ
diſſoluerūt mentē ppl̄i. ego aūt decre
μετέστησαν τὴν διάνοιαν τοῦ λαοῦ. ἐγὼ δὲ προσετέ
ui ſequi dn̄ꝫ deū meū. ⁊ iurauit moy
θην ἐπακολουθῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ μου. καὶ ὤμοσεν μωυ
C ſes in die illa dicēs: ꝙ terra ad q̄ aſcē
σῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων, ὅτι ἡ γῆ ἐφ᾽ ἣν ἐπέ
diſti in ipſa: tibi erit in poſſeſſione ⁊ filijs
βης ἐν αὐτῇ, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις
tuis in eternū: q₂ inſtitui ſequi
σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθην ἐπακολουθῆσαι
poſt dn̄m deū meū. ⁊ nunc ecce cōceſ
ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ μου. καὶ νῦν ἰδοὺ διέθρε-
ſit vitā mihi dn̄s ſicut dixit. hic quadrage
ψέν με κύριος ὃν τρόπον εἶπεν. τοῦτο τεσσαρακο-
ſimus ⁊ quintus annus: ex quo locut⁹ eſt dn̄s ver
στὸν καὶ πέμπτον ἔτος, ἀφ᾽ οὗ ἐλάλησεν κύριος τὸ ῥῆ
bū iſtud ad moyſen: ⁊ ābulauit iſrael in
μα τοῦτο πρὸς μωυσῆν, καὶ ἐπορεύθη ἰσραὴλ ἐν τῇ
deſerto. ⁊ nunc ecce ego ſum hodie filius octo
ἐρήμῳ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγώ εἰμι σήμερον υἱὸς ὀγδοή-
ginta ⁊ quinq₃ annoꝝ. adhuc ſum hodie valēs vt
κοντα καὶ πέντε ἐτῶν. ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὡς
qñ miſit me moyſes eodēmō valeo nunc ad
ὅτε ἀπέστειλέν με μωυσῆς ὡσαύτως ἰσχύω νῦν εἰς
bellū egredi ⁊ ingredi. ⁊ nunc pe
τὸν πόλεμον ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν. καὶ νῦν αἰτοῦ-
to a te mōtē iſtū: ſicut dixit dn̄s in die
μαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπεν κύριος ἐν τῇ ἡμέ
illa: qñ tu audiuiſti vbū hoc in die
ρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέ
illo. nunc aūt enachim illic ſunt vrbes magne
ρᾳ ἐκείνῃ. νῦν δὲ οἱ ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσὶ πόλεις μεγάλαι
D atq₃ munite. ſi igitur dn̄s mecum fuerit delebo
καὶ ὀχυραί. ἐὰν οὖν κύριος μετ᾽ ἐμοῦ ᾖ ἐξολοθρεύσω
eos: ſicut dixit mihi dn̄s. ⁊ benedi
αὐτούς, ὃν τρόπον εἶπέν μοι κύριος. καὶ εὐλόγη-
xit ei ioſue: ⁊ tradidit hebron cha-
σεν αὐτὸν ἰησοῦς, καὶ ἔδωκεν τὴν χεβρὼν τῷ χα-
leb filio iephone in poſſeſſionē: propter hoc fuit hebron
λὲβ υἱῷ ἰεφωνὴ ἐν κλήρῳ, διὰ τοῦτο ἐγενήθη χεβρὼν

trās iordanē poſſeſſionē abſq₃ leuitis q̄ nihil terre acceperūt iter fratres ſuos: ſed i eorū ſucceſſerāt locū filij ioſeph i duas diuiſi trib⁹ manaſſe & effraim: nec acceperunt leuite aliā in terra ptē niſi vrbes ad habitādū & ſuburbana earū ad alēda iumenta & pecora ſua. Sic pceperat domin⁹ moyſi: ita fecerūt filij iſrl̄ & diuiſerūt terrā. Acceſſerūt itaq₃ filij iuda ad ioſue i galgala locutuſq₃ eſt ad eū caleph filius iephone cenezeꝰ. Noſti qđ locut⁹ ſit dn̄s ad moyſē hominem dei de me & te i cadeſbarne. Quadraginta annorū eram quando miſit me moyſes famulus dn̄i de cadeſbarne vt conſiderarē terrā: nūciauiq₃ ei qđ mihi verum videbatur. Fr̄es aūt mei qui aſcēderāt mecū diſſoluerūt cor ppl̄i & nihilominus ego ſecutus ſum dn̄m deū meū. Iurauit q₃ moyſes i die illo: dicens. Terra quā calcauit pes tuus erit poſſeſſio tua & filiorū tuorū i eternum: qa ſecutus es dn̄m deū meum. Conceſſit ergo dn̄s vitam mihi ſicut pollicitus eſt vſq₃ in preſentem diem. Quadraginta & quinq₃ anni ſūt ex quo locutus eſt dn̄s verbū iſtud ad moyſen qñ ambulabat iſrl̄ p ſolitudinem hodie octoginta quinq₃ annorū ſū: ſic valens: vt eo valebam tempore qñ ad explorādum miſſus ſū: illius i me tp̄is fortitudo vſq₃ hodie pſeuerat tā ad bellandū q₃ ad gradiēdū: da ergo mihi mōtem iſtum quem pollicitus eſt dominus te quoq₃ audiente: in quo enachim ſūt: & vrbes magne atq₃ munite: ſi forte ſit dn̄s mecum & potuero delere eos ſicut pmiſit mihi. Bn̄dixitq₃ ei Ioſue: & tradidit ei hebron in poſſeſſiōem: atq₃ ex eo fuit hebron

מעבר לירדן וללוים לא נתן נחלה
בתוכם׃ כי היו בני יוסף שני מטות — היה
מנשה ואפרים ולא נתנו חלק ללוים
בארץ כי אם ערים לשבת ומגרשיהם — עיר
למקניהם ולקנינם׃ כאשר צוה — ישב גרש
יהוה את משה כן עשו בני ישראל — קנה קנה
ויחלקו את הארץ׃ ויגשו בני יהודה — עשה
אל יהושע בגלגל ויאמר אליו כלב — חלק נגש
בן יפנה הקנזי אתה ידעת את הדבר
אשר דבר יהוה אל משה איש
האלהים על אדתי ועל אדתיך
בקדש ברנע׃ בן ארבעים שנה אנכי — אוד
בשלח משה עבד יהוה אתי מקדש — רבע
ברנע לרגל את הארץ ואשב אתו
דבר כאשר עם לבבי׃ ואחי אשר — שוב
עלו עמי המסיו את לב העם ואנכי
מלאתי אחרי יהוה אלהי׃ וישבע — עלה מסה
משה ביום ההוא לאמר אם לא — שבע
הארץ אשר דרכה רגלך בה לך
תהיה לנחלה ולבניך עד עולם כי
מלאת אחרי יהוה אלהי׃ ועתה — היה עלם
הנה החיה יהוה אותי כאשר דבר
זה ארבעים וחמש שנה מאז — חיה את
דבר יהוה את הדבר הזה אל משה
אשר הלך ישראל במדבר ועתה
הנה אנכי היום בן חמש ושמנים — דבר
שנה׃ עודני היום חזק כאשר ביום
שלוח אתי משה ככחי אז וככחי
עתה למלחמה ולצאת ולבוא׃ ועתה — שלח כחח
תנה לי את ההר הזה אשר דבר — לחם יצא
יהוה ביום ההוא כי אתה שמעת — בוא נתן
ביום ההוא כי ענקים שם וערים
גדלות בצורות אולי יהוה אתי — עיר
והורשתים כאשר דבר יהוה׃ ויברכהו — בצר
יהושע ויתן את חברון לכלב בן — ירש ברך
יפנה לנחלה׃ על כן היתה חברון
— היה

Digitized by Google

לכלב בן יפנה הקנזי לנחלה עד
היום הזה יען אשר מלא אחרי
יהוה אלהי ישראל: ושם חברון
לפנים קרית ארבע האדם הגדול גדל
בענקים הוא והארץ שקטה
Cap. xv. ממלחמה: ויהי הגורל
גרל נטה למטה בני יהודה למשפחתם אל
שפח גבול אדום מדבר צן נגבה מקצה
גבל דבר תימן: ויהי להם גבול נגב מקצה ים
ימן היה המלח מן הלשון הפנה נגבה: ויצא
לשן אל מנגב למעלה עקרבים ועבר צנה
עלה ועלה מנגב לקדש ברנע ועבר חצרון
ועלה אדרה ונסב הקרקעה: ועבר
סבב עצמונה ויצא נחל מצרים והיה
תצאות הגבול ימה זה יהיה לכם
יצא היה גבול נגב: וגבול קדמה ים המלח עד
קצה הירדן וגבול לפאת צפונה
פאה צפן מלשון הים מקצה הירדן: ועלה הגבול
בית חגלה ועבר מצפון לבית הערבה
ועלה הגבול אבן בהן בן ראובן: ועלה
הגבול דברה מעמק עכור וצפונה
פנה אל הגלגל אשר נכח למעלה
אדמים אשר מנגב לנחל ועבר
הגבול אל מי עין שמש והיו תצאתיו
אל עין רגל: ועלה הגבול גיא בן
הנם אל כתף היבוסי מנגב היא
ירושלם ועלה הגבול אל ראש ההר
פנה גיא אשר על פני גי הנם ימה אשר בקצה
עמק רפאים צפונה: ותאר הגבול
עין מראש ההר אל מעין מי נפתוח
עיר ויצא אל ערי הר עפרון ותאר
הגבול בעלה היא קרית יערים: ונסב
הגבול מבעלה ימה אל הר שעיר ועבר
אל כתף הר יערים מצפונה היא
כסלון וירד בית שמש ועבר תמנה:
גבל ויצא הגבול אל כתף עקרון

caleph filio iephone cenezeo vſq; in pñtē diem: quia ſecutus eſt dñm deum iſrael. Nomen hebron ante vocabatur cariatharbe. Adā maximus ibi inter enachim ſitus eſt. & terra ceſſauit a preliis. 15.

IGitur ſors filiorum iude p cognationes ſuas iſta fuit: a termino edom vſq; ad deſertū ſin: contra meridiē & vſq; ad extremā ptē auſtralis plage. Initiū eius a ſūmitate maris ſalſiſſimi: & a lingua eius que reſpicit meridiē. egredieturq; cōtra aſcēſū ſcorpiōis & ptrāſibit in ſina aſcēditq; in cadeſbarne: & puenit in eſrom: aſcēdēs addarā & circūiens cariathaa: atq; inde ptrāſiēs in aſemōa & pueniēs ad torrētē egypti. erūtq; termini eius mare magnū. Hic erit finis meridiane plage. Ab oriēte vero erit initiū mare ſalſiſſimū vſq; ad extrema iordāis: & ea q̄ reſpiciūt ad aquilonē a lígua maris vſq; ad eundē iordāis fluuiū. aſcēditq; terminus in bethagla. Et tranſit ab aquilōe in betharaba: aſcēdens ad lapidē boem filii rubē: & tendens vſq; ad terminos debera de valle achor cōtra aquilonē: reſpiciens galgalā q̄ eſt ex aduerſo aſcenſionis adommin ab auſtrali pte torrētis. tranſitq; aq̄s q̄ vocātur fons ſolis: & erūt exitus ei⁹ ad fontē rogel: aſcēditq; p cōuallē filii ennom ex latere iebuſei ad meridiē: hec eſt irl'em: & inde ſe erigēs ad verticē mōtis qui eſt contra gehēnō ad occidētem i ſūmitate vallis raphaī cōtra aquilonem: ptrāſitq; a vertice mōtis vſq; ad fōtem aq̄ nepthoa: & pueit vſq; ad vicos mōtis ephrō: inclinaturq; i bala qui eſt cariathiarim. i. vrbs ſiluarum: & circuit de bala contra occidentem vſq; ad mōtem ſeir: tranſitq; iuxta latus montis iarim ad aquilōem i cheſlon. & deſcendit i bethſames trāſitq; i thamna: & puenit cōtra aquilonem partis accaron

caleb filio iephone cenezei in poſſeſſionē vſq; ad hodier
τῷ χαλὲβ τῷ τοῦ ἰεφωνὴ τοῦ κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς σήμε
nū diē: eo q ipſe ſecutus eſt iuſ
ρον ἡμέρας, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγμα-
ſum dñi dei iſrael. at nomē hebrō prius
τι κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ. τὸ δὲ ὄνομα χεβρὼν τὸ πρότερον
vrbs arbe metropolis ciuitatū enachim hec. ⁊ terra ceſ
πόλις ἀρβαὶ μητρόπολις τῶν ἐνακὶμ αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκό
ſauit a bello.
πασεν τοῦ πολέμου. Ca. 15.
ET fuerūt termini tribus filioꝝ iuda per pplos ſu A
Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς υἱῶν ἰούδα κατὰ δήμους αὐ
os a terminis idumee ab eremo ſin cōtra
τοῦ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς ἰδουμαίας ἀπὸ τῆς ἐρήμου σὶν πρὸς
meridiē vſq; ad cades. ⁊ fuerūt eoꝝ termini ab auſtro vſq; ad
λίβα ἕως κάδης. καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς ἕως
partē maris ſalſi a ſūmitate que fert
μέρους θαλάσσης τῆς ἁλικῆς ἀπὸ τῆς λοφίας τῆς φερούσης
ad meridiē. ⁊ egreditur cōtra aſcēſum ſcor
ἐπὶ λίβα. καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως ἀ
pionū. ⁊ pertranſit in ſina: ⁊ aſcēdit a meridie
κραβίν. καὶ ἐκπορεύεται σινά, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λιβὸς
ad cades barne: ⁊ peruenit in eſron ⁊ aſcē
ἐπὶ κάδης βαρνή, καὶ ἐκπορεύεται ἑσρὼν καὶ προσαναβαί
dit in addaram: ⁊ circuit q̄ eſt ad occidētē ca
νει εἰς ἀδδαρά, καὶ ἐκπεριπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς κά
des: ⁊ pertranſit in aſemona ⁊ peruenit vſq; ad torren
δης, καὶ πορεύεται ἐπὶ ἀσεμωνὰ καὶ διεκβάλλει ἕως χειμάρ
tem egypti. ⁊ erit exitus eius terminoꝝ ad ma
ρου αἰγύπτου. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θά
re. hoc eſt eoꝝ termini a meridie. ⁊ termini ab
λασσαν. τοῦτό ἐστιν αὐτῶν ὅρια ἀπὸ λιβός. καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ
oriente omne mare ſalſū vſq; ad partē iordanis: B
ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἁλικὴ ἕως μέρους τοῦ ἰορδάνου,
⁊ termini eoꝝ ad aquilonē ⁊ a ſūmitate ma
καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἐπὶ βορρᾶν καὶ ἀπὸ τῆς λοφίας τῆς θαλάσ
ris ⁊ a parte iordanis aſcēdūt termini in be
σης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ ἰορδάνου ἐπιβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ βαι
thagla: ⁊ tranſeūt ab aquilone in betharaba: ⁊ aſ
θαγλά, καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ βαιθαραβά, καὶ προ
cendūt termini ad lapidē boen filij ruben. ⁊ aſcen
σαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον βαιὼν υἱοῦ ῥουβήν. καὶ προσανα
dūt termini ad debera vallis achor: ⁊ aqui
βαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ τὸ δαβηρὰ τῆς φάραγγος ἀχώρ, καὶ κατὰ
lonē verſus deſcēdūt in galgala: q̄ eſt ex aduerſo aſcē
βορρᾶν καταβαίνει ἐπὶ γαλγάλ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι προσβάσε
ſiōis adōmim: q̄ eſt cōtra auſtrū valli. ⁊ trāſibit termi
ως ἀδαμμίμ, ἥ ἐστι κατὰ λίβα τῇ φάραγγι. καὶ διεκβαλεῖ τὸ ὅ
nus ad aquā fontis ſolis. ⁊ erit exitus eius fons
ριον ἐπὶ τὸ ὕδωρ πηγῆς ἡλίου. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πηγὴ
rogel. ⁊ aſcendūt termini in cōuallē filij ennom in dor
ῥωγήλ, καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα υἱοῦ ἐννὸμ ἐπὶ νώ
ſo iebuſei a meridie hec eſt hieruſalē. ⁊ perten
του τοῦ ἰεβοὺς ἀπὸ λιβὸς αὕτη ἐστὶν ἱερουσαλήμ. καὶ διεκβάλ
dūt termini ad verticē mōtis q̄ eſt cōtra val
λει τὰ ὅρια ἐπὶ κορυφὴν ὄρους ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγ
lē ennom ad mare qd eſt ex parte terre raphaim ad aquilonē.
γος ἐννὸμ πρὸς θαλάσσῃ ἥ ἐστιν ἐκ μέρους γῆς ῥαφαῒμ ἐπὶ βορρᾶ.
⁊ pertranſit terminus a vertice mōtis ad fontē a
καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν ὕδα
que nepthoa: perueniet in vicos mōtis ephrō: ⁊ ducet terminū
τος ναφθώ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ κώμας ὄρους ἐφρών, καὶ ἄξει τὸ ὅριον
in baal: hec eſt vrbs iarim. ⁊ perueniet terminus a C
εἰς βαάλ, αὕτη ἐστὶν πόλις ἰαρίμ. καὶ περιελεύσεται ὅριον ἀπὸ
baal ad mare: ⁊ preteribit ad mōtē ſeir: ⁊ trā
βαὰλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος σηίρ, καὶ πα
ſibit per dorſū vrbem iarim ab aquilone: hec eſt che
ρελεύσεται ἐπὶ νώτου πόλιν ἰαρὶμ ἀπὸ βορρᾶ, αὕτη ἐστὶν χα
ſlon: ⁊ deſcēdet in vrbē ſolis: ⁊ tranſi
σαλών, καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσε
bit ad auſtrū. ⁊ perueniet terminus cōtra dorſum accaron
ται ἐπὶ λίβα. καὶ διεκβαλεῖ τὸ ὅριον κατὰ νώτου ἀκκαρὼν

Digitized by Google

ad aquilonē: ⁊ mittet terminos in ſecronā: ⁊ per
ἐπὶ βοῤῥᾶν, καὶ διεκβαλεῖ τὰ ὅρια εἰς σαχαρωνά, καὶ παρε-
trāſibit mōtē terre baala: ⁊ pueniet in iebneel: ⁊
λεύσεται ὄρος γῆς βααλὼν, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ ἰαμνήλ, καὶ
erit exitus terminoꝝ in mare. ⁊ termini ipſoꝝ
ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν. καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν
a mari mare magnū cōcludet. hi termini
ἀπὸ θαλάσσης ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. ταῦτα τὰ ὅρια
filioꝝ iuda in circuitu per ppſos ſuos. ⁊ caleb filio
υἱῶν ἰούδα κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν. καὶ τῷ χαλὲβ υἱῷ
iephone dedit partē in medio filioꝝ iuda per iuſ
ἰεφωνὴ ἔδωκεν μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν ἰούδα διὰ προστάγμα-
ſum dei. ⁊ dedit ei ioſue vrbē arbe
τος τοῦ θεοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἰησοῦς τὴν πόλιν ἀρβαὶ
metropolim enach: ipa eſt hebron: ⁊ deleuit il
μητρόπολιν ἐνάκ, αὕτη ἐστὶ χεβρών, καὶ ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖ-
linc caleph filius iephone tres filios enach ſeſſai ⁊
θεν χαλὲβ υἱὸς ἰεφωνὴ τοὺς τρεῖς υἱοὺς ἐνάκ, τὸν σουσὶ καὶ
haymā ⁊ tholmai ſtirpes enach. ⁊
τὸν ἀχειμὰν καὶ τὸν θαλβαὶ γεννήματα τοῦ ἐνάκ. καὶ
aſcēdit illinc caleb ad habitatores dabir:
ἀνέβη ἐκεῖθεν χαλὲβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας δαβὶρ, τὸ
at nomē dabir prius vrbs litteraꝝ. ⁊ di-
δὲ ὄνομα δαβὶρ τὸ πρότερον πόλις γραμμάτων. καὶ εἶ-
xit caleb: quicūq; cepit vrbē litteraꝝ ⁊ do-
πεν χαλὲβ, ὃς ἐὰν λάβῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ κυ-
minat⁹ fuerit ei: dabo ei axā filiā meā in u-
ριεύσῃ αὐτῆς, δώσω αὐτῷ τὴν ἄχσαν θυγατέρα μου εἰς γυ-
xorem. ⁊ cepit eā othoniel filius cenez frater cha-
ναῖκα. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν γοθονιὴλ υἱὸς κενὲζ ἀδελφὸς χα-
leb iunior. ⁊ dedit ei axam filiā ſuā
λὲβ ὁ νεώτερος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἄχσαν θυγατέρα αὐτοῦ
ei vxorem. ⁊ factū eſt cū pergeret ipſa, ⁊
αὐτῷ γυναῖκα. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτήν, καὶ
cōſuluit ei dicēs: petā a pa-
συνεβουλεύσατο αὐτῷ λέγουσα, αἰτήσομαι τὸν πατέ-
tre meo agrū: ⁊ exclamauit ab aſino. ⁊ dixit cha-
ρα μου ἀγρόν, καὶ ἐβόησεν ἀπὸ τῆς ὄνου. καὶ εἶπεν χα-
leb: qd eſt tibi? ⁊ dixit ei: da mihi bñdictionē: qm̄ in
λέβ, τί ἐστίν σοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ, δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς
terrā nageb dediſti me. da mihi fontē aquaꝝ. ⁊ dedit
γῆν ναγὲβ δέδωκάς με. δός μοι τὴν γωλαθμάϊμ. καὶ ἔδωκεν
ei caleb fontē aquaꝝ que ſupra ⁊ fontē q̄ in-
αὐτῇ χαλὲβ τὴν γωλαθμάϊμ τὴν ἄνω καὶ τὴν γωλὰθ τὴν κά-
fra. hec poſſeſſio tribus filioꝝ iuda per ppſos ſuos.
τω. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν.
fuerūt āt vrbes eoꝝ vrbes ad tribū filioꝝ
ἐγενήθησαν δὲ πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν
iuda in terminis edom in deſerto cabſeel ⁊ eder ⁊
ἰούδα ἐφ᾽ ὁρίων ἐδὼμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου καβσεὴλ καὶ ἔδερ καὶ
iagur: ⁊ cina ⁊ dimona ⁊ adada: ⁊ cedes ⁊ aſor
ἰαγοὺρ, καὶ κινὰ καὶ διμονὰ καὶ ἀδαδά, καὶ κεδὲς καὶ ἀσὼρ
⁊ iethan: ziph ⁊ thelem ⁊ baloth: aſor nouā ⁊
καὶ ἰοθὰν, ζὶφ καὶ τελὲμ καὶ βαλώθ, ἀσὼρ τὴν καινὴν καὶ
vrbes eſrom: hec eſt aſſor: emā ⁊ ſama ⁊ me-
αἱ πόλεις ἐσρών, αὕτη ἐστὶν ἀσώρ, ἀμὰμ καὶ σαμὰ καὶ μω-
loda: ⁊ aſarſuar ⁊ aſergadda ⁊ aſemoth ⁊ beth-
λαδά, καὶ ἀσαρσουὰρ καὶ ἀσεργαδδὰ καὶ ἀσεμὼν καὶ βαι-
pheleth ⁊ berſabee ⁊ baziothia: ⁊ baala ⁊ hyim ⁊
φελὲθ καὶ βηρσαβεὲ καὶ βιζιωθία, καὶ βαλλὰ καὶ αὐὶμ καὶ
aſem: ⁊ heltolad ⁊ exul ⁊ harma: ⁊ ſicceleth ⁊ me-
ἀσέμ, καὶ ἐλθωλὰδ καὶ σιὶλ καὶ ἑρμά, καὶ σικελὲθ καὶ με-
demena ⁊ ſenſenna: ⁊ labaoth ⁊ ſelim ⁊ ahem ⁊
διμενὰ καὶ σαισαννά, καὶ λαβαὼθ καὶ σελεὶμ καὶ αἲν καὶ
rēmon: oēs ciuitates viginti ⁊ nouē. ⁊ ville
ῥεμμών, πᾶσαι αἱ πόλεις εἴκοσι καὶ ἐννέα. καὶ αἱ κῶμαι
eaꝝ in cāpeſtri eſtaol ⁊ ſarea ⁊ aſena: ⁊ azo-
αὐτῶν ἐν τῇ πεδινῇ ἀσθαὼλ καὶ σαραὰ καὶ ἀσνά, καὶ ζα-
ne ⁊ enganim taphua ⁊ enaim: ⁊ hierimoth ⁊
νὼ καὶ ἠγοννὶμ ταφφουὰ καὶ τὴν ἠναΐμ, καὶ ἱεριμοὺθ καὶ
adulam
ἀδαλάμ

D
Judi. 1.b.
E

ex latere: inclinaturq; ſecrona & tranſit montē balaa: pueītq; in iebneel: & magni maris contra occidentem fine cōcluditur. Hi ſunt termini filiorum iuda per circuitū i cōgnationib⁹ ſuis. Caleph vero filio iephone dedit ptē i medio filiorum iuda: ſicut preceꝑat ei dñs: cariatharbe patris enach: ipſa eſt hebrō. deleuitq; ex ea caleph tres filios enach: ſeſai & haymā: & tholmai de ſtirpe enach atq; inde cōſcendēs venit ad hītatores dabir q̄ prius vocabatur cariathſepher. i. ciuitas lr̄arum. Dixitq; caleph. Qui pcuſſerit cariathſepher & cepit eam: dabo ei axā filiā meā vxorē. Cepitq; eā othoniel fili⁹ cenez frat caleph iunior: deditq; ei axā filiā ſuā vxorē. Qui cū pgeret ſil: ſuaſa eſt a viro ſuo: vt peteret a patre ſuo agrū ſuſpirauitq; vt ſedebat ī aſino. Cui caleph quid habes īquit. At illa rñdit. Da mihi bñdictionē. Terrā auſtralē & arētē dediſti mihi: iūge & irriguā. Dedit itaq; ei caleph irriguū ſupius & inferius. Hec ē poſſeſſio tribus filiorū iuda p cōgnationes ſuas. erātq; citates ab extremis ptib⁹ filiorū iuda iuxta terminos edō a meridie: cabſeel et eder & iagur et cina & dimōa & adada et cedes et aſor et ietham ziph: telē et baloth aſor noua & carioth: ieſrō hec ē aſſor: omam ſame & meloda et aſergadda: et eſſemoth et bethſeleth et aſerſual et berſabee et baziothia et baala et humeſē et heltholad et exul et ſarma et ſiccelech et medema et ſeſenna lebaoth & ſeli et ahērēmō: oēs ciuitates viginti nouē & ville earum. In cāpeſtrib⁹ vero eſtaol & ſarea et aſena et azone et enganim et taphua & enaym et hierimoth et adulam

צפונה ותאר הגבול שכרונה ועבר
הר הבעלה ויצא יבנאל והיו תצאות היה יצא
הגבול ימה: וגבול ים הימה הגדול
וגבול זה גבול בני יהודה סביב סבב
למשפחתם: ולכלב בן יפנה נתן שפחה
חלק בתוך בני יהודה אל פי יהוה פה
ליהושע את קרית ארבע אבי
הענק היא חברון: וירש משם כלב
את שלשה בני הענק את ששי
ואת אחימן ואת תלמי ילידי הענק:
ויעל משם אל ישבי דבר ושם דבר עלה
לפנים קרית ספר: ויאמר כלב אשר פנה
יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי אמר נכה
לו את עכסה בתי לאשה: וילכדה איש לכד
עתניאל בן קנז אחי כלב ויתן לו את נתן
עכסה בתו לאשה: ויהי בבואה היה בוא
ותסיתהו לשאול מאת אביה שדה סית
ותצנח מעל החמור ויאמר לה כלב צנח חמר
מה לך: ותאמר תנה לי ברכה כי ארץ
הנגב נתתני ונתתה לי גלת מים נתן
ויתן לה את גלת עליות ואת גלת גל
תחתיות: זאת נחלת מטה בני יהודה נטה
למשפחתם: ויהיו הערים מקצה היה עיר
למטה בני יהודה אל גבול אדום בנגבה
קבצאל ועדר ויגור: וקינה ודימונה
ועדעדה: וקדש וחצור ויתנן: זיף
וטלם ובעלות: וחצור חדתה וקריות
חצרון היא חצור: אמם ושמע ומולדה:
וחצר גדה וחשמון ובית פלט: וחצר
שועל ובאר שבע ובזיותיה: בעלה
ועיים ועצם: ואלתולד וכסיל וחרמה:
וצקלג ומדמנה וסנסנה: ולבאות
ושלחים ועין ורמון כל ערים עשרים
ותשע וחצריהן: בשפלה אשתאול
וצרעה ואשנה: וזנוח ועין
גנים תפוח והעינם: ירמות ועדלם

שוכה ועזקה׃ ושערים ועדיתים
והגדרה וגדרתים ערים ארבע רבע
עשרה וחצריהן׃ צנן וחדשה ומגדל
גד׃ ודלען והמצפה ויקתאל׃ לכיש נגד
ובצקת ועגלון׃ וכבון ולחמס וכתליש׃
וגדרות בית דגון ונעמה ומקדה
ערים שש עשרה וחצריהן׃ לבנה
ועתר ועשן׃ ויפתח ואשנה ונציב׃
וקעילה ואכזיב ומראשה ערים
תשע וחצריהן׃ עקרון ובנתיה
וחצריה׃ מעקרון וימה כל אשר על
יד אשדוד וחצריהן׃ אשדוד בנתיה בנה
וחצריה עזה בנתיה וחצריה עד
נחל מצרים והים הגדול וגבול׃ גדל
ובהר שמיר ויתיר ושוכה׃ ודנה וקרית
סנה היא דבר׃ וענב ואשתמה
וענים׃ וגשן וחלן וגלה ערים עיר
אחת עשרה וחצריהן׃ ארב ורומה
ואשען׃ וינום ובית תפוח ואפקה׃
וחמטה וקרית ארבע היא חברון
וציער ערים תשע וחצריהן׃ מעון
כרמל וזיף ויוטה׃ ויזרעאל ויקדעם
וזנוח׃ הקין גבעה ותמנה ערים
עשר וחצריהן׃ חלחול בית צור
וגדור׃ ומערת ובית ענות ואלתקן
ערים שש וחצריהן׃ קרית בעל
היא קרית יערים והרבה ערים
שתים וחצריהן׃ במדבר בית דבר
הערבה מדין וסככה׃ והנבשן ועיר
המלח ועין גדי ערים שש וחצריהן׃
ואת היבוסי יושבי ירושלם לא ישב
יכלו בני יהודה להורישם וישב ירש
היבוסי את בני יהודה בירושלם
Cap.xvi. עד היום הזה׃ ויצא
הגורל לבני יוסף מירדן יריחו גרל
למי יריחו מזרחה המדבר עלה זרח

socho & azecha et ſari
et adythaym
et gedera et giderotha
im: vrbes q̄tuordecim
et ville ea℞. Sanā & ada
ſa et magdalgad
delea ē et maſepha et ie-
ctel lachis
& baſchat et eglō teb-
bō et leemes et cethis
et gideroth et bethda
gō et neama et maceda
ciuitates ſedeci et ville
earū. Labana
et ether & aſā iepta et
eſna et neſib
et ceyla et achzib et
mareſa: ciuitates
noue et ville earū. Ac-
carō cum vicis
et villulis ſuis. Ab acca
rō vſq; ad mare oīa que
vergūt ad azotū et vi-
culos ei9. Azot9 cū vicis
et villulis ſuis. Gaza cū
vicis et villulis ſuis vſq;
ad torrentē egypti: et
mare magnū terminus
ei9: et ī mōte ſamir et
iether et ſocho et edē
na cariatſenna: hec eſt
dabir: anab
et hiſtemo et anym go
ſen et olō et gylo: ciui-
tates vndeci et ville ea-
rū. Arab et roma
et eſaan et ianū et be-
thafua & afeca
athmatha et cariathar-
be: hec eſt hebron
et ſior ciuitates neuem
et ville earū. maon &
charmel et ziph et io-
the iezrael et iucadam
et zanoe accaym ga-
baa et thāna: citates
decē et ville earū. Alul
et bethſor et gedor ma
reth et bethanoth et
helthecen
ciuitates ſex et ville ea
rum. Cariathbaal:
hec ē cariathiari vrbs
ſiluarū et arebba: ciuita
tes due et ville earū. In
deſerto betharaba
meddin et ſacha & ne-
bſan ciuitas
ſalis: & engaddi: ciui-
tates ſex & ville earum.
Iebuſeum aūt hītato-
rem hierl'em non
potuerūt filii iuda de
lere: habitauitq;
iebuſeus cū filiis iuda
in hiruſalem
vſq; in preſentem diē.
Cecidit quoq; .16.
ſors filiorū ioſeph
a b iordane cōtra hieri-
cho et ad aquas ei9 ab o
riēte ſolitudo q̄ aſcēdit

τ ſocho τ azecha: τ ſarim τ adithaim τ
καὶ σωχὼ καὶ ἀζηκά, καὶ σεβαρὶμ καὶ ἀγελλαὶμ καὶ
gedera: τ ſuburbana eius: vrbes quattuordecim
γαδιρά, καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς, πόλεις τεσσαρεσκαί-
cim: τ ville eaꝝ. ſenam τ adaſa τ
δεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. σεννὰμ καὶ ἀδασὰ καὶ
magdalgad: τ delean τ maſepha τ iectel τ
μαγδαλγάδ, καὶ δαλλὰν καὶ μασηφὰ καὶ ἰεχθαὴλ καὶ
lachis τ baſchar τ eglon: τ tebbon τ lee
λαχὶς καὶ βασηχὰθ καὶ ἀγλών, καὶ χαββὼ καὶ λαμ
mes τ chethlis: τ gaderoth τ bethdagon τ nea
μὰς καὶ καθαλίς, καὶ γαδηρὼθ καὶ βηθδαγὼν καὶ νο-
ma τ maceda: ciuitates ſedecim: τ ville ea
μὰ καὶ μακηδά, πόλεις δεκαὲξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐ-
rū. labana τ ather τ aſan τ iephta τ aſna
τῶν. λεβνὰ καὶ ἀθὲρ καὶ ἀσάν, καὶ ἰεφθὰ καὶ ἀσεννὰ
τ neſib: τ ceila τ achzib τ mareſa: ciui
καὶ νεσείβ, καὶ κεϊλὰ καὶ ἀχζὶβ καὶ μαρησά, πό-
tates nouem: τ ville eaꝝ. accaron τ ville e-
λεις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ἀκκαρὼν καὶ αἱ κῶμαι αὐ
ius τ ſuburbana eius. ab accaron τ vſq; ad ma
τῆς καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς. ἀπὸ ἀκκαρὼν καὶ εἰς θά-
re iemnath: τ oēs quecūq; ſunt prope eſ
λασσαν ἰεμνάθ, καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶν πλησίον ἀσ-
dod τ vici eaꝝ. eſdoth τ vici eius
δὼδ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ἐσδὼθ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς
τ ſuburbana eius. gaza: τ ville eius τ
καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς. γαζὶ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ
ſuburbana eius vſq; ad torrētē egypti: τ
αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως τοῦ χειμάρρου αἰγύπτου, καὶ
mare magnū terminat. τ in mōtana ſamir
ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει. καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ σαμὶρ
τ iecther τ ſocho: τ edenna τ vrbs litterarū.
καὶ ἰθὲρ καὶ σωχώ, καὶ ῥεννὰ καὶ πόλις γραμμάτων.
hec eſt dabir τ anab τ hiſtemo τ anim: τ
αὕτη ἐστὶν δαβὶρ καὶ ἀνὰβ καὶ ἀσθεμὼ καὶ αἰὶμ, καὶ
goſen τ olon τ gilo: ciuitates vndecim: τ
γοσὸμ καὶ χιλοῦν καὶ γιλώ, πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ
ville eaꝝ. arab τ roma τ eſan: τ ianum
κῶμαι αὐτῶν. ἐρὲβ καὶ ῥουμὰ καὶ ἐσάν, καὶ ἰανοὺμ
bethaſua τ afeca τ amatha: τ vrbes ar
βηθφουὲ καὶ ἀφακὰ καὶ ἀμματά, καὶ πόλεις ἀρ-
be. hec eſt ebron τ ſior ciuitates nouem τ
βαί. αὕτη ἐστὶν χεβρὼν καὶ σιὼρ πόλεις ἐννέα καὶ
ſuburbana eaꝝ. maon τ charmel τ ziph τ io
αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. μαὼν καὶ χερμὲλ καὶ ζὶφ καὶ ἰετ
the: τ ieſrael τ iedaā τ zanoe acain τ
τά, καὶ ἰεζρεὲλ καὶ ἰεκδαὰμ καὶ ζανουὰ ἔκεν καὶ
gabaa τ thamna: vrbes decem τ ville eaꝝ.
γαβαὰ καὶ θαμνά, πόλεις δέκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
alul τ bethſor τ gedor: mareth τ bethanoth τ hel
ἀλουὲ καὶ βεθσοὺρ καὶ γεδώρ, μααρὼθ καὶ βηθανὼθ καὶ ἐλ
thecen: ciuitates ſex τ ville eaꝝ. cariabaal hec
θεκέν, πόλεις ἓξ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καριαθβαὰλ αὕτη
vrbs iarim τ arebba: vrbes due τ ville
πόλις ἰαρὶμ καὶ ἀρεμβά, πόλεις δύο καὶ αἱ ἐπαύλεις
eaꝝ. in deſerto betharaba. meddin ſacha τ neb
αὐτῶν. ἐν τῇ ἐρήμῳ βηθαραβά. μαδδὶν χαχὰ καὶ νεβ
ſan: τ ciuitates ſalis τ engaddi: vrbes ſex
σάν, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἁλῶν καὶ ἐγγαδδί, πόλεις ἓξ
τ ville eaꝝ. τ iebuſeus habitabat in hieru
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ ὁ ἰεβουσαῖος κατῴκει ἐν ἱερου
ſalem: τ nō potuerūt filij iuda delere
σαλήμ, καὶ οὐκ ἐδυνήθησαν οἱ υἱοὶ ἰούδα ἀπολέσαι
eos: τ habitauit iebuſeus cum filijs iu
αὐτούς, καὶ κατῴκησεν ὁ ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν ἰού
da in hieruſalem vſq; ad diē hanc.
δα ἐν ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Ca. 16.
Et fuerūt termini filioꝝ ioſeph ab iordane
Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου
cōtra hiericho ab oriēte deſertū: τ aſcēdēt
κατὰ ἱεριχὼ ἀπὸ ἀνατολῶν τὴν ἔρημον, καὶ ἀναβήσεται

de hiericho in mõtana in bethel. ⁊ egredietur de
ἀπὸ ἱεριχὼ εἰς τὴν ὀρεινὴν εἰς βαιθήλ. καὶ ἐξελεύσεται ἀπὸ
bethel in luzam: ⁊ trãſibit ad terminos archiatha
βαιθὴλ εἰς λουζά, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ ἀρχιατα
roth. ⁊ perueniẽt vſq; ad mare in terminos hieph
B ρώθ. καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ ἰεφλη
leti vſq; ad terminos bethorõ que infra ⁊ vſq; ad gazer: ⁊ erit
τὶ ἕως τῶν ὁρίων βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ ἕως γαζέρ, καὶ ἔσται
exitus eoꝝ in mare. ⁊ poſſederũt filij
ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ
ioſeph manaſſes ⁊ ephꝛaim. ⁊ fuerũt termini filioꝝ ephꝛaĩ
ἰωσὴφ μανασσῆς καὶ ἐφραΐμ. καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν ἐφραΐμ
per ꝓpꝛios ſuos: ⁊ fuerũt termini poſſeſſionis eo=
κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐ=
rũ ab oꝛiẽte ataroth addar vſq; bethorõ que ſupꝛa. ⁊
τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἀταρὼθ ἀδὰρ ἕως βαιθωρὼν τὴν ἄνω. καὶ
C perueniẽt termini ad mare in machmetath ab aqui
διελεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς μαχθὼθ ἀπὸ βορ=
lone: ⁊ preteribit terminus ad oꝛiẽtẽ in thanathſelo:
ρᾶ, καὶ περιελεύσεται τὸ ὅριον ἐπ' ἀνατολὰς εἰς θηναθσηλώ,
⁊ pertranſibit ipſe ab oꝛiẽte in ianocha. ⁊ deſ
καὶ παρελεύσεται αὐτὸ ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς ἰανώχα. καὶ κατα
cendet ab ianocha in atharoth ⁊ ville eaꝝ: ⁊ in
βήσεται ἀπὸ ἰανωχὰ εἰς ἀταρὼθ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ εἰς
naaratha: ⁊ perueniet ad hiericho: ⁊ egredietur ad ioꝛ
ναραθά, καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ ἱεριχώ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν ἰορ
danẽ. ⁊ a thaphua ptranſibũt termini vſq; ad mare ad
δάνην. καὶ ἀπὸ ταπφοὺς πορεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ
toꝛrentẽ cana: ⁊ erit exitus eius ad mare.
D χειμάρρουν κανά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἐπὶ θάλασσαν.
hec poſſeſſio tribus filioꝝ ephꝛaim per ꝓpꝛios ſuos.
αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἐφραΐμ κατὰ δήμους αὐτῶν.
⁊ vꝛbes ſeparate filijs ephꝛaim in mediõ
καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς ἐφραΐμ ἀναμέσον
poſſeſſiõis filioꝝ manaſſe: oẽs vꝛbes ⁊ vil
τῆς κληρονομίας υἱῶν μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶ=
le eaꝝ. ⁊ nõ deleuit ephꝛaim chananeũ
μαι αὐτῶν. καὶ οὐκ ἀπώλεσεν ἐφραΐμ τὸν χαναναῖον τὸν
habitãtem gazer: ⁊ habitabat chananeus in ephꝛaiꝫ
κατοικοῦντα γαζέρ, καὶ κατῴκει ὁ χαναναῖος ἐν ἐφραΐμ
vſq; ad diẽ hanc: ⁊ fuerũt tributarij ſerui.
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγένοντο ὑπόφοροι δοῦλοι. Ca.17

A Et fuerũt termini tribus manaſſe: qm̃ hic pꝛi=
Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρω
mogenitus ioſeph: machir pꝛimogenito manaſſe
τότοκος τῷ ἰωσήφ, τῷ μαχεὶρ πρωτοτόκῳ μανασσῆ
patri galaad. ipſe em̃ vir pugnatoꝛ in gala
πατρὶ γαλαάδ ἦν. αὐτὸς γὰρ ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐν τῇ γαλα
ad ⁊ in baſan. ⁊ fuit filijs ma=
αδίτιδι καὶ ἐν τῇ βασανίτιδι. καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς μα=
Nu.25. a. naſſe reliquis per ꝓpꝛios ſuos. filijs abiezer
νασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς ἀβιέζερ
⁊ filijs helech ⁊ filijs heſriel ⁊ filijs ſy=
καὶ τοῖς υἱοῖς ἐλὲκ καὶ τοῖς υἱοῖς ἐσριὴλ καὶ τοῖς υἱοῖς συ
chem ⁊ filij epher ⁊ filijs ſemida. hi fi
χὲμ καὶ τοῖς υἱοῖς ἐφὲρ καὶ τοῖς υἱοῖς σεμιδαέ. οὗτοι υἱ
lij manaſſe filijs ioſeph mares per ꝓpꝛios ſuos. ⁊
οἱ μανασσῆ υἱοῦ ἰωσὴφ οἱ ἄρσενες κατὰ δήμους αὐτῶν. καὶ
ſalphaad filio epher filij galaad filij machir filij ma
τῷ σαλπαὰδ υἱῷ ἐφὲρ υἱοῦ γαλαὰδ υἱοῦ μαχεὶρ υἱοῦ μα
naſſe nõ erant ei filij ſed filie. ⁊ hec
νασσῆ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλὰ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ
nõia filiaꝝ ſalphaad maala ⁊ noa ⁊
ὀνόματα τῶν θυγατέρων σαλπαάδ μααλὰ καὶ νουὰ καὶ
egla ⁊ melcha ⁊ therſa. ⁊ ſteterũt corã elea
ἐγλὰ καὶ μελχὰ καὶ θερσά. καὶ ἔστησαν ἐναντίον ἐλεα=
zar ſacerdote ⁊ corã ioſue filio nun ⁊ co=
ζὰρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντίον ἰησοῦ υἱοῦ ναυῆ καὶ ἐναν
ram pꝛincipibus dicẽtes: deus pꝛecepit per ma
τίον τῶν ἀρχόντων λέγουσαι, ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χει
nũ moyſi vt det nobis poſſeſſionẽ in medio
ρὸς μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν oooo

de hiericho ad montẽ
bethel et egreditur de
bethel luzã: trãſitq; ter
minũ archiatharoth ooo
et deſcẽdit ad occiden=
tẽ iuxta terminũ iefleti
vſq; ad termĩos betho
rõ iferioris et gazer: fi
niũturq; regiones eius
mari magno: poſſede
rũtq; filii ioſeph manaſ
ſes et effraĩ. Et fact⁹ eſt
terminus filiorũ effraĩ
ꝑ cognationes ſuas: et
poſſeſſio earũ cõtra ori
entẽ aſtaroth addar vſ=
q; bethorõ ſupiorẽ: e=
grediũturq; confinia in
mare. Machmetath ve=
ro aqlonem reſpicit et
circuit termĩos contra
orientẽ i thanathſelo:
et ptrãſit ab oriente ia
noe: deſcẽditq; de iãoe
i atharoth et noaratha
et puenit i hiericho: e=
greditur q; ad iordanẽ:
de taphua ptranſit con
tra mare ĩ vallẽ arundi=
neti: ſũtq; egreſſus ei⁹
ĩ mare ſalſiſſimũ. Hec ẽ
poſſeſſio tribus filiorũ
effraĩ ꝑ familias ſuas vr
beſque ſepate ſũt filiis ef
fraĩ ĩ medio poſſeſſiõis
filiorũ manaſſe et ville
earũ. Et nõ ĩterfecerũt
filii effraĩ chananeũ qui
hitabat ĩ gazer hitauit=
q; cananeus ĩ medio ef
fraĩ vſq; ĩ diẽ hãc tribu
tarius. 17.

Cecidit aũt ſors tri=
bui manaſſe; ipſe
em̃ ẽ primogenitus io=
ſeph: machir primoge
nito manaſſe pr̃i gala=
ad q fuit vir pugnator:
habuitq; poſſeſſionem
galaad et baſã et reliqs
filiorũ manaſſe iuxta
familias ſuas filiis abie=
zer & filiis helech & fili
is heſrihel & filii s ſichẽ
& filiis epher & filiis ſe
mida. Iſti ſũt filii ooooo
manaſſe filii ioſeph:
mares ꝑ cognationes
ſuas. Salphaad vero fi=
lio epher filii galaad fi=
lii machir filii manaſſe
nõ erãt filii ſed ſole
filie: quarũ iſta ſũt no
mina maala & noa &ooo
egla & melcha & ther=
ſa. Veneruntq; oooooooo
in cõſpectu eleazari ſa
cerdotis & ioſue filii
nũ & pricipũ dicẽtes.
Dñs ꝑcepit ꝑ manũ ooo
moyſi ut daretur nobis
poſſeſſio in medio oooo

מיריחו ההר בית אל ויצא מבית אל
לוזה ועבר אל גבול הארכי עטרות׃
וירד ימה אל גבול היפלטי עד — גבל
גבול בית חרון תחתון ועד גזר והיו
תצאתיו ימה׃ וינחלו בני יוסף מנשה — היה, יצא נחל
ואפרים׃ ויהי גבול בני אפרים
למשפחתם ויהי גבול נחלתם — שפחה
מזרחה עטרות אדר עד בית חרון
עליון׃ ויצא הגבול הימה המכמתת — עלה
מצפון ונסב הגבול מזרחה תאנת — סבב
שלה ועבר אותו ממזרח ינוחה׃
וירד מינוחה עטרות ונערתה ופגע
ביריחו ויצא הירדן׃ מתפוח ילך
הגבול ימה נחל קנה והיו תוצאתיו
הימה זאת נחלת מטה בני אפרים — נטה
למשפחתם׃ והערים המבדלות לבני — עיר בדל
אפרים בתוך נחלת בני מנשה כל
הערים וחצריהן׃ ולא הורישו את — ירש
הכנעני היושב בגזר וישב הכנעני
בקרב אפרים עד היום הזה ויהי
למס עבד׃ ויהי הגורל — Cap. xvij
למטה מנשה כי הוא בכור יוסף — גבל בכר
למכיר בכור מנשה אבי הגלעד כי
הוא היה איש מלחמה ויהי לו הגלעד — לחם
והבשן׃ ויהי לבני מנשה הנותרים — יתר
למשפחתם לבני אביעזר ולבני
חלק ולבני אשריאל ולבני שכם
ולבני חפר ולבני שמידע אלה בני
מנשה בן יוסף הזכרים למשפחתם׃
ולצלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר
בן מנשה לא היו לו בנים כי אם — היה
בנות ואלה שמות בנתיו מחלה ונעה — בנה
חגלה מלכה ותרצה׃ ותקרבנה — קרב
לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע בן — פנה
נון ולפני הנשיאים לאמר יהוה צוה — נשא
את משה לתת לנו נחלה בתוך — נתן

אחינו ויתן להם אל פי יהוה נחלה פה
בתוך אחי אביהן ויפלו חבלי מנשה נפל
עשרה לבד מארץ הגלעד והבשן גדד
אשר מעבר לירדן כי בנות מנשה
נחלו נחלה בתוך בניו וארץ הגלעד
היתה לבני מנשה הנותרים ויהי היה יתר
גבול מנשה מאשר המכמתת אשר היה גבל
על פני שכם והלך הגבול אל הימין פנה ימן
אל ישבי עין תפוח למנשה היתה
ארץ תפוח ותפוח אל גבול מנשה
לבני אפרים וירד הגבול נחל קנה
נגבה לנחל ערים האלה לאפרים עיר
בתוך ערי מנשה וגבול מנשה מצפון צפן
לנחל ויהי תצאתיו הימה נגבה
לאפרים וצפונה למנשה ויהי הים
גבולו ובאשר יפגעון מצפון וביששכר פגע
ממזרח ויהי למנשה ביששכר זרח
ובאשר בית שאן ובנותיה ויבלעם בנה
ובנותיה ואת ישבי דאר ובנותיה
וישבי עין דר ובנותיה וישבי תענך
ובנתיה וישבי מגדו ובנותיה שלשת
הנפת ולא יכלו בני מנשה להוריש נוף ירש
את הערים האלה ויואל הכנעני
לשבת בארץ הזאת ויהי כי חזקו ישב
בני ישראל ויתנו את הכנעני למס נתן
והורש לא הורישו וידברו בני דבר
יוסף את יהושע לאמר מדוע ידע
נתתה לי נחלה גורל אחד וחבל אחד נתן גבל
ואני עם רב עד אשר עד כה ברכני רבב
יהוה ויאמר אליהם יהושע אם עם
רב אתה עלה לך היערה ובראת לך
שם בארץ הפרזי והרפאים כי
אץ לך הר אפרים ויאמרו אוץ אמר
בני יוסף לא ימצא לנו ההר ורכב מצא
ברזל בכל הכנעני הישב בארץ
העמק לאשר בבית שאן ובנותיה

fratrū nroꝝ. Deditq̄ iuxta imꝑiū dn̄i poſſeſſionē i medio terrarum pr̄is earū: & ceciderūt funiculi manaſſe decē: abſq̄ terra galaad & baſā trās iordanē. Filie enim manaſſe poſſederūt hereditatē in medio filiorū ei⁹. Terra autē galaad cecidit i ſortē filiorū manaſſe q reliqui erāt. Fuitq̄ terminus manaſſe ab aſer machmata q̄ reſpicit ſichē et egreditur ad dexteram iuxta hītatores fontis taphue. Etem̄ in ſorte manaſſe ceciderat terra taphue. q̄ ē iuxta termios manaſſe filiorꝫ effrai. Deſcēditq̄ terminus vallis harūdineti in meridie torrētis citatū effrai: q̄ i medio ſū t' vrbiū manaſſe. Terminus manaſſe ab aqlone torrētis & exit⁹ eius ꝑgit ad mare: ita vt poſſeſſio effrai ſit ab auſtro & ab aquilōe manaſſe: vt vtrāq̄ claudat mare: & con iūgātur ſibi i tribu aſer ab aquilōe: & in tribu yſachar ab oriēte. Fuitq̄ hereditas manaſſe in yſachar & i aſer: berſan & viculi ei⁹ & iebblaā cū viculis ſuis: & hītatores dor cū oppidis ſuis hītatores quoq̄ ēdor cū viculis ſuis: ſimiliter q̄ hītatores thenac cū viculis ſuis & habitatores mageddo cū viculis ſuis: & tertia pars vrbis nophech. Nec potuerūt filii manaſſe has ciuitates ſubuertere: ſed cepit chananeus hītare i terra ſua. Poſtq̄ autē cōualuerunt filii iſrael ſubiecerūt chananeos & fecerūt ſibi tributarios nec interfecerūt eos. Locutiq̄ ſunt filii ioſeph ad ioſue: & dixerūt. Quare dediſti mihi terrā i poſſeſſionē ſortis et funiculi vnius: cū ſim tāte multitudinis & benedixerit mihi dn̄s. Ad quos ioſue ait. Si ppl's mltus es: aſcēde in ſyluā: & ſuccide tibi ſpacia in terra pherezei & raphaim: quia anguſta ē tibi poſſeſſio mōtis effraim. Cui rn̄derūt filii ioſeph. Nō poterimus ad mōtana cōſcendere cū ferreis curribꝰ vtātur chananei qui ha

fratrū nroꝝ. ⁊ data eſt eis poſſeſſio per prece
ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς κληρονομία διὰ προςάγ-
ptū dn̄i: poſſeſſio inter fratres patris eaꝝ.
ματος κυρίου, κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν.
⁊ cecidit funiculus manaſſe cāpus labed de tra
καὶ ἔπεσεν ὁ χοινισμὸς μανασσῆ πεδίον λαβὲδ ἐκ τῆς γῆς
galaad ⁊ baſan: que eſt trans iordanē: qm̄
γαλαὰδ καὶ τῆς βασὰν, ἥ ἐστιν πέραν τοῦ ἰορδάνου, ὅτι
filie filioꝝ manaſſe poſſederūt poſſeſſionē i medio
θυγατέρες υἱῶν μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κλῆρον ἐν μέσῳ
fratrū eaꝝ. at tra galaad fuit filiis
τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ἡ δὲ γῆ γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς
manaſſe relictis. ⁊ fuerūt termini manaſ
μανασσῆ τοῖς καταλελειμμένοις. καὶ ἐγενήθη ὅρια μανασ
ſe ab aſer machmatath: q̄ eſt contra ſichem: ⁊
σῆ ἀπὸ ἀσὴρ μαχθὼθ, ἥ ἐστιν κατὰ πρόσωπον σιχέμ, καὶ
vadit ad terminos vſq̄ iamin in iaſeb: ⁊ in
πορεύεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ ἰαμὶν καὶ εἰς ἰασσήβ, καὶ ἐπὶ
fontē taphue: in terminis manaſſe filiis ephraīz.
πηγὴν ταφθὼθ, ἐπὶ τῶν ὁρίων μανασσῆ τοῖς υἱοῖς ἐφραίμ.
⁊ deſcēdēt termini in vallē ad meridiē iuxta
καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ φάραγγα ἐπὶ λίβα κατὰ
vallem iair terebinthus ephraim in medio vrbis
φάραγγα ἰαὶρ ἡ τερέμινθος τὴν ἐφραὶμ ἀναμέσον πόλεως
manaſſe. ⁊ termini manaſſe ad aquilonē in torren
μανασσῆ. καὶ ὅρια μανασσῆ ἐπὶ βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρ-
tem: ⁊ erit exitus eius mare. ab auſtro
ῥουν, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ θάλασσα. ἀπὸ λιβὸς τῷ
ephraīz ⁊ ad aquilonē manaſſe: ⁊ erit mare termini
ἐφραὶμ καὶ ἐπὶ βορρᾶν μανασσῆ, καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια
eis: ⁊ in aſer cōiungētur ad aquilonē: ⁊ iſ-
αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ ἀσὴρ συνάψουσιν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ τῷ ἰσ-
ſachar ab oriēte. ⁊ erit manaſſe in iſſachar ⁊
σάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν. καὶ ἔσται μανασσῆ ἐν ἰσσάχαρ καὶ
in aſer beſath ⁊ ville eoꝝ. ⁊ ieblaam ⁊
ἐν ἀσὴρ βαιθσὰν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ ἰαβλαὰμ καὶ αἱ
fille eius: ⁊ in habitātes dor ⁊
θυγατέρες αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας δὼρ καὶ
vicos eius: ⁊ in habitātes endor ⁊
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐνδὼρ καὶ
vicos eius: ⁊ in habitātes tenach ⁊
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας θανὰχ καὶ
vicos eius: ⁊ habitātes maggedo
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας μαγγεδὼ
⁊ vicos eius: ⁊ tertia pars nopheth ⁊ vi
καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς νοφὲθ καὶ τὰς κώ-
cos eius. ⁊ nō potuerūt filij manaſſe ſu
μας αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐδυνήθησαν οἱ υἱοὶ μανασσῆ ἐξο-
buertere ciuitates has. ⁊ cepit chananeus
λοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἤρξατο ὁ χαναναῖος
habitare in tra hac. ⁊ fuit poſtq̄ preualuerūt
κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ἐγενήθη ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ
filij iſrael: fecerūt chananeos ſubiectos: ⁊ dele
υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς χαναναίους ὑπηκόους, καὶ ἐξολο-
tione nō deleuerūt eos. cōtradixerūt at filij ioſeph
θρεύσει οὐκ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς. ἀντεῖπαν δὲ υἱοὶ ἰωσὴφ
ioſue dicētes: cur i poſſeſſiōe dediſti nobis poſſeſſionē vnā
τῷ ἰησοῦ λέγοντες, διατί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα
⁊ funiculū vnū: ego at ppl's multus: ⁊ bn̄dixit mihi
καὶ χοίνισμα ἕν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολύς, καὶ ηὐλόγησέν με ὁ
deus: ⁊ dixit eis ioſue: ſi ppl's multus es tu: aſcē
θεός. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἰησοῦς, εἰ λαὸς πολὺς εἶ σύ, ἀνάβη-
de in ſyluā ⁊ ſuccide tibi illic in tra phe
θι εἰς τὸν δρυμὸν καὶ ἐκκάθαρον σεαυτῷ ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ τοῦ φε-
rezei ⁊ raphaiz: ſi anguſtus fuerit mōs ephraim. ⁊
ρεζαίου καὶ τοῦ ῥαφαΐμ, εἰ στενοχωρίσαι τὸ ὄρος ἐφραίμ. καὶ
dixerūt filij ioſeph nō ſatis erit nobis mōs ephraiz:
εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν τὸ ὄρος τὸ ἐφραίμ,
⁊ equus electus ⁊ ferrū oī chananeo
καὶ ἵππος ἐπίλεκτος καὶ σίδηρος παντὶ τῷ χαναναίῳ
habitāti in tra vallis in bethſan ⁊ in
τῷ κατοικοῦντι ἐν τῇ γῇ ἐμὲκ ἐν βαιθσὰν καὶ ἐν ταῖς

B

C

D

villis eius: ⁊ in valle ieʒrael. ⁊ ait ioſue
κώμαις αὐτῆς, καὶ ἐν τῇ κοιλάδι ἰεσραέλ. καὶ εἶπεν ἰησοῦς
filijs ioſeph ephraim ⁊ manaſſe dicēs: ſi
τοῖς υἱοῖς ἰωσὴφ τῷ ἐφραῒμ καὶ τῷ μανασσῆ λέγων, εἰ
ppls es multus ⁊ vires magnas habes: nō erit tibi poſ
λαὸς εἶ πολὺς καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κλῆ
ſeſſio vna: nā ſilua erit tibi qm̄ ſilua eſt: ⁊ ſuc
ρος εἷς, ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι ὅτι δρυμός ἐστιν, καὶ ἐκκα-
cides eam. ⁊ erit tibi exitus eius qm̄ dele
θαριεῖς αὐτόν· καὶ ἔσται σοι ἡ ἐξοδία αὐτοῦ ὅταν ἐξολο
ueris chananeū: qm̄ equus electus eſt ei:
θρεύσῃς τὸν χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτός ἐστιν αὐτῷ,
qm̄ fortis eſt: tu em̄ preuales eo.
ὅτι ἰσχυρός ἐστιν, σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ. Ca. 18.

A Et cōgregata eſt oīs multitudo filiorum iſrael in
Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ εἰς
ſylo: ⁊ fixerūt illic tabnaculū teſtimonij: ⁊
συλώ, καὶ ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ
terra ſubiugata eſt ab eis. ⁊ remāſerāt filij iſra-
ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ ἰσρα
el: qui nō poſſederunt poſſeſſionē eorum
ήλ, οἳ οὐ κατεκληρονόμησαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν
ſeptē tribus. ⁊ dixit ioſue filijs iſrael: vſq̄
ἑπτὰ φυλαί. καὶ εἶπεν ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, ἕως
quo vos pigri eritis ad intrādū vt poſſideatis terrā:
τίνος ὑμεῖς ἐκλυθήσεσθε εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι τὴν γῆν,
quā dedit nobis dn̄s deus patrū noſtrorum. date
ἣν ἔδωκεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. δότε
ex vobis tres viros de tribu: ⁊ mittā eos:
ἐξ ὑμῶν τρεῖς ἄνδρας ἐκ φυλῆς, καὶ ἀποστελῶ αὐτούς,
⁊ ſurgētes perambulēt terrā: ⁊ deſcri
καὶ ἀναστάντες διελθέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραψάτω
bant eam coram me: ſicut oportebit diuidere eā. ⁊
σαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ δεήσει διελεῖν αὐτήν. καὶ
venerūt ad eū: ⁊ diuiſit eis ſeptē ptes.
ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας.
iuda erigēt terminus a meridie eis: ⁊ filij ioſeph
ἰούδα στήσει ὅριον ἀπὸ λιβὸς αὐτοῖς, καὶ οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ
erunt in terminū eorum ab aquilone. vos āt di
στήσονται ἐπὶ τὸ ὅριον αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ. ὑμεῖς δὲ με-
uidite terrā in ſeptē ptes: ⁊ afferte ad me
ρίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἐνέγκατε πρός με
huc: ⁊ efferam vobis ſortē hic coram dn̄o deo
ὧδε, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ὧδε ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ
vr̄o: nō em̄ eſt pars filijs leui in vobis. ſacerdotiū
ὑμῶν, οὐ γάρ ἐστι μερὶς τοῖς υἱοῖς λευὶ ἐν ὑμῖν. ἱερατία
em̄ dn̄i ps eius. ⁊ gad ⁊ ruben ⁊ dimi
γὰρ κυρίου μερὶς αὐτοῦ. καὶ γὰδ καὶ ῥουβὴν καὶ τὸ ἥμι
dia ps trib⁹ manaſſe accepant poſſeſſionē ſuā trans
συ φυλῆς μανασσῆ ἔλαβον τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ πέραν
iordanē ad orientē: quā dedit eis moyſes
τοῦ ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολάς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς μωυσῆς
famulus dn̄i. ⁊ ſurgētes viri perrexerūt.
ὁ παῖς κυρίου. καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν.
⁊ precepit ioſue viris eunti
καὶ ἐνετείλατο ὁ ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσιν τοῖς πορευο-
bus vt pſcriberēt terrā dicēs: circuite ⁊ cal-
B μένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν λέγων, διέλθατε καὶ πο
cate terrā: ⁊ deſcribite eam: ac re
ρεύθητε τὴν γῆν, καὶ χωροβατήσατε αὐτήν, καὶ πα-
uertimini ad me: ⁊ emittā vobis hic ſortem co
ραγένεσθε πρός με, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν ὧδε κλῆρον ἔναν-
rā dn̄o in ſylo. ⁊ perrexerūt viri ⁊ ambu
τι κυρίου ἐν συλώ. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ ἄνδρες καὶ διῆλ-
lauerūt in terra: ⁊ luſtrauerūt eam. ⁊ viderūt
θον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐχωροβάτησαν αὐτήν. καὶ εἴδοσαν
eam: ⁊ deſcripſerūt eā per vrbes eius ſeptē
αὐτήν, καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις αὐτῆς ἑπτὰ
ptes in volumine: ⁊ tulerunt ad ioſue in
μερίδας εἰς βιβλίον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς ἰησοῦν εἰς
caſtra in ſylo. ⁊
τὴν παρεμβολὴν ἐν συλώ. καὶ ∞∞∞∞∞

bitāt in terra cāpeſtri: in
q̄ ſite ſūt berſā cum vicu
lis ſuis: & iezrael medi
am poſſidēs vallē. Dixit
q̄ ioſue ad domum io
ſeph & effraim & mana
ſſe. Ppls multus es &
magne fortitudis: nō
habebis ſortem vnā
ſed trāſibis ad montē:
& ſuccides ∞∞∞∞∞
tibi atq̄ purgabis ad
hitandū ſpacia & pote-
ris vltra pcedere cū ſu-
buerteris chananeūquē
dicis ferreos hr̄e curr⁹
et cē fortiſſimū. 18.
Congregatiq̄ ſunt
oēs filii iſrl̄ i ſylo:
ibiq̄ fixerūt taberna-
culū teſtimonii: & fuit
eis terra ſubiecta. Re
māſerāt aūt filiorū iſrl̄
ſeptē trib⁹: q̄ necdum
accepant poſſeſſiōes ſu
as. Ad quos ioſue ait.
Vſq̄ quo marcetis i-
gnauia: & non intratis
ad poſſidendam ter-
ram quam dominus
deus prm̄ vr̄orum dedit
vobis. Eligite de ſingu
lis tribubus ternos vi-
ros vt mittā eos: & per-
gant atq̄ circumeant
terrā: & deſcribāt eam
iuxta nūerum vniuſcuiuſ
q̄ multitudinis: referāt
q̄ ad me qd̄ deſcripſe-
rint. Diuidite vobis ter
rā i ſeptē partes. Iudas
ſit i terminis ſuis ab au
ſtrali plaga & domus io
ſeph ab aquilōe. mediā
inter hos terrā i ſeptem
ptes deſcribite: et huc
vēietis ad me: vt corā
dn̄o deo vr̄o mittā vo
bis hic ſortē: qa nō ē i
ter vos ps leuitarum: ſed
ſacerdotiū domini eſt
eorū hereditas. Gad āt
& rubē & dimidia tri-
b⁹ manaſſe iā accepāt
poſſeſſiones ſuas trans
iordanē ad orientalem
plagā: q̄s dedit eis moy
ſes famulus dn̄i. Cūq̄
ſurrexiſſēt viri vt pge-
rēt ad deſcribēdā terrā
precepit eis ioſue: di-
cens. Circuite terrā &
deſcribite eā: ac reuer-
timini ad me: vt hic co
rā dn̄o deo vr̄o in ſylo
mittā vobis ſortē. Ita-
q̄ prexerūt & luſtrātes
eā i ſeptem ptes diuiſe
rūt ſcribētes i volumie
reuerſiq̄ ſūt ad Ioſue
in caſtra ſylo. Qui ∞∞

ולאשר בעמק יזרעאל׃ ויאמר
יהושע אל בית יוסף לאפרים
ולמנשה לאמר עם רב אתה וכח — כח
גדול לך לא יהיה לך גורל אחד׃ — גדל היה
כי הר יהיה לך כי יער הוא ובראתו
והיה לך תצאתיו כי תוריש את — יצא ירש
הכנעני כי רכב ברזל לו כי חזק הוא׃
ויקהלו כל עדת בני — cap. xviij.
ישראל שילה וישכינו שם את — קהל יעד
אהל מועד והארץ נכבשה לפניהם׃ — שכן
ויותרו בבני ישראל אשר לא חלקו — יעד כבש
את נחלתם שבעה שבטים׃ ויאמר — פנה יתר
יהושע אל בני ישראל עד אנה
אתם מתרפים לבוא לרשת את — רפה ירש
הארץ אשר נתן לכם יהוה אלהי
אבתיכם׃ הבו לכם שלשה אנשים — יהב
לשבט ואשלחם ויקמו ויתהלכו — שלח קום
בארץ ויכתבו אתה לפי נחלתם — הלך כתב
ויבאו אלי׃ והתחלקו אתה לשבעה — פה בוא
חלקים יהודה יעמד על גבולו מנגב — חלק את
ובית יוסף יעמדו על גבולם מצפון׃ — עמד גבל
ואתם תכתבו את הארץ שבעה חלקים — צפן
והבאתם אלי הנה וירתי לכם גורל — בוא ירה
פה לפני יהוה אלהינו׃ כי אין חלק — גרל
ללוים בקרבכם כי כהנת יהוה
נחלתו וגד וראובן וחצי שבט — חצה
המנשה לקחו נחלתם מעבר לירדן
מזרחה אשר נתן להם משה עבד — זרח
יהוה׃ ויקמו האנשים וילכו ויצו — צוה
יהושע את ההלכים לכתב את הארץ
לאמר לכו והתהלכו בארץ וכתבו — הלך
אתה ושובו אלי ופה אשליך לכם — שלך
גורל לפני יהוה בשלה׃ וילכו
האנשים ויעברו בארץ ויכתבוה — עבר
לערים לשבעה חלקים על ספר — עיר
ויבאו אל יהושע אל המחנה שלה׃ — בוא חנה

וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה
לִפְנֵי יְהוָה וַיְחַלֶּק שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת חלק
הָאָרֶץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם׃
וַיַּעַל גּוֹרַל מַטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם עלה שפחה
וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין גבל
בְּנֵי יוֹסֵף׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת היה פאה
צָפוֹנָה מִן הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל
כֶּתֶף יְרִיחוֹ מִצָּפוֹן וְעָלָה בָהָר יָמָּה
וְהָיָה תֹּצְאֹתָיו מִדְבַּרָה בֵּית אָוֶן׃ יצא
וְעָבַר מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה אֶל כֶּתֶף
לוּזָה נֶגְבָּה הִיא בֵּית אֵל וְיָרַד הַגְּבוּל
עַטְרוֹת אַדָּר עַל הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב
לְבֵית חֹרוֹן תַּחְתּוֹן׃ וְתָאַר הַגְּבוּל וְנָסַב סבב
לִפְאַת יָם נֶגְבָּה מִן הָהָר אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי בֵית חֹרוֹן נֶגְבָּה וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו פנה
אֶל קִרְיַת בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים
עִיר בְּנֵי יְהוּדָה זֹאת פְּאַת יָם׃ וּפְאַת
נֶגְבָּה מִקְצֵה קִרְיַת יְעָרִים וְיָצָא
הַגְּבוּל יָמָּה וְיָצָא אֶל מַעְיַן מֵי נֶפְתּוֹחַ׃ עין
וְיָרַד הַגְּבוּל אֶל קְצֵה הָהָר אֲשֶׁר
עַל פְּנֵי גֵּי בֶן הִנֹּם אֲשֶׁר בְּעֵמֶק גיא
רְפָאִים צָפוֹנָה וְיָרַד גֵּי הִנֹּם אֶל כֶּתֶף
הַיְבוּסִי נֶגְבָּה וְיָרַד עֵין רֹגֵל׃ וְתָאַר
מִצָּפוֹן וְיָצָא עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל צפן
גְּלִילוֹת אֲשֶׁר נֹכַח מַעֲלֵה אֲדֻמִּים גלל עלה
וְיָרַד אֶבֶן בֹּהַן בֶּן רְאוּבֵן׃ וְעָבַר אֶל
כֶּתֶף מוּל הָעֲרָבָה צָפוֹנָה וְיָרַד
הָעֲרָבָתָה׃ וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל כֶּתֶף בֵּית
חָגְלָה צָפוֹנָה וְהָיָה תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל אֶל
לְשׁוֹן יָם הַמֶּלַח צָפוֹנָה אֶל קְצֵה לשן
הַיַּרְדֵּן נֶגְבָּה זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃ וְהַיַּרְדֵּן
יִגְבֹּל אֹתוֹ לִפְאַת קֵדְמָה זֹאת נַחֲלַת גבל פאה
בְּנֵי בִנְיָמִן לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ סבב שפחה
וְהָיוּ הֶעָרִים לְמַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן היה עיר
לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם יְרִיחוֹ וּבֵית חָגְלָה נטה
וְעֵמֶק קְצִיץ׃ וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרַיִם

miſit ſortes corā dño in ſylo diuiſitq; terram filiis iſrl in ſeptem partes. Et aſcendit ſors prima filiorum beniamin p familias ſuas: vt poſſiderēt terrā iter filios iuda et filios ioſeph. Fuitq; terminꝰ eorū contra aquilonē a iordāe per gens iuxta latus hiericho ſeptentrionalis plage. & inde cōtra occidētē ad mōtana cōſcēdēs & pueniēs ad ſolitudinē bethauen atq; ptrāſiēs iuxta luzā ad meridiē: ipa eſt bethel: deſcēditq; in aſtaroth addar i mōtē qui eſt ad meridiem bethorō inferioris: & īclinatur circuens cōtra mare ad meridiē montis qui reſpicit bethorō cōtra africum. Sūtq; exitus eius in cariathbaal: que vocatur & cariathiarim vrbē filiorū iuda. Hec eſt plaga cōtra mare ad occidētē. A meridie aūt ex pte carathiarī egreditur terminꝰ cōtra mare: et pueit vſq; ad fōtē aq̄rū nepthoa. Deſcēditq; ī partē mōtis qui reſpicit vallē filiorum ennō: et eſt cōtra ſeptētrionalē plagā in extrema parte vallis raphaim. Deſcēditq; ī gehennō id eſt vallis ennom iuxta latus iebuſei ad auſtrū & puenit ad fōtem rogel tranſiens ad aquilonem: & egrediens ad enſemes id eſt fontem ſolis et ptrāſit vſq; ad tumulos qui ſūt e regiōe aſcēſus adōmi: deſcenditq; habenboen id eſt lapidem boē filii ruben et ptrāſit ex latere aquilonis ad cāpeſtria: deſcenditq; ī planitiē: & ptergreditur cōtra aquilonē bethagla: ſūtq; exitus eius cōtra linguā maris ſalſiſſimi ab aqlōe in fine iordāis ad auſtralē plagā q eſt terminus illius ab oriente. Hec eſt poſſeſſio filiorū beniami p termīos ſuos i circuitu & familias ſuas. Fueritq; citates eiꝰ hiericho et bethagla et vallis caſis betharaba et ſa

iniecit eis ioſue ſortem in ſylo corā dño: τ
ἐνέβαλεν αὐτοῖς ἰησοῦς κλῆρον ἐν σηλὼ ἔναντι κυρίου, καὶ
diuiſit illic ioſue terrā filiis iſrael per parti=
ἐμέρισεν ἐκεῖ ἰησοῦς τὴν γῆν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ κατὰ μερι=
tiões eoꝝ: τ aſcēdit ſors tribus filioꝝ beniamī
σμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς υἱῶν βενιαμὶν
prima per pplos ſuos. τ exierūt termini ſortis
πρῶτος κατὰ δήμους αὐτῶν. καὶ ἐξῆλθεν ὅρια τοῦ κλήρου
eoꝝ inter filios iuda τ inter filios ioſeph. τ
αὐτῶν ἀναμέσον υἱῶν ἰούδα καὶ ἀναμέσον υἱῶν ἰωσήφ. καὶ
fuerūt eoꝝ termini ab aquilone ab iordane: aſ
ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου, προ
cendent termini iuxta dorſū hiericho ad boreā: τ
σαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νώτου ἱεριχὼ ἐπὶ βορρᾶν, καὶ
aſcēdet ad mōtē in mare: τ erit exi
ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσαι ἡ διέξο
tus eius ſolitudo bethauē. τ ptrāſibūt il
δος αὐτοῦ ἡ μαδβαρῖτις βαιθαοῦν. καὶ διελεύσεται ἐκεῖ=
linc termini luza ab auſtro: hec eſt bethel. τ deſ
θεν τὰ ὅρια λουζὰ ἀπὸ λιβός, αὕτη ἐστὶν βαιθήλ. καὶ κατα=
cendēt termini ataroth addar in mōtanā q̄ eſt ad
βήσεται τὰ ὅρια ἀταρὼθ ἐδδὰρ ἐπὶ τὴν ὀρεινὴν ἥ ἐστιν πρὸς
auſtrū bethorō inferior. τ pertrāſibūt termini τ cir
λίβα βαιθωρὼν ἡ κάτω. καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ περι=
cuibūt in partē aſpiciētē qđ ad mare
ελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον τὸ παρὰ θάλασσαν
ab auſtro a mōte in faciē bethorō meridiē.
ἀπὸ λιβὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον βαιθωρὼν λίβα.
τ erit exitus eius in cariath baal: hec eſt ca
καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτοῦ εἰς καριὼθ βαάλ, αὕτη ἐστὶν κα
riathiarim: vrbs filioꝝ iuda: hec eſt pars que
ριαθιαρίμ, πόλις υἱῶν ἰούδα, τοῦτο ἐστὶν τὸ μέρος τὸ
ad mare: τ pars q̄ ad auſtrū a parte ca
πρὸς θάλασσαν, καὶ μέρος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους κα=
riathbaal. τ ptranſibūt in gaſens τ egredientur in
ριαθβαάλ. καὶ διελεύσεται εἰς γασὼν, καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ
fontē aque nepthoa. τ deſcēdēt termini i par=
πηγὴν ὕδατος ναφθώ. καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ μέ
te mōtis q̄ eſt e regione ſilue filii ennō qđ
ρους τοῦ ὄρους ὅ ἐστιν κατὰ πρόσωπον νάπης υἱοῦ ἐνομ ὅ
eſt ex parte vallis raphaim a ſeptētriōe: τ deſcēdēt
ἐστιν ἐκ μέρους ἐμεκραφαΐμ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται
in gehennom in dorſum iebus ab auſtro. τ perue
ἐπὶ γαιεννὰμ ἐπὶ νώτου ἰεβοῦς ἀπὸ λιβός. καὶ καταβή
niēt ad fontem rogel: τ ptrāſibūt in aquilonē: τ per
σεται ἐπὶ πηγὴν ῥογήλ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διε
trāſibūt ad fontem ſames: τ pertrāſibūt ad gali
λεύσεται ἐπὶ πηγὴν σαμὲς, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ γαλι
loth: q̄ eſt e regione ad aſcenſum adōmim. τ deſ
λὼθ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν ἐδωμίμ. καὶ κα=
cendēt ad lapidē boen filioꝝ rubē. τ pertrāſibūt
ταβήσεται ἐπὶ λίθον βαὰν υἱῶν ῥουβήν. καὶ διελεύσεται
per dorſū betharaba ab aquilone: τ deſcendēt
κατὰ νώτου βαιθαραβὰ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται
in araba. τ pertrāſibūt ad termios in dorſum be
ἐπὶ ἀραβά. καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ νώτου βη
thagla ab aquilone: τ erit exitus terminoꝝ in col
θαγλὰ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ λο
lem maris ſalis ab aquilone in partē
φιὰν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἀπὸ βορρᾶ εἰς μέρος τοῦ
iordanis ab auſtro. hi termini ſunt ab auſtro: τ
ἰορδάνου ἀπὸ λιβός. ταῦτα τὰ ὅριά ἐστιν ἀπὸ λιβός, καὶ
iordanis diſterminabit illū a pte ab oriente. hec poſ
ὁ ἰορδάνης ὁριεῖ αὐτὸ ἀπὸ μέρους ἀπ᾽ ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κλη
ſeſſio filioꝝ beniamin termini eius in circuitu per po
ρονομία υἱῶν βενιαμὴν τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δή
pulos ſuos. τ fuerunt vrbes tribus filioꝝ
μους αὐτῶν. καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῆς φυλῆς τῶν υἱῶν
beniamin per pplos ſuos hiericho τ bethagla τ
βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν ἱεριχὼ καὶ βηθαγλὰ καὶ
vallis caſis τ betharaba τ ſamarim
μικκασὶς καὶ βαιθαραβὰ καὶ σαμαρὶμ

C

D

Digitized by Google

τ bethel: τ auim τ aphra τ aphara: τ capharammona
καὶ βηθήλ, καὶ ἀυὶμ καὶ ἀφρὰ καὶ ἀφαρά, καὶ καφαραμμωνὰ
τ aphni τ gabaa: ciuitates duodecim τ ville eaꝝ.
καὶ τὴν ἀφνὶ καὶ γαβαά, πόλεις δώδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
gabaon τ rama τ beroth: τ maſſepha τ cephira τ maſ
γαβαὼ καὶ ῥαμὰ καὶ βηρώθ, καὶ μασσηφὰ καὶ κεφιρὰ καὶ μασ
ſa: τ recen τ ierphel τ therala: τ ſelaelaph τ iebus:
σά, καὶ ῥεκὲν καὶ ἰερφὴλ καὶ θεραλά, καὶ σελαελὰφ καὶ ἰεβοῦς,
hec eſt hieruſalem: τ gabaoth τ vrbs iarim: tre
αὕτη ἐστὶν ἱερουσαλήμ, καὶ γαβαὼθ καὶ πόλις ἰαρίμ, τρεῖς
decim τ ville eaꝝ. hec poſſeſſio filioꝝ benia
καίδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν βενια-
min per populos ſuos.
μὶν κατὰ δήμους αὐτῶν.

Ca.19.

A Et egreſſa ē ſors ſcda ſymeon
Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ δεύτερος τῷ συμεὼν τῇ
tribui filioꝝ ſymeon per populos ſuos: τ fuit
φυλῇ υἱῶν συμεὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη ἡ
hereditas eoꝝ in medio poſſeſſionū filioꝝ iuda. τ fu-
κληρονομία αὐτῶν ἀναμέσον κλήρων υἱῶν ἰούδα. καὶ ἐγε-
it eis poſſeſſio berſabee τ ſabe τ mola
νήθη αὐτοῖς ὁ κλῆρος βηρσαβεὲ καὶ σαβὲ καὶ μωλα-
da: τ aſerſual τ bola τ iaſom τ eltho-
δά, καὶ ἀρσεσουὰλ καὶ βωλὰ καὶ ἰασὸμ καὶ ἐλθου-
lad τ bathul τ erma: τ ſicelag τ bethamar
λὰδ καὶ βαθοὺλ καὶ ἑρμά, καὶ σικελὰγ καὶ βηθαμαρ-
chaboth τ aſerſuſim τ bethlebaoth: τ agri
χαβὼθ καὶ ἀσερσουσὶμ καὶ βηθλεβαώθ, καὶ οἱ ἀγροὶ
eoꝝ vrbes tredecim: τ ville eaꝝ. ain
αὐτῶν πόλεις τρεισκαίδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αἲν
τ remmon. τ ether τ aſan ciuitates quattuor τ vil
καὶ ῥεμμὼν. καὶ ἰθὲρ καὶ ἀσὰν πόλεις τέσσαρες καὶ αἱ κῶ-
le eaꝝ. τ oēs viculi per circuitū vrbi
μαι αὐτῶν. καὶ πᾶσαι αἱ ἐπαύλεις πωκύκλῳ τῶν πόλε-
um iſtaꝝ vſqꝫ ad baalath berrathmoth euntiū cōtra au
ων τούτων ἕως βααλὰθ βηρραθμὼθ πορευομένων κατὰ λί-
ſtrū. hec hereditas tribus filioꝝ ſymeon per populos
βα. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν συμεὼν κατὰ δήμους
ſuos. a poſſeſſione iuda poſſeſſio tribus
αὐτῶν. ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς
filioꝝ ſymeon: qm̄ fuit pars filioꝝ iuda maior q̄
υἱῶν συμεών, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερὶς υἱῶν ἰούδα μείζων τῆς
eoꝝ: τ poſſederūt filij ſymeon in medio
αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ συμεὼν ἐν μέσῳ τοῦ
hereditatis eoꝝ. τ exiuit ſors tertia za
κλήρου αὐτῶν. καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ ζα-
bulon per populos ſuos: erūt termini poſſe
βουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἔσται τὰ ὅρια τῆς κλη-
ſſionis eoꝝ vſqꝫ ad ſarid. τ aſcēdunt
ρονομίας αὐτῶν ἕως σαρίδ. καὶ προσαναβαίνει τὰ
termini eoꝝ in mare τ marala: τ cōgregabūtur i
ὅρια αὐτῶν εἰς θάλασσαν καὶ μαραλά, καὶ συνάξει ἐπὶ
baſithe: τ occurrent in valle que eſt
βαιθὲ, καὶ ἀπαντήσει εἰς τὴν φάραγγα ἥ ἐστιν
contra iecnam. τ reuerterūt de ſarid
κατὰ πρόσωπον ἰεκνάμ. καὶ ἀνέστρεψαν ἀπὸ σαρίδ
e regione ab oriente ſames in terminos cha
ἐξ ἐναντίας ἀπ᾽ ἀνατολῶν σαμὲς ἐπὶ τὰ ὅρια χα-
ſellaththabor: τ pertrāſibūt vſqꝫ dabrath: τ aſ
σελλαθαβώρ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ δαβρὰθ, καὶ προ-
cendent cōtra iaphphie. τ illinc circuibūt
σαναβήσεται ἐπὶ ἰαφφιέ. καὶ ἐκεῖθεν περιελεύσεται
e regione ad orientē in getheepher τ ſin: τ
ἐξ ἐναντίας ἐπ᾽ ἀνατολὰς ἐπὶ γεθαεφὲρ καὶ σίν, καὶ
egredietur in remmona amathar anoa. τ cir
διελεύσεται ἐπὶ ῥεμμωνὰ ἀμαθὰρ ἀνουά. καὶ περιε-
cuibunt termini ad aquilonē ad anathon: τ erit
λεύσεται ὅρια ἐπὶ βορρᾶν ἐπὶ ἀναθών, καὶ ἔσται ἡ
egreſſus eoꝝ in gai iephthael.
διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ γαὶ ἰεφθαήλ.

marim & bethel et a-
uim et affara et offera
villa hemona et oſni
et gabee ciuitates
duodecim & ville earū.
Gabaō et rama
et beroth & meſphe ca
phara et amoſa
et recē iarpheel et tha-
rela et ſela heleph et
iebus que eſt hieruſalē
gabaad et cariath
ciuitates quattuorde-
cim et ville eaꝝ. Hec eſt
poſſeſſio filioꝝ bēiamī
iuxta familias ſuas. 19.
Et egreſſa ē ſors ſe
cunda
filiorum ſymeon
p cognatiōes ſuas: fuit
qꝫ hereditas eoꝝ in me-
dio poſſeſſiōis filiorū
iuda:
berſabee et ſabee et
molada
et aſerſual baala et aſē
et heltholad
bethularma et ſicce-
lech et bethmarchabo-
th et aſetſua et bethle-
baoth
et ſarohē: ciuitates tre
decim
et ville eaꝝ. Aym et rē
mon et athar et aſā cita
tes quattuor et ville ea-
rū. Oēs viculi
p circuitum vrbiū iſta
rū vſqꝫ ad baalad
bercameth contra au-
ſtralē plagā. Hec ē he-
reditas filioꝝ ſymeon
iuxta cognatiōes ſuas ī
poſſeſſione et funiculo
filioꝝ iuda quia maior
erat. Et idcirco filij ſy-
meō poſſederunt
ī medio hereditatis ei⁹
Cecidit qꝫ
ſors tertia filiorū za-
bulon
p cognatiōes ſuas: & fa
ct⁹ ē termin⁹ poſſeſſio
nis filioꝝ zabulon vſqꝫ
ſarith. Aſcēditqꝫ d̄ ma
ri & medalaa: & puenit
i debbaſeth vſqꝫ ad tor
rentē q ē cōtra ieconā:
et reuertitur de ſarith
cōtra orientē ī finē ce
ſeleth thabor:
& egreditur ad dabe-
reth: aſcēditqꝫ cōtra ia-
fie: & ide ptrāſit vſqꝫ ad
orietalē plagā gethefer
& thacaſi: & egreditur
in rēmon amphar & o-
noa: & circuit ad aqui
lonem
& mathan. Sūtqꝫ egreſ
ſus ei⁹ vallis ieptahel

ובית־אל: והעוים והפרה ועפרה
וכפר העמנה והעפני וגבע ערים
שתים עשרה וחצריהן: גבעון והרמה
ובארות: והמצפה והכפירה והמצה:
ורקם וירפאל ותראלה: וצלע האלף
והיבוסי היא ירושלם גבעת קרית
ערים ארבע עשרה וחצריהן זאת — רבע
נחלת בני בנימן למשפחתם:
ויצא הגורל השני

Cap. xix. — גרל שנה

לשמעון למטה בני שמעון
למשפחתם ויהי נחלתם בתוך — היה
נחלת בני יהודה: ויהי להם
בנחלתם באר שבע ושבע ומולדה:
וחצר שועל ובלה ועצם: ואלתולד
ובתול וחרמה: וצקלג ובית
המרכבות וחצר סוסה: ובית לבאות
ושרוחן ערים שלש עשרה — עיר
וחצריהן: עין רמון ועתר ועשן ערים
ארבע וחצריהן: וכל החצרים אשר — רבע
סביבות הערים האלה עד בעלת — סבב
באר ראמת נגב זאת נחלת מטה — נטה
בני שמעון למשפחתם: מחבל בני — שפחה
יהודה נחלת בני שמעון כי היה
חלק בני יהודה רב מהם וינחלו — רבב נחל
בני שמעון בתוך נחלתם: ויעל — עלה
הגורל השלישי לבני זבולן — גרל שלש
למשפחתם ויהי גבול נחלתם עד — היה
שריד: ועלה גבולם לימה ומרעלה — גבל
ופגע בדבשת ופגע אל הנחל אשר
על פני יקנעם: ושב משריד קדמה — פנה שוב
מזרח השמש על גבול כסלת תבור — זרח
ויצא אל הדברת ועלה יפיע:
ומשם עבר קדמה מזרחה גתה
חפר עתה קצין ויצא רמון המתאר
הנעה: ונסב אתו הגבול מצפון — סבב
חנתן והיו תצאתיו גי יפתח־אל: — צפן היה יצא

Digitized by Google

וקטת ונהלל ושמרון וידאלה ובית
לחם ערים שתים עשרה וחצריהן׃
זאת נחלת בני זבולן למשפחתם
הערים האלה וחצריהן׃ ליששכר
רבע יצא הגורל הרביעי לבני יששכר
למשפחתם׃ ויהי גבולם יזרעאלה
והכסולת ושונם׃ וחפרים ושיאן
ואנחרת׃ והרבית וקשיון ואבץ׃
ורמת ועין גנים ועין חדה ובית
פצץ׃ ופגע הגבול בתבור ושחצימה
ובית שמש והיו תצאות גבולם
הירדן ערים שש עשרה וחצריהן׃
נטה זאת נחלת מטה בני יששכר
שפח למשפחתם הערים וחצריהן׃ ויצא
גרל הגורל החמישי למטה בני אשר
היה למשפחתם׃ ויהי גבולם חלקת
עמד וחלי ובטן ואכשף׃ ואלמלך ועמעד
ומשאל ופגע בכרמל הימה ובשיחור
שוב זרח לבנת׃ ושב מזרח השמש בית דגן
צפן ופגע בזבולן ובגי יפתח אל צפונה
בית העמק ונעיאל ויצא אל כבול
שמאל משמאל׃ ועברן ורחב וחמון וקנה
עד צידון רבה׃ ושב הגבול הרמה
בצר ועד עיר מבצר צר ושב הגבול
היה יצא חסה ויהיו תצאתיו הימה מחבל
עיר אכזיבה׃ ועמה ואפק ורחב ערים
עשרים ושתים וחצריהן׃ זאת נחלת
מטה בני אשר למשפחתם הערים
האלה וחצריהן׃ לבני נפתלי יצא
גרל הגורל הששי לבני נפתלי למשפחתם׃
ויהי גבולם מחלף מאלון בצעננים
ואדמי הנקב ויבנאל עד לקום
גבל ויהי תצאתיו הירדן׃ ושב הגבול
ימה אזנות תבור ויצא משם
חקקה ופגע בזבולן מנגב ובאשר
פגע מים וביהודה הירדן מזרח

& cathethet & naalol
& ſemron & iedaba &
bethleē: ciuitates duo
decim & ville earum.
Hec eſt hereditas tri-
bus filiorum zabulō p
cognationes ſuas: vr-
bes & viculi earum. iſa
char egreſſa eſt ſors q̄r
ta
p cognationes ſuas: fu
itq̧ eius hereditas iezra
hel & caſaloth & ſunem
& effraim & ſenon
& naaroth & raboth
& ceſien haemes
& rameth & engānī &
henadda & bethſeſes:
& peruenit terminus e
ius vſq̧ thabor & ſeſen
na & bethſemes. erūtq̧
exitus eius
iordanis: ciuitates ſe-
decim & ville earum.
Hec eſt poſſeſſio filio-
rum iſachar
p cognatiōes ſuas: vr-
bes & viculi earū. Ceci
ditq̧ ſors quīta tribui
filiorum aſer
p cognatiōes ſuas. fuit
q̧ terminus eorū alchat
& cali & bethē & axab
& elmelech & amaad
& meſſal: & puenit vſ-
q̧ ad carmelū maris &
ſior & labanath: ac re-
uertitur cōtra orientem
bethdagon: & pertran
ſit vſq̧ zabulō & vallē
iepthahel cōtra aquilo
nem in bethemech & ne
iel. egredieturq̧ ad le
uam cabul & acrā & ro
ob & amō & chana vſ-
q̧ ad ſidonē magnā. re
uertiturq̧ in horma vſ
q̧ ad ciuitatē munitiſſi-
mā tyrū & vſq̧ oſam:
erūtq̧ exitus eius in
mare de funiculo aczi-
ba & amma & afeg &
roob: ciuitates viginti
due & ville earū. Hec ē
poſſeſſio filiorū aſer
p cognatiōes ſuas: vr-
beſq̧ & viculi earū. Fi-
liorū neptalim
ſexta ſors cecidit p fa
milias ſuas: & cepit ter-
minus de beleb & helō
ſannanim: & adami q̄
eſt neceb & iebnahel vſ
q̧ lecun: & egreſſus eo
rū vſq̧ ad iordanē: re-
uertiturq̧ terminus con
tra occidētē & azauoth
thabor: atq̧ inde egre-
ditur in vcuca & ptrāſit i
zabulō cōtra meridiē &
i aſer cōtra occidētē &
in iuda ad iordanem cō
tra ortum

& cottath & naalol & ſemron & iedala & be-
καὶ κοττὰθ καὶ ναααλὼλ καὶ σεμρὼν καὶ ἰεδαλὰ καὶ βη-
thleem: ciuitates duodecim & ville eaꝝ. hec he
θλεέμ, πόλεις δώδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κλη-
reditas tribus filioꝝ zabulon per pplos ſuos:
ρονομία φυλῆς υἱῶν ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ
vrbes he & ville eaꝝ. & iſſachar e-
πόλεις αὗται καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ τῷ ἰσσάχαρ ἐξ-
greſſa eſt ſors quarta filijs iſſachar per co
ῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέταρτος τοῖς υἱοῖς ἰσσάχαρ κατὰ συγ-
gnationē ſuas. & fuerūt termini eoꝝ iezrahel & cha-
γένειαν αὐτῶν. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν ἰζραὲλ καὶ ἀχα-
ſeloth & ſunem & epharem & ſeon & anereth: &
σελὼθ καὶ σουνὴμ καὶ ἀφαρὲμ καὶ σηὼν καὶ ἀνερὲθ, καὶ
raboth & ceſion & ahebes & ramoth & enganni-
ῥαβὼθ καὶ κεσιὼν καὶ ἀεβὴς καὶ ῥαμὰθ καὶ ἐγγαννὶμ,
& annada & bethphaſes: & applicabūt termini in ta
καὶ ἀνναδὰ καὶ βηθφασῆς. καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ τα-
bor & in ſaſima & bethſamis: & erit exitus
βὼρ καὶ ἐπὶ σασιμὰ καὶ βηθσαμίς, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος
terminoꝝ eoꝝ iordanis: vrbes ſedecim & vil
τῶν ὁρίων αὐτῶν ὁ ἰορδάνης, πόλεις ἑκκαίδεκα καὶ αἱ κῶ-
le eaꝝ: hec poſſeſſio tribus filioꝝ iſſachar per
μαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἰσσάχαρ κατὰ
populos: & vrbes & ville eaꝝ.
δήμους, καὶ αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.
& exiuit ſors quinta tribui filioꝝ aſer
καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος πέμπτος τῇ φυλῇ υἱῶν ἀσὴρ
per populos ſuos: & fuerūt termini eoꝝ elcath &
κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν ἐλκαθ καὶ
ali & bethen & achaſaph: & elmelech & amaad &
ἀλὶ καὶ βεθὲν καὶ ἀχασὰφ, καὶ ἐλμέλεχ καὶ ἀμαὰδ καὶ
maſal: & puenīēt ad carmelū per mare &
μασάλ, καὶ συνάψει τῷ καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν καὶ τῷ
ſyor & labanath. reuertētur ab oriente ſolis &
συὼρ καὶ λαβανάθ. ἐπιστρέψει ἀπ᾽ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ
bethdagon: & peruenīēt ad zabulon & in guephthael
βηθδαγὼν, καὶ συνάψει τῷ ζαβουλὼν καὶ ἐν γαιφθαὴλ
contra aquilonē bethaemec & nael: & egredietur ad
κατὰ βορρᾶν βαιθαιμὲκ καὶ ναιὴλ, καὶ ἐλεύσεται εἰς
chobol a ſiniſtris: & achran & roob & amon &
χοβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν, καὶ ἀχρὰν καὶ ῥοὼβ καὶ ἀμὼν καὶ
cane vſq̧ ad ſidonē magnā. & conuertent termini in
κανὰ ἕως σιδῶνος τῆς μεγάλης. καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς
rama & vſq̧ ad ciuitatē munitionis tyrioꝝ: & con
ῥαμὰ καὶ ἕως πόλεως ὀχυρώματος τῶν τυρίων, καὶ ἀναστρέ-
uertēt termini in oſa: & erit exitus eius ma
ψει τὰ ὅρια ἐπὶ ὠσά, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασ-
re: & erit a funiculo achazib & amma &
σα, καὶ ἔσαι ἀπὸ τοῦ χοινίσματος ἀχαζὶβ καὶ ἀμμὰ καὶ
aphec & roob: ciuitates vigīti due & ville eaꝝ.
ἀφὲκ καὶ ῥαὸβ, πόλεις εἰκοσιδύο καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
hec poſſeſſio tribus filioꝝ aſer per populos ſuos:
αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν,
vrbes eoꝝ & ville eaꝝ. & exiuit
αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ ἐξῆλθε τῷ
nephtali ſors ſexta filijs nephtali per po
νεφθαλὶ ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος τοῖς υἱοῖς νεφθαλὶ κατὰ δή-
pulos ſuos. & fuerūt termini eoꝝ meeleph & olon
μους αὐτῶν. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν μεελὲφ καὶ ὠλὼ
ſeenanim & ademmi anneceb & iabniel vſq̧ ad lacum:
σεενανὶμ καὶ ἀδεμμὶ ἀννεκὲβ καὶ ἰαβνιὴλ ἕως λακούμ,
& fuerūt exitus eoꝝ iordanis. & conuertētur
καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτῶν ὁ ἰορδάνης. καὶ ἐπιστρέψει
termini in mare aznoth thabor: & egredietur il
τὰ ὅρια εἰς θάλασσαν ἀζνὼθ θαβώρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖ-
linc in icoc: & applicabūt zabulon a me
θεν εἰς ἰκώκ, καὶ συνάψει τῷ ζαβουλὼν ἀπὸ νό-
ridie: & aſer puenīēt ad mare: & iu
του, καὶ ἀσὴρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ἰού-
da iordanis ab oriente
δα ὁ ἰορδάνης ἀπ᾽ ἀνατολῶν

B

C

ſolis: ꝛ vrbes munite tyrioꝝ. tyrus ꝛ am
ἡλίου; καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν τυρίων. τύρος καὶ ἀμ-
math ꝛ rechath ꝛ chenereth: ꝛ adami ꝛ rama ꝛ aſor ꝛ
μαθ καὶ ῥακκαθ καὶ χενερέθ, καὶ ἀδαμὶ καὶ ῥαμὰ καὶ ἀσὼρ καὶ
cedes ꝛ edrai ꝛ fons aſor ꝛ ieron. ꝛ magdaliel:
κεδὲς καὶ ἀδραῒ καὶ πηγὴ ἀσὼρ καὶ ἰερών. καὶ μαγδαλιὴλ,
horem ꝛ bethanath ꝛ bethſames vrbes decẽ ꝛ nouẽ ꝛ
ὡρὰμ καὶ βηθαναθ καὶ βηθσαμὶς πόλεις δέκα καὶ ἐννέα καὶ
ville eaꝝ. hec poſſeſſio trib⁹ filioꝝ nephtali
αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν νεφθαλὶ
per cognationẽ ſuã: ꝛ vrbes ꝛ ville ea-
κατὰ συγγένειαν αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐ-
rũ. ꝛ tribui filioꝝ dan per pplos ſuos egreſſa eſt
τῶν. καὶ τῇ φυλῇ υἱῶν δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν ἐξῆλθεν ὁ
ſors ſeptima: ꝛ fuerũt termini poſſeſſionis eoꝝ
κλῆρος ὁ ἕβδομος, καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια κληρονομίας αὐτῶν
ſaraa ꝛ eſthaol vrbs ſames ꝛ ſelebin ꝛ elon
σαραὰ καὶ ἐσθαὸλ πόλις σαμὲς καὶ σααλαβὶν καὶ ἐλὼν
ꝛ iethla ꝛ ialon: ꝛ themna ꝛ accaron: ꝛ eltheco
καὶ ἰεθλὰ καὶ ἰαλών, καὶ θαμνὰ καὶ ἀκκαρών, καὶ ἐλθεκὼ
ꝛ gabatthon ꝛ baaloth: ꝛ vd ꝛ banebarac ꝛ
καὶ γαβαθὼν καὶ βααλὼθ, καὶ οὐδ καὶ βανηβαρὰκ καὶ
gethremmon: ꝛ a mari hieracon ꝛ hereccõ ſinin⁹
γεθρεμμών, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἱερακὼν καὶ ἡρεκκῶν ὅριον
prope ioppem. ꝛ exiuit terminus filioꝝ dan. ꝛ iue-
πλησίον ἰώππης. καὶ ἐξῆλθεν τὸ ὅριον υἱῶν δάν. καὶ ἐπο-
runt filij dan ꝛ pugnauerũt cõtra leſen: ꝛ accepe-
ρεύθησαν οἱ υἱοὶ δὰν καὶ ἐπολέμησαν τὴν λεσέν, καὶ κατελά-
D runt eam: ꝛ percuſſerũt eam in ore gladij:
βοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας,
ꝛ poſſederunt illã: ꝛ habitauerũt illã: ꝛ
καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτήν, καὶ κατῴκησαν αὐτήν, καὶ
vocauerũt nomẽ leſen dan: iuxta nomẽ dan
ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῇ λεσὲν δάν, κατὰ τὸ ὄνομα δὰν τοῦ
pris ſui. hec poſſeſſio tribus filioꝝ dan per
πατρὸς αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν δὰν κατὰ
cognationẽ ſuã: vrbes he ꝛ ville eaꝝ.
συγγένειαν αὐτῶν, αἱ πόλεις αὗται καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.
ꝛ perfecerũt diuidere ſorte trã in terminos
καὶ συνετέλεσαν τοῦ κληροδοτῆσαι τὴν γῆν εἰς τὰ ὅρια αὐ-
eius: ꝛ dederũt filij iſrael poſſeſſionẽ ioſue filio nun
τῆς, καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κλῆρον τῷ ἰησοῦ υἱῷ ναυῆ
in ipſis per preceptũ dñi. ꝛ dederũt ei
ἐν αὐτοῖς διὰ προστάγματος κυρίου. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν
vrbem: quã poſtulauit thamnathaſara q̃ eſt i mõte ephraim.
πόλιν, ἣν ᾐτήσατο θαμναθασαρὰ ἥ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει ἐφραΐμ.
ꝛ edificauit ciuitatẽ ꝛ hitauit in ea. he diuiſio-
καὶ ᾠκοδόμησεν τὴν πόλιν καὶ ᾤκει ἐν αὐτῇ. αὗται αἱ διαιρέ-
nes quas ſorte diſtribuit eleazar ſacerdos ꝛ ioſue filius
σεις ἃς κατεκληροδότησεν ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ ἰησοῦς ὁ
nun: ꝛ principes familiaꝝ in tribub⁹
τοῦ ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς
iſrael per ſortes in ſylo: corã dño apud
τοῦ ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν σηλῶ, ἔναντι κυρίου παρὰ
oſtia tabnaculi teſtimonij. ꝛ abierunt
τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπορεύθησαν
vt ſcẽderẽt terram.
ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

Ca. 20.

A Et locutus eſt dñs ioſue dicẽs: loquere
Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ ἰησοῦ λέγων, λάλησον
filijs iſrael dicẽs: ſeparate vobis vrbes
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ λέγων, δότε ὑμῖν τὰς πόλεις τῶν
cõfugiorum: quas dixi ad vos per moyſen. cõ
φυγαδευτηρίων, ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ μωυσῆ. φυγα-
fugium homicide q̃ percuſſit aiam inuite
δευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως
ſine prouidẽtia. ꝛ erũt vobis vrbes cõfugium
ἄνευ προνοίας. καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον
ꝛ nõ morietur occiſor a propinquo
καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτὴς ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος
ſanguine ꝛ fugiet in vnã
τὸ αἷμα καὶ φεύξεται εἰς μίαν

ſolis ciuitates munitiſſime aſſedim ſer & ammad & rechath & cenereth & edema & arama aſor & cedes & edrai naſor & ierõ & magdihel horẽ & bethanath & bethſames: ciuitates decem & nouẽ & ville earũ. Hec eſt poſſeſſio tribus filiorũ neptali p cognatiões ſuas vrbes & viculi earũ. Tribui filiorũ dã p familias ſuas egreſſa eſt ſors ſeptima: & fuit terminus poſſeſſiõis ei⁹ ſaraa & heſtaol & hayr ſemes id ẽ citas ſolis: ſelebin & ahialon & iethela & themna achron helchetẽ gebton & baaladiud & bane & barach & iethrẽmon atq̃ hiercõ & arechõ: cũ termio q reſpicit ioppen: & ipſo fine cõcluditur. Aſcenderuntq̃ filii dan & pugnauerũt contra leſem: ceperũtq̃ eam & pcuſſerunt eã in ore gladii: & poſſederũt & hitauerũt i ea vocãtes nomẽ eius leſẽ dan ex nomie dã patris ſui. Hec ẽ poſſeſſio trib⁹ filiorũ dã p cognationes ſuas vrbes & viculi earũ. Cũq̃ cõpleſſet ſorte diuidere terrã ſingulis per tribus ſuas: dederũt filii iſrl poſſeſſionem ioſue filio nũ i medio ſui iuxta pceptũ dñi vrbẽ quã poſtulauit tãnathſaraa in monte effraim. Et edificauit ciuitatem habitauitq̃ i ea. He ſũt poſſeſſiões quas ſorte diuiſerũt eleazar ſacerdos & ioſue filius nun & principes familiarũ ac tribuũ filiorum iſrael i ſylo: corã dño ad oſtium tabernaculi teſtimõii: ptitiq̃ ſũt terrã.

20. Et locutus ẽ dominus ad ioſue dicens. Loquere filiis iſrael: & dic eis. Separate vrbes fugitiuorũ de quibus locutus ſũ ad vos p manũ moyſi: vt confugiat ad eas quicũq̃ aiam pcuſſerit neſcius & poſſit euadere irã pximi q vltor ẽ ſãguis: cũ ad vnã haꝝ cõfugerit

הַשָּׁמֶשׁ׃ וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֵר
וְחַמַּת רַקַּת וְכִנָּרֶת׃ וַאֲדָמָה וְהָרָמָה
וְחָצוֹר׃ וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר׃
וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֳרֵם וּבֵית עֲנָת
וּבֵית שָׁמֶשׁ עָרִים תֵּשַׁע עֶשְׂרֵה
וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי נַפְתָּלִי — נטה
לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ לְמַטֵּה — שפחה
בְנֵי דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל — גרל
הַשְּׁבִיעִי׃ וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם צָרְעָה — שבע היה
וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר שָׁמֶשׁ׃ וְשַׁעֲלַבִּין
וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ וְאֵילוֹן וְתִמְנָתָה
וְעֶקְרוֹן׃ וְאֶלְתְּקֵה וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃
וִיהֻד וּבְנֵי בְרַק וְגַת רִמּוֹן׃ וּמֵי הַיַּרְקוֹן
וְהָרַקּוֹן עִם הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ וַיֵּצֵא
גְבוּל בְּנֵי דָן מֵהֶם וַיַּעֲלוּ בְנֵי דָן — עלה
וַיִּלָּחֲמוּ עִם לֶשֶׁם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּ — לחם לכד
אוֹתָהּ לְפִי חֶרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ — נכה כה
בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם׃ — את קרא
זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם
הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ וַיְכַלּוּ לִנְחֹל — עיר כלה
אֶת הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ וַיִּתְּנוּ בְנֵי — נתן
יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן בְּתוֹכָם׃
עַל פִּי יְהוָה נָתְנוּ לוֹ אֶת הָעִיר אֲשֶׁר
שָׁאָל אֶת תִּמְנַת סֶרַח בְּהַר אֶפְרָיִם
וַיִּבְנֶה אֶת הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ אֵלֶּה — בנה
הַנְּחָלֹת אֲשֶׁר נִחֲלוּ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת
לְמַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹרָל בְּשִׁלֹה — נטה גרל
לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיְכַלּוּ — פנה יעד
מֵחַלֵּק אֶת הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר

Cap. xx.

יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל — דבר
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת — נתן
עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם — קלט
בְּיַד מֹשֶׁה׃ לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה — רצח נכה
נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה בִּבְלִי דָעַת וְהָיוּ לָכֶם — בל ידע
לְמִקְלָט מִגֹּאֵל הַדָּם׃ וְנָס אֶל אַחַת — היה
— נוס

Digitized by Google

מֵהֶעָרִים הָאֵלֶּה, וְעָמַד פֶּתַח שַׁעַר
הָעִיר, וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי זִקְנֵי הָעִיר הַהִיא
אֶת דְּבָרָיו, וְאָסְפוּ אֹתוֹ הָעִרָה אֲלֵיהֶם,
קוּם רָדַף — וְנָתְנוּ לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם: וְכִי יִרְדֹּף
סָגַר — גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרָיו, וְלֹא יַסְגִּרוּ אֶת
נָכָה — הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ, כִּי בִבְלִי דַעַת הִכָּה אֶת
תְּמֹל — רֵעֵהוּ, וְלֹא שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל
שִׁלְשׁוֹם: וְיָשַׁב בָּעִיר הַהִיא עַד עָמְדוֹ
פָּנָה עָמַד — לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט, עַד מוֹת הַכֹּהֵן
שָׁפַט גָּדַל — הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם, אָז
הָיָה יוֹם — יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ וּבָא אֶל עִירוֹ וְאֶל בֵּיתוֹ
שׁוּב בּוֹא — אֶל הָעִיר אֲשֶׁר נָס מִשָּׁם: וַיַּקְדִּשׁוּ
קָדַשׁ — אֶת קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי, וְאֶת
שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרָיִם, וְאֶת קִרְיַת אַרְבַּע
הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה: וּמֵעֵבֶר
זָרַח — לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה, נָתְנוּ אֶת בֶּצֶר
דָּבַר יָשַׁר — בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר מִמַּטֵּה רְאוּבֵן, וְאֶת
נָטָה — רָאמֹת בַּגִּלְעָד מִמַּטֵּה גָד, וְאֶת גּוֹלָן
הָיָה עִיר — בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה: אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי
יָעַד גּוּר — הַמּוּעָדָה לְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר
נָכָה — בְּתוֹכָם, לָנוּס שָׁמָּה כָּל מַכֵּה נֶפֶשׁ
מוּת — בִּשְׁגָגָה, וְלֹא יָמוּת בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם
עַד עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה:

Cap. xxi. וַיִּגְּשׁוּ רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם
נָגַשׁ — אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן,
נָטָה — אֶל רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי
דָּבַר — יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם בְּשִׁלֹה
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן לֵאמֹר, יְהוָה צִוָּה בְיַד מֹשֶׁה
נָתַן עִיר — לָתֶת לָנוּ עָרִים לָשָׁבֶת, וּמִגְרְשֵׁיהֶן
יָשַׁב גָּרַשׁ — לִבְהֶמְתֵּנוּ: וַיִּתְּנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
נָתַן פֶּה — מִנַּחֲלָתָם אֶל פִּי יְהוָה, אֶת הֶעָרִים
גּוֹרָל — הָאֵלֶּה וְאֶת מִגְרְשֵׁיהֶן: וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל
שָׁפַח — לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי, וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן מִן הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה
הַשִּׁמְעֹנִי וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בַּגּוֹרָל,
עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה: וְלִבְנֵי קְהָת

ciuitatum: ſtabitq; ante portam ciuitatis: & loquetur ſenioribus vrbis illius ea que ſe comprobent innocentē: ſicq; ſuſcipient eum: & dabunt ei locum ad habitādū. Cumq; vltor ſanguinis eum fuerit perſecutus nō tradēt in manus ei⁹: quia ignorās percuſſit ꝓximum eius: nec ante biduum triduū ve eius probatur inimicus. Et habitabit in ciuitate illa dōec ſtet ante iudiciū cauſā reddēs facti ſui: & moriatur ſacerdos magn⁹ q fuerit in illo tpe. Tūc reuertetur homicida: & ingredietur ciuitatē & domū ſuam de qua fugerat. Decreuerunt q; cedes in galilea montis neptalim & ſychem in mōte effraim & cariatharbe: ipſa eſt hebrō in mōte iuda: & trās iordanē cōtra orietalē plagam hierico ſtatuerūt boſor que ſita eſt in campeſtri ſolitudine de tribu rubē: et ramoth in galaad de tribu gad & gaulon in baſan de tribu manaſſe. He ciuitates conſtitute ſunt cūctis filiis iſrael & aduēis qui habitabant inter eos vt fugeret ad eas q animā neſcius percuſſiſſet & nō moreretur in manu ꝓximi effuſum ſāguinē vīdicare cupientis: donec ſtaret an populū expoſiturus cām ſuā.

Acceſſerūtq; 21. principes familiarū leui ad eleazarum ſacerdotē & ioſue filium nun: & ad duces cognationū ꝑ ſinglas tribus filioꝝ iſrl: locutiq; ſūt ad eos in ſylo terre chanaā atq; dixerunt. Dñs ꝑcepit ꝑ manum moyſi vt daretur nobis vrbes ad habitādū & ſuburbana earū ad alenda iumēta. Dederūtq; filii iſrl de poſſeſſionibus ſuis iuxta impiū dñi ciuitates & ſuburbana earū. Egreſſaq; eſt ſors in familiā caath filiorū aaron ſacerdotis de tribu iuda & ſymeō & bēiamin ciuitates tredeci. & reliquis filiorum caath: id eſt leuitis

ciuitatū harū: ⁊ ſtabit ad fores porte
τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πύλης
ciuitatis: ⁊ loquetur in auribus ſeniorum
τῆς πόλεως, καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν πρεσβυτέρων
vrbis illius ſermones ſuos. ⁊ remittent
τῆς πόλεως ἐκείνης τοὺς λόγους αὐτοῦ. καὶ ἐπιστρέψουσιν
eum cōciliū ad eos: ⁊ dabunt ei locū
αὐτὸν ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτούς, καὶ δώσουσιν αὐτῷ τόπον
⁊ habitabit cū eis. ⁊ qñ pſecut⁹ fuerit ꝓpinqu⁹ B
καὶ κατοικήσει μετ᾽ αὐτῶν. καὶ ὅτε διώξῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ
ſanguine poſt eū ⁊ nō cōcludent occiſorē
αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ καὶ οὐ συγκλείσουσιν τὸν φονεύσαντα
in manu illius: qm̄ ignorans percuſſit proximū e-
ἐν χειρὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἐπάταξε τὸν πλησίον αὐ-
ius: ⁊ nō odio hñs ipſe eum ab heri ⁊ tertio. ⁊
τοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀπ᾽ ἐχθὲς καὶ τρίτης. καὶ
habitabit in ciuitate illa donec ſtet coram
κατοικήσει ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἕως στῇ κατὰ πρόσωπον τῆς
cōgregatione in iudiciū donec moriat̄ ſacerdos magn⁹: q̄ erit
συναγωγῆς εἰς κρίσιν ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἔσται
in diebus illis. tūc reuertetur homicida ⁊
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. τότε ἐπιστρέψει ὁ φονεὺς καὶ C
veniet ad portā ſuā ⁊ ad domū ſuā
ἐλεύσεται πρὸς τὴν πύλην αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ
⁊ ad ciuitatē vnde fugerat illinc. ⁊ diuiſit
καὶ πρὸς τὴν πόλιν ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν. καὶ διέστειλε τὴν
cedes in tra galilea in mōte nephtalim: ⁊ ſychem
κεδὲς ἐν γῇ γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ νεφθαλίμ, καὶ συχὲμ
in mōte ephraim ⁊ vrbē arbe: hec eſt hebron in
ἐν τῷ ἐφραῒμ καὶ τὴν πόλιν ἀρβόκ, αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν τῷ
mōte iuda ⁊ trans iordanē hiericho. ab
ὄρει τῷ ἰούδα καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἱεριχώ. ἀπ᾽ ἀ-
oriente dedit boſor in ſolitudine in cāpo de
νατολῶν ἔδωκε τὴν βοσὼρ ἐν ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς
tribu ruben: ⁊ ramoth in galaad de tribu gad:
φυλῆς ῥουβίν, καὶ τὴν ῥαμὼθ ἐν τῇ γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς γάδ, D
⁊ golan in baſan de tribu manaſſe. he
καὶ τὴν γωλὰν ἐν τῇ βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς μανασσῆ. αὗ-
fuerunt ciuitates celebres oibus filiis iſrael
ται ἦσαν αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς πᾶσιν υἱοῖς ἰσραὴλ
⁊ aduene q̄ habitabat in eis vt fugeret
καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς καταφυγεῖν
illuc omni ꝑcutiēti aīaʒ inuite: vt nō moria-
ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθά-
tur in manu propinqui ſāguie donec ſtaret an-
νῃ ἐν χειρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα ἕως ἂν καταστῇ ἐναν-
te cōgregationē in iudicio.
τίον τῆς συναγωγῆς ἐν κρίσει. Ca.21.

Et acceſſerūt pncipes familiarū filioꝝ leui ad
Καὶ προσήλθοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν λευὶ πρὸς A
eleazarū ſacerdotē ⁊ ad ioſue filium nun ⁊ ad
ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς ἰησοῦν τὸν τοῦ ναυῆ καὶ πρὸς τοὺς
pncipes tribuū familiarū ex tribubus filioꝝ iſrael: ⁊
ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ
locuti ſūt ad eos in ſylo in tra chanaā dicētes: dñs
εἶπαν πρὸς αὐτοὺς ἐν σηλὼ ἐν γῇ χαναὰν λέγοντες, κύριος
precepit in manu moyſi vt daret nob vrbes ad habitādū
ἐνετείλατο ἐν χειρὶ μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν
⁊ ſuburbana earū iumētis nr̄is. ⁊ dederūt
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ
filii iſrael leuitis vt poſſiderent ipſi
υἱοὶ ἰσραὴλ τοῖς λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν αὐτοὺς
per preceptū dñi ciuitates has ⁊ ſubur-
διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις ταύτας καὶ τὰ περι-
bana earū. ⁊ egreſſa ē ſors ꝓ pplo caath: ⁊ fu-
σπόρια αὐτῶν. καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ καάθ, καὶ ἐγένε-
it filiis aaron ſacerdotibus leuitis a tribu
το τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λευίταις ἀπὸ φυλῆς
iuda ⁊ a tribu ſymeon ⁊ a tribu bēiamin
ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς συμεὼν καὶ ἀπὸ φυλῆς βενιαμὶν
per ſortē ciuitates tredecim. ⁊ filiis caath
κληρωτὶ πόλεις τρεισκαίδεκα. καὶ τοῖς υἱοῖς καὰθ

Digitized by Google

relictis ex cognatione tribus ephraim
τοῖς καταλελειμμένοις ἐκ τῆς συγγενείας φυλῆς ἐφραῒμ
τ de tribu dan τ de dimidia tribu manaſſe
καὶ ἐκ τῆς φυλῆς δὰν καὶ ἀπὸ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ
1. Pa. 6. c. per ſortē ciuitates decē. τ filiis gerſon de co
κληρωτὶ πόλεις δέκα. καὶ τοῖς υἱοῖς γερσὼν ἀπὸ τῆς συγ
gnatione tribus iſſachar τ de tribu aſer τ de
γενείας φυλῆς ἰσάχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς
tribu nephtalim τ de dimidia tribu manaſſe in
φυλῆς νεφθαλὶμ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ ἐν τῷ
baſan p ſortem ciuitates tredecim. τ filiis merari
βασὰν κληρωτὶ πόλεις τρεισκαίδεκα. καὶ τοῖς υἱοῖς μεραρὶ
per ppſos ſuos de tribu ruben τ de tribu gad
κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς ῥουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς γὰδ
τ de tribu zabulon per ſortem vrbes duodecim. τ
καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς ζαβουλὼν κληρωτὶ πόλεις δώδεκα. καὶ
B dederūt filii iſrael leuitis ciuitates has
ἔδωκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τοῖς λευίταις τὰς πόλεις ταύτας
τ ſuburbana eaꝝ ſicut precepit dn̄s
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ
moyſi p ſortem. τ dedit tribus filioꝝ iuda τ tri
μωυσῆ κληρωτί. καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν ἰούδα καὶ ἡ φυ-
bus ſymeon ciuitates has: τ vocate ſunt in no-
λὴ συμεὼν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ἀπεκλήθησαν ἐν ὀνό-
mine. τ fuerūt filiis aaron de ppſo ca-
ματι. καὶ ἐγένοντο τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ κα-
ath filioꝝ leui: qm̄ his fuit ſors prima. τ
ὰθ τῶν υἱῶν λευί, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κλῆρος πρῶτος. καὶ
dederūt eis cariatharbe metropolin enach:
ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν καριαθαρβὸκ μητρόπολιν τῶν ἐνὰκ,
hec eſt hebron in mōte iuda. at ſuburbana e-
αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει ἰούδα. τὰ δὲ περισπόρια αὐ-
ius i circuitu eius τ agros vrbis τ villas
τῆς κύκλῳ αὐτῆς καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας
eius dederat ioſue chaleb filio iephone in poſſeſſio-
αὐτῆς ἔδωκεν ἰησοῦς τῷ χαλὲβ υἱῷ ἰεφωνὴ ἐν κατασχέ-
ne eius. τ filiis aaron ſacerdotis dedit
σει αὐτοῦ. καὶ τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τοῦ ἱερέως ἔδωκε τὴν
ciuitatē confugioꝝ homicide hebron τ
πόλιν φυγαδευτηρίων τῷ φονεύσαντι τὴν χεβρὼν καὶ
ſuburbana cum ea: τ lebnā τ ſubur-
τὰ ἀφωρισμένα σὺν αὐτῇ, καὶ τὴν λεβνὰ καὶ τὰ ἀφωρισ-
bana que circa eā: τ iether τ ſuburbana que
μένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν ἰέθερ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
circa eam: τ iſtimō τ ſuburbana que circa eam:
πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν ἰσθιμὼ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ,
τ helon τ ſuburbana que circa eam: τ
καὶ τὴν ἠλὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν
dabir τ ſuburbana que circa eam: τ ain τ
δαβὶρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν αἲν καὶ
ſuburbana que circa eam: τ iethan τ ſubur
τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν ἰεττὰ καὶ τὰ ἀφωρισ-
bana que circa eam. τ bethſames τ ſuburbana
μένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ βεθσαμὲς καὶ τὰ ἀφωρισμένα
que circa eam: ciuitates nouem de duab⁹ tribub⁹
τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν
his. τ a tribu beniamin gabaon τ
τούτων. καὶ παρὰ τῆς φυλῆς βενιαμὶν τὴν γαβαὼν καὶ
ſuburbana que circa eam: τ gabee τ ſubur
τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ γαβὲ καὶ τὰ ἀφω-
bana q̄ circa eā: τ anathoth τ ſubur-
ρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ ἀναθὼθ καὶ τὰ ἀφωρι-
bana que circa eam: τ almon τ ſuburba
σμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν ἐλμὼν καὶ τὰ ἀφωρισμέ-
na q̄ circa eam: ciuitates quattuor. oēs ciuitates filioꝝ
να τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν
aaron ſacerdotū tredecim ciuitates τ ſu
ἀαρὼν τῶν ἱερέων τρεισκαίδεκα πόλεις καὶ τὰ περι-
burbana eaꝝ. τ ppſis filioꝝ caath leui
σπόρια αὐτῶν. καὶ τοῖς δήμοις υἱῶν καὰθ τοῖς λευί-
tis relictis
ταις καταλελειμμένοις

qui ſupfuerāt de tribu-
bus effraim
& dan & dimidie trib⁹
manaſſe: ciuitates
decē. Porro filiis ger-
ſon egreſſa ē ſors vt acci
perent de tribub⁹ yſa-
char & aſer &
neptali dimidiaq; tri-
bu manaſſe in baſan:
ciuitates numero tre-
decim. Et filiis
merari p cognationes
ſuas de tribubus ruben
& gad & zabulon: vr
bes
duodecim. Dederūtq;
filii iſrael
leuitis ciuitates et
ſuburbana eaꝝ ſicut p̄
cepit dn̄s per manum
moyſi ſingulis ſorte tri
buētes. De tribub⁹ filio
rū iuda & ſymeō dedit
ioſue ciuitates:
quarum iſta ſunt nomi
na
filiis aaron per famili-
as caath
leuitici generis. Prima
enim ſors illis egreſſa ē
cariatharbe
patris enach que voca
tur hebron in mōte iu-
da & ſuburbana eius p
circuitum. Agros vero
& villas eius dederat
caleph filio
iephōe ad poſſidendū.
Dedit ergo filiis aaron
ſacerdotis hebron cō-
fugii ciuitatem ac
ſuburbana ei⁹: & lob-
nam cū ſuburbanis ſu-
is. & iether &
iſtimon & helon
& dabir
& ain
& iethā & bethſames
cū ſuburbāis ſuis: ciui
tates nouem de
tribubus vt dictum eſt
duabus. De tribu aūt fi
liorū beniamin gabaon
& gabae
& anathot
& almon cum ſubur-
banis ſuis: ciuitates
quattuor: omnes ſi-
mul ciuitates filiorum a
aron ſacerdotis trede-
cim cum ſuburbanis ſu
is. Reliquis vero per fa
milias

הנותרים ממשפחת מטה אפרים יתר
וממטה דן ומחצי מטה מנשה בגורל חצה
ערים עשר׃ ולבני גרשון ממשפחת
מטה יששכר וממטה אשר וממטה
נפתלי ומחצי מטה מנשה בבשן
בגורל ערים שלש עשרה׃ לבני
מררי למשפחתם ממטה ראובן
וממטה גד וממטה זבולן ערים
שתים עשרה׃ ויתנו בני ישראל
ללוים את הערים האלה ואת
מגרשיהן כאשר צוה יהוה ביד גרש
משה בגורל׃ ויתנו ממטה בני
יהודה וממטה בני שמעון את הערים
האלה אשר יקרא אתהן בשם׃ קרא
ויהי לבני אהרן ממשפחת הקהתי היה
מבני לוי כי להם היה הגורל
ראשנה׃ ויתנו להם את קרית ארבע נתן
אבי הענוק היא חברון בהר יהודה
ואת מגרשיה סביבתיה׃ ואת שדה סבב
העיר ואת חצריה נתנו לכלב בן
יפנה באחזתו׃ ולבני אהרן הכהן נתנו
את עיר מקלט הרצח את חברון ואת קלט
מגרשיה ואת לבנה ואת מגרשיה׃
ואת יתיר ואת מגרשיה ואת
אשתמע ואת מגרשיה׃ ואת חלן
ואת מגרשיה ואת דבר ואת
מגרשיה׃ ואת עין ואת מגרשיה
ואת יטה ואת מגרשיה את בית
שמש ואת מגרשיה ערים תשע מאת עיר
שני השבטים האלה׃ וממטה בנימן שנה נטה
את גבעון ואת מגרשיה את גבע ואת
מגרשיה׃ את ענתות ואת מגרשיה
ואת עלמון ואת מגרשיה ערים
ארבע׃ כל ערי בני אהרן הכהנים רבע
שלש עשרה ערים ומגרשיהן׃
ולמשפחות בני קהת הלוים הנותרים שפחה יתר

מבני קהת ויהי ערי גורלם ממטה היה גרל
אפרים: ויתנו להם את עיר מקלט נתן קלט
הרצח את שכם ואת מגרשיה בהר
אפרים ואת גזר ואת מגרשיה:
ואת קבצים ואת מגרשיה ואת בית
חורון ואת מגרשיה ערים ארבע:
וממטה דן את אלתקא ואת
מגרשיה את גבתון ואת מגרשיה:
את אילון ואת מגרשיה את גת
רמון ואת מגרשיה ערים ארבע:
וממחצית מטה מנשה את תענך תצה
ואת מגרשיה ואת גת רמון ואת גרש
מגרשיה ערים שתים: כל ערים
עשר ומגרשיהן למשפחות בני
קהת הנותרים: ולבני גרשון
ממשפחת הלוים מחצי מטה מנשה
את עיר מקלט הרצח את גולן בבשן
ואת מגרשיה ואת בעשתרה ואת
מגרשיה ערים שתים: וממטה
יששכר את קשיון ואת מגרשיה
את דברת ואת מגרשיה: את ירמות
ואת מגרשיה את עין גנים ואת
מגרשיה ערים ארבע: וממטה אשר עיר רבע
את משאל ואת מגרשיה את עבדון נמה
ואת מגרשיה: את חלקת ואת מגרשיה
ואת רחב ואת מגרשיה ערים ארבע:
וממטה נפתלי את עיר מקלט הרצח
את קדש בגליל ואת מגרשיה ואת
חמת דאר ואת מגרשיה ואת קרתן
ואת מגרשיה ערים שלש: כל
ערי הגרשני למשפחתם שלש שפחה
עשרה עיר ומגרשיהן: ולמשפחת
בני מררי הלוים הנותרים מאת יתר
מטה זבולן את יקנעם ואת מגרשיה גרש
את קרתה ואת מגרשיה: את
דמנה ואת מגרשיה את נהלל

filiorū caath leuitici generis hec est data poſſeſſio. De tribu effraim vrbes confugii ſychem cum ſuburbanis ſuis in monte effraim & gazer & iebſā & bethoron cum ſuburbanis ſuis ciuitates quattuor. De tribu quoq̧ dā helteco & gabathon & haialon & iethremō cum ſuburbāis ſuis: ciuitates quattuor: Porro de dimidia tribu manaſſe tenach & gethremmō cum ſuburbāis ſuis: cītates due: omnes ciuitates decē & ſuburbana earum: date ſunt filiis caath inferioris gradus. filiis quoq̧ gerſon leuitici gn̄ris dedit de dimidia tribu manaſſe cōfugii ciuitates: gaulon in baſan & boſram cum ſuburbāis ſuis: cītates duas: Porro de tribu yſachar: ceſion & dabereth & iaramoth & engannim cum ſuburbāis ſuis: cītates q̄ttuor De tribu āt aſer maſā & abdon & elrath & roob cum ſuburbanis ſuis: ciuitates q̄ttuor. De tribu quoq̧ neptalim ciuitates cōfugii cedes in galilea & amothdor & carthari cum ſuburbāis ſuis: ciuitates tres. Omnes vrbes familiarum gerſon tredecim cū ſuburbanis ſuis. Filiis aūt merari leuitis īferioris gradꝰ p familias ſuas: data eſt de tribu zabulon: iecnal & cartha & danna et naalol

de filijs caath. τ fuit ciuitas terminoꝝ eoꝝ a
ἀπὸ τῶν υἱῶν καάθ. καὶ ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ὁρίων αὐτῶν ἀπὸ
tribu ephraim: τ dederūt eis ciuitatē cōfu
φυλῆς ἐφραΐμ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτη
gij q̄ homicide: sychem τ ſuburbana q̄ circa
ρίου τὴν τοῦ φονεύοντος, τὴν συχὲμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς
eam in mōte ephraim: τ gazer τ ſuburbana que
αὐτῇ ἐν τῷ ὄρει ἐφραΐμ, καὶ γαζερὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
circa ipſam: τ cabſam τ ſuburbana que circa ipſaȝ:
πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν καβσὲμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ,
τ bethoron τ ſuburbana que circa ipſaȝ: ciuitates q̄t=
καὶ βαιθορὸν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις τέσσα
uor. τ de tribu dan eltheca τ ſuburbana que
ρες. καὶ ἐκ τῆς φυλῆς δὰν τὴν ἐλθεκὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
circa ipſam: τ gabathō τ ſuburbana que circa ipā:
πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν γεβεὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ,
τ hailon τ ſuburbana q̄ circa ipſaȝ: τ geth=
καὶ τὴν αἰλὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν γεθ
rēmon τ ſuburbana que circa ipaȝ: ciuitates q̄tuor.
ρεμμὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες.
τ de dimidia tribu manaſſe thenach τ
καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ τὴν θαανὰχ καὶ τὰ
ſuburbana que circa ipſam: τ gethrēmon τ ſubur=
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν γεθρεμμὼν καὶ τὰ ἀφωρισ
bana que circa ipaȝ: ciuitates due. oēs ciuitates decē τ
μένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις δύο. πᾶσαι πόλεις δέκα καὶ τὰ
ſuburbana que circa ipſas pp̄lis filioꝝ caath reli
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δήμοις υἱῶν καὰθ τοῖς ὑπο
ctis. τ filijs gerſon cognatis
λελειμμένοις. καὶ τοῖς υἱοῖς γηρσὼν τοῖς συγγενέσιν τοῖς
leuitis ex dimidia tribu manaſſe ciuitates
λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς
cōſtitutas homicidis. golan in baſan
ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασιν, τὴν γωλὰν ἐν τῇ βασανί=
τ ſuburbana que circa ipaȝ: τ beeſthera τ
τιδι καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν βεεσθερὰ καὶ
ſuburbana que circa ipaȝ. ciuitates due. τ de tribu
τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις δύο. καὶ ἐκ τῆς φυλῆς
iſſachar ceſion τ ſuburbana q̄ circa ipaȝ:
ἰσσάχαρ τὴν κεσιὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, τὴν
dabareth τ ſuburbana que circa ipaȝ: τ hiermoth τ
δαβρὼθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν ἱερμὼθ καὶ
ſuburbana que circa ipaȝ: τ fontē litteraꝝ τ
τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ πηγὴν γραμμάτων καὶ τὰ
ſuburbana q̄ circa ipſam: ciuitates quattuor. τ de tri
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. καὶ ἐκ τῆς φυ
bu aſer miſal τ ſuburbana que circa ipſam: τ
λῆς ἀσὴρ τὴν μισαλὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ
abdon τ ſuburbana que circa ipaȝ: τ chalcath τ
ἀβδὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ χαλκὰθ καὶ τὰ
ſuburbana que circa ipaȝ: τ roob τ ſuburbana que
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ ῥοὼβ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
circa ipam: ciuitates q̄ttuor. τ de tribu nephtali
πρὸς αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. καὶ ἐκ τῆς φυλῆς νεφθαλὶ τὰς
ciuitates cōſtitutas homicide τ cedes in
πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τῷ φονεύσαντι καὶ τὴν κεδὲς ἐν
galilea τ ſuburbana que circa ipſaȝ: τ amath
τῇ γαλιλαίᾳ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν ἀμὰθ
dor τ ſuburbana que circa ipaȝ: τ carthan τ
δὼρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν καρθὰν καὶ τὰ
ſuburbana que circa ipſam: ciuitates tres. oēs ciuitates
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις τρεῖς. πᾶσαι αἱ πόλεις
gerſon per pp̄los eoꝝ tredecim ciuitates τ
τοῦ γηρσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν τρεισκαίδεκα πόλεις καὶ τὰ
ſuburbana que circa ipſas. τ pp̄lo filioꝝ merari
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς. καὶ τῷ δήμῳ υἱῶν μεραρὶ τοῖς
leuitis reliquis de tribu filioꝝ zabulon iecnam
λευίταις τοῖς λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν ζαβουλὼν τὴν ἰεκνὰμ
τ ſuburbana eius: τ cartha τ ſuburbana
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν καριθὰ καὶ τὰ περισπόρια
eius: τ damna τ ſuburbana eius: τ naalol
αὐτῆς, καὶ τὴν δαμνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν νααλὼλ

Digitized by Google

ꝛ ſuburbana eius: ciuitates quattuoꝛ. ꝛ ciuitates
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τέσσαρες. καὶ πόλεις τοῦ
iordanis hiericho de tribu ruben: vrbem cõfu=
D ἰορδάνου τὴν ἱεριχὼ ἐκ τῆς φυλῆς ῥουβὴν, τὴν πόλιν τὸ φυ=
gium homicide boſoꝛ ꝛ ſubur
γαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος τὴν βοσὼρ καὶ τὰ περισπό=
bana eius: ꝛ iazer ꝛ ſuburbana eius: ꝛ ceth
ρια αὐτῆς, καὶ τὴν ἰαζὴρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν κεδ
ſon ꝛ ſuburbana eius: ꝛ mapha ꝛ ſuburba=
σὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν μαφὰ καὶ τὰ περισπό
na eius: quattuoꝛ ciuitates. ꝛ de tribu gad ciui
ρια αὐτῆς, τέσσαρες πόλεις. καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς γὰδ τὴν πό
tatẽ cõfugij homicide romoth in
λιν τοῦ φυγαδευτηρίου τοῦ φονεύσαντος τὴν ῥαμὼθ ἐν τῇ
galaad ꝛ ſuburbana eius: ꝛ manaim ꝛ
γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν μαναὲμ καὶ τὰ
ſuburbana eius ꝛ eſebon ꝛ ſuburbana eius:
περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν ἐσεβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
ꝛ iazer ꝛ ſuburbana eius: oẽs ciuitates
καὶ τὴν ἰαζὴρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πᾶσαι αἱ πόλεις
quattuoꝛ. oẽs ciuitates filijs merari per pp̃los eo
τέσσαρες. πᾶσαι πόλεις τοῖς υἱοῖς μεραρὶ κατὰ δήμους αὐ
rum relictoꝝ a tribu leui. ꝛ fue
τῶν τῶν καταλελειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς λευί. καὶ ἐγε
runt termini eoꝝ ciuitates duodecim. oẽs vrbes leuita
νήθη τὰ ὅρια αὐτῶν πόλεις δώδεκα. πᾶσαι πόλεις τῶν λευϊ
rum in medio poſſeſſionis filioꝝ iſrael ciuitates quadragin=
τῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν ἰσραὴλ πόλεις τεσσαράκον
taocto ꝛ ſuburbana eaꝝ. ĩ circuitu vrbiũ ha=
τα ὀκτώ: καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. κύκλῳ τῶν πόλεων τού
rum ciuitates ꝛ vrbes ꝛ ſuburbana eaꝝ ĩ circuitu
των πόλεις καὶ πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ
vrbium. ſic oĩbus vrbibus his. ꝛ de
τῶν πόλεων. οὕτως πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις. καὶ ἔδω
dit dñs iſrael oẽm trã quã iurauit traditurũ ſe
κεν κύριος τῷ ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν δοῦναι τοῖς
patribus eoꝝ: ꝛ poſſederũt eã: ꝛ habi
πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτήν, καὶ κατῴ
tauerũt in ea: ꝛ requieſcere fecit eos dñs in circuitu ſi=
κησαν ἐν αὐτῇ, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν κα
cut iurauit p̃ribus eoꝝ. nõ ſurrexit vllus co=
θότι ὤμοσεν τοῖς πατράσιν αὐτῶν. οὐκ ἀνέστη οὐδεὶς κατε
ram eis ab oĩbus inimicis eoꝝ: oẽs
νώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, πάντας τοὺς
inimicos eoꝝ tradidit dñs in manus eoꝝ. nõ
ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκε κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. οὐ
cecidit v̄bũ de oĩbus verbis bonis que
διέπεσεν ῥῆμα ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν ὧν
locutus ẽ dñs filijs iſrl̃ oĩa expleta ſunt.
ἐλάλησεν κύριος τοῖς υἱοῖς ἰσλ̃ πάντα παρεγένετο. Ca. 22.

A Tũc conuocauit ioſue filios ruben ꝛ
Τότε συνεκάλεσεν ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς ῥουβὴν καὶ τοὺς
filios gad ꝛ dimidiã tribuꝫ manaſſe: ꝛ dixit eis: vos
υἱοὺς γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς
nu. 32. f audiuiſtis omnia que precepit vobis moyſes famul᷑
ἀκηκόατε σύμπαντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν μωυσῆς ὁ παῖς
dñi: ꝛ audiuiſtis vocẽ meã iuxta oĩa q̃cũq̃ p̃=
κυρίου, καὶ ἐπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐνε
cepi vobis: ꝛ nõ reliquiſtis fr̃es
τειλάμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς
v̄ros his diebus ꝛ pluribus vſq; ad diẽ hodier
ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας καὶ πλείους ἕως ἡμέρας τῆς σήμε
nã cuſtodiuiſtis p̃ceptũ dñi dei nr̃i. nũc ãt re
ρον ἐφυλάξασθε τὴν ἐντολὴν κυ̃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. νῦν δὲ κατέ=
quiẽ dedit dñs deus nr̃ fratribus nr̃is q̃ueadmodũ dixit
παυσεν κς̃ ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ὃν τρόπον εἶπεν
eis. nũc igit̃ reuerſi abite in domos
αὐτοῖς. νῦν οὖν ἀποστραφέντες ἀπέλθετε εἰς τοὺς οἴκους
v̄ras ꝛ in trã poſſeſſionis v̄re: quã tradidit vobi
ὑμῶν καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν

civitates quattuor cũ ſuburbanis ſuis. De tribu gad ciuitates confugii ramoth in galaad & manaim et eſebõ et iazer: ciuitates quattuor cum ſuburbanis ſuis. De tribu ruben ciuitates refugii: boſor in ſolitudine miſor & iazer et ietſon & maſpha: ciuitates quattuor cum ſuburbanis ſuis. Omnes vrbes filiorũ merari per familias & cognationes ſuas duodecim. Itaq; ciuitates vniuerſe leuitarũ in medio poſſeſſionis filiorum iſrael fuerunt quadraginta octo cum ſuburbanis ſuis: ſingule per familias diſtribute. Deditq; dominus deus iſraeli omnem terram quam traditurũ ſe p̃ribus eorũ iurauerat: & poſſederũt illã atq; habitauerũt in ea. Dataq; eſt ab eo pax in oẽs p circuitum natiões: nulluſq; eis hoſtium reſiſtere auſus eſt: ſed cuncti in eorũ ditionẽ redacti ſunt. Ne vnum quidem verbũ quod illis preſtiturum ſe eſſe promiſerat irritũ fuit: ſed rebus expleta ſunt omnia. 22.

Eodem tẽpore vocauit ioſue rubenitas & gadditas & dimidiam tribum manaſſe. Dixitq; ad eos. Feciſtis omnia que precepit vobis moyſes famulus domini: mihi quoq; in oĩbus obediſtis: nec reliquiſtis fratres v̄ros longo tempore vſq; in preſentem diem. cuſtodientes imperiũ dñi dei veſtri. Quia igitur dedit dñs deus v̄r fribus veſtris quietẽ & pacem ſicut pollicitus eſt: reuertimini & ite in tabernacula v̄ra: & in terrã poſſeſſiõis quã tradidit vobis

ואת מגרשיה ערים ארבע וממטה
ראובן את בצר ואת מגרשיה ואת
יהצה ואת מגרשיה׃ ואת קדמות
ואת מגרשיה ואת מיפעת ואת
מגרשיה ערים ארבע׃ וממטה גד
את עיר מקלט הרצח את רמות
בגלעד ואת מגרשיה ואת מחנים
ואת מגרשיה׃ את חשבון ואת
מגרשיה את יעזר ואת מגרשיה כל
ערים ארבע׃ כל הערים לבני מררי | יתר
למשפחתם הנותרים ממשפחת
הלוים ויהי גורלם ערים שתים | היה גרל
עשרה׃ כל ערי הלוים בתוך אחזת
בני ישראל ערים ארבעים ושמנה | רבע
ומגרשיהן׃ תהיינה הערים האלה | היה
עיר עיר ומגרשיה סביבתיה כן | סבב
לכל הערים האלה׃ ויתן יהוה | נתן
לישראל את כל הארץ אשר נשבע | שבע
לתת לאבתם וירשוה וישבו בה׃
וינח יהוה להם מסביב ככל אשר | נוח
נשבע לאבותם ולא עמד איש
בפניהם מכל איביהם את כל | פנה
איביהם נתן יהוה בידם׃ לא נפל
דבר מכל הדבר הטוב אשר דבר
יהוה אל בית ישראל הכל בא׃ | בוא

Cap. xxii.

אז יקרא יהושע לראובני | קרא
ולגדי ולחצי שבט מנשה׃ ויאמר | חצה אמר
אליהם אתם שמרתם את כל אשר
צוה אתכם משה עבד יהוה ותשמעו | שמע
בקלי לכל אשר צויתי אתכם׃ לא | קול צוה
עזבתם את אחיכם זה ימים רבים | יום רבב
עד היום הזה ושמרתם את משמרת | שמר
מצות יהוה אלהיכם׃ ועתה הניח | צוה נוח
יהוה אלהיכם לאחיכם כאשר דבר
להם ועתה פנו ולכו לכם לאהליכם | פנה הלך
אל ארץ אחזתכם אשר נתן לכם

Pritiua.he.Tex.heb.Joſue.cap.xxii. Traſla.B.Hiero. Traſ.Gre.lxx.cũ interp.latina

משה עבד יהוה בעבר הירדן: רק
שמרו מאד לעשות את המצוה ואת | עשה
התורה אשר צוה אתכם משה עבד | ירה
יהוה לאהבה את יהוה אלהיכם
וללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו | ילך
ולדבקה בו ולעבדו בכל לבבכם
ובכל נפשכם: ויברכם יהושע | ברך
וישלחם וילכו אל אהליהם: | שלח
ולחצי שבט המנשה נתן משה | חצה
בבשן ולחציו נתן יהושע עם
אחיהם מעבר הירדן ימה וגם כי
שלחם יהושע אל אהליהם ויברכם:
ויאמר אליהם לאמר בנכסים
רבים שובו אל אהליכם ובמקנה | רבב קנה
רב מאד בכסף ובזהב ובנחשת
ובברזל ובשלמות הרבה מאד חלקו | רבה
שלל איביכם עם אחיכם: וישבו | שוב
וילכו בני ראובן ובני גד וחצי שבט
המנשה מאת בני ישראל משלה
אשר בארץ כנען ללכת אל ארץ
הגלעד אל ארץ אחזתם אשר
נאחזו בה על פי יהוה ביד משה: | אחז ברר
ויבאו אל גלילות הירדן אשר בארץ | בוא גלל
כנען ויבנו בני ראובן ובני גד וחצי | בנה
שבט המנשה שם מזבח על הירדן | זבח
מזבח גדול למראה: וישמעו בני | גדל ראה
ישראל לאמר הנה בנו בני ראובן | שמע בנה
ובני גד וחצי שבט המנשה את
המזבח אל מול ארץ כנען אל גלילות
הירדן אל עבר בני ישראל: וישמעו
בני ישראל ויקהלו כל עדת בני | קהל יעד
ישראל שלה לעלות עליהם לצבא | עלה
וישלחו בני ישראל אל בני ראובן | שלח
ואל בני גד ואל חצי שבט מנשה אל | חצה
ארץ הגלעד את פינחס בן אלעזר
הכהן: ועשרה נשאים עמו נשיא | נשא

moyſes famulus dñi trãs iordanẽ: ita dumtaxat: vt cuſtodiatis attẽte & ope cõpleatis mãdatũ & legẽ quã pcepit vobis moyſes famulus dñi: vt diligatis dñm deũ vrm: et ambuletis in omibus viis eius: & obſeruetis mãdata illius adhereatiſq; ei ac ſuiatis i omni corde & in omĩ aĩa vra. Benedixitq; eis ioſue & dimiſit eos. Qui reuerſi ſũt i tabernacula ſua. Dimidie aũt tribui manaſſe poſſeſſionem moyſes dederat i baſã & idcirco medie q̃ ſup fuit dedit ioſue ſortẽ inter ceteros fratres ſuos trãs iordanẽ ad occidẽtalẽ ei9 plagã. Cũq; dimitteret eos i tabernacula ſua & bñdixiſſet eis dixit ad eos: In multa ſubſtãtia atq; diuitiis reuertimini ad ſedes vras cũ argẽto & auro: ere ac ferro & veſte multiplici. Diuidite predã hoſtiũ cũ frib9 vris. Reuerſiq; ſunt & abierũt filii rubẽ & filii gad & dimidia trib9 manaſſe a filiis iſrl de ſylo q̃ ſita eſt in chanaã: vt intrarent galaad terrã poſſeſſionis ſue quã obtinuerãt iuxta imperiũ dñi i manu moyſi. Cũq; vẽiſſet ad tumulos iordãis in terram chanaan: edificauerũt iuxta iordanem altare iĩfinite magnitudinis. Qđ cũ audiſſet filii iſrl & ad eos certi nũcii detuliſſet edificaſſe filios rubẽ & gad & dimidia tribus manaſſe altare i terra chanaan ſup iordãis tumulos contra filios iſrael: conuenerunt oẽs in ſylo vt aſcẽderẽt et dimicarent cõtra eos. Et interim miſerũt ad illos in terram galaad phinees filium eleazari ſacerdotis: & decẽ principes cum eo

moyſes famulus dñi trans iordanẽ: ſed
μωυσῆς δοῦλος κυρίου ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἀλλὰ
cuſtodite valde vt faciatis precepta τ legẽ quã
φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον ὃν
precepit vobis moyſes famulus dñi: vt diligatis dñm
ἐνετείλατο ὑμῖν μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν
deũ vrm: τ ambuletis in oibus viis eius:
θεὸν ὑμῶν καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ,
vt obſeruetis mãdata eius: τ adhereatis ei: τ
φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ προςτίθεσθαι αὐτῷ, καὶ
ſeruiatis ei ex omni mente vra τ ex omni
λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς
anima vra. τ bñdixit eis ioſue: τ dimi
ψυχῆς ὑμῶν. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστει-
ſit eos: τ reuerſi ſunt in domos eoꝝ. τ
λεν αὐτοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ
dimidie tribui manaſſe dederat moyſes in ba-
τοῖς ἡμίσεσι φυλῆς μανασσῆ ἔδωκεν μωυσῆς ἐν τῇ βα-
ſan: τ dimidie ptĩ dedit ioſue cum
σανίτιδι, καὶ τοῖς ἡμίσεσιν ἔδωκεν ἰησοῦς μετὰ τῶν
fratribus eoꝝ trans iordanẽ iuxta mare. τ
ἀδελφῶν αὐτῶν πέραν τοῦ ἰορδάνου κατὰ θάλασσαν. καὶ
cum dimitteret eos ioſue in domos eoꝝ: τ
ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ
benedixit eis dicẽs: in ſuba multa reuerſi ſunt
εὐλόγησεν αὐτοὺς λέγων, ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθοσαν
in domos eoꝝ: τ iumẽta multa valde τ argẽ
εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα καὶ ἀργύ
tum τ aurũ τ es τ ferrũ τ veſtẽ mul
ριον καὶ χρυσίον καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον καὶ ἱματισμὸν πο
tam valde diuiſerũt ſpolia inimicoꝝ eoꝝ cum
λὺν σφόδρα διείλαντο τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν μετὰ
fratribus eoꝝ. τ reuerſi ſũt τ iuerunt
τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. καὶ ἀπέστρεψαν καὶ ἐπορεύθησαν οἱ
filij ruben τ filij gad τ dimidia tribus manaſſe a
υἱοὶ ῥουβὶν καὶ υἱοὶ γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ ἀπὸ τῶν
filijs iſrael de ſylo in tra chanaã vt irent in trã ga
υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ συλὼ ἐν γῇ χαναὰν ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν γα
laad in trã poſſeſſionis eoꝝ: quã poſſederũt cã
λαὰδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν
per imperium dñi in manu moyſi. τ venerũt in
διὰ προςάγματος κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ. καὶ ἤλθοσαν εἰς
galeloth iordanis que eſt in tra chanaã: τ edificauerũt
γαληλὼθ τοῦ ἰορδάνου ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναὰν, καὶ ᾠκοδόμησαν
filij ruben τ filij gad τ dimidia tribus manaſ
οἱ υἱοὶ ῥουβὶν καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασ
ſe illic altare iuxta iordanẽ altare magnũ
σῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου βωμὸν μέγαν τοῦ
viſu. τ audiuerũt filij iſrael dicẽtes: ecce edi-
ἰδεῖν. καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ λεγόντων, ἰδοὺ ᾠ-
ficauerunt filij ruben τ filij gad τ
κοδόμησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ καὶ τὸ
dimidia tribus manaſſe altare i terminũ terre chanaam
ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ βωμὸν ἐφ' ὁρίου γῆς χαναὰν
in galaad iordanis cõtra filios iſra
ἐπὶ τοῦ γαλαὰδ ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν ἰσρα-
el. τ audiuerũt filij iſrael τ cõuenerũt om
ήλ. καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ καὶ συνηθροίσθησαν πάν-
nes filijs iſrael in ſylo vt aſcendẽtes eos
τες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς συλὼ ὥστε ἀναβάντας αὐτοὺς
oppugnarent. τ miſerunt filij iſrael ad
ἐκπολεμῆσαι. καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς
filios ruben τ ad filios gad τ ad
τοὺς υἱοὺς ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς γὰδ καὶ πρὸς
dimidiã tribũ manaſſe in terrã galaad τ
τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ εἰς τὴν γῆν γαλαὰδ τόν τε
phinees filiũ eleʒar filij aron ſacerdotis: τ de
φινεὲς υἱὸν ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ δέ-
cẽ ex principibus qui cum eo: princeps
κα τῶν ἀρχόντων τῶν μετ' αὐτοῦ, ἄρχων

B

C

vnus de domo familie de oībus tribubus iſ
εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν ἰσ-
rael viri principes domoꝝ familiaꝝ ſunt tribuni iſ
ραὴλ ἄνδρες ἄρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσὶν χιλίαρχοι ἰσ
rael: τ venerūt ad filios ruben τ ad
ραήλ. καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς
filios gad τ ad dimidiā tribū manaſſe in terrā ga
υἱοὺς γὰδ καὶ πρὸς τοὺς ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ εἰς γῆν γα
laad: τ locuti ſunt ad eos dicētes: hec dicit
λαάδ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, τάδε λέγει
oīs cōgregatio dñi: quod delictū hoc: qđ deliq-
πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου, τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη, ἣν ἐπλημ
D ſtis corā deo iſrael vt relinquatis hodie re
μελήσατε ἐναντι θεοῦ ἰσραὴλ ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ
tro dñs edificātes vobis altare: rebel
ὄπισθεν κυρίου οἰκοδομήσαντες ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστά-
les vt ſitis vos hodie a dño? nō parū vobis
τας γενέσθαι ὑμᾶς σήμερον ἀπὸ κυρίου; μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ
pctm̄ phegor: ꝙ nō purgati ſumus ab illo vſqꝫ ad
nu.25. a. ἁμάρτημα φογώρ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἕως τῆς
diem hanc: τ fuit plaga in ſynagoga do
ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυ
mini. τ vos auerſi eſtis hodie a dño: τ
ρίου. καὶ ὑμεῖς ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ κυρίου, καὶ αὔ
cras in oēm iſrael erit ira. τ nūc ſi parua terra
ριον ἐπὶ πάντα ἰσραὴλ ἔσται ὀργή. καὶ νῦν εἰ μικρὰ ἡ γῆ τῆς
poſſeſſionis vr̄e: trāſite in trā poſſeſſionis do-
κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως κυ
mini: vbi habitat illic tabnaculū dñi: τ poſſi
ρίου, ὅπου κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ κυρίου. καὶ κατακληρο
dete inter nos τ a dño ne rebelles ſitis:
νομήσατε ἐν ἡμῖν, καὶ ἀπὸ κυρίου μὴ ἀποστάται γενήθητε;
τ a nobis ne recedatis eo ꝙ edificaſtis vos altare
καὶ ἀπὸ ἡμῶν μὴ ἀποστῆτε διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν
extra altare dñi dei nr̄i. nōne achan
8.7.8. ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. οὐκ ἰδοὺ ἄχαρ
filius zare delictū deliquit ab anathema
ὁ τοῦ ζαρὰ πλημμέλειαν ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέμα
te: τ in oēm cetum fuit ira: τ hic
τος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗ-
vnus ſolus: nō hic ſolus mortuus ē in pctō
τος εἷς μόνος, μὴ οὗτος μόνος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ
ſuo. τ reſpōderūt filij ruben τ filij gad τ
E αὐτοῦ. καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ καὶ τὸ
dimidia tribus manaſſe: τ locuti ſunt tribunis iſ
ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις ἰσ-
rael dicētes: deus deus dñs eſt: τ deus deus do
ραὴλ λέγοντες, ὁ θεὸς ὁ θεὸς κύριός ἐστι, καὶ ὁ θεὸς ὁ θεὸς κύ-
minus ipſe nouit: τ iſrael ipſe ſciet ſi in rebel
ριος αὐτὸς οἶδεν, καὶ ἰσραὴλ αὐτὸς γνώσεται εἰ ἐν ἀποστα-
lione deliquim⁹ corā dño: nō liberabit nos in
σίᾳ ἐπλημμελήσαμεν ἔναντι κυρίου, μὴ ῥύσεται ἡμᾶς ἐν
die hac: τ ſi edificauimus nobis ipſis aram
τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ εἰ ᾠκοδομήσαμεν αὐτοῖς βωμὸν
vt rebellaremus a dño: vel vt imponerem⁹ ſup
ὥστε ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, ἢ ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ᾽ αὐ
eam ſacrificiū holocauſtoꝝ: vel vt faceremus ſup
τὸ θυσίαν ὁλοκαυτωμάτων, ἢ ὥστε ποιῆσαι ἐπ᾽ αὐ-
eam ſacrificiū ſalutationis: dñs ipſe exquirat. ſed
τοῦ θυσίαν σωτηρίου, κύριος αὐτὸς ἐκζητήσει. ἀλλ᾽
ppter cautionē verbi fecimus hoc dicētes
ἕνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο λέγοντες,
vt ne cras loquantur filij vr̄i filijs nr̄is
ἵνα μὴ αὔριον εἴπωσιν τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν
dicētes: qđ vobis τ dño deo iſrael: τ
λέγοντες, τί ὑμῖν καὶ κυρίῳ τῷ θεῷ ἰσραήλ; καὶ
terminos poſuit dñs inter nos
ὅρια ἔθηκεν κύριος ἀναμέσον ἡμῶν

ſingulos de ſingulis tribubus. Qui venerunt ad filios ruben & gad & dimidie tribus manaſſe in terram galaad: dixeruntqꝫ ad eos. Hec mādat omnis populus domini. Que eſt iſta transgreſſio? Cur reliquiſtis dn̄m deum iſrael edificātes altare ſacrilegū: & a cultu illi⁹ recedentes? An parum vobis eſt ꝙ peccaſtis in beel phegor? & vſqꝫ in p̄ntem diē macula hui⁹ ſceleris in vobis p̄manet multiqꝫ de pp̄lo corruerunt. Et vos hodie reliquiſtis dominū: & cras in vniuerſum iſrael ira ei⁹ deſeuiet. ꝙ ſi putatis immundam eſſe terrā poſſeſſionis vr̄e: tranſite ad terram in qua tabernaculum dñi eſt & hītate iter nos tm̄: vt a dño & a noſtro conſortio non recedatis: edificato altari preter altare domini dei noſtri. Nōne achan filius zare p̄teriit mandatū dñi: & ſuper omnem populū iſrael ira eius īcubuit? Et ille erat vn⁹ homo atqꝫ vtinā ſolus piſſet in ſcelere ſuo. Rn̄derūtqꝫ filii ruben & gad & dimidie trib⁹ manaſſe principibus legationis iſrael. Fortiſſimus dn̄s de⁹: fortiſſim⁹ deus dn̄s ipſe nouit: & iſrael ſimul itelliget: ſi p̄uaricationis aīo hoc altare conſtruximus: nō cuſtodiat nos ſed puniat nos in p̄nti. Et ſi ea mente fecimus vt holocauſta & ſacrificium & pacificas victimas ſup eo imponeremus: ipē querat & iudicet: & nō ea magis cogitatione atqꝫ tractatu: vt diceremus: cras dicent filii vr̄i filiis nr̄is. Quid vobis & dn̄o deo iſrael? Terminū poſuit dominus inter nos

אחד נשיא אחד לבית אב לכל מטות — נשא
ישראל ואיש ראש בית אבותם
המה לאלפי ישראל: ויבאו אל בני — בוא
ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט
מנשה אל ארץ הגלעד וידברו אתם — דבר
לאמר: כה אמרו כל עדת יהוה מה
המעל הזה אשר מעלתם באלהי
ישראל לשוב היום מאחרי יהוה
בבנותכם לכם מזבח למרדכם היום — בנה זבח
ביהוה: המעט לנו את עון פעור — עוה
אשר לא הטהרנו ממנו עד היום — טהר
הזה ויהי הנגף בעדת יהוה: ואתם — היה
תשבו היום מאחרי יהוה והיה — שוב
אתם תמרדו היום ביהוה ומחר אל — מרד
כל עדת ישראל יקצף: ואך אם — קצף
טמאה ארץ אחזתכם עברו לכם אל
ארץ אחזת יהוה אשר שכן שם
משכן יהוה והאחזו בתוכנו וביהוה — שכן אחז
אל תמרדו ואתנו אל תמרדו — מרד
בבנתכם לכם מזבח מבלעדי מזבח
יהוה אלהינו: הלא עכן בן זרח מעל
מעל בחרם ועל כל עדת ישראל — יעד
היה קצף והוא איש אחד לא גוע
בעונו: ויענו בני ראובן ובני גד וחצי — ענה חצה
שבט המנשה וידברו את ראשי — דבר
אלפי ישראל: אל אלהים יהוה אל
אלהים יהוה הוא ידע וישראל הוא
ידע אם במרד ואם במעל ביהוה
אל תושיענו היום הזה: לבנות — ישע בנה
לנו מזבח לשוב מאחרי יהוה ואם
להעלות עליו עלה ומנחה ואם — עלה
לעשות עליו זבחי שלמים יהוה — עשה
הוא יבקש: ואם לא מדאגה מדבר — בקש
עשינו את זאת לאמר מחר יאמרו — עשה אמר
בניכם לבנינו לאמר מה לכם וליהוה
אלהי ישראל: וגבול נתן יהוה בינינו — גבל

Digitized by Google

וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד אֶת
הַיַּרְדֵּן אֵין לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ שבת
בְנֵיכֶם אֶת בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת
יְהוָה׃ וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה נָּא לָנוּ לִבְנוֹת אמר עשה
אֶת הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃ כִּי זבח
עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ עבד דור
אַחֲרֵינוּ לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת יְהוָה לְפָנָיו פנה
בְּעֹלוֹתֵינוּ וּבִזְבָחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ וְלֹא עלה
יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם מָחָר לְבָנֵינוּ אֵין לָכֶם
חֵלֶק בַּיהוָה׃ וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ
אֵלֵינוּ וְאֶל דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ
רְאוּ אֶת תַּבְנִית מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר ראה בנה
עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזֶבַח עשה
כִּי עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃ חָלִילָה חלל
לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם
מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לְעֹלָה בנה
לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְּבַד מִזְבַּח יְהוָה בדד
אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר לִפְנֵי מִשְׁכָּנוֹ׃ וַיִּשְׁמַע פנה שכן
פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי שמע נשא
אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּבְנֵי
מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יטב אמר
פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל בְּנֵי רְאוּבֵן
וְאֶל בְּנֵי גָד וְאֶל בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם
יָדַעְנוּ כִּי בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא
מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז הִצַּלְתֶּם נצל
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃ וַיָּשָׁב שוב
פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַנְּשִׂיאִים
מֵאֵת בְּנֵי רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי גָד מֵאֶרֶץ
הַגִּלְעָד אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם דָּבָר׃ וַיִּיטַב את
הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ ברך
אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ
לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת אֶת עלה
הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד
יֹשְׁבִים בָּהּ׃ וַיִּקְרְאוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי קרא

& vos o filii rubē & filii gad iordanē fluuiū: & idcirco partē nō hētis in domino: & p hāc occaſionē auerterēt filii vri filios nros a timore domini. Putauimus itaq̧ melius: & diximꝰ. Extruamus nobis altare non in holocauſta neq̧ ad victimas offerēdas: ſed in teſtimoniū īter nos & vos: & ſobolem nrāmvrāq̧ pgeniem: vt ſeruiamus dño: & iuris nri ſit offerre & holocauſta & victimas & pacificas hoſtias: & neq̄q̄ dicāt cras filii vri filiis noſtris: nō ē vobis pars in dño. Q̄d ſi voluerit dicere: reſpondebūt eis Ecce altere dñi quod fecerūt pres nri: nō in holocauſta neq̧ in ſacrificiū: ſed in teſtimoniū noſtrū ac vrm. Abſit a nobis hoc ſcelus vt recedamus a dño: & eius veſtigia reliq̄mꝰ: extructo altari ad holocauſta & ſacrificia & victias offerēdas: p̄ter altare dñi dei nri q̄d extructū eſt añ tabernaculum eius. Quibus auditis phinees ſacerdos & principes legatiōis iſrl q erāt cū eo placati ſūt: & verba filiorū rubē & gad & dimidie tribus manaſſe libētiſſime ſuſceperūt. Dixitq̧ phinees filiꝰ elezari ſacerdos ad eos. Nunc ſcimus q̄ nobiſcum ſit dñs: q̄m alieni eſtis a preuaricatione hac: & liberaſtis filios iſrl de manu dñi. Reuerſuſq̧ eſt cum principibus a filiis ruben & gad de terra galaad in trā chanaan ad filios iſrael: & retulit eis. Placuitq̧ ſermo cunctis audientibus. Et laudauerunt deū filii iſrl: & nequaq̄ vltra dixerūt vt aſcēderēt cōtra eos atq̧ pugnarēt: & delerēt trā poſſeſſiōis eorū. Vocauerūtq̧ filii rubē & filii

ꝛ vos filiȷ̆ ruben ꝛ filiȷ̆ gad iordanē: ꝛ nō
καὶ ὑμῶν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ τὸν ἰορδάνην, καὶ οὐκ
eſt vobis pars dñi: ꝛ abalienabūt filiȷ̆ vri
ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου, καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν
filios nros: vt nō venerētur dñm. ꝛ diximus face
τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. καὶ εἴπαμεν ποιῆ
re ſic vt extruamus altare hoc nō cauſa
σαι οὕτως τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον οὐχ ἕνεκεν
ſacrificiorꝫ neq̧ cauſa victimarꝫ: ſed vt ſit teſtimoniū hoc
καρπωμάτων οὐδ᾽ ἕνεκεν θυσιῶν, ἀλλ᾽ ἵνα ᾖ μαρτύριον τοῦ
inter nos ꝛ inter vos ꝛ inter gnātio
το ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν γενε
nes nras poſt nos vt ſeruiamus ſeruitutē dñi co
ῶν ἡμῶν μεθ᾽ ἡμᾶς τοῦ λατρεύειν τὴν λατρείαν κυρίου ἐναν
ram eo in holocauſtis nris ꝛ in victimis
τίον αὐτοῦ ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις
nris ꝛ in victimis ſaluationū nrarꝫ. ꝛ nō di
ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν. καὶ οὐκ ἐροῦ
cent filiȷ̆ vri cras filiȷ̆s nris: nō eſt vobis
σιν τὰ τέκνα ὑμῶν αὔριον τοῖς τέκνοις ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ὑμῖν
pars dñi. ꝛ diximus ſi fuerit vnquā ꝛ loquen
μερὶς κυρίου. καὶ εἴπαμεν ἐὰν γίνηταί ποτε καὶ λαλήσου
tur ad nos vel gnātiōibꝰ nris cras: ꝛ dicemus: ec
σιν πρὸς ἡμᾶς ἢ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ ἐροῦμεν, ἴδε
ce ſimilitudo altaris dñi: qḋ fecerunt pres
τε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες
nri nō cauſa holocauſtorꝫ neq̧ cauſa victimarꝫ: ſed teſti
ἡμῶν οὐχ ἕνεκεν καρπωμάτων οὐδ᾽ ἕνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρ
moniū eſt inter vos ꝛ inter nos ꝛ inter
τύριόν ἐστιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ἀναμέσον
filios nros. nō ſit igit nos vt recedamꝰ a dño ita vt
τῶν υἱῶν ἡμῶν. μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου ὥστε
auertamur in hodiernis diebus a dño: ita vt edifi
ἀποστραφῆναι ἐν ταῖς σήμερον ἡμέραις ἀπὸ κυρίου, ὥστε οἰκοδο
cemus nos altare holocauſtis ꝛ victimis
μῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασιν καὶ ταῖς θυσίαις
ꝛ ſacrificio ſaluationis: preter altare do
καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου, πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κυ
mini dei nri: qḋ eſt corā tabernaculo eius. ꝛ au
ρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅ ἐστιν ἐναντίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. καὶ ἤκου
diuit phinees ſacerdos ꝛ oēs principes cōciliȷ̆ F
σεν φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς
ꝛ tribuni iſrael q fuerūt cū eo: ſmōes
καὶ οἱ χιλίαρχοι ἰσραὴλ οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ, τοὺς λόγους
quos locuti ſunt filiȷ̆ ruben ꝛ filiȷ̆ gad ꝛ filiȷ̆ ma
οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ καὶ οἱ υἱοὶ μανασ
naſſe: ꝛ placuit eis. ꝛ dixit phinees filius eleazar ſacerdos
σῆ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς. καὶ εἶπεν φινεὲς υἱὸς ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς
filiȷ̆s ruben ꝛ filiȷ̆s gad ꝛ filiȷ̆s manaſſe:
τοῖς υἱοῖς ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς μανασσῆ,
hodie ſcimus q̄ nobiſcū dñs q̄m nō deliqui
σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ᾽ ἡμῶν κύριος διότι οὐκ ἐπλημμελήσα
ſtis corā dño delictū hoc: ꝛ q̄m libe G
τε ἐναντίον κυρίου πλημμέλειαν ταύτην, καὶ ὅτι ἐῤῥύ
raſtis filios iſrael de manu dñi. ꝛ reuerſus
σασθε τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς κυρίου. καὶ ἀπέστρε
eſt phinees filius eleazar ſacerdos ꝛ principes de
ψεν φινεὲς υἱὸς ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν
filiȷ̆s ruben ꝛ de filiȷ̆s gad de galaad
υἱῶν ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν γὰδ ἐκ τῆς γαλαὰδ
in terrā chanaā ad filios iſrael: ꝛ reſponderunt
εἰς γῆν χανάαν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, καὶ ἀπεκρίθησαν
eis ſermones: ꝛ placuit ſermo filiȷ̆s iſrael.
αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.
ꝛ bñdixerūt deo filiorꝫ iſrael ꝛ nō vltra dixeſt
καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν υἱῶν ἰσραὴλ καὶ οὐκ ἔτι εἶπαν
vt aſcēderēt ad eos in bellū vt delerēt terrā
ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν
filiorꝫ ruben ꝛ filiorꝫ gad quā habitauerūt in
τῶν υἱῶν ῥουβὴν καὶ τῶν υἱῶν γὰδ ἣν κατῴκησαν ἐπ᾽
ea. ꝛ vocauerunt ruben
αὐτῆς. καὶ ἐπωνόμασαν τῷ ῥουβὴν

ꝛ gad altare: ꝛ dixerūt ꝙ teſtimoniū eſt in
κὰι τῶ γὰδ τὸν βωμὸν, κὰι ἔιπαν ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέ
ter eos: qm̄ dn̄s ipſe deus eoꝝ eſt.
σον αὐτῶν, ὅτι κύριος ἀυτὸς ὁ θεὸς ἀυτῶν ἐστίν. Ca. 23.

A Et factū ē poſt dies plures poſtꝗ̄ requieſce-
Καὶ ἐγένετο μεθ᾽ ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦ
re fecit dn̄s deus iſrael ab oībus inimicis eius
σαι κύριον τὸν θεὸν ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἀυτοῦ
in circuitu. ꝛ ioſue ſenioꝛ prouectus die
κυκλόθεν. κὰι ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς ταῖς ἡμέ-
bus: ꝛ conuocauit ioſue oēs filios iſrael ꝛ
ραις, κὰι συνεκάλεσεν ἰησοῦς πάντας υἱοὺς ἰσραὴλ κὰι τὴν
ſenatū eoꝝ ꝛ principes eoꝝ ꝛ iu
γερουσίαν ἀυτῶν κὰι τοὺς ἄρχοντας ἀυτῶν κὰι τοὺς δι-
dices eoꝝ ꝛ magiſtros eoꝝ: ꝛ dixit ad
καστὰς ἀυτῶν κὰι τοὺς γραμματεῖς ἀυτῶν, κὰι ἔιπεν πρὸς
eos: ego ſenui ꝛ pgreſſioꝛis etatis ſū diebus: vos
ἀυτούς, ἐγὼ γεγήρακα κὰι προβέβηκα ταῖς ἡμέραις, ὑμεῖς
aūt vidiſtis oīa que fecit dn̄s deus nr̄
δὲ ἑωράκατε σύμπαντα ὅσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
oībus gentibus his a facie vr̄a: qm̄ do
πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν τούτοις ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτι κύ-
min⁹ deus nr̄ ipſe ꝗ pugnabat ꝑ vobis: videte quod di-
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀυτὸς ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν, ἴδετε ὅπερ ἔι-
xi: proieci vobis gētes relictas vobis has
πα, ἐπέρριψα ὑμῖν ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα
in ſortibus in tribus vr̄as a iordane: om
ἐν τοῖς κλήροις ἐις τὰς φυλὰς ὑμῶν ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου, πάν
nes gētes deleui. ꝛ a mari ma
τα τὰ ἔθνη ἐξωλόθρευσα. κὰι ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγά
gno terminabit ad occidētē ſolis. dn̄s āt deus vr̄ hic
λης ὁριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου. κύριος δὲ ὁ θεὸς ὑμῶν ὅυτος
diſperdet eos a facie vr̄a: ꝛ dele
ἐξολοθρεύσει ἀυτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, κὰι ἐξολοθρεύ-
bit eos a facie tua: ꝛ poſſidebitis

B σει ἀυτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, κὰι κατακληρονομήσετε
terrā eoꝝ: ſicut locutus eſt dn̄s deus vr̄ vobis. co-
τὴν γῆν ἀυτῶν, καθὰ ἐλάλησεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμῖν. κα
fortamini igitur valde vt cuſtodiatis ꝛ faciatis cuncta
τισχύσατε ὄυν σφόδρα φυλάσσειν κὰι ποιεῖν σύμπαντα
que ſcripta ſunt in volumine legis moyſi: vt nō de-
τὰ γεγραμμένα ἐν τῶ βιβλίω τοῦ νόμου μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκ-
clinetis ab eo in dexterā vel in ſiniſtrā: vt nō ingre
κλίνητε ἀπ᾽ ἀυτοῦ ἐις δεξιὰ ἢ ἐις εὐώνυμα, ὅπως μὴ ἐισέλ
diamini in gētes relictas has vobiſcū: ꝛ
θητε ἐις τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα μεθ᾽ ὑμῶν, κὰι
noīa deoꝝ ipſoꝝ nō nominabūtur in vobis.
τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν ἀυτῶν ὀυκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν.
ꝛ nō iuretis neꝗ ſeruiatis: neꝗ adore
κὰι ὀυκ ὀμνῆσθε ὀυδὲ μὴ λατρεύσητε, ὀυδὲ μὴ προσκυνή
tis illos: ſed dn̄o deo vr̄o adhe-
σητε ἀυτούς, ἀλλὰ κυρίω τῶ θεῶ ὑμῶν προσκολ-
rebitis: ſicut feciſtis vſꝗ ad diē hāc.
ληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύ
ꝛ delebit eos dn̄s a facie
της. κὰι ἐξολοθρεύσει ἀυτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου
vr̄a gentes magnas ꝛ fortes: ꝛ vobis nullus reſiſtit
ὑμῶν ἔθνη μεγάλα κὰι ἰσχυρά, κὰι ὑμῖν ὀυδεὶς ἀντέστη
coꝛam vobis vſꝗ ad diem hāc: vir vnus

C κατενώπιον ὑμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀνὴρ ἕις
vr̄m pſecut⁹ eſt mille: qm̄ dn̄s deus nr̄ ipſe pro
ὑμῶν ἐδίωξεν χιλίους, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀυτὸς ἐξε
pugnabat ꝑ vobis: ſicut dixit vobis. ꝛ cauebitis
πολέμει ὑμῖν, καθάπερ ἔιπεν ὑμῖν. κὰι φυλάξε-
valde aīabus vr̄is vt diligatis dn̄m
σθε σφόδρα ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν τοῦ ἀγαπᾶν κύριον τὸν
deū vr̄m. ſi eī auerſi fueritis ꝛ cōſenſeritis
θεὸν ὑμῶν. ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε κὰι προσθῆτε τοῖς
relictis gētibus his vobiſcū ꝛ cōnu
ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσιν τούτοις μεθ᾽ ὑμῶν κὰι ἐπιγα-
bia feceritis
μίας ποιήσησθε ooooooooooooooooooooooooo

gad altare qđ extruxe
rāt: teſtimoniū nr̄m ꝙ oo
dn̄s ipē ſit deus. 23.
Euoluto aūt multo
tempore poſtꝗ̄ oo
pacem dederat dominus
iſraeli ſubiectis in gyro
natiōibus vniuerſis oooo
& ioſue iā lōgeuo & ꝑ
ſenilis etatis: vocauit oo
ioſue oēm iſraelē: ma-
ioreſꝗ natu & pricipes
ac iudices ac magiſtros
dixitꝗ ad eos .ooooooo
Ego ſenui & pgreſſio
ris etatis ſū voſꝗ cerni
tis omnia q̄ fecerit do
minus oooooooooooooooo
deus vr̄ cūctis ꝑ circui
tū natiōib⁹: quō ꝑ vo-
bis ipſe pugnauerit. Et
nūc quia ooooooo oooooo
vobis ſorte diuiſi om-
nem terram: ooooooooooo
oooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ab oriētali parte iorda
nis vſꝗ ad oooooooooooo
mare magnū: multeꝗ
adhuc ſupſūt natiōes:
dn̄s deus veſter diſper
det eas ooooooooooooo
& auferet a facie vr̄a &
poſſidebitis oooo oooooo
terrā ſicut vobis polli
citus eſt. Tantum oooooo
cōfortami & eſtote ſol-
liciti vt cuſtodiatis oooo
cūcta que ſcripta ſūt in
volumine legis ooooooo
moyſi: & nō declinetis
ab eis neꝗ ad dexterā
neꝗ ad ſiniſtrā: ne poſt
ꝗ̄ intraueritis ad gētes
q̄ inter vos future ſt: iu
retis in noīe deorū earū
& ſeruiatis eis oooooo ooo
oooooooooooooooooooooo
& adoretis illos: ſed
adhereatis domino ooo
deo veſtro: quod feci-
ſtis vſꝗ in ooooooo ooooo
diē hāc. Et tūc auferet
dn̄s deus i cōſpectu vr̄o
gētes magnas & robu
ſtiſſimas: & nullus vo-
bis reſiſtere poterit. ooo
oooooooooooooooooooooo
Vnus e vobis pſeque-
tur hoſtium mille viros:
quia dn̄s deus vr̄ ꝑ vo
bis ipē pugnabit ſicut
pollicit⁹ ē: hoc tantū di
ligētiſſime precauete oo
vt diligatis dominum
oooooooooooooooooooooo
deum veſtrum. Quod
ſi volueritis oooo oooooo
gentium harum ooooo
oooooooooooooooooooooo
q̄ inter vos habitāt er
roribꝰ adherere & oooo

עַד לַמִּזְבֵּחַ כִּי עֵד הוּא בֵּינֹתֵינוּ כִּי | זבח עד
יְהוָה הָאֱלֹהִים׃ וַיְהִי מִיָּמִים | Cap. xxiij
רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֵנִיחַ יְהוָה | היה יום
לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב | רבב נוח
וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים׃ וַיִּקְרָא | סבב
יְהוֹשֻׁעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל לִזְקֵנָיו וּלְרָאשָׁיו | בוא יום
וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי בַּיָּמִים׃ וְאַתֶּם | בוא
רְאִיתֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה | ראה
אֱלֹהֵיכֶם לְכָל הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם | פנה
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם׃ | לחם
רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם אֶת הַגּוֹיִם | ראה נפל
הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה לְשִׁבְטֵיכֶם | שאר
מִן הַיַּרְדֵּן וְכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי | כרת
וְהַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיהוָה | בוא
אֱלֹהֵיכֶם הוּא יֶהְדֳּפֵם מִפְּנֵיכֶם | הדף
וְהוֹרִישׁ אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם | ירש את
אֶת אַרְצָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם׃ וַחֲזַקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר
וְלַעֲשׂוֹת אֵת כָּל הַכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת | עשה כתב
מֹשֶׁה לְבִלְתִּי סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול׃ | ירה ימן
לְבִלְתִּי בוֹא בַּגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים | שמל בוא
הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וּבְשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לֹא | שאר
תַזְכִּירוּ וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ וְלֹא תַעַבְדוּם | זכר שבע
וְלֹא תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם׃ כִּי אִם בַּיהוָה | עבד שחה
אֱלֹהֵיכֶם תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עַד | דבק
הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם | ירש פנה
גְּדֹלִים וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם לֹא עָמַד | עצם
אִישׁ בִּפְנֵיכֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אִישׁ
אֶחָד מִכֶּם יִרְדָּף אָלֶף כִּי יְהוָה | רדף
אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם כַּאֲשֶׁר | לחם
דִּבֶּר לָכֶם׃ וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד | שמר
לְנַפְשֹׁתֵיכֶם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם שׁוֹב תָּשׁוּבוּ | שוב
וּדְבַקְתֶּם בְּיֶתֶר הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וְהִתְחַתַּנְתֶּם | חתן

Digitized by Google

בָּהֶם וּבָאתֶם בָּהֶם וְהֵם בָּכֶם׃ יָדוֹעַ בוא
תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם יסף
לְהוֹרִישׁ אֶת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם ירש פנה
וְהָיוּ לָכֶם לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ וּלְשֹׁטֵט היה פוח
בְּצִדֵּיכֶם וְלִצְנִנִים בְּעֵינֵיכֶם עַד יקש שוט
אֲבָדְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת צדד צנן
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְהִנֵּה
אָנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ הלך
וִידַעְתֶּם בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם
כִּי לֹא נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים
הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם לֹא נָפַל בוא
מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר בָּא
עֲלֵיכֶם כָּל הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא יְהוָה בוא
עֲלֵיכֶם אֵת כָּל הַדָּבָר הָרָע עַד רעע
הַשְׁמִידוֹ אוֹתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה שמד
הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
בְּעָבְרְכֶם אֶת בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ברת
אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם שחה
וְחָרָה אַף יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה
מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם׃
cap.xxiiij. וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת כָּל
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי אסף קרא
יִשְׂרָאֵל וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו
וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ יצב פנה
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר אמר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר
יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אב
אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים עבד
אֲחֵרִים׃ וָאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת לקח
אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ ילך
בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן וָאַרְבֶּה אֶת זַרְעוֹ רבה
וָאֶתֶּן לוֹ אֶת יִצְחָק׃ וָאֶתֵּן לְיִצְחָק נתן
אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו

cum eis miſcere cõnubia atq̧ amicitias copulare: iã tũc ſcitote q̧ dominus deus veſter non eas deleat ante faciem veſtram: ſed erũt vobis ĩ foueã ac laqueũ & offẽdiculũ ex latere vr̃o: & ſudes in oculis veſtris donec vos auferat atq̧ diſpdat de terra hac optima quam tradidit vobis. En ego hodie igredior viam vniuerſe terre: & toto animo cognoſcetis q̧ de omnibus verbis que ſe dominus preſtiturum vobis eſſe pollicit⁹ eſt: vnũ non p̃terierit ĩ caſſum. Sicut ergo impleuit opere qđ promiſit: & proſpa cũcta venerunt: ſic adducet ſup vos q̃cquid malorũ cõminat⁹ eſt: donec vos auferat atq̧ diſperdat de tra hac optima quam tradidit vobis: eo q̧ preterieritis pactũ domini dei veſtri quod pepigit vobiſcũ & ſeruieritis diis alienis & adoraueritis eos. Cito atq̧ velociter cõſurget ĩ vos furor dñi: & auferemini ab hac terra optĩa quã tradidit vobis.

24. Congregauitq̧ ioſue omnes tribus iſrl̃ in ſychẽ: & vocauit maiores natu ac principes & iudices & magiſtros: ſteterũtq̧ in conſpectu dei: & ad populũ ſic locut⁹ eſt. Hec dicit dñs deus iſrael. Trans fluuium habitauerũt p̃res vr̃i ab initio: thare pater abraã & nachor: ſeruierũtq̧ diis alienis. Tuli ergo patrem veſtrum abraã de meſſopotamie finibus: & adduxi eũ in terrã chanaan: & multiplicaui q̧ ſemẽ eius & dedi ei iſaac: illiq̧ rurſum dedi iacob & eſau. E quibus Eſau dedi

ad eos ꝛ cõmixti fueritis eis: ꝛ ipſi vobis:
πρὸς αὐτοὺς καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ὑμῖν,
cognitiõe ſcitote q̧ nõ apponet dñs deus vr̃:
γνώσει γινώσκεσθε ὅτι οὐ μὴ προσθῇ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
delere gentes has a facie vr̃a. ꝛ
ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ
erunt vobis in laqueos ꝛ in ſcandala ꝛ in clauos
ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἥλους
in calcaneis vr̃is ꝛ in ſudes in oculis
ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς
vr̃is quo ad pereatis a terra bona hac: quã
ὑμῶν ἕως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς
tradidit vobis dñs deus vr̃. ego aũt recurro ho D
ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω σήμε- 3.Re. 2.a.
die viã ſicut ꝛ oẽs qui in terra. ꝛ cognoſcetis in
ρον τὴν ὁδὸν καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ γνώσεσθε ἐν
toto corde vr̃o ꝛ in tota aĩa vr̃a q̧ nõ ce
ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν διότι οὐ διέ-
cidit ſermo vnus de oĩbus ſermonibus bonis
πεσεν λόγος εἷς ἀπὸ πάντων τῶν λόγων τῶν ἀγαθῶν
quos dixit dñs deus nr̃ ad vos: oĩa ptinẽ
ὧν εἶπεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, πάντα τὰ ἀνήκον
tia vobis. nõ diſſonuit ex eis verbũ vnũ. ꝛ erit ſi
τα ὑμῖν. οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν ῥῆμα ἕν. καὶ ἔσται ὃν τρό
cut venerit ſup vos cuncta verba bona que locu-
πον ἥκει ἐφ᾽ ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ ἃ ἐλά-
tus eſt dñs deus vr̃ ſup vos: ſic adducet dñs
λησεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐφ᾽ ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει κύριος
ſup vos vniuerſa verba mala: quouſq̧ diſperdat
ἐφ᾽ ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρά, ἕως ἐξολοθρεύσῃ
vos a terra bona hac: quã tradidit vobis
ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκεν ὑμῖν
dñs deus vr̃: eo q̧ preterieritis vos pactũ
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην
dñi dei vr̃i quod precepit vobis: ꝛ euntes
κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν, καὶ πορευ-
tes ſeruietis diis alienis ꝛ adorabitis e-
θέντες λατρεύσετε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσετε αὐ-
os. ꝛ iraſcetur furore dñs in vos ꝛ peribi
τοῖς, καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος ἐν ὑμῖν καὶ ἀπολεῖ-
tis cito a terra bona: quã tradidit
σθε τοτάχος ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκεν
vobis dñs.
ὑμῖν κύριος.

Ca.24. A

Et cõgregauit ioſue oẽs tribus iſrael
Καὶ συνήγαγεν ἰησοῦς πάσας τὰς φυλὰς ἰσραὴλ
in ſychem: ꝛ conuocauit maiores natu iſra
εἰς συχὲμ, καὶ συνεκάλεσεν τοὺς πρεσβυτέρους ἰσρα
el ꝛ principes eorũ ꝛ iudices eo
ὴλ καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐ
rum ꝛ magiſtros eoꝝ: ꝛ ſteterũt in cõ
τῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ ἔστησαν ἀπέ
ſpectu dei. ꝛ dixit ioſue ad vniuerſũ
ναντι τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν
pplm: hec dicit dñs deus iſrael: trans
λαόν, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, πέραν τοῦ
fluuium habitauerũt p̃res vr̃i ab initio: Gen. 11.d.
ποταμοῦ κατῴκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τοαπαρχῆς,
thara p̃r abraam ꝛ p̃r nachor: ꝛ ſer
θάρα ὁ πατὴρ ἀβραὰμ καὶ ὁ πατὴρ ναχώρ, καὶ ἐλά
uierũt diis alienis: ꝛ tuli p̃rem vr̃m
τρευσαν θεοῖς ἑτέροις, καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν
abraam ex trãs fluuium: ꝛ dux
τὸν ἀβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὡδή
fui eius in oĩ terra chanaã: ꝛ multiplicaui
γησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ χαναάν, καὶ ἐπλήθυνα τὸ Gen. 21.a.
ſemen eius: ꝛ dedi ei iſaac. ꝛ dedi
σπέρμα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν ἰσαάκ. καὶ ἔδωκα Gen. 25.c.
iſaac iacob ꝛ eſau. ꝛ dedi eſau
τῷ ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ καὶ τὸν ἠσαῦ. καὶ ἔδωκα τῷ ἠσαῦ

Digitized by Google

mōtē ſeir poſſeſſionē ei: ⁊ iacob ⁊
τὸ ὄρος τὸ σηίρ κληρονομίαν αὐτῷ, καὶ ἰακὼβ καὶ οἱ
filij eius deſcēderūt in egyptū ⁊ miſi moy
υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς αἴγυπτον καὶ ἀπέστειλα μωυ-
ſen ⁊ aarō ⁊ percuſſit egyptū in q̄b⁹ fecit
σῆν καὶ ἀαρὼν καὶ ἐπάταξεν τὴν αἴγυπτον ἐν οἷς ἐποίησεν
Exo. 14.b. in ipſis. ⁊ poſt hec eduxit vos: ⁊ eduxit
ἐν αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήγαγεν ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγεν
p̄res vr̄os de egypto. ⁊ veniſtis ad
τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ αἰγύπτου. καὶ εἰσήλθετε εἰς τὴν
mare: ⁊ perſecuti ſunt egyptij poſt pa
θάλασσαν, καὶ κατεδίωξαν οἱ αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πα-
B tres vr̄os in currib⁹ ⁊ in equis in mare
τέρων ὑμῶν ἐν ἅρμασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν
rubrū. ⁊ clamauimus ad dn̄m: ⁊ dedit nubē ⁊ obſcu
ἐρυθράν. καὶ ἐβοήσαμεν πρὸς κν̄, καὶ ἔδωκεν νεφέλην καὶ γνό-
ritatē inter vos ⁊ inter egyptios: ⁊ addu-
φον ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγα-
xit ſup eos mare ⁊ operuit eos. ⁊ vide-
γεν ἐπ᾽ αὐτοὺς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς. καὶ ἴδο-
runt oculi vr̄i que fecit dn̄s in t̄ra egypti. ⁊
σαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε κς̄ ἐν γῇ αἰγύπτου. καὶ
fuiſtis in ſolitudine dies plures. ⁊ duxit vos in t̄rā
ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς εἰς γῆν
amorreoꝝ qui habitabāt trās iordanē ⁊ pu
ἀμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ ἰορδάνου καὶ πα-
gnarūt cōtra vos: ⁊ tradidit eos dn̄s in manus
ρετάξαντο ὑμῖν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κς̄ εἰς τὰς χεῖρας
vr̄as. ⁊ poſſediſtis terrā eoꝝ: ⁊ dele-
ὑμῶν. καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλο-
uiſtis eos a facie vr̄a. ⁊ ſurrexit balac fili⁹
θρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ ἀνέστη βαλὰκ ὁ τοῦ
Nu. 22. b. ſepphor rex moab ⁊ pugnauit cōtra iſrael:
σεπφὼρ βασιλεὺς μωὰβ καὶ παρετάξατο τῷ ἰσραήλ,
⁊ mittens vocauit balaā filiū beor vt malediceret
καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσεν τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ ἀρᾶσθαι
vobis. ⁊ nō voluit dn̄s deus tuus delere te: ⁊ bn̄-
ὑμῖν. καὶ οὐκ ἠθέλησεν κς̄ ὁ θεός σου ἀπολέσαι σε, καὶ εὐλο-
C dictiōibus bn̄dixit vobis: ⁊ liberauit vos de manib⁹ eoꝝ:
γίαις εὐλόγησεν ὑμᾶς, καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν,
⁊ trāſiſtis iordanē ⁊ veniſtis ad hiericho: ⁊
καὶ διέβητε τὸν ἰορδάνην καὶ παρεγενήθητε εἰς ἱεριχώ, καὶ
pugnauerūt cōtra vos habitātes hiericho amorre
ἐπολέμησαν πρὸς ὑμᾶς οἱ κατοικοῦντες ἱεριχὼ ὁ ἀμορραῖ-
us ⁊ phereʒeus ⁊ chanane⁹ ⁊ etheus ⁊ gerge-
ος καὶ ὁ φερεζαῖος καὶ ὁ χαναναῖος καὶ ὁ χετταῖος καὶ ὁ γεργε-
ſeus ⁊ eueus ⁊ iebuſeus ⁊ tradidit illos in
σαῖος καὶ ὁ εὐαῖος καὶ ὁ ἰεβουσαῖος καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς
manus vr̄as. ⁊ miſit ante vos ſca
τὰς χεῖρας ὑμῶν. καὶ ἐξαπέστειλεν προτέραν ὑμῶν τὴν σφη-
brones: ⁊ eiecit eos a facie nr̄a duos re-
κίαν, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν δύο βα-
ges amorreoꝝ nō in gladio tuo neq̄ in ar
σιλεῖς τῶν ἀμορραίων οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τό-
cu tuo. ⁊ dedit vobis t̄rā in quā nō laboraſtis in
ξῳ σου. καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ᾽ ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ᾽ αὐ-
ea: ⁊ vrbes quas nō edificaſtis: ⁊ habitaſtis
τήν, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ᾠκοδομήσατε, καὶ κατῳκίσθητε
in eis: ⁊ vineas ⁊ oliueta q̄ nō plan-
ἐν αὐταῖς, καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς οὐ κατεφυ-
1. Re. 7.a. taſtis vos comeditis. ⁊ nunc timete dn̄m: ⁊
τεύσατε ὑμεῖς ἔδεσθε. καὶ νῦν φοβήθητε τὸν κύριον, καὶ
ſeruite ei in rectitudine ⁊ in iuſticia: ⁊ au
D λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέ-
ferte deos alienos quib⁹ ſeruierūt pa-
λεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πα-
tres vr̄i trans fluuiū ⁊ in egypto: ⁊
τέρες ὑμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ
ſeruite dn̄o. ſi āt nō placet vobis ſeruire do-
λατρεύσατε τῷ κυρίῳ. εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν τῷ κυ-
mino: eligite vobi ipſis hodie cui ſeruiatis: ſiue diis
ρίῳ, ἕλεσθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς

montē ſeyr ad poſſidē
dum: iacob vero
& filii ei⁹ deſcēderūt in
egyptū. Miſiq̄ moyſē
& aarō: & pcuſſi egy-
ptum multis ſignis atq̄
portentis: eduxiq̄ vos
& p̄res vr̄os de egypto
& veniſtis ad mare: pſe
cutiq̄ ſūt egyptii
p̄res vr̄os cū curribus
& eqtatu vſq̄ ad mare
rubrū. Clamauerunt
aūt ad dn̄m filii iſrael q
poſuit tenebras inter
vos & egyptios. Et ad
duxit ſup eos mare & o
pruit eos. Viderūt oculi
vr̄i cūcta q̄ i egypto fe
cerim: & habitaſtis
in ſolitudie multo tpe:
& introduxi vos
in terrā amorrei q ha-
bitabat trās iordanē.
Cūq̄ pugnarēt contra
vos: tradidi eos i man⁹
vr̄as: & poſſediſtis ter-
rā eoꝝ atq̄ interfeciſtis
eos. Surrexit aūt bala-
ch filius ſephor rex
moab & pugnauit con
tra iſrl̄. Miſitq̄ & voca
uit balaā filiū beor vt
malediceret vobis: & e-
go nolui audire eū: ſed
ecōtrario p illū bn̄dixi
vobis & liberaui vos d̄
manu ei⁹. Trāſiſtiſq̄
iordanē & veniſtis ad
hiericho pugnauerūtq̄
cōtra vos viri citatis e-
ius amorre⁹ & phereze⁹
& chananeus & etheus
& gergeſeus & eueus
& iebuſe⁹: & tradidi il
los i māus vr̄as. Miſiq̄
ante vos ſcabrones: &
eieci eos de locis ſuis
duos reges ammorreo
rum: non
in gladio & i arcu tuo:
dediq̄ vobis terrā
in q̄ non laboraſtis: &
vrbes quas non
edificaſtis vt habitare-
tis i eis: vineas & oliue
ta que non plātaſtis.
Nūc ergo timete dn̄m
& ſuite ei pfecto corde
atq̄ veriſſimo: & aufer
te deos
quibus ſeruierūt p̄res
vr̄i in meſopotamia
& i egypto ac ſuite dn̄o
Sin autē malū vobis vi
detur vt dn̄o ſuiatis: o
ptio vobis datur. Eligi-
te hodie quod placet cui
ſeruire potiſſimum
de beatis: vtrum diis

את הר שעיר לרשת אתו ויעקב — ירש
ובניו ירדו מצרים: ואשלח את משה — שלח
ואת אהרן ואגף את מצרים כאשר — נגף
עשיתי בקרבו ואחר הוצאתי אתכם: — עשה יצא
ואוציא את אבותיכם ממצרים
ותבאו הימה וירדפו מצרים אחרי — בוא רדף
אבותיכם ברכב ובפרשים ים סוף:
ויצעקו אל יהוה וישם מאפל — צעק שום
ביניכם ובין המצרים ויבא עליו את — אפל בוא
הים ויכסהו ותראינה עיניכם את — כסה ראה
אשר עשיתי במצרים ותשבו — ישב
במדבר ימים רבים: ואביאה אתכם — דבר יום
אל ארץ האמרי היושב בעבר הירדן — רבב בוא
וילחמו אתכם ואתן אתם בידכם — לחם נתן
ותירשו את ארצם ואשמידם — ירש שמד
מפניכם: ויקם בלק בן צפור מלך — פנה קום
מואב וילחם בישראל וישלח ויקרא — שלח קרא
לבלעם בן בעור לקלל אתכם: ולא
אביתי לשמע לבלעם ויברך ברוך — אבה ברך
אתכם ואציל אתכם מידו: ותעברו — נצל עבר
את הירדן ותבאו אל יריחו וילחמו — בוא
בכם בעלי יריחו האמרי והפרזי
והכנעני והחתי והגרגשי החוי
והיבוסי ואתן אותם בידכם: ואשלח — את
לפניכם את הצרעה ותגרש אותם — גרש
מפניכם שני מלכי האמרי לא — שנה
בחרבך ולא בקשתך: ואתן לכם ארץ
אשר לא יגעת בה וערים אשר לא — עיר
בניתם ותשבו בהם כרמים וזיתים — בנה ישב
אשר לא נטעתם אתם אכלים:
ועתה יראו את יהוה ועבדו אתו
בתמים ובאמת והסירו את אלהים — תמם סור
אשר עבדו אבותיכם בעבר הנהר
ובמצרים ועבדו את יהוה: ואם רע — רוע
בעיניכם לעבד את יהוה בחרו לכם
היום את מי תעבדון אם את אלהים — עבד

Digitized by Google

אשר עבדו אבותיכם אשר בעבר
הנהר ואם את אלהי האמרי אשר
אתם ישבים בארצם ואנכי וביתי
נעבד את יהוה׃ ויען העם ויאמר ענה אמר
חלילה לנו מעזב את יהוה לעבד חלל
אלהים אחרים׃ כי יהוה אלהינו
הוא המעלה אתנו ואת אבתינו עלה
מארץ מצרים מבית עבדים
ואשר עשה לעינינו את האתות אות
הגדלת האלה וישמרנו בכל הדרך שמר
אשר הלכנו בה ובכל העמים אשר
עברנו בקרבם׃ ויגרש יהוה את כל גרש
העמים ואת האמרי ישב הארץ
מפנינו גם אנחנו נעבד את יהוה כי פנה
הוא אלהינו׃ ויאמר יהושע אל
העם לא תוכלו לעבד את יהוה כי יכל
אלהים קדשים הוא אל קנוא הוא
לא ישא לפשעכם ולחטאותיכם׃ כי נשא
תעזבו את יהוה ועבדתם אלהי נכר עזב
ושב והרע לכם וכלה אתכם אחרי שוב רוע
אשר היטיב לכם׃ ויאמר העם אל יטב
יהושע לא כי את יהוה נעבד׃ ויאמר אמר
יהושע אל העם עדים אתם בכם כי עוד
אתם בחרתם לכם את יהוה לעבד
אתו ויאמרו עדים׃ ועתה הסירו את סור
אלהי הנכר אשר בקרבכם והטו נטה
את לבבכם אל יהוה אלהי ישראל׃
ויאמרו העם אל יהושע את יהוה
אלהינו נעבד ובקלו נשמע׃ ויכרת קול שמע
יהושע ברית לעם ביום ההוא וישם כרת שום
לו חק ומשפט בשכם׃ ויכתב יהושע שפט כתב
את הדברים האלה בספר תורת ירה
אלהים ויקח אבן גדלה ויקימה לקח קום
שם תחת האלה אשר במקדש יהוה׃ קדש
ויאמר יהושע אל כל העם הנה
האבן הזאת תהיה בנו לעדה היה עוד

quibus ſeruierunt pa-
tres vr̃i in meſopotamia:
an diis amorreorum
in quorũ terra habitatis
Ego aũt & domus mea
ſeruiemus dño. Reſ-
pōditq̃ populus: & ait.
Abſit a nobis vt relin
quam⁹ dñm & ſeruiam⁹
diis alienis. Dñs deus
noſter
ipſe eduxit nos & pa-
tres noſtros
de terra egypti & de
domo ſeruitutis:
fecitq̃ videtib⁹ nobis
ſigna
ingentia & cuſtodiuit
nos in omni via
p̃ quã ãbulauim⁹: & in
cunctis populis
p̃ quos tranſiuimus: &
eiecit vniuerſas
gentes ammorreũ ha-
bitatorẽ terre quã nos
intrauimus. Seruiemus
igitur domino: quia
ipſe eſt deus noſter.
Dixitq̃ Ioſue ad
populũ. Non poteritis
ſeruire dño: de⁹ enim
ſãctus & fortis emula-
tor eſt:
nec ignoſcet ſceleribus
veſtris atq̃ p̃ctis. Si
dimiſeritis dñm & ſer-
uieritis diis alienis: con
uertet ſe & affliget vos
atq̃ ſubuertet: poſtq̃
vobis preſtiterit bona.
Dixitq̃ populus ad
ioſue. Nequaq̃ ita vt
loq̃ris erit: ſed dño ſer-
uiemus. Et ioſue ad po
pulũ: teſtes inq̃t vos e-
ſtis quia ip̃i elegeritis
vobis dñm vt ſeruiatis
ei. Reſpõderuntq̃. Te
ſtes. Nũc ergo ait: aufer
te deos alienos de me
dio veſtri: & inclinate
corda vr̃a ad dominũ
deũ iſrael.
Dixitq̃ populus ad io
ſue. Domino
deo nr̃o ſuiemus: & o
bediẽtes erimus p̃ceptis
eius. Percuſſit ergo io-
ſue i die illo fedus & p̃-
poſuit pplo p̃cepta at
q̃ iudicia i ſychẽ. Scri-
pſit quoq̃ omnia verba
hec i volumie legis dñi
et tulit lapidẽ p̃grandẽ
poſuitq̃ eum
ſubter quercũ q̃ erat i
ſanctuario dñi
& dixit ad omnem po
pulũ: En
lapis iſte erit vobis in
teſtimonium

patrũ vroꝝ qui trans fluuiũ: ſiue
τῶν πατέρων ὑμῶν τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε
diis amorreoꝝ in qb⁹ vos habitatis in
τοῖς θεοῖς τῶν ἀμορραίων ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ
terra coꝝ. ego aũt ⁊ dom⁹ mea ſeruiamus
τῆς γῆς αὐτῶν. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ οἶκός μου λατρεύσωμεν
dño. ⁊ rñdẽs ppl's dixit: nõ fiat no
τῷ κυρίῳ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπεν, μὴ γένοιτο ἡ-
bis vt reliquam⁹ dñm vt ſeruiamus diis aliis.
μῖν καταλιπεῖν τὸν κύριον ὥστε λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις.
dñs deus nr̃ ipſe eduxit nos ⁊ pa
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέ-
tres nr̃os de terra egypti de domo ſeruitutis: ⁊ q̃
ρας ἡμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ὅσα
fecit nobis ſigna ingẽtia hec: ⁊ cu
ἐποίησεν ἡμῖν τὰ σημεῖα τὰ μεγάλα ταῦτα, καὶ δια-
ſtodiuit nos in omi via qua ambulauim⁹ in ipſa:
φυλάξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ,
⁊ in cũctis gẽtib⁹ quas trãſiuimus per ipſos. ⁊
καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς παρήλθομεν δι᾽ αὐτῶν. καὶ
eiecit dñs vniuerſas gẽtes ⁊ amorreũ
ἐξέβαλεν κύριος σύμπαντα τὰ ἔθνη καὶ τὸν ἀμορραῖον τὸν
habitantẽ terrã a facie nr̃a. ſed ⁊
κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ
nos ſeruiamus dño: hic eñi eſt deus
ἡμεῖς λατρεύσωμεν τῷ κυρίῳ, οὗτος γάρ ἐστιν ὁ θεὸς
noſter. ⁊ dixit ioſue ad oẽm pplꝫ: nõ pote- E
ἡμῶν. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν, οὐ μὴ δύνη-
ritis ſeruire dño: q̃m ſctũs eſt ⁊ deus emu
σθε λατρεύειν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστιν καὶ θεὸς ζηλω-
lator eſt: hic nõ dimittet iniq̃tates vr̃as ⁊
τής ἐστιν, οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ ἀνομήματα ὑμῶν καὶ
peccata vr̃a. q̃n dimiſeritis do-
τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν. ἡνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε κύ-
minũ ⁊ ſeruieritis diis alienis: ⁊ cõuertẽs ſe
ριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ ἐπελθὼν
affliget vos ⁊ ſubuertet vos p̃ q̃bus bene ſe
κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀνθ᾽ ὧν εὖ ἐποίη-
cit vobis. ⁊ dixit ppl's ad ioſue: nequaq̃: ſed
σεν ὑμῖν. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς ἰησοῦν, οὐχί, ἀλ-
dño ſeruiamus. ⁊ dixit ioſue ad
λὰ κυρίῳ λατρεύσωμεν. καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς τὸν
pplm: teſtes vos cõtra vos: q̃m elegiſtis
λαόν, μάρτυρες ὑμεῖς καθ᾽ ὑμῶν, ὅτι ἐξελέξασθε ὑ-
vos vobis dñm vt ſeruiatis ei. ⁊ di
μεῖς ἑαυτοῖς τὸν κύριον λατρεύειν αὐτῷ. καὶ εἶ-
xerũt: teſtes: ⁊ nunc auferte deos
παν, μάρτυρες. καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς
alienos qui in vobis: ⁊ dirigite cor
ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνατε τὴν καρδί-
ad dñm deũ iſrael. ⁊ dixit ppl's ad io
αν πρὸς κύριον θεὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς ἰη- F
ſue: dño deo nr̃o ſeruiamus ⁊
σοῦν, κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν λατρεύσωμεν καὶ τῆς
vocẽ eius audiamus. ⁊ p̃cuſſit ioſue fe
φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα. καὶ διέθετο ἰησοῦς δια-
dus cũ pplo in die illa: ⁊ de
θήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδω-
dit ei legem ⁊ iudiciũ in ſychem. ⁊ ſcripſit
κεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν συχέμ. καὶ ἔγραψεν
ioſue verba hec in librum legẽ
ἰησοῦς τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον νόμου τοῦ
dei. ⁊ tulit lapidẽ p̃grãdẽ: ⁊ ſtatuit eũ io
θεοῦ, καὶ ἔλαβεν λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἰη-
ſue illic ſubter terebinthũ que erat corã dño.
σοῦς ἐκεῖ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἀπέναντι κυρίου.
⁊ dixit ioſue ad oẽm pplm: ecce la-
καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν, ἰδοὺ ὁ λί-
pis iſte erit vobis in teſtimoniũ:
θος οὗτος ἔσται ὑμῖν εἰς μαρτύριον,

Digitized by Google

ꝙ ipſe audiuit oĩa dicta a dño que
ὅτι αὐτὸς ἀκήκοεν σύμπαντα τὰ λεχθέντα ὑπὸ κυρίου ὅσα
locutus eſt ad vos hodie. ⁊ erit iſte in vobis in
ἐλάλησεν πρὸς ὑμᾶς σήμερον. καὶ ἔσται οὗτος ἐν ὑμῖν εἰς
teſtimoniũ in nouiſſimis diebus: qñ mẽtiti fueritis do
μαρτύριον ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἡνίκα ἂν ψεύσησθε κυ
mino deo vr̃o. ⁊ dimiſit ioſue ppl̃m ſingulos i
ρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. καὶ ἀπέστειλεν ἰησοῦς τὸν λαὸν ἕκαστον εἰς
G locũ ſuũ. ⁊ factũ eſt poſt hec mortuꝰ eſt ioſue fi
τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο μετ᾽ ἐκεῖνα ἀπέθανεν ἰησοῦς υἱ
lius nũ ſeruus dñi filius cẽtũ decẽ annoꝝ. ⁊ ſepelierũt
ὸς ναυῆ δοῦλος κυρίου υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. καὶ ἔθαψαν
eum circa terminos poſſeſſionis ſue i thãnathſa-
αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν θαμναθσα
rach in mõte ephraim a ſeptẽtrione mõtis gaas. ⁊ ſer-
ρὰχ ἐν τῷ ὄρει τοῦ ἐφραΐμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους γαάς. καὶ ἐλά
uiuit iſrael dño cũctis diebus ioſue ⁊ cũ-
τρευσεν ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἰησοῦ καὶ πά-
ctis diebus ſeniorum qui duxerũt
σας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν
tẽpus poſt ioſue: ⁊ qui viderũt oĩa opa
χρόνον μετὰ ἰησοῦ, καὶ ὅσοι ἴδοσαν σύμπαντα τὰ ἔργα
dñi que fecerat iſrael. ⁊ oſſa ioſeph duxerũt
κυρίου ὅσα ἐποίησεν τῷ ἰσραήλ. καὶ τὰ ὀστᾶ ἰωσὴφ ἀνήγαγον
filij iſrael de egypto: ⁊ ſepelierũt in ſycimis in
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν ἐν συκίμοις ἐν τῇ
parte agri quem emit iacob ab amorreis
μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο ἰακὼβ παρὰ τῶν ἀμορραίων
habitãtibus in ſycimis cẽtũ nouellis ouibꝰ: ⁊ de
τῶν κατοικούντων ἐν συκίμοις ἑκατὸν ἀμνάδων, καὶ ἔδω
dit eã ioſeph in parte. ⁊ eleazar filius aaron
κεν αὐτὴν τῷ ἰωσὴφ ἐν μερίδι. καὶ ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς ἀαρὼν ὁ
pontifex mortuus eſt: ⁊ ſepultꝰ eſt in gabaath phinees fi
ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησεν, καὶ ἐτάφη ἐν γαβαὰθ φινεὲς τοῦ υἱ
lij eius: quã dedit ei in mõte ephraim.
οῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἐφραΐμ.

IVDICES.
ΚΡΙΤΑΙ.

Ca. I.

Et factũ eſt poſt mortem ioſue ⁊
A Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν ἰησοῦ καὶ
conſuluerũt filij iſrael in dño dicẽ-
ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ λέγον
tes: quis aſcẽdet nobis cõtra chana
τες, τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν χανα
neum dux belli in ipſo: ⁊ dixit dñs:
ναῖον ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι ἐν αὐτῷ; καὶ εἶπεν κύριος,
iudas aſcẽdet: ecce tradidi trã in manu eius. ⁊
ἰούδας ἀναβήσεται, ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. καὶ
dixit iudas ad ſymeon fratrẽ ſuũ: aſcẽde
εἶπεν ἰούδας πρὸς συμεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνάβηθι
mecum in ſortẽ meã ⁊ pugnabimus in chana-
μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου καὶ πολεμήσομεν ἐν τῷ χανα-
neũ. ⁊ pergam ⁊ ego tecum in ſortẽ tuã.
ναίῳ, καὶ πορεύσομαι καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου.
⁊ abijt cũ eo ſymeõ: ⁊ aſcẽdit iudas. ⁊ tra
καὶ ἐπορεύθη μετ᾽ αὐτοῦ συμεών, καὶ ἀνέβη ἰούδας. καὶ ἔδω
didit dñs chananeũ ⁊ pherezeũ in manu illius: ⁊
κεν κύριος τὸν χαναναῖον καὶ τὸν φερεζαῖον ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
percuſſit eos in bezec decẽ milia viroꝝ. ⁊ inue
ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν βεζὲκ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. καὶ εὗ
nerũt adonibezec in bezec ⁊ pugnauerũt cõtra eũ: ⁊
ρον τὸν ἀδωνιβεζὲκ ἐν βεζὲκ καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ, καὶ
percuſſerũt chananeũ ⁊ pherezeũ. ⁊ fugit a-
ἐπάταξαν τὸν χαναναῖον καὶ τὸν φερεζαῖον. καὶ ἔφυγεν ἀ-
donibezec: ⁊ perſecuti ſũt poſt eũ ⁊ cõprehẽderũt e-
δωνιβεζέκ, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἔλαβοσαν αὐ
um ⁊ abſciderũt ſũmitates pedũ eius ⁊ manuũ
τὸν καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ τῶν χειρῶν
B eius. ⁊ dixit adonibezec: ſeptuaginta reges ſũmitates
αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἀδωνιβεζέκ, ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα
pedũ eoꝝ ⁊ manuũ eoꝝ abſciſſi
τῶν ποδῶν αὐτῶν καὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι

ꝙ audierit omnia verba domini ꝙ locutus eſt vobis: ne forte poſtea negare velitis & mẽtiri dño deo vr̃o. Dimiſitq̃ ppl̃m ſingulos in poſſeſſionẽ ſuã. Et poſt hec mortuus ẽ ioſue filius nun ſeruus dñi: centum decem annorũ: ſepelieruntq̃ eũ in finibus poſſeſſionis ſue in thãnathſare: q̃ eſt ſita in mõte effraim a ſeptẽtrionali pte mõtis gaas. Seruiuitq̃ iſrl' dño cũctis diebus ioſue & ſeniorum qui lõgo vixerãt tẽpore poſt ioſue et qui nouerãt omnia opera domini q̃ fecerat in iſrl'. Oſſa quoq̃ ioſeph q̃ tulerãt filii iſrl' de egypto: ſepelierunt in ſychẽ in pte agri quẽ emerat iacob a filiis emmor pr̃is ſychẽ centum nouellis ouibus: & fuit in poſſeſſionẽ filiorũ ioſeph. Eleazar quoq̃ filius aarõ mortuus ẽ: & ſepelierũt eũ in gabaath phinees filii eius que data eſt ei in monte effraim.

Explicit liber Ioſue. Incipit liber ſophti quem nos Iudicũ appellamus.

1 POſt mortẽ Ioſue cõſuluerũt filii iſrael dñm dicentes. Quis aſcendet añ nos cõtra chananeũ & erit dux belli? Dixitq̃ dñs Iudas aſcendet: ecce tradidi terram in manu eius. Et ait iudas ſymeoni fratri ſuo. Aſcende mecũ in ſortẽ meã: & pugna contra chananeũ: vt & ego pgã tecũ in ſortem tuam. Et abiit cũ eo ſymeon. Aſcenditq̃ iudas & tradidit dñs chananeũ ac pherezeũ i manꝰ eorũ & pcuſſerunt i bezech decẽ milia viroꝝ. Inueneruntq̃ adonibezech i bezech: & pugnauerũt contra eũ ac pcuſſerũt chananeũ & pherezeũ. Fugit aũt adonibezech: quẽ pſecuti cõprehenderũt ceſis ſummitatibus manuũ eius ac pedũ. Dixitq̃ adonibezech. Septuaginta reges ãputatis manuũ ac pedũ ſummitatibus

---

כי היא שמעה את כל אמרי יהוה
היה אשר דבר עמנו והיתה בכם לעדה
פחש שלח פן תכחשון באלהיכם׃ וישלח
יהושע את העם איש לנחלתו׃ ויהי
היה אחרי הדברים האלה וימת יהושע
מות בן נון עבד יהוה בן מאה ועשר
קבר גבל שנים׃ ויקברו אתו בגבול נחלתו
בתמנת סרח אשר בהר אפרים
צפן עבד מצפון להר געש׃ ויעבד ישראל את
יום יהוה כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים
ארך אשר האריכו ימים אחרי יהושע
עשה ואשר ידעו את כל מעשה יהוה
אשר עשה לישראל׃ ואת עצמות
עלה יוסף אשר העלו בני ישראל
ממצרים קברו בשכם בחלקת
השדה אשר קנה יעקב מאת בני
קשט חמור אבי שכם במאה קשיטה
היה ויהיו לבני יוסף לנחלה׃ ואלעזר בן
מות קבר אהרן מת ויקברו אתו בגבעת פינחס
בנו אשר נתן לו בהר אפרים׃

Cap. i. ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני
היה שאל ישראל ביהוה לאמר מי יעלה לנו אל
עלה הכנעני בתחלה להלחם בו׃ ויאמר
חלל לחם יהוה יהודה יעלה הנה נתתי את הארץ
אמר נתן בידו׃ ויאמר יהודה לשמעון אחיו עלה
אח אתי בגורלי ונלחמה בכנעני והלכתי
לחם גם אני אתך בגורלך וילך אתו שמעון׃
גרל ויעל יהודה ויתן יהוה את הכנעני
נתן והפרזי בידם ויכום בבזק עשרת
נכה אלפים איש׃ וימצאו את אדני בזק
מצא בבזק וילחמו בו ויכו את הכנעני ואת
הפרזי׃ וינס אדני בזק וירדפו אחריו
נוס רדף ויאחזו אתו ויקצצו את בהנות ידיו
אחז קצץ ורגליו׃ ויאמר אדני בזק שבעים
מלכים בהנות ידיהם ורגליהם מקצצים

Digitized by Google

היו מלקטים תחת שלחני כאשר לקט
עשיתי כן שלם לי אלהים ויביאהו עשה בוא
ירושלם וימת שם׃ וילחמו בני מות לחם
יהודה בירושלם וילכדו אותה לכד
ויכוה לפי חרב ואת העיר שלחו נכה
באש׃ ואחר ירדו בני יהודה להלחם
בכנעני יושב ההר והנגב והשפלה׃ ישב
וילך יהודה אל הכנעני היושב בחברון
ושם חברון לפנים קרית ארבע ויכו פנה
את ששי ואת אחימן ואת תלמי׃ נכה
וילך משם אל יושבי דביר ושם
דביר לפנים קרית ספר׃ ויאמר כלב אמר
אשר יכה את קרית ספר ולכדה
ונתתי לו את עכסה בתי לאשה׃ נתן איש
וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב
הקטן ממנו ויתן לו את עכסה בתו נתן
לאשה׃ ויהי בבואה ותסיתהו לשאול היה בוא
מאת אביה השדה ותצנח מעל סות צנח
החמור ויאמר לה כלב מה לך׃ חמר
ותאמר לו הבה לי ברכה כי ארץ הנגב יהב
נתתני ונתתה לי גלת מים ויתן לה נתן
כלב את גלת עלית ואת גלת תחתית׃
ובני קיני חתן משה עלו מעיר התמרים עלה
את בני יהודה מדבר יהודה אשר דבר
בנגב ערד וילך וישב את העם׃ וילך
יהודה את שמעון אחיו ויכו את
הכנעני יושב צפת ויחרימו אותה ישב חרם
ויקרא את שם העיר חרמה׃ וילכד את קרא
יהודה את עזה ואת גבולה ואת לכד
אשקלון ואת גבולה ואת עקרון ואת גבל
גבולה׃ ויהי יהוה את יהודה ויורש ירש
את ההר כי לא להוריש את יושבי
העמק כי רכב ברזל להם׃ ויתנו
לכלב את חברון כאשר דבר משה
ויורש משם את שלשה בני הענק׃
ואת היבוסי יושב ירושלם לא

colligebant ſub menſa mea ciborū reliq̄as ſicut feci: ita reddidit mihi deus. Adduxerūtq̄ eū in hierl̄m: & ibi mortuus eſt. Oppugnātes ergo filii iuda hieruſalē ceperunt eam: & ꝑcuſſerūt in ore gladii tradentes cunctam incēdio ciuitatē. Et poſt ea deſcēdētes pugnauerūt cōtra chananeū q̄ habitabat ī mōtanis & ad meridiē ī cāpeſtribus. Pergēſq̄ iudas contra chananeū q̄ hitabat in hebrō cuius nomē fuit antiquit᷒ cariatharbe ꝑcuſſit ſeſai & hayman & tholmai: atq̄ inde ꝓfect᷒ abiit ad hitatores dabir: cuius nomē vet᷒ erat cariatſepher. i. ciuitas lr̄arū. Dixitq̄ caleph. Qui ꝑcuſſerit cariathſepher & vaſtauerit eā: dabo ei axā filiā meā vxorē. Cūq̄ cepiſſet cā othoniel filius cenez frater caleph mior dedit ei axā filiam ſuā cōiugē. Quā ꝑgentem in itinere mōuit vir ſu᷒ vt peteret a pr̄e ſuo agrū. Que cū ſuſpiraſſet ſedēs in aſino: dixit ei caleph Quid habes? At illa r̄ndit. Da mihi bn̄dictionē: quia terrā arentē dediſti mihi: da & irriguā aq̄s. Dedit ergo ei caleph irriguū ſupi᷒ & irriguū īferi᷒. Filii aūt cinei cōgnati moyſi aſcēderūt de ciuitate palmaꝝ cū filiis iuda in deſertum ſortis eius: q̄d ē ad meridiem arath & hitauerunt cū eo. Abiit aūt iudas cū ſymeone fratre ſuo: & ꝑcuſſerūt ſil' chananeū q̄ hitabat ī ſephat & interfecerūt eū. Vocatūq̄ eſt nomē vrbis horma. i. anathema. Cepitq̄ iudas gazā cū finibus ſuis & aſcalonē atq̄ accharō cū terminis ſuis. Fuitq̄ dn̄s cum iuda: & mōtana poſſedit: nec potuit delere hitatores vallis: quia falcatis curribus abūdabāt. Dederūtq̄ caleph hebron ſicut dixerat moyſes: qui deleuit ex ea tres filios enach. Iebuſeū aūt habitatorem hieruſalem non

fuerūt colligētes q̄ ſub menſa mea. ſicut
ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου. καθὼς
ergo feci: ſic reddidit mihi deus. ⁊ adduxerūt
οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέν μοι ὁ θεός. καὶ ἄγαγον
eum in hieruſalem: ⁊ mortuus eſt ibi. ⁊ pugnauerūt
αὐτὸν εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. καὶ ἐπολέμησαν
filij iuda cōtra ieruſalem ⁊ ceperunt eā ⁊
οἱ υἱοὶ ἰούδα ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ
percuſſerūt eā in ore gladij: ⁊ vrbem cō
ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέ-
buſſerūt in igne. ⁊ poſtea deſcēderūt filij iu
πρησαν ἐν πυρί. καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ ἰού-
da ad pugnādū cōtra chananeū qui habitabat mōtana
δα πολεμῆσαι τῷ χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι τὴν ὀρεινὴν
⁊ meridiē ⁊ cāpeſtria. ⁊ abijt iudas cōtra
καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν. καὶ ἐπορεύθη ἰούδας πρὸς τὸν
chananeū qui habitabat in chebron: at nomē chebron
χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν χεβρών, τὸ δὲ ὄνομα χεβρὼν
fuit prius cariatharboth. ⁊ percuſſerūt ſeſi ⁊ — C
ἦν ἔμπροσθεν καριαθαρβώκ. καὶ ἐπάταξαν τὸν σεσὶ καὶ
achiman ⁊ tholmi germina enac. ⁊ profe
τὸν ἀχιμὰν καὶ τὸν θολμὶ γεννήματα τοῦ ἐνάκ. καὶ ἐπορεύ
cti ſunt illinc ad habitantes dabir: ⁊ nomē — Joſue.
θησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας δαβίρ, καὶ τὸ ὄνομα — 15. d.
dabir prius ciuitas litteraꝝ. ⁊ dixit chaleb: qui
δαβὶρ ἔμπροσθεν πόλις γραμμάτων. καὶ εἶπεν χαλέβ, ὃς
percuſſerit ciuitatē litterarū ⁊ primus ceperit
ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται
eam: dabo ei axam filiā meā in vxorē. ⁊
αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν ἀχσὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. καὶ
prior cepit eam gothoniel fili᷒ cenez frater chaleb
προκατελάβετο αὐτὴν γοθονιὴλ υἱὸς κενὲζ ἀδελφὸς χαλὲβ
minor magis eo. ⁊ dedit ei axan fi
ὁ νεώτερος ὑπὲρ αὐτόν. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ἀχσὰν θυγα
liam eius in cōiugē. ⁊ factū eſt cū abiret il
τέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐ-
la: ⁊ perſuaſit illi petere a patre ſuo
τήν, καὶ ἔπεισεν αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸν
agrum. ⁊ murmurabat ſuper aſinū. ⁊ dixit ei cha
ἀγρόν. καὶ ἐγόγγυζεν ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου. καὶ εἶπεν αὐτῇ χα
leb q̄d eſt tibi: ⁊ dixit ei axā: da iā mihi bn̄dictiōes: — D
λὲβ τί ἐστί σοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀχσάν, δός δή μοι εὐλογίαν,
qm̄ in terrā auſtri tradidiſti me: ⁊ des mihi redēptionē aque.
ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδωκάς με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος.
⁊ dedit ei chaleb redēptionē ſublimiū ⁊ redēptionē humi-
καὶ ἔδωκεν αὐτῇ χαλὲβ λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπει-
liū. ⁊ filij iothor cinei gn̄i moyſi aſcēderūt de ci-
νῶν. καὶ οἱ υἱοὶ ἰωθὸρ τοῦ κιναίου πενθεροῦ μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ τῆς πό
uitate palmarū ad filios iuda in deſertū iuda q̄ eſt
λεως τῶν φοινίκων πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον ἰούδα τὴν οὖσαν
in meridie ad deſcēſum arad ⁊ abijt: ⁊ habitauerūt
ἐν τῷ νότῳ ἐπὶ καταβάσεως ἀράδ καὶ ἐπορεύθη, καὶ κατῴκησαν
cum pp̄lo. ⁊ abijt iudas cum ſymeon fratre ſuo
μετὰ τοῦ λαοῦ. καὶ ἐπορεύθη ἰούδας μετὰ συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
⁊ percuſſerūt chananeū q̄ habitabat ſepheth. ⁊ anathe
τοῦ καὶ ἐπάταξαν τὸν χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα σεφέθ. καὶ ἀνεθε-
matizauerūt eā ⁊ euerterūt eam: ⁊ vocauerūt nomē
μάτισαν αὐτὴν καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς
vrbis deſtructio. ⁊ poſſedit iudas gazen ⁊
πόλεως ἐξολόθρευσις. καὶ ἐκληρονόμησεν ἰούδας τὴν γάζαν καὶ τὸ
terminū eius: ⁊ accaron: ⁊ terminū eius: ⁊ azoton ⁊
ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν ἀκκαρών, καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς. καὶ τὴν ἄζωτον καὶ
ſuburbana eius. ⁊ fuit dn̄s cum iuda: ⁊ poſſedit
τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ ἦν κύριος μετὰ ἰούδα, καὶ ἐκληρονόμησεν
mōtē: qm̄ nō potuit poſſidere habitantes val-
τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἐδύνατο κληρονομῆσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοι
lem q̄ꝛ prohibuit eos: ⁊ currus ferrei eis: ⁊ dede-
λάδα ὅτι διεστείλατο αὐτοῖς, καὶ ἅρματα σιδηρᾶ αὐτοῖς, καὶ ἔδω
runt chaleb chebron ſicut locutus eſt moyſes. ⁊ deleuit illic
καν τῷ χαλὲβ τὴν χεβρὼν καθὰ ἐλάλησε μωυσῆς. καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖ
tres filios enac. ⁊ iebuſeum habitantē hierl̄m nō
τοὺς τρεῖς υἱοὺς ἐνάκ. καὶ τὸν ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἱλη̄μ οὐκ

Digitized by Google

deleuerūt filij beniamin. ⁊ habitauit iebuſeus cū
ἐξῆραν οἱ υἱοὶ βενιαμίν. καὶ κατῴκησεν ὁ ἰεβουσαῖος μετὰ
filijs beniamin in hieruſalem vſq̄ ad diē hāc.
E τῶν υἱῶν βενιαμὶν ἐν ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
⁊ aſcēderūt filij ioſeph ⁊ ipſi in bethel: ⁊ dn̄s
καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ καί γε αὐτοὶ εἰς βαιθήλ, καὶ κς
cū eis. ⁊ caſtrametati ſūt dom⁹ iſrael cōtra bethel.
μετ᾽ αὐτῶν. καὶ παρενέβαλον οἶκος ἰσραὴλ κατὰ βαιθήλ.
at nomē vrbis fuit prius luza. ⁊ viderūt cu
τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν λουζά. καὶ εἶδον οἱ φυ
ſtodiētes virū egredientē de ciuitate: ⁊ cepe
λάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλα
runt eū ⁊ dixerūt ei: oſtēde nobis introitū ciui
βον αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ, δεῖξον ἡμῖν τὴν εἴσοδον τῆς πό
tatis: ⁊ faciemus tecum miam. ⁊ oſtēdit eis
λεως, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς
ingreſſum vrbis: ⁊ pcuſſerūt vrbē in o=
C τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στό=
re gladij: at virū ⁊ cognationē eius
ματι ῥομφαίας, τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ
dimiſerūt. ⁊ abijt vir in trā chettin: ⁊ edifica
Ioſue. ſ. d. ἐξαπέστειλαν. καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν χεττίν, καὶ ᾠκοδό
uit illic vrbē: ⁊ vocauit nomē illius luza: hoc
μησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς λουζά, τοῦ
nomē eius vſq̄ ad diē hanc. ⁊ nō poſ
το ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ οὐκ ἐκληρονό=
ſedit manaſſes bethſan neq̄ filias eius: neq̄
μησε μαναςῆς τὴν βεθσὰν οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ
F thanaach ⁊ filias eius: neq̄ habi=
τὴν ἐκθαναὰχ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοι
tantes dor ⁊ filias eius: neq̄ habi
κοῦντας δῶρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοι
tātes mageddon ⁊ filias eius: neq̄
κοῦντας μαγεδδῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς
habitantes ieblam neq̄ filias eius. ⁊
κατοικοῦντας ἰεβλὰμ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. καὶ
incepit chananeus habitare in terra hac. ⁊ factū
ἤρξατο ὁ χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ἐγένε=
eſt cū cōfortat⁹ eſt iſrael ⁊ poſuit chananeū in tri
D το ὅτε ἐνίσχυσεν ἰσραὴλ καὶ ἔθετο τὸν χαναναῖον εἰς φό=
butū ⁊ delens nō deleuit illū. ⁊ ephraim nō deleuit
ρον καὶ ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν. καὶ ἐφραῒμ οὐκ ἐξῆρεν τὸν
chananeū qui habitabat in gazer: ⁊ habitabat chana
χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν γαζέρ, καὶ κατῴκει ὁ χανα
neus in medio eius in gazer. ⁊ zabulon nō deleuit
ναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν γαζέρ. καὶ ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς
habitantes cetron ⁊ habitantes naalol. ⁊ ha
κατοικοῦντας κετρὼν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ναααλώλ. καὶ κα
bitauit chananeus in medio eius: ⁊ fact⁹ eſt i tributū.
τῴκησεν ὁ χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον.
⁊ aſer nō deleuit habitātes accho ⁊
καὶ ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας ἀκχὼ καὶ τοὺς
G habitātes ſidona ⁊ habitātes achlab ⁊
κατοικοῦντας σιδῶνα καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἀχλὰβ καὶ
aſchazib ⁊ elba ⁊ aphec ⁊ roob. ⁊
τὴν ἀχαζὶβ καὶ τὴν ἑλβὰ καὶ τὴν ἀφὲκ καὶ τὴν ῥοώβ. καὶ
habitauit aſer in medio chananei habitan
κατῴκησεν ὁ ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ χαναναίου τοῦ κατοικοῦν
tis trā: qm̄ nō potuit delere eū. ⁊ nephtalin nō
τος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἐδυνήθη ἐξᾶραι αὐτόν. καὶ νεφθαλὶν οὐκ
deleuit habitantes bethſames: ⁊ habitātes
ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας βεθσαμύς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας
bethanach. ⁊ habitauit iſrael in medio chananei habitan
βεθανάχ. καὶ κατῴκησεν ἰσραὴλ ἐν μέσῳ τοῦ χαναναίου τοῦ κατοικοῦν
tis trā. at habitantes bethſames ⁊ betheneth fue
τος τὴν γῆν. οἱ δὲ κατοικοῦντες βαιθσαμὺς καὶ τὴν βεθενὲθ ἐγενήθη
runt eis in tributū. ⁊ afflixit amorreus filios dan in
σαν αὐτοῖς εἰς φόρον. καὶ ἐξέθλιψεν ὁ ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς δὰν εἰς τὸ
mōte: qm̄ nō dimiſit eum deſcēdere in vallem. ⁊ incepit
ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. καὶ ἤρξατο ὁ
amorreus habitare in mōte hares vbi vrſe ⁊ vulpes.
ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῷ ὀστρακώδει ἐν ᾧ αἱ ἄρκτοι καὶ αἱ ἀλώπεκες.

deleuerūt filii beniamī
hītauitq̄ iebuſeus cū
filiis beniamī i hierl̄m
vſq̄ in preſentem diē.
Domus quoq̄ ioſeph
aſcēdit in bethel: fuitq̄
dn̄s cū eis. Nam cū ob
ſiderent
vrbem q̄ prius luza vo
cabatur
viderūt hoiem egrediē
tem de ciuitate
dixerūtq̄ ad eū. Oſtē=
de nobis introitū ciui=
tatis: & faciem⁹ tecum
miam. Qui cū oſtendiſ
ſet eis: pcuſſerunt vrbē
in ore gladii: hoiem au
tē illum & oēm cogna
tionē ei⁹ dimiſerūt. Qui
dimiſſus abiit in terrā
ethim: & edificauit ſibi
citatē vocauitq̄ eā lu=
zā: q̄ ita appellatur vſq̄
in p̄ntem diē. Manaſ=
ſes quoq̄ nō deleuit be
thſan et canath cū vi=
culis ſuis:
& hītatores dor
& ieblaam &
mageddo cū viculis ſu
is: cepitq̄ chananeus
habitare cū eis. Poſtq̄
autē confortatus eſt
iſrael fecit eos tributa=
rios
& delere noluit. Effrai
etiam non
interfecit chananeū q
hītabat i gazer: ſed ha=
bitauit cū eo. Zabulō
non
deleuit habitatores te
thron &
naalol: ſed habitauit
chananeus i medio ei⁹
factuſq̄ eſt ei tributari
us. Aſer quoq̄ nō dele
uit hītatores accho &
ſidonis alab
& achacib & amma &
aphech
& roob: habitauitq̄ i
medio chananei habi
tatoris illius terre: nec
interfecit eum. Neptali
quoq̄ non deleuit
hītatores bethſemes
& bethanath: & habita
uit inter chananeū ha=
bitatorem
terre. fueruntq̄ ei be=
thſemite & bethanite
tributarii. Arctauitq̄
ammorreus
filios dan in mōte: nec
dedit eis locum
vt ad planiora deſcēde
rent: habitauitq̄ in mō
te hares: qđ interp̄tatur
teſtatio i haylō & ſalabī

הורישו בני בנימן ויֵשב היבוסי את
בני בנימן בירושלם עד היום הזה׃
ויעלו בית יוסף גם הם בית אל
ויהוה עמם׃ ויתירו בית יוסף יתר
בבית אל ושם העיר לפנים לוז׃ פנה
ויראו השמרים איש יוצא מן העיר ראה יצא
ויאמרו לו הראנו נא את מבוא העיר אמר ראה
ועשינו עמך חסד׃ ויראם את מבוא בוא עשה
העיר ויכו את העיר לפי חרב ואת נכה פה
האיש ואת כל משפחתו שלחו׃ וילך שפחה
האיש ארץ החתים ויבן עיר ויקרא בנה קרא
שמה לוז הוא שמה עד היום הזה׃
ולא הוריש מנשה את בית שאן ירש
ואת בנתיה ואת תענך ואת בנתיה בנה
ואת ישבי דור ואת בנתיה
ואת ישבי יבלעם ואת בנתיה ואת
ישבי מגדו ואת בנתיה ויואל הכנעני
לשבת בארץ הזאת׃ ויהי כי חזק ישב
ישראל וישם את הכנעני למס שום
והוריש לא הורישו׃ ואפרים לא
הוריש את הכנעני היושב בגזר וישב
הכנעני בקרבו בגזר׃ זבולן לא
הוריש את יושבי קטרון ואת יושבי היה
נהלל וישב הכנעני בקרבו ויהיו
למס׃ אשר לא הוריש את ישבי
עכו ואת ישבי צידון ואת אחלב ואת
אכזיב ואת חלבה ואת אפיק ואת רחב׃
וישב האשרי בקרב הכנעני ישבי
הארץ כי לא הורישו׃ נפתלי לא
הוריש את ישבי בית שמש ואת
ישבי בית ענת וישב בקרב הכנעני
ישבי הארץ וישבי בית שמש ובית
ענת היו להם למס׃ וילחצו האמרי לחץ
את בני דן ההרה כי לא נתנו
לרדת לעמק׃ ויואל האמרי לשבת ירד יאל
בהר חרס באילון ובשעלבים

ותכבד יד בית יוסף ויהיו למס׃ וגבול כבד היה
האמרי ממעלה עקרבים מהסלע נבל עלה
Cap.ij. ומעלה׃ ויעל מלאך יהוה מן
הגלגל אל הבכים ויאמר אעלה עלה בכה
אתכם ממצרים ואביא אתכם אל בוא
הארץ אשר נשבעתי לאבתיכם שבע
ואמר לא אפר בריתי אתכם לעולם׃ פור ברית
ואתם לא תכרתו ברית ליושבי עלם כרת
הארץ הזאת מזבחותיהם תתצון ולא זבח נתץ
שמעתם בקולי מה זאת עשיתם׃ עשה
וגם אמרתי לא אגרש אותם גרש את
מפניכם והיו לכם לצדים ואלהיהם פנה היה
יהיו לכם למוקש׃ ויהי כדבר מלאך צדד
יהוה את הדברים האלה אל כל בני היה
ישראל וישאו העם את קולם ויבכו׃ נשא בכה
ויקראו שם המקום ההוא בכים קרא קום
ויזבחו שם ליהוה׃ וישלח יהושע זבח שלח
את העם וילכו בני ישראל איש
לנחלתו לרשת את הארץ׃ ויעבדו ירש עבד
העם את יהוה כל ימי יהושע וכל ימי יום
הזקנים אשר האריכו ימים אחרי ארך
יהושע אשר ראו את כל מעשה עשה
יהוה הגדול אשר עשה לישראל׃ גדל
וימת יהושע בן נון עבד יהוה בן מות
מאה ועשר שנים׃ ויקברו אתו שנה קבר
בגבול נחלתו בתמנת חרס בהר
אפרים מצפון להר געש׃ וגם כל צפן
הדור ההוא נאספו אל אבותיו ויקם אסף קום
דור אחר אחריהם אשר לא ידעו
את יהוה וגם את המעשה אשר עשה
לישראל׃ ויעשו בני ישראל את
הרע בעיני יהוה ויעבדו את הבעלים׃ רעע
ויעזבו את יהוה אלהי אבותם עזב אב
המוציא אתם מארץ מצרים וילכו יצא
אחרי אלהים אחרים מאלהי העמים
אשר סביבותיהם וישתחוו להם סבב שחה

Et aggrauata ē manus
domꝰ ioſeph: factúſq;
ē ei tributarius. Fuit ât
terminus āmorrei ab a
ſcenſu ſcorpionis petra
& ſuperiora loca. z.

Aſcenditq; angelus
dñi de galgalis ad
locū flētiū: & ait. Edu-
xi vos de egypto & in-
troduxi in terrā ꝑ q̄ iu
raui patribus veſtris:
& pollicitus ſum vt nō
facerē irritū pactū me-
um vobiſcū in ſépiter-
nū: ita dūtaxat vt nō fe
riretis fedus cū hītatori
bus terre huius & aras
corū ſubuerteretis. &
noluiſtis audire vocem
meā. Cur hoc feciſtis?
Quāobrē nolui delere
eos a facie veſtra: vt ha
beatis hoſtes: & dii eoꝝ
ſint vobis ī ruinā. Cū-
q; loqueretur angelus
domini hec verba ad
omnes filios
iſrael: eleuauerunt vo
cem ſuam & fleuerunt.
Et vocatū ē nomē loci
illius locus flentium ſi-
ue lachrymaꝝ. imolaue
runtq; ibi hoſtias dño.
Dimiſit ergo ioſue po
pulū: & abierūt filii iſ-
rael vnuſquiſq; in poſſeſ-
ſionē ſuā: vt obtinerēt
eā: ſeruierūtq; dño cū
ctis diebus eius & ſenio
rum: qui longo poſt e
um vixerūt tēpore: &
nouerant omnia ope-
ra
domini que fecerat cū
iſrael.
Mortuus eſt aūt ioſue
filius nun famulus dñi
centum & decē anno-
rum: & ſepelierunt eū
in finibus poſſeſſionis
ſue in thānathſare ī mō
te effraī a ſeptētrionali
plaga mōtis gaas. Oīſ-
q; illa gñatio cōgrega-
ta eſt ad patres ſuos: &
ſurrexerūt alii qui nō
nouerunt
dominum: & opera q̄
fecerat
cum iſrael. Feceruntq;
filii iſrael
malū in conſpectu do-
mini: & ſeruierūt baa-
lim: ac dimiſerunt do-
minum deū patrū ſuoꝝ
q eduxerat eos de ter-
ra egypti: & ſecuti ſunt
deos alīeos: deos quo
q; populorum qui habi
tabant in circuitu eoꝝ:
& adorauerunt eos:

ꝛ aggrauata eſt manꝰ domꝰ ioſeph ſup amorreū: ꝛ fa
καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ οἴκου ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ ἐγέ
ctꝰ eſt in tributū. ꝛ terminus amorrei ſup acrabin
νετο εἰς φόρον. καὶ τὸ ὅριον τοῦ ἀμορραίου ἐπάνω ἀκραβὶν
a petra ꝛ ſupra.
ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω. Ca. 2.

Et aſcēdit angelus dñi de galgal ad A
Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ γαλγὰλ ἐπὶ τὸν
locū flentiū. ꝛ dixit ad eos: dñs eduxit
κλαυθμῶνα. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, κύριος ἀνεβίβασεν
vos de egypto ꝛ introduxit vos in terrā q̄ iurauit
ὑμᾶς ἐξ αἰγύπτου καὶ εἰσήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν
pr̄ibus vr̄is vt daret vobis. ꝛ dixit nō irri
τοῖς πατράσιν ὑμῶν τοῦ δοῦναι ὑμῖν. καὶ εἶπεν οὐ δια
tū faciā pactū meū vobiſcū in ſépiternū. ꝛ vos
σκεδάσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὑμεῖς
nō ferietis fedus cū habitātibus in t̄ra hac:
οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύ
neq; deos eoꝝ nequaq̄ adorabitis: ſed
την, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ μὴ προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ
ſculptilia eoꝝ cōfringite ꝛ aras eoꝝ euer
γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψατε καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν κα
tite: ꝛ nō audiuiſtis vocē meā: neq;
τασκάψατε, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτι
hec feciſtis. ꝛ ego dixi nō addam vt mi
ταῦτα ἐποιήσατε. καὶ ἐγὼ εἶπα οὐ προσθήσω τοῦ με
grare faciā pp̄lm quē dixi vt expellerē eos a fa
τοικῆσαι τὸν λαὸν ὃν εἶπα τοῦ ἐξῶσαι αὐτοὺς ἐκ προσώ
cie vr̄a: ꝛ erunt vobis in anguſtias: ꝛ dij eoꝝ
που ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν
erunt vobis in ſcandalū. ꝛ factū eſt poſtq; locutꝰ ē an
ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγ
gelus dñi ſermones hos ad oēs filios iſ
γελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσ
rael: ꝛ eleuauerūt pp̄ls vocē ſuā ꝛ fleuerunt.
ραήλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν.
pp hoc vocatū ē nomē loci illius locus flētꝰ:
διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου κλαυθμών,
ꝛ imolauerūt ibi dño. ꝛ dimiſit ioſue
καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ ἰησοῦς τὸν
pp̄lm: ꝛ abierūt filij iſrael vnuſquiſq; in domū ſu-
λαόν, καὶ ἀπῆλθον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐ
am ꝛ in poſſeſſionē ſuā ad poſſidēdū
τοῦ καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν B
terrā. ꝛ ſeruiuit pp̄ls dño cūctis diebus
γῆν. καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας
ioſue ꝛ cūctis diebus ſeniorū: qui lō-
ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμα
geui fuerūt poſt ioſue: qui nouerāt oīne opus dñi
κροημέρευσαν μετὰ ἰησοῦν, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυ
magnū qd̄ fecit iſrael. ꝛ mortuus eſt ioſue
τὸ μέγα ὃ ἐποίησεν τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐτελεύτησεν ὁ ἰησοῦς
filiꝰ nun famulus dñi filius cētū decē ānoꝝ. ꝛ ſepelierūt e-
υἱὸς ναυῆ δοῦλος κυ υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. καὶ ἔθαψαν αὐ
ū in termino poſſeſſionis ſue i thānathares i mōte
τὸν ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν θαμναθαρὲς ἐν ὄρει
ephraim a ſéptētrione mōtis gaas. ꝛ oīs gñatio il
ἐφραὶμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους γαάς. καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκεί
la congregata eſt ad pr̄es ſuos. ꝛ ſurrexit ge
νη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. καὶ ἀνέστη γε
neratio altera poſt eos: q̄ nō nouerāt dñm: ꝛ opus qd̄
νεὰ ἑτέρα μετ' αὐτούς, οἳ οὐκ ἔγνωσαν τὸν κν, καί τὸ ἔργον ὃ
fecerat iſrael. ꝛ fecerūt filij iſrl' malū Iudic. 3.a.c.
ἐποίησεν τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰηλ τὸ πονηρὸν 4.a.c.
in cōſpectu dñi: ꝛ ſeruierūt baalim: ꝛ reliquerūt 6.a.
ἐναντίον κυ, καὶ ἐλάτρευον τῇ βααλίμ, καὶ ἐγκατέλιπον
dñm deū patrū eoꝝ: qui eduxerat illos de
κν τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ
terra egypti: ꝛ ſecuti ſunt deos alienos a
γῆς αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ
dijs pp̄loꝝ qui in circuitu eoꝝ: ꝛ adoraue-
τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνη

Digitized by Google

rūt eos: ⁊ irritauerūt dñm: ⁊ dimiſerunt
σαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν κύριον, καὶ ἐγκατέλιπον
G dñm: ⁊ ſeruierūt baal ⁊ aſtaroth.
τὸν κύριον, καὶ ἐλάτρευσαν τῇ βαὰλ καὶ ταῖς ἀστάρταις.
⁊ irat⁹ eſt furore dñs cōtra iſrael: ⁊ tradidit il
καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκεν αὐ-
los in manu diripientiū: ⁊ captiuauerūt il-
τοὺς ἐν χειρὶ προνομευόντων, καὶ κατεπρονόμευσαν αὐ
los. ⁊ tradidit illos in manu inimicoꝝ ſuoꝝ in
τούς. καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυ
circuitu. ⁊ nō potuerūt reſiſtere in faciē
κλόθεν. καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον
inimicoꝝ ſuoꝝ in oīb⁹ qb⁹ fornicati ſūt. ⁊ man⁹ dñi fuit
τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐπόρνευον. καὶ χεὶρ κυρίου ἦν
in illis ī mala: ſicut locutus eſt dñs ⁊ ſicut iu
ἐν αὐτοῖς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησεν κύριος καὶ καθὼς ὤμο
rauit dñs eis: ⁊ afflixit eos vehemēter. ⁊ ſuſ
σεν κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. καὶ ἤγει
citauit dñs eis iudices: ⁊ liberauit eos dñs de
ρεν κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς κύριος ἐκ
manu vaſtātiū illos. ⁊ iudices ſu-
χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. καὶ τῶν κριτῶν αὐ-
os nō audierūt: qm̄ fornicati ſūt poſt deos alie
τῶν οὐκ ἐπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέ
nos: ⁊ adorauerūt eos: ⁊ irritauerūt domi
ρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν κύρι
nū: ⁊ declinauerūt cito ex via quā ingreſſi fuerāt pa
ον, καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πα
tres eoꝝ vt audirēt mādata dñi: nō fece
D τέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακούειν τὰς ἐντολὰς κυρίου, οὐκ ἐποίη-
runt ſic. ⁊ cum ſuſcitauit dñs illis iudices: ⁊ fuit
σαν οὕτως. καὶ ὅτε ἤγειρεν κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν
dñs cum iudice: ⁊ liberauit illos de manu ini-
κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχ
micoꝝ eoꝝ oībus diebus iudicis: qm̄ cōſolat⁹ eſt dñs
θρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κς
a gemitu eoꝝ a facie obſidētiū
ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούν
illos ⁊ affligentiū illos. ⁊ factū eſt poſtq̄ mortu⁹ eēt
των αὐτοὺς καὶ κακούντων αὐτούς. καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ
iudex ⁊ reuertebātur ⁊ iterū corruperāt ſup pa-
κριτὴς καὶ ἀπέστρεφον καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πα
tres ſuos vt ſequerentur deos alienos: ⁊ ſerui
τέρας αὐτῶν πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύ
rēt illis: ⁊ adorarēt illos. nō dimiſerūt ad
ειν αὐτοῖς, καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. οὐκ ἀπέρριψαν τὰ ἐπι
inuētiones ſuas: ⁊ a via ſua dura.
τηδεύματα αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς.
⁊ iratus eſt furore dñs in iſrael. ⁊ ait: quia
καὶ ὠργίσθη θυμῷ κς ἐν τῷ ἰσραήλ. καὶ εἶπεν, ἀνθ' ὧν ὅσα
reliquit gens iſta pactū meū qđ pcece
ἐγκατέλιπε τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετειλά
pi pr̄ibus eoꝝ: ⁊ nō audierūt vocē
μην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν τῆς φωνῆς
meā: ⁊ ego nō addam vt deleā virū a facie
μου, καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἐκ προσώπου
eoꝝ de gētibus quas reliquit ioſue: ⁊ dimiſit
αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὧν ἐγκατέλιπεν ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκεν
vt experiar in illo iſrael ſi cuſtodiāt illi viā
τοῦ πειράσαι ἐν αὐτῷ τὸν ἰηλ εἰ φυλάσσονται αὐτοὶ τὴν ὁδὸν
dñi vt ambulēt in ea ſicut cuſtodierūt pr̄es
κυ πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες
eoꝝ an nō. ⁊ dimiſit dñs gētes has vt nō deleret illas
αὐτῶν ἢ οὔ. καὶ ἀφῆκεν κς τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ
cito ⁊ nō tradidit illas ī manū ioſue.
τοτάχος καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ ἰησοῦ. Ca. 3.
A Et has gētes dereliquit ioſue vt tēta-
Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη κατέλιπεν ἰησοῦς ὥστε πειρά-
ret in illis iſrael oēs qui nō nouerant
σαι ἐν αὐτοῖς τὸν ἰσραὴλ πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας
omnia bella chanaā: verū ꝓ gñatiōes
πάντας τοὺς πολέμους χαναάν, πλὴν διὰ τὰς γενεὰς

& ad iracundiā concita
uerunt dñm: dimit-
tētes eū & ſeruiētes ba
al & aſtaroth. Iratuſq̨
dñs cōtra iſrael tradi-
dit eos in manus diripi
entiū. q ceperūt eos &
vēdiderūt hoſtibus q hī
tabāt p gyrū: nec potu
erunt reſiſtere
aduerſariis ſuis. ſz quo
cūq̨ pgere voluiſſent:
man⁹ domini ſup eos
erat: ſicut locutus eſt
& iurauit eis: & vehe-
menter afflicti ſunt.
Suſcitauitq̨ dominus
iudices qui
liberarēt eos de vaſtan
tiū manibus: ſed
nec eos audire volue-
rūt: fornicantes cum
diis alienis & adoran-
tes eos. Cito deſerue-
runt viā p quā ingreſſi
fuerāt pr̄es eorum: &
audiētes mandata dñi
oīa fecere cōtraria. Cū
q̨ dominus iudices ſu-
ſcitaret: in
dieb⁹ eorū flectebatur
mīa & audiebat afflicto-
rū gemitus: & libera-
bat eos đ cede vaſtātiū.
Poſtq̄ āt mortu⁹ eēt iu
dex reuertebātur & ml
to faciebāt peiora q̄ fe-
cerāt pr̄es eorū ſeq̄ntes
deos alienos ſeruientes
eis: & adorantes illos.
Nō dimiſerūt adinuē
tiones ſuas & viā duriſ
ſimā p quā ābulare con-
ſueuerāt. Iratuſq̨ ē fu-
ror dñi in iſrael & ait.
Quia irritū fecit gens
iſta pactū meū qđ pe-
pigerā cū pr̄ibus eorū
& vocē meā audire cō
tēpſit: & ego nō dele-
bo gētes q̄s dimiſit
ioſue: & mortuus eſt:
vt in ipſis experiar
iſrael vtrum cuſtodiāt
viam domini:
& ambulēt in ea: ſicut
cuſtodierūt pr̄es eorū:
an non. Dimiſit ergo
dñs omnes nationes
has: & cito ſubuertere
noluit. nec tradidit
in manus ioſue. 3.
Hę ſunt gentes
quas dñs dereliq̄t
vt erudiret in eis
iſraelem & omnes qui
non nouerant
bella chananeoꝝ: & po
ſtea diſcerent

ויכעסו את יהוה׃ ויעזבו את יהוה׃ — כעס
ויעבדו לבעל ולעשתרות׃ ויחר אף — עבד חרה
יהוה בישראל ויתנם ביד שסים — נתן שסה
וישסו אתם וימכרם ביד איביהם
מסביב ולא יכלו עוד לעמד לפני — מכר סבב פנה
איביהם׃ בכל אשר יצאו יד יהוה
היתה בם לרעה כאשר דבר יהוה — היה
וכאשר נשבע יהוה להם׃ ויצר — שבע צור
להם מאד׃ ויקם יהוה שפטים — קום
ויושיעום מיד שסיהם׃ וגם אל — ישע
שפטיהם לא שמעו כי זנו אחרי — זנה
אלהים אחרים וישתחוו להם סרו — סור
מהר מן הדרך אשר הלכו אבותם
לשמע מצות יהוה לא עשו כן׃ וכי — צוה עשה
הקים יהוה להם שפטים והיה יהוה — קום
עם השפט והושיעם מיד איביהם
כל ימי השפט כי ינחם יהוה — יום נחם
מנאקתם מפני לחציהם ודחקיהם׃ — פנה
והיה במות השופט ישבו והשחיתו — שוב שחת
מאבותם ללכת אחרי אלהים אחרים — הלך
לעבדם ולהשתחות להם לא הפילו — שחה נפל
ממעלליהם ומדרכם הקשה׃ ויחר — עלל
אף יהוה בישראל ויאמר יען אשר
עברו הגוי הזה את בריתי אשר — ברת
צויתי את אבותם ולא שמעו — צוה
לקולי׃ גם אני לא אוסיף להוריש — יסף ירש
איש מפניהם מן הגוים אשר עזב
יהושע וימת׃ למען נסות בם את — מות נסה
ישראל השמרים הם את דרך יהוה
ללכת בם כאשר שמרו אבותם אם — הלך
לא׃ וינח יהוה את הגוים האלה
לבלתי הורישם מהר ולא נתנם — ירש
ביד יהושע׃ ואלה הגוים — Cap. iij.
אשר הניח יהוה לנסות בם את — נוח
ישראל את כל אשר לא ידעו את
כל מלחמות כנען׃ רק למען דעת — למד ידע

Digitized by Google

ותכבד יד בית יוסף ויהיו למס׃ וגבול כבד היה
האמרי ממעלה עקרבים מהסלע עלה
ומעלה׃ ויעל מלאך יהוה מן
Cap. ii. הגלגל אל הבכים ויאמר אעלה עלה אמר
אתכם ממצרים ואביא אתכם אל בוא
הארץ אשר נשבעתי לאבתיכם שבע
ואמר לא אפר בריתי אתכם לעולם׃ פור ברית
ואתם לא תכרתו ברית ליושבי עלם כרת
הארץ הזאת מזבחותיהם תתצון ולא זבח נתץ
שמעתם בקולי מה זאת עשיתם׃ עשה
וגם אמרתי לא אגרש אותם גרש את
מפניכם והיו לכם לצדים ואלהיהם פנה היה
יהיו לכם למוקש׃ ויהי כדבר מלאך צדד
יהוה את הדברים האלה אל כל בני היה
ישראל וישאו העם את קולם ויבכו׃ נשא בכה
ויקראו שם המקום ההוא בכים קרא קום
ויזבחו שם ליהוה׃ וישלח יהושע זבח שלח
את העם וילכו בני ישראל איש
לנחלתו לרשת את הארץ׃ ויעבדו ירש עבד
העם את יהוה כל ימי יהושע וכל ימי יום
הזקנים אשר האריכו ימים אחרי ארך
יהושע אשר ראו את כל מעשה עשה
יהוה הגדול אשר עשה לישראל׃ גדל
וימת יהושע בן נון עבד יהוה בן מות
מאה ועשר שנים׃ ויקברו אתו שנה קבר
בגבול נחלתו בתמנת חרס בהר
אפרים מצפון להר געש׃ וגם כל צפן
הדור ההוא נאספו אל אבותיו ויקם אסף קום
דור אחר אחריהם אשר לא ידעו
את יהוה וגם את המעשה אשר עשה
לישראל׃ ויעשו בני ישראל את
הרע בעיני יהוה ויעבדו את הבעלים׃ רע
ויעזבו את יהוה אלהי אבותם עזב אב
המוציא אתם מארץ מצרים וילכו יצא
אחרי אלהים אחרים מאלהי העמים
אשר סביבותיהם וישתחוו להם סבב שחה

Et aggrauata ē manus dom⁹ ioſeph: factuſq; ē ei tributarius. Fuit aūt terminus amorrei ab aſcenſu ſcorpionis petra & ſuperiora loca. z.

Aſcenditq; angelus dñi de galgalis ad locū fletiū: & ait. Eduxi vos de egypto & introduxi in terrā p q̄ iuraui patribus veſtris: & pollicitus ſum vt nō facerē irritū pactū meum vobiſcū in ſēpiternū: ita dūtaxat vt nō feriretis fedus cū hitatoribus terre huius & aras eorū ſubuerteretis. & noluiſtis audire vocem meā. Cur hoc feciſtis? Quāobrē nolui delere eos a facie veſtra: vt habeatis hoſtes: & dii eoꝝ ſint vobis ī ruinā. Cūq; loqueretur angelus domini hec verba ad omnes filios iſrael: eleuauerunt vocem ſuam & fleuerunt. Et vocatū ē nomē loci illius locus flentium ſiue lachrymaꝝ. immolaueruntq; ibi hoſtias dño. Dimiſit ergo ioſue populū: & abierūt filii iſrael vnuſquiſq; in poſſeſſionē ſuā: vt obtinerēt eā: ſeruierūtq; dño cūctis diebus eius & ſeniorum: qui longo poſt eum vixerūt tēpore: & nouerant omnia opera domini que fecerat cū iſrael. Mortuus eſt aūt ioſue filius nun famulus dñi centum & decē annorum: & ſepelierunt eū in finibus poſſeſſionis ſue in thānathſare ī mōte effraī a ſeptētrionali plaga mōtis gaas. Oiſq; illa gñatio cōgregata eſt ad patres ſuos: & ſurrexerūt alii qui nō nouerunt dominum: & opera q̄ fecerat cum iſrael. Feceruntq; filii iſrael malū in conſpectu domini: & ſeruierūt baalim: ac dimiſerunt dominum deū patrū ſuoꝝ q eduxerat eos de terra egypti: & ſecuti ſunt deos alienos: deos quoq; populorum qui habitabant in circuitu eoꝝ: & adorauerunt eos:

⁊ aggrauata eſt man⁹ dom⁹ ioſeph ſup amorreū: ⁊ fa
καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ οἴκου ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ ἐγέ
ct⁹ eſt in tributū. ⁊ terminus amorrei ſup acrabin
νετο εἰς φόρον. καὶ τὸ ὅριον τοῦ ἀμορραίου ἐπάνω ἀκραβὶν
a petra ⁊ ſupra.
ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω. Ca. 2.

Et aſcēdit angelus dñi de galgal ad
Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ γαλγὰλ ἐπὶ τὸν A
locū flentiū. ⁊ dixit ad eos: dñs eduxit
κλαυθμῶνα. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, κύριος ἀνεβίβασεν
vos de egypto ⁊ introduxit vos in terrā q̄ iurauit
ὑμᾶς ἐξ αἰγύπτου καὶ εἰσήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν
p̄ribus vr̄is vt daret vobis. ⁊ dixit nō irri
τοῖς πατράσιν ὑμῶν τοῦ δοῦναι ὑμῖν. καὶ εἶπεν οὐ δια
tū faciā pactū meū vobiſcū in ſēpiternū. ⁊ vos
σκεδάσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὑμεῖς
nō ferietis fedus cū habitātibus in t̄ra hac:
οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύ
neq; deos eoꝝ nequaq̄ adorabitis: ſed
την, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ μὴ προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ
ſculptilia eoꝝ cōfringite ⁊ aras eoꝝ euer
γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψατε καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν κα
tite: ⁊ nō audiuiſtis vocē meā: neq;
τασκάψατε, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, οὔτε
hec feciſtis. ⁊ ego dixi nō addam vt mi
ταῦτα ἐποιήσατε. καὶ ἐγὼ εἶπα οὐ προσθήσω τοῦ με
grare faciā p̄plm̄ quē dixi vt expellerē eos a fa
τοικῆσαι τὸν λαὸν ὃν εἶπα τοῦ ἐξῶσαι αὐτοὺς ἐκ προσώ
cie vr̄a: ⁊ erunt vobis in anguſtias: ⁊ dii eoꝝ
που ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν
erunt vobis in ſcandalū. ⁊ factū eſt poſtq; locut⁹ ē an
ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγ
gelus dñi ſermones hos ad oēs filios iſ
γελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσ
rael: ⁊ eleuauerūt p̄pl's vocē ſuā ⁊ fleuerunt.
ραήλ, καὶ ἐπῆρεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν.
p̄p hoc vocatū ē nomē loci illius locus flet⁹:
διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου κλαυθμών,
⁊ imolauerūt ibi dño. ⁊ dimiſit ioſue
καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ ἰησοῦς τὸν
p̄plm̄: ⁊ abierūt filij iſrael vnuſquiſq; in domū ſu
λαόν, καὶ ἀπῆλθον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐ
am ⁊ in poſſeſſionē ſuā ad poſſidēdū
τοῦ καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν
terrā. ⁊ ſeruiuit p̄pl's dño cūctis diebus B
γῆν. καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας
ioſue ⁊ cūctis diebus ſeniorū: qui lō
ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμα
geui fuerūt poſt ioſue: qui nouerāt oē opus dñi
κροημέρευσαν μετὰ ἰησοῦν, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυ
magnū qd̄ fecit iſrael. ⁊ mortuus eſt ioſue
τὸ μέγα ὃ ἐποίησεν τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐτελεύτησεν ὁ ἰησοῦς
fili⁹ nun famulus dñi filius cētū decē ānoꝝ. ⁊ ſepelierūt e
υἱὸς ναυὴ δοῦλος κυ υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. καὶ ἔθαψαν αὐ
um in termino poſſeſſionis ſue ī thānathares ī mōte
τὸν ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν θαμναθαρὲς ἐν ὄρει
ephraim a ſeptētrione mōtis gaas. ⁊ oīs gñatio il
ἐφραὶμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους γαάς. καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκεί
la congregata eſt ad p̄res ſuos. ⁊ ſurrexit ge
νη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. καὶ ἀνέστη γε
neratio altera poſt eos: q nō nouerāt dñm: ⁊ opus qd̄
νεὰ ἑτέρα μετ' αὐτούς, οἳ οὐκ ἔγνωσαν τὸν κν, καὶ τὸ ἔργον ὃ
fecerat iſrael. ⁊ fecerūt filij iſrl' malū
ἐποίησεν τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰηλ τὸ πονηρὸν
in cōſpectu dñi: ⁊ ſeruierūt baalim: ⁊ reliquerūt
ἐναντίον κυ, καὶ ἐλάτρευον τῇ βααλίμ, καὶ ἐγκατέλιπον
dñm deū patrū eoꝝ: qui eduxerat illos de
κν τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ
terra egypti: ⁊ ſecuti ſunt deos alienos a
γῆς αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ
diis p̄ploꝝ qui in circuitu eoꝝ: ⁊ adorauerūt
τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνη

Infra. 3.a.c 4.a.c 6.a.

runt eos: ⁊ irritauerūt dn̄m: ⁊ dimiſerunt
C σαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν κύριον, καὶ ἐγκατέλιπον
dn̄m: ⁊ ſeruierūt baal ⁊ aſtaroth.
τὸν κύριον, καὶ ἐλάτρευσαν τῇ βαὰλ καὶ ταῖς ἀστάρταις.
⁊ irat⁹ eſt furore dn̄s cōtra iſrael: ⁊ tradidit il
καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκεν αὐ-
los in manu diripientiū: ⁊ captiuauerūt il-
τοὺς ἐν χειρὶ προνομευόντων, καὶ κατεπρονόμευσαν αὐ
los. ⁊ tradidit illos in manu inimicoꝝ ſuoꝝ in
τούς. καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυ
circuitu. ⁊ nō potuerūt reſiſtere in facie
κλόθεν. καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον
inimicoꝝ ſuoꝝ in oīb⁹ q̄b⁹ fornicati ſūt. ⁊ man⁹ dn̄i fuit
τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐπόρνευον. καὶ χεὶρ κυρίου ἦν
in illis ⁊ in mala: ſicut locutus eſt dn̄s ⁊ ſicut iu
ἐν αὐτοῖς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησεν κύριος καὶ καθὼς ὤμο
rauit dn̄s eis: ⁊ afflixit eos vehemēter. ⁊ ſuſ
σεν κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. καὶ ἤγει
citauit dn̄s eis iudices: ⁊ liberauit eos dn̄s de
ρεν κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς κύριος ἐκ
manu vaſtātiū illos. ⁊ iudices ſu-
χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. καὶ τῶν κριτῶν αὐ-
os nō audierūt: q̄m fornicati ſūt poſt deos alie
τῶν οὐκ ἐπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέ
nos: ⁊ adorauerūt eos: ⁊ irritauerūt domi
ρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν κύρι
nū: ⁊ declinauerūt cito ex via quā ingreſſi fuerāt pa
ον, καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πα
D tres eoꝝ vt audirēt mādata dn̄i: nō fece
τέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακούειν τὰς ἐντολὰς κυρίου, οὐκ ἐποί-
runt ſic. ⁊ cum ſuſcitauit dn̄s illis iudices: ⁊ fuit
ησαν οὕτως. καὶ ὅτε ἤγειρεν κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν
dn̄s cum iudice: ⁊ liberauit illos de manu ini-
κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχ
micoꝝ eoꝝ oībus diebus iudicis: q̄m cōſolat⁹ eſt dn̄s
θρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κς
a gemitu eoꝝ a facie obſidētiū
ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούν
illos ⁊ affligentiū illos. ⁊ factū eſt poſtq̄ mortu⁹ eēt
των αὐτοὺς καὶ κακούντων αὐτούς. καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ
iudex ⁊ reuertebātur ⁊ iterū corruperāt ſup pa-
κριτὴς καὶ ἀπέστρεφον καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πα
B tres ſuos vt ſequerentur deos alienos: ⁊ ſerui
τέρας αὐτῶν πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύ
rēt illis: ⁊ adorarēt illos. nō dimiſerūt ad
ειν αὐτοῖς, καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. οὐκ ἀπέρριψαν τὰ ἐπι
inuētiones ſuas: ⁊ a via ſua dura.
τηδεύματα αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς.
⁊ iratus eſt furore dn̄s in iſrael. ⁊ ait: quia
καὶ ὠργίσθη θυμῷ κς ἐν τῷ ἰσραήλ. καὶ εἶπεν, ἀνθ᾽ ὧν ὅσα
reliquit gens iſta pactū meū qd̄ p̄cce
ἐγκατέλιπε τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετειλά
pi p̄ſribus eoꝝ: ⁊ nō audierūt vocē
μην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν τῆς φωνῆς
meā: ⁊ ego nō addam vt deleā virū a facie
μου, καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἐκ προσώπου
eoꝝ de gētibus quas reliquit ioſue: ⁊ dimiſit
αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὧν ἐγκατέλιπεν ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκεν
vt experiar in illo iſrael ſi cuſtodiāt illi viā
τοῦ πειράσαι ἐν αὐτῷ τὸν ἰηλ εἰ φυλάσσονται αὐτὰ τὴν ὁδὸν
dn̄i vt ambulēt in ea ſicut cuſtodierūt p̄res
κυ πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες
eoꝝ an nō. ⁊ dimiſit dn̄s gētes has vt nō deleret illas
αὐτῶν ἢ οὔ. καὶ ἀφῆκεν κς τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ
cito ⁊ nō tradidit illas i manū ioſue.
τὸ τάχος καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ ἰησοῦ. Ca. 3.
A Et has gētes dereliquit ioſue vt tēta-
Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη κατέλιπεν ἰησοῦς ὥστε πειρά
ret in illis iſrael oēs qui nō nouerant
σαι ἐν αὐτοῖς τὸν ἰσραὴλ πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας
omnia bella chanaā: verū p̄p gn̄atiões
πάντας τοὺς πολέμους χαναάν, πλὴν διὰ τὰς γενεὰς

& ad iracundiā concitauerunt dn̄m: dimittētes eū & ſeruiētes baal & aſtaroth. Iratuſq; dn̄s cōtra iſrael tradidit eos in manus diripientiū: q ceperūt eos & vēdiderūt hoſtibus q hītabāt p gyrū: nec potuerunt reſiſtere aduerſariis ſuis. ſ3 quocūq; p̄gere voluiſſent: man⁹ domini ſup eos erat: ſicut locutus eſt & iurauit eis: & vehementer afflicti ſunt. Suſcitauitq; dominus iudices qui liberarēt eos de vaſtantiū manibus: ſed nec eos audire voluerūt: fornicantes cum diis alienis & adorantes eos. Cito deſeruerunt viā p quā ingreſſi fuerāt p̄res eorum: & audiētes mandata dn̄i oīa fecere cōtraria. Cūq; dominus iudices ſuſcitaret: in diebꝰ eorū flectebatur mīa & audiebat afflictorū gemitus: & liberabat eos d̄ cede vaſtātiū. Poſtq̄ āt mortuꝰ eēt iudex reuertebātur & m̄l to faciebāt peiora q̄ fecerāt p̄res eorū ſeq̄ntes deos alīeos ſeruientes eis: & adorantes illos. Nō dimiſerūt adinuētiones ſuas & viā duriſſimā p quā ābulare conſueuerāt. Iratuſq; ē furor dn̄i in iſrael & ait. Quia irritū fecit gens iſta pactū meū q̄d pepigerā cū p̄ribus eorū & vocē meā audire cōtēpſit: & ego nō delebo gētes q̄s dimiſit ioſue: & mortuus eſt: vt in ipſis experiar iſrael vtrum cuſtodiāt viam domini: & ambulēt in ea: ſicut cuſtodierūt p̄res eorū: an non. Dimiſit ergo dn̄s omnes nationes has: & cito ſubuertere noluit. nec tradidit in manus ioſue. 3.

Hę ſunt gentes quas dn̄s dereliq̄t vt erudiret in eis iſraelem & omnes qui non nouerant bella chananeoꝝ: & poſtea diſcerent

ויכעסו את יהוה ויעזבו את יהוה כעס
ויעבדו לבעל ולעשתרות ויחר אף עבד חרה
יהוה בישראל ויתנם ביד שסים נתן שסה
וישסו אתם וימכרם ביד אויביהם מכר
מסביב ולא יכלו עוד לעמד לפני סבב פנה
אויביהם בכל אשר יצאו יד יהוה
היתה בם לרעה כאשר דבר יהוה היה
וכאשר נשבע יהוה להם ויצר שבע צור
להם מאד ויקם יהוה שפטים קום
ויושיעום מיד שסיהם וגם אל ישע
שפטיהם לא שמעו כי זנו אחרי זנה
אלהים אחרים וישתחוו להם סרו סור
מהר מן הדרך אשר הלכו אבותם
לשמע מצות יהוה לא עשו כן וכי צוה עשה
הקים יהוה להם שפטים והיה יהוה קום
עם השפט והושיעם מיד איביהם
כל ימי השפט כי ינחם יהוה יום נחם
מנאקתם מפני לחציהם ודחקיהם פנה
והיה במות השופט ישבו והשחיתו שוב שחת
מאבותם ללכת אחרי אלהים אחרים ילך
לעבדם ולהשתחות להם לא הפילו שחה נפל
ממעלליהם ומדרכם הקשה ויחר עלל
אף יהוה בישראל ויאמר יען אשר
עברו הגוי הזה את בריתי אשר ברית
צויתי את אבותם ולא שמעו צוה
לקולי גם אני לא אוסיף להוריש יסף ירש
איש מפניהם מן הגוים אשר עזב
יהושע וימת למען נסות בם את מות נסה
ישראל השמרים הם את דרך יהוה
ללכת בם כאשר שמרו אבותם אם ילך
לא וינח יהוה את הגוים האלה
לבלתי הורישם מהר ולא נתנם ירש
ביד יהושע ואלה הגוים Cap. iij.
אשר הניח יהוה לנסות בם את נוח
ישראל את כל אשר לא ידעו את
כל מלחמות כנען רק למען דעת לחם ידע

Digitized by Google

דרות בני ישראל ללמדם מלחמה רק דור
אשר לפנים לא ידעום: חמשת סרני פנה
פלשתים וכל הכנעני והצידני והחוי
ישב הר הלבנון מהר בעל חרמון עד
לבא חמת: ויהיו לנסות בם את בוא היה
ישראל לדעת השמעו את מצות יהוה ידע שמע
אשר צוה את אבותם ביד משה: ובני צוה
ישראל ישבו בקרב הכנעני החתי
והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי: ויקחו לקח
את בנותיהם להם לנשים ואת בנותיהם נשה בנה
נתנו לבניהם ויעבדו את אלהיהם: עבד
ויעשו בני ישראל את הרע בעיני עשה רוע
יהוה וישכחו את יהוה אלהיהם שכח
ויעבדו את הבעלים ואת האשרות: ויחר עבד
אף יהוה בישראל וימכרם ביד כושן מכר
רשעתים מלך ארם נהרים ויעבדו
בני ישראל את כושן רשעתים שמנה
שנים: ויזעקו בני ישראל אל יהוה זעק
ויקם יהוה מושיע לבני ישראל קום ישע
ויושיעם את עתניאל בן קנז אחי כלב
הקטן ממנו: ותהי עליו רוח יהוה קטן
וישפט את ישראל ויצא למלחמה שפט לחם
ויתן יהוה בידו את כושן רשעתים מלך נתן
ארם ותעז ידו על כושן רשעתים: עזז
ותשקט הארץ ארבעים שנה וימת שקט
עתניאל בן קנז: ויספו בני ישראל יסף
לעשות הרע בעיני יהוה ויחזק יהוה רוע חזק
את עגלון מלך מואב על ישראל
על כי עשו את הרע בעיני יהוה: עשה
ויאסף אליו את בני עמון ועמלק אסף
וילך ויך את ישראל וירשו את נכה
עיר התמרים: ויעבדו בני ישראל את
עגלון מלך מואב שמנה עשרה
שנה: ויזעקו בני ישראל אל יהוה
ויקם יהוה להם מושיע את אהוד בן קום ישע
גרא בן הימיני איש אטר יד ימינו ימן

filii eorū certare cū hoſtibus: & hr̄e cōſuetudinē preliādi. quiq̧ ſatrapas philiſtinorum: oēmq̧ chananeū & ſidonium atq̧ eueū q̄ habitabat ī mōte libano de monte baal hermō vſq̧ ad introitū emath. Dimiſitq̧ eos vt ī ipſis experiretur iſraelē vtrū audirent mādata dn̄i q̄ p̄cepat p̄ribus eorū p manum moyſi: an nō. Itaq̧ filii iſrl̄ habitauerūt in medio chananei & ethei & āmorrei & pherezei & euei & iebuſei: & duxerūt vxores filias eorum ipſiq̧ filias ſuas filiis eorū tradiderunt & ſeruierūt diis eorū. Feceruntq̧ malū in cōſpectu domini: & obliti ſunt dei ſui ſeruiētes baalim & aſtaroth. Iratuſq̧ contra iſrl̄ dn̄s: tradidit eos in manus chuſā raſathaim regis meſopotamie: ſeruierūtq̧ ei octo annis. Et clamauerunt ad dominum: qui ſuſcitauit eis ſaluatorem: & liberauit eos othoniel videlicet filiū cenez frm̄ caleph miorē. fuitq̧ in eo ſpiritus dn̄i & iudicauit iſrl̄. Egreſſuſq̧ eſt ad pugnā & tradidit dn̄s ī manus eius chuſanraſathaim regē ſyrie: & oppreſſit eum. Quieuitq̧ terra q̄draginta ānis: et mortuus eſt othoniel filiꝰ cenez. Addiderūt aūt filii iſrl̄ facere malum in cōſpectu dn̄i: qui confortauit aduerſum eos eglon rege moab: quia fecerūt malū ī cōſpectu eius. Et copulauit ei filios ammon & amalech: & abiitq̧ & pcuſſit iſrael atq̧ poſſedit vrbē palmarū. Seruierūtq̧ filii iſrael eglon regi moab decē & octo annis: & poſtea clamauerūt ad dominum Qui ſuſcitauit eis ſaluatorē vocabulo aioth filium gera filii gemini q vtraq̧ manu p dextera

filioꝝ iſrael vt doceret eos bellū: verū qui
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ
ante ipſos nō cognouerūt ea: quinq̧ ſatra
ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά, τὰς πέντε σατρα-
pas alienigenarū ꝛ oēm chananeū ꝛ ſi-
πιὰς τῶν ἀλλοφύλων καὶ πάντα τὸν χαναναῖον καὶ τὸν σι-
doniū ꝛ eueum q̄ habitat libanū de
δώνιον καὶ τὸν εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν λίβανον ἀπὸ τοῦ
mōte baal ermon vſq̧ ad itroitū hemath. ꝛ factū ē vt ex
ὄρους τοῦ βαὰλ ἑρμὼν ἕως λαβὼ ἡμάθ. καὶ ἐγένετο ὥστε πει-
periret ī ipſis iſrael ad ſciēdū ſi audient man
ράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν ἰσραὴλ γνῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντο-
data dn̄i: q̄ preceperat p̄ribus eoꝝ in manu
λὰς κυρίου, ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ
moyſi. ꝛ filij iſrael habitauerūt in medio chana
μωυσῆ. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ χανα-
nei ꝛ hettei ꝛ amorrei ꝛ pherezei
ναίου καὶ τοῦ χετταίου καὶ τοῦ ἀμορραίου καὶ τοῦ φερεζαί-
zei ꝛ euei ꝛ iebuſei. ꝛ acceperunt fi
ου καὶ τοῦ εὐαίου καὶ τοῦ ἰεβουσαίου. καὶ ἔλαβον τὰς θυγα-
lias eoꝝ ſibi ipſis in vxores: ꝛ filias ſu
τέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐ-
as tradiderūt filijs illoꝝ: ꝛ ſeruierūt dijs
τῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς 3.2.b.
eoꝝ ꝛ fecerūt filij iſrael malū in cōſpectu dn̄i ꝛ 2.ſra.
αὐτῶν καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσλ̄ τὸ πονηρὸν ἐναντίον κῦ καὶ 4.a.2.
obliti ſunt dn̄i dei ſui: ꝛ ſeruierūt baa 10.b.
ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς βαα-
lim ꝛ lucis. ꝛ iratꝰ eſt furore dn̄s contra iſra
λὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν. καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ ἰσρα- B
el: ꝛ tradidit eos in manus chuſāreſathaim
ὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας χουσαρσαθαΐμ
regis ſyrie meſopotamie: ꝛ ſeruierunt
βασιλέως συρίας μεσοποταμίας, καὶ ἐδούλευσαν
filij iſrael ei octo annis. ꝛ clamauerūt filij iſrael
οἱ υἱοὶ ἰσλ̄ αὐτῷ ὀκτὼ ἔτη. καὶ ἔκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
ad dn̄m: ꝛ ſuſcitauit dn̄s ſaluatorē iſrael: ꝛ li
πρὸς κύριον, καὶ ἤγειρεν κύριος σωτῆρα τῷ ἰσραὴλ, καὶ ἔ-
berauit eos gothoniel filiū cenez fratris chaleb
σωσεν αὐτοὺς τὸν γοθονιὴλ υἱὸν κενὲζ ἀδελφοῦ χαλὲβ
iunior eo. ꝛ fuit in eo ſpūs dn̄i
ὁ νεώτερος αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου
ꝛ iudicauit iſrael. ꝛ egreſſus eſt in pugnā: ꝛ
καὶ ἔκρινεν τὸν ἰσραὴλ. καὶ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον, καὶ
tradidit dn̄s in manu eius chuſāreſathaim re-
παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν χουσαρσαθαῒμ βασι-
gē ſyrie. ꝛ fortificata eſt manꝰ eius in chu
λέα τῆς συρίας. καὶ ἐκραταιώθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν χου-
ſanreſathaim. ꝛ quieuit t̄ra quadraginta ānis. ꝛ
σαρσαθαΐμ. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ
mortuus eſt gothoniel filꝰ cenez. ꝛ addiderūt filij iſra
ἀπέθανεν γοθονιὴλ υἱὸς κενέζ. καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ ἰσρα-
el facere malū in cōſpectu dn̄i: ꝛ cōfortauit do-
ὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου, καὶ ἐνίσχυσεν κύ-
minus eglon regē moab aduerſus iſrl̄: quia fece
ριος τὸν ἐγλὼν βασιλέα μωὰβ ἐπὶ τὸν ἰσλ̄, διὰ τὸ πεποιη-
runt ipſi malū in cōſpectu dn̄i. ꝛ copulauit
κέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου. καὶ προσήγαγεν
cōtra eos oēs filios ammon ꝛ amalec: ꝛ
πρὸς αὐτοὺς πάντας τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν καὶ ἀμαλήκ, καὶ
abijt ꝛ pcuſſit iſrael: ꝛ poſſedit vrbē
ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξεν τὸν ἰσλ̄, καὶ ἐκληρονόμησεν πόλιν
palmarū. ꝛ ſeruierūt filij iſrael eglon re-
τῶν φοινίκων. καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τῷ ἐγλὼν βα-
gi moab decē ꝛ octo ānis. ꝛ clamauerūt filij iſra
σιλεῖ μωὰβ δεκαοκτὼ ἔτη. καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσρα-
el ad dn̄m: ꝛ ſuſcitauit dn̄s eis ſaluatorē
ὴλ πρὸς κύριον, καὶ ἤγειρεν κύριος αὐτοῖς σωτῆρα τὸν
aod filiū gera filij iemini virū ambidexterū
ἀὼδ υἱὸν γηρᾶ υἱοῦ τοῦ ἰεμινὶ ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον.

Digitized by Google

⁊ miſerunt filij iſrl' munera i manu eius eglon re
καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ ἰσλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ ἐγλὼν βα
gi moab. ⁊ fecit ſibi aod gladiū ancipitē
σιλεῖ μωάβ. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἀὼδ μάχαιραν δίστομον
palmi lōgitudo eius: ⁊ accinctus eſt eo ſubter
σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὴν
ſagum ſub femore dextro ſuo. ⁊ obtulit
C μανδύαν ὑπὸ τὸν μηρὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ. καὶ προσήνεγκεν
munera eglon regi moab. ⁊ eglon vir vrbanꝰ
τὰ δῶρα τῷ ἐγλὼν βασιλεῖ μωάβ. καὶ ἐγλὼν ἀνὴρ ἀστεῖος
nimis. ⁊ factū eſt poſtq̄ perfecit aod offerre
σφόδρα. καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀὼδ προσφέρων τὰ
munera: ⁊ miſit eos q̄ attulerāt munera: ⁊ reuer
δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλεν τοὺς αἴροντας τὰ δῶρα, καὶ ὑπέστρε
ſus eſt ab ſculptilibꝰ apud galgal. ⁊ dixit aod:
ψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν μετὰ τῆς γαλγάλ. καὶ εἶπεν ἀὼδ,
ſermo mihi ſecretus ad te rex. ⁊ dixit eglon ad
λόγος μοι κρύφιος πρὸς σὲ βασιλεῦ. καὶ εἶπεν ἐγλὼν πρὸς
eum tace: ⁊ egreſſi ſunt ab eo oēs qui aſſite
αὐτὸν σιώπα, καὶ ἐξῆλθον ἀπ' αὐτοῦ πάντες οἱ παρεστηκό-
rant illi. ⁊ aod ingreſſus eſt ad eū: ⁊ ipſe ſedebat
τες αὐτῷ. καὶ ἀὼδ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο
in cenaculo eſtiuo ſuo ſoliſſimus. ⁊ dixit aod:
ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ θερινῷ αὐτοῦ μονώτατος. καὶ εἶπεν ἀὼδ,
ſermo dei mihi ad te rex: ⁊ ſurrexit ex throno
λόγος θεοῦ μοι πρὸς σὲ βασιλεῦ, καὶ ἐξανέστη ἐκ τοῦ θρόνου
eglon prope eum. ⁊ factū eſt ſimul ac ſurgeret: ⁊ extẽ-
ἐγλὼν ἐγγὺς αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀναστῆναι, καὶ ἐξέτει-
dit aod manū ſiniſtrā ſuā: ⁊ cepit ſi-
νεν ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαι-
cam a femore dextero: ⁊ infixit eam in vē-
ραν ἀπὸ τοῦ μηροῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν εἰς τὴν κοι-
trē eglon. ⁊ intromiſit etiam capulū poſt
λίαν ἐγλών. καὶ ἐπεισήνεγκεν καί γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς
flāmā: ⁊ ocludit adipē in flāmā: qīa nō
φλογός, καὶ ἀπέκλεισεν τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ
eduxit gladiū ex vētre eius. ⁊ exiuit in
ἐξέσπασεν τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν εἰς
porticū: ⁊ preterijt aod ſatellites. ⁊
τὴν προστάδα, καὶ ἐξῆλθεν ἀὼδ τοὺς διατεταγμένους καὶ
clauſit portas cenaculi ſup eum: ⁊ obfirma-
ἀπέκλεισεν τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐσφήνω-
uit ſera. ⁊ ipſe egreſſus ē: ⁊ ſerui eius ingreſſi ſūt: ⁊
σεν. καὶ αὐτὸς ἐξῆλθεν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ εἰσῆλθον, καὶ
ecce fores cenaculi clauſe. ⁊ dixerūt:
ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερῴου ἀποκεκλεισμέναι. καὶ εἶπαν,
forſitā in ſedibus ſedet in receſſu cubicu-
D μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶ-
li: ⁊ expectauerūt erubeſcētes. ⁊ ecce nō erat q̄ aperiret
νος, καὶ προσέμειναν αἰσχυνόμενοι. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων τὰς
portas cenaculi. ⁊ acceperūt clauē ⁊ aperuerūt.
θύρας τοῦ ὑπερῴου. καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα καὶ ἤνοιξαν.
⁊ ecce dñs ſuus iacens in terra mortuus. ⁊
καὶ ἰδοὺ ὁ κς αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς. καὶ
aod liberatꝰ ē dum turbabātur. ⁊ nō erat q̄ attēderet illis:
ἀὼδ διεσώθη ἕως ἐθορυβοῦντο. καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτοῖς,
⁊ ipſe ptrāſijt ſculptilia: ⁊ liberatꝰ ē in ſiro
καὶ αὐτὸς παρῆλθεν τὰ γλυπτά, καὶ διεσώθη εἰς σειρω-
tha: ⁊ factū eſt qñ venit ⁊ clāxerūt tuba cornea in mōte
θά, καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν καὶ ἐσάλπισαν κερατίνῃ ἐν ὄρει
ephraim: ⁊ deſcēderūt cum eo filij iſrael a mōte:
ἐφραΐμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ ἰσλ ἀπὸ τοῦ ὄρους,
⁊ ipſe ante eos. ⁊ dixit ad eos: deſcēdi-
καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, κατάβη-
te poſt me: qm̄ tradidit dñs deus inimicos nr̄os
τε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν κς ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν
moab in manu nr̄a. ⁊ deſcēderūt poſt eū ⁊ pre-
τὴν μωὰβ ἐν χειρὶ ἡμῶν. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ προ-
occupauerūt vada iordanis moab. ⁊
κατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ ἰορδάνου τῆς μωάβ. καὶ
nō dimiſerūt virū tranſire. ⁊ pcuſſerūt
οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι. καὶ ἐπάταξαν

φλὸξ ferrum enſis micantis apud heb.

vtebatur. Miſerūtq̄ filii iſrl' p illū munera
eglō regi moab. Qui
fecit ſibi
gladiū ancipitē hñtem
i medio capulū longitu-
dinis palme manꝰ: & ac-
cinctus ē eo ſubter ſagū
i dextro femore. Ob-
tulitq̄ munera eglō re-
gi moab: erat aūt eglon
craſſus nimis. Cūq̄
obtuliſſet ei munera p-
ſecutus ē ſocios qui cum
eo venerāt: & reuerſus
de galgalis vbi erant i-
dola: dixit ad regē.
Verbū ſecretū habeo
ad te o rex. Et ille ipe-
rauit ſilētium. Egreſſi-
ſq̄ oibus qui circa eum
erāt: ingreſſus ē aioth
ad eū. Sedebat autē in
eſtiuo cenaculo ſolus:
dixitq̄.
Verbum dei hẽo ad te.
Qui ſtatim ſurrexit de
throno. Extenditq̄ a-
ioth ſiniſtram manū:
& tulit ſicā de dexte-
ro femore ſuo
infixitq̄ eā in ventrem
eius tā valide vt capulus
ſequeretur ferrū in vul-
nere: ac piguiſſimo adi-
pe ſtringeretur. Nec edu-
xit gladiū: ſed ita vt pcu-
ſerat reliquit i corpe. ſta-
timq̄ p ſecreta nature al-
ui ſtercora pruperūt.
Aioth aūt clauſis dili-
gētiſſime oſtiis cenacu-
li & obfirmatis ſera per
poſticū egreſſus ē. Ser-
uiq̄ regis ingreſſi vide-
runt clauſas fores cena-
culi: atq̄ dixerūt. For-
ſitā purgat aluū in eſti-
uo cenaculo. Expectan-
teſq̄ diu donec erube-
ſceret: & vidētes q̄ nul-
lus aperiret: tulerunt cla-
uē & apiētes inuenerūt
dñm ſuū in terra iacen-
tē mortuū. Aioth autē
dū illi turbarētur effu-
git & ptrāſiit locū ido-
lorū vnde reuerſus fue-
rat. Venitq̄ in ſeyrath:
& ſtatī iſonuit buccina
i mōte effrai: deſcende-
rūtq̄ cū eo filii iſrl' ipo
i frōte gradiēte. Qui di-
xit ad eos. Sequimini
me. Tradidit enī dñs
inimicos nr̄os moabi-
tas in manꝰ nr̄as. Deſcē-
derūtq̄ poſt eū & occu-
pauerūt vada iordāis q̄
trāſmittūt i moab & nō
dimiſerūt trāſire quēq̄

וישלחו בני ישראל בידו מנחה | שלח
לעגלון מלך מואב ויעש לו אהוד
חרב ולה שני פיות גמד ארכה ויחגר | שנה פה
אותה מתחת למדיו על ירך ימינו | חגר את
ויקרב את המנחה לעגלון מלך מואב | מד קרב
ועגלון איש בריא מאד ויהי כאשר | ברא היה
כלה להקריב את המנחה וישלח את | קרב שלח
העם נשאי המנחה והוא שב מן | שוב
הפסילים אשר את הגלגל ויאמר | פסל אמר
דבר סתר לי אליך המלך ויאמר
הס ויצאו מעליו כל העמדים עליו
ואהוד בא אליו והוא ישב בעלית | בוא עלה
המקרה אשר לו לבדו ויאמר אהוד | קרר בדד
דבר אלהים לי אליך ויקם מעל | קום
הכסא וישלח אהוד את יד שמאלו | שלח
ויקח את החרב מעל ירך ימינו | לקח
ויתקעה בבטנו ויבא גם הנצב אחר | תקע
הלהב ויסגר החלב בעד הלהב כי | סגר
לא שלף החרב מבטנו ויצא
הפרשדנה ויצא אהוד המסדרונה | סדר
ויסגר דלתות העליה בעדו ונעל
והוא יצא ועבדיו באו ויראו והנה | ראה
דלתות העליה נעלות ויאמרו אך | נעל אמר
מסיך הוא את רגליו בחדר המקרה | סוך
ויחילו עד בוש והנה איננו פתח | פתח
דלתות העליה ויקחו את המפתח | לקח
ויפתחו והנה אדניהם נפל ארצה
מת ואהוד נמלט עד התמהמהם | מות מלט
והוא עבר את הפסילים וימלט | מהמה
השעירתה ויהי בבואו ויתקע בשופר | היה בוא
בהר אפרים וירדו עמו בני ישראל | תקע שפר
מן ההר והוא לפניהם ויאמר | פנה
אליהם רדפו אחרי כי נתן יהוה את
איביכם את מואב בידכם וירדו
אחריו וילכדו את מעברות הירדן | לכד עבר
למואב ולא נתנו איש לעבר ויכו | נכה

Digitized by Google

את מואב בעת ההיא כעשרת אלפים
איש כל שמן וכל איש חיל ולא
נמלט איש: ותכנע מואב ביום ההוא — כנע
תחת יד ישראל ותשקט הארץ — שקט
שמנים שנה: ואחריו היה שמגר בן
ענת ויך את פלשתים שש מאות — שש המאה
איש במלמד הבקר ויושע גם הוא — למד ישע
את ישראל: ויספו בני — Cap. iiii — יסף
ישראל לעשות הרע בעיני יהוה — עשה רעע
ואהוד מת: וימכרם יהוה ביד יבין — מות מכר
מלך כנען אשר מלך בחצור ושר — שור
צבאו סיסרא והוא יושב בחרשת — ישב
הגוים: ויצעקו בני ישראל אל יהוה — צעק
כי תשע מאות רכב ברזל לו והוא
לחץ את בני ישראל בחזקה עשרים
שנה: ודבורה אשה נביאה אשת — איש נבא
לפידות היא שפטה את ישראל
בעת ההיא: והיא יושבת תחת תמר
דבורה בין הרמה ובין בית אל בהר
אפרים ויעלו אליה בני ישראל — עלה
למשפט: ותשלח ותקרא לברק בן — שפט שלח
אבינעם מקדש נפתלי ותאמר — קרא אמר
אליו הלא צוה יהוה אלהי ישראל
לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמך — הלך
עשרת אלפים איש מבני נפתלי
ומבני זבולן: ומשכתי אליך אל
נחל קישון את סיסרא שר צבא
יבין ואת רכבו ואת המונו ונתתיהו — המן נתן
בידך: ויאמר אליה ברק אם תלכי — אמר ילך
עמי והלכתי ואם לא תלכי עמי
לא אלך: ותאמר הלך אלך עמך אפס
כי לא תהיה תפארתך על הדרך — היה פאר
אשר אתה הולך כי ביד אשה ימכר — הלך מכר
יהוה את סיסרא ותקם דבורה ותלך — קום
עם ברק קדשה: ויזעק ברק את — זעק
זבולן ואת נפתלי קדשה ויעל — עלה

ſed pcuſſerunt moabitas i tpe illo circiter decē milia oēs robuſtos & fortes viros. Null9 eorum euadere potuit. Humiliatuſq; ē moab in die illo ſub manu iſrael: & quieuit terra octoginta ānis a pliis. Poſt hūc fuit ſāgar filius anath q pcuſſit de philiſtiim ſexcētos viros vomere. Et ipſe quoq; defēdit iſrl. 4.

Addiderūtq; filii iſrael facere malum in cōſpectu domini poſt mortē aioth & tradidit illos dn̄s i manus iabin regis chanaā q regnauit in aſor: habuitq; ducē exercitus ſui nomine Syſarā. Ipe aūt habitabat in aroſeth gētium. Clamaueruntq; filii iſrl ad dn̄m. Nōgētos eni habebat falcatos currus: & per vigīti annos vehementer oppreſſerat eos. Erat autē delbora prophetes vxor lapidoth q indicabat populum in illo tpe: & ſedebat ſub palma q noīe illius vocabatur: inter rama & bethel in mōte effraim: aſcēdebantq; ad eam filii iſrael i omē iudiciū. Que miſit & vocauit barach filiū abinoē de cades neptalim: dixitq; ad eum Precepit tibi dn̄s deus iſrl. Vade & duc exercitū i montē thabor: tolleſq; tecum decem milia pugnatorū de filiis neptalim & de filiis zabulō. Ego aūt adducā ad te in loco torrentis cyſon ſyſarā principē exercitus iabin & currus eius atq; omnē multitudinem & tradā eos i manu tua. dixitq; ad eam barach: Si vēis mecū: vadā: ſi nolueris venire mecū non pergā. Que dixit ad eū: ibo quidē tecum ſed in hac vice victoria non reputabitur tibi: quia i manu mulieris tradetur ſyſara. Surrexit itaq; delbora & prexit cū barach i cades. Qui accerſitis zabulō & neptalim aſcendit

moab in tpe illo circiter decē milia viroꝝ
τὴν μωὰβ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν
oēs bellatores ⁊ oēm virū potētie: ⁊
πάντας τοὺς μαχητὰς καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ
nō euaſit vir. ⁊ ſubiectꝰ eſt moab in die illo ſub
οὐ διεσώθη ἀνήρ. καὶ ἐνετράπη μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ
manu iſrael: ⁊ quieuit terra octoginta ānis. ⁊
τὴν χεῖρα ἰσραὴλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη. καὶ
poſt hunc ſurrexit ſangar filius anath ⁊ percuſſit
μετὰ τοῦτον ἀνέστη σαμεγὰρ υἱὸς ἀνὰθ καὶ ἐπάταξεν τοὺς
allophylos ad ſexcētos viros vomere boum:
ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἀροτρόποδι τῶν βοῶν,
⁊ liberauit ipſe iſrael.
καὶ ἔσωσεν αὐτὸς τὸν ἰσραήλ. Ca. 4.
ET addiderūt filij iſrael facere malum A
Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν
in cōſpectu dn̄i: ⁊ aod mortuus eſt ⁊ tradidit illos
ἐναντι κυρίου, καὶ ἀὼδ ἀπέθανεν καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς
dn̄s in manu iabin regis chanaan: qui regnauit
κύριος ἐν χειρὶ ἰαβὶν βασιλέως χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν
in aſor. ⁊ princeps exercitus illius ſiſara. ⁊ il
ἐν ἀσώρ. καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ σισάρα. καὶ αὐ
le habitabat in ariſoth gētiū. ⁊ clamauerūt filij iſ
τὸς κατῴκει ἐν ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσ
rael ad dn̄m qm̄ nōgenti currus ferrei fuerūt illi.
ραὴλ πρὸς κύριον ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ. C
⁊ ipſe oppſſerat iſrael vehementer viginti ānis. ⁊
καὶ αὐτὸς ἔθλιψεν τὸν ἰσραὴλ κατακράτως εἴκοσι ἔτη. καὶ
debbora mulier propheteſs vxor laphidoth ipſa iudicauit
δεββωρὰ γυνὴ προφῆτις γυνὴ λαφιδὼθ αὐτὴ ἔκρινεν τὸν
iſrael in tpe illo. ⁊ ipſa ſedebat ſub palma
ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα
debbora inter rama ⁊ inter bethel i mōte
δεββωρὰ ἀναμέσον τῆς ῥαμὰ καὶ ἀναμέσον βαιθὴλ ἐν ὄρει
ephraim: ⁊ aſcēdebāt ad eā filij iſrael illuc vt
ἐφραΐμ, καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐκεῖ τοῦ
iudicarētur. ⁊ miſit debbora ⁊ vocauit ba
κρίνεσθαι. καὶ ἀπέστειλεν δεββωρὰ καὶ ἐκάλεσεν τὸν βα
rac filiū abineem de cades nephthali. ⁊ dixit ad e
ρὰκ υἱὸν ἀβινεὲμ ἐκ καδὴς νεφθαλί. καὶ εἶπεν πρὸς αὐ
um: nōne precepit dn̄s deus tibi: ⁊ ibis in
τόν, οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεός σοι, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς
mōtē thabor: ⁊ tolles tecum decē milia
ὄρος θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας
viroꝝ de filijs nephthali ⁊ de filijs za
ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ζα
bulon. ⁊ adducā ad te in torrētē ciſon
βουλών. καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάρρουν κισὼν
ſiſara principē exercitus iabin: ⁊ cur
τὸν σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως ἰαβίν, καὶ τὰ ἅρ
rus eius ⁊ multitudinē eius: ⁊ tradam
ματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω
eum in manu tua. ⁊ dixit ad eā barac:
αὐτὸν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν βαράκ,
ſi veneris mecum: vadam. ⁊ ſi nō vene
ἐὰν πορευθῇς μετ᾽ ἐμοῦ, πορεύσομαι. καὶ ἐὰν μὴ πορευ
ris: nō pergam. ⁊ dixit ad eū debbora: B
θῇς, οὐ πορεύσομαι. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν δεββωρά,
vadens ibo tecum. verū ſcito qd̄
πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ. πλὴν γίνωσκε ὅτι
nō erit victoria tua in via quā tu vadis:
οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου εἰς τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ,
qm̄ in manu mulieris tradet dn̄s ſiſa
ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν σισά
ra. ⁊ ſurrexit debbora ⁊ perrexit cū ba
ρα. καὶ ἀνέστη δεββωρὰ καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ βα
rac ex cades. ⁊ nunciauit barac ʒabulon
ρὰκ ἐκ καδής. καὶ παρήγγειλεν βαρὰκ τῷ ζαβουλὼν
⁊ nephthali in cedes: ⁊ aſcēderūt
καὶ τῷ νεφθαλὶ εἰς κεδές, καὶ ἀνέβησαν

Digitized by Google

Trāſ. Gre. lxx. cū interp̄re. latina.

poſt ipſum decē millia viroꝝ: ⁊ aſcēdit cū
καταπόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν, καὶ ἀνέβη μετ᾽
eo debbora. ⁊ q̄ ꝓpe erāt cinei receſſe
αὐτοῦ δεββωρά. καὶ οἱ πλησίον τοῦ κιναίου ἐχωρίσθη-
runt a cenai a filijs obab cognati moyſi. ⁊
σαν ἀπὸ κενὰ ἀπὸ τῶν υἱῶν ὀβὰβ γαμβροῦ μωυσῆ. καὶ
fixit tabnaculū ſuū vſq ad quercū quieſcentiū: q̄ eſt
ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως δρυὸς ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν
cōtigua cedes. ⁊ nūciauerūt ſiſara: q aſcēdit
ἐχόμενα κεδές. καὶ ἀνήγγειλαν τῷ σισάρᾳ, ὅτι ἀνέβη
barac filius abineem in mōte thaboꝛ. ⁊ vocauit ſiſa
βαρὰκ υἱὸς ἀβινεὲμ ἐπ᾽ ὄρους θαβώρ. καὶ ἐκάλεσεν σισά-
ra oēs currus ſuos nōgentos currus ferreos:
ρα πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ,
⁊ oēm ppl̄m qui cū eo de ariſoth gētiū
καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν
in torrētē ciſon. ⁊ dixit debboꝛa ad barac:
εἰς τὸν χειμάρρουν κισών. καὶ εἶπεν δεββωρὰ πρὸς βαράκ,
ſurge: q̄m hec dies in qua tradidit dn̄s ſiſara
ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ παρέδωκεν κς τὸν σισάρα
in manu tua. nōne dn̄s ibit ante te: ⁊
ἐν χειρί σου. οὐκ ἰδοὺ κύριος ἐλεύσεται ἔμπροσθέν σου; καὶ
deſcēdit barac a mōte thaboꝛ ⁊ decē milia vi-
κατέβη βαρὰκ ἀπὸ τοῦ ὄρους θαβὼρ καὶ δέκα χιλιάδες ἀν-

C roꝝ poſt eum. ⁊ ꝑterruit dn̄s ſiſara ⁊ omnes
δρῶν ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ ἐξέστησεν κς τὸν σισάρα καὶ πάντα τὰ
currus eius ⁊ vniuerſa caſtra eius in oꝛe
ἅρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι
gladij ad cōſpectū barac. ⁊ deſilijt ſiſara de cur-
ῥομφαίας ἐνώπιον βαράκ. καὶ κατέβη σισάρα ἀπὸ τοῦ ἅρμα-
ru ⁊ fugit pedibus ſuis. ⁊ barac ꝑſequēs poſt
τος καὶ ἔφυγεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. καὶ βαρὰκ διώκων ὀπίσω
currus ⁊ poſt caſtra vſq ad ſyluā
τῶν ἁρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως δρυμοῦ
gētiū: ⁊ ceciderūt oīa caſtra ſiſare in oꝛe
τῶν ἐθνῶν, καὶ ἔπεσεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ σισάρας ἐν στό-
gladij: nō relictus eſt vſq ad vnū. ⁊ ſiſara per-
ματι ῥομφαίας, οὐ κατελείφθη ἕως ἑνός. καὶ σισάρα ἀνε-
uenit pedibus ſuis in tabnaculū iael vxoꝛis cha
χώρησεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν ἰαὴλ γυναικὸς χα-
ber cinei: q̄m pax inter iabin regē
βὲρ τοῦ κιναίου, ὅτι εἰρήνη ἀναμέσον ἰαβὶν βασιλέως
aſoꝛ ⁊ inter domū chaber cinei. ⁊ egreſſa ē ia
ἀσὼρ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου χαβὲρ τοῦ κιναίου. καὶ ἐξῆλθεν ἰα-
el in occurſū ſiſara: ⁊ dixit ad eum: intra
ὴλ εἰς ἀπάντησιν σισάρα, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἔκνευσον
dn̄e mi intra ad me ne timeas. ⁊ intrauit ad
κύριέ μου ἔκνευσον πρός με μὴ φοβοῦ. καὶ ἐξένευσεν πρὸς
eam in tabnaculū: ⁊ cooperuit eum in pallio ſuo.
αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρῃ αὐ-
⁊ dixit ſiſara ad eā: pota tāmē paululo
τῆς. καὶ εἶπεν σισάρα πρὸς αὐτήν, πότισον δή με μικρὸν
aque: q̄m ſitio. ⁊ apuit vtrē lactis ⁊
ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ ἤνοιξεν τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος καὶ
potauit illū: ⁊ cooperuit faciē illi⁹. ⁊
ἐπότισεν αὐτόν, καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ
dixit ad illā: ſta in poꝛta tabnaculi. ⁊ erit ſi quis
εἶπεν πρὸς αὐτήν, στῆθι ἐν τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς. καὶ ἔσται ἐάν τις
venerit ad te ⁊ interrogauerit te ⁊ dixerit tibi: eſt hic
ἔλθῃ πρὸς σὲ καὶ ἐρωτήσῃ σε καὶ εἴπῃ σοι, ἔστιν ἐνταῦθα

D vir: ⁊ dices nō eſt. ⁊ accepit iael vxoꝛ chaber
ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς οὐκ ἔστιν. καὶ ἔλαβεν ἰαὴλ γυνὴ χαβὲρ τὸν
palum tabnaculi ⁊ poſuit malleū in manu
πάσσαλον τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκεν τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ
ſua: ⁊ intrauit ad eum tacite: ⁊ infixit
αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ, καὶ ἐνέκρουσε τὸν
palum in tꝑe eius ⁊ impulit in trā. ⁊ ip-
πάσσαλον ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ καὶ διήλασεν ἐν τῇ γῇ. καὶ αὐ-
ſe cecidit palpitās inter pedes eius. ⁊ eſpira
τὸς ἀπεσκάρισεν ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς. καὶ ἐξέψυ-
uit ⁊ moꝛtuus eſt. ⁊ ecce barac perſequens
ξεν καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἰδοὺ βαρὰκ διώκων

Trāſla. B. Hie.

cū decem milibus pugnatorū hn̄s delboram in comitatu ſuo. Aber autē cineus receſſerat quondā a ceteris cineis fr̄ibus ſuis filiis obab cognati moyſi: & tetēderat tabernacula vſq ad vallē q̄ vocat̄ ſeni: & erat iuxta cedes. Nūciatū ē ſyſare q aſcēdiſſet barach filius abinoem in mōte thabor: et congregauit nōgentos falcatos currus: et oēm exercitū de aroſeth gentiū ad torrentem cyſon. Dixitq delbora ad barach: ſurge: hec eſt eīm dies in qua tradidit dn̄s ſyſarā in manus tuas. En ipē ductor eſt tuus. Deſcēdit itaq barach de monte thabor et decem milia pugnatoꝝ cum eo. Perterruitq dn̄s ſyſarā & oēs currus eius: vniuerſamq multitudinē in ore gladii ad cōſpectum barach: intantū vt ſyſara de curru deſiliens pedib⁹ fugeret: & barach pſeq̄retur fugiētes currus & exercitum vſq ad aroſeth gentiū: & ois hoſtiū multitudo vſq ad internitionē caderet. Syſara aūt fugiēs puenit ad tentoriū iahel vxoris aber cinei. Erat autem pax inter iabin regem aſor & domum aber cinei. Egreſſa igitur iahel in ocurſum ſyſare dixit ad eū. Intra ad me domie mi: ne timeas. Qui ingreſſus tabernaculū eius & opertus ab ea pallio dixit ad eam: Da mihi obſecro paululū aque quia ſitio valde. Que apeꝛuit vtrem lactis: & dedit ei bibere: & operuit illū. Dixitq ſyſara ad eā. Sta añ hoſtiū tabernaculi & cū venerit aliquis interrogās te et dicēs: nunqd hic eſt aliquis: rñdebis. Nullus eſt. Tulit itaq iahel vxor aber clauū tabernaculi: aſſumēs pit̄er & malleū: & ingreſſa abſcōdite & cū ſiletio: poſuit ſup tp̄s capitis eius clauū: pcuſſūq malleo defixit ī cerebrum vſq ad terram: q ſoporem morti ſociās defecit & mortuus ē. Et ecce ba-

Tex. heb. Judi. ca. iiij. Pꝛitiua. heb.

בְּרַגְלָיו עֲשֶׂרֶת אַלְפֵי אִישׁ וַתַּעַל
עִמּוֹ דְּבוֹרָה׃ וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרָד מִקַּיִן — פרד
מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ עַד — נטה
אֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים אֲשֶׁר אֶת קֶדֶשׁ׃
וַיַּגִּדוּ לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרָק בֶּן
אֲבִינֹעַם הַר תָּבוֹר׃ וַיַּזְעֵק סִיסְרָא — נגד
אֶת כָּל רִכְבּוֹ תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל — זעק
וְאֶת כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מֵחֲרֹשֶׁת — מאה
הַגּוֹיִם אֶל נַחַל קִישׁוֹן׃ וַתֹּאמֶר — אמר
דְּבֹרָה אֶל בָּרָק קוּם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר
נָתַן יְהוָה אֶת סִיסְרָא בְּיָדֶךָ הֲלֹא
יְהוָה יָצָא לְפָנֶיךָ וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר
תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו׃ — פנה
וַיָּהָם יְהוָה אֶת סִיסְרָא וְאֶת כָּל הָרֶכֶב — המם
וְאֶת כָּל הַמַּחֲנֶה לְפִי חֶרֶב לִפְנֵי בָרָק — חנה כפה
וַיֵּרֶד סִיסְרָא מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס — רכב
בְּרַגְלָיו׃ וּבָרָק רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב — נוס
וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל — נפל
כָּל מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי חֶרֶב לֹא נִשְׁאַר — שאר
עַד אֶחָד׃ וְסִיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו אֶל
אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי — איש
שָׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶלֶךְ חָצוֹר וּבֵין בֵּית — שלם
חֶבֶר הַקֵּינִי׃ וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת — יצא
סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי
סוּרָה אֵלַי אַל תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ — ירא סור
הָאֹהֱלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃ וַיֹּאמֶר — כסה
אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא מְעַט מַיִם כִּי — שקה
צָמֵאתִי וַתִּפְתַּח אֶת נֹאוד הֶחָלָב — פתח נוד
וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד
פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם אִישׁ יָבֹא — בוא
וּשְׁאֵלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ
אָיִן׃ וַתִּקַּח יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר אֶת יְתַד — לקח איש
הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ — שום נקב
וַתָּבוֹא אֵלָיו בַּלָּאט וַתִּתְקַע אֶת — בוא אט
הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהוּא — תקע רקק
— צנח
נִרְדָּם וַיָּעַף וַיָּמֹת׃ וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף — רדם מות

Digitized by Google

אֶת סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאתוֹ יָצָא
וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָּ אֶת הָאִישׁ יָלַךְ רָאָה
אֲשֶׁר אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וְהִנֵּה בָּקַשׁ בּוֹא
סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ׃
וַיַּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יָבִין כָּנַע
מֶלֶךְ כְּנָעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַתֵּלֶךְ פָּנָה יָלַךְ
יַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין
מֶלֶךְ כְּנָעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֵת יָבִין כָּרַת
מֶלֶךְ כְּנָעַן׃

Cap. v.

וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר׃ בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל שׁוּר
בְּהִתְנַדֵּב עָם בָּרְכוּ יְהוָה׃ שִׁמְעוּ נָדַב
מְלָכִים הַאֲזִינוּ רֹזְנִים אָנֹכִי לַיהוָה אֹזֶן
אָנֹכִי אָשִׁירָה אֲזַמֵּר לַיהוָה אֱלֹהֵי שׁוּר זָמַר
יִשְׂרָאֵל׃ יְהוָה בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר יָצָא
בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה
גַּם שָׁמַיִם נָטָפוּ גַּם עָבִים נָטְפוּ
מָיִם׃ הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְהוָה זֶה פָּנָה
סִינַי מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ בִּימֵי
שַׁמְגַּר בֶּן עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ יוֹם
אֳרָחוֹת וְהֹלְכֵי נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרָחוֹת נָתַב
עֲקַלְקַלּוֹת׃ חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל
חָדֵלּוּ עַד שַׁקַּמְתִּי דְּבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי קוּם
אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים בָּחַר
אָז לָחֶם שְׁעָרִים מָגֵן אִם יֵרָאֶה רָאָה
וָרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל׃ לִבִּי רָבַע
לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם
בָּרְכוּ יְהוָה׃ רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי
עַל מִדִּין וְהֹלְכֵי עַל דֶּרֶךְ שִׂיחוּ׃ מִקּוֹל דִּין שׂוּחַ
מְחַצְצִים בֵּין מַשְׁאַבִּים שָׁם יְתַנּוּ חָצַץ שָׁאַב
צִדְקוֹת יְהוָה צִדְקֹת פִּרְזוֹנוֹ תָּנָה
בְּיִשְׂרָאֵל אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם
יְהוָה׃ עוּרִי עוּרִי דְּבוֹרָה עוּרִי עוּרִי
דַּבְּרִי שִׁיר קוּם בָּרָק וּשְׁבֵה שֶׁבְיְךָ שׁוּר שָׁבָה
בֶּן אֲבִינֹעַם׃ אָז יְרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים שָׂרַד אָדַר
עָם יְהוָה יְרַד לִי בַּגִּבּוֹרִים׃ מִנִּי גָּבַר

---

rach ſequens ſyſarā ve-
niebat: egreſſaq; iahel
in occurſū ei9: dixit ei
Veni & oſtēdā tibi virū
quem q̄ris. Qui cū in-
traſſet ad eam: vidit oo
ſyſarā iacentē mortuū
& clauū infixū i tp̄e ei9
Hūiliauit ergo deus in
die illo iabin regem ooo
chanaā corā filiis iſrael
q creſcebāt quotidie &
forti manu opprime-
bant iabin ooooooooooo
regem chanaā: donec
delerent eum. 5.
oooooooooooooooooo oooooo
oooooooooooooo ooooooooooo

Ecinerūtq; delbo-
ra & barach ooooooo
filius abinoē i illo die:
dicētes. Qui ſponte o-
btuliſtis de iſrl aīas vr̄as
ad piculū: bn̄dicite do-
mino. Audite reges:
auribus pcipite princi
pes. Ego ſū ego ſū q̄ do
mino canā: pſallā dn̄o
deo iſrl. Dn̄e cum exi
res de ſeyr: & ooooooo oooo
trāſires p regiōes edō
terra mota eſt: ooo ooooo
celiq; ac nubes diſtilla
uerunt ooooooooooooooo
aquis. Montes fluxe-
runt a facie domini &
ſynai a facie dn̄i dei iſ
rael. In diebus oooo oooo
ſamgar filii anath i die
bus iahel quieuerūt oo
ſemite: & qui igredie-
bātur p eas ābulauerunt
p calles deuios. Ceſſa-
uerūt fortes in iſrael: &
quieuerunt donec ſur
geret delbora: ſurgeret
mater in iſrael. Noua
bella elegit: deus & oooo
portas hoſtium ipē ſub
uertit. Clypeus & haſta
ſi appuerūt i q̄dragīta
milibus iſrael. Cor me
um diligit principes iſrl
qui ppria volūtate ob-
tuliſtis vos diſcrimi be-
nedicite dn̄o. qui aſcen
ditis ſup nitētes aſinos
& ſedetis ſupra i iudicio
& ābulatis i via loqui
mini. Vbi colliſi ſūt cur-
rus & hoſtiū ſuffocatus
ē exercit9: ibi narrētur
iuſticie dn̄i: & clemen-
tia i fortes iſrl. Tūc de
ſcēdit ppl's dn̄i ad por-
tas: & obtinuit principa
tū. Surge ſurge delbo
ra: ſurge ſurge & loq̄re
canticū. Surge barach
& apprehēde captiuos
tuos fili abinoē. Salua-
te ſt reliquie ppl'i. Dn̄s
i fortib9 dimicauit. Ex

ſiſara: ⁊ egreſſa ē iael in occurſū eius: ⁊
τὸν σισάρα, καὶ ἐξῆλθεν ἰαὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ
dixit ei: veni ⁊ oſtēdā tibi virū quē tu que-
εἶπεν αὐτῷ, δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζη-
ris. ⁊ intrauit ad eam: ⁊ ecce ſiſara ia
τεῖς. καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν, καὶ ἰδοὺ σισάρα πε-
cens mortuus: ⁊ clauus in tēpore eius. ⁊
πτωκὼς νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ γνάθῳ αὐτοῦ. καὶ
humiliauit dn̄s deus in die illa iabin re-
ἐταπείνωσεν κύριος ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν ἰαβὶν βα-
gem chanaan corā filijs iſrael ⁊ ibat
σιλέα χαναὰν ἐνώπιον υἱῶν ἰσραὴλ καὶ ἐπορεύετο
man9 filiorū iſrael vadēs ⁊ indurata cōtra ia- A
χεὶρ υἱῶν ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ ἰα-
bin regem chanaan q̄ad delerent illum.
βὶν βασιλέα χαναὰν ἕως ἐξωλόθρευσαν αὐτόν. Ca. 5.

Et cecinit debbora ⁊ barac fili9 abinoem in
Καὶ ᾖσεν δεββωρὰ καὶ βαρὰκ υἱὸς ἀβινοὲμ ἐν τῇ
die illo. ⁊ dixit cū inceptiſtis duces in iſ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ εἶπεν ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν ἰσ-
rael in electiōe ppl'i bn̄dicite dn̄o. audi
ραὴλ ἐν προαιρέσει λαοῦ εὐλογεῖτε κύριον. ἀκούσα-
te reges auribo pcipite ſatrape: ego dn̄o can
τε βασιλεῖς ἐνωτίζεσθε σατράπαι, ἐγὼ τῷ κυρίῳ ᾄσο-
tabo ⁊ pſallā deo iſrael. dn̄e in exitu tuo
μαι καὶ ψαλῶ τῷ θεῷ ἰσραήλ. κύριε ἐν τῇ ἐξόδῳ σου
de ſeir cū tranſires tu ex agro edom: t̄ra mota eſt
ἐκ σηεὶρ ἐν τῷ ἐπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ ἐδώμ, γῆ ἐσείσθη
⁊ celū turbatū eſt: ⁊ nubes diſtillauerūt aquā.
καί γε ὁ οὐρανὸς ἐταράχθη, καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ.
mōtes cōmoti ſunt a facie dn̄i: hic ſina
ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου, τοῦτο σινὰ
a facie dn̄i dei iſrael. in dieb9 ſan
ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ ἰσραήλ. ἐν ἡμέραις σαμε-
gar filij anath, in dieb9 iael reliq̄rūt vias ⁊ am-
γὰρ υἱοῦ ἀνὰθ ἐν ἡμέραις ἰαὴλ ἐξέλιπον ὁδοὺς καὶ ἐπο-
bulauerūt ſemitas. ambulauerūt itinera peruerſa.
ρεύθησαν τρίβους. ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας.
defecerūt habitantes in iſrael defecerūt donec
ἐξέλιπον οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ ἰσραὴλ ἐξέλιπον ἕως οὗ
ſurgeret debbora: q̄m ſurrexit mater in iſrael. ele
ἀνέστη δεββωρά, ὅτι ἀνέστη μήτηρ ἐν τῷ ἰσραήλ. ᾑρέ-
gerūt deos nouos tūc pugnauerūt ciuitates prīci
τισαν θεοὺς καινοὺς τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόν-
pum: clype9 ſ puellarū cū lanceis apparuit. ⁊ pugna
των, σκέπη νεανίδων σιρομαστῶν ἀνώφθη. καὶ σιρομα-
uit quadraginta milibus in iſrael. cor
στῶν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν τῷ ἰσραήλ. ἡ καρδία
meū ſup cōſtituta iſrael. potētes
μου ἐπὶ τὰ διατεταγμένα τῷ ἰσραήλ. οἱ δυνάσται τοῦ
ppl'i bn̄dicite dn̄o. qui aſcēdiſtis ſup aſi
λαοῦ εὐλογεῖτε τὸν κύριον. ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὑποζυ-
nos nitentes ſedētes in iudicio: ⁊ am
γίων λαμπηνῶν καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πο-
bulātes in via: loquimini vocē pulſantium in
ρευόμενοι ἐφ' ὁδῷ, φθέγξασθε φωνὴν ἀνακρουομένων ἀναμέ-
ter letantes. illic dabūt iuſtitiā dn̄o. B
σον εὐφραινομένων. ἐκεῖ δώσουσιν δικαιοσύνην κυρίῳ.
iuſti cōfortati ſūt in iſrael. tūc deſcēdit in
δίκαιοι ἐνίσχυσαν ἐν τῷ ἰσραήλ. τότε κατέβη εἰς τὰς
vrbes eius ppl's dn̄i. ſurge ſurge deb
πόλεις αὐτοῦ ὁ λαὸς κυρίου. ἐξεγείρου ἐξεγείρου δεβ-
bora: ſurge ſurge loq̄re cū cātu. ſurge
βωρά, ἐξεγείρου ἐξεγείρου λάλει μετ' ᾠδῆς. ἐξανίστασο
barac ⁊ captiua captiuitatē tuā filius abino
βαρὰκ καὶ αἰχμαλώτιζε αἰχμαλωσίαν σου υἱὸς ἀβινε-
em: tūc magnificata eſt fortitudo eius. dn̄e humi
έμ, τότε ἐμεγαλύνθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. κύριε ταπείνω-
lia mihi fortiores me. ppl's
σόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους μου. λαὸς oooooooooooo

Digitized by Google

ephraim vlti ſunt eos in valle. frater tuus
ἐφραὶμ ἐτιμωρήσαντο αὐτοὺς ἐν κοιλάδι. ἀδελφός σου
beniamin in pplis tuis. ex me machir deſcēderūt ſcrutā=
βενιαμὶν ἐν λαοῖς σου. ἐξ ἐμοῦ μαχεὶρ κατέβησαν ἐξερευ
tes: ⁊ de zabulon potentes in ſceptro ſcri=
νῶντες, καὶ ἐκ ζαβουλὼν ἐνισχύοντες ἐν σκήπτρῳ γραμματέ
be. ⁊ principes in iſſachar cū debbora ⁊ iſſachar
ως. καὶ ἄρχοντες ἐν ἰσσάχαρ μετὰ δεββώρας καὶ ἰσσάχαρ
ſic barac in valle: miſit pedites ſuos in diui
οὕτω βαρὰκ ἐν τῇ κοιλάδι, ἐξαπέστειλεν πεζοὺς αὐτοῦ ἐν διαι
ſionibus rubem. magne indagatiōes cordis: vt qd mihi
ρέσεσιν ῥουβήμ. μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας, ἵνα τί μοι
ſedetis inter terminos vt audiatis ſibi=
κάθησθε ἀναμέσον τῶν μοσφαθαΐμ τοῦ εἰσακούειν συριγ
los excitātiū ad trāſcūdū in res rubem. ma
μοὺς ἐξεγειρόντων τοῦ διελθεῖν εἰς τὰ τοῦ ῥουβήμ. μεγά
gne veſtigatiōes cordis galaad: trās iorda=
λοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας γαλαάδ, ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδά
nē habitauit. ⁊ dan vt quid habitas nauibus: aſer
νου κατεσκήνωσεν. καὶ δὰν ἵνα τί παροικεῖς πλοίοις; ἀσὴρ
habitauit apud littus maris: ⁊ in preru
παρῴκησεν παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διακο
ptis eius habitauit. zabulon ppl's cōtemnēs ani=
πὰς αὐτοῦ κατεσκήνωσεν. ζαβουλὼν λαὸς ὀνειδίσας ψυ
mā ſuā in mortē ⁊ neptali in ſylua agri. venerūt
χὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον καὶ νεφθαλὶ ἐπὶ ὕλη ἀγροῦ. ἦλθον
reges ⁊ pugnauerūt: tunc pugnauerūt reges
βασιλεῖς καὶ παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς
chanaā in tennach in aqua mageddo: abūdā=
χαναὰν ἐν τενναχ ἐπὶ τοῦ ὕδατος μαγεδδώ, πλεονεξί
tiā argēti nō acceperūt. de celo expugnati ſūt:
αν ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπολεμήθησαν, οἱ ἀ
ſtelle ab ordine ſuo pugnauerūt cū ſiſara.
στέρες ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐπολέμησαν μετὰ σισάρα.
torrens ciſſon eiecit illos: torrēs cademim:
χειμάῤῥους κισσὼν ἐξέβαλεν αὐτούς, χειμάῤῥους καδημίμ,
torrens ciſſon: cōculcabit eos aīa mea po=
χειμάῤῥους κισσών, καταπατήσει αὐτοὺς ψυχή μου δυ
tens. tunc abſciſſa ſunt crura equoꝝ initibus potē=
νατή. τότε ἀπεκόπησαν πτέρναι ἵππων μαδαρὼθ δυνα
tium illius: maledicite meroz. dixit angelus dn̄i: maledi=
στῶν αὐτοῦ. καταρᾶσθε μερώζ. εἶπεν ὁ ἄγγελος κῦ, καταρά
ctione maledicite habitatores eius qm̄ nō venerūt in
σει καταρᾶσθε τοὺς ἐνοίκους αὐτῆς ὅτι οὐκ ἦλθον εἰς τὴν
auxiliū. dn̄s auxiliator nr̄ dn̄s i pugnatorib⁹ potēs. benedica
βοήθειαν. κς βοηθὸς ἡμῶν κς ἐν μαχηταῖς δυνατός. εὐλογη
tur ex mulierib⁹ iael vxor aber cinei. ex mulierib⁹ i
θείη ἐκ γυναικῶν ἰαὴλ γυνὴ χάβερ τοῦ κιναίου. ἐκ γυναικῶν ἐν
tabernaculo bn̄dicat. aquā petijt ab ea: ⁊ lac dedit illi
σκηνῇ εὐλογηθείη. ὕδωρ ᾔτησεν αὐτήν, καὶ γάλα ἔδωκεν αὐτῷ
in phiala: fortiū obtulit butyrū: manū ſuā
ἐν λακάνῃ, ἰσχυρῶν προσήγγισεν βούτυρον, τὴν χεῖρα αὐτῆς
in palū extēdit: dexterā ſuā in abſciſiōes in=
εἰς πάσσαλον ἐξέτεινεν, τὴν δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς κα
cidentium: ⁊ abſcidit ſiſara: cōtriuit
ταкоπούντων, καὶ ἀπέτεμε σισάρα, ἀπέτριψεν τὴν
caput eius ⁊ cōfregit ⁊ perforauit tempus e=
κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ συνέθλασεν καὶ διήλασεν τὴν γνάθον αὐ
ius. inter pedes eius incuruatus cecidit:
τοῦ. ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκύψας ἔπεσεν,
dormiuit inter pedes eius: flexit cecidit: in quo
ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς, ἔκαμψεν ἔπεσεν, ἐν ᾧ
flexit illic cecidit miſerabiliter: per feneſtrā reſ
ἔκαμψεν ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαιπώρως. διὰ τῆς θυρίδος δι
piciebat ⁊ intuebatur mater ſiſara per cenacu
κύπτεν καὶ κατεμάνθανεν ἡ μήτηρ σισάρα διὰ τῆς δικτυ
li quare morat⁹ ē currus eius aduenire:
ωτῆς διατί ᾐσχάτισεν τὸ ἅρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι,
quare tardauerūt veſtigia curruū eius. ſapiētes princi
διατί ἐχρόνισαν ἴχνη ἁρμάτων αὐτοῦ. σοφαὶ ἀρχου
pum illius
σῶν αὐτῆς

effraī deleuit eos in amalech: & poſt eū ex beniamī in pplos tuos o amalech. De machir prīcipes deſcenderūt & de zabulō q exercitū ducerēt ad bellādum. Duces yſachar fuere cū delbora: & barach veſtigia ſūt ſecuti: q q̄ſi ī p̄ceps ac barathrū ſe diſcrimī dedit: diuiſo contra ſe ruben: magnanimoꝝ repta ē cōtētio. Quare habitas īter duos tminos vt audias ſibilos gregū: diuiſo cōtra ſe ruben: magnanimoꝝ repta eſt cōtētio. Gallaad trās iordanē qeſcebat et dā vaçabat nauib⁹. Aſer hītabat in littore maris & in portub⁹ morabatur. zabulō vero & neptali obtulerūt aīas ſuas morti ī regione merome. Venerunt reges & pugnauerūt: pugnauerūt reges chanaā in thane iuxta aquas mageddo: & tn̄ nihil tulere p̄dātes. De celo dimicatū ē cōtra eos: ſtelle manētes in ordine & curſu ſuo aduerſus ſyſarā pugnauerūt. Torrēs cyſon traxit cadauera eorum: torrēs cadumī: torrēs cyſō. Conculca anima mea robuſtos. Vngule equoꝝ ceciderūt: fugiētibus impetu & p p̄ceps ruentib⁹ fortiſſimis hoſtium. Maledicite terre meroz: dixit angelus dn̄i: maledicite hītatorib⁹ eius: quia nō venerūt ad auxiliū dn̄i: ī adiutoriū fortiſſimoꝝ ei⁹. Bn̄dicta inter mulieres iahel vxor aber cinei: & bn̄dicatur in tabernaculo ſuo. Aquā petenti lac dedit: et ī phiala prīcipū obtulit butyꝝ. Siniſtrā manum miſit ad clauū & dextrā ad fabroꝝ malleos p̄cuſſitq; ſyſarā q̄rēs ī capite vulneri locū: & tp̄s valide p̄forās. Inter pedes ei⁹ ruit: defecit & mortu⁹ ē. Voluebatur āt̄ pedes eius: & iacebat exanimis & miſerabilis. Per feneſtram reſpiciēs vlulabat mater ei⁹: & de cenaculo loq̄batur: Cur moratur regredi currus eius: q̄re tardauerūt pedes q̄drigaꝝ ill⁹. Vna ſapiētior ceteris vxoribus eius

אפרים שרשם בעמלק אחריך
בנימין בעממיך מני מכיר ירדו
חקק מחקקים ומזבולן משכים בשבט
ספר שור ספר ושרי ביששכר עם דברה
ויששכר כן ברק בעמק שלח ברגליו
בפלגות ראובן גדלים חקקי לב למה
שפת שרק ישבת בין המשפתים לשמע שרקות
עדרים לפלגות ראובן גדולים חקרי
לב גלעד בעבר הירדן שכן ודן למה
גור אנה יגור אניות אשר ישב לחוף ימים
ברץ שכן ועל מפרציו ישכון זבלון עם חרף
רום נפשו למות ונפתלי על מרומי
בוא לחם שדה באו מלכים נלחמו אז
נלחמו מלכי כנען בתענך על מי
מגדו בצע כסף לא לקחו מן שמים
סלל נלחמו הכוכבים ממסלותם נלחמו
עם סיסרא נחל קישון גרפם נחל
דרך קדומים נחל קישון תדרכי נפשי
עזז עז אז הלמו עקבי סוס מדהרות
אבר ארר דהרות אביריו אורו מרוז אמר
מלאך יהוה ארו ארור ישביה כי
לא באו לעזרת יהוה לעזרת יהוה
ברך נשה בגבורים תברך מנשים יעל אשת
איש חבר הקיני מנשים באהל
תברך מים שאל חלב נתנה
קרב בספל אדירים הקריבה
שלח חמאה ידה ליתד תשלחנה
ימן וימינה להלמות עמלים והלמה
סיסרא מחקה ראשו ומחצה
רקק וחלפה רקתו בין רגליה
כרע נפל שכב בין רגליה כרע
נפל באשר כרע שם נפל
שדד חלל שדוד בעד החלון נשקפה
שקף יבב ותיבב אם סיסרא בעד האשנב
שנב מדע מדוע בשש רכבו לבוא מדוע אחרו
בוש
רכב שור פעמי מרכבותיו חכמות שרותיה

Digitized by Google

תַּעֲנֶינָּה אַף הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ׃ הֲלֹא — ענה שוב
יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם — מצא חלק
לְרֹאשׁ גֶּבֶר שְׁלַל צְבָעִים לְסִיסְרָא
שְׁלַל צְבָעִים רִקְמָה צֶבַע רִקְמָתַיִם
לְצַוְּארֵי שָׁלָל׃ כֵּן יֹאבְדוּ כָל אוֹיְבֶיךָ — צור אבד
יְהוָה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ — יצא
וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ — שקט רבע

Cap. vi.

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה — עשה רוע
וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד מִדְיָן שֶׁבַע שָׁנִים׃ — נתן שנה
וַתָּעָז יַד מִדְיָן עַל יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן — עזז פנה
עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּנְהָרוֹת — נהר
אֲשֶׁר בֶּהָרִים וְאֶת הַמְּעָרוֹת וְאֶת
הַמְּצָדוֹת׃ וְהָיָה אִם זָרַע יִשְׂרָאֵל וְעָלָה — צוד
מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי קֶדֶם וְעָלוּ עָלָיו׃ — עלה
וַיַּחֲנוּ עֲלֵיהֶם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת יְבוּל — חנה שחת
הָאָרֶץ עַד בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא יַשְׁאִירוּ — בול בוא
מִחְיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וָשׁוֹר וַחֲמוֹר׃ — שאר חיה
כִּי הֵם וּמִקְנֵיהֶם יַעֲלוּ וְאָהֳלֵיהֶם וּבָאוּ — חמר קנה עלה בוא
כְדֵי אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין — רבה רבב
מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ לְשַׁחֲתָהּ׃ וַיִּדַּל — ספר בוא
יִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי — דלל פנה
יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה׃ וַיְהִי כִּי זָעֲקוּ בְנֵי — זעק היה
יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה עַל אוֹדוֹת מִדְיָן׃ — אוד
וַיִּשְׁלַח יְהוָה אִישׁ נָבִיא אֶל בְּנֵי — שלח נבא
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה — אמר
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם — עלה
מִמִּצְרַיִם וָאוֹצִיא אֶתְכֶם מִבֵּית עֲבָדִים׃ — יצא
וָאַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל — נצל
לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם — גרש פנה
וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת אַרְצָם׃ וָאֹמְרָה לָכֶם — נתן
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ אֶת אֱלֹהֵי — ירא
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם
וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי׃ וַיָּבֹא מַלְאַךְ — בוא
יְהוָה וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר
בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי
וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים בַּגַּת לְהָנִיס — חבט נוס

hec ſocrui verba reſpō-
dit. Forſitā nūc diuidit
ſpolia et pulcherrima fe
minarum eligitur ei. Ve
ſtes diuerſorū colorum
ſyſare tradūtur in p̄dā
& ſupellex varia ad or-
nāda colla congeritur.
Sic pereāt oēs inimi
ci tui dñe: qui autē dili-
gūt te: ſicut ſol in ortu
ſuo ſplēdet: ita rutilent.
Quieuitq; terra p q̄-
draginta annos: 6.

Fecerūt aūt filii iſrl̄
malū in conſpectu
dñi: qui tradidit illos i
manu madiā ſeptē ānis
& oppreſſi ſunt valde
ab eis. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
Fecerūtq; ſibi antra ∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
& ſpeluncas in monti-
bus: & ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
műitiſſima ad repugnā
dū loca. Cūq; ſeuiſſet
iſrl̄: aſcēdebat madian
& amalech ceteriq; oriē
taliū nationū: & apud
eos figētes tētoria ſicut
erāt i herbis cūcta vaſta
bāt vſq; ad introitū ga-
ze: nihilq; oino ad vitā
ptinēs relinq̄bāt i iſrael:
nō oues: nō boues: nō
aſios. Ipi ei & vniuer
ſi greges eoꝝ veniebāt
cū tabernaculis ſuis: &
īſtar locuſtaꝝ vniuerſa
cōplebāt: inumera mul
titudo hoīm & cameloꝝ
quicquid tetigerant de-
uaſtātes. Hūiliatuſq; eſt
iſrl̄ valde in conſpectu
madiā. Et clamauit ad
dñm poſtulās auxilium
cōtra madianitas. Qui
miſit ad eos virū ꝓphe
tā: & locutus eſt. Hec
dicit domin⁹ ∞∞∞∞∞∞∞∞
deus iſrl̄: Ego vos feci
conſcendere ∞∞∞∞∞∞∞∞
de egyptio: & eduxi
vos de domo ſuitutis
& liberaui de manu e-
gyptiorū: & omnium
inimicorum qui afflige
bāt vos. Eieciq; eos ad
introitū vrm: & tradidi
vobis terrā eoꝝ & dixi
Ego dñs deus vr̄. Ne
timeatis dños āmorreo
rum in quorum terra
hitatis. Et noluiſtis au
dire vocē meā. Venit
aūt angelus dñi & ſedit
ſub q̄rcu q̄ erat i effra
& ptinebat ad ioas pa-
tre familie ezri. Cūq; ge
deō filius ei⁹ excuteret
atq; purgaret frumenta
in torculari vt fugeret

reſpōderūt ad illā. ⁊ illa āt reſpōdit
ἀνταπεκρίναντο πρὸς αὐτήν. καὶ αὐτὴ δὲ ἀνταπεκρίνατο
in verbis ſuis: nonne inueniēt eū diuidētes ſpo
ἐν ῥήμασιν αὐτῆς, οὐχὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦ
lia: amicus amicis in caput potētis ſpolia tinctu
λα; φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ σκῦλα βαμμά-
raꝝ ſiſare: ſpolia tincturarū variegatiōis tictura. tin
των τῷ σισάρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας βαφῆ. βαμ
ctura variegatoꝝ collo eius ſpolia. ſic pereant
μα ποικιλτῶν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σκῦλα. οὕτως ἀπόλλυν
oēs inimici tui dñe. ⁊ qui amant eū ſi
το πάντες οἱ ἐχθροί σου κύριε. καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν κα-
cut oriens ſolis in potētatibus ſuis. ⁊ quieuit
θὼς ἡ ἀνατολὴ ἡλίου ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ. καὶ ἡσύχασεν ἡ
terra quadraginta annos.
γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

Ca. 6.

Et fecerūt filij iſrael malū corā dño:
Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντι κυρίου,
⁊ tradidit eos dñs in manu madiā ſeptē annis.
καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ μαδιὰμ ἑπτὰ ἔτη.
⁊ fortificata ē man⁹ madiā ſup iſrael. a facie
καὶ κατίσχυσεν χεὶρ μαδιὰμ ἐπὶ ἰσραήλ. ἀπὸ προσώπου
madiā fecerūt ſibi ipſis filij iſrael antra in
μαδιὰμ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ μάνδρας ἐν τοῖς
mōtibus ⁊ ſpelūcis ⁊ munitiſſimis locis ⁊ factū
ὄρεσιν καὶ τοῖς σπηλαίοις καὶ τοῖς ὀχυρώμασιν. καὶ ἐγένε-
eſt qū ſeminauit vir iſrl̄ ⁊ aſcēdebat madiā ⁊ amalec
το ὅτε ἔσπειρεν ἀνὴρ ἰηλ καὶ ἀνέβαινεν μαδιὰμ καὶ ἀμαλὴκ
filij oriētis ⁊ aſcēdebāt cōtra eū: ⁊ caſtrametabāt
καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν καὶ ἀνέβαινον ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ παρενέβαλον
cōtra eos: ⁊ vaſtabāt cōfinia trē q̄ ad venirēt in
ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ διέφθειραν τὰ ἐφόρια τῆς γῆς ἕως τὸ ἐλθεῖν εἰς
gazā: ⁊ nō reliquerūt ſubſtātatiōnē vite in iſrael
γάζαν, καὶ οὐχ ὑπελίποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν ἰσραὴλ
⁊ ouem ⁊ vitulū ⁊ aſinū: qm̄ ipſi ⁊ iumēta eo-
καὶ ποίμνιον καὶ μόσχον καὶ ὄνον, ὅτι αὐτοὶ καὶ τὰ κτήνη αὐ
rū aſcēdebāt ⁊ tabernacula eoꝝ afferebāt: ⁊ ve
τῶν ἀνέβαινον καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον, καὶ πα
niebāt tāq̄ locuſte in multitudinē: ⁊ eoꝝ ⁊ ca-
ρεγίνοντο ὡς ἀκρίδες εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς κα-
meloꝝ ſuoꝝ nō erat numerus: ⁊ veniebāt in terrā iſ
μήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός, καὶ παρεγίνοντο ἐν τῇ γῇ ἰσ
rael vt vaſtarēt illā: ⁊ humiliatus eſt iſrael valde
ραὴλ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν. καὶ ἐπτώχευσεν ἰσραὴλ σφόδρα
a facie madiā: ⁊ clamauerūt filij iſrael ad
ἀπὸ προσώπου μαδιάμ, καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς
dñm. ⁊ factū ē poſtq̄ clamauerūt filij iſrael ad dñm
κύριον. καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς κύριον
pp madiā: miſit dñs virū prophetā ad
διὰ μαδιάμ, ἐξαπέστειλεν κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς
filios iſrael. ⁊ dixit illis: hec dicit
τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τάδε λέγει
dñs deus iſrael: ego ſum q̄ eduxi vos de e-
κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ἐγώ εἰμι ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς ἐξ αἰ-
gypto ⁊ eduxi vos de domo ſeruitutis: ⁊ liberaui
γύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἐξειλάμην
vos de manu egypti ⁊ de manu oium affligē-
ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόν
tiū vos: ⁊ eieci eos a facie vr̄a: ⁊ tradi
των ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔδω
di vobis terrā illoꝝ. ⁊ dixi vobis ego ſum dñs deus vr̄:
κα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ εἶπα ὑμῖν ἐγώ εἰμι κς̄ ὁ θεὸς ὑμῶν,
nō timebitis deos amorrei inter q̄s vos ha
οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ ἀμορραίου ἐν οἷς ὑμεῖς κα
bitatis in terra eoꝝ: ⁊ nō audiuiſtis vo
τοικεῖτε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φω
cē meā. ⁊ venit angelus dñi ⁊ ſedit ſub
νῆς μου. καὶ ἦλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν
quercu que erat in ephra q̄ erat ioas pr̄is ezri. ⁊
δρῦν τὴν οὖσαν ἐν ἐφραθὰ τὴν τοῦ ἰωὰς πατρὸς ἐζρί. καὶ
gedeon filius eius excuciebat frumēta in torculari vt fugeret
γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐράβδιζεν πυροὺς ἐν ληνῷ τοῦ ἐκφυγεῖν

Digitized by Google

a facie madiā: ⁊ apparuit ei angelus dn̄i: ⁊ di-
ἐκ προσώπου μαδιὰμ, καὶ ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶ-
xit ad eum: dn̄s tecum potēs fortitudie. ⁊
πεν πρὸς αὐτὸν, κύριος μετὰ σοῦ δυνατὸς τῇ ἰσχύϊ. καὶ
dixit ad eum gedeon: in me dn̄e mi: ⁊ ſi eſt do
εἶπεν πρὸς αὐτὸν γεδεὼν, ἐν ἐμοὶ κύριέ μου, καὶ εἰ ἔστιν κύ-
minus nobiſcū: ⁊ vt qd iuenerūt nos oīa mala hec?
ριος μεθ' ἡμῶν; καὶ ἵνα τί εὗρεν ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα;
⁊ vbi ſunt oīa mirabilia eius: que narraue-
καὶ ποῦ ἐστὶν πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ὅσα διηγήσαν-
rūt nobis pr̄es nr̄i dicētes: nonne ex egypto edu
το ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες, οὐχὶ ἐξ αἰγύπτου ἀνή-
xit nos dn̄s? ⁊ nunc repulit nos dn̄s ⁊ tra-
γαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς κύριος καὶ πα-
didit nos in manu madiā. ⁊ reſpexit ad eum
ρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ μαδιάμ. καὶ ἐπέβλεψεν πρὸς αὐτὸν ὁ
angelus dn̄i: ⁊ dixit ei: ambula in fortitudine hac:
ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ, πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύ-
⁊ ſaluabis iſrael: ecce miſi te. ⁊ dixit
τῃ, καὶ σώσεις τὸν ἰσραήλ, ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. καὶ εἶπεν
ad eū gedeon: in me dn̄e mi in quo liberabo iſra
πρὸς αὐτὸν γεδεὼν, ἐν ἐμοὶ κύριέ μου ἐν τίνι σώσω τὸν ἰσρα-
el: ecce familia mea humilior in manaſſe: ⁊ ego
ήλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ταπεινοτέρα ἐν μανασσῇ, καὶ ἐγώ
ſum paruus in domo pr̄is mei. ⁊ dixit ad
εἰμι μικρὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. καὶ εἶπεν πρὸς
eum dn̄s: qm̄ ero tecum: ⁊ percuties ma
αὐτὸν κύριος, ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν μα-
diam ſicut virū vnū. ⁊ dixit ad eum gedeon: ⁊ ſi
διὰμ ὡσεὶ ἄνδρα ἕνα. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν γεδεών, καὶ εἰ
inueni grām in oculis tuis: ⁊ facias mihi ſignum
εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσῃς μοι σημεῖον
ꝙ tu loq̄ris mecum: nō mouearis hinc quo ad veniā
ὅτι σὺ λαλεῖς μετ' ἐμοῦ, μὴ κινηθῇς ἐντεῦθεν ἕως ἐλθεῖν
ego ad te: ⁊ ferā ſacrificiū meū: ⁊ ſacrificabo corā
με πρὸς σέ, καὶ οἴσω τὴν θυσίαν μου, καὶ θύσω ἐνώπιόν
te. ⁊ dixit: ego ſedebo donec reuertaris tu.
σου. καὶ εἶπεν, ἐγὼ καθήσομαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε.
⁊ gedeon ingreſſus eſt ⁊ fecit hedū caprax ⁊ modiū
καὶ γεδεὼν εἰσῆλθεν καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἰφὶ
farine azyma ⁊ carnes impoſuit in caniſtro ⁊
ἀλεύρου ἄζυμα καὶ τὰ κρέα ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ κανοῦν καὶ
ius effudit in ollam: ⁊ obtulit ad eum
τὸν ζωμὸν ἐξέχεεν εἰς χύτραν, καὶ ἐξήνεγκεν πρὸς αὐτὸν
ſub quercu ⁊ adorauit. ⁊ dixit ad eū
ὑπὸ τὴν δρῦν καὶ προσεκύνησεν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ
angelus dn̄i: tolle carnes ⁊ azymos: ⁊
ἄγγελος κυρίου, λάβε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους, καὶ
pone ad petrā illam: ⁊ ius effūde. ⁊
θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν ζωμὸν ἔκχεον. καὶ
fecit gedeon ſic. ⁊ extēdit angel' dn̄i
ἐποίησεν γεδεὼν οὕτως. καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου
ſūmitatē virge q̄ erat in manu illius: ⁊ tetigit
τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἥψατο
carnes ⁊ azymos: ⁊ accēſus ē ignis de pe
τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων, καὶ ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέ-
tra ⁊ cōſumpſit carnes ⁊ azymos. ⁊
τρας καὶ κατέφαγεν τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους. καὶ
angelus dn̄i receſſit ex oculis eius. ⁊ vidit
ὁ ἄγγελος κυρίου ἀπῆλθεν ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. καὶ εἶδεν
gedeon ꝙ angelus dn̄i eſt. dixit gedeō: hei mihi
γεδεὼν ὅτι ἄγγελος κυρίου ἐστίν. καὶ εἶπεν γεδεών, οἴμοι
dn̄e dn̄e qm̄ ad hoc vidi angelū dn̄i
κύριε κύριε ὅτι ἐπὶ τοῦτο εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου
facie ad faciē. ⁊ dixit ei dn̄s
πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος
pax tibi: ne timeas nō morieris. ⁊ edifica
εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ οὐ μὴ ἀποθάνῃς. καὶ ᾠκοδόμη-
uit illic gedeon altare dn̄o: ⁊ vocauit illud
σεν ἐκεῖ γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ
dn̄i pax vſq ad diē hanc adhuc illo exiſtēte i ephratha
κῦ εἰρήνη ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν ἐφραθὰ

madiā: apparuit ei angelus domini & ait. Dn̄s tecū viror fortiſſime. Dixitq; ei gedeō. Obſecro mi dn̄e ſi dn̄s nobiſcū eſt: cur ergo apprehenderūt nos hec oia? Vbi ſūt mirabilia eius q̄ narrauerūt pr̄es nr̄i atq; dixerūt de egypto eduxit nos domin⁹. Nūc aūt dereliquit nos dn̄s & tradidit i manu madiā. Reſpexitq; ad eū dn̄s & ait. Vade in hac fortitudine tua & liberabis iſrael de manu madiā. Scito ꝙ miſerim te. Qui rn̄dens ait. Obſecro mi dn̄e i quo liberabo iſrl̄. Ecce familia mea infima eſt i manaſſe: & ego minimus in domo pr̄is mei. Dixitq; ei dn̄s. Ego ero tecum & percuties madiā quaſi vnū vir. Et ille. Si inueni inquit gratiā coram te: da mihi ſignū ꝙ tu ſis qui loq̄ris ad me. Nec recedas hinc donec reuertar ad te portans ſacrificiū & offerens tibi. Qui reſpōdit. Ego preſtolabor aduentū tuum. Ingreſſus eſt itaq; gedeō & coxit hedum: & de farine modio azymos panes carneſq; ponens i cāiſtro: & ius carniū mittens i ollā: tulit oia ſub quercu et obtulit ei. Cui dixit āgelus dei. Tolle carnes & azymos panes: & pōe ſupra petrā illā: & ius deſuper funde. Cūq; feciſſet ita: extendit angelus dn̄i ſūmitatem virge quā tenebat i manu & tetigit carnes & pāes azymos aſcenditq; ignis de petra & carnes azymoſq; pāes cōſūpſit. Angelus autem domini euanuit ex ocul' eius. Videnſq; gedeō ꝙ eſſet angelus dn̄i ait. Heu mi domine deus: quia vidi āgelū dn̄i facie ad faciē. Dixitq; ei dominus. Pax tecum: Ne timeas: non morieris. Edificauit ergo ibi gedeon altare dn̄o: vocauitq; illud: dn̄i pax vſq; in p̄ntem diem. Cumq; adhuc eſſet in effra

מפני מדין: וירא אליו מלאך יהוה | ראה
ויאמר אליו יהוה עמך גבור החיל: | לאך גבר
ויאמר אליו גדעון בי אדני ויש יהוה
עמנו ולמה מצאתנו כל זאת ואיה
כל נפלאתיו אשר ספרו לנו אבתינו | פלא
לאמר הלא ממצרים העלנו יהוה | עלה
ועתה נטשנו יהוה ויתננו בכף מדין: | נטש נתן
ויפן אליו יהוה ויאמר לך בכחך זה | פנה הלך
והושעת את ישראל מכף מדין הלא | כוח ישע
שלחתיך: ויאמר אליו בי אדני במה
אושיע את ישראל הנה אלפי הדל
במנשה ואנכי הצעיר בבית אבי: | צער
ויאמר אליו יהוה כי אהיה עמך | היה
והכית את מדין כאיש אחד: ויאמר | נכה אמר
אליו אם נא מצאתי חן בעיניך
ועשית לי אות שאתה מדבר עמי: | עשה אות
אל נא תמוש מזה עד באי אליך | דבר מוש
והצאתי את מנחתי והנחתי לפניך | בוא יצא
ויאמר אנכי אשב עד שובך: וגדעון | נוח פנה
בא ויעש גדי עזים ואיפת קמח מצות | ישב
הבשר שם בסל והמרק שם בפרור | בוא עשה
ויוצא אליו אל תחת האלה ויגש: | מין שום
ויאמר אליו מלאך האלהים קח את | ברר נגש
הבשר ואת המצות והנח אל הסלע | לאך לקח
הלך ואת המרק שפך ויעש כן: וישלח | נוח
מלאך יהוה את קצה המשענת אשר | שפך
בידו ויגע בבשר ובמצות ותעל | שלח שען
האש מן הצור ותאכל את הבשר | נגע
ואת המצות ומלאך יהוה הלך | עלה אכל
מעיניו: וירא גדעון כי מלאך יהוה
הוא ויאמר גדעון אהה אדני יהוה | ראה
כי על כן ראיתי מלאך יהוה פנים | אמר
אל פנים: ויאמר לו יהוה שלום | ראה לאך
לך אל תירא לא תמות: ויבן שם | פנה שלם
גדעון מזבח ליהוה ויקרא לו יהוה | ירא מות
שלום עד היום הזה עודנו בעפרת | בנה
| זבח קרא

אבי העזרי: ויהי בלילה ההוא
ויאמר לו יהוה קח את פר השור לקח
אשר לאביך ופר השני שבע שנים שנה שנה
והרסת את מזבח הבעל אשר לאביך
ואת האשרה אשר עליו תכרת כרת
ובנית מזבח ליהוה אלהיך על ראש בנה
המעוז הזה במערכה ולקחת את הפר עזז ערך
השני והעלית עולה בעצי האשרה שנה עלה
אשר תכרת: ויקח גדעון עשרה
אנשים מעבדיו ויעש כאשר דבר עשה
אליו יהוה ויהי כאשר ירא את בית היה
אביו ואת אנשי העיר מעשות יומם
ויעש לילה: וישכימו אנשי העיר שכם
בבקר והנה נתץ מזבח הבעל זבח
והאשרה אשר עליו כרתה ואת הפר
השני העלה על המזבח הבנוי: בנה
ויאמרו איש אל רעהו מי עשה
הדבר הזה וידרשו ויבקשו ויאמרו דרש בקש
גדעון בן יואש עשה הדבר הזה:
ויאמרו אנשי העיר אל יואש הוצא יצא
את בנך וימת כי נתץ את מזבח הבעל מות
וכי כרת האשרה אשר עליו: ויאמר
יואש לכל אשר עמדו עליו האתם
תריבון לבעל אם אתם תושיעון אותו ריב ישע
אשר יריב לו יומת עד הבקר אם
אלהים הוא ירב לו כי נתץ את מזבחו:
ויקרא לו ביום ההוא ירבעל לאמר קרא
ירב בו הבעל כי נתץ את מזבחו:
וכל מדין ועמלק ובני קדם נאספו אסף
יחדו ויעברו ויחנו בעמק יזרעאל: עבר חנה
ורוח יהוה לבשה את גדעון ויתקע תקע
בשופר ויזעק אביעזר אחריו: זעק
ומלאכים שלח בכל מנשה ויזעק זעק
גם הוא אחריו ומלאכים שלח באשר
ובזבולן ובנפתלי ויעלו לקראתם: עלה
ויאמר גדעון אל האלהים אם ישך אמר יש

que eſt familie ezri: nocte illa dixit dominus ad eū. Tolle taurum patris tui: & alterū taurum annorum ſeptem. deſtrueſq; aram baal que eſt patris tui: & nemus quod circa aram eſt ſuccide: & edificabis altare domino deo tuo in ſūmitate petre huius: ſuper quā añ ſacrificiū poſuiſti: tolleſq; taurū ſcd̄m & offeres holocauſtum ſup ſtruē lignorū q̄ de nemore ſucciderís. Aſſūptis ergo gedeon decē viris de ſeruis ſuis: fecit ſicut p̄cepat ei dn̄s. Timēs aūt domū patris ſui & hoies illius ciuitatis p diem noluit facere: ſed oia nocte cōpleuit. Cūq; ſurrexiſſent viri oppidi eius mane: viderūt deſtructā arā baal lucūq; ſuccíſum & taurum alterū ipoſitū ſup altare qđ tūc edificatū erat. Dixeruntq; adinuicē. Quis hoc fecit? Cūq; pquirerēt auctorem facti: dictum eſt. Gedeon filius ioas fecit hec omnia. Et dixerunt ad ioas. Produc filiū tuū huc: vt moriatur: quia deſtruxit arā baal & ſuccidit nemus quibus ille reſpondit. Nunquid vltores eſtis baal: vt pugnetis pro eo? Qui aduerſarius ē eius moriatur añq; lux craſtina vēiat. Si deus ē vīdicet ſe de eo qui ſuffodit arā ei9. Ex illo die vocatus ē gedeō hierobaal: eo q dixiſſet ioas: vlciſcatur ſe de eo baal: qui ſuffodit aram eius. Igr̄ oīs madiā & amalech & orietales ppl'i cōgregati ſunt ſil' tranſeūtes iordanē: & caſtrametati ſūt i valle iezrael. Spūs āt dn̄i induit gedeō: qui clāgēs buccia cōuocauit domū abiezer vt ſeq̄retur ſe. Miſitq; nūcios in vniuerſū manaſſen: qui & ipē ſecutus ē eū. Et alios nuncios in aſer & zabulon & neptalim qui occurrerunt ei. Dixitq; gedeon ad deum. Si

patris eʒri. ⁊ factū eſt nocte illa: ⁊ dixit ei
πατρὸς τοῦ ἐζρί. καὶ ἐγενήθη τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐ
dn̄s: tolle vitulū ſaginatū p̄ris tui
τῷ κύριος, λάβε τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρός σου
⁊ vitulū ſcd̄m ſeptē ānoꝝ: ⁊ deſtrues a=
καὶ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυ
ram baal que eſt p̄ris tui: ⁊ nemus
σιαστήριον τοῦ βαὰλ ὅ ἐστιν τοῦ πατρός σου, καὶ τὸ ἄλσος
qđ in illa ſuccides: ⁊ edificabis altare do=
τὸ ἐπ᾽ αὐτὸ ἐκκόψεις, καὶ οἰκοδομήσεις τὸ θυσιαστήριον κυ
mino deo tuo qui apparuit tibi in ſūmitate mōtis
ρίῳ τῷ θεῷ σου τῷ ὀφθέντι σοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους
maoʒ huius in acie: ⁊ accipies cū vitulo
μαὼζ τούτου ἐν τῇ παρατάξει, καὶ λήψῃ σὺν τῷ μόσχῳ τῷ
ſecūdo: ⁊ offeres holocauſtū in lignis ne=
δευτέρῳ, καὶ ἀνοίσεις ὁλοκαύτωμα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλ
moris quē ſuccides. ⁊ aſſūpſit gedeon decē viros de
σους ὃν ἐκκόψεις. καὶ ἔλαβε γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ
ſeruis ſuis: ⁊ fecit ſicut locutus eſt ad e=
τῶν δούλων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν καθὰ ἐλάλησεν πρὸς αὐ
um dn̄s. ⁊ factū eſt poſtq̄ timuit domū p̄ris ſui
τὸν κύριος. καὶ ἐγένετο ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐ
⁊ viros ciuitatis vt nō faceret die: ⁊
τοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως τοῦ μὴ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ
fecit nocte. ⁊ mane ſurrexeſt viri oppidi illi
ἐποίησεν νυκτός. καὶ ὤρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τὸ
culo: ⁊ ecce deſtructa ara baal:
πρωΐ, καὶ ἰδοὺ κατεσκαμμένον τὸ θυσιαστήριον τοῦ βαάλ,
⁊ lucus q̄ in ipſa ſuccīſus: ⁊ vitulus ſagina=
καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐκκεκομμένον, καὶ ὁ μόσχος ὁ σιτευ
tus oblatus in holocauſtū ſup altare edi
τὸς ἀνηνεγμένος εἰς ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ᾠκο
ficatū. ⁊ dixit vir ad ſociū ſuū: quis
δομημένον. καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τίς
fecit rem hanc? ⁊ pquirebāt ⁊ iterrogabāt.
ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο; καὶ ἀνήταζον καὶ ἐξεζήτουν.
⁊ dixerūt: gedeon filius ioas fecit hoc. ⁊ dixeſt
καὶ εἶπαν, γεδεὼν υἱὸς ἰωὰς ἐποίησεν τοῦτο. καὶ εἶπαν
viri vrbis ad ioas: produc filiū tuū:
οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς ἰωάς, ἐξάγαγε τὸν υἱόν σου,
⁊ moriatur: q̄m deſtruxit arā ba
καὶ ἀποθανέτω, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον τοῦ βα
al: ⁊ q̄m ſuccidit nemus qđ in illa. ⁊ dixit ioas
άλ, καὶ ὅτι ἔκοψεν τὸ ἄλσος τὸ ἐπ᾽ αὐτῷ. καὶ εἶπεν ἰωὰς
ad viros qui ſurrexerūt cōtra ſe: nūqđ vos
πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ᾽ αὐτόν, μὴ ὑμεῖς
nunc vltores eſtis pro baal? vel vos liberatis eū? qui ad
νῦν δικάζεσθε περὶ τοῦ βαάλ; ἢ ὑμεῖς σώζετε αὐτόν; ὃς ἀν
uerſari9 eſt ei moriatur vſq; ad mane. ſi deus ipſe eſt:
τιδικήσει αὐτῷ ἀποθανέτω ἕως πρωΐ. εἰ θεὸς αὐτός ἐστιν,
vindicabit ſe ipſum: q̄m ſuffodit aram eius.
ἐκδικήσει ἑαυτόν, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.
⁊ vocauit illuʒ in die illa hierobaal dicēs: forū
καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἱεροβάαλ λέγων, δικα
iudiciale baal: q̄m ſuffodit aram eius. ⁊
στήριον τοῦ βαάλ, ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. καὶ
oīs madiā ⁊ amalec ⁊ filij orientis cōgregati ſūt
πᾶσα μαδιὰμ καὶ ἀμαλὴκ καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν
ſimul: ⁊ trāſierūt ⁊ caſtrametati ſunt in val=
ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ διέβησαν καὶ παρενεβάλοσαν ἐν τῇ κοιλά
le ieʒrael. ⁊ ſpūs dei fortificauit gedeon: ⁊
δι ἰεζραέλ. καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνεδυνάμωσεν τὸν γεδεών, καὶ
clanxit in buccina: ⁊ clamauit abieʒer poſt eum.
ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ.
⁊ nuncios miſit in oī manaſſe: ⁊ clamauit
καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν παντὶ μανασσῇ, καὶ ἐβόησεν
⁊ ipſe poſt eū. ⁊ nuncios miſit in aſer
καὶ αὐτὸς ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν ἀσὴρ
⁊ in ʒabulon ⁊ in nephtali. ⁊ aſcēderūt in occur
καὶ ἐν ζαβουλὼν καὶ ἐν νεφθαλί. καὶ ἀνέβησαν εἰς ἀπάν
ſum eius. ⁊ dixit gedeon ad deū: ſi
τησιν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν, εἰ

Digitized by Google

ſaluū facis in manu mea iſrael quemadmodū locutus es:
σώζεις ἐν τῇ χειρί μου τὸν ἰσραὴλ ὃν τρόπον ἐλάλησας,
ecce ego pono vellus lane in
ἰδοὺ ἐγὼ ἀπερείδομαι τὸν πόκον τῶν ἐρίων ἐν τῷ
area. ꝛ ſi ros fuerit ſup vellus ſolū ꝛ ſup
ἅλωνι. καὶ ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον καὶ ἐπὶ
oēm trā ſiccitas: ꝛ ſciam ꝙ liberabis in ma
πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, καὶ γνώσομαι ὅτι σώσεις ἐν χει
nu mea iſrael ſicut locutus es. ꝛ factū eſt i
ρί μου τὸν ἰσραὴλ ὃν τρόπον ἐλάλησας. καὶ ἐγένετο οὕ
ta. ꝛ mane ſurrexit gedeō poſtridie ꝛ expreſſit vel
τως. καὶ ὤρθρισεν γεδεὼν τῇ ἐπαύριον καὶ ἀπεπίασεν τὸν πό
lus ꝛ defluxit ros ex vellere plena concha a
κον καὶ ἀπέσταξε δρόσος ἐκ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνη ὕ
qua. ꝛ dixit gedeon ad deū: ne iraſcatur
δατος. καὶ εἶπεν γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν, μὴ ὀργισθήτω ὁ
furor tuus in me: ꝛ loquar adhuc ſemel ꝛ tentabo
θυμός σου ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω ἔτι ἅπαξ καὶ πειράσω
adhuc ſemel in vellere: ꝛ fiat vltra ſiccitas ſup
ἔτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενηθήτω ἔτι ξηρασία ἐπὶ τὸν
vellus ſolū: ſup āt oēm trā fiat ros. ꝛ
πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω δρόσος. καὶ
fecit deus ſic in nocte illa: ꝛ facta eſt ſic
ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ξηρα
citas ſup vellus ſolū: ſup āt oēm trā fu
σία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγέ
it ros.
νετο δρόσος.

Ca. 7.

Et mane cōſurrexit hierobaal ipſe eſt gedeon ꝛ oīs
Καὶ ὤρθρισεν ἱεροβάαλ αὐτός ἐστιν γεδεὼν καὶ πᾶς
pplſ q̄ cū ipſo: ꝛ caſtrametati ſūt ſup fontē ared:
ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ πηγὴν ἀρέδ,
ꝛ caſtra madiā erāt illi a ſeptētriōe a col
καὶ παρεμβολὴ μαδιὰμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ βου
le abor in valle. ꝛ dixit dn̄s ad ge
νοῦ τοῦ ἀβὼρ ἐν τῇ κοιλάδι. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς τὸν γε
deon: multus pplſ q̄ tecum itaq; nō tradā ego
δεών, πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ ὥστε μὴ παραδοῦναί με
madiā in manu illoꝝ: ne forte glorietur iſrael
τὴν μαδιὰμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μή ποτε καυχήσηται ἰσραὴλ
cōtra me dicēs: manus mea liberauit me. ꝛ dixit dn̄s ad
ἐπ᾽ ἐμὲ λέγων, ἡ χείρ μου ἔσωσέν με. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς
eum: loquere in aures ppli dicēs: qui formido
αὐτόν, λάλησον εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ λέγων, τίς ὁ φοβού
loſus ꝛ timidus: reuertatur. ꝛ receſſerūt de
μενος καὶ δειλός, ἀποστραφήτω. καὶ ἐξώρμησαν ἀπὸ τοῦ
mōte galaad ꝛ reuerſi ſunt de pplo vigi
ὄρους τοῦ γαλαὰδ καὶ ἀπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκο
ti ꝛ duo milia: ꝛ decē milia remāſerūt.
σι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν.
ꝛ dixit dn̄s ad gedeō: adhuc pplſ multus: de
καὶ εἶπεν κύριος πρὸς γεδεών, ἔτι ὁ λαὸς πολύς, κατάγα
duc eos ad aquā: ꝛ ꝓbabo illos tibi ibi. ꝛ
γε αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖ. καὶ
erit quem dixero ad te: hic ibit tecum: ip
ἔσται ὃν ἂν εἴπω πρός σε, οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐ
ſe ibit tecum. ꝛ oēm quem dixero ꝙ non
τὸς πορεύσεται μετὰ σοῦ. καὶ πάντα ὃν ἂν εἴπω ὅτι οὐ
ibit tecum: ꝛ ipſe nō ibit. ꝛ de
πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ αὐτὸς οὐ πορεύσεται. καὶ κατεβί
duxit pplm in aquā. ꝛ dixit dn̄s ad gede
βασεν τὸν λαὸν εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς γεδε
on: oīs qui lābuerit lingua ſua ex aqua ſic
ών, πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὕδατος ὡς
lābuerit canis: ſtatues eū ſeorſum. ꝛ oīs q̄
ἂν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν καταμόνας. καὶ πᾶς ὃς
flexerit in genua ſua vt bibat: ſeparabis
ἂν κάμψῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ τοῦ πιεῖν, μεταστήσεις
eum ſeorſum. ꝛ fuit numerus oīs eoꝝ q̄ lābuerūt
αὐτὸν καθ᾽ αὐτόν. καὶ ἐγένετο ἀριθμὸς πᾶς τῶν λαψάντων
in lingua ſua trecēti
ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν τριακόσιοι

ſaluū facis per manum meā populū iſrael ſicut locutus es: ponam hoc vellus lane in area. Si ros in ſolo vellere fuerit: & in omni terra ſiccitas: ſciā ꝙ p manū meā ſicut locutus es liberabis iſrael. Factūq; ē ita. Et de nocte conſurgēs expreſſo vellere cōchā rore implevit. Dixitq; rurſus ad deū. Ne iraſcatur furor tu9 contra me: ſi adhuc ſemel tentauero ſignū q̄rēs i vellere. Oro vt ſolū vell9 ſiccū ſit: & omnis terra rore madēs. Fecitq; deus nocte illa vt poſtulauerat: & fuit ſiccitas in ſolo vellere: et ros i oī terra.

Igitur 7. hierobaal qui & gedeō de nocte cōſurgēs & oīs pplſ cū eo venit ad fontē q vocatur arad. Erāt aūt caſtra madiā i valle ad ſeptentrionalē plagā collis excelſi. Dixitq; dn̄s ad gedeō. Multus tecum eſt pplſ nec tradetur madiā in māus eius: ne glorietur cōtra me iſrl: & dicat meis viribus liberatus ſū. Loquere ad populū & cūctis audiētibus p̄dica. Qui formidoloſus & timidus ē reuertatur. Receſſerūtq; de mōte galaad: & reuerſi ſūt ex pplo vigīti duo milia viroꝝ: & tm̄ decē milia remāſerūt. Dixitq; dominus ad gedeon. Adhuc pplſ mltus ē. Duc eos ad aquas: & ibi ꝓbabo illos: & de quo dixero tibi vt tecū vadat: ipſe pergat. quē ire prohibuero: reuertatur. Cumq; deſcendiſſet populus ad aquas: dixit dominus ad gedeō. Qui manu & lingua lambuerint aquas ſicut ſolēt canes lambere ſeparabis eos ſeorſū: qui āt curuatis genibus biberint: i altera pte erūt. Fuit itaq; numerus eoꝝ qui p māu ad os ꝓiicīete aq̄s lambuerant trecenti

ישע | מושיע בידי את ישראל כאשר
יצג נוז | דברת הנה אנכי מציג את גזת הצמר
היה בדד | בגרן אם טל יהיה על הגזה לבדה
ועל כל הארץ חרב וידעתי כי
תושיע בידי את ישראל כאשר
היה שכם | דברת ויהי כן וישכם ממחרת ויזר
זור מיץ | את הגזה וימץ טל מן הגזה מלא
הספל מים ויאמר גדעון אל האלהים
חרה דבר | אל יחר אפך בי ואדברה אך הפעם
נסה | אנסה נא רק הפעם בגזה יהי נא
בדד | חרב אל הגזה לבדה ועל כל הארץ
עשה | יהיה טל ויעש אלהים כן בלילה
ההוא ויהי חרב אל הגזה לבדה ועל
כל הארץ היה טל: Cap. vij. וישכם
ירבעל הוא גדעון וכל העם אשר
חנה חנה | אתו ויחנו על עין חרד ומחנה מדין
צפן ירה | היה לו מצפון מגבעת המורה בעמק
ויאמר יהוה אל גדעון רב העם אשר
נתן | אתך מתתי את מדין בידם פן
פאר | יתפאר עלי ישראל לאמר ידי
ישע | הושיעה לי ועתה קרא נא באזני
שוב | העם לאמר מי ירא וחרד ישב
צפר | ויצפר מהר הגלעד וישב מן העם
שנה | עשרים ושנים אלף ועשרת
שאר אמר | אלפים נשארו ויאמר יהוה אל
ירד את | גדעון עוד העם רב הורד אותם
צרף | אל המים ואצרפנו לך שם והיה
אשר אמר אליך זה ילך אתך הוא
ילך אתך וכל אשר אמר אליך זה
לא ילך עמך הוא לא ילך וירד
את העם אל המים ויאמר יהוה אל
לקק | גדעון כל אשר ילק בלשונו מן
יצג בדד | המים כאשר ילק הכלב תציג
כרע שתה | אתו לבד וכל אשר יכרע על ברכיו
היה ספר | לשתות ויהי מספר המלקקים
מאה | בידם אל פיהם שלש מאות

Pritiua.he. Tex.heb. Judi.ca.vii.

אִישׁ וְכֹל יֶתֶר הָעָם כָּרְעוּ עַל בִּרְכֵיהֶם
לִשְׁתּוֹת מָיִם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל גִּדְעוֹן אָמַר
בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְלַקְקִים
אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת מִדְיָן יָשַׁע נָתַן
בְּיָדֶךָ וְכָל הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקוֹמוֹ׃ קוּם
וַיִּקְחוּ אֶת צֵדָה הָעָם בְּיָדָם וְאֵת לָקַח צוּד
שׁוֹפְרֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל
שִׁלַּח אִישׁ לְאֹהָלָיו וּבִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה לוֹ חָזַק חָנָה
מִתַּחַת בָּעֵמֶק׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא הָיָה
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד בַּמַּחֲנֶה יָרַד
כִּי נְתַתִּיו בְּיָדֶךָ׃ וְאִם יָרֵא אַתָּה נָתַן
לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפוּרָה נַעַרְךָ אֶל
הַמַּחֲנֶה׃ וְשָׁמַעְתָּ מַה יְדַבֵּרוּ וְאַחַר דָּבַר
תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה וַיֵּרֶד חָזַק
הוּא וּפוּרָה נַעֲרוֹ אֶל קְצֵה הַחֲמֻשִׁים
אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וּמִדְיָן וַעֲמָלֵק וְכָל בְּנֵי
קֶדֶם נֹפְלִים בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה לָרֹב רָבָה
וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׁעַל סָפַר עַל
שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהִנֵּה שָׂפָה בּוֹא
אִישׁ מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם וַיֹּאמֶר סָפַר חָלַם
הִנֵּה חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלִיל לֶחֶם צָלָה
שְׂעֹרִים מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן הָפַךְ
וַיָּבֹא עַד הָאֹהֶל וַיַּכֵּהוּ וַיִּפֹּל וַיַּהַפְכֵהוּ נָכָה
לְמַעְלָה וְנָפַל הָאֹהֶל׃ וַיַּעַן רֵעֵהוּ נָפַל עָלָה
וַיֹּאמֶר אֵין זֹאת בִּלְתִּי אִם חֶרֶב עָנָה אָמַר
גִּדְעוֹן בֶּן יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן
הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת מִדְיָן וְאֶת כָּל
הַמַּחֲנֶה׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ גִּדְעוֹן אֶת מִסְפַּר חָנָה הָיָה
הַחֲלוֹם וְאֶת שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּשָׁב סָפַר חָלַם
אֶל מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוּמוּ כִּי שָׁחָה שׁוּב
נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם אֶת מַחֲנֵה מִדְיָן׃
וַיַּחַץ אֶת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה חָצָה מֵאָה
רָאשִׁים וַיִּתֵּן שׁוֹפָרוֹת בְּיַד כֻּלָּם נָתַן
וְכַדִּים רֵקִים וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃ כַּד לַפִּד
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן רָאָה

Trāſla. B. Hie.

viri: ois aūt reliq̄ multitudo flexo poplite biberat. Et ait dn̄s ad gedeō. In trecētis viris q lābuerunt aq̄s liberabo vos & tradā i māu tua madiā: ois aūt reliqua mltitudo reuertatur in locū ſuū. Sūptis itaq3 p numero cibariis & tubis: oēm reliquā multitudinē abire p̄cepit ad tabernacl'a ſua: et ip̄e cū trecētis viris ſe certamini dedit. Caſtra aūt madiā erāt ſubter in valle. Eadē nocte dixit dn̄s ad eū. Surge & deſcende in caſtra: quia tradidi eos in manu tua. Sin aūt ſolus ire formidas deſcēdat tecum phara puer tu9. Et cum audieris q̄d loquātur: tūc cōfortabūtur manus tue: & ſecurior ad hoſtiū caſtra deſcēdes. Deſcēdit ergo ip̄e & phara puer eius in partē caſtrorū: vbi erāt armatorū vigilie. Madian aūt & amalech & oēs oriētales populi fuſi iacebāt in valle vt locuſtarū multitudo. Cameli aūt innumerabiles erāt: ſicut arena q̄ iacet i littore maris. Cūq3 veniſſet gedeō narrabat aliq's ſomniū p̄ximo ſuo: & in hūc modū referebat q̄d viderat. Vidi ſomniū & videbatur mihi quaſi ſubcinericius panis ex ordeo volui: & in caſtra madian deſcendere: cūq3 perueniſſet ad tabernaculum percuſſit illud atq3 ſubuertit: & terre funditus coequauit. Reſpōdit is cui loquebatur. Non eſt hoc aliud niſi gladius gedeonis filii ioas viri iſraelite. Tradidit enim dominus in manus eius madian & omnia caſtra eius. Cūq3 audiſſet gedeō ſomnium & interpretationem eius adorauit & reuerſus eſt ad caſtra iſrael: & ait. Surgite tradidit enim dn̄s in manus n̄ras caſtra madian. Diuiſitq3 trecentos viros in tres partes & dedit tubas in manibus eorum: lagenaſq3 vacuas ac lāpades in medio lagenarū. Et dixit ad eos. Quod me facere videritis: hoc

Trāſ.Gre. lxx.cū interp̄.latina.

viri: ꝛ ois reliquus pp̄ls flexi ſunt in ge
ἄνδρες, καὶ πᾶς ὁ ἐπίλοιπος τοῦ λαοῦ ἔκαμψαν ἐπὶ τὰ γό
nua ſua vt biberēt aquā. ꝛ dixit dñs ad gedeon:
νατα αὐτῶν τοῦ πιεῖν ὕδωρ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς γεδεών,
in trecentis viris q̄ lābuerūt liberabo vos:
ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς,
ꝛ tradā madiā in manu tua. ꝛ ois pp̄ls reuer
καὶ δώσω τὴν μαδιὰμ ἐν χειρί σου. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπο
tatur vir in locū ſuū. ꝛ ſumpſit ciba
τρεχέτω ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε τὸν ἐπισι
ria pp̄li in manu illoꝝ ꝛ buccinas eoꝝ:
τισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν καὶ τὰς κερατίνας αὐτῶν,
ꝛ oēm virū iſrael miſit in tabnaculū ſuū.
καὶ πάντα ἄνδρα ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ.
at trecentos viros ſumpſit. at caſtra ma
τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτησεν. ἡ δὲ παρεμβολὴ μα
diam erāt ibi ſubtus in valle. ꝛ factū eſt in no
διὰμ ἦν αὐτοῦ ὑποκάτωθεν ἐν τῇ κοιλάδι. καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυ
cte illa ꝛ dixit ad eū dñs: ſurge deſcēde in
κτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος, ἀνάστα κατάβηθι εἰς τὴν
caſtra: q2 tradidi ea in manu tua. ſi āt for
παρεμβολήν, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρί σου. εἰ δὲ φο
midas tu deſcēdere: deſcēde tu ꝛ phara puer tuus
βῇ συγκαταβῆναι, κατάβηθι σὺ καὶ φαρὰ τὸ παιδάριόν σου
in caſtra: ꝛ audies q̄d loquūtur. ꝛ poſt hec
εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκούσῃ τί λαλοῦσι. καὶ μετὰ ταῦ
cōfortabūtur manus tue: ꝛ deſcēdes in ca
τα ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρές σου, καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμ
ſtra. ꝛ deſcēdit ipſe ꝛ phara puer eius i par
βολῇ. καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ φαρὰ τὸ παιδάριον αὐτοῦ εἰς μέ
tem quinquaginta q̄ in caſtris. ꝛ madiā ꝛ
ρος τῶν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ μαδιὰμ καὶ
amalec ꝛ oēs filij orientis caſtrametati ſūt
ἀμαλὴκ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν παρεμβεβλήκεισαν
in valle vt locuſta in multitudinē: ꝛ cameloꝝ illoꝝ
ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν
nō eſt numerus: ſed erāt ſicut arena q̄ eſt ſup labiū
οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ἀλλ' ἦσαν ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τὸ χεῖλος
maris in multitudinē. ꝛ intrauit gedeon: ꝛ ecce vir
τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος. καὶ εἰσῆλθε γεδεών, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ
narrabat proximo ſuo ſomniū. ꝛ dicebat: ecce
ἐξηγεῖτο τῷ πλησίον αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ τὸ
ſomniū q̄d ſomniaui. ꝛ ecce ſubcineritiꝰ panis ordeaceꝰ q̄
ἐνύπνιον ὃ ἐνυπνιάσθην. καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κριθίνου κυ
voluebatur in caſtris madiā: ꝛ venit vſq3 ad taber
λιομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ μαδιὴμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκη
naculū madiā: ꝛ percuſſit illud: atq3 ſubuertit illud:
νῆς μαδιάμ, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ κατέστρεψεν αὐτήν,
ꝛ cecidit tabernaculū. ꝛ reſpōdit proximus illius ꝛ
καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή. καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ καὶ
dixit: nō eſt hic ſed gladius gedeōis filij ioas
εἶπεν, οὐκ ἔστιν αὕτη ἀλλ' ἢ ῥομφαία γεδεὼν υἱοῦ ἰωὰς
viri iſrael. tradidit deus in manu illius ma
ἀνδρὸς ἰσραήλ. παρέδωκεν ὁ θεὸς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὴν μα
diam ꝛ oia caſtra. ꝛ factū eſt poſtq̄ audi
διὰμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκου
uit gedeon narrationē ſomnij ꝛ interp̄tationē e
σε γεδεὼν τὴν διήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐ
ius: ꝛ adorauit dñm: ꝛ reuerſus eſt in ca
τοῦ, καὶ προσεκύνησε κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πα
ſtra iſrael. ꝛ dixit: ſurgite q̄m tradidit
ρεμβολὴν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν, ἀνάστητε ὅτι παρέδωκε
dñs in manus vr̄as caſtra madiā: ꝛ diui
κύριος ἐν χερσὶν ὑμῶν τὴν παρεμβολὴν μαδιάμ, καὶ διεῖ
ſit trecentos viros in tres p̄ncipat9: ꝛ de
λεν τοὺς τριακοσίους ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἔδω
dit buccinas in manu oium ꝛ lagenas vacuas ꝛ lam
κεν κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας κενὰς καὶ λαμ
pades in medio lagenarū. ꝛ dixit ad eos:
πάδας ἐν μέσῳ τῶν ὑδριῶν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς,
a me videbitis: ꝛ ſic
ἀπ' ἐμοῦ ὄψεσθε, καὶ οὕτως

Digitized by Google

facietis. ⁊ ego ecce ingredior in medio ca=
ποιήσετε. καὶ ἐγὼ ἰδοὺ εἰσπορεύομαι ἐν μέσῳ τῆς πα=
ſtroꝝ: ⁊ erit ſicut fecero ſic facietis. ⁊ per=
ρεμβολῆς, καὶ ἔσται ὡς ἂν ποιήσω οὕτως ποιήσετε. καὶ σαλ
ſonabo buccina ego ⁊ oẽs qui meum: ⁊ clan
πίσω τῇ κερατίνῃ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ, καὶ σαλ=
getis buccinis ⁊ vos in circuitu oium ca
πιεῖτε ταῖς κερατίναις καὶ ὑμεῖς κύκλῳ ὅλης τῆς παρεμ
ſtroꝝ: ⁊ dicetis dño ⁊ gedeoni. ⁊ igreſſus ẽ
βολῆς, καὶ ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ καὶ τῷ γεδεών. καὶ εἰσῆλθεν
gedeon ⁊ cẽtum viri qui cũ eo in parte caſtro=
γεδεὼν καὶ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν μέρει τῆς παρεμ
rum incipiẽte cuſtodia media: verũ ſuſci=
βολῆς ἀρχομένης τῆς φυλακῆς τῆς μεσούσης, πλὴν ἐγέρ
tatiõe ſuſcitauerũt ſeruãtes. ⁊ clãxerũt bucci=
σει ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας. καὶ ἐσάλπισαν ταῖς κερατί
nis ⁊ cõploſerũt lagenis q̃ in manib⁹ coꝝ:
ναις καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν,
⁊ clanxerũt tres pricipat⁹ buccinis: ⁊ cõ=
καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ταῖς κερατίναις, καὶ συ
fregerũt hydrias: ⁊ ceperũt in manu ſiniſtra
νέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ
ſua lampadas: ⁊ in dextra eoꝝ bucci
αὐτῶν τῶν λαμπάδων, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῶν αἱ κερατί
ne ad clangendũ. ⁊ exclamauerũt gladius dño ⁊
ναι τοῦ σαλπίζειν. καὶ ἀνέκραξαν ῥομφαία τῷ κυρίῳ καὶ
gedeoni. ⁊ ſteterũt ſingulus in loco ſuo in circuitu ca
τῷ γεδεών. καὶ ἔστησαν ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν κύκλῳ τῆς πα=
ſtroꝝ. ⁊ cucurrerũt oia caſtra ⁊ ſignificauerũt:
ρεμβολῆς καὶ ἔδραμον πᾶσα ἡ παρεμβολὴ καὶ ἐσήμαναν,
⁊ fugerũt. ⁊ clanxerũt trecente buccine. ⁊
καὶ ἔφυγον. καὶ ἐσάλπισαν αἱ τριακόσιαι κερατίναι. καὶ
poſuit dñs gladiũ viri in proximo ſuo ⁊ in
ἔθετο κύριος μάχαιραν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ ἐν
oĩbus caſtris. ⁊ fugerũt caſtra. vſq; ad
ὅλῃ τῇ παρεμβολῇ. καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολή. ἕως τῆς
bethaſetta. ⁊ fuerũt cõgregata vſq; ad crepidinẽ abelmeula
βαιθασεττά. καὶ ἦν συνηγμένη ἕως χείλους ἀβελμεουλὰ
⁊ in tabath. ⁊ clamauit vir iſrael de nephthalim
καὶ ἐπὶ ταβάθ. καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐκ νεφθαλὶμ
⁊ ex aſer ⁊ de oĩ manaſſe: ⁊ perſecuti ſũt poſt
καὶ ἐξ ἀσὴρ καὶ ἐκ παντὸς μανασσῆ, καὶ κατεδίωξαν ὀπί
madiã. ⁊ nũcios miſit gedeon in oĩ mõte
σω μαδιάμ. καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει
ephraim dicẽs: deſcẽdite in occurſum madiã: ⁊ oc=
ἐφραὶμ λέγων, καταβῆτε εἰς συνάντησιν μαδιάμ, καὶ κα
cupate vobis aquã vſq; ad bethberal ⁊ iordaneꝫ.
ταλάβετε ἑαυτοῖς τὸ ὕδωρ ἕως βαιθβηρὰ καὶ τὸν ἰορδάνην.
⁊ clamauit oĩs vir ephraim ⁊ preoccupauerũt ſi
καὶ ἐβόησεν πᾶς ἀνὴρ ἐφραὶμ καὶ προκατελάβοντο ἑαυ=
bi aquã vſq; ad bethbera ⁊ iordanẽ. ⁊ cõprehẽderũt
τοῖς ὕδωρ ἕως βαιθβηρὰ καὶ τὸν ἰορδάνην. καὶ συνέλαβον
duos pricipes madiã oreb ⁊ zeb: ⁊ inter
τοὺς δύο ἄρχοντας μαδιὰμ τὸν ὠρὴβ καὶ τὸν ζήβ, καὶ ἀπέ
fecerũt oreb in ſur oreb: ⁊ zeb interfecerũt in
κτειναν τὸν ὠρὴβ ἐν σοὺρ ὠρήβ, καὶ τὸν ζὴβ ἀπέκτειναν ἐν
torculari zeb. ⁊ perſecuti ſũt madiam: ⁊ ca=
ἰακὲβ ζήβ. καὶ κατεδίωξαν τὴν μαδιάμ, καὶ τὴν κε=
put oreb ⁊ zeb portauerũt ad gedeon ex trans
φαλὴν ὠρὴβ καὶ ζὴβ ἤνεγκαν πρὸς γεδεὼν ἐκ τοῦ πέ=
iordanẽ.
ραν τοῦ ἰορδάνου.

Ca.I.

Et dixit ad eũ vir ephraim: qd verbũ hoc qd feciſti nobis vt nõ vocares nos cum p̱geres ad pugnãdũ contra madiam: ⁊ obiurgabãtur cum eo fortiter.
Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ ἐφραίμ, τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε ἐξεπορεύθης πολεμῆσαι ἐν τῇ μαδιάμ; καὶ ἐκρίνοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς.

---

facite. Ingrediar ptem
caſtrorum
& quod fecero ſectami
ni.
Quãdo perſonuerit tu
ba in manu mea:
vos quoq;
per caſtrorum
circuitum clangite &
conclamate domino
& gedeõi. Ingreſſuſq;
eſt gedeõ & trecẽti viri
q̃ erãt cũ eo ĩ ptem ca=
ſtrorũ incipiẽtibus
vigiliis noctis medie:
& cuſtodib⁹ ſuſcitatis
ceperunt buccinis clan
gere:
& cõplodere inter ſe la
genas. Cũq; p gyrũ ca
ſtrorũ in tribus pſona
rent locis &
hydrias cõfregiſſet te=
nuerũt ſiniſtris
maĩbus lãpades et de
xtris ſonãtes tubas
clamaueruntq; gladius
dñi & gedeonis:
ſtãtes ſinguli ĩ loco ſuo
p circuitũ caſtroꝝ ho=
ſtilium. Oĩa itaq; caſtra
turbata ſũt & vociferã=
tes vlulãteſq; fugerunt.
Et nihilominus inſiſte=
bãt trecenti viri bucci=
nis pſonãtes. Immiſitq;
dñs gladiũ ĩ omnibus
caſtris & mutua ſe cede
trũcabãt fugientes vſq;
ad bethſeca & crepidem
abelmeula ĩ thebbath.
Cõclamãtes aũt viri iſ
rael de neptali & aſer
& oĩ manaſſe perſe=
q̃bãtur madiã. Miſitq;
gedeõ nũcios in omne
montẽ effraĩ dicẽs. De
ſcẽdite ĩ occurſũ madiã:
& occupate aq̃s vſq;
bethbera: atq; iorda=
nẽ: Clamauitq; oĩs ef=
fraim & preoccupauit
aquas atq; iordanẽ vſ=
q; bethbera.
Apprehenſoſq; duos
viros madian
oreb & zeb: interfecit
oreb in petra
oreb: zeb vero in tor=
culari zeb.
Et pſecuti ſũt madian:
capita oreb & zeb por
tantes ad gedeon tran
fluẽta iordanis.

8.

Dixeruntq; ad eum viri.
effraim. Quid eſt hoc
qđ facẽ voluiſti vt nos
nõ vocares cũ ad pu=
gnam
pgeres contra madian?
Iurgãtes fortiter & pro

תעשו והנה אנכי בא בקצה המחנה   עשה בוא
והיה כאשר אעשה כן תעשון
ותקעתי בשופר אנכי וכל אשר   שפר
אתי ותקעתם בשופרות גם אתם
סביבות כל המחנה ואמרתם ליהוה   סבב
ולגדעון ויבא גדעון ומאה איש   בוא
אשר אתו בקצה המחנה ראש
האשמרת התיכונה אך הקם הקימו   שמר תוך
את השמרים ויתקעו בשופרות   קום תקע
ונפוץ הכדים אשר בידם ויתקעו   נפץ
שלשת הראשים בשופרות וישברו   שבר
הכדים ויחזיקו ביד שמאלם   חזק שמאל
בלפידים וביד ימינם השופרות   ימן
לתקוע ויקראו חרב ליהוה ולגדעון   קרא
ויעמדו איש תחתיו סביב למחנה   עמד סבב
וירץ כל המחנה ויריעו וינוסו ויתקעו   נוס רוץ
שלש מאות השופרות וישם יהוה   רוע
את חרב איש ברעהו ובכל המחנה   מאה שום
וינס המחנה עד בית השטה צררתה
עד שפת אבל מחולה על טבת ויצעק   שפה צעק
איש ישראל מנפתלי ומן אשר
ומן כל מנשה וירדפו אחרי מדין   רדף
ומלאכים שלח גדעון בכל הר אפרים   לאך
לאמר רדו לקראת מדין ולכדו   ירד
להם את המים עד בית ברה ואת
הירדן ויצעק כל איש אפרים
וילכדו את המים עד בית ברה ואת   לכד
הירדן וילכדו שני שרי מדין את   שנה שור
ערב ואת זאב ויהרגו את ערב בצור   הרג
ערב ואת זאב הרגו ביקב זאב
וירדפו אל מדין וראש ערב וזאב   רדף
הביאו אל גדעון מעבר לירדן   בוא

Cap.viij.

ויאמרו אליו איש
אפרים מה הדבר הזה עשית לנו   אמר
לבלתי קראות לנו כי הלכת להלחם   עשה
במדין ויריבון אתו בחזקה   לחם ריב

Primitiua he. Tex. heb. Judi. cap. viii.

ויאמר אליהם מה עשיתי עתה ככם
הלא טוב עללות אפרים מבציר בצר
אביעזר: בידכם נתן אלהים את
שרי מדין את ערב ואת זאב ומה
יכלתי עשות ככם אז רפתה רוחם רפה
מעליו בדברו הדבר הזה: ויבא גדעון בוא
הירדנה עבר הוא ושלש מאות מאה
האיש אשר אתו עיפים ורדפים:
ויאמר לאנשי סכות תנו נא ככרות נתן
לחם לעם אשר ברגלי כי עיפים
הם ואנכי רדף אחרי זבח וצלמנע
מלכי מדין: ויאמר שרי סכות הכף
זבח וצלמנע עתה בידך כי נתן
לצבאך לחם: ויאמר גדעון לכן
בתת יהוה את זבח ואת צלמנע בידי נתן
ודשתי את בשרכם את קוצי המדבר דוש דבר
ואת הברקנים: ויעל משם פנואל עלה
וידבר אליהם כזאת ויענו אתו דבר ענה
אנשי פנואל כאשר ענו אנשי
סכות: ויאמר גם לאנשי פנואל אמר
לאמר בשובי בשלום אתץ את שלם נתץ
המגדל הזה: וזבח וצלמנע בקרקר גדל קרר
ומחניהם עמם כחמשת עשר אלף חנה
כל הנותרים מכל מחנה בני קדם יתר
והנפלים מאה ועשרים אלף איש
שלף חרב: ויעל גדעון דרך השכוני עלה שכן
באהלים מקדם לנבח ויגבהה ויך נכה
את המחנה והמחנה היה בטח: וינסו נוס
זבח וצלמנע וירדף אחריהם וילכד רדף לכד
את שני מלכי מדין את זבח ואת שנה
צלמנע וכל המחנה החריד: וישב חרד שוב
גדעון בן יואש מן המלחמה מלמעלה לחם עלה
החרס: וילכד נער מאנשי סכות
וישאלהו ויכתב אליו את שרי שאל כתב
סכות ואת זקניה שבעים ושבעה שור בוא
איש: ויבא אל אנשי סכות ויאמר

Trāſla. B. Hie.

pe vim īferētes. Quibus ille rn̄dit. Quid ei tale facere potui q̄le vos feciſtis. Nonne melior ē racemus effrai vindemiis abiezer. In man⁹ vr̄as de⁹ tradidit pricipes madiā: oreb & zeb. Quid tale facere potui q̄le vos feciſtis? Qd̄ cū locut⁹ eēt requieuit ſpiritus eoꝝ quo tumebāt cōtra eū. Cūq̄ veniſſet gedeō ad iordanē trāſiuit eū cū trecētis viris q̄ ſecū erāt: & p̄ laſſitudine fugiētes pſequi non poterāt. Dixitq̄ ad viros ſoccoth: date obſecro panes pplo qui mecū ē: quia valde defecerūt vt poſſim⁹ pſequi zebee & ſalmāa reges madiā. Rn̄derūt principes ſoccoth Forſitā palme manuū zebee & ſalmāa in manu tua ſūt: & idcirco poſtulas vt dem⁹ exercitui tuo pāes. Quib⁹ ille ait. Cū ergo tradiderit dn̄s zebee & ſalmāa ī man⁹ meas: cōterā carnes vr̄as cū ſpinis tribuliſq̄ deſerti. Et īde cōſcendēs vēit ī phanuel: locutuſq̄ ē ad viros loci illius ſilia. Cui & illi rn̄derūt ſicut reſponderāt viri ſoccoth. dixit itaq̄ eis. Cum reuerſus fuero victor ī pace deſtruam turrim hāc. zebee autē & ſalmāa requieſcebāt cum om̄i exercitu ſuo. Quindecī em̄ milia viri remāſerant ex oībus turmis oriētaliū pplo rū ceſis centū vigītī millibus bellatorum & educētiū gladiū. Aſcēdenſq̄ gedeō p viā eorū qui ī tabernaculis morabātur ad oriētalē partē nobe & iecbaa: pcuſſit caſtra hoſtium qui ſecuri erāt & nihil aduerſi ſuſpicabātur: fugerūtq̄ zebee & ſalmana quos pſequēs gedeō cōprehendit turbato oī exercitu eorū. Reuertēſq̄ de bello ante ſolis ortū apprehēdit pueꝝ de viris ſoccoth interrogauitq̄ eū noīa principū & ſeniorum ſoccoth. & deſcripſit ſeptuaginta ſeptem viros. Venitq̄ ad ſoccoth & dixit eis.

Trāſ. Gre. lxx. cū interp̄. latina

⁊ dixit ad eos: qd feci nūc ſicut vos: nō
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς, οὐ
ne melior racemus ephraim q̄ vindemia abiezer. in ma
χὶ κρεῖττον ἐπιφυλλίον ἐφραῒμ ἢ τρυγητὸς ἀβιέζερ. ἐν χει
nū vr̄am tradidit dn̄s principes madiā o
ρὶ ὑμῶν παρέδωκεν κύριος τοὺς ἄρχοντας μαδιὰμ τὸν ὠ
reb ⁊ zeb. ⁊ qd potui facere ſicut vos?
ρὴβ καὶ τὸν ζήβ. καὶ τί ἠδυνήθην ποιῆσαι καθὼς ὑμεῖς;
tunc requieuit ſp̄us eoꝝ ab eo cū loq̄retur
τότε ἀνῆκεν τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι
ille cū eis ſermonē hunc. ⁊ venit gedeon ad
αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν τὸν λόγον τοῦτον. καὶ ἦλθεν γεδεὼν ἐπὶ
iordanē: ⁊ trāſiuit ipſe ⁊ trecēti viri q
τὸν ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ
cū eo aīo deficiētes ⁊ fameſcētes. ⁊ dixit
μετ᾽ αὐτοῦ ὀλιγοψυχοῦντες καὶ πεινῶντες. καὶ εἶπεν τοῖς
viris ſocchoth: date iā panes in nutrimētū po
ἀνδράσι σοκχώθ, δότε δὴ ἄρτους εἰς τὴν τροφὴν τῷ λα
pulo qui eſt mecū qm̄ fameſcūt. ego āt pſequor poſt zebee ⁊
ῷ τῷ μετ᾽ ἐμοῦ ὅτι πεινῶσιν. ἐγὼ δὲ διώκω ὀπίσω ζεβεὲ καὶ
ſalmana reges madiā. ⁊ dixerūt principes ſoc
σαλμανὰ βασιλέων μαδιάμ. καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες σοκ
choth: nūqd man⁹ zebee ⁊ ſalmana nunc in manu tua:
χώθ, μὴ χεὶρ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ νῦν ἐν τῇ χειρί σου,
vt demus exercitui tuo panes? ⁊ dixit gedeon:
ὅτι δώσομεν τῇ στρατιᾷ σου ἄρτους; καὶ εἶπεν γεδεών,
nō ſic cū dederit dn̄s zebee ⁊ ſalma
οὐχ οὕτως ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν ζεβεὲ καὶ τὸν σαλμα
na in manū tuā: ⁊ cōteram carnes vr̄as in
νὰ ἐν τῇ χειρί μου, καὶ καταξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς
ſpinis deſerti ⁊ in tribulis. ⁊ aſcēdit il
ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις. καὶ ἀνέβη ἐκεῖ
linc in phanuel: ⁊ locutus eſt ad eos iuxta hec.
θεν εἰς φανουήλ, καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ ταῦτα.
⁊ reſpōderūt ei viri phanuel queadmodū reſpō
καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἄνδρες φανουὴλ ὃν τρόπον ἀπεκρί
derūt ei viri ſocchoth. ⁊ locutus eſt viris pha
θησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες σοκχώθ. καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσι φα
nuel dicēs: cū reuerſus fuero ego cū pace deſtru
νουὴλ λέγων, ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με μετ᾽ εἰρήνης κατασκά
am turrim hanc. ⁊ zebee ⁊ ſalmana in carcar
ψω τὸν πύργον τοῦτον. καὶ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ ἐν καρκὰρ
⁊ caſtra eoꝝ cum eis vt quinq̄ ⁊ decē
καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ᾽ αὐτῶν ὡς πέντε καὶ δέκα
milia oēs qui remāſerant in oībus ca
χιλιάδες πάντες οἱ καταλειφθέντες ἐν πάσῃ τῇ παρεμ
ſtris filioꝝ oriētis. ⁊ q ceciderūt fuerūt cētū ⁊ vi
βολῇ υἱῶν ἀνατολῶν. καὶ οἱ πεπτωκότες ἦσαν ἑκατὸν καὶ εἴ
ginti milia viroꝝ educētiū gladiū. ⁊ aſcēdit
κοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων ῥομφαίαν. καὶ ἀνέβη
gedeon viam eoꝝ q morabātur in tabnaculis ab oriente
γεδεὼν ὁδὸν τῶν κατοικούντων ἐν σκηναῖς ἀπὸ ἀνατολῶν
nabai ⁊ e regione nabe: ⁊ percuſſit ca
τῆς ναβαῒ καὶ ἐξεναντίας ναβέ, καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμ
ſtra. at caſtra fuerūt cōfidētia. ⁊ fugit zebee
βολήν. ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα. καὶ ἔφυγεν ζεβεὲ
⁊ ſalmana: ⁊ pſecut⁹ eſt poſt eos: ⁊ cōprehēdit
καὶ σαλμανά, καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησεν
duos reges madiā zebee ⁊ ſalmana ⁊ om
τοὺς δύο βασιλεῖς μαδιὰμ ζεβεὲ καὶ τὸν σαλμανὰ καὶ πᾶ
nia caſtra eoꝝ euertit. ⁊ reuerſus ē gede
σαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν ἐξέστρεψεν. καὶ ἀνέστρεψεν γεδε
on filius ioas ex bello ab aſcenſiōe ares: ⁊ cōprehēdit
ὼν υἱὸς ἰωὰς ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ ἀναβάσεως ἄρες, καὶ συνέλα
puerū ex viris ſocchoth: ⁊ interrogauit e
βεν παιδάριον ἐκ τῶν ἀνδρῶν σοκχώθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐ
um: ⁊ deſcripſit apud ſe principes ſocchoth
τόν, καὶ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν τοὺς ἄρχοντας σοκχὼθ
⁊ ſeniores eius ſeptuaginta ⁊ ſeptē vi
καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῆς ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄν
ros. ⁊ venit ad principes ſocchoth: ⁊ dixit
δρας. καὶ παρεγένετο πρὸς τοὺς ἄρχοντας σοκχώθ, καὶ εἶπεν

Digitized by Google

eis: ecce zebee ⁊ ſalmana ꝑ ꝗs exꝓbraſtis mihi dicē
αὐτοῖς, ἰδοὺ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ δι' οὓς ὠνειδίσατέ με λέ
tes: nũqd man⁹ zebee ⁊ ſalmana nunc in manu tua: vt
γοντες, μὴ χεὶρ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ νῦν ἐν τῇ χειρί σου, ὅτι
demus viris tuis laſſis panes:
δώσωμεν τοῖς ἀνδράσιν σου τοῖς ἐκλυομένοις ἄρτους;
⁊ accepit principes ⁊ ſeniores
καὶ ἔλαβεν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
ciuitatis: ⁊ perſecutus eſt eos in ſpinis de=
πόλεως καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρή
ſerti: ⁊ tribulos: ⁊ cõminuit in ipſis viros ſoc
μου, καὶ ταῖς βαρκηνίμ, καὶ κατέξανεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρας σοκ
choth. ⁊ turrim phanuel ſubuertit: ⁊ occidit
χώθ. καὶ τὸν πύργον φανουὴλ κατέσκαψεν, καὶ ἀπέκτεινε
viros ciuitatis. ⁊ dixit ad zebee ⁊ ſal
τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν πρὸς ζεβεὲ καὶ σαλ=
mana: vbi viri quos occidiſtis in thabor? ⁊ di
μανά, ποῦ οἱ ἄνδρες οὓς ἀπεκτείνατε ἐν θαβώρ; καὶ εἶ
xerũt: vt tu vt illi ſimilis tibi ſimilis eis vt ſpẽs filioꝝ
παν, ὡς σὺ ὡς αὐτοὶ ὅμοιός σοι ὅμοιος αὐτοῖς ὡς εἶδος υἱῶν
regum. ⁊ dixit gedeon: fratres mei filij mřis
βασιλέων. καὶ εἶπεν γεδεών, ἀδελφοί μου υἱοὶ τῆς μητρός
mee ſunt. viuit dñs ſi ſeruaſſetis eos nõ occide
μου εἰσίν. ζῇ κύριος εἰ ἐζωογονήσατε αὐτοὺς οὐκ ἂν ἀπέκτει
rem vos. ⁊ dixit iether ꝑ̃mogenito ſuo: ſur=
να ὑμᾶς. καὶ εἶπεν τῷ ἰεθὲρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ἀνα
gens interfice eos: ⁊ nõ eduxit puer
στὰς ἀπόκτεινον αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσπασεν τὸ παιδάριον
gladiũ ſuũ: qm̃ timuit qm̃ erat iunior. ⁊
τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὅτι ἦν νεώτερος. καὶ
dixit zebee ⁊ ſalmana: ſurge tũ tu ⁊ occur=
εἶπεν ζεβεὲ καὶ σαλμανά, ἀνάστα δὴ σὺ καὶ ἀπάντη=
re nobis: qm̃ ſicut vir ⁊ potẽtia eius. ⁊ ſurrexit ge
σον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἀνὴρ καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ. καὶ ἀνέστη γε
deon: ⁊ interfecit zebee ⁊ ſalmana. ⁊ tulit
δεών, καὶ ἀνεῖλεν τὸν ζεβεὲ καὶ τὸν σαλμανά. καὶ ἔλαβεν
torques q̃ in collis cameloꝝ eo
τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐ
rũ. ⁊ dixit vir iſrael ad gedeon: dñare in nobis
τῶν. καὶ εἶπεν ἀνὴρ ἰσραὴλ πρὸς γεδεών, ἄρχε ἐν ἡμῖν
tu filius tuus ⁊ filius filij tui: qm̃ ſalua
σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σέσω=
ſti nos de manu madiã. ⁊ dixit ad eos ge
κας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς μαδιάμ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς γε
deon: nõ dñabor ego vři: ⁊ nõ dñabitur filius me⁹ in vobis:
δεών, οὐκ ἄρξω ἐγὼ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ἐν ὑμῖν,
dñs dñabitur vři. ⁊ dixit ad eos gedeon: poſtu
κύριος ἄρξει ὑμῶν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς γεδεών, αἰτήσο
labo a vobis petitionẽ: ⁊ date mihi vir inaurẽ
μαι παρ' ὑμῶν αἴτησιν, καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώτιον τῶν
prede ſue: qm̃ inaures aureę fuerũt illis: qm̃ iſmae
σκύλων αὐτοῦ, ὅτι ἐνώτια χρυσᾶ ἦν αὐτοῖς, ὅτι ἰσμαη
lite fuerũt. ⁊ dixerũt dãtes dabimus. ⁊ expan
λῖται ἦσαν. καὶ εἶπαν διδόντες δώσομεν. καὶ ἀνέπτυ=
dit veſtẽ ſuã: ⁊ proiecit illic vir inaurẽ aure
ξεν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον χρυ
am ſpolioꝝ ſuoꝝ. ⁊ fuit põdus inau=
σοῦν τῶν σκύλων αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη ὁ σταθμὸς τῶν ἐνω=
riũ aurearũ quas petijt: ſicli mille ⁊ ſeptin
τίων τῶν χρυσῶν ὧν ᾐτήσατο, σίκλοι χίλιοι καὶ ἑπτα=
gẽti aurei: abſq; ornamẽtis monilium
κόσιοι χρυσοῖ, πλὴν τῶν σιρώνων τῶν ὁρμίσκων
⁊ amictuũ purpureoꝝ qui in regi
καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν τῶν ἐπὶ τοῖς βα
bus madiã: ⁊ preter torques qui in
σιλεῦσι μαδιάμ, καὶ πλὴν τῶν κλοιῶν τῶν ἐν τοῖς
collis cameloꝝ eoꝝ. ⁊ fecit ei
τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν. καὶ ἐποίησεν αὐτὸ
gedeon in ephod: ⁊ poſuit illud in ciuitate ſua
γεδεὼν εἰς ἐφούδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῇ πόλει αὐ=
in ephra. ⁊ fornicatus eſt ois iſrael
τοῦ ἐν ἐφρά. καὶ ἐξεπόρνευσεν πᾶς ἰσραὴλ

En zebee & ſalmãa ſu=
per quibus exꝓbraſtis
mihi dicẽtes. forſitan
man⁹ zebee & ſalmana
i manibus tuis ſũt: & id
circo poſtulas vt dem⁹
viris qui laſſi ſũt & de
fecerũt panes? Tulit er=
go ſeniores ciuitatis &
ſpinas deſerti ac tribu=
los: & cõtriuit cũ eis at
q; comminuit viros ſo=
coth: Turrĩ quoq; pha
nuel ſubuertit: occiſis
hitatoribus citatis. Di
xitq; ad zebee & ſalma
na. Quales fuerũt viri
quos occidiſtis in tha=
bor? Qui rñderunt. Si=
miles tui: & vnus ex eis
q̃ſi filius regis. Quib⁹
ille reſpondit: fřes mei
fuerũt filii matris mee.
Viuit dñs: q̃a ſi ꝑuaſ=
ſetis eos nõ vos occide
rẽ: dixitq; iether pri=
mogẽito ſuo. Surge & i
terfice eos: qui nõ edu
xit gladiũ. Timebat ei
quia adhuc puer erat.
dixerũtq; zebee & ſal=
mana. Tu ſurge & irrue
i nos: quia iuxta etatẽ
robur ẽ homis. Surre=
xit gedeõ & iterfecit ze
bee & ſalmana: et tulit
ornamẽta ac bullas q̃b⁹
colla regalium camelo
rũ decorari ſolẽt. Dixe
rũtq; oẽs viri iſrl' ad ge
deõ. Dñare nři tu & fi
lius tuus & filius filii tui
q̃a liberaſti nos de ma=
nu madian. Quibus ille
ait. nõ dominabor ve
ſtri: nec
dñabitur i vos fili⁹ me⁹
ſed dñabitur vobis dñs
Dixitq; ad eos. Vnam
petitionẽ poſtulo a vo
bis. Date mihi inaures
ex preda veſtra.
Inaures ei aureas hiſ
maelite hře cõſueuerãt:
q̃ rñderũt. Libẽtiſſime
dabimus. Expãdẽteſq;
ſup terrã pallium ꝓiece
rũt in eo inaures de
preda: & fuit põd⁹ po
ſtulataꝝ inaurium
mille ſeptingẽti auri ſi
cli abſq;
ornamentis & monili
bus & veſte purpurea
quibus reges madian
vti ſoliti erant: & preter
torques aureas camelo
rum.
Fecitq; ex eo gedeon
ephod & poſuit illud
in citate ſua ephra. For
nicatuſq; eſt ois iſrael

הנה זבח וצלמנע אשר חרפתם
אתי לאמר הכף זבח וצלמנע עתה
בידך כי נתן לאנשיך היעפים
לחם׃ ויקח את זקני העיר ואת — לקח
קוצי המדבר ואת הברקנים וידע — דבר
בהם את אנשי סכות׃ ואת מגדל — גדל
פנואל נתץ ויהרג את אנשי — הרג
העיר׃ ויאמר אל זבח ואל צלמנע
איפה האנשים אשר הרגתם בתבור
ויאמרו כמוך כמוהם אחד כתאר — אמר
בני המלך׃ ויאמר אחי בני אמי הם
חי יהוה לו החיתם אותם לא הרגתי — חיה את
אתכם׃ ויאמר ליתר בכורו קום הרג
אותם ולא שלף הנער חרבו כי
ירא כי עודנו נער׃ ויאמר זבח
וצלמנע קום אתה ופגע בנו כי כאיש
גבורתו ויקם גדעון ויהרג את זבח — גבר קום
ואת צלמנע ויקח את השהרנים — לקח
אשר בצוארי גמליהם׃ ויאמרו — צור אמר
איש ישראל אל גדעון משל בנו
גם אתה גם בנך גם בן בנך כי
הושעתנו מיד מדין׃ ויאמר אלהם — ישע
גדעון לא אמשל אני בכם ולא — משל
ימשל בני בכם יהוה ימשל בכם׃
ויאמר אלהם גדעון אשאלה מכם — שאל
שאלה ותנו לי איש נזם שללו
כי נזמי זהב להם כי ישמעאלים
הם׃ ויאמרו נתון נתן ויפרשו את — פרש
השמלה וישליכו שמה איש נזם — שלך
שללו׃ ויהי משקל נזמי הזהב אשר — היה שקל
שאל אלף ושבע מאות זהב לבד — מאה בדד
מן השהרנים והנטפות ובגדי — נטף
הארגמן שעל מלכי מדין ולבד מן — על
הענקות אשר בצוארי גמליהם׃
ויעש אתו גדעון לאפוד ויצג אתו — עשה
בעירו בעפרה ויזנו כל ישראל — זנה

Digitized by Google

אחריו שם ויהי לגדעון ולביתו היה
למוקש׃ ויכנע מדין לפני בני ישראל — כנע
ולא יספו לשאת ראשם ותשקט — פנה נשא
הארץ ארבעים שנה בימי גדעון׃ — שקט
וילך ירבעל בן יואש וישב בביתו׃ — רבע יום
ולגדעון היו שבעים בנים יצאי
ירכו כי נשים רבות היו לו׃ — נשה רבב
ופילגשו אשר בשכם ילדה לו גם
היא בן וישם את שמו אבימלך׃ וימת — שום מות
גדעון בן יואש בשיבה טובה ויקבר — שוב קבר
בקבר יואש אביו בעפרה אבי העזרי׃
ויהי כאשר מת גדעון וישובו בני
ישראל ויזנו אחרי הבעלים וישימו — זנה
להם בעל ברית לאלהים׃ ולא — ברת
זכרו בני ישראל את יהוה אלהיהם
המציל אותם מיד כל איביהם — נצל איב
מסביב׃ ולא עשו חסד עם בית — סבב עשה
ירבעל גדעון ככל הטובה אשר עשה
Cap. ix. עם ישראל׃ וילך אבימלך
בן ירבעל שכמה אל אחי אמו
וידבר אליהם ואל כל משפחת בית — דבר שפח
אבי אמו לאמר׃ דברו נא באזני
כל בעלי שכם מה טוב לכם המשל
בכם שבעים איש כל בני ירבעל
אם משל בכם איש אחד וזכרתם
כי עצמכם ובשרכם אני׃ וידברו
אחי אמו עליו באזני כל בעלי שכם
את כל הדברים האלה ויט לבם — נטה
אחרי אבימלך כי אמרו אחינו הוא׃ — אח
ויתנו לו שבעים כסף מבית בעל — נתן
ברית וישכר בהם אבימלך אנשים — שכר
ריקים ופחזים וילכו אחריו׃ ויבא — בוא
בית אביו עפרתה ויהרג את אחיו — הרג
בני ירבעל שבעים איש על אבן
אחת ויותר יותם בן ירבעל הקטן כי — יתר
נחבא׃ ויאספו כל בעלי שכם וכל — חבא אסף

in eo: & factū ē gedeoni & omni domui eius in ruinā. Hūiliatus eſt autē madian corā filiis iſrl: nec potuerunt vltra ceruices eleuare: ſz quieuit terra p quadraginta ānos quib⁹ gedeō pfuit. Abiit itaqꝫ hierobaal filius ioas & hitauit i domo ſua: hūitqꝫ ſeptuagīta filios q egreſſi ſunt de femore ei⁹: eo ꝙ plures hrēt vxores. Cōcubina aūt illius quā habebat in ſychē gēuit ei filiū nomine abimelech. Mortuuſqꝫ eſt gedeō filius ioas in ſenectute bona: & ſepultus eſt in ſepulchro ioas patris ſui i ephra de familia ezri. Poſtqꝫ aūt mortuus ē gedeō: auerſi ſūt filii iſrl: & fornicati ſūt ī baalim. Percuſſerūtqꝫ cū baal fedus vt eſſet eis i deū: nec recordati ſunt domini dei ſui qui eruit eos de manib⁹ inimicorū ſuoꝝ oīm p circuitū: nec fecerūt miā cū domo hierobaal gedeon iuxta omnia bōa que fecerat iſrli

Abiit aūt 9. abimelech filius hierobaal i ſychē ad frēs matris ſue & locut⁹ ē ad eos & ad oēm cognationē dom⁹ pris mrīſqꝫ ſue dicēs Loquimini ad oēs viros ſychē. Quid vobis ē meli⁹: vt dominētur vrī ſeptuaginta viri oēs filii hierobaal: an vt dnētur vobis vnus vir. Simulqꝫ cōſiderate: quia os vrm & caro vra ſū. Locutiqꝫ ſūt frēs mrīs eius de eo ad oēs viros ſychem vniuerſos ſmōes iſtos et inclinauerūt cor eoꝝ poſt abimelech dicentes. Frater noſter eſt. Dederūtqꝫ illi ſeptuaginta pōdera argēti de fano baal berith. Qui cōduxit ſibi ex eo viros inopes & vagos ſecutiqꝫ ſūt eū. Et venit in domū pris ſui i ephra & occidit fratres ſuos filios hierobaal ſeptuaginta viros ſup lapidē vnū. Remāſitqꝫ ioathā filius hierobaal minimus & abſcōditus ē. Cōgregati ſūt āt oēs viri ſychē

poſt illū illic. ⁊ fuit gedeō ⁊ domui il
ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ. καὶ ἐγένετο τῷ γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐ-
lius in ſcādalū. ⁊ humiliat⁹ ē madiā corā filijs
τοῦ εἰς σκάνδαλον. καὶ ἐνετράπη μαδιὰμ ἐνώπιον τῶν υἱῶν
iſrael: ⁊ nō addiderūt vltra eleuare caput ſuū: ⁊
ἰσραήλ, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι ἆραι κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ
quieuit terra quadraginta ānos in diebus gedeon.
ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις γεδεών. καὶ
⁊ abijt hierobaal fili⁹ ioas ⁊ habitauit in domo
ἐπορεύθη ἱεροβάαλ υἱὸς ἰωὰς καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐ-
ſua. ⁊ gedeon fuerūt ſeptuaginta filij egreſſi
τοῦ. καὶ τῷ γεδεὼν ἦσαν ἑβδομήκοντα υἱοὶ ἐκπορευόμενοι
ex femorib⁹ ei⁹: qm̄ vxores multe fuerūt illi. ⁊ cōcu
ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ. καὶ ἡ πα-
bina eius in ſichem peperit ei ⁊ ipſa filiū: ⁊ im
λλακὴ αὐτοῦ ἐν σικήμοις ἔτεκεν αὐτῷ καί γε αὐτὴ υἱόν, καὶ ἐ-
poſuit nomē eius abimelech. ⁊ mortu⁹ eſt gedeon fili⁹
πέθηκεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀβιμέλεχ. καὶ ἀπέθανε γεδεὼν υἱὸς
ioas in canicie bona: ⁊ ſepult⁹ ē in ſepultura ioas pa-
ἰωὰς ἐν πολιᾷ ἀγαθῇ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ ἰωὰς τοῦ πα-
tris ſui in ephra patris ezri ⁊ factū eſt vt mortu⁹ eſt ge
τρὸς αὐτοῦ ἐν ἐφρὰ πατρὸς ἐζρί. καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανεν γε-
deon: ⁊ auerſi ſunt filij iſrael: ⁊ fornicati ſūt poſt
δεών, καὶ ἀπεστράφησαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπί-
baalim: ⁊ poſuerūt ſibi baal berith in fe
σω τῶν βααλίμ, καὶ ἔθεντο αὐτοῖς τὸν βαὰλ βερὶθ εἰς διαθή-
dus, vt eſſet eis ipſe in deū: ⁊ nō recordati ſūt
κην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ
filij iſrael dn̄i dei ſui q̄ liberauit eos
υἱοὶ ἰσραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς
de manu oīum inimicoꝝ eoꝝ per circuitū: ⁊ nō
ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ
fecerūt miam cum domo hierobaal gedeon ſcd̄m om
ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου ἱεροβάαλ γεδεὼν κατὰ πᾶ-
nē bonitatē quā fecit cū iſrael.
σαν τὴν ἀγαθοσύνην ἣν ἐποίησεν μετὰ ἰσραήλ. Ca.9.

Et abijt abimelech fili⁹ hierobaal in ſichem
Καὶ ἐπορεύθη ἀβιμέλεχ ὁ υἱὸς ἱεροβάαλ εἰς σίκημα
ad fratres mr̄is ſue: ⁊ locutus eſt ad
πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν πρὸς
ipſos ⁊ ad oēm cognationē dom⁹ ma-
αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου τῆς μη-
tris ſue dicēs: loquimini iā in aurib⁹ oīum
τρὸς αὐτοῦ λέγων, λαλήσατε δὴ ἐν ὠσὶν πάντων τῶν
viroꝝ ſichem: quid melius vobis vt dominētur vrī ſeptua
ἀνδρῶν σικήμων, ποῖον βέλτιον ὑμῖν τὸ ἄρχειν ὑμῶν ἑβδο-
ginta viri oēs filij hierobaal: an vt dn̄etur vobis
μήκοντα ἄνδρας πάντας υἱοὺς ἱεροβάαλ, ἢ κυριεύειν ὑμῶν
vir vnus: ⁊ recordamini ꝙ os vrz ⁊ caro vra ſuz
ἄνδρα ἕνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὀστοῦν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν εἰ-
ego. ⁊ locuti ſunt fratres mr̄is eius de eo in
μὶ ἐγώ. καὶ ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ περὶ αὐτοῦ ἐν
auribus oīum viroꝝ ſichem vniuerſos ſermōes
τοῖς ὠσὶν πάντων τῶν ἀνδρῶν σικήμων πάντας τοὺς λόγους
iſtos. ⁊ inclinauit cor eoꝝ poſt abimelech: qm̄
τούτους. καὶ ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω ἀβιμέλεχ ὅτι
dixerūt frater nr̄ eſt. ⁊ dederūt ei ſeptuaginta
εἶπαν ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστίν. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα
argēti ex domo baal berith pacti. ⁊ cōduxit
ἀργυρίου ἐκ τοῦ οἴκου βαὰλ βερὶθ διαθήκης. καὶ ἐμισθώσατο
in illis abimelech viros vacuos ⁊ ſtolidos ⁊
ἐν αὐτοῖς ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ θαμβουμένους καὶ
ſecuti ſunt eum: ⁊ intrauerūt in domū pa-
ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ πα-
tris eius in ephrata: ⁊ occidit fratres ſuos fi
τρὸς αὐτοῦ εἰς ἐφραθά, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱ-
lios hierobaal ſeptuaginta viros ſup lapidē vnū. ⁊ remā
οὺς ἱεροβάαλ ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα. καὶ ὑπε-
ſit iotham filius hierobaal iunior: qm̄ abſcōdit⁹ ē. ⁊
λείφθη ἰωθὰμ υἱὸς ἱεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη. καὶ
cōgregati ſūt oēs viri ſichem: ⁊ oīs
συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες σικήμων, καὶ πᾶς

Digitized by Google

Trãs. Gre. lxx. cũ interp. latina. Trãsla. B. Hie. Tex. heb. Judi. ca. ix. Pritiua. heb.

domus maalo: et abierũt et regẽ fecerũt a-
ὁ οἶκος μααλώ, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐβασίλευσαν τὸν ἀ-
bimelech regẽ iuxta quercũ stationis q̃ in si-
βιμέλεχ βασιλέα πρὸς τῇ βαλάνῳ τῆς στάσεως τῆς ἐν σι-
chem. et renũciauerũt iotham: et abijt: et
κήμοις. καὶ ἀνήγγειλαν τῷ ἰωθάμ, καὶ ἐπορεύθη, καὶ
stetit in vertice mõtis garizim: et eleuauit
ἔστησεν ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ ὄρους γαριζίν, καὶ ἐπῆρεν τὴν
vocẽ suã et vocauit et dixit illis: audi
φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσα
te me viri sichem: et audiat vos deus: e-
τέ μου ἄνδρες σικήμων, καὶ ἀκούσαι ὑμῶν θεός, πο-
untia iuerunt ligna vt vngerẽt sup se
ρευόμενα ἐπορεύθησαν τὰ ξύλα τοῦ χρίσαι ἐπ᾽ αὐτῶν
regem. et dixerũt oliue regna sup nos. et
βασιλέα. καὶ εἶπαν τῇ ἐλαίᾳ βασίλευσον ἐφ᾽ ἡμῶν. καὶ
dixit eis oliua: deserẽs pinguedinẽ meã quã i
εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία, ἀφείσασα τὴν πιότητά μου ἣν ἐν
me glorificauit deus et hoies: abibo vt dominer
ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι, πορευθῶ ἄρχειν
inter ligna? et dixerũt ligna ficui: veni re
τῶν ξύλων; καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ συκῇ, δεῦρο βασί-
gna sup nos. et ait eis ficus: deserens
λευσον ἐφ᾽ ἡμῶν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκῆ, ἀφείσασα τὴν
dulcedinẽ meã et fructus meos bonũ: abi-
γλυκύτητά μου καὶ τὰ γεννήματά μου τὸ ἀγαθόν, πορευ
bo vt imperẽ lignis? et dixerũt ligna viti:
θῶ ἄρχειν τῶν ξύλων; καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ ἀμπέλῳ,
veni regna tu super nos: et dixit eis vi-
δεῦρο βασίλευε σὺ ἐφ᾽ ἡμῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπε
tis deserens domũ meã letitiam dei et
λος ἀφείσασα τὸν οἶκόν μου τὴν εὐφροσύνην τοῦ θεοῦ καὶ
hoium: abibo vt imperẽ in lignis: et dixe
τῶν ἀνθρώπων, πορευθῶ ἄρχειν ἐπὶ τῶν ξύλων; καὶ εἶ-
rũt oĩa ligna ad rhãnũ: veni tu re-
πεν πάντα τὰ ξύλα πρὸς τὴν ῥάμνον, δεῦρο σὺ βασί-
gna super nos: et dixit rhãnus ad ligna: si in ve
λευε ἐφ᾽ ἡμῶν, καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα, εἰ ἐν ἀλη-
ritate vos vngitis me vt regnẽ sup vos: venite cõ-
θείᾳ ὑμεῖς χρίετέ με τοῦ βασιλεύειν ἐφ᾽ ὑμᾶς, δεῦτε πε
fidite in vmbra mea: et si nõ: egrediatur ignis ex rhã-
ποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου, καὶ εἰ μή, ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῆς ῥάμ
no et deuoret cedros libani. et nunc si
νου καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ λιβάνου. καὶ νῦν εἰ
in veritate et in perfectione fecistis et regẽ cõstitui
ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε καὶ ἐβασιλεύσα
stis abimelech: et si bene egistis cũ hierobaal
τε τὸν ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ καλῶς ἐποιήσατε μετὰ ἱεροβάαλ
et cũ domo eius: et si scdm retributio
καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ κατὰ τὸ ἀνταπόδο-
nem manus eius fecistis ei: sicut pugnauit
μα τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, ὡς ἐπολέμησεν
pater meus pro vobis: et proiecit aiam suã e
ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἔρριψεν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξε
regione: et eruit vos de manu madiã: et vos
ναντίας, καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μαδιάμ, καὶ ὑμεῖς
insurrexistis cõtra domũ pr̃is mei hodie: et
ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου σήμερον, καὶ
interfecistis filios eius septuaginta viros
ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἑβδομήκοντα ἄνδρας
sup lapidẽ vnũ: et regẽ fecistis abimelech filiũ
ἐπὶ λίθον ἕνα, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν ἀβιμέλεχ υἱὸν τῆς
ancille eius sup viros sichem: qm̃ fra
παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας σικήμων, ὅτι ἀδελ
ter vr̃ est. et si in veritate et perfectione feci-
φὸς ὑμῶν ἐστίν. καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποι
stis cũ hierobaal et domo eius die hac:
ήσατε μετὰ ἱεροβάαλ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύ
et letemini in abimelech et letetur et ip
τῃ, καὶ εὐφρανθείητε ἐν ἀβιμέλεχ καὶ εὐφρανθείη καὶ αὐ-
se in vobis. si nõ: egrediatur
τὸς ἐν ὑμῖν. εἰ μή, ἐξέλθοι

& vniuerse familie vr-
bis mello: abieruntq; &
cõstituerũt regem abi-
melech iuxta quercum
q̃ stabat in syche. Quod
cũ nũciatũ eet ionathã
iuit & stetit in vertice
mõtis garizim. eleuataq;
voce clamauit & di-
xit. Audite me viri sy-
chẽ ita vt audiat vos deus.
Ierunt ligna
vt vngerent sup se re-
gẽ. Dixeruntq; oliue.
Impera nobis. Que re
spondit.
Nũquid possũ deserere
piguedinẽ meã q̃ & dii
vtũtur & hoies: & ve-
nire vt inter ligna pro
mouear? Dixeruntq; li
gna ad arborẽ ficũ. Veni
& sup nos regnum acci
pe. Que respondit eis.
Nũquid possũ deserere
dulcedinẽ meã fructusq;
suauissimos & ire vt
inter cetera ligna pmo
uear? Locutaq; sunt li-
gna ad vitẽ. Veni & im
pera nobis: que rñdit e
is. Nũquid possum dese
rere vinũ meũ quod le-
tificat deum & homies
& inter ligna cetera p
moueri? Dixeruntq;
omnia ligna ad rhan
num. Veni & impera
super nos. Que respõ-
dit eis.
Si vere me regem vo
bis constituitis:
venite & sub vmbra
mea reqescite. Si ãt nõ:
egrediatur ignis de
rhãno & deuoret ce-
dros libani. Nũc igitur
si recte & absq; peccato
constituistis sup vos re
gẽ abimelech: &
bene egistis cum hie-
robaal: & cũ domo eius
& reddidistis vicẽ bñfi
ciis eius qui
pugnauit p vobis & a
nimã suã dedit piculis
vt erueret vos de mãu
madian: qui nunc
surrexistis contra do-
mũ pr̃is mei: & iterfeci-
stis filios eius septuagi
ta viros sup vnum lapi
dẽ & cõstituistis regem
abimelech filiũ ãcille e
ius sup habitatores sy-
chem: eo q̃ fr̃ vr̃ sit.
Si ergo recte & abs-
q; vitio egistis cũ hiero
baal & domo eius ho-
die: letamini ĩ abimelech:
& ille letetur in vobis.
Sin ãt puerse: egredia

בית מלוא וילכו וימליכו את אבימלך — מלך
למלך עם אלון מצב אשר בשכם:
ויגדו ליותם וילך ויעמד בראש — נגד עמד
הר גרזים וישא קולו ויקרא ויאמר — נשא קול
להם שמעו אלי בעלי שכם וישמע — קרא שמע
אליכם אלהים: הלוך הלכו העצים
למשח עליהם מלך ויאמרו לזית — הלך
מלוכה עלינו: ויאמר להם הזית — אמר
החדלתי את דשני אשר בי יכבדו
אלהים ואנשים והלכתי לנוע על — חדל כבד
העצים: ויאמרו העצים לתאנה לכי
את מלכי עלינו: ותאמר להם התאנה — ילך
החדלתי את מתקי ואת תנובתי — אמר
הטובה והלכתי לנוע על העצים: — נוב
ויאמרו העצים לגפן לכי את מלכי
עלינו: ותאמר להם הגפן החדלתי
את תירושי המשמח אלהים ואנשים — ירש שמח
והלכתי לנוע על העצים: ויאמרו
כל העצים אל האטד לך אתה מלך — ילך
עלינו: ויאמר האטד אל העצים
אם באמת אתם משחים אתי למלך
עליכם באו חסו בצלי ואם אין — בוא חסה
תצא אש מן האטד ותאכל את ארזי — צלל יצא
הלבנון: ועתה אם באמת ובתמים — אכל תמם
עשיתם ותמליכו את אבימלך ואם — עשה מלך
טובה עשיתם עם ירבעל ועם ביתו
ואם כגמול ידיו עשיתם לו: אשר — גמל
נלחם אבי עליכם וישלך את נפשו — לחם שלך
מנגד ויצל אתכם מיד מדין: ואתם — נצל
קמתם על בית אבי היום ותהרגו — קום הרג
את בניו שבעים איש על אבן אחת
ותמליכו את אבימלך בן אמתו על — אמה
בעלי שכם כי אחיכם הוא: ואם
באמת ובתמים עשיתם עם ירבעל
ועם ביתו היום הזה שמחו באבימלך
וישמח גם הוא בכם: ואם אין תצא — שמח

Pritiua.heb.Tex.he.Iudi.cap.ix.

אש מאבימלך ותאכל את בעלי
שכם ואת בית מלוא ותצא אש
מבעלי שכם ומבית מלוא ותאכל את
אבימלך: וינס יותם ויברח וילך — נוס ברח
בארה וישב שם מפני אבימלך — בנה
אחיו: וישר אבימלך על ישראל — שור
שלש שנים: וישלח אלהים רוח — שנה שלח
רעה בין אבימלך ובין בעלי שכם — רוע
ויבגדו בעלי שכם באבימלך: לבוא — בגד
חמס שבעים בני ירבעל ודמם
לשום על אבימלך אחיהם אשר
הרג אתם ועל בעלי שכם אשר
חזקו את ידיו להרג את אחיו:
וישימו לו בעלי שכם מארבים על — שום ארב
ראשי ההרים ויגזלו את כל אשר
יעבר עליהם בדרך ויגד לאבימלך: — עבר נגד
ויבא געל בן עבד ואחיו ויעברו
בשכם ויבטחו בו בעלי שכם: ויצאו — בטח
השדה ויבצרו את כרמיהם — בצר
וידרכו ויעשו הלולים ויבאו בית — דרך עשה
אלהיהם ויאכלו וישתו ויקללו את — הלל בוא
אבימלך: ויאמר געל בן עבד מי — אכל שתה
אבימלך ומי שכם כי נעבדנו הלא — קלל עבד
בן ירבעל וזבול פקידו עבדו את — פקד
אנשי חמור אבי שכם ומדוע — חמר ידע
נעבדנו אנחנו: ומי יתן את העם — נתן
הזה בידי ואסירה את אבימלך — סור
ויאמר לאבימלך רבה צבאך וצאה: — יצא
וישמע זבל שר העיר את דברי געל — שמע שור
בן עבד ויחר אפו: וישלח מלאכים — חרה שלח
אל אבימלך בתרמה לאמר הנה — לאך רמה
געל בן עבד ואחיו באים שכמה והנם — בוא הנה
צרים את העיר עליך: ועתה קום — צור
לילה אתה והעם אשר אתך וארב
בשדה: והיה בבקר כזרח השמש
תשכים ופשטת על העיר והנה — שכם

Trāſla.B.Hie.

tur ignis ex eo: & conſumat habitatores ſychem & oppidū mello: egrediaturqꝫ ignis de viris ſichē & de oppido mello: & deuoret abimelech. Que cū dixiſſet: fugit & abiit i bera: habitauitqꝫ ibi ob metum abimelech fris ſui. Regnauit itaqꝫ abimelech ſuper iſrael tribus annis. Miſitqꝫ deus ſpiritum peſſimū inter abimelech & hitatores ſychē qui ceperunt eum deteſtari: & ſcelus iterfectiōis ſeptuagīta filiorū hierobaal & effuſionē ſanguis eorū cōferre in abimelech fratrem ſuum: & iter ceteros ſychimorū principes qui eum adiuuerant. Poſueruntqꝫ inſidias aduerſum eum in ſūmitate mōtiū: & dū illius p̄ſtolabātur aduētū: exercebant latrocinia agētes p̄das de p̄tereūtibus. Nūciatūqꝫ eſt abimelech. Venit aūt gaal filius obed cū fribus ſuis: & trāſiuit in ſychimā. Ad cuius aduētū erecti hitatores ſychē egreſſi ſunt i agros vaſtātes vineas vuaſqꝫ calcātes: & fctis cātātiū choris: ingreſſi ſunt fanū dei ſui & iter epulas & pocula maledicebāt abimelech clamante gaal filio obed. Quis ē iſte abimelech: & q̄ ē ſychē vt ſeruiam9 ei? Nūqd nō ē ip̄e filius hierobaal: & conſtituit pricipē zebul ſeruū ſuū ſup viros emor p̄ris ſychē. Cur ergo ſuiem9 ei? Vtinā daret aliqs ppl'm iſtū ſub manu mea vt auferrē d̄ medio abimelech. Dictūqꝫ ē abimelech. Cōgrega exercitus multitudinē & veni. Zebul em̄ princeps cītatis auditis ſermonib9 gaal filii obed iratus eſt valde: et miſit clā ad abimelech nuncios dicēs. Ecce gaal filius obed venit i ſychimā cū fribus ſuis & oppugnat aduerſū te cītatē. Surge itaqꝫ nocte cū pplo q̄ tecū ē & latita i agro & primo mane oriēte ſole irrue ſup ciuitatē. Illo autem

Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina

ignis ex abimelech ⁊ deuoret viros ſichem
πῦρ ἐξ ἀβιμέλεχ καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας σικήμων
⁊ domū mello: ⁊ exeat ignis de viris ſi
καὶ τὸν οἶκον μαλώ, καὶ ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῶν ἀνδρῶν σική-
chem ⁊ de domo mello ⁊ deuoret abime
μων καὶ ἐκ τοῦ οἴκου μαλὼ καὶ καταφάγοι τὸν ἀβιμέ-
lech. ⁊ receſſit iotham ⁊ fugit ⁊ abiit in be-
λεχ. καὶ ἀπέδρα ἰωθὰμ καὶ ἔφυγεν καὶ ἐπορεύθη εἰς βη-
ra: ⁊ habitauit illic a facie abimelech
ρά, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου ἀβιμέλεχ τοῦ
fratris ſui. ⁊ regnauit abimelech ſup iſrael
ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ ἦρξεν ἀβιμέλεχ ἐπὶ τῷ ἰσραὴλ
tres annos: ⁊ miſit deus ſpūm malū in
τρία ἔτη, καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀναμέ-
ter abimelech ⁊ inter viros ſichem: ⁊ dete-
σον ἀβιμέλεχ καὶ ἀναμέσον τῶν ἀνδρῶν σικήμων, καὶ ἠθέτη-
ſtati ſūt viri ſichem in domo abimelech vt induce
σαν οἱ ἄνδρες σικήμων ἐν τῷ οἴκῳ ἀβιμέλεχ τοῦ ἐπαγα-
rent ſcelus ſeptuaginta filioꝝ hierobaal: ⁊ ſan
γεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἑβδομήκοντα υἱῶν ἱεροβάαλ, καὶ τὸ αἷ-
guinē illoꝝ imponeret ſup abimelech fratrē ſuum
μα αὐτῶν ἐπιθεῖναι ἐπὶ ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν
qui interfecerat illos: ⁊ ſup viros ſichem qui
ἀποκτείναντα αὐτούς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας σικήμων τοὺς
fortificauerūt manus eoꝝ: vt interficerēt
κατισχύσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὥστε ἀποκτεῖναι τοὺς
fratres illius. ⁊ poſuerūt ei viri ſichem inſidias
ἀδελφοὺς αὐτοῦ. καὶ ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄνδρες σικήμων ἔνεδρα
ſup capita mōtiū: ⁊ rapiebāt oēs
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ ἀνήρπαζον πάντας τοὺς
pretereuntes per illos in via. ⁊ nūciatū eſt
διαπορευομένους ἐπ' αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ
abimelech ⁊ venit gaal filius abed ⁊ fratres eius:
ἀβιμέλεχ καὶ ἦλθεν γαὰλ υἱὸς ἀβὲδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
⁊ trāſierūt in ſichem ⁊ cōfiſi ſunt in illo viri
καὶ παρῆλθον εἰς σίκημα καὶ ἐπεποίθησαν ἐν αὐτῷ ἄνδρες
ſichem. ⁊ venerūt in agrū ⁊ vindemiauerūt vine
σικήμων. καὶ ἦλθον εἰς ἀγρὸν καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπε-
as illoꝝ ⁊ calcauerūt: ⁊ faciebāt choreas. ⁊ ingreſ
λῶνας αὐτῶν καὶ ἐπάτουν, καὶ ἐποίουν χορούς. καὶ εἰσῆλ-
ſi ſūt in domū dei ſui: ⁊ comederūt ⁊ biberūt: ⁊ male
θον εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κα-
dicebāt abimelech. ⁊ dixit gaal filius abed qd
τηρῶντο τὸν ἀβιμέλεχ. καὶ εἶπεν γαὰλ υἱὸς ἀβὲδ τί
eſt abimelech: ⁊ quis eſt filius ſychem: ꝙ ſeruie-
ἐστιν ἀβιμέλεχ, καὶ τίς ἐστιν υἱὸς συχέμ, ὅτι δουλεύσο-
mus illi? nō hic filius hierobaal ⁊ zebul eēs prin-
μεν αὐτῷ; οὐχ οὗτος υἱὸς ἱεροβάαλ καὶ ζεβοὺλ ὁ ὢν ἐπί-
ceps eius: ſeruus eius cum viris emmor
σκοπος αὐτοῦ, δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν ἐμμὼρ
patris ſichem? ⁊ cur ſeruiamus illi nos?
πατρὸς συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσωμεν αὐτῷ ἡμεῖς;
⁊ quis det ppl'm hunc in manu mea? ⁊ aufer
καὶ τίς δῴη τὸν λαὸν τοῦτον ἐν τῇ χειρί μου; καὶ μετα-
ram de medio abimelech: ⁊ dicā abimelech: cōgrega
στήσω τὸν ἀβιμέλεχ, καὶ ἐρῶ τῷ ἀβιμέλεχ, πλήθυνον τὴν
exercitū tuū ⁊ exi. ⁊ audiuit zebul princeps
δύναμίν σου καὶ ἔξελθε. καὶ ἤκουσεν ζεβοὺλ ὁ ἄρχων τῆς
ciuitatis ſermōes gaal filii abed: ⁊ iratus eſt ira.
πόλεως τοὺς λόγους γαὰλ υἱοῦ ἀβέδ, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.
⁊ miſit nuncios ad abimelech cū donis di
καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς ἀβιμέλεχ μετὰ δώρων λέ-
cens: ecce gaal filius abed ⁊ fratres eius ve
γων, ἰδοὺ γαὰλ υἱὸς ἀβὲδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ παρα-
nerūt in ſichem ⁊ hi obſident ciuitatē cōtra
γεγόνασιν εἰς σίκημα καὶ οἵδε πολιορκοῦσιν τὴν πόλιν ἐπὶ
te. ⁊ nunc ſurge nocte tu ⁊ ppl's q̄ eſt tecum ⁊
σέ. καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς σὺ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ καὶ
inſidiare agro. ⁊ erit mane ſimul cū ortu
ἐνέδρευε τῷ ἀγρῷ. καὶ ἔσται τὸ πρωῒ ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι
ſolis ⁊ ſurges diluculo ⁊ tēdes cōtra ciuitatē. ⁊ ecce
τὸν ἥλιον καὶ ὀρθρίσεις καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ ἰδοὺ

Digitized by Google

ipſe ⁊ pplꝰ qui ẽ cũ eo egredit̃ aduerſũ te: ⁊
αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκπορεύεται πρὸς σέ, καὶ
facies ei ſicut inueneritmanꝰ tua. ⁊ ſurrexit
ποιήσεις αὐτῷ καθάπερ ἂν εὕρῃ ἡ χείρ σου. καὶ ἀνέστη
abimelech ⁊ oĩs pplꝰ qui cum illo nocte ⁊ inſi-
ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἐνε-
diati ſunt cõtra ſichem quattuoꝛ oꝛdines. ⁊ fuit mane
δρεύσαν ἐπὶ σίκημα τέσσαρες ἀρχαί. καὶ ἐγένετο πρωΐ
⁊ egreſſus ẽ gaal filius abed: ⁊ ſtetit ad fores poꝛ
καὶ ἐξῆλθεν γαὰλ υἱὸς ἀβέδ, καὶ ἔστη πρὸς τὴν θύραν τῆς πύ
te ciuitatis: ⁊ ſurrexit abimelech ⁊ oĩs pplꝰ q̃
λης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ
cum eo ex inſidijs. ⁊ vidit gaal filius abed
μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐνέδρων. καὶ εἶδεν γαὰλ υἱὸς ἀβέδ
populũ ⁊ dixit ad zebul: ecce pplꝰ deſcen
τὸν λαὸν καὶ εἶπεν πρὸς ζεβούλ, ἰδοὺ λαὸς καταβαί-
dens de verticibus mõtiũ. ⁊ dixit ad eũ
νων ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν
zebul: vmbrã mõtiũ tu vides q̃ſi viros. ⁊ ad-
ζεβούλ, τὴν σκιὰν τῶν ὀρέων σὺ ὁρᾷς ὡς ἄνδρας. καὶ προ
didit vltra gaal loqui. ⁊ dixit: ecce pplꝰ deſ
σέθετο ἔτι γαὰλ τοῦ λαλῆσαι. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ λαὸς κα
cendens iuxta mare a contiguo vm-
ταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα τοῦ ὀμ-
bilico terre: ⁊ cuneus vnꝰ venit a via
φαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ μία παραγίνεται ἀπὸ ὁδοῦ
quercus aſpitientiũ. ⁊ dixit ad eum zebul:
δρυὸς ἀποβλεπόντων. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ζεβούλ,
vbi eſt os tuũ qḋ loq̃batur q̃d eſt abimelech: q̃
ποῦ ἐστιν τὸ στόμα σου τὸ λέγον τί ἐστιν ἀβιμέλεχ, ὅτι
ſeruiemus ei? nonne hic eſt pplꝰ quẽ deſ
δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ ἰδοὺ οὗτός ἐστιν ὁ λαὸς ὃν ἐξου-
piciebas in ipſo? egredere nunc ⁊ pugna cõtra e-
δένωσας ἐν αὐτῷ; ἔξελθε δὴ νῦν καὶ πολέμει πρὸς αὐ-
um. ⁊ egreſſus eſt gaal a facie viroꝝ ſi
τόν. καὶ ἐξῆλθεν γαὰλ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀνδρῶν σι-
chem: ⁊ pugnauit cõtra abimelech. ⁊ perſe
κήμων, καὶ ἐπολέμησεν πρὸς ἀβιμέλεχ. καὶ κατε-
cutus eſt eũ abimelech: ⁊ fugerũt a facie e-
δίωξεν αὐτὸν ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐ
ius: ⁊ ceciderũt vulnerati multi vſq̧ ad portas ciuita-
τοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἕως θυρῶν τῆς πόλε
tis. ⁊ ſedit abimelech in ruma. ⁊ expulit
ως. καὶ ἐκάθισεν ἀβιμέλεχ ἐν ἀριμά, καὶ ἐξέβαλεν
zebul gaal ⁊ fratres eius vt nõ ha-
ζεβοὺλ τὸν γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοῦ μὴ οἰ-
bitarẽt in ſichem. ⁊ factũ eſt ſeq̃nti die: ⁊ egreſſus ẽ po
κεῖν ἐν σικήμοις. καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξῆλθεν ὁ λα
pulꝰ in cãpũ: ⁊ nũciatũ eſt abimelech ⁊ tu
ὸς εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἀβιμέλεχ καὶ πα
lit pplm̃ ⁊ diuiſit illũ in tres turmas: ⁊
ρέλαβεν τὸν λαὸν καὶ διεῖλεν αὐτὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ
tetẽdit iñſidias in agro. ⁊ vidit: ⁊ ecce pplꝰ egreſ
ἐνήδρευσεν ἐν ἀγρῷ. καὶ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλ-
ſus ẽ de ciuitate ⁊ inſurrexit in eos ⁊ per
θεν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐπανέστη ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἐπά-
cuſſit eos. ⁊ abimelech ⁊ turme q̃ erãt cũ illo extẽde
ταξεν αὐτούς. καὶ ἀβιμέλεχ καὶ ἀρχαὶ αἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἐξέτει-
rũt: ⁊ ſteterũt pꝛope foꝛes poꝛte ciuitatis.
ναν, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς πύλης τῆς πόλεως.
⁊ due turme effuſe ſunt cõtra oẽs qui erãt in a-
καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξεχύθησαν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀ-
gro ⁊ percuſſit eos. ⁊ abimelech pugnauit in
γρῷ καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. καὶ ἀβιμέλεχ ἐπολέμει ἐν
vꝛbe totã die illam. ⁊ ceperunt
τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην. καὶ κατελάβοντο
vꝛbem: et pplm̃ qui in ipſa occiderũt:
τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτειναν,
⁊ deſtruxit vꝛbẽ
καὶ καθεῖλεν τὴν πόλιν

egrediente aduerſum te cum populo ſuo fac ei quod potueris. Surrexit itaq̧ abimelech cum omĩ exercitu ſuo nocte: & tetendit inſidias iuxta ſychimã in quattuor locis. Egreſſuſq̧ eſt gaal filius obed: & ſtetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit autem abimelech & oĩs exercitꝰ cum eo de iñſidiaꝝ loco. Cũq̧ vidiſſet populum gaal: dixit ad zebul. Ecce de mõtibꝰ multitudo deſcendit. Cui ille reſpondit. Vmbras mõtiũ vides quaſi capita hoim: & hoc errore decipis. Rurſũq̧ gaal ait. Ecce populus de vmbilico terre deſcẽdit: & vnꝰ cuneus venit p viã que reſpicit quercũ. Cui dixit zebul. Vbi eſt nunc os tuum quo loq̃baris: quis ẽ abimelech vt ſeruiam ei? Nonne hic pplꝰ eſt quẽ deſpiciebas? Egredere & pugna cõtra eũ. Abiit ergo gaal expectante ſychimoꝝ pplo: & pugnauit contra abimelech. qui pſecutus eſt eũ fugiẽtẽ: & in vrbẽ compulit. Cecideruntq̧ ex pte eius plurimi vſq̧ ad portã ciuitatis: & abimelech ſedit i ruma. zebul aũt gaal & ſocios eiꝰ expulit de vrbe: nec i ea paſſus ẽ cõmorari. Sequẽti ergo die egreſſus ẽ pplꝰ i cãpum: qḋ cum nũciatũ eſſet abimelech tulit exercitũ ſuũ & diuiſit in tres turmas tendẽs inſidias i agris. Videſq̧ q egrederetur pplꝰ de ciuitate ſurrexit & irruit in eo cum cuneo ſuo oppugnans & obſidens ciuitatem: due aũt turme palãtes p cãpũ aduerſarios pſequebãtur. Porro abimelech omĩ die illo oppugnabat vrbẽ: quã cepit interfectis hitatoribus eiꝰ ipa quoq̧ deſtructa:

הוא והעם אשר אתו יצאים
אליך ועשית לו כאשר תמצא — עשה מצא
ידך: ויקם אבימלך וכל העם — קום
אשר עמו לילה ויארבו על — ארב
שכם ארבעה ראשים: ויצא געל — רבע
בן עבד ויעמד פתח שער העיר — עמד
ויקם אבימלך והעם אשר אתו
מן המארב: וירא געל את העם — ארב ראה
ויאמר אל זבל הנה עם יורד — ירד
מראשי ההרים ויאמר אליו
זבל את צל ההרים אתה ראה
כאנשים: ויסף עוד געל לדבר — יסף
ויאמר הנה עם יורדים מעם טבור — טבר
הארץ וראש אחד בא מדרך
אלון מעוננים: ויאמר אליו זבל — אלן עון
איה איפה פיך אשר תאמר מי — פה אמר
אבימלך כי נעבדנו הלא זה — עבד
העם אשר מאסתה בו צא נא עתה — יצא
והלחם בו: ויצא געל לפני בעלי — לחם פנה
שכם וילחם באבימלך: וירדפהו — נוס
אבימלך וינס מפניו ויפלו — נפל רדף
חללים רבים עד פתח השער: — רבב
וישב אבימלך בארומה ויגרש — גרש
זבל את געל ואת אחיו משבת — ישב
בשכם: ויהי ממחרת ויצא העם — היה
השדה ויגדו לאבימלך: ויקח — נגד לקח
את העם ויחצם לשלשה ראשים — חצה
ויארב בשדה וירא והנה העם — ארב ראה
יצא מן העיר ויקם עליהם — קום נכה
ויכם: ואבימלך והראשים אשר
עמו פשטו ויעמדו פתח שער — עמד
העיר ושני הראשים פשטו
על כל אשר בשדה ויכום: — נכה
ואבימלך נלחם בעיר כל היום — לחם
ההוא וילכד את העיר ואת העם — לכד
אשר בה הרג ויתץ את העיר — נתץ

Pritiua.he. Tex.heb. Judi.ca.ix.

ויזרעה מלח: וישמעו כל בעלי — זרע שמע
מגדל שכם ויבאו אל צריח בית — בוא צרח
אל ברית: ויגד לאבימלך כי — ברת נגד
התקבצו כל בעלי מגדל שכם: — קבץ
ויעל אבימלך הר צלמון הוא וכל — עלה
העם אשר אתו, ויקח אבימלך — לקח
את הקרדמות בידו, ויכרת שוכת — כרת שוך
עצים וישאה וישם על שכמו, — נשא שום
ויאמר אל העם אשר עמו, מה
ראיתם עשיתי, מהרו עשו כמוני: — ראה עשה
ויכרתו גם כל העם איש שוכה,
וילכו אחרי אבימלך וישימו על
הצריח, ויציתו עליהם את — יצת
הצריח באש, וימתו גם כל אנשי — מות
מגדל שכם כאלף איש ואשה: — איש
וילך אבימלך אל תבץ, ויחן — חנה
בתבץ וילכדה: ומגדל עז היה — לכד גדל
בתוך העיר וינסו שמה כל האנשים — עזז נוס
והנשים וכל בעלי העיר ויסגרו — נשה סגר
בעדם ויעלו על גג המגדל: ויבא — עלה בוא
אבימלך עד המגדל וילחם בו, — לחם
ויגש עד פתח המגדל לשרפו — נגש
באש: ותשלך אשה אחת פלח — שלך
רכב על ראש אבימלך, ותרץ — רוץ
את גלגלתו: ויקרא מהרה אל — גלל קרא
הנער נשא כליו, ויאמר לו — כלה
שלף חרבך ומותתני, פן יאמרו — מות אמר
לי אשה הרגתהו, וידקרהו נערו — דקר
וימת: ויראו איש ישראל כי — ראה
מת אבימלך, וילכו איש למקומו: — קום
וישב אלהים את רעת אבימלך — שוב רעע
אשר עשה לאביו להרג את
שבעים אחיו: ואת כל רעת אנשי
שכם השיב אלהים בראשם,
ותבא אליהם קללת יותם בן — בוא
Cap.x. ירבעל: ויקם אחרי אבימלך — קום

Traſla. B. Hie.

ita vt ſal i ea diſpgeret. Q đ cū audiſſet q hitabāt in turre ſychimorū ingreſſi ſūt fanum dei ſui berith: vbi fed⁹ cū eo pepigerāt: & ex eo locus nomē accepat: qui erat munit⁹ valde. Abimelech quoq; audiēs viros turris ſichimoꝝ piter cōglobatos: aſcēdit in mōtē ſelmō cū omni pplo ſuo: & arrepta ſecuri pſcidit arboris ramū: impoſitūq; ferens humero: dixit ad ſocios. Quod me vidiſtis facere cito facite. Igitur certatim ramos de arboribus precidētes: ſequebātur ducē. Qui circūdantes preſidiū ſuccēderūt. atq; ita factū eſt vt fumo & igne mille hominū necarentur viri pariter & mulieres hitatorū turris ſychē. Abimelech aūt inde pficiſcens vēit ad oppidū thebes: qđ circundās obſidebat exercitu. Erat aūt turris excelſa in media citate: ad quā confugerant ſil viri ac mulieres & oēs pricipes ciuitatis clauſa firmiſſime ianua & ſuper turris tectū ſtātes p propugnacula. Accedenſq; abimelech iuxta turrim pugnabat fortit: & appropinquās oſtio ignē ſupponere nitebatur. Et ecce vna mulier fragmē mole deſup iaciēs illiſit capiti abimelech. & cōfregit cerebrū ei⁹. Qui vocauit cito armigeꝝ ſuū & ait ad eum. Euagina gladiū tuum & percute me: ne forte dicatur ꝙ a femīa interfectus ſim. Qui iuſſa perficiens interfecit eum. Illo quoq; mortuo omnes qui cū eo erāt de iſrl reuerſi ſūt i ſedes ſuas. & reddidit deus malū qđ fecerat abimelech cōtra prīm ſuū interfectis ſeptuagīta fratrib⁹ ſuis. Sychimitis quoq; qđ opati erāt retributū ē: & vēit ſup eos maledictio ioathā filii hierobaal.

Poſt abimelech 10.
ſurrexit dux

Tráſ. Gre. lxx. cū interp. latina.

⁊ ſeminauit eam ſale. ⁊ audierūt oēs vi-
καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας. καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄν-
ri turris ſichem: ⁊ ingreſſi ſūt in ar-
δρες τοῦ πύργου σικήμων, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὀχύ-
cem domus bethel federis. ⁊ annūciatū eſt abi-
ρωμα οἴκου τοῦ βαιθὴλ βερίθ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἀβι-
melech: ꝙ cōgregati ſunt oēs viri tur-
μέλεχ, ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πύρ-
ris ſichem. ⁊ aſcēdit abimelech in mōtē ſelmon
γου σικήμων. καὶ ἀνέβη ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος σελμὼν
ipſe ⁊ oīs pplꝰ q ſecum. ⁊ cepit abi-
αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ἀβι-
melech ſecurim in manu ſua: ⁊ excidit o-
μέλεχ τὴν ἀξίνην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψεν φορ-
nus lignoꝝ: ⁊ accepit illud: ⁊ impoſuit ſup hu-
τίον ξύλων, καὶ ἔλαβεν αὐτό, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὤ-
meros ſuos. ⁊ dixit ad pplꝫ q erat cum illo: qđ
μους αὐτοῦ. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαὸν τὸν μετ᾽ αὐτοῦ, τί 3.74. D
vidiſtis me facientē: cito facite: vt ⁊ ego.
εἴδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιήσατε, ὡς καὶ ἐγώ.
⁊ exciderūt ⁊ oēs ipſi quilibꝫ onus: ⁊
καὶ ἔκοψαν καί γε πάντες αὐτοὶ ἕκαστος φορτίον, καὶ
tulerūt: ⁊ iuerūt poſt abimelech: ⁊ impoſue-
ἦραν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθη-
runt ſup arcem: ⁊ cōbuſſerūt ſup illos
καν ἐπὶ τὸ ὀχύρωμα, καὶ ἐνέπρησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς
arcem in igne: ⁊ oēs mortui ſūt vi-
τὸ ὀχύρωμα ἐν πυρί; καὶ πάντες ἀπέθανον οἱ ἄν-
ri turris ſichem quaſi mille viroꝝ ⁊ mulierū.
δρες πύργου σικήμων ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
⁊ abijt abimelech in thebes: ⁊ obſedit il-
καὶ ἐπορεύθη ἀβιμέλεχ εἰς θηβὴς, καὶ περιεκάθισεν αὐ-
lā: ⁊ cepit illā. ⁊ turris erat fortis
τήν, καὶ προκατελάβετο αὐτήν. καὶ πύργος ἦν ὀχυρὸς
in medio vrbis. ⁊ cōfugerūt illuc oēs viri
ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες
⁊ mulieres ⁊ oēs principes ciuitatis.
καὶ αἱ γυναῖκες καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τῆς πόλεως.
⁊ clauſerūt ſup ſe ipſos: ⁊ aſcēderūt ad te-
καὶ ἀπέκλεισαν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶ-
ctum turris. ⁊ acceſſit abimelech vſq; ad turrim:
μα τοῦ πύργου. καὶ ἦλθεν ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου,
⁊ expugnauerūt illā. ⁊ appropinquit abimelech vſq; ad
καὶ ἐξεπολέμησαν αὐτόν. καὶ ἤγγισεν ἀβιμέλεχ ἕως
portam turris vt cōbureret illam in igne. ⁊ pro-
τῆς θύρας τοῦ πύργου ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί. καὶ ἔρ-
iecit mulier vna fragmē mole ſup caput abi- 2.Re.
ριψεν γυνὴ μία κλάσμα μύλου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀβι- 11.c.
melech: ⁊ cōfregit caluariā eius. ⁊ clamauit
μέλεχ, καὶ συνέκλασεν τὸ κρανίον αὐτοῦ. καὶ ἐβόησε
cito ad puerū portātē inſtrumēta ei⁹. ⁊
τὸ τάχος πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ
dixit ei: euagina gladiū tuū ⁊ occide me: 1.Re.
εἶπεν αὐτῷ, σπάσαι τὴν μάχαιράν σου καὶ θανάτωσόν με, 31.b.
ne forte dicāt ꝙ mulier occidit eū. ⁊ trāſfo- 1.Pa.
μήποτε εἴπωσιν ὅτι γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἐξεκέντη- 10.a.
dit eū puer ſuus: ⁊ mortuus eſt abimelech.
σεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἀβιμέλεχ.
⁊ vidit vir iſrael ꝙ mortuus eſt abimelech. ⁊ reuer-
καὶ εἶδεν ἀνὴρ ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν ἀβιμέλεχ. καὶ ἀπῆλ-
ſi ſūt vir in locū ſuū: ⁊ reddidit deus ma-
θον ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν κα-
lum abimelech qđ fecit prī ſuo: vt occide-
κίαν ἀβιμέλεχ ἣν ἐποίησεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖ-
ret ſeptuaginta frēs ſuos. ⁊ oēm ini-
ναι τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ. καὶ πᾶσαν τὴν κα-
quitatē viroꝝ ſichem conuertit deus in caput eo-
κίαν ἀνδρῶν σικήμων ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς τὴν κεφαλὴν αὐ-
rum. ⁊ venit ſup eos maledictio ioathā filij hierobaal.
τῶν. καὶ ἐπῆλθεν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ κατάρα ἰωαθὰμ τοῦ υἱοῦ ἱεροβάαλ.

Et ſurrexit poſt abimelech Ca.10.
Καὶ ἀνέστη μετὰ ἀβιμέλεχ A

Digitized by Google

vt liberaret iſrael thola filius phua filius
τοῦ σῶσαι τὸν ἰσραὴλ θωλὰ υἱὸς φουὰ υἱὸς
patrui eius: vir de iſſachar: ꝛ ipſe
πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ ἰσάχαρ, καὶ αὐτὸς
habitabat in ſamir in mōte ephraim. ꝛ iudicauit iſ
κατώκει ἐν σαμὶρ ἐν ὄρει ἐφραΐμ. καὶ ἔκρινεν τὸν ἰσ
rael viginti ꝛ tres annos: ꝛ mortu⁹ eſt ꝛ ſepult⁹ eſt in
ραὴλ εἴκοσι καὶ τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη ἐν
ſamir. ꝛ ſurrexit poſt eū iair galaadites: ꝛ
σαμίρ. καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν ἰαὶρ ὁ γαλααδίτης, καὶ
iudicauit iſrael viginti ꝛ duos ānos. ꝛ fuerūt
ἔκρινεν τὸν ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. καὶ ἐγένοντο
ei triginta filij aſcendētes ſup triginta
αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ τριάκοντα
pullos. ꝛ triginta ciuitates illis. ꝛ e=
πώλους. καὶ τριάκοντα πόλεις αὐτοῖς. καὶ αὐ=
as vocauit oppida iair vſq; ad diē hanc:
τὰς ἐκάλεσεν ἐπαύλεις ἰαὶρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύ=
que ſunt in t̄ra galaad. ꝛ mortuus eſt iair
της, αἵ εἰσιν ἐν τῇ γῇ γαλαάδ. καὶ ἀπέθανεν ἰαὶρ
ꝛ ſepultus eſt in camon. ꝛ addiderūt filij iſrael
καὶ ἐτάφη ἐν καμών. καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
B facere malū corā dn̄o: ꝛ ſeruie
ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου, καὶ ἐλάτρευ=
runt baallim ꝛ aſtaroth ꝛ dijs
σαν τοῖς βααλλὶμ καὶ τοῖς ἀσαρὼθ καὶ τοῖς θεοῖς
ſyrie ꝛ dijs ſidonis ꝛ dijs mo
συρίας καὶ τοῖς θεοῖς σιδῶνος καὶ τοῖς θεοῖς μω=
ab ꝛ dijs filiorū ammon ꝛ dijs
ὰβ καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν ἀμμὼν καὶ τοῖς θεοῖς τῶν
allophylorū: ꝛ dimiſerūt dn̄m ꝛ nō
ἀλλοφύλων, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ οὐκ
ſeruierūt ei. ꝛ iratus eſt furore dn̄s in
ἐδούλευσαν αὐτῷ. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος ἐν τῷ
iſrael: ꝛ tradidit eos in manū allophylorū
ἰσραήλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων
ꝛ in manū filiorū ammon. ꝛ corruperūt ꝛ cōfre
καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν ἀμμών. καὶ ἐσάθρωσαν καὶ ἔθλα=
gerūt filios iſrael in anno illo: de=
σαν τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, ὀκ=
cem ꝛ octo annos oēs filios iſrael q̄ erant
τωκαίδεκα ἔτη πάντας τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ τοὺς ἐν
trans iordanē in terra amorrei in
τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἐν γῇ τοῦ ἀμορραίου ἐν
terra galaad. ꝛ trāſierūt filij ammon ior
τῇ γαλααδίτιδι. καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν τὸν ἰορ
danē vt expugnarēt: ꝛ in iuda ꝛ benia
δάνην ἐκπολεμῆσαι, καὶ ἐν τῷ ἰούδα καὶ βενια
min ꝛ in domo ephraim: ꝛ afflicti ſūt filij
μὶν καὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἐφραΐμ, καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ
iſrael valde. ꝛ clamauerūt filij iſrael ad do
ἰσραὴλ σφόδρα. καὶ ἔκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς κύ
C minū dicētes: peccauimus tibi q̄m reliquimus
ριον λέγοντες, ἡμάρτομέν σοι ὅτι ἐγκατελίπομεν
deū nr̄m ꝛ ſeruiuimus baallim. ꝛ
τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ ἐλατρεύσαμεν τοῖς βααλλίμ. καὶ
dixit dn̄s ad filios iſrael: nonne egy
εἶπεν κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, οὐχὶ οἱ αἰγύ
ptij ꝛ amorrei ꝛ filij ammon ꝛ moab ꝛ
πτιοι καὶ οἱ ἀμορραῖοι καὶ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν καὶ μωὰβ καὶ
allophyli ꝛ ſidonij ꝛ amalec ꝛ chanaan
ἀλλόφυλοι καὶ σιδώνιοι καὶ ἀμαλὴκ καὶ χαναὰν
afflixerūt vos: ꝛ clamaſtis ad me: ꝛ e=
ἐξέθλιψαν ὑμᾶς, καὶ ἐκεκράξατε πρός με, καὶ ἔ=
rui vos de manu eorū: ꝛ vos reli
σωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν; καὶ ὑμεῖς ἐγκατε
quiſtis me: ꝛ coluiſtis deos
λίπετέ με, καὶ ἐλατρεύσατε θεοῖς

in iſrael thola filius
phua patrui abimelech
vir de yſachar qui
habitauit in ſamir mō
tis effraim
& iudicauit iſrael vigi=
ti
& tribus ānis: mortu
uſq; eſt ac ſepultus in ſa
mir. Huic ſucceſſit iair
galaadites qui
iudicauit iſrael per vi=
ginti
& duos annos: habēs
triginta
filios ſedētes ſuper tri
ginta pullos aſinarū
et principes triginta ci
uitatū q̄ ex noīe eius ſūt
appellate auoth iair .i.
oppida iair vſq; in p̄ſētē
diem in terra galaad.
mortu⁹ q; ē iair
ac ſepultus ī loco cui ē
vocabulū camon. Filii
aūt iſrl̄ peccatis veteri=
bus iūgētes noua: fece
rūt malū in cōſpectu
dn̄i: et ſeruierūt idolis
baalī & aſtaroth &
diis ſyrie ac ſydonis
& moab & filiorum
ammō & philiſtiim:
dimiſeruntq; dn̄m &
non coluerūt eū. Cōtra
quos dn̄s irat⁹ tradidit
eos in manus
philiſtiim & filiorū ā=
mon: afflictiq; ſunt
& vehemēter oppreſſi
per annos decem & o=
cto omnes
qui habitabāt trās ior
danem
ī terra ammorrei que
eſt in galaad: in tantū vt
filii āmon iordane trā
ſmiſſo vaſtarent
iudam & beniamin &
effraim.
Afflictuſq; eſt iſrael ni
mis. Et clamantes
ad dominū dixerunt.
Peccauimus tibi
quia dereliquim⁹ de
um nr̄m: & ſeruiuimus
baalim. Quibus locu
tus eſt dominus:
Nūquid nō egyptii &
ammorrei
filiiq; ammō & philiſ=
tiim ſydonii quoq;
& amalech & chanaan
opp̄ſſerunt vos & cla=
maſtis ad me: & erui
vos de manu eorum?
Et tamē reliquiſtis me
& coluiſtis

לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן ישע
פּוּאָה בֶּן דּוֹדוֹ אִישׁ יִשָּׂשכָר וְהוּא דוד
יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר בְּהַר אֶפְרָיִם׃
וַיִּשְׁפֹּט אֶת יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שפט
וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּשָׁמִיר׃ מות
וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי קום
וַיִּשְׁפֹּט אֶת יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים
וּשְׁתַּיִם שָׁנָה׃ וַיְהִי לוֹ שְׁלֹשִׁים
בָּנִים רֹכְבִים עַל שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים
וּשְׁלֹשִׁים עֲיָרִים לָהֶם לָהֶם
יִקְרְאוּ חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה קרא חוה
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיָּמָת יָאִיר
וַיִּקָּבֵר בְּקָמוֹן׃ וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יסף
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ עשה רעע
אֶת הַבְּעָלִים וְאֶת הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת עבד
אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת אֱלֹהֵי צִידוֹן
וְאֵת אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֵת אֱלֹהֵי בְנֵי
עַמּוֹן וְאֵת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים
וַיַּעַזְבוּ אֶת יְהוָה וְלֹא עֲבָדוּהוּ׃ וַיִּחַר עזב חרה
אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד מכר
פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּרְעֲצוּ רעץ
וַיְרֹצְצוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה רצץ
הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת כָּל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃ וַיַּעַבְרוּ עבר
בְנֵי עַמּוֹן אֶת הַיַּרְדֵּן לְהִלָּחֵם גַּם לחם
בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית אֶפְרָיִם
וַתֵּצֶר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃ וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי צרר זעק
יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ
וְכִי עָזַבְנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת עבד
הַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל בְּנֵי אמר
יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן הָאֱמֹרִי
וּמִן בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן פְּלִשְׁתִּים׃ וְצִידוֹנִים
וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ צעק
אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם׃ ישע
וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ עבד

Digitized by Google

אלהים אחרים לכן לא אוסיף — יסף
להושיע אתכם: לכו וזעקו אל — ילך
האלהים אשר בחרתם בם המה
יושיעו לכם בעת צרתכם: — צור
ויאמרו בני ישראל אל יהוה — אמר
חטאנו עשה אתה לנו ככל הטוב
בעיניך אך הצילנו נא היום — נצל
הזה: ויסירו את אלהי הנכר — סור
מקרבם ויעבדו את יהוה ותקצר — עבד קצר
נפשו בעמל ישראל: ויצעקו בני — צעק
עמון ויחנו בגלעד ויאספו בני — חנה אסף
ישראל ויחנו במצפה: ויאמרו
העם שרי גלעד איש אל רעהו — שור
מי האיש אשר יחל להלחם בבני — חלל לחם
עמון יהיה לראש לכל ישבי — היה
Cap. xi. גלעד: ויפתח הגלעדי היה
גבור חיל והוא בן אשה זונה — גבר איש
ויולד גלעד את יפתח: ותלד אשת — זנה ילד
גלעד לו בנים ויגדלו בני האשה — איש גדל
ויגרשו את יפתח ויאמרו לו — גרש אמר
לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה — נחל
אחרת אתה: ויברח יפתח מפני — ברח פנה
אחיו וישב בארץ טוב ויתלקטו — לקט
אל יפתח אנשים ריקים ויצאו
עמו: ויהי מימים וילחמו בני עמון — היה יום
עם ישראל: ויהי כאשר נלחמו — לחם
בני עמון עם ישראל וילכו זקני
גלעד לקחת את יפתח מארץ טוב: — לקח
ויאמרו ליפתח לכה והייתה לנו — ילך היה
לקצין ונלחמה בבני עמון: ויאמר — קצן
יפתח לזקני גלעד הלא אתם
שנאתם אותי ותגרשוני מבית אבי — גרש
ומדוע באתם אלי עתה כאשר — מדע בוא
צר לכם: ויאמרו זקני גלעד אל — צור
יפתח לכן עתה שבנו אליך והלכת — שוב
עמנו ונלחמת בבני עמון והיית — לחם היה

deos alienos. Idcirco non addam vt vltra vos liberem. Ite & inuocate d̄os quos elegiſtis: ipſi vos liberent in tempore anguſtie. Dixeruntq̧ filii iſrael ad dominum. Peccauim⁹: redde tu nobis q̄cq̄d tibi placet: tm̄ nūc libera nos. Que dicentes omnia de finibus ſuis alienorū deorū idola piecerūt: & ſeruierunt dn̄o deo: qui doluit ſuper miſeriis eorum. Itaq̧ filii ammō cōclamātes in galaad fixere tētoria: cōtra quos congregati filii iſrael i maſpha caſtrametati ſunt. Dixerūtq̧ pricipes galaad ſinguli ad proximos ſuos. Qui primus ex nobis contra filios ammon cepit dimicare: erit dux ppl̄i galaad.

11. Fvit itaq̧ illo it̄pe iepthe galaadites vir fortiſſimus atq̧ pugnator filius mulieris meretricis q natus ē de galaad. Hūit āt galaad vxorē de q̄ ſuſcepit filios: qui poſtq̄ creuerāt eiecerūt iepthe: dicentes. Heres in domo patris noſtri eē nō poteris: q̄a de altera matre natus es. Quos ille fugiens atq̧ deuitās hitauit in terra thob. Congregatiq̧ ſunt ad eū viri inopes & latrocinātes & quaſi pricipē ſeq̄bātur. In illis diebus pugnabāt filii ammō cōtra iſrl̄: quibus acriter inſtātibus prexerūt maiores natu de galaad: vt tollerēt i auxiliū ſui iepthe de terra thob. Dixerūtq̧ ad eum. Veni & eſto princeps nr̄: & pugna cōtra filios āmō. Quibus ille reſpondit. Nōne vos eſtis qui odiſtis me & eiecistis de domo patris mei: & nunc veniſtis ad me neceſſitate compulſi? Dixerūtq̧ pricipes galaad ad iepthe. Ob hāc igitur cām nūc ad te venim⁹: vt pficiſcaris nobiſcum & pugnes contra filios ammon; ſiſq̧

alienos: idcirco nō addam vt liberē vos te
ἑτέροις, διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς, βα
te ⁊ clamate ad deos quos elegiſtis vo
δίζετε καὶ βοᾶτε πρὸς τοὺς θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε ἑαυ
bis: ⁊ ipſi liberēt vos in tpe anguſtie
τοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως
vře. ⁊ dixerūt filij iſrael ad dn̄m: peccaui — D
ὑμῶν. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ἡμάρτο
mus: fac tu nobis iuxta oīa q̄ placuerit co
μεν, ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἀρέσκῃ ἐνώ
ram te: verū dn̄e libera nos in die hac.
πιόν σου, πλὴν κύριε ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύ
⁊ proiecerūt deos alienos de
τῃ. καὶ μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ
medio eoꝝ ⁊ ſeruierūt dn̄o: ⁊ doluit
μέσου αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν τῷ κυρίῳ, καὶ ὀλιγοψύ
in labore iſrael. ⁊ aſcēderūt filij am
χησεν ἐν τῷ κόπῳ ἰσραήλ. καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ ἀμ
mon ⁊ fixere tētoria in galaad. ⁊ exierūt filij iſ
μὼν καὶ παρενέβαλον ἐν γαλαάδ. καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ ἰσ
rael ⁊ caſtrametati ſūt in ſpecula. ⁊ dixerūt
ραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἀμασσηφά. καὶ εἶπον
populi principes galaad: vir ad proxi
οἱ τοῦ λαοῦ ἄρχοντες γαλαάδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλη
mū ſuū: quis vir qui incipiet pugnare contra
σίον αὐτοῦ, τίς ἀνὴρ ὃς ἄρξεται πολεμῆσαι ἐν τοῖς
filios ammon ⁊ erit in caput oībus habi
υἱοῖς ἀμμὼν καὶ ἔσται εἰς κεφαλὴν πᾶσιν τοῖς κατοι
tātibus in galaad?
κοῦσιν ἐν γαλαάδ;

Ca. 11.

Et iephthae galaadites fuit potēs ī fortitudie — A
Καὶ ἰεφθάε ὁ γαλααδίτης ἦν δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ
⁊ ipſe filius mulieris meretricis. ⁊ peperit gala
καὶ αὐτὸς υἱὸς γυναικὸς πόρνης. καὶ ἔτεκεν τῷ γαλα
ad iephthae. ⁊ peperit vxor galaad ei fi
ὰδ τὸν ἰεφθάε. καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ γαλαὰδ αὐτῷ υἱ
lios: ⁊ creuerūt filij mulieris. ⁊ eiece
ούς. καὶ ἡδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικός. καὶ ἐξέβα
runt iephthae. ⁊ dixerūt ei: nō eris heres in
λον τὸν ἰεφθάε. καὶ εἶπον αὐτῷ, οὐ κληρονομήσεις ἐν
domo pr̄is nr̄i: q̄m filius mulieris mere
τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἑταί
tricis tu es. ⁊ aufugit iephthae a facie fra
ρας σὺ εἶ. καὶ ἀπέδρα ἰεφθάε ἐκ προσώπου τῶν ἀδελ
trū ſuoꝝ: ⁊ habitauit in tra tob. ⁊ cōgregati ſūt
φῶν αὐτοῦ, καὶ κατῴκησεν ἐν γῇ τώβ. καὶ συνελέγον
ad iephthae viri inopes: ⁊ ſimul ibant
το πρὸς τὸν ἰεφθάε ἄνδρες λιτοί, καὶ συνεξεπορεύοντο
cū illo. ⁊ factū eſt poſt dies ⁊ pugnauerūt
μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας καὶ ἐπολέμησαν οἱ
filij ammon cū iſrael. ⁊ factū eſt q̄n pugnaue
υἱοὶ ἀμμὼν μετὰ ἰσραήλ. καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἐπολέμη
rūt filij ammon cū iſrael: ⁊ perrexerūt maio
σαν υἱοὶ ἀμμὼν μετὰ ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσ
res natu galaad vt tollerēt iephthae in tra tob.
βύτεροι γαλαὰδ παραλαβεῖν τὸν ἰεφθάε ἐν γῇ τώβ.
⁊ dixerūt ad iephthae: veni ⁊ eris nobis in pricī
καὶ εἶπον πρὸς ἰεφθάε, δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἡγού
pem: ⁊ pugnabimus cōtra filios ammon. ⁊ dixit ieph
μενον, καὶ πολεμήσομεν τοῖς υἱοῖς ἀμμών. καὶ εἶπεν ἰεφ
thae ſenioribus galaad: nōne vos odi
θάε τοῖς πρεσβυτέροις γαλαάδ, οὐχ' ὑμεῖς ἐμισήσα
ſtis me ⁊ eiecistis me de domo pr̄is mei — Ge. 26. f.
τέ με καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου
⁊ abiecistis me a vobis? ⁊ quid veniſtis ad
καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ τί ὅτι ἤλθετε πρός
me nūc q̄n afflicti eſtis? ⁊ dixerūt ſeniores galaad — B
με νῦν ἡνίκα ἐθλίβητε; καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι γαλαὰδ
ad iephthae: nōne ſic nunc cōuenimus ad te ⁊ profi
πρὸς ἰεφθάε, οὐχ' οὕτως νῦν συνήλθομεν πρὸς σὲ καὶ συμ
ciſceris nobiſcū ⁊ pugnabimus cōtra filios ammon: ⁊ eris
πορεύσῃ ἡμῖν καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς ἀμμών, καὶ ἔσῃ

Digitized by Google

nobis in caput oībus habitātibus galaad. ⁊
ἡμῖν εἰς κεφαλὴν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν γαλαάδ. καὶ
dixit iephthae ad ſeniores galaad: ſi cōuer
εἶπεν ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους γαλαάδ, εἰ ἐπι-
titis me vos vt pugnē cōtra filios ammō: ⁊
ςρέφετέ με ὑμεῖς πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς ἀμμών, καὶ
tradiderit dñs eos corā me: ego ero vo-
παραδῷ κύριος αὐτοὺς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἐγὼ ἔσομαι ὑ-
bis in caput. ⁊ dixerūt ſeniores galaad
μῖν εἰς κεφαλήν. καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι γαλαάδ
ad iephthae: dñs erit audiēs inter nos: ſi
πρὸς ἰεφθάε, κύριος ἔςαι ὁ ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ
non ſcdm verbū tuū ſic faciemus. ⁊ a-
μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτως ποιήσομεν. καὶ ἐπορεύ-
bijt iephthae cū ſenioribus galaad: ⁊ cōſti-
θη ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων γαλαάδ, καὶ κατέ-
tuerūt ppl's eū ſuper ſe in caput ⁊ in prin
ςησαν ὁ λαὸς αὐτὸν ἐπ᾽ αὐτῶν εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἡγού-
cipē. ⁊ locutus ē iephthae oēs ſermones ſu
μενον. καὶ ἐλάλησεν ἰεφθάε πάντας τοὺς λόγους αὐ-
os corā dño in maſſepha. ⁊ miſit iephthae
τοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν μασσηφά. καὶ ἀπέςειλεν ἰεφθάε
nūcios ad regem filioꝝ ammon dicēs: qd mihi ⁊
ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν ἀμμὼν λέγων, τί ἐμοὶ καὶ
tibi: qm̄ venis ad me tu vt pugnes cōtra me ī tra mea:
σοί, ὅτι ἥκεις πρός με σὺ πολεμῆσαί με ἐν τῇ γῇ μου;
C ⁊ dixit rex ammon ad nūcios ieph
καὶ εἶπεν βασιλεὺς ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους ἰεφ-
thae: qm̄ accepit iſrael terrā meā in aſcen
θάε, διότι ἔλαβεν ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῇ ἀναβά-
ſu eius de egypto ab arnon vſq ad ieboc ⁊ vſq ad
σει αὐτοῦ ἐξ αἰγύπτου ἀπὸ ἀρνὼν ἕως ἰαβὼκ καὶ ἕως
iordanem: ⁊ nunc redde illas cū pace.
τοῦ ἰορδάνου, καὶ νῦν ἐπίςρεψον αὐτὰς μετ᾽ εἰρήνης.
⁊ addidit adhuc iephthae ⁊ miſit nuncios ad
καὶ προσέθετο ἔτι ἰεφθάε καὶ ἀπέςειλεν ἀγγέλους πρὸς
regem filioꝝ ammon: ⁊ dixerūt ei: hec di
τὸν βασιλέα υἱῶν ἀμμών, καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέ-
cit iephthae: nō accepit iſrael terrā moab ⁊
γει ἰεφθάε, οὐκ ἔλαβεν ἰσραὴλ τὴν γῆν μωὰβ καὶ τὴν
terrā filioꝝ ammō in aſcenſu eoꝝ de egypto: ſed
γῆν υἱῶν ἀμμὼν ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν ἐξ αἰγύπτου, ἀλ-
ambulauit iſrael in ſolitudine vſq ad mare rubrū:
λ᾽ ἐπορεύθη ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης ἐρυθρᾶς,
⁊ venit vſq ad cades. ⁊ miſit iſrael nuncios
καὶ ἦλθεν ἕως κάδης. καὶ ἐξαπέςειλεν ἰσραὴλ ἀγγέλους
ad regem edom dicēs: tranſibo per
πρὸς βασιλέα ἐδὼμ λέγων, παρελεύσομαι διὰ τῆς
terrā tuā: ⁊ nō audiuit rex edom. ⁊ ad re
γῆς σου, καὶ οὐκ ἤκουσεν βασιλεὺς ἐδώμ. καὶ πρὸς βα-
gem moab miſit: ⁊ nō voluit. ⁊ ſedit
σιλέα μωὰβ ἀπέςειλεν, καὶ οὐκ ἠθέλησεν. καὶ ἐκάθησεν
iſrael in cades: ⁊ preteriuit per deſertū: ⁊ circui
ἰσραὴλ ἐν κάδης, καὶ διῆλθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλω-
uit terrā edom ⁊ terrā moab. ⁊ venit ad
σε τὴν γῆν ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν μωάβ. καὶ παρεγένετο κα-
orientem ſolis tre moab: ⁊ caſtrametati ſūt
τ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου τῆς γῆς μωάβ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ
trans arnon: ⁊ nō intrauerūt in terminū moab: qm̄
πέραν ἀρνών, καὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὅριον μωάβ, ὅτι
arnon erat termin' moab: ⁊ miſit nūcios iſ-
D ἀρνὼν ἦν ὅριον μωάβ. καὶ ἀπέςειλεν ἀγγέλους ἰσ-
rael ad ſeon regem amorreoꝝ regem eſe-
nu.n.e ραὴλ πρὸς σηὼν βασιλέα τῶν ἀμορραίων βασιλέα ἐσε-
bon: ⁊ dixit ei iſrael: tranſibo per
βών, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰσραήλ, παρελεύσομαι διὰ
terrā tuā vſq ad
τῆς γῆς σου ἕως τοῦ

dux omnium qui habi
tāt in galaad.
Iepthe quoq dixit eis
Si vere
veniſtis ad me vt pu-
gnē pro vobis cōtra fili
os ammon: tradiderit
q eos dñs in man' me
as ego ero veſter prin
ceps. Qui rñderunt ei.
Dñs qui hec audit ipe
mediator ac teſtis eſt
ꝙ noſtra promiſſa
faciemus. Abiit itaq
iepthe cū pricipib' ga
laad: fecitq eum omnis
populus
pricipem ſui. Locutuſ
q eſt iepthe omnes
ſermones ſuos coram
domino in maſpha. Et
miſit nuncios ad regē
filiorum ammō qui ex
pſōa ſua dicerēt. Quid
mihi & tibi ē: quia ve-
niſti contra me vt vaſta
res terrā meā? Quib' il
le reſpondit.
quia tulit iſrael terrā
meam quando aſcendit
de egypto: a finibus ar
non vſq ieboc atq
iordanem. Nunc ergo
cū pace redde mihi eā.
Per quos rurſum mādā
uit iepthe: & iperauit eis
vt dicerent regi āmō.
Hec dicit iepthe. Nō
tulit iſrael
terram moab nec ter
ram filiorum ammon:
ſed quando de egypto
cōſcēderūt: ambulauit
p ſolitudinē vſq mare
rubrū: & venit i cades.
Miſitq nūcios ad re-
gem
edō dicens. Dimitte vt
trāſeam terram tuam.
Qui noluit acqeſcere
p̄cibus eius. Miſit quo-
q ad regē moab: qui
& ipſe trāſitū p̄bere con
tēpſit. Manſit itaq in
cades: & circuiuit ex late
re terram edō & terrā
moab. Venitq ad
orietalē plagā tre mo
ab & caſtrametatus eſt
trans arnon: nec volu
it intrare terminos
moab. Arnon quippe
cōfiniū eſt terre moab.
Miſit itaq iſrael nūci-
os ad ſeon regem
ammorreorū qui habi
tabat in eſebō: & dixerit
ei. Dimitte vt tranſeā
p terram tuam vſq ad

לנו לראש לכל ישבי גלעד
ויאמר יפתח אל זקני גלעד אם
משיבים אתם אותי להלחם בבני — שוב
עמון ונתן יהוה אותם לפני אנכי
אהיה לכם לראש: ויאמרו זקני — היה
גלעד אל יפתח יהוה יהיה שמע
בינותינו אם לא כדברך כן
נעשה: וילך יפתח עם זקני גלעד — עשה
וישימו העם אותו עליהם לראש — שום
ולקצין וידבר יפתח את כל — קצן דבר
דבריו לפני יהוה במצפה: וישלח — שלח
יפתח מלאכים אל מלך בני עמון — לאך
לאמר מה לי ולך כי באת אלי — בוא
להלחם בארצי: ויאמר מלך בני — לחם
עמון אל מלאכי יפתח
כי לקח ישראל את ארצי בעלותו — עלה
ממצרים מארנון ועד היבק ועד
הירדן ועתה השיבה אתהן — שוב
בשלום: ויוסף עוד יפתח וישלח — שלם יסף
מלאכים אל מלך בני עמון: ויאמר
לו כה אמר יפתח לא לקח ישראל
את ארץ מואב ואת ארץ בני עמון:
כי בעלותם ממצרים וילך ישראל
במדבר עד ים סוף ויבא קדשה: — דבר בוא
וישלח ישראל מלאכים אל מלך
אדום לאמר אעברה נא בארצך — עבר
ולא שמע מלך אדום וגם אל מלך
מואב שלח ולא אבה וישב ישראל
בקדש: וילך במדבר ויסב את — סבב
ארץ אדום ואת ארץ מואב ויבא — בוא
ממזרח שמש לארץ מואב ויחנון — זרח חנה
בעבר ארנון ולא באו בגבול — בוא גבל
מואב כי ארנון גבול מואב: וישלח — שלח
ישראל מלאכים אל סיחון מלך — לאך
האמרי מלך חשבון ויאמר לו — אמר
ישראל נעברה נא בארצך עד — עבר

Pritiua.he. Tex.heb. Judi.ca.xi. Tráſla. B. Hie. Tráſ. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

מקומי׃ ולא האמין סיחון את קום אמן
ישראל עבר בגבלו ויאסף סיחון אסף
את כל עמו ויחנו ביהצה וילחם לחם
עם ישראל׃ ויתן יהוה אלהי נתן
ישראל את סיחון ואת כל עמו
ביד ישראל ויכום ויירש ישראל נכה ירש
את כל ארץ האמרי יושב הארץ
ההיא׃ ויירשו את כל גבול
האמרי מארנון ועד היבק ומן
המדבר ועד הירדן׃ ועתה יהוה
אלהי ישראל הוריש את האמרי
מפני עמו ישראל ואתה תירשנו׃ פנה
הלא את אשר יורישך כמוש
אלהיך אותו תירש ואת כל אשר
הוריש יהוה אלהינו מפנינו אותו
נירש׃ ועתה הטוב טוב אתה מבלק
בן צפור מלך מואב הרוב רב עם רוב
ישראל אם נלחם נלחם בם׃ בשבת לחם ישב
ישראל בחשבון ובבנותיה ובערער
ובבנותיה ובכל הערים אשר על עיר
ידי ארנון שלש מאות שנה מאה
ומדוע לא הצלתם בעת ההיא׃ מדע נצל
ואנכי לא חטאתי לך ואתה עשה
אתי רעה להלחם בי ישפט רוע לחם
יהוה השפט היום בין בני ישראל שפט
ובין בני עמון׃ ולא שמע מלך בני
עמון אל דברי יפתח אשר שלח
אליו׃ ותהי על יפתח רוח יהוה היה
ויעבר את הגלעד ואת מנשה עבר
ויעבר את מצפה גלעד וממצפה
גלעד עבר בני עמון׃ וידר יפתח נדר
נדר ליהוה ויאמר אם נתון תתן את נתן
בני עמון בידי׃ והיה היוצא אשר
יצא מדלתי ביתי לקראתי
בשובי בשלום מבני עמון והיה שלם
ליהוה והעליתיהו עלה׃ ויעבר עלה

fluuiũ: qui & ipe iſrl̃ ver
ba deſpiciẽs nõ dimiſit
eũ trãſire p termios ſu
os: ſed ifinita multitudie
cõgregata egreſſus eſt
cõtra eũ i iaſa: & fortiter
reſiſtebat. Tradiditq;
eum dominus
in manu iſrael cum oi
exercitu ſuo:
& percuſſit eum & po
ſſedit
oẽm terrã ammorrei
habitatoris regionis
illius & vniuerſos fi
nes
eius de arnon vſq; ie
boc: & de
ſolitudine vſq; ad ior
danẽ. Dominus
ergo deus iſrl̃ ſubuer
tit ãmorreũ: pugnante
cõtra illũ pplo ſuo iſrl̃:
et tu nũc vis poſſidere
terrã eius? Nonne ea q̃
poſſedit chamos
deus tu⁹ tibi iure debẽ
tur? Que ãt dñs deus
noſter victor obtinuit:
in nr̃am cedẽt poſſeſſio
nẽ. Niſi forte melior es
balac filio ſephor rege
moab: aut docere potes
q; iurgat⁹ ſit cõtra iſrl̃:
& pugnauerit cõtra eũ
quãdo hitauit in eſebõ
& viculis eius: iaroer: &
vill̃ illius: vel in cũctis
ciuitatibus iuxta
arnon per trecentos
annos.
Quare tanto tpe nihil
ſup hac repetitione tẽ
ptaſti. Igitur non ego
pecco i te: ſed tu
cõtra me male agis in
dicẽs mihi bella nõ iu
ſta. Iudicet dñs arbiter
huius diei iter iſrael
& filios ammõ. Noluit
q; acqeſcere rex filiorũ
ãmõ verbis iepthe q̃ p
nũcios mandauerat.
Factuſ eſt ergo ſup ie
pthe ſpiritus domini
& circuiens galaad
& manaſſe:
maſpha quoq; galaad:
& inde
tranſiens ad filios ãmõ
votũ vouit
domino dicens. Si tra
dideris
filios ãmõ i manus me
as q̃cũq; prim⁹ fuerit e
greſſus de forib⁹ dom⁹
mee: mihiq; occurrerit
reuertenti cũ pace a fi
liis ammon
eum holocauſtũ offe
ram dño. Traſiuitq;

locum meũ. ⁊ noluit ſeon iſrael tranſire per
τόπου μου. καὶ οὐκ ἠθέλησεν σηὼν τὸν ἰσραὴλ διελθεῖν διὰ
terminos ſuos. ⁊ cõgregauit ſeon oẽm pplm̃ ſu
τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐ-
um: ⁊ caſtrametat⁹ eſt in iaſſa: ⁊ pugnauit cũ iſ
τοῦ, καὶ παρενέβαλεν εἰς ἰασά, καὶ ἐπολέμησεν μετὰ ἰσ-
rael. ⁊ tradidit dñs deus iſrael ſeon ⁊
ραήλ. καὶ παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ τὸν σηὼν καὶ
omnem pplm̃ eius in manu iſrael: ⁊ percuſ
σύμπαντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ ἰσραήλ, καὶ ἐπάτα-
ſit eos ⁊ poſſedit iſrael oẽm terrã ip
ξεν αὐτοὺς καὶ ἐκληρονόμησεν ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν αὐ-
ſius amorrei habitãtis in terra illa. ⁊
τοῦ τοῦ ἀμορραίου τοῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ
poſſedit vniuerſos terminos amorrei ab arnon ⁊
ἐκληρονόμησεν πᾶν τὸ ὅριον τοῦ ἀμορραίου ἀπὸ ἀρνὼν καὶ
vſq; ad iaboc ⁊ a ſolitudine ⁊ vſq; ad iordanẽ.
ἕως τοῦ ἰαβὸκ καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἕως τοῦ ἰορδάνου.
⁊ nunc dñs deus iſrael ſubuertit amorreũ a fa
καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἐξῆρεν τὸν ἀμορραῖον ἐκ προσώ-
cie ppl̃i ſui iſrael: ⁊ tu poſſidebis eũ?
που λαοῦ αὐτοῦ ἰσραήλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτόν;
nonne que poſſedit tibi chamos deus tuus ea
οὐχὶ ὅσα κατεκληρονόμησέν σοι χαμὼς ὁ θεός σου αὐτὰ
poſſidebis? ⁊ oĩa q̃cũq; poſſedit
κατακληρονομήσεις; καὶ πάντα ὅσα κατεκληρονόμησεν
dñs deus nr̃ a facie vr̃a ea poſſidebimus.
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ προσώπου ὑμῶν αὐτὰ κληρονομήσομεν. E
⁊ nũc nũqd melior es tu balac filio ſephor rege
καὶ νῦν μὴ κρείσσων εἶ σὺ βαλὰκ υἱοῦ σεπφὼρ βασιλέως
moab? nũqd pugna pugnauit cum iſrael vel bello
μωάβ; μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ ἰσραὴλ ἢ πολεμῶν
pugnauit cõtra eos? cũ habitaret iſrael in eſebon ⁊
ἐπολέμησεν αὐτοῖς; ἐν τῷ οἰκῆσαι ἰσραὴλ ἐν ἐσεβὼν καὶ
in filiabus eius: ⁊ in aroer ⁊ in filia
ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν ἀροὴρ καὶ ἐν ταῖς θυγα- Nu. 21
bus eius: ⁊ in cũctis ciuitatib⁹ que iuxta a.
τράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ταῖς παρὰ
iordanẽ trecẽtos ãnos. quare nõ liberauerũt eos
τὸν ἰορδάνην τριακόσια ἔτη. τί ὅτι οὐκ ἐρρύσαντο αὐτὰς
in tpe illo? et ego nõ peccaui tibi: ⁊ tu fa
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ; κἀγὼ οὐχ ἥμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποι-
cis mecum malũ vt pugnes cõtra me. iudi
εῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ πολεμῆσαι ἐν ἐμοί. κρί-
cet dñs qui iudicat hodie inter filios iſrael ⁊
ναι κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀναμέσον υἱῶν ἰσραὴλ καὶ
inter filios ammõ: ⁊ nõ audiuit rex fi
ἀναμέσον υἱῶν ἀμμών; καὶ οὐκ εἰσήκουσεν βασιλεὺς υἱ-
liorũ ammon ſermones iephthae quos miſit ad eum.
ῶν ἀμμὼν τῶν λόγων ἰεφθάε ὧν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν.
⁊ factus eſt ſup iephthae ſpũs dñi: ⁊ trãſiuit
καὶ ἐγενήθη ἐπὶ ἰεφθάε πνεῦμα κυρίου, καὶ διέβη τὴν
galaad ⁊ manaſſe: ⁊ trãſiuit ſpeculã
γαλαὰδ καὶ τὴν μανασσῆ, καὶ διέβη τὴν σκοπιὰν
galaad: ⁊ a ſpecula galaad trans
γαλαάδ, καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν
filios ammon. ⁊ vouit iephthae votũ dño: ⁊ di
υἱῶν ἀμμών. καὶ ηὔξατο ἰεφθάε εὐχὴν τῷ κυρίῳ, καὶ εἶ-
xit: ſi traditiõe tradideris filios ammon in
πεν, ἐὰν παραδόσει παραδῷς τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν ἐν
manũ meã: ⁊ erit egrediens qui egrediat̃ F
χειρί μου, καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθοι
de portis domus mee in occurſum meũ cũ
ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου μου εἰς ἀπάντησίν μου ἐν
reuertero ego in pace a filiis ammon:
τῷ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀμμών,
⁊ erit dño: ⁊ offerã eum holocau
καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύτω-
ſtum. ⁊ tranſiuit
μα. καὶ διέβη

Digitized by Google

Iephthae ad filios ammon vt pugnaret cōtra e-
ἰεφθάε πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐ-
os. ⁊ tradidit illos dñs in manū eius: ⁊
τούς. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
percuſſit eos ab aroer ⁊ vſq; quo veniat menith vi
ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἀροὴρ καὶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν μενὶθ εἴκο
ginti ciuitates vſq; abel vinearū plaga magna valde.
σι πόλεις ἕως ἀβὲλ ἀμπελώνων πληγὴν μεγάλην σφόδρα.
⁊ humiliati ſunt filij ammon a facie filioꝝ iſrl. ⁊
καὶ ἐνετράπησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰηλ. καὶ
venit Iephthae in maſſipha in domū ſuā: ⁊ ecce
ἦλθεν ἰεφθάε εἰς μασσιφὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ
filia ſua exibat in occurſum ſuū in tym-
θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐν τυμ
panis ⁊ choris: ⁊ ipſa vnigenita illi. ⁊ nō eſt
πάνοις καὶ χοροῖς, καὶ αὐτὴ μονογενὴς αὐτῷ. καὶ οὐκ ἔστιν
illi preter illā filiꝰ vel filia. ⁊ factū ē qñ vidit
αὐτῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς ἢ θυγάτηρ. καὶ ἐγενήθη ἡνίκα εἶδεν
illā ⁊ ſcidit veſtes ſuas ⁊ dixit: hei mihi
αὐτὴν καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν, οἴμοι
filia mea decepiſti me i ipedimētū facta es i
θυγάτηρ μου ἐμπεποδοστάτηκάς μοι εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν
G oculis meis. ego āt aperui os meū pro te
ὀφθαλμοῖς μου. ἐγὼ δὲ ἤνοιξα τὸ στόμα μου περὶ σοῦ
ad dñm: ⁊ nō potero vt reuertar. ⁊ di-
πρὸς κύριον, καὶ οὐ δυνήσομαι τοῦ ἀποστρέψαι. καὶ εἶ-
xit ad eum: ſi in me aperuiſti os tuū ad
πεν πρὸς αὐτόν, εἰ ἐν ἐμοὶ ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς τὸν
dñm: fac mihi quemadmodū exiuit ex ore
κύριον, ποίησόν μοι ὃν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός
tuo quia fecit tibi dñs vltiones de ini-
σου ἀνθ' ὧν ἐποίησέν σοι κύριος ἐκδικήσεις ἐκ τῶν ἐχ-
micis tuis de filijs ammon. ⁊ dixit ad pa
θρῶν σου ἐκ τῶν υἱῶν ἀμμών. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πα-
trem ſuū: ⁊ fac mihi verbū hoc: ſine me
τέρα αὐτῆς, καὶ ποίησόν μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἔασόν με
duos mēſes: ⁊ ibo ⁊ deſcēdā ad
δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ
mōtes: ⁊ plorabo in virginitatē meā ego ⁊
ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθένιά μου ἐγὼ καὶ αἱ
ſodales mee. ⁊ dixit vade. ⁊ dimiſit il
συνεταιρίδες μου. καὶ εἶπεν πορεύου, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐ
lam duos mēſes. ⁊ abijt ipſa ⁊ ſodales
τὴν δύο μῆνας. καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες
illius: ⁊ plorauit in virginitatē ſuā in mōtibꝰ.
αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη.
⁊ factū eſt poſt finē duoꝝ mēſiū ⁊ redijt ad
καὶ ἐγένετο μετὰ τέλος δύο μηνῶν καὶ ἀνέκαμψεν πρὸς
patrē ſuū: ⁊ ꝑfecit Iephthae votū
τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐπετέλεσεν ἰεφθάε τὴν εὐχὴν
ſuū qđ vouit: ⁊ hec nō cognouit virū. ⁊ facta
αὐτοῦ ἣν ηὔξατο, καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα. καὶ ἐγε
eſt in preceptū iſrael: de diebus in dies cōgrega
νήθη εἰς πρόσταγμα ἰσραήλ, ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας συνεπο
bātur filie iſrael ad plorādū filiam
ρεύοντο αἱ θυγατέρες ἰσραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα
Iephthae galaadite quattuoꝛ dies in
ἰεφθάε τοῦ γαλααδίτου τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ
anno.
ἐνιαυτῷ.

Ca.12.

A Et cōgregati ſūt filij ephraim ⁊ venerūt in ſe
Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ ἐφραῒμ καὶ ἦλθον εἰς σε-
phena: ⁊ dixerūt ad Iephthae: quare iuiſti ad
φηνά, καὶ εἶπον πρὸς ἰεφθάε, τί ὅτι ἐπορεύθης πο-
pugnādū cōtra filios ammon: ⁊ nos nō voca
λεμῆσαι πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμών, καὶ ἡμᾶς οὐ κέκλη-
ſti vt pergeremꝰ tecum: domū tuā īcēdemus
κας πορευθῆναι μετὰ σοῦ. τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν
ſup te in igne. ⁊ dixit Iephthae ad illos:
ἐπὶ σὲ ἐν πυρί. καὶ εἶπεν ἰεφθάε πρὸς αὐτούς,
vir litigās fui ego
ἀνὴρ ἀντιδικῶν ἤμην ἐγὼ

Iepthe ad filios ammō vt pugnaret cōtra eos quos tradidit dñs ī manus eius: ꝑcuſſitq; ab aroer vſq; dū veias ī mēnith viginti ciuitates & vſq; ad abel q̄ ē vineis cō ſita plaga magna nimis: humiliatiq; ſūt filii āmō a filiis iſrl. Reuertēti aūt iepthe ī maſpha domum ſuam: occurrit ei vnigēita filia ſua cū tympanis & choris. Non enim habebat alios liberos. Qua viſa ſcidit veſtimēta ſua: & ait. Heu me filia mi: decepiſti me: & ipſa decepta es. Aperui em̄ os meum ad dñm: & aliud facere nō potero. Cui illa rñ dit. Pater mi: ſi aperuiſti os tuum ad dñm: fac mihi quodcunq; pollicitus es cōceſſa tibi vltione atq; victoria de hoſtibꝰ tuis. Dixitq; ad patrē. Hoc ſolū mihi ꝓſta qđ deꝓcor. Dimitte me vt duobus menſibus circueam montes: & plangam virginitatē meā cū ſodalibus meis. Cui ille rñdit. Vade: & dimiſit eā duobꝰ menſibꝰ. cūq; abiiſſet cū ſociis ac ſodalibꝰ ſuis: flebat virginitatem ſuā in mōtibꝰ. Expletiſq; duobus mēſibus reuerſa eſt ad p̄rem ſuū: & fecit ei ſicut vouerat. Que ignorabat virum. Exinde mos increuit in iſrl: & cōſuetudo ſeruata eſt: vt poſt anni circulū cōueniāt ī vnū filie iſrl: & plāgant filiā iepthe galaadite diebus quatuor.

12.

Ecce aūt in effraim orta eſt ſeditio: Nā trāſeuntes cōtra aqlonē: dixerūt ad iepthe. Quare vadens ad pugnā cōtra filios ammō vocarꝰ nos noluiſti: vt ꝑgeremus tecū? Igitur incēdemus domū tuā. Quibus ille rñdit. Diſceptatio erat mihi

---

יפתח אל בני עמון להלחם בם — לחם
ויתנם יהוה בידו׃ ויכם מערער — נתן נכה
ועד בואך מנית עשרים עיר ועד — בוא
אבל כרמים מכה גדולה מאד — נכה גדל
ויכנעו בני עמון מפני בני ישראל׃ — כנע פנה
ויבא יפתח המצפה אל ביתו — בוא
והנה בתו יצאת לקראתו בתפים — תפף
ובמחלות ורק היא יחידה אין — חלל יחד
לו ממנו בן או בת׃ ויהי כראותו — היה ראה
אותה ויקרע את בגדיו ויאמר — את קרע
אהה בתי הכרע הכרעתני ואת — אמר כרע
היית בעכרי ואנכי פציתי פי — היה פצה
אל יהוה ולא אוכל לשוב׃ ותאמר — פה יכל
אליו אבי פציתה את פיך אל יהוה
עשה לי כאשר יצא מפיך אחרי
אשר עשה לך יהוה נקמות
מאיביך מבני עמון׃ ותאמר אל
אביה יעשה לי הדבר הזה הרפה — עשה רפה
ממני שנים חדשים ואלכה — שנה הלך
וירדתי על ההרים ואבכה על — בכה
בתולי אנכי ורעתי׃ ויאמר לכי — בתל רעה
וישלח אותה שני חדשים ותלך — הלך שלח
היא ורעותיה ותבך על בתוליה
על ההרים׃ ויהי מקץ שנים
חדשים ותשב אל אביה ויעש — שוב עשה
לה את נדרו אשר נדר והיא
לא ידעה איש ותהי חק — היה
בישראל׃ מימים ימימה תלכנה — יום הלך
בנות ישראל לתנות לבת יפתח — בנה תנה
הגלעדי ארבעת ימים בשנה׃ — רבע יום

Cap.xij.

ויצעק איש אפרים
ויעבר צפונה ויאמרו ליפתח — צעק עבר
מדוע עברת להלחם בבני עמון — אמר
ולנו לא קראת ללכת עמך ביתך — מדע לחם
נשרף עליך באש׃ ויאמר יפתח — שרף
אליהם איש ריב הייתי אני — רוב היה

עמי ובני עמון מאד ואזעק זעק
אתכם ולא הושעתם אותי ישע
מידם ואראה כי אינך מושיע ראה
ואשימה נפשי בכפי ואעברה שום עבר
אל בני עמון ויתנם יהוה בידי נתן
ולמה עליתם אלי היום הזה עלה
להלחם בי ויקבץ יפתח את כל לחם קבץ
אנשי גלעד וילחם את אפרים
ויכו אנשי גלעד את אפרים כי נכה
אמרו פליטי אפרים אתם גלעד פלט
בתוך אפרים בתוך מנשה וילכד לכד
גלעד את מעברות הירדן עבר
לאפרים והיה כי יאמרו פליטי אמר
אפרים אעברה ויאמרו לו אנשי
גלעד האפרתי אתה ויאמר לא
ויאמרו לו אמר נא שבלת ויאמר
סבלת ולא יכין לדבר כן ויאחזו כון אחז
אותו וישחטוהו אל מעברות הירדן שחט
ויפל בעת ההיא מאפרים נפל
ארבעים ושנים אלף וישפט רבע שנה
יפתח את ישראל שש שנים שפט שנה
וימת יפתח הגלעדי ויקבר בערי מות קבר
גלעד וישפט אחריו את ישראל עיר
אבצן מבית לחם ויהי לו
שלשים בנים ושלשים בנות
שלח החוצה ושלשים בנות
הביא לבניו מן החוץ וישפט את בוא
ישראל שבע שנים וימת אבצן
ויקבר בבית לחם וישפט אחריו
את ישראל אילון הזבולני
וישפט את ישראל עשר שנים
וימת אילון הזבולני ויקבר מות
באילון בארץ זבולן וישפט
אחריו את ישראל עבדון בן
הלל הפרעתוני ויהי לו ארבעים היה
בנים ושלשים בני בנים רכבים

& populo meo cōtra filios ămō vehemēs: vocauiq́ʒ vos vt p̄berētis mihi auxiliū & facere noluiſtis. Q d cernens ccccccccccc cccc cccccccc poſui aīam meā ī manibus meis transiuiq́ʒ ad filios āmon: & tradidit eos dn̄s in manus meas. Quid commerui vt aduerſū me cōſurgatis in preliū? Vocatis itaq́ʒ ad ſe cunctis cccccc viris de galaad pugnabat contra effraim. cccc Percuſſerūtq́ʒ viri galaad effraim: quia ccccc dixerat fugitiuus ē galaad de effraim: & habitat in medio effraim & manaſſe. Occupauerūtq́ʒ galaadite vada iordanis per que ccccccccc effraim reuerſurus erat. Cūq́ʒ veniſſet ad ea de effraim nūero fugiens atq́ʒ dixiſſet obſecro vt me trāſire p̄mittas: dicebant ei galaadite. Nūquid effrateus es? Quo dicēte nō ſū: īterrogabāt eū. Dic ergo ſeboleth: qđ īterp̄tatur ſpica. Qui rn̄debat ceboleth eadē lr̄a ſpicā exprimere nō valēs: ſtatiq́ʒ app̄benſū iugulabāt in ipſo iordanis trāſitu. Et ceciderunt in illo tp̄e de effraim q̄draginta duo milia. Iudicauit itaq́ʒ iepthe galaadites iſrael ſex ānis: & mortuus eſt ac ſepultus in cītate ſua galaad. Poſt hūc iudicauit iſrael abeſſā de bethleem: qui habuit triginta filios & totidē filias. Quas cccccccccc emittens foras maritis dedit: & eiuſdē numeri filiis ſuis accepit vxores: itroducēs in domū ſuā. Qui ſeptē annis iudicauit iſrael: mortuuſq́ʒ eſt ac ſepultus ī bethleem.cccccccccccccccccc Cui ſucceſſit ahialon zabulonites: cccccccccc & iudicauit iſrael decē annis.cccccccccccccccccc mortuuſq́ʒ eſt ac ſepultus ccccccccccccccccccccc in zabulon. Poſt hunc iudicauit ccccccccccccccc iſrael abdon filius cccc cccccccccccccccccccccc hellel pharatonites q habuit quadraginta filios & triginta ex eis nepotes aſcendentes

τ ppl̄s meus: τ filij ammon humiliabāt me valde: τ clamaui ad vos: τ nō liberaſtis me de manu eoꝝ. τ vidēs φ nō erat ꝗ liberaret: τ poſui aīam meā in manu mea: τ trāſiui ad filios ammon: τ tradidit illos dn̄s in manū meā. τ vt ꝗd aſcēdiſtis ad me die hac vt pugnaretis cōtra me? τ cōgregauit iephthae oēs viros galaad: τ pugnabat cōtra ephraim. τ percuſſerūt viri galaad ephraim: ꝙ dixerūt liberati ephraim: vos galaad in medio ephraim τ in medio manaſſe. τ occupauit galaad trāſitus iordanis ephraim. τ factū ē qn̄ dixerūt liberati ephraim: trāſeamus iā: τ dixerūt ei viri galaad: nūꝗd de ephraim vos? τ dixit nō ſumus. τ dixerūt eis: dicite iā ſpica cōpoſitio. τ dixerūt τ nō dirigebāt vt loꝗ retur ſic. τ accipiebāt eos: τ iugulabāt eos ad trāſitus iordanis. τ ceciderūt de ephraim in tp̄e illo quadraginta τ duo milia. τ iudicauit iephthae iſrael ſex ānis: τ mortu⁹ eſt iephthae galaadites τ ſepultus ē in ciuitate ſua galaad. τ iudicauit poſt eū iſrael ebeſan de bethleem. τ fuerūt illi triginta filij τ triginta filie ꝗ miſſe erant foras: τ triginta vxores induxit filijs ſuis ab extra. τ iudicauit iſrael ſeptē ānis: τ mortu⁹ eſt ebeſan: τ ſepult⁹ ē in bethleem. τ iudicauit poſt eū iſrael elom zabulonites: τ iudicauit iſrael decē ānis. τ mortuus ē elom zabulonites τ ſepelierūt eū in elim in terra zabulon. τ iudicauit poſt eū iſrael abdom fili⁹ hellel epharathonites. τ fuerūt ei quadraginta filij τ triginta filij filioꝝ eius aſcēdētes

καὶ ὁ λαός μου, καὶ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν ἐταπείνουν με σφόδρα, καὶ ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ ἰδὼν ὅτι οὐκ ἦν ὁ σώζων, καὶ ἔθημν τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρί μου, καὶ διέβην πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμών, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρί μου. καὶ ἱνατί ἀνέβητε πρός με τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ πολεμεῖν ἐν ἐμοί; καὶ συνήθροισεν ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας γαλαάδ, καὶ ἐπολέμει τὸν ἐφραΐμ. καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες γαλαὰδ τὸν ἐφραΐμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασεσωσμένοι τοῦ ἐφραΐμ, ὑμεῖς γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ ἐφραΐμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ μανασσῆ. καὶ προκατελάβετο γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ ἰορδάνου τοῦ ἐφραΐμ. καὶ ἐγενήθη ὅτε εἶπαν οἱ διασεσωσμένοι τοῦ ἐφραΐμ, διαβῶμεν δή, καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες γαλαάδ, μὴ ἐκ τοῦ ἐφραΐμ ὑμεῖς; καὶ εἶπεν οὐκ ἐσμέν. καὶ εἶπον αὐτοῖς, εἴπατε δὴ σύνθημα. καὶ εἶπον καὶ οὐ κατηύθυναν τοῦ λαλῆσαι οὕτως. καὶ ἐπελάβοντο αὐτούς, καὶ ἔσφαζον αὐτοὺς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἔπεσαν ἐξ ἐφραΐμ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τεσσαράκοντα καὶ δύο χιλιάδες. καὶ ἔκρινεν ἰεφθάε τὸν ἰσραὴλ ἓξ ἔτη, καὶ ἀπέθανεν ἰεφθάε ὁ γαλααδίτης καὶ ἐτάφη ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ γαλαάδ. καὶ ἔκρινεν μετ᾽ αὐτὸν τὸν ἰσραὴλ ἐβεσὰν ἐκ βηθλεέμ. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα θυγατέρες αἱ ἐξαπεσταλμέναι ἔξω, καὶ τριάκοντα γυναῖκας εἰσήγαγεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἀπὸ ἔξωθεν. καὶ ἔκρινεν τὸν ἰσραὴλ ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἀπέθανεν ἐβεσάν, καὶ ἐτάφη ἐν βηθλεέμ. καὶ ἔκρινεν μετ᾽ αὐτὸν τὸν ἰσραὴλ αἰλὼμ ὁ ζαβουλωνίτης, καὶ ἔκρινεν τὸν ἰσραὴλ δέκα ἔτη. καὶ ἀπέθανεν αἰλὼμ ὁ ζαβουλωνίτης καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν αἰλὶμ ἐν γῇ ζαβουλών. καὶ ἔκρινεν μετ᾽ αὐτὸν τὸν ἰσραὴλ ἀβδὼμ υἱὸς ἑλλὴλ ὁ ἐφαραθωνίτης. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπιβαίνοντες ccccccccccccccccccccccc

B

C

D

Digitized by Google

ſup ſeptuaginta pullos. ⁊ iudicauit iſrael
ἐπὶ ἑβδομήκοντα πώλους. καὶ ἔκρινεν τὸν ἰσραὴλ
octo annis. ⁊ mortuus eſt abdon filius hellel pharatho
ὀκτὼ ἔτη. καὶ ἀπέθανεν ἀβδὼν υἱὸς ἐλλὴλ ὁ φαραθω-
nites: ⁊ ſepult⁹ ē in pharathon in tra ephraim in mōte
νίτης, καὶ ἐτάφη ἐν φαραθὼν ἐν γῇ ἐφραὶμ ἐν ὄρει
lanac.
λανάκ,

Ca. 13.

A Et addiderūt filij iſrael facere ma
Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονη-
S.10.b lū in cōſpectu dn̄i: ⁊ tradidit eos dn̄s in ma
ρὸν ἐναντι κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χει-
nū allophyloꝝ quadraginta ānis. ⁊ fuit vir
ρὶ ἀλλοφύλων τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ ἐγένετο ἀνὴρ
vnus de araa de tribu dan: ⁊ nomē ei ma
εἷς ἐξ ἀραὰ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ δάν, καὶ ὄνομα αὐτῷ μα-
noe: ⁊ vxor eius ſterilis: ⁊ nō pariebat. ⁊ ap-
νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα, καὶ οὐκ ἔτικτεν. καὶ ὤφ-
paruit angelus dn̄i ad vxorē: ⁊ dixit ad e-
θη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-
am: ecce iam tu ſterilis ⁊ nō peperiſti: ⁊ in vtero
τήν, ἰδοὺ δὴ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ ἐν γαστρὶ
habebis ⁊ paries filiū: ⁊ nunc caue ⁊ ne bibas vi-
ἕξεις καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ νῦν φύλαξαι καὶ μὴ πίῃς οἶ-
nū ⁊ ſicerā: ⁊ ne comedas oē immūdū: q2 ecce
νον καὶ σίκερα, καὶ μὴ φάγῃ πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι ἰδοὺ
tu in vtero habebis ⁊ paries filiū. ⁊ ferrū nō aſ
σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ σίδηρος οὐκ ἀνα-
cēdet ſup caput eius: qm̄ nazareus deo
βήσεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ὅτι ναζηραῖον τῷ θεῷ
erit puer ab vtero: ⁊ ipſe incipiet li-
ἔσται τὸ παιδάριον ἐκ τῆς γαστρός, καὶ αὐτὸς ἄρξεται σώ-
berare iſrael de manu philiſtinoꝝ. ⁊ venit vxor
ζειν τὸν ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ
C ⁊ locuta eſt viro ſuo dicēs: q hō
1.Re.1 b. καὶ εἶπεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα, ὅτι ἄνθρωπος τοῦ
Infra co. dei venit ad me: ⁊ vultus eius vt vultus an-
θεοῦ ἦλθεν πρός με, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἀγ-
B geli dei ſplēdēs valde: ⁊ interrogabā eū
γέλου τοῦ θεοῦ ἐπιφανὴς σφόδρα, καὶ ἠρώτων αὐτὸν
vnde eſt: ⁊ nomē eius nō renūciauit mihi.
πόθεν ἐστίν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέν μοι.
⁊ dixit ad me: ecce tu in vtero habebis ⁊ pa-
καὶ εἶπεν πρός με, ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις καὶ τέ-
ries filiū. ⁊ nunc ne bibas vinū ⁊ ſicerā: ⁊ ne
ξῃ υἱόν. καὶ νῦν μὴ πίῃς οἶνον καὶ σίκερα, καὶ μὴ
comedas oēm immūditiā: qm̄ nazareus dei erit
φάγῃς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, ὅτι ναζηραῖον θεοῦ ἔσται
puer ab vtero vſq; ad diē mortis
τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἕως ἡμέρας θανάτου
ſue. ⁊ orauit manoe dn̄z. ⁊ ait in me
αὐτοῦ. καὶ ἐδεήθη μανῶε τοῦ κυρίου. καὶ εἶπεν ἐν ἐμοὶ
dn̄e: homo dei quē miſiſti ad nos
κύριε, ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς
veniat iā iterū ad nos: ⁊ illuminet nos
ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ φωτισάτω ἡμᾶς
quid faciamus puero q̄ natus fuerit. ⁊
τί ποιήσωμεν τῷ παιδαρίῳ τῷ τικτομένῳ. καὶ
exaudiuit deus vocē manoe: ⁊ venit
ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς μανῶε, καὶ παρεγένετο
angelus dei iterū ad vxorē eius
ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
ſedentē in agro: ⁊ manoe maritus eius nō
καθημένην ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ μανῶε ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ
erat cū ea. ⁊ feſtinauit mulier ⁊ cucurrit
ἦν μετ' αὐτῆς. καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἐξέδραμεν

ſup ſeptuagita pullos aſinarū: & iudicauit iſrael octo ānis: mortuuſq; eſt ac ſepultus in pharaton terre effraim in monte amalech.

13\. Rurſumq; filii iſrael fecerūt malū in cōſpectu dn̄i: qui tradidit eos in manus philiſtinorum quadraginta annis. Erat autem quidam vir de ſaraa & de ſtirpe dā nomine manue habens vxorē ſterilem: cui apparuit angelus domini: & dixit ad eā. Sterilis es & abſq; liberis: ſed cōcipies & paries filium. Caue ergo ne bibas vinum ac ſiceram: nec immūdū quicquam comedas quia concipies & paries filium: cuius non tanget caput nouacula. Erit ei nazareus dei ab īfantia ſua & ex matris vtero: & ipſe incipiet liberare iſrael de manu philiſtinorū. Que cū veniſſet ad maritū ſuū dixit ei. Vir dei venit ad me hn̄s vultū angelicum terribilis nimis. Quē cū interrogaſſem quis eſſet & vnde veniſſet: & quo noīe vocaretur noluit mihi dicere: ſed hoc rn̄dit. Ecce cōcipies & pies filiū. Caue ne vinū bibas nec ſicerā: ne aliquo veſcaris īmundo. Erit ei puer nazareus dei ab īfātia ſua & ex vtero matris ſue vſq; ad diē mortis ſue. Orauit itaq; manue dn̄m: & ait. Obſecro domine vt vir dei quē miſiſti veniat iterū & doceat nos qd debeamus facere d̄ puero qui naſciturus ē. Exaudiuitq; deus dep̄cātē manue & apparuit rurſum angelus dei vxori eius ſedenti in agro. Manue autem maritus eius nō erat cū ea. Que cū vidiſſet angelū

על שבעים עירים וישפט את
ישראל שמנה שנים ׃ וימת
עבדון בן הלל הפרעתוני ויקבר
בפרעתון בארץ אפרים בהר
העמלקי ׃ ויסיפו בני — Cap. xiij.
ישראל לעשות הרע בעיני יהוה — יסף · עשה רוע
ויתנם יהוה ביד פלשתים — נתן
ארבעים שנה ׃ ויהי איש אחד — היה
מצרעה ממשפחת הדני ושמו — שפחה
מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה ׃
וירא מלאך יהוה אל האשה — ראה לאך
ויאמר אליה הנה נא את עקרה — איש
ולא ילדת והרית וילדת בן ׃ — הרה
ועתה השמרי נא ואל תשתי יין — שמר שתה
ושכר ואל תאכלי כל טמא ׃ כי — אכל
הנך הרה וילדת בן ומורה לא — הנה מרה
יעלה על ראשו כי נזיר אלהים — עלה נזר
יהיה הנער מן הבטן והוא יחל — היה חלל
להושיע את ישראל מיד — ישע
פלשתים ׃ ותבא האשה ותאמר — בוא אמר
לאישה לאמר איש האלהים
בא אלי ומראהו כמראה מלאך — ראה
האלהים נורא מאד ולא — ירא
שאלתיהו אי מזה הוא ואת
שמו לא הגיד לי ׃ ויאמר לי הנך — נגד
הרה וילדת בן ועתה אל תשתי
יין ושכר ואל תאכלי כל טמאה
כי נזיר אלהים יהיה הנער מן
הבטן עד יום מותו ׃ ויעתר מנוח — עתר
אל יהוה ויאמר בי אדוני איש
האלהים אשר שלחת יבוא נא — בוא
עוד אלינו ויורנו מה נעשה לנער — ירה עשה
היולד ׃ וישמע האלהים בקול — ילד שמע
מנוח ויבא מלאך האלהים עוד — בוא
אל האשה והיא יושבת בשדה — איש
ומנוח אישה אין עמה ׃ ותמהר — מהר

Digitized by Google

הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאִישָׁהּ — רוץ נגד
וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי — רָאָה
הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּא בַיּוֹם אֵלָי׃ וַיָּקָם — בוא קום
וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל
הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה הָאִישׁ
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֶל הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר
אָנִי׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ עַתָּה יָבֹא
דְבָרֶךָ מַה יִּהְיֶה מִשְׁפַּט הַנַּעַר — הָיָה שָׁפַט
וּמַעֲשֵׂהוּ׃ וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל — עָשָׂה אָמַר
מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶל — לָאַךְ
הָאִשָּׁה תִּשָּׁמֵר׃ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵצֵא — שָׁמַר
מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וְיַיִן וְשֵׁכָר — אָכַל
אַל תֵּשְׁתְּ וְכָל טֻמְאָה אַל תֹּאכַל — שָׁתָה
כֹּל אֲשֶׁר צִוִּיתִיהָ תִּשְׁמֹר׃ וַיֹּאמֶר — צִוָּה
מָנוֹחַ אֶל מַלְאַךְ יְהוָה נַעְצְרָה — עָצַר
נָּא אוֹתָךְ וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי — אֵת עָשָׂה
עִזִּים׃ וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל — פָּנָה
מָנוֹחַ אִם תַּעְצְרֵנִי לֹא אֹכַל
בְּלַחְמֶךָ וְאִם תַּעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה
תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא יָדַע מָנוֹחַ כִּי — עָלָה
מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ
אֶל מַלְאַךְ יְהוָה מִי שְׁמֶךָ כִּי יָבֹא — בוא
דְבָרֶיךָ וְכִבַּדְנוּךָ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מַלְאַךְ
יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא — שָׁאַל
פֶלְאִי׃ וַיִּקַּח מָנוֹחַ אֶת גְּדִי הָעִזִּים — לָקַח
וְאֶת הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל הַצּוּר לַיהוָה — עָלָה
וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ — פָּלָא עָשָׂה
רֹאִים׃ וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלַּהַב מֵעַל — אִישׁ רָאָה
הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ יְהוָה — הָיָה
בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ — זָבַח
רֹאִים וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם אָרְצָה׃ — נָפַל פָּנָה
וְלֹא יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה — רָאָה
אֶל מָנוֹחַ וְאֶל אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע
מָנוֹחַ כִּי מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃ וַיֹּאמֶר
מָנוֹחַ אֶל אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי
אֱלֹהִים רָאִינוּ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ — אָמַר

feſtiauit & cucurrit ad
virū ſuum: nunciauitq;
ei dicens. Ecce appa-
ruit mihi
vir quem ante viderā.
Qui ſurrexit
& ſecutus ē vxorē ſuā:
venienſq; ad
virum dixit ei. Tu es
qui locutus es mulieri?
Et ille reſpondit.
Ego ſum. Cui manue:
qn̄ inqt ſermo tu fue
rit expletus: quid vis vt
faciat puer: aut a quo ſe
obſeruare debebit. Di-
xitq; angelus dñi ad
manue. Ab oībus q̄
locutus ſum
vxori tue abſtineat ſe:
& quicquid ex vinea na
ſcitur non comedat: vi
nū & ſiceram
nō bibat: nullo veſca-
tur immundo: &
quod ei precepi īpleat
atq; cuſtodiat. Dixit ita
q; manue ad āgelū do
mini.
Obſecro te vt acqeſcas
precibus meis: & facia-
mus tibi hedum de ca-
pris. Cui rn̄dit angel9
Si me cogis nō come-
dam
panes tuos: ſi autē vis
holocauſtum facere of
fer illud dño. Et neſcie
bat manue q
angelus domini eſſet.
Dixitq;
ad eū. Q̄d eſt tibi no-
mē? vt ſi ſmo tuus fue
rit expletus honorem9
te. Cui ille rn̄dit
Cur queris nomē me-
um quod eſt
mirabile? Tulit itaq;
manue hedū de capris
& libamēta: & poſuit
ſup petrā offerēs dño
q facit mirabilia. Ipe
aūt & vxor eius
intuebantur. Cumq; aſ
cenderet flamma
altaris in celū angelus
dñi pariter
in flāma aſcendit. Q̄d
cū vidiſſet manue & v-
xor eius proni cecide-
rūt in terram:
& vltra eis non appa-
ruit angelus dñi.
Statimq; intellexit
manue angelū dñi eſ
ſe: & dixit
ad vxorē ſuā. Morte
moriemur quia
vidimus deū. Cui rn̄-
dit mulier.

τ nunciauit viro ſuo τ dixit ad eū:
καὶ ἀπήγγειλεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν,
ecce apparuit mihi vir qui venit die illa ad me.
ἰδοὺ ὦπταί μοι ὁ ἀνὴρ ὁ ἐλθὼν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πρός με.
τ ſurrexit τ abijt manoe poſt vxorē ſu
καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη μανωὲ ὀπίσω τῆς γυναικὸς αὐ
am τ venit ad virū: τ dixit ei: ſi tu es
τοῦ καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ σὺ εἶ
vir qui locut9 es ad vxorē? τ dixit ange-
ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγε-
lus ego. τ dixit manoe: nunc expleto ver
λος ἐγώ. καὶ εἶπεν μανωέ, νῦν ἐλθόντος τοῦ ῥήμα-
bo tuo qđ erit iudiciū pueri τ
τός σου τί ἔσται τὸ σύγκριμα τοῦ παιδαρίου καὶ τὰ C
opa eius? τ dixit angelus dñi ad manoe:
ἔργα αὐτοῦ; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς μανωέ,
ab oībus que dixi ad vxorē caueat:
ἀπὸ πάντων ὧν εἶπα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλαξάσθω,
ab oībus que exeunt de vinea nō come-
ἀπὸ πάντων ὅσα ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου οὐ φάγε-
det: τ vinū τ ſiceram nō bibat: τ omne im
ται, καὶ οἶνον καὶ σίκερα μὴ πιέτω, καὶ πᾶν ἀκά-
mūdū nō comedat: oia q̄cūq; precepi ei
θαρτον μὴ φαγέτω, πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ
cuſtodiat. τ dixit manoe ad angelū do
φυλαξάσθω. καὶ εἶπεν μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυ
mini: cogemus iā te τ faciemus corā te
ρίου, βιασόμεθα δή σε καὶ ποιήσομεν ἐνώπιόν σου
hedū caprax. τ dixit angelus dñi ad ma
ἔριφον αἰγῶν. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς μα
noe: ſi cogeris me nō comedā panē tuū. τ
νωέ, ἐὰν βιάσῃ με οὐ φάγομαι τὸν ἄρτον σου. καὶ
ſi feceris holocauſta dño offeres ea:
ἐὰν ποιήσῃς ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἀνοίσεις αὐ-
quia nō cognouit manoe q angelus dñi eſt. τ di
τά, ὅτι οὐκ ἔγνω μανωὲ ὅτι ἄγγελος κυρίου ἐστί. καὶ εἶ
xit manoe ad angelū dñi: qđ nomē tibi?
πεν μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου, τί ὄνομά σοι;
vt cū venerit verbū tuū glorificemus te. τ di-
ἵνα ὅταν ἔλθῃ τὸ ῥῆμά σου δοξάσωμέν σε. καὶ εἶ-
xit ei angelus dñi: cur hoc interrogas Gen. 32. f.
πεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, ἱνατί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ
nomē meū? τ id eſt mirabile. τ accepit ma
ὄνομά μου; καὶ αὐτὸ ἐστὶ θαυμαστόν. καὶ ἔλαβε μα- D
noe hedū caprax τ libamētū: τ obtu
νωὲ τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγ-
lit ſuper petrā dño q mirabilia fa-
κεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ τῷ θαυμαστὰ ποιοῦν-
cit: τ manoe τ vxor eius intuebātur. τ factū ē
τι, καὶ μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν. καὶ ἐγένετο
cum aſcēderet flāma ſuper alta
ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρί-
re in celū: τ aſcēdit angelus dñi in
ου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ
flāma altaris. τ manoe τ vxor eius
φλογὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
aſpiciebāt: τ ceciderūt in faciē ſup terrā. τ
ἐθεώρουν, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ
nō addidit vltra angelus dñi apparere ad ma
οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὀφθῆναι πρὸς μα-
noe τ ad vxorē eius. tunc cognouit manoe q
νωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. τότε ἔγνω μανωὲ ὅτι
angelus dñi eſt. τ dixit manoe ad vxorē
ἄγγελος κυρίου ἐστί. καὶ εἶπεν μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα
ſuam: morte moriemur quia deū vidimus. τ
αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανούμεθα ὅτι θεὸν ἑωράκαμεν. καὶ
dixit ei vxor eius: ſi voluiſſet dñs
εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, εἰ ἐβούλετο κύριος

occidere nos: nō ſuſcepiſſet de manu nr̄a holo
θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἐδέξατο ἐκ τῆς χειρὸς ἡμῶν ὁλο
cauſtū ⁊ libamēta: ⁊ nō reuelaſſet nobis om
καύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἐφώτισεν ἡμᾶς πάν
nia hec: ⁊ ſicut tp̄s ⁊ nō audibilia feciſſet
τα ταῦτα, καὶ καθὼς ὁ καιρὸς καὶ οὐκ ἂν ἀκουστὰ ἐποίησεν
nobis hec. ⁊ peperit vxor filiū: ⁊ vocauit no
ἡμῖν ταῦτα. καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνο
mē illius ſamſon. ⁊ creuit puer ⁊ bene
μα αὐτοῦ σαμψών, καὶ ηὐξήνθη τὸ παιδάριον καὶ εὐλόγη
dixit ei dn̄s. ⁊ cepit ſp̄s dn̄i ſimul
σεν αὐτὸν κύριος. καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συμπορεύε
ire cū eo in caſtris dan inter ſaraa ⁊ in
σθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ δὰν ἀναμέσον σαραὰ καὶ ἀνα
ter eſthaol.
μέσον ἐσθαόλ.

Ca. 14.

A Et deſcēdit ſamſon in thamnatha: ⁊ vidit mu
Καὶ κατέβη σαμψὼν εἰς θαμναθά, καὶ εἶδεν γυ
lierē in thamnatha de filiabus philiſtinoꝝ.
ναῖκα ἐν θαμναθὰ ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων.
⁊ aſcendit ⁊ nunciauit pr̄i ſuo ⁊ ma
καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μη
tri ſue ⁊ dixit: mulierē vidi in thamnatha de
τρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν, γυναῖκα ἑώρακα ἐν θαμναθὰ ἀπὸ
filiabus philiſtinoꝝ: ⁊ nūc accipite eā mihi
τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ νῦν λάβετε αὐτήν μοι
vxorē. ⁊ dixerūt ei pater ſuus ⁊ mr̄ ſua:
γυναῖκα. καὶ εἶπαν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐ
nūquid nō eſt de filiabus fratrū tuoꝝ:
τοῦ, μὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀδελφῶν σου,
⁊ in oīm p̄p̄lo meo mulier: q̄ꝛ tu ibis ad acci
καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ μου γυνή, ὅτι σὺ πορεύσῃ λα
piēdū vxorē de philiſthijm incircūciſis: ⁊
βεῖν γυναῖκα ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ
dixit ſamſon ad pr̄em ſuum: hanc accipe
εἶπεν σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ταύτην λάβε
mihi: q̄m hec placuit in oculis meis. ⁊ pr̄
μοι, ὅτι αὕτη ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. καὶ ὁ πατὴρ
eius ⁊ mr̄ eius nō ſciebāt ꝙ a domi
αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ κυρί
no eſt: q̄m retributionē ipſe exq̄rit de phi
ου ἐστίν, ὅτι ἀνταπόδομα αὐτὸς ἐκζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλο
B liſthijm. ⁊ in tp̄e illo philiſthijm dn̄abātur
φύλων. καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀλλόφυλοι ἐκυρίευον τῶν
filioꝝ iſrael. ⁊ deſcēdit ſamſon ⁊ pater eius ⁊
υἱῶν ἰσραήλ. καὶ κατέβη σαμψὼν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ
mater eius in thamnatha: ⁊ declinauit in vineas
μήτηρ αὐτοῦ εἰς θαμναθά, καὶ ἐξέκλινεν εἰς ἀμπελῶνας
thamnatha: ⁊ ecce catulus leonis rugiens in occur
θαμναθά, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος ὠρυόμενος εἰς ἀπάν
ſum eius: ⁊ irruit ſup eū ſp̄s dn̄i
τησιν αὐτοῦ, καὶ κατηύθυνεν ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου
⁊ dilacerauit illū q̄ſi hedū caprāꝝ: ⁊ nihil fuit in ma
καὶ διέσπασεν αὐτὸν ὡσεὶ ἔριφον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν τῇ χει
nu eius. ⁊ nō indicauit pr̄i ſuo ⁊ ma
ρὶ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μη
tri ſue que fecerat. ⁊ deſcenderūt ⁊ locuti ſunt
τρὶ αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν. καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ
mulieri: ⁊ placuit corā ſamſon. ⁊ rediīt poſt
γυναικί, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον σαμψών. καὶ ὑπέστρεψεν μεθ᾽ ἡ
dies vt acciperet eam: ⁊ declinauit vt videret cadauer leo
μέρας λαβεῖν αὐτήν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα τοῦ λέ
nis: ⁊ ecce examē apum in ore leonis
οντος, καὶ ἰδοὺ συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος
⁊ mel. ⁊ ſumpſit illud in os ſuū: ⁊ ābulabat
καὶ μέλι. καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη
ambulans ⁊ comedēs: ⁊ abijt ad patrem ſu
πορευόμενος καὶ ἔσθων, καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐ
um ⁊ matrē ſuam: ⁊ dedit eis ⁊ comederūt:
τοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον,
⁊ nō indicauit eis: ꝙ de corpore leonis
καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι ἐκ τῆς ἕξεως τοῦ λέοντος

Si dn̄s nos vellet occi
dere: de manibus nr̄is
holocauſtū & libamen
ta non ſuſcepiſſet: nec
oſtendiſſet nobis hec oīa
neq̄ ea q̄ ſūt vētura di
xiſſet. Peperit itaq̄ fili
um: & vocauit
nomē eius ſamſō. Cre
uitq̄ puer:
& bn̄dixit ei dn̄s: cepit
q̄ ſpiritus domini
eſſe cū eo in caſtris dan
inter ſaraa &
eſtaol.

14.

Deſcendit ergo ſam
ſon ī thānatha: vi
denſq̄ ibi mulierem de
filiabus philiſtiim: aſcē
dit & nūciauit patri ſuo
& mr̄i ſue dicēs. Vidi
mulierem
ī thānatha de filiabus
philiſtinorum:
quā queſo vt mihi ac
cipiatis vxorē. Cui di
xerunt pr̄ & mater ſua.
Nūquid nō eſt mulier
in filiabus frm̄ tuorum
& ī omī p̄p̄lo tuo: quia
vis accipe vxorem de
philiſtiim qui incircum
ciſi ſūt? Dixitq̄ ſamſon
ad prēm ſuū. Hanc
mihi accipe quia pla
cuit oculis meis.
Parentes autē eius ne
ſciebāt ꝙ res a domīo
fieret: & quereret occa
ſiones
cōtra philiſtiim. Eo eī
tempore philiſtiim
dominabantur iſraeli.
Deſcendit itaq̄ ſamſō
cū pr̄e ſuo & mr̄e ī thā
natha. Cūq̄ veniſſet ad
vineas oppidi appuit
catulus leonis ſeuus &
rugiens & occurrit ei.
Irruit autem ſp̄s
dn̄i in ſāſon & dilacera
uit leonē q̄ſi hedū ī fru
ſtra decerpet nihil oīno
hn̄s ī manu: & hoc pr̄i
& matri noluit indica
re.
Deſcēditq̄ & locut⁹ ē
mulieri que placuerat
oculis eius. Et poſt ali
quot dies reuertens
vt acciperet eā: declia
uit vt videret
cadauer leonis. Et ec
ce examē apum
in ore leōis erat: ac fa
uus mellis. Quem cum
ſumpſiſſet in manibus
comedebat ī via. veni
enſq̄ ad patrem ſuum
& mr̄em dedit eis ptē:
qui & ipī comederūt:
nec tn̄ eis voluit indica
re ꝙ mel de corpe leōis

לוּ חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתֵנוּ לֹא לָקַח מות
מִיָּדֵנוּ עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הֶרְאָנוּ ראה
אֶת כָּל אֵלֶּה וְכָעֵת לֹא הִשְׁמִיעָנוּ שמע
כָּזֹאת׃ וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה בֵּן וַתִּקְרָא ילד איש
אֶת שְׁמוֹ שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר קרא גדל
וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ וַתָּחֶל רוּחַ יְהוָה ברך חלל
לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין תָּה
אֶשְׁתָּאֹל׃ וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן Cap. xiiii.
תִּמְנָתָה וַיַּרְא אִשָּׁה בְּתִמְנָתָה ראה
מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַל וַיַּגֵּד לְאָבִיו עלה
וּלְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי נגד
בְּתִמְנָתָה מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה
קְחוּ אוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ לקח
אָבִיו וְאִמּוֹ הַאֵין בִּבְנוֹת אַחֶיךָ
וּבְכָל עַמִּי אִשָּׁה כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ הלך
לָקַחַת אִשָּׁה מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים
וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל אָבִיו אוֹתָהּ
קַח לִי כִּי הִיא יָשְׁרָה בְעֵינָי׃
וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָה
הִיא כִּי תֹאֲנָה הוּא מְבַקֵּשׁ אנה בקש
מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִיא פְּלִשְׁתִּים
מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן
וְאָבִיו וְאִמּוֹ תִּמְנָתָה וַיָּבֹאוּ עַד בוא כפר
כַּרְמֵי תִמְנָתָה וְהִנֵּה כְּפִיר אֲרָיוֹת ארה
שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ׃ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ צלח
יְהוָה וַיְשַׁסְּעֵהוּ כְּשַׁסַּע הַגְּדִי שסע
וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד מאם נגד
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה׃
וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר דבר איש
בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן׃ וַיָּשָׁב מִיָּמִים ישר שוב
לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת אֵת יום לקח
מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה עֲדַת דְּבוֹרִים סור ראה
בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ׃ וַיִּרְדֵּהוּ אֶל נפל ארה
כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל עדד
אָבִיו וְאֶל אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ רדה הלך
וְלֹא הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְּוִיַּת הָאַרְיֵה אכל נתן

רדה הדבש: וירד אביהו אל
האשה ויעש שם שמשון משתה עשה שתה
כי כן יעשו הבחורים: ויהי בחר היה
כראותם אתו ויקחו שלשים ראה לקח
מרעים ויהיו אתו: ויאמר להם רעה אמר
שמשון אחודה נא לכם חידה חוד
אם הגד תגידו אתה לי שבעת נגד
ימי המשתה ומצאתם ונתתי יום נתן
לכם שלשים סדינים ושלשים סדן
חליפת בגדים: ואם לא תוכלו חלף יכל
להגיד לי ונתתם אתם לי
שלשים סדינים ושלשים
חליפת בגדים ויאמרו לו חודה
חידתך ונשמענה: ויאמר להם שמע
מהאכל יצא מאכל ומעז יצא אכל עזז
מתוק ולא יכלו להגיד החידה מתק
שלשת ימים: ויהי ביום השביעי שבע
ויאמרו לאשת שמשון פתי את איש פתה
אישך ויגד לנו את החידה פן נגד
נשרף אותך ואת בית אביך שרף את
באש הלירשנו קראתם לנו
הלא: ותבך אשת שמשון עליו בכה
ותאמר רק שנאתני ולא אמר
אהבתני החידה חדת לבני עמי
ולי לא הגדתה ויאמר לה הנה
לאבי ולאמי לא הגדתי ולך
אגיד: ותבך עליו שבעת הימים יום
אשר היה להם המשתה ויהי שתה
ביום השביעי ויגד לה כי
הציקתהו ותגד החידה לבני צוק
עמה: ויאמרו לו אנשי העיר
ביום השביעי בטרם יבא בוא
החרסה מה מתוק מדבש ומה
עז מארי ויאמר להם לולא
חרשתם בעגלתי לא מצאתם
חידתי: ותצלח עליו רוח יהוה צלח

assūpſerat. Deſcendit itaqꝫ pater eius ad mulierem & fecit filio ſuo ſamſon cōuiuium. Sic enim iuuenes facere cōſueuerant. Cū ergo ciues loci illi9 vidiſſet eū: dederūt ei ſodales triginta q eſſent cū eo. Quibus locut9 eſt ſamſon. Proponam vobis problema: qd ſi ſolueritis mihi intra ſeptem dies cōuiuii: dabo vobis triginta ſyndones & totidē tunicas. Si aūt nō potueritis ſoluere: vos dabitis mihi triginta ſyndones & eiuſdē numeri tunicas. Qui rñderunt ei. Propone ꝓblema vt audiamus. Dixitqꝫ eis. De comedēte exiuit cibus: & de forti egreſſa ē dulcedo. Nec potuerūt p9 tres dies ꝓpoſitionē ſoluere. Cūqꝫ adeſſet dies ſeptimus: dixerūt ad vxorē ſamſon. Blādire viro tuo: & ſuade ei vt indicet tibi quid ſignificet problema. Qd ſi facere nolueris incendem9 te & domū patris tui. An idcirco vocaſtis nos ad nuptias vt ſpoliaretis? q̄ fūdebat apud ſāſō lachrymas & q̄rebatur dicens. Odis me & nō diligis: idcirco ꝓblema qd ꝓpoſuiſti filiis ppli mei non vis mihi exponere: at ille rñdit. Pr̄i meo & matri nolui dicere: & tibi indicare potero? Septem igitur diebus cōuiuii flebat āte eū. tandemqꝫ die ſeptimo cum ei eēt moleſta expoſuit: q̄ ſtatim indicauit ciuibus ſuis. Et illi dixerūt ei die ſeptimo ante ſolis occubitum quid dulcius melle: & quid fortius leone. Qui ait ad eos. Si non araſſetis in vitula mea: nō inueniſſetis ꝓpoſitionē meā. Irruit itaqꝫ i eū ſpūs domini:

aſſumpſerat mel. & deſcēdit pr̄ eius ad mu
ἐξεῖλεν τὸ μέλι. καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυ
lierē: & fecit illic ſamſon cōuiuiū ſeptē dies:
ναῖκα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ σαμψὼν πότον ἑπτὰ ἡμέρας,
qm̄ ſic faciebāt iuuenes. & factū eſt cū iti
ὅτι οὕτως ἐποίουν οἱ νεανίσκοι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φο- C
merent illi eum. & addiderūt ei tri
βεῖσθαι αὐτοὺς αὐτόν. καὶ προσκατέστησαν αὐτῷ τριά
ginta ſocios: & erant cum illo. & dixit illis
κοντα ἑταίρους, καὶ ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ſamſon: ꝓponā iā vobis problema: & ſi ſol
σαμψὼν, προβαλῶ δὴ ὑμῖν πρόβλημα, καὶ ἐὰν ἀπαγ
uentes ſolueritis mihi problema in ſeptē
γέλλοντες ἀπαγγελεῖτέ μοι τὸ πρόβλημα ἐν ταῖς ἑπτὰ
diebus cōuiuii & inueneritis: dabo vobis trigin-
ἡμέραις τοῦ πότου καὶ εὕρητε, δώσω ὑμῖν τριάκον
ta ſindones & triginta tunicas veſtiū: & ſi
τα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων. καὶ ἐὰν
nō potueritis ſoluere mihi: & dabitis vos mihi
μὴ δύνησθε ἀπαγγεῖλαί μοι, καὶ δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ
triginta ſindones & triginta tunicas veſtiū.
τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων.
& dixerūt ei propone problema tuū: & audie
καὶ εἶπον αὐτῷ προβαλοῦ τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκου
mus illud. & dixit illis: de comedēte exi-
σόμεθα αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐκ τοῦ ἔσθοντος ἐξῆλ
uit cibus & de forti egreſſum ē dulce. & nō po
θεν βρῶσις καὶ ἐξ ἰσχυροῦ ἐξῆλθεν γλυκύ, καὶ οὐκ ἠδυ-
tuerūt ſoluere problema per tres dies.
νήθησαν ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.
& factū eſt in die ſeptimo: & dixerūt vxo
καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ εἶπον τῇ γυναι
ri ſamſon: decipe iā virū tuū: & decla
κὶ σαμψών, ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἀπαγ-
ret tibi problema: ne forte incendamus te
γειλάτω σοι τὸ πρόβλημα, μήποτε ἐμπυρίσωμεν σε
& domū patris tui in igne: an vt pauꝑes faciatis
καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐν πυρί, ἢ πτωχεῦσαι
vocaſtis nos? & plorauit vxor ſamſon apd
ἐκαλέσατε ἡμᾶς; καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ σαμψὼν πρὸς
eum: & dixit ei: odiſti me & nō
αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, μεμίσηκάς με καὶ οὐκ
dilexiſti me: qm̄ problema qd̄ propoſuiſti filiis D
ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς
ppl̄i mei & mihi nō declaraſti illud. & di
τοῦ λαοῦ μου καὶ ἐμοὶ οὐκ ἀπήγγειλας αὐτό. καὶ εἶ
xit ei ſamſon: ecce patri meo & matri
πεν αὐτῇ σαμψών, ἰδοὺ τῷ πατρί μου καὶ τῇ μητρί
mee nō declaraui illud & tibi indicabo? & plora-
μου οὐκ ἀπήγγειλα αὐτὸ καὶ σοὶ ἀπαγγελῶ; καὶ ἔκλαυ
uit ante eum per ſeptē dies in qb9 fuit in ipſis
σεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἐν αἷς ἦν ἐν αὐταῖς
cōuiuiū. & factū eſt in die ſeptimo expo
ὁ πότος. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπήγγει
ſuit ei quia moleſta erat illi. & ipſa indica
λεν αὐτῇ ὅτι παρηνώχλησεν αὐτόν. καὶ αὐτὴ ἀπήγγει
uit filiis populi ſui. & dixerūt ei vi
λεν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄν-
ri vrbis in die ſeptimo anteq̄ occideret
δρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὶν δύναι
ſol: qd dulcius melle & quid for
τὸν ἥλιον, τί γλυκύτερον μέλιτος καὶ τί ἰσχυρότε-
tius leone. & dixit illis ſamſon ſi nō domuiſ
ρον λέοντος. καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών, εἰ μὴ κατεδα
ſetis vitulam meā nō inueniſſetis proble-
μάσατε τὴν δάμαλίν μου οὐκ ἂν εὕρετε τὸ πρόβλη
ma meū. & irruit in eum ſpūs dn̄i:
μά μου, καὶ κατεύθυνεν ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου,

τ deſcendit in aſcalonē: τ percuſſit ibi trigin=
καὶ κατέβη εἰς ἀσκάλωνα, καὶ ἔπαισεν ἐκεῖθεν τριάκον-
ta viros: τ cepit tunicas eoꝝ: τ dedit
τα ἄνδρας, καὶ ἔλαβεν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν τοῖς
qui ſolnerāt problema. τ irat⁹ eſt ira ſamſon:
ἀπαγγείλασι τὸ πρόβλημα. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ σαμψών,
τ aſcēdit in domū patris ſui. τ cohabi
καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ συνῴκη
tauit vxoꝛ ſamſon pronubo ſuo: qui fuit ſo
σεν ἡ γυνὴ σαμψὼν τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ, ὃς ἦν ἑταῖ
cius illius.
ρος αὐτοῦ.

Ca. 15.

A Et factū eſt poſt dies in diebus meſſis tritici:
Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν,
τ viſitauit ſamſon vxoꝛē ſuam ferens he
καὶ ἐπεσκέψατο σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ φέρων ἔρι
dum capꝛaꝝ: τ dixit intrabo ad vxoꝛem meā
φον αἰγῶν, καὶ εἶπεν εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου
in cubiculū: τ nō dimiſit eum pr̄ eius intra=
εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελ
re. τ dixit pr̄ eius dicens dixi ꝙ odiens
θεῖν. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἴπας εἶπα ὅτι μισῶν
odiſti eam: τ tradidi eam amico tuo.
ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ σου.
nō ecce ſoroꝛ eius junioꝛ melioꝛ ea eſt:
οὐκ ἰδοὺ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα κρείσσων αὐτῆς ἐστίν,
ſit tibi pro ea. τ dixit ei ſamſon innocēs ſuz
ἔστω σοι ἀντ' αὐτῆς. καὶ εἶπεν αὐτῷ σαμψὼν ἀθῷός εἰμι
ſemel a philiſteis: qm̄ facio ego vobiſcū
τὸ ἅπαξ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν
mala. τ abijt ſamſon τ cepit trecentas
κακά. καὶ ἐπορεύθη σαμψὼν καὶ συνέλαβεν τριακοσίους
vulpes: τ accepit faces τ ligauit cau
ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβεν λαμπάδας καὶ συνέδησεν κέρ
dam ad caudā τ poſuit facē vnā inter
κον πρὸς κέρκον καὶ ἔθηκεν λαμπάδα μίαν ἀναμέσον
duas caudas in medio: τ accēdit ignē in
τῶν δύο κέρκων ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἐξῆψεν πῦρ ἐν ταῖς
B facibus τ miſit in manipulos phi
λαμπάσιν καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς τὰ δράγματα τῶν ἀλ
liſtinoꝝ τ cōbuſſit ſpicas: τ ante
λοφύλων καὶ ἐνεπύρισεν τοὺς στάχυας, καὶ τὰ προτε
meſſa ab herba τ vſq ad ſtans τ vſq ad vi
θερισμένα ἀπὸ στοιβῆς καὶ ἕως ἑστῶτος καὶ ἕως ἀμ=
neta τ oliueta. τ dixerūt: philiſtijm: quis fe
πελῶνος καὶ ἐλαίας. καὶ εἶπαν, οἱ ἀλλόφυλοι, τίς ἐ
6.b. cit hec? τ dixerūt ſamſon gener
ποίησεν ταῦτα; καὶ εἶπαν, σαμψὼν ὁ γαμβρὸς τοῦ
thamnathei: qm̄ tulit vxoꝛem eius τ tradi
θαμναθαίου, ὅτι ἔλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔδω
dit eam amico eius. τ aſcēderūt phi=
κεν αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλό
liſtijm τ cōbuſſerūt eam τ domum pr̄is
φυλοι καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς
eius in igne. τ dixit eis ſamſon: ſi facietis
αὐτῆς ἐν πυρί. καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών, ἐὰν ποιήσητε
ſic nō acquieſcam: ſed vltionem meā ab vno quo
οὕτως οὐκ εὐδοκήσω, ἀλλὰ τὴν ἐκδίκησίν μου ἐξ ἑνὸς ἑκά
que vſm faciam. τ percuſſit eos in tibia circa femur
στου ὑμῶν ποιήσομαι. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν
plagā magnā. τ deſcēdit τ ſedit in ſpelūca
πληγὴν μεγάλην. καὶ κατέβη καὶ ἐκάθισεν ἐν τρυμαλιᾷ τῆς
petre etam. τ aſcēderūt philiſtijm τ caſtrameta
πέτρας ἠτάμ. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ παρενέβα
ti ſūt in iuda τ diſperſi ſunt in lechi. τ dixerūt
λον ἐπὶ τὸν ἰούδαν καὶ ἐξερρίφησαν ἐν λεχί. καὶ εἶπον
C eis oīs vir iuda: cur aſcēdiſtis aduerſus nos? τ di
αὐτοῖς πᾶς ἀνὴρ ἰούδα, ἱνατί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶ
xerūt philiſtijm: vt ligemus ſamſon aſcēdimus: τ facia
πον οἱ ἀλλόφυλοι, δῆσαι τὸν σαμψὼν ἀνέβημεν, καὶ ποιῆ
mus ei quemadmodū fecit nobis. τ deſcēderūt
σαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν. καὶ κατέβησαν

Deſcēditq ascalonem: & pcuſſit ibi triginta viros: quorum ablatas veſtes dedit his q pblema ſoluerant. Iratuſq nimis aſcendit in domū patris ſui. Vxor autē eius accepit maritū vnū de amicis ei⁹ & pnubis. 15.

Poſt aliquantulū tēporis cū dies tritici meſſis inſtarent venit ſamſon inuiſere volens vxorē ſuā: & attulit ei hedū de capris. Cūq cubiculū eius ſolito vellet intrare: phibuit illū pater illius dicēs. Putaui q odiſſes eam. & ideo tradidi illam amico tuo. Sed habet ſororē q iunior & pulchrior illa ē. ſit tibi pro ea vxor. Cui ſāſon rñdit. Ab hac die nō erit culpa in me contra philiſteos. Faciā eni vobis mala. Perrexitq & cepit trecentas vulpes: caudaſq earū iūxit ad caudas: & faces ligauit in medio, q̄s igne ſuccēdēs dimiſit vt huc illucq diſcurrerēt. Que ſtatī prexerunt in ſegetes philiſtinoꝝ. Quibus ſuccēſis & cōportate iā fruges & adhuc ſtātes i ſtipula concremate ſūt: in tm̄ vt vineas quoq & olíueta flāma cōſumeret. Dixerūtq philiſtii. qs fecit hāc rē? Quibus dictū eſt. Samſō gener thānathei: q̄a tulit vxorē eius & alteri tradidit: hec operatus eſt. Aſcēderuntq philiſtiim & cōbuſſerūt tā mulierē q̄ prēm ei⁹. Quib⁹ ait ſāſō. Licet hec feceritis: tñ adhuc ex vobis expetā vltionē & tūc qeſcā. Percuſſitq eos ingēti plaga: ita vt ſtupētes ſurā femori īpōeret. Et deſcēdēs hitauit ī ſpelūca petre ethā. Igr̄ aſcēdētes philiſtiim in terrā iuda: caſtrametati in loco q poſtea vocat ē lechi. i. maxilla: vbi eorū fuſus eſt exercitus. Dixerūtq ad eos de tribu iuda. Cur aſcēdiſtis aduerſū nos? qui rñderūt. Vt ligem⁹ ſamſō venimus: & reddamus ei que in nos operatus ē. Deſcēderūt ergo

וירד אשקלון ויך מהם שלשים
איש ויקח את חליצותם ויתן
החליפות למגידי החידה ויחר
אפו ויעל בית אביהו: ותהי אשת
שמשון למרעהו אשר רעה לו:
ויהי מימים בימי קציר
חטים ויפקד שמשון את אשתו
בגדי עזים ויאמר אבאה אל
אשתי החדרה ולא נתנו אביה
לבוא: ויאמר אביה אמר אמרתי
כי שנא שנאתה ואתננה למרעך
הלא אחותה הקטנה טובה ממנה
תהי נא לך תחתיה: ויאמר להם
שמשון נקיתי הפעם מפלשתים
כי עשה אני עמם רעה: וילך
שמשון וילכד שלש מאות
שועלים ויקח לפדים ויפן זנב
אל זנב וישם לפיד אחד בין
שני הזנבות בתוך: ויבער אש
בלפידים וישלח בקמות
פלשתים ויבער מגדיש ועד קמה
ועד כרם זית: ויאמרו פלשתים
מי עשה זאת ויאמרו שמשון חתן
התמני כי לקח את אשתו ויתנה
למרעהו ויעלו פלשתים וישרפו
אותה ואת אביה באש:
ויאמר להם שמשון אם תעשון
כזאת כי אם נקמתי בכם
ואחר אחדל: ויך אתם שוק
על ירך מכה גדולה וילך
וישב בסעיף סלע עיטם:
ויעלו פלשתים ויחנו ביהודה
וינטשו בלחי: ויאמרו איש
יהודה למה עליתם עלינו ויאמרו
לאסר את שמשון עלינו לעשות
לו כאשר עשה לנו: וירדו

נכה
לקח חלץ
נתן חלף
נגד חרה
עלה היה
איש רעה
Cap. xv.
יום קצר
חטה פקד
בוא
נתן
אח
נקה
רוע
לכד מאה
שעל לפד
פנה שום
שנה בער
שלח קום
גדש
אמר
רעה עלה
שרף את
עשה
חדל נכה
נכה
סעף
חנה
נטש אמר

Digitized by Google

שלשת אלפים איש מיהודה אל
סעיף סלע עיטם ויאמרו
לשמשון הלא ידעת כי משלים
בנו פלשתים ומה זאת עשית — עשה
לנו ויאמר להם כאשר עשו לי
כן עשיתי להם׃ ויאמרו לו
לאסרך ירדנו לתתך ביד — נתן
פלשתים ויאמר להם שמשון
השבעו לי פן תפגעון בי אתם׃ — שבע פגע
ויאמרו לו לאמר לא כי אסר
נאסרך ונתנוך בידם והמת לא — אסר מות
נמיתך ויאסרהו בשנים עבתים — שנה
חדשים ויעלוהו מן הסלע׃ הוא — עלה
בא עד לחי ופלשתים הריעו — בוא רוע
לקראתו ותצלח עליו רוח יהוה — צלח
ותהיינה העבתים אשר על — היה
זרועתיו כפשתים אשר בערו
באש וימסו אסוריו מעל ידיו׃ — מסס
וימצא לחי חמור טריה וישלח ידו — מצא טרה
ויקחה ויך בה אלף איש׃ ויאמר — שלח לקח
שמשון בלחי החמור חמור — נכה
חמרתים בלחי החמור הכיתי — חמר
אלף איש׃ ויהי ככלתו לדבר — נכה היה
וישלך הלחי מידו ויקרא למקום — כלה שלך
ההוא רמת לחי׃ ויצמא מאד — קרא קום
ויקרא אל יהוה ויאמר אתה נתת — צמא
ביד עבדך את התשועה הגדלה — נתן
הזאת ועתה אמות בצמא ונפלתי — ישע
ביד הערלים׃ ויבקע אלהים את — מות
המכתש אשר בלחי ויצאו — בקע
ממנו מים וישת ותשב רוחו — כתש
ויחי על כן קרא שמה עין — שתה שוב
הקורא אשר בלחי עד היום הזה׃ — חיה
וישפט את ישראל בימי — קרא
פלשתים עשרים שנה׃ — שפט יום

cap.xvi.

וילך שמשון עזתה וירא — ראה

---

tria milia virorum de iuda ad specum ſilicis etham. Dixeruntqȝ ad ſamſon. Neſcis φ philiſtiim imperent nobis. Quare hoc facere voluiſti? Quibus ille ait. Sicut fecerunt mihi: ſic feci eis. Ligare inquiunt te venimus: & tradere in manus philiſtinorum. Quibus ſamſon. iurate ait & ſpondete mihi φ nõ occidatis me. Dixerunt. Nõ te occidemus: ſed vinctum trademus. Ligaueruntqȝ eũ duobus nouis funibus & tulerũt eũ de petra etham. Qui cum veniſſet ad locũ maxille: & philiſtiim vociferãtes occurriſſent ei: irruit ſpirit⁹ domini in eũ: & ſicut ſolent ad ardorem ignis lina conſumi: ita vincula quibus ligatus erat diſſipata ſunt & ſoluta. Inuẽtãqȝ maxillã.i. mãdibulam aſini q̃ iacebat arripiens: interfecit in ea mille viros: & ait. In maxilla aſini in mãdibula pulli aſinarũ deleui eos & percuſſi mille viros. Cumqȝ hec verba canens compleſſet. ꝓiecit mãdibulã de manu: & vocauit nomẽ loci illius ramathlechi qđ interp̃tatur eleuatio maxille. Sitienſqȝ valde clamauit ad dñm & ait. Tu dediſti in manu ſerui tui ſalutẽ hãc maximã atqȝ victoriã: & en ſiti morior: incidamqȝ in manus incircũciſorũ. Aperuit itaqȝ deus molarẽ dentẽ in maxilla aſini: & egreſſe ſunt ex eo aq̃. Quibus hauſtis refocillauit ſpiritũ & vires recepit. Idcirco appellatũ eſt nomẽ loci illius: fons inuocãtis de maxilla vſqȝ in preſentem diem. Iudicauitqȝ iſrael in diebus philiſtiim viginti annis.

16.

Hbiit quoqȝ in gazam: & vidit

---

tria milia virorũ de iuda ad ſpecum ſilicis etam. ⁊ dixerũt ad ſamſon nõ ſcis φ imperant nobis philiſthijm: ⁊ quare hec feciſti nobis? ⁊ ait eis ſamſon: ſicut fecerũt nobis ſic feci illis. ⁊ dixerũt ei vt ligarem⁹ te deſcendimus ⁊ tradamus te in manus philiſtinoꝝ. ⁊ dixit eis ſamſon iurate mihi vt nõ occidatis me vos: ⁊ ne forte occurratis mihi vos. ⁊ iurauerũt ei dicẽtes non: ſed vinculis ligabim⁹ te ⁊ trademus te in manus eoꝝ: morte aũt nõ occidemus te. ⁊ ligauerũt eũ duobus funibus nouis ⁊ tulerũt eũ de petra: ⁊ ipſe venit vſqȝ ad maxillã. ⁊ philiſthijm vociferati ſũt: ⁊ cucurrerũt in occurſum eius. ⁊ irruit ſup eum ſpũs dñi: ⁊ facti ſũt funes q̃ erãt in brachijs eius ſicut ſtuppa: quãdo olfecerit ignẽ: ⁊ ſoluta ſunt vincula a brachijs eius. ⁊ inuenit maxillã aſini proiectam: ⁊ extendit manũ ſuam ⁊ cepit eã: ⁊ percuſſit in ea mille viros. ⁊ ait ſamſon in maxilla aſini delens deleui eos. qm̃ in maxilla aſini percuſſi mille viros. ⁊ factũ eſt qñ perfecit loqui ⁊ proiecit maxillã de manu ſua: ⁊ vocauit locũ illũ eleuatio maxille. ⁊ ſitiuit valde ⁊ clamauit ad dñm ⁊ ait: tu dediſti in manu ſerui tui ſalutẽ magnã: hãc ⁊ nunc morior in ſiti ⁊ incidam in manũ incircũciſoꝝ. ⁊ aperuit deus vulnus maxille: ⁊ egreſſe ſũt de eo aque ⁊ bibit: ⁊ reuerſus eſt ſpũs eius ⁊ vixit. idcirco appellatũ ẽ nomẽ illius fons inuocãtis que eſt in maxilla vſqȝ ad diem hanc. ⁊ iudicauit iſrael in diebus philiſtinoꝝ viginti ãnis.

τρισχίλιοι ἄνδρες ἐξ ἰούδα ἐπὶ τρυμαλιὰν πέτρας ἠτάμ. καὶ εἶπον πρὸς σαμψὼν οὐκ οἶδας ὅτι ἄρχουσιν ἡμῶν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἱνατί ταῦτα ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών, καθὼς ἐποίησαν ἡμῖν οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς. καὶ εἶπον αὐτῷ τοῦ δῆσαί σε κατέβημεν καὶ παραδοῦναί σε εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψὼν ὀμόσατέ μοι μὴ ἀποκτεῖναί με ὑμεῖς, καὶ μήποτε συναντήσητέ μοι ὑμεῖς. καὶ ὤμοσαν αὐτῷ λέγοντες οὐχί, ἀλλὰ δεσμῷ δήσομέν σε καὶ παραδώσομέν σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, θανάτῳ δὲ οὐ θανατώσομέν σε. καὶ ἔδησαν αὐτὸν δυσὶ καλωδίοις καινοῖς καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τῆς πέτρας, καὶ αὐτὸς ἦλθεν ἕως σιαγόνος. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν, καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. καὶ κατεύθυνεν ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἐγένετο τὰ καλώδια τὰ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ ὡσεὶ στυππίον, ἡνίκα ἂν ὀσφρανθῇ πυρός, καὶ διελύθησαν οἱ δεσμοὶ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ. καὶ εὗρεν σιαγόνα ὄνου ἐρριμμένην, καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας. καὶ εἶπεν σαμψὼν ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτούς, ὅτι ἐν σιαγόνι ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας. καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσεν λαλῶν καὶ ἔρριψεν τὴν σιαγόνα ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον ἀναίρεσις σιαγόνος. καὶ ἐδίψησεν σφόδρα καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον καὶ εἶπεν, σὺ ἔδωκας ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι ἐν δίψει καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ τραῦμα τῆς σιαγόνος, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδατα καὶ ἔπιεν, καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἔζησεν. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς πηγὴ ἐπικαλουμένου ἥ ἐστιν ἐν σιαγόνι ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἔκρινεν τὸν ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων εἴκοσι ἔτη. Ca.16.

⁊ abijt ſamſon illinc in gazam: ⁊ vidit

Καὶ ἐπορεύθη σαμψὼν ἐκεῖθεν εἰς γάζαν, καὶ εἶδεν

8.14. b.

illic mulierẽ meretricẽ: ⁊ ingreſſus ẽ ad eã: ⁊ nũcia=
ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν, καὶ ἀπηγ
tũ eſt gazeis dicẽtes: venit ſamſon huc
γέλη τοῖς γαζαίοις λέγοντες, ἥκει σαμψὼν ἐνταῦθα
⁊ circũdederũt ⁊ inſidiati ſunt ei tota no=
καὶ κατεκύκλωσαν καὶ ἐνήδρευσαν αὐτὸν ὅλην τὴν νύ=
cte dicentes: vſq; ad lucẽ manẽ expectem⁹ ⁊ occida
κτα λέγοντες, ἕως φωτὸς πρωῒ μείνωμεν καὶ ἀποκτεί
mus eum. ⁊ dormiuit ſamſon vſq; ad mediã no=
νωμεν αὐτόν. καὶ ἐκοιμήθη σαμψὼν ἕως τοῦ μεσονυκτί
ctẽ: ⁊ ſurrexit circa mediã noctẽ ⁊ apphẽdit fo=
ου, καὶ ἀνέστη περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἐπελάβετο τῶν θυ
res porte vrbis ⁊ duos poſtes: ⁊
ρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ
ſuſtulit eas cũ ſera ⁊ impoſuit ſup
ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν
humerũ ſuũ ⁊ portauit ea ad verticẽ mõ
ὤμω αὐτοῦ καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄ=
tis qui eſt in cõſpectu hebrõ. ⁊ factũ eſt poſt
ρους ὅ ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον χεβρών. καὶ ἐγένετο μετὰ
hec ⁊ amauit mulierẽ in torrente ſo=
ταῦτα καὶ ἠγάπησεν γυναῖκα ἐπὶ τοῦ χειμάρρου σω
rec: ⁊ nomẽ ei dalila. ⁊ aſcẽderũt ad e=
ρήκ, καὶ ὄνομα αὐτῇ δαλιλά. καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐ
am principes philiſtinoꝝ. ⁊ dixerũt ei de
τὴν οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων. καὶ εἶπον αὐτῇ ἀπά
cipe eũ: ⁊ vide in quo fortitudo illi⁹ eſt ma
τησον αὐτόν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐστὶν ἡ με=
gna ⁊ in quo poterimus cõtra eũ. ⁊ ligabim⁹
γάλη καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα πρὸς αὐτόν. καὶ δήσομεν
eum ita vt humiliemus eũ. ⁊ nos dabimus tibi vir
αὐτὸν ὥστε ταπεινῶσαι αὐτόν. καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ
mille ⁊ centũ argẽteos ſiclos. ⁊ dixit da=
χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου σίκλους. καὶ εἶπεν δα
B lila ad ſamſon: nuncia mihi in quo vis tua
λιλὰ πρὸς σαμψών, ἀπάγγειλόν μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου
magna ⁊ in quo ligaberis vt humilieris tu. ⁊
ἡ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε. καὶ
dixit ad eam ſamſon: ſi ligauerint me in ſeptẽ
εἶπεν πρὸς αὐτὴν σαμψών, ἐὰν δήσωσίν με ἐν ἑπτὰ
funib⁹ humidis nõ corruptis: ⁊ infirm⁹ ero ⁊ e=
νευρίαις ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσο
ro vt vnus hoium. ⁊ attulerũt ei ſatra
μαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ σατρά
pe philiſtinoꝝ ſeptẽ funes humidos nõ corru
παι τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευρίας ὑγρὰς μὴ διεφθαρ=
ptos: ⁊ ligauit illũ in eis: ⁊ inſidie ſede
μένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκά
bant illic in cubiculo. ⁊ dixit ad eum: phi
θητο αὐτοῦ ἐν τῷ ταμίῳ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἀλ
liſthĩm ſup te ſamſon: ⁊ rupit funes que
λόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών, καὶ διέρρηξεν τὰς νευρὰς ὃν
madmodũ dirrũpitur filũ ſtupe cum olfece
τρόπον διασπᾶται κλῶσμα στιππύου ἐν τῷ ὀσφραν
rit ea ignẽ: ⁊ nõ cognita eſt vis eius.
θῆναι αὐτὸ πυρός, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.
⁊ dixit dalila ad ſamſon: ecce illuſiſti
καὶ εἶπεν δαλιλὰ πρὸς σαμψών, ἰδοὺ παρελογίσω
mihi ⁊ locutus es ad me mẽdacia. nũc igit nun
με καὶ ἐλάλησας πρός με ψευδῆ. νῦν οὖν ἀπάγγει=
cia mihi in quo ligaberis. ⁊ dixit ad eam: ſi vin
λόν μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν· ἐὰν δε
C culis ligauerint me in funib⁹ nouis in qbus nõ fa
σμῷ δήσωσίν με ἐν καλωδίοις καινοῖς ἐν οἷς οὐκ ἐγε
ctũ eſt opus: ⁊ infirm⁹ ero ⁊ ero ſicut vn⁹ homi
νήθη ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώ=
num. ⁊ cepit illi funes
πων. καὶ ἔλαβεν αὐτῷ καλώδια

ibi mulierẽ meretricẽ:
ingreſſuſq; eſt ad eam.
Qđ cũ audiſſent phili=
ſthiim & pcrebuiſſet apud
eos intraſſe vrbẽ ſam=
ſon: circũdederunt eũ.
poſitis in porta ciuita
tis cuſtodibus: & ibi to
ta nocte cũ ſilẽtio pſto=
lãtes: vt facto mane ex
euntẽ occiderẽt. Dor=
miuit aũt ſamſon vſq; ad
mediũ noctis. & inde
cõſurgẽs apprehẽdit ã=
bas porte fores cũ po
ſtibus ſuis &
ſera: ipoſitaſq; hume=
ris ſuis portauit
ad verticẽ montis qui
reſpicit
hebrõ. Poſt hec ama
uit mulierẽ q̃ habitauit
in valle ſoreth: & voca
batur dalila. Veneruntq;
ad eam pricipes phi
liſtinorũ atq; dixerunt.
Decipe eũ & diſce ab il
lo in quo habeat tantã
fortitudinẽ. & quõ eũ
ſupare valeamus & vin
ctũ affligere. Qđ ſi fece
ris dabimus tibi ſingu=
li mille cẽtũ argẽteos.
Locuta eſt ergo dalila
ad ſamſon. Dic mihi
obſecro in quo ſit
tua maxima fortitu=
do: & quid ſit quo liga
tus erumpere nequeas.
Cui rñdit ſamſon. Si
ſeptem neruiceis funi=
bus necdum
ſiccis & adhuc humen
tibus ligatus fuero: ifir
mus ero vt ceteri homi
nes. Attulerũtq; ad eã
ſatrape philiſtinorum
ſeptẽ funes vt dixerat:
quibus vinxit eũ: laten
tibus apud ſe inſidiis &
in cubiculo finẽ rei ex=
pectantib⁹. Clamauitq;
ad eũ philiſthĩ ſup te ſã
ſon. Qui rupit vincula
quõ ſi rũpat qs filum
de ſtupa tortũ ſputami=
ne cũ odorẽ ignis acce
pit: & nõ eſt cognitũ in
quo eẽt fortitudo eius.
dixitq; ad eũ dalila. Ec
ce illuſiſti mihi: & falſũ
locutus es. Saltẽ nũc in
dica mihi quo ligari
debeas. Cui ille rñdit.
Si ligatus fuero
nouis funibus qui nũ
q̃ fuerunt in
opere: infirmus ero: &
aliorum hominũ ſimilis
Quibus rurſum dalila

שם אשה זונה ויבא אליה: — איש זנה
לעזתים לאמר בא שמשון הנה — בוא
ויסבו ויארבו לו כל הלילה בשער — סבב ארב
העיר ויתחרשו כל הלילה לאמר — חרש
עד אור הבקר והרגנוהו: וישכב — שכב
שמשון עד חצי הלילה ויקם — חצה קום
בחצי הלילה ויאחז בדלתות שער — אחז
העיר ובשתי המזוזות ויסעם עם — זוז נסע
הבריח וישם על כתפיו ויעלם — ברח שום
אל ראש ההר אשר על פני — עלה פנה
חברון: ויהי אחרי כן ויאהב אשה — היה אהב
בנחל שרק ושמה דלילה: ויעלו
אליה סרני פלשתים ויאמרו
לה פתי אתו וראי במה כחו — פתה ראה
גדול ובמה נוכל לו ואסרנוהו — כח גדל
לענותו ואנחנו נתן לך איש — יכל
אלף ומאה כסף: ותאמר דלילה — ענה
אל שמשון הגידה נא לי במה — אמר
כחך גדול ובמה תאסר לענתך: — נגד
ויאמר אליה שמשון אם יאסרני — אסר
בשבעה יתרים לחים אשר לא — לוח
חרבו וחליתי והייתי כאחד האדם: — חלה היה
ויעלו לה סרני פלשתים שבעה
יתרים לחים אשר לא חרבו
ותאסרהו בהם: והארב ישב לה
בחדר ותאמר אליו פלשתים
עליך שמשון וינתק את היתרים — נתק
כאשר ינתק פתיל הנערת בהריחו — פתל ריח
אש ולא נודע כחו: ותאמר — ידע
דלילה אל שמשון הנה התלת
בי ותדבר אלי כזבים ועתה הגידה — דבר נגד
נא לי במה תאסר: ויאמר אליה
אם אסור יאסרוני בעבתים
חדשים אשר לא נעשה בהם — עשה לאך
מלאכה וחליתי והייתי כאחד
האדם: ותקח דלילה עבתים — לקח

Digitized by Google

חֲדָשִׁים וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אָסַר
אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן
וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב בֶּחָדֶר וַיְנַתְּקֵם
מֵעַל זְרֹעֹתָיו כְּחוּט׃ וַתֹּאמֶר
דְּלִילָה אֶל שִׁמְשׁוֹן עַד הֵנָּה
הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים
הַגִּידָה לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ אִם תַּאַרְגִי אֶת שֶׁבַע מַחְלְפוֹת אָרַג חָלַף
רֹאשִׁי עִם הַמַּסָּכֶת׃ וַתִּתְקַע בַּיָּתֵד נָסַךְ תָּקַע
וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ
שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיִּסַּע אֶת יָשֵׁן נָסַע
הַיְתַד הָאֶרֶג וְאֶת הַמַּסָּכֶת׃ וַתֹּאמֶר
אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךְ וְלִבְּךָ
אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ
בִּי וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל׃ נָגַד כֹּחַ
וַיְהִי כִּי הֵצִיקָה לּוֹ בִדְבָרֶיהָ כָּל גָּדַל הָיָה
הַיָּמִים וַתְּאַלְצֵהוּ וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ צוּק יוֹם
לָמוּת׃ וַיַּגֶּד לָהּ אֶת כָּל לִבּוֹ וַיֹּאמֶר אָלַץ קָצַר
לָהּ מוֹרָה לֹא עָלָה עַל רֹאשִׁי כִּי נָגַד
נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם עָלָה
גֻּלַּחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי כֹחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי נָזַר סוּר חָלָה
כְּכָל הָאָדָם׃ וַתֵּרֶא דְלִילָה כִּי הָיָה רָאָה
הִגִּיד לָהּ אֶת כָּל לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח נָגַד שָׁלַח
וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר עֲלוּ קָרָא עָלָה
הַפַּעַם כִּי הִגִּיד לִי אֶת כָּל לִבּוֹ וְעָלוּ
אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ
הַכֶּסֶף בְּיָדָם׃ וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל בִּרְכֶּיהָ יָשֵׁן
וַתִּקְרָא לָאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת שֶׁבַע גָּלַח
מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ חָלַף חָלַל
וַיָּסַר כֹּחוֹ מֵעָלָיו׃ וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָנָה סוּר
עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ כֹּחַ יָשֵׁן
וַיֹּאמֶר אֵצֵא כְּפַעַם בְּפַעַם אָמַר יָצָא
וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי יְהוָה נָעַר
סָר מֵעָלָיו׃ וַיֹּאחֲזוּהוּ פְלִשְׁתִּים אָחַז
וַיְנַקְּרוּ אֶת עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ עַזָּתָה נָקַר יָרַד
וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי טוֹחֵן אָסַר הָיָה
טָחַן

vinxit eũ: & clamauit
philiſtiim ſuper te ſam
ſon:
in cubiculo inſidiis pre
pararis. Qui ita rupit
vincula: q̃ſi fila telarũ.
dixitq̃
dalila rurſum ad eum.
Vſq; quo
decipis me & falſum
loqueris.
Onde quo vinciri de
beas? Cui reſpõdit ſam
ſõ. Si inq̃t ſeptẽ crines
capitis mei cũ licio ple
xueris: & clauũ his cir
cumligatũ terre fixeris:
īfirmus ero. Q̃d cũ feciſ
ſet dalila: dixit ad eum
Philiſtiim ſup te ſaſõ
Qui cõſurgẽs de ſõno
extraxit clauũ cũ crini
bꝰ & licio. dixitq̃ ad
eũ dalila. Q̃nõ dicis ꝙ
amas me? cũ animꝰ tu
us nõ ſit mecũ. Per tres
vices mẽtitus es mihi:
& noluiſti dicere ī quo
ſit maxima fortitudo
tua. Cumq; moleſta eſ
ſet ei & p multos dies
iugiter adhereret: ſpaciũ
ad qetẽ nõ tribuẽs: defe
cit aĩa eiꝰ: & ad mortem
vſq; laſſata ẽ. Tũc aperi
ens veritatẽ rei dixit ad
eã. Ferrũ nũq̃ aſcendit
ſup caput meum: quia
nazareus.i.conſecratus
deo ſũ de vtero matris
mee. Si raſum fuerit ca
put meum recedet a me
fortitudo mea & defici
ã: eroq; ſicut ceteri ho
mies. Videſq; illa ꝙ cõ
feſſus ei eẽt oẽm aĩum
ſuũ: miſit ad principes
philiſtinoꝝ ac mãdauit.
Aſcẽdite adhuc ſemel:
qa nũc mihi apuit cor
ſuũ. Qui aſcẽderũt: aſ
ſũpta pecũia q̃ pmiſe
rant. At illa dormire eũ
fecit ſup genua ſua: & ī
ſinu ſuo reclinare caput
Vocauitq; tõſorẽ & ra
ſit ſe ptẽ crines eius: &
cepit abigere eũ & a ſe
repellere. Stati enĩ ab eo
fortitudo diſceſſit dixit
q;. Philiſtii ſup te ſam
ſõ: qui d̃ ſõno cõſurgẽs
dixit ĩ aĩo ſuo. Egredi
ar ſicut añ feci: & me ex
cutiã: neſciẽs ꝙ receſſiſ
ſet ab eo dñs. Quẽ cũ
apprehẽdiſſet philiſti
im: ſtati eruerũt oculos
eius & duxerũt gazam
vinctum catenis: &
clauſum in carcere mo
lere fecerunt.

nouos ⁊ ligauit illũ in ipſis. ⁊ dixit ad eũ: phi ſ.eo.
καινὰ καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, οἱ ἀλ Infra eo.
liſtijm ſup te ſamſon: ⁊ inſidie erant in cu
λόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ τα
biculo. ⁊ diſrupit ea a brachijs ſuis q̃ſi fi
μίῳ. καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτ͂ ὡς ῥάμ
la. ⁊ dixit dalila ad ſamſon: vſq; nũc decepi
μα. καὶ εἶπεν δαλιλὰ πρὸς σαμψών, ἕως νῦν παρελογί
ſti me ⁊ locutus es ad me mẽdacia. annũcia tã mihi in
σω με καὶ ἐλάλησας πρός με ψευδῆ. ἀνάγγειλον δή μοι ἐν
quo ligaberis. ⁊ dixit ad illã: ſi texueris ſeptẽ ca
τίνι δεθήσῃ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν, ἐὰν ὑφάνῃς τὰς ἑπτὰ σει
tenas capitis mei cum litio ⁊ affixeris
ρὰς τῆς κεφαλῆς μου μετὰ τοῦ διάσματος καὶ ἐγκρούσῃς
cum clauo in pariete: ⁊ ero infirmꝰ. ⁊
ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ἀσθενής. καὶ
fecit ei dalila ſic: ⁊ texuit ſeptẽ
ἐποίησεν αὐτῷ δαλιλὰ οὕτως, καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἑπτὰ
cincinos capitis eius cum extaſi ⁊ in
βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκστάσεως καὶ κα
fixit eũ clauis in pariete. ⁊ dixit
τέκρουσεν ἐν τοῖς πασσάλοις εἰς τὸν τοῖχον. καὶ εἶπεν
ad eũ: philiſtijm ſup te ſamſon. ⁊ ſurrexit de
πρὸς αὐτόν, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών. καὶ ἐξηγέρθη ἐκ
ſomno ſuo ⁊ extraxit palos in li
τοῦ ὕπνου αὐτ͂ καὶ ἐξέσπασεν τοὺς πασσάλους ἐν τῷ ὑφά
cio ex pariete ⁊ tramã: ⁊ nõ cognita fuit D
σματι ἐκ τοῦ τοίχου καὶ τὸ διάσμα, καὶ οὐκ ἐγνώσθη
vis eius. ⁊ dixit ad eũ dalila. quomõ dices
ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν δαλιλά. πῶς ἐρεῖς
amaui te ⁊ cor tuũ nõ eſt mecum: hac
ἠγάπηκά σε καὶ ἡ καρδία σου οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ, τοῦτο
tertia vice decepiſti me ⁊ nõ dixiſti mihi in quo
τρίτον παρελογίσω με καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι
vis tua eſt magna. ⁊ factũ eſt q̃ñ vexauit il
ἡ ἰσχύς σου ἐστὶν ἡ μεγάλη. καὶ ἐγένετο ὅτε κατειργάσατο αὐ
lũ ſermonibꝰ ſuis totã noctẽ ⁊ moleſta fuit illi ⁊ ani
τὸν τοῖς λόγοις αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα καὶ παρηνώχλησεν αὐτὸν καὶ ὠλι
mo defecit vſq; ad mortẽ: ⁊ retulit ei oĩa q̃ a
γοψύχησεν ἕως εἰς θάνατον, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ
corde ſuo: ⁊ dixit illi: nouacula nõ aſcendet ſup caput
καρδίας αὐτ͂, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ξυρὸν οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλήν
meũ: q̃ñ nazareus dei ego ex vtero matris mee: ⁊ ſi raſus fue
μου, ὅτι ναζηραῖος θεοῦ ἐγὼ ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ ἐὰν ξυρήσω
ro recedet a me fortitudo mea: ⁊ ero īfirmus: ⁊ ero ſi
μαι ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι κα
cut oẽs hoĩes. ⁊ vidit dalila q̃ñ nunciauit ei oĩa
τὰ πάντας τ͂ς ἀνθρώπους. καὶ εἶδεν δαλιλὰ ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα
q̃ a corde ſuo. ⁊ miſit ⁊ vocauit principes
τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτ͂. καὶ ἀπέστειλεν καὶ ἐκάλεσεν τ͂ς σατράπας
philiſtijm dicẽs: aſcẽdite ſemel: q̃ñ retulit mihi om
τῶν ἀλλοφύλων λέγουσα, ἀνάβητε τὸ ἅπαξ, ὅτι ἀνήγγειλέν μοι πᾶ
ne cor ſuũ. ⁊ aſcẽderũt ad eã oẽs princi
σαν τὴν καρδίαν αὐτ͂. καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν πᾶσαι οἱ σατρά
pes philiſtijm ⁊ attulerũt argẽtũ in manibꝰ ſu
πειαι τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶν αὐ
is. ⁊ dormire fecit eũ in medio genuum ſuoꝝ. ⁊ voca
τῶν. καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς. καὶ ἐκάλε
uit tonſorẽ ⁊ totõdit ſeptẽ crines capitis eius:
σεν τὸν κουρέα καὶ ἐξύρισεν τ͂ς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτ͂,
⁊ cepit humiliari ⁊ diſceſſit vis eius ab eo. ⁊ dixit
καὶ ἤρξατο ταπεινοῦσθαι καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχὺς αὐτ͂ ἀπ' αὐτ͂. καὶ εἶπε
ei dalila: philiſtijm ſup te ſamſon. ⁊ excitatꝰ eſt de ſomno
αὐτῷ δαλιλά, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών. καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τ͂ ὕπνου
ſuo: ⁊ dixit exibo ⁊ faciã ſicut ſemp ⁊ excu
αὐτ͂, καὶ εἶπεν ἐξελεύσομαι καὶ ποιήσω καθὼς ἀεὶ καὶ ἀποτινάξο
tiam: ⁊ ipſe nõ ſciebat ꝙ dñs receſſit ab eo. ⁊ apphẽderũt e
μαι, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι κύριος ἀπέστη ἀπ' αὐτ͂. καὶ ἐπελάβοντο αὐ
um philiſtijm ⁊ eruerũt oculos eius: ⁊ deduxerũt e
τ͂ οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐξώρυξαν τ͂ς ὀφθαλμοὺς αὐτ͂, καὶ κατήγαγον αὐ
um in gazan: ⁊ ligauerũt eum in cõpedibꝰ ferreis: ⁊ erat molẽs
τὸν εἰς γάζαν, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς, καὶ ἦν ἀλήθων

Digitized by Google

in domo cuſtodie. ⁊ cepit crinis capitis e-
ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς. καὶ ἤρξατο ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐ
ius creſcere q̃ñ raſus eſt. ⁊ principes phi
F τοῦ ἀνατέλλειν ἡνίκα ἐξυρήθη. καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλ
liſtijm cõgregati ſunt vt immolarẽt ſacrificiũ magnũ da
λοφύλων συνήχθησαν τοῦ θῦσαι θυσίαν μεγάλην δα-
gon deo ſuo ⁊ vt letarentur. ⁊ dixerũt
γὼν τῷ θεῷ αὐτῶν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι. καὶ εἶπαν.
tradidit deus nr̃ in manũ nr̃az ſamſon ini-
παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν σαμψὼν τὸν ἐχ-
micũ nr̃m. ⁊ vidit eũ ppl̃s ⁊ laudauerũt de
θρὸν ἡμῶν. καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ λαὸς καὶ ᾔνεσαν τοὺς θε-
os ſuos: q̃m dixerũt tradidit deus nr̃ in ma
οὺς αὐτῶν, ὅτι εἶπαν παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χει-
nũ nr̃am inimicũ nr̃m ⁊ deſolãtẽ terraz
ρὶ ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν καὶ τὸν ἐξερημοῦντα τὴν γῆν ἡ
nr̃am: qui multiplicauit vulneratos nr̃os. ⁊ fa
μῶν, ὅστις ἐπλήθυνεν τοὺς τραυματίας ἡμῶν. καὶ ἐγέ
ctũ eſt q̃ñ letatũ eſt cor eoz: ⁊ dixerũt: vo
νετο ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν, καλέ-
cate ſamſon de domo cuſtodie ⁊ lu
σατε τὸν σαμψὼν ἐξ οἴκου τῆς φυλακῆς καὶ παιξά-
dat ante nos. ⁊ vocauerũt ſamſon de domo
τω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν σαμψὼν ἐξ οἴκου
cuſtodie: ⁊ alludebãt ei: ⁊ ſtatuerũt eũ
τῆς φυλακῆς, καὶ ἐνέπαιζον αὐτῷ, καὶ ἔστησαν αὐτὸν
in medio duaz colũnaz. ⁊ dixit ſamſon ad
ἀναμέσον τῶν δύο στύλων. καὶ εἶπεν σαμψὼν πρὸς τὸ
puerũ qui manu ducebat eũ: dimitte
παιδάριον τὸν χειραγωγοῦντα αὐτόν, ἐπανάπαυσόν
me iã ⁊ fac tangere me colũnas in q̃b⁹
με δὴ καὶ ποίησον ψηλαφῆσαί με τοὺς στύλους ἐφ᾽ ὧν
domus firmata eſt ſup illis: ⁊ reclina me ſup
ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐπιστήρισόν με ἐπ᾽ αὐ
eas. ipſa aũt dom⁹ erat plena viroz ⁊ mulierũ: ⁊
τούς. ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ
illic oẽs principes philiſtinoz. ⁊ ſup
ἐκεῖ πάντες οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπὶ
ſolario q̃ſi tria milia viroz ⁊ mulierũ aſ
τοῦ δώματος ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐμ
picientiũ illuſum ſamſon. ⁊ clamauit ſam-
βλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν σαμψών. καὶ ἐβόησεν σαμ
G ſon ad dñm ⁊ dixit: dñe dñe recordare mei ⁊ for
ψὼν πρὸς κύριον καὶ εἶπεν, κύριε κύριε μνήσθητί μου καὶ ἐνί
tifica me in duplo ⁊ ſemel hoc de⁹: ⁊ vlciſ
σχυσόν με διπλῆν καὶ τὸ ἅπαξ τοῦτο ὁ θεός, καὶ ἐκδική-
car vltionem vnã pro oculis meis de phili
σω ἐκδίκησιν μίαν ἀντὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐκ τῶν ἀλλο
ſtijm. ⁊ apprehẽdit ſamſon duas colũnas
φύλων. καὶ περιέλαβεν σαμψὼν τοὺς δύο στύλους
medias in quib⁹ domus innitebatur ſup ipſis: ⁊
τοὺς μέσους ἐφ᾽ ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ
innix⁹ eſt in illis vnã in dextera ſua ⁊ vnã in
ἐπεστηρίξατο ἐπ᾽ αὐτοὺς ἕνα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἕνα ἐν τῇ
ſiniſtra ſua. ⁊ dixit ſamſon: moriatur aĩa
ἀριστερᾷ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν σαμψών, ἀποθανέτω ἡ ψυχή
mea cum philiſtijm: ⁊ incliauit ĩ fortitudie ⁊ cecidit
μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἔκλινεν ἐν ἰσχύει, καὶ ἔπεσεν
domus ſup principes ⁊ ſup oẽm ppl̃m q̃ erat ĩ
ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς σατράπας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν
illa. ⁊ fuerũt mortui quos occiderat ſam
αὐτῷ. καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσεν σαμ
ſon in morte ſua plures quã occiderat in
ψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πλείους ἤπερ ἐθανάτωσεν ἐν τῇ
vita ſua. ⁊ deſcenderũt fratres eius ⁊ vniuerſa do
ζωῇ αὐτοῦ. καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ οἶ-
mus patris eius: ⁊ accepeũt eum ⁊ aſcẽderũt ⁊
κος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀνέβησαν
ſepelierũt eũ inter ſaraa ⁊ inter eſthaol
καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀναμέσον σαραὰ καὶ ἀναμέσον ἐσθαὸλ
in ſepulchro manue patris eius. ⁊ ipſe iudicauit
ἐν τῷ τάφῳ μανῶε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινεν

Iamq; capilli eius renaſci ceperãt: & principes philiſtinorũ conuenerunt in vnũ vt immolarẽt hoſtias magnificas dagon deo ſuo & epularentur dicẽtes. Tradidit deus noſter inimicũ nr̃m ſamſon in manus noſtras. Quod etiã ppl̃s videns laudabat deũ ſuũ eademq; dicebat. Tradidit deus noſter aduerſariũ nr̃m in manus nr̃as qui deleuit terrã nr̃am & occidit plurimos. Letãteſq; p conuiuia ſũptis iã epulis preceperũt vt vocaretur ſamſon: & ante eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat ante eos: fecerũtq; eum ſtare inter duas columnas. Qui dixit puero regenti greſſus ſuos. Dimitte me vt tangã colũnas quibus omnis imminet dom⁹: & reclíner ſup eas & paululũ requieſcã. Dom⁹ aũt erat plẽa viroz ac mulierz: & erãt ibi oẽs principes philiſtinorũ: ac de tecto & ſolario circiter tria milia vtriuſq; ſexus ſpectãtes ludẽtem ſamſon. At ille inuocato domino ait. Dñe de⁹ me⁹ memento mei: & redde mihi nũc fortitudinẽ priſtinam deus meus vt vlciſcar me de hoſtibus meis: & p amiſſione duorũ luminũ vnã vltionẽ recipiã. Et apprehendens ambas colũnas quib⁹ innitebatur dom⁹: alteramq; earum dextera & alterã leua tenens: ait. Moriatur aĩa mea cũ philiſtiim. Concuſſiſq; fortiter colũnis: cecidit dom⁹ ſuper oẽs principes & ceterã multitudinẽ q̃ ibi erat. Multoq; plꝛes interfecit moriens: q̃ añ viuus occiderat. Deſcẽdẽtes aũt fratres eius & vniuerſa cognatio: tulerũt corpus eius & ſepelierũt iter ſaraa & eſthaol in ſepulchro patris ſui manue: iudicauitq;

בבית האסורים׃ ויחל שער
ראשו לצמח כאשר גלח׃ וסרני
אסף גדל — פלשתים נאספו לזבח זבח גדול
לדגון אלהיהם ולשמחה ויאמרו
נתן אלהינו בידנו את שמשון
ראה הלל — איבינו׃ ויראו אתו העם ויהללו
את אלהיהם כי אמרו נתן אלהינו
חרב — בידנו את איבנו ואת מחריב
רבה — ארצנו ואשר הרבה את חללינו׃
ויהי כטוב לבם ויאמרו קראו
שחק קרא — לשמשון וישחק לנו ויקראו
אסר צחק — לשמשון מבית האסורים ויצחק
עמד — לפניהם ויעמידו אותו בין
עמד — העמודים׃ ויאמר שמשון אל
חזק נוח — הנער המחזיק בידו הניחה אותי
מוש — והמשני את העמודים אשר
כון שען — הבית נכון עליהם ואשען עליהם׃
נשה — והבית מלא האנשים והנשים
ושמה כל סרני פלשתים ועל
איש — הגג כשלשת אלפים איש ואשה
ראה קרא — הראים בשחק שמשון׃
ויקרא שמשון אל יהוה
ויאמר אדני יהוה זכרני נא
וחזקני נא אך הפעם הזה
נקם — האלהים ואנקמה נקם אחת משתי
לפת — עיני מפלשתים׃ וילפת שמשון
שנה — את שני עמודי התוך אשר הבית
סמך — נכון עליהם ויסמך עליהם אחד
ימן שמל — בימינו ואחד בשמאלו׃ ויאמר
אמר מות — שמשון תמות נפשי עם פלשתים
נטה נוח — ויט בכח ויפל הבית על הסרנים
נפל היה — ועל כל העם אשר בו ויהיו
רבב — המתים אשר המית במותו רבים
חיה — מאשר המית בחייו׃ וירדו אחיו
נשא עלה — וכל בית אביהו וישאו אתו ויעלו
קבר — ויקברו אתו בין צרעה ובין אשתאל
בקבר מנוח אביו והוא שפט

Digitized by Google

אֶת יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שָׁנָה׃
Cap. xvij וַיְהִי אִישׁ מֵהַר אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ
מִיכָיְהוּ׃ וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ אֶלֶף וּמֵאָה
הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לֻקַּח לָךְ וְאַתְּ אָלִית אָלָה
וְגַם אָמַרְתְּ בְּאָזְנַי הִנֵּה הַכֶּסֶף
אִתִּי אֲנִי לְקַחְתִּיו וַתֹּאמֶר אִמּוֹ
בָּרוּךְ בְּנִי לַיהוָה׃ וַיָּשֶׁב אֶת אֶלֶף בָּרַךְ שׁוּב
וּמֵאָה הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתֹּאמֶר אִמּוֹ
הַקְדֵּשׁ הִקְדַּשְׁתִּי אֶת הַכֶּסֶף לַיהוָה קָדַשׁ
מִיָּדִי לִבְנִי לַעֲשׂוֹת פֶּסֶל וּמַסֵּכָה עָשָׂה נָסַךְ
וְעַתָּה אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ׃ וַיָּשֶׁב הַכֶּסֶף שׁוּב
לְאִמּוֹ וַתִּקַּח אִמּוֹ מָאתַיִם כֶּסֶף לָקַח מֵאָה
וַתִּתְּנֵהוּ לַצּוֹרֵף וַיַּעֲשֵׂהוּ פֶּסֶל נָתַן
וּמַסֵּכָה וַיְהִי בְּבֵית מִיכָיְהוּ׃ וְהָאִישׁ הָיָה
מִיכָה לוֹ בֵּית אֱלֹהִים וַיַּעַשׂ אֵפוֹד אָפַד
וּתְרָפִים וַיְמַלֵּא אֶת יַד אַחַד מָלֵא
מִבָּנָיו וַיְהִי לוֹ לְכֹהֵן׃ בַּיָּמִים יוֹם
הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ
הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ וַיְהִי נַעַר
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה מִמִּשְׁפַּחַת שִׁפְחָה
יְהוּדָה וְהוּא לֵוִי וְהוּא גָר שָׁם׃ גּוּר
וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מֵהָעִיר מִבֵּית לֶחֶם
יְהוּדָה לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא מָצָא בּוֹא
הַר אֶפְרַיִם עַד בֵּית מִיכָה לַעֲשׂוֹת
דַּרְכּוֹ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מִיכָה מֵאַיִן אָמַר
תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵוִי אָנֹכִי
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאָנֹכִי הֹלֵךְ הָלַךְ
לָגוּר בַּאֲשֶׁר אֶמְצָא׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
מִיכָה שְׁבָה עִמָּדִי וֶהְיֵה לִי לְאָב יָשַׁב
וּלְכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֶּן לְךָ עֲשֶׂרֶת נָתַן
כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ בְּגָדִים
וּמִחְיָתֶךָ וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי׃ וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי חָיָה יָאַל
לָשֶׁבֶת אֶת הָאִישׁ וַיְהִי הַנַּעַר לוֹ יָשַׁב הָיָה
כְּאַחַד מִבָּנָיו׃ וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת
יַד הַלֵּוִי וַיְהִי לוֹ הַנַּעַר לְכֹהֵן וַיְהִי
בְּבֵית מִיכָה׃ וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה

iſrl' vigīti annis. 17.

Fuit eo tempore vir quidam de monte effraim nomine michas: q̄ dixit matri ſue. Mille centum argenteos quos ſeparaueras: et ſuper quib᷒ me audiēte iuraueras: ecce ego habeo: & apud me ſūt. Cui illa reſpondit. Benedictus filius meus dño. Reddidit ergo eos matri ſue: q̄ dixerat ei. Cōſecraui & voui hoc argentū dño: vt de manu mea ſuſcipiat fili᷒ me᷒ et faciat ſculptile atq̄ cōflatile: & nūc trado illud tibi. Reddidit igitur eos matri ſue: q̄ tulit ducētos argēteos: & dedit eos argētario vt faceret ex eis ſculptile atq̄ cōflatile q̄d fuit ī domo miche. Qui ediculā quoq̄ ī ea deo ſepauit: & fecit ephot & theraphi .i. veſtē ſacerdotalē & idola. Impleuitq̄ vnius filiorū ſuorū manū: & fact᷒ eſt ei ſacerdos. In dieb᷒ illis non erat rex in iſrl': ſed vnuſquiſq̄ q̄d ſibi rectū videbatur hoc faciebat. Fuit quoq̄ ī tpe illo alter adoleſcēs de bethleē iuda ex cognatione eius: eratq̄ ipē leuites & habitabat ibi. Egreſſuſq̄ de ciuitate bethleē: pegrinari voluit vbicūq̄ ſibi cōmodū repiſſet. Cumq̄ veniſſet in montē effraim iter faciēs: & declinaſſet parūp ī domo miche: iterrogatus ē ab eo vn̄ veniſſet. Qui reſpōdit Leuita ſum de bethleē iuda: & vado vt habitem vbi potuero & vtile mihi eē pſpexero. Dixitq̄ micha. Mane apd me inqt & eſto mihi parēs ac ſacerdos: daboq̄ tibi p annos ſingulos decē argenteos ac veſtem duplicē: & q̄ ad victū ſunt neceſſaria. Acquieuit & manſit apud hoīem: fuitq̄ illi q̄ſi vn᷒ de filiis. Impleuitq̄ micha manum eius: & habuit puerum ſacerdotem apud ſe: nunc

iſrael viginti annis.
τὸν ἰσραὴλ ἔικοσι ἔτη.

Ca. 17.

Et fuit vir de mōte ephraim & nomē eius A
Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἐξ ὄρους ἐφραῒμ καὶ ὄνομα αὐτοῦ
michas: & dixit matri ſue: mille & cētū
μιχά, καὶ εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, χιλίους καὶ ἑκατὸν
argēteos ſublatos tibi: & adiuraſti & di
ἀργυρίου τοὺς συλληφθέντας σοι, καὶ ἐξώρκισας καὶ εἴ
xiſti in aurib᷒ meis: ecce argētū apud me:
πας ἐν τοῖς ὠσίν μου, ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ᾽ ἐμοί,
ego accepi illud. & dixit mr̃ eius: benedi
ἐγὼ ἔλαβον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εὐλογη-
ctus filius meus in dño: & reddidit
μένος ὁ υἱός μου ἐν τῷ κυρίῳ. καὶ ἀπέδωκεν τοὺς
mille & centū argēteos matri ſue. & dixit
χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἡ
mater ſua: ſctificationē ſctificaui argētū dño
μήτηρ αὐτοῦ, ἁγιασμὸν ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ
de manu mea ſeorſum ad faciendū ſculptile
ἐκ τῆς χειρός μου καταμόνας τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν
& cōflatile: & nunc reddā illud tibi. & red- B
καὶ χωνευτόν, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι. καὶ ἀπέ-
didit argentum matri ſue: & accepit ma
δωκεν τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἡ μή-
ter eius ducētos ex argento: & dedit id
τηρ αὐτοῦ διακοσίους τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐ-
illi q̄ cōflat & fecit illud ſculptile & con-
τὸ τῷ χωνευτῇ καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χω-
flatile. & fuit in domo micha: & dom᷒ mi
νευτόν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ μιχά, καὶ ὁ οἶκος μι-
cha illi domus dei. & fecit ephod & theraphi.
χὰ αὐτῷ οἶκος θεοῦ. καὶ ἐποίησεν ἐφοὺδ καὶ θεραφίν.
& impleuit manū vnius filiorū ſuorū: &
καὶ ἐνέπλησε τὴν χεῖρα ἑνὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ
fact᷒ eſt ei in ſacerdotē. In diebus illis nō
ἐγενήθη αὐτῷ εἰς ἱερέα. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ
erat rex in iſrael: vir rectū in oculis C
ἦν βασιλεὺς ἐν ἰσραήλ, ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς
ſuis faciebat. & fuit puer de bethleem iu
αὐτοῦ ἐποίει. καὶ ἐγένετο παιδάριον ἐκ βηθλεὲμ ἰού-
da de cognatione iuda & ipſe leuites: &
δα ἐκ τῆς συγγενείας ἰούδα καὶ αὐτὸς λευίτης, καὶ
ipſe habitabat ibi. & egreſſus eſt vir de ciui-
αὐτὸς παρῴκει ἐκεῖ. καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἐκ τῆς πό-
tate bethleem iuda vt habitet vbi inueniret. & ve-
λεως βηθλεὲμ ἰούδα παροικεῖν οὗ ἂν εὕρῃ. καὶ πα-
nit in mōtē ephraim vſq̄ ad domū micha vt fa
ρεγενήθη εἰς ὄρος ἐφραῒμ ἕως οἴκου μιχὰ τοῦ ποιῆ-
ceret iter ſuum. & dixit ei micha: vnde
σαι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ μιχά, πόθεν
venis? & dixit ad eū: leuites ego ſum de
ἔρχῃ; καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, λευίτης ἐγώ εἰμι ἐκ
bethleem iuda: & ego vado vt habitē vbi
βηθλεὲμ ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικεῖν οὗ ἂν
inuenero. & dixit ei micha: ſede mecū: &
εὕρω. καὶ εἶπεν αὐτῷ μιχά, κάθου μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ
ſto mihi in patrē & in ſacerdotē: & ego dabo
γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω
tibi decē argēteos in dies & par veſtiū D
σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέρας καὶ ζεῦγος ἱματίων
& que ad victū tuū. & abijt leuites &
καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν σου. καὶ ἐπορεύθη ὁ λευίτης καὶ
incepit habitare apud virū. & fuit il
ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρί. καὶ ἐγενήθη αὐ-
li puer vt vnus filiorū eius. & imple
τῷ τὸ παιδάριον ὡς εἷς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καὶ ἐνέπλη-
uit micha manū leuite: & fuit ei
σεν μιχὰ τὴν χεῖρα τοῦ λευίτου, καὶ ἐγενήθη αὐ-
puer in ſacerdotē: & fuit in domo mi
τῷ τὸ παιδάριον εἰς ἱερέα, καὶ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μι-
cha. & dixit micha: nunc
χά. καὶ εἶπεν μιχά, νῦν

Digitized by Google

cognoui q̄ benefecit mihi dñs: q̄m fact᷑ eſt mihi
ἔγνων ὅτι ἠγαθοποίησέν μοι κύριος, ὅτι ἐγενήθη μοι
leuites in ſacerdotem.
ὁ λευίτης εἰς ἱερέα.

Ca.18.

A I N diebus illis nō erat rex in iſ
Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν ἰσ
ſ.17.c. rael. ⁊ in diebus illis tribus dan q̄=
Infra ραήλ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡ φυλὴ τοῦ δὰν ἐζή
21.d. rebat ſibi poſſeſſionē ad habitādū: q̄m nō ceci=
τει ἑαυτῇ κληρονομίαν τοῦ κατοικεῖν, ὅτι οὐκ ἐνέπε=
dit illi vſq; ad dies illas in medio tribuū iſra
σεν αὐτῇ ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐν μέσῳ φυλῶν ἰσρα
el poſſeſſio. ⁊ miſerūt filij dan de cogna
ὴλ κληρονομία. καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ δὰν ἐκ τῶν συγ
tiōib᷑ ſuis quinq; viros de parte ſua viros filios
γενειῶν αὐτῶν πέντε ἄνδρας ἀπὸ μέρους αὐτῶν ἄνδρας υἱοὺς
potētie de ſaraa ⁊ eſthaol vt explorarēt
δυνάμεως ἐκ σαραὰ καὶ ἐσθαὸλ τοῦ κατασκέψασθαι
terram ⁊ diligēter inſpicerēt eā. ⁊ dixerūt ad e=
τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν. καὶ εἶπαν πρὸς αὐ=
os: ite ⁊ cōſiderate terrā: ⁊ ve
τούς, πορεύεσθε καὶ ἐξερευνήσατε τὴν γῆν, καὶ πα
nerunt in mōtē ephraim vſq; ad domū micha ⁊ requi
ρεγένοντο εἰς ὄρος ἐφραὶμ ἕως οἴκου μιχὰ καὶ κατέ
euerunt ibi: eis exiſtib᷑ apud domū micha.
παυσαν ἐκεῖ, αὐτῶν ὄντων παρὰ τῷ οἴκῳ μιχά.
⁊ illi cognouerūt vocem pueri leui
καὶ αὐτοὶ ἔγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδαρίου τοῦ λευί
te ⁊ declinauerūt illic. ⁊ dixerūt ei: quis te du
του καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ. καὶ εἶπαν αὐτῷ, τίς σε ἤ=
xit huc: ⁊ quid tu agis hic: ⁊ quid
γαγεν ὧδε; καὶ τί σὺ ποιεῖς ἐνταῦθα; καὶ τί
tibi eſt hic: ⁊ dixit ad eos: ſic ⁊ ſic
σοί ἐστιν ὧδε; καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, οὕτω καὶ οὕτως
fecit mihi micha: ⁊ mercede cōduxit me ⁊ factus ſū
ἐποίησέν μοι μιχά, καὶ ἐμισθώσατό με καὶ ἐγενήθην
ei in ſacerdotē. ⁊ dixerūt ei: interroga iam
αὐτῷ εἰς ἱερέα. καὶ εἶπον αὐτῷ, ἐπερώτησον δὴ
B in deo: ⁊ cognoſcemus ſi proſperatur iter nr̄m
ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς ἡμῶν
quod nos imus per illud. ⁊ dixit eis
ἣν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ᾽ αὐτήν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
ſacerdos: ambulate in pace: corā dño via
ἱερεύς, πορεύεσθε εἰς εἰρήνην, ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς
vr̄a per quā ambulatis in ipſa. ⁊ abierūt
ὑμῶν καθ᾽ ἣν πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ
quinq; viri ⁊ venerūt in laiſa: ⁊ vi
πέντε ἄνδρες καὶ παρεγένοντο εἰς λαϊσά, καὶ εἶ=
derūt ppl̄m q̄ in ea: habitantē in ſpe ſe
δον τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ, κατοικοῦντα ἐν ἐλπίδι κα
cūdū cōſuetudinē ſidonioꝝ quietos in ſpe:
τὰ τὴν σύγκρισιν τῶν σιδωνίων ἡσυχάζοντας ἐν ἐλ=
⁊ nō potētes loqui xbū in terra. poſ
πίδι, καὶ μὴ δυνάμενους λαλῆσαι ῥῆμα ἐν τῇ γῇ. κλη
ſeſſor theſauri: q̄m longe ſunt a ſidone:
ρονόμος θησαυροῦ, ὅτι μακράν εἰσιν ἀπὸ σιδῶνος,
⁊ ſermo non erat illis cum ſyria. ⁊ ve
καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ συρίας. καὶ παρε=
nerūt quinq; viri ad fratres ſu=
γένοντο οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐ=
os in ſaraa ⁊ in eſthaol: ⁊ dixerūt eis
τῶν εἰς σαραὰ καὶ εἰς ἐσθαόλ, καὶ ἔλεγον αὐτοῖς οἱ
C fratres eoꝝ: quid vos ſedetis: ⁊ dixerūt ſur
ἀδελφοὶ αὐτῶν, τί ὑμεῖς κάθησθε; καὶ εἶπαν ἀνά=
gite ⁊ aſcēdamus ad eos: q̄m vidimus
στητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ᾽ αὐτούς, ὅτι ἑωράκαμεν τὴν
terrā: ⁊ ecce bona valde. ⁊ vos tacete:
γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα. καὶ ὑμεῖς σιωπᾶτε,
ne tardetis ad eundum ⁊ intrandū
μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι καὶ εἰσελθεῖν

ſcio dicens q̄ benefaciet mihi dominus habenti leuitici generis ſacerdotem.

18. IN diebus illis non erat rex in iſrael: & tribus dā querebat poſſeſſionē ſibi vt habitaret in ea. Vſq; ad illū enim diē inter ceteras tribus ſortem nō acceperat. Miſerūt ergo filii dan ſtirpis & familie ſue quinq; viros fortiſſimos de ſaraa & eſthaol vt explorarent terrā & diligēter inſpicerēt. Dixerūtq; eis. Ite & cōſiderate terrā. Qui cū pgētes veniſſet in monte effrai & itraſſent domū miche: requieuerūt ibi: & agnoſcentes vocē adoleſcētis leuite vtēteſq; illi᷒ diuerſorio: dixerunt ad eū. Quis te huc adduxit: Quid hic agis: Quā obcām huc venire voluiſti: Qui reſpondit eis. Hec & hec preſtitit mihi michas: & me mercede conduxit vt ſim ei ſacerdos. Rogauerūt aūt eū vt conſuleret deum & ſcire poſſet an pſpero itinere pergerent: & res haberet effectum. Qui rn̄dit eis. Ite cum pace. Dominus reſpicit viam veſtrā & iter quo pergitis. Eūtes igitur quinq; viri venerūt lais: viderūtq; populū habitantē in ea abſq; vllo timore iuxta cōſuetudinē ſidoniorū ſecurū & quietū: nullo eis penitus reſiſtente magnarū q; opum: & procul a ſidone atq; a cunctis homībus ſeparatū. Reuerſiq; ad fratres ſuos in ſara & eſthaol: & qd egiſſent ſciſcitātibus reſpōderūt. Surgite & eamus ad eos. Vidimus enim terrā valde opulentam & vberem. Nolite negligere: nolite ceſſare. Eam᷑ &

ידעתי כי ייטיב יהוה לי כי — יטב
היה לי הלוי לכהן׃
בימים ההם אין מלך בישראל — cap. xviij.
ובימים ההם שבט הדני מבקש — בקש
לו נחלה לשבת כי לא נפלה לו — ישב
עד היום ההוא בתוך שבטי
ישראל בנחלה׃ וישלחו בני דן — שלח
ממשפחתם חמשה אנשים — שפחה
מקצותם אנשים בני חיל — קצה
מצרעה ומאשתאל לרגל את
הארץ ולחקרה ויאמרו אליהם — אמר
לכו חקרו את הארץ ויבאו הר — ילך בוא
אפרים עד בית מיכה וילינו שם׃ — לון
המה עם בית מיכה והמה הכירו — נכר
את קול הנער הלוי ויסורו שם — סור
ויאמרו לו מי הביאך הלום ומה — בוא הלם
אתה עשה בזה ומה לך פה׃
ויאמר אלהם כזה וכזה עשה לי
מיכה וישכרני ואהי לו לכהן׃ — שכר היה
ויאמרו לו שאל נא באלהים
ונדעה התצליח דרכנו אשר — ידע צלח
אנחנו הלכים עליה׃ ויאמר
להם הכהן לכו לשלום נכח — שלם
יהוה דרככם אשר תלכו בה׃
וילכו חמשת האנשים ויבאו — בוא
לישה ויראו את העם אשר — ראה
בקרבה יושבת לבטח כמשפט — שפט
צידנים שקט ובטח ואין מכלים — כלם
דבר בארץ יורש עצר ורחקים — ירש
המה מצידנים ודבר אין להם
עם אדם׃ ויבאו אל אחיהם
צרעה ואשתאל ויאמרו להם
אחיהם מה אתם׃ ויאמרו קומו
עלה ראה ונעלה עליהם כי ראינו את
חשה עצל הארץ והנה טובה מאד ואתם
ילך בוא מחשים אל תעצלו ללכת לבא

לרשת את הארץ: כבאכם תבאו — ירש בוא
אל עם בטח והארץ רחבת ידים
כי נתנה אלהים בידכם מקום — קום
אשר אין שם מחסור כל דבר — חסר
אשר בארץ: ויסעו משם — נסע
ממשפחת הדני מצרעה — שפחה
ומאשתאל שש מאות איש — מאה
חגור כלי מלחמה: ויעלו ויחנו — חגר כלה
בקרית יערים ביהודה על כן — לחם עלה
קראו למקום ההוא מחנה דן — חנה
עד היום הזה הנה אחרי קרית — חנה
יערים: ויעברו משם הר אפרים — עבר
ויבאו עד בית מיכה: ויענו חמשת — בוא ענה
האנשים ההלכים לרגל את
הארץ ליש ויאמרו אל אחיהם
הידעתם כי יש בבתים האלה — בית
אפוד ותרפים ופסל ומסכה — אפד נסך
ועתה דעו מה תעשו: ויסורו — ידע עשה
שמה ויבאו אל בית הנער הלוי — סור בוא
בית מיכה וישאלו לו לשלום: — שאל שלם
ושש מאות איש חגורים כלי
מלחמתם נצבים פתח השער
אשר מבני דן: ויעלו חמשת
האנשים ההלכים לרגל את
הארץ באו שמה לקחו את הפסל
ואת האפוד ואת התרפים ואת
המסכה והכהן נצב פתח השער
ושש מאות האיש החגור כלי
המלחמה: ואלה באו בית מיכה — בוא
ויקחו את פסל האפד ואת — לקח
התרפים ואת המסכה ויאמר — אמר
אליהם הכהן מה אתם עשים: — עשה
ויאמרו לו החרש שים ידך על — חרש שום
פיך ולך עמנו והיה לנו לאב — פה ילך
ולכהן הטוב היותך כהן לבית — היה
איש אחד או היותך כהן

poſſideamꝰ eā: nullus erit labor. Intrabimus ad ſecuros in regionē latiſſimā: tradetqꝫ nobis deus locum in quo nullius rei ē penuria eorum q̄ gignuntur in terra. Profecti igitur ſunt de cognatione dan de ſaraa & eſthaol ſexcenti viri accincti armis bellicis: aſcēdenteſqꝫ māſerunt in cariathiarim iude: qui locus ex eo tpe caſtrorū dan nomen accepit: & eſt poſt tergū cariathiarim. Inde tranſierūt in mōtē effraim. Cūqꝫ veniſſent ad domū miche: dixerūt quiqꝫ viri q prius miſſi fuerant ad conſiderandam terrā lais ceteris fratribus ſuis. noſtis q in domibus iſtis ſit ephot & theraphim & ſculptile atqꝫ conflatile. Videte qd vobis placeat. Et cū paululū declinaſſent: ingreſſi ſūt domū adoleſcentis leuite q erat in domo miche ſalutauerūtqꝫ eū verbis pacificis: ſexcenti autē viri ita vt erāt armati ſtabant ante hoſtium. At illi qui ingreſſi fuerant domū iuuenis ſculptile & ephot & theraphim atqꝫ cōflatile tollere nitebātur: & ſacerdos ſtabat añ hoſtiū: ſexcentis viris fortiſſimis haud pcul expectātibꝰ. Tulerunt igitur q intrauerant ſculptile ephot & idola atqꝫ conflatile. Quibus dixit ſacerdos. Quid facitis? Cui rñderunt. Tace & pone digitum ſuper os tuum: veniqꝫ nobiſcum vt habeamus te patrem ac ſacerdotem. Quid tibi meliꝰ ē vt ſis ſacerdos in domo vnius viri: an

vt poſſideatis terrā. qñ intraueritis
τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν. ἡνίκα ἂν εἰσέλθητε
venietis ad ppl'm fiducie: ⁊ terra lata ma
ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα, καὶ ἡ γῆ εὐρύχωρος χερ
nibus. qm̄ tradidit illam deus in manū vrā: lo
σίν. ὅτι παρέδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν, τό
cus nō eſt illic penuria vllius verbi q̄cūqꝫ in
πος οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος ὅσα ἐν
terra. ⁊ profecti ſūt illinc ex cognatione dan
τῇ γῇ. καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν ἐκ συγγενείας τοῦ δὰν
ex ſaraa ⁊ ex eſthaol ſexcenti viri accin
ἐκ σαραὰ καὶ ἐκ ἐσθαὸλ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιεζω-
cti armis bellicis. ⁊ aſcenderūt ⁊ caſtrame-
σμένοι σκεύη πολεμικά. καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέ-
tati ſūt in cariathiarim in iuda. propterea nomē fuit
βαλον ἐν καριαθιαρὶμ ἐν ἰούδα. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τῷ
loco illi caſtra dan vſqꝫ ad diem hāc
τόπῳ ἐκείνῳ παρεμβολὴ δὰν ἕως τῆς ἡμέρας ταύ
ecce poſt cariathiarim ⁊ trāſierūt il
της. ἰδοὺ κατόπισθεν καριαθιαρὶμ καὶ παρῆλθον ἐκεῖ
linc vſqꝫ ad montē ephraim: ⁊ venerūt vſqꝫ ad domū micha. D
θεν ἕως τοῦ ὄρους ἐφραΐμ, καὶ ἦλθον ἕως οἴκου μιχά.
⁊ reſpōderūt quinqꝫ viri q̄ iuerāt ad
καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευθέντες κα
conſiderādum terrā laiſa. ⁊ dixerūt ad
τασκέψασθαι τὴν γῆν λαϊσά. καὶ εἶπον πρὸς τοὺς
fratres ſuos. ſi noſtis q eſt in do
ἀδελφοὺς αὐτῶν. εἰ οἴδατε ὅτι ἔστιν ἐν τοῖς οἴ-
mibus iſtis ephud ⁊ theraphim ⁊ ſculptile ⁊
κοις τούτοις ἐφοὺδ καὶ θεραφὶμ καὶ γλυπτὸν καὶ
cōflatile. ⁊ nunc ſcite qd facietis: ⁊ declina
χωνευτόν. καὶ νῦν γνῶτε τί ποιήσετε, καὶ ἐξέκλι-
uerūt illuc: ⁊ ingreſſi ſūt in domū adoleſcētis
ναν ἐκεῖ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδαρίου
leuite domū micha: ⁊ interrogauerūt illū in pa
τοῦ λευίτου οἶκον μιχά, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰ
ce: ⁊ ſexcenti viri accincti armis bel
ρήνην, καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πο
licis ſuis firmati apud hoſtiū ve
λεμικὰ αὐτῶν ἐστηλωμένοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυ
ſtibuli q̄ ex filijs dan. ⁊ aſcēderūt quinqꝫ
λῶνος οἱ ἐκ τῶν υἱῶν δάν. καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε
viri qui ibant ad cōſiderādū terrā:
ἄνδρες οἱ παραπορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν,
⁊ venientes illuc ceperūt ſculptile ⁊ ephud
καὶ ἐπελθόντες ἐκεῖ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ ἐφοὺδ
⁊ theraphim ⁊ cōflatile. ⁊ ſacerdos aſtās
καὶ τὸ θεραφὶμ καὶ τὸ χωνευτόν. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστηλω- E
ante hoſtiū veſtibuli: ⁊ ſexcē
μένος παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, καὶ οἱ ἑξακό-
ti viri accincti: armis bellicis: ⁊
σιοι ἄνδρες οἱ περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά. καὶ
hi ingreſſi ſūt in domū micha: ⁊ ceperūt ſculptile
οὗτοι εἰσῆλθον εἰς οἶκον μιχά, καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν
⁊ ephud ⁊ theraphim ⁊ conflatile. ⁊ di
καὶ τὸ ἐφοὺδ καὶ τὸ θεραφὶμ καὶ τὸ χωνευτόν. καὶ εἶ
xit ad illos ſacerdos: qd vos facitis? ⁊ di
πεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεύς, τί ὑμεῖς ποιεῖτε; καὶ εἶ
xerūt ad illū: tace impone manū tuā
πον πρὸς αὐτόν, κώφευσον ἐπίθες τὴν χεῖρά σου
ſuper os tuū ⁊ veni nobiſcū: ⁊ eris nobi
ἐπὶ τὸ στόμα σου καὶ ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσῃ ἡμῖν
in patrē ⁊ in ſacerdotē. nūqd melius eſſe te ſa
εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα. μὴ βέλτιον εἶναί σε ἱε-
cerdotē domꝰ viri vnius q̄ eſſe te ſacerdotē
ρέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς ἢ γενέσθαι σε ἱερέα

Digitized by Google

tribus ⁊ cognationis in iſrael. ⁊ letatū eſt cor
φυλῆς καὶ συγγενείας ἐν ἰσραήλ. καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία
ſacerdotis. ⁊ tulit ephud ⁊ theraphim ⁊
τοῦ ἱερέως. καὶ ἔλαβεν τὸ ἐφούδ καὶ τὸ θεραφὶμ καὶ
ſculptile ⁊ conflatile: ⁊ intrauit in medio
F τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν, καὶ εἰσῆλθεν ἐν μέσῳ τοῦ
pp̄li: ⁊ reuerſi ſunt ⁊ abierūt ⁊ poſuerūt habi
λαοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθον καὶ ἔθηκαν τὴν πα
tationē ⁊ poſſeſſionē illoꝝ precioſam ante ſe.
ροικίαν καὶ τὴν κτῆσιν αὐτῶν τὴν ἔνδοξον ἔμπροσθεν αὐ
ipſi āt procul erant a domo micha. ⁊ ecce mi
τῶν. αὐτοὶ δὲ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου μιχά. καὶ ἰδοὺ μι
cha ⁊ viri exñtes in domibus cum do
χὰ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ὄντες ἐν ταῖς οἰκίαις μετὰ τοῦ οἴ
mo micha: clamauerūt ⁊ ceperūt filios dan: ⁊
κου μιχά, ἔκραζον καὶ κατέλαβον τοὺς υἱοὺς δάν, καὶ
clamauerūt ad filios dan. ⁊ cōuerterūt filij dan
ἐβόησαν πρὸς υἱοὺς δάν. καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ δὰν τὰ
ora ſua: ⁊ dixerūt ad micha: qd̄ eſt tibi
πρόσωπα αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς μιχά, τί ἐστίν σοι
ꝙ clamaſti: ⁊ dixit: deos quos feci tu
ὅτι ἔκραξας; καὶ εἶπεν, τοὺς θεοὺς οὓς ἐποίησα ἐλά
liſtis: ⁊ ſacerdotē: ⁊ abiiſtis. ⁊ qd̄ mihi vltra:
βετε, καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἀπήλθετε. καὶ τί μοι ἔτι,
⁊ quid hoc mihi dicitis: quid hoc clamas. ⁊ dixerūt
καὶ τί τοῦτό μοι λέγετε, τί τοῦτο κράζεις. καὶ εἶπον
ad eū filij dan: nō audiatur vox tua no
πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ δάν, μὴ ἀκουσθήτω ἡ φωνή σου με
biſcū: ne forte occurrant vobis viri ama
θ' ἡμῶν, μήποτε ἀπαντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες κατώδυ
ri aio: ⁊ appones aiaꝫ tuā ⁊ ani
νοι ψυχῇ, καὶ προσθήσεις τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυ
mam domꝰ tue. ⁊ perrexerūt filij dan in viā
χὴν τοῦ οἴκου σου. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ δὰν εἰς τὴν ὁδὸν
ſuam. ⁊ vidit micha: ꝙ fortiores ſe ſunt: ⁊
αὐτῶν. καὶ εἶδεν μιχὰ ὅτι ἰσχυρότεροι αὐτοῦ εἰσίν, καὶ
annuit ⁊ reuerſus eſt in domū ſuam. ⁊ illi
ἐξένευσεν καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ αὐτοὶ
ceperūt q̄cūq̄ fecit micha: ⁊ ſacerdotē q̄ erat ei:
ἔλαβον ὅσα ἐποίησεν μιχά, καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ,
⁊ venerūt ad lais ad pp̄lm quieſcētem ⁊ confi
καὶ ἦλθον ἐπὶ λαισὰ ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποι
G dentē. ⁊ percuſſerūt eos in ore gladij: ⁊
θότα. καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ
vrbē cōbuſſerūt igne. ⁊ nō eſt qui li
τὴν πόλιν ἐνέπρησαν πυρί. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐξαιρούμε
beret: qm̄ longe eſt a ſidone: ⁊ ſermo nō erat
νος, ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν
eis cum hoīe. ⁊ hec in valle que eſt
αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου. καὶ αὐτὴ ἐν κοιλάδι ἥ ἐστιν τοῦ
domus roab. ⁊ edificauerūt ciuitatē ⁊ habitaue
οἴκου ῥοάβ. καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν καὶ κατῴκη
runt in ea: ⁊ vocauerūt nomē ciuitatis
σαν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως
dan iuxta nomē dan pr̄is ſui: qui genitus eſt
δὰν κατὰ τὸ ὄνομα δὰν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐγεν
iſrael: ⁊ fuit lais nomē ciuitati pri
νήθη τῷ ἰσραήλ. καὶ ἦν λαῒς ὄνομα τῇ πόλει τοπρό
us. ⁊ erexerūt ſibi filij dan ſculptile. ⁊
τερον, καὶ ἀνέστησαν ἑαυτοῖς υἱοὶ δὰν τὸ γλυπτόν. καὶ
ionathan filius gerſon filij manaſſe ipſe ⁊ filij
ἰωνάθαν υἱὸς γηρσὸν υἱοῦ μανασσῆ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ
eius fuerūt ſacerdotes tribui dan vſq; ad diē
αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ δὰν ἕως τῆς ἡμέρας τῆς
trāſmigrationis tre. ⁊ poſuerūt ſibi ſcul
μετοικεσίας τῆς γῆς. καὶ ἔταξαν ἑαυτοῖς τὸ γλυ
ptile micha qđ fecit oibus diebꝰ
πτὸν μιχὰ ὃ ἐποίησεν πάσας τὰς ἡμέρας

in vna tribu & familia
i iſrael.
Qđ cū audiſſet acquie
uit ſermonibꝰ eoꝝ: & tu
lit ephot & idola ac
ſculptile: & pfectus eſt
cū eis. Qui cū pgerent
et ān ſe ire feciſſet par
uulos ac iumenta: & oē
qđ erat precioſum iāq;
a domo miche eſſet p
cul:
viri q hītabant in edibꝰ
miche cōclamātes
ſecuti ſūt: & poſt tergū
clamare ceperūt. Qui
cū reſpexiſſet: dixerūt
ad michā. qd tibi vis?
Cur clamas: qui rn̄dit.
Deos meos quos mihi
feci tuliſtis:
& ſacerdotē & oīa que
habeo:
& dicitis quid tibi eſt?
Dixerūtq; ei filii dan.
Caue ne vltra loq̄ris ad
nos: & veniāt ad te
viri
animo cōcitati & ipſe
cū omni domo tua pe
reas. Et ſic cepto itine
re pregexerunt. Vidēs au
tē micha ꝙ fortiores
ſe eſſent: reuerſus ē in
domum ſuam. Sexcēti
autem viri tulerunt
ſacerdotem: & que ſu
pra diximus: venerūtq;
in lais ad populū qui
eſcentē atq; ſecuꝝ: & p
cuſſerūt eos in ore gla
dii: vrbēq; incendio tra
diderūt: nullo penitus
ferente preſidium: eo
ꝙ pcul habitarent a ſi
done: & cū nullo hoim
hrent quicq̄ ſocietatis
ac negocii. Erat aūt ci
uitas ſita in regione ro
ob: quā rurſū extruētes
habitauerūt in ea: vo
cato noīe ciuitatis dā iu
xta vocabulū patris ſui
quē genuerat iſrael:
q prius lais dicebatur.
Poſueruntq;
ſibi ſculptile: & iona
than
filiū gerſan filii moyſi
ac filios eius
ſacerdotes in tribu dā
vſq; ad diem
captiuitatis ſue. Man
ſitq; apud eos
idolum miche omni tē
pore quo

לשבט ולמשפחה בישראל׃
וייטב לב הכהן ויקח את האפוד
ואת התרפים ואת הפסל ויבא
בקרב העם׃ ויפנו וילכו וישימו
את הטף ואת המקנה ואת הכבודה
לפניהם׃ המה הרחיקו מבית
מיכה והאנשים אשר בבתים
אשר עם בית מיכה נזעקו
וידביקו את בני דן׃ ויקראו אל
בני דן ויסבו פניהם ויאמרו
למיכה מה לך כי נזעקת׃ ויאמר
את אלהי אשר עשיתי לקחתם
ואת הכהן ותלכו ומה לי עוד
ומה זה תאמרו אלי מה לך׃
ויאמרו אליו בני דן אל תשמע
קולך עמנו פן יפגעו בכם
אנשים מרי נפש ואספתה
נפשך ונפש ביתך׃ וילכו בני דן
לדרכם וירא מיכה כי חזקים
המה ממנו ויפן וישב אל ביתו׃
והמה לקחו את אשר עשה מיכה
ואת הכהן אשר היה לו ויבאו
על ליש על עם שקט ובטח ויכו
אותם לפי חרב ואת העיר שרפו
באש׃ ואין מציל כי רחוקה היא
מצידון ודבר אין להם עם אדם
והיא בעמק אשר לבית רחוב
ויבנו את העיר וישבו בה׃ ויקראו
שם העיר דן בשם דן אביהם
אשר יולד לישראל ואולם
ליש שם העיר לראשנה׃ ויקימו
להם בני דן את הפסל ויהונתן
בן גרשם בן מנשה הוא ובניו
היו כהנים לשבט הדני עד יום
גלות הארץ׃ וישימו להם את
פסל מיכה אשר עשה כל ימי

שפח
יטב לקח
אפד
בוא
פנה שום
קנה כבד
פנה רחק
בית
זעק
דבק קרא
סבב
עשה
הלך
אמר
שמע
פגע
מרר
ראה
פנה שוב
בוא
נכה
את פה
נצל
תנה קרא
ילד אלם
קום
היה
גלה שום
יום

היות בית האלהים בשלה׃ ויהי
בימים ההם ומלך אין בישראל
Cap. xix. ויהי איש לוי גר בירכתי — גור
הר אפרים ויקח לו אשה פילגש — לקח איש
מבית לחם יהודה׃ ותזנה עליו — זנה
פילגשו ותלך מאתו אל בית — הלך
אביה אל בית לחם יהודה ותהי — היה
שם ימים ארבעה חדשים׃ — יום רבע
ויקם אישה וילך אחריה לדבר — קום
על לבה להשיבה ונערו עמו — שוב
וצמד חמרים ותביאהו בית — חמר בוא
אביה ויראהו אבי הנערה — ראה
וישמח לקראתו׃ ויחזק בו חתנו — שמח חזק
אבי הנערה וישב אתו שלשת
ימים ויאכלו וישתו וילינו שם׃ — אכל שתה
ויהי ביום הרביעי וישכימו — לון
בבקר ויקם ללכת ויאמר אבי — היה רבע
הנערה אל חתנו סעד לבך פת — שכם קום
לחם ואחר תלכו׃ וישבו ויאכלו — ילך פתת
שניהם יחדו וישתו ויאמר — שנה
אבי הנערה אל האיש הואל — יאל
נא ולין ויטב לבך׃ ויקם האיש — יטב
ללכת ויפצר בו חתנו וישב — פצר שוב
וילן שם׃ וישכם בבקר ביום
החמישי ללכת ויאמר אבי — חמש אמר
הנערה סעד נא לבבך
והתמהמהו עד נטות היום — מהה נטה
ויאכלו שניהם׃ ויקם האיש
ללכת הוא ופילגשו ונערו — קום ילך
ויאמר לו חתנו אבי הנערה
הנה נא רפה היום לערוב לינו — ערב לין
נא הנה חנות היום לין פה — חנה
ויטב לבבך והשכמתם מחר — יטב
לדרככם והלכת לאהלך׃ ולא
אבה האיש ללון ויקם וילך — קום
ויבא עד נכח יבוס היא — בוא

fuit domus dei i ſylo. In diebus illis nō erat rex in iſrael. 19.

Fuit quidā vir leuites hitans in latere montis effraim: qui accepit vxorē de bethleem iuda. Que reliquit eum: & reuerſa eſt in domū pr̄is ſui i bethleē: mā ſitq; apud eum quattuor menſibus. Secutuſq; ē eā vir ſuus volens recōciliari ei atq; blādiri & ſecū reducere: hn̄s i comitatu puerū & duos aſinos. Que ſuſcepit eū & introduxit i domū pr̄is ſui. Quod cū audiſſet ſocer eius eūq; vidiſſet occurrit ei let9: & amplexatus ē hominē. Mā ſitq; gener i domo ſoceri trib9 diebus comedēs cū eo & bibens familiariter. Die autē quarto de nocte cōſurgens pficiſci voluit. Quē tenuit ſocer: & ait ad eū. Guſta prius puſillum panis & conforta ſtomachū. & ſic pficiſceris. Sederūtq; ſimul ac comederūt & biberunt. Dixitq; pater puelle ad generū ſuū. Queſo te vt hodie hic maneas piterq; letemur. At ille cōſurgēs cepit velle pficiſci. Et nihilomin9 obnixe cū ſocer tenuit & apud ſe fecit manere. Mane aūt facto pabat leuites iter. cui ſocer rurſum. Obſecro īquit vt paululum cibi capias: & aſſūptis viribus donec increſcat dies: poſtea pficiſcaris. Comederūt ergo ſimul: ſurrexitq; adoleſcens cū vxore ſua & puero. Cui rurſum locutus ē ſocer. Cōſidera q̄ dies ad occaſū decliuior ſit: & ppīquat ad veſpez. Mane apud me ēt hodie & duc letū diē & cras pficiſceris vt vadas i domū tuā. Noluit gener acquieſcere ſmonib9 ei9: ſed ſtatim perrexit & venit cōtra iebus q̄ altero nomine vocatur

quibus fuit domus dei in ſylo. ⁊ factū ē in die
ὅσας ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν σηλώ. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡ- — 8.17. 1.Re. 11.d.
bus illis ⁊ rex nō erat in iſrael.
μέραις ἐκείναις καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν ἰσραήλ. Ca.19. — A
Et fuit vir leuita habitās in femore mō
Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄ-
tis ephraim: ⁊ accepit ſibi vir vxorē mere-
ρους ἐφραΐμ, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ ὁ ἀνὴρ γυναῖκα παλ-
tricē de bethleem iuda. ⁊ irata eſt illi cōcubi
λακὴν ἐκ βηθλεὲμ ἰούδα. καὶ ὠργίσθη αὐτῷ ἡ παλλα-
na eius. ⁊ abijt ab eo in domū pa
κὴ αὐτοῦ. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πα-
tris ſui in bethleem iuda: ⁊ māſit illic dies quat
τρὸς αὐτῆς εἰς βηθλεὲμ ἰούδα, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ἡμέρας τε-
tuoz mēſiū. ⁊ ſurrexit vir eius ⁊ abijt poſt
τράμηνον. καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ἐπορεύθη κατόπι-
eam vt loqueretur ad coz eius vt
σθεν αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς τοῦ
recōciliaret ei: ⁊ puer ſuus cum illo ⁊
διαλλάξαι αὐτήν, καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ
par aſinoz. ⁊ abijt vſq; ad domū pr̄is eius.
ζεῦγος ὑποζυγίων. καὶ ἐπορεύθη ἕως οἴκου πατρὸς αὐτῆς.
⁊ vidit eū pater puelle: ⁊ affuit in occur
καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ παρῆν εἰς ἀπάν-
ſum eius: ⁊ introduxit eū ſocer eius pa-
τησιν αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πα-
ter puelle: ⁊ ſedit cum illo tres dies
τὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισεν μετ' αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας
⁊ comederūt ⁊ biberūt ⁊ dozmierūt illic. ⁊ factū ē
καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ὕπνωσαν ἐκεῖ. καὶ ἐγενήθη
die quarto ⁊ mane ſurrexerūt diluculo: ⁊ ſurrexit vt
τῇ ἡμέρα τῇ τετάρτῃ καὶ ὤρθρισαν τὸ πρωΐ, καὶ ἀνέστη τοῦ
recederet. ⁊ dixit pater puelle ad
ἀπελθεῖν. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν — B
generū ſuum: cōfirma coz tuū fruſto pa
γαμβρὸν αὐτοῦ, στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρ-
nis ⁊ poſt hoc proficiſcimini. ⁊ ſederūt ⁊ co
του καὶ μετὰ τοῦτο πορεύεσθε. καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔ-
mederūt vterq; in id ipſum ⁊ biberūt. ⁊ dixit
φαγον ἀμφότεροι ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔπιον. καὶ εἶπεν
pater puelle ad virum: incipiens ma
ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀρξάμενος αὐλίσ-
ne ⁊ letetur coz tuū. ⁊ ſurrexit vir
θητι καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου. καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ
vt abiret. ⁊ vim fecit illi ſocer eius: ⁊
ἀπελθεῖν. καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ
ſedit ⁊ māſit illic ⁊ ſurrexit mane die
ἐκάθισεν καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ καὶ ὤρθρισεν τὸ πρωῒ τῇ ἡμέ-
quinto vt abiret. ⁊ dixit pr̄
ρα τῇ πέμπτῃ τοῦ ἀπελθεῖν. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς
puelle cōfirma iā coz tuū pane ⁊ pzepa
νεάνιδος στήρισον δὴ τὴν καρδίαν σου ἄρτῳ καὶ στρατεύ-
ra donec increſcat dies. ⁊ comederūt ⁊ biberūt v-
θητι ἕως κλίνῃ ἡ ἡμέρα. καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀμ-
terq;. ⁊ ſurrexit vir vt pgeret ipſe ⁊
φότεροι. καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν αὐτὸς καὶ ἡ
cōcubina ſua ⁊ puer ſuus. ⁊ di-
παλλακὴ αὐτοῦ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ. καὶ εἶ-
xit ei ſocer eius pr̄ puelle: ecce
πεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, ἰδοὺ — C
iam declinauit dies in veſperā: manete iam hic
δὴ κέκλικεν ἡ ἡμέρα εἰς ἑσπέραν, καταλύσατε δὴ ὧδε
adhuc hodie ⁊ manete hic: ⁊ letetur coz
ἔτι σήμερον καὶ μείνατε ὧδε, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρ- — 2.Re. 11.d.
tuū: ⁊ manicabitis cras ad viā vrām: ⁊
δία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὔριον εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ
abibis in tabernaculū tuū. ⁊ nō voluit
ἀπελεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ
vir manere. ⁊ ſurrexit ⁊ abijt ⁊ venit
ἀνὴρ αὐλισθῆναι. καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν καὶ παρεγένετο
vſq; ad cōtra iebus: hec eſt
ἕως κατέναντι ἰεβοῦς, αὕτη ἐστὶν

Digitized by Google

hieruſalem: ⁊ cum eo par aſinoꝝ onuſto
ἱερουσαλήμ, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ζεῦγος ὑποζυγίων ἐπισεσαγ
rum: ⁊ cōcubina eius cum eo: ipſi circa
μένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, αὐτοὶ κατὰ
iebus: ⁊ dies declinauerat valde. ⁊ dixit
ἰεβοῦς, καὶ ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα. καὶ εἶπεν τὸ
puer ad dñm ſuum: veni iam ⁊ decli-
παιδάριον πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλί
nemus in vrbē iebuſei hanc: ⁊ ma
νωμεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ ἰεβουσαίου ταύτην, καὶ αὐλι-
neamus in ea. ⁊ dixit ad eū dñs eius:
σθῶμεν ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ,
non declinabimus in vrbē gētis aliene que nō eſt de
οὐ μὴ ἐκκλινοῦμεν εἰς πόλιν ἀλλοτρίου ἣ οὐκ ἔστιν ἐκ
filijs iſrael: ⁊ trāſibimus vſq; ad gabaa.
D τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ πορευσόμεθα ἕως γαβαά.
⁊ dixit puero ſuo: veni ⁊ appropin
καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, δεῦρο καὶ ἐγγίσω-
quem⁹ vni locoꝝ: ⁊ maneamus in gabaa vel in
μεν ἑνὶ τῶν τόπων, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν γαβαὰ ἢ ἐν
rama. ⁊ trāſierūt: ⁊ occubuit eis ſol iux
ῥαμᾶ. καὶ παρῆλθον, καὶ ἔδυ αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμε
ta gabaa que eſt beniamin. ⁊ diuerterūt
να τῆς γαβαὰ ἥ ἐστιν τοῦ βενιαμίν. καὶ ἐξέκλιναν
illuc vt intrarēt ⁊ manerēt in gabaa. ⁊ in
ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν καὶ καταλῦσαι ἐν γαβαά. καὶ εἰ
trauit ⁊ ſedit in platea ciuitatis: ⁊
σῆλθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ
non eſt vir cōgregās eos in domū vt hoſpi
οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον τοῦ κα-
tio fruerētur. ⁊ ecce vir ſenex intrauit ab
ταλῦσαι. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν
opibus ſuis ex agro veſpere: ⁊ vir de mō
ἔργων αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἑσπέρας, καὶ ὁ ἀνὴρ ἐξ ὄ-
te ephraim: ⁊ ipſe pegrin⁹ hītabat ī gabaa: ⁊ vi
ρους ἐφραΐμ, καὶ αὐτὸς παρῴκει ἐν γαβαά, καὶ οἱ ἄν
ri loci filij beniamin. ⁊ aſpiciēs
δρες τοῦ τόπου υἱοὶ βενιαμίν. καὶ ἀναβλέψας τοῖς
oculis ſuis vidit virum viatorem in
E ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδεν τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρον ἐν τῇ
platea ciuitatis. ⁊ dixit vir ſe
πλατείᾳ τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύ-
nex: quo vadis: ⁊ vnde venis: ⁊ dixit ad
της, ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπεν πρὸς
eum: tranſimus nos de bethleem iuda vſq; ad ſe
αὐτόν, διαβαίνομεν ἡμεῖς ἐκ βηθλεὲμ ἰούδα ἕως μη-
mur mōtis ephraim. illinc āt ego ſum: ⁊ abij
ρῶν ὄρους τοῦ ἐφραΐμ. ἐκεῖθεν δὲ ἐγώ εἰμι, καὶ ἐπο
vſq; ad bethleem iuda; ⁊ in domum meā ego
ρεύθην ἕως βηθλεὲμ ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ
vado: ⁊ nō eſt vir qui ducat me in domum. ⁊
ἀποτρέχω, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς οἰκίαν. καί
palee ⁊ fena ſunt aſinis nřis:
γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ὑπάρχει τοῖς ὄνοις ἡμῶν,
⁊ panis ⁊ vinum eſt mihi ⁊ ancille tue
καί γε ἄρτος καὶ οἶνος ὑπάρχει μοι καὶ τῇ δούλῃ σου
⁊ puero ſeruis tuis: nō eſt defectus
καὶ τῷ παιδαρίῳ τοῖς δούλοις σου, οὐκ ἔστιν ὑστέρημα
vllius rei. ⁊ dixit vir ſenex:
παντὸς πράγματος. καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης,
pax tibi: verum omnis defectus tuus ſuper me: ſed
εἰρήνη σοι, πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ᾽ ἐμέ, πλὴν
in platea nō diuertas. ⁊ introduxit eum in
ἐν τῇ πλατείᾳ μὴ καταλύσῃς. καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς
domū ſuam ⁊ prebuit aſinis
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ παρενέβαλεν τοῖς ὑποζυγίοις
eius: ⁊ lauerunt pedes ſuos ⁊ comederūt
αὐτοῦ, καὶ ἔνιψαν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔφαγον
⁊ biberunt. ipſis āt refocillatis corde ſuo:
F καὶ ἔπιον. αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ αὐτῶν,
⁊ ecce viri ciuitatis viri filij
καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἄνδρες υἱοὶ

ierusalem ducens ſecū duos aſinos onuſtos & concubinā. Iamq; aderant iuxta iebus & dies mutabatur in noctem. Dixitq; puer ad dominū ſuū. Veni obſecro declinemus ad vrbē iebuſeoꝝ & maneamus in ea. Cui reſpōdit domin⁹. Nō ingrediar oppidū gētis aliene que non eſt de filiis iſrael: ſed tranſibo vſq; gabaa: & cum illuc peruenero manebimus in ea: aut certe in vrbe rama. Trāſierūt ergo ieb⁹: & ceptū carpebāt iter: occubuitq; eis ſol iuxta gabaa q̄ eſt i tribu beniamin: diuerterūtq; ad eam vt manerent ibi. Quo cū intraſſent ſedebāt in platea ciuitatis: & null⁹ eos recipere volui hoſpitio. Et ecce apparuit homo ſenex reuertens de agro & de opere ſuo veſperi: qui & ipſe de mōte erat effraim: & peregrinus hītabat in gabaa. Homines āt regiōis illius erāt filii gemini. Eleuatiſq; oculis vidit ſenex ſedētē hoiem cū ſarcinulis ſuis in platea ciuitatis: & dixit ad eū. Vn̄ veis & quo vadis? Qui rn̄dit ei. Profecti ſumus de bethleem iuda & pgimus ad locū noſtrum qui eſt in latere montis effraī vnde ieramus in bethleem. Et nunc vadim⁹ ad domū dn̄i nulluſq; ſub tectum ſuū nos vult recipere: habentes paleas & fenū i aſinoꝝ pabulū & panē ac vinū in meos & ācille tue vſ⁹ & pueri q̄ mecū eſt. Nulla re idigemus niſi hoſpitio. Cui reſpondit ſenex. Pax tecū ſit: ego pbebo oīa q̄ neceſſaria ſūt: q̄ſo ne i platea māeas. Introduxitq; eū in domū ſuā & pabulū aſinis pbuit: ac poſtq̄ lauerāt pedes ſuos recepit eos in cōuiuiū. Illis epulātibus: & poſt laborē itineris cibo & potu reficientibus corpora venerunt viri ciuitatis illius fi

ירושלם ועמו צמד חמורים — חמר
חבושים ופילגשו עמו הם עם — חבש
יבוס והיום רד מאד ויאמר — ירד
הנער אל אדניו לכה נא ונסורה — ילך סור
אל עיר היבוסי הזאת ונלין בה — לון
ויאמר אליו אדניו לא נסור אל
עיר נכרי אשר לא מבני ישראל
הנה ועברנו עד גבעה ויאמר
לנערו לך ונקרבה באחת — ילך קרב
המקמות ולנו בגבעה או ברמה — קום לון
ויעברו וילכו ותבא להם השמש — עבר בוא
אצל הגבעה אשר לבנימן ויסרו
שם לבוא ללון בגבעה ויבא וישב
ברחוב העיר ואין איש מאסף — רחב אסף
אותם הביתה ללון והנה איש
זקן בא מן מעשהו מן השדה — בוא עשה
בערב והאיש מהר אפרים
והוא גר בגבעה ואנשי המקום — גור
בני ימיני וישא עיניו וירא — נשא ראה
את האיש הארח ברחב העיר
ויאמר האיש הזקן אנה תלך — הלך
ומאין תבוא ויאמר אליו עברים — בוא אמר
אנחנו מבית לחם יהודה עד
ירכתי הר אפרים משם אנכי
ואלך עד בית לחם יהודה ואת
בית יהוה אני הלך ואין איש — הלך
מאסף אתי הביתה וגם תבן
גם מספוא יש לחמורינו וגם — ספא חמר
לחם ויין יש לי ולאמתך ולנער — אמה
עם עבדיך אין מחסור כל דבר — חסר
ויאמר האיש הזקן שלום לך
רק כל מחסורך עלי רק ברחוב — רחב
אל תלן ויביאהו לביתו ויבול — לון בוא
לחמורים וירחצו רגליהם ויאכלו — בלל רחץ
וישתו המה מיטיבים את לבם — אכל שתה
והנה אנשי העיר אנשי בני — יטב

בְּלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת הַבַּיִת מִתְדַּפְּקִים — בָּל סָבַב
עַל הַדָּלֶת וַיֹּאמְרוּ אֶל הָאִישׁ — דָּפַק
בַּעַל הַבַּיִת הַזָּקֵן לֵאמֹר הוֹצֵא אֶת — יָצָא
הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתְךָ — בּוֹא
וְנֵדָעֶנּוּ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם הָאִישׁ בַּעַל — יָדַע
הַבַּיִת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל אַחַי
אַל תָּרֵעוּ נָא אַחֲרֵי אֲשֶׁר בָּא — רוּעַ
הָאִישׁ הַזֶּה אֶל בֵּיתִי אַל תַּעֲשׂוּ — עָשָׂה
אֶת הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ הִנֵּה בִתִּי
הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה נָּא — בָּתַל יָצָא
אוֹתָם וְעַנּוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם — אֵת עָנָה
הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְלָאִישׁ הַזֶּה לֹא
תַעֲשׂוּ דְּבַר הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ וְלֹא
אָבוּ הָאֲנָשִׁים לִשְׁמֹעַ לוֹ וַיַּחֲזֵק — אָבָה חָזַק
הָאִישׁ בְּפִילַגְשׁוֹ וַיֹּצֵא אֲלֵיהֶם
הַחוּץ וַיֵּדְעוּ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְּלוּ בָהּ — עָלַל
כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר וַיְשַׁלְּחוּהָ — שָׁלַח
בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה — עָלָה בּוֹא
לִפְנוֹת הַבֹּקֶר וַתִּפֹּל פֶּתַח בֵּית — פָּנָה נָפַל
הָאִישׁ אֲשֶׁר אֲדוֹנֶיהָ שָּׁם עַד
הָאוֹר׃ וַיָּקָם אֲדֹנֶיהָ בַּבֹּקֶר וַיִּפְתַּח — קוּם פָּתַח
אֶת דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת — יָלַךְ
לְדַרְכּוֹ וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִילַגְשׁוֹ — אִישׁ
נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ עַל הַסַּף׃
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה וְאֵין — יָלַךְ
עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ עַל הַחֲמוֹר וַיָּקָם — עָנָה לָקַח
הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל — חָמַר קוּם
בֵּיתוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת וַיַּחֲזֵק — קוּם בּוֹא
בְּפִילַגְשׁוֹ וַיְנַתְּחֶהָ לַעֲצָמֶיהָ — לָקַח אָכַל
לִשְׁנַיִם עָשָׂר נְתָחִים וַיְשַׁלְּחֶהָ — חָזַק נָתַח
בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה כָל הָרֹאֶה — שָׁנָה שָׁלַח
וְאָמַר לֹא נִהְיְתָה וְלֹא נִרְאֲתָה — גָּבַל
כָּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל — הָיָה רָאָה
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה — עָלָה
שִׂימוּ לָכֶם עָלֶיהָ עֻצוּ וְדַבֵּרוּ׃ — שׂוּם עוּץ

Cap. xx.

וַיֵּצְאוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

lii belial.i.abſq; iugo & circūdātes domū ſenis: fores pulſare ceperunt clamantes ad dominum domus atq; dicentes. Educ virum qui ingreſſus ē domum tuam vt abutamur eo. Egreſſuſq; eſt ad eos ſenex & ait. Nolite fratres nolite facere malum hoc: quia ingreſſus eſt homo hoſpitium meū: & ceſſate ab hac ſtulticia. Habeo filiam virginem & hic hō habet cōcubinā: educam eas ad vos vt hūilietis eas & vr̄am libidinē cōpleatis: tantum obſecro ne ſcelus hoc cōtra naturam operemini in virum. Nolebāt acqeſcere ſermonibus illius. Qđ cernēs homo eduxit ad eos concubinam ſuam & eis tradidit illudendam. Qua cum tota nocte abuſi eſſet: dimiſerunt eam mane. At mulier receđentibus tenebris venit ad oſtium domus vbi manebat domius ſuus: & ibi corruit. Mane facto ſurrexit homo & aperuit oſtium vt ceptam expleret viam: & ecce concubina eius iacebat ante oſtiū ſparſis in limine manibus. Cui ille putans eā quieſcere loq̄batur. Surge vt ābulemus. Qua nihil rñdēte intelligēs q̄ erat mortua: tulit eā & impoſuit aſino. reuerſuſq; eſt in domū ſuā. Quam cū eēt igreſſus arripuit gladiū: & cadauer vxoris cum oſſibus ſuis in duodecim partes ac fruſta concidens miſit in oēs terminos iſrael. Quod cū vidiſſent ſinguli cōclamabant. Nūq̄ res talis facta eſt in iſrael ex eo die quo aſcēderunt patres noſtri de egypto vſq; in preſens tp̄s. ferte ſententiā & in cōe decernite quid facto opus ſit. 20.

EGreſſi itaq; ſunt omnes filii iſrael:

iniquorum circūdederūt domū ⁊ pulſauerūt ad
παρανόμων περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν καὶ ἔκρουσαν ἐπὶ
hoſtiū: ⁊ dixerūt ad virum dn̄m domus
τὴν θύραν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας
ſenem dicētes: educ virum qui intra-
τὸν πρεσβύτην λέγοντες, ἐξάγαγε τὸν ἄνδρα τὸν εἰσελθόν-
uit in domū tuā: vt cognoſcam' eū. ⁊ egreſſus ē ad e-
τα εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐ-
os vir dn̄s domus: ⁊ dixit ad eos:
τοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τῆς οἰκίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς,
nequaq̄ fratres mei ne malū faciatis poſtq̄ intra-
μηδαμῶς ἀδελφοί μου μὴ πονηρεύσησθε μετὰ τὸ εἰσελ-
uit vir hic in domū meā: ne faciatis
θεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσητε
ſtulticiā hāc. ecce filia mea virgo ⁊
τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ἰδοὺ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος καὶ
concubina: educā iā eas: ⁊ humiliate illas:
ἡ παλλακή, ἐξάξω δὴ αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς,
⁊ facite eis bonū in oculis vr̄is: ⁊
καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ
viro huic ne faciatis verbū inſipiētie
τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης
huius. ⁊ nō voluerūt viri audire eum:
ταύτης. καὶ οὐκ ἠθέλησαν οἱ ἄνδρες ἀκοῦσαι αὐτοῦ,
⁊ apprehendit vir cōcubinā ⁊ eduxit e-
καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς καὶ ἐξήγαγεν αὐ-
am ad illos extra. ⁊ cognouerūt eam: ⁊ illuſe-
τὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω. καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ ἐνέπαι-
runt ei totam noctē vſq; ad mane. ⁊ dimiſe-
ξαν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωΐ. καὶ ἐξαπέστει-
runt eam ſimul cū aſcenſu auroræ. ⁊ venit mulier
λαν αὐτὴν ἅμα τῷ ἀναβῆναι τὸν ὄρθρον. καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ
mane ⁊ corruit ad hoſtiū portici
τοπρωῒ καὶ ἔπεσεν παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος τοῦ
domus viri vbi erat dn̄s ſuus ibi vſq; quo dilucu-
οἴκου τοῦ ἀνδρὸς οὗ ἦν ὁ κύριος αὐτῆς ἐκεῖ ἕως οὗ διέφαυ-
lū fuit. ⁊ ſurrexit dn̄s eius mane ⁊ aperuit
σεν. καὶ ἀνέστη ὁ κύριος αὐτῆς τοπρωῒ καὶ ἤνοιξεν τὰς
fores domus: ⁊ exiuit vt diſcederet in
θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθεν τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν
viā ſuam. ⁊ ecce mulier concubina eius ia-
ὁδὸν αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ πε-
cens apud portam: ⁊ manus eius ad
πτωκυῖα παρὰ τὴν θύραν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ
limen. ⁊ dixit ad eam: ſurge ⁊ a-
τὸ πρόθυρον. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν, ἀνάστηθι καὶ ἀ-
beamus. ⁊ non reſpōdit ei ſed mortua erat.
πέλθωμεν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἀλλὰ ἐτεθνήκει.
⁊ tulit eam ſup aſinum: ⁊ ſurrexit
καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον, καὶ ἀνέστη ὁ
vir ⁊ reuerſus eſt in locū ſuū. ⁊ ingreſ-
ἀνὴρ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ εἰσῆλ-
ſus ē in domū ſuam ⁊ arripuit gladium ⁊
θεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν μάχαιραν καὶ
cepit cōcubinā ſuā: ⁊ mēbratī diuiſit eā
ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν
per oſſa eius in duodecim partes: ⁊ miſit
κατὰ τὰ ὀστᾶ αὐτῆς εἰς δώδεκα μερίδας, καὶ ἐξαπέστειλεν
ea in oēs tribus iſrael. ⁊ factū eſt oīs
αὐτὰ εἰς πάσας φυλὰς ἰσραήλ. καὶ ἐγίνετο πᾶς ὁ
vidēs dicebat: neq; factū eſt neq; viſū eſt ſic a
ὁρῶν ἔλεγε, οὔτε ἐγενήθη οὔτε ὤφθη οὕτως ἀπὸ τῆς
die aſcenſionis filioꝝ iſrael de terra egypti vſq; ad
ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου ἕως
diem hanc. ferte iā vobis pro ipſa
τῆς ἡμέρας ταύτης. θέσθε δὴ ἑαυτοῖς περὶ αὐτῆς
ſententiā ⁊ loquimini.
βουλὴν καὶ λαλήσατε.

Ca.20.

Et egreſſi ſūt omnes filij iſrael
Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραήλ

Digitized by Google

ɀ congregata eſt ſynagoga vt vir vnus de dan ɀ
καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς ἀπὸ δὰν καὶ
vſqꝫ berſabee ɀ terra galaad ad dn̄m in maſ
ἕως βηρσαβαιὲ καὶ γῆς γαλαὰδ πρὸς κύριον εἰς μασ
ſepha: ɀ ſtetit regio omnis populi omnes
σηφὰ, καὶ ἔστη τὸ κλίμα παντὸς τοῦ λαοῦ πᾶσαι
tribus iſrael in congregatione populi dei
αἱ φυλαὶ ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ
quadringenta milia viroꝝ peditū educentiū gla
τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν σπωμένων ῥομ
dium. ɀ audierunt filij beniamin: q̄ aſcenderunt
φαίαν. καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ βενιαμὶν, ὅτι ἀνέβησαν οἱ
filij iſrael in maſſepha: ɀ dixerūt filij iſrael
υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς μασσηφά, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
loquimini vbi factū ē malum hoc? ɀ reſpondit
λαλήσατε ποῦ ἐγένετο ἡ κακία αὕτη; καὶ ἀπεκρίθη
vir leuita vir mulieris interfecte
ὁ ἀνὴρ ὁ λευίτης ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς πεφονευμένης,
ɀ dixit: in gabaa beniamin veni ego ɀ con
καὶ εἶπεν, εἰς γαβαὰ τῆς βενιαμὶν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ
cubina mea vt diuertam: ɀ inſurrexerūt ꝯ me
παλλακή μου τοῦ καταλῦσαι, καὶ ἀνέστησαν ἐπ᾽ ἐμὲ
viri q̄ gabaa: ɀ circūdederūt cōtra me
οἱ ἄνδρες οἱ τῆς γαβαά, καὶ περιεκύκλωσαν ἐπ᾽ ἐμὲ
domum nocte: ɀ me voluerūt occidere: ɀ
τὴν οἰκίαν νυκτός, καὶ ἐμὲ ἠθέλησαν ἀποκτεῖναι, καὶ
concubinā meā humiliauerūt ɀ illuderūt ei:
τὴν παλλακήν μου ἐταπείνωσαν καὶ ἐνέπαιξαν αὐ
ɀ mortua eſt. ɀ accepi cōcubinā
τῇ, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς
meā: ɀ infruſta cōcidi eā ɀ miſi in oēm
μου, καὶ ἐμέλισα αὐτὴν καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ
terminū poſſeſſionis iſrael: qm̄ fecerūt nefas
ὁρίῳ κληρονομίας ἰσραήλ, ὅτι ἐποίησαν ἀφροσύνην
in iſrael. ecce oēs vos filij iſrael date vo
ἐν ἰσραήλ. ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ δότε αὑ
bis ſermonē ɀ cōſiliū hic. ɀ ſurrexit oīs pplſ
τοῖς λόγον καὶ βουλὴν ὧδε. καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς
vt vir vnꝰ dicēs: non ingrediemur vir in
ὡς ἀνὴρ εἷς λέγων, οὐκ εἰσελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸ
tabernaculū ſuū ɀ non declinabimꝰ vir in domū
σκήνωμα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον
ſuam. ɀ nunc verbū hoc qđ faciemus gabaa:
αὐτοῦ. καὶ νῦν τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ποιήσομεν τῇ γαβαά,

B

aſcendemus cōtra eā in ſorte. ɀ accipiamus de
ἀναβησόμεθα ἐπ᾽ αὐτὴν ἐν κλήρῳ. καὶ ληψόμεθα δέ-
cem viros centum ex oībꝰ tribubus
κα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν ταῖς πάσαις φυλαῖς τοῦ
iſrael: ɀ centū de mille: ɀ mille
ἰσραήλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς
de decē milibus ad accipiēdū cibaria pplo ad pficiēdū
μυρίοις λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τῷ λαῷ ἐπιτελέσαι τοῖς
intrantibus gabaa beniamin iuxta om
εἰσπορευομένοις τῇ γαβαὰ τοῦ βενιαμὶν κατὰ πᾶ-
ne ſcelus qđ fecit in iſrael. ɀ ꝯgre
σαν τὴν ἀφροσύνην ἣν ἐποίησεν ἐν ἰσραήλ. καὶ συ
gatꝰ eſt oīs vir ad ciuitatē q̄ſi vir vnus euntes.
νήχθη πᾶς ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς ἐρχόμενοι.
ɀ miſerunt tribus iſrael viros in oēm
καὶ ἐξαπέστειλαν αἱ φυλαὶ ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ
tribū beniamin dicētes: quod ſcelus hoc fa-
φυλῇ βενιαμὶν λέγοντες, τίς ἡ κακία αὕτη ἡ γενο-
ctum in vobis? ɀ nūc tradite viros im
μένη ἐν ὑμῖν, καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀσε-
pios qui in gabaa: ɀ occidemus eos: ɀ au
βεῖς τοὺς ἐν γαβαά, καὶ θανατώσομεν αὐτούς, καὶ ἐξα
feremus malū de iſrael. ɀ non
ροῦμεν κακίαν ἐξ ἰσραήλ. καὶ οὐκ

&pariter cōgregati q̄ſi vir vnus de dan vſqꝫ Berſabee: & terra galaad ad dn̄m in maſpha: omnes quoqꝫ anguli populorū & cuncte tribus iſrael in eccleſiam populi dei cōuenerūt quadringenta milia peditum pugnatorum. Nec latuit filios beniamin q̄ aſcē diſſent filii iſrael in maſpha. Interrogatuſqꝫ leuita maritus mulieris interfecte quō tm̄ ſcelus perpetratum eſſet, reſpondit. Veni in gabaa beniamin cum vxore mea: illucqꝫ diuerti. Et ecce hoīes ciuitatis illius circundederunt nocte domū in q̄ manebam volentes me occidere: & vxorē meā incredibili furore libidinis vexātes deniqꝫ mortua eſt. Quā arreptā i fruſta cōcidi: miſiqꝫ partes in oēs termīos poſſeſſiōis veſtre: quia nunq̄ tm̄ nephas & tā grāde piaculū factū ē in iſrael. Adeſtis oēs filii iſrael decernite qd facere debeatis. Stāſqꝫ oīs populus & q̄ſi vnius hoīs ſermōe rn̄dit. Nō recedemus in tabernacula nr̄a: nec ſuā q̄ſq̄ itrabit domum: ſed hoc cōtra gabaa in cōe faciemus. Decem viri eligantur e centum ex omnibus tribubus iſrael: & cētū de mille & mille de decem milibus: vt cōportēt exercitui cibaria & poſſimus pugnare contra gabaa beniamin & reddere ei p̄ ſcelere qđ meretur. Conuenitqꝫ vniuerſus iſrael ad ciuitatē quaſi hō vnus eadē mēte vno q̄ conſilio: & miſerunt nūcios ad omnē tribū beniamin qui dicerent. Cur tantum nephas i vobis repertum eſt? Tradite homines de gabaa q hoc flagitium p̄petrarūt vt moriātur: & auferatur malū de iſrael. Qui noluerūt

ותקהל העדה כאיש אחד למדן — קהל ישד
ועד באר שבע וארץ הגלעד
אל יהוה המצפה: ויתיצבו פנות — יצב פנה
כל העם כל שבטי ישראל בקהל
עם האלהים ארבע מאות אלף — רבע
איש רגלי שלף חרב: וישמעו — שמע
בני בנימן כי עלו בני ישראל — עלה
המצפה ויאמרו בני ישראל — אמר
דברו איכה נהיתה הרעה הזאת: — רוע
ויען האיש הלוי איש האשה — איש
הנרצחה ויאמר הגבעתה אשר — רצח
לבנימן באתי אני ופילגשי ללון: — בוא
ויקמו עלי בעלי הגבעה ויסבו — קום סבב
עלי את הבית לילה אתי דמו — דמה
להרג ואת פילגשי ענו ותמת: — ענה מות
ואחז בפילגשי ואנתחה ואשלחה — נתח שלח
בכל שדה נחלת ישראל כי עשו — עשה
זמה ונבלה בישראל: הנה כלכם — זמם
בני ישראל הבו לכם דבר ועצה — יהב יעץ
הלום: ויקם כל העם כאיש אחד — הלם
לאמר לא נלך איש לאהלו — הלך
ולא נסור איש לביתו: ועתה זה — סור
הדבר אשר נעשה לגבעה עליה — עשה
בגורל: ולקחנו עשרה אנשים — גרל
למאה לכל שבטי ישראל ומאה
לאלף ואלף לרבבה לקחת — לקח
צדה לעם לעשות לבואם לגבע — צוד עשה
בנימן ככל הנבלה אשר עשה
בישראל: ויאסף כל איש — אסף
ישראל אל העיר כאיש אחד
חברים: וישלחו שבטי ישראל — שלח
אנשים בכל שבטי בנימן לאמר
מה הרעה הזאת אשר נהיתה — רוע היה
בכם: ועתה תנו את האנשים בני — נתן
בליעל אשר בגבעה ונמיתם — בל מות
ונבערה רעה מישראל ולא — בער רוע

אבו בני בנימן לשמע בקול אבה
אחיהם בני ישראל׃ ויאספו בני אסף
בנימן מן הערים הגבעתה לצאת עיר יצא
למלחמה עם בני ישראל׃ לחם
ויתפקדו בני בנימן ביום ההוא פקד
מהערים עשרים וששה אלף
איש שלף חרב לבד מישבי
הגבעה התפקדו שבע מאות איש מאה
בחור׃ מכל העם הזה שבע מאות בחר
איש בחור אטר יד ימינו כל ימן
זה קלע באבן אל השערה ולא
יחטא׃ ואיש ישראל התפקדו חטא
לבד מבנימן ארבע מאות אלף בדד רבע
איש שלף חרב כל זה איש
מלחמה׃ ויקמו ויעלו בית אל קום עלה
וישאלו באלהים ויאמרו בני שאל
ישראל מי יעלה לנו בתחלה חלל
למלחמה עם בני בנימן ויאמר
יהוה יהודה בתחלה׃ ויקומו בני
ישראל בבקר ויחנו על הגבעה׃ חנה
ויצא איש ישראל למלחמה עם
בנימן ויערכו אתם איש ישראל ערך
מלחמה אל הגבעה׃ ויצאו בני
בנימן מן הגבעה וישחיתו שחת
בישראל ביום ההוא שנים שנה
ועשרים אלף איש ארצה׃ ויתחזק חזק
העם איש ישראל ויספו לערך
מלחמה במקום אשר ערכו שם קום
ביום הראשון׃ ויעלו בני
ישראל ויבכו לפני יהוה עד בכה
הערב וישאלו ביהוה לאמר
האוסיף לגשת למלחמה עם בני יסף נגש
בנימן אחי׃ ויאמר יהוה עלו אליו׃
ויקרבו בני ישראל אל בני קרב
בנימן ביום השני׃ ויצא בנימן שנה
לקראתם מן הגבעה ביום השני

fratrum ſuorum filiorum iſrael audire mandatum: ſed ex cũctis vrbibus q̃ ſortis ſue erãt cõuenerunt in gabaa: vt illis ferrẽt auxiliũ & cõtra vniuerſũ pplm iſrl dimicarẽt. Inuẽtiq; ſu nt vigiti quinq; milia de beniamin educentiũ gladiũ. preter habitatores gabaa. qui ſeptingẽti erant viri fortiſſimi ita ſiniſtra vt dextra preliantes: & ſic fundis lapides ad certũ iacientes: vt capillũ quoq; poſſent pcutere: & nequaq̃ in alterã ptẽ ictus lapidis deferretur. Viroꝝ quoq; iſrael abſq; filiis bẽiami iuenta ſt q̃dringẽta milia educẽtiũ gladios & paratorũ ad pugnã: q surgentes venerũt in domũ dei: hoc eſt in ſylo: cõſuluerũtq; deũ atq; dixerũt. Quis erit in exercitu nr̃o princeps certamis cõtra filios beniamin? Quibus rñdit dñs: iudas ſit dux vr̃: ſtatimq; filii iſrael ſurgẽtes mãe caſtrametati ſũt iuxta gabaa: & inde pcedentes ad pugnam contra beniamin: vrbem oppugnare ceperunt. Egreſſiq; filii beniamĩ de gabaa occiderunt de filiis iſrael die illo viginti duo milia virorũ. Rurſum filii iſrael & fortitudine & numero confidentes: in eodẽ loco ĩ quo prius certauerũt aciem direxerunt: ita tamen vt prius aſcenderent & flerent corã dño vſq; ad noctẽ cõſulerentq; eũ & dicerẽt. Debemus vltra procedere ad dimicãdũ contra filios beniamin frẽs noſtros: an nõ? Quibus ille rñdit. Aſcẽdite ad eos & inite certamẽ. Cũq; filii iſrl alta die cõtra filios beniamĩ ad p̃liũ proceſſiſſent: eruperũt filii beniamin de portis gabaa: & occurrentes eis

voluerũt beniamin audire vocem fra
ἠθέλησαν βενιαμὶν εἰσακούειν τῆς φωνῆς τῶν ἀδελ-
trum filioꝝ iſrael. ⁊ conuenerunt filij benia
φῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ βενια
min de vrbibus eoꝝ in gabaa egredi vt
μὶν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς γαβαὰ ἐξελθεῖν τοῦ
pugnent cum filijs iſrael. ⁊ receñti ſunt
πολεμῆσαι μετὰ υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ
filij beniamin in die illo de ciuitatib⁹: viginti
υἱοὶ βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν πόλεων, εἴκοσι
⁊ quinq; milia viroꝝ educentiũ gladiũ
καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν
preter eos qui habitant gabaa. hi qui recenſiti ſunt ſeptigenti viri iuuenes electi ex
χωρὶς τῶν κατοικούντων τὴν γαβαά. οὗτοι οἱ ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι ἄνδρες νεανίσκοι ἐκλεκτοὶ ἐκ
vniuerſo populo ambidexteri: omnes hi
παντὸς τοῦ λαοῦ ἀμφοτεροδέξιοι, πάντες οὗτοι
funditores iaculantes lapides ad capillum ⁊ nõ
σφενδονῆται βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν τρίχα καὶ οὐ
aberrantes. ⁊ omnis vir iſrael recenſiti
διαμαρτάνοντες. καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐπεσκέπη-
ſunt abſq; filijs beniamin quadringenta milia
σαν χωρὶς τῶν υἱῶν βενιαμὶν τετρακόσιαι χιλιάδες
virorum educentium gladium omnes hi viri
ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν πάντες οὗτοι ἄνδρες
bellicoſi. ⁊ ſurrexerũt ⁊ aſcenderũt in bethel
πολεμισταί. καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς βαιθὴλ
⁊ interrogauerũt in deo. ⁊ dixerũt filij iſrael: quis aſcendet nobis dux ad pugnãdũ cũ
καὶ ἐπηρώτησαν ἐν τῷ θεῷ. καὶ εἶπαν υἱοὶ ἰσραήλ, τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμῆσαι με-
filijs beniamin? ⁊ dixit dñs: iudas aſcendet dux.
τὰ υἱῶν βενιαμίν; καὶ εἶπεν κύριος, ἰούδας ἀναβήσεται ἀφηγούμενος.
⁊ ſurrexerũt filij iſrael mane: ⁊ caſtrametati ſũt in gabaa.
καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πρωΐ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν γαβαά.
⁊ egreſſi ſũt vir iſrael in bellum cum beniamin. ⁊ caſtrametati ſunt cum ipſis vir iſrael in bellum cõtra gabaa.
καὶ ἐξῆλθον ἀνὴρ ἰσραὴλ εἰς πόλεμον μετὰ βενιαμίν. καὶ παρετάξαντο μετ' αὐτῶν ἀνὴρ ἰσραὴλ εἰς πόλεμον πρὸς τὴν γαβαά.
⁊ exierũt filij beniamin de vrbe:
καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ βενιαμὶν ἐκ τῆς πόλεως,
⁊ occiderũt in iſrael in die illa duo ⁊ viginti milia viroꝝ ſup terrã.
καὶ διέφθειραν ἐν ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν.
⁊ cõfortati ſunt ppl̃s vir iſrael ⁊ adiecerunt ordinare bellum in loco quo ordinauerant illic in die prima.
καὶ ἐνίσχυσαν ὁ λαὸς ἀνὴρ ἰσραὴλ καὶ προσέθεντο παρατάξασθαι πόλεμον ἐν τῷ τόπῳ ᾧ παρετάξαντο ἐκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ.
⁊ aſcenderũt filij iſrael ⁊ plorauerunt coram dño vſq; ad veſperã.
καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἑσπέρας.
⁊ interrogauerũt in dño dicẽtes: ſi addam appropinquare in bellum cũ filijs beniamin fratris mei?
καὶ ἐπηρώτησαν ἐν κυρίῳ λέγοντες, εἰ προσθῶ προσεγγίσαι εἰς πόλεμον μετὰ υἱῶν βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου;
⁊ dixit dñs: aſcendite ad eum.
καὶ εἶπεν κύριος, ἀνάβητε πρὸς αὐτόν.
⁊ acceſſerunt filij iſrael cõtra filios beniamin in die ſecunda.
καὶ προσῆλθοσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ.
⁊ exiuit beniamin in occurſum eorum de gabaa in die ſecunda:
καὶ ἐξῆλθεν βενιαμὶν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν ἐκ τῆς γαβαὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ,

Trã̄ſ. Gre. lxx. cũ interp̃. latina. Trãſla. B. Hie. Tex. heb. Iudi. ca. xx. Priitiua. he.

⁊ occiderũt adhuc de pplo octo ⁊ decem mi
καὶ διέφθειραν ἔτι ἐκ τοῦ λαοῦ ὀκτωκαίδεκα χιλιά=
lia virorũ ſup terrã: oẽs hi educẽtes
δας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν, πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι
gladium. ⁊ aſcenderũt oẽs filij iſrael
ῥομφαίαν. καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
⁊ oĩs pplʒ: ⁊ venerũt in bethel ⁊ plorauerunt: ⁊ ſederũt illic coram dño. ⁊ ieiuna=
καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ ἦλθοσαν εἰς βαιθὴλ καὶ ἔκλαυσαν, καὶ ἐκάθησαν ἐκεῖ ἔναντι κυρίου. καὶ ἐνήστευ=
D
uerũt in die illo vſqꝫ ad veſperã: ⁊ obtulerũt
σαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀνήνεγκαν
holocauſtum ſalutariõis coram dño. ⁊ interrogauerũt
ὁλοκαύτωμα σωτηρίου ἔναντι κυρίου. καὶ ἐπηρώτησαν
filij iſrael in dño ⁊ illic arca teſtamẽti
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ καὶ ἐκεῖ ἡ κιβωτὸς διαθήκης
dñi in diebus illis: ⁊ phinees filiꝰ elea
κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ φινεὲς υἱὸς ἐλεά
zar filij aaron aſtãs coram ea in
ζαρ υἱοῦ ἀαρὼν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡ=
diebus illis dicẽs: ſi addam vltra exire in
μέραις ἐκείναις λέγων, εἰ προσθήσω ἔτι ἐξελθεῖν εἰς
bellum cũ filijs beniamin fratris mei an
πόλεμον μετὰ υἱῶν βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἢ
ceſſabo? ⁊ dixit dñs aſcẽdite ⁊ cras tra
κοπάσω; καὶ εἶπεν κύριος ἀνάβητε καὶ αὔριον παρα
dam eũ in manũ tuã. ⁊ poſuerũt filij iſra=
δώσω αὐτὸν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ ἰσρα
el inſidias in gabaa in circuitu: ⁊ aſcenderũt filij
ὴλ ἔνεδρα ἐν τῇ γαβαὰ κύκλῳ, καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ
iſrael cõtra beniamin in die tertio: ⁊
ἰσραὴλ πρὸς τὸν βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ
exercitũ eduxerũt cõtra gabaa ſicut ſemel ⁊ ſemel.
παρετάξαντο πρὸς τὴν γαβαὰ καθὼς ἅπαξ καὶ ἅπαξ.
⁊ exierũt filij beniamin in occurſum populi ⁊
καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ βενιαμὶν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ καὶ
attracti ſunt de ciuitate. ⁊ ceperũt pcutere
ἐξειλκύσθησαν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ ἤρξαντο τύπτειν
E
de pplo vulneratos ſicut ſemel ⁊ ſemel in
ἐκ τοῦ λαοῦ τραυματίας καθὼς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν
vijs: quaꝶ eſt vna aſcendens in bethel ⁊
ταῖς ὁδοῖς, ὧν ἐστὶ μία ἀναβαίνουσα εἰς βαιθὴλ καὶ
vna aſcendens in gabaa: quaſi triginta viros
μία ἀναβαίνουσα εἰς γαβαά, ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας
in iſrael. ⁊ dixerũt filij beniamin interficiũ
ἐν τῷ ἰσραήλ. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ βενιαμὶν προσκόπτου
tur ipſi coram nobis ſicut prius. ⁊ fi=
σιν αὐτοὶ ἐνώπιον ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. καὶ οἱ υἱ
lij iſrael dixerũt: fugiamus ⁊ educamus eos
οἱ ἰσραὴλ εἶπαν, φύγωμεν καὶ ἐκσπάσωμεν αὐτοὺς
de vrbe in vias. ⁊ oĩs vir iſra
ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδούς. καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσρα=
el ſurrexit de loco ſuo ⁊ eduxerũt aciẽ in
ὴλ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ παρετάξαντο ἐν
baalthamar: ⁊ inſidie iſrael pugnabãt de
βααλθαμάρ, καὶ τὸ ἔνεδρον ἰσραὴλ ἐπάλαιεν ἐκ τοῦ
loco ſuo ab occidẽte gabaa. ⁊ vene
τόπου αὐτοῦ ἀπὸ δυσμῶν τῆς γαβαά. καὶ παρε
runt e regione gabaa decẽ milia virorũ
γένοντο ἐξ ἐναντίας γαβαὰ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν
electoꝶ ex om̃i iſrael. ⁊ bellum grauatũ ẽ:
ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς ἰσραήλ. καὶ ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη,
⁊ illi nõ cognouerũt qꝛ̃ inſtabat cõtra eos ma
καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἀφῆπται ἐπ' αὐτοὺς ἡ κα
lum. ⁊ confudit dñs beniamin in conſpe
κία. καὶ ἐτρόπωσεν κύριος τὸν βενιαμὶν κατὰ πρό
ctu iſrael. ⁊ occiderũt
σωπον ἰσραήλ. καὶ διέφθειραν

tanta illos cede bachati ſunt: vt decem & octo milia virorũ educẽtiũ gladiũ proſternerẽt. Quãobrem omnes filii iſrael venerunt in domũ dei: & ſedentes flebant corã dño. Ieiunaueruntqꝫ die illo vſqꝫ ad veſpam & obtulerũt ei holocauſta atqꝫ pacificas victimas & ſup ſtatu ſuo interrogauerũt. Eo tpe ibi erat arca federis dei & phinees filius eleazari filii aarõ p̃poſitus domus. Conſuluerunt igitur dominũ atqꝫ dixerũt. exire vltra debemus ad pugnã contra filios beniamin fratres nr̃os an quieſcere? Quibus ait dñs. Aſcendite. Cras enim tradã eos in manꝰ vr̃as. Poſuerũtqꝫ filii iſrael inſidias pꝰ circuitũ vrbis gabaa: & tertia vice ſicut ſemel & bis cõtra beniamin exercitũ ꝑduxerũt Sed & filii beniamĩ audacter erũperũt de ciuitate & fugientes aduerſarios longius perſecuti ſunt: ita vt vulnerarent ex eis ſicut primo die & ſecundo & cederent per duas ſemitas vertentes terga. quarum vna ferebatur in bethel: & altera in gabaa: atqꝫ proſternerent triginta circiter viros. Putauerunt enĩ ſolito eos more cedere. Qui fugam arte ſimulantes inierunt conſilium vt abſtraherent eos de ciuitate & quaſi fugientes ad ſupradictas ſemitas perducerent. Omnes itaqꝫ filii iſrael ſurgentes de ſedibus ſuis: tetenderunt aciem in loco qui vocatur baalthamar: Inſidie quoqꝫ que circa vrbem erant paulatim ſe aperire ceperunt & ab occidentali vrbis parte procedere. Sed & alia decem milia virorum de vniuerſo iſrael habitatores vrbis ad certamina prouocabant: ingrauatumqꝫ eſt bellum contra filios beniamin: & non intellexerũt ꝙ ex omni parte illis inſtaret interitus. Percuſſit qꝫ eos dñs in cõſpectu filiorũ iſrl: & iterfecerũt

וישחיתו בבני ישראל עד — שחת
שמנת עשר אלף איש ארצה
כל אלה שלפי חרב: ויעלו כל
בני ישראל וכל העם ויבאו בית — בא
אל ויבכו וישבו שם לפני יהוה — בכה פנה
ויצמו ביום ההוא עד הערב — צום
ויעלו עלות ושלמים לפני
יהוה: וישאלו בני ישראל ביהוה — שאל
ושם ארון ברית האלהים בימים — ארן ברת
ההם: ופינחס בן אלעזר בן אהרן — יום
עמד לפניו בימים ההם לאמר
האוסף עוד לצאת למלחמה — יסף יצא
עם בני בנימן אחי אם אחדל — לחם חדל
ויאמר יהוה עלו כי מחר — עלה
אתננו בידך: וישם ישראל — נתן שום
ארבים אל הגבעה סביב: ויעלו — סבב
בני ישראל אל בני בנימן ביום
השלישי ויערכו אל הגבעה — שלש ערך
כפעם בפעם: ויצאו בני בנימן
לקראת העם הנתקו מן העיר — נתק
ויחלו להכות מהעם חללים — חלל צפה
כפעם בפעם במסלות אשר — סלל
אחת עלה בית אל ואחת
גבעתה בשדה כשלשים איש
בישראל: ויאמרו בני בנימן — אמר
נגפים הם לפנינו כבראשנה — פנה
ובני ישראל אמרו ננוסה ונתקנוהו — נוס
מן העיר אל המסלות: וכל איש
ישראל קמו ממקומו ויערכו — קום קום
בבעל תמר וארב ישראל מגיח — ערב נוח
ממקמו ממערה גבע: ויבאו — בוא
מנגד לגבעה עשרת אלפים איש
בחור מכל ישראל והמלחמה — בחר לחם
כבדה והם לא ידעו כי נגעת
עליהם הרעה: ויגף יהוה את — רוע נגף
בנימן לפני ישראל וישחיתו — שחת

Digitized by Google

בני ישראל בבנימן ביום ההוא
עשרים וחמשה אלף ומאה איש
כל אלה שלף חרב׃ ויראו בני ראה
בנימן כי נגפו ויתנו איש ישראל נתן
מקום לבנימן כי בטחו אל
הארב אשר שמו על הגבעה׃ שום
והארב החישו ויפשטו על חוש פשט
הגבעה וימשך הארב ויך את כל משך נכה
העיר לפי חרב׃ והמועד היה פה יעד
לאיש ישראל עם הארב הרב רבה
להעלותם משאת העשן מן עלה נשא
העיר׃ ויהפך איש ישראל הפך
במלחמה ובנימן החל להכות חלל נכה
חללים באיש ישראל כשלשים
איש כי אמרו אך נגוף נגף הוא נגף
לפנינו כמלחמה הראשנה׃ פנה
והמשאת החלה לעלות מן
העיר עמוד עשן ויפן בנימן עמד פנה
אחריו והנה עלה כליל העיר כלל
השמימה׃ ואיש ישראל הפך
ויבהל איש בנימן כי ראה בהל
כי נגעה עליו הרעה׃ ויפנו רעע
לפני איש ישראל אל דרך המדבר דבר
והמלחמה הדביקתהו ואשר לחם דבק
מהערים משחיתים אותו בתוכו׃ עיר שחת
כתרו את בנימן הרדיפהו מנוחה רדף נוח
הדריכהו עד נכח הגבעה דרך
ממזרח שמש׃ ויפלו מבנימן זרח נפל
שמנה עשר אלף איש את
כל אלה אנשי חיל׃ ויפנו
וינסו המדברה אל סלע נוס
הרמון ויעללהו במסלות עלל סלל
חמשת אלפים איש וידביקו דבק
אחריו עד גדעם ויכו ממנו אלפים נכה
איש׃ ויהי כל הנפלים מבנימן היה
עשרים וחמשה אלף איש

ex eis in illo die ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ viginti quinq; milia & centum viros: ∞∞∞∞∞ oēs bellatores & educentes gladiū. Filij aūt beniamī cū ſe iferiores eſſe vidiſſent ceperūt fugere. Q̄d cernentes filij iſrael dederūt eis ad fugiēdū locū vt ad ꝓparatas inſidias deuenirent quas iuxta vrbē poſuerāt. Qui cū repēte de latibulis ſurrexiſſet: & bēiamin terga cedētib⁹ daret: igreſſi ſunt ciuitatē & ꝑcuſſerunt eā in ore gladij. Signū āt dederant filij iſrael his quos in iſidijs collocauerant vt poſtq̄ vrbē cepiſſet: ignē accederēt vt aſcendēte in altū fumo captā vrbē demōſtrarēt. Q̄d cū cernerēt filij iſrael in ipſo certamine poſiti: putauerūt ei filij beniamin eos fugere & inſtātius pſeq̄bātur: ceſis de exercitu eorum triginta viris: vt viderūt quaſi colūnā fumi de ciuitate conſcēdere: beniamī quoq; reſpiciens retro cū captā cernerēt ciuitatē & flāmas i ſublime ferri q̄ prius ſimulauerāt fugā: verſa facie fortius reſiſtebāt. Q̄d cum vidiſſent filij bēiamī: in fugā verſi ſunt: & ad viā deſerti ire ceperūt: illuc quoq; eos aduerſarijs pſeq̄ntib⁹. Sed & hi q̄ vrbē ſuccēderāt occurrerūt eis. atq; ita factū ē vt ex vtraq; ꝑte ab hoſtib⁹ cederētur: nec erat vlla reqes morientiū. Ceciderūt atq; ꝓſtrati ſunt ad orietalē plagā vrbis gabaa. Fuerūt āt q̄ i eo de loco interfecti ſūt decē & octo milia virorū: oēs robuſtiſſimi pugnatores. Q̄d cū vidiſſet q̄ remāſerant de beniamī fugerūt in ſolitudinē: & ꝑgebant ad petrā cuius vocabulū eſt remō. In illa quoq; fuga palantes & i diuerſa tēdentes occiderūt quiq; milia viros. Et cū vltra tēderēt ꝓſecuti ſūt eos: & iterfecerūt ēt alia duo milia. Et ſic factum eſt vt oēs qui ceciderant de beniamin in diuerſis locis eſſent viginti quinq; milia pugnatores ∞

filij iſrael in beniamin in die illo vigi
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τῷ βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰκο
tiquinq; milia ⁊ centū viros: omnes hi
σιπέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας, πάντες ὗ
educentes gladium. ⁊ viderūt filij beniamin ꝙ
τοι σπώμενοι ῥομφαίαν. καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ βενιαμὶν ὅτι
fugati ſunt: ⁊ dedit vir iſrael locū ben
τετρόπωνται, καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ ἰσραὴλ τόπον τῷ βε
iamin: q̄m ſperauerūt in inſidijs q̄s ꝓparauerāt iuxta
νιαμὶν, ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον ὃ ἔταξαν πρὸς
gabaa. ⁊ inſidie eruperūt ⁊ effuſe ſunt
τὴν γαβαά. καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησεν καὶ ἐξεχύθησαν F
contra gabaa: ⁊ abierūt inſidie ⁊ per
πρὸς τὴν γαβαά. καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον καὶ ἐπά
cuſſerūt totā vrbē in ore gladij. ⁊ ſi
ταξαν ὅλην τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. καὶ ἡ συν
gnum erat viro iſrael ad inſidias: gladius:
ταγὴ ἦν ἀνδρὶ ἰσραὴλ πρὸς τὸ ἔνεδρον, μάχαιρα,
vt eleuarēt ipſi flāmā fumi ab
τοῦ ἀνενέγκαι αὐτοὺς πυρσὸν τοῦ καπνοῦ ἀπὸ τῆς
vrbe. ⁊ reuerſi ſunt vir iſrael in bel
πόλεως. καὶ ἀνέστρεψαν ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐν τῷ πολέ
lo. ⁊ beniamin cepit ferire vulnera
μῳ. καὶ βενιαμὶν ἤρξατο τοῦ τύπτειν τραυματί
tos in viro iſrael q̄ſi triginta viros q̄m
ας ἐν τῷ ἀνδρὶ ἰσραὴλ ὡς τριάκοντα ἄνδρας, ὅτι
dixerūt verū fugatus fugatur ipſe co
εἶπαν πλὴν τροπούμενος τροποῦται αὐτὸς ἐναντί
rā nobis ſicut bellū prius. ⁊ flā
ον ἡμῶν καθὼς ὁ πόλεμος ὁ ἔμπροσθεν. καὶ ὁ πυρ
ma incepit aſcendere de vrbe colūna fu
σὸς ἤρξατο ἀναβαίνειν ἐκ τῆς πόλεως στῦλος καπ
mi. ⁊ reſpexit beniamin poſt ſe: ⁊
νοῦ. καὶ ἐπέβλεψεν βενιαμὶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ
ecce aſcēdit cōſumatio vrbis in celū.
ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν.
⁊ vir iſrael reuerſus eſt. ⁊ feſtinauit vir ben
καὶ ἀνὴρ ἰσραὴλ ἀπέστρεψεν. καὶ ἔσπευσεν ἀνὴρ βε
iamin: ⁊ vidit ꝙ tetigit ſe malū. ⁊
νιαμὶν, καὶ εἶδεν ὅτι ἧπται αὐτοῦ ἡ κακία. καὶ
declinauit corā viro iſrael in viā de
ἔκλινεν ἐνώπιον ἀνδρὸς ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρή
ſerti: ⁊ bellū preuenit eum: ⁊ qui a
μου, καὶ ὁ πόλεμος κατέφθασεν αὐτόν, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν
ciuitatib⁹ interfecerūt eum in medio eoꝝ: ⁊ percuſ
πόλεων διέφθειραν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ κατέ
ſerunt beniamin. ⁊ ꝓſecuti ſūt eum post
κοψαν τὸν βενιαμίν. καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν κατὰ πόδας
eum: ⁊ calcauerūt eum vſq; ad e regione
αὐτοῦ, καὶ κατεπάτησαν αὐτὸν ἕως ἐξ ἐναντίας τῆς
gabaa ab oriente ſolis. ⁊ ceciderūt de G
γαβαὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ
beniamin octo ⁊ decē milia viroꝝ. om
βενιαμὶν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν. σύμπαν
nes hi viri potētes. ⁊ declinauerūt ⁊ fuge
τες οὗτοι ἄνδρες δυνατοί. καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἔφυ
runt in deſertū ad petram remmon.
γον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν ῥεμμών.
⁊ diſꝑdiderūt eū in vijs quinq; milia
καὶ ἐκαλαμίσαντο αὐτὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιά
lia viroꝝ. ⁊ adheſerūt poſt eū vſq; ad
δας ἀνδρῶν. καὶ προσεκολλήθησαν ὀπίσω αὐτοῦ ἕως
gadaam: ⁊ percuſſerūt ex eo duo milia viroꝝ.
γαδαάμ, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτοῦ δισχιλίους ἄνδρας.
⁊ fuerūt omnes qui ceciderūt in beniamin vi
καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἐν τῷ βενιαμὶν εἰ
giti ⁊ quinq; milia viroꝝ
κοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Digitized by Google

educentiū gladiū in die illo: oēs
ἀπωμένων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οἱ πάντες
iſti viri potētes. τ declinauerūt τ fugerūt in
οὗτοι ἄνδρες δυνατοί. καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἔφυγον εἰς
deſertū ad petrā remmon ſexcēti
τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν ῥεμμὼν ἑξακόσιοι
viri: τ ſederūt in petra remmon q̄ttuoꝛ mē
ἄνδρες· καὶ ἐκάθησαν ἐν τῇ πέτρᾳ ῥεμμὼν τετράμη
ſib⁹. τ vir iſrael reuerſus eſt cōtra filios benia
νον. καὶ ἀνὴρ ἰσραὴλ ἀνέστρεψεν εἰς τοὺς υἱοὺς βενια
min: τ percuſſit eos in oꝛe gladij de
μὶν, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ
vꝛbe cōſecutiue vſq ad iumētū vſq ad oē inuentū in
πόλεως ἑξῆς ἕως κτήνους ἕως παντὸς τοῦ εὑρεθέντος εἰς
omnibus ciuitatibus: τ ciuitates inuen
πάσας τὰς πόλεις, καὶ τὰς πόλεις τὰς εὑρεθεί=
tas miſerunt in ingnē.
σας ἐξαπέστειλαν ἐν πυρί.

Ca.21.

A Et vir iſrael iurauit in maſſepha dicētes:
Καὶ ἀνὴρ ἰσραὴλ ὤμοσεν ἐν μασσηφὰ λέγοντες,
vir ex nobis nō dabit filiam ſuam ben=
ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ βενι
iamin in vxoꝛē. τ venerūt pplꝰ in be
αμὶν εἰς γυναῖκα. καὶ παρεγένοντο ὁ λαὸς εἰς βαι=
thel: τ ſederūt illic vſq ad veſperā coꝛam deo
θὴλ, καὶ ἐκάθησαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θε
τ leuauerūt vocē ſuā: τ ploꝛauerūt
οῦ. καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν
fletū magnū: τ dixerūt: quare dn̄e deus iſrael
κλαυθμὸν μέγαν, καὶ εἶπαν, ἱνατί κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ
factū eſt hoc in iſrael vt recenſeretur ho
ἐγενήθη τοῦτο ἐν τῷ ἰσραὴλ τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμε
die in iſrael tribus vna. τ factū eſt die craſti
ρον ἐν τῷ ἰσραὴλ φυλὴν μίαν. καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύ
na: τ mane ſurrexerūt pplꝰ τ extruxeſt illic al
ριον, καὶ ὤρθρισαν ὁ λαὸς καὶ ᾠκοδόμησαν ἐκεῖ θυ=
tare: τ obtulerūt holocauſta ſaluationis.
σιαστήριον, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα σωτηρίου.
τ dixerūt filij iſrael q̄s ē q̄ non aſcendit in ec
καὶ εἶπον οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, τίς ὁ μὴ ἀναβὰς ἐν τῇ ἐκ
cleſiam de omnibus tribubus iſrael ad dn̄m: q̄m
κλησίᾳ ἐκ πασῶν φυλῶν ἰσραὴλ πρὸς κύριον; ὅτι
iuramētū magnū erat nō aſcendēti ad dn̄m in maſ
ὅρκος μέγας ἦν τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς κύριον εἰς μασ
ſepha dicētes: moꝛte moꝛietur. τ conſola
σηφὰ λέγοντες, θανάτῳ ἀποθανεῖται. καὶ παρεκλή
B ti ſunt filij iſrael de beniamin fratre ſuo.
θησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ περὶ βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐ
τ dixerūt: ablata eſt hodie tribus vna de iſ
τῶν. καὶ εἶπον, ἀφῄρηται σήμερον φυλὴ μία ἐξ ἰσ
rael: q̄d faciamus ipſis relictis in
ραήλ, τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς
vxoꝛes? τ nos iurauimus dn̄o vt nō
γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν τῷ κυρίῳ τοῦ μὴ
daremus eis de filiabus nr̄is in vxo
δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖ=
res. τ dixerūt que vna tribuū iſrael: que
κας. καὶ εἶπον τίς μία τῶν φυλῶν ἰσραήλ, ἥτις
non aſcendit ad dn̄m in maſſepha? τ ecce non
οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς μασσηφά; καὶ ἰδοὺ οὐκ
venerūt vir in caſtra de iabis galaad
ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ ἰαβὶς γαλαὰδ
in contionē. τ recenſitꝰ eſt pplꝰ: τ ecce
εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαός, καὶ ἰδοὺ
non eſt illic vir de habitātibus iabis ga
οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἰαβὶς γα=
laad. τ miſerūt illuc cōgregatio duodecim mi
λαάδ. καὶ ἀπέστειλαν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χι
C lia viroꝝ de filijs exercitus. τ pre
λιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς δυνάμεως. καὶ ἐνε
ceperunt eis
τείλαντο αὐτοῖς

ad bella promptiſſimi. Re
manſerūt itaq de oī nu
mero beniamī qui eua=
dere potuerant & fuge=
re in ſolitudinem ſex=
centi viri:
ſederūtq̄ī petra rem=
mon menſibus q̄ttuor:
regreſſi autem filii iſra
el omnes reliquias
ciuitatis a viris vſq ad
iumenta gladio pcuſſe
rūt: cūctaſq̄ vrbes & vi
culos beniamin vorax
flamma cōſūpſit. 21.

Iurauerant quoq fi
lii iſrael
in maſpha & dixerunt.
Nullus nr̄m dabit filiis
beniamī de filiab⁹ ſuis
vxorem. Veneruntq
oēs ad domū dei in ſy=
lo: & in cōſpectu ei⁹ ſe
dentes vſq ad veſperā
leuauerūt vocem: &
magno vlulatu cepert
flere: dicentes. Quare
dn̄e deus iſrael fctm̄ eſt
hoc malū ī pplo tuo?
vt hodie vna trib⁹ au
feretur ex nobis.
Altera autem die dilu=
culo conſurgentes
extruxerūt altare: ob
tuleruntq̄ ibi holocau
ſta & pacificas victimas
& dixerunt.
Quis nō aſcēdit ī exer
citum dn̄i de vniuerſis
tribubus iſrael?
Grādi ei iuramento ſe
cōſtrinxerāt cū eſſent in
maſpha: interfici eos
qui defuiſſent ductiq̄
pnia filii iſrael ſup fra
tre ſuo beniamī: cepert
dicere. Ablata eſt trib⁹
vna
de iſrl̄. Vn̄ vxores acci=
piēt? Oēs ei in cōmune
iurauimus
nō daturos nos his
filias noſtras. Idcirco
dixerunt. Quis eſt de
vniuerſis tribubus iſrl̄
qui non aſcendit ad
dominum in maſpha?
Et ecce inuenti ſunt ha
bitatores iabes galaad ī
illo exercitu nō fuiſſe.
Eo quoq tpe cū eſſent
in ſylo nullus ex eis ibi
repertus eſt.
Miſerunt itaq decem
milia viros robuſtiſſi=
mos: & preceperūt eis.

שלף חרב ביום ההוא את כל אלה
אנשי חיל: ויפנו וינסו המדברה
אל סלע הרמון שש מאות איש | מאה
וישבו בסלע רמון ארבעה חדשים:
ואיש ישראל שבו אל בני בנימן | שוב
ויכום לפי חרב מעיר מתם עד | נכה פה
בהמה עד כל הנמצא גם כל | מצא
הערים הנמצאות שלחו באש: | עיר

Cap. xxi.

ואיש ישראל נשבע | שבע
במצפה לאמר איש ממנו לא יתן | נתן
בתו לבנימן לאשה: ויבא העם | איש בוא
בית אל וישבו שם עד הערב לפני | חנה
האלהים וישאו קולם ויבכו בכי | נשא בכה
גדול: ויאמרו למה יהוה אלהי | גדל אמר
ישראל היתה זאת בישראל | היה
להפקד היום מישראל שבט | פקד
אחד: ויהי ממחרת וישכימו העם | היה שכם
ויבנו שם מזבח ויעלו עלות | בנה זבח
ושלמים: ויאמרו בני ישראל | עלה
מי אשר לא עלה בקהל מכל
שבטי ישראל אל יהוה
כי השבועה הגדולה היתה | שבע
לאשר לא עלה אל יהוה
המצפה לאמר מות יומת: וינחמו | נחם
בני ישראל אל בנימן אחיו
ויאמרו נגדע היום שבט אחד | גדע
מישראל: מה נעשה להם לנותרים | עשה יתר
לנשים ואנחנו נשבענו ביהוה | נשא
לבלתי תת להם מבנותינו לנשים: | נתן בנה
ויאמרו מי אחד משבטי ישראל
אשר לא עלה אל יהוה המצפה
והנה לא בא איש אל המחנה מיביש | בוא חנה
גלעד אל הקהל: ויתפקד העם | פקד
והנה אין שם איש מיושבי יבש
גלעד: וישלחו שם העדה שנים עשר | שלח עדה
אלף איש מבני החיל ויצוו אותם | שנה צוה
את

לֵאמֹר לְכוּ וְהִכִּיתֶם אֶת יוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ — יָלַךְ נָכָה
גִּלְעָד לְפִי חֶרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף׃ וְזֶה — פֶּה נָשָׁה
הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל זָכָר וְכָל — עָשָׂה
אִשָּׁה יֹדַעַת מִשְׁכַּב זָכָר תַּחֲרִימוּ׃ — אִישׁ שָׁכַב
וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אַרְבַּע — חָרַם מָצָא
מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא יָדְעָה — רָבַע מֵאָה
אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִאוּ אוֹתָם אֶל — בָּתַל בּוֹא.
הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ — חָנָה
וַיִּשְׁלְחוּ כָּל הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל בְּנֵי — שָׁלַח יָעַד
בִנְיָמִן אֲשֶׁר בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם — דָּבַר קָרָא
שָׁלוֹם׃ וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא — שָׁלַם שׁוּב
וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים אֲשֶׁר חִיּוּ מִנְּשֵׁי — נָתַן חָיָה
יָבֵשׁ גִּלְעָד וְלֹא מָצְאוּ לָהֶם כֵּן׃
וְהָעָם נִחָם לְבִנְיָמִן כִּי עָשָׂה יְהוָה
פֶּרֶץ בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי — אָמַר
הָעֵדָה מַה נַּעֲשֶׂה לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים — עָשָׂה יָתַר
כִּי נִשְׁמְדָה מִבִּנְיָמִן אִשָּׁה׃ וַיֹּאמְרוּ — שָׁמַד
יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן וְלֹא יִמָּחֶה — יָרַשׁ פָּלַט
שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל — מָחָה יָכֹל
לָתֵת לָהֶם נָשִׁים מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי נִשְׁבְּעוּ — נָתַן בָּנָה
בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָרוּר נֹתֵן אִשָּׁה — שָׁבַע אָרַר
לְבִנְיָמִן׃ וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג יְהוָה
בְּשִׁלוֹ מִיָּמִים יָמִימָה אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה — יוֹם צָפַן
לְבֵית אֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ לִמְסִלָּה — זָרַח סָלַל
הָעֹלָה מִבֵּית אֵל שְׁכֶמָה וּמִנֶּגֶב
לִלְבוֹנָה׃ וַיְצַוּוּ אֶת בְּנֵי בִנְיָמִן — צָוָה
לֵאמֹר לְכוּ וַאֲרַבְתֶּם בַּכְּרָמִים׃ — יָלַךְ
וּרְאִיתֶם וְהִנֵּה אִם יֵצְאוּ בְנוֹת — רָאָה
שִׁילוֹ לָחוּל בַּמְּחֹלוֹת וִיצָאתֶם מִן — חָלַל
הַכְּרָמִים וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ — אִישׁ
מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וַהֲלַכְתֶּם אֶרֶץ בִּנְיָמִן׃
וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ אֲבוֹתָם אוֹ אֲחֵיהֶם — בּוֹא
לָרוּב אֵלֵינוּ וְאָמַרְנוּ אֲלֵיהֶם חָנּוּנוּ — רוּב חָנַן
אוֹתָם כִּי לֹא לָקַחְנוּ אִישׁ אִשְׁתּוֹ
בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נְתַתֶּם לָהֶם — לָחַם נָתַן
כָּעֵת תֶּאְשָׁמוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי בִנְיָמִן — אָשַׁם עָשָׂה

Ite & percutite habitatores iabes galaad in ore gladii: tā vxores quam paruulos eorū. & hoc erit qd̄ obſeruare debetis. Omne gñis maſculini & mulieres q̄ cognouerūt viros interficite: virgines āt reſeruate. Inuēteq; ſūt d̄ iabes galaad quadringēte virgines q̄ neſcierunt viri torum: & adduxerūt eas ad caſtra in ſylo in terram chanaan. Miſeruntq; nuncios ad filios beniamin qui erāt in petra rēmon: & p̄ceperūt eis vt eas ſuſciperēt i pace. Venerūtq; filii beniamin in illo tpe: & date ſunt eis vxores de filiabus iabes galaad: alias aūt nō reperunt q̄s ſimili mō traderēt. Vniuerſuſq; iſrael valde doluit & egit pniam ſup i̅terfectiōe vnius tribus ex iſrael: dixerūtq; maiores natu. Quid faciemus reliq̄s qui nō acceperūt vxores. Oēs i bēiamin femiē cōciderūt & magna nobis cura igētiq; ſtudio puidēdū eſt: ne vna tribus deleatur ex iſrael. Filias eī nr̄as eis dare nō poſſumus conſtricti iuramento & maledictiōe q̄ diximus: maledict9 q dederit de filiabus ſuis vxorē beniamin. Ceperūtq; cōſiliū atq; dixe ūt. Ecce ſolēnitas dñi ē in ſylo anniuerſaria q̄ ſita ē ad ſeptētrionē vrbis bethel: ad oriētalē plagā vie q̄ de bethel tēdit ad ſychimā: & ad meridiē oppidi lebona. Preceperūtq; filiis beniamī atq; dixerunt. Ite & latitate ī vineis. Cumq; videritis filias ſylo ad ducēdos choros ex more p̄cedere: exite repente de vineis & rapite ex eis ſinguli vxores ſingulas & p̄gite in terrā beniami. Cūq; venerint p̄res earū ac fr̄es & aduerſum vos q̄ri cepint atq; iurgari dicemus eis. Miſeremini eorū. Nō eī rapuerūt eas iure bellātiū atq; victor: ſed rogantibus vt accipent nō dediſtis: & a vr̄a pte p̄ctm̄ ē. Fecerūtq; filii bēiami: vt ſibi fuerat impatū:

dicentes ite ꝛ percutite oēs habitantes iabis galaad in ore gladij: ꝛ mulieres ꝛ ppl̄m. ꝛ hic ſermo quē facietis: omē maſculinū ꝛ omnē mulierē cognoſcentē lectum maſculi anathematizabitis. ꝛ inenerūt de habitantibus iabis galaad quadringētas puellas virgines: que non cognouerūt virū in toro maſculi. ꝛ duxerūt eas in caſtra in ſylo que eſt in t̄ra chanaā. ꝛ miſerunt oīs cōgregatio: ꝛ locuti ſunt ad filios beniamin qui in petra remmon: ꝛ vocauerūt eos in pace. ꝛ reuerſus ē beniamin ad filios iſrael in tp̄e illo: ꝛ dederūt eis mulieres: que erant de mulierib9 iabis galaad. ꝛ placuit eis ſic: ꝛ ppl̄s cōſolatus eſt beniamin: qm̄ fecit dn̄s diuiſionē in tribub9 iſrael. ꝛ dixerūt maiores natu cōgregationis: qd faciemus reliquis in mulieres: qm̄ deleta ē de beniamin femina. ꝛ dixit poſſeſſio ſalua beniamin ꝛ non deleatur tribus de iſrael. ꝛ nos nō poterimus dare eis vxores de filiabus nr̄is: qm̄ iurauimus filij iſrael dicētes: maledictus qui dat mulierē beniamin. ꝛ dixerūt ecce feſtum dn̄o in ſylo a diebus in dies q̄ eſt a ſeptētriōe bethel ad orientē ſolis in trāſitu qui aſcendit de bethel in ſichima ꝛ a meridie libani lebona. ꝛ preceperūt filijs beniamin dicētes: abite ꝛ latitate in vineis: ꝛ videbitis: ꝛ ecce vt exierint filie habitantium ſylo tripudiātes in chorꝭ: ꝛ exibitis a vineis ꝛ rapite vobis vir vxorē ſibi a filiabus ſylo: ꝛ abibitis in t̄rā beniamin. ꝛ erit qn̄ venerint patres eoꝝ vel fratres eoꝝ ad iudicādū ad nos: ꝛ dicemus ad eos: miſeremini eoꝝ: qm̄ nō cepit vir ſibi vxorē in bello: qm̄ non vos dediſtis eis ſcd̄m temp9 quo peccaſtis. ꝛ fecerunt ſic filij beniamin

λέγοντες πορεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἰαβὶς γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν. καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε, πᾶν ἀρσενικὸν καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματιεῖτε. καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἰαβὶς γαλαὰδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἳ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος. καὶ ἤγαγον αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς συλὼ ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναάν. καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγή, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς βενιαμὶν τοὺς ἐν τῇ πέτρᾳ ῥεμμών, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς ἐν εἰρήνῃ. καὶ ἀπέστρεψεν βενιαμὶν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἦσαν ἐκ τῶν γυναικῶν ἰαβὶς γαλαάδ. καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς οὕτως, καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη τῷ βενιαμίν, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς ἰσραήλ. καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς, τί ποιήσομεν τοῖς ἐπιλοίποις εἰς τὰς γυναῖκας; ὅτι ἠφάνισται ἐκ τοῦ βενιαμὶν γυνή. καὶ εἶπεν κληρονομία διασεσωσμένη τῷ βενιαμὶν καὶ οὐ μὴ ἐξαλειφθῇ φυλὴ ἐξ ἰσραήλ. καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ λέγοντες, ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ βενιαμίν. καὶ εἶπαν ἰδοὺ ἑορτὴ τῷ κυρίῳ ἐν συλὼ ἀφ᾽ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἥ ἐστιν ἀπὸ βορρᾶ τῆς βαιθὴλ κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου ἐν τῇ διόδῳ τῇ ἀναβαινούσῃ ἐκ βαιθὴλ εἰς σίκιμα καὶ ἀπὸ νότου τοῦ λιβάνου τῆς λεβωνά. καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς βενιαμὶν λέγοντες, ἀπέλθατε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι, καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν κατοικούντων συλὼ χορεύουσαι ἐν χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἀπὸ τῶν ἀμπελώνων καὶ ἁρπάσατε ὑμῖν ἀνὴρ γυναῖκα ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων συλώ, καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν βενιαμίν. καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς, ἐλεήσατε αὐτούς, ὅτι οὐκ ἔλαβεν ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα ἐν τῷ πολέμῳ, ὅτι οὐχ ὑμεῖς δεδώκατε αὐτοῖς κατὰ τὸν καιρὸν ὃν ἐπλημμελήσατε. καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ βενιαμὶν

m. C 8.co. D

τ ceperūt vxores iuxta numerū ſuū a
καὶ ἔλαβον γυναῖκας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν
tripudiātibus: quas rapuerūt: τ abierūt: τ reuer
χορευουσῶν, ὧν διήρπασαν, καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἐπέ-
ſi ſūt in poſſeſſionē ſuam. τ edificauerūt ſi
στρεψαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῶν. καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυ
bi vrbes τ habitauerūt in eis. τ calcaue
τοῖς πόλεις καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. καὶ περιεπά-
runt illinc filij iſrael in tp̄e illo vir in
τησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς τὴν
tribū ſuam τ in cognationē ſuam: τ abijt
φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλ-
illinc vir in poſſeſſionē ſuam. in die-
θεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέ
bus illis nō erat rex in iſrael. vir rectū
ραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν ἰσραήλ. ἀνὴρ τὸ εὐθὲς
in oculis ſuis faciebat.
ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

RVTH.
ΡΟΥΘ.

Ca. i.

A Et factū eſt in diebus cū iudicarēt
Αἰ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν τῷ κρίνειν
iudices τ fuit fames in trā:
τοὺς κριτὰς καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ,
τ abijt vir de bethleem iu-
καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ βηθλεὲμ τῆς ἰου
da vt peregrinaretur in agro moab ipſe τ vxor
δαίας τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ μωὰβ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ
eius τ duo filij eius. τ nomē viro eli
αὐτοῦ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ ἐλι-
melech: τ nomē vxori eius noomi. τ nomē
μέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ νοομί. καὶ ὄνομα
duobus filijs eius maalon τ cheleon: ephrathei
τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ μααλὼν καὶ χελεών, ἐφραθαῖοι
de terra iuda. τ venerūt in agrū moab: τ fuerūt il
ἐκ γῆς ἰούδα. καὶ ἤλθοσαν εἰς ἀγρὸν μωάβ, καὶ ἦσαν ἐ-
lic. τ mortuus eſt elimelech vir noomi: τ remā
κεῖ. καὶ ἀπέθανεν ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς νοομί, καὶ κατε
ſit mulier ipſa τ duo filij eius. τ acceperūt
λείφθη ἡ γυνὴ αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. καὶ ἐλάβοσαν
ſibi vxores moabitidas: nomē vni orpha τ
ἑαυτοῖς γυναῖκας μωαβίτιδας, ὄνομα τῇ μιᾷ ὀρφὰ καὶ
nomē ſcḋe ruth. τ habitauerūt ibi q̄ſi decem
ὄνομα τῇ δευτέρᾳ ῥούθ. καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα
annis. τ mortui ſunt τ ambo maalon τ chele
ἔτη. καὶ ἀπέθανον καί γε ἀμφότεροι μααλὼν καὶ χελε
on. τ remāſit mulier a duob⁹ filijs ſuis τ
ών. καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς καὶ
a viro ſuo. τ ſurrexit ipſa τ due nu
ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμ-
rus eius τ reuerſe ſūt de agro moab: qm̄ audie
φαι αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ μωάβ, ὅτι ἤκου-
runt in agro moab ꝙ viſitauit dn̄s pplm̄ ſu
σαν ἐν ἀγρῷ μωὰβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐ
um vt daret eis panes. τ egreſſa eſt de loco
τοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου
vbi erat illic τ due nurus eius cum ipſa: τ abie
οὗ ἦν ἐκεῖ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἐπο
runt in via vt reuerterētur in terrā iuda. τ di
ρεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν ἰούδα. καὶ εἶ
xit noomi duabus nuribus ſuis: ite iam
πεν νοομὶ ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς, πορεύθητε δὴ
reuertimini vnaq̄q; in domū matris ſue. faciat do-
ἀποστράφητε ἑκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς. ποιήσαι κύ
minus vobiſcū miam: ſicut feciſtis cū mor
ριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνη-
tuis τ mecum. det dn̄s vobis τ inueniatis
κότων καὶ μετ' ἐμοῦ. δῴη κύριος ὑμῖν καὶ εὕροιτε

B

&iuxta numerū ſuum rapuerunt ſibi de his que ducebant choros vxores ſingulas: abieruntq; in poſſeſſionē ſuā edificantes vrbes: & habitantes ī eis. Filii quoq; iſrael reuerſi ſunt per tribus & familias in tabernacula ſua. In diebus illis nō erat rex in iſrael: ſed vnuſquiſq; quod ſibi rectum videbatur hoc faciebat.

Explicit liber Iudicum.

Incipit liber Ruth. i.

IN diebus vnius iudicis qn̄ iudices preerant: fctā eſt fames in trā. Abiitq; hō de bethleem iuda vt pegrinaretur in regiōe moabitide cum vxore ſua ac duobus liberis. Ipſe vocabatur elimelech: & vxor eius noemi. & duo filii alter maalon & alter chelion: effratei de bethleem iuda. Ingreſſiq; regionē moabitidē morabātur ibi. Et mortuus eſt elimelech maritus noemi: remāſitq; ipſa cum filiis. Qui acceperunt vxores moabitidas: q̄rum vna vocabatur orpha: alteraq; ruth. Manſeruntq; ibi decem annis: & ābo mortui ſunt: maalō videlicet & chelion: remanſitq; mulier orbata duobus liberis ac marito. Et ſurrexit vt in patriā pgeret cū vtraq; nuru ſua de regione moabitide. Audierat enim ꝙ reſpexiſſet dn̄s pplm̄ ſuū & dediſſet eis eſcas. Egreſſa eſt itaq; de loco pegrinationis ſue cū vtraq; nuru: & iam in via reuertēdi poſita in terram iuda: dixit ad eas. Ite in domum matris vr̄e. Faciat vobiſcū dn̄s miſericordiā: ſicut feciſtis cum mortuis & mecū. Det vobis inuenire

וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם מִן
הַמְּחֹלְלוֹת אֲשֶׁר גָּזָלוּ וַיֵּלְכוּ
וַיָּשׁוּבוּ אֶל נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת
הֶעָרִים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם׃ וַיִּתְהַלְּכוּ
מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא
אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ
מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃ בַּיָּמִים
הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ
הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

נָשָׂא נָשָׁה · סָפַר חָלַל · שׁוּב בָּנָה · עִיר הָלַךְ · שִׁפְחָה · יוֹם

Cap. i.

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי
רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית
לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב
הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו׃ וְשֵׁם
הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלוֹן
וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם
יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי מוֹאָב וַיִּהְיוּ
שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי
וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ וַיִּשְׂאוּ
לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת
עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ גַם
שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר
הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃
וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי
מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בִּשְׂדֵי מוֹאָב כִּי
פָקַד יְהוָה אֶת עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם
לָחֶם׃ וַתֵּצֵא מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
הָיְתָה שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ עִמָּהּ
וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל אֶרֶץ
יְהוּדָה׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לִשְׁתֵּי
כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית
אִמָּהּ יַעֲשֶׂה יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד
כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים
וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצָאןָ

הָיָה יוֹם · שָׂדֶה · אִישׁ שָׁנָה · בּוֹא · מוּת · שָׁאַר נָשָׂא · נָשָׁה · שָׁנָה · שָׁנָה · אִישׁ · קוּם כָּלַל · שׁוּב · נָתַן · יָצָא קוּם · הָיָה · הָלַךְ · אָמַר · שׁוּב · עָשָׂה · מוּת · נָתַן

Digitized by Google

Pritiua.heb. Tex.he. Ruth.cap.i.

מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק נָחַ אִישׁ
לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ נָשַׁק נָשָׂא
וַתֹּאמַרְנָה לָּהּ כִּי אִתָּךְ נָשׁוּב בָּכָה
לְעַמֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי שׁוּב
לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד לִי בָנִים יָלַךְ
בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה מֵעֶה הָיָה
בְנֹתַי לֵכְןָ כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ בָּנָה יָלַךְ
כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי קָוָה
הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃
הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ שָׂבַר גָּדַל
הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ עָגַן הָיָה
אַל בְּנֹתַי כִּי מַר לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי מָרַר
יָצְאָה בִי יַד יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן נָשָׂא
וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה בָּכָה
לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר חָמָה אָמַר
הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל עַמָּהּ וְאֶל שׁוּב
אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃
וַתֹּאמֶר רוּת אַל תִּפְגְּעִי בִי לְעָזְבֵךְ פָּגַע
לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל אֲשֶׁר יָלַךְ
תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין לוּן
עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר
תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה מוּת קָבַר
יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יוֹסִיף כִּי הַמָּוֶת עָשָׂה יָסַף
יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא כִּי פָּרַד רָאָה
מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ אָמַץ יָלַךְ
וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ וַתֵּלַכְנָה חָדַל
שְׁתֵּיהֶם עַד בֹּאָנָה בֵּית לָחֶם בּוֹא
וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל הָיָה
הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת הוּם אָמַר
נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל תִּקְרֶאן קָרָא
לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא כִּי הֵמַר מָרַר
שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי
וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה שׁוּב
תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה
בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי רָעַע שׁוּב
וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה

Trāſla. B. Hie.

requiē in domibus virorum quos ſortiture eſtis. Et oſculata eſt eas. Que eleuata voce flere ceperunt: & dicere. Tecum pergemus ∞∞∞∞ ad populū tuū. qbus illa rndit. Reuertimini filie mi. Cur venitis mecū. Nū vltra hēbo filios in vtero meo: vt viros ex me ſpare poſſitis? Reuertimini filie mi & abite. Iā eī ſenectute cōfecta ſum: nec apta vinculo cōiugali. Etiā ſi poſſē hac nocte concipere & parere filios ∞∞∞∞ ſi eos expectare velitis donec creſcāt & annos pubertatis ipleāt: añ eritis vetule quam nubatis. Nolite qſo filie mi facere hoc: quia vr̃a anguſtia magis me pmit: & egreſſa eſt man⁹ dñi cōtra me. Eleuata igitur voce rurſum flere ceperunt. Orpha oſculata ē ſocrū ac reuerſa ē. ruth adheſit ſocrui ſue. Cui dixit noemi. En reuerſa ē cognata tua ad populū ſuū & ad deos ſuoſ vade cū ea. Que rndit. Ne aduerſeris mihi vt relinquā te & abeā. Quocūqꝫ enim perrexeris: pgā: & vbi morata fueris: & ego piter morabor. Populus tu⁹ pp̄ls meus & deus tuus deus meus. Que te terra ſuſcepit morientem: in ea moriar ibiqꝫ locū accipiā ſepulture. Hec mihi faciat dñs: & hec addat ſi nō ſola mors me & te ſepauerit. Videns ergo noemi q̄ obſtiato ruth aīo decreuiſſet ſecū pgere: aduerſari noluit nec ad ſuos vltra reditū pſuadere. Profecteqꝫ ſunt ſil & venerūt in bethleem. Quib⁹ vrbē igreſſis velox apud cunctos fama pcrebuit: dicebātqꝫ mulieres. Hec eſt illa Noemi? Quib⁹ ait. Ne vocetis me noemi .i. pulchrā: ſꝫ vocate me mara .i. amarā: qa amaritudine valde repleuit me oīps. Egreſſa ſum plēa: & vacuā reduxit me dñs. Cur ergo vocatis me noemi quā dñs hūiliauit: & afflixit oīpotēs. Venit ergo noemi cum ruth moabitide nuru ſua ∞∞∞∞

Trāſ. Gre. lxx. cū interp. latina

requiem quelibet in domo viri ſui. ⁊ oſcula
ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ κατεφίλη-
ta eſt eas ⁊ eleuauerūt vocē ſuā ⁊ plorauerūt
σεν αὐτάς καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν
⁊ dixerūt ei: tecum reuertemur ad pplm
καὶ εἶπον αὐτῇ, μετὰ σοῦ ἐπιστρέφομεν ἐπὶ τὸν λαὸν
tuū. ⁊ dixit noomi reuertimini iā filie mee:
σου. καὶ εἶπεν νοομὶ ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου,
cur venitis mecū: nū vltra mihi filij in vtero
ἵνα τί πορεύεσθε μετ᾽ ἐμοῦ, μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ
meo: ⁊ erunt vobis in viros? reuertimini filie
μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄνδρας; ἐπιστράφητε θυγατέρες
mee abite iā qm̄ conſenui vt non ſim viro:
μου πορεύθητε δὴ ὅτι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρί,
quia dixi eſt mihi ſubſtātia vt ſim ego viro ⁊
διότι εἶπα ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναί με ἀνδρὶ καὶ
pariam filios: nū ipſos expectabitis vſqꝫ quo viri
τέξομαι υἱούς, μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἁδρυν-
fiant: vel ipſis tolerabitis vt non ſitis viro?
θῶσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί;
neqꝙ̄ filie mee: qm̄ afflictio eſt mihi valde ſup C
μὴ θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι σφόδρα ὑπὲρ
vos: qm̄ egreſſa eſt in me manus dn̄i. ⁊ eleuauerūt
ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου. καὶ ἐπῆραν τὴν
vocem ſuam ⁊ plorauerūt rurſū. ⁊ oſculata eſt orpha
φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ἔτι. καὶ κατεφίλησεν ὀρφὰ
ſocrum ſuam: ⁊ reuerſa eſt in pplm ſuū: ruth
τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, ῥοὺθ
aūt ſecuta eſt illā. ⁊ dixit noomi ad ruth: ecce re
δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ. καὶ εἶπεν νοομὶ πρὸς ῥούθ, ἰδοὺ ἀνέ-
uerſa eſt connurus tua ad pplm ſuū ⁊ ad
στρεψεν ἡ σύννυμφός σου πρὸς τὸν λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς
deos ſuos: reuertere iam ⁊ tu poſt connu
θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφητι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμ-
rum tuā. dixit aūt ruth: nō occurrat mihi vt relin
φης σου. εἶπεν δὲ ῥούθ, μὴ ἀπαντήσαι μοι τοῦ κατα-
quam te vel diſcedā a tergo tuo: qm̄ tu quocūqꝫ ie
λιπεῖν σε ἢ ἀποστρέψαι ὄπισθέν σου, ὅτι σὺ οὗ ἐὰν πο- 2.R.
ris ibo: ⁊ vbi morata fueris morabor: 15.c.
ρευθῇς πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς αὐλισθήσομαι,
pp̄ls tuus pp̄ls meus ⁊ deus tu⁹ deus meus. ⁊ vbi
ὁ λαός σου λαός μου καὶ ὁ θεός σου θεός μου. καὶ οὗ ἐὰν
mortua fueris moriar: ⁊ illic ſepeliar. hec fa
ἀποθάνῃς ἀποθανοῦμαι, κἀκεῖ ταφήσομαι. τάδε ποι-
ciat dn̄s mihi: ⁊ hec addat: qm̄ mors ſepa
ήσαι κύριός μοι, καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος διαστε-
rabit inter me ⁊ te. videns aūt noomi qm̄ per D
λεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ἰδοῦσα δὲ νοομὶ ὅτι κρα-
ſeuerat ipſa vt iret ſecum: ceſſauit
ταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ᾽ αὐτῆς, ἐκόπασεν τοῦ
loqui ad ipſaꝫ vltra. profecte ſunt aūt ambe
λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι
vſqꝫ quo venerūt ipſe in bethleem. ⁊ factū ē
ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς βηθλεέμ. καὶ ἐγένε-
cum venirēt ipſe in bethleem ⁊ pcrebuit oīs
το ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς βηθλεέμ καὶ ἤχησεν πᾶσα
vrbs de illis. ⁊ dixerūt ſi hec eſt noomi: ⁊ di
ἡ πόλις ἐπ᾽ αὐταῖς. καὶ εἶπαν εἰ αὕτη ἐστὶν νοομί; καὶ εἶ-
xit ad eas: ne iā vocetis me noomi: vocate me
πεν πρὸς αὐτάς, μὴ δὴ καλεῖτέ με νοομί, καλέσατέ με
amarā: q² amaritudine replet⁹ ē in me oīps valde. ego
πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα. ἐγὼ
egreſſa ſum plena: ⁊ vacuā reduxit me dn̄s: ⁊ cur
ἐπορεύθην πλήρης, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με κύριος, καὶ ἵνα
vocatis me noomi ⁊ dn̄s humiliauit me: ⁊ omni
τί καλεῖτέ με νοομί, καὶ κύριος ἐταπείνωσέν με, καὶ ὁ ἱκα-
potēs afflixit me. ⁊ redijt noomi ⁊ ruth moa
νὸς ἐκάκωσέ με. καὶ ἐπέστρεψε νοομὶ καὶ ῥοὺθ ἡ μωα-
bites nurus ſua ſecum redeūtes
βίτις ἡ νύμφη αὐτῆς μετ᾽ αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι ∞∞∞

de agro moab. hee aūt venerūt in bethleem
ἐξ ἀγροῦ μωάβ. αὗται δὲ παρεγενήθησαν εἰς βηθλεὲμ
in principio meſſis ordei.
ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

Ca. 2.

A Et noomi vir notus marito eius:
Καὶ τῇ νωομὶ ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς,
at vir potens robore de cognatione elimelech:
ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχύει ἐκ τῆς συγγενείας ἐλιμέλεχ,
& nomē ei booz. & dixit ruth moabitis ad
καὶ ὄνομα αὐτῷ βόοζ. καὶ εἶπεν ῥοὺθ ἡ μωαβίτις πρὸς
noomi: ibo iā in agrū & cōgregabo in
νωομί, πορευθῶ δὴ εἰς ἀγρὸν καὶ συνάξω ἐν τοῖς
ſpicis poſt vbi inuenero grām in oculis
σταχύσιν κατόπισθεν οὗ ἂν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς
ipſius. dixit aūt ei: vade filia. & abi
αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτῇ, πορεύου θύγατερ. καὶ ἐπο-
it. & cū veniſſet collegit in agro poſt ter
ρεύθη. καὶ ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπι-
ga metentiū. & cecidit caſu
σθεν τῶν θεριζόντων. καὶ περιέπεσεν περιπτώματι
in parte agri booz de cognatione abimelech.
τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ βόοζ ἐκ συγγενείας ἀβιμέλεχ.
& ecce booz venit de bethleem. & dixit me
καὶ ἰδοὺ βόοζ ἦλθεν ἐκ βηθλεέμ. καὶ εἶπεν τοῖς θε-
tentibus: dñs vobiſcū. & dixerūt ei: benedicat
ρίζουσι, κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ εἶπον αὐτῷ, εὐλογήσαι
tibi dñs. & dixit booz puero ſuo q
σε κύριος. καὶ εἶπεν βόοζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ
preerat ſup metētes: cuius puella hec?
ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, τίνος ἡ νεᾶνις αὕτη;
& reſpōdit puer q p̄erat ſup meſ
καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς θε-
ſores & dixit: puella moabitis eſt que re
ρίζοντας καὶ εἶπεν, ἡ παῖς ἡ μωαβῖτίς ἐστιν ἡ ἀποστρα-
diit cum noomi de agro moab. & dixit col
φεῖσα μετὰ νωομὶ ἐξ ἀγροῦ μωάβ. καὶ εἶπεν συλλέ-
ligā iam & cōgregabo in manipulis poſt
ξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὄπισθεν τῶν
meſſores. & venit & ſtetit a mane & vſq ad
θεριζόντων. καὶ ἦλθεν καὶ ἔστη ἀπὸ πρωῒ καὶ ἕως
veſperā nō requieuit in agro paululū. & di
ἑσπέρας οὐκ ἀνέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. καὶ εἶ-
xit booz ad ruth: nō audiuiſti filia: ne va
πεν βόοζ πρὸς ῥούθ, οὐκ ἤκουσας θύγατερ, μὴ πο-
des ad colligēdū in agro altero: & tu nō rece-
ρευθῇς συλλέξαι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ, καὶ σὺ οὐ πορεύ-
das hinc: hic iungere cū puellis meis:
σῃ ἐντεῦθεν, ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου,
& oculi tui in agrū vbi meſſuerint:
καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὗ ἂν θερίζωσιν,
& ibis poſt ipſos: ecce mādaui
καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν, ἰδοὺ ἐνετειλάμην
pueris vt nō tāgant te. & quādo
τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἅψασθαί σου. καὶ ὅτε δι-
ſitieris & ibis in vaſa & bibes vn
ψήσεις καὶ πορεύσῃ εἰς τὰ σκεύη καὶ πίεσαι ὅθεν
aquātur pueri. & cecidit in faciē
ὑδρεύονται τὰ παιδάρια. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον
ſuam & adorauit ſup terrā: & dixit ad
αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν πρὸς
eum: qd q inueni grām in oculis tuis vt co
αὐτόν, τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπι-
gnoſcas me & ego ſū pegrina? & reſpōdit booz & dixit
γνῶναί με καὶ ἐγώ εἰμι ξένη; καὶ ἀπεκρίθη βόοζ καὶ εἶπεν
ei: renūtiatiōe renūciata ſūt mihi oia q fe-
αὐτῇ, ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι πάντα ὅσα πε-
ciſti cum ſocru tua
ποίηκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου

de fra pegrinatiōis ſue:
ac reuerſa eſt in bethle
em quando primū hor
dea metebantur. 2.
Erat aūt viro elime
lech cōſanguineus
hō potens & magnarū
opum nomine
booz. Dixitq ruth
moabitis
ad ſocrum ſuā. Si iubes
vadam in agrum
& colligā ſpicas q fuge
rint manus metētiū vbi
cūq clemētis in me priſ
familias reppero grati-
am. Cui illa rñdit. Va-
de filia mi. abiit itaq
& colligebat ſpicas poſt
terga metētiū. Accidit
aūt vt ager ille hrēt dñm
nomine booz qui erat
de cognatione elime-
lech. Et ecce ipſe
veniebat de bethleem:
dixitq meſſoribus.
Dñs vobiſcū. Qui rñ-
derunt ei. Bñdicat tibi
dominus. Dixitq bo
oz iuueni qui
meſſoribus preerat. cu
ius eſt hec puella? Cui
reſpondit. Hec
eſt moabitis
que venit cum noemi
de regione moabitide:
& rogauit vt ſpicas col
ligeret remanentes:
ſequens meſſorum ve-
ſtigia
& de mane vſq nunc
ſtat in agro: & nec ad
momentum quidē do-
mū reuerſa eſt. Et ait
booz ad ruth. Audi
filia.
Ne vadas in alterū a-
grum ad colligendum:
nec recedas ab hoc lo-
co: ſed iungere
puellis meis: & vbi
meſſuerint ſequere.
Mandaui ei pueris me
is vt nemo moleſtus ſit
tibi: ſed ēt ſi ſitieris va
de ad ſarcinulas & bibe
aqs de qb9 & pueri mei
bibunt. Que cadens
in faciē ſuā: & adorās
ſup terram dixit
ad eū. Vñ mihi hoc vt
iuenirē grām añ oculos
tuos: & noſſe me digna
reris peregrinā mulierē
Cui ille rñdit. Nūcia-
ta ſunt mihi
omnia que feceris ſo-
crui tue:

מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם | בוא
בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃ | חלל קצר
וּלְנָעֳמִי מוֹדַע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר | Cap. ij.
חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ | ידע גבר
בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה | שפחה
אֶל נָעֳמִי אֵלְכָה נָּא הַשָּׂדֶה | הלך
וַאֲלַקֳטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר | לקט
אֶמְצָא חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ | מצא
לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט | הלך בנה
בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר | קרה
מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר
מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה בֹעַז
בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים | בוא אמר
יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ | קצר ברך
יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב | יצב
עַל הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃
וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל הַקּוֹצְרִים | ענה
וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא
הַשָּׁבָה עִם נָעֳמִי מִשְּׂדֵי מוֹאָב׃ | שוב
וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה נָּא וְאָסַפְתִּי
בָעֳמָרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים וַתָּבוֹא
וַתַּעֲמוֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד עַתָּה | עמד
זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר | ישב
בֹּעַז אֶל רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי
אַל תֵּלְכִי לִלְקֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר
וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין | עבר דבק
עִם נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא | קצר
צִוִּיתִי אֶת הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ | צוה
וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל הַכֵּלִים וְשָׁתִית | צמא כלה
מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל | שתה שאב
עַל פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר | נפל פנה
אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ | שחה
לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן | מדע
בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד הֻגַּד לִי | נכר ענה
כֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת חֲמוֹתֵךְ | נגד
| עשה חמה

אחרי מות אישך ותעזבי אביך — עזב
ואמך וארץ מולדתך ותלכי אל — ילד הלך
עם אשר לא ידעת תמול — תמל
שלשום׃ ישלם יהוה פעלך — שלם
ותהי משכרתך שלמה מעם יהוה — היה שכר
אלהי ישראל אשר באת — בוא
לחסות תחת כנפיו׃ ותאמר — חסה אמר
אמצא חן בעיניך אדני כי — מצא
נחמתני וכי דברת על לב
שפחתך ואנכי לא אהיה כאחת — היה
שפחתך׃ ויאמר לה בעז לעת
האכל גשי הלם ואכלת מן — נגש
הלחם וטבלת פתך בחמץ ותשב — פתת ישב
מצד הקצרים ויצבט לה קלי — צדד צבט
ותאכל ותשבע ותתר ותקם — קלה אכל
ללקט ויצו בעז את נעריו לאמר — שבע יתר
גם בין העמרים תלקט ולא — קום צוה
תכלימוה׃ וגם של תשלו לה — לקט
מן הצבתים ועזבתם ולקטה — כלם שלל
ולא תגערו בה׃ ותלקט בשדה — נער
עד הערב ותחבט את אשר — חבט
לקטה ויהי כאיפה שערים׃ — היה
ותשא ותבוא העיר ותרא — נשא בוא
חמותה את אשר לקטה ותוצא — ראה חמה
ותתן לה את אשר הותרה — יצא נתן
משבעה׃ ותאמר לה חמותה — יתר
איפה לקטת היום ואנה עשית — עשה
יהי מכירך ברוך ותגד לחמותה — נכר ברך
את אשר עשתה עמו ותאמר — נגד אמר
שם האיש אשר עשיתי עמו
היום בעז׃ ותאמר נעמי לכלתה — כלל
ברוך הוא ליהוה אשר לא
עזב חסדו את החיים ואת
המתים ותאמר לה נעמי — מות
קרוב לנו האיש מגאלנו — קרב
הוא׃ ותאמר רות המואביה

post mortē viri tui: & qꝫ reliqris parētes tuos & terrā in qua nata es & veneris ad populum quem antea neſciebas. Reddat tibi dominus pro opere tuo: & plenā mercedē recipias a domino deo iſrael ad quem veniſti: & ſub cuius cōfugiſti alas. Que ait. Inueni grām apud oculos tuos dn̄e mi: qui conſolatus es me: & locutus es ad cor ancille tue: que nō ſū ſimilis vnius puellaꝝ tuarū. Dixitqꝫ ad eā booz. Qn̄ hora veſcēdi fuerit veni huc & comede panē: & intinge buccellā tuā in aceto. Sedit itaqꝫ ad meſſorū latus & cōgeſſit polētā ſibi: comeditqꝫ & ſaturata ē: & tulit reliqas. Atqꝫ inde ſurrexit vt ſpicas ex more colligeret. Precepit aūt booz pueris ſuis dicēs. Etiā ſi vobiſcum meterē voluerit ne phibeatis eam. & de veſtris quoqꝫ manipulis proiicite de idustria: & remanere pmittite vt abſqꝫ rubore colligat: & colligentē nemo corripiat. Collegit ergo in agro vſqꝫ ad veſperam: & q̄ collegerat virga cedens & excutiens: iuenit hordei q̄ſi ephi mēſuram .i. tres modios: quos portās reuerſa eſt i ciuitatem & oſtdit ſocrui ſue. Inſup ptulit & dedit ei de reliquiis cibi ſui: quo ſaturata fuerat. Dixitqꝫ ei ſocrus ſua. Vbi hodie collegiſti: & vbi feciſti opus? Sit bn̄dictus qui miſertus eſt tui. Indicauitqꝫ ei apud quem eſſet opata: & nomen dixit viri qꝫ booz vocaretur. Cui reſpondit noemi. Benedictus ſit a domino quoniam eandem gratiam quam prebuerat viuis: ſeruauit & mortuis. Rurſumqꝫ ait Propinquus noſter eſt homo. Et ruth hoc quoqꝫ inquit

poſtꝙ mortuus eſt vir tuus. ⁊ quomō reliqui
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου. καὶ πῶς κατέλι-
ſti patrem tuū ⁊ matrē tuā ⁊ terrā
πες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν
ḡnationis tue ⁊ abijſti ad ppl̄m quē nō ſciebas
γενέσεώς σου καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ᾔδεις
heri ⁊ nudiuſterti⁹. reddat dn̄s opus tuum ⁊
χθὲς καὶ τρίτης. ἀποτίσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου καὶ
ſit merces tua plena a dn̄o deo
γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ κυρίου τοῦ θε-
iſrael: ad quē veniſti vt confidas ſub alas
οῦ ἰσραήλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυ-
illius. illa aūt dixit inueniā grām in oculis
γας αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπεν εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς
tuis dn̄e mi: qm̄ conſolatus es me ⁊ qm̄ locut⁹
σου κύριέ μου. ὅτι παρεκάλεσάς με καὶ ὅτι ἐλάλη-
es in cor ancille tue: ⁊ ecce ego nō
σας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ οὐκ
ero vt vna puellarum tuaꝝ. ⁊ dixit il-
ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου. καὶ εἶπεν αὐ-
li booz: hora veſcendi accede huc ⁊ co-
τῇ βόοζ, τῇ ὥρα τοῦ φαγεῖν πρόσελθε ὧδε καὶ φά-
medes panē ⁊ tinges buccellā tuā in aceto.
γεσαι τὸν ἄρτον καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει.
⁊ ſedit ruth ex obliquo metentium ⁊ por-
καὶ ἐκάθισε ῥοὺθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων, καὶ ἐβού-
rexit ei booz polentam: ⁊ comedit ⁊ ſaturata eſt
νισεν αὐτῇ βόοζ ἄλφιτον, καὶ ἔφαγεν καὶ ἐνεπλήσθη
⁊ reliquit: ⁊ ſurrexit vt colligeret. ⁊ pre-
καὶ κατέλιπεν, καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. καὶ ἐνε-
cepit booz pueris eius dicēs: ⁊
τείλατο βόοζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων, καί
inter manipulos colligat: ⁊ non cō-
γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ κα-
fundatis eam. ⁊ exhibentes exhibe-
ταισχύνητε αὐτήν. καί γε παραβάλλοντες παραβα-
bitis ei de congregatis ⁊ ſinite eam:
λεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων. καὶ ἄφετε αὐτήν,
⁊ colliget: ⁊ non corripietis eam. ⁊ colle-
καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. καὶ συνέ-
git in agro vſqꝫ ad veſperā ⁊ virga cedit que col-
λεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας καὶ ἐρράβδισεν ἃ συ-
legit. ⁊ facta eſt q̄ſi oephi ordei. ⁊ portauit ⁊ in-
νέλεξεν, καὶ ἐγενήθη ὡς οἰφὶ κριθῶν. καὶ ἦρεν καὶ εἰσ-
greſſa eſt in ciuitatem. ⁊ vidit ſocrus eius que
ῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ
collegerat: ⁊ offerens ruth dedit ei que reli-
συνέλεξεν, καὶ ἐξενέγκασα ῥοὺθ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέ-
querat ex qbus ſaturata fuit. ⁊ dixit ei ſocrus
λιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ
ſua: vbi collegiſti hodie ⁊ vbi feciſti:
αὐτῆς, ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας,
ſit qui nouit te bn̄s. ⁊ indicauit ruth
εἴη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. καὶ ἀπήγγειλεν ῥοὺθ τῇ
ſocrui ſue vbi fecit. ⁊ dixit nomē
πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησεν. καὶ εἶπεν τὸ ὄνομα τ
viri cum quo feci cum eo hodie booz. ⁊
ἀνδρὸς μεθ᾽ οὗ ἐποίησα μετ᾽ αὐτοῦ σήμερον βόοζ. καὶ
dixit noomi nurui ſue: bn̄dictus eſt
εἶπεν νοομὶ τῇ νύμφῃ αὐτῆς, εὐλογητός ἐστι τῷ
dn̄o: qm̄ non reliquit miām ſuā cum
κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ
viuis ⁊ cū mortuis. ⁊ dixit
τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν
ei noomi: ppinqu⁹ ē nobis vir de ſanguine

αὐτῇ νοομί, ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων
nobis eſt. ⁊ dixit ruth ad ſocrum eius:
ἡμῖν ἐστιν. καὶ εἶπεν ῥοὺθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς,

Digitized by Google

τ qm̄ dixit ad me cum pueris
καί γε ὅτι εἶπεν πρός με μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν
meis iungere donec perficiant totam meſſē
ἐμῶν προσκολλήθητι ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητὸν
que eſt mihi. τ dixit noomi ad ruth nu
ὅς ὑπάρχει μοι. καὶ εἶπεν νοομὶ πρὸς ῥοὺθ τὴν νύμ-
rum ſuā: bonum filia qm̄ egreſſa es cū puel
φην αὐτῆς, ἀγαθὸν θύγατερ ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν κο
lis eius: τ non obuiabunt tibi in agro
ρασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονταί σοι ἐν ἀγρῷ
alieno. τ iuncta eſt ruth puellis booz
ἑτέρῳ. καὶ προσεκολλήθη ῥοὺθ τοῖς κορασίοις Βοόζ
ad colligēdū q̄ ad perfecit meſſem ordei
συλλέγειν ἕως συνετέλεσεν τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν
τ meſſem tritici.
καὶ τὸν θερισμὸν τῶν πυρῶν. Ca. 3.

Et ſedit cum ſocru ſua: τ di-
A Καὶ ἐκάθισεν μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ εἶ-
xit ei noomi ſocrus eius: filia non que
πεν αὐτῇ νοομὶ ἡ πενθερὰ αὐτῆς, θύγατερ οὐ μὴ ζη-
ram tibi requiem vt bene ſit tibi. τ nunc
τήσω σοι ἀνάπαυσιν ἵνα εὖ γένηταί σοι. καὶ νῦν
nōne booz notus nobis cui⁹ fuiſti cū puel
οὐχὶ Βοόζ γνώριμος ἡμῖν οὗ ἦς μετὰ τῶν κορασί-
lis eius? ecce ipſe ventilat aream ordei
ων αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾷ τὸν ἅλωνα τῶν κριθῶν
hac nocte. tu āt lauaberis τ vngeris τ impo
ταύτῃ τῇ νυκτί. σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ καὶ περιθή-
nes veſtem tuā ſup te: τ aſcende
σεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σεαυτῇ, καὶ ἀνάβηθι
ſup areā. ne cognoſcaris viro vſq quo per
ἐπὶ τὴν ἅλω. μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συν
ficiat ille comedere τ bibere. τ erit cū
τελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. καὶ ἔσται ἐν
dormierit ipſe: τ noſces locū vbi dor
τῷ κοιμηθῆναι αὐτόν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον οὗ κοι
mit illic: τ ibis τ diſcooperies que ad
μᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς
pedes eius τ dormies. τ ipſe nunciabit
ποδῶν αὐτοῦ καὶ κοιμηθήσῃ. καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ
tibi que facies. dixit āt ruth ad eam: omnia
σοι ἃ ποιήσεις. εἶπεν δὲ ῥοὺθ πρὸς αὐτήν, πάντα
que dixeris mihi ad me faciam. τ deſcēdit in
B ὅσα ἂν εἴπῃς μοι πρός με ποιήσω. καὶ κατέβη εἰς
aream: τ fecit iuxta omnia que impera
τὴν ἅλω, καὶ ἐποίησεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετεί-
uerat ei ſocrus ſua. τ comedit booz τ bi-
λατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς. καὶ ἔφαγεν Βοόζ καὶ ἔ-
bit τ letatū eſt cor eius: τ venit ad
πιεν καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν τοῦ
dormiēdū in parte cōgeriei herbaꝝ. illa āt venit ſecreto τ
κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς. ἡ δὲ ἦλθεν κρυφῇ καὶ
diſcooperuit que ad pedes eius τ dormiuit.
ἀπεκάλυψεν τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ καὶ ἐκάθευδεν.
factū eſt āt in media nocte τ ſurrexit vir τ tur
ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἐ-
batus eſt: τ ecce mulier dormiebat ad pedes ſu
ταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐκοιμᾶτο πρὸς ποδῶν αὐ-
os. dixit āt q̄ es tu? illa āt dixit ego ſum ruth ancilla
τοῦ. εἶπε δὲ τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν ἐγώ εἰμι ῥοὺθ ἡ δούλη
tua: τ expandes alam tuam ſup famu
σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δού-
lam tuam: qm̄ propinquus es tu. τ dixit booz: benedicta
λην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ σύ. καὶ εἶπεν Βοόζ, εὐλογημένη
tu dn̄o filia: qm̄ letificaſti miam tuā
σὺ τῷ κυρίῳ θύγατερ, ὅτι ἠγάθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ
vltimā magis q̄ primam vt non ires tu poſt
ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον τοῦ μὴ πορευθῆναί σε ὀπί-
iuuenes ſiue pauper ſiue diues. τ nunc fi-
C σω νεανιῶν ἤτοι πτωχὸς ἤτοι πλούσιος. καὶ νῦν θύ-
lia ne timeas.
γατερ μὴ φοβοῦ.

precepit mihi vt tādiu meſſoribus eius iungerer donec omnes ſegetes meterē tur. Cui dixit ſocrus. Melius eſt filia mi vt cum puellis eius exeas ad metēdū: ne in alieno agro q̄ſpiā reſiſtat tibi. Iuncta eſt itaq̄ puellis booz: & tādiu cum eis meſſuit donec ordea & triticū in horreis conderentur. 3.

Poſtq̄ āt reuerſa ē ad ſocrū ſuā audiuit ab ea. Filia mi q̄rā tibi requiē & prouidebo vt bn̄ ſit tibi. Booz iſte cuius puellis in agro iūcta es ꝑpinquus nr̄ eſt: & hac nocte aream ordei ventilat. Lauare igitur & vngere: & induere cultiorib⁹ veſtimētis & deſcende in areā. Non te videat hō donec eſum potūq̄ finierit. Qn̄ aūt ierit ad dormiendū: nota locum in quo dormiat. Venieſq̄ & diſcoopies palliū quo opitur a p̄te pedū: & ꝓiicies te & ibi iacebis. Ipſe aūt dicet tibi q̄d agere debeas. Que r̄ndit. Quicquid preceperis faciā. Deſcenditq̄ in aream & fecit omnia q̄ ſibi impauerat ſocr⁹. Cunq̄ comediſſet booz & bibiſſet: & factus eēt hilarior: iſſetq̄ ad dormiendū iuxta aceruū manipulorū: venit abſcōdite: & diſcoopto a pedibus eius pallio ſe proiecit. Et ecce nocte iam media, expauit hō & cōturbatus eſt: viditq̄ mulierē iacentem ad pedes ſuos: & ait illi. Que es. Illaq̄ r̄ndit. Ego ſū ruth ācilla tua. Expande palliū tuū ſup famulā tuā: quia ꝓpinquus es. Et ille. Benedicta inquit es a domino filia: & priorē miam poſteriore ſupaſti. quia non es ſecuta iuuenes pauperes ſiue diuites. Noli ergo

גם כי אמר אלי עם הנערים
אשר לי תדבקין עד אם כלו את
כל הקציר אשר לי ותאמר
נעמי אל רות כלתה טוב בתי
כי תצאי עם נערותיו ולא יפגעו
בך בשדה אחר ותדבק בנערות
בעז ללקט עד כלות קציר
השערים וקציר החטים ׃
ותשב את חמותה ׃
ותאמר לה נעמי חמותה בתי
הלא אבקש לך מנוח אשר
ייטב לך ועתה הלא בעז מדעתנו
אשר היית עם נערותיו הנה הוא
זרה את גרן השערים הלילה ׃
ורחצת וסכת ושמת שמלתיך
עליך וירדתי הגרן אל תודעי
לאיש עד כלתו לאכול ולשתות ׃
ויהי בשכבו וידעת את המקום
אשר ישכב שם ובאת וגלית
מרגלתיו ושכבתי והוא יגיד
לך את אשר תעשין ׃ ותאמר
אליה כל אשר תאמרי אלי
אעשה ׃ ותרד הגרן ותעש ככל
אשר צותה חמותה ׃ ויאכל בעז
וישת וייטב לבו ויבא לשכב
בקצה הערמה ותבא בלט ותגל
מרגלתיו ותשכב ׃ ויהי בחצי
הלילה ויחרד האיש וילפת
והנה אשה שכבת מרגלתיו ׃
ויאמר מי את ותאמר אנכי
רות אמתך ופרשת כנפיך על
אמתך כי גאל אתה ׃ ויאמר
ברוכה את ליהוה בתי היטבת
חסדך האחרון מן הראשון לבלתי
לכת אחרי הבחורים אם דל
ואם עשיר ׃ ועתה בתי אל

דבק כלה
קצר אמר
כלל
יצא פגע
חטט
Cap. iij.
ישב חמה
אמר בקש
נוח
יטב ידע
היה
סוך שום
ידע
כלה אכל
שתה היה
קום שכב
בוא גלה
רגל נגד
עשה אמר
ירד
צוה חמה
אכל שתה
יטב בוא
לאט גלה
חצה
לפת
איש
אמה
ברך
יטב
ילך בחר
עשר

Digitized by Google

תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה יָרֵא אָמַר
לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל שַׁעַר עַמִּי כִּי עָשָׂה יָדַע
אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אָמְנָם אִישׁ
כִּי גֹאֵל אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב קָרַב
מִמֶּנִּי׃ לִינִי הַלַּיְלָה וְהָיָה בַבֹּקֶר לוּן
אִם יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם לֹא גָּאַל
יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי חָפֵץ
יְהוָה שִׁכְבִי עַד הַבֹּקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב שָׁכַב
מַרְגְּלֹתָו עַד הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרוֹם רֶגֶל קוּם
יַכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל נָכַר
יִוָּדַע כִּי בָאָה הָאִשָּׁה הַגֹּרֶן׃ יָדַע בּוֹא
וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר עָלַיִךְ יָהַב טָפַח
וְאֶחֳזִי בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ אָחַז מָדַד
שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר׃ שִׁית בּוֹא
וַתָּבוֹא אֶל חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי אַתְּ חָמָה
בִּתִּי וַתַּגֶּד לָהּ אֵת כָּל אֲשֶׁר נָגַד
עָשָׂה לָהּ הָאִישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ שָׂעַר
הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר
אֵלַי אַל תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל בּוֹא רִיק
חֲמוֹתֵךְ׃ וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד יָשַׁב
אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא יָדַע נָפַל
יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם כִּלָּה הַדָּבָר שָׁקַט
Cap. iiij. הַיּוֹם׃ וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר
וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר
דִּבֶּר בֹּעַז וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה סוּר יָשַׁב
פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב׃ סוּר
וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר לָקַח
וַיֹּאמֶר שְׁבוּ פֹה וַיֵּשֵׁבוּ׃ וַיֹּאמֶר
לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ מָכְרָה נָעֳמִי
הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַאֲנִי שׁוּב
אָמַרְתִּי אֶגְלֶה אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה גָּלָה
נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם
תִּגְאַל גְּאָל וְאִם לֹא יִגְאַל הַגִּידָה גָּאַל נָגַד
לִּי וְאֵדְעָה כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל יָדַע
וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃

metuere: ſed quicquid dixeris mihi faciā tibi. Scit enim omnis populus qui hītat intra portas vrbis mee mulierē te eſſe virtutis. Nec abnuo me propinquū: ſed eſt alius me propinquior. Quieſce hac nocte: & facto mane ſi te voluerit ppinquitatis iure retinere bene reſ acta eſt: ſin aūt ille noluerit: ego te abſq̧ vlla dubitatiōe ſuſcipiā: viuit dñs. Dormi vſq̧ mãe. Dormiuit itaq̧ ad pedes eius vſq̧ ad noctis abſceſſū. Surrexit itaq̧ anteq̧ homines ſe cognoſcerent mutuo: & dixit booz. Caue ne qs nouerit q̧ huc veneris. Et rurſum expāde inqt palliū tuū quo opiris & tene vtraq̧ manu. Qua extendente & tenēte: menſus eſt ſex modios ordei: & poſuit ſup eā. Que portās ingreſſa eſt ciuitatē & venit ad ſocrum ſuā. Que dixit ei. Quid egiſti filia? Narrauitq̧ ei omnia que ſibi feciſſet homo. Et ait. Ecce ſex modios ordei dedit mihi: & ait. nolo vacuam te reuerti ad ſocrū tuam. Dixitq̧ Noemi. Expecta filia dōec videamus quē res exitum habeat: neq̧ enī ceſſabit hō: niſi cōpleuerit quod locutus eſt.

4.

Aſcendit ergo booz ad portam & ſedit ibi. Cunq̧ vidiſſet ppīquū pterire d̄ quo prius ſermo hītus eſt dixit ad eū. Declina paulíſp & ſede hic vocās eū noīe ſuo. Qui diuertit & ſedit. Tollēs āt booz decē viros de ſenioribꝰ ciuitatis: dixit ad eos. Sedete hic. Quibus reſidētibus locutus eſt ad ppinquū. Partē agri fratris noſtri elimelech vendet noemi q̄ reuerſa eſt de regiōe moabitide. quod audire te volui & tibi dicere corā cūctis ſedentibus & maioribus natu de pplo meo. Si vis poſſidere iure ppinqtatis eme & poſſide. Si āt diſplicet tibi: hoc ipſū idica mihi vt ſciā quid facere debeā. Nullus ei ē ppinquus excepto te qui prior es: & me quiſe

oia que dixeris ad me faciā
πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς πρός με ποιήσω
tibi. ſcit eñi oīs tribus populi mei qm̄
σοι. οἶδεν γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι
mulier virtutis es tu: ⁊ nūc vere cogna
γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ, καὶ νῦν ἀληθῶς ἀγχι-
tus ſum ego ⁊ eſt cognatus in tra ex his magis q̄
στεύς εἰμι ἐγὼ καί γε ἔστιν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ
ego. quieſce nocte ⁊ erit mane ſi
ἐμέ. αὐλίσθητι τὴν νύκτα καὶ ἔσται τὸ πρωΐ ἐὰν
duxerit te: bonū ducat. ſi āt nō ve
ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν, ἀγχιστευέτω. ἐὰν δὲ μὴ βού-
lit ducere te ducam te ego. viuit do-
ληται ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγώ. ζῇ κύ-
minus: dormi vſq ad mane. ⁊ dormiuit ad pe
ριος, κοιμήθητι ἕως πρωΐ. καὶ ἐκοιμήθη πρὸς πο-
des eius vſq ad māe. illa āt ſurrexit anteq̄ cognoſceret
δῶν αὐτοῦ ἕως πρωΐ. ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι
vir proximū ſuū: ⁊ dixit booz: ne cogno
ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Βόοζ, μὴ γνω-
ſcatur q venit mulier in aream. ⁊ dixit
σθήτω ὅτι ἐλήλυθε γυνὴ εἰς τὴν ἅλω. καὶ εἶπεν
ei: fer cingulū qđ ſuper te: ⁊ te-
αὐτῇ, φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου, καὶ κρά-
ne illud. illa āt tenuit illud ⁊ mēſus eſt ſex
τησον αὐτό. ἡ δὲ ἐκράτησεν αὐτὸ καὶ ἐμέτρησεν ἓξ
ordei ⁊ impoſuit ſup eam: ⁊ ingreſſa eſt in
κριθῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν
ciuitatē. ⁊ ruth intrauit ad ſocrum ſuam.
πόλιν. καὶ Ῥοὺθ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς.
illa āt dixit qđ tu filia? ⁊ narrauit ei om
ἡ δὲ εἶπεν τί σὺ θύγατερ; καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ σύμ-
nia que fecit illi vir. ⁊ ait ſex
παντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ. καὶ εἶπεν τὰ ἓξ τῶν
ordei hec dedit mihi: qm̄ dixit ad me: nō
κριθῶν ταῦτα ἔδωκέν μοι, ὅτι εἶπεν πρός με, μὴ
eas vacua ad ſocrum tuā. illa āt dixit ſede fi
εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου. ἡ δὲ εἶπεν κάθου θύ-
lia quoad cognoſcas tu quomō nō cadet verbū. nō .n.
γατερ ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα. οὐ γὰρ
ceſſabit vir quoad cōpleuerit verbum hodie.
μὴ ἡσυχάσει ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελέσῃ τὸ ῥῆμα σήμερον. Ca. 4

Et booz aſcēdit ad portā ⁊ ſe- A
Καὶ Βόοζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην καὶ ἐκάθι-
dit ibi: ⁊ ecce propinquus preteribat quē di-
σεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο ὃν εἶ-
xit booz: ⁊ dixit ad eum booz: declinās
πεν Βόοζ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βόοζ, ἐκκλίνας
ſede hic abſcōdite. ⁊ diuertit ⁊ ſedit:
κάθισον ὧδε κρύφιε. καὶ ἐξέκλινεν καὶ ἐκάθισεν.
⁊ tollit booz decē viros de ſenior
καὶ ἔλαβεν Βόοζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
bus ciuitatis: ⁊ dixit: ſedete hic. ⁊
τέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν, καθίσατε ὧδε. καὶ
ſederūt. ⁊ dixit booz propinquo: par
ἐκάθισαν. καὶ εἶπεν Βόοζ τῷ ἀγχιστεῖ, τὴν με-
tem agri q̄ eſt fratris nr̄i
ρίδα τοῦ ἀγροῦ ἥ ἐστιν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ
elimelech: quē vendit noomi q̄ reuerſa eſt de agro
Ἐλιμέλεχ, ὃν ἀπέδοτο Νοομὶ ἡ ἐπιστρέψασα ἐξ ἀγροῦ
moab. ⁊ ego dixi diſcooperiam aurem tuā di-
Μωάβ. κἀγὼ εἶπα ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέ-
cens: poſſide coram ſedentibus ⁊ coram
γων, κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων καὶ ἐναντί-
maioribus ppl̄i mei. ſi ppiqu' es
ον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου. εἰ ἀγχιστεύεις
duc: ſi āt non ducis nuncia mihi ⁊
ἀγχίστευε, εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις ἀνάγγειλόν μοι καὶ
ſciam: qm̄ nō eſt preter te vt ducat: ⁊
γνώσομαι, ὅτι οὐκ ἔστιν πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀ-
ego ſum poſt te. ille āt dixit: ego ſum: ducam. B
γώ εἰμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ εἰμι, ἀγχιστεύσω.

D

Digitized by Google

τ dixit booz in die qua poſſidebis tu agrũ
καὶ εἶπεν βόοζ ἐν ἡμέρα τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν
de manu noomi τ a ruth moabitide vxo
ἐκ χειρὸς νοομὶ καὶ παρὰ ῥοὺθ τῆς μωαβίτιδος γυ=
re mortui: τ eam poſſidere te opꝫ
ναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ
vt ſuſcites nomẽ mortui in hereditate
ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας
ſua. τ dixit ꝓpinquus booz: nõ pote
αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ βόοζ, οὐ δυνήσο=
ro ducere mihi: ne forte corrumpã poſſe
μαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῷ, μήποτε διαφθείρω τὴν κλη
ſſionẽ meã. duc tibi tu propinqͣtatẽ
ρονομίαν μου. ἀγχίστευσον σεαυτῷ σὺ τὴν ἀγχιστείαν
meã qm̃ nõ potero ducere. τ hic
μου ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. καὶ τοῦτο τὸ δι=
mos prius in iſrael ad ꝓpinquitatẽ
καίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν
τ in cõmutatione ad cõſtituẽdũ oẽ verbũ.
καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στῆσαι πάντα λόγον.
ſoluebat vir calciamẽtũ ſuum τ dabat
ὑπελύετο ὁ ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἐδίδου τῷ
propinquo ſuo qui ducebat ꝓpinquitatẽ e=
πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐ=
ius. τ hoc erat teſtimoniũ in iſrael. τ dixit
τοῦ. καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν
propinquus booz: poſſide tibi propin=
ὁ ἀγχιστεὺς τῷ βόοζ, κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχι=
quitatẽ meã: τ ſoluit calciamẽtũ ſuum τ
στείαν μου, καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ
dedit ei. τ dixit booz maioribus natu τ
ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν βόοζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ
omni pplo: teſtes vos hodie: qm̃ poſ
παντὶ τῷ λαῷ, μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέ=
ſedi omnia que abimelech τ omnia que
κτημαι πάντα τὰ τοῦ ἀβιμέλεχ καὶ πάντα ὅσα
C ſunt cheleon τ maalon de manu noo
ὑπάρχει τῷ χελεὼν καὶ τῷ μααλὼν ἐκ χειρὸς νοο
mi. τ ruth moabitidem vxorem maalon
μί. καί γε ῥοὺθ τὴν μωαβῖτιν τὴν γυναῖκα μααλὼν
poſſedi mihi in vxorem: vt ſuſcitem
κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστῆσαι τὸ
nomẽ mortui in hereditate ſua:
ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ,
τ non delebitur nomẽ mortui de
καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν
fratribus ſuis τ de portã loci ſui:
ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς πύλης τοῦ τόπου αὐ
teſtes vos hodie. τ dixerũt oĩs
τοῦ, μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. καὶ εἶπον πᾶς ὁ
ppls qui in porta: teſtes. τ maiores
λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ, μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύ=
natu dixerũt det dñs vxorem tuã que in
τεροι εἶπον δῴη κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰσ=
greditur in domũ tuã ſicut rachel τ ſicut
πορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς ῥαχὴλ καὶ ὡς
lian que edificauerũt vtraqꝫ domũ iſrael.
λίαν αἳ ᾠκοδόμησαν ἀμφότεραι τὸν οἶκον ἰσραήλ.
τ faciat virtutẽ in ephratha: τ erit nomẽ in
καὶ ποιῆσαι δύναμιν ἐν ἐφραθά, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν
bethleem. τ fiat domus tua vt dom⁹ phares:
βηθλεέμ. καὶ γένοιτο ὁ οἶκός σου ὡς οἶκος φαρές,
quẽ peperit thamar iuda. de ſemine tuo
ὃν ἔτεκε θάμαρ τῷ ἰούδα. ἐκ τοῦ σπέρματός σου
det tibi dñs de puella hac fi
δῴη σοι κύριος ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης τέκ=
lios. τ cepit booz ruth ſibi vxorem τ in=
να. καὶ ἔλαβε βόοζ τὴν ῥοὺθ ἑαυτῷ γυναῖκα καὶ εἰσ=
greſſus eſt ad eam. τ dedit dñs ei cõceptiõeꝫ:
ῆλθεν πρὸς αὐτήν. καὶ ἔδωκε κύριος αὐτῇ κύησιν,
τ peperit ei filiũ. τ dixerũt
καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. καὶ εἶπον αἱ

cundus ſum. At ille rñ=
dit ego agrũ emã. Cui
dixit booz. Qñ emeris agrũ de manu mulie
ris. Ruth quoqꝫ moabi
tidem, q̃ vxor defuncti
fuit debes accipe vt ſu=
ſcites nomẽ ꝓpinq tui i
hereditate ſua. Qui rñ
dit. Cedo iuri ꝓpinqta=
tis. Neqꝫ ei poſteritatẽ
familie mee delere de=
beo. Tu meo vtere pri=
uilegio: quo me libenter
carere ꝓfiteor. Hic aũt
erat mos antiquitus in
iſrael inter propiquos:
vt ſi qñ alter alteri ſuo iu
ri cedebat vt eſſet firma
conceſſio ſoluebat hõ
calciamẽtũ ſuum & da=
bat propiquo ſuo. Hoc
erat teſtimoniũ ceſſiõis
in iſrael. Dixit ergo ꝓ
piquo ſuo booz. Tolle
calciamentum. Q đ ſta=
tim ſoluit de pede ſuo.
At ille maioribus natu
& vniuerſo populo: te
ſtes vos inqt eſtis hodie
ꝙ poſſederi oĩa q̃ fue=
rũt elimelech &
chelion & maalon tra
dente noemi:
& ruth moabitidem v
xorem
maalõ in cõiugiũ ſum
pſerim
vt ſuſcitem nomẽ de=
functi in hereditate ſua
ne vocabulũ ei⁹ de fa=
milia ſua ac fribus & po
pulo deleatur. Vos in=
quã hui⁹ rei teſtes eſtis.
Reſpondit omnis po
pulus qui erat
ĩ porta & maiores natu
Nos teſtes ſumus. Faci=
at dñs hanc mulierem
que ingreditur
domum tuam ſicut ra=
chel & liam q̃ edificaue
runt domum iſrael: vt
ſit exemplum
virtutis in effrata & ha
beat celebre nomen
in bethleẽ. Fiatqꝫ do=
mus tua ſicut domus
phares quem thamar
peperit iude:
de ſemine quod ti=
bi dederit dominus
ex hac puella. Tulit ita
qꝫ
booz ruth: & accepit

vxorẽ: ingreſſuſqꝫ eſt
ad eã: & dedit illi dñs
vt conciperet & pareret fili
um. Dixeruntqꝫ

ויאמר בעז ביום קנותך השדה — קנה
מיד נעמי ומאת רות המואביה
אשת המת קניתי להקים — איש מות
שם המת על נחלתו: ויאמר — קום
הגאל לא אוכל לגאל לי פן — יכל
אשחית את נחלתי גאל לך — שחת
אתה את גאלתי כי לא אוכל
לגאל: וזאת לפנים בישראל — פנה
על הגאולה ועל התמורה — מור
לקים כל דבר שלף איש — קום
נעלו ונתן לרעהו וזאת
התעודה בישראל: ויאמר הגאל — עוד
לבעז קנה לך וישלף נעלו: — שלף
ויאמר בעז לזקנים וכל העם
עדים אתם היום כי קניתי את — עוד
כל אשר לאלימלך ואת כל
אשר לכליון ומחלון מיד נעמי:
וגם את רות המואביה אשת
מחלון קניתי לי לאשה — איש
להקים שם המת על נחלתו — קום מות
ולא יכרת שם המת מעם אחיו — כרת
ומשער מקומו עדים אתם — קום
היום: ויאמרו כל העם אשר
בשער והזקנים עדים יתן — נתן
יהוה את האשה הבאה אל — בוא
ביתך כרחל וכלאה אשר בנו — בנה
שתיהם את בית ישראל ועשה
חיל באפרתה וקרא שם
בבית לחם: ויהי ביתך כבית — היה
פרץ אשר ילדה תמר ליהודה
מן הזרע אשר יתן יהוה
לך מן הנערה הזאת: ויקח — לקח
בעז את רות ותהי לו — היה
לאשה ויבא אליה ויתן יהוה — בוא
לה הריון ותלד בן: ותאמרנה

Digitized by Google

הנשים אל נעמי ברוך יהוה — נשה ברך
אשר לא השבית לך גאל היום — שבת
ויקרא שמו בישראל והיה לך — קרא
למשיב נפש ולכלכל את — שוב
שיבתך כי כלתך אשר אהבתך — שוב כלל
ילדתו אשר היא טובה לך
משבעה בנים ותקח נעמי
את הילד ותשתהו בחיקה — שות
ותהי לו לאמנת ותקראנה
לו השכנות שם לאמר ילד בן
לנעמי ותקראנה שמו עובד
הוא אבי ישי אבי דוד ואלה
תולדות פרץ פרץ הוליד את — ילד
חצרון וחצרון הוליד את רם
ורם הוליד את עמינדב
ועמינדב הוליד את נחשון
ונחשון הוליד את שלמה
ושלמון הוליד את בעז ובעז
הוליד את עובד ועבד הוליד
את ישי וישי הוליד את דוד

mulieres ad noemi. Benedictus dominus q nō ē paſſus vt deficeret ſucceſſor familie tue & vocaretur nomē ei in iſrael: & habeas qui conſoletur animā tuā & enutriat ſenectutē. De nuru enī tua natus ē q te diliget & multo tibi melior ē q ſi ſeptē haberes filios. Susceptūq noemi puerum poſuit in ſinu ſuo & nutricis ac gerule fungebatur officio. Vicine aūt mulieres cō gratulātes ei & dicētes: natus eſt filius noemi: vocauerunt nomē ei obed. Hic eſt pater iſai patris dauid. He ſūt generationes phares. Phares genuit eſron: eſron genuit aram. Aram genuit aminadab: aminadab genuit naaſon. Naaſon genuit ſalmō. Salmon genuit booz: booz gēuit obed. Obed genuit iſai. Iſai gēuit dauid.

mulieres ad noomi: benedictus dñs: qui nō defice-
γυναῖκες πρὸς νοομί, εὐλογητὸς κύριος, ὃς οὐ κατέλυ
re fecit tibi hodie propinquū: & vocet
σέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστεύοντα, καὶ καλέσαι τὸ
nomē tuū in iſrael: & erit tibi in conſolen- D
ὄνομά σου ἐν ἰσραήλ, καὶ ἔσαι σοι εἰς ἐπιστρέφον-
tem animā & vt enutriat ſenectutē tuā: qm
τα ψυχὴν καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι
nurus tua q diligit te peperit eum q eſt
ἡ νύμφη σου ἡ ἀγαπήσασά σε ἔτεκεν αὐτὸν ἥ ἐστιν
bona tibi magis q ſeptē filii. & ſuſcepit noomi
ἀγαθή σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. καὶ ἔλαβε νοομὶ τὸ
puerum & poſuit eum in ſinum ſuum: &
παιδάριον καὶ ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ
fuit ei in nutricē. & vocauerūt ei vici
ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν. καὶ ἐκάλεσαν αὐτῷ αἱ γείτο
ne nomē dicētes: natus eſt filius noomi & vocaue
νες ὄνομα λέγουσαι, ἐτέχθη υἱὸς τῇ νοομί, καὶ ἐκάλε-
runt nomē illius obed. hic pater ieſſe pa-
σαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὠβήδ. οὗτος πατὴρ ἰεσσαὶ πα
tris dauid. & he gñatiōes phares. phares
τρὸς δαυίδ. καὶ αὗται αἱ γενέσεις φαρές. φαρὲς 1. Pa.
genuit eſron: & eſron genuit aram: & 2.b.
ἐγέννησε τὸν ἐσρών, καὶ ἐσρὼν ἐγέννησε τὸν ἀράμ, καὶ Math.
araz genuit aminadab: & aminadab genu- 1.a.
ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν ἀμιναδάβ, καὶ ἀμιναδὰβ ἐγέννη-
it naaſſon: & naaſſon genuit ſalmon:
σε τὸν ναασσών, καὶ ναασσὼν ἐγέννησε τὸν σαλμών,
& ſalmon genuit booz: & booz genuit
καὶ σαλμὼν ἐγέννησε τὸν βοόζ, καὶ βοὸζ ἐγέννησε
obed: & obed genuit ieſſe: & ieſſe
τὸν ὠβήδ, καὶ ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν ἰεσσαί, καὶ ἰεσσαὶ
genuit dauid.
ἐγέννησε τὸν δαυίδ.

Explicit liber ruth.

Digitized by Google

Incipit prologus ſancti hieronymi preſbyteri i libros Regum.

VIginti & duas litteras eſſe apud hebre
os ſyrorum quoqꝫ lingua & chaldeo-
rum teſtatur: que hebree magna ex ꝑ
te confinis eſt. Nam & ipſi vigintiduo
elementa habent eodem ſono: ſed di-
uerſis characteribus. Samaritani etiā
pentateuchum moyſi totidem litteris
ſcriptitant: figuris tantum & apicibus diſcrepātes. Cer
tumqꝫ eſt eſdrā ſcribam legiſqꝫ doctorem poſt captam
hieroſolymam & inſtaurationem templi ſub zoroba-
bel alias litteras repperiſſe quibus nunc vtimur: cum
ad illud vſqꝫ tempus iidem ſamaritanorum & hebreo-
rum characteres fuerint. In libro quoqꝫ numerorum
hec eadem ſupputatio ſub leuitarum ac ſacerdotū ſen
ſu myſtice oſtenditur. Et nomen domini tetragramma
ton in quibuſdam grecis voluminibus vſqꝫ hodie anti
quis expreſſum litteris inuenimus. Sed & pſalmi trice
ſimuſſextus: & centeſimuſdecimus & centeſimuſun-
decimus & centeſimuſdecimuſoctauus: & centeſi-
muſquadrageſimuſquartus: ꝙꝙ diuerſo ſcribātur me
tro: tamen eiuſdem numeri texūtur alphabeto. Et hie
remie lamentationes & oratio eius: ſalomōis quoqꝫ in
fine prouerbia: ab eo loco in quo ait. Mulierem fortē
quis inueniet: eiſdem alphabetis vel inciſionibus ſup-
putantur. Porro quinqꝫ littere duplices apud hebreos
ſunt: caph: mem: nun: phe: ſadich. Aliter enim ſcribun
tur per has principia medietateſqꝫ verborum: aliter fi-
nes: vnde & a pleriſqꝫ libri duplices eſtimantur: ſamuel
malachim: dabreiamin: eſdras: hieremias: cum cynoth
ideſt lamentationibus ſuis. Quomodo igitur viginti-
duo elementa ſunt per que ſcribimus hebraice omne
quod loquimur: & eorum initiis vox humana compre
henditur: ita vigintiduo volumina ſupputantur: qui-
bus quaſi litteris & exordiis in dei doctrina tenera ad-
huc & lactens viri iuſti eruditur infantia. Primus apud
eos liber vocatur breſith: quem nos geneſim dicimus.
ſecundus elleſmoth qui exodus appellatur: tertius va
iecra: ideſt leuiticus: quartus vaiedaber: quem nume-
rum uocamus: quintus elleaddebarim: qui deuterono
mium prenotatur. Hi ſunt quinqꝫ libri moyſi: quos ꝓ
prie thorath: ideſt legem appellant. Secūdum prophe
tarum ordinem faciunt: & incipiunt ab ieſu filio naue:
qui apud illos ioſue bennun dicitur. Deinde ſubtexunt
ſopthim ideſt iudicum librum & in eundem compun-
gunt ruth: quia in diebus iudicum facta eius narratur
hiſtoria. Tertius ſequitur ſamuel: quem nos regnorum
primum & ſecundum dicimus: quartus malachim: id-
eſt regum: qui tertio & quarto regnorum uolumine cō
tinetur. Meliuſqꝫ multo eſt malachim: ideſt regum ꝙ
malachoth: ideſt regnorum dicere. Nō enim multarū
gentium deſcribit regna: ſed unius iſraelitici populi q̄
tribubus duodecim cōtinetur. Quintus eſt eſaias: ſex
tus hieremias: ſeptimus ezechiel: octauus liber duode-
cim prophetarum: qui apud illos uocatur thereaſar.
Tertius ordo: agiographa poſſidet. Et primus liber in
cipit ab iob: ſecundus a dauid quem quinqꝫ inciſioni-
bus & uno pſalmorum uolumine comprehendunt. ter
tius eſt ſalomon: tres libros habens: prouerbia: que illi
parabolas ideſt maſloth appellāt: quartus eccleſiaſtē:
ideſt coheleth: quintus eſt cāticum canticorum: quem
titulo ſiraſirim prenotant: ſextus eſt daniel: ſeptimus
dabreiamin ideſt uerba dierum: quod ſignificantius
chronicon totius diuine hiſtorie poſſumus appellare:
qui liber apud nos paralipomenon primus & ſecūdus
inſcribitur. octauus eſdras: qui & ipſe ſimiliter apud
grecos & latinos in duos libros diuiſus eſt. nonus he-
ſter. Atqꝫ ita fiunt pariter ueteris legis libri uigintiduo
ideſt moyſi quinqꝫ: & prophetarum octo: agiographo
rum nouem. Quamquam nōnulli ruth & cinoth inter
agiographa ſcriptitent: & hos libros in ſuo putent nu
mero ſupputandos: ac per hoc eſſe priſce legis li-
bros uigintiquattuor: quos ſub numero uiginti-
quattuor ſeniorum apocalypſis ioannis indu-
cit: adorantes agnum & coronas ſuas proſtratis uulti-
bus offerentes: ſtantibus coram quattuor animalibus
oculatis ante & retro ideſt in preteritum & in futurum
reſpicientibus: & indefeſſa uoce clamantibus: ſanctus
ſanctus ſanctus dominus deus omnipotens qui erat &
qui eſt & qui uēturus eſt. Hic prologus ſcripturarum:
quaſi galeatum principium omnibus libris quos de he
breo uertimus in latinum conuenire poteſt: ut ſcire ua
leamus quicquid extra hos eſt inter apocripha eē ponē
dum. Igitur ſapientia que uulgo ſalomōis inſcribitur:
& ieſu filii ſyrach liber: & iudith: & thobias: & paſtor nō
ſunt in canōe. Machabeorum primum librum hebrai
cum repperi. Secundus grecus eſt: quod ex ipſa phra-
ſi probari poteſt. Que cum ita ſe habeant: obſecro
te lector ne laborem meum reprehenſionem eſtimes
antiquorum. In templo dei offert unuſquiſqꝫ quod po
teſt. Alii aurum & argentum & lapides precioſos: alii
byſſum & purpuram & coccum offerunt & hyacinthū.
Nobiſcum bene agitur ſi obtulerimus pelles & capra-
rum pilos. Et tamen apoſtolus contemptibiliora no-
ſtra magis neceſſaria iudicat. Vnde & tota illa taberna-
culi pulchritudo & per ſingulas ſpecies eccleſie preſen
tis futureqꝫ diſtinctio pellibus tegitur & ciliciis: ardorē
qꝫ ſolis & iniuriam imbrium ea que uiliora ſunt prohi-
bent. Lege ergo primum ſamuel & malachim meum:
Meum inquam meum. Quicquid enim crebrius uer-
tendo & emendando ſollicitius & didicimꝰ & tenemus
noſtrum eſt. Et cum intellexeris quod antea neſciebas
uel interpretem me eſtimato ſi gratus es: uel paraphra
ſten ſi ingratus. quamquam mihi omnino conſcius nō
ſim mutaſſe me quippiam de hebraica ueritate. Certe
ſi incredulus es: lege grecos codices & latinos & cōfer
cum his opuſculis que nuper emendauimus: & ubicun
qꝫ diſcrepare inter ſe uideris: inter roga quemlibet he
breorum cui magis accommodare debeas fidem. Et ſi
noſtra firmauerit: puto ꝙ eum nō eſtimes coniectorē
ut in eodem loco mecum ſimiliter diuinauerit. Sed &
uos famulas chriſti rogo que domini diſcumbentis p̄
cioſiſſima fidei myrrha ungitis caput: que nequaquam
ſaluatorem queritis in ſepulchro quibus ad patrem
chriſtus aſcendit: ut contra latrantes canes qui aduer-
ſum me rabido ore deſeuiunt: & circueunt ciuitatem
atqꝫ in eo ſe doctos arbitrantur: ſi aliis detrahant ora-
tionum ueſtrarum clypeos opponatis. Ego ſciens hu-
militatem meam illius ſemper ſententie recordabor.
Dixi cuſtodiam uias meas: ut non delinquam in ligua
mea. Poſui ori meo cuſtodiam: cum conſiſteret pecca-
tor aduerſum me. Obmutui & humiliatus ſum & ſilui
a bonis.

Explicit prologus.

Digitized by Google

לאמר לכו והכיתם את יושבי יבש ‎ · ילך נכה
גלעד לפי חרב והנשים והטף׃ וזה ‎ · פה נשה
הדבר אשר תעשו כל זכר וכל ‎ · עשה
אשה ידעת משכב זכר תחרימו׃ ‎ · איש שכב
וימצאו מיושבי יביש גלעד ארבע ‎ · חרם מצא
מאות נערה בתולה אשר לא ידעה ‎ · רבע מאה בתל
איש למשכב זכר ויביאו אותם אל ‎ · בוא
המחנה שלה אשר בארץ כנען׃ ‎ · חנה
וישלחו כל העדה וידברו אל בני ‎ · שלח יעד
בנימן אשר בסלע רמון ויקראו להם ‎ · דבר קרא
שלום׃ וישב בנימן בעת ההיא ‎ · שלם שוב
ויתנו להם הנשים אשר חיו מנשי ‎ · נתן חיה
יבש גלעד ולא מצאו להם כן׃
והעם נחם לבנימן כי עשה יהוה
פרץ בשבטי ישראל׃ ויאמרו זקני ‎ · אמר
העדה מה נעשה לנותרים לנשים ‎ · עשה יתר
כי נשמדה מבנימן אשה׃ ויאמרו ‎ · שמד
ירשת פליטה לבנימן ולא ימחה ‎ · ירש פלט
שבט מישראל׃ ואנחנו לא נוכל ‎ · מחה יכל
לתת להם נשים מבנותינו כי נשבעו ‎ · נתן בנה
בני ישראל לאמר ארור נתן אשה ‎ · שבע
לבנימן׃ ויאמרו הנה חג יהוה ‎ · ארר
בשלו מימים ימימה אשר מצפונה ‎ · יום צפן
לבית אל מזרחה השמש למסלה ‎ · זרח סלל
העלה מבית אל שכמה ומנגב
ללבונה׃ ויצוו את בני בנימן ‎ · צוה
לאמר לכו וארבתם בכרמים׃ ‎ · ילך
וראיתם והנה אם יצאו בנות ‎ · ראה
שילו לחול במחלות ויצאתם מן ‎ · חלל
הכרמים וחטפתם לכם איש אשתו ‎ · איש
מבנות שילו והלכתם ארץ בנימן׃
והיה כי יבאו אבותם או אחיהם ‎ · בוא
לרוב אלינו ואמרנו אליהם חנונו ‎ · רוב חנן
אותם כי לא לקחנו איש אשתו
במלחמה כי לא אתם נתתם להם ‎ · לחם נתן
כעת תאשמו׃ ויעשו כן בני בנימן ‎ · אשם עשה

Ite & percutite habitatores iabes galaad in ore gladii: tā vxores q̄ꝫ puulos eorū. & hoc erit q̄d obſeruare debetis. Omne gn̄is maſculini & mulieres q̄ cognouerūt viros interficite: virgines āt reſeruate. Inuēteqꝫ ſūt d̄ iabes galaad quadringēte virgines q̄ neſcierunt viri torum: & adduxerūt eas ad caſtra in ſylo in terram chanaan. Miſeruntqꝫ nuncios ad filios beniamin qui erāt in petra rēmon: & p̄ceperūt eis vt eas ſuſciperēt i pace. Venerūtqꝫ filii beniamin in illo tpe: & date ſunt eis vxores de filiabus iabes galaad: alias aūt nō reperunt q̄s ſimili mō traderēt. Vniuerſuſqꝫ iſrael valde doluit & egit pniam ſup̄ iterfectiōe vnius tribus ex iſrael: dixerūtqꝫ maiores natu. Quid faciemus reliq̄s qui nō acceperūt vxores. Oēs i bēiamin femīe cōciderūt & magna nobis cura igētiqꝫ ſtudio p̄uidēdū eſt: ne vna tribus deleatur ex iſrael. Filias eī nr̄as eis dare nō poſſumus conſtricti iuramento & maledictiōe q̄ diximus: maledict9 q dederit de filiabus ſuis vxorē beniamin. Ceperūtqꝫ cōſiliū atqꝫ dixe ūt. Ecce ſolēnitas dn̄i ē in ſylo anniuerſaria q̄ ſita ē ad ſeptētrionē vrbis bethel: ad oriētalē plagā vie q̄ de bethel tēdit ad ſychimā: & ad meridiē oppidi lebona. Preceperūtqꝫ filiis beniamī atqꝫ dixerunt. Ite & latitate i vineis. Cunqꝫ videritis filias ſylo ad ducēdos choros ex more p̄cedere: exite repente de vineis & rapite ex eis ſinguli vxores ſingulas & p̄gite in terrā beniamī. Cūqꝫ venerint p̄res earū ac f̄res & aduerſum vos q̄ri cepint atqꝫ iurgari dicemus eis. Miſeremini eorū. Nō eī rapuerūt eas iure bellātiū atqꝫ victoꝝ: ſed rogantibus vt accipent nō dediſtis: & a vr̄a pte pctm̄ ē. Fecerūtqꝫ filii bēiamī: vt ſibi fuerat impatū:

dicentes ite ꝛ percutite oēs habi-
λέγοντες πορεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς κατοι
tantes iabis galaad in ore gladij: ꝛ mu
κοῦντας ἰαβὶς γαλαὰδ ἐν ϛόματι ῥομφαίας, καὶ τὰς γυ
lieres ꝛ ppl'm. ꝛ hic ſermo quē facietis: oēe
ναῖκας καὶ τὸν λαόν. καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε, πᾶν
maſculinū ꝛ omnē mulierē cognoſcentē lectum maſcu ‎ · nu.31.c
ἀρσενικὸν καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοίτην ἄρσε
li anathematizabitis. ꝛ inuenerūt de habitantibus ia
νος ἀναθεματιεῖτε. καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἰα-
bis galaad quadringētas puellas virgines: que non
βὶς γαλαὰδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἳ οὐκ
cognouerūt virū in toro maſculi. ꝛ duxerūt eas in
ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος. καὶ ἤγαγον αὐτὰς εἰς
caſtra in ſylo que eſt in t̄ra chanaā. ꝛ miſe-
τὴν παρεμβολὴν εἰς συλὼ ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναάν. καὶ ἀπέ-
runt oīs cōgregatio: ꝛ locuti ſunt ad filios
στειλαν πᾶσα ἡ συναγωγή, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς
beniamin qui in petra remmon: ꝛ vocauerūt eos ‎ · C
βενιαμὶν τοὺς ἐν τῇ πέτρᾳ ῥεμμών, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς
in pace. ꝛ reuerſus ē beniamin ad filios iſrael
ἐν εἰρήνῃ. καὶ ἀπέστρεψεν βενιαμὶν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ
in tpe illo: ꝛ dederūt eis mulieres: que
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς γυναῖκας, αἵ τι
erant de mulierib9 iabis galaad. ꝛ placuit e-
νες ἦσαν ἐκ τῶν γυναικῶν ἰαβὶς γαλαάδ. καὶ ἤρεσεν αὐ
is ſic: ꝛ pplꝰ cōſolatus eſt beniamin: qm̄ fe-
τοῖς οὕτως, καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη τῷ βενιαμίν, ὅτι ἐποίη
cit dn̄s diuiſionē in tribub9 iſrael. ꝛ dixerūt
σεν ὁ κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς ἰσραήλ. καὶ εἶπον οἱ
maiores natu cōgregationis: q̄d faciemus reli
πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς, τί ποιήσομεν τοῖς ἐπιλοί-
quis in mulieres: qm̄ deleta ē de beniamin fe-
ποις εἰς τὰς γυναῖκας; ὅτι ἠφάνισαι ἐκ τοῦ βενιαμὶν γυ-
mina. ꝛ dixit poſſeſſio ſalua beniamin ꝛ
νή. καὶ εἶπεν κληρονομία διασεσωσμένη τῷ βενιαμὶν καὶ
non deleatur tribus de iſrael. ꝛ nos nō poterimus ‎ · 3.co.
οὐ μὴ ἐξαλειφθῇ φυλὴ ἐξ ἰσραήλ. καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα
dare eis vxores de filiabus nr̄is: qm̄
δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι
iurauimus filij iſrael dicētes: maledictus
ὠμόσαμεν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ λέγοντες, ἐπικατάρατος
qui dat mulierē beniamin. ꝛ dixerūt ecce feſtum
ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ βενιαμίν. καὶ εἶπαν ἰδοὺ ἑορτὴ
dn̄o in ſylo a diebus in dies q̄ eſt a ſeptētriōe
τῷ κυρίῳ ἐν συλὼ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἥ ἐστιν ἀπὸ βορρᾶ
bethel ad orientē ſolis in trāſitu qui aſcen
τῆς βαιθὴλ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου ἐν τῇ ὁδῷ τῇ ἀναβαινού
dit de bethel in ſichima ꝛ a meridie libani
σῃ ἐκ βαιθὴλ εἰς σίκιμα καὶ ἀπὸ νότου τοῦ λιβάνου τῆς
lebona. ꝛ preceperūt filijs beniamin dicētes: a-
λεβωνά. καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς βενιαμὶν λέγοντες, ἀ-
bite ꝛ latitate in vineis: ꝛ videbiti:
πέλθατε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι, καὶ ὄψεσθε,
ꝛ ecce vt exierint filie habitan
καὶ ἰδοὺ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν κατοικούν-
tium ſylo tripudiātes in choris: ꝛ exibitis a
των συλὼ χορεύουσαι ἐν χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἀπὸ τῶν
vineis ꝛ rapite vobis vir vxorē ſibi a
ἀμπελώνων καὶ ἁρπάσατε ὑμῖν ἀνὴρ γυναῖκα ἑαυτῷ ἀπὸ
filiabus ſylo: ꝛ abibitis in t̄rā benia- ‎ · D
τῶν θυγατέρων συλώ, καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν βενια
min. ꝛ erit qn̄ venerint patres eoꝝ vel fratres
μίν. καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ
eoꝝ ad iudicādū ad nos: ꝛ dicemus ad eos: miſere
αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς, ἐλεήσα
mini eoꝝ: qm̄ nō cepit vir ſibi vxorē in bel
τε αὐτούς, ὅτι οὐκ ἔλαβεν ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα ἐν τῷ πολέ
lo: qm̄ non vos dediſtis eis ſcd̄m temp9 quo
μῳ, ὅτι οὐχ ὑμεῖς δεδώκατε αὐτοῖς κατὰ τὸν καιρὸν ὃν
peccaſtis. ꝛ fecerunt ſic filij beniamī
ἐπλημμελήσατε. καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ βενιαμίν

Digitized by Google

τ ceperūt vxores iuxta numerū ſuū a
καὶ ἔλαβον γυναῖκας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν
tripudiātibus: quas rapuerūt: τ abierūt: τ reuer
χορευουσῶν, ὧν διήρπασαν, καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἐπέ-
ſi ſūt in poſſeſſionē ſuam. τ edificauerūt ſi
στρεψαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῶν. καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυ
bi vrbes τ habitauerūt in eis. τ calcaue
τοῖς πόλεις καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. καὶ περιεπά-
runt illinc filij iſrael in tp̄e illo vir in
τησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς τὴν
tribū ſuam τ in cognationē ſuam: τ abijt
φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλ-
illinc vir in poſſeſſionē ſuam. in die-
θεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέ-
bus illis nō erat rex in iſrael. vir rectū
ραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν ἰσραήλ. ἀνὴρ τὸ εὐθὲς
in oculis ſuis faciebat.
ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

iuxta numerū ſuum rapuerunt ſibi de his que ducebant choros vxores ſingulas: abieruntq́ in poſſeſſionē ſuā edificantes vrbes: & habitantes in eis. Filii quoq́ iſrael reuerſi ſunt per tribus & familias in tabernacula ſua. In diebus illis nō erat rex in iſrael: ſed vnuſquiſq́ quod ſibi rectum videbatur hoc faciebat.

Explicit liber Iudicum.

וישאו נשים למספרם מן המחללות אשר גזלו וילכו וישובו אל נחלתם ויבנו את הערים וישבו בהם׃ ויתהלכו משם בני ישראל בעת ההיא איש לשבטו ולמשפחתו ויצאו משם איש לנחלתו׃ בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה׃

נשא נשה ספר חלל שוב בנה עיר הלך שפחה יום

RVTH.
ΡΟΥΘ.

Ca. I.

A Et factū eſt in diebus cū iudicarēt
Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν τῷ κρίνειν
iudices τ fuit fames in tra:
τοὺς κριτὰς καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ,
τ abijt vir de bethleem iu-
καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ βηθλεὲμ τῆς ἰου
da vt peregrinaretur in agro moab ipſe τ vxor
δαίας τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ μωὰβ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ
eius τ duo filij eius. τ nomē viro eli
αὐτοῦ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ ἐλι-
melech: τ nomē vxori eius noomi. τ nomē
μέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ νοομί. καὶ ὄνομα
duobus filijs eius maalon τ cheleon: ephrathei
τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ μααλὼν καὶ χελεών, ἐφραθαῖοι
de terra iuda. τ venerūt in agrū moab: τ fuerūt il
ἐκ γῆς ἰούδα. καὶ ἦλθοσαν εἰς ἀγρὸν μωάβ, καὶ ἦσαν ἐ-
lic. τ mortuus eſt elimelech vir noomi: τ remā
κεῖ. καὶ ἀπέθανεν ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς νοομί, καὶ κατε
ſit mulier ipſa τ duo filij eius. τ acceperūt
λείφθη ἡ γυνὴ αὕτη καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. καὶ ἐλάβοσαν
ſibi vxores moabitidas: nomē vni orpha τ
ἑαυτοῖς γυναῖκας μωαβίτιδας, ὄνομα τῇ μιᾷ ὀρφὰ καὶ
nomē ſcđe ruth. τ habitauerūt ibi q̄ſi decē
ὄνομα τῇ δευτέρᾳ ῥούθ. καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα
annis. τ mortui ſunt τ ambo maalon τ chele
ἔτη. καὶ ἀπέθανον καί γε ἀμφότεροι μααλὼν καὶ χελε
on. τ remāſit mulier a duob⁹ filijs ſuis τ
ών. καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς καὶ
a viro ſuo. τ ſurrexit ipſa τ due nu
ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ ἀνέστη αὕτη καὶ αἱ δύο νύμ-
rus eius τ reuerſe ſūt de agro moab: qm̄ audie
φαι αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ μωάβ, ὅτι ἤκου-
B runt in agro moab φ viſitauit dn̄s pplm̄ ſu
σαν ἐν ἀγρῷ μωὰβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐ
um vt daret eis panes. τ egreſſa eſt de loco
τοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου
vbi erat illic τ due nurus eius cum ipſa: τ abie
οὗ ἦν ἐκεῖ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἐπο
runt in via vt reuerterētur in terrā iuda. τ di
ρεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν ἰούδα. καὶ εἶ
xit noomi duabus nuribus ſuis: ite iam
πεν νοομὶ ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς, πορεύθητε δὴ
reuertimini vnaq̄q₃ in domū matris ſue. faciat do-
ἀποστράφητε ἑκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς. ποιήσαι κύ
minus vobiſcū miam: ſicut feciſtis cū mor
ριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνη-
tuis τ mecum. det dn̄s vobis τ inueniatis
κότων καὶ μετ' ἐμοῦ. δῴη κύριος ὑμῖν καὶ εὕροιτε

Incipit liber Ruth. I.

IN diebus vnius iudicis qn̄ iudices preerant: facta eſt fames in terra. Abiitq́ hō de bethleem iuda vt pegrinaretur in regiōe moabitide cum vxore ſua ac duobus liberis. Ipſe vocabatur elimelech: & vxor eius noemi. & duo filii alter maalon & alter chelion: effratei de bethleem iuda. Ingreſſiq́ regionē moabitidē morabātur ibi. Et mortuus eſt elimelech maritus noemi: remāſitq́ ipſa cum filiis. Qui acceperunt vxores moabitidas: q̄rum vna vocabatur orpha: alteraq́ ruth. Manſeruntq́ ibi decem annis: & ābo mortui ſunt: maalō videlicet & chelion: remanſitq́ mulier orbata duobus liberis ac marito. Et ſurrexit vt in patriā pgeret cū vtraq́ nuru ſua de regione moabitide. Audierat enim φ reſpexiſſet dn̄s pplm̄ ſuū & dediſſet eis eſcas. Egreſſa eſt itaq́ de loco pegrinationis ſue cū vtraq́ nuru: & iam in via reuertēdi poſita in terram iuda: dixit ad eas. Ite in domum matris vr̄e. Faciat vobiſcū dn̄s miſericordiā: ſicut feciſtis cum mortuis & mecū. Det vobis inuenire

Cap. I.

ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בניו׃ ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון וכליון אפרתים מבית לחם יהודה ויבאו שדי מואב ויהיו שם׃ וימת אלימלך איש נעמי ותשאר היא ושני בניה׃ וישאו להם נשים מאביות שם האחת ערפה ושם השנית רות וישבו שם כעשר שנים׃ וימתו גם שניהם מחלון וכליון ותשאר האשה משני ילדיה ומאישה׃ ותקם היא וכלתיה ותשב משדי מואב כי שמעה בשדי מואב כי פקד יהוה את עמו לתת להם לחם׃ ותצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי כלתיה עמה ותלכנה בדרך לשוב אל ארץ יהודה׃ ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכנה שבנה אשה לבית אמה יעשה יהוה עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי׃ יתן יהוה לכם ומצאן

היה יום שדה איש שנה בוא מות שאר נשא נשה שנה שנה איש קום כלל שוב נתן יצא קום היה הלך אמר שוב עשה מות נתן

מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק נוּחַ אִישׁ
לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ נָשַׁק נָשָׂא
וַתֹּאמַרְנָה לָּהּ כִּי אִתָּךְ נָשׁוּב בָּכָה
לְעַמֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי שׁוּב
לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד לִי בָנִים יָלַךְ
בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה מֵעָה הָיָה
בְנֹתַי לֵכְןָ כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ בָּנָה יָלַךְ
כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי קָוָה
הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃
הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ שָׂבַר גָּדַל
הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ עָגַן הָיָה
אַל בְּנֹתַי כִּי מַר לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי מָרַר
יָצְאָה בִי יַד יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן נָשָׂא
וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה בָּכָה
לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר חָמָה אָמַר
הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל עַמָּהּ וְאֶל שׁוּב
אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃
וַתֹּאמֶר רוּת אַל תִּפְגְּעִי בִי לְעָזְבֵךְ פָּגַע
לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל אֲשֶׁר יָלַךְ
תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין לוּן
עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר
תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה מוּת קָבַר
יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת עָשָׂה יָסַף
יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא כִּי פָּרַד רָאָה
מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ אָמַץ יָלַךְ
וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ וַתֵּלַכְנָה חָדַל
שְׁתֵּיהֶם עַד בֹּאָנָה בֵּית לָחֶם בּוֹא
וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל הָיָה
הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת הוּם אָמַר
נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל תִּקְרֶאנָה קָרָא
לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא כִּי הֵמַר מָרַר
שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי
וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה שׁוּב
תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה
בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי רָעַע שׁוּב
וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה

requiē in domibus vi
rorum quos ſortiture e-
ſtis. Et oſculata eſt eas.
Que eleuata voce flere
ceperunt: & dicere. Te-
cum pergemus
ad populū tuū. qbus il-
la rñdit. Reuertimini fi
lie mi. Cur venitis me-
cū. Nū vltra hēbo fili-
os in vtero meo: vt vi-
ros ex me ſpare poſſitis?
Reuertimini filie mi &
abite. Iā ēn ſenectute cō
fecta ſum: nec apta vīcu-
lo cōiugali. Etiā ſi poſſe
hac nocte concipere &
parere filios
ſi eos expectare velitis
donec creſcāt & annos
pubertatis ipleāt: an eri
tis vetule quam nubatis.
Nolite q̄ſo filie mi face
re hoc: quia vr̄a angu-
ſtia magis me pmit: & e
greſſa eſt manꝰ dñi cō
tra me. Eleuata igitur
voce rurſum flere cepe
runt. Orpha oſculata ē
ſocrū ac reuerſa ē. ruth
adheſit ſocrui ſue. Cui
dixit noemi. En reuer
ſa ē cognata tua ad po-
pulū ſuū & ad deos ſuos
vade cū ea. Que rñdit.
Ne aduerſeris mihi vt
reliquā te & abeā. Quo
cūq; enim perrexeris:
pgā: & vbi morata fue
ris: & ego piter mora-
bor. Populus tuꝰ ppl's
meus & deus tuus deus
meus. Que te terra ſu-
ſcepit morientem: in ea
moriar ibiq; locū acci-
piā ſepulture. Hec mi-
hi faciat dñs: & hec ad
dat ſi nō ſola mors me
& te ſepauerit. Videns
ergo noemi q obſtiato
ruth aio decreuiſſet ſe-
cū pgere: aduerſari no-
luit nec ad ſuos vltra re-
ditū pſuadere. Profecte
q; ſunt ſil' & venerūt in
bethleem. Quibꝰ vrbē
igreſſis velox apud cun
ctos fama pcrebuit: dice
bātq; mulieres. Hec eſt
illa Noemi? Quibꝰ ait.
Ne vocetis me noemi
.i. pulchrā: ſʒ vocate me
mara .i. amarā: qa ama
ritudine valde repleuit
me oīps. Egreſſa ſum
plēa: & vacuā reduxit
me dñs. Cur ergo voca
tis me noemi quā dñs
hūiliauit: & afflixit oī-
potēs. Venit ergo noe
mi cum ruth moabiti-
de nuru ſua

requiem quelibet in domo viri ſui. ⁊ oſcula
ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ κατεφίλη-
ta eſt eas ⁊ eleuauerūt voce ſuā ⁊ plorauerūt
σεν αὐτάς. καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν
⁊ dixerūt ei: tecum reuertemur ad ppl'm
καὶ εἶπον αὐτῇ, μετὰ σοῦ ἐπιστρέψομεν ἐπὶ τὸν λαόν
tuū. ⁊ dixit noomi reuertimini iā filie mee:
σου. καὶ εἶπεν νοομὶ ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου,
cur venitis mecū: nū vltra mihi filij in vtero
ἵνα τί πορεύεσθε μετ᾽ ἐμοῦ, μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ
meo: ⁊ erunt vobis in viros? reuertimini filie
μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄνδρας; ἐπιστράφητε θυγατέρες
mee abite iā qm̄ conſenui vt non ſim viro:
μου πορεύθητε δὴ ὅτι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρί,
quia dixi eſt mihi ſubſtātia vt ſim ego viro ⁊
διότι εἶπα ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γεννηθῆναί με ἀνδρὶ καὶ
pariam filios: nū ipſos expectabitis vſq; quo viri
τέξομαι υἱούς, μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀδρυν-
fiant? vel ipſis tolerabitis vt non ſitis viro?
θῶσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί;
neq̄q̄ filie mee: qm̄ afflictio eſt mihi valde ſup C
μὴ θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι σφόδρα ὑπὲρ
vos: qm̄ egreſſa eſt in me manus dn̄i. ⁊ eleuauerūt
ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου. καὶ ἐπῆραν τὴν
vocem ſuam ⁊ plorauerūt rurſū. ⁊ oſculata eſt orpha
φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ἔτι. καὶ κατεφίλησεν ὀρφὰ
ſocrum ſuam: ⁊ reuerſa eſt in ppl'm ſuū: ruth
τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, ῥοὺθ
aūt ſecuta eſt illā. ⁊ dixit noomi ad ruth: ecce re
δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ. καὶ εἶπεν νοομὶ πρὸς ῥούθ, ἰδοὺ ἀνέ-
uerſa eſt connurus tua ad ppl'm ſuū ⁊ ad
στρεψεν ἡ σύννυμφός σου πρὸς τὸν λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς
deos ſuos: reuertere iam ⁊ tu poſt connu
θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφητι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συνύμ-
rum tuā. dixit āt ruth: nō occurrat mihi vt relin
φης σου. εἶπεν δὲ ῥούθ, μὴ ἀπαντήσαι μοι τοῦ κατα-
quam te vel diſcedā a tergo tuo: qm̄ tu quocūq; ie
λιπεῖν σε ἢ ἀποστρέψαι ὄπισθέν σου, ὅτι σὺ οὗ ἐὰν πο- 2. Re.
ris ibo: ⁊ vbi morata fueris morabor: 15.c.
ρευθῇς πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς αὐλισθήσομαι,
ppl's tuus ppl's meus ⁊ deus tuꝰ deus meus. ⁊ vbi
ὁ λαός σου λαός μου καὶ ὁ θεός σου θεός μου. καὶ οὗ ἐὰν
mortua fueris moriar: ⁊ illic ſepeliar. hec fa
ἀποθάνῃς ἀποθανοῦμαι, κἀκεῖ ταφήσομαι. τάδε ποι-
ciat dn̄s mihi: ⁊ hec addat: qm̄ mors ſepa
ήσαι κύριός μοι, καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος διαστε-
rabit inter me ⁊ te. videns āt noomi qm̄ per D
λεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ἰδοῦσα δὲ νοομὶ ὅτι κρα-
ſeuerat ipſa vt iret ſecum: ceſſauit
ταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ᾽ αὐτῆς, ἐκόπασεν τοῦ
loqui ad ipſā vltra. profecte ſunt āt ambe
λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι
vſq; quo venerūt ipſe in bethleem. ⁊ factū ē
ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς βηθλεέμ. καὶ ἐγένε-
cum venirēt ipſe in bethleem ⁊ pcrebuit oīs
το ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς βηθλεὲμ καὶ ἤχησεν πᾶσα
vrbs de illis. ⁊ dixerūt ſi hec eſt noomi? ⁊ di
ἡ πόλις ἐπ᾽ αὐταῖς. καὶ εἶπαν εἰ αὕτη ἐστὶν νοομί; καὶ εἶ-
xit ad eas: ne iā vocetis me noomi: vocate me
πεν πρὸς αὐτάς, μὴ δὴ καλεῖτέ με νοομὶ, καλέσατέ με
amarā: qꝛ amaritudine repletꝰ ē in me oīps valde. ego
πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα. ἐγὼ
egreſſa ſum plena: ⁊ vacuā reduxit me dn̄s: ⁊ cur
ἐπορεύθην πλήρης, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με κύριος, καὶ ἵνα
vocatis me noomi ⁊ dn̄s humiliauit me: ⁊ omni
τί καλεῖτέ με νοομί, καὶ κύριος ἐταπείνωσέν με, καὶ ὁ ἱκα-
potēs afflixit me. ⁊ rediūt noomi ⁊ ruth mo-
νὸς ἐκάκωσέ με. καὶ ἐπέστρεψε νοομὶ καὶ ῥοὺθ ἡ μωα-
bites nurus ſua ſecum redeūtes
βίτης ἡ νύμφη αὐτῆς μετ᾽ αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι

Digitized by Google

de agro moab. he aūt venerūt in bethleem
ἐξ ἀγροῦ μωάβ. ἀυται δὲ παρεγενήθησαν ἐις βηθλεὲμ
in principio meſſis ordei.
ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

Ca.2.

A Et noomi vir notus marito eius:
Καὶ τῇ νοομὶ ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ ἀυτῆς,
at vir potens robore de cognatione elimelech:
ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχύει ἐκ τῆς συγγενείας ἐλιμέλεχ,
et nomē ei boos. et dixit ruth moabitis ad
καὶ ὄνομα ἀυτῷ βόοζ. καὶ ἔιπεν ῥοὺθ ἡ μωαβῖτις πρὸς
noomi: ibo iā in agrū et cōgregabo in
νοομί, πορευθῶ δὴ ἐις ἀγρὸν καὶ συνάξω ἐν τοῖς
ſpicis poſt vbi inuenero grām in oculis
σάχυσιν κατόπισθεν οὗ ἂν ἕυρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς
ipſius. dixit āt ei: vade filia. et abi
ἀυτοῦ. ἔιπεν δὲ ἀυτῇ, πορεύου θύγατερ. καὶ ἐπο-
it. et cū veniſſet collegit in agro poſt ter
ρεύθη. καὶ ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπι-
ga metentiū. et cecidit caſu
σθεν τῶν θεριζόντων. καὶ περιέπεσεν περιπτώματι
in parte agri boos de cognatione abimelech.
τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ βόοζ ἐκ συγγενείας ἀβιμέλεχ.
et ecce boos venit de bethleem. et dixit me
καὶ ἰδοὺ βόοζ ἦλθεν ἐκ βηθλεὲμ. καὶ ἔιπεν τοῖς θε-
tentibus: dñs vobiſcū. et dixerūt ei: benedicat
ρίζουσιν, κύριος μεθ᾽ ὑμῶν. καὶ ἔιπον ἀυτῷ, ἐυλογήσαι
tibi dñs. et dixit boos puero ſuo q
σε κύριος. καὶ ἔιπεν βόοζ τῷ παιδαρίῳ ἀυτοῦ τῷ
preerat ſup metētes: cuius puella hec?
ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, τίνος ἡ νεᾶνις ἀυτη;
et reſpōdit puer q p̄erat ſup meſ
καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς θε-
ſores et dixit: puella moabitis eſt que re
ρίζοντας καὶ ἔιπεν, ἡ παῖς ἡ μωαβῖτις ἐστὶν ἡ ἀποστρα-
diit cum noomi de agro moab. et dixit col
φεῖσα μετὰ νοομὶ ἐξ ἀγροῦ μωάβ. καὶ ἔιπεν συλλέ-
ligā iam et cōgregabo in manipulis poſt
ξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὄπισθεν τῶν
meſſores. et venit et ſtetit a mane et vſq ad
θεριζόντων. καὶ ἦλθεν καὶ ἔστη ἀπὸ πρωῒ καὶ ἕως
veſperā nō requieuit in agro paululū. et di
ἑσπέρας ὀυκ ἀπέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. καὶ ἔι-
xit boos ad ruth: nō audiuiſti filia: ne va
πεν βόοζ πρὸς ῥοὺθ, ὀυκ ἤκουσας θύγατερ, μὴ πο-
das ad colligēdū in agro altero: et tu nō rece-
ρευθῇς συλλέξαι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ, καὶ σὺ ὀυ πορεύ-
das hinc: hic iungere cū puellis meis:
σῃ ἐντεῦθεν, ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου,
et oculi tui in agrū vbi meſſuerint:
καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἐις τὸν ἀγρὸν οὗ ἂν θερίζωσιν,
et ibis poſt ipſos: ecce mādaui
καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν ἀυτῶν, ἰδοὺ ἐνετειλάμην
pueris vt nō tāgant te. et quādo
τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἅψασθαί σου. καὶ ὅτε δι-
ſitieris et ibis in vaſa et bibes vñ
ψήσεις καὶ πορεύσῃ ἐις τὰ σκεύη καὶ πίεσαι ὅθεν
aquātur pueri. et cecidit in faciē
ὑδρεύονται τὰ παιδάρια. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον
ſuam et adorauit ſup terrā: et dixit ad
ἀυτῆς καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔιπεν πρὸς
eum: qd q inueni grām in oculis tuis vt co
ἀυτόν, τί ὅτι ἕυρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπι-
gnoſcas me et ego ſū pegrina? et reſpōdit boos et dixit
γνῶναί με καὶ ἐγώ ἐιμι ξένη; καὶ ἀπεκρίθη βόοζ καὶ ἔιπεν
ei: renūtiatiōe renūciata ſūt mihi oīa q fe-
ἀυτῇ, ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι πάντα ὅσα πε-
ciſti cum ſocru tua
ποίηκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου

de tra pegrinatiōis ſue: ac reuerſa eſt in bethle em quando primū hor dea metebantur. 2.

Erat aūt viro elimelech cōſanguineus hō potens & magn arū opum nomine booz. Dixitq ruth moabitis ad ſocrum ſuā. Si iubes vadam in agrum & colligā ſpicas q̄ fugerint manus metētiū vbi cūq clemētis in me p̄iſ familias reppero gratiam. Cui illa rñdit. Vade filia mi. abiit itaq & colligebat ſpicas poſt terga metētiū. Accidit āt vt ager ille hrēt dñm nomine booz qui erat de cognatione elimelech. Et ecce ipſe veniebat de bethleem: dixitq meſſoribus. Dñs vobiſcū. Qui rñderunt ei. Bñdicat tibi dominus. Dixitq booz iuueni qui meſſoribus preerat. cuius eſt hec puella? Cui reſpondit. Hec eſt moabitis que venit cum noemi de regione moabitide: & rogauit vt ſpicas colligeret remanentes: ſequens meſſorum veſtigia & de mane vſq nunc ſtat in agro: & nec ad momentum quidē domū reuerſa eſt. Et ait booz ad ruth. Audi filia. Ne vadas in alterū agrum ad colligendum: nec recedas ab hoc loco: ſed iungere puellis meis: & vbi meſſuerint ſequere. Mandaui eī pueris meis vt nemo moleſtus ſit tibi: ſed et ſi ſitieris vade ad ſarcinulas & bibe aq̄s de qb9 & pueri mei bibunt. Que cadens in faciē ſuā: & adorās ſup terram dixit ad eū. Vñ mihi hoc vt iuenirē grām añ oculos tuos: & noſſe me dignareris peregrinā mulierē. Cui ille rñdit. Nūciata ſunt mihi omnia que feceris ſocrui tue:

משדי מואב והמה באו בית לחם — בוא
בתחלת קציר שערים׃ — חלל קצר

Cap. ii.

ולנעמי מודע לאישה איש גבור — ידע גבר
חיל ממשפחת אלימלך ושמו — שפחה
בעז׃ ותאמר רות המואביה
אל נעמי אלכה נא השדה — הלך
ואלקטה בשבלים אחר אשר — לקט
אמצא חן בעיניו ותאמר לה — מצא
לכי בתי׃ ותלך ותבוא ותלקט — הלך בנה
בשדה אחרי הקצרים ויקר — קרה
מקרה חלקת השדה לבעז אשר
ממשפחת אלימלך׃ והנה בעז
בא מבית לחם ויאמר לקוצרים — בוא אמר
יהוה עמכם ויאמרו לו יברכך — קצר ברך
יהוה׃ ויאמר בעז לנערו הנצב — יצב
על הקוצרים למי הנערה הזאת׃
ויען הנער הנצב על הקוצרים — ענה
ויאמר נערה מואביה היא
השבה עם נעמי משדי מואב׃ — שוב
ותאמר אלקטה נא ואספתי
בעמרים אחרי הקוצרים ותבא
ותעמד מאז הבקר ועד עתה — עמד
זה שבתה הבית מעט׃ ויאמר — ישב
בעז אל רות הלא שמעת בתי
אל תלכי ללקט בשדה אחר
וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין — עבר דבק
עם נערתי׃ עיניך בשדה אשר
יקצרון והלכת אחריהן הלוא — קצר
צויתי את הנערים לבלתי נגעך — צוה
וצמת והלכת אל הכלים ושתית — צמא כלה
מאשר ישאבון הנערים׃ ותפל — שתה שאב
על פניה ותשתחו ארצה ותאמר — נפל פנה
אליו מדוע מצאתי חן בעיניך — שחה
להכירני ואנכי נכריה׃ ויען — ידע
בעז ויאמר לה הגד הגד לי — נכר ענה
כל אשר עשית את חמותך — נגד
עשה חמה

אחרי מות אישך ותעזבי אביך — עזב
ואמך וארץ מולדתך ותלכי אל — ילד ילך
עם אשר לא ידעת תמול — תמל
שלשום: ישלם יהוה פעלך — שלם
ותהי משכרתך שלמה מעם יהוה — היה שכר
אלהי ישראל אשר באת — בוא
לחסות תחת כנפיו: ותאמר — חסה אמר
אמצא חן בעיניך אדני כי — מצא
נחמתני וכי דברת על לב
שפחתך ואנכי לא אהיה כאחת — היה
שפחתך: ויאמר לה בעז לעת
האכל גשי הלום ואכלת מן — נגש
הלחם וטבלת פתך בחמץ ותשב — פתת ישב
מצד הקצרים ויצבט לה קלי — צדד צבט
ותאכל ותשבע ותתר: ותקם — קלה אכל
ללקט ויצו בעז את נעריו לאמר — שבע יתר קום צוה
גם בין העמרים תלקט ולא — לקט
תכלימוה: וגם של תשלו לה — כלם שלל
מן הצבתים ועזבתם ולקטה
ולא תגערו בה: ותלקט בשדה — גער
עד הערב ותחבט את אשר — חבט
לקטה ויהי כאיפה שערים: — היה
ותשא ותבוא העיר ותרא — נשא בוא
חמותה את אשר לקטה ותוצא — ראה חמה
ותתן לה את אשר הותרה — יצא נתן יתר
משבעה: ותאמר לה חמותה
איפה לקטת היום ואנה עשית — עשה
יהי מכירך ברוך ותגד לחמותה — נכר ברך
את אשר עשתה עמו ותאמר — נגד אמר
שם האיש אשר עשיתי עמו
היום בעז: ותאמר נעמי לכלתה — כלל
ברוך הוא ליהוה אשר לא
עזב חסדו את החיים ואת
המתים ותאמר לה נעמי — מות
קרוב לנו האיש מגאלנו — קרב
הוא: ותאמר רות המואביה

poſt mortẽ viri tui: & q̃ reliq̃ris parẽtes tuos & terrã in qua nata es & veneris ad populum quem antea neſciebas. Reddat tibi dominus pro opere tuo: & plenã mercedẽ recipias a domino deo iſrael ad quem veniſti: & ſub cuius cõfugiſti alas. Que ait. Inueni grãm apud oculos tuos dñe mi: qui conſolatus es me: & locutus es ad cor ancille tue: que nõ ſũ ſimilis vnius puellarꝫ tuarũ. Dixitq; ad eã booz. Qñ hora veſcẽdi fuerit veni huc & comede panẽ: & intinge buccellã tuã in aceto. Sedit itaq; ad meſſorũ latus & cõgeſſit polẽtã ſibi: comeditq; & ſaturata ẽ: & tulit reliq̃s. Atq; inde ſurrexit vt ſpicas ex more colligeret. Precepit aũt booz pueris ſuis dicẽs. Etiã ſi vobiſcum meterẽ voluerit ne phibeatis eam. & de veſtris quoq; manipulis proiicite de induſtria: & remanere pmittite vt abſq; rubore colligat: & colligentẽ nemo corripiat. Collegit ergo in agro vſq; ad veſperam: & q̃ collegerat virga cedens & excutiens: inuenit hordei q̃ſi ephi mẽſuram .i. tres modios: quos portãs reuerſa eſt i ciuitatem & oñdit ſocrui ſue. Inſup ptulit & dedit ei de reliquiis cibi ſui: quo ſaturata fuerat. Dixitq; ei ſocrus ſua. Vbi hodie collegiſti: & vbi feciſti opus? Sit bñdictus qui miſertus eſt tui. Indicauitq; ei apud quem eſſet opata: & nomen dixit viri q̃ booz vocaretur. Cui reſpondit noemi. Benedictus ſit a domino quoniam eandem gratiam quam prebuerat viuis: ſeruauit & mortuis. Rurſumq; ait Propinquus noſter eſt homo. Et ruth hoc quoq; inquit

poſtq̃ mortuus eſt vir tuus. ⁊ quomõ reliqui-
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου. καὶ πῶς κατέλι-
ſti patrem tuũ ⁊ matrẽ tuã ⁊ terrã
πες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν
gñationis tue ⁊ abijſti ad pplm quẽ nõ ſciebas
γενέσεώς σου καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ᾔδεις
heri ⁊ nudiuſtertius. reddat dñs opus tuum ⁊
χθὲς καὶ τρίτης. ἀποτίσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου καὶ
ſit merces tua plena a dño deo
γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ κυρίου τοῦ θε-
iſrael: ad quẽ veniſti vt confidas ſub alas
οῦ ἰσραήλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυ-
illius. illa aũt dixit inueniã grãm in oculis
γας αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπεν εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς
tuis dñe mi: qm̃ conſolatus es me ⁊ qm̃ locutꝰ
σου κύριέ μου. ὅτι παρεκάλεσάς με καὶ ὅτι ἐλάλη-
es in cor ancille tue: ⁊ ecce ego nõ
σας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ οὐκ
ero vt vna puellarum tuarꝫ. ⁊ dixit il-
ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου. καὶ εἶπεν αὐ-
li booz: hora veſcendi accede huc ⁊ co-
τῇ βοόζ, τῇ ὥρᾳ τοῦ φαγεῖν πρόσελθε ὧδε καὶ φά-
medes panẽ ⁊ tinges buccellã tuã in aceto.
γεσαι τὸν ἄρτον καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει.
⁊ ſedit ruth ex obliquo metentium ⁊ por-
καὶ ἐκάθισε ῥοὺθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων, καὶ ἐβού-
rexit ei booz polentam: ⁊ comedit ⁊ ſaturata eſt
νισεν αὐτῇ βοόζ ἄλφιτον, καὶ ἔφαγεν καὶ ἐνεπλήσθη
⁊ reliquit: ⁊ ſurrexit vt colligeret. ⁊ pre-
καὶ κατέλιπεν, καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. καὶ ἐνε-
cepit booz pueris eius dicẽs: ⁊
τείλατο βοόζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων, καί
inter manipulos colligat: ⁊ non cõ-
γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ κα-
fundatis eam. ⁊ exhibentes exhibe-
ταισχύνητε αὐτήν. καί γε παραβάλλοντες παραβα-
bitis ei de congregatis ⁊ ſinite eam:
λεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων. καὶ ἄφετε αὐτήν, D
⁊ colliget: ⁊ non corripietis eam. ⁊ colle-
καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. καὶ συνέ-
git in agro vſq; ad veſperã ⁊ virga cedit que col-
λεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας καὶ ἐρράβδισεν ἃ συ-
legit. ⁊ facta eſt q̃ſi oephi ordei. ⁊ portauit ⁊ in-
νέλεξεν, καὶ ἐγενήθη ὡς οἰφὶ κριθῶν. καὶ ἦρεν καὶ εἰσ-
greſſa eſt in ciuitatem. ⁊ vidit ſocrus eius que
ῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ
collegerat: ⁊ offerens ruth dedit ei que reli-
συνέλεξεν, καὶ ἐξενέγκασα ῥοὺθ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέ-
querat ex q̃bus ſaturata fuit. ⁊ dixit ei ſocrus
λιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ
ſua: vbi collegiſti hodie ⁊ vbi feciſti:
αὐτῆς, ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας,
ſit qui nouit te bñs. ⁊ indicauit ruth
εἴη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. καὶ ἀπήγγειλεν ῥοὺθ τῇ
ſocrui ſue vbi fecit. ⁊ dixit nomẽ
πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησεν. καὶ εἶπεν τὸ ὄνομα τοῦ
viri cum quo feci cum eo hodie booz. ⁊
ἀνδρὸς μεθ᾽ οὗ ἐποίησα μετ᾽ αὐτοῦ σήμερον βοόζ. καὶ
dixit noomi nurui ſue: bñdictus eſt
εἶπεν νοομὶ τῇ νύμφῃ αὐτῆς, εὐλογητός ἐστι τῷ
dño: qm̃ non reliquit miam ſuã cum
κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ
viuis ⁊ cũ mortuis. ⁊ dixit
τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν
ei noomi: ppīquꝰ ẽ nobis vir de ſanguine ſuis
αὐτῇ νοομί, ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων
nobis eſt. ⁊ dixit ruth ad ſocrum eius:
ἡμῖν ἐστίν. καὶ εἶπεν ῥοὺθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς,

τ qm̄ dixit ad me cum pueris
καί γε ὅτι εἶπεν πρός με μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν
meis iungere donec perficiant totam meſſē
ἐμῶν προσκολλήθητι ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητὸν
que eſt mihi. τ dixit noomi ad ruth nu
ὃς ὑπάρχει μοι. καὶ εἶπεν νοομὶ πρὸς ῥοὺθ τὴν νύμ-
rum ſuā: bonum filia qm̄ egreſſa es cū puel
φην αὐτῆς, ἀγαθὸν θύγατερ ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν κο
lis eius: τ non obuiabunt tibi in agro
ρασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονταί σοι ἐν ἀγρῷ
alieno. τ iuncta eſt ruth puellis booz
ἑτέρῳ. καὶ προσεκολλήθη ῥοὺθ τοῖς κορασίοις Βόοζ
ad colligēdū q̄ ad perfecit meſſem ordei
συλλέγειν ἕως συνετέλεσεν τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν
τ meſſem tritici.
καὶ τὸν θερισμὸν τῶν πυρῶν.

Ca. 3.

A Et ſedit cum ſocru ſua: τ di-
Καὶ ἐκάθησεν μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ εἶ-
xit ei noomi ſocrus eius: filia non que
πεν αὐτῇ νοομὶ ἡ πενθερὰ αὐτῆς, θύγατερ οὐ μὴ ζη-
ram tibi requiem vt bene ſit tibi. τ nunc
τήσω σοι ἀνάπαυσιν ἵνα εὖ γένηταί σοι. καὶ νῦν
nōne booz notus nobis cuiꝰ fuiſti cū puel
οὐχὶ Βόοζ γνώριμος ἡμῖν οὗ ἦς μετὰ τῶν κορασί-
lis eius? ecce ipſe ventilat aream ordei
ων αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾷ τὸν ἅλωνα τῶν κριθῶν
hac nocte. tu āt lauaberi τ vngeris τ impo
ταύτῃ τῇ νυκτί. σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ καὶ περιθή-
nes veſtem tuā ſup te: τ aſcende
σεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σεαυτῇ, καὶ ἀνάβηθι
ſup areā. ne cognoſcaris viro vſq̄ quo per
ἐπὶ τὴν ἅλω. μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συν
ficiat ille comedere τ bibere. τ erit cū
τελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. καὶ ἔσται ἐν
dormierit ipſe: τ noſces locū vbi dor
τῷ κοιμηθῆναι αὐτόν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον οὗ κοι
mit illic: τ ibis τ diſcooperies que ad
μᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς
pedes eius τ dormies. τ ipſe nunciabit
ποδῶν αὐτοῦ καὶ κοιμηθήσῃ. καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ
tibi que facies. dixit āt ruth ad eam: omnia
σοι ἃ ποιήσεις. εἶπεν δὲ ῥοὺθ πρὸς αὐτήν, πάντα
que dixeris mihi ad me faciam. τ deſcēdit in
B ὅσα ἂν εἴπῃς μοι πρός με ποιήσω. καὶ κατέβη εἰς
aream: τ fecit iuxta omnia que impera
τὴν ἅλω, καὶ ἐποίησεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετεί-
uerat ei ſocrus ſua. τ comedit booz τ bi-
λατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς. καὶ ἔφαγεν Βόοζ καὶ ἔ-
bit τ letatū eſt cor eius: τ venit ad
πιεν καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν τοῦ
dormiēdū in parte cōgeriē herbaꝝ. illa āt venit ſecreto τ
κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς. ἡ δὲ ἦλθεν κρυφῇ καὶ
diſcooperuit que ad pedes eius τ dormiuit.
ἀπεκάλυψεν τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ καὶ ἐκάθευδεν.
factū eſt āt in media nocte τ ſurrexit vir τ tur
ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἐ-
batus eſt: τ ecce mulier dormiebat ad pedes ſu
ταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐκοιμᾶτο πρὸς ποδῶν αὐ-
os. dixit āt q̄ es tu? illa āt dixit ego ſum ruth ancilla
τοῦ. εἶπε δὲ τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν ἐγώ εἰμι ῥοὺθ ἡ δούλη
tua: τ expandes alam tuam ſup famu
σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δού-
lam tuam: qm̄ propinquus es tu. τ dixit booz: benedicta
λην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ σύ. καὶ εἶπεν Βόοζ, εὐλογημένη
tu dn̄o filia: qm̄ letificaſti miam tuā
σὺ τῷ κυρίῳ θύγατερ, ὅτι ἠγάθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ
vltimā magis q̄ p̄mam vt non ires tu poſt
ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον τοῦ μὴ πορευθῆναί σε ὀπί-
iuuenes ſiue pauper ſiue diues. τ nunc fi-
C σω νεανιῶν ἤτοι πτωχὸς ἤτοι πλούσιος. καὶ νῦν θύ-
lia ne timeas.
γατερ μὴ φοβοῦ.

precepit mihi vt tādiu
meſſoribus eius
iungerer donec
omnes ſegetes meterē
tur. Cui dixit
ſocrus. Melius eſt filia
mi
vt cum puellis eius ex
eas ad metēdū: ne in a
lieno agro q̄ſpiā reſiſtat
tibi. Iūcta eſt itaq̄ pu
ellis booz: & tādiu cum
eis meſſuit donec or-
dea & triticū in horreis
conderentur.

3.

Poſtq̄ āt reuerſa ē
ad ſocrū ſuā audi-
uit ab ea, Filia mi
q̄rā tibi requiē & pro-
uidebo vt
bn̄ ſit tibi. Booz iſte
cuius puellis in agro iū
cta es, ppinquus nr̄ eſt:
& hac nocte aream or
dei ventilat.
Lauare igitur & vnge-
re: & induere cultioribꝰ
veſtimētis & deſcende
in areā. Non te videat
hō donec eſum potū-
q̄ finierit.
Qn̄ aūt ierit ad dormi
endū: nota locum
in quo dormiat. Veni
eſq̄ & diſcoopies palliū
quo opitur a pte pedū:
& pijcies te & ibi iacebis
Ipſe aūt dicet tibi qd
agere debeas. Que rn̄-
dit. Quicquid precepe
ris
faciā. Deſcenditq̄ in a
ream & fecit omnia
q̄ ſibi impauerat ſocrꝰ.
Cūq̄ comediſſet bo-
oz & bibiſſet: & factus
eēt hilarior: iiſſetq̄ ad
dormiendū iuxta acer-
uū manipulorū: venit
abſcōdite: & diſcoop-
to a pedibus eius pallio
ſe proiecit. Et ecce no
cte iam media, expauit
hō & cōturbatus eſt: vi
ditq̄ mulierē iacentem
ad pedes ſuos: & ait illi.
Que es. Illaq̄ rn̄dit.
Ego ſū ruth ācilla tua.
Expande palliū tuū ſu
p famulā tuā: quia pro
pinquus es. Et ille.
Benedicta inquit es a
domino filia: &
priorē miam poſterio
re ſupaſti. quia non es
ſecuta iuuenes paupe-
res
ſiue diuites. Noli ergo

גַּם כִּי אָמַר אֵלַי עִם הַנְּעָרִים
אֲשֶׁר לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם כִּלּוּ אֵת — דבק כלה
כָּל הַקָּצִיר אֲשֶׁר לִי׃ וַתֹּאמֶר — קצר אמר
נָעֳמִי אֶל רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי — כלל
כִּי תֵצְאִי עִם נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ — יצא פגע
בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת
בֹּעַז לְלַקֵּט עַד כְּלוֹת קְצִיר
הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים — חנט

Cap. iij.

וַתֵּשֶׁב אֶת חֲמוֹתָהּ׃ — ישב חמה
וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי — אמר בקש
הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר — נוח
יִיטַב לָךְ׃ וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ — יטב ידע
אֲשֶׁר הָיִית עִם נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה הוּא — היה
זֹרֶה אֶת גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃
וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ — סוך שום
עָלַיִךְ וְיָרַדְתִּי הַגֹּרֶן אַל תִּוָּדְעִי — ידע
לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ — כלה אכל
וִיהִי בְשָׁכְבוֹ וְיָדַעַתְּ אֶת הַמָּקוֹם — שתה היה
אֲשֶׁר יִשְׁכַּב שָׁם וּבָאת וְגִלִּית — קום שכב
מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתְּ וְהוּא יַגִּיד — בוא גלה
לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וַתֹּאמֶר — רגל נגד
אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמְרִי אֵלַי — עשה אמר
אֶעֱשֶׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל — ירד
אֲשֶׁר צִוַּתָּה חֲמוֹתָהּ׃ וַיֹּאכַל בֹּעַז — צוה חמה
וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב — אכל שתה
בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל — יטב בוא
מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃ וַיְהִי בַּחֲצִי — אט גלה
הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת — חצה
וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ — לפת איש
וַיֹּאמֶר מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי
רוּת אֲמָתֶךָ וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל — אמה
אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר
בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ — ברך
חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי — יטב
לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים אִם דַּל — הלך בחר
וְאִם עָשִׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל — עשר

תיראי כל אשר תאמרי אעשה ירא אמר
לך כי יודע כל שער עמי כי עשה ידע
אשת חיל את ועתה כי אמנם איש
כי גאל אנכי וגם יש גאל קרוב קרב
ממני לִיני הלילה והיה בבקר לון
אם יגאלך טוב יגאל ואם לא גאל
יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי חפץ
יהוה שכבי עד הבקר ותשכב שכב
מרגלתיו עד הבקר ותקם בטרום רגל קום
יכיר איש את רעהו ויאמר אל נכר
יודע כי באה האשה הגרן ידע בוא
ויאמר הבי המטפחת אשר עליך יהב טפח
ואחזי בה ותאחז בה וימד שש אחז מדד
שערים וישת עליה ויבא העיר שית בוא
ותבא אל חמותה ותאמר מי את חמה
בתי ותגד לה את כל אשר נגד
עשה לה האיש ותאמר שש גבר
השערים האלה נתן לי כי אמר
אלי אל תבואי ריקם אל בוא
חמותך ותאמר שבי בתי עד ישב
אשר תדעין איך יפל דבר כי לא ידע נפל
ישקט האיש כי אם כלה הדבר שקט
Cap.iiij. היום ובעז עלה השער
וישב שם והנה הגאל עבר אשר
דבר בעז ויאמר סורה שבה סור ישב
פה פלני אלמני ויסר וישב סור
ויקח עשרה אנשים מזקני העיר לקח
ויאמר שבו פה וישבו ויאמר
לגאל חלקת השדה אשר
לאחינו לאלימלך מכרה נעמי
השבה משדה מואב ואני שוב
אמרתי אגלה אזנך לאמר קנה גלה
נגד הישבים ונגד זקני עמי אם
תגאל גאל ואם לא יגאל הגידה גאל נגד
לי ואדעה כי אין זולתך לגאול ידע
ואנכי אחריך ויאמר אנכי אגאל

metuere: ſed quicquid dixeris mihi faciā tibi. Scit eñ omnis populus qui hītat intra portas vrbis meę mulierē te eſſe virtutis. Nec abnuo me propinquū: ſed eſt alius me propinquior. ∞ Quieſce hac nocte: & facto mane ſi te voluerit ꝑpinquitatis iure retinere bene reſ acta eſt: ſin aūt ille noluerit: ego te abſq̄ vlla dubitatiōe ſuſcipiā: viuit dñs. Dormi vſq̄ mãe. Dormiuit itaq̄ ad pedes eiꝰ vſq̄ ad noctis abſceſſū. Surrexit itaq̄ añq̄ homines ſe cognoſcerent mutuo: & dixit booz. Caue ne qs nouerit ꝙ huc veneris. Et rurſum expãde inqt palliū tuū quo opiris & tene vtraq̄ manu. Qua extendente & tenēte: menſus eſt ſex modios ordei: & poſuit ſup eã. Que portãs ingreſſa eſt ciuitatē & venit ad ſocrum ſuã. Que dixit ei. Quid egiſti filia? Narrauitq̄ ei omnia que ſibi feciſſet homo. Et ait. Ecce ſex modios ordei dedit mihi: & ait. nolo vacuam te reuerti ad ſocrū tuam. Dixitq̄ Noemi. Expecta filia dōec videamus quē res exitum habeat: neq̄ enī ceſſabit hō: niſi cōpleuerit quod locutus eſt. 4.

Aſcendit ergo booz ad portam ∞∞∞ & ſedit ibi. Cunq̄ vidiſſet ꝑpiquū ꝑterire d̃ quo prius ſermo hītus eſt dixit ad eū. Declina pauliſꝑ & ſede hic vocãs eū noīe ſuo. Qui diuertit & ſedit. Tollēs ãt booz decē viros de ſeniorib9 ciuitatis: dixit ad eos. Sedete hic. Quibus reſidētibus locutus eſt ad ꝑpinquū. Partē agri fratris noſtri elimelech vendet noemi q̄ reuerſa eſt de regiōe moabitide. quod audire te volui & tibi dicere corã cũctis ſedentibus & maioribus natu de ꝑplo meo. Si vis poſſidere iure ꝑpinqtatis eme & poſſide. Si ãt diſplicet tibi: hoc ipſū idica mihi vt ſciã quid facere debeã. Nullus ẽ ei ē ꝑpinquus excepto te qui prior es: & me quiſe

oīa que dixeris ad me faciã
πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς πρός με ποιήσω
tibi. ſcit eñ oīs tribus populi mei qm̄
σοι. οἶδεν γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι
mulier virtutis es tu: ⁊ nūc vere cogna
γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ, καὶ νῦν ἀληθῶς ἀγχι-
tus ſum ego ⁊ eſt cognatus in tra ex his magis ꝙ
στεύς εἰμι ἐγὼ καί γε ἔστιν ἀγχιστεὺς ἐν γῇ ὢν ὑπὲρ
ego. quieſce nocte ⁊ erit mane ſi
ἐμέ. αὐλίσθητι τὴν νύκτα καὶ ἔσται τὸ πρωῒ ἐὰν
duxerit te: bonū ducat. ſi ãt nō ve
ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν, ἀγχιστευέτω. ἐὰν δὲ μὴ βού
lit ducere te ducam te ego. viuit do-
ληται ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγώ. ζῇ κύ-
minus: dormi vſq̄ ad mane. ⁊ dormiuit ad pe
ριος, κοιμήθητι ἕως πρωΐ. καὶ ἐκοιμήθη πρὸς πο-
des eius vſq̄ ad mãe. illa ãt ſurrexit añq̄ cognoſceret
δῶν αὐτοῦ ἕως πρωΐ. ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι
vir proximū ſuū: ⁊ dixit boo3: ne cogno
ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Βοόζ, μὴ γνω
ſcatur ꝙ venit mulier in aream. ⁊ dixit
σθήτω ὅτι ἐλήλυθε γυνὴ εἰς τὴν ἅλω. καὶ εἶπεν
ei: fer cingulū qđ ſuper te: ⁊ te
αὐτῇ, φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου, καὶ κρά-
ne illud. illa ãt tenuit illud ⁊ mēſus eſt ſex
τησον αὐτό. ἡ δὲ ἐκράτησεν αὐτὸ καὶ ἐμέτρησεν ἓξ
ordei ⁊ impoſuit ſup eam: ⁊ ingreſſa eſt in
κριθῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν
ciuitatē. ⁊ ruth intrauit ad ſocrum ſuam.
πόλιν. καὶ ῥοὺθ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς.
illa ãt dixit qđ tu filia: ⁊ narrauit ei om
ἡ δὲ εἶπεν τί σὺ θύγατερ; καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ σύμ
nia que fecit illi vir. ⁊ ait ſex
παντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ. καὶ εἶπε τὰ ἓξ τῶν
ordei hec dedit mihi: qm̄ dixit ad me: nō
κριθῶν ταῦτα ἔδωκέν μοι, ὅτι εἶπεν πρός με, μὴ
eas vacua ad ſocrum tuã. illa ãt dixit ſede fi
εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου. ἡ δὲ εἶπεν κάθου θύ
lia quoad cognoſcas tu quomō nō cadet verbū. nō. n.
γατερ ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα. οὐ γὰρ
ceſſabit vir quoad cōpleuerit verbum hodie.
μὴ ἡσυχάσει ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελέσῃ τὸ ῥῆμα σήμερον.

Ca. 4 A

Et booz aſcēdit ad portã ⁊ ſe
Καὶ Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην καὶ ἐκάθι-
dit ibi: ⁊ ecce propinquus preteribat quē di
σεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο ὃν ἐλά-
xit boo3: ⁊ dixit ad eum boo3: declināſ
λησε Βοόζ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βοόζ, ἐκκλίνας
ſede hic abſcōdite. ⁊ diuertit ⁊ ſedit:
κάθισον ὧδε κρύφιε. καὶ ἐξέκλινεν καὶ ἐκάθισεν,
⁊ tollit boo3 decē viros de ſeniori
καὶ ἔλαβεν Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
bus ciuitatis: ⁊ dixit: ſedete hic. ⁊
τέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν, καθήσατε ὧδε. καὶ
ſederūt. ⁊ dixit boo3 propinquo: par
ἐκάθισαν. καὶ εἶπεν Βοὸζ τῷ ἀγχιστεῖ, τὴν με-
tem agri q̄ eſt fratris nr̄i
ρίδα τοῦ ἀγροῦ ἥ ἐστιν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ
elimelech: quē vendit noomi q̄ reuerſa eſt de agro
ἐλιμέλεχ, ὃν ἀπέδοτο νοομὶ ἡ ἐπιστρέψασα ἐξ ἀγροῦ
moab. ⁊ ego dixi diſcooperiam aurem tuā di
μωάβ. κἀγὼ εἶπα ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέ-
cens: poſſide coram ſedentibus ⁊ coram
γων, κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων καὶ ἐναντί-
maioribus ꝑplī mei. ſi ꝑpiquꝰ es
ον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου. εἰ ἀγχιστεύεις
duc: ſi ãt non ducis nuncia mihi ⁊
ἀγχίστευε, εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις ἀνάγγειλόν μοι καὶ
ſciam: qm̄ nō eſt preter te vt ducat: ⁊
γνώσομαι, ὅτι οὐκ ἔστιν πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀ-
ego ſum poſt te. ille ãt dixit: ego ſum: ducam. B
γώ εἰμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ εἰμι, ἀγχιστεύσω.

Digitized by Google

⁊ dixit booz in die qua poſſidebis tu agrū
καὶ εἶπεν βόοζ ἐν ἡμέρα τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν
de manu noomi ⁊ a ruth moabitide vxo
ἐκ χειρὸς νοομὶ καὶ παρὰ ῥοὺθ τῆς μωαβίτιδος γυ=
re mortui: ⁊ eam poſſidere te opꝫ
ναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ
vt ſuſcites nomē mortui in hereditate
ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας
ſua. ⁊ dixit ꝓpinquus booz: nō pote
αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ βόοζ, οὐ δυνήσο=
ro ducere mihi: ne forte corrumpā poſſe
μαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῷ, μήποτε διαφθείρω τὴν κλη
ſſionē meā. duc tibi tu propinqtatē
ρονομίαν μου. ἀγχίστευσον σεαυτῷ σὺ τὴν ἀγχιστείαν
meā qm̄ nō potero ducere. ⁊ hic
μου ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. καὶ τοῦτο τὸ δι=
mos prius in iſrael ad ꝓpinquitatē
καίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν
⁊ in cōmutatione ad cōſtituēdū oē verbū.
καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στῆσαι πάντα λόγον.
ſoluebat vir calciamētū ſuum ⁊ dabat
ὑπελύετο ὁ ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἐδίδου τῷ
propinquo ſuo qui ducebat ꝓpinquitatē e=
πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐ=
ius. ⁊ hoc erat teſtimoniū in iſrael. ⁊ dixit
τοῦ. καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν
propinquus booz: poſſide tibi propin=
ὁ ἀγχιστεὺς τῷ βόοζ, κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχι=
quitatē meā: ⁊ ſoluit calciamētū ſuum ⁊
στείαν μου, καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ
dedit ei. ⁊ dixit booz maioribus natu ⁊
ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν βόοζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ
omni ppl'o: teſtes vos hodie: qm̄ poſ
παντὶ τῷ λαῷ, μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέ=
ſedi omnia que abimelech ⁊ omnia que
κτημαι πάντα τὰ τοῦ ἀβιμέλεχ καὶ πάντα ὅσα
C ſunt cheleon ⁊ maalon de manu noo
ὑπάρχει τῷ χελεὼν καὶ τῷ μααλὼν ἐκ χειρὸς νοο
mi. ⁊ ruth moabitidem vxorem maalon
μί. καί γε ῥοὺθ τὴν μωαβίτιν τὴν γυναῖκα μααλὼν
poſſedi mihi in vxorem: vt ſuſcitem
κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστῆσαι τὸ
nomē mortui in hereditate ſua:
ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ,
⁊ non delebitur nomē mortui de
καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν
fratribus ſuis ⁊ de portā loci ſui:
ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς πύλης τοῦ τόπου αὐ
teſtes vos hodie. ⁊ dixerūt oīs
τοῦ, μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. καὶ εἶπον πᾶς ὁ
ppl's qui in porta: teſtes. ⁊ maiores
λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ, μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύ=
natu dixerūt det dn̄s vxorem tuā que in
τεροι εἶπον δῴη κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰ=
greditur in domū tuā ſicut rachel ⁊ ſicut
σπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς ῥαχὴλ καὶ ὡς
liam que edificauerūt vtraq́ȝ domū iſrael.
λίαν αἳ ᾠκοδόμησαν ἀμφότεραι τὸν οἶκον ἰσραήλ.
⁊ faciat virtutē in ephratha: ⁊ erit nomē in
καὶ ποιήσαι δύναμιν ἐν ἐφραθά, καὶ ἔσαι ὄνομα ἐν
bethleem. ⁊ fiat domus tua vt dom⁹ phares:
βηθλεέμ. καὶ γένοιτο ὁ οἶκός σου ὡς οἶκος φαρές,
quē peperit thamar iuda. de ſemine tuo
ὃν ἔτεκε θάμαρ τῷ ἰούδα. ἐκ τοῦ σπέρματός σου
det tibi dn̄s de puella hac fi
δῴη σοι κύριος ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης τέκ=
lios. ⁊ cepit booz ruth ſibi vxorem ⁊ in=
να. καὶ ἔλαβε βόοζ τὴν ῥοὺθ ἑαυτῷ γυναῖκα καὶ εἰ=
greſſus eſt ad eam. ⁊ dedit dn̄s ei cōceptiōeȝ:
σῆλθεν πρὸς αὐτήν. καὶ ἔδωκε κύριος αὐτῇ κύησιν,
⁊ peperit ei filiū. ⁊ dixerūt
καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. καὶ εἶπον αἱ

cundus ſum. At ille rn̄=
dit ego agrū emā. Cui
dixit booz. Qn̄ emeris
agrū de manu mulie
ris. Ruth quoq́ȝ moabi
tidem q̄ vxor defuncti
fuit debes accipe vt ſu=
ſcites nomē ꝓpinq tui i
hereditate ſua. Qui rn̄
dit. Cedo iuri ꝓpinqta=
tis. Neq́ȝ ei poſteritatē
familie mee delere de=
beo. Tu meo vtere pri=
uilegio: quo me libenter
carere ꝓfiteor. Hic aūt
erat mos antiquitus in
iſrael inter ꝓpīquos:
vt ſi qn̄ alter alteri ſuo iu
ri cedebat vt eſſet firma
conceſſio ſoluebat hō
calciamētū ſuum & da=
bat ꝓpīquo ſuo. Hoc
erat teſtimoniū ceſſiōis
in iſrael. Dixit ergo ꝓ
pīquo ſuo booz. Tolle
calciamentum. Qđ ſta=
tim ſoluit de pede ſuo.
At ille maioribus natu
& vniuerſo populo: te
ſtes vos inqt eſtis hodie
ꝙ poſſederī oīa q̄ fue=
rūt elimelech &
chelion & maalon tra
dente noemi:
& ruth moabitidem v
xorem
maalō in cōiugiū ſum
pſerim
vt ſuſcitem nomē de=
functi in hereditate ſua
ne vocabulū ei⁹ de fa=
milia ſua ac frībus & po
pulo deleatur. Vos in=
quā huiꝰ rei teſtes eſtis.
Reſpondit omnis po
pulus qui erat
ī porta & maiores natu
Nos teſtes ſumus. Faci=
at dn̄s hanc mulierem
que ingreditur
domum tuam ſicut ra=
chel & liam q̄ edificaue
runt domum iſrael: vt
ſit exemplum
virtutis in effrata & ha
beat celebre nomen
in bethleē. Fiatq́ȝ do=
mus tua ſicut domus
phares quem thamar
peperit iude:
de ſemine quod ti=
bi dederit dominus
ex hac puella. Tulit ita
q́ȝ
booz ruth: & accepit
vxorē: ingreſſuſq́ȝ eſt
ad eā: & dedit illi dn̄s
vt conciperet & pareret fili
um. Dixeruntq́ȝ

וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה קנה
מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה
אֵשֶׁת הַמֵּת קָנִיתִי לְהָקִים איש מות
שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר קום
הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאָל לִי פֶּן יכל
אַשְׁחִית אֶת נַחֲלָתִי גְּאַל לְךָ שחת
אַתָּה אֶת גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא אוּכַל
לִגְאֹל׃ וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל פנה
עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה מיר
לְקַיֵּם כָּל דָּבָר שָׁלַף אִישׁ קום
נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת
הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל עוד
לְבֹעַז קְנֵה לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃ שלף
וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל הָעָם
עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת עוד
כָּל אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל
אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי׃
וְגַם אֶת רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת
מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה איש
לְהָקִים שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתוֹ קום מות
וְלֹא יִכָּרֵת שֵׁם הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו כרת
וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם קום
הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר
בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים יִתֵּן נתן
יְהוָה אֶת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל בוא
בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ בנה
שְׁתֵּיהֶם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה
חַיִל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא שֵׁם
בְּבֵית לָחֶם׃ וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית היה
פֶּרֶץ אֲשֶׁר יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה
מִן הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה
לְךָ מִן הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח לקח
בֹּעַז אֶת רוּת וַתְּהִי לוֹ היה
לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה בוא
לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַתֹּאמַרְנָה

Digitized by Google

D

הַנָּשִׁים אֶל נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה — נשה ברך
אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם — שבת
וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה לָךְ — קרא
לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל אֶת — שוב
שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר אֲהֵבָתֵךְ — שוב כלכל
יְלָדַתּוּ אֲשֶׁר הִיא טוֹבָה לָךְ
מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ וַתִּקַּח נָעֳמִי
אֶת הַיֶּלֶד וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ — שות
וַתְּהִי לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ וַתִּקְרֶאנָה
לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד בֵּן
לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד
הוּא אֲבִי יִשַׁי אֲבִי דָוִד׃ וְאֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת פָּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת — ילד
חֶצְרוֹן׃ וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת רָם
וְרָם הוֹלִיד אֶת עַמִּינָדָב׃
וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת נַחְשׁוֹן
וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת שַׂלְמָה׃
וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת בֹּעַז וּבֹעַז
הוֹלִיד אֶת עוֹבֵד׃ וְעֹבֵד הוֹלִיד
אֶת יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת דָּוִד׃

mulieres ad noemi. Benedictus dominus q nō ē paſſus vt deficeret ſucceſſor familie tue & vocaretur nomē ei⁹ in iſrael: & habeas qui conſoletur animā tuā & enutriat ſenectutē. De nuru enī tua natus ē q te diliget & multo tibi melior ē q̄ ſi ſeptē haberes filios. Suſceptūq; noemi puerum poſuit in ſinu ſuo & nutricis ac gerule fungebatur officio.

Vicine aūt mulieres cō gratulātes ei & dicētes: natus eſt filius noemi: vocauerunt nomē ei⁹ obed. Hic eſt pater iſai patris dauid. He ſūt generationes phares. Phares genuit eſron: eſron genuit aram. Aram genuit aminadab: aminadab genuit naaſon. Naaſon genuit ſalmō. Salmon genuit booz: booz gēuit obed. Obed genuit iſai. Iſai gēuit dauid.

mulieres ad noomi: benedictus dñs: qui nō defice=
γυναῖκες πρὸς νοομί, εὐλογητὸς κύριος, ὃς οὐ κατέλυ
re fecit tibi hodie propinquū: ⁊ vocet
σέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστεύοντα, καὶ καλέσαι τὸ
nomē tuū in iſrael: ⁊ erit tibi in conſulen
ὄνομά σου ἐν ἰσραήλ, καὶ ἔσαι σοι εἰς ἐπιστρέφον=
tem animā ⁊ vt enutriat ſenectutē tuā: qm̄
τα ψυχὴν καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι
nurus tua q̄ diligit te peperit eum q̄ eſt
ἡ νύμφη σου ἡ ἀγαπήσασά σε ἔτεκεν αὐτὸν ἥ ἐστιν
bona tibi magis q̄ ſeptē filii. ⁊ ſuſcepit noomi
ἀγαθή σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. καὶ ἔλαβε νοομὶ τὸ
puerum ⁊ poſuit eum in ſinum ſuum: ⁊
παιδάριον καὶ ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ
fuit ei in nutricē. ⁊ vocauerūt ei vici
ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν. καὶ ἐκάλεσαν αὐτῷ αἱ γείτο
ne nomē dicētes: natus eſt filius noomi ⁊ vocaue
νες ὄνομα λέγουσαι, ἐτέχθη υἱὸς τῇ νοομί, καὶ ἐκάλε=
runt nomē illius obed. hic pater ieſſe pa=
σαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὠβήδ. οὗτος πατὴρ ἰεσσαὶ πα
tris dauid. ⁊ he gñatiōes phares. phares
τρὸς δαυίδ. καὶ αὗται αἱ γενέσεις φαρές. φαρὲς — 1. Pa.
genuit eſron: ⁊ eſron genuit aram: ⁊ — 2.b.
ἐγέννησε τὸν ἐσρών, καὶ ἐσρὼν ἐγέννησε τὸν ἀράμ, καὶ — Math.
aram genuit aminadab: ⁊ aminadab genu= — 1.a.
ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν ἀμιναδάβ, καὶ ἀμιναδὰβ ἐγέννη=
it naaſſon: ⁊ naaſſon genuit ſalmon:
σε τὸν ναασσών, καὶ ναασσὼν ἐγέννησε τὸν σαλμών,
⁊ ſalmon genuit booz: ⁊ booz genuit
καὶ σαλμὼν ἐγέννησε τὸν βοόζ, καὶ βοὸζ ἐγέννησε
obed: ⁊ obed genuit ieſſe: ⁊ ieſſe
τὸν ὠβήδ, καὶ ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν ἰεσσαί, καὶ ἰεσσαὶ
genuit dauid.
ἐγέννησε τὸν δαυίδ.

Explicit liber ruth.

Digitized by Google

Incipit prologus ſan⸗ cti hieronymi pre⸗ ſbyteri i libros Regum.

Viginti & duas litteras eſſe apud hebre
os ſyrorum quoqꝫ lingua & chaldeo⸗
rum teſtatur: que hebree magna ex ꝑ
te confinis eſt. Nam & ipſi vigintiduo
elementa habent eodem ſono: ſed di⸗
uerſis characteribus. Samaritani etiã
pentateuchum moyſi totidem litteris
ſcriptitant: figuris tantum & apicibus diſcrepãtes. Cer
tumqꝫ eſt eſdrã ſcribam legiſqꝫ doctorem poſt captam
hieroſolymam & inſtaurationem templi ſub zoroba⸗
bel alias litteras repperiſſe quibus nunc vtimur: cum
ad illud vſqꝫ tempus iidem ſamaritanorum & hebreo⸗
rum characteres fuerint. In libro quoqꝫ numerorum
hec eadem ſupputatio ſub leuitarum ac ſacerdotũ ſen
ſu myſtice oſtenditur. Et nomen domini tetragramma
ton in quibuſdam grecis voluminibus vſqꝫ hodie anti
quis expreſſum litteris inuenimus. Sed & pſalmi trice
ſimuſſextus: & centeſimuſdecimus & centeſimuſun⸗
decimus & centeſimuſdecimuſoctauus: & centeſi⸗
muſquadrageſimuſquartus: ꝗꝗ diuerſo ſcribãtur me
tro: tamen eiuſdem numeri texũtur alphabeto. Et hie
remie lamentationes & oratio eius: ſalomõis quoqꝫ in
fine prouerbia: ab eo loco in quo ait. Mulierem fortẽ
quis inueniet: eiſdem alphabetis vel inciſionibus ſup⸗
putantur. Porro quinqꝫ littere duplices apud hebreos
ſunt: caph: mem: nun: phe: ſadich. Aliter enim ſcribun
tur per has principia medietateſqꝫ verborum: aliter fi⸗
nes: vnde & a pleriſqꝫ libri duplices eſtimantur: ſamuel
malachim: dabreiamin: eſdras: hieremias: cum cynoth
ideſt lamentationibus ſuis. Quomodo igitur viginti⸗
duo elementa ſunt per que ſcribimus hebraice omne
quod loquimur: & eorum initiis vox humana compre
henditur: ita vigintiduo volumina ſupputantur: qui⸗
bus quaſi litteris & exordiis in dei doctrina tenera ad⸗
huc & lactens viri iuſti eruditur infantia. Primus apud
eos liber vocatur breſith: quem nos geneſim dicimus.
ſecundus elleſmoth qui exodus appellatur: tertius va
iecra: ideſt leuiticus: quartus vaiedaber: quem nume⸗
rum uocamus: quintus elleaddebarim: qui deuterono
mium prenotatur. Hi ſunt quinqꝫ libri moyſi: quos ꝓ
prie thorath: ideſt legem appellant. Secũdum prophe
tarum ordinem faciunt: & incipiunt ab ieſu filio naue:
qui apud illos ioſue bennun dicitur. Deinde ſubtexunt
ſopthim ideſt iudicum librum & in eundem compun⸗
gunt ruth: quia in diebus iudicum facta eius narratur
hiſtoria. Tertius ſequitur ſamuel: quem nos regnorum
primum & ſecundum dicimus: quartus malachim: id⸗
eſt regum: qui tertio & quarto regnorum uolumine cõ
tinetur. Meliuſqꝫ multo eſt malachim: ideſt regum ꝗ
malachoth: ideſt regnorum dicere. Nõ enim multarũ
gentium deſcribit regna: ſed unius iſraelitici populi q
tribubus duodecim cõtinetur. Quintus eſt eſaias: ſex
tus hieremias: ſeptimus ezechiel: octauus liber duode⸗
cim prophetarum: qui apud illos uocatur thereaſar.
Tertius ordo: agiographa poſſidet. Et primus liber in
cipit ab iob: ſecundus a dauid quem quinqꝫ inciſioni⸗
bus & uno pſalmorum uolumine comprehendunt. ter
tius eſt ſalomon: tres libros habens: prouerbia: que illi
parabolas ideſt maſloth appellãt: quartus eccleſiaſtẽ:
ideſt coheleth: quintus eſt cãticum canticorum: quem
titulo ſiraſirim prenotant: ſextus eſt daniel: ſeptimus
dabreiamin ideſt uerba dierum: quod ſignificantius
chronicon totius diuine hiſtorie poſſumus appellare:
qui liber apud nos paralipomenon primus & ſecũdus
inſcribitur. octauus eſdras: qui & ipſe ſimiliter apud
grecos & latinos in duos libros diuiſus eſt. nonus he⸗
ſter. Atqꝫ ita fiunt pariter ueteris legis libri uigintiduo
ideſt moyſi quinqꝫ: & prophetarum octo: agiographo
rum nouem. Quamquam nõnulli ruth & cinoth inter
agiographa ſcriptitent: & hos libros in ſuo putent nu
mero ſupputandos: ac per hoc eſſe priſce legis li⸗
bros uigintiquattuor: quos ſub numero uiginti⸗
quattuor ſeniorum apocalypſis ioannis indu⸗
cit: adorantes agnum & coronas ſuas proſtratis uulti⸗
bus offerentes: ſtantibus coram quattuor animalibus
oculatis ante & retro ideſt in preteritum & in futurum
reſpicientibus: & indefeſſa uoce clamantibus: ſanctus
ſanctus ſanctus dominus deus omnipotens qui erat &
qui eſt & qui uẽturus eſt. Hic prologus ſcripturarum:
quaſi galeatum principium omnibus libris quos de he
breo uertimus in latinum conuenire poteſt: ut ſcire ua
leamus quicquid extra hos eſt inter apocripha eẽ ponẽ
dum. Igitur ſapientia que uulgo ſalomõis inſcribitur:
& ieſu filii ſyrach liber: & iudith: & thobias: & paſtor nõ
ſunt in canõe. Machabeorum primum librum hebrai
cum repperi. Secundus grecus eſt: quod ex ipſa phra⸗
ſi probari poteſt. Que cum ita ſe habeant: obſecro
te lector ne laborem meum reprehenſionem eſtimes
antiquorum. In templo dei offert unuſquiſqꝫ quod po
teſt. Alii aurum & argentum & lapides precioſos: alii
byſſum & purpuram & coccum offerunt & hyacinthũ.
Nobiſcum bene agitur ſi obtulerimus pelles & capra⸗
rum pilos. Et tamen apoſtolus contemptibiliora no⸗
ſtra magis neceſſaria iudicat. Vnde & tota illa taberna⸗
culi pulchritudo & per ſingulas ſpecies eccleſie preſen
tis futureqꝫ diſtinctio pellibus tegitur & ciliciis: ardorẽ
qꝫ ſolis & iniuriam imbrium ea que uiliora ſunt prohi⸗
bent. Lege ergo primum ſamuel & malachim meum:
Meum inquam meum. Quicquid enim crebrius uer⸗
tendo & emendando ſollicitius & didicimꝰ & tenemus
noſtrum eſt. Et cum intellexeris quod antea neſciebas
uel interpretem me eſtimato ſi gratus es: uel paraphra
ſten ſi ingratus. quamquam mihi omnino conſcius nõ
ſim mutaſſe me quippiam de hebraica ueritate. Certe
ſi incredulus es: lege grecos codices & latinos & cõfer
cum his opuſculis que nuper emendauimus: & ubicun
qꝫ diſcrepare inter ſe uideris: interroga quemlibet he
breorum cui magis accommodare debeas fidem. Et ſi
noſtra firmauerit: puto ꝙ eum nõ eſtimes coniectorẽ
ut in eodem loco mecum ſimiliter diuinauerit. Sed &
uos famulas chriſti rogo que domini diſcumbentis ꝓ
cioſiſſima fidei myrrha ungitis caput: que nequaquam
ſaluatorem queritis in ſepulchro quibus ad patrem
chriſtus aſcendit: ut contra latrantes canes qui aduer⸗
ſum me rabido ore deſeuiunt: & circueunt ciuitatem
atqꝫ in eo ſe doctos arbitrantur: ſi aliis detrahant ora⸗
tionum ueſtrarum clypeos opponatis. Ego ſciens hu⸗
militatem meam illius ſemper ſententie recordabor.
Dixi cuſtodiam uias meas: ut non delinquam in ligua
mea. Poſui ori meo cuſtodiam: cum conſiſteret pecca⸗
tor aduerſum me. Obmutui & humiliatus ſum & ſilui
a bonis.

Explicit prologus.

Digitized by Google

וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן הָרָמָתַיִם צוֹפִים — הָיָה
מֵהַר אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ אֶלְקָנָה בֶּן
יְרֹחָם בֶּן אֱלִיהוּא בֶּן תֹּחוּ בֶן צוּף
אֶפְרָתִי׃ וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת — נָשָׁה
חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִנָּה וַיְהִי — שָׁנָה
לִפְנִנָּה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים׃
וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא מֵעִירוֹ מִיָּמִים — יוֹם
יָמִימָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה — שָׁחָה
צְבָאוֹת בְּשִׁלֹה וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי
עֵלִי חָפְנִי וּפִנְחָס כֹּהֲנִים לַיהוָה׃
וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן — זָבַח
לִפְנִנָּה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל בָּנֶיהָ — אִישׁ
וּבְנוֹתֶיהָ מָנוֹת׃ וּלְחַנָּה יִתֵּן מָנָה — בָּנָה מָנָה
אַחַת אַפָּיִם כִּי אֶת חַנָּה אָהֵב — נָתַן
וַיהוָה סָגַר רַחְמָהּ׃ וְכִעֲסַתָּה צָרָתָהּ — צוּר
גַּם כַּעַס בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ כִּי סָגַר — עָבַר רָעַם
יְהוָה בְּעַד רַחְמָהּ׃ וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה — עָשָׂה
בְשָׁנָה מִדֵּי עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה כֵּן — עָלָה
תַּכְעִסֶנָּה וַתִּבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל׃ — כָּעַס בָּכָה
וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ חַנָּה לָמֶה — אָכַל אָמַר
תִבְכִּי וְלָמֶה לֹא תֹאכְלִי וְלָמֶה יֵרַע — רוּעַ
לְבָבֵךְ הֲלוֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה
בָּנִים׃ וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה בְשִׁלֹה — קוּם
וְאַחֲרֵי שָׁתֹה וְעֵלִי הַכֹּהֵן יֹשֵׁב עַל
הַכִּסֵּא עַל מְזוּזַת הֵיכַל יְהוָה׃ וְהִיא — זוּז הֵכַל
מָרַת נָפֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּל עַל יְהוָה וּבָכֹה — מָרַר פָּלַל
תִבְכֶּה׃ וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמַר יְהוָה — נָדַר
צְבָאוֹת אִם רָאֹה תִרְאֶה בָּעֳנִי — רָאָה עָנָה
אֲמָתֶךָ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת — אָמָה שָׁכַח
אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים — נָתַן
וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה — יוֹם חָיָה
לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ׃ וְהָיָה כִּי — מָרָה עָלָה
הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה — רָבָה פָּנָה
וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת פִּיהָ׃ וְחַנָּה הִיא — פֶּה
מְדַבֶּרֶת עַל לִבָּהּ רַק שְׂפָתֶיהָ — דָּבַר שָׂפָה

Incipit liber Samue
lis primus. I.

Fvit vir vnus de ra
mathaim ſophim
de mōte effraim: & no
men eius helchana fili9
hieroboā: filii heliu:
filii thau: filii ſuph
effrateus. & habuit du
as vxores: nomen vni
anna: & nomē ſcđe fe
nēna. Fueruntq̧
fenenne filii: anne aũt
non erant liberi.
Et aſcēdebat vir ille đ
ciuitate ſua ſtatutis die-
bus vt adoraret & ſacri
ficaret domino
exercituū in ſylo. Erāt
autem ibi duo filii
heli: ofni & phinees
ſacerdotes domini.
Venit ergo dies & im
molauit helchana: de-
ditq̧ fenenne vxori ſue
& cunctis filiis eius
& filiabus partes. An-
ne autem dedit partem
vnam triſtis: quia an-
nā diligebat.
Dñs āt cōcluſerat vul-
uā eius. Affligebat quo
q̧ eā emula eius: & ve
hemēter angebat: in tm̄
vt exprobraret q̄ dñs
cōcluſiſſet vuluā eius.
Sicq̧ faciebat p ſiglos
ānos cū redeūte tpe a-
ſcēderēt ad tēplū dñi: &
ſic puocabat eā. Porro
illa flebat & nō capie-
bat cibū. Dixit ergo ei
helchana vir ſuus: āna
cur fles: & quare non
comedis & quā obrē af
fligitur cor tuū. Nūqd
nō ego melior tibi ſum
q̄ decē filii? Surrexit āt
āna poſtq̄ comederat
& biberat in ſylo. Et
heli ſacerdote ſedēte ſu
p ſellā añ poſtes dom
dñi cū eēt āna amaro
aīo: orauit ad dñm flēſ
largiter: & votum vo-
uit dicens. Domine
exercituū ſi reſpiciens
videris afflictionem
famule tue & recorda-
tus mei fueris: nec obli
tus ācille tue: dederiſq̧
ſerue tue ſexum virile:
dabo eū dño oībus die
bus vite eius: & noua-
cula nō aſcēdet ſup ca
put eius. Factū eſt āt cū
illa multiplicaret p̄ces
coram domino
vt heli obſeruaret os
eius. Porro anna
loquebatur in corde
ſuo tantūq̧ labia eius

REGNORVM. I.
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ. α. Ca. I.

Et fuit homo vnus de arama-
ΚΑΙ ἐγένετο ἄνθρωπος εἷς ἐξ ἀραμα- A
thaim ſophis: de mōte ephraim: & no-
θαῒμ σοφίμ, ἐξ ὄρους ἐφραῒμ, καὶ ὄνο
men ei elcana filius hieroā filij heliu
μα αὐτῷ ἐλκανὰ υἱὸς ἱεροὰμ υἱοῦ ἠλιοῦ
filij thoce filij ſoph de mōte ephraim. & huic due vxo
υἱοῦ θωκὲ υἱοῦ σοὺφ ἐξ ὄρους ἐφραῒμ. καὶ τούτῳ δύο γυ-
res nomē vni anna: & nomē ſcđe phēnana.
ναῖκες ὄνομα τῇ μιᾷ ἄννα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ φεννάνα.
& fuerūt phennane filij: at anne nō erat filius. &
καὶ ἦν τῇ φεννάνᾳ παιδία, τῇ δὲ ἄννῃ οὐκ ἦν παιδίον. καὶ
aſcendebat homo ille ex diebus in diem de ciuitate
ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέραν ἐκ πόλεως
ſua de aramathai ad adorādū & ſacrificadū dño ſabaoth in
αὐτοῦ ἐξ ἀραμαθαῒμ προσκυνεῖν καὶ θύειν τῷ κῷ σαβαὼθ ἐν
ſylo: & ibi erat heli & duo filij ei9 ophni & phinees ſa
σηλῶ, καὶ ἐκεῖ ἦν ἠλὶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ ὀφνὶ καὶ φινεὲς ἱε
cerdotes dei. & facta eſt dies: & imolauit elcana: & de-
ρεῖς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ ἔθυσεν ἐλκανά, καὶ ἔδω
dit phennane vxori ſue & cūctis filijs eius: &
κε τῇ φεννάνᾳ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, καὶ
filiabus partes. at anne dedit partē vnā
ταῖς θυγατράσιν μερίδας. τῇ δὲ ἄννῃ ἔδωκε μερίδα μίαν
ſecūdū faciē: q2 non erat ei filius: verū q2
κατὰ πρόσωπον, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον, πλὴν ὅτι
diligebat elcana annan magis q̄ phennanā. & dñs
ἠγάπα ὁ ἐλκανὰ τὴν ἄνναν ὑπὲρ τὴν φεννάναν. καὶ κύριος
concluſit vuluam eius: & affligebat
ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, καὶ παρώργιζεν
eam emula eius: & irritatione eo qđ ſper
αὐτὴν ἡ ἀντίζηλος αὐτῆς, καί γε παροργισμῷ διὰ τὸ ἐξου
neret ipſam: q2 concluſit dñs. vul
θενεῖν αὐτήν, ὅτι συνέκλεισε κύριος τὰ περὶ τὴν μή-
uam eius: vt nō daret ei filiū. ſic faciebat
τραν αὐτῆς, τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον. οὕτως ἐποίει
ſingulis annis: cū aſcenderet ipſa ad domū
ἐνιαυτὸν κατ᾽ ἐνιαυτόν, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον B
dñi & triſtabat & flebat & nō comedebat. & di
κυρίου καὶ ἠθύμει καὶ ἔκλαιεν καὶ οὐκ ἤσθιεν. καὶ εἶ-
xit ei elcana vir eius: anna qđ eſt tibi q̄ fles?
πεν αὐτῇ ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἄννα τί ἐστί σοι ὅτι κλαί
& quare non comedis? & quare affligit te cor
εις; καὶ ἵνα τί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἵνα τί τύπτει σε ἡ καρ
tuū? non bonus ego tibi magis q̄ decē filij? &
δία σου; οὐκ ἀγαθὸς ἐγώ σοι ὑπὲρ δέκα τέκνα; καὶ
ſurrexit anna poſtq̄ comederūt ipſi in ſylo & poſt
ἀνέστη ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν σηλῶ καὶ με-
quā biberūt. & heli ſacerdos ſedebat ſup ſellam: in
τὰ τὸ πιεῖν. καὶ ἠλὶ ὁ ἱερεὺς ἐκάθητο ἐπὶ δίφρου, ἐπὶ
liminib9 tēpli dñi. & ipſa amaro aio: &
τῶν φλιῶν ναοῦ κυρίου. καὶ αὐτὴ κατώδυνος ψυχῇ, καὶ
orauit anna ad dñm: & flens fleuit. &
προσηύξατο ἄννα πρὸς κύριον, καὶ κλαίουσα ἔκλαυσε. καὶ
vouit votum dicēs: dñe ſabaoth ſi reſpiciens
ηὔξατο εὐχὴν λέγουσα, κύριε σαβαὼθ ἐὰν ἐπιβλέπων
videris in humilitatē famule tue: & recor
ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου, καὶ μνη
dat9 fueris mei & nō oblit9 fueri ācille tue: & dederi ſue
σθῇς μου καὶ μὴ ἐπιλάθῃ τῆς δούλης σου, καὶ δῷς τῇ δούλῃ
tue ſemen viri: & dabo eum coram te datū vſq̧ ad
σου σπέρμα ἀνδρός, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως
diez mortis eius. & ferrum non aſcēdet ſup
ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν
caput eius. & factū ē qn̄ multiplicabat orans co
κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ὅτ᾽ ἐπλήθυνε προσευχομένη ἐνώ
rā dño: & heli ſacerdos obſeruabat os eius. & C
πιον κυ̃, καὶ ἠλὶ ὁ ἱερεὺς ἐφύλαξε τὸ στόμα αὐτῆς. καὶ
ipſa loquebat in corde ſuo: at labia eius
αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, τὰ δὲ χείλη αὐτῆς

Digitized by Google

mouebãtur ꝛ vox eius non audiebatur. ꝛ eſtimauit
ἐκινεῖτο καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἠκούετο. καὶ ἐλογίσατο
eam heli temulentam. ꝛ dixit ei heli: vſqꝫ quo
C αὐτὴν ἠλὶ εἰς μεθύουσαν. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἠλί, ἕως πό
ebria eris? aufer vinũ a te. ꝛ reſ
τε μεθυσθήσῃ; περιελοῦ τὸν οἶνον ἀπὸ σοῦ. καὶ ἀπε
põdit anna ꝛ dixit: nequaq̃ dñe. mulier in dura die
κρίθη ἄννα καὶ εἶπεν, οὐχὶ κύριε. γυνὴ ἐν σκληρᾷ ἡμέ
ego ſum: ꝛ vinũ ꝛ qḋ inebriare põt nõ bibi: ꝛ
ρα ἐγώ εἰμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, καὶ
effundã aiam meã in cõſpectu dñi: ne tñ des
ἐκχεῶ τὴν ψυχήν μου ἐνώπιον κυρίου, μὴ δὴ δῷς τὴν
ancillam tuã in faciem in filiam peſtilẽtẽ. qꝛ ex
δούλην σου εἰς πρόσωπον εἰς θυγατέρα λοιμήν. ὅτι ἐκ
multitudine meditatiõis mee ꝛ ex multitudie triſticie mee:
πλήθους ἀδολεσχίας μου καὶ ἐκ πλήθους ἀθυμίας μου,
cõſumpta ſũ vſqꝫ nunc. ꝛ reſpondit heli ꝛ dixit ad
ἐκτέτηκα ἕως τοῦ νῦν. καὶ ἀπεκρίθη ἠλὶ καὶ εἶπεν πρὸς
eam: vade in pace: dñs deus iſrael det tibi
αὐτήν, πορεύου ἐν εἰρήνῃ, κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ δώῃ σοι
oẽm petitionẽ tuã: q̃ petiſti ab eo. illa ãt dixit: in
πᾶν αἴτημά σου, ὃ ᾐτήσω παρ᾽ αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπεν, εὗ
ueniat ancilla tua grãm in oculis tuis. ꝛ abijt
ροι ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἐπορεύθη
mulier viam ſuam. ꝛ comedit cum viro ſuo
ἡ γυνὴ τὴν ὁδὸν αὐτῆς. καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐ-
ꝛ bibit: ꝛ vultus eius non cõcidit
τῆς καὶ ἔπιεν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συνέπεσεν
ampli⁹. ſurgẽtes ãt mane adorauerũt dñm:
ἔτι. ὀρθρίσαντες δὲ τὸ πρωῒ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ,
ꝛ abierunt viam ſuam. ꝛ ingreſſus ẽ elca
καὶ ἐπορεύθησαν τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν ἐλκα-
na in domũ ſuam in aramathaim: ꝛ cognouit annã
νὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς ἀραμαθαίμ, καὶ ἔγνω ἄνναν τὴν
vxorem ſuam: ꝛ recordat⁹ ẽ eius dñs ꝛ conce
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς κύριος καὶ συνέ-
pit. factũ eſt ãt in tpe dierum: ꝛ pepit an
λαβεν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἔτεκεν ἄν
na filiũ: ꝛ vocauit nomẽ eius ſamuel di-
να υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σαμουὴλ λέγου
cẽs: a dño omnipotente poſtulaui eum. ꝛ
σα, παρὰ κυρίου παντοκράτορος ᾐτησάμην αὐτόν. καὶ
aſcẽdit homo elcana ꝛ oĩs dom⁹ ei⁹ ad imolãdũ
ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος ἐλκανὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι
in ſylo hoſtiã dierum ꝛ vota ſua. ꝛ
ἐν σηλὼ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ. καὶ
anna non aſcẽdit cum eo. qꝛ dixit viro ſuo:
D ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ᾽ αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς,
non aſcendam donec aſcendat puer me
οὐκ ἀναβήσομαι ἕως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον μετ᾽ ἐ
cum. qñ ãt ablactauero eum: ꝛ apparebit
μοῦ. ὅταν δὲ ἀπογαλακτίσω αὐτό, καὶ ὀφθήσεται τῷ
faciei dñi: ꝛ ſedebit ibi vſqꝫ in ſeculũ. ꝛ
προσώπῳ κυρίου, καὶ καθήσεται ἐκεῖ ἕως αἰῶνος. καὶ
dixit ei elcana vir ſuus: fac placitũ co
εἶπεν αὐτῇ ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ποίει τὸ ἀρεστὸν ἐνώ-
ram te: ſede donec ablactes eum: verũ
πιόν σου, κάθου ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃς αὐτό, πλὴν
ſtatuat dñs oẽ exiẽs ex ore tuo. ꝛ
στῆσαι κύριος πᾶν τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός σου. καὶ
ſedit mulier ꝛ lactauit filiũ ſuum: donec abla
ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασε τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ ἀπογα
ctauit eum. ꝛ aſcẽdit cum eo in ſylo in vitulo
λακτίσει αὐτόν. καὶ ἀνέβη μετ᾽ αὐτοῦ εἰς σηλὼ ἐν μόσχῳ
trimo ꝛ oephi ſiliginis ꝛ amphora vini. ꝛ ĩn
τριετίζοντι καὶ οἰφὶ σεμιδάλεως καὶ νέβελ οἴνου. καὶ εἰ
greſſi ſũt in domũ dñi in ſylo: ꝛ puer cũ ipſis. ꝛ ad
σῆλθον εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν σηλώ, καὶ τὸ παιδάριον μετ᾽ αὐτῶν. καὶ προ
duxerũt puerum: ꝛ immolauerũt vitulũ. ꝛ venit anna
σήγαγον τὸ παιδάριον, καὶ ἔσφαξαν τὸν μόσχον. καὶ προσῆλθεν ἄννα
mater pueri ad heli ꝛ dixit ei: in me dñe viuit
ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου πρὸς ἠλὶ καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐν ἐμοὶ κύριε ζῇ

mouebãtur: & vox pẽi
tus nõ audiebatur. Eſti
mauit ergo eam heli te
mulentã. dixitqꝫ ei. Vſ
qꝫ quo ebria eris? Dige
re pauliſper
vinũ quo mades. Reſ-
pondens anna: nequa-
q̃ inq̃t dñe mi. Nã mlr
infelix nimis ego ſum:
vinũqꝫ & oẽ qḋ inebria
rep̃t nõ bibi: ſed effudi
aiam meã in conſpectu
domini. Ne reputes
ancillã tuã quaſi vnam
de filiabus belial: quia
ex multitudie doloris
& meroris mei locuta
ſũ vſqꝫ in p̃ńs. Tũc heli
ait ei. Vade
in pace: & deus iſrael
det tibi
petitionem tuam quã
rogaſti eum.
At illa dixit. Vtinã iue-
niat ancilla tua grãm ĩ
oculis tuis: & abiit mu
lier ĩ viã ſuã & comedit:
vultuſqꝫ illius nõ ſunt
ãplius in diuerſa muta-
ti. Et ſurrexerũt mane
& adorauerũt corã do
mino: reuerſiqꝫ ſunt &
venerũt ĩ domũ ſuã ĩ ra
matha. Cognouit autẽ
helchana annã vxorẽ
ſuã: & recordatus ẽ ei⁹
dñs: & factũ ẽ poſt cir-
culũ dierũ: cõcepit ãna
& pepit filiũ: vocauit-
qꝫ nomen eius ſamuel:
eo q̃ a dño poſtulaſſet
eũ. Aſcendit ãt vir eius
helchana & oĩs dom⁹
eius vt immolaret dño
hoſtiã ſolẽnẽ & votum
ſuũ. & ãna non aſcẽdit.
Dixit ei viro ſuo: nõ va
dã donec ablactetur in
fans: & ducã eũ vt appe
at ante conſpectũ dñi:
& maneat ibi
iugiter. Et ait ei hel-
chana vir ſuus.
Fac quod bonũ tibi vi
detur: & mane dõec a-
blactes eũ: p̃corqꝫ vt ĩ-
pleat dñs verbum ſuũ.
Mãſit ergo mulier &
lactauit filiũ ſuũ donec
amoueret eum a lacte.
Et adduxit eũ ſecum
poſtq̃ ablactauerat in
vitulis tribus: & tribus
modiis farie & ampho-
ra vini: & adduxit eum
ad domum dñi in ſylo.
Puer ãt erat adhuc infã
tulus. Et imolauerũt vi
tulũ & obtulerũt puerũ
heli. Et ait anna. Ob-
ſecro mi dñe: viuit

נָעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶהָ נוע שמע
עֵלִי לְשִׁכֹּרָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֵלִי חשב אמר
עַד מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת שכר סור
יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ׃ וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר ענה
לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קְשַׁת רוּחַ אָנֹכִי איש קשה
וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ שתה שפך
אֶת נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה׃ אַל תִּתֵּן נתן
אֶת אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַּת בְּלִיָּעַל כִּי בל
מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד רבב שוח
הֵנָּה׃ וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי ילך
לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת שלם
שֵׁלָתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ׃ שאל
וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ מצא
וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל ילך איש
וּפָנֶיהָ לֹא הָיוּ לָהּ עוֹד׃ וַיַּשְׁכִּמוּ אכל פנה
בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ היה שכם
וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּיתָם הָרָמָתָה וַיֵּדַע שחה שוב
אֶלְקָנָה אֶת חַנָּה אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרֶהָ בוא
יְהוָה׃ וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר זכר
חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ קוף יום
שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו׃ וַיַּעַל הרה ילד
הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ קרא עלה
לַיהוָה אֶת זֶבַח הַיָּמִים וְאֶת נִדְרוֹ׃
וְחַנָּה לֹא עָלָתָה כִּי אָמְרָה לְאִישָׁהּ
עַד יִגָּמֵל הַנַּעַר וַהֲבִאֹתִיו וְנִרְאָה גמל בוא
אֶת פְּנֵי יְהוָה וְיָשַׁב שָׁם עַד ראה
עוֹלָם׃ וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עלם
עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי עַד גָּמְלֵךְ עשה ישב
אֹתוֹ אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת דְּבָרוֹ קום
וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתֵּינֶק אֶת בְּנָהּ עַד ישב ינק
גָמְלָהּ אֹתוֹ׃ וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר
גְּמָלַתּוּ בְּפָרִים שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה עלה
אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יַיִן וַתְּבִאֵהוּ בֵּית
יְהוָה שִׁלוֹ וְהַנַּעַר נָעַר׃ וַיִּשְׁחֲטוּ בוא
אֶת הַפָּר וַיָּבִיאוּ אֶת הַנַּעַר שחט
אֶל עֵלִי׃ וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חֵי אמר חיה

Digitized by Google

נפשך אדני אני האשה הנצבת איש
עמכה בזה להתפלל אל יהוה פלל
אל הנער הזה התפללתי ויתן נתן
יהוה לי את שאלתי אשר
שאלתי מעמו וגם אנכי
השאלתיהו ליהוה כל הימים שאל יום
אשר היה הוא שאול ליהוה
וישתחו שם ליהוה ותתפלל שחה פלל
Cap.ij. חנה ותאמר עלץ לבי
ביהוה רמה קרני ביהוה רחב פי פה
על אויבי כי שמחתי בישועתך איב ישע
אין קדוש כיהוה כי אין בלתך קדש
ואין צור כאלהינו אל תרבו רבה
תדברו גבהה גבהה יצא עתק דבר
מפיכם כי אל דעות יהוה ולו פה ידע
נתכנו עלילות קשת גברים חתים תכן עלל
ונכשלים אזרו חיל שבעים בלחם חתת כשל
נשכרו ורעבים חדלו עד עקרה שכר
ילדה שבעה ורבת בנים אמללה רבב
יהוה ממית ומחיה מוריד שאול מות חיה
ויעל יהוה מוריש ומעשיר ירד שאל
משפיל אף מרומם מקים מעפר דל עלה ירש
מאשפת ירים אביון להושיב עם עשר שפל
נדיבים וכסא כבוד ינחלם כי ליהוה רום קום
מצקי ארץ וישת עליהם תבל אבה ישב
רגלי חסידיו ישמר ורשעים נדב כבד
בחשך ידמו כי לא בכח יגבר איש נחל צוק
יהוה יחתו מריבו עליו בשמים שות חסד
ירעם יהוה ידין אפסי ארץ ויתן שמר דמם
עז למלכו וירם קרן משיחו וילך כח גבר
אלקנה הרמתה על ביתו והנער חתת רוב
היה משרת את יהוה את פני רעה דין
עלי הכהן ובני עלי בני בליעל לא נתן עזז
ידעו את יהוה ומשפט הכהנים רום משח
את העם כל איש זבח זבח ובא שרת
נער הכהן כבשל הבשר והמזלג כל שפט בוא זלג

anima tua. Ego ſum illa mulier q̃ ſteti corã te hic orans dñm pro puero iſto. Oraui & dedit mihi dñs petitionem meam quam poſtulaui eum. Idcirco & ego commodaui eum dño cunctis dieb9 quibus fuerit accõmodatus dño. Et adorauerunt ibi dominum. Et orauit anna & ait. 2.

Exultauit cor meũ in domino: & exaltatũ eſt cornu meum in deo meo. Dilatatum eſt os meum ſuper inimicos meos: quia leuata ſum in ſalutari tuo. Nõ eſt ſctũs vt eſt dñs neq; enim eſt alius extra te: & nõ eſt fortis ſicut deus noſter. Nolite multiplicare loqui ſublimia gloriãtes. Recedãt vetera de ore veſtro: quia deus ſciarum domin9 eſt & ipſi preparãtur cogitationes. Arcus fortiũ ſupatus eſt: & infirmi accincti ſunt robore. Repleti prius pro panibus ſe locauerũt: & famelici ſaturati ſũt. Donec ſterilis peperit plurimos: & que multos habebat filios ĩfirmata ē. Dñs mortificat & viuificat: deducit ad inferos & reducit. Dñs pauperẽ facit & ditat: humiliat & ſubleuat. Suſcitat de puluere egenũ: & d ſtercore eleuat pauperẽ: vt ſedeat cũ principibus & ſoliũ glorie teneat. Dñi ei ſunt cardines terre: & poſuit ſup eos orbem. Pedes ſanctorũ ſuorũ ſeruabit: & impii in tenebris conticeſcẽt: quia nõ in fortitudine ſua roborabitur vir. Dñm formidabũt aduerſarii eius: & ſup ipſos in celis tonabit. dñs iudicabit fines terre: & dabit ĩperiũ regi ſuo & ſublimabit cornu xp̄i ſui. Et abiit helchana in ramatha in domũ ſuã. Puer ãt erat miniſter ĩ cõſpectu dñi añ faciẽ heli ſacerdotis. Porro filii heli: filii belial neſcientes dominum neq; officiũ ſacerdotũ ad pp̃lm: ſed quicunq; immolaſſet victimam veniebat puer ſacerdotis dũ coqretur carnes & habebat fuſcinulam

anima tua: ego mulier que ſteti coram te
ἡ ψυχή σου, ἐγὼ ἡ γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου
in hoc vt orarem ad dñm: pro pue-
ἐν τούτῳ προσεύξασθαι πρὸς κύριον, ὑπὲρ τοῦ παι-
ro iſto oraui ad dñm. & dedit
δαρίου τούτου προσηυξάμην πρὸς κύριον. καὶ ἔδωκέ
mihi dñs petitionẽ meã q̃ petiui ab eo. &
μοι κύριος τὸ αἴτημά μου ὃ ᾐτησάμην παρ᾽ αὐτοῦ. καὶ
ego cõmodo eum dño cunctis dieb9 q̃s vixerit
ἐγὼ κιχρῶ αὐτὸν τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ζῇ
ipſe viſum dño.
αὐτὸς χρῆσιν τῷ κυρίῳ. Ca.2.

Et orauit anna & dixit: firmatũ ē
Καὶ προσηύξατο Ἄννα καὶ εἶπεν, ἐστερεώθη ἡ
cor meũ in dño: exaltatũ eſt cornu meũ ĩ deo meo:
καρδία μου ἐν κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου
dilatatũ eſt os meũ ſup inimicos meos: qm̃ letata
ἐπλατύνθη στόμα μου ἐπὶ ἐχθρούς μου, ὅτι εὐφράν-
ſũ in ſalutari tuo: q2 non eſt ſctũs vt dñs
θην ἐν σωτηρίᾳ σου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς ὁ κύριος
& non eſt iuſtus vt deus nr̃: & nõ eſt ſctũs
καὶ οὐκ ἔστιν δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἅγιος
extra te. nõ glorïemini & nõ loquamini ſublimia ĩ
πλὴν σοῦ. μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς
excelſum. & nõ egrediatur magniloquẽtia ex
ὑπεροχήν. καὶ μὴ ἐξελθέτω μεγαλορρημοσύνη ἐκ τοῦ
ore vr̃o: q2 deus ſciarũ dñs: & deus pre
στόματος ὑμῶν, ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος, καὶ θεὸς ἑτοι-
parans adinuẽtiones ſuas. arcus potentiũ ĩfirma
μάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. τόξον δυνατῶν ἠσθένη-
uit: & infirmi accincti ſunt robore. pleni
σε, καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν. πλήρεις
panibus diminuti ſunt: & famelici preterierũt terrã:
ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν,
quia ſterilis peperit ſeptẽ: & multa in filijs infirma
ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθέ-
ta eſt. dñs mortificat & viuificat: deducit ad ĩferũ
νησεν. κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ᾅδου
& reducit. dñs mẽdicũ facit & ditat: humiliat
καὶ ἀνάγει. κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ
& ſubleuat: ſuſcitat de terra pauperẽ & de ſtercore
καὶ ἀνυψοῖ, ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα καὶ ἀπὸ κοπρίας
eleuat mendicũ: vt faciat ſedere eũ cum principib9 po-
ἐγείρει πτωχόν, τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λα-
puli: & ſolium glorie in hereditatẽ p̃bẽs ipſis: prebẽs
οῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς, διδοὺς
votum oranti. & benedixit ãnis iuſti: q2 non
εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ. καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου, ὅτι οὐκ
in fortitudine vir potẽs in fortitudine ſua. dñs infirmũ
ἐνισχύει ἀνὴρ δυνατὸς ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ. κύριος ἀσθενῆ
faciet aduerſariũ ſuũ: dñs ſctũs. dñs aſcẽ
ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ, κύριος ἅγιος. κύριος ἀνέ-
dit in celos & tonuit. ipſe iudicabit fines tre
βη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν. αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς
iuſtus exñs: & dabit fortitudinẽ regibus nr̃is
δίκαιος ὤν, καὶ δώσει ἰσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν
& ſublimabit cornu chriſti ſui. & reliquerũt ip
καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ. καὶ κατέλιπον αὐ-
ſum coram dño ibi & adorauerunt dño:
τὸν ἐνώπιον κυρίου ἐκεῖ καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ,
& receſſerũt in aramathaim in domũ ſuã. &
καὶ ἀπῆλθον εἰς ἀρμαθαῒμ εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν. καὶ τὸ
puer ſamuel erat miniſtrãs dño ante fa
παιδάριον σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ κυρίῳ πρὸ προ-
ciem heli ſacerdotis. & filij heli ſacerdotis filij peſti
σώπου ἠλὶ τοῦ ἱερέως. καὶ οἱ υἱοὶ ἠλὶ τοῦ ἱερέως υἱοὶ λοι-
lẽtes: & nõ ſciẽtes dñm. & iuſtificatio
μοί, καὶ οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱε-
ſacerdotis ab omni pp̃lo imolanti. & veniebat pu
ρέως παρὰ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ θύοντος καὶ ἤρχετο τὸ παι-
er ſacerdotis dũ coqretur caro: & fuſcinula
δάριον τοῦ ἱερέως ὡς ἂν ἡψήθη τὸ κρέας, καὶ κρεάγρα

A

Deut. 32.f. Thob. 13.a. 3.16.b

B

Digitized by Google

tridens in manu ſua. ⁊ mittebat eam in
τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ καθίει αὐτὴν ἐν
lebetē vel in ollā vel in caldariam:
τῷ λουτῆρι ἢ εἰς τὴν χύτραν ἢ εἰς τὸ χαλκεῖον,
C ⁊ oẽ qḋ aſcendebat in fuſcinula accipie
καὶ πᾶν ὃ ἂν ἀνέβαινεν ἐν τῇ κρεάγρα ἐλάμβα-
bat ſibi ſacerdos. ſcḋm hec faciebāt vniuerſo
νεν ἑαυτῷ ὁ ἱερεύς. κατὰ τάδε ἐποίουν παντὶ
iſrael in ſylo venientibus ad imolādū dño.
ἰσραὴλ ἐν σηλῶ τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι τῷ κυρίῳ.
⁊ anteq̃ adoleretur adeps coram dño: venie
καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ στέαρ ἐνώπιον κυρίου, ἤρχε-
bat puer ſacerdotis: ⁊ dicebat vi-
το τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλεγε τῷ ἀν-
ro immolāti: da carnē vt aſſem ſacerdoti ⁊
δρὶ τῷ θύοντι, δὸς κρέας ὀπτῆσαι τῷ ἱερεῖ καὶ
non accipiā carnē a te coctā ex le
οὐ μὴ λάβω κρέας παρὰ σοῦ ἑφθὸν ἐκ τοῦ λέ-
bete. ⁊ dicebat vir imolās: incēdatur pri
βητος. καὶ ἔλεγεν ὁ ἀνὴρ ὁ θύων, θυμιαθήτω πρῶ-
us adeps vt decet: ⁊ tunc accipies ti
τον τὸ στέαρ ὡς καθήκει, καὶ τότε λῆψη σεαυ-
bi ex oībus que deſiderat aīa tua. ⁊ dice
τῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου. καὶ ἔλε-
bat nequaq̃: ſed nunc dabis: ſi aūt non: acci
γεν οὐχί, ἀλλ' ἢ νῦν δώσεις, εἰ δὲ μή, λήψο-
piam vi. ⁊ erat peccatum puerorum
μαι κραταιῶς. καὶ ἦν ἡ ἁμαρτία τῶν παιδαρίων
grande coram dño nimis: quia detrahebāt
μεγάλη ἐνώπιον κυρίου σφόδρα, ὅτι ἠθέτουν τὴν
ſacrificio dñi. ⁊ ſamuel erat miniſtrans ante
θυσίαν κυρίου. καὶ σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώ-
faciē dñi puer accinctus ephod: ⁊
πιον κυρίου παιδάριον περιεζωσμένον ἐφούδ, καὶ
tunicam paruam fecit ei mater ſua:
διπλοΐδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ,
D ⁊ afferebat ipſi ex diebus in dies cū aſcē
καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀνα-
deret ipſa cum viro ſuo: vt imolaret
βαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, θῦσαι τὴν
hoſtiam dierum. ⁊ benedixit heli elca
θυσίαν τῶν ἡμερῶν. καὶ εὐλόγησεν ἠλὶ τὸν ἐλκα-
na ⁊ vxori eius dicēs: reddat
νὰ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ λέγων, ἀνταποδώσοι
dñs ſemen aliud ex muliere hac pro
κύριος σπέρμα ἕτερον ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης ἀν-
fenore qḋ cõmodaſti dño. ⁊ abi
τὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας τῷ κυρίῳ. καὶ ἀπῆλ-
it homo in locū ſuum. ⁊ viſi
θεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐπεσκέ-
tauit dñs annā: ⁊ concepit adhuc: ⁊
ψατο κύριος τὴν ἄνναν, καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ
peperit tres filios ⁊ duas filias. ⁊ magni
ἔτεκε τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας. καὶ ἐμεγα-
ficatus eſt puer ſamuel corā dño. ⁊ heli
λύνθη τὸ παιδάριον σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἠλὶ
ſenex valde. ⁊ audiuit que faciebāt filij
πρεσβύτης σφόδρα. καὶ ἤκουσεν ἃ ἐποίουν οἱ υἱοὶ
ſui filijs iſrael oīa: ⁊ q̃ dormie
αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ πάντα, καὶ ὅτι συνεκοιμῶν-
bāt filij ſui cum mulieribus que ade
το οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν παρεστη-
rant ad hoſtia tabernaculi teſtimonij.
κυιῶν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
E ⁊ dixit ipſis: quare facitis ſcḋm ver-
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἱνατί ποιεῖτε κατὰ τὰ ῥήμα-
ba hec: que ego audio dicta cõtra vos
τα ταῦτα, ἃ ἐγὼ ἀκούω καταλαλούμενα καθ' ὑμῶν
ex ore populi dñi: nõ filij nõ: q2 non
ἐκ στόματος τοῦ λαοῦ κυρίου; μὴ τέκνα μή, ὅτι οὐκ
bona fuit auditio quā ego
ἀγαθὴ ἣν ἡ ἀκοὴ ἣν ἐγὼ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

tridentē in manu ſua:
& mittebat eā in lebetē
vel in caldariā: aut in
ollam ſiue in cacabum.
& oē qḋ leuabat fuſci
nula tollebat ſacerdos
ſibi. ſic faciebant vni-
uerſo iſraeli ꝏꝏꝏꝏꝏ
venientium in ſylo. E
tiā anteq̃ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
adolerent adipem: ve-
niebat puer ꝏꝏꝏꝏꝏ
ſacerdotis & dicebat
immolanti. Da mihi
carnē vt coquā ſacerdo
ti. Non enim accipiam
a te carnem coctā ſed
crudam. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
Dicebatq̃ illi imolans.
Incendatur primum ꝏ
iuxta morem hodie a-
deps & tolle tibi quātū
cūq̃ deſiderat aīa tua.
Qui rñdēs aiebat ei. Ne
quaq̃: nūc ei dabis: a
lioquin tollam vi. ꝏꝏ
Erat ergo pctm̃ pue-
rorum grande nimis
corā domino quia de-
trahebant homines ꝏꝏ
ſacrificio dñi. Samuel
aūt miniſtrabat ꝏꝏꝏ
ante faciem domini
puer accinctus ephot
lineo. Et tunicā paruā
faciebat ei mater ſua
quam afferebat ſtatutis
diebus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
aſcendens cū viro ſuo:
vt immolarent ꝏꝏꝏꝏ
hoſtiā ſolēnē. Et bñdi
xit heli helchane ꝏꝏꝏ
& vxori ei9. dixitq̃ ei.
Reddat tibi dominus
ſemen de muliere hac
pro ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
fenore quod commo-
daſti domino. ꝏꝏꝏꝏ
Et abierūt in locū ſuū.
Viſitauit ergo domin9
annā & cõcepit: & pe-
perit tres filios ꝏꝏꝏꝏ
& duas filias. Et ma-
gnificatus eſt puer ſa-
muel apḋ dñm. Heli aūt
erat ſenex valde: & au
diuit omnia que facie
bant filii ſui vniuerſo
iſraeli: & quō dormie
bant cum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
mulieribus que obſer-
uabant ad oſtiū taber-
naculi & dixit eis. Qua
re facitis ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
res huiuſcemodi: quas
ego ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
audio: res peſſimas
ab ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
oī populo. Nolite filii
mei. Non enim eſt ꝏꝏ
bona fama quam ego
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

שלש השנים בידו׃ והכה בכיור — שן נכה
או בדוד או בקלחת או בפרור — כיר דוד
כל אשר יעלה המזלג יקח הכהן — עלה לקח
בו ככה יעשו לכל ישראל — עשה
הבאים שם בשלה׃ גם בטרם — בוא
יקטרון את החלב ובא נער — קטר בוא
הכהן ואמר לאיש הזבח תנה — נתן
בשר לצלות לכהן ולא יקח — צלה
ממך בשר מבשל כי אם חי׃ — מן בשל
ויאמר אליו האיש קטר יקטירון
כיום החלב וקח לך כאשר — לקח
תאוה נפשך ואמר לא כי עתה — אוה
תתן ואם לא לקחתי בחזקה׃ — נתן
ותהי חטאת הנערים גדולה מאד — היה גדל
את פני יהוה כי נאצו האנשים — פנה
את מנחת יהוה׃ ושמואל משרת — שרת
את פני יהוה נער חגור אפוד — חגר אפד
בד׃ ומעיל קטן תעשה לו אמו — מעל עשה
והעלתה לו מימים ימימה — עלה יום
בעלותה את אישה לזבח את
זבח הימים׃ וברך עלי את אלקנה
איש שום — ואת אשתו ואמר ישם יהוה לך
זרע מן האשה הזאת תחת
השאלה אשר שאל ליהוה
והלכו למקמו׃ כי פקד יהוה את — קום
חנה ותהר ותלד שלשה בנים — הרה ילד
ושתי בנות ויגדל הנער שמואל — גדל
עם יהוה׃ ועלי זקן מאד ושמע
את כל אשר יעשון בניו לכל — עשה בנה
ישראל ואת אשר ישכבון את — שכב
הנשים הצבאות פתח אהל — נשה
מועד׃ ויאמר להם למה תעשון — יעד אמר
כדברים האלה אשר אנכי
שמע את דבריכם רעים מאת
כל העם אלה׃ אל בני כי לא — רעע
טובה השמעה אשר אנכי
שמע

Hebrew text	Priuatiua heb.
שמע מעברים עם יהוה׃ אם	עבר
יחטא איש לאיש ופללו	חטא
אלהים ואם ליהוה יחטא איש	
מי יתפלל לו ולא ישמעו לקול	פלל
אביהם כי חפץ יהוה להמיתם׃	מות
והנער שמואל הלך וגדל וטוב	
גם עם יהוה וגם עם אנשים׃	
ויבא איש אלהים אל עלי	בוא
ויאמר אליו כה אמר יהוה הנגלה	אמר גלה
נגליתי אל בית אביך בהיותם	היה
במצרים לבית פרעה׃ ובחר	
אתו מכל שבטי ישראל לי לכהן	
לעלות על מזבחי להקטיר קטרת	עלה זבח
לשאת אפוד לפני ואתנה לבית	קטר נשא
אביך את כל אשי בני ישראל׃	פנה נתן
למה תבעטו בזבחי ובמנחתי	אש בעט
אשר צויתי מעון ותכבד את	צוה עון
בניך ממני להבריאכם מראשית	כבד ברא
כל מנחת ישראל לעמי׃ לכן	
נאם יהוה אלהי ישראל אמור	אמר
אמרתי ביתך ובית אביך יתהלכו	הלך
לפני עד עולם ועתה נאם יהוה	עלם
חלילה לי כי מכבדי אכבד ובזי	חלל כבד
יקלו׃ הנה ימים באים וגדעתי	בזה קלל
את זרעך ואת זרע בית אביך	יום בוא
מהיות זקן בביתך׃ והבטת צר	היה נבט
מעון בכל אשר ייטיב את ישראל	צור יטב
ולא יהיה זקן בביתך כל הימים׃	היה
ואיש לא אכרית לך מעם מזבחי	כרת זבח
לכלות את עיניך ולאדיב את	כלה אדב
נפשך וכל מרבית ביתך ימותו	רבה מות
אנשים׃ וזה לך האות אשר	
יבא אל שני בניך אל חפני	בוא שנה
ופינחס ביום אחד ימותו שניהם׃	
והקימתי לי כהן נאמן כאשר	קום אמן
בלבבי ובנפשי יעשה ובניתי לו	עשה בנה

audio: vt tranſgredi faciatis populum domini. Si peccauerit vir in virum placari ei poteſt deus: ſi aũt in dñm peccauerit vir quis orabit p eo? Et nõ audierunt vocẽ patris ſui: quia voluit dñs occidere eos. Puer aũt ſamuel pficiebat atq; creſcebat: & placebat tã dño q̃ hominibus. Venit autem vir dei ad heli & ait ad eum. hec dicit dñs. Nunqd nõ aperte reuelatus ſum domui pris tui cũ eſſet in egypto in domo pharaõis? Et elegi eum ex omnibus tribubus iſrael mihi in ſacerdotẽ vt aſcenderet ad altare meum: & adoleret mihi incenſum: & portaret ephot coram me: & dedi domui patris tui omnia de ſacrificiis filiorum iſrael. Quare calce abieciſtis victimã meã: & munera mea q̃ pcepi vt offerrẽtur i tẽplo: & magis honoraſti filios tuos q̃ me: vt comederetis primitias oĩs ſacrificii iſrl ppli mei. Propterea ait dñs deus iſrael. Loquẽs locutus ſum vt domus tua & domꝰ patris tui miſtraret in cõſpectu meo vſq; i ſẽpitnũ. Nũc aũt dicit dñs. Abſit hoc a me. Sed qcũq; honorificauerit me glificabo eũ: qui aũt cõtẽnũt me erũt ignobiles. Ecce dies veniũt & pcidã brachium tuũ: & brachiũ domus pris tui: vt nõ ſit ſenex in domo tua. Et videbis emulũ tuũ in tẽplo in vniuerſis pſpis iſrael: & nõ erit ſenex i domo tua oĩbus diebꝰ. Verũtñ nõ auferã penitus virum ex te ab altari meo: ſed vt deficiãt oculi tui & tabeſcat aĩa tua: & ps magna domꝰ tue morietur cũ ad virilem etatẽ venerit. Hoc aũt erit tibi ſignũ qd vẽturũ eſt duobus filiis tuis ofni & phinees. In die vno morientur ambo. Et ſuſcitabo mihi ſacerdotẽ fidelẽ qui iuxta cor meũ & aĩam meã faciet: & edificabo ei

audio vt faciatis pplm non ſeruire dño.
ἀκούω τοῦ ποιεῖν τὸν λαὸν μὴ λατρεύειν τῷ κυρίῳ.
ſi peccans peccauerit vir in virũ: ⁊ orabunt
ἐὰν ἁμαρτῶν ἁμάρτῃ ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύξονται
pro ipſo ad dñm. ſi aũt dño peccauerit vir:
περὶ αὐτοῦ πρὸς κύριον. ἐὰν δὲ τῷ κυρίῳ ἁμάρτῃ ἀνήρ,
quis orabit pro eo? ⁊ non audierũt vo Lu.1.g
τίς προσεύξεται ὑπὲρ αὐτοῦ; καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φω-
cem patris ſui. volens eñi voluit
νῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. βουλόμενος γὰρ ἐβούλετο
dñs occidere eos. ⁊ puer ſamu
κύριος διαφθεῖραι αὐτούς. καὶ τὸ παιδάριον σαμου-
el proficiebat ⁊ magnificabatur: ⁊ erat bonus cum
ὴλ ἐπορεύετο καὶ ἐμεγαλύνετο, καὶ ἦν ἀγαθὸν μετὰ
deo ⁊ hoibus. ⁊ venit hõ dei
κυρίου καὶ ἀνθρώπων. καὶ ἦλθεν ἄνθρωπος θεοῦ
ad heli: ⁊ dixit ei: hec dicit dñs: reue
πρὸς ἠλί, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τάδε λέγει κύριος, ἀπο-
latus reuelatus ſum ad domũ patris
καλυφθεὶς ἀπεκαλύφθην πρὸς τὸν οἶκον τοῦ πατρός
tui cũ eſſent ipſi in terra egypti ſerui domui
σου ὄντων αὐτῶν ἐν γῇ αἰγύπτου δούλων τῷ οἴκῳ F
pharaonis: ⁊ elegi domum patris tui ex
φαραώ, καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐκ
oĩbus tribubus iſrael fungi ſacerdotio mihi: vt aſcẽ
πασῶν τῶν φυλῶν τοῦ ἰσραὴλ ἱερατεύειν ἐμοί, τοῦ ἀνα-
deret ad altare meũ: ⁊ adoleret incẽſum: ⁊
βαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ θυμιᾶν θυμίαμα, καὶ
portaret ephud corã me. ⁊ dedi domui patris tui
αἴρειν ἐφοὺδ ἐνώπιόν μου. καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πρός σου
omnia q̃ ignis ſacrificiorũ filiorũ iſrael in cibũ.
πάντα τὰ τοῦ πυρὸς τῶν θυσιῶν τῶν υἱῶν ἰηλ εἰς βρῶσιν.
⁊ quare deſpexiſti in victimam meã ⁊ in
καὶ ἱνατί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ ἐπὶ τὴν
ſacrificiũ meũ ĩpudẽti oculo? ⁊ honoraſti filios
θυσίαν μου ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱοὺς
tuos magis q̃ me vt bñdiceretur primitiis oĩs ſacrificii
σου ὑπὲρ ἐμὲ ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχὴν πάσης θυσίας
iſrael ante me? ꝓp hoc hec ait dñs deus iſra- 3.Re. 2.c.
ἰηλ ἔμπροσθέν μου; διὰ τοῦτο τάδε λέγει κς ὁ θεὸς ἰσρα-
el: dixi: domus tua ⁊ domus patris tui ve
ήλ, εἶπον, ὁ οἶκός σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου διελεύ-
nient coram me vſq; ĩ ſempiternũ. ⁊ nũc dicit dñs nequa-
σονται ἐνώπιον ἐμοῦ ἕως αἰῶνος. καὶ νῦν φησὶ κς μηδα-
quã mihi: qm̃ glorificãtes me glorificabo. ⁊ q̃ cõtẽ-
μῶς ἐμοί, ὅτι τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω. καὶ οἱ ἐξουθε-
nunt me cõtemnentur. ecce dies veniunt ⁊
νοῦντές με, ἐξουθενωθήσονται. ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται καὶ
diſperdam ſemen tuũ ⁊ ſemen domus pa
ἐξολοθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα τοῦ οἴκου τοῦ πα-
tris tui. ⁊ aſpiciet firmamẽtum tẽplorũ in om
τρός σου. καὶ ἐπιβλέψει κραταίωμα ναῶν ἐπὶ πᾶ- G
nibꝰ qbꝰ bñfaciet iſrael. ⁊ non erit ſenex in
σιν οἷς ἀγαθυνεῖ τὸν ἰηλ. καὶ οὐκ ἔσαι πρεσβύτης ἐν τῷ
domo tua: ⁊ nõ erit tibi ſenex in domo mea oĩ-
οἴκῳ σου, καὶ οὐκ ἔσαι σοι πρεσβύτης ἐν τῷ οἴκῳ μου πά-
bus diebus. ⁊ virũ quẽ non diſperdã tibi ab
σας τὰς ἡμέρας. καὶ ἄνδρα ὃν οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπὸ
altari meo: faciã deficere oculos eſ
τοῦ θυσιαστηρίου μου, ποιήσω ἐκλείπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-
tus: ⁊ defluere aĩam ipſius: ⁊ oẽ abũdans
τοῦ, καὶ καταρρεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ πᾶν τὸ περισσεῦον
domꝰ tue cadet in framea virorũ. ⁊ hoc tibi
τοῦ οἴκου σου πεσεῖται ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν. καὶ τοῦτό σοι
ſignũ qd vẽturũ ẽ ſup duos filios tuos iſtos: ophni ⁊ phi
τὸ σημεῖον ὃ ἥξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς σου τούτους, ὀφνὶ καὶ φι- Infra 4.c.
nees: in die vno morientur ambo. ⁊ ſuſcitabo
νεές, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀποθανοῦνται ἀμφότεροι. καὶ ἀναστήσω
mihi ipſi ſacerdotẽ fidelẽ: q oĩa q̃ in corde meo ⁊
ἐμαυτῷ ἱερέα πιστόν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ Infra. 10. b.
que in aĩa mea faciet. ⁊ edificabo ei Eſa.38
τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει. καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ

Digitized by Google

domū fidelē ⁊ ambulabit coram chriſtis meis cun
δικον πιςὸν καὶ διελεύσεται ἐνώπιον τῶν χριςῶν μου πά
ctis diebus. ⁊ erit oīs qui remanſit in
σας τὰς ἡμέρας. καὶ ἔςαι πᾶς ὁ ὑπολελειμμένος ἐν τῷ
domo tua veniet ad adorādum eū in obolo argenti
οἴκῳ σου ἥξει προσκυνῆσαι αὐτῷ ἐν ὀβολῷ ἀργυρίου
⁊ in pane vno dicens: dimitte me ad vnū
καὶ ἐν ἄρτῳ ἑνὶ λέγων, παράρριψόν με ἐπὶ μίαν τῶν
ſacerdotiorū tuorū vt comedā panem.
ἱερατειῶν σου τοῦ φαγεῖν ἄρτον.

Ca.3.

A Et puer ſamuel erat miniſtrans
Καὶ τὸ παιδάριον σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ
dn̄o coram heli ſacerdote: ⁊ ſermo dn̄i erat pre
κυρίῳ ἐνώπιον ἠλὶ τοῦ ἱερέως, καὶ ῥῆμα κυρίου ἦν τί=
cioſus in diebus illis: nō erat viſio diſtin=
μιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὅρασις διαςέλ=
guens. ⁊ factū eſt in die illa. ⁊ heli dormie
λουσα. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ἠλὶ ἐκάθευ
bat in loco ſuo: ⁊ oculi eius ince
δεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρ=
perunt caligare: ⁊ non poterat videre. ⁊
ξαντο ἀμαυροῦσθαι, καὶ οὐκ ἐδύνατο βλέπειν. καὶ
lucerna dei anteq̄ extigeretur: ⁊ ſamuel
ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν ἢ κατασβεσθῆναι, καὶ σαμουὴλ
dormiebat in tēplo dn̄i: vbi erat arca dei. ⁊
ἐκάθευδεν ἐν τῷ ναῷ κυρίου, οὗ ἦν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ. καὶ
vocauit dn̄s ſamuel ſamuel. ⁊ dixit ecce ego: ⁊
ἐκάλεσε κύριος σαμουὴλ σαμουήλ. καὶ εἶπεν ἰδοὺ ἐγώ, καὶ
cucurrit ad heli ⁊ dixit: ecce ego qm̄ vocaſti me.
ἔδραμε πρὸς ἠλὶ καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ ὅτι κέκληκάς με.
ille aūt dixit: nō vocaui te: reuertere ⁊ dormi. ⁊
ὁ δὲ εἶπεν, οὐ κέκληκά σε, ἀνάςρεφε καὶ κάθευδε. καὶ
reuerſus ē ⁊ dormiuit. ⁊ adiecit dn̄s rurſum vo=
ἀνέςρεψε καὶ ἐκάθευδε. καὶ προσέθετο κύριος ἔτι καλέ
care ſamuel. ⁊ abiit ad heli ſcd̄o
σαι τὸν σαμουήλ. καὶ ἐπορεύθη πρὸς ἠλὶ τὸ δεύτερον
⁊ dixit: ecce ego q̄ꝛ vocaſti me. ⁊ dixit nō vo
καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ ὅτι κέκληκάς με. καὶ εἶπεν οὐ κέ
caui te fili: reuertere ⁊ dormi. ⁊ ſamu
κληκά σε τέκνον, ἀνάςρεφε καὶ κάθευδε. καὶ σαμου
el anteq̄ cognoſceret deū: ⁊ anteq̄ reuelatus
ὴλ πρὶν ἢ γνῶναι τὸν θεόν, καὶ πρὶν ἢ ἀποκαλυφθῆ=
eſſet ſermo dn̄i ad eum: ⁊ adiecit dn̄s
ναι ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτόν, καὶ προσέθετο κύριος
vocare ſamuel in tercio. ⁊ cōſurrexit ſamuel
καλέσαι σαμουὴλ ἐν τρίτῳ. καὶ ἀνέςη σαμουὴλ

B ⁊ abiit ad heli: ⁊ dixit: ecce ego q̄ꝛ vo
καὶ ἐπορεύθη πρὸς ἠλί, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ ὅτι κέ
caſti me. ⁊ intellexit heli q̄ dn̄s vocauit
κληκάς με. καὶ συνῆκεν ἠλὶ ὅτι κύριος κέκληκε τὸ
puerum. ⁊ dixit heli ſamuel: reuertere
παιδάριον. καὶ εἶπεν ἠλὶ τῷ σαμουήλ, ἀνάςρεφε
⁊ dormi fili. ⁊ erit ſi vocauerit te:
καὶ κάθευδε τέκνον. καὶ ἔςαι ἐὰν καλέσῃ σε,
⁊ dices loquere dn̄e: q̄ꝛ audit ſeruus tuus.
καὶ ἐρεῖς λάλει κύριε, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου.
⁊ abiit ſamuel ⁊ dormiuit in loco
καὶ ἐπορεύθη σαμουὴλ καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ
ſuo. ⁊ venit dn̄s ⁊ ſtetit ⁊ vocauit
αὐτοῦ. καὶ ἦλθε κύριος καὶ κατέςη καὶ ἐκάλεσεν
eum ſicut ſemel ⁊ ſemel: ſamuel ſamuel. ⁊
αὐτὸν ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, σαμουὴλ σαμουήλ. καὶ
dixit ſamuel loquere dn̄e: q̄ꝛ audit ſeruus tuus.
εἶπεν σαμουὴλ λάλει κύριε, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου.
⁊ dixit dn̄s ad ſamuel: ecce ego facio
καὶ εἶπε κύριος πρὸς σαμουήλ, ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὰ
verba in iſrael: vt quicūq; audierit hec:
ῥήματα ἐν ἰσραήλ, ὥςε παντὸς ἀκούοντος αὐτά,
tinient ambe aures eius
ἠχήσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ

domū fidelē & ambulabit corā chriſto meo cūctis diebus. Futurū eſt aūt vt quicūq; remanſerit in domo tua: veniat vt oretur p eo: & offerat nūmū argē teū & tortā panis: & dicat: Dimitte me obſecro ad vnā ptē ſacerdotalem: vt comedam buccellam panis.

3.

Puer aūt ſamuel miniſtrabat dn̄o corā heli: & ſermo dn̄i erat p̄cioſus. In diebus illis nō erat viſio mãifeſta. Factū eſt ergo in die q̄dā heli iacebat in lectulo ſuo & oculi eius caligauerāt: nec poterat videre lucernā dei anteq̄ extingueretur. Samuel aūt dormiebat in templo domini vbi erat arca dei. Et vocauit dn̄s ſamuel. qui reſpondens ait. Ecce ego. Et cucurrit ad heli & dixit. Ecce ego. Vocaſti enī me. Qui dixit. Nō vocaui te fili. Reuertere & dormi. Et abiit & dormiuit. Et adiecit dn̄s rurſum vocare ſamuel. Cōſurgenſq; ſamuel abiit ad heli & dixit. Ecce ego: quia vocaſti me. Qui r̄ndit. Non vocaui te fili mi. Reuertere & dormi. Porro ſamuel necdum ſciebat dn̄m: nec reuelatus fuerat ei ſermo dn̄i. Et adiecit dominus: & vocauit adhuc ſamuel tertio. Qui cōſurgens abiit ad heli & ait. Ecce ego quia vocaſti me. Intellexit ergo heli: quia dn̄s vocaret puerū: & ait ad ſamuel. Vade & dormi: & ſi deiceps vocauerit te: dices. Loq̄re domīe: quia audit ſeruus tu. Abiit ergo ſamuel & dormiuit in loco ſuo. Et venit dominus & ſtetit & vocauit ſicut vocauerat ſecundo: ſamuel ſamuel. Et ait ſamuel. Loquere dn̄e: quia audit ſeruus tuus. Et dixit dominus ad ſamuel. Ecce Ego facio verbū in iſrael quod quicunq; audierit tinnient ambe aures eius.

בית נאמן והתהלך לפני משיחי
כל הימים והיה כל הנותר בביתך
יבא להשתחות לו לאגורת כסף
וככר לחם ואמר ספחני נא אל
אחת הכהנות לאכל פת לחם׃

Cap. iij.

והנער שמואל משרת את
יהוה לפני עלי ודבר יהוה היה
יקר בימים ההם אין חזון נפרץ׃
ויהי ביום ההוא ועלי שכב
במקומו ועיניו החלו כהות לא
יוכל לראות׃ ונר אלהים טרם
יכבה ושמואל שכב בהיכל
יהוה אשר שם ארון אלהים׃
ויקרא יהוה אל שמואל ויאמר
הנני׃ וירץ אל עלי ויאמר הנני
כי קראת לי ויאמר לא קראתי
שוב שכב וילך וישכב׃ ויסף
יהוה קרא עוד שמואל ויקם
שמואל וילך אל עלי ויאמר
הנני כי קראת לי ויאמר לא
קראתי בני שוב שכב׃ ושמואל
טרם ידע את יהוה וטרם יגלה
אליו דבר יהוה׃ ויסף יהוה
קרא שמואל בשלשית ויקם
וילך אל עלי ויאמר הנני כי
קראת לי ויבן עלי כי יהוה קרא
לנער׃ ויאמר עלי לשמואל לך
שכב והיה אם יקרא אליך
ואמרת דבר יהוה כי שמע עבדך
וילך שמואל וישכב במקומו׃
ויבא יהוה ויתיצב ויקרא כפעם
בפעם שמואל שמואל ויאמר
שמואל דבר כי שמע עבדך׃
ויאמר יהוה אל שמואל הנה
אנכי עשה דבר בישראל אשר
כל שמעו תצלינה שתי אזניו׃

הלך בנה
משח יתר
בוא שחה
פתת
שרת
יום חזה
פרץ היה
קום חלל
כהה יכל
ראה נור
כנה היכל
ארן
קרא אמר
רוץ
שכב
קום
גלה
בין
ילך
שכב קום
בוא יצב
צלל

Digitized by Google

בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶל עֵלִי אֵת   קום
כָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל בֵּיתוֹ הָחֵל   חלל
וְכַלֵּה׃ וְהִגַּדְתִּי לוֹ כִּי שֹׁפֵט אֲנִי   נגד
אֶת בֵּיתוֹ עַד עוֹלָם בַּעֲוֹן אֲשֶׁר   עלם
יָדַע כִּי מְקַלְלִים לָהֶם בָּנָיו וְלֹא   קלל
כִהָה בָּם׃ וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית   שבע
עֵלִי אִם יִתְכַּפֵּר עֲוֹן בֵּית עֵלִי   כפר
בְּזֶבַח וּבְמִנְחָה עַד עוֹלָם׃ וַיִּשְׁכַּב   שכב
שְׁמוּאֵל עַד הַבֹּקֶר וַיִּפְתַּח אֶת   פתח
דַּלְתוֹת בֵּית יְהוָה וּשְׁמוּאֵל יָרֵא
מֵהַגִּיד אֶת הַמַּרְאָה אֶל עֵלִי׃   נגד ראה
וַיִּקְרָא עֵלִי אֶת שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר   קרא
שְׁמוּאֵל בְּנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר
מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל
נָא תְכַחֵד מִמֶּנִּי כֹּה יַעֲשֶׂה לְּךָ   כחד עשה
אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם תְּכַחֵד   יסף
מִמֶּנִּי דָּבָר מִכָּל הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר
אֵלֶיךָ׃ וַיַּגֶּד לוֹ שְׁמוּאֵל אֶת כָּל   נגד
הַדְּבָרִים וְלֹא כִחֵד מִמֶּנּוּ וַיֹּאמַר
יְהוָה הוּא הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃
וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיהוָה הָיָה עִמּוֹ   גדל
וְלֹא הִפִּיל מִכָּל דְּבָרָיו אָרְצָה׃   נפל
וַיֵּדַע כָּל יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד בְּאֵר
שָׁבַע כִּי נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא   אמן נבא
לַיהוָה׃ וַיֹּסֶף יְהוָה לְהֵרָאֹה בְשִׁלֹה   ראה
כִּי נִגְלָה יְהוָה אֶל שְׁמוּאֵל בְּשִׁלוֹ   גלה
בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר שְׁמוּאֵל   היה
לְכָל יִשְׂרָאֵל

Cap. iiij. וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים
לַמִּלְחָמָה וַיַּחֲנוּ עַל הָאֶבֶן הָעֵזֶר   לחם חנה
וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בַאֲפֵק׃ וַיַּעַרְכוּ   ערך
פְלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֹּשׁ   נטש
הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי   נגף פנה
פְלִשְׁתִּים וַיַּכּוּ בַמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה   נכה
כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיָּבֹא   רבע בוא
הָעָם אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי   חנה אמר

In die illa ſuſcitabo aduerſum heli oĩa q̄ locutus ſum ſup domū eius. Incipiam & complebo. Predixi enim ei ꝙ iudicatur9 eſſem domū eius in eternū ꝑpter iniquitatē: eo ꝙ nouerat indigne agere filios ſuos: & non corripuerit eos. Idcirco iuraui domui heli ꝙ non expietur iniquitas domus eius victimis & mūerib9 vſq in eternum. Dormiuit autem ſamuel vſq mane: aperuitq oſtia domus domini. Et ſamuel timebat indicare viſionem heli. Vocauit ergo heli ſamuelem: & dixit. Samuel fili mi. Qui rn̄dens ait. Preſto ſū. Et interrogauit eum. Quis eſt ſermo quē locut9 ē dn̄s ad te? Oro te ne celaueris me. Hec faciat tibi deus & hec addat ſi abſconderis a me ſermonē ex oĩbus verbis que dicta ſunt tibi. Indicauit itaq ei ſamuel vniuerſos ſermões: & nō abſcondit ab eo. Et ille rn̄dit. Dn̄s eſt. Qđ bonū ē i oculis ſuis faciat. Creuit āt ſamuel: & dominus erat cum eo: & non cecidit ex omnibus verbis eius in terrā. Et cognouit vniuerſus iſrael a dan vſq berſabee ꝙ fidelis ſamuel propheta eſſet dn̄i. Et addidit dominus vt apperet in ſylo: qm̄ reuelatus fuerat dn̄s ſamueli in ſylo iuxta verbum domini. Et euēit ſermo ſamuelis vniuerſo iſraeli. 4.

Egreſſus eſt namq iſrael obuiā philiſtiim in preliū & caſtrametatus eſt iuxta lapidem adiutorii. Porro philiſtiim venerūt in afec: & inſtruxerunt aciē contra iſrael. Inito āt certamine terga vertit iſrael philiſteis: & ceſa ſunt ī illo certamine paſſim ꝑ agros q̄ſi quattuor milia virorū. Et reuerſus ē ppl's ad caſtra. Dixerūt q maiores natu

in die illa ſuſcitabo aduerſū heli oĩa q̄cūq locu
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερῶ ἐπὶ ἡλὶ πάντα ὅσα ἐλά-
tus ſū cōtra: domū eius incipiā & complebo. &
λησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω. καὶ
nunciaui ei ꝙ vlciſcar ego domū eius vſq
ἀνήγγειλα αὐτῷ ὅτι ἐκδικιῶ ἐγὼ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως
in eternū in iniq̄tatib9 filioꝝ eius qb9 nouerat ꝙ maledi
αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ, αἷς ἔγνω ὅτι κακολο-
centes deo filij eius: & non admonebat eos.
γοῦντες θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτούς.
& non ſic iuraui domui heli: ſi placabitur
καὶ οὐχ οὕτως ὤμοσα τῷ οἴκῳ ἡλὶ, εἰ ἐξιλασθήσεται
iniquitas dom9 heli in incenſo vel in victimis vſq in
ἡ ἀδικία οἴκου ἡλὶ ἐν θυμιάματι ἢ ἐν θυσίαις ἕως τοῦ
eternū. & dormit ſamuel vſq mane: & ſurrexit
αἰῶνος. καὶ κοιμᾶται σαμουὴλ ἕως πρωΐ, καὶ ὤρθρισε
mane & aperuit hoſtia domus dn̄i. &
τὸ πρωῒ καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου κυρίου. καὶ
ſamuel timuit indicare viſionē heli. &
σαμουὴλ ἐφοβήθη ἀναγγεῖλαι τὴν ὅρασιν τῷ ἡλί. καὶ
dixit heli ad ſamuel: fili. & dixit: ecce
εἶπεν ἡλὶ πρὸς σαμουὴλ, τέκνον. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ
ego. & dixit quis ſermo qui dictus eſt ad te fi-
ἐγώ. καὶ εἶπε τί τὸ ῥῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς σὲ τέκ-
li: ne iam celaueris a me ex oĩbus verbis
νον, μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ἐκ πάντων τῶν λόγων
dictis in auribus tuis. hec faciat
τῶν λαληθέντων ἐν τοῖς ὠσί σου. τάδε ποιήσαι
tibi deus & hec addat ſi abſcōderis a me ſer-   Gen. 37.c. & infra. 22.c.
σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη ἐὰν κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆ-
monē. & indicauit ei ſamuel vniuerſos ſer-
μα. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ σαμουὴλ πάντας τοὺς λό-   D
mones & non abſcōdit ab eo verbū. & dixit heli:
γους καὶ οὐκ ἔκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ ῥῆμα. καὶ εἶπεν ἡλί,
dn̄s ipſe placitū coram eo faciat. &
κύριος αὐτὸς τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσοι. καὶ
magnificatus eſt ſamuel: & erat dn̄s cum eo.
ἐμεγαλύνθη σαμουὴλ, καὶ ἦν ὁ κύριος μετ' αὐτοῦ.
& non cecidit ex oĩbus verbis eius
καὶ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ
in terrā: & cognouerūt vniuerſus iſrael a dan
ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔγνωσαν πᾶς ἰσραὴλ ἀπὸ δὰν
& vſq berſabee ꝙ fidelis ſamuel in prophetā.
καὶ ἕως βηρσαβαὲ ὅτι πιστὸς σαμουὴλ εἰς προφήτην.
& addidit dn̄s vt appareret ei in ſy-
καὶ προσέθετο κύριος τοῦ δηλωθῆναι αὐτῷ ἐν συ-
lo: & reuelatus fuerat dn̄s ad ſamuel: in ſy-
λῷ, καὶ ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς σαμουὴλ, ἐν συ-
lo iuxta verbū dn̄i.
λῷ κατὰ ῥῆμα κυρίου. Ca. 4.

Et factū eſt verbū ſamuel ad oēm iſ-   A
Καὶ ἐγένετο ῥῆμα σαμουὴλ πρὸς πάντα ἰσ-
rael: & conuenerūt philiſtiim in pugnam
ραὴλ, καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον
cōtra iſrael. & egreſſus eſt iſrael obuiam eis
ἐπὶ ἰσραὴλ καὶ ἐξῆλθεν ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς
in prelium. & caſtrametāt iuxta lapidē adiutorij.
εἰς πόλεμον. καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ ἀβενιέζερ.
& caſtrametantur philiſtijm in aphec: &
καὶ παρεμβάλλουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ ἀφὲκ, καὶ
inſtruxerūt aciē philiſtijm in preliū cōtra
παρατάσσονται οἱ ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ
iſrael. & declinauit bellū: & cecidit vir iſ-
ἰσραήλ. καὶ ἔκλινεν ὁ πόλεμος, καὶ ἔπεσεν ἀνὴρ ἰσ-
rael coram philiſtijm in acie in
ραὴλ ἐνώπιον τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ παρατάξει ἐν
campo quattuor milia virorum. & reuerſus ē
τῷ πεδίῳ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν. καὶ ἦλθεν
ppl's ad caſtra. & dixerūt maio-
ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ εἶπον οἱ πρεσ-
res natu
βύτεροι

israel: quare igit̃ quaſſauit nos dñs hodie co=
ἰσραὴλ, διατί ἄρα ἔθραυσεν ἡμᾶς κύριος σήμερον ἐνώ
ram philiſtijs: accipiamus ad nos ar
πιον τῶν ἀλλοφύλων; λάβωμεν πρὸς ἡμᾶς τὴν κιβω=
cam federis dñi nr̃i de ſylo: ⁊ egrediatur in
τὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἡμῶν ἐκ συλώ, καὶ ἐξελθέτω ἐν
medio nr̃i ⁊ ſaluabit nos de manu inimicoꝝ nr̃oꝝ.
μέσῳ ἡμῶν καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.
⁊ miſit pp̃ls in ſylo: ⁊ tulerũt inde ar
καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς ἐν συλῶ, καὶ ἦραν ἐκεῖθεν τὴν κιβω
B cam federis dñi exercituũ: vbi ſederũt che
τὸν διαθήκης κυρίου τῶν δυνάμεων, οὗ ἐπεκάθητο τὰ χε
rubin. ⁊ ambo filij heli cum arca
ρουβίν. καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ ἠλὶ μετὰ τῆς κιβωτοῦ τῆς
federis dei ophni ⁊ phinees. ⁊ factũ eſt vt venit ar
διαθήκης τοῦ θεοῦ ὀφνὶ καὶ φινεές. καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθεν ἡ κι=
ca federis dñi in caſtra: ⁊
βωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ
vociferat̃ ẽ ois iſrael clamore grãdi: ⁊ ꝑſonuit t̃ra.
ἀνέκραξε πᾶς ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ.
⁊ audierũt philiſtijm vocem clamoris ⁊ di=
καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς καὶ εἶ=
xerũt: q̃ vox clamoris huius magna
πον, τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἀλαλάγματος τούτου ἡ μεγάλη
hec in caſtris hebreoꝝ: ⁊ cognouerũt φ
αὕτη ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἑβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι ἡ
arca dñi venit in caſtra. ⁊ timue=
κιβωτὸς τοῦ κυρίου ἥκει εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ ἐφοβή
runt philiſtij valde ⁊ dixerũt: iſte deus eo
θησαν οἱ ἀλλόφυλοι σφόδρα καὶ εἶπον, οὗτος ὁ θεὸς αὐ
rum venit ad eos in caſtra. ve nobis:
τῶν ἥκει πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν. οὐαὶ ἡμῖν,
libera nos dñe hodie: q2 nõ factũ eſt ſic heri
ἐξελοῦ ἡμᾶς κύριε σήμερον, ὅτι οὐ γέγονεν οὕτως ἐχθὲς
⁊ nudiuſtertiꝰ. ve nobis: quis liberabit nos de manu
καὶ τρίτης. οὐαὶ ἡμῖν, τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν
deoꝝ ſolidoꝝ iſtoꝝ: hi ſunt dij q̃ percuſ
θεῶν τῶν στερεωτέρων τούτων; οὗτοί εἰσιν οἱ θεοὶ οἱ πατά
ſerũt egyptum in omni plaga ⁊ in deſerto. con
ξαντες τὴν αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. κρα
fortamini ⁊ eſtote in viros philiſtij: vt nõ ſer=
ταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας ἀλλόφυλοι, ὅπως μὴ δου
uiatis hebreis: ſicut ſeruierunt nobis: ⁊
λεύσητε τοῖς ἑβραίοις, καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν, καὶ
eſtote in viros ⁊ debellate eos. ⁊ pu
ἔσεσθε εἰς ἄνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς. καὶ ἐπο=
gnauerũt philiſtij cõtra eos: ⁊ ceſus eſt vir iſ
λέμησαν οἱ ἀλλόφυλοι πρὸς αὐτούς, καὶ πταίει ἀνὴρ ἰσ=
rael coram philiſtijs: ⁊ fugit vnuſquiſq; in
ραὴλ ἐνώπιον τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς
tabernaculũ ſuũ. ⁊ facta eſt plaga magna nimis:
τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα,
⁊ ceciderũt de iſrael triginta milia ordinũ.
καὶ ἔπεσαν ἐξ ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγμάτων.
⁊ arca dei capta eſt. ⁊ ambo filij
καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη. καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ
heli ophni ⁊ phinees mortui ſũt. ⁊ cucurrit vir iemi
ἠλὶ ὀφνὶ καὶ φινεὲς ἀπέθανον. καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ ἰεμι
neus ex acie ⁊ venit in ſylo in
ναῖος ἐκ τῆς παρατάξεως καὶ ἦλθεν εἰς συλῶ ἐν τῇ
die illa: ⁊ veſtes eius rupte: ⁊
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διερρηγμένα, καὶ
terra ſup caput eius. ⁊ qñ venit: ecce
γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἦλθεν, ἰδοὺ
C heli ſedebat ſup ſellam ſuam ad por
ἠλὶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δίφρου αὐτοῦ παρὰ τὴν πύ
tam ſpeculans viam: q2 erat cor eius pa
λην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐξε
uens pro arca dei. ⁊ hõ
στηκυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ἄνθρωπος
ingreſſus eſt ad nũciandũ in ciuitatẽ.
εἰσῆλθεν ἀπαγγεῖλαι εἰς τὴν πόλιν.

de israel. quare percuſſit nos dominus hodie coram philiſtiim? Afferamus ad nos de ſylo arcã federis domini: & veniat in mediũ nr̃i: vt ſaluet nos de manu inimicorũ nr̃oꝝ. Miſit ergo populus in ſylo & tulerũt inde arcã federis dñi exercituum ſedentis ſuper cherubin. Erantq; duo filii heli cum arca federis dei ofni & phinees. Cumq; veniſſet arca federis dñi in caſtra vociferatus eſt omnis iſrael clamore grandi & perſonuit terra. Et audierũt philiſtiim vocem clamoris: dixeruntq;: Que nam ẽ hec vox clamoris magni in caſtris hebreorũ? Et cognouerunt φ arca dñi veniſſet in caſtra. Timuerũt q; philiſtiim dicentes. Venit deus in caſtra. Et ingemuerũt dicentes. Ve nobis. Non enim fuit tãta exultatio heri & nudiuſtertius. Ve nobis. Quis nos ſaluabit de mãu deoꝝ ſublimium iſtorum? Hi ſunt dii qui percuſſerũt egyptum omni plaga in deſerto. Confortamini & eſtote viri philiſtiim ne ſeruiatis hebreis ſicut & illi ſeruierunt vobis. Confortamini & bellate. Pugnauerunt ergo philiſtiim: & ceſus eſt iſrael & fugit vnuſquiſq; in tabernaculũ ſuũ. Et facta ẽ plaga magna nimis & ceciderunt de iſrael triginta milia peditũ: & arca dei capta eſt. Duo quoq; filii heli mortui ſunt ofni & phinees. Currẽs aũt vir de beniamin ex acie venit in ſylo in die illa: ſciſſa veſte & conſperſus puluere caput. Cumq; ille veniſſet: heli ſedebat ſuper ſellam cõtra viã expectãs. Erat aũt cor eius pauens pro arca dei. Vir aũt ille poſtq; ingreſſus eſt

ישראל למה נגפנו יהוה היום
לפני פלשתים נקחה אלינו
משלה את ארון ברית יהוה ויבא
בקרבנו וישענו מכף אויבנו׃
וישלח העם שלה וישאו משם
את ארון ברית יהוה צבאות
ישב הכרבים ושם שני בני
עלי עם ארון ברית האלהים
חפני ופינחס׃ ויהי כבוא ארון
ברית יהוה אל המחנה וירעו כל
ישראל תרועה גדולה ותהם
הארץ׃ וישמעו פלשתים את
קול התרועה ויאמרו מה קול
התרועה הגדולה הזאת במחנה
העברים וידעו כי ארון יהוה בא
אל המחנה׃ ויראו הפלשתים כי
אמרו בא אלהים אל המחנה
ויאמרו אוי לנו כי לא היתה
כזאת אתמול שלשם׃ אוי לנו
מי יצילנו מיד האלהים האדירים
האלה אלה הם האלהים המכים
את מצרים בכל מכה במדבר׃
התחזקו והיו לאנשים פלשתים
פן תעבדו לעברים כאשר עבדו
לכם והייתם לאנשים ונלחמתם׃
וילחמו פלשתים וינגף ישראל
וינסו איש לאהליו ותהי המכה
גדולה מאד ויפל מישראל
שלשים אלף רגלי׃ וארון אלהים
נלקח ושני בני עלי מתו חפני
ופינחס׃ וירץ איש בנימן
מהמערכה ויבא שלה ביום ההוא
ומדיו קרעים ואדמה על ראשו׃
ויבא והנה עלי ישב על הכסא
יד דרך מצפה כי היה לבו חרד
על ארון האלהים והאיש בא

לקח
ארן ברת
בוא איב
שלח נשא
שנה
היה
רוע
הים
שמע
רוע גדל
חנה ארן
בוא
אמר היה
תמל
נצל אדר
נכה
דבר
חזק היה
עבד
היה לחם
נגף
נוס היה
גדל
נפל ארן
לקח מות
רוץ
ערך בוא
מד
צפה

Digitized by Google

להגיד בעיר ותזעק כל העיר׃ — נגד זעק
וישמע עלי את קול הצעקה — שמע
ויאמר מה קול ההמון הזה והאיש — המן
מהר ויבא ויגד לעלי׃ ועלי בן
תשעים ושמנה שנה ועיניו
קמה ולא יכול לראות׃ ויאמר — קום יכל
האיש אל עלי אנכי הבא מן — ראה אמר
המערכה ואני מן המערכה נסתי — נוס
היום ויאמר מה היה הדבר בני׃
ויען המבשר ויאמר נס ישראל — ענה בשר
לפני פלשתים וגם מגפה גדולה — פנה נגף
היתה בעם וגם שני בניך מתו — גדל היה
חפני ופינחס וארון האלהים — שנה מות
נלקחה׃ ויהי כהזכירו את ארון — היה זכר
האלהים ויפל מעל הכסא — נפל
אחרנית בעד יד השער ותשבר — שבר
מפרקתו וימת כי זקן האיש — פרק מות
וכבד והוא שפט את ישראל
ארבעים שנה׃ וכלתו אשת פינחס — רבע כלל
הרה ללת ותשמע את השמועה — איש ילל
אל הלקח ארון האלהים ומת — שמע לקח
חמיה ואישה ותכרע ותלד כי — ארן חמה — כרע ילד
נהפכו עליה ציריה׃ וכעת מותה — הפך צור
ותדברנה הנצבות עליה אל — דבר יצב
תיראי כי בן ילדת ולא ענתה — ירא ענה
ולא שתה לבה׃ ותקרא לנער — שות קרא
איכבוד לאמר גלה כבוד — כבד
מישראל אל הלקח ארון האלהים
ואל חמיה ואישה׃ ותאמר גלה — אמר
כבוד מישראל כי נלקח ארון
האלהים׃ ופלשתים
Cap.v.
לקחו את ארון האלהים ויבאהו — בוא
מאבן העזר אשדודה׃ ויקחו
פלשתים את ארון האלהים
ויביאו אתו בית דגון ויציגו אתו — יצג
אצל דגון׃ וישכמו אשדודים — שכם

nunciauit vrbi. & vlulauit omnis ciuitas. Et audiuit heli ſonitũ clamoris: dixitq̃. Quis ẽ hic ſonitus tumultus huius? At ille feſtinauit & venit: & nunciauit heli. Heli ãt erat nonagita & octo annorũ: & oculi eius caligauerãt & videre nõ poterat. Et dixit ad heli. Ego ſum q veni de prelio & ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid actũ eſt fili mi? Rñdẽs ãt ille q nunciabat: fugit inquit iſrael corã philiſtiim: & ruina magna facta eſt in populo. Inſup & duo filii tui mortui ſunt ofni & phinees: & arca dei capta ẽ. Cumq̃ ille nominaſſet arcam dei: cecidit de ſella retrorſum iuxta oſtiũ: & fractis ceruicibus mortuus ẽ. Senex eni erat vir & grandeuus & ipſe iudicauit iſrael q̃dragita ãnis. Nurus ãt eius vxor phinees pregnans erat vicinaq̃ partui: & audito nuncio q capta eſſet arca dei: & mortuus eſſet ſocer ſuus & vir ſuus: incuruauit ſe & pepit. Irruerant eĩ in eã dolores ſubiti. In ipſo ãt momẽto mortis eius dixerũt ei qui ſtabãt circa eam. Ne timeas qa filiũ pepiſti: q̃ non rñdit eis neq̃ animaduertit. Et vocauit puerum icaboth: dicens. Tranſlata eſt gloria de iſrael: quia capta ẽ arca dei. Et p̃ ſocero ſuo & pro viro ſuo ait. Trãſlata eſt gloria ab iſrael: eo q capta eſſet arca dei. 5.

Philiſtiim autem tulerunt arcam dei & aſportauerunt eam a lapide adiutorii in azotum. Tuleruntq̃ philiſtiim arcã dei & ĩtulerũt eã in tẽplũ dagon: & ſtatuerũt eã iuxta dagõ. Cũq̃ ſurrexiſſet diluculo azotii

ꝛ vlulauit tota ciuitas. ꝛ audiuit heli vo
καὶ ἀνεβόησεν ὅλη ἡ πόλις. καὶ ἤκουσεν ἠλὶ τὴν φω
cem clamoris ꝛ dixit: que vox clamoris huius?
νὴν τῆς βοῆς καὶ εἶπεν, τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης;
ꝛ homo feſtinãs ingreſſus eſt: ꝛ nunciauit
καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ
heli: ꝛ erat heli filius nonaginta ꝛ octo annoꝝ: ꝛ
ἠλί, καὶ ἦν ἠλὶ υἱὸς ἐννενήκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν, καὶ
oculi eius grauati fuerãt ꝛ non videbat. ꝛ
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐβαρύνθησαν καὶ οὐκ ἔβλεπεν. καὶ
dixit heli viris qui aderant ei:
εἶπεν ἠλὶ τοῖς ἀνδράσιν τοῖς παρεστηκόσιν αὐτῷ,
que vox ſoni huius? ꝛ reſpondit vir
τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου τούτου; καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ
qui venit: ꝛ dixit: ego ſum qui veni de ca
ὁ ἐληλυθώς, καὶ εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ ἥκων ἐκ τῆς πα
ſtris: ego fugi de acie ho
ρεμβολῆς, ἐγὼ πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμε
die. ꝛ dixit ei heli: qđ factũ eſt verbũ fili? ꝛ
ρον. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἠλί, τί τὸ γεγονὸς ῥῆμα τέκνον; καὶ
reſpondit puer: ꝛ dixit: fugit vir
ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, καὶ εἶπεν, πέφευγεν ἀνὴρ
iſrael a facie philiſtijm: ꝛ plaga — ã.z.g.
ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πληγὴ
magna facta eſt in p̃p̃lo: ꝛ ambo filij tui
μεγάλη γέγονεν ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοί σου
mortui ſunt: ꝛ arca dei capta eſt. ꝛ factũ eſt vt me — D
τέθνηκαν, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη. καὶ ἐγένετο ὡς ἐμ
minit arce dei: ꝛ cecidit a ſel
νήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ δί
la in retro adherẽtia porte: ꝛ fra
φρου εἰς τὰ ὄπισθεν ἐχόμενα τῆς πύλης, καὶ συνε
cta ẽ ſcapula eius ꝛ mortuus eſt: q̃m ſenex
τρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτης
erat homo ꝛ grauis: ꝛ ipſe iudicauit iſrael
ἦν ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρύς, καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν ἰσραὴλ
quadraginta annis. ꝛ nurus eius vxor phinees q̃ con
τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ ἡ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ φινεὲς συνει
cepit vt pareret: ꝛ audiuit nuncium q
ληφυῖα τοῦ τεκεῖν, καὶ ἤκουσεν τὴν ἀγγελίαν ὅτι
capta eſſet arca dei: ꝛ q mortuus eſſet ſo
ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πεν
cer ſuus ꝛ vir ſuus: ꝛ anguſtiata ẽ ꝛ pe
θερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐστένωσε καὶ ἔτε
perit: q̃m verſi fuerunt in eam dolores eius: ꝛ
κεν, ὅτι ἐστράφησαν ἐπ᾽ αὐτῆς αἱ ὠδῖνες αὐτῆς, καὶ
in tp̃e ſuo moritur. ꝛ dixerũt ei mulieres
ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει. καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες
que aſtabant ei: ne timeas q̃m filiũ peperiſti.
αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ, μὴ φοβοῦ ὅτι υἱὸν τέτοκας.
ꝛ non r̃ndit: ꝛ non aiaduertit coꝛ ſuũ.
καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς.
ꝛ vocauit nomẽ puero glorie pro
καὶ ἐκάλεσεν ὄνομα τῷ παιδαρίῳ ἐχαβὼθ ὑπὲρ τῆς
arca dei ꝛ pro ſocero ſuo ꝛ pro
κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ
viro ſuo: q̃m mortui ſũt. ꝛ dixit: trãſlata ẽ
τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ὅτι ἀπέθανον. καὶ εἶπεν, ἀπῴκισται
gloria ab iſrael eo q capta eſt arca dei.
δόξα ἀπὸ ἰσραὴλ διότι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ. Ca.5.

Et philiſtijm tulerũt arcam dei: — A
Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ,
ꝛ aſportauerũt eam ex lapide adiutorij in azotũ. ꝛ tule
καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὴν ἐξ ἀβεννεζὲρ εἰς ἄζωτον. καὶ ἔλα
runt philiſtijm arcam dei ꝛ intu
βον οἱ ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ εἰσή
lerunt eam in domũ dagon: ꝛ ſtatue
νεγκαν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον δαγών, καὶ παρέστη
runt eam iuxta dagon. ꝛ ſurrexerũt mane azotij:
σαν αὐτὴν παρὰ δαγών. καὶ ὤρθρισαν οἱ ἀζώτιοι,
ꝛ ingreſſi ſunt in domum dagon
καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον δαγών

altera die. ⁊ viderũt: ⁊ ecce dagon cecidit in
τῇ ἐπαύριον. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ δαγὼν πεπτωκὼς ἐπὶ
faciem ſuam in terrã ante arcam dei.
πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ.
⁊ eleuauerũt dagon: ⁊ reſtituerunt eum in
καὶ ἤγειραν τὸν δαγὼν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τὸν
locum ſuum. ⁊ factũ eſt vt ſurrexerunt altera die
τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς ὤρθρισαν τῇ ἐπαύριον τὸ
mane azotij: ⁊ ecce dagon cecidit in fa
πρωῒ οἱ ἀζώτιοι, καὶ ἰδοὺ δαγὼν πεπτωκὼς ἐπὶ πρό-
ciem ſuam coram arca dei. ⁊ ca-
σωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ κε-
B put dagon ⁊ ambo veſtigia pedũ e-
φαλὴ δαγὼν καὶ ἀμφότερα τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐ-
ius abſciſa ſup anteriora liminum: ⁊ am
τοῦ ἀφῃρημένα ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια τῶν σταθμῶν, καὶ ἀμ-
be ſicture manuũ eius iacentes ſup
φότεροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πεπτωκότες ἐπὶ
limen. verum ſcapula dagon relicta eſt. pp̄ hoc
τὸ πρόθυρον. πλὴν ἡ ῥάχις δαγὼν ὑπελείφθη. διὰ τοῦτο
non aſcendunt ſacerdotes dagõ: ⁊ omnis q̄ ingredi
οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς δαγὼν, καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμε-
tur in domũ dagon ſup limen domus dagon in azoto
νος εἰς οἶκον δαγὼν ἐπὶ τὸν σταθμὸν οἴκου δαγὼν ἐν ἀζώτῳ
vſq; in diem hunc: ſed tranſilientes trãſi
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀλλ᾽ ὑπερβαίνοντες ὑπερβαί-
liunt. ⁊ aggrauata ẽ man⁹ dñi ſup azotios: ⁊ tor-
νουσιν. καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ κυρίου ἐπὶ ἀζωτίους, καὶ ἐβα-
ſit azotios: ⁊ percuſſit eos in
ps.77. σάνισε τοὺς ἀζωτίους, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς
natibus eoꝝ azotum ⁊ terios eius. ⁊ viderũt
ἕδρας αὐτῶν τὴν ἄζωτον καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς. καὶ εἶδον
viri azoti q̄ ſic factũ eſt ipſis: ⁊ dicunt
C οἱ ἄνδρες ἀζώτου ὅτι οὕτως γέγονεν αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν
non ſedebit arca dei iſrael nobiſcum: qm̄ dura
οὐ καθίσεται ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἰσραὴλ μεθ᾽ ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ
manus eius ſup nos ⁊ ſuper dagon deũ nr̃m. ⁊ mit
ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ δαγὼν τὸν θεὸν ἡμῶν. καὶ ἀπο-
Infra. 6.8. tunt ⁊ cõgregant ſatrapas philiſtinorum
στέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων οἱ
azotij ad ſeipſos. ⁊ dicunt azotij quid fa
ἀζώτιοι πρὸς ἑαυτούς. καὶ λέγουσιν οἱ ἀζώτιοι τί ποιή-
ciemus arce dei iſrael? ⁊ dicunt gethei
σομεν τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ ἰσραήλ; καὶ λέγουσιν οἱ γεθαῖ-
tranſeat iam arca dei. ⁊ trãſiit ar-
οι, μετελθέτω δὴ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ. καὶ μετῆλθεν ἡ κι-
ca dei iſrael in geth. ⁊ factũ eſt cũ trãſi-
βωτὸς τοῦ θεοῦ ἰσραὴλ εἰς γέθ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μετελ-
bat arca ad getheos: ⁊ fit man⁹
D θεῖν τὴν κιβωτὸν πρὸς τοὺς γεθαίους, καὶ γίνεται χεὶρ
dñi in ciuitate: turba magna valde: ⁊ per-
κυρίου ἐν τῇ πόλει, τάραχος μέγας σφόδρα, καὶ ἐπά-
cuſſit viros ciuitatis a paruo vſq; ad magnũ in na
ταξε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου εἰς τὰς ἕ-
tibus. ⁊ mittunt gethei arcam dei in acaro-
δρας. καὶ ἐξαποστέλλουσιν οἱ γεθαῖοι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς ἀκάρω-
na. ⁊ factũ eſt vt venit arca dei in acarona: ⁊ exclama
να. καὶ ἐγενήθη ὡς εἰσῆλθεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ εἰς ἀκάρωνα, καὶ ἀνεβόη-
uerũt acaronite dicentes: quid miſiſtis arcam dei
σαν οἱ ἀκαρωνῖται λέγοντες, τί ἀπεστρέψατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ
iſrael ad nos vt iterficiat nos ⁊ populũ nr̃m: ⁊ mit-
ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν; καὶ ἀποστέλ-
tunt ⁊ congregant omnes ſatrapas philiſtinorum. ⁊
λουσι καὶ συνάγουσι πάντας τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων. καὶ
dixerũt: mittite arcam dei iſrl: ⁊ reuertatur
εἶπαν, ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἰηλ, καὶ ἀποκαταστήτω
in locum ſuum: ⁊ nõ interficiat nos ⁊ ppl̃m nr̃m.
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν.
qm̄ fiebat confuſio mortis in vniuerſa ciuitate grauis valde:
ὅτι ἐγένετο σύγχυσις θανάτου ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφόδρα,
vt igreſſa eſt arca dei iſrl. ⁊ viui ⁊ qui moriebãtur
ὡς εἰσῆλθεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἰηλ. καὶ οἱ ζῶντες καὶ οἱ ἀποθνήσκοντες

altera die: ecce dagon iacebat pronus in terra ante arcam domini. Et tulerunt dagon & reſtituerunt eum in locum ſuum. Rurſumq; mane die altera conſurgẽtes inuenerunt dagon iacentem ſuper faciẽ ſuã in terra coram arca domini. Caput autem dagon & due palme manuũ eius abſciſe erant ſup limen: porro dagon ſolus trunc⁹ remanſerat in loco ſuo. Propter hãc cãm non calcant ſacerdotes dagon & oẽs q ingrediũtur templũ eius ſup limẽ dagon in azoto vſq; in hodiernũ diẽ. Aggrauata eſt autem manus dñi ſup azotios: & demolitus eſt eos. Et pcuſſit in ſecretiori parte natiũ azotũ & fines ei⁹. Vidẽtes aũt viri azotii huiuſcemodi plagã dixerunt. Nõ maneat arca dei iſrael apud nos: qm̄ dura eſt manus ei⁹ ſup nos & ſup dagon deũ noſtrũ. Et mittentes cõgregauerũt oẽs ſatrapas philiſtinorum ad ſe & dixerũt. Quid faciemus de arca dei iſrael? Rñderuntq; gethei. Circũducatur arca dei iſrael: & circũduxerunt arcã dei iſrael. Illis ãt circũducentibus eam fiebat manus dñi p ſingulas ciuitates interfectionis magne nimis: & pcutiebat viros vniuſcuiuſq; vrbis a paruo vſq; ad maiorẽ: & cõputreſcebant pminẽtes extales eorum. Miſerunt ergo arcam dei in accharon. Cumq; veniſſet arca dei in accharon: exclamauerũt accharonite dicentes. Adduxerunt ad nos arcam dei iſrael vt interficiat nos & populũ noſtrum. Miſerunt itaq; & congregauerunt omnes ſatrapas philiſtinorum. Qui dixerunt. Dimitte arcã dei iſrael: & reuertatur in locum ſuum vt nõ interficiat nos cum populo noſtro. Fiebat enim pauor mortis in ſingulis vrbibus & grauiſſima valde manus dei. Viri quoq; qui mortui non fuerant

מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו
אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ
אֶת דָּגוֹן וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ לִמְקוֹמוֹ — פָּנָה · שׁוּב קוּם
וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן
נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן
יְהוָה וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי כַּפּוֹת יָדָיו — כַּף
כְּרֻתוֹת אֶל הַמִּפְתָּן רַק דָּגוֹן — פֶּתֶן
נִשְׁאַר עָלָיו עַל כֵּן לֹא יִדְרְכוּ — שְׁאַר דָּרַךְ
כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל הַבָּאִים בֵּית דָּגוֹן — בּוֹא
עַל מִפְתַּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד
הַיּוֹם הַזֶּה וַתִּכְבַּד יַד יְהוָה אֶל — כָּבֵד
הָאַשְׁדּוֹדִים וַיְשִׁמֵּם וַיַּךְ אֹתָם — שָׁמֵם נָכָה
בַּעְפָלִים אֶת אַשְׁדּוֹד וְאֶת
גְּבוּלֶיהָ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי אַשְׁדּוֹד כִּי — גְּבַל רָאָה
כֵן וְאָמְרוּ לֹא יֵשֵׁב אֲרוֹן אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ כִּי קָשְׁתָה יָדוֹ — קָשָׁה
עָלֵינוּ וְעַל דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁלְחוּ — שָׁלַח
וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים — אָסַף
אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן — עָשָׂה אָרַן
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ גַּת יִסֹּב — אָמַר סָבַב
אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּסֵּבּוּ אֶת
אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהִי אַחֲרֵי — הָיָה
הֵסַבּוּ אֹתוֹ וַתְּהִי יַד יְהוָה בָּעִיר
מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיַּךְ אֶת — הוּם
אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל — גָּדַל
וַיִּשָּׂתְרוּ לָהֶם עְפָלִים וַיְשַׁלְּחוּ אֶת — סָתַר
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיְהִי כְּבוֹא
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיִּזְעֲקוּ — זָעַק
הָעֶקְרֹנִים לֵאמֹר הֵסַבּוּ אֵלַי אֶת
אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לַהֲמִיתֵנִי — מות
וְאֶת עַמִּי וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ אֶת
כָּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ
שַׁלְּחוּ אֶת אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וְיָשֹׁב לִמְקֹמוֹ וְלֹא יָמִית אֹתִי — שׁוּב קוּם
וְאֶת עַמִּי כִּי הָיְתָה מְהוּמַת מָוֶת — הָיָה
בְּכָל הָעִיר כָּבְדָה מְאֹד יַד הָאֱלֹהִים
שָׁם וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא מֵתוּ — מות

הכו בעפלים ותעל שועת העיר
השמים׃
Cap. vi
ויהי ארון יהוה בשדה פלשתים שבעה
חדשים׃ ויקראו פלשתים
לכהנים ולקסמים לאמר מה
נעשה לארון יהוה הודיענו במה
נשלחנו למקומו׃ ויאמרו אם
משלחים את ארון אלהי ישראל
אל תשלחו אתו ריקם כי השב
תשיבו לו אשם אז תרפאו
ונודע לכם למה לא תסור ידו
מכם׃ ויאמרו מה האשם אשר
נשיב לו ויאמרו מספר סרני
פלשתים חמשה עפלי זהב
וחמשה עכברי זהב כי מגפה
אחת לכלם ולסרניכם׃ ועשיתם
צלמי עפליכם וצלמי עכבריכם
המשחיתים את הארץ ונתתם
לאלהי ישראל כבוד אולי יקל
את ידו מעליכם ומעל אלהיכם
ומעל ארצכם׃ ולמה תכבדו את
לבבכם כאשר כבדו מצרים
ופרעה את לבם הלוא כאשר
התעלל בהם וישלחום וילכו׃
ועתה קחו ועשו עגלה חדשה
אחת ושתי פרות עלות אשר
לא עלה עליהם על ואסרתם את
הפרות בעגלה והשיבתם בניהם
מאחריהם הביתה׃ ולקחתם את
ארון יהוה ונתתם אתו אל
העגלה ואת כלי הזהב אשר
השבתם לו אשם תשימו בארגז
מצדו ושלחתם אתו והלך׃
וראיתם אם דרך גבולו יעלה בית
שמש הוא עשה לנו את הרעה
הגדלה הזאת ואם לא וידענו

pcutiebãtur in ſecretio ri pte natiũ: & aſcendebat vlulatus vniuſcuiuſq; ciuitatis in celum. 6.

Fvit ergo arca dñi in regione philiſtinorum ſeptẽ mẽſibus. Et poſt hec vocauerũt philiſtiim ſacerdotes & diuinos dicẽtes. Quid faciemus de arca dñi? Indicate nobis quõ remittamus eã in locũ ſuũ. Qui dixerunt. Si remittitis arcam dei iſrael: nolite dimittere eã vacuã: ſed qđ debetis ei reddite p pctõ: & tunc curabimini: & ſcietis q̃re non recedat manus eius a vobis. Qui dixerũt. Quid eſt qđ p delicto reddere debeamus ei? Reſpõderũtq; illi. Iuxta numerũ puĩtiarum philiſtinorũ quinq; anos aureos facietis & qnq; mures aureos: qa plaga vna fuit oĩbus vobis & ſatrapis vr̃is. Facietiſq; ſiilitudines anorũ veſtrorũ: & ſimilitudies muriũ q demoliti ſunt terram: & dabitis dñ iſrael gloriã: ſi forte releuet manum ſuam a vobis: & a diis veſtris & a terra veſtra. Quare grauatis corda veſtra ſicut aggrauauit egyptus & pharao cor ſuũ? Nõne poſtq̃ percuſſus eſt tũc dimiſit eos & abierũt? Nũc ergo arripite & facite plauſtrum nouum vnum: & duas vaccas fetas quibus non eſt ĩpoſitum iugũ iungite in plauſtro & recludite vitulos earum domi. Tolletiſq; arcam domini & ponetis in plauſtro: & vaſa aurea que exoluiſtis ei p delicto ponetis in capſellam ad latus eius: & dimittite eam vt vadat: & aſpicietis. Et ſiquidẽ per viã finiũ ſuorũ aſcẽderit contra bethſames ipſe fecit nobis hoc malũ grande: ſin autẽ minime: ſciemus

percuſſi fuerũt in natibus. τ aſcendit vlulatus ciuitatis vſq; ad celum.
ἐπλήγησαν ἐπὶ τὰς ἕδρας. καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως ἕως τοῦ οὐρανοῦ.

Ca. 6.

Et fuit arca dñi in agro philiſtinorũ mẽſibus ſeptẽ. τ vocant philiſtijm
Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων μῆνας ἑπτά. καὶ καλοῦσιν οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς
ſacerdotes τ pphas τ incantatores ſuos:
ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντεις καὶ τοὺς ἐπαοιδοὺς αὐτῶν,
τ dicunt eis: quid faciemus arce dñi? indicate nobis in quo mittamus eam in locum ſuum. τ dixerũt ſi remittitis vos
καὶ λέγουσιν αὐτοῖς, τί ποιήσομεν τῇ κιβωτῷ τοῦ κυρίου; γνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἐξαποστείλωμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. καὶ εἶπον εἰ ἐξαποστέλλετε ὑμεῖς
arcam federis dñi dei iſrael: non mittatis eam vacuam: ſed reddentes reddite ei pro delicto dona: τ tunc curabimini: τ placabitur vobis: ne non recedat manus eius a vobis. τ dicunt quid pro delicto quod reddemus ei? τ dixerunt: iuxta numerũ
τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ, μὴ ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενήν, ἀλλ' ἢ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ ὑπὲρ τῆς βασάνου δῶρα, καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξιλασθήσεται ὑμῖν, μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. καὶ λέγουσι τί τὸ ὑπὲρ τῆς βασάνου ὃ ἀποδώσομεν αὐτῇ; καὶ εἶπον, κατὰ ἀριθμὸν
prouinciarum philiſtinorum quinq; anos aureos: qm̃ error in vobis τ principibus vr̃is τ populo: τ quinq; mures aureos ſimilitudinẽ murium corrumpentium terram vr̃am. τ dabitis
τῶν σατραπειῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἕδρας χρυσᾶς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, καὶ πέντε μύας χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν ὑμῶν. καὶ δώσετε
dño deo iſrael gloriam: vt releuet manum ſuam a vobis τ a diis veſtris τ a terra veſtra. τ quare grauatis corda veſtra: vt aggrauauit egypt⁹ τ pharao cor ſuum? non ne quãdo illuſerunt eis: miſerunt eos τ abierunt.
τῷ κῷ θεῷ Ἰσραὴλ δόξαν, ὅπως κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. καὶ ἵνα τί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον.
Exo. 12 c.
τ nunc accipite τ facite plauſtrum nouum vnum: τ accipite duas vaccas primo enixas ſine filijs: ſup quas nõ impoſitũ ẽ iugum. τ iungite vaccas in plauſtro: τ filios eaɽ ducite a tergo earum in domum. τ accipietis arcam dñi: τ põetis eam ſuper plauſtrum: τ vaſa aurea reddite ei pro peccato: τ ponetis in capſella ex latere partis eius: τ mittetis eam. τ recedet: τ videbitis ſi in viã finis ſui ibit contra bethſames: ipſe fecit nobis malum grande hoc. τ ſi nõ: τ cognoſcemus
καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἅμαξαν καινὴν μίαν, καὶ λάβετε δύο βόας πρωτοτοκούσας ἄνευ τῶν τέκνων, ἐφ' ἃς οὐκ ἐπετέθη ζυγός. καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπαγάγετε ἀπὸ ὄπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. καὶ λήψεσθε τὴν κιβωτὸν κυρίου, καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἀπόδοτε αὐτῇ ὑπὲρ τῆς βασάνου, καὶ θήσετε ἐν θέματι ἐκ πλαγίων μέρους αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτήν. καὶ ἀπελεύσεται καὶ ὄψεσθε εἰ εἰς ὁδὸν ὁρίου αὐτῆς πορεύσεται κατὰ Βαιθσαμύς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην. καὶ ἐὰν μή, καὶ γνωσόμεθα

q nequaquā manus eius tetigit nos: ſed ca
ὅτι οὐχὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἥπται ἡμῶν, ἀλλὰ σύμπτω=
ſus hic factus eſt nobis. ⁊ fecerunt phili
μα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν. καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυ=
ſtijm ſic: ⁊ acceperūt duas vaccas primo enixas:
λοι οὕτως, καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας,
C ⁊ iunxerunt eas in plauſtro: ⁊ filios earum
καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν
concluſerunt in domo. ⁊ poſuerūt arcam dn̄i
ἀπέκλεισαν εἰς οἶκον. καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν κυρίου
ſuper plauſtrū ⁊ capſellam ⁊ mures
ἐπὶ τὴν ἅμαξαν καὶ τὸ θέμα καὶ τοὺς μύας τοὺς
aureos: ⁊ ſimilitudines anorum eoꝝ. ⁊
χρυσοῦς, καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ἑδρῶν αὐτῶν. καὶ
direxerunt vacce in via in viam bethſa=
κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς τὴν ὁδὸν βαιθσα=
mes in ſemita in qua ibant laborabant: ⁊ non
μὺς ἐν τρίβῳ ἐν ᾗ ἐπορεύοντο ἐκοπίων, καὶ οὐκ
declinabāt ad dexterā neq̄ ad ſiniſtrā: in itinere vno gradie
ἐξέκλιναν δεξιὰν οὐδὲ ἀριστεράν, ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐπορεύ=
bātur pergentes ⁊ mugientes. ⁊ ſatrape
οντο πορευόμεναι καὶ βοῶσαι. καὶ οἱ σατράπαι
philiſtijm ibant poſt ipſos vſq̄ ad ter=
τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτῶν ἕως ὁρί=
minos bethſames. ⁊ qui in bethſames metebant meſ
ων βαιθσαμύς. καὶ οἱ ἐν βαιθσαμὺς ἐθέριζον θερισ=
ſem tritici in valle. ⁊ eleuauerūt ocu
μὸν πυρῶν ἐν τῇ κοιλάδι. καὶ ἦραν τοὺς ὀφθαλ=
los ſuos ⁊ viderūt arcam dn̄i: ⁊ gaui
μοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον τὴν κιβωτὸν κυρίου, καὶ ἐχά
ſiſunt in obuiationē eius. ⁊ plauſtrū venit
ρησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς. καὶ ἡ ἅμαξα εἰσῆλθεν
in agrum ioſue qui de bethſames: ⁊ ſtetit ibi
εἰς ἀγρὸν ἰωσιὲ τοῦ ἐκ βαιθσαμύς, καὶ ἔστη ἐκεῖ
iuxta lapidē magnum ⁊ cōciderunt ligna plau=
παρὰ λίθον μέγαν καὶ ἔσχισαν τὰ ξύλα τῆς ἁμά=
ſtri: ⁊ vaccas obtulerūt holocauſtum do
ξης, καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν ὁλοκαύτωσιν τῷ κυ=
mino. ⁊ leuite obtulerunt arcam do
ρίῳ. καὶ οἱ λευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυ=
mini: ⁊ capſellā que cum ea ⁊ vaſa
ρίου, καὶ τὸ θέμα τὸ μετ᾽ αὐτῆς καὶ τὰ σκεύη τὰ
aurea: ⁊ poſuerūt ſuper lapidem magnum.
χρυσᾶ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ.
⁊ viri bethſames obtulerunt holocauſta:
καὶ οἱ ἄνδρες οἱ βαιθσαμὺς ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις,
⁊ imolauerūt victimas dn̄o in die illa.
καὶ ἔθυσαν θυσίας τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
⁊ quinq̄ ſatrape philiſtinorum viderunt ⁊
καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑώρων καὶ
D reuerſi ſunt in acaron in die illa. ⁊ hi
ἀνέστρεψαν εἰς ἀκαρὼν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ αὗται
ani aurei: quos reddiderūt philiſtijm
αἱ ἕδραι αἱ χρυσαῖ, ἃς ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι
pro peccato dn̄o: azoti vnum: ⁊
ὑπὲρ τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ, τῆς ἀζώτου μίαν, καὶ
geth vnum: ⁊ gazes vnum: ⁊ aſcalonis v=
τῆς γὲθ μίαν, καὶ τῆς γάζης μίαν, καὶ ἀσκάλωνος μί
num: ⁊ acaron vnum. ⁊ mures aurei ſm nu
αν, καὶ ἀκαρὼν μίαν. καὶ μῦς χρυσοῖ κατὰ ἀρι=
merum omniū vrbium philiſtijm quin
θμὸν πασῶν τῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέν
q̄ prouinciarū: ab vrbe murata ⁊ vſq̄ ad
τε σατραπειῶν, ἐκ πόλεως ἐστερεωμένης καὶ ἕως
villam pherezei: ⁊ vſq̄ ad lapidē magnum:
κώμης τοῦ φερεζαίου, καὶ ἕως λίθου τοῦ μεγάλου,
vbi poſuerunt ſuper ipſum arcam federis
οὗ ἐπέθηκαν ἐπ᾽ αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης
dn̄i vſq̄ ad
κυρίου ἕως

quia nequaq̄ manus eius tetigit nos: ſed caſu accidit. Fecerūt ergo illi hoc modo. & tollētes duas vaccas q̄ lactabāt vitulos iūxerūt ad plauſtrū: vitulos q̄ earum concluſerunt domi. Et poſuerunt arcā domini ſuper plauſtrum & capſellā que habebat mures aureos & ſimilitudinē anorum. Ibāt aūt in directū vacce per viam que ducit bethſames: & itinere vno gradiebantur p̄gētes & mugiētes & nō declinabant neq̄ ad dexteram neq̄ ad ſiniſtrā. Sed & ſatrape philiſtiim ſequebātur vſq̄ ad terminos bethſames. Porro bethſamite metebant triticum in valle. Et eleuātes oculos viderunt arcam & gauiſi ſunt cum vidiſſent. Et plauſtrum venit in agrum ioſue bethſamite: & ſtetit ibi. Erat aūt ibi lapis magnus: & conciderunt ligna plauſtri: vaccaſq̄ impoſuerunt ſup ea holocauſtū dn̄o. Leuite aūt depoſuerūt arcam domini & capſellā q̄ erat iuxta eam: in qua erant vaſa aurea & poſuerūt ſuper lapidem grandē. Viri aūt bethſamite obtulerunt holocauſta: & imolarūt victimas in die illa dn̄o. Et quinq̄ ſatrape philiſtinorum viderūt & reuerſi ſunt in acharon in die illa. Hi ſunt autem ani aurei quos reddiderunt philiſtiim pro delicto domino. Azotus vnum: gaza vnum: aſchalon vnum: geth vnum accharō vnū: & mures aureos ſecūdum numerum vrbium philiſtiim quinq̄ p̄uinciarū ab vrbe murata vſq̄ ad villam q̄ erat abſq̄ muro: & vſq̄ ad abel magnum ſup quē poſuerūt arcā dn̄i que erat vſq̄ in

כי לא ידו נגעה בנו מקרה הוא
היה לנו: ויעשו האנשים כן
ויקחו שתי פרות עלות ויאסרום
בעגלה ואת בניהם כלו בבית:
וישמו את ארון יהוה אל
העגלה ואת הארגז ואת עכברי
הזהב ואת צלמי טחריהם:
וישרנה הפרות בדרך על דרך
בית שמש במסלה אחת הלכו
הלך ונעו ולא סרו ימין
ושמאל וסרני פלשתים הלכים
אחריהם עד גבול בית שמש:
ובית שמש קצרים קציר חטים
בעמק וישאו את עיניהם
ויראו את הארון וישמחו
לראות: והעגלה באה אל
שדה יהושע בית השמשי
ותעמד שם ושם אבן גדולה
ויבקעו את עצי העגלה ואת
הפרות העלו עלה ליהוה:
והלוים הורידו את ארון יהוה
ואת הארגז אשר אתו אשר בו
כלי זהב וישמו על האבן
הגדולה ואנשי בית שמש העלו
עלות ויזבחו זבחים ביום ההוא
ליהוה: וחמשה סרני פלשתים
ראו וישבו עקרון ביום ההוא:
ואלה טחורי הזהב אשר
השיבו פלשתים אשם ליהוה
לאשדוד אחד לעזה אחד
לאשקלון אחד לגת אחד
לעקרון אחד: ועכברי הזהב מספר
כל ערי פלשתים לחמשת
הסרנים מעיר מבצר ועד כפר
הפרזי ועד אבל הגדולה אשר
הניחו עליה את ארון יהוה עד

קרה
עשה
לקח אסר
כלה
שום
הלך
נעה סור
ימן שמל
קצר חטה
נשא
ראה ארן
שמח בוא
עמד גדל
בקע
פרה עלה
ירד
כלה שום
זבח
שוב
טחר
שוב
ספר
עיר
נוח ארן

Digitized by Google

היום הזה בשדה יהושע בית
נכה השמשי׃ ויך באנשי בית שמש
ראה כי ראו בארון יהוה ויך בעם
שבעים איש חמשים אלף איש
אבל נכה ויתאבלו העם כי הכה יהוה בעם
אמר מכה גדולה׃ ויאמרו אנשי בית
יכל פנה שמש מי יוכל לעמד לפני יהוה
קדש האלהים הקדוש הזה ואל מי
עלה שלח יעלה מעלינו׃ וישלחו מלאכים
לאך אל יושבי קרית יערים לאמר
שוב השבו פלשתים את ארון יהוה
ירד רדו העלו אתו אליכם׃
Cap. vij. ויבאו אנשי קרית יערים ויעלו
בוא את ארון יהוה ויביאו אתו אל
בית אבינדב אשר בגבעה ואת
אלעזר בנו קדשו לשמר את
היה ישב ארון יהוה׃ ויהי מיום שבת
רבה הארון בקרית יערים וירבו
יום היה הימים ויהיו עשרים שנה וינהו
נהה כל בית ישראל אחרי יהוה׃
ויאמר שמואל אל כל בית
ישראל לאמר אם בכל לבבכם
שוב סור אתם שבים אל יהוה הסירו
את אלהי הנכר מתוככם
כון והעשתרות והכינו לבבכם אל
בדד נצל יהוה ועבדהו לבדו ויצל אתכם
סור מיד פלשתים׃ ויסירו בני ישראל
את הבעלים ואת העשתרות
עבד אמר ויעבדו את יהוה לבדו׃ ויאמר
שמואל קבצו את כל ישראל
פלל המצפתה ואתפלל בעדכם אל
קבץ שאב יהוה׃ ויקבצו המצפתה וישאבו
שפך פנה מים וישפכו לפני יהוה
צום ויצומו ביום ההוא ויאמרו
שפט שם חטאנו ליהוה וישפט
שמואל את בני ישראל במצפה׃

illa die in agro ioſue bethſamitis. Percuſſit ãt dñs de viris bethſamitibus eo φ vidiſſent arcã domini: & percuſſit de populo ſeptuaginta viros & quiquagita milia plebis. Luxitq́ populus eo φ dñs pcuſſiſſet plebẽ plaga magna. Et dixerunt viri bethſamite. Quis poterit ſtare ĩ conſpectu domini dei ſancti huius? Et ad quem aſcendet a nobis? Miſeruntq́ nuncios ad habitatores cariathiarim dicentes. Reduxerunt philiſtiim arcam domini: deſcendite & reducite eam ad vos.

7. Venerunt ergo viri cariathiarim & reduxerũt arcã dñi: & intulerunt eam in domum aminadab in gabaa: Eleazarũ ãt filiũ ei⁹ ſãctificauerunt vt cuſtodiret arcã dñi. Et factũ ẽ ex qua die manſit arca dñi in cariathiarĩ multiplicati ſunt dies. Erat qppe iã annus viceſimus. Et requieuit omnis domus iſrael poſt dominum. Ait autem ſamuel ad vniuerſam domum iſrael dicens. Si in toto corde veſtro reuertimini ad dominum: auferte deos alienos de medio veſtri baalim & aſtaroth: & p̄parate corda veſtra domino & ſeruite ei ſoli: & eruet vos de mãu philiſtiim. Abſtulerũt ergo filii iſrael baalim & aſtaroth & ſeruierunt dño ſoli. Dixit autem ſamuel. Congregate vniuerſum iſrael in maſphat vt orẽ pro vobis dñm. Et conuenerunt in maſphat. Hauſeruntq́ aquam & effuderunt ĩ conſpectu domini: & ieiunauerunt in die illa atq́ dixerunt ibi. peccauimus dño. Iudicauitq́ ſamuel filios iſrael in maſphat.

diem hunc in agro ioſue bethſames.
τῆς ἡμέρας ταύτης ἐν ἀγρῷ ἰωσὴ τοῦ βαιθσαμής.
⁊ percuſſit viros bethſames: quia viderũt ar
καὶ ἐπάταξεν ἄνδρας βαιθσαμής, ὅτι εἶδον τὴν κιβω
cam dñi. ⁊ percuſſit in eis ſeptuagin
τὸν τοῦ κυρίου. καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκον-
ta viros: ⁊ quinquaginta milia virorum ex
τα ἄνδρας, καὶ πεντήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τοῦ
populo. ⁊ luxit populus: quia percuſſit dñs in
λαοῦ. καὶ ἐπένθησεν ὁ λαός, ὅτι ἐπάταξε κύριος ἐν
populo plaga magna valde. ⁊ dixerũt viri
τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες
qui in bethſames: quis poterit ſtare in ɔ̄ſpectu
οἱ ἐν βαιθσαμής, τίς δυνήσεται παραστῆναι ἐνώπιον
dñi ſancti huius? ⁊ ad quẽ aſcendet
κυρίου τοῦ ἁγίου τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται
arca dñi a nobis? ⁊ mittunt
ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου ἀφ᾽ ἡμῶν; καὶ ἀποστέλλουσιν
nuncios ad habitatores cariathiarim dicentes.
ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας καριαθιαρὶμ λέ-
reduxerunt philiſtijm arcam
γοντες, ἀπέστρεψαν οἱ ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν τοῦ
dñi: ⁊ deſcendite ⁊ reducite eam ad
κυρίου, καὶ κατάβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς
vos.
ὑμᾶς,

Ca. 7.

Et veniunt viri cariathiarim ⁊ redu A
Καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες καριαθιαρὶμ καὶ ἀνάγου-
cunt arcam federis dñi. ⁊ adduxerũt e-
σιν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. καὶ εἰσήγαγον αὐ-
am in domum abinadab que in colle. ⁊ elea-
τὴν εἰς οἶκον ἀβιναδὰβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ. καὶ ἐλεά-
zar filiũ eius ſctificauit vt cuſtodiret arcam
ζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡγίασε φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν
federis dñi. ⁊ factũ eſt ex qua die fuit ar-
διαθήκης κυρίου. καὶ ἐγένετο ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβω-
ca in cariathiarim: multiplicati ſunt dies. ⁊ fue
τὸς ἐν καριαθιαρὶμ, ἐπληθύνθησαν αἱ ἡμέραι. καὶ ἐ-
runt viginti anni: ⁊ reuerſa eſt oĩs domus iſra-
γένοντο εἴκοσι ἔτη, καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ὁ οἶκος ἰσρα-
el poſt dñz. ⁊ dixit ſamuel ad vniuerſaʒ
ὴλ ὀπίσω κυρίου. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς πάντα
domũ iſrael dicens: ſi in toto corde vr̃o vos Joſue.
οἶκον ἰσραὴλ λέγων, εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς 24.c
reuerſi eſtis ad dñm: auferte deos
ἐπιστρέψατε πρὸς κύριον, περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς
alienos de medio vr̃i ⁊ lucos: ⁊ prepa
ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ τὰ ἄλση, καὶ ἑτοιμά-
rate corda vr̃a ad dñm ⁊ ſerui
σατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς κύριον καὶ δουλεύσα-
te ei ſoli: ⁊ eruet vos de manu
τε αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν
philiſtijm. ⁊ abſtulerũt filij iſrael baalim ⁊
ἀλλοφύλων. καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὰ βααλὶμ καὶ
lucos aſtaroth: ⁊ ſeruierunt dño ſoli. ⁊
τὰ ἄλση ἀσταρώθ, καὶ ἐδούλευσαν τῷ κυρίῳ μόνῳ. καὶ
dixit ſamuel: congregate vniuerſum iſrael in
εἶπε σαμουὴλ, συναθροίσατε πάντα ἰσραὴλ εἰς
maſepha: ⁊ orabo ad dñm pro vobis.
μασηφά, καὶ προσεύξομαι πρὸς κύριον ὑπὲρ ὑμῶν.
⁊ cõuenit ppl's in maſepha ⁊ hauſerũt aquã: B
καὶ συνήχθη ὁ λαὸς εἰς μασηφὰ καὶ ὑδρεύοντο ὕδωρ,
⁊ effundunt in cõſpectu dñi ſuper terrã. ⁊ ieiu
καὶ ἐκχέουσιν ἐνώπιον κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐνή-
nauerunt in die illa ⁊ dixerunt: peccauimus
στευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπον, ἡμάρτομεν τῷ
dño. ⁊ iudicauit ſamuel filios iſrael in
κυρίῳ. καὶ ἐδίκασε σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς
maſepha.
μασηφά.

⁊ audierūt philiſthijm: q̄ congregati erāt filij iſ
καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι, ὅτι συνήχθησαν οἱ υἱοὶ ἰσ
rael in maſepha omnes. ⁊ aſcenderunt ſatra
ραὴλ εἰς μασηφὰ πάντες. καὶ ἀνέβησαν οἱ σατρά=
pe philiſtinorum ad iſrael. ⁊ audierunt
παι τῶν ἀλλοφύλων ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἤκουσαν οἱ
filij iſrael: ⁊ timuerunt a facie phi
υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν ἀλ
liſtinorum. ⁊ dixerūt filij iſrael ad ſamuel:
λοφύλων. καὶ εἶπον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς σαμουήλ,
ne ceſſes a nobis clamare ad dn̄m
μὴ παρασιωπήσῃς ἀφ' ἡμῶν τοῦ βοᾶν πρὸς κύριον
deū tuū: ⁊ ſaluabit nos de manu phili
τὸν θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύ=
ſtinoꝝ. ⁊ tulit ſamuel agnum lactantē vnum: ⁊
C λων. καὶ ἔλαβε σαμουὴλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἕνα, καὶ
obtulit eū holocauſtum dn̄o cum vniuerſo
ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὁλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ σὺν παντὶ
populo. ⁊ clamauit ſamuel ad dn̄m pro
τῷ λαῷ. καὶ ἐβόησε σαμουὴλ πρὸς κύριον ὑπὲρ τοῦ
iſrael: ⁊ exaudiuit eum dn̄s. ⁊ erat ſa=
ἰσραήλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ ὁ κύριος. καὶ ἦν σα
muel offerens holocauſtum. ⁊ phili
μουὴλ ἀναφέρων τὴν ὁλοκαύτωσιν. καὶ οἱ ἀλλόφυ=
ſthijm inierunt bellum cōtra iſrael. ⁊ into
λοι προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἐβρόν=
nuit dn̄s in fragore magno in die illa ſup
τησε κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ
philiſthijm: ⁊ confuſi ſunt ⁊ ceciderūt
τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἔπεσαν
in cōſpectu iſrael. ⁊ egreſſi ſunt viri iſrael ex ma
ἐνώπιον ἰσραήλ. καὶ ἐξῆλθον ἄνδρες ἰσραὴλ ἐκ μα=
ſepha ⁊ perſecuti ſunt philiſteos: ⁊ per
σηφὰ καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπά=
cuſſerunt eos vſq; ad infra bethchor. ⁊ tulit
ταξαν αὐτοὺς ἕως ὑποκάτω βαιθχόρ. καὶ ἔλαβε
ſamuel lapidē vnū ⁊ ſtatuit eum inter ma=
σαμουὴλ λίθον ἕνα καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀναμέσον μα=
ſepha ⁊ inter antiquā. ⁊ vocauit no=
σηφὰ καὶ ἀναμέσον τῆς παλαιᾶς. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνο
men eius abennezer: qđ ſignificat lapis adiutorij. ⁊
μα αὐτοῦ ἀβεννέζερ, ὃ σημαίνει λίθος τοῦ βοηθοῦ. καὶ
dixit huc vſq; auxiliatus eſt nobis dn̄s. ⁊
εἶπεν ἕως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν ὁ κύριος. καὶ
humiliauit dn̄s philiſthijm: ⁊ nō appo
D ἐταπείνωσε κύριος τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ οὐ προ=
ſuerunt vltra vt venirent in terminū iſrael. ⁊ fa
σέθεντο ἔτι τοῦ ἐπελθεῖν εἰς ὅριον ἰσραήλ. καὶ ἐγέ
cta eſt manus dn̄i ſuper philiſteos cunctis
νετο χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς
diebus ſamuel. ⁊ reddite ſunt vrbes q̄s
ἡμέρας τοῦ σαμουήλ. καὶ ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις ἃς
tulerant philiſthijm a filijs iſrael: ab
ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἀπὸ
accaron vſq; geth: ⁊ terminū liberauerūt iſrael de ma
ἀκαρὼν ἕως γέθ, καὶ τὸ ὅριον ἀφείλοντο ἰσραὴλ ἐκ χει
nu philiſtinorum. ⁊ erat pax inter iſrael
ρὸς τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον ἰσραὴλ
⁊ inter amorreum. ⁊ iudicauit ſamuel
καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀμορραίου. καὶ ἔκρινε σαμουὴλ τὸν
iſrael cunctis diebus vite ſue. ⁊ i=
ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. καὶ ἐπο
bat per ſingulos annos ⁊ circuibat bethel ⁊
ρεύετο κατ' ἐνιαυτὸν καὶ ἐκύκλου βαιθὴλ καὶ τὴν
galgal ⁊ maſepha. ⁊ iudicabat iſrael
γαλγὰλ καὶ τὴν μασηφάθ. καὶ ἐδίκαζε τὸν ἰσραὴλ
in oībus locis iſtis. at reuerſio eius erat in
ἐν πᾶσι τοῖς τόποις τούτοις. ἡ δὲ ἀποστροφὴ αὐτοῦ ἦν ἐν
armathaim: qm̄ ibi erat domus eius: ⁊
ἀρμαθαίμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ

Et audierūt philiſtiim q̄ congregati eēnt filii iſrael in maſphat: & aſcēderūt ſatrape philiſtinorū ad iſrael. Quod cum audiſſent filii iſrael timuerūt a facie philiſtinorū. Dixeruntq; ad ſamuelem. Ne ceſſes pro nobis clamare ad dominum deum noſtrū vt ſaluet nos de manu philiſtiorū. Tulit āt ſamuel agnum lactantem vnum & obtulit illum holocauſtū integrū dn̄o. Et clamauit ſamuel ad dominum pro iſrael: & exaudiuit eū dn̄s. Factū ē āt cū ſamuel offerret holocauſtum dn̄o: philiſtiim iniere p̄liū contra iſrael. Intonuit āt dn̄s fragore magno in die illa ſup philiſtiī: & exterruit eos & ceſi ſunt a filiis iſrael. Egreſſiq; filii iſrael de maſphat perſecuti ſunt philiſteos & pcuſſerūt eos vſq; ad locū q erat ſubter bethchar. Tulit āt ſamuel lapidē vnū & poſuit eū īter maſphat & inter ſen. & vocauit nomē loci illius lapis adiutorii. Dixitq;. Hucuſq; auxiliatus eſt nobis dn̄s. Et hūiliati ſunt philiſtiim: nec appoſuerunt vltra vt venirent in terminos iſrael. Facta ē itaq; man᷈ domini ſup philiſteos cūctis diebus ſamuelis: & reddite ſunt vrbes quas tulerant philiſtiim ab iſrael: iſraeli: ab accharon vſq; geth & terminos ſuos. Liberauitq; iſrael de manu philiſtinorū: eratq; pax inter iſrael & ammorreum. Iudicabat quoq; ſamuel iſrael cunctis diebus vite ſue. & ibat per ſingulos annos circuiens bethel & galgala & maſphat: & iudicabat iſraelem in ſupradictis locis. Reuertebaturq; in ramatha. ibi enī erat domus eius: & ibi

וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי הִתְקַבְּצוּ בְנֵי — שמע קבץ
יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי — עלה
פְלִשְׁתִּים אֶל יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ — ירא פנה
וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל שְׁמוּאֵל — אמר
אַל תַּחֲרֵשׁ מִמֶּנּוּ מִזְּעֹק אֶל יְהוָה — חרש
אֱלֹהֵינוּ וְיֹשִׁעֵנוּ מִיַּד פְלִשְׁתִּים׃ — ישע
וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טְלֵה חָלָב אֶחָד — לקח
וַיַּעֲלֵהוּ עוֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק — עלה כלל
שְׁמוּאֵל אֶל יְהוָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל — זעק
וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה׃ וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֶה — ענה היה
הָעֹלָה וּפְלִשְׁתִּים נִגְּשׁוּ לַמִּלְחָמָה — לחם
בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּרְעֵם יְהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל — רעם גדל
בַּיּוֹם הַהוּא עַל פְּלִשְׁתִּים וַיְהֻמֵּם — המם
וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי — נגף פנה
יִשְׂרָאֵל מִן הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ אֶת — רדף
פְּלִשְׁתִּים וַיַּכּוּם עַד מִתַּחַת — נכה
לְבֵית כָּר׃ וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶבֶן אַחַת
וַיָּשֶׂם בֵּין הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשֵּׁן — שום
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָהּ אֶבֶן הָעָזֶר — קרא
וַיֹּאמַר עַד הֵנָּה עֲזָרָנוּ יְהוָה׃
וַיִּכָּנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא יָסְפוּ — כנע
עוֹד לָבוֹא בִּגְבוּל יִשְׂרָאֵל — גבל
וַתְּהִי יַד יְהוָה בַּפְּלִשְׁתִּים כֹּל — היה
יְמֵי שְׁמוּאֵל׃ וַתָּשֹׁבְנָה הֶעָרִים — יום שוב
אֲשֶׁר לָקְחוּ פְלִשְׁתִּים מֵאֵת — עיר
יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד
גַּת וְאֶת גְּבוּלָן הִצִּיל יִשְׂרָאֵל — נצל
מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם — שלם
בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאֱמֹרִי׃
וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל כֹּל — שפט
יְמֵי חַיָּיו׃ וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה — חיה
בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית אֵל וְהַגִּלְגָּל
וְהַמִּצְפָּה וְשָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל אֵת
כָּל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה׃ וּתְשֻׁבָתוֹ — קום שוב
הָרָמָתָה כִּי שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם

Digitized by Google

שָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ   בנה זבח
לַיהוָה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר זָקֵן   Cap.viij.
שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת בָּנָיו שֹׁפְטִים   שום
לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי שֵׁם בְּנוֹ הַבְּכוֹר
יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שֹׁפְטִים   שנה
בִּבְאֵר שָׁבַע׃ וְלֹא הָלְכוּ בָנָיו
בִּדְרָכָיו וַיִּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ   נטה לקח
שֹׁחַד וַיַּטּוּ מִשְׁפָּט׃ וַיִּתְקַבְּצוּ כֹּל   שפט קבץ
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל שְׁמוּאֵל   בוא
הָרָמָתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה
זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ לֹא הָלְכוּ בִּדְרָכֶיךָ
עַתָּה שִׂימָה לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ   שום
כְּכָל הַגּוֹיִם׃ וַיֵּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי   רוע
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ תְּנָה   נתן
לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל   פלל
שְׁמוּאֵל אֶל יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה   אמר
אֶל שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל הָעָם
לְכֹל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי
לֹא אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי אֹתִי מָאֲסוּ   את
מִמְּלֹךְ עֲלֵיהֶם׃ כְּכָל הַמַּעֲשִׂים   עשה
אֲשֶׁר עָשׂוּ מִיּוֹם הַעֲלֹתִי אֹתָם
מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעַזְבֻנִי   עזב
וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים כֵּן הֵמָּה   עבר
עֹשִׂים גַּם לָךְ׃ וְעַתָּה שְׁמַע
בְּקוֹלָם אַךְ כִּי הָעֵד תָּעִיד בָּהֶם   עוד
וְהִגַּדְתָּ לָהֶם מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר   נגד
יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל   מלך
אֵת כָּל דִּבְרֵי יְהוָה אֶל הָעָם
הַשֹּׁאֲלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
זֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר   היה
יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת בְּנֵיכֶם
יִקָּח וְשָׂם לוֹ בְּמֶרְכַּבְתּוֹ וּבְפָרָשָׁיו   לקח שום
וְרָצוּ לִפְנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ׃ וְלָשׂוּם לוֹ   רכב רוץ
שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים   פנה שור
וְלַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ וְלִקְצֹר קְצִירוֹ   חרש קצר
וְלַעֲשׂוֹת כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ וּכְלֵי   עשה כלה לחם

iudicabat iſraelē. Edificauit etiam ibi altare domino.

8.

Factum eſt aūt cū ſenuiſſet ſamuel: poſuit filios ſuos iudices in iſrael. Fuitq̧ nomē filii eius primogeniti iohel: & nomen ſecūdi abia iudicum in berſabee. Et nō ambulauerunt filii illius in viis eius. ſed declinauerunt poſt auaritiā: acceperūtq̧ mūera & puerterūt iudiciū. Cōgregati ergo vniuerſi maiores natu iſrael: venerūt ad ſamuelem in ramatha: dixeruntq̧ ei. Ecce tu ſenuiſti & filii tui non ambulant in viis tuis. conſtitue nobis regem vt iudicet nos ſicut & vniuerſe hn̄t nationes. Diſplicuitq̧ ſermo in oculis ſamuelis eo ꝙ dixiſſent. da nobis regem vt iudicet nos. Et orauit ſamuel ad dominum. Dixit autem dominus ad ſamuelē. Audi vocem populi i omnibus que loquūtur tibi. Non enim te abiecerunt ſed me: ne regnē ſup eos. Iuxta omnia opera ſua que fecerunt a die qua eduxi eos de egypto vſq̧ ad diē hāc: ſicut dereliquerūt me & ſeruierunt diis alienis: ſic faciunt etiam tibi. Nunc ergo vocem eoꝝ audi. Verūtamen conteſtare eos: & predic eis ius regis qui regnaturus eſt ſup eos. Dixit itaq̧ ſamuel omnia verba domini ad populum qui petierat a ſe regem & ait. Hoc erit ius regis qui imperaturus eſt vobis. Filios veſtros tollet & ponet in curribus ſuis: facietq̧ ſibi equites & p̄curſores q̄drigarū ſuarū: & cōſtituet ſibi tribunos & cēturiones: & aratores agrorū ſuorum: & meſſores ſegetum: & fabros armorū &

iudicabat ibi iſrael: ⁊ edificauit ibi al
ἐδίκαζεν ἐκεῖ τὸν ἰσραήλ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσια
tare dño.
στήριον τῷ κυρίῳ.

Ca. 8.

Et factū eſt vt ſenuit ſamuel: ⁊ cōſtituit
Καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασε σαμουήλ, καὶ κατέστησε
filios ſuos iudices iſrael. ⁊ hec nomi
τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῷ ἰσραήλ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόμα
na filioꝝ eius. primogenitus ioel: ⁊ nomē — A
τα τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ὁ πρωτότοκος ἰωήλ, καὶ ὄνομα τοῦ
ſecundi abia iudices in berſabee. ⁊ non ambu
δευτέρου ἀβιὰ δικασταὶ ἐν βηρσαβεαί. καὶ οὐκ ἐπορεύ
lauerūt filij eius in via eius. ⁊ declinauerūt poſt
θησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ. καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω
vtilitatē: ⁊ acceperunt munera: ⁊ p̄uerterūt iu
τῆς συντελείας, καὶ ἐλάμβανον δῶρα, καὶ ἐξέκλινον δι
dicia. ⁊ congregantur vniuerſi viri iſrael:
καιώματα. καὶ συναθροίζονται πάντες ἄνδρες ἰσραήλ,
⁊ veniunt ad ſamuel in ramatham. ⁊ di
καὶ παραγίνονται πρὸς σαμουὴλ εἰς ἀρμαθάμ. καὶ λέγου
cunt ei: ecce tu ſenuiſti: ⁊ filij tui nō ambu
σιν αὐτῷ, ἰδοὺ σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοί σου οὐ πορεύ
lant in via tua. ⁊ nunc cōſtitue ſuper nos re
ονται ἐν τῇ ὁδῷ σου. καὶ νῦν κατάστησον ἐφ᾽ ἡμᾶς βασι
gem vt iudicet nos ſicut vniuerſe gētes. ⁊ fuit pra
λέα δικάζειν ἡμᾶς καθὼς πάντα τὰ ἔθνη. καὶ ἦν πονη
uus ſermo in oculis ſamuel: vt dixerūt: da nobis — Oſee. 13. c.
ρὸν τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς σαμουήλ, ὡς εἶπον, δὸς ἡμῖν
regem vt iudicet nos. ⁊ orauit ſamuel — Act. 13. c.
βασιλέα τοῦ δικάζειν ἡμᾶς. καὶ προσηύξατο σαμουὴλ — B
ad dñm. ⁊ dixit dñs ad ſamuel: audi
πρὸς κύριον. καὶ εἶπε κύριος πρὸς σαμουήλ, ἄκουε τῆς
vocem ppl̄i: ſecūdū oia que loquūtur
φωνῆς τοῦ λαοῦ, κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσωσι
ad te: qm̄ non te cōtempſerunt: ſed me con
πρὸς σέ, διότι οὐ σὲ ἐξουδενώκασιν, ἀλλ᾽ ἢ ἐμὲ ἐξου
tempſerūt ne regnem ſuper eos. ſm̄ oia
θενήκασιν τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ᾽ αὐτῶν κατὰ πάντα
opera ſua que fecerūt mihi a qua die eduxi
τὰ ἔργα αὐτῶν ἃ ἐποίησάν μοι ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον
eos de egypto ⁊ vſq̧ in diem hanc: ⁊
αὐτοὺς ἐξ αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ
dereliquerūt me ⁊ ſeruierūt dijs alienis: ſic ip
ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐδούλευσαν θεοῖς ἑτέροις, οὕτως αὐ
ſi faciunt ⁊ tibi. ⁊ nunc audi vocem eoꝝ
τοὶ ποιοῦσι καὶ σοί. καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν
verūtamen teſtificans teſtificaris eis ⁊
πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμενος διαμαρτύρῃ αὐτοῖς καὶ
nunciabis eis ius regis qui re
ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βα
gnabit ſup eos. ⁊ dixit ſamuel oia
σιλεύσει ἐπ᾽ αὐτοῖς. καὶ εἶπε σαμουὴλ πάντας τοὺς
verba dñi ad vniuerſum ppl̄m petentes
λόγους κυρίου πρὸς πάντα τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας
ab eo regem. ⁊ ait: hoc erit
παρ᾽ αὐτοῦ βασιλέα. καὶ εἶπεν, τοῦτο ἔσται τὸ δι
ius regis regnantis ſuper vos.
καίωμα τοῦ βασιλέως τοῦ βασιλεύοντος ἐφ᾽ ὑμᾶς. τοὺς
filios vr̄os tollet ⁊ ponet eos in curribus
υἱοὺς ὑμῶν λήψεται καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἅρμασιν — C
ſuis ⁊ in equitibus ſuis: ⁊ precurſores
αὐτοῦ καὶ ἐν ἱππεῦσιν αὐτοῦ, καὶ προτρέχοντας
curruum ſuoꝝ. ⁊ ponet eos ſibi ipſi tri
τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ. καὶ θήσει αὐτοὺς ἑαυτῷ χι
bunos ⁊ centuriones: ⁊ arare agricultu
λιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ ἀροτριᾶν τὴν ἀροτρία
ram ſuā. ⁊ metere meſſem ſuam: ⁊ vindemiare vinde
σιν αὐτοῦ. καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ, καὶ τρυγᾶν τρυγη
miā ſuam: ⁊ facere inſtrumēta ſua bellica ⁊ iſtrumēta
τὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν σκεύη αὐτοῦ πολεμικὰ καὶ σκεύη

Digitized by Google

currũum ſuoꝝ. ⁊ filias vr̃as accipiet in
ἁρμάτων αὐτοῦ. καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς
vnguentarias: ⁊ focarias ⁊ in panificas ⁊
μυρεψούς, καὶ μαγειρίσσας καὶ εἰς πεσσούσας. καὶ τοὺς
agros vr̃os ⁊ vineas vr̃as: ⁊ oli
ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν, καὶ τοὺς ἐλαι
ueta vr̃a bona tollet ⁊ dabit ſer
ῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήψεται καὶ δώσει τοῖς δού-
uis ſuis. ⁊ ſemina vr̃a addecimabit
λοις αὐτοῦ. καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν ἀποδεκατώσει
⁊ vineas vr̃as: ⁊ dabit eunuchis
καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν, καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις
ſuis. ⁊ ſeruis ſuis. ⁊ ſeruos
αὐτοῦ. καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ. καὶ τοὺς δούλους
vr̃os ⁊ ancillas vr̃as: ⁊ armenta boũ vr̃a
ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν, καὶ τὰ βουκόλια ὑμῶν
bona ⁊ aſinos vr̃os accipiet: ⁊ addeci-
τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται, καὶ ἀποδε
mabit ad opera ſua. ⁊ greges vr̃os
κατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ. καὶ τὰ ποίμνια ὑμῶν
addecimabit: ⁊ vos eritis ei in ſeruos.
ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ εἰς δούλους.
⁊ clamabitis in die illa a facie re
D καὶ βοήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου τοῦ βα
gis vr̃i quẽ elegiſtis vobis: ⁊ non exau
σιλέως ὑμῶν οὗ ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἐπακού-
diet vos dñs in dieb⁹ illis. ⁊ nõ
σεται ὑμῶν κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. καὶ οὐκ
voluit pp̃ls audire vocẽ ſamuel. ⁊
ἐβούλετο ὁ λαὸς ἀκούειν τὴν φωνὴν τοῦ σαμουήλ. καὶ
dixerũt ei: nequaꝗ̃ ſed rex erit ſup nos: ⁊
εἶποι αὐτῷ, οὐχὶ ἀλλ᾽ ἢ ὅτι βασιλεὺς ἔσται ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ
erimus ⁊ nos ſicut oẽs gẽtes. ⁊ iudicabit
ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς καθὼς πάντα τὰ ἔθνη. καὶ δικάσει
nos rex nr̃ ⁊ egredietur ante nos.
ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς ἡμῶν καὶ ἐξελεύσεται ἔμπροσθεν ἡμῶν.
⁊ pugnabit bella nr̃a. ⁊ audiuit ſamu
καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν. καὶ ἤκουσε σαμου
el oĩa verba pp̃li ⁊ locutus eſt
ὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ καὶ ἐλάλησεν
ea in aures dñi. ⁊ dixit dñs ad ſa
αὐτοὺς εἰς τὰ ὦτα κυρίου. καὶ εἶπε κύριος πρὸς σα-
muel: audi vocem eoꝝ ⁊ fac regnare e-
μουήλ, ἄκουσον τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ βασίλευσον αὐ-
is regem. ⁊ dixit ſamuel ad viros iſrael:
τοῖς βασιλέα. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας ἰσραήλ,
recurrite vnuſq̃ſq; in ciuitatẽ ſuam.
ἀποτρέχετε ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ. Ca. 9.
A Et erat vir de filijs beniamin: ⁊ nomẽ ei
1. Pa. 3. c. Καὶ ἦν ἀνὴρ ἐκ τῶν υἱῶν βενιαμίν, καὶ ὄνομα αὐ
cis: filius abiel filij ſarar filij bechorath filij aphec
τῷ κίς, υἱὸς ἀβιὴλ υἱοῦ σαρὰρ υἱοῦ βεχωρὰθ υἱοῦ ἀφὲκ
filij viri iemini: vir potens robore. ⁊ huic
υἱοῦ ἀνδρὸς ἰεμιναίου, ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχύι. καὶ τούτῳ
filius: ⁊ nomẽ ipſi ſaul: ingens vir bonus:
υἱός, καὶ ὄνομα αὐτῷ σαούλ, εὐμεγέθης ἀνὴρ ἀγαθός,
⁊ non erat in filijs iſrael bonus magis ꝗ̃ ille: hu
καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς ἰσραὴλ ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν, ὑπὲ
mero ⁊ ſurſum excelſus ſuper omnẽ
ρωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν
terrã. ⁊ perierant aſine cis patris ſaul. ⁊
γῆν. καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι κὶς τοῦ πατρὸς σαούλ. καὶ
dixit cis ad ſaul filiũ ſuum: tolle te
εἶπε κὶς πρὸς σαοὺλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λάβε μετὰ σε
cum vnum puerorum: ⁊ cõſurgite ⁊ vadite
αὐτοῦ ἓν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθη
⁊ querite aſinas. ⁊ trãſierũt per mõtẽ
τε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους. καὶ διῆλθον δι᾽ ὄρους
ephraim: ⁊ trãſierũt per terrã ſaliſa: ⁊ non inue
ἐφραίμ, καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς σαλισά, καὶ οὐχ εὗ
nerũt. ⁊ trãſierũt
ρον. καὶ διῆλθον

currũũ ſuorum. Filias quoq; veſtras faciet ſibi vnguẽtarias & focarias & panificas. Agros quoq; vr̃os & vineas & olliueta optima tollet & dabit ſeruis ſuis. Sed & ſegetes veſtras & vinearũ redditus addecimabit vt det eunuchis & famulis ſuis. Seruos etiam veſtros & ancillas & iuuenes optimos & aſinos auferet: & ponet in opere ſuo. Greges quoq; vr̃os addecimabit: voſq; eritis ei ſerui. Et clamabitis in die illa a facie regis vr̃i quẽ elegiſtis vobis: & non exaudiet vos dominus in die illa. Noluit autẽ populus audire vocem ſamuelis: ſed dixerũt. Nequaꝗ̃. Rex enim erit ſuper nos: & erimus nos quoq; ſicut omnes gentes: & iudicabit nos rex noſter: & egredietur ante nos: & pugnabit bella noſtra pro nobis. Et audiuit ſamuel omnia verba populi: & locutus eſt ea in auribus domini. Dixit aũt dominus ad ſamuelẽ. Audi vocẽ eorũ & cõſtitue ſuper eos regem. Et ait ſamuel ad viros iſrael. Vadat vnuſquiſq; in ciuitatẽ ſuã. 9.

Et erat vir de beniamin nomine Cis filius abiel filii ſeor: filii bechor: filii aphia: filii viri gemini fortis robore. Et erat ei filius vocabulo ſaul electus & bonus: & non erat vir de filiis iſrael melior illo. Ab humero & ſurſum eminebat ſuper oẽm populũ. Perierant autem aſine cis patris ſaul. Et dixit cis ad ſaul filium ſuum. Tolle tecum vnum de pueris & conſurgens vade & quere aſinas. Qui cum tranſiſſent per montem effraim & per terram ſaliſa & nõ inueniſſet: tranſierunt etiam

לקח בנה | לרכבו ואת בנותיכם יקח לרקחות
אפה שדה | ולטבחות ולאפות ואת שדותיכם
ואת כרמיכם וזיתיכם הטובים
יקח ונתן לעבדיו וזרעיכם
עשר סרס | וכרמיכם יעשר ונתן לסריסיו
ולעבדיו ואת עבדיכם ואת
שפח טוב | שפחותיכם ואת בחוריכם הטובים
ואת חמוריכם יקח ועשה
לאך | למלאכתו צאנכם יעשר ואתם
היה | תהיו לו לעבדים וזעקתם ביום
ההוא מלפני מלככם אשר
ענה | בחרתם לכם ולא יענה יהוה
מאן | אתכם ביום ההוא וימאנו העם
אמר | לשמע בקול שמואל ויאמרו לא
כי אם מלך יהיה עלינו והיינו
גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו
לחם פנה | מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את
שמע | מלחמתינו וישמע שמואל את
דבר | כל דברי העם וידברם באזני
יהוה ויאמר יהוה אל שמואל
מלך | שמע בקולם והמלכת להם מלך
ויאמר שמואל אל אנשי ישראל
ילך | לכו איש לעירו
Cap. ix. | ויהי איש מבנימין ושמו
היה | קיש בן אביאל בן צרור בן
בכורת בן אפיח בן איש ימיני
גבר | גבור חיל ולו היה בן ושמו
בחר | שאול בחור וטוב ואין איש
מבני ישראל טוב ממנו משכמו
עלה גבה | ומעלה גבה מכל העם ותאבדנה
אבד | האתנות לקיש אבי שאול
לקח | ויאמר קיש אל שאול בנו קח
נא אתך את אחד מהנערים וקום
ילך | לך בקש את האתנת ויעבר
עבר | בהר אפרים ויעבר בארץ
שלשה ולא מצאו ויעברו

בארץ שעלים ואין ויעבר בארץ
ימיני ולא מצאו׃ המה באו — בוא
בארץ צוף ושאול אמר לנערו
אשר עמו לכה ונשובה פן יחדל — ילך שוב
אבי מן האתנות ודאג לנו׃ ויאמר — חדל אמר
לו הנה נא איש אלהים בעיר
הזאת והאיש נכבד כל אשר — כבד
ידבר בוא יבוא עתה נלכה שם — דבר בוא
אולי יגיד לנו את דרכנו אשר — ילך נגד
הלכנו עליה׃ ויאמר שאול
לנערו והנה נלך ומה נביא לאיש — בוא
כי הלחם אזל מכלינו ותשורה — כלה שור
אין להביא לאיש האלהים מה — בוא
אתנו׃ ויסף הנער לענות את — ענה
שאול ויאמר הנה נמצא בידי — מצא
רבע שקל כסף ונתתי לאיש — נתן
האלהים והגיד לנו את דרכנו׃
לפנים בישראל כה אמר האיש — פנה
בלכתו לדרוש אלהים לכו — ילך דרש
ונלכה עד הראה כי לנביא היום — נבא
יקרא לפנים הראה׃ ויאמר — קרא אמר
שאול לנערו טוב דברך לכה
נלכה וילכו אל העיר אשר שם
איש האלהים׃ המה עלים — עלה
במעלה העיר והמה מצאו נערות
יצאות לשאב מים ויאמרו להן
הישׁ בזה הראה׃ ותענינה אותם — ענה
ותאמרנה יש הנה לפניך מהר — פנה
עתה כי היום בא לעיר כי זבח — בוא
היום לעם בבמה׃ כבאכם העיר
כן תמצאון אתו בטרם יעלה — מצא
הבמתה לאכל כי לא יאכל העם — במה אכל
עד באו כי הוא יברך הזבח — בוא ברך
אחרי כן יאכלו הקראים ועתה
עלו כי אתו כהיום תמצאון אתו׃ — עלה
ויעלו העיר המה באים בתוך — בוא

per terrã ſalim: & non erant: ſed & per terram gemini: & minime repererũt. Cũ aũt veniſſent in terram ſuph: dixit ſaul ad puerum q erat cũ eo. Veni & reuertamur ne forte dimiſerit pr̃ meus aſinas & ſollicit⁹ ſit p nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei eſt in ciuitate hac: vir nobilis: omne quod loquitur ſine ãbiguitate venit. Nunc ergo eamus illuc ſi forte indicet nobis de via noſtra propter quam venim⁹. Dixitq; ſaul ad puer̃ ſuũ. Ecce ibimus. Quid ferem⁹ ad virũ dei? Panis deficit in ſiſtartiis nr̃is: & ſportulã nõ habemus vt demus hoĩ dei: nec quicq̃ aliud. Rurſum puer reſpondit ſauli & ait. Ecce inuẽta eſt in manu mea quarta pars ſtateris argenti: demus homini dei: vt indicet nobis viam noſtram. Olim in iſrael ſic loq̃batur vnuſquiſq; vadens conſulere deũ. Venite & eamus ad videntem. Qui enim ꝓpheta dicitur hodie: vocabatur oli videns. Et dixit ſaul ad puerũ ſuum. Optimus ſermo tuus. Veni eam⁹. Et ierũt i ciuitatẽ in qua erat vir dei. Cumq; aſcẽderent cliuum ciuitatis inuenerunt puellas egrediẽtes ad hauriendã aquã: & dixerũt eis. Num hic eſt videns? Que reſpondentes dixerunt illis. Hic eſt. Ecce ante te. Feſtina nũc. Hodie ei venit i ciuitatẽ: quia ſacrificiũ eſt hodie populi in excelſo. Ingredientes vrbẽ ſtati inuenietis eum anteq̃ aſcendat excelſũ ad veſcendum. Neq; ei comeſſurus ẽ populus donec ille veniat: q̃a ipe bñdicet hoſtie: & deinceps comedẽt qui vocati ſũt. Nũc ergo conſcendite: quia hodie repietis eũ. Et aſcẽderũt in ciuitatẽ. Cũq; ãbularent in medio

per terram ſaalim: & non erat: & trãſierũt per terrã
διὰ τῆς γῆς σααλὶμ, καὶ οὐκ ἦν, καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς
iemmei: & minime repperereũt. ipſis aũt veniẽtib⁹ in
ἰεμιναίου, καὶ οὐχ εὗρον. αὐτῶν δὲ ἐλθόντων εἰς τὴν
trã ſiph: & dixit ſaul puero ſuo
γῆν σίφ, καὶ εἶπεν σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ αὐ-
qui cum eo: veni & reuertamur: ne
τοῦ τῷ μετ᾽ αὐτοῦ, δεῦρο καὶ ἀναστρέψωμεν, μὴ
dimittens pr̃ meus que circa aſinas cu-
ἀνεὶς ὁ πατήρ μου τὰ περὶ τὰς ὄνους φροντί-
ras curet de nobis. & dixit ei puer:
δας φροντίζει περὶ ἡμῶν. καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον,
ecce homo dei in ciuitate hac & hõ glorio-
ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. καὶ ἄνος ἔνδο-
ſus oĩe qđ loquatur veniens aderit. & nunc
ξος πᾶν ὃ ἂν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσται. καὶ νῦν
eamus illuc ad eum: vt indicet nobis
πορευθῶμεν ἐκεῖ πρὸς αὐτόν, ὅπως ἀναγγείλῃ ἡμῖν τὴν
viam nr̃am ꝑ q̃ vadamus per eam. & dixit ſaul
ὁδὸν ἡμῶν ἐφ᾽ ἣν πορευθῶμεν ἐπ᾽ αὐτήν. καὶ εἶπε σαοὺλ τῷ
puero qui cum eo: & ecce ibimus. & qđ fe
παιδαρίῳ τῷ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ πορευσόμεθα. καὶ τί εἰ-
remus homini dei: quia panes defecerunt
σοίσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἄρτοι ἐκλελοίπασιν
de vaſis nr̃is: & plus non eſt nobiſcum vt fe
ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔστι μεθ᾽ ἡμῶν τοῦ εἰ-
ramus hoĩ dei: an hoc qđ ſuper eſt nobis? &
σενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, ἢ τοῦτο τὸ ὑπάρχον ἡμῖν; καὶ
appoſuit puer reſpõdere ſaul. & di
προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ σαούλ. καὶ εἶ-
xit: ecce inuẽta eſt in manu mea quarta ps ſicli argẽ
πεν, ἰδοὺ εὕρηται ἐν τῇ χειρί μου τέταρτον σίκλου ἀργυ-
ti: & dabis homini dei: & indicabit nobi
ρίου, καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν
viam nr̃am. & ante in iſrael hec loq̃bãt vnuſ
τὴν ὁδὸν ἡμῶν. καὶ ἔμπροσθεν ἐν ἰσραὴλ τάδε ἔλεγον ἕκα-
quiſq; vir: cum iret ad interrogãdũ deũ. venite &
στος ἀνήρ, ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν θεόν. δεῦτε καὶ
eamus ad videntẽ: q̃ꝛ prophetam vo
πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα, ὅτι τὸν προφήτην ἐκά-
cabat ppl̃s olim videns. & dixit ſaul ad
λει ὁ λαὸς ἔμπροσθεν ὁ βλέπων. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς τὸ
puerum ſuũ: bonus ſermo tuus: veni & ea
παιδάριον αὐτοῦ, ἀγαθὸν τὸ ῥῆμά σου, δεῦρο καὶ πορευ-
mus. & ierũt in ciuitatẽ vbi erat ho
θῶμεν. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν, οὗ ἦν ὁ ἄνθρω-
mo dei ibi. cũ ipſi aũt aſcenderent in
πος τοῦ θεοῦ ἐκεῖ. αὐτῶν δὲ ἀναβαινόντων εἰς τὴν
aſcenſum ciuitatis: & ipſi inueniunt puellas
ἀνάβασιν τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ εὑρίσκουσι κοράσια
egredientes ad hauriendã aquam. & dicunt eis:
ἐξεληλυθότα ὑδρεύσασθαι ὕδωρ. καὶ λέγουσιν αὐταῖς,
num eſt hic videns? & reſponderũt eis
μὴ ἔστιν ἐνταῦθα ὁ βλέπων; καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς τὰ
puelle & dixerũt: eſt: ecce ante faciem vr̃as.
κοράσια καὶ εἶπον, ἔστιν, ἰδοὺ πρὸ προσώπου ὑμῶν.
feſtinate quia nunc venit in ciuitatẽ ꝑꝑ diem: quia
ταχύνατε ὅτι νῦν ἥκει εἰς τὴν πόλιν διὰ τὴν ἡμέραν, ὅτι
ſacrificiũ hodie populo in excelſo. vt ingreſſi fueritis
θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν βαμᾷ. ὡς ἂν εἰσέλθητε
in ciuitatẽ: ſic inuenietis eum in ciuitate: anteq̃
εἰς τὴν πόλιν, οὕτως εὑρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, πρὶν
aſcendat ipſe in excelſũ ad veſcendũ: q̃ꝛ nõ comedet popu
ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς βαμᾶ τοῦ φαγεῖν, ὅτι οὐ μὴ φάγῃ ὁ λα-
lus donec veniat ipſe: quoniã ipſe benedicit
ὸς ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτόν, ἐπειδὴ αὐτὸς εὐλογεῖ τὴν
hoſtie: & poſt hec comedũt ꝑegrini. & nũc aſcẽdi
θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι. καὶ νῦν ἀνάβη-
te: q̃ꝛ ꝑꝑ diem inuenietis eum in ciuitate. & aſcẽ
τε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὑρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει. καὶ ἀνα-
dunt in ciuitatem. illis aũt ingrediẽtibus in mediã
βαίνουσιν εἰς τὴν πόλιν. αὐτῶν δὲ εἰσπορευομένων εἰς μέσον

B

2.R.e.
2.f.&
18.d.

Digitized by Google

ciuitatẽ: ⁊ ecce ſamuel egreſſus ẽ in occurſum eo
τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ σαμουὴλ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐ
C rum: vt aſcenderet in excelſũ. ⁊ dñs reuelauerat
τῶν, τοῦ ἀναβῆναι εἰς βαμᾶ. καὶ κύριος ἀπεκάλυψεν
auriculam ſamuelis diem vnam antequam veniret
τὸ ὠτίον σαμουὴλ ἡμέραν μίαν ἔμπροσθεν τοῦ ἐλθεῖν
ad eum ſaul dicens: ſicut tp̃s hoc cras mit
πρὸς αὐτὸν τὸν σαοὺλ λέγων, ὡς ὁ καιρὸς οὗτος αὔριον ἀπο
tam ad te virum in terra beniamin. ⁊ vnges eum
στελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα ἐν γῇ βενιαμίν. καὶ χρίσεις αὐτὸν
in principem ſuper populũ meũ iſrael: ⁊ ſaluabit
εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου ἰσραήλ, καὶ σώσει τὸν
pp̃lm meũ de manu philiſtinorum: quia reſpexit ſup
λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, ὅτι ἐπέβλεψε ἐπὶ
humilitatem populi mei: quoniã venit clamor eo
τὴν ταπείνωσιν τοῦ λαοῦ μου, διότι ἦλθεν ἡ βοὴ αὐ-
rum ad me. ⁊ ſamuel aſpexit ſaulem: ⁊ dñs
τῶν πρός με. καὶ σαμουὴλ εἶδε τὸν σαοὺλ, καὶ κύριος
reſpondit ei: ecce homo quẽ dixi tibi: iſte
ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπόν σοι, οὗτος
dñabitur ſuper pp̃lm meũ. ⁊ acceſſit ſaul ad
κατάρξει ἐπὶ τὸν λαόν μου. καὶ προσῆλθεν σαοὺλ πρὸς
ſamuelem in medio ciuitatis: ⁊ dixit: indi-
σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν, ἀπάγγει-
ca iã mihi: que domus videntis. ⁊ reſpon
λον δή μοι, ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος. καὶ ἀπεκρί
dit ſamuel ſauli ⁊ dixit: ego ſum: aſcende an
θη σαμουὴλ τῷ σαοὺλ καὶ εἶπεν, ἐγώ εἰμι, ἀνάβηθι ἔμ
te me in excelſum: ⁊ comede mecum hodie: ⁊
προσθέν μου εἰς βαμᾶ, καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ
mittam te mane ⁊ oĩa q̃ in corde tuo indi
ἐξαποστελῶ σε πρωῒ καὶ πάντα τὰ ἐν καρδίᾳ σου ἀπαγ
cabo tibi: ⁊ de aſinis perditis tibi nudi
γελῶ σοι, καὶ περὶ τῶν ὄνων τῶν ἀπολωλυιῶν σοι σήμερον
us tercius: ne ponas cor tuũ in eis: q̃ꝛ
τριταίων, μὴ θῇς τὴν καρδίαν σου ἐν αὐταῖς, ὅτι
inuẽte ſunt: ⁊ cui pulchra iſrael: nonne tibi:
εὕρηνται, καὶ τίνι τὰ ὡραῖα τοῦ ἰσραήλ, οὐχὶ σοί,
⁊ omni domui patris tui? ⁊ reſpon
καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου; καὶ ἀπεκρί-
dit ſaul ⁊ dixit: nonne filius viri iemini ego
θη σαοὺλ καὶ εἶπεν, οὐχὶ υἱὸς ἀνδρὸς ἰεμιναίου ἐγώ
ſum minimi ſceptri ex tribubus iſ
εἰμι τοῦ μικροτέρου σκήπτρου ἐκ τῶν φυλῶν τοῦ ἰσ-
rael? ⁊ cognatio mea pauciſſima inter oẽs
ραήλ; καὶ ἡ πατριά μου ὀλιγοστὴ παρὰ πάσας τὰς
cognationes beniamin. ⁊ quare locutus es ad me
πατριὰς τοῦ βενιαμίν. καὶ ἱνατί ἐλάλησας πρός με
ſecũdũ ſermones hunc? ⁊ aſſumpſit ſamuel ſa-
D κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ ἔλαβε σαμουὴλ τὸν σα
ul ⁊ puerum eius ⁊ introduxit eos
οὺλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς
in diuerſorium: ⁊ ordinauit eis locum in pri
εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ ἔταξεν αὐτοῖς τόπον ἐν πρώ-
mis vocatorum quaſi triginta virorũ. ⁊
τοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ τριάκοντα ἀνδρῶν. καὶ
dixit ſamuel coquo: da mihi partem q̃
εἶπε σαμουὴλ τῷ μαγείρῳ, δός μοι τὴν μερίδα ἣν
dedi tibi: q̃ dixi tibi vt poneres eam apud te. ⁊
ἔδωκά σοι, ἣν εἶπά σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί. καὶ
leuauit coquus armum ⁊ qđ in ea: ⁊
ἥψησεν ὁ μάγειρος τὴν κωλαίαν καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ
appoſuit eam coram ſaul. ⁊ dixit ſamu
παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον σαούλ. καὶ εἶπεν σαμου-
el ſaul: ecce qđ remanſit appone ipſũ
ὴλ τῷ σαοὺλ, ἰδοὺ τὸ ὑπόλειμμα παράθες αὐτὸ
ante te ⁊ comede: q̃ꝛ
ἐνώπιόν σου καὶ φάγε, ὅτι

vrbis apparuit ſamuel egrediens obuiã eis vt aſcenderet in excelſũ. Dominus aũt reuelauerat auriculam ſamuelis an̄ vnã diẽ q̃ veniret ſaul dicẽs. Hac ipſa hora que nunc eſt cras mittam virum ad te de terra beniamin: & vnges eũ ducem ſuper populũ meũ iſrael. Et ſaluabit populũ meũ de manu philiſtinoꝝ: quia reſpexi populũ meũ. Venit enim clamor eorum ad me. Cũq; aſpexiſſet ſamuel ſaulẽ: dñs dixit ei. Ecce vir quem dixeram tibi. Iſte dominabitur populo meo. Acceſſit aũt ſaul ad ſamuelem ĩ medio porte: & ait. Indica oro mihi: vbi eſt domus videntis. Et reſpõdit ſamuel ſauli dicens. Ego ſũ vidẽs. Aſcẽde an̄ me in excelſum vt comedatis mecũ hodie: & dimittam te mane: & oĩa q̃ ſunt in corde tuo indicabo tibi. Et de aſinis quas nudiuſtertius perdidiſti ne ſollicitus ſis: quia ĩuẽte ſũt. Et cuius erunt optima queq; iſrael: nõne tibi & oĩ domui patris tui? Rñdens autem ſaul ait. Nunqd nõ filius gemini ego ſum de minima tribu iſrael: & cognatio mea nouiſſima inter oẽs familias de tribu bẽiamin? Quare ergo locut⁹ es mihi ſermonẽ iſtum? Aſſumẽs itaq; ſamuel ſaulẽ & puerum eius: introduxit eos in tricliniũ: & dedit eis locum in capite eorũ q fuerãt inuitati. Erant enim q̃ſi triginta viri. Dixitq; ſamuel coquo. Da partem quam dedi tibi & precepi vt reponeres ſeorſum apud te. Leuauit autẽ coquus armum & poſuit an̄ ſaul. Dixitq; ſamuel. Ecce qđ remãſit pone an̄ te & comede: quia de ĩdu

הָעִיר וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל יֹצֵא
לִקְרָאתָם לַעֲלוֹת הַבָּמָה׃ וַיהוָה
גָּלָה אֶת אֹזֶן שְׁמוּאֵל יוֹם אֶחָד
לִפְנֵי בוֹא שָׁאוּל לֵאמֹר׃ כָּעֵת
מָחָר אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ — פנה
בִּנְיָמִן וּמְשַׁחְתּוֹ לְנָגִיד עַל עַמִּי — שלח, נגד
יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת עַמִּי מִיַּד — ישע
פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי אֶת עַמִּי כִּי — ראה
בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי׃ וּשְׁמוּאֵל רָאָה — בוא
אֶת שָׁאוּל וַיהוָה עָנָהוּ הִנֵּה
הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה
יַעְצֹר בְּעַמִּי׃ וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל אֶת — עצר נגש
שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר
הַגִּידָה נָּא לִי אֵי זֶה בֵּית הָרֹאֶה׃
וַיַּעַן שְׁמוּאֵל אֶת שָׁאוּל וַיֹּאמֶר — נגד, ענה
אָנֹכִי הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי הַבָּמָה
וַאֲכַלְתֶּם עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ
בַבֹּקֶר וְכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ אַגִּיד
לָךְ׃ וְלָאֲתֹנוֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם
שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל תָּשֶׂם אֶת — יום שום
לִבְּךָ לָהֶם כִּי נִמְצָאוּ וּלְמִי כָּל — מצא
חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לְךָ וּלְכֹל
בֵּית אָבִיךָ׃ וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר
הֲלוֹא בֶן יְמִינִי אָנֹכִי מִקְּטַנֵּי שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכָּל — שפחה
מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי בִנְיָמִן וְלָמָּה
דִּבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיִּקַּח — לקח
שְׁמוּאֵל אֶת שָׁאוּל וְאֶת נַעֲרוֹ
וַיְבִיאֵם לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן לָהֶם מָקוֹם — בוא נתן
בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים וְהֵמָּה כִּשְׁלֹשִׁים — קום
אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תְּנָה
אֶת הַמָּנָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ אֲשֶׁר — נתן
אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים אֹתָהּ עִמָּךְ׃ — שום
וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת הַשּׁוֹק וְהֶעָלֶיהָ — רום עלה
וַיָּשֶׂם לִפְנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה — פנה
הַנִּשְׁאָר שִׂים לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי — שאר

Digitized by Google

למועד שמור לך לאמר העם — יעד שמר
קראתי ויאכל שאול עם שמואל — אכל
ביום ההוא: וירדו מהבמה העיר
וידבר עם שאול על הגג: וישכמו — דבר שכם
ויהי כעלות השחר ויקרא — היה עלה
שמואל אל שאול הגגה לאמר — קרא
קומה ואשלחך ויקם שאול — שלח קום
ויצאו שניהם הוא ושמואל — שנה
החוצה: המה יורדים בקצה העיר
ושמואל אמר אל שאול אמר
לנער ויעבר לפנינו ויעבר ואתה — עבר פנה
עמוד כיום ואשמיעך את דבר — עמד שמע
Cap.x. אלהים: ויקח שמואל — לקח
את פך השמן ויצק על ראשו — פכה
וישקהו ויאמר הלא כי משחך — נשק אמר
יהוה על נחלתו לנגיד: בלכתך — נגד ילך
היום מעמדי ומצאת שני — שנה
אנשים עם קברת רחל בגבול — גבל
בנימן בצלצח ואמרו אליך
נמצאו האתנות אשר הלכת — מצא
לבקש והנה נטש אביך את
דברי האתנות ודאג לכם לאמר
מה אעשה לבני: וחלפת משם — עשה
והלאה ובאת עד אלון תבור — בוא
ומצאוך שם שלשה אנשים
עלים אל האלהים בית אל — עלה
אחד נשא שלשה גדיים ואחד
נשא שלשת ככרות לחם ואחד
נשא נבל יין: ושאלו לך
לשלום ונתנו לך שתי לחם — שלם
ולקחת מידם: אחר כן תבוא — בוא
גבעת האלהים אשר שם נציבי — יצב
פלשתים ויהי כבאך שם העיר — היה
ופגעת חבל נביאים ירדים מהבמה
ולפניהם נבל ותף וחליל וכנור — פנה חלל
והמה מתנבאים: וצלחה עליך — כנר נבא

ſtria ſeruatum eſt tibi
qñ populum
vocaui. Et comedit ſa-
ul cum ſamuele
ī die illa: & deſcēderūt
de excelſo in oppidū:
& locutus eſt cum ſau-
le in ſolario:
Cūq; mane ſurrexiſſet
& iā dies luceſceret: vo
cauit ſamuel ſaulē ī ſo-
lario dicens.
Surge & dimittā te. Et
ſurrexit ſaul.
Egreſſi ſunt ambo: ip-
ſe videlicet & ſamuel.
Cūq; deſcēderēt in ex-
trema parte ciuitatis
ſamuel dixit ad ſaul.
Dic
puero vt añcedat nos
& tranſeat. Tu autem
ſubſiſte pauliſper vt in
dicem tibi verbum
dei. 10.

Tulit autem ſamuel
lenticulam olei & effu-
dit ſuper caput eius
& deoſculatus eſt eum:
& ait. Ecce vnxit te
dñs ſup hereditatē ſu-
am in principem: Cūq;
abieris hodie a me: in-
uenies duos
viros iuxta ſepulchrū
rachel in finibus
beniamin in meridie:
dicentq; tibi.
Inuente ſunt aſine ad
quas ieras
perquirendas: & iter-
miſſis pater tuus
aſinis ſolicitus eſt pro
vobis: & dicit.
Quid faciam de filio
meo. Cunq; abieris īde
& vltra trāſieris & vene
ris ad quercū thabor:
inuenient te tres viri
aſcendentes ad deum
in bethel:
vnus portans tres he
dos: & alius
tres tortas panis: & ali
us
portās lagenam vini.
Cunq; te ſalutauerint
dabunt tibi duos pāes
& accipies de māu eo-
rū. Poſt hec venies in
collem dei vbi ē ſtatio
philiſtinorū. Et cū in-
greſſus fueris ibi vrbē:
obuiū hēbis gregē p-
phetarū deſcēdentiū de
excelſo: & añ eos pſalte
riū & tympanū & tibi-
am & cithārā: ipſoſq;
pphetātes: & iſiliet i te

in teſtimonium poſitū eſt tibi a populo: car
εἰς μαρτύριον τέθηταί σοι παρὰ τοῦ λαοῦ, ἀπόκνι-
pe. ⁊ comedit ſaul cum ſamuele in die il
ζε. καὶ ἔφαγε σαοὺλ μετὰ σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
la. ⁊ deſcendit ex excelſo in ciuitatem. ⁊ ſtraue
νη. καὶ κατέβη ἐκ τῆς βαμὰ εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἔστρω-
runt ſauli in ſolario: ⁊ dormiuit ⁊
σαν τῷ σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη καὶ
factū eſt vt aſcendit crepuſculū ⁊ locutus eſt ſamuel
ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος καὶ ἐλάλησε σαμουὴλ τῷ
ſaul in ſolario dicens: ſurge ⁊ dimittam
σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι λέγων, ἀνάστα καὶ ἐξαποστελῶ
te. ⁊ ſurrexit ſaul ⁊ egreſſus eſt ipſe ⁊ ſamuel
σε. καὶ ἀνέστη σαοὺλ καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ σαμουὴλ
vſq; extra. ipſis deſcendētibus in extremā p̄tē ciuitatis.
ἕως ἔξω. αὐτῶν καταβαινόντων εἰς ἄκρον τῆς πόλεως.
⁊ ſamuel dixit ſauli: dic puero: ⁊
καὶ σαμουὴλ εἶπε τῷ σαοὺλ, εἰπὸν τῷ παιδαρίῳ, καὶ
tranſeat ante nos. tu āt ſubſiſte hic hodie: ⁊
διελθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν. σὺ δὲ στῆθι ὧδε σήμερον, καὶ
audi verbum dei.
ἄκουσον ῥῆμα θεοῦ.

Ca. 10.

Et tulit ſamuel lēticulā olei ⁊ ef
Καὶ ἔλαβε σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου καὶ κα-
fudit ſuper caput eius: ⁊ deoſculatus eſt eum. ⁊
τέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν. καὶ
dixit ei: nonne vnxit te dñs in principem
εἶπεν αὐτῷ, οὐχὶ ὅτι κέχρικέ σε κύριος εἰς ἄρχοντα
ſuper hereditatem ſuam vt abieris hodie a
ἐπὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὡς ἂν ἀπέλθῃς σήμερον ἀπ᾽
me: ⁊ inuenies duos viros iuxta ſepulchra
ἐμοῦ, καὶ εὑρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς τοῖς τάφοις
rachel in finibus beniamin in meridie ſaltantes
ῥαχὴλ ἐν τοῖς ὁρίοις βενιαμὶν μεσημβρίας ἁλλομένους
grande. ⁊ dicent tibi: inuēte ſunt aſine quas ieratis per
μεγάλα. καὶ ἐροῦσί σοι, εὕρηνται αἱ ὄνοι ἃς ἐπορεύθητε ζη-
quirere. ⁊ ecce pater tuus dimiſit cu
τεῖν. καὶ ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτετίνακται τὴν φρον-
ram aſinarū: ⁊ ſolicitus eſt pro vobis dicens: quid fa
τίδα τῶν ὄνων, καὶ μεριμνᾷ περὶ ὑμῶν λέγων, τί ποι-
ciam de filio meo? ⁊ abibis inde ⁊
ήσω περὶ τοῦ υἱοῦ μου; καὶ ἀπελεύσῃ ἐκεῖθεν καὶ
vlterius: ⁊ venies vſq; ad quercum thabor: ⁊ in
ἐπέκεινα, καὶ ἥξεις ἕως τῆς δρυὸς τῆς θαβώρ, καὶ εὑ-
uenies ibi tres viros aſcendentes ad deū
ρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν
in bethel: vnum tollētem tres hedos: ⁊ vnum tollē-
εἰς βαιθήλ, ἕνα αἴροντα τρεῖς ἐρίφους, καὶ ἕνα αἴρον-
tem tria vaſa panum ⁊ vnum tollētem vtrem vini:
τα τρία ἀγγεῖα ἄρτων, καὶ ἕνα αἴροντα ἀσκὸν οἴνου,
⁊ interrogabunt te ea que in pace: ⁊ dabunt tibi
καὶ ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ δώσουσί σοι
duas primitias panum. ⁊ accipies de manu eo-
δύο ἀπαρχὰς ἄρτων. καὶ λήψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐ-
rum. ⁊ poſt hec ingredieris in collem
τῶν. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ
dei: vbi eſt ibi ſtatio philiſtinorum. ⁊ erit
θεοῦ, οὗ ἐστιν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἔσται
vt ingrediaris ibi in ciuitatē: ⁊ obuiabis
ὡς ἂν εἰσέλθῃς ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἀπαντήσεις
choro prophetarum deſcendentium de excelſo: ⁊
χορῷ προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς βαμᾶ, καὶ
ante ipſos naula ⁊ tympana ⁊ tibia ⁊
ἔμπροσθεν αὐτῶν ναῦλαι καὶ τύμπανα καὶ αὐλὸς καὶ
cithara: ⁊ ipſi prophetantes: ⁊ inſiliet in te
κινύρα, καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες, καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ

ſpiritus dñi: ꝛ prophetabis cum eis: ꝛ
πνεῦμα κυρίου, καὶ προφητεύσεις μετ᾽ αὐτῶν, καὶ
mutaberis in virum alium. ꝛ erit quãdo venerit ſi
στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον. καὶ ἔσται ὅταν ἔλθῃ τὰ ση
gna hec in te: fac omnia quecũqꝫ inuenerit
μεῖα ταῦτα ἐπὶ σέ, ποίει πάντα ὅσα ἂν εὕροι ἡ
manus tua: quia deus tecum. ꝛ deſcẽdes ante
χείρ σου, ὅτι ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθέν
me in galgala: ꝛ ecce ego deſcendo ad te:
μου εἰς γάλγαλα, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταβαίνω πρὸς σέ,
vt offeras holocauſtum: ꝛ imoles pacificas victi-
Infra. 13.b. τοῦ ἀνενεγκεῖν ὁλοκαυτώσιν, καὶ θῦσαι εἰρηνικὰς θυσί-
mas: ſeptẽ diebus ceſſabis. donec veniam ego ad
ας, ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις, ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς
te: ꝛ oſtẽdam tibi que facies. ꝛ factũ eſt vt
σέ, καὶ γνωρίσαι σοι ἃ ποιήσεις. καὶ ἐγένετο ὥστε
auertiſſet humeros ſuos vt abiret a ſamue-
ἐπιστραφῆναι τῷ ὤμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ σαμου-
le: ꝛ immutauit ei deus cor aliud.
ήλ, καὶ μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην.
ꝛ venerũt omnia ſigna hec in die
καὶ ἦλθε πάντα τὰ σημεῖα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ
illa: ꝛ venit inde ad collem. ꝛ ecce cho
ἐκείνῃ, καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν. καὶ ἰδοὺ χο-
Infra. 11.b. rus prophetarũ obuius ei: ꝛ iſiluit ſup
ρὸς προφητῶν ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, καὶ ἐφήλατο ἐπ᾽
eum ſpiritus dei ꝛ prophetauit in medio eo-
αὐτὸν πνεῦμα τοῦ θεοῦ καὶ προεφήτευσε ἐν μέσῳ αὐ-
rum. ꝛ factũ eſt vt viderunt eum omnes videntes eum
τῶν. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον αὐτὸν πάντες εἰδότες αὐτὸν
heri ꝛ nudiuſtertiꝰ: ꝛ ecce ꝛ ipſe erat in medio
χθὲς καὶ τρίτης, καὶ ἰδοὺ καὶ αὐτὸς ἦν ἐν μέσῳ τῶν
prophetarum prophetans: ꝛ dixerũt pplꝰ vnuſquiſqꝫ ad
προφητῶν προφητεύων, καὶ εἶπον ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς
proximum ſuum: quid hoc qđ factũ eſt filio cis? nũ ꝛ
τὸν πλησίον αὐτοῦ, τί τοῦτο τὸ γεγονὸς τῷ υἱῷ κίς; ἢ καὶ
ſaul inter prophꝭas? ꝛ reſpõdit quidã ex eis: ꝛ di-
σαοὺλ ἐν προφήταις; καὶ ἀπεκρίθη τίς ἐξ αὐτῶν, καὶ εἶ-
C xit: ꝛ quis pater eius? pp hoc factũ eſt in
πεν, καὶ τίς ὁ πατὴρ αὐτοῦ; διὰ τοῦτο ἐγένετο εἰς
prouerbium: num ꝛ ſaul inter prophꝭas? ꝛ com-
Infra. 19.c. παραβολήν, ἢ καὶ σαοὺλ ἐν προφήταις; καὶ συνε-
pleuit prophetare: ꝛ venit in excelſum. ꝛ
τέλεσεν προφητεύων, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν βαμᾶ. καὶ
dixit ei patruus ſuus ꝛ puero
εἶπεν αὐτῷ ὁ πατράδελφος αὐτοῦ καὶ τῷ παιδαρίῳ
eius: quo abiiſtis? ꝛ dixit: querere aſinas:
αὐτοῦ, ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ εἶπεν, ζητεῖν τὰς ὄνους,
ꝛ vidimus ꝙ non erant: ꝛ ingreſſi ſumus ad ſamue-
καὶ εἴδομεν ὅτι οὐκ ἦσαν, καὶ εἰσήλθομεν πρὸς σαμου-
lem: ꝛ dixit patruus ſaulis: indi-
ήλ, καὶ εἶπεν ὁ πατράδελφος τοῦ σαούλ, ἀπάγ-
ca iam mihi qđ dixit tibi ſamuel. ꝛ ait ſa-
γειλον δή μοι τί εἶπέν σοι σαμουήλ. καὶ εἶπεν σα-
ul ad cognatũ ſuum: indicans indicauit
οὺλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ, ἀπαγγέλων ἀπήγγειλέ
mihi: quia inuẽte eſſent aſine. at ſermonẽ regni
μοι, ὅτι εὕρηνται αἱ ὄνοι. τὸ δὲ ῥῆμα τῆς βασιλείας
non indicauit ei quẽ dixit ſamuel. ꝛ cõgrega-
οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὃ εἶπεν σαμουήλ. καὶ συνήγα-
uit ſamuel vniuerſum populũ ad dñm in maſe-
γε σαμουὴλ πάντα τὸν λαὸν πρὸς κύριον εἰς μασση-
pha. ꝛ dixit ad filios iſrael: hec ait dñs
φά. καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, τάδε εἶπεν κύριος
iſrael dicens: ego eduxi iſrael de
ἰσραὴλ λέγων, ἐγὼ ἀνήγαγον τὸν ἰσραὴλ ἐξ

ſpũs dñi & pphetabis cũ eis: & mutaberis in virum alium. Quãdo ergo euenerint ſigna hec omnia tibi: fac quecunqꝫ inuenerit manus tua: quia deus tecum eſt. Et deſcendes añ me in galgala. Ego quippe deſcendã ad te vt offeras oblationẽ: & immoles victimas pacificas. Septẽ diebus expectabis donec veniam ad te & oſtendam tibi que facias. Itaqꝫ cum auertiſſet humerũ ſuũ vt abiret a ſamuele: immutauit ei deus cor aliud: & venerũt omnia ſigna hec in die illa. Venerũtqꝫ ad p̃dictum collem: & ecce cuneus prophetarum obuius ei. Et iſiluit ſuper eum ſpiritus dei: & pphetauit ĩ medio eorũ. Vidẽtes autẽ oẽs q nouerãt eũ heri & nudiuſtertius ꝙ eẽt cũ pphetis & pphetaret: dixerunt ad inuicem. Que nam res accidit filio cis? Num & ſaul inter prophetas? Rñditqꝫ alius ad alterũ dicens. Et quis pater eorum? Propterea verſum eſt in puerbiũ. Nũ & ſaul iter prophetas? Ceſſauit aũt pphetare & venit ad excelſũ. Dixitqꝫ patruus ſaul ad eũ & ad puerũ eius. Quo abiſtis? Qui rñderunt. Querere aſinas. Quas cũ nõ repiſſemus: venimus ad ſamuelem. Et dixit ei patruus ſuꝰ. Indica mihi quid dixerit tibi ſamuel. Et ait ſaul ad patruum ſuum. Indicauit nobis: quia inuẽte eſſent aſine. De ſermõe aũt regni nõ indicauit ei que locutꝰ fuerat ei ſamuel. Et conuocauit ſamuel populum ad dominum in maſphat: & ait ad filios iſrael. Hec dicit dominus deus iſrael. Ego eduxi iſrael

רוּחַ יְהוָה וְהִתְנַבִּיתָ עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ נָבָא הָפַךְ
לְאִישׁ אַחֵר׃ וְהָיָה כִּי תָבֹאינָה בּוֹא
הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה לָךְ עֲשֵׂה לְךָ אֲשֶׁר אוֹת
תִּמְצָא יָדֶךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ מָצָא
וְיָרַדְתָּ לְפָנַי הַגִּלְגָּל וְהִנֵּה אָנֹכִי
יֹרֵד אֵלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ עָלָה
זִבְחֵי שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל יוֹם יָחַל
עַד בּוֹאִי אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לְךָ אֵת בּוֹא יָדַע
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ וְהָיָה כְּהַפְנֹתוֹ עָשָׂה פָּנָה
שִׁכְמוֹ לָלֶכֶת מֵעִם שְׁמוּאֵל וַיַּהֲפָךְ הָלַךְ הָפַךְ
לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ כָּל בּוֹא
הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיָּבֹאוּ אוֹת
שָׁם הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חֶבֶל נְבִאִים
לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ צָלַח
אֱלֹהִים וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי נָבָא הָיָה
כָּל יוֹדְעוֹ מֵאִתְמוֹל שִׁלְשֹׁם וַיִּרְאוּ תְּמוֹל רָאָה
וְהִנֵּה עִם נְבִאִים נִבָּא וַיֹּאמֶר
הָעָם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ מַה זֶּה הָיָה
לְבֶן קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִים׃
וַיַּעַן אִישׁ מִשָּׁם וַיֹּאמֶר וּמִי עָנָה אָמַר
אֲבִיהֶם עַל כֵּן הָיְתָה לְמָשָׁל הֲגַם
שָׁאוּל בַּנְּבִאִים׃ וַיְכַל מֵהִתְנַבּוֹת הָיָה כָּלָה
וַיָּבֹא הַבָּמָה׃ וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל
אֵלָיו וְאֶל נַעֲרוֹ אָן הֲלַכְתֶּם
וַיֹּאמֶר לְבַקֵּשׁ אֶת הָאֲתֹנוֹת
וַנִּרְאֶה כִּי אַיִן וַנָּבוֹא אֶל שְׁמוּאֵל׃ רָאָה בּוֹא
וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל הַגִּידָה נָּא אָמַר נָגַד
לִי מָה אָמַר לָכֶם שְׁמוּאֵל׃
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל דּוֹדוֹ הַגֵּד הִגִּיד
לָנוּ כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת וְאֶת מָצָא
דְּבַר הַמְּלוּכָה לֹא הִגִּיד לוֹ מָלַךְ
אֲשֶׁר אָמַר שְׁמוּאֵל׃ וַיַּצְעֵק צָעַק
שְׁמוּאֵל אֶת הָעָם אֶל יְהוָה
הַמִּצְפָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם עָלָה

Digitized by Google

ממצרים ואציל אתכם מיד נצל
מצרים ומיד כל הממלכות
הלחצים אתכם: ואתם היום
מאסתם את אלהיכם אשר הוא
מושיע לכם מכל רעתיכם ישע רוע
וצרתיכם ותאמרו לא כי מלך צור אמר
תשים עלינו ועתה התיצבו לפני שום יצב
יהוה לשבטיכם ולאלפיכם: אלף
ויקרב שמואל את כל שבטי קרב
ישראל וילכד שבט בנימן: לכד
ויקרב את שבט בנימן
למשפחתיו ותלכד משפחת שפח לכד
המטרי וילכד שאול בן קיש
ויבקשהו ולא נמצא: וישאלו בקש מצא
עוד ביהוה הבא עוד הלם איש שאל בוא
ויאמר יהוה הנה הוא נחבא אל חבא
הכלים: וירצו ויקחהו משם כלה רוץ
ויתיצב בתוך העם ויגבה מכל לקח יצב
העם משכמו ומעלה: ויאמר גבה עלה
שמואל אל כל העם הראיתם ראה
אשר בחר בו יהוה כי אין כמהו כמו
בכל העם וירעו כל העם ויאמרו רוע אמר
יחי המלך: וידבר שמואל אל חיה דבר
העם את משפט המלוכה ויכתב שפט מלך
בספר וינח לפני יהוה וישלח כתב פנה
שמואל את כל העם איש לביתו: שלח
וגם שאול הלך לביתו גבעתה
וילכו עמו החיל אשר נגע אלהים
בלבם: ובני בליעל אמרו מה בל
ישענו זה ויבזהו ולא הביאו ישע בזה
לו מנחה ויהי כמחריש: בוא היה
חרש

Cap. xi.

ויעל נחש העמוני ויחן על יביש
גלעד ויאמרו כל אנשי יביש עלה חנה
אל נחש כרת לנו ברית ונעבדך: אמר
ויאמר אליהם נחש העמוני כרת עבד
בזאת אכרת לכם בנקור לכם כל כרת נקר

de egypto: & erui vos de manu egyptiorum & de mãu omnium regum qui affligebant vos. Vos autem hodie proieciſtis deum vr̃m qui ſolus ſaluauit vos de vniuerſis malis & tribulatiõibus vr̃is; & dixiſtis. Nequaꝗ̃: ſed regē conſtitue ſup nos. Nūc ergo ſtate coram dño per tribus veſtras & per familias. Et applicuit ſamuel omnes tribus iſrael: & cecidit ſors ſuper tribum beniamin. Et applicuit tribū beniamin & cognatiões ei9: & cecidit ſors ſup cognationē methri: & puenit vſꝗ ad ſaul filiū cis. Queſierūt ergo eū & nō ē iuētus illic. Et cōſuluerūt poſt hec dñm vtrū nā venturus eēt illuc. Rñditꝗ dñs. Ecce abſconditus eſt domi. Cucurrerūt itaꝗ & tulerūt eū inde: ſtetitꝗ i medio populi: & altior fuit vniuerſo populo ab humero & ſurſum. Et ait ſamuel ad omne populū. Certe videtis quē elegit dñs: qm̄ non ſit ſimilis illi in oĩ pp̄lo. Et clamauit omnis populus & ait. Viuat rex. Locutus eſt autem ſamuel ad populum legem regni & ſcripſit in libro: & repoſuit coram domino. Et dimiſit ſamuel oēm populū ſingulos in domū ſuã. Sed & ſaul abiit in domū ſuã in gabaa. Et abiit cū eo ps exercitus quorum tetigerat deus corda. Filii vero belial dixerunt. Num ſaluare nos poterit iſte Et deſpexerūt eū & nō attulerūt ei mūera. Ille eĩ diſſimulabat ſe audire.

Et aſcēdit naas .II ãmõites & pugnare cepit aduerſū iabes galaad: dixerūtꝗ oēs viri iabes ad naas. Habeto nos federatos & ſeruiemus tibi. Et rñdit ad eos naas ãmonites. In hoc feriã vobiſcū fed9 vt eruã oīm ve

egypto: ⁊ erui vos de manu pharaõis re
αἰγύπτου, καὶ ἐξειλόμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς φαραὼ βασι-
gis egypti: ⁊ de manu omniū regnorū
λέως αἰγύπτου, καὶ ἐκ χειρὸς πασῶν τῶν βασιλειῶν
affligentium vos. ⁊ vos hodie cõtempſiſtis
τῶν ἐκθλιβουσῶν ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς σήμερον ἐξουδενώσα-
ſtis deū vr̃m: qui ipſe eſt vr̃ ſaluator de vniuerſis
τε τὸν θεὸν ὑμῶν, ὃς αὐτός ἐστιν ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάν-
ſis malis vr̃is ⁊ tribulatiõib9 vr̃is. ⁊ dixi-
των τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ τῶν θλίψεων ὑμῶν. καὶ εἴπα-
ſtis nequaꝗ̃: ſed regem cõſtitues ſup nos. ⁊ nūc
τε οὐχί, ἀλλ᾽ ἢ βασιλέα καταστήσεις ἐφ᾽ ἡμῶν. καὶ νῦν
ſtate coram dño per tribus vr̃as ⁊ per g.a.d.
κατάστητε ἐνώπιον κυρίου κατὰ φυλὰς ὑμῶν καὶ κατὰ
tribunatus vr̃os. ⁊ applicuit ſamuel omnes
χιλιάδας ὑμῶν. καὶ προσήγαγε σαμουὴλ πάσας τὰς
tribus iſrael: ⁊ ſors cecidit tribui beniamin.
φυλὰς τοῦ ἰσραήλ, καὶ κατακληροῦται φυλὴ βενιαμίν.
min. ⁊ applicuit tribū beniamin per familiam:
μίν. καὶ προσήγαγε τὴν φυλὴν βενιαμὶν κατὰ πατρι-
liam: ⁊ ſors cecidit familie amattari in viros: ⁊ ſors
ἀν, καὶ κατακληροῦται πατριὰ ἀματταρὶ εἰς ἄνδρας, καὶ κα-
cecidit ſaul filio cis. ⁊ querebat eum: ⁊
τακληροῦται σαοὺλ υἱὸς κίς. καὶ ἐζήτει αὐτόν, καὶ
nõ inueniebatur. ⁊ interrogauit adhuc ſamuel in domino:
οὐχ εὑρίσκετο. καὶ ἐπηρώτησεν ἔτι σαμουὴλ ἐν κυ-
mino: ſi venit adhuc huc vir. ⁊ dixit dñs: D
ρίῳ, εἰ ἔρχεται ἔτι ἐνταῦθα ὁ ἀνήρ. καὶ εἶπεν κύριος,
ecce ipſe abſcõditus eſt in vaſis. ⁊ cucurrit
ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσιν. καὶ ἔδραμε
⁊ accepit eum inde: ⁊ ſtetit ſaul in medio
καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ κατέστη σαοὺλ ἐν μέσῳ
populi: ⁊ exaltat9 eſt ſup vniuerſum pp̄lm ab humero
τοῦ λαοῦ, καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμί-
ro ⁊ ſurſum. ⁊ dixit ſamuel ad oēs populū:
αν καὶ ἐπάνω. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λα- g.y.b.
pulū: vidiſtis quē elegit ſibi ipſi dñs: quia nõ
όν, ἑωράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἑαυτῷ ὁ κύριος, ὅτι οὐκ
eſt ſimilis ipſi in oĩb9 vobis? ⁊ cognouit vniuerſus pp̄ls
ἔστιν ὅμοιος αὐτῷ ἐν πᾶσιν ὑμῖν; καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς
⁊ dixit: viuat rex. ⁊ locutus eſt ſamuel
καὶ εἶπεν, ζήτω ὁ βασιλεύς. καὶ ἐλάλησε σαμουὴλ
ad populū legem regni. ⁊ ſcripſit
πρὸς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τῆς βασιλείας. καὶ ἔγρα-
ſit in libro: ⁊ repoſuit coram dño. ⁊ di-
ψεν εἰς βιβλίον, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐξα-
miſit ſamuel oēm populū ⁊ abierunt qui-
πέστειλε σαμουὴλ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἀπῆλθον ἕκα-
libet in locum ſuum. ⁊ ſamuel abiit in
στος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ σαμουὴλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν
domū ſuam in gabaa. ⁊ abierunt filii exercituum:
οἶκον αὐτοῦ εἰς γαβαά. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ δυ-
cituum: quoꝝ tetigit dñs corda eoꝝ cum ſa
νάμεων, ὧν ἥψατο κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ σα-
ul. ⁊ filii peſtilētes dixerūt: quis ſaluabit nos iſte?
ούλ. καὶ οἱ υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν, τίς σώσει ἡμᾶς οὗτος;
⁊ deſpexerunt eum ⁊ non attulerūt ei munera: ⁊
καὶ ἠτίμωσαν αὐτὸν καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτῷ δῶρα, καὶ
fact9 eſt obmuteſcēs.
ἐγενήθη κωφεύων.

Ca.II. A

Et aſcendit naas ammonites: ⁊ caſtrametat9 ē
Καὶ ἀνέβη ναὰς ὁ ἀμμανίτης, καὶ παρενέβαλεν
cõtra iabes galaad. ⁊ dixerunt omnes viri iabes
ἐπὶ ἰαβὴς γαλαάδ. καὶ εἶπον πάντες οἱ ἄνδρες ἰα-
bes ad naas ammonitem: pange nobiſcū fedus ⁊
βὴς πρὸς ναὰς τὸν ἀμμανίτην, διάθου ὑμῖν διαθήκην καὶ
ſeruiemus tibi. ⁊ dixit ad eos naas ammonites:
δουλεύσομέν σοι. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ναὰς ὁ ἀμ-
monites: in hoc pangam vobiſcū fedus vt
μανίτης, ἐν τούτῳ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην ἐν τῷ
eruam veſtrum omnem
ἐξορύξαι ὑμῶν πάντα

Digitized by Google

oculum dextrū: ꝛ ponam eum in opꝓbriū in vni
ὀφθαλμὸν δεξιόν, καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς ὄνειδος ἐπὶ πάν
uerſo iſrael. ꝛ dicunt ei viri iabes: remitte
τα ἰσραήλ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες ἰαβίς, ἄνες
nos ſeptē dies ꝛ mittemus nuncios ī vniuerſū
ἡμᾶς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν
terminū iſrl. ꝛ ſi nō fuerit ſaluās nos ꝛ egre
ὅριον ἰσραήλ. καὶ ἐὰν μὴ ᾖ ὁ σώζων ἡμᾶς καὶ ἐξελευ
diemur ad vos. ꝛ venerūt nuncij in col
σόμεθα πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν βου
lem ad ſaulem: ꝛ locuti ſunt verba hec
νὸν πρὸς σαοὺλ, καὶ ἐλάλησαν τοὺς λόγους τούτους
in aures ppli: ꝛ leuauerūt oīs ppls vo-
εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ ἦραν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φω
cem ſuam: ꝛ fleuerūt. ꝛ ecce ſaul veniebat
νὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν. καὶ ἰδοὺ σαοὺλ ἤρχετο
B post boues de agro: ꝛ dixit ſaul:
κατόπισθεν τῶν βοῶν ἐξ ἀγροῦ, καὶ εἶπεν σαούλ,
quid eſt pplo ꝙ plorant? ꝛ narrauerunt ei
τί ἐστιν τῷ λαῷ ὅτι κλαίουσιν; καὶ διηγήσαντο αὐ
verba virorum iabes: ꝛ inſiluit
τῷ τὰ ῥήματα τῶν ἀνδρῶν ἰαβίς, καὶ ἐφείλατο
ſpiritus dñi ſup ſaul vt audiuit verba
s.10. πνεῦμα κυρίου ἐπὶ σαοὺλ ὡς ἤκουσε τὰ ῥήματα
hec: ꝛ iratus eſt cōtra eos furore ſuo valde.
ταῦτα, καὶ ἐθυμώθη ἐπ᾽ αὐτοὺς ὀργὴ αὐτοῦ σφόδρα.
ꝛ accepit duas vaccas ꝛ ī mēbra ꝯcidit eas: ꝛ mi
καὶ ἔλαβε δύο βόας καὶ ἐμέλισεν αὐτάς, καὶ ἀπέ
ſit in oēm terminū iſrael in manu nuncioꝝ
στειλεν εἰς πᾶν ὅριον ἰσραὴλ ἐν χειρὶ τῶν ἀγγέλων
dicens: qui non erit exiens poſt ſaulem
λέγων, ὃς οὐκ ἔσται ἐκπορευόμενος ὀπίσω σαοὺλ
ꝛ poſt ſamuelem. ſm hec facient
καὶ ὀπίσω σαμουήλ, κατὰ τάδε ποιήσουσι ταῖς
bobus eius. ꝛ cecidit extaſis dñi ſup
βουσὶν αὐτοῦ. καὶ ἔπεσεν ἔκστασις κυρίου ἐπὶ τὸν
pplm: ꝛ clamauerūt q̄ſi vir vnus. ꝛ recenſet e-
λαόν, καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἷς. καὶ ἐπισκέπτεται αὐ
os ſaul in bazec omnē virū iſrael tre-
τοὺς σαοὺλ ἐν βεζὲκ πάντα ἄνδρα ἰσραὴλ τρια-
centa milia: ꝛ viros iuda triginta mi-
κοσίας χιλιάδας, καὶ ἄνδρας ἰούδα τριάκοντα χι-
lia. ꝛ dixit ſaul nuncijs qui ve
λιάδας. καὶ εἶπε σαοὺλ τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐλθοῦ
nerāt: hec dicetis viris iabes galaad: cras
σι, τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν ἰαβὶς γαλαάδ, αὔ-
C vobi erit ſalus cum incaluerit ſol.
ριον ὑμῖν ἔσται ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου.
ꝛ venerūt nuncij in ciuitatē ꝛ nunciauerūt
καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀνήγγειλαν τοῖς
viris iabes: ꝛ letati ſunt. ꝛ dixerūt viri
ἀνδράσιν ἰαβίς, καὶ εὐφράνθησαν. καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες
iabes ad naas ammanitē cras exibimus
ἰαβὶς πρὸς ναὰς τὸν ἀμμονίτην, αὔριον ἐξελευσόμεθα
ad vos: ꝛ facietis nobis oīe qḋ placuerit coram
πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ἡμῖν πᾶν τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον
vobis: ꝛ factū eſt poſt cras ꝛ cōſtituit ſaul
ὑμῶν. καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὔριον καὶ διέταξε σαοὺλ
pplm in tres acies: ꝛ ingreſſi ſunt in mediū
τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσεπορεύοντο εἰς μέσον
caſtrorum in matutina cuſtodia: ꝛ percuſſit filios
τῆς παρεμβολῆς ἐν τῇ πρωϊνῇ φυλακῇ, καὶ ἔπληξε τοὺς υἱοὺς
ammon vſq; q̄ incaleſceret dies. ꝛ factū eſt qui
ἀμμὼν ἕως οὗ διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα. καὶ ἐγενήθη οἱ
relicti erant diſperſi ſunt: ꝛ non relicti ſunt
ὑπολελειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν
in eis duo in idipſum: ꝛ dixit ppls ad
ἐν αὐτοῖς δύο ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς
ſamuel: quis ē q̄ dixit ſaul nō regnabit
σαμουήλ, τίς ὁ εἰπὼν σαοὺλ οὐ βασιλεύσει

ſtrū oculos dextros: ponāq; vos opꝓbriū i vni
uerſo iſrael. Et dixerūt
ad cū ſeniores iabes.
Cōcede nobis ſeptem
dies vt mittamus
nuncios ad vniuerſos
terminos iſrael: & ſi
non fuerit qui defēdat
nos: egrediemur ad te.
Venerunt ergo nuncij
in gabaa ſaulis:
& locuti ſūt verba hec
audiente populo.
Et leuauit oīs populus
vocem ſuam & fleuit.
Et ecce ſaul veniebat
ſequens boues de
agro: & ait. Quid ha-
bet populus
ꝙ plorat: Et narraue-
runt ei verba
virorū iabes. Et inſilu
it ſpiritus dei
in ſaul cū audiſſet hec
verba:
& iratus eſt furor eius
nimis. Et aſſumens
vtrūq; bouē concidit ī
fruſta: miſitq; in oēs
terminos iſrael p ma-
num nunciorum
dicēs. Quicūq; nō ex
ierit & ſecutus fuerit
ſaul & ſamuel: ſic fiet
bobus eius. Inuaſit er
go timor domini
pplm & egreſſi ſunt q̄ſi
vir vnus: & recēſuit e
os in bezech. Fuerūtq;
filiorum iſrael trecēta
milia: virorum autem
iuda triginta
milia. Et dixerūt nun-
ciis qui venerant.
Sic dicetis viris q ſunt
in iabes galaad.
Cras erit vobis ſalus
cum incaluerit
ſol. Venerūt ergo nū-
cii & nūciauerunt
viris iabes. Qui letati
ſunt: & dixerunt.
Mane exibimꝰ ad vos
& facietis nobis omne
quod placuerit uobis.
Et factū ē cum dies cra
ſtinus ueniſſet: cōſtitu
it ſaul pplm in tres p-
tes. Et ingreſſus eſt
media caſtra in uigilia
matutina
& pcuſſit āmon uſq; dū
incaleſceret dies
Reliqui autē diſpſi ſūt
ita ut non relinq̄rentur
ex eis duo pariter. Et
ait populus ad ſamue-
lē. Quis eſt iſte qui di-
xit ſaul non regnabit

עין ימין ושמתיה חרפה על כל
ישראל: ויאמרו אליו זקני יביש
הרף לנו שבעת ימים ונשלחה
מלאכים בכל גבול ישראל ואם
אין מושיע אתנו ויצאנו אליך:
ויבאו המלאכים גבעת שאול
וידברו הדברים באזני העם
וישאו כל העם את קולם ויבכו:
והנה שאול בא אחרי הבקר מן
השדה ויאמר שאול מה לעם
כי יבכו ויספרו לו את דברי
אנשי יביש: ותצלח רוח אלהים
על שאול בשמעו את הדברים
האלה ויחר אפו מאד: ויקח
צמד בקר וינתחהו וישלח בכל
גבול ישראל ביד המלאכים
לאמר אשר איננו יצא אחרי
שאול ואחר שמואל כה יעשה
לבקרו ויפל פחד יהוה על
העם ויצאו כאיש אחד: ויפקדם
בבזק ויהיו בני ישראל שלש
מאות אלף ואיש יהודה שלשים
אלף: ויאמרו למלאכים הבאים
כה תאמרון לאיש יביש גלעד
מחר תהיה לכם תשועה בחם
השמש ויבאו המלאכים ויגידו
לאנשי יביש וישמחו: ויאמרו
אנשי יביש מחר נצא אליכם
ועשיתם לנו ככל הטוב בעיניכם:
ויהי ממחרת וישם שאול
את העם שלשה ראשים ויבאו
בתוך המחנה באשמרת הבקר
ויכו את עמון עד חם היום
ויהי הנשארים ויפצו ולא נשארו
בם שנים יחד: ויאמר העם אל
שמואל מי האמר שאול ימלך

ימן שום
רפה
יום שלח
לאר גבל
ישע
בוא
דבר
נשא בכה
ספר
צלח
חרה לקח
נתח
יצא
עשה
נפל
פקד
היה
מאה
אמר לאך
בוא
היה ישע
חמם בוא
נגד שמח
יצא
שום
חנה שמר
נכה
שאר פוץ
שנה
מלך

עלינו תנו האנשים ונמיתם׃ נתן מות
ויאמר שאול לא יומת איש
ביום הזה כי היום עשה יהוה
תשועה בישראל׃ ויאמר שמואל ישע
אל העם לכו ונלכה הגלגל ונחדש ילך חדש
שם המלוכה׃ וילכו כל העם
הגלגל וימלכו שם את שאול
לפני יהוה בגלגל ויזבחו שם פנה זבח
זבחים שלמים לפני יהוה
וישמח שם שאול וכל אנשי שמח
ישראל עד מאד׃ Cap. xii. ויאמר
שמואל אל כל ישראל הנה
שמעתי בקלכם לכל אשר אמרתם קול
לי ואמליך עליכם מלך׃ ועתה מלך
הנה המלך מתהלך לפניכם הלך פנה
ואני זקנתי ושבתי ובני הנם שוב הנה
אתכם ואני התהלכתי לפניכם
מנערי עד היום הזה׃ הנני ענו בי ענה
נגד יהוה ונגד משיחו את שור מי משח
לקחתי וחמור מי לקחתי ואת מי חמר
עשקתי את מי רצותי ומיד מי רצץ
לקחתי כפר ואעלים עיני בו ואשיב עלם שוב
לכם׃ ויאמרו לא עשקתנו ולא אמר
רצותנו ולא לקחת מיד איש
מאומה׃ ויאמר אליהם עד יהוה מאם עוד
בכם ועד משיחו היום הזה כי לא משח
מצאתם בידי מאומה ויאמר עד׃
ויאמר שמואל אל העם יהוה אשר
עשה את משה ואת אהרן ואשר
העלה את אבתיכם מארץ עלה
מצרים׃ ועתה התיצבו ואשפטה יצב שפט
אתכם לפני יהוה את כל פנה
צדקות יהוה אשר עשה אתכם
ואת אבותיכם׃ כאשר בא יעקב בוא
מצרים ויזעקו אבותיכם אל יהוה זעק
וישלח יהוה את משה ואת שלח

super nos. Date viros
& interficiemus eos.
Et ait saul. Non occi-
detur quiſq̄
in die hac: quia hodie
fecit dominus
ſalutem in iſrael. Di-
xit aũt ſamuel
ad populũ. Vẽite & ea
mus in galgala: & inno
uemus ibi regnũ. Et pꝫ-
rexit oĩs populus in
galgala: & fecerunt ibi
regem ſaul
coram dño in galgala:
Et imolauerũt ibi
victimas pacificas co-
ram domino.
Et letatus ē ibi ſaul &
cũcti viri
iſrael nimis. 12.
Dixit autem
ſamuel ad vniuerſum
iſrael. Ecce
audiui vocẽ veſtrã iux
ta oĩa que locuti eſtis
ad me: & cõſtitui ſup
vos regem. Et nunc
rex graditur ante vos.
Ego aũt ſenui & ĩcanui.
Porro filii mei
vobiſcũ ſũt. Itaq̄ con-
uerſatus coram vobis
ab adoleſcẽtia mea vſ
q̄ ad hãc diẽ: ecce pſto
ſum. Loq̄mini de me
corã dño & corã xp̄o
eius: vtrũ bouẽ cuiuſq̄
tulerĩ aut aſinũ: ſi quẽ
q̄ calũniat ſum: ſi op
pſſi aliquẽ: ſi d̃ mãu cu
iuſq̄ munus accepi: &
cõtenã illud hodie reſti
tuãq̄ vobis. Et dixerũt.
Nõ es calũniatus nos:
neq̄ oppſſiſti: neq̄ tu
liſti de manu alicuius
q̄ppiã. Dixitq̄ ad eos.
Teſtis eſt dominus
aduerſum vos & teſtis
xp̄s eius in die hac:
quia nõ inueneritis in
manu mea q̄ppiã. Et di
xerũt. Teſtis. Et ait ſa-
muel ad pplm. Dñs q
fecit moyſen & aaron
&
eduxit patres noſtros
de terra
egypti adeſt. Nunc er-
go ſtate vt iudicio cõtẽ
dã aduerſũ vos corã do
mino de oĩbus miſeri-
cordiis domini quas fe
cit dominus vobiſcum
& cum patribus veſtris
quomodo iacob igreſ
ſus eſt in egyptũ: & cla
mauerunt patres veſtri
ad dominum: & miſit
dominus moyſen &

ſuper nos. da viros τ interficiemus eos. D
ἐφ᾽ ἡμᾶς. παράδος τοὺς ἄνδρας καὶ θανατώσομεν αὐτούς.
τ dixit ſaul non occidetur quiſq̄ in die i-
καὶ εἶπεν σαοὺλ οὐκ ἀποθανεῖται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύ- Infra. 15.c.
ſta: quia hodie fecit dñs ſalutem in iſrael. τ
τῃ, ὅτι σήμερον ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν ἐν ἰσραήλ. καὶ
ait ſamuel ad populũ dicens: venite ea
εἶπεν σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων, δεῦτε πορευθῶ-
mus in galgala: τ innouemus ibi re-
μεν εἰς γάλγαλα, καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλεί-
gnũ. τ perrexit oĩs pp̄ls in galgala τ vn-
αν. καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς γάλγαλα καὶ ἔχρι-
xit ibi ſamuel ſaulem in regem coram do-
σεν ἐκεῖ σαμουὴλ τὸν σαοὺλ εἰς βασιλέα ἐνώπιον κυ-
mino in galgalis. τ imolauerũt ibi victimas pacificas co-
ρίου ἐν γαλγάλοις. καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ θυσίας εἰρηνικὰς ἐνώ-
ram dño. τ letatus eſt ibi ſaul τ cũcti viri
πιον κυρίου. καὶ εὐφράνθη ἐκεῖ σαοὺλ καὶ πάντες ἄνδρες
iſrael nimis.
ἰσραὴλ σφόδρα.

Ca. 12.

Et dixit ſamuel ad vniuerſum virũ iſrael: ec A
Καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς πάντα ἄνδρα ἰσραήλ, ἰ-
ce audiui vocem vr̃az τ oĩa q̄cūq̄ locuti eſtiſ mihi:
δοὺ ἤκουσα τῆς φωνῆς ὑμῶν καὶ πάντα ὅσα εἴπατέ μοι,
τ regnare feci ſup vos regem. τ nunc ecce
καὶ ἐβασίλευσα ἐφ᾽ ὑμᾶς βασιλέα. καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βα-
rex gradietur ante vos. τ ego ſenui
σιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν. καὶ ἐγὼ γεγήρακα
τ incanui: τ ecce filij mei in vobis ſunt.
καὶ πεπολίωμαι, καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοί μου ἐν ὑμῖν εἰσίν.
τ ego ecce cõuerſat᷒ ſum coram vobis ab adoleſcẽtia
καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἀνέστραμμαι ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητός
mea τ vſq̄ ad diẽ hanc ecce ego: reſpondete
μου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἰδοὺ ἐγώ, ἀποκρίθητε
cõtra me coram dño τ coram xp̄o eius:
κατ᾽ ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐνώπιον τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ,
ſi bouem cuius vr̃m accepi vel aſinũ cuius accepi: vel
εἰ μόσχον τίνος ὑμῶν εἴληφα ἢ ὄνον τίνος εἴληφα, ἢ
cui vr̃m vim intuli: vel quem] oppꝛeſſi ve
τίνα ὑμῶν κατεδυνάστευσα, ἢ τίνα ἐξεπίεσα ὑ-
ſtrũ: vel de manu cuius vr̃m accepi munus: vel calcia
μῶν, ἢ ἐκ χειρὸς τίνος ὑμῶν εἴληφα ἐξίλασμα, ἢ ὑπό-
mẽtum: dicite cõtra me τ reſtituam vobis: τ dixerũt
δημα; εἴπατε κατ᾽ ἐμοῦ καὶ ἀποδώσω ὑμῖν; καὶ εἶπον
ad ſamuelẽ nõ iniuria affeciſti nos τ nõ vim intuliſti
πρὸς σαμουὴλ οὐκ ἠδίκησας ἡμᾶς καὶ οὐ κατεδυνάστευσας
nobis: nõ accepiſti de manu nr̃a q̄ppiã. τ dixit ſamuel
ἡμᾶς, οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς ἡμῶν οὐδέν. καὶ εἶπε σαμουὴλ
ad pplm: teſtis dñs in vobis: τ teſtis chri- Eccle. 26.
πρὸς τὸν λαόν, μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν, καὶ μάρτυς ὁ χρι-
ſtus eius in die hac: quia nõ inueniſtis in ma-
στὸς αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι οὐχ εὑρήκατε ἐν τῇ χει-
nu mea q̄ppiã. τ dixit pp̄ls: teſtis. τ ait ſamuel
ρί μου οὐδέν. καὶ εἶπεν ὁ λαός, μάρτυς. καὶ εἶπε σαμουὴλ
ad pplm dicens: teſtis dñs q̄ fecit moyſen B
πρὸς τὸν λαὸν λέγων, μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν μωυσῆν
τ aaron: τ qui eduxit patres nr̃os ex
καὶ τὸν ἀαρών, καὶ ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ
egypto: τ nũc ſtate: τ iudicabo vos coram
αἰγύπτου, καὶ νῦν κατάστητε, καὶ δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον
dño: τ nunciabo vobis omnem iuſtitiam
κυρίου, καὶ ἀπαγγελῶ ὑμῖν πᾶσαν τὴν δικαιοσύνην
dñi: quã fecit nobis τ patribus nr̃is:
κυρίου, ἣν ἐποίησεν ἡμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν,
quõ ingreſſus ē iacob τ filij eius in egyptum: τ hu
ὡς εἰσῆλθεν ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς αἴγυπτον, καὶ ἐ-
miliauit eos egyptus. τ clamauerũt pr̃es Eccl. 46.a. Exo. 1. d. in eos.
ταπείνωσεν αὐτοὺς αἴγυπτος. καὶ ἐβόησαν οἱ πατέρες
nr̃i ad dñm: τ miſit dñs moyſen τ
ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν μωυσῆν καὶ

aaron: & eduxit patres nros de egy
τὸν ἀαρὼν, καὶ ἐξήγαγε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ αἰγύ-
pto: & collocauit eos in loco hoc.
πτου, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.
Iudi. 4. 8. & obliti ſũt dñi dei eorũ: & tradidit e-
καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐ-
os in manus ſiſara magri militie iabin re
τοὺς εἰς χεῖρας σισάρα ἀρχιστρατήγου ἰαβὶν βασι-
gis aſor: & in manus philiſtinorũ: & in
λέως ἀσώρ, καὶ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. καὶ εἰς
manus regis moab & pugnauerũt in eis. & cla
χεῖρας βασιλέως μωὰβ καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐβό
mauerũt ad dñm & dixerũt: peccauimus quia dereliqui
ησαν πρὸς κύριον καὶ εἶπον, ἡμάρτομεν ὅτι ἐγκατελίπο-
mus dñm & ſeruiuimus baalim &
μεν τὸν κύριον καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς βααλὶμ καὶ τοῖς
lucis. & nunc erue nos de manu inimicoꝝ nroꝝ
ἄλσεσι. καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν
& ſeruiemus tibi. & miſit dñs hierobaal
Iudi. 6. c. καὶ δουλεύσομέν σοι. καὶ ἐξαπέστειλε κύριος τὸν ἱεροβαὰλ
& barac & iephthae & ſamuel: &
καὶ τὸν βαρὰκ καὶ τὸν ἰεφθάε καὶ τὸν σαμουήλ, καὶ
eruit vos ꝑ circuitũ de manu inimicoꝝ vroꝝ:
ἐξείλετο ὑμᾶς κυκλόθεν ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.
C
3. ſ. d. 1. ſ. 10 c. & habitaſtis cõfidẽtes. & vidiſtis ꝙ naas
καὶ κατῳκήκατε πεποιθότες. καὶ εἴδετε ὅτι ναὰς
rex filioꝝ ammon venit aduerſũ vos: & dixiſtis:
βασιλεὺς υἱῶν ἀμμὼν ἦλθεν ἐφ᾽ ὑμᾶς καὶ εἴπατε,
nequaquã: rex regnabit in nobis. & do
οὐχὶ ὅτι, βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ᾽ ἡμῶν. καὶ κύ-
minus deus nr rex veſter. & nunc ecce
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς ὑμῶν. καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βα
rex quẽ elegiſtis & quẽ petiſtis. & ecce de-
σιλεὺς ὃν ἐξελέξασθε καὶ ὃν ᾐτήσασθε. καὶ ἰδοὺ δέ-
dit dñs ſup vos regem: vt timeatis
δωκε κύριος ἐφ᾽ ὑμᾶς βασιλέα, ὅπως ἂν φοβῆσθε τὸν
dñm & ſeruiatis ei & audiatis vocẽ
κύριον καὶ δουλεύσητε αὐτῷ καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς
eius & nõ obiurgetis ori dñi: & fueritis
αὐτοῦ καὶ μὴ ἐρίζητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἔστε
& nos & rex regnãs ſup vos eun
καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ᾽ ὑμᾶς πο
tes poſt dñm deum vrm: & liberabit
ρευόμενοι ὀπίσω κυρίου θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐξελεῖται
vos. ſi aũt nõ audieritis vocem dñi: & ob
ὑμᾶς. ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἐρί
iurgaueritis ori eius: & erit manꝰ dñi ſup vos &
σητε τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἔσται χεὶρ κυρίου ἐφ᾽ ὑμᾶς καὶ
ſuper regem veſtrũ. & nunc et ſtate &
ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν. καὶ νῦν ἔτι κατάστητε καὶ
videte verbũ magnũ hoc qđ faciet dñs in
ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο ὃ ποιήσει κύριος ἐν
oculis veſtris. nũqd nõ meſſis tritici hodie?
ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. οὐχὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον;
inuocabo dñm & dabit voces & pluuiã.
ἐπικαλέσομαι κύριον καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν.
& cognoſcite & videte: quia magna malitia vra ꝙ
καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε, ὅτι μεγάλη ἡ κακία ὑμῶν ἣν
feciſtis in cõſpectu dñi. petentes vobiſ ipſis re
ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βα
gem. & vocauit ſamuel dñm: &
σιλέα. καὶ ἐπεκαλέσατο σαμουὴλ τὸν κύριον, καὶ
dedit dñs voces & pluuiã in die illa.
ἔδωκε κύριος φωνὰς καὶ ὑετὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
& timuit oĩs pplꝰ dñm nimis &
καὶ ἐφοβήθη πᾶς ὁ λαὸς τὸν κύριον σφόδρα καὶ

aaron: & eduxit patres veſtros de egypto & collocauit eos in hoc loco. Qui obliti ſunt domini dei ſui: & tradidit eos in manus ſyſare magiſtri militie aſor: & in manu philiſtinoꝝ & in manu regis moab & pugnauerũt aduerſũ eos. Poſtea ãt clamauerũt ad dñm: Et dixerũt. Peccauimus: qa dereliquimus dñm & ſeruiuimus baalim & aſtaroth. Nunc ergo erue nos de manu inimicorũ nroꝝ & ſeruiemus tibi. Et miſit dominus hierobaal & badã & iepte & ſamuel: & eruit vos de manu inimicorũ vrorũ ꝑ circuitum: & hitaſtis cõfidẽter. Videtes aũt ꝙ naas rex filiorũ ammõ veniſſet aduerſum vos: dixiſtis mihi. Neqꝙ: ſed rex imperabit nobis cũ dñs deus vr regnaret in vobis. Nunc ergo pſto eſt rex veſter quem elegiſtis & petiſtis. Ecce dedit vobis dominus regem. Si timueritis dominum & ſeruietis ei: & audieritis vocem eius & nõ exaſperaueritis os domini: eritis & vos & rex qui ipat vobis ſequẽtes dominum deũ vrm. Si ãt nõ audieritis vocem dñi: ſed exaſpaueritis ſermones eius: erit manus dñi ſup vos & ſup patres vros. Sed & nunc ſtate & videte rẽ iſtã grandem quam facturus eſt dominus in conſpectu veſtro. Nunquid non meſſis tritici eſt hodie? Inuocabo dominum & dabit voces & pluuias: & ſcietis & videbitis: quia grande malũ feceritis vobis i cõſpectu dñi petẽtes ſup vos regem. Et clamauit ſamuel ad dominũ & dedit dominus voces & pluuias in die illa. Et timuit omnis populus nimis dominum &

אהרן ויוציאו את אבתיכם יצא
ממצרים וישבום במקום הזה קום
וישכחו את יהוה אלהיהם וימכר שכח מכר
אתם ביד סיסרא שר צבא חצור שור
וביד פלשתים וביד מלך מואב
וילחמו בם׃ ויזעקו אל יהוה לחם
ויאמרו חטאנו כי עזבנו את
יהוה ונעבד את הבעלים ואת עבד
העשתרות ועתה הצילנו מיד נצל
איבינו ונעבדך׃ וישלח יהוה את שלח
ירבעל ואת בדן ואת יפתח ואת
שמואל ויצל אתכם מיד איביכם
מסביב ותשבו בטח׃ ותראו כי סבב ישב
נחש מלך בני עמון בא עליכם ראה בוא
ותאמרו לי לא כי מלך ימלך אמר
עלינו ויהוה אלהיכם מלככם׃
ועתה הנה המלך אשר בחרתם
אשר שאלתם והנה נתן יהוה
עליכם מלך׃ אם תיראו את ירא
יהוה ועבדתם אתו ושמעתם
בקולו ולא תמרו את פי יהוה מרה פה
והייתם גם אתם וגם המלך היה
אשר מלך עליכם אחר יהוה
אלהיכם׃ ואם לא תשמעו בקול שמע
יהוה ומריתם את פי יהוה והיתה
יד יהוה בכם ובאבתיכם׃ גם
עתה התיצבו וראו את הדבר יצב ראה
הגדול הזה אשר יהוה גדל
עשה לעיניכם׃ הלוא קציר קצר
חטים היום אקרא אל יהוה חטה קרא
ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי נתן קול
רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני ידע ראה
יהוה לשאול לכם מלך׃ ויקרא רעע עשה
שמואל אל יהוה ויתן יהוה
קלת ומטר ביום ההוא וייראו ירא
כל העם מאד את יהוה ואת

Digitized by Google

שמואל ויאמרו כל העם אל אמר
שמואל התפלל בעד עבדיך אל פלל
יהוה אלהיך ואל נמות כי יספנו מות
על כל חטאתינו רעה לשאל
לנו מלך ויאמר שמואל אל
העם אל תיראו אתם עשיתם
את כל הרעה הזאת אך אל
תסורו מאחרי יהוה ועבדתם סור
את יהוה בכל לבבכם ולא
תסורו כי אחרי התהו אשר לא תהה
יועילו ולא יצילו כי תהו המה יעל נצל
כי לא יטש יהוה את עמו בעבור נטש
שמו הגדול כי הואיל יהוה גדל יאל
לעשות אתכם לו לעם גם אנכי עשה
חלילה לי מחטא ליהוה מחדל חלל
להתפלל בעדכם והוריתי אתכם פלל ירה
בדרך הטובה והישרה אך יראו
את יהוה ועבדתם אתו באמת בכל
לבבכם כי ראו את אשר הגדל ראה גדל
עמכם ואם הרע תרעו גם אתם רוע ספה
גם מלככם תספו׃ בן שנה Cap.xiiij.
שאול במלכו ושתי שנים מלך שנה
על ישראל ויבחר לו שאול בחר
שלשת אלפים מישראל ויהיו היה
עם שאול אלפים במכמש ובהר
בית אל ואלף היו עם יונתן בגבעת
בנימין ויתר העם שלח איש
לאהליו ויך יונתן את נציב נכה יצב
פלשתים אשר בגבע וישמעו שמע
פלשתים ושאול תקע בשופר בכל
הארץ לאמר ישמעו העברים וכל
ישראל שמעו לאמר הכה נכה
שאול את נציב פלשתים וגם
נבאש ישראל בפלשתים באש
ויצעקו העם אחרי שאול הגלגל צעק
ופלשתים נאספו להלחם עם אסף לחם

ſamuelẽ. Et dixit vni-
uerſus populus ad ſa-
muelem. Ora p ſeruis
tuis ad oooooooooooo
dñm deum tuũ vt non
moriamur. Addidimuſ
ei vniuerſis pctis nr̃is
malum vt peteremus
nobis regem. Dixit ãt
ſamuel ad oooooooooooo
populum. Nolite time
re. Vos feciſtis ooooooo
vniuerſum malũ hoc.
Verumtamen nolite oo
recedere a tergo domi
ni: ſed ſeruite oooooooooo
dño in oĩ corde vr̃o:
& nolite oooooooooooooo
declinare poſt vana q̃
non oooooooooooooooooo
proderũt vobis: neq; e
ruẽt vos: quia vana ſũt:
& nõ dereliquet dñs
populum ſuũ propter
nomẽ ſuum magnũ:
quia iurauit dominus
facere vos ſibi popu-
lum. oooooooooooooooooo
Abſit ãt a me hoc pec-
catum in dño vt ceſſem
orare pro vobis: & do
cebo vos oooooooooooooo
viam bonam & rectã.
Igitur timete oooooooo
dominum & ſeruite ei
in veritate & ex toto
corde vr̃o. Vidiſtis eñi
magnifica q̃ i vobis geſ
ſerit dñs: q̃ ſi pſeuerau e
ritis in malicia: & vos
& rex veſter pariter pi
bitis. 13.
Filius vnius anni e-
rat ſaul cũ regnare
cepiſſet: duobus ãt ãnis
regnauit ſup iſrael. Et
elegit ſibi ſaul tria mi
lia de iſrael. Et erant oo
cum ſaul duo milia
in machmas & in mon
te bethel: mille autem
cum ionatha in gabaa
bẽiami. Porro ceterum
pplm remiſit vnũquẽ
q; i tabernacula ſua. Et
pcuſſit ionathas ſtatio-
nẽ philiſtinorũ q̃ erat i
gabaa. Qđ cũ audiſſet
philiſtĩ: ſaul cecĩit buc
cina in omni terra di-
cens: Audiant hebrei.
Et vniuerſus iſrael au-
diuit huiuſcemodi fa-
mam: percuſſit ſaul ſta
tionem philiſtinorum.
Et erexit ſe iſrael ad-
uerſus philiſtiim. Cla-
mauit ergo pplus poſt
ſaul in galgala: & phili
ſtiim congregati ſũt ad
preliandum contra oooo

ſamuelem. & dixit oĩs ppl's ad ſamuelem ora
τὸν σαμουήλ. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς σαμουὴλ, εὖξαι
pro ſeruis tuis ad dñm deũ tuũ: vt non
ὑπὲρ τῶν δούλων σου πρὸς κύριον τὸν θεόν σου, ἵνα μὴ
moriamur: quia addidimus ſup vniuerſa pec D
ἀποθάνωμεν, ὅτι προσεθήκαμεν ἐπὶ πάσας τὰς ἁμαρ-
cata & malicias nr̃as: petentes nobi ipſis regem.
τίας καὶ κακίας ἡμῶν, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα.
& dixit ſamuel ad pplm: non timeatis: vos
καὶ εἶπεν σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, μὴ φοβεῖσθε, ὑμεῖς
feciſtis vniuerſum malũ hoc verũtñ ne de-
πεποιήκατε πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην πλὴν μὴ ἐκ-
clinetis a tergo dñi: & ſeruite do
κλίνητε ἀπὸ ὄπισθεν τοῦ κυρίου, καὶ δουλεύσατε τῷ κυ-
mino in toto corde vr̃o: & non declinetis poſt eos q̃
ρίῳ ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ μὴ ἐκκλίνητε ὀπίσω τῶν
nihil ſunt qui perficient nihil: & qui non eruent:
μηθὲν ὄντων οἳ περανοῦσιν οὐδέν, καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται,
qm̃ nihil ſunt: quoniã nõ proijciet dñs pplm ſuũ
ὅτι οὐδέν εἰσιν, διότι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ
propter nomẽ ſuũ magnũ: quia accepit dñs vos
διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι προσελάβετο κύριος ὑμᾶς
vt faceret in pplm ſibi. mihi ãt non fiat peccare
ποιῆσαι εἰς λαὸν ἑαυτῷ. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο ἁμαρτεῖν τῷ
dño vt ceſſem orare pro vobis do-
κυρίῳ τοῦ διαλείπειν προσευχόμενον ὑπὲρ ὑμῶν τῷ κυ-
mino: & manifeſtabo vobis viam bonam & re
ρίῳ, καὶ δηλώσω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖ-
ctam. verũtñ timete dñm & ſeruite ei in
αν. πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν
veritate & in toto corde vr̃o: quia vidiſtis q̃cũq; ma
ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι εἴδετε ὅσα ἐμε-
gnificauit dñs vobiſcum. & ſi malefacientes malefece-
γάλυνε κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ ἐὰν κακοποιοῦντες κακοποιή-
ritis: & vos & rex veſter peribitis.
σητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν ἀπολεῖσθε. Ca.13.
Filius anni ſaul cum regnaret ipſe: & A
Υἱὸς ἐνιαυτοῦ σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ
duob' ãnis regnauit in iſrael. & elegit ſibi ſa-
δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἰσραήλ. καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ σα-
ul tria milia viroꝝ de filijs iſrael. & e-
οὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἦ-
rant cum ſaule duo milia in machmas in mõte bethel:
σαν μετὰ σαοὺλ δισχίλιοι ἐν μαχμὰς ἐν τῷ ὄρει βαιθήλ,
& mille erant cum ionathan in gabaa beniamin.
καὶ χίλιοι ἦσαν μετὰ ἰωναθὰν ἐν γαβαὰ τοῦ βενιαμίν.
& reliquum ppl̃i remiſit vnũquẽq;
καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐξαπέστειλεν ἕκαστον
in tabernaculũ ſuũ. & percuſſit ionathan ſta
εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ ἐπάταξεν ἰωναθὰν τὸ ὑπό-
tionẽ philiſtinoꝝ q̃ in colle. & audiẽt
στεμα τῶν ἀλλοφύλων τὸ ἐν τῷ βουνῷ. καὶ ἤκουσαν
philiſtijm: & ſaul cecinit tuba in om-
οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ σαοὺλ ἐσάλπισεν σάλπιγγι εἰς πᾶ-
ni terra dicens: inobediẽtes fuerũt ſerui. & vniuerſus
σαν τὴν γῆν λέγων, ἠθετήκασιν οἱ δοῦλοι. καὶ πᾶς
iſrael audiuerũt dicentes: q̃ percuſſit ſaul
ἰσραὴλ ἤκουσαν λεγόντων, ὅτι ἔκοψε σαοὺλ τὸ
ſtationem philiſtinoꝝ: & cõtẽpſit iſrael
ὑπόστεμα τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξουδένωσεν ἰσραὴλ
philiſtijm. & aſcendit ppl's poſt ſaulem
τοὺς ἀλλοφύλους. καὶ ἀνέβη ὁ λαὸς ὀπίσω σαοὺλ
in galgala: & philiſtijm congregãtur in preliũ
εἰς γάλγαλα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλεμον
ad iſrael. & aſcendunt contra
πρὸς τὸν ἰσραήλ. καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὸν ooooo
oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Digitized by Google

israel in bellum triginta millia curruū τ ſex mi
ἰσραὴλ εἰς πόλεμον τριάκοντα χιλιάδες ἁρμάτων καὶ ἓξ χι
lia equitum: τ pplꝯ vt arena q̄ eſt in labio
λιάδες ἱππέων, καὶ λαὸς ὡσεὶ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς
maris multitudine. τ aſcendunt τ caſtrametan
θαλάσσης τῷ πλήθει. καὶ ἀναβαίνουσι καὶ παρεμβάλλου
tur in machmas e regione per dorſum bethaben. τ
σιν ἐν μαχμὰς ἐξεναντίας κατὰ νώτου βαιθαβέν. καὶ
B vir iſrael vidit φ affliguntur: τ receſſit pplꝯ:
ἀνὴρ ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι ἐκθλίβονται, καὶ ἀνεχώρησεν ὁ λαός,
τ abſcōdit ē in ſpeluncis τ in abditis τ in
καὶ ἐκρύβη ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ ἐν ταῖς μάνδραις καὶ ἐν
petris τ in foueis τ in ciſternis.
ταῖς πέτραις καὶ ἐν τοῖς βόθροις καὶ ἐν τοῖς λάκκοις.
τ tranſeuntes trāſierunt iordanem in terrā gad τ
καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν ἰορδάνην εἰς γῆν γὰδ καὶ
galaad. τ ſaul adhuc erat in galgalis: τ vniuerſus pplꝯ p
γαλαάδ. καὶ σαοὺλ ἔτι ἦν ἐν γαλγάλοις, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξέ
territi ſūt poſt eum. τ diſtulit ſeptē dies teſti
στησαν ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ διέλειπεν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυ
monio vt dixit ſamuel. τ non venit ſamuel in
ρίῳ ὡς εἶπεν σαμουήλ. καὶ οὐ παρεγένετο σαμουὴλ εἰς
galgala. τ dixit ſaul nō venit ſamuel in galga
γάλγαλα. καὶ εἶπε σαοὺλ οὐκ ἦλθεν σαμουὴλ εἰς γάλγα
la τ diſperſus ē pplꝯ eius abeo. τ ait ſaul:
λα καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν σαούλ,
afferte vt faciam holocauſtum τ pacifica.
προσαγάγετε ὅπως ποιήσω ὁλοκαύτωσιν καὶ εἰρηνικάς.
τ obtulit holocauſtum. τ factū ē vt comple
καὶ ἀνήνεγκε τὴν ὁλοκαύτωσιν. καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλε=
uit offerens holocauſtum: τ ecce ſamuel ve
σεν ἀναφέρων τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἰδοὺ σαμουὴλ παρε
niebat. τ egreſſus ē ſaul in occurſum ſamuelis
γένετο. καὶ ἐξῆλθε σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν τῷ σαμουὴλ τοῦ
vt benediceret ei. τ dixit ſamuel: quid feciſti? τ di
εὐλογῆσαι αὐτόν, καὶ εἶπε σαμουήλ, τί ἐποίησας; καὶ εἶ
C xit ſaul: quia vidi φ dilaberetur pplꝯ a me: τ tu
πε σαούλ, διότι εἶδον ὅτι διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ σὺ
non veneras in teſtimonio dierū vt cōſtituiſti.
οὐ παρεγένου ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν ὡς διέταξας.
τ philiſtijm cōgregati fuerāt in machmas. τ dixi: nūc
καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς μαχμάς. καὶ εἶπον, νῦν
deſcēdent philiſtijm ad me in galgala: τ
καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρός με εἰς γάλγαλα, καὶ τοῦ
faciem dn̄i non deprecatꝰ ſū: τ confortatus ſum τ
προσώπου κυρίου οὐκ ἐδεήθην, καὶ ἐνεγκρατευσάμην καὶ
obtuli holocauſtum. τ dixit ſamuel ad ſaulem:
1. Re. 16. c. ἀνήνεγκα τὴν ὁλοκαύτωσιν. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς σαούλ,
ſtulte actū eſt a te quia nō cuſtodiſti mandatū meū: qđ p̄=
μεματαίωταί σοι ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου, ἣν ἐνε
cepit tibi dn̄s: vt preparaſſet re=
τείλατό σοι κύριος, ὡς ἡτοίμασεν ἂν τὴν βασιλεί=
gnū tuū ſup iſrael vſq; in ſeculū. τ nunc regnum tuū
αν σου ἐπὶ ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου
non ſtabit. τ queret dn̄s ſibi ipſi hominē iuxta
οὐ στήσεται. καὶ ζητήσει κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν
cor ſuum. τ precipiet ei dn̄s in du
καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἐντελεῖται αὐτῷ κύριος εἰς ἄρχον
cem ſuper ppl̄m ſuum: quia non ſeruaſti que prece=
τα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα ἐνετεί
pit tibi dn̄s. τ ſurrexit ſamuel: τ receſſit de
λατό σοι ὁ κύριος. καὶ ἀνέστη σαμουήλ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ
galgalis in collem beniamin. τ recenſuit ſaul
γαλγάλων εἰς βουνὸν βενιαμίν. καὶ ἐπεσκέψατο σαοὺλ
populum inuentum cum eo q̄ſi ſexcentos viros.
τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ᾽ αὐτοῦ ὡς ἑξακοσίους ἄνδρας.
τ ſaul τ ionathan filius eius: τ pplꝯ q̄ inuēti fue
καὶ σαοὺλ καὶ ἰωναθὰν υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέν
rāt cum eis ſederunt in gabaa beniamin τ phi
τες μετ᾽ αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν γαβαὰ βενιαμὶν καὶ οἱ ἀλ=
liſtijm caſtrametati ſunt in machmas.
λόφυλοι παρεμβεβλήκασιν ἐν μαχμάς.

iſrael: triginta milia curruū: & ſex milia equitū & reliquum vulgus ſicut arena que eſt in littore maris pluri=ma. Et aſcēdētes caſtrametati ſūt in machmas ad oriētē bethauē. Q đ cū vidiſſent viri iſrael ſe ī arcto poſitos: afflictus enī erat populus: abſconderunt ſe in ſpeluncis: & in abditis: in petris quoq; & in antris: & ī ciſternis. Hebrei āt trāſierūt iordanē in terrā gad & galaad. Cumq; adhuc eſſet ſaul in galgala: vniuerſus ppl̄s pterritus ē qui ſeqbatur eū. Et expectauit ſeptem diebus iuxta placitum ſamuelis: & non venit ſamuel in galgala. Dilapſuſq; eſt populus ab eo. Ait ergo ſaul. Afferte mihi holocauſtū & pacifica. Et obtulit holocauſtū. Cūq; cōpleſſet offerēs holocauſtū ecce ſamuel vēiebat. Et egreſſꝰ ē ſaul obuiā ei vt ſalutaret eū. Locutuſq; eſt ad eū ſamuel. Quid feciſti? Rn̄dit ſaul. Quia vidi φ populus dilaberetur a me: & tu non veneras iuxta placitos dies. Porro philiſtiim congregati fuerant in machmas: dixi. Nūc deſcēdēt philiſtiim ad me in galgala: & faciē dn̄i nō placaui. Neceſſitate cōpulſus obtuli holocauſtū. Dixitq; ſamuel ad ſaul. Stulte egiſti: nec cuſtodiſti mādata dn̄i dei tui que precepi tibi. Q đ ſi nō feciſſes iā nūc p̄paſſet dn̄s regnū tuū ſup iſrael in ſempiternum. Sed nequaq; regnum tuū vltra cōſurget. que ſiuit dn̄s ſibi virū iuxta cor ſuū: & p̄cepit ei dominus vt eēt dux ſup populū ſuū: eo φ nō ſeruaueris q̄ p̄cepit dn̄s. Surrexit āt ſamuel & aſcēdit de galgalis in gabaa beniamin. Et recēſuit ſaul populū qui inuenti fuerant cum eo quaſi ſexcentos viros: & ſaul & ionathas filius eius: populuſq; qui inuētus fuerat cū eis erat in gabaa beniamin. Porro philiſtii cōſederant in machmas

יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְשֵׁשֶׁת שֵׁשׁ
אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כַּחוֹל אֲשֶׁר
עַל שְׂפַת הַיָּם לָרֹב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ שָׂפָה עָלָה
בְמִכְמָשׂ קִדְמַת בֵּית אָוֶן׃ וְאִישׁ חָנָה
יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי צַר לוֹ כִּי נִגַּשׂ רָאָה צוּר
הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת חָבָא
וּבַחֲוָחִים וּבַסְּלָעִים וּבַצְּרִחִים
וּבַבֹּרוֹת׃ וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן עבר
אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד וְשָׁאוּל עוֹדֶנּוּ
בַגִּלְגָּל וְכָל הָעָם חָרְדוּ אַחֲרָיו׃
וַיּוֹחֶל שִׁבְעַת יָמִים לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר יָחַל יוֹם
שְׁמוּאֵל וְלֹא בָא שְׁמוּאֵל הַגִּלְגָּל יָעַד בּוֹא
וַיָּפֶץ הָעָם מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פּוּץ
הַגִּשׁוּ אֵלַי הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיַּעַל נָגַשׁ עָלָה
הָעֹלָה׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה הָיָה כָּלָה
וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל בָּא וַיֵּצֵא שָׁאוּל
לִקְרָאתוֹ לְבָרְכוֹ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
מֶה עָשִׂיתָ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כִּי רָאִיתִי עָשָׂה אָמַר
כִי נָפַץ הָעָם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא רָאָה
בָאתָ לְמוֹעֵד הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים בּוֹא
נֶאֱסָפִים מִכְמָשׂ׃ וָאֹמַר עַתָּה יֵרְדוּ אָסַף
פְלִשְׁתִּים אֵלַי הַגִּלְגָּל וּפְנֵי יְהוָה לֹא פָּנָה
חִלִּיתִי וָאֶתְאַפַּק וָאַעֲלֶה הָעֹלָה׃ חָלָה אָפַק
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל שָׁאוּל נִסְכָּלְתָּ עָלָה סָכַל
לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ צָוָה
אֲשֶׁר צִוָּךְ כִּי עַתָּה הֵכִין יְהוָה אֶת כּוּן
מַמְלַכְתְּךָ אֶל יִשְׂרָאֵל עַד עוֹלָם׃ מָלַךְ עֹלָם
וְעַתָּה מַמְלַכְתְּךָ לֹא תָקוּם בִּקֵּשׁ קוּם
יְהוָה לוֹ אִישׁ כִּלְבָבוֹ וַיְצַוֵּהוּ יְהוָה
לְנָגִיד עַל עַמּוֹ כִּי לֹא שָׁמַרְתָּ אֵת נָגַד
אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה׃ וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיַּעַל
מִן הַגִּלְגָּל גִּבְעַת בִּנְיָמִן וַיִּפְקֹד פָּקַד
שָׁאוּל אֶת הָעָם הַנִּמְצְאִים עִמּוֹ מָצָא
כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ וְשָׁאוּל וְיוֹנָתָן מֵאָה
בְּנוֹ וְהָעָם הַנִּמְצָא עִמָּם יֹשְׁבִים
בְּגֶבַע בִּנְיָמִן וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בְמִכְמָשׂ׃ חָנָה

Digitized by Google

ויצא המשחית ממחנה פלשתים — שחת חנה
שלשה ראשים הראש אחד
יפנה אל דרך עפרה אל ארץ — פנה
שועל והראש אחד יפנה דרך
בית חרון והראש אחד יפנה הדרך
הגבול הנשקף על גי הצבעים — גבל שקף
המדברה וחרש לא ימצא בכל — גיא דבר
ארץ ישראל כי אמרו פלשתים — מצא
פן יעשו העברים חרב או חנית — עשה חנה
וירדו כל ישראל הפלשתים
ללטוש איש את מחרשתו ואת — לטש חרש
אתו ואת קרדמו ואת מחרשתו — את
והיתה הפצירה פים למחרשות — היה פצר
ולאתים ולשלוש קלשון — פה שלש
ולהקרדמים ולהציב הדרבן — יצב
והיה ביום מלחמת ולא נמצא חרב — לחם מצא
וחנית ביד כל העם אשר את
שאול ואת יונתן ותמצא לשאול
וליונתן בנו ויצא מצב פלשתים — יצב עבר
Cap. xiiij
אל מעבר מכמש ויהי היום — היה
ויאמר יונתן בן שאול אל הנער
נשא כליו לכה ונעברה אל מצב — כלה ילך
פלשתים אשר מעבר הלז ולאביו — עבר
לא הגיד ושאול יושב בקצה — נגד
הגבעה תחת הרמון אשר במגרון — רמן
והעם אשר עמו כשש מאות — מאה
איש ואחיה בן אחיטוב אחי
איכבוד בן פינחס בן עלי כהן
יהוה בשלו נשא אפוד והעם לא — אפד
ידע כי הלך יונתן ובין המעברות — עבר
אשר בקש יונתן לעבר על מצב
פלשתים שן הסלע מהעבר
מזה ושן הסלע מהעבר מזה
ושם האחד בוצץ ושם האחד
סנה השן האחד מצוק מצפון מול — צוק
מכמש והאחד מנגב מול גבע

Et egreſſi ſunt ad p̄liandū de caſtris philiſtinorū tres cunei. Vnus cuneus pergebat contra viam effraim ad terram ſaul. Porro alius igrediebatur per viam bethorō. Tertius āt verterat ſe ad iter termini imminentis vallis ſeboim contra deſertū. Porro faber ferrarius nō inueniebatur in oī terra iſrael. Cauerant eī philiſtīi ne forte facerēt hebrei gladium aut lanceam. Deſcēdebat ergo oīs iſrael ad philiſtiim vt acueret vnuſquiſq̧ vomerem ſuum & ligonem & ſecurim & ſarculum. Retuſe itaq̧ erant acies vomerum & ligonum & tridentium & ſecuriū vſq̧ ad ſtimulum corrigendum. Cūq̧ veniſſet dies prelii non eſt inuētus enſiſ & lancea in manu totius populi q erat cum ſaul & iōatha: excepto ſaul & ionatha filio ei9. Egreſſa ē āt ſtatio philiſtiī: vt trāſcenderet in machmas.

14\.

ET accidit in q̄dā die vt diceret ionathas filius ſaul ad adoleſcētē armigerū ſuū. Veni & trāſeam9 ad ſtationē philiſtinorū q̄ ē trās locū illū. Patri aūt ſuo hoc ipſum nō idicauit. Porro ſaul morabatur i extrema parte gabaa ſub malogranato q̄ erat i agro gabaa. Et erat ppl̄s cū eo q̄ſi ſexcētorū virorū. Et achias filius achitob fris ichabod filii phinees q ort9 fuerat ex heli ſacerdote dn̄i in ſylo: portabat ephot. Sed & ppl̄s ignorabat quo iſſet ionathas. Erant aūt inter aſcenſus p quos nitebatur ionathas tranſire ad ſtationē philiſtinorum eminētes petre ex vtraq̧ pte: & quaſi in modū dentiū ſcopuli hinc in de prerupti. Nomē vni boſes: & nomen alti ſenē. Vn9 ſcopulus p mines ad aquilonē ex aduerſo machmas: & alt ad meridiē ɔtra gabaa

ꝛ egreſſus eſt vt pderet ex agro philiſtinorum in tribus cu
καὶ ἐξῆλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων ἐν τρισὶν ἀρ
neis. cuneus vnus aſpiciens viam gophera ad
χαῖς. ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν γοφερὰ ἐπὶ τὴν
terrā ſogal. ꝛ cuneus vnus aſpiciens viam betho
γῆν σωγάλ. καὶ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν βαιθω
ron: ꝛ cuneus vnus aſpiciens viam termini
ρών, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν γαβελ
que vergit in vallem ſabaim. deſertū. ꝛ
τὴν ἐκκύπτουσαν ἐπὶ γαὶ τὴν σαβαῒν τὴν ἔρημον. καὶ
faber ferri nō inueniebatur in omni terra iſra
τέκτων σιδήρου οὐχ εὑρίσκετο ἐν πάσῃ τῇ γῇ ἰσρα
el. quia dixerunt philiſtijm: ne forte faciant
ήλ. ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, μή ποτε ποιήσωσιν οἱ
hebrei gladium ꝛ lanceam. ꝛ deſcendebat oīs iſ
ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ. καὶ κατέβαινε πᾶς ἰσ
rael in terrā philiſtijm vt fabricaret quilibet fal
ραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θεριστή
cem ſuam ꝛ inſtrumētū ſuum: ꝛ vnuſqſq; ſecu
ριον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀξί
rim ſuā ꝛ falcem ſuam. ꝛ erat vindeᷓ
νην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ. καὶ ἦν ὁ τρυγη
mia parata ad metēdū. in inſtrumenta āt erāt tres
τὸς ἕτοιμος τοῦ θερίζειν. εἰς δὲ τὰ σκεύη ἦσαν τρεῖς
ſicli in dentem ꝛ ſecuri ꝛ falᷓ
σίκλοι εἰς τὸν ὀδόντα καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπά
ci: ꝛ ad corrigendū ſtimulū boum ſubſtātia erat
νῳ, καὶ τοῦ κατορθῶσαι τὸ βούκεντρον ὑπόστασις ἦν
eadem. ꝛ factū ē in diebus belli
ἡ αὐτή. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου
ꝛ non eſt inuētus enſis ꝛ lancea in manu totius
καὶ οὐχ εὑρέθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς
populi qui erat cum ſaul ꝛ ionathan. ꝛ inuēt9 eſt
τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ σαοὺλ καὶ ἰωναθάν. καὶ ηὑρέθη
ſaul ꝛ ionathan filio eius. ꝛ eᷓ
τῷ σαοὺλ καὶ τῷ ἰωναθὰν τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλ
greſſus ē de ſtatione philiſtijm trans
θεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῷ πέραν
bachmas.
βαχμάς.

Ca. 14.

ET fit dies: ꝛ dicit ionathan filius ſaᷓ
Καὶ γίνεται ἡμέρα, καὶ λέγει ἰωναθὰν υἱὸς σα
ulis puero ferenti arma eius: veᷓ
οὺλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ, δεῦ
ni ꝛ trāſeamus in ſtationem philiſtinorum
ρο καὶ διαβῶμεν εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων
qui ſunt trās locū illum: ꝛ patri ſuo
τῶν ἐν τῷ πέραν ἐκείνῳ, καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ
non dixit. ꝛ ſaul ſedebat ſuper collem:
οὐκ εἶπεν. καὶ σαοὺλ ἐκάθητο ἐπάνω τοῦ βουνοῦ,
ſub malogranato q̄ in magdon. ꝛ ppl̄s qui cum eo
ὑπὸ τὴν ῥοὰν τὴν ἐν μαγδών. καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ
quaſi ſexcēti viri ꝛ achias filius echitob fratris
ὡς ἑξακόσιοι ἄνδρες καὶ ἀχία υἱὸς ἐχιτὼβ ἀδελφοῦ
iochabed filij phinees filij heli ſacerdos dn̄i in ſy
ἰωχαβὲδ υἱοῦ φινεὲς υἱοῦ ἠλὶ ἱερεὺς τοῦ κυρίου ἐν σηᷓ
lo portās ephod. ꝛ ppl̄s non ſciuit: q abiiſ
λῷ αἴρων ἐφούδ. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ᾔδει, ὅτι πεπόᷓ
ſet ionathan. ꝛ in medio tranſitus vbi que
ρευται ἰωναθάν. καὶ ἀναμέσον τῆς διαβάσεως οὗ ἐζή
rebat ionathan trāſire in ſtationem philiſti
τει ἰωναθὰν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύ
norū eminēs pars lapidis hinc: ꝛ eminēs pᷓs
λων ἀκρωτήριον πέτρας ἐντεῦθεν, καὶ ἀκρωτήριον
lapidis hic: nomē vni boſes ꝛ nomen
πέτρας ἐντεῦθεν, ὄνομα τῷ ἑνὶ βαζὴς καὶ ὄνομα τῷ
alteri ſena. ſcopulus q̄ ab aquilone adherens ma
ἄλλῳ σεννά. τὸ ἀκρωτήριον τὸ ἀπὸ βορρᾶ ἐχόμενον τῆς μα
chmas: ꝛ ſcopulus alter a meridie adhe
χμὰς, καὶ τὸ ἀκρωτήριον τὸ ἄλλο ἀπὸ νότου ἐχό
rens gabaa.
μενον τῆς γαβαά.

τ dixit ionathan ad puerum gerentem
καὶ εἶπεν ἰωναθὰν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ
arma eius: veni τ tranſeamus ad ſtationem
σκεύη αὐτοῦ, δεῦρο καὶ διαβῶμεν εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν
incircunciſorum horum ſi forte faciet aliquid dn̄s
ἀπεριτμήτων τούτων εἴ πως ποιήσει τι κύριος
nobis: quia non eſt dn̄o continentia ſaluare in
ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τῷ κυρίῳ συνεχόμενον σώζειν ἐν
multis vel in paucis. τ dixit ei gerens arma
πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἴρων τὰ σκεύη
eius: fac omne quod cor tuum voluerit: in
αὐτοῦ, ποίει πᾶν ὃ ἐὰν ἡ καρδία σου θελήσῃ, ἔγ
B clina te ipſum: ecce ego tecum ſum. ſicut cor
κλινον σεαυτόν, ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ εἰμί. ὡς ἡ καρ
tuum cor meum. τ dixit ionathan: ecce nos
δία σου ἡ καρδία μου. καὶ εἶπεν ἰωναθάν, ἰδοὺ ἡμεῖς
tranſimus ad viros τ volue
διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ κατακυλισθησόμε
mur ad eos. ſi hec locuti fuerit ad nos: ſtate
θα πρὸς αὐτούς. ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, στῆτε
ibi donec appropinquemus vobis. τ ſtemus apud nos met
ἐκεῖ ἕως ἂν ἐγγίσωμεν ὑμῖν. καὶ στησόμεθα ἐφ᾽ ἑαυ
ipſos τ non aſcendamus ad eos. τ ſi hec di
τοὺς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ᾽ αὐτούς. καὶ ἐὰν τάδε εἴ
xerint ad nos: aſcendite ad nos: τ aſcenda
πωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναβησόμε
mus: quia tradidit eos dn̄s in manibus nr̄is. hoc
θα, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κς̄ εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. τὸ
nobis ſignū. τ ingreſſi ſunt ambo in
τὸ ἡμῖν τὸ σημεῖον. καὶ εἰσῆλθον ἀμφότεροι εἰς τὴν
ſtationem philiſtinorū. τ dixerūt philiſtijm:
ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων. καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι,
ecce egrediuntur hebrei de cauernis vbi abſcō
ἰδοὺ ἐκπορεύονται οἱ ἑβραῖοι ἐκ τῶν τρωγλῶν οὗ ἐκρύ
diti fuerāt ibi. τ reſponderunt viri ſtatio
βησαν ἐκεῖ. καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες τῆς ὑποστά
nis philiſtinorum ad ionathan τ ad gerentem
σεως τῶν ἀλλοφύλων πρὸς ἰωναθὰν καὶ πρὸς τὸν αἴροντα
arma eius τ dicunt: aſcendite ad nos: τ
τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ λέγουσιν, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ
oſtendemus vobis verbū. τ ait ionathan ad ge
γνωριοῦμεν ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπεν ἰωναθὰν πρὸς τὸν αἴ
rentem arma eius: aſcende poſt me: quia tra
ροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἀνάβηθι ὀπίσω μου, ὅτι πα
didit eos dn̄s in manus iſrael. τ aſcē
ρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἰσραήλ. καὶ ἀνέ
dit ionathan per manus ſuas τ per pe
βη ἰωναθὰν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πό
des ſuos: τ gerens arma eius poſt eum. τ vide
δας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ ἔβλε
runt philiſtijm contra faciem ionathan: τ percuſ
ψαν οἱ ἀλλόφυλοι κατὰ πρόσωπον ἰωναθάν, καὶ ἐπάτα
ſit in eis: τ gerens arma eius porrigebat poſt e
ξεν αὐτοῖς, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπεδίδου ὀπίσω αὐ
um. τ facta eſt plaga prima quā percuſſit ionathan τ
τοῦ. καὶ ἐγένετο πληγὴ ἡ πρώτη ἣν ἐπάταξεν ἰωναθὰν καὶ ὁ
gerēs arma eius quaſi viginti viros in iaculis τ in lapidū
αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὡς εἴκοσι ἄνδρας ἐν βολίσι καὶ ἐν πετρο
iaculatiōe. τ ſilicibus campi. τ fact᷒ eſt ſtupor in
βόλοις καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου. καὶ ἐγένετο ἔκστασις ἐν τῇ
C caſtris τ in campo. τ omīs pp̄ls qui in ſta
παρεμβολῇ καὶ ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ ὑπο
tione: τ qui occidunt obſtupuerūt τ ipſi. τ obſtu
στάσει, καὶ οἱ διαφθείροντες ἐξέστησαν καὶ αὐτοί. καὶ ἐθαμβή
puit tra. τ factus ē ſtupor a dn̄o. τ viderūt ſpeculatores
θη ἡ γῆ. καὶ ἐγένετο ἔκστασις παρὰ κῡ. καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ
ſaulis in gabaa beniamin: τ ecce caſtra con
τοῦ σαοὺλ ἐν γαβαὰ βενιαμίν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταρ
turbata hinc τ hinc. τ ait ſaul populo qui cum
αγμένη ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ εἶπε σαοὺλ τῷ λαῷ τῷ μετ᾽ αὐ
eo: requirite iā τ videte quis abijt ex nobis.
τοῦ, ἐπισκέψασθε δὴ καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ἡμῶν.

Dixit aūt ionathas ad adoleſcentē armigerū ſuū. Veni tranſeamus ad ſtationem incircunciſorum horū ſi forte faciat dn̄s pro nobis: qa nō eſt domino difficile ſaluare vel in multis vel in paucis. Dixitq; ei armiger ſuus. Fac omnia que placent animo tuo. Perge quo cupis & ero tecū vbicūq; volueris. Et ait iona thas. Ecce nos trāſim᷒ ad viros iſtos. Cumq; apparuerimus eis: ſi taliter locuti fuerint ad nos: manete donec veniamus ad vos: ſtemus in loco noſtro: nec aſcēdamus ad eos. Si autem dixerint aſcendite ad nos: aſcēdamus ad eos: quia tradidit eos dn̄s in manibus nr̄is. Hoc erit nobis ſignū. Apparuit igr̄ vterq; ſtatiōi philiſtinorū. Dixeruntq; philiſtiim. En hebrei egrediuntur de cauernis in quibus abſconditi fuerāt. Et locuti ſunt viri de ſtatione ad ionathā & ad armigerū eius. Dixeruntq;. Aſcēdite ad nos & oſtēdemus vobis rem. Et ait ionathas ad armigerum ſuū. Aſcēdamus. Seq̄re me. Tradidit ei dn̄s eos in man᷒ iſrael. Aſcēdit āt ionathas manibus & pedibus reptans: & armiger eius poſt eū. Itaq; alii cadebāt ante ionathan: alios armiger eius iterficiebat ſeq̄ns eū. Et fctā eſt plaga prima quā p̄cuſſit ionathas & armiger eius q̄ſi viginti virorum: i media p̄te iugeris: quā par boū in die arare cōſueuit. Et factū ē miraculū i caſtris & p̄ agros. Sed & oīs pp̄ls ſtatiōis eorū q ierāt ad predandū obſtupuit: & cōturbata ſūt caſtra. Et accidit q̄ſi miraculū a deo. Et reſpexerūt ſpeculatores ſaul q erāt in gabaa bēiamī: & ecce mltitudo p̄ſtrata: & huc illucq; diffugiens. Et ait ſaul pp̄lo q erat cū eo. Requirite & videte quis abierit ex nobis. Cūq;

ויאמר יהונתן אל הנער נשא — אמר
כליו לכה ונעברה אל מצב — ילך עבר
הערלים האלה אולי יעשה — אלי עשה
יהוה לנו כי אין ליהוה מעצור
להושיע ברב או במעט: ויאמר — עצר
לו נשא כליו עשה כל אשר — ישע
בלבבך נטה לך הנני עמך כלבבך:
ויאמר יהונתן הנה אנחנו עברים
אל האנשים ונגלינו אליהם:
אם כה יאמרו אלינו דמו עד — גלה
הגיענו אליכם ועמדנו תחתינו — דמם
ולא נעלה אליהם: ואם כה — נגע
יאמרו עלו עלינו ועלינו כי — עלה
נתנם יהוה בידנו וזה לנו האות:
ויגלו שניהם אל מצב פלשתים
ויאמרו פלשתים הנה עברים — יצב
יצאים מן החרים אשר התחבאו
שם: ויענו אנשי המצבה את — חור חבא
יונתן ואת נשא כליו ויאמרו — ענה
עלו אלינו ונודיעה אתכם דבר — כלה
ויאמר יונתן את נשא כליו עלה — עלה ידע
אחרי כי נתנם יהוה ביד
ישראל: ויעל יונתן על ידיו ועל
רגליו ונשא כליו אחריו ויפלו
לפני יונתן ונשא כליו ממותת — נפל
אחריו: ותהי המכה הראשנה — פנה מות
אשר הכה יונתן ונשא כליו — היה נכה
כעשרים איש כבחצי מענה — חצה ענה
צמד שדה: ותהי חרדה במחנה
בשדה ובכל העם המצב והמשחית — חנה
חרדו גם המה ותרגז הארץ ותהי — שחת
לחרדת אלהים: ויראו הצפים — רגז
לשאול בגבעת בנימן והנה — ראה
ההמון נמוג וילך והלם: ויאמר — המן מוג
שאול לעם אשר אתו פקדו נא — אמר
וראו מי הלך מעמנו ויפקדו — ראה פקד

וְהִנֵּה אֵין יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו׃ וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל לַאֲחִיָּה הַגִּישָׁה אֲרוֹן נגשׁ ארן
הָאֱלֹהִים כִּי הָיָה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עַד
דִּבֶּר שָׁאוּל אֶל הַכֹּהֵן וְהֶהָמוֹן
אֲשֶׁר בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיֵּלֶךְ
הָלוֹךְ וָרָב וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל הלך
הַכֹּהֵן אֱסֹף יָדֶךָ׃ וַיִּזָּעֵק שָׁאוּל זעק
וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד בוא
הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה הָיְתָה חֶרֶב אִישׁ לחם היה
בְּרֵעֵהוּ מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ הים
וְהָעִבְרִים הָיוּ לַפְּלִשְׁתִּים כְּאֶתְמוֹל תמל
שִׁלְשׁוֹם אֲשֶׁר עָלוּ עִמָּם בַּמַּחֲנֶה עלה חנה
סָבִיב וְגַם הֵמָּה לִהְיוֹת עִם יִשְׂרָאֵל סבב היה
אֲשֶׁר עִם שָׁאוּל וְיוֹנָתָן׃ וְכֹל
אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר חבא
אֶפְרַיִם שָׁמְעוּ כִּי נָסוּ פְּלִשְׁתִּים נוס דבק
וַיַּדְבְּקוּ גַם הֵמָּה אַחֲרֵיהֶם
בַּמִּלְחָמָה׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לחם ישע
אֶת יִשְׂרָאֵל וְהַמִּלְחָמָה עָבְרָה אֶת
בֵּית אָוֶן׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִגַּשׂ
בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאֶל שָׁאוּל אֶת יאל
הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר ארר
יֹאכַל לֶחֶם עַד הָעֶרֶב וְנִקַּמְתִּי אכל
מֵאֹיְבַי וְלֹא טָעַם כָּל הָעָם לָחֶם׃
וְכָל הָאָרֶץ בָּאוּ בַיָּעַר וַיְהִי דְבַשׁ בוא
עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וַיָּבֹא הָעָם אֶל פנה
הַיַּעַר וְהִנֵּה הֵלֶךְ דְּבָשׁ וְאֵין מַשִּׂיג נשג
יָדוֹ אֶל פִּיו כִּי יָרֵא הָעָם אֶת פה
הַשְּׁבֻעָה׃ וְיוֹנָתָן לֹא שָׁמַע
בְּהַשְׁבִּיעַ אָבִיו אֶת הָעָם וַיִּשְׁלַח שבע שלח
אֶת קְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
וַיִּטְבֹּל אוֹתָהּ בְּיַעְרַת הַדְּבָשׁ סבל
וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל פִּיו וַתָּאֹרְנָה עֵינָיו׃ שוב אור
וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ ענה
הִשְׁבִּיעַ אָבִיךָ אֶת הָעָם לֵאמֹר

requiſiſſent: repertū eſt non adeſſe ionathan & armigerū eius. Et ait ſaul ad achiam. Applica arcā dei. Erat enī ibi arca dei in die illa cum filiis iſrael. Cunq̄ loqueretur ſaul ad ſacerdotē: tumultus magnꝰ exortꝰ eſt in caſtris philiſtinorum. Creſcebatq̄ paulatim & clarius reſonabat. Et ait ſaul ad ſacerdotem. Contrahe manū tuā. Cōclamauit ergo ſaul & oīs populꝰ q erat cū eo & venerūt vſq̄ ad locū certaminis. Et ecce verſus fuerat gladius vniuſcuiuſq̄ ad proximū ſuum: & cedes magna nimis. Sed & hebrei qui fuerāt cū philiſtiim heri & nudiuſtertius aſcēderantq̄ cū eis ī caſtris reuerſi ſunt vt eſſent cū iſrael: & his qui erāt cū ſaul & ionatha. Oēs quoq̄ iſraelite qui ſe abſcōderāt ī mōte effraim audientes q̄ fugiſſent philiſtei: ſociauerunt ſe cū ſuis in prelio. & ſaluauit dominus iſrael ī die illa. Pugna aūt peruenit vſq̄ ad bethauē. Et viri iſrael ſociati ſunt ſibi in die illa. Adiurauit aūt ſaul populum dicens. Maledictus vir qui comederit panem vſq̄ ad veſperū: dōec vlciſcar de inimicis meis. Et nō māducauit vniuerſus ppl's panē. Oīſq̄ terre vulgus venit in ſaltū: ī quo erat mel ſup faciē agri. Ingreſſꝰ ē itaq̄ ppl's ſaltū & apparuit fluēs mel: nullusq̄ applicuit manū ad os ſuum. Timebat enī ppl's iuramētū. Porro ionathas non audierat cū adiuraret pater eiꝰ populum. Extenditq̄ ſūmitatē virge quā habebat in manu & intinxit in fauum mellis. Et cōuertit manū ſuā ad os ſuū & illuminati ſūt oculi eius. Rūdēſq̄ vnus d̄ populo ait. Iureiurādo cōſtrixit pr̄ tuus populum dicens.

ꝛ requirerunt: ꝛ ecce non reptus fuit ionathan ꝛ
καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ εὑρίσκετο ἰωναθὰν καὶ
gerens arma eius. ꝛ dixit ſaul achia: ap
ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ εἶπεν σαοὺλ τῷ ἀχιά, προ
plica ephud: qm̄ erat arca dei in die
σάγαγε τὸ ἐφούδ, ὅτι ἦν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἡμέ
illa coram iſrael. ꝛ factū eſt vt locutꝰ eſt ſaul
ρα ἐκείνῃ ἐνώπιον ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησε σαοὺλ
ad ſacerdotē: ꝛ tumultꝰ in caſtris philiſtiī
πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύ
noꝝ vadens ibat ꝛ multiplicabat. ꝛ dixit ſa
λων πορευόμενος ἐπορεύετο καὶ ἐπλήθυνετο. καὶ εἶπε σα
ul ad ſacerdotē: contrahe manus tuas. ꝛ aſcēdit
οὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, συνάγαγε τὰς χεῖράς σου. καὶ ἀνέβη
ſaul ꝛ oīs ppl's q̄ cum eo: ꝛ veniunt vſq̄ ad
σαοὺλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ
bellum. ꝛ ecce fuerat gladius viri ad proxi
πολέμου. καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλη
mum ſuum: ꝛ confuſio magna nimis. ꝛ ſer
σίον αὐτοῦ, καὶ σύγχυσις μεγάλη σφόδρα. καὶ οἱ δοῦ
ui exiſtes heri ꝛ nudiꝰ tertiꝰ cum philiſtiīm qui aſ
λοι οἱ ὄντες χθὲς καὶ τρίτης μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀνα
cenderāt in caſtra: reuerſi ſunt ꝛ ipſi
βάντες εἰς τὴν παρεμβολήν, ἐπεστράφησαν. καὶ αὐτοὶ
vt eſſent cum iſrael q̄ erāt cum ſaul ꝛ ionathan. ꝛ
εἶναι μετὰ ἰσραὴλ τῶν μετὰ σαοὺλ καὶ ἰωναθάν. καὶ
oīs vir iſrael abſconditi in mōte ephraim audi
πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει ἐφραῒμ ἤκου
eruntq̄ fugierunt philiſtei. ꝛ cōiunguntur ꝛ
σαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι. καὶ συνάπτουσι καὶ
ipſi poſt eos in prelio: ꝛ ſaluauit dn̄s
αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ ἔσωσε κύριος τὸν
iſrael in die illa. ꝛ pugna puenit bethauē.
ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ὁ πόλεμος διῆλθε βαιθαῦν.
ꝛ iſrael erat cum ſaul quaſi decem milia viroꝝ.
καὶ ἰσραὴλ ἦν μετὰ σαοὺλ ὡσεὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν.
ꝛ fuit bellum ſparſum in tota ciuitate in
καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐν τῷ
mōte ephraim. ꝛ ſaul ignorauit ignorātiā magnam
ὄρει ἐφραΐμ. καὶ σαοὺλ ἠγνόησεν ἄγνοιαν μεγάλην
in die illa: ꝛ maledicit ppl'o dicens: ma
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀρᾶται τῷ λαῷ λέγων, ἐπι
ledictus homo qui comederit panē vſq̄ ad veſpe
κατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἑσπέ
ram. ꝛ vlciſcar de inimico meo. ꝛ non guſta
ρας. καὶ ἐκδικήσω εἰς τὸν ἐχθρόν μου. καὶ οὐκ ἐγεύ
uit. vniuerſus ppl's panem: ꝛ omnis terra venit in ſal
σατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου, καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἦλθεν εἰς δρυ
tum. ꝛ ſaltus erat apiariū ſuper faciem
μόν. καὶ ὁ δρυμὸς ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ
agri: ꝛ ingreſſus eſt ppl's in apiarium: ꝛ ecce
ἀγροῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἰδοὺ
fluebat mel. ꝛ non fuit cōuertens manū
διεπορεύετο μέλι. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα
in os ſuum: quia timuit ppl's iuramētū dn̄i.
εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὅρκον κυρίου.
ꝛ ionathan nō audierat cum adiuraret pater eius
καὶ ἰωναθὰν οὐκ ἀκηκόει ἐν τῷ ὁρκίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ
populum. ꝛ extēdit ſūmitatē ſceptri ſui
τὸν λαόν. καὶ ἐξέτεινεν τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ
qui erat in manu eius ꝛ tinxit ipſum in fa
τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἀνέβαψεν αὐτὸ εἰς τὸ κη
uum mellis: ꝛ conuertit manū ſuam
ρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ
in os ſuum: ꝛ viderunt oculi e
εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐ
ius. ꝛ reſpondit vnꝰ de ppl'o ꝛ ait: adiu
τοῦ. καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν, ὁρκί
rans adiurauit pr̄ tuus ppl'm dicens:
σας ὥρκισεν ὁ πατήρ σου τὸν λαὸν λέγων,

Digitized by Google

ſeo. maledictus homo qui comederit panē hodie:
ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον,
ꝛ defecit pplſ. ꝛ cognouit ionathan ꝛ dixit: contur
καὶ ἐξελύθη ὁ λαός. καὶ ἔγνω ἰωναθὰν καὶ εἶπεν, ἀπή-
bauit pater meus terrā: vide quia guſtaui
λαχεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν, ἴδε διότι ἐγευσάμην
paululū qd mellis huius: viderūt oculi
βραχύ τι τοῦ μέλιτος τούτου, εἶδον οἱ ὀφθαλμοί
mei: quāto magis ſi ꝛ comediſſet pplſ hodie veſcens de
μου, ἀλλ᾽ ὅτι εἰ καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς σήμερον ἐσθίων τῶν
ſpolijs inimicoꝝ ſuoꝝ que reppit: nūc maioꝛ facta
E σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὧν εὗρε, νῦν ἂν μείζων ἐγε-
fuiſſet plaga in philiſtijm ꝛ percuſſit
γόνει ἡ πληγὴ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ ἐπάταξεν ἂν
in die illa ex philiſtijm plures quā i mach-
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῶν ἀλλοφύλων πλείους ἢ ἐν μαχ-
mas. defatigatꝰ eſt pplſ nimis: ꝛ irruit
μάς. καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ὥρμησεν ὁ
populus ſup ſpolia. ꝛ accepit pplſ ouilia ꝛ
λαὸς ἐπὶ τὰ σκῦλα. καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια καὶ
armēta boū ꝛ filios boum: ꝛ mactauerūt in terra:
βουκόλια καὶ τέκνα βοῶν, καὶ ἔσφαξαν ἐπὶ τὴν γῆν,
ꝛ comedit pplſ cum ſanguine. ꝛ nunciauerunt
καὶ ἤσθιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἵματι. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ
ſaul dicentes: peccauit populus dn̄o in co
σαοὺλ λέγοντες, ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ τοῦ φα-
medēdo in ſanguine. ꝛ dixit ſaul peccauiſtis. vo
γεῖν ἐν τῷ αἵματι. καὶ εἶπε σαοὺλ ἡμάρτητε. κυ-
luite iā mihi hic ſaxum grande. ꝛ dixit ſa
λίσατε δή μοι ἐνταῦθα λίθον μέγαν. καὶ εἶπε σα-
ul diſpergamini in pplō ꝛ dicite eis: ad
οὺλ διασπάρητε ἐν τῷ λαῷ καὶ εἴπατε αὐτοῖς, προ-
ducite huc vnuſqſqꝫ vitulū ſuum: ꝛ vnuſ
σαγάγετε ἐνταῦθα ἕκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ, καὶ ἕκα-
quiſqꝫ ouem ſuam: ꝛ occidite ſup lapidem
στος τὸ πρόβατον αὐτοῦ, καὶ σφάξατε ἐπὶ τοῦ λίθου
hunc ꝛ comedite: ꝛ non peccetis dn̄o
τούτου καὶ φάγετε, καὶ οὐ μὴ ἁμάρτητε τῷ κυρίῳ τοῦ
comedētes cum ſanguine. ꝛ adduxit oīs populꝰ
ἐσθίειν σὺν τῷ αἵματι. καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς
vnuſqſqꝫ qd in manu ſua nocte: ꝛ occi-
ἕκαστος τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἔσφα-
debāt ibi. ꝛ edificauit ſaul dn̄o altare:
ζον ἐκεῖ. καὶ ᾠκοδόμησε σαοὺλ τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον,
hoc incepit ſaul edificare altare do
τοῦτο ἤρξατο σαοὺλ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυ-
mino: ꝛ dixit ſaul: deſcēdamus poſt phi
ρίῳ. καὶ εἶπε σαούλ, καταβῶμεν ὀπίσω τῶν ἀλ-
liſtijm nocte: ꝛ diripiamꝰ eos vſqꝫ dū
λοφύλων τὴν νύκτα, καὶ διαρπάσωμεν αὐτοὺς ἕως
F illuceſcat mane: ꝛ non relinquamus in eis
διαφωτίσῃ τὸ πρωΐ, καὶ μὴ ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς
virum. ꝛ dixerūt oē qd placuerit ī ꝯſpectu tuo fac.
ἄνδρα. καὶ εἶπον πᾶν τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου ποίει.
ꝛ dixit ſacerdos: accedamus huc ad
καὶ εἶπεν ὁ ἱερεύς, προσέλθωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν
deū. ꝛ interrogauit ſaul deū: ſi deſcēderi
θεόν. καὶ ἐπηρώτησε σαοὺλ τὸν θεόν, εἰ καταβῶ
poſt philiſtijm: ꝛ ſi trades e-
ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἰ παραδώσεις αὐ-
os in manus iſrael: ꝛ nō reſpondit ei in
τοὺς εἰς χεῖρας ἰσραήλ; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ
die illa dn̄s. ꝛ dixit ſaul: applicate
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κύριος. καὶ εἶπε σαούλ, προσαγάγετε ἐν-
huc vniuerſos angulos populi: ꝛ cognoſcite
ταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ λαοῦ, καὶ γνῶτε
ꝛ videte in quo factū eſt peccatū hoc hodie.
καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἁμαρτία αὕτη σήμερον.
quia viuit dn̄s q ſaluauit iſrael: quia ſi
ὅτι ζῇ κύριος ὁ σώσας τὸν ἰσραήλ, ὅτι ἐὰν

Maledictus vir qui comederit panem hodie. Defecerat autē populus. Dixitqꝫ ionathas. Turbauit pr̄ meuſ terram. Vidiſtis ipſi qa illūinati ſūt oculi mei: eo φ guſtaueri paululū de melle iſto: quanto magis ſi comediſſet populus de p̄da inimicorū ſuorū quam repperit. Nōne maior plaga facta fuiſſet in philiſtijm? Percuſſerunt ergo in die illa philiſteos a machmis vſqꝫ in hailon. Defatigatus eſt aūt populus nimis: & verſus ad predam tulit oues & boues & vitulos & mactauerūt in terra. Comeditqꝫ populus cū ſanguine. Nunciauerūt aūt ſauli dicentes φ populus peccaſſet domino: comedens cū ſanguine. Qui ait p̄uaricati eſtis. Voluite ad me iam nūc ſaxū grande. Et dixit ſaul. Diſpergamini in vulgus: & dicite eis: vt adducat ad me vnuſquiſqꝫ bouē ſuū & arietē: & occidite ſup iſtud & veſcimini & nō peccabitis domino comedentes cū ſanguine. Adduxit itaqꝫ oīs populus vnuſquiſqꝫ bouē in manu ſua vſqꝫ ad noctē: & occiderunt ibi. Edificauit aūt ſaul altare dn̄o. Tūcqꝫ primū cepit edificare altare domino. Et dixit ſaul. Irruamꝰ ſup philiſteos nocte: & vaſtemus eos vſqꝫ dum illuceſcat mane: nec relinquamꝰ ex eis virum. Dixitqꝫ pplus. Oē quod bonum videtur in oculis tuis fac. Et ait ſacerdos. Accedamus huc ad deū. Et cōſuluit ſaul deū dicens. Num perſequar philiſtijm? Si trades eos in manu iſrael? Et non r̄ndit ei in die illa. Dixitqꝫ ſaul. Applicate huc vniuerſos angulos populi: & ſcitote & videte p quē acciderit hoc pctm̄ hodie. Viuit dominus ſaluator iſrael: quia ſi

ארור האיש אשר יאכל לחם
היום ויעף העם: ויאמר יונתן
עכר אבי את הארץ ראו נא כי — ראה
ארו עיני כי טעמתי מעט דבש
הזה: אף כי לוא אכל אכל
היום העם משלל איביו אשר
מצא כי עתה לא רבתה מכה — רבה נכה
בפלשתים: ויכו ביום ההוא
בפלשתים ממכמש אילונה ויעף
העם מאד: ויעט העם אל — עטה
השלל ויקחו צאן ובקר ובני — לקח
בקר וישחטו ארצה ויאכל העם — שחט אכל
על הדם: ויגידו לשאול לאמר — נגד
הנה העם חטאים ליהוה לאכל
על הדם ויאמר בגדתם גלו — גלל
אלי היום אבן גדולה: ויאמר — גדל אמר
שאול פצו בעם ואמרתם להם — פוץ
הגישו אלי איש שורו ואיש — נגש
שיהו ושחטתם בזה ואכלתם — שה
ולא תחטאו ליהוה לאכל אל — חטא
הדם ויגשו כל העם איש שורו
בידו הלילה וישחטו שם: ויבן — בנה
שאול מזבח ליהוה אתו החל — זבח חלל
לבנות מזבח ליהוה: ויאמר — אמר
שאול נרדה אחרי פלשתים — ירד
לילה ונבזה בהם עד אור — בזז
הבקר ולא נשאר בהם איש — שאר
ויאמרו כל הטוב בעיניך עשה
ויאמר הכהן נקרבה הלם אל — קרב
האלהים: וישאל שאול באלהים — שאל
הארד אחרי פלשתים התתנם — נתן
ביד ישראל ולא ענהו ביום
ההוא: ויאמר שאול גשו הלם כל — נגש
פנות העם ודעו וראו במה היתה — פנה ידע
החטאת הזאת היום: כי חי יהוה — ראה היה
המושיע את ישראל כי אם — ישע

Digitized by Google

ישנו ביונתן בני כי מות ימות ישׁ
ואין ענהו מכל העם׃ ויאמר אל
כל ישראל אתם תהיו לעבר היה
אחד ואני ויונתן בני נהיה לעבר
אחד ויאמרו העם אל שאול
הטוב בעיניך עשה׃ ויאמר
שאול אל יהוה אלהי ישראל
הבה תמים וילכד יונתן ושאול יהב תמם
והעם יצאו׃ ויאמר שאול הפילו לכד נפל
ביני ובין יונתן בני וילכד יונתן׃
ויאמר שאול אל יונתן הגידה נגד
לי מה עשיתה ויגד לו יונתן ויאמר עשה
טעם טעמתי בקצה המטה אשר
בידי מעט דבש הנני אמות׃ מות
ויאמר שאול כה יעשה אלהים אמר
וכה יוסף כי מות תמות יונתן׃ יסף
ויאמר העם אל שאול היונתן
ימות אשר עשה הישועה ישע
הגדולה הזאת בישראל חלילה גדל חלל
חי יהוה אם יפל משערת ראשו נפל
ארצה כי עם אלהים עשה היום
הזה ויפדו העם את יונתן ולא פדה
מת׃ ויעל שאול מאחרי פלשתים עלה
ופלשתים הלכו למקומם׃ ושאול קום
לכד המלוכה על ישראל מלך
וילחם סביב בכל איביו לחם סבב
במואב ובבני עמון ובאדום
ובמלכי צובה ובפלשתים
ובכל אשר יפנה ירשיע׃ ויעש פנה רשע
חיל ויך את עמלק ויצל עשה נכה
את ישראל מיד שסהו׃ ויהיו נצל היה
בני שאול יונתן וישוי ומלכי
שוע ושם שתי בנתיו שם בנה
הבכירה מרב ושם הקטנה מיכל׃ בכר
ושם אשת שאול אחינעם בת איש
אחימעץ ושם שר צבאו אבינר בן שור

p ionathā filiū meū fa-
ctū ē absq; retractione
morietur. Ad qđ nullꝰ
cōtradixit ei de oī po
pulo. Et ait ad vniuer-
ſū iſrael. Sepamini vos
in ptē vnā: & ego cum
ionatha filio meo ero ī
pte altera. Rñditq; po-
pulus ad ſaul. ꝏꝏꝏꝏ
Quod bonum videtur
in oculis tuis fac. Et di
xit ad dñm deū iſrael.
Dñe deus iſrael ꝏꝏꝏꝏ
da iudiciū. Et dephen
ſus eſt ionathas & ſaul:
populus āt exiuit. Et a
it ſaul. Mittite ſortem
īter me & īter ionathā
filiū meū: & captꝰ ē io-
nathas. Dixit autē ſaul
ad ionathan. Indica
mihi qd feceris. Et in
dicauit ei ionathas: & a
it. Guſtās guſtaui in ſū-
mitate virge que erat
in mãu mea paululum
mellis: & ecce ego mo-
rior & ait ſaul. Hec faci
at mihi deus ꝏꝏꝏꝏꝏ
& hec addat qa mor-
te morieris ionatha. ꝏ
Dixitq; populꝰ ad ſa
ul. Ergo ne ionathas ꝏ
morietur quia fecit ſa
lutem ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
hanc magnā in iſrael?
Hoc nephas eſt. ꝏꝏꝏ
Viuit dñs: ſi ceciderit
capillus de capite eius
ī terra: quia cū deo o
peratus eſt hodie. ꝏꝏꝏ
Liberauit ergo populꝰ
ionathan vt non ꝏꝏꝏ
moreretur. Receſſitq;
ſaul: nec pſecutꝰ ē phi
liſtiim. Porro philiſtiim
abierūt in loca ſua. Et
ſaul confirmato regno
ſuper iſrael ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
pugnabat p circuitum
aduerſū oēs inimicos e
ius cōtra moab & filios
ammō & edom ꝏꝏꝏ
& reges ſoba & phili-
ſteos: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
& quocūq; ſe verterat
ſupabat. Congregato-
q; exercitu pcuſſit ama
lech: & eruit ꝏꝏꝏꝏꝏ
iſrael de manu vaſtato
rū eius. Fuerunt autem
filii ſaul: ionathas & ie
ſui & melchiſua: ꝏꝏꝏ
& nomina duarum fi-
liarum eius: nomen ꝏꝏ
primogenite merob &
nomen minoris michol
& nomē vxoris ſaul a
chinoē filia achimaas.
Et nomen pricipis mi
litie eius abner filius ꝏꝏ

reſponderit cōtra ionathan filiū meū: morte mo
ἀποκριθῇ κατὰ ἰωναθὰν τοῦ υἱοῦ μου, θανάτῳ ἀπο
rietur. ⁊ non fuit reſpondens ex omni
θανεῖται. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ παντὸς τοῦ
populo. ⁊ ait vniuerſo viro iſrael: vos eritis
λαοῦ. καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ ἰσραὴλ, ὑμεῖς ἔσεσθε
in vnā partē ⁊ ego ⁊ ionathan filius meꝰ erimus in
εἰς ἓν μέρος καὶ ἐγὼ καὶ ἰωναθὰν ὁ υἱός μου ἐσόμεθα εἰς
vnā partē. ⁊ dixit populꝰ ad ſaulem: qđ placuerit in
ἓν μέρος. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς σαοὺλ, τὸ ἀρεστὸν ἐνώ-
cōſpectu tuo fac. ⁊ dixit ſaul: dñe deus iſrael
πιόν σου ποίει. καὶ εἶπε σαοὺλ, κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ
da manifeſtatiōes. ⁊ ſorte cōprehēdit ſaul ⁊ ionathan: ⁊
δὸς δήλους. καὶ κατακληροῦται σαοὺλ καὶ ἰωναθὰν, καὶ
exiuit populus. ⁊ dixit ſaul: mitte ſortem inter me
ἐξῆλθεν ὁ λαός. καὶ εἶπε σαοὺλ, βάλε κλῆρον ἀναμέσον ἐμοῦ
⁊ inter ionathan filiū meū. ⁊ quē ſorte cōp
καὶ ἀναμέσον ἰωναθὰν τοῦ υἱοῦ μου. καὶ ὃν ἂν κατακλη-
henderit dñs moriatur. ⁊ mittunt ſortes in
ρώσηται κύριος ἀποθανέτω. καὶ βάλλουσι κλήρους ἀνα-
ter eum ⁊ inter ionathan: ⁊ ſorte cōprehēdit
μέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον ἰωναθὰν, καὶ κατακληροῦται
ionathan. ⁊ dixit ſaul ad ionathan: indica mihi
ἰωναθάν. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς ἰωναθὰν, ἀπάγγειλόν μοι
quid feciſti. ⁊ indicauit ei ionathan dicens: gu Joſue. 7.c.
τί πεποίηκας. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἰωναθὰν λέγων, γευσά-
ſtans guſtaui in ſūmitate ſceptri qđ in manu mea paululū
μενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τοῦ σκήπτρου τοῦ ἐν τῇ χειρί μου μικρὸν
mellis: ⁊ ecce ego morior. ⁊ ait ei ſaul:
μέλιτος, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω. καὶ εἶπεν αὐτῷ σαοὺλ,
hec faciat mihi deus ⁊ hec addat: quia morte
τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θανάτῳ
morietur hodie ionathan. ⁊ dixit ppl's ad ſau
ἀποθανεῖται σήμερον ἰωναθάν. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς σα-
lem: ſi hodie morte morietur qui fecit ſalu
οὺλ, εἰ σήμερον θανάτῳ ἀποθανεῖται ὁ ποιήσας τὴν σω-
tem magnam hanc in iſrael: ppitiꝰ: viuit dñs ſi
τηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην ἐν τῷ ἰσραήλ, ἵλεως, ζῇ κύριος εἰ
ceciderit de capillo capitis eius in terrā: qꝛ
πεσεῖται τῆς τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ἔ-
miam dei fecit in die hac. ⁊ orauit po-
λεος θεοῦ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ προσηύξατο ὁ λα-
pulus p ionathan in die illa: ⁊ non eſt mortuus. ⁊
ὸς περὶ ἰωναθὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανε. καὶ
aſcendit ſaul a tergo philiſtijm. ⁊
ἀνέβη σαοὺλ ἀπὸ ὄπισθεν τῶν ἀλλοφύλων. καὶ οἱ
philiſtijm receſſerūt in loca ſua. ⁊ ſaul ſor
ἀλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. καὶ σαοὺλ κατα-
titus eſt vt regnaret ſup iſrael. ⁊ oppugnabat i circuitu
κληροῦται τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἐπολέμει κύκλῳ
omnes inimicos eius ꝯ moab ⁊ cōtra filios am
πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὴν μωὰβ καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς ἀμ-
mon: ⁊ cōtra filios edom ⁊ cōtra reges
μὼν, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς ἐδὼμ καὶ εἰς τοὺς βασιλέας
ſuba ⁊ cōtra philiſtijm. quocūq; aſpiciebat
σουβὰ καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύλους. οὗ ἂν ἐπέβλεψεν
ſaluabatur. ⁊ fecit exercitū: ⁊ percuſſit ama
ἐσώζετο. καὶ ἐποίησε δύναμιν, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀμα-
lec: ⁊ eruit iſrael de manu concul
λὴκ, καὶ ἐξείλετο τὸν ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν καταπα-
cantium ipſum. ⁊ fuerūt filij ſaulis ionathan ⁊ ie
τούντων αὐτόν. καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ σαοὺλ ἰωναθὰν καὶ ἰε-
ſui. ⁊ melchiſue. ⁊ noīa duaꝝ fili
σουί. καὶ μελχισουέ. καὶ ὀνόματα τῶν δύο θυγα-
arum ſuarū: nomē pͥmogenite merob: ⁊
τέρων αὐτοῦ, ὄνομα τῇ πρωτοτόκῳ μερὸβ, καὶ
nomē ſecunde mechol. ⁊ nomē vxori ſa
ὄνομα τῇ δευτέρᾳ μεχόλ. καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ σα-
ul achinaam filia achimaas. ⁊ nomē princi
οὺλ ἀχιναὰμ θυγάτηρ ἀχιμαάς. καὶ ὄνομα τῷ ἀρχι-
pi militie eius abener filius
στρατήγῳ αὐτοῦ ἀβεννὴρ υἱὸς ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

G

3.9.a. 1.Pa. 8.c. ner cognati ſaul. ⁊ cis pater ſaul ⁊ ner pater abener filij abiel.⁊ erat bellum potens nimis contra philiſteos oībus diebus ſaul. ⁊ videns ſaul quēcūq; virū fortē: ⁊ quēcūq; virum filiū virtutis: ⁊ congregauit eos ad ſeipſum.

νὴρ οἰκείου σαοὺλ. καὶ κὶς πατὴρ σαοὺλ καὶ νὴρ πατὴρ ἀβεννὴρ υἱοῦ ἀβιὴλ. καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταιὸς σφόδρα ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας σαοὺλ. καὶ ἰδὼν σαοὺλ ἅπαντα ἄνδρα δυνατὸν, καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως, καὶ συνήθροισεν αὐτοὺς πρὸς ἑαυτόν.

A Et dixit ſamuel ad ſaulē me miſit dn̄s vt vngerē te in regem ſup iſrael populū eius. ⁊ nūc audi vocē verbi domini. hec dixit dn̄s exercituū: nūc ego vlciſcar que feciſt amalec iſrael quō obuiauit ei in via aſcendenti ex egypto. ⁊ nūc vade ⁊ percuties amalec: ⁊ diſperdes eum ⁊ omnia eius. ⁊ deteſtaberis eum ⁊ oīa eius: ⁊ nō parces ei. ⁊ interficies a viro ⁊ vſq; ad mulierem: ⁊ a paruulo ⁊ vſq; ad lanctatem. ⁊ a vitulo ⁊ vſq; ad ouem: ⁊ a camelo ⁊ vſq; ad aſinū. ⁊ nunciauit ſaul pplo ⁊ recēſuit eos in galgalis ducenta milia pugnatorū: ⁊ decem milia viroꝝ iude. ⁊ venit ſaul vſq; ad ciuitatem amalec ⁊ tetēdit īſidias in torrente. ⁊ dixit ſaul ad cineum: abi ⁊ declina de medio amalec: ⁊ nō addā te cū eo: ⁊ tu feciſti miam cum filijs iſrael: cum aſcēderēt ipſi de egypto. ⁊ receſſit cineus de medio amalec. ⁊ percuſſit ſaul amalec ab euilat vſq; ad ſur que ē eregione egypti. ⁊ apphendit agag regem amalec viuum: ⁊ omnem pplm eius diſperdidit in ore gladij. ⁊ vē dicauit ſaul ⁊ ppls agag ⁊ bonas greges ouiū ⁊ armēta boū ⁊ fercula ⁊ vineta ⁊ omnia bona: ⁊ non voluerūt ea diſperdere. oīne aūt opus vile ⁊ reprobum id diſperdiderūt. ⁊ factū ē verbū dn̄i Ca.15.

Exo.17 d.

Καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς σαοὺλ ἐμὲ ἀπέσαλκεν ὁ κύριος τοῦ χρῖσαί σε εἰς βασιλέα ἐπὶ ἰσραὴλ τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ ῥήματος κυρίου. τάδε εἶπε κύριος σαβαώθ, νῦν ἐγὼ ἐκδικήσω ἃ ἐποίησεν ἀμαλὴκ τῷ ἰσραὴλ ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντι ἐξ αἰγύπτου. καὶ νῦν πορεύου καὶ πατάξεις τὸν ἀμαλὴκ, καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ φείσῃ αὐτοῦ. καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, καὶ ἀπὸ νηπίου καὶ ἕως θηλάζοντος. καὶ ἀπὸ μόσχου καὶ ἕως προβάτου, καὶ ἀπὸ καμήλου καὶ ἕως ὄνου. καὶ παρήγγειλε σαοὺλ τῷ λαῷ καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν γαλγάλοις διακοσίας χιλιάδας ταγμάτων, καὶ δέκα χιλιάδας τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἰούδα.

B καὶ ἦλθε σαοὺλ ἕως τῆς πόλεως ἀμαλὴκ καὶ ἐνήδρευσεν ἐν τῷ χειμάρρῳ. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς τὸν κιναῖον, ἄπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου τοῦ ἀμαλὴκ, καὶ οὐ προσθῶσε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ αἰγύπτου. καὶ ἐξέκλινεν ὁ κιναῖος ἐκ μέσου τοῦ ἀμαλήκ. καὶ ἐπάταξε σαοὺλ τὸν ἀμαλὴκ ἀπὸ εὐιλὰτ ἕως σοὺρ τῆς ἐπὶ προσώπου αἰγύπτου. καὶ συνέλαβε τὸν ἀγὰγ βασιλέα τοῦ ἀμαλὴκ ζῶντα, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐξωλόθρευσεν ἐν στόματι ῥομφαίας. καὶ περιεποιήσατο σαοὺλ καὶ ὁ λαὸς τὸν ἀγὰγ καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν βουκολίων καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἐβούλοντο αὐτὰ ἐξολοθρεῦσαι. πᾶν δὲ ἔργον ἠτιμωμένον καὶ ἀπεγνωσμένον αὐτὸ ἐξωλόθρευσαν. καὶ

C ἐγένετο ῥῆμα κυρίου

ner patruelis ſaul. Porro cis fuit pater ſaul: & ner pater abner filius abiel. Erat autem bellum potens aduerſum philiſteos oībus diebus ſaul. Nā quēcunq; viderat ſaul virum fortē & aptū ad prelium: ſociabat eum ſibi.

15. Et dixit ſamuel ad ſaul. Me miſit dn̄s vt vngerem te in regē ſuper populum eius iſrael. Nunc ergo audi vocem domini. Hec dicit dominus exercituum. Recenſui quecunq; fecit amalech iſraeli: quō reſtitit ei in via cū aſcēderet đ egypto. Nūc ergo vade & pcute amalech & demolire vniuerſa eius. Nō parcas ei: ſed interfice a viro vſq; ad mulierē: & paruulum atq; lactentē: bouē & ouē camelum & aſinum. Precepit itaq; ſaul populo & recenſuit eos quaſi agnos ducenta milia peditum: & decem milia virorum iuda. Cūq; veniſſet ſaul vſq; ad ciuitatem amalech: tetēdit inſidias in torrente. Dixitq; ſaul cyneo. Abite: recedite: atq; diſcedite ab amalech ne forte inuoluā te cū eo. Tu enim feciſti miam cum oībus filiis iſrael: cū aſcēderēt đ egypto. Et receſſit cyneus đ medio amalech. Percuſſitq; ſaul amalech ab euila: dōec venias ad ſur que eſt e regione egypti. Et apprehendit agag regē amalech viuū. Oē autem vulgus interfecit ī ore gladii. Et pepercit ſaul & ppls agag & optimis gregibus ouium & armentorū: veſtibus & arietibus & vniuerſis q̄ pulchra erant: nec voluerūt diſpdere ea. Quicqd ergo vile fuit & repbū hoc demoliti ſunt. Fctm̄ eſt autem verbum domini

נר דוד שאול וקיש אבי שאול
ונר אבי אבנר בן אביאל ותהי — היה
המלחמה חזקה על פלשתים — לחם
כל ימי שאול וראה שאול כל
איש גבור וכל בן חיל ויאספהו — יום
אליו — גבר אסף
ויאמר שמואל — Cap. xv.
אל שאול אתי שלח יהוה
למשחך למלך על עמו על
ישראל ועתה שמע לקול דברי
יהוה כה אמר יהוה צבאות
פקדתי את אשר עשה עמלק
לישראל אשר שם לו בדרך — שום
בעלתו ממצרים ועתה לך והכית — עלה ילך
את עמלק והחרמתם את כל — נכה חרם
אשר לו ולא תחמל עליו והמתה
מאיש ועד אשה מעולל ועד — חמל מות
יונק משור ועד שה מגמל ועד — איש עלל
חמור וישמע שאול את העם — ינק
ויפקדם בטלאים מאתים אלף — חמר שמע
רגלי ועשרת אלפים את איש — פקד מאה
יהודה ויבא שאול עד עיר
עמלק וירב בנחל ויאמר שאול — בוא
אל הקיני לכו סרו רדו מתוך — רוב
עמלקי פן אספך עמו ואתה — ילך סור
עשיתה חסד עם כל בני ישראל — ירד
בעלותם ממצרים ויסר קיני — עשה
מתוך עמלק ויך שאול את
עמלק מחוילה בואך שור אשר — נכה
על פני מצרים ויתפש את — בוא
אגג מלך עמלק חי ואת כל העם — פנה תפש
החרים לפי חרב ויחמל שאול
והעם על אגג ועל מיטב הצאן — חרם פה
והבקר והמשנים ועל הכרים — חמל יטב
ועל כל הטוב ולא אבו החרימם — שנה כר
וכל המלאכה נמבזה ונמס אתה — אבה
החרימו ויהי דבר יהוה — לאך בזה
מסס היה

Digitized by Google

Præſtiua.heb. Text.he.i.Regũ.xv.

אל שמואל לאמר׃ נחמתי כי
המלכתי את שאול למלך כי שב — מלך שוב
מאחרי ואת דברי לא הקים — קום
ויחר לשמואל ויזעק אל יהוה — חרה זעק
כל הלילה׃ וישכם שמואל — שכם
לקראת שאול בבקר ויגד — נגד
לשמואל לאמר בא שאול — בוא
הכרמלה והנה מציב לו יד ויסב — יצב סבב
ויעבר וירד הגלגל׃ ויבא שמואל — עבר
אל שאול ויאמר לו שאול — אמר
ברוך אתה ליהוה הקימתי את — ברך קום
דבר יהוה׃ ויאמר שמואל ומה
קול הצאן הזה באזני וקול
הבקר אשר אנכי שמע׃ ויאמר
שאול מעמלקי הביאום אשר — בוא
חמל העם על מיטב הצאן והבקר — יטב
למען זבח ליהוה אלהיך ואת
היותר החרמנו׃ ויאמר שמואל — יתר חרם
אל שאול הרף ואגידה לך את — רפה נגד
אשר דבר יהוה אלי הלילה
ויאמר לו דבר׃ ויאמר שמואל
הלוא אם קטן אתה בעיניך — קטן
ראש שבטי ישראל אתה
וימשחך יהוה למלך על ישראל׃ — משח
וישלחך יהוה בדרך ויאמר לך — שלח הלך
והחרמתה את החטאים את עמלק — חרם
ונלחמת בו עד כלותם אתם׃ — לחם כלה
ולמה לא שמעת בקול יהוה
ותעט אל השלל ותעש הרע — עיט עשה
בעיני יהוה׃ ויאמר שאול אל — רוע
שמואל אשר שמעתי בקול
יהוה ואלך בדרך אשר שלחני
יהוה ואביא את אגג מלך — בוא
עמלק ואת עמלק החרמתי׃
ויקח העם מהשלל צאן ובקר — לקח
ראשית החרם לזבח ליהוה

Trãſla.B.Hie.

ad ſamuel dicẽs. Peni-
tet me q
cõſtituerim ſaul regẽ:
quia dereliquit
me & verba mea ope-
re non impleuit.
Cõtriſtatuſq; ẽ ſamuel
& clamauit ad dñm
tota nocte. Cũq; de
nocte ſurrexiſſet ſamu-
el vt iret ad ſaul mane:
nunciatum eſt
ſamueli eo q veniſſet
ſaul
ĩ carmelũ: & erexiſſet
ſibi fornicẽ triũphalẽ:
& reuerſus trãſiſſet d
ſcẽdiſſetq; in galgala.
Venit ergo ſamuel ad
ſaul. Et dixit ei ſaul.
Benedictus tu domi-
no. Impleui
verbũ domini. Dixit-
q; ſamuel. Et que eſt
hec vox gregũ q reſõat
in auribus meis &
armentorũ quam ego
audio? Et ait
ſaul. De amalech addu
xerunt ea.
Pepcit eñi popul9 me
lioribus ouib9 & armẽ
tis vt immolarẽtur do-
mino deo tuo:
reliqua vero occidim9
Ait autem ſamuel
ad ſaul. Sine me & in-
dicabo tibi
que locutus ſit domi-
nus ad me nocte.
Dixitq; ei. Loq̃re. Et
ait ſamuel.
Nonne cum paruulus
eſſes in oculis tuis:
caput in tribubus iſra
el factus es?
Vnxitq; te dominus ĩ
regem ſuper iſrael
& miſit te dñs in viam
& ait. Vade
& interfice peccatores
amalech
& pugnabis cõtra eos
vſq; ad internitionẽ eo
rum. Quare ergo non
audiſti vocem domini
ſed verſus ad predã es:
& feciſti malum
ĩ oculis domini? Et ait
ſaul ad
ſamuelem. Immo au-
diui vocem
dñi: & ambulaui in via
per quam miſit me
dominus: & adduxi a-
gag regem
amalech: & amalech i
terfeci.
Tulit aũt pp̃ de p̃da popu
lus oues & boues
primitias earũ q̃ ceſa ſũt
vt immolet domino

Trãſ.Gre.lxx.cũ interp.latina.

ad ſamuelem dicens: penitet me q; conſti — Gen. 6.f.
πρὸς σαμουὴλ λέγων, μεταμεμέλημαι ὅτι ἐβασίλευ- — ifra eo.
tui ſaul in regem: q; auerſus eſt a ter
σα τὸν σαοὺλ εἰς βασιλέα, διότι ἀπέστραφη ἀπὸ ὄπι-
go meo: & non cõfirmauit verba mea. & contri
σθέν μου, καὶ οὐκ ἔστησε τοὺς λόγους μου. καὶ ἠθύμη-
ſtatus eſt ſamuel: & clamauit ad dñm tota nocte. &
σε σαμουὴλ, καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον ὅλην τὴν νύκτα. καὶ
ſurrexit ſamuel & abijt obuiam iſrl̃ mane.
ὤρθρισε σαμουὴλ καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν τῷ ἰηλ πρωΐ.
& nũciauerũt ſamueli dicentes: venit ſaul in
καὶ ἀνήγγειλαν τῷ σαμουὴλ λέγοντες, ἥκει σαοὺλ εἰς τὸν
carmelũ: & ecce erexit ſibi manũ. & ver
κάρμηλον, καὶ ἰδοὺ ἀνέστακεν ἑαυτῷ χεῖρα. καὶ ἀπέστρε-
tit currũ ſuũ: & deſcẽdit in galgala. & ve-
ψε τὸ ἅρμα αὐτοῦ, καὶ κατέβη εἰς γάλγαλα. καὶ παρεγέ-
nit ſamuel ad ſaul: & dixit ei ſaul: be — Prou. 20.d.
νετο σαμουὴλ πρὸς σαούλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ σαούλ, εὐ
nedictus tu dño: impleui omnia que locut9 eſt
λογημένος σὺ τῷ κυρίῳ, ἔστησα ἅπαντα ὅσα ἐλάλησε
dñs. & dixit ſamuel: & que vox hec
κύριος. καὶ εἶπε σαμουήλ, καὶ τίς ἡ φωνὴ αὕτη τοῦ — D
gregis huius in aurib9 meis: & vox bo
ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὠσί μου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν βο
um q̃s ego audio? & dixit ſaul: ex amalec adduxi
ῶν ὧν ἐγὼ ἀκούω; καὶ εἶπε σαούλ, ἐξ ἀμαλὴκ ἤνεγκα
ea q̃ vendicauit pp̃ls optima ouiũ
αὐτὰ ἃ περιεποιήσατο ὁ λαὸς τὰ κράτιστα τῶν ποι
gregis & boũ armẽtoꝝ: vt ſacrificet dño deo
μνίων καὶ τῶν βουκολίων, ὅπως τυθῇ κυρίῳ τῷ θεῷ
tuo: at reliqua deſtruxi. & dixit ſamuel.
σου, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξωλόθρευσα. καὶ εἶπε σαμουὴλ
ad ſaul: ſine & indicabo tibi q̃cũq; locutus ẽ
πρὸς σαούλ, ἄνες καὶ ἀπαγγελῶ σοι ὅσα ἐλάλησε
dñs ad me nocte. & dixit ei: loque
κύριος πρός με τὴν νύκτα. καὶ εἶπεν αὐτῷ, λάλη-
re. & dixit ſamuel ad ſaul: nonne paruus tu
σον. καὶ εἶπεν σαμουὴλ πρὸς σαούλ, οὐχὶ μικρὸς σὺ
coram te in ducẽ ſceptri tribuũ iſra
ἐνώπιον σεαυτοῦ εἰς ἡγούμενον σκήπτρου φυλῶν ἰσρα
el? & vnxit te dñs in regẽ ſup iſra
ὴλ, καὶ ἔχρισέ σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ ἰσρα-
el: & miſit te in via dñs. & dixit tibi:
ήλ. καὶ ἀπέστειλέ σε ἐν ὁδῷ κύριος. καὶ εἶπέ σοι,
abi & deſtrue amalec eos qui pec-
πορεύθητι καὶ ἐξολόθρευσον τὸν ἀμαλὴκ τοὺς ἡμαρτη
cauerũt in me: & debellabis eos donec fi
κότας εἰς ἐμέ, καὶ πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως ἂν συν
nias eos. & quare non audiſti vocem do
τελέσῃς αὐτούς. καὶ ἵνα τί οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς κυ
mini ſed verſus es ad ſpolia: & feciſti
ρίου ἀλλὰ ὥρμησας ἐπὶ τὰ σκῦλα, καὶ ἐποίησας τὸ
malum coram dño? & dixit ſaul ad ſa
πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου; καὶ εἶπεν σαοὺλ πρὸς σα-
muel: q; audiui ego vocem pp̃li & — E
μουήλ, διὰ τὸ ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ καὶ
ambulaui in via in qua miſit me dñs: &
ἐπορεύθην ἐν τῇ ὁδῷ ἐν ᾗ ἀπέστειλέ με κύριος, καὶ
adduxi agag regem amalec: & amalec
ἤγαγον τὸν ἀγὰγ βασιλέα ἀμαλήκ, καὶ τὸν ἀμαλὴκ
vaſtaui. & accepit pp̃ls de ſpolijs ouiũ
ἐξωλόθρευσα. καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων ποί-
greges & armẽta boũ primitias anathemati
μνια καὶ βουκόλια τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἀναθέματος
vt immolet coram dño
τοῦ θῦσαι ἐνώπιον κυρίου τοῦ

deo n̄ro in galgalis. ⁊ dixit ſamuel ad ſaul:
θεοῦ ἡμῶν ἐν γαλγάλοις. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς σαούλ,
ſi volūtati eſt dn̄o holocauſta ⁊ victimas vt
Eccle. εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὡς τὸ
4.d. audire vocē ei⁹: ecce enī auſcultatio bona magiſ q̄ ſa
ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ; ἰδοὺ γὰρ ἀκοὴ ἀγαθὴ ὑπὲρ θυ
crificiū: ⁊ obediētia magis q̄ adeps arietū: q̄m̄ pctm̄ ario
σίαν, καὶ ἀκρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν, ὅτι ἁμαρτία οἰ-
latio eſt irritatio: iniuſticia ⁊ theraphī dolo-
ώνισμά ἐστι παραπικρασμός, ἀδικία καὶ θεραφὶν ὀδύ-
rem ⁊ labores inducūt. eo q̄ contēpſiſti v̄bū
νην καὶ πόνους ἐπάγουσιν. ἀνθ᾽ ὧν ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα
dn̄i: contēnet te dn̄s ne regnes ſup
κυρίου, ἐξουδενώσει σε κύριος τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπὶ
iſrael. ⁊ dixit ſaul ad ſamuelē: peccaui: q̄ʒ
F ἰσραήλ. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς σαμουήλ, ἡμάρτηκα, ὅτι
preuaricat⁹ ſū verbū dn̄i ⁊ verbū tuū: q̄ʒ ti
παρέβην τὸ ῥῆμα κυρίου καὶ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβή-
mui ppl̄m: ⁊ obediui voci eorū. ⁊ nūc porta
θην τὸν λαόν, καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν. καὶ νῦν ἆρον
ſa pctm̄ meū: ⁊ reuertere mecū: ⁊ ado
δὴ τὸ ἁμάρτημά μου, καὶ ἀνάστρεψον μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ προ
rabo dn̄m deū tuū. ⁊ ait ſamuel ad ſa
σκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς σα
ul: non reuertar tecum: q̄ʒ contēpſiſti
ούλ, οὐκ ἀναστρέψω μετὰ σοῦ, ὅτι ἐξουδένωσας τὸ
verbū dn̄i: ⁊ cōtemnet te dn̄s ne ſis
ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύριος τοῦ μὴ εἶ
rex ſup iſrael. ⁊ reuerſus ē ſamuel
ναι βασιλέα ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἀπέστρεψε σαμουὴλ τὸ
faciem ſuā vt abiret: ⁊ apprehēdit ſa-
πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐπελάβετο σα
ul pinnaculū diploidis eius: ⁊ ſci
οὺλ τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ, καὶ διέῤῥη
Infra. dit illud. ⁊ dixit ad eum ſamuel ſcidit do
28.c. ξεν αὐτό. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν σαμουήλ, διέῤῥηξε κύ
minus regnū tuū ab iſrael de manu tua
ριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ ἰσραὴλ ἐκ χειρός σου
hodie: ⁊ dabit illud proximo tuo bo
σήμερον, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ ἀγα
no magis q̄ tu. ⁊ ſcindetur iſrael in duo: ⁊ nō
θῷ ὑπὲρ σέ. καὶ σχισθήσεται ἰσραὴλ εἰς δύο, καὶ οὐκ
reuertetur neq̄ pn̄iam aget ſctūs iſrael: quia
ἐπιστρέψει οὐδὲ μετανοήσει ὁ ἅγιος τοῦ ἰσραήλ, ὅτι
non vt homo eſt vt agat pn̄iam. ⁊ ait ſa
οὐχ ὡς ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι. καὶ εἶπε σα
ul: peccaui: ſed honora me corā ſenio
ούλ, ἡμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασόν με ἐνώπιον τῶν πρεσ
ribus ppl̄i mei ⁊ corā iſrl̄. ⁊
βυτέρων τοῦ λαοῦ μου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἰσραήλ. καὶ
reuertere mecū ⁊ adorabo dn̄m deū tuū.
ἀνάστρεψον μετ᾽ ἐμοῦ καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου.
⁊ reuerſus ē ſamuel poſt ſaul: ⁊ adorauit
καὶ ἀνέστρεψε σαμουὴλ ὀπίσω σαούλ, καὶ προσεκύνησε τῷ
dn̄z. ⁊ dixit ſamuel adducite mihi agag
G κυρίῳ. καὶ εἶπεν σαμουὴλ προσαγάγετέ μοι τὸν ἀγὰγ
regem amalec. ⁊ acceſſit ad eū agag tre
βασιλέα ἀμαλήκ. καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ἀγὰγ τρέ-
mēs. ⁊ dixit agag: ſi ſic amara mors. ⁊
μων. καὶ εἶπεν ὁ ἀγάγ, εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος. καὶ
ait ſamuel ad agag: ſicut fecit abſq̄ liberis mulieres
εἶπε σαμουὴλ πρὸς ἀγάγ, καθὼς ἠτέκνωσε γυναῖκας
gladius tuus: ſic abſq̄ liberis erit de mulieribus ma
ἡ ῥομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μή
ter tua. ⁊ trucidauit ſamuel agag corā do
τηρ σου. καὶ ἔσφαξε σαμουὴλ τὸν ἀγὰγ ἐνώπιον κυ
mino in galgalis. ⁊ abijt ſamuel in armathē.
ρίου ἐν γαλγάλοις. καὶ ἀπῆλθε σαμουὴλ εἰς ἀρμαθέμ.
⁊ ſaul aſcēdit in domū ſuā in collē.
καὶ σαοὺλ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὸν βουνόν.
⁊ nō addidit ſamuel
καὶ οὐ προσέθετο σαμουὴλ oooooooooooooooooooo

deo tuo in galgalis. Et
ait ſamuel. ooooooooooooo
Nunquid vult domin⁹
holocauſta & victimas
& non potius vt obedia
tur voci domini. Meli-
or eſt enim obedientia
q̄ victime: & auſculta-
re magis q̄ offerre adi-
pem arietum: quoniā
quaſi peccatum ariolan
di eſt repugnare: & qua
ſi ſcel⁹ idololatrie nolle
acquieſcere. Pro eo er-
go q̄ abieciſti ſermonē
domini: abiecit te do-
minus ne ſis rex. Dixit
q̄ʒ ſaul ad ſamuelē. Pec
caui: quia preuaricatus
ſum ſermonem domi-
ni & verba tua: timens
popolum & obediens
voci eorum. Sed nunc
porta queſo peccatū
meum & reuertere me-
cum vt adorem domi-
nū. Et ait ſamuel ad ſa
ul. Non reuertar tecū:
quia proieciſti ſermo-
nem domini: & proie-
cit te dn̄s ne ſis rex ſu
per iſrael. Et cōuerſus
eſt ſamuel vt abiret. Il-
le aūt apprehendit ſum
mitatem pallij eius que
& ſciſſa eſt. Et ait ad e
um ſamuel. Scidit dn̄s
regnum iſrael a te ho-
die: & tradidit illud p-
ximo tuo meliori te.
Porro triumphator in
iſrael nō parcet & pe
nitudine non flectetur.
Neq̄ enim hō eſt vt a
gat penitentiā. At ille a
it. Peccaui. Sed nūc ho
nora me coram ſeniori
bus populi mei & corā
iſrael: & reuertere me
cum vt adorē dn̄m de-
um tuum. Reuerſus er-
go ſamuel ſecutus ē ſau
lem. Et adorauit ſaul
dn̄m. Dixitq̄ ſamuel.
adducite ad me agag
regem amalech. Et o-
blatus eſt ei agag pin-
guiſſimus tremens. Et
dixit agag. Siccine ſepa
rat amara mors. Et ait
ſamuel. Sicut fecit abſ
q̄ liberis mulieres gla-
dius tuus: ſic abſq̄ libe
ris erit inter mulieres
mater tua. Et ī fruſta
concidit eū ſamuel co-
rā dn̄o in galgalis. A-
biit aūt ſamuel in rama
tha: ſaul vero aſcēdit ī
domū ſuā in gabaa. Et
non vidit ſamuel vltra

אֱלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים — עלה
כִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שְׁמֹעַ
מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב מֵחֵלֶב אֵילִים׃ — קשב איל
כִּי חַטַּאת קֶסֶם מֶרִי וְאָוֶן וּתְרָפִים — מרה
הַפְצַר יַעַן מָאַסְתָּ אֶת דְּבַר יְהוָה — פצר
וַיִּמְאָסְךָ מִמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל — מאס
אֶל שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי עָבַרְתִּי
אֶת פִּי יְהוָה וְאֶת דְּבָרֶיךָ כִּי — פה
יָרֵאתִי אֶת הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם׃
וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת חַטָּאתִי וְשׁוּב — שמע
עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר — נשא
שְׁמוּאֵל אֶל שָׁאוּל לֹא אָשׁוּב — שחה אמר
עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת דְּבַר יְהוָה — שוב
וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת מֶלֶךְ עַל
יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּסֹּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת
וַיַּחֲזֵק בִּכְנַף מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע׃ וַיֹּאמֶר — סבב הלך
אֵלָיו שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת — חזק מעל
מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם — קרע
וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ׃ וְגַם — מלך
נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא יִנָּחֵם — רעה מן
כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם׃ וַיֹּאמֶר — שקר נחם
חָטָאתִי עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד זִקְנֵי
עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי
וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וַיָּשָׁב
שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ
שָׁאוּל לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק
וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר — נגש
אֲגַג אָכֵן סָר מַר הַמָּוֶת׃ וַיֹּאמֶר — עדן
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים — סור מרר
חַרְבֶּךָ כֵּן תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ — נשה
וַיְשַׁסֵּף שְׁמוּאֵל אֶת אֲגַג לִפְנֵי — שכל
יְהוָה בַּגִּלְגָּל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל — שסף פנה
הָרָמָתָה וְשָׁאוּל עָלָה אֶל בֵּיתוֹ
גִּבְעַת שָׁאוּל׃ וְלֹא יָסַף שְׁמוּאֵל

Digitized by Google

לִרְאוֹת אֶת שָׁאוּל עַד יוֹם מוֹתוֹ, כִּי הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל שָׁאוּל וַיהוָה נִחָם כִּי הִמְלִיךְ אֶת שָׁאוּל עַל יִשְׂרָאֵל׃
רָאָה
אָבַל
מָלַךְ

Cap. xvi. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל שְׁמוּאֵל עַד מָתַי אַתָּה מִתְאַבֵּל אֶל שָׁאוּל וַאֲנִי מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל יִשְׂרָאֵל, מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ אֶשְׁלָחֲךָ אֶל יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי, כִּי רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ, וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי, וַיֹּאמֶר יְהוָה עֶגְלַת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ, וְאָמַרְתָּ לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי׃ וְקָרָאתָ לְיִשַׁי בַּזָּבַח, וְאָנֹכִי אוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה, וּמָשַׁחְתָּ לִי אֵת אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה, וַיָּבֹא בֵּית לָחֶם, וַיֶּחֶרְדוּ זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ, וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאֶךָ׃ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם, לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי, הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי בַּזָּבַח, וַיְקַדֵּשׁ אֶת יִשַׁי וְאֶת בָּנָיו, וַיִּקְרָא לָהֶם לַזָּבַח׃ וַיְהִי בְּבוֹאָם וַיַּרְא אֶת אֱלִיאָב, וַיֹּאמֶר אַךְ נֶגֶד יְהוָה מְשִׁיחוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל שְׁמוּאֵל, אַל תַּבֵּט אֶל מַרְאֵהוּ וְאֶל גְּבֹהַּ קוֹמָתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ, כִּי לֹא אֲשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם, כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לַעֵינַיִם, וַיהוָה יִרְאֶה לַלֵּבָב׃ וַיִּקְרָא יִשַׁי אֶל אֲבִינָדָב וַיַּעֲבִרֵהוּ לִפְנֵי שְׁמוּאֵל, וַיֹּאמֶר גַּם בָּזֶה לֹא בָחַר יְהוָה׃ וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שַׁמָּה, וַיֹּאמֶר גַּם בָּזֶה לֹא בָחַר יְהוָה׃ וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שִׁבְעַת בָּנָיו לִפְנֵי שְׁמוּאֵל, וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשַׁי, לֹא בָחַר יְהוָה בָּאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשַׁי הֲתַמּוּ

אָמַר
יָלַךְ שָׁלַח
רָאָה
יָלַךְ
לָקַח
בּוֹא
יָדַע עָשָׂה
בּוֹא חָרַד
בּוֹא
קָדַשׁ
קָרָא הָיָה
רָאָה
מָשַׁח
נָבַט רָאָה
קָרָא עָבַר
פָּנָה
תָּמַם

ſaul vſq; in diē mortis ſue. Verūtñ lugebat ſamuel ſaul: quoniam dominū penitebat ꝙ conſtituiſſet regē ſaul ſuper iſrael. 16.

Dixitq; dominus ad ſamuelē. Vſq; quo tu luges ſaul: cum ego proiecerim eum ne regnet ſup iſrael? Imple cornu tuum oleo: & veni vt mittā te ad iſai bethleemitem. Prouidi ei in filiis eius mihi regem. Et ait ſamuel. Quomodo vadam? Audiet enim ſaul: & iterficiet me. Et ait dñs. Vitulū de armēto tolles in manu tua & dices. Ad imolādum dño vēi. Et vocabis iſai ad victimam: & ego oſtendam tibi qd facias: & vnges quēcūq; mōſtrauero tibi. Fecit ergo ſamuel ſicut locutus eſt ei dñs. Venitq; in bethleem. Et admirati ſunt ſeniores ciuitatis: occurrētes ei. Dixerūtq;. Pacificus ne ē ingreſſus tuꝰ? Et ait. Pacificꝰ: ad imolandū dño vēi. Sāctificamini & venite mecū vt imolē. Sāctificauit ergo iſai & filios eius: & vocauit eos ad ſacrificium. Cūq; ingreſſi eēnt vidit heliab & ait. Nū corā dño eſt xp̄s eius? Dixit dominus ad ſamuelē. Ne reſpicias vultum eius neq; altitudinē ſtature eius: quoniam abieci eum: nec iuxta ītuitum hoīs ego iudico. Hō ei videt ea q̄ parēt: dñs āt intuetur cor. Et vocauit iſai aminadab & adduxit eum coram ſamuel. Qui dixit. Nec hunc elegit dominus. Adduxit autem iſai ſamma de quo ait. Etiam hunc non elegit dñs. Adduxit itaq; iſai ſeptem filios ſuos coram ſamuel. Et ait ſamuel ad iſai. Non elegit dominus ex iſtis. Dixitq; ſamuel ad iſai. Nunquid iam completi ſunt

videre ſaul vſq; in diē mortis ſue: q2 luge-
ἰδεῖν τὸν σαοὺλ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπέν
bat ſamuel ſup ſaul: τ dñm penituit ꝙ
θει σαμουὴλ ἐπὶ σαούλ, καὶ κύριος μετεμελήθη ὅτι
regnare fecit ſaul ſup iſrael.
ἐβασίλευσε τὸν σαοὺλ ἐπὶ ἰσραήλ. Ca.16.

Et dixit dñs ad ſamuelē: vſque quo A
Καὶ εἶπε κύριος πρὸς σαμουὴλ, ἕως πότε
luges tu ſup ſaul: τ ego proieci eū vt
πενθεῖς σὺ ἐπὶ σαούλ, κἀγὼ ἀπῶσμαι αὐτὸν τοῦ
nō regnet ſup iſrael? imple cornu tuū
μὴ βασιλεύειν ἐπὶ ἰσραήλ; πλῆσον τὸ κέρας σου
oleo τ veni mittā te vſq; ad bethleē ad ieſ
ἐλαίου καὶ δεῦρο ἀποστελῶ σε ἕως βηθλεὲμ πρὸς ἰεσ-
ſe: qm̄ vidi in filijs eius mihi in re-
σαί, ὅτι ἑώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ εἰς βα-
gem. τ dixit ſamuel quō vadā? τ au
σιλέα. καὶ εἶπε σαμουὴλ πῶς πορευθῶ; καὶ ἀκού-
diet ſaul τ interficiet me. τ dixit dñs:
σεται σαοὺλ καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπε κύριος,
accipe in manu tua iuuēcā boū τ dices:
λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου δάμαλιν βοῶν καὶ ἐρεῖς,
ad imolādū dño venio: τ vocabis ieſſe τ
θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω. καὶ καλέσεις τὸν ἰεσσαὶ καὶ
filios eius ad victimā: τ oſtēdā tibi
τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν θυσίαν, καὶ γνωριῶ σοι
que facies. τ vnges mihi quē dixero ad te.
ἃ ποιήσεις. καὶ χρίσεις μοι ὃν ἂν εἴπω πρὸς σέ.
τ fecit ſamuel oīa q̄ locutus eſt dñs.
καὶ ἐποίησε σαμουὴλ πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος.
τ venit in bethleem: τ admirati ſūt ſeniores
καὶ ἦλθεν εἰς βηθλεέμ, καὶ ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι
ciuitatis occurſu eius. τ dixerūt: pax
τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ. καὶ εἶπον, εἰρήνη
ingreſſus tuus? τ dixit pax: ad imolādū dño
ἡ εἴσοδός σου; καὶ εἶπεν εἰρήνη, θῦσαι τῷ κυρίῳ 3.Re.
venio: ſctificamini τ diſcūbite mecū hodie 2.c.
ἥκω, ἁγιάσθητε καὶ ἀνακλίθητε μετ᾽ ἐμοῦ σήμερον Leui.
in ſacrificiū. τ ſctificauit ieſſe τ filios 20.b.
εἰς τὴν θυσίαν. καὶ ἡγίασε τὸν ἰεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς Joſue.
eius: τ vocauit eos in ſacrificiū. τ 3.b.
αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. καὶ B
factū eſt cū venirēt ipſi: τ vidit eliab: τ di-
ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτούς, καὶ εἶδε τὸν ἐλιάβ, καὶ εἶ-
xit: vtiq; corā dño xp̄s eius: τ di
πεν, ἀλλ᾽ ἢ ἐνώπιον κυρίου ὁ χριστὸς αὐτοῦ, καὶ εἶ-
xit dñs ad ſamuel: ne attēdas in vultū
πε κύριος πρὸς σαμουήλ, μὴ προσχῇς εἰς τὴν ὄψιν
eius neq; in habitū magnitudinis eiꝰ: qm̄
αὐτοῦ μηδὲ εἰς τὴν ἕξιν τοῦ μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι
contēpſi eū: qm̄ non ſic viderit hō:
ἐξουδένωκα αὐτόν, ὅτι οὐχ ὡς ἂν ἴδῃ ἄνθρωπος,
ſic videbit deus. qm̄ homo videbit in fa-
οὕτως ὄψεται ὁ θεός. ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὄψεται εἰς πρό-
ciem: deus āt in cor. τ vocauit ieſſe
σωπον, ὁ θεὸς δὲ εἰς καρδίαν. καὶ ἐκάλεσε ἰεσσαὶ
aminadab: τ trāſijt iuxta faciē ſamue
τὸν ἀμιναδάβ, καὶ παρῆλθε κατὰ πρόσωπον σαμου-
lis. τ dixit: neq; hunc elegit dñs. τ
ήλ. καὶ εἶπεν, οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο ὁ κύριος. καὶ
adduxit ieſſe ſamma. τ dixit: neq; in hoc
παρήγαγεν ἰεσσαὶ τὸν σαμαά. καὶ εἶπεν, οὐδὲ ἐν τού-
elegit dñs. τ adduxit ieſſe
τῳ ἐξελέξατο ὁ κύριος. καὶ παρήγαγεν ἰεσσαὶ τοὺς
ſeptē filios ſuos corā ſamuel. τ ait ſa-
ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον σαμουήλ. καὶ εἶπε σα-
muel ad ieſſe: non elegit dñs in iſtis.
μουὴλ πρὸς ἰεσσαί, οὐκ ἐξελέξατο κύριος ἐν τούτοις.
τ dixit ſamuel ad ieſſe: nūqd defuerūt
καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς ἰεσσαί, μὴ ἐκλελοίπε

filij tui: τ dixit ieſſe: adhuc eſt minor:
τὰ παιδάρια σου; καὶ εἶπεν ἰεσσαί, ἔτι ἐστὶν ὁ μικρότερος.
τ ecce paſcit oues in ouile. τ dixit ſamuel ad
καὶ ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ. καὶ εἶπε σαμουὴλ πρὸς
ieſſe: mitte τ accipe eū: qm̄ non diſcūbemus
ἰεσσαί, ἀπόστειλον καὶ λάβε αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακλιθῶμεν
donec veniat ipſe huc. τ miſit τ adduxit eum
ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐνταῦθα. καὶ ἀπέστειλεν καὶ εἰσήγαγεν αὐ
corā ſamuel. τ ipſe erat ruffus cū pulchritudie
τὸν ἐνώπιον σαμουήλ. καὶ αὐτὸς ἦν πυράκης μετὰ κάλλους
Gen. 39.b. oculorū: τ bonus aſpectu. τ dixit dn̄s ad
2.Re. 7.b. ὀφθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς τῇ ὁράσει. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
C ſamuel: ſurge vnge eū: qm̄ ipſe eſt. τ ac
8.10. σαμουήλ, ἀνάστα χρῖσον αὐτόν, ὅτι οὗτός ἐστι. καὶ ἔλα
ps.77. cepit ſamuel cornu olei: τ vnxit eū in me=
Actuū βε σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέ=
13.d. dio fratrū eius. τ inſiluit ſpūs dn̄i
σῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου
ſup dauid a die illa τ deinceps. τ ſur
ἐπὶ δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα. καὶ ἀνέ
rexit ſamuel τ abijt in armathē. τ ſpūs dn̄i
στη σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἀρμαθέμ. καὶ πνεῦμα κυρίου
receſſit a ſaul: τ ſuffocabat eū ſpūs nequā
ἀπέστη ἀπὸ σαούλ, καὶ ἔπνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρὸν
a dn̄o. τ dixerūt ſui ſaul ad eū:
παρὰ κυρίου. καὶ εἶπον οἱ παῖδες σαοὺλ πρὸς αὐτόν,
ecce ſpūs malus a dn̄o ſuffocat te: di
ἰδοὺ πνεῦμα πονηρὸν παρὰ κυρίου πνίγει σε, εἰπάτω
cāt iā dn̄e ſerui tui corā te: τ que=
σαν δὴ κύριε οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου, καὶ ζητησά=
rant dn̄o nr̄o virū ſciētē pſallere in ci
τωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κι=
thara. τ erit cū ſit in te ſpūs malus a
νύρᾳ. καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι ἐπὶ σοὶ πνεῦμα πονηρὸν παρὰ
deo: τ pſallet in cithara ſua: τ bonū tibi erit.
θεοῦ, καὶ ψαλεῖ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται.
τ dixit ſaul ad ſeruos ſuos: videte iā
καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἴδετε δή
mihi virū bn̄ pſallentē: τ adducite eū
μοι ἄνδρα ἀγαθῶς ψάλλοντα, καὶ εἰσαγάγετε αὐτὸν
ad me. τ rn̄dit vnꝰ de pueris eius τ ait:
πρός με. καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ εἶπεν,
ecce vidi filiū ieſſe in bethleem ſcientē
ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν τοῦ ἰεσσαὶ ἐν τῇ βηθλεὲμ ἐπιστάμενον
pſallere: τ vir prudēs: τ homo belli=
ψάλλειν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετός, καὶ ὁ ἄνθρωπος πολε
coſus potēs robore: τ ſapiēs in verbo: τ bonus
μιστὴς δυνατὸς ἰσχυΐ, καὶ σοφὸς ἐν λόγῳ, καὶ ἀγαθὸς
forma: τ dn̄s cū eo. τ miſit ſa
τῷ εἴδει, καὶ κύριος μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε σα=
D ul nuncios ad ieſſe dicēs: mitte ad
οὺλ ἀγγέλους πρὸς ἰεσσαὶ λέγων, ἐξαπόστειλον πρός
me dauid filiū tuū q̄ eſt in ouile. τ tu=
με δαυὶδ τὸν υἱόν σου τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ. καὶ ἔλα
lit ieſſe aſinū: τ impoſuit ei gomor panū τ
βεν ἰεσσαὶ ὄνον, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ γόμορ ἄρτων καὶ
vtrē vini τ hedū caprarū vnū: τ miſit in
ἀσκὸν οἴνου καὶ ἔριφον αἰγῶν ἕνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν
manu dauid filij ſui ad ſaul. τ in=
χειρὶ δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς σαούλ. καὶ εἰ=
greſſus ē dauid ad ſaul τ ſtetit corā eo:
σῆλθε δαυὶδ πρὸς σαοὺλ καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ,
τ amauit eū ſaul valde. τ factū eſt ei
καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν σαοὺλ σφόδρα. καὶ ἐγένετο αὐ
dauid gerēs arma eius. τ miſit ſaul
τῷ δαυὶδ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν σαοὺλ
ad ieſſe dicēs: adſit iā dauid i ↄſpectu meo:
πρὸς ἰεσσαὶ λέγων, παριστάσθω δὴ δαυὶδ ἐνώπιόν μου,
qm̄ inuenit grām in oculis meis. τ factū eſt cū eſ
ὅτι εὗρεν χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶ
ſet a deo malus ſpūs ſup ſaul: τ accipiebat
ναι παρὰ θεοῦ πονηρὸν πνεῦμα ἐπὶ σαούλ, καὶ ἐλάμβανε

filij? Qui rn̄dit. Adhuc reliquus eſt paruulus & paſcit oues. Et ait ſamuel ad iſai. Mitte & adduc eum. Nec enim diſcumbemus priuſq̄ huc ille veniat. Miſit ergo & adduxit eū. Erat autē ruffꝰ & pulcher aſpectu decoraq̄ facie: & ait dominus. Surge & vnge eum: ipſe eſt ei. Tulit ergo ſamuel cornu olei & vnxit eū in medio fratrū eiꝰ. Et directus eſt ſpūs dn̄i a die illa in dauid & deinceps. Surgenſq̄ ſamuel abiit in ramatha. Spūs aūt domini receſſit a ſaul & exagitabat eum ſpiritus neq̄ a domio. Dixeruntq̄ ſerui ſaul ad eum. Ecce ſpiritus dei malus exagitat te. Iubeat dn̄s nr̄ rex & ſerui tui qui corā te ſunt q̄rēt hominē ſciētē pſallere cithara vt cū arripuerit te ſpūs dei malus pſallat manu ſua & leuius feras. Et ait ſaul ad ſeruos ſuos. Prouidete ergo mihi aliquē bene pſallētē: & adducite eū ad me. Et rn̄dens vnꝰ de pueris ait. Ecce vidi filium iſai bethleemitē ſciētē pſallere & fortiſſimum robore: & virū bellicoſum & prudentē in verbis & virū pulchrū: & dominus eſt cū eo. Miſit ergo ſaul nūcios ad iſai: dicens. Mitte ad me dauid filium tuum qui eſt i paſcuis. Tulit itaq̄ iſai aſinū plenū panibus & lagenam vini & hedū de capris vnū & miſit per manum dauid filii ſui ſauli. & venit dauid ad ſaul & ſtetit coram eo. At ille dilexit eum nimis: & factus eſt ei armiger. Miſitq̄ ſaul ad iſai dicens. Stet dauid in cōſpectu meo. Inuenit enim gratiā in oculis meis. Igitur quandocunq̄ ſpiritus dei malus arripiebat ſaul:

הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׁאַר הַקָּטָן
וְהִנֵּה רֹעֶה בַּצֹּאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
אֶל יִשַׁי שִׁלְחָה וְקָחֶנּוּ כִּי לֹא — לָקַח
נָסֹב עַד בֹּאוֹ פֹה׃ וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאֵהוּ — סָבַב בּוֹא
וְהוּא אַדְמוֹנִי עִם יְפֵה עֵינַיִם — שָׁלַח בּוֹא
וְטוֹב רֹאִי וַיֹּאמֶר יְהוָה קוּם — רָאָה
מְשָׁחֵהוּ כִּי זֶה הוּא׃ וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל
אֶת קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ — מָשַׁח
בְּקֶרֶב אֶחָיו וַתִּצְלַח רוּחַ יְהוָה — צָלַח
אֶל דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה — עָלָה
וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הָרָמָתָה׃ וְרוּחַ
יְהוָה סָרָה מֵעִם שָׁאוּל וּבִעֲתַתּוּ — קוּם סוּר
רוּחַ רָעָה מֵאֵת יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ — רוּעַ
עַבְדֵי שָׁאוּל אֵלָיו הִנֵּה נָא רוּחַ
אֱלֹהִים רָעָה מְבַעִתֶּךָ׃ יֹאמַר נָא — בָּעַת אָמַר
אֲדֹנֵנוּ עֲבָדֶיךָ לְפָנֶיךָ יְבַקְשׁוּ אִישׁ — פָּנָה בִּקֵּשׁ
יֹדֵעַ מְנַגֵּן בַּכִּנּוֹר וְהָיָה בִּהְיוֹת — נָגַן כִּנּוֹר
עָלֶיךָ רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה וְנִגֵּן בְּיָדוֹ — הָיָה
וְטוֹב לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל
עֲבָדָיו רְאוּ נָא לִי אִישׁ מֵיטִיב לְנַגֵּן — רָאָה יָטַב
וַהֲבִיאוֹתֶם אֵלָי׃ וַיַּעַן אֶחָד — בּוֹא עָנָה
מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֵּן
לְיִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי יֹדֵעַ נַגֵּן וְגִבּוֹר — גָּבַר
חַיִל וְאִישׁ מִלְחָמָה וּנְבוֹן דָּבָר — לָחַם בִּין
וְאִישׁ תֹּאַר וַיהוָה עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל יִשָׁי וַיֹּאמֶר — לָאַךְ
שִׁלְחָה אֵלַי אֶת דָּוִד בִּנְךָ אֲשֶׁר
בַּצֹּאן׃ וַיִּקַּח יִשַׁי חֲמוֹר לֶחֶם — לָקַח חָמַר
וְנֹאד יַיִן וּגְדִי עִזִּים אֶחָד וַיִּשְׁלַח — שָׁלַח
בְּיַד דָּוִד בְּנוֹ אֶל שָׁאוּל׃ וַיָּבֹא — בּוֹא
דָוִד אֶל שָׁאוּל וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו — עָמַד
וַיֶּאֱהָבֵהוּ מְאֹד וַיְהִי לוֹ נֹשֵׂא — אָהַב הָיָה
כֵלִים׃ וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶל יִשַׁי — כָּלָה
לֵאמֹר יַעֲמָד נָא דָוִד לְפָנַי כִּי — פָּנָה
מָצָא חֵן בְּעֵינָי׃ וְהָיָה בִּהְיוֹת — הָיָה
רוּחַ אֱלֹהִים אֶל שָׁאוּל וְלָקַח

דוד את הכנור ונגן בידו ורוח
לשאול וטוב לו וסרה מעליו — סור
רוח הרעה׃ — רוע

Cap. xvii. ויאספו פלשתים את
מחניהם למלחמה ויאספו — אסף חנה
שכה אשר ליהודה ויחנו בין — חנה
שוכה ובין עזקה באפס דמים׃
ושאול ואיש ישראל נאספו
ויחנו בעמק האלה ויערכו — ערך
מלחמה לקראת פלשתים׃ — לחם
ופלשתים עמדים אל ההר מזה
וישראל עמדים אל ההר מזה
והגיא ביניהם׃ ויצא איש הבנים — בין
ממחנות פלשתים גלית שמו מגת
גבהו שש אמות וזרת׃ וכובע נחשת — אמה גבע
על ראשו ושרין קשקשים הוא — שרה
לבוש ומשקל השרין חמשת אלפים — לבש שקל
שקלים נחשת׃ ומצחת נחשת על
רגליו וכידון נחשת בין כתפיו׃
וחץ חניתו כמנור ארגים ולהבת — חנה מנר
חניתו שש מאות שקלים ברזל — מאה
ונשא הצנה הלך לפניו׃ ויעמד — צנן פנה
ויקרא אל מערכת ישראל ויאמר — עמד קרא
להם למה תצאו לערך מלחמה — ערך יצא
הלא אנכי הפלשתי ואתם עבדים
לשאול ברו לכם איש וירד — ברה
אליו׃ אם יוכל להלחם אתי והכני — יכל לחם
והיינו לכם לעבדים ואם אני — נכה היה
אוכל לו והכיתיו והייתם לנו
לעבדים ועבדתם אתנו׃ ויאמר
הפלשתי אני חרפתי את מערכות
ישראל היום הזה תנו לי איש — נתן
ונלחמה יחד׃ וישמע שאול וכל — לחם שמע
ישראל את דברי הפלשתי
האלה ויחתו ויראו מאד׃ ודוד — חתת
בן איש אפרתי הזה מבית לחם

david tollebat citharā
& percutiebat māu ſua:
& refocillabatur ſaul &
leuius habebat. Recede
bat enim ab eo ſpiritus
malus. 17.
COngregantes autē
philiſtiim
agmina ſua in prelium
conuenerunt in
ſochot iude & caſtrame
tati ſunt inter
ſochot & azecha in fi
nibus domim.
Porro ſaul & filii iſrael
congregati
venerūt in valle there=
binthi: & direxerūt
aciem ad pugnandū cō
tra philiſtiim.
Et philiſtiim ſtabāt ſu=
per mōtem ex pte hac:
& iſrael ſtabat ſupra
montem ex altera pte:
valliſq; erat īter eos. &
egreſſus ē vir ſpurius
de caſtris philiſtinorū
noīe goliath de geth:
altitudīs ſex cubitoꝝ
& palmo: & caſſis erea
ſuper caput eius: & lori
ca hamata
induebatur. Porro pō
dus lorice eius qnq; mi
lia ſiclorū eris erat: & o
creas ereas habebat in
cruribus: & clypeus e=
reus tegebat hūeros e=
ius. Haſtile āt haſte ei⁹
erat quaſi liciatoriū te=
xētiū. Ipſū āt ferrū ha=
ſte eius ſexcētos ſiclos
hēbat ferri. Et armiger
eius antecedebat eum
Stāſq; clamabat aduer
ſum phalāgas iſrael: &
dicebat eis. Quare ve=
niſtis parati ad preliū?
Nunquid ego nō ſum
philiſteus & vos ſerui
ſaul: Eligite ex vobis
virum & deſcendat
ad ſingulare certamen.
Si quiuerit pugnare
mecū & pcuſſerit me:
erimus vobis ſerui. Si
autem ego pualuero &
percuſſero eū: vos ſerui
eritis & ſeruietis no=
bis. Et aiebat
philiſteus. Ego expro
braui agminibus
iſrael hodie. Date mi=
hi virū & ineat mecū ſi
gulare certamē. Audi=
ens aūt ſaul & omnes
iſraelite ſermones phi
liſtei huiuſcemodi: ſtu
pebāt & metuebant ni
mis. Dauid āt erat filius
viri effratei: de quo ſu
pra dictū ē: de bethleē

dauid citharā: ⁊ canebat in manu ſua: ⁊
δαυὶδ τὴν κινύραν, καὶ ἔψαλλεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
refocillabat ſaul: ⁊ bonū erat ei: ⁊ recedebat ab
ἀνέψυχε σαοὺλ, καὶ ἀγαθὸν ἦν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ'
eo ſpiritus malus. Ca.17.
αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν.
ET cōgregant philiſtijm caſtra — A
Καὶ συνάγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς
ſua in preliū: ⁊ cōueniūt in ſocho iu
αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ συνάγονται εἰς σοχὼ τῆς ἰουδαί
de. ⁊ caſtrametātur inter ſocho ⁊ in
ας. καὶ παρεμβάλλουσιν ἀναμέσον σοχὼ καὶ ἀναμέ
ter azeca in aphesdomin. ⁊ ſaul ⁊ viri iſrael
σον ἀζηκὰ ἐν ἀφεσδομὶν. καὶ σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες ἰσραὴλ
cōgregati ſūt: ⁊ caſtrametati ſūt in valle q̄rcus
συνήχθησαν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δρυὸς
iſti ⁊ iſti: ⁊ direxerūt aciē in bellū con
οὗτοι καὶ οὗτοι, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἐξ ἐναν
tra philiſtijm. ⁊ philiſtijm ſtabat ſup
τίας τῶν ἀλλοφύλων. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἵστανται ἐπὶ τοῦ
mōtē hinc, ⁊ iſrael ſtabat de mōte hinc:
ὄρους ἐντεῦθεν. καὶ ἰσραὴλ ἵσταται ἐκ τοῦ ὄρους ἐντεῦ
⁊ vallis inter eos. ⁊ egreſſus ē vir po
θεν, καὶ ὁ αὐλὼν ἀναμέσον αὐτῶν. καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνα
tēs de acie philiſtijm: goliath erat no
τὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, γολιὰθ ἦν ὄνο
mē ei de geth. altitudo ei quattuor cubitoꝝ ⁊
μα αὐτῷ ἐκ γέθ. ὕψος αὐτῷ τεσσάρων πηχέων καὶ
palmi: ⁊ caſſis erea ſup caput
σπιθαμῆς, καὶ περικεφαλαία χαλκῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
eius: ⁊ thoracē hamatū ipſe indut⁹. ⁊ erat
αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἁλυσιδωτὸν αὐτὸς ἐνδεδυκώς. καὶ ἦν
pōdus thoracis eius quinq; milia ſicloꝝ
ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ πέντε χιλιάδες σίκλων
eris ⁊ ferri. ⁊ ocree eius eree
χαλκοῦ καὶ σιδήρου. καὶ αἱ κνημῖδες αὐτοῦ χαλκαῖ
que ſup crura eius. ⁊ clypeus ereus in medio
αἱ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ. καὶ ἀσπὶς χαλκῆ ἀναμέσον
humeroꝝ eius ⁊ haſtile haſte eius vt liciatoriū
τῶν ὤμων αὐτοῦ καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μεσάντιον
texentiū: ⁊ lācea q̄ ſup eū ſexcētoꝝ ſicloꝝ fer
ὑφαινόντων, καὶ λόγχη ἐπ' αὐτῷ ἑξακοσίων σίκλων σιδή
ri. ⁊ gerēs arma eius antecedebat eū an
ρου. καὶ ὁ αἴρων τὰ ὅπλα αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ ἔμ — 2.Re. 21.c.
te. ⁊ ſtetit ⁊ clamauit aduerſū aciē iſ
προσθεν. καὶ ἔστη καὶ ἐβόησεν εἰς τὴν παράταξιν ἰσ
rael. ⁊ dixit eis: quare venitis vt ordi
ραήλ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἵνα τί ἐκπορεύεσθε παρα
netis aciē ad bellū aduerſum nos: nōne ego ſum
τάξασθαι εἰς πόλεμον ἐξ ἐναντίας ἡμῶν, οὐκ ἐγώ εἰμι
philiſteus: ⁊ vos hebrei ſaul? eligite
ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς ἑβραῖοι τοῦ σαοὺλ; ἐκλέξασθε
vobis virū ⁊ deſcēdat ad me. ⁊ ſi qui — B
ἑαυτοῖς ἄνδρα καὶ καταβήτω πρός με. καὶ ἐὰν δυνη
uerit pugnare mecū ⁊ pcuſſerit me: erimus vobi
θῇ πολεμῆσαι μετ' ἐμοῦ καὶ πατάξῃ με, ἐσόμεθα ὑμῖν
in ſeruos. ſi āt ego oppreſſero eum ⁊ per
εἰς δούλους. ἐὰν δὲ ἐγὼ καταδυναστεύσω αὐτοῦ καὶ πα
cuſſero eū: eritis nobis in ſeruos ⁊ ſeruietis
τάξω αὐτόν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύσετε
nobis. ⁊ dixit philiſteus: ecce ego expbraui
ἡμῖν. καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος, ἰδοὺ ἐγὼ ὠνείδισα τὴν
aciem iſrael in die hac. date ergo mihi
παράταξιν ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. δότε οὖν μοι
virū ⁊ ſingulariter certabim⁹ ambo. ⁊ audiuit
ἄνδρα καὶ μονομαχήσομεν ἀμφότεροι. καὶ ἤκουσε
ſaul ⁊ ōis iſrael verba philiſtei
σαοὺλ καὶ πᾶς ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου
hec: ⁊ ſtupebāt ⁊ metuebāt nimis. ⁊ dauid
ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ δαυὶδ
filius viri ephrathei iſte de bethleem
υἱὸς ἀνδρὸς ἐφραθαίου οὗτος ἐκ βηθλεὲμ

Digitized by Google

iude: ⁊ nomen ei ieſſe: ⁊ ei octo filij. ⁊
ἰούδα, καὶ ὄνομα αὐτῶ ἰεσσαί, καὶ αὐτῶ ὀκτὼ υἱοί. καὶ
vir ſenex in diebus ſaul qui venit in an
ὁ ἀνὴρ πρεσβύτερος ἐν ἡμέραις σαοὺλ ἐληλυθὼς ἐν ἔτε-
nis. ⁊ abierũt tres filij ieſſe maiores
σιν. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρεῖς υἱοὶ ἰεσσαὶ οἱ μείζονες
poſt ſaul in bellum. ⁊ nomen filioꝝ e-
ὀπίσω σαοὺλ εἰς τὸν πόλεμον. καὶ ὄνομα τῶν υἱῶν αὐ
ius qui perrexerunt ad bellum: eliab pri
τοῦ τῶν πορευθέντων εἰς τὸν πόλεμον, ἐλιὰβ ὁ πρω-
mogenitus eius: ⁊ ſecundus aminadab: ⁊ ter
τότοκος αὐτοῦ, καὶ ὁ δεύτερος ἀμιναδάβ, καὶ ὁ τρί-
tius ſama: ⁊ dauid ipſe iunior. ⁊ tres
τος σαμά, καὶ δαυὶδ αὐτὸς ὁ νεώτερος. καὶ οἱ τρεῖς
maiores abierunt poſt ſaul. ⁊ dauid abi
οἱ μείζονες ἐπορεύθησαν ὀπίσω σαούλ. καὶ δαυὶδ ἀπῆλ
it ⁊ reuerſus eſt a ſaul vt paſceret o-
θε καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ σαοὺλ ποιμαίνειν τὰ πρόβα
ues patris ſui in bethleem. ⁊ procedebat
τα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν βηθλεέμ. καὶ προσῆγεν
philiſteus mane ſurgẽs ⁊ veſpere: ⁊ firmat⁹ erat aduer
ὁ ἀλλόφυλος ὀρθρίζων καὶ ὀψίζων, καὶ ἐστηλώθη ἐναντί
ſum iſrael quadraginta diebus. ⁊ dixit ieſſe dauid
ον ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἡμέρας. καὶ εἶπεν ἰεσσαὶ δαδ
filio ſuo: accipe tã fratribus tuis ephi
τῶ υἱῶ αὐτοῦ, λάβε δὴ τοῖς ἀδελφοῖς σου τὸ οἰφι
farine huius ⁊ decẽ panes i-
τοῦ ἀλφίτου τούτου καὶ τοὺς δέκα ἄρτους τού-
ſtos: ⁊ curre in caſtra ad fra
τους, καὶ δράμε εἰς τὴν παρεμβολὴν πρὸς τοὺς ἀδελ
tres tuos. ⁊ decem formellas lactis has
φούς σου. καὶ τὰς δέκα τρυφαλίδας τοῦ γάλακτος ταύ
deferes: tribuno ⁊ fratres tuos
τας εἰσοίσεις τῶ χιλιάρχω, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου
viſitabis in pacem: ⁊ quibuſcũqꝫ indigeant cognoſces.
ἐπισκέψη εἰς εἰρήνην, καὶ ὅσα ἂν χρήζωσιν γνώση.
⁊ ſaul ⁊ ipſi ⁊ ois vir iſrael in val
καὶ σαοὺλ καὶ αὐτοὶ καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐν τῆ κοι
le quercus pugnantes cum philiſtijm.
λάδι τῆς δρυὸς πολεμοῦντες μετὰ τῶν ἀλλοφύλων.
⁊ ſurrexit dauid mane ⁊ dimiſit oues in
καὶ ὤρθρισε δαυὶδ τοπρωῒ καὶ ἀφῆκε τὰ πρόβατα ἐπὶ
cuſtodia: ⁊ accepit ⁊ abijt ſicut preceperat
φυλακῆ, καὶ ἔλαβε καὶ ἀπῆλθε καθὼς ἐνετείλατο
C ei ieſſe. ⁊ venit in rotũditatẽ ⁊
αὐτῶ ἰεσσαί. καὶ ἦλθεν εἰς τὴν στρογγύλωσιν καὶ τὴν
exercitũ egrediẽs in pugnam. ⁊
δύναμιν τὴν ἐκπορευομένην εἰς τὴν παράταξιν. καὶ
vociferati ſũt in bello ⁊ direxerũt aciẽ iſ
ἠλάλαξαν ἐπὶ τῶ πολέμω καὶ παρετάξαντο ἰσ-
rael: ⁊ philiſtijm direxerũt aciẽ ex cõtraria a-
ραήλ, καὶ ἀλλόφυλοι παρετάξαν ἐκ τῆς ἐναντίας πα
cie. ⁊ dereliqt dauid vaſa ſua a ſe
ρατάξεως. καὶ ἀφῆκεν δαυὶδ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀφ' ἑαυ
ipſo in manu cuſtodis ad ſarcinas: ⁊ cucurrit in
τοῦ ἐπὶ χεῖρα τοῦ σκευοφύλακος, καὶ ἔδραμεν εἰς
aciem: ⁊ venit ⁊ interrogauit fra
τὴν παράταξιν, καὶ ἦλθε καὶ ἠρώτησε τοὺς ἀδελ-
tres ſuos que ad pacem. ⁊ eo loqnte cum
φοὺς αὐτοῦ τὰ εἰς εἰρήνην. καὶ αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐ
eis: ⁊ ecce vir medius aſcẽdebat: nomen ei
τῶν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὁ μεσαῖος ἀνέβαινεν, ὄνομα αὐτῶ
galiath philiſteus de geth de acie
γολιὰθ ὁ φιλισταῖος ἐκ γὲθ ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν
philiſtijm: ⁊ locutus eſt ſm verba hec.
ἀλλοφύλων, καὶ ἐλάλησε κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.
⁊ audiuit dauid ⁊ ois vir iſrael cũ vidiſſent
καὶ ἤκουσε δαυὶδ καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐν τῶ ἰδεῖν
ipſi virum timuerunt nimis. ⁊ fugerũt
αὐτοὺς τὸν ἄνδρα ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ ἔφυγον
a facie eius.
ἐκ προσώπου αὐτοῦ.

iuda: cui nomẽ erat iſai: qui habebat octo filios: & erat vir in dieb⁹ ſaul ſenex & grãdeuus inter viros. Abierũt ãt tres filii eius maiores poſt ſaul in preliũ. Et noia triũ filiorũ eius qui perrexerunt ad bellũ: heliab primogenitus & ſcd̃s aminadab: tertius quoqꝫ ſamma. Dauid ãt erat minim⁹. Tribus ergo maioribus ſecutis ſaulem: abiit dauid & reuerſus eſt a ſaul vt paſceret gregẽ pr̃is ſui in bethleem. Procedebat vero philiſteus mane & veſpere & ſtabat quadragita dieb⁹. Dixit autem iſai ad dauid filium ſuũ. Accipe fratribus tuis ephi polẽte & decem panes iſtos & curre ĩ caſtra ad fratres tuos: & decem formellas caſei has deferes ad tribunum. Et fratres tuos viſitabis ſi recte agant: & cũ qbus ordiati ſũt diſce. Saul autem & illi & oẽs filii iſrael in valle therebinthi pugnabant aduerſum philiſtiim. Surrexit itaqꝫ dauid mane & cõmẽdauit gregem cuſtodi: & onuſtus abiit ſicut pcepat ei iſai. Et venit ad locũ magala & ad exercitũ q egreſſus ad pugnã vociferat⁹ erat in certamine. Direxerat enim aciem iſrael: ſed & philiſtiim ex aduerſo fuerant preparati. Dereliquẽs ergo dauid vaſa q̃ attulerat ſub manu cuſtodis ad ſarcinas: cucurrit ad locũ certaminis: & ĩterrogabat ſi oia recte agerẽtur erga frẽs ſuos. Cũqꝫ adhuc ille loqretur eis appar uit vir ille ſpuri⁹ aſcendens goliath nomine philiſteus de geth d̃ caſtris philiſtinorum. Et loquẽte eo hec eadẽ verba audiuit dauid. Omnes autem iſraelite cum vidiſſent virũ fugerunt a facie eius

יהודה ושמו ישי ולו שמנה בנים
והאיש בימי שאול זקן בא יום בוא
באנשים: וילכו שלשת בני
ישי הגדלים הלכו אחרי שאול
למלחמה ושם שלשת בניו אשר
הלכו במלחמה אליאב הבכור לחם
ומשנהו אבינדב והשלשי שמה: בכר
ודוד הוא הקטן ושלשה הגדלים שנה
הלכו אחרי שאול: ודוד הלך הלך
ושב מעל שאול לרעות את שוב רעה
צאן אביו בית לחם: ויגש נגש
הפלשתי השכם והערב ויתיצב שכם ערב
ארבעים יום: ויאמר ישי לדוד יצב רבע
בנו קח נא לאחיך איפת הקליא אמר
הזה ועשרה לחם הזה והרץ לקח קלה
המחנה לאחיך: ואת עשרת חריצי רוץ
החלב האלה תביא לשר האלף חנה חרץ
ואת אחיך תפקד לשלום ואת בוא שור
ערבתם תקח: ושאול והמה וכל פקד שלם
איש ישראל בעמק האלה
נלחמים עם פלשתים: וישכם
דוד בבקר ויטש את הצאן לחם
על שמר וישא וילך כאשר נטש
צוהו ישי ויבא המעגלה והחיל נשא
היצא אל המערכה והרעו בוא עגל
במלחמה: ותערך ישראל ערך רוע
ופלשתים מערכה לקראת לחם
מערכה: ויטש דוד את הכלים
מעליו על יד שומר הכלים וירץ כלה
המערכה ויבא וישאל לאחיו רוץ
לשלום: והוא מדבר עמם בוא שאל
והנה איש הבנים עלה גלית דבר
הפלשתי שמו מגת ממערכות בין
פלשתים וידבר כדברים האלה
וישמע דוד: וכל איש ישראל
בראותם את האיש וינסו מפניו שמע ראה
נוס פנה

Digitized by Google

ויראו מאדו ויאמר איש ירא
ישראל הראיתם האיש העלה
הזה כי לחרף את ישראל עלה
והיה האיש אשר יכנו יעשרנו נכה עשר
המלך עשר גדול ואת בתו יתן גדל נתן
לו ואת בית אביו יעשה חפשי עשה
בישראל: ויאמר דוד אל
האנשים העמדים אתו לאמר
מה יעשה לאיש אשר יכה את נכה
הפלשתי הלז והסיר חרפה מעל סור
ישראל כי מי הפלשתי הערל
הזה כי חרף מערכות אלהים
חיים: ויאמר לו העם כדבר הזה אמר
לאמר כה יעשה לאיש אשר יכנו:
וישמע אליאב אחיו הגדול בדברו שמע גדל
אל האנשים ויחר אף אליאב חרה
בדוד ויאמר למה זה ירדת ועל
מי נטשת מעט הצאן ההנה
במדבר אני ידעתי את זדנך ואת דבר זוד
רע לבבך כי למען ראות רוע ראה
המלחמה ירדת: ויאמר דוד מה לחם
עשיתי עתה הלוא דבר הוא: עשה
ויסב מאצלו אל מול אחר ויאמר סבב
כדבר הזה וישבהו העם דבר שוב
כדבר הראשון: וישמעו הדברים
אשר דבר דוד ויגדו לפני נגד פנה
שאול ויקחהו: ויאמר דוד אל לקח
שאול אל יפל לב אדם עליו נפל
עבדך ילך ונלחם עם הפלשתי
הזה: ויאמר שאול אל דוד לא
תוכל ללכת אל הפלשתי הזה יכל ילך
להלחם עמו כי נער אתה והוא
איש מלחמה מנעריו: ויאמר
דוד אל שאול רעה היה עבדך
לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב בא ארה
ונשא שה מהעדר: ויצאתי

timẽtes eũ valde. Et dixit vnuſquiſpiam de iſrael. Nũ vidiſtis virũ hunc qui aſcendit? Ad exprobrãdũ enim iſrael aſcendit. Virum ergo qui pcuſſerit eum ditabit rex diuitiis magnis: & filiam ſuam dabit ei: & domum patris eius faciet abſq; tributo in iſrael. Et ait dauid ad viros qui ſtabant ſecũ dicens. Quid dabitur viro q pcuſſerit philiſteũ hũc & tulerit opprobriũ de iſrael? Quis eſt enĩ hic philiſteus incircũciſus qui exprobrauit aciẽ dei viuẽtis? Referebat aũt ei populus eũdẽ ſermonẽ dicẽs. Hec dabũtur viro qui percuſſerit eũ. Qđ cũ audiſſet heliab frater eius maior loqn te eo cum aliis iratus eſt cõtra dauid & ait. quare veniſti: & quare dereliquiſti pauculas oues illas in deſerto? Ego noui ſuperbiam tuam & nequitiam cordis tui: quia vt videres preliũ deſcendiſti. Et dixit dauid. Quid feci? Nunquid non verbum eſt? Et declinauit paululũ ab eo ad aliũ. Dixitq; eundẽ ſermonem. Et rñdit ei populus verbũ ſicut prius. Audita ſũt autem verba que locutus eſt dauid: & annunciata in cõſpectu ſaul. Ad quẽ cũ fuiſſet adductus locutus eſt ei. Non concidat cor cuiuſq; in eo. Ego ſeruus tuus vadam & pugnabo aduerſus philiſteum. Et ait ſaul ad dauid. Non vales reſiſtere philiſteo iſti: nec pugnare aduerſus eum quia puer es. Hic autẽ vir bellator eſt ab adoleſcentia ſua. Dixitq; dauid ad ſaul. Paſcebat ſeruus tuus patris ſui gregẽ: & veniebat leo vel vrſus & tollebat arietẽ đ medio gregis: & perſeqbar

ꝛ dixit vir de iſrael: ſi vidiſtis virũ
καὶ εἶπεν ἀνὴρ ἐξ ἰσραὴλ, εἰ ἑωράκατε τὸν ἄνδρα τὸν
aſcendentem hunc: qm̃ ad exprobrãdũ iſrael aſcẽdit:
ἀναβαίνοντα τοῦτον, ὅτι ὀνειδίσαι τὸν ἰσραὴλ ἀνέβη,
ꝛ erit vir qui pcuſſerit eum ditabit eum
καὶ ἔσαι ἀνὴρ ὃς ἂν πατάξῃ αὐτὸν πλουτιεῖ αὐτὸν ὁ βα
rex diuitijs magnis: ꝛ filiam ſuam da
σιλεὺς πλούτῳ μεγάλῳ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δώ
bit ei: ꝛ domũ patris eius faciet
σει αὐτῷ, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ποιήσει
liberam in iſrael. ꝛ dixit dauid ad vi
ἐλευθέραν ἐν ἰσραήλ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄν
ros qui aſtabant ſecum dicens: quid fiet
δρας τοὺς συνεστηκότας αὐτῷ λέγων, τί ποιηθήσεται
viro qui percuſſerit philiſteum illum: ꝛ
τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν πατάξῃ τὸν ἀλλόφυλον ἐκεῖνον, καὶ
abſtulerit oppbriũ ab iſrael? qm̃ quis eſt philiſteus
ἀφέλῃ ὄνειδος ἀπὸ ἰσραήλ; ὅτι τίς ἐστιν ὁ ἀλλόφυλος
incircũciſus iſte qui expbrauit aciem dei viuẽ
ὁ ἀπερίτμητος οὗτος ὃς ὠνείδισε παράταξιν θεοῦ ζῶν
tis? ꝛ dixit ei ppls ſm verbũ hoc di
τος; καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ λαὸς κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λέ
cens: ſic fiet viro qui percuſſerit e
γων, οὕτως ποιηθήσεται τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν πατάξῃ αὐ
um. ꝛ audiuit eliab frater eius maior cũ
τόν. καὶ ἤκουσεν ἐλιὰβ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ μείζων ἐν
loqretur ipſe ad viros: ꝛ irat⁹ eſt furore
τῷ λαλεῖν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ ὠργίσθη θυμῷ
eliab ĩ dauid ꝛ dixit: quare deſcendiſti: ꝛ
ἐλιὰβ ἐν τῷ δαυὶδ καὶ εἶπεν, ἱνατί τοῦτο κατέβης, καὶ
ad quẽ dereliqſti paruas oues illas in deſerto.
ἐπὶ τίνα ἀφῆκας τὰ μικρὰ πρόβατα ἐκεῖνα ἐν τῇ ἐρήμῳ.
ego noui ſuperbiam tuam ꝛ nequitiã cor
ἐγὼ οἶδα τὴν ὑπερηφανίαν σου καὶ τὴν κακίαν τῆς καρ
dis tui: qm̃ cauſa videndi prelium deſcẽdiſti.
δίας σου, ὅτι ἕνεκεν τοῦ ἰδεῖν τὸν πόλεμον κατέβης.
ꝛ dixit dauid: quid feci nũc: nũqd nõ vbũ eſt?
καὶ εἶπε δαυὶδ, τί ἐποίησα νῦν, οὐχὶ ῥῆμα ἐστιν;
ꝛ reuerſus eſt ab eo in partẽ alteram: ꝛ dixit
καὶ ἀπέστρεψεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς μέρος ἕτερον, καὶ εἶπεν
ſic. ꝛ reſponderunt ei ſm ſermonẽ pri
οὕτως. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πρό
orem. ꝛ audita ſunt verba dauid que locut⁹ eſt. ꝛ
τερον. καὶ ἠκούσθησαν οἱ λόγοι δαυὶδ οὓς ἐλάλησε. καὶ
annũciata ſũt coram ſaul. ꝛ dixit dauid ad
ἀνηγγέλησαν ἐνώπιον σαούλ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς
ſaul: nõ concidat cor dñi mei ſup
σαούλ, μὴ συμπεσέτω ἡ καρδία τοῦ κυρίου μου ἐπ'
eum: qm̃ ſeruus tuus vadet ꝛ pugnabit cũ
αὐτόν, ὅτι δοῦλός σου πορεύσεται καὶ πολεμήσει με
philiſteo iſto. ꝛ ait ſaul ad
τὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς
dauid: non poteris ire cõtra philiſteum
δαυίδ, οὐ μὴ δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλόφυλον
iſtum vt pugnes aduerſus eũ: qm̃ tu pu
τοῦτον τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτόν, ὅτι σὺ παιδά
er es: ipſe aũt vir eſt bellator ab adoleſcẽtia ſua.
ριον εἶ, αὐτὸς δὲ ἀνὴρ ἐστὶ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐ
ꝛ dixit dauid ad ſaul: paſcens erat ſer
τοῦ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς σαούλ, ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦ
uus tuus in grege patri ſuo. ꝛ qñ
λός σου ἐν τῷ ποιμνίῳ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. καὶ ὅταν
veniebat leon vel vrſus ꝛ accipiebat ouem de
ἤρχετο λέων ἢ ἄρκτος καὶ ἐλάμβανε πρόβατον ἐκ
grege: ꝛ egrediebar
τῆς ἀγέλης, καὶ ἐξηρχόμην

D

Digitized by Google

poſt eum ⁊ percutiebã eum ⁊ eruebam de
κατόπισθεν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ
ore eius: ⁊ ſi inſurgebat aduerſũ me apphẽdebã gut
στόματος αὐτοῦ, καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμὲ ἐκράτουν τοῦ φάρ-
tur eius ⁊ percutiebam eum ⁊ interficiebã eum:
ρυγγος αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἐθανάτουν αὐτόν,
⁊ leonem ⁊ vrſum pcutiebat ſeruus tuus. ⁊
καὶ τὸν λέοντα καὶ τὴν ἄρκτον ἔτυπτεν ὁ δοῦλός σου. καὶ
erit philiſteus iſte incircũciſus vt vn⁹ horum.
ἔσται ὁ ἀλλόφυλος οὗτος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἓν τούτων.
E qui ꝓproperauit aciem dei viuẽtis. ⁊ ait dauid:
ὃς ὠνείδισε παράταξιν θεοῦ ζῶντος. καὶ εἶπε δαυίδ,
dñs deus eripuit me de ore leonis ⁊ de
κύριος ὁ θεὸς ἐξείλετό με ἐκ στόματος τοῦ λέοντος καὶ ἐκ
manu vrſi: ipſe liberabit me de manu phi
χειρὸς τῆς ἄρκτου, αὐτὸς ἐξελεῖταί με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλ-
liſtei incircumciſi huius. ⁊ dixit ſaul ad
λοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς
dauid: vade ⁊ erit dñs tecum. ⁊ induit
δαυίδ, πορεύου καὶ ἔσται ὁ κύριος μετὰ σοῦ. καὶ ἐνέδυσε
ſaul dauid veſtimẽto ſuo: ⁊ galeam
σαοὺλ τὸν δαυίδ τὸν μανδύαν αὐτοῦ, καὶ περικεφαλαίαν
æream impoſuit ſup caput eius: ⁊ veſtiuit
χαλκῆν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν
eum loricã ⁊ accīct⁹ ẽ dauid gladio ei⁹ ſu
αὐτὸν θώρακα, καὶ ἐζώσατο δαυίδ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἐπά-
per thoracem ſuum. ⁊ laborauit circũambulãs dauid
νω τοῦ θώρακος αὐτοῦ. καὶ ἐκοπίασε περιπατήσας δαυὶδ
cũ ambularet in eis: qm̃ inexptus erat. ⁊ dixit dd
ἐν τῷ βαδίζειν ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἄπειρος ἦν. καὶ εἶπε δαυὶδ
ad ſaul: non poſſum incedere in iſtis: qm̃ nõ
πρὸς σαούλ, οὐ μὴ δύνωμαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ
expertus ſum: ⁊ depoſuit ea a ſe ipſo. ⁊ acce
πεπείραμαι, καὶ περιείλετο αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἔλα-
pit dauid baculum ſuum in manu ſua: ⁊ ele
βε δαυίδ τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξε-
git ſibi quinq̃ lapides lipidos de torrente.
λέξατο ἑαυτῷ πέντε λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμάῤῥου.
⁊ poſuit eos in pera paſtorali que erat
καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμενικῷ τῷ ὄντι
ei ad collectionẽ. ⁊ funda ſua in manu
αὐτῷ εἰς συλλογήν. καὶ ἡ σφενδόνη αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ
ſua: ⁊ proceſſit aduerſum virum philiſteum.
αὐτοῦ, καὶ προσῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον.
⁊ iuit philiſteus icedẽs ⁊ ap̃ppiquãs aduerſũ
καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀλλόφυλος πορευόμενος καὶ ἐγγίζων πρὸς
dauid. ⁊ vir gerens ſcutũ ante eum.
δαυίδ. καὶ ὁ ἀνὴρ ὁ αἴρων τὸν θυρεὸν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.
⁊ inſpexit philiſteus ⁊ vidit dauid: ⁊
καὶ ἐπέβλεψεν ὁ ἀλλόφυλος καὶ εἶδε τὸν δαυίδ, καὶ
deſpexit eum: qm̃ erat puer: ⁊ ipſe ruf
ἐξουδένωσεν αὐτόν, ὅτι ἦν παιδάριον, καὶ αὐτὸς πυρά-
fus cũ pulchritudine oculorum. ⁊ dixit philiſte
κης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν. καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυ-
us ad dauid: nũqd canis ego ſum ꝙ egreſſus es ĩ
λος πρὸς δαυίδ, μὴ κύων ἐγώ εἰμι ὅτι ἐξῆλθες ἐν
baculo ⁊ lapidib⁹ cõtra me? ⁊ maledixit phili-
ῥάβδῳ καὶ λίθοις ἐπ' ἐμέ; καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλόφυ-
ſteus dauid in dijs ſuis: ⁊ dixit phili
λος τὸν δαυίδ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυ-
ſteus ad dauid: veni ad me ⁊ dabo
λος πρὸς δαυίδ, δεῦρο πρός με καὶ δώσω τὰς
carnes tuas volatilibus celi ⁊
σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς
beſtijs terre. ⁊ dixit dauid ad phili
θηρίοις τῆς γῆς. καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς τὸν ἀλλόφυ-
ſteũ: tu venis ad me in gladio ⁊ in haſta ⁊
λον, σὺ ἔρχῃ πρός με ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ
G in clypeo: ego aũt venio ad te in noĩe domi
ἐν ἀσπίδι, ἐγὼ δὲ ἔρχομαι πρὸς σὲ ἐν ὀνόματι κυρί-
ni exercituũ dei aciei iſrael cui exprobraſti
ου σαβαὼθ θεοῦ παρατάξεως ἰσραήλ, ἣν ὠνείδισας

eos & percutiebã: & erue bãq̃ de ore eorum. Et illi cõſurgebãt aduerſum me: & apprẽhẽdebã mẽtũ eorũ & ſuffocabã: interficiebãq̃ eos. Nã & leonẽ & vrſum interfeci ego ſeru⁹ tu⁹. Erit igitur & philiſteus hic incircũciſus q̃ſi vn⁹ ex eis: qui auſus eſt maledicere exercitui dei viuẽtis. Et ait dauid. Dominus qui eripuit me de manu leonis & de manu vrſi: ipſe me liberabit de manu philiſtei huius. Dixit aũt ſaul ad dauid. Vade: & dominus tecum ſit. Et induit ſaul dauid veſtimentis ſuis: & impoſuit galeam æream ſuper caput eius: & veſtiuit eum lorica. Accinctus ergo dauid gladio eius ſup veſtẽ ſuam cepit temptare ſi armatus poſſet incedere. Nõ enim hẽbat cõſuetudinẽ. Dixitq̃ dauid ad ſaul. Nõ poſſum ſic incedere: qꝛ nõ vſum habeo. Et depoſuit eã. Et tulit baculũ ſuũ quẽ ſp hẽbat in manib⁹: & elegit ſibi qnq̃ lipidiſſimos lapides de torrente & miſit eos in perã paſtoralem quam habebat ſecum: & fundã manu tulit: & proceſſit aduerſum philiſteũ. Ibat autem philiſteus icedẽs & apppinquãs aduerſũ dauid: & armiger eius ante eũ. Cũq̃ inſpexiſſet eũ philiſteus & vidiſſet dauid: deſpexit eum. Erat autem adoleſcens ruffus: & pulcher aſpectu. Et dixit philiſteus ad dauid. Nunquid ego canis ſum ꝙ tu venis ad me cum baculo? Et maledixit philiſteus dauid in diis ſuis. Dixitq̃ ad dauid: Veni ad me & dabo carnes tuas volatilibus celi & beſtiis terre. Dixit aũt dauid ad philiſteum. Tu venis ad me cũ gladio & haſta & clypeo: ego autẽ venio ad te ĩ noĩe dñi exercituũ dei agminum iſrael: quib⁹ exprobraſti

אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו נכה נצל
וַיָּקָם עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי בִּזְקָנוֹ קום
וְהִכִּתִיו וַהֲמִתִּיו׃ גַּם אֶת הָאֲרִי חזק מות
גַּם הַדֹּב הִכָּה עַבְדֶּךָ וְהָיָה
הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם דוב
כִּי חֵרֵף מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃
וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּלַנִי עבר
מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי אמר
מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
אֶל דָּוִד לֵךְ וַיהוָה יִהְיֶה עִמָּךְ׃ ילך היה
וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת דָּוִד מַדָּיו לבש מד
וְנָתַן קוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל רֹאשׁוֹ קבע
וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן׃ וַיַּחְגֹּר דָּוִד שרה חגר
אֶת חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיֹּאֶל
לָלֶכֶת כִּי לֹא נִסָּה וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל שָׁאוּל לֹא אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה יאל ילך
כִּי לֹא נִסִּיתִי וַיְסִרֵם דָּוִד מֵעָלָיו׃ נסה סור
וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר לוֹ לקח בחר
חֲמִשָּׁה חַלֻּקֵי אֲבָנִים מִן הַנַּחַל
וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי הָרֹעִים אֲשֶׁר שום כלה
לוֹ וּבַיַּלְקוּט וְקַלְעוֹ בְיָדוֹ וַיִּגַּשׁ רעה לקט
אֶל הַפְּלִשְׁתִּי׃ וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי נגש
הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל דָּוִד וְהָאִישׁ נֹשֵׂא הלך
הַצִּנָּה לְפָנָיו׃ וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי צנן פנה
וַיִּרְאֶה אֶת דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ כִּי הָיָה נבט ראה
נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם יְפֵה מַרְאֶה׃ בזה
וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל דָּוִד הֲכֶלֶב ראה
אָנֹכִי כִּי אַתָּה בָא אֵלַי בַּמַּקְלוֹת
וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת דָּוִד בוא
בֵּאלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל קלל
דָּוִד לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת בְּשָׂרְךָ אמר
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה׃ הלך נתן
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא
אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי בוא
בָא אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי חנה
מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ׃ ערב

Digitized by Google

היום הזה יסגרך יהוה בידי סגר
והכיתך והסרתי את ראשך נכה סור
מעליך ונתתי פגר מחנה נתן
פלשתים היום הזה לעוף
השמים ולחית הארץ וידעו כל
הארץ כי יש אלהים לישראל׃
וידעו כל הקהל הזה כי לא בחרב
ובחנית יהושיע יהוה כי ליהוה ישע
המלחמה ונתן אתכם בידנו׃ לחם
והיה כי קם הפלשתי וילך ויקרב קום קרב
לקראת דוד וימהר דוד וירץ מהר רוץ
המערכה לקראת הפלשתי׃
וישלח דוד את ידו אל הכלי שלח כלה
ויקח משם אבן ויקלע ויך אל לקח קלע
הפלשתי אל מצחו ותטבע האבן נכה טבע
במצחו ויפל על פניו ארצה׃ נפל פנה
ויחזק דוד מן הפלשתי בקלע חזק
ובאבן ויך את הפלשתי וימיתהו מות
וחרב אין ביד דוד׃ וירץ דוד
ויעמד אל הפלשתי ויקח את עמד
חרבו וישלפה מתערה וימתתהו שלף
ויכרת בה את ראשו ויראו כרת ראה
הפלשתים כי מת גבורם וינסו׃ גבר נוס
ויקמו אנשי ישראל ויהודה קום
וירעו וירדפו את הפלשתים עד רוע רדף
באך גיא ועד שערי עקרון בוא
ויפלו חללי פלשתים בדרך
שערים ועד גת ועד עקרון׃
וישבו בני ישראל מדלק אחרי שוב
פלשתים וישסו את מחניהם׃ שסס חנה
ויקח דוד את ראש הפלשתי
ויבאהו ירושלם ואת כליו בוא כלה
שם באהלו׃ וכראות שאול שום ראה
את דוד יצא לקראת הפלשתי
אמר אל אבנר שר הצבא שור
בן מי זה הנער אבנר ויאמר

hodie: & dabit te dñs in manu mea: & percutiam te & auferam caput tuum a te. Et dabo cadauera castrorum philiſtiim hodie volatilibus celi & beſtiis terre: vt ſciat omnis terra: quia eſt deus in iſrael: & nouerit vniuerſa eccleſia hec: quia non in gladio nec in haſta ſaluat dominus. Ipſius enim eſt bellum & tradet vos in manus noſtras. Cum ergo ſurrexiſſet philiſteus & veniret & appropinq̄ret cōtra dauid: feſtinauit dauid & occurrit ad pugnam ex aduerſo philiſtei. Et miſit manum ſuam in peram: tulitq́ꝫ vnū lapidē & fūda iecit: & circūducēs ꝑcuſſit eū in fronte. Et infixus eſt lapis in frōte eius: & cecidit in faciē ſuam ſup terrā. Preualuitq́ꝫ dauid aduerſum philiſteū in funda & lapide: ꝑcuſſumq́ꝫ philiſteum interfecit. Cūq́ꝫ gladiū nō hēret in manu dauid: cucurrit & ſtetit ſup philiſteum & tulit gladiū eius: & eduxit eum de vagina ſua: & īterfecit eū: p̄ciditq́ꝫ caput eius. Videntes autē philiſtiim ꝙ mortuus eēt fortiſſimus eorū: fugerūt. Et cōſurgētes viri iſrael & iuda vociferati ſūt: & ꝑſecuti ſunt philiſteos vſq́ꝫ dū venirēt in vallē & vſq́ꝫ ad portas accharon. Cecideruntq́ꝫ vulnerati de philiſtiim in via ſarim & vſq́ꝫ ad geth & vſq́ꝫ ad accharon. Et reuertētes filii iſrael poſtq̄ꝫ ꝑſecuti ſunt philiſteos inuaſerūt caſtra eorum. Aſſumēs autem dauid caput philiſtei: attulit illud in hieruſalem: arma vero eius poſuit in tabernaculo ſuo. Eo āt tp̄e quo viderat ſaul dauid egredientem contra philiſteum ait ad abner principē militie ſue. De qua ſtirpe deſcēdit hic adoleſcens. Dixitq́ꝫ

hodie. ⁊ claudet te dñs hodie in manus
σήμερον. καὶ συγκλείσει σε κύριος σήμερον εἰς τὰς χεῖράς
meas: ⁊ interficiā te ⁊ auferā caput tuū a
μου, καὶ ἀποκτενῶ σε καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ
te: ⁊ dabo cadauera tua ⁊ cadauera caſtroꝝ
σοῦ, καὶ δώσω τὰ κῶλά σου καὶ τὰ κῶλα τῆς παρεμβολῆς
philiſtijm in die hac volatilibus
τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τοῖς πετεινοῖς τοῦ
celi ⁊ beſtijs trē. ⁊ cognoſcet oīs
οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ
terra ꝙ erit deus in iſrael: ⁊ nouerit vniuerſa eccle-
γῆ ὅτι ἔστι θεὸς ἐν ἰσραήλ, καὶ γνώσεται πᾶσα ἐκκλη-
ſia hec: ꝙ nō in haſta neq́ꝫ in gladio ſaluat
σία αὕτη, ὅτι οὐκ ἐν δόρατι οὐδὲ ἐν μαχαίρᾳ σώζει
dñs: qm̄ dñi bellū: ⁊ tradet vos
κύριος, ὅτι τοῦ κυρίου ὁ πόλεμος, καὶ παραδώσει ὑμᾶς
in manus nr̄as. ⁊ ſurrexit philiſteus ⁊ iuit
εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἐπορεύ-
⁊ approp̄inquit in cōgreſſum dauid: ⁊ dauid feſti-
θη καὶ ἤγγισεν εἰς συνάντησιν τῷ δαυίδ, καὶ δαυίδ ἐτά-
nauit ⁊ egreſſus ē ⁊ ipſe in pugnā in occur-
χυνε καὶ ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν παράταξιν εἰς συνάν-
ſum philiſtei. ⁊ extēdit dauid manū
τησιν τοῦ ἀλλοφύλου. καὶ ἐξέτεινε δαυίδ τὴν χεῖρα
ſuam in perā: ⁊ accepit inde lapidē vnū: ⁊
αὐτοῦ εἰς τὸ κάδιον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἕνα, καὶ
funda iecit ⁊ ꝑcuſſit philiſteū in fron-
ἐσφενδόνησε καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον εἰς τὸ μέτω-
te ſua: ⁊ īfixus ē lapis in frōte eius:
πον αὐτοῦ, καὶ διέδυ ὁ λίθος ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ,
⁊ cecidit in faciē ſuā ſup trā. ⁊ pre-
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐκρα-
ualuit dauid ſup philiſteū funda ⁊
ταίωσε δαυίδ ὑπὲρ τὸν ἀλλόφυλον τῇ σφενδόνῃ καὶ τῷ
lapide in die illa. ⁊ ꝑcuſſit phili-
λίθῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυ-
ſteū ⁊ interfecit eū: ⁊ gladius nō erat in
λον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ῥομφαία οὐκ ἦν ἐν
manu dauid. ⁊ cucurrit dauid ⁊ ſtetit ſup
τῇ χειρὶ δαυίδ. καὶ ἔδραμε δαυίδ καὶ ἐπέστη ἐπ'
eum ⁊ tulit gladiū eius ⁊ eduxit e-
αὐτὸν καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ἐξέσπασεν αὐ-
um de vagina ſua ⁊ interfecit eū: ⁊ abſtu-
τὴν ἐκ τοῦ κουλεοῦ αὐτῆς καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἀφεῖ-
lit in eo caput eius. ⁊ viderūt philiſtijm
λεν ἐν αὐτῇ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι
ꝙ mortuꝰ eēt fortis eorū: ⁊ fugerūt. ⁊ ſurrexerūt
ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυγον. καὶ ἀνέστησαν
viri iſrael ⁊ iuda ⁊ vociferati ſūt ⁊ ꝑſecuti
ἄνδρες ἰσραὴλ καὶ ἰούδα καὶ ἠλάλαξαν καὶ κατεδίω-
ſunt poſt philiſteos vſq́ꝫ ad ingreſſū geth ⁊
ξαν ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων ἕως τῆς εἰσόδου γὲθ καὶ
vſq́ꝫ ad portā accaron. ⁊ ceciderūt vulnerati
ἕως τῆς πύλης ἀκκαρών. καὶ ἔπεσον τραυματίαι τῶν
philiſtijm in via portaꝝ ⁊ vſq́ꝫ ad geth ⁊ vſq́ꝫ ad ac-
ἀλλοφύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἕως γὲθ καὶ ἕως ἀκκα-
carō. ⁊ reuerſi ſūt viri iſrael declinātes poſt
ρών. καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες ἰσραὴλ ἐκκλίνοντες ὀπίσω τῶν
philiſtijm: ⁊ predati ſūt caſtra eorū.
ἀλλοφύλων, καὶ κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν.
⁊ accepit dauid caput philiſtei ⁊ attu-
καὶ ἔλαβε δαυίδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου καὶ ἀπήνεγ-
lit illud in hieruſalē. ⁊ arma eius poſuit in
κεν αὐτὴν εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἔθετο ἐν τῷ
tabernaculo ſuo. ⁊ vt vidit ſaul dauid exe-
σκηνώματι αὐτοῦ. καὶ ὡς εἶδε σαοὺλ τὸν δαυίδ ἐκπο-
untem in occurſū philiſtei: ait ad
ρευόμενον εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀλλοφύλου, εἶπε πρὸς
abener principē exercitus: filius cuius ado-
ἀβεννὴρ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως, υἱὸς τίνος ὁ νεα-
leſcēs iſte abener? ⁊ rn̄dit abener ⁊ dixit:
νίσκος οὗτος ἀβεννήρ; καὶ ἀπεκρίθη ἀβεννὴρ καὶ εἶπε,

1. Mac 4. d.
Eccle. 47. d.
1. Mac 4. d.
G

viuit aīa tua dñe mi rex nō noui. ⁊ dixit
ζῆ ἡ ψυχή σου κύριέ μου βασιλεῦ οὐκ οἶδα. καὶ εἶπεν
rex: interroga tu filius cuius adoleſcēs iſte:
βασιλεύς, ἐπερώτησον σὺ υἱὸς τίνος ὁ νεανίας οὗτος;
⁊ vt reuerſus ē dauid cū pcuſſit philiſteū:
καὶ ὡς ἐπέστρεψε δαυίδ πατάξας τὸν ἀλλόφυλον,
apprehēdit eū abener ⁊ introduxit eū corā
παρέλαβεν αὐτὸν ἀβεννὴρ καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἐνώπιον
ſaul. ⁊ caput philiſtei in manu e-
σαούλ. καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀλλοφύλου ἐν τῇ χειρὶ αὐ
ius. ⁊ ait ad eū ſaul: filius cuius es ado
τοῦ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν σαούλ, υἱὸς τίνος εἶ νεα
leſcēs? ⁊ dixit dauid: filius ſerui tui ieſſe
νία; καὶ εἶπε δαυίδ, υἱὸς τοῦ δούλου σου ἰεσσαὶ
bethleemite.
τοῦ βηθλεεμίτου.

Ca.18.

Et factū eſt vt cōpleuit loqui ad ſa
Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν λαλῶν πρὸς σα-
ul: ⁊ aīa ionathan cōglutinata ē aīe
ούλ, καὶ ἡ ψυχὴ ἰωναθὰν συνεδέθη τῇ ψυχῇ
dauid: ⁊ dilexit eū ionathā ſm̄ aīam
δαυίδ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν ἰωναθὰν κατὰ τὴν ψυχὴν
ſuā. ⁊ accepit eū ſaul in die illa
αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
⁊ non dimiſit eū reuerti in domū
καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐπιστρέψαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ
Infra. 19.a. pris ſui. ⁊ iniit ionathan ⁊ dauid fe-
πατρὸς αὐτοῦ. καὶ διέθετο ἰωναθὰν καὶ δαυίδ δια
dus: qm̄ dilexit eū ſm̄ aiam ſuā.
θήκην, ὅτι ἠγάπησεν αὐτὸν κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.
⁊ expoliauit ionathā tunicā q̄ ſup eū:
καὶ ἐξεδύσατο ἰωναθὰν τὸν ἐπενδύτην τὸν ἐπ' αὐτῷ,
⁊ dedit eā dauid: ⁊ veſtimētū ſuū
καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῷ δαυίδ, καὶ τὸν μανδύαν αὐτοῦ
⁊ vſq; ad gladiū ſuū ⁊ arcū ⁊
καὶ ἕως τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ καὶ τοῦ τόξου καὶ τῆς
balteū ſuū. ⁊ egrediebatur dauid intelligēs in cū-
B ζώνης αὐτοῦ. καὶ ἐξεπορεύετο δαυίδ συνιῶν ἐν πᾶ
ctis qb⁹ miſiſſet eū ſaul. ⁊ cōſtituit e-
σιν οἷς ἂν ἀπέστειλεν αὐτὸν σαούλ. καὶ κατέστησεν αὐ-
um ſaul ſup viros belli. ⁊ ac
τὸν σαοὺλ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοῦ πολέμου. καὶ ἤ-
cept⁹ erat ī oculis vniuerſi ppli: ⁊ in
ρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ, καί γε καὶ ἐν
oculis famuloꝝ ſaul. ⁊ factū eſt cū in
ὀφθαλμοῖς τῶν δούλων σαούλ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰ
grederētur ipſi: quū reuerſus eſt dauid vt pcuſſit
σπορεύεσθαι αὐτούς, ὅτε ἐπέστρεψε δαυίδ πατάξας
philiſteū: ⁊ egreſſe ſunt choros ducētes ⁊ can-
τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι καὶ ᾄδου
tātes in occurſum ſaul regis de vniuerſis
σαι εἰς ἀπάντησιν σαοὺλ τοῦ βασιλέως ἐκ πασῶν
vrbibus iſrael in tympanis ⁊ in leti
τῶν πόλεων ἰσραὴλ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν χαρμοσύ-
tia ⁊ in cymbalis. ⁊ egrediebātur mulieres
νῃ καὶ ἐν κυμβάλοις. καὶ ἐξήρχοντο αἱ γυναῖκες αἱ
ludētes ⁊ dicebāt: pcuſſit ſaul in milli
παίζουσαι καὶ ἔλεγον, ἐπάταξε σαοὺλ ἐν χιλιά-
bus ſuis: ⁊ dauid in decē milib⁹ ſuis. ⁊ ira
σιν αὐτοῦ, καὶ δαυίδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ. καὶ ὠρ
tus eſt ſaul ⁊ appruit prauū verbū nimis in
γίσθη σαοὺλ καὶ ἐφάνη πονηρὸν τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐνώ
C cōſpectu ſaul de verbo iſto. ⁊ dixit: dederūt
πιον σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου τούτου. καὶ εἶπεν, ἔδωκαν τῷ
dauid decē milia: ⁊ mihi dederūt mille. ⁊ qd
δαδ τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας. καὶ τί
ei preter regnū? ⁊ erat ſaul intuens
αὐτῷ πλὴν ἡ βασιλεία; καὶ ἦν σαοὺλ ὑποβλεπόμενος τὸν
dauid a die illa ⁊ deinceps. ⁊ factū ē a
δαδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα. καὶ ἐγενήθη ἀπὸ
craſtino die: ⁊ cecidit ſpūs a deo malus ſup
τῆς ἐπαύριον, καὶ ἔπεσε πνα παρὰ θεοῦ πονηρὸν ἐπ'

abner. Viuit aīa tua rex ſi noui. ooooooooo Et ait rex. Interroga tu cuius filius ſit oooooo iſte puer. Cūq; regreſſus eſſet dauid percuſſo philiſteo: tulit eum abner oooooooooooooooooooo & introduxit corā ſaule: caput ooooooooooooooo philiſtei hn̄tē in manu ſua. Et ait ad eum ooooo ſaul. De q̄ pgēie es o a doleſcēs? Dixitq; dd̄. Fili⁹ ſerui tui iſai bethleemite ego ſum.

18.

Et factum eſt cum compleſſet loqui ad ſaul: anima ionathe conglutinata eſt ooooooo anime dauid: & dilexit eum ionathas oooooooo quaſi aīam ſuam. Tulitq; eum ſaul in die ooooo illa: & nō cōceſſit ei vt reuerteretur in domum pr̄is ſui. Inierūt āt dauid & ionathas fedus. Diligebat ei eū q̄ſi animam ſuā. Nā expoliauit ſe ionathas tunica qua erat indutus oooooooooo & dedit eā dauid & reliqua veſtimenta ſua vſq; ad gladiū & arcū ſuū & vſq; ad balteum. Egrediebatur quoq; dauid ad omnia quecunq; miſiſſet eū ſaul: & prudenter ſe agebat. Poſuitq; eū ſaul ſup viros belli: & accept⁹ erat ī oculis vniuerſi populi: maximeq; in cōſpectu famulorū ſaul. Porro cū reuerteretur percuſſo philiſteo dauid: egreſſe ſunt mulieres ooooooo de vniuerſis vrbibus iſrael cātātes choroſq; ducētes in occurſum ſaul regis: in tympanis ooo leticie & in ſiſtris & precinebant ooooooooooooo mulieres ludentes atq; dicentes. ooooooooooooooo Percuſſit ſaul mille: & dauid ooooooooooooooooooooo decem milia. Iratus eſt autem ſaul nimis oooooo & diſplicuit in oculis eius iſte ſermo. Dixitq;. Dederunt dd̄ decē milia: & mihi mille dederunt. Quid ei ſupeſt niſi ſolū regnū? Nō rectis ergo oculis ſaul aſpiciebat dauid a die oooooooo illa & deinceps: poſt diem autem alteram ooo inuaſit ſpiritus dei malus ooooooooooooooooooooooo

אבנר חי נפשך המלך אם ידעתי
ויאמר המלך שאל אתה בן מי
זה העלם ובשוב דוד מהכות את
הפלשתי ויקח אתו אבנר | נכה לקח
ויבאהו לפני שאול וראש | בוא פנה
הפלשתי בידו ויאמר אליו
שאול בן מי אתה הנער ויאמר
דוד בן עבדך ישי בית הלחמי

Cap.xviii.

ויהי ככלתו לדבר | היה כלה
אל שאול ונפש יהונתן נקשרה | קשר
בנפש דוד ויאהבהו יהונתן | אהב
כנפשו ויקחהו שאול ביום
ההוא ולא נתנו לשוב בית
אביו ויכרת יהונתן ודוד ברית | כרת ברת
באהבתו אתו כנפשו ויתפשט | פשט
יהונתן את המעיל אשר עליו | מעל נתן
ויתנהו לדוד ומדיו ועד חרבו | מד
ועד קשתו ועד חגרו ויצא דוד
בכל אשר ישלחנו שאול | שלח
ישכיל וישמהו שאול על | שכל שום
אנשי המלחמה וייטב בעיני כל | לחם יטב
העם וגם בעיני עבדי שאול
ויהי בבואם בשוב דוד מהכות | היה בוא
את הפלשתי ותצאנה הנשים | נכה יצא
מכל ערי ישראל לשיר והמחלות | נשה שור
לקראת שאול המלך בתפים | חלל תפף
בשמחה ובשלשים ותענינה | שלש ענה
הנשים המשחקות ותאמרן | שחק אמר
הכה שאול באלפיו ודוד
ברבבתיו ויחר לשאול מאד | חרה
וירע בעיניו הדבר הזה ויאמר | רוע
נתנו לדוד רבבות ולי נתנו
האלפים ועוד לו אך המלוכה | מלך
ויהי שאול עון את דוד מהיום | עין
ההוא והלאה ויהי ממחרת
ותצלח רוח אלהים רעה אל | צלח רוע

Digitized by Google

Prītiua.heb. Tex. he. i. Regū. xviij. Trāſla. B. Hie. Trāſ. Gre. lxx. cū interp. latina.

שאול ויתנבא בתוך הבית ודוד — נבא
מנגן בידו כיום ביום והחנית ביד — נגן תנה
שאול ויטל שאול את החנית — טול
ויאמר אכה בדוד ובקיר ויסב — נכה סבב
דוד מפניו פעמים ויירא שאול
מלפני דוד כי היה יהוה עמו
ומעם שאול סר ויסרהו שאול — סור
מעמו וישמהו לו שר אלף ויצא — שום שר
ויבא לפני העם ויהי דוד לכל — בוא פנה
דרכו משכיל ויהוה עמו וירא — שכל ראה
שאול אשר הוא משכיל מאד
ויגר מפניו וכל ישראל ויהודה — גור
אהב את דוד כי הוא יוצא ובא — יצא בוא
לפניהם ויאמר שאול אל דוד — אמר
הנה בתי הגדולה מרב אתה אתן — נתן
לך לאשה אך היה לי לבן חיל — איש
והלחם מלחמות יהוה ושאול — לחם
אמר אל תהי ידי בו ותהי בו — היה
יד פלשתים ויאמר דוד אל
שאול מי אנכי ומי חיי משפחת — חיה שפחה
אבי בישראל כי אהיה חתן למלך
ויהי בעת תת את מרב בת שאול — נתן
לדוד והיא נתנה לעדריאל
המחלתי לאשה ותאהב מיכל — אהב
בת שאול את דוד ויגדו לשאול — נגד
ויישר הדבר בעיניו ויאמר
שאול אתננה לו ותהי לו למוקש — נתן היה
ותהי בו יד פלשתים ויאמר — יקש
שאול אל דוד בשתים תתחתן — חתן
בי היום ויצו שאול את עבדיו — צוה
דברו אל דוד בלט לאמר הנה — אמר
חפץ בך המלך וכל עבדיו אהבוך
ועתה התחתן במלך וידברו עבדי — דבר
שאול באזני דוד את הדברים
האלה ויאמר דוד הנקלה — קלל
בעיניכם התחתן במלך ואנכי

ſaul: & pphetabat in medio dom⁹ ſue. Dauid aūt pſallebat manu ſua ſicut p ſingulos dies. Tenebatq; ſaul lāceam & miſit eam: putās q configere poſſet dauid cū pariete. Et declinauit dauid a facie eius ſcdo. Et timuit ſaul dauid eo q domīnus eſſet cū eo & a ſe receſſiſſet. Amouit ergo eum ſaul a ſe & fecit eū tribunū ſup mille viros. Et egrediebatur & intrabat in cōſpectu ppli. In oībus quoq; viis ſuis dauid prudenter agebat: & dn̄s erat cū eo. Vidit itaq; ſaul q prudēs eēt nimis: & cepit cauere eū. Oīs āt iſrael & iuda diligebat dauid. Ipſe aūt ingrediebatur & egrediebatur añ eos. Dixit q; ſaul ad dauid. Ecce filia mea maior merob: ipſam dabo tibi vxorem: tantūmō eſto vir fortis & preliare bella domini. Saul autem reputabat dicēs. Non ſit manus mea in eo: ſed ſit ſup eū manus philiſtinorum. Ait aūt dauid ad ſaul. Quis ego ſum aut q̄ ē vita mea aut cognatio pr̄is mei i iſrael vt fiā gener regis. Factū ē āt tps cū deberet dari merob filia ſaul dauid: data eſt hadrieli molathite vxor. Dilexit autē dauid michol filiā ſaul alterā. Et nūciatum eſt ſaul & placuit ei. Dixitq; ſaul. Dabo eam illi vt fiat ei in ſcandalum: & ſit ſuper eū manus philiſtinorum. Dixitq; ſaul ad dauid. In duabus gener meus eris hodie. Et mandauit ſaul ſeruis ſuis. Loqmini ad dauid clam me dicētes. Ecce places regi: & omnes ſerui eius diligunt te. Nūc ergo eſto gener regis. Et locuti ſunt ſerui ſaul in auribꝰ dauid omnia verba hec: & ait dauid. Nū parum videtur vobis generū eſſe regis? Ego āt ſum

ſaul: & pphetabat in medio dom⁹ ſue. &
σαούλ, καὶ προεφήτευσεν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. καὶ
dauid pſallebat in manu ſua ſicē p ſingulos dies
δαυὶδ ἔψαλλεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ὡς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέρας
& lācea in manu ſaul: & ſuſtulit ſaul lāceā & dixit
καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ σαούλ, καὶ ἦρε σαοὺλ τὸ δόρυ καὶ εἶ-
rit pcutiā in dauid & in pariete. & declinauit dd
πε, πατάξω ἐν δαυὶδ καὶ ἐν τῷ τοίχῳ. καὶ ἐξέκλινε δαδ
a facie eius bis. & timuit ſaul a facie
ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ δίς. καὶ ἐφοβήθη σαοὺλ ἀπὸ προσ-
cie dauid: qm̄ erat dn̄s cū eo & a ſaul
ώπου δαυίδ, ὅτι ἦν κύριος μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ σαοὺλ
receſſit. & amouit eū ſaul a ſe: & conſti-
ἀπέστη. καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν σαοὺλ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ κατέστη-
tuit eū tribunū ſibi. & egrediebatur & ingredie-
σεν αὐτὸν χιλίαρχον ἑαυτῷ. καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύ-
batur corā pplo. & erat dd intelligēs in oīb⁹
ετο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. καὶ ἦν δαδ συνιὼν ἐν πάσαις ταῖς
viīs eius: & dn̄s cū eo. & vidit ſaul q ipſe
ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ κύριος μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ εἶδε σαοὺλ ὡς αὐτὸς
intelligit nimis: & cauebat a facie eius.
συνιεῖ σφόδρα, καὶ εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
& oīs iſrael & iuda diligebat dauid: qm̄ ip-
καὶ πᾶς ἰσραὴλ καὶ ἰούδας ἠγάπα τὸν δαυίδ, ὅτι αὐ-
ſe egrediebatur & ingrediebatur añ faciē ppli.
τὸς ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ.
& dixit ſaul ad dauid: ecce filia mea ma-
καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς δαυίδ, ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ μεί-
ior merob dabo tibi ipſam in vxorē: cetez fias mihi
ζων μερὼβ δώσω σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, πλὴν γίνου μοι
in filiū fortitudinis: & preliare bella dn̄i.
εἰς υἱὸν δυνάμεως, καὶ πολέμει τοὺς πολέμους κυρίου.
& ſaul dixit: nō ſit manus mea in eo: ſed ſit
καὶ σαοὺλ εἶπε, μὴ ἔστω ἡ χείρ μου ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἔστω
in eo manus philiſtinoz. & dixit dauid
ἐν αὐτῷ ἡ χεὶρ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ εἶπε δαυὶδ
ad ſaul quis ſum ego: & que vita cogna-
πρὸς σαοὺλ τίς εἰμὶ ἐγώ, καὶ τίς ἡ ζωὴ τῆς συγγε- 2. Re.
tiōis pr̄is mei in iſrael q ero gener 9. a.
νείας τοῦ πατρός μου ἐν ἰσραὴλ ὅτι ἔσομαι γαμβρὸς
regis? & factū eſt in tpe cū daretur
τοῦ βασιλέως; καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ δοθῆναι τὴν
merob filia ſaul dauid: & ipſa data eſt
μερὼβ θυγατέρα σαοὺλ τῷ δαυίδ, καὶ αὕτη ἐδόθη τῷ
edrieli maulahtite in vxorē. & dilexit me-
ἐδριὴλ τῷ μαουλαθίτῃ εἰς γυναῖκα. καὶ ἠγάπησεν με-
chol filia ſaul dauid. & nūciatū eſt E
χὸλ ἡ θυγάτηρ σαοὺλ τὸν δαυίδ. καὶ ἀπηγγέλη
ſaul: & placuit in oculis eius verbū.
τῷ σαούλ, καὶ ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ τὸ ῥῆμα.
& dixit ſaul dabo eam illi: & erit ei
καὶ εἶπεν σαοὺλ δώσω αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται αὐ-
in ſcandalū: & erit ſup eū manus philiſti-
τῷ εἰς σκάνδαλον, καὶ ἔσται ἐπ᾽ αὐτῷ χεὶρ ἀλλοφύ-
noz. & dixit ſaul ad dauid: in duobus
λων. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς δαυίδ, ἐν ταῖς δυσὶν
eris gener mihi hodie. & mādauit ſa-
ἐπιγαμβρεύσεις μοι σήμερον. καὶ ἐνετείλατο σα-
ul ſeruis ſuis dicēs: loquimini vos clā
οὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων, λαλήσατε ὑμεῖς λά-
dauid dicētes: ecce rex vult in
θρᾳ τῷ δαυὶδ λέγοντες, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς θέλει ἐν
te & oēs ſerui eius diligūt te: &
σοὶ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσί σε, καὶ
tu gener eſto regi. & locuti ſunt
σὺ ἐπιγάμβρευσον τῷ βασιλεῖ. καὶ ἐλάλησαν οἱ
ſerui ſaul verba hec in aurib⁹ dd.
παῖδες σαοὺλ τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα δαδ.
& dixit dauid: nū leue eſt in oculis vr̄is ge-
καὶ εἶπε δαυίδ, ἦ κοῦφον ἐστὶν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπι-
nerū eſſe regi? ego āt
γαμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ; ἐγὼ δὲ

D

Digitized by Google

F vir humilis ⁊ nō honorabilis. ⁊ renūciauerūt ſa-
ἀνὴρ ταπεινὸς καὶ οὐκ ἔντιμος. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ σα
ul ſerui eius ſm̄ oīa verba q̄ locut⁹
οὺλ οἱ παῖδες αὐτοῦ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐλάλη
eſt dauid. ⁊ dixit ſaul: dicite dauid: nō
σε δαυίδ. καὶ εἶπεν σαούλ, εἴπατε τῷ δαυίδ, οὐ βού
vult rex ſpōſalia: ſed cētū p̄putia phili
λεται ὁ βασιλεὺς ἔδνα, ἀλλ' ἢ ἑκατὸν ἀκροβυστίας ἀλλο=
ſtinoꝝ: vt fiat vltio in inimicos regis. ⁊ ſa
φύλων, ἐκδικῆσαι εἰς ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως. καὶ σα
ul cogitauit inījcere dauid in manus
οὺλ ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν τὸν δαυίδ εἰς τὰς χεῖρας τῶν
philiſtinoꝝ. ⁊ renūciauerūt ſerui ſaul
ἀλλοφύλων. καὶ ἀπήγγειλαν οἱ παῖδες σαούλ τῷ
dauid verba hec. ⁊ direct⁹ fuit ſermo in
δαυίδ τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ εὐθύνθη ὁ λόγος ἐν
oculis dauid vt fieret gener regi. ⁊ nō
ὀφθαλμοῖς δαυίδ ἐπιγαμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ. καὶ οὐκ
implete fuerūt dies: ⁊ ſurrexit dauid ⁊ abījt
G ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι, καὶ ἀνέστη δαυίδ καὶ ἐπορεύθη
ipſe ⁊ viri eius: ⁊ p̄cuſſit in phi
αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλο
liſteis ducētos viros. ⁊ attulit p̄putia
φύλοις διακοσίους ἄνδρας. καὶ ἤνεγκε τὰς ἀκροβυστίας
eoꝝ: ⁊ impleuit eas regi ⁊ gener
αὐτῶν, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὰς τῷ βασιλεῖ καὶ ἐπιγαμ
fit regi. ⁊ dat ei ſaul me
1.Re. βρεύεται τῷ βασιλεῖ. καὶ δίδωσιν αὐτῷ ὁ σαούλ τὴν με
3.c. chol filiā ſuā in vxorē. ⁊ vidit ſaul ⁊
χὸλ θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. καὶ εἶδε σαούλ καὶ
cognouit q̄ dn̄s cū dauid. ⁊ mechol filia e=
ἔγνω ὅτι κύριος μετὰ δαυίδ. καὶ μεχὸλ ἡ θυγάτηρ αὐ
tus ⁊ oīs iſrael diligebat eū. ⁊ addidit ſa
τοῦ καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἠγάπα αὐτόν. καὶ προσέθετο σα
ul timere a facie dauid adhuc. ⁊ factus ē
οὺλ φοβεῖσθαι ἀπὸ προσώπου δαυίδ ἔτι. καὶ ἐγένετο
ſaul inimicus dauid oībus diebus. ⁊ e=
σαούλ ἐχθραίνων τῷ δαυίδ πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἐξ
greſſi ſūt p̄ncipes philiſtinoꝝ: ⁊ factū eſt a ſuffi
ῆλθον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο ἀφ' ἱκα
cieti egreſſione eoꝝ: ⁊ dauid itelligebat magis q̄ om
νοῦ τῆς ἐξοδίας αὐτῶν, καὶ δαυίδ συνῆκε παρὰ πάν=
nes ſerui ſaul. ⁊ honoratū eſt nomē e=
τας τοὺς δούλους σαούλ. καὶ ἐτιμήθη τὸ ὄνομα αὐ=
ius nimis.
τοῦ σφόδρα.

Ca. 19.

A Et locutus eſt ſaul ad ionathan filiū ſuū
Καὶ ἐλάλησε σαούλ πρὸς ἰωναθὰν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
⁊ ad oēs ſeruos ſuos: vt occi
καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, τοῦ θανατῶ=
derēt dauid. ⁊ ionathan filius ſaul diligebat
8.18.a σαι τὸν δαυίδ. καὶ ἰωναθὰν ὁ υἱὸς σαούλ ἠγάπα τὸν
dauid valde. ⁊ indicauit ionathan dauid di
δαυίδ σφόδρα. καὶ ἀπήγγειλεν ἰωναθὰν τῷ δαυίδ λέ
cens: ſaul p̄r meus q̄rit occidere te: ⁊ nūc
γων, σαούλ ὁ πατήρ μου ζητεῖ θανατῶσαί σε, καὶ νῦν
obſerua te cras mane: ⁊ abſcōdere ⁊ mane clam:
φύλαξαι αὔριον πρωΐ, καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον κρυφῆ,
⁊ ego egrediar ⁊ ſtabo inherēs pa
καὶ ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πα=
tri meo in agro vbi fueris tu ibi. ⁊ ego loquar
τρός μου ἐν ἀγρῷ οὗ ἂν ἧς σὺ ἐκεῖ. καὶ ἐγὼ λαλήσω
de te ad patrē meū: ⁊ videbo qd̄cūq̄
περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ὄψομαι ὅτι ἂν
fuerit: ⁊ nunciabo tibi. ⁊ locutus eſt ionathan de
ᾖ, καὶ ἀπαγγελῶ σοι. καὶ ἐλάλησεν ἰωναθὰν περὶ
dauid bona ad ſaul patrē ſuū: ⁊ dixit
δαυίδ ἀγαθὰ πρὸς σαούλ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπε
ad eum: ne iā peccet rex in ſer
B πρὸς αὐτόν, μὴ δὴ ἁμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν δοῦ
uum ſuū dauid: quia nō peccauit in te:
λον αὐτοῦ τὸν δαυίδ, ὅτι οὐχ ἥμαρτεν εἰς σέ,

vir paup & tenuis.
Et renūciauerunt ſerui
ſaul dicentes. Huiuſce
modi verba
locutus eſt dauid. Di-
xit autem ſaul. Sic
loqmini ad dauid. Nō
habet rex ſpōſalia ne-
ceſſe: niſi tantum centū
preputia philiſtinorū:
vt fiat vltio de inimicis
regis. Porro ſaul
cogitabat dauid trade
re in manus
philiſtinorū. Cūq̄ re
nunciaſſent ſerui ei⁹ da-
uid verba q̄ dixerat ſaul
placuit ſermo
in oculis dauid vt fie-
ret gener regis. Et poſt
paucos dies ſurgens da
uid abijt
cū viris q ſub eo erant:
& p̄cuſſit ex philiſtiim
ducētos viros: & attu-
lit eorū preputia
& annumerauit ea re-
gi: vt eſſet gener eius.
Dedit itaq̄ ſaul ei mi-
chol filiam ſuam
vxorē. Et vidit ſaul &
intellexit q̄ dn̄s eſſet
cum dauid. Michol āt
filia ſaul
diligebat eum: & ſaul
magis cepit timere
dauid. Factuſq̄ eſt ſa-
ul inimicus
dauid cunctis diebus.
Et egreſſi ſunt p̄ncipeſ
philiſtinorū. A princi-
pio āt egreſſionis eorū:
prudētius ſe gerebat
dauid q̄ oēs viri ſaul &
celebre factū ē nomē e-
ius nimis.

19.

Locutus eſt āt ſaul
ad ioāthā filiū ſuū
& ad oēs ſeruos ſuos
vt occiderēt dd̄. Por-
ro ionathas filius ſaul
diligebat dauid valde.
Et idicauit ioāthas da-
uid dicens. Querit ſaul
p̄r meus occidere te: q̄
propter obſerua te que
ſo mane: & mācbis clā
& abſconderis.
Ego aūt egrediēs ſta-
bo iuxta patrem meū
in agro vbicunq̄ fue-
rit: & ego
loquar de te ad p̄rem
meū: & qd̄cūq̄ videro
nunciabo tibi. Locu-
tus eſt ergo ionathas
de dauid bona ad ſaul
patrem ſuum.
Dixitq̄ ad eum. Ne
pecces rex
in ſeruū tuū dauid: q̄a
non peccauit tibi.

איש רש ונקלה׃ ויגדו עבדי — רוש קלה
שאול לו לאמר כדברים האלה
דבר דוד׃ ויאמר שאול כה — אמר
תאמרו לדוד אין חפץ למלך
במהר כי במאה ערלות פלשתים
להנקם באיבי המלך ושאול — נקם
חשב להפיל את דוד ביד — נפל
פלשתים׃ ויגדו עבדיו לדוד את
הדברים האלה ויישר הדבר
בעיני דוד להתחתן במלך ולא
מלאו הימים׃ ויקם דוד וילך הוא — יום קום
ואנשיו ויך בפלשתים מאתים — נכה מאה
איש ויבא דוד את ערלתיהם — בוא
וימלאום למלך להתחתן במלך — מלא
ויתן לו שאול את מיכל בתו — נתן
לאשה׃ וירא שאול וידע כי יהוה — איש ראה
עם דוד ומיכל בת שאול
אהבתהו׃ ויאסף שאול לרא — יסף ירא
מפני דוד עוד ויהי שאול איב — פנה היה
את דוד כל הימים׃ ויצאו שרי — יום שור
פלשתים ויהי מדי צאתם שכל — יצא
דוד מכל עבדי שאול ויקר שמו
מאד׃ וידבר שאול — Cap. xix.
אל יונתן בנו ואל כל עבדיו — דבר
להמית את דוד ויהונתן בן — מות
שאול חפץ בדוד מאד׃ ויגד — נגד
יהונתן לדוד לאמר מבקש שאול — בקש
אבי להמיתך ועתה השמר נא — שמר
בבקר וישבת בסתר ונחבאת׃ — חבא
ואני אצא ועמדתי ליד אבי
בשדה אשר אתה שם ואני
אדבר בך אל אבי וראיתי מה — ראה
והגדתי לך׃ וידבר יהונתן
בדוד טוב אל שאול אביו
ויאמר אליו אל יחטא המלך — חטא
בעבדו בדוד כי לא חטא לך

Digitized by Google

וכי מעשיו טוב לך מאד ׃ וישם עשה שום
את נפשו בכפו ויך את הפלשתי נכה
ויעש יהוה תשועה גדולה לכל ישע גדל
ישראל ראית ותשמח ולמה שמח
תחטא בדם נקי להמית את דוד נקה מות
חנם ׃ וישמע שאול בקול יהונתן שמע
וישבע שאול חי יהוה אם יומת ׃ שבע
ויקרא יהונתן לדוד ויגד לו קרא נגד
יהונתן את כל הדברים האלה
ויבא יהונתן את דוד אל שאול בוא
ויהי לפניו כאתמול שלשום ׃ היה פנה
ותוסף המלחמה להיות ויצא דוד תמל יסף
וילחם בפלשתים ויך בהם מכה לחם
גדולה וינסו מפניו ׃ ותהי רוח נוס
יהוה רעה אל שאול והוא רוע
בביתו ישב וחניתו בידו ודוד חנה
מנגן ביד ׃ ויבקש שאול להכות נגן בקש
בחנית בדוד ובקיר ויפטר מפני נכה פטר
שאול ויך את החנית בקיר פנה
ודוד נס וימלט בלילה הוא ׃ מלט
וישלח שאול מלאכים אל בית שלח לאך
דוד לשמרו ולהמיתו בבקר ותגד מות נגד
לדוד מיכל אשתו לאמר אם איש
אינך ממלט את נפשך הלילה
מחר אתה מומת ׃ ותרד מיכל את ירד
דוד בעד החלון וילך ויברח חלל ברח
וימלט ׃ ותקח מיכל את התרפים לקח
ותשם אל המטה ואת כביר שום כבר
העזים שמה מראשתיו ותכס עז כסה
בבגד ׃ וישלח שאול מלאכים
לקחת את דוד ותאמר חלה לקח אמר
הוא ׃ וישלח שאול את המלאכים
לראות את דוד לאמר העלו ראה עלה
אתו במטה אלי להמתו ׃ ויבאו בוא
המלאכים והנה התרפים אל
המטה וכביר העזים מראשתיו ׃

& opera eius bona ſũt tibi valde: & poſuit animam ſuam in manu ſua: & percuſſit philiſteũ: & fecit dominus ſalutẽ magnam vniuerſo iſraeli. Vidiſti & letat9 es. Quare ergo peccas in ſanguie inno xio interficiẽs dd qui ẽ abſq; culpa? Qd cũ audiſſet ſaul: placatus voce ionathe iurauit. Viuit dñs: quia nõ occidetur. Vocauit itaq; ionathas dauid: & indicauit ei oia verba hec. Et introduxit iõathas dauid ad ſaul: & fuit añ eũ ſicut erat heri & nudiuſtertius. Motũ ẽ ãt rurſum bellum: & egreſſus dauid pugnauit aduerſũ philiſtiĩ: pcuſſitq; eos plaga magna: & fugerunt a facie eius. Et factus ẽ ſpũs dñi malus in ſaul. Sedebat autẽ in domo ſua & tenebat lãceam. Porro dauid pſallebat in manu ſua. Niſuſq; ẽ ſaul cõfigere dauid lãcea in pariete. Et declinauit dauid a facie ſaul. Lãcea ãt caſſo vulnere plata ẽ ĩ pariete: & dauid fugit & ſaluatus eſt nocte illa. Miſit ergo ſaul ſatellites ſuos nocte in domũ dauid vt cuſtodirẽt eũ & interficeretur mane. Quod cũ annunciaſſet dauid michol vxor ſua dicẽs. Niſi ſaluaueris te nocte hac: cras morieris: depoſuit eum per feneſtram. Porro ille abiit & aufugit: atq; ſaluatus eſt. Tulit autem michol ſtatuam: & poſuit eam ſuper lectum: & pellem piloſã caprarum poſuit ad caput eius: & operuit eam veſtimẽtis. Miſit autẽ ſaul apparitores qui raperent dauid: & rñſum ẽ qꝛ egrotaret. Rurſumq; miſit ſaul nuncios vt viderẽt dauid dicẽs. Afferte eum ad me in lecto vt occidatur. Cũq; veniſſet nuncii inuentum ẽ ſimulacrum ſuper lectum & pellis caprarum ad caput eius.

τ opera eius bona valde: τ poſuit ani
καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ καλὰ σφόδρα, καὶ ἔθετο τὴν ψυ
mam ſuã in manibus ſuis: τ pcuſſit
χὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν
philiſteũ. τ fecit dñs ſalutẽ magnã.
ἀλλόφυλον. καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην.
τ ois iſrael vidit τ letati ſunt. τ quare
καὶ πᾶς ἰσραὴλ εἶδε καὶ ἐχάρησαν. καὶ ἱνατί
peccas in ſãguinẽ inoxiũ vt interficias dauid abſq;
ἁμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀθῶον θανατῶσαι τὸν δαυὶδ δω
culpa? τ audiuit ſaul vocẽ ionathan: τ iura
ρεάν; καὶ ἤκουσε σαοὺλ τῆς φωνῆς ἰωναθάν, καὶ ὤμο
uit ſaul dicens: viuit dñs ſi morietur: τ vo
σε σαοὺλ λέγων, ζῆ κύριος εἰ ἀποθανεῖται; καὶ ἐκά
cauit ionathan dauid: τ indicauit ei om
λεσεν ἰωναθὰν τὸν δαυίδ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ πάν
nia verba hec. τ introduxit ionathan
τα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ εἰσήγαγεν ἰωναθὰν τὸν
dauid ad ſaul: τ erat corã eo ſicut
δαυὶδ πρὸς σαούλ, καὶ ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ καθὼς
heri τ nudius tertius. τ proceſſit fieri
ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. καὶ προσετέθη γενέσθαι
bellum: τ preualuit dauid τ debellauit
πόλεμος, καὶ κατίσχυσε δαυὶδ καὶ ἐπολέμησε τοὺς
philiſtiĩm: τ pcuſſit eos plaga nimis
ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν σφόδρα
magna. τ fugerũt a facie eius. τ fact9 eſt
μεγάλην. καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο
ſpũs malus ſup ſaul a dño: τ ip
πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σαοὺλ παρὰ κυρίου, καὶ αὐ
ſe in domo ſua ſedebat τ lãcea in manu
τὸς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐκάθητο καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ
eius. τ dauid pſallebat in manibus ſuis. τ
αὐτοῦ. καὶ δαυὶδ ἔψαλλεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ
querebat ſaul pcutere in lãcea dauid. τ re
ἐζήτει σαοὺλ πατάξαι ἐν δόρατι τὸν δαυίδ. καὶ ἀ
ceſſit dauid a facie ſaul: τ cõfixit
πέστη δαυὶδ ἐκ προσώπου σαούλ, καὶ ἐπάταξε τὸ
lãceã in parietẽ. τ dauid receſſit τ ſaluat9
δόρυ εἰς τὸν τοῖχον. καὶ δαυὶδ ἀπεχώρησε καὶ διεσώ
eſt in nocte illa. τ miſit ſaul nũcios in
θη ἐν νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ ἀπέστειλε σαοὺλ ἀγγέλους εἰς
domũ dauid vt cuſtodirẽt eũ vt interficeret e
τὸν οἶκον δαυὶδ φυλάξαι αὐτὸν τοῦ θανατῶσαι αὐ
um mane. τ nunciauit mechol vxor eius
τὸν τοπρωΐ. καὶ ἀπήγγειλε μεχὸλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ τῷ
dauid dicẽs: niſi tu ſaluaueris aiam tuam
δαυὶδ λέγουσα, ἐὰν μὴ σὺ σώσεις τὴν ψυχήν σου
nocte iſta: cras tu interficieris. τ de
τὴν νύκτα ταύτην, αὔριον σὺ θανατωθήσῃ. καὶ κα
ducit mechol dauid per feneſtrã. τ abi
τάγει μεχὸλ τὸν δαυὶδ διὰ τῆς θυρίδος. καὶ ἀπῆλ
it τ aufugit τ ſaluatur. τ accepit mechol ſi
θε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται. καὶ ἔλαβε μεχὸλ τὰ κε
mulacra vana: τ poſuit ſup lectũ: τ ſtragu
νοτάφια, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ στρογγύλω
lum piloſũ caprax poſuit ad caput eius: τ
μα τριχῶν αἰγῶν ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ
operuit ea veſtimẽto. τ miſit ſaul nun
ἐκάλυψεν αὐτὰ ἱματίῳ. καὶ ἀπέστειλε σαοὺλ ἀγγέ
cios vt acciperẽt dauid. τ dixit mechol infirmatũ eẽ
λους λαβεῖν τὸν δαυίδ. καὶ εἶπε μεχὸλ ἐνοχλεῖσθαι
eum. τ miſit ſaul nũcios vt viderẽt dauid
αὐτόν. καὶ ἀπέστειλε σαοὺλ ἀγγέλους ἰδεῖν τὸν δαυίδ
dicens: ducite eum in lecto ad me vt oc
λέγων, ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρός με τοῦ θανα
cidam eũ. τ venerũt nũcij: τ ecce
τῶσαι αὐτόν. καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἰδοὺ τὰ
ſimulacra vana ſup lectũ τ ſtragulũ pi
κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ στρογγύλωμα τῶν τρι
loſũ caprax ad caput eius.
χῶν τῶν αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ.

B

C

Digitized by Google

τ dixit ſaul mechol quare ſic illuſiſti mihi τ dimiſiſti inimicū meū τ ſaluatꝰ e? τ
καὶ εἶπε σαοὺλ τῇ μεχὸλ ἱνατί οὕτως παρελογίσω με καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἐχθρόν μου καὶ διεσώθη; καὶ
dixit mechol ad ſaul: ipſe dixit ad me: dimitte me: ſi āt nō interficiā te. τ dauid fugit τ ſaluatꝰ eſt: τ venit ad ſamuel in armathaim: τ nunciat ei omnia que fecit ei ſaul. τ abierunt ſamuel τ dauid τ ſederūt in nabath in rama. τ nūciatū eſt ſaul a dicētibus: ecce dauid in nabath in rama: τ miſit ſaul nūcios vt caperēt dauid. τ veniētes viderūt cetum ꝓphetaꝝ vaticinātiū: τ ſamuel ſtetit ſtans ſuper eos. τ factꝰ ē ſup nuncios ſaul ſpūs dei: τ prophetarūt τ ipſi. τ nūciatū eſt ſaul: τ miſit nuncios alios: τ ꝓphauerūt τ ipſi. τ addidit ſaul mittere nūcios tertios: τ prophetauerūt τ ipſi. τ iratus eſt ſaul furore. τ abiit τ ipſe in armathaim: τ venit vſq; in ciſternam aree que in ſechi: τ interrogauit τ dixit: vbi ſamuel τ dauid? τ dixerūt: ecce in nabath en rama. τ abit inde in nabath in rama. τ factꝰ eſt ſup eū ſpūs dei. τ abiit ambulans τ prophetauit vſq; dū veniret ipſe in nabath in rama. τ ſpoliauit veſtimēta ſua τ ꝓphetauit corā ſamuel. τ cecidit nudus tota die illa τ tota nocte illa. ꝑ hoc dicebāt: nū τ ſaul inter ꝓphetas?

εἶπε μεχὸλ πρὸς σαούλ, αὐτὸς εἶπεν πρός με, ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μὴ θανατώσω σε. καὶ δαυὶδ ἔφυγε καὶ διεσώθη, καὶ παραγίνεται πρὸς σαμουὴλ εἰς ἀρμαθαΐμ, καὶ ἀπαγγέλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ σαούλ. καὶ ἐπορεύθησαν σαμουὴλ καὶ δαυὶδ καὶ ἐκάθισαν ἐν ναβὰθ ἐν ῥαμᾷ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ σαοὺλ λεγόντων, ἰδοὺ δαυὶδ ἐν ναβὰθ ἐν ῥαμᾷ, καὶ ἀπέστειλε σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν δαυίδ. καὶ ἐλθόντες εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων, καὶ σαμουὴλ εἱστήκει καθεστηκὼς ἐπ' αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους σαοὺλ πνεῦμα θεοῦ, καὶ προεφήτευσαν καὶ αὐτοί. καὶ ἀπηγγέλη τῷ σαούλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἑτέρους, καὶ προεφήτευσαν καὶ αὐτοί. καὶ προσέθετο σαοὺλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ προεφήτευσαν καὶ αὐτοί. καὶ ἐθυμώθη σαοὺλ ὀργῇ. καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς ἀρμαθαΐμ, καὶ ἔρχεται ἕως φρέατος τῆς ἅλω τῆς ἐν σεχί, καὶ ἠρώτησε καὶ εἶπε, ποῦ σαμουὴλ καὶ δαυίδ; καὶ εἶπον, ἰδοὺ ἐν ναβὰθ ἐν ῥαμᾷ. καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς ναβὰθ εἰς ῥαμᾷ. καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ. καὶ ἐπορεύθη πορευόμενος καὶ προεφήτευσεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς ναβὰθ εἰς ῥαμᾷ. καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ προεφήτευσεν ἐνώπιον σαμουήλ. καὶ ἔπεσε γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. διὰ τοῦτο ἔλεγον, εἰ καὶ σαοὺλ ἐν προφήταις;

Ca. 20.

A Et fugit dauid de nabath de rama: τ venit ad faciē ionathan. τ dixit qd feci: vel q̄ iniquitas mea: vel qd peccaui corā patre tuo qm̄ q̄rebat aīam meā? τ dixit ei ionathan: nequaq̄ tibi: nō morieris. ecce em̄ non faciet pater meus grāde vbū vel paruū qd nō reuelet auriculā meā. τ cur abſcōdet pater meus

Καὶ ἀπέδρα δαυὶδ ἐξ ναβὰθ ἐκ ῥαμᾷ, καὶ ἔρχεται εἰς πρόσωπον ἰωναθάν. καὶ λέγει τί πεποίηκα, ἢ τί τὸ ἀδίκημά μου, ἢ τί ἥμαρτον ἐνώπιον τοῦ πατρός σου ὅτι ἐζήτει τὴν ψυχήν μου; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰωναθάν, μηδαμῶς σοι, μὴ ἀποθάνῃς. ἰδοὺ γὰρ οὐ μὴ ποιήσει ὁ πατήρ μου μέγα ῥῆμα ἢ μικρὸν ὃ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὠτίον μου. καὶ τί ὅτι ἀποκρύψει ὁ πατήρ μου

Dixitq; ſaul ad michol. Quare ſic illuſiſti mihi & dimiſiſti inimicū meū vt fugeret? Et rñdit michol ad ſaul. Quia ipſe locutꝰ ē mihi dicēs. Dimitte me: alioquin interficiam te. Dauid autem fugiens ſaluatus eſt. Et vēit ad ſamuel in ramatha: & nunciauit ei omnia q̄ fecerat ſibi ſaul. Et abierūt ipſe & ſamuel & morati ſunt in naioth. Nunciatum eſt autem ſauli a dicentibus. Ecce dauid in naioth in ramatha. Miſit ergo ſaul lictores vt rapent dd̄. Qui cum vidiſſent cuneum prophetarum vaticinantinm: & ſamuelem ſtantem ſuper eos: factus eſt etiam ſpiritus dei in illis: & ꝓphetare ceperunt etiam ipſi. Qd̄ cū nunciatū eſſet ſauli: miſit & alios nūcios. Prophetauerūt āt & illi. Et rurſum miſit ſaul tertios nuncios q & ipſi ꝓphetauerūt. Abiit etiam ipſe in ramatha & venit vſq; ad ciſternam magnam que eſt in ſochoth: & interrogauit & dixit. In quo loco ſunt ſamuel & dauid? Dictūq; eſt ei. Ecce in naioth ſunt in ramatha. Et abiit in naioth in ramatha. Et factus eſt etiam ſuper eū ſpiritus dei: & ambulauit ingrediens & prophetabat vſq; dum veniret in naioth in ramatha. Et expoliauit etiam ipſe ſe veſtimentis ſuis & prophetauit cū ceteris coram ſamuel: & cecidit nudus tota die illa & nocte. Vnde & exiuit prouerbium. Nun & ſaul inter prophetas.

zo.

FVgit autem dauid de naioth que eſt in ramatha: veniensq; locutus eſt coram ionatha. Quid feci? Que ē iniquitas mea: & quod peccatum meū in patrem tuum: quia querit animam meam? Qui dixit ei. Abſit a te: nō morieris. Neq; enim faciet pater meus ſ quicq̄ grāde vel paruū: niſi prius indicauerit mihi. Hunc ergo celauit

ויאמר שאול אל מיכל למה ככה רמיתני ותשלחי את איבי וימלט ותאמר מיכל אל שאול הוא אמר אלי שלחני למה אמיתך׃ ודוד ברח וימלט ויבא אל שמואל הרמתה ויגד לו את כל אשר עשה לו שאול וילך הוא ושמואל וישבו בניות׃ ויגד לשאול לאמר הנה דוד בניות ברמה׃ וישלח שאול מלאכים לקחת את דוד וירא את להקת הנביאים נבאים ושמואל עמד נצב עליהם ותהי על מלאכי שאול רוח אלהים ויתנבאו גם המה׃ ויגדו לשאול וישלח מלאכים אחרים ויתנבאו גם המה ויסף שאול וישלח מלאכים שלשים ויתנבאו גם המה׃ וילך גם הוא הרמתה ויבא עד בור הגדול אשר בשכו וישאל ויאמר איפה שמואל ודוד ויאמר הנה בניות ברמה׃ וילך שם אל ניות ברמה ותהי עליו גם הוא רוח אלהים וילך הלוך ויתנבא עד באו בניות ברמה׃ ויפשט גם הוא את בגדיו ויתנבא גם הוא לפני שמואל ויפל ערם כל היום ההוא וכל הלילה על כן יאמרו הגם שאול בנביאים׃

Cap. xx.

ויברח דוד מניות ברמה ויבא ויאמר לפני יהונתן מה עשיתי מה עוני ומה חטאתי לפני אביך כי מבקש את נפשי׃ ויאמר לו חלילה לא תמות הנה לא יעשה אבי דבר גדול או דבר קטן ולא יגלה את אזני ומדוע יסתיר אבי

רמה שלח
מלט
מות
בוא
נגד
לאך
ראה
נבא
היה
בוא גדל
שאל
היה
הלך נבא
פשט
פנה
נפל
אמר
עשה
בקש חלל
מות
גלה מדע
סתר

ממני את הדבר הזה אין זאת׃
שבע וישבע עוד דוד ויאמר ידע ידע
אביך כי מצאתי חן בעיניך
ויאמר אל ידע זאת יהונתן פן
עצב אלם יעצב ואולם חי יהוה וחי נפשך
כי כפשע ביני ובין המות׃ ויאמר
יהונתן אל דוד מה תאמר נפשך
ואעשה לך׃ ויאמר דוד אל יהונתן
ישב הנה חדש מחר ואנכי ישב אשב
עם המלך לאכל ושלחתני
סתר ונסתרתי בשדה עד הערב
שלש פקד השלשית׃ אם פקד יפקדני
שאל אביך ואמרת נשאל נשאל
ממני דוד לרוץ בית לחם עירו
יום שפח כי זבח הימים שם לכל המשפחה׃
אמר שלם אם כה יאמר טוב שלום
חרה ידע לעבדך ואם חרה יחרה לו דע
כלה רעע כי כלתה הרעה מעמו׃ ועשית
עשה ברת חסד על עבדך כי בברית יהוה
בוא הבאת את עבדך עמך ואם יש
מות בי עון המיתני אתה ועד אביך
אמר למה זה תביאני׃ ויאמר יהונתן
חלל ידע חלילה לך כי אם ידע אדע כי כלתה
הרעה מעם אבי לבוא עליך ולא
נגד אתה אגיד לך׃ ויאמר דוד אל
ענה יהונתן מי יגיד לי או מה יענך
אביך קשה׃ ויאמר יהונתן אל
ילך יצא דוד לכה ונצא השדה ויצאו
שניהם השדה׃ ויאמר יהונתן אל
חקר דוד יהוה אלהי ישראל כי אחקר
שלש את אבי כעת מחר השלשית
והנה טוב אל דוד ולא אז
שלח גלה אשלח אליך וגליתי את אזנך׃ כה
יסף יעשה יהוה ליהונתן וכה יסיף כי
יטב ייטב אל אבי את הרעה עליך
וגליתי את אזנך ושלחתיך

a me pater meus ſmonem tantũmõ? Nequaꝗ̃ ei erit iſtud. Et iurauit rurſum dauid. Et ille ait. Scit ꝓfecto pater tuus ꝙ inueni gratiam in oculis tuis & dicet. Neſciat hoc ionathas: ne forte triſtetur. ∞∞ Quinimmo viuit dñs & viuit aĩa tua: q̃a vno tm̃: vt ita dicã: gradu ego morſq; diuidimur. Et ait ionathas ad dauid. Quodcũq; dixerit mihi aĩa tua faciã tibi. Dixit aũt dauid ad ionathan. Ecce calẽde ſũt craſtino: & ego ex more ſedere ſoleo iuxta regẽ ad veſcẽdũ. Dimitte ergo me vt abſcondar in agro vſq; ad veſperam diei tertie. Si reſpiciens requiſierit me pater tuus: rñdebis ei. Rogauit me dauid vt iret celeriter in bethleẽ ciuitatẽ ſuã: quia victime ſolennes ibi ſũt vniuerſis contribulibus ſuis. Si dixerit bene: pax erit ſeruo tuo. Si aũt fuerit iratus: ſcito quia cõpleta eſt malicia eius. Fac ergo miſericordiam in ſeruũ tuũ: quia fedus dñi me famulũ tuũ tecum inire feciſti. Si aũt eſt iniquitas aliq̃ in me: tu me interfice & ad patrem tuum ∞ ne introducas me. Et ait ionathas. ∞∞ Abſit hoc a te. Neq; enim fieri poteſt vt ſi certe cognouero cõpletã eẽ patris mei maliciã cõtra te nõ annũciẽ tibi. Rñdit dauid ad ionathan. Quis renũciabit mihi: ſi quid forte rñderit tibi pater tuus dure de me. Et ait ionathas ad dauid. Veni & egrediamur foras in agrum. Cumq; exiſſent ambo in agrum ait ionathas ad dauid. Domine deus iſrael ſi inueſtigauero ſententiam patris mei craſtino vel perendie & aliquid boni fuerit ſuper dauid & non ſtatim miſero ad te & notum tibi fecero: hec faciat dñs ionathe & hec augeat. Si autem perſeuerauerit patris mei malicia aduerſum te: reuelabo aurem tuam & dimittam te ∞∞

a me verbũ hoc? nõ eſt hoc. ⁊ rñdit dd
ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστι τοῦτο. καὶ ἀπεκρίθη δαυίδ
ionathan: ⁊ dixit: cognoſcẽs ſcit pater tuus: ꝙ
τῷ ἰωναθάν, καὶ εἶπεν, γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου, ὅτι
inueni grãm in oculis tuis. ⁊ dixit: nõ ſci
εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ εἶπεν, μὴ γνώ
at hec ionathã: vt nõ nũciet dd.
τω ταῦτα ἰωναθάν, ὅπως μὴ ἀναγγείλῃ τῷ δαυίδ.
verũ viuit dñs ⁊ viuit aĩa tua: qm̃ ſicut di
πλὴν ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, ὅτι καθὼς εἶ
xi impletũ eſt inter me ⁊ inter
πον πεπλήρωται ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον τοῦ
patrẽ tuũ vſq; ad mortẽ. ⁊ dixit ionathan ad
πατρός σου ἕως θανάτου. καὶ εἶπεν ἰωναθὰν πρὸς
dauid: qd deſiderat aĩa tua: ⁊ faciã tibi?
δαυίδ, τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ ποιήσω σοι;
⁊ dixit dauid ad ionathan: ecce iã calẽde cra
καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς ἰωναθάν, ἰδοὺ δὴ νουμηνία αὔ
ſtino: ⁊ ego ſedens ſedebo cũ re
ριον, καὶ ἐγὼ καθίσας καθίσομαι μετὰ τοῦ βασι
ge ad veſcẽdũ. ⁊ dimittes me ⁊ abſcõdar
λέως φαγεῖν. καὶ ἐξαποστελεῖς με καὶ κρυβήσομαι
in agro vſq; ad veſperã. ſi requirẽs re
ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δείλης. ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπι B
quiſierit me pr̃ tuus: dices rogans ro
σκέψηταί με ὁ πατήρ σου, ἐρεῖς παραιτούμενος πα
gauit a me dauid vt curreret vſq; ĩ bethleem
ρῄτηται παρ᾽ ἐμοῦ δαυίδ δραμεῖν ἕως βηθλεὲμ τῆς
ciuitatẽ ſuã: qm̃ ſacrificiũ dierũ ibi vniuerſe
πόλεως αὐτοῦ, ὅτι θυσία τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλῃ τῇ
tribui. ⁊ ſi dixerit pater tuus: bene pax
φυλῇ. καὶ ἐὰν εἴπῃ ὁ πατήρ σου, ἀγαθῶς εἰρήνη τῷ
ſeruo tuo. ſi aũt dura rñderit tibi: ſcito q̃
δούλῳ σου. ἐὰν δὲ σκληρὰ ἀποκριθῇ σοι, γνῶθι ὅτι
cõpleta eſt malicia ab eo. ⁊ facies miſe
συντετέλεσται ἡ κακία παρ᾽ αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις ἔλε
cordiã cũ ſeruo tuo: quia in fedus dñi
ος μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι εἰς διαθήκην κυρίου
induxiſti ſeruũ tuũ tecum. ⁊ ſi eſt
εἰσήγαγες τὸν δοῦλόν σου μετὰ σεαυτοῦ. καὶ εἰ ἔστιν
iniq̃tas in ſeruo tuo: interfice me tu. ⁊ vſq; ad
ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σύ. καὶ ἕως
pr̃em tuũ cur introducas me? ⁊ dixit ionathã:
τοῦ πατρός σου ἱνατί τοῦτο εἰσαγάγῃς με; καὶ εἶπεν ἰωναθάν,
nequaꝗ̃ tibi: qm̃ ſi cognoſcẽs cognouero ꝙ cõpleta eſt
μηδαμῶς σοι, ὅτι ἐὰν γινώσκων γνῶ ὅτι συντετέλεσται ἡ
malicia a patre meo vt veniat cõtra te:
κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σέ,
⁊ nõ nunciabo tibi? ⁊ dixit dauid ad iona
καὶ μὴ ἀπαγγελῶ σοι; καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς ἰωνα
than: qs nũciabit mihi: ſi rñderit pater tu⁹
θάν, τίς ἀπαγγελεῖ μοι, ἐὰν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου
dura. ⁊ dixit ionathã ad dauid: vade
σκληρά. καὶ εἶπεν ἰωναθὰν πρὸς δαυίδ, πορεύου
⁊ exeamus in agrũ. ⁊ exeunt am
καὶ ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρόν. καὶ ἐκπορεύονται ἀμφότε
bo in agrũ. ⁊ dixit ionathan ad dauid: dñs
ροι εἰς ἀγρόν. καὶ εἶπεν ἰωναθὰν πρὸς δαυίδ, κύριος
deus iſrael nouit: ꝙ ſi interrogauero pr̃em
ὁ θεὸς ἰσραὴλ οἶδεν, ὅτι ἐὰν ἀνακρίνω τὸν πατέρα C
meũ ad tẽpus trib⁹ vicib⁹: ⁊ ecce bonũ fuerit ſup
μου κατὰ καιρὸν τρισσῶς, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὸν ᾖ ὑπὲρ
dauid: ⁊ nõne mittã ad te in agrũ? hec
δαυίδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστελῶ πρὸς σὲ εἰς τὸ πεδίον; τάδε
faciat deus ionathã ⁊ hec augeat: ſi nõ
ποιήσαι θεὸς τῷ ἰωναθὰν καὶ τάδε προσθείη, ἐὰν μὴ
deferã mala ad te ⁊ reuelabo auriculã
ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σὲ καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὠτίον
tuã: ⁊ mittã te
σου, καὶ ἀποστελῶ σε ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

τ vades in pace. τ erit dñs tecum
καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην. καὶ ἔσαι κύριος μετὰ σοῦ
ſicut fuit cum patre meo. τ ſi ēt me viuē
καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου. καὶ ἐὰν ἔτι ἐμοῦ ζῶν
te facies mecū miam dñi: τ ſi morte
τος ποιήσεις μετ᾽ ἐμοῦ ἔλεος κυρίου, καὶ ἐὰν θανάτῳ
mortuꝰ fuero nō auferes miam tuā a domo mea
ἀποθάνω οὐκ ἐξάρῃς ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου
vſqꝫ in ſeculū. τ nō: cū euerterit dñs ini=
ἕως αἰῶνος. καὶ μὴ, ἐν τῷ ἐξαίρειν κύριον τοὺς ἐχ=
micos dauid vnūquēqꝫ a facie terre: au
θροὺς δαυὶδ ἕκαστον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἐξαρθῆ
ferēt ionathan a domo dauid: τ requirat
ναι τῷ ἰωναθὰν ἀπὸ τοῦ οἴκου δαυίδ, καὶ ἐκζητήσαι
dñs de manibus inimicoꝝ dauid. τ addidit io=
κύριος ἐκ χειρῶν ἐχθρῶν δαυίδ. καὶ προσέθετο ἰω
nathan deierare dauid eo φ diligeret eum: qm̄
ναθὰν ὀμόσαι τῷ δαυὶδ διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτόν, ὅτι
amauit aīam amantis eū. τ dixit ei
ἠγάπησεν ψυχὴν ἀγαπῶντος αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτῷ
ionathan: cras calēde: τ viſitatiōe requi
ἰωναθάν, αὔριον νουμηνία, καὶ ἐπισκοπῇ ἐπισκεφθή=
retur ſeſſio tua. τ tres dies manebis τ requireris
σεται ἡ καθέδρα σου. καὶ τρισσεύσεις. καὶ ἐπισκέψῃ
D τ venies in locū vbi abſcōditꝰ es ibi die
καὶ ἥξεις εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκρύβης ἐκεῖ τῇ ἡμέρᾳ τῆς
q̄n opari licebat: τ ſedebis iuxta lapidē illū. τ ego ter
ἐργασίας, καὶ καθίσῃ παρὰ τῷ λίθῳ ἐκείνῳ. καὶ ἐγὼ τρισ
ſagittabo in ſagittis iaculās: τ mittens
σεύσω ἐν ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων, καὶ ἐκπέμπων
in ſcopon. τ ecce mittā puerū
εἰς τὴν ἀματταρί. καὶ ἰδοὺ ἀποστελῶ τὸ παιδάριον
dicēs: veni inueni mihi ſagittā. ſi dixero pu
λέγων, δεῦρο εὑρέ μοι τὴν σχίζαν. ἐὰν εἴπω τῷ παι
ro ſic ſagitta a te τ hic: tolle eam:
δαρίῳ ὧδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὧδε, λάβε αὐτήν,
veni: φ pax tibi τ nō eſt ſermo malus:
παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι καὶ οὐκ ἔστι λόγος πονηρός,
viuit dñs. ſi āt hec dixero adoleſcēti: ibi ſagitta
ζῇ κύριος. ἐὰν δὲ τάδε εἴπω τῷ νεανίᾳ, ἐκεῖ ἡ σχίζα
a te τ vltra: vade qm̄ dimiſit
ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα; πορεύου ὅτι ἐξαπέσταλκέ
te dñs. τ de verbo qd̄ locuti ſumus
σε κύριος. καὶ περὶ τοῦ ῥήματος οὗ λελαλήκαμεν
ego τ tu: ecce dñs teſtis inter me τ
ἐγὼ καὶ σύ, ἰδοὺ κύριος μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ
te vſqꝫ in ſēpiternū. τ abſcōditꝰ eſt dauid in agro.
σοῦ ἕως αἰῶνος. καὶ κέκρυπται δαυὶδ ἐν τῷ πεδίῳ.
τ venerūt calēde: τ venit rex ad
καὶ ἐγένετο νουμηνία, καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν
menſam ad comedēdū: τ ſedit rex ſup
τράπεζαν τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
cathedram ſuā ſicut cōſueuerat iuxta parietē.
τὴν καθέδραν αὐτοῦ καθὼς ἐκάθη παρὰ τὸν τοῖχον.
τ preuenit eum ionathan. τ ſedit abener
καὶ προέφθασεν αὐτὸν ἰωναθάν. καὶ ἐκάθισεν ἀβεννὴρ
ex latere ſaul. cōſiderabat locus
ἐκ πλαγίων τοῦ σαούλ. καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος
dauid. τ nō locutus ē ſaul quicq̄ in
τοῦ δαυίδ. καὶ οὐκ ἐλάλησε σαοὺλ οὐδὲν ἐν τῇ
die illa: qm̄ dixit caſus qdā apparet: vt nō
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι εἶπεν σύμπτωμά τι φαίνεται, μὴ
mūdus ſit: quia nō purificatꝰ ē. τ factū eſt
καθαρὸς εἶναι, διότι οὐ κεκάθαρται. καὶ ἐγένετο τῇ
die craſtina mēſis die ſcd̄a τ redijt
ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐπε=
va fuit locus
σκέπη ὁ τόπος

ut vadas in pace: & ſit dominus tecum ſicut fuit cum patre meo. Et ſi vixero facias mihi miſericordiam dñi: ſi vero mortuus fuero: non auferes miam a domo mea vſqꝫ in ſempiternum: quādo eradicauerit dominus inimicos dauid vnumquēqꝫ de terra: Pepigit ergo ionathas fedus cū domo dauid. Et requiſiuit dñs de manu inimicorū dd̄. Et addidit ionathas deierare dauid eo φ diligeret illum. Sicut eī aīam ſuā: ita diligebat eū. Dixitqꝫ ad eum iōathas. Cras calēde ſūt: & reqreris. Requiretur eni ſeſſio tua vſqꝫ pendie. Deſcendes ergo feſtinus & venies in locum vbi celandus es in die q̄n operari licet: & ſedebis iuxta lapidē cui nomē ē ezel. Et ego tres ſagittas mittā iuxta eum: & iaciā q̄ſi exercēs me ad ſignū. Mittā quoqꝫ & puerū dicēs ei. Vade & affer mihi ſagittas. Si dixero puero. Ecce ſagitte intra te ſunt: tolle eas: tu veni ad me: quia pax eſt & nihil eſt mali: viuit dñs. Si autem ſic locutus fuero puero: ecce ſagitte vltra te ſt: vade in pace: quia dimiſit te dñs. De verbo āt qd̄ locuti fuimꝰ ego & tu: ſit dominus inter me & te vſqꝫ i ſepiternum. Abſcōditꝰ ē ergo dauid in agro: & venerunt calēde & ſedit rex ad comedendum panem. Cunqꝫ ſediſſet rex ſup cathedrā ſuā ſ̄m cōſuetudinē q̄ erat iuxta parietē: ſurrexit iōathas & ſedit abner ex latere ſaul: vacuuſqꝫ apparuit locus dauid. Et non eſt locutus ſaul quicq̄ in die illa. Cogitabat eī φ forte euenīſſet ei vt nō eēt mūdus nec purificatꝰ. Cūqꝫ illuxiſſet dies ſecūda poſt calendas: rurſus apparuit vacuus locus

והלכת לשלום ויהי יהוה עמך שלם היה
כאשר היה עם אבי: ולא אם
עודני חי ולא תעשה עמדי חסד עשה
יהוה ולא אמות: ולא תכרית את מות כרת
חסדך מעם ביתי עד עולם עלם
ולא בהכרית יהוה את איבי דוד
איש מעל פני האדמה: ויכרת פנה
יהונתן עם בית דוד ובקש יהוה
מיד איבי דוד: ויוסף יהונתן
להשביע את דוד באהבתו אתו יסף
כי אהבת נפשו אהבו: ויאמר לו שבע אמר
יהונתן מחר חדש ונפקדת כי פקד
יפקד מושבך: ושלשת תרד ישב ירד
מאד ובאת אל המקום אשר בוא קום
נסתרת שם ביום המעשה סתר
וישבת אצל האבן האזל: ואני
שלשת החצים צדה אורה צדד ירה
לשלח לי למטרה: והנה אשלח נטר שלח
את הנער לך מצא את החצים ילך
אם אמר אמר לנער הנה החצים
ממך והנה קחנו ובאה כי שלום מן לקח
לך ואין דבר חי יהוה: ואם כה בוא שלם
אמר לעלם הנה החצים ממך
והלאה לך כי שלחך יהוה: והדבר
אשר דברנו אני ואתה הנה
יהוה ביני ובינך עד עלם:
ויסתר דוד בשדה ויהי החדש סתר היה
וישב המלך אל הלחם לאכל:
וישב המלך על מושבו כפעם
בפעם אל מושב הקיר ויקם ישב קום
יהונתן וישב אבנר מצד שאול צדד
ויפקד מקום דוד: ולא דבר פקד קום
שאול מאומה ביום ההוא מאם
כי אמר מקרה הוא בלתי טהור קרה טהר
הוא כי לא טהור: ויהי ממחרת
החדש השני ויפקד מקום שנה פקד

דוד ויאמר שאול אל יהונתן
בנו מדוע לא בא בן ישי גם תמול ידע בוא
גם היום אל הלחם ויען יהונתן תמל ענה
את שאול נשאל נשאל דוד שאל
מעמדי עד בית לחם ויאמר אמר
שלחני נא כי זבח משפחה לנו שפח
בעיר והוא צוה לי אחי ועתה
אם מצאתי חן בעיניך אמלטה מלט
נא ואראה את אחי על כן לא ראה
בא אל שלחן המלך ויחר אף חרה
שאול ביהונתן ויאמר לו בן
נעות המרדות הלא ידעתי כי עות
בחר אתה לבן ישי לבשתך בוש
ולבשת ערות אמך כי כל הימים ערה יום
אשר בן ישי חי על האדמה לא
תכון אתה ומלכותך ועתה שלח כון
וקח אתו אלי כי בן מות הוא לקח
ויען יהונתן את שאול אביו ויאמר ענה
אליו למה יומת מה עשה ויטל מות טיל
שאול את החנית עליו להכתו חנה נכה
וידע יהונתן כי כלה היא מעם
אביו להמית את דוד ויקם יהונתן קום
מעם השלחן בחרי אף ולא אכל חרה
ביום החדש השני לחם כי נעצב שנה עצב
אל דוד כי הכלמו אביו ויהי כלם היה
בבקר ויצא יהונתן השדה למועד יעד
דוד ונער קטן עמו ויאמר לנערו
רץ מצא נא את החצים אשר רוץ
אנכי מורה הנער רץ והוא ירה
ירה החצי להעברו ויבא הנער עבר בוא
עד מקום החצי אשר ירה קום
יהונתן ויקרא יהונתן אחרי קרא
הנער ויאמר הלוא החצי
ממך והלאה ויקרא יהונתן מן
אחרי הנער מהרה חושה אל
תעמד וילקט נער יהונתן לקט

dauid. Dixitq; ſaul ad
ionathan
filiũ ſuũ. Cur nõ venit
filius iſai nec heri
nec hodie ad veſcẽdũ?
Rñditq; ionathas
ſauli. Rogauit
me obnixe vt iret in
bethleem: & ait.
Dimitte me: quoniam
ſacrificium ſolenne eſt
in ciuitate mea. vnus de
fribus meis accerſiuit
me. Nũc ergo ſi inueni
grãm in oculis tuis va-
dã cito & videbo frẽs
meos. Ob hãc cãm nõ
venit ad mẽſam regis.
Iratus autem
ſaul aduerſũ ionathan
dixit ei. Fili mulieris vl
tro virum rapientis: nũ
quid ignoro quia
diligis filium iſai in cõ
fuſionem tuam:
& i cõfuſionẽ ignomi-
nioſe matris tue? Oibꝰ
ei diebꝰ qbus filiꝰ iſai
vixerit ſup terram: nõ
ſtabilieris tu neq; re-
gnũ tuũ. Itaq; iã nunc
mitte & adduc eum ad
me: quia filius mortis
eſt. Rñdẽs ãt ionathas
ſauli patri ſuo ait?
Quare morietur?
Quid fecit? Et arripuit
ſaul lanceam vt percu-
teret eum.
Et intellexit ionathas
ꝙ diffinitũ eſſet a
patre ſuo vt iterficere-
tur dauid. Surrexit er-
go ionathas a mẽſa in
ira furoris: & nõ come
dit in die calẽdarũ ſcd̃a
panem. Cõtriſtatus ẽ
eni ſup dauid eo ꝙ cõ
fudiſſet eũ pr̃ ſuus. Cũ
q; illuxiſſet mane venit
ionathas in agrũ iux-
ta placitũ dauid: & pu-
er puulus cũ eo. Et ait
ad puerũ ſuũ. Vade &
affer mihi ſagittas q̃s
ego iacio. Cũq; puer
cucurriſſet
iecit aliã ſagittã trans
puerũ. Venit itaq; pu-
er ad locũ iaculi quod
miſerat
ionathas. Et clamauit
ionathas poſt tergum
pueri & ait. Ecce ibi eſt
ſagitta. Porro
vltra te. Clamauit ite-
rum ionathas
poſt tergũ pueri dicẽs.
Feſtina velociter ne
ſteteris. Collegit autẽ
puer ionathe

dauid. ⁊ dixit ſaul ad ionathan filiũ ſuum:
δαυίδ. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς ἰωναθὰν τὸν υἱὸν αὐτοῦ,
cur nõ venit filius ieſſe ⁊ heri ⁊ ho-
τί ὅτι οὐ παραγέγονεν υἱὸς ἰεσσαὶ καὶ ἐχθὲς καὶ σή-
die ad mẽſam? ⁊ rñdit ionathan ſa-
μερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν; καὶ ἀπεκρίθη ἰωναθὰν τῷ σα-
ul ⁊ dixit petijt a me dauid vt curreret:
οὺλ καὶ εἶπε, παρῄτηται παρ' ἐμοῦ δαυίδ δραμεῖν,
vſq; in bethleẽ ciuitatẽ ſuã: ⁊ dixit mihi dimit-
ἕως βηθλεὲμ τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ εἶπέ μοι ἐξαπό-
te iã me: q2 ſacrificiũ tribus nobis in ciuitate:
στειλον δή με, ὅτι θυσία τῆς φυλῆς ἡμῖν ἐν τῇ πόλει,
⁊ mãdauerũt ad me fratres mei. ⁊ nunc ſi
καὶ ἐνετείλαντο πρός με οἱ ἀδελφοί μου, καὶ νῦν εἰ
inueni grãm in oculis tuis: vadam iã ⁊
εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ἀπελεύσομαι δὴ καὶ
videbo fratres meos: pp hoc nõ ve-
ὄψομαι τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ τοῦτο οὐ παραγέ-
nit ad mẽſam regis. ⁊ iratus ẽ
γονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. καὶ ἐθυμώθη
ſaul ꝯ ionathan valde: ⁊ dixit ei: fili puel-
σαοὺλ ἐπὶ ἰωναθὰν σφόδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, υἱὲ κο-
larum ſpõte veniẽtiũ: nũqd nõ ſcio ꝙ tu particeps
ρασίων αὐτομολούντων· οὐ γὰρ οἶδα ὅτι σὺ μέτοχος
es filio ieſſe in cõfuſionẽ tuã: ⁊ in cõfuſionẽ re-
εἶ τῷ υἱῷ ἰεσσαὶ εἰς αἰσχύνην σου, καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκα-
uelationis matris tue? qm oĩbus diebus
λύψεως μητρός σου; διότι πάσας τὰς ἡμέρας ὁ
filius ieſſe vixerit ſup terrã: non eris paratus tu ne-
υἱὸς ἰεσσαὶ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ ἑτοιμασθήσῃ σὺ οὐ-
q; regnũ tuũ. nũc igiẽ mitte ⁊ accipe
δὲ ἡ βασιλεία σου. νῦν οὖν ἀπόστειλον καὶ λάβε τὸν
adoleſcẽtẽ: qm filius mortis eſt. ⁊ rñdit iona-
νεανίαν, ὅτι υἱὸς θανάτου ἐστίν. καὶ ἀπεκρίθη ἰωνα-
than ſauli patri ſuo ⁊ ait: quare moritur?
θὰν τῷ σαοὺλ πατρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν, ἱνατί ἀποθνήσκει;
quid fecit? ⁊ ſuſtulit ſaul lãceã cõtra ionathã
τί πεποίηκεν; καὶ ἐπῆρε σαοὺλ τὸ δόρυ ἐπὶ ἰωναθὰν
vt occideret eũ. ⁊ nouit ionathan ꝙ diffinita
τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. καὶ ἔγνω ἰωναθὰν ὅτι συντετέ-
eſſet malicia hec a patre ſuo
λεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ
vt interficeret dauid. ⁊ ſaliit ionathan a
θανατῶσαι δαυίδ. καὶ ἀνεπήδησεν ἰωναθὰν ἀπὸ τῆς
mẽſa in ira furoris. ⁊ nõ comedit panẽ in ſe-
τραπέζης ἐν ὀργῇ θυμοῦ. καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον ἐν τῇ δευ-
cũda die mẽſis: ꝙ cõtriſtatꝰ eſt ſup dauid: q2
τέρᾳ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός. ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν δαυίδ, ὅτι
deliberauit pater ſuus finire eũ. ⁊
ἐβουλεύσατο ὁ πατὴρ αὐτοῦ συντελέσαι αὐτόν. καὶ
factũ ẽ mane ⁊ exijt ionathan in agrũ: in
ἐγένετο πρωῒ καὶ ἐξῆλθεν ἰωναθὰν εἰς τὸ πεδίον, εἰς τὸ
teſtimoniũ vt ordinauit dauid: ⁊ puer
μαρτύριον καθὼς ἐτάξατο τῷ δαυίδ, καὶ παιδάριον
paruus cũ eo. ⁊ ait puero: curre ⁊
μικρὸν μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ, δράμε σὺ
⁊ inueni mihi ſagittas q̃s ego iaculor. ⁊ pu-
καὶ εὑρέ μοι τὰς σχίζας ἃς ἐγὼ ἀκοντίζω. καὶ τὸ παι-
er cucurrit ⁊ ipſe iaculatus eſt iaculã: ⁊ ire-
δάριον ἔδραμε καὶ αὐτὸς ἠκόντισε τὴν βέλην, καὶ πα-
ſire fecit hec. ⁊ abijt puer vſq; ad locũ
ρήγαγεν αὐτά. καὶ ἦλθε τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τόπου
iaculoꝝ q̃ iaculatꝰ fuerat ionathan. ⁊ clamauit iona-
τῶν βελῶν ὧν ἠκόντισεν ἰωναθάν. καὶ ἀνεβόησεν ἰωνα-
than poſt puerũ: ⁊ ait: ibi ſagitta a
θὰν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου, καὶ εἶπεν, ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ
te ⁊ vlterius. ⁊ clamauit ionathan poſt
σοῦ καὶ ἐπέκεινα. καὶ ἀνεβόησε ἰωναθὰν ὀπίσω τοῦ
puerũ ſuũ dicẽs: velociter feſtina ⁊ non
παιδαρίου αὐτοῦ λέγων, ταχύνας σπεῦσον καὶ μὴ
ſtes. ⁊ collegit puer ionathã
στῇς. καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον ἰωναθὰν

Digitized by Google

sagittas: ⁊ attulit ad dn̄m ſuū. ⁊
τὰς χίζας, καὶ ἤνεγκε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ τὸ
puer non nouit quicq̄: tm̄mō ionathan ⁊ dauid no
παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐδέν, πλὴν ἰωναθὰν καὶ δαυὶδ ἤ-
uerant verbū. ⁊ impoſuit arma ſua ſup
δεισαν τὸ ῥῆμα. καὶ ἐπέθηκεν τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ
puerū ſuū: ⁊ dixit ei: vade in
τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, πορεύου εἰς τὴν
ciuitatē. ⁊ ingreſſus eſt puer in ciuitatē. ⁊
πόλιν. καὶ εἰσῆλθε τὸ παιδάριον εἰς τὴν πόλιν. καὶ
dauid ſurrexit a auſtro: ⁊ cecidit ſup fa-
δαυὶδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ νεγὲβ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρό-
ciem ſuā ſup terrā: ⁊ adorauit eū ter
σωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς
⁊ deoſculatus eſt vnuſq̄ſq̄ proximū ſuū: ⁊ fle-
καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔ-
uit vnuſq̄ſq̄ ſup proximū ſuū: vſq̄ ad cōſu-
κλαυσεν ἕκαστος ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἕως συντε-
mationē magnā dauid ſuperauit. ⁊ dixit iona
λείας μεγάλης δαυὶδ ὑπερέβαλεν. καὶ εἶπεν ἰωνα-
than ad dauid: vade in pace. ⁊ vt iurauī
θὰν πρὸς δαυὶδ, πορεύου εἰς εἰρήνην. καὶ ὡς ὀμωμό-
mus nos ambo in nōie dn̄i dicētes:
καμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι κυρίου λέγοντες,
dn̄s erit teſtis inter me ⁊ te. ⁊ in
κύριος ἔσται μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ ανα-
ter ſemen meū ⁊ ſemen tuū
μέσον τοῦ σπέρματός μου καὶ τοῦ σπέρματός σου
vſq̄ in ſépiternū. ⁊ ſurrexit dauid ⁊ abijt. ⁊ io
ἕως αἰῶνος. καὶ ἀνέστη δαυὶδ καὶ ἀπῆλθεν. καὶ ἰω-
nathan ingreſſus ē in ciuitatē.
ναθὰν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

Ca. 21.

A Et venit dauid in noba ad achimelech
Καὶ ἔρχεται δαυὶδ εἰς νοβὰ πρὸς ἀχιμέλεχ
ſacerdotē. ⁊ obſtupuit achimelech occurſu dauid.
τὸν ἱερέα. καὶ ἐξέστη ὁ ἀχιμέλεχ τῇ ἀπαντήσει δᾶδ.
⁊ dixit: cur ſolus tu ⁊ nemo tecum? ⁊
καὶ εἶπε, τί ὅτι μόνος σὺ καὶ οὐδεὶς μετὰ σοῦ; καὶ
dixit dauid ſacerdoti achimelech: rex prece-
εἶπε δαυὶδ τῷ ἱερεῖ ἀχιμέλεχ, ὁ βασιλεὺς ἐντέταλ-
pit mihi hodie ſermonē: ⁊ dixit ad me: nemo
ταί μοι σήμερον ῥῆμα, καὶ εἶπε πρός με, μηδεὶς
cognoſcat q̄cq̄ā de verbo ꝓp qđ ego mi-
γνώτω μηδὲν περὶ τοῦ ῥήματος ὑπὲρ οὗ ἐγὼ ἐξαποστέλ-
ſi te ⁊ de quo precepi tibi. ⁊ pue-
λάσε καὶ περὶ οὗ ἐντέταλμαί σοι. καὶ τοῖς παιδα-
ris teſtatus ſum in loco dicto phelāni
ρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τόπῳ λεγομένῳ φελανὶ
alōni. ⁊ nūc ſi ſunt ad manū tuā quinq̄ pa-
ἀλμωνί. καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου πέντε ἄρ-
nes: da in manū meā vel qđ inueneris. ⁊ reſpō-
τοι, δὸς εἰς τὴν χεῖρά μου, ἢ τὸ ἂν εὕρῃς. καὶ ἀπεκρί-
dit ſacerdos dauid ⁊ dixit: nō ſunt panes propha-
θη ὁ ἱερεὺς τῷ δαυὶδ καὶ εἶπεν, οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβη-
ni ſub manu mea niſi pāis ſctūs. ſi ſūt pueri
λοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου εἰμὴ ὁ ἄρτος ὁ ἅγιος. εἰ ἔστι παιδάρια
cuſtoditi a muliere ⁊ comedāt. ⁊ reſpō-
πεφυλαγμένα ἀπὸ γυναικὸς καὶ φάγονται. καὶ ἀπεκρί-

B dit dauid ſacerdoti ⁊ dixit ei: ſed ⁊ a mu-
θη δαυὶδ τῷ ἱερεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γυ-
liere abſtinuimus ab heri ⁊ nudiuſtertius.
ναικὸς ἀπεχόμεθα ἀπὸ τῆς ἐχθὲς καὶ τρίτης ἡμέρας.
quādo eñi egrediebar ego in viā fuerunt oēs pue-
ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς τὴν ὁδὸν γέγονε πάντα τὰ παι-
ri purificati: ⁊ hec via impura: qm̄ ho-
δάρια ἡγνισμένα, καὶ αὐτὴ ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι σήμε-
die ſctificabitur ꝓp vaſa mea. ⁊ dedit ei
ρον ἁγιασθήσεται διὰ τὰ σκεύη μου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
achimelech ſacerdos panes propoſitiōis: quia nō erat ibi
ἀχιμέλεχ ὁ ἱερεὺς ἄρτους προθέσεως, ὅτι οὐκ ἦν ἐκεῖ
panis alius: niſi panes
ἄρτος ἕτερος. ἀλλ᾽ ἢ οἱ ἄρτοι

ſagittas: & attulit ad dominum ſuum: & quid ageretur, penitus ignorabat. Tantūmodo enim ionathas & dauid rē nouerant. Dedit ergo ionathas arma ſua puero: & dixit ei. Vade & defer in ciuitatē. Cūq̄ abiiſſet puer ſurrexit dauid de loco qui vergebat ad auſtrū: & cadens pnus in terram adorauit tertio. Et oſculantes ſe alterutrum: fleuerūt pariter: dauid autem āplius. Dixit ergo ionathas ad dauid. Vade in pace. Quecūq̄ iurauimus ambo in nomine domini dicentes: dominus ſit inter me & te: & inter ſemen tuum & ſemē meū vſq̄ i ſempiternū. Et ſurrexit dauid & abiit: ſed & ionathas igreſſus eſt ciuitatē.

21.

Venit autem dauid in nobe ad achimelech ſacerdotem. Et obſtupuit achimelech eo q̄ veniſſet dauid & dixit ei. Quare tu ſolus & nullus ē tecum. Et ait dauid ad achimelech ſacerdotem. Rex precepit mihi ſermōem & dixit. Nemo ſciat rem propter quam miſſus es a me: & cuiuſmodi precepta tibi dederim. Nam & pueris meis cōdixi in illum & illum locū. Nunc ergo ſi quid habes ad manum vel quinq̄ panes da mihi aut quicquid inueneris. Et reſpondens ſacerdos ad dauid: ait illi. Nō habeo laicos panes ad manū: ſed tantum panem ſactum. Si mundi ſunt pueri: maxime a mulieribus. Et reſpōdit dauid ſacerdoti & dixit ei. Et quidem ſi de mulieribus agitur continuimus nos ab heri & nudiuſtertius quādo egrediebamur: & fuerunt vaſa puerorum ſancta. Porro via hec polluta eſt: ſed & ipſa hodie ſctificabitur i vaſis. Dedit ergo ei ſacerdos ſanctificatū panem. Necq̄ eni erat ibi panis niſi tantū panes

---

את החצים ויבא אל אדניו והנער | בוא
לא ידע מאומה אך יהונתן ודוד | אמה
ידעו את הדבר ויתן יהונתן את | נתן
כליו אל הנער אשר לו ויאמר | כלה
לו לך הביא העיר הנער בא | הלך בוא
ודוד קם מאצל הנגב ויפל | בוא קום
לאפיו ארצה וישתחו שלש | נפל שחה
פעמים וישקו איש את רעהו | נשק
ויבכו איש את רעהו עד דוד | בכה
הגדיל ויאמר יהונתן לדוד לך | גדל
לשלום אשר נשבענו שנינו | שלם שבע
אנחנו בשם יהוה לאמר יהוה | שנה
יהיה ביני ובינך ובין זרעי ובין
זרעך עד עולם ויקם וילך | עלם קום
ויהונתן בא העיר

Cap. xxi.

ויבא דוד נבה אל אחימלך הכהן | בוא
ויחרד אחימלך לקראת דוד | חרד
ויאמר לו מדוע אתה לבדך | אמר מדע
ואיש אין אתך ויאמר דוד | בדד
לאחימלך הכהן המלך צוני דבר | צוה
ויאמר אלי איש אל ידע
מאומה את הדבר אשר אנכי
שלחך ואשר צויתך ואת
הנערים יודעתי אל מקום פלני | קום
אלמוני ועתה מה יש תחת
ידך חמשה לחם תנה בידי או | נתן
הנמצא ויען הכהן את דוד ויאמר | מצא ענה
אין לחם חל אל תחת ידי כי | חלל
אם לחם קדש יש אם נשמרו | שמר
הנערים אך מאשה ויען דוד | איש
את הכהן ויאמר לו כי אם
אשה עצרה לנו כתמול שלשם
בצאתי ויהיו כלי הנערים קדש | יצא היה
והוא דרך חל ואף כי היום
יקדש בכלי ויתן לו הכהן קדש | קדש כלה
כי לא היה שם לחם כי אם לחם | נתן

הַפָּנִים הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה   פָּנָה סוּר
לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ׃   חָמַם לָקַח
וְשָׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בַּיּוֹם
הַהוּא נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ   עָצַר
דֹּאֵג הָאֲדֹמִי אַבִּיר הָרֹעִים אֲשֶׁר   אָבַר רָעָה
לְשָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ   אָמַר
וְאִין יֶשׁ פֹּה תַחַת יָדְךָ חֲנִית אוֹ   חָנָה
חֶרֶב כִּי גַם חַרְבִּי וְגַם כֵּלַי לֹא   כָּלָה
לָקַחְתִּי בְיָדִי כִּי הָיָה דְבַר הַמֶּלֶךְ
נָחוּץ׃ וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גָּלְיָת   נָחַץ
הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר הִכִּיתָ בְּעֵמֶק   נָכָה
הָאֵלָה הִנֵּה הִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָה
אַחֲרֵי הָאֵפֹד אִם אֹתָהּ תִּקַּח לְךָ   לָקַח
קָח כִּי אֵין אַחֶרֶת זוּלָתָהּ בָּזֶה   זוּלַת
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ תְּנֶנָּה לִּי׃   נָתַן
וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם הַהוּא   קוּם בָּרַח
מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיָּבֹא אֶל אָכִישׁ   בּוֹא
מֶלֶךְ גַּת׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ
אֵלָיו הֲלוֹא זֶה דָוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ
הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַמְּחֹלוֹת לֵאמֹר   עָנָה חָלַל
הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָו׃   נָכָה
וַיָּשֶׂם דָּוִד אֶת הַדְּבָרִים   שׂוּם
הָאֵלֶּה בִּלְבָבוֹ וַיִּרָא מְאֹד   יָרֵא
מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת׃ וַיְשַׁנּוֹ אֶת   פָּנָה שָׁנָה
טַעְמוֹ בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם   הָלַל
וַיְתָו עַל דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיּוֹרֶד   תָּוָה
רִירוֹ אֶל זְקָנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ
אֶל עֲבָדָיו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ   רָאָה
מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלָי׃   שָׁגַע
חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי כִּי הֲבֵאתֶם   בּוֹא
אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי הֲזֶה
Cap. xxii. יָבוֹא אֶל בֵּיתִי׃   וַיֵּלֶךְ דָּוִד
מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל מְעָרַת עֲדֻלָּם   מָלַט
וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו וְכָל בֵּית אָבִיו   שָׁמַע
וַיֵּרְדוּ אֵלָיו שָׁמָּה׃ וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו   קָבַץ
כָּל אִישׁ מָצוֹק וְכָל אִישׁ   צוּק

p̄poſitionis qui ſublati fuerant a facie dñi ut ponerentur pães calidi. Erat autem ibi vir quidam de ſeruis ſaul in die illa intus in tabernaculo dñi: & nomen eius doech idumeus potentiſſimus paſtorum ſaul. Dixit aũt dauid ad achimelech. Si habes hic ad manũ haſtam aut gladiũ: da mihi: quia gladiũ meum & arma mea nõ tuli mecũ. Sermo enim regis vrgebat. Et dixit ſacerdos. Ecce hic gladi9 goliath philiſtei quem p̄cuſſiſti in valle therebinthi: eſt inuolut9 pallio poſt ephot. Si iſtũ vis tollere: tolle. Neq; enim hic ẽ alius abſq; eo. Et ait dauid. Nõ eſt huic alt ſimis. Da mihi eũ. Surrexit itaq; dauid: & fugit in die illa a facie ſaul & venit ad achis regẽ geth. Dixerũtq; ſerui achis cũ vidiſſent dauid. Nũquid nõ iſte eſt dauid rex terre? Nõne huic cantabant per choros dicentes: p̄cuſſit ſaul mille: & dauid decem milia? Poſuit autẽ dauid ſermones iſtos i corde ſuo: & extimuit valde a facie achis regis geth. Et mutauit os ſuũ coram achis: & collabebatur iter man9 eorũ: & ĩpigebat ĩ oſtia porte: deſluebantq; ſaliue eius in barbam. Et ait achis ad ſeruos ſuos. Vidiſtis hominem inſanum: quare adduxiſtis eum ad me? An deſũt nobis furioſi? qa introduxiſtis iſtũ vt fureret me p̄ſnte. Dimittite illũ hic ne ĩgrediatur domũ meã. zz.

Abiit ergo dauid inde & fugit i ſpeluncã odollam. Quod cũ audiſſent frẽs eius & omnis dom9 p̄ris eius deſcẽderũt ad eũ illuc. Et cõuenerũt ad eũ omnes qui erãt i angu ſtia conſtituti: &

facie ſubleuati a facie dñi: vt
τοῦ προσώπου οἱ ἀφῃρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου, τοῦ
ponerentur panes calidi in die qua accepit e-
παρατεθῆναι ἄρτους θερμοὺς ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἔλαβεν αὐ-
os. & erat qdã ibi ſeruorũ ſaul in die
τούς. καὶ ἦν τις ἐκεῖ τῶν δούλων σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέ-
illa retentus corã dño: nomẽ ei
ρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος ἐνώπιον κυρίου, ὄνομα αὐτῷ
doec idumeus paſcẽs mulas ſaul. & di-
δωὴκ ὁ ἰδουμαῖος νέμων τὰς ἡμιόνους σαούλ. καὶ εἶ-
xit dauid ad achimelech: vide ſi eſt hic ſub
πε δαυὶδ πρὸς ἀχιμέλεχ, ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ
manu tua haſta aut gladius: quia gladiũ
τὴν χεῖρά σου δόρυ ἢ μάχαιρα, ὅτι τὴν μάχαιράν
meũ & arma mea nõ accepi in manu mea:
μου καὶ τὰ σκεύη μου οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρί μου,
quia verbũ regis vrgebat. &
διότι τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἦν κατὰ σπουδήν. καὶ
dixit ſacerdos: ecce gladius goliath philiſtei
εἶπεν ὁ ἱερεύς, ἰδοὺ ἡ ῥομφαία γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου
quẽ p̄cuſſiſti in valle ſrcus. & hic inuolutus
ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι ἠλά. καὶ αὕτη ἐνειλημένη
in pallio poſt ſuphumeralẽ. ſi hunc accipies
ἐν ἱματίῳ ὀπίσω τῆς ἐπωμίδος. εἰ ταύτην λήψῃ
tibi accipe ĩã eã: qr nõ eſt alius preter
σεαυτῷ λάβε δὴ αὐτήν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα παρὲξ
eum hic. & dixit dauid: nõ eſt ſicut hic:
αὐτῆς ὧδε. καὶ εἶπε δαυίδ, οὐκ ἔστιν ὥσπερ αὕτη,
da mihi hunc. & dedit eum ei. ſurrexit
δός μοι αὐτήν. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ. καὶ ἀνέστη
dauid & fugit in die illa a facie
δαυὶδ καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου
ſaul. & abijt dauid ad acchis regẽ geth.
σαούλ. καὶ ἀπῆλθε δαυὶδ πρὸς ἀγχὶς βασιλέα γέθ.
& dixerũt ſerui acchis ad eũ: nõne iſte
καὶ εἶπον οἱ παῖδες ἀγχὶς πρὸς αὐτόν, οὐχ οὗτός
eſt dauid rex terre? nõne huic canta
ἐστι δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρ-
bãt choros ducẽtes dicẽtes: percuſſit ſaul in
χοντο αἱ χορεύουσαι λέγουσαι, ἐπάταξε σαοὺλ ἐν
mille ſuis: & dauid in decẽ milib9 ſuis. & po
χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ. καὶ ἔθε-
ſuit dauid ſermones iſtos in corde ſuo.
το δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
& timuit valde a facie acchis re
καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου ἀγχὶς βασι-
gis geth. & mutauit os ſuum corã
λέως γέθ. καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπι-
eis. & collabebatur in manibus ſuis:
ον αὐτῶν. καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ,
& cadebat in ianuis porte. & ſa
καὶ ἔπιπτεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πύλης. καὶ τὰ σία-
liue eius deſluebãt in barbam eius. & di
λα αὐτοῦ κατέρρει ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. καὶ εἶ-
xit acchis ad ſeruos ſuos: ecce vidiſtis
πεν ἀγχὶς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἰδοὺ ἴδετε
virũ inſanũ: & quare adduxiſtis eũ ad me? an
ἄνδρα ἐπίληπτον, καὶ ἱνατί εἰσηγάγετε αὐτὸν πρός με; ἢ
egeo furioſis ego: qr introduxiſtis eum vt fu
προσδέομαι ἐπιλήπτων ἐγώ, ὅτι εἰσενέγκατε αὐτὸν ἐπιλη-
reret in me. ſi iſte ingredietur in domũ meã?
πτεύεσθαι ἐπ' ἐμέ. εἰ οὗτος εἰσελεύσεται εἰς τὴν οἰκίαν μου;

Et abijt dauid inde & ſaluat9 eſt: & ve
Καὶ ἀπῆλθε δαυὶδ ἐκεῖθεν καὶ διεσώθη, καὶ ἔρ-
nit in ſpelũcã odollam: & audiũt fra
χεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ὀδολλάμ, καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελ-
tres eius & oĩs domus patris eius: & deſ
φοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ κα-
cendunt ad eũ illuc. & cõuenerũt ad e-
ταβαίνουσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ συνήγοντο πρὸς αὐ-
um qcũq; in neceſſitate exñs: & oĩs
τὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ ὤν, καὶ πᾶς

Mar. 2. g. Lu. 6. a. Infra. 22. b.
C
Infra. 22. c.
D
S. 18. b. & infra. 19. b.
Eccle. 47. a.
C. 22 A
S. 10. c.

Digitized by Google

debitoꝛ: ⁊ oīs amaro aīo: ⁊ erat ſup
ὑπόχρεως, καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ' αὐ-
eos dux. ⁊ erāt cū eo q̄ſi quadrin
τῶν ἡγούμενος. καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡσεὶ τετρακό-
gēti viri: ⁊ profect⁹ eſt inde in maſſepha mo
σιοι ἄνδρες, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς μασσηφὰ τῆς μω-
ab. ⁊ dixit dauid ad regē moab: ſint
άβ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς τὸν βασιλέα μωάβ, γινέσθω-
iam pater meus ⁊ mater mea apud te do
σαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοὶ ἕως ὅ-
nec ſciā: qd faciet mihi deus. ⁊ orauit
του γνῶ, τί ποιήσει μοι ὁ θεός. καὶ παρεκάλεσε τὸ
faciem regis moab: ⁊ habitauerūt cū eo
πρόσωπον τοῦ βασιλέως μωάβ, καὶ κατῴκουν μετ' αὐ-
oībus diebus: exīte dauid in preſidio.
τοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ὄντος τοῦ δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ.
⁊ dixit gad pp̄ha ad dauid: non maneas in p̄
καὶ εἶπε γὰδ ὁ προφήτης πρὸς δαυὶδ, μὴ κάθου ἐν τῇ πε-
ſidio: pficiſcere ⁊ venies in terrā iuda. ⁊ pfectu⁹ ē
ριοχῇ, πορεύου καὶ ἥξεις εἰς γῆν ἰούδα. καὶ ἐπορεύθη
dauid ⁊ venit ⁊ habitabat in ciuitate chareth. ⁊ audi
Mar. 2.d. δαυὶδ καὶ ἦλθε καὶ κατῴκει ἐν πόλει χαρήθ. καὶ ἤκου-
Luce. 6.f. uit ſaul φ cognitus ē dauid: ⁊ viri qui cum
σε σαοὺλ ὅτι ἔγνωσαι δαυὶδ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐ-
eo. ⁊ ſaul manebat in colle ſub aruo qui
τοῦ. καὶ σαοὺλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν
in rhama: ⁊ haſta in manu ſua: ⁊ oēs
ἐν ῥαμᾶ, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ
ſerui eius aſſiſtebāt ei. ⁊ ait ſaul
παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ. καὶ εἶπεν σαοὺλ
ad ſeruos ſuos qui aſſiſtebāt ei:
πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ,
audite iā filij beniamin: ſi vere oībus vobis da-
ἀκούετε δὴ οἱ υἱοὶ βενιαμίν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώ-
B bit filius ieſſe agros ⁊ vineas: aut oēs vos
σει ὁ υἱὸς ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας, ἢ πάντας ὑμᾶς
cōſtituet tribunos ⁊ cēturiones: qm̄ cōiuratis
τάξει χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους; ὅτι σύγκεισθε
oēs vos aduerſū me: ⁊ non eſt qui reuelet
πάντες ὑμεῖς ἐπ' ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ
auriculā meā: cū pepigerit filius meus fedus cū
ὠτίον μου, ἐν τῷ διατίθεσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην με-
filio ieſſe. ⁊ nō eſt q̄ doleat de me
τὰ τοῦ υἱοῦ ἰεσσαί. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ πονῶν περὶ ἐμοῦ
ex vobis ⁊ qui reuelet auriculā meā. qm̄ ſuſcita
4.Re. 5.c. ἐξ ὑμῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου. ὅτι ἐπήγει-
uit filius meus ſeruū meū aduerſū me in inimicū ſicut
ρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρὸν ὡς ἡ
dies hec: ⁊ r̄ndit doeg idumeus: q̄ aſ
ἡμέρα αὕτη. καὶ ἀπεκρίνετο δωὴγ ὁ ἰδουμαῖος, ὁ κα-
ſiſtebat ſup mulas ſaul: ⁊ dicit: vidi
θεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους σαούλ. καὶ λέγει, ἑώρακα
filiū ieſſe venientem in noba apud achime
τὸν υἱὸν ἰεσσαὶ παραγενόμενον εἰς νοβὰ πρὸς ἀχιμέ-
8.21.b. lech filiū achitob ſacerdotē. ⁊ cōſulebat ei per
λεχ υἱὸν ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα. καὶ ἐπηρώτα αὐτῷ διὰ
deū: ⁊ cibaria dedit ei: ⁊
τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν
gladium goliath philiſtei dedit ei. ⁊
ῥομφαίαν γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ
miſit rex ad accerſendū achimelech filiū
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν ἀχιμέλεχ υἱὸν
achitob ſacerdotē ⁊ oēs filios pa-
ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πα-
tris eius ſacerdotes qui in nobe. ⁊ vene
τρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν νοβᾶ. καὶ παρεγέ-
runt vniuerſi in regē. ⁊ ait ſaul:
C νοντο πάντες εἰς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπε σαούλ,
audi iā fili achitob. ⁊ dixit: ecce ego loq̄re
ἄκουε δὴ υἱὲ ἀχιτώβ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ λάλει
dn̄e. ⁊ dixit
κύριε. καὶ εἶπεν

opprefſi ere alieno & amaro animo: Et fctūs eſt eorū princeps. Fueruntq̄ cū eo quaſi quadringenti viri. Et profectus eſt dauid inde in maſphat: q̄ ē moab. Et dixit ad regē moab. Maneat oro pater meus & mater mea vobiſcum dōec ſciam quid faciat mihi deus. Et reliquit eos ante faciem regis moab. Mānſeruntq̄ apud eū cūctis diebus quib⁹ dauid fuit in preſidio. Dixitq̄ gad ppheta ad dd̄. Noli manere i preſidio: proficiſcere & vade in terram iuda. Et profectus eſt dauid & venit in ſaltū areth. Et audiuit ſaul q̄ apparuiſſet dauid & viri qui erant cū eo. Saul aūt cū maneret in gabaa & eſſet i nemore qd̄ eſt i rama: haſtā manu tenēs: cunctiq̄ ſerui eius circūſtarent eum: ait ad ſeruos ſuos q aſſiſtebant ei. Audite me nūc filii gemini. Nūqd oībus vobis dabit filius iſai agros & vineas: & vniuerſos vos faciet tribunos & cēturiōes quoniam cōiuraſtis oēs aduerſū me: & non eſt qui mihi renūciet: maxime cum & filius meus fedus iniuerit cū filio iſai. Nō ē q vicē meā doleat ex vobis: nec q annūciet mihi: eo q ſuſcitauerit filius meus ſeruū meū aduerſū me iſidiantē mihi vſq̄ hodie. Rn̄dēs aūt doech idume⁹ q aſſiſtebat & erat prim⁹ inter ſeruos ſaul. Vidi inqt filium iſai in nobe apud achimelech filium achitob ſacerdotē. Qui cōſuluit p eo dn̄m & cibaria dedit ei. Sed & gladium goliath philiſtei dedit illi. Miſit ergo rex ad accerſiendum achimelech ſacerdotē filium achitob: & oēm domum pr̄is eius ſacerdotum qui erant in nobe. Qui vniuerſi venerūt ad regē. Et ait ſaul ad achimelech. Audi fili achitob. Qui r̄ndit. Preſto ſum domine. Dixitq̄

אֲשֶׁר לוֹ נֹשֶׁא וְכָל אִישׁ מַר נֶפֶשׁ נשה מרר
וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׂר וַיִּהְיוּ עִמּוֹ היה שור
כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ: וַיֵּלֶךְ דָּוִד רבע מאה
מִשָּׁם מִצְפֵּה מוֹאָב וַיֹּאמֶר אֶל
מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא נָא אָבִי וְאִמִּי
אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה יַּעֲשֶׂה ידע עשה
לִּי אֱלֹהִים: וַיַּנְחֵם אֶת פְּנֵי מֶלֶךְ נחה
מוֹאָב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל יְמֵי הֱיוֹת יום היה
דָּוִד בַּמְּצוּדָה: וַיֹּאמֶר גָּד הַנָּבִיא צוד נבא
אֶל דָּוִד לֹא תֵשֵׁב בַּמְּצוּדָה לֵךְ ישב ילך
וּבָאתָ לְּךָ אֶרֶץ יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִד בוא
וַיָּבֹא יַעַר חָרֶת: וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל
כִּי נוֹדַע דָּוִד וַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
אִתּוֹ וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בַּגִּבְעָה תַּחַת
הָאֶשֶׁל בָּרָמָה וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְכָל ישב חנה
עֲבָדָיו נִצָּבִים עָלָיו: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
לַעֲבָדָיו הַנִּצָּבִים עָלָיו שִׁמְעוּ נָא
בְּנֵי יְמִינִי גַּם לְכֻלְּכֶם יִתֵּן בֶּן יִשַׁי ימן נתן
שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכֻלְּכֶם יָשִׂים שדה שום
שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת: כִּי שור מאה
קְשַׁרְתֶּם כֻּלְּכֶם עָלַי וְאֵין גֹּלֶה
אֶת אָזְנִי בִּכְרָת בְּנִי עִם בֶּן יִשַׁי
וְאֵין חֹלֶה מִכֶּם עָלַי וְגֹלֶה אֶת
אָזְנִי כִּי הֵקִים בְּנִי אֶת עַבְדִּי קום
עָלַי לְאֹרֵב כַּיּוֹם הַזֶּה: וַיַּעַן דֹּאֵג ענה
הָאֲדֹמִי וְהוּא נִצָּב עַל עַבְדֵי
שָׁאוּל וַיֹּאמַר רָאִיתִי אֶת בֶּן אמר
יִשַׁי בָּא נֹבֶה אֶל אֲחִימֶלֶךְ בֶּן בוא
אֲחִיטוּב: וַיִּשְׁאַל לוֹ בַּיהוָה וְצֵידָה שאל צוד
נָתַן לוֹ וְאֵת חֶרֶב גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי
נָתַן לוֹ: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת שלח
אֲחִימֶלֶךְ בֶּן אֲחִיטוּב הַכֹּהֵן וְאֵת
כָּל בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם אֶל הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר בוא
שָׁאוּל שְׁמַע נָא בֶּן אֲחִיטוּב
וַיֹּאמֶר הִנְנִי אֲדֹנִי: וַיֹּאמֶר

הַפָּנִים הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה פנה סור
לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ׃ חמם לקח
וְשָׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בַּיּוֹם
הַהוּא נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ עצר
דֹּאֵג הָאֲדֹמִי אַבִּיר הָרֹעִים אֲשֶׁר אבר רעה
לְשָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ אמר
וְאִין יֶשׁ פֹּה תַחַת יָדְךָ חֲנִית אוֹ חנה
חֶרֶב כִּי גַם חַרְבִּי וְגַם כֵּלַי לֹא כלה
לָקַחְתִּי בְיָדִי כִּי הָיָה דְבַר הַמֶּלֶךְ
נָחוּץ׃ וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גָּלְיָת נחץ
הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר הִכִּיתָ בְּעֵמֶק נכה
הָאֵלָה הִנֵּה הִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָה
אַחֲרֵי הָאֵפוֹד אִם אֹתָהּ תִּקַּח לְךָ לקח
קָח כִּי אֵין אַחֶרֶת זוּלָתָהּ בָּזֶה זלת
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ תְּנֶנָּה לִּי׃ נתן
וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם הַהוּא קום ברח
מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיָּבֹא אֶל אָכִישׁ בוא
מֶלֶךְ גַּת׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ
אֵלָיו הֲלוֹא זֶה דָוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ
הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַמְּחֹלוֹת לֵאמֹר ענה חלל
הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָו נכה
וַיָּשֶׂם דָּוִד אֶת הַדְּבָרִים שום
הָאֵלֶּה בִּלְבָבוֹ וַיִּרָא מְאֹד ירא
מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת׃ וַיְשַׁנּוֹ אֶת פנה שנה
טַעְמוֹ בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם הלל
וַיְתָו עַל דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיּוֹרֶד תוה ירד
רִירוֹ אֶל זְקָנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ
אֶל עֲבָדָיו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ ראה
מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלָי׃ שגע
חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי כִּי הֲבֵאתֶם חסר בוא
אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי הֲזֶה
Cap.xxii. יָבוֹא אֶל בֵּיתִי׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד
מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל מְעָרַת עֲדֻלָּם מלט
וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו וְכָל בֵּית אָבִיו שמע
וַיֵּרְדוּ אֵלָיו שָׁמָּה׃ וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו קבץ
כָּל אִישׁ מָצוֹק וְכָל אִישׁ צוק

p̄poſitionis qui ſublati fuerant a facie dñi vt ponerentur pāes calidi. Erat autem ibi vir quidam de ſeruis ſaul in die illa intus in tabernaculo dñi: & nomen eius doech idumeus potentiſſimus paſtorum ſaul. Dixit āt dauid ad achimelech. Si habes hic ad manū haſtam aut gladiū: da mihi: quia gladiū meum & arma mea nō tuli mecū. Sermo enim regis vrgebat. Et dixit ſacerdos. Ecce hic gladi⁹ goliath philiſtei quem p̄cuſſiſti in valle therebithi: eſt inuolut⁹ pallio poſt ephot. Si iſtū vis tollere: tolle. Neq̧ enim hic ē alius abſq̧ eo. Et ait dauid. Nō eſt huic alt ſilis. Da mihi eū. Surrexit itaq̧ dauid: & fugit in die illa a facie ſaul & venit ad achis regē geth. Dixerūtq̧ ſerui achis cū vidiſſent dauid. Nūquid nō iſte eſt dauid rex terre? Nōne huic cantabant per choros dicentes: p̄cuſſit ſaul mille: & dauid decem milia? Poſuit autē dauid ſermones iſtos i corde ſuo: & extimuit valde a facie achis regis geth. Et mutauit os ſuū coram achis: & collabebatur iter man⁹ eo℞: & ipigebat i oſtia porte: defluebantq̧ ſaliue eius in barbam. Et ait achis ad ſeruos ſuos. Vidiſtis hominem inſanum: quare adduxiſtis eum ad me? An deſūt nobis furioſi? q̄a introduxiſtis iſtū vt fureret me p̄ſēte. Dimittite illū hic ne igrediatur domū meā. zz.

Abiit ergo dauid inde & fugit i ſpeluncā odollam. Quod cū audiſſent frēs eius & omnis dom⁹ p̄ris eius deſcēderūt ad eū illuc. Et cōuenerūt ad eū omnes qui erāt i angustia conſtituti: &

faciei ſubleuati a facie dñi: vt ponerētur panes calidi in die qua accepit eos. ⁊ erat qdā ibi ſeruorū ſaul in die illa retentus corā dño: nomē ei doec idumeus paſcēs mulas ſaul. ⁊ dixit dauid ad achimelech: vide ſi eſt hic ſub manu tua haſta aut gladius: quia gladiū meū ⁊ arma mea nō accepi in manu mea: quia verbū regis vrgebat. ⁊ dixit ſacerdos: ecce gladius goliath philiſtei quē p̄cuſſiſti in valle q̄rcus. ⁊ hic inuolutus in pallio poſt ſuphumeralē. ſi hunc accipies tibi accipe iā eū: q̄ nō eſt alius preter eum hic. ⁊ dixit dauid: nō eſt ſicut hic: da mihi hunc. ⁊ dedit eum ei. ⁊ ſurrexit dauid ⁊ fugit in die illa a facie ſaul. ⁊ abijt dauid ad acchis regē geth. ⁊ dixerūt ſerui acchis ad eū: nōne iſte eſt dauid rex terre? nōne huic cantabāt choros ducētes dicētes: percuſſit ſaul in mille ſuis: ⁊ dauid in decē milib⁹ ſuis. ⁊ poſuit dauid ſermones iſtos in corde ſuo. ⁊ timuit valde a facie acchis regis geth. ⁊ mutauit os ſuum corā eis. ⁊ collabebatur in manibus ſuis: ⁊ cadebat in ianuis porte. ⁊ ſaliue eius defluebāt in barbam eius. ⁊ dixit acchis ad ſeruos ſuos: ecce vidiſtis virū inſanū: ⁊ quare adduxiſtis eū ad me? an egeo furioſis ego: q̄ introduxiſtis eum vt fureret in me. ſi iſte ingredietur in domū meā?

Mar.2.g. Lu.6.a. Infra.22.b.

τοῦ προσώπου οἱ ἀφῃρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου, τοῦ παρατεθῆναι ἄρτους θερμοὺς ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἔλαβεν αὐτούς. καὶ ἦν τις ἐκεῖ τῶν δούλων σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος ἐνώπιον κυρίου, ὄνομα αὐτῷ δωὴκ ὁ ἰδουμαῖος νέμων τὰς ἡμιόνους σαούλ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἀχιμέλεχ, ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χεῖρά σου δόρυ ἢ μάχαιρα, ὅτι τὴν μάχαιράν μου καὶ τὰ σκεύη μου οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρί μου, διότι τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἦν κατὰ σπουδήν. καὶ εἶπεν ὁ ἱερεύς, ἰδοὺ ἡ ῥομφαία γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι ἠλά. καὶ αὕτη ἐνειλημένη ἐν ἱματίῳ ὀπίσω τῆς ἐπωμίδος. εἰ ταύτην λήψῃ σεαυτῷ λάβε δὴ αὐτήν; ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα παρὲξ αὐτῆς ὧδε. καὶ εἶπε δαυὶδ, οὐκ ἔστιν ὥσπερ αὕτη, δός μοι αὐτήν. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ. καὶ ἀνέστη δαυὶδ καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου σαούλ. καὶ ἀπῆλθε δαυὶδ πρὸς ἀγχὶς βασιλέα γέθ. καὶ εἶπον οἱ παῖδες ἀγχὶς πρὸς αὐτόν, οὐχ οὗτός ἐστι δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι λέγουσαι, ἐπάταξε σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ. καὶ ἔθετο δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου ἀγχὶς βασιλέως γέθ. καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτῶν. καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἐπίπτεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πύλης. καὶ τὰ σίαλα αὐτοῦ κατέρρει ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἀγχὶς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἰδοὺ ἴδετε ἄνδρα ἐπίληπτον, καὶ ἵνα τί εἰσηγάγετε αὐτὸν πρός με; ἢ προσδέομαι ἐπιλήπτων ἐγώ, ὅτι εἰσενέγκατε αὐτὸν ἐπιλήπτευσθαι ἐπ᾽ ἐμέ. εἰ οὗτος εἰσελεύσεται εἰς τὴν οἰκίαν μου;

C

Infra.22.c.

D

S.18.b ⁊ infra.29.b.

Eccle.47.a.

Et abijt dauid inde ⁊ ſaluatus eſt: ⁊ venit in ſpeluncā odollam: ⁊ audierūt fratres eius ⁊ oēs domus patris eius: ⁊ deſcendunt ad eū illuc. ⁊ cōuenerūt ad eum oēs q̄ in neceſſitate erāt: ⁊ oēs

C.22 A

S.20.c

Καὶ ἀπῆλθε δαυὶδ ἐκεῖθεν καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ὀδολλάμ, καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ καταβαίνουσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ ὤν, καὶ πᾶς

Digitized by Google

debitor: ꝛ oīs amaro aīo: ꝛ erat ſup
ὑπόχρεως, καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ᾽ αὐ-
eos dux. ꝛ erāt cū eo qſi quadrin
τῶν ἡγούμενος. καὶ ἐγένοντο μετ᾽ αὐτοῦ ὡσεὶ τετρακό-
gēti viri: ꝛ profectꝰ eſt inde in maſſepha mo
σιοι ἄνδρες, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς μασσηφὰ τῆς μω-
ab. ꝛ dixit dauid ad regē moab: ſint
άβ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς τὸν βασιλέα μωάβ, γινέσθω-
iam pater meus ꝛ mater mea apud te do
σαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοὶ ἕως ὅ-
nec ſciā: qd faciet mihi deus. ꝛ orauit
του γνῶ, τί ποιήσει μοι ὁ θεός. καὶ παρεκάλεσε τὸ
faciem regis moab: ꝛ habitauerūt cū eo
πρόσωπον τοῦ βασιλέως μωάβ, καὶ κατῴκουν μετ᾽ αὐ-
oibus diebus: exiſte dauid in preſidio.
τοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ὄντος τοῦ δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ.
ꝛ dixit gad pphā ad dauid: non maneas in p̄
καὶ εἶπε γὰδ ὁ προφήτης πρὸς δαυίδ, μὴ κάθου ἐν τῇ πε-
ſidio: pficiſcere ꝛ venies in terrā iuda. ꝛ pfectuꝰ ē
ριοχῇ, πορεύου καὶ ἥξεις εἰς γῆν ἰούδα. καὶ ἐπορεύθη
Mar. 2.d. dauid ꝛ venit ꝛ habitabat in ciuitate chareth. ꝛ audi
δαυὶδ καὶ ἦλθε καὶ κατῴκει ἐν πόλει χαρήθ. καὶ ἤκου-
Luce. 6.f. uit ſaul ꝙ cognitus ē dauid: ꝛ viri qui cum
σε σαοὺλ ὅτι ἔγνωσαι δαυίδ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐ-
eo. ꝛ ſaul manebat in colle ſub aruo qui
τοῦ. καὶ σαοὺλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν
in rhama: ꝛ haſta in manu ſua: ꝛ oēs
ἐν ῥαμᾶ, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ
ſerui eius aſſiſtebāt ei. ꝛ ait ſaul
παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ. καὶ εἶπεν σαοὺλ
ad ſeruos ſuos qui aſſiſtebāt ei:
πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ,
audite iā filij beniamin: ſi vere oibus vobis da-
ἀκούετε δὴ οἱ υἱοὶ βενιαμίν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώ-
B bit filius ieſſe agros ꝛ vineas: aut oēs vos
σει ὁ υἱὸς ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας, ἢ πάντας ὑμᾶς
cōſtituet tribunos ꝛ cēturiones: qm̄ cōiuratis
τάξει χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους; ὅτι σύγκεισθε
oēs vos aduerſū me: ꝛ non eſt qui reuelet
πάντες ὑμεῖς ἐπ᾽ ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ
auriculā meā: cū pepigerit filius meus fedus cū
ὠτίον μου, ἐν τῷ διατίθεσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην με-
filio ieſſe. ꝛ nō eſt q dolcat de me
τὰ τοῦ υἱοῦ ἰεσσαί. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν πόνον ἐμοῦ
ex vobis ꝛ qui reuelet auriculā meā. qm̄ ſuſcita
ἐξ ὑμῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου. ὅτι ἐπήγει-
4.Re. 6.c. uit filius meus ſeruū meū aduerſū me in inimicū ſicut
ρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ᾽ ἐμὲ εἰς ἐχθρὸν ὡς ἡ
dies hec: ꝛ rn̄dit doeg idumeus: q aſ
ἡμέρα αὕτη. καὶ ἀπεκρίνετο δωὴγ ὁ ἰδουμαῖος, ὁ κα-
ſiſtebat ſup mulas ſaul: ꝛ dicit: vidi
θεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους σαούλ. καὶ λέγει, ἑώρακα
filiū ieſſe venientem in noba apud achime
τὸν υἱὸν ἰεσσαὶ παραγενόμενον εἰς νοβὰ πρὸς ἀχιμέ-
s.21.b. lech filiū achitob ſacerdotē. ꝛ cōſulebat ei per
λεχ υἱὸν ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα. καὶ ἐπηρώτα αὐτῷ διὰ
deū: ꝛ cibaria dedit ei: ꝛ
τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν
gladium goliath philiſtei dedit ei. ꝛ
ῥομφαίαν γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ
miſit rex ad accerſendū achimelech filiū
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν ἀχιμέλεχ υἱὸν
achitob ſacerdotē ꝛ oēs filios pa-
ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πα-
tris eius ſacerdotes qui in nobe. ꝛ vene
τρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν νοβᾷ. καὶ παρεγέ-
runt vniuerſi in regē. ꝛ ait ſaul:
νοντο πάντες εἰς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπε σαούλ,
C audi iā fili achitob. ꝛ dixit: ecce ego loq̄re
Gen. 37.c. ἄκουε δὴ υἱὲ ἀχιτώβ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ λάλει
dñe. ꝛ dixit
κύριε. καὶ εἶπεν

oppreſſi ere alieno & amaro animo:
Et fctūs eſt eorū princeps. Fueruntq̄ cū eo quaſi quadringenti viri.
Et profectus eſt dauid inde in maſphat: q̄ ē moab. Et dixit ad regē moab. Maneat oro pater meus & mater mea vobiſcum dōec ſciam quid faciat mihi deus.
Et reliquit eos ante faciem regis moab. Mānſerūtq̄ apd eū cūctis diebus quibꝰ dauid fuit in preſidio.
Dixitq̄ gad ꝓpheta ad dd. Noli manere i preſidio: proficiſcere & vade in terram iuda.
Et profectus eſt dauid & venit in ſaltū areth.
Et audiuit ſaul ꝙ apparuiſſet dauid & viri qui erant cū eo.
Saul aūt cū maneret in gabaa & eſſet i nemore qd̄ eſt i rama: haſtā manu tenēs: cunctiq̄ ſerui eius circūſtarent eum: ait ad ſeruos ſuos q aſſiſtebant ei.
Audite me nūc filii gemini. Nūqd oībus vobis dabit filius iſai agros & vineas: & vniuerſos vos faciet tribunos & cēturiōes: quoniam cōiuraſtis oēs aduerſū me: & non eſt qui mihi renūciet: maxime cum & filius meus fedus iniuerit cū filio iſai. Nō ē q vicē meā doleat ex vobis: nec q annūciet mihi: eo ꝙ ſuſcitauerit filius meus ſeruū meū aduerſū me iſidiantē mihi vſq̄ hodie.
Rn̄dēs aūt doech idumeꝰ q aſſiſtebat & erat primꝰ inter ſeruos ſaul. Vidi inqt filium iſai in nobe apud achimelech filium achitob ſacerdotē.
Qui cōſuluit p eo dn̄m & cibaria dedit ei. Sed & gladium goliath philiſtei dedit illi.
Miſit ergo rex ad accerſiendum achimelech ſacerdotē filium achitob: & oēm domum pr̄is eius ſacerdotum qui erant in nobe. Qui vniuerſi venerūt ad regē.
Et ait ſaul ad achimelech. Audi fili achitob. Qui rn̄dit. Preſto ſum domine.
Dixitq̄

נשה מרר אשר לו נשא וכל איש מר נפש
היה שור ויהי עליהם לשר ויהיו עמו
רבע מאה כארבע מאות איש וילך דוד
משם מצפה מואב ויאמר אל
מלך מואב יצא נא אבי ואמי
ידע עשה אתכם עד אשר אדע מה יעשה
נחה לי אלהים וינחם את פני מלך
יום היה מואב וישבו עמו כל ימי היות
צוד נבא דוד במצודה ויאמר גד הנביא
ישב ילך אל דוד לא תשב במצודה לך
בוא ובאת לך ארץ יהודה וילך דוד
ויבא יער חרת וישמע שאול
כי נודע דוד ואנשים אשר
ישב אתו ושאול יושב בגבעה תחת
חנה האשל ברמה וחניתו בידו וכל
עבדיו נצבים עליו ויאמר שאול
לעבדיו הנצבים עליו שמעו נא
ימן נתן בני ימיני גם לכלכם יתן בן ישי
שדה שום שדות וכרמים לכלכם ישים
שור מאה שרי אלפים ושרי מאות כי
קשרתם כלכם עלי ואין גלה
את אזני בכרת בני עם בן ישי
ואין חלה מכם עלי וגלה את
קום אזני כי הקים בני את עבדי
ענה עלי לארב כיום הזה ויען דואג
האדמי והוא נצב על עבדי
אמר שאול ויאמר ראיתי את בן
בוא ישי בא נבה אל אחימלך בן
שאל צוד אחיטוב וישאל לו ביהוה וצידה
נתן לו ואת חרב גלית הפלשתי
שלח נתן לו וישלח המלך לקרא את
אחימלך בן אחיטוב הכהן ואת
כל בית אביו הכהנים אשר
בוא בנב ויבאו כלם אל המלך ויאמר
שאול שמע נא בן אחיטוב
ויאמר הנני אדני ויאמר

Digitized by Google

אליו שאול למה קשרתם עלי
אתה ובן ישי בתתך לו לחם וחרב   נתן
ושאול לו באלהים לקום
אלי לארב כיום הזה: ויען   ענה
אחימלך את המלך ויאמר ומי
בכל עבדיך כדוד נאמן וחתן   אמן
המלך וסר אל משמעתך ונכבד   סור שמע
בביתך: היום החלתי לשאל לו   חלל
באלהים חלילה לי אל ישם   שום
המלך בעבדו דבר בכל בית אבי
כי לא ידע עבדך בכל זאת דבר
קטן או גדול: ויאמר המלך מות   גדל
תמות אחימלך אתה וכל בית
אביך: ויאמר המלך לרצים   רוץ
הנצבים עליו סבו והמיתו כהני   סבב
יהוה כי גם ידם עם דוד וכי ידעו
כי ברח הוא ולא גלו את אזני   גלה
ולא אבו עבדי המלך לשלח את   אבה
ידם לפגע בכהני יהוה: ויאמר
המלך לדויג סב אתה ופגע   סבב
בכהנים ויסב דויג האדמי ויפגע   פגע
הוא בכהנים וימת ביום ההוא
שמנים וחמשה איש נשא אפד
בד: ואת נב עיר הכהנים הכה   נכה
לפי חרב מאיש ועד אשה   כה איש
מעולל ועד יונק ושור וחמור   עלל ינק
ושה לפי חרב: וימלט בן אחד   חמר מלט
לאחימלך בן אחיטוב ושמו
אביתר ויברח אחרי דוד: ויגד   ברח נגד
אביתר לדוד כי הרג שאול את
כהני יהוה: ויאמר דוד לאביתר   אמר
ידעתי ביום ההוא כי שם דויג
האדמי כי הגד יגיד לשאול אנכי
סבתי בכל נפש בית אביך: שבה   סבב ישב
אתי אל תירא כי אשר יבקש   ירא בקש
את נפשי יבקש את נפשך כי

ad eū ſaul. Quare cōiuraſtis aduerſum me tu & filius iſai: & dediſti eis panes & gladium & cōſuluiſti pro eo deū vt cōſurgeret aduerſum me inſidiator vſqꝫ hodie pmanēs? Reſpondenſqꝫ achimelech regi ait. Et quis in oībus ſeruis tuis ſicut dd̄ fidelis & gener regis: & pgens ad īperium tuum: & glorioſ⁹ in domo tua? Num hodie cepi pro eo cōſulere deū? Abſit hoc a me. Ne ſuſpicetur rex aduerſum ſeruum ſuū rē huiuſcemodi in vniuerſa domo patris mei. Nō ei ſciuit ſeru⁹ tuus qcq̄ſ ſup hoc negocio vel modicū vl grāde. Dixitqꝫ rex. Morte morieris achimelech tu & oīs dom⁹ patris tui. & ait rex emiſſariis qui circūſtabāt eū. Cōuertimini & interficite ſacerdotes dn̄i. Nam manus eoꝝ cū dauid ē ſcientes ꝙ fugiſſet: & non indicauerūt mihi. Noluerūt autem ſerui regis extendere manus ſuas in ſacerdotes domini. Et ait rex ad doech. Conuertere tu & irrue in ſacerdotes dn̄i. Cōuerſuſqꝫ doech idume⁹ irruit in ſacerdotes & trucidauit in die illa octoginta quiqꝫ viros veſtitos ephot lineo: nobe aūt ciuitatē ſacerdotū percuſſit in ore gladii viros & mulieres & paruulos & lactentes: bouemqꝫ & aſinum & ouē in ore gladii. Euadens autem vnus filius achimelech filii achitob cuius nomen erat abiathar: fugit ad dauid: & annunciauit ei ꝙ occidiſſet ſaul ſacerdotes dn̄i. Et ait dauid ad abiathar. Sciebam enī in die illa ꝙ cū ibi eſſet doech idumeus: proculdubio annūciaret ſauli. Ego ſum reus oium aīarum patris tui. Mane mecū: ne timeas. Si quis queſierit animam meam queret & animam tuam:

ei ſaul: quare cōiuraſti aduerſū me tu ⁊ filius ieſſe
αὐτῷ σαούλ, ἱνατί συνέθου κατ᾽ ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς ἰεσσαί
vt dares tu ei panē ⁊ gladiū: ⁊ cōſuleres tu ei
τοῦ δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ ἐρωτᾶν σε αὐτῷ
per deū vt poneres eū aduerſū me in inimicū: ſicut di-
διὰ τοῦ θεοῦ τοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ᾽ ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέ-
es hec? ⁊ rn̄dit achimelech regi ⁊ dixit:
ρα αὕτη; καὶ ἀπεκρίθη ἀχιμέλεχ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν,
⁊ quis in oībus ſeruis tuis fidelis ſicut dauid? ⁊
καὶ τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου πιστὸς ὡς δαυίδ; καὶ
gener regis ⁊ cōplēs oēne impe-
γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ ἄρχων παντὸς παραγ-
rium tuū: ⁊ glioſus in domo tua? an hodie in-
γέλματός σου, καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ σου; ἢ σήμερον ἦρ-
cepi cōſulere ei per deū? nequaq̄ ne det
γμαι ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ; μηδαμῶς μὴ δότω
rex aduerſū ſeruū tuū verbū ⁊ in totā
ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου σου λόγον καὶ ἐφ᾽ ὅλον τὸν
domū patris mei: qꝛ nō ſciuit ſeruus tuus in
οἶκον τοῦ πατρός μου, ὅτι οὐκ ᾔδει ὁ δοῦλός σου ἐν
oībus iſtis verbū paruū vel grāde. ⁊ dixit rex
πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα. καὶ εἶπεν ὁ βασι-
ſaul: morte morieris achimelech tu ⁊ oīs
λεὺς σαούλ, θανάτῳ ἀποθανῇ ἀχιμέλεχ σὺ καὶ πᾶς
domus patris tui. ⁊ dixit rex   8.14.3
ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς
emiſſariis qui circūſtabāt apud eū: addu-
παρατρέχουσι τοῖς ἐφεστηκόσιν ἐπ᾽ αὐτόν, προσαγά-
cite ⁊ interficite ſacerdotes dn̄i: qm̄ man⁹ eo-
γετε καὶ θανατώσατε τοὺς ἱερεῖς κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐ-
rum cū dauid: qm̄ cognouerūt ꝙ fugit ipſe: ⁊ non
τῶν μετὰ δαυίδ, διότι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτός, καὶ οὐκ
reuelauerūt auriculā meā. ⁊ non voluerūt ſer-
ἀπεκάλυψαν τὸ ὠτίον μου. καὶ οὐκ ἠβουλήθησαν οἱ παῖ-
ui regis inferre manus eoꝝ irrue-
δες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαν-
re in ſacerdotes dn̄i. ⁊ dixit rex
τῆσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ
doec: reuertere tu: ⁊ irrue in ſacerdotes. ⁊
δωήκ, ἐπίστρεφε σύ, καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς. καὶ
reuerſus eſt doec idumeus ⁊ interfecit ipſe   D
ἐπέστρεψε δωὴκ ὁ ἰδουμαῖος καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸς
ſacerdotes dn̄i. ⁊ interfecit in die illa
τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου. καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
octoginta quinqꝫ viros: oēs gerētes ephud. ⁊
ὀγδοηκονταπέντε ἄνδρας, πάντας αἴροντας ἐφούδ. καὶ τὴν
noba ciuitatē ſacerdotū pcuſſit in ore gladij
νοβὰ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στόματι ῥομφαίας
a viro vſqꝫ ad mulierē a paruulo ⁊ vſqꝫ ad lactētem:
ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς ἀπὸ νηπίου καὶ ἕως θηλάζοντος,
⁊ a vitulo ⁊ aſino ⁊ oue pcuſſit in ore
καὶ ἀπὸ μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου ἐπάταξεν ἐν στόμα-
gladij. ⁊ ſaluatur filius vn⁹ achimelech fi-
τι ῥομφαίας. καὶ διασώζεται υἱὸς εἷς τοῦ ἀχιμέλεχ υἱ-
lij achitob: nomē ei abiathar: ⁊ fugit poſt
οῦ ἀχιτώβ, ὄνομα αὐτῷ ἀβιάθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω
dauid. ⁊ nunciauit abiathar dauid: ꝙ
δαυίδ. καὶ ἀπήγγειλεν ἀβιάθαρ τῷ δαυίδ, ὅτι
occidit ſaul oēs ſacerdotes. ⁊ dixit
ἐθανάτωσε σαοὺλ πάντας τοὺς ἱερεῖς. καὶ εἶπε
dauid abiathar: ſciui ꝙ in die illa ibi erat
δαυὶδ τῷ ἀβιάθαρ, ᾔδειν ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκεῖ ἦν
doec idumeus: ⁊ nūciās nunciabit ſaul.
δωὴκ ὁ ἰδουμαῖος, καὶ ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ σαούλ
ego ſum cauſa aīaꝝ vniuerſe domus
ἐγώ εἰμι ὁ αἴτιος τῶν ψυχῶν ὅλου τοῦ οἴκου τοῦ
patris tui. maneas mecū ⁊ ne timeas: qm̄
πατρός σου. κάθισο μετ᾽ ἐμοῦ καὶ μὴ φοβοῦ, ὅτι
vbi q̄ſiero aīe mee querā ⁊ aīe
οὗ ἐὰν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ
tue locum:
σου τόπον,

Digitized by Google

Trāſ.Gre. lxx.cū interp̄.latina.

qm̄ ſeruatus es tu apud me.
ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ᾽ ἐμοί.

Ca.23.

A
Et annūciauerūt dauid dicentes: ecce
Καὶ ἀπήγγειλαν τῷ δαυὶδ λέγοντες, ἰδοὺ οἱ
philiſtei pugnāt in ceila: ⁊ ipſi diri
ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ κεϊλά, καὶ αὐτοὶ διαρπά-
piunt areas ⁊ cōſuluit dauid per dn̄z di-
ζουσιν τὰς ἅλω καὶ ἐπηρώτησε δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου λέ-
cens: ſi vadam ⁊ percutiā philiſteos iſtos:
γων, εἰ πορευθῶ καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους;
⁊ dixit dn̄s ad dauid: vade ⁊ percuties
καὶ εἶπε κύριος πρὸς δαυίδ, πορεύου καὶ πατάξεις τοὺς
philiſteos: ⁊ ſaluabis ceila. ⁊ dixerūt viri
ἀλλοφύλους, καὶ σώσεις τὴν κεϊλά. καὶ εἶποι οἱ ἄνδρες
dauid ad eū: ecce nos hic exñtes i
τοῦ δαυὶδ πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ὄντες ἐν
iudea timemus: ⁊ quō erit ſi abierimus in
τῇ ἰουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσαι ἐὰν πορευθῶμεν εἰς
ceila aduerſus valles philiſtinorū. ⁊ ad
τὴν κεϊλὰ εἰς τὰς κοιλάδας τῶν ἀλλοφύλων. καὶ προ-
iecit rurſum dauid cōſulere per dn̄m. ⁊ reſ
σέθετο ἔτι δαυὶδ ἐπερωτῆσαι διὰ τοῦ κυρίου. καὶ ἀπε-
pōdit ei dn̄s: ⁊ dixit ad eum: ſurge ⁊ deſ
κρίθη αὐτῷ κύριος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, ἀνάστηθι καὶ κατά-
cēde in ceila: qm̄ ego trado phili
βηθι εἰς κεϊλά, ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύ-
ſteos in manus tuas. ⁊ abijt dauid ⁊ vi
λους εἰς τὰς χεῖράς σου. καὶ ἐπορεύθη δαυὶδ καὶ οἱ ἄν-
ri qui cum eo in ceila: ⁊ debellauit
δρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ εἰς τὴν κεϊλά, καὶ ἐπολέμησε τοὺς
philiſteos. ⁊ fugerūt a facie eius: ⁊ per-
ἀλλοφύλους. καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπά-
cuſſit eos plaga magna nimis. ⁊ abegit
ταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἀπήλασε
iumēta eoꝝ ⁊ ſaluauit dauid habitatores
τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ ἔσωσε δαυὶδ τοὺς κατοικοῦντας
ceila. ⁊ factū ē cū fugeret abiathar filiꝰ achi
κεϊλά. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φεύγειν ἀβιάθαρ τὸν υἱὸν ἀχι-
melech ad dauid in ceila: deſcēderat hn̄s ephud in
μέλεχ πρὸς δαυὶδ εἰς κεϊλά, κατέβη ἔχων ἐφοὺδ ἐν τῇ
manu ſua. ⁊ nūciauerūt ſaul dicentes:
χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ σαοὺλ λέγοντες,

B
ꝙ venit dauid in ceila. ⁊ dixit ſual: tradi-
ὅτι ἥκει δαυὶδ εἰς κεϊλά. καὶ εἶπε σαούλ, πέπρα-
dit eū deus in manus meas: qm̄ cōcluſus
κεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖράς μου, ὅτι ἀποκέκλει-
eſt introgreſſus in vrbē portaꝝ ⁊ ſerarum. ⁊ pre
σαι εἰσελθὼν εἰς πόλιν θυρῶν καὶ μοχλῶν. καὶ πα-
cepit ſaul oī pplo in pugnā deſ
ραγγέλλει σαοὺλ παντὶ τῷ λαῷ εἰς πόλεμον κα-
cendere in ceila vt obſideret dauid ⁊
ταβαίνειν ἐπὶ κεϊλὰ τοῦ συνέχειν τὸν δαυὶδ καὶ
viros q̄ cum eo. ⁊ cognouit dauid: ꝙ
τοὺς ἄνδρας τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἔγνω δαυίδ, ὅτι
ſaul tacebat de eo malū. ⁊ dixit
σαοὺλ παρεσιώπα περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν. καὶ εἶπε

Infra. 30.b.
dauid ad abiathar ſacerdotē: adduc ephud.
δαυὶδ πρὸς ἀβιαθὰρ τὸν ἱερέα προσάγαγε τὸ ἐφούδ.
⁊ dixit dauid: dn̄e deus iſrael audiēs audi
καὶ εἶπε δαυίδ, κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἀκούων ἀκή-
uit ſeruꝰ tuus: ꝙ q̄rit ſaul venire ꝯtra me
κοεν ὁ δοῦλός σου, ὅτι ζητεῖ σαοὺλ ἐλθεῖν ἐπ᾽ ἐμὲ
in ceila vt euertat vrbem ꝑꝑ me ſi exclu
εἰς κεϊλὰ διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι᾽ ἐμέ, εἰ ἀποκλεί-
detur. ⁊ nunc ſi deſcendet ſaul ſicut audi
σθήσεται. καὶ νῦν εἰ καταβήσεται σαοὺλ καθὼς ἤκου-
uit ſeruꝰ tuus dn̄e deus iſrael indica
σεν ὁ δοῦλός σου κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἀπάγγειλον
ſeruo tuo. ⁊ dixit dn̄s
τῷ δούλῳ σου. καὶ εἶπε κύριος

Trāſla.B.Hie.

mecumq̄ ſeruaberis.

23.

Et annunciauerunt dauid dicentes. Ecce philiſtiim oppugnant ceilam & diripiunt areas. Cōſuluit ergo dauid dominum dicens. Nū vadam & percutiam philiſteos iſtos. Et ait dominus ad dauid. Vade & percuties philiſteos & ſaluabis ceilam: & dixerunt viri qui erant cū dauid ad eum. Ecce nos hic ī iudea cōſiſtētes timemꝰ: quātomagis ſi ierimus in ceilā aduerſum agmina philiſtinorum. Rurſum ergo dauid cōſuluit dn̄m. Qui reſpondens ait ei. Surge & vade in ceilam. Ego enim tradam philiſteos in manu tua. Abiit ergo dauid & viri eius in ceilam & pugnauit aduerſum philiſteos. Et abegit iumēta eoꝝ: & pcuſſit eos plaga magna & ſaluauit dauid habitatores ceile. Porro eo tpe quo fugiebat abiathar filius achimelech ad dauid in ceilam ephod ſecū hn̄s deſcēderat. Nūciatū eſt āt ſauli ꝙ veniſſet dd̄ in ceilā. Et ait ſaul. Tradidit eum deus ī manꝰ meas cōcluſuſq̄ eſt itrogreſſus vrbē ī qua porte & ſere ſunt. Et precepit ſaul oī pplo vt ad pugnam deſcenderet in ceilam & obſideret dauid & viros eius. Q̄d cū dd̄ reſciſſet: quia pparet ei ſaul clam malum. Dixit ad abiathar ſacerdotem. Applica ephod. Et ait dauid. Domine deus iſrael: audiuit famam ſeruus tuus ꝙ diſponat ſaul venire in ceilā vt euertat vrbē propter me. Si tradent me viri ceile in manus eius: & ſi deſcēdet ſaul ſicut audiuit ſeruus tuꝰ dn̄e deus iſrael indica ſeruo tuo. Et ait dominus.

Tex.heb.i.Regū.xxiii.

מִשְׁמֶרֶת אַתָּה עִמָּדִי׃
וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה
פְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּקְעִילָה וְהֵמָּה
שֹׁסִים אֶת הַגְּרָנוֹת׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִד
בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֵלֵךְ וְהִכֵּיתִי
בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ בַפְּלִשְׁתִּים
וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת קְעִילָה׃ וַיֹּאמְרוּ
אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹה
בִּיהוּדָה יְרֵאִים וְאַף כִּי נֵלֵךְ
קְעִלָה אֶל מַעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים׃
וַיּוֹסֶף עוֹד דָּוִד לִשְׁאוֹל בַּיהוָה
וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם רֵד
קְעִילָה כִּי אֲנִי נֹתֵן אֶת פְּלִשְׁתִּים
בְּיָדֶךָ׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו קְעִילָה
וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּנְהַג אֶת
מִקְנֵיהֶם וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה
וַיֹּשַׁע דָּוִד אֵת יֹשְׁבֵי קְעִילָה׃
וַיְהִי בִּבְרֹחַ אֶבְיָתָר בֶּן אֲחִימֶלֶךְ
אֶל דָּוִד קְעִילָה אֵפוֹד יָרַד בְּיָדוֹ׃
וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי בָא דָוִד קְעִילָה
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נִכַּר אֹתוֹ אֱלֹהִים
בְּיָדִי כִּי נִסְגַּר לָבוֹא בְּעִיר
דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל
אֶת כָּל הָעָם לַמִּלְחָמָה לָרֶדֶת
קְעִילָה לָצוּר אֶל דָּוִד וְאֶל
אֲנָשָׁיו׃ וַיֵּדַע דָּוִד כִּי עָלָיו שָׁאוּל
מַחֲרִישׁ הָרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל
אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן הַגִּישָׁה הָאֵפוֹד׃
וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שָׁמֹעַ שָׁמַע עַבְדְּךָ כִּי מְבַקֵּשׁ
שָׁאוּל לָבוֹא אֶל קְעִילָה לְשַׁחֵת
לָעִיר בַּעֲבוּרִי׃ הֲיַסְגִּרֻנִי בַעֲלֵי
קְעִילָה בְיָדוֹ הֲיֵרֵד שָׁאוּל כַּאֲשֶׁר
שָׁמַע עַבְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הַגֶּד נָא לְעַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר יְהוָה

Priuatiua.he.

שָׁמַר
Cap. xxiij
לָחַם
שָׁסָה שָׁאַל
הָלַךְ נָכָה
יָשַׁע
עָרַךְ
עָנָה יָרַד
נָהַג
קָנָה נָכָה
גָּדַל
הָיָה
בּוֹא
אָמַר
סָגַר
בָּרַח שָׁמַע
לָחַם יָרַד
חָרַשׁ רוּעַ
נָגַשׁ
בָּקַשׁ
בּוֹא
עָבַר
נָגַד

Digitized by Google

ירד׃ ויאמר דוד היסגרו בעלי — סגר
קעילה אתי ואת אנשי ביד
שאול ויאמר יהוה יסגירו׃
ויקם דוד ואנשיו כשש מאות — קום מאה
איש ויצאו מקעילה ויתהלכו — הלך
באשר יתהלכו ולשאול הגד כי — נגד
נמלט דוד מקעילה ויחדל לצאת׃ — מלט חדל
וישב דוד במדבר במצדות וישב — יצא דבר
בהר במדבר זיף ויבקשהו שאול — צוד בקש
כל הימים ולא נתנו אלהים — יום
בידו׃ וירא דוד כי יצא שאול — ראה
לבקש את נפשו ודוד במדבר
זיף בחרשה׃ ויקם יהונתן בן — קום
שאול וילך אל דוד חרשה ויחזק — חזק
את ידו באלהים׃ ויאמר אליו
אל תירא כי לא תמצאך יד — ירא מצא
שאול אבי ואתה תמלך על — מלך
ישראל ואנכי אהיה לך למשנה — היה שנה
וגם שאול אבי ידע כן׃ ויכרתו — כרת
שניהם ברית לפני יהוה וישב — שנה כרת
דוד בחרשה ויהונתן הלך לביתו׃ — פנה
ויעלו זפים אל שאול הגבעתה — עלה
לאמר הלוא דוד מסתתר עמנו — סתר
במצדות בחרשה בגבעת החכילה — צוד
אשר מימין הישימון׃ ועתה לכל — ימן
אות נפשך המלך לרדת רד ולנו — אוה ירד
הסגירו ביד המלך׃ ויאמר שאול — סגר
ברוכים אתם ליהוה כי חמלתם — ברך
עלי׃ לכו נא הכינו עוד ודעו — ילך כון
וראו את מקומו אשר תהיה — ידע ראה
רגלו מי ראהו שם כי אמר אלי
ערום יערם הוא׃ וראו ודעו מכל — ערם
המחבאים אשר יתחבא שם — חבא
ושבתם אלי אל נכון והלכתי — כון
אתכם והיה אם ישנו בארץ — יש
וחפשתי אתו בכל אלפי יהודה׃

Deſcēdet. Dixitq; rur-
ſum dauid. Si tradent
me viri ceile & viros
qui ſunt mecū in manus
ſaul. Et dixit dominꝰ.
Tradent. cccccccccccc
Surrexit ergo dauid &
viri eius quaſi ſexcenti
& egreſſi de ceila ccccc
cccccccccccccccccccccc
huc atq; illuc vagaban
tur incerti. Nūciatūq; ē
ſaul ꝙ fugiſſet dd̄ de
ceila & ſaluatꝰ eēt: quā-
obrē diſſimulauit exi-
re. Morabatur āt dauid
i deſerto in locis firmiſ-
ſimis: māſitq; in monte
ſolitudinis ziph. Que
rebat eū tñ ſaul cūctis
diebus: & nō tradidit
eū deus in manus eius.
Et vidit dauid ꝙ e-
greſſus eēt ſaul vt q̄re-
ret aīam eiꝰ. Porro dd̄ e
rat in deſerto ziph i ſil-
ua. Et ſurrexit iōathas
filiꝰ ſaul & abiit ad da
uid in ſiluā: & cōforta-
uit manꝰ eius i deo: di
xitq; ei. Ne tieas. Ne-
q; eni iueniet te manꝰ
ſaul patris mei. Et tu
regnabis ſuper cccccc
iſrael: & ego ero tibi
ſecundus. cccccccccc
Sed & ſaul pr̄ meꝰ ſcit
hoc. Percuſſit ergo ccc
vterq; fedus corā do-
mino. Manſitq; ccccccc
dauid in ſilua: iōathas
āt reuerſus eſt in domū
ſuā. Aſcēderūt autē zi
phei ad ſaul in gabaa
dicētes. Nōne ecce da
uid latitat apud nos ccc
in locis tutiſſimis ſilue
in colle achile cccccc
q̄ eſt ad dextrā deſerti.
Nunc ergo ſicut cccccc
deſiderauit aīa tua vt
dſcēderes: deſcēde: no
ſtrū aūt erit vt tradam-
eū in manus regis. Di-
xitq; ſaul. Bn̄dicti vos
a dn̄o: quia doluiſtis vi
cē meā. Abite ergo o-
ro & diligētius p̄parate
& curioſius agite: & cō
ſiderate locū vbi ſit ccc
pes eius: vel quis vide
rit eū ibi vbi dixiſtis. cc
Recogitat eni de me ꝙ
callide inſidier ei. Cōſi
derate & videte oīa la-
tibula eius in quibꝰ ab-
ſcōditur: & reuertimini
ad me ad rē certā vt va
dā vobiſcū. Qd̄ ſi āt in
terrā ſe obſtruxerit: cccc
perſcrutabor eū in cū
ctis milibus iuda. cccccc

deſcendet. ⁊ dixit dauid: ſi tradent qui
καταβήσεται. καὶ εἶπε δαυίδ, εἰ παραδώσουσιν οἱ
de ceila me ⁊ viros meos in manus ſa-
ἀπὸ τῆς κεϊλὰ ἐμὲ καὶ τοὺς ἄνδρας μου εἰς χεῖρας σα
ul? ⁊ dixit dn̄s tradent. ⁊ ſurrexit dauid
οὺλ; καὶ εἶπε κύριος παραδώσουσιν. καὶ ἀνέστη δαυίδ
⁊ viri ſui q̄ſi ſexcēti: ⁊ egreſſi ſūt de ceila
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι, καὶ ἐξῆλθον ἐκ κεϊλὰ
⁊ ibant quocūq; ibant. ⁊ nūciatū eſt
καὶ ἐπορεύοντο οὗ ἂν ἐπορεύοντο. καὶ ἀπηγγέλη τῷ
ſaul ꝙ ſaluatus eſſet dauid de ceila: ⁊ dimiſit vt
σαοὺλ ὅτι διασέσωσαι δαυίδ ἐκ κεϊλά, καὶ ἀνῆκεν τοῦ
exiret. ⁊ mãſit dauid in deſerto in anguſtiis.
ἐξελθεῖν. καὶ ἐκάθισε δαυίδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς.
⁊ ſedebat in mōte in deſerto ziph. ⁊ q̄rebat ſa-
καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει ἐν τῇ ἐρήμῳ ζίφ. καὶ ἐζήτει σα
ul cunctis diebus dauid. ⁊ non tradidit
οὺλ πάσας τὰς ἡμέρας τὸν δαυίδ. καὶ οὐ παρέδωκεν
eum dn̄s in manus eius. ⁊ vidit dauid ꝙ
αὐτὸν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. καὶ εἶδε δαυίδ ὅτι
egrederet̄ ſaul vt q̄reret eum. ⁊ dauid erat i de-
ἐξέρχεται σαοὺλ τοῦ ζητεῖν αὐτόν. καὶ δαυίδ ἦν ἐν τῇ ἐρή-
ſerto ziph in noua. ⁊ ſurrexit ionathan filius ſaul ⁊
μῳ ζίφ ἐν τῇ καινῇ. καὶ ἀνέστη ἰωναθὰν υἱὸς σαοὺλ καὶ C
abiit ad dauid in nouā: ⁊ cōfortauit
ἐπορεύθη πρὸς δαυίδ εἰς τὴν καινήν, καὶ ἐκραταίωσε
manus eius in dn̄o. ⁊ dixit ad eū: ne
τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, μὴ
timeas q2 nō te inueniet manus ſaul patris
φοβοῦ ὅτι οὐ μή σε εὕρῃ ἡ χεὶρ σαοὺλ τοῦ πατρός
mei. ⁊ tu regnabis ſup iſrael: ⁊ ego ero
μου. καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ τὸν ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ ἔσο-
tibi in ſecūdū. ⁊ ſaul pater meus ſciuit ſic.
μαί σοι εἰς δεύτερον. καὶ σαοὺλ ὁ πατήρ μου ἔγνω οὕ-
⁊ percuſſerūt ambo fedus corā dn̄o.
τως. καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον κυρίου.
⁊ mãſit dauid in noua: ⁊ ionathan abiit
καὶ ἐκάθητο δαυίδ ἐν τῇ καινῇ, καὶ ἰωναθὰν ἀπῆλθεν
in domū ſuā. ⁊ aſcēderūt ziphei ad ſaul
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν οἱ ζιφαῖοι πρὸς σαοὺλ
ad collē dicētes: nōne ecce dauid abſcōdit̄ ē
ἐπὶ τὸν βουνὸν λέγοντες, οὐκ ἰδοὺ δαυίδ κέκρυπται
apud nos in anguſtiis in noua in colle
παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ καινῇ ἐν τῷ βουνῷ
achile q̄ eſt a dextris ieſſemū. ⁊ nunc
τοῦ ἐχελὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ ἰεσσεμοῦν. καὶ νῦν
om̄e qđ iuxta aīam regis in deſcen- 2.Re.
πᾶν τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατά- 5.8.
ſum: deſcendat ad nos: cōcluſi
βασιν, καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς, ἀποκεκλεισμένοι
eñ ſunt in manibꝰ regis. ⁊ dixit
γάρ εἰσιν ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν
eis ſaul benedicti vos dn̄o: q2 do-
αὐτοῖς σαοὺλ εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπο-
luiſtis de me. abite iā ⁊ preparate
νέσατε περὶ ἐμοῦ. πορεύθητε δὴ καὶ ἑτοιμάσατε
adhuc ⁊ cognoſcite ⁊ videte locū eius vbi eſt
ἔτι καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε τὸν τόπον αὐτοῦ οὗ ἐστὶν
pes eius velociter ibi vbi dixiſtis: q2 dixit
ὁ ποῦς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὗ εἴπατε, ὅτι εἶπεν ὁ
ſaul ne forte callide agens hic callide
σαοὺλ μή ποτε πανουργευσάμενος οὗτος πανουργεύ-
agat. ⁊ videte ⁊ cōſiderate de oībus locis
σηται. καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε ἐκ πάντων τῶν τόπων
vbi ipſe abſcōditur ibi: ⁊ reuertimini ad D
ὅπου αὐτὸς κρύπτεται ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψατε πρός
me in preparatū: ⁊ vadam vobiſcū. ⁊ erit
με εἰς ἕτοιμον, καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν. καὶ ἔσται
ſi eſt ſup terrā: pſcrutabor eū in cūctis mi-
εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πᾶσι χι-
libus iuda.
λιάσιν ἰούδα. ccccccccccccccccccccccccccccc

Digitized by Google

et ſurrexerūt ziphei et abierūt ante ſa-
καὶ ἀνέστησαν οἱ ζιφαῖοι καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν σα-
ul: et dauid et viri eius in deſerto ma-
ούλ, καὶ δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ μα-
on in veſpere a dextris ieſemō. et iuit
ὼν καὶ ἑσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ ἰεσσεμοῦ. καὶ ἐπορεύθη
ſaul et viri eius ad quērēdū dauid. et nūcia-
σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν τὸν δαυίδ. καὶ ἀπηγ-
tū eſt dauid: et deſcēdit ad petrā in
γέλη τῷ δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν ἐν τῇ
deſerto maon. et audiuit ſaul et pſecutus eſt in
ἐρήμῳ τῇ μαών. καὶ ἤκουσεν σαοὺλ καὶ κατεδίωξεν εἰς
deſerto maon poſt dauid. et iit ſa-
τὴν ἔρημον μαὼν ὀπίσω δαυίδ. καὶ πορεύεται σα-
ul et viri eius ex parte mōtis huius.
οὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τούτου.
et dauid et viri eius ex parte mōtis
καὶ δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τοῦ
altera. et dauid erat tectus vt iret a
ἑτέρου. καὶ δαυὶδ ἦν σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ
facie ſaul. et ſaul et viri eius ap-
προσώπου σαούλ. καὶ σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ πε-
propinquabāt ſup dauid et viros eius vt
ριπλαγιάζον ἐπὶ δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ τοῦ
caperēt eos. et nūcius venit ad ſa-
συλλαβεῖν αὐτούς. καὶ ἄγγελος παρεγένετο πρὸς σα-
ul dicēs: feſtina et veni qz infuſiſſet phili-
οὺλ λέγων, σπεῦδε καὶ ἧκε ὅτι ἐχύθησαν οἱ ἀλλόφυ-
ſthim ſup terrā. et reuerſus eſt ſaul vt nō per-
λοι ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀνέστρεψε σαοὺλ τοῦ μὴ κα-
ſequeret poſt dauid: et perrexit in occur-
ταδιώκειν ὀπίσω δαυίδ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντη-
ſum philiſthinoꝝ. pp hoc vocat eſt locus il-
σιν τῶν ἀλλοφύλων. διὰ τοῦτο ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖ-
le petra diuiſa.
νος πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

Ca. 24.

A Et aſcendit dauid inde et ſedit in
Καὶ ἀνέβη δαυὶδ ἐκεῖθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς
anguſtiis in gaddi. et factū eſt vt reuerſus ē ſaul a
στενοῖς ἐν γαδδί. καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέστρεψε σαοὺλ ἀπὸ
tergo philiſthinoꝝ: et nūciauerūt ei di-
ὄπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ λέ-
cētes: ecce dauid in deſerto in gaddi. et acce-
γοντες, ἰδοὺ δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γαδδί. καὶ ἔλα-
pit ſecum tria millia viroꝝ electoꝝ ex
βε μεθ᾽ ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ
omni iſrael: et perrexit ad inueſtigādū dauid
παντὸς τοῦ ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν δαυίδ
et viros eius p anteriorē partē venatiōis
καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῆς θήρας
ceruoꝝ. et venit ad armēta gre-
τῶν ἐλάφων. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὰς ἀγέλας τῶν ποι-
gum que in via. et erat ibi ſpelūca: et
μνίων τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. καὶ ἦν ἐκεῖ σπήλαιον, καὶ
ingreſſus ē ſaul vt prepararetur. et dauid et
εἰσῆλθε σαοὺλ παρασκευάσασθαι. καὶ δαυὶδ καὶ οἱ
viri eius in ſpelūca interius ſedebāt in
ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐσώτερον ἐκάθηντο ἐν
eo. et dixerūt viri dauid ad eum: ecce
αὐτῷ. καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες δαυὶδ πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ
dies hec: quā dixit dñs ad te: ecce ego tra-
ἡ ἡμέρα αὕτη, ἣν εἶπε κύριος πρὸς σέ, ἰδοὺ ἐγὼ δί-
do inimicū tuū in manus tuas: et fa-
δωμι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιή-
cies ei qđ placuerit in oculis tuis. et ſur-
σεις αὐτῷ τὸ ἀρεστὸν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἀνέ-
rexit dauid et abſtulit alam diploidis ſa-
στη δαυὶδ καὶ ἀφεῖλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος σα-
B ul latēter. et factū eſt poſt hec: et percuſ-
οὺλ λαθραίως. καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάτα-
ſit dauid cor ſuū: qz abſtulit
ξε δαυὶδ ἡ καρδία αὐτοῦ, ὅτι ἀφείλετο

At illi ſurgētes abierūt in ziph ante ſaul. David aūt & viri eiꝰ erāt i deſerto maō in cāpeſtribus ad dexterā ieſſimuth. Iuit ergo ſaul & ſocii eius ad querendū eū. Et nunciatū eſt dd̄: ſtatiqꝫ deſcendit ad petrā: & verſabatur in deſerto maon. Qđ cū audiſſet ſaul pſecutus ē dauid in deſerto maō. Et ibat ſaul & viri eius ad latus mōtis ex pte vna: dd̄ aūt & viri eiꝰ erāt in latere mōtis ex pte altera. Porro dauid deſpabat ſe poſſe euadere a facie ſaul. Itaqꝫ ſaul & viri eius in modum corone cingebāt dd̄ & viros eius vt capent eos. Et nūcius venit ad ſaul dicens. Feſtina & veni qm̄ infuderunt ſe philiſtiim ſup terram. Reuerſus eſt ergo ſaul deſiſtens pſequi dauid: & perrexit in occurſū philiſtinorum. ppter hoc vocauerūt locum illum petram diuidentem.

24.

Aſcendit ergo dd̄ inde & habitauit in locis tutiſſimis ēgaddi. Cunqꝫ reuerſus eēt ſaul poſtq̄ pſecutus ē philiſteos: nūciauerunt ei dicentes. Ecce dauid in deſerto ē engaddi. Aſſumēs ergo ſaul tria milia electoꝝ virorum ex omni iſrael pīexit ad inueſtigandum dauid & viros eius ēt ſup abruptiſſimas petras q̄ ſolis ibicibus puie ſūt. Et venit ad caulas ouiū q̄ ſe offerebāt viāti: eratqꝫ ibi ſpelūca quā igreſſꝰ eſt ſaul vt purgaret ventrē. Porro dauid & viri eius in interiore pte ſpelūce latebāt. Et dixerūt ſerui dauid ad eū. Ecce dies de qua locutus eſt dominus ad te: ego tradam tibi inimicum tuū vt facias ei ſicut placuerit i oculis tuis. Surrexit ergo dd̄ & pſcidit orā chlamidis ſaul ſilenter. Poſt hec percuſſit cor ſuum dauid eo q̄ abſcidiſſet

וַיָּקוּמוּ וַיֵּלְכוּ זִיפָה לִפְנֵי שָׁאוּל | קום
וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּמִדְבַּר מָעוֹן בָּעֲרָבָה | דבר עון
אֶל יְמִין הַיְשִׁימוֹן׃ וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל
וַאֲנָשָׁיו לְבַקֵּשׁ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד | נגד
וַיֵּרֶד הַסֶּלַע וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר מָעוֹן
וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי דָוִד | שמע רדף
מִדְבַּר מָעוֹן׃ וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל מִצַּד
הָהָר מִזֶּה וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו מִצַּד | צדד
הָהָר מִזֶּה וַיְהִי דָוִד נֶחְפָּז לָלֶכֶת | היה חפז
מִפְּנֵי שָׁאוּל וְשָׁאוּל וַאֲנָשָׁיו | ילך פנה
עֹטְרִים אֶל דָּוִד וְאֶל אֲנָשָׁיו
לְתָפְשָׂם׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל שָׁאוּל | לאך בוא
לֵאמֹר מַהֲרָה וְלֵכָה כִּי פָשְׁטוּ | ילך
פְלִשְׁתִּים עַל הָאָרֶץ׃ וַיָּשָׁב שָׁאוּל
מִרְדֹף אַחֲרֵי דָוִד וַיֵּלֶךְ לִקְרַאת
פְּלִשְׁתִּים עַל כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם
הַהוּא סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת׃ | קום חלק

cap. xxiiii.

וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב
בִּמְצָדוֹת עֵין גֶּדִי׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר | עלה היה
שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים | שוב
וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד | נגד
בְּמִדְבַּר עֵין גֶּדִי׃ וַיִּקַּח שָׁאוּל | לקח
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל | בחר
יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת דָּוִד
וַאֲנָשָׁיו עַל פְּנֵי צוּרֵי הַיְּעֵלִים׃ | פנה
וַיָּבֹא אֶל גִּדְרוֹת הַצֹּאן עַל | בוא
הַדֶּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל
לְהָסֵךְ אֶת רַגְלָיו וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו | סוך
בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה יֹשְׁבִים׃ וַיֹּאמְרוּ | אמר
אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר
אָמַר יְהוָה אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן
אֶת אֹיִבְךָ בְּיָדֶךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ | עשה
כַּאֲשֶׁר יִטַב בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד | קום
וַיִּכְרֹת אֶת כְּנַף הַמְּעִיל אֲשֶׁר | כרת מעל
לְשָׁאוּל בַּלָּט׃ וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן וַיַּךְ | אם היה
לֵב דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת | נכה

Digitized by Google

ירד׃ ויאמר דוד היסגרו בעלי סגר
קעילה אתי ואת אנשי ביד
שאול ויאמר יהוה יסגירו׃
ויקם דוד ואנשיו כשש מאות קום מאה
איש ויצאו מקעלה ויתהלכו הלך
באשר יתהלכו ולשאול הגד כי נגד
נמלט דוד מקעילה ויחדל לצאת׃ מלט חדל
וישב דוד במדבר במצדות וישב יצא דבר
בהר במדבר זיף ויבקשהו שאול צוד בקש
כל הימים ולא נתנו אלהים יום
בידו׃ וירא דוד כי יצא שאול ראה
לבקש את נפשו ודוד במדבר
זיף בחרשה׃ ויקם יהונתן בן קום
שאול וילך אל דוד חרשה ויחזק חזק
את ידו באלהים׃ ויאמר אליו
אל תירא כי לא תמצאך יד ירא מצא
שאול אבי ואתה תמלך על מלך
ישראל ואנכי אהיה לך למשנה היה שנה
וגם שאול אבי ידע כן׃ ויכרתו כרת
שניהם ברית לפני יהוה וישב שנה ברת
דוד בחרשה ויהונתן הלך לביתו׃ פנה
ויעלו זפים אל שאול הגבעתה עלה
לאמר הלוא דוד מסתתר עמנו סתר
במצדות בחרשה בגבעת החכילה צוד
אשר מימין הישימון׃ ועתה לכל ימן
אות נפשך המלך לרדת רד ולנו אוה ירד
הסגירו ביד המלך׃ ויאמר שאול סגר
ברוכים אתם ליהוה כי חמלתם ברך
עלי׃ לכו נא הכינו עוד ודעו ילך כון
וראו את מקומו אשר תהיה ידע ראה
רגלו מי ראהו שם כי אמר אלי
ערום יערם הוא׃ וראו ודעו מכל ערם
המחבאים אשר יתחבא שם חבא
ושבתם אלי אל נכון והלכתי כון
אתכם והיה אם ישנו בארץ יש
וחפשתי אתו בכל אלפי יהודה׃

Deſcẽdet. Dixitq; rurſum dauid. Si tradent me viri ceile & viros qui ſunt mecũ in manus ſaul. Et dixit dominus. Tradent. Surrexit ergo dauid & viri eius quaſi ſexcenti & egreſſi de ceila huc atq; illuc vagabantur incerti. Nũciatũq; ẽ ſaul ꝙ fugiſſet dd̃ de ceila & saluatꝰ eẽt: quãobrẽ diſſimulauit exire. Morabatur ãt dauid i deſerto in locis firmiſſimis: mãſitq; in monte ſolitudinis ziph. Querebat eũ tñ ſaul cũctis diebus: & nõ tradidit eũ deus in manus eius. Et vidit dauid ꝙ egreſſus eẽt ſaul vt qreret aĩam eiꝰ. Porro dd̃ erat in deſerto ziph i ſilua. Et ſurrexit iõathas filiꝰ ſaul & abiit ad dauid in ſiluã: & cõfortauit manꝰ eius i deo: dixitq; ei. Ne tjeas. Neq; eni iueniet te manꝰ ſaul patris mei. Et tu regnabis ſuper iſrael: & ego ero tibi ſecundus. Sed & ſaul pr̃ meꝰ ſcit hoc. Percuſſit ergo vterq; fedus corã domino. Manſitq; dauid in ſilua: iõathas ãt reuerſus eſt in domũ ſuã. Aſcẽderũt autẽ ziphei ad ſaul in gabaa dicẽtes. Nõne ecce dauid latitat apud nos in locis tutiſſimis ſilue in colle achile q̃ eſt ad dextrã deſerti. Nunc ergo ſicut deſiderauit aĩa tua vt d̃ſcẽderes: deſcẽde: noſtrũ aũt erit vt tradamꝰ eũ in manus regis. Dixitq; ſaul. Bñdicti vos a dño: quia doluiſtis vicẽ meã. Abite ergo oro & diligẽtius p̄parate & curioſius agite: & cõſiderate locũ vbi ſit pes eius: vel quis viderit eũ ibi vbi dixiſtis. Recogitat eni de me ꝙ callide inſidier ei. Cõſiderate & videte oĩa latibula eius in quibꝰ abſcõditur: & reuertimini ad me ad rẽ certã vt vadã vobiſcũ. Q d̃ ſi ãt in terrã ſe obſtruxerit: perſcrutabor eũ in cũctis milibus iuda.

deſcendet. et dixit dauid: ſi tradent qui
καταβήσεται. καὶ εἶπε δαυίδ, εἰ παραδώσουσιν οἱ
de ceila me et viros meos in manus ſa-
ἀπὸ τῆς κεϊλὰ ἐμὲ καὶ τοὺς ἄνδρας μου εἰς χεῖρας σα-
ul? et dixit dñs tradent. et ſurrexit dauid
οὺλ; καὶ εἶπε κύριος παραδώσουσιν. καὶ ἀνέστη δαυίδ
et viri ſui q̄ſi ſexcẽti: et egreſſi ſũt de ceila
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι, καὶ ἐξῆλθον ἐκ κεϊλὰ
et ibant quocũq; ibant. et nũciatũ eſt
καὶ ἐπορεύοντο οὗ ἂν ἐπορεύοντο. καὶ ἀπηγγέλη τῷ
ſaul ꝙ ſaluatus eſſet dauid de ceila: et dimiſit vt
σαοὺλ ὅτι διασέσωσαι δαυὶδ ἐκ κεϊλά, καὶ ἀνῆκε τοῦ
exiret. et mãſit dauid in deſerto in anguſtiis.
ἐξελθεῖν. καὶ ἐκάθισε δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς.
et ſedebat in mõte in deſerto ziph. et q̄rebat ſa-
καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει ἐν τῇ ἐρήμῳ ζίφ. καὶ ἐζήτει σα-
ul cunctis diebus dauid. et non tradidit
οὺλ πάσας τὰς ἡμέρας τὸν δαυίδ. καὶ οὐ παρέδωκεν
eum dñs in manus eius. et vidit dauid ꝙ
αὐτὸν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. καὶ εἶδε δαυὶδ ὅτι
egrederetur ſaul vt q̄reret eum. et dauid erat i de-
ἐξέρχεται σαοὺλ τοῦ ζητεῖν αὐτόν. καὶ δαυὶδ ἦν ἐν τῇ ἐρή-
ſerto ziph in noua. et ſurrexit ionathan filius ſaul et
μῳ ζίφ ἐν τῇ καινῇ. καὶ ἀνέστη ἰωναθὰν υἱὸς σαοὺλ καὶ
abiit ad dauid in nouã: et cõfortauit
ἐπορεύθη πρὸς δαυὶδ εἰς τὴν καινήν, καὶ ἐκραταίωσε
manus eius in dño. et dixit ad eũ: ne
τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, μὴ
timeas quia nõ te inueniet manus ſaul patris
φοβοῦ ὅτι οὐ μή σε εὕρῃ ἡ χεὶρ σαοὺλ τοῦ πατρός
mei. et tu regnabis ſup iſrael: et ego ero
μου. καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ τὸν ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ ἔσο-
tibi in ſecũdũ. et ſaul pater meus ſciuit ſic.
μαί σοι εἰς δεύτερον. καὶ σαοὺλ ὁ πατήρ μου ἔγνω οὕ-
et percuſſerũt ambo fedus corã dño.
τως. καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον κυρίου.
et mãſit dauid in noua: et ionathan abiit
καὶ ἐκάθητο δαυὶδ ἐν τῇ καινῇ, καὶ ἰωναθὰν ἀπῆλθεν
in domũ ſuã. et aſcẽderũt ziphei ad ſaul
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν οἱ ζιφαῖοι πρὸς σαοὺλ
ad collẽ dicẽtes: nõne ecce dauid abſcõditꝰ ẽ
ἐπὶ τὸν βουνὸν λέγοντες, οὐκ ἰδοὺ δαυὶδ κέκρυπται
apud nos in anguſtiis in noua in colle
παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ καινῇ ἐν τῷ βουνῷ
achile q eſt a dextris ieſſemũ. et nunc
τοῦ ἐχελὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ ἰεσσεμοῦν. καὶ νῦν
omne qd iuxta aiam regis in deſcen- 2.Re. 5.a.
πᾶν τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατά-
ſum: deſcendat ad nos: cõcluſi
βασιν, καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς, ἀποκεκλεισμένοι
enĩ ſunt in manibꝰ regis. et dixit
γάρ εἰσιν ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν
eis ſaul benedicti vos dño: quia do-
αὐτοῖς σαοὺλ εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπο-
luiſtis de me. abite iã et preparate
νέσατε περὶ ἐμοῦ. πορεύθητε δὴ καὶ ἑτοιμάσατε
adhuc et cognoſcite et videte locũ eius vbi eſt
ἔτι καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε τὸν τόπον αὐτοῦ οὗ ἐστιν
pes eius velociter ibi vbi dixiſtis: quia dixit
ὁ ποῦς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὗ εἴπατε, ὅτι εἶπεν ὁ
ſaul ne forte callide agens hic callide
σαοὺλ μή ποτε πανουργευσάμενος οὗτος πανουργεύ-
agat. et videte et cõſiderate de oĩbus locis
σηται. καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε ἐκ πάντων τῶν τόπων
vbi ipſe abſcõditur ibi: et reuertimini ad
ὅπου αὐτὸς κρύπτεται ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψατε πρός
me in preparatũ: et vadam vobiſcũ. et erit
με εἰς ἕτοιμον, καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν. καὶ ἔσται
ſi eſt ſup terrã: pſcrutabor eũ in cũctis mi-
εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πᾶσι χι-
libus iuda.
λιάσιν ἰούδα.

τ ſurrexerūt ziphei τ abierūt ante ſa-
καὶ ἀνέστησαν οἱ ζιφαῖοι καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν σα-
ul: τ dauid τ viri eius in deſerto ma-
ούλ, καὶ δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ μα
on in veſpere a dextris ieſemū. τ iuit
ὼν καθ' ἑσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ ἰεσσεμοῦν. καὶ ἐπορεύθη
ſaul τ viri eius ad q̄rēdū dauid. τ nūcia-
σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν τὸν δαυίδ. καὶ ἀπηγ-
tū eſt dauid: τ deſcēdit ad petrā in
γέλη τῷ δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν ἐν τῇ
deſerto maon. τ audiuit ſaul τ p̄ſecutus eſt in
ἐρήμῳ τῇ μαών. καὶ ἤκουσεν σαοὺλ καὶ κατεδίωξεν εἰς
deſerto maon poſt dauid. τ it ſa
τὴν ἔρημον τὴν μαὼν ὀπίσω δαυίδ. καὶ πορεύεται σα
ul τ viri eius ex parte mōtis huius.
οὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τούτου.
τ dauid τ viri eius ex parte mōtis
καὶ δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τοῦ
altera. τ dauid erat tectus vt iret a
ἑτέρου. καὶ δαυὶδ ἦν σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ
facie ſaul. τ ſaul τ viri eius ap-
προσώπου σαούλ. καὶ σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ πα
propinquabāt ſup dauid τ viros eius vt
ρεπλαγίαζον ἐπὶ δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ τοῦ
caperēt eos. τ nūcius venit ad ſa-
συλλαβεῖν αὐτούς. καὶ ἄγγελος παρεγένετο πρὸς σα
ul dicēs: feſtina τ veni q2 infuſi ſūt phili
ούλ λέγων, σπεῦδε καὶ ἧκε ὅτι ἐχύθησαν οἱ ἀλλόφυ-
ſthijm ſup terrā. τ reuerſus eſt ſaul vt nō per-
λοι ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀνέστρεψε σαοὺλ τοῦ μὴ κα-
ſequeretur poſt dauid: τ perrexit in occur
ταδιώκειν ὀπίσω δαυίδ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντη-
ſum philiſtinorū. ꝑꝑ hoc vocatus eſt locus il
σιν τῶν ἀλλοφύλων. διὰ τοῦτο ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖ-
le petra diuiſa.
νος πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

Ca.24.

A Et aſcendit dauid inde τ ſedit in
Καὶ ἀνέβη δαυὶδ ἐκεῖθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς
anguſtiis in gaddi. τ factū eſt vt reuerſus ē ſaul a
στενοῖς ἐν γαδδί. καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέστρεψε σαοὺλ ἀπὸ
tergo philiſtinorū: τ nūciauerūt ei di-
ὄπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ λέ-
cētes: ecce dauid in deſerto in gaddi. τ acce
γοντες, ἰδοὺ δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γαδδί. καὶ ἔλα-
pit ſecum tria milia virorū electorū ex
βε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ
omni iſrael: τ perrexit ad inueſtigādū dauid
παντὸς τοῦ ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν δαυίδ
τ viros eius ꝑ anteriorē partē venatiōis
καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῆς θήρας
ceruorū. τ venit ad armēta gre
τῶν ἐλάφων. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὰς ἀγέλας τῶν ποι-
gum que in via. τ erat ibi ſpelūca: τ
μνίων τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. καὶ ἦν ἐκεῖ σπήλαιον, καὶ
ingreſſus ē ſaul vt prepararetur. τ dauid τ
εἰσῆλθε σαοὺλ παρασκευάσασθαι. καὶ δαυὶδ καὶ οἱ
viri eius in ſpelūca interius ſedebāt in
ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐσώτερον ἐκάθηντο ἐν
ea. τ dixerūt viri dauid ad eum: ecce
αὐτῷ. καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες δαυὶδ πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ
dies hec: quā dixit dn̄s ad te: ecce ego tra
ἡ ἡμέρα αὕτη, ἣν εἶπε κύριος πρὸς σέ, ἰδοὺ ἐγὼ δί-
do inimicū tuū in manus tuas: τ fa
δωμι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιή-
des ei qđ placuerit in oculis tuis. τ ſur-
σεις αὐτῷ τὸ ἀρεστὸν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἀνέ-
rexit dauid τ abſtulit alam diploidis ſa
B στη δαυὶδ καὶ ἀφεῖλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος σα
ul latēter. τ factū eſt poſt hec: τ percuſ
οὺλ λαθραίως. καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάτα-
ſit dauid cor ſuū: q2 abſtulit
ξεν τὸν δαυὶδ ἡ καρδία αὐτοῦ, ὅτι ἀφείλετο ooooo

At illi ſurgētes abierūt
in ziph ante ſaul. oooo
Dauid aūt & viri ei⁹ erāt
i deſerto maō in cāpe
ſtribus ad dexterā ieſſi-
muth. Iuit ergo ſaul oo
& ſocii eius ad queren
dū eū. Et nunciatū eſt
dd̄: ſtatiq; deſcendit ad
petrā: & verſabatur in
deſerto maon. Qđ cū
audiſſet ſaul pſecutus ē
dauid in deſerto maō.
Et ibat ſaul & viri eius
ad latus mōtis ex pte
vna: dd̄ aūt & viri ei⁹ erāt
in latere mōtis ex pte
altera. Porro dauid deſ-
pabat ſe poſſe euadere
a facie ſaul. Itaq; ſaul
& viri eius in modum
corone cingebāt dd̄ &
viros eius vt capent e-
os. Et nūcius venit ad
ſaul dicens. Feſtina &
veni qm̄ infuderunt ſe
philiſtiim ſup terram.
Reuerſus eſt ergo ſaul
deſiſtens pſequi dauid:
& perrexit in occurſū
philiſtinorum. ꝓpter
hoc vocauerūt locum
illum petram diuiden
tem.

24.

Aſcendit ergo dd̄ i
de & habitauit oooo
in locis tutiſſimis ēgad
di. Cunq; oooooooooooo
reuerſus eēt ſaul poſtq̄
pſecutus ē philiſteos:
nūciauerunt ei dicen-
tes. Ecce dauid oooooooo
in deſerto ē engaddi.
Aſſumēs ergo ſaul ooo
tria milia electoꝝ viro
rum ex omni oooooooooo
iſrael ꝑrexit ad inueſti
gandum dauid ooooooo
& viros eius ēt ſup ab-
ruptiſſimas petras q̄ ſo
lis ibicibus puie ſūt. Et
venit ad caulas ouiū q̄
ſe offerebāt viāti: eratq;
ibi ſpelūca quā igreſſ⁹
eſt ſaul vt purgaret ven
trē. Porro dauid & viri ſe
ius in interiore pte ſpe
lūce latebāt. Et dixerūt
ſerui dauid ad eū. Ec-
ce dies de qua oooooooo
locutus eſt dominus ad
te: ego tradam ooooooo
tibi inimicum tuū vt
facias ei oooooooooooooo
ſicut placuerit i oculis
tuis. Surrexit ergo dd̄
& pſcidit orā chlami-
dis ooooooooooooooooooooo
ſaul ſilenter. Poſt hec
percuſſit oooooooooooooo
cor ſuum dauid eo q
abſcidiſſet oooooooooooo

ויקומו וילכו זיפה לפני שאול — קום
ודוד ואנשיו במדבר מעון בערבה — דבר עון
אל ימין הישימון: וילך שאול
ואנשיו לבקש ויגידו לדוד — נגד
וירד הסלע וישב במדבר מעון
וישמע שאול וירדף אחרי דוד — שמע רדף
מדבר מעון: וילך שאול מצד
ההר מזה ודוד ואנשיו מצד — צדד
ההר מזה ויהי דוד נחפז ללכת — היה חפז
מפני שאול ושאול ואנשיו — הלך פנה
עטרים אל דוד ואל אנשיו
לתפשם: ומלאך בא אל שאול — לאך בוא
לאמר מהרה ולכה כי פשטו — הלך
פלשתים על הארץ: וישב שאול
מרדף אחרי דוד וילך לקראת
פלשתים על כן קראו למקום — קום
ההוא סלע המחלקות: — חלק
ויעל דוד משם וישב

cap.xxiiii.

במצדות עין גדי: ויהי כאשר — עלה היה
שב שאול מאחרי פלשתים — שוב
ויגדו לו לאמר הנה דוד — נגד
במדבר עין גדי: ויקח שאול — לקח
שלשת אלפים איש בחור מכל — בחר
ישראל וילך לבקש את דוד
ואנשיו על פני צורי היעלים: — פנה
ויבא אל גדרות הצאן על — בוא
הדרך ושם מערה ויבא שאול
להסך את רגליו ודוד ואנשיו — סוך
בירכתי המערה ישבים: ויאמרו — אמר
אנשי דוד אליו הנה היום אשר
אמר יהוה אליך הנה אנכי נתן
את איביך בידך ועשית לו — עשה
כאשר יטב בעיניך ויקם דוד — קום
ויכרת את כנף המעיל אשר — כרת מעל
לשאול בלט: ויהי אחרי כן ויך — אם היה
לב דוד אתו על אשר כרת את — נכה

Digitized by Google

כנף אשר לשאול ויאמר
לאנשיו חלילה לי מיהוה אם חלל
אעשה את הדבר הזה לאדני
למשיח יהוה לשלח ידי בו כי משח
משיח יהוה הוא וישסע דוד את שסע
אנשיו בדברים ולא נתנם לקום
אל שאול ושאול קם מהמערה קום
וילך בדרכו ויקם דוד אחרי כן
ויצא מן המערה ויקרא אחרי
שאול לאמר אדני המלך ויבט נבט
שאול אחריו ויקד דוד אפים קדד
ארצה וישתחו ויאמר דוד שחה
לשאול למה תשמע את דברי שמע
אדם לאמר הנה דוד מבקש בקש
רעתך הנה היום הזה ראו עיניך רוע ראה
את אשר נתנך יהוה היום בידי
במערה ואמר להרגך ותחס עליך חוס
ואמר לא אשלח ידי באדני כי שלח
משיח יהוה הוא ואבי ראה גם ראה
את כנף מעילך בידי כי בכרתי כרת
את כנף מעילך ולא הרגתיך דע ידע
וראה כי אין בידי רעה ופשע רוע
ולא חטאתי לך ואתה צדה את צוד
נפשי לקחתה ישפט יהוה ביני לקח שפט
ובינך ונקמני יהוה ממך וידי נקם
לא תהיה בך כאשר יאמר משל היה אמר
הקדמני מרשעים יצא רשע
וידי לא תהיה בך אחרי מי יצא
מלך ישראל אחרי מי אתה
רדף אחרי כלב מת אחרי פרעש מות
אחד והיה יהוה לדין ושפט דון
ביני ובינך וירא וירב את ריבי רוב
וישפטני מידך ויהי ככלות שפט היה
דוד לדבר את הדברים האלה כלה
אל שאול ויאמר שאול הקלך קול
זה בני דוד וישא שאול קלו נשא

oram chlamidis ſaul. Dixitq; ad viros ſuos. Propiti⁹ ſit mihi dominus ne faciam hanc rem domino meo chriſto dñi: vt mittam manũ meã in eũ: quia xp̃s dñi eſt. Et confregit dauid viros ſuos ſermoĩbus ĩ ſtis: & nõ pmiſit eos vt cõſurgerẽt in ſaul. Porro ſaul exurgẽs de ſpelũca pgebat cepto itinere. Surrexit aũt dd̃ poſt eũ & egreſſus de ſpelũca clamauit poſt tergũ ſaul dicens. Domie mi rex. Et reſpexit ſaul poſt ſe: & iclinãs ſe dauid pronus in terram adorauit. Dixitq; ad ſaul. Quare audis verba hominum loquentiũ: dauid querit malũ aduerſũ te. Ecce hodie viderũt ocli tui ꝙ tradiderit te dñs in manu mea in ſpelũca: & cogitaui vt occiderẽ te: ſed pepcit tibi oculus me⁹. Dixi eĩ. Nõ extẽdã manũ meã in dñm meũ: quia xp̃s dñi eſt. Quinpotius p̃rmi vide & cognoſce orã chlamidis tue ĩ manu mea: quõ cũ p̃ſciderẽ ſũmitate chlamidis tue: nolui extẽdere manũ meã in te. Aiaduerte & vide qm̃ nõ eſt ĩ mãu mea malũ: neq; iniqtas: neq; peccaui ĩ te. Tu aũt iſidiaris aĩe mee vt auferas eã. Iudicet dñs inter me & te & vlciſcatur me dñs ex te man⁹ aũt mea nõ ſit in te: ſicut & ĩ puerbio antiquo dicitur. Ab ipiis egredietur impietas. Manus ergo mea non ſit in te. Quẽ pſeq̃ris rex iſrael? quẽ pſeq̃ris? Canẽ mortuũ pſeq̃ris & pulicem vnũ? Sit dñs iudex & iudicet inter me & te: & videat & iudicet cãm meã: & eruat me de mãu tua. Cum autem cõpleſſet dauid loquens ſermones huiuſcemodi ad ſaul: dixit ſaul. Nũquid vox hec tua eſt fili mi dauid? Et leuauit ſaul vocem ſuam

alam diploidis eius. ⁊ dixit dauid ad
τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς
viros ſuos: nequaq̃ mihi a dño: ſi
τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, μηδαμῶς ἐμοὶ παρὰ κυρίου, εἰ
faciam verbũ hoc dño meo xp̃o dñi vt
ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου ἐπε-
inferã manũ meã in eum: qm̃ xp̃s dñi hic
νεγκεῖν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτόν, ὅτι χριστὸς κυρίου οὗτός
eſt. ⁊ perſuaſit dauid viris ſuis in ſer
ἐστιν. καὶ ἔπεισε δαυὶδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λό-
mõib⁹: ⁊ nõ pmiſit eis vt cõſurgerẽt ⁊ interficerẽt
γοις, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστῆναι καὶ θανατῶσαι
ſaul. ⁊ ſurrexit ſaul ⁊ egreſſus ẽ in viam
τὸν σαοὺλ. καὶ ἀνέστη σαοὺλ καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν
de ſpelũca. ⁊ egreſſus ẽ dauid poſt ſaul
ἐκ τοῦ σπηλαίου. καὶ ἐξῆλθεν δαυὶδ ὀπίσω σαοὺλ
de ſpelũca. ⁊ clamauit dauid poſt ſaul di
ἐκ τοῦ σπηλαίου. καὶ ἐβόησε δαυὶδ ὀπίσω σαοὺλ λέ-
cens: dñe rex. ⁊ reſpexit ſaul poſt ſe.
γων, κύριε βασιλεῦ. καὶ ἐπέβλεψε σαοὺλ ὀπίσω αὐ-
⁊ inclinauit dauid ſup faciẽ ſuã ſup
τοῦ. καὶ ἔκυψε δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
terrã: ⁊ adorauit eũ. ⁊ dixit dauid ad ſaul:
γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς σαοὺλ,
quare audis verba ppl̃i dicẽtiũ: ecce
ἱνατί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ λεγόντων, ἰδοὺ
dauid querit aĩam tuã. ⁊ in die iſta
δαυὶδ ζητεῖ τὴν ψυχήν σου. καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύ-
viderũt oculi tui ꝙ tradidit te do
τῃ ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκέ σε κύ-
minus hodie in manus meas in ſpelũca: ⁊
ριος σήμερον εἰς τὰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ
nõ volui occidere te: ⁊ peperci tibi. ⁊
οὐκ ἐβουλήθην ἀποκτεῖναί σε, καὶ ἐφεισάμην σου. καὶ
dixi nõ inferã manũ meã in dñm meũ: qm̃
εἶπα οὐκ ἐποίσω χεῖρά μου ἐπὶ τὸν κύριόν μου, ὅτι
chriſtus dñi iſte eſt ⁊ pater meus. ⁊ ecce
χριστὸς κυρίου οὗτός ἐστι καὶ πατήρ μου. καὶ ἰδοὺ τὸ
ala diploidis in manu mea. ego abſtu
πτερύγιον τῆς διπλοΐδος ἐν τῇ χειρί μου. ἐγὼ ἀφεῖ-
li alam diploidis ⁊ nõ interfeci
λον τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος καὶ οὐκ ἀπέκτεινά
te. ⁊ cognoſce ⁊ vide hodie ꝙ nõ eſt in
σε. καὶ γνῶθι καὶ ἴδε σήμερον ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῇ
manu mea malũ neq; iniqtas neq; impietas: ⁊ non
χειρί μου κακία οὐδὲ ἀθέτησις οὐδὲ ἀσέβεια, καὶ οὐχ
peccaui in te. ⁊ tu inſidiaris aĩe mee vt
ἡμάρτον εἰς σέ. καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχήν μου τοῦ
auferas eã. iudicet dñs inter me ⁊ in
λαβεῖν αὐτήν. κρίναι κύριος ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀνα-
ter te: ⁊ vlciſcatur me dñs ex te. at
μέσον σου, καὶ ἐκδικήσαι μοι κύριος ἐκ σοῦ. ἡ δὲ
man⁹ mea nõ erit in te ſicut dicitur in prouer
χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σὲ καθὼς λέγεται ἐν παραβο-
bio antiquo. ab impijs egredietur delictũ. ⁊
λῇ ἀρχαίᾳ. ἐξ ἀνόμων ἐξελεύσεται πλημμέλεια. καὶ
man⁹ mea nõ erit in te. ⁊ nunc poſt quem
ἡ χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. καὶ νῦν ὀπίσω τίνος
perſequeris rex iſrael poſt quẽ egre
καταδιώκεις βασιλεῦ τοῦ ἰσραὴλ ὀπίσω τίνος ἐκ-
deris? poſt canẽ mortuũ ⁊ poſt pulicẽ
πορεύῃ; ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος καὶ ὀπίσω ψύλλου
vnũ? ſit dñs in iudicẽ ⁊ cẽſorẽ inter me ⁊
ἑνός; γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ
te: ⁊ videat dñs ⁊ iudicet cauſã meã ⁊ vlciſcatur me
σοῦ, καὶ ἴδοι κύριος καὶ κρίναι τὴν δίκην μου καὶ δικάσαι μοι
de manu tua. ⁊ factũ ẽ vt cõpleuit dauid loqui
ἐκ χειρός σου. καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε δαυὶδ λαλῶν
ſermões iſtos ad ſaul: ⁊ dixit ſaul: vox
τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς σαοὺλ, καὶ εἶπε σαοὺλ, ἡ φωνή
tua hec fili dauid? ⁊ eleuauit ſaul vocẽ ſuã
σου αὕτη τέκνον δαυίδ; καὶ ἐπῆρε σαοὺλ τὴν φωνὴν αὐτοῦ

C

D

Digitized by Google

τ fleuit. τ dixit ad dauid: iuſtus tu ma
καὶ ἔκλαυσε. καὶ εἶπε πρὸς δαυίδ, δίκαιος σὺ ὑ=
gis q̄ ego: quia tu q̄dē tribuiſti mihi bona: ego
πὲρ ἐμέ, ὅτι σὺ μὲν ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθά, ἐγὼ
aūt reddidi tibi mala. τ tu nūciaſti
δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά. καὶ σὺ ἀπήγγελκας
hodie que feciſti mihi bona: quō incluſit me
σήμερον ἃ ἐποίησας μοι ἀγαθά, ὡς ἀπέκλεισέ με
dn̄s hodie in manus tuas: τ non interfeci
κύριος σήμερον εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ οὐκ ἀπέκτει
ſti me. τ quia ſi inuenerit aliq̄s inimicū ſuū in an=
νάς με. καὶ ὅτι εἰ εὕροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλί
guſtia: τ miſerit eū in via bona: τ dn̄s
ψει, καὶ ἐκπέμψοι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ κύριος
reddet ei bona: ſicut feciſti tu ho
ἀνταποδώσει αὐτῷ ἀγαθά, καθὼς πεποίηκας σὺ σή
die. τ nūc ecce ego cognoſco: q̄m regnās re
μερον. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ γινώσκω, ὅτι βασιλεύων βα
gnabis: τ cōſtituet regnū iſrael in manu
σιλεύσεις, καὶ στήσεται ἡ βασιλεία ἰσραὴλ ἐν χειρί
tua. τ nūc iura mihi in dn̄o: vt nō diſ
σου. καὶ νῦν ὄμοσόν μοι κατὰ τοῦ κυρίου, ἵνα μὴ ἐξο
perdas ſemen meū poſt me: τ nō de
λοθρεύσῃς τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, καὶ μὴ ἀφα
leas nomē meū de domo patris mei.
νίσῃς τὸ ὄνομά μου ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.
τ iurauit dauid ſaul. τ abijt ſaul in
καὶ ὤμοσε δαυὶδ τῷ σαούλ. καὶ ἀπῆλθεν σαοὺλ εἰς
domū ſuā. τ dauid τ viri ſui aſcē
τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέ
derūt in munitionē arctā.
βησαν εἰς μεσσαρὰ τὴν στενήν.

Ca. 25.

A Et ſamuel mortuꝰ eſt: τ cōgregatur vniuerſus
Καὶ σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ συναθροίζεται πᾶς
iſrael τ plāgūt eū τ ſepeliūt eū in
Infra. 28.a. ἰσραὴλ καὶ κόπτονται αὐτὸν καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ
domo ſua in armathaim. τ ſurrexit dauid deſcēdit
οἴκῳ αὐτοῦ ἐν ἀρμαθαΐμ. καὶ ἀνέστη δαυὶδ καὶ κατέβη
in deſertū pharā. τ erat homo in ſoli=
εἰς τὴν ἔρημον φαράν. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ ἐρή=
tudine: τ poſſeſſio eius in carmelo: τ
μῳ, καὶ ἡ ἐργασία αὐτοῦ ἐν τῷ καρμήλῳ, καὶ ὁ
homo magnus nimis. τ huic oues tria
ἄνθρωπος μέγας σφόδρα. καὶ τούτῳ πρόβατα τρισ
millia: τ capre mille. τ factū eſt cū tōderēt
χίλια, καὶ αἶγες χίλιαι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κείρειν
ipſi oues eius in carmelo: τ nomē
αὐτοὺς τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ καρμήλῳ, καὶ ὄνομα
homini nabal: τ vxori nomē abygail.
τῷ ἀνθρώπῳ ναβάλ, καὶ τῇ γυναικὶ ὄνομα ἀβιγαία.
τ erat mulier bona prudētia τ pulchra forma nimis.
καὶ ἦν ἡ γυνὴ ἀγαθὴ συνέσει καὶ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα
τ homo durus τ malicioſus in exercitijs:
καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασι,
τ homo caninus. τ audiuit dauid in deſerto
καὶ ὁ ἄνθρωπος κυνικός. καὶ ἤκουσε δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ
q̄ tōdit nabal carmelius greges ſuos. τ
ὅτι κείρει ναβὰλ ὁ καρμήλιος τὰ ποίμνια αὐτοῦ. καὶ
miſit dauid decē pueros. τ dixit ad
ἀπέστειλε δαυὶδ δέκα παιδάρια. καὶ εἶπε πρὸς τὰ
pueros: aſcendite in carmelū: τ venite ad
παιδάρια, ἀνάβητε εἰς τὸν κάρμηλον, καὶ ἥκατε πρὸς
nabal: τ ſalutate eū in noīe meo
τὸν ναβάλ. καὶ ἀσπάσασθε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
in pace: τ dicetis ei hec: ad tp̄s τ tu ſal
ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐρεῖτε αὐτῷ τάδε, εἰς ὥρας καὶ σὺ ὑγι
uus τ omnia ſalua τ domꝰ tua.
αίνων καὶ πάντα τὰ ὑγιαίνοντα καὶ ὁ οἶκός σου.
τ nūc ecce audiui q̄ tōdent tibi nunc paſtores
καὶ νῦν ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι κείρουσί σοι νῦν οἱ ποιμένες

& fleuit: dixitq̄ ad dauid. Iuſtior tu es quā ego. Tu enim tribuiſti mihi bona: ego autem reddidi tibi mala. Et tu indicaſti mihi hodie que feceris mihi bona: q̄uomodo tradiderit me dn̄s in manu tua & non occideris me. Quis enim cū inuenerit inimicum ſuū dimittet eum in via bona?

Sed dominus reddat tibi viciſſitudinem hanc: pro eo q̄ hodie operatus es in me. Et nunc quia ſcio q̄ certiſſime regnaturus ſis: & habiturus i manu tua regnū iſrael: iura mihi in domino ne deleas ſemen meum poſt me: neq̄ auferas nomen meum de domo patris mei. Et iurauit dauid ſauli. Abijt ergo ſaul in domum ſuam: & dauid & viri eius aſcenderūt ad tutiora loca.

25.

Mortuus eſt autē ſamuel & cōgregatꝰ eſt vniuerſus iſrael & planxerunt eum nimis & ſepelierūt eum in domo ſua in ramatha. Cōſurgenſq̄ dauid deſcēdit in deſertum pharā. Erat autem vir quiſpiam in ſolitudine maō: & poſſeſſio eius in carmelo: & homo ille magnus nimis. Erantq̄ ei oues tria millia: & mille capre. Et accidit vt tonderetur grex eius in carmelo. Nomen autem viri illius erat nabal: & nomen vxoris eius abigail. Eratq̄ mulier illa prudentiſſima & ſpecioſa. Porro vir eius durus & peſſimus & malicioſus. Erat autem de genere caleph. Cum autem audiſſet dauid in deſerto q̄ tonderet nabal gregem ſuum: miſit decem iuuenes & dixit eis. Aſcendite in carmelum & venietis ad nabal: & ſalutabitis eum ex nomine meo pacifice: & ſic dicetis. Sit fratribus meis & tibi pax: & domui tue pax: & omnibus q̄cunq̄ habes ſit pax. Audiui q̄ tonderent paſtores tui greges

ויבך׃ ויאמר אל דוד צדיק אתה — בכה אמר
ממני כי אתה גמלתני הטובה — צדק
ואני גמלתיך הרעה׃ ואתה הגדת — רעע נגד
היום את אשר עשיתה אתי — עשה
טובה את אשר סגרני יהוה בידך
ולא הרגתני׃ וכי ימצא איש את — מצא
איבו ושלחו בדרך טובה
ויהוה ישלמך טובה תחת היום — שלם
הזה אשר עשיתה לי׃ ועתה
הנה ידעתי כי מלך תמלוך — מלך
וקמה בידך ממלכת ישראל׃ — קום
ועתה השבעה לי ביהוה אם — שבע
תכרית את זרעי אחרי ואם — כרת
תשמיד את שמי מבית אבי׃ — שמד
וישבע דוד לשאול וילך
שאול אל ביתו ודוד ואנשיו
עלו על המצודה׃ — עלה צוד

Cap. xxv.

וימת שמואל ויקבצו
כל ישראל ויספדו לו ויקברהו — מות קבץ
בביתו ברמה ויקם דוד וירד — ספד קבר
אל מדבר פארן׃ ואיש במעון — קום
ומעשהו בכרמל והאיש גדול — דבר — עשה גדל
מאד ולו צאן שלשת אלפים
ואלף עזים ויהי בגזז את צאנו — היה
בכרמל׃ ושם האיש נבל ושם
אשתו אביגיל והאשה טובת — איש
שכל ויפת תאר והאיש קשה — יפה
ורע מעללים והוא כלבו׃ וישמע — רעע עלל
דוד במדבר כי גזז נבל את צאנו׃ — שמע
וישלח דוד עשרה נערים — שלח
ויאמר דוד לנערים עלו כרמלה — אמר עלה
ובאתם אל נבל ושאלתם לו בשמי — בוא
לשלום׃ ואמרתם כה לחי ואתה — שלם
שלום וביתך שלום וכל אשר
לך שלום׃ ועתה שמעתי כי
גזזים לך עתה הרעים אשר — רעה

Digitized by Google

לך היו עמנו לא הכלמנום ולא — היה כלם
נפקד להם מאומה כל ימי — פקד מאם
היותם בכרמל שאל את נעריך — יום היה
ויגידו לך וימצאו הנערים חן — נגד מצא
בעיניך כי על יום טוב בנו — בוא
תנה נא את אשר תמצא ידך — נתן
לעבדיך ולבנך לדוד ויבאו נערי — בוא
דוד וידברו אל נבל ככל הדברים — דבר
האלה בשם דוד וינוחו ויען — נוח
נבל את עבדי דוד ויאמר מי דוד — אמר
ומי בן ישי היום רבו עבדים — רבה
המתפרצים איש מפני אדניו — פרץ פנה
ולקחתי את לחמי ואת מימי
ואת טבחתי אשר טבחתי לגזזי
ונתתי לאנשים אשר לא ידעתי — נתן
אי מזה המה ויהפכו נערי דוד — הפך
לדרכם וישבו ויבאו ויגידו לו — שוב נגד
ככל הדברים האלה ויאמר דוד
לאנשיו חגרו איש את חרבו
ויחגרו איש את חרבו ויחגר — חגר
גם דוד את חרבו ויעלו אחרי — עלה
דוד כארבע מאות איש ומאתים — רבע מאה
ישבו על הכלים ולאביגיל אשת — כלה איש
נבל הגיד נער אחד מהנערים
לאמר הנה שלח דוד מלאכים — לאך
מהמדבר לברך את אדנינו — דבר
ויעט בהם והאנשים טבים לנו — עטה טוב
מאד ולא הכלמנו ולא פקדנו — כלם מאם
מאומה כל ימי התהלכנו אתם — יום הלך
בהיותנו בשדה חומה היו — היה חמה
עלינו גם לילה גם יומם כל
ימי היותנו עמם רעים הצאן — רעה
ועתה דעי וראי מה תעשי כי — ידע ראה
כלתה הרעה אל אדנינו ועל כל — עשה כלה
ביתו והוא בן בליעל מדבר — רוע
אליו ותמהר אביגיל ותקח — כל
— מהר לקח

tuos q erāt nobiſcū i de
ſto. Nūq̄ eis moleſti fui
mꝰ nec aliqn̄ d͛fuit qcq̄
eis de grege oi tēpore
quo fuerūt nobiſcū in
carmelo. Interroga pu
eros tuos & indicabunt
tibi. Nūc ergo īueniāt
pueri gratiā ī oculis tu
is. In die enī bōa veni
mus. Quodcunq̄ inue
nerit manus tua da
ſeruis tuis & filio tuo
dd. Cūq̄ veniſſet pue
ri dauid: locuti ſunt ad
nabal omnia verba
hec ex noīe dauid & ſi
luerunt. Rn̄dens autem
nabal pueris dauid ait.
Quis eſt dauid
& qs eſt filius iſai? Ho
die increuerunt ſerui
qui fugiunt dominos
ſuos.
Tollā ergo pāes meos
& aquas meas
& carnes pecorū q̄ oc
cidi tōſoribus meis:
& dabo viris quos ne
ſcio
vnde ſint? Regreſſi ſūt
itaq̄ pueri dauid
p viā ſuā: & reuerſi ve-
nerūt & annūciauerunt
ei oia verba q̄ dixerat
nabal. Tūc ait dauid
pueris ſuis. Accigatur
vnuſquiſq̄ gladio ſuo
Et accicti ſunt ſinguli
gladiis ſuis Accictuſq̄
eſt & dauid enſe ſuo: &
ſecuti ſunt
dauid q̄ſi q̄dringēti vi-
ri. Porro ducenti
remāſerūt ad ſarcinas.
Abigail autem vxori
nabal nunciauit vn9
de pueris ſuis:
dicens. Ecce dauid mi
ſit nuncios
de deſerto vt bn̄diceret
dn̄o noſtro:
& auerſatus ē eos. Ho
mies iſti boni ſatis fue-
rūt nobis & non mole-
ſti: nec quicq̄ aliqn̄ pe
riit oi tpe quo fuimus
conuerſati cum eis
in deſerto. Pro muro e
rant
nobis tam in nocte q̄
in die omnibus
diebus quibus paui m9
apud eos greges. Quā
obrē cōſidera & recogi
ta quid facias: qm̄ cō-
pleta ē malicia aduerſū
virū tuū & aduerſū do
mū tuā: & ipſe eſt filius
belial: ita vt nemo poſ-
ſit ei loqui. Feſtinauit ī
gitur abigail & tulit

tui qui fuerūt nobiſcū in deſerto: ꝛ nō prohibui
σου οἱ ὄντες μεθ᾽ ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσα
mus eos: ꝛ nō mādauimus eis quippiā oībus
μεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς οὐδὲν πάσας
diebus: exīſtib9 eis in carmelo. interroga
τὰς ἡμέρας, ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ καρμήλῳ. ἐρώτησον
pueros tuos: ꝛ annūciabūt tibi. ꝛ inueniāt
τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσί σοι. καὶ εὑρέτω
pueri tui grām in oculis tuis: qm̄ in die
τὰ παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ᾽ ἡμέραν
bona venimus. da iā qḋ inuenerit man9 tua: ſer- — B 8.21.a.
ἀγαθὴν ἥκομεν. δὸς δὴ ὃ ἂν εὕρῃ ἡ χείρ σου, τοῖς παι
uis tuis ꝛ filio tuo dauid. ꝛ veniūt pue
σί σου καὶ τῷ υἱῷ σου δαυίδ. καὶ ἔρχεται τὰ παι-
ri dauid: ꝛ loquūtur ad nabal ſcḋm oīa
δάρια δαυίδ, καὶ λαλοῦσι πρὸς ναβὰλ κατὰ πάντα
verba hec in noīe dauid. ꝛ exi
τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπὶ τῷ ὀνόματι δαυίδ. καὶ ἀνε-
liīt nabal: ꝛ reſpōdit pueris dauid ꝛ
πήδησεν ναβάλ, καὶ ἀπεκρίθη τοῖς παισὶ δαυίδ καὶ
dixit: quis dauid ꝛ quis filius ieſſe? hodie multi
εἶπε, τίς δαυίδ καὶ τίς υἱὸς ἰεσσαί; σήμερον πεπλη
plicati ſunt ſerui q̄ fugiunt vnuſqſq̄ a
θυμμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι οἱ ἀποδιδράσκοντες ἕκαστος ἀπὸ
facie dn̄i ſui. ꝛ tollā pa
προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. καὶ λήψομαι τοὺς ἄρ
nes meos ꝛ vinū meū ꝛ pecora mea que
τους μου καὶ τὸν οἶνόν μου καὶ τὰ θύματά μου ἃ
occidi tōdētibus mihi oues: ꝛ dabo
τέθυκα τοῖς κείρουσί μοι τὰ πρόβατα, καὶ δώσω
ea viris: q̄s nō ſcio vnde ſunt: ꝛ reuerſi ſunt
αὐτὰ ἀνδράσιν, οἷς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσίν; καὶ ἀπεστράφη
pueri dauid in viā ſuam: ꝛ reuerſi
σαν τὰ παιδάρια δαυίδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἀνέστρε
ſunt ꝛ venerūt: ꝛ nūciauerūt dauid ſcḋm
ψαν καὶ ἦλθον, καὶ ἀπήγγειλαν τῷ δαυίδ κατὰ
omnia verba hec. ꝛ dixit dauid
πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ εἶπε δαυίδ τοῖς
viris ſuis: accingimini vnuſqſq̄ gladio ſuo.
ἀνδράσιν αὐτοῦ, ζώσασθε ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ.
ꝛ accincti ſunt gladiis ſuis: ꝛ dauid
καὶ περιεζώσαντο τὰς μαχαίρας αὐτῶν, καὶ δαυίδ
ꝛ ipſe accinct9 eſt enſe ſuo: ꝛ aſcēderūt
καὶ αὐτὸς ἐζώσατο τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβησαν
poſt dauid quadringēti viri: ꝛ ducēti ſede-
ὀπίσω δαυίδ τετρακόσιοι ἄνδρες, καὶ διακόσιοι ἐκάθι
runt ad ſarcinas. ꝛ abygail vxori nabal — C
σαν ἐπὶ τῶν σκευῶν. καὶ τῇ ἀβιγαὶλ γυναικὶ ναβὰλ
nunciauit vnus de pueris dicēs: ecce mi
ἀπήγγειλεν ἓν ἀπὸ τῶν παιδαρίων λέγων, ἰδοὺ ἀπέ
ſit dauid nuncios de deſerto vt bn̄diceret
στειλε δαυίδ ἀγγέλους ἐκ τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν
dn̄o nr̄o: ꝛ declinauit ab eis. ꝛ viri
κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ᾽ αὐτῶν. καὶ οἱ ἄνδρες
boni nobis nimis ꝛ nō prohibuerūt nos: neq̄
ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα καὶ οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς, οὐδὲ
preceperūt nobis quicq̄ oībus diebus qb9 fuim9 apḋ
ἐνετείλαντο ἡμῖν οὐδὲν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦμεν παρ᾽
eos cū eram9 nos in agro: quaſi murus fuerūt circa
αὐτοῖς ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ, ὡσεὶ τεῖχος ἦσαν περὶ
nos ꝛ die ꝛ nocte oībus diebus
ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα πάσας τὰς ἡμέρας
exītib9 nobis cum eis ꝛ paſcētibus greges.
ὄντων ἡμῶν μετ᾽ αὐτῶν καὶ ποιμαινόντων τὰ ποίμνια.
ꝛ nūc cōſidera ꝛ vide qḋ facias: qm̄ cōpleta eſt
καὶ νῦν γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσαις, ὅτι συντετέλεσται
malicia aduerſū dn̄m nr̄m ꝛ aduerſū domū ſuā: ꝛ
ἡ κακία ἐπὶ τὸν κύριον ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
ipſe filius peſtilēs: ꝛ nō eſt loqui ad eū.
αὐτὸς υἱὸς λοιμός, καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν.
ꝛ feſtinauit abygail ꝛ tulit
καὶ ἔσπευσεν ἀβιγαὶλ καὶ ἔλαβε

Digitized by Google

ducētos panes ⁊ duo vaſa vini: ⁊ quinq̄
διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου, καὶ πέντε
oues factas: ⁊ quinq̄ oephi farinarū: ⁊
πρόβατα πεποιημένα, καὶ πέντε οἶφι ἀλφίτων, καὶ
gomor vnū vue paſſe: ⁊ ducētas maſſas caricaꝝ: ⁊
γόμορ ἓν σταφίδων, καὶ διακοσίας παλάθας, καὶ
poſuit ſup̄ aſinos. ⁊ dixit pueris ſuis:
ἔθετο ἐπὶ τοὺς ὄνους. καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς,
abite ante me: ⁊ ecce ego poſt vos
πορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν
venio: at viro ſuo nabal nō nuncia
παραγίνομαι, τῷ δὲ ἀνδρὶ αὐτῆς νάβαλ οὐκ ἀπήγγει
uit. ⁊ factū eſt cū ipſa aſcendiſſet ſup̄ aſinā: ⁊
λεν. καὶ ἐγένετο αὐτῆς ἐπιβεβηκυίας ἐπὶ τὴν ὄνον, καὶ
deſcenderet in tegmine mōtis. ⁊ ecce dauid
καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρους. καὶ ἰδοὺ δαυὶδ
⁊ viri eius deſcēdebāt in occurſum eius:
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς,
⁊ occurrit eis. ⁊ dauid dixit: forte ad ma
καὶ ὑπήντησεν αὐτοῖς. καὶ δαυὶδ εἶπεν, ἴσως εἰς ἄδι-
lū ſeruaui oīa nabal in deſerto.
κον ἐφύλαξα πάντα τὰ τοῦ νάβαλ ἐν τῇ ἐρήμῳ.
⁊ nō petij vt caperē ex oībus eius q̄c
καὶ οὐκ ἠτησάμην λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐ
quā. ⁊ reddidit mihi mala pro bonis. hec
δέν. καὶ ἀνταπέδωκέ μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. τά
faciat deus inimicis dauid: ⁊ hec ad-
δε ποιήσαι ὁ θεὸς τοῖς ἐχθροῖς δαυὶδ, καὶ τάδε προ
dat: ſi reliquero de oībus nabal vſq̄ ad
σθείη, εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν να[illegible] ἕως
mane meiētē ad parietē. ⁊ vidit abygail
πρωῒ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον. καὶ εἶδεν ἀβιγαῒλ τὸν
dauid: ⁊ feſtinās deſcendit ab aſina ⁊
δαυὶδ, καὶ σπεύσασα κατέβη ἀπὸ τῆς ὄνου, καὶ
cecidit corā dauid ſup̄ faciem ſuā: ⁊
ἔπεσεν ἐνώπιον δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ
adorauit eū ſup̄ terrā: ⁊ ſup̄ pe-
προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τοὺς πό-
des eius cecidit: ⁊ dixit in me dn̄e mi ini-
δας αὐτοῦ ἔπεσε, καὶ εἶπεν ἐν ἐμοὶ κύριέ μου ἡ ἀδι
quitas: loquatur iā ancilla tua in aures tuas:
κία, λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὦτά σου,
⁊ audi verba famule tue: ne iā ponat
καὶ ἄκουσον τὸν λόγον τῆς δούλης σου, μὴ δὴ θέσθω
dn̄s meus cor ſup̄ virū iniquū
ὁ κύριός μου τὴν καρδίαν ἐπὶ τὸν ἄνδρα τὸν λοιμὸν
iſtū ſup̄ nabal. q̄m ſm̄ nomē ſuū ſic
τοῦτον ἐπὶ ναβάλ. ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὕτως
eſt ipſe nabal nomē eius: ⁊ ſtultitia cū
ἐστὶν αὐτός. νάβαλ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐ
eo. ⁊ ego famula tua nō vidi pueros
τοῦ. καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάρια
dn̄i mei q̄s miſiſti. ⁊ nūc dn̄e mi viuit do
τοῦ κυρίου μου ἃ ἀπέστειλας. καὶ νῦν κύριέ μου ζῇ κύ
minus ⁊ viuit aīa tua: ſicut prohibuit te dn̄s
ριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, καθὼς ἐκώλυσέ σε κύριος
ne venires in ſāguinē inocētē: ⁊ ſaluares manū tuā
τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἀθῷον, καὶ σώζειν τὴν χεῖρά σου
tibi. ⁊ nūc fiat vt nabal inimici tui ⁊ q̄
σοί. καὶ νῦν γένοιτο ὡς νάβαλ οἱ ἐχθροί σου καὶ οἱ
querūt dn̄o meo mala. ⁊ nūc accipe be
ζητοῦντες τῷ κυρίῳ μου κακά. καὶ νῦν λάβε τὴν εὐ
nedictionē hāc: quā attulit ancilla tua dn̄o
λογίαν ταύτην, ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ
meo: ⁊ dabis pueris qui aſſi
μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκό-
ſtūt dn̄o meo. aufer iā iniquitatē famule
σι τῷ κυρίῳ μου. ἆρον δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης
tue: q̄ꝛ faciēs faciet dn̄s dn̄o meo do
σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου οἶ
mū fidelē: q̄ꝛ
κον πιστόν, ὅτι

D

E

ducentos panes & duos vtres vini: & quinq̄ arietes coctos: & quinq̄ ſata polente: & centum ligaturas vue paſſe: & ducentas maſſas caricarū: & poſuit ſuper aſinos: dixitq̄ pueris ſuis. Precedite me & ecce ego poſt tergum ſequar vos. Viro autem ſuo nabal non indicauit. Cū ergo aſcendiſſet aſinum & deſcenderet ad radicem montis: dauid & viri eius deſcēdebant in occurſum ei9. Quibus & illa occurrit. Et ait dauid. Vere fruſtra ſeruaui omnia que huius erant in deſerto & nō periit quicq̄ de cunctis que ad eū pertinebant: & reddidit mihi malum pro bono. Hec faciat deus inimicis dauid & hec addat: ſi reliquero de omnibus que ad ipſum pertinēt vſq̄ mane mingentem ad parietem. Cum aūt vidiſſet abigail dauid: feſtinauit & deſcendit de aſino: & procidit coram dauid ſuper faciem ſuam & adorauit ſuper terram & cecidit ad pedes eius & dixit. In me ſit domine mi hec iniquitas. Loquatur obſecro ancilla tua in aurib9 tuis: & audi verba famule tue. Ne ponat oro dominus meus rex cor ſuum ſuper virum iſtum iniquum nabal: quoniam ſecundum nomen ſuū ſtultus eſt: & eſt ſtultitia cum eo. Ego autem ancilla tua nō vidi pueros tuos domine mi quos miſiſti. Nūc ergo domine mi viuit dominus & viuit anima tua qui prohibuit te ne venires in ſanguinem: & ſaluauit manum tuam tibi. Et nunc fiāt ſicut nabal inimici tui: & qui querunt domino meo malum. Quapropter ſuſcipe benedictionem hanc quam attulit ancilla tua tibi dn̄o meo: & da pueris qui ſequūtur te dominū meum. Aufer iniquitatē famule tue. Faciens enim faciet dominus tibi dn̄o meo domum fidelē: qa

מאתים לחם ושנים נבלי יין | מאה שנה
וחמש צאן עשויות וחמש סאים | עשה סאה
קלי ומאה צמקים ומאתים | קלה
דבלים ותשם על החמרים׃ | שום
ותאמר לנעריה עברו לפני הנני | אמר פנה
אחריכם באה ולאישה נבל לא | בוא
הגידה׃ והיה היא רכבת על | נגד
החמור וירדת בסתר ההר והנה | חמר
דוד ואנשיו ירדים לקראתה |
ותפגש אתם׃ ודוד אמר אך | פגש
לשקר שמרתי את כל אשר לזה |
במדבר ולא נפקד מכל אשר | דבר פקד
לו מאומה וישב לי רעה תחת | שוב רוע
טובה׃ כה יעשה אלהים לאיבי | עשה
דוד וכה יסיף אם אשאיר מכל | יסף שאר
אשר לו עד הבקר משתין בקיר׃ | שתן
ותרא אביגיל את דוד ותמהר | ראה
ותרד מעל החמור ותפל לאפי | ירד נפל
דוד על פניה ותשתחו ארץ׃ ותפל | פנה
על רגליו ותאמר בי אני אדני | שחה
העון ותדבר נא אמתך באזניך | דבר אמה
ושמע את דברי אמתך׃ אל נא |
ישים אדני את לבו אל איש | שום
הבליעל הזה על נבל כי כשמו כן | בל
הוא נבל שמו ונבלה עמו ואני |
אמתך לא ראיתי את נערי אדני | ראה
אשר שלחת׃ ועתה אדני חי יהוה |
וחי נפשך אשר מנעך יהוה |
מבוא בדמים והושע ידך לך | בוא ישע
ועתה יהיו כנבל איביך | היה
והמבקשים אל אדני רעה׃ ועתה | בקש רוע
הברכה הזאת אשר הביא | בוא
שפחתך לאדני ונתנה לנערים |
המתהלכים ברגלי אדני׃ שא | הלך נשא
נא לפשע אמתך כי עשה יעשה | עשה
יהוה לאדני בית נאמן כי | אמן

מלחמות יהוה אדני נלחם ורעה — לחם
לא תמצא בך מימיך: ויקם אדם — מצא יום
לרדפך ולבקש את נפשך והיתה — קום היה
נפש אדני צרורה בצרור החיים — צרר
את יהוה אלהיך ואת נפש
איביך יקלענה בתוך כף הקלע — קלע
והיה כי יעשה יהוה לאדני ככל — עשה
אשר דבר את הטובה עליך
וצוך לנגיד על ישראל: ולא — צוה נגד
תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול — היה כשל
לב לאדני ולשפך דם חנם
ולהושיע אדני לו והיטב יהוה — ישע יטב
לאדני וזכרת את אמתך: ויאמר — אמה אמר
דוד לאביגל ברוך יהוה אלהי — ברך
ישראל אשר שלחך היום
הזה לקראתי: וברוך טעמך
וברוכה את אשר כלתני היום — כלה
הזה מבוא בדמים והשע — ישע
ידי לי: ואולם חי יהוה אלהי — אלם
ישראל אשר מנעני מהרע — רעע
אתך כי לולי מהרת
ותבאתי לקראתי כי אם — בוא
נותר לנבל עד אור הבקר — יתר
משתין בקיר: ויקח דוד מידה — שתן לקח
את אשר הביאה לו ולה אמר — בוא
עלי לשלום לביתך ראי שמעתי — עלה ראה
בקולך ואשא פניך: ותבא — נשא פנה
אביגיל אל נבל והנה לו
משתה בביתו כמשתה המלך — שתה
ולב נבל טוב עליו והוא שכר
עד מאד ולא הגידה לו דבר — נגד
קטן וגדול עד אור הבקר:
ויהי בבקר בצאת היין מנבל — היה יצא
ותגד לו אשתו את הדברים — נגד איש
האלה וימת לבו בקרבו והוא — מות
היה לאבן: ויהי כעשרת הימים — יום

prelia dñi dñe mi tu p̄liaris. Malicia ergo nō iueniatur in te oībus diebus vite tue. Si eī ſurrexerit aliqñ hō pſequēs te vel q̄rēs aīam tuā: erit aīa dñi mei cuſtodita q̄ſi i faſciculo viuentium apud dominū deum tuum. Porro inimicorū tuorū aīa rotabitur quaſi in impetu & circulo fūde. Cū ergo fecerit tibi dñs domino meo oīa hec q̄ locutus ē bona de te: & conſtituerit te ducē ſuper iſrael: non erit tibi hoc in ſingultum & in ſcrupulum cordis dño meoq̧ effuderis ſanguinē inoxiū: aut ipſe te vltus fueris Et cū benefecerit dñs domino meo: recordaberis ancille tue. Et ait dauid ad abigail. Bñdictus dominus deus iſrael qui miſit te hodie in occurſū meū: & bñdictū eloquium tuum: & benedicta tu que pꝛohibuiſti me hodie ne irem ad ſanguinē: & vlciſcerer me manu mea. Alioqn viuit dominus deus iſrael qui pꝛohibuit me ne malum facerem tibi: niſi cito veniſſes in occurſum mihi: non remanſiſſet nabal vſq̧ ad lucem matutinam mingens ad parietem. Suſcepit ergo dd̄ d̄ manu eius oīa que attulerat ei. Dixitq̧ ei. Vade pacifice i domū tuam. Ecce audiui vocem tuā & honoraui faciem tuam. Venit āt abigail ad nabal. Et ecce erat ei conuiuiū in domo eiꝰ quaſi cōuiuiū regis: & cor nabal iocundū. Erat enim ebrius nimis: & non indicauit ei verbum puſillum aut grāde vſq̧ mane. Diluculo aūt cū digeſſiſſet vinum nabal: indicauit ei vxor ſua verba hec. Et emortuum eſt cor eius intrinſecus: & fctū ē quaſi lapis. Cū q̧ pertrāſiſſet decē dies

pꝛeliū dñi dñs meus pꝛeliabitur. ⁊ malicia
πόλεμον κυρίου ὁ κύριός μου πολεμήσει. καὶ κακία
nō inuenietur in te vnquā. ⁊ ſi ſurrexerit ho
οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε. καὶ ἐὰν ἀναστῇ ἄνθρω
mo perſequēs te ⁊ querēs aīam tuā: ⁊
πος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχήν σου, καὶ
erit aīa dñi mei ligata in vinculo
ἔσται ἡ ψυχὴ τοῦ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ
vite a dño deo: ⁊ aīam
τῆς ζωῆς παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν
inimicoꝝ tuoꝝ funda iaculaberis in medio funde.
ἐχθρῶν σου σφενδονήσεις ἐν μέσω τῆς σφενδόνης.
⁊ erit qñ fecerit dñs dño meo ſm
καὶ ἔσται ὅταν ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου κατὰ
omnia que locutus eſt bona de te: ⁊ cōſtituerit
πάντα ἃ ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐντελεῖταί
te dñs in ducē ſup iſrael: ⁊ nō erit
σοι κύριος εἰς ἡγούμενον ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσται
tibi hoc abominatio ⁊ ſcandalū cordis
σοι τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον καρδίας τῷ
dño meo effūdere ſāguinē inocētē gratis: ⁊ ſaluare
κυρίῳ μου ἐκχέαι αἷμα ἀθῷον δωρεάν, καὶ σῶσαι
manū dñi mei ſibi. ⁊ bñfaciet dñs do
χεῖρα κυρίου μου ἑαυτῷ. καὶ ἀγαθυνεῖ κύριος τῷ κυ
mino meo ⁊ recoꝛdaberis ancille tue: vt bñ
ρίῳ μου καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου, τοῦ καλῶς F
facias ei. ⁊ ait dauid abygail: bñdictus
ποιῆσαι αὐτῇ. καὶ εἶπε δαυὶδ τῇ ἀβυγαΐλ, εὐλογητὸς
dñs deus iſrael: q̄ miſit te hodie in
κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ὃς ἀπέστειλέ σε σήμερον ἐν
hac in occurſū mihi ⁊ benedictus: mos
ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μοι, καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος
tuus: ⁊ benedicta tu que pꝛohibuiſti me hodie in
σου, καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν
hac ne irem in ſanguinē: ⁊ ſaluarē manū meā
ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἵματα, καὶ σῶσαι χεῖρά μου
mihi. verū viuit dñs deus iſrael qui pꝛohibuit me
ἐμοί. πλὴν ζῇ κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ ὃς ἀπεκώλυσέ με
hodie malū facere tibi. q: niſi feſtinaſſes ⁊
σήμερον τοῦ κακοποιῆσαί σοι. ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ
veniſſes in occurſū mihi: nō relictus eſſet
παρεγένου εἰς ἀπάντησίν μου, οὐκ ἂν ὑπελείφθη τῷ
nabal vſq̧ ad lucē matutinā meiēs ad parietē. ⁊
ναβὰλ ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ οὐρῶν πρὸς τοῖχον. καὶ
accepit dauid oīa de manu eius q̄ attu
ἔλαβε δαυὶδ πάντα τὰ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς ἃ ἤνεγ
lit ei. ⁊ dixit ei dauid: aſcēde in pace
κεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν αὐτῇ δαυίδ, ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην
in domū tuā. aſpice iā qm̄ audiui vocē
εἰς τὸν οἶκόν σου. βλέπε δὴ ὅτι ἤκουσα τῆς φωνῆς
tuā: ⁊ reuerit' ſum faciē tuā. ⁊ venit
σου, καὶ ἐνετράπην τὸ πρόσωπόν σου. καὶ παρεγένετο
abygail ad nabal. ⁊ ecce erat ei cōuiuiū q̄ſi
ἀβυγαΐλ πρὸς ναβάλ. καὶ ἰδοὺ ἦν αὐτῷ πότος ὡς ὁ
cōuiuiū regum in domo eius. ⁊ coꝛ
πότος τῶν βασιλέων ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. καὶ ἡ καρ
nabal iocūdū in eo: ⁊ ipſe ebꝛius nimis.
δία ναβὰλ ἀγαθὴ ἐπ' αὐτῷ, καὶ αὐτὸς μεθύων σφόδρα.
⁊ nō nunciauit abygail nabal verbū grāde vl
καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν ἀβυγαΐλ τῷ ναβὰλ ῥῆμα μέγα ἢ
puſillū vſq̧ ad lumē matutinū: ⁊ factū ē mane ⁊ vt
μικρὸν ἕως φωτὸς τοῦ πρωΐ, καὶ ἐγένετο πρωΐ, καὶ ὡς
reſipuit a vino nabal: nūciauit ei
ἐξένηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου ναβάλ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ
vxoꝛ eius oīa verba hec. ⁊ imoꝛ
ἡ γυνὴ αὐτοῦ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἐνε
tuū eſt ei coꝛ eius: ⁊ ipſe fit vt
νέκρωσεν αὐτῷ ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς γίνεται ὡς
lapis. ⁊ facte ſunt quaſi decē dies:
λίθος. καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ δέκα ἡμέραι, G

Digitized by Google

τ percuſſit dn̄s nabal τ mortuus eſt. τ
καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν ναβὰλ καὶ ἀπέθανεν. καὶ
audiuit dauid ꝙ mortuus eēt nabal τ dixit: bene
ἤκουσε δαυὶδ ὅτι ἀπέθανε ναβὰλ καὶ εἶπεν, εὐλο
dictus dn̄s deus qui iudicauit iudiciū obpro=
γητὸς κύριος ὁ θεὸς ὃς ἔκρινε τὴν κρίσιν τοῦ ὀνειδισ
brij mei de manu nabal: τ ſeruū ſuū
μοῦ μου ἐκ χειρὸς ναβὰλ, καὶ τὸν δοῦλον αὐτοῦ
cuſtodiuit de manu malorū. τ maliciā na
περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν. καὶ τὴν κακίαν να=
bal cōuertit dn̄s in caput eius. τ
βὰλ ἐπέστρεψε κύριος εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ
miſit dauid τ locutus eſt de abigail: vt
ἀπέστειλε δαυὶδ καὶ ἐλάλησε περὶ ἀβιγαῒλ, λα=
ſumeret eā ſibi in vxorē. τ venerūt pue=
βεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἦλθον οἱ παῖ
ri dauid ad abigail in carmelū. τ locu
δες δαυὶδ πρὸς ἀβιγαῒλ εἰς τὸν κάρμηλον. καὶ ἐλά
ti ſunt ei dicētes: dauid miſit nos ad
λησαν αὐτῇ λέγοντες, δαυὶδ ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς
te vt accipiat ſibi in vxorē. τ cōſurgēs ado
σὲ λαβεῖν σεαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἀναστᾶσα προ
rauit ſup faciē ſup terrā. τ ait:
σεκύνησεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ εἶπεν,
ecce famula tua in ancillā vt lauet pe
ἰδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδίσκην νίπτειν τοὺς πό=
des ſeruorū dn̄i mei. τ feſtinauit τ
δας τῶν παίδων τοῦ κυρίου μου. καὶ ἐτάχυνε καὶ
ſurrexit abigail τ aſcēdit ſup aſinū: τ quinqꝫ
ἀνέστη ἀβιγαῒλ καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ πέντε
puelle eius ſecute ſunt eā. τ abijt poſt
κοράσια αὐτῆς ἠκολούθησαν αὐτῇ. καὶ ἐπορεύθη ὀπί
nuncios dauid: τ fit illi in vxorē.
σω τῶν ἀγγέλων δαυὶδ, καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα.
τ achinaam accepit ſibi dauid ex izrael:
καὶ τὴν ἀχινάαμ ἔλαβεν ἑαυτῷ δαυὶδ ἐξ ἰζραὴλ,
τ fuerūt ei ambe in vxores. τ ſaul dedit
καὶ ἦσαν αὐτῷ ἀμφότεραι εἰς γυναῖκας. καὶ σαοὺλ ἔδωκε
mechol filiā ſuā vxorē dauid
μελχὸλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα δαυὶδ
phalti filio lais qui de galim.
τῷ φαλτὶ υἱῷ λαῒς τῷ ἐκ γαλίμ. Ca. 26.
A Et venīſt ziphei in collem ad ſaul
Καὶ ἔρχονται οἱ ζιφαῖοι εἰς τὸν βουνὸν πρὸς σαοὺλ
dicētes: ecce dauid abſcōditus eſt apud nos in
λέγοντες, ἰδοὺ δαυὶδ κέκρυπται παρ᾽ ἡμῖν ἐν
colle echela ꝗ eſt ex aduerſo ieſſe
τῷ βουνῷ τῷ ἐχελὰ τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ ἰεσσε
mū. τ ſurrexit ſaul τ deſcēdit in deſertū ziph.
μοῦν. καὶ ἀνέστη σαοὺλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον ζίφ.
τ cum eo tria milia virorū electorū de
καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐξ
iſrael vt quererēt dauid in deſerto ziph. τ
ἰσραὴλ τοῦ ζητεῖν τὸν δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ζίφ. καὶ
caſtrametatꝰ eſt ſaul in colle echela ex
παρενέβαλεν σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ τῷ ἐχελὰ ἐπὶ
aduerſo ieſſemū ꝗ eſt in via. τ
πρόσωπον ἰεσσεμοῦν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. καὶ ὁ
dauid ſedebat in deſerto. τ vidit dauid ꝙ
δαυὶδ ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ εἶδε δαυὶδ ὅτι
veniſſet ſaul poſt ſe in deſertū. τ mi=
ἥκει σαοὺλ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἀπέ
ſit dauid exploratores: τ cognouit ꝙ veniſſet ſa
στειλε δαυὶδ κατασκόπους, καὶ ἔγνω ὅτι ἥκει σα
ul paratus illuc. τ ſurrexit dauid clam τ a=
οὺλ ἕτοιμος ἐκεῖ. καὶ ἀνέστη δαυὶδ λάθρα καὶ εἰσπο
bijt in locū: vbi dormiebat illic ſaul. τ vi
ρεύθη εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθευδε ἐκεῖ σαούλ. καὶ εἶ
dit dd locum vbi dormiuit ibi ſaul: τ
δε δαυὶδ τὸν τόπον οὗ ἐκοιμήθη ἐκεῖ σαούλ, καὶ
abner
ἀβεννὴρ

percuſſit dn̄s nabal: & mortuus eſt. Qḋ cū audiſſet dauid mortuum nabal: ait. Benedictus dn̄s qui iudicauit cām obprobrii mei de manu nabal: & ſeruū ſuū cuſtodiuit a malo: & maliciam nabal reddidit dominus in caput eius. Miſit ergo dauid & locutus eſt ad abigail vt ſumeret eam ſibi in vxorem. Et venerunt pueri dauid ad abigail in carmelū: & locuti ſt ad eam dicentes. Dauid miſit nos ad te vt accipiat te ſibi in vxorē. Que conſurgens adorauit prona in terram: & ait. Ecce famula tua ſit in ancillā: vt lauet pedes ſeruorū dn̄i mei. Et feſtinauit & ſurrexit abigail & aſcēdit ſuper aſinum: & quinqꝫ puelle ierunt cū ea pediſeque eius: & ſecuta eſt nūcios dd̄: & fctā eſt illi vxor. Sed & achinoē accepit dd̄ de iezrael: & fuit vtraqꝫ vxor eius. Saul autem dedit michol filiā ſuam vxorē dauid phalti filio lais qui erat de gallim.

Et venerunt 26. ziphei ad ſaul in gabaa dicentes. Ecce dauid abſcōditus eſt in colle achile que ē ex aduerſo ſolitudinis. Et ſurrexit ſaul & deſcēdit in deſertum ziph & cum eo tria milia virorū de electis iſrael: vt quereret dauid i deſerto ziph. Et caſtrametatus eſt ſaul in gabaa achile que erat ex aduerſo ſolitudinis in via. Dauid āt hītabat in deſerto. Vidēs āt ꝙ veniſſet ſaul poſt ſe in deſertum: miſit exploratores: & didicit ꝙ illuc veniſſet certiſſime. Et ſurrexit dauid & venit ad locum vbi erat ſaul. Cumqꝫ vidiſſet locum, in quo dormiebat ſaul & abner

וינגף יהוה את נבל וימת׃ וישמע — נגף שמע
דוד כי מת נבל ויאמר ברוך — מות אמר
יהוה אשר רב את ריב חרפתי — רוב
מיד נבל ואת עבדו חשך מרעה — רעע
ואת רעת נבל השיב יהוה — שוב
בראשו וישלח דוד וידבר — שלח דבר
באביגיל לקחתה לו לאשה׃ — לקח איש
ויבאו עבדי דוד אל אביגיל — בוא
הכרמלה וידברו אליה לאמר
דוד שלחנו אליך לקחתך לו
לאשה׃ ותקם ותשתחו אפים — קום שחה
ארצה ותאמר הנה אמתך — אמה
לשפחה לרחץ רגלי עבדי אדני׃
ותמהר ותקם אביגיל ותרכב על — מהר קום
החמור וחמש נערתיה ההלכות — רכב חמר
לרגלה ותלך אחרי מלאכי דוד — הלך לאך
ותהי לו לאשה׃ ואת אחינעם — היה
לקח דוד מיזרעאל ותהיין גם
שתיהן לו לנשים׃ ושאול נתן את — נשה
מיכל בתו אשת דוד לפלטי בן — איש
ליש אשר מגלים׃ ויבאו — Cap. xxvi
הזפים אל שאול הגבעתה לאמר
הלוא דוד מסתתר בגבעת החכילה — סתר
על פני הישימון׃ ויקם שאול — פנה קום
וירד אל מדבר זיף ואתו שלשת — דבר
אלפים איש בחורי ישראל — בחר
לבקש את דוד במדבר זיף׃
ויחן שאול בגבעת החכילה — חנה
אשר על פני הישימן על הדרך
ודוד ישב במדבר וירא כי בא — ראה בוא
שאול אחריו המדברה׃
וישלח דוד מרגלים וידע כי בא — שלח רגל
שאול אל נכון׃ ויקם דוד ויבא — בוא קום
אל המקום אשר חנה שם — קום
שאול וירא דוד את המקום
אשר שכב שם שאול ואבנר

Digitized by Google

בן נר שר צבאו ושאול שכב (שור)
במעגל והעם חנים סביבתו: ויען (עגל חנה)
דוד ויאמר אל אחימלך החתי (סבב ענה)
ואל אבישי בן צרויה אחי יואב
לאמר מי ירד אתי אל שאול
אל המחנה ויאמר אבישי אני (חנה אמר)
ארד עמך: ויבא דוד ואבישי אל (ירד)
העם לילה והנה שאול שכב
ישן במעגל וחניתו מעוכה בארץ (חנה מעך)
מראשתיו ואבנר והעם שכבים
סביבתיו: ויאמר אבישי אל
דוד סגר אלהים היום את איבך
בידך ועתה אכנו נא בחנית (נכה)
ובארץ פעם אחת ולא אשנה (שנה)
לו: ויאמר דוד אל אבישי אל
תשחיתהו כי מי שלח ידו (שחת)
במשיח יהוה ונקה: ויאמר דוד (משח)
חי יהוה כי אם יהוה יגפנו או (נגף)
יומו יבא ומת או במלחמה ירד (בוא לחם)
ונספה: חלילה לי מיהוה משלח (ספה חלל)
ידי במשיח יהוה ועתה קח נא את (לקח)
החנית אשר מראשתו ואת צפחת (חנה)
המים ונלכה לנו: ויקח דוד את (ילך)
החנית ואת צפחת המים מראשתי
שאול וילכו להם ואין ראה ואין
יודע ואין מקיץ כי כלם ישנים כי (ידע קוץ)
תרדמת יהוה נפלה עליהם: (רדם)
ויעבר דוד העבר ויעמד על ראש (עבר עמד)
ההר מרחוק רב המקום בניהם: (רחק קום)
ויקרא דוד אל העם ואל אבנר (קרא)
בן נר לאמר הלא תענה אבנר (ענה)
ויען אבנר ויאמר מי אתה
קראת אל המלך: ויאמר דוד
אל אבנר הלוא איש אתה ומי
כמוך בישראל ולמה לא שמרת
אל אדניך המלך כי בא אחד (בוא)

filius ner priceps mili-
tie eius & ſaulē dormiē
tē in tētorio & reliquū
vulgus p circuitū eius:
ait dauid ad achime-
lech etheum:
& abiſai filium ſaruie
fratrem ioab
dicēs. Quis deſcendet
mecum ad ſaul
in caſtra? Dixitq; abi
ſai. Ego
deſcendā tecū. Venerūt
ergo dauid & abiſai ad
populū nocte: & inue
nerunt ſaul iacentē &
dormientē in tentorio:
& haſtam fixā in terra
ad caput eius. Abner
aūt & populum dormiē
tes in circuitu eius. Di-
xitq; abiſai ad
dauid. Cōcluſit de9 ini-
micū tuū hodie
in manus tuas. Nūc er
go perfodiam eū lācea
in terra ſemel: & ſecū
do opus non erit.
& dixit dd̄ ad abiſai.
Ne
interficias eū. Quis ei
extendet manum ſuā
in xp̄m dn̄i & innocēs
erit? Et dixit dauid.
Viuit dn̄s: qa niſi dn̄s
percuſſerit eum: aut
dies ei9 venerit vt mo
riatur: aut in p̄liū deſcē
dens perierit: propiti-
us mihi ſit dn̄s ne extē
dā manū meā in xp̄m
dn̄i. Nūc igitur tolle
haſtam que ē ad caput
eius & ciphum
aque & abeamus. Tu
lit igitur dauid
haſtam & ciphū aq̄ q
erat ad caput eius:
& abierūt. Et nō erat
quiſq; qui videret &
itelligeret & euigilaret
ſed oēs dormiebāt: qa
ſopor domini irruerat
ſup eos.
Cūq; trāſiſſet dd̄ ex ad
uerſo & ſtetiſſet in ver-
tice mōtis de lōge: & eſ
ſet grāde interuallū in-
ter eos: clamauit dauid
ad pplm & ad abner
filiū ner dicens. Nō-
ne rn̄debis abner?
Et rn̄dēs abner ait.
Quis es tu qui
clamas & inqetas regē?
Et ait dauid
ad abner. Nūquid nō
vir tu es? Et quis alius
ſilis tui in iſrael? Qua-
re ergo non cuſtodiſti
dn̄m tuum regē? Ingreſſus eſt enim vnus

filius ner pˀceps militie eius ibi: ⁊ ſaul dormiebat
υἱὸς νὴρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ σαοὺλ ἐκάθευδεν
in curru. ⁊ ppl's caſtrametatus erat p circuitū eius.
ἐν λαμπήνῃ. καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκὼς κύκλῳ αὐτοῦ.
⁊ rn̄dit dauid ⁊ dixit ad achimelech
καὶ ἀπεκρίθη δαυὶδ καὶ εἶπε πρὸς ἀχιμέλεχ τὸν
chetteū: ⁊ ad abeſſai filiū ſaruie fratrē io
χετταῖον καὶ πρὸς ἀβεσσαῖ υἱὸν σαρουΐα ἀδελφὸν ἰω
ab dicēs: quis ingredietur mecū in ca
ὰβ λέγων, τίς εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν πα-
ſtra ad ſaul? ⁊ dixit abeſſa: ego in
ρεμβολὴν πρὸς σαούλ; καὶ εἶπεν ἀβεσσά, ἐγὼ εἰσε-
grediar tecum. ⁊ abeunt dauid ⁊
λεύσομαι μετὰ σοῦ. καὶ εἰσπορεύονται δαυὶδ καὶ
abeſſai in ppl'm nocte. ⁊ ecce ſaul dor
ἀβεσσαῖ εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα. καὶ ἰδοὺ σαοὺλ κα
miēs dormiuit in curru: ⁊ haſta fixa
θεύδων ὕπνῳ ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ δόρυ ἐμπεπηγὸς
in terra ad caput eius. ⁊ abener ⁊ po
εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ ἀβεννὴρ καὶ ὁ λα
pul' dormiebat i circuitu ei9. ⁊ dixit abeſſai ad
ὸς ἐκάθευδεν κύκλῳ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἀβεσσαῖ πρὸς
dauid: cōcluſit dn̄s inimicū tuū hodie in
δαυίδ, ἀπέκλεισε κύριος τὸν ἐχθρόν σου σήμερον εἰς
manus tuas. ⁊ nūc percutiā iā eū lancea
χεῖράς σου. καὶ νῦν πατάξω δὴ αὐτὸν τῷ δόρατι
ſemel in terra ⁊ nō ſcd̄o percutiā eū. ⁊ dixit
ἅπαξ εἰς τὴν γῆν καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ. καὶ εἶπε
dauid ad abeſſai: ne interficias eū: qm̄ quis
δαυὶδ πρὸς ἀβεσσαῖ, μὴ διαφθείρῃς αὐτόν, ὅτι τίς
inferet manus ſuas in xp̄m dn̄i ⁊ inno- 3.24.b
ἐποίσει χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν χριστὸν κυρίου καὶ ἀθῳω
cēs erit? ⁊ dixit dauid viuit dn̄s: q̄ niſi dn̄s
θήσεται; καὶ εἶπε δαυὶδ ζῇ κύριος, ὅτι ἐὰν μὴ κύριος
percuſſerit eū: aut dies eius venerit ⁊ moriatur: vel in
παίσῃ αὐτόν, ἢ ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀποθάνῃ, ἢ εἰς
pugnā deſcēdat ⁊ apponatur: mihi aūt nō fiat a
πόλεμον καταβῇ καὶ προστεθῇ, ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο παρὰ
dn̄o inferre manū meā in xp̄m dn̄i. ⁊
κυρίου ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου. καὶ
nūc accipe iā haſtā q̄ ad caput eius ⁊ lē-
νῦν λάβε δὴ τὸ δόρυ τὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φα
ticulā aque a capite eius: ⁊ abea
κὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπέλθω
mus nos. ⁊ tulit dd̄ haſtā ⁊ lēticulā
μεν ἡμεῖς. καὶ ἔλαβε δαυὶδ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν
aque a capite ei9: ⁊ abierūt
τοῦ ὕδατος ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον
ipſi. ⁊ non erat q̄ videret ⁊ nō erat q̄ itelligeret
αὐτοί. καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων
⁊ nō erat q̄ ſurgeret: oēs dormiētes: quia
καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξεγειρόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι
ſtupor dn̄i irruerat ſuper eos. ⁊ trāſijt dauid
θάμβος κυρίου ἔπεσεν ἐπ' αὐτούς. καὶ διέβη δαυὶδ
in vlteriorē ptē: ⁊ ſtetit in v̄tice mōtis
εἰς τὸ πέραν, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους
de lōge: ⁊ multa via inter eos: ⁊ vo-
μακρόθεν, καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀναμέσον αὐτῶν, καὶ προ
cauit dauid ppl'm: ⁊ abener filio ner
σεκαλέσατο δαυὶδ τὸν λαόν, καὶ τῷ ἀβεννὴρ υἱῷ νὴρ
locut' eſt dicēs: nō rn̄debis abener? ⁊ rn̄
ἐλάλησε λέγων, οὐκ ἀποκριθήσῃ ἀβεννήρ; καὶ ἀπεκρί
dit abener ⁊ dixit: quis es q̄ vocas me: quis es tu?
θη ἀβεννὴρ καὶ εἶπεν, τίς εἶ ὁ καλῶν με, τίς εἶ σύ;
⁊ dixit dauid ad abener: nūqd nō vir tu? ⁊ q̄s
καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἀβεννήρ, οὐχὶ ἀνὴρ σύ; καὶ τίς
in iſrael ſicut tu? ⁊ quare nō cuſtodis dn̄m
ἐν ἰσραὴλ ὡς σύ; καὶ ἵνα τί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν
tuū regem? qm̄ ingreſſus ē vnus
σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰσῆλθεν εἷς

B

C

de pplo vt interficeret dñm tuũ regẽ:
ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα,
non bonũ verbũ hoc qđ feciſti. viuit dñs: qm̃
οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ πεποίηκας. ζῇ κύριος, ὅτι
filij mortis vos q̃ nõ cuſtoditis dñm vr̃m
υἱοὶ θανάτου ὑμεῖς οἱ μὴ φυλάσσοντες τὸν κύριον ὑμῶν
regem xp̃m dñi. ⁊ nũc vide vbi eſt
τὸν βασιλέα τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ νῦν ἴδε ποῦ ἐστι
haſta regis: ⁊ lẽticula aque q̃
τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος τὰ
ad caput eius. ⁊ cognouit ſaul vocẽ
πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ ἐπέγνω σαοὺλ τὴν φωνὴν
dauid: ⁊ dixit vox tua hec fili dđ:
δαυίδ, καὶ εἶπεν ἡ φωνή σου αὕτη τέκνον δαυίδ;
⁊ dixit dauid: vox mea dñe mi ſeruus tuus do
καὶ εἶπε δαυίδ, φωνή μου κύριέ μου δοῦλος σὸς κύ-
mine rex. ⁊ dixit quare perſequitur do-
ριε βασιλεῦ. καὶ εἶπεν ἵνα τί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύ
min⁹ meus poſt ſeruũ ſuũ: qm̃ qđ peccaui:
ριός μου ὀπίσω τοῦ δούλου αὐτοῦ; ὅτι τί ἥμαρτον;
vel qđ in me malũ inuẽtũ eſt: ⁊ nũc audiat iã do
ἢ τίς ἐν ἐμοὶ κακία εὑρέθη; καὶ νῦν ἀκουσάτω δὴ ὁ κύ
min⁹ meus rex verba ſerui ſui:
ριός μου ὁ βασιλεὺς τὰ ῥήματα τοῦ δούλου αὐτοῦ,
ſi deus icitauit te aduerſũ me: odoretur ſacrificiũ tuũ.
εἰ ὁ θεὸς ἐπείσέ σε ἐπ' ἐμέ, ὀσφρανθείη ἡ θυσία σου.
ſi ãt filij hoĩuʒ: maledicti iſti corã do
εἰ δὲ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἐπικατάρατοι οὗτοι ἐνώπιον κυ
mino: quia eiecerũt me hodie. vt nõ firmer in here-
ρίου, ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ στηριχθῆναι ἐν κληρο
ditate dñi: dicẽtes vade ſerui dijs alijs.
νομίᾳ κυρίου, λέγοντες πορεύου δούλευε θεοῖς ἑτέροις.
⁊ nũc nõ cadat ſanguis me⁹ ſup terrã ex aduerſo
D καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξ ἐναντίας
faciei dñi. q̃ꝛ egreſſus eſt rex iſrael
προσώπου κυρίου. ὅτι ἐξελήλυθεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ
vt q̃rat pulicẽ vnũ: ſicut pſequitur nycticorax in
ζητεῖν ψύλλον ἕνα, καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν
mõtibus. ⁊ dixit ſaul peccaui: reuertere fi
τοῖς ὄρεσιν. καὶ εἶπε σαοὺλ ἥμαρτον, ἐπίστρεφε τέκ
li dauid: q̃ꝛ nõ malefaciã tibi rurſũ eo ꝙ precioſa
νον δαυίδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε ἔτι ἀνθ' ὧν ἔντιμος
fuerit aĩa mea in oculis tuis in die
γεγόνηται ἡ ψυχή μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ
hac: ſtulte egi: ⁊ ignoraui multa nimis.
ταύτῃ, μεματαίωμαι, καὶ ἠγνόηκα πολλὰ σφόδρα.
⁊ rñdit dauid ⁊ dixit: ecce haſta re-
καὶ ἀπεκρίθη δαυίδ καὶ εἶπεν, ἰδοὺ τὸ δόρυ τ̃ βασιλέ-
gis: tranſeat iã vnus puerorũ ⁊ accipiat eã. ⁊
ως, διελθέτω δὴ εἷς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτό. καὶ
dñs retribuet vnicuiqꝫ iuſticias ſuas ⁊
κύριος ἐπιστρέψει ἑκάστῳ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν
fidẽ ſuã. vt tradidit te dñs hodie in
πίστιν αὐτοῦ. ὡς παρέδωκέ σε κύριος σήμερον εἰς
manus meas: ⁊ nõ volui inferre manũ meã
χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠθέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου
in xp̃m dñi. ⁊ ecce ſicut magnificata ẽ in
ἐπὶ χριστὸν κυρίου. καὶ ἰδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη ἐν τῇ
die hac aĩa tua in oculis meis: ſic ma
ἡμέρᾳ ταύτῃ ἡ ψυχή σου ἐν ὀφθαλμοῖς μου, οὕτως με
gnificetur aĩa mea in cõſpectu dñi: ⁊ eruat
γαλυνθείη ἡ ψυχή μου ἐναντίον κυρίου, καὶ σκεπάσαι
me ⁊ liberet me ex oĩ anguſtia. ⁊ dixit
με καὶ ἐξέλοιτό με ἐκ πάσης θλίψεως. καὶ εἶπε
ſaul ad dauid: benedictus tu
σαοὺλ πρὸς δαυίδ, εὐλογημένος σὺ

de turba vt interficeret
regem
dominum tuum. Non
eſt bonum hoc quod
feciſti. Viuit dñs: qm̃
filii mortis eſtis vos:
quia non cuſtodiſtis
dominum veſtrum
chriſtum dñi. Nũc er-
go vide vbi ſit
haſta regis & vbi ſit
ciphus aque
qui erat ad caput eius.
Cognouit autem ſaul
vocem dauid: & dixit.
Nunquid vox hec tua
fili mi dauid? Et ait da
uid. Vox mea dñe mi
rex. Et ait. Quãobcau
ſam dominus me⁹ pſeq
tur ſeruũ ſuum? Quid
feci: aut quod eſt
malum in manu mea?
Nunc ergo audi oro
domine mi rex verba
ſerui tui. Si
dñs incitat te aduerſũ
me: odoretur ſacrificiũ.
Si ãt filii hoĩm: maledi
cti ſunt in conſpectu
dñi qui eiecerunt me
hodie vt nõ habitem
in hereditate dñi dicẽ
tes. vade ſerui
diis alienis. Et nunc
non effundatur
ſanguis meus in terra
coram domino: quia
egreſſus eſt rex iſrael
vt querat
pulicem vnum ſicut
perſequitur perdix
in montibus. Et ait ſa
ul. Peccaui.
Reuertere fili mi dauid
Nequaq̃ꝫ ei vltra tibi
malefaciã eo ꝙ p̄cioſa
fuerit anima mea
in oculis tuis hodie. Ap
paret ei ꝙ ſtulte egerim
& ignorauerim multa
nimis. Et rñdens dđ
ait. Ecce haſta regis:
tranſeat
vnus de pueris regis &
tollat eam. Dominus ãt
retribuet vnicuiqꝫ ſm
iuſticiam ſuam
& fidẽ. Tradidit enim
te dominus
hodie i manũ meã: &
nolui extendere
manũ meã in xp̃m do
mini. Et ſicut
magnificata eſt aĩa tua
hodie in oculis meis:
ſic magnificetur aĩa
mea in oculis domini
& liberet me de omni
anguſtia. Ait ergo
ſaul ad dauid. Benedi
ctus tu

הָעָם לְהַשְׁחִית אֶת הַמֶּלֶךְ — שחת
אֲדֹנֶיךָ׃ לֹא טוֹב הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ חַי יְהוָה כִּי בְנֵי מָוֶת אַתֶּם — עשה
אֲשֶׁר לֹא שְׁמַרְתֶּם עַל אֲדֹנֵיכֶם
עַל מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה רְאֵה אֵי — משח
חֲנִית הַמֶּלֶךְ וְאֶת צַפַּחַת הַמַּיִם — חנה
אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָיו׃ וַיַּכֵּר שָׁאוּל — נכר
אֶת קוֹל דָּוִד וַיֹּאמֶר הֲקוֹלְךָ זֶה — אמר
בְּנִי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אֲדֹנִי רֹדֵף
אַחֲרֵי עַבְדּוֹ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה
בְּיָדִי רָעָה׃ וְעַתָּה יִשְׁמַע נָא — רוע שמע
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי עַבְדּוֹ אִם
יְהוָה הֱסִיתְךָ בִי יָרַח מִנְחָה וְאִם — סית ריח
בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם לִפְנֵי — ארר פנה
יְהוָה כִּי גֵרְשׁוּנִי הַיּוֹם מֵהִסְתַּפֵּחַ — ספח
בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד — ילך
אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וְעַתָּה אַל יִפֹּל — נפל
דָּמִי אַרְצָה מִנֶּגֶד פְּנֵי יְהוָה כִּי
יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת
פַּרְעֹשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקֹּרֵא — רדף
בֶּהָרִים׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל חָטָאתִי — אמר
שׁוּב בְּנִי דָוִד כִּי לֹא אָרַע לְךָ — רוע
עוֹד תַּחַת אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי
בְּעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי — סכל
וָאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַיַּעַן דָּוִד — שגה רבה
וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲנִית הַמֶּלֶךְ וְיַעֲבֹר — ענה חנה
אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְיִקָּחֶהָ׃ וַיהוָה — עבר לקח
יָשִׁיב לָאִישׁ אֶת צִדְקָתוֹ — שוב
וְאֶת אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ יְהוָה
הַיּוֹם בְּיָד וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ — אבה
יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה׃ וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר — משח
גָּדְלָה נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי
כֵּן תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינֵי יְהוָה — גדל
וְיַצִּלֵנִי מִכָּל צָרָה׃ וַיֹּאמֶר — נצל צור
שָׁאוּל אֶל דָּוִד בָּרוּךְ אַתָּה — ברך

Digitized by Google

בְּנִי דָּוִד, גַּם עָשֹׂה תַעֲשֶׂה וְגַם
יָכוֹל תּוּכָל, וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ, יכל
וְשָׁאוּל שָׁב לִמְקוֹמוֹ ׃ שוב קום
cap. xxvij וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל לִבּוֹ, עַתָּה אֶסָּפֶה
יוֹם אֶחָד בְּיַד שָׁאוּל, אֵין לִי טוֹב ספה
כִּי הִמָּלֵט אִמָּלֵט אֶל אֶרֶץ מלט
פְּלִשְׁתִּים, וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי שָׁאוּל יאש
לְבַקְשֵׁנִי עוֹד בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל, גבל
וְנִמְלַטְתִּי מִיָּדוֹ ׃ וַיָּקָם דָּוִד וַיַּעֲבֹר מלט קום
הוּא וְשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר עבר מאה
עִמּוֹ, אֶל אָכִישׁ בֶּן מָעוֹךְ מֶלֶךְ
גַּת ׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם אָכִישׁ בְּגַת
הוּא וַאֲנָשָׁיו אִישׁ וּבֵיתוֹ, דָּוִד
וּשְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית, נשה
וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִית ׃ איש
וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי בָרַח דָּוִד גַּת, עוד
וְלֹא יָסַף עוֹד לְבַקְשׁוֹ ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אמר
אֶל אָכִישׁ, אִם נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ לִי מָקוֹם בְּאַחַת נתן קום
עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאֵשְׁבָה שָּׁם, וְלָמָּה עיר ישב
יֵשֵׁב עַבְדְּךָ בְּעִיר הַמַּמְלָכָה עִמָּךְ ׃ מלך
וַיִּתֶּן לוֹ אָכִישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת נתן
צִקְלָג, לָכֵן הָיְתָה צִקְלַג לְמַלְכֵי היה
יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה ׃ וַיְהִי מִסְפַּר ספר
הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה
פְלִשְׁתִּים, יָמִים וְאַרְבָּעָה חֳדָשִׁים ׃ יום רבע
וַיַּעַל דָּוִד וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל עלה פשט
הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי וְהָעֲמָלֵקִי, כִּי
הֵנָּה יֹשְׁבוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר מֵעוֹלָם, עלם
בּוֹאֲךָ שׁוּרָה וְעַד אֶרֶץ מִצְרָיִם ׃ בוא
וְהִכָּה דָּוִד אֶת הָאָרֶץ וְלֹא יְחַיֶּה נכה חיה
אִישׁ וְאִשָּׁה, וְלָקַח צֹאן וּבָקָר איש
וַחֲמֹרִים וּגְמַלִּים וּבְגָדִים, וַיָּשָׁב שוב
וַיָּבֹא אֶל אָכִישׁ ׃ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ, בוא
אַל פְּשַׁטְתֶּם הַיּוֹם ׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד עַל נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל נֶגֶב

fili mi dauid. Et quidē faciens facies: & potens poteris. Abiit ātdauid in viam ſuam: & ſaul reuerſus eſt ī locum ſuum. 27.

ET ait dauid in corde ſuo. Aliqñ incidā vna die in man⁹ ſaul. Nonne melius eſt vt fugiam: & ſaluer in terra philiſtinorum? vt dſperet ſaul: ceſſetq; me querere in cunctis finibus iſrael. Fugiā ergo manus ei⁹. Et ſurrexit dauid & abiit ipſe & ſexcenti viri cum eo ad achis filiū maoch regem geth. Et habitauit dd̄ cum achis in geth: ipſe & viri eius: vir & domus eius & due vxores eius: achinoem iezraelites & abigail vxor nabal carmeli. Et nūciatum eſt ſaul q̄ fugiſſet dauid in geth: & nō addidit vltra q̄rere eū. Dixit autem dd̄ ad achis. Si inueni gratiam ī oculis tuis detur mihi locus in vna vrbiū regiōis huius vt habitem ibi. Cur enim manet ſeru⁹ tuus in ciuitate regis tecum. Dedit itaq; ei achis in die illa ſicelech. Propter quā cām fctā eſt ſicelech regū iuda vſq; in diē hāc. Fuit autem numerus dierū quib⁹ habitauit dauid in regione philiſtinorum quattuor menſium. Et aſcēdit dd̄ & viri ei⁹ & agebant predas de geſſuri & de gezre & de amalechitis. Hi enī pagi hītabant in terra antiquitus eūtibus ſur vſq; ad terram egypti. Et pcutiebat dd̄ omnē terrā illorū: nec relinq̄bat viuētē virū & mulierē: tollenſq; boues & oues & aſinos & camelos & veſtes reuertebatur & vēiebat ad achis. Dicebat aūt ei achis. In quē irruiſti hodie? Rn̄debat dauid. Contra meridiem iude & contra meridiem

fili dauid: ꝛ facies facies ꝛ potēs po
τέκνον δαυίδ, καὶ ποιῶν ποιήσεις καὶ δυνάμενος δυ
teris. ꝛ abijt dauid in viā ſuam: ꝛ ſa
νήσῃ. καὶ ἀπῆλθε δαυίδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ σα
ul reuerſus eſt in locū ſuū.
οὺλ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ca.27.

ET ait dauid in corde ſuo dicēs: nūc
Καὶ εἶπε δαυίδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων, νῦν A
apponar in die vna in manus ſaul: ꝛ nō
προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χεῖρας σαοὺλ, καὶ οὐκ
erit mihi bonū niſi ſaluer in terra philiſtinorū ꝛ
ἔσται μοι ἀγαθὸν ἐὰν μὴ διασωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων καὶ
ceſſet a me ſaul vt querat me in cūctis finib⁹ iſra-
ἀνῇ ἀπ᾽ ἐμοῦ σαοὺλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὅριον ἰσρα-
el: ꝛ ſaluabor de manu eius. ꝛ ſurrexit dauid
ήλ, καὶ σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. καὶ ἀνέστη δαυίδ
ꝛ trāſijt ipſe ꝛ ſexcenti viri q̄ cū eo:
καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ,
ꝛ abijt ad achis filiū maoch regē geth. ꝛ
καὶ ἐπορεύθη πρὸς ἀγχὶς υἱὸν μαὼχ βασιλέα γέθ. καὶ
ſedit dauid ad achis regē in geth ipſe ꝛ
ἐκάθισε δαυίδ πρὸς ἀγχὶς βασιλέα ἐν γὲθ αὐτὸς καὶ Infra
viri q̄ cum eo vnuſq̄ſq; ꝛ domus eius: ꝛ 30.a.
οἱ ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ
dauid ꝛ ambe vxores eius achinaam iſraeli-
δαυίδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ ἀχιναὰμ ἰσραηλί-
tes ꝛ abigail vxor nabal carmeli. ꝛ
τις καὶ ἀβιγαῒλ ἡ γυνὴ ναβὰλ τοῦ καρμηλίου. καὶ B
nūciatū eſt ſauli q̄ fugit dauid in geth:
ἀπηγγέλη τῷ σαοὺλ ὅτι πέφευγε δαυίδ εἰς γέθ,
ꝛ nō addidit vltra querere eū. ꝛ dixit dauid
καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν. καὶ εἶπε δαυίδ
ad achis: ſi iā inuenit grām ſeruus tuus in ocu
πρὸς ἀγχίς, εἰ δὴ εὕρηκε χάριν ὁ δοῦλός σου ἐν ὀφθαλ-
lis tuis dent iā mihi locum in vna vr-
μοῖς σου δότωσαν δή μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλε-
biū que in agro ꝛ habitabo ibi. ꝛ quare ma
ων τῶν κατ᾽ ἀγρὸν καὶ καθίσομαι ἐκεῖ. καὶ ἱνατί κά-
net ſeruus tuus in ciuitate regali tecum?
θηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευομένῃ μετὰ σοῦ;
ꝛ dedit ei achis in die illa ſece
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἀγχὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν σεκε-
lag. pp̄ hoc facta eſt ſecelag regi iu
λάγ. διὰ τοῦτο ἐγένετο ἡ σεκελὰγ τῷ βασιλεῖ τῆς ἰου-
dee vſq; in diē hanc. ꝛ fuit numer⁹
δαίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς
dierū q̄b⁹ māſit dauid in agro philiſti-
τῶν ἡμερῶν ὧν ἐκάθισε δαυίδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύ-
norū mēſes quattuor. ꝛ aſcēdebat dauid ꝛ vi
λων μῆνες τέσσαρες. καὶ ἀνέβαινε δαυίδ καὶ οἱ ἄν- C
ri eius ꝛ irruebant in geſſureū ꝛ
δρες αὐτοῦ καὶ ἐπετίθεντο ἐπὶ τὸν γεσσουραῖον καὶ
iezreū ꝛ in amalecitē: qm̄ habitabatur
τὸν ἰεζραῖον καὶ ἐπὶ τὸν ἀμαληκίτην, ὅτι κατῳκεῖτο ἡ
terra q̄ a geſſur ꝛ vſq; ad trā egypti: ꝛ percu-
γῆ ἡ ἀπὸ γεσσοὺρ καὶ ἕως γῆς αἰγύπτου, καὶ ἔτυ-
tiebat trā: ꝛ nō relīq̄bat viuētē virū ꝛ mulierē:
πτε τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐζωογόνει ἄνδρα καὶ γυναῖκα,
ꝛ capiebāt greges ouiū ꝛ boū armēta ꝛ aſinos ꝛ
καὶ ἐλάμβανον ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ
camelos ꝛ veſtē. ꝛ reuertebātur ꝛ venie
καμήλους καὶ ἱματισμόν. καὶ ἀνέστρεφον καὶ ἤρχον-
bāt ad achis. ꝛ dixit achis ad dauid: in
το πρὸς ἀγχίς. καὶ εἶπεν ἀγχὶς πρὸς δαυίδ, ἐπὶ
quē irruiſtis hodie? ꝛ dixit dauid ad achis:
τίνα ἐπέθεσθε σήμερον; καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς ἀγχίς,
cōtra meridiē iude ꝛ cōtra meridiē
κατὰ νότον τῆς ἰουδαίας καὶ κατὰ νότον D

Digitized by Google

ieramiel ⁊ cōtra meridiē cenezi. ⁊ oēm virū
ἱεραμιὴλ καὶ κατὰ νότον τοῦ κενεζί. καὶ πάντα ἄνδρα
⁊ mulierē nō viuificabat dauid vt adduceret in
καὶ γυναῖκα οὐκ ἐζωογόνει δαυὶδ τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς
geth: dicēs ne forte annūciēt cōtra nos dicen
γέθ, λέγων μήποτε ἀπαγγείλωσι καθ᾽ ἡμῶν λέγον-
tes: hec facit dauid. ⁊ hec iuſtificatio e-
τες, τάδε ποιεῖ δαυίδ. καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα αὐ-
ius oībus diebus qb⁹ māſit dauid in agro
τοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάθητο δαυὶδ ἐν ἀγρῷ
philiſtinorū. ⁊ credidit achis in dauid
τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπιστεύθη ἀγχὶς ἐν δαυίδ
dicēs: cōfūdebať cōfuſus in pplo ſuo in
λέγων, ᾔσχυνται αἰσχυνόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν τῷ
iſrael: ⁊ erit me⁹ ſeruus in ſeculū.
ἰσραήλ, καὶ ἔσται μου δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα. Ca. 28.

A Et factū eſt in diebus illis ⁊ cōgre
Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συνα-
gant philiſtijm caſtra ſua
θροίζουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν τοῦ
vt egrederētur in bellū cōtra iſrael. ⁊ dixit achis
ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον ἐπὶ τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ἀγχὶς
ad dauid: ſciens cognoſces qm̄ mecū egre
πρὸς τὸν δαυίδ, γινώσκων γνώσει ὅτι μετ᾽ ἐμοῦ ἐξε-
dieris in bellū tu ⁊ viri tui. ⁊
λεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον σὺ καὶ οἱ ἄνδρες σου. καὶ
dixit dauid ad achis: ſic nunc ſcies que fa
εἶπε δαυὶδ πρὸς ἀγχίς, οὕτως νῦν γνώσει ἃ ποιή-
ciet ſeruus tuus. ⁊ dixit achis ad dauid: ſic
σει ὁ δοῦλός σου. καὶ εἶπεν ἀγχὶς πρὸς δαυίδ, οὕ-
corporis cuſtodē ponā te oībus
τως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαί σε πάσας τὰς
Eccl. 46.c. diebus. ⁊ ſamuel mortu⁹ eſt: ⁊ planxerūt eum
ἡμέρας. καὶ σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν
oīs iſrael: ⁊ ſepeliūt eū in armathaim in
πᾶς ἰσραήλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν ἀρμαθαῒμ ἐν τῇ
vrbe ſua. ⁊ ſaul abſtulit ventriloquos
πόλει αὐτοῦ. καὶ σαοὺλ ἐξῆρε τοὺς ἐν γαστριμύθους
⁊ diuinatores a terra. ⁊ congregātur
καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ συναθροίζονται οἱ
philiſtijm ⁊ veniūt ⁊ caſtrametātur in ſu
ἀλλόφυλοι καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς σου-
nam. ⁊ cōgregat ſaul vniuerſū virū iſrael:
νάμ. καὶ συναθροίζει σαοὺλ πάντα ἄνδρα ἰσραήλ,
⁊ caſtrametātur in gelbue. ⁊ vidit ſaul
καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς γελβουέ. καὶ εἶδε σαοὺλ
caſtra philiſtijm: ⁊ timuit ⁊
τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφοβήθη καὶ
expauit cor eius nimis. ⁊ cōſuluit ſa-
ἐξέστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα. καὶ ἐπηρώτησεν σα-
ul p dn̄m. ⁊ nō rn̄dit ei dn̄s
οὺλ διὰ τοῦ κυρίου. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος
⁊ in inſomnijs ⁊ in manifeſtis ⁊ in
Ez. 14. f. καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δήλοις καὶ ἐν τοῖς
prophetis. ⁊ dixit ſaul ſeruis ſuis: que
προφήταις. καὶ εἶπε σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ζη-
rite mihi mulierē vētriloquā ⁊ vadam
Leui. 16. f. τήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστρίμυθον καὶ πορεύσομαι
ad eam ⁊ ſciſcitabor per eā. ⁊ dixerūt ſer
πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκζητήσω ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπαν οἱ παῖ-
ui eius ad eum: ecce mulier ventriloqua in
B δες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ γυνὴ ἐγγαστρίμυθος ἐν
endor. ⁊ mutat⁹ eſt ſaul ⁊ veſtitus eſt veſtimētis
ἐνδώρ. καὶ ἠλλοιώθη σαοὺλ καὶ περιεβάλετο ἱμάτια
alijs: ⁊ vadit ipſe ⁊ duo viri cum
ἕτερα, καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ᾽
eo: ⁊ venerūt ad mulierē nocte: ⁊ di-
αὐτοῦ, καὶ ἦλθον πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτός, καὶ εἶ-
xit ei ſaul: diuina iā mihi in ven-
πεν αὐτῇ σαοὺλ μάντευσαι δή μοι ἐν τῷ ἐγγα-
triloquio:
στριμύθῳ,

hieramel: & cōtra me
ridiem ceni. Virum
& mulierē nō viuifica-
bat dauid: nec adduce
bat in geth: dicens. Ne
forte loquātur aduerſū
nos. Hec fecit dd̄. Et
hoc erat decretū illi oī-
bus diebus quibus ha-
bitauit in regione
philiſtinorū. Credidit
ergo Achis Dauid:
dicēs. Multa mala opa
tus ē cōtra pplm ſuū iſ-
rael. Erit igitur mihi ſ-
uus ſempiternus. 28.
Factum eſt āt in die-
bus illis. Cōgrega
uerūt philiſtiim agmia
ſua vt prepararentur
ad bellū contra iſrael.
Dixitq̄ achis
ad dauid. Sciēs nūc ſci
to qm̄ mecum egredie
ris in caſtris tu & viri
tui. Dixitq̄ dauid
ad achis. Nunc ſcies
q̄ facturus eſt ſeruus tu
us. Et ait achis
ad dauid. Et ego cuſto
dem capitis mei
ponā te cūctis diebus.
Samuel autem
mortuus eſt: plāxitq̄ e
um omnis iſrael:
& ſepelierūt eū in rama
tha vrbe ſua. Et ſaul
abſtulit magos & ario
los
de terra: Congrega-
tiq̄ ſunt philiſtiim
& venerunt & caſtra-
metati ſunt in ſunam.
Congregauit autem &
ſaul vniuerſū iſrl̄: & ve
nit in gelboe. Et vidit
ſaul caſtra
philiſtiim & timuit &
expauit cor eius
nimis. Cōſuluitq̄ do
minum
& nō rn̄dit ei: neq̄ per
ſomnia neq̄
p ſacerdotes: neq̄ per
prophetas. Dixitq̄
ſaul ſeruis ſuis. Queri
te mihi mulierem
habentem phitonē &
vadam ad eam &
ſciſcitabor p illā. Et di
xerunt ſerui eius ad eū.
Eſt mulier phitonem
hn̄s in endor.
Mutauit ergo habitum
ſuum: veſtituſq̄ eſt ali-
is veſtimentis: & abiit
ipſe & duo viri
cum eo. venerūtq̄ ad
mulierem nocte:
& ait illi. Diuina mihi
in phitone:

ירחמאלי ואל נגב הקיני ואיש
ואשה לא יחיה דוד להביא גת — בוא
לאמר פן יגדו עלינו לאמר — נגד
כה עשה דוד וכה משפטו כל
הימים אשר ישב בשדה — שפט
פלשתים ויאמן אכיש בדוד — יום
לאמר הבאש הבאיש בעמו — אמן
בישראל והיה לי לעבד עולם — באש
ויהי בימים ההם ויקבצו
cap. xxviii
פלשתים את מחניהם לצבא — היה קבץ
להלחם בישראל ויאמר אכיש — חנה
אל דוד ידע תדע כי אתי תצא — לחם אמר
במחנה אתה ואנשיך ויאמר דוד — ידע יצא
אל אכיש לכן אתה תדע את
אשר יעשה עבדך ויאמר אכיש — עשה
אל דוד לכן שמר לראשי
אשימך כל הימים ושמואל — שום
מת ויספדו לו כל ישראל — מות ספד
ויקברהו ברמה ובעירו ושאול — קבר
הסיר את האבות ואת הידענים — סור אוב
מהארץ ויקבצו פלשתים — קבץ
ויבאו ויחנו בשונם ויקבץ — בוא חנה
שאול את כל ישראל ויחנו
בגלבע וירא שאול את מחנה — ראה
פלשתים ויירא ויחרד לבו — חרד
מאד וישאל שאול ביהוה — שאל
ולא ענהו יהוה גם בחלמות גם
באורים גם בנביאם ויאמר — נבא
שאול אל עבדיו בקשו לי אשת — איש
בעלת אוב ואלכה אליה — ילך
ואדרשה בה ויאמרו עבדיו אליו — דרש
הנה אשת בעלת אוב בעין דור
ויתחפש שאול וילבש בגדים — חפש לבש
אחרים וילך הוא ושני אנשים — שנה
עמו ויבאו אל האשה לילה
ויאמר קסומי נא לי באוב — קסם

Digitized by Google

והעלי לי את אשר אמר אליך׃ עלה
ותאמר האשה אליו הנה אתה אמר
ידעת את אשר עשה שאול
אשר הכרית את האבות ואת כרת
הידעני מן הארץ ולמה אתה
מתנקש בנפשי להמיתני׃ וישבע נקש מות
לה שאול ביהוה לאמר חי יהוה שבע
אם יקרך עון בדבר הזה׃ ותאמר קרה אמר
האשה את מי אעלה לך ויאמר איש
את שמואל העלי לי׃ ותרא ראה
האשה את שמואל ותזעק בקול זעק
גדול ותאמר האשה אל שאול גדל
לאמר למה רמיתני ואתה שאול׃ רמה
ויאמר לה המלך אל תיראי כי אמר ירא
מה ראית ותאמר האשה אל ראה
שאול אלהים ראיתי עלים מן עלה
הארץ׃ ויאמר לה מה תארו
ותאמר איש זקן עלה והוא עטה
מעיל וידע שאול כי שמואל מעל
הוא ויקד אפים ארצה וישתחו׃ קדד שחה
ויאמר שמואל אל שאול למה
הרגזתני להעלות אתי ויאמר רגז עלה
שאול צר לי מאד ופלשתים צור
נלחמים בי ואלהים סר מעלי לחם סור
ולא ענני עוד גם ביד הנביאים ענה נבא
גם בחלמות ואקראה לך קרא
להודיעני מה אעשה׃ ויאמר ידע עשה
שמואל ולמה תשאלני ויהוה שאל
סר מעליך ויהי ערך׃ ויעש יהוה סור היה
לו כאשר דבר בידי ויקרע עור קרע
יהוה את הממלכה מידך ויתנה מלך נתן
לרעך לדוד׃ כאשר לא שמעת רעה
בקול יהוה ולא עשית חרון חרה
אפו בעמלק על כן הדבר הזה
עשה לך יהוה היום הזה׃
ויתן יהוה גם את ישראל עמך

& ſuſcita mihi quem
dixero tibi.
Et ait mulier ad eum.
Ecce tu
noſti quanta fecerit ſa
ul: &
quomodo eraſerit ma
gos &
ariolos de terra. Qua
re ergo
inſidiaris aīe mee vt oc
cidar? Et iurauit
ei ſaul in domino di-
cens. Viuit dominus:
quia nō eueniet tibi qc
ꝙ̄ mali ꝓꝑ hāc rē. Di
xitqꝫ ei mulier. Quem
ſuſcitabo tibi? Qui ait.
Samuelē mihi ſuſcita.
Cum autem vidiſſet
mulier ſamuelem: ex-
clamauit voce
magna: & dixit ad ſa-
ul.
Quare impoſuiſti mi-
hi? Tu es enim ſaul.
Dixitqꝫ ei rex. Noli ti
mere.
Quid vidiſti? Et ait
mulier ad
ſaul. Deos vidi aſcen-
dentes de
tra. Dixitqꝫ ei. Qua-
lis eſt forma eius. Que
ait. Vir ſenex aſcēdit
& ipſe amictus eſt
pallio. Et intellexit ſa-
ul ꝙ ſamuel
eſſet: & inclinauit ſe ſu-
per faciē ſuā in terra: & a
dorauit. Dixit aūt ſamu
el ad ſaul. Quare
inquietaſti me vt ſuſci-
tarer? Et ait
ſaul. Coarctor nimis.
Siquidem philiſtiim
pugnāt aduerſum me:
& deus receſſit a me:
& exaudire me noluit:
neqꝫ in manu ꝓphetaꝝ:
neqꝫ per ſomnia. Voca
ui ergo te
vt oſtenderes mihi qd
faciam. Et ait
ſamuel. Quid interro
gas me cum domin⁹ re
ceſſerit a te: & trāſierit
ad emulū tuū? Faciet ei
tibi dn̄s ſicut locutus ē
in manu mea: & ſcidet
regnum tuum de mānu
tua: & dabit illud
ꝓximo tuo dauid: qa
non obediſti
voci domini: neqꝫ fe-
ciſti iram
furoris ei⁹ in amalech.
Idcirco qd̄ pateris
fecit tibi dominus ho
die:
& dabit dominus etiā
iſrael tecum

⁊ ſuſcita mihi quem dixero tibi. ⁊ ait mulier ei:
καὶ ἀνάγαγέ μοι ὃν ἂν εἴπω σοι. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ αὐ-
ecce tu noſti q̄ fecit ſaul: quō diſperde-
τῷ, ἰδοὺ σὺ οἶδας ἃ ἐποίησε σαοὺλ, ὡς ἐξωλόθρευ-
rit vētriloquos ⁊ diuinatores a terra:
σε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς.
⁊ quare tu illaquearis aīe mee vt occidas
καὶ ἱνατί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχήν μου θανατῶσαι
me? ⁊ iurauit ei ſaul per deū dicēs: viuit
με; καὶ ὤμοσεν αὐτῇ σαοὺλ κατὰ τοῦ θεοῦ λέγων, ζῇ
dn̄s: ſi obuiabit tibi malū in ſermone hoc.
κύριος, εἰ ἀπαντήσει σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.
⁊ dixit mulier ſaul: quem ſuſcitabo tibi? ⁊
καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ σαοὺλ, τίνα ἀναγάγω σοι; καὶ
dixit: ſamuelē ſuſcita mihi. ⁊ dixit mulier:
εἶπε, τὸν σαμουὴλ ἀνάγαγέ μοι. καὶ εἶπεν ἡ γυνή, τὸν
ſamuelē? ⁊ clamauit mulier voce magna. ⁊ dixit
σαμουήλ; καὶ ἐβόησεν ἡ γυνὴ φωνῇ μεγάλῃ. καὶ εἶπεν
mulier ad ſaulē: quare impoſuiſti mihi? ⁊ tu es
ἡ γυνὴ πρὸς σαοὺλ, ἱνατί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἶ
ſaul. ⁊ dixit ei rex: ne timeas: quem
σαοὺλ. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεύς, μὴ φοβοῦ, τίνα
vidiſti dic? ⁊ dixit mulier ad ſaul: deos
ἑώρακας εἰπέ; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς σαοὺλ, θεοὺς
vidi ego aſcēdentes de terra. ⁊ dixit ei:
εἶδον ἐγὼ ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς. καὶ εἶπεν αὐτῇ,
quid cognouiſti? ⁊ ait ei: ſenem aſcendētē
τί ἔγνως; καὶ εἶπεν αὐτῷ, γέροντα ἀναβαίνοντα
amictum pallio. ⁊ cognouit ſaul ꝙ ſa-
ἀναβεβλημένον διπλοΐδα. καὶ ἔγνω σαοὺλ ὅτι σα-
muel eſt hic. ⁊ inclinauit ſup faciē in
μουήλ ἐστιν οὗτος. καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν
terra ⁊ adorauit eū. ⁊ ait ſamuel: qua-
γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπε σαμουήλ, ἱνα-
re inquietaſti me vt aſcēderē ego? ⁊ ait ſa-
τί παρηνώχλησάς μοι τοῦ ἀναβῆναί με; καὶ εἶπε σα-
ul: coarctor nimis: ⁊ philiſthijm pugnāt
ούλ, θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν
in me: ⁊ deus receſſit a me: ⁊ nō exaudi-
ἐν ἐμοί, καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐπακή-
uit me adhuc neqꝫ in manu propħtaꝝ neqꝫ in
κοέ μου ἔτι οὔτε ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν οὔτε ἐν
inſomnijs. ⁊ nūc vocaui te vt oſtēderes mihi
τοῖς ἐνυπνίοις. καὶ νῦν κέκληκά σε τοῦ γνωρίσαι μοι
quid faciā. ⁊ dixit ſamuel: quare interrogas me
τί ποιήσω. καὶ εἶπε σαμουήλ, ἱνατί ἐπερωτᾷς με
⁊ dn̄s receſſit a te ⁊ fact⁹ eſt cū pro-
καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλη-
ximo tuo: ⁊ fecit ei ſicͣ locut⁹ ē in
σίον σου, καὶ ἐποίησεν αὐτῷ καθὼς ἐλάλησεν ἐν
manu mea. ⁊ ſcindet dn̄s regnum de 3.15.1.
χειρί μου. καὶ διαρρήξει κύριος τὴν βασιλείαν ἐκ
manu tua: ⁊ dabit illud proximo tuo
χειρός σου, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ
dauid: quia nō obediſti voci dn̄i:
δαυίδ, διότι οὐχ ὑπήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου,
⁊ non impleſti irā furoꝛis eius in amalec.
καὶ οὐκ ἔπλησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν τῷ ἀμαλήκ.
ꝓꝑ verbū hoc fecit tibi dn̄s ſic
διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησέ σοι κύριος οὕτως τῇ
die hac. ⁊ tradet dn̄s iſrael
ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ παραδώσει κύριος τὸν ἰσραὴλ
tecum
μετὰ σοῦ

C

Digitized by Google

in manus philiſtijm: τ cras tu τ filij tui
εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὔριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
mecum. τ caſtra iſrael τ te tradet
μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ τὴν παρεμβολὴν ἰσραὴλ καὶ σὲ δώσει
dñs in manus philiſtijm. τ feſtinauit ſaul τ ceci
κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. καὶ ἔσπευσε σαοὺλ καὶ ἔπε
dit a ſtatione ſua ſup terrã τ timuit ni
D σεν ἀπὸ στάσεως αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐφοβήθη σφό
mis a verbis ſamuelis τ nõ erat in eo ãpliꝰ
δρα ἀπὸ τῶν λόγων σαμουήλ. καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ ἔτι
robur: quia nõ comedit panẽ tota die illa
ἰσχύς, ὅτι οὐκ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην
τ tota nocte. τ ingreſſa eſt mulier ad ſaul: τ vi
καὶ ὅλην τὴν νύκτα. καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς σαούλ, καὶ εἶ
dit ꝙ turbatꝰ erat ſaul valde. τ dixit ad e
δεν ὅτι ἔσπευσεν σαοὺλ σφόδρα. καὶ εἶπε πρὸς αὐ
um: ecce obediuit ancilla tua voci tue: τ po
τόν, ἰδοὺ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐθέ
ſui aĩam meã in manu mea: τ audiui
μην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρί μου, καὶ ἤκουσα τοὺς
ſermões tuos q̃s locutus es mihi. τ nũc audi τ
λόγους σου οὓς ἐλάλησάς μοι. καὶ νῦν ἄκουσον καὶ
vocem ancille tue: τ ponã corã
τῆς φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραθήσω ἐνώπιόν
te buccellã panis τ comede: τ erit in te robur
Gen. 18.a. σου ψωμὸν ἄρτου καὶ φάγε, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἰσχὺς
quia vadis in via. τ renuit τ nõ voluit
ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ. καὶ ἠπείθησε. καὶ οὐκ ἐβούλετο
comedere. τ coegerũt eũ ſerui eius
φαγεῖν. καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ
τ mulier: τ audiuit vocẽ eoꝝ: τ ſurrexit
καὶ ἡ γυνή, καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη
de terra τ ſedit ſup ſellam. at mu
ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον. τῇ δὲ γυ
lieri erat vitulus lactãs in domo: τ feſtinauit
ναικὶ ἦν μοσχάριον γαλαθηνὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἔσπευσε
τ immolauit eum. τ accepit farinas τ miſcuit
καὶ ἔθυσεν αὐτό. καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε
τ coxit azyma: τ attulit corã ſaul τ
καὶ ἔπεψεν ἄζυμα, καὶ προσήνεγκεν ἐνώπιον σαοὺλ καὶ
corã ſeruis eius: τ comederũt. τ ſurgen
ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον. καὶ ἀναστάν
tes abierũt nocte illa.
τες ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

Ca. 29.

A Et congregant philiſtijm vniuerſa
Καὶ συναθροίζουσιν οἱ ἀλλόφυλοι πάσας τὰς
agmina eoꝝ in aphec. τ iſrael caſtrametatꝰ
παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς ἀφέκ. καὶ ἰσραὴλ παρενέβα
eſt in nain q̃ erat in izrael. τ ſatrape phi
λεν ἐν ναὶν τῇ ἐν ἰζραήλ. καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλ
liſtijm incedebãt in centurijs τ mi
λοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ χι
libus. τ dauid τ viri eiꝰ incede
λιάδας. καὶ δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπο
bant in nouiſſimis cum acchis. τ dixerũt ſa
ρεύοντο ἐπ᾽ ἐσχάτων μετὰ ἀγχίς. καὶ εἶπον οἱ σα
trape philiſtijm: qui q̃ incedunt
τράπαι τῶν ἀλλοφύλων, τίνες οἱ παραπορευόμενοι
iſti: τ dixit acchis ad ſatrapas
οὗτοι; καὶ εἶπεν ἀγχὶς πρὸς τοὺς σατράπας τῶν
philiſtinoꝝ: nõne iſte eſt dauid ſeruꝰ ſaul
ἀλλοφύλων, οὐχ οὗτός ἐστι δαυὶδ ὁ δοῦλος σαοὺλ
regis iſrael: qui factꝰ eſt mecum iam
τοῦ βασιλέως ἰσραήλ; ὃς γέγονε μετ᾽ ἐμοῦ ἤδη
ſecundus annus hodie. τ non inueni in eo de
δεύτερον ἔτος σήμερον. καὶ οὐχ εὗρον ἐν αὐτῷ οὐ
q̃a a qua die venit ad me vſq₃ ad diem
δὲν ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε πρός με ἕως τῆς ἡμέρας
hanc. τ irati ſunt aduerſus eũ ſatrape
ταύτης. καὶ ἐθυμώθησαν ἐπ᾽ αὐτῷ οἱ σατράπαι

in manu philiſtiim. Cras autẽ tu & filii tui mecum eritis: ſed & caſtra iſrael tradet dominus in manus philiſtiim. Statimq₃ ſaul cecidit porrectus in terram. Extimuerat enim verba ſamuelis: & robur non erat in eo: quia nõ comederat panem tota die illa. Ingreſſa eſt itaq₃ mulier illa ad ſaul. Cõturbatus enim erat valde. Dixitq₃ ad eum. Ecce obediuit ancilla tua voci tue: & poſui aĩam meã in mãu mea: & audiui ſermones tuos quos locutus es ad me. Nunc igitur audi & tu vocẽ ancille tue: & ponã corã te buccellam panis vt comedens conualeſcas: & poſſis iter agere. Qui renuit & ait. Non comedam. Coegerunt autem eum ſerui ſui & mulier: & tandem audita voce eorũ ſurrexit de terra: & ſedit ſuper lectũ. Mulier ãt illa hẽbat vitulum paſcualẽ ĩ domo & feſtinauit & occidit eum. Tollẽſq₃ farinã miſcuit eã: & coxit azyma: & poſuit ante ſaul & ante ſeruos eiꝰ. Qui cũ comediſſet ſurrexerũt & ãbulauerẽt p totã noctẽ illam.

29.

Congregata ſũt ergo philiſtiim vniuerſa agmina in aphec. Sed & iſrael caſtrametatus ẽ ſup fontẽ q erat ĩ iezrael. Et ſatrape qdẽ philiſtiim incedebãt ĩ centuriis & milibus. Dauid autẽ & viri eius erant in nouiſſimo agmine cum achis. Dixeruntq₃ pricipes philiſtiim ad achis. Quid ſibi volunt hebrei iſti? Et ait achis ad principes philiſtiim. Nũqd ignoratis dauid q fuit ſeruꝰ ſaul regis iſrael: & eſt apud me multis diebꝰ & annis? Et non inueni in eo quicq̃ ex die qua trãſfugit ad me vſq₃ ad diẽ hãc. Irati ſunt autem aduerſus eũ principes

בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אַתָּה וּבָנֶיךָ
עִמִּי גַּם אֶת מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן
יְהוָה בְּיַד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיְמַהֵר
שָׁאוּל וַיִּפֹּל מְלֹא קוֹמָתוֹ אַרְצָה
וַיִּרָא מְאֹד מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם
כֹּחַ לֹא הָיָה בוֹ כִּי לֹא אָכַל לֶחֶם
כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלָּיְלָה׃ וַתָּבוֹא
הָאִשָּׁה אֶל שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי
נִבְהַל מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
שָׁמְעָה שִׁפְחָתְךָ בְּקוֹלֶךָ וָאָשִׂים
נַפְשִׁי בְּכַפִּי וָאֶשְׁמַע אֶת דְּבָרֶיךָ
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי׃ וְעַתָּה שְׁמַע
נָא גַם אַתָּה בְּקוֹל שִׁפְחָתֶךָ
וְאָשִׂמָה לְפָנֶיךָ פַּת לֶחֶם וֶאֱכֹל
וִיהִי בְךָ כֹּחַ כִּי תֵלֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וַיְמָאֵן
וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל וַיִּפְרְצוּ בוֹ
עֲבָדָיו וְגַם הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע
לְקֹלָם וַיָּקָם מֵהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל
הַמִּטָּה׃ וְלָאִשָּׁה עֵגֶל מַרְבֵּק בַּבַּיִת
וַתְּמַהֵר וַתִּזְבָּחֵהוּ וַתִּקַּח קֶמַח
וַתָּלָשׁ וַתֹּפֵהוּ מַצּוֹת׃ וַתַּגֵּשׁ לִפְנֵי
שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיֹּאכֵלוּ
וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא׃

Cap. xxix.

וַיִּקְבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת כָּל
מַחֲנֵיהֶם אֲפֵקָה וְיִשְׂרָאֵל חֹנִים
בַּעַיִן אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל׃ וְסַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים עֹבְרִים לְמֵאוֹת
וְלַאֲלָפִים וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עֹבְרִים
בָּאַחֲרֹנָה עִם אָכִישׁ׃ וַיֹּאמְרוּ
שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים מָה הָעִבְרִים
הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל שָׂרֵי
פְלִשְׁתִּים הֲלוֹא זֶה דָוִד עֶבֶד
שָׁאוּל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה
אִתִּי זֶה יָמִים אוֹ זֶה שָׁנִים וְלֹא
מָצָאתִי בוֹ מְאוּמָה מִיּוֹם נָפְלוֹ
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי

נתן חנה מהר נפל כחח בוא איש ראה בהל אמר שום שמע פנה פתת היה ילך מאן פרץ איש שמע קום רבק זבח לקח לוש אפה מין נגש אכל קום קבץ חנה מאה שור יום שנה מאם קצף

Digitized by Google

פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ שָׂרֵי — אמר
פְּלִשְׁתִּים הָשֵׁב אֶת הָאִישׁ וְיָשֹׁב — שוב
אֶל מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר הִפְקַדְתּוֹ שָׁם — קום פקד
וְלֹא יֵרֵד עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה וְלֹא יִהְיֶה — ירד היה
לָּנוּ לְשָׂטָן בַּמִּלְחָמָה וּבַמֶּה
יִתְרַצֶּה זֶה אֶל אֲדֹנָיו הֲלוֹא — רצה
בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם׃ הֲלוֹא
זֶה דָוִד אֲשֶׁר יַעֲנוּ לוֹ בַּמְּחֹלוֹת — ענה חלל
לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו וְדָוִד — נכה
בְּרִבְבֹתָו׃ וַיִּקְרָא אָכִישׁ אֶל דָּוִד — קרא
וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַי יְהוָה כִּי יָשָׁר
אַתָּה וְטוֹב בְּעֵינַי צֵאתְךָ וּבֹאֲךָ — יצא בוא
אִתִּי בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא מָצָאתִי בְךָ — מצא
רָעָה מִיּוֹם בֹּאֲךָ אֵלַי עַד הַיּוֹם — רוע
הַזֶּה וּבְעֵינֵי הַסְּרָנִים לֹא טוֹב
אָתָּה׃ וְעַתָּה שׁוּב וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם — ילך שלם
וְלֹא תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינֵי סַרְנֵי — עשה
פְלִשְׁתִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל אָכִישׁ
כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה מָּצָאתָ בְעַבְדְּךָ
מִיּוֹם אֲשֶׁר הָיִיתִי לְפָנֶיךָ עַד — היה פנה
הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא אָבוֹא וְנִלְחַמְתִּי — בוא לחם
בְּאֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּעַן אָכִישׁ — ענה
וַיֹּאמֶר אֶל דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי טוֹב
אַתָּה בְּעֵינַי כְּמַלְאַךְ אֱלֹהִים אַךְ — לאך
שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא יַעֲלֶה — שור עלה
עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וְעַתָּה הַשְׁכֵּם — לחם שכם
בַּבֹּקֶר וְעַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ אֲשֶׁר בָּאוּ — בוא
אִתָּךְ וְהִשְׁכַּמְתֶּם בַּבֹּקֶר וְאוֹר
לָכֶם וָלֵכוּ׃ וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד הוּא — ילך
וַאֲנָשָׁיו לָלֶכֶת בַּבֹּקֶר לָשׁוּב אֶל
אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים עָלוּ
Cap. xxx.
יִזְרְעֶאל׃ וַיְהִי בְּבֹא דָוִד — היה בוא
וַאֲנָשָׁיו צִקְלַג בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי — שלש
וַעֲמָלֵקִי פָּשְׁטוּ אֶל נֶגֶב וְאֶל
צִקְלַג וַיַּכּוּ אֶת צִקְלַג וַיִּשְׂרְפוּ — נכה שרף
אֹתָהּ בָּאֵשׁ׃ וַיִּשְׁבּוּ אֶת הַנָּשִׁים — שבה נשה

philiſtiim: & dixerunt
ei:
reuertatur vir: & ſedeat
in loco ſuo in quo cō-
ſtituiſti eum:
& non deſcendat nobiſ-
cum in prelium: ne fiat
nobis aduerſarius cū
preliari cepimus: quō
enim aliter poterit pla-
care dominū ſuum niſi
in capitibus noſtris?
Nonne
iſte eſt dauid cui canta
bant in choris:
dicētes: pcuſſit ſaul in
milibus ſuis: & dauid
in decē milib9 ſuis? Vo
cauit ergo achis dauid
& ait ei. Viuit domin9
quia rectus
es & bonus i cōſpectu
meo: & exitus tuus & i-
troitus tuus mecū eſt i
caſtris. Et nō iueni i te
quicq̄ʒ mali ex die qua
veniſti ad me vſq̄ʒ i di-
em hanc: ſed ſatrapis
non places.
Reuertere ergo & va-
de in pace:
& nō offendas oculos
ſatraparum
philiſtiim. Dixitq̄ʒ da
uid ad achis.
Quid ei feci & quid i-
ueniſti in me ſeruo tuo
a die qua fui in conſpe
ctu tuo vſq̄ʒ in
diem hanc: vt nō veni
am & pugnē
contra inimicos domi
ni mei regis? Reſpon-
dēs āt achis locutus eſt
ad dd̄. Scio quia bo-
nus es tu in oculis meis
ſicut angelus dei: ſed
principes philiſtinorū
dixerūt. Nō aſcendat
nobiſcum in preliū. I-
gitur conſurge
mane tu & ſerui domi
ni tui qui venerūt
tecū: & cum de nocte
ſurrexeritis & cepit dilu
ceſcere: pgite. Surrexit
itaq̄ʒ de nocte dauid ip-
ſe & viri eius vt profici
ſcerētur mane: & reuer
terentur ad terram phi
liſtiim: philiſtiim āt aſcē
derunt in iezrael. 30.
Q Vnq̄ʒ veniſſent dd̄
& viri eius in ſice-
lech die tertia:
amalechite impetū fe-
cerant ex pte auſtrali i
ſicelech: & pcuſſerāt ſi
celech & ſuccēderāt
eam igni. Et captiuas
duxerant mulieres

philiſtijm: & dicunt ei: auerte vi
τῶν ἀλλοφύλων, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ἀπόστρεψον τὸν ἄν-
rū: & reuertatur in locū ſuū: vbi cōſtitui-
δρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, οὗ κατέστη- B
ſti eum ibi: & nō veniat nobiſcū in prelium: &
σας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ᾽ ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ
nō fiat inſidiator caſtris. & in quo con-
μὴ γινέσθω ἐπίβουλος τῇ παρεμβολῇ. καὶ ἐν τίνι διαλ-
ciliabitur iſte dño ſuo niſi in ca-
λαγήσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ἢ οὐχὶ ἐν ταῖς κε-
pitibus virorū illorū? nōne iſte eſt dauid cui
φαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων; οὐχ οὗτός ἐστι δαυὶδ ᾧ
cātabāt choros ducētes dicētes: pcuſſit ſaul in
ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι λέγουσαι, ἐπάταξε σαοὺλ ἐν
millibus ſuis: & dauid in decē milib9 ſuis? & 3.18.b
χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; καὶ 3.21.a
vocauit acchis dauid & dixit ei: viuit do Eccl.
ἐκάλεσεν ἀγχὶς τὸν δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ, ζῇ κύ- 41.a
minus qꝛ rectus tu & bonus in oculis meis: &
ριος ὅτι εὐθὺς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ
exitus tuus & introitus tuus mecum in ca
ἡ ἔξοδός σου καὶ ἡ εἴσοδός σου μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμ-
ſtris: qꝛ nō inueni cōtra te malū a qua die
βολῇ, ὅτι οὐχ εὗρον κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ᾽ ἧς ἡμέ-
veniſti ad me vſq̄ʒ in diem hanc: & in
ρας ἥκεις πρός με ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐν C
oculis ſatraparū nō bonus tu. & nūc
ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σύ. καὶ νῦν
reuertere & vade in pace: & non facias
ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃς
malū in oculis ſatraparū philiſtijm.
κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύ-
& dixit dauid ad acchis: qd feci tibi
λων. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἀγχὶς, τί ἐποίησά σοι
vel qd inueniſti in ſeruo tuo a qua die fuim9
ἢ τί εὗρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἤμην
corā te & vſq̄ʒ in diē hunc: qm̄ non ve
ἐνώπιόν σου καὶ ἕως ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλ-
neriʒ ad debellādū inimicos dñi mei
θω πολεμῆσαι τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κυρίου μου τοῦ
regis? & rñdit acchis & dixit ad dauid:
βασιλέως; καὶ ἀπεκρίθη ἀγχὶς καὶ εἶπε πρὸς δαυὶδ,
ſcio ꝙ bonus tu in oculis meis ſicut angelus
οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς μου καθὼς ἄγγελος D
dei: ſed pricipes militie philiſtinorū dicunt: non
θεοῦ, ἀλλ᾽ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων λέγουσιν, οὐχ
veniet nobiſcū in preliū. & nūc cōſurge mane
ἥξει μεθ᾽ ἡμῶν εἰς πόλεμον. καὶ νῦν ὄρθρισον τοπρωΐ
tu & ſerui dñi tui q̄ venerūt te
σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἥκοντες μετὰ
cum: & vadite in locū vbi conſtitui vos ibi.
σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ.
& ſurgite in via & diluceſcat vobis & per
καὶ ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω ὑμῖν καὶ πο-
gite. & ſurrexit dauid ipſe & viri e-
ρεύεσθε. καὶ ὤρθρισε δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐ-
ius vt proficiſcerētur mane & cuſtodirēt terrā
τοῦ τοῦ ἀπελθεῖν τοπρωῒ καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν
philiſtijm. & philiſtijm aſcēderūt in iſ-
τῶν ἀλλοφύλων. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν ἐπὶ ἰσ-
rael ad pugnādū.
ραὴλ πολεμεῖν. Ca.30.
ET factū eſt cū veniſſent dauid &
Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ παραγενέσθαι δαυὶδ καὶ A
viri eius in ſiceleg die tertia:
τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ εἰς σικελὰγ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ,
& amalec impetū fecit in auſtrū & in ſiceleg.
καὶ ἀμαλὴκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἐπὶ σικελάγ.
& percuſſerāt ſiceleg & ſuccēderāt eam in
καὶ ἐπάταξαν τὴν σικελὰγ καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν
igne. & mulieres & oēs
πυρί. καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντας

Digitized by Google

qui in ea a paruo vſqȝ ad magnū nō interfece-
τοὺς ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου οὐκ ἐθανάτω-
rant virū neqȝ mulierē: ſed captiuauerūt: ⁊
σαν ἄνδρα οὐδὲ γυναῖκα, ἀλλ' ᾐχμαλώτευσαν, καὶ
abierūt in viā ſuā. ⁊ venit dauid ⁊
ἀπῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ ἦλθε δαυὶδ καὶ οἱ
viri eius ad ciuitatē: ⁊ ecce ſuccēſa eſt in igne.
ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ ἐνεπύριστο ἐν πυρί.
at mulieres eoꝝ ⁊ filie eoꝝ ⁊
αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν καὶ οἱ
filij eoꝝ captiui ducti ſunt. ⁊ leuauit dauid ⁊
υἱοὶ αὐτῶν αἰχμαλωτευόμενοι. καὶ ἐπῆρε δαυὶδ καὶ
viri eius vocē ſuā: ⁊ plāxerūt:
οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν,
donec nō erat robur in eis vt flerēt amplius. ⁊
ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς τοῦ κλαίειν ἔτι. καὶ
ambe vxores dauid captiue ducte fuerāt achi
3.27.a ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες δαυὶδ ᾐχμαλωτεύθησαν ἀχι-
naam izraelites ⁊ abygail vxor nabal car
νοὰμ ἡ ἰζραηλῖτις καὶ ἀβιγαὶλ ἡ γυνὴ ναβὰλ τοῦ καρ-
meli. ⁊ cōtriſtatus ē dauid valde: quoniam dixit popu
B μηλίου. καὶ ἐθλίβη δαυὶδ σφόδρα, ὅτι εἶπεν ὁ λα-
lus lapidare eū: quia amara aīa totius
ὸς λιθοβολῆσαι αὐτόν, διότι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς
ppl̄i vniuſcuiuſqȝ ſup̄ filijs ſuis ⁊ ſup̄
τοῦ λαοῦ ἑκάστου ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ταῖς
filiabus ſuis. ⁊ cōfortatus ē dauid in dn̄o
θυγατράσιν αὐτοῦ. καὶ ἐκραταιώθη δαυὶδ ἐν κυρίῳ
deo ſuo. ⁊ dixit dd̄ ad abiathar ſacerdotē filiū achi
3.25.b. θεῷ αὐτοῦ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν ἀχι-
melech: applica ephud. ⁊ applicuit abiathar
μέλεχ, προσάγαγε τὸ ἐφούδ. καὶ προσήγαγεν ἀβιάθαρ
ephud ad dauid ⁊ cōſuluit dauid per
τὸ ἐφοὺδ πρὸς δαυὶδ. καὶ ἐπηρώτησε δαυὶδ διὰ τοῦ
dn̄m dicēs: ſi perſequar poſt exerci-
κυρίου λέγων, εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ στρατεύμα-
tum hunc: ⁊ ſi cōprehendā eos? ⁊ dixit
τος τούτου, καὶ εἰ καταλήψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν
ei dn̄s: perſequere: quoniam comprehēdēs com
αὐτῷ κύριος, καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων κα-
prehēdes eos: ⁊ recuperās recuperabis. ⁊ abi
ταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐξαιρούμενος ἐξαρῇ. καὶ ἐπορεύ-
it dauid ipſe ⁊ ſexcēti viri qui cum eo:
θη δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ,
C ⁊ venīūt vſqȝ in torrentē boſor. ⁊ di
καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ χειμάρρου τοῦ βοσόρ. καὶ κα-
mittit ibi ducētos viros: ⁊ perſecutus eſt in
ταλείπει ἐκεῖ διακοσίους ἄνδρας, καὶ κατεδίωξεν ἐν
quadringētis viris. ſubſtiterūt aūt ducēti vi
τετρακοσίοις ἀνδράσι. ὑπέστησαν δὲ οἱ διακόσιοι ἄν-
ri: qui ſederūt trās torrētē bo
δρες, οἵτινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ βο-
ſor. ⁊ inuenīūt virū egyptiū in agro: ⁊ ca
σόρ. καὶ εὑρίσκουσιν ἄνδρα αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ, καὶ λαμ-
piunt eum: ⁊ ducūt ad dauid eū. ⁊ dede
βάνουσιν αὐτόν, καὶ ἄγουσιν πρὸς δαυὶδ αὐτόν. καὶ διδόα-
rūt ei panē ⁊ comedit: ⁊ aqua potauerūt eum.
σιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ ἐπότισαν αὐτόν.
⁊ dederūt ei fragmētū maſſe caricaꝝ ⁊ duas vuas paſſas ⁊
καὶ ἔδωκαν αὐτῷ κλάσμα παλάθης καὶ δύο σταφίδας καὶ
comedit: ⁊ reuerſus eſt ſpūs eius in eo: quia nō come-
ἔφαγεν, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, διότι οὐ βεβρώ-
derat panē ⁊ nō biberat aquā tribus diebus ⁊ tribus
κει ἄρτον καὶ οὐ πεπώκει ὕδωρ τρισὶν ἡμέραις καὶ τρισὶ
noctibus. ⁊ dixit ei dauid: vnde es ⁊ cuius es tu? ⁊ di
νυξίν. καὶ εἶπεν αὐτῷ δαυὶδ, πόθεν εἶ καὶ τίνος εἶ σύ; καὶ εἶ-
xit puer egyptius: ſeruus ſum ego viri amale-
πεν τὸ παιδάριον τὸ αἰγύπτιον, δοῦλός εἰμι ἐγὼ ἀνδρὸς ἀμαλη-
cite: ⁊ dereliquit me dn̄s meus: quoniam egrotaui ego nu-
κίτου, καὶ ἐγκατέλειπέ με ὁ κύριός μου, ὅτι ἠνωχλήθην ἐγὼ σήμερον
diuſtertius. nos aūt irruimus in auſtrū chorethi:
τριταῖος. ἡμεῖς δὲ ἐπεθέμεθα ἐπὶ νότου τοῦ χορεθί,

ex ea a minimo vſqȝ ad magnū & non interfe-
cerāt quenquam: ſed ſecum duxerant: & pergebāt itinere ſuo. Cū ergo ve-
niſſet dauid & viri eius ad ciuitatem: & inueniſſent eā ſuccēſam igni:
& vxores ſuas & filios ſuos & filias ductas eſſe captiuas. Leuauerūt dd̄ & populus qui erat cum eo voces ſuas: & plāxe-
runt: donec deficerēt in eis lachryme. Siquidem & due vxores dd̄ cap-
tiue ducte fuerāt achinoem iezraelites & abigail vxor nabal carme-
li. & contriſtatus ē dauid valde. Volebat enī eū populus lapidare:
quia amara erat aīa vniuſcuiuſqȝ viri ſuper filiis ſuis & filiabus. Cō-
fortatus ē aūt dauid ī domino deo ſuo: & ait ad abiathar ſacerdotē filium achi-
melech. Applica ad me ephot. Et applicuit abiathar ephot ad dauid & conſuluit dauid dominum dicens. Perſequar latrunculos hos & cōprehendā eos: an nō?
Dixitqȝ ei dn̄s. Perſeq̄re: abſqȝ dubio eū cōprehēdes eos: & excuties p̄dam. Abiit ergo dd̄ ipſe & ſexcēti viri qui e-
rāt cū eo: & venerūt vſqȝ ad torrentē beſor: & laſſi quidā ſubſtiterunt.
Perſecutus ē aūt dd̄ ipſe & q̄dringēti viri cū eo. Subſtiterāt eī ducēti q laſſi trāſire nō poterant torrētē beſor. Et inue-
nerunt virū egyptiū in agro & adduxerūt eum ad dauid. Dederuntqȝ ei panē vt comederet & biberet aquā: ſed & fragmē maſſe caricarū & duas ligaturas vue paſſe. Qui cū comediſſet reuerſus ē ſpūs eius: & refocillatus eſt. Nō eī comederat panē neqȝ biberat aquā tribus diebus & tribus noctibus.
Dixit itaqȝ ei dauid. Cuius es tu: vel vnde? Qui ait. Puer egyptius ego ſū: ſeruus viri amalechite. Dereliquit aūt me dn̄s meus: quia egrotare cepi nudiuſtertius.
Siqdē nos erupimus ad auſtralē plagā cerethi

אשר בה מקטן ועד גדול לא | גדל
המיתו איש וינהגו וילכו לדרכם׃ | מות נהג
ויבא דוד ואנשיו אל העיר
והנה שרופה באש ונשיהם | שרף
ובניהם ובנתיהם נשבו׃ וישא | בנה נשא
דוד והעם אשר אתו את קולם
ויבכו עד אשר אין בהם כח | בכה כח
לבכות׃ ושתי נשי דוד נשבו
אחינעם היזרעאלית ואביגיל
אשת נבל הכרמלי׃ ותצר לדוד | איש צור
מאד כי אמרו העם לסקלו כי
מרה נפש כל העם איש על בנו | מרר
ועל בנתיו ויתחזק דוד ביהוה | בנה חזק
אלהיו׃ ויאמר דוד אל אביתר
הכהן בן אחימלך הגישה נא לי | נגש
האפוד ויגש אביתר את האפוד
אל דוד׃ וישאל דוד ביהוה | אפד שאל
לאמר ארדף אחרי הגדוד הזה | רדף גדד
האשגנו ויאמר לו רדף כי השג | נשג
תשיג והצל תציל׃ וילך דוד הוא | נצל
ושש מאות איש אשר אתו | מאה
ויבאו עד נחל הבשור והנותרים | בוא יתר
עמדו׃ וירדף דוד הוא וארבע | רדף רבע
מאות איש ויעמדו מאתים איש | עמד מאה
אשר פגרו מעבר את נחל
הבשור׃ וימצאו איש מצרי בשדה | מצא
ויקחו אתו אל דוד ויתנו לו לחם | לקח נתן
ויאכל וישקהו מים׃ ויתנו לו | אכל שקה
פלח דבלה ושני צמקים ויאכל | שנה
ותשב רוחו אליו כי לא אכל לחם | שוב
ולא שתה מים שלשה ימים | יום
ושלשה לילות׃ ויאמר לו דוד
למי אתה ואי מזה אתה ויאמר | אמר
נער מצרי אנכי עבד לאיש
עמלקי ויעזבני אדני כי חליתי היום | עזב חלה
שלשה׃ אנחנו פשטנו נגב הכרתי

Digitized by Google

עַל־אֲשֶׁר לִיהוּדָה וְעַל נֶגֶב כָּלֵב
וְאֶת־צִקְלַג שָׂרַפְנוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו דָּוִד הֲתוֹרִדֵנִי אֶל הַגְּדוּד יָרַד נָדַד
הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים שָׁבַע
אִם תְּמִיתֵנִי וְאִם תַּסְגִּרֵנִי בְּיַד מוּת סָגַר
אֲדֹנִי וְאוֹרִדְךָ אֶל הַגְּדוּד הַזֶּה׃ יָרַד
וַיֹּרִדֵהוּ וְהִנֵּה נְטֻשִׁים עַל פְּנֵי פָּנָה
כָל הָאָרֶץ אֹכְלִים וְשֹׁתִים שָׁתָה
וְחֹגְגִים בְּכֹל הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר גָּדַל
לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּמֵאֶרֶץ
יְהוּדָה׃ וַיַּכֵּם דָּוִד מֵהַנֶּשֶׁף וְעַד נָכָה
הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא נִמְלַט מֵהֶם מָלַט
אִישׁ כִּי אִם אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ רָבַע מֵאָה
נַעַר אֲשֶׁר רָכְבוּ עַל הַגְּמַלִּים
וַיָּנֻסוּ׃ וַיַּצֵּל דָּוִד אֵת כָּל אֲשֶׁר נוּס נָצַל
לָקְחוּ עֲמָלֵק וְאֶת שְׁתֵּי נָשָׁיו נָשָׁה
הִצִּיל דָּוִד׃ וְלֹא נֶעְדַּר לָהֶם מִן עָדַר
הַקָּטֹן וְעַד הַגָּדוֹל וְעַד בָּנִים
וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל אֲשֶׁר
לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד׃ וַיִּקַּח שׁוּב לָקַח
דָּוִד אֶת כָּל הַצֹּאן וְהַבָּקָר נָהֲגוּ
לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהוּא וַיֹּאמְרוּ זֶה פָּנָה קָנָה
שְׁלַל דָּוִד׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל מָאתַיִם אָמַר בּוֹא
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פִּגְּרוּ מִלֶּכֶת הָלַךְ
אַחֲרֵי דָוִד וַיֹּשִׁיבֻם בְּנַחַל יָשַׁב
הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת דָּוִד
וְלִקְרַאת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּגַּשׁ דָּוִד נָגַשׁ
אֶת הָעָם וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃ שָׁאַל שָׁלַם
וַיַּעַן כָּל אִישׁ רָע וּבְלִיַּעַל עָנָה רוּעַ
מֵהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם דָּוִד כָּל
וַיֹּאמְרוּ יַעַן אֲשֶׁר לֹא הָלְכוּ עִמִּי
לֹא נִתֵּן לָהֶם מֵהַשָּׁלָל אֲשֶׁר
הִצַּלְנוּ כִּי אִם אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ נָצַל אִישׁ
וְאֶת בָּנָיו וְיִנְהֲגוּ וְיֵלֵכוּ׃ וַיֹּאמֶר נָהַג
דָּוִד לֹא תַעֲשׂוּ כֵן אֶחָי אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה
נָתַן יְהוָה לָנוּ וַיִּשְׁמֹר אֹתָנוּ שָׁמַר

& contra iudam: & ad
meridiem caleph:
& ſicelech ſuccendimus
igni. Dixitq̄
ei dauid. Potes me du
cere ad iſtum
cuneum? Qui ait. Iura
mihi per deum
q̄ nō occidas me: & nō
tradas me in manus
domini mei: & ego du
cam te ad cuneū iſtum.
Qui cū duxiſſet eū: ec
ce illi diſcūbebāt ſup fa
ciem vniuerſe terre: co
medentes & bibentes:
& q̄ſi feſtū celebrātes di
em ꝑ cūcta p̄da & ſpoli
is q̄ ceperāt de t̄ra phi
liſtiim & de terra
iuda. Et ꝑcuſſit eos da
uid a veſpe vſq̄ ad
veſperam alterius diei:
& non euaſit ex eis
quiſq̄ niſi tm̄ quadrin
genti viri
adoleſcētes qui aſcen
derant camelos
& fugerant. Eruit ergo
dauid omnia que
tulerāt amalechite: &
duas vxores ſuas
eruit. Nec defuit quiſ
quam a
paruo vſq̄ ad magnū
tam de filiis
q̄ de filiabus & de ſpo
liis: & quecunq̄
rapuerant omnia redu
xit dauid: & tulit
vniuerſos greges & ar
menta & minauit
ante faciem ſuam. Di
xeruntq̄. Hec eſt
preda dauid. Venit aūt
dauid ad ducentos
viros qui laſſi ſubſtite
rant: nec ſequi poterāt
dd: & reſidere eos iuſ
ſerat in torrente
beſor. Qui egreſſi ſūt
obuiam dauid
& populo qui erat cū
eo. Accedēs aūt dauid
ad populum: ſalutauit
eos pacifice.
Rn̄denſq̄ omnis vir
peſſimus & iniquus
de viris qui ierant cū
dauid
dixit. Quia nō vene
runt nobiſcum
non dabimus eis quic
q̄ de preda quam
eruimus: ſed ſufficiat
vnicuiq̄ vxor ſua
& filii quos cū accepe
rint recedant. Dixit aūt
dauid. Nō ſic facietis
fratres mei de his que
tradidit nobis dn̄s: &
cuſtodiuit nos:

⁊ cōtra iudee ptes: ⁊ cōtra auſtrū
καὶ ἐπὶ τὰ τῆς ἰουδαίας μέρη, καὶ ἐπὶ νότον τῆς
chileb: ⁊ ſicelag ſuccēdimus in igne. ⁊
χελέβ, καὶ τὴν σικελὰγ ἐνεπρήσαμεν ἐν πυρί. καὶ
dixit ad eum dauid: ſi deduces me ad exer
εἶπε πρὸς αὐτὸν δαυίδ, εἰ κατάξεις με ἐπὶ τὸ στρά
citū hunc? ⁊ dixit: iura iā mihi per deū
τευμα τοῦτο; καὶ εἶπεν, ὄμοσον δή μοι κατὰ τοῦ θεοῦ
q̄ nō occidas me: ⁊ nō tradas me in ma
μὴ θανατῶσαί με, καὶ μὴ παραδοῦναί με εἰς χεῖ
nus dn̄i mei: ⁊ ducā te ad exercitū hūc.
ρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατάξω σε ἐπὶ τὸ σύστεμμα τοῦτο.
⁊ iurauit ei: ⁊ duxit eū. ⁊ ecce ip
καὶ ὤμοσεν αὐτῷ, καὶ κατήγαγεν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ αὐ
ſi diffuſi ſup faciem vniuerſe terre come
τοὶ διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς ἐσθίον
dētes ⁊ bibētes ⁊ feſtū celebrātes ſup oīb⁹ ſpo
τες καὶ πίνοντες καὶ ἑορτάζοντες ἐπὶ πᾶσι τοῖς σκύ
liis magnis que ceperūt de terra philiſtijm: ⁊
λοις τοῖς μεγάλοις οἷς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων, καὶ
de terra iuda. ⁊ venit cōtra eos dauid: ⁊ percuſ
ἐκ γῆς ἰούδα. καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς δαυίδ, καὶ ἐπάτα
ſit eos ab hora matutina ⁊ vſq̄ ad veſperā ⁊
ξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἑωσφόρου καὶ ἕως ἑσπέρας καὶ τῆς
craſtinū diē. ⁊ nō ſaluatus ē ex eis vir: ſed quadri
ἐπαύριον. καὶ οὐ διεσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνήρ, ἀλλ' ἢ τετρα
genti pueri qui aſcēderūt ſup camelos: ⁊ fugerūt.
κόσια παιδάρια ἃ ἐπέβη ἐπὶ καμήλων, καὶ ἔφυγεν.
⁊ eruit dauid oīa que cepit amalec:
καὶ ἀφείλετο δαυίδ πάντα ὅσα ἔλαβεν ὁ ἀμαλήκ,
⁊ ambas vxores ſuas liberauit. ⁊ nō
καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἐξείλετο. καὶ οὐ
defuit illis a paruo ⁊ vſq̄ ad magnū: ⁊
διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ
vſq̄ ad filios ⁊ filias: ⁊ a ſpoliis ⁊ vſq̄ ad
ἕως υἱῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων καὶ ἕως
omnia que ceperūt eoꝝ oīa reduxit dauid.
πάντων ὧν ἔλαβον αὐτῶν τὰ πάντα ἀπέστρεψε δαυίδ.
⁊ tulit dauid vniuerſos greges eoꝝ ⁊
καὶ ἔλαβε δαυίδ πάντα τὰ ποίμνια αὐτῶν καὶ τὰ
armēta: ⁊ abegit ante ſpolia. ⁊
βουκόλια, καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων. καὶ
ſpoliis illis dicebatur: hec ſpolia dauid.
τοῖς σκύλοις ἐκείνοις ἐλέγετο, ταῦτα σκῦλα δαυίδ.
⁊ venit dauid ad ducētos viros
καὶ παραγίνεται δαυίδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας
relictos vt irent poſt dauid:
τοὺς ἀπολειφθέντας τοῦ πορευθῆναι ὀπίσω δαυίδ,
quos collocauit in torrēte boſor. ⁊ egreſſi ſunt in
οὓς ἐκάθισεν ἐν τῷ χειμάῤῥῳ βοσόρ. καὶ ἐξῆλθον εἰς
occurſum dauid ⁊ in occurſū ppl̄i qui
ἀπάντησιν δαυίδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ
cum eo. ⁊ acceſſit dauid vſq̄ ad ppl̄m: ⁊
μετ' αὐτοῦ. καὶ προσῆλθε δαυίδ ἕως τοῦ λαοῦ, καὶ
interrogauit eos q̄ ad pacē. ⁊ rn̄dit oīs vir
ἠρώτησεν αὐτοὺς τὰ εἰς εἰρήνην. καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ
malus ⁊ peſtifer de viris bellatoribus qui
πονηρὸς καὶ λοιμὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν
ierant cū dauid ⁊ dixerūt: quia nō ꝓfecti
πορευθέντων μετὰ δαυίδ καὶ εἶπον, διότι οὐ κατε
ſi fuerūt nobiſcū: nō dabimus eis de ſpoliis
δίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων
que eruimus: ſed vnuſquiſq̄ vxorē ſuā ⁊
ὧν ἐξῃρήμεθα, ἀλλὰ ἕκαστος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
filios ſuos reducant: ⁊ reuer
τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγαγέσθωσαν, καὶ ἀποστρεφέσ
tantur. ⁊ dixit dauid: nō facietis fratres mei
θωσαν. καὶ εἶπε δαυίδ, οὐ ποιήσετε ἀδελφοί μου
ſic poſtq̄ tradidit dn̄s nobis aduerſa
οὕτως μετὰ τὸ παραδοῦναι κύριον ἡμῖν τοὺς ὑπεναν
rios: ⁊ cuſtodiuit nos
τίους, καὶ φυλάξαι ἡμᾶς

E

F

Digitized by Google

τ tradidit exercitū qđ eruperat ɔtra nos
καὶ παραδοῦναι τὸ σύστρεμμα τὸ ἐπελθὸν ἐφ' ἡμᾶς
in manus nr̄as. τ quis audiet sermões vr̄os
εἰς χεῖρας ἡμῶν. καὶ τίς ἀκούσεται τῶν λόγων ὑμῶν
iſtos? q̄m nō minores nobis ſunt: ꝑp hoc ſm
τούτων; ὅτι οὐχ ἥττους ἡμῶν εἰσί, διὰ τοῦτο κατὰ
partē deſcēdētis ad preliū: ſic
τὴν μερίδα τοῦ καταβάντος εἰς τὸν πόλεμον, οὕ
erit pars remanētis ad ſarcinas: τ
τως ἔσαι ἡ μερὶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ
diuident ſm idē. τ factū eſt ex die
μεριοῦνται κατὰ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέ
illa τ deinceps τ fuit in preceptū τ
G ρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ
in cōſtitutū iſrael vſq; in diē hanc.
εἰς δικαίωμα τῷ ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
τ venit dauid in ſicelag: τ miſit
καὶ ἦλθε δαυὶδ εἰς σικελάγ, καὶ ἀπέστειλε τοῖς
ſenioribus iuda τ proximis ſuis de
πρεσβυτέροις ἰούδα καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ τῶν
ſpolijs dicēs: ecce bñdictio vobis de ſpolijs
σκύλων λέγων, ἰδοὺ εὐλογία ὑμῖν ἐκ τῶν σκύλων
inimicoꝝ dn̄i. τ his q̄ erāt in bethel: τ q̄
τῶν ἐχθρῶν κυρίου. καὶ τοῖς ἐν βαιθήλ, καὶ τοῖς
in rama auſtri: τ q̄ iather τ qui in aroer
ἐν ῥαμᾶ νότου, καὶ τοῖς ἰαθὴρ καὶ τοῖς ἐν ἀρωὴρ
τ q̄ in ſiphamoth: τ qui in eſthemoa: τ qui
καὶ τοῖς ἐν σιφαμώθ, καὶ τοῖς ἐν ἐσθημοά, καὶ τοῖς
in rachal: τ qui in vrbibus ieramiel:
ἐν ῥαχάλ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι ἰεραμιήλ,
τ qui in vrbibus ceni τ qui in
καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ κενὶ καὶ τοῖς ἐν
erma: τ qui in lacu aſan: τ qui in athach:
ἑρμᾶ, καὶ τοῖς ἐν βὴρ ἀσάν, καὶ τοῖς ἐν ἀθάχ,
τ qui in chebron: τ in oēs locos
καὶ τοῖς ἐν χεβρών, καὶ εἰς πάντας τοὺς τόπους
quos ꝑtrāſijt dauid ibi ipſe τ viri eius.
οὓς διῆλθε δαυὶδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτ. Ca.31.

A Et philiſtijm pugnabāt aduerſū iſrael: τ fuge
1.Pa. 10.a. Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐν ἰσραήλ, καὶ ἔφυ
rūt viri iſrael de facie philiſtijm: τ
γον ἄνδρες ἰσραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ
cadunt interfecti in mōte gelboe. τ cōmi
πίπτουσι τραυματίαι ἐν τῷ ὄρει γελβουέ. καὶ συνά
ſerūt pugnā philiſtijm cū ſaul τ filijs eius:
πτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ,
τ ꝑcutiunt philiſtijm ionathan τ abi
καὶ τύπτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν ἰωναθὰν καὶ τὸν ἀβι
nadab τ melchiſue filios ſaul. τ grauatur
ναδὰβ καὶ τὸν μελχισουὲ υἱοὺς σαούλ. καὶ βαρύνεται
pliū in ſaul. τ inueniūt eum iacu
ὁ πόλεμος ἐπὶ σαούλ. καὶ εὑρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκον
latores viri ſagittarij: τ vulnerauerūt eum in
τισταὶ ἄνδρες τοξόται, καὶ ἐτραυμάτισαν αὐτὸν εἰς τὰ
ilibus. τ dixit ſaul ad gerētē arma
Iudi. 9.g. ὑποχόνδρια. καὶ εἶπε σαοὺλ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη
1.Pa. 10.a. ſua: euagina gladiū tuū τ trāſfige me
αὐτοῦ, σπάσαι τὴν μάχαιράν σου καὶ ἐκκέντησόν με
in eo: ne forte veniant incircūciſi iſti τ
ἐν αὐτῇ, μήποτε ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ
interficiant me τ illudant in me. τ nō voluit
B ἐκκεντήσωσί με καὶ ἐμπαίξωσιν ἐν ἐμοί. καὶ οὐκ ἐβούλε
gerēs arma eius: quia timuit nimis.
το ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, διότι ἐφοβήθη σφόδρα.
τ cepit ſaul gladiū ſuū: τ cecidit
καὶ ἔλαβε σαοὺλ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν
ſup eū. τ vidit gerēs arma eius φ mor
ἐπ' αὐτήν. καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθ
tuus eēt ſaul: τ cecidit τ ipſe ſup gladiū
νηκε σαούλ, καὶ ἔπεσεν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν μάχαιραν
τ mortuus eſt cū eo. τ mortuus eſt
καὶ ἀπέθανεν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέθανε

& dedit latrunculos q e
rumperant aduerſū nos
in manus nr̄as: nec au
diet vos quiſq; ſup ſer
mone hoc. Equa ei ps
erit deſcēdētis ad preliū
& remanentis ad ſarci
nas & ſimiliter diuidēt.
Et factū eſt hoc ex die
illa & deinceps conſti
tutū & p̄finitū: & q̄ſi lex
in iſrael vſq; in diem
hanc. Venit ergo dd̄ i
ſicelech: & miſit dona
de preda ſenioribus iu
da proximis ſuis
dicens. Accipite bene
dictionem de preda
hoſtium domini. His
qui erant in bethel
& qui i ramoth ad me
ridiem: & qui
in iether: & qui in a
roer: & q ui
in ſephamoth: & qui
in eſthama:
& qui in rachal: & qui
in vrbibus
hierameli: & qui in vr
bibus ceni:
& qui in rama: & qui
in lacu
aſan: & qui in atach:
& qui
in hebrō: & reliqs qui
erant in his locis
in qbus cōmoratus fue
rat dauid & viri eius. 31.

Philiſtiim autem pu
gnabant
aduerſum iſrael. Et fu
gerunt viri iſrael
āte faciē philiſtiim: &
ceciderunt interfecti
in monte gelboe. Ir
rueruntq; philiſtiim
in ſaul & in filios eius.
& ꝑcuſſerunt
ionathan: & abinadab
& melchiſue
filios ſaul: totūq; pon
dus prelii
verſum eſt in ſaul. Et
cōſecuti ſunt eū viri ſa
gittarii & vulneratus eſt
vehementer
a ſagittariis. Dixitq; ſa
ul ad armigerum ſuum.
Euagina gladiū tuū &
ꝑcute me: ne forte
veniāt incircunciſi iſti
& interficiant me
illudētes mihi. Et no
luit armiger eius: fuerat
eī nimio terrore ꝑter
ritus. Arripuit itaq; ſa
ul gladiū ſuum & irruit
ſup eū. Qđ cū vidiſſet
armiger ei9 videlicet φ
mortuus eēt ſaul irru
it etiam ipſe ſup gladiū
ſuū: & mortuus eſt cum
eo. Mortuus eſt ergo

יִתֵּן אֶת־הַגְּדוּד הַבָּא עָלֵינוּ בְּיָדֵנוּ׃ נתן גדד
וּמִי יִשְׁמַע לָכֶם לַדָּבָר הַזֶּה כִּי בוא שמע
כְּחֵלֶק הַיֹּרֵד בַּמִּלְחָמָה וּכְחֵלֶק לחם
הַיֹּשֵׁב עַל־הַכֵּלִים יַחְדָּו יַחֲלֹקוּ׃ כלה חלק
וַיְהִי מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיְשִׂמֶהָ היה עלה
לְחֹק וּלְמִשְׁפָּט לְיִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם שום שפט
הַזֶּה׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־צִקְלַג וַיְשַׁלַּח בוא שלח
מֵהַשָּׁלָל לְזִקְנֵי יְהוּדָה לְרֵעֵהוּ
לֵאמֹר הִנֵּה לָכֶם בְּרָכָה מִשְּׁלַל
אֹיְבֵי יְהוָה׃ לַאֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל
וְלַאֲשֶׁר בְּרָמוֹת נֶגֶב וְלַאֲשֶׁר
בְּיַתִּר׃ וְלַאֲשֶׁר בַּעֲרֹעֵר וְלַאֲשֶׁר
בְּשִׂפְמוֹת וְלַאֲשֶׁר בְּאֶשְׁתְּמֹעַ׃
וְלַאֲשֶׁר בְּרָכָל וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי עיר
הַיְּרַחְמְאֵלִי וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַקֵּינִי׃
וְלַאֲשֶׁר בְּחָרְמָה וְלַאֲשֶׁר בְּבוֹר
עָשָׁן וְלַאֲשֶׁר בַּעֲתָךְ׃ וְלַאֲשֶׁר
בְּחֶבְרוֹן וּלְכָל הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר קום
הִתְהַלֶּךְ שָׁם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו׃ הלך
וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים Cap. xxxi
בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לחם נוס
מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים פנה נפל
בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים דבק
אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים נכה
אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי
שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה כבד
אֶל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים מצא ירה
אֲנָשִׁים בַּקֶּשֶׁת וַיָּחֶל מְאֹד חול
מֵהַמּוֹרִים׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנֹשֵׂא
כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן כלה
יָבוֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וּדְקָרֻנִי
וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כֵלָיו עלל
כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת לקח
הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ וַיַּרְא נֹשֵׂא נפל ראה
כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם מות
הוּא עַל־חַרְבּוֹ וַיָּמָת עִמּוֹ׃ וַיָּמָת

Digitized by Google

שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו
גַּם כָּל אֲנָשָׁיו בַּיּוֹם הַהוּא יַחְדָּו׃
וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הָעֵמֶק וַאֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
כִּי נָסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְכִי   נוס
מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ אֶת   עָזַב
הֶעָרִים וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים   עִיר בּוא
וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶן׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ   הָיָה
פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת הַחֲלָלִים
וַיִּמְצְאוּ אֶת שָׁאוּל וְאֶת שְׁלֹשֶׁת   מָצָא
בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ וַיִּכְרְתוּ   כָּרַת
אֶת רֹאשׁוֹ וַיַּפְשִׁטוּ אֶת כֵּלָיו   פָּשַׁט
וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים סָבִיב   שָׁלַח סָבַב
לְבַשֵּׂר בֵּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת הָעָם׃
וַיָּשִׂימוּ אֶת כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרוֹת   שׂוּם כָּלָה
וְאֶת גְּוִיָּתוֹ תָּקְעוּ בְּחוֹמַת בֵּית שָׁן׃   תָּקַע
וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו יֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד   שָׁמַע
אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים   עָשָׂה
לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל אִישׁ חַיִל   קוּם
וַיֵּלְכוּ כָל הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת   לָקַח
גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו
מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ יָבֵשָׁה
וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם׃ וַיִּקְחוּ אֶת   שָׂרַף
עַצְמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַחַת   קָבַר
הָאֶשֶׁל בְּיָבֵשָׁה וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת   צוּם
יָמִים׃   יוֹם

Cap. i.
וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת שָׁאוּל   הָיָה
וְדָוִד שָׁב מֵהַכּוֹת אֶת הָעֲמָלֵק   שׁוּב נָכָה
וַיֵּשֶׁב דָּוִד בְּצִקְלָג יָמִים שְׁנָיִם׃   שָׁנָה
וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ   שָׁלַשׁ
בָּא מִן הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל   בוא חָנָה
וּבְגָדָיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל
רֹאשׁוֹ וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל דָּוִד
וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר   נָפַל שָׁחָה
לוֹ דָוִד אֵי מִזֶּה תָּבוֹא וַיֹּאמֶר   אָמַר

ſaul & tres filii eius:
& armiger illius:
& vniuerſi viri eius in
die illa pariter.
Videntes autem viri iſ
rael qui erant
trans vallem & trans
iordanem
ꝙ fugiſſent viri iſraeli
te: & ꝙ
mortuus eſſet ſaul &
tres filii eius: reliq̄runt
ciuitates ſuas & fugerũt.
Veneruntq; philiſtiim
& habitauerũt ibi. Fa-
cta aũt die altera vene-
runt philiſtiim vt expo
liarent interfectos:
& inuenerunt ſaul &
tres
filios eius iacentes in
monte gelboe. Et p̄ci-
derũt caput ſaul & ex-
poliauerunt eũ armis:
& miſerũt in terrã phi-
liſtinorum per circuitũ
vt annũciaretur in tẽ-
plis idolorũ & in pp̄lis.
Et poſuerũt arma eius
in templo aſtaroth.
corpus vero eius ſuſpẽ
derunt in muro beth-
ſan. Quod cum audiſ-
ſent habitatores iabes
galaad quecunq; fece-
rant philiſtiim
ſaul: ſurrexerunt om-
nes viri fortiſſimi:
& ambulauerunt tota
nocte: & tulerunt
cadauer ſaul & cada-
uera filiorum eius
de muro bethſan. Ve-
neruntq; viri iabes ga-
laad & combuſſerũt ea
igni: & tulerunt
oſſa eorum & ſepelierũt
in
nemore iabes: & ieiu-
nauerunt ſemptem
diebus.

Explicit primus liber
regum.
Incipit ſecũdus liber
regum. i.

Factũ ẽ aũt poſtquã
mortu⁹ ẽ ſaul: vt
dd̄ reuerteretur a cede
amalech & maneret i
ſicelech duos dies.
In die autẽ tertia ap-
paruit homo
veniens de caſtris ſaul
veſte cõſciſſa & pulue-
re conſperſus
caput. Et vt venit ad
dauid
cecidit ſup faciẽ ſuã &
adorauit. Dixitq;
ad eum dauid. Vnde
venis? Qui ait

ſaul ⁊ tres filij eius ⁊ gerẽs arma
σαοὺλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη
eius: ⁊ vniuerſi viri eius in die illa
αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί
pariter. ⁊ viderũt viri iſrael q̄
νῃ κατὰ τὸ αὐτό. καὶ εἶδον ἄνδρες ἰσραὴλ οἱ ἐν
trans vallẽ ⁊ q̄ trans ior
τῷ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορ
danẽ: ꝙ fugiſſẽt viri iſrael: ⁊ ꝙ mortu⁹ eſt
δάνου, ὅτι ἔφυγον ἄνδρες ἰσραήλ, καὶ ὅτι τέθνηκε
ſaul ⁊ filij eius: ⁊ relinquunt ciui
σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πό
tates ſuas ⁊ fugiũt. ⁊ veniũt philiſtijm
λεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι. καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι
⁊ habitant in eis. ⁊ factũ eſt craſtina
καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς. καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον
⁊ veniunt philiſtijm vt expoliarẽt interfe
καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδύσαι τοὺς τραυμα-
ctos: ⁊ inueniunt ſaul ⁊ tres fi
τίας, καὶ εὑρίσκουσι τὸν σαοὺλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱ-
lios eius iacẽtes in mõte gelboe. ⁊
οὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει γελβουέ. καὶ
p̄cindunt caput eius ⁊ expoliant eũ
ἀποκεφαλίζουσιν αὐτὸν καὶ ἐκδιδύσκουσιν αὐτὸν τὰ
armis eius: ⁊ mittũt in terrã philiſtinoꝝ
σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν εἰς γῆν ἀλλοφύλων
per circuitũ annũciãtes idolis eoꝝ ⁊
κύκλῳ εὐαγγελιζόμενοι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ
pp̄lo eoꝝ. ⁊ poſuerũt arma ſaul in
λαῷ αὐτῶν, καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη τοῦ σαοὺλ εἰς
aſtarot: ⁊ corpus eius infixerũt in
τὸ ἀστάρτιον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν
muro bethſan. ⁊ audiunt de eo
τῷ τείχει βαιθσάν. καὶ ἀκούουσι περὶ αὐτοῦ οἱ
habitatores iabes galaad q̄cũq; fece
κατοικοῦντες ἰαβὶς τῆς γαλααδίτιδος ὅσα ἐποίη-
rũt philiſtijm ſaul: ⁊ ſurrexerũt oẽs
σαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ σαούλ, καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ
viri fortitudinis: ⁊ ambulauerũt tota nocte
ἄνδρες δυνάμεως, καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα
⁊ ceperũt corpus ſaul ⁊ corp⁹ filioꝝ ei⁹
καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ
a muro bethſan: ⁊ tulerũt eos in ia   2.Re. 2.d.
ἀπὸ τοῦ τείχους βεθσάν, καὶ ἤνεγκαν αὐτοὺς εἰς ἰα-
bes. ⁊ cõbuſerũt eos ibi: ⁊ ꝑceperũt
βὶς. καὶ κατέκαυσαν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἔλαβον τὰ
oſſa eorũ ⁊ ſepelierũt ſub aruo in iabes
ὀστᾶ αὐτῶν καὶ ἔθαψαν ὑπὸ τὴν ἄρουραν ἐν ἰαβὶς
⁊ ieiunauerũt ſeptẽ diebus.
καὶ ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας.

Regnorum.ij.
Βασιλειῶν. β′.   Ca.i.

Et factũ eſt poſtq̄ mortuus eſt ſaul:
Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν σαούλ,
⁊ dauid reuerſus eſt ꝑcutiẽs ama-
καὶ δαυὶδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν ἀμα-
lec. ⁊ mãſit dauid in ſecelag dies duos.
λήκ. καὶ ἐκάθισε δαυὶδ ἐν σεκελὰγ ἡμέρας δύο.
⁊ factũ eſt in die tertia ⁊ ecce vir ve
καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἦλ-
nit de caſtris pp̄li qui cum ſa
θεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ σα-
ul: ⁊ veſtes eius cõſciſſe ⁊ terra ſup ca-
ούλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διερρωγότα καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφα-
put eius. factũ eſt aũt cũ ingrederet ipſe ad dauid:
λῆς αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς δαυίδ,
⁊ cecidit ſup terrã ⁊ adorauit eum. ⁊
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ
dixit ad eum dauid: vnde veniſti? ⁊ dixit   1.Re.
εἶπεν πρὸς αὐτὸν δαυίδ, πόθεν παραγίνου; καὶ εἶπε   9.c.

πρὸς αὐτόν, ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἰσραὴλ διασέσωσμαι. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς αὐτόν, τίς ὁ λόγος οὗτος, ἀπάγγειλόν μοι; καὶ εἶπε, πέφευγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ, καὶ σαοὺλ καὶ ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τεθνήκασιν. καὶ εἶπε δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ, πῶς οἶδας ὅτι τέθνηκε σαοὺλ καὶ ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ; καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ, περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει γελβουέ, καὶ ἰδοὺ σαοὺλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ τὰ ἅρματα καὶ οἱ ἵππαρχοι συνῆψαν αὐτῷ. καὶ ἐπέβλεψεν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ εἶδέ με καὶ ἐκάλεσέ με. καὶ εἶπα, ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπέ μοι, τίς εἶ σύ; καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, ἀμαληκίτης ἐγώ εἰμι. καὶ εἶπε πρός με, ἐπίστηθι δὴ ἐπ' ἐμὲ καὶ θανάτωσόν με, ὅτι κατέσχε με σκότος δεινόν, ὅτι ἔτι ἡ ψυχή μου ἐν ἐμοί. καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν, ὅτι ᾔδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν. καὶ ἔλαβον τὸ διάδημα τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν χλιδῶνα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὧδε. καὶ ἐκράτησε δαυὶδ τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτά, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως δείλης ἐπὶ σαοὺλ καὶ ἐπὶ ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραήλ, ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ εἶπε δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγείλαντι αὐτῷ, πόθεν εἶ σύ; καὶ εἶπεν, υἱὸς ἀνδρὸς παροίκου ἀμαληκίτου ἐγώ εἰμι. καὶ εἶπεν αὐτῷ δαυίδ, πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν τὴν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου; καὶ ἐκάλεσε δαυὶδ ἓν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπε, προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανε. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς αὐτόν, τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ λέγων, ἐγὼ τεθανάτωκα cccc

ad eū: de caſtris iſrael ſaluatus ſum. et dixit dauid ad eū: quod verbū hoc: nunciā mihi: et ait: fugit ppl's de prelio: et corruerūt multi de pplo: et ſaul et ionathan filius eius mortui ſunt. et dixit dauid puero qui nunciabat ei: quō ſcis q mortuꝰ eſt ſaul et ionathan filius eius: et dixit adoleſcens qui nunciabat ei: caſu incidi in mōtē gelboe: et ecce ſaul firmatus erat ſup lāceā ſuā: et ecce currus et equitū pncipes ꝯiūcti erāt ei. et reſpexit poſt ſe et vidit me et vocauit me. et dixi: ecce ego. et dixit mihi: quis es tu: et dixi ad eū: amalecites ego ſum. et dixit ad me: ſta ſup me et interfice me: qm̄ occupāt me tenebre graues et adhuc aīa mea eſt in me. et ſteti ſup eum et interfeci eū: qꝫ vidi q non viuet poſtq̄ cecidit ipſe. et accepi diadema qd̄ in capite eius et armillā que in brachio illius: et attuli eam dn̄o meo huc. et apphendit dauid veſtimēta ſua et ſcidit ea: et oēs viri q cū eo: et planxerūt et fleuerūt et ieiunauerūt vſq ad crepuſculū ſup ſaul et ſup ionathan filiū eius et ſup ppl'm iuda et ſup domū iſrael: qm̄ percuſſi fuerūt in gladio. et dixit dauid iuueni qui nūciauerat ei: vnde es tu: et dixit filius viri aduene amalecite ego ſum. et dixit ei dauid: quō nō timuiſti inferre manū tuā vt occideres xp̄m dn̄i: et vocauit dauid vnū de pueris ſuis et dixit: accedēs obuia ei: et percuſſit eum et mortuus ē. et ait dauid ad eū: ſanguis tuus ſup caput tuū: qꝫ os tuū reſpondit cōtra te dicēs: ego interfeci

B

C

Infra. 3.f. & infra. 13.f.

ad eum. De caſtris iſrael fugi. ccccccccccccccc Et dixit ad eum dauid. Quod eſt verbū quod factum eſt? Indica mihi. Qui ait. Fugit ccccc populus ex prelio & multi corruentes ccccc e populo mortui ſunt: ſed & ſaul ccccccccccc & ionathas filius eius interierunt. Dixitq; dauid ad adoleſcentē qui nunciabat ei. Vnde ſcis quia mortuus eſt ſaul & ionathas filius eius? Ait adoleſcens qui nunciabat ei. Caſu veni in montē gelboe: & ſaul incumbebat ſuper haſtā ſuam. Porro currus & equites appropinquabāt ei: & cōuerſus poſt tergum ſuum: videnſq; me vocauit. Cui cū reſpōdiſſem: adſum. Dixit mihi. Quiſnam es tu? Et aio ad eum. Amalechites ego ſum. Et locutus eſt mihi. Sta ſuper me & interfice me: quoniam tenent me anguſtie: & adhuc tota anima mea in me eſt. Stanſq; ſuper eum: occidi illum. Sciebā enim q; viuere non poterat poſt ruinā. Et tuli diadema qd̄ erat in capite eius: & armillam de brachio illius: & attuli ad te dominum meum huc. Apprehendens autē dauid veſtimenta ſua ſcidit: omneſq; viri qui erāt cū eo: & planxerūt & fleuerunt & ieiunauerunt vſq; ad veſperam ſuper ſaul & ſuper ionathan filium eius: & ſuper populum dn̄i: & ſuper domū iſrael: eo q; corruiſſet gladio. Dixitq; dauid ad iuuenē qui nunciauerat ei: vnde es tu? qui reſpondit. Filius hominis aduene amalechite ego ſum. Et ait ad eū dd. Quare non timuiſti mittere manū tuam vt occideres chriſtū dn̄i? Vocanſq; dauid vnum de pueris ſuis ait. Accedēs irrue in eū. Qui percuſſit illum & mortuus eſt. Et ait ad eum dauid. Sanguis tuus ſuper caput tuū. Os enim tuū locutū eſt aduerſum te dicens: ego interfeci

אליו ממחנה ישראל נמלטתי׃ מלט
ויאמר אליו דוד מה היה הדבר
הגד נא לי ויאמר אשר נס נגד נוס
העם מן המלחמה וגם הרבה נפל לחם רבה נפל
מן העם וימתו וגם שאול מות
ויהונתן בנו מתו׃ ויאמר דוד אל
הנער המגיד לו איך ידעת נגד
כי מת שאול ויהונתן בנו׃ ויאמר
הנער המגיד לו נקרא נקריתי קרא
בהר הגלבע והנה שאול נשען שען
על חניתו והנה הרכב ובעלי חנה
הפרשים הדבקהו׃ ויפן אחריו דבק פנה
ויראני ויקרא אלי ואמר הנני ראה
ויאמר לי מי אתה ויאמר אליו
עמלקי אנכי׃ ויאמר אלי עמד
נא עלי ומתתני כי אחזני
השבץ כי כל עוד נפשי בי׃ מות
ואעמד עליו ואמתתהו כי ידעתי
כי לא יחיה אחרי נפלו ואקח עמד חיה לקח
הנזר אשר על ראשו ואצעדה צעד
אשר על זרעו ואביאם אל בוא
אדני הנה׃ ויחזק דוד בבגדו חזק
ויקרעם וגם כל האנשים אשר קרע
אתו׃ ויספדו ויבכו ויצמו עד ספד בכה
הערב על שאול ועל יהונתן בנו צום
ועל עם יהוה ועל בית ישראל
כי נפלו בחרב׃ ויאמר דוד אל
הנער המגיד לו אי מזה אתה
ויאמר בן איש גר עמלקי אנכי׃
ויאמר אליו דוד איך לא יראת גור
לשלח ידך לשחת את משיח משח
יהוה׃ ויקרא דוד לאחד
מהנערים ויאמר גש פגע קרא נגש
בו ויכהו וימת׃ ויאמר אליו נכה מות
דוד דמיך על ראשך כי פיך פה
ענה בך לאמר אנכי מתתי את

Digitized by Google

משיח יהוה: ויקנן דוד את הקינה קין
הזאת על שאול ועל יהונתן בנו
ויאמר ללמד בני יהודה קשת
הנה כתובה על ספר הישר: הצבי כתב צבה
ישראל על במותיך חלל איך במה
נפלו גבורים: אל תגידו בגת גבר נגד
אל תבשרו בחוצת אשקלון פן בשר
תשמחנה בנות פלשתים פן שמח
תעלזנה בנות הערלים: הרי עלז
בגלבע אל טל ואל מטר עליכם
ושדי תרומת כי שם נגעל מגן שדה רום
גבורים מגן שאול בלי משיח געל גל
בשמן: מדם חללים מחלב גבורים
קשת יהונתן לא נשוג אחור סוג
וחרב שאול לא תשוב ריקם: שוב
שאול ויהונתן הנאהבים אהב
והנעימים בחייהם ובמותם לא נעם חיה
נפרדו מנשרים קלו מאריות פרד קלל
גברו: בנות ישראל אל שאול ארה
בכינה המלבשכם שני עם בכה לבש
עדנים המעלה עדי זהב על שנה עלה
לבושכן: איך נפלו גבורים בתוך עדה
המלחמה יהונתן על במותיך חלל: לחם במה
צר לי עליך אחי יהונתן נעמת צור
לי מאד נפלאתה אהבתך לי פלא
מאהבת נשים: איך נפלו גבורים נשה
ויאבדו כלי מלחמה: אבד כלה

Cap. ij.

ויהי אחרי כן וישאל דוד ביהוה היה שאל
לאמר האעלה באחת ערי יהודה עיר
ויאמר יהוה אליו עלה ויאמר
דוד אנה אעלה ויאמר חברנה:
ויעל שם דוד וגם שתי נשיו
אחינעם היזרעאלית ואביגיל
אשת נבל הכרמלי: ואנשיו איש
אשר עמו העלה דוד איש עלה
וביתו וישבו בערי חברון:

chriſtum dn̄i. Planxit
aūt dauid planctum
huiuſcemodi ſuper ſa-
ul & ſup ionathan fili
um ei9: & p̄cepit vt do
cerent filios iuda arcū:
ſicut ſcriptū ē in libro
iuſtorum. Incliti
iſrael ſuper mōtes tu-
os interfecti ſunt. Quō
ceciderūt fortes. Noli
te annunciare in geth:
neq; annūcietis in cō
pitis aſcalonis: ne forte
letētur filie philiſtiim:
ne
exultent filie incircun
ciſorum. Montes
gelboe nec ros nec
pluuia veniant ſup vos.
Neq; ſint agri primitia
rū: quia ibi abiectus ē
clypeus fortiū: clype9
ſaul quaſi nō eēt vnct9
oleo: a ſanguine inter
fectorū ab adipe fortiū.
Sagitta ionathe nunq̄
rediit retrorſum:
& gladius ſaul non eſt
reuerſus inanis.
Saul & ionathas ama
biles
& decori valde in vita
ſua: in morte quoq; nō
ſunt diuiſi. Aquilis ve
lociores: leonibus
fortiores. Filie iſrael
ſuper ſaul
flete: qui veſtiebat vos
coccino in
delitiis: q p̄bebat orna
menta aurea cultui ve-
ſtro. Quō ceciderunt
fortes in
prelio. Ionathas in ex
celſis tuis occiſus es.
Doleo ſuper te frater
mi ionatha decore
nimis & amabilis
ſup amorē mulierum.
Quō ceciderūt robuſti
& perierunt arma bel-
lica. z.

IGitur poſt hec con
ſuluit dauid dn̄m
dicēs. Num aſcendā in
vnā de ciuitatibus iuda?
Et ait dn̄s ad eū. A-
ſcende. Dixitq;
dd̄. Quo aſcēdam? Et
reſpondit ei. In hebrō.
Aſcēdit ergo dauid &
due vxores eius
achinoē iezraelites &
abigail
vxor nabal carmeli:
ſed & viros
qui erant cum eo du
xit dauid ſingulos
cū domo ſua: & manſe
rūt in oppidis hebron.

xp̄m dn̄i. ⁊ planxit dauid plāctū hūc
τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ ἐθρήνησε δαυὶδ τὸν θρῆνον τοῦ
ſup ſaul ⁊ ſup ionathan filiū eius. ⁊
τον ἐπὶ σαοὺλ καὶ ἐπὶ ἰωναθὰν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ
dixit vt doceret filios iuda. ecce ſcriptū eſt
εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς ἰούδα. ἰδοὺ γέγραπται
in libro iuſti. ⁊ dixit: cōſidera iſ
ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς. καὶ εἶπεν, ἀκρίβασαι ἰσ-
rael ſuper mortuis tuis vulneratis quō
ραὴλ ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων σου τραυματιῶν πῶς
ceciderūt fortes. ne annūcietis in geth: neq; an
ἔπεσον δυνατοί. μὴ ἀπαγγείλητε εἰς γὲθ, μηδὲ εὐαγ
nūcietis in viis aſcalonis: vt nō leten
γελίσησθε ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀσκάλωνος, ὅπως μὴ εὐφραν
tur filie philiſtijm neq; exultent fi
θῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων μηδὲ γαυριάσωσι θυγατέ
lie incircūciſorū. mōtes q̄ in gelboe nō cadat ſup
ρες ἀπεριτμήτων. ὄρη τὰ ἐν γελβουὲ μὴ πέσοι ἐφ'
vos neq; ros neq; pluuia. ⁊ agri primitiarū q2
ὑμᾶς μήτε δρόσος μήτε ὑετός. καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν ὅτι
abiectus eſt clypeus fortiū ⁊ clypeus ſaul non
προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν καὶ θυρεὸς σαοὺλ οὐκ
vnctus ē i oleo a ſanguine interfectorū ⁊ ab adipe
ἐχρίσθη ἐν ἐλαίῳ ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος
fortiū. arc9 ionathan nō reuerſus eſt vacu9 retrorſū.
δυνατῶν. τόξον ἰωναθὰν οὐκ ἀνέστρεψε κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω.
⁊ gladius ſaul nō reuerſus ē inanis. ſaul ⁊ io
καὶ ῥομφαία σαοὺλ οὐκ ἀνέστρεψε κενή. σαοὺλ καὶ ἰω
nathan amati ⁊ pulchri nō diuiſi in
ναθὰν οἱ ἠγαπημένοι καὶ ὡραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι ἐν
vita ſua: ⁊ in morte ſua nō diuiſi fue
τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρί-
runt: magis q̄ aquile veloces magis q̄ leones for
σθησαν, ὑπὲρ ἀετοὺς κοῦφοι ὑπὲρ λέοντας δυνα-
tes. filie iſrael flete ſup ſaul qui
τοί. θυγατέρες ἰσραὴλ κλαύσατε ἐπὶ σαοὺλ τὸν ἐν-
veſtiebat vos coccino cū ornamēto vr̄o: qui
διδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν ἀνα-
referebat ornamētū aureū ſup veſtimētū vr̄m.
φέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν ὑμῶν.
quō ceciderūt fortes in medio prelioꝝ: ionathā
πῶς ἔπεσον δυνατοὶ ἐν μέσῳ πολέμων, ἰωνάθαν
in excelſis tuis occiſus es. doleo ſup te iona-
εἰς τὰ ὕψη σου ἐτραυματίσθης. ἀλγῶ ἐπὶ σοὶ ἰωνα
than frater mi: ſpecioſus fuiſti mihi nimis: admirabilis
θὰν ἀδελφέ μου, ὡραιώθης μοι σφόδρα, ἐθαυμαστώ-
fuit amor tuus mihi ſuper amorē mulierū:
θη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν.
quō ceciderūt fortes ⁊ perierūt arma bellica.
πῶς ἔπεσον δυνατοὶ καὶ ἀπώλοντο σκεύη πολεμικά.

ET factū eſt poſt hec ⁊ conſuluit dauid Ca.2.
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησεν δαδ' A
in dn̄o dicēs: ſi aſcēdā in vnā de ciuitatibus
ἐν κυρίῳ λέγων, εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων τῆς
iuda? ⁊ ait dn̄s ad eum: aſcēde.
ἰουδαίας; καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν, ἀνάβηθι.
⁊ dixit dauid: quo aſcendā? ⁊ dixit: i chebron.
καὶ εἶπε δαυίδ, ποῦ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν, εἰς χεβρών.
⁊ aſcēdit illuc dauid: ⁊ ambe vxores
καὶ ἀνέβη ἐκεῖ δαυίδ, καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες
eius achinoem iſraelites ⁊ abygail vxor na-
αὐτοῦ ἀχινάαμ ἡ ἰζραηλῖτις καὶ ἀβιγαῖλ ἡ γυνὴ να-
bal carmeli: ⁊ viri eius q̄ cum
βὰλ τοῦ καρμηλίτου, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ οἱ μετ'
eo vnuſquiſq;: ⁊ domus ſua. ⁊ habitāt
αὐτοῦ ἕκαστος, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ. καὶ κατῴκουν
in ciuitatib9 chebron.
ἐν ταῖς πόλεσι χεβρών.

τ veniſt viri iuda τ vngunt
καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες τῆς ἰουδαίας καὶ χρίουσι τὸν
dauid ibi vt regnaret ſup domũ iuda.
δαυὶδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον ἰούδα.
τ annũciauerũt dauid dicentes: viri ia
καὶ ἀπήγγειλαν τῷ δαυὶδ λέγοντες, οἱ ἄνδρες ἰα
B bis galaad ipſi ſepelierũt ſaul.
βὶς τῆς γαλααδίτιδος αὐτοὶ ἔθαψαν τὸν σαούλ.
τ miſit dauid nuncios ad duces iabis
καὶ ἀπέστειλε δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς ἡγεμόνας ἰαβὶς
galaad: τ dixit ad eos: bene
τῆς γαλααδίτιδος, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, εὐλο-
dicti vos a dño: quia feciſtis miam
γημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι πεποιήκατε ἔλεος
ſup dñm vrm ſup ſaul τ ſepeliſtis
ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν ἐπὶ τὸν σαοὺλ καὶ ἐθάψατε
eum. τ nũc faciat dñs vobiſcũ miam τ veri
αὐτόν. καὶ νῦν ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλή
tatẽ: τ ego aũt faciã vobiſcũ bona hec:
θειαν, καὶ ἐγὼ δὲ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ ταῦ
quia feciſtis verbũ iſtud. τ nũc con
τα, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ νῦν κρα
fortentur manus vre τ eſtote in filios
ταιούσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς
fortes: qm̃ mortuꝰ eſt ſaul dñs veſter: τ
δυνατούς, ὅτι τέθνηκε σαοὺλ ὁ κύριος ὑμῶν, καὶ
quia me vnxit domus iuda ſup ſe in re
ὅτι ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος ἰούδα ἐφ' ἑαυτῆς εἰς βα-
gem. τ abener filius ner pꝛinceps exercitꝰ ſaul tu
σιλέα. καὶ ἀβεννὴρ υἱὸς νὴρ ἀρχιστράτηγος σαοὺλ ἔ-
lit iſboſeth filiũ ſaul: τ traduxit
λαβε τὸν ἰσβόσεθ υἱὸν τοῦ σαούλ, καὶ διεβίβασεν
eum de caſtris: τ regẽ cõſtituit eũ
αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν
ſup galaad: τ ſup aſeri: τ ſup
ἐπὶ τὴν γαλααδῖτιν, καὶ ἐπὶ τὸν ἀσιρί, καὶ ἐπὶ
iſrael: τ ſup ephꝛaim: τ ſup benia
τὸν ἰσραήλ, καὶ ἐπὶ τὸν ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ βενια-
min: τ ſup vniuerſũ iſrael. filiꝰ quadraginta
μίν, καὶ ἐπὶ πάντα ἰσραήλ. υἱὸς τεσσαράκοντα
annoꝝ erat iſboſeth filius ſaul qñ regnauit ſup
ἐτῶν ἦν ἰσβόσεθ υἱὸς σαοὺλ ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ
C iſrael: τ duobꝰ annis regnauit: pꝛeter do
ἰσραήλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν, πλὴν τοῦ οἴ-
mũ iuda: qui fuerũt poſt dauid. τ fuit nu-
κου ἰούδα, οἳ ἦσαν ὀπίσω δαυίδ. καὶ ἐγένετο ἀρι
merus dierũ qbꝰ regnauit dauid in chebꝛon
θμὸς τῶν ἡμερῶν ἃς ἐβασίλευσε δαυὶδ ἐν χεβρὼν
ſup domũ iuda ſeptẽ anni τ mẽſes ſex: τ
ἐπὶ τὸν οἶκον ἰούδα ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνες ἕξ, καὶ
egreſſus ẽ abener filiꝰ ner τ pueri iſboſeth filij
ἐξῆλθεν ἀβεννὴρ υἱὸς νὴρ καὶ οἱ παῖδες ἰσβόσεθ υἱοῦ
ſaul de caſtris collis. τ ioab filius ſa
σαοὺλ ἐκ παρεμβολῆς βουνοῦ. καὶ ἰωὰβ υἱὸς σα
ruie egreſſus eſt de chebꝛon: τ pueri dauid:
ρουΐα ἐξῆλθεν ἐκ χεβρών, καὶ οἱ παῖδες δαυίδ,
τ occurrũt ad inuicẽ ſup fontẽ gabaon.
καὶ συναντῶσιν ἀλλήλοις ἐπὶ τὴν κρήνην γαβαών.
τ ſederũt iſti ex vna pte: τ iſti ex alte
καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐντεῦθεν, καὶ οὗτοι ἐντεῦ-
ra pte iuxta fontẽ. τ dixit abener ad ioab:
θεν ἐπὶ τὴν κρήνην. καὶ εἶπεν ἀβεννὴρ πρὸς ἰωάβ,
ſurgant iã pueri τ ludant co
ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια καὶ παιξάτωσαν ἐνώ-
ram nobis.
πιον ἡμῶν.

Veneruntq́ viri iuda: & vnxerunt ibi dauid vt regnaret ſup domũ iuda:
Et nũciatum eſt dauid q᷑ viri iabes galaad ſepeliſſent ſaul.
Miſit ergo dauid nuncios ad viros iabes galaad. Dixitq́ ad eos. Benedicti vos a domino qui feciſtis miſericordiam hãc cũ domino veſtro ſaul: & ſepeliſtis eum.
Et nunc retribuet vobis quidẽ dñs miam & veritatem: & ego reddam gratiam eo q᷑ feciſtis verbum iſtud.
Cõfortẽtur manꝰ vr̃e: & eſtote filii fortitudinis: licet ei mortuus ſit dñs veſter ſaul: tñ me vnxit domus iuda in regem ſibi.
Abner aũt filius ner princeps exercitus ſaul tulit iſboſeth filium ſaul: & circũduxit eũ p caſtra: regemq́ conſtituit ſup galaad: & ſup geſſuri: & ſuper iezrael: & ſuper effraim: & ſuper beniamin: & ſup iſrael vniuerſũ.
Quadraginta annorũ erat iſboſeth filius ſaul cum regnare cepiſſet ſuper iſrael: & duobus annis regnauit. Sola autem domus iuda ſequebatur dauid.
Et fuit numerus dierum quos commoratus eſt dauid impans in hebron ſup domũ iuda ſeptem annorum & ſex menſium.
Egreſſuſq́ eſt abner filiꝰ ner & pueri iſboſeth filii ſaul de caſtris in gabaon.
Porro ioab filius ſaruie & pueri dd̃ egreſſi ſunt: & occurrerũt eis iuxta piſcinã gabaõ. Et cũ in vnũ cõueniſſent e regiõe ſederunt hi in vna pte piſcine: & illi ex altera.
Dixitq́ abner ad ioab. Surgant pueri: & ludant corã nobis.

מא משח ויבאו אנשי יהודה וימשחו שם
את דוד למלך על בית יהודה
נגד ויגדו לדוד לאמר אנשי יביש
גלעד אשר קברו את שאול
שלח לאך וישלח דוד מלאכים אל אנשי
יביש גלעד ויאמר אליהם ברכים
עשה אתם ליהוה אשר עשיתם
החסד הזה עם אדניכם עם
קבר שאול ותקברו אתו ועתה יעש
יהוה עמכם חסד ואמת וגם
אנכי אעשה אתכם הטובה הזאת
אשר עשיתם הדבר הזה ועתה
חזק היה תחזקנה ידיכם והיו לבני חיל
מות כי מת אדניכם שאול וגם אתי
משחו בית יהודה למלך עליהם
שור ואבנר בן נר שר צבא אשר
לשאול לקח את איש בשת בן
עבר מלך שאול ויעברהו מחנים וימליכהו
אל הגלעד ואל האשורי ואל
יזרעאל ועל אפרים ועל בנימן
רבע ועל ישראל כלה בן ארבעים
שנה איש בשת בן שאול
במלכו על ישראל ושתים
שנה שנים מלך אך בית יהודה
היה ספר היו אחרי דוד ויהי מספר
יום הימים אשר היה דוד מלך
בחברון על בית יהודה שבע
שנים וששה חדשים ויצא
אבנר בן נר ועבדי איש
בשת בן שאול ממחנים
גבעונה ויואב בן צרויה ועבדי
פגש דוד יצאו ויפגשום על ברכת
גבעון יחדו וישבו אלה על הברכה
מזה ואלה על הברכה מזה
קום ויאמר אבנר אל יואב יקומו
שחק פנה נא הנערים וישחקו לפנינו

Digitized by Google

ויאמר יואב יקמו ויקמו ויעברו — עבר
במספר שנים עשר לבנימן
ולאיש בשת בן שאול ושנים
עשר מעבדי דוד ויחזקו איש — חזק
בראש רעהו וחרבו בצד רעהו — צדד
ויפלו יחדו ויקרא למקום ההוא — נפל קרא
חלקת הצרים אשר בגבעון ותהי — היה
המלחמה קשה עד מאד ביום — לחם
ההוא וינגף אבנר ואנשי — נגף
ישראל לפני עבדי דוד ויהיו — פנה
שם שלשה בני צרויה יואב
ואבישי ועשהאל ועשהאל קל — קלל
ברגליו כאחד הצבים אשר — צבה
בשדה וירדף עשהאל אחרי — רדף
אבנר ולא נטה ללכת על הימין — הלך ימן
ועל השמאל מאחרי אבנר ויפן — שמל פנה
אבנר אחריו ויאמר האתה זה
עשהאל ויאמר אנכי ויאמר
לו אבנר נטה לך על ימינך או
על שמאלך ואחז לך אחד
מהנערים וקח לך את חליצתו — לקח
ולא אבה עשהאל לסור מאחריו
ויסף עוד אבנר לאמר אל
עשהאל סור לך מאחרי למה
אככה ארצה ואיך אשא פני — נכה נשא
אל יואב אחיך וימאן לסור — פנה מאן
ויכהו אבנר באחרי החנית אל — חנה
החמש ותצא החנית מאחריו — יצא
ויפל שם וימת תחתו ויהי כל — נפל מות
הבא אל המקום אשר נפל שם — היה בוא קום
עשהאל וימת ויעמדו וירדפו — עמד רדף
יואב ואבישי אחרי אבנר
והשמש באה והמה באו עד
גבעת אמה אשר על פני גיח
דרך מדבר גבעון ויתקבצו — דבר קבץ
בני בנימן אחרי אבנר ויהיו

Et rñdit ioab. Surgāt.
Surrexerūt ergo & trā
ſierunt numero duode
cim de beniamin
ex parte iſboſeth filii
ſaul: & duodecim
de pueris dauid. App
henſoqȝ vnuſquiſqȝ
capite cōparis ſui defi
xit gladium in latus cō
trarii: & ceciderūt ſimul.
Vocatūqȝ eſt nomē lo
ci illius ager robuſtorū
in gabaon. Et ortū eſt
bellum durum ſatis i
die
illa: fugatuſqȝ eſt abner
& viri
iſrael a pueris dauid.
Erant autem
ibi tres filii ſaruie: io
ab
& abiſai & aſahel. Por
ro aſahel curſor velociſ
ſimus fuit quaſi vnus de
capreis qui morantur
in ſiluis. Perſequeba
tur autem aſahel
abner: & non declina
uit ad dextrā
ſiue ad ſiniſtram omit
tens perſequi abner.
Reſpexit itaqȝ abner
poſt tergū ſuum & ait.
Tu ne es aſahel? Qui
rñdit. Ego ſū. Dixitqȝ
ei abner. Vade ad dex
terā ſiue
ad ſiniſtram: & appre
hende vnum
de adoleſcētibus & tol
le tibi ſpolia eius:
Noluit āt aſahel omit
tere quin vrgeret eum:
Rurſumqȝ locutus ē ab
ner ad
aſahel. Recede & noli
me ſequi: ne forte com
pellar cōfodere te in ter
ram: & leuare nō pote
ro faciē meam ad ioab
fratrē tuū. Qui audire
cōtēpſit: & noluit decli
nare. Percuſſit ergo eū
abner auerſa haſta in i
guine: & tranſfodit:
& mortuus eſt in eodē
loco. Omnes qui
trāſibāt per locū illum
in quo ceciderat
aſahel & mortu9 erat:
ſubſiſtebāt. Perſequēti
bus autem ioab & abi
ſai fugientem abner
ſol occubuit. Et vene
runt vſqȝ ad
collē aqductus: qui eſt
ex aduerſo vallis &
itineris deſerti in gaba
on. Congregatiqȝ ſunt
filii beiamin ad abner
& conglobati

⁊ dixit ioab: ſurgant. ⁊ ſurrexerūt ⁊ tranſie-
καὶ εἶπεν ἰωὰβ, ἀναστήτωσαν. καὶ ἀνέστησαν καὶ παρῆλ-
rūt in numero duodecim de filijs beniamin iſboſeth
θον ἐν ἀριθμῷ δώδεκα τῶν υἱῶν βενιαμὶν τοῦ ἰσβόσεθ
filij ſaul: ⁊ duodecim de pueris dauid. ⁊ appꝛehēde- D
υἱοῦ σαούλ, καὶ δώδεκα τῶν παίδων δαυίδ. καὶ ἐκράτη-
rūt vnuſquiſqȝ manu caput proximi ſui: ⁊
σαν ἕκαστος τῇ χειρὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ
gladius eius in latus proximi ſui: ⁊
ἡ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ
cadūt pariter. ⁊ nomē poſitū eſt loco il-
πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό. καὶ ἐπεκλήθη τῷ τόπῳ ἐκεί-
li pars inſidiatorū que eſt in gabaon. ⁊ factū
νῳ μερὶς τῶν ἐπιβούλων ἥ ἐστιν ἐν γαβαών. καὶ ἐγένε-
eſt bellū durū valde in die illa.
το ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
⁊ cecidit abener ⁊ viri iſrael corā
καὶ ἔπεσεν ἀβεννὴρ καὶ οἱ ἄνδρες ἰσραὴλ ἐνώπιον
pueris dauid. ⁊ erāt ibi tres filij ſaruia
τῶν παίδων δαυίδ. καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ σαρουΐα
ioab ⁊ abeſſa ⁊ aſſael. ⁊ aſſael le-
ἰωὰβ καὶ ἀβεσσὰ καὶ ἀσαήλ. καὶ ἀσαὴλ κοῦ-
uis pedibus ſuis quaſi vna caprea que in agro.
φος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ὡσεὶ μία δορκὰς τῶν ἐν ἀγρῷ.
⁊ perſecutus eſt aſſael poſt abener: ⁊ nō de-
καὶ κατεδίωξεν ὁ ἀσαὴλ ὀπίσω ἀβεννήρ, καὶ οὐκ ἐξέ-
clinauit vt ambularet ad dexterā neqȝ ad ſiniſtrā
κλινε τοῦ πορεύεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ οὐδὲ εἰς τὰ ἀριστερὰ
a tergo abener. ⁊ reſpexit abener poſt
ἀπὸ ὄπισθεν ἀβεννήρ. καὶ ἐπέβλεψεν ἀβεννὴρ ὀπίσω
ſe ⁊ ait: tu es ipſe aſſael? ⁊ dixit ego
αὐτοῦ καὶ εἶπε, σὺ εἶ αὐτὸς ἀσαήλ; καὶ εἶπεν ἐγώ
ſum. ⁊ dixit ipſi abener: declina tu ad
εἰμι. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀβεννήρ, ἔκκλινον σὺ εἰς τὰ E
dexterā vel ad ſiniſtrā ⁊ appꝛehēde tibi vnū
δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ καὶ κάτασχε σεαυτῷ ἓν τῶν
de adoleſcētib9 ⁊ tolle tibi armaturā eius.
παιδαρίων καὶ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ.
⁊ non voluit aſſael declinare ab his qui poſt
καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἀσαὴλ ἐκκλῖναι ἀπὸ τῶν ὄπισθεν
eum. ⁊ addidit abener rurſū dicere aſſael:
αὐτοῦ. καὶ προσέθετο ἀβεννὴρ ἔτι εἰπεῖν τῷ ἀσαήλ,
recede tu a me: vt nō percutiā te in terrā. ⁊
ἀπόστηθι σὺ ἀπ᾿ ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν. καὶ
quō leuabo faciē meā ad ioab fratrē
πῶς ἀρῶ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς ἰωὰβ τὸν ἀδελφόν
tuū? ⁊ nō voluit aſſael recedere. ⁊ pcuſſit
σου; καὶ οὐκ ἐβούλετο ἀσαὴλ ἀποστῆναι. καὶ τύπτει
eum abener poſteriori parte haſte in igui-
αὐτὸν ὁ ἀβεννὴρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψύ-
ne: ⁊ tranſijt lācea de poſterioribus ei9: ⁊
αν, καὶ διεξῆλθεν τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ
cadit ibi ⁊ moritur ſub eum. ⁊ factū
πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ. καὶ ἐγένε-
eſt oīs q̄ veniebat vſqȝ ad locū vbi cecidit aſ-
το πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἕως τοῦ τόπου οὗ ἔπεσεν ἀσ- F
ſael ⁊ mortu9 eſt ⁊ ſubſiſtebat. ⁊ perſecut9 eſt io- Infra.
σαὴλ καὶ ἀπέθανε καὶ ὑφίστατο. καὶ κατεδίωξεν ἰω- 20.d.
ab ⁊ abeſſa poſt abener: ⁊ ſol occubuit.
ὰβ καὶ ἀβεσσὰ ὀπίσω ἀβεννήρ, καὶ ὁ ἥλιος ἔδυνε.
⁊ ipſi venerūt vſqȝ ad collē amma qui ex ad-
καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον ἕως τοῦ βουνοῦ ἀμμὰ τοῦ κατὰ
uerſo gie iter deſertū gabaon. ⁊ cōgregā-
πρόσωπον γὴ ὁδὸν ἔρημον γαβαών. καὶ συναθροί-
tur filij beniamin poſt abener: ⁊ facti ſūt
ζονται οἱ υἱοὶ βενιαμὶν ὀπίσω ἀβεννήρ, καὶ ἐγένοντο

Digitized by Google

in cōgregationē vnā: ⁊ ſteterūt in ſūmitate collis
εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ
vnius. ⁊ vocauit abener ioab ⁊ dixit: nū vſq̄ i
ἑνός. καὶ ἐκάλεσεν ἀβεννὴρ τὸν ἰωὰβ καὶ εἶπε, μὴ εἰς
victoriā deuorabit mucro: nōne ſcis ꝙ acer
νῖκος καταφάγεται ἡ ῥομφαία; οὐκ οἶδας ὅτι πι-
Nu.17 c. ba erit in vltimis: ⁊ vſq̄ quo non dicis
κρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; καὶ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπῃς
pplo vt reuertatur a tergo fratrū ſuo
τῷ λαῷ ἀποστρέφειν ἀπὸ ὄπισθεν τῶν ἀδελφῶν αὐ-
G rum. ⁊ dixit ioab: viuit dñs: qm̄ niſi locut⁹ fuiſſes:
τῶν. καὶ εἶπεν ἰωάβ, ζῇ κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας,
qm̄ tunc de mane aſcēdiſſet ppl's mane vnuſ
διότι τότε ἐκ πρωΐθεν ἀνέβη ἂν ὁ λαὸς πρωΐθεν ἕκα-
quiſq̄ poſt fratrē ſuum. ⁊ buccina
στος κατόπισθεν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐσάλπι-
Infra. 20.g. uit ioab buccina: ⁊ receſſit ois ppl's ⁊
σεν ἰωὰβ τῇ σάλπιγγι, καὶ ἀπέστησε πᾶς ὁ λαὸς καὶ
nō perſecut⁹ eſt amplius poſt iſrael: ⁊
οὐ κατεδίωκεν οὐκέτι κατόπισθεν τοῦ ἰσραήλ, καὶ
nō additus eſt vltra pugnare. ⁊ abener ⁊ vi
οὐ προσέθεντο ἔτι πολεμεῖν. καὶ ἀβεννὴρ καὶ οἱ ἄν-
ri eius abierūt in occaſū tota nocte
δρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα
illa. ⁊ tranſierūt iordanē: ⁊ tranſierunt
ἐκείνην. καὶ διέβησαν τὸν ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν
totā planiciē: ⁊ venīūt in ca
ὅλην τὴν παρατείνουσαν, καὶ ἔρχονται εἰς παρεμβο-
ſtra. ⁊ ioab reuerſus eſt ab abener: ⁊ cōgre
λάς. καὶ ἰωὰβ ἀνέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἀβεννήρ, καὶ συνή-
gauit oēm pplm. ⁊ recenſiti ſunt de pue
θροισε πάντα τὸν λαόν. καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παι-
ris dauid q̄ ceciderūt nouē ⁊ decē viri:
δων δαυὶδ οἱ πεπτωκότες ἐννέα καὶ δέκα ἄνδρες,
⁊ aſſael ⁊ pueri dauid percuſſerūt de filiis
καὶ ἀσαὴλ καὶ οἱ παῖδες δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν
beniamin de viris abener trecentos ⁊ ſexa
βενιαμὶν τῶν ἀνδρῶν ἀβεννὴρ τριακοσίους καὶ ἑξήκον-
ginta viros. ⁊ tollūt aſſael ⁊ ſepeliūt e-
τα ἄνδρας. καὶ αἴρουσι τὸν ἀσαὴλ καὶ θάπτουσιν αὐ-
um in ſepulchro patris ſui in beth
τὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ ἐν βηθλε-
leē. ⁊ ambulauerūt tota nocte ioab ⁊ vi-
έμ. καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα ἰωὰβ καὶ οἱ ἄν-
ri eius: ⁊ lux orta eſt ipſis in chebron.
δρες αὐτοῦ, καὶ διεφωτίσθη αὐτοῖς ἐν χεβρών. Ca. 3.

A ET facta eſt cōcertatio multū inter
Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐπιπολὺ ἀναμέσον τοῦ
domū ſaul ⁊ inter domū dauid: ⁊ do
οἴκου σαοὺλ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου δαυίδ, καὶ ὁ οἶ-
mus dauid procedebat ⁊ fortificabatur. ⁊ dom⁹
κος δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο. καὶ ὁ οἶκος
ſaul procedebat ⁊ debilis fiebat. ⁊ nati ſunt
σαοὺλ ἐπορεύετο καὶ ἠσθένει. καὶ ἐτέχθησαν τῷ
dauid in chebron filii ſex: ⁊ erat primogenitus
δαυὶδ ἐν χεβρὼν υἱοὶ ἕξ, καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος
eius amnō achinaā izraelite. ⁊
αὐτοῦ ἀμνὼν τῆς ἀχιναὰμ τῆς ἰζραηλίτιδος. καὶ ὁ
ſecūdus eius celeab abygail carme-
δεύτερος αὐτοῦ κελεὰβ τῆς ἀβιγαΐλ τῆς καρμη-
li. ⁊ tertius abeſalon filius maacha fi
λίας. καὶ ὁ τρίτος ἀβεσαλὼμ υἱὸς μααχὰ θυγα-
lie thalmi regis geeſſer. ⁊ quartus
τρὸς θαλμὶ βασιλέως γεεσσήρ. καὶ ὁ τέταρτος ἀ-
adonia filius aggith. ⁊ quintus ſaphatias
δωνία υἱὸς ἀγγίθ. καὶ ὁ πέμπτος σαφατίας τῆς
abitaal. ⁊ ſextus iethraan egal vxoris
ἀβιτάαλ. καὶ ὁ ἕκτος ἰεθραὰν τῆς αἰγὰλ γυναικὸς
dauid. iſti nati ſunt ipſi dauid in che
δαυίδ. οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ τῷ δαυὶδ ἐν χε-
bron. ⁊ factū eſt
βρών. καὶ ἐγένετο

in vnum cuneum: ſteterunt in ſummitate tumuli vnius. Et exclamauit abner ad ioab & ait. Nū vſq̄ ad internitionem tu⁹ mucro deſeuiet? An ignoras ꝙ piculoſa ſit deſpatio? Vſq̄quo non dicis populo vt omittat pſequi fratres ſuos? Et ait ioab. Viuit deus: ſi locut⁹ fuiſſes mane: receſſiſſet populus pſeq̄ns fratrē ſuū. Inſonuit ergo ioab buccina: & ſtetit ois exercitus: nec perſecuti ſunt vltra iſrael: nec iniere certamen. Abner autem & viri eius abierūt p cāpeſtria tota nocte illa: & trāſierūt iordanem: & luſtrata oī bethoron venerūt ad caſtra. Porro ioab reuerſ⁹ omiſſo abner congregauit omnem populū: & defuerūt de pueris dauid decē & nouē viri excepto aſahele. Serui autem dauid pcuſſerūt de beniamin & de viris q erāt cū abner trecētos ſexagita: qui & mortui ſūt. Tuleruntq̄ aſahel & ſepelierūt eū in ſepulchro pris ſui in bethleē: & ambulauerunt tota nocte ioab & viri q erāt cū eo: & in ipo crepuſculo peruenerunt in hebron. 3.

FActa eſt ergo lōga cōcertatio īter domum dauid & īter domū ſaulis: dd̄ pficiens & ſp ſeipſo robuſtior: dom⁹ āt ſaul decreſcēs quotidie. Natiq̄ ſūt filii dd̄ in hebrō. Fuitq̄ primogenitus ei⁹ āmon de achinoē iezraelite: & poſt eum cheleab de abigail vxore nabal carmeli. Porro tertius abſalom filius maacha filie tholomai regis geſſur. Quartus āt adonias filius agith. Et quintus ſaphatias filius abithal. Sextus quoq̄ hietraā de egla vxore dauid. Hi nati ſunt dauid in hebron. Cū ergo eſſet

לאגדה אחת ויעמדו על ראש
גבעה אחת׃ ויקרא אבנר אל — קרא
יואב ויאמר הלנצח תאכל חרב — אמר אכל
הלוא ידעתה כי מרה תהיה
באחרונה ועד מתי לא תאמר — מרר
לעם לשוב מאחרי אחיהם׃
ויאמר יואב חי האלהים כי
לולא דברת כי אז מהבקר נעלה
העם איש מאחרי אחיו׃ ויתקע — עלה
יואב בשופר ויעמדו כל העם — תקע שפר
ולא ירדפו עוד אחרי ישראל
ולא יספו עוד להלחם׃ ואבנר — רדף
ואנשיו הלכו בערבה כל הלילה — לחם
ההוא ויעברו את הירדן וילכו
כל הבתרון ויבאו מחנים׃ ויואב — עבר
שב מאחרי אבנר ויקבץ את כל — שוב קבץ
העם ויפקדו מעבדי דוד תשעה
עשר איש ועשהאל׃ ועבדי דוד — פקד
הכו מבנימן ובאנשי אבנר שלש
מאות ושׁשים איש מתו׃ וישאו — נכה / מאה שש
את עשהאל ויקברהו בקבר אביו — נשא קבר
אשר בית לחם וילכו כל הלילה
יואב ואנשיו ויאר להם — אור
בחברון׃ ותהי המלחמה — Cap.iii.
ארכה בין בית שאול ובין בית — היה לחם
דוד ודוד הלך וחזק ובית שאול
הלכים ודלים׃ ויולדו לדוד — הלך / דלל ילד
בנים בחברון ויהי בכורו אמנון — היה בכר
לאחינעם היזרעאלת׃ ומשנהו
כלאב לאביגיל אשת נבל — שנה / איש
הכרמלי והשלשי אבשלום בן
מעכה בת תלמי מלך גשור׃
והרביעי אדניה בן חגית והחמישי — רבע חמש
שפטיה בן אביטל׃ והששי — שש
יתרעם לעגלה אשת דוד אלה
ילדו לדוד בחברון׃ ויהי בהיות

Digitized by Google

המלחמה בין בית שאול ובין   לחם
בית דוד ואבנר היה מתחזק   חזק
בבית שאול ׃ ולשאול פלגש
ושמה רצפה בת איה ויאמר אל   אמר
אבנר מדוע באת אל פלגש   ידע בוא
אבי ׃ ויחר לאבנר מאד על דברי   חרה
איש בשת ויאמר הראש כלב
אנכי אשר ליהודה היום אעשה   עשה
חסד עם בית שאול אביך אל
אחיו ואל מרעהו ולא המציתך   רעה מצא
ביד דוד ותפקד עלי עון האשה   פקד איש
היום ׃ כה יעשה אלהים לאבנר
וכה יסיף לו כי כאשר נשבע   יסף שבע
יהוה לדוד כי כן אעשה לו ׃
להעביר הממלכה מבית שאול   מלך
ולהקים את כסא דוד על ישראל   קום
ועל יהודה מדן ועד באר שבע ׃
ולא יכל עוד להשיב את אבנר   שוב
דבר מיראתו אתו ׃ וישלח אבנר   שלח
מלאכים אל דוד תחתיו לאמר   אמר
למי ארץ לאמר כרתה בריתך   כרת
אתי והנה ידי עמך להסב אליך   סבב
את כל ישראל ׃ ויאמר טוב
אני אכרת אתך ברית אך דבר   כרת
אחד אנכי שאל מאתך לאמר
לא תראה את פני כי אם לפני   ראה פנה
הביאך את מיכל בת שאול   בוא
בבאך לראות את פניו ׃ וישלח   בוא
דוד מלאכים אל איש בשת בן
שאול לאמר תנה את אשתי   נתן איש
את מיכל אשר ארשתי לי
במאה ערלות פלשתים ׃ וישלח
איש בשת ויקחה מעם איש   לקח
מעם פלטיאל בן ליש ׃ וילך אתה
אישה הלך ובכה אחריה עד
בחרים ׃ ויאמר אליו אבנר לך   אמר הלך

prelium inter domũ
ſaul &
domũ dauid: abner fi
lius ner regebat
domum ſaul. Fuerat ãt
ſauli concubina
noĩe reſpha filia achia
Dixitq; iſboſeth ad ab
ner. Quare ingreſſꝰ es
ad concubinam
patris mei? Qui iratus
nimis propter verba
iſboſeth: ait. Nũqd ca
put canis
ego ſum aduerſum iu
dam hodie qui fecerim
miam ſup domũ ſaul
patris tui: & ſuper
fratres & proximos e
ius: & non tradidi te
in manꝰ dd̃: & tu reqſi
ſti me q̃ argueres pro
muliere hodie? Hec fa
ciat deus abner
& hec addat ei: niſi
quomodo iurauit
dominus dauid ſic fa
ciam cum eo
vt trãſferatur regnum
de domo ſaul:
& eleuetur thronus da
uid ſuper iſrael
& ſuper iudã a dan vſ
q; berſabee.
Et non potuit reſpon
dere ei
qcq̃: quia metuebat il
lum. Miſit ergo abner
nuncios ad dauid pro
ſe dicentes.
Cuius eſt terra? Et vt
loq̃rẽtur. Fac mecũ a
micitias. & erit manus
mea tecum: & reducam
ad te vniuerſũ iſrael.
Qui ait. Optime.
Ego faciam tecum a
micitias: ſed
vnã rem peto a te di
cens.
Non videbis faciẽ meã
anteq̃
adduxeris mihi michol:
filiam ſaul: & ſic
venies & videbis me.
Miſit autem dauid
nuncios ad iſboſeth fi
lium
ſaul dicens. Redde v
xorem meam
michol quam deſpon
di mihi
centum preputiis phi
liſtiim. Miſit ergo
iſboſeth & tulit eam a
viro ſuo
phaltiel filio lais. Seq
baturq; eam
vir ſuus plorans vſq;
bahurim. Et dixit ad e
um abner. Vade &

cũ eſſet prelium inter domũ ſaul
ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀναμέσον τοῦ οἴκου σαοὺλ
ꝛ inter domũ dauid: ꝛ abener erat re
καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου δαυίδ, καὶ ἀβενὴρ ἦν κρα-
gens domũ ſaul. ꝛ ſaul erat cõcubina:
τῶν τοῦ οἴκου σαούλ. καὶ τῷ σαοὺλ ἦν παλλακή,
ꝛ nomẽ ei reſpha filia aia. ꝛ dixit iſbo-
καὶ ὄνομα αὐτῇ ῥεσφὰ θυγάτηρ ἀϊά. καὶ εἶπεν ἰσβό-
ſeth filius ſaul ad abener: quare ingreſſus es ad
σεθ υἱὸς σαοὺλ πρὸς ἀβενήρ, τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς
cõcubinã patris mei. ꝛ iratus ẽ abe-
τὴν παλλακὴν τοῦ πατρός μου. καὶ ἐθυμώθη ἀβε-
ner nimis de verbo hoc iſboſeth.
νὴρ σφόδρα περὶ τοῦ λόγου τούτου τῷ ἰσβόσεθ.
ꝛ dixit ei abener: nũqd caput canis ſum? ꝛ
καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀβενήρ, μὴ κεφαλὴ κυνός εἰμι; καὶ
feci miam cum domo ſaul patris
ἐποίησα ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου σαοὺλ τοῦ πατρός
tui ꝛ de fratribus ꝛ de proximis eius:
σου καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ περὶ γνωρίμων αὐτοῦ,
ꝛ nõ tranſfugi in domũ dauid: ꝛ requi-
καὶ οὐκ ηὐτομόλησα εἰς τὸν οἶκον δαυίδ, καὶ ἐπιζη-
ris in me de iniuria mulieris hodie? hec
τεῖς ἐπ᾿ ἐμὲ περὶ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον; τάδε
faciat mihi deus ꝛ hec addat: q ſicut iu-
ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι καθὼς ὤ-
rauit dñs dauid ſic faciã ei in   Infra. co.
μοσε κύριος τῷ δαυίδ οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ
die hac: vt auferat regnum a do
ἡμέρᾳ ταύτῃ, περιελεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴ-
mo ſaul ꝛ eleuet thronũ dauid ſup
κου σαοὺλ καὶ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον δαυίδ ἐπὶ τὸν
iſrael ꝛ ſup iudã a dan vſq; ad berſa
ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν ἰούδαν ἀπὸ δὰν ἕως βηρσα-
bee. ꝛ nõ potuit rurſũ iſboſeth rñdere
βεέ. καὶ οὐκ ἠδυνήθη ἔτι ἰσβόσεθ ἀνταποκριθῆναι
abener verbũ eo q metuebat illũ. ꝛ
τῷ ἀβενὴρ ῥῆμα ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν. καὶ
miſit abener nuncios ad dauid in chebron
ἀπέστειλεν ἀβενὴρ ἀγγέλους πρὸς δαυίδ εἰς χεβρὼν
dicẽs: pãge fedus tuũ mecum: ꝛ ecce
λέγων, διάθου διαθήκην σου μετ᾿ ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ
manus mea tecum vt reducã ad te om   C
χείρ μου μετὰ σοῦ τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σὲ πάν-
nem iſrael. ꝛ dixit dauid: bene ego pã
τα τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπε δαυίδ, καλῶς ἐγὼ διαθή-
gam ad te fedus: cete℞ verbũ vnũ ego peto
σομαι πρὸς σὲ διαθήκην, πλὴν λόγον ἕνα ἐγὼ αἰτοῦ-
a te dicẽs: non videas faciẽ meã ni
μαι παρὰ σοῦ λέγων, οὐ μὴ ἴδῃς τὸ πρόσωπόν μου ἐὰν
ſi adduxeris mechol filiã ſaul veniẽ
μὴ ἀγάγῃς τὴν μεχὸλ θυγατέρα σαοὺλ παραγινομέ-
te te ad vidẽdũ faciẽ meã. ꝛ miſit
νου σου ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. καὶ ἐξαπέστειλε
dauid nuncios ad iſboſeth filiũ ſaul dicẽs:
δαυίδ ἀγγέλους πρὸς ἰσβόσεθ υἱὸν σαοὺλ λέγων,
redde mihi vxorẽ meã mechol: quã acce-
ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκά μου τὴν μεχόλ, ἣν ἔλα-
pi in cẽtũ preputijs philiſtijm. ꝛ mi   1. Re. 18. b.
βον ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων. καὶ ἀπέ-
ſit iſboſeth ꝛ accepit eam a vi
στειλεν ἰσβόσεθ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀν-
ro ſuo phaltiel filio lais: ꝛ ibat poſt
δρὸς αὐτῆς φαλτιὴλ υἱοῦ λαΐς, καὶ ἐπορεύετο με-
eã vir eius pergens ꝛ plorãs poſt
τ᾿ αὐτῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πορευόμενος καὶ κλαίων ὀπί-
eam vſq; ad bachurim. ꝛ dixit abener ad
σω αὐτῆς ἕως βαχουρίμ. καὶ εἶπεν ἀβενὴρ πρὸς
eum:
αὐτόν.

B

Digitized by Google

vade ꝛ reuertere. ꝛ reuerſus eſt. ꝛ ſermo abe
πορεύου καὶ ἀνάστρεφε. καὶ ἀνέστρεψεν. καὶ λόγος ἀβε
ner fact' eſt ad ſeniores iſrael: ꝛ dixit:
νὴρ ἐγένετο πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν,
heri ꝛ nudiuſtertius q̄rētes fuiſtis dauid vt regnaret
χθὲς καὶ τρίτης ζητοῦντες ἦτε δαυὶδ βασιλεῦσαι
ſup vos. ꝛ nūc facite: quia dñs locutus ē de
ἐφ' ὑμᾶς. καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι κύριος ἐλάλησε περὶ
dauid dicēs: in manu ſerui mei dauid ſal-
δαυὶδ λέγων, ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου δαυὶδ σώ
uabo ppl'm meū iſrael de manu philiſtijm
σω τὸν λαόν μου ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων
ꝛ de manu oīum inimicoꝝ eius. ꝛ locutus
καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. καὶ ἐλάλη-
eſt abener ꝛ in aures filioꝝ beniamin: ꝛ
D σεν ἀβεννὴρ καὶ εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν βενιαμίν, καὶ
abijt abener vt loq̄retur in aures dauid in
ἐπορεύθη ἀβεννὴρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα δαυὶδ εἰς
chebron oīa que placebāt in oculis filioꝝ iſra
χεβρὼν πάντα ὅσα ἤρεσκεν ἐν ὀφθαλμοῖς υἱῶν ἰσρα-
el: ꝛ in oculis vniuerſe domus bēiamin. ꝛ venit
ὴλ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς οἴκου βενιαμίν. καὶ ἦλθεν
abener ad dauid in chebron ꝛ cum eo viginti
ἀβεννὴρ πρὸς δαυὶδ εἰς χεβρὼν καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι
viri. ꝛ fecit dauid abener ꝛ vi
ἄνδρες. καὶ ἐποίησε δαυὶδ τῷ ἀβεννὴρ καὶ τοῖς ἀν-
ris qui cum eo cōuiuiū. ꝛ dixit abener ad
δράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον. καὶ εἶπεν ἀβεννὴρ πρὸς
dauid: ſurgam iā ꝛ ibo ꝛ cōgrega-
δαυὶδ, ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροί-
bo ad dñm meū regē oēm popu
σω πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα πάντα τὸν λα-
lū iſrael: ꝛ pangā tecum fedus ꝛ re-
ὸν ἰσραὴλ, καὶ διαθήσομαι μετὰ σοῦ διαθήκην καὶ βα-
gnabis in oībus q̄ deſiderat aīa tua. ꝛ mi
σιλεύσεις ἐν πᾶσιν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου. καὶ ἐξα-
ſit dauid abener ꝛ iuit in pace. ꝛ
πέστειλε δαυὶδ τὸν ἀβεννὴρ καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ. καὶ
ecce pueri dauid ꝛ ioab venerūt ab
ἰδοὺ οἱ παῖδες δαυὶδ καὶ ἰωὰβ παρεγένοντο ἀπὸ
exitu: ꝛ ſpolia afferebāt ſecum ꝛ abe
τῆς ἐξοδίας, καὶ σκῦλα ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἀβε-
ner nō erat cū dauid in chebron: q2 miſerat eū:
νὴρ οὐκ ἦν μετὰ δαυὶδ ἐν χεβρὼν, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτόν,
ꝛ pfect' fuit in pace. ꝛ ioab ꝛ oīs exercit'
καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ. καὶ ἰωὰβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ
qui cū eo audierūt: ꝛ nūciauerūt ioab di
ἡ μετ' αὐτοῦ ἤκουσαν, καὶ ἀπήγγειλαν τῷ ἰωὰβ λέ-
cētes: venit abener filius ner ad dauid: ꝛ mi
γοντες, ἦλθεν ἀβεννὴρ υἱὸς νὴρ πρὸς δαυὶδ, καὶ ἀπέ-
ſit eū ꝛ abijt in pace. ꝛ ingreſſus ē ioab
E στειλεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ. καὶ εἰσῆλθεν ἰωὰβ
ad regem: ꝛ dixit ei: qd hoc feci
πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί τοῦτο ἐποίη-
ſti? ecce venit abener ad te: ꝛ quare hoc
σας; ἰδοὺ ἦλθεν ἀβεννὴρ πρὸς σέ, καὶ ἱνατί τοῦτο
dimiſiſti eū ꝛ abijt in pace: vel nō
ἐξαπέστειλας αὐτὸν καὶ ἀπελήλυθεν ἐν εἰρήνῃ; ἢ οὐκ
noſti malitiā abener filij ner: qm̄ ad decipiēdū
οἶδας τὴν κακίαν ἀβεννὴρ υἱοῦ νὴρ, ὅτι ἀπατῆσαί
te venit ꝛ ad ſciēdū ingreſſum tuū ꝛ
σε παρεγένετο καὶ γνῶναι τὴν εἴσοδόν σου καὶ τὴν
egreſſū tuū ꝛ ad ſciendū oīa q̄ tu agis.
ἔξοδόν σου καὶ γνῶναι ἅπαντα ὅσα σὺ ποιεῖς.
ꝛ egreſſus ē ioab a dauid ꝛ miſit nū-
καὶ ἐξῆλθεν ἰωὰβ ἀπὸ δαυὶδ καὶ ἀπέστειλεν ἀγ-
tios poſt abener: ꝛ reducunt eū a
γέλους ὀπίσω ἀβεννὴρ, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ
3.Re. ciſterna ſira: ꝛ dauid nō ſciuit.
3.c. τοῦ φρέατος σειρᾶ, καὶ δαυὶδ οὐκ ᾔδει.

reuertere. Quí reuer-
ſus eſt. Sermonē quoq;
intulit abner ad ſenio
res iſrael dicens. Tā he
ri q̄ nudiuſtertius que
rebatis
dauid vt regnaret ſup
vos. Nunc ergo facite:
qm̄ dñs locutus eſt ad
dauid dicēs. In manu
ſerui mei dauid ſalua-
bo populū meū
iſrael de manu philiſti
im & oim
inimicorū ei9. Locutus
eſt autem abner etiā ad
beniamin. Et abiit vt
loqueretur ad
dauid in hebron oīa q̄
placuerant iſraeli & v-
niuerſo
beniamin: venitq; ad
dauid in
hebron cum viginti vi-
ris.
Et fecit dd̄ abner & vi
ris eius
qui venerant cū eo cō-
uiuiū. Et dixit abner
ad dauid. Surgam vt
congregem
ad te dominū meū re-
gem omnem iſrael
& ineant tecum fed9:
& imperes omnibus
ſicut deſiderat aīa tua.
Cū ergo deduxiſſet da
uid abner & ille iſſet in
pace: ſtatim
pueri dauid & ioab ve
nerūt ceſis latronibus
cum preda magna ni-
mis. Abner autem
non erat cum dauid ī
hebrō: qa iā dimiſerat
eū: & pfectus fuerat in
pace: & ioab & omnis
exercitus q erāt cū eo
poſtea venerāt. Nūcia-
tū eſt itaq; ioab a narrā
tibus. Veīt abner filius
ner ad regē: & dimiſit
eū: & abiit ī pace. Et
ingreſſus ē ioab ad re-
gem & ait. Quid
feciſti? Ecce venit ab-
ner ad te.
Quare dimiſiſti eū: &
abiit & receſſit? Igno-
ras abner filiū ner: qm̄
ad hoc venit ad te vt d̄
cipet te: & ſciret exitū
tuum & introitum tuū:
& noſſet oīa que agis.
Egreſſus itaq; ioab a
dauid miſit
nuncios poſt abner: &
reduxit
eum a ciſterna ſyra: i
gnorante dauid.

שוב וישב׃ ודבר אבנר היה עם — שוב
זקני ישראל לאמר גם תמל
גם שלשם הייתם מבקשים את — היה בקש
דוד למלך עליכם׃ ועתה עשו כי
יהוה אמר אל דוד לאמר ביד — עשה
דוד עבדי הושיע את עמי
ישראל מיד פלשתים ומיד כל — ישע
איביהם׃ וידבר גם אבנר באזני
בנימין וילך גם אבנר לדבר — דבר
באזני דוד בחברון את כל אשר
טוב בעיני ישראל ובעיני כל
בית בנימן׃ ויבא אבנר אל דוד — בוא
חברון ואתו עשרים אנשים
ויעש דוד לאבנר ולאנשים
אשר אתו משתה׃ ויאמר אבנר — שתה
אל דוד אקומה ואלכה ואקבצה — קום ילך
אל אדני המלך את כל ישראל — קבץ
ויכרתו אתך ברית ומלכת בכל — כרת ברת
אשר תאוה נפשך וישלח דוד — אוה שלח
את אבנר וילך בשלום׃ והנה
עבדי דוד ויואב בא מהגדוד — שלם
ושלל רב עמם הביאו ואבנר — בוא גדד
איננו עם דוד בחברון כי שלחו — בוא
וילך בשלום׃ ויואב וכל הצבא
אשר אתו באו ויגדו ליואב — נגד
לאמר בא אבנר בן נר אל המלך
וישלחהו וילך בשלום׃ ויבא
יואב אל המלך ויאמר מה — אמר
עשיתה הנה בא אבנר אליך — עשה בוא
למה זה שלחתו וילך הלוך׃ ידעת
את אבנר בן נר כי לפתתך בא — פתה
ולדעת את מוצאך ואת מבואך — ידע יצא
ולדעת את כל אשר אתה עשה׃ — בוא
ויצא יואב מעם דוד וישלח
מלאכים אחרי אבנר וישבו — לאך שוב
אתו מבור הסרה ודוד לא ידע׃

Digitized by Google

וישב אבנר חברון ויטהו יואב נטה
אל תוך השער לדבר אתו בשלי שלה
ויכהו שם החמש וימת בדם נכה מות
עשהאל אחיו: וישמע דוד שמע
מאחרי כן ויאמר נקי אנכי אמר נקה
וממלכתי מעם יהוה עד מלך
עולם מדמי אבנר בן נר: יחלו עלם חול
על ראש יואב ואל כל בית
אביו ואל יכרת מבית יואב זב כרת זוב
ומצרע ומחזיק בפלך ונפל צרע חזק
בחרב וחסר לחם: ויואב ואבישי
אחיו הרגו לאבנר על אשר
המית את עשהאל אחיהם מות
בגבעון במלחמה: ויאמר דוד לחם
אל יואב ואל כל העם אשר
אתו קרעו בגדיכם וחגרו שקים
וספדו לפני אבנר והמלך דוד פנה
הלך אחרי המטה: ויקברו את קבר
אבנר בחברון וישא המלך את נשא
קולו ויבך אל קבר אבנר ויבכו בכה
כל העם: ויקנן המלך אל אבנר קון
ויאמר הכמות נבל ימות אבנר:
ידיך לא אסרות ורגליך לא
לנחשתים הגשו כנפול לפני בני נגש
עולה נפלת ויספו כל העם יסף
לבכות עליו: ויבא כל העם בוא
להברות את דוד לחם בעוד ברה
היום וישבע דוד לאמר כה יעשה שבע עשה
לי אלהים וכה יסיף כי אם
לפני בוא השמש אטעם לחם טעם
או כל מאומה: וכל העם הכירו מאס נכר
וייטב בעיניהם ככל אשר עשה יטב
המלך בעיני כל העם טוב:
וידעו כל העם וכל ישראל ביום
ההוא כי לא היתה מהמלך להמית היה מות
את אבנר בן נר: ויאמר המלך אל אמר

Cũq̃ rediſſet abner in hebrõ: ſeorſũ adduxit eum ioab ad medium porte: vt loq̃retur ei in dolo: & pcuſſit illũ ibi in inguine & mortuus eſt in vltionẽ ſanguinis aſahel fris ei9. Q̃d cũ audiſſet dauid rẽ iam geſtã ait. Mũdus ego ſũ & regnum meum apd̃ dominum vſq̃ in ccccc ſempiternum a ſanguine abner filii ner: & veniat ſup caput ioab & super omnem domũ patris ei9: nec deficiat de domo ioab fluxum ſeminis ſuſtinẽs & leproſus & tenẽs fuſũ: & cadẽs gladio & indigens pane. Igitur ioab & abiſai frater eius interfecerunt abner: eo q̃ cccc occidiſſet aſahel fratrẽ eorum ccccccccccccccccc in gabaon in p̃lio. Dixit autem dauid cccccc ad ioab & ad omnem populum qui erat cccc cũ eo. Scindite veſtimẽta vr̃a & accingimini ſaccis: & plangite ante exequias abner. Porro rex dauid ſeq̃batur feretrũ. Cũq̃ ſepeliſſent abner in hebron: leuauit rex dauid cccccccccc vocẽ ſuã & fleuit ſuper tumulũ abner. Fleuit aũt & oĩs ppl̃s. Plãgenſq̃ rex & lugens abner ait. Nequaq̃ vt mori ſolẽt ignaui: mortuus es abner. Manus tue ligate nõ ſunt: & pedes tui nõ ſunt cõpedibus aggrauati: ſed ſicut ſolẽt cadere corã filiis iniq̃tatis ſic corruiſti. Congeminãſq̃ oĩs populus fleuit ſup eũ. Cũq̃ veniſſet vniuerſa multitudo cibũ cape cũ dauid clara adhuc die: iurauit dauid dicens. Hec faciat mihi deus: & hec addat: ſi ccccccccccccccccc ante occaſum ſolis guſtauero panem ccccccc vel aliud quicq̃. Oiſq̃ populus audiuit: ccccc & placuerũt eis cuncta que fecit cccccccccccccc rex in cõſpectu omnis populi. ccccccccccccccc Et cognouit oẽ vulg9 & vniuerſus iſrael ĩ die illa: q̃m nõ actum fuiſſet a rege vt occideretur abner filius ner. Dixit quoq̃ rex ad cccccc

ꝛ reuerſus eſt abener ad chebron ꝛ declinare fecit eũ io
καὶ ἐπέστρεψεν ἀβεννὴρ εἰς χεβρὼν καὶ ἐξέκλινεν αὐτὸν ἰω
ab a latere porte: vt loq̃retur ad eũ in do
ὰβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης, λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν ἐν πα
lo. ꝛ percuſſit eum ibi in inguine
ραλογισμῷ. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ψύαν
ꝛ mortuus eſt in ſanguine aſſael fratris eius.
καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἵματι ἀσαὴλ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
ꝛ audiuit dauid poſt hec: ꝛ dixit: inocẽs ſum
καὶ ἤκουσε δαυὶδ μετὰ ταῦτα, καὶ εἶπεν, ἀθῷός εἰμι
ego ꝛ regnum meũ a dño ꝛ vſq̃ in ſeculũ a — Deu. 13.c. Ezech. 20.f.
ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου καὶ ἕως αἰῶνος ἀπὸ
ſanguinib9 abener filij ner: veniant ſup
τῶν αἱμάτων ἀβεννὴρ υἱοῦ νὴρ, καταντησάτωσαν ἐπὶ — F
caput ioab ꝛ ſup oẽm domũ pr̃is
κεφαλὴν ἰωὰβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς
ei9: ꝛ nõ deficiat de domo ioab fluxũ ſemini ſuſtinẽs ꝛ
αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλίποι ἐκ τοῦ οἴκου ἰωὰβ γονοῤῥυὴς καὶ
leproſus ꝛ tenes ſcuticã: ꝛ cadẽs in gladio ꝛ
λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλην, καὶ πίπτων ἐν ῥομφαίᾳ καὶ
indigẽs panibus. ioab aũt ꝛ abeſſai fra
ἐλαττονούμενος ἄρτοις. ἰωὰβ δὲ καὶ ἀβεσσαὶ ὁ ἀδελ
ter eius obſeruabãt abener eo q̃ occi
φὸς αὐτοῦ διετηροῦντο τὸν ἀβεννὴρ ἀνθ᾽ ὧν ἐθανάτω
dit aſſael fratrẽ eoꝝ in gabaon in
σεν τὸν ἀσαὴλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν γαβαὼν ἐν τῷ
prelio. ꝛ dixit dauid ad ioab ꝛ ad oẽm
πολέμῳ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἰωὰβ καὶ πρὸς πάντα
pplm̃ q̃ cum eo: ſcindite veſtimẽta vr̃a
τὸν λαὸν τὸν μετ᾽ αὐτοῦ, διαῤῥήξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν — 3.1.b. ꝛ infra. 13.f.
ꝛ accingimini ſaccis ꝛ plãgite ante abe
καὶ περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε ἔμπροσθεν ἀβεν
ner. ꝛ rex dauid ibat ante
νήρ. καὶ ὁ βασιλεὺς δαυὶδ ἐπορεύετο ἔμπροσθεν τῆς
feretrũ. ꝛ ſepeliũt abener in chebron. ꝛ leuauit
κλίνης. καὶ θάπτουσι τὸν ἀβεννὴρ ἐν χεβρών. καὶ ἐπῆρεν
rex vocẽ ſuã ꝛ fleuit ſup
ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ
tumulũ abener: ꝛ fleuit oĩs ppl̃s: ꝛ luxit — G
τάφῳ ἀβεννήρ, καὶ ἔκλαυσε πᾶς ὁ λαός. καὶ ἐθρήνησεν
rex ſup abener ꝛ dixit: ſi ſm̃ mortẽ na
ὁ βασιλεὺς ἐπὶ ἀβεννὴρ καὶ εἶπεν, εἰ κατὰ θάνατον να
bal morietur abener? manus tue nõ ligate ſunt:
βὰλ ἀποθανεῖται ἀβεννήρ; αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέθησαν,
neq̃ pedes tui in cõpedib9: nõ adduxiſti vt na
οὐδὲ οἱ πόδες σου ἐν πέδαις, οὐ προσήγαγες ὡς να
bal: corã filio iniq̃tatis corruiſti. ꝛ cõgregat9 ẽ oĩs
βάλ, ἐνώπιον υἱοῦ ἀδικίας ἔπεσες. καὶ συνῆλθε πᾶς
ppl̃s vt flerent eũ. ꝛ venit vniuerſus ppl̃s vt
ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν. καὶ ἦλθεν πᾶς ὁ λαὸς πε
cenã darẽt dauid panib9 adhuc exñte die. ꝛ
ριδειπνίσαι τὸν δαυὶδ ἄρτοις ἔτι οὔσης ἡμέρας. καὶ
iurauit dauid dicẽs: hec faciat mihi de9
ὤμοσε δαυὶδ λέγων, τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς
hec addat: q̃m niſi occiderit ſol nõ gu
τάδε προσθείη, ὅτι ἐὰν μὴ δύνῃ ὁ ἥλιος οὐ μὴ γεύ
ſtabo panẽ neq̃ omne q̃cq̃. ꝛ oĩs po
σομαι ἄρτου οὐδὲ παντός τινος. καὶ πᾶς ὁ λα
pul9 ſciuit: ꝛ placuerũt ĩ cõſpectu eoꝝ. cuncta que
ὸς ἐπέγνω, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτῶν πάντα ὅσα
fecit rex in cõſpectu oĩs ppl̃i.
ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ.
ꝛ cognouerũt oĩs ppl̃s ꝛ oĩs iſrael in
καὶ ἐπέγνωσαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἐν
die illa: q̃m nõ actũ eſt a re
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασι
ge vt occideret abener filiũ ner. ꝛ di
λέως τοῦ θανατῶσαι τὸν ἀβεννὴρ υἱὸν νήρ. καὶ εἶ
xit rex ad
πεν ὁ βασιλεὺς πρὸς cccccccccccccccccccccc
ccccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc

ſeruos ſuos: nōne ſcitis ꝙ princeps ⁊
τοὺς παῖδας αὐτοῦ, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡγούμενος καὶ
magnus cecidit in die hac in iſrael? ⁊
μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῷ ἰσραήλ; καὶ
ꝙ ego hodie ꝓpinquus cōſtitutus in regem?
ὅτι ἐγὼ σήμερον συγγενὴς κατεσταμένος εἰς βασιλέα;
⁊ viri iſti filij ſaruia duriores me
καὶ οἱ ἄνδρες οὗτοι οἱ υἱοὶ σαρουίας σκληρότεροί μου εἰ
ſunt. retribuat dn̄s facienti mala iuxta
σίν. ἀνταποδῷ κύριος τῷ ποιοῦντι τὰ πονηρὰ κατὰ
maliciā ſuam.
τὴν κακίαν αὐτοῦ.

A Ca. 4.

Et audiuit iſboſeth filius ſaul: ꝙ mortuꝰ eēt
Καὶ ἤκουσεν ἰσβόσεθ υἱὸς σαοὺλ, ὅτι τέθνηκεν
abener in chebron: ⁊ diſſolute ſunt manus eius:
ἀβεννὴρ ἐν χεβρὼν, καὶ ἐξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ,
⁊ oēs viri iſrael turbati ſunt: ⁊ duo
καὶ πάντες οἱ ἄνδρες ἰσραὴλ ἐταράχθησαν, καὶ δύο
viri principes turmarū iſboſeth filio ſaul.
ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ ἰσβόσεθ υἱῷ σαοὺλ.
nomē vni baana: ⁊ ſecūdo nomē rechab
ὄνομα τῷ ἑνὶ βαανά, καὶ τῷ δευτέρῳ ὄνομα ῥηχὰβ
filij remmō berothei de filijs beniamī:
οἱ υἱοὶ ῥεμμὼν τοῦ βηροθέου ἐκ τῶν υἱῶν βενιαμὶν,
quia ⁊ beroth reputata eſt filijs beniamin. ⁊ fu
ὅτι καὶ βηρὼθ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς βενιαμίν. καὶ ἀπέ-
gerunt berothite in gethaim: ⁊ fuerūt ibi aduene
δρασαν οἱ βηροθαῖοι εἰς γεθαΐμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦν
vſq; in diē hunc. ⁊ ionathan filio ſa
τες ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ τῷ ἰωναθὰν υἱῷ σα
B ul filius percuſſus pedes filius ānoꝝ quinq;
οὺλ υἱὸς πεπληγὼς τοὺς πόδας υἱὸς ἐτῶν πέντε
⁊ iſte cū venit nuncius ſaul ⁊ iona
καὶ οὗτος ἐν τῷ ἐλθεῖν τὴν ἀγγελίαν σαοὺλ καὶ ἰωνα
than filij eius de izrael: ⁊ ſubſtulit eū nu
θὰν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ ἰζραὴλ, καὶ ἦρεν αὐτὸν ἡ τιθη
trix ſua: ⁊ fugit. ⁊ factū eſt cū feſtinaret ip-
νὸς αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐ
ſa ⁊ ſecederet: cecidit ⁊ claudꝰ effectꝰ ē. ⁊ nomē
τὴν καὶ ἀναχωρεῖν, ἔπεσε καὶ ἐχωλάνθη. καὶ ὄνομα
ei mephiboſeth. ⁊ abierūt filij remmō be
αὐτῷ μεφιβόσεθ. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ ῥεμμὼν τοῦ βη
rothite rechab ⁊ baana: ⁊ ingreſſi ſūt in fer
ροθαίου ῥηχὰβ καὶ βαανά, καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύ-
uore diei in domū iſboſeth: ⁊ ipſe dor
ματι τῆς ἡμέρας εἰς τὸν οἶκον ἰσβόσεθ, καὶ αὐτὸς ἐκά
miebat in lecto meridiei: ⁊ ecce hoſtiaria
θευδε ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας, καὶ ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς
C domus purgabat triticū: ⁊ dormitauit ⁊ dormiuit.
τοῦ οἴκου ἐκάθαιρε πυρούς, καὶ ἐνύσταξε καὶ ἐκάθευδεν.
⁊ rechab ⁊ baana frater eius latuerūt ⁊ in-
καὶ ῥηχὰβ καὶ βαανὰ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διέλαθον καὶ εἰσε
greſſi ſunt in domū. ⁊ iſboſeth dormiebat ſup
πορεύθησαν εἰς τὸν οἶκον. καὶ ἰσβόσεθ ἐκάθευδεν ἐπὶ
lectū ſuū in cubiculo ſuo. ⁊ percutiūt
τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. καὶ τύπτουσιν
eum ⁊ interficiūt: ⁊ auferūt caput eius.
αὐτὸν καὶ θανατοῦσιν, καὶ ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
⁊ ceperūt caput eius ⁊ abierūt viā q̄ ad
καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον τὴν ὁδὸν τὴν κα-
occaſum tota nocte. ⁊ attulerūt caput iſ
τὰ δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα. καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν ἰσ
boſeth dauid in chebron. ⁊ dixerūt ad regem:
βόσεθ τῷ δαυὶδ εἰς χεβρών. καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα,
ecce caput iſboſeth filij ſaul inimici tui: q̄ q̄re-
ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ ἰσβόσεθ υἱοῦ σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὃς ἐζή-
bat aiam tuā: ⁊ dedit dn̄s dn̄o nr̄o regi vltio
τει τὴν ψυχήν σου, καὶ ἔδωκε κύριος τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ ἐκδίκη
nem inimicoꝝ ſuoꝝ vt dies hec de ſaul inimico tuo ⁊ de
σιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκ σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ
ſemine eius. ⁊ r̄ndit dauid rechab ⁊ baana
σπέρματος αὐτοῦ. καὶ ἀπεκρίθη δαυὶδ τῷ ῥηχὰβ καὶ τῷ βαανὰ

ſeruos ſuos. Nū ignoratis qm̄ priceps & maximus cecidit hodie in iſrael? Ego autē adhuc delicatꝰ & vnctꝰ rex. Porro viri iſti filii ſaruie duri ſūt mihi. Retribuat dn̄s facienti malū iuxta maliciā ſuā.

4.

Audiuit āt filius ſaul ꝙ cecidiſſet abner in hebrō: & diſſolute ſunt manus eius: oīſq; iſrael ꝑturbatꝰ ē. Duo autem viri principes latronū erāt filio ſaul: nomen vni banaa: & nomē alteri rechab filii rēmō berothite: de filiis bēiamī. Siqdē & beroth reputata eſt in beniamin. Et fugerunt berothite in gethaim: fueruntq; ibi aduene vſq; ad tp̄s illud. Erat autem ionathe filio ſaul filius debilis pedibus. Quinquēnis enim fuit quādo venit nūciꝰ de ſaul & ionatha ex iezrael. Tollens itaq; eum nutrix ſua fugit. Cūq; feſtinaret vt fugeret: cecidit: & claudꝰ effectꝰ eſt: habuitq; vocabulū miphiboſeth. Veniētes igitur filii rēmō berothite rechab & banaa: ingreſſi ſūt feruente die domū iſboſeth. Qui dormiebat ſuper ſtratū ſuū meridie. Ingreſſi ſūt āt domū latenter aſſumētes ſpicas tritici: & ꝑcuſſerūt eū in inguine rechab & banaa fr̄ eius & fugerunt. Cū āt igreſſi fuiſſent domū ille dormiebat ſup lectū ſuū in cōclaui: & ꝑcutientes iterfecerūt eū. Sublatoq; capite eius: abierunt per viam deſerti tota nocte & attulerunt caput iſboſeth ad dauid in hebrō. Dixeruntq; ad regem. Ecce caput iſboſeth filii ſaul inimici tui qui querebat animam tuam: & dedit dn̄s dn̄o meo regi vltionem hodie de ſaul & de ſemine eius. Rn̄dens autem dauid rechab & banaa

עבדיו הלא תדעו כי שר וגדול — ידע שור
נפל היום הזה בישראל׃ ואנכי — גדל
היום רך ומשוח מלך והאנשים — רכך משח
האלה בני צרויה קשים ממני — קשה
ישלם יהוה לעשה הרעה כרעתו׃ — שלם רעע
וישמע בן שאול כי מת — Cap. iiij.
אבנר בחברון וירפו ידיו וכל — שמע
ישראל נבהלו׃ ושני אנשים — רפה
שרי גדודים היו בן שאול שם — בהל שנה
האחד בענה ושם השני רכב — שרר גדד היה
בני רמון הבארתי מבני בנימן כי
גם בארות תחשב על בנימן׃ — חשב
ויברחו הבארתים גתימה ויהיו — ברח
שם גרים עד היום הזה׃ — גור
וליהונתן בן שאול בן נכה רגלים
בן חמש שנים היה בבא שמעת — שנה בוא
שאול ויהונתן מיזרעאל
ותשאהו אמנתו ותנס ויהי — נשא נוס
בחפזה לנוס ויפל ויפסח ושמו — היה נפל
מפיבשת׃ וילכו בני רמון הבארתי — פסח
רכב ובענה ויבאו כחם היום אל
בית איש בשת והוא שכב את — בוא חמם
משכב הצהרים׃ והנה באו עד
תוך הבית לקחי חטים ויכהו אל — שכב
החמש ורכב ובענה אחיו נמלטו׃ — חטה נכה
ויבאו הבית והוא שכב על מטתו — נטה
בחדר משכבו ויכהו וימתהו — שכב מות
ויסירו את ראשו ויקחו את — סור לקח
ראשו וילכו דרך הערבה כל הלילה
ויבאו את ראש איש בשת אל — בוא
דוד חברון ויאמרו אל המלך
הנה הראש איש בשת בן שאול
איבך אשר בקש את נפשך
ויתן יהוה לאדני המלך נקמות — נתן
היום הזה משאול ומזרעו׃
ויען דוד את רכב ואת בענה — ענה

Digitized by Google

אחיו בני רמון הבארתי ויאמר — אמר
להם חי יהוה אשר פדה את
נפשי מכל צרה: כי המגיד לי — צור נגד
לאמר הנה מת שאול והוא היה — מות
כמבשר בעיניו ואחזה בו — בשר
ואהרגהו בצקלג אשר לתתי לו — הרג נתן
בשרה: אף כי אנשים רשעים
הרגו את איש צדיק בביתו על — צדק
משכבו ועתה הלא אבקש את — שכב בקש
דמו מידכם ובערתי אתכם מן
הארץ: ויצו דוד את הנערים — צוה
ויהרגום ויקצצו את ידיהם — קצץ
ואת רגליהם ויתלו על הברכה — תלה
בחברון ואת ראש איש בשת לקחו
ויקברו בקבר אבנר בחברון: — קבר

Cap. v.

ויבאו כל שבטי ישראל — בוא
אל דוד חברונה ויאמרו לאמר — אמר
הננו עצמך ובשרך אנחנו: גם
אתמול גם שלשום בהיות — תמל היה
שאול מלך עלינו אתה הייתה
המוציא והמביא את ישראל — יצא בוא
ויאמר יהוה לך אתה תרעה את — רעה
עמי את ישראל ואתה תהיה — היה
לנגיד על ישראל: ויבאו כל זקני — נגד
ישראל אל המלך חברונה ויכרת — כרת
להם המלך דוד ברית בחברון — ברת
לפני יהוה וימשחו את דוד — פנה משח
למלך על ישראל: בן שלשים
שנה דוד במלכו ארבעים שנה — רבע
מלך: בחברון מלך על יהודה
שבע שנים וששה חדשים
ובירושלם מלך שלשים ושלש
שנה על כל ישראל ויהודה:
וילך המלך ואנשיו ירושלם
אל היבסי יושב הארץ — ישב
ויאמר לדוד לאמר לא תבוא — בוא

fratri eius filiis remmō berothite: dixit ad eos. Viuit dominus qui eruit aiam meā de oī anguſtia: qm̄ eū q annunciauerat mihi & dixerat: mortuus eſt ſaul: q putabat ſe proſpera nūciare: tenui & occidi eū in ſicelech: cui oportebat me mercedē dare pro nuncio. Quanto magis nūc cū hoïes ipii interfecerīt virū innoxiū in domo ſua ſuper lectum ſuum non queram ſanguinē eius de māu veſtra: & auferā vos de tra? Precepit itaqꝫ dauid pueris ſuis: & interfecerūt eos: p̄cidēteſqꝫ manus & pedes eorū: ſuſpenderūt eos ſuper piſcinā in hebron. Caput autem iſboſeth tulerunt: & ſepelierunt in ſepulchro abner in hebrō. ς.

ET venerunt vniuerſe tribus iſrael ad dauid in hebron dicentes. Ecce nos os tuū & caro tua ſumus. Sed & heri & nudiuſtertius cum eſſet ſaul rex ſuper nos: tu eras educens & reducens iſrael. Dixit autem dominus ad te. Tu paſces populum meum iſrael: & tu eris dux ſuper iſrael. Venerūt quoqꝫ & ſeniores iſrael ad regem in hebron: & pcuſſit cū eis rex dauid fedus in hebron coram domino: vnxeruntqꝫ dauid in regem ſuper iſrael. Filius triginta annorum erat dd̄ cū regnare cepiſſet: & quadraginta annis regnauit. In hebrō regnauit ſup iudā ſeptē annis & ſex menſibus. In ieruſalem aūt regnauit triginta tribus annis ſuper omnē iſrael & iudam. Et abiit rex & oēs viri qui erāt cū eo in ieruſalem ad iebuſeum habitatorem terre. Dictūqꝫ eſt dauid ab eis. Non ingredieris

fratris eius filiis remon berothei: ⁊ dixit
ἀδελφοῦ αὐτοῦ υἱοῖς ῥεμμὼν τοῦ βηρωθίου, καὶ εἶπεν
eis: viuit dn̄s qui eruit aīaȝ meā de
αὐτοῖς, ζῇ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ
omni anguſtia: q̄ q annūciauerat mihi dicēs q̄ — D 3.1.b.
πάσης θλίψεως, ὅτι ὁ ἀπαγγείλας μοι λέγων ὅτι
mortuus eēt ſaul ⁊ ionathan: licet ipſe erat q̄ſi proſpera
τέθνηκε σαοὺλ καὶ ἰωναθάν, κἀν αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγε-
nūcians corā me: ⁊ detinui eū ⁊ occi
λιζόμενος ἐνώπιόν μου, καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέ-
di eū in ſecelag: cui oportebat me dare premia
κτεινα αὐτὸν ἐν σεκελάγ, ᾧ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέ-
nūciacioīs: ſȝ ⁊ nūc viri mali interfecerūt virū
λια. ἀλλὰ καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτείνασιν ἄνδρα
iuſtū ſup lectū ſuū in domo ſua.
δίκαιον ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.
⁊ nūc querā ſāguinē eius de manu vr̄a
καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς ὑμῶν
⁊ delebo vos de terra. ⁊ precepit
καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. καὶ ἐνετείλατο
dauid pueris ſuis: ⁊ interfecerūt eos
δαυὶδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς
⁊ p̄ciderūt man⁹ eorū ⁊ pe
καὶ ἐκολόβωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πό-
des eorū: ⁊ ſuſpēderūt eos ſup fontē
δας αὐτῶν, καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κρήνης
in chebron: ⁊ caput iſboſeth ſepelierūt in
ἐν χεβρών, καὶ τὴν κεφαλὴν ἰσβόσεθ ἔθαψαν ἐν τῷ
ſepulchro abener filij ner in chebron.
τάφῳ ἀβεννὴρ υἱοῦ νὴρ ἐν χεβρών. Ca.ς.

ET venīt vniuerſe tribus iſrael — A 1.Pa. 11.b.
Καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ ἰσραὴλ
ad dauid in chebron: ⁊ dicūt: ecce nos
πρὸς δαυὶδ ἐν χεβρών, καὶ λέγουσιν, ἰδοὺ ἡμεῖς
oſſa tua ⁊ carnes tue: ⁊ heri ⁊ nudi⁹ terti⁹ cū
ὀστᾶ σου καὶ σάρκες σου, καὶ χθὲς καὶ τρίτης ὄν-
eſſet ſaul rex ſup nos: tu eras educens ⁊
τος σαοὺλ βασιλέως ἐφ᾽ ἡμῖν, σὺ ἦσθα ἐξαγαγὼν καὶ
inducens iſrael. ⁊ dixit dn̄s ad te tu
εἰσαγαγὼν τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς σέ, σὺ
paſces pplm̄ meū iſrael: ⁊ tu eris in
ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς
ducē ſup iſrael. ⁊ venīt oēs
ἡγούμενον ἐπὶ τὸν ἰσραήλ. καὶ ἔρχονται πάντες οἱ
ſeniores iſrael in chebron ad regē.
πρεσβύτεροι ἰσραὴλ εἰς χεβρὼν πρὸς τὸν βασιλέα.
⁊ pepigit rex dauid fedus in chebron
καὶ διέθετο ὁ βασιλεὺς δαυὶδ διαθήκην ἐν χεβρὼν
corā dn̄o. ⁊ vngunt dauid in re
ἐνώπιον κυρίου. καὶ χρίουσι τὸν δαυὶδ εἰς βασι-
gem ſup vniuerſū iſrael. filius triginta annoꝝ
λέα ἐπὶ πάντα τὸν ἰσραήλ. υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν
erat dauid cū regnaret ipſe. ⁊ quadragīta
ἦν δαυὶδ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν. καὶ τεσσαράκον-
ta ānis regnauit. ⁊ regnauit in chebron ſup
τα ἔτη ἐβασίλευσεν. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν χεβρὼν ἐπὶ
iuda ānis ſeptē ⁊ mēſib⁹ ſex. ⁊ in hieruſalē
ἰούδα ἔτη ἑπτὰ καὶ μῆνας ἕξ. καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ
regnauit trigīta ⁊ duob⁹ ānis ſup oēm
ἐβασίλευσε τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐπὶ πάντα
iſrael ⁊ iudā. ⁊ abijt rex ⁊
ἰσραὴλ καὶ ἰούδαν. καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ
omnes viri eius in hieruſalē ad ie
πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν ἰε- — B
buſſeum habitatorem terre. ⁊ dictū eſt
βουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν. καὶ ἐρρέθη τῷ
dauid: non ingredieris
δαυίδ, οὐκ εἰσελεύσῃ

huc quia inſurrexerūt claudi ꝛ ceci dicen
ὧδε, διότι ἀντέστησαν οἱ χωλοὶ καὶ οἱ τυφλοὶ λέγον=
tes: nō ingredietur dauid huc. ꝛ cepit
τες, οὐκ εἰσελεύσεται δαυὶδ ὧδε. καὶ κατελάβετο
dauid arcē ſion: hec ciuitas dauid. ꝛ
δαυὶδ τὴν περιοχὴν σιών, αὕτη ἡ πόλις δαυίδ. καὶ
dixit dauid in die illa: quicūq; percutiēs iebuſeū
εἶπε δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, πᾶς τύπτων ἰεβουσαῖ
tāgat in gladio ꝛ claudos ꝛ ce
οι, ἁπτέσθω ἐν παραξιφίδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τυφ
cos odiētes aīaꝫ dauid. idcirco di
λοὺς τοὺς μισοῦντας τὴν ψυχὴν δαυίδ. διὰ τοῦτο ἐροῦ
cēt: cecus ꝛ claudus nō ingredietur in domū dñi.
Math. 21.b. σι, τυφλὸς καὶ χωλὸς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς οἶκον κυρίου.
ꝛ habitauit dauid in arce: ꝛ vocata ē hec ci=
καὶ ἐκάθισε δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πό
uitas dauid. ꝛ edificauit dauid ciuitatē ꝑ gyrū
λις δαυίδ. καὶ ᾠκοδόμησε δαυὶδ τὴν πόλιν κύκλῳ
ab extremitate: ꝛ domū ſuā. ꝛ ibat
ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύετο
dauid proficiēs magnificatus: ꝛ dñs omni
δαυὶδ πορευόμενος μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντο
1.Par. 14.a. potēs cū eo. ꝛ miſit chirā rex ty
κράτωρ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ βασιλεὺς τύ
ri nūcios ad dauid ꝛ ligna cedrina ꝛ artifices
ρου ἀγγέλους πρὸς δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα καὶ τέκτονας
lignorū ꝛ artifices parietis lapidū: ꝛ edificauerūt do
ξύλων καὶ τέκτονας τοίχου λίθων, καὶ ᾠκοδόμησαν οἶ
mū dauid. ꝛ cognouit dauid: qm̄ paraſſet eū
κον τῷ δαυίδ. καὶ ἔγνω δαυίδ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν
dñs in regē ſuꝑ iſrael: ꝛ qm̄ exaltatū eſſet re
κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ ὅτι ἐπῆρται ἡ βα
gnū eiꝰ ꝑꝑ pp̄lm ſuū iſrael. ꝛ acce
σιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἰσραήλ. καὶ ἔλα
pit dauid adhuc vxores ꝛ cōcubinas de hieruſa
C βε δαυὶδ ἔτι γυναῖκας καὶ παλλακὰς ἐξ ἱερουσα=
lem poſtꝗ̄ venerat ipſe de chebron. ꝛ fuerunt
λὴμ μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ χεβρών. καὶ ἐγένοντο
dauid adhuc filij ꝛ filie. ꝛ hec
τῷ δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ
noīa eoꝝ qui nati ſunt ei in hieruſalem. ſa
ὀνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν ἱερουσαλήμ. σα=
maa ꝛ ſobab ꝛ nathan ꝛ ſalomon ꝛ iebaar
μαὰ καὶ σωβὰβ καὶ ναθὰν καὶ σαλωμὼν καὶ ἰεβαὰρ
ꝛ napheg ꝛ iaphie ꝛ eliſama ꝛ eliada ꝛ eliphalet
καὶ ναφὴγ καὶ ἰαφιὲ καὶ ἐλισαμὰ καὶ ἐλιαδὰ καὶ ἐλιφαλὲτ
ꝛ eliſua. ꝛ audierūt philiſtijm ꝙ vnctꝰ eſt dauid
καὶ ἐλισουέ. καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισται δαυὶδ
rex iſrael: ꝛ aſcenderūt philiſtijm vt q̄rerēt
βασιλεὺς ἰσραήλ, καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι ζητεῖν τὸν
dauid. ꝛ audiuit dauid: ꝛ deſcēdit in locū
δαυίδ. καὶ ἤκουσε δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περι
munitū. ꝛ philiſtijm venerūt ꝛ cōciderūt in
οχήν. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεγένοντο καὶ συνέπεσον εἰς
vallem gigātū. ꝛ cōſuluit dauid
τὴν κοιλάδα τῶν τιτάνων. καὶ ἠρώτησε δαυὶδ τὸν
dñm dicēs: ſi aſcēdā ad philiſtijm ꝛ
κύριον λέγων, εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους καὶ
ſi trades eos in manibus meis? ꝛ di
εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶ=
xit dñs ad dauid: aſcende: qm̄ tradēs
πε κύριος πρὸς δαυίδ, ἀνάβαινε, ὅτι παραδιδοὺς
D dabo eos in manibꝰ tuis. ꝛ venit
παραδώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου. καὶ ἦλθε
dauid de ſuperioribꝰ inciſionibꝰ: ꝛ ꝑcuſſit eos
δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν, καὶ ἔκοψεν αὐτοὺς
dauid ibi. ꝛ dixit dauid: intercidit dñs
δαυὶδ ἐκεῖ. καὶ εἶπε δαυίδ, διέκοψε κύριος τοὺς
inimicos meos corā me
ἐχθρούς μου ἐνώπιόν μου

huc niſi abſtuleris cecos & claudos: dicētes. Nō ingredietur dauid huc. Cepit autem dauid arcem ſyon: hec ē ciuitas dd. Propoſuerat eni dauid i die illa pmiū qui percuſſiſſet iebuſeum & tetigiſſet domatū fiſtulas & abſtuliſſet cecos & claudos odiētes aiam dd. Idcirco dicitur in puerbio. Cecus & claudus non intrabūt in tēplū. Hitauit āt dauid in arce ſyon: & vocauit eā ciuitatē dauid. Et edificauit ꝑ gyrū a mello & itrilecus. Et igrediebatur ꝓficiēs atq; ſuccreſcēs: & dñs deus exercituū erat cū eo. Miſit quoq; hirā rex tiri nuncios ad dd & ligna cedrina & artifices lignorū: artificeſq; lapidū ad parietes: & edificauerūt domū dd. Et cognouit dauid qm̄ cōfirmaſſet eū dñs regē ſup iſrael: & qm̄ exaltaſſet regnū eiꝰ ſup populū ſuū iſrael. Accepit ergo dauid adhuc concubinas & vxores de ieruſalē poſtq; venerat de hebrō. Natiq; ſunt dauid & alii filii & filie: & hec noīa eorū qui nati ſunt ei in ieruſalē. Samua & ſobab & nathan & ſalomon & iabaar & heliſua & nepheg & iaphia & heliſama & helida & helifeleth. Audierūt ergo philiſtiim ꝙ vnxiſſent dauid in regem ſuper iſrael: & aſcēderūt vniuerſi vt q̄rerēt dd. Qd̄ cum audiſſet dd deſcendit in preſidium. Philiſtiim autem venientes diffuſi ſunt in valle raphaim. Et conſuluit dauid dominū dicens. Si aſcendam ad philiſtiim: & ſi dabis eos in manu mea? Et dixit dñs ad dd. Aſcēde quia tradens dabo philiſtiim in māu tua. Venit ergo dauid in baalpharaſim: & ꝑcuſſit eos ibi: & dixit. Diuiſit dñs inimicos meos coram me

הנה כי אם הסירך העורים | סור
והפסחים לאמר לא יבוא דוד
הנה: וילכד דוד את מצדת ציון | לכד
היא עיר דוד: ויאמר דוד ביום
ההוא כל מכה יבסי ויגע בצנור | נכה נגע
ואת הפסחים ואת העורים | צנר
שנאי נפש דוד על כן יאמרו
עור ופסח לא יבוא אל הבית:
וישב דוד במצדה ויקרא לה עיר | קרא
דוד ויבן דוד סביב מן המלוא | בנה סבב
וביתה: וילך דוד הלוך וגדל ויהוה | מלא הלך
אלהי צבאות עמו: וישלח חירם | שלח
מלך צר מלאכים אל דוד ועצי | לאך
ארזים וחרשי עץ וחרשי אבן
קיר ויבנו בית לדוד: וידע דוד
כי הכינו יהוה למלך על ישראל | כון
וכי נשא ממלכתו בעבור עמו | מלך עבר
ישראל: ויקח דוד עוד פלגשים | לקח
ונשים מירושלם אחרי באו | נשה בוא
מחברון ויולדו עוד לדוד בנים | ילד
ובנות: ואלה שמות הילדים לו | בנה
בירושלם שמוע ושובב ונתן
ושלמה: ויבחר ואלישוע ונפג
ויפיע: ואלישמע ואלידע
ואליפלט: וישמעו פלשתים כי | שמע
משחו את דוד למלך על
ישראל ויעלו כל פלשתים | עלה
לבקש את דוד וישמע דוד וירד
אל המצודה: ופלשתים באו | מצד בוא
וינטשו בעמק רפאים: וישאל | נטש שאל
דוד ביהוה לאמר האעלה אל
פלשתים התתנם בידי ויאמר | נתן אמר
יהוה אל דוד עלה כי נתן אתן
את הפלשתים בידך: ויבא דוד
בבעל פרצים ויכם שם דוד | נכה
ויאמר פרץ יהוה את איבי לפני | פנה

Digitized by Google

כפרץ מים על כן קרא שם
המקום ההוא בעל פרצים: ויעזבו — קום עזב
שם את עצביהם וישאם דוד — נשא
ואנשיו: ויסיפו עוד פלשתים — יסף
לעלות ויטשו בעמק רפאים: — עלה
וישאל דוד ביהוה ויאמר לא — שאל
תעלה הסב אל אחריהם ובאת — סבב
להם ממול בכאים: ויהי בשמעך — היה
את קול צעדה בראשי הבכאים
אז תחרץ כי אז יצא יהוה — חרץ
לפניך להכות במחנה פלשתים: — נכה חנה
ויעש דוד כן כאשר צוהו יהוה — עשה
ויך את פלשתים מגבע עד באך — נכה בוא
Cap. vi. גזר: ויסף עוד דוד את כל
בחור בישראל שלשים אלף: — בחר
ויקם וילך דוד וכל העם אשר — קום
אתו מבעלי יהודה להעלות משם
את ארון האלהים אשר נקרא — ארן קרא
שם שם יהוה צבאות ישב
הכרבים עליו: וירכבו את ארון — רכב
האלהים אל עגלה חדשה וישאהו — נשא
מבית אבינדב אשר בגבעה ועזא
ואחיו בני אבינדב נהגים את
העגלה חדשה: וישאהו מבית
אבינדב אשר בגבעה עם ארון
האלהים ואחיו הלך לפני הארון: — פנה
ודוד וכל בית ישראל משחקים — שחק
לפני יהוה בכל עצי ברושים — ברש
ובכנרות ובנבלים ובתפים — תפף
ובמנענעים ובצלצלים: ויבאו — נוע צלל
עד גרן נכון וישלח עזא אל ארון — בוא כון
האלהים ויאחז בו כי שמטו — שלח אחז
הבקר: ויחר אף יהוה בעזה ויכהו — חרה נכה
שם האלהים על השל וימת — שלה מות
שם עם ארון האלהים: ויחר
לדוד על אשר פרץ יהוה פרץ

ſicut diuiduntur aque. Propterea vocatū ē nomen loci illius baalpharaſim. Et reliquerunt ibi ſculptilia ſua: q̄ tulit dauid & viri eius. Et addiderūt adhuc philiſtiim vt aſcēderet: & diffuſi ſunt in valle raphaim. Conſuluit aūt dd̄ dominum. Qui reſpondit. Nō aſcēdas contra eos ſed gyra poſt tergū eorū: & venies ad eos ex aduerſo pirorū. Et cū audieris ſonitū clamoris gradiētis in cacumine pirorū: tūc inibis p̄liū: q̄a tūc egredietur dn̄s ante faciē tuā: vt pcutiat caſtra philiſtiim. Fecit itaq̃ dauid ſicut preceperat ei dominꝰ. & pcuſſit philiſtiim de gabaa vſq̃dum venias gezer. 6.

Congregauit āt rurſum dd̄ oēs electos ex iſrael trigīta milia. Surrexitq̃ dd̄ & abiit: & vniuerſus ppls q erat cū eo de viris iuda: vt adducerent arcam dei: ſuper quā inuocatum eſt nomen domini exercituum ſedentis in cherubin ſup eam. Et impoſuerunt arcam dei ſuper plauſtrū nouum. Tuleruntq̃ eam de domo aminadab q erat in gabaa. Oza aūt & haio filii aminadab minabant plauſtrū nouū. Cunq̃ tuliſſent eā de domo aminadab qui erat in gabaa cuſtodiens arcā dei: haio precedebat arcam dei: dauid autem & oīs iſrael ludebant coram domino in omnibus lignis fabrefactis & citharis & lyris & tympanis & ſyſtris & cymbalis. Poſtq̄ āt venerunt ad aream nachor extendit oza manū ad arcā dei & tenuit eā: quoniam calcitrabant boues. Iratuſq̃ eſt indignatiōe dn̄s cōtra ozan & pcuſſit eum ſup temeritate: qui mortuus eſt ibi iuxta arcam dei. Contriſtatus ē aūt dauid eo q pcuſſiſſet dominus

ſicut intercidūtur aque. pp hoc vocatū eſt no-
ὡς διακόπτεται τὰ ὕδατα. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνο-
mē loci illius ſup inciſiones. ⁊ relin-
μα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐπάνω διακοπῶν. καὶ καταλεί- D
quunt ibi philiſtijm deos ſuos: ⁊ capi
πουσιν ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ λαμβά-
unt eos dauid ⁊ viri eiꝰ. ⁊ addi-
νουσιν αὐτοὺς δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ. καὶ προσέ-
derūt adhuc philiſtijm vt aſcēderēt: ⁊ diffuſi ſunt
θεντο ἔτι οἱ ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ συνέπεσον
ſup valle titanorū. ⁊ cōſuluit dauid
ἐπὶ τὴν κοιλάδα τῶν τιτάνων. καὶ ἐπηρώτησε δαδ
per dn̄m. ⁊ dixit ei dn̄s: nō aſcen-
διὰ κυρίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος, οὐκ ἂν ἀναβή-
des in occurſū eorū: reuertere ab eis: ⁊
σῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ
aderis eis prope fletū. ⁊ erit
παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. καὶ ἔσαι
cum audieris tu vocē cōcuſſionis ne-
ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσεισμοῦ τῶν ἀλ-
morū fletus: tunc deſcēdes in pre-
σῶν τοῦ κλαυθμῶνος, τότε καταβήσῃ εἰς τὸν πόλε-
liū. qm̄ tūc egredietur dn̄s ante te vt
μον. ὅτι τότε ἐξελεύσεται κύριος ἔμπροσθέν σου τύ-
percutiat in bello philiſtijm. ⁊ fecit
πτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐποίησε
dauid ſic ſicut preceperat ei dn̄s: ⁊ per-
δαυὶδ οὕτως καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ ἐπά-
cuſſit philiſtijm a gabaon vſq̃ gezer.
ταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ γαβαὼν ἕως γαζηρά. Ca. 6.

Et cōgregauit rurſū dauid oēm adoleſcētē de iſ-
Καὶ συνήγαγεν ἔτι δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ ἰσ- A 1. Pa. 11.b.
rael triginta milia. ⁊ ſurrexit ⁊ abijt dauid
ραὴλ τριάκοντα χιλιάδας. καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη δαυὶδ
⁊ vniuerſus ppls q̄ cū eo de principibꝰ iuda:
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων ἰούδα,
vt reducerēt inde arcā dei ſup q̄ in-
τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐφ' ἣν ἐπε-
uocatū eſt nomē dn̄i exercituū ſedētis in cheru-
κλήθη τὸ ὄνομα κυρίου σαβαὼθ καθημένου ἐπὶ τῶν χερου-
bin ſup eā. ⁊ impoſuerūt arcā dei ſup
βὶν ἐπ' αὐτῆς. καὶ ἐπεβίβασαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐπὶ
plauſtrū nouū ⁊ tulerūt eā de domo abinadab q̄ in
ἅμαξαν καινὴν καὶ ἦραν αὐτὴν ἐξ οἴκου ἀβιναδὰβ τοῦ ἐν τῷ
colle. ⁊ oza ⁊ fratres eius filij abinadab duce-
βουνῷ. καὶ ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ ἀβιναδὰβ ἦγον
bāt plauſtrū cū arca: ⁊ fratres eius i-
τὴν ἅμαξαν σὺν τῇ κιβωτῷ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπο-
bant ante arcā: ⁊ dauid ⁊ oēs
ρεύοντο ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ, καὶ δαυὶδ καὶ πάντες
filij iſrael ludētes corā dn̄o in organis cōci-
υἱοὶ ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμέ-
nis: ⁊ in cātibus ⁊ in citharis ⁊ in naulis ⁊ in
νοις, καὶ ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν ναύλαις καὶ ἐν
tympanis ⁊ in cymbalis: ⁊ in tibijs. ⁊ veniunt
τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν αὐλοῖς. καὶ παραγίνον-
vſq̃ ad arcā nachō: ⁊ extēdit oza manū ſuā
ται ἕως τῆς ἅλω ναχών, καὶ ἐξέτεινεν ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
ad arcā dei vt teneret eā: ⁊
πρὸς τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κατασχεῖν αὐτήν, καὶ
tenuit eā: qm̄ circūflectebat eā vitulus.
ἐκράτησεν αὐτήν, ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μόσχος.
⁊ iratus eſt indignatiōe dn̄s cōtra ozā: ⁊ percuſſit
καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος ἐν τῷ ὀζᾷ, καὶ ἐπάταξεν
eum ibi deꝰ ſup temeritate: ⁊ mortuꝰ eſt B
αὐτὸν ἐκεῖ ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ προπετείᾳ, καὶ ἀπέθανεν
ibi iuxta arcā dn̄i corā
ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐνώπιον τοῦ
deo. cōtriſtatꝰ eſt dauid eo q̄ pcuſſit dn̄s pcuſſionē
θεοῦ. καὶ ἠθύμησε δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψε κύριος διακοπὴν

Digitized by Google

in oza. ⁊ vocatus eſt locus ille percuſſio oza
ἐν τῷ ὀζᾷ. καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος διακοπὴ ὀζᾶ
vſq; in diē hunc. ⁊ extimuit dauid do-
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐφοβήθη δαυὶδ τὸν κύ-
minū in die illa dicēs: quō ingredietur
ριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων, πῶς εἰσελεύσεται
ad me arca dei? ⁊ nō voluit dauid
πρός με ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ; καὶ οὐκ ἐβούλετο δαυὶδ
diuertere ad ſe arcā federis dñi
τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου
in ciuitatē dauid: ⁊ diuertit eā dd in
εἰς τὴν πόλιν δαυίδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν δαυὶδ εἰς
domū obed edom gethei mēſes tres. ⁊ bene-
οἶκον ὀβὴδ ἐδὼμ τοῦ γεθαίου μῆνας τρεῖς. καὶ εὐλό-
dixit dñs domui obed edom ⁊ oīb⁹ e-
γησε κύριος τὸν οἶκον ὀβὴδ ἐδὼμ καὶ πάντα τὰ αὐ-
ius. ⁊ nūciauerūt regi dauid dicētes:
τοῦ. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ δαυὶδ λέγοντες,
benedixit dñs domui obed edom ⁊ oīb⁹
εὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον ὀβὴδ ἐδὼμ καὶ πάντα τὰ
eius ꝓꝑ arcā dei. ⁊ abijt
αὐτοῦ ἕνεκεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπορεύθη
dauid ⁊ reduxit arcā dñi de
C δαυὶδ καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ
domo obed edom in ciuitatē dauid cū gaudio.
οἴκου ὀβὴδ ἐδὼμ εἰς πόλιν δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ.
⁊ erāt cum eo portātes arcā do-
καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τοῦ κυ-
mini ſeptē chori: ⁊ victima vituli ⁊ agni. ⁊ dauid
ρίου ἑπτὰ χοροί, καὶ θῦμα μόσχου καὶ ἀρνός. καὶ δαδ
pulſabat in organis concinis corā dño ⁊
ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις ἐνώπιον κυρίου καὶ
ipſe indutus ſtola admirabili. ⁊ dauid ⁊
αὐτὸς ἐνδεδυμένος στολὴν ἔξαλλον. καὶ δαυὶδ καὶ
oīs iſrael reducebāt arcā dñi cum
πᾶς ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου μετὰ
1.Pa. 15.d. iubileo ⁊ clāgore buccine. ⁊ factū ē ar
κραυγῆς καὶ φωνῆς σάλπιγγος. καὶ ἐγένετο τῆς κιβω-
ca dñi veniēte vſq; in ciuitatē dauid:
τοῦ κυρίου παραγινομένης ἕως τῆς πόλεως δαυίδ,
⁊ mechol filia ſaul ꝓſpexit ꝑ feneſtrā:
καὶ μελχὸλ θυγάτηρ σαοὺλ διέκυπτε διὰ τῆς θυρίδος,
⁊ vidit regē dd ludētē ⁊ ſaltan-
καὶ εἶδε τὸν βασιλέα δαυὶδ παίζοντα καὶ ὀρχούμε-
tem ⁊ pulſantē corā dño: ⁊ deſpe-
νον καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐξουδένω-
xit eum in corde ſuo. ⁊ introducūt ar
σεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ εἰσφέρουσι τὴν κι-
cam dñi ⁊ impoſuerūt eā in loco ſuo
βωτὸν τοῦ κυρίου καὶ ἀπέθηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς
in medio tabnaculi qđ infixerat ei dauid. ⁊ ob
ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ δαυίδ. καὶ ἀνή-
tulit dauid holocauſta corā dño ⁊ pa-
νεγκε δαυὶδ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου καὶ εἰρη-
cifica. ⁊ cōpleuit dauid offerēs holocau
νικάς. καὶ συνετέλεσε δαυὶδ ἀναφέρων τὰς ὁλοκαυ-
ſta ⁊ pacifica: ⁊ benedixit ppl'o in
τώσεις καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν
nomine dñi exercituū. ⁊ partit⁹ eſt vniuerſo
ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων. καὶ ἐμέρισε παντὶ τῷ
pplo in oēm exercitū iſrael a vi
D λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἰσραὴλ ἀπὸ ἀν-
ro vſq; ad mulierē vnicuiq; collyridā panis ⁊ pla
δρὸς ἕως γυναικὸς ἑκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου καὶ ἐσχα-
cētā ⁊ lagana de ſartagine. ⁊ abijt oīs
ρίτην καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου. καὶ ἀπῆλθε πᾶς
populus vnuſquiſq;.
ὁ λαὸς ἕκαστος.

ozā: & vocatū ē nomē loci illius percuſſio oze vſq; in diē hanc. Et extimuit dauid dominum in die illa dicens. Quomodo ingredietur ad me arca domini? Et noluit diuertere ad ſe arcam domini in ciuitatē dauid: ſed diuertit eā in domū obededom gethei. Et habitauit arca domini in domo obededom gethei tribus mēſibus: & bñdixit dominus obededom & oēm domum eius. Nunciatumq; eſt regi dauid φ benedixiſſet dominus obededom & omnia eius propter arcā dei. Abijt ergo dauid & adduxit arcā dei de domo obededom in ciuitatē dauid cum gaudio. Cūq; trāſcēdiſſent qui portabant arcam dñi ſex paſſus: imolabant bouem & arietem. & dđ ſaltabat totis viribꝰ ante dominum. Porro dđ erat accinctꝰ ephoth lineo. & dđ & oīs domus iſrael ducebant arcam teſtamenti dñi in iubilo & in clangore buccine. Cūq; itraſſet arca dñi in ciuitatem dauid: michol filia ſaul proſpiciēs per feneſtrā vidit regē dđ ſubſilientē atq; ſaltantem coram domino: & deſpexit eū i corde ſuo. Et introduxerunt arcā dñi & ipoſuerūt eam i loco ſuo in medio tabernaculi qđ tetēderat ei dauid. Et obtulit dđ holocauſta coram dño & pacifica. Cūq; compleſſet offerens holocauſta & pacifica: bñdixit populo in noīe dñi exercituū. Et partitus eſt vniuerſe multitudini iſrael tam viro φ mulieri ſingulis collyridam panis vnā & aſſaturā bubale carnis vnā & ſimilā frixā oleo. & abiit omnis populus vnuſquiſq;

קרא קום בעזה ויקרא למקום ההוא פרץ
עזה עד היום הזה׃ וירא דוד את
יהוה ביום ההוא ויאמר איך
בוא יבוא אלי ארון יהוה׃ ולא אבה
דוד להסיר אליו את ארון יהוה
סור על עיר דוד ויטהו דוד בית עבד
נטה אדם הגתי׃ וישב ארון יהוה
בית עבד אדם הגתי שלשה
חדשים ויברך יהוה את עבד
ברך אדם ואת כל ביתו׃ ויגד למלך
נגד דוד לאמר ברך יהוה את בית
עבד אדם ואת כל אשר לו
בעבור ארון האלהים וילך דוד
עבר ויעל את ארון האלהים מבית
עלה עבד אדם עיר דוד בשמחה׃
היה ויהי כי צעדו נשאי ארון יהוה
זבח מרא ששה צעדים ויזבח שור ומריא׃
כרכר עוז ודוד מכרכר בכל עז לפני יהוה
פנה חגר ודוד חגור אפוד בד׃ ודוד וכל
אפד עלה בית ישראל מעלים את ארון
ארן רוע יהוה בתרועה ובקול שופר׃
שפר והיה ארון יהוה בא עיר דוד
בוא ומיכל בת שאול נשקפה בעד
שקף החלון ותרא את המלך דוד
חלל ראה מפזז ומכרכר לפני יהוה ותבז
פזז פנה לו בלבה׃ ויבאו את ארון יהוה
בזה בוא ויצגו אתו במקומו בתוך האהל
יצג קום אשר נטה לו דוד ויעל דוד
עלה עלות לפני יהוה ושלמים׃
כלה ויכל דוד מהעלות העלה
ברך והשלמים ויברך את העם
בשם יהוה צבאות׃ ויחלק לכל
חלק העם לכל המון ישראל למאיש
המון איש ועד אשה לאיש חלת לחם
חל אחת ואשפר אחד ואשישה
שפר אשש אחת וילך כל העם איש

לביתו׃ וישב דוד לברך את ביתו ׃ ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הרקים׃ ויאמר דוד אל מיכל לפני יהוה אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצות אתי נגיד על עם יהוה על ישראל ושחקתי לפני יהוה׃ ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה׃ ולמיכל בת שאול לא היה לה ילד עד יום מותה׃

Cap. vij.

ויהי כי ישב המלך בביתו ויהוה הניח לו מסביב מכל איביו׃ ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים ישב בתוך היריעה׃ ויאמר נתן אל המלך כל אשר בלבבך לך עשה כי יהוה עמך׃ ויהי בלילה ההוא ויהי דבר יהוה אל נתן לאמר׃ לך ואמרת אל עבדי אל דוד כה אמר יהוה האתה תבנה לי בית לשבתי׃ כי לא ישבתי בבית למיום העלתי את בני ישראל ממצרים ועד היום הזה ואהיה מתהלך באהל ובמשכן׃ בכל אשר התהלכתי בכל בני ישראל הדבר דברתי את אחד שבטי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי את ישראל לאמר למה לא בניתם לי בית ארזים׃ ועתה כה תאמר לעבדי לדוד כה אמר יהוה צבאות

שוב · יצא · אמר כבד · גלה · ריק · פנה · צוה נגד · קלל · היה · נוח · סבב · ישב · ירע · הלך · בנה ישב · עלה · הלך · שכן · צוה · רעה · בנה · אמר

in domū ſuā. Reuerſuſq; ē dd vt bñdiceret domui ſue: & egreſſa michol filia ſaul in occurſum dauid ait. Quam glorioſ9 fuit hodie rex iſrael diſcooperiens ſe ante ancillas ſeruoꝝ ſuorū: & nudatus ē quaſi ſi nudetur vnus de ſcurris. Dixitq; dauid ad michol. Añ dñm q elegit me potius ꝗ̄ patrē tuū & ꝗ̄ oēm domū eius: & ꝑcepit mihi vt eſſem dux ſup populū dñi ī iſrael: et ludā & vilior fiam pluſꝗ̄ factus ſum: & ero hūilis in oculis meis: & cū ancillis de quibus locuta es glorioſior apparebo. Igitur michol filie ſaul non eſt natus filius vſq; in diē mortis ſue.

7.

Factū ē āt cū ſediſſet rex ī domo ſua: & dñs dediſſet ei requiem vndiq; ab vniuerſis inimicis ſuis: dixit ad nathan ꝓphetam. Vides ne ꝙ ego habitē in domo cedrina: & arca dei poſita ſit in medio pellium? Dixitq; nathan ad regem. Omne quod eſt in corde tuo vade fac: quia dñs tecum eſt. Factū eſt autem in illa nocte: & ecce ſermo dñi ad nathan dicens. Vade & loquere ad ſeruum meū dauid. Hec dicit dominus. Nūquid tu edificabis mihi domū ad habitādum? Neq; enī hītaui ī domo ex die illa qua eduxi iſrael de terra egypti vſq; in diem hanc: ſed ambulabam in tabernaculo & in tentorio per cuncta loca ꝗ̄ tranſiui cum oibus filiis iſrael. Nunquid loquens locutus ſum ad vnam de tribubus iſrael cui precepi vt paſceret populū meum iſrael dicens: quare non edificaſti mihi domum cedrinam? Et nūc hec dices ſeruo meo dauid. Hec dicit dominus exercituum.

in domū ſuā ⁊ reuerſus eſt dauid vt benediceret domui ſue: ⁊ egreſſa eſt mechol filia ſaul in occurſū dauid: ⁊ ait: quare glorioſus fuit hodie rex iſrael: qui diſcoopert9 ē hodie in oculis ancillaꝝ ſeruoꝝ ſuoꝝ ſicut diſcooperitur vnus ſaltātiū nudatus.
ἐις τὸν ὄικον ἀυτοῦ. καὶ ἀπέστρεψεν δαυὶδ τοῦ ἐυλογῆσαι τὸν ὄικον ἀυτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν μεχὸλ ἡ θυγάτηρ σαοὺλ ἐις ἀπάντησιν δαυίδ, καὶ ἐιπεν, τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ; ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἀυτοῦ καθὼς ἀποκαλύπτεται ἕις τῶν ὀρχουμένων ἀποκαλυφθείς.

⁊ dixit dauid ad mechol: coram dño ſaltabo: qui elegit me potiuſꝗ̄ pr̄em tuū ⁊ quā omnē domū eius vt cōſtitueret me in ducem ſup ppl̄m eius iſrael: ⁊ ludam ⁊ tripudiabo corā dño ⁊ nudabor adhuc ſic: ⁊ ero inutilis in oculis tuis ⁊ cum ancillis de qb9 locut9 ē mihi glorificari.
καὶ ἐιπε δαυὶδ πρὸς μεχόλ, ἐνώπιον κυρίου ὀρχήσομαι, ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν ὄικον ἀυτοῦ τοῦ καταστῆσαί με ἐις ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν ἀυτοῦ τοῦ ἰσραήλ, καὶ παίξομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι ὅυτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν ὧν ἐιπάς με δοξασθῆναι.

⁊ mechol filie ſaul nō fuit filius vſq; in diē in qua mortua eſt ipſa.
καὶ τῇ μεχὸλ θυγατρὶ σαοὺλ ὀυκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν ἀυτήν.

Ca.7.

Et factū eſt cū ſediſſet rex dauid in domo ſua ⁊ dñs dediſſet requiē ei vndiq; ab vniuerſis inimicis ſuis. ⁊ dixit rex ad nathan ꝓphetā: ecce ego habito in domo cedrina: ⁊ arca dei poſita eſt in medio tabnaculi. ⁊ dixit nathan ad regem: oia que ſfuerit in corde tuo: vade ⁊ fac: qm̄ dominus tecum. ⁊ factū eſt in nocte illa: ⁊ fact9 eſt ſermo dñi ad nathā dicens: vade ⁊ loq̄re ad ſeruū meū dauid: hec dicit dominus: nō tu edificabis mihi domū vt habitē ego: qm̄ nō habitaui in domo ex q̄ die eduxi filios iſrael de egypto ⁊ vſq; in diem hanc. ⁊ fui deambulās in tabernaculo in tētorio in cūctis que trāſiui cū omī iſrael. ſi loquēs locut9 ſū ad vnā tribū iſrael: cui precepi vt paſceret ppl̄m meū iſrael dicēs: quare nō edificaſtis mihi domū cedrinā? ⁊ nūc hec dices ſeruo meo dauid: hec dicit dñs oīps
Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ ἐν τῷ ὄικῳ ἀυτοῦ καὶ κύριος κατέπαυσεν ἀυτὸν κυκλόθεν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἀυτοῦ. καὶ ἐιπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ναθὰν τὸν προφήτην, ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν ὄικῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ σκηνῆς. καὶ ἐιπεν ναθὰν πρὸς τὸν βασιλέα, πάντα ὅσα ἂν ἦ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, βάδιζε καὶ ποίει, ὅτι ὁ κύριος μετὰ σοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς ναθὰν λέγων, πορεύθητι καὶ ἐιπὲ πρὸς τὸν δοῦλόν μου δαυίδ, τάδε λέγει κύριος, ὀυ σὺ ὀικοδομήσεις μοι ὄικον τοῦ κατοικῆσαί με, ὅτι ὀυ κατῴκηκα ἐν ὄικῳ ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον τοὺς ὑιοὺς ἰσραὴλ ἐξ ἀιγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἤμην ἐμπεριπατῶν ἐν καταλύματι ἐν σκηνῇ ἐν πᾶσιν ὅις διῆλθον ἐν παντὶ τῷ ἰσραήλ. ἐι λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ ἰσραήλ, ᾧ ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου ἰσραὴλ λέγων, τί ὅτι ὀυκ ᾠκοδομήκατέ μοι ὄικον κέδρινον; καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου δαυίδ, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ,

A
1.Pa. 17.a.

1. Re. tuli te de paſcuis ex vna ouium vt
18. b. ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξ ἑνὸς τῶν προβάτων τοῦ
eſſes tu in ducē ſup p̄plm meū iſrael:
εἶναί σε εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν ἰσραὴλ,
& fui tecum in oībus q̄b⁹ ambulaſti: & de
καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ ἐξω-
ſtruxi vniuerſos inimicos tuos a facie
λόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου
tua: & feci tibi nomē grāde iuxta nomē
σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα μέγα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν
magnorū qui ſūt in terra. & ponā locū pp̄lo
μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ
meo iſrael: & plātabo eū: & habita
μου ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώ-
bit ſm ſeipſum: & nō erit ſollicitus amplius. & nō
σει καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκ ἔτι. καὶ οὐ
addet filius iniq̄tatis vt humiliet eum: ſicut
προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν, καθὼς
ab initio & ex diebus q̄b⁹ cōſtitui iudices ſup
ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ
p̄plm meū iſrael. & requiē dabo tibi ab oīb⁹
τὸν λαόν μου τὸν ἰσραὴλ. καὶ ἀναπαύσω σε ἀπὸ πάν-
inimicis tuis. & nunciabit tibi dn̄s q̄
των τῶν ἐχθρῶν σου. καὶ ἀναγγελεῖ σοι κύριος ὅτι
domū edificabit tibi. & erit ſi cōpleti fuerūt di-
οἶκον οἰκοδομήσει σοι. καὶ ἔσαι ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέ-
4. Re. es tui: & dormieris cū p̄ribus tuis: &
8. c. ραι σου, καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ
ſuſcitabo ſemē tuū poſt te: q̄ erit de v-
ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃς ἔσαι ἐκ τῆς κοι-
tero tuo: & preparabo regnū eius. hic
λίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. οὗ
edificabit mihi domū noi meo. & eri
τος οἰκοδομήσει μοι οἶκον τῷ ὀνόματί μου. καὶ ἀνορ
1. Pa. gam thronū eius vſq̧ in ſēpiternū: & ego ero
22. c. θώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγὼ ἔσο-
Heb. 1. ei in p̄rem: & ipſe erit mihi in filiū.
b. μαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσαι μοι εἰς υἱόν.
C & ſi venerit iniq̄tas eius: & arguā eū in vir
καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβ-
ga virorū & in plagis filiorū hoīum. at miſeri
δῳ ἀνδρῶν καὶ ἐν ἁφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων. τὸ δὲ ἔλε-
cordiā meā nō auferā ab eo ſicut abſtuli a
ός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ᾽ αὐτοῦ καθὼς ἀπέστησα ἀπὸ
ſaul: quē amoui a facie tua. & fide
σαοὺλ, ὃν ἀπέστησα ἀπὸ προσώπου σου. καὶ πιστω-
lis erit dom⁹ tua & regnū tuū vſq̧ in eternū co-
θήσεται ὁ οἶκός σου καὶ ἡ βασιλεία σου ἕως αἰῶνος ἐνώ-
ram me. & thronus tuus erit erectus in
πιόν μου. καὶ ὁ θρόνος σου ἔσαι ἀνορθωμένος εἰς τὸν
ſeculū ſm oīa verba hec & ſm
αἰῶνα κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ
vniuerſam viſionē iſtā. ſic locutus eſt nathan ad
πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην. οὕτως ἐλάλησεν ναθὰν πρὸς
dauid. & ingreſſus eſt rex dauid & ſedit
δαυίδ. καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς δαυίδ καὶ ἐκάθισεν
coram dn̄o & dixit: quis ſum ego dn̄e mi do
ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν, τίς εἰμι ἐγὼ κύριέ μου κύ-
mine. & que domus mea q̄ amaſti me vſq̧ ad hec:
ριε. καὶ τίς ὁ οἶκός μου ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων;
& parua viſa ſunt parua hec in cōſpectu tuo dn̄e
καὶ κατεσμικρύνθη τὰ μικρὰ ταῦτα ἐνώπιόν σου κύριέ
mi dn̄e: & locutus es de domo ſerui
μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου
tui in lōginquū. iſta āt lex hoīs dn̄e
σου εἰς μακράν. οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου κύριέ
mi dn̄e. & q̄d addet dauid adhuc vt loqua-
μου κύριε. καὶ τί προσθήσει δαυίδ ἔτι τοῦ λαλῆ-
tur ad te? & nūc tu ſeruū tuū ſcis
σαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας

Ego tuli te de paſcuis ſequentem greges vt eſſes dux ſuper populum meum iſrael: & fui tecum in omnibus vbicunq̧ ābulaſti: & interfeci vniuerſos inimicos tuos a facie tua: feciq̧ tibi nomen grande iuxta nomē magnorū qui ſunt in terra. Et ponam locum populo meo iſrael: & plātabo eum: & hitabit ſub eo: & nō turbabitur āplius: nec addēt filii iniq̄tatis vt affligāt eū ſicut prius: ex die qua cōſtitui iudices ſup populum meum iſrl. Et requiē dabo tibi ab oībus inimicis tuis: predicitq̧ tibi dn̄s q̄ domum faciat tibi dn̄s. Cūq̧ cōpleti fuerint dies tui: & dormieris cū patrib⁹ tuis: ſuſcitabo ſemen tuum poſt te: quod egredietur de vtero tuo: & firmabo regnū eius. Ipſe edificabit domum nomini meo: & ſtabiliam thronum regni eius vſq̧ in ſempiternū. Ego ero ei in patrē: & ipſe erit mihi in filiū. Qui ſi inique aliq̄d geſſerit: arguā eum in virga virorū & in plagis filiorū hoīm. Miam āt meam non auferam ab eo ſicut abſtuli a ſaul quem amoui a facie tua. Et fidelis erit domus tua & regnū tuū vſq̧ in eternum āte faciē tuā: & thronus tuus erit firmus iugiter. Scd̄m oīa verba hec & iuxta vniuerſā viſionē iſtam: ſic locutus ē nathā ad dd̄. Ingreſſus ē āt rex dd̄ & ſedit coram domino & dixit. Quis ego ſū domine deus: & que domus mea: q̄ adduxiſti me huc uſq̧. Sed & hoc parū viſū eſt in cōſpectu tuo domine deus: niſi loq̄reris etiam de domo ſerui tui in longinquū. Iſta eſt enim lex adam domine deus. Quid ergo addere poterit adhuc dauid vt loquatur ad te: Tu enim ſcis ſeruū tuū

אני לקחתיך מן הנוה מאחר
הצאן להיות נגיד על עמי | היה נגד
ישראל: ואהיה עמך בכל אשר
הלכת ואכרתה את כל איביך | כרת
מפניך ועשתי לך שם גדול | פנה עשה
כשם הגדלים אשר בארץ: | גדל
ושמתי מקום לעמי לישראל | שום קום
ונטעתיו ושכן תחתיו ולא ירגז | רגז
עוד ולא יסיפו בני עולה לענותו | יסף ענה
כאשר בראשונה: ולמן היום
אשר צויתי שפטים על עמי
ישראל והנחתי לך מכל איביך | נוח
והגיד לך יהוה כי בית יעשה | נגד
לך יהוה: כי ימלאו ימיך ושכבת | מלא יום
את אבתיך והקימתי את זרעך | קום
אחריך אשר יצא ממעיך | מעה כון
והכנתי את ממלכתו: הוא יבנה | מלך בנה
בית לשמי וכננתי את כסא
ממלכתו עד עולם: אני אהיה | עלם היה
לו לאב והוא יהיה לי לבן אשר
בהעותו והכחתיו בשבט אנשים | עוה יכח
ובנגעי בני אדם: וחסדי לא
יסור ממנו כאשר הסרתי מעם | סור
שאול אשר הסרתי מלפניך: | פנה
ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם | אמן
לפניך כסאך יהיה נכון עד | כון
עולם: ככל הדברים האלה וככל
החזיון הזה כן דבר נתן אל דוד: | חזה
ויבא המלך דוד וישב לפני יהוה | בוא
ויאמר מי אנכי אדני יהוה ומי
ביתי כי הביאתני עד הלם: | בוא
ותקטן עוד זאת בעיניך אדני | קטן
יהוה ותדבר גם אל בית עבדך | דבר
למרחוק וזאת תורת האדם אדני | רחק ירה
יהוה: ומה יוסיף דוד עוד לדבר | יסף
אליך ואתה ידעת את עבדך

אדני יהוה בעבור דברך וכלבך — עבר
עשית את כל הגדולה הזאת — עשה גדל
להודיע את עבדך: על כן גדלת — ידע
יהוה אלהים כי אין כמוך ואין
אלהים זולתך בכל אשר שמענו — זלת
באזנינו: ומי כעמך כישראל גוי
אחד בארץ אשר הלכו אלהים
לפדות לו לעם ולשום לו שם — פדה
ולעשות לכם הגדולה ונוראות — עשה ירא
לארצך מפני עמך אשר פדית — פדה
לך ממצרים גוים ואלהיו: ותכונן — כון
לך את עמך ישראל לך לעם
עד עולם ואתה יהוה היית להם — עלם היה
לאלהים: ועתה יהוה אלהים
הדבר אשר דברת על עבדך
ועל ביתו הקם עד עולם ועשה — קום
כאשר דברת: ויגדל שמך עד — גדל
עולם לאמר יהוה צבאות אלהים
על ישראל ובית עבדך דוד יהיה
נכון לפניך: כי אתה יהוה צבאות — כון
אלהי ישראל גליתה את אזן — גלה
עבדך לאמר בית אבנה לך על כן — בנה
מצא עבדך את לבו להתפלל אליך — פלל
את התפלה הזאת: ועתה אדני
יהוה אתה הוא האלהים ודבריך
יהיו אמת ותדבר אל עבדך את — היה דבר
הטובה הזאת: ועתה הואל וברך — יאל
את בית עבדך להיות לעולם
לפניך כי אתה אדני יהוה דברת — פנה
ומברכתך יברך בית עבדך — ברך
Cap. viij. לעולם: ויהי אחרי כן
ויך דוד את פלשתים ויכניעם — נכה כנע
ויקח דוד את מתג האמה מיד — לקח
פלשתים: ויך את מואב
וימדדם בחבל השכב אותם — מדד שכב
ארצה וימדד שני חבלים — את שנה

dñe deus. Propter verbum tuũ & ſm cor tuũ feciſti omnia magnalia hec: ita vt notũ faceres ſeruo tuo. Idcirco magnificatus es dñe deus: quia nõ ẽ ſimilis tui: neq; eſt deus extra te in omnibus que audiuimus auribus noſtris. Que ẽ aũt vt populus tuus iſrl gens in terra propter quam iuit deus vt redimeret eã ſibi in populũ & poneret ſibi nomen: faceretq; eis magnalia & horribilia ſup terrã a facie populi tui quem redemiſti tibi ex egypto gentem & deũ eius. Firmaſti eĩ tibi populum tuum iſrael in populum ſempiternũ: & tu dñe deus factus es eis in deũ. Nunc ergo domine deus verbum quod locutus es ſuper ſeruum tuum & ſup domũ eius ſuſcita in ſempiternũ: & fac ſicut locutus es vt magnificetur nomẽ tuũ vſq; in ſempiternum: atq; dicatur. Dñs de9 exercituũ deus ſup iſrael. Et domus ſerui tui dd̃ erit ſtabilita corã dño: quia tu dñe exercituũ de9 iſrael reuelaſti auriculam ſerui tui dicens: domũ edificabo tibi: ꝓpterea inuenit ſeruus tuus cor ſuum vt oraret te oratione hac. Nũc ergo domine deus tu es de9: & verba tua erunt vera. Locut9 es enim ad ſeruum tuum bõa hec. Incipe ergo & benedic domui ſerui tui vt ſit ĩ ſempiternum corã te: quia tu dñe d̃us locutus es: bñdictiõe tua benedicetur domus ſerui tui in ſempiternum. 8.

FActũ ẽ ãt poſt hec ꝑcuſſit dauid philiſtiim & humiliauit eos & tulit dauid frenũ tributi de manu philiſtiim: & percuſſit moab: & menſus eſt eos funiculo coequans terre. Menſus eſt autẽ duos funiculos: vnum

dñe mi dñe. ꝑꝑ verbũ tuũ ⁊ ꝑꝑ ſeruũ
κύριέ μου κύριε. διὰ τὸν λόγον σου καὶ διὰ τὸν δοῦλόν
tuũ feciſti ⁊ ſm cor tuũ feci
σου πεποίηκας καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου πεποίη-
ſti oĩa magnalia tua hec: vt notũ
κας πᾶσαν τὴν μεγαλοσύνην σου ταύτην, γνωρί-
faceres ſeruo tuo: idcirco magnificat9 es tu do-
σαι τῷ δούλῳ σου, ἕνεκεν τοῦ μεγαλυνθῆναί σε κύ-
mine mi dñe: quia nõ eſt ſicut tu: ⁊ nõ eſt deus
ριέ μου κύριε, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σύ, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς
extra te in oĩbus qb9 audiuimus in aurib9 no
πλὴν σου ἐν πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὠσὶν ἡ-
ſtris. ⁊ quis vt ppl's tuus iſrael gens alia in
μῶν. καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ
terra: vt in viã duxit eũ deus vt redimeres ti
γῇ; ὡς ὁδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι σε-
bi ppl'm: vt poneres tu nomẽ vt faceres ma
αυτῷ λαόν, τοῦ θέσθαι σε ὄνομα τοῦ ποιῆσαι μεγα-
gnalia ⁊ illuſtria vt eijcias tu a fa
λοσύνην καὶ ἐπιφάνειαν τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώ-
cie ppl'i tui: quos redemiſti tibi ex e-
που τοῦ λαοῦ σου, οὓς ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ αἰ-
gypto gẽtes ⁊ tabernacula. ⁊ preparaſti tibi
γύπτου ἔθνη καὶ σκηνώματα. καὶ ἡτοίμασας σεαυτῷ
ppl'm tuũ iſrael in ppl'm vſq; in ſẽpiternũ. ⁊ tu
τὸν λαόν σου ἰσραὴλ εἰς λαὸν ἕως αἰῶνος. καὶ σὺ
dñe fact9 es eis in deũ. ⁊ nũc dñe mi dñe
κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς θεόν. καὶ νῦν κύριέ μου κύριε τὸ
verbũ qd' locutus es ſup ſeruũ tuũ ⁊ ſup
ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου καὶ ὑπὲρ
domũ eius cõfirmetur vſq; in ſẽpiternũ: ⁊ ſicut
τοῦ οἴκου αὐτοῦ πιστωθήτω ἕως αἰῶνος, καὶ καθὼς
locutus es fac. ⁊ nũc magnificetur nomẽ
ἐλάλησας ποίησον. καὶ νῦν μεγαλυνθείη τὸ ὄνομά
tuũ vſq; in ſẽpiternũ dicẽs: dñs oĩps de9
σου ἕως αἰῶνος λέγων, κύριος παντοκράτωρ ὁ θεὸς
ſup iſrael. ⁊ domus ſerui tui dd̃
ἐπὶ τὸν ἰσραήλ. καὶ ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου δαδ
erit erecta corã te: quia tu dñs omni
ἔσται ἀνορθωμένος ἐνώπιόν σου, ὅτι σὺ κύριος παν-
potens deus iſrael reuelaſti auriculã
τοκράτωρ ὁ θεὸς τοῦ ἰσραὴλ ἀπεκάλυψας τὸ ὠτίον
ſerui tui dicẽs: domũ edificabo tibi. ꝑꝑ
τοῦ δούλου σου λέγων, οἶκον οἰκοδομήσω σοι. διὰ
hoc inuenit ſeruus tuus cor ſuũ vt
τοῦτο εὗρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τοῦ
oraret ad te orõnem hanc. ⁊
προσεύξασθαι πρός σε τὴν προσευχὴν ταύτην. καὶ
nũc dñe mi dñe tu es deus: ⁊ verba tua
νῦν κύριέ μου κύριε σὺ εἶ ὁ θεός, καὶ οἱ λόγοι σου
erunt vera: ⁊ locutus es de ſeruo tuo
ἔσονται ἀληθινοί, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου
bona hec. ⁊ nũc incipe ⁊ benedic
τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν
domui ſerui tui vt ſit in ſẽpiternũ corã
οἶκον τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν
te: q2 tu dñe mi dñe locutus es: ⁊ a
σου, ὅτι σὺ κύριέ μου κύριε ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς
bñdictione tua bñdicetur domus ſerui tui
εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου
in ſempiternũ.
εἰς τὸν αἰῶνα.

Ca. 8.

ET factũ eſt poſt hec percuſſit dauid
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἐπάταξε δαυίδ τοὺς
philiſtijm ⁊ in fugã vertit eos: ⁊ tulit dauid
ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβε δαδ
ſegregatã de manu philiſtijm. ⁊ percuſ
τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπάτα-
ſit dauid moab: ⁊ mẽſus eſt eos funiculo: ſter
ξε δαυίδ τὴν μωάβ, καὶ διεμέτρησεν αὐτοὺς χοινίῳ, κοι-
nens eos ſup terrã: ⁊ facti ſunt duo funiculi
μίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο τὰ δύο χοινίσματα

D

A

1.Par. 19.a.

ad occidendū: ⁊ ſupplemētū tertiū funi
τοῦ θανατῶσαι, καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ τρίτου σχοινί-
culi viuificauit. ⁊ fact⁹ eſt moab dauid in
σματος ἐζώγρησεν. καὶ ἐγένετο μωὰβ τῷ δαυὶδ εἰς
ſeruos ferētes tributa. ⁊ percuſſit dauid adra
δούλους φέροντας ξένια. καὶ ἐπάταξε δαυὶδ τὸν ἀδρα-
ezer filiū raaph regē ſuba: proficiſcēte ipſo
εζὲρ υἱὸν ῥαὰφ βασιλέα σουβᾶ, πορευομένου αὐτοῦ
vt iponeret manū ſuā ſup euphratē fluuium.
ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν εὐφράτην ποταμόν.
⁊ cepit dauid de reb⁹ eius mille curr⁹ ⁊
καὶ προκατελάβετο δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἅρματα καὶ
ſeptē milia equitū: ⁊ viginti milia viroꝝ pe
ἑπτακισχιλίους ἱππεῖς, καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πε-
ditū. ⁊ diſſoluit dauid oēs currus: ⁊
B ζῶν. καὶ παρέλυσε δαυὶδ πάντα τὰ ἅρματα, καὶ
relicti fuerūt ſibi de eis cētū currus. ⁊ ve
ὑπελείπετο ἑαυτῷ ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἅρματα. καὶ πα-
nit ſyria de damaſco vt p̄ſidiū ferret adrae-
ραγίνεται ἡ συρία ἐκ δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ ἀδραε-
zer regi ſuba. ⁊ percuſſit dauid in ſy-
ζὲρ βασιλεῖ σουβᾶ. καὶ ἐπάταξε δαυὶδ ἐν τῷ σύ-
ro viginti ⁊ duo milia viroꝝ. ⁊ poſuit dd
ρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. καὶ ἔθετο δαδ
cuſtodiā in ſyria que in damaſco. ⁊ facti ſunt
φρουρὰν ἐν τῇ συρίᾳ τῇ κατὰ δαμασκόν. καὶ ἐγένοντο οἱ
ſyri dauid in ſeruos ferētes tributa. ⁊ ſal
σύροι τῷ δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. καὶ ἔ-
uauit dn̄s dauid in oib⁹ ad que p̄fect⁹ eſt. ⁊
σωσε κύριος τὸν δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. καὶ
cepit dauid armillas aureas que fuerūt
ἔλαβε δαυὶδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν
in famulis adraezer regis ſuba:
ἐπὶ τῶν παίδων ἀδραεζὲρ τοῦ βασιλέως σουβᾶ,
⁊ tulit ea in hieruſalē. ⁊ de ba
καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ ἐκ τῆς βα-
tac ⁊ de electis ciuitatib⁹ adraezer
τὰκ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ ἀδραεζὲρ
cepit rex dauid es multū nimis.
C ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα.
⁊ audiuit thou rex emath: q̄ percuſſit
καὶ ἤκουσε θοοὺ βασιλεὺς ἡμάθ, ὅτι ἐπάταξε
dauid oē robur adraezer: ⁊ miſit
δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἀδραεζέρ, καὶ ἀπέστει-
thou filiū ſuū ad regem dauid vt in
λε θοοὺ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα δαυὶδ ἐρω-
terrogaret eū q̄ ad pacē: ⁊ b̄ndiceret ei pro eo
τῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ
q̄d expugnaſſet adraezer: ⁊ p̄cuſſiſſet eū: q̄m
οὗ ἐπολέμησε τὸν ἀδραεζέρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι
vir aduerſarius erat adraezer. ⁊ in ma-
ἀνὴρ ἀντικείμενος ἦν τῷ ἀδραεζέρ. καὶ ἐν ταῖς χερ-
nib⁹ eius erāt vaſa argētea ⁊ vaſa aurea ⁊ vaſa e-
σὶν αὐτοῦ ἦν σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ σκεύη χαλ-
rea. ⁊ hec ſctificauit rex dauid dn̄o cum
κᾶ. καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ τῷ κυρίῳ, με-
argēto ⁊ auro q̄d ſctificauit de vniuerſis
τὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου οὗ ἡγίασεν ἐκ πασῶν τῶν
ciuitatib⁹ q̄s ſubegerat: ⁊ de idumea: ⁊ de
πόλεων ὧν κατεδυνάστευσεν, καὶ ἐκ τῆς ἰδουμαίας, καὶ ἐκ
moab: ⁊ de filijs ammon: ⁊ de philiſthijm:
μωάβ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν ἀμμών, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων,
⁊ de amalec: ⁊ de manubijs adraezer filij raaph
καὶ ἐξ ἀμαλήκ, καὶ ἐκ τῶν σκύλων ἀδραεζὲρ υἱοῦ ῥαὰφ
D regis ſuba. ⁊ fecit dauid nomē: ⁊ cū
βασιλέως σουβᾶ. καὶ ἐποίησε δαυὶδ ὄνομα, καὶ ἐν τῷ
reuerteretur ipſe percuſſit idumeā in valle ſa
ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπάταξε τὴν ἰδουμαίαν ἐν γεμε-
linarū ad decē ⁊ octo milia: ⁊ poſuit dauid
λὲχ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας, καὶ ἔθετο δαυὶδ
in idumea cuſtodiā: in omni
ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ φρουράν, ἐν πάσῃ

ad occidendum & vnū
ad viuificandum:
Factuſq; eſt moab dd̄
ſeruiens ſub tributo.
Et percuſſit dauid ada
dezer filium
roob regem ſoba: q̄n
p̄fectus eſt vt dn̄aretur
ſup flumē eufratē. Et
captis dauid ex p̄te eius
mille ſeptingētis equi
tibus:
& viginti milibus pe-
ditum: ſubneruauit
oēs iugales curruum.
Dereliquit autē ex eis
centū currus. Venit
quoq; ſyria damaſci
vt p̄ſidiū ferret adade-
zer regi ſoba. Et p̄cuſ-
ſit dauid de ſyria vigin-
ti duo milia
virorū: & poſuit dauid
preſidium in ſyria
damaſci: factaq; eſt ſy-
ria dauid ſeruiēs ſub tri
buto. Seruauitq; domi
nus dauid
in oibus ad quecunq;
profectus ē. Et tulit dd̄
arma aurea que ha-
bebant ſerui
adadezer: & detulit ea
in ieruſalem.
Et de bethe & d̄ beroth
ciuitatibus adadezer
tulit rex dauid es mul
tum
nimis. Audiuit aūt thou
rex emath q̄
p̄cuſſiſſet dauid omne
robur adadezer.
Et miſit thou ioran fi-
lium ſuum ad
regem dauid vt ſaluta
ret eum congratulans
& gratias ageret: eo q̄
expugnaſſet adadezer
& p̄cuſſiſſet eū. Hoſtis
quippe erat thou
adadezer. Et in manu
eius erant vaſa aurea
& vaſa argentea & va-
ſa erea: que & ipſa
ſanctificauit rex dauid
domino cum
argento & auro que
ſanctificauerat
de vniuerſis gentibus
quas ſubegerat d̄ ſyria
& moab & filiis ammō
& philiſtiim
& amalech & de manu
biis adadezer filii
roob regis ſoba. Fecit
quoq; ſibi dauid
nomen cum reuertere
tur capta ſyria
in valle ſalinarū ceſis
decem octo milibus:
& poſuit in idumea cu
ſtodes:

להמית ומלא החבל להחיות — מות חיה
ותהי מואב לדוד לעבדים נשאי — היה
מנחה: ויך דוד את הדדעזר בן
רחב מלך צובה בלכתו להשיב — ילך שוב
ידו בנהר פרת: וילכד דוד ממנו — לכד
אלף ושבע מאות פרשים — מאה
ועשרים אלף איש רגלי ויעקר — עקר
דוד את כל הרכב ויותר ממנו — יתר
מאה רכב: ותבא ארם דמשק — בוא
לעזר להדדעזר מלך צובה ויך — נכה
דוד בארם עשרים ושנים אלף — שנה
איש: וישם דוד נצבים בארם — שום
דמשק ותהי ארם לדוד לעבדים
נשאי מנחה ויושע יהוה את דוד
בכל אשר הלך: ויקח דוד את — לקח
שלטי הזהב אשר היו אל עבדי — היה
הדדעזר ויביאם ירושלם: — בוא
ומבטח ומברתי ערי הדדעזר — עיר
לקח המלך דוד נחשת הרבה — רבה
מאד: וישמע תעי מלך חמת כי — שמע
הכה דוד את כל חיל הדדעזר: — נכה
וישלח תעי את יורם בנו אל — שלח
המלך דוד לשאל לו לשלום — שלם
ולברכו על אשר נלחם בהדדעזר — לחם
ויכהו כי איש מלחמות תעי
היה הדדעזר ובידו היו כלי כסף — כלה
וכלי זהב וכלי נחשת: גם אתם
הקדיש המלך דוד ליהוה עם — קדש
הכסף והזהב אשר הקדיש
מכל הגוים אשר כבש: מארם
וממואב ומבני עמון ומפלשתים
ומעמלק ומשלל הדדעזר בן
רחב מלך צובה: ויעש דוד — עשה
שם בשבו מהכותו את ארם — שוב נכה
בגיא מלח שמונה עשר אלף:
וישם באדום נצבים בכל

Digitized by Google

אדום שם נצבים ויהי כל אדום היה
עבדים לדוד ויושע יהוה את ישע
דוד בכל אשר הלך׃ וימלך דוד מלך
על כל ישראל ויהי דוד עשה
משפט וצדקה לכל עמו׃ ויואב
בן צרויה על הצבא ויהושפט
בן אחילוד מזכיר׃ וצדוק בן זכר
אחיטוב ואחימלך בן אביתר
כהנים ושריה סופר׃ ובניהו בן ספר
יהוידע והכרתי והפלתי ובני היה
Cap.ix. דוד כהנים היו׃ ויאמר
דוד הכי יש עוד אשר נותר אמר יתר
לבית שאול ואעשה עמו חסד עשה
בעבור יהונתן׃ ולבית שאול עבר
עבד ושמו ציבא ויקראו לו אל קרא
דוד ויאמר אליו האתה ציבא
ויאמר עבדך׃ ויאמר המלך האפס
עוד איש לבית שאול ואעשה
עמו חסד אלהים ויאמר ציבא
אל המלך עוד בן ליהונתן נכה
רגלים׃ ויאמר לו המלך איפה
הוא ויאמר ציבא אל המלך
הנה הוא בית מכיר בן עמיאל
בלו דבר׃ וישלח המלך דוד שלח
ויקחהו מבית מכיר בן עמיאל לקח
מלו דבר׃ ויבא מפיבשת בן בוא
יהונתן בן שאול אל דוד ויפל נפל
על פניו וישתחו ויאמר דוד פנה שחה
מפיבשת ויאמר הנה עבדך׃
ויאמר לו דוד אל תירא כי עשה ירא
אעשה עמך חסד בעבור עשה עבר
יהונתן אביך והשבתי לך את שוב
כל שדה שאול אביך ואתה
תאכל לחם על שלחני תמיד׃ אכל תמד
וישתחו ויאמר מה עבדך כי
פנית אל הכלב המת אשר פנה מות

ſtatuitq̧ p̄ſidiū. Et facta eſt vniuerſa idumea ſeruiens dauid: & ſeruauit dominus dd̄ in oībus ad q̄cūq̧ p̄fectus ē. Et regnauit dauid ſuper oēm iſrael: faciebat quoq̧ dauid iudiciū & iuſtitiam omni populo ſuo. Ioab āt filius ſaruie erat ſuper exercitū: Porro ioſaphat filius achilud erat a cōmētariis & ſadoch filius achitob & achimelech filius abiathar erāt ſacerdotes: & ſaraias ſcriba. Banaias āt filius ioiade ſup cerethi & felethi. Filii autem dd̄ ſacerdotes erāt. 9.

ET dixit dauid. Putas ne ē aliquis qui remanſerit de domo ſaul vt faciā cum eo miſericordiam pp̄ ionathan? Erat autem de domo ſaul ſeruus noīe ſyba. Quē cum vocaſſet rex ad ſe: dixit ei. Tu ne es ſyba? & ille rn̄dit. Ego ſū ſeruus tuus. Et ait rex. Nunqd ſupeſt aliquis de domo ſaul: vt faciam cū eo miam dī? Dixitq̧ ſyba regi. Supereſt filius ionathe debilis pedibus. Vbi inquit ē? Et ſyba ad regem. Ecce ait in domo eſt machir filii amihel in lodabar. Miſit ergo rex dauid & tulit eū de domo machir filii amihel de lodabar. Cū āt veniſſet miphiboſeth filius iōathe filii ſaul ad dauid: corruit in faciem ſuam & adorauit. Dixitq̧ dauid. Miphiboſeth. Qui rn̄dit. Adſum ſeruus tu'. Et ait ei dauid. Ne timeas: quia faciens faciam in te miſericordiam propter ionathan patrem tuū: & reſtituā tibi omnes agros ſaul patris tui: & tu comedes panē in mēſa mea ſemper. Qui adorās eū dixit. Quis ego ſum ſeruus tu'? q̄m reſpexiſti ſuper canē mortuum

idumea poſuit preſidētes: & facti ſūt vniuerſi
τῇ ἰδουμαίᾳ ἔθηκεν ἐϛηλωμένους, καὶ ἐγένοντο πάντες
qui in idumea ſerui dauid. & ſaluauit dn̄s
οἱ ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ δοῦλοι τῷ δαυίδ. καὶ ἔσωσε κύριος
dauid in oībus ad q̄ p̄fectus eſt. & regnauit
τὸν δαυίδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. καὶ ἐβασίλευσε
dauid ſup iſrael. & erat dauid faciēs iudiciū & iu
δαυίδ ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἦν δαυίδ ποιῶν κρίμα καὶ δι-
ſtitiam in oīm pp̄lo ſuo. & ioab filiꝰ
καιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἰωὰβ υἱὸς
ſaruia ſup exercitū. & ioſaphat filius achilud Infra. 20.g.
σαρουΐα ἐπὶ τῆς ϛρατιᾶς. καὶ ἰωσαφὰτ υἱὸς ἀχιλοὺδ
in cōmētariis. & ſaduc filius achitob &
ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων. καὶ σαδοὺκ υἱὸς ἀχιτὼβ καὶ
achimelech filius abiathar ſacerdotes. & ſareas ſcri-
ἀχιμέλεχ υἱὸς ἀβιαθὰρ ἱερεῖς. καὶ σαρέας γραμμα-
ba. & banaias filius ioiada cōſiliarius. & phelethi
τεύς. καὶ βαναΐας υἱὸς ἰωιαδὰ σύμβουλος. καὶ ὁ φελετὶ
& cherethi & filii dauid aule pricipes fuerūt.
καὶ ὁ χερεθὶ καὶ οἱ υἱοὶ δαδ̄ αὐλάρχαι ἦσαν. Ca.9.

ET dixit dauid: ſi eſt aliqs adhuc qui remāſerit
Καὶ εἶπε δαυίδ, εἰ ἔϛι τις ἔτι ὑπολελειμμένος
domui ſaul: & faciā cum eo miam pp̄ io- A
τῷ οἴκῳ σαοὺλ, καὶ ποιήσω μετ᾽ αὐτοῦ ἔλεος ἕνεκεν ἰω-
nathan. & de domo ſaul erat ſeruus: & nomē ei
ναθάν. καὶ ἐκ τοῦ οἴκου σαοὺλ ἦν παῖς, καὶ ὄνομα αὐ-
ſiba. & vocant eū ad dauid. & dicit
τῷ σιβά. καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς δαυίδ. καὶ λέγει
rex ad eū: tu es ſiba? & dixit ſeruus
ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτόν, σὺ εἶ σιβά; καὶ εἶπε, δοῦλος
tuus. & ait rex: ſi ſupeſt adhuc vir de
σός. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, εἰ ὑπολέλειπται ἔτι ἀνὴρ ἐκ
domo ſaul: & faciā cum eo miam dei?
τοῦ οἴκου σαούλ, καὶ ποιήσω μετ᾽ αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ;
& dixit ſiba ad regem: eſt adhuc filius
καὶ εἶπε σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, ἔϛιν ἔτι υἱὸς
ionathā percuſſus pedibꝰ. & dixit ei
τῷ ἰωναθὰν πεπληγὼς τοὺς πόδας. καὶ εἶπεν αὐ-
rex: vbi iſte? & dixit ſiba ad
τῷ ὁ βασιλεύς, ποῦ οὗτος; καὶ εἶπε σιβὰ πρὸς
regē: ecce in domo machir filii amiel de
τὸν βασιλέα, ἰδοὺ ἐν οἴκῳ μαχεὶρ υἱοῦ ἀμιὴλ ἐκ τῆς B
lodabar. & miſit rex dauid & tu-
λοδαβάρ. καὶ ἀπέϛειλεν ὁ βασιλεὺς δαυίδ καὶ ἔλα-
lit eū de domo machir filii amiel de loda
βεν αὐτὸν ἐξ οἴκου μαχεὶρ υἱοῦ ἀμιὴλ ἐκ τῆς λοδα-
bar. & venit mephiboſeth filius ionathā filii ſa-
βάρ. καὶ παρεγένετο μεφιβόσεθ υἱὸς ἰωναθὰν υἱοῦ σα-
ul ad regē dauid: & corruit ſup fa-
οὺλ πρὸς τὸν βασιλέα δαυίδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρό-
ciem ſuā: & adorauit eū. & dixit
σωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν
ei dauid: mephiboſeth. & dixit: ecce ſer-
αὐτῷ δαυίδ, μεφιβόσεθ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ὁ δοῦ-
uus tuus. & ait ei dauid: ne timeas: quia
λός σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ δαυίδ, μὴ φοβοῦ, ὅτι
faciēs faciā miam tecum pp̄ ionathan Infra. 19.c.
ποιῶν ποιήσω ἔλεος μετὰ σοῦ ἕνεκεν ἰωναθὰν τοῦ
patrē tuū: & reſtituam tibi oēs
πατρός σου, καὶ ἀποδώσω σοι πάντας τοὺς
agros ſaul pr̄is tui. & tu comedes pa-
ἀγροὺς σαοὺλ τοῦ πατρός σου. καὶ σὺ φαγῇ ἄρ- C
nē in menſa mea ſemper. & adora-
τον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διαπαντός. καὶ προσε-
uit eū & dixit: quis ſum ſeruus tuus:
κύνησεν αὐτῷ καὶ εἶπεν, τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου,
q̄ reſpexiſti ſup canē mortuum 1.Re. 18.d.
ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τεθνηκότα

Digitized by Google

ſimilē mei? ⁊ vocauit rex dauid
τὸν ὅμοιον ἐμοί; καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ τὸν
ſibā puerū ſaul ⁊ dixit ad eum: oīa
σιβὰ τὸν παῖδα σαοὺλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, πάντα
quecūq̄ erāt ſaul ⁊ oēm domū eius
ὅσα ὑπῆρχε τῷ σαοὺλ καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ
dedi filio dn̄i tui: ⁊ opare ei
δέδωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καὶ ἐργᾷ αὐτῷ τὴν
terrā tu ⁊ filij tui ⁊ ſerui tui: ⁊ inferes
γῆν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ δοῦλοί σου, καὶ εἰσοίσεις
filio dn̄i tui panes ⁊ comedēt. ⁊ mephi
τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους καὶ φάγονται. καὶ μεφι-
D boſeth filius dn̄i tui comedet ſemper panes
βόσεθ υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διαπαντὸς ἄρτους
ſup̄ mēſam meā. ⁊ ſiba erāt quinde
ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. καὶ τῷ σιβὰ ἦσαν πεντεκαί-
cim filij ⁊ viginti ſerui. ⁊ dixit ſiba ad
δεκα υἱοὶ καὶ εἴκοσι δοῦλοι. καὶ εἶπε σιβὰ πρὸς τὸν
regem: oīa q̄cūq̄ p̄cepit dn̄s meus
βασιλέα, πάντα ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός μου
rex ſeruo ſuo: ſic faciet ſer
ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕτως ποιήσει ὁ δοῦ-
uus tuus. ⁊ mephiboſeth comedebat ſup̄ mēſam
λός σου. καὶ μεφιβόσεθ ἤσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ
regis ſicut vnus de filijs regis. ⁊
βασιλέως καθὼς εἷς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. καὶ τῷ
mephiboſeth erat filius p̄uus: ⁊ nomē ei micha. ⁊
μεφιβόσεθ ἦν υἱὸς μικρός, καὶ ὄνομα αὐτῷ μιχά. καὶ
oīs cognatio domus ſiba ſerui mephi
πᾶσα ἡ κατοίκησις τοῦ οἴκου σιβὰ δοῦλοι τῷ μεφι-
boſeth: ⁊ mephiboſeth habitabat in hieruſalem: quia
βόσεθ. καὶ μεφιβόσεθ κατῴκει ἐν ἱερουσαλήμ, διό-
ſup̄ mēſam regis veſcebatur iugiter.
τι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως ἤσθιε διαπαντός.
⁊ ipſe erat claudus vtriſq̄ pedib⁹ ſuis.
καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ca. 10

A Et factū eſt poſt hec ⁊ mortuus eſt
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανεν ὁ βα-
1. Pa. 19. a. rex filioꝝ ammō: ⁊ regnauit pro eo
σιλεὺς υἱῶν ἀμμάν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ
annon filius eius. ⁊ dixit dauid faciā miam cum
ἀνὼν υἱὸς αὐτοῦ. καὶ εἶπε δαυὶδ ποιήσω ἔλεος μετὰ
annon filio naas: ſicut fecit pater eius
τοῦ ἀνὼν υἱοῦ ναάς, καθὼς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ
miam mecū. ⁊ miſit dauid ad conſolādū
ἔλεος μετ' ἐμοῦ. καὶ ἀπέστειλε δαυὶδ παρακαλέσαι
eum in manu ſeruoꝝ ſuoꝝ de p̄re
αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πατρὸς
eius. ⁊ venerūt ſerui dauid in terrā
αὐτοῦ. καὶ παρεγένοντο οἱ δοῦλοι δαυὶδ εἰς γῆν
filioꝝ ammō. ⁊ dixerūt p̄ncipes filioꝝ ammon ad annō
υἱῶν ἀμμάν. καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες υἱῶν ἀμμὰν πρὸς ἀνὼν
dn̄m ſuū: nūq̄d honorās dauid p̄rem
τὸν κύριον αὐτῶν, οὐχὶ δοξάζων δαυὶδ τὸν πατέρα
tuū corā te miſit tibi conſolatores: ſꝫ
σου ἐνώπιόν σου ἀπέσταλκέ σοι παρακαλοῦντας, ἀλ-
vt inueſtigarēt ciuitatē tuā ⁊ exploza
λ' ὅπως ἐξερευνήσωσι τὴν πόλιν σου καὶ κατασκοπή-
rent eam: q̄ vt explorarēt eam mi
σωσιν αὐτήν, ὅτι κατασκέψασθαι αὐτὴν ἀπέσταλ-
ſit dauid ſeruos ſuos ad te. ⁊ tulit
κε δαυὶδ τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς σέ. καὶ ἔλαβεν
annon ſeruos dauid ⁊ raſit bar-
ἀνὼν τοὺς δούλους δαυὶδ καὶ ἐξύρησε τοὺς πώγω-
bas eoꝝ dimidiā p̄tē: ⁊ p̄ſcidit de veſtibus eoꝝ
νας αὐτῶν τὸ ἥμισυ, καὶ ἀπέκοψε τῶν μανδυῶν αὐτῶν
mediā p̄tē vſq̄ ad nates eoꝝ: ⁊ dimiſit eos.
τὸ ἥμισυ ἕως τῶν ἰσχίων αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς.
B ⁊ nūciatū eſt dauid de viris: ⁊ mi
καὶ ἀπήγγειλαν τῷ δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐξαπέ-
ſit in occurſum eoꝝ: q̄ erant viri
στειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες

ſimilem mei. Vocauit itaq̄ rex ſybam puerū ſaul: & dixit ei. Omnia q̄cūq̄ fuerūt ſaul & vniuerſam domum eius dedi filio dn̄i tui. Operare igitur ei terram tu & filii tui & ſerui tui & inferes filio domini tui cibos vt alatur. Miphiboſeth aūt filius dn̄i tui comedet ſp̄ panē ſup menſā meā. Erāt autem ſybe quindecim filii & viginti ſerui. Dixitq̄ ſyba ad regem. Sicut iuſſiſti domīe mi rex ſeruo tuo: ſic faciet ſeruus tuus. Et miphiboſeth comedet ſup menſam meā q̄ſi vnus de filiis regis. Hēbat āt miphiboſeth filiū paruulū noīe micha. Oīs vero cognatio domus ſybe ſeruiebat miphiboſeth. Porro miphiboſeth habitabat in ieruſalē: quia de menſa regis iugiter veſcebatur: & erat claudus vtroq̄ pede. 10.

Factum eſt aūt poſt hec vt moreretur rex filiorū ammon: & regnauit anon filius ei⁹ p eo. Dixitq̄ dauid. Faciā miam cū anō filio naas: ſicut fecit pater eius mecum miam. Miſit ergo dauid cōſolans eū per ſeruos ſuos ſup patris interitu. Cū āt veniſſet ſerui dauid in terrā filiorū āmō: dixerīt principes filiorum ammon ad anon dn̄m ſuum. Putas q̄ propter honorem patris tui miſerit dd̄ ad te cōſolatores: & nō ideo vt te inueſtigaret & explorarēt ciuitatē & euerteret eā miſit dauid ſeruos ſuos ad te. Tulit itaq̄ anon ſeruos dauid: raſitq̄ dimidiam partem barbe eorum: & preſcidit veſtes eorum medias vſq̄ ad nates: & dimiſit eos. Q̄d cū nunciatū eēt dd̄: miſit in occurſum eorū. Erant enim viri

כמוני ויקרא המלך אל ציבא — קרא
נער שאול ויאמר אליו כל
אשר היה לשאול ולכל ביתו
נתתי לבן אדניך ועבדת לו את — נתן
האדמה אתה ובניך ועבדיך
והבאת והיה לבן אדניך לחם — בוא
ואכלו ומפיבשת בן אדניך יאכל
תמיד לחם על שלחני ולציבא
חמשה עשר בנים ועשרים
עבדים ויאמר ציבא אל המלך
ככל אשר יצוה אדני המלך את — צוה
עבדו כן יעשה עבדך ומפיבשת — עשה
אכל על שלחני כאחד מבני
המלך ולמפיבשת בן קטן
ושמו מיכא וכל מושב בית ציבא — ישב
עבדים למפיבשת ומפיבשת
ישב בירושלם כי על שלחן
המלך תמיד הוא אכל והוא פסח
ויהי אחרי שתי רגליו Cap. x.
כן וימת מלך בני עמון וימלך חנון — היה מות
בנו תחתיו ויאמר דוד אעשה — מלך אמר
חסד עם חנון בן נחש כאשר
עשה אביו עמדי חסד וישלח — שלח
דוד לנחמו ביד עבדיו אל אביו
ויבאו עבדי דוד ארץ בני — בוא
עמון ויאמרו שרי בני עמון — שור
אל חנון אדניהם המכבד — כבד
דוד את אביך בעיניך כי
שלח לך מנחמים הלוא בעבור — נחם עבר
חקר את העיר ולרגלה ולהפכה
שלח דוד את עבדיו אליך
ויקח חנון את עבדי דוד ויגלח — לקח גלח
את חצי זקנם ויכרת את — חצה כרת
מדויהם בחצי עד שתותיהם — הוה שתה
וישלחם ויגדו לדוד וישלח — שלח נגד
לקראתם כי היו האנשים — היה

Digitized by Google

נכלמים מאד ויאמר המלך שבו כלם ישב
בירחו עד יצמח זקנכם ושבתם: צמח שוב
ויראו בני עמון כי נבאשו בדוד ראה באש
וישלחו בני עמון וישכרו את שלח שכר
ארם בית רחוב ואת ארם צובא
עשרים אלף רגלי ואת מלך
מעכה אלף איש ואיש טוב
שנים עשר אלף איש: וישמע שמע
דוד וישלח את יואב ואת כל
הצבא הגברים: ויצאו בני עמון
ויערכו מלחמה פתח השער ערך לחם
וארם צובא ורחוב ואיש טוב
ומעכה לבדם בשדה: וירא יואב בדד ראה
כי היתה אליו פני המלחמה היה פנה
מפנים ומאחור ויבחר מכל אחר בחר
בחורי ישראל ויערך לקראת ערך
ארם: ואת יתר העם נתן ביד
אבשי אחיו ויערך לקראת בני
עמון: ויאמר אם תחזק ארם אמר חזק
ממני והיתה לי לישועה ואם ישע
בני עמון יחזקו ממך והלכתי חזק הלך
להושיע לך: חזק ונתחזק בעד
עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה עיר
יעשה הטוב בעיניו: ויגש יואב עשה נגש
והעם אשר עמו למלחמה בארם
וינסו מפניו: ובני עמון ראו כי נוס
נס ארם וינסו מפני אבישי ראה
ויבאו העיר וישב יואב מעל בוא שוב
בני עמון ויבא ירושלם: וירא
ארם כי נגף לפני ישראל ויאספו אסף
יחד: וישלח הדדעזר ויצא שלח
את ארם אשר מעבר הנהר
ויבאו חילם ושובך שר צבא שור
הדדעזר לפניהם: ויגד לדוד נגד
ויאסף את כל ישראל ויעבר עבר
את הירדן ויבא חלאמה

cōfuſi turpiter valde. Et mādauit eis dd. Manete in hiericho donec creſcat barba veſtra: & tūc reuertimini. Videntes āt filii ammō q̄ iniuriā feciſſent dauid: miſerūt & cōduxerūt mercede ſyrum roob & ſyrum ſoba viginti milia peditum: & a rege maacha mille viros: & ab hiſtob duodecim milia virorum. Quod cū audiſſet dd miſit ioab & oēm exercitū bellatorū. Egreſſi ſunt ergo filii ammon & direxerunt aciē ante ipſum ī introitū porte. Syrus aūt ſoba & roob & hiſtob & maacha ſeorſū erāt in campo. Vidēs ergo ioab q̄ p̄patū eēt aduerſum ſe prelium: & ex aduerſo & poſt tergum elegit ſibi ex oīb⁹ electis iſrael: & inſtruxit aciem contra ſyrū: reliquā āt partē populi tradidit abiſai fratri ſuo. Qui direxit aciē aduerſus filios ammon. Et ait ioab. Si p̄ualuerint aduerſū me ſyri: eris mihi in adiutoriū: ſi āt filii ammon preualuerint aduerſum te: auxiliabor tibi. Eſto vir fortis & pugnemus p̄ pplo noſtro & ciuitate dei noſtri. Dn̄s aūt faciet qd̄ bonū eſt ī cōſpectu ſuo. Iniit itaq; ioab & populus qui erat cum eo certamē cōtra ſyros: q ſtatī fugerunt a facie ei⁹. Filii āt ammon vidētes q̄ fugiſſet ſyri: fugerūt & ipſi a facie abiſai: & igreſſi ſūt ciuitatē. Reuerſuſq; ē ioab a filiis ammō: & venit ī ieruſalē. Videntes igitur ſyri q̄m corruiſſent coram iſrael cōgregati ſunt pariter. Miſitq; adadezer & eduxit ſyros qui erant trans fluuium & adduxit eorꝝ exercitū. Sobach āt magiſter militie adadezer erat princeps eorū. Qd̄ cū nūciatū eēt dauid: contraxit oēm iſraelem: & tranſiuit iordanē: & venitq; in helam.

inhonorati valde. ꝛ dixit rex: manete
ἠτιμωμένοι σφόδρα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, καθίσατε
in hiericho donec oriātur barbe vr̄e ꝛ
ἐν ἱεριχῶ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν καὶ
reuertimini. ꝛ viderūt filij ammō q̄ cōfuſi ſunt
ἐπιστραφήσεσθε. καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ ἀμμὼν ὅτι ἠσχύνθησαν
ſerui dauid: ꝛ miſerūt filij ammō: ꝛ cō
οἱ δοῦλοι δαυίδ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν, καὶ ἐμι
duxerūt mercede ſyrū bethraab: ꝛ ſyrū ſyba:
σθώσαντο τὸν σύρον βεθραὰβ, καὶ τὸν σύρον συβᾶ,
viginti milia peditū: ꝛ regem maacha mille
εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα μααχὰ χι
le viros: ꝛ iſtob duodecim milia virorū.
λίους ἄνδρας, καὶ τὸν ἰστὼβ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν.
ꝛ audiuit dauid ꝛ miſit ioab ꝛ oēm
καὶ ἤκουσε δαυίδ καὶ ἀπέστειλε τὸν ἰωὰβ καὶ πᾶσαν
exercitū bellatorū. ꝛ egreſſi ſūt filij ammō ꝛ
τὴν στρατιὰν τῶν δυνατῶν. καὶ ἐξῆλθον υἱοὶ ἀμμὼν καὶ
direxerūt aciem ante portā
παρετάξαντο τὸν πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς
ciuitatis. ꝛ ſyrus ſyba ꝛ roob ꝛ iſtob ꝛ
πόλεως. καὶ ὁ σύρος συβᾶ καὶ ῥοὼβ καὶ ἰστὼβ καὶ
maacha ſeorſum in cāpo: ꝛ vidit ioab q̄
μααχὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ εἶδεν ἰωὰβ ὅτι
facti eſſent e regione belli cōtra eum ex
γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολέμου πρὸς αὐτὸν ἐξ
aduerſo ꝛ poſt tergū. ꝛ elegit de oībus iuueni
ἐναντίας καὶ ὄπισθεν. καὶ ἐξελέξατο ἐκ πάντων νεανί
bus filiorꝝ iſrael: ꝛ inſtruxit aciē aduerſum
σκων υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ παρετάξατο ἐξεναντίας τοῦ
ſyrū. at reliquā partē ppl̄i tradidit in
σύρου. τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν εἰς τὴν
manū abeſſa fratris ſui. ꝛ direxit aciē
χεῖρα ἀβεσσᾶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ παρετάξατο
aduerſus filios ammō. ꝛ dixit ad abeſſa: ſi
ἐξεναντίας τῶν υἱῶν ἀμμών. καὶ εἶπεν πρὸς ἀβεσσᾶ, ἐὰν
preualuerit ſyrus ſup̄ me: ꝛ eris mihi in ſalutē.
κρατήσῃ σύρος ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν.
ꝛ ſi filij ammon preualuerint ſup̄ te. ꝛ
καὶ ἐὰν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ πο
ibo vt saluē te. eſto vir fortis: ꝛ cōfortemur
ρεύσομαι τοῦ σῶσαί σε. ἀνδρίζου, καὶ κραταιωθῶμεν
pro pp̄lo nr̄o: ꝛ pro ciuitatib⁹ dei
ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ
noſtri. ꝛ dn̄s faciet bonū in oculis ſu
ἡμῶν. καὶ ὁ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐ
is. ꝛ acceſſit ioab ꝛ pp̄ls q̄ cū eo: in
τοῦ. καὶ προσῆλθεν ἰωὰβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, εἰς
bellū cōtra ſyrū. ꝛ fugit ſyrus a fa
πόλεμον ἐπὶ τὸν σύρον. καὶ ἔφυγεν ὁ σύρος ἐκ προσώ
cie eius. ꝛ filij ammō viderūt: q̄ fugerit
που αὐτοῦ. καὶ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν εἶδον, ὅτι πέφευγεν ὁ
ſyrus: ꝛ fugerūt a facie abeſſa: ꝛ ingreſſi ſūt
σύρος, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου ἀβεσσά, καὶ εἰσῆλθον
in ciuitatē. ꝛ reuerſus eſt ioab a filijs am
εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἀνέστρεψεν ἰωὰβ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀμ
mon in hieruſalē. ꝛ vidit ſyrus q̄ corruit
μὼν εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ εἶδεν ὁ σύρος ὅτι ἔπεσεν
corā filijs iſrael. ꝛ cōgregati ſunt pari
ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ συνήχθησαν κατὰ τὸ
ter: ꝛ miſit adraezer: ꝛ eduxit ſy
αὐτό, καὶ ἀπέστειλεν ἀδρααζάρ, καὶ ἐξήγαγεν τὸν σύ
rum q̄ erat trans fluuiū ꝛ vene
ρον τὸν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ παρεγένοντο
rūt in elam. ꝛ ſobach prīceps militie adraezer
εἰς ἐλάμ. καὶ σωβὰχ ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ ἀδρααζὰρ
ante eos. ꝛ nūciatū eſt dauid ꝛ cōtra
ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ ἀπηγγέλη τῷ δαυὶδ καὶ συνή
xit omnē iſrael: ꝛ trāſijt iordanē: ꝛ
γαγε πάντα ἰσραήλ, καὶ διέβη τὸν ἰορδάνην, καὶ
venit in chalaama.
παρεγένετο εἰς χαλααμά.

C

D

Digitized by Google

τ direxit aciẽ ſyrus ex aduerſo dauid: τ
καὶ παρετάξατο ὁ σύρος ἐξεναντίας δαυίδ, καὶ
pugnauit cum eo. τ fugit ſyrus a fa
ἐπολέμησεν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἔφυγεν ὁ σύρος ἐκ προσώ
cie iſrael. τ occidit dauid de ſyris
που ἰσραήλ. καὶ ἀπέκτεινε δαυίδ ἐκ τῶν σύρων
ſeptingẽtos currus τ quadraginta milia equi
ἑπτακόσια ἅρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἱπ-
tum: τ ſobach pricipẽ militie eius percuſſit: τ
πέων, καὶ τὸν σωβὰχ ἀρχιστράτηγον αὐτοῦ ἐπάταξεν, καὶ
mortuꝰ eſt ibi. τ viderũt vniuerſi reges ſerui
ἀπέθανεν ἐκεῖ. καὶ εἶδον πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δοῦλοι
adrazar qm̃ corruerũt corã iſrael: τ pepi-
ἀδρααζὰρ ὅτι ἔπταισαν ἐνώπιον ἰσραήλ, καὶ διέθεν
gerũt fedus cũ iſrael: τ ſeruierũt iſrael.
το διαθήκην μετὰ ἰσραήλ, καὶ ἐδούλευον τῷ ἰσραήλ.
τ timuerũt ſyri vt ſaluẽt filios
καὶ ἐφοβήθησαν σύροι τοῦ διασῶσαι τοὺς υἱοὺς
ammõ rurſum.
ἀμμὼν ἔτι.

Ca. 11.

A Et factũ eſt vertente anno in
Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν
1. Pa. 20. a. tpe egreſſus regũ: τ miſit
καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν βασιλέων, καὶ ἐξαπέστειλε
dauid ioab τ ſeruos ſuos cũ
δαυίδ τὸν ἰωὰβ καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ᾽ αὐ-
eo τ vniuerſũ iſrael: τ vaſtauit fi
τοῦ καὶ πάντα τὸν ἰσραήλ, καὶ διέφθειρε τοὺς υἱ-
lios ammõ. τ obſederũt cõtra rabath. τ dauid
οὺς ἀμμών. καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ ῥαββάθ. καὶ δαυίδ
habitabat in hieruſalẽ. factũ eſt aũt in tpe poſt me-
κατῴκει ἐν ἱερουσαλήμ. ἐγένετο δὲ ἐν καιρῷ τῆς δει-
ridiẽ: τ ſurrexit dauid a lecto ſuo τ de-
λης, καὶ ἀνέστη δαυίδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ πε-
ambulabat in ſolario domus re
ριεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέ-
gis. τ vidit a ſolario mulierẽ lauãtẽ ſe:
ως. καὶ εἶδεν ἀπὸ τοῦ δώματος γυναῖκα λουομένην,
τ mulier pulchra aſpectu valde. τ miſit
καὶ ἡ γυνὴ καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα. καὶ ἀπέστειλε
dauid τ reqſiuit mulierẽ. τ dixerũt: nõne hec
δαυίδ καὶ ἐζήτησε τὴν γυναῖκα. καὶ εἶπον, οὐχὶ αὕ-
eſt berſabee filia eliã vxor vrie chet
τη ἐστὶν βηρσαβεὲ θυγάτηρ ἐλιὰμ γυνὴ οὐρίου τοῦ χετταί-
tei: τ miſit dauid nũcios: τ tulit eã:
ου; καὶ ἀπέστειλε δαυίδ ἀγγέλους, καὶ ἔλαβεν αὐτήν,
τ igreſſus eſt ad eã τ dormiuit cũ ea. τ hec
καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς. καὶ αὐ-
erat ſctificata ab immũditia ſua. τ reuerſa
τὴ ἦν ἁγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς. καὶ ἀπέστρε-
eſt in domũ ſuã: τ cõcepit mulier.
ψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ συνέλαβεν ἡ γυνή.
τ miſit τ nunciauit dauid τ dixit: cõ
καὶ ἀπέστειλε καὶ ἀπήγγειλε δαυίδ καὶ εἶπεν, συ-
B cepi ego. τ miſit dauid ad ioab τ
νείληφα ἐγώ. καὶ ἀπέστειλε δαυίδ πρὸς ἰωὰβ καὶ
dixit: mitte mihi vriã chetteũ. τ
εἶπεν, ἀπόστειλόν μοι τὸν οὐρίαν τὸν χετταῖον. καὶ
miſit ioab vriã ad eũ. τ ve
ἀπέστειλεν ἰωὰβ τὸν οὐρίαν πρὸς αὐτόν. καὶ πα-
nit vrias ad dauid. τ interrogauit eũ
ραγίνεται οὐρίας πρὸς δαυίδ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν
dauid: ſi valeret ioab: τ ſi valeret ppl̃s: τ ſi
δαυίδ, εἰ ὑγιαίνει ἰωὰβ, καὶ εἰ ὑγιαίνει ὁ λαός, καὶ εἰ
valeret bellũ. τ dixit dauid vria: deſ
ὑγιαίνει ὁ πόλεμος. καὶ εἶπε δαυίδ τῷ οὐρίᾳ, κα-
cende in domũ tuã: τ laua pedes tuos. τ egreſ
τάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ νίψαι τοὺς πόδας σου. καὶ ἐξῆλ-
ſus eſt vrias a facie regis: τ egreſſa eſt poſt
θεν οὐρίας ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλθεν ὀπίσω
eum portio regis. τ dormiuit vrias in veſtibulo
αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. καὶ ἐκοιμήθη οὐρίας ἐν τῷ πυλῶνι

Et direxerunt aciẽ ſyri ex aduerſo dauid & pugnauerũt cõtra iſrael. Fugeruntq́ ſyri a facie iſrael: & occidit dauid de ſyris ſeptigẽtos currus & quadraginta milia equitum: & ſobach principem militie percuſſit: & ſtatĩ mortuus eſt. Vidẽtes aũt vniuerſi reges q erant in p̃ſidio adadezer ſe victos eſſe ab iſrael: fecerunt pacem cum iſrael & ſeruierunt eis: timueruntq́ ſyri auxiliũ p̃bere filiis ammon. 11.

Factum eſt autem vertente anno eo tempore quo ſolent reges ad bella procedere: miſit dauid ioab & ſeruos ſuos cum eo: & vniuerſum iſrael & vaſtauerunt filios ammon & obſederũt rabba. Dauid autem remãſit in ieruſalem. Dum hec agerentur accidit quadam die vt ſurgeret dauid d̃ ſtratu ſuo poſt meridiem: & deambularet in ſolario domus regie: viditq́ mulierẽ ſe lauantem ex aduerſo ſuper ſolarium ſuum. Erat autem mulier pulchra valde. Miſit ergo rex & requiſiuit que eſſet mulier. Nunciatumq́ eſt ei q̃ ipſa eſſet berſabee filia heliam vxor vrie ethei. Miſſis itaq́ dauid nunciis tulit eam. Que cũ ingreſſa eſſet ad illum: dormiuit cum ea. Statimq́ ſanctificata eſt ab immundicia ſua: & reuerſa eſt domum ſuam concepto fetu. Mitrenſq́ nunciauit dauid & ait. Concepi. Miſit autem dauid ad ioab dicens. Mitte ad me vriam etheum. Miſitq́ ioab vriam ad dauid. Et venit vrias ad dauid. Queſiuitq́ dauid q̃ recte ageret ioab & populus: & quomodo amminiſtraretur bellũ. Et dixit dauid ad vriam. Vade in domũ tuam: & laua pedes tuos. Et egreſſus eſt urias de domo regis: ſecutuſq́ eſt eum cibus regius. Dormiuit autem vrias ante portam

ויערכו ארם לקראת דוד ערך
וילחמו עמו: וינס ארם מפני
ישראל ויהרג דוד מארם שבע הרג
מאות רכב וארבעים אלף מאה רבע
פרשים ואת שובך שר צבאו
הכה וימת שם: ויראו כל המלכים נכה מות
עבדי הדדעזר כי נגפו לפני ראה פנה
ישראל וישלמו את ישראל שלם
ויעבדום ויראו ארם להושיע עבד ישע
עוד את בני עמון: ויהי Cap. xi.
לתשובת השנה לעת צאת היה שוב
המלכים וישלח דוד את יואב יצא
ואת עבדיו עמו ואת כל ישראל שלח
וישחתו את בני עמון ויצרו על שחת צור
רבה ודוד יושב בירושלם: ויהי
לעת הערב ויקם דוד מעל קום
משכבו ויתהלך על גג בית המלך שכב הלך
וירא אשה רחצת מעל הגג ראה איש
והאשה טובת מראה מאד: וישלח ראה
דוד וידרש לאשה ויאמר הלא דרש אמר
זאת בת שבע בת אליעם אשת
אוריה החתי: וישלח דוד איש
מלאכים ויקחה ותבא אליו וישכב לאך לקח
עמה והיא מתקדשת מטמאתה בוא קדש
ותשב אל ביתה: ותהר האשה שוב הרה
ותשלח ותגד לדוד ותאמר שלח נגד
הרה אנכי: וישלח דוד אל יואב
שלח אלי את אוריה החתי
וישלח יואב את אוריה אל דוד:
ויבא אוריה אליו וישאל שאל
דוד לשלום יואב ולשלום שלם
העם ולשלום המלחמה: ויאמר לחם
דוד לאוריה רד לביתך ורחץ ירד
רגליך ויצא אוריה מבית
המלך ותצא אחריו משאת יצא נשא
המלך: וישכב אוריה פתח שכב

Digitized by Google

בֵּית הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל עַבְדֵי אֲדֹנָיו
וְלֹא יָרַד אֶל בֵּיתוֹ׃ וַיַּגִּדוּ
לְדָוִד לֵאמֹר לֹא יָרַד אוּרִיָּה
אֶל בֵּיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל
אוּרִיָּה הֲלוֹא מִדֶּרֶךְ אַתָּה בָא בוא
מַדּוּעַ לֹא יָרַדְתָּ אֶל בֵּיתֶךָ׃ ידע
וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה אֶל דָּוִד אמר
הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים ארן
בַּסֻּכּוֹת וַאדֹנִי יוֹאָב וְעַבְדֵי אֲדֹנִי סבך
עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֹנִים וַאֲנִי אָבוֹא פנה חנה
אֶל בֵּיתִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁכַּב בוא שתה
עִם אִשְׁתִּי חַיֶּךָ וְחֵי נַפְשֶׁךָ אִם איש חיה
אֶעֱשֶׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר עשה
דָּוִד אֶל אוּרִיָּה שֵׁב בָּזֶה גַּם הַיּוֹם ישב
וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב אוּרִיָּה שלח
בִּירוּשָׁלַםִ בַּיּוֹם הַהוּא וּמִמָּחֳרָת׃
וַיִּקְרָא לוֹ דָוִד וַיֹּאכַל לְפָנָיו קרא אכל
וַיֵּשְׁתְּ וַיְשַׁכְּרֵהוּ וַיֵּצֵא בָעֶרֶב פנה שתה
לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ עִם עַבְדֵי אֲדֹנָיו שכר שכב
וְאֶל בֵּיתוֹ לֹא יָרָד׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר היה
וַיִּכְתֹּב דָּוִד סֵפֶר אֶל יוֹאָב וַיִּשְׁלַח כתב
בְּיַד אוּרִיָּה׃ וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר לֵאמֹר
הָבוּ אֶת אוּרִיָּה אֶל מוּל פְּנֵי יהב
הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה וְשַׁבְתֶּם לחם שוב
מֵאַחֲרָיו וְנִכָּה וָמֵת׃ וַיְהִי בִּשְׁמוֹר מות
יוֹאָב אֶל הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת אוּרִיָּה אֶל שמר נתן
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָדַע כִּי אַנְשֵׁי חַיִל קום
שָׁם׃ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר וַיִּלָּחֲמוּ
אֶת יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן הָעָם מֵעַבְדֵי דָוִד נפל
וַיָּמָת גַּם אוּרִיָּה הַחִתִּי׃ וַיִּשְׁלַח שלח
יוֹאָב וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת כָּל דִּבְרֵי נגד
הַמִּלְחָמָה׃ וַיְצַו אֶת הַמַּלְאָךְ צוה לאך
לֵאמֹר כְּכַלּוֹתְךָ אֵת כָּל דִּבְרֵי כלה
הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר אֶל הַמֶּלֶךְ׃
וְהָיָה אִם תַּעֲלֶה חֲמַת הַמֶּלֶךְ עלה יחם
וְאָמַר לְךָ מַדּוּעַ נִגַּשְׁתֶּם אֶל ידע

domus regie cum aliis ſeruis domini ſui: & nō deſcendit ad domum ſuam. Nūciatūq; eſt dauid a dicentibus. Non iuit vrias in domum ſuam. Et ait dauid ad vriam. Nunquid nō de via veniſti? Quare nō deſcendiſti in domum tuam? Et ait vrias ad dauid. Arca dei & iſrael & iuda habitant in papilionibus: & dn̄s meus ioab & ſerui dn̄i mei ſup faciē terre manēt: & ego igrediar domū meā vt comedā & bibā & dormiam cū vxore mea? Per ſalutē tuam & p ſalutē aīe tue non faciam rē hāc. Ait ergo dauid ad vriā. Mane hic etiam hodie: & cras dimittā te. Mānſit vrias in ieruſalem in die illa & altera: & vocauit eū dauid vt comederet coram ſe & biberet: & iebriauit eū. Qui egreſſus veſpe dormiuit in ſtratu ſuo cū ſeruis domini ſui. & in domū ſuā nō deſcēdit. Factū ē ergo mane: & ſcripſit dauid epiſtolam ad ioab: miſitq; per manum vrie: ſcribens in epiſtola. Ponite vriam ex aduerſo belli vbi fortiſſimū eſt prelium: & derelinqte eū vt pcuſſus intereat. Igitur cū ioab obſideret vrbem poſuit vriā in loco vbi ſciebat viros eſſe fortiſſimos: egreſſiq; viri de ciuitate bellabant aduerſum ioab: & ceciderunt de populo ſeruorū dauid: & mortuus ē et urias etheus. Miſit itaq; ioab & nūciauit dauid omnia uerba prelii: pcepitq; nūcio dicens. Cū cōpleueris uniuerſos ſermones belli ad regem: ſi eum uideris indignari & dixerit: quare acceſſiſtis ad

domus regis cū oībus ſer
τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ πάντων τῶν παί-
uis dn̄i ſui. ⁊ nō deſcēdit ad domū
δων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον
ſuā. ⁊ nūciauerūt dauid dicētes: φ nō
αὐτοῦ. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ δαυὶδ λέγοντες, ὅτι οὐ
deſcēdit vrias in domū ſuā. ⁊ ait dauid
κατέβη οὐρίας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ εἶπε δαυὶδ
ad vriā: nōne de via veniſti tu?
πρὸς τὸν οὐρίαν. οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ παραγέγονας σύ;
quare nō deſcēdiſti in domū tuā? ⁊ ait vrias
τί οὐ κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου; καὶ εἶπεν οὐρίας
ad dauid: arca ⁊ iſrael ⁊ iudas habitant
πρὸς δαυὶδ, ἡ κιβωτὸς καὶ ἰσραὴλ καὶ ἰούδας κα-
bitant in papiliōib⁹: ⁊ dn̄s meus ioab ⁊
τοικοῦσι ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου ἰωὰβ καὶ οἱ
ſerui dn̄i mei ſup faciē cam
παῖδες τοῦ κυρίου μου ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδί-
pi caſtrametati: ⁊ quō ego ingrediar
ου παρεμβεβληκότες, καὶ πῶς ἐγὼ εἰσελεύσομαι
in domū meā vt comedā ⁊ bibā ⁊ dormiā
εἰς τὸν οἶκόν μου φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ κοιμηθῆναι
cum vxore mea? per vitā tuā ⁊ per
μετὰ τῆς γυναικός μου; μὰ τὴν ζωήν σου καὶ μὰ
vitā aīe tue non faciā rem
τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου οὐ μὴ ποιήσω τὸ πρᾶγμα
hanc. ⁊ dixit dauid ad vriā: mane
τοῦτο. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς τὸν οὐρίαν, κάθισον
hic ⁊ hodie: ⁊ cras te dimittā: ⁊ mā-
ὧδε καὶ σήμερον, καὶ αὔριον σὲ ἐξαποστελῶ, καὶ ἐκά-
ſit vrias in hieruſalē in die illa ⁊
θισεν οὐρίας ἐν ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ
craſtina: ⁊ vocauit eū dauid ⁊ comedit co
ἐπαύριον, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν δαυὶδ καὶ ἔφαγεν ἐνώ-
ram ſe ⁊ bibit ⁊ inebriat⁹ ē: ⁊ egreſſus ē veſ
πιον αὐτοῦ καὶ ἔπιεν καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐξῆλθεν ἑσπέ-
pere ⁊ dormiuit vrias in cubili cū ſer
ρας καὶ ἐκοιμήθη ὁ οὐρίας ἐν τῇ κοίτῃ μετὰ τῶν παί-
uis dn̄i ſui: in āt domū ſuā nō
δων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰς δὲ τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ
deſcēdit. ⁊ factū eſt mane: ⁊ ſcripſit dauid e-
κατέβη. καὶ ἐγένετο πρωΐ, καὶ ἔγραψε δαυὶδ βι-
piſtolā ad ioab: ⁊ miſit in manu vrie.
βλίον πρὸς ἰωὰβ, καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ οὐρίου.
ſcripſit āt in epl̄a dicēs: trade v-
ἔγραψε δὲ ἐν τῷ βιβλίῳ λέγων, παράδος τὸν οὐρί-
riā in preliū forte: ⁊ reuertimini a
αν εἰς τὸν πόλεμον τὸν κραταιόν, καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ
tergo eius: ⁊ percuciet ⁊ morietur.
ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσεται καὶ ἀποθανεῖται.
⁊ factū eſt cū obſideret ioab in
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φυλάσσειν τὸν ἰωὰβ ἐπὶ τὴν
vrbē ⁊ dedit vriā in locū vbi ſciebat
πόλιν καὶ ἔδωκε τὸν οὐρίαν ἐπὶ τὸν τόπον οὗ ἤδει
φ̄ viri fortitudinis erant ibi. ⁊ egreſſi ſūt vi
ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἦσαν ἐκεῖ. καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄν-
ri ciuitatis ⁊ bellabant aduerſū ioab. ⁊
δρες τῆς πόλεως καὶ ἐπολέμουν πρὸς ἰωάβ. καὶ
ceciderūt de pp̄lo de ſeruis dauid: ⁊
ἔπεσον ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων δαυίδ, καὶ
mortu⁹ eſt vrias chetteus. ⁊ miſit ioab ⁊
ἀπέθανεν οὐρίας ὁ χετταῖος. καὶ ἀπέστειλεν ἰωὰβ καὶ
nunciauit dauid oīa verba pre
ἀπήγγειλεν τῷ δαυὶδ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πο-
lii. ⁊ precepit ioab nūcio dicēs: cū
λέμου. καὶ ἐνετείλατο ἰωὰβ τῷ ἀγγέλῳ λέγων, ἐν
cōpleueris tu vniuerſos ſermones bel
τῷ συντελέσαι σε πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέ-
li loquens ad regē: ⁊ erit ſi aſcēderit
μου λαλοῦντα πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔσαι ἐὰν ἀναβῇ
ira regis: ⁊ dixerit tibi: quare acceſſiſtis ad
ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως, καὶ εἴπῃ σοι, τί ὅτι ἠγγίσατε πρὸς

Infra. 14.c.

C

vrbē vt p̄liaremini: nōne ſciebatis φ percutiemini de
τὴν πόλιν πολεμῆσαι; οὐκ ἤδητε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ
D muro: quis percuſſit abimelech filiū hie
τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξε τὸν ἀβιμέλεχ τὸν υἱὸν ἱε
Iudi. 9.g. robaal: nōne mulier proiecit ſup eū fragmē mole
ροβαάλ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου
de muro ⁊ mortu⁹ eſt in thabes: quare ac
ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν θαβής; ἵνα τί προσ-
ceſſiſtis ad murū: ⁊ dices ⁊ ſeruus
ηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; καὶ ἐρεῖς καί γε ὁ δοῦλός
tuus vrias chetteus mortu⁹ ē. ⁊ venit nun
σου οὐρίας ὁ χετταῖος τέθνηκε. καὶ παρεγένετο ὁ ἄγγε-
cius ioab ad regē in hieruſalem ⁊ nūcia
λος ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήγ-
uit dauid oīa que locut⁹ eſt ioab. ⁊ di-
γειλε τῷ δαυὶδ πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἰωάβ. καὶ εἶ-
xit nūcius ad dauid: φ preualuerūt viri
πεν ὁ ἄγγελος πρὸς δαυίδ, ὅτι κατεκράτουν οἱ ἄνδρες
aduerſū nos ⁊ egreſſi ſūt viri ad nos in agrū:
ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸ πεδίον,
⁊ venimus cōtra eos vſq; ad portas veſtibuli:
καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἕως τῶν θυρῶν τοῦ πυλῶνος,
⁊ ſagittauerūt ſagittarij ad ſeruos tuos
καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες ἐπὶ τοὺς δούλους σου
ex muro: ⁊ mortui ſunt de ſeruis
ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον ἀπὸ τῶν δούλων τοῦ
regis ⁊ ſeruus tuus vrias chetteus mor
βασιλέως καί γε ὁ δοῦλός σου οὐρίας ὁ χετταῖος τέθνη
tu⁹ eſt. ⁊ dixit dauid ad nūciū: hec dices
κεν. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον, τάδε ἐρεῖς
ad ioab: nō malū ſit in oculis tuis de
πρὸς ἰωάβ, μὴ πονηρὸν ἔσω ἐν ὀφθαλμοῖς σου περὶ τοῦ
verbo hoc: q̄ñ q̄ndoq; q̄dē ſit q̄ndoq; āt ſic
ῥήματος τούτου, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως ποτὲ δὲ οὕ-
conſumet gladius. conforta bel
τως καταφάγεται ἡ ῥομφαία. κραταίωσον τὸν πόλε-
lum tuū aduerſus vrbē: ⁊ deſtruas eam: ⁊
μόν σου ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ κατάσκαψον αὐτήν, καὶ
fortifica eā. ⁊ audiuit vxor vrie φ mor
κραταίωσον αὐτήν. καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ οὐρίου ὅτι τέ-
tuus eēt vir ſuus vrias: ⁊ plāxit ſup virū
θνηκεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐρίας, καὶ ἐκόψατο ἐπὶ τὸν ἄνδρα
ſuū. ⁊ trāſijt luctus: ⁊ miſit dauid
αὐτῆς. καὶ διῆλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλε δαυὶδ
⁊ accepit berſabee in domū ſuā: ⁊
καὶ ἔλαβε τὴν βηρσαβεαὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
facta eſt ei in vxorē: ⁊ parit ei filiū.
ἐγένετο αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ τίκτει αὐτῷ υἱόν. Ca. 12.

Et viſa eſt mala res quā fecit dauid
A Καὶ ἐφάνη πονηρὸν τὸ πρᾶγμα ὃ ἐποίησε δαυὶδ
corā dño: ⁊ miſit dñs nathan prophe
ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπέστειλε κύριος ναθὰν τὸν προφή-
tam ad dauid. ⁊ ingreſſus ē nathā ad dauid: ⁊
την πρὸς τὸν δαυίδ. καὶ εἰσῆλθε ναθὰν πρὸς δαυίδ, καὶ
dixit ei: indica iā mihi iudiciū hoc.
εἶπεν αὐτῷ, ἀπάγγειλον δή μοι τὴν κρίσιν ταύτην.
duo viri erāt in vna ciuitate: vn⁹ diues ⁊
δύο ἄνδρες ἦσαν ἐν μιᾷ πόλει, εἷς πλούσιος καὶ
vn⁹ pauper: ⁊ erāt diuiti greges ouiū ⁊ armē-
εἷς πένης, καὶ ἦν τῷ πλουσίῳ ποίμνια καὶ βου-
ta boū multa valde: ⁊ pauperi nō erat q̄ppiā aliud
κόλια πολλὰ σφόδρα, καὶ τῷ πένητι οὐκ ἦν οὐδὲν ἀλλ'
quā agna vna parua quā poſſedit ⁊ fouit
ἢ ἀμνὰς μία μικρὰ ἣν ἐκτήσατο καὶ περιεποιήσατο
⁊ nutriuit eā ⁊ nutrita fuit cū eo ⁊ cū
καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὴν καὶ συνετράφη μετ' αὐτοῦ καὶ με-
filijs eius pariter: de pane
τὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ κατὰ τὸ αὐτό, ἀπὸ τοῦ ἄρτου
eius comedebat ⁊ de calice bibebat: ⁊ in
αὐτοῦ ἤσθιεν καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου ἔπινε, καὶ ἐν τῷ
ſinu eius
κόλπῳ αὐτοῦ

murū vt preliaremini:
an ignorabatis
φ multa deſup ex mu
ro tela mittantur? qs p
cuſſit abimelech filium
hieroboal? nonne
mulier miſit ſuper eū
fragmen mole
de muro: & interfecit
eū in thebes? quare
iuxta murū acceſſiſtis?
dices. Etiam
ſeruus tuus vrias ethe-
us occubuit. Abiit er-
go nuncius & venit &
narrauit dauid omnia
que ei preceperat ioab:
& dixit
nūcius ad dd. Preua-
luerunt aduerſum nos
viri: & egreſſi ſunt ad
nos in agrū. Nos autem
fctō ipetu p̄ſecuti eos
ſumus vſq; ad portā ci-
uitatis: & direxerūt ia-
cula ſagittarii ad ſeruos
tuos ex muro deſuper:
mortuiq; ſunt de ſuis
regis. Quinetiā ſeru⁹
tuus vrias etheus mor
tuus eſt. Et dixit dauid
ad nuncium. Hec
dices ioab. Nō te fran
gat
iſta res. Varius enī euen
tus eſt belli: & nunc hūc
& nunc illum conſū-
mit gladius. Conforta
bellatores tuos aduer-
ſus vrbem vt d̄ſtruas eā
& exhortare eos. Au-
diuit autem vxor vrie
φ mortuus eſſet vrias
vir ſuus: & planxit
eum. Trāſactoq; luctu
miſit
dauid & itroduxit eā i
domū ſuam: & fctā eſt
ei vxor: peperitq; ei
filium. Et diſplicuit
verbum hoc quod fe-
cerat dauid coram
domino. 12.

Miſit ergo
domin⁹ nathan ad da
uid. Qui cum veniſſet
ad eum: dixit ei. Duo
viri
erant in ciuitate vna:
vnus diues
& alter pauper. Diues
habebat
oues & boues pluri-
mos valde: pauper aūt
nihil hēbat oīno p̄ter
ouem vnam
puulā quā emerat &
nutrierat & q̄ creuerat
apud eū cū filiis eius:
ſimul de pane illius
comedēs & de calice e-
ius bibēs: & in ſinu illi⁹

העיר להלחם הלוא ידעתם את
אשר ירו מעל החומה מי הכה — ירה חמה
את אבימלך בן ירבשת הלוא — נכה
אשה השליכה עליו פלח רכב — איש שלך
מעל החומה וימת בתבץ למה — מות
נגשתם אל החומה ואמרת גם
עבדך אוריה החתי מת וילך
המלאך ויבא ויגד לדוד את כל — בוא
אשר שלחו יואב ויאמר
המלאך אל דוד כי גברו עלינו
האנשים ויצאו אלינו השדה
ונהיה עליהם עד פתח השער — היה
ויראו המוראים אל עבדיך מעל — ירה
החומה וימותו מעבדי המלך
וגם עבדך אוריה החתי מת
ויאמר דוד אל המלאך כה — אמר לאך
תאמר אל יואב אל ירע — רוע
בעיניך את הדבר הזה כי כזה
וכזה תאכל החרב החזק
מלחמתך אל העיר והרסה — אכל חזק לחם
וחזקהו ותשמע אשת אוריה — שמע
כי מת אוריה אישה ותספד — מות ספד
על בעלה ויעבר האבל וישלח — עבר שלח
דוד ויאספה אל ביתו ותהי לו — אסף היה
לאשה ותלד לו בן וירע — ילד רוע
הדבר אשר עשה דוד בעיני
יהוה וישלח — Cap. xij.
יהוה את נתן אל דוד ויבא — בוא
אליו ויאמר לו שני אנשים — שנה
היו בעיר אחת אחד עשיר — עשר
ואחד ראש לעשיר היה — רוש
צאן ובקר הרבה מאד ולרש — רבה
אין כל כי אם כבשה אחת
קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל — חיה גדל
עמו ועם בניו יחדו מפתו — פתת אכל
תאכל ומכסו תשתה ובחיקו — כוס שתה

Digitized by Google

שׁכב תִשְׁכָּב וַתְּהִי לוֹ כְּבַת׃ וַיָּבֹא הֵלֶךְ
חמל לְאִישׁ הֶעָשִׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת
עשה מִצֹּאנוֹ וּמִבְּקָרוֹ לַעֲשׂוֹת לָאֹרֵחַ
בוא לקח הַבָּא לוֹ וַיִּקַּח אֶת כִּבְשַׂת הָאִישׁ
הָרָאשׁ וַיַּעֲשֶׂהָ לָאִישׁ הַבָּא אֵלָיו׃
חרה וַיִּחַר אַף דָּוִד בָּאִישׁ מְאֹד וַיֹּאמֶר
אֶל נָתָן חַי יְהוָה כִּי בֶן מָוֶת
הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹאת׃ וְאֶת
שלם רבע הַכִּבְשָׂה יְשַׁלֵּם אַרְבַּעְתָּיִם
עֵקֶב אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה
וְעַל אֲשֶׁר לֹא חָמָל׃ וַיֹּאמֶר נָתָן
אֶל דָּוִד אַתָּה הָאִישׁ כֹּה אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי
מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל
נצל וְאָנֹכִי הִצַּלְתִּיךָ מִיַּד שָׁאוּל׃
נתן וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת בֵּית אֲדֹנֶיךָ וְאֶת
נשה נְשֵׁי אֲדֹנֶיךָ בְּחֵיקֶךָ וָאֶתְּנָה
לְךָ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
יסף וְאִם מְעָט וְאֹסִפָה לְּךָ כָּהֵנָּה
ידע בזה וְכָהֵנָּה׃ מַדּוּעַ בָּזִיתָ אֶת דְּבַר
עשה יְהוָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָו אֵת
נכה אוּרִיָּה הַחִתִּי הִכִּיתָ בַחֶרֶב וְאֶת
איש אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְּךָ לְאִשָּׁה
וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְּחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן׃
סור וְעַתָּה לֹא תָסוּר חֶרֶב מִבֵּיתְךָ
עלם לקח עַד עוֹלָם עֵקֶב כִּי בְזִתָנִי וַתִּקַּח
היה אֶת אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי לִהְיוֹת
לְךָ לְאִשָּׁה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
קום רעע הִנְנִי מֵקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ
נשה וְלָקַחְתִּי אֶת נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ
נתן רעה וְנָתַתִּי לְרֵעֶיךָ וְשָׁכַב עִם נָשֶׁיךָ
לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת׃ כִּי
אַתָּה עָשִׂיתָ בַסָּתֶר וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה
אֶת הַדָּבָר הַזֶּה נֶגֶד כָּל
אמר יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל נָתָן חָטָאתִי לַיהוָה׃

dormiēs: eratq; illi ſi-
cut filia. Cū āt pegrin⁹
quidā veniſſet ad diui-
tem: parcēs ille ſumere
de ouibus & de bobus
ſuis: vt exhiberet conui
uium pegrino illi q ve-
nerat ad ſe: tulit ouē vi
ri paupis & pparauit ci
bos hoi qui venerat ad
ſe. Iratus āt indignatio
ne dd̄ aduerſus hoiem
illum nimis: dixit ad
nathā. Viuit dñs: qm̄
filius mortis eſt vir q
fecit hoc.
Ouem reddet in qua-
druplum:
eo q fecerit verbum i
ſtud
& non pepercerit. Di
xit autem nathan
ad dd̄. Tu es ille vir.
Hec dicit
dñs deus iſrael. Ego
vnxi te in regē ſup iſ-
rael:
& ego erui te de manu
ſaul:
& dedi tibi domū dñi
tui: &
vxores dñi tui:
in ſinu tuo: dediq;
tibi domū iſrael & iu-
da:
& ſi parua ſūt iſta adii-
ciā tibi multo maiora.
Quare ergo contem-
pſiſti verbum
dñi vt faceres malū in
conſpectu meo?
Vriam etheum pcuſſi
ſti gladio: &
vxorem illius accepiſti
in vxorem tibi:
& interfeciſti eum gla-
dio filioꝝ ammō. Quā
obrē non recedet gladi
us de domo tua
vſq; in ſempiternū: eo
q deſpexeris me: & tu
leris vxorē vrie ethei
vt eſſet
vxor tua. Itaq; hec di-
cit dominus.
Ecce ego ſuſcitabo ſu-
per te malum de domo
tua: & tollam vxores tu
as in oculis tuis:
& dabo pximo tuo: &
dormiet cum vxoribus
tuis in oculis ſolis hui⁹.
Tu enim
feciſti abſcondite: ego
autem faciam
verbum iſtud in cōſpe
ctu omnis
iſrael: & in conſpectu
ſolis. Et dixit
dauid ad nathā. Pec-
caui domino.

dormiebat: ⁊ erat ei ſicut filia ſua. venit āt
ἐκάθευδεν, καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ αὐτοῦ. ἦλθε δὲ
viator ad virū diuitē: ⁊ pe-
ὁδοιπόρος πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν πλούσιον, καὶ ἐφεί-
percit vt ſumeret de grege ouiū ſua ⁊ de
σατο τοῦ λαβεῖν ἐκ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ
armēto boū ſuo vt faceret viro peregrino
βουκολίου αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ἀνδρὶ τῷ ξένῳ τῷ
veniēti ad ſe: ⁊ tulit agnā
ἥκοντι πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ἀμνάδα τοῦ
viri pauperis: ⁊ imolauit eā ⁊ fe-
ἀνδρὸς τοῦ πένητος, καὶ ἔθυσεν αὐτὴν καὶ ἐποίη-
cit eā viro qui venerat ad ſe. ⁊ B
σεν αὐτὴν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἥκοντι πρὸς αὐτόν. καὶ
iratus eſt dauid nimis idignatiōe aduerſū virū. ⁊ dixit
ἐθυμώθη δαυὶδ σφόδρα ὀργῇ ἐπὶ τὸν ἄνδρα. καὶ εἶπεν
ad nathan: viuit dn̄s qm̄ filius mortis vir q̄ fecit
πρὸς ναθάν, ζῇ κύριος ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας
hoc. ⁊ agnam reddet in quadruplū eo q̄
τοῦτο. καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσεται τετραπλάσιον ἀνθ᾽ ὧν
fecit rem hanc: ⁊ eo q̄ nō pepercit.
ἐποίησε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ὑπὲρ οὗ οὐκ ἐφείσατο.
⁊ dixit nathan ad dauid: tu es vir q̄ feciſti
καὶ εἶπε ναθὰν πρὸς δαυίδ, σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας
hoc. hec dicit dn̄s deus iſrael: ego vnxi
τοῦτο. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ἐγὼ ἔχρισά
te in regē ſup iſrael: ⁊ ego elegi te
σε εἰς βασιλέα ἐπὶ τὸν ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ ἐξελεξάμην σε
de manu ſaul: ⁊ dedi tibi domū domi
ἐκ χειρὸς σαούλ, καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρί-
ni tui: ⁊ vxores eius in ſinu
ου σου, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον
tuo: ⁊ dedi tibi domū iſrael ⁊ iu
σου, καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον ἰσραὴλ καὶ ἰού-
da. ⁊ ſi pauca tibi ſūt addam tibi ſicut
δα. καὶ εἰ ὀλίγα σοί ἐστι προσθήσω σοι καθὼς
hec. ⁊ quare contēpſiſti verbū dn̄i vt
ταῦτα. καὶ τί ὅτι ἐξουδένωσας τὸν λόγον κυρίου τοῦ
faceres malū corā eo? vriam chet-
ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον αὐτοῦ; τὸν οὐρίαν τὸν χετ-
teum pcuſſiſti in gladio: ⁊ vxorē illi⁹
ταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
accepiſti tibi ipſi in vxorē: ⁊ eum interfeciſti
ἔλαβες σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας
in gladio filioꝝ ammō. ⁊ nūc nō auferetur gla C
ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν ἀμμών. καὶ νῦν οὐκ ἐξαρθήσεται ῥομ-
dius de domo tua in ſēpiternū cauſa huius:
φαία ἐκ τοῦ οἴκου σου εἰς τὸν αἰῶνα ἕνεκεν τούτου,
quia cōtēpſiſti me: ⁊ accepiſti vxorē vrie
ὅτι ἐξουδένωσάς με, καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα οὐρίου
chettei tibi ipſi vxorē. hec dicit dn̄s:
τοῦ χετταίου σεαυτῷ γυναῖκα. τάδε λέγει κύριος,
ecce ego ſuſcitabo ſup te mala de domo tua.
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγερῶ ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου,
⁊ tollā vxores tuas corā te: ⁊
καὶ λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου ἐνώπιόν σου, καὶ
dabo eas proximo tuo: ⁊ dormiet cū
δώσω αὐτὰς τῷ πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται με-
vxoribus tuis corā ſole hoc:
τὰ τῶν γυναικῶν σου ἐνώπιον τοῦ ἡλίου τούτου,
quia tu feciſti in abſcōdito: ego āt faciā ver
ὅτι σὺ ἐποίησας ἐν κρυπτῷ, ἐγὼ δὲ ποιήσω τὸ ῥῆ-
bum iſtud in cōſpectu oīs iſrael ⁊ in cōſpectu
μα τοῦτο ἐνώπιον παντὸς ἰσραὴλ καὶ ἐνώπιον τοῦ
ſolis huius. ⁊ dixit dauid ad nathan: pecca
ἡλίου τούτου. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ναθάν, ἡμάρτη-
ui dn̄o. D
κα τῷ κυρίῳ.

Eccle. 47. b. τ dixit nathan ad dauid: τ dn̄s abſtulit
καὶ εἶπε ναθὰν πρὸς δαυίδ, καὶ κύριος ἀφείλετο τὸ
pctm̄ tuū: τ tu nō morieris. veruntn̄ q̄ irritans irritaſti in inimicis dn̄m in
ἁμάρτημά σου, καὶ σὺ μὴ ἀποθάνῃς. πλὴν ὅτι παροργίζων παρώργισας ἐν τοῖς ὑπεναντίοις τὸν κύριον ἐν
verbo hoc: τ filius tu⁹ q̄ natus eſt tibi morte morietur. τ reuerſus ē nathan in domū ſuā.
τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ὁ υἱός σου ὁ τικτόμενός σοι θανάτῳ ἀποθανεῖται. καὶ ἀπῆλθε ναθὰν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
τ percuſſit deus puerū quē peperit vxor vrie
καὶ ἐπάταξεν ὁ θεὸς τὸ παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ οὐρίου τῷ
dauid: τ egrotabat. τ depcat⁹ ē dauid dn̄m pro
δαυίδ, καὶ ἠῤῥώστει. καὶ ἠξίου δαυίδ τὸν κύριον ὑπὲρ
puero: τ ieiunauit dauid ieiunio: τ ingreſſus ē τ manſit ſup terrā τ ſurrexerūt ſeniores domus eius ad eū: vt eleuarēt eum de trā:
τοῦ παιδίου, καὶ ἐνήστευσεν δαυίδ νηστείαν, καὶ εἰσῆλθεν καὶ ηὐλίσθη ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀνέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τ̄ οἴκου αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, τ̄ ἐγεῖραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς,
τ nō voluit: neq̧ cenauit panē cū eis.
καὶ οὐκ ἐβούλετο, οὐδὲ συνεδείπνησεν ἄρτον μετ᾽ αὐτῶν.
factū eſt āt in die ſeptima τ mortu⁹ eſt puer: τ timuerūt ſerui dauid nūciare ei: q̄ mortu⁹ eēt puer dicētes: q̄ adhuc puero viuēte loquebamur ad eū: τ nō audiebat
ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἀπέθανε τὸ παιδίον, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι δαυίδ ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ, ὅτι τέθνηκε τὸ παιδίον λέγοντες, ὅτι ἔτι τ̄ παιδίου ζῶντος ἐλαλοῦμεν πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ ἤκουεν τῆς
E voce nr̄am: τ quō dicemus ad eū q̄ mortu⁹ ē puer? τ faciet mala. τ vidit dauid
φωνῆς ἡμῶν, καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδίον; καὶ ποιήσει κακά. καὶ εἶδεν δαυίδ
ſeruos ſuos q̄ muſſitāt: τ ſenſit dd̄ q̄ mortu⁹ eſſet puer. τ dixit dauid ad
τοὺς παῖδας αὐτοῦ ὅτι ψιθυρίζουσιν, καὶ ἐνόησε δαυίδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδίον. καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς τοὺς
ſeruos ſuos: ſi mortu⁹ eſt puer? τ dixerūt: mortuus eſt. τ ſurrexit dauid de trā: τ lauit ſe
παῖδας αὐτοῦ, εἰ τέθνηκε τὸ παιδίον; καὶ εἶπον, τέθνηκεν. καὶ ἀνέστη δαυίδ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο
τ vnxit ſe: τ mutauit veſtē ſuā: τ ingreſſus ē i domū dei τ adorauit eū: τ
καὶ ἐχρίσατο, καὶ ἤλλαξε τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τ̄ θεοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ
ingreſſus eſt in domū ſuā: τ petiuit panē vt comederet.
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ᾔτησεν ἄρτον φαγεῖν.
τ dixerūt ei ſerui ſui: quis ſermo iſte quē feciſti? adhuc eū infante viuēte ieiunaſti τ flebas: τ vt mortu⁹ eſt puer: ſurrexiſti τ comediſti panē τ bibiſti vinū? τ dixit dauid: adhuc
καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, τίς ὁ λόγος οὗτος ὃν πεποίηκας; ἔτι μὲν τοῦ παιδίου ζῶντος ἐνήστευες καὶ ἔκλαιες, καὶ ὡς ἀπέθανε τὸ παιδίον, ἀνέστης καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ πέπωκας οἶνον; καὶ εἶπε δαυίδ, ἔτι
F puero viuēte ieiunaui τ fleui: q̄ dixi: quis nouit ſi miſerebit̄ mei dn̄s: τ viuet infans: nūc āt mortuus eſt infans: quare igit̄ ieiunabo ego: nūqd potero vt reducā eum? ego vadam ad eū: ipſe āt nō reuertet̄ ad me. τ cōſolat⁹ eſt dauid vxorē ſuā berſabee: τ ingreſſus ad eam: τ dormiuit cū ea: τ cōcepit τ peperit
τοῦ παιδίου ζῶντος ἐνήστευον καὶ ἔκλαιον, ὅτι εἶπον, τίς οἶδε εἰ ἐλεήσει με κύριος, καὶ ζήσεται τὸ παιδίον; νῦν δὲ τέθνηκεν τὸ παιδάριον, ἵνα τί οὖν νηστεύσω ἐγώ; μὴ δυνήσομαι τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτό; ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν, αὐτὸς δὲ οὐκ ἀναστρέψει πρός με. καὶ παρεκάλεσε δαυίδ τὴν γυναῖκα αὐτ̄ βηρσαβεαί, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτικτεν

Dixitq̧ nathan ad dauid. Dn̄s quoq̧ trāſtulit pctm̄ tuū. Nō morieris. Verūtn̄ qm̄ blaſphemare feciſti inimicos domini ꝑpter verbum hoc: filius qui natus eſt tibi morte morietur. Et reuerſus ē nathan in domum ſuam. Percuſſitq̧ dn̄s paruulū quem peperit vxor vrie dauid: & deſperatus eſt. Deprecatuſq̧ eſt dauid deū ꝓ paruulo & ieiunauit dd̄ ieiūio: & ingreſſus ſeorſum iacuit ſup terrā. Venerūt autem ſeniores domus eius cogentes eum vt ſurgeret de terra. Qui noluit: nec comedit cum eis cibum. Accidit aūt die ſeptima vt moreretur īfans: timueruntq̧ ſerui dauid nūciare ei q̄ mortuus eēt paruulus: dixerāt ei. Ecce cū puulus adhuc viueret loq̄bamur ad eum: & nō audiebat vocē nr̄am: q̄ntomagis ſi dixerim⁹ mortu⁹ ē: pu er ſe affliget. Cū ergo dd̄ audiſſet ſeruos ſuos muſitantes intellexit q̄ mortuus eſſet infantulus. Dixitq̧ ad ſeruos ſuos. Nū mortuus ē puer? Qui rn̄derūt ei. Mortu⁹ ē. Surrexit ergo dd̄ de terra: & lot⁹ vnctuſq̧ ē. Cūq̧ mutaſſet veſtē: īgreſſus eſt domū dn̄i & adorauit & venit in domū ſuā: petiuitq̧ vt ponerēt ei panem: & comedit. Dixerunt autē ei ſerui ſui. Quis eſt ſermo quem feciſti? Propter infantē cū adhuc viueret ieiunaſti & flebas: mortuo aūt puero ſurrexiſti & comediſti panē? Qui ait. Propter īfantē dū adhuc viueret ieiunaui & fleui. Dicebā ei. Quis ſcit ſi forte donet eū mihi dn̄s & viuat infās. Nūc āt quia mortuus eſt q̄re ieiūo? Nūq̄d potero reuocare eū āplius? Ego vadā magis ad eum: ille vero nō reuertetur ad me. Et cōſolat⁹ eſt dd̄ berſabee vxorem ſuam: ingreſſuſq̧ ad eā dormiuit cū ea. Que genuit

ויאמר נתן אל דוד גם יהוה
העביר חטאתך לא תמות: אפס — עבר מות
כי נאץ נאצת את איבי יהוה
בדבר הזה גם הבן הילוד לך מות — ילד
ימות: וילך נתן אל ביתו ויגף — נגף
יהוה את הילד אשר ילדה אשת — איש
אוריה לדוד ויאנש: ויבקש דוד — אנש בקש
את האלהים בעד הנער ויצם — צום
דוד צום ובא ולן ושכב ארצה: — בוא לון
ויקמו זקני ביתו עליו להקימו — קום
מן הארץ ולא אבה ולא ברה
אתם לחם: ויהי ביום השביעי — היה שבע
וימת הילד ויראו עבדי דוד — מות ראה
להגיד לו כי מת הילד כי אמרו — נגד
הנה בהיות הילד חי דברנו אליו — היה
ולא שמע בקולנו ואיך נאמר — אמר
אליו מת הילד ועשה רעה: וירא — רוע ראה
דוד כי עבדיו מתלחשים ויבן — לחש בין
דוד כי מת הילד ויאמר דוד אל
עבדיו המת הילד ויאמרו מת:
ויקם דוד מהארץ וירחץ ויסך — קום רחץ
ויחלף שמלתו ויבא בית — סוך חלף
יהוה וישתחו ויבא אל ביתו — בוא שחה
וישאל וישימו לו לחם ויאכל: — שאל שום
ויאמרו עבדיו אליו מה — אכל אמר
הדבר הזה אשר עשיתה — עשה עבר
בעבור הילד חי צמת ותבך — צום בכה
וכאשר מת הילד קמת — מות קום
ותאכל לחם: ויאמר בעוד
הילד חי צמתי ואבכה כי אמרתי
מי יודע וחנני יהוה וחי הילד: — ידע
ועתה מת למה זה אני צם
האוכל להשיבו עוד אני הלך — יכל שוב
אליו והוא לא ישוב אלי: וינחם — נחם
דוד את בת שבע אשתו — איש
ויבא אליה וישכב עמה ותלד — שכב ילד

Digitized by Google

בן ותקרא את שמו שלמה ויהוה | קרא
אהבו: וישלח ביד נתן הנביא | שלח
ויקרא את שמו ידידיה בעבור | עבר
יהוה: וילחם יואב ברבת בני | לחם
עמון וילכד את עיר המלוכה: | לכד מלך
וישלח יואב מלאכים אל דוד | לאך
ויאמר נלחמתי ברבה גם לכדתי
את עיר המים: ועתה אסף את
יתר העם וחנה על העיר ולכדה
פן אלכד אני את העיר ונקרא
שמי עליה: ויאסף דוד את כל | אסף
העם וילך רבתה וילחם בה
וילכדה: ויקח את עטרת מלכם | לקח
מעל ראשו ומשקלה ככר זהב | שקל
ואבן יקרה ותהי על ראש דוד | היה
ושלל העיר הוציא הרבה מאד: | יצא רבה
ואת העם אשר בה הוציא
וישם במגרה ובחרצי הברזל | שום גבר
ובמגזרת הברזל והעביר אותם | גזר עבר
במלבן וכן יעשה לכל ערי בני | את לבן
עמון וישב דוד וכל העם | עשה עיר
ירושלם: ויהי אחרי | שוב

Cap. xiij.

כן ולאבשלום בן דוד אחות יפה | היה
ושמה תמר ויאהבה אמנון בן | אהב
דוד: ויצר לאמנון להתחלות | צור חלה
בעבור תמר אחתו כי בתולה היא | עבר בתל
ויפלא בעיני אמנון לעשות לה | פלא עשה
מאומה: ולאמנון רע ושמו יונדב | מאם רעה
בן שמעה אחי דוד ויונדב
איש חכם מאד: ויאמר לו | אמר
מדוע אתה ככה דל בן המלך | מדע
בבקר בבקר הלוא תגיד לי ויאמר | נגד
לו אמנון את תמר אחות
אבשלום אחי אני אהב: ויאמר
לו יהונדב שכב על משכבך | שכב
והתחל ובא אביך לראותך | בוא ראה

filiū: & vocauit nomen eius ſalomon: & dn̄s dilexit eum. Miſitq; in manu nathan ꝓphete: & vocauit nomen eius: amabilis dn̄o: eo ꝙ diligeret eū dn̄s. Igitur pugnabat ioab cōtra rabaath filiorū āmon & expugnabat vrbē regiā. Miſitq; ioab nuncios ad dauid ∞∞∞∞∞∞∞ dicēs. Dimicaui aduerſum rabba: & capiēda ē vrbs aquarum. Nunc igitur congrega ∞∞∞ reliquā ptē ppl̄i: & obſide ciuitatē & cape eā: ne cū a me vaſtata fuerit vrbs noī meo aſcribatur victoria. Congregauit itaq; dauid omnē ppl̄m: & ꝓfectus ē ad uerſum rabba. Cūq; dimicaſſet cepit eā. Et tulit dyadema regis eorū de capite eius pōdo auri talētum habēs ∞∞∞ gēmas ꝓcioſiſſimas: & impoſitū ē ſup caput dauid. Sed & predā ciuitatis aſportauit multam valde: ppl̄m quoq; eiꝰ adducens ſerrauit: ∞∞ & circūegit ſup eos ferrata carpenta. ∞∞∞∞ Diuiſitq; cultris & traduxit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ī typo laterū. Sic fecit vniuerſis ciuitatibꝰ filiorū āmon. Et reuerſus eſt dauid & oīs exercitus in ierusalem. 13.

Factum eſt āt poſt hec vt abſalō filii dd̄ ſororem ſpecioſiſſimā vocabulo thamar adamaret amnon filius dauid: & depiret in eā valde: ita vt ꝓp amorē eius egrotaret: quia cū eſſet virgo ∞∞∞∞∞ difficile ei videbatur: vt quippiā inhoneſte ageret cū ea. Erat āt amnon amicus noīe ionadab filius ſemmaa fratris dauid: ∞∞∞∞∞ vir prudēs valde. Qui dixit ad eum. ∞∞∞∞ Quare ſic attenuaris macie fili regis ∞∞∞∞ per ſingulos dies! Cur nō indicas mihi! Dixitq; ei amnon. Thamar ſororem ∞∞∞∞∞∞ fratris mei abſalom amo. Cui reſpondit ∞∞ ionadab. Cuba ſuper lectū tuū & languorem ſimla. Cūq; venerit pater tuus vt viſitet te ∞∞

filiū: ⁊ vocauit nomē eius ſolomon.
υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σολομών,
⁊ dn̄s dilexit eum. ⁊ miſit in
καὶ κύριος ἠγάπησεν αὐτόν. καὶ ἀπέστειλεν ἐν
manu nathan ꝓphe: ⁊ vocauit nomē eius
χειρὶ ναθὰν τοῦ προφήτου, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ieddidia in verbo dn̄i. ⁊ expugnauit ioab
ἰεδδιδία ἐν λόγῳ κυρίου. καὶ ἐπολέμησεν ἰωὰβ τὴν
rabbath filiorū ammō: ⁊ cepit vrbē re
ῥαββὰθ υἱῶν ἀμμών, καὶ προκατελάβετο τὴν πόλιν τῆς βα
gni. ⁊ miſit ioab nūcios ad dauid di
σιλείας. καὶ ἀπέστειλεν ἰωὰβ ἀγγέλους πρὸς δαυὶδ λέ
cens: expugnaui rabbath ⁊ cepi
γων, πεπολέμηκα τὴν ῥαββὰθ καὶ κατελαβόμην τὴν
vrbem aquarū. ⁊ nūc cōgrega reliquā ptē
πόλιν τῶν ὑδάτων. καὶ νῦν συνάγαγε τὸ κατάλοιπον
ppl̄i: ⁊ caſtrametare cōtra ciuitatē. ⁊ ca
τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ προκα
pe eam tu: ne preoccupem eam
ταλαβοῦ αὐτὴν σύ, ὅπως μὴ προκαταλάβωμαι αὐτὴν
ego vrbē: ⁊ vocetur nomē meū ſup eā. ⁊ cō
ἐγὼ τὴν πόλιν, καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτήν. καὶ συ
gregauit dauid oēm ppl̄m ⁊ ꝓfectꝰ ē aduerſū rabbath:
νήγαγε δαυὶδ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς ῥαββάθ,
⁊ expugnauit eam ⁊ cepit eā. ⁊ tu
καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν καὶ κατελάβετο αὐτήν. καὶ ἔλα
lit diadema regis eorū de capite 1. Pa. 20. b.
βε τὸν στέφανον τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
eius. ⁊ pōdꝰ eius talētū auri ⁊ la
αὐτοῦ. καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου καὶ λί
pidis ꝓcioſi: ⁊ erat ſup caput dauid. ⁊ ſpolia
θου τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δαυίδ. καὶ τὰ σκῦλα
ciuitatis aſportauit multa valde. ⁊ ppl̄m q̄ in
τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα. καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν
ea eduxit: ⁊ poſuit in ſerra ⁊ in tribu
αὐτῇ ἐξήγαγε, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβό
lis ferreis ⁊ aſciis ferreis: ⁊ circūegit
λοις τοῖς σιδηροῖς καὶ σκεπάρνοις σιδηρᾶς, καὶ περιήγαγεν
eos per aciem: ⁊ ſic faciebat vniuerſis
αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου, καὶ οὕτως ἐποίει πάσαις
ciuitatibus filiorū ammō. ⁊ reuerſus eſt dauid ⁊
ταῖς πόλεσιν υἱῶν ἀμμών. καὶ ἀνέστρεψε δαυὶδ καὶ
oīs ppl̄s in hieruſalem.
πᾶς ὁ λαὸς εἰς ἱερουσαλήμ. Ca. 13.
Et factū ē poſt hec ⁊ erat abſalom
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἦν τῷ ἀβεσσα
filio dauid ſoror pulchra forma nimis:
λὼμ υἱῷ δαυὶδ ἀδελφὴ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα,
⁊ nomē ei thamar: ⁊ adamauit eam amnō
καὶ ὄνομα αὐτῇ θαμάρ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὴν ἀμνὼν
filius dauid. ⁊ tribulabat egritudine amnō ꝓp thamar
υἱὸς δαυίδ. καὶ ἐθλίβετο ἀρρωστία ἀμνὼν διὰ θαμὰρ
ſororē ſuā: quia virgo erat ipſa: ⁊ nō pote
τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὕτη, καὶ ἐδυνά
rat in oculis eius ammon vt faceret aliqd ei.
τει ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀμνὼν τοῦ ποιῆσαί τι αὐτῇ.
⁊ amnō amicus: ⁊ nomē ei ionadab filiꝰ
καὶ τῷ ἀμνὼν ἑταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ ἰωναδὰβ υἱὸς
ſamaa fratris dauid. ⁊ ionadab erat prudens nimis.
σαμαὰ τοῦ ἀδελφοῦ δαυίδ. καὶ ἰωναδὰβ ἦν φρό
dens nimis. ⁊ dixit amnō: qd tibi ꝙ ſic
νιμος σφόδρα. καὶ εἶπε τῷ ἀμνών, τί σοι ὅτι οὕτως
cōtabuiſti mane mane fili regis. ⁊ nō
συντέτηκας τοπρωῒ πρωῒ υἱὲ τοῦ βασιλέως καὶ οὐκ
nuncias mihi? ⁊ dixit ei amnō: thamar
ἀπαγγέλεις μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀμνών, θαμὰρ τὴν
ſororem fratris mei abſalom ego amo. ⁊ di
ἀδελφὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἀβεσσαλὼμ ἐγὼ ἀγαπῶ. καὶ εἶ
xit ei ionadab: cuba ſup lectū tuū. ⁊
πεν αὐτῷ ἰωναδάβ, κατακλίθητι ἐπὶ τὴν κοίτην σου. καὶ
ſimula egrotare: ⁊ veniet pr̄ tuus viſitare te:
προσποιοῦ ἐνοχλεῖσθαι, καὶ ἥξει ὁ πατήρ σου ἐπισκέψασθαί σε.

⁊ dices ei: veniat iã thamar ſoror mea:
καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, ἐλθέτω δὴ θαμὰρ ἡ ἀδελφή μου,
⁊ adſit mihi dãs cibũ mihi: ⁊ faciet coram me pulmẽtũ vt videã ⁊ comedã de manu
καὶ παρεστηκέτω μοι ψωμίζουσά με, καὶ ποιήσει ἐνώπιόν μου βρῶμα ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ τῆς χειρὸς
eius. ⁊ dormiuit amnon: ⁊ ſimulauit egrotare. ⁊ venit rex ad viſitãdũ eum.
αὐτῆς. καὶ ἐκοιμήθη ἀμνών, καὶ προσεποιήσατο ἐνοχλεῖσθαι. καὶ παρεγένετο ὁ βασιλεὺς ἐπισκέψασθαι αὐτόν.
B
⁊ ait amnõ ad regem: veniat iã thamar ſoror mea ad me: ⁊ faciat collyridas corã me duas collyridas ⁊ comedã de
καὶ εἶπεν ἀμνὼν πρὸς τὸν βασιλέα, παραγενηθήτω δὴ θαμὰρ ἡ ἀδελφή μου πρός με, καὶ κολλυρισάτω ἐνώπιόν μου δύο κολλυρίδας καὶ φαγοῦμαι ἐκ τῆς
manu eius. ⁊ miſit dauid in domũ ad thamar dicẽs: vade iã ad amnon fratrẽ tuũ ⁊ fac ei cenã.
χειρὸς αὐτῆς. καὶ ἀπέστειλε δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον πρὸς θαμὰρ λέγων, πορεύθητι δὴ πρὸς ἀμνὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ ποίησον αὐτῷ δεῖπνον.
⁊ iuit thamar in domũ amnon fratris ſui: ⁊ ipſe dormiebat. ⁊ accepit thamar farinã ⁊ cõmiſcuit ⁊ fecit collyridas corã eo: ⁊ coxit collyridas.
καὶ ἐπορεύθη θαμὰρ εἰς τὸν οἶκον ἀμνὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς ἐκάθευδε. καὶ ἔλαβε θαμὰρ τὸ στέαρ καὶ ἐφύρασε καὶ ἐκολλύρισεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἥψησε τὰς κολλυρίδας.
⁊ tulit in qd̃ effundũt: ⁊ effudit corã eo: ⁊ nõ voluit comedere. ⁊ dixit amnõ: educite a me vniuerſos viros. ⁊ eduxerũt ab eo oẽs viros.
καὶ ἔλαβεν εἰς ὃ ἀποχέουσιν, καὶ ἐπέχεεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐβούλετο φαγεῖν. καὶ εἶπεν ἀμνών. ἐξαγάγετε ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντα ἄνδρα. καὶ ἐξήγαγον ἀπ᾽ αὐτοῦ πάντα ἄνδρα.
⁊ dixit amnõ ad thamar: infer mihi cibũ in cõclaue ⁊ comedã de manu tua.
καὶ εἶπεν ἀμνὼν πρὸς θαμάρ, εἰσένεγκέ μοι τὸ βρῶμα εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ φαγοῦμαι ἐκ τῆς χειρός σου.
⁊ accepit thamar collyridas quas fecit ⁊ intulit amnõ fratri ſuo in cõclaue:
καὶ ἔλαβε θαμὰρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησεν καὶ εἰσήνεγκεν ἀμνὼν τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα,
C
⁊ obtulit ei vt comederet. ⁊ apph̃edit eã amnõ
καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν. καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν ἀμνὼν
⁊ dixit ei: ingredere dormi mecũ. ⁊ dixit ei: nõ frater nõ humilies me: qm̃ nõ fiet ſic in iſrael. ne facias ſtultitiã hanc.
καὶ εἶπεν αὐτῇ, εἰσελθὲ κοιμήθητι μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, μὴ ἀδελφὲ μὴ ταπεινώσῃς με, ὅτι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν τῷ ἰσραήλ. μὴ ποιήσῃς τὴν ἀφροσύνην ταύτην.
⁊ ego quo ferã obprobriũ meũ: ⁊ tu eris q̃ſi vnus de inſipiẽtib⁹ in iſrael. ⁊ nũc loquere iã ad regem: qm̃ non prohibebit me a te.
καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου, καὶ σὺ ἔσῃ ὡς εἷς τῶν ἀφρόνων ἐν ἰσραήλ. καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι οὐ μὴ ἀποκωλύσει με ἀπὸ σοῦ.
⁊ nõ voluit amnon audire vocẽ eius. ⁊ preualuit magis q̃ ea ⁊ humiliauit eam ⁊ dormiuit cum ea.
καὶ οὐκ ἐβούλετο ἀμνὼν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. καὶ ἐκράτησεν ὑπὲρ αὐτὴν καὶ ἐταπείνωσεν αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς.
Ecc. 34.g.
⁊ exoſã habuit eã amnõ odio magno nimis: q꞉ magnũ odiũ q̃ odeat eammagis q̃ amor quo dilexerat eam.
καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν ἀμνὼν μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν αὐτήν.
⁊ dixit ei amnon: ſurge ⁊ reuertere. ⁊
καὶ εἶπεν αὐτῇ ἀμνών, ἀνάστηθι καὶ ἀπότρεχε. καὶ εἶπεν

dic ei. Veniat oro thamar ſoror mea vt det mihi cibum: & faciat pulmentum vt comedam de mãu eius. Accubuit itaq̃ amnõ: & q̃ſi egrotare cepit. Cũq̃ veniſſet rex ad viſitandũ eũ ait amnon ad regem. Veniat obſecro thamar ſoror mea vt faciat in oculis meis duas ſorbitiũculas: & cibũ para tũ capiã de mãu ei⁹. Miſit ergo dd̃ ad thamar domũ dicẽs. Veni in domum amnon fris tui: & fac ei pulmẽtũ. Venitq̃ thamar in domũ amnon fris ſui. ille ãt iacebat. Que tollens farinã cõmiſcuit & liq̃faciens in oculis eius coxit ſorbitiunculas: tollenſq̃ qd̃ coxerat effudit & poſuit coram eo: & noluit comedere. Dixitq̃ amnõ. Eiicite vniuerſos a me. Cunq̃ eieciſſet omnes: dixit amnon ad thamar. Infer cibũ in conclaui vt veſcar de manu tua. Tulit ergo thamar ſorbitiunculas quas fecerat: & intulit ad amnon fratrẽ ſuũ in conclaui. Cunq̃ obtuliſſet ei cibum: apprehẽdit eã & ait. Veni cuba mecũ ſoror mea. Que rñdit ei. Noli frater mi: noli opprimere me: neq̃ enim hoc fas eſt in iſrael. Noli facere ſtulticiam hãc. Ego enĩ ferre non potero opprobriũ meũ. Et tu eris quaſi vn⁹ de inſipientibus in iſrael. quinpotius loquere ad regem & non negabit me tibi. Noluit aũt amnõ acqeſcere p̃cibus eius: ſed p̃ualẽs virib⁹ oppreſſit eã & cubauit cũ ea. Et exoſam eã habuit odio magno nimis ita vt maius eſſet odiũ quo oderat eam: amore quo ante dilexerat. Dixitq̃ ei amnõ. Surge & vade. Que reſpondit.

ואמרת אליו תבא נא תמר
אחותי ותברני לחם ועשתה — ברה עשה
לעיני את הבריה למען אשר
אראה ואכלתי מידה׃ וישכב
אמנון ויתחל ויבא המלך
לראותו ויאמר אמנון אל המלך
תבוא נא תמר אחותי ותלבב — בוא לבב
לעיני שתי לבבות ואברה מידה׃
וישלח דוד אל תמר הביתה — שלח
לאמר לכי נא בית אמנון אחיך — הלך
ועשי לו הבריה׃ ותלך תמר בית — עשה
אמנון אחיה והוא שכב ותקח — לקח
את הבצק ותלוש ותלבב לעיניו — לוש
ותבשל את הלבבות׃ ותקח את — בשל
המשרת ותצק לפניו וימאן — שרת יצק
לאכל ויאמר אמנון הוציאו כל — פנה מאן
איש מעלי ויצאו כל איש — יצא
מעליו׃ ויאמר אמנון אל תמר
הביאי הבריה החדר ואברה — בוא ברה
מידך ותקח תמר את הלבבות
אשר עשתה ותבא לאמנון — עשה בוא
אחיה החדרה׃ ותגש אליו לאכל — נגש
ויחזק בה ויאמר לה בואי שכבי — חזק
עמי אחותי׃ ותאמר לו אל אחי — אמר
אל תענני כי לא יעשה כן — ענה
בישראל אל תעשה את הנבלה
הזאת׃ ואני אנה אוליך את — הלך
חרפתי ואתה תהיה כאחד — היה
הנבלים בישראל ועתה דבר
נא אל המלך כי לא ימנעני — מנע
ממך׃ ולא אבה לשמע בקולה — מן
ויחזק ממנה ויענה וישכב אתה׃ — ענה שכב
וישנאה אמנון שנאה גדולה מאד — את שנא
כי גדולה השנאה אשר שנאה — גדל
מאהבה אשר אהבה ויאמר
לה אמנון קומי לכי׃ ותאמר — הלך

לוֹ אַל אוֹדֹת הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת רות
מֵאַחֶרֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמִּי
לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ לָהּ׃
וַיִּקְרָא אֶת נַעֲרוֹ מְשָׁרְתוֹ וַיֹּאמֶר קרא שרת
שִׁלְחוּ נָא אֶת זֹאת מֵעָלַי הַחוּצָה
וּנְעֹל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וְעָלֶיהָ
כְּתֹנֶת פַּסִּים כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁןָ בְּנוֹת פסס לבש
הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים וַיֹּצֵא בתל מעל
אוֹתָהּ מְשָׁרְתוֹ הַחוּץ וְנָעַל הַדֶּלֶת את
אַחֲרֶיהָ׃ וַתִּקַּח תָּמָר אֵפֶר עַל לקח
רֹאשָׁהּ וּכְתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר
עָלֶיהָ קָרָעָה וַתָּשֶׂם יָדָהּ עַל שום
רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה׃ ילך
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ
הַאֲמִינוֹן אָחִיךְ הָיָה עִמָּךְ וְעַתָּה
אֲחוֹתִי הַחֲרִישִׁי אָחִיךְ הוּא אַל חרש
תָּשִׁיתִי אֶת לִבֵּךְ לַדָּבָר הַזֶּה שית
וַתֵּשֶׁב תָּמָר וְשׁוֹמֵמָה בֵּית ישב שמם
אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ׃ וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד
שָׁמַע אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיִּחַר לוֹ מְאֹד׃ וְלֹא דִבֶּר אַבְשָׁלוֹם חרה
עִם אַמְנוֹן לְמֵרַע וְעַד טוֹב כִּי רוע
שָׂנֵא אַבְשָׁלוֹם אֶת אַמְנוֹן עַל
דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃
וַיְהִי לִשְׁנָתַיִם יָמִים וַיִּהְיוּ גֹזְזִים היה שנה
לְאַבְשָׁלוֹם בְּבַעַל חָצוֹר אֲשֶׁר יום
עִם אֶפְרָיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם קרא
לְכָל בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם בוא
אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא גֹזְזִים אמר
לְעַבְדֶּךָ יֵלֶךְ נָא הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדָיו
עִם עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל
אַבְשָׁלוֹם אַל בְּנִי אַל נָא נֵלֵךְ ילך
כֻּלָּנוּ וְלֹא נִכְבַּד עָלֶיךָ וַיִּפְרָץ בּוֹ כבד פרץ
וְלֹא אָבָה לָלֶכֶת וַיְבָרְכֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר ברך
אַבְשָׁלוֹם וָלֹא יֵלֶךְ נָא אִתָּנוּ
אַמְנוֹן אָחִי וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ

Maius eſt hoc malum quod nunc agis aduerſum me: ꝙ quod añ feciſti: expellēs me. Et noluit audire eam ſed vocato puero qui miniſtrabat ei dixit. Eiice hanc a me foras & claude oſtiū poſt eā. Que induta erat talari tunica: huiuſcemodi enim filie regis virgies veſtibus vtebantur. Eiecit itaqꝫ eā miniſter illius foras clauſitqꝫ fores poſt eam. Que aſpgēs cinerem capiti ſuo ſciſſa talari tunica: impoſitiſqꝫ manib9 ſuper caput ſuū: ibat ingrediens & clamans. Dixit autem ei abſalō frater ſuus. Nūqd āmon frater tu9 cōcubuit tecum? Sed nunc ſoror tace: frater tuus eſt. Neqꝫ affligas cor tuum pro hac re. Mãſit itaqꝫ thamar cōtabeſcēs in domo abſalom fris ſui. Cū āt audiſſet rex dauid verba hec: contriſtatus eſt valde. Porro non eſt locutus abſalō ad amnon malū nec bonū. Oderat enim abſalom amnon eo ꝙ violaſſet thamar ſororem ſuam. Factum eſt aūt poſt tp̄s biennii vt tonderētur oues abſalom i balaſor que eſt iuxta effraim. Et vocauit abſalom omnes filios regis: venitqꝫ ad regem & ait ad eū. Ecce tondentur oues ſerui tui: veniat oro rex cum ſeruis ſuis ad ſeruum ſuum. Dixitqꝫ rex ad abſalom. Noli fili mi: noli rogare vt vēiam9 omes & grauem9 te. Cum aūt cogeret eum & noluiſſet ire: benedixit ei. Et ait abſalō ad dd̄. Si nō vis venire: veniat obſecro nobiſcū ſaltē amnon fr meus. Dixitqꝫ ad eum

ei thamar: qm̄ magnū malū vltimū magis ꝙ pri
ἀυτῷ θαμάρ, ὅτι μεγάλη κακία ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώ
mū qd feciſti mecū vt mittas me. ⁊ nō
την ἣν πεποίηκας μετ᾽ ἐμοῦ ἐξαποστεῖλαί με. καὶ οὐκ
voluit amnō audire vocē eius: ⁊ voca
ἐβούλετο ἀμνὼν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς, καὶ ἐκάλε
uit puerū ſuū aſſiſtētē in domo eius
σε τὸν παῖδα αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ οἴκου αὐτοῦ
⁊ dicit ei: emitte iā hāc a me foras:
καὶ λέγει αὐτῷ, ἐξαπόστειλον δὴ ταύτην ἀπ᾽ ἐμοῦ ἔξω, D
⁊ claude hoſtiū poſt eam. ⁊ ſup eā erat
καὶ κλεῖσον τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. καὶ ἐπ᾽ αὐτῆς ἦν
tunica talaris: qm̄ ſic induebātur
χιτὼν ἀστραγαλωτός, ὅτι οὕτως ἐπενεδιδύσκοντο αἱ
filie regis virgines tunicis ſuis. ⁊ eiecit eā miniſter amnon foras: ⁊ clauſit hoſtiū poſt eā. ⁊
θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπενδύτας αὐτῶν. καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν ὁ λειτουργὸς τοῦ ἀμνὼν ἔξω, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. καὶ
accepit thamar cinerē: ⁊ impoſuit ſup caput
ἔλαβε θαμὰρ σποδόν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
ſuū: ⁊ tunicā talarē que ſup eā
αὐτῆς, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ἀστραγαλωτὸν τὸν ἐπ᾽ αὐτῇ
ſcidit: ⁊ poſuit manus ſuas ſup caput
διέρρηξεν, καὶ ἔθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
ſuū: ⁊ ibat vadēs ⁊ clamās. ⁊ dixit ei abeſalō frater eius: nūqd amnon
αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο πορευομένη καὶ βοῶσα. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἀβεσσαλὼμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, μὴ ἀμνὼν ὁ
frater tuus fuit tecum? ⁊ nūc ſoror ta
ἀδελφός σου γέγονεν μετὰ σοῦ; καὶ νῦν ἀδελφή σιώ
ce: qm̄ frater tuus ipſe. nō ponas cor
πησον, ὅτι ἀδελφός σου αὐτός. μὴ θῇς τὴν καρδίαν
tuū loqui aliqd. ⁊ ſedit thamar contabeſcēs in
σου λαλῆσαί τι. καὶ ἐκάθισε θαμὰρ ἐκψύχουσα ἐν τῷ
domo abeſalō fratris ſui. ⁊ rex
οἴκῳ ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. καὶ ὁ βασιλεὺς
dauid audiuit oia verba hec: ⁊
δαυὶδ ἤκουσε πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ
cōtriſtat᷒ ē nimis. ⁊ nō locut᷒ eſt abeſalō am
ἠθύμησε σφόδρα. καὶ οὐκ ἐλάλησεν ἀβεσσαλὼμ τῷ ἀμ
non a malo vſqꝫ ad bonū: qꝛ oderat abeſalom
νὼν ἀπὸ κακοῦ ἕως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει ἀβεσσαλὼμ
amnō eo ꝙ humiliauit thamar ſororē ſuā.
ἀμνὼν ἀνθ᾽ ὧν ἐταπείνωσε θαμὰρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.
⁊ factū ē poſt duos annos dierū ⁊ fuerūt tōdentes
καὶ ἐγένετο μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν καὶ ἦσαν κείροντες
abeſalō in baalaſor q̄ apud ephraim.
τῷ ἀβεσσαλὼμ ἐν βααλασὼρ τῇ παρὰ ἐφραίμ.
⁊ vocauit abeſalom oēs filios
καὶ ἐκάλεσεν ἀβεσσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ
regis: ⁊ venit abeſalō ad regē.
βασιλέως, καὶ ἦλθεν ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν βασιλέα E
⁊ dixit: ecce iā tondūt ſeruo tuo:
καὶ εἶπεν, ἰδοὺ δὴ κείρουσιν τῷ δούλῳ σου, πο
eat iā rex ⁊ ſerui ſui cū
ρευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ με
ſeruo ſuo. ⁊ dixit rex abe
τὰ τοῦ δούλου σου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ ἀβε
ſalom: nō fili: non veniam9 oēs nos:
σσαλώμ, μὴ τέκνον, οὐ μὴ ἔλθωμεν πάντες ἡμεῖς,
ne grauemur in te. ⁊ coegit eum abeſalom: ⁊ nō voluit rex
ὅπως μὴ βαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ. καὶ κατεβιάζετο αὐτὸν ἀβεσσαλώμ, καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ βασιλεὺς τοῦ
ire: ⁊ benedixit ei. ⁊ dixit abe
πορευθῆναι, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. καὶ εἶπεν ἀβεσ
ſalom: ſed veniat iā mecū amnon frater
σαλώμ, ἀλλὰ πορευθήτω δὴ μετ᾽ ἐμοῦ ἀμνὼν ὁ ἀδελφός
meus. ⁊ dixit rex:
μου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς,

Digitized by Google

quare ibit tecum? & coegit eum abeſa
ἱνατί πορευθῇ μετὰ σοῦ; καὶ κατεβιάσατο αὐτὸν ἀβε-
lom: & miſit cū eo amnō: & om-
σαλώμ, καὶ ἐξαπέστειλε μετ' αὐτοῦ τὸν ἀμνών, καὶ πάν-
nes filios regis. & iuſſit abeſalom
τας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. καὶ ἐνετείλατο ἀβεσαλὼμ
pueris ſuis dicēs: ecce quū bn̄ habuerit cor
τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων, ἴδετε ὅταν εὖ ἔχῃ ἡ καρ-
F amnō in vino: & dicā ad vos: percutite
δία ἀμνὼν ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, πατάξατε
amnon: & interficite eū: ne timeatis: qm̄ ego
τὸν ἀμνών, καὶ θανατώσατε αὐτόν, μὴ φοβεῖσθε, ὅτι ἐγὼ
precipio vobis. roboramini & eſtote in filios forti
ἐντέλλομαι ὑμῖν. κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνά-
tudinis. & fecerūt pueri abeſalom amnō
μεως. καὶ ἐποίησαν οἱ παῖδες ἀβεσαλὼμ τῷ ἀμνὼν
ſicut preceperat eis. & ſurrexerūt oēs filij
καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς. καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ
regis & aſcenderūt vnuſq̈ſq; ſup mulā ſu-
τοῦ βασιλέως καὶ ἐπέβησαν ἕκαστος ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐ-
am: & fugerūt. & factū eſt cū ipſi eſſent in via:
τοῦ, καὶ ἔφυγον. καὶ ἐγένετο ὡς αὐτοὶ ἦσαν ἐν τῇ ὁδῷ,
& nūciū venit ad dauid dicētiū: percuſſit
καὶ ἡ ἀγγελία ἦλθε πρὸς δαυὶδ λεγόντων, πέπαικεν
abeſalom oēs filios regis. & non
ἀβεσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. καὶ οὐχ
remāſit in eis vſq; ad vnū. & ſurrexit rex
ὑπολέλειπται ἐν αὐτοῖς ἕως ἑνός. καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς
g.1.b. & ſcidit veſtimēta ſua: & ſedit ſup trā.
r.3.f. καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς γῆς.
& oēs ſerui eius aſſiſtebāt ei qui ſci
καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρεστήκασιν αὐτῷ διεῤῥω-
derūt veſtimēta. & rñdit ionadab filius ſamaa
γότες τὰ ἱμάτια. καὶ ἀπεκρίθη ἰωναδὰβ υἱὸς σαμαὰ
fratris dauid dicēs: nō dicat dñs meus rex:
ἀδελφοῦ δαυὶδ λέγων, μὴ εἰπάτω ὁ κύριος μου ὁ βασι-
ꝙ oēs pueri filij regis mor
λεύς, ὅτι πάντα τὰ παιδάρια οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως τεθνή-
tui ſūt: ſed amnon ſolus mortuꝰ eſt: qm̄ in ira erat ei
κασιν, ἀλλ' ἢ ἀμνὼν μόνος τέθνηκεν, ὅτι ἐν ὀργῇ ἦν αὐτῷ
abeſalom ex qua die humiliauit amnō ſororem
ἀβεσαλὼμ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐταπείνωσεν ἀμνὼν τὴν ἀδελφὴν
G ſuā thamar. & nūc dñs meꝰ rex nō ponat in
αὐτοῦ θαμάρ. καὶ νῦν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μὴ θέσθω ἐπὶ τὴν
corde ſuo verbū dicēs: qm̄ oēs filij
καρδίαν αὐτοῦ ῥῆμα λέγων, ὅτι πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ
regis mortui ſunt: ſed amnon ſolus mortuꝰ eſt. &
βασιλέως τεθνήκασιν, ἀλλ' ἢ ἀμνὼν μόνος τέθνηκεν. καὶ
fugit abeſalom. & aſcēdit puer ſpeculator:
ἀπέδρα ἀβεσαλώμ. καὶ ἀνέβη τὸ παιδάριον ὁ σκοπός,
& eleuauit oculos ſuos & vidit: & ecce pplꝰ
καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς
multꝰ veniens in via poſt eū ex late
πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὄπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευ-
re mōtis. & dixit ionadab ad regem: ecce
ρᾶς τοῦ ὄρους. καὶ εἶπεν ἰωναδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ οἱ
filij regis adſunt: ſm̄ verbū ſerui
υἱοὶ τοῦ βασιλέως παραγεγόνασιν, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου
tui ſic factū ē. & factū ē cū cōpleſſet ipſe
σου οὕτως γέγονεν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ συντελέσαι αὐτὸν
loqui: & ecce filij regis vene
λαλοῦντα, καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως παραγε-
runt. & leuauerūt vocē ſuā & fleuerūt: &
γόνασιν. καὶ ἦραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν, καὶ
rex & oēs ſerui eius fleuerūt
ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἔκλαυσαν
ploratu magno nimis. & abeſalom fugit &
κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα. καὶ ἀβεσαλὼμ ἀπέδρα καὶ
abijt ad tholmi filiū amiud regē geſſer.
ἐπορεύθη πρὸς θολμὶ υἱὸν ἀμιοὺδ βασιλέα γεσσήρ.

rex. Nō eſt neceſſe vt vadat tecū. Coegit itaq; abſalom eum & dimiſit cum eo amnon & vniuerſos filios regis. Precepat āt abſalō pueris ſuis dicēs. Obſeruate cū temulētꝰ fuerit amnon vino: & dixero vobis: percutite eum & interficite: nolite timere. Ego enim ſū qui precipio vobis. Roboramini & eſtote viri fortes. Fecerūt ergo pueri abſalō aduerſum amnon ſicut pcepat eis abſalom. Surgētesq; omnes filii regis aſcenderunt ſinguli mulas ſuas & fugerunt. Cūq; adhuc pgerent in itinere: fama puenit ad dauid dicens. Percuſſit abſalō omnes filios regis: & non remāſit ex eis ſaltē vnus. Surrexit itaq; rex dauid: & ſcidit veſtimēta ſua: & cecidit ſup terram: & oēs ſerui illius q aſſiſtebāt ei ſciderūt veſtimēta ſua. Rñdēs autē ionadab filius ſemmaa fris dd̄: dixit. Ne eſtimet dñs meꝰ rex ꝙ oēs pueri filii regis occiſi ſint. Amnō ſolus mortuus eſt: quoniā in ore abſalom erat poſitus ex die qua oppreſſit thamar ſororem eius. Nūc ergo ne ponat dñs meus rex ſup cor ſuū verbū iſtud dicens: oēs filii regis occiſi ſt: quoniam amnon ſolus mortuus ē. Fugit aūt abſalō. Et eleuauit puer ſpeculator oclos ſuos & aſpexit: & ecce populus multꝰ veniebat per iter deuiū ex latere mōtis. Dixit autem ionadab ad regem. Ecce filii regis adſunt: iuxta verbū ſerui tui ſic factum eſt. Cunq; ceſſaſſet loqui: apparuerunt & filii regis. Et intrātes leuauerūt vocē ſuā & fleuerūt. Sed & rex & oēs ſerui eius fleuerunt: ploratu magno nimis. Porro abſalō fugiēs abiit ad ptholomai filiū ammiur regem geſſur.

למה ילך עמך׃ ויפרץ בו | פרץ
אבשלום וישלח אתו את אמנון | שלח
ואת כל בני המלך׃ ויצו אבשלום | צוה
את נעריו לאמר ראו נא כטוב | ראה
לב אמנון ביין ואמרתי אליכם
הכו את אמנון והמתם אתו אל | נכה מות
תיראו הלוא כי אנכי צויתי | ירא
אתכם חזקו והיו לבני חיל׃ | היה
ויעשו נערי אבשלום לאמנון | עשה
כאשר צוה אבשלום ויקמו כל | קום
בני המלך וירכבו איש על פרדו | רכב
וינסו׃ ויהי המה בדרך והשמעה | נוס
באה אל דוד לאמר הכה | בוא
אבשלום את כל בני המלך ולא
נותר מהם אחד׃ ויקם המלך | יתר קום
ויקרע את בגדיו וישכב ארצה | קרע שכב
וכל עבדיו נצבים קרעי בגדים׃
ויען יונדב בן שמעה אחי דוד | ענה
ויאמר אל יאמר אדני את כל | אמר
הנערים בני המלך המיתו כי | מות
אמנון לבדו מת כי על פי | בדד פה
אבשלום היתה שומה מיום ענתו | היה שום
את תמר אחתו׃ ועתה אל ישם | ענה שום
אדני המלך אל לבו דבר לאמר
כל בני המלך מתו כי אמנון
לבדו מת׃ ויברח אבשלום וישא | ברח נשא
הנער הצפה את עינו וירא | ראה
והנה עם רב הלכים מדרך
אחריו מצד ההר׃ ויאמר יונדב | צדד
אל המלך הנה בני המלך באו | בוא
כדבר עבדך כן היה׃ ויהי | היה
ככלתו לדבר והנה בני המלך | כלה
באו וישאו קולם ויבכו וגם | בכה
המלך וכל עבדיו בכו בכי גדול | גדל
מאד׃ ואבשלום ברח וילך אל
תלמי בן עמיהוד מלך גשור׃

ויתאבל על בנו כל הימים׃ אבל יום
ואבשלום ברח וילך גשור ויהי
שם שלש שנים׃ ותכל דוד שנה כלה
המלך לצאת אל אבשלום כי יצא
נחם על אמנון כי מת׃ נחם מות
Cap. iiii. וידע יואב בן צרויה כי לב המלך
על אבשלום׃ וישלח יואב שלח
תקועה ויקח משם אשה חכמה לקח איש
ויאמר אליה התאבלי נא ולבשי אמר אבל
נא בגדי אבל ואל תסוכי שמן סוך
והיית כאשה זה ימים רבים היה
מתאבלת על מת׃ ובאת אל בוא
המלך ודברת אליו כדבר הזה
וישם יואב את הדברים בפיה׃ שום פה
ותאמר האשה התקעית אל
המלך ותפל על אפיה ארצה נפל
ותשתחו ותאמר הושעה שחה ישע
המלך׃ ויאמר לה המלך מה לך
ותאמר אבל אשה אלמנה אני
וימת אישי׃ ולשפחתך שני מות שנה
בנים וינצו שניהם בשדה ואין נצה
מציל ביניהם ויכו האחד את נצל נכה
האחד וימת אתו׃ והנה קמה כל קום
המשפחה על שפחתך ויאמרו שפחה
תני את מכה אחיו ונמתהו בנפש נתן
אחיו אשר הרג ונשמידה גם שמד
את היורש וכבו את גחלתי ירש כבה
אשר נשארה לבלתי שום
לאישי שם ושארית על פני פנה
האדמה׃ ויאמר המלך אל האשה איש
לכי לביתך ואני אצוה עליך׃ הלך צוה
ותאמר האשה התקועית אל
המלך עלי אדני המלך העון
ועל בית אבי והמלך וכסאו נקי׃ נקה
ויאמר המלך המדבר אליך דבר
והבאתו אלי ולא יסיף עוד בוא יסף

Luxit ergo dauid filiū ſuū amnon multis diebus. Abſalon aūt cū fugiſſet & veniſſet in geſſur fuit ibi tribus ānis: ceſſauitq; rex dauid perſequi abſalō: eo q̄ conſolatus eſſet ſuper amnon interitu. 14.

INtelligēs āt ioab filius ſaruie q̄ cor regis verſum eſſet ad abſalom miſit thecuā & tulit īde mulierem ſapientem: dixitq; ad eā. Lugere te ſimula: & induere veſte lugubri: & ne vngaris oleo: vt ſis quaſi mulier iam plurimo tempore lugens mortuū. Et ingredieris ad regē & loq̄ris ad eum ſermōes huiuſcemodi. Poſuit āt ioab verba ī ore eius. Itaq; cū igreſſa fuiſſet mulier thecuites ad regem cecidit corā eo ſuper terram: & adorauit & dixit. Salua me rex. Et ait ad eā rex. Quid cauſe habes? que rn̄dit. Heu mulier vidua ego ſum. Mortuus eſt ei vir me⁹ & ancille tue erant duo filii: q̄ rixati ſunt aduerſum ſe in agro: nulluſq; erat q̄ eos ꝓhibere poſſet: & ꝑcuſſit alter alter̄ & interfecit eū. Et ecce conſurgēs vniuerſa cognatio aduerſū ancillam tuam: dicit. Trade eū q ꝑcuſſit fratrē ſuū vt occidam⁹ eū ꝓ aīa fratris ſui quē interfecit: & deleamus heredē: & q̄rūt extinguere ſcintillam meam que relicta eſt: vt non ſuperſit viro meo nomen & reliquie ſuper terram. Et ait rex ad mulierem. Vade in domum tuam & ego iubebo pro te. Dixitq; mulier thecuites ad regem. In me dn̄e mi rex ſit iniquitas: & in domo p̄ris mei: rex āt & thronus eius ſit inocens. Et ait rex. Qui cōtradixerit tibi: adduc eū ad me: & vltra non addet

τ luxit rex ſup filiū ſuū oīb⁹
καὶ ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς
diebus. τ abeſalom fugit τ abijt in geſſer:
ἡμέρας. καὶ ἀβεσαλὼμ ἔφυγε καὶ ἀπῆλθεν εἰς γεσσήρ,
τ fuit ibi ānis tribus. τ ceſſauit ſpūs
καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία. καὶ ἐκόπασε τὸ πνεῦμα τοῦ
regis dauid vt egrederet̄ cōtra abeſalom: q̄m
βασιλέως δαυὶδ τοῦ ἐξελθεῖν ἐπὶ ἀβεσαλὼμ, ὅτι
cōſolatus eſt ſup amnō filio ſuo mortuo. Infra. 15.b.
παρεκλήθη ὑπὲρ ἀμνὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ τεθνηκότος.
ET intellexit ioab filius ſaruia q̄ cor C.14 A
Καὶ ἔγνω ἰωὰβ υἱὸς σαρουΐα ὅτι ἡ καρδία τοῦ
regis cōſolatū ē ad abeſalom: τ miſit
βασιλέως παρεκλήθη ἐπὶ ἀβεσαλὼμ, καὶ ἀπέστειλεν
ioab in thecue: τ tulit inde mulierē ſapiētē.
ἰωὰβ εἰς θεκουέ, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα φρονίμην.
τ dixit ei: luge tū τ inducre veſtibus
καὶ εἶπεν αὐτῇ, πένθησον δὴ καὶ περιβαλοῦ ἱμάτια
lugubribus: τ ne vngaris oleo. τ ſis q̄ſi mulier
πενθικά, καὶ μὴ χρίσῃ ἔλαιον. καὶ ἔσῃ ὡς γυνὴ
diebus multis lugēs ſup mortuū. τ venies ad
ἡμέρας πολλὰς πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι. καὶ ἥξεις πρὸς
regem τ loqueris ad eum ſm̄ ſmonē
τὸν βασιλέα καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα
hunc. τ poſuit ioab verba in ore
τοῦτο. καὶ ἔθετο ἰωὰβ τοὺς λόγους ἐπὶ τῷ στόματι
eius. τ venit mulier thecuites ad re-
αὐτῆς. καὶ παρεγένετο ἡ γυνὴ ἡ θεκουΐτις πρὸς τὸν βα-
gem: τ cecidit ſup faciē ei⁹ ad terrā:
σιλέα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς ἐπὶ τὴν γῆν,
τ adorauit eū. τ dixit: ſalua rex
καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν, σῶσον ὁ βασι-
ſalua. τ ait ad eam rex: q̄d 4.Re. 6.f.
λεὺς σῶσον. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν ὁ βασιλεύς, τί
tibi eſt? τ dixit mulier: vere mulier vidua ego ſum:
σοί ἐστιν; καὶ εἶπεν ἡ γυνή, ὄντως γυνὴ χήρα ἐγώ εἰμι, B
τ mortu⁹ eſt vir meus: τ ancille tue duo filij:
καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ μου, καὶ τῇ δούλῃ σου δύο υἱοί,
τ rixati ſunt in agro ambo: τ nō
καὶ διεμάχοντο ἐν τῷ πεδίῳ ἀμφότεροι, καὶ οὐκ
fuit q̄ erueret inter eos. τ percuſſit vn⁹
ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀναμέσον αὐτῶν. καὶ ἐπάταξεν ὁ εἷς
fratrē ſuū τ interfecit. eū. τ ecce
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ
cōſurrexerūt vniuerſa trib⁹ aduerſū ancillā tuā dicētes:
ἐξανέστησαν ὅλη ἡ φυλὴ ἐπὶ τὴν δούλην σου λέγοντες,
trade eū qui percuſſit fratrē ſuū: τ
παράδος τὸν πατάξαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
occidemus pro aīa fratris ſui:
θανατώσομεν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
quē interfecit: τ delebim⁹ heredē. τ extin
ὃν ἀπέκτεινε, καὶ ἐξαροῦμεν τὸν κληρονόμον. καὶ σβε-
guetur ſcintilla q̄ relicta eſt mihi: vt nō
σθήσεται ὁ ἀνθραξ ὁ ὑπολελειμμένος μοι, τοῦ μὴ
ſit viro meo nomē τ reliquie ſup fa-
ὑπάρξαι τῷ ἀνδρί μου ὄνομα καὶ λεῖμμα ἐπὶ προ-
ciem terre. τ dixit rex ad mu- C
σώπου τῆς γῆς. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν γυ-
lierē: vade in domū tuā bñ valēs: τ ego in
ναῖκα, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου ὑγιαίνουσα, κἀγὼ ἐν-
bebo pro te. τ dixit mulier thecuites ad
τελοῦμαι περὶ σοῦ. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ θεκουΐτις πρὸς
regē: dñe mi rex in me ini-
τὸν βασιλέα, κύριέ μου βασιλεῦ ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ ἀνο-
quitas τ in domo p̄ris mei. τ
μία καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. καὶ ὁ βα-
rex τ thronus eius innocēs. τ ait rex:
σιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῷος. καὶ εἶπεν ὁ βασι-
quiſ locut⁹ fuerit cōtra te verbū: adduc eū ad
λεύς, τὸν λαλοῦντα πρὸς σὲ ῥῆμα, ἄγαγε αὐτὸν πρὸς
me: τ non addet vltra
με, καὶ οὐ μὴ προσθήσῃ ἔτι

vt tangat te. et dixit mulier: recordetur iā
ἅψασθαί σου. καὶ εἶπεν ἡ γυνή, μνησθήτω δὴ ὁ βα-
rex dñi dei tui. ꝙ ſi multiplicauerit
σιλεὺς κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ὅτι ἐὰν πληθύνωσιν οἱ
proximi ſāguine vt interficiāt: et nō diſpdāt
ἀγχιστεύοντες τὸ αἷμα τοῦ διαφθεῖραι, καὶ οὐκ ἐξάρωσι
filiū meū. et ait rex: viuit dñs: nō ca-
τὸν υἱόν μου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, ζῇ κύριος, οὐ πε-
det de capillis filij tui ſup terrā.
σεῖται ἀπὸ τῶν τριχῶν τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν.
et dixit: mulier: loquatur iā ancilla tua ad
καὶ εἶπεν ἡ γυνή, λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν
dñm meū regē verbū. et ait rex: lo-
κύριόν μου τὸν βασιλέα ῥῆμα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, λά-
quere. et dixit mulier: quare cogitatū fuit ſic cōtra ppl'm
λει. καὶ εἶπεν ἡ γυνή, ἱνατί ἐλογίσθη οὕτως ἐπὶ λαὸν
dei: et vt loq̄tur rex verbū iſtud
θεοῦ; καὶ ἐκ τοῦ λαλεῖν τὸν βασιλέα τὸν λόγον τοῦτο
quaſi delictū: vt nō reducat rex
ὡς πλημμέλεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν
eiectū a ſe: q̄m morte moriemur: et
ἀπωσμένον ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ
ſicut aqua effuſſa ſup terrā nō cōgre-
ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχεόμενον ἐπὶ τὴν γῆν ὃ οὐ συναχ-
gabitur: et nō auferet deus aīam. et cogitauit
θήσεται, καὶ οὐ λήψεται ὁ θεὸς ψυχήν. καὶ ἐλογίσατο
cogitationē vt nō abijceret a ſe eiectū.
λογισμὸν τοῦ μὴ ἀπώσασθαι ἀπ' αὐτοῦ ἀπωσμένον.
et nūc pro quo venio vt loquar ad regem
καὶ νῦν ὑπὲρ οὗ ἥκω λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν
dñm meū verbū hoc: q̄m aſpiciet me ppl's. et dicet
κύριόν μου τὸν λόγον τοῦτον, ὅτι ὄψεταί με ὁ λαός. καὶ ἐρεῖ
ancilla tua: loquatur iā ancilla tua ad do-
ἡ δούλη σου, λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύ-
minū meū regem: ſi forte faciat rex
ριόν μου τὸν βασιλέα, εἴ πως ποιήσῃ ὁ βασιλεὺς τὸ
verbū ancille ſue: q̄ audiet rex:
ῥῆμα τῆς παιδίσκης αὐτοῦ, ὅτι ἀκούσεται ὁ βασι-
et liberabit ancillā ſuā de manu
λεὺς καὶ ἐξελεῖται τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ
viri querētis delere me et filiū meū
ἀνδρὸς τοῦ ζητοῦντος ἐξολοθρεῦσαί με καὶ τὸν υἱόν μου
ſimul de hereditate dñi. et dicet
κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκ τῆς κληρονομίας κυρίου. καὶ ἐρεῖ ἡ
ancilla tua: fiat iā verbū dñi mei regis
δούλη σου, γενηθήτω δὴ ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως
in ſacrificiū. q̄m ſicut angelus dei ſic dñs me9
εἰς θυσίαν. ὅτι καθὼς ἄγγελος θεοῦ οὕτως ὁ κύριός μου
rex: vt audiat bonū et malū: et
ὁ βασιλεύς, τοῦ εἰσακούειν τὸ καλὸν καὶ τὸ πονηρόν, καὶ
dñs deus tuus tecum ſit. et rñdit rex
κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ ἔσω. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασι-
et dixit mulieri: nō iā abſcōdas a me
λεὺς καὶ εἶπε τῇ γυναικί, μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὸ
verbū qd̄ ego interrogabo te. et dixit muli-
ῥῆμα ὃ ἂν ἐγὼ ἐπερωτήσω σε. καὶ εἶπεν ἡ γυ-
er: loquatur iā dñs me9 rex.
νή, λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς.
et dixit rex: ſi iā manus ioab te-
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, εἰ δὴ ἡ χεὶρ ἰωὰβ με-
cum in oībus iſtis? et rñdit et ait mu-
τὰ σοῦ ἐν πᾶσι τούτοις; καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν ἡ γυ-
lier regi: viuit aīa tua dñe mi rex
νὴ τῷ βασιλεῖ, ζῇ ἡ ψυχή σου κύριέ μου βασιλεῦ
ſi eſt ad dexterā aut ad ſiniſtrā ex oīb9 q̄ locutus eſt
εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν
dñs meus rex: q̄m ſeruus tuus ioab ipſe
ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, ὅτι ὁ δοῦλός σου ἰωὰβ αὐτὸς
precepit mihi: et ipſe
ἐνετείλατό μοι, καὶ αὐτὸς

D

E

vt tangat te. Que ait. Recordetur rex dñi dei ſui vt nō multiplicentur proximi ſanguinis ad vlciſcendū: & nequaq̄ interficiant filiū meū: Qui ait. Viuit dñs: q̄a non cadet de capillis filij tui ſup terram. Dixit ergo mulier. Loquatur ancilla tua ad dñm meū regē verbū. Et ait. Loquere. Dixitq̄ mulier. Quare cogitaſti huiuſcemodi rē contra populum dei: & locutus eſt rex verbū iſtud vt peccet: & non reducat eiectum ſuum? Omnes morimur & q̄ſi aq̄ dilabimur in terram q̄ nō reuertūtur. Nec vult deus perire animam: ſed retractat cogitans ne penitus pereat qui abiectus eſt. Nūc igitur veni vt loquar ad dñm meum regem verbum hoc preſente populo. Et dixit ancilla tua. Loquar ad regem: ſi quomodo faciat rex verbum ancille ſue. Et audiuit rex vt liberaret ancillā ſuā de manu oīm q volebāt de hereditate dei delere me & filiū meū ſimul. Dicat ergo ancilla tua vt fiat verbum domini mei regis ſicut ſacrificium. Sicut enim angel9 dei: ſic ē dñs meus rex: vt nec bñdictiōe nec maledictōe moueatur. Vnde & dñs deus tuus ē tecū. Et rñdēs rex dixit ad mulierem. Ne abſcondas a me verbū quod te interrogo. Dixitq̄ ei mulier. Loquere dñe mi rex. Et ait rex. Nunquid manus ioab tecum eſt in oībus iſtis? Reſpondit mulier & ait. Per ſalutē aīe tue domine mi rex nec ad ſiniſtrā nec ad dextram eſt ex oībus his q̄ locutus eſt dominus meus rex. Seru9 eī tuus ioab ipſe precepit mihi & ipſe

לגעת בך׃ ותאמר יזכר נא המלך | נגע גאל
את יהוה אלהיך מהרבית גאל | רבה
הדם לשחת ולא ישמידו את | שמד
בני ויאמר חי יהוה אם יפל | נפל
משערת בנך ארצה׃ ותאמר
האשה תדבר נא שפחתך אל | איש
אדני המלך דבר ויאמר דברי׃
ותאמר האשה ולמה חשבתה
כזאת על עם אלהים ומדבר
המלך הדבר הזה כאשם לבלתי
השיב המלך את נדחו׃ כי מות | שוב
נמות וכמים הנגרים ארצה | מות
אשר לא יאספו ולא ישא | אסף נשא
אלהים נפש וחשב מחשבות
לבלתי ידח ממנו נדח׃ ועתה | חשב
אשר באתי לדבר אל המלך | נדח
אדני את הדבר הזה כי יראני | בוא
העם ותאמר שפחתך אדברה | אמר דבר
נא אל המלך אולי יעשה המלך | עשה
את דבר אמתו׃ כי ישמע המלך | אמה שמע
להציל את אמתו מכף האיש | נצל
להשמיד אתי ואת בני יחד
מנחלת אלהים׃ ותאמר | שמד
שפחתך יהי נא דבר אדני
המלך למנוחה כי כמלאך האלהים | היה
כן אדני המלך לשמע הטוב והרע | לאך
ויהוה אלהיך יהי עמך׃ ויען | רוע
המלך ויאמר אל האשה אל | ענה
נא תכחדי ממני דבר אשר אנכי | איש
שאל אתך ותאמר האשה ידבר | כחד
נא אדני המלך׃ ויאמר המלך היד
יואב אתך בכל זאת ותען | ענה
האשה ותאמר חי נפשך אדני
המלך אם אש להמין ולהשמיל | אמר
מכל אשר דבר אדני המלך כי | ימן שמל
עבדך יואב הוא צוני והוא | צוה

שם בפי שפחתך את כל הדברים שום פה
האלה׃ לבעבור סבב את פני עבר פנה
הדבר עשה עבדך יואב את
הדבר הזה ואדני חכם כחכמת
מלאך האלהים לדעת את כל לאך ידע
אשר בארץ׃ ויאמר המלך אל
יואב הנה נא עשיתי את הדבר עשה
הזה ולך השב את הנער את ילך שוב
אבשלום׃ ויפל יואב אל פניו נפל
ארצה וישתחו ויברך את המלך שחה ברך
ויאמר יואב היום ידע עבדך כי
מצאתי חן בעיניך אדני המלך
אשר עשה המלך את דבר
עבדך׃ ויקם יואב וילך גשורה קום
ויבא את אבשלום ירושלם׃ בוא
ויאמר המלך יסב אל ביתו ופני אמר סבב
לא יראה ויסב אבשלום אל ראה
ביתו ופני המלך לא ראה׃
וכאבשלום לא היה איש יפה
בכל ישראל להלל מאד מכף
רגלו ועד קדקדו לא היה בו קדד
מום׃ ובגלחו את ראשו והיה
מקץ ימים לימים אשר יגלח כי יום גלח
כבד עליו וגלחו ושקל את שער
ראשו מאתים שקלים באבן מאה
המלך׃ ויולדו לאבשלום שלושה ילד שלש
בנים ובת אחת ושמה תמר
היא היתה אשה יפת מראה׃ היה איש
וישב אבשלום בירושלם יפה ראה
שנתים ימים ופני המלך לא שנה יום
ראה׃ וישלח אבשלום אל יואב פנה שלח
לשלח אתו אל המלך ולא אבה
לבוא אליו וישלח עוד שנית שנה
ולא אבה לבוא׃ ויאמר אל
עבדיו ראו חלקת יואב אל ידי ראה
ולו שם שערים לכו והצתה יצת

poſuit in os ancille tue
omnia verba
hec: vt verterē figurā
ſermonis huius. Seruꝰ
eni tuus ioab precepit
iſtud. Tu āt dn̄e mi rex
ſapiēs es ſicut habet ſa
pientiā angelus dei: vt
intelligas omnia
ſuper terrā. Et ait rex
ad
ioab. Ecce placatus fe
ci verbum tuum.
Vade ergo & reuoca
puerum
abſalom. Cadēſq; io
ab ſuper faciem ſuam
in terram adorauit: &
benedixit regi.
Et dixit ioab. Hodie i
tellexit ſeruus tuus: qa
inueni gratiā in oculis
tuis domine mi rex.
Feciſti enim ſermonē
domine mi rex
ſerui tui. Surrexit er-
go ioab & abiit i geſſur
& adduxit abſalō in ie
ruſalem.
Dixit autem rex. Re-
uertatur in domū ſuā:
& faciē meā nō videat.
Reuerſus eſt itaq; abſa-
lō in domum ſuam: &
faciē regis non vidit.
Porro ſicut abſalō vir
nō erat pulcher
in oī iſrael: & decorus
nimis. A veſtigio
pedis vſq; ad verticem
nō erat in eo vlla
macula. Et qn̄ tōdebat
capillum: ſemel autem
in anno tōdebatur: qa
grauabat eū ceſaries:
ponderabat capillos
capitis ſui ducentis ſi-
clis pondere publico.
Nati ſunt autem abſalō
filii tres:
& filia vna nomie tha
mar
elegantis forme.
Manſitq; abſalom in ie
ruſalem
duobus annis: & faciē
regis non
vidit. Miſit itaq; ad io
ab
vt mitteret eū ad regē
Qui noluit
venire ad eum. Cumq;
ſecundo miſiſſet
& ille noluiſſet venire
ad eum: dixit
ſeruis ſuis. Scitis agrū
ioab iuxta agrū meum
hn̄tem meſſem ordei.
Ite igr̄ & ſuccēdite eū

poſuit in ore ancille tue oia ver
ἔθετο ἐν τῷ ςόματι τῆς δούλης σου πάντας τοὺς λό-
ba hec: vt verteret figurā ſmōis
γους τούτους, ὅπως κυκλώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ λόγου
huius: fecit ſeruus tuus ioab verbū iſtō.
τούτου, ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου ἰωὰβ τὸν λόγον τοῦτον.
ꝛ dn̄s meus rex ſapiēs ſcd̄m ſapiē
καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς φρόνιμος κατὰ τὴν φρό-
tiam angeli dei vt intelligat omnia q̄ ſūt ſup
νησιν ἀγγέλου τοῦ θεοῦ τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐπὶ
terrā. ꝛ dixit rex ad ioab: ecce fe
τῆς γῆς. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ἰωάβ, ἰδοὺ πε-
ci tibi verbū hoc. vade ꝛ reduc
ποίηκά σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο. πορεύου καὶ ἐπίςρεφε
puerū abeſalom. ꝛ cecidit ioab ſup
τὸ παιδάριον τὸν ἀβεσαλώμ. καὶ ἔπεσεν ἰωὰβ ἐπὶ
faciem ſuā ſup terrā. ꝛ adorauit: ꝛ
πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν, καὶ
benedixit regi. ꝛ dixit ioab: hodie cogno
εὐλόγησε τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν ἰωάβ, σήμερον ἔγνω
uit ſeruus tuus: q̄ inueni gr̄am in oculis tuis
κα ὁ δοῦλός σου, ὅτι εὕρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου
dn̄e mi rex: quia fecit rex
κύριέ μου βασιλεῦ, καθότι ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὸ
verbū ſerui ſui. ꝛ ſurrexit ioab ꝛ a-
ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ. καὶ ἀνέςη ἰωὰβ καὶ ἐπο-
bijt in geſſur: ꝛ adduxit abeſalom in hieruſa
ρεύθη εἰς γεσσούρ, καὶ ἤγαγε τὸν ἀβεσαλὼμ εἰς ἱερουσα
lem. ꝛ dixit rex: reuertatur in do-
λήμ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, ἀποςραφήτω εἰς τὸν οἶ-
mū ſuam: ꝛ faciē meā nō videat. ꝛ
κον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ ἰδέτω. καὶ
reuerſus eſt abeſalō in domū ſuā: ꝛ fa-
ἀπεςράφη ὁ ἀβεσαλὼμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρό-
ciem regis nō vidit. ꝛ ſicut abeſa
σωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. καὶ καθὼς ἀβεσα-
lom nō erat vir pulcher in omni iſrael laudabili
λὼμ οὐκ ἦν ἀνὴρ καλὸς ἐν παντὶ τῷ ἰσραὴλ αἰνετὸς
nimis a veſtigio pedis eius ꝛ vſq; ad verticē
σφόδρα ἀπὸ ἴχνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς
eius nō erat in eo macula. ꝛ quādo tōdebat ipſe
αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος. καὶ ἐν τῷ κείρασθαι αὐτὸν
caput ſuū: ꝛ erat a fine dierū
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγίνετο ἀπὸ τέλους ἡμερῶν
in dies q̄n tōdebatur: q2 grauabatur ſup eū ꝛ
εἰς ἡμέρας ὅτ' ἀνεκείρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν, καὶ
tonſus pōderabat capillū capitis ſui: ꝛ erat cē-
κειράμενος ἵςα τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἦν ἑκα
tū ſiclos in pōdere regali. ꝛ nati ſunt
τὸν σίκλων ἐν τῷ ςαθμῷ τῷ βασιλικῷ. καὶ ἐτέχθησαν τῷ
abeſalom tres filij ꝛ filia vna: ꝛ nomē eiꝰ
ἀβεσαλὼμ τρεῖς υἱοὶ καὶ θυγάτηρ μία, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς
thamar: ꝛ hec mulier pulchra valde. ꝛ māſit abe-
θαμάρ, καὶ αὕτη ἡ γυνὴ καλὴ σφόδρα. καὶ ἐκάθισεν ἀβε-
ſalom in hieruſalem duobꝰ ānis dierū. ꝛ fa
σαλὼμ ἐν ἱερουσαλὴμ δύο ἔτη ἡμερῶν. καὶ τὸ πρόσω
ciē regis nō vidit. ꝛ miſit abeſa
πον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. καὶ ἐξαπέςειλεν ἀβεσα-
lom ad ioab vt mitteret eū ad
λὼμ πρὸς ἰωὰβ τοῦ ἀποςεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν
regem. ꝛ nō voluit ioab venire ad
βασιλέα. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἰωὰβ παραγενέσθαι πρὸς
eum. ꝛ miſit rurſū ſcd̄o ad eū.
αὐτόν. καὶ ἀπέςειλεν ἔτι ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν.
ꝛ nō voluit venire. ꝛ dixit abeſalom
καὶ οὐκ ἠθέλησε παραγενέσθαι. καὶ εἶπεν ἀβεσαλὼμ
ad ſeruos ſuos: videte pars in agro
πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἴδετε ἡ μερὶς ἐν ἀγρῷ τοῦ
ioab iuxta meū: ꝛ ipſi ibi ordea: ite
ἰωὰβ ἐχόμενά μου, καὶ αὐτῷ ἐκεῖ κριθαί, πορεύε-
tā ꝛ ſuccendite ea in
τε δὴ καὶ ἐμπυρίσατε αὐτὰ ἐν

igne. ⁊ ſuccēderūt ea ſerui abeſalō in
πυρί· καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὰς οἱ δοῦλοι ἀβεσαλὼμ ἐν
igne partē ioab. ⁊ ſurrexit ioab ⁊ abijt
πυρὶ τὴν μερίδα ἰωάβ. καὶ ἀνέστη ἰωὰβ καὶ ἐπορεύθη
ad abeſalom in domū: ⁊ dixit ad eū: quare
πρὸς ἀβεσαλὼμ εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἵνα
re ſuccēderūt ſerui tui agrū meū in igne?
τί ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοί σου τὸν ἀγρόν μου ἐν πυρί;
⁊ dixit abeſalom ad ioab: ecce miſi ad
καὶ εἶπεν ἀβεσαλὼμ πρὸς ἰωάβ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς
te dicēs: veni iā: vt mittā te ad
σὲ λέγων, παραγενοῦ δή, ὅπως ἀποστελῶ σε πρὸς τὸν
regem dicentē: quare veni de geſſur?
βασιλέα λέγοντα, ἵνα τί παρεγενόμην ἐκ γεσούρ;
bonū erat mihi vt eſſē ego ibi. ⁊ nūc videbo iā
καλόν ἦν μοι τοῦ εἶναί με ἐκεῖ. καὶ νῦν ὄψομαι δὴ
faciem regis: ⁊ ſi eſt in me iniquitas
πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ εἰ ἔστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία
⁊ interficiar. ⁊ abijt ioab ad regem:
καὶ θανατωθήσομαι. καὶ ἐπορεύθη ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα,
⁊ nunciauit ei. ⁊ vocauit abeſalom:
καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἀβεσαλώμ,
⁊ ingreſſus ē ad regē: ⁊ adorauit eū
καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ
⁊ cecidit ſup faciē ſuā ſup terrā corā rege. ⁊ oſculatus eſt
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ κατεφίλησεν ὁ
rex abeſalom.
βασιλεὺς τὸν ἀβεσαλώμ.

Ca. 15.

A Et factū eſt poſt hec ⁊ fecit ſibi
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ
abeſalom currus ⁊ equites: ⁊ quīquaginta
ἀβεσαλὼμ ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ πεντήκοντα
viros precurrētes ante faciē ſuā. ⁊ mane ſurrexit abeſalō
ἄνδρας προτρέχοντας πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ὤρθρισεν ἀβεσαλὼμ
⁊ ſtabat in via porte.
καὶ ἐφίστατο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης.
⁊ erat ois vir cui erat iudiciū: ⁊ veniebat
καὶ ἦν πᾶς ἀνὴρ ᾧ ἐγένετο κρίσις, καὶ ἤρχετο
ad regem in iudiciū: ⁊ vocabat eū abeſalom
πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐκάλει αὐτὸν ἀβεσαλὼμ
⁊ dicebat ei: de qua ciuitate es tu? ⁊ dicebat: de vna
καὶ ἔλεγεν αὐτῷ, ἐκ ποίας πόλεως εἶ σύ; καὶ ἔλεγεν, ἐκ μιᾶς
tribuū iſrael ſeruus tuus.
τῶν φυλῶν τοῦ ἰσραὴλ ὁ δοῦλός σου.
⁊ dicebat ad eū abeſalom: ecce ſermões tui boni ⁊ recti:
καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ἀβεσαλώμ, ἰδοὺ οἱ λόγοι σου καλοὶ καὶ κατευθύνοντες,
⁊ q̄ audiat non eſt tibi a rege.
καὶ ὁ ἀκουσόμενος οὐχ ὑπάρχει σοι παρὰ τοῦ βασιλέως.
⁊ dicebat abeſalom: quis cōſtituet me iudicē ſup terrā ſup iſrael?
καὶ ἔλεγεν ἀβεσαλώμ, τίς καταστήσει με κριτὴν ἐπὶ τῆς γῆς ἐπὶ τὸν ἰσραήλ,
⁊ ad me veniet ois vir cui ſit lis ⁊ iudiciū: ⁊ iuſte iudicabo eū?
καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ ᾧ ἂν ᾖ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαιώσω αὐτόν;
⁊ factū eſt cū accederet vir vt adoraret eū:
καὶ ἐγίνετο ἐπὶ τὸ προσάγειν τὸν ἄνδρα τοῦ προσκυνεῖν αὐτῷ,
⁊ extēdebat manū ſuam: ⁊ apprehendebat eū ⁊ oſculabatur eū.
καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλει αὐτόν.
⁊ faciebat abeſalō ſm verbū hoc omni iſrael
καὶ ἐποίει ἀβεσαλὼμ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο παντὶ ἰσραὴλ
B venientibus in iudiciū ad regem
τοῖς παραγινομένοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα.
⁊ vendicabat
καὶ ἰδιεποιεῖτο

igni. Succenderunt ergo ſerui abſalom ſegetē igni. Surrexitq̄ ioab & venit ad abſalom in domum eius & dixit. Quare ſuccenderunt ſerui tui ſegetem meam igni. Et reſpondit abſalō ad ioab. Miſi ad te obſecrans vt veni res ad me & mitterem te ad regem: & diceres ei. Quare veni de geſſur. Melius mihi erat ibi eſſe. Obſecro ergo vt videam faciē regis: q̄ ſi memor ē iniquitatis mee: interficiat me. Ingreſſus itaq̄ ioab ad regē nunciauit ei oīa. Vocatuſq̄ eſt abſalom & intrauit ad regem: & adorauit ſuper faciē terre coram eo. Oſculatuſq̄ eſt rex ab ſalom.

15

Igitur poſt hec fecit ſibi abſalō currus & equites & quinquaginta viros qui precederent eum. Et mane conſurgēs abſalom ſtabat iuxta introitum porte in via: & omnem virum qui habebat negociū vt veniret ad regis iudicium: vocabat abſalom ad ſe & dicebat. De q̄ ciuitate es tu? Qui rñdens aiebat. Ex vna tribu iſrael ego ſum ſeruus tuus. Reſpondebatq̄ ei abſalom. Videtur mihi ſermões tui boni & iuſti: ſed non eſt qui te audiat conſtitutus a rege. Dicebatq̄ abſalom. Quis me conſtituat iudicem ſuper terrā vt ad me veniant omnes qui habent negocium & iuſte iudicem. Sed & cum accederet ad eum homo vt ſalutaret illū: extendebat manū ſuā & apphēdēs oſculabatur eū. Faciebatq̄ hoc omni iſrael venienti ad iudiciū vt audiretur a rege: & ſollicitabat

בָּאֵשׁ וַיַּצִּתוּ עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם אֶת
הַחֶלְקָה בָּאֵשׁ׃ וַיָּקָם יוֹאָב וַיָּבֹא — קום · בוא
אֶל אַבְשָׁלוֹם הַבָּיְתָה וַיֹּאמֶר
אֵלָיו לָמָּה הִצִּיתוּ עֲבָדֶיךָ אֶת
הַחֶלְקָה אֲשֶׁר לִי בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר
אַבְשָׁלוֹם אֶל יוֹאָב הִנֵּה שָׁלַחְתִּי
אֵלֶיךָ לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה וְאֶשְׁלְחָה — שָׁלַח
אֹתְךָ אֶל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי — בוא
מִגְּשׁוּר טוֹב לִי עֹד אֲנִי שָׁם
וְעַתָּה אֶרְאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם — רָאָה · פָּנָה
יֶשׁ בִּי עָוֺן וֶהֱמִתָנִי׃ וַיָּבֹא יוֹאָב — עָוָה · מות
אֶל הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד לוֹ וַיִּקְרָא אֶל — נָגַד · קָרָא
אַבְשָׁלוֹם וַיָּבֹא אֶל הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל אַפָּיו אַרְצָה לִפְנֵי — שָׁחָה
הַמֶּלֶךְ וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם׃ — נָשַׁק

Cap. xv.

וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ
אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה וְסֻסִים — הָיָה · עָשָׂה
וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃ — רָכַב · סוס
וְהִשְׁכִּים אַבְשָׁלוֹם וְעָמַד עַל — רוץ
יַד דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָּל הָאִישׁ — שָׁכַם
אֲשֶׁר יִהְיֶה לּוֹ רִיב לָבוֹא אֶל — רוב
הַמֶּלֶךְ לַמִּשְׁפָּט וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם — שָׁפַט
אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֵי מִזֶּה עִיר אַתָּה
וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְשָׁלוֹם
רְאֵה דְבָרֶיךָ טוֹבִים וּנְכֹחִים
וְשֹׁמֵעַ אֵין לְךָ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃
וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם מִי יְשִׂמֵנִי — שׂום
שֹׁפֵט בָּאָרֶץ וְעָלַי יָבוֹא כָּל — בוא
אִישׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה לּוֹ רִיב
וּמִשְׁפָּט וְהִצְדַּקְתִּיו׃ וְהָיָה — הָיָה
בִּקְרָב אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֺת לוֹ — צָדַק · שָׁחָה
וְשָׁלַח אֶת יָדוֹ וְהֶחֱזִיק לוֹ וְנָשַׁק — חָזַק
לוֹ׃ וַיַּעַשׂ אַבְשָׁלוֹם כַּדָּבָר — עָשָׂה
הַזֶּה לְכָל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָבֹאוּ — בוא
לַמִּשְׁפָּט אֶל הַמֶּלֶךְ וַיְגַנֵּב — גָּנַב

Digitized by Google

אבשלום את לב אנשי ישראל׃
ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר היה רבע
אבשלום אל המלך אלכה אמר ילך
נא ואשלם את נדרי אשר שלם
נדרתי ליהוה בחברון׃ כי נדר
נדר עבדך בשבתי בגשור בארם ישב
לאמר אם ישוב ישיבני יהוה שוב
ירושלם ועבדתי את יהוה׃
ויאמר לו המלך לך בשלום ילך
ויקם וילך חברונה׃ וישלח קום שלח
אבשלום מרגלים בכל שבטי רגל
ישראל לאמר כשמעכם את
קול השופר ואמרתם מלך שפר
אבשלום בחברון׃ ואת אבשלום
הלכו מאתים איש מירושלם מאה
קראים והלכים לתמם ולא
ידעו כל דבר׃ וישלח אבשלום
את אחיתפל הגילני יועץ דוד יעץ
מעירו מגלה בזבחו את
הזבחים ויהי הקשר אמץ
והעם הולך ורב את אבשלום׃ הלך
ויבא המגיד אל דוד לאמר היה בוא נגד
לב איש ישראל אחרי אבשלום׃
ויאמר דוד לכל עבדיו אשר
אתו בירושלם קומו ונברחה כי ברח
לא תהיה לנו פליטה מפני היה פלט
אבשלום מהרו ללכת פן ימהר פנה ילך
מהר
והשגנו והדיח עלינו את נשג נדח
הרעה והכה העיר לפי חרב׃ רוע נכה
ויאמרו עבדי המלך אל פה אמר
המלך ככל אשר יבחר בחר
אדני המלך הנה עבדיך׃ ויצא
המלך וכל ביתו ברגליו ויעזב עזב
המלך את עשר נשים נשה
פלגשים לשמר הבית׃ ויצא
המלך וכל העם ברגליו ויעמדו עמד

corda virorum iſrael.
Poſt quadraginta autē annos dixit
abſalom ad regem dauid. Vadam
& reddam vota mea q̄
voui dño in hebron.
Vouens enim
vouit ſeruus tuus cum
eſſet in geſſur ſyrie
dicēs. Si reduxerit me
dominus in
ieruſalem: ſacrificabo
domino.
Dixitq; ei rex dd. Va
de in pace.
Et ſurrexit & abiit in
hebron. Miſit autem
abſalom exploratores
in vniuerſas tribus
iſrael dicēs. Stati vt au
dieritis
clangorem buccine di
cite. Regnabit
abſalom in hebrō. Por
ro cum abſalom
ierunt ducenti viri de
ieruſalem
vocati: euntes ſimpli
ci corde &
cauſam penitus igno
rantes. Accerſiuit quo
q; abſalō achitofel gi
lonitem conſiliariū dd
de ciuitate ſua gilo.
Cunq; immolaret
victimas facta eſt con
iuratio valida:
populuſq; concurrens
augebatur cū abſalō.
Venit igitur nūcius ad
dauid dicens. Toto
corde vniuerſus iſrael
ſequitur abſalom.
Et ait dauid ſeruis ſu
is qui erant
cū eo in ieruſalē. Sur
gite & fugiamꝰ: neq; ei
erit nobis effugium a
facie
abſalō. Feſtinate egre
di: ne forte veniens
occupet nos: & impel
lat ſuper nos
ruinā: & pcutiat ciuita
tē in ore gladii.
Dixeruntq; ſerui regis
ad eum:
Omnia quecunq; pre
cepit
dñs noſter rex libenter
exequimur ſerui tui. E
greſſus ē ergo rex & v
niuerſa domus eius pe
dibꝰ ſuis. Et reliqt rex
decem mulieres
cōcubinas ad cuſtodiē
dam domum. Egreſſuſ
q; rex & oīs iſrael pedi
bus ſuis ſtetit

abeſalom corda oīum virorū
ἀβεσαλὼμ τὰς καρδίας πάντων τῶν ἀνδρῶν τοῦ
iſrael. ⁊ factū eſt poſt quadraginta ānos: ⁊ a
ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ εἶ
it abeſalom ad regē dicēs: va
πεν ἀβεσαλὼμ πρὸς τὸν βασιλέα λέγων, πορεύσο
dam iā ⁊ reddā vota mea q̄ voui
μαι δὴ καὶ ἀποδώσω τὰς εὐχάς μου ἃς ηὐξάμην
dño in chebron. qm̄ votū vouit ſeruus tuꝰ.
τῷ κυρίῳ ἐν χεβρών. ὅτι εὐχὴν ηὔξατο ὁ δοῦλός σου
qn̄ manebā in geſſur in ſyria dicēs: ſi redu
ὅτε ἐκαθήμην εἰς γεσσοὺρ ἐν συρίᾳ λέγων, ἐὰν ἐπιστρέ
cens reduxerit me dñs in hieruſalē: ⁊ ſeruiam
φων ἐπιστρέψῃ με ὁ κύριος εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ λατρεύσω
dño. ⁊ dixit ei rex: vade in pace.
τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπεν αὐτῷ βασιλεύς, πορεύου εἰς εἰρήνην.
⁊ ſurrexit ⁊ abijt abeſalom in chebron. ⁊ miſit
καὶ ἀνέστη καὶ ᾤχετο ἀβεσαλὼμ εἰς χεβρών. καὶ ἀπέστειλεν
abeſalom exploratores in vniuerſas tribus
ἀβεσαλὼμ κατασκόπους εἰς πάσας τὰς φυλὰς τοῦ
iſrael dicēs: cū audieritis vos vocē buci
ἰσραὴλ λέγων, ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς φωνὴν σάλπιγ
ne ⁊ dicetis: regnauit abeſalom in chebron.
γος καὶ ἐρεῖτε, βεβασίλευκεν ἀβεσαλὼμ ἐν χεβρών.
⁊ ierunt cū abeſalō ducenti viri
καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ ἀβεσαλὼμ διακόσιοι ἄνδρες
de hieruſalem vocati: ⁊ ibant in ſimplici
ἐξ ἱερουσαλὴμ ἐπίκλητοι, καὶ ἐπορεύοντο ἁπλότη
tate: ⁊ nō nouerūt aliqđ verbū. ⁊ miſit abe
τι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν οὐδὲν ῥῆμα. καὶ ἀπέστειλεν ἀβε
ſalom ⁊ vocauit achitophel gelonēū
σαλὼμ καὶ ἐκάλεσε τὸν ἀχιτόφελ τὸν γελωναῖον τὸν
cōſiliariū dauid de ciuitate ſua gelo.
σύμβουλον δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ τῆς γελώ.
cū imolaret ipſe victimas: ⁊ fuit cōiuratio
ἐν τῷ θύειν αὐτὸν τὰς θυσίας, καὶ ἦν τὸ διαβούλιον
valida. ⁊ pp̄ls ibat ⁊ augebatur cū
ἰσχυρόν. καὶ ὁ λαὸς ἐπορεύετο καὶ ἐπληθύνετο μετὰ
abeſalom. ⁊ venit nuncius ad
ἀβεσαλώμ. καὶ παραγίνεται ὁ ἀπαγγέλων πρὸς
dauid dicēs: factū eſt cor virorū iſrael poſt
δαυὶδ λέγων, ἐγενήθη καρδία ἀνδρῶν ἰσραὴλ ὀπί
abeſalom. ⁊ dixit dauid oībus ſer
σω ἀβεσαλώμ. καὶ εἶπε δαυὶδ πᾶσι τοῖς δού
uis ſuis q̄ cū eo in hieruſalem: ſurgite
λοις αὐτοῦ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ εἰς ἱερουσαλήμ, ἀνάστητε
⁊ fugiamus: qm̄ nō eſt nobis ſalus a fa
καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προ
cie abeſalom. feſtinate recedere ne ꝑueniat
σώπου ἀβεσαλώμ. σπεύσατε ἀπελθεῖν μὴ φθάσῃ
⁊ occupet nos: ⁊ impellat ſup nos ma
καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ ἐξώσηται ἐφ᾽ ἡμᾶς τὴν κα
litiā: ⁊ percutiat ciuitatē in ore gladij.
κίαν, καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας.
⁊ dixerūt ſerui regis ad eum: in
καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτόν, ἐν
oībus que eligit dñs nr̄ rex: ecce
πᾶσιν οἷς αἱρεῖται κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεύς, ἰδοὺ οἱ
ſerui tui. ⁊ egreſſus eſt rex ⁊ vniuerſa domꝰ
παῖδές σου. καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος
eius pedites pedibus ſuis. ⁊ reliquit
αὐτοῦ πεζοὶ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. καὶ κατέλειπεν
rex decē mulieres de cōcubinis ſuis
ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ
vt cuſtodirēt domū ſuā. ⁊ egreſſus eſt rex
τοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτῶν. καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασι
⁊ oīs pp̄ls eius pedites. ⁊ ſteterūt
λεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ πεζοί. καὶ ἔστησαν

C

D

in domo lōginqua τ vniuerſi ſerui eius p̄
ἐν οἴκῳ τῷ μακρὰν καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ
manū eius p̄teribāt. τ oīs cherethi τ oīs
χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον. καὶ πᾶς ὁ χερεθὶ καὶ πᾶς ὁ
phelethi τ oēs zethei ſexcēti viri q̄ venerūt
φελεθὶ καὶ πάντες οἱ ζεθαῖοι ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἥκοντες
de geth pedites accedebāt añ faciē re-
ἐκ γὲθ πεζοὶ παρεπορεύοντο κατὰ πρόσωπον τοῦ βα-
gis. τ dixit rex ad ethi getheū:
σιλέως. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ἐθὶ τὸν γεθχῖον,
cur vadis τ tu nobiſcū: reuertere τ habita
ἱνατί πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπίστρεφε καὶ οἴκει
cum rege: q2 peregrinus tu τ q2 egreſ-
μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ἀλλότριος σὺ καὶ ὅτι με-
ſus es de loco tuo. ſi heri veniſti tu:
τῴκισας ἐκ τοῦ τόπου σου. εἰ ἐχθὲς παραγέγονας σύ,
τ hodie cōpellā te vt eas nobiſcū: ego
καὶ σήμερον κινήσω σε τοῦ πορεύεσθαι μεθ' ἡμῶν; ἐγὼ
aūt vadā quo vado. vade τ re-
δὲ πορεύσομαι οὗ ἂν πορεύομαι. πορεύου καὶ ἀνάστρε-

B duc fratres tuos tecum: τ dñs faciet
φε τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ, καὶ κύριος ποιήσει
tecum miām τ veritatē. τ rñdit ethi
μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἐθὶ τῷ
regi τ dixit: viuit dñs τ viuit aīa tua do-
βασιλεῖ καὶ εἶπεν, ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου κύ-
mine mi rex: q̄m in loco vbi fuerit dñs
ριέ μου βασιλεῦ, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ κύριός
meus rex τ ſi in mortē τ ſi in vitā
μου ὁ βασιλεὺς καὶ ἐὰν εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωὴν
q̄m ibi erit ſeru⁹ tuus. τ dixit dauid ad ethi:
ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἐθί,
vade τ trāſi mecū. τ trāſiuit ethi ge-
πορεύου καὶ δίελθε μετ' ἐμοῦ. καὶ παρῆλθεν ἐθὶ ὁ γε-
theus τ oēs viri q̄ cū eo τ oēs
θαῖος καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ πάντες
ſerui eius τ oīs terra voce magna flen-
οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ γῆ φωνῇ μεγάλῃ κλαί-
tes. τ oīs pp̄ls trāſgrediebaē in torrēte
οντες. καὶ πᾶς ὁ λαὸς διεπορεύετο ἐν τῷ χειμάῤῥῳ
cedron. τ rex trāſiuit torrentē ce-
τοῦ κέδρων. καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάῤῥουν κέ-
dron. τ cūctus pp̄ls incedebat ante faci-
δρων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐπὶ πρόσω-
em eius p̄ deſertū. τ ecce ſadoc τ vniuer-
πον αὐτοῦ τὴν ἔρημον. καὶ ἰδοὺ σαδὼκ καὶ πάν-
ſi leuite cū eo portātes arcā
τες οἱ λευῖται μετὰ αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς
federis dei. τ depoſuerūt arcā dei.
διαθήκης τοῦ θεοῦ. καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ.
τ aſcēdit abiathar donec ceſſauit pp̄ls exire ex
καὶ ἀνέβη ἀβιαθὰρ ἕως ἐπαύσατο ὁ λαὸς διελθεῖν ἐκ
ciuitate. τ dixit rex ad ſadoc:
τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς σαδώκ,

F reduc arcā dei in vrbē: ſi
ἐπίστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν πόλιν, ἐὰν
inuenero grām corā dño: τ reducet me: τ
εὕρω χάριν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με, καὶ
oñdet eā τ decorē eius. τ ſi di-
δείξει αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. καὶ ἐὰν εἴ-
xerit mihi: neq; volui te: ecce ego: faciat mihi qđ pla-
πῃ μοι, οὕτε ἠθέληκά σε, ἰδοὺ ἐγώ, ποιείτω μοι τὸ ἀρε-
cuerit corā ſe. τ dixit rex ſa-
στὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ σα-
doc ſacerdoti: vide tu reuertere in ciuitatē in
δὼκ τῷ ἱερεῖ, βλέπε σὺ ἀνάστρεφε εἰς τὴν πόλιν ἐν
pace: τ ecce achimaas filius tu⁹ τ ionathan
εἰρήνῃ, καὶ ἰδοὺ ἀχιμαὰς ὁ υἱός σου καὶ ἰωναθὰν

procul a domo: & vniuerſi ſerui eius ambulabāt iuxta eū: & legiōes cerethi & felethi & oēs gethei pugnatores validi ſexcenti viri qui ſecuti eū fuerāt de geth pedites p̄cedebāt regē. Dixit aūt rex ad ethai getheum. Cur venis nobiſcum? Reuertere & habita cū rege: quia pegrin⁹ es & egreſſus es de loco tuo. Heri veniſti: & hodie cōpelleris nobiſcum egredi? Ego autē vadam quo iturus ſum. Reuertere & reduc tecum fr̄es tuos: & dñs faciet tecū miſericordiā & veritatem. Et rñdit ethai regi dicens. Viuit dñs & viuit dñs meus rex: q̄m in quocunq; loco fueris dñe mi rex ſiue in morte ſiue in vita: ibi erit ſeruus tuus. Et ait dauid ethai. Veni & trāſi. Et tranſiuit ethai getheus & oīs viri q̄ cū eo erāt: & reliqua multitudo. Oēſq; flebant voce magna: & vniuerſ⁹ populus tranſibat. Rex vero trāſgrediebatur torrentē cedrō: & cunctus pp̄ls incedebat cōtra viā q̄ reſpicit ad deſertū. Venit aūt ſadoch ſacerdos & vniuerſi leuite cum eo portantes arcam federis dei: & depoſuerunt arcam dei. Et aſcendit abiathar donec expletus eſſet oīs pp̄ls q̄ egreſſus fuerat de ciuitate. Et dixit rex ad ſadoch. Reporta arcam dei in vrbē. Si inuenero gratiam in oculis dñi: reducet me & oſtendet mihi eā & tabernaculū ſuū. Si autem dixerit mihi: nō places: preſto ſum: faciat quod bonum eſt corā ſe. Et dixit rex ad ſadoch ſacerdotem. O videns reuertere in ciuitatem in pace: & achimaas filius tuus & ionathan

בית המרחק וכל עבדיו עברים — רחק
על ידו וכל הכרתי וכל הפלתי
וכל הגתים שש מאות איש — מאה
אשר באו ברגלו מגת עברים — בוא
על פני המלך ויאמר המלך אל — פנה אמר
אתי הגתי למה תלך גם אתה — ילך
אתנו שוב ושב עם המלך כי — ישב
נכרי אתה וגם גלה אתה למקומך — קום
תמול בואך והיום אנועך עמנו — תמל נוע
ללכת ואני הולך על אשר אני — ילך הלך
הולך שוב והשב את אחיך עמך — שוב
חסד ואמת ויען אתי את המלך — ענה
ויאמר חי יהוה וחי אדני המלך
כי אם במקום אשר יהיה שם — היה
אדני המלך אם למות אם לחיים
כי שם יהיה עבדך ויאמר דוד — אמר
אל אתי לך ועבר ויעבר אתי — ילך עבר
הגתי וכל אנשיו וכל הטף אשר
אתו וכל הארץ בוכים קול — בכה
גדול וכל העם עברים והמלך — גדל
עבר בנחל קדרון וכל העם
עברים על פני דרך את המדבר — פנה דבר
והנה גם צדוק וכל הלוים אתו
נשאים את ארון ברית האלהים — ארן ברת
ויצקו את ארון האלהים
ויעל אביתר עד תם כל העם — עלה תמם
לעבור מן העיר ויאמר המלך — אמר
לצדוק השב את ארון
האלהים העיר אם אמצא חן — מצא
בעיני יהוה והשבני והראני — שוב ראה
אתו ואת נוהו ואם כה יאמר
לא חפצתי בך הנני יעשה — עשה
לי כאשר טוב בעיניו
ויאמר המלך אל צדוק הכהן
הרואה אתה שבה העיר — ראה שוב
בשלום ואחימעץ בנך ויהונתן

בן אביתר שני בניכם אתכם: שנה
ראו אנכי מתמהמה בערבות סהם
המדבר עד בוא דבר מעמכם
להגיד לי: וישב צדוק ואביתר נגד
את ארון האלהים ירושלם ארן
וישבו שם: ודוד עלה במעלה עלה
הזיתים עלה ובוכה וראש לו בכה
חפוי והוא הלך יחף וכל העם חפה
אשר אתו חפו איש ראשו
ועלו עלה ובכה: ודוד הגיד
לאמר אחיתפל בקשרים עם
אבשלום ויאמר דוד סכל נא אמר
את עצת אחיתפל יהוה: ויהי רצץ היה
דוד בא עד הראש אשר בוא
ישתחוה שם לאלהים והנה שחה
לקראתו חושי הארכי קרוע קרע
כתנתו ואדמה על ראשו: ויאמר
לו דוד אם עברת אתי והית
עלי למשא: ואם העיר תשוב נשא שוב
ואמרת לאבשלום עבדך אני
המלך אהיה עבד אביך ואני היה
מאז ועתה ואני עבדך והפרתה פור
לי את עצת אחיתפל: והלוא יעץ
עמך שם צדוק ואביתר
הכהנים והיה כל הדבר אשר
תשמע מבית המלך תגיד לצדוק שמע נגד
ולאביתר הכהנים: הנה שם
עמם שני בניהם אחימעץ שנה
לצדוק ויהונתן לאביתר ושלחתם
בידם אלי כל דבר אשר
תשמעו: ויבא חושי רעה דוד בוא
העיר ואבשלום יבוא ירושלם:
ודוד עבר מעט מהראש
והנה ציבא נער מפיבשת
לקראתו וצמד חמרים חבשים
ועליהם מאתים לחם ומאה מאה

filius abiathar duo filii veſtri ſint vobiſcum. Ecce ego abſcondar in cāpeſtribus deſerti: donec veniat ſermo a vobis indicās mihi. Reportauerunt ergo ſadoch & abiathar arcam dei in ieruſalem: & manſerunt ibi. Porro dauid aſcēdebat cliuū oliuarū ſcādēs & flēs nudis pedibus incedēs & operto capite. Sed & omnis populus qui erat cū eo operto capite aſcēdebat plorās. Nūciatū eſt aūt dauid q achitofel eſſet in coniuratiōe cum abſalom. Dixitq dd. Infatua queſo dñe conſiliū achitofel. Cunq aſcenderet dauid ſummitatē mōtis in quo adoraturus erat deū: ecce occurrit ei chuſi arachites ſciſſa veſte & terra pleno capite. Et dixit ei dd. Si veneris mecum: eris mihi oneri: ſi aūt ī ciuitatem reuertaris & dixeris abſalom ſeruus tuus ſum rex: ſicut fui ſeruꝰ patris tui: ſic ero ſeruus tuus: diſſipabis conſiliū achitofel. Habes autem tecum ſadoch & abiathar ſacerdotes: & oē verbum quodcunq audieris in domo regis: indicabis ſadoch & abiathar ſacerdotibus. Sunt enim cū eis duo filii eorū achimaas filius ſadoch: & ionathan filius abiatar: & mittetis per eos ad me oē verbum quod audieritis. Veniēte ergo chuſi amico dd in ciuitatē: abſalō quoq ingreſſus ē ieruſalē. 16.

Vnq dd trāſiſſet paululū mōtis verticē: apparuit ſyba puer miphiboſeth in occurſū eius cū duobus aſinis qui onerati erāt ducētis pāibus: & centum alligaturis vue

filius abiathar ambo filij vr̄i vobiſcū. ecce
υἱὸς ἀβιαθὰρ ἀμφότεροι υἱοὶ ὑμῶν μεθ᾽ὑμῶν. ἰδοὺ
ego expecto vos in cāpeſtribꝰ deſerti: donec
ἐγὼ προσδέχομαι ὑμᾶς ἐν ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου, ἕως οὗ
veniat ſermo a vobis vt nūcietur mihi. ⁊ re
ἔλθῃ ὁ λόγος παρ᾽ὑμῶν τοῦ ἀπαγγελθῆναί μοι. καὶ ἀπέ
duxerūt ſadoc ⁊ abiathar arcam dei
στρεψαν σαδὼκ καὶ ἀβιαθὰρ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ
in hieruſalem: ⁊ mān ſerūt ibi. ⁊ dauid aſcen
εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ. καὶ δαυὶδ ἀνέβαι
debat ſup aſcēſum oliuarū ⁊ flebat: ⁊
νεν ἐπὶ τὴν ἀνάβασιν τῶν ἐλαιῶν καὶ ἔκλαιεν, καὶ
caput eius opertū: ⁊ ipſe
ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπικεκαλυμμένη, καὶ αὐτὸς παρε
bat nudis pedibꝰ: ⁊ oēs pp̄ls q̄ cum
πορεύετο ἀνυπόδετος, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽αὐ
eo operuit vnuſqſq caput ſuū. ⁊
τοῦ ἐπεκάλυψεν ἕκαστος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ
aſcendebāt aſcendētes ⁊ flentes. ⁊ dauid
ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες. καὶ τῷ δαδ
nunciauerūt dicentes: ⁊ achitophel in coniu
ἀπήγγειλαν λέγοντες, καὶ ἀχιτόφελ ἐν τοῖς συγ
ratis cū abeſalom. ⁊ dixit dauid: dn̄e
κειμένοις μετὰ ἀβεσαλώμ. καὶ εἶπε δαυὶδ, κύριε
deus meꝰ infatua iā cōſiliū achitophel. ⁊
ὁ θεός μου ματαίωσον δὴ τὴν βουλὴν ἀχιτόφελ. καὶ
factū eſt dauid veniente vſq ad cacumē vbi adorauit
ἐγένετο δαυὶδ παραγενομένου ἕως ῥῶς οὗ προσεκύνησεν
ibi deū: ⁊ ecce venit in occurſum eius
ἐκεῖ τῷ θεῷ, καὶ ἰδοὺ ἥκει εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ
chuſi archi ſocius dauid ſciſſa ve
χουσὶ ὁ ἀρχὶ ἑταῖρος δαυὶδ διερρηχὼς τὸν χιτῶ
ſte ⁊ terra ſup caput eius. ⁊ dixit ei
να καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ
dauid: ſi trāſieris mecū eris ſup me onus.
δαυὶδ, ἐὰν διέλθῃς μετ᾽ἐμοῦ ἔσῃ ἐπ᾽ἐμὲ φορτίον.
ſi in ciuitatē reuertaris: ⁊ dices abeſa
ἐὰν εἰς τὴν πόλιν ἀναστρέψῃς, καὶ ἐρεῖς τῷ ἀβεσα
lom: ſeruus tuus ſum rex: ſine me viuere.
λώμ, παῖς σου εἰμὶ βασιλεῦ, ἔασόν με ζῆσαι.
ſeruus patris tui fui tunc ⁊ nuper: ⁊
παῖς τοῦ πατρός σου ἤμην τότε καὶ ἀρτίως, καὶ
nūc ego ſeruus tuus. ⁊ diſſipa mihi con
νῦν ἐγὼ δοῦλός σου, καὶ διασκέδασόν μοι τὴν βου Infra. 17.
ſiliū achitophel. ⁊ ecce ibi tecum ſadoc ⁊
λὴν ἀχιτόφελ. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ σαδὼκ καὶ
abiathar ſacerdotes. ⁊ erit oē verbū qđ audieris
ἀβιαθὰρ οἱ ἱερεῖς. καὶ ἔσαι πᾶν ῥῆμα ὃ ἂν ἀκούσῃς
a rege renūciabis ſadoc ⁊
παρὰ τοῦ βασιλέως ἀναγγελεῖς τῷ σαδὼκ καὶ
abiathar ſacerdotibꝰ. ⁊ ecce ibi duo filij eo
τῷ ἀβιαθὰρ τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δύο υἱοὶ αὐ
rū cum eis achimaas filius ſadoc ⁊ ionathan
τῶν μετ᾽αὐτῶν ἀχιμάας ὁ υἱὸς σαδὼκ καὶ ἰωναθὰν
filius abiathar. ⁊ mittetis in manibus eo
υἱὸς ἀβιαθάρ. καὶ ἐξαποστελεῖτε ἐν ταῖς χερσὶν αὐ
rū ad me oē verbū qđ audieritis. ⁊ ingredi
τῶν πρός με πᾶν ῥῆμα ὃ ἂν ἀκούσητε. καὶ εἰσπορεύε
tur chuſi amicus dauid in ciuitatē: ⁊ abe
ται χουσὶ ἑταῖρος δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀβε
ſalom nuper ingrediebat in hieruſalem.
σαλὼμ ἄρτι εἰσεπορεύετο εἰς ἱερουσαλήμ. Ca. 16.

Et dauid trāſijt paululū a cacumine: ⁊
Καὶ δαυὶδ διῆλθε μικρὸν ἀπὸ τῆς ῥῶς, καὶ
ecce ſiba puer mephiboſeth veniebat in
ἰδοὺ σιβὰ τὸ παιδάριον μεφιβόσεθ ἤρχετο εἰς
occurſum ei: ⁊ par aſinorū qui onerati erāt: ⁊
ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ
ſup eos ducēti panes: ⁊ oephi
ἐπ᾽αὐτῶν διακόσιοι ἄρτοι, καὶ οἰφι

G

A

vue paſſe. & centū maſſe palatharū. & vter vini. & di
σαφίδων. καὶ ἑκατὸν παλάθαι. καὶ νέβελ οἴνου. καὶ εἶ
xit rex ad ſiba: qđ hec tibi? & dixit
πεν ὁ βασιλεὺς πρὸς σιβά, τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε
ſiba: aſini domui regis vt aſcēdant: &
σιβά, οἱ ὄνοι τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως ἐπιβαίνειν, καὶ
panes & palathe & vue paſſe in cibū
οἱ ἄρτοι καὶ αἱ παλάθαι καὶ σαφίδες εἰς βρῶσιν τοῖς
pueris: & vinū vt bibat qui defecerit in
παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος πίνειν τῷ ἐκλελυμένῳ ἐν τῇ
deſerto. & dixit rex: vbi eſt filiꝰ do
ἐρήμῳ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, ποῦ ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ κυ
mini tui? & dixit ſiba ad regem: ecce ma
ρίου σου; καὶ εἶπε σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, ἰδοὺ κά
net in hieruſalē. & dicit: hodie reducēt
θηται ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ λέγει, σήμερον ἐπιστρέψουσί
mihi domꝰ iſrael regnum patris mei.
μοι ὁ οἶκος ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου.
& ait rex ad ſiba: ecce tibi erūt om
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς σιβά, ἰδού σοι ἔσται πάν
nia q̄ erāt mephiboſeth. & dixit ſiba: adoro:
τα τὰ τοῦ μεφιβόσεθ. καὶ εἶπε σιβά, προσκυνῶ,
inueniā grām in oculis tuis dn̄e mi rex. &
B εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ. καὶ
3.Re. 2.b. venit rex dauid vſq; ad bauriz. & ecce
παραγίνεται ὁ βασιλεὺς δαυίδ ἕως βαουρίμ. καὶ ἰδοὺ
inde vir egrediebat̄ de cognatiōe domus ſaul: & no
ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ πατριᾶς οἴκου σαούλ, καὶ ὄνο
mē ei ſemei filius gera procedebat egrediēs: &
μα αὐτῷ σεμεῒ υἱὸς γηρὰ ἐξεπορεύετο ἐκπορευόμενος, καὶ
maledicēs & mittens lapides cōtra dauid &
κακολογῶν καὶ βάλλων λίθους ἐπὶ τὸν δαυίδ καὶ
cōtra vniuerſos ſeruos eius. & oīs ppl's
ἐπὶ πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς
& omnes bellatores a dextris & a ſiniſtris
καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν
regis. & ita dixit ſemei cū ma
τοῦ βασιλέως. καὶ οὕτως εἶπε σεμεῒ ἐν τῷ κα-
lediceret ei: egredere egredere vir ſanguinū
ταρᾶσθαι αὐτόν, ἔξελθε ἔξελθε ἀνὴρ τῶν αἱμάτων
& vir iniquus: reduxit in te dn̄s vniuer
καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος, ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ κύριος πάν
ſum ſanguinē domus ſaul: eo q̄ regna
τα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου σαούλ, ἀνθ' ὧν ἐβασίλευ
ſti pro eo. & dedit dn̄s regnum in
σας ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἔδωκε κύριος τὴν βασιλείαν εἰς
manus abeſalom filij tui. & indicauit tibi
χεῖρας ἀβεσαλὼμ τοῦ υἱοῦ σου. καὶ ἔδειξέ σοι τὴν
maliciā tuā q̄m vir ſāguinū tu es. & dixit
κακίαν σου ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σὺ εἶ. καὶ εἶπεν
abeſſa filius ſaruie ad regem: quare ma
ἀβεσσὰ υἱὸς σαρουΐα πρὸς τὸν βασιλέα, ἱνατί κα-
ledicit canis mortuus iſte dn̄o meo
καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς οὗτος τὸν κύριόν μου
regi? vadā iā & auferā ca
τὸν βασιλέα; διελεύσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφα
put eius. & dixit rex ad abeſſa: qđ
λὴν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ἀβεσσά, τί
mihi & vobis filij ſaruie? & dimittite eū: ſic=
ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ σαρουΐα; καὶ ἄφετε αὐτόν, διό-
deo maledicit mihi: q2 dn̄s dixit ei vt male=
τι καταρᾶται μοι, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ κακολο-
diceret dauid. & quis dicet ei quare fe
Infra. 19.d. γεῖν τὸν δαυίδ. καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ τί ὅτι πε-
ciſti ſic? & dixit dauid ad abeſſa &
Eccle. 13.c. ποίηκας οὕτως; καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς ἀβεσσὰ καὶ
ad vniuerſos ſeruos ſuos: ecce
πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ἰδοὺ

C

passe. & centum maſſis palatarum & vtre vini. Et dixit rex ſybe. Quid ſibi volunt hec? Rn̄ditq; ſyba. Dn̄e mi rex: aſini domeſticis regis vt ſedeāt: & panes & palate ad veſcendū pueris tuis: vinū āt vt bibat ſi quis defecerit ī deſerto. Et ait rex. Vbi eſt filius domini tui? Reſpōditq; ſyba regi. Remanſit in ieruſalem dicens. Hodie reſtituet mihi domus iſrael regnum patris mei. Et ait rex ſybe. Tua ſint oīa que fuerunt mephiboſeth. Dixitq; ſyba. Oro vt inueniā gratiā apud te dn̄e mi rex. Vēit ergo rex dauid vſq; bahurim. Et ecce egrediebatur inde vir de cognatione domus ſaul nomine ſemei filius gera: pcedebatq; egrediēs & maledicebat: mittebatq; lapides cōtra dđ & cōtra vniuerſos ſeruos regis dauid. Oīs āt ppl's & vniuerſi bellatores a dextro & a ſiniſtro latere regis incedebāt. Ita aūt loq̄batur ſemei cū malediceret regi. Egredere: egredere vir ſanguinū & vir belial. Reddidit tibi dn̄s vniuerſū ſanguinē domus ſaul: q̄m inuaſiſti regnū p eo: & dedit dominus regnum in manu abſalō filii tui: & ecce premunt te mala tua: q̄m vir ſanguinū es. Dixit autem abiſai filius ſaruie regi. Quare maledicit canis hic moriturus domino meo regi? Vadam & amputabo caput eiꝰ. Et ait rex. Quid mihi & vobis eſt filii ſaruie? Dimitte eū vt maledicat. Dominus enī pcepit ei vt malediceret dđ: Et qs eſt qui audeat dicere quare ſic fecerit. Et ait rex abiſai & vniuerſis ſeruis ſuis. Ecce

צמוקים ומאה קיץ ונבל יין | צמק קוץ
ויאמר המלך אל ציבא מה אלה | אמר
לך ויאמר ציבא החמורים לבית
המלך לרכב והלחם והקיץ לאכל
הנערים והיין לשתות היעף | שתה
במדבר ויאמר המלך ואיה בן | דבר
אדניך ויאמר ציבא אל המלך
הנה יושב בירושלם כי אמר
היום ישיבו לי בית ישראל את | ישב
ממלכות אביו ויאמר המלך | שוב
לציבא הנה לך כל אשר | מלך
למפיבשת ויאמר ציבא
השתחויתי אמצא חן בעיניך | שחה מצא
אדני המלך ובא המלך דוד עד | בוא
בחורים והנה משם איש יוצא
ממשפחת בית שאול ושמו | יצא
שמעי בן גרא יצא יצוא ומקלל | שפחה
ויסקל באבנים את דוד ואת כל | קלל
עבדי המלך דוד וכל העם וכל | סקל
הגברים מימינו ומשמאלו וכה | ימן שמאל
אמר שמעי בקללו צא צא | יצא
איש הדמים ואיש הבליעל | בל
השיב עליך יהוה כל דמי | שוב
בית שאול אשר מלכת תחתיו
ויתן יהוה את המלוכה ביד | נתן
אבשלום בנך והנך ברעתך | רוץ
כי איש דמים אתה ויאמר
אבישי בן צרויה אל המלך
למה יקלל הכלב המת הזה | מות
את אדני המלך אעברה נא | עבר
ואסירה את ראשו ויאמר | סור
המלך מה לי ולכם בני צרויה
כי יקלל כי יהוה אמר לו
קלל את דוד ומי יאמר | אמר
מדוע עשיתה כן ויאמר דוד אל | מדע עשה
אבישי ואל כל עבדיו הנה

מעה בקש בני אשר יצא ממעי מבקש את
ימן נפשי ואף כי עתה בן הימיני
ינח קלל הנחו לו ויקלל כי אמר לו יהוה
אלי ראה אולי יראה יהוה בעיני והשיב
שוב יהוה לי טובה תחת קללתו היום
הזה וילך דוד ואנשיו בדרך
ושמעי הלך בצלע ההר לעמתו
סקל הלך ויקלל ויסקל באבנים
בוא לעמתו ועפר בעפר ויבא המלך
וכל העם אשר אתו עיפים
נפש וינפש שם ואבשלום וכל העם
איש ישראל באו ירושלם
היה ואחיתפל אתו ויהי כאשר בא
חושי הארכי רעה דוד אל
אמר אבשלום ויאמר חושי אל
חיה אבשלום יחי המלך יחי המלך
ויאמר אבשלום אל חושי זה
רעה חסדך את רעך למה לא הלכת
את רעך ויאמר חושי אל
אבשלום לא כי אשר בחר
יהוה והעם הזה וכל איש ישראל
ישב שנה לו אהיה ואתו אשב והשנית
עבר פנה למי אני אעבד הלוא לפני
בנו כאשר עבדתי לפני אביך
כן אהיה לפניך ויאמר אבשלום
יהב יעץ אל אחיתפל הבו לכם עצה
עשה מה נעשה ויאמר אחיתפל אל
אבשלם בוא אל פלגשי אביך
ינח שמר אשר הניח לשמור הבית וישמע כל
באש ישראל כי נבאשת את אביך וחזקו
נטה ידי כל אשר אתך ויטו לאבשלום
בוא האהל על הגג ויבא אבשלום
אל פלגשי אביו לעיני כל
ישראל ועצת אחיתפל אשר
יום שאל יעץ בימים ההם כאשר ישאל
איש בדבר האלהים כן כל עצת
אחיתפל גם לדוד גם לאבשלום

filius meus qui egreſſus eſt de vtero meo quãrit animam meam: quãtomagis hic filius gemini: dimittite eum vt maledicat iuxta pceptũ dñi ſi forte rſpiciat dominus afflictionẽ meã: & reddat mihi dominꝯ bonũ p maledictione hac hodierna. Ambulabat itaqꝫ dauid & ſocii eius per viã cũ eo. Semei autem per iugũ montis ex latere contra illum gradiebatur maledicens & mittens lapides aduerſum eũ: terramqꝫ ſpargens. Venit itaqꝫ rex dauid & vniuerſus populus cum eo laſſus: & refocillati ſunt ibi. Abſalom aũt & oĩs populus eius ingreſſi ſũt ieruſalẽ ſed & achitofel cum eo. ooo Cum autẽ veniſſet chuſi arachites amicus dauid ad ooooooooooo:ooooooo abſalom locutus eſt ad eum. oooooooooooooooooo Salue rex. ſalue rex. At quem abſalõ. Hec eſt oooooooooooooooooooo inquit gratia tua ad amicum tuum? Quare nõ iuiſti cũ amico tuo? Responditqꝫ chuſi ad abſalõ. Nequaqꝫ: quia illius ero quem elegit dñs: & oĩs hic populꝯ & vniuerſus iſrael: & ooooooooooooooooooooooo cum eo manebo. Sed vt & hoc inferam cui ego ſeruiturus ſum? Nonne filio regis? Sicut parui patri tuo:oooooooooo ita pebo & tibi. Dixit autem abſalom ooooooo ad achitofel. Inite ooo conſilium quid agere debeamus. Et ait achitofel ad abſalom. oo Ingredere ad concubinas patris tui quas dimiſit ad cuſtodiendã domum: vt cum audierit omnis iſrael ꝙ fedaueris patrem tuum: roborentur tecum manus eorum. Tetenderunt ergo abſalom tabernaculum in ſolario: igreſſuſqꝫ eſt ad concubinas patris ſui coram vniuerſo iſrael. Conſilium autem achitofel qđ dabat in diebus illis: quaſi ſi quis conſuleret deum. Sic erat omne cõſilium achitofel: & cum eſſet cum dauid: & cũ eſſet cum abſalom. 17.

filius meꝰ q̃ greſſus ẽ de vtero meo querit aĩam
ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχήν
meã. ſiãt ꝛ nũc hic filius iemĩnei: dimittite eũ
μου. εἰ δὲ καὶ νῦν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἰεμιναίου, ἄφετε αὐτὸν
ꝛ maledicat: qm̃ dñs dixit ei: ſi forte reſpiciat
καὶ καταράσθω, ὅτι κύριος εἴρηκεν αὐτῷ, εἴ πως ἴδῃ
humilitatẽ meã: ꝛ reddat mihi dñs bona pro maledictione eiꝰ in die iſta. et ambulabat dauid ꝛ oẽs viri eius in via.
τὴν ταπείνωσίν μου, καὶ ἀνταποδώσῃ μοι κύριος ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ ἐπορεύετο δαυὶδ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.
ꝛ ſemei ibat per latus mõtis: ad
καὶ σεμεῒ ἐπορεύετο κατὰ τὸ κλίτος τοῦ ὄρους, ἐχό
herẽs ei ibat ꝛ maledicebat: ꝛ mittebat lapides aduerſus eũ ꝛ puluere ſpargẽs. ꝛ venit
μενα αὐτοῦ ἐπορεύετο καὶ κατηρᾶτο, καὶ ἔβαλλε λίθους ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ τῷ χοῒ πάσσων. καὶ παρεγένετο
rex ꝛ vniuerſus ppl̃s q̃ cũ eo deficientes.
ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκλελυμένοι.
ꝛ refocillati ſũt ibi. ꝛ abeſalom ꝛ oĩs ppl̃s virorũ iſrael ingreſſi ſũt in hieruſalẽ: ꝛ achitophel
καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ. καὶ ἀβεσαλὼμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνδρῶν ἰσραὴλ εἰσῆλθον εἰς ἰερουσαλήμ, καὶ ἀχιτόφελ
cum eo. ꝛ factũ ẽ cũ venit chuſi archi amicus
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ὅτε ἦλθε χουσὶ ὁ ἀρχὶ ἑταῖρος
dauid ad abeſalom: ꝛ dixit chuſi abeſalom: viuat rex viuat rex. ꝛ dixit abeſalom chuſi: hec mĩa tua cũ amico tuo? quare nõ iuiſti cũ amico tuo? ꝛ
δαυὶδ πρὸς ἀβεσαλώμ, καὶ εἶπε χουσὶ τῷ ἀβεσαλώμ, ζήτω ὁ βασιλεὺς ζήτω ὁ βασιλεύς. καὶ εἶπεν ἀβεσαλὼμ τῷ χουσί, τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; ἵνα τί οὐκ ἐπορεύθης μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; καὶ
dixit chuſi ad abeſalom: nequaqꝫ: ſed poſt
εἶπε χουσὶ πρὸς τὸν ἀβεσαλώμ, οὐχί, ἀλλ᾽ ἢ κατόπισθεν
quẽ elegit dñs ꝛ ppl̃s hic ꝛ vniuerſus vir iſrael: ei ero ꝛ cũ eo manebo. ꝛ
οὗ ἐξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραήλ, αὐτῷ ἔσομαι καὶ μετ᾽ αὐτοῦ καθίσομαι. καὶ τὸ
ſecundo cui ego ſeruiã: nõne corã filio
δεύτερον τίνι ἐγὼ δουλεύσω, οὐκ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ
eius? ſicut ſeruiui patri tuo ſic ero tecum.
αὐτοῦ; ὡς ἐδούλευσα τῷ πατρί σου οὕτως ἔσομαι μετὰ σοῦ.
ꝛ dixit abeſalom ad achitophel: date nobis cõſiliũ qd agemus? ꝛ dixit achitophel
καὶ εἶπεν ἀβεσαλὼμ πρὸς ἀχιτόφελ, δότε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσομεν; καὶ εἶπεν ἀχιτόφελ 1.Par.27.b.
abeſalom: ingredere ad cõcubinas patris tui quas dimiſit ad cuſtodiẽdũ domũ ſuã: ꝛ
πρὸς ἀβεσαλώμ, εἴσελθε πρὸς παλλακὰς τοῦ πατρός σου ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
audiet oĩs iſrael: ꝙ fedaueris patrẽ tuũ: ꝛ roborabũtur manus oĩum q̃ ſũt tecum.
ἀκούσεται πᾶς ἰσραήλ, ὅτι κατῄσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ κρατήσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ.
ꝛ fixerũt tabnaculũ abeſalom in ſolario: ꝛ ingreſſus eſt abeſalõ ad cõcubinas
καὶ ἔπηξαν σκηνὴν τῷ ἀβεσαλὼμ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ εἰσῆλθεν ἀβεσαλὼμ πρὸς τὰς παλλακὰς
patris ſui in oculis vniuerſi iſrael.
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ ἰσραήλ.
ꝛ cõſiliũ achitophel qđ cõſulebat in diebus priorib9: ſicut cõſulit qs per
καὶ ἡ βουλὴ ἀχιτόφελ ἣν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις, καθὼς ἐρωτᾷ τις διὰ τοῦ
deũ: ſic oẽ cõſiliũ achitophel ꝛ
θεοῦ, οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ ἀχιτόφελ καὶ τῷ
dauid ꝛ abeſalom.
δαυὶδ καὶ τῷ ἀβεσαλώμ. Ca.17.

A

Et dixit achitophel ad abeſalō: eligam
Καὶ ἔιπεν ἀχιτόφελ πρὸς ἀβεσαλώμ, ἐκλέξομαι
tā mihi duodecim milia viroꝝ: ⁊ ſurgēs per
δὴ ἐμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἀναςὰς κα
ſequar poſt dauid nocte: ⁊ ſuper irrruam
ταδιώξω ὀπίσω δαυὶδ τὴν νύκτα, καὶ ἐισελεύσομαι ἐπ᾽ αὐ
eū. ⁊ ipſe laſſus ⁊ ſolutus manib⁹:
τόν. καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλελυμένος τὰς χεῖρας,
⁊ terrebo eū: ⁊ fugiet oīs pplꝰ q̄ cū
καὶ ἐκςήσω αὐτόν, καὶ ἐκφεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽
eo: ⁊ percutiā regē ſolū. ⁊ re
αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μονώτατον. καὶ ἐπι
ducā vniuerſū pplm ad te: ſicut reuertetur
ςρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, καθὼς ἐπιςρέψει
ſpōſa ad virū ſuum. verū aīam viri vni⁹
νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. πλὴν ψυχὴν ἀνδρὸς ἑνὸς
queres: ⁊ oīm pplo erit pax. ⁊ placuit
ἐκζητήσεις, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔςαι ἐιρήνη. καὶ ἤρεσεν
ſermo in oculis abeſalom ⁊ in oculis om-
ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς ἀβεσαλὼμ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάν
niū ſeniorum iſrael. ⁊ ait abeſalom:
των τῶν πρεσβυτέρων ἰσραήλ. καὶ ἔιπεν ἀβεσαλώμ,
vocate iā chuſi arachi: ⁊ audiemus q̄d
καλέσατε δὴ τὸν χουσὶ τὸν ἀραχί, καὶ ἀκουσόμεθα τί
in ore eius ⁊ ipſius. ⁊ venit chu
ἐν τῷ ςόματι αὐτοῦ καί γε αὐτοῦ. καὶ παρεγένετο χου
ſi ad abeſalom. ⁊ ait abeſalom ad eum di
σὶ πρὸς ἀβεσαλώμ. καὶ ἔιπεν ἀβεσαλὼμ πρὸς αὐτὸν λέ
cens: ſm̄ verbū hoc locutus eſt achitophel: ſi
γων, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λελάληκεν ἀχιτόφελ, ἐι

B

faciemus ſm̄ verbū eius: ſi āt nō: tu loque
ποιήσομεν κατὰ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ, ἐι δὲ μή, σὺ λάλη-
re. ⁊ dixit chuſi ad abeſalom: nō bonū
σον. καὶ ἔιπε χουσὶ πρὸς ἀβεσαλώμ, ὀυκ ἀγαθὴ ἡ
cōſiliū qđ cōſuluit achitophel nūc iſtud. ⁊ di
βουλὴ ἣν βεβούλευται ἀχιτόφελ νυνὶ ταύτην. καὶ ἔι
xit chuſi: tu noſti patrē tuū ⁊ vi
πεν χουσί, σὺ ὀιδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄν
ros qui cum eo: q̄ fortes ſūt nimis ⁊
δρας τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, ὅτι δυνατοί ἐισι σφόδρα καὶ
amari aīo ſuo: ⁊ ſunt veluti vrſa
κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν, καὶ ἐισὶν ὥσπερ ἄρκτος
filijs priuata in cāpo. ⁊ pater tuus vir bella-
ἠτεκνωμένη ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολε
tor: ⁊ nō ſedabit pplm. ⁊ ecce ip
μιςής, καὶ ὀυ καταπαύσει τὸν λαόν. καὶ ἰδοὺ αὐ-
ſe abſcōdit⁹ eſt in vna valliū vel in vno locorū.
τὸς κέκρυπται ἐν ἑνὶ τῶν αὐλώνων ἢ ἐν ἑνὶ τῶν τόπων.
⁊ erit cū caderēt ipſi in pricipio: ⁊ au
καὶ ἔςαι ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοὺς ἐν ἀρχῇ, καὶ ἀκού
diet audiēs ⁊ dicet: facta ē ruina in pplo q̄
σεται ὁ ἀκούων καὶ ἐρεῖ, γέγονε θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ
poſt abeſalom. ⁊ erit fili⁹ pugnator: cui⁹
ὀπίσω ἀβεσαλώμ. καὶ ἔςαι ὁ ὑιὸς ὁ μαχητής, οὗ
eſt cor q̄ſi cor leonis: fractū frā
ἐςὶν ἡ καρδία ὡς καρδία λέοντος, θραυομένη θραυ-
getur: q̄m cognoſcet oīs iſrael: q̄ fortis
σθήσεται, ὅτι γνώσεται πᾶς ἰσραήλ, ὅτι δεδυνά-
fuit pater tu⁹ ⁊ bellatores oēs qui cū
ςευκεν ὁ πατήρ σου καὶ οἱ μαχηταὶ πάντες οἱ με-
eo. ſic conſulo ego: cōgregatus cō

C

τ᾽ αὐτοῦ. οὕτως συμβουλεύω ἐγώ, συναγόμενος συ-
gregabitur ad te vniuerſus iſrł a dan ⁊ vſq; ad
ναχθήσεται πρὸς σὲ πᾶς ἰσραὴλ ἀπὸ δὰν καὶ ἕως
berſabee: q̄ſi arena q̄ ē in mari in mul
βηρσαβεέ, ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐις πλῆ
titudinē. ⁊ facies tua ibit in medio eoꝝ:
θος. καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορεύσεται ἐις μέσον αὐτῶν,

Dixit ergo achitofel ad abſalom. Eligam mihi duodecim milia virorum: & cōſurgens perſequar dauid hac nocte: & irruam ſup eū: qppe q laſſus eſt & ſolutis māibus: pcutiā eū. Cū q; fugerit oīs pplus qui cum eo eſt: percutiā regem deſolatum: & reducā vniuerſū populum quomodo vnus hō reuerti ſolet. Vnū enim virum tu q̄ris: & omnis populus erit in pace. Placuitq; ſermo eius abſalom & cunctis maioribus natu iſrael. Ait autem abſalom. Vocate chuſi arachitē: & audiamus qđ et ipe dicat. Cunq; veniſſet chuſi ad abſalō: ait abſalō ad eum. Huiuſcemodi ſermonem locutus eſt achitofel. Facere debemus: an non quod das cōſiliū? Et dixit chuſi ad abſalom. Non ē bonum conſilium quod dedit achitofel hac vice. Et rurſum ītulit chuſi. Tu noſti patrē tuū & viros q cū eo ſunt eſſe fortiſſimos & amaro animo veluti ſi vrſa raptis catulis in ſaltu ſeuiat. Sed & pr̄ tuus vir bellator eſt: nec morabitur cū populo. Forſitan nūc latitat in foueis aut in vno quo voluerit loco: & cū ceciderit vnus quilibet in pricipio: audiet quicunq; audierit: & dicet. Facta eſt plaga in populo qui ſequebatur abſalō. Et fortiſſim⁹ quiſq; cui⁹ cor ē q̄ſi leōis: pauore ſoluetur. Scit enī oīs populus iſrael fortem eſſe patrem tuum: & robuſtos oēs qui cū eo ſunt. Sed hoc mihi videtur rectū eē cōſiliū. Cōgregetur ad te vniuerſus ppłs iſrł a dā vſq; berſabee quaſi arena maris inumerabilis: & tu eris in medio eorum

Cap. xvij

וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל
אַבְשָׁלוֹם אֶבְחֲרָה נָּא שְׁנֵים | בָּחַר
עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ וְאָקוּמָה | קוּם
וְאֶרְדְּפָה אַחֲרֵי דָוִד הַלָּיְלָה׃ | רָדַף
וְאָבוֹא עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ וּרְפֵה יָדַיִם | בּוֹא
וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס כָּל הָעָם אֲשֶׁר | חָרַד
אִתּוֹ וְהִכֵּיתִי אֶת הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ׃ | נָכָה בָּדַד
וְאָשִׁיבָה כָל הָעָם אֵלֶיךָ כְּשׁוּב | שׁוּב
הַכֹּל הָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה מְבַקֵּשׁ | בָּקַשׁ
כָּל הָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃ וַיִּישַׁר | הָיָה שָׁלַם
הַדָּבָר בְּעֵינֵי אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל | יָשַׁר
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם | אָמַר
קְרָא נָא גַּם לְחוּשַׁי הָאַרְכִּי
וְנִשְׁמְעָה מַה בְּפִיו גַּם הוּא׃ וַיָּבֹא | שָׁמַע פֶּה
חוּשַׁי אֶל אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר
אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה
דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל הֲנַעֲשֶׂה אֶת דְּבָרוֹ | עָשָׂה
אִם אַיִן אַתָּה דַבֵּר׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי
אֶל אַבְשָׁלוֹם לֹא טוֹבָה הָעֵצָה | יָעַץ
אֲשֶׁר יָעַץ אֲחִיתֹפֶל בַּפַּעַם הַזֹּאת׃
וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת
אָבִיךָ וְאֶת אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים
הֵמָּה וּמָרֵי נֶפֶשׁ הֵמָּה כְּדֹב שַׁכּוּל | מָרַר דּוֹב
בַּשָּׂדֶה וְאָבִיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא | שָׁכַל לָחַם
יָלִין אֶת הָעָם׃ הִנֵּה עַתָּה הוּא | לוּן
נֶחְבָּא בְּאַחַת הַפְּחָתִים אוֹ בְּאַחַת | חָבָא
הַמְּקוֹמֹת וְהָיָה כִּנְפֹל בָּהֶם | קוּם
בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ וְאָמַר | חָלַל
הָיְתָה מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי | הָיָה נָגַף
אַבְשָׁלֹם׃ וְהוּא גַם בֶּן חַיִל אֲשֶׁר
לִבּוֹ כְּלֵב הָאַרְיֵה הִמֵּס יִמָּס כִּי | אָרָה מָסַס
יֹדֵעַ כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי גִבּוֹר אָבִיךָ | גָּבַר
וּבְנֵי חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ כִּי יָעַצְתִּי
הֵאָסֹף יֵאָסֵף עָלֶיךָ כָל יִשְׂרָאֵל | אָסַף
מִדָּן וְעַד בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל אֲשֶׁר
עַל הַיָּם לָרֹב וּפָנֶיךָ הֹלְכִים בַּקְרָב׃ | פָּנָה

וּבָאנוּ אֵלָיו בְּאַחַת הַמְּקוֹמֹת   בוא קום
אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם וְנַחְנוּ עָלָיו   מצא חנה
כַּאֲשֶׁר יִפֹּל הַטַּל עַל הָאֲדָמָה   נפל
וְלֹא נוֹתַר בּוֹ וּבְכָל הָאֲנָשִׁים   יתר
אֲשֶׁר אִתּוֹ גַּם אֶחָד׃ וְאִם אֶל
עִיר יֵאָסֵף וְהִשִּׂיאוּ כָל יִשְׂרָאֵל   אסף נשא
אֶל הָעִיר הַהִיא חֲבָלִים וְסָחַבְנוּ
אֹתוֹ עַד הַנַּחַל עַד אֲשֶׁר לֹא
נִמְצָא שָׁם גַּם צְרוֹר׃ וַיֹּאמֶר   צרר
אַבְשָׁלוֹם וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל
טוֹבָה עֲצַת חוּשַׁי הָאַרְכִּי מֵעֲצַת   יעץ
אֲחִיתֹפֶל וַיהוָה צִוָּה לְהָפֵר אֶת   פור
עֲצַת אֲחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר   עבר
הָבִיא יְהוָה אֶל אַבְשָׁלוֹם אֶת   בוא
הָרָעָה׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל צָדוֹק   רוע אמר
וְאֶל אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים כָּזֹאת
וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת
אַבְשָׁלוֹם וְאֵת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְכָזֹאת וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי׃
וְעַתָּה שִׁלְחוּ מְהֵרָה וְהַגִּידוּ לְדָוִד   נגד
לֵאמֹר אַל תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַרְבוֹת   לון
הַמִּדְבָּר וְגַם עָבוֹר תַּעֲבוֹר פֶּן יְבֻלַּע   דבר עבר בלע
לַמֶּלֶךְ וּלְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃
וִיהוֹנָתָן וַאֲחִימַעַץ עֹמְדִים בְּעֵין
רֹגֵל וְהָלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהִגִּידָה
לָהֶם וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד
כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהֵרָאוֹת לָבוֹא   יכל ראה
הָעִירָה׃ וַיַּרְא אֹתָם נַעַר וַיַּגֵּד
לְאַבְשָׁלוֹם וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מְהֵרָה   שנה
וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּית אִישׁ בְּבַחוּרִים   בוא
וְלוֹ בְאֵר בַּחֲצֵרוֹ וַיֵּרְדוּ שָׁם׃
וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת הַמָּסָךְ   לקח איש
עַל פְּנֵי הַבְּאֵר וַתִּשְׁטַח עָלָיו   פרש נסך
הָרִפוֹת וְלֹא נוֹדַע דָּבָר׃ וַיָּבֹאוּ   פנה שטח רוף ידע
עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם אֶל הָאִשָּׁה
הַבַּיְתָה וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ   אמר

& irruemus ſuper eum in quocunq̧ loco inuentus fuerit: & operiemus eum ſicut cadere ſolet ros ſuper terram: & non relinquemꝰ de viris qᵡ cū eo ſunt: nec vnū quidem. Quod ſi vrbē aliquā fuerit ingreſſus: circūdabit oīs iſrael ciuitati illi funes: & trahemus eam in torrentem vt non reperiatur nec calculus quidem ex ea. Dixitq̧ abſalom & omnes viri iſrael. Melius eſt cōſiliū chuſi arachite conſilio achitofel. Dn̄i autē nutu diſſipatum eſt conſilium achitofel vtile: vt induceret dominꝰ ſup abſalom malum. Et ait chuſi ſadoch & abiathar ſacerdotibus. Hoc & hoc modo conſilium dedit achitofel abſalō & ſenioribus iſrael: & ego tale & tale dedi conſilium. Nūc ergo mittite cito & nunciate dauid dicētes. Ne moreris nocte hac in cāpeſtribꝰ deſerti ſed abſq̧ dilatione trāſgredere: ne forte abſorbeatur rex & oīs populus qui cū eo eſt. Ionathas āt & achimaas ſtabant iuxta fontē rogel. Abiit ancilla & nunciauit eis: & illi ꝑfecti ſūt vt referrēt ad regē dauid nūciū. Nō ei poterant videri aut introire ciuitatē. Vidit āt eos quidam puer: & indicauit abſalom. Illi vero concito gradu ingreſſi ſunt domū cuiuſdam viri in bahurim q hēbat puteum in veſtibulo ſuo: & deſcēdērt in eū. Tulit āt mulier: & expandit velamen ſup os putei quaſi ſiccans ptiſanas: & ſic latuit res. Cunq̧ veniſſent ſerui abſalō in domū ad mulierem dixerunt. Vbi eſt achimaas

τ irruemus ſup eū in vno locorū vbi inue
καὶ ἥξομεν ἐπ' αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν τόπων οὗ ἂν εὕρω
nerimꝰ eū ibi τ caſtrametabimur aduerſus eū: ſicut
μεν αὐτὸν ἐκεῖ καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτόν, ὡσεὶ
cadit ros ſup terrā: τ nō relinquemus
πίπτει δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχὶ ὑπολειψόμεθα
in eo τ in oībus viris q̄ cū eo vl
ἐν αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ οὐ
lum. ſi āt in vrbē cōducetur: τ adducēt oīs
δένα. ἐὰν δὲ εἰς πόλιν συναχθῇ, καὶ προσάξουσι πᾶς
iſrael funes ad ciuitatē illā: τ extra
ἰσραὴλ σχοινία ἐπὶ τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ ἐπισπάσου
hent eā in torrētē: donec nō derelinquaꝰ ibi
σιν αὐτὴν εἰς τὸν χειμάῤῥουν, ἕως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ
neq̧ lapis. τ dixit abeſalō τ oīs vir iſ
μηδὲ λίθος. καὶ εἶπεν ἀβεσαλὼμ καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσ
rael: bonū cōſiliū chuſi arachi magis q̄ con
ραὴλ, ἀγαθὴ ἡ βουλὴ χουσὶ τοῦ ἀραχὶ ὑπὲρ τὴν βου
ſiliū achitophel. τ dn̄s precepit: vt diſſipa
λὴν ἀχιτόφελ. καὶ κύριος ἐνετείλατο τοῦ διασκεδά
retur cōſiliū achitophel bonū: vt
σαι τὴν βουλὴν τοῦ ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθήν, ὅπως ἂν
induceret dn̄s mala ſup abeſalom. τ ait
ἐπάγῃ κύριος τὰ κακὰ ἐπὶ ἀβεσαλώμ. καὶ εἶπε
chuſi ad ſadoc τ ad abiathar ſac̄dotes:
χουσὶ πρὸς σαδὼκ καὶ πρὸς ἀβιαθὰρ τοὺς ἱερεῖς,
ſic τ ſic conſuluit achitophel abeſa
οὕτω καὶ οὕτω βεβούλευται ἀχιτόφελ τῷ ἀβεσα
lom τ ſenioribus iſrael: τ ſic
λὼμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἰσραήλ, καὶ οὕτω
τ ſic cōſului ego. τ nunc mitti
καὶ οὕτω συμβεβούλευκα ἐγώ. καὶ νῦν ἀποστείλα
te cito τ nūciate dauid dicētes:
τε ταχὺ καὶ ἀπαγγείλατε τῷ δαυὶδ λέγοντες,
ne moreris nocte in occidēte deſti:
μὴ αὐλισθῇς τὴν νύκτα κατὰ δυσμὰς τῆς ἐρήμου,
ſed tranſiēs trāſgredere: vt nō abſorbeatur
ἀλλὰ διαβαίνων διάβηθι, ὅπως μὴ καταποθῇ ὁ βα
rex τ oīs ppl's q̄ cū eo. τ ionathan
σιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἰωναθὰν
τ achimaas ſteterūt in fonte ro
καὶ ἀχιμαὰς εἱστήκεισαν ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ῥω
gel: τ abiit ancilla: τ nūciauit e
γὴλ, καὶ ἐπορεύετο ἡ παιδίσκη, καὶ ἀπήγγειλεν αὐ
is. τ ipſi ꝑfecti ſūt. τ nūciauerūt
τοῖς. καὶ αὐτοὶ ἐπορεύοντο καὶ ἀπήγγειλαν τῷ
regi dauid: qm̄ nō poterāt videri τ in
βασιλεῖ δαυίδ, ὅτι οὐκ ἐδύναντο ὀφθῆναι καὶ εἰ
troire in ciuitatē. τ vidit eos pu
σελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριο
er: τ indicauit abeſalom: τ receſſerūt fe
ον, καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀβεσαλώμ, καὶ ἀπῆλθον τα
ſtināter: τ ingreſſi ſunt in domū viri in baurim.
χέως, καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον ἀνδρὸς ἐν βαουρίμ.
τ hoi puteus in aula: τ deſcendūt
καὶ τῷ ἀνθρώπῳ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ καταβαίνουσιν
illuc. τ tulit mulier τ expādit ve
ἐκεῖ. καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ διεπέτασεν τὸ ἐπι
lamē ſup os putei τ ſiccabat
κάλυμμα ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ λάκκου καὶ ἔψυχεν
ſup eū palathas: τ nō cognitū fuit verbū. τ in
ἐπ' αὐτῷ παλάθας, καὶ οὐκ ἐγνώσθη τὸ ῥῆμα. καὶ εἰ
greſſi ſūt ſerui abeſalom ad mulierē in
σῆλθον οἱ παῖδες ἀβεσαλὼμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς
domū: τ dixerūt: vbi eſt achimaas
τὸν οἶκον, καὶ εἶπον, ποῦ ἐστιν ἀχιμαάς

Digitized by Google

τ ionathan: τ dixit ad viros mulier: trā
καὶ ἰωνάθαν· καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἄνδρας ἡ γυνή, πα-
ſierūt guſtātes parū aque. τ queſierūt τ nō
ρῆλθον γευσάμενοι μικρὸν τοῦ ὕδατος. καὶ ἐζήτουν καὶ οὐχ
inuenerūt eos: τ reuertuntur in hieruſalem. τ
εὕρισκον αὐτούς, καὶ ἀναστρέφουσιν εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ
factū eſt poſtq̄ abierūt ipſi: aſcēderūt de
ἐγένετο μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτούς, ἀνέβησαν ἐκ τοῦ
puteo τ abierūt. τ nūciauerūt regi
λάκκου καὶ ἀπῆλθον. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ
dauid: τ dicūt ei: ſurgite τ trāſite
δαυίδ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ἀνάστητε καὶ διάβητε
cito aquas: q̄m hec conſuluit cōtra
τὸ τάχος τὰ ὕδατα, ὅτι τάδε βεβούλευται καθ᾽ ὑ-
vos achitophel. τ ſurrexit dauid τ ois pp̄ls q
F μῶν ἀχιτόφελ. καὶ ἀνέστη δαυίδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ
cum eo τ trāſierūt iordanē vſq͂ ad lu
μετ᾽ αὐτοῦ καὶ διέβησαν τὸν ἰορδάνην ἕως τοῦ φω-
cem matutinā: vſq͂ ad vnū nō latuit q nō trāſiuit ior
τὸς τοῦ πρωΐ, ἕως ἑνὸς οὐκ ἔλαθεν ὃς οὐ διέβη τὸν ἰορ-
danē. τ achitophel vidit: q nō factū fuit cōſiliū
δάνην. καὶ ἀχιτόφελ εἶδεν, ὅτι οὐ γέγονεν ἡ βουλὴ
ſuū: τ ſtrauit aſinū ſuū τ ſurrexit τ
αὐτοῦ, καὶ ἐπέσαξε τὸν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ
abijt in domū ſuā in ciuitatē ſuā.
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.
τ precepit domui ſue τ ſuffocauit ſe τ mor-
καὶ ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἀπήγξατο καὶ ἀπέ-
tuus ē: τ ſepult⁹ eſt in ſepulchro patris ſui.
θανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
τ dauid venit in caſtra: τ abe-
καὶ δαυίδ παρεγένετο εἰς παρεμβολάς, καὶ ἀβε-
ſalom trāſijt iordanē ipſe τ ois vir iſra
σαλὼμ διέβη τὸν ἰορδάνην αὐτὸς καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσρα-
el cū eo. τ ameſſa cōſtituit abeſalom
ὴλ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀμεσσὰ κατέστησεν ἀβεσαλὼμ
G pro ioab ſup exercitū. at ameſſa erat filius vi-
ἀντὶ ἰωὰβ ἐπὶ τὴν στρατιάν. ὁ δὲ ἀμεσσὰ ἦν υἱὸς ἀν-
ri: τ nomē ei iether izraelite: q venit ad
δρός, καὶ ὄνομα αὐτῷ ἰεθὲρ τοῦ ἰζραηλίτου, ὃς ἦλθεν ἐπὶ
abigail filiā ieſſe ſororē ſaruia ma-
τὴν ἀβιγαὶλ θυγατέρα ἰεσσαὶ ἀδελφὴν σαρουΐα μη-
tris ioab. τ caſtrametat⁹ eſt abeſalom τ ois
τρὸς ἰωάβ. καὶ παρενέβαλεν ἀβεσαλὼμ καὶ πᾶς
vir iſrael in terra galaath. τ factū eſt qn̄ igreſſus ē
ἀνὴρ ἰσραὴλ εἰς γῆν γαλαάδ. καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσῆλθε
dauid in caſtra τ ſobi τ filius naas de ra
δαυίδ εἰς παρεμβολὰς καὶ σοβὶ καὶ υἱὸς ναὰς ἐκ ῥα-
bath filioꝝ ammō: τ machir filius amiel de loda-
βὰθ υἱῶν ἀμμῶν, καὶ μαχὶρ υἱὸς ἀμιὴλ ὁ ἐκ λοδα-
bar: τ berzelai galaadites q de rogelim tulerūt
βάρ, καὶ βερζελλαΐ ὁ γαλααδίτης ὁ ἐκ ῥογελὶμ ἤνεγκαν
cubilia τ tapetes: τ lebetes τ vaſa fi-
κοίτας καὶ ἀμφιτάπους, καὶ λέβητας καὶ σκεύη κε-
ctilia: τ frumētū τ ordeū τ farinā τ fabam
ράμων, καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ ἄλευρα καὶ κύαμον
τ lētē τ ſimilā τ mel τ butyrum τ
καὶ φακὸν καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι καὶ βούτυρον καὶ
oues τ lactentes vitulos. τ attulerūt
πρόβατα καὶ γαλαθηνὰ μοσχάρια. καὶ προσήνεγκαν
dauid τ pplo q cum eo ad veſcēdū: q̄m dicebāt
τῷ δαυίδ καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ᾽ αὐτοῦ ἐσθίειν, ὅτι ἔλεγον
pplm fameſcere τ deficere ſitiētē in deſerto.
τὸν λαὸν πεινᾶν καὶ ἐκλελύσθαι διψήσαντα ἐν τῇ ἐρήμῳ.
C.18. A Et receſſuit dauid oēm pplm q
Καὶ ἐπεσκέψατο δαυίδ πάντα τὸν λαὸν τὸν
cum eo. τ conſtituit ſup eos tribunos τ
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ κατέστησεν ἐπ᾽ αὐτοὺς χιλιάρχους καὶ
centuriones. τ miſit dauid ppl̄z:
ἑκατοντάρχους. καὶ ἀπέστειλε δαυίδ τὸν λαόν, τὸ
tertiā ptē in manu ioab: τ tertiā ptē in manu
τρίτον ἐν χειρὶ ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ

& ionathas: Et rñdit eis mulier. Trāſierūt feſtināter guſtata paululū aq̄. At hi q q̄rebāt cū nō repperiſſent: reuerſi ſunt in ieruſalem. Cunq͂ abiiſſent aſcēderūt illi de puteo: & pgētes nūciauerunt regi dd̄ & dixerūt. Surgite & tranſite cito fluuiū: q̄m huiuſcemodi dedit cōſiliū cōtra vos achitofel. Surrexit ergo dd̄ & ois pplus q cū eo erat: & trāſierūt iordanē donec diluceſceret: & nec vnus quidē reſiduus fuit qui non trāſiret fluuiū. Porro achitofel videns q non fuiſſet factū cōſilium ſuum: ſtrauit aſinū ſuū: ſurrexitq͂ & abiit in domū ſuā & in ciuitatē ſuā: & diſpoſita domo ſua: ſuſpēdio iteriit: & ſepult⁹ ē in ſepulchro pr̄is ſui. Dauid āt vēit in caſtra: & abſalom tranſiit iordanem: ipſe & omnes viri iſrael cum eo. Amaſam vero cōſtituit abſalom pro ioab ſup exercitū. Amaſa āt erat filius viri qui vocabatur iethra de iezraeli: qui igreſſus eſt ad abigail filiā naas ſororem ſaruie q̄ fuit mater ioab. Et caſtrametat⁹ eſt iſrael cū abſalom in terra galaad. Cūq͂ veniſſet dauid in caſtra ſobi filius naas de rabbath filiorū āmō & machir filius amihel de lodabar: & berzellai gaaladites de rogeli obtulerūt ei ſtratoria & tapetia & vaſa fictilia: frumentū & ordeū & farinā & polentam & fabam & lentē & frixum oleo cicer & mel & butyrum oues & pingues vitulos: dederuntq͂ dauid & populo qui cum eo erat ad veſcēdū. Suſpicati enim ſunt populū fame & ſiti fatigari in deſerto. 18.

Igitur cōſiderato dauid populo ſuo: cōſtituit ſup eos tribunos & cēturiones: & dedit populi tertiā partem

ויהונתן ותאמר להם האשה
עברו מיכל המים ויבקשו ולא
מצאו וישבו ירושלם: ויהי
אחרי לכתם ויעלו מהבאר וילכו
ויגדו למלך דוד ויאמרו אל
דוד קומו ועברו מהרה את המים
כי ככה יעץ עליכם אחיתפל:
ויקם דוד וכל העם אשר אתו
ויעברו את הירדן עד אור הבקר
עד אחד לא נעדר אשר לא
עבר את הירדן: ואחיתפל ראה
כי לא נעשתה עצתו ויחבש את
החמור ויקם וילך אל ביתו אל
עירו ויצו אל ביתו ויחנק וימת
ויקבר בקבר אביו: ודוד בא
מחנימה ואבשלום עבר את הירדן
הוא וכל איש ישראל עמו: ואת
עמשא שם אבשלום תחת יואב
על הצבא ועמשא בן איש ושמו
יתרא הישראלי אשר בא אל
אביגל בת נחש אחות צרויה אם
יואב: ויחן ישראל ואבשלם
ארץ הגלעד: ויהי כבוא דוד
מחנימה ושבי בן נחש מרבת
בני עמון ומכיר בן עמיאל מלו
דבר וברזלי הגלעדי מרגלים:
משכב וספות וכלי יוצר וחטים
ושערים וקמח וקלי ופול
ועדשים וקלי: ודבש וחמאה
וצאן ושפות בקר הגישו לדוד
ולעם אשר אתו לאכול כי
אמרו העם רעב ועיף וצמא
במדבר: Cap.xviij ויפקד דוד
את העם אשר אתו וישם
עליהם שרי אלפים ושרי מאות:
וישלח דוד את העם השלשית

בקש
שוב היה
ילך עלה
נגד
קום
עבר
עדר
עשה יעץ
חבש חמר
צוה חנק
מות קבר
בוא
שום
אח
חנה
היה
שכב ספף
כלה יצר
חמה קלה
שפה נגש
אכל
דבר
פקד
שום שור
שלח

בְּיַד יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אֲבִישַׁי
בֶּן צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁית
בְּיַד אִתַּי הַגִּתִּי וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אמר
אֶל הָעָם יָצֹא אֵצֵא גַּם אֲנִי יצא
עִמָּכֶם: וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי
אִם נֹס נָנוּס לֹא יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ נוס שום
לֵב וְאִם יָמֻתוּ חֶצְיֵנוּ לֹא יָשִׂימוּ מות חצה
אֵלֵינוּ לֵב כִּי עַתָּה כָמֹנוּ עֲשָׂרָה כמו
אֲלָפִים וְעַתָּה טוֹב כִּי תִהְיֶה לָּנוּ היה
מֵעִיר לַעְזוֹר: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עזר
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם יטב
אֶעֱשֶׂה וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ אֶל יַד עשה עמד
הַשַּׁעַר וְכָל הָעָם יָצְאוּ לְמֵאוֹת מאה
וְלַאֲלָפִים: וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאָב צוה
וְאֶת אֲבִישַׁי וְאֶת אִתַּי לֵאמֹר
לְאַט לִי לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל אט
הָעָם שָׁמְעוּ בְּצַוֹּת הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל
הַשָּׂרִים עַל דְּבַר אַבְשָׁלוֹם: וַיֵּצֵא שור
הָעָם הַשָּׂדֶה לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל
וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה בְּיַעַר אֶפְרָיִם: היה לחם
וַיִּנָּגְפוּ שָׁם עַם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי נגף פנה
עַבְדֵי דָוִד וַתְּהִי שָׁם הַמַּגֵּפָה
גְדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים אָלֶף: גדל
וַתְּהִי שָׁם הַמִּלְחָמָה נָפֹצֶת עַל
פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וַיֶּרֶב הַיַּעַר לֶאֱכֹל רבה
בָּעָם מֵאֲשֶׁר אָכְלָה הַחֶרֶב בַּיּוֹם
הַהוּא: וַיִּקָּרֵא אַבְשָׁלוֹם לִפְנֵי קרא
עַבְדֵי דָוִד וְאַבְשָׁלוֹם רֹכֵב עַל
הַפֶּרֶד וַיָּבֹא הַפֶּרֶד תַּחַת שׂוֹבֶךְ בוא שבך
הָאֵלָה הַגְּדוֹלָה וַיֶּחֱזַק רֹאשׁוֹ גדל חזק
בָאֵלָה וַיֻּתַּן בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין נתן
הָאָרֶץ וְהַפֶּרֶד אֲשֶׁר תַּחְתָּיו
עָבָר: וַיַּרְא אִישׁ אֶחָד וַיַּגֵּד ראה
לְיוֹאָב וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי אֶת
אַבְשָׁלֹם תָּלוּי בָּאֵלָה: וַיֹּאמֶר תלה
יוֹאָב לָאִישׁ הַמַּגִּיד לוֹ וְהִנֵּה נגד

ſub manu ioab: & tertiā ptē ſub manu abiſai filii ſaruie fratris ioab: & tertiam partem ſub manu ethai q erat de geth. Dixitq; rex ad populum. Egrediar & ego vobiſcum. Et rñdit populus. Nō exibis. Siue enim fugerimus non magnope ad eos de nobis ptinebit: ſiue media ps ceciderit e nobis nō ſatis curabūt: quia tu vnus ſolus pro decē milibus cōputaris. Melius eſt igitur vt ſis nobis in vrbe pſidio. Ad quos rex ait. Quod vobis videtur rectum hoc faciam. Stetit ergo rex iuxta portā. Egrediebaturq; ppls p turmas ſuas cēteni & milleni. Et pcepit rex ioab & abiſai & ethai dicēs Seruate mihi puerꝝ abſalom. Et omnis populus audiebat pcipientē regem cunctis principibus pro abſalom. Itaq; egreſſus eſt populus in cāpū cōtra iſrael: & factum eſt preliū in ſaltu effraim. Et ceſus eſt ibi populus iſrael ab exercitu dauid: factaq; eſt plaga magna in die illa vigīti milium. Fuit autem ibi preliū diſperſum ſuper faciē ois terre: & multo plures erāt quos ſaltꝰ cōſūpſerat de populo q̄ hi quos vorauerat gladius in die illa. Accidit āt vt occurreret abſalom ſeruis dd: ſedēs mulo. Cunq; igreſſus fuiſſet mulus ſubter cōdenſam quercū & magnā: adheſit caput eius quercui & illo ſuſpenſo inter celum & terram mulus cui inſederat ptrāſiuit. Vidit āt hoc quiſpiam: & nunciauit ioab dicens. Vidi abſalom pendere de quercu. Et ait ioab viro qui nunciauerat ei. Si

abeſſa fris ioab: & filiꝫ faruie: & ter
ἀβεσσὰ ἀδελφοῦ ἰωὰβ, καὶ υἱοῦ σαρουΐα, καὶ τὸ τρί
tiā ptē ī manu ethi gethei. & dixit rex
τον ἐν χειρὶ ἐθὶ τοῦ γεθαίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς.
ad pplm: egrediēs egrediar & ego
πρὸς τὸν λαόν, ἐκπορευόμενος ἐκπορεύσομαι καὶ ἐγὼ
vobiſcum. & dixit ppls nō exibis: qm ſi fu
μεθ᾽ ὑμῶν. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι ἐὰν φυ
giētes fugerimus: nō ponetur in nos coꝛ. & ſi — Infra. ii.d.
γόντες φύγωμεν, οὐ στήσεται ἐν ἡμῖν καρδία. καὶ ἐὰν
moꝛtui fuerimꝰ media ps nſm nō ponent in nos
ἀποθάνωμεν τὸ ἥμισυ ἡμῶν οὐ θήσουσιν εἰς ἡμᾶς
coꝛ: qꝛ tu ſicut nos decē milia. & nūc bo
καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες. καὶ νῦν κα
nū eſt nobis vt ſis tu in vꝛbe in pꝛeſidiū
λόν ἐστιν ἡμῖν τοῦ εἶναί σε ἐν τῇ πόλει εἰς βοηθὸν
nſm. & dixit eis rex: qđ placuerit co
ἡμῶν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, τὸ ἀρεστὸν ἐνώπι
rā vobis faciā. & ſtetit rex iuxta latus
ον ὑμῶν ποιήσω. καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς παρὰ τὸ κλίτος
poꝛte: & ois ppls egrediebatur in cētenis
τῆς πύλης, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο ἐν ἑκατοντάσι
& in millenis. & pꝛecepit rex ioab
καὶ ἐν χιλιάσι. καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ ἰωὰβ
& abeſſa & ethi dicēs: parcite mihi
καὶ τῷ ἀβεσσὰ καὶ τῷ ἐθὶ λέγων, φείσασθέ μοι τοῦ
puero abeſalom. & ois ppls audiuit — B
παιδαρίου ἀβεσσαλώμ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐν
pꝛecipiētē regē oibus pꝛicipibꝰ pꝛo
τελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ
abeſalom. & egreſſus ē ois ppls in cāpū in
ἀβεσσαλώμ. καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸ πεδίον εἰς
occurſum iſrael. & factū eſt pꝛeliū in
ἀπάντησιν τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ
ſaltu ephꝛaim. & ceſus eſt ibi ppls iſrael co
δρυμῷ ἐφραΐμ. καὶ ἔπταισεν ἐκεῖ ὁ λαὸς ἰσραὴλ ἐνώ
ram ſeruis dauid. & factū eſt plaga ma
πιον τῶν παίδων δαυίδ. καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγά
gna in die illa: & cadunt viginti mi
λη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πίπτουσιν εἴκοσι χιλιά
lia viroꝛū. & fuit pꝛeliū diſperſū ſup
δες ἀνδρῶν. καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ
faciem totius ſilue. & ſupabūdauit ſil
προσώπου ὅλου τοῦ δρυμοῦ. καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυ
ua vt cōſumeret de pplo magis q̄ qs voꝛa
μὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ οὓς κατέ
uerat gladius in die illa. & occurrit
φαγεν ἡ ῥομφαία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ συνήντησεν
abeſalom coꝛā ſeruis dauid: & abe
ἀβεσσαλὼμ ἐνώπιον τῶν παίδων δαυίδ, καὶ ἀβεσ
ſalom ſedebat in mulo: & ingreſſus ē
σαλὼμ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου, καὶ εἰσῆλθεν
mulus ſubter plātas arboꝛis magnā: & implica
ὁ ἡμίονος ὑπὸ φυτὸν δένδρου μέγα, καὶ συνεπλά
tū eſt caput eius in arboꝛe: & ſuſpēſus eſt
κη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῷ δένδρῳ, καὶ ἀνεκρεμάσθη
in arboꝛe inter terrā & inter
ἐν τῷ δένδρῳ ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον τοῦ
celū: & mulus q erat ſub eo ptrāſiuit. — C
οὐρανοῦ, καὶ ὁ ἡμίονος ὁ ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθε.
& vidit vir vnus & nūciauit ioab. & di
καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἷς καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἰωάβ. καὶ εἶ
xit: ecce ego vidi abeſalom ſuſpēſum in
πεν, ἰδοὺ ἐγὼ ἑώρακα τὸν ἀβεσσαλὼμ κρεμάμενον ἐπὶ
arboꝛe. & dixit ioab viro qui nūcia
τὸ δένδρον. καὶ εἶπεν ἰωὰβ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀπαγ
uerat ei: & ecce
γείλαντι αὐτῷ, καὶ ἰδοὺ

Digitized by Google

vidiſti: & quare nō percuſſiſti eū ibi ſup
ἴδες, καὶ διατί οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν ἐκεῖ ἐπὶ τὴν
terrā: & dediſſem tibi ego decē ſiclos argēti
γῆν; καὶ ἔδωκα ἄν σοι ἐγὼ δέκα σίκλους ἀργυρίου
& baltheū vnū. & dixit vir ad ioab:
καὶ παραζώνην μίαν. καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸς ἰωάβ,
& ſi exhiberes tu in manib⁹ meis mille ar
καὶ ἐὰν παραστῇς σὺ ἐν ταῖς χερσί μου χιλίους ἀρ-
genti ſiclos non inferrē manus meas in
γυρίου σίκλους οὐ μὴ ἐπιβάλω τὰς χεῖράς μου ἐπὶ τὸν
filiū regis. qm̄ in auribus nrīs prece
υἱὸν τοῦ βασιλέως. ὅτι ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἐνετείλα-
S.eo: pit rex tibi & abeſſa & ethi di
το ὁ βασιλεύς σοι. καὶ τῷ ἀβεσσᾶ καὶ τῷ ἐθὶ λέ-
cēs: cuſtodite mihi puerū abeſalom. &
γων, φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν ἀβεσαλώμ. καὶ
quō faciā in aīa mea iniquū: & oē ver
πῶς ποιήσω ἐν τῇ ψυχῇ μου ἄδικον, καὶ πᾶς ὁ λό-
bū nō abſcōdetur a rege: & tu ſta
γος οὐ κρυβήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ στή-
D res ex aduerſo. & dixit ioab ꝑp hoc ego ag
σῃ ἐξ ἐναντίας. καὶ εἶπεν ἰωάβ διὰ τοῦτο ἐγὼ ἄρ-
grediar corā te. & tulit ioab tria iacula
ξομαι ἐνώπιόν σου. καὶ ἔλαβεν ἰωάβ τρία βέλη
in manu ſua: & infixit ea in cor
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ εἰς τὴν καρ-
de abeſalom adhuc eo viuēte in corde
δίαν ἀβεσαλὼμ ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ
arboris. & circuiuerūt decē pueri de
τοῦ δένδρου. καὶ ἐκύκλωσε δέκα παιδάρια τῶν
gerētibus arma ioab: & percuſſerūt abeſalom:
αἰρόντων τὰ σκεύη ἰωάβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν ἀβεσαλώμ,
& interfecerūt eū. & cecinit ioab in
καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. καὶ ἐσάλπισεν ἰωάβ ἐν
buccina: & reuerſus eſt ppl̄s vt nō perſeque
σάλπιγγι, καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ καταδιώ-
retur poſt iſrael: qm̄ pepercit ioab
κειν κατόπισθεν τοῦ ἰσραήλ, ὅτι ἐφείδετο ἰωάβ τοῦ
ppl̄o. & tulit ioab abeſalom: & proiecit
λαοῦ. καὶ ἔλαβεν ἰωάβ τὸν ἀβεσαλώμ, καὶ ἔρριψεν
Ioſue. 7.f. eum in foueā magnā in ſaltu in foueā
αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ εἰς τὸν βόθυνον τὸν
grandē: & ſtatuerūt ſup eū aceruū lapidū magnū ni
μέγαν, καὶ ἔστησαν ἐπ᾽ αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφό-
mis. & oīs iſrael fugerūt vnuſquiſq; in tabnacu
δρα. καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἔφυγον ἕκαστος εἰς τὸ σκήνω-
lum ſuū. & abeſalom adhuc viuēs tulit & ere
μα αὐτοῦ. καὶ ἀβεσαλὼμ ἔτι ζῶν ἔλαβε καὶ ἔστη-
xit ſibi titulū in valle regis: qm̄
σεν ἑαυτῷ στήλην ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως, ὅτι
dixit nō eſt mihi filius: vt ſit memoria nomi
ἔλεγεν οὐκ ἔστι μοι υἱός, ἵνα ἀναμιμνήσκηται τὸ ὄνο-
nis mei. & vocauit titulū in noīe ſuo:
μά μου. καὶ ἐκάλεσε τὴν στήλην ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐ-
& appellauerūt eū manus abeſalom vſq; in
τοῦ, καὶ ἐπεκάλεσαν αὐτὴν χεὶρ ἀβεσαλὼμ ἕως τῆς
diem hunc. & achimaas filius ſadoc ait ioab:
ἡμέρας ταύτης. καὶ ἀχιμαὰς υἱὸς σαδὼκ εἶπε τῷ ἰωάβ,
E currens iā nūciabo regi: qꝛ iudiciū fecit
δραμὼν δὴ εὐαγγελιοῦμαι τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἔκρινεν
ei dn̄s de manu inimicorū eius. & dixit ei
αὐτῷ κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐ-
ioab: nō vir nūcij es tu in die hac:
τῷ ἰωάβ, οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελισμοῦ εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ,
& tu nūciabis in die alia: in hac aūt die
καὶ σὺ εὐαγγελιεῖ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ, ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ
hac nō nūciabis: qm̄ filius regis mortu⁹
ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιεῖ, ὅτι υἱὸς τοῦ βασιλέως τέθνη-
eſt. & dixit ioab chuſi: vade & nun
κε. καὶ εἶπεν ἰωὰβ τῷ χουσί, πορεύου καὶ ἀπάγγε-
cia regi que vidiſti.
λλε τῷ βασιλεῖ ἃ ἑώρακας.

vidiſti: quare non cōfodiſti eum cū terra: & ego dediſſē tibi decē argēti ſiclos & vnum balthēū? Qui dixit ad ioab. Si appēderes in manibus meis mille argēteos: nequaq̄ mitterē manū meā in filiū regis. Audiētibus enī nobis precepit rex tibi & abiſai & ethai dicēs: Cuſtodite mihi puerū abſalom. Sed & ſi feciſſem cōtra aīam meam audacter: nequaq̄ hoc regem latere potuiſſet: & tu ſtares ex aduerſo. Et ait ioab. Non ſicut tu vis: ſed aggrediar eū corā te. Tulit ergo ioab tres lāceas in manu ſua: & infixit eas in corde abſalom. Cumq; adhuc palpitaret herēs in quercu: cucurrerūt decē iuuenes armigeri ioab: & pcutiētes interfecerunt eum. Cecinit aūt ioab buccina: & retinuit populum ne pſequeretur fugiētē iſrael: volēs pcere multitudini. Et tulerūt abſalom & proiecerūt eum in ſaltu in foueā grādē: & cōportauerūt ſup eū acervū lapidū magnū nimis. Omnis autem iſrael fugit in tabernacula ſua. Porro abſalom erexerat ſibi cū adhuc viueret titulum qui eſt in valle regis. Dixerat enim. Non habeo filiū: & hoc erit monimentū nois mei. vocauitq; titulū nomine ſuo: & appellatur manus abſalō vſq; ad hanc diem. Achimaas aūt filius ſadoch ait. Curram & nunciabo regi quia iudiciū fecerit ei dn̄s de manu inimicorum eius. Ad quem ioab dixit. Non eris nuncius in hac die: ſed nunciabis in alia. Hodie nolo te nunciare. Filius enim regis eſt mortuus. Et ait ioab chuſi. Vade & nuncia regi que vidiſti.

ראית ומדוע לא הכיתו שם — נכה
ארצה ועלי לתת לך עשרה כסף — נתן
וחגרה אחת: ויאמר האיש אל — אמר
יואב ולא אנכי שקל על כפי
אלף כסף לא אשלח ידי אל בן — שלח
המלך כי באזנינו צוה המלך
אתך ואת אבישי ואת אתי
לאמר שמרו מי בנער באבשלום:
או עשיתי בנפשו שקר וכל — עשה
דבר לא יכחד מן המלך ואתה — כחד
תתיצב מנגד: ויאמר יואב לא — יצב
כן אחילה לפניך ויקח שלשה — יחל פנה
שבטים בכפו ויתקעם בלב — לקח תקע
אבשלום עודנו חי בלב האלה:
ויסבו עשרה נערים נשאי כלי — סבב כלה
יואב ויכו את אבשלום וימתהו: — נכה מות
ויתקע יואב בשופר וישב העם — שפר שוב
מרדף אחרי ישראל כי חשך
יואב את העם: ויקחו את
אבשלום וישליכו אתו ביער אל — שלך
הפחת הגדול ויצבו עליו גל — גדל נצב
אבנים גדול מאד וכל ישראל
נסו איש לאהליו: ואבשלום — נוס
לקח ויצב לו בחיו את מצבת — חיה יצב
אשר בעמק המלך כי אמר אין
לי בן בעבור הזכיר שמי ויקרא — עבר זכר
למצבת על שמו ויקרא לה — קרא
יד אבשלום עד היום הזה:
ואחימעץ בן צדוק אמר ארוצה — רוץ
נא ואבשרה את המלך כי — בשר
שפטו יהוה מיד איביו: ויאמר — אמר
לו יואב לא איש בשרה אתה
היום הזה ובשרת ביום אחר
והיום הזה לא תבשר כי על בן
המלך מת: ויאמר יואב לכושי — מות ילך
לך הגד למלך אשר ראיתה — נגד ראה

Digitized by Google

וישתחו כושי ליואב וירץ׃ ויסף עוד אחימעץ בן צדוק ויאמר אל יואב ויהי מה ארצה נא גם אני אחרי הכושי ויאמר יואב למה זה אתה רץ בני ולכה אין בשורה מצאת׃ ויהי מה ארוץ ויאמר לו רוץ וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבר את הכושי׃ ודוד יושב בין שני השערים וילך הצפה אל גג השער אל החומה וישא את עיניו וירא והנה איש רץ לבדו׃ ויקרא הצפה ויגד למלך ויאמר המלך אם לבדו בשורה בפיו וילך הלוך וקרב׃ וירא הצפה איש אחר רץ ויקרא הצפה אל השער ויאמר הנה איש רץ לבדו ויאמר המלך גם זה מבשר׃ ויאמר הצפה אני ראה את מרוצת הראשון כמרצת אחימעץ בן צדוק ויאמר המלך איש טוב זה ואל בשורה טובה יבוא׃ ויקרא אחימעץ ויאמר אל המלך שלום וישתחו למלך לאפיו ארצה ויאמר ברוך יהוה אלהיך אשר סגר את האנשים אשר נשאו את ידם באדני המלך׃ ויאמר המלך שלום לנער לאבשלום ויאמר אחימעץ ראיתי ההמון הגדול לשלח את עבד המלך יואב ואת עבדך ולא ידעתי מה׃ ויאמר המלך סב התיצב כה ויסב ויעמד׃ והנה הכושי בא ויאמר הכושי יתבשר אדני המלך כי שפטך יהוה היום מיד כל הקמים עליך׃

שחה רוץ · היה · עבר · ישב · חמה נשא · ראה רוץ · נגד קרא · בשר פה · הלך · אמר · בוא · שלם · ברך · ראה המן · גדל · סבב · יצב עמד · בוא בשר · קום

Adorauit chuſi ioab: & cucurrit. Rurſus aũt achimaas filius ſadoch dixit ad ioab. Quid ipedit ſi etiam ego curro poſt chuſi? Dixitq; ei ioab. Quid vis currere fili mi? Veni huc. Non eris boni nũcii baiul⁹. Qui rñdit. Quid eni ſi cucurrero? Et ait ei. Curre. Currẽs ergo achimaas per viam compendii tranſiuit chuſi. Dauid autem ſedebat inter duas portas. Speculator vero q erat in faſtigio porte ſuper murum: eleuans oculos vidit hominem currentem ſolum: & exclamans indicauit regi. Dixitq; rex. Si ſolus eſt: bõus ẽ nũcius in ore eius. Properãte ãt illo & accedẽte ꝓpi⁹ vidit ſpeculator hominẽ alterũ currentẽ: & vociferãs in culmine ait. Apparet mihi alter homo currens ſolus. Dixitq; rex. Et iſte bonus eſt nuncius. Speculator aũt contẽplor ait curſum prioris quaſi curſum achimaas filii ſadoch. Et ait rex. Vir bonus eſt & nũcium portans bonum venit. Clamãs ãt achimaas dixit ad regem. Salue rex. Et adorans regem corã eo pronus in terrã ait. Bñdictus dominus deus tuus qui concluſit homines qui leuauerũt manus ſuas cõtra dñm meũ regẽ. Et ait rex. Eſt ne pax puero abſalom? Dixitq; achimaas. Vidi tumultũ magnũ cum mitteret ioab ſeruus tuus o rex me ſeruũ tuum: neſcio aliud. Ad quẽ rex: tranſi ait & ſta hic. Cumq; ille tranſiſſet & ſtaret: apparuit chuſi. Et veniẽs ait. Bonũ apporto nuncium dñe mi rex. Iudicauit enim pro te dominus hodie de manu oĩum q ſurrexerunt cõtra te

τ adorauit chuſi ioab: τ cucurrit. τ
καὶ προσεκύνησε χουσὶ τῷ ἰωάβ, καὶ ἔδραμε. καὶ
addidit rurſus achimaas fili⁹ ſadoc: τ dixit ioab:
προσέθετο ἔτι ἀχιμαὰς υἱὸς σαδὼκ, καὶ εἶπε τῷ ἰωάβ,
τ qd erit ſi cucurrero poſt chuſi? τ dixit
καὶ τί ἔσαι ἐὰν δράμω ὀπίσω τοῦ χουσί; καὶ εἶπεν
ioab: quare tu curris fili mi? τ tibi nõ eſt
ἰωάβ, ἱνατί σὺ τρέχεις τέκνον μου; καὶ σοὶ οὐκ ἔσιν
bonũ nũciũ in vtilitatẽ eunti. τ dixit achimaas:
εὐαγγελία εἰς ὠφέλειαν πορευομένω. καὶ εἶπεν ἀχιμαάς,
τ qd erit ſi cucurrero? τ dixit ei ioab:
καὶ τί ἔσαι ἐὰν δράμω, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰωάβ,
curre. τ cucurrit achimaas per viã planiciei: τ trãſiuit chuſi. τ dauid ſedebat inter ambas portas.
δράμε. καὶ ἔδραμεν ἀχιμαὰς κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ κεχάρ, καὶ παρῆλθε τὸν χουσί. καὶ δαυὶδ ἐκάθητο ἀναμέσον ἀμφοτέρων τῶν πυλῶν.
τ abijt ſpeculator in faſtigio porte ſup murũ: τ eleuauit oculos ſuos τ vidit: τ ecce vir currẽs ſolus corã eo. τ exclamauit ſpeculator: τ nũciauit regi. τ dixit rex: ſi ſolus currit: bonũ nũciũ in ore eius. τ ibat ambulãs τ accedebat.
καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς ἐπὶ τῷ δώματι τῆς πύλης ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς; εἰ μόνος τρέχει, εὐαγγελισμὸς ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἤγγιζε.
τ vidit ſpeculator virũ alterũ currentẽ: τ clamauit ſpeculator ſup portã τ dixit: ecce vir alter ſolus currẽs. τ dixit rex τ hic bonũ nũciãs eſt. τ dixit ſpeculator ꝯtẽplatus ſum curſũ primi ſicut curſum achimaas filij ſadoc. τ dixit rex: vir bonus iſte τ ad nũciũ bonũ veniet. τ clamauit achimaas τ dixit regi: pax. τ adorauit eum ſup faciẽ ſup terrã: τ dixit: benedictus dñs deus tuus q concluſit viros qui leuauerũt manus ſuas cõtra dñm meũ regẽ.
καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἕτερον τρέχοντα, καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς ἐπὶ τὴν πύλην καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος μόνος τρέχων. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καὶ οὗτος εὐαγγελιζόμενός ἐσι. καὶ εἶπεν ὁ σκοπὸς ἐγὼ ὁρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον ἀχιμαὰς υἱοῦ σαδώκ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος καί γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται. καὶ ἐβόησεν ἀχιμαὰς καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, εἰρήνη. καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός σου ὃς συνέκλεισε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπηρμένους τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὸν κύριον μου τὸν βασιλέα.
τ ait rex: pax puero abeſalom? τ dixit achimaas: vidi tumultũ magnũ letum cũ mitteret ioab ſeruũ regis τ me ſeruũ tuũ: τ nõ noui q ibi. τ dixit rex: trãſi τ ſta hic. τ tranſijt τ ſtetit poſt eum. τ ecce chuſi venit: τ dixit chuſi regi: bonũ nũciũ audiat dñs me⁹ rex qm iudicauit tibi dñs hodie de manu oĩum qui ſurrexerũt tibi.
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ ἀβεσαλώμ; καὶ εἶπεν ἀχιμαάς, εἶδον τὸ πλῆθος μέγα εὐφραινόμενον ἐν τῷ ἀποστεῖλαι ἰωὰβ τὸν παῖδα τοῦ βασιλέως καί με τὸν δοῦλόν σου, καὶ οὐκ ἔγνων τὰ ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, παρέλθε καὶ παράστηθι ὧδε. καὶ παρῆλθε καὶ ἔστη ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ χουσὶ παρεγένετο, καὶ εἶπεν ὁ χουσὶ τῷ βασιλεῖ, εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐδίκασέ σοι κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἀνθεστηκότων σοι.

ꝛ dixit rex ad chuſi: valet pu-
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν χουσί, ὑγιαίνει τὸ παιδά-
er abeſalom? ꝛ dixit chuſi: fiāt ſic pu-
ριον ἀβεσαλώμ; καὶ εἶπεν ὁ χουσί, γένοιντο ὡς τὸ παιδά-
er inimici dñi mei regis: ꝛ om-
ριον οἱ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ πάν-
nes q̄ cōſurrexerūt tibi in mala. ꝛ plorauit rex
τες ὅσοι ἐπανέστησάν σοι εἰς κακά. καὶ ἐδάκρυσεν ὁ βασι-
ꝛ aſcēdit in cenaculū porte ꝛ fleuit:
λεὺς καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῷον τῆς πύλης καὶ ἔκλαυσεν,
ꝛ hec dixit cū lugeret ipſe: fili mi abe-
καὶ τάδε εἶπεν ἐν τῷ κλαίειν αὐτόν, τέκνον ἐμὸν ἀβε-
ſalom: fili mi fili mi abeſalom fili. qs
σαλώμ, τέκνον ἐμὸν τέκνον ἐμὸν ἀβεσαλὼμ τέκνον. τίς
dabit mihi mortē pro te abeſalom fili mi fili mi:
C.19. δώσει μοι θάνατον ἀντὶ σοῦ ἀβεσαλὼμ υἱέ μου υἱέ μου;
A Et nūciauerūt ioab dicētes: ecce
Καὶ ἀνήγγειλαν τῷ ἰωὰβ λέγοντες, ἰδοὺ ὁ βα-
rex flet ꝛ luget pro abeſalom. ꝛ facta ē
σιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ ὑπὲρ ἀβεσαλώμ. καὶ ἐγένετο ἡ
ſalus in die illa in luctū omni pplo. qm
σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ. ὅτι
audiuit ppls in die illa dicētes: ꝙ dolet
ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λεγόντων, ὅτι λυπεῖ-
rex pro filio ſuo. ꝛ declinabat
ται ὁ βασιλεὺς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ διεκλέπτετο
ppls in die illa ingredi in ciuitatē:
ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν,
ſicut declinat ppls confuſi vt fugiant
καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι ἐν τῷ φεύγειν
ipſi in prelio. ꝛ rex operuit
αὐτοὺς ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ ὁ βασιλεὺς παρεκάλυψε τὸ
faciem ſuā: ꝛ clamabat voce magna dicēs: fi-
πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀνεβόα φωνῇ μεγάλῃ λέγων, τέκ-
li mi abeſalom abeſalom fili mi fili mi.
νον ἐμὸν ἀβεσαλὼμ ἀβεσαλὼμ τέκνον ἐμὸν τέκνον ἐμόν.
ꝛ ingreſſus eſt ioab ad regem in domū ꝛ
καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον καὶ
dixit: cōfudiſti tu hodie vultus oīuꝫ
ē.18.g εἶπεν, κατῄσχυνας σὺ σήμερον τὰ πρόσωπα πάντων
ſeruorū tuorū q̄ ſaluā fecerūt aīam tuā
τῶν παίδων σου τῶν διασωσάντων τὴν ψυχήν σου
hodie: ꝛ aīam filioꝝ tuoꝝ ꝛ filia-
σήμερον, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέ-
rū tuarū: ꝛ aīam vxorū tuarū ꝛ aīam
ρων σου, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου καὶ τὴν ψυ-
cōcubinaꝝ tuaꝝ: quia diligis odientes te
χὴν τῶν παλλακῶν σου, τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε
ꝛ odio habes diligētes te: quia oſtēdiſti hodie
καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε, ὅτι ἀπήγγειλας σήμερον
ꝙ nō ſunt tibi pricipes neq; ſerui: qꝛ cognoui ꝙ abe-
ὅτι οὐκ εἰσί σοι ἄρχοντες οὐδὲ παῖδες, ὅτι οἶδα ὅτι ἀβε-
ſalom ſi viueret hodie: ꝛ oēs nos mortui eſſemꝰ:
σαλὼμ εἰ ἔζη σήμερον, καὶ πάντες ἂν ἡμεῖς ἀπεθάνομεν,
quia tūc placeret corā te. ꝛ nūc ſurge ꝛ lo-
ὅτι τότε ἤρεσκεν ἐνώπιόν σου. καὶ νῦν ἀνάστηθι καὶ λά-
B quere ad cor ſeruoꝝ tuorū: qm per
λησον ἐπὶ τὴν καρδίαν τῶν παίδων σου, ὅτι κατὰ τοῦ
dñm iurauerūt: ꝙ ſi nō tu exieris: neq; manebit
κυρίου ὠμομόκασιν, ὅτι εἰ μὴ σὺ ἐξελεύσῃ, οὐ μὴ μείνῃ
aliqs tecum nocte hac. ꝛ ſcias hoc
τις μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐπίγνωθι τοῦτο
tibi ipſi: qm peius tibi erit hoc ex oībus malis
σαυτῷ, ὅτι χεῖρόν σοι ἔσται τοῦτο ἐκ πάντων τῶν κακῶν
que venerūt ſup te ex adoleſcētia tua vſq; nūc.
τῶν ἐπεληλυθότων ἐπὶ σὲ ἐκ νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν.
ſurrexit rex ꝛ ſedit ſup portā: ꝛ nūciatū eſt
καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς πύλης, καὶ ἀπήγγελλον
omni pplo a dicētibus: ecce rex ſedet ſup portā:
παντὶ τῷ λαῷ λεγόντων, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κάθηται ἐπὶ τὴν πύλην,
venit oīs ppls corā rege. at iſrael fugit
καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ ἰσραὴλ ἔφυγεν

Dixit aūt rex ad chu-
ſi. Eſt ne pax ꝏꝏ
puero abſalom? Cui re-
ſpondens chuſi: ꝏꝏ
fiant inquit ſicut puer
inimici dñi mei regis:
& vniuerſi qui conſur-
gunt aduerſus eum in
malū. Contriſtatus ita-
q; rex aſcēdit cenacu-
lū porte & fleuit. Et ſic
loqbatur vadēs: Fili mi
abſalō. abſalō fili mi.
Quis mihi tribuat vt
ego moriar p te Abſa-
lō fili mi: fili mi abſalō.
Nunciatū eſt autē 19
ioab ꝙ rex fleret
& lugeret filium ſuum:
& verſa eſt ꝏꝏ
victoria in luctum in
die illa omni ꝏꝏ
populo. Audiuit enim
populus in die illa ꝏ
dici: dolet rex ſuper fi-
lio ſuo. Et declinauit ꝏ
populus in die illa in-
gredi ciuitatem: ꝏꝏ
quomodo declinare ſo-
let populus verſus ꝏ
& fugiens de prelio.
Porro rex operuit ꝏ
caput ſuum: & clama-
bat voce magna. Fili
mi abſalom: abſalō fili
mi. Ingreſſus ergo ꝏ
ioab ad regem in do-
mum dixit. ꝏꝏ
Cōfudiſti hodie vultꝰ
omnium ſeruorū tuo-
rum qui ſaluam fecerūt
animam tuam: & ꝏ
aīam filiorū tuorū: &
filiarū tuarū: & animā
vxorꝝ tuarꝝ: & aīam cō-
cubinarū tuarū. Diligis
odiētes te: & odio ha-
bes diligētes te. Et oſtē-
diſti hodie quia nō cu-
ras de ducibus tuis & de
ſuis tuis: & vere cogno-
ui mō: q̄a ſi abſalō vi-
ueret & oēs nos occu-
buiſſemus: tūc placeret
tibi. Nūc igitur ſurge
& pcede: & alloquēs ſa-
tiſfac ſeruis tuis. Iuro
enim tibi p dominum
ꝙ ſi nō exieris: ne vnꝰ
qdē remāſurus ſit tecū
nocte hac: & peius erit
hoc tibi quā oīa mala
q̄ venerūt ſup te ab a-
doleſcentia tua vſq; ꝏ
in pñs. Surrexit ergo
rex & ſedit in porta. ꝏ
Et omni populo nūcia-
tum eſt ꝙ ꝏꝏ
rex ſederet i porta. Ve-
nitq; vniuerſa ꝏꝏ
multitudo corā rege:
iſrael autem fugit ꝏ

ויאמר המלך אל הכושי השלום
לנער לאבשלום ויאמר הכושי
יהיו כנער איבי אדני המלך וכל
אשר קמו עליך לרעה: וירגז
המלך ויעל על עלית השער ויבך
וכה אמר בלכתו בני אבשלום בני
בני אבשלום מי יתן מותי אני
תחתיך אבשלום בני בני:
ויגד ליואב הנה המלך בכה
ויתאבל על אבשלום: ותהי
התשעה ביום ההוא לאבל לכל
העם כי שמע העם ביום ההוא
לאמר נעצב המלך על בנו: ויתגנב
העם ביום ההוא לבוא העיר
כאשר יתגנב העם הנכלמים
בנסם במלחמה: והמלך לאט את
פניו ויזעק המלך קול גדול בני
אבשלום אבשלום בני בני: ויבא
יואב אל המלך הבית ויאמר
הובשת היום את פני כל עבדיך
הממלטים את נפשך היום ואת
נפש בניך ובנתיך ונפש נשיך
ונפש פלגשיך: לאהבה את שנאיך
ולשנא את אהביך כי הגדת היום
כי אין לך שרים ועבדים כי
ידעתי היום כי לא אבשלום חי
וכלנו היום מתים כי אז ישר
בעיניך: ועתה קום צא ודבר על
לב עבדיך כי ביהוה נשבעתי
כי אינך יוצא אם ילין איש אתך
הלילה ורעה לך זאת מכל הרעה
אשר באה עליך מנעריך עד
עתה: ויקם המלך וישב בשער
ולכל העם הגידו לאמר הנה
המלך יושב בשער ויבא כל
העם לפני המלך וישראל נס

אמר שלם
היה
קום רוע
רגז
עלה בכה
הלך
נתן
Cap. xix.
נגד אבל
היה ישע
עצב גנב
כלם
נוס לחם
פנה זעק
גדל בוא
בוש
מלט
בנה נשה
נגד
שור
לו
מות
יצא
שבע
לון
רוע
בוא נער
קום
נגד
ישב
פנה נוס

Digitized by Google

איש לאהליו: ויהי כל העם נדון — היה דון
בכל שבטי ישראל לאמר המלך
הצילנו מכף איבינו והוא — נצל
מלטנו מכף פלשתים ועתה ברח
מן הארץ מעל אבשלום:
ואבשלום אשר משחנו עלינו
מת במלחמה ועתה למה אתם — מות לחם
מחרשים להשיב את המלך: והמלך — חרש שוב
דוד שלח אל צדוק ואל אביתר
הכהנים לאמר דברו אל זקני
יהודה לאמר למה תהיו אחרנים — היה
להשיב את המלך אל ביתו ודבר
כל ישראל בא אל המלך אל — בוא
ביתו: אחי אתם עצמי ובשרי
אתם ולמה תהיו אחרנים
להשיב את המלך: ולעמשא
תמרו הלוא עצמי ובשרי אתה — אמר
כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף — עשה יסף
אם לא שר צבא תהיה לפני — שור
כל הימים תחת יואב: ויט את — יום נטה
לבב כל איש יהודה כאיש אחד
וישלחו אל המלך שוב אתה — שלח
וכל עבדיך: וישב המלך ויבא עד — שוב בוא
הירדן ויהודה בא הגלגלה ללכת — הלך
לקראת המלך להעביר את — עבר
המלך את הירדן: וימהר שמעי — מהר
בן גרא בן הימיני אשר
מבחורים וירד עם איש יהודה
לקראת המלך דוד: ואלף איש
עמו מבנימן וציבא נער בית
שאול וחמשת עשר בניו ועשרים
עבדיו אתו וצלחו הירדן לפני — צלח
המלך ועברה העברה להעביר את
בית המלך ולעשות הטוב בעיניו — עשה
ושמעי בן גרא נפל לפני
המלך בעברו בירדן: ויאמר — אמר

in tabernacula ſua. Omnis
quoque populus certabat
in cunctis tribubus iſra-
el dicens. Rex
liberauit nos de manu
inimicorum noſtrorū:
ipſe ſaluauit nos de ma
nu philiſtinorū: & nūc
fugit de terra pro abſa
lom.
Abſalō autem quem
vnximus ſuper nos:
mortuus eſt in bello.
Vſquequo
ſiletis & non reducitis
regem? Rex vero
dauid miſit ad ſadoch
& abiathar
ſacerdotes dicēs. Loq
mini ad maiores natu
iuda dicentes. Cur ve
nitis nouiſſimi
ad reducendū regē in
domum ſuam. Sermo
autem omnis iſrael p-
uenerat ad regem in
domo eius: qa dixerat
rex. Hec dicetis ad po-
pulū. Fratres mei vos:
os meum & caro mea
vos. Quare nouiſſimi
reducitis regē? Et ama
ſe dicite. None os meū
es & caro mea?
Hec faciat mihi deus:
& hec addat.
Si non magiſter mili-
tie fueris coram me
omni tempore pro io-
ab. Et inclinauit
cor oim virorum iuda
quaſi viri vnius.
Miſerūtque ad regē dicē
tes. Reuertere tu
& oēs ſerui tui. Et re-
uerſus eſt rex. Et venit
vſque iordanē: & ois iu
da venit vſque in galga-
la vt occurreret regi &
traduceret eum
iordanē. Feſtinauit aūt
ſemei
filius gera filii gemini
de bahurim: & deſcen
dit cū viris iuda
in occurſum regis da-
uid cum mille viris
de beniamin: & ſyba
puer de domo
ſaul: & quindecim filii
eius ac viginti
ſerui erāt cū eo: & irrū
pentes iordanem ante
regem trāſierunt vada
vt traducerent
domū regis & facerēt
iuxta iuſſionem eius.
Semei autem filius ge-
ra proſtratus coram
rege cum iam tranſiſ-
ſet iordanem: dixit

vnuſquiſque in tabernaculū ſuū. & erat oīs pplūs cer
ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς διακρι
tans in cunctis tribubus iſrael dicētes: rex
νόμενος ἐν πάσαις ταῖς φυλαῖς ἰσραὴλ λέγοντες, ὁ βα
dauid liberauit nos de manu oīum ini
σιλεὺς δαυὶδ ἐξήρηται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχ
micorū nroꝝ: & ipſe ſaluauit nos de manu phi
θρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν ἀλ
liſtinorū. & nūc fugit de terra. & abe
λοφύλων. καὶ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἀβε
ſalom: quē vnximꝰ ſup nos: mortuꝰ eſt in bello.
σαλώμ, ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ᾽ ἡμῶν, τέθνηκεν ἐν τῷ πολέμῳ.
& nunc quare ſiletis vos vt reuertamini ad re-
καὶ νῦν ἵνα τί σιωπᾶτε ὑμεῖς ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν βα-
gem? & verbū oīs iſrael venit ad re-
σιλέα; καὶ τὸ ῥῆμα παντὸς ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βα
gem. at rex dauid miſit ad ſadoc
σιλέα. ὁ δὲ βασιλεὺς δαδ ἐξαπέστειλε πρὸς σαδὼκ
& ad abiathar ſacerdotes dicēs: loquimini ad
καὶ πρὸς ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς λέγων, λαλήσατε πρὸς
maiores natu iuda dicētes: quare venitis
τοὺς πρεσβυτέρους ἰούδα λέγοντες, ἵνα τί γίνεσθε
nouiſſimi vt reducatis regem in domū ſu
ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐ-
am? & ſermo oīs iſrael puenerat ad re
τοῦ; καὶ ὁ λόγος παντὸς ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασι-
gem. fratres mei vos eſtis: os meū & caro mea:
λέα. ἀδελφοί μου ὑμεῖς ἐστέ, ὀστοῦν μου καὶ σάρξ μου,
& quare veniſtis in nouiſſimos ad reducēdū
καὶ ἵνα τί γίνεσθε εἰς τοὺς ἐσχάτους τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν
regem in domū ſuā? & ameſſa dicetis: nōne
βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; καὶ τῷ ἀμεσσᾷ ἐρεῖτε, οὐχὶ
os meū & caro mea es tu? & nūc hec faciat
ὀστοῦν μου καὶ σάρξ μου εἶ σύ; καὶ νῦν τάδε ποιήσαι
mihi deus & hec addat: ſi nō magr̄ militie fueri
μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ μὴ ἀρχιστράτηγος ἔσῃ
corā me oībus diebus pro ioab. & incli
ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ ἰωάβ. καὶ ἔκλι
nauit cor oīs viri iuda vt viri vniꝰ.
νεν τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἑνός.
& miſerūt ad regem dicētes: reuertere
καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες, ἐπίστρεψε
tu & oēs ſerui tui. & reuerſus ē rex
σὺ καὶ πάντες οἱ παῖδές σου. καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασι-
& venit vſque ad iordanē. & omnes vi
λεὺς καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ ἰορδάνου. καὶ πάντες οἱ ἄν
ri iude venerūt vſque in galgala vt deſcēderēt
δρες ἰούδα παρεγένοντο ἕως εἰς γάλγαλα καταβῆναι
in occurſum regi: vt traducerēt re
εἰς ἀπάντησιν τῷ βασιλεῖ, τοῦ διαβιβάσαι τὸν βα-
gem iordanē. & feſtinauit ſemei filius gera filij
σιλέα τὸν ἰορδάνην. καὶ ἔσπευσε σεμεῒ υἱὸς γηρᾶ υἱοῦ
iemeni de bachurin: & deſcendit cū viris
ἰεμενὶ ἐκ βαχουρίν, καὶ κατέβη μετὰ τῶν ἀνδρῶν
iude in occurſum regi dauid: & mil
ἰούδα εἰς ἀπάντησιν τῷ βασιλεῖ δαυίδ, καὶ χί
le viri cū eo de beniamin: & ſiba
λιοι ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ τοῦ βενιαμίν, καὶ σιβὰ
puer domus ſaul: & quindecim
τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου σαούλ, καὶ πεντεκαίδεκα
filij eius: & viginti ſerui eius cū eo. &
υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι δοῦλοι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ
direxerūt in iordanē ante regem.
κατεύθυναν ἐπὶ τὸν ἰορδάνην ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.
& traiectū ē vadū vt traducerēt domū
καὶ διέβη ἡ διάβασις τοῦ διαβιβάσαι τὸν οἶκον τοῦ
regis in oculis eius. & ſemei filius ge
βασιλέως ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ σεμεῒ υἱὸς γη
ra cecidit ſup faciē ſuā corā rege
ρᾶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως
cū trāſiret ipſe iordanē. & dixit
διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν ἰορδάνην. καὶ εἶπε

3.Re.2.b.

D ad regem: ne iā putet dñs meus ini-
ã.16.b πρὸς τὸν βασιλέα, μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου ἀδι-
quitatē: ⁊ nō meminerit qb⁹ iiuria affecit ſeruus tuus in
κίαν, καὶ μὴ μνησθήτω ὧν ἠδίκησεν ὁ δοῦλός σου ἐν τῇ
die qua egreſſus ē dñs meus rex de hieruſalem:
ἡμέρᾳ ᾗ ἐξῆλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐξ ἱερουσαλήμ,
vt ponat rex in corde ſuo: qm̄
τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι
cognoui ego ſeruus tu⁹ ꝙ peccaui: ⁊ ecce ve-
ἔγνων ἐγὼ ὁ δοῦλός σου ὅτι ἡμάρτηκα, καὶ ἰδοὺ πα-
ni hodie prim⁹ de omni domo ioſeph vt
ραγέγονα σήμερον πρῶτος παντὸς τοῦ οἴκου ἰωσὴφ τοῦ
deſcendā ego in occurſum dñi mei
καταβῆναί με εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ κυρίου μου τοῦ
regis. ⁊ reſpōdit abeſſa filius ſaruia ⁊ dixit:
βασιλέως. καὶ ἀπεκρίθη ἀβεσσὰ υἱὸς σαρουΐα καὶ εἶπεν,
pro hoc nō occidetur ſemei: qm̄ maledixit
ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται σεμεΐ, ὅτι κατηράσατο
chriſto dñi? ⁊ ait dauid: qd mihi ⁊ vobis
τὸν χριστὸν κυρίου; καὶ εἶπεν δαυίδ, τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν
filii ſaruiaꝫ ꝙ efficimini mihi hodie in inſidiatorē? ſi
ã.16.b υἱοὶ σαρουΐα, ὅτι γίνεσθέ μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον; εἰ
hodie interficietur qs in iſrael? nō ſcio ꝙ
σήμερον θανατωθήσεταί τις ἐν ἰσραήλ; οὐκ οἶδα ὅτι
hodie regno ego ſup iſrael? ⁊ ait
σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν ἰσραήλ; καὶ εἶπεν ὁ
rex ad ſemei: nō morieris. ⁊ iurauit
βασιλεὺς πρὸς σεμεΐ, οὐ θανατωθήσῃ. καὶ ὤμοσεν
ei rex. ⁊ mephiboſeth fili⁹ ionathā filij ſa
αὐτῷ ὁ βασιλεύς. καὶ μεφιβόσεθ υἱὸς ἰωναθὰν υἱοῦ σα
ul deſcēdit in occurſum regi: ⁊ nō
οὺλ κατέβαινεν εἰς ἀπάντησιν τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ
curauit pedes ſuos: neq fecit bar
ἐθεράπευσε τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύ
bam ſuā: ⁊ veſtes ſuas nō lauit a
στακα αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ ἔπλυνεν ἀφ'
qua die egreſſus eſt rex vſq ad diē qua
ἧς ἡμέρας ἐξεπορεύθη ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς ἡμέρας ἧς
venit in pace in hieruſalem. ⁊ factū eſt qñ
παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ ἐγένετο ὅτε
venit in hieruſalem in occurſum re
παρεγένετο εἰς ἱερουσαλὴμ εἰς ἀπάντησιν τῷ βασι-
gi: ⁊ dixit ei rex: quare nō iuiſti
λεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης
mecum mephiboſeth? ⁊ dixit ad eū mephibo
μετ' ἐμοῦ μεφιβόσεθ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν μεφιβό-
ſeth: dñe mi rex ſeruus meus decepit
σεθ, κύριέ μου βασιλεῦ ὁ δοῦλός μου παρελογίσατό
E me: qm̄ dixit ſeruus tuus ei: ſterne mihi aſinū ⁊
με, ὅτι εἶπεν ὁ δοῦλός σου αὐτῷ, ἐπίσαξόν μοι τὸν ὄνον καὶ
aſcendā ſup eū ⁊ ibo cū re
ἀναβήσομαι ἐπ' αὐτὸν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βα-
ge: qm̄ claudus ſeruus tuus: ⁊ accuſauit
ã.17.d σιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ δοῦλός σου, καὶ κατηγόρηκε τοῦ
Deu. 33.b. ſeruū tuū ad dñm meū regē. at
Deu.15 δούλου σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα. ὁ δὲ
d. dñs meus rex vt angelus dei fecit bonū
ã.9.d. κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἄγγελος θεοῦ ἐποίησεν καλὸν
in cōſpectu dei: qm̄ nō eſt vniuerſa domus patris
ἐνώπιον θεοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅλος ὁ οἶκος τοῦ πατρός
mei niſi viri mortis dño meo regi.
μου ἀλλ' ἢ ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ.
⁊ cōſtituiſti ſeruū tuū inter comedētes in
καὶ κατέστησας τὸν δοῦλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσιν ἐν τῇ
mēſa tua. ⁊ q̄ eſt mihi ampli⁹ iuſtificatio: ⁊ vt vo
τραπέζῃ σου. καὶ τί ἐστι μοι ἔτι δικαίωμα, καὶ τοῦ κε
ciferer vltra ad regem? ⁊ dixit ei
κράξαι ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα; καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βα
rex: quare loq̄ris ampli⁹ verba tua? dixi:
σιλεύς, ἵνα τί λαλεῖς ἔτι τοὺς λόγους σου; εἴρηκα,
tu ⁊ ſiba
σὺ καὶ σιβὰ

ad eū. Ne reputes mi-
hi dñe mi iniquitatem:
neq memineris iniuria-
rum ſerui tui
in die qua egreſſus es
dñe mi rex
de ieruſalem: neq pōas
rex in corde tuo.
Agnoſco eni ſeruus tu-
us peccatum meum:
& idcirco hodie prim⁹
veni de omni
domo ioſeph: deſcen-
dicq in occurſum dñi
mei regis. Rñdēs vero
abiſai filius ſaruie
dixit. Nūquid pro his
verbis non occidetur
ſemei qui maledixit
chriſto domini?
Et ait dauid. Quid mi-
hi & vobis filii
ſaruie? Cur efficimini
mihi hodie in ſathan?
Ergo ne hodie interfi-
cietur vir in iſrael?
An ignoro hodie me
factum regem
ſuper iſrael? Et ait rex
ſemei. Non morieris.
Iurauitq ei.
Miphiboſeth quoq fi-
lius ſaul deſcendit
in occurſum regis illo-
tis pedibus
& intonſa barba: ve-
ſteſq ſuas
nō lauerat a die qua e-
greſſus fuerat rex
vſq ad diem reuerſio-
nis eius in pace.
Cunq occurriſſet re-
gi:
dixit ei rex. Quare
non veniſti
mecum miphiboſeth?
Et rñdens ait. Dñe mi
rex ſeru⁹ me⁹ cōtēpſit
me. Dixiq ei ego fa-
mulus tuus vt ſterneret
mihi aſinū: & aſcēdens
abirē cū rege: claud⁹
enim ſum ſeruus tuus. In-
ſup & accuſauit me ſer-
uū tuū ad te dñm meū
regē. Tu aūt dñe mi rex
ſicut angelus dei es:
fac qd̄ placitū eſt tibi.
Neq enim fuit
domus patris mei niſi
morti obnoxia
dño meo regi: tu aūt po-
ſuiſti me ſeruū tuū iter
conuiuas menſe tue:
Quid ergo habeo
iuſte q̄rele: aut qd poſ-
ſum vltra vociferari ad
regē? Ait ergo ei rex.
Quid vltra loqueris.
Fixum eſt qd̄ locutus
ſum. tu & ſyba

אֶל הַמֶּלֶךְ אַל יַחֲשָׁב לִי אֲדֹנִי עָוֹן חָשַׁב עָוָה
וְאַל תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר הֶעֱוָה עַבְדְּךָ זָכַר עָוָה
בַּיּוֹם אֲשֶׁר יָצָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
מִירוּשָׁלָ͏ִם לָשׂוּם הַמֶּלֶךְ אֶל לִבּוֹ
כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי אֲנִי חָטָאתִי
וְהִנֵּה בָאתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן לְכָל בּוֹא
בֵּית יוֹסֵף לָרֶדֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ וַיַּעַן אֲבִישַׁי בֶּן צְרוּיָה יָרַד עָנָה
וַיֹּאמֶר הֲתַחַת זֹאת לֹא יוּמַת
שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת מְשִׁיחַ יְהוָה מָשַׁח
וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה לִּי וְלָכֶם בְּנֵי
צְרוּיָה כִּי תִהְיוּ לִי הַיּוֹם לְשָׂטָן הָיָה
הַיּוֹם יוּמַת אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל כִּי מוּת
הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם אֲנִי מֶלֶךְ
עַל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל
שִׁמְעִי לֹא תָמוּת וַיִּשָּׁבַע לוֹ שָׁבַע
הַמֶּלֶךְ וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן שָׁאוּל יָרַד
לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא עָשָׂה רַגְלָיו
וְלֹא עָשָׂה שְׂפָמוֹ וְאֶת בְּגָדָיו
לֹא כִבֵּס לְמִן הַיּוֹם לֶכֶת הַמֶּלֶךְ יָלַךְ
עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּא בְשָׁלוֹם וַיְהִי בּוֹא הָיָה
כִּי בָא יְרוּשָׁלַ͏ִם לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא הָלַכְתָּ
עִמִּי מְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
עַבְדִּי רִמָּנִי כִּי אָמַר עַבְדְּךָ רָמָה
אֶחְבְּשָׁה לִּי הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב עָלֶיהָ חָבַשׁ חֲמֹר
וְאֵלֵךְ אֶת הַמֶּלֶךְ כִּי פִסֵּחַ עַבְדֶּךָ רָכַב יָלַךְ
וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ אֶל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ רָגַל
וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים לָאַךְ
וַעֲשֵׂה הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ כִּי לֹא הָיָה
כָּל בֵּית אָבִי כִּי אִם אַנְשֵׁי מָוֶת
לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת עַבְדְּךָ שִׁית
בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה יֶּשׁ לִי עוֹד
צְדָקָה וְלִזְעֹק עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה תְּדַבֵּר עוֹד אָמַר דָּבַר
דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא

Digitized by Google

תחלקו את השדה: ויאמר מפיבשת חלק
אל המלך גם את הכל יקח אחרי לקח
אשר בא אדני המלך בשלום בוא שלם
אל ביתו: וברזלי הגלעדי ירד
מרגלים ויעבר את המלך הירדן עבר
לשלחו את הירדן: וברזלי זקן
מאד בן שמנים שנה והוא
כלכל את המלך בשיבתו במחנים ישב
כי איש גדול הוא מאד: ויאמר גדל אמר
המלך אל ברזלי אתה עבר אתי
וכלכלתי אתך עמדי בירושלם:
ויאמר ברזלי אל המלך כמה
ימי שני חיי כי אעלה את יום שנה
המלך ירושלם: בן שמנים שנה חיה עלה
אנכי היום האדע בין טוב לרע ידע רוע
אם יטעם עבדך את אשר אכל טעם
ואת אשר אשתה אם אשמע שתה שמע
עוד בקול שרים ושרות ולמה שור
יהיה עבדך עוד למשא אל אדני היה נשא
המלך: כמעט יעבר עבדך את עבר
הירדן את המלך ולמה יגמלני גמל
המלך הגמולה הזאת: ישב נא שוב
עבדך ואמת בעירי עם קבר אבי מות
ואמי: והנה עבדך כמהם יעבר
עם אדני המלך ועשה לו את
אשר טוב בעיניך: ויאמר
המלך אתי יעבר כמהם ואני
אעשה לו את הטוב בעיניך עשה
וכל אשר תבחר עלי אעשה בחר
לך: ויעבר כל העם את
הירדן והמלך עבר וישק המלך נשק
לברזלי ויברכהו וישב למקומו: ברך שוב
ויעבר המלך הגלגלה וכמהן קום
עבר עמו וכל עם יהודה
העבירו את המלך וגם חצי חצה
עם ישראל: והנה כל איש

diuidite poſſeſſiones. Reſponditq́ miphiboſeth regi. Etiam cūcta accipiat poſtq̄ reuerſus eſt dn̄s meus rex pacifice in domū ſuā. Berzellai quoq́ galladites deſcēdēs de rogelim traduxit regem iordanem paratus et vltra fluuium pſequi eū. Erat āt berzellai galaadites ſenex valde.i. octogenarius: & ipſe pbuit alimēta regi cū moraretur in caſtris. Fuit quippe vir diues nimis. Dixit itaq́ rex ad Berzellai. Veni mecum vt requieſcas ſecurus i ieruſalem. Et ait berzellai ad regem. Quot ſunt dies annorū vite mee: vt aſcendam cum rege in ieruſalem. Octogenarius ſū hodie. Nūqd viget ſenſus mei ad diſcernendū ſuaue aut amarū. aut delectare pōt ſeruū tuū cibus aut potus: vel audire poſſum vltra vocē cantorū atq́ cātatricū. Quare ſeruus tu9 ſit oneri dño meo regi. Paululū procedā famulus tuus ab iordane tecum. Non indigeo hac viciſſitudie: ſed obſecro vt reuertar ſeruus tuus & moriar i ciuitate mea: & ſepeliar iuxta ſepulcrū pris mei & matris mee. Eſt autē ſeruus tuus chamaā: ipſe vadat tecū dñe mi rex & fac ei quicquid bonū tibi videtur. Dixit itaq́ ei rex. Mecum trāſeat chamaā: & ego faciam ei quicquid tibi placuerit: & oē qđ petieris a me impetrabis. Cunq́ tranſiſſet vniuerſus populus & rex iordanem: oſculatus eſt rex berzellai & bn̄dixit ei: & ille reuerſus ē i locū ſuū. Trāſiuit ergo rex ad galgalam & chamaā cū eo. Ois aūt popul9 iuda traduxerat regem: & media tantū pars affuerat de populo iſrael. Itaq́ omnes viri

diuidere agrū. ⁊ dixit mephiboſeth ad re
διελέσθαι τὸν ἀγρόν. καὶ εἶπε μεφιβόσεθ πρὸς τὸν βα
gem: ⁊ cūcta accipiat poſtq̄ reuerſus
σιλέα, καὶ τὰ πάντα λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέ
eſt dñs meus rex in pace in do
σθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶ
mū ſuā. ⁊ berzelli galaadites deſcēdit de
κον αὐτοῦ. καὶ βερζελλὶ ὁ γαλααδίτης κατέβη ἐκ 3.Re. 2.b.
rogellim: ⁊ trāſijt cū rege iorda
ῥωγελλίμ, καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν ἰορδά F
nem vt pꝛemittat eū ex iordane. ⁊ ber
νην τοῦ προπέμψαι αὐτὸν ἐκ τοῦ ἰορδάνου. καὶ ὁ βερ
zelli ſenex valde filius ānoꝝ octoginta. ⁊
ζελλὶ πρεσβύτης σφόδρα υἱὸς ἐτῶν ὀγδοήκοντα. καὶ
ipſe educauit regē cū maneret ipſe in
αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλέα ἐν τῷ καθῆσθαι αὐτὸν ἐν
caſtris: qm̄ vir magn9 erat valde. ⁊ dixit
παρεμβολαῖς, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἦν σφόδρα. καὶ εἶπεν
rex ad berzelli: tu trāſibis mecum
ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν βερζελλί, σὺ διαβήσῃ μετ᾽ ἐμοῦ
⁊ alam ſenectutē tuā mecum in hieruſalem.
καὶ διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ᾽ ἐμοῦ ἐν ἱερουσαλήμ.
⁊ dixit berzelli ad regē: quot dies erunt
καὶ εἶπε βερζελλὶ πρὸς τὸν βασιλέα, πόσαι αἱ ἡμέραι ἐτῶν
ānoꝝ vite mee: vt aſcēdā cū rege in hieru
ζωῆς μου, ἵνα ἀναβῶ μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς ἱερου
ſalē? filius octoginta ānoꝝ ego ſum hodie. nūqd cogno
σαλήμ; υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον. μὴ γνώσο
ſcā inter bonū ⁊ inter malū? ſi guſtabit
μαι ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ ἀναμέσον κακοῦ; εἰ γεύσεται
adhuc ſeruus tuus que comederit vel que potauerit? ſi au
ἔτι ὁ δοῦλός σου ὅσα ἂν ἐσθίῃ ἢ ὅσα ἂν πίνῃ; εἰ ἀκού
diā āpli9 vocē canētiū ⁊ cātatricū? ⁊ quare
σομαι ἔτι φωνὴν ᾀδόντων καὶ ᾀδουσῶν; καὶ ἵνα τί
fit ſeruus tuus onus ſup dñm meū
γίνεται ὁ δοῦλός σου φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν
regem: qm̄ paululū trāſibit ſeruus tuus ior
βασιλέα, ὅτι ὀλίγον διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν ἰορ
danē cū rege? ⁊ quare dñs meus
δάνην μετὰ τοῦ βασιλέως; καὶ ἵνα τί ὁ κύριός μου ὁ
rex reddit mihi hanc viciſſitudinē?
βασιλεὺς ἀνταποδίδωσί μοι ταύτην ἀνταπόδομα;
reuertatur iā ſeruus tuus: ⁊ moꝛiatur in
ἀποστρεψάτω δὴ ὁ δοῦλός σου καὶ τελευτησάτω ἐν τῇ
ciuitate mea: ⁊ ſepeliar in ſepulchꝛo pris
πόλει μου, καὶ ταφήσομαι ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρός
mei ⁊ matris mee. ⁊ ecce ſeruus tuus chi
μου καὶ τῆς μητρός μου. καὶ ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου χι
maan filius me9 trāſibit cū dño meo
μαὰμ ὁ υἱός μου διελεύσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ
rege: ⁊ facies ei qđ placuerit corā te.
βασιλέως, καὶ ποιήσεις αὐτῷ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου.
⁊ dixit rex ad eum: trāſeat mecum
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτόν, διελθέτω μετ᾽ ἐμοῦ
achimaan: ⁊ ego faciā ei qđ placuerit corā te: G
ἀχιμαάν, καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου,
⁊ quod iuſſeris mihi faciā tibi. ⁊ trāſijt vniuerſus
καὶ ὃ ἂν ἐπιτάξῃς μοι ποιήσω σοι. καὶ διέβη πᾶς ὁ
ppl's iordanē: ⁊ rex reſtitit: ⁊ oſcula
λαὸς τὸν ἰορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς εἱστήκει, καὶ κατε
tus eſt rex berzelli: ⁊ bn̄dixit ei:
φίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν βερζελλί, καὶ εὐλόγησεν αὐ
⁊ reuerſus eſt in locū ſuū. ⁊ trāſiuit
τόν, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ διέβη ὁ
rex in galgala ⁊ achimaan trāſiuit cū
βασιλεὺς εἰς γάλγαλα καὶ ἀχιμαὰν διέβη μετ᾽
eo: ⁊ ois ppl's iude traduxerāt eum: ⁊
αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰούδα διεβίβασαν αὐτόν, καὶ
media ps ppl'i iſrael. ⁊ ecce ois vir
τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ ἰσραήλ. καὶ ἰδοὺ πᾶς ἀνὴρ

Digitized by Google

iſrael venerũt ad regem. τ dixerũt
ἰσραὴλ παρεγίνοντο πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπον
regi: quare furati ſũt te fratres nr̃i
τῷ βασιλεῖ, τί ὅτι ἔκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν
viri iuda: τ traduxerũt regem τ
οἱ ἄνδρες ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ
domũ eius iordanẽ: τ oẽs vi
τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἰορδάνην, καὶ πάντας τοὺς ἄν-
ros dauid cũ eo? τ rñderũt viri
δρας δαυὶδ μετ' αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθησαν ἄνδρες
iuda viris iſrael τ dixerũt: qꝛ appꝛo
ἰούδα τοῖς ἀνδράσιν ἰσραὴλ καὶ εἶπον, ὅτι ἐγγί-
quat nobis rex. τ quare iratus es de
ζει ἡμῖν ὁ βασιλεύς. καὶ ἵνατί τοῦτο ἐθυμώθης περὶ τοῦ
ſermõe hoc? nũqd comedẽtes comedimus aliquẽ cibũ
λόγου τούτου; ἢ ἐσθίοντες βεβρώκαμεν τι βρῶμα
ex rege: vel mun⁹ dedit nobis? τ reſ
παρὰ τοῦ βασιλέως, ἢ δόμα δέδωκεν ἡμῖν; καὶ ἀπε-
põderũt viri iſrael ad viros iuda
κρίθησαν οἱ ἄνδρες ἰσραὴλ πρὸς τοὺς ἄνδρας ἰούδα
τ dixerũt: decẽ mihi manus in rege: τ
καὶ εἶπον, δέκα μοι χεῖρες ἐν τῷ βασιλεῖ, καὶ
in dauid ſum ſupꝛa te. τ cur iiuriã feciſti
γε ἐν τῷ δαυὶδ εἰμὶ ὑπὲρ σέ. καὶ τί ὅτι ὕβρισάς
mihi: τ nõ factũ eſt verbũ meũ pꝛius vt re
με, καὶ οὐκ ἐγένετο τὸ ῥῆμά μου πρότερον τοῦ ἐπι-
ducerẽ regẽ meũ? τ durũ viſũ ẽ verbũ vi
στρέψαι τὸν βασιλέα μου; καὶ ἐσκληρύνθη τὸ ῥῆμα ἀν-
rorũ iuda magis q̃ verbũ virorũ iſrael.
δρῶν ἰούδα ὑπὲρ τὸ ῥῆμα ἀνδρῶν ἰσραήλ. Ca. 20.

K Et ibi occurit vir filius peſtilẽs: τ nomẽ
Καὶ ἐκεῖ ἀπήντα ἀνὴρ υἱὸς λοιμός, καὶ ὄνομα
ei ſabee filius bochori vir iemini: τ cecinit
αὐτῷ σαβεαὶ υἱὸς βοχορὶ ἀνὴρ ἰεμινί, καὶ ἐσάλπισε
buccina: τ ait: nõ eſt nobis pars in dauid
σάλπιγγι, καὶ εἶπεν, οὐκ ἔστιν ἡμῖν μερὶς ἐν δαυὶδ
neq̧ hereditas in filio ieſſe: eamus vnuſq̧ſq̧
οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί, πορευσώμεθα ἕκαστος
in tabernacula ſua iſrael. τ aſcẽdit oĩs vir
εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἰσραήλ. καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ
iſrael a tergo dauid poſt ſabee filiũ bo-
ἰσραὴλ ἀπὸ ὄπισθεν δαυὶδ ὀπίσω σαβεαὶ υἱοῦ βο-
chori. at viri iuda adheſerũt ad
χορί. οἱ δὲ ἄνδρες ἰούδα προσεκολλήθησαν πρὸς τὸν
regem ſuũ a iordane τ vſq̧ ad hie
βασιλέα αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου καὶ ἕως τῆς ἱε-
ruſalem: τ ingreſſus eſt dauid in domũ ſuã in
ρουσαλήμ, καὶ εἰσῆλθε δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς
hieruſalem: τ tulit rex decẽ mu
ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυ-
lieres cõcubinas ſuas: quas dereliq̃rat ad cuſto
ναῖκας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ἃς κατέλιπε φυλάσ-
diẽdã domũ ſuam: τ tradidit eas in do-
σειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς εἰς οἶ-
mũ cuſtodie: τ aluit eas: τ ad eas
κον φυλακῆς, καὶ διέτρεφεν αὐτάς, καὶ πρὸς αὐτὰς
nõ eſt igreſſus: τ erãt concluſe vſq̧ ad diẽ mor-
οὐκ εἰσῆλθε, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας θανά-
tis ſue vidue viuẽtes. τ dixit rex ad
του αὐτῶν χῆραι ζῶσαι. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς
amaſſa: cõuoca mihi viros iuda in tribus diebus:
ἀμασσά, βόησόν μοι ἄνδρας ἰούδα ἐν τρισὶν ἡμέραις,
tu āt hic ſta. τ abijt amaſſa vt nũcia
σὺ δὲ ἐνταῦθα στῆθι. καὶ ἐπορεύθη ἀμασσὰ παραγ-
ret iuda: τ morat⁹ eſt a tpe q̃d cõſti-
γεῖλαι τῷ ἰούδα, καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτά-
tuerat ei dauid. τ ait dauid ad abeſſa:
ξατο αὐτῷ δαυίδ. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς ἀβεσσά,
B nunc malefaciet nobis
νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς

Iſrael concurrentes ad regem dixerunt ei. Quare te furati ſũt fratres noſtri viri iuda & traduxerũt regem & domum eius iordanem: omneſq̧ viros dauid cũ eo. Et rñdit omnis vir iuda ad viros iſrael. Quia mihi propior eſt rex. Cur iraſceris ſuper hac re? Nũquid comedimus aliquid ex rege: aut munera nobis data ſũt. Et reſpondit vir iſrael ad viros iuda & ait. Decẽ ptib⁹ maior ego ſum apud regẽ: magiſq̧ ad me pertinet dauid q̧ ad te. Cur feciſti mihi iniuriam: & nõ mihi nũciatũ ẽ priori vt reducerem regẽ meũ? Durius ãt rñderunt viri iuda viris iſrael. 20.

Accidit quoq̧ vt ibi eſſet vir belial nomine ſyba filius bochri vir gemineus: & cecinit buccina & ait. Non eſt nobis pars in dauid: neq̧ hereditas in filio iſai. Reuertere in tabernacula tua iſrael. Et ſeparatus eſt omnis iſrael a dauid: ſecutuſq̧ eſt ſyba filiũ bochri. Viri autem iuda adheſerunt regi ſuo a iordane vſq̧ ieruſalem. Cumq̧ veniſſet rex in domum ſuam in ieruſalem: tulit decem mulieres concubinas quas dereliq̃rat ad cuſtodiendã domũ: & tradidit eas in cuſtodiã alimenta eis prebẽs. Et non eſt ingreſſus ad eas ſed erant clauſe vſq̧ in diẽ mortis ſue in viduitate viuentes. Dixit autem rex amaſe. Conuoca mihi omnes viros iuda ĩ diẽ tertiũ: & tu adeſto preſens. Abiit ergo amaſa vt conuocaret iudã: & moratus eſt extra placitũ qd̃ ei cõſtituerat rex. Ait autẽ dauid ad abiſai. Nũc magis afflicturus eſt nos

יִשְׂרָאֵל בָּאִים אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
אֶל הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ גְּנָבוּךָ אַחֵינוּ
אִישׁ יְהוּדָה וַיַּעֲבִרוּ אֶת הַמֶּלֶךְ
וְאֶת בֵּיתוֹ אֶת הַיַּרְדֵּן וְכָל אַנְשֵׁי
דָוִד עִמּוֹ׃ וַיַּעַן כָּל אִישׁ יְהוּדָה עַל
אִישׁ יִשְׂרָאֵל כִּי קָרוֹב הַמֶּלֶךְ
אֵלַי וְלָמָּה זֶּה חָרָה לְךָ עַל הַדָּבָר
הַזֶּה הֶאָכוֹל אָכַלְנוּ מִן הַמֶּלֶךְ אִם
נִשֵּׂאת נִשָּׂא לָנוּ׃ וַיַּעַן אִישׁ
יִשְׂרָאֵל אֶת אִישׁ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר
עֶשֶׂר יָדוֹת לִי בַמֶּלֶךְ וְגַם בְּדָוִד
אֲנִי מִמְּךָ וּמַדּוּעַ הֱקִלֹּתַנִי וְלֹא
הָיָה דְבָרִי רִאשׁוֹן לִי לְהָשִׁיב אֶת
מַלְכִּי וַיִּקֶשׁ דְּבַר אִישׁ יְהוּדָה
מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃

Cap. xx.

וְשָׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיַּעַל
וּשְׁמוֹ שֶׁבַע בֶּן בִּכְרִי אִישׁ יְמִינִי
וַיִּתְקַע בַּשֹּׁפָר וַיֹּאמֶר אֵין לָנוּ
חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא נַחֲלָה לָנוּ בְּבֶן
יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלָיו יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַל
כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי דָוִד
אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן בִּכְרִי וְאִישׁ
יְהוּדָה דָּבְקוּ בְמַלְכָּם מִן הַיַּרְדֵּן
וְעַד יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל
בֵּיתוֹ יְרוּשָׁלַםִ וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֵת
עֶשֶׂר נָשִׁים פִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר
הִנִּיחַ לִשְׁמֹר הַבַּיִת וַיִּתְּנֵם בֵּית
מִשְׁמֶרֶת וַיְכַלְכְּלֵם וַאֲלֵיהֶם לֹא
בָא וַתִּהְיֶינָה צְרֻרוֹת עַד יוֹם
מֻתָן אַלְמְנוּת חַיּוּת׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל עֲמָשָׂא הַזְעֶק לִי
אֶת אִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד׃ וַיֵּלֶךְ עֲמָשָׂא
לְהַזְעִיק אֶת יְהוּדָה וַיּוֹחֶר מִן
הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר יְעָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל אֲבִישַׁי עַתָּה יֵרַע לָנוּ

בוא אמר · מדע · ענה · קרב · אכל · מן · קלל · שוב · קשה · קרא · בל · ימן · תקע · שפר · עלה · בוא · לקח · נשה · ינח · נתן · שמר · כלכל · בוא · היה · מות · חיה · זעק · יום · אחר · יעד · אמר · רוע

שבע בן בכרי מן אבשלום אתה
קח את עבדי אדניך ורדף אחריו
פן מצא לו ערים בצרות והציל   עיר נצל
עיננו ויצאו אחריו אנשי יואב
והכרתי והפלתי וכל הגברים
ויצאו מירושלם לרדף אחרי
שבע בן בכרי הם עם האבן
הגדולה אשר בגבעון ועמשא   גדל
בא לפניהם ויואב חגור מדו   בוא פנה
לבשו ועליו חגור חרב מצמדת   חגר צמד
על מתניו בתערה והוא יצא
ותפל ויאמר יואב לעמשא   נפל
השלום אתה אחי ותחז יד ימין   אחז
יואב בזקן עמשא לנשק לו
ועמשא לא נשמר בחרב אשר   שמר
ביד יואב ויכהו בה אל החמש   נכה
וישפך מעיו ארצה ולא שנה לו   שפך שנה
וימת ויואב ואבישי אחיו רדף   מות
אחרי שבע בן בכרי ואיש עמד
עליו מנערי יואב ויאמר מי אשר
חפץ ביואב ומי אשר לדוד אחרי
יואב ועמשא מתגלל בדם בתוך   גלל
המסלה וירא האיש כי עמד כל   סלל ראה
העם ויסב את עמשא מן המסלה   סבב
השדה וישלך עליו בגד כאשר   שלך
ראה כל הבא עליו ועמד   בוא
כאשר הגה מן המסלה עבר כל
איש אחרי יואב לרדף אחרי
שבע בן בכרי ויעבר בכל שבטי
ישראל אבלה ובית מעכה
וכל הברים ויקהלו ויבאו אף   קהל
אחריו ויבאו ויצרו עליו באבלה   צור
בית המעכה וישפכו סללה
אל העיר ותעמד בחל וכל   עמד חיל
העם אשר את יואב משחיתם   שחת נפל
להפיל החומה ותקרא   חמה קרא

ſyba filius bochri q̄ꝫ abſalō. Tolle ergo ſeruos dñi tui & pſequere eū: ne forte inueniat ciuitates munitas: & effugiat nos. Egreſſi ſunt ergo cum eo viri ioab: cerethi quoqꝫ & feleſthi: & omnes robuſti exierunt de ieruſalē ad pſequendū ſyba filiū bochri. Cumqꝫ illi eſſent iuxta lapidem grandē qui eſt in gabaon: amaſa veniens occurrit eis. Porro ioab veſtitus erat tunica ſtricta ad mēſuram habitus ſui: & deſuper accinct⁹ gladio dependente vſqꝫ ad ilia in vagina: qui fabricatus leui motu egredi poterat & percutere. Dixit itaqꝫ ioab ad amaſam. Salue mi frater. Et tenuit manu dextra mentum amaſe quaſi oſculans eum. Porro amaſa non obſeruauit gladium quem habebat ioab. Qui percuſſit eum in latere & effudit inteſtina eius in terrā. & mortu⁹ ē: nec ſcđm vulnus appoſuit. Ioab autem & abiſai frater eius perſecuti ſunt ſiba filium bochri. Interea quidam viri cum ſtetiſſent iuxta cadauer amaſe de ſociis ioab: dixerunt. Ecce qui eſſe voluit pro ioab comes dauid. Amaſa autem conſperſus ſanguie iacebat in media via. Vidit hoc quidam vir q ſubſiſteret omnis populus ad videndum eum: & amouit amaſam de via in agrum: operuitqꝫ eum veſtimento ne ſubſiſterent tranſeuntes propter eum. Amoto ergo illo de via tranſibat omnis vir ſequens ioab ad perſequendum ſiba filium bochri. Porro ille tranſierat per omnes tribus iſrael vſqꝫ in abela & in bethmacha: omneſqꝫ viri electi cōgregati fuerāt ad eum. Venerunt itaqꝫ & oppugnabant eum in abela & in bethmacha & circundederūt munitionibus ciuitatē & obſeſſa ē vrbs. Oīs aūt turba q̄ erat cum ioab moliebatur deſtruere muros. Et exclamauit

ſabee fili⁹ bochoꝛi magis ꝙ abeſalō. ⁊ nūc tolle ſ.16.c
σαβεαὶ υἱὸς βοχορὶ ὑπὲρ ἀβεσαλώμ. καὶ νῦν λάβε
tecum ſeruos dñi tui: ⁊ per=
μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου, καὶ κατα
ſequere poſt eū: vt nō inueniat ſibi ciuitates
δίωκε ὀπίσω αὐτοῦ, ὅπως μὴ εὕρῃ ἑαυτῷ πόλεις
munitas: ⁊ inumbꝛet oculos nr̄os. ⁊ egreſſi ſūt
ὀχυράς, καὶ σκιάσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. καὶ ἐξῆλθον
poſt eum viri ioab: ⁊ cherethi ⁊ phele
ὀπίσω αὐτοῦ ἄνδρες ἰωάβ, καὶ ὁ χερεθὶ καὶ ὁ φελε
thi ⁊ oēs robuſti ex hieruſalem. ⁊ perſe=
θὶ καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐξ ἱερουσαλήμ. καὶ κατε=
cuti ſūt poſt ſabee filiū bochoꝛi. ⁊ illi erant
δίωξαν ὀπίσω σαβεαὶ υἱοῦ βοχορί. καὶ αὐτοὶ ἦσαν
iuxta lapidē grādē ꝙ in gabaon. ⁊ C
παρὰ τὸν λίθον τὸν μέγαν τὸν ἐπὶ γαβαών. καὶ
amaſſa venit cōtra faciē eoꝝ. ⁊ io
ἀμεσσὰ παρεγένετο κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. καὶ ἰω=
ab cinctus erat tunica: veſte ſua ſup
ὰβ περιεζωσμένος μανδύαν, τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἐπ᾽
ſe: ⁊ ſup eā accinctus gladio ancipi
αὐτῷ, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ περιεζωσμένος μάχαιραν ἀμφή=
te ſup ilia ſua in vagina ſua. ⁊
κη ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν τῷ κολεῷ αὐτῆς. καὶ ἡ
gladius egreſſus ē ⁊ cecidit. ⁊ dixit ioab ameſ
μάχαιρα ἐξῆλθε καὶ ἔπεσε. καὶ εἶπεν ἰωὰβ τῷ ἀμεσ=
ſa: ſi vales tu frater mi? ⁊ tenuit ioab ma
σά, εἰ ὑγιαίνεις σὺ ἀδελφέ μου; καὶ κατέχεν ἰωὰβ τῇ χει=
nu dextera mentū ameſſa vt oſcularetur e=
ρὶ τῇ δεξιᾷ τοῦ πώγωνος ἀμεσσὰ τοῦ φιλῆσαι αὐ=
um. ⁊ ameſſa nō cuſtodiuit ſe a gladio
τόν. καὶ ἀμεσσὰ οὐκ ἐφυλάξατο ἀπὸ τῆς μαχαίρας
qui erat in manu ioab. ⁊ percuſſit eū in eo ioab
τῆς ἐν τῇ χειρὶ ἰωάβ. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ ἰωὰβ
ſup inguine: ⁊ effudit inteſtina eius ſup 3.Re.
ἐπὶ τὴν ψύαν, καὶ ἐξέχεεν τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἐπὶ 2.a.
terrā ⁊ nō ſecūdo pcuſſit eū: ⁊ mortu⁹ eſt. ⁊
τὴν γῆν καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε. καὶ
ioab ⁊ abeſſa frater eius pſecuti ſunt poſt
ἰωὰβ καὶ ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ κατεδίωκον ὀπί=
ſabee filiū bochoꝛi. ⁊ vir ſtetit iuxta eū de pue D
σω σαβεαὶ υἱοῦ βοχορί. καὶ ἀνὴρ ἐπέστη ἐπ᾽ αὐτὸν τῶν παι=
ris ioab. ⁊ dixit: qs eſt q̄ vult ioab: ⁊
δαρίων ἰωάβ. καὶ εἶπε, τίς ὁ βουλόμενος ἰωάβ, καὶ
quis dauid? poſt ioab. ⁊ ameſſa mortu⁹ ē
τίς τῷ δαυίδ; ὀπίσω τοῦ ἰωάβ. καὶ ἀμεσσὰ τεθνηκὼς
⁊ cōmixtus in ſāguine ſuo in media via.
καὶ πεφυρμένος ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ.
⁊ vidit vir ꝙ ſubſiſteret oīs ppl's: ⁊ pꝛoie
καὶ εἶδεν ἀνὴρ ὅτι εἱστήκει πᾶς ὁ λαός, καὶ ἀπέῤῥι=
cit ameſſa de via in agrū: ⁊ pꝛoiecit
ψε τὸν ἀμεσσὰ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρόν, καὶ ἀπέῤῥιψεν
ſup eū veſtimētū: q2 vidit ꝙ oīs q veniebat ſubſiſtebat ſup
ἐπ᾽ αὐτὸν ἱμάτιον, ὅτι εἶδεν ὅτι πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἵστατο ἐπ᾽
eum. ⁊ factū ē qñ amouit ameſſa de via:
αὐτόν. καὶ ἐγένετο ὅτε μετέστησε τὸν ἀμεσσὰ ἀπὸ τῆς τρί=
tranſijt oīs ppl's poſt ioab vt perſeq̄retur poſt E
βου, παρῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω ἰωὰβ καταδιώκειν ὀπί=
ſabec filiū bochoꝛi. ⁊ trāſijt in oēs tribus
σω σαβεαὶ υἱοῦ βοχορί. καὶ διῆλθεν εἰς πάσας τὰς φυλὰς
iſrael: in abela ⁊ bethmaaca. ⁊ oēs ciui
τοῦ ἰσραήλ, εἰς ἀβελὰ καὶ βαιθμαακά. καὶ πᾶσαι αἱ πό=
tates cōgregate ſunt: ⁊ venerūt poſt eū. ⁊
λεις ἐξεκκλησιάσθησαν, καὶ παραγίνονται ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ
venerūt ⁊ obſederūt eum in abel ⁊ beth
παραγενόμενοι καὶ περιεκάθισαν αὐτὸν ἐν τῇ ἀβὲλ καὶ βαιθ=
maaca. ⁊ iecerūt vallū cōtra ciuitatē: ⁊ ſtetit in
μααχά. καὶ ἔβαλον χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἔστη ἐν
valle. ⁊ oīs ppl's q cū ioab cogi=
τῷ προτειχίσματι. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ ἰωὰβ ἐνε=
tabāt deſtruere murū. ⁊ exclamauit
νόουν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος. καὶ ἐβόησε

Digitized by Google

mulier ſapiēs de ciuitate ꝛ dixit: audite iā audi
γυνὴ σοφὴ ἐκ τῆς πόλεως καὶ εἶπεν, ἀκούετε δὴ ἀκούε
te: dicite iā ioab vt appꝛopinq̄t huc vſq; ꝛ lo
τε, εἴπατε δὴ τῷ Ἰωὰβ ἐγγίσαι ὧς ὧδε καὶ λαλή-
quar ad eū. ꝛ acceſſit ioab ad eā: ꝛ a-
σω πρὸς αὐτόν. καὶ ἤγγισεν Ἰωὰβ πρὸς αὐτήν. καὶ εἶ-
it mulier: es tu ioab? ꝛ dixit: ego. ꝛ dixit:
πεν ἡ γυνή, εἰ σὺ Ἰωάβ; καὶ εἶπεν, ἐγώ. καὶ εἶπεν,
F audi iā verba ancille tue. ꝛ dixit: audio
ἄκουε δὴ τοὺς λόγους τῆς δούλης σου. καὶ εἶπεν, ἀκούω
ego: dic. ꝛ dixit ſermo dicꝰ fuit in pꝛimis dicen
ἐγώ, λέγε. καὶ εἶπε λόγος ἐλαλήθη ἐν πρώτοις λεγόν-
tiū: interrogātes interrogabūt in abel: ꝛ ſic defi
των, ἐρωτῶντες ἐρωτήσουσιν ἐν ἀβέλ, καὶ οὕτως ἐξέ-
ciebāt: ego ſum pacifica firmamētoꝝ iſrael: tu aūt
λιπον, ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ στηριγμάτων Ἰσραήλ, σὺ δὲ
queris occidere ciuitatē ꝛ metropolin in iſrael.
ζητεῖς θανατῶσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραήλ.
quid abſoꝛbes hereditatē dñi? ꝛ rñdit ioab
τί καταπίνεις κληρονομίαν κυρίου; καὶ ἀπεκρίθη Ἰωὰβ
ꝛ ait. nō mihi fiat vt abſoꝛbeā. ꝛ ſi demo
καὶ εἶπε. μήμοι γένοιτο εἰς καταπίομαι. καὶ εἰ διαφ-
liꝰ fuero: nō iſtud verbū: qm̄ vir de mōte ephꝛaim ſa-
θερῶ, οὐχ οὗτος ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὄρους ἐφραῒμ σα-
bee filius bochoꝛi leuauit manū ſuā cōtra
βεαὶ υἱὸς Βοχορὶ ἀντῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
regem dauid. tradite mihi eū ſolū: ꝛ rece
βασιλέα Δαυίδ. παράδοτέ μοι αὐτὸν μόνον, καὶ ἀπε-
dam a ciuitate. ꝛ dixit mulier ad io-
λεύσομαι ἀπὸ τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰω-
G ab: ecce caput eius pꝛoiicietur a muro.
άβ, ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ῥιφήσεται ἀπὸ τοῦ τείχους.
ꝛ abijt mulier ad oēm ppl̄m: ꝛ locu-
καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐλά-
ta eſt ad oēm ciuitatē iuxta ſuam pꝛudē-
λησε πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν κατὰ τὴν αὐτῆς φρόνη-
tiam. ꝛ auferūt caput ſabee filij bocho
σιν. καὶ ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν σαβεαὶ υἱοῦ Βοχο-
3.2.g. ri: ꝛ pꝛoiiciūt illud ad ioab. ꝛ cecinit ioab
ρί, καὶ ῥίπτουσιν αὐτὴν πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἐσάλπισεν Ἰωὰβ
in buccina: ꝛ diſpꝛſus fuit ppl̄s a ciuitate vnuſ
ἐν σάλπιγγι, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐκ τῆς πόλεως ἕκα-
quiſq; in tabernaculū ſuū. ꝛ ioab reuerſus eſt in
στος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ Ἰωὰβ ἐπέστρεψεν εἰς
hieruſalem ad regem. at ioab fuit ſup
Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα. ὁ δὲ Ἰωὰβ ἦν ἐπὶ
oēm exercitū iſrael. ꝛ baneas filꝰ ioiade
3.2.d. πάσης τῆς στρατιᾶς Ἰσραήλ. καὶ Βανέας υἱὸς Ἰωιαδὲ
ſup cherethi ꝛ pheleti. ꝛ adorā ſup
ἐπὶ τοῦ χερεθὶ καὶ τοῦ φελετί. καὶ ἀδωρὰν ἐπὶ
tributa. ꝛ ioſaphat filius achilud a cōmētarijs.
τῶν φόρων. καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς ἀχιλοὺδ ὑπομιμνήσκων.
ꝛ ſuſa ſcriba. ꝛ ſadoc ꝛ abiathar ſa-
καὶ σουσὰ γραμματεύς. καὶ σαδὼκ καὶ ἀβιαθὰρ ἱε-
cerdotes. ꝛ iras filꝰ iari erat ſacerdos dauid.
ρεῖς. καί γε ἴρας ὁ ἰαρὶ ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ. Ca. 21.

A Et facta eſt fames in diebus dauid tribꝰ
Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυὶδ τρία
annis: ānus adherēs anno. ꝛ querebat dauid
ἔτη, ἐνιαυτὸς ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ. καὶ ἐζήτει Δαυὶδ
faciem a dño. ꝛ dixit dñs: ſup
τὸ πρόσωπον παρὰ κυρίου. καὶ εἶπε κύριος, ἐπὶ
ſaul ꝛ ſup domū eius iniqtas: eo q̄ occi
Σαοὺλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἡ ἀδικία, διὰ τὸ θανατῶ-
dit ipſe gabaonitas. ꝛ vocauit
σαι αὐτὸν τοὺς γαβαωνίτας. καὶ ἐκάλεσεν

mulier ſapiens de ciuitate. Audite: audite: dicite ioab. appropinqua huc & loquar tecum. Qui cum acceſſiſſet ad eam: ait illi. Tu es ioab? Et ille rñdit. Ego. Ad quē ſic locuta eſt. Audi ſermones ancille tue. Qui rñdit. Audio. Rurſumq; illa. Sermo inquit dicebatur in veteri pꝛouerbio. Qui interrogant interrogent in abela: & ſic pꝛoficiebāt. Nonne ego ſum que rñdeo veritatē in iſrael? & tu queris ſubuertere ciuitatē & euertere matrem in iſrael. Quare pꝛecipitas hereditatem dñi? Rñdenſq; ioab ait. Abſit: abſit hoc a me: non pꝛecipito neq; demolior. Non ſe ſic habet res. Sed homo de mōte effraim ſyba filius bochri cognomine leuauit manū ſuā cōtra regē dd̄. Tradite illū ſolū: & recedemꝰ a ciuitate. Et ait mulier ad ioab. Ecce caput eius mittetur ad te per murum. Ingreſſa eſt ergo ad oēm ppl̄m: & locuta eſt eis ſapiēter. Qui abſciſſum caput ſybe filii bochri pꝛoiecerūt ad ioab. Et ille cecinit tuba: & receſſerūt ab vrbe: vnuſquiſq; in tabernacula ſua. Ioab aūt reuerſus ē ieruſalem ad regē. Fuit ergo ioab ſup oēm exercitū iſrael. Banaias aūt filius ioiade ſuper ceretheos & feletheos: aduram vero ſuper tributa. Porro ioſaphat filius ahilud a cōmētariis. Syba aūt ſcriba. Sadoch vero & abiathar ſacerdotes: hyram autem hyraites erat ſacerdos dauid. 21.

Facta eſt quoq; fames in diebus dd̄ tribus annis iugiter. Et cōſuluit dauid oraculū dñi. Dixitq; dominus. Propter ſaul & domum eius ſanguinum: quia occidit gabaonitas. Vocatis ergo

אִשָּׁה חֲכָמָה מִן הָעִיר שִׁמְעוּ — איש
שִׁמְעוּ אִמְרוּ נָא אֶל יוֹאָב קְרַב
עַד הֵנָּה וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ וַיִּקְרַב — דבר קרב
אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַאַתָּה יוֹאָב — אמר
וַיֹּאמֶר אָנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע
דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר שֹׁמֵעַ אָנֹכִי — אמה
וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דַּבֵּר יְדַבְּרוּ
בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר שָׁאֹל יְשָׁאֲלוּ — שאל
בְּאָבֵל וְכֵן הֵתַמּוּ אָנֹכִי שְׁלֻמֵי
אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְבַקֵּשׁ — בקש
לְהָמִית עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה — מות
תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה וַיַּעַן יוֹאָב — בלע ענה
וַיֹּאמַר חָלִילָה חָלִילָה לִי אִם — חלל
אֲבַלַּע וְאִם אַשְׁחִית לֹא כֵן הַדָּבָר — שחת
כִּי אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן
בִּכְרִי שְׁמוֹ נָשָׂא יָדוֹ בַּמֶּלֶךְ בְּדָוִד
תְּנוּ אֹתוֹ לְבַדּוֹ וְאֵלְכָה מֵעַל הָעִיר — נתן בדד
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל יוֹאָב הִנֵּה — ילך
רֹאשׁוֹ מֻשְׁלָךְ אֵלֶיךָ בְּעַד הַחוֹמָה — שלך
וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל כָּל הָעָם — בוא
בְּחָכְמָתָהּ וַיִּכְרְתוּ אֶת רֹאשׁ שֶׁבַע — כרת
בֶּן בִּכְרִי וַיַּשְׁלִכוּ אֶל יוֹאָב וַיִּתְקַע
בַּשּׁוֹפָר וַיָּפֻצוּ מֵעַל הָעִיר אִישׁ — פוץ
לְאֹהָלָיו וְיוֹאָב שָׁב יְרוּשָׁלַםִ אֶל — שוב
הַמֶּלֶךְ׃ וְיוֹאָב אֶל כָּל הַצָּבָא
יִשְׂרָאֵל וּבְנָיָה בֶּן יְהוֹיָדָע עַל
הַכְּרֵתִי וְעַל הַפְּלֵתִי׃ וַאֲדֹרָם עַל
הַמַּס וִיהוֹשָׁפָט בֶּן אֲחִילוּד
הַמַּזְכִּיר׃ וּשְׁיָא סֹפֵר וְצָדוֹק — זכר
וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃ וְגַם עִירָא
הַיָּאִרִי הָיָה כֹהֵן לְדָוִד׃
וַיְהִי רָעָב בִּימֵי דָוִד שָׁלֹשׁ שָׁנִים — Cap. xxi.
שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד — היה יום
אֶת פְּנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל — שנה בקש
שָׁאוּל וְאֶל בֵּית הַדָּמִים עַל — פנה
אֲשֶׁר הֵמִית אֶת הַגִּבְעֹנִים׃ וַיִּקְרָא — מות קרא

Digitized by Google

המלך לגבענים ויאמר אליהם אמר
והגבענים לא מבני ישראל המה
כי אם מיתר האמרי ובני ישראל
נשבעו להם ויבקש שאול שבע
להכתם בקנאתו לבני ישראל נכה
ויהודה׃ ויאמר דוד אל הגבענים
מה אעשה לכם ובמה אכפר עשה כפר
וברכו את נחלת יהוה׃ ויאמרו
לו הגבענים אין לנו כסף וזהב
עם שאול ועם ביתו ואין לנו
איש להמית בישראל ויאמר מות
מה אתם אמרים אעשה לכם׃
ויאמרו אל המלך האיש אשר
כלנו ואשר דמה לנו נשמדנו כלה שמד
מהתיצב בכל גבול ישראל׃ יצב גבל
יתן לנו שבעה אנשים מבניו נתן
והוקענום ליהוה בגבעת שאול יקע
בחיר יהוה ויאמר המלך אני בחר
אתן׃ ויחמל המלך על מפיבשת נתן חמל
בן יהונתן בן שאול על שבועת
יהוה אשר בינתם בין דוד ובין
יהונתן בן שאול׃ ויקח המלך את לקח
שני בני רצפה בת איה אשר שנה
ילדה לשאול את ארמני ואת
מפיבשת ואת חמשת בני מיכל
בת שאול אשר ילדה לעדריאל
בן ברזלי המחלתי׃ ויתנם ביד נתן
הגבענים ויקיעם בהר לפני יקע פנה
יהוה ויפלו שבעתים יחד והמה נפל
המתו בימי קציר בראשנים מות יום
בתחלת קציר שערים׃ ותקח קצר חלל
רצפה בת איה את השק ותטהו נטה
לה אל הצור מתחלת קציר עד
נתך מים עליהם מן השמים
ולא נתנה עוף השמים לנוח
עליהם יומם ואת חית השדה חיה

gabaonitis. rex dixit ad eos. Porro gabaonite non erant de filiis iſrael: ſed reliquie āmorreorum. Filii quippe iſrael iurauerant eis: & voluit ſaul percutere eos zelo quaſi pro filiis iſrael & iuda. Dixit ergo dauid ad gabaonitas. Quid faciā vobis: & qđ erit veſtri piaculum vt bñdicatis hereditati domini. Dixeruntq́ ei gabaonite. Nō ē nobis ſuper argento & auro queſtio: ſed cōtra ſaul & cōtra domum ei9: neq́ volum9 vt interficiatur hō de iſrael. Ad quos rex ait. Quid ergo vultis vt faciam vobis: Qui dixerūt regi. Virum qui attriuit nos & oppſſit iniq̄:ita delere debem9 vt nec vnus qdē reſiduus ſit de ſtirpe eius in cūctis finibus iſrael. Dentur nobis ſeptē viri de filiis eius vt crucifigam9 eos dño in gabaa ſaul quondā electi dño. Et ait rex. Ego dabo. Pepercitq́ rex miphiboſeth filio ionathe filii ſaul propter iuſiurandum domini quod fuit īter dauid & ionathan filiū ſaul. Tulit itaq́ rex duos filios reſpha filie ahia: quos peperit ſaul armoni & miphiboſeth: & quinq́ filios michol filie ſaul quos genuerat hadrieli filio berzellai q fuit de molathi: & dedit eos ī manus gabaonitarū: q crucifixerūt eos in mōte corā dño. Et ceciderunt hi ſeptem ſimul occiſi in diebus meſſis prime incipiente meſſiōe ordei. Tollens autem reſpha filia ahia ciliciū ſubſtrauit ſibi ſupra petram ab initio meſſis donec ſtillaret aqua ſuper eos de celo: & non dimiſit aues lacerare eos per diem neq́ beſtias

rex gabaonitas: τ dixit ad eos.
ὁ βασιλεὺς τοὺς γαβαωνίτας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς.
τ gabaonite nō erāt de filiis iſrael: q̄m
καὶ οἱ γαβαωνῖται οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ὅτι
a reliquiis ammorreoꝝ erāt: τ filii
ἀπὸ τῶν καταλοίπων ἀμορραίων ἦσαν, καὶ οἱ υἱοὶ
iſrael iurauerūt eis. τ queſiuit ſaul percutere
ἰσραὴλ ὤμοσαν αὐτοῖς. καὶ ἐζήτησε σαοὺλ πατάξαι
eos cū zelaret ipſe filios iſrael τ iu-
αὐτοὺς ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ καὶ ἰού-
da. τ dixit dauid ad gabaonitas: qđ fa
δα. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς τοὺς γαβαωνίτας, τί ποι-
ciā vobis: τ in quo placabo: τ benedicetis
ήσω ὑμῖν, καὶ ἐν τίνι ἐξιλάσομαι, καὶ εὐλογήσετε
hereditati dñi: τ dixerūt ei gabaoni
τὴν κληρονομίαν κυρίου; καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ γαβαωνῖ-
te: nō eſt nobis argētū neq́ aurū cū ſaul
ται, οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον μετὰ σαοὺλ
τ cū domo ei9: τ nō eſt nobis vt iter
καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν θανα-
ficiamus virū de omi iſrael. τ dixit: qđ vos
τῶσαι ἄνδρα ἐκ παντὸς ἰσραήλ. καὶ εἶπεν, τί ὑμεῖς
vultis: τ faciā vobis: τ dixerūt ad re B
θέλετε, καὶ ποιήσω ὑμῖν; καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασι-
gem: vir q̄ finiuit nos τ q̄ pſecut9 eſt nos
λέα, ὁ ἀνὴρ ὃς συνετέλεσεν ἡμᾶς καὶ ὃς ἐδίωξεν ἡμᾶς
τ q̄ cogitauit diſperdere nos: delebimus
καὶ ὃς παρελογίσατο ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, ἀφανίσωμεν
eum: vt nō reſiduus ſit in cūctis finib9 iſra
αὐτόν, τοῦ μὴ ἀντικαθίστασθαι ἐν παντὶ ὁρίῳ ἰσρα-
el. τ dentur nobis ſeptē viri de filiis e-
ήλ. καὶ δοθήτωσαν ἡμῖν ἑπτὰ ἄνδρες ἐκ τῶν υἱῶν αὐ-
ius: τ placabimus in eis dñm in col
τοῦ, καὶ ἐξιλασόμεθα ἐν αὐτοῖς τῷ κυρίῳ ἐν τῷ βου-
le ſaul electi dño. τ ait rex:
νῷ τοῦ σαοὺλ ἐκλεκτοῦ τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπεν ὁ βασι-
ego dabo. τ pepercit rex ſup
λεύς, ἐγὼ δώσω. καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν
mephiboſeth filiū ionathan filii ſaul pp̄ iuſiurādū
μεφιβόσθε υἱὸν ἰωναθὰν υἱοῦ σαοὺλ διὰ τὸν ὅρκον
dñi qđ iurauerūt inter eos: inter dauid
κυρίου ὃν ὤμοσαν ἀναμέσον αὐτῶν, ἀναμέσον δαυὶδ
τ inter ionathā filiū ſaul. τ tulit rex
καὶ ἀναμέσον ἰωναθὰν υἱοῦ σαούλ. καὶ ἔλαβεν ὁ βασι-
duos filios reſpha filie aia quos pepe
λεὺς τοὺς δύο υἱοὺς ῥεσφὰ θυγατρὸς αἰὰ οὓς ἔτε-
rit ſaul: armoni mephiboſeth: τ
κε τῷ σαούλ, τὸν ἀρμωνὶ καὶ μεφιβόσθε, καὶ τοὺς
quinq́ filios mechol filie ſaul: q̄ genui
πέντε υἱοὺς τῆς μεχὸλ θυγατρὸς σαούλ, τοὺς τεχ-
ti ſunt adriel berzelli moulathi: τ de
θέντας τῷ ἀδριὴλ βερζελλὶ τῷ μοουλαθί, καὶ ἔδω-
dit eos in manus gabaonitaꝝ. τ ppiciationē fecerūt eos corā
κεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῶν γαβαωνιτῶν. καὶ ἐξιλέω-
dño in mōte. τ ceci
σαν αὐτοὺς ἔναντι τοῦ κυρίου ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἔπε-
derūt ibi ſeptē ſimul. τ ipſi occiſi
σαν ἐκεῖ οἱ ἑπτὰ κατὰ τὸ αὐτό. καὶ αὐτοὶ ἐθανα-
ſunt in diebus meſſis in pmis: i pricipio
τώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν πρώτοις, ἐν ἀρχῇ
meſſiōis ordeoꝝ. τ accepit reſpha filia aia
θερισμοῦ κριθῶν. καὶ ἔλαβε ῥεσφὰ θυγάτηρ αἰὰ τὸν
ſaccum τ ſubſtrauit eū ſibi ſupra petrā
σάκκον καὶ ἔστρωσεν αὐτὸν ἑαυτῇ ἐπὶ τὴν πέτραν
ab initio meſſis ordeoꝝ donec ſtillauerūt aque dei
ἀπ' ἀρχῆς θερισμοῦ κριθῶν ἕως οὗ ἔσταξεν ὕδατα θεοῦ
de celo. τ nō dimiſit volatilia ce
ἐξ οὐρανοῦ. καὶ οὐκ ἀφῆκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
li ſedere ſup eos die: neq́ beſtias
νοῦ καθίσαι ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας, οὐδὲ τὰ θηρία τοῦ C
agri
ἀγροῦ

nocte. ⁊ nūciata ſūt dauid omnia que fe
νυκτός καὶ ἀπηγγέλη τῷ δαυὶδ πάντα ὅσα ἐποίη
cit reſpha filia aia concubina ſaul: ⁊ abi
σε ῥεσφὰ θυγάτηρ αἰὰ ἡ παλλακὴ σαοὺλ, καὶ ἐπορεύ
it dauid ⁊ tulit oſſa ſaul ⁊ oſſa iona
θη δαυὶδ καὶ ἔλαβε τὰ ὀςᾶ σαοὺλ καὶ τὰ ὀςᾶ ἰωνα
than filij eius a viris iabes galaad
θὰν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν ἰαβὴς γαλαὰδ
qui furati fuerāt eos a muro bethſan
τῶν κλεψάντων αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους βεθσὰν
cū ſuſpēdiſſent eos ibi philiſthijm in die
κρεμασάντων αὐτοὺς ἐκεῖ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρα
qua pcuſſerūt philiſthijm ſaul in gelboe. ⁊
ἡ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν σαοὺλ ἐν γελβουέ. καὶ
aſportauit dauid inde oſſa ſaul ⁊ oſſa
ἀνήνεγκεν δαυὶδ ἐκεῖθεν τὰ ὀςᾶ σαοὺλ καὶ τὰ ὀςᾶ
ionathan filij ei⁹: ⁊ cōgregauit oſſa propicia-
ἰωναθὰν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τὰ ὀςᾶ τῶν ἐξιλεασ-
torum. ⁊ ſepeliuit oſſa ſaul ⁊ ionathā filij
μένων. καὶ ἔθαψε τὰ ὀςᾶ σαοὺλ καὶ ἰωναθὰν τοῦ υἱοῦ
eius ⁊ oſſa propiciatorū in terra benia
αὐτοῦ καὶ τὰ ὀςᾶ τῶν ἐξιλεασμένων ἐν τῇ γῇ βενια
min in latere ſepulchri cis patris eius.
μὶν ἐν τῇ πλευρᾷ τοῦ τάφου κὶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
⁊ fecerūt ſm̄ oīa que preceperat
καὶ ἐποίησαν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βα-
rex. ⁊ ꝓpitiat⁹ eſt deus terre poſt hec.
σιλεύς. καὶ ἐξιλάσατο ὁ θεὸς τὴν γῆν μετὰ ταῦτα.
⁊ factū eſt rurſū bellū philiſthijm ad iſ
καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις πρὸς ἰσ-
rael. ⁊ deſcēdit dauid ⁊ ſerui eius cū
ραήλ. καὶ κατέβη δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ᾽
eo: ⁊ pugnauerūt cū philiſthijm: ⁊
αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ
defecit dauid. ⁊ ieſbi de nob q̄ erat de gene
1.Re. 17.a. ἐξέλυσε δαυὶδ. καὶ ἰεσβὶ ἀπὸ νὼβ ὃς ἦν ἐκ τῶν ἀπογό
re gigātū: ⁊ pōdus haſte eius trecento-
νων τῶν γιγάντων, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ τριακοσί
rū ſiclorū eris. ⁊ iſte accinctus balteo:
ων σίκλων χαλκοῦ. καὶ οὗτος περιεζωσμένος παραζώνην,
⁊ cogitabat vt percuteret dauid. ⁊ pſidio fuit
καὶ διενοεῖτο τοῦ πατάξαι τὸν δαυίδ. καὶ ἐβοήθησεν
ei abeſa filius ſaruie: ⁊ percuſſit philiſteū
αὐτῷ ἀβεσὰ υἱὸς σαρουΐα, καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον
⁊ interfecit eum. tunc iurauerūt viri dauid
D καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες δαυὶδ
dicētes: nō egredieris nobiſcū rurſū in bellum:
λέγοντες, οὐκ ἐξελεύσῃ μεθ᾽ ἡμῶν ἔτι εἰς πόλεμον,
⁊ non extingues lucernā iſrael. ⁊ factū eſt poſt
καὶ οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο με-
hec bellū rurſū cū philiſteis in
τὰ ταῦτα πόλεμος ἔτι μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ἐν
1.Pa. 20.c. nob. tunc percuſſit ſobecchi aſothi cōgre
νώβ. τότε ἐπάταξε σοβεχχὶ ὁ ἀσωθὶ τοὺς ἐπισυ-
gatos de ſtirpe gigantū. ⁊ factū eſt
ναγωγοὺς τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων. καὶ ἐγένετο
rurſū bellū cū philiſteis in nob. ⁊ per
ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ἐν νώβ. καὶ ἐπά
cuſſit ellanan filius iare de texētibus bethleemi:
ταξεν ἐλλανὰν υἱὸς ἰαρὲ τῶν ὑφαινόντων βεθλεεμί, τὸν
goliath getheū. ⁊ haſtile haſte e-
γολιὰθ τὸν γεθθαῖον. καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐ
ius erat q̄ſi liciatoriū texentiū. ⁊ factū eſt rurſū bel
τοῦ ἦν ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. καὶ ἐγένετο ἔτι πό
lum cū philiſteis in geth. ⁊ fuit vir
λεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ἐν γέθ. καὶ ἦν ἀνὴρ
madon:
μαδών,

per noctem. Et nunciata ſunt dauid que fecerat reſpha filia ahia concubina ſaul. Et abiit dauid & tulit oſſa ſaul & oſſa ionathe filii eius a viris iabes galaad: qui furati fuerant ea de platea bethſan in qua ſuſpenderāt eos philiſtiim: cum interfeciſſent ſaul in gelboe: & aſportauit inde oſſa ſaul & oſſa ionathe filii eius: & colligentes oſſa eorum qui affixi fuerant: ſepelierunt ea cum oſſibus ſaul & ionathe filii eius in terra beniamin in latere in ſepulchro cis patris eius. Feceruntq; omnia que pceperat rex: & repropitiatus eſt deus terre poſt hec. Factum eſt aūt rurſum prelium philiſtinorum aduerſū iſrael: & deſcendit dauid & ſerui eius cum eo: & pugnabāt contra philiſtiim. Deficiente aūt dauid ieſbi de nob: qui fuit de genere arafa: cuius ferrū haſte trecētas vncias appēdebat: & accinct⁹ erat enſe nouo: niſus eſt percutere dauid: preſidioq; ei fuit abiſai filius ſaruie: & percuſſū philiſteū interfecit. Tūc iurauerūt viri dauid dicentes. Iam non egredieris nobiſcum in bellum ne extiguas lucernā iſrael. Scd̄m quoq; fuit bellū in gob cōtra philiſteos. Tunc pcuſſit ſobochai de vſathi ſaph de ſtirpe arafa. Tertium quoq; fuit bellum in gob cōtra philiſteos in quo pcuſſit a deo datus filius ſaltus polymitarius bethleemites goliath getheū: cuius haſtile haſte erat quaſi liciatorium texētium. Quartū bellū fuit in geth in quo vir fuit excelſus qui

לַיְלָה׃ וַיֻּגַּד לְדָוִד אֵת אֲשֶׁר — נגד
עָשְׂתָה רִצְפָּה בַת אַיָּה פִּלֶגֶשׁ — עשה
שָׁאוּל׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת עַצְמוֹת
שָׁאוּל וְאֶת עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ
מֵאֵת בַּעֲלֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר
גָּנְבוּ אֹתָם מֵרְחֹב בֵּית שָׁן אֲשֶׁר
תְּלָאוּם שָׁמָּה פְּלִשְׁתִּים בְּיוֹם — תלה
הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת שָׁאוּל — נכה
בַּגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת עַצְמוֹת — עלה
שָׁאוּל וְאֶת עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ
וַיַּאַסְפוּ אֶת עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים׃ — אסף יקע
וַיִּקְבְּרוּ אֶת עַצְמוֹת שָׁאוּל — קבר
וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין בְּצֵלָע
בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹּל — עשה
אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֵר אֱלֹהִים — עתר
לָאָרֶץ אַחֲרֵי כֵן׃ וַתְּהִי עוֹד מִלְחָמָה — היה לחם
לַפְּלִשְׁתִּים אֶת יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד
דָּוִד וַעֲבָדָיו עִמּוֹ וַיִּלָּחֲמוּ אֶת
פְּלִשְׁתִּים וַיָּעַף דָּוִד׃ וְיִשְׁבִּי בְּנֹב
אֲשֶׁר בִּילִידֵי הָרָפָה וּמִשְׁקַל — ילד רפא
קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקַל נְחֹשֶׁת — קון מאה
וְהוּא חָגוּר חֲדָשָׁה וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת — שקל חגר
אֶת דָּוִד׃ וַיַּעֲזָר לוֹ אֲבִישַׁי בֶּן — נכה עזר
צְרוּיָה וַיַּךְ אֶת הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִתֵהוּ — נכה מות
אָז נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי דָוִד לוֹ לֵאמֹר — שבע
לֹא תֵצֵא עוֹד אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה — יצא
וְלֹא תְכַבֶּה אֶת נֵר יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי — כבה נור
אַחֲרֵי כֵן וַתְּהִי עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּנוֹב — היה
עִם פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי
הַחֻשָׁתִי אֶת סַף אֲשֶׁר בִּילִדֵי
הָרָפָה׃ וַתְּהִי עוֹד הַמִּלְחָמָה
בְּנוֹב עִם פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן
בֶּן יַעְרֵי אֹרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי
אֵת גָּלְיַת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ — תוה
כִּמְנוֹר אֹרְגִים׃ וַתְּהִי עוֹד — מנר
מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי אִישׁ מָדוֹן — דון

Digitized by Google

ואצבעת ידיו ואצבעת רגליו — צבע
שש ושש עשרים וארבע מספר — רבע
וגם הוא ילד להרפה: ויחרף את — חרף
ישראל ויכהו יהונתן בן שמעה — נכה
אחי דוד: את ארבעת אלה ילדו
להרפה בגת ויפלו ביד דוד — נפל
וביד עבדיו:

Cap. xxij. וידבר דוד ליהוה את דברי
השירה הזאת ביום הציל יהוה — דבר
אתו מכף כל איביו ומכף שאול: — נצל שור
ויאמר יהוה סלעי ומצודתי — אמר מצד
ומפלטי לי: אלהי צורי אחסה — פלט חסה
בו מגני וקרן ישעי משגבי — שגב
ומנוסי משעי מחמס תושעני: — נוס ישע
מהלל אקרא יהוה ומאיבי — ישע הלל
אושע: כי אפפני משברי מות — שבר
נחלי בליעל יבעתוני: חבלי — בל
שאול סבני קדמני מקשי — שאל סבב
מות: בצר לי אקרא יהוה ואל — יקש
אלהי אקרא וישמע מהיכלו — צור קרא
קולי ושועתי באזניו: ותגעש — שמע
ותרעש הארץ מוסדות השמים — היכל געש
ירגזו ויתגעשו כי חרה לו: עלה — רעש יסד
עשן באפו ואש מפיו תאכל — רגז
גחלים בערו ממנו: ויט שמים — פה אכל
וירד וערפל תחת רגליו: וירכב — נטה
על כרוב ויעף וירא על כנפי — רכב
רוח: וישת חשך סביבתיו סכות — כרב עוף
חשרת מים עבי שחקים: מנגה — ראה שית
נגדו בערו גחלי אש: ירעם מן — סבב סכך
שמים יהוה ועליון יתן קולו: — רעם
וישלח חצים ויפיצם ברק ויהם: — עלה נתן
ויראו אפיקי ים יגלו מסדות — שלח פוץ
תבל בגערת יהוה מנשמת רוח — המם אפק
אפו: ישלח ממרום יקחני ימשני — גלה
ממים רבים: יצילני מאיבי עז — רום לקח
משה רבב
נצל עזז

ſenos in manibus pedibuſq; habebat digitos. id eſt viginti quattuor: ∞∞∞∞ & erat de origine arafa: & blaſphemauit ∞∞ iſrael. Percuſſit autẽ eũ ionathas filiꝰ ſammaa fratris dauid. Hi quattuor nati ſunt ∞∞∞ de arafa in geth: & ceciderunt in manu dauid & ſeruorum eius. zz.

Locutus ẽ aũt dd̃ dño verba carminis huius: in die qua liberauit eũ dñs de manu oĩm inimicorũ ſuorũ & de manu ſaul. Et ait. Dñs petra mea & robur meum & ſaluator meꝰ. Deus fortis meus: ſpabo in eũ. Scutũ meum & cornu ſalutis mee: eleuator meus & refugiũ meũ: ſaluator meus: de iniquitate liberabis me. Laudabilẽ inuocabo dñm: & ab inimicis meis ſaluus ero. Quia circũdederũt me cõtritiones mortis: torrẽtes belial terruerũt me. Fũes inferni circundederũt me: pͤuenerunt me laqͥ mortis. In tribulatione mea inuocabo dñm: & ad deũ meũ clamabo. Et exaudiet de tẽplo ſãcto ſuo vocẽ meã: & clamor meꝰ vẽiet ad aures eius. Cõmota ẽ & cõtremuit terra: fundamẽta montiũ cõcuſſa ſũt & cõquaſſata: qm̃ iratꝰ ẽ. Aſcẽdit fumus de naribus eius: & ignis de ore eius vorauit: carbones ſuccẽſi ſunt ab eo. Et inclinauit celos & deſcẽdit: & caligo ſub pedibus eius. Et aſcẽdit ſup cherubin & volauit: & lapſus eſt ſup pẽnas vẽti. Poſuit tenebras ĩ circuitu ſuo latibulum: cribrãs aqͣs de nubibꝰ celorũ. Pre fulgore ĩn cõſpectu eius: ſuccẽſi ſunt carbones ignis. Tonabit de celo dñs: & excelſus dabit vocẽ ſuam. Miſit ſagittas & diſſipauit eos: fulgura & cõſũpſit eos. Et appuerũt effuſiões maris: & reuelata ſunt fundamẽta orbis ab ĩcrepatione dñi: ab ĩſpiratiõe ſpũs furoris eius. Miſit de excelſo & aſſũpſit me: & traxit me de aquis multis

⁊ digiti manuũ eius ⁊ digiti
καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν
pedũ eius ſex ⁊ ſex: viginti ⁊ quattuor numero. ⁊
ποδῶν αὐτοῦ ἓξ καὶ ἕξ, εἴκοσι καὶ τέσσαρες ἀριθμῷ. καὶ
ipſe de genere titanoꝝ: ⁊ improperauit iſrael.
γε αὐτὸς ἀπόγονος τιτάνων, καὶ ὠνείδισε τὸν ἰσραήλ.
⁊ percuſſit eũ ionathan filius ſamaa fratris dauid
καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἰωναθὰν υἱὸς σαμαὰ ἀδελφοῦ δαυίδ.
quattuor iſtos natos de genere
τοὺς τέσσαρας τούτους τοὺς τεχθέντας ἀπογόνους
gigantũ in geth. ⁊ ceciderũt in manu dauid ⁊
τῶν γιγάντων ἐν γέθ. καὶ ἔπεσον ἐν χειρὶ δαυὶδ καὶ
in manu ſeruoꝝ eius.
ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ca. 22.
Et locutꝰ eſt dauid dño verba
Καὶ ἐλάλησε δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς
carminis huiꝰ in die qua liberauit eũ dñs de ma
ᾠδῆς ταύτης ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐξείλετο αὐτὸν κύριος ἐκ χει
nu oium inimicoꝝ ſuoꝝ: ⁊ de manu ſaul.
ρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς σαούλ. ps.17.
⁊ dixit: dñs petra mea ⁊ munitio mea ⁊ eru
καὶ εἶπε, κύριος πέτρα μου καὶ ὀχύρωμά μου καὶ ἐξαι
ens me mihi deus meꝰ: cuſtos meꝰ: cõfiſus e
ρούμενός με ἐμοὶ ὁ θεός μου, φύλαξ μου, πεποιθὼς ἔσο
ro in eo. protector meus ⁊ cornu ſalutis
μαι ἐπ' αὐτῷ. ὑπερασπιστής μου καὶ κέρας σωτηρίας
mee: ſuſceptor meꝰ ⁊ refugiũ ſalutis mee: de
μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγὴ σωτηρίας μου, ἐξ
iniquo ſaluabis me: laudabilẽ inuocabo dñm: ⁊ ab
ἀδίκου σώσεις με, αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ ἀπὸ
inimicis meis ſaluus ero: qm̃ circũdederũt me cõtritio
τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι, ὅτι περιέσχον με συντριμ
nes mortis ⁊ torrẽtes iniqtatis terruerũt me. funes
μοὶ θανάτου, καὶ χείμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν με. σχοινία
inferni circũdederũt me: ⁊ preuenerũt me laquei mor
ᾅδου ἐκύκλωσάν με, καὶ προέφθασάν με πέδαι θανά
tis: in tribulatiõe mea inuocabo dñm: ⁊ ad
του, ἐν θλίψει μου ἐπικαλέσομαι τὸν κύριον, καὶ πρὸς
deũ meũ clamabo. ⁊ audiuit de tẽplo ſuo vo
τὸν θεόν μου βοήσομαι. καὶ ἤκουσεν ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φω
cem meã: ⁊ clamor meꝰ in auribꝰ eius. ⁊ cõ
νῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ. καὶ ἐσει
mota ẽ ⁊ turbata eſt terra ⁊ fundamẽta celi cõcuſ
σθη καὶ ἐταράχθη ἡ γῆ καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνε
ſa ſunt: qm̃ iratus eſt eis dñs. aſcẽdit fumus in i
ταράχθη, ὅτι ἐθυμώθη αὐτοῖς κύριος. ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀρ
ra eiꝰ ⁊ ignis ex ore eius vorauit. carbo
γῇ αὐτοῦ καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέφαγε. ἄνθρα
nes ſuccẽſi ſũt ab eo: ⁊ inclinauit celos ⁊ deſ B
κες ἀνήφθησαν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κα
cẽdit: ⁊ caligo ſub pedibus eius. ⁊ aſcen
τέβη, καὶ γνόφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. καὶ ἐπε
dit ſup cherubim ⁊ volauit: ⁊ viſus ẽ ſup pen
βη ἐπὶ χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, καὶ ὤφθη ἐπὶ πτερύ
nas vẽtoꝝ: ⁊ poſuit tenebras latibulũ ſuũ. in cir
γων ἀνέμων, καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ. κύ
cuitu ſuo tabnaculũ ſuũ tenebre aquarũ: nubes ae
κλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων, νεφέλαι ἀέ
ris. de lumine in cõſpectu eius ſuccẽſi ſunt carbones ignis.
ρος. ἐκ φέγγους ἀπέναντι αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνθρακες πυρός.
⁊ intonuit de celo dñs: ⁊ excelſus dedit vocẽ
καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν
ſuã: ⁊ miſit ſagittas ⁊ diſſipauit eos. ⁊ fulgu
αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε βέλη καὶ διεσκόρπισεν αὐτούς. καὶ ἤστρα
rauit coruſcatiões ⁊ terruit eos: ⁊ appuerũt emiſſiones maris. ⁊
ψεν ἀστραπὴν καὶ ἐξέστησεν αὐτούς, καὶ ὤφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης. καὶ
reuelata ſunt fundamẽta orbis in increpatiõe dñi ⁊
ἀπεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης ἐν τῇ ἐπιτιμήσει τοῦ κυρίου ἀπὸ
ſpiratiõe ſpũs furoris eiꝰ. miſit de altitudine ⁊ aſſũpſit me: traxit
πνοῆς πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ. ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, εἵλκυσέ
me de aquis multis: liberauit me de robore inimicoꝝ meoꝝ:
με ἐξ ὑδάτων πολλῶν, ἐξείλετό με ἐξ ἰσχύος ἐχθρῶν μου, ∞∞

Digitized by Google

de odiẽtibus me: qm̃ robuſti erãt magis ꝙ ego. puene
ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἴσχυον ὑπὲρ ἐμέ. προέφθα
rũt me in die perditiõis mee. ⁊ fact⁹ ẽ dñs fir
σάν με ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας μου. καὶ ἐγένετο κύριος ἀντι
C mamẽtũ meũ: ⁊ eduxit me in latitudinẽ. liberauit me:
στήριγμά μου, καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν. ἐξέσπασέ με,
quia voluit me. ⁊ retribuit mihi dñs ſcdm
ὅτι ηὐδόκησέ με. καὶ ἀνταπέδωκέ μοι κύριος κατὰ τὴν
iuſtitiã meã ⁊ ſm mũdiciã manuũ
δικαιοσύνην μου καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν
mearũ reddet mihi: qꝛ cuſtodiui vias dñi:
μου ἀνταποδώσει μοι, ὅτι ἐφυλαξάμην ὁδοὺς κυρίου,
⁊ nõ ipie egi corã deo meo. qm̃ oĩa iudi
ps. 17. καὶ οὐκ ἠσέβησα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου. ὅτι πάντα τὰ κρί
cia eius in cõſpectu meo: ⁊ precepta eius
ματα αὐτοῦ ἀπέναντί μου, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ
nõ amouebãtur a me. ⁊ ero imaculat⁹ ei ⁊
οὐκ ἀποστήσεται ἀπ᾽ ἐμοῦ. καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ καὶ
cuſtodiã me ab iniqtate mea. ⁊ reſtituet mihi
φυλάξω με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. καὶ ἀνταποδώσει μοι
dñs ſcdm iuſtitiã meã: ⁊ ſm mũdi
κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριό
ciam manuũ meaꝝ in cõſpectu oculoꝝ ſuoꝝ.
τητα τῶν χειρῶν μου ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
cũ ſctõ ſctũs eris: ⁊ cũ inocẽti inocẽs eris: ⁊ cũ
μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀθῴου ἀθῷος ἔσῃ, καὶ με
electo electus eris: ⁊ cũ peruerſo peruer
τὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλω-
teris: qm̃ tu ppl̃m mãſuetũ ſaluabis: ⁊ ocu-
θήσῃ, ὅτι σὺ τὸν λαὸν τὸν πρᾶον σώσεις, καὶ ὀφθαλ-
los excelſoꝝ humiliabis. qm̃ tu illumiabis lucernã meã
μοὺς ὑψηλῶν ταπεινώσεις. ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου
dñe: ⁊ dñs illuminabit in tenebris meis: qꝛ in te cur
κύριε, καὶ ὁ κύριος ἐκλάμψει ἐν σκότει μου, ὅτι ἐν σοὶ δρα-
ram accinctus: ⁊ in deo meo trãſiliã murũ.
μοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ἐξαλοῦμαι τεῖχος. ὁ
deus imaculata via ei⁹. eloqũ dñi igne examinatũ. prote
θεὸς ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. τὸ ῥῆμα κυρίου πεπυρωμένον. ὑπερα
ctor ipſe eſt oĩb⁹ cõfidẽtib⁹ in eo. quia
σπιστὴς αὐτός ἐστι πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ᾽ αὐτόν. διότι
qs deus preter dñm? ⁊ qs creator pter deũ no
τίς θεὸς πλὴν τοῦ κυρίου; καὶ τίς κτίστης πλὴν τοῦ θεοῦ ἡ-
ſtrũ: de⁹ corroberãs me fortitudine: ⁊ poſuit imaculatã
μῶν; ὁ ἰσχυρὸς ὁ κραταιῶν με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν
viã meã. ponẽs pedes meos vt cerui: ⁊ ſta
ὁδόν μου. τιθεὶς τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφου, καὶ ἱσ-
tuẽs me ſup excelſa: docẽs manus meas ad pre
τῶν με ἐπὶ τὰ ὑψηλά, ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς πό
liũ: ⁊ frãgẽs arcũ ereũ ſup brachia mea. ⁊
λεμον, καὶ κατάξας τόξον χαλκοῦν ἐπὶ βραχιονάς μου. καὶ
dediſti mihi clypeũ ſalutis mee: ⁊ humilitas tua mul-
ἔδωκάς μοι ὅπλον τῆς σωτηρίας μου, καὶ ὑπακοή σου ἐπλή
tiplicauit me. ⁊ dilataſti greſſus meos ſub
θυνέ με. καὶ ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκά-
tus me: ⁊ nõ defeci in vijs meis.
τω μου, καὶ οὐκ ἠσθένησα ἐν ταῖς τρίβοις μου.
perſequar inimicos meos: ⁊ conterã eos. ⁊ nõ
διώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ ἀφανιῶ αὐτούς. καὶ οὐκ
D conuertar donec cõſumã eos. cõfringã eos
ἀποστρέψω ἕως οὗ συντελέσω αὐτούς. θλάσω αὐτοὺς
⁊ non conſurgãt: ⁊ cadent ſub pedibus
καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσι, καὶ πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας
meis. ⁊ accinxiſti me fortitudine vt expugnẽ: ⁊ incur-
μου. καὶ περιέζωσάς με δύναμιν τοῦ πολεμεῖν, καὶ κάμ-
uabis inſurgentes cõtra me. ⁊ inimici mei
ψεις τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ᾽ ἐμέ. καὶ οἱ ἐχθροί μου
traditi ſunt mihi. ceruices odiẽtiũ me cõculca-
παρέδωκάς μοι. αὐχένας μισούντων με κατεπά-
ſti. clamauerũt ⁊ nõ fuit q ſaluaret: deus dñs ⁊ nõ
τησα. ἀνεβόησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ σώζων, θεὸς κύριος καὶ οὐκ
exaudiuit eos. ⁊ delebo eos vt puluerẽ t̃re: q̃ſi lutũ:
εἰσήκουσεν αὐτῶν. καὶ λεανῶ αὐτοὺς ὡς χνοῦν γῆς, ὡς πηλὸν

Liberauit me ab inimi
co meo potentiſſimo &
ab his q oderãt me: qm̃
robuſtiores me erant.
Preuenit me in die affli
ctionis mee: & fctũs eſt
dñs firmamẽtũ meũ.
Et eduxit me in latitu
dinẽ: liberauit me: qa
complacui ei. Retribu-
et mihi dñs ſm iuſticiã
meã: & ſm mũdiciã ma
nuũ mearũ reddet mi-
hi. Quia cuſtodiui vias
dñi: & nõ egi impie a
deo meo. Omnia eni
iudicia eius in conſpe-
ctu meo: & pcepta eius
nõ amoui a me. Et e-
ro pfectus corã eo: &
cuſtodiã me ab iniquita
te mea. Et reſtituet mi-
hi dñs ſm iuſtitiã meã:
& ſm mundiciã manuũ
mearũ in cõſpectu ocu
lorũ ſuorũ. Cũ ſancto
ſctũs eris: & cum ro-
buſto pfectus. Et cũ e-
lecto electus eris: & cũ
puerſo puerteris. Et
populũ pauperẽ ſaluũ
facies: oculiſqꝫ tuis ex-
celſos hũiliabis. Quia
tu lucerna mea dñe:
& tu dñe illuminabis
tenebras meas. In te
ci currã accinctus: in
deo meo trãſiliã murũ.
Deus imaculata via e-
ius: eloquium dñi igne
examinatũ: ſcutum eſt
oim ſpãtiũ i ſe. Quis
eſt deus pter dñm: &
quis fortis pter deum
noſtrũ? Deus qui accin
xit me fortitudie: & cõ
planauit perfectã viam
meã. Coequans pedes
meos ceruis: & ſup ex-
celſa mea ſtatuens me.
Docẽs manus meas ad
pliũ: & cõponẽs quaſi
arcum ereum brachia
mea. Dediſti mihi cly-
peũ ſalutis tue: & man-
ſuetudo mea multiplica
uit me. Dilatabis greſ-
ſus meos ſubtus me: &
nõ dficiẽt tali mei. Per
ſequar inimicos meos
& cõterã: & nõ conuer
tar donec cõſumã eos.
Cõſumam eos: & cõ
fringam vt non con-
ſurgãt: cadẽt ſub pedi
bus meis. Accixiſti me
fortitudine ad preliũ:
incuruaſti reſiſtẽtes mi
hi ſubtus me. Inimicos
meos dediſti mihi dor
ſum: odientes me & diſ
pdã eos. Clamabũt &
nõ erit q ſaluet ad dñm:

מִשֹּׂנְאַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמֻנִי — קָדַם
בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה מִשְׁעָן — הָיָה שָׁעַן
לִי׃ וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי — רָחַב חָלַץ
כִּי חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי — גָּמַל
כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כִּי שָׁמַרְתִּי — שׁוּב
דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃
כִּי כָל מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו — שָׁפַט חָקַק
לֹא אָסוּר מִמֶּנָּה׃ וָאֶהְיֶה תָמִים — סוּר תָּמַם
לוֹ וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי׃ וַיָּשֶׁב — שָׁמַר
יְהוָה לִי כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי לְנֶגֶד
עֵינָיו׃ עִם חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם — חָסַד
גִּבּוֹר תָּמִים תִּתַּמָּם׃ עִם נָבָר — גָּבַר בָּרַר
תִּתָּבָר וְעִם עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל׃ וְאֶת — פָּתַל
עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ עַל רָמִים — עָנָה יָשַׁע
תַּשְׁפִּיל׃ כִּי אַתָּה נֵרִי יְהוָה — רוּם שָׁפֵל
וַיהוָה יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ כִּי בְכָה אָרוּץ — נוּר נָגַהּ
גְּדוּד בֵּאלֹהַי אֲדַלֶּג שׁוּר׃ הָאֵל — רוּץ גָּדַד
תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה — דָּלַג
מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי — צָרַף
אֵל מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר — חָסָה
מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל מָעוּזִּי — עָזַז
חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים דַּרְכּוֹ׃ מְשַׁוֶּה — נָתַר
רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמֹתַי — שָׁוָה בָּמָה
יַעֲמִדֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה — עָמַד לָמַד
וְנִחַת קֶשֶׁת נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃ — לָחַם חָתַת
וַתִּתֶּן לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וַעֲנֹתְךָ — נָחַשׁ
תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתֵּנִי — נָתַן עָנָה
וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ אֶרְדְּפָה אֹיְבַי — רָבָה רָחַב
וָאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד — רָדַף
כַּלּוֹתָם׃ וָאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם וְלֹא — שָׁמַד שׁוּב
יְקוּמוּן וַיִּפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי׃ וַתַּזְרֵנִי — כָּלָה מָחַץ
חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי — קוּם נָפַל
תַּחְתֵּנִי׃ וְאֹיְבַי תַּתָּה לִּי עֹרֶף — אָזַר כָּרַע
מְשַׂנְאַי וָאַצְמִיתֵם׃ יִשְׁעוּ וְאֵין — קוּם
מֹשִׁיעַ אֶל יְהוָה וְלֹא עָנָם׃ — נָתַן שָׂנֵא
וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר אֶרֶץ כְּטִיט — צָמַת שׁוּעַ
יָשַׁע עָנָה
שָׁחַק

חֻצוֹת אֲדִיקֵם אֶרְקָעֵם׃ וַתְּפַלְּטֵנִי — חוץ דקק
מֵרִיבֵי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי לְרֹאשׁ — רבע פלט
גּוֹיִם עַם לֹא יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי׃ בְּנֵי — רוב שמר
נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ לִי לִשְׁמוֹעַ אֹזֶן — עבד כחש
יִשָּׁמְעוּ לִי׃ בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְגְּרוּ — שמע נבל חגר
מִמִּסְגְּרוֹתָם׃ חַי יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי — סגר ברך
וְיָרֻם אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי׃ הָאֵל — רום
הַנֹּתֵן נְקָמֹת לִי וּמוֹרִיד עַמִּים — ירד
תַּחְתֵּנִי׃ וּמוֹצִיאִי מֵאֹיְבָי וּמִקָּמַי — יצא קום
תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסִים תַּצִּילֵנִי׃ — רום נצל
עַל כֵּן אוֹדְךָ יְהוָה בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ — ידה
אֲזַמֵּר׃ מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ — זמר גדל
וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ — ישע משח
עַד עוֹלָם׃ וְאֵלֶּה דִּבְרֵי — Cap. xxiij
דָּוִד הָאַחֲרֹנִים נְאֻם דָּוִד בֶּן
יִשַׁי וּנְאֻם הַגֶּבֶר הֻקַם עָל מְשִׁיחַ — קום
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וּנְעִים זְמִרוֹת — נעם
יִשְׂרָאֵל׃ רוּחַ יְהוָה דִּבֶּר בִּי וּמִלָּתוֹ — מלל
עַל לְשׁוֹנִי׃ אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל — לשון
לִי דִבֶּר צוּר יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל — משל
בָּאָדָם צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאַת — צדק
אֱלֹהִים׃ וּכְאוֹר בֹּקֶר יִזְרַח שָׁמֶשׁ — זרח
בֹּקֶר לֹא עָבוֹת מִנֹּגַהּ מִמָּטָר דֶּשֶׁא — עבב
מֵאָרֶץ׃ כִּי לֹא כֵן בֵּיתִי עִם אֵל — כון
כִּי בְרִית עוֹלָם שָׂם לִי עֲרוּכָה — כרת עלם
בַכֹּל וּשְׁמֻרָה כִּי כָל יִשְׁעִי וְכָל — שום ערך
חֵפֶץ כִּי לֹא יַצְמִיחַ׃ וּבְלִיַּעַל כְּקוֹץ — צמח בל
מֻנָד כֻּלָּהֶם כִּי לֹא בְיָד יִקָּחוּ׃ וְאִישׁ — קוץ נוד לקח
יִגַּע בָּהֶם יִמָּלֵא בַרְזֶל וְעֵץ חֲנִית — נגע מלא
וּבָאֵשׁ שָׂרוֹף יִשָּׂרְפוּ בַּשָּׁבֶת׃ אֵלֶּה — חנה שרף
שְׁמוֹת הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִד יֹשֵׁב — ישב
בַּשֶּׁבֶת תַּחְכְּמֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁי
הוּא עֲדִינוֹ הָעֶצְנִי עַל שְׁמֹנֶה
מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃ וְאַחֲרָיו — מאה
אֶלְעָזָר בֶּן דֹּדוֹ בֶּן אֲחֹחִי בִּשְׁלֹשָׁה
הַגִּבֹּרִים עִם דָּוִד בְּחָרְפָם

& non exaudiet eos. Delebo eos vt puluerẽ terrę: q̃ſi lutũ platearũ cõminuã eos atq; cõfrigã. Saluabis me a cõtradictiõibus populi mei. cuſtodies me in caput gentiũ. Populus quẽ ignoro ſeruiet mihi: filii alieni reſiſtent mihi: auditu auris obedient mihi. Filii alieni defluxerũt: & cõtrahentur ĩ anguſtiis ſuis. Viuit dominus & bñdictus deus meus: & exaltabitur deus fortis ſalutis meę. Deus qui das vĩdictas mihi: & deiicis ꝓplos ſub me. Qui educis me ab inimicis meis: & a reſiſtentibus mihi eleuas me: a viro iniquo liberabis me. Propterea cõfitebor tibi dñe ĩ gẽtibus: & noĩ tuo cantabo. Magnificãs ſalutes regis ſui: & faciẽs miſericordiã xp̃o ſuo dd̃ & ſemini ei⁹ ĩ ſempitnũ.

HEc ãt ſũt verba 23. nouiſſima q̃ dixit dd̃ filius iſai. Dixit vir cui cõſtitutũ ẽ de xp̃o dĩ iacob: egregi⁹ pſaltes iſrael. Spũs dñi locutus eſt ꝑ me: & ſmo eius ꝑ liguã meã: dixit. Deus iſrael mihi locutus eſt fortis iſrl̃. Dñatur hoĩum iuſtus: dñatur in timore ooooooooo dei. Sicut lux aurore oriente ſole oooooooooooo mane abſq; nubib⁹ rutilat: & ſicut pluuiis germinat herba de terra. Nec tãta ẽ domus mea apud deũ vt pactũ eternũ iniret mecũ firmũ in oĩbus atq; munitũ. Cũcta enĩ ſal⁹ mea & oĩs volũtas: nec ẽ qcq̃ ex eo qd̃ nõ germinet. Preuaricatores aũt q̃ſi ſpine euellẽtur vniuerſi q̃ nõ tollũtur manib⁹. Et ſi qs tãgere voluerit eas: armabitur ferro & ligno lãceato. igneq; ſuccenſe cõburentur vſq; ad nihilũ. Hec noĩa fortiũ dd̃: ſedẽs in cathedra ſapiẽtiſſim⁹ princeps iter tres. Ipſe ẽ q̃ſi tenerrim⁹ ligni vermicul⁹: qui octigẽtos ĩterfecit impetu vno. Poſt hũc eleazar fili⁹ patrui eius ahoites inter tres fortes qui erant cũ dd̃ quãdo exprobrauerũt

qui eſt de vijs cõminuã eos. ⁊ libera me de ↄtradictõib⁹
τὸν ἐξ ὁδῶν λεπτυνῶ αὐτούς. καὶ ἐξελοῦ με ἐξ ἀντιλογιῶν
ppli: cuſtodies me in caput gẽtiũ. ppl's quẽ nõ cognoui
λαοῦ, φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. λαὸς ὃν οὐκ ἔγνων
ſeruiuit mihi: in auditu auris obediuit mihi. filij alie-
ἐδούλευσέ μοι, εἰς ἀκοὴν ὠτίου ὑπήκουσέ μοι. υἱοὶ ἀλλό-
ni mẽtiti ſũt mihi: filij alieni abijciẽtur: ⁊
τριοι ἐψεύσαντό μοι, υἱοὶ ἀλλότριοι ἀπορριφήσονται, καὶ
errabũt ex anguſtijs ſuis. viuit dñs ⁊ bene-
σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμῶν αὐτῶν. ζῇ κύριος καὶ εὐλο-
dictus q̃ creauit me: ⁊ exaltabitur deus me⁹ ſaluator me⁹.
γητὸς ὁ πλάσας με, καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ σωτήρ μου.
fortis dñs deus q̃ dedit vindictas mihi: ⁊ humi-
ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὃς ἔδωκεν ἐκδικήσεις μοι, καὶ ἐταπει-
liauit pplos ſubtus me: ⁊ eduxit me ex inimicis: ⁊
νῶσεν λαοὺς ὑποκάτω μου, καὶ ἐξήγαγέ με ἐξ ἐχθρῶν, καὶ
de inſurgẽtibus cõtra me exaltabis me: de viris ini- Ps. 17
ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με, ἐξ ἀνδρῶν ἀσε-
quis liberabis me. ꝓp hoc cõfitebor tibi in gẽtib⁹ dñe.
βῶν ῥύσῃ με. διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι κε. Ro. 15 b.
⁊ nomini tuo cãtabo magnificãs ſalutes re-
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βα-
gis ſui: ⁊ fac ẽs miam xp̃o ſuo dauid
σιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ δαυὶδ
⁊ ſemini ei⁹ vſq; in ſempiternũ.
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. Ca. 23.
ET hec verba dauid nouiſſima. fidelis A
Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι δαυὶδ οἱ ἔσχατοι. πιστὸς
dauid fili⁹ ieſſe. ⁊ fidelis vir: quẽ ſuſcitauit de-
δαυὶδ υἱὸς ἰεσσαί. καὶ πιστὸς ἀνὴρ, ὃν ἀνέστησεν ὁ θε-
us xp̃m dei iacob: ⁊ pucher pſalmus iſ-
ὸς χριστὸν θεοῦ ἰακώβ, καὶ ὡραῖος ὁ ψαλμὸς τοῦ ἰσ-
rael. ſpiritus dñi locutus eſt in me: ⁊ ſermo e-
ραήλ. πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ λόγος αὐ-
ius in lingua mea. dixit de⁹ iſrael mihi lo-
τοῦ ἐπὶ γλώσσης μου. εἶπεν ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἐμοὶ ἐλά-
cut⁹ ẽ plaſtes iſrael: dñator in hominibus iu-
λησε πλάστης ἰσραήλ, ἄρχων ἐν ἀνθρώποις δίκαι-
ſtus: dñator timore dei. ⁊ ſicut lux matutina orie-
ος, ἄρχων φόβῳ θεοῦ. καὶ ὡς φῶς τὸ πρωϊνὸν ἀνα-
tur ſol mane ⁊ nõ obſcuritate iducet. a lu-
τελεῖ ἥλιος τὸ πρωῒ καὶ οὐ σκοτάσει. ἀπὸ φέγ-
ce ⁊ ex pluuia vt herba de terra: qm̃ nõ ſic do-
γους καὶ ἐξ ὑετοῦ ὡς βοτάνη ἐκ γῆς, ὅτι οὐχ οὕτως ὁ οἶ-
mus mea cũ deo: qꝛ fedus eternũ pepigit mecũ
κός μου μετὰ θεοῦ, ὅτι διαθήκην αἰώνιον ἔθετό μοι
vt ſaluaret me paratũ in omni tp̃e cuſtoditũ:
σῶσαί με ἑτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην,
qm̃ oĩs ſalus mea ⁊ oĩs volũtas in dño:
ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα ἐν κυρίῳ,
qm̃ non germinabit preuaricator quaſi ſpina
ὅτι οὐ μὴ βλαστήσει ὁ παράνομος ὥσπερ ἄκανθα
electa: vniuerſi hi. ⁊ qm̃ nõ manu tollen-
ἐξωσμένη, πάντες αὐτοί. καὶ ὅτι οὐ χειρὶ λημφθήσον-
tur. ⁊ vir q̃ laborabit in eis: plenus fer-
ται. καὶ ἀνὴρ ὃς κοπιάσει ἐν αὐτοῖς, πλήρης σι-
ro ⁊ lignis lãcee: ⁊ in igne cõbuſtiõe cõ-
δήρου καὶ ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ καύσει κατα-
burẽtur in cõfuſione eorũ. hec nomĩa
καήσονται εἰς αἰσχύνην αὐτῶν. ταῦτα τὰ ὀνόματα
potentiũ dauid. ieſbaab filius thecemani pri-
τῶν δυνατῶν δαυίδ. ἰεσβαὰβ υἱὸς θεκεμανὶ πρῶ-
mus triũ hic. adino aſoneus iſte euagina-
τος τῶν τριῶν οὗτος. ἀδινὼ ὁ ἀσωναῖος οὗτος ἐσπά-
bat gladiũ ſuũ cõtra octigentos interfe-
το τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους τραυμα-
ctos vno ipetu. ⁊ poſt eũ eleazar fili⁹ dudi filij
τίας εἰσάπαξ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐλεάζαρ υἱὸς δουδὶ υἱοῦ
patrui eius inter tres fortes. B
πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς
hic fuit cũ dauid cũ exprobrauit ipſe
οὗτος ἦν μετὰ δαυὶδ ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν oooo

Digitized by Google

in philiſtijm. ⁊ philiſtijm ibi cōgregati
ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐκεῖ συνήχθη-
ſunt in prelijs. ⁊ aſcēderūt viri iſrael aū
σαν εἰς πόλεμον. καὶ ἀνέβησαν ἄνδρες ἰσραὴλ πρὸ
faciem eorū: ⁊ ipſe ſurrexit ⁊ percuſſit
προσώπου αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἐξανέστη καὶ ἐπάταξε τοὺς
philiſteos: donec defatigaretur manꝰ eius: ⁊ ad
ἀλλοφύλους, ἕως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ προ-
heſit manꝰ eius ſup gladiū. ⁊ fe-
σεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν. καὶ ἐποίη-
cit dn̄s ſalutē magnā in die illa. ⁊
σε κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ὁ
ppl's reuerſus ē poſt eū ad predādū. ⁊
λαὸς ἐπέστρεψεν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὸ σκυλεύειν. καὶ
poſt hunc ſameas filiꝰ aga arari. ⁊ cōgregati
μετ᾽ αὐτὸν σαμαίας υἱὸς ἀγὰ ὁ ἀραρί. καὶ ἐπισυνήχ-
ſunt philiſtijm in maxillā. ⁊ erat ibi pars
θησαν ἀλλόφυλοι ἐπὶ σιαγόνα. καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς
agri plena lente. ⁊ ppl's fugit de facie
ἀγροῦ πλήρης φακοῦ. καὶ ὁ λαὸς ἔφυγε ἐκ προσώπου
philiſtijm: ⁊ ſtetit in medio partis:
τῶν ἀλλοφύλων, καὶ κατέστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος,
⁊ liberauit eā: ⁊ percuſſit philiſteos.
καὶ ἐξείλετο αὐτήν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους.
⁊ fecit dn̄s ſalutē magnā. ⁊ deſcen-
καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. καὶ κατέβαι-
dunt tres de triginta principibꝰ: ⁊ ingreſ-
νουσι τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων, καὶ εἰσῆλ-
ſi fuerāt ad dauid in ſpelūcā odolā. ⁊
θον πρὸς δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον ὀδολάμ. καὶ τὰ
agmina philiſtinorū caſtrametata ſūt in val-
C τάγματα τῶν ἀλλοφύλων παρενέβαλεν ἐν τῇ κοι-
le titanorū. ⁊ dauid erat tūc in muni-
λάδι τῶν τιτάνων. καὶ δαυὶδ ἦν τότε ἐν τῇ περιο-
tione: ⁊ ſtatio philiſtinorū erat tunc in be-
χῇ, καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων ἦν τότε ἐν βη-
thleem. ⁊ deſiderauit dauid: ⁊ dixit: q̄s dabit potū
θλεέμ. καὶ ἐπεθύμησε δαυίδ, καὶ εἶπε, τίς ποτιεῖ
mihi aque de ciſterna q̄ in bethleem q̄ in
με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ
porta: ⁊ irruperūt tres fortes ca-
πύλῃ; καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ τὴν παρεμβο-
ſtra philiſtinorū: ⁊ hauſerūt aquā de
λὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ
ciſterna que in bethleē que in porta. ⁊ ce-
λάκκου τοῦ ἐν βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ. καὶ ἔλα-
perūt ⁊ venerūt ad dauid. ⁊ nō voluit
βον καὶ παρεγένοντο πρὸς δαυίδ. καὶ οὐκ ἐβούλετο
dauid bibere illā. ⁊ libauit eā dn̄o: ⁊
δαυὶδ πιεῖν αὐτό. καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ, καὶ
dixit: nō mihi fiat a dn̄o vt faciā hoc: ſi
εἶπεν, μή μοι γένοιτο παρὰ κυρίου ποιῆσαι τοῦτο, εἰ
ſāguinē viroꝝ q̄ profecti ſūt in animis ſuis
αἷμα ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν
bibam? ⁊ nō voluit bibere eā. hec fece-
πίομαι; καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποί-
runt tres bellatores. ⁊ abeſſa frater ioab filiꝰ
ησαν οἱ τρεῖς μαχηταί. καὶ ἀβεσσὰ ἀδελφὸς ἰωὰβ υἱὸς
ſaruia primꝰ triū. iſte leuauit haſtā ſu-
σαρουία πρῶτος τῶν τριῶν. οὗτος ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐ-
am cōtra trecētos interfectos. iſte erat nomi-
τοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας. οὗτος ἦν ὀνομα-
natꝰ in tribus: de tribꝰ glōſus: ⁊ erat
στὸς ἐν τοῖς τρισίν, ἐκ τῶν τριῶν ἔνδοξος, καὶ ἦν
eis in principē: ⁊ vſq; ad tres nō puene-
αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχε-
rat. ⁊ baneas filius ioiada filij viri fortis:
το. καὶ βαναίας υἱὸς ἰωιαδὰ υἱοῦ ἀνδρὸς δυνατοῦ,

philiſtiim: & congregati ſunt illuc in prelium. Cumq; aſcendiſſent viri iſrael: ipſe ſtetit & percuſſit philiſteos donec deficeret manꝰ eius: & obrigeſceret cū gladio. Fecitq; dominus ſalutē magnā i die illa: & ppl's qui fugerat reuerſus eſt ad ceſorū ſpolia detrahenda. Et poſt hūc ſemaa filiꝰ agge de arari. Et cōgregati ſunt philiſtiim i ſtatione. Erat quippe ibi ager lente plenus. Cūq; fugiſſet populus a facie philiſtiim: ſtetit ille in medio agri & tutus ē eū. Percuſſitq; philiſteos: & fecit dn̄s ſalutē magnam: necnon & an̄ deſcēderāt tres q erāt principes inter triginta. & venerant tpe meſſis ad dd̄ in ſpelūcā odollā. Caſtra aūt philiſtinorum erant poſita in valle gigātū: & dauid erat in p̄ſidio. Porro ſtatio philiſtinorū tūc erat in bethleem. Deſiderauit ergo dd̄ aquam de lacu & ait. O ſi quis mihi daret potum aq̄ de ciſterna q̄ eſt in bethleem iuxta portam. Irruperunt ergo tres fortes caſtra philiſtinorum: & hauſerunt aquam de ciſterna bethleem q̄ erat iuxta portam: & attulerūt ad dauid. At ille noluit bibere ſed libauit eam domino dicens. Propitiꝰ ſit mihi dominus: ne faciam hoc. Num ſanguinem hoīm iſtorū q profecti ſunt: & aiarū periculū bibam? Noluit ergo bibere. Hec fecerunt tres robuſtiſſimi. Abiſai quoq; frater ioab filius ſaruie: princeps erat d̄ tribus. Ipſe eſt qui leuauit haſtā ſuā cōtra trecentos quos interfecit: noiatꝰ in tribus & inter tres nobilior: eratq; eorum princeps: ſed vſq; ad tres primos nō puenerat. Et banaias filius ioiade viri fortiſſimi

בפלשתים נאספו שם למלחמה
ויעלו איש ישראל׃ הוא קם
ויך בפלשתים עד כי יגעה ידו
ותדבק ידו אל החרב ויעש יהוה
תשועה גדולה ביום ההוא והעם
ישבו אחריו אך לפשט׃ ואחריו
שמא בן אגא הררי ויאספו
פלשתים לחיה ותהי שם חלקת
השדה מלאה עדשים והעם נס
מפני פלשתים׃ ויתיצב בתוך
החלקה ויצילה ויך את פלשתים
ויעש יהוה תשועה גדולה׃ וירדו
שלשה מהשלשים ראש
ויבאו אל קציר אל דוד אל
מערת עדלם וחית פלשתים
חנה בעמק רפאים׃ ודוד אז
במצודה ומצב פלשתים אז
בית לחם׃ ויתאוה דוד ויאמר
מי ישקני מים מבאר בית
לחם אשר בשער׃ ויבקעו
שלשת הגברים במחנה
פלשתים וישאבו מים מבאר
בית לחם אשר בשער וישאו
ויבאו אל דוד ולא אבה
לשתותם ויסך אתם ליהוה׃
ויאמר חלילה לי יהוה
מעשתי זאת הדם האנשים
ההלכים בנפשותם ולא אבה
לשתותם אלה עשו שלשת
הגברים׃ ואבישי אחי יואב בן
צרויה הוא ראש השלשה
והוא עורר את חניתו על שלש
מאות חלל ולו שם בשלשה׃
מן השלשה הכי נכבד ויהי
להם לשר ועד השלשה לא
בא׃ ובניהו בן יהוידע בן איש חיל

אסף לחם
עלה קום
נכה
דבק עשה
ישע גדל
שוב
אסף
היה
נוס
יצב
נצל נכה
עשה
בוא קצר
חיה
מצד יצב
אוה אמר
שקה
בקע
חנה
שאב
נשא
בוא
שתה נסך
חלל
עשה
חנה
מאה
כבד היה
שור
בוא

רב פעלים מקבצאל הוא הכה נכה
את שני אראל מואב והוא שנה אבה
ירד והכה את הארי בתוך הבאר
ביום השלג: והוא הכה את איש
מצרי איש מראה וביד המצרי ראה
חנית וירד אליו בשבט ויגזל גזל
את החנית מיד המצרי ויהרגהו הרג
בחניתו: אלה עשה בניהו בן חנה
יהוידע ולו שם בשלשה
הגברים: מן השלשים נכבד
ואל השלשה לא בא וישמהו שום
דוד אל משמעתו: עשהאל שמע
אחי יואב בשלשים אלחנן
בן דדו בית לחם: שמה החרדי
אליקא החרדי: חלץ הפלטי
עירא בן עקש התקועי:
אביעזר הענתתי מבני החשתי:
צלמון האחחי מהרי הנטופתי:
חלד בן בענה הנטופתי אתי
בן ריבי מגבעת בני בנימן:
בניהו פרעתני הדי מנחלי
געש: אבי עלבון הערבתי
עזמות הברחמי: אליחבא
השעלבני בני ישן יהונתן:
שמה ההררי אחיאם בן שרר
האררי: אליפלט בן אחסבי בן
המעכתי אליעם בן אחיתפל
הגלני: חצרי הכרמלי פערי
הארבי: יגאל בן נתן מצבה בני
הגדי: צלק העמני נחרי הבארתי
נשאי כלי יואב בן צרויה:
עירא היתרי גרב היתרי: אוריה
החתי כל שלשים ושבעה:

cap. xxiiij
ויסף אף יהוה לחרות בישראל חרה סית
ויסת את דוד בהם לאמר
לך מנה את ישראל ואת יהודה: ילך

magnorum operū de capſeel. Ip̄e percuſſit duos leones moab: & ipſe deſcēdit & p̄cuſſit leonem in media ciſterna in diebꝰ niuis. Ip̄e quoqꝫ interfecit virum egiptium: virū dignū ſpectaculo habētem in manu haſtā. Itaqꝫ cū deſcēdiſſet ad eū in virga: vi extorſit haſtā de manu egiptii: & interfecit eū haſta ſua. Hec fecit banaias filius ioiade. Et ipſe nominatus inter tres robuſtos qui erant inter triginta nobiliores: veruntamē vſqꝫ ad tres nō peruenerat. Fecitqꝫ eū ſibi dd̄ auricularium a ſecreto. Aſahel frater ioab inter triginta. Eleanan filius patrui eius de bethleē. Semma de arari. Elicha de arodi. Heles de phalti. Hyra filius acces de thecua. Abiezer de anathot. Mobonnai de vſati. Selmon ahoites. Macharai netophatites. Eleph filius banaa & ipſe netophatites. Itai filius ribai de gebeeth filiorum beniamin. Banai pharatonites. Heltai de torrente gaas. Albialbon arbathites. Azamaueth de beromi. Eliaba de ſalboni. Filii iaſen: ionathan: ſemma de orodi. Haiā filius ſarar arothites. Eliſeleth filius aaſbai filii maachati. Heliā filius achitofel gelonites. Eſrai de carmelo. Farai de arbi. Igaal filiꝰ nathā de ſoba. Bonni de gaddi. Selech e dāmoni. Naarai berothites armiger ioab filii ſaruie. Hira hietrites. Gareb ipſe hietrites. Vrias etheus. Omnes triginta ſeptem.

24.

Et addidit furor domini iraſci cōtra iſrael: cōmouitqꝫ dauid in eis dicētē ad ioab. Vade numera iſrael & iudam

multa opera erāt ei de cabaſael. iſte percuſ
πολλὰ ἔργα ἦν αὐτῷ ἀπὸ καβασαήλ. οὗτος ἐπάτα
ſit duos filios ariel moab. ⁊ iſte deſcē-
ξε τοὺς δύο υἱοὺς ἀριὴλ τοῦ μωάβ. καὶ οὗτος κατέ
dit ⁊ percuſſit leonē in medio ciſterne
βη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου
in die niuis. ⁊ iſte percuſſit virū
ἐν ἡμέρᾳ χιόνος. καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν
egyptiū virū dignū ſpectaclo: ⁊ in manu egy
αἰγύπτιον ἄνδρα ὁρατόν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ αἰγυ-
ptij haſta. ⁊ deſcēdit ad eum in virga: ⁊
πτίου δόρυ. καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ, καὶ
extorſit haſtā de manu egyptij: ⁊
ἀφεῖλε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ αἰγυπτίου, καὶ
interfecit eū in haſta eius. hec fe
ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ταῦτα ἐποί
cit baneas filius ioiade: ⁊ huic nomē inter
ησε βανέας υἱὸς ἰωιαδά, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς
tres robuſtos ſup triginta glorioſus: ⁊
τρισὶν δυνατοῖς ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἔνδοξος, καὶ
ad tres nō venit. ⁊ cōſtituit eū
πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο. καὶ κατέστησεν αὐτὸν
dauid ad auditus ſuos. ⁊ hec no
δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνό-
mina fortiū dauid regis. aſael
ματα τῶν δυνατῶν δαυὶδ τοῦ βασιλέως. ἀσαὴλ
frater ioab inter triginta. eleanan filius pa
ἀδελφὸς ἰωὰβ ἐν τοῖς τριάκοντα. ἐλεανὰν υἱὸς πα
trui eius de bethleem. ſameas arodi. he-
τραδέλφου αὐτοῦ ἐκ βηθλεέμ. σαμαίας ὁ ἀροδί. ἐ-
lica arodi. challis phalti. hira filius eccis thecoi
λικὰ ὁ ἀροδί. χάλλις ὁ φαλτί. ἰρὰ υἱὸς ἐκκὶς ὁ θεκωί
tes. abiezer anathothites. mebunai aſothites. ſel
της. ἀβιέζερ ὁ ἀναθωθίτης. μεβουναΐ ὁ ἀσωθίτης. σελ-
mon achoites. macharai netophathites. helab filius ba
μὼν ἀχωΐτης. μαχαραΐ ὁ νετωφαθίτης. ἐλὰβ υἱὸς βα
ana netophathites. eththi filiꝰ ribai q de colle ben
ανὰ ὁ νετωφαθίτης. ἐθθὶ υἱὸς ῥιβαῒ ὁ ἐκ τοῦ βουνοῦ βεν
iamin. baneas pharathonites. hedai de nachaligai
ιαμίν. βανέας ὁ φαραθωνίτης. ἡδαῒ ἐκ ναχαλιγαί-
as. abi albon arabothites. azmoth barchmites.
ας. ἀβὶ ἀλβὼν ὁ ἀραβωθίτης. ἀζμὼθ ὁ βαρχμίτης.
eliaba ſalabonites. filij iaſen: ionathan: ſama
ἐλιαβὰ ὁ σαλαβωνίτης. υἱοὶ ἰασὲν, ἰωναθάν, σαμὰ ὁ
arorites. achiam filiꝰ ſarar arodites. eliphalat
ἀρωρίτης. ἀχιὰμ υἱὸς σαρὰρ ὁ ἀραδίτης. ἐλιφαλὰτ
filius achaſbai maachathi. eliam filius achitophel
υἱὸς ἀχασβαῒ τοῦ μααχαθί. ἐλιὰμ υἱὸς ἀχιτόφελ
gelonite. aſare carmelius. phaarai arbi.
τοῦ γελωνίτου. ἀσαρὲ ὁ καρμήλιος. φααραὶ ὁ ἀρβί.
igaal filius nathā de ſuba. bani gadi. ſelec
ἰγαὰλ υἱὸς ναθὰν ἐκ σουβᾶ. βανὶ ὁ γαδί. σελὴκ ὁ
amonites. nacharai berotheus q portabat arma
ἀμμωνίτης. ναχαραὶ ὁ βηρωθαῖος ὁ αἴρων τὰ σκεύη
ioab filij ſaruie. iras iethreus. gareb ie
τοῦ ἰωὰβ υἱοῦ σαρουΐα. ἰρὰς ὁ ἰεθραῖος. γαρὴβ ὁ ἰε
threus. vrias etheus. omnes triginta ⁊
θραῖος. οὐρίας ὁ ἑθαῖος. οἱ πάντες τριάκοντα καὶ
ſeptem.
ἑπτά.

Ca.24. A

Et addidit furor dn̄i iraſci cōtra iſra- 1.Pa.
Καὶ προσέθετο ὀργὴ κυρίου θυμωθῆναι ἐν ἰσρα 21.a.
el: ⁊ cōmouit dauid in eis dicens:
ήλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν δαυὶδ εἰς αὐτοὺς λέγων,
vade numera iſrael ⁊ iudam.
πορεύθητι ἀρίθμησον τὸν ἰσραὴλ καὶ τὸν ἰούδαν.

Digitized by Google

⁊ dixit rex ad ioab pricipē exerci
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ἰωὰβ ἄρχοντα τῆς δυνά-
tuum q̄ cū eo: pambula iā in omnes
μεων τῶν μετ' αὐτοῦ, περίελθε δὴ εἰς πάσας τὰς
tribus iſrael ⁊ iuda a dan ⁊ vſq; ad ber
φυλὰς τοῦ ἰσραὴλ καὶ ἰούδα ἀπὸ δὰν καὶ ἕως βηρ-
ſabee: ⁊ conſidera pplm: ⁊ ſciam
σαβεαί, καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαόν, καὶ γνώσομαι τὸν
numerū ppli. ⁊ dixit ioab ad re-
ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπεν ἰωὰβ πρὸς τὸν βασι-
gem: adaugeat dñs deus tu⁹ ſup pplz: ſi
λέα, προσθείη κύριος ὁ θεός σου ἐπὶ τὸν λαόν, ὥσ-
cut ⁊ iſtos centuplum: ⁊ ocu
περ καὶ τούτους ἑκατονταπλασίως, καὶ οἱ ὀφθαλ-
li dñi mei regis videntes. ⁊
μοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες. καὶ
dñs me⁹ rex quare vult verbū hoc:
ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἱνατί θέλει τὸ ῥῆμα τοῦ-
⁊ obtinuit ſermo regis ſup
το; καὶ κατεκράτησε τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ὑπὲρ
ioab ⁊ ſuper principes exercitus. ⁊
ἰωὰβ καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως. καὶ
egreſſus ē ioab ⁊ principes exercitus a fa-
ἐξῆλθεν ἰωὰβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκ προσώ-
cie regis vt cōſiderarēt pplm iſrael.
που τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν λαὸν ἰσραήλ.
⁊ ptrāſierūt iordanē: ⁊ caſtrametati ſūt in aroer
καὶ διέβησαν τὸν ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν ἀροὴρ
a dextris vrbis q̄ in medio vallis gad
ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος γὰδ
⁊ eliezer. ⁊ venerūt in galaad ⁊ in terrā īferiorē
καὶ ἐλιέζερ. καὶ ἦλθον εἰς γαλαὰδ καὶ εἰς γῆν χεττιὶμ
chades: ⁊ venerūt vſq; in dan. ⁊ circuierunt
χάδης, καὶ παρεγένοντο ἕως δάν, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν
ſidonē ⁊ veniūt in munitionē tyri: ⁊ in om
σιδῶνα καὶ ἔρχονται εἰς μαβσὰρ τύρου, καὶ εἰς πά-
nes ciuitates euei ⁊ chananei: ⁊ ex
σας τὰς πόλεις τοῦ εὐαίου καὶ τοῦ χαναναίου. καὶ ἐκ-
iuit ad meridiē iuda ⁊ berſabee. ⁊
πορεύονται ἐπὶ τὸν νότον ἰούδα καὶ βηρσαβεαί. καὶ
luſtrarūt vniuerſam terrā: ⁊ veniunt poſt
περιῆλθον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ παραγίνονται μετὰ
nouē mēſes ⁊ viginti dies in hieruſalem. ⁊ de
ἐννέα μῆνας καὶ εἴκοσι ἡμέρας εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ ἔ-
dit ioab numerū cōſiderationis ppli
δωκεν ἰωὰβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ
B regi. ⁊ erat iſrael octigenta milia viroꝝ
τῷ βασιλεῖ. καὶ ἦν ἰσραὴλ ὀκτακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν
fortitudinis q̄ educerēt gladiū. ⁊ viri iuda vi
δυνάμεως ἐσπασμένων ῥομφαίαν. καὶ ἄνδρες ἰούδα ἀν-
rorū pugnatorū quingēta milia. ⁊ percuſ
δρῶν μαχητῶν πεντακόσιαι χιλιάδες. καὶ ἐπάτα-
ſit cor dauid eum poſt hec: qz nūerauit
ξε καρδία δαυὶδ αὐτὸν μετὰ ταῦτα, ὅτι ἠρίθμησε
pplm. ⁊ dixit dauid ad dñz: peccaui ni-
τὸν λαόν. καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς κύριον, ἡμάρτηκα σφό-
mis faciēs verbū hoc. ⁊ nūc dñe au-
δρα ποιήσας τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ νῦν κύριε περίε-
fer iniq̄tatē ſerui tui: qm̄ ſtulte egi
λε τὴν ἀδικίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐματαιώθην
nimis. ⁊ ſurrexit dauid mane: ⁊ ſermo domi
σφόδρα. καὶ ἀνέστη δαυὶδ τοπρωί, καὶ ῥῆμα κυρί-
ni fact⁹ ē ad gad prophetā videtē dauid
ου ἐγένετο πρὸς γὰδ τὸν προφήτην τὸν ὁρῶντα δαυὶδ
dicēs: vade ⁊ loquere ad dauid dicēs.
λέγων, πορεύου καὶ λάλησον πρὸς δαυὶδ λέγων.
hec dicit dñs: tria ego porto cōtra te: eli
τάδε λέγει κύριος, τρία ἐγὼ αἴρω ἐπὶ σέ, ἔκλε-
ge tibi vnū ex eis:
ξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ αὐτῶν,

dixitq; rex ad ioab
principē exercitus ſui.
Perambula omnes tri-
bus
iſrael a dan vſq; ad ber
ſabee:
& numera populū: vt
ſciam
numerum eius. Dixit-
q; ioab
regi. Adaugeat domi-
nus deus tuus ad
populū tuū q̄ntus nūc
eſt: iterūq; centuplicet
in cōſpectu dñi mei re
gis. Sed quid ſibi dñs
meus rex vult in re hu
iuſcemodi? Obtinuit āt
ſermo regis verba io-
ab & principum
exercit⁹. Egreſſuſq; ē
ioab & pricipes militū
a facie regis vt numera
rent populum
iſrael. Cunq; pertrāſiſ
ſent iordanem:
venerunt in aroer ad
dexteram vrbis que ē
in valle gad: & p iazer
tranſierunt in
galaad & in terram in
feriorem
hodſi & venerūt in dā
ſilueſtria. Circūeūteſ-
q; iuxta ſydonē trāſie-
runt ꝓpe menia tyri: &
oēm terrā euei & chana
nei: venerūtq; ad meri
diē iuda in berſabee: &
luſtrata vniuerſa
terra affuerūt poſt no
uem
mēſes & viginti dies
ieruſalem.
Dedit ergo ioab nūe-
rū deſcriptionis populi
regi. Et inuenta ſunt d̄
iſrael octingenta
milia virorum fortium
qui educerent
gladium: & de iuda qn
genta
milia pugnatorū. Per-
cuſſit aūt cor dauid eū
poſtq̄ numeratus ē po
pulus. Et dixit
dauid ad dominū. Pec
caui valde in hoc
facto: ſed p̄cor domie
vt transferas
iniquitatem ſerui tui:
quia ſtulte egi
nimis. Surrexit itaq;
dauid mane: & ſermo
dñi fctūs eſt ad gad ꝓ
phetam & videntē dd̄
dicens. Vade & loque-
re ad dauid.
Hec dicit dñs. Trium
tibi datur optio: elige
vnū qd̄ volueris ex his:

ויאמר המלך אל יואב שר החיל | אמר שור
אשר אתו שוט נא בכל שבטי
ישראל מדן ועד באר שבע
ופקדו את העם וידעתי את
מספר העם: ויאמר יואב אל | ספר
המלך ויוסף יהוה אלהיך אל | יסף
העם כהם וכהם מאה פעמים
ועיני אדני המלך ראות ואדני | ראה
המלך למה חפץ בדבר הזה: ויחזק | חפץ
דבר המלך אל יואב ועל שרי
החיל ויצא יואב ושרי החיל
לפני המלך לפקד את העם את | פנה
ישראל: ויעברו את הירדן | עבר
ויחנו בערוער ימין העיר אשר | חנה
בתוך הנחל הגד ואל יעזר: ויבאו | בוא
הגלעדה ואל ארץ תחתים
חדשי ויבאו דנה יען וסביב אל | סבב
צידון: ויבאו מבצר צר וכל ערי | עיר
החוי והכנעני ויצאו אל נגב
יהודה באר שבע: וישטו בכל | שוט
הארץ ויבאו מקצה תשעה
חדשים ועשרים יום ירושלם:
ויתן יואב את מספר מפקד העם | נתן ספר
אל המלך ותהי ישראל שמנה | פקד היה
מאות אלף איש חיל שלף | מאה
חרב ואיש יהודה חמש מאות
אלף איש: ויך לב דוד אתו | נכה
אחרי כן ספר את העם ויאמר
דוד אל יהוה חטאתי מאד אשר
עשיתי ועתה יהוה העבר | עשה עבר
נא את עון עבדך כי נסכלתי | סכל
מאד: ויקם דוד בבקר ודבר יהוה | קום
היה אל גד הנביא חזה דוד
לאמר: הלוך ודברת אל דוד | הלך
כה אמר יהוה שלש אנכי
נוטל עליך בחר לך אחת מהם | נטל

ואעשה לך ויבא גד אל דוד ויגד — עשה בוא
לו ויאמר לו התבוא לך שבע — נגד אמר
שנים רעב בארצך ואם שלשה — שנה
חדשים נסך לפני צריך והוא — נוס פנה
רדפך ואם היות שלשת ימים — צור היה
דבר בארצך עתה דע וראה — יום ידע
מה אשיב שלחי דבר ויאמר — שוב
דוד אל גד צר לי מאד נפלה נא
ביד יהוה כי רבים רחמיו וביד — רבב
אדם אל אפלה ויתן יהוה דבר — נפל נתן
בישראל מהבקר ועד עת מועד — יעד
וימת מן העם מדן ועד באר שבע — מות
שבעים אלף איש וישלח ידו — שלח
המלאך ירושלם לשחתה וינחם — לאך נחם
יהוה אל הרעה ויאמר למלאך — רוע
המשחית בעם רב עתה הרף — שחת
ידך ומלאך יהוה היה עם גרן
הארונה היבוסי ויאמר דוד
אל יהוה בראתו את המלאך — ראה
המכה בעם ויאמר הנה אנכי — נכה
חטאתי ואנכי העויתי ואלה — עוה
הצאן מה עשו תהי נא ידך בי — עשה היה
ובבית אבי ויבא גד אל דוד — בוא
ביום ההוא ויאמר לו עלה
הקם ליהוה מזבח בגרן ארונה — קום זבח
היבוסי ויעל דוד כדבר גד
כאשר צוה יהוה וישקף ארונה — שקף
וירא את המלך ואת עבדיו — ראה
עברים עליו ויצא ארונה
וישתחו למלך אפיו ארצה — שחה
ויאמר ארונה מדוע בא אדני — מדע בוא
המלך אל עבדו ויאמר דוד
לקנות מעמך את הגרן לבנות — קנה בנה
מזבח ליהוה ותעצר המגפה — עצר נגף
מעל העם ויאמר ארונה אל

vt faciā tibi. Cumq; ve-
niſſet gad ad dd̄ nūcia-
uit ei dicens. Aut ſe-
ptem
ānis veniet tibi fames
in terra tua: aut tribus
menſibus fugies aduer
ſarios tuos & illi
te perſequētur: aut cer
te tribus diebus erit
peſtilentia in terra tua.
Nunc ergo delibera &
vide quē reſpōdeā ei q
me miſit ſermonē. Di-
xit aūt dd̄ ad gad. Co-
arctor nimis: ſed meli⁹ ē
vt incidam in man⁹ dn̄i
multe enim mīe ei⁹ ſūt
ꝙ̄ in man⁹ hoīm. Im-
miſitq; dominus peſtilē
tiā in iſrael: de māe vſ
q; ad tempus conſtitu-
tū: & mortui ſūt ex po
pulo a dan vſq; berſa-
bee ſeptuagita milia vi
rorū. Cūq; extendiſſet
manū ſuā angelus dn̄i
ſup ieruſalē vt diſpde-
ret eā: miſertus eſt dn̄s
ſup afflictionē: & ait
angelo pcutiēti pplm.
Sufficit nunc: contine
manū tuā. Erat āt an-
gelus dn̄i iuxta aream
areuna iebuſei. Dixit
dauid
ad dominum cum vi-
diſſet angelum
cedentem populum.
Ego ſum qui
peccaui: & ego inique
egi: iſti qui
oues ſunt qd fecerunt?
Vertatur obſecro ma-
nus tua cōtra me: & cō
tra domū pr̄is mei. Ve-
nit aūt gad ppheta ad
dd̄ in die illa: & dixit
ei. Aſcēde & conſtitue
altare dn̄o ī area areu
na iebuſei. Et aſcendit
dd̄ iuxta ſermonē gad
quē p̄ceperat ei dn̄s.
Conſpicienſq; areuna
animaduertit regem &
ſeruos eius
tranſire ad ſe: & egreſ
ſus
adorauit regem prono
vultu in terram.
Et ait. Quid cauſe eſt
vt veniat domin⁹ me⁹
rex ad ſeruum ſuum?
Cui dauid ait.
Vt emam a te areā: &
edificem
altare domino: & ceſ-
ſet interfectio que graſ-
ſatur in populo. Et ait
areuna ad

ꝛ faciam tibi. ꝛ venit gad ad dauid: ꝛ nūcia
καὶ ποιήσω σοι. καὶ ἦλθε γὰδ πρὸς δαυίδ, καὶ ἀπήγ
uit ei dicēs: elige tibi vt fiāt vel tres
γειλεν αὐτῷ λέγων, ἔκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι ἢ τρία
anni famis ſup terrā: vł tribus mēſib⁹ fugias tu de
ἔτη λιμοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ
facie inimicoꝝ tuoꝝ: ꝛ ipſi perſequātur
προσώπου τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ αὐτοὺς καταδιώκειν
te: aut ꝙ fiat trib⁹ diebus moꝛs in terra. ꝛ
σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ
nūc delibera ꝛ vide qd rñdeā ei qui miſit me. ꝛ
νῦν γνῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με. καὶ
dixit dauid ad gad: arcta mihi nimis ſunt tria: C
εἶπε δαυίδ πρὸς γάδ, στενά μοι σφόδρα ἐστὶ τὰ τρία, Deu. 13.c.
ſed incidam in manus dñi: quia
πλὴν ἐμπεσοῦμαι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου, ὅτι Phil. 1.c.
multe miſeratiōes eius nimis: ꝛ in manus ho-
πολλοὶ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀν- 1.Par. 21.b.
minū non icidā. ꝛ elegit ſibi dauid
θρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ δαυίδ
moꝛtē. ꝛ dedit dñs moꝛtē in iſrael a
τὸν θάνατον. καὶ ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν ἰσραὴλ ἀπὸ
mane ꝛ vſq; ad hoꝛā prādij. ꝛ moꝛtui ſūt de po
πρωΐθεν καὶ ἕως ὥρας ἀρίστου. καὶ ἀπέθανον ἐκ τοῦ λα
pulo a dan ꝛ vſq; ad berſabee ſeptuaginta mi
οῦ ἀπὸ δὰν καὶ ἕως βηρσαβεαὶ ἑβδομήκοντα χιλιά
lia viroꝝ. ꝛ extēdit angelus manū ſuā
δες ἀνδρῶν. καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τὴν χεῖρα αὐτοῦ
ſup hieruſalem vt diſpderet eam: ꝛ peni
ἐπὶ ἱερουσαλὴμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ μετεμε
tuit dñs ſup malū: ꝛ dixit angelo
λήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ
corrūpēti in pplo: ſufficit nūc: remitte ma
διαφθείροντι ἐν τῷ λαῷ, ἱκανὸν νῦν, ἄνες τὴν χεῖ-
nū tuā: ꝛ angelus dei erat ſtās iuxta
ρά σου, καὶ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἦν ἑστηκὼς παρὰ τὴν
areā oꝛna iebuſei. ꝛ dixit dauid ad
ἅλω ὀρνὰ τοῦ ἰεβουσαίου. καὶ εἶπε δαυίδ πρὸς
dñm: cū vidiſſet ipſe angelū ceden
κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τὸν τύπτον-
tem in pplo: ꝛ dixit: ecce ego peccaui: ꝛ ego
τα ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ ἥμαρτον, καὶ ἐγώ
paſtoꝛ malefeci: ꝛ iſti oues qd
ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα, καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί
fecerūt? fiat man⁹ tua ꝯ̄ me ꝛ ꝯ̄ do
ἐποίησαν; γενέσθω ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴ-
mū patris mei. ꝛ venit gad ad dauid in
κῳ τοῦ πατρός μου. καὶ ἦλθε γὰδ πρὸς δαυίδ ἐν
die illa ꝛ dixit: aſcēde ꝛ cōſtitue alta
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπε, ἀνάβηθι καὶ στῆσον θυσια
re dño in area oꝛna iebuſei. ꝛ aſcēdit dauid
στήριον τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἅλῳ ὀρνὰ τοῦ ἰεβουσαίου. καὶ ἀνέβη δαδ
iuxta verbū gad prophete: queadmodū p̄cepat
κατὰ τὸ ῥῆμα γὰδ τοῦ προφήτου, ὃν τρόπον ἐνετείλατο
ei dñs. ꝛ iclinauit oꝛna ꝛ vidit regem ꝛ D
αὐτῷ κς. καὶ διέκυψεν ὀρνὰ καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς
ſeruos eius trāſeuntes ad ſe: ꝛ egreſſus ē oꝛ
παῖδας αὐτοῦ διαπορευομένους ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἐξῆλθεν ὀρ
na ꝛ adoꝛauit regem ſup faciē
νὰ καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον
ſuā ſup terrā. ꝛ dixit oꝛna: cur venit dñs
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ εἶπεν ὀρνὰ, τί ὅτι ἦλθεν ὁ κύριός
meus rex ad ſeruū ſuū? ꝛ dixit
μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ; καὶ εἶπεν
ei dauid: vt poſſideā a te areā ꝛ
αὐτῷ δαυίδ, κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὴν ἅλω καὶ οἰ
edificē altare dño: vt ceſſet ruina
κοδομῆσαι θυσιαστήριον κυρίῳ, ὅπως ἐπίσχῃ ἡ θραῦσις.
a pplo. ꝛ ait oꝛna ad
ἀπὸ τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπεν ὀρνὰ πρὸς

dauid: accipe: ꝛ faciat dñs meus rex
δαυίδ, λάβε, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασι-
dño qđ placitũ ẽ corã eo. ecce vi-
λεὺς τῷ κυρίῳ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. ἰδοὺ οἱ μό-
tuli in holocauſtũ ꝛ rote ꝛ inſtrumẽta
σχοι εἰς ὁλοκαύτωσιν καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν
boũ in ligna. ꝛ oĩa dedit orna re-
βοῶν εἰς ξύλα. καὶ τὰ πάντα ἔδωκεν ὀρνὰ τῷ βα-
gi. ꝛ dixit orna ad regẽ: dñs deus
σιλεῖ. καὶ εἶπεν ὀρνὰ πρὸς τὸν βασιλέα, κύριος ὁ θεός
tu⁹ bñdicat tibi. ꝛ dixit rex ad orna:
σου εὐλογήσαι σε. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ὀρνά,
neq̃q̃ ſed acquirẽs acquirã a te in pre-
οὐχὶ ἀλλ᾽ ἢ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀλ-
cio: ꝛ nõ offerã dño deo meo ho-
λάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω κυρίῳ τῷ θεῷ μου ὁλο-
locauſtũ gratis: ꝛ emit dauid areã ꝛ
καύτωμα δωρεάν, καὶ ἐκτήσατο δαυίδ τὴν ἅλω καὶ
boues in argẽto q̃nq̃ginta ſiclis. ꝛ edi-
τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ πεντήκοντα σίκλων. καὶ ᾠκο-
ficauit ibi dauid altare dño: ꝛ obtulit
δόμησε ἐκεῖ δαυίδ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγ-
holocauſta ꝛ pacifica. ꝛ ꝓpici⁹ factus ẽ
κεν ὁλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς. καὶ ἵλεως ἐγένετο
dñs terre ꝛ ceſſauit ruina ſup̃ iſrael.
κύριος τῇ γῇ καὶ ἐπέσχεν ἡ θραῦσις ἐπὶ ἰσραήλ.

Regnoꝝ iij.
Βασιλειῶν γ΄. Ca. i.

A

Et rex dauid ſenex
Καὶ ὁ βασιλεὺς δαυίδ πρεσβύτης
valde ꝓuectus in diebus ꝛ
σφόδρα προβεβηκὼς ἐν ἡμέραις καὶ
Infra. co.
induebãt eum veſtibus: ꝛ nõ calefiebat. ꝛ
περιέβαλλον αὐτὸν ἱματίοις, καὶ οὐκ ἐθερμαίνετο. καὶ
dixerũt ſerui ei⁹ ei: querãt dño
εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ αὐτῷ, ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ
nſo regi adoleſcẽtulã virginẽ. ꝛ aſtabit
ἡμῶν τῷ βασιλεῖ νεάνιν παρθένον. καὶ παραστήσεται
corã rege ꝛ erit eũ fouẽs: ꝛ
ἐναντι τοῦ βασιλέως καὶ ἔσαι αὐτὸν θάλπουσα, καὶ
iacebit in ſinu ſuo: ꝛ calefiet
κατακείσεται ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ θερμανθήσε-
dñs nr̃ rex. ꝛ q̃ſierũt ado-
ται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεύς. καὶ ἐζήτησαν παι-
leſcẽtulã ſpecioſã in oĩb⁹ finib⁹ iſrl̃. ꝛ inueniũt abi
δα καλὴν ἐν παντὶ ὁρίῳ ἰσλ΄. καὶ εὑρίσκουσι τὴν ἀβι-
ſag ſunamitin: ꝛ adducunt eam regi. ꝛ
σὰγ τὴν σουναμίτιν, καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν τῷ βασιλεῖ. καὶ
puella pulchra forma nimis: ꝛ erat regi fo-
παῖς καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα, καὶ ἦν τῷ βασιλεῖ θάλ-
uens ꝛ miniſtrabat ei. ꝛ rex nõ co-
πουσα καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ. καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγ-
gnouit eã. ꝛ adonias fili⁹ aggith eleuabat dicẽs: ego
νω αὐτήν. καὶ ἀδωνίας υἱὸς ἀγγὶθ ἐπῄρετο λέγων, ἐγὼ
regnabo. ꝛ fecit ſibi currus ꝛ eq̃tes
βασιλεύσω. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἅρματα καὶ ἱππεῖς
et q̃nq̃ginta viros precurſores eius. ꝛ
καὶ πεντήκοντα ἄνδρας προτρέχοντας αὐτοῦ. καὶ
nõ corripuit eũ pater ſuus aliq̃ñ di-
οὐκ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ πώποτε εἰ-
cens: q̃re feciſti ſic. ꝛ iſte pulcher
πών, τί ὅτι πεποίηκας οὕτως. καὶ οὗτος καλὸς τῇ
aſpectu nimis ꝛ hũc genuit poſt abeſalom.
ὄψει σφόδρα καὶ τοῦτον ἐγέννησε μετὰ τὸν ἀβεσαλώμ.
et erant ſermões eius cũ ioab filio ſaruie: ꝛ
καὶ ἦσαν οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ ἰωὰβ υἱοῦ σαρουίας, καὶ
cum abiathar ſacerdote: ꝛ adiuuabãt poſt ado-
μετὰ ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐβοήθουν ὀπίσω ἀδω-
niã. ꝛ ſadoch ſacerdos ꝛ baneas fili⁹ ioiade ꝛ
νίου. καὶ σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ βαναίας υἱὸς ἰωιαδὰ καὶ
nathan ꝓpheta ꝛ ſemei ꝛ amici eius
νάθαν ὁ προφήτης καὶ σεμεῒ καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ

dauid. Accipiat & offerat dñs meus rex: ſicut placet ei. Habes boues in holocauſtum: & plauſtrũ & iuga boũ ĩ vſum lignorũ. Oĩa dedit areuna regi. Dixitq; areuna ad regẽ. Dñs deus tuus ſuſcipiat votũ tuũ. Cui rñdẽs rex ait. Nequaquã vt vis: ſed emam precio a te: & nõ offerã dño deo meo holocauſta gratuita. Emit ergo dauid aream & boues argenti ſiclis qnquaginta: & edificauit ibi dauid altare dño: & obtulit holocauſta & pacifica. Et propitiatus ẽ dñs terre. & cohibita eſt plaga ab iſrael.

Explicit liber ſcđs regũ.

Incipit liber primus Malachi. i. Regũ tertius.

Cap. i.

Et rex dauid ſenuerat: hẽbatq; etatis plurimos dies. Cũq; operiretur veſtibus nõ calefiebat. Dixerũt ergo ei ſerui ſui. Queramus dño nr̃o regi adoleſcẽtulã virginem & ſtet coram rege: & foueat eum: dormiatq; ĩ ſinu ſuo: & calefaciat dñm nr̃m regẽ. Quęſierũt igitur adoleſcẽtulã ſpecioſam in oĩbus finibus iſrael: & inuenerunt abiſac ſunamitẽ: & adduxerũt eã ad regẽ. Erat aũt puella pulchra nimis dormiebatq; cum rege & miſtrabat ei: rex vero nõ cognouit eã. Adonias aũt filius agith eleuabatur dicens. Ego regnabo. Fecitq; ſibi currum & equites: & quinquaginta viros qui currerẽt ante eũ: Nec corripuit eũ pater ſuus aliquãdo dicens. Quare hoc feciſti? Erat autem & ipſe pulcher valde: ſcđs natu poſt abſalom. Et ſermo eius cum ioab filio ſaruie: & cum abiathar ſacerdote qui adiuuabant partes adonie. Sadoch vero ſacerdos & banaias filius ioiade & nathan propheta & ſemei & rei

דוד יקח ויעל אדני המלך הטוב | לקח עלה
בעיניו ראה הבקר לעלה
והמרגים וכלי הבקר לעצים: הכל
נתן ארונה המלך למלך ויאמר
ארונה אל המלך יהוה אלהיך
ירצך: ויאמר המלך אל ארונה | רצה
לא כי קנה אקנה מאותך במחיר | קנה מחר
ולא אעלה ליהוה אלהי עלות
חנם ויקן דוד את הגרן ואת
הבקר בכסף שקלים חמשים: ויבן | בנה
שם דוד מזבח ליהוה ויעל עלות | עלה
ושלמים ויעתר יהוה לארץ | עתר
ותעצר המגפה מעל ישראל: | עצר נגף

Cap. i. והמלך דוד זקן בא בימים | בוא יום
ויכסהו בבגדים ולא יחם לו: | כסה חמם
ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני | אמר בקש
המלך נערה בתולה ועמדה לפני | בתל פנה
המלך ותהי לו סכנת ושכבה | היה
בחיקך וחם לאדני המלך: ויבקשו
נערה יפה בכל גבול ישראל | גבל
וימצאו את אבישג השונמית | מצא
ויבאו אתה למלך: והנערה יפה | בוא
עד מאד ותהי למלך סכנת | היה
ותשרתהו והמלך לא ידעה: | שרת
ואדניה בן חגית מתנשא לאמר | נשא
אני אמלך ויעש לו רכב | מלך עשה
ופרשים וחמשים איש רצים | רוץ
לפניו: ולא עצבו אביו מימיו | פנה יום
לאמר מדוע ככה עשית וגם | מדע
הוא טוב תאר מאד ואתו ילדה
אחרי אבשלום: ויהיו דבריו | היה
עם יואב בן צרויה ועם אביתר
הכהן ויעזרו אחרי אדניה: | עזר
וצדוק הכהן ובניהו בן יהוידע
ונתן הנביא ושמעי ורעי | נבא

Digitized by Google

והגבורים אשר לדוד לא היו | היה
עם אדניהו: ויזבח אדניהו צאן | זבח
ובקר ומריא עם אבן הזחלת | מרא
אשר אצל עין רגל ויקרא את | קרא
כל אחיו בני המלך ולכל אנשי
יהודה עבדי המלך: ואת נתן
הנביא ובניהו ואת הגבורים ואת | גבר
שלמה אחיו לא קרא: ויאמר
נתן אל בת שבע אם שלמה
לאמר הלוא שמעת כי מלך
אדניהו בן חגית ואדנינו דוד לא
ידע: ועתה לכי איעצך נא עצה | ילך יעץ
ומלטי את נפשך ואת נפש בנך
שלמה: לכי ובאי אל המלך דוד | בוא
ואמרת אליו הלא אתה אדני
המלך נשבעת לאמתך לאמר כי | שבע אמה
שלמה בנך ימלך אחרי והוא | מלך
ישב על כסאי ומדוע מלך | ישב
אדניהו: הנה עודך מדברת שם | דבר
עם המלך ואני אבוא אחריך | בוא
ומלאתי את דבריך: ותבא בת
שבע אל המלך החדרה והמלך זקן
מאד ואבישג השונמית משרת את | שרת
המלך: ותקד בת שבע ותשתחו | קדד שחה
למלך ויאמר המלך מה לך: | אמר
ותאמר לו אדני אתה נשבעת
ביהוה אלהיך לאמתך כי שלמה
בנך ימלך אחרי והוא ישב על
כסאי: ועתה הנה אדניה מלך
ואתה אדני המלך לא ידעת:
ויזבח שור ומריא וצאן לרב
ויקרא לכל בני המלך ולאביתר | קרא
הכהן וליואב שר הצבא | שור
ולשלמה עבדך לא קרא: ואתה
אדני המלך עיני כל ישראל
עליך להגיד להם מי ישב על | נגד

& omne robur exercitus dauid non erat cū adonia. Immolatis ergo adonias arietibus & vitulis & vniuerſis pinguibus iuxta lapidē zoeleth qui erat vicinꝰ fōti rogel: vocauit vniuerſos fratres ſuos filios regis: & oēs viros iuda ſeruos regis. Nathan aūt ꝓphetā & banaiam & robuſtos quoſq; & ſalomonē fratrē ſuum non vocauit. Dixit ita q; nathan ad berſabee matrem ſalomonis. Num audiſti ꝙ regnauerit adonias filiꝰ agit & dominus nr̄ dd̄ hoc ignorat? Nūc ergo veni accipe conſilium a me: & ſalua animam tuā filiiq; tui ſalomonis. Vade & ingredere ad regem dd̄ & dic ei. Nonne tu domine mi rex iuraſti mihi ancille tue dicens: ꝙ ſalomon filius tuus regnabit poſt me: & ipſe ſedebit in ſolio meo? Quare ergo regnat adonias? Et adhuc ibi te loquente cum rege: ego veniā poſt te & cōplebo ſermōes tuos. Ingreſſa ē itaq; berſabee ad regem in cubiculo. Rex aūt ſenuerat nimis & abiſac ſunamitis miniſtrabat ei. Inclinauit ſe berſabee & adorauit regem. Ad quam rex. Quid tibi inquit vis? Que reſpondens ait. Domine mi rex tu iuraſti p dn̄m deum tuū ancille tue: ſalomon filiꝰ tuꝰ regnabit poſt me & ipſe ſedebit in ſolio meo: & ecce nūc adonias regnat: te domīe mi rex ignorante. Mactauit boues & pinguia q̄q; & arietes plurimos: & vocauit oēs filios regis: abiathar quoq; ſacerdotē & ioab principem militie: ſalomonē āt ſeruū tuū nō vocauit. Verūtamē dn̄e mi rex in te oculi reſpiciunt totius iſrael: vt indices eis qs ſedere debeat in

exiſtētes fortes dauid nō erāt cū adonia.
οἱ ὄντες δυνατοὶ τῶ δαυὶδ οὐκ ἦσαν μετὰ ἀδωνίου.
& imolauit adonias & oues & boues & agnas
καὶ ἔθυσεν ἀδωνίας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ ἄρνας
iuxta lapidē zoeleth q̄ vicinus erat fonti
παρὰ τὸν λίθον τὸν ζωελὲθ τὸν ἐχόμενον τῆς πηγῆς τ̄
rogel. & vocauit vniuerſos fratres ſuos
ῥωγήλ. καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτ̄ τοὺς
filios regis: & omnes viros iuda
υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας τοὺς ἄνδρας ἰούδα
ſeruos regis. & nathan ꝓphetā
τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως. καὶ ναθὰν τὸν προφήτην
& banean & robuſtos: & ſalomonem fratrē ſuū nō vocauit. & ait nathan ad
καὶ τὸν βανέαν καὶ τοὺς δυνατούς, καὶ τὸν σολομῶντα ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσεν. καὶ εἶπε ναθὰν πρὸς
berſabee mrēm ſalomonis dicēs: nōne audiſti
βηρσαβεαὶ μητέρα σολομῶντος λέγων, οὐκ ἤκουσας
ꝙ regnauit adonias filiꝰ aggith: & dñs nr̄
ὅτι βεβασίλευκεν ἀδωνίας υἱὸς ἀγγὶθ, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν
dauid nō ſciuit: & nūc veni: cōſulā tibi
δαυὶδ οὐκ ἔγνω; καὶ νῦν δεῦρο, συμβουλεύσω σοι
conſiliū: vt ſalues aiam tuā & aiam ſalomonis filij tui. age ingredere ad
συμβουλίαν, ὅπως σώσῃς τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχὴν σολομῶντος τοῦ υἱοῦ σου. δεῦρο εἴσελθε πρὸς τὸν
regem dauid. & dices ad eum: nōne tu dñe mi
βασιλέα δαυίδ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, οὐχὶ σὺ κύριέ μου
rex iuraſti ancille tue dicēs: ꝙ ſalomon
βασιλεῦ ὤμοσας τῇ δούλῃ σου λέγων, ὅτι σολομὼν ὁ
filius tuꝰ regnabit poſt me: & ipſe ſedebit in
υἱός σου βασιλεύσει μετ᾽ ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθίσεται ἐπὶ
ſolio meo: & quare regnauit adonias? &
θρόνου μου, καὶ τί ὅτι βεβασίλευκεν ἀδωνίας; καὶ
ecce adhuc te loquēte ibi cū rege: &
ἰδοὺ ἔτι σου λαλούσης ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ
ego ingrediar poſt te: & cōplebo ſermōes tuos. & ingreſſa ē berſabee ad regē
ἐγὼ εἰσελεύσομαι μετὰ σέ, καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου. καὶ εἰσῆλθε βηρσαβεαὶ πρὸς τὸν βασιλέα
in cubiculū. & rex ſenex nimis: & abiſaac ſunamitis miniſtrās
εἰς τὸν κοιτῶνα. καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα, καὶ ἀβισαὰκ ἡ σουναμίτις λειτουργοῦσα τῷ
regi. & inclinauit ſe berſabee & adorauit
βασιλεῖ. καὶ ἔκυψεν βηρσαβεαὶ καὶ προσεκύνησε
regem. & dixit ei rex: qd eſt tibi?
τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεύς, τί ἐστί σοι;
& dixit berſabee: dñe mi rex tu iu
καὶ εἶπε βηρσαβεαί, κύριέ μου βασιλεῦ σὺ ὤμο-
raſti in dño deo tuo ancille tue dicēs: ꝙ
σας ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῇ δούλῃ σου λέγων, ὅτι
ſalomon filius tuꝰ regnabit poſt me: & ipſe ſe
σολομὼν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ᾽ ἐμέ, καὶ αὐτὸς κα-
debit in ſolio meo. & nūc ecce adonias re
θίσεται ἐπὶ θρόνου μου. καὶ νῦν ἰδοὺ ἀδωνίας βεβα-
gnauit: & tu dñe mi rex nō ſciuiſti. &
σίλευκεν, καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ οὐκ ἔγνως. καὶ
immolauit vitulos & agnas & oues in multitudine: &
ἔθυσε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ
vocauit oēs filios regis & abiathar ſacerdotē: & ioab pricipē militie: & ſalo
ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ ἀβιαθὰρ τὸν ἱερέα, καὶ ἰωὰβ τὸν ἀρχιστράτηγον, καὶ σολο-
monē ſeruū tuū nō vocauit. & tu dñe
μῶντα τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. καὶ σὺ κύριέ
mi rex oculi oīs iſrael ad
μου βασιλεῦ οἱ ὀφθαλμοὶ παντὸς ἰσραὴλ πρὸς
te. nuncia eis qs ſedebit in
σέ. ἀπάγγειλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ

ſolio dñi mei regis poſt eũ. ⁊ erit
θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ᾽αὐτόν. καὶ ἔσαι
cũ dozmierit dñs meus rex cũ
ἐν τῷ κοιμηθῆναι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα μετὰ τῶν
patribus ſuis: ⁊ erimus ego ⁊ ſolomon filius
πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐσόμεθα ἐγὼ καὶ σολομὼν ὁ υἱός
meus peccatores. ⁊ ecce ipſa loquẽte adhuc cũ
μου ἁμαρτωλοί. καὶ ἰδοὺ αὐτῆς λαλούσης ἔτι μετὰ
rege: ⁊ nathã ppħta ingreſſus ẽ. ⁊
τοῦ βασιλέως, καὶ ναθὰν ὁ προφήτης εἰσῆλθεν. καὶ
nũciauerũt regi dicẽtes: ecce nathã pzo
ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ λέγοντες, ἰδοὺ ναθὰν ὁ προ-
pheta. ⁊ ingreſſus ẽ nathã corã rege: ⁊
φήτης. καὶ εἰσῆλθε ναθὰν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ
adozauit regẽ ſup faciem ſuã ſup
προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
D terrã. ⁊ dixit nathã: tu dñe mi rex locut⁹ es dicẽs:
γῆν. καὶ εἶπε ναθάν, σὺ κε μου βασιλεῦ εἴρηκας λέγων,
adonias regnabit poſt me: ⁊ ipſe ſedebit ſup
ἀδωνίας βασιλεύσει μετ᾽ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ
thzonũ meũ: qz deſcẽdit hodie ⁊ imolauit vitulos ⁊
θρόνου μου; ὅτι κατέβη σήμερον καὶ τέθυκε μόσχους καὶ
agnos ⁊ oues in multitudine: ⁊ vocauit vni
ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάν-
uerſos filios regis ⁊ pzĩcipẽ militie ⁊
τας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ
abiathar ſacerdotẽ: ⁊ ecce ipſi comedũt ⁊ bi-
ἀβιαθὰρ τὸν ἱερέα, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐσθίουσι καὶ πί-
bunt corã eo. ⁊ dixerũt: viuat rex ado
νουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ εἶπον, ζήτω ὁ βασιλεὺς ἀδω-
nias. ⁊ me ſeruũ tuũ ⁊ ſadoc ſacerdotẽ ⁊
νίας. καὶ ἐμὲ τὸν δοῦλόν σου καὶ σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ
banean filiũ ioiada ⁊ ſalomonẽ ſeruũ tuũ
βαναίαν υἱὸν ἰωιαδὰ καὶ σολομῶντα τὸν δοῦλόν σου
nõ vocauit. ſi per dñm meũ regem fa
οὐ κέκληκε. εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέ-
ctũ eſt verbũ hoc: ⁊ quare nõ indicaſti
γονε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ διατί οὐκ ἐγνώρισας τῷ
ſeruo tuo: qs ſeſſur⁹ eſt ſup thzonũ dñi
δούλῳ σου, τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου
mei regis poſt eũ? ⁊ rñdit rex
μου τοῦ βασιλέως μετ᾽αὐτόν; καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασι-
dauid ⁊ dixit: vocate mihi berſa
λεὺς δαυὶδ καὶ εἶπεν, καλέσατέ μοι τὴν βηρσα-
bee. ⁊ ingreſſa eſt ⁊ ſtetit corã rege.
βεαί. καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.
⁊ iurauit rex ⁊ dixit: viuit dñs q̃ rede
καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν, ζῇ κς ὃς ἐλυτρώ-
mit aĩaʒ meã de oĩ anguſtia: ꝙ ſicut
σατο τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ὅτι καθὼς
iuraui tibi per dñm deũ iſrael dicẽs: ꝙ
ὤμοσά σοι κατὰ κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραὴλ λέγων, ὅτι
ſalomon filius tu⁹ regnabit poſt me: ⁊ ipſe
σολομὼν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ᾽ἐμέ, καὶ αὐτὸς
ſedebit ſup ſoliũ meũ pzo me: qm̃ ſic
καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ᾽ἐμοῦ, ὅτι οὕτως
faciã in die hac. ⁊ inclinauit berſabee ſup
ποιήσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ ἔκυψε βηρσαβεαὶ ἐπὶ
vultum ſup terrã ⁊ adozauit re
πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησε τῷ βασι-
gẽ ⁊ dixit: viuat rex dñs meus dauid
λεῖ καὶ εἶπεν, ζήτω ὁ βασιλεὺς ὁ κύριός μου δαυὶδ
in eternũ. ⁊ dixit rex dauid voca
εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ, καλέσα-
te mihi ſadoc ſacerdotẽ: ⁊ nathã prophetã
τέ μοι σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ ναθὰν τὸν προφήτην
⁊ baneã filiũ ioiada. ⁊ ingreſſi ſunt corã
καὶ βαναίαν υἱὸν ἰωιαδά. καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ
rege. ⁊ dixit eis rex:
βασιλέως. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς,

ſolio tuo dñe mi rex
poſt te. Eritq́ȝ
cũ dormierit dñs me⁹
rex cum patrib⁹ ſuis:
erimus ego & fili⁹ me-
us pctõres.
Adhuc illa loquẽte cũ
rege:
nathã ppheta venit.
Et nunciauerũt regi
dicẽtes. Adeſt nathan
ppheta. Cũq́ȝ introiſ-
ſet in conſpectu regis
& adoraſſet eũ pronus
in terrã: dixit nathan.
Domine mi
rex tu dixiſti: adonias
regnet
poſt me: & ipſe ſedeat
ſup thronũ meũ? quia
deſcẽdit hodie & imo-
lauit boues & pinguia
& arietes plurimos: &
vocauit vniuerſos filios
regis & principes. A-
biathar quoq́ȝ
ſacerdotem: illiſq́ȝ ve-
ſcentibus & bibentibus
coram eo & dicentib⁹:
viuat rex adonias:
me ſeruũ tuũ & ſadoch
ſacerdotem
& banaiã filiũ ioiade
& famulũ tuũ ſalomo-
nẽ non vocauit. Nun-
quid a domino meo
rege exiuit hoc verbũ
& mihi non
indicaſti ſeruo tuo
quis ſeſſurus eẽt ſuper
thronũ dñi mei regis
poſt eum? Et reſpõdit
rex dauid dicens. Vo-
cate ad me
berſabee. Que cũ fuiſ-
ſet ingreſſa corã rege:
& ſtetiſſet ante eum: iu-
rauit rex
& ait. Viuit dñs qui e-
ruit
aĩam meã de oĩ angu-
ſtia: quia ſicut
iuraui tibi p dñm deũ
iſrael
dicens. Salomon fili⁹
tuus regnabit
poſt me: & ipſe ſedebit
ſuper ſolium meum
pro me: ſic faciam ho-
die.
Summiſſoq́ȝ berſabee
in terram vultu
adorauit regẽ dicens.
Viuat
dominus meus rex da-
uid in eternum. Dixit
quoq́ȝ rex dd̃. Vocate
mihi ſadoch ſacerdotẽ
& nathan pphetam &
banaiam filium ioiade.
Qui cũ ingreſſi fuiſſent
corã rege dixit

כִּסֵּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וְהָיָה
כִּשְׁכַּב אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עִם אֲבֹתָיו
וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים׃ הָיָה
וְהִנֵּה עוֹדֶנָּה מְדַבֶּרֶת עִם הַמֶּלֶךְ דָּבַר
וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא׃ וַיַּגִּידוּ לַמֶּלֶךְ בּוֹא
לֵאמֹר הִנֵּה נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא נָבָא
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ עַל פָּנָה שָׁחָה
אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ אַתָּה אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ מָלַךְ
אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל כִּסְאִי׃ כִּי
יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא מָרָא
וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל בְּנֵי
הַמֶּלֶךְ וּלְשָׂרֵי הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר
הַכֹּהֵן וְהִנָּם אֹכְלִים וְשֹׁתִים הִנֵּה שָׁתָה
לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ פָּנָה אָמַר
וְלִי אֲנִי עַבְדֶּךָ וּלְצָדֹק הַכֹּהֵן חָיָה
וְלִבְנָיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה
עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ אִם מֵאֵת אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא הָיָה
הוֹדַעְתָּ אֶת עַבְדֶּיךָ מִי יֵשֵׁב עַל יָדַע
כִּסֵּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וַיַּעַן עָנָה
הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמֶר קִרְאוּ לִי
לְבַת שֶׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בּוֹא
וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ עָמַד שָׁבַע
וַיֹּאמַר חַי יְהוָה אֲשֶׁר פָּדָה אֶת
נַפְשִׁי מִכָּל צָרָה׃ כִּי כַּאֲשֶׁר צוּר
נִשְׁבַּעְתִּי לָךְ בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר כִּי שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ מָלַךְ
אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל כִּסְאִי
תַּחְתָּי כִּי כֵּן אֶעֱשֶׂה הַיּוֹם הַזֶּה׃ עָשָׂה
וַתִּקֹּד בַּת שֶׁבַע אַפַּיִם אֶרֶץ קָדַד
וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר יְחִי
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ דָּוִד קִרְאוּ לִי לְצָדוֹק הַכֹּהֵן
וּלְנָתָן הַנָּבִיא וְלִבְנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע
וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ

E

לָהֶם קְחוּ עִמָּכֶם אֶת עַבְדֵי — לקח
אֲדֹנֵיכֶם וְהִרְכַּבְתֶּם אֶת שְׁלֹמֹה — רכב
בְנִי עַל הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר לִי
וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ אֶל גִּחוֹן׃ וּמָשַׁח — ירד
אֹתוֹ שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא
לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל וּתְקַעְתֶּם
בַּשּׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְחִי הַמֶּלֶךְ — שפר
שְׁלֹמֹה׃ וַעֲלִיתֶם אַחֲרָיו וּבָא — עלה בוא
וְיָשַׁב עַל כִּסְאִי וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי — מלך
וְאֹתוֹ צִוִּיתִי לִהְיוֹת נָגִיד עַל — צוה היה
יִשְׂרָאֵל וְעַל יְהוּדָה׃ וַיַּעַן בְּנָיָהוּ — נגד ענה
בֶן יְהוֹיָדָע אֶת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אָמֵן — אמר
כֵּן יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
כַּאֲשֶׁר הָיָה יְהוָה עִם אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ כֵּן יִהְיֶה עִם שְׁלֹמֹה וִיגַדֵּל — היה גדל
אֶת כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
דָּוִד׃ וַיֵּרֶד צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא
וּבְנָיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי
וַיַּרְכִּבוּ אֶת שְׁלֹמֹה עַל פִּרְדַּת — רכב
הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּלִכוּ אֹתוֹ עַל גִּחוֹן׃
וַיִּקַּח צָדוֹק הַכֹּהֵן אֶת קֶרֶן הַשֶּׁמֶן — לקח
מִן הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח אֶת שְׁלֹמֹה — משח
וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ כָּל — תקע
הָעָם יְחִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעֲלוּ כָל — חיה עלה
הָעָם אַחֲרָיו וְהָעָם מְחַלְּלִים — חלל
בַּחֲלִלִים וּשְׂמֵחִים שִׂמְחָה גְדוֹלָה — גדל
וַתִּבָּקַע הָאָרֶץ בְּקוֹלָם׃ וַיִּשְׁמַע — בקע שמע
אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
וְהֵם כִּלּוּ לֶאֱכֹל וַיִּשְׁמַע יוֹאָב אֶת — כלה
קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ קוֹל — ידע
הַקִּרְיָה הוֹמָה׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה — קרה המה
יוֹנָתָן בֶּן אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בָּא וַיֹּאמֶר — דבר בוא
אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא כִּי אִישׁ חַיִל אַתָּה
וְטוֹב תְּבַשֵּׂר׃ וַיַּעַן יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר — בשר ענה
לַאֲדֹנִיָּהוּ אֲבָל אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ
דָּוִד הִמְלִיךְ אֶת שְׁלֹמֹה׃ וַיִּשְׁלַח — מלך שלח

ad eos. Tollite vobiſcum ſeruos domini veſtri: & imponite ſalomonem filium meum ſup mulam meam & ducite eum in giō: & vngat eum ibi ſadoch ſacerdos & nathan pphēta in regem ſuper iſrael. Et canctis buccina atq; dicetis. Viuat rex ſalomon. Et aſcēdetis poſt eum & veniet & ſedebit ſup ſoliū meum: & ipſe regnabit p me: illiq; precipiā vt ſit dux ſuper iſrael & ſup iudā. Et reſpondit banaias fili⁹ ioiade regi dicēs. Amen. Sic loquatur dñs deus domini mei regis. Quomodo fuit dominus cū domino meo rege: ſ. c. ſit cum ſalomōe & ſublimius faciat ſolium eius a ſolio dñi mei regis dd̄. Deſcēdit ergo ſadoch ſacerdos & nathā pphēta & banaias fili⁹ ioiade & cerethi & felethi: & impoſuerūt ſalomonem ſuper mulam regis dauid: & adduxerunt eum in gion. Sumpſitq; ſadoch ſacerdos cornu olei de tabernaculo: & vnxit ſalomonem & cecinerunt buccina: & dixit omnis populus. Viuat rex ſalomon. Et aſcendit vniuerſa multitudo poſt eū: & populus canētiū tibiis & letātiū gaudio magno: & inſonuit terra a clamore eorū. Audiuit āt adonias & oēs qui inuitati fuerant ab eo. Iāq; conuiuiū finitum erat. Sed & ioab audita voce tube: ait. Quid ſibi vult clamor ciuitatis tumultuātis. Adhuc illo loquente: ionathā filius abiathar ſacerdotis vēit. Cui dixit adonias. Ingredere quia vir fortis es & bona nuncians. Rñditq; ionathan adonie. Neqꝗ. Dñs ei noſter rex dd' regem cōſtituit ſalomonem: miſitq;

accipite vobiſcū ſeruos dñi vñi:
λάβετε μεθ᾽ ἑαυτῶν τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου ὑμῶν,
et iponite ſalomonē filiū meū ſup mu-
καὶ ἐπιβιβάσατε σολομῶντα τὸν υἱόν μου ἐπὶ τὴν ἡμίο-
lam meā: ⁊ deducite eū in gion: ⁊
νον τὴν ἐμήν, καὶ καταβιβάσατε αὐτὸν εἰς τὸν γιών, καὶ
vngat eū ibi ſadoch ſacerdos ⁊ nathā pphēta
χρισάτω αὐτὸν ἐκεῖ σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ ναθὰν ὁ προφήτης
in regē ſup iſrael: ⁊ canite in buccina.
εἰς βασιλέα ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ σαλπίσατε ἐν σάλπιγ-
et dicetis: viuat rex ſalomon: ⁊ aſcende-
γι. καὶ ἐρεῖτε, ζήτω ὁ βασιλεὺς σολομών, καὶ ἀναβήσε-
tis poſt eū. ⁊ ingredietur ⁊ ſedebit
σθε ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ εἰσελεύσεται καὶ καθήσεται
ſup ſoliū meū: ⁊ ipſe regnabit p me. ⁊
ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ αὐτὸς βασιλεύσει ἀντ᾽ ἐμοῦ. καὶ
ei precipiā vt ſit in ducē ſup iu-
αὐτῷ ἐντελοῦμαι τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ ἰού-
dā ⁊ ſup iſrael. ⁊ rñdit baneas fili⁹ ioia-
δαν καὶ ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἀπεκρίθη βανέας υἱὸς ἰωια-
de regi ⁊ dixit: fiat ſic. confirmet
δὰ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε, γένοιτο οὕτως. πιστώσαι ὁ
de⁹ verba dñi mei regis: ſic
θεὸς τοὺς λόγους τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως
dixit dñs de⁹ tu⁹ dñe mi rex. ⁊ ſicut
εἶπε κύριος ὁ θεός σου κύριέ μου βασιλεῦ. καὶ καθὼς
fuit dñs cum dño meo rege: ſic
ἦν ὁ κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕ-
ſit ⁊ cū ſalomone: ⁊ magnificet ſo-
τως εἴη καὶ μετὰ σολομῶντος, καὶ μεγαλύναι τὸν θρό-
liū eius magis ꝙ ſoliū dñi mei re-
νον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασι-
gis dauid. ⁊ deſcēdit ſadoch ſacerdos ⁊ nathā
λέως δαυίδ. καὶ κατέβη σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ ναθὰν
pphēta ⁊ baneas fili⁹ ioiade ⁊ cherethi ⁊
ὁ προφήτης καὶ βανέας υἱὸς ἰωιαδὰ καὶ ὁ χερεθὶ καὶ
pheleti: ⁊ impoſuerūt ſalomonē ſup
ὁ φελετί, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν σολομῶντα ἐπὶ τὴν
mulā regis dauid: ⁊ abierūt poſt
ἡμίονον τοῦ βασιλέως δαυίδ, καὶ ἐπορεύοντο ὀπί-
eū in gion ⁊ ſumpſit ſadoch ſacerdos
σω αὐτοῦ εἰς τὸν γιών. καὶ ἔλαβεν σαδὼκ ὁ ἱερεὺς
cornu olei de tabernaculo: ⁊ vnxit
τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τοῦ σκηνώματος, καὶ ἔχρι-
ſalomonē: ⁊ cecinit buccina. ⁊ di-
σε τὸν σολομῶντα, καὶ ἐσάλπισε σάλπιγγι. καὶ εἶ-
xit ois ppls: viuat rex ſalomon. ⁊ aſcē-
πε πᾶς ὁ λαός, ζήτω ὁ βασιλεὺς σολομών. καὶ ἀνέ-
dit vniuerſus ppls poſt eum: ⁊ ois ppls ſal-
βη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐχό-
tabāt in choris ⁊ letantes gaudio ma-
ρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραινόμενοι εὐφροσύνῃ μεγά-
gno: ⁊ inſonuit terra in voce eoꝝ. ⁊ audi-
λῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν. καὶ ἤκου-
uit adonias ⁊ oēs inuitati q̄ cū eo: ⁊
σεν ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ
ipſi cōpleuerūt comedētes. ⁊ audiuit ioab
αὐτοὶ συνετέλεσαν ἐσθίοντες. καὶ ἤκουσεν ἰωὰβ τὴν
vocē tube ⁊ dixit: q̄ vox ciui-
φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ εἶπε, τίς ἡ φωνὴ τῆς πό-
tatis tumultuātis. adhuc eo loquēte: ⁊ ecce iona-
λεως ἠχούσης. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδοὺ ἰωνα-
thā fili⁹ abiathar ſacerdotis venit. ⁊ dixit adonias: in-
θὰν υἱὸς ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως ἦλθεν. καὶ εἶπεν ἀδωνίας, εἴ-
gredere: q2 vir fortitudinis tu: ⁊ bona nūciabis.
σελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως σύ, καὶ ἀγαθὰ εὐαγγελιεῖς.
et rñdit ionathan ⁊ dixit adonie: ⁊ qui-
καὶ ἀπεκρίθη ἰωναθὰν καὶ εἶπεν τῷ ἀδωνίᾳ, καὶ μά-
dem dñs noſter rex dauid regē cōſtituit
λα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ ἐβασίλευσε
ſalomonē: ⁊ miſit
τὸν σολομῶντα, καὶ ἀπέσταλκε

cum eo ſadoc ſacerdotē ⁊ nathan prophetā
μετ' αὐτοῦ σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ ναθὰν τὸν προφήτην
⁊ banean filiū ioiada ⁊ cherethi ⁊ phe
καὶ βαναίαν υἱὸν ἰωιαδὰ καὶ τὸν χερεθὶ καὶ τὸν φε-
leti: ⁊ impoſuerūt eum ſup mulā
λετί, καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ
regis: ⁊ vnxit eum ſadoc ſacerdos ⁊ na-
βασιλέως, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ να-
than propheta in regē in gion. ⁊ aſcēderūt
θὰν ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐν τῷ γιὼν. καὶ ἀνέβησαν
inde letantes: ⁊ inſonuit ciuitas. hec eſt
ἐκεῖθεν εὐφραινόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις. αὕτη ἐστὶν
vox ſoni quā audiſtis. ⁊ ſedit ſalomon ſup
ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου ἣν ἠκούσατε. καὶ ἐκάθισε σολομὼν ἐπὶ
ſoliū regni. ⁊ venerūt ſerui
τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. καί γε ἦλθον οἱ δοῦλοι τοῦ
regis vt bñdicerēt dño nr̃o regi
βασιλέως εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα
dauid dicētes: bonū faciat dñs nomē filij
δαυὶδ λέγοντες, ἀγαθύναι κύριος τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ
tui ſalomōis ſup nomē tuū: ⁊ magnifi
σου σολομῶντος ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου, καὶ μεγαλύ-
cet thronū eius ſuper thronū tuū. ⁊ ado
ναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου. καὶ προ-
rauit rex in lecto ſuo. ⁊ ſic
σεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. καὶ οὕ-
dixit rex: benedictus dñs deus iſra
τως εἶπεν ὁ βασιλεύς, εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς ἰσρα-
el: q̄ dedit de ſemine meo ſedētē in
ἠλ, ὃς ἔδωκεν ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ
G ſolio meo: ⁊ oculi mei vident. ⁊
τοῦ θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσιν. καὶ
territi ſūt ⁊ ſurrexerūt omnes inuitati ab
ἐξέστησαν καὶ ἐξανέστησαν πάντες οἱ κεκλημένοι ὑπὸ
adonia: ⁊ abierūt vnuſq̄ſq; in ſuam viā.
τοῦ ἀδωνίου, καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν.
⁊ adonias timuit a facie ſalomonis:
Infra. 2.c. καὶ ἀδωνίας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου σολομῶντος,
⁊ ſurrexit ⁊ abijt ⁊ tenuit cornua
καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἐκράτησε τῶν κεράτων τοῦ
altaris. ⁊ nūciatū ē ſalomoni dicens: ecce
θυσιαστηρίου. καὶ ἀπηγγέλη τῷ σολομῶντι λέγων, ἰδοὺ
adonias timuit regem ſalomonē: ⁊ ecce
ἀδωνίας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα σολομῶντα, καὶ ἰδοὺ
tenuit cornua altaris: dicēs: iu
ἐκράτησε τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, ὀμο-
ret mihi hodie rex ſalomon vt nō inter
σάτω μοι σήμερον ὁ βασιλεὺς σολομὼν τοῦ μὴ θανα-
ficiat ſeruū ſuū in gladio. ⁊ dixit ſa-
τῶσαι τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ εἶπε σο-
lomon ſi fuerit in filiū virtutis non cadet a
λομὼν ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως οὐ μὴ πέσῃ ἀπὸ
capite eius capill' in terrā. ſi āt malū
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ θρὶξ ἐπὶ τὴν γῆν. ἐὰν δὲ κακία
inuētū fuerit in eo: morietur. ⁊ miſit rex
εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, ἀποθανεῖται. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασι-
ſalomon ⁊ deduxerūt eū ab al
λεὺς σολομὼν καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θυσια-
tari. ⁊ ingreſſus ē ⁊ adorauit regem ſalo
στηρίου. καὶ εἰσῆλθε καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ σολο-
monē. ⁊ dixit ei ſalomon: vade in domū tuā.
μῶντι. καὶ εἶπεν αὐτῷ σολομὼν, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.

Ca. 2 A
Et appropinquerūt dies dauid vt moreretur ip-
Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι δαυὶδ τοῦ ἀποθανεῖν αὐ-
ſe: ⁊ precepit filio ſuo ſalomoni dicēs:
Deut. 31.b. τόν, καὶ ἐνετείλατο τῷ υἱῷ αὐτοῦ σολομῶντι λέγων,
Joſue. 23.d. ego eo in via vniuerſe terre: ⁊ con
ἐγὼ πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς, καὶ κρα-
fortaberis ⁊ eris in virū ⁊ obſeruabis cuſtodiā
Ioſ. 1.b ταιωθήσῃ καὶ ἔσῃ εἰς ἄνδρα καὶ φυλάξῃ τὴν φυλακὴν
dñi dei tui vt ambules
κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι

cum eo ſadoch ſacerdotem & nathan prophetam & banaiam filium ioiade: & cerethi & felethi: & impoſuerunt eum ſuper mulam regis. Vnxeruntq; eum ſadoch ſacerdos & nathan propheta regem in gion: & aſcēderūt inde letantes: & inſonuit ciuitas. Hec ē vox quā audiſtis. Sed & ſalomon ſedet ſuper ſolium regni: & ingreſſi ſerui regis benedixerunt domino noſtro regi dauid dicētes. Amplificet deus nomen ſalomonis ſup nomen tuū: & magnificet thronū ei' ſup thronū tuū. Et adorauit rex in lectulo ſuo: inſuper & hec locutus eſt. Benedictus dñs deus iſrael qui dedit hodie ſedentē i ſolio meo videntib' oculis meis. Territi ſunt ergo: & ſurrexerunt oēs q̄ inuitati fuerāt ab adonia: & iuit vnuſquiſq; in viam ſuam. Adōias autem timens ſalomonē ſurrexit & abiit in tabernaculū dñi. & tenuitq; cornua altaris. Et nunciauerunt ſalomoni dicentes. Ecce adonias timēs regē ſalomonem tenet cornua altaris dicens. Iuret mihi rex ſalomō hodie q̄ non interficiat ſeruum ſuū gladio. Dixitq; ſalomon. Si fuerit vir bonus: non cadet ne vn' qdē capillus eius in terrā. Si autē malū inuentū fuerit in eo: morietur. Miſit ergo rex ſalomon & eduxit eum ab altari: & ingreſſus adorauit regē ſalomonem. Dixitq; ei ſalomō. Vade in domum tuam. 2.

Appropinquerūt āt dies dauid vt moreretur: precepitq; ſalomoni filio ſuo dicēs. Ecce ego ingredior viā vniuerſe terre. Cōfortare & eſto vir fortis: & obſerua vt cuſtodias mandata domini dei tui: vt ambules

אתו המלך את צדוק הכהן ואת
נתן הנביא ובניהו בן יהוידע
והכרתי והפלתי וירכבו אתו על — רכב
פרדת המלך וימשחו אתו צדוק
הכהן ונתן הנביא למלך בגחון — נבא
ויעלו משם שמחים ותהם — עלה הום
הקריה הוא הקול אשר שמעתם:
וגם ישב שלמה על כסא
המלוכה: וגם באו עבדי המלך — מלך בוא
לברך את אדנינו המלך דוד
לאמר ייטב אלהים את שם
שלמה משמך ויגדל את כסאו — יטב
מכסאך וישתחו המלך על — גדל
המשכב: וגם ככה אמר המלך — שחה שכב
ברוך יהוה אלהי ישראל אשר — ברך
נתן היום ישב על כסאי ועיני
ראות: ויחרדו ויקמו כל הקראים — ראה חרד
אשר לאדניהו וילכו איש — קום
לדרכו: ואדניהו ירא מפני — פנה
שלמה ויקם וילך ויחזק בקרנות — חזק
המזבח: ויגד לשלמה לאמר הנה — זבח נגד
אדניהו ירא את המלך שלמה
והנה אחז בקרנות המזבח לאמר
ישבע לי כיום המלך שלמה אם — שבע
ימית את עבדו בחרב: ויאמר — מות
שלמה אם יהיה לבן חיל לא — היה
יפל משערתו ארצה ואם רעה — נפל רעה
תמצא בו ומת: וישלח המלך — מצא שלח
שלמה ויורדהו מעל המזבח — ירד
ויבא וישתחו למלך שלמה — בוא
ויאמר לו שלמה לך לביתך: — הלך

Cap. ij.
ויקרבו ימי דוד למות — קרב יום
ויצו את שלמה בנו לאמר: אנכי — צוה
הלך בדרך כל הארץ וחזקת
והיית לאיש: ושמרת את — היה
משמרת יהוה אלהיך ללכת — שמר הלך

Digitized by Google

בדרכיו לשמר חקתיו מצותיו — חקק
ומשפטיו ועדותיו ככתוב בתורת — צוה שפט
משה למען תשכיל את כל — עוד כתב
אשר תעשה ואת כל אשר — ירה שכל
תפנה שם: למען יקים יהוה את — עשה
דברו אשר דבר עלי לאמר — פנה קום
אם ישמרו בניך את דרכם ללכת
לפני באמת בכל לבבם ובכל — ילך
נפשם לאמר לא יכרת לך — פנה
איש מעל כסא ישראל: וגם — כרת
אתה ידעת את אשר עשה לי
יואב בן צרויה אשר עשה
לשני שרי צבאות ישראל — שנה שור
לאבנר בן נר ולעמשא בן יתר
ויהרגם וישם דמי מלחמה — הרג שום
בשלם ויתן דמי מלחמה בחגרתו — לחם נתן
אשר במתניו ובנעלו אשר
ברגליו: ועשית כחכמתך ולא — עשה ירד
תורד שיבתו בשלם שאול: — שוב שאל
ולבני ברזלי הגלעדי תעשה
חסד והיו באכלי שלחנך כי כן — היה
קרבו אלי בברחי מפני אבשלום
אחיך: והנה עמך שמעי בן גרא
בן הימיני מבחרים והוא קללני
קללה נמרצת ביום לכתי מחנים — מרץ ילך
והוא ירד לקראתי הירדן
ואשבע לו ביהוה לאמר אם — שבע
אמיתך בחרב: ועתה אל תנקהו — מות נקה
כי איש חכם אתה וידעת את
אשר תעשה לו והורדת את — עשה ירד
שיבתו בדם שאול: וישכב דוד — שכב
עם אבתיו ויקבר בעיר דוד: — קבר
והימים אשר מלך דוד על — יום
ישראל ארבעים שנה בחברון — רבע
מלך שבע שנים ובירושלם
מלך שלשים ושלש שנים:

in viis eius & cuſtodias cerimonias ei⁹: & pͨcepta ei⁹ & iuditia & teſtimonia ſicut ſcriptum eſt in lege moyſi: vt intelligas vniuerſa que facis & quocunq; te verteris: vt confirmet dominus ſermones ſuos quos locutus eſt de me dicens. Si cuſtodierint filii tui viā ſuā: & ambulauerint corā me in veritate in oī corde ſuo: & in omni anima ſua: non auferetur tibi vir de ſolio iſrael. Tu quoq; noſti que fecerit mihi ioab filius ſaruie: que fecerit duob⁹ principib⁹ exercitus iſrael: abner filio ner & amaſe filio iether: quos occidit: & effudit ſanguinem belli in pace: & poſuit cruorem belli in balteo ſuo qui erat circa lūbos ei⁹ & in calciamēto ſuo ꝙ erat in pedib⁹ eius. Facies ergo iuxta ſapiētiā tuā: & nō deduces caniciem eius pacifice ad inferos. Sed & filiis berzellai galaaditis reddes gratiam: erūtq; comedetes in mēſa tua. Occurrerūt enim mihi: quādo fugiebā a facie abſalō fr̄is tui. Habes quoq; apud te ſemei filiū gera filii gemini de bahurim qui maledixit mihi maledictione peſſima quādo ibā ad caſtra. Sed quia deſcendit mihi in occurſum cū tranſirē iordanē: & iuraui ei per dn̄m dicens. Non te interficiam gladio: tu noli pati eū eſſe inoxiū Vir aūt ſapiens es: vt ſcias q̄ facies ei: deduceſq; canos eius cū ſanguine ad inferos. Dormiuit igr̄ dd̄ cū p̄rib⁹ ſuis: & ſepult⁹ eſt i ciuitate dd̄. Dies āt quibus regnauit dauid ſuper iſrael: quadraginta anni ſunt. In hebron regnauit ſeptem ānis: in ieruſalem triginta tribus.

in viis eius vt cuſtodias mādata eius ⁊
ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ
precepta eius ⁊ iudicia ei⁹ ⁊ teſtimōia
προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια
eius: ſicut ſcriptū ē in lege moyſi: vt
αὐτοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ μωυσῆ, ἵνα
intelligas vniuerſa q̄ facies ⁊ quocunq; aſ
συνίῃς πάντα ἃ ποιήσεις καὶ πανταχοῦ οὗ ἐὰν ἐπι
pexeris ibi: vt cōfirmet dn̄s ſermones ſuos q̄s
βλέψῃς ἐκεῖ, ὅπως στήσῃ κύριος τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἃ
locutus eſt de me dicēs: ſi cuſtodierint filij
ἐλάλησε περὶ ἐμοῦ λέγων, ἐὰν φυλάξωσιν τὰ τέκνα
tui vias ſuas: vt ambulēt corā me in veri
σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου ἐν ἀλη
tate ⁊ in toto corde ſuo ⁊ in tota aīa ſua
θείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐ
dicēs: nō auferetur tibi vir de ſolio
τῶν λέγων, οὐκ ἐξολοθρευθήσεταί σοι ἀνὴρ ἐπάνω τοῦ θρόνου
meo iſrael. ⁊ nūc tu noſti q̄ fecit mihi ioab fi
μου ἰσραήλ. καὶ νῦν σὺ οἶδας ἃ ἐποίησέ μοι ἰωὰβ υἱ
lius ſaruia: ⁊ q̄ fecit duob⁹ p̄cipib⁹ exercit⁹ — 2.Re.3 c.et 20 c.
ὸς σαρουΐα, καὶ ἃ ἐποίησε τοῖς δύο ἀρχιστρατήγοις
iſrael abener filio ner: ⁊ ameſſa filio iether:
ἰσραὴλ τῷ ἀβεννὴρ υἱῷ νὴρ, καὶ τῷ ἀμεσσᾶ υἱῷ ἰεθέρ,
⁊ occidit eos ⁊ vltus eſt ſāguinē belli in
καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς καὶ ἐξεδίκησεν αἷμα πολέμου ἐν
pace: ⁊ dedit ſāguinē inocētē in balteo ſuo q̄ — B
εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῷον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ
in lūbo eius ⁊ in calciamēto ſuo qđ
ἐν τῇ ὀσφύϊ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ τῷ
in pede eius. ⁊ facies iuxta ſapiētiā
ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν φρόνησίν
tuā: ⁊ nō deduces in pace caniciē eius
σου, καὶ οὐ κατάξεις ἐν εἰρήνῃ τὴν πολιὰν αὐτοῦ
ad inferos. ⁊ filijs berzelli galaadite
εἰς ᾅδου. καὶ τοῖς υἱοῖς βερζελλὶ τοῦ γαλααδίτου
facies miam: ⁊ erunt in comedētib⁹
ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν
mēſam tuā: q̄m ſic occurrerūt mihi q̄n fugiebā — 2.Re. 19.c.
τράπεζάν σου, ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν τῷ φεύγειν
ego a facie fratris tui abeſalom. ⁊
με ἐκ προσώπου τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀβεσσαλώμ. καὶ
ecce tecum ſemei filius gera fili⁹ iemeni q̄ de baurī:
ἰδοὺ μετὰ σοῦ σεμεῒ υἱὸς γηρὰ υἱὸς τοῦ ἰεμενὶ ὁ ἐκ βαουρίμ,
⁊ ipſe maledixit mihi maledictiōe doloroſa in
καὶ αὐτὸς κατηράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν ἐν τῇ ἡ
die qua ibam in caſtra: ⁊ ipſe deſ
μέρᾳ ᾗ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κα
cēdit in occurſum meū in iordane. ⁊ iura — 2.Re. 19.c.
τέβη εἰς ἀπάντησίν μου ἐπὶ τὸν ἰορδάνην. καὶ ὤμο
ui ei in dn̄o dicēs: ſi interficiā te in gla
σα αὐτῷ ἐν κυρίῳ λέγων, εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομ
dio: ⁊ nō relinq̄s inoxiū eū: q2 vir ſapiēs
φαίᾳ, καὶ οὐ μὴ ἀθωώσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς
es tu: ⁊ ſcies q̄ facies ei: ⁊ deduces
εἶ σύ, καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις
caniciē eius in ſāguine ad inferos. ⁊ dor
τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾅδου. καὶ κοιμᾶ
mit dauid cū patrib⁹ ſuis: ⁊ ſepult⁹ ē
ται δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη
in ciuitate dauid. ⁊ dies q̄b⁹ regnauit
ἐν τῇ πόλει δαυίδ. καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε
dauid ſup iſrael: quadraginta anni. in che
δαυὶδ ἐπὶ ἰσραήλ, τεσσαράκοντα ἔτη. ἐν χε
bron regnauit ſeptē ānis: ⁊ in hieruſalem
βρὼν ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ
regnauit triginta ⁊ trib⁹ annis.
ἐβασίλευσεν τριάκοντα καὶ τρία ἔτη.

C

Actuū 2.c. ⁊ ſalomon ſedit ſup thronū dauid
καὶ σολομὼν ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου δαυὶδ
patris ſui: ⁊ paratū fuit regnū e=
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία αὐ=
ius nimis. ⁊ ingreſſus ē adonias fili⁹ agith ad
τοῦ σφόδρα. καὶ εἰσῆλθεν ἀδωνίας υἱὸς ἀγὶθ πρὸς
3.Re. 16.a. berſabee matrē ſalomonis: ⁊ adora
βηρσαβεαὶ τὴν μητέρα σολομῶντος, καὶ προσεκύνη
uit eā. ⁊ dixit ei: pax ingreſſus tuus? ⁊
σεν αὐτῇ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰρήνη ἡ εἴσοδός σου; καὶ
dixit: pax. ⁊ dixit: ſermo mihi ad te. ⁊ a=
εἶπεν, εἰρήνη. καὶ εἶπεν, λόγος μοι πρὸς σέ. καὶ εἶ=
it ei: loquere. ⁊ dixit ei: tu noſti φ
πεν αὐτῷ, λάλησον. καὶ εἶπεν αὐτῇ, σὺ οἶδας ὅτι
mihi erat regnū: ⁊ in me poſuit oīs iſrael
ἐμοὶ ἦν ἡ βασιλεία, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς ἰσραὴλ τὸ
faciem ſuā in regem: ⁊ trāſlatū eſt re
πρόσωπον αὐτῶν εἰς βασιλέα, καὶ ἐπεστράφη ἡ βασι
gnū ⁊ factū eſt fratri meo: qm̄ a dn̄o
λεία καὶ ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ κυρίου
erat ei. ⁊ nūc petitionē vnā ego peto a
ἦν αὐτῷ. καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ
te: ne auertas faciem tuā. ⁊ dixit
σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου. καὶ εἶπεν
ei berſabee: loquere: ⁊ dixit ei: dic
αὐτῷ βηρσαβεαὶ, λάλει, καὶ εἶπεν αὐτῇ, εἶπον
tū ad ſalomonem regem: qꝛ nō auertet
δὴ πρὸς σολομῶντα τὸν βασιλέα, ὅτι οὐκ ἀποστρέψει
faciem tuā: ⁊ dabit mihi abiſaac
τὸ πρόσωπόν σου, καὶ δώσει μοι τὴν ἀβισαὰκ τὴν
ſunamitin in vxorē. ⁊ dixit ei berſabee:
σουναμίτιν εἰς γυναῖκα. καὶ εἶπεν αὐτῷ βηρσαβεαί,
bene ego loquar pro te regi. ⁊ ingreſ
καλῶς ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ. καὶ εἰσῆλ
ſa ē berſabee ad regem ſalomonē vt loqrēt
θε βηρσαβεαὶ πρὸς τὸν βασιλέα σολομῶντα λαλῆσαι
ei pro adonia. ⁊ ſurrexit rex in occur
αὐτῷ περὶ ἀδωνίου. καὶ ἐξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπάν
D ſum eius ⁊ adorauit eā: ⁊ ſedit
τησιν αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν αὐτήν, καὶ ἐκάθισεν
ſup thronū ſuū. ⁊ poſit⁹ ē thron⁹ matri
ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ
regis: ⁊ ſedit a dextris eius. ⁊ dixit
βασιλέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
ei: petitionē vnam paruā ego peto a
αὐτῷ, αἴτησιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ
te: ne auertas faciē meā. ⁊ dixit ei
σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν μου. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ
rex: pete mater mea qm̄ nō auertā te. ⁊
βασιλεύς, αἴτησαι μήτηρ ἐμή ὅτι οὐκ ἀποστρέψω σε. καὶ
dixit: detur abiſaac ſunamitis adonia
εἶπεν, δοθήτω ἡ ἀβισαὰκ ἡ σουναμίτις τῷ ἀδωνίᾳ τῷ
fratri tuo in vxorē. ⁊ rñdit ſalomon rex
ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα. καὶ ἀπεκρίθη σολομὼν ὁ βα
⁊ dixit matri ſue: ⁊ quare tu petis
σιλεὺς καὶ εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ἱνατί σὺ αἰτῇ τὴν
abiſaac adonie? ⁊ poſtula ei re
ἀβισαὰκ τῷ ἀδωνίᾳ; καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασι=
gnū: qm̄ iſte frater me⁹ magn⁹ magis φ ego:
λείαν, ὅτι οὗτος ὁ ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ,
⁊ ei abiathar ſacerdos: ⁊ ei ioab filius ſa=
καὶ αὐτῷ ἀβιάθαρ ὁ ἱερεύς, καὶ αὐτῷ ἰωὰβ υἱὸς σα
ruie pñceps militie amicus: ⁊ iurauit rex
ρουΐα ὁ ἀρχιστράτηγος ἑταῖρος, καὶ ὤμοσεν ὁ βασι=
ſalomon per dn̄m dicēs: hec faciat mihi
λεὺς σολομὼν κατὰ τοῦ κυρίου λέγων, τάδε ποιήσαι μοι ὁ
deus ⁊ hec addat: qꝛ cōtra aīam ſuā locut⁹ eſt
θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν
adonias verbū hoc. ⁊ nūc viuit dn̄s q̄ p̄parauit me
ἀδωνίας τὸν λόγον τοῦτον. καὶ νῦν ζῇ κύριος ὃς ἡτοίμασέ με

Salomō āt ſedit ſuper thronū dauid pr̄is ſui: & firmatū eſt regnū ei⁹ nimis. Et ingreſſus eſt adonias filius agith ad berſabee matrē ſalomonis. Que dixit ei. Pacificus ne eſt ingreſſus tu⁹? Qui rñdit. Pacificus. Addiditq́. Sermo mihi eſt ad te. Cui ait. Loq̄re. Et ille. Tu inq̄t noſti q̄a meū erat regnū: & me propoſuerat oīs iſrael ſibi in regem: ſed tranſlatum eſt regnū & factū ē fratris mei. A dn̄o ei cōſtitutū eſt ei. Nunc ergo petitionem vnam precor a te: ne confundas faciē meam. Que dixit ad eū. Loq̄re. Et ille ait. Precor vt dicas ſalomōi regi: neq́ enī negare tibi quicq́ poteſt: vt det mihi abiſac ſunamitem vxorem. Et ait berſabee. Bene ego loquar pro te regi. Venit ergo berſabee ad regem ſalomonem vt loqueretur ei pro adōia. Et ſurrexit rex in occurſum eius: adorauitq́ eam & ſedit ſup thronū ſuū. Poſituſq́ eſt thronus matri regis: q̄ ſedit ad dextrā eius. Dixitq́ ei. Petitionē vnā puulā ego deprecor a te: ne confundas faciem meam. Et dixit ei rex. Pete mater mea. Neq́ enī fas eſt vt auertā faciē tuam. Que ait. Detur abiſac ſunamitis adōie fratri tuo vxor. Reſponditq́ rex ſalomon & dixit matri ſue. Quare poſtulas abiſac ſunamitem adōie? Poſtula ei & regnum. Ipſe eſt ei frater meus maior me: & habet abiathar ſacerdotē & ioab filium ſaruie. Iurauit itaq́ rex ſalomō per dominū dicēs. Hec faciat mihi deus: & hec addat: q̄a cōtra aīam ſuā locutus eſt adonias verbū hoc. Et nūc viuit dn̄s qui firmauit me

וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו
וַתִּכֹּן מַלְכֻתוֹ מְאֹד׃ וַיָּבֹא אֲדֹנִיָּהוּ — כון בוא
בֶּן חַגִּית אֶל בַּת שֶׁבַע אֵם שְׁלֹמֹה
וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם בֹּאֶךָ וַיֹּאמֶר — אמר בוא
שָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלָיִךְ
וַתֹּאמֶר דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ
כִּי לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה וְעָלַי שָׂמוּ — היה מלך
כָל יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב — שום פנה
הַמְּלוּכָה וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה — סבב היה
הָיְתָה לּוֹ׃ וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת
אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתָּךְ אַל תָּשִׁבִי אֶת — שוב
פָּנָי וַתֹּאמֶר אֵלָיו דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר
אִמְרִי נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא
יָשִׁיב אֶת פָּנָיִךְ וְיִתֶּן לִי אֶת — נתן
אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה׃ וַתֹּאמֶר — איש
בַּת שֶׁבַע טוֹב אָנֹכִי אֲדַבֵּר עָלֶיךָ — דבר
אֶל הַמֶּלֶךְ׃ וַתָּבֹא בַת שֶׁבַע אֶל — בוא
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר לוֹ עַל
אֲדֹנִיָּהוּ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לִקְרָאתָהּ — קום
וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ וַיֵּשֶׁב עַל כִּסְאוֹ וַיָּשֶׂם — שחה
כִּסֵּא לְאֵם הַמֶּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לִימִינוֹ׃ — שום ישב
וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת קְטַנָּה אָנֹכִי — ימן אמר
שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ אַל תָּשֶׁב אֶת
פָּנָי וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ שַׁאֲלִי
אִמִּי כִּי לֹא אָשִׁיב אֶת פָּנָיִךְ׃
וַתֹּאמֶר יֻתַּן אֶת אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית — נתן
לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךָ לְאִשָּׁה׃ וַיַּעַן — איש ענה
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָה
אַתְּ שֹׁאֶלֶת אֶת אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית
לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה — מלך
כִּי הוּא אָחִי הַגָּדוֹל מִמֶּנִּי וְלוֹ — גדל
וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וּלְיוֹאָב בֶּן צְרוּיָה׃
וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיהוָה לֵאמֹר — שבע
כֹּה יַעֲשֶׂה לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף — עשה יסף
כִּי בְנַפְשׁוֹ דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת הַדָּבָר
הַזֶּה׃ וְעַתָּה חַי יְהוָה אֲשֶׁר הֱכִינַנִי — כון

Digitized by Google

וַיּוֹשִׁיבַנִי עַל כִּסֵּא דָּוִד אָבִי וַאֲשֶׁר ישב
עָשָׂה לִי בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר כִּי הַיּוֹם
יוּמַת אֲדֹנִיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מות שלח
בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע בּוֹ פגע
וַיָּמֹת׃ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ
עֲנָתֹת לֵךְ עַל שָׂדֶיךָ כִּי אִישׁ מָוֶת ילך שדה
אָתָּה וּבַיּוֹם הַזֶּה לֹא אֲמִיתֶךָ כִּי מות
נָשָׂאתָ אֶת אֲרוֹן אֲדֹנָי יְהוִה לִפְנֵי ארן
דָּוִד אָבִי וְכִי הִתְעַנִּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר ענה
הִתְעַנָּה אָבִי׃ וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה אֶת גרש
אֶבְיָתָר מִהְיוֹת כֹּהֵן לַיהוָה לְמַלֵּא היה
אֶת דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל בֵּית
עֵלִי בְּשִׁלֹה׃ וְהַשְּׁמֻעָה בָּאָה עַד בוא
יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה
וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה וַיָּנָס נוס
יוֹאָב אֶל אֹהֶל יְהוָה וַיַּחֲזֵק חזק
בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ זבח נגד
שְׁלֹמֹה כִּי נָס יוֹאָב אֶל אֹהֶל יְהוָה
וְהִנֵּה אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה שלח
אֶת בְּנָיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ
פְּגַע בּוֹ׃ וַיָּבֹא בְנָיָהוּ אֶל אֹהֶל יְהוָה בוא
וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא יצא
וַיֹּאמֶר לֹא כִּי פֹה אָמוּת וַיָּשֶׁב מות שוב
בְּנָיָהוּ אֶת הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּה
דִבֶּר יוֹאָב וְכֹה עָנָנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ ענה
הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּפְגַע
בּוֹ וּקְבַרְתּוֹ וַהֲסִירֹתָ דְּמֵי חִנָּם סור
אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב מֵעָלַי וּמֵעַל
בֵּית אָבִי׃ וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת דָּמוֹ
עַל רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי
אֲנָשִׁים צַדִּקִים וְטֹבִים מִמֶּנּוּ טוב
וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא הרג
יָדָע אֶת אַבְנֵר בֶּן נֵר שַׂר צְבָא שור
יִשְׂרָאֵל וְאֶת עֲמָשָׂא בֶן יֶתֶר
שַׂר צְבָא יְהוּדָה וְשָׁבוּ
דְמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב וּבְרֹאשׁ

& colocauit me ſup ſolium dd̄ patris mei: & q fecit mihi domum ſicut locut9 eſt: qa hodie occidetur adonias. Miſitq; rex ſalomon per manū banaie filii ioiade qui interfecit eū & mortu9 eſt. Abiathar quoq; ſacerdoti dixit rex. Vade in anathot ad agrū tuū. Et quidē vir mortis es: ſed hodie te non interficiam: quia portaſti arcā dn̄i dei coram dd̄ patre meo: & ſuſtinuiſti laborē in oībus in quib9 laborauit pater meus. Eiecit ergo ſalomō abiathar vt nō eſſet ſacerdos dn̄i: vt impleretur ſermo dn̄i quem locutus eſt ſuper domū heli in ſilo. Venit autē nūcius ad ſalomonē q ioab declinaſſet poſt adoniam & poſt ſalomonem nō declinaſſet. Fugit ergo ioab in tabernaculū dn̄i & apprehendit cornu altaris. Nunciatūq; eſt regi ſalomoni q fugiſſet ioab in tabernaculū dn̄i & eſſet iuxta altare. Miſitq; ſalomon banaiā filiū ioiade dicens. Vade interfice eū. Et venit banaias ad tabernaculū dn̄i: & dixit ei. Hec dicit rex. Egredere. Qui ait. Non egrediar ſed hic moriar. Renunciauit banaias regi ſermonē dicēs. Hec locutus eſt ioab: & hec locutus eſt mihi. Dixitq; ei rex. Fac ſicut locutus eſt: & interfice eum & ſepeli: & amouebis ſanguinē inocentē qui effuſus eſt a ioab a me & a domo patris mei: & reddet dominus ſanguinē eius ſuper caput ei9: quia interfecit duos viros iuſtos melioreſq; ſe: & occidit eos gladio patre meo dd̄ ignorante: abner filium ner principem militie iſrael: & amaſam filiū iether principē exercitus iuda. Et reuertetur ſanguis illorū in caput ioab & in caput

τ poſuit me ſup ſoliū dauid patris mei:
καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον δαυὶδ τοῦ πατρός μου,
τ ipſe fecit mihi domū ſicut locut9 ē mihi domi
καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησέ μοι κύριος
nus: qz hodie morietur adonias. τ mi
ος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται ἀδωνίας. καὶ ἐξαπέστει
ſit ſalomō rex in manu banaie filij ioiada: τ
λε σολομὼν ὁ βασιλεὺς ἐν χειρὶ βαναίου υἱοῦ ἰωιαδά, καὶ
interfecit adoniā: τ mortu9 eſt. τ abiathar
ἀνεῖλε τὸν ἀδωνίαν, καὶ ἀπέθανεν. καὶ τῷ ἀβιάθαρ
ſacerdoti dixit rex: reuertere in anathoth
τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεύς, ἀπότρεχε εἰς ἀναθὼθ
in agrū tuū: qz vir mortis es tu: τ in
εἰς τὸν ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ σύ, καὶ ἐν τῇ
die hac nō interficiā te: qz portaſti ar
ἡμέρα ταύτῃ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἦρας τὴν κιβω
cam federis dn̄i corā dauid patre
τὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐνώπιον δαυὶδ τοῦ πατρός
meo: τ qz laboraſti in oībus qb9 laborauit
μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχήθη ὁ
pater me9. τ eiecit ſalomon abiathar vt
πατήρ μου. καὶ ἐξέβαλε σολομὼν τὸν ἀβιάθαρ τοῦ
nō eſſet in ſacerdotē dn̄o: vt impleretur ſer
μὴ εἶναι εἰς ἱερέα τῷ κυρίῳ, τοῦ πληρωθῆναι τὸ ῥῆ 1.Re. 2.f.
mo dn̄i quē locut9 eſt ſup domū heli in ſylo. τ
μα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν οἶκον ἠλὶ ἐν σηλῶ. καὶ
fama venit vſq; ad ioab filiū saruie: q ioab erat
ἡ ἀκοὴ ἦλθεν ἕως ἰωὰβ υἱοῦ σαρουΐα, ὅτι ἰωὰβ ἦν
declinans poſt adoniā: τ poſt ſalomonē
κεκλικὼς ὀπίσω ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω σολομῶντος
nō declinaſſet. τ fugit ioab in tabernaculū
οὐκ ἐξέκλινε. καὶ ἔφυγεν ἰωὰβ εἰς τὸ σκήνωμα τοῦ
dn̄i τ apprehēdit cornua altaris. 8.1.g.
κυρίου καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.
τ nūciauerūt ſalomoni dicētes: q fu
καὶ ἀπήγγειλαν τῷ σολομῶντι λέγοντες, ὅτι πέ
git ioab in tabernaculū dn̄i: τ ecce te
φευγεν ἰωὰβ εἰς τὸ σκήνωμα κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέ
net cornua altaris. τ miſit
χει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀπέστειλεν ὁ
rex ſalomō baneā filiū ioiada dicēs:
βασιλεὺς σολομὼν τὸν βαναίαν υἱὸν ἰωιαδὰ λέγων,
vade τ interfice eū. τ venit baneas ad io
πορεύου καὶ ἄνελε αὐτόν. καὶ ἦλθε βαναίας πρὸς ἰω
ab in tabernaculū dn̄i: τ dixit ad eum: hec
ὰβ εἰς τὴν σκηνὴν κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, τά
dicit rex: egredere. τ dixit ioab nō e
δε λέγει ὁ βασιλεύς, ἔξελθε. καὶ εἶπεν ἰωὰβ οὐκ ἐκ
gredior: qz hic moriar. τ reuerſus ē ba
πορεύομαι, ὅτι ὧδε ἀποθανοῦμαι. καὶ ἀπέστρεψε βα
neas τ dixit regi dicēs: hec locutus eſt ioab
ναίας καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ λέγων, τάδε λελάληκεν ἰωὰβ
τ hec rn̄dit mihi. τ dixit ei rex:
καὶ τάδε ἀποκέκριταί μοι. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς,
vade: τ fac ei ſicut dixit: τ interfice eū τ
πορεύου, καὶ ποίησον αὐτῷ καθὼς εἴρηκε, καὶ ἄνελε αὐτὸν καὶ
ſepeli eū: τ amouebis hodie ſāguinē quē effudit ioab
θάψον αὐτόν, καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ ἐξέχεεν ἰωὰβ
gratis a me τ a domo pr̄is mei. τ reddi
δωρεὰν ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πρς̄ μου. καὶ ἀπέστρε
dit dn̄s ſāguinē iniq̄tatis eius in caput eius: qz ob
ψε κς̄ τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀ
uiauit duob9 viris iuſtis τ bonis
πήντησε τοῖς δυσὶν ἀνδράσι τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς
magis q ipſe: τ occidit eos in gladio. τ pa 2.Re. c.3.10 c.
ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ ὁ πα
ter me9 dd̄ nō nouit abener filiū ner pricipē militie iſ
τήρ μου δαδ̄ οὐκ ἔγνω τὸν ἀβεννὴρ υἱὸν νὴρ ἀρχιστράτηγον ἰσ
rael: τ amaſa filiū iether pricipē exercit9 iuda. τ re
ραήλ, καὶ τὸν ἀμασὰ υἱὸν ἰεθὲρ ἀρχιστράτηγον ἰούδα. καὶ ἀπο
uertatur ſāguis illoꝝ in caput eius τ in caput
στραφήτω τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν

E

Digitized by Google

ſeminis eius vſq; in ſēpiternū. ⁊ dauid ⁊
τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. καὶ τῷ δαυὶδ καὶ
ſemini ei⁹ ⁊ domui eius ⁊ thro
τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρό-
no eius fiat pax a dño vſq; in eternū. ⁊
νῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰρήνη παρὰ κυρίου ἕως αἰῶνος. καὶ
aſcēdit baneas filius ioiada ⁊ obuiauit ei: ⁊ in=
ἀνέβη βαναίας υἱὸς ἰωιαδὰ καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐθα-
terfecit eum: ⁊ ſepeliuit eū in domo ſua.
νάτωσεν αὐτόν, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.
⁊ dedit rex ſalomon banean filiū io
καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τὸν βαναίαν υἱὸν ἰω-
iada pro eo ſup exercitū. ⁊ ſadoc ſacdotē
ιαδὰ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατιάν. καὶ τὸν σαδὼκ τὸν ἱερέα
dedit rex in ſacerdotē primū pro abiathar. ⁊
ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ ἀβιάθαρ. καὶ
mittens vocauit rex ſalomon ſemei.
ἀποστείλας ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τὸν σεμεΐ.
⁊ dixit ei: edifica tibi domū in hieru
καὶ εἶπεν αὐτῷ, οἰκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν ἱερου-
ſalem ⁊ habita ibi: ⁊ nō egredieris inde
σαλὴμ καὶ κατοίκει ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐκεῖθεν
nequaq̄. ⁊ erit in die egreſſus tui ⁊
οὐδαμοῦ. καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξόδου σου καὶ
tráſieris torrētē cedron: cognoſcēs ſcies
διαβήσῃ τὸν χειμάρρουν τὸν κεδρών, γινώσκων γνώσῃ
ꝙ morte morieris: ⁊ ſanguis tu⁹ erit ſup
1.Re. 9.b. Infra. 18.d. ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ, καὶ τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ
caput tuū. ⁊ dixit ſemei ad regem:
τὴν κεφαλήν σου. καὶ εἶπε σεμεῒ πρὸς τὸν βασιλέα,
bonus ſermo quē locutus es dñe mi rex: ſic
ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας κύριέ μου βασιλεῦ, οὕτως
faciet ſeruus tuus. ⁊ habitauit ſemei in hieruſa
ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐκάθισε σεμεῒ ἐν ἱερουσα-
lem trib⁹ ānis. ⁊ factū eſt poſt tres ānos: ⁊ fu
λὴμ τρία ἔτη. καὶ ἐγένετο μετὰ τρία ἔτη, καὶ ἀπέ-
gerūt duo ſerui ſemei ad achis filiū maacha
δρασαν δύο δοῦλοι σεμεῒ πρὸς ἀχὶς υἱὸν μααχὰ
regem geth. ⁊ nūciauerūt ſemei dicētes:
βασιλέα γέθ. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ σεμεῒ λέγοντες,
G ecce ſerui tui in geth. ⁊ ſurrexit ſemei ⁊ ſtra=
ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἐν γέθ. καὶ ἀνέστη σεμεῒ καὶ ἐπέ-
uit aſinū ſuū ⁊ iuit in geth ad achis
σαξε τὸν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς γὲθ πρὸς ἀχὶς
regem geth vt quereret ſeruos ſuos. ⁊
βασιλέα γὲθ τοῦ ζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ. καὶ
egreſſus eſt ſemei: ⁊ duxit ſeruos ſuos.
ἐξεπορεύθη σεμεῒ, καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ.
⁊ nūciauerūt ſalomoni dicentes ꝙ egreſ
καὶ ἀπήγγειλαν τῷ σολομῶντι λέγοντες ὅτι ἐξεπο-
ſus eſt ſemei de hieruſalem in geth: ⁊ reuerſus eſt.
ρεύθη σεμεῒ ἐξ ἱερουσαλὴμ εἰς γέθ, καὶ ἀνέστρεψε.
⁊ miſit rex ⁊ vocauit ſemei:
καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσεν τὸν σεμεΐ,
⁊ dixit ad eum: nōne adiuraui te per dñm
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου
⁊ teſtificatus ſum tibi dicēs: in qua die egreſ
καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι λέγων, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλ-
ſus fueris de hieruſalē: ⁊ abieris dextrorſū vł ſiniſtrorſū:
θῃς ἐξ ἱερουσαλὴμ, καὶ πορευθῇς δεξιὰ ἢ ἀριστερά,
cognoſcēs ſcies ꝙ morte morieris: ⁊ dixiſti mihi:
γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ; καὶ εἶπάς μοι,
bonus ſermo quē audiui. ⁊ nūc ꝓꝑ qđ nō cuſtodi=
ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἤκουσα. καὶ νῦν διατί οὐκ ἐφύ-
ſti iuſiurādū dñi: ⁊ preceptū qđ prece
λαξας ὅρκον κυρίου, καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετειλά-
pi cōtra te? ⁊ dixit rex ad ſemei: tu
μην κατὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς σεμεΐ, σὺ
noſti omne malū tuū qđ cognouit cor tuū
1.Re. 16.b. οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου ἣν ἔγνω ἡ καρδία σου
quecūq; feciſti dauid
ἃ ἐποίησας δαυίδ

ſeminis eius i ſempiternū: dauid āt ⁊ ſemini ei⁹ ⁊ domui ⁊ throno illius ſit pax vſq; in eternū a dño. Aſcēdit itaq; banaias filius ioiade: ⁊ aggreſſus eū interfecit: ſepultuſq; ē in domo ſua i deſerto. Et conſtituit rex banaiam filiū ioiade pro eo ſuper exercitū: ⁊ ſadoch ſacerdotem poſuit ꝓ abiathar. Miſit quoq; rex ⁊ vocauit ſemei. Dixitq; ei. Edifica tibi domum in ieruſalem: ⁊ habita ibi. Et nō egredieris inde huc atq; illuc. Quacūq; āt die egreſſus fueris ⁊ tráſieris torrentem cedron: ſcito te interficiendum. Sāguis tuus erit ſup caput tuū. Dixitq; ſemei regi. Bonus ſermo. Sicut locutus eſt dominus meus rex: ſic faciet ſeruus tu⁹. Habitauit itaq; ſemei in ieruſalem dicbus multis. Factū ē aūt poſt ānos tres vt fugerent ſerui ſemei ad achis filium maacha regem geth. Nūciatūq; eſt ſemei ꝙ ſerui eius iſſent i geth. Et ſurrexit ſemei ⁊ ſtrauit aſinum ſuum: iuitq; ad achis in geth ad requirendum ſeruos ſuos: ⁊ adduxit eos de geth. Nunciatum eſt aūt regi ſalomoni ꝙ iſſet ſemei in geth de ieruſalē: ⁊ rediſſet. Et mittens vocauit eum: dixitq; illi. Nonne teſtificatus ſum tibi per dominū: ⁊ p̄dixi tibi: quacunq; die egreſſus fueris huc ⁊ illuc: ſcito te eſſe moriturū? Et reſpondiſti mihi. Bon⁹ ſermo quē audiui. Quare ergo non cuſtodiſti iuſiurandum domini ⁊ preceptum qđ preceperā tibi? Dixitq; rex ad ſemei. Tu noſti omne malum cuius tibi conſcium eſt cor tuum quod feciſti dauid

זרע לעלם ולדוד ולזרעו — עלם
ולביתו ולכסאו יהיה שלום עד — היה שלם
עולם מעם יהוה: ויעל בניהו בן — עלה
יהוידע ויפגע בו וימתהו ויקבר — פגע מות
בביתו במדבר: ויתן המלך את — קבר דבר
בניהו בן יהוידע תחתיו על — נתן
הצבא ואת צדוק הכהן נתן
המלך תחת אביתר: וישלח המלך
ויקרא לשמעי ויאמר לו בנה — שלח
לך בית בירושלם וישבת שם — קרא אמר
ולא תצא משם אנה ואנה:
והיה ביום צאתך ועברת את נחל — יצא
קדרון ידע תדע כי מות תמות
דמך יהיה בראשך: ויאמר שמעי — ידע
למלך טוב הדבר כאשר דבר
אדני המלך כן יעשה עבדך וישב
שמעי בירושלם ימים רבים: — עשה
ויהי מקץ שלש שנים ויברחו — יום רבב
שני עבדים לשמעי אל אכיש — היה ברח
בן מעכה מלך גת ויגידו לשמעי — שנה
לאמר הנה עבדיך בגת: ויקם — נגד
שמעי ויחבש את חמרו וילך — קום
גתה אל אכיש לבקש את עבדיו — חבש
וילך שמעי ויבא את עבדיו מגת:
ויגד לשלמה כי הלך שמעי — בוא
מירושלם גת וישב: וישלח המלך — נגד
ויקרא לשמעי ויאמר אליו הלוא — שוב שלח
השבעתיך ביהוה ואעד בך לאמר — קרא אמר
ביום צאתך והלכת אנה ואנה — עוד
ידע תדע כי מות תמות ותאמר — יצא
אלי טוב הדבר שמעתי: ומדוע — מות
לא שמרת את שבעת יהוה — ידע
ואת המצוה אשר צויתי עליך:
ויאמר המלך אל שמעי אתה — צוה
ידעת את כל הרעה אשר ידע
לבבך אשר עשית לדוד — רוע
— עשה

אבי והשיב יהוה את רעתך שוב
בראשך: והמלך שלמה ברוך ברך
וכסא דוד יהיה נכון לפני יהוה כון פנה
עד עולם: ויצו המלך את בניהו עלם צוה
בן יהוידע ויצא ויפגע בו וימת פגע מות
Cap.iij. והממלכה נכונה
ביד שלמה: ויתחתן שלמה מלך כון
את פרעה מלך מצרים ויקח את חתן
בת פרעה ויביאה אל עיר דוד לקח
עד כלתו לבנות את ביתו ואת בוא
בית יהוה ואת חומת ירושלם כלה בנה
סביב: רק העם מזבחים בבמות חמה
כי לא נבנה בית לשם יהוה עד סבב זבח
הימים ההם: ויאהב שלמה את במה
יהוה ללכת בחקות דוד אביו יום אהב
רק בבמות הוא מזבח ומקטיר: ילך חקק
וילך המלך גבענה לזבח שם כי קטר
היא הבמה הגדולה אלף עלות גדל עלה
יעלה שלמה על המזבח ההוא:
בגבעון נראה יהוה אל שלמה ראה
בחלום הלילה ויאמר אלהים חלם
שאל מה אתן לך: ויאמר נתן אמר
שלמה אתה עשית עם עבדך עשה
דוד אבי חסד גדול כאשר הלך
לפניך באמת ובצדקה ובישרת פנה
לבב עמך ותשמר לו את החסד שמר
הגדול הזה ותתן לו בן ישב על
כסאו כיום הזה: ועתה יהוה
אלהי אתה המלכת את עבדך מלך
תחת דוד אבי ואנכי נער קטן
לא אדע צאת ובא: ועבדך ידע יצא
בתוך עמך אשר בחרת עם רב בוא
אשר לא ימנה ולא יספר מרב: מנה ספר
ונתת לעבדך לב שמע לשפט נתן
את עמך להבין בין טוב לרע בין רוע
כי מי יוכל לשפט את עמך יכל

pr̃i meo. Reddidit dñs maliciã tuã in caput tuum: & rex ſalomon bñdictus: & thronus dd̃ erit ſtabilis corã domino vſq in ſempiternum. Iuſſit itaq rex banaie filio ioiade qui aggreſſus percuſſit eum: & mortuus eſt. 3.

Onfirmatũ eſt igitur regnum in manu ſalomonis: & affinitate coniunctus eſt pharaoni regi egypti. Accepit nãq filiã eius & adduxit in ciuitatẽ dauid donec cõpleret edificans domũ ſuam: & domum domini: & murum ieruſalem pcircuitum. Attamen populus immolabat in excelſis. Non enim edificatum erat templũ nomini domini vſq in diẽ illũ. Dilexit ãt ſalomõ dñm ambulãs i pceptis dd̃ patris ſui: excepto q in excelſis immolabat & accendebat thymiama. Abiit itaq ſalomon in gabaon vt imolaret ibi. Illud qppe erat excelſum maximũ. Mille hoſtias i holocauſtum obtulit ſalomon ſup altare illud in gabaon. Apparuit autem dominus ſalomoni per ſomnium nocte dicens. Poſtula quod vis vt dem tibi. Et ait ſalomon. Tu feciſti cũ ſeruo tuo dauid patre meo miſericordiã magnam: ſicut ambulauit in conſpectu tuo in veritate & iuſticia & recto corde tecum. Cuſtodiſti ei miſericordiã tuã grandẽ: & dediſti ei filiũ ſedentem ſuper thronũ: ſicut ẽ hodie. Et nũc dñe deus tu regnare feciſti ſeruũ tuũ pro dauid patre meo. Ego autẽ ſum puer paruulus & ignorãs egreſſum & introitũ meum: & ſeruus tuus i medio eſt ppli quẽ elegiſti populi infiniti: q nũerari & ſupputari nõ poteſt pre multitudine. Dabis ergo ſeruo tuo cor docile vt populum tuum iudicare poſſit & diſcernere inter bonũ & malũ. Quis enim põt iudicare populũ iſtum populum tuum

patri meo: ⁊ reddidit dñs maliciã
τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε κύριος τὴν κακίαν
tuã in caput tuũ. ⁊ rex ſalomõ be
σου εἰς τὴν κεφαλήν σου. καὶ ὁ βασιλεὺς σολομὼν εὐ
nedictus: ⁊ thron⁹ dauid erit paratus corã domi
λογημένος, καὶ ὁ θρόνος δαυὶδ ἔσται ἕτοιμος ἐνώπιον κυρί
no in ſẽpiternũ. ⁊ precepit rex ſalomon
ου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σολομὼν
banea filio ioiada: ⁊ egreſſus ẽ ⁊ interfecit eũ.
τῷ βαναίᾳ υἱῷ ἰωιαδά, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.
⁊ mortuus eſt.
καὶ ἀπέθανεν.
Ca.3.
Et regnũ cõfirmatũ eſt in manu ſalomo-
Καὶ ἡ βασιλεία ἐστερεώθη ἐν χειρὶ τοῦ σολομῶν- 2.Pa. 1.a.
nis. ⁊ affinitate cõiũct⁹ ẽ ſalomõ pharaõi regi
τος. καὶ ἐγαμβρεύσατο σολομὼν τῷ φαραὼ βασιλεῖ
egypti. ⁊ accepit ſalomõ filiã pharaõis vxo
αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε σολομὼν τὴν θυγατέρα φαραὼ γυ
rem. ⁊ adduxit eã in ciuitatẽ dauid: donec
ναῖκα. καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν δαυίδ, ἕως
cõpleret ipſe edificare ſuam domũ:
τοῦ συντελέσαι αὐτὸν οἰκοδομῆσαι αὐτοῦ τὸν οἶκον,
⁊ domũ dñi in primis: ⁊ murũ hieru-
καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις, καὶ τὸ τεῖχος ἱερου-
ſalem p circuitũ. ⁊ ppls erãt ſacrificãtes in ex
σαλὴμ κύκλῳ. καὶ ὁ λαὸς ἦσαν θύοντες ἐν τοῖς ὑψη
celſiſſimis. ⁊ nõ edificata fuit dom⁹ nomini do
λοτάτοις. καὶ οὐκ ᾠκοδομήθη ὁ οἶκος τῷ ὀνόματι κυ
mini vſq ad nũc. ⁊ dilexit ſalomõ dñm:
ρίου ἕως τοῦ νῦν. καὶ ἠγάπησε σολομὼν τὸν κύριον,
vt ambularet in preceptis dauid pa
τοῦ πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι δαυὶδ τοῦ πα
tris ſui: verũ in excelſis imolabat ⁊ adolebat.
τρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἔθυεν καὶ ἐθυμία.
⁊ ſurrexit ſalomõ ⁊ abijt in gabaõ vt imolaret
καὶ ἀνέστη σολομὼν καὶ ἐπορεύθη εἰς γαβαὼν θῦσαι ἐ
ibi: qr excelſiſſimũ ⁊ magnũ. mille hoſtias
κεῖ, ὅτι ὑψηλοτάτη καὶ μεγάλη. χιλίαν ὁλοκαύτωσιν
obtulit ſalomon ſup altare qđ in gabaon.
ἀνήνεγκεν σολομὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν γαβαών.
⁊ appuit dñs ſalomoni in ſõmnijs no
καὶ ὤφθη κύριος τῷ σολομῶντι ἐν ὕπνῳ τὴν νύ-
cte. ⁊ ait dñs ſalomoni: pete aliquã pe
κτα. καὶ εἶπε κύριος τῷ σολομῶντι, αἴτησαί τι αἴ-
titionẽ tibi: ⁊ dabo tibi. ⁊ dixit ſalomon:
τημα σεαυτῷ, καὶ δώσω σοί. καὶ εἶπε σολομών,
tu feciſti cũ ſeruo tuo dauid pa-
σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου δαυὶδ τοῦ πα
tre meo miam magnã: ſicut ãbulauit i cõſpectu tuo in
τρός μου ἔλεος μέγα, καθὼς διῆλθεν ἐνώπιόν σου ἐν
veritate ⁊ in iuſticia ⁊ in rectitudine cor
ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδί-
dis tecum: ⁊ cuſtodiſti ei miam grãdẽ
ας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ ἔλεος τὸ μέγα
hanc: vt dares ei filiũ ſedentẽ ſup thronũ e-
τοῦτο, δοῦναι αὐτῷ υἱὸν καθήμενον ἐπὶ τὸν θρόνον αὐ
ius: ſicut dies hec. ⁊ nũc dñe mi dñe tu regnare feciſti 1.Pa. 11.a
τοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ νῦν κύριέ μου κύριε σὺ ἐβασίλευσας 2.Pa. 1.a.
ſeruũ tuũ pro dauid patre meo. ⁊ ego ſum
τὸν δοῦλόν σου ἀντὶ δαυὶδ τοῦ πατρός μου. καὶ ἐγώ εἰμι Sap.
puer paruus: ⁊ nõ noui ingreſſum meũ ⁊ egreſ
παιδάριον μικρόν, καὶ οὐκ οἶδα τὴν εἴσοδόν μου καὶ τὴν ἔξο
ſum meũ. ⁊ ſeruus tuus in medio ppli tui: quẽ elegiſti
δόν μου. καὶ ὁ δοῦλός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξελέξω
pplm multũ: q nõ numerabit a multitudie ⁊ nõ re
λαὸν πολύν, ὃς οὐκ ἀριθμηθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους καὶ οὐδὲ
cẽſebitur. ⁊ dabis ſeruo tuo cor ſapiens
ἐξηγηθήσεται. καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν φρονίμην B
vt audiat ⁊ iudicet pplm tuũ in iuſticia: vt diſcer
τοῦ ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, τοῦ συνιέ-
nat inter bonũ ⁊ malũ. qm quis poterit iudicare
ναι ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. ὅτι τίς δυνήσεται κρίνειν

Digitized by Google

ppl'm tuū graue hunc: ⁊ placuit ſermo co
τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτον; καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώ
ram dño: q̄ poſtulauit ſalomon verbū hoc.
πιον κυρίου, ὅτι ἠτήσατο σολομὼν τὸ ῥῆμα τοῦτο.
⁊ ait dñs ad eum: quoniā poſtulaſti verbū
καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν, ἀνθ᾽ ὧν ἠτήσω τὸ ῥῆμα
hoc a me: ⁊ nō petiſti tibi dies mul
τοῦτο παρ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἠτήσω σεαυτῷ ἡμέρας πολ
tos: ⁊ nō poſtulaſti diuitias neq̄ petiſti aīas
λάς, καὶ οὐκ ἠτήσω πλοῦτον οὐδὲ ἠτήσω ψυχὰς τῶν
inimicorū tuorū: ſ; poſtulaſti tibi intellectū ad audiē
ἐχθρῶν σου, ἀλλ᾽ ἠτήσω σεαυτῷ σύνεσιν τοῦ εἰσα
dum iudicia ⁊ iuſtificationes: ecce feci
κούειν κρίματα καὶ δικαιώματα, ἰδοὺ πεποίηκα
ſcḋm verbū tuū: ⁊ ecce dedi tibi cor
κατὰ τὸ ῥῆμά σου, καὶ ἰδοὺ δέδωκά σοι καρδίαν
ſapiēs ⁊ peritū: ſicͭ tibi nō fuit ante te:
φρονίμην καὶ σοφήν, ὡς σοὶ οὐ γέγονεν ἔμπροσθέν σου,
⁊ poſt te nō ſurget ſimilis tibi. ⁊ q̄ nō peti
καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται ὅμοιός σοι. καί γε ἃ οὐκ ᾐτή
ſti: dedi tibi: ⁊ diuitias ⁊ gloriā: vt nō fue
σω, δέδωκά σοι, καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὡς οὐ γέ
rit vir ſimilis tibi in regibus. ⁊ ſi am
γονεν ἀνὴρ ὅμοιός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι. καὶ ἐὰν πο
bulaueris in via mea vt cuſtodias mādata mea
ρευθῇς ἐν τῇ ὁδῷ μου τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου
⁊ precepta mea: veluti ābulauit dauid pa
C καὶ τὰ προστάγματά μου, ὡς ἐπορεύθη δαυὶδ ὁ πα
2.Pa.1. ter tuus: ⁊ producā dies tuos. ⁊ expgefa
τήρ σου, καὶ μακρυνῶ τὰς ἡμέρας σου. καὶ ἐξυπνί
ct' eſt ſalomon: ⁊ ecce inſomniū. ⁊ ſurrexit ⁊ abiit
σθη σολομών, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον. καὶ ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν
in hieruſalem: ⁊ ſtetit ante faciē alta
εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσια
ris qḋ ante cōſpectū arce federis do
στηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυ
mini: ⁊ obtulit holocauſta ⁊ fecit paci
ρίου, καὶ ἀνήγαγεν ὁλοκαυτώσεις καὶ ἐποίησεν εἰρηνι
ficas: ⁊ fecit cōuiuiū vniuerſis famulis ſuis.
κάς, καὶ ἐποίησε πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ.
tunc apparuerūt due mulieres meretrices regi:
τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρναι τῷ βασιλεῖ,
⁊ ſteterūt corā eo. ⁊ ait mulier vna:
καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ μία,
in me dñe mi. ego ⁊ mulier hec hitabam' in do
ἐν ἐμοί κύριέ μου. ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ᾠκοῦμεν ἐν οἴ
mo vna: ⁊ peperi in domo: ⁊ factū eſt die
κῳ ἑνί, καὶ ἔτεκον ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέ
tertia poſtq̄ pepi ego: ⁊ peperit ⁊ mulier hec
ρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μου, καὶ ἔτεκεν καὶ ἡ γυνὴ αὐ
filiū: ⁊ eramus ſimul. nō erat vllus no
τὴ υἱόν, καὶ ἦμεν κατὰ τὸ αὐτό. οὐκ ἦν οὐθεὶς μεθ᾽
biſcū preter ambas nos in domo. ⁊ mor
ἡμῶν πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. καὶ ἀπέ
tuus eſt filius mulieris huius nocte: q: incu
θανεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν νύκτα, ὡς ἐπε
buit ſup eū. ⁊ ſurrexit media nocte: ⁊
κοιμήθη ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἀνέστη μέσον τῆς νυκτός, καὶ
cepit filiū meū ex vlnis meis: ⁊
ἔλαβε τὸν υἱόν μου ἐκ τῶν ἀγκαλῶν μου, καὶ ἡ
ſerua tua dormiebat: ⁊ collocauit eū in ſi
δούλη σου ἐκοιμᾶτο, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸ ἐν τῷ κόλ
nu ſuo: ⁊ filiū mortuū poſuit in
πῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν
ſinu meo. ⁊ ſurrexi mane ad lactādū fi
τῷ κόλπῳ μου. καὶ ἀνέστην τοπρωῒ θηλάσαι τὸν υἱ
liū meū: ⁊ ille erat mortuus.
όν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς.

hunc multum. Placuit ergo ſermo coram dño q̄ ſalomon poſtulaſſet huiuſcemodi rē. Et dixit deus ſalomōi. Quia poſtulaſti verbum hoc & non petiſti tibi dies multos: nec diuitias: aut aīas inimicorū tuorū: ſed poſtulaſti tibi ſapiētiam ad diſcernēdū iudicium: ecce feci tibi ſḃm ſermōes tuos: & dedi tibi cor ſapiens & intelligēs: in tātū vt nullus an̄ te ſimilis tui fuerit: nec poſt te ſurrecturꝰ ſit. Sed & hec q̄ nō poſtulaſti dedi tibi: diuitias ſcilicet & gloriam: vt nemo fuerit ſimilis tui in regibus cūctis retro diebus. Si autem ābulaueris in viis meis & cuſtodieris precepta mea & mādata mea: ſicut ambulauit pr̄ tuus: lōgos faciā dies tuos. Igitur euigilauit ſalomō & intellexit qḋ eſſet ſōniū. Cū veniſſet ieruſalē ſtetit corā arca federis domini & obtulit holocauſta: & fecit victimas pacificas & grande cōuiuiū vniuerſis famulis ſuis. Tūc venerūt due mulieres meretrices ad regem: ſteteruntq̄ coram eo: quarum vna ait. Obſecro mi domine: ego & mulier hec habitabamus in domo vna: & peperi apud eā in cubiculo. Tertia aūt die poſtq̄ ego peperi: pepit & hec. Et eramꝰ ſimul: nulluſq̄ alius nobiſcū i domo: exceptis nobis duabꝰ. Mortuus ē aūt filius mulieris huius nocte. Dormiens quippe oppſſit eū. Et cōſurgēs intēpeſte noctis ſilētio: tulit filiū meum de latere meo ancille tue dormientis: & collocauit in ſinu ſuo: ſuū aūt filiū qui erat mortuus poſuit i ſinu meo. Cumq̄ ſurrexiſſem mane vt darem lac filio meo: appuit mortuus.

הכבד הזה: וייטב הדבר בעיני | יטב
אדני כי שאל שלמה את הדבר
הזה: ויאמר אלהים אליו יען
אשר שאלת את הדבר הזה
ולא שאלת לך ימים רבים | יום רבב
ולא שאלת לך עשר ולא
שאלת נפש איביך ושאלת לך
הבין לשמע משפט: הנה עשיתי | בין שפט עשה
כדברך הנה נתתי לך לב חכם | נתן
ונבון אשר כמוך לא היה | בין
לפניך ואחריך לא יקום | פנה קום
כמוך: וגם אשר לא שאלת
נתתי לך גם עשר גם
כבוד אשר לא היה כמוך | כבד
איש במלכים כל ימיך: ואם | יום
תלך בדרכי לשמר חקי ומצותי | הלך חקק
כאשר הלך דויד אביך והארכתי | צוה ארך
את ימיך: ויקץ שלמה והנה
חלום ויבוא ירושלם ויעמד | חלם בוא
לפני ארון ברית אדני ויעל | עמד פנה
עלות ויעש שלמים ויעש | ארן ברת
משתה לכל עבדיו: אז תבאנה | עלה עשה
שתים נשים זנות אל המלך | שתה בוא
ותעמדנה לפניו: ותאמר האשה | נשה זנה
האחת בי אדני אני והאשה הזאת | אמר איש
ישבת בבית אחד ואלד עמה
בבית: ויהי ביום השלישי ללדתי | ילד
ותלד גם האשה הזאת ואנחנו | היה שלש
יחדו אין זר אתנו בבית זולתי
שתים אנחנו בבית: וימת בן | זלת
האשה הזאת לילה אשר שכבה | מות
עליו: ותקם בתוך הלילה ותקח
את בני מאצלי ואמתך ישנה | קום לקח
ותשכיבהו בחיקה ואת בנה | אמה
המת השכיבה בחיקי: ואקם | שכב
בבקר להיניק את בני והנה מת | קום
ינק

וָאֶתְבּוֹנֵן אֵלָיו בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה לֹא בִּין
הָיָה בְנִי אֲשֶׁר יָלָדְתִּי׃ וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה הָאַחֶרֶת לֹא כִי בְּנִי הַחַי
וּבְנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי מוּת
בְּנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי וַתְּדַבֵּרְנָה דָּבַר
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת פָּנָה
אֹמֶרֶת זֶה בְּנִי הַחַי וּבְנֵךְ הַמֵּת
וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בְּנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי
הֶחָי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קְחוּ לִי חָרֶב לָקַח
וַיָּבִאוּ הַחֶרֶב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר בּוֹא פָּנָה
הַמֶּלֶךְ גִּזְרוּ אֶת הַיֶּלֶד הַחַי
לִשְׁנָיִם וּתְנוּ אֶת הַחֲצִי לְאַחַת שָׁנָה נָתַן
וְאֶת הַחֲצִי לְאֶחָת׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה חָצָה אָמַר
אֲשֶׁר בְּנָהּ הַחַי אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי אִישׁ
נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל בְּנָהּ וַתֹּאמֶר כָּמַר
בִּי אֲדֹנִי תְּנוּ לָהּ אֶת הַיָּלוּד הַחַי נָתַן יָלַד
וְהָמֵת אַל תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת אֹמֶרֶת מוּת
גַּם לִי גַּם לָךְ לֹא יִהְיֶה גְּזֹרוּ׃ וַיַּעַן הָיָה עָנָה
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר תְּנוּ לָהּ אֶת הַיָּלוּד
הַחַי וְהָמֵת לֹא תְמִיתֻהוּ הִיא
אִמּוֹ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל יִשְׂרָאֵל אֶת שָׁמַע
הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר שָׁפַט הַמֶּלֶךְ שָׁפַט
וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי פָּנָה רָאָה
חָכְמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת עָשָׂה
מִשְׁפָּט׃

Cap. iiij.

וַיְהִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ עַל כָּל
יִשְׂרָאֵל׃ וְאֵלֶּה הַשָּׂרִים אֲשֶׁר לוֹ הָיָה שׂוּר
עֲזַרְיָהוּ בֶן צָדוֹק הַכֹּהֵן׃ אֱלִיחֹרֶף
וַאֲחִיָּה בְּנֵי שִׁישָׁא סֹפְרִים
יְהוֹשָׁפָט בֶּן אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר׃ זָכַר
וּבְנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע עַל הַצָּבָא
וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃ וַעֲזַרְיָהוּ
בֶן נָתָן עַל הַנִּצָּבִים וְזָבוּד בֶּן
נָתָן כֹּהֵן רֵעֶה הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִישָׁר
עַל הַבָּיִת וַאֲדֹנִירָם בֶּן עַבְדָּא
עַל הַמַּס׃ וְלִשְׁלֹמֹה שְׁנֵים

Quẽ diligẽtius intuẽs clara luce deprehẽdi nõ eſſe meũ quẽ genueram. Reſponditq̧ altera mulier. Non eſt ita vt dicis: ſed filius tuus mortuus eſt: meus ãt viuit. E cõtrario illa dicebat. Mẽtiris. Filius q̃ppe meꝰ viuit: & filiꝰ tuꝰ mortuus eſt. Atq̧ in hũc modũ cõtẽdebãt corã rege. Tũc rex ait. Hec dicit. Filius meus viuit: & filiꝰ tuus mortuꝰ ẽ. Et iſta rñdit. Non: ſed filius tuus mortuus eſt: meꝰ ãt viuit. Dixit ergo rex. Afferte mihi gladiũ. Cũq̧ attuliſſet gladiũ corã rege. Diuidite inq̃t infantẽ viuũ in duas ptes & date dimidiã ptẽ vni & dimidiã ptem alteri. Dixit autem mulier cuius filius erat viuus ad regẽ: cõmota ſunt q̃ppe viſcera eius ſup filio ſuo. Obſecro dñe date illi infantem viuum: & nolite interficere eũ. E cõtrario illa dicebat. Nec mihi nec tibi ſit: ſed diuidatur. Reſpõdit rex & ait. Date huic infantẽ viuũ & non occidatur. Hec eſt enim mater eiꝰ. Audiuit itaq̧ omnis iſrael iudicium qd' iudicaſſet rex: & timuerũt regem: videntes ſapientiã dei eſſe in eo ad faciendum iudicium. 4.

Erat autem rex ſalomõ regnans ſuper oẽm iſrael: & hi principes quos habebat. Azarias filius ſadoch ſacerdotis: helioreph & ahia filii ſeſa ſcribe. Ioſaphat filius ahilud a commentariis. Banaias filius ioiade ſuper exercitum. Sadoch ãt & abiathar ſacerdotes: azarias filius Nathan ſup eos qui aſſiſtebãt regi. Sabud filius nathã ſacerdos amicꝰ regis: & ahiſar ꝓpoſitus domus: & adonirã filius abda ſup tributa. Habebat autẽ ſalomon duodecim

⁊ perſpexi eũ mane: ⁊ ecce nõ erat filiꝰ
καὶ κατενόησα αὐτὸν τοπρωΐ, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱός
meꝰ quẽ genuerã. ⁊ dixit mulier altera: nequaq̃: ſed
μου ὃν ἔτεκον. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα, οὐχί, ἀλλὰ
filius meꝰ viuẽs: ⁊ filius tuus mortuus. ⁊ illa di
ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκώς. καὶ αὕτη εἶ-
xit: minime: filius tuus mortuus: ⁊ filius meꝰ viuẽs.
πεν, οὐχί, ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκώς, καὶ υἱός μου ὁ ζῶν.
⁊ locute ſunt corã rege. ⁊ dixit e-
καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν αὐ- D
is rex: tu dicis: iſte filius meus q̃ viuit:
τοῖς ὁ βασιλεύς, σὺ λέγεις, οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν,
⁊ filius huius q̃ mortuus eſt. ⁊ tu dicis: nequaq̃: ſed
καὶ ὁ υἱὸς ταύτης ὁ τεθνηκώς. καὶ σὺ λέγεις, οὐχί, ἀλ-
filius meꝰ q̃ viuit: at filius huius q̃ mortuꝰ eſt. ⁊
λὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱὸς ταύτης ὁ τεθνηκώς. καὶ
dixit rex: tollite mihi gladiũ. ⁊ attule-
εἶπεν ὁ βασιλεύς, λάβετέ μοι μάχαιραν. καὶ προσή-
runt gladiũ in cõſpectu regis. ⁊ a-
νεγκαν τὴν μάχαιραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ εἶ-
it rex: diuidite puerũ viuũ in duos
πεν ὁ βασιλεύς, διέλετε τὸ παιδίον τὸ ζῶν εἰς δύο,
⁊ date dimidiã ptẽ eius huic: ⁊ dimidiã ptẽ eius
καὶ δότε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτῃ, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ
huic. ⁊ rñdit mulier cuius erat filiꝰ viuẽs: ⁊ a-
ταύτῃ. καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ ἧς ἦν υἱὸς ὁ ζῶν, καὶ εἶ-
it ad regem: qm̃ turbata ſũt viſcera eius
πεν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτρα αὐτῆς
ſup filio ſuo: ⁊ ait: in me dñe: date ei
ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν, ἐν ἐμοὶ κύριε, δότε αὐ-
puerũ: ⁊ morte ne occidatis ipſũ.
τῇ τὸ παιδίον, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτό.
⁊ altera dixit: neq̧ mihi neq̧ huic ſit: di
καὶ ἡ ἑτέρα εἶπεν, μήτε ἐμοὶ μήτε αὐτῇ ἔσω, διέ-
uidite eũ. ⁊ rñdit rex ⁊ dixit: da-
λετε αὐτό. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν, δό-
te puerũ viuẽtẽ mulieri q̃ dixit: date eum ei
τε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τῇ γυναικὶ τῇ εἰπούσῃ, δότε αὐτὸ αὐ-
⁊ morte ne occidatis ipm̃ qm̃ ipſa m̃r
τῇ καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτό, ὅτι αὕτη ἡ μήτηρ
eius. ⁊ audiuit vniuerſus iſrael iudiciũ hoc
αὐτοῦ. καὶ ἤκουσε πᾶς ἰσραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο
q̃d iudicauit rex: ⁊ timuerũt a fa-
ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεύς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώ-
cie regis: qz viderũtq̧ ſapiẽtia dei in
που τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις θεοῦ ἐν
eo ad faciẽdũ iudicia.
αὐτῷ τοῦ ποιεῖν δικαιώματα. Ca. 4.

Et erat rex ſalomõ regnans ſup iſ-
Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς σολομὼν βασιλεύων ἐπὶ ἰσ- A
rael. ⁊ hi principes q̃ erãt ipſi. azarias fi-
ραήλ. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἳ ἦσαν αὐτῷ. ἀζαρίας υἱ-
lius ſadoc ſacerdos. ⁊ elichoreph ⁊ achia filij ſiſa
ὸς σαδὼκ ὁ ἱερεύς. καὶ ἐλιχόρεφ καὶ ἀχία υἱοὶ σισὰ
ſcribe. ioſaphat filius achilud a comẽtarijs.
γραμματεῖς. ἰωσαφὰτ υἱὸς ἀχιλοὺδ ὑπομιμνήσκων.
⁊ baneas filius ioiada ſup exercitũ. ⁊ ſa-
καὶ βαναίας υἱὸς ἰωιαδὰ ἐπὶ τῆς δυνάμεως. καὶ σα-
doc ⁊ abiathar ſacerdotes. ⁊ azarias filius nathã ſup
δὼκ καὶ ἀβιάθαρ ἱερεῖς. καὶ ἀζαρίας υἱὸς ναθὰν ἐπὶ
aſſiſtẽtes regi. ⁊ zabud filius nathan amicus
τῶν καθεσταμένων. καὶ ζαβοὺδ υἱὸς ναθὰν ἑταῖρος
regis. ⁊ achiſar ꝓpoſitꝰ domꝰ. ⁊ adoniram
τοῦ βασιλέως. καὶ ἀχισὰρ οἰκονόμος. καὶ ἀδωνιρὰμ
filius abda ſup tributa. ⁊ ſalomoni duodecim
υἱὸς ἀβδὰ ἐπὶ τῶν φόρων. καὶ τῷ σολομῶντι δώδεκα

Digitized by Google

prefecti ſup omnē iſrael: ad ſuppeditādū re
καθεστάμενοι ἐπὶ πάντα ἰσραήλ, χορηγεῖν τῷ βασι-
gi ꝛ domui eius. mēſis in anno erat vt
λεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. μὴν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγίνετο ἐπὶ
vnuſqſqꝫ ſubminiſtraret. hec nomina eoꝝ. be
τὸν ἕνα χορηγεῖν. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. βε-
nor in mōte ephraim filius dacar in macas ꝛ in ſala
ὼρ ἐν ὄρει ἐφραῒμ υἱὸς δάκαρ ἐν μακὰς καὶ ἐν σαλα-
bin ꝛ bethſamis ꝛ elon vſqꝫ in bananā. beneſed in ara
βὶν καὶ βεθσαμὶς καὶ ἐλὼν ἕως βεναγάν. βενέσεδ ἐν ἀρα
both: ipſi⁹ ſocho ꝛ ōis tra opher. filij abina
βὼθ, αὐτοῦ σοχὼ καὶ πᾶσα γῆ ὀφέρ. υἱοῦ ἀβινα-
dab ōis nephadoꝛ. taphath filia ſalomonis
δὰβ πᾶσα νεφαδώρ. ταφὰθ θυγάτηρ σολομῶντος
erat ei in vxorē. baana filius achilud thaanach
ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα. βαανὰ υἱὸς ἀχιλοὺδ θαανὰχ
ꝛ mageddo ꝛ oēs domū ſaan q̄ a ſar-
καὶ μαγεδδὼ καὶ πάντα οἶκον σαὰν τὸν παρὰ σαρ-
than ſubter izrael a bethſaā vſqꝫ in abelmola vſqꝫ ī
θὰν ὑποκάτω ἰζραὴλ ἐκ βεθσαὰν ἕως ἀβελμολὰ ἕως
macber iegmaam. filius gaber in ramoth galaa
μαεβὲρ ἰεγμαάμ. υἱὸς γαβὲρ ἐν ῥαμὼθ τοῦ γαλαα-
dite. huius erant ciuitates iaer filij manaſſe in
δίτου. τούτου ἦσαν πόλεις ἰαὴρ υἱοῦ μανασσῆ ἐν
galaad. huic funiculus argob in baſan ſexa
γαλαάδ. τούτῳ σχοίνισμα ἀργὸβ ἐν τῇ βασὰν ἑξήκον-
ginta ciuitates magne ꝛ murate ꝛ vectes e-
τα πόλεις μεγάλαι καὶ τειχήρεις καὶ μοχλοὶ χαλ-
rei. achinadab filius addo maanaim achimaas in neph
κοῖ. ἀχιναδὰβ υἱὸς ἀδδὼ μααναῒμ ἀχιμαὰς ἐν νεφ-
thali. ꝛ hic cepit baſemmath filiam ſa
θαλί. καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν βασεμμὰθ θυγατέρα σο-
lomonis in vxorē. baneas filius chuſi in aſer
λομῶντος εἰς γυναῖκα. βανέας υἱὸς χουσὶ ἐν ἀσὴρ
ꝛ in baaloth. ioſaphat filius pharue in iſachar.
καὶ ἐν βααλώθ. ἰωσαφὰτ υἱὸς φαρουὲ ἐν ἰσάχαρ.
ſemei filius ela in beniamin. gaber filius vri in
σεμεῒ υἱὸς ἠλὰ ἐν τῷ βενιαμίν. γαβὲρ υἱὸς οὐρὶ ἐν
terra galaad terra ſeon regis amoꝛreoꝝ
γῇ γαλαάδ γῇ σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν ἀμορραίων
ꝛ og regis baſan: ꝛ ꝑpoſitus in terra iu
καὶ ὢγ βασιλέως βασάν, καὶ νασὶβ ἐν τῇ γῇ ἰού-
da vn⁹. iudas ꝛ iſrael multi nimis vt
δα εἷς. ἰούδας καὶ ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα ὡς ἡ
arena in mari in multitudine comedētes ꝛ bi-
ἄμμος ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος ἐσθίοντες καὶ πίνον-
bētes ꝛ letātes. ꝛ ſalomō erat pꝛiceps in cūctis
τες καὶ χαίροντες. καὶ σολομὼν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς
regnis a flumine terre philiſtijm ꝛ vſqꝫ ad
βασιλείαις ἀπὸ ποταμοῦ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως
C terminos egypti. ꝛ erāt afferētes ei do
ὁρίων αἰγύπτου. καὶ ἦσαν προσφέροντες αὐτῷ δῶ-
na: ꝛ ſeruierūt ſalomoni cunctis die
ρα, καὶ ἐδούλευον τῷ σολομῶντι πάσας τὰς ἡ-
bus vite eius. ꝛ hoc prādiū ſa
μέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἄριστον τῷ σο-
lomoni in die vna: triginta cori ſimi-
λομῶντι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, τριάκοντα κόροι σεμιδά-
le: ꝛ ſexaginta cori farine: decē vituli
λεως, καὶ ἑξήκοντα κόροι ἀλεύρου, δέκα μόσχοι

prefectos ſuper omnē iſrael: qui prebebāt annonā regi & domui ei⁹. Per ſingulos enī menſes in anno ſinguli neceſſaria miniſtrabāt. Et hec noīa eorū. Benhur ī monte effraī. Bendecar in macces & in ſalebī & in bethſames & in helom & in bethanā. Beneſſed in araboth. Ipſius enim erat ſocho: & oīs terra epher. Benabiadab ei⁹ oīs nephador: taphet filiā ſalomonis hēbat vxorē: bana filius ahilud regebat thanach & mageddo & vniuerſam bethſā q̄ eſt iuxta ſarthana ſubter iezrael a bethſan vſqꝫ abelmeula e regiōe iecmaam. ben gaber in ramoth galaad hēbat auothiair filii manaſſe in galaad. Ipē erat in oī regione argob que eſt in baſan ſexaginta ciuitatibus magnis atqꝫ muratis q̄ hēbāt ſeras ereas. Abinadab filius addo preerat in manaim. Achimaas in neptali: ſed & ipē habebat baſemath filiā ſalomonis in coniugio: banaa filius huſi in aſer & in baloth. Ioſaphat filius pharue in iſachar. Semei filius hela in beniamin: gaber filius ſuri in terra galaad & in terra ſeon regis āmorrei & og regis baſan: ſuper omnia que erant in illa terra. Iuda & iſrael innumerabiles ſicut arena maris ī multitudine comedentes & bibentes atqꝫ letantes. Salomon aūt erat in dictione ſua habens omnia regna: a flumine terre philiſtiim vſqꝫ ad terminum egypti: offerentium ſibi munera & ſeruientium ei cunctis diebus vite eius. Erat autem cibus ſalomoniſ per dies ſingulos triginta chori ſimile: & ſexaginta chori farine: decem boues

עשר נצבים על כל ישראל
וכלכלו את המלך ואת ביתו
חדש בשנה יהיה על האחד — היה
לכלכל: ואלה שמותם בן חור
בהר אפרים: בן דקר במקץ
ובשעלבים ובית שמש ואילון
בית חנן: בן חסד בארבות לו
שכה וכל ארץ חפר: בן אבינדב
כל נפת דאר טפת בת שלמה — נוף
היתה לו לאשה: בענא בן — היה איש
אחילוד תענך ומגדו וכל בית
שאן אשר אצל צרתנה מתחת
ליזרעאל מבית שאן עד אבל
מחולה עד מעבר ליקמעם: בן
גבר ברמת גלעד לו חות יאיר — חוה
בן מנשה אשר בגלעד לו חבל
ארגב אשר בבשן ששים ערים — עיר
גדלות חומה ובריח נחשת: אחינדב — חמה
בן עדא מחנימה: אחימעץ — ברח
בנפתלי גם הוא לקח את בשמת
בת שלמה לאשה: בענא בן חושי
באשר ובעלות: יהושפט בן
פרוח ביששכר: שמעי בן אלה
בבנימן: גבר בן ארי בארץ גלעד
ארץ סיחון מלך האמרי ועג
מלך הבשן ונציב אחד אשר — נצב
בארץ: יהודה וישראל רבים — רבב
כחול אשר על הים לרב
אכלים ושתים ושמחים: — שתה
ושלמה היה מושל בכל — משל
הממלכות מן הנהר ארץ פלשתים — מלך
ועד גבול מצרים מגשים — גבל נגש
מנחה ועבדים את שלמה כל
ימי חייו: ויהי לחם שלמה — יום חיה
ליום אחד שלשים כר סלת — היה כור
וששים כר קמח: עשרה בקר

Digitized by Google

בְּרִאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי וּמֵאָה רעה
צֹאן לְבַד מֵאַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר חמר
וּבַרְבֻּרִים אֲבוּסִים׃ כִּי הוּא רֹדֶה אבס
בְּכָל עֵבֶר הַנָּהָר מִתִּפְסַח וְעַד עַזָּה
בְּכָל מַלְכֵי עֵבֶר הַנָּהָר וְשָׁלוֹם שלם
הָיָה לוֹ מִכָּל עֲבָרָיו מִסָּבִיב׃ וַיֵּשֶׁב סבב
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת
גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ מִדָּן וְעַד בְּאֵר
שָׁבַע כֹּל יְמֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיְהִי יום היה
לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים אֶלֶף אֻרְוֹת רבע ארה
סוּסִים לְמֶרְכָּבוֹ וּשְׁנֵים עָשָׂר רכב שנה
אֶלֶף פָּרָשִׁים׃ וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים
הָאֵלֶּה אֶת הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל
הַקָּרֵב אֶל שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
אִישׁ חָדְשׁוֹ לֹא יְעַדְּרוּ דָּבָר׃ עדר
וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן לַסּוּסִים וְלָרֶכֶשׁ
יָבִאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה בוא קום
שָׁם אִישׁ כְּמִשְׁפָּטוֹ׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהִים שפט נתן
חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה וּתְבוּנָה הַרְבֵּה בין רבה
מְאֹד וְרֹחַב לֵב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל
שְׂפַת הַיָּם׃ וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה שפה רבה
מֵחָכְמַת כָּל בְּנֵי קֶדֶם וּמִכֹּל חָכְמַת
מִצְרָיִם׃ וַיֶּחְכַּם מִכָּל הָאָדָם חכם
מֵאֵיתָן הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן וְכַלְכֹּל
וְדַרְדַּע בְּנֵי מָחוֹל וַיְהִי שְׁמוֹ בְכָל
הַגּוֹיִם סָבִיב׃ וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת דבר
אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה שיר
וָאָלֶף׃ וַיְדַבֵּר עַל הָעֵצִים מִן
הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וְעַד הָאֵזוֹב אזב
אֲשֶׁר יֹצֵא בַּקִּיר וַיְדַבֵּר עַל
הַבְּהֵמָה וְעַל הָעוֹף וְעַל הָרֶמֶשׂ
וְעַל הַדָּגִים׃ וַיָּבֹאוּ מִכָּל הָעַמִּים בוא
לִשְׁמֹעַ אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת כָּל
מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת
Cap.v. חָכְמָתוֹ׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם
מֶלֶךְ צֹר אֶת עֲבָדָיו אֶל שְׁלֹמֹה שלח

pingues: & viginti boues paſcuales: & centū arietes: excepta venatiōe ceruoꝝ: caprearū atqꝫ bubalorū & auiū altilium. Ipſe ei obtinebat oēm regionē q̄ erat trāſ flumē a thapſa vſqꝫ ab gazā & cūctos reges illarū regionum: & hēbat pacē ex oī pte in circuitu. Habitabatqꝫ iuda & iſrl abſqꝫ timore vllo vnuſquiſqꝫ ſub vite ſua: & ſub ficu ſua a dan vſqꝫ berſabee cūctis diebus ſalomonis. Et habebat ſalomon quadraginta milia preſepia equorum currilium: & duodecim milia eq̄ſtriū. nutriebantqꝫ eos ſupradicti regis prefecti: ſed & neceſſaria menſe regis ſalomōis cū ingenti cura p̄bebāt in tempore ſuo. Ordeū quoqꝫ & paleas equorum & iumētorū deferebant in locū vbi erat rex iuxta cōſtitutū ſibi. Dedit quoqꝫ deus ſapiētiam ſalomoni & prudentiā multam nimis & latitudinē cordis q̄ſi arena que eſt in littore maris. Et precedebat ſapiētia ſalomonis ſapientiā oīum oriētalium & egyptiorū: & erat ſapiētior cunctis hoībus. Sapiētior ethā ezraite & hemā & calchal & dorda filiis maol: & erat noīatus in vniuerſis gētibus per circuitū. Locutus eſt quoqꝫ ſalomon tria milia pabolas & fuerūt carmina eius quinqꝫ milia. Et diſputauit ſup lignis: a cedro que eſt in libano vſqꝫ ad hyſſopum que egreditur de pariete: & diſſeruit de iumentis & volucrib9 & reptilibus & piſcib9. Et veniebāt de cūctis populis ad audiendā ſapiam ſalomonis: & ab vniuerſis regib9 terre qui audiebant ſapientiā eius 5.

Miſit quoqꝫ hiram rex tyri ſuos ſuos ad ſalomonem:

electi τ viginti boues paſcuales: τ centū pecu
ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβα-
des: extra ceruos τ capreas τ volucres electas
τα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν
τ agreſtes: qm̄ erat pꝛiceps in cūctis trans flu-
καὶ νομάδων, ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ πο-
men a thapſa vſqꝫ ad gaza in vniuerſis re
ταμοῦ ἀπὸ θάψα ἕως γαζὰ ἐν πάσαις ταῖς βασι-
gnis q̄ trans flumen. τ erat ipſi pax ex om
λείαις ταῖς πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάν-
nibus ptibus eius in circuitu. τ habitabat iu
των τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. καὶ κατῴκει ἰοὺ-
das τ iſrael confiſi vnuſqſqꝫ in vite
δας καὶ ἰσραὴλ πεποιθότες ἕκαστος εἰς τὴν ἄμπελον
ſua τ ſub ficu ſua a dan τ vſqꝫ ad
αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ ἀπὸ δὰν καὶ ἕως
berſabee oib9 diebus ſalomonis. τ erant
βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας σολομῶντος. καὶ ἦσαν
ſalomoni quadraginta milia in currus:
τῷ σολομῶντι τεσσαράκοντα χιλιάδες εἰς ἅρματα,
τ duodecim milia equitū. τ ſufficiebāt neceſſaria
καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων. καὶ ἐχορήγουν οἱ κα-
pꝛefecti illi regi ſalomoni ſm oia
θεστάμενοι οὗτοι τῷ βασιλεῖ σολομῶντι κατὰ πάντα
mādata ſup mēſa regis:
τὰ διηγγελμένα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως,
vnuſqſqꝫ mēſe ſuo: nō mutabāt verbū. τ
ἕκαστος τὸν μῆνα αὐτοῦ, οὐ παρήλλασσον λόγον. καὶ
oꝛdea τ paleas equis τ curri
τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμα-
bus ferebāt in locū vbi erat rex: vnuſqſqꝫ
συνέφερον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεύς, ἕκαστος κα-
oꝛdinē ſuū. τ dedit dn̄s prudētiā
τὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν
ſalomoni: τ ſapiētiā multā nimis: τ
τῷ σολομῶντι, καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα, καὶ
latitudinē coꝛdis vt arena q̄ iuxta mare.
χύμα καρδίας ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν.
τ multiplicata ē ſapiētia ſalomonis magis q̄ ſapiē
καὶ ἐπληθύνθη ἡ σοφία σολομῶντος ὑπὲρ τὴν φρό-
tia omniū antiquoꝝ hominū: τ magis q̄ om
νησιν πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ ὑπὲρ πάν-
nes ſapiētes egypti. τ ſapiēs erat ſup om
τας φρονίμους αἰγύπτου. καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάν-
nes hoīes: τ ſapiētia ancedebat ſup ethā ezrai
τας ἀνθρώπους, καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ αἰθὰμ τὸν ἐζραΐ-
tem: τ eman τ chalcal τ dar
την, καὶ τὸν αἱμὰν καὶ τὸν χαλκὰλ καὶ τὸν δαρ-
dae filiū machol, τ erat nomē eius ī vniuerſis
δαὲ υἱὸν μαχώλ. καὶ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν πᾶσι
gētibus ī circuitu. τ locut9 eſt tria milia para
τοῖς ἔθνεσι κύκλῳ. καὶ ἐλάλησε τρεῖς χιλιάδας παρα-
bolas. τ erant carmina ei9 quinqꝫ milia. τ
βολάς. καὶ ἦσαν ᾠδαὶ αὐτοῦ πεντακισχίλιαι. καὶ
locutus eſt de lignis a cedro q̄ in
ἐλάλησε περὶ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν
libano τ vſqꝫ ad hyſſopū q̄ egreditur
τῷ λιβάνῳ καὶ ἕως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης
ex pariete. τ locut9 eſt de iumētis: τ
ἐκ τοῦ τοίχου. καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν, καὶ
de volucribus: τ de reptilib9: τ
περὶ τῶν πετεινῶν, καὶ περὶ τῶν ἑρπετῶν, καὶ
de piſcibus. τ veniebāt omnes ppl̄i
περὶ τῶν ἰχθύων. καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ
ad audiēdā ſapiētiā ſalomonis. τ accipiebat dona
ἀκούειν τὰς σοφίας σολομῶντος. καὶ ἐλάμβανε δῶρα
a regibus terre: qcūqꝫ audiebāt ſapiētiā eius.
παρὰ τῶν βασιλέων τῆς γῆς, ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ.

Ca.5. A
Et miſit chirā rex tyri
Καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ βασιλεὺς τύρου τοὺς
ſeruos ſuos ad ſalomonem:
παῖδας αὐτοῦ πρὸς σολομῶντα,

audiuit eñi ꝙ ipſum vnxiſſent in regem pro dauid
ἤκουσε γὰρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλέα ἀντὶ δαυὶδ
patre eius. qꝛ diligēs erat chiram dauid
1. Pa. τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ὅτι ἀγαπῶν ἦν χειρὰμ τὸν δαυὶδ
2. a. oībus diebus: ⁊ miſit ſalomon ad chi
πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἀπέστειλε σολομὼν πρὸς χει
ram dicēs: tu noſti dauid patrē meū qꝛ
ρὰμ λέγων, σὺ οἶδας δαυὶδ τὸν πατέρα μου ὅτι
nō poterat edificare domū nomini dñi
οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου
dei mei a facie bellorū cir
τοῦ θεοῦ μου ἀπὸ προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυ
cueuntiū eum: donec daret eos dñs
κλωσάντων αὐτὸν, ἕως τοῦ δοῦναι αὐτοὺς κύριον
ſub veſtigijs pedū eius. ⁊ nūc requiē
ὑπὸ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ. καὶ νῦν ἀνέπαυ
dedit dñs deus meꝰ mihi ꝑ circuitū: nō eſt in
σεν κύριος ὁ θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπί
ſidiator ⁊ nō eſt occurſus malus. ⁊ ecce ego
βουλος καὶ οὐκ ἔστιν ἀπάντημα πονηρόν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
dico edificare domū nomini dñi dei:
λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ,
ſicut locutus eſt dñs ad dauid patrē meū
καθὼς ἐλάλησεν κύριος πρὸς δαυὶδ τὸν πατέρα μου
dicens: filius tuꝰ quē dabo pro te ſup ſoliū
B λέγων, ὁ υἱός σου ὃν δώσω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον
tuū: hic edificabit domū nomini meo.
σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου.
⁊ nūc precipe ⁊ precidant mihi ligna de
καὶ νῦν ἔντειλαι καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ
libano. ecce ſerui mei cū ſeruis tuis:
λιβάνου. ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου μετὰ τῶν δούλων σου,
⁊ mercedē ſeruorū tuoꝝ dabo tibi ſm om
καὶ τὸν μισθὸν τῶν δούλων σου δώσω σοι κατὰ πάν
nia que dixeris. qꝛ tu ſcis: ꝙ nō eſt in
τα ὅσα ἂν εἴπῃς. ὅτι σὺ οἶδας, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν
nobis q nouerit incidere ligna ſicut ſidonij. ⁊ factū
ἡμῖν εἰδὼς κόπτειν ξύλα καθὼς οἱ σιδώνιοι. καὶ ἐγένε
eſt vt audiuit chiram verba ſalomonis letatꝰ
το ὡς ἤκουσε χειρὰμ τῶν λόγων σολομῶντος ἐχάρη
eſt valde. ⁊ ait: bñdictus dñs hodie q
σφόδρα. καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς κύριος σήμερον ὃς ἔ
dedit dauid filiū ſapiētē ſup ppl̄m mul
δωκε τῷ δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πο
tum hūc. ⁊ miſit chiram ad ſalomonē
λὺν τοῦτον. καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ πρὸς σολομῶντα
dicēs: audiui de oībus q̄ miſiſti ad me:
λέγων, ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν ἀπέσταλκας πρός με.
ego faciā volūtatē tuā in lignis cedrinis ⁊ abie
ἐγὼ ποιήσω τὸ θέλημά σου εἰς ξύλα κέδρινα καὶ πεύ
gnis. ſerui mei deducēt ea de liba
C κινα. οἱ δοῦλοί μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ λιβά
no in mare: ⁊ ego ponā ea in rati
νου εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ εἰς σχεδί
bus vſq; ad locū quē nūciaueris ad me: ⁊ ex
ας ἕως τοῦ τόπου οὗ ἂν ἀποστείλῃς πρός με, καὶ ἐκ
cutiam ea ibi ⁊ tu tolles. ⁊ tu facies
τινάξω αὐτὰ ἐκεῖ καὶ σὺ ἀρεῖς. καὶ σὺ ποιήσεις τὸ
volūtatē meā vt des panes domui mee. ⁊ erat
θέλημά μου τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου. καὶ ἦν
chiram dans ſalomoni cedros ⁊ abietes
χειρὰμ διδοὺς τῷ σολομῶντι κέδρους καὶ πεύκας
iuxta oēm volūtatē eiꝰ. ⁊ ſalomō dedit chiram
κατὰ πᾶν τὸ θέλημα αὐτοῦ. καὶ σολομὼν ἔδωκε τῷ χειρὰμ
viginti milia choros tritici cibū domui e
εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ μαχὰλ τῷ οἴκῳ αὐ
ius: ⁊ viginti batus olei
τοῦ, καὶ εἴκοσι βαὶθ ἐλαίου

audiuit enim ꝙ ipſum
vnxiſſent regem
pro patre eius: qa ami
cus fuerat hiram
dauid omni tpe. Miſit
autem ſalomon
ad hiram dicens. Tu
ſcis voluntatem
dd̄ patris mei: & quia
non poterat edificare
domū noīs dñi dei ſui
pp bella imminētia per
circuitum: donec daret
dominus eos
ſub veſtigio pedū eius.
Nūc āt requiem dedit
deus meus mihi ꝑ cir
cuitū: & non eſt ſathan
neq; occurſus malus:
quāobrem cogito edifi
care tēplū noī dñi dei
mei ſicut locutus eſt
dauid patri meo dicēs.
Filius tuus
quem dabo pro te ſu
per ſolium tuum:
ipſe edificabit domum
noī meo. Precipe igi
tur vt precidant mihi
ſerui tui cedros de liba
no: & ſerui mei ſint cū
ſeruis tuis: mercedē āt
ſeruorū tuorū dabo ti
bi quācunq; petieris.
Scis enim quō non eſt
in populo meo vir
qui nouerit ligna cede
re ſicut ſidonij.
Cum ergo audiſſet hi
ram verba ſalomonis
letatus eſt valde & ait.
Benedictus dominus
hodie qui dedit dauid
filium ſapientiſſimum
ſup populū hunc plu
rimum. Et miſit hiram
ad ſalomonem dicens.
Audiui
quecunq; mandaſti mi
hi. Ego faciam
omnem voluntatē tuā
in lignis cedrinis
& abiegnis. Serui mei
deponent ea de
libano ad mare: & ego
componā ea in ratibus
in mari vſq; ad locum
quem ſignificaberis
mihi: & applicabo ea i
bi: & tu tolles ea:
Prebebiſq; neceſſaria
mihi: vt detur
cibus domui mee. Ita
q; hiram dabat
ſalomoni ligna cedri
na & ligna
abiegna iuxta oēm vo
lūtatē eius. Salomon āt
ꝑbebat hirā viginti mi
lia choros tritici in
cibū domui eius: & vi
giti choros puriſſimi o

כִּי שָׁמַע כִּי אֹתוֹ מָשְׁחוּ לְמֶלֶךְ
תַּחַת אָבִיהוּ כִּי אֹהֵב הָיָה חִירָם
לְדָוִד כָּל הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה
אֶל חִירָם לֵאמֹר׃ אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת יום
דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל לִבְנוֹת בַּיִת בנה
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי הַמִּלְחָמָה פנה לחם
אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת יְהוָה אֹתָם נתן
תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה נוח
אֱלֹהַי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין סבב
פֶּגַע רָע׃ וְהִנְנִי אֹמֵר לִבְנוֹת בַּיִת רוע
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֶל דָּוִד אָבִי לֵאמֹר בִּנְךָ
אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל כִּסְאֶךָ
הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וְעַתָּה נתן
צַוֵּה וְיִכְרְתוּ לִי אֲרָזִים מִן הַלְּבָנוֹן
וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם עֲבָדֶיךָ וּשְׂכַר כרת
עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמֵר היה
כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ אִישׁ אמר
יֹדֵעַ לִכְרָת עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ חִירָם אֶת דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה היה
וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה שמח ברך
הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֵּן חָכָם
עַל הָעָם הָרָב הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם שלח
אֶל שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי אֵת
אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ אֵלָי אֲנִי אֶעֱשֶׂה עשה
אֶת כָּל חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי אֲרָזִים
וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃ עֲבָדַי יֹרִדוּ מִן ברש
הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי אֲשִׂימֵם דֹּבְרוֹת שום
בַּיָּם עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁלַח קום
אֵלַי וְנִפַּצְתִּים שָׁם וְאַתָּה תִשָּׂא נשא
וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת חֶפְצִי לָתֵת נתן
לֶחֶם בֵּיתִי׃ וַיְהִי חִירוֹם נֹתֵן
לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וַעֲצֵי
בְרוֹשִׁים כָּל חֶפְצוֹ׃ וּשְׁלֹמֹה נָתַן
לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף כֹּר חִטִּים כור חטה
מַכֹּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן אכל

Digitized by Google

כָּתִית כֹּה יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם — כָּתַת נָתַן
שָׁנָה בְשָׁנָה׃ וַיהוָה נָתַן חָכְמָה
לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ וַיְהִי
שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה
וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ — כָּרַת בְּרִת
שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיְהִי — שָׁנָה עָלָה
הַמַּס שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלָחֵם — שָׁלַח
לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ
חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן — חָלַף הָיָה
שְׁנַיִם חֳדָשִׁים בְּבֵיתוֹ וַאֲדֹנִירָם — שָׁנָה
עַל הַמַּס׃ וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים
אֶלֶף נֹשֵׂא סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף
חֹצֵב בָּהָר׃ לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים — בָּדַד שׂוּר
לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל הַמְּלָאכָה — לָאַךְ
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת — מֵאָה
הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃ — רָדָה עָשָׂה
וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּסִּעוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת — צָוָה נָסַע
אֲבָנִים יְקָרוֹת לְיַסֵּד הַבָּיִת אַבְנֵי
גָזִית׃ וַיִּפְסְלוּ בֹּנֵי שְׁלֹמֹה וּבֹנֵי — גָּזַז פָּסַל
חִירוֹם וְהַגִּבְלִים וַיָּכִינוּ הָעֵצִים — בָּנָה כּוּן
וְהָאֲבָנִים לִבְנוֹת הַבָּיִת׃

Cap. vi.
וַיְהִי בִשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל — הָיָה רָבַע
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית — יָצָא
בְּחֹדֶשׁ זִו הוּא הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי — שָׁנָה
לִמְלֹךְ שְׁלֹמֹה עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן
הַבַּיִת לַיהוָה׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה שִׁשִּׁים אַמָּה — שֵׁשָׁה
אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים
אַמָּה קוֹמָתוֹ׃ וְהָאוּלָם עַל פְּנֵי — אָלַם פָּנָה
הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ — הֵיכַל
עַל פְּנֵי רֹחַב הַבָּיִת עֶשֶׂר בָּאַמָּה
רָחְבּוֹ עַל פְּנֵי הַבָּיִת׃ וַיַּעַשׂ לַבַּיִת — עָשָׂה
חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים׃ וַיִּבֶן עַל — חָלַל אָטַם
קִיר הַבַּיִת יָצִיעַ סָבִיב אֶת קִירוֹת — בָּנָה יָצַע
הַבַּיִת סָבִיב לַהֵיכָל וְלַדְּבִיר — סָבַב דָּבַר

lei. Hec tribuebat ſalomon hiram p ſingulos ānos. Dedit quoqꝫ dn̄s ſapientiam ſalomoni ſicut locutus eſt ei. Et erat pax inter hiram & ſalomonem: & pcuſſerūt ambo fedus. Elegitqꝫ rex ſalomon oparios de oī iſrael: & erat indictio triginta milia virorū. Mittebatqꝫ eos in libanū decē milia per menſes ſingulos viciſſim: ita vt duob⁹ mēſib⁹ eēnt in domibus ſuis. Et adonirā erat ſup huiuſcemodi idictionē. Fuerūt itaqꝫ ſalomōi ſeptuagita milia eoꝝ q onera portabāt: & octogita milia latomorū ī mōte: abſqꝫ p̄poſitis q p̄erant ſingulis operibus numero trium milium & trecētorum precipientiū populo: & his qui faciebāt op⁹. Precepitqꝫ rex vt tollerent lapides grandes: lapides p̄cioſos in fundamentum templi: & q̄drarēt eos quos dolauerūt cemētarii ſalomōis & cemētarii hirā. Porro biblii p̄parauerūt ligna & lapides ad edificandā domum. 6.

Factum eſt ergo q̄drigētesimo & octogeſimo anno egreſſionis filiorum iſrael de terra egypti in āno quarto menſe zio ipſe eſt mēſis ſecundus regni ſalomonis ſuper iſrael: edificare cepit domū dn̄o. Dom⁹ aūt quā edificabat rex ſalomō dn̄o habebat ſexagita cubitos in longitudine: & viginti cubitos in latitudine: & triginta cubitos in altitudine. Et porticus erat ante tēplū vigiti cubitorum longitudinis iuxta mēſurā latitudīs tēpli: & hēbat decē cubitos latitudinis aū facie tēpli: feciqꝫ in tēplo feneſtras obliquas. Et edificauit ſuper parietē tēpli tabulata p gyrum in parietibus domus per circuitū tēpli & oraculi:

contuſi.: ſcdm hoc dabat ſalomon
κεκοπανισμένου. κατὰ τοῦτο ἐδίδου σολομὼν τῷ
chiram ſingulis ānis. ꝛ dn̄s dedit ſalomoni
χειρὰμ κατ᾽ ἐνιαυτόν. καὶ κύριος ἔδωκε τῷ σολομῶντι
ſapiāꝫ ſicut locu⁹ eſt ei. ꝛ erat pax inter
σοφίαν καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον
chiram ꝛ inter ſalomonē. ꝛ pepigeſt
χειρὰμ καὶ ἀναμέσον σολομῶντος. καὶ διέθεντο
fedus inter ſe. ꝛ tulit rex
διαθήκην ἀναμέσον ἑαυτῶν. καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς
ſalomon tributū de omni iſrael. ꝛ erat tributū
σολομὼν φόρον ἐκ παντὸς ἰσραήλ. καὶ ἦν ὁ φόρος
trigīhta milia viroꝝ. ꝛ miſit eos
τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς
in libanū: decē milia in mēſe q viciſſim mutabātur: mēſe vno erāt in libano: ꝛ duob⁹ mēſib⁹ in domib⁹ ſuis. ꝛ adoniram ſup tributū.
εἰς τὸν λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι, μῆνα ἕνα ἦσαν ἐν τῷ λιβάνῳ, καὶ δύο μῆνας ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν. καὶ ἀδωνιρὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου.
ꝛ fuerūt ſalomoni ſeptuaginta milia eoꝝ q portabāt on⁹: ꝛ octoginta milia latomoꝝ in mōte: abſqꝫ pricipib⁹ qui preerāt ſup opa ſalomonis tria milia ꝛ trecenti prefecti ppl̄i q faciebāt opera.
καὶ ἦσαν τῷ σολομῶντι ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντων ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει, ἐκτὸς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ σολομῶντος τρισχίλιοι καὶ τριακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα.
ꝛ precepit rex: ꝛ tollūt lapides grādes precioſos in fundamētū domus ꝛ lapides dolatos.
καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς, καὶ αἴρουσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸ θεμέλιον τοῦ οἴκου καὶ λίθους πελεκητούς.
ꝛ dolauerāt ſerui ſalomonis ꝛ ſerui chiram ꝛ giblii: ꝛ preparauerūt lapides ꝛ ligna ad edificādū domum.
καὶ ἐπελέκησαν οἱ δοῦλοι σολομῶντος καὶ οἱ δοῦλοι χειρὰμ καὶ οἱ γίβλιοι, καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον.

Ca.6.

Et factū eſt in octogeſimo ꝛ quadringēteſimo āno egreſſiōis filioꝝ iſrael de egypto anno quarto in ſcdo mēſe regnāte rege ſalomone ſup iſrael: ꝛ edificauit domū dn̄o. ꝛ dom⁹ quā edificauit rex ſalomon dn̄o ſexaginta cubiti lōgitudo eius: ꝛ viginti cubiti latitudo eius: ꝛ triginta cubiti altitudo eius. ꝛ veſtibulū aū faciē tēpli viginti cubiti lōgitudo eius ſup latitudinē dom⁹: ꝛ decē in cubito latitudo eius aū faciē domus. ꝛ fecit domui feneſtras cācellatas ſecretas. ꝛ fecit ſup parietē domus trabes per gyrū tēplo ꝛ oraculo.
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ τῆς αἰγύπτου τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν τῷ δευτέρῳ μηνὶ βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως σολομῶντος ἐπὶ τὸν ἰσραήλ, καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ. καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τῷ κυρίῳ ἑξήκοντα πήχεις τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα πήχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ. καὶ τὸ ἐλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ εἴκοσι πήχεις τὸ μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ πλάτος τοῦ οἴκου, καὶ δέκα ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου. καὶ ἐποίησεν τῷ οἴκῳ θυρίδας δεδικτυωμένας κρυπτάς. καὶ ἐποίησεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβίρ.

2.Pa. 3.a.

τ fecit latera in circuitu. latus qđ ſubter:
καὶ ἐποίησε πλευρὰς κύκλω. ἡ πλευρὰ ἡ ὑποκάτω,
quinq; cubitoꝝ latitudo eius. τ mediū ſex cu-
πέντε πηχέων τὸ πλάτος αὐτῆς. καὶ τὸ μέσον ἓξ πη-
bitorū latitudo: τ tertiū ſeptē cubitoꝝ lati-
χέων τὸ πλάτος, καὶ ἡ τρίτη ἑπτὰ πηχέων τὸ πλά-
tudo eius: q: diſtātiā dedit domui ꝑ circuitū foris
τος αὐτῆς, ὅτι διάστημα ἔδωκεν τῷ οἴκω κυκλόθεν ἔξω-
ſecus dom⁹: vt nō hererēt parietibus
θεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων
dom⁹: nā dom⁹ cū edificaretur ipſa: lapidib⁹
τοῦ οἴκου, ὁ γὰρ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν, λίθοις
integris dolatis edificata eſt. τ mallei⁹ τ ſecu-
ὁλοκλήροις ἀκροτόμοις ᾠκοδομήθη. καὶ σφῦρα καὶ πέλε-
ris τ oīe inſtrumētū ferreū nō auditū fuit quū edi-
κυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ ἠκούσθη ἐν τῷ οἰ-

B ficabatur ipſa. τ oſtium lateris
κοδομεῖσθαι αὐτόν. καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς
inferioris ad humerū dom⁹ dextrū: τ
ὑποκάτωθεν ἐπὶ τὴν ὠμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ
cochlearis aſcēſus in mediū τ de medio in
ἑλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον καὶ ἐκ τῆς μέσης ἐπὶ
culmē tertiū. τ edificauit domū τ conſumma-
τὰ τριώροφα. καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλε-
uit eam. τ laq̄arib⁹ texit eā in cedris. τ
σεν αὐτόν. καὶ ἐκοιλοστάθμησε αὐτὸν ἐν κέδροις. καὶ
edificauit tabulata per totā domū quin-
ᾠκοδόμησε τοὺς ἐνδέσμους δι᾽ ὅλου τοῦ οἴκου πέν-
q; cubitorū altitudo eius: τ cōfudebat tabulata
τε πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ συνέχεεν ἐνδέσμους
in lignis cedrinis. τ fact⁹ eſt ſermo dnī ad
ἐν ξύλοις κεδρίνοις. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς
ſalomonē dicēs: domus hec quā tu edificas:
σαλωμῶντα λέγων, ὁ οἶκος οὗτος ὃν σὺ οἰκοδομεῖς,
ſi ābulaueris in preceptis meis: τ iudi-
ἐὰν πορεύσῃς ἐν τοῖς προστάγμασί μου, καὶ τὰ κρίμα-
cia mea feceris: τ cuſtodieris oīa mādata
τά μου ποιῇς, καὶ φυλάσσῃς πάσας τὰς ἐντολάς
mea gradiens in eis: firmabo ſermonē meū
μου ἀναστρέφεσθαι ἐν αὐταῖς, στήσω τὸν λόγον μου
tecum quē locut⁹ ſū ad dauid patrē tuū
μετὰ σοῦ ὃν ἐλάλησα πρὸς δαυὶδ τὸν πατέρα σου
τ habitabo in medio filioꝝ iſrael: τ nō de-
καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσω υἱῶν ἰσραήλ, καὶ οὐ κα-
relinquā ppl'ꝫ meū iſrael. τ edificauit ſa-
ταλείψω τὸν λαόν μου ἰσραήλ. καὶ ᾠκοδόμησεν σο-
lomon domū τ cōſumauit eā. τ edifi-
λομὼν τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. καὶ ᾠκοδό-
cauit parietes domus intriſec⁹ per ligna ce-
μησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κε-
drina a paulmēto domus τ vſq; ad
δρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν
parietes τ vſq; ad trabes. τ laq̄arib⁹ texit cō-
τοίχων καὶ ἕως τῶν δοκῶν. καὶ ἐκοιλοστάθμησε συνε-
tinētim in lignis intriſec⁹. τ texit interiorē ꝑte
χόμενα ἐν ξύλοις ἔσωθεν. καὶ περιέσχεν τὸ ἔσω τοῦ
dom⁹ in abiegnis lateribus. τ edificauit vi-
οἴκου ἐν πευκίναις πλευραῖς. καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς εἴ-
ginti cubitos a ſūmitate dom⁹ laterū
κοσι πήχεις ἀπ᾽ ἄκρου τοῦ οἴκου τῶν πλευρῶν τῶν
cedrinorū a paulmēto vſq; ad trabes. τ fe-
κεδρίνων ἀπὸ ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν. καὶ ἐποίη-
cit eam intriſecus de oraculo in ſctm̄
σεν αὐτὸν ἔσωθεν ἐκ τοῦ δαβὶρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν
ſanctorū. τ quadraginta cubitoꝝ erat ipſum tēplū
C ἁγίων. καὶ τεσσαράκοντα πηχέων ἦν αὐτὸς ὁ ναὸς

& fecit latera in circuitu. Tabulatum quod ſubter erat quinq; cubitos hēbat latitudinis: & mediū tabulatū ſex cubitorū latitudinis: & tertiū tabulatū ſeptē habēs cubitos latitudinis. Trabes autē poſuit in domo per circuitum forīſecus vt nō hererēt muris templi. Domus aūt cū edificaretur de lapidib⁹ dolatis atq; perfectis edificata eſt & mallei⁹ & ſecuris & omne ferramentū nō ſunt audita in domo cū edificaretur. Oſtiū lateris medii in pariete erat domus dextre: & per cochleā aſcendebāt in mediū cenaculum: & a medio in tertiū. Et edificauit domū & cōſumauit eam. Texit quoq; domū laquearibus cedrinis: & edificauit tabulatum ſuper oēm domū quinq; cubitis altitudinis: & operuit domū lignis cedrinis. Et fact⁹ eſt ſermo dnī ad ſalomonem dicēs. Dom⁹ hec quā edificas: ſi ambulaueris in preceptis meis: & iudicia mea feceris: & cuſtodieris omnia mandata mea gradiēs per ea: firmabo ſermonē meū tibi quē locutus ſum ad dauid patrem tuū: & habitabo in medio filiorū iſrael: & nō derelinquā populū meum iſrael. Igitur edificauit ſalomō domū & cōſumauit eā. Et edificauit parietes domus intriſecus tabulatis cedrinis a paulmento domus vſq; ad ſumitatē parietū & vſq; ad laq̄aria: & operuit lignis cedrinis intrinſecus: & texit paulmētū domus tabulis abiegnis. Edificauitq; viginti cubitorū ad poſteriorē partem templi tabulata cedrina a paulmento vſq; ad ſupiora: & fecit interiorē domū oraculi in ſctū ſanctorū. Porro quadraginta cubitorum erat ipſum templum

ויעש צלעות סביבו היציע
התחתנה חמש באמה רחבה
והתיכנה שש באמה רחבה תוך
והשלישית שבע באמה רחבה שלש
כי מגרעות נתן לבית סביב גרע
חוצה לבלתי אחז בקירות הבית׃
והבית בהבנתו אבן שלמה מסע בנה נסע
נבנה ומקבות והגרזן כל כלי נקב כלה
ברזל לא נשמע בבית בהבנתו׃ שמע
פתח הצלע התיכנה אל כתף
הבית הימנית ובלולים יעלו על עלה
התיכנה ומן התיכנה אל
השלשים׃ ויבן את הבית ויכלהו כלה
ויספן את הבית גבים ושדרת ספן גוב
בארזים׃ ויבן את היציע על
כל הבית חמש אמות קומתו
ויאחז את הבית בעצי ארזים׃ אחז
ויהי דבר יהוה אל שלמה היה
לאמר׃ הבית הזה אשר אתה
בנה אם תלך בחקתי ואת הלך
משפטי תעשה ושמרת את כל שפט עשה
מצותי ללכת בהם והקמתי את צוה קום
דברי אתך אשר דברתי אל
דוד אביך׃ ושכנתי בתוך בני
ישראל ולא אעזב את עמי עזב
ישראל׃ ויבן שלמה את הבית
ויכלהו׃ ויבן את קירות הבית
מביתה בצלעות ארזים מקרקע
הבית עד קירות הספן צפה עץ
מבית ויצף את קרקע הבית צפה ברש
בצלעות ברושים׃ ויבן את
עשרים אמה מירכתי הבית
בצלעות ארזים מן הקרקע עד
הקירות ויבן לו מבית לדביר
לקדש הקדשים׃ וארבעים רבע
באמה היה הבית הוא היכל היכל

Digitized by Google

Prītiua.heb. Tex.he.iii.Regū.vj.

לפני ואָרז אל הבית פנימה — פנה פנה
מקלעת פקעים ופטורי צצים — קלע פטר
הכל ארז אין אבן נראה ודביר — ציץ ראה
בתוך הבית מפנימה הכין לתתן — דבר כון
שם את ארון ברית יהוה ולפני — נתן
הדביר עשרים אמה ארך — ארן ברת
ועשרים אמה רחב ועשרים
אמה קומתו ויצפהו זהב סגור — סגר
ויצף מזבח ארז ויצף שלמה — זבח
את הבית מפנימה זהב סגור
ויעבר ברתיקות זהב לפני הדביר — עבר רתק
ויצפהו זהב ואת כל הבית צפה
זהב עד תם כל הבית וכל המזבח — תמם
אשר לדביר צפה זהב ויעש — עשה
בדביר שני כרובים עצי שמן — שנה כרב
עשר אמות קומתו וחמש אמות — אמה
כנף הכרוב האחד וחמש אמות
כנף הכרוב השנית עשר אמות — שנה
מקצות כנפיו ועד קצות כנפיו — קצה
ועשר באמה הכרוב השני מדה — מדד
אחת וקצב אחד לשני הכרבים
קומת הכרוב האחד עשר באמה
וכן הכרוב השני ויתן את — נתן
הכרובים בתוך הבית הפנימי
ויפרשו את כנפי הכרבים ותגע — פרש נגע
כנף האחד בקיר וכנף הכרוב
השני נגעת בקיר השני וכנפיהם
אל תוך הבית נגעת כנף אל
כנף ויצף את הכרובים זהב — צפה
ואת כל קירות הבית מסב קלע — סבב
פתוחי מקלעות כרובים ותמרת — פתח קלע
ופטורי צצים מלפנים ולחיצון — פטר ציץ
ואת קרקע הבית צפה זהב — פנה חוץ
לפנימה ולחיצון ואת פתח
הדביר עשה דלתות עצי שמן — דבר
האיל מזוזות חמשית ושתי — זוז

Trāſla. B. Hie.

p̄ foribus oraculi: & cedro ois domus intrinſecus veſtiebatur: hñs tornaturas & iūcturas ſuas fabrefactas & celaturas eminētes. Oia cedrinis tabulis veſtiebātur: nec oino lapis appere poterat ī piete. Oraculū aūt ī medio domus in interiori pte fecerat: vt poneret ibi arcā federis dñi. Porro oraculū hēbat vigīti cubitos lōgitudinis & vigīti cubitos latitudis: & viginti cubitos altitudinis: & operuit illud atq₃ veſtiuit auro puriſſimo. Sed & altare veſtiuit cedro.

Domū quoq₃ ante oraculū opuit auro puriſſimo: & affixit lamias clauis aureis. Nihil erat in tēplo qđ nō auro tegeretur. Sed & totū altare oraculi texit auro. Et fecit in oraculo duos cherubin de lignis oliuarum decē cubitorum altitudinis. Quinq₃ cubitorꝝ ala cherub vna: & quinq₃ cubitorum ala cherub altera. i. decem cubitos habentes a ſummitate ale vſq₃ ad ale alterius ſummitatē. Decē quoq₃ cubitorū erat cherub ſcđs in menſura pari: & opus vnū erat in duob cherubī: i. altitudinē hēbat vnus cherub decem cubitorū: & ſilr cherub ſecūdus. Poſuitq₃ cherubin in medio tēpli interioris. Extendebant aūt alas ſuas cherubin & tangebat ala vna parietem: & ala cherub ſcđi tangebat parietē alterum: ale autem in media pte tēpli ſeinuicem contingebant. Texit quoq₃ cherubin auro. Et omēs parietes templi p circuitū ſculpſit variis celaturis & torno. Et fecit in eis cherubin & palmas: & picturas varias q̄ſi pmientes de piete & egredientes. Sȝ & pauimentū domus texit auro itrīſecus & extrinſecus. Et ī ingreſſu oraculi fecit duo oſtiola de lignis oliuarū poſteſq₃ angulorū quinq₃: & duo

Trāſ. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ante facie oraculi: & cedro operuit domū intrīſecus. & ſculpſit celaturas & extenſas laminas: omnia cedrina: & lapis nō apparebat. & oraculū in medio dom⁹ ī interiori pte: vt daret ibi arcā federis dñi. viginti cubitorū lōgitudo & viginti cubitorꝝ latitudo: & viginti cubitorū altitudo eius. & operuit illud auro incluſo. & fecit altare ante faciem oraculi: & operuit illud auro. & totā domū operuit auro: vſq₃ ad cōſumationē totius domus. & fecit in oraculo duo cherubim de lignis cupreſſinis decē cubitorꝝ magnitudo; mēſurata: & quinq₃ cubitorū ala cherub vnius: & quinq₃ cubitorū ala eius ſcđa. decē in cubito a parte ale eius & vſq₃ ad partē ale eius. & ſcđo cherub in mēſura vna cōſumatio vna cum ambobus. & altitudo cherub vnius decē in cubito. ſic & ſecūdus cherub. & poſuit ambo cherubim in medio domus interioris. & extēdit alas ſuas: & tāgebat ala vna parietē domus: & ala cherub ſecūdi tangebat parietē alterū. & ale eorꝝ in medio dom⁹ ſe ſuicē cōtigebāt ala ale. & texit cherubim auro: & oēs parietes domus p circuitū in celaturis ſculpſit in ſtilo cherubim: & palmas & extenſas laminas intrīſeco & extrīſeco. & paulmētū domus texit auro interioris & exterioris. & hoſtio oraculi fecit portas de lignis iuniperinis. & limina quincuplicia & duas

κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, καὶ κέδρῳ περιέσκεπε τὸν οἶκον ἔσωθεν. καὶ ἔγλυψεν κολαπτὰς καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, πάντα κέδρινα, καὶ λίθος οὐκ ἐφαίνετο. καὶ τὸ δαβὶρ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν, δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. εἴκοσι πηχέων τὸ μῆκος καὶ εἴκοσι πηχέων τὸ πλάτος, καὶ εἴκοσι πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ. καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ. καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ, ἕως συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου. καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ δαβὶρ δύο χερουβὶμ ἐκ ξύλων κυπαρισσίνων δέκα πηχέων τὸ μέγεθος ἐσταθμωμένον, καὶ πέντε πηχέων τὸ πτερύγιον τοῦ χερουβ τοῦ ἑνός, καὶ πέντε πηχέων τὸ πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον. δέκα ἐν πήχει ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ καὶ ἕως μέρους πτερυγίου αὐτοῦ. καὶ τῷ δευτέρῳ χερουβ ἐν μέτρῳ ἑνὶ συντέλεια μία μετὰ ἀμφοτέρων. καὶ τὸ ὕψος τοῦ χερουβ τοῦ ἑνὸς δέκα ἐν πήχει. οὕτως καὶ τὸ δεύτερον χερουβ. καὶ ἔθηκεν ἀμφότερα τὰ χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου. καὶ διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἥπτετο ἡ πτέρυξ ἡ μία τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερουβ τοῦ δευτέρου ἥπτετο τοῦ τοίχου τοῦ ἑτέρου. καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἥπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. καὶ περιέσχε τὰ χερουβὶμ χρυσίῳ, καὶ πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐν κολαπτοῖς ἔγλυψεν ἐν γραφίδι χερουβίμ, καὶ φοίνικας καὶ διαπεπετασμένα πέταλα τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτέρῳ. καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξωτάτου. καὶ τῷ θυρώματι τοῦ δαβὶρ ἐποίησε θύρας ἐκ ξύλων ἀρκευθίνων. καὶ φλιὰς πενταπλᾶς καὶ δύο

portas de lignis abiegnis. et ſculpture ſup eā
θύρας ἐκ ξύλων πευκίνων. καὶ ἐγκολαπτὰ ἐπ᾽ αὐτὸν
inſculpte: in eis cherubiꝫ et palme: et
ἐγκεκολαμμένα, ἐπ᾽ αὐτῶν χερουβὶμ καὶ φοίνικες, καὶ
extenſe lamine. et texit auro: et
διαπεπετασμένα πέταλα. καὶ περιέχει χρυσίῳ, καὶ
deſcēdebat ſup cherubim et ſup pal
κατέβαινεν ἐπὶ τὰ χερουβὶμ καὶ ἐπὶ τοὺς φοίνι-
mas aurū. et ſic fecit veſtibulo
κας τὸ χρυσίον. καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ πυλῶνι τοῦ
tēpli. limina de lignis iuniperinis: portic' q̄druplíciter: et
ναοῦ. φλιαὶ ἐκ ξύλων ἀρκευθίνων, στοαὶ τετραπλῶς, καὶ
in ambabus ianuis ligna abiegna due pli
ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα δύο πτυ-
ce ianua vna et cardines earū: et due plice
χαὶ ἡ θύρα μία καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ
ianua ſecūda: q̄ voluebātur inſculpte cheru
ἡ θύρα ἡ δευτέρα, στρεφόμεναι ἐγκεκολαμμέναι χερου-
bim et palme: et extenſe lamine:
βὶμ καὶ φοίνικες, καὶ διαπεπετασμένα πέταλα,
et tecte auro deducto ſup ſcul-
καὶ περιεχόμενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύ-
pturā. et edificauit atriū interius: tres
πωσιν. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, τρεῖς
ordines per politos: et ordo fabrefacte ce
στίχους διὰ πελεκητῶν, καὶ στίχος κατειργασμένης κέ-
dri in circuitu. in quarto āno fundata eſt do
δρου κυκλόθεν. ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ἐθεμελιώθη ὁ οἶ-
mus dñi in mēſe zio. et in āno vndecimo in mēſe
κος κυρίου ἐν μηνὶ ζίου. καὶ ἐν ἔτει ἑνδεκάτῳ ἐν μηνὶ
bul: ipſe eſt mēſis octauus: perfecit domū ſe
βοὺλ, οὗτός ἐστιν μὴν ὄγδοος, συνετέλεσε τὸν οἶκον κα-
cūdū oēs rōes eius et ſcdꝫ oia
τὰ πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ κατὰ πάντα
iudicia eius. et edificauit eam in ſeptē
τὰ κρίματα αὐτοῦ. καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὸν ἐν ἑπτὰ
annis.
ἔτεσιν.

Ca. 7.

A Et edificauit ſalomon domū ſuā
Καὶ ᾠκοδόμησε σαλομὼν τὸν οἶκον αὐτοῦ τῷ
tredecimo anno: et perfecit totā do
τρεισκαιδεκάτῳ ἔτει, καὶ συνετέλεσεν ὅλον τὸν οἶ-
mū ſuā: et edificauit domū ſaltus li-
κον αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησεν τὸν οἶκον δρυμοῦ τοῦ λι-
bani: cētū cubitorū lōgitudo eius: et quin
βάνου, ἑκατὸν πηχέων τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ πεντή-
quagita cubitorū latitudo eius: et trigin-
κοντα πηχέων τὸ πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκον-
ta cubitorū altitudo eius ſup quattuor ordines co
τα πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ ἐπὶ τεσσάρων στίχων στύ-
lūnarū cedrinarū: et humeri cedrini colūnis. et te
λων κεδρίνων, καὶ ὠμίαι κέδριναι τοῖς στύλοις. καὶ ἐφά-
xit cedro domū deſup in lateribus
τνωσε κέδρῳ τὸν οἶκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν
colūnarū. et numer' colūnarū quiq; et qua
τῶν στύλων. καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στύλων πέντε καὶ τεσ-
draginta: ordo vnus decē et quinq;. et
σαράκοντα, ὁ στίχος ὁ εἷς δέκα καὶ πέντε. καὶ
trabes tres: et regio cōtra regionē tripliciter.
μέλαθρα τρία, καὶ χώρα ἐπὶ χώραν τρισσῶς.
et oēs porte et regiōes quadrāgulate
καὶ πάντα τὰ θυρώματα καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι
trabibus cōnexe: a ianua ad ianuā tripliciter. et
μεμελαθρωμέναι, ἀπὸ θύρας ἐπὶ θύραν τρισσῶς. καὶ
porticū colūnarū quinquaginta cubitorū lōgi
τὸ ἐλὰμ τῶν στύλων πεντήκοντα πηχέων τὸ μῆ-
tudo: et triginta cubitorū in latitudine: cōiūcta
κος, καὶ τριάκοντα πηχέων ἐν πλάτει, ἐζυγωμένα
porticui ante
ἐλὰμ ἐπὶ

ostia de lignis oliuarū. Et ſculpſit in eis picturā cherubī & palmarū ſpēs & anaglypha valde prominētia: & texit ea auro: & operuit tā cherubin q̄ palmas & cetera auro. Fecitq; in introitu templi poſtes de lignis oliuarū quadrāgulatos: & duo oſtia de lignis abiegnis altrinſec' & vtrūq; oſtiū duplex erat: & ſeinuicē tenens aperiebatur. Et ſculpſit cherubin & palmas & celaturas valde ēminētes: operuitq; oīa laminis aureis ope q̄dro ad regulam. Et edificauit atriū interi' trib' ordinibus lapidū politorum & vno ordine lignorū cedri. Anno quarto fundata eſt domus dñi in menſe zio: & in anno vndecimo mēſe elul ipſe eſt mēſis octauus: perfecta eſt domus in omni opere ſuo: & in vniuerſis vtenſilib' ſuis. Edificauitq; eam annis ſeptem. 7.

Domū aūt ſuā edificauit ſalomon tredeci annis: & ad pfectū vſq; perduxit. Edificauit quoq; domū ſaltus libani centū cubitorū lōgitudinis: & quinq̄ginta cubitorū latitudinis: & triginta cubitorū altitudinis: & quattuor deābulatoria inter colūnas cedrinas. Ligna quippe cedrina exciderat in colūnas: & tabulatis cedrinis veſtiuit totā camerā que quadraginta quinq; colūnis ſuſtentabatur Vnus autem ordo habebat colūnas quīdecī contra ſe inuicem poſitas & e regione ſe reſpicientes equali ſpatio inter colūnas: & ſup colūnas quadrāgulata ligna in cūctis equalia. Et porticum colūnarū fecit quinquaginta cubitorū longitudinis: & trigīta cubitorꝝ latitudinis & alterā porticū i

דלתות עצי שמן וקלע עליהם
מקלעות כרובים ותמרות ופטורי
צצים וצפה זהב וירד על — כרב
הכרובים ועל התמרות את הזהב: — רבד
וכן עשה לפתח ההיכל מזוזות — הכל
עצי שמן מאת רבעית: ושתי
דלתות עצי ברושים שני — ברש
צלעים הדלת האחת גלילים — גלל
ושני קלעים הדלת השנית — שנה
גלילים: וקלע כרובים ותמרות
ופטרי צצים וצפה זהב מישר — ישר
על המחקה: ויבן את החצר — חקה בנה
הפנימית שלשה טורי גזית — פנה גזז
וטור כרתת ארזים: בשנה
הרביעית יסד בית יהוה בירח — רבע
זו: ובשנה האחת עשרה בירח — זיו
בול הוא החדש השמיני כלה — שמן
הבית לכל דבריו ולכל משפטו — שפט
ויבנהו שבע שנים: — שנה

Cap. vij.

ואת ביתו בנה שלמה
שלש עשרה שנה ויכל את כל — כלה
ביתו: ויבן את בית יער הלבנון
מאה אמה ארכו וחמשים אמה
רחבו ושלשים אמה קומתו על
ארבעה טורי עמודי ארזים — רבע עמד
וכרתות ארזים על העמודים:
וספן בארז ממעל על הצלעת — עלה
אשר על העמודים ארבעים
וחמשה חמשה עשר הטור:
ושקפים שלשה טורים ומחזה — חזה
אל מחזה שלש פעמים: וכל
הפתחים והמזוזות רבעים שקף — זוז
ומול מחזה אל מחזה שלש
פעמים: ואת אולם העמודים — אלם
עשה חמשים אמה ארכו
ושלשים אמה רחבו ואולם על

Digitized by Google

פניהם ועמדים ועב על פניהם: פנה
ואולם הכסא אשר ישפט שם
אלם המשפט עשה וספון בארז שפט ספן
מהקרקע עד הקרקע: וביתו
אשר ישב שם חצר האחרת
מבית לאולם כמעשה הזה היה עשה
ובית יעשה לבת פרעה אשר
לקח שלמה כאולם הזה: כל
אלה אבנים יקרת כמדות מדד
גזית מגררות במגרה מבית גזז צרר
ומחוץ וממסד עד הטפחות יסד
ומחוץ עד החצר הגדולה: ומיסד גדל
אבנים יקרות אבנים גדלות
אבני עשר אמות ואבני שמנה אמה
אמות: ומלמעלה אבנים יקרות עלה
כמדות גזית וארז: וחצר הגדולה
סביב שלשה טורים גזית וטור סבב
כרתת ארזים ולחצר בית יהוה
הפנימית ולאלם הבית: וישלח שלח
המלך שלמה ויקח את חירם לקח
מצר: בן אשה אלמנה הוא איש
ממטה נפתלי ואביו איש צרי
חרש נחשת וימלא את החכמה מלא
ואת התבונה ואת הדעת לעשות בין ידע
כל מלאכה בנחשת ויבוא אל עשה לאך
המלך שלמה ויעש את כל בוא
מלאכתו: ויצר את שני העמודים צור
נחשת שמנה עשרה אמה קומת
העמוד האחד וחוט שתים
עשרה אמה יסב את העמוד סבב עמד
השני: ושתי כתרת עשה שנה
לתת על ראשי העמודים מצק נתן יצק
נחשת חמש אמות קומת
הכתרת האחת וחמש אמות כתר
קומת הכתרת השנית: שבכים
מעשה שבכה גדלים מעשה עשה

---

facie maioris porticus
& colūnas: & epiſtylia
ſup colūnas fecit. Por
ticū quoq; ſolii in q tri-
bunal eſt fecit: & texit
lignis cedrinis
a pauimēto vſq; ad ſū-
mitatē & domuncula in
qua ſedebatur ad iudi-
candum erat
in medio porticu ſimi
li opere.
Domū quoq; fecit fi-
lie pharaonis quā vxo-
rē duxerat ſalomō: tali
ope quali & hāc porticū
Oīa lapidib⁹ pciosis q
ad normā quādam atq;
mēſurā: tā intriſecus q;
extrinſecus ſerrati erāt
a fundamento vſq; ad
ſummitatē parietum
& extrinſecus vſq; ad a
trium maius. Fundamē
ta aūt de lapidibus pre
cioſis lapidibus magnis
decem ſiue octo
cubitorū: & deſuper la
pides precioſi
eq̄lis mēſure ſecti erāt:
ſimiliterq; de cedro. Et
atriū mai⁹ rotūdū triū
ordinū de lapidibus ſe
ctis: & vnius ordinis de
dolata cedro: necnō &
in atrio domus dn̄i inte
riori: & in porticu do
m⁹. Miſit quoq; rex ſa
lomon & tulit hyram
de tyro filiū mulieris
vidue
de tribu neptali patre
tyrio
artificē erarium & ple
nū ſapientia
intelligentia & doctri-
na ad faciendum
omne op⁹ ex ere. Qui
cum veniſſet ad
regē ſalomonem fecit
omne
op⁹ ei⁹: & finxit duas
colūnas
ereas decem & octo cu
bitorū altitudinis
colūnam vnā: & linea
duodecim
cubitorū ambiebat co
lumnam
vtranq;. Duo quoq;
capitella fecit que
ponerentur ſuper capi
ta colūnarū fuſilia
ex ere: quinq; cubito
rū altitudinis
capitellū vnū: & quiq;
cubitorum
altitudinis capitellū al
terū: & quaſi in modum
retis & catenarum ſi
bi iuicē miro ope cōtex

---

faciem eorū. ⁊ colūmne ⁊ craſſitudo aū fa
πρόσωπον αὐτῶν. καὶ στῦλοι καὶ πάχος ἐπὶ πρόσω
ciem eis: ⁊ porticū ſoliū vbi iudicabit ibi:
πον αὐτοῖς, καὶ τὸ ἐλὰμ τοῦ θρόνου οὗ κρινεῖ ἐκεῖ,
porticū iudicij. ⁊ tabulis texit cedrinis a
ἐλὰμ τοῦ κριτηρίου. καὶ ἐφάτνωσεν κεδρίνοις ἀπὸ
pauimēto vſq; ad ſūmitatē. ⁊ domus eius in qua ſede-
ἐδάφους ἕως ὑπερώου. καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐν ᾧ καθή-
bit ibi: ⁊ atriū vnū circūdatū his ſm
σεται ἐκεῖ, καὶ αὐλὴ μία ἐξελισσομένη τούτοις κατὰ
opus hoc. ⁊ edificauit domū ſalomon fi
τὸ ἔργον τοῦτο. καὶ ᾠκοδόμησεν οἶκον σολομὼν τῇ θυ-
lie pharaōis: quā duxit ſalomon: iuxta porticū
γατρὶ φαραὼ, ἣν ἔλαβεν σολομὼν, κατὰ τὸ ἐλὰμ τοῦ-
hūc. hec oīa ex lapidib⁹ precioſis ſculpta: ex
το. ταῦτα πάντα ἐκ λίθων τιμίων κεκολαμμένα, ἐκ
diſtātia intrinſec⁹ ⁊ extrinſec⁹ ex fundamētis: vſq; ad
διαστήματος ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἐκ τῶν θεμελίων ἕως
extremitates pietū: ⁊ extriſec⁹ ad atriū magnū
τῶν γείσων, καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην
fundatū lapidib⁹ pcioſis magnis decē cubi
τὴν τεθεμελιωμένην λίθοις τιμίοις μεγάλοις δέκα πη-
tis ⁊ octo cubitis: ⁊ deſup lapidib⁹ precio
χέσι καὶ ὀκταπήχεσι, καὶ ἐπάνωθεν λίθοις τιμί-
ſis ſm eādem mēſurā politis ⁊ cedris:
οις κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον πελεκητοῖς καὶ κέδροις, τῆς
atrij magni ī circuitu tres ordines politorū:
αὐλῆς τῆς μεγάλης κύκλῳ τρεῖς στίχοι πελεκητῶν,
⁊ ordo ſculpte cedri: ⁊ atrio dom⁹
καὶ στίχος ἐγκεκολαμμένης κέδρου, καὶ τῇ αὐλῇ οἴκου
dn̄i interius ⁊ porticui domus. ⁊ mi
κυρίου τὸ ἔσωθεν καὶ τῷ ἐλὰμ τοῦ οἴκου. καὶ ἀπέστει-
ſit rex ſalomon: ⁊ accepit chiram de
λεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν, καὶ ἔλαβε τὸν χειρὰμ ἐκ
tyro filiū mulieris vidue: ⁊ iſte de tri
τύρου υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς φυ-
bu nephthalim. ⁊ pater ei⁹ vir tyrius ar
λῆς νεφθαλίμ. καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ τύριος τέ-
tifex eris: ⁊ repletus ſapiā
κτων χαλκοῦ, καὶ πεπληρωμένος τῆς σοφίας τῆς
artis ⁊ prudētia ⁊ ſcīa ad faciēdū omē
τέχνης καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν
opus in ere. ⁊ allat⁹ eſt ad regem ſalo-
ἔργον ἐν χαλκῷ. καὶ εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα σολο-
monē: ⁊ fecit oē opus: ⁊ cōflauit
μῶντα, καὶ ἐποίησε πᾶν ἔργον, καὶ ἐχώνευσε τοὺς
duas colūnas: decē ⁊ octo cubiti altitudo co
δύο στύλους, δέκα καὶ ὀκτὼ πήχεις τὸ ὕψος τοῦ στύ-
lūne: ⁊ perimetrū duodecim cubitorū fi
λου, καὶ τὸ περίμετρον δύο καὶ δέκα πηχέων περιεκύ-
lum ambiebat eam. ⁊ ſic colūna ſcda. ⁊
κλου αὐτόν. καὶ οὕτως ὁ στύλος ὁ δεύτερος. καὶ
duo capitella fecit: vt daret ſup capi
δύο ἐπιθέματα ἐποίησε, δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφα-
ta colūnarū cōflatilia erea. ⁊ quinq; cubito
λὰς τῶν στύλων χωνευτὰ χαλκᾶ. καὶ πέντε πηχέ-
rum altitudo capitelli vni⁹: ⁊ quinq;
ων τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἑνός, καὶ πέντε
cubitorū altitudo ſecūdi: ⁊ fecit retia
πηχέων τὸ ὕψος τοῦ δευτέρου, καὶ ἐποίησε δίκτυα

B

C

ad cooperiēdū capitella colūnarū: ſeptē
ἐπικαλύψαι τὰ ἐπιθέματα τῶν ςύλων, ἑπτὰ τῷ
capitello vni: & ſeptē capitello ſe
ἐπιθέματι τῷ ἑνί, καὶ ἑπτὰ τῷ ἐπιθέματι τῷ δευ
cūdo op⁹ pēſile. duo ordīes malogranatorū cne
τέρῳ ἔργον κρεμαςόν. δύο ςίχοι ῥοῶν χαλ-
orū retib⁹ cōtexti opus pēſile: ordo
κῶν δεδικτυωμένοι ἔργον κρεμαςόν, ςίχος
ſupra ordinē. & ſic fecit capitello
ἐπὶ ςίχον. καὶ οὕτως ἐποίησε ἐπιθέματι τῷ
ſecundo. & capitella ſup capita
δευτέρῳ. καὶ ἐπιθέματα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν
colūnarū: opus lilij iuxta veſtibulū quattuor cu-
ςύλων, ἔργον κρίνου κατὰ τὸ ἐλὰμ τεσσάρων πη
bitorū. & trabs ſup ambas colūnas: &
χέων. καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ςύλων, καὶ
ſuper latera capitellū: & malogranatorū du
ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα, καὶ τῶν ῥοῶν δια-
cēti ordines ſup capitellū ſecūdū. & ſta-
κόσιοι ςίχοι ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τῆς δευτέρας. καὶ ἔςη
tuit colūnas veſtibuli tēpli. & ſtatuit
σε τοὺς ςύλους τοῦ ἐλὰμ τοῦ ναοῦ. καὶ ἔςησε
colūnā dexterā: & vocauit nomē eius
τὸν ςύλον τὸν δεξιόν, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ
iachin. & ſtatuit colūnā ſcdam ſini
ἰαχίν. καὶ ἔςησε τὸν ςύλον τὸν δεύτερον τὸν ἀρι
ſtrā: & vocauit nomē eius boaz. &
ςερόν, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ βοάζ. καὶ
ſup capita colūnarū opus lilij. &
ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν ςύλων ἔργον κρίνου. καὶ
perfectū eſt opus colūnarū. & fecit
ἐτελειώθη τὸ ἔργον τῶν ςύλων. καὶ ἐποίησε τὴν
mare fuſile decē in cubito a la
θάλασσαν χυτὴν δέκα ἐν πήχει ἀπὸ τοῦ χεί-
bio eius vſq; ad labiū rotūdū p circuitū
λους αὐτῆς ἕως τοῦ χείλους ςρογγύλην κύκλῳ
D eius: quinq; in cubito altitudo eius. & re-
αὐτῆς, πέντε ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτῆς. καὶ συ
ſticula triginta cubitorū ambiebāt illud. &
νηγμένα τριάκοντα πήχεις ἐκύκλουν αὐτήν. καὶ
firmamenta ſub labio eius in
ὑποςηρίγματα ὑποκάτω τοῦ χείλους αὐτῆς κυ-
circuitu ambiebāt illud. decē in cubito ābiebāt
κλόθεν ἐκύκλουν αὐτήν. δέκα ἐν πήχει ἀνίςαν τὴν
mare in circuitu. duo ordines firmamētorū fu
θάλασσαν κυκλόθεν. δύο ςίχοι ὑποςηριγμάτων χυ-
ſilia in fuſorio eorū. & duodecī boues
τῶν ἐν τῷ χωνευτηρίῳ αὐτῶν. καὶ δώδεκα βόες
ſub mare: tres reſpiciētes
ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες
aquilonē: & tres reſpiciētes mare: &
βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θάλασσαν, καὶ οἱ
tres reſpiciētes auſtrū: & tres reſpiciē
τρεῖς ἐπιβλέποντες νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέ
tes oriētē: & mare ſup eos de
ποντες ἀνατολάς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπά-
ſuper: & oīum poſteriora ad intus. &
νωθεν, καὶ πάντων τὰ ὀπίσθια εἰς τὸ ἔνδον. καὶ τὸ
craſſitudo eius palmi: & labiū eius
πάχος αὐτῆς παλαιςῆς, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς
quaſi opus labij calicis pullulās liliū: duorū
ὡσεὶ ἔργον χείλους ποτηρίου βλαςῶν κρίνον, δύο
miliū batorū capax erat. & fecit decē baſes
χιλιάδας χοεῖς ἐχώρει. καὶ ἐποίησε δέκα μεχωνὼθ

tarū. Vtrūq; capitellum
columnarū fuſile erat.
Septena verſuū retia-
cula i capitello vno: &
ſeptēa retiacula i capitel
lo altero. Et perfecit co
lumnas & duos ordines
per circuitū retiaculorū
ſingulorum vt tegerēt
capitella que erant ſu-
per ſummitatem
malogranatorū. Eodē
modo fecit & capitello
ſecūdo. Capitella āt q̄
erant ſuper capita
colūnarū quaſi ope li-
lii fabricata erāt in por-
ticu q̄ttuor cubitorum:
& rurſū alia capitella ī
ſūmitate colūnarū de-
ſup iuxta mēſurā colū-
ne contra retiacula.
Malogranatorū āt du-
cēti ordines erāt in cir-
cuitu capitelli ſecundi.
Et ſtatuit duas
colūnas in porticu tē-
pli. Cunq; ſtatuiſſet
colūnam dexterā: vo-
cauit
eā nomīe iachin. Simi-
liter erexit columnā ſe-
cūdā: & vocauit nomē
eius booz.
Et ſup capita colūnarū
opus in modum lilii
poſuit: pfectūq; ē opus
colūnarū. Fecit quoq;
mare fuſile decem cu-
bitorum a labio vſq; ad
labiū rotundū in cir-
cuitu.
Quīq; cubitorū altitu
do eius: & reſticula tri-
ginta cubitorū cigebāt
illud p circuitū: & ſcul-
ptura ſubter labiū cir-
cuibat
illud decē cubitis am-
biens
mare. Duo ordīes ſcul
pturarū hiſtriatarū erāt
fuſiles: & ſtabant ſuper
duodecim
boues. E quib⁹ tres re
ſpiciebant ad aquilonē:
& tres ad occidentem
& tres
ad meridiem: & tres
ad orientem: & mare
ſuper eos deſup erat:
quorū poſteriora vni-
uerſa itrinſec⁹ latitabāt.
Groſſitudo aūt luteris
triū vnciarū erat: labi-
umq; eius q̄ſi labiū ca-
licis & foliū repādi lilii.
Duomilia batos caple
bat: Et fecit decem ba
ſes

שַׂרְשְׁרוֹת לַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל
רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת
הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃
וַיַּעַשׂ אֶת הָעַמּוּדִים וּשְׁנֵי טוּרִים
סָבִיב עַל הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת — סבב כסה
אֶת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשׁ
הָרִמֹּנִים וְכֵן עָשָׂה לַכֹּתֶרֶת
הַשֵּׁנִית׃ וְכֹתָרֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשׁ
הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוּשַׁן בָּאוּלָם — שׁשן
אַרְבַּע אַמּוֹת׃ וְכֹתָרֹת עַל שְׁנֵי — רבע שנה
הָעַמּוּדִים גַּם מִמַּעַל מִלְּעֻמַּת — עלה
הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר הַשְּׂבָכָה
וְהָרִמּוֹנִים מָאתַיִם טֻרִים סָבִיב — מאה טור
עַל הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ וַיָּקֶם אֶת — שנה קום
הָעַמֻּדִים לְאֻלָם הַהֵיכָל וַיָּקֶם — עמד היכל
אֶת הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת — קרא
שְׁמוֹ יָכִין וַיָּקֶם אֶת הָעַמּוּד
הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ בֹּעַז׃ — שמל
וְעַל רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן — עשה
וַתִּתֹּם מְלֶאכֶת הָעַמּוּדִים׃ וַיַּעַשׂ — תמם לאך
אֶת הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה — יצק
מִשְּׂפָתוֹ עַד שְׂפָתוֹ עָגֹל סָבִיב — שפה עגל
וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָוה שְׁלֹשִׁים
בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּפְקָעִים
מִתַּחַת לִשְׂפָתוֹ סָבִיב סֹבְבִים
אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּפִים אֶת — נקף
הַיָּם סָבִיב שְׁנֵי טוּרִים הַפְּקָעִים
יְצֻקִים בִּיצֻקָתוֹ׃ עֹמֵד עַל שְׁנֵי — יצק
עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים צָפוֹנָה — פנה צפן
וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה
פֹנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים
מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה — זרח עלה
וְכָל אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ — עבה
טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת — שפה עשה
כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשָׁן אַלְפַּיִם בַּת יָכִיל׃ — שׁשן כול
וַיַּעַשׂ אֶת הַמְּכֹנוֹת עֶשֶׂר — כון

נְחֹשֶׁת אַרְבַּע בָּאַמָּה אֹרֶךְ רבע
הַמְּכוֹנָה הָאֶחָת וְאַרְבַּע בָּאַמָּה
רָחְבָּהּ וְשָׁלֹשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתָהּ׃
וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּכוֹנָה מִסְגְּרֹת סגר
לָהֶם וּמִסְגְּרֹת בֵּין הַשְׁלַבִּים׃
וְעַל הַמִּסְגְּרוֹת אֲשֶׁר בֵּין
הַשְׁלַבִּים אֲרָיוֹת בָּקָר וּכְרוּבִים ארה כרב
וְעַל הַשְׁלַבִּים כֵּן מִמָּעַל וּמִתַּחַת עלה
לַאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר לֹיוֹת מַעֲשֵׂה לוה עשה
מוֹרָד׃ וְאַרְבָּעָה אוֹפַנֵּי נְחֹשֶׁת ירד אפן
לַמְּכוֹנָה הָאַחַת וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת
וְאַרְבָּעָה פַעֲמֹתָיו כְּתֵפֹת לָהֶם
מִתַּחַת לַכִּיֹּר הַכְּתֵפֹת יְצֻקוֹת
מֵעֵבֶר אִישׁ לֹיוֹת׃ וּפִיהוּ מִבֵּית פה
לַכֹּתֶרֶת וָמַעְלָה בָּאַמָּה וּפִיהָ עָגֹל עגל
מַעֲשֵׂה כֵן אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה חצה
וְגַם עַל פִּיהָ מִקְלָעוֹת וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם פה קלע
מְרֻבָּעוֹת לֹא עֲגֻלּוֹת׃ וְאַרְבַּעַת רבע
הָאוֹפַנִּים לְמִתַּחַת לַמִּסְגְּרוֹת וִידוֹת
הָאוֹפַנִּים בַּמְּכוֹנָה וְקוֹמַת הָאוֹפָן כון
הָאֶחָד אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה׃
וּמַעֲשֵׂה הָאוֹפַנִּים כְּמַעֲשֵׂה
אוֹפַן הַמֶּרְכָּבָה יְדוֹתָם וְגַבֵּיהֶם רכב גב
וְחִשֻּׁקֵיהֶם וְחִשֻּׁרֵיהֶם הַכֹּל חשק
מוּצָק׃ וְאַרְבַּע כְּתֵפוֹת אֶל יצק
אַרְבַּע פִּנּוֹת הַמְּכֹנָה הָאֶחָת פנה
מִן הַמְּכֹנָה כְּתֵפֶיהָ׃ וּבְרֹאשׁ
הַמְּכוֹנָה חֲצִי הָאַמָּה קוֹמָה חצה
עָגֹל סָבִיב וְעַל רֹאשׁ
הַמְּכֹנָה יְדֹתֶיהָ וּמִסְגְּרֹתֶיהָ
מִמֶּנָּה׃ וַיְפַתַּח עַל הַלֻּחֹת פתח לוח
יְדֹתֶיהָ וְעַל מִסְגְּרֹתֶיהָ כְּרוּבִים כרב
אֲרָיוֹת וְתִמֹרֹת כְּמַעַר אִישׁ ארה
וְלֹיוֹת סָבִיב׃ כָּזֹאת עָשָׂה אֵת לוה סבב
עֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת מוּצָק אֶחָד מִדָּה כון מדד
אַחַת קֶצֶב אֶחָד לְכֻלָּהְנָה׃ כלל

eneas quattuor cubitorum longitudinis bases singulas: & quattuor cubitorum latitudinis: & triū cubitorū altitudinis: & ipsum opus basium interrasile erat. Et sculpture inter iuncturas & inter coronulas plectas: leões & boues & cherubin: & in iuncturis similiter desuper. Et subter leones & boues quasi lora ex ere dependentia: & quattuor rote per bases singulas: & axes erei & per quattuor partes quasi humeruli subter luterē fusiles cōtra seinuicē respectātes. Os quoq; luteris intrinsecus erat in capitis sūmitate: & qđ forinsecus apparebat vnius cubiti erat totū rotundū. pariterq; hēbat vnū cubitū & dimidiū. In angulis aūt colūnarū varie celature erāt: & media intercolūnia q̄drata nō rotunda. Quattuor quoq; rote q̄ p q̄ttuor angulos basis erant coherebant sibi subter basim. Vna rota hēbat altitudīs cubitū & semis. Tales aūt rote erāt quales solēt in curru fieri. Et axes earū & radij & canti & modioli omnia fusilia. Nā & hūeruli illi quattuor per singulos angulos basis vnius ex ipsa basi fusiles & cōiuncti erāt. In summitate aūt basis erat quedā rotūditas vnius & dimidij cubiti ita fabrefacta vt luter desup posset īponi: habens celaturas suas variasq; sculpturas ex semetipsa. Sculpsit quoq; in tabulatis illis q̄ erant ex ere: & in angulis cherubin & leones & palmas quasi in silitudinē hoīs stantis vt nō celata sed apposita per circuitū viderentur. In hūc modū fecit decē bases: fusura vna & mensura sculpturaq; consimili.

eneas quattuor cubitorū lōgitudo basis
χαλκᾶς τεσσάρων πηχέων τὸ μῆκος μεχωνὰ τῆς
vnius & quattuor cubitorū latitudo eius: &
μιᾶς καὶ τεσσάρων πηχέων τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ
triū cubitorū altitudo eius. & hoc opus
τριῶν πηχέων τὸ ὕψος αὐτῆς. καὶ τοῦτο τὸ ἔργον
basis interrasile ei⁹: & interrasile
τῆς μεχωνὰ συγκλειστὸν αὐτῆς, καὶ συγκλειστὸν
in medio iuncturarū. & in interrasili
ἀναμέσον τῶν ἐξεχομένων. καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσμα E
bus in medio iuncturarū leones & boues & che
τα ἀναμέσον ἐξεχομένων λέοντες καὶ βόες καὶ χε
rubim. & in iuncturis sic & de
ρουβίμ. καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχομένων οὕτω καὶ ἐπά
super: & subter leones & boues
νωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν
regiōes op⁹ descēsus. & quattuor rote
χῶραι ἔργον καταβάσεως. καὶ τέσσαρες τροχοὶ
eree basi vni & excedētia
χαλκοῖ τῇ μεχωνὰ τῇ μιᾷ καὶ τὰ προέχοντα
erea & quattuor ptes eius: humeruli eaꝝ sub
χαλκᾶ καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῆς, ὠμίαι αὐτῶν ὑπο
ter luteres. & humeruli fusiles
κάτωθεν τῶν λουτήρων, καὶ ὠμίαι κεχυμέναι ἀπὸ
trans virū apposite. & os eius
πέραν ἀνδρὸς προσκείμεναι. καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ
intrinsecus capitelli & sup in cubito. &
ἔσωθεν τῆς κεφαλίδος καὶ ἄνω ἐν πήχει. καὶ τὸ
os eius rotūdū: opus sic cubiti
στόμα αὐτοῦ στρογγυλοῦν, ποίημα οὕτω πήχεως
& dimidij cubiti. & in ore e-
καὶ ἡμίσεως πήχεως. καὶ ἐπὶ τοῦ στόματος αὐ-
ius tornature & interrasilia eoꝝ quadrā
τοῦ διατορεύματα καὶ διάπηγα αὐτῶν τετρά-
gulata nō rotūda. & quattuor rote sub
γωνα οὐ στρογγύλα. καὶ τέσσαρες οἱ τροχοὶ ὑποκάτω
ter interrasilia. & manus in rotis
θεν τῶν διαπήγων. καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς
in base. & altitudo rote vni⁹
ἐν τῇ μεχωνᾷ. καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἑνὸς
cubiti & dimidij. & opus rotaꝝ
πήχεως καὶ ἡμίσους. καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν
sic opus rotarū currus. & manus eaꝝ
ὡς ἔργον τροχῶν ἅρματος. καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν
& humeri earū & opera earū
καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ αἱ πραγματεῖαι αὐτῶν
oīa fusilia. & quattuor humeruli in
τὰ πάντα χωνευτά. καὶ τέσσαρες ὠμίαι ἐπὶ τῶν
quattuor angulis basis vnius: ex ba
τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεχωνὰ τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς με
se humeri eius. & in summitate ba
χωνὰ οἱ ὦμοι αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μεχω
sis medietas cubiti magnitudo eius rotunda
νὰ ἥμισυ τοῦ πήχεως μέγεθος αὐτῆς στρογγύλον
in circuitu sup caput basis. & ma
κύκλῳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνά. καὶ αἱ χεῖ
nus eius & interrasilia eius ab ea.
ρες αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς ἀπ᾽ αὐτῆς.
& aperiebat sup principia manuū eius.
καὶ ἠνοίγετο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς.
& interrasilia eius cherubim & leones
καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς χερουβὶμ καὶ λέοντες
& palme stātia: vnūquodq; appositū iuxta fa
καὶ φοίνικες ἑστῶτα, ἕκαστον ἐχόμενον κατὰ πρόσω
ciem eius intrisecus in circuitu. iuxta hanc fe
πον αὐτοῦ ἔσωθεν κυκλόθεν. κατὰ ταύτην ἐποί
cit decem bases ordine vno & mēsura vna
ησε τὰς δέκα μεχωνὼθ τάξιν μίαν καὶ μέτρον ἓν
in omnibus.
ἐν πάσαις.

Digitized by Google

τ fecit decē luteres eneos quadragin
καὶ ἐποίησε δέκα χυτρογαύλους χαλκοῦς τεσσαράκον
ta batoꝝ capacē vnū luterē mēſura
τα χόεις χωροῦντα τὸν ἕνα χυτρόγαυλον μετρήσει
F quattuoꝛ cubitoꝝ. τ luter vnꝰ ſup ba
τεσσάρων πηχέων. καὶ χυτρόγαυλος ὁ εἷς ἐπὶ τὴν με-
ſim vnā decē baſibus. τ poſuit decē
χωνὰ τὴν μίαν ταῖς δέκα μεχωνώθ. καὶ ἔθετο τὰς δέκα
baſes quinq; ab humero domus q̄
μεχωνὼθ πέντε ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τοῦ
a dextris: τ quinq; ab humero domus q̄
ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τοῦ
a ſiniſtris. τ mare ab humero
ἐξ ἀριστερῶν. καὶ ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ
domus a dextris cōtra oziētē a la
οἴκου ἐκ δεξιῶν κατὰ ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλί-
tere auſtri. τ fecit chirā lebetes
τους τοῦ νότου. καὶ ἐποίησε χειρὰμ τοὺς λέβητας
τ calfactoꝛia τ phialas. τ cōple
καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας. καὶ συνετέ-
uit chirā facere oīa opera q̄cūq; fe
λεσε χειρὰμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ὅσα ἐποίη
cit regi ſalomoni in domo dn̄i.
σε τῷ βασιλεῖ σολομῶντι ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. τοὺς
duas colūnas τ vertibilia ſculpturarū exſtātia
δύο στύλους καὶ τὰ στρεπτὰ τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα
ſup capitalia colūnaꝝ duo. τ retiacula
ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο. καὶ δίκτυα
duo vt operirēt vtraq; vertibilia
δύο τοῦ καλύπτειν ἀμφότερα τὰ στρεπτὰ τῶν
ſculpturarū exſtātia ſup colūnas. τ malogranata
γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων. καὶ τὰς ῥόας
ambobus retiaculis quadrigenta. duo ozdi
ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις τετρακοσίας. δύο στί-
nes malogranatoꝝ retiaculo vni: ad operiēdū
χοι ῥοῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνί, τοῦ περικαλύπτειν
vtraq; vertibilia exſtātia ſup ambobus
ἀμφότερα τὰ στρεπτὰ τὰ ὄντα ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν
colūnis. τ decē baſes: τ lu
στύλων. καὶ τὰς δέκα μεχωνώθ, καὶ τοὺς χυ-
teres decē ſup baſes: τ
τρογαύλους τοὺς δέκα ἐπὶ τῶν μεχωνώθ, καὶ
mare vnū: τ duodecī boues qui
τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς δώδεκα βόας τοὺς
ſubter mare: τ lebetes τ
ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς
G calfactoꝛia τ phialas: τ oīa vaſa
θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας, καὶ πάντα τὰ σκεύη
perfecit: q̄ fecit chiram regi ſa
συνετέλεσεν, ἃ ἐποίησε χειρὰμ τῷ βασιλεῖ σο-
lomoni in domo dn̄i enea valde. in
λομῶντι ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου χαλκᾶ ἄρδην. ἐν τῷ
vicinis iordanis fudit ea rex
περιοίκῳ τοῦ ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασι-
in craſſitudine terre inter ſocchoth
λεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀναμέσον σοκχὼθ
τ inter ſarthan. τ dedit ſalomō rex
καὶ ἀναμέσον σαρθάν. καὶ ἔδωκε σολομὼν ὁ βασι-
oīa vaſa: pre multitudine nimis nō
λεὺς πάντα τὰ σκεύη, ἐκ πλήθους σφόδρα οὐκ
erat pōdus eris. τ fecit ſalomon
ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ. καὶ ἐποίησεν ὁ σολομὼν
omnia vaſa in domo dn̄i: altare
πάντα τὰ σκεύη ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον
aureū: τ
τὸ χρυσοῦν, καὶ

Fecit quoq; decem luteres eneos. Quadragīta batos capiebat luter vnus: erat q; quattuor cubitorū. Singuloſq; luteres per ſingulas. id eſt decē baſes poſuit: & cōſtituit decem baſes: quinq; ad dexterā partem tēpli: & quinq; ad ſiniſtram. Mare aūt poſuit ad dexterā ptē tēpli contra orientem ad meridiem. Fecit ergo hyram lebetes & ſcutras & amulas: & perfecit omne opus regis ſalomonis in templo dn̄i. columnas duas: & funiculos capitellorum ſuper capitella colūnarū duos: & retiacula duo: vt operirent duos funiculos qui erant ſuper capita columnarum & malogranata q̄drin genta in duobus retiaculis: duos verſus malogranatorum in retiaculis ſingulis ad operiendos funiculos capitellorum qui erant ſuper capita columnarū: & baſes decem: & luteres decem ſuper baſes: & mare vnum: & boues duodecim ſubter mare: & lebetes & ſcutras & amulas: omnia vaſa que fecit hyram regi ſalomoni in domo domini de auricalcho erant. In campeſtri regiōe iordanis fudit ea rex in argylloſa terra inter ſochot & ſarthan: & poſuit ſalomon oia vaſa in domo domini. Propter multitudinem aūt nimiam non erat pondus eris. Fecitq; ſalomon omnia vaſa in domo domini: altare aureū &

ויעש עשרה כירות נחשת — עשה
ארבעים בת יכיל הכיור האחד — רבע כול
ארבע באמה הכיור האחד כיור — כיר
אחד על המכונה האחת לעשר
המכנות ויתן את המכנות חמש — נתן
על כתף הבית מימין וחמש על — ימן
כתף הבית משמאלו ואת הים — שמל
נתן מכתף הבית הימנית קדמה
ממול נגבו ויעש חירום את
הכירות ואת היעים ואת — יעה
המזרקות ויכל חירם לעשות — זרק כלה
את כל המלאכה אשר עשה — לאך
למלך שלמה בית יהוה עמדים
שנים וגלת הכתרת אשר על — שנה גלה
ראש העמודים שתים והשבכות — עמד
שתים לכסות את שתי גלות — כסה
הכתרת אשר על ראש העמודים
ואת הרמנים ארבע מאות לשתי — רבע מאה
השבכות שני טורים רמנים
לשבכה האחת לכסות את שתי
גלות הכתרת אשר על פני — גלה פנה
העמודים ואת המכנות עשר — כון
ואת הכירת עשרה על המכנות
ואת הים האחד ואת הבקר
שנים עשר תחת הים ואת
הסירות ואת היעים ואת
המזרקות ואת כל הכלים האלה — כלה
אשר עשה חירם למלך שלמה
בית יהוה נחשת ממרט בככר — מרט
הירדן יצקם המלך במעבה — עבה
האדמה בין סכות ובין צרתן
וינח שלמה את כל הכלים
מרב מאד מאד לא נחקר — חקר
משקל הנחשת ויעש שלמה — שקל עשה
את כל הכלים אשר בית
יהוה את מזבח הזהב ואת — זבח

השלחן אשר עליו לחם הפנים — פנה
זהב ואת המנרות חמש מימין — נור ימן
וחמש משמאל לפני הדביר זהב — שמל דבר
סגור והפרח והנרות והמלקחים — סגר נור
זהב והספות והמזמרות — לקח ספף
והמזרקות והכפות והמחתות — זמר זרק חתה
זהב סגור והפתות לדלתות — פות
הבית הפנימי לקדש הקדשים — פנה
לדלתי הבית להיכל זהב ותשלם — הכל שלם
כל המלאכה אשר עשה המלך — לאך
שלמה בית יהוה ויבא שלמה — בוא
את קדשי דוד אביו את הכסף
ואת הזהב ואת הכלים נתן — כלה
באצרות בית יהוה׃

Cap. viij.

אז יקהל שלמה את זקני — קהל נטה
ישראל את כל ראשי המטות
נשיאי האבות לבני ישראל אל — נשא
המלך שלמה ירושלם להעלות — עלה
את ארון ברית יהוה מעיר דוד — ארן ברת
היא ציון׃ ויקהלו אל המלך
שלמה כל איש ישראל בירח
האתנים בחג הוא החדש השביעי׃ — איתן שבע
ויבאו כל זקני ישראל וישאו — בוא נשא
הכהנים את הארון׃ ויעלו את
ארון יהוה ואת אהל מועד ואת — יעד
כל כלי הקדש אשר באהל ויעלו — כלה
אתם הכהנים והלוים׃ והמלך
שלמה וכל עדת ישראל הנועדים — יעד יעד
עליו אתו לפני הארון מזבחים — פנה זבח
צאן ובקר אשר לא יספרו — ספר
ולא ימנו מרב׃ ויבאו הכהנים — מנה בוא
את ארון ברית יהוה אל מקומו — קום
אל דביר הבית אל קדש — דבר
הקדשים אל תחת כנפי
הכרובים׃ כי הכרובים פרשים — כרב
כנפים אל מקום הארון ויסכו

mēſam ſup quam po-
nerentur panes ꝓpōnis
auream: & candelabra
aurea quiq; ad dextrā
& qnq; ad ſiniſtrā con-
tra oraculū ex auro
puro & quaſi lilii flores
& lucernas deſup aureas
& forcipes aureos &
hydrias: & fuſcinulas:
& phialas: & mortario
la: & thuribula de
auro puriſſimo. Et car
dines oſtiorum
domus īterioris ſancti
ſanctorum &
oſtiorū domꝰ tēpli ex
auro erāt. Et perfecit
omne opꝰ qđ faciebat
ſalomon in domo do
mini: & intulit
que ſctificauerat dđ pa
ter ſuus: argentum
& aurum & vaſa: repo
ſuitq;
in theſauris domus do
mini. 8.

TVnc congregati ſt
oēs maiores natu
iſrael cum principibus
tribuum &
duces familiarum filio
rum iſrael ad
regem ſalomonē in ie-
ruſalem vt deferrent
arcam federis dñi de ci
uitate dauid.
ideſt de ſion. Cōuenit-
q; ad regem
ſalomonē vniuerſus iſ
rael in menſe
bethanim i ſolēni die
ipſe eſt mēſis ſeptimꝰ.
Venerūtq; ſenes de iſ-
rael: & tulerunt
arcā ſacerdotes & por-
tauerunt
arcam domini & taber
naculum federis: &
oīa vaſa ſanctuarii q̄ e
rant in tabernaculo: &
ferebāt ea ſacerdotes &
leuite. Rex autem
ſalomon & oīs multitu
do iſrael que cōuenerat
ad cū gradiebatur cū il
lo ante arcā: & immola
bant oues & boues abſ
q; eſtimatione
& numero. Et intule
runt ſacerdotes
arcam federis domini
in locum ſuum
in oraculum templi in
ſanctum
ſanctorum ſubter alas
cherubin. Siquidē che
rubin expandebant
alas ſuper locū arce:
& protegebant

menſam in qua panes ꝓpoſitiōis aureā:
τὴν τράπεζαν ἐφ᾽ ἧς οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως χρυσῆν,
& cādelabra quinq; a dextris & quinq; a ſini
καὶ τὰς λυχνίας πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐ
ſtris cōtra faciem oraculi aurea in-
ωνύμων κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσᾶς συγ-
cluſa: & lampadas: & lucer
κεκλεισμένας, καὶ τὰ λαμπάδια, καὶ τοὺς λύχ-
nas: & hydrias aureas: & veſti-
νους, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας χρυσᾶς, καὶ τὰ πρό-
bula: & claui: & phiale: & catina: &
θυρα, καὶ οἱ ἧλοι, καὶ αἱ φιάλαι, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ
mortariola aurea: incluſa. & cardines
αἱ θυΐσκαι χρυσαῖ, συγκλειστά. καὶ θυρώματα
oſtiū domus interioris ſancti
τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου τοῦ ἁγίου
ſctōꝝ: & portas domus tēpli au-
τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου ναοῦ χρυ-
reas. & cōpletū eſt opus: qđ fecit ſalo
σᾶς. καὶ ἀνεπληρώθη τὸ ἔργον, ὃ ἐποίησε σολο-
mon domui dñi. & intulit ſalomon
μὼν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ εἰσήνεγκε σολομὼν τὰ 2.Pa.5.a.
ſctā dauid pr̄is ſui: argentū &
ἅγια δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον καὶ
aurū & vaſa dedit in theſau
τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς θησαυ
ros domus dñi.
ροὺς οἴκου κυρίου.

Ca. 8.

TUnc cōgregauit rex ſalomon A
ΤΌτε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν 2.Pa.5.a.
omnes maiores natu iſrael & oēs prin-
πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἰσραὴλ καὶ πάντας ἄρχον
cipes tribuū duces familiarū filioꝝ iſrael ad
τας φυλῶν ἡγεμόνας πατριῶν υἱῶν ἰσραὴλ πρὸς
regem ſalomonē in hieruſalem: vt
τὸν βασιλέα σολομῶντα ἐν ἱερουσαλὴμ, τοῦ
deferrent arcam federis dñi de ci-
ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ πό
uitate dđ: hec eſt ſion in mēſe athanim in ſolē
λεως δαυὶδ, αὕτη ἐστὶ σιὼν ἐν μηνὶ ἀθανὶμ ἐν ἑορ
ni die: ipſe eſt mēſis ſeptimus. & venerūt oēs
τῇ, αὐτός ἐστι μὴν ἕβδομος. καὶ ἦλθον πάντες
ſeniores iſrael. & tulerūt ſacerdotes
οἱ πρεσβύτεροι ἰσραήλ. καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν
arcā & tabnaculū federis & om-
κιβωτὸν καὶ τὸ σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου καὶ πάν
nia vaſa ſctā que in tabernaculo
τα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ
federis. & rex & oīs pp̄ls iſ
μαρτυρίου. καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰσ
rael ante arcā imolātes boues &
ραὴλ ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες βόας καὶ
oues innumerabiles. & inferunt ſacer-
πρόβατα ἀναρίθμητα. καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱε-
dotes arcā federis dñi in locū
ρεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὸν τόπον
ſuū in oraculū domus in ſancta
αὐτῆς εἰς τὸν δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν
ſctōꝝ ſubter alas cherubim: quia
ἁγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν χερουβὶμ, ὅτι τὰ
cherubim expanſa alis ſup
χερουβὶμ διαπεπετασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ
locū arce. & protegebāt
τόπον τῆς κιβωτοῦ. καὶ περιεκάλυπτον

cherubim ſup arcā ⁊ ſup ſctā eius
τὰ χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς
deſuper: ⁊ eminebāt ſctificata: ⁊ appare
ἐπάνωθεν, καὶ ὑπερεῖχον τὰ ἡγιασμένα καὶ ἐβλέπον
bāt ſūmitates ſctificatoꝝ de ſanctis ſup fa-
το αἱ κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἁγίων ἐπὶ πρό
ciem oraculi. ⁊ nō apparebāt extriſec⁹: ⁊ fuerūt
B σωπον τοῦ δαβίρ. καὶ οὐκ ὠπτάνοντο ἔξω, καὶ ἦσαν
ibi vſqȝ in diem hanc. ⁊ nō erāt in ar
ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβω
ca niſi due tabule lapidee tabule federis:
τῷ πλὴν αἱ δύο πλάκες λίθιναι πλάκες τῆς διαθήκης,
quas poſuerat ibi moyſes in choreb: q̄s pepigit dn̄s cū
ἃς ἔθηκεν ἐκεῖ μωυσῆς ἐν χωρήβ, ἃς διέθετο κύριος με
filijs iſrael cū egrederētur ipſi de
τὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ
terra egypti. ⁊ factū eſt vt egreſſi ſūt ſacerdotes de
γῆς αἰγύπτου. καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ τοῦ
ſctūario ⁊ nebula impleuit domū dn̄i. ⁊
ἁγίου καὶ ἡ νεφέλη ἐνέπλησε τὸν οἶκον κυρίου. καὶ
nō poterāt ſacerdotes ſtare adminiſtrādū a fa
οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς στῆναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώ
cie nebule: q² impleuit glīa dn̄i do
που τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶ
mū dn̄i. tūc dixit ſalomō: dn̄s dixit: vt habi-
λβα. 9. a. κον κυρίου. τότε εἶπε σολομών, κύριος εἶπεν, τοῦ κατα
taret in caligine. ⁊ ego edificaui domū no-
σκηνῶσαι ἐν γνόφῳ. καὶ ἐγὼ ᾠκοδόμησα οἶκον τῷ ὀνό
mini tuo ſctm̄ tibi ⁊ paratū: ⁊ ſolio tuo
ματί σου ἅγιόν σοι. καὶ ἕτοιμον, καὶ τῇ καθέδρᾳ σου
vt habites tu in eo in ſēpiternū. ⁊ con-
τοῦ κατασκηνῶσαί σε ἐν αὐτῷ εἰς τοὺς αἰῶνας. καὶ ἀπέ
uertit rex faciem ſuā ⁊ bene
στρεψε ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εὐλόγη
dixit omī iſrael. ⁊ oīs eccl̄ia iſra-
σε τὸν πάντα ἰσραήλ. καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἰσρα
el ſtabat. ⁊ ait: bn̄dict⁹ dn̄s deus iſrael:
ὴλ εἱστήκει. καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ,
qui locut⁹ eſt in ore ſuo de dauid pa-
ὃς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ περὶ δαυὶδ τοῦ πα
tre meo: ⁊ in manib⁹ eius perfecit di
τρός μου, καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσεν λέ
cens: a qua die eduxi ppl̄m meū iſrael de
γων, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἰσραὴλ ἐξ
egypto nō elegi in ciuitate in vno ſceptro iſ
αἰγύπτου οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἑνὶ σκήπτρῳ ἰσ
rael: vt edificarē domū vt eſſet nomē meū
ραήλ, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου
ibi: ſed elegi in dauid vt eſſet dux
ἐκεῖ, ἀλλ᾽ ἐξελεξάμην ἐν δαυὶδ τοῦ εἶναι ἡγούμενον
ſup ppl̄m meū iſrael. ⁊ fuit in corde
ἐπὶ τὸν λαόν μου ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς καρδίας
dauid pr̄is mei edificare domū nomi-
δαυὶδ τοῦ πατρός μου οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόμα
ni dn̄i dei iſrael. ⁊ ait dn̄s ad dauid
τι κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς δαυὶδ
patrē meū: q² fuit in corde tuo e-
τὸν πατέρα μου, ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου οἰ
dificare domū nomini meo: benefeciſti: q² fu
κοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ἠγάθυνας, ὅτι ἐγένε
it in corde tuo. verūtn̄ nō tu edificabis
το ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. πλὴν οὐ σὺ οἰκοδομήσεις
domū: ſed fili⁹ tuus q egreſſus eſt ex laterib⁹
τὸν οἶκον, ἀλλ᾽ ἢ ὁ υἱός σου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν
tuis: iſte edificabit domū nomini meo. ⁊
σου, οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου. καὶ
ſuſcitauit dn̄s ſermonē ſuū quē locut⁹ eſt: ⁊ ſteti
ἀνέστησε κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε, καὶ ἀνέστην
pro dauid patre meo: ⁊ ſedi
ἀντὶ δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα

arcam & vectes eius
deſuper. Cūqȝ eminerēt
vectes & apparerent
ſummitates eorum fo-
ris ſanctuarium ante
oraculū: nō apparebāt
vltra extriſecus: qui &
fuerūt ibi vſqȝ in p̄ntē
diē. In arca aūt non e
rat aliud niſi due tabu-
le lapidee q̄s poſuerat
in ea moyſes in oreb
qn̄ pepigit dn̄s fedus
cū filiis iſrael cū egre-
derentur de terra
egypti. Factū ē āt cū
exiſſent ſacerdotes de
ſanctuario: nebula im
pleuit domum
dn̄i: & non poterāt ſa
cerdotes ſtare
& miniſtrare pp̄ nebu-
lā. Impleuerat eni glīa
dn̄i domum domini.
Tunc ait
ſalomon. Dn̄s dixit vt
habitaret in nebula.
Edificās edificaui do-
mū & habitaculū tuum
firmiſſimū ſoliū tuū in
ſempiternū. Cōuertit-
qȝ rex faciē ſuā & bn̄di
xit oī eccleſie iſrael.
Oīs eni ecclesia iſrael
ſtabat. Et ait ſalomon.
Bn̄dictus dn̄s deus iſ-
rael qui
locutus eſt ore ſuo ad
dauid patrē meū: & in
manibus eius pfecit di-
cens. A die qua
eduxi populum meū
iſrael
de egypto: nō elegi ci
uitatem de vniuerſis
tribubus iſrael: vt edi-
ficaretur domus & eēt
nomen meū ibi: ſed e-
legi dauid vt eēt ſuper
ppl̄m meū iſrael. Vo-
luitqȝ dauid
pater me⁹ edificare do
mū nomini dn̄i dei
iſrael: & ait dn̄s ad da
uid
patrē meū. Q̄d cogi-
taſti in corde tuo edifi
care domum noī meo:
bn̄ feciſti hoc ipm̄ mē-
te tractās. Veruntn̄ tu
nō edificabis mihi do-
mū: ſed fili⁹ tu⁹ q egre
dietur de renib⁹ tuis
ipſe edificabit domum
noī meo. Confirmauit
dominus ſermonē ſuū
quē locutus eſt:
ſtetiqȝ pro dauid pa-
tre meo: & ſedi

הכרבים על הארון ועל בדיו
מלמעלה: ויאריכו הבדים ויראו | ארך
ראשי הבדים מן הקדש על פני | ראה
הדביר ולא יראו החוצה ויהיו | היה
שם עד היום הזה: אין בארון רק
שני לחות האבנים אשר הנח | שנה לוח
שם משה בחרב אשר כרת יהוה | נוח
עם בני ישראל בצאתם מארץ | יצא
מצרים: ויהי בצאת הכהנים מן
הקדש והענן מלא את בית
יהוה: ולא יכלו הכהנים לעמד
לשרת מפני הענן כי מלא כבוד | פנה כבד
יהוה את בית יהוה: אז אמר
שלמה יהוה אמר לשכן בערפל:
בנה בניתי בית זבול לך מכון | זבל כון
לשבתך עולמים: ויסב המלך את | ישב עלם
פניו ויברך את כל קהל ישראל | סבב ברך
וכל קהל ישראל עמד: ויאמר | אמר
ברוך יהוה אלהי ישראל אשר
דבר בפיו את דוד אבי ובידו | פה
מלא לאמר: מן היום אשר
הוצאתי את עמי את ישראל | יצא
ממצרים לא בחרתי בעיר מכל
שבטי ישראל לבנות בית להיות | בנה היה
שמי שם ואבחר בדוד להיות על | בחר
עמי ישראל: ויהי עם לבב דוד
אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי
ישראל: ויאמר יהוה אל דוד
אבי יען אשר היה עם לבבך לבנות
בית לשמי הטיבת כי היה עם | יטב
לבבך: רק אתה לא תבנה הבית | בנה
כי אם בנך היצא מחלציך
הוא יבנה הבית לשמי: ויקם | קום
יהוה את דברו אשר דבר
ואקם תחת דוד אבי ואשב | קום ישב

Digitized by Google

על כסא ישראל כאשר דבר יהוה
ואבנה הבית לשם יהוה אלהי
ישראל: ואשם שם מקום — שום/קום
לארון אשר שם ברית יהוה — ברת
אשר כרת עם אבתינו בהוציאו — יצא
אתם מארץ מצרים: ויעמד שלמה — עמד
לפני מזבח יהוה נגד כל קהל — פנה/זבח
ישראל ויפרש כפיו השמים: — פרש
ויאמר יהוה אלהי ישראל אין
כמוך אלהים בשמים ממעל ועל — עלה
הארץ מתחת שמר הברית
והחסד לעבדיך ההלכים לפניך
בכל לבם: אשר שמרת לעבדך
דוד אבי את אשר דברת לו ותדבר — דבר
בפיך ובידך מלאת כיום הזה: ועתה
יהוה אלהי ישראל שמר לעבדך
דוד אבי את אשר דברת לו
לאמר לא יכרת לך איש מלפני — כרת/פנה
ישב על כסא ישראל רק אם
ישמרו בניך את דרכם ללכת — שמר/ילך
לפני כאשר הלכת לפני: ועתה
אלהי ישראל יאמן נא דבריך — אמן
אשר דברת לעבדך דוד אבי: כי
האמנם ישב אלהים על הארץ
הנה השמים ושמי השמים לא
יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר — כלכל
בניתי: ופנית אל תפלת עבדך — בנה/פנה
ואל תחנתו יהוה אלהי לשמע — פלל/חנן
אל הרנה ואל התפלה אשר — רנן
עבדך מתפלל לפניך היום:
להיות עיניך פתחת אל הבית — היה
הזה לילה ויום אל המקום — קום
אשר אמרת יהיה שמי שם
לשמע אל התפלה אשר יתפלל
עבדך אל המקום הזה: ושמעת
אל תחנת עבדך ועמך ישראל

ſuper thronum iſrael ſicut locutus eſt dñs: & edificaui domū nomini domini dei iſrael: & conſtitui ibi locum arce in qua ſed9 dñi ē: qđ percuſſit cū patribus noſtris qñ egreſſi ſunt de terra egypti. Stetit aūt ſalomon ante altare dñi in conſpectu eccleſie iſrael: & expandit manus ſuas in celum & ait. Dñe deus iſrael non eſt ſimilis tui deus in celo deſuper & ſuper terram deorſum: q cuſtodis pactum & miam ſeruis tuis qui ambulant coram te in toto corde ſuo: qui cuſtodiſti ſeruo tuo dđ patri meo q̄ locut9 es ei. Ore locutus es & manibus pfeciſti: vt hec dies probat. Nunc igitur dñe deus iſrael conſerua famulo tuo dauid patri meo q̄ locutus es ei: dicēs. Nō auferetur d te vir coram me q ſedeat ſup thronū iſrael: ita tñ ſi cuſtodierint filii tui viam ſuam vt ambulēt corā me ſicut tu ambulaſti in conſpectu meo. Et nūc dñe deus iſrael firmētur verba tua q̄ locutus es ſeruo tuo dđ patri meo. Ergo ne putandū eſt q͏ vere deus habitet ſuper terrā? Si ei celū & celi celorum te cape nō poſſūt: quantomagis domus hec quam edificaui? Sed reſpice ad orationē ſerui tui & ad preces eius domine deus meus. Audi hymnum & orationē quam ſeruus tuus orat corā te hodie: vt ſint oculi tui aperti ſuper domum hanc nocte ac die ſup domum de qua dixiſti: erit nomē meū ibi: vt exaudias orationem quam orat in loco iſto ad te ſeruus tuus: vt exaudias deprecationē ſerui tui & populi tui iſrael

ſup thronū iſrael: ſicut locutus eſt dñs. τ
ἐπὶ τοῦ θρόνου ἰσραήλ, καθὼς ἐλάλησε κύριος· καὶ
edificaui domū nomini dñi dei iſrael:
ᾠκοδόμησα οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ,
τ cōſtitui ibi locū arce in qua eſt ibi fe
καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῷ ἐν ᾗ ἐστιν ἐκεῖ ἡ δια
dus dei qđ pepigit dñs cū patrib9 nřis cū
θήκη θεοῦ ἣν διέθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ
educeret ipſe eos de terra egypti. τ ſtetit ſalo
ἐξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἔστη σολο
mon ante faciē altaris dñi in ꝯſpectu
μὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐνώπιον
omnis eccleſie iſrael. τ expādit ma
πάσης ἐκκλησίας ἰσραήλ. καὶ διεπέτασε τὰς χεῖ
nus ſuas in celū τ dixit: dñe deus
ρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε, κύριε ὁ θεὸς τοῦ
iſrael: nō eſt ſicut tu deus in celo deſup τ
ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὡς σὺ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ
ſup terrā deorſū: vt cuſtodias pactū τ miam
ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, φυλάσσειν διαθήκην καὶ ἔλεος
ſeruo tuo q̄ ambulauit corā te in
τῷ δούλῳ σου τῷ πεπορευμένῳ ἐνώπιόν σου ἐν
toto corde ſuo: que cuſtodiſti ſeruo tuo dđ
ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου δαδ
patri meo. que locutus es in ore tuo:
τῷ πατρί μου. ἃ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματί σου,
τ in manibus tuis impleſti vt dies hec.
καὶ ἐν ταῖς χερσί σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕ
τ nūc dñe de9 iſrael: cōſerua dauid
τη. καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἰσραήλ, φύλαξον δαυὶδ τῷ
ſeruo tuo patri meo q̄ locutus es ei dicēs.
δούλῳ σου τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων.
nō auferetur tibi vir de facie mea ſe
οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου καθήμε
dēs ſup thronū iſrael: tñ ſi cuſtodierit filij
νος ἐπὶ θρόνου ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοί
tui vias ſuas: vt ambulent corā me
σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου
ſicut ambulaſti tu corā me: τ nūc dñe de
καθὼς ἐπορεύθης σὺ ἐνώπιόν μου, καὶ νῦν κύριε ὁ θε
us iſrael firmetur iā verbū tuū dauid patri
ὸς ἰσραὴλ πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου δαυὶδ τῷ πατρί
meo: q2 ſi vere habitauerit deus cū hominib9
μου, ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ θεὸς μετὰ ἀνθρώπων
ſup. terrā: ſi celū τ celi celoꝝ nō ſuffi
ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν οὐκ ἀρκέσου
ciēt tibi: quō domus iſta quā edificaui nomi
σί σοι, πῶς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόμα
ni tuo: τ reſpicias τ ad orōnē meā ad
τί σου; καὶ ἐπιβλέψῃ καὶ ἐπὶ τὴν προσευχήν μου ἐπὶ
depcationē meā dñe deus iſrael: vt audias ora
τὴν δέησίν μου κύριε ὁ θεὸς ἰσραήλ, ἀκούειν τῆς δεή
tionē τ preces: q̄s ſeruus tuus o
σεως καὶ τῆς προσευχῆς, ἧς ὁ δοῦλός σου προσεύ
rat corā te ad te hodie: vt ſint ocu
χεται ἐνώπιόν σου πρὸς σὲ σήμερον, τοῦ εἶναι ὀφ
li tui aperti in domū hanc die
θαλμούς σου ἀνεῳγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας
τ nocte in locū iſtū: quē dixiſti erit
καὶ νυκτὸς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας ἔσται τὸ
nomē meū: vt exaudias orōnē quā o
ὄνομά μου, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς ἧς προσ
rat ſeruus tuus in loco iſto: τ
εύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ
audias depcationē ſerui tui τ
εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ
ppli tui iſrael
λαοῦ σου ἰσραήλ

quecūq; orauerint in loco iſto. ⁊ tu
ὅσα ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. καὶ σὺ
exaudies in loco habitaculi tui in
εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν τῷ
celo: ⁊ facies ⁊ ꝓpitius eris: q̄cūq; peccauerit
οὐρανῷ, καὶ ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ, ὅσα ἂν ἁμάρτῃ
homo proximo ſuo. ⁊ ſi acceperit ſup eū
ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ. καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν
execrationē vt execret ipſe. ⁊ venerit ⁊ declarauerit
ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ
D corā facie altaris tui in domo hac:
κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τού-
⁊ exaudies de celo ⁊ facies ⁊
τῳ, καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις καὶ
iudicabis ppl'm tuū iſrael. vt cōdemnes impiū:
κρινεῖς τὸν λαόν σου ἰσραήλ. τοῦ ἀνομῆσαι ἄνομον,
vt des viā ſuā in caput eius: ⁊ vt iu
δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δι-
ſtifices iuſtū vt des ei ſm̄ iuſticiā
καιῶσαι δίκαιον δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην
ſuā. cū corruerit ppl's tu⁹ iſrael co
αὐτοῦ. ἐν τῷ πταῖσαι τὸν λαόν σου ἰσραὴλ ἐνώ-
ram inimicis ſuis: q̄ꝛ peccaturi ſunt tibi: ⁊ con-
πιον ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ ἐπι-
uertētur ⁊ cōfitebūtur nomini tuo: ⁊
στρέψουσι καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ
orabunt ⁊ deprecabūtur in domo hac:
προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,
⁊ tu exaudies de celo: ⁊ ꝓpitius eris
καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ
peccatis ppli tui iſrael: ⁊ redu
ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέ-
ces eos in terrā quā dediſti patribus
ψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν
eoꝝ. cū clauſū fuerit celū ⁊ nō fuerit
αὐτῶν. ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γίνεσθαι
pluuia: q̄ꝛ peccabunt tibi: ⁊ orabunt in
ὑετόν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προσεύξονται εἰς
loco iſto: ⁊ cōfitebūtur nomini
τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί
tuo: ⁊ ab iniq̄tatib⁹ ſuis cōuertētur:
σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν,
quādo humiliaueris eos: ⁊ exaudies de ce
ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς, καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐ-
lo: ⁊ ꝓpitius eris peccatis ſer
ρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ δού-
ui tui ⁊ ppli tui iſrael: q̄ꝛ oſtēdes
λου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ, ὅτι δηλώσεις
eis viā bonā vt ambulēt in ea: ⁊ da
αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώ-
bis pluuiā ſup terrā tuā: quā dediſti pplo tuo
σεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου
in hereditate. fames ſi fuerit: ⁊ mors ſi fue
ἐν κληρονομίᾳ. λιμὸς ἐὰν γένηται, καὶ θάνατος ἐὰν γέ-
rit: qm̄ erit incēdiū: bruchus: rubigo ſi fue
νηται, ὅτε ἔσται ἐμπυρισμός, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γέ-
rit: ⁊ ſi afflixerit eū inimicus eius in vna
νηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν
ciuitatū eoꝝ: oēm occurſum: oēm laborē: om
πόλεων αὐτῶν, πᾶν συνάντημα, πάντα πόνον, πᾶ-
nis oro ois deprecatio ſi fuerit omni homi
σα προσευχὴ πᾶσα δέησις ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώ-
ni vt cognoſcāt vnuſq̄ſq; cōtactū cordis: ⁊ expā-
πῳ ὡς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἁφὴν καρδίας, καὶ διαπε-
derit manus in domū hanc: ⁊ tu exau-
τάσῃ τὰς χεῖρας εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ σὺ εἰσα-
dies de celo de parato habitaculo
κούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου
tuo: ⁊ ꝓpitius eris: ⁊ facies ⁊ dabis viro
σου, καὶ ἵλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνδρὶ
ſcdm oēs vias ſuas: ſicut cognoueris
κατὰ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἂν γνῷς τὴν

quodcūq; orauerit in loco iſto: & exaudies in loco habitaculi tui in celo: & cū exaudieris propitius eris. Si peccauerit hō in proximū ſuum: & habuerit aliqd iuramētū quo teneatur aſtrictus: & venerit pp iuramētū corā altari tuo in domū tuā: tu exaudies in celo: & facies & iudicabis ſeruos tuos: condemnans impiū: & reddens viam ſuam ſup caput ei⁹: iuſtificāſq; iuſtum & retribuens ei ſm iuſticiā ſuam. Si fugerit ppl's tuus iſrael inimicos ſuos: q̄a peccaturus eſt tibi: & agētes pniam & cōfitentes nomī tuo: venerint & orauerint & dep̄cati te fuerint in domo hac: exaudi in celo: & dimitte peccatum populi tui iſrael: & reduces eos in terrā quam dediſti pribus eorū. Si clauſū fuerit celū & nō pluerit propter peccata eorū: & orantes in loco iſto penitentiam egerint nomini tuo: et a pctis ſuis cōuerſi fuerint pp afflictionem ſuam: exaudi eos in celo: & dimitte pctā ſeruorū tuorū & populi tui iſrael: & oſtēde eis viam bonam p quā ambulent: & da pluuiam ſuper terram quā dediſti poplo tuo in poſſeſſionē. Fames ſi oborta fuerit in terra: aut peſtilentia: aut corruptus aer: aut erugo aut locuſta: vel rubigo: & afflixerit eum inimicus eius portas obſidens: omīs plaga vniuerſa: infirmitas: cūcta deuotatio & iprecatio q̄ acciderit oī homini de populo tuo iſrael: ſi qs cognouerit plagā cordis ſui & expāderit manus ſuas in domo hac: tu exaudies in celo in loco habitationis tue: & repropitiaberis: & facies vt des vnicuiq; ſm oēs vias ſuas

אשר יתפלל אל המקום הזה
ואתה תשמע אל מקום — שמע ישב
שבתך אל השמים ושמעת
וסלחת׃ את אשר יחטא — חטא
איש לרעהו ונשא בו אלה — נשה
להאלתו ובא אלה לפני מזבחך — בוא פנה
בבית הזה׃ ואתה תשמע השמים — זבח
ועשית ושפטת את עבדיך — עשה
להרשיע רשע לתת דרכו — רשע נתן
בראשו ולהצדיק צדיק לתת — צדק
לו כצדקתו׃ בהנגף עמך ישראל
לפני אויב אשר יחטאו לך — איב חטא
ושבו אליך והודו את שמך — שוב ידה
והתפללו והתחננו אליך בבית — פלל חנן
הזה׃ ואתה תשמע השמים
וסלחת לחטאת עמך ישראל
והשבתם אל האדמה אשר נתת — שוב נתן
לאבותם׃ בהעצר שמים ולא יהיה — עצר היה
מטר כי יחטאו לך והתפללו אל
המקום הזה והודו את שמך — קום
ומחטאתם ישובון כי תענם׃ — שוב ענה
ואתה תשמע השמים וסלחת
לחטאת עבדיך ועמך ישראל כי
תורם את הדרך הטובה אשר — ירה
ילכו בה ונתתה מטר על ארצך
אשר נתתה לעמך לנחלה׃ רעב
כי יהיה בארץ דבר כי יהיה — היה
שדפון ירקון ארבה חסיל כי — רבה חסל
יהיה כי יצר לו איבו בארץ — צור
שעריו כל נגע כל מחלה׃ כל — חלה
תפלה כל תחנה אשר תהיה לכל — פלל חנן
האדם לכל עמך ישראל אשר
ידעון איש נגע לבבו ופרש
כפיו אל הבית הזה׃ ואתה תשמע — שמע
השמים מכון שבתך וסלחת ועשית — כון עשה
ונתת לאיש ככל דרכיו אשר תדע — ידע

Digitized by Google

Pritiua.heb. Tex.he.iii.Regũ.viii.

אֶת לְבָבוֹ כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ בדד
אֶת לְבַב כָּל בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן
יִרָאוּךָ כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם יוֹם
חַיִּים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה פָּנָה נָתַן
לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל הַנָּכְרִי אֲשֶׁר
לֹא מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא בּוֹא
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כִּי רָחַק
יִשְׁמְעוּן אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת גָּדַל
יָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָא נָטָה בּוֹא
וְהִתְפַּלֵּל אֶל הַבַּיִת הַזֶּה׃ אַתָּה פָּלַל
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ שָׁמַע
וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא אֵלֶיךָ קָרָא
הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
אֶת שְׁמֶךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא יָדַע
עַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי בָּנָה
יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבוֹ לָחַם
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ שָׁלַח
אֶל יְהוָה דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר
בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנִתִי
לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם אֶת
תְּפִלָּתָם וְאֶת תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ חָנַן עָשָׂה
מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ לָךְ כִּי אֵין שָׁפַט חָטָא
אָדָם אֲשֶׁר לֹא יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ
בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם נָתַן פָּנָה
שֹׁבֵיהֶם אֶל אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אָיַב שָׁבָה
אוֹ קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ אֶל לִבָּם רָחַק קָרַב
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ שָׁם וְשָׁבוּ שׁוּב
וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שֹׁבֵיהֶם חָנַן
לֵאמֹר חָטָאנוּ וְהֶעֱוִינוּ רָשָׁעְנוּ׃ עָוָה
וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל לְבָבָם וּבְכָל
נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אֲשֶׁר
שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ פָּלַל
אַרְצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם הָעִיר
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנִיתִי בָּנָה
לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מְכוֹן כּוּן

Trãſla.B.Hie.

ſicut videris cor eius: quia tu noſti ſolus cor oĩm filiorum hominum: vt timeant te cunctis diebus quibus viuũt ſuper faciẽ terre quam dediſti patribus noſtris. Inſuper & alienigena qui non eſt de populo tuo iſrael cum venerit de terra lõginqua propter nomẽ tuum: audietur eñi nomẽ tuũ magnum & man⁹ tua fortis & brachiũ tuũ extentũ vbicũ ꝗ. Cũ venerit ergo & orauerit in hoc loco tu exaudies in celo in firmamẽto habitaculi tui: & facies oĩa pro quib⁹ inuocauerit te alienigẽa vt diſcãt vniuerſi populi terrarum nomẽ tuum timere ſicut populus tuus iſrael: & probẽt qꝛ nomẽ tuũ inuocatum eſt ſup domũ hanc quam edificaui. Si egreſſus fuerit popul⁹ tuus ad bellũ cõtra inimicos ſuos p viã quocũ ꝗ miſeris eos: orabunt te contra viam ciuitatis quam elegiſti: & cõtra domũ quã edificaui nomini tuo: & exaudies in celo orationes eorũ: & preces eorũ: & facies iudiciũ eoꝝ. Qđ ſi peccauerit tibi: nõ ẽ enim homo qui non peccet & iratus tradideris eos inimicis ſuis: & captiui ducti fuerint in terrã inimicorũ longe vel ꝓpe: & egerit penitentiã in corde ſuo in loco captiuitatis: & conuerſi deprecati te fuerint in captiuitate ſua dicẽtes peccauim⁹: inique egim⁹: impie geſſimus: & reuerſi fuerit ad te in vniuerſo corde ſuo et tota aĩa ſua in terra inimicorum ſuorum ad quã captiui ducti fuerit & orauerit te cõtra viã t̃re ſue quã dediſti patribus eorũ & ciuitatis quã elegiſti & tẽpli qđ edificaui noĩ tuo: exaudies ĩ celo in firmamento

Trãſ.Gre.lxx.cũ interp̃.latina

cor eius: quia tu ſolus noſti cor
καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν
omniũ filioꝝ hominũ: vt timeant te om=
πάντων τῶν υἱῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἂν φοβῶνταί σε πά-
nibus diebꝰ: qbꝰ ipſi viuũt ſup terrã quã dedi
σας τὰς ἡμέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδω=
ſti patribus nris. ꝛ alienigene q nõ eſt de
κας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ
pplo tuo iſrael hic: ꝛ veniet de terra lõgiqua
τοῦ λαοῦ σου ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἥξει ἐκ γῆς μακρόθεν
pp nomẽ tuũ: qm audiẽt nomẽ tuũ magnũ
διὰ τὸ ὄνομά σου, διότι ἀκούσονται τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα
ꝛ manũ tuã fortẽ ꝛ brachium tuũ E
καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονά σου
excelſũ: ꝛ veniet ꝛ orabit in loco hoc:
τὸν ὑψηλόν, καὶ ἥξει καὶ προσεύξεται εἰς τὸν τόπον τοῦ-
ꝛ tu audies de celo de parato
τον, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κα-
habitaculo tuo: ꝛ facies ſcd̃m oĩa in qbꝰ inuo=
τοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ἃ ἐπικα=
cauerit te alienigena: vt cognoſcãt vniuerſi
λέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως ἂν γνῶσι πάντες οἱ
ppli terre nomẽ tuũ: ꝛ timeant te: ſicut
λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ φοβῶνταί σε, καθὼς
ppl's tuus iſrael: ꝛ cognoſcat ꝙ nomẽ tuũ inuo
ὁ λαός σου ἰσραήλ, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπι-
catũ eſt ſup domũ hanc: quã edificaui. ſi
κέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησα. ἐὰν
aũt egreſſus fuerit ppl's tu' ad bellũ cõtra inimicos
δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς
ſuos in via qua miſſeris eos: ꝛ orauerit in
αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προσεύξωνται ἐν
nomine dñi viã ciuitatis quã elegiſti in ea:
ὀνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ,
ꝛ domꝰ quã edificaui nomini tuo:
καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,
ꝛ audies de celo oñonẽ eoꝝ ꝛ
καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ
precce eoꝝ: ꝛ facies iuſticiã eo
τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐ-
rũ: qꝛ peccabunt tibi: qꝛ nõ eſt homo:
τῶν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος,
qui nõ peccet. ꝛ ſi induxeris cõtra eos ꝛ 2.Pa.
ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται. καὶ ἐὰν ἐπάξῃς ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ 6.b.
tradideris eos coram inimicis: ꝛ captiuos duxe=
παραδῷς αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύ-
rint captiuantes eos in terrã lõge vel
σωσιν οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς εἰς γῆν μακρὰν ἢ
prope: ꝛ cõuerterit corda ſua in t̃ra vbi
ἐγγύς, καὶ ἐπιστρέψωσι τὰς καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὗ
trãſmigrati ſũt ibi ꝛ reuerſi fuerint ad te ꝛ dep=
μετῳκίσθησαν ἐκεῖ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ καὶ δεη-
cati fuerit te in terra trãſmigrationis ſue dicẽtes:
θῶσί σου ἐν τῇ γῇ τῆς μετοικεσίας αὐτῶν λέγοντες, ἡ-
peccauimꝰ iniq̃ egimꝰ impie geſſimꝰ: ꝛ reuerſi fuerint
μάρτομεν ἠνομήσαμεν ἠδικήσαμεν, καὶ ἐπιστρέψωσι
ad te in toto corde ſuo ꝛ in tota aĩa
πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
ſua in t̃ra inimicorũ ſuorũ quo traduxiſti e=
αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν οὗ μετήγαγες αὐ-
os: ꝛ orauerit ad te viam terre ſue quã
τούς, καὶ προσεύξωνται πρὸς σὲ ὁδὸν τῆς γῆς αὐτῶν ἧς
dediſti patribus ſuis: ꝛ ciuitati quã ele
ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξε-
giſti ꝛ domus quã edificaui nomini tuo:
λέξω καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,
ꝛ audies de celo de parato
καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου

habitaculo tuo: orone eoꝝ ⁊ preces
κατοικητηρίου σου, τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως
eoꝝ: ⁊ facies iudiciū eoꝝ: ⁊ ꝓpitius eris
αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς
iniqtatibꝰ eoꝝ qbꝰ peccauerūt tibi: ⁊ ſm oēs iniqui
ἀδικίαις αὐτῶν αἷς ἥμαρτόν σοι, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀθετή
tates eoꝝ qbꝰ ꝑuaricati ſūt. ⁊ dabis eos in miſera
ματα αὐτῶν ἃ ἠθέτησαν. καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρ
tiōes corā eis q captiuos habuerūt eos: ⁊ mi
μοὺς ἐνώπιον τῶν αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, καὶ οἱ
F ſerebitur eoꝝ: quia ppl's tuus ⁊ hereditas tua
κτειρήσουσιν αὐτούς, ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία σου εἰ
ſunt: quos eduxiſti de terra egypti de medio for
σίν, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐκ μέσου χωνευ-
nacis ferree. ⁊ ſint oculi tui ⁊ aures
τηρίου σιδηροῦ. καὶ ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὦτά
tue aperte ad dep̄catione ſerui tui ⁊
σου ἀνεῳγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου. καὶ
ad dep̄catione ppl'i tui iſrael: vt exaudias e-
εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ, εἰσακούειν αὐ
os in oibus qbꝰ inuocauerint te. quia tu ſe-
τῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἂν ἐπικαλέσωνταί σε. ὅτι σὺ διέ
paraſti eos tibi in hereditatē de vniuerſis
στειλας αὐτοὺς σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων
ppl'is terre: ſicut locutus es in manu
τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ τοῦ
ſerui tui moyſi: qn̄ educeres tu pa-
δούλου σου μωυσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέ-
tres nr̄os de terra egypti dn̄e dn̄e. ⁊ factū eſt vt
ρας ἡμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου κύριε κύριε. καὶ ἐγένετο ὡς
compleuit ſalomon orans ad dn̄m totā
συνετέλεσε σολομὼν προσευχόμενος πρὸς κύριον ὅλην
orone ⁊ dep̄catione hanc: ſurrexit a
τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην, ἀνέστη ἀπὸ προσώ
facie altaris dn̄i inclinatꝰ ſup genua ſua:
που τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου κεκλικὼς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ
⁊ manꝰ ſue expāſe in celū: ⁊
καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπετασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ
ſtetit: ⁊ bn̄dixit omni eccleſie iſrael voce
ἔστη, καὶ εὐλόγησε πᾶσαν τὴν ἐκκλησίαν ἰσραὴλ φωνῇ
magna dicēs: bn̄dictus dn̄s q dedit hodie re-
μεγάλῃ λέγων, εὐλογητὸς κύριος ὃς ἔδωκε σήμερον ἀνά
quiem pp'lo ſuo iſrael. iuxta oīa que lo-
παυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἰσραήλ. κατὰ πάντα ὅσα ἐλά
cutꝰ ē. nō diſſonuit verbū vnū in oibus verbis ſu
λησεν. οὐ διεφώνησε λόγος εἷς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐ-
is bonis: que locutꝰ eſt in manu moyſi ſer
τοῦ τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ μωυσῆ τοῦ δού
ui ſui. ſit dn̄s deus nr̄ nobiſcū ſicut fuit cū
λου αὐτοῦ. γένοιτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν καθὼς ἦν με
patribus nr̄is: nō derelinquat nos neq̧
τὰ τῶν πατέρων ἡμῶν. μὴ ἐγκαταλίποι ἡμᾶς μὴ δέ
uertat nos: ſed inclinet corda nr̄a ad
ἀποστρέψῃ ἡμᾶς, ἀλλ' ἐπικλῖναι τὰς καρδίας ἡμῶν πρὸς
ſe: vt ambulemꝰ in oibus vijs eius:
αὐτόν, τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ,
⁊ cuſtodiamꝰ oīa mādata eius: ⁊ pre
καὶ φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ προ-
cepta eius: ⁊ iuſtificatiōes eius: q̄ māda
στάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἃ ἐνετεί-
uit patribus nr̄is. ⁊ ſint ſmōes iſti
λατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. καὶ ἔστωσαν οἱ λόγοι οὗτοι
quibꝰ dep̄catꝰ ſū corā dn̄o deo nr̄o hodie: ap ꝓpiquā
οὓς δεδέημαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν σήμερον, ἐγγίζον
tes ad dn̄m deū nr̄m die ⁊ nocte vt fa
τες πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός, τοῦ ποι
ciat iuſtificatione ſeruo tuo ⁊ iuſtificatione po-
εῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ λα
puli tui iſrael verbū diei in die eius: vt ſciant
οῦ σου ἰσραὴλ ῥῆμα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, ὅπως γνῶσι
omnes ppl'i terre: q2 tu dn̄s deus
πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ꝏꝏꝏꝏ

ᵃſolii tuiᵍorationes eorū ʰ&ⁱpreces eorum: ꝏꝏ ᵏ&facies ˡiudicium eorū: ᵐ& ꝓpitiaberis ⁿpopulo tuoᵒqᵖpeccauitᵠtibi: ʳ& oibusˢiniquitatibꝰ eorū ᵗquibꝰ ᵘpreuaricati ſunt ˣin te: ʸ& dabisᶻmiam ꝏ ᵃcorā eisᵇqui eos captiuos habueritᶜvt miſereātur eis. ᵈPopulusᵉenim ᶠtuus eſtᵍ& hereditas tua ʰquosⁱeduxiſti ᵏde terra ˡegyptiᵐde medioⁿ fornacis ferreeᵒvt ſintᵖoculi tuiᵠapertiʳad ˢdeprecationēᵗſerui tuiᵘ&ˣpopuli tuiʸiſrael: & ꝏꝏꝏ ᵃexaudiesᵇeosᶜin vniuerſis pro quibusᵈinuocauerintᵉte. ᶠTuᵍenimʰſepaſti eosⁱtibiᵏin hereditatem ˡde vniuerſisᵐpopulisⁿterre: ᵒſicutᵖlocutus es ꝏ ᵠperʳmoyſenˢſeruū tuū ᵗquando eduxiſti ꝏꝏ ᵘpatres noſtros ˣde egyptoʸdn̄eᶻdeus. ꝏꝏꝏ ᵇFactū eſt aūtᶜcū cōpleſſetᵈſalomōᵉorās ꝏꝏ ᶠdominūᵍoēmʰorationē ⁱ& deprecationem ꝏꝏ ᵏhāc: ˡſurrexitᵐde coſpectuⁿaltarisᵒdn̄i. Vtrunq̧ enimᵖgenu in terrāᵠfixerat ʳ& manus ˢexpāderat ad ᵗcelum. ᵘStetit ergoˣ& benedixitʸomni ꝏꝏꝏ ᶻeccleſieᵃiſraelᵇvoce ᶜmagnaᵈdicens. ꝏꝏꝏ ᵉBenedictꝰᶠdn̄sᵍquiʰdeditⁱrequiem ꝏꝏꝏ ᵏpopulo ſuo ˡiſraelᵐiuxta oiaⁿqueᵒlocutus eſt. ᵖNōᵠcecidit neʳvnus qui demˢſermoᵗex omnibus ᵘbonis ˣq̄ ʸlocutus eſtᶻꝑ ᵃmoyſenᵇſeruū ſuum. ꝏ ᶜSitᵈdn̄sᵉdeus noſterᶠnobiſcumᵍſicut ꝏꝏꝏ ʰfuitⁱcūᵏpatribꝰ noſtris ˡnonᵐderelinquēs nos ꝏ ⁿneq̧ᵒproiiciēs: ſedᵖinclinetᵠcorda noſtra ʳad ſe ˢvt ambulemusᵗin vniuerſisᵘviis eiusˣ& cuſtodiamusʸmādata eius ᶻ& cerimoniasᵃ& iudiciaᵇq̄cūq̧ᶜmādauitᵈpatribus noſtris: ᵉ& ſint ᶠſermōes meiᵍiſtiʰqbusⁱdep̄catus ſumᵏcorāˡdn̄o: ᵐappropiquātesⁿdn̄o ᵒdeo noſtro ᵖdieᵠac nocte ꝏꝏꝏ ʳvt faciatˢiudicium ᵗſeruo ſuoᵘ& ꝏꝏꝏ ˣpopulo ſuoʸiſrael ꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ ᶻꝑ ſingulos dies: ᵃvtᵇſciāt ᶜomnesᵈpopuli ꝏꝏ ᵉterreᶠquiaᵍdn̄sʰipſeⁱeſt ᵏdeus: & ꝏꝏꝏꝏ

שִׁבְתְּךָ אֶת תְּפִלָּתָם וְאֶת תְּחִנָּתָם ישב
וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ
אֲשֶׁר חָטְאוּ לָךְ וּלְכָל פִּשְׁעֵיהֶם
אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בָךְ וּנְתַתָּם לְרַחֲמִים
לִפְנֵי שֹׁבֵיהֶם וְרִחֲמוּם׃ כִּי עַמְּךָ
וְנַחֲלָתְךָ הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ יצא
מִמִּצְרַיִם מִתּוֹךְ כּוּר הַבַּרְזֶל׃
לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְתֻחוֹת אֶל תְּחִנַּת היה חנן
עַבְדְּךָ וְאֶל תְּחִנַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לִשְׁמֹעַ אֲלֵיהֶם בְּכֹל קָרְאָם אֵלֶיךָ׃
כִּי אַתָּה הִבְדַּלְתָּם לְךָ לְנַחֲלָה בדל
מִכֹּל עַמֵּי הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת
אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם אֲדֹנָי יְהוִה׃
וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל אֶל היה כלה
יְהוָה אֵת כָּל הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה פלל
הַזֹּאת קָם מִלִּפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה קום פנה
מִכְּרֹעַ עַל בִּרְכָּיו וְכַפָּיו פְּרֻשׂוֹת זבח
הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּעֲמֹד וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל עמד ברך
קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר׃ גדל
בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה נוח
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר
לֹא נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ
הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃
יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר
הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ עזב
וְאַל יִטְּשֵׁנוּ׃ לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו נטש נטה
לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו ילך צוה
וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת חקק שפט
אֲבֹתֵינוּ׃ וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר היה
הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים חנן קרב
אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עשה
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם ״
בְּיוֹמוֹ׃ לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים ידע

Digitized by Google

אין עוד׃ והיה לבבכם שלם עם
יהוה אלהינו ללכת בחקיו
ולשמר מצותיו כיום הזה׃ והמלך
וכל ישראל עמו זבחים זבח
זבח לפני יהוה׃ ויזבח שלמה את זבח
השלמים אשר זבח ליהוה בקר
שנה עשרים ושנים אלף וצאן מאה
חנך ועשרים אלף ויחנכו את בית
יהוה המלך וכל בני ישראל׃
ביום ההוא קדש המלך את תוך
פנה החצר אשר לפני בית יהוה כי
עשה שם את העלה ואת המנחה
ואת חלבי השלמים כי מזבח
הנחשת אשר לפני יהוה קטן
כול מהכיל את העלה ואת המנחה
עשה ואת חלבי השלמים׃ ויעש שלמה
בעת ההוא את החג וכל ישראל
גדל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד
נחל מצרים לפני יהוה אלהינו
יום רבע שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה
עשר יום׃ ביום השמיני שלח
ברך את העם ויברכו את המלך וילכו
לאהליהם שמחים וטובי לב
על כל הטובה אשר עשה
יהוה לדוד עבדו ולישראל
Cap.ix. עמו׃ ויהי ככלות
היה כלה שלמה לבנות את בית יהוה
בנה ואת בית המלך ואת כל חשק
ראה שלמה אשר חפץ לעשות׃ וירא
שנה יהוה אל שלמה שנית כאשר
נראה אליו בגבעון׃ ויאמר יהוה
פלל אליו שמעתי את תפלתך ואת
חנן פנה תחנתך אשר התחננתה לפני
קדש הקדשתי את הבית הזה אשר
בנה בנתה לשום שמי שם עד
עלם היה עולם והיו עיני ולבי שם כל

nō eſt vltra abſq̧ eo. Sit quoq̧ cor nr̄m p̄fectū cū dn̄o deo noſtro vt ambulemus i decretis eius: & cuſtodiamus mandata eius ſicut & hodie. Igitur rex & oīs iſrael cum eo immolabāt victimas corā dn̄o. Mactauitq̧ ſalomō hoſtias pacificas q̄s immolauit domino: boum vigītiduo milia & ouium centum viginti milia. Et dedicauerunt templum domini rex & filii iſrael. In die illa ſanctificauit rex medium atrii quod erat an̄ domū dn̄i. Fecit quippe holocauſtum ibi & ſacrificium & adipem pacificorū: quoniam altare ereum qđ erat coram dn̄o minus erat: & capere non poterat holocauſtum & ſacrificium & adipem pacificorū. Fecit ergo ſalomon in tp̄e illo feſtiuitatē celebrē: & oīs iſrael cum eo multitudo magna ab introitu emath vſq̧ ad riuum egypti coram dn̄o đo noſtro ſeptē diebus & ſeptem diebus .i. quattuordecī diebus: & in die octauo dimiſit populos. Qui bn̄dicentes regi profecti ſunt in tabernacula ſua letātes & alacri corde ſuper oībus bonis q̄ fecerat dominus dauid ſeruo ſuo & iſrael populo ſuo.

9.

FActū eſt āt cū p̄feciſſet ſalomon edificium domus domini & edificiū regis & oē quod optauerat & voluerat facere: apparuit ei dominus ſecūdo ſicut apparuerat ei in gabaō. Dixitq̧ dominus ad eum. Exaudiui orationem tuam & dep̄cationē tuā quam dep̄catus es corā me: ſanctificaui domū hāc quam edificaſti vt ponerē nomen meum ibi in ſempiternū: & erūt oculi mei & cor meū ibi cū-

C
τ nō eſt vltra. τ ſint corda nr̄a perfecta
καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι
ad dn̄m deū nr̄m: vt ſancte ambulem⁹ in
πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, τοῦ ὁσίως πορεύεσθαι ἐν τοῖς
preceptis eius τ cuſtodiamus mādata eius
προστάγμασιν αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
ſicut dies hec. τ rex τ oēs filii iſ
ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσ
rael imolauerūt victimā corā dn̄o deo. τ ſacri
ραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ. καὶ ἔθυ
ficauit rex ſalomon victimā pacificorū: quā
σεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τὴν θυσίαν τῶν εἰρηνικῶν, ἣν
immolauerūt dn̄o: boū duo τ viginti milia: τ
ἔθυσαν τῷ κυρίῳ, βοῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ
ouium cētū τ viginti milia. τ dedicauit
προβάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας. καὶ ἐνεκαίνισε τὸν
domū dn̄i rex τ oēs filii iſrael.
οἶκον κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραήλ.
in die illa ſctificauit rex mediū
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον
atrii qđ erat an̄ faciem domus dn̄i.
τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου.
quia fecit ibi holocauſtū τ ſacri
ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυ
ficia τ adipes pacificoꝝ: quia alta
σίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηνικῶν, διότι τὸ θυσιαστ
re ereum qđ erat corā dn̄o paruū erat vt
ήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου μικρὸν ἦν τοῦ
nō poſſet capere holocauſtū τ mu
μὴ δύνασθαι δέξασθαι τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰ δῶ
nus τ ſacrificia pacificorū. τ fecit ſa
ρον καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν. καὶ ἐποίησε σο
lomon feſtiuitatē in die illa. τ oīs iſra
λομὼν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ πᾶς ἰσρα
el cū eo eccleſia magna ab introitu
ὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εἰσόδου
emath vſq̧ ad riuum egypti corā dn̄o deo
ἡμὰθ ἕως ποταμοῦ αἰγύπτου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ
nr̄o ſeptē diebus τ ſeptē diebus: quattuor τ de- 2.Par. 7.
ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ ἡμέρας, τέσσαρες καὶ δέ
cem diebus. τ in die octauo dimiſit
κα ἡμέρας. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν
pp̄lm: τ bn̄dixerūt regi. τ abierūt vnuſquiſq̧
λαόν, καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα. καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος
in tabernaculū ſuū letātes: τ bono corde
εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ χαίροντες, καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ
ſup̄ bonis que fecit dn̄s dauid ſer
ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ δαυὶδ δού
uo ſuo τ iſrael pp̄lo ſuo.
λῳ αὐτοῦ καὶ τῷ ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ. Ca.9. A
ET factū eſt vt perfecit ſalomon edifica
Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε σολομὼν οἰκοδομῆ
re domū dn̄i τ domū regis: τ
σαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
omne opus ſalomonis: q̄cūq̧ voluit
πᾶσαν τὴν πραγματείαν σολομῶντος, ὅσα ἠθέλησε
facere: τ apparuit dn̄s ſalomoni ſecun
ποιῆσαι, καὶ ὤφθη κύριος τῷ σολομῶντι τὸ δεύτε
do ſicut apparuit ei in gabaon. τ dixit ad 3.s.c.
ρον καθὼς ὤφθη αὐτῷ ἐν γαβαών. καὶ εἶπε πρὸς 2.Par.
eum dn̄s: audiui oratonē tuā τ dep̄ 9.
αὐτὸν κύριος, ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ τῆς δε
cationē tuā: quā dep̄cat⁹ es corā me: ſctificaui do
ήσεώς σου, ἧς ἐδεήθης ἐνώπιόν μου, ἡγίασα τὸν οἶ
mum hanc quā edificaſti: vt ponerē nomē
κον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας, τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά
meū ibi in ſēpiternū. τ erūt oculi mei
μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου
τ cor meū ibi cūctis
καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας

diebus. ⁊ tu ſi ambulaueris corã me ſicut
τὰς ἡμέρας. καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐνώπιόν μου καθὼς
ambulauit dauid pater tuus in ſanctitate cordis ⁊
ἐπορεύθη δαυὶδ ὁ πατήρ σου ἐν ὁσιότητι καρδίας καὶ
in rectitudine: vt facias ſm oĩa q̃ precepi ei:
ἐν εὐθύτητι, τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐ
⁊ precepta mea ⁊ mãdata mea ſer-
τῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυ-
naueris: ⁊ tollam thronũ regni tui ſup
λάξῃς, καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐπὶ
iſrael in ſẽpiternũ: ſicut locut⁹ ſũ patri
ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καθὼς ἐλάλησα τῷ πατρί
tuo dauid dicens: nõ auferetur tibi vir dux
σου δαυὶδ λέγων, οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι ἀνὴρ ἡγούμενος
in iſrael. ſi ãt auerſione auerſi fueritis vos
B ἐν ἰσραήλ. ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς
⁊ filij vr̃i a me: ⁊ precepta
καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ τὰ προστάγματά
mea q̃ dedi corã vobis nõ cuſtodieritis: ⁊ abie-
μου ἃ ἔδωκα ἐνώπιον ὑμῶν μὴ φυλάξητε, καὶ πο-
ritis ⁊ ſeruieritis deis alienis ⁊ adoraueritis
ρευθῆτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε
eos: ⁊ auferã iſrael a terra quã de
αὐτοῖς, καὶ ἐξαρῶ τὸν ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδω-
di eis: ⁊ domũ hanc quã ſctificaui nomi
κα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόμα-
ni meo proijciã a cõſpectu meo. ⁊ erit iſrl̃ in
τί μου ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου. καὶ ἔσται ἰηλ εἰς
perditionẽ ⁊ in fabulã in cũctis pplis.
ἀφανισμὸν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς.
⁊ dom⁹ hec alta erit in exemplũ. oĩs
καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλὸς ἔσται εἰς παράδειγμα. πᾶς
qui tranſierit per eã: obſtupebit ⁊ ſibilabit. ⁊
διαπορευόμενος δι᾽ αὐτοῦ, ἐκστήσεται καὶ συριεῖ. καὶ
dicent cauſa cuius fecit dñs ſic terre
ἐροῦσιν ἕνεκεν τίνος ἐποίησε κύριος οὕτω τῇ γῇ
huic ⁊ domui huic? ⁊ dicẽt: eo φ dere
ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; καὶ ἐροῦσιν, ἀνθ᾽ ὧν ἐγκα-
Deut. 29.c. liquerunt dñm deũ ſuũ: qui eduxit
τέλιπον κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα τοὺς
Here. 22.c. patres eoꝝ de domo ſeruitutis de egypto: ⁊ ad
πατέρας αὐτῶν ἐξ οἴκου δουλείας ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἀν-
heſerunt dijs alienis ⁊ adorauerũt eos
τελάβοντο θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς
⁊ ſeruierũt eis: ꝑꝑ hoc induxit dñs
καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε κύριος
ſup eos omne malũ hoc. ⁊ factũ ẽ
ἐπ᾽ αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην. καὶ ἐγένετο
poſt viginti ãnos in qb⁹ edificauit ſalomon duas
μετὰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε σολομὼν τοὺς δύο
2.Pa. 8.a. domos: domũ dñi ⁊ domũ regis:
οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως,
chiram rex tyri auxilio fuit ſalo
χειρὰμ βασιλεὺς τύρου ἀντελαμβάνετο τοῦ σολο-
moni in lignis cedrinis ⁊ in lignis abiegnis
μῶντος ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις
⁊ in auro ⁊ in omĩ volũtate eius. tunc
καὶ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. τό-
dedit rex ſalomon chiram viginti
τε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τῷ χειρὰμ εἴκοσι
ciuitates in terra galilea. ⁊ egreſſus eſt chirã de
πόλεις ἐν γῇ γαλιλαίᾳ. καὶ ἐξῆλθε χειρὰμ ἐκ
tyro ⁊ abijt in galileam vt videret
τύρου καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν
ciuitates q̃s dedit ei ſalomõ: ⁊ nõ ipſa
τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ σολομών, καὶ οὐκ ἤρε-
cuerũt ei.
σαν αὐτῷ.

C

ctis diebus. Tu quoq̃ ſi ambulaueris corã me ſicut ãbulauit pater tuus in ſimplicitate cordis & in equitate: & feceris omnia que precepi tibi: & iudicia mea ſeruaueris & legitima mea: ponam thronũ regni tui ſuper iſrael in ſempiternũ: ſicut locutus ſum dauid patri tuo dicẽs. Non auferetur vir de genere tuo de ſolio iſrael. Si autem auerſione auerſi fueritis vos & filii veſtri non ſequẽtes me: nec cuſtodictes mãdata mea & cerimõias q̃s ꝓpoſui vobis: ſed abieritis & colueritis deos alienos & adoraueritis eos: auferam iſrael de ſuperficie terre quam dedi eis: & templum quod ſanctificaui nomini meo proiiciam a cõſpectu meo: eritq̃ iſrael in ꝓuerbiũ & in fabulã cunctis populis: & domus hec erit in exemplũ. Oĩs qui trãſierit ꝑ eã: ſtupebit & ſibilabit & dicet. Quare fecit dominus ſic terre huic & domui huic? Et rñdebunt. Quia dereliquerũt dominũ deum ſuum qui eduxit patres eorũ de terra egypti: & ſecuti ſunt deos alienos & coluerũt eos: & adorauerunt eos: idcirco induxit dominus ſup eos omne malum hoc. Expletis autem annis viginti poſtq̃ edificauerat ſalomon duas domos. id eſt domũ domini & domum regis: hirã rege tyri prebente ſalomoni ligna cedria & abiegna & aurũ iuxta oẽ qd̃ opus habuerat: tunc dedit ſalomõ hiram viginti oppida in terra galilee Et egreſſus eſt hiram de tyro vt videret oppida que dederat ei ſalomon: & non placuerunt ei

הַיָּמִים׃ וְאַתָּה אִם תֵּלֵךְ לְפָנַי — יוֹם יָלַךְ
כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ בְּתָם לֵבָב — תָּמַם
וּבְיֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר — עָשָׂה
צִוִּיתִיךָ חֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃ — צָוָה חָקַק
וַהֲקִמֹתִי אֶת כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ עַל — שָׁפַט שָׁמַר
יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי — קוּם מָלַךְ
עַל דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא יִכָּרֵת — כָּרַת
לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ אִם
שׁוֹב תְּשֻׁבוּן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי — שׁוּב
וְלֹא תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי אֲשֶׁר — צָוָה
נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם — נָתַן פָּנָה
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם — שָׁחָה
לָהֶם׃ וְהִכְרַתִּי אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעַל — כָּרַת
פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם
וְאֶת הַבַּיִת אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי
אֲשַׁלַּח מֵעַל פָּנָי וְהָיָה יִשְׂרָאֵל — שָׁלַח
לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל הָעַמִּים׃ — שָׁנַן
וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה עֶלְיוֹן כָּל עֹבֵר — הָיָה עָלָה
עָלָיו יִשֹּׁם וְשָׁרַק וְאָמְרוּ עַל מָה — שָׁמַם
עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת
וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר
עָזְבוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר
הוֹצִיא אֶת אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם — יָצָא
וַיַּחֲזִקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים — חָזַק
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל כֵּן — עָבַד
הֵבִיא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֵת כָּל — בּוֹא
הָרָעָה הַזֹּאת׃ וַיְהִי מִקְצֵה עֶשְׂרִים — רוּעַ הָיָה
שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת שְׁנֵי — שָׁנָה
הַבָּתִּים אֶת בֵּית יְהוָה וְאֶת בֵּית — בַּיִת.
הַמֶּלֶךְ׃ חִירָם מֶלֶךְ צֹר נִשָּׂא אֶת
שְׁלֹמֹה בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי
בְרוֹשִׁים וּבַזָּהָב לְכָל חֶפְצוֹ אָז — בְּרוֹשׁ
יִתֵּן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֶשְׂרִים — נָתַן
עִיר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל׃ וַיֵּצֵא חִירָם
מִצֹּר לִרְאוֹת אֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר — רָאָה
נָתַן לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו׃

Digitized by Google

אֵין עוֹד׃ וְהָיָה לְבַבְכֶם שָׁלֵם עִם
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו
וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַמֶּלֶךְ
וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ זֹבְחִים זֶבַח
לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֵת זֶבַח זבח
הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לַיהוָה בָּקָר
עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה שנה
וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת בֵּית חנך
יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת תּוֹךְ
הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵית יְהוָה כִּי פנה
עָשָׂה שָׁם אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה
וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי מִזְבַּח
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן
מֵהָכִיל אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה כול
וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה עשה
בָעֵת הַהִיא אֶת הֶחָג וְכָל יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְּבוֹא חֲמָת עַד גדל
נַחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה יום רבע
עָשָׂר יוֹם׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח
אֶת הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ ברך
לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב
עַל כָּל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל
Cap.ix. עַמּוֹ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת
שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת בֵּית יְהוָה היה כלה
וְאֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל חֵשֶׁק בנה
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת׃ וַיֵּרָא ראה
יְהוָה אֶל שְׁלֹמֹה שֵׁנִית כַּאֲשֶׁר שנה
נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלָיו שָׁמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתְךָ וְאֶת פלל
תְּחִנָּתְךָ אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתָּה לְפָנַי חנן פנה
הִקְדַּשְׁתִּי אֶת הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר קדש
בָּנִתָה לָשׂוּם שְׁמִי שָׁם עַד בנה
עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל עלם היה

nō eſt vltra abſqꝫ eo. Sit quoqꝫ cor nr̄m pfectū cū dn̄o deo noſtro vt ambulemus i decretis eius: & cuſtodiamus mandata eius ſicut & hodie. Igitur rex & oīs iſrael cum eo immolabāt victimas corā dn̄o. Mactauitqꝫ ſalomō hoſtias pacificas q̄s immolauit domino: boum viginti duo milia & ouium centum viginti milia. Et dedicauerunt templum domini rex & filii iſrael. In die illa ſanctificauit rex medium atrii quod erat an̄ domū dn̄i. Fecit quippe holocauſtum ibi & ſacrificium & adipem pacificorū: quoniam altare ereum qđ erat coram dn̄o minus erat: & capere non poterat holocauſtum & ſacrificium & adipem pacificorū. Fecit ergo ſalomon in tp̄e illo feſtiuitatē celebrē: & oīs iſrael cum eo multitudo magna ab introitu emath vſqꝫ ad riuum egypti coram dn̄o đo noſtro ſeptē diebus & ſeptem diebus.i. quattuordecī diebus: & in die octauo dimiſit populos. Qui bn̄dicentes regi profecti ſunt in tabernacula ſua letātes & alacri corde ſuper oībus bonis q̄ fecerat dominus dauid ſeruo ſuo & iſrael populo ſuo.

9.

Factū eſt āt cū pfeciſſet ſalomon edificium domus domini & edificiū regis & oē quod optauerat & voluerat facere: apparuit ei dominus ſecūdo ſicut appuerat ei in gabaō. Dixitqꝫ dominus ad eum. Exaudiui orationem tuam & depcationē tuā quam depcatus es corā me: ſanctificaui domū hāc quam edificaſti vt ponerē nomen meum ibi in ſepiternū: & erūt oculi mei & cor meū ibi cū-

τ nō eſt vltra. τ ſint corda nr̄a perfecta
καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι
ad dn̄m deū nr̄m: vt ſancte ambulem' in
πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, τοῦ ὁσίως πορεύεσθαι ἐν τοῖς
preceptis eius τ cuſtodiamus mādata eius
προστάγμασιν αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
ſicut dies hec. τ rex τ oēs filii iſ
ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσ-
rael imolauerūt victimā corā dn̄o deo. τ ſacri
ραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ. καὶ ἔθυ-
ficauit rex ſalomon victimā pacificorū: quā
σεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τὴν θυσίαν τῶν εἰρηνικῶν, ἣν
immolauerāt dn̄o: boū duo τ viginti milia: τ
ἔθυσαν τῷ κυρίῳ, βοῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ
ouium cētū τ viginti milia. τ dedicauit
προβάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας. καὶ ἐνεκαίνισε τὸν
domū dn̄i rex τ oēs filii iſrael.
οἶκον κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραήλ.
in die illa ſctificauit rex mediū
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον
atrii qđ erat an̄ faciem domus dn̄i.
τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου.
quia fecit ibi holocauſtū τ ſacri
ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυ-
ficia τ adipes pacificoꝝ: quia alta
σίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηνικῶν, διότι τὸ θυσιασ-
re ereum qđ erat corā dn̄o paruū erat vt
τήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου μικρὸν ἦν τοῦ
nō poſſet capere holocauſtū τ mu
μὴ δύνασθαι δέξασθαι τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὸ δῶ-
nus τ ſacrificia pacificorū. τ fecit ſa
ρον καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν. καὶ ἐποίησε σο-
lomon feſtiuitatē in die illa. τ oīs iſra
λομὼν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ πᾶς ἰσρα-
el cū eo eccleſia magna ab introitu
ὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εἰσόδου
emath vſqꝫ ad riuum egypti corā dn̄o deo
ἠμὰθ ἕως ποταμοῦ αἰγύπτου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ 2.Pa.
nr̄o ſeptē diebus τ ſeptē diebus: quattuoꝛ τ de- 7.
ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ ἡμέρας, τέσσαρες καὶ δέ-
cem diebus. τ in die octauo dimiſit
κα ἡμέρας. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν
ppl'm: τ bn̄dixerūt regi. τ abierūt vnuſqſqꝫ
λαόν, καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα. καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος
in tabernaculū ſuū letātes: τ bono corde
εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ χαίροντες, καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ
ſup bonis que fecit dn̄s dauid ſer
ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ δαυὶδ δού-
uo ſuo τ iſrael pp̄lo ſuo.
λῳ αὐτοῦ καὶ τῷ ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ. Ca.9.
Et factū eſt vt perfecit ſalomon edifica
Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε σολομὼν οἰκοδομῆ-
re domū dn̄i τ domū regis: τ
σαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
omne opus ſalomonis: q̄cūqꝫ voluit
πᾶσαν τὴν πραγματείαν σολομῶντος, ὅσα ἠθέλησεν
facere: τ appuit dn̄s ſalomoni ſecun
ποιῆσαι, καὶ ὤφθη κύριος τῷ σολομῶντι τὸ δεύτε-
do ſicut appuit ei in gabaon. τ dixit ad S.5.c.
ρον καθὼς ὤφθη αὐτῷ ἐν γαβαών. καὶ εἶπε πρὸς 2.Pa.
eum dn̄s: audiui oꝛonē tuā τ dep̄ 9.
αὐτὸν κύριος, ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ τῆς δε-
cationē tuā: quā depcat' es corā me: ſctificaui do
ήσεώς σου, ἧς ἐδεήθης ἐνώπιόν μου, ἡγίασα τὸν οἶ-
mum hanc quā edificaſti: vt ponerē nomē
κον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας, τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά
meū ibi in ſēpiternū. τ erūt oculi mei
μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου
τ coꝛ meū ibi cūctis
καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας

Digitized by Google

diebus. ⁊ tu ſi ambulaueris corā me ſicut
τὰς ἡμέρας. καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐνώπιόν μου καθὼς
ambulauit dauid pater tuus in ſanctitate cordis ⁊
ἐπορεύθη δαυὶδ ὁ πατήρ σου ἐν ὁσιότητι καρδίας καὶ
in rectitudine: vt facias ſm oia q̄ precepi ei:
ἐν εὐθύτητι, τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐ
⁊ precepta mea ⁊ mādata mea ſer=
τῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυ=
uaueris: ⁊ tollam thronū regni tui ſup
λάξῃς, καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐπὶ
iſrael in ſēpiternū: ſicut locutꝰ ſū patri
ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καθὼς ἐλάλησα τῷ πατρί
tuo dauid dicēs: nō auferetur tibi vir dux
σου δαυὶδ λέγων, οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι ἀνὴρ ἡγούμενος
B in iſrael. ſi āt auerſione auerſi fueritis vos
ἐν ἰσραήλ. ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς
⁊ filij vrī a me: ⁊ precepta
καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ τὰ προστάγματά
mea q̄ dedi corā vobis nō cuſtodieritis: ⁊ abie=
μου ἃ ἔδωκα ἐνώπιον ὑμῶν μὴ φυλάξητε, καὶ πο=
ritis ⁊ ſeruieritis deis alienis ⁊ adoraueritis
ρευθῆτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε
eos: ⁊ auferā iſrael a terra quā de
αὐτοῖς, καὶ ἐξαρῶ τὸν ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδω=
di eis: ⁊ domū hanc quā ſctificaui nomi
κα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόμα
ni meo proijciā a cōſpectu meo. ⁊ erit iſrl̄ in
τί μου ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου. καὶ ἔσται ἰηλ̄ εἰς
perditionē ⁊ in fabulā in cūctis pp̄lis.
ἀφανισμὸν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς.
⁊ domꝰ hec alta erit in exemplū. ois
καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλὸς ἔσται εἰς παράδειγμα. πᾶς
qui tranſierit per eā: obſtupebit ⁊ ſibilabit. ⁊
διαπορευόμενος δι᾽ αὐτοῦ, ἐκστήσεται καὶ συριεῖ. καὶ
dicent cauſa cuius fecit dn̄s ſic terre
ἐροῦσιν ἕνεκεν τίνος ἐποίησε κύριος οὕτω τῇ γῇ
huic ⁊ domui huic? ⁊ dicēt: eo q̄ dere
ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; καὶ ἐροῦσιν, ἀνθ᾽ ὧν ἐγκα
Deut. 19.c. liquerunt dn̄m deū ſuū: qui eduxit
τέλιπον κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα τοὺς
Here. 22.c. patres eoꝝ de domo ſeruitutis de egypto: ⁊ ad
πατέρας αὐτῶν ἐξ οἴκου δουλείας ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἀν
heſerunt dijs alienis ⁊ adorauerūt eos
τελάβοντο θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς
⁊ ſeruierūt eis: ꝑꝑ hoc induxit dn̄s
καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε κύριος
ſup eos omne malū hoc. ⁊ factū ē
ἐπ᾽ αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην. καὶ ἐγένετο
poſt viginti ānos in q̄bꝰ edificauit ſalomon duas
μετὰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε σολομὼν τοὺς δύο
2. Pa. 8. a. domos: domū dn̄i ⁊ domū regis:
οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως,
chiram rex tyri auxilio fuit ſalo
χειρὰμ βασιλεὺς τύρου ἀντελαμβάνετο τοῦ σολο=
moni in lignis cedrinis ⁊ in lignis abiegnis
μῶντος ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις
⁊ in auro ⁊ in oīni volūtate eius. tunc
καὶ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. τό=
dedit rex ſalomon chiram viginti
τε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τῷ χειρὰμ εἴκοσι
ciuitates in terra galilea. ⁊ egreſſus eſt chirā de
πόλεις ἐν γῇ γαλιλαίᾳ. καὶ ἐξῆλθε χειρὰμ ἐκ
tyro ⁊ abijt in galileam vt videret
τύρου καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν
ciuitates q̄s dedit ei ſalomō: ⁊ nō pla
τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ σολομών, καὶ οὐκ ἤρε
cuerūt ei.
σαν αὐτῷ. oooooooooooooooooooooooooooooooooooooo
C oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

ctis diebus. Tu quoq̧ ſi ambulaueris corā me ſicut ābulauit pater tuus in ſimplicitate cordis & in equitate: & feceris omnia que oooooooo precepi tibi: & iudicia mea ſeruaueris & oooooo legitima mea: ponam thronū regni tui ſuper iſrael in ſempiternū: ſicut locutus ſum ooooooo dauid patri tuo dicēs. Non auferetur oooooooo vir de genere tuo de ſolio iſrael. Si autem oooo auerſione auerſi fueritis vos & filii veſtri non ſequētes me: nec cuſtodiētes mādata mea & cerimōias q̄s ꝑpoſui vobis: ſed abieritis & colueritis deos alienos & adoraueritis ooooooooooo eos: auferam iſrael de ſuperficie ooooooooooooo terre quam dedi eis: ooooooooooooooooooooooo & templum quod ſanctificaui nomini meo oo proiiciam a cōſpectu meo: eritq̧ iſrael oooooo in ꝓuerbiū & in fabulā cunctis populis: oooooo & domus hec erit in exemplū. Oīs qui trāſierit ꝑ eā: ſtupebit & ſibilabit & dicet. Quare fecit dominus ſic terre huic ooooooooooooooo & domui huic? Et rn̄debunt. Quia ooooooo dereliquerūt dominū deum ſuum qui oooooo eduxit patres eorū de terra egypti: oooooooooo & ſecuti ſunt deos alienos & ooooooooooooooo coluerūt eos: & adorauerunt eos: idcirco oooo induxit dominus ſup eos omne ooooooooooooo malum hoc. Expletis autem annis viginti ooo poſtq̄ edificauerat ſalomon duas oooooooooo domos. id eſt domū domini & domum ooooooo regis: hirā rege tyri prebente oooooooooooooo ſalomoni ligna cedria & oooooooooooooooooooooo abiegna & aurū iuxta oē q̄d opus habuerat: tunc dedit ſalomō hiram viginti oooooooooooo oppida in terra galilee Et egreſſus eſt hiram de tyro vt videret oppida que ooooooooooooooo dederat ei ſalomon: & non placuerunt ei ooooo

הַיָּמִים׃ וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי — יוֹם יָלַךְ
כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ בְּתָם־לֵבָב — תָּמַם
וּבְיֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר — עָשָׂה
צִוִּיתִיךָ חֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃ — צִוָּה חָקַק
וַהֲקִמֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ עַל — שָׁפַט שָׁמַר
יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי — קוּם מָלַךְ
עַל־דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת
לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ אִם — כָּרַת
שׁוֹב תְּשֻׁבוּן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי — שׁוּב
וְלֹא תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי אֲשֶׁר — צָוָה
נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם — נָתַן פָּנָה
לָהֶם׃ וְהִכְרַתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל — שָׁחָה כָּרַת
פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם
וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי
אֲשַׁלַּח מֵעַל פָּנָי וְהָיָה יִשְׂרָאֵל — שָׁלַח
לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ — שָׁנַן
וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה עֶלְיוֹן כָּל־עֹבֵר — הָיָה עָלָה
עָלָיו יִשֹּׁם וְשָׁרָק וְאָמְרוּ עַל־מָה — שָׁמַם
עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת
וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר
הוֹצִיא אֶת־אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם — יָצָא
וַיַּחֲזִקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים — חָזַק
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן — עָבַד
הֵבִיא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֵת כָּל — בּוֹא
הָרָעָה הַזֹּאת׃ וַיְהִי מִקְצֵה עֶשְׂרִים — רוּעַ הָיָה
שָׁנָה אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־שְׁנֵי — שָׁנָה
הַבָּתִּים אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית — בַּיִת
הַמֶּלֶךְ׃ חִירָם מֶלֶךְ־צֹר נִשָּׂא אֶת
שְׁלֹמֹה בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי
בְרוֹשִׁים וּבַזָּהָב לְכָל־חֶפְצוֹ אָז — בְּרוֹשׁ
יִתֵּן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֶשְׂרִים — נָתַן
עִיר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל׃ וַיֵּצֵא חִירָם
מִצֹּר לִרְאוֹת אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר — רָאָה
נָתַן־לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו׃

Digitized by Google

ויאמר מה הערים האלה אשר — אמר עיר
נתתה לי אחי ויקרא להם ארץ — נתן קרא
כבול עד היום הזה: וישלח חירם — כבל שלח
למלך מאה ועשרים ככר זהב:
וזה דבר המס אשר העלה המלך — עלה
שלמה לבנות את בית יהוה — בנה
ואת ביתו ואת המלוא ואת — מלא
חומת ירושלם ואת חצר ואת — חמה
מגדו ואת גזר: פרעה מלך מצרים
עלה וילכד את גזר וישרפה — לכד שרף
באש ואת הכנעני הישב בעיר
הרג ויתנה שלחים לבתו אשת — נתן איש
שלמה: ויבן שלמה את גזר ואת
בית חרן תחתון: ואת בעלת ואת
תדמר במדבר בארץ: ואת כל — דבר
ערי המסכנות אשר היו לשלמה — עיר סכן
ואת ערי הרכב ואת ערי הפרשים — היה
ואת חשק שלמה אשר חשק
לבנות בירושלם ובלבנון ובכל
ארץ ממשלתו: כל העם הנותר — משל יתר
מן האמרי החתי הפרזי החוי
והיבוסי אשר לא מבני ישראל
המה: בניהם אשר נתרו
אחריהם בארץ אשר לא יכלו בני
ישראל להחרימם ויעלם שלמה — חרם עלה
למס עבד עד היום הזה: ומבני
ישראל לא נתן שלמה עבד
כי הם אנשי המלחמה ועבדיו — לחם
ושריו ושלישיו ושרי רכבו — שור שלש
ופרשיו: אלה שרי הנצבים
אשר על המלאכה לשלמה — לאך
חמשים וחמש מאות הרדים — מאה רדה
בעם העשים במלאכה: אך — עשה
בת פרעה עלתה מעיר דוד — עלה
אל ביתה אשר בנה לה אז בנה
את המלוא: והעלה שלמה — מלא

& ait. Heccine ſunt ciuitates quas dediſti mihi frater? Et appellauit eas terram chabul vſq; i diē hāc. Miſit ergo hiram ad regē ſalomonē cētū viginti talenta auri. Hec eſt ſumma expenſarum quā obtulit ſalomon rex ad edificandam domū domini & domū ſuā & mello & murum ieruſalem & heſer & mageddo & gazer. Pharao rex egypti aſcēdit & cepit gazer: ſuccenditq; eam igni: & chananeū qui habitabat in ciuitate iterfecit: & dedit eā in dotem filie ſue vxori ſalomōis. Edificauit ergo ſalomon gazer & bethoron inferiorē & baalath & palmirā in terra ſolitudinis: & omnes vicos qui ad ſe ptinebāt & erant abſq; muro: mūiuit: & ciuitates currū & ciuitates equitū & quodcunq; ei placuit: vt edificaret in ieruſalē & in libano & in omni terra ptātis ſue. Vniuerſum pplm qui remāſerat de āmorreis & de etheis & d pherezeiſ & eueis & iebuſeis q non ſunt de filiis iſrael: horum filios qui remanſerant i terra quos ſcilicet nō potuerant filii iſrael exterminare fecit ſalomon tributarios vſq; in diē hanc. De filiis autem iſrael nō cōſtituit ſalomon ſeruire quenq̄: ſed erant viri bellatores & miniſtri eius & principes & duces & prefecti curruum & equorum. Erant autem principes ſup omnia opera ſalomonis prepoſiti qngēti qnq̄ginta qui habebant ſubiectum populū & ſtatutis opibus impabāt. Filia aūt pharaonis aſcendit de ciuitate dauid in domū ſuā quā edificauerat ei ſalomō. Tūc edificauit mello. Offerebat quoq; ſalomon

ꝛ ait chiram: qđ ſunt ciuitates iſte quas
καὶ εἶπε χειράμ, τί εἰσιν αἱ πόλεις αὗται ἃς
dediſti mihi o frater? ꝛ vocauit eas terminū vſq; i
ἔδωκάς μοι ὦ ἀδελφέ; καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς ὅριον ἕως
diem hanc. ꝛ miſit chiram ſa
τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ τῷ σο-
lomoni centū ꝛ viginti talenta auri. ꝛ
λομῶντι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσίου. καὶ
hec ſumma diſtributiōis quā obtulit rex
αὕτη ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασι
ſalomon ad edificādū domū dn̄i: ꝛ
λεὺς σολομὼν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν
domū regis: ꝛ murū hieruſalē ꝛ
οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τεῖχος ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν
arcem vt ſepiret ſepem ciuitatis dauid
ἄκραν τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως δαυίδ
ꝛ aſſor: ꝛ mageddo: ꝛ gazer. pha
καὶ τὴν ἀσώρ, καὶ τὴν μαγεδδώ, καὶ τὴν γαζέρ. φα
rao rex egypti aſcēdit: ꝛ cepit
ραὼ βασιλεὺς αἰγύπτου ἀνέβη, καὶ προκατελάβετο
gazer: ꝛ ſuccendit eā in igne: ꝛ cha
τὴν γαζέρ, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ τὸν χα
naneū q̄ habitabat in ciuitate interfecit. ꝛ
ναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν τῇ πόλει ἐθανάτωσεν. καὶ
dedit eam pharao emiſſiones filie ſue
ἔδωκεν αὐτὴν φαραὼ ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ
vxori ſalomonis. ꝛ ſalomon edificauit gazer:
γυναικὶ σολομῶντος. καὶ σολομὼν ᾠκοδόμησε τὴν γαζέρ,
ꝛ bethorō inferiorē. ꝛ baalath:
καὶ τὴν βαιθωρὼν τὴν κατωτέραν, καὶ τὴν βααλάθ,
ꝛ thamor in deſerto: ꝛ oēs ciuitates
καὶ τὴν θαμὼρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πάσας τὰς πόλεις
munitas: q̄ erant ſalomoni: ꝛ omnes
τὰς ὀχυράς, αἳ ἦσαν τῷ σολομῶντι, καὶ πάσας τὰς
ciuitates curruum: ꝛ omnes ciuitates
πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν
equitum: ꝛ conatum ſalomonis quē nego-
ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν σολομῶντος ἣν ἐπραγ
ciatus eſt vt edificaret in hieruſalem ꝛ in
ματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ
libano: ꝛ in omni terra poteſtatis ſue. vni
λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τῆς δυναστείας αὐτοῦ. πάν
uerſum derelictum pplm a chetteo ꝛ
τα τὸν ὑπολελειμμένον λαὸν ἀπὸ τοῦ χετταίου καὶ
amorreo ꝛ pherezeo ꝛ chananeo
τοῦ ἀμορραίου καὶ τοῦ φερεζαίου καὶ τοῦ χαναναίου
ꝛ eueo ꝛ iebuſeo ꝛ gergeſeo
καὶ τοῦ εὐαίου καὶ τοῦ ἰεβουσαίου καὶ τοῦ γεργεσαί
qui nō erant de filiis iſrael: filios eoꝝ
ου τῶν μὴ ὄντων ἐκ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ
qui remāſerāt poſt eos in terra: q̄s nō potuerāt
ὑπολελειμμένα μετ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἠδύναντο
filii iſrael exterminare eos: ꝛ adduxit eos
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς
ſalomon in tributū vſq; in diē hanc. ꝛ de filiis
σολομὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
iſrael nō dedit ſalomon in ſeruitutē: qꝛ ipſi erant vi
ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε σολομὼν εἰς δουλείαν, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν οἱ ἄν
ri bellatores: ꝛ ſerui eiꝰ ꝛ principes ꝛ ter-
δρες οἱ πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τρι
narii eius: ꝛ principes currū eius: ꝛ equites
σσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ ἱππεῖς
eius. erāt āt principes prefecti ſup opera ſa
αὐτοῦ. ἦσαν δὲ ἄρχοντες οἱ ἐπιστάται ἐπὶ τῶν ἔργων σο-
lomonis quingenti quinquaginta: dominātes in
λομῶντος πεντακόσιοι πεντήκοντα, κυριεύοντες ἐν τῷ
pplo qui faciebat opus. filia āt pharaōis aſcēdit
λαῷ τῷ ποιοῦντι τὸ ἔργον. ἡ θυγάτηρ δὲ τοῦ φαραὼ ἀνέβη
a ciuitate dauid in domū ſuā: quā edificauerat
ἀπὸ τῆς πόλεως δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ᾠκοδόμησεν
ei. tunc edificauit mello. ꝛ offerebat ſalomon
αὐτῇ. τότε ᾠκοδόμησε μελλώ καὶ προσήνεγκεν σολομὼν

trib⁹ vicib⁹ per annū holocauſta ⁊ pacifica ſup
τρισῶς κατ' ἐνιαυτὸν ὁλοκαυτώματα καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ
altare qđ edificauerat dño. ⁊ adoleuit ſup
τὸ θυσιαστήριον ὃ ᾠκοδόμησε τῷ κυρίῳ. καὶ ἐθυμίασεν ἐπ'
illud qđ erat coram dño: ⁊ perfecit domū.
αὐτὸ τὸ ἐνώπιον κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον.
⁊ fecit rex ſalomon nauē in aſion ga
καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν ναῦν ἐν ἀσιὼν γα-
ber que eſt iuxta elath in littore ma
βὲρ τὴν οὖσαν ἐχόμενα αἰλὰθ ἐπὶ τοῦ χείλους θαλάσ-
ris vltimi in terra edon. ⁊ miſit chiram in
σης τῆς ἐσχάτης ἐν γῇ ἐδώμ. καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ ἐν τῇ
naue ſeruoꝝ ſuoꝝ viros nauticos: ppłm gna
νηΐ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικοὺς, λαοὺς εἰ-
ros impellere mare cū ſeruis ſalo
δότας ἐλαύνειν θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων σολο-
monis. ⁊ venerūt in ſophira: ⁊ ſūpſerūt inde qua
μῶντος. καὶ ἦλθον εἰς σωφειρὰ, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν τε-
dringēta ⁊ viginti talenta auri: ⁊ detulerūt
τρακόσια καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσίου, καὶ ἤνεγκαν
regi ſalomoni.
τῷ βασιλεῖ σολομῶντι.

A Et regina ſaba audiuit nomē ſalo Ca. 10.
1.Para. 9.a. Καὶ βασίλισσα σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα σολο-
monis ⁊ nomē dñi: ⁊ venit vt ten
Math. 12.d μῶντος καὶ τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ ἦλθε τοῦ πειρά-
Luc. 11.d. taret eū in enigmatib⁹. ⁊ venit in hieruſalem in
σαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι. καὶ ἦλθεν εἰς ἱερουσαλὴμ ἐν
potētia graui nimis. ⁊ cameli portātes aro
δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα. καὶ κάμηλοι αἴρουσαι ἀρώ-
mata ⁊ aurū multū nimis: ⁊ lapidē p̄cioſū
ματα καὶ χρυσίον πολὺ σφόδρα, καὶ λίθον τίμιον
multū. ⁊ venit ad regem ſalomonē. ⁊
πολύν. καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα σολομῶντα. καὶ
locuta eſt ei vniuerſa que erāt in corde ſuo.
ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
⁊ nunciauit ei ſalomon omnia verba
καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ σολομὼν πάντας τοὺς λόγους
eius: nō fuit ſermo neglectus a re-
αὐτῆς, οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος ὑπὸ τοῦ βασι-
ge quē nō nunciauit ei. ⁊ vidit regina
λέως ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. καὶ εἶδε βασίλισσα
ſaba oēm ſapiētiā ſalomonis: ⁊ do-
σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν σολομῶντος, καὶ τὸν οἶ-
mum quā edificauerat: ⁊ cibos ſalomonis: ⁊
κον ὃν ᾠκοδόμησε, καὶ τὰ βρώματα σολομῶντος, καὶ
cathedrā ſeruoꝝ eius: ⁊ aſſiſtētiā
τὴν καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ τὴν παράστασιν
miniſtroꝝ ei⁹: ⁊ veſtem eoꝝ: ⁊
λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν, καὶ
pincernas eius: ⁊ holocauſtū eius
τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν αὐτοῦ
q̄ offerebat in domo dñi: ⁊ extra ſe facta eſt. ⁊
ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. καὶ
dixit ad regem ſalomonē: verus ſermo quē
εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα σολομῶντα, ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν
audiui in terra mea de ſermōe tuo ⁊ de
ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς
ſapiētia tua: ⁊ nō credidi eis q̄ dixerūt mihi:
φρονήσεώς σου, καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς εἰρηκόσι μοι,
donec veni ⁊ viderūt oculi mei: ⁊
ἕως οὗ παρεγενόμην καὶ ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ
ecce nō eſt ſm̄ medietatē ſicut annūciauerūt mihi: ad
ἰδοὺ οὐκ ἔστι κατὰ τὸ ἥμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι, προσ-
didiſti ſapiās ⁊ bona ſup oēm famā quā audiui
τέθεικας σοφίαν καὶ ἀγαθὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα
in terra mea. beate mulieres tue: ⁊ beati
ἐν τῇ γῇ μου. μακάριαι αἱ γυναῖκές σου, καὶ μακάριοι
ſerui tui iſti qui ſtant corā te ſem-
οἱ παῖδές σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐνώπιόν σου δια-
per: q̄ audiūt ſapiētiā tuā.
παντὸς, οἱ ἀκούοντες τὴν φρόνησίν σου.

tribus vicibus p annos ſingulos holocauſta & pacificas victimas ſuper altare qđ edificauerat dño: & adolebat thymiama corā dño. Perfectūq; ē tēplū. Claſſe quoq; fecit rex ſalomō in aſiongaber q̄ eſt iuxta haylam in littore maris rubri in terra idumee. Miſitq; hiram in claſſe illa ſeruos ſuos viros nauticos & gnaros maris cum ſeruis ſalomonis. Qui cū veniſſent in ophir ſumptum inde aurum quadringentorum viginti talentorum detulerunt ad regem ſalomonem. 10.

Sed & regina ſaba audita fama ſalomonis: in nomine dñi venit tēptare eum in enigmatibus. Et igreſſa ieruſalē mi to cū comitatu & diuitiis: camelis portantibus aromata: & aurū infinitū nimis: & gēmas p̄cioſas: vēit ad regē ſalomonē: & locuta eſt ei vniuerſa q̄ hēbat in corde ſuo. Et docuit eam ſalomō oīa verba q̄ p̄poſuit. Non fuit ſermo qui regem poſſet latere & non rñderet ei. Vidēs autē regina ſaba oēm ſapiētiā ſalomōis & domum quam edificauerat & cibos mēſe eius & habitacula ſeruorū & ordies miniſtrantiū: veſteſq; eorū: & picernas & holocauſta q̄ offerebat i domo dñi: nō habebat vltra ſpūm: dixitq; ad regē. Verus ē ſermo quem audiui in terra mea ſup ſermonib tuis & ſup ſapiētia tua: & nō credebam narrātibus mihi: donec ipſa veni & vidi oculis meis: & p̄baui q media pars mihi nūciata nō fuerit. Maior eſt ſapiētia & opera tua q̄ rumor quē audiui. Beati viri tui & beati ſerui tui hi qui ſtāt corā te ſemper: & audiunt ſapientiam tuam.

עלה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת וּשְׁלָמִים
זבח קטר עַל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה
וְהַקְטֵיר אִתּוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה
פנה וְשִׁלַּם אֶת הַבָּיִת׃ וָאֳנִי עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
אנה שְׁלֹמֹה בְּעֶצְיוֹן גֶּבֶר אֲשֶׁר אֶת אֵלוֹת
עַל שְׂפַת יַם סוּף בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃
שפה וַיִּשְׁלַח חִירָם בָּאֳנִי אֶת עֲבָדָיו
שלח אַנְשֵׁי אֳנִיּוֹת יֹדְעֵי הַיָּם עִם
עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה
בוא וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב אַרְבַּע מֵאוֹת
לקח רבע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ
מאה בוא שְׁלֹמֹה׃ וּמַלְכַּת שְׁבָא
Cap. x.
שֹׁמַעַת אֶת שֵׁמַע שְׁלֹמֹה לְשֵׁם
בוא נסה יְהוָה וַתָּבֹא לְנַסֹּתוֹ בְּחִידוֹת׃
חוד וַתָּבֹא יְרוּשָׁלְַמָה בְּחַיִל כָּבֵד
מְאֹד גְּמַלִּים נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים
וְזָהָב רַב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבֹא
דבר אֶל שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר אֵלָיו אֵת כָּל
נגד אֲשֶׁר הָיָה עִם לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד לָהּ
שְׁלֹמֹה אֶת כָּל דְּבָרֶיהָ לֹא הָיָה
עלם דָּבָר נֶעְלָם מִן הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא
ראה הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת שְׁבָא אֵת
כָּל חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר
אכל ישב בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב
עמד שרת עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָו וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם
לבש שקה וּמַשְׁקָיו וְעֹלָתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית
עלה יְהוָה וְלֹא הָיָה בָהּ עוֹד רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר
אמר אֶל הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר אֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל דְּבָרֶיךָ וְעַל
אמן חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא הֶאֱמַנְתִּי לַדְּבָרִים
בוא ראה עַד אֲשֶׁר בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי
נגד חצה וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד לִי הַחֵצִי הוֹסַפְתָּ
יסף שמע חָכְמָה וָטוֹב אֶל הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר
שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ אַשְׁרֵי
פנה עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ
תמד תָּמִיד הַשֹּׁמְעִים אֶת חָכְמָתֶךָ׃

Digitized by Google

יהי יהוה אלהיך ברוך אשר היה ברך
חפץ בך לתתך על כסא ישראל נתן
באהבת יהוה את ישראל לעלם
וישימך למלך לעשות משפט שום עשה
וצדקה׃ ותתן למלך מאה ועשרים שפט נתן
ככר זהב ובשמים הרבה מאד רבה
ואבן יקרה לא בא כבשם ההוא בוא
עוד לרב אשר נתנה מלכת רבב
שבא למלך שלמה׃ וגם אני אנה
חירם אשר נשא זהב מאופיר
הביא מאפיר עצי אלמגים בוא למג
הרבה מאד ואבן יקרה׃ ויעש
המלך את עצי האלמגים מסעד סעד
לבית יהוה ולבית המלך וכנרת
ונבלים לשרים לא בא כן עצי שור בוא
אלמגים ולא נראה עד היום ראה
הזה׃ והמלך שלמה נתן למלכת
שבא את כל חפצה אשר
שאלה מלבד אשר נתן לה בדד
כיד המלך שלמה ותפן ותלך פנה
לארצה היא ועבדיה׃ ויהי משקל היה שקל
הזהב אשר בא לשלמה בשנה
אחת שש מאות ששים ושש
ככר זהב׃ לבד מאנשי התרים תור
ומסחר הרכלים וכל מלכי סחר
הערב ופחות הארץ׃ ויעש המלך פחה עשה
שלמה מאתים צנה זהב שחוט מאה צנן
שש מאות זהב יעלה על שחט עלה
הצנה האחת׃ ושלש מאות
מגנים זהב שחוט שלשת
מנים זהב יעלה על המגן האחת מנה
ויתנם המלך בית יער הלבנון׃ נתן
ויעש המלך כסא שן גדול גדל
ויצפהו זהב מופז׃ שש מעלות צפה פזז
לכסה וראש עגול לכסה מאחריו עלה עגל
וידת מזה ומזה אל מקום קום

Sit dñs deus tuus be-
nedictus cui
complacuiſti: & poſuit
te ſuper thronum iſra-
el: eo ꝙ dilexerit domi
nus iſrael in ſempiter-
nũ & cõſtituit te regem
vt faceres iudicium
& iuſticiã. Dedit ergo
regi centum viginti
talenta auri: & aroma
ta multa nimis
& gẽmas p̃cioſas. Nõ
ſunt allata vltra aroma
ta tam multa q̃ȝ ea q̃ de
dit regina
ſaba regi ſalomõi. Sed
& claſſis
hirã q̃ portabat aurũ
de ophir
attulit ex ophir ligna
tina
multa nimis & gẽmas
p̃cioſas. Fecitq̃ȝ
rex de lignis tinis ful-
cra
domus dñi & domꝰ re
gie & citharas
lyraſq̃ȝ cãtoribus. Nõ
ſunt allata huiuſcemo-
di ligna tina neq̃ȝ viſa
vſq̃ȝ in preſentẽ diem.
Rex autem ſalomõ de
dit regine
ſaba omnia que voluit
&
petiuit ab eo: exceptis
his q̃ vltro obtulerat
ei munere regio. Que
reuerſa eſt & abiit
in terrã ſuã cũ ſeruis ſu
is. Erat autem pondus
auri q̃d offerebatur ſa
lomoni per annos ſin
gulos ſexcentorum ſe-
xaginta ſex
talẽtoꝝ auri: excepto
eo ꝙ offerebãt viri qui
ſup vectigalia erãt & ne
gociatores: vniuerſiq̃ȝ
ſcruta vendẽtes: & oẽs
reges arabie ducesq̃ȝ
terre. Fecit quoq̃ȝ rex
ſalomõ ducẽta ſcuta d̃
auro puriſſimo. Sexcẽ
tos auri ſiclos dedit ĩ la
minas ſcuti vnius: &
trecentas
peltas ex auro p̃bato.
Trecenteq̃ȝ
mine auri vnam peltã
veſtiebant.
Poſuitq̃ȝ eas rex in do
mo ſaltus libani.
Fecit etiã rex ſalomon
thronũ de ebore grãdẽ
& veſtiuit eũ auro ful
uo nimis: q habebat ſex
gradus. Et ſummitas
throni rotũda erat ĩ p
te poſteriori: & due ma
nꝰ hic atq̃ȝ inde tenẽtes

ſit dñs deus benedictus: q̃ voluit in te
γένοιτο κύριος ὁ θεός εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ
dare te ſup thronũ iſrael eo ꝙ dilexerit dñs
δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου ἰσραὴλ διὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον
iſrael vt firmaret eũ in ſẽpiternũ: ⁊ cõſti
τὸν ἰσραὴλ τοῦ στῆσαι αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔθε
tuit te in regem ſup eos: vt facias iudiciũ in
τό σε εἰς βασιλέα ἐπ᾽ αὐτούς, τοῦ ποιεῖν κρῖμα ἐν
iuſticia ⁊ in iudicijs eius. ⁊ dedit ſa-
δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτοῦ. καὶ ἔδωκε τῷ σο
lomoni centũ ⁊ viginti talenta auri ⁊
λομῶντι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ καὶ
aromata multa nimis. ⁊ lapidẽ p̃cioſũ multũ.
ἀρώματα πολλὰ σφόδρα. καὶ λίθον τίμιον πολύν.
nõ fuerũt allata ſcʒ aromata illa vltra in multi
οὐκ ἐλελύθει κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆ
tudinẽ q̃ dedit regina ſaba regi ſalo
θος ἃ ἔδωκε βασίλισσα σαβὰ τῷ βασιλεῖ σολο-
moni. ⁊ nauis chiram portans aurum de
μῶντι. καὶ ἡ ναῦς χειρὰμ ἡ αἴρουσα τὸ χρυσίον ἐκ
ſophir attulit ligna multa nimis dolata: ⁊
σωφεὶρ ἤνεγκε ξύλα πολλὰ σφόδρα πελεκητά, καὶ
lapidẽ p̃cioſũ multũ. ⁊ fecit rex li-
λίθον τίμιον πολύν. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύ
gna dolata fulcra domus dñi
λα τὰ πελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ οἴκου κυρίου
⁊ domus regis. ⁊ citharas ⁊ lyras
καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς
cãtoribꝰ. nõ ſunt allata huiuſcemõi ligna dolata: neq̃ȝ
ᾠδοῖς. οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα πελεκητά, οὐδὲ
viſa ſũt vſq̃ȝ vltra vſq̃ȝ ĩ diem hunc. ⁊ rex
ὤφθη που ἔτι ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ὁ βασι-
ſalomon dedit regine ſaba omnia
λεὺς σολομὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ σαβὰ πάντα
quecũq̃ȝ voluit: q̃cũq̃ȝ petijt: abſq̃ȝ omnibꝰ q̃ de
ὅσα ἠθέλησεν, ὅσα ᾐτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν ἔδω
dit ei per manũ regis ſalomonis. ⁊
κεν αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως σολομῶντος. καὶ
reuerſus eſt ⁊ abijt in terrã ſuã ipſa ⁊
ἀπεστράφη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτὴ καὶ οἱ
ſerui ſui. ⁊ erat põdus auri
παῖδες αὐτῆς. καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ
q̃d offerebat̃ ſalomoni in anno vno ſexcenta ſexagi-
ἐληλυθότος σολομῶντι ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ ἑξακόσια ἑξήκον
ta ⁊ ſex talẽta auri: abſq̃ȝ tributis
τα καὶ ἓξ τάλαντα χρυσίου, χωρὶς τῶν φόρων τῶν
ſubditorum ⁊ mercatorũ q̃ negociaban
ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων τῶν ἐμπορευομέ-
tur: ⁊ omniũ: regũ q̃ erãt in vlterio
νων, καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῶν ἐν τῷ πέ-
ri pte: ⁊ ſatrapaꝝ terre. ⁊ fecit
ραν, καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. καὶ ἐποίησεν ὁ
rex ſalomon ducẽtas lãceas aureas ductiles.
βασιλεὺς σολομὼν διακόσια δόρατα χρυσᾶ ἐλατά.
ſexcẽti aurei inerãt ſup lãceã vnã. ⁊
ἑξακόσιοι χρυσοῖ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἕν. καὶ
fecit trecenta ſcuta aurea ductilia: tres
ἐποίησε τριακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατούς, τρεῖς
mine auri inerãt ſup ſcutũ vnũ. ⁊
μναῖ χρυσίου ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν θυρεὸν τὸν ἕνα. καὶ
dedit ea in domũ ſaltus libani. ⁊ fe
ἔδωκεν αὐτὰ εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ λιβάνου. καὶ ἐποίη
cit rex thronũ eburneũ grãdẽ: ⁊ de
σεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περι
aurauit eũ auro probato. ſex gradus
εχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ
throno. ⁊ eminẽtia vitulorũ a poſterioribꝰ eius
θρόνῳ. καὶ προτομαὶ μόσχων ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ
throno: ⁊ manus hinc ⁊ hinc ſup loci
τῷ θρόνῳ, καὶ χεῖρες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου

Digitized by Google

ſedis: ⁊ duo leones ſtãtes iuxta
τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἑστηκότες παρὰ τὰς
manus: ⁊ duodecim leones ſtãtes ſup ſex gra
D χεῖρας, καὶ δώδεκα λέοντες ἑστῶτες ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθ-
dus hinc ⁊ hinc. nõ factũ eſt ſic in vniuerſo re
μῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. οὐκ ἐγένετο οὕτως ἐν πάσῃ βα-
gno. ⁊ oĩa vaſa q̃ a ſalomo
σιλείᾳ. καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ σολομῶν-
ne facta fuerũt aurea: ⁊ lauacra aurea: ⁊ vni-
τος γεγονότα χρυσᾶ, καὶ λουτῆρες χρυσοῖ, καὶ πάν
uerſa vaſa domus ſaltus libani auro in
τα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ λιβάνου χρυσίῳ συγ
cluſa. ⁊ nõ erat argẽtũ: q̃z nõ erat ar-
κεκλεισμένα. καὶ οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν τὸ ἀρ-
gentũ reputatũ p̃cio in diebus ſalomonis: q̃z
γύριον λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις σολομῶντος, ὅτι
nauis tharſis regi ſalomoni per ma
ναῦς θαρσεὶς τῷ βασιλεῖ σολομῶντι ἐπὶ τῆς θαλάσ-
re cũ ſeruis chiram per tres annos ve
σης μετὰ τῶν παίδων χειρὰμ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρ-
niebat regi ſalomoni nauis de tharſis au
χετο τῷ βασιλεῖ σολομῶντι ναῦς ἐκ θαρσεὶς χρυσί-
ri ⁊ argenti ⁊ lapidũ torno elaboratorũ ⁊ dolatorũ.
ου καὶ ἀργυρίου καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν.
⁊ magnificatꝰ ẽ ſalomon ſup oẽs re-
καὶ ἐμεγαλύνθη σολομὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασι-
ges terre diuitijs ⁊ ſapia. ⁊ omnes
λεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει. καὶ πάντες οἱ
reges terre q̃rebãt vultum ſalomonis
βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον σολομῶντος
vt audirẽt prudentiã eius: quã dederat dñs in
τοῦ ἀκούειν τῆς φρονήσεως αὐτοῦ, ἧς ἔδωκε κύριος ἐν
corde eius. ⁊ ipſi deferebãt vnuſq̃ſq͂ munera
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα
ſua: vaſa argẽtea ⁊ vaſa aurea ⁊ veſtem ⁊
αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμὸν καὶ
aromata ⁊ ſtactẽ ⁊ equos ⁊ mulos ſin
ἀρώματα καὶ στακτὴν καὶ ἵππους καὶ ἡμιόνους τὸ κα-
gulis annis. ⁊ cõgregauit ſalomon currus
τ' ἐνιαυτὸν εἰς ἐνιαυτόν. καὶ συνήγαγε σολομὼν ἅρματα
⁊ eq̃tes: ⁊ erãt ei mille ⁊ quadringẽti cur
καὶ ἱππεῖς, καὶ ἦσαν αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἅρ
rus: ⁊ duodecim milia equitũ. ⁊ poſuit e-
ματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων. καὶ ἔθετο αὐ-
os in ciuitatibꝰ curruum ⁊ cum re-
τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἁρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βα
ge in hieruſalem. ⁊ dedit rex ſalo
σιλέως ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς σολο-
mon argẽtũ in hieruſalẽ vt lapides: ⁊ ce
μὼν τὸ ἀργύριον ἐν ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέ-
dros dedit q̃ſi ſicomoros q̃ in cãpeſtribꝰ in
δρους ἔδωκεν ὡς τὰς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς
multitudine. ⁊ egreſſus equorũ ſalomonis de egy
πλῆθος. καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων σολομῶντος ἐξ αἰγύ-
pto ⁊ de ecue: negociatores regis accipiebãt
πτου καὶ ἐξ ἐκουέ, οἱ ἔμποροι τοῦ βασιλέως ἐλάμβανον
de ecue in permutatiõe. ⁊ aſcẽdebat egreſſus de egypto
ἐξ ἐκουὲ ἐν ἀλλάγματι. καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἔξοδος ἐξ αἰγύπτου
currus pro ſexcẽtis argenti: ⁊ equus pro centũ ⁊
ἅρμα ἀνθ' ἑξακοσίων ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ ἑκατὸν καὶ
quinquaginta argenti. ⁊ ſic cũctis regi
πεντήκοντα ἀργυρίου. καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασιλεῦ
bus chetũm ⁊ regibus ſyrie per manũ eo
σι χεττιεὶμ καὶ τοῖς βασιλεῦσι συρίας διὰ χειρὸς αὐ-
rum egrediebãtur.
τῶν ἐξεπορεύοντο.

Ca. 11.

A Et rex ſalomon erat amator mulierũ: ⁊ du-
2.Pa. 9.a. Καὶ ὁ βασιλεὺς σολομὼν ἦν φιλογύναιος, καὶ ἔλα
Math. 11.d xit mulieres alienigenas: ⁊ filiam pharaõis: ⁊
Luce. 11.d. βε γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ τὴν θυγατέρα φαραώ, καὶ
moabitidas:
μωαβίτιδας,

ſedile: & duo leões ſtabant iuxta man⁹ ſigulas: & duodecim leunculi ſtantes ſuper ſex gradus hinc atq͂ide. Nõ eſt factum tale op⁹ i vniuerſis regnis. Sed & oĩa vaſa de q̃bus potabat rex ſalomõ erãt aurea & vniuerſa ſupellex domus ſaltus libani de auro puriſſimo. Nõ erat argentũ nec alicui⁹ p̃cii putabatur in diebus ſalomonis: quia claſſis regis p mare cum claſſe hiram ſemel per tres annos ibat in tharſis deferẽs ĩde aurum & argentum & dentes elephantorũ: & ſimias & pauos. Magnificatus ẽ ergo rex ſalomõ ſup oẽs reges terre diuitiis & ſapientia. Et vniuerſa terra deſiderabat vultũ ſalomonis vt audiret ſapientiam eius quam dederat deus in corde eius. Et ſinguli deferebant ei mũera: vaſa argẽtea & aurea: veſtes & arma bellica: aromata quoq͂ & equos & mulos per ãnos ſingulos. Cõgregauitq͂ ſalomõ currus & eq̃tes: & fcti ſũt ei mille quadringenti currus: & duodeci milia eq̃tũ: & diſpoſuit eos p citates munitas & cum rege in ieruſalẽ. Fecitq͂ vt tanta eẽt abũdãtia argẽti in ieruſalẽ quanta & lapidum: & cedrorũ p̃buit multitudinẽ q̃ſi ſicomoros q̃ naſcũtur in cãpeſtribꝰ. Et educebãtur equi ſalomoni de egypto & de choa. Negociatores ei regis emebãt de choa & ſtatuto p̃cio p̃ducebãt. Egrediebatur aũt quadriga ex egypto ſexcentis ſiclis argenti: & equus centũ q̃nq̃gita. atq͂ in hũc modũ cũcti reges etheorũ & ſyrie equos venũdabãt. 11.

Rex autem ſalomõ adamauit mulieres alienigenas multas. Filiã quoq͂ pharaonis & moabitidas

יָשַׁב שָׁנָה הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים
אָרָה אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיִים
עֹמְדִים שָׁם עַל שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה
מָלַךְ וּמִזֶּה לֹא נַעֲשָׂה כֵן לְכָל מַמְלָכוֹת׃
כָּלָה שָׁקָה וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן
סָגַר חָשַׁב זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף לֹא נֶחְשָׁב
יוֹם מְאֹם בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ כִּי אֳנִי
אָנָה תַרְשִׁישׁ לַמֶּלֶךְ בַּיָּם עִם אֳנִי
שָׁנָה בּוֹא חִירָם אַחַת לְשָׁלֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹא
אֳנִי תַרְשִׁישׁ נֹשְׂאֵת זָהָב וָכֶסֶף
קוֹף תָּכָה שֶׁנְהַבִּים וְקֹפִים וְתֻכִּיִּים׃ וַיִּגְדַּל
גָּדַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ
לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה׃ וְכָל הָאָרֶץ
בָּקַשׁ פָּנָה מְבַקְשִׁים אֶת פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ
אֶת חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים
בּוֹא בְּלִבּוֹ׃ וְהֵמָּה מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ
כָּלָה כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֵשֶׁק
וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר
אָסַף שָׁנָה בְּשָׁנָה׃ וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב
הָיָה רָבַע וּפָרָשִׁים וַיְהִי לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע
שָׁנָה מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף
נָחָה עִיר פָּרָשִׁים וַיַּנְחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם
נָתַן הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת
הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֵת
הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר
יָצָא בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים
קָוָה אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵה
לָקַח סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ מִקְוֵה
מָחַר עָלָה בִּמְחִיר׃ וַתַּעֲלֶה וַתֵּצֵא מֶרְכָּבָה
יָצָא רָכַב מִמִּצְרַיִם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף
מֵאָה וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל
מַלְכֵי הַחִתִּים וּלְמַלְכֵי אֲרָם
בְּיָדָם יֹצִאוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ

Cap. xi.

נָשָׁה שְׁלֹמֹה אָהַב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
רָבַב רַבּוֹת וְאֶת בַּת פַּרְעֹה מוֹאֲבִיּוֹת

Digitized by Google

עַמֳּנִיּוֹת אֲדֹמִיּוֹת צֵדְנִיֹּת חִתִּיֹּת׃
מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תָבֹאוּ בָהֶם וְהֵם בוא
לֹא יָבֹאוּ בָכֶם אָכֵן יַטּוּ אֶת נָטָה
לְבַבְכֶם אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם
דָּבַק שְׁלֹמֹה לְאַהֲבָה׃ וַיְהִי לוֹ הָיָה
נָשִׁים שָׂרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת שוּר מֵאָה
וּפִילַגְשִׁים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיַּטּוּ
נָשָׁיו אֶת־לִבּוֹ׃ וַיְהִי לְעֵת זִקְנַת
שְׁלֹמֹה נָשָׁיו הִטּוּ אֶת לְבָבוֹ נָשַׁת
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא הָיָה
לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב
דָּוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה אַחֲרֵי
עַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדֹנִים וְאַחֲרֵי
מִלְכֹּם שִׁקֻּץ עַמֹּנִים׃ וַיַּעַשׂ עָשָׂה
שְׁלֹמֹה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא רוּעַ
מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃
אָז יִבְנֶה שְׁלֹמֹה בָּמָה לִכְמוֹשׁ בָּנָה
שִׁקֻּץ מוֹאָב בָּהָר אֲשֶׁר עַל פְּנֵי שָׁקַץ פָּנָה
יְרוּשָׁלָםִ וּלְמֹלֶךְ שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן׃
וְכֵן עָשָׂה לְכָל נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת
מַקְטִירוֹת וּמְזַבְּחוֹת לֵאלֹהֵיהֶן׃ קָטַר זָבַח
וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה כִּי נָטָה
לְבָבוֹ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנַף
הַנִּרְאָה אֵלָיו פַּעֲמָיִם׃ וְצִוָּה אֵלָיו רָאָה
עַל הַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי לֶכֶת אַחֲרֵי יָלַךְ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא שָׁמַר אֵת
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹּאת הָיָה
עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי בָּרַת חָקַק
אֲשֶׁר צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת צִוָּה קָרַע
הַמַּמְלָכָה מֵעָלֶיךָ וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדֶּךָ׃ עָלָה נָתַן
אַךְ בְּיָמֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָּה יוֹם עָשָׂה
לְמַעַן דָּוִד אָבִיךָ מִיַּד בִּנְךָ
אֶקְרָעֶנָּה׃ רַק אֶת כָּל הַמַּמְלָכָה
לֹא אֶקְרָע שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן נָתַן
לִבְנְךָ לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן

& ammõitidas: idume
as & ſydonias & cethe=
as: de gentibus ſup q=
bus dixit dominus
filiis iſrael. Nõ ingre=
diemini ad eas: nec᷑ de
illis ingredientur ad vr̃as
Certiſſime ei auertent
corda vr̃a: vt ſequamini
deos earũ. His ita᷑
copulatus eſt ſalomon
ardentiſſimo amore.
Fuerũt᷑ ei vxores q̃ſi
regine ſeptingente:
& concubine trecente.
Et auerterunt
mulieres cor eius. Cũ=
q᷑ iam eſſet ſenex
deprauatũ eſt cor eius
per mulieres: vt
ſequeretur deos alie=
nos: nec erat
cor eius p̃fectũ cũ do=
mino deo ſuo: ſicut cor
dauid patris eius. Sed
colebat ſalomon
aſtherthen deam ſido=
niorum: &
moloch idolũ ammo
nitarum. Fecit᷑
ſalomon qd̃ nõ placue
rat coram dño: & non
adipleuit vt ſeq̃retur
dñm: ſicut dd̃ pr̃ eius.
Tũc edificauit ſalomõ
phanum chamos
idolo moab in monte
qui eſt cõtra
ierusalem: & moloch
idolo filiorũ ammon.
Atq᷑ in hũc modũ fe=
cit vniuerſis vxorib⁹ ſu
is alienigenis que adole
bant thura & immola=
bant diis ſuis. Igitur ira
tus eſt dñs ſalomõi q᷑ a
uerſa eēt mẽs eius a do
mino deo iſrael
q̃ apparuerat ei ſecundo
& preceperat
de verbo hoc ne ſeq̃re
tur
deos alienos: & nõ cu
ſtodiuit
q̃ mãdauit ei dñs. Di=
xit ita᷑ dominus
ſalomoni. Quia ha=
buiſti hoc
apud te & nõ cuſtodiſti
pactũ meũ & precepta
mea que mandaui tibi:
dirumpens ſcindam
regnum tuum & dabo
illud ſeruo tuo:
verũtamẽ in diebus tu
is non faciam
propter dauid patrem
tuum. De manu filii tui
ſcindam illud: nec to=
tum regnum
auferam: ſed tribũ vnã
dabo
filio tuo propter dauid
ſeruum meum &

ꝛ ammonitidas: ꝛ idumeas: ꝛ ſidonias: ꝛ
καὶ ἀμμανίτιδας, καὶ ἰδουμαίας, καὶ σιδωνίας, καὶ
chetteas: de gētib⁹ quas negauit dñs filiis
χετταίας, ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπεῖπε κύριος τοῖς υἱοῖς
iſrael dicēs: nõ ingrediemini ad eos: ꝛ ipſi
ἰσραὴλ λέγων, οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτούς, καὶ αὐτοὶ Exo.34.b.
nõ ingrediētur ad vos: ne inclinēt coꝛ=
οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, ἵνα μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρ
da vr̃a poſt idola eoꝝ: ad hos copu
δίας ὑμῶν ὀπίσω τῶν εἰδώλων αὐτῶν, εἰς αὐτοὺς ἐκολ
lat⁹ eſt ſalomõ vt amaret. ꝛ fuerũt ei vxo
λήθη σολομὼν τοῦ ἀγαπῆσαι. καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖ
res imperātes ſeptingēte: ꝛ cõcubine trecente. Can.6.c.
κες ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι, καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι.
ꝛ auerterũt mulieres eius coꝛ eius.
καὶ ἔκλινον αἱ γυναῖκες αὐτοῦ τὴν καρδίαν αὐτοῦ.
ꝛ factũ eſt in tēpoꝛe ſenectutis ſalomonis mulieres
καὶ ἐγένετο ἐν καιρῷ γήρους σολομῶντος αἱ γυναῖκες
eius auerterũt coꝛ eius poſt deos alie
αὐτοῦ ἐξέκλιναν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν ἑτέ=
nos: ꝛ nõ erat coꝛ eius perfectũ cũ
ρων, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ τοῦ
dño deo ſuo: ſicut coꝛ dauid
κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἡ καρδία δαυὶδ τοῦ
patris ſui. ꝛ abiit ſalomon poſt aſtar Iſra co.
πρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη σολομὼν ὀπίσω τῆς ἀσάρ=
tes deā ſidonioꝝ: ꝛ poſt melchom abominationē
της θεοῦ σιδωνίων, καὶ ὀπίσω μελχὼμ βδελύγματος
ammon. ꝛ fecit ſalomon malũ corā do
ἀμμών. καὶ ἐποίησε σολομὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ
mino: ꝛ nõ eſt ſecutus dñm vt dauid pa B
ρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου ὡς δαυὶδ ὁ πα
ter eius. tũc edificauit ſalomon excelſum cha
τὴρ αὐτοῦ. τότε ᾠκοδόμησε σολομὼν ὑψηλὸν τῷ χα
mos idolo moab in mõte qui cõtra faciē
μὼς εἰδώλῳ μωὰβ ἐν τῷ ὄρει τῷ κατὰ πρόσωπον
hieruſalem: ꝛ melchom idolo filioꝝ ammõ.
ἱερουσαλήμ, καὶ τῷ μελχὼμ εἰδώλῳ υἱῶν ἀμμών.
ꝛ ſic fecit vniuerſis vxoꝛibus ſuis
καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ ταῖς
alienigenis: adolebāt thura ꝛ imolabāt idolis ſuis: ꝛ
ἀλλοτρίαις, ἐθυμίων καὶ ἔθυον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. καὶ
irat⁹ eſt dñs cõtra ſalomonē: q᷑ auerſũ eēt coꝛ
ὠργίσθη κύριος ἐπὶ σολομῶντι, ὅτι ἐξέκλινεν ἡ καρδία
eius a dño deo iſrael q̃ apparuerat ei
αὐτοῦ ἀπὸ κυρίου θεοῦ ἰσραὴλ τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ
bis: ꝛ preceperat ei de verbo hoc:
δίς, καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου,
omnino ne ſequeretur deos alienos. ꝛ
τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων. καὶ
nõ cuſtodiuit q̃ mãdauit ei dñs. ꝛ dixit
οὐκ ἐφύλαξεν ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. καὶ εἶπε
dñs ad ſalomonē: quia facta ſũt hec te
κύριος πρὸς σολομῶντα, ἀνθ᾽ ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ
cum: ꝛ nõ cuſtodiſti precepta mea ꝛ mã
σοῦ, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προσ=
data mea q̃ mãdaui tibi: dirũpēs ſcin=
τάγματά μου ἃ ἐνετειλάμην σοι, διαῤῥήσσων διαῤῥή=
dam regnũ tuũ de manu tua: ꝛ dabo
ξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου, καὶ δώσω
illud ſeruo tuo. verũtñ in diebus tuis
αὐτὴν τῷ δούλῳ σου. πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου
nõ faciā hec ꝓp dauid patrē tuũ: de
οὐ ποιήσω ταῦτα διὰ δαυὶδ τὸν πατέρα σου, ἐκ
manu filii tui capiā illud: ſed totũ
χειρὸς τοῦ υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν, πλὴν ὅλην τὴν C
regnũ nõ capiā: ſceptrũ vnũ dabo filio
βασιλείαν οὐ μὴ λάβω, σκῆπτρον ἓν δώσω τῷ υἱῷ
tuo ꝓp dauid ſeruũ tuũ: ꝛ ꝓp
σου διὰ δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, καὶ διὰ

Digitized by Google

hieruſalem ciuitatē: quā elegi. ꝛ ſuſcitauit domi
ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν, ἣν ἐξελεξάμην. καὶ ἤγειρε κύρι-
nus aduerſariū ſalomoni adar idumeū de
ος σατὰν τῷ σολομῶντι τὸν ἀδὰρ τὸν ἰδουμαῖον ἐκ τοῦ
ſemine regni in idumea. ꝛ factū
σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ. καὶ ἐγένε-
eſt cū diſperderet dauid edom cū iret
το ἐν τῷ ἐξολοθρεύειν δαυὶδ τὸν ἐδὼμ ἐν τῷ πορευθῆ-
ioab princeps militie ad ſepeliēdū inter
ναι ἰωὰβ τὸν ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς τραυ-
fectos: ꝛ occiderūt om̄e maſculinū in idumea: q2 ſex mē
ματίας, καὶ ἔκοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ, ὅτι ἑξά-
ſibus morat⁹ eſt ibi ioab ꝛ oīs iſrael donec in
μηνον ἐνεκάθητο ἐκεῖ ἰωὰβ καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἕως οὗ ἐξω-
teremit om̄e maſculinū de idumea. ꝛ fu
λόθρευσε πᾶν ἀρσενικὸν ἐκ τῆς ἰδουμαίας. καὶ ἀπέ-
git adar ipſe ꝛ viri idumei ſerui
δρα ἀδὰρ αὐτὸς καὶ ἄνδρες ἰδουμαῖοι δοῦλοι
ſeruoꝝ patris eius cum eo: ꝛ in-
τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσ-
greſſus ē in egyptū. ꝛ adar puer paruus: ꝛ ſur
ῆλθεν εἰς αἴγυπτον. καὶ ἀδὰρ παιδάριον μικρόν, καὶ ἀνί-
gunt de madiā ꝛ veniūt in pharan: ꝛ capiūt
στανται ἐκ μαδιὰμ καὶ ἔρχονται εἰς φαράν, καὶ λαμβάνου-
viros ſecum: ꝛ veniūt ad pharaonē re
σιν ἄνδρας μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ἔρχονται πρὸς φαραὼ βα-
gem egypti. ꝛ ingreſſus eſt adar ad pharaonē: ꝛ
σιλέα αἰγύπτου. καὶ εἰσῆλθεν ἀδὰρ πρὸς φαραώ, καὶ
D dedit ei pharaō domū: ꝛ panes cōſtituit ei:
ἔδωκεν αὐτῷ φαραὼ οἶκον, καὶ ἄρτους διέταξεν αὐτῷ,
ꝛ terrā dedit ei. ꝛ inuenit adar grām corā
καὶ γῆν ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ εὗρεν ἀδὰρ χάριν ἐναντίον
pharaōe valde: ꝛ dedit ei vxorē ſoro-
φαραὼ σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα τὴν ἀδελ-
rem vxoris ſue: germanā thechephenes
φὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὴν ἀδελφὴν θεχεφεινὴς τὴν
maiorē. ꝛ peperit ei ſoror thechephenes adar
μείζω. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ θεχεφεινὴς τῷ ἀδὰρ
ganibath filiū ſuū. ꝛ nutriuit eū thechephenes
τὸν γανιβὰθ υἱὸν αὐτῆς. καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὸν θεχεφεινὴς
in medio domus pharaōis. ꝛ erat ganibath in domo
ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου φαραώ. καὶ ἦν γανιβὰθ ἐν τῷ οἴκῳ
pharaōis in medio filioꝝ pharaōis. ꝛ adar audiuit
φαραὼ ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν φαραώ. καὶ ἀδὰρ ἤκουσεν
in egypto φ dormiuit dauid cum patri
ἐν αἰγύπτῳ ὅτι κεκοίμηται δαυὶδ μετὰ τῶν πατέ-
bus ſuis: ꝛ φ mortu⁹ eſt ioab pꝛinceps mi-
ρων αὐτοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν ἰωὰβ ὁ ἄρχων τῆς στρα-
litie: ꝛ dixit adar ad pharaōez: dimitte me
Sci. 50.a. τιᾶς, καὶ εἶπεν ἀδὰρ πρὸς φαραώ, ἐξαπόστειλόν με
ꝛ reuertar in terrā meā. ꝛ dixit pharao
καὶ ἀναστρέψω εἰς τὴν γῆν μου. καὶ εἶπε φαραὼ τῷ
adar: quare tu indiges mecū: q2 ecce tu que-
ἀδάρ, τίνι σὺ ἐλαττονῇ μετ' ἐμοῦ, ὅτι ἰδοὺ σὺ ζη-
ris ire ad terrā tuā? ꝛ dixit ei
τεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ
adar: minime: q2 dimittens mittes me.
ἀδάρ, μηδαμῶς, ὅτι ἐξαποστέλλων ἐξαποστελεῖς με.
ꝛ ſuſcitauit de⁹ aduerſariū ei rezon filiū eliada:
καὶ ἤγειρε θεὸς σατὰν αὐτῷ τὸν ῥεζὼν υἱὸν ἐλιαδά,
qui fugerat ab adarezer rege ſoeba dn̄o ſuo.
ὃς ἔφυγεν ἀπὸ ἀδαρεζὲρ βασιλέως σουβὰ κυρίου αὐ-
ꝛ cōgregati ſūt cōtra eū viri: ꝛ erat
E τοῦ. καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν
pꝛiceps agminū: ꝛ cepit dama-
ἄρχων συστρεμμάτων, καὶ προκατελάβετο τὴν δαμα-
ſcū: ꝛ habitauit in ea ꝛ regnauit in da
σκόν, καὶ ἐκάθισεν ἐν αὐτῇ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν δα-
maſco. ꝛ erat aduerſari⁹ iſrael cūctis die
μασκῷ. καὶ ἦν σατὰν τῷ ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέ-
bus ſalomonis. hoc malū
ρας σολομῶντος. αὕτη ἡ κακία

hieruſalē quā elegi. Suſcitauit autem dominus aduerſarium ſalomoni adad idumeū de ſemine regio: qui erat in edom. Cū ei eſſet dauid in idumea: & aſcendiſſet ioab princeps militie ad ſepeliendum eos qui fuerāt īterfecti: & occidiſſet oē maſculinū in idumea. Sex ei mēſibus ibi moratus ē ioab & oīs iſrael donec interimeret oē maſculinū in idumea: fugit adad ipſe & viri idumei d̄ ſeruis patris eius cū eo vt ingrederetur egyptū. Erat autem adad puer paruulus. Cunq̧ ſurrexiſſent de madian: venerūt ī pharan. Tulerūtq̧ ſecū viros de pharā & introierunt egyptū ad pharaonem regē egypti. Quí dedit ei domum & cibos conſtituit: & terrā delegauit. Et inuenit adad gratiam coram pharaone valde: intātū vt daret ei vxorē ſororem vxoris ſue germanam thafnes regine. Genuitq̧ ei ſoror thafnes genebath filiū & nutriuit eū thafnes in domo pharaōis. Eratq̧ genebath habitās apud pharaonē cū filiis eius. Cūq̧ audiſſet adad in egypto dormiſſe dauid cum patribus ſuis: & mortuū eē ioab principem militie: dixit pharaoni. Dimitte me vt vadam in terrā meam. Dixitq̧ ei pharao. Qua enim re apud me indiges vt q̄ras ire ad terrā tuā. At ille rn̄dit. Nulla. Sed obſecro te vt dimittas me. Suſcitauit quoq̧ ei deus aduerſariū razon filiū eliadam qui fugerat adadezer regem ſaba dn̄m ſuū: & congregauit cōtra eū viros: & factus ē princeps latronū cū interficeret eos dd̄. abierūtq̧ damaſcū & hitauerūt ibi: & cōſtituerūt eū regē in damaſco: eratq̧ aduerſarius iſrael cunctis diebus ſalomōis. Et hoc ē malum

ירושלם אשר בחרתי׃ ויקם
יהוה שטן לשלמה את הדד
האדמי מזרע המלך הוא באדום׃
ויהי בהיות דוד את אדום בעלות
יואב שר הצבא לקבר את
החללים ויך כל זכר באדום׃ כי
ששת חדשים ישב שם יואב
וכל ישראל עד הכרית כל זכר
באדום׃ ויברח אדד הוא ואנשים
ארמיים מעבדי אביו אתו לבוא
מצרים והדד נער קטן׃ ויקמו
ממדין ויבאו פארן ויקחו
אנשים עמם מפארן ויבאו
מצרים אל פרעה מלך מצרים
ויתן לו בית ולחם אמר לו וארץ
נתן לו׃ וימצא הדד חן בעיני
פרעה מאד ויתן לו אשה את אחות
אשתו אחות תחפנס הגבירה׃
ותלד לו אחות תחפנס את גנבת
בנו ותגמלהו תחפנס בתוך בית
פרעה ויהי גנבת בית פרעה
בתוך בני פרעה׃ והדד שמע
במצרים כי שכב דוד עם אבתיו
וכי מת יואב שר הצבא ויאמר
הדד אל פרעה שלחני ואלך אל
ארצי׃ ויאמר לו פרעה כי מה
אתה חסר עמי והנך מבקש ללכת
אל ארצך ויאמר לא כי שלח
תשלחני׃ ויקם אלהים לו שטן
את רזון בן אלידע אשר ברח
מאת הדדעזר מלך צובה
אדניו׃ ויקבץ עליו אנשים ויהי
שר גדוד בהרג דוד אתם וילכו
דמשק וישבו בה וימלכו
בדמשק׃ ויהי שטן לישראל
כל ימי שלמה ואת הרעה

קום · היה עלה · שור · נכה · ששה · כרת · ברח · בוא לקח · נתן · מצא · איש אחה · גבר · ילד · גמל · היה · מות שור · ילך · היה בקש · קום · קבץ היה · נדד · מלך · יום רעה

Digitized by Google

אשר הדד ויקץ בישראל וימלך — קוץ
על ארם׃ וירבעם בן נבט אפרתי
מן הצרדה ושם אמו צרועה
אשה אלמנה עבד לשלמה — איש
וירם יד במלך׃ וזה הדבר אשר — רום
הרים יד במלך שלמה בנה את
המלוא סגר את פרץ עיר דוד
אביו׃ והאיש ירבעם גבור חיל — גבר
וירא שלמה את הנער כי עשה — ראה
מלאכה הוא ויפקד אתו לכל — לאך פקד
סבל בית יוסף׃ ויהי בעת ההוא
וירבעם יצא מירושלם וימצא — מצא
אתו אחיה השילני הנביא — נבא
בדרך והוא מתכסה בשלמה — כסה
חדשה ושניהם לבדם בשדה׃ — שנה בדד
ויתפש אחיה בשלמה החדשה — תפש
אשר עליו ויקרעה שנים עשר — קרע
קרעים׃ ויאמר לירבעם קח — לקח
לך עשרה קרעים כי כה אמר
יהוה אלהי ישראל הנני קרע
את הממלכה מיד שלמה — מלך
ונתתי לך את עשרה השבטים׃ — נתן
והשבט האחד יהיה לו למען — היה
עבדי דוד ולמען ירושלם העיר
אשר בחרתי בה מכל שבטי
ישראל׃ יען אשר עזבוני
וישתחוו לעשתרת אלהי — שחה
צדנין לכמוש אלהי מואב
ולמלכם אלהי בני עמון ולא
הלכו בדרכי לעשות הישר בעיני — עשה
וחקתי ומשפטי כדוד אביו׃ — חקק שפט
ולא אקח את כל הממלכה מידו — לקח
כי נשיא אשתנו כל ימי חייו — נשא שות
למען דוד עבדי אשר בחרתי — יום חיה
אתו אשר שמר מצותי — צוה
וחקתי׃ ולקחתי המלוכה מיד — מלך

adad & odium contra
iſrael: regnauitq́ ooooo
in ſyria. Hieroboam
quoq́ filius nabath e-
frateus de ſareda ſeru9
ſalomōis cuius mater
erat nomine ſerua mu
lier vidua: ooooooooooooo
leuauit manū cōtra re
gem. Et hec eſt cauſa
rebelliōis aduerſus eū:
qa ſalomō edificauit oo
mello & coequauit vo-
raginē ciuitatis dauid
patris ſui. Erat āt hiero
boā vir fortis & potēs.
Vidēſq́ ſalomō adole-
ſcētē bone indolis & in-
duſtriū: cōſtituerat eū
pfectū ſuper oooooooooooo
tributa vniuerſe dom9
ioſeph. Factū eſt igitur
ī tpe illo vt hieroboam
egrederetur de ieruſalē
& īueniret eū ahias ſy
lonites ppheta oooooooo
in via opertus pallio
oooooooooooooooo oooo oooooo
nouo. Erāt autem duo
tantum in agro. oooooo
Apphēdēſq́ ahias pal
lium ſuum nouum oooo
quo coopertus erat ſci-
dit in duodecim oooooooo
partes: & ait ad hiero-
boam. Tolle oooooooooooo
tibi decem ſciſſuras.
Hec enim dicit ooooooo
dominus deus iſrael.
Ego ſcindam ooooooooo
regnum de manu ſalo
monis: oooooooooooooooo
& dabo tibi decem tri-
bus. Porro oooooooooooo
vna tribus remanebit
ei propter oooooooooooo
ſeruū meū dauid: & ie
ruſalem ciuitatem oooo
quā elegi ex omnibus
tribubus oooooooooooooo
iſrael: eo φ dereliqrit
me: oooooooooooooooooooo
& adorauerit aſtherthē
deam oooooooooooooooooo
ſidoniorum & chamos
deum moab: oooooooooooo
& moloch deum filioꝝ
ammon: & non ooooooo
ābulauerit in viis meis
vt faceret iuſticiam co
rā me & precepta mea
& iudicia ſicut dd̄ pr̄ e-
ius. Nec auferam ōme
regnum de manu eius:
ſed ducem ponā eū cū
ctis diebus vite ſue ooo
propter dauid ſeruum
meum quem elegi: ooo
qui cuſtodiuit manda
ta mea oooooooooooooooooo
& pcepta mea. Auferā
autem regnū de manu

qđ fecit adar. ꝛ graue fuit cōtra iſrael: ꝛ regna
ἣν ἐποίησεν ἀδάρ. καὶ ἐβαρύνθη ἐπὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐβασί
uit in terra edom. ꝛ hieroboā filius nabat ephra
λευσεν ἐν γῇ ἐδώμ. καὶ ἱεροβοὰμ υἱὸς ναβὰτ ὁ ἐφρα
te9 de ſarira filius mulieris vidue ſeruus ſalo
θὶ ἐκ τῆς σαριρὰ υἱὸς γυναικὸς χήρας δοῦλος τοῦ σολο-
monis: ꝛ hanc rem fecit: φ eleuauit
μῶντος, καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἐποίησεν, ὡς ἐπῆρε
manū cōtra regem ſalomonē. ꝛ rex
τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸν βασιλέα σολομῶντα. καὶ ὁ βα
ſalomon edificauit arcem: ꝛ conclu
σιλεὺς σολομὼν ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν, καὶ συνέκλει-
ſit ſepem ciuitatis dauid patris ſui.
σε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐ
ꝛ homo hieroboam fortis robore. ꝛ
τοῦ. καὶ ὁ ἄνθρωπος ἱεροβοὰμ ἰσχυρὸς δυνάμει. καὶ
vidit ſalomon adoleſcentē φ vir operū eſt: ꝛ
εἶδε σολομὼν τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔργων ἐστί, καὶ
conſtituit eū ſup tributa domus ioſeph. ꝛ
κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου ἰωσήφ. καὶ
factū eſt in tpe illo ꝛ hieroboā egreſſus ē de
ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ ἱεροβοὰμ ἐξῆλθεν ἐξ
hieruſalem: ꝛ inuenit eū achia ſylonites pro
ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἀχία ὁ σηλωνίτης ὁ προ
pheta in via: ꝛ ſeparauit eū a via.
φήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ.
ꝛ achia indutus veſte noua: ꝛ am
καὶ ἀχία περιβεβλημένος ἱματίον καινόν, καὶ ἀμφό
bo ſoli in agro. ꝛ apphēdit achia
τεροι μόνοι ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ ἐπελάβετο ἀχία τοῦ
palliū ſuū nouū qđ erat ſup ſe: ꝛ ſcidit
ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ διέρρηξεν
illud duodeciꝫ ſciſſuras. ꝛ ait hieroboā: tol
αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα. καὶ εἶπε τῷ ἱεροβοάμ, λά
le tibi decē ſciſſuras: qꝛ hec dicit dn̄s
βε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύριος
deus iſrael. ecce ego ſcindā regnū de ma-
ὁ θεὸς ἰσραήλ. ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσσω τὴν βασιλείαν ἐκ χει
nu ſalomonis: ꝛ dabo tibi decē ſceptra: ꝛ
ρὸς σολομῶντος, καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα, καὶ
duo ſceptra erūt ei: pp ſeruū meū dauid:
δύο σκῆπτρα ἔσαι αὐτῷ, διὰ τὸν δοῦλόν μου δαυίδ,
ꝛ pp hieruſalem ciuitatē: quā elegi in ea
καὶ διὰ ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν, ἣν ἐξελεξάμην ἐν αὐτῇ
de oībus tribub9 iſrael: eo φ dereliquit
ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν ἰσραήλ, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπέ
me ꝛ ſeruiuit aſtarte abominatiōi ſidonioꝝ: ꝛ
με καὶ ἐδούλευσε τῇ ἀστάρτῃ βδελύγματι σιδωνίων, καὶ
chamos idolo moab: ꝛ melchom deſpe-
τῷ χαμὼς εἰδώλῳ μωάβ, καὶ τῷ μελχὸμ προσοχ
ctioni filioꝝ ammō: ꝛ nō ambulauit in viis
θίσματι υἱῶν ἀμμών, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς
meis vt faceret rectū corā me ꝛ pre 3.co:
μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιόν μου καὶ τὰ προ-
cepta mea ꝛ. iuſtificatiōes meas: ſicut fe
στάγματά μου καὶ τὰ δικαιώματά μου, καθὼς ἐποίη
cit dauid pater eius. ꝛ nō auferā totū
σε δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ οὐ λήψομαι ὅλην τὴν
regnum de manu eius: φ defendēs de
βασιλείαν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀντιτασσόμενος ἀν
fendam eum cūctis diebus vite ſue
τιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ
pp dauid ſeruū meū: quē elegi eū: q
διὰ δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, ὃν ἐξελεξάμην αὐτόν, ὃς
cuſtodiuit mādata mea ꝛ iuſtificatiōes meas.
ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου.
ꝛ auferā regnum de manu
καὶ λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς oooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo ooo

F

Digitized by Google

filij eius: ⁊ dabo tibi decē ſceptra:
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα,
at filio eius dabo duo ſceptra: vt ſit po
τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ᾖ θέ
ſitio ſeruo meo dauid cūctis diebus co
σις τῷ δούλῳ μου δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπι
rā me in hieruſalem ciuitate: quā elegi mi
όν μου ἐν ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἐμαυ-
hi vt ponerem nomē meū ibi. ⁊ te aſſumā
τῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. καὶ σὲ λήψομαι
⁊ regnabis in q̄b⁹ deſiderat aīa tua: ⁊ tu
καὶ βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ σὺ
eris rex ſup̄ iſrael. ⁊ erit ſi cuſtodieris om
ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἔσαι ἐὰν φυλάξῃς πάν
nia que precepero tibi: ⁊ ābulaueris in
G τα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁ-
vijs meis: ⁊ feceris rectū corā me vt cu-
δοῖς μου, καὶ ποιήσῃς τὸ εὐθὲς ἐνώπιόν μου τοῦ φυ
ſtodias oīa mādata mea ⁊ precepta
λάξαι πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς
mea: ſicut fecit dauid ſeruus me⁹: ⁊ e-
μου, καθὼς ἐποίησε δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσο-
ro tecum: ⁊ edificabo tibi domū fidelē: quo
μαι μετὰ σοῦ, καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστόν, κα
modo edificaui dauid: ⁊ tradā tibi iſrael:
θὼς ᾠκοδόμησα τῷ δαυὶδ, καὶ δώσω σοι τὸν ἰσραήλ,
⁊ affligam ſemē dauid pp̄ hec: verūtū
καὶ κακουχήσω τὸ σπέρμα δαυὶδ διὰ ταῦτα, πλὴν
nō cūctis diebus. ⁊ queſiuit ſalomon vt in
οὐ πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἐζήτησε σολομὼν τοῦ θα
terficeret hieroboā: ⁊ ſurrexit ⁊ aufugit in egy
νατῶσαι τὸν ἱεροβοάμ, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς αἴγυ
ptum ad ſuſac regem egypti: ⁊ fuit in egy-
πτον πρὸς σουσακὶμ βασιλέα αἰγύπτου, καὶ ἦν ἐν αἰγύ
pto donec mortu⁹ eſt ſalomon. ⁊ reliqua verborū
πτῳ ἕως ἀπέθανε σολομών. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
1.Pa. ſalomonis ⁊ omnia que fecit ⁊ omnis
9.g. σολομῶντος καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν καὶ πᾶσα ἡ
ſapiētia eius: nonne hec ſcripta ſūt in li
φρόνησις αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βι-
bro verbo⁊ dierū ſalomonis? ⁊ dies quos
βλίῳ λόγων ἡμερῶν σολομῶντος; καὶ αἱ ἡμέραι ἃς
regnauit ſalomon in hieruſalem: quadraginta anni
ἐβασίλευσε σολομὼν ἐν ἱερουσαλήμ, τεσσαράκοντα ἔτη
ſup̄ omnē iſrael. ⁊ dormiuit ſalomō cum
ἐπὶ πάντα ἰσραήλ. καὶ ἐκοιμήθη σολομὼν μετὰ τῶν
patribus ſuis: ⁊ ſepelierūt eū in ciuitate dauid
πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει δαυὶδ
patris ſui: ⁊ regnauit roboam fili⁹
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν ῥοβοὰμ ὁ υἱὸς
eius pro eo.
αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

Ca.12.

A Et abijt rex roboam in ſicema:
Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς ῥοβοὰμ εἰς σίκημα,
quia in ſicema veniebāt omnis iſrl̄ ad cōſtituēdū regē e-
ὅτι εἰς σίκημα ἤρχοντο πᾶς ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐ
um. ⁊ factū eſt vt audiuit hieroboā filius nabat ⁊
τόν. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἱεροβοὰμ υἱὸς ναβὰτ καὶ
eo adhuc ēēte in egypto: vt fugit a facie
αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου
regis ſalomonis: ⁊ manebat in egypto:
τοῦ βασιλέως σολομῶντος, καὶ ἐκάθητο ἐν αἰγύπτῳ,
⁊ miſerūt ⁊ vocauerūt eū: ⁊ venit hierobo
1.Pa. καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν, καὶ ἦλθεν ἱεροβο
10.a. am ⁊ oīs pp̄ls iſrael. ⁊ locutus eſt pp̄ls ad
ὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς
regem roboam dicētes: pater tuus durū impoſuit
τὸν βασιλέα ῥοβοὰμ λέγοντες, ὁ πατήρ σου ἐσκλήρυνε τὸν
iugū nr̄m: ⁊ tu nūc eleua de ſeruitute pr̄is
κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πρός
tui dura: ⁊ de iugo eius graui:
σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως,

filij ei⁹: & dabo tibi de
cem tribus: filio autem eius
dabo tribum vnam
vt remāeat lucerna da
uid ſeruo meo cunctis
diebus coram me in ie
ruſalem ciuitate
quam elegi: vt eēt no-
men meum
ibi. Te aūt aſſumā & re
gnabis ſuper omnia
que deſiderat aīa tua:
eriſq̄ rex
ſuper iſrael. Si igitur
audieris
omnia que precepo ti
bi: & ambulaueris
in viis meis: & feceris
qđ rectū eſt coram me
cuſtodiēs mādata mea
& p̄cepta mea: ſicut fe
cit dđ ſeruus meus: ero
tecum & edificabo tibi
domū fidelē: quō edi
ficaui dđ domū: & tra-
dā tibi iſrl̄: & affligā ſe
men
dđ ſuper hoc: verū-
tñ non cunctis diebus.
Voluit ergo ſalomon
interficere
hieroboā: qui ſurrexit
& aufugit in
egyptum ad ſeſac re-
gem egypti:
& fuit i egypto vſq̄ ad
mortem ſalomonis.
Reliquū aūt verborum
ſalomonis & omnia q̄
fecit & ſapīa eius: ecce
vniuerſa ſcripta ſunt
in libro verborū ſalo-
monis. Dies autem
quos regnauit ſalomō
in ieruſalem ſuper
oēm iſrael: quadragin
ta anni ſunt.
Dormiuitq̄ ſalomon
cum patribus ſuis & ſe
pultus eſt in ciuitate dđ
pr̄is ſui: regnauitq̄ ro
boā filius eius p̄ eo. 12.

Venit autem roboā
in ſychē. Illuc enī
cōgregatus erat oīs po
pulus iſrael ad cōſtituē
dum eū regē. At vero
hieroboā fili⁹ nabath
cum adhuc eſſet
in egypto p̄fugus a fa-
cie
ſalomōis regis: audita
morte eius reuerſus ē dē
egypto. Miſeruntq̄ &
vocauerūt eū. Venit er
go hieroboā & oīs mł-
titudo iſrael: & locuti
ſunt ad roboā dicētes.
Pater tuus duriſſimū
iugū impoſuit nobis: tu
itaq̄ nūc iminue paulu
lū de impio pr̄is tui du
riſſimo: & de iugo gra-

בנו ונתתיה לך את עשרת — נתן
השבטים: ולבנו אתן שבט אחד
למען היות ניר לדויד עבדי כל — היה נור
הימים לפני בירושלם העיר — יום פנה
אשר בחרתי לי לשום שמי
שם: ואתך אקח ומלכת בכל — לקח
אשר תאוה נפשך והיית מלך — אוה
על ישראל: והיה אם תשמע — שמע
את כל אשר אצוך והלכת
בדרכי ועשית הישר בעיני לשמור — עשה
חקותי ומצותי כאשר עשה דוד
עבדי והייתי עמך ובניתי לך בית — היה בנה
נאמן כאשר בניתי לדוד ונתתי — אמן נתן
לך את ישראל: ואענה את זרע — ענה
דוד למען זאת אך לא כל הימים:
ויבקש שלמה להמית את — בקש מות
ירבעם ויקם ירבעם ויברח — קום ברח
מצרים אל שישק מלך מצרים
ויהי במצרים עד מות שלמה:
ויתר דברי שלמה וכל אשר
עשה וחכמתו הלא הם כתבים
על ספר דברי שלמה: והימים
אשר מלך שלמה בירושלם על
כל ישראל ארבעים שנה: — רבע
וישכב שלמה עם אבתיו ויקבר — שכב קבר
בעיר דוד אביו וימלך רחבעם — מלך
בנו תחתיו:
וילך רחבעם — Cap. xij.
שכם כי שכם בא כל ישראל — בוא
להמליך אתו: ויהי כשמע
ירבעם בן נבט והוא עודנו — היה
במצרים אשר ברח מפני המלך
שלמה וישב ירבעם במצרים: — פנה
וישלחו ויקראו לו ויבא ירבעם — שלח קרא
וכל קהל ישראל וידברו אל — בוא דבר
רחבעם לאמר: אביך הקשה — קשה
את עלנו ואתה עתה הקל מעבדת — עלל קלל
אביך הקשה ומעלו הכבד

Digitized by Google

אשר נתן עלינו ונעבדך׃ ויאמר | עבד
אליהם לכו עד שלשה ימים | ילך יום
ושובו אלי וילכו העם׃ ויועץ | יעץ
המלך רחבעם את הזקנים אשר
היו עמדים את פני שלמה אביו | היה
בהיתו חי לאמר איך אתם
נועצים להשיב את העם הזה | שוב
דבר׃ וידברו אליו לאמר אם
היום תהיה עבד לעם הזה | היה
ועבדתם ועניתם ודברת אליהם | ענה
דברים טובים והיו לך עבדים
כל הימים׃ ויעזב את עצת הזקנים | עזב
אשר יעצהו ויועץ את הילדים
אשר גדלו אתו אשר העמדים
לפניו׃ ויאמר אליהם מה אתם | פנה
נועצים ונשיב דבר את העם | שוב
הזה אשר דברו אלי לאמר הקל | קלל
מן העל אשר נתן אביך עלינו׃
וידברו אליו הילדים אשר גדלו | דבר
אתו לאמר כה תאמר לעם הזה | אמר
אשר דברו אליך לאמר אביך
הכביד את עלנו ואתה הקל | כבד עלל
מעלינו כה תדבר אליהם קטני
עבה ממתני אבי׃ ועתה אבי
העמיס עליכם על כבד ואני אסיף | עמס יסף
על עלכם אבי יסר אתכם בשוטים | שוט
ואני איסר אתכם בעקרבים׃ | יסר
ויבוא ירבעם וכל העם אל | בוא
רחבעם ביום השלישי כאשר | שלש
דבר המלך לאמר שובו אלי
ביום השלישי׃ ויען המלך את | ענה
העם קשה ויעזב את עצת | עזב יעץ
הזקנים אשר יעצהו׃ וידבר | דבר
אליהם כעצת הילדים לאמר אבי
הכביד את עלכם ואני אסיף | עלל
על עלכם אבי יסר אתכם

nissimo qđ iposuit no-
bis: & ſeruiemꝰ tibi. Qui
ait eis. Ite vſqꝫ ad ter
tium diem
& reuertimini ad me.
Cūqꝫ abiſſet ppls iniit
cōſiliū rex roboam cū
ſenioribus qui
aſſiſtebant coram ſalo-
mone patre eius
cū adhuc viueret: & ait
eis. Quod
datis conſilium vt rñ-
deam populo? qui
dixerunt ei. Si
hodie obedieris popu
lo huic
& ſerueris & petitioni
eorū ceſſeris: locutuſqꝫ
fueris ad eos verba le-
nia: erunt tibi ſerui
cunctis diebus. Qui đ
reliqt conſilium ſenum
qđ dederant ei: & adhi
buit adoleſcentes
qui nutriti fuerant cū
eo: & aſſiſtebant
illi: dixitqꝫ ad eos.
Quod mihi
datis conſilium vt rñ-
deam populo
huic: qui dixerūt mi-
hi: leuius fac
iugum qđ iposuit pa-
ter tuus ſuper nos.
Et dixerunt ei iuuenes
qui nutriti fuerant
cū eo. Sic loquere po
pulo huic:
qui locuti ſunt ad te di
centes. Pater tuus
aggrauauit iugum no
ſtrum: tu releua
nos. Sic loqris ad eos.
Minimus digitus meꝰ
groſſior eſt dorſo pris
mei. Et nūc pater meꝰ
poſuit ſup vos iugum
graue: ego aūt addam
ſup iugū veſtrū. Pater
meus cecidit vos flagel
lis: ego autē cedā vos
ſcorpionibus.
Venit ergo hieroboā
& omnis populus ad
roboā die tertia: ſi-
cut
locutꝰ fuerat rex dicēs.
Reuertimini ad me
die tertia. Rñditqꝫ rex
populo dura: đrelicto
cōſilio
ſeniorū quod ei dede-
rant: & locutus eſt
eis ſm cōſiliū iuuenū
dicēs. Pater meus
aggrauauit iugum ve-
ſtrum: ego autē addam
iugo veſtro. Pater me-
us cecidit vos

qđ dedit ſup nos: ⁊ ſeruiemus tibi. ⁊ ait
ὃν ἔδωκεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. καὶ εἶπεν ὁ
rex ad eos: abite vſqꝫ ad dies tres:
βασιλεὺς πρὸς αὐτούς, ἀπέλθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν,
⁊ reuertimini ad me. ⁊ abierūt. ⁊ nūcia- B
καὶ ἀναστρέψατε πρός με. καὶ ἀπῆλθον. καὶ ἀπήγγει-
uit rex roboam ſenioribus: q̄ erāt
λεν ὁ βασιλεὺς ῥοβοὰμ τοῖς πρεσβυτέροις, οἳ ἦσαν
aſſiſtentes corā ſalomone patre e-
παρεστηκότες ἐνώπιον σολομῶντος τοῦ πατρὸς αὐ-
ius: adhuc viuēte eo: dicēs: quō vos conſuli
τοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, λέγων, πῶς ὑμεῖς βουλεύε-
tis vt rñdeā pplo huic verbū: ⁊ locuti
τε ἵνα ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; καὶ ἐλά-
ſunt ad eum dicētes: ſi in die hac
λησαν πρὸς αὐτὸν λέγοντες, εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ
fueris ſeruus pplo huic: ⁊ ſerueris eis:
ἔσῃ δοῦλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ δουλεύσεις αὐτοῖς,
⁊ locutꝰ fueris ad eos verba bona: ⁊ e-
καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσον-
runt tibi ſerui cūctis diebus. ⁊ dereli-
ταί σοι δοῦλοι πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἐγκατέλι-
quit cōſiliū ſeniorū qđ conſulue-
πε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἣν συνεβουλεύσαν-
rant ei: ⁊ iniit cōſiliū cū pue-
το αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρί-
ris qui nutriti fuerāt cū eo q̄ aſſiſtebāt
ων τῶν ἐκτραφέντων μετ᾽ αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων
ante faciē eius. ⁊ dixit eis: qđ vos
πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί ὑμεῖς
conſulitis? ⁊ qđ rñdebo pplo huic qui lo
συμβουλεύετε; καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λα-
cuti ſunt ad me ⁊ q̄ dixerūt: releua a
λήσασι πρός με καὶ εἰρηκόσι, κούφισον ἀπὸ τοῦ
iugo qđ dedit pater tuus ſup nos. ⁊ locuti
κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ᾽ ἡμᾶς. καὶ ἐλάλη-
ſunt ad eū iuuenes qui nutriti fuerāt cū C
σαν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ᾽
eo: ⁊ dixerūt: hec loqueris pplo huic:
αὐτοῦ, καὶ εἶπον, τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ,
qui locuti ſunt ad te ⁊ q̄ dixerūt: pater tuus
τοῖς λαλήσασι πρὸς σὲ καὶ εἰρηκόσιν, ὁ πατήρ σου
aggrauauit iugū nr̄m: ⁊ tu nūc releua a
ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ᾽ 2.Par.
nobis. hec dices ad eos: paruitas mea groſ 10.d.
ἡμῶν. τάδε ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἡ μικρότης μου πα-
ſior eſt dorſo patris mei: ⁊ nūc
χυτέρα ἐστὶ τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου, καὶ νῦν ὁ
pater meus ſtrauit vos in iugo graui:
πατήρ μου ἐπεσάξατο ὑμᾶς ἐν κλοιῷ βαρεῖ,
⁊ ego addā ſup iugū vr̄m. pater
καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν. ὁ πατήρ
meus cecidit vos flagellis: ⁊ ego cedam
μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς μάστιξι, καὶ ἐγὼ παιδεύσω
vos in ſcorpiōibꝰ. ⁊ venit hieroboam ⁊ oīs
ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. καὶ παρεγένετο ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς
iſrael ad regem roboam die tertia:
ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ,
ſicut locutus eſt rex dicēs: reuertimini ad D
καθότι ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων, ἀναστρέψατε πρός
me die tertia. ⁊ rñdit rex ad
με τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς
pplm dura: ⁊ dereliquit roboam cōſiliū
τὸν λαὸν σκληρά. καὶ ἐγκατέλιπε ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν
ſeniorum qđ cōſuluerūt ei: ⁊ locu-
τῶν πρεσβυτέρων ἣν συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ ἐλά-
tus eſt ad eos ſm cōſiliū puerorū di-
λησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν παιδαρίων λέ-
cens: pater meus aggrauauit iugū vr̄m: ⁊ ego ad
γων, ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προ-
dam ſup iugū vr̄m. pater meꝰ cecidit vos
σθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν, ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς

in flagellis ꝛ ego cedā vos in ſcorpiõibus. ꝛ
ἐν μάστιξι καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. καὶ
nõ audiuit rex ppl'm: qꝛ a dño erat
οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι παρὰ κυρίου ἦν
auerſio: vt firmaret dñs verbū ſuū qḋ lo-
ἡ μεταστροφή, ὅπως στήσῃ κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλά
cut' eſt in manu achia prophete ſylonite
λησεν ἐν χειρὶ ἀχία τοῦ προφήτου τοῦ συλωνίτου
ſup hieroboā filiū nabat. ꝛ vidit oīs iſrael: q̄
ἐπὶ ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ. καὶ εἶδε πᾶς ἰσραήλ, ὅτι
nõ audiuit eos rex. ꝛ rn̄dit ppl's
οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν ὁ βασιλεύς. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς
regi dicēs: q̄ nobis pars in dauid: ꝛ
τῷ βασιλεῖ λέγων, τίς ἡμῖν μερὶς ἐν δαυίδ; καὶ
nõ eſt nobis hereditas in filio ieſſe: currat
οὐκ ἔστιν ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί, ἀποτρεχέτω
vnuſq̄ſq; in tabnaculū tuū iſrael: nūc paſce do-
ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμά σου ἰσραήλ, νῦν βόσκε τὸν οἶ-
:.Pa. mum tuā dauid: ꝛ abijt iſrael in tabnacula ſua.
10.d. κόν σου δαυίδ, καὶ ἀπῆλθεν ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐ-
ꝛ filij iſrael habitātes in ci-
τοῦ. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πό-
uitatib' iuda: cõſtituerūt regē ſuper ſe roboā. ꝛ
λεσιν ἰούδα, ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοῖς τὸν ῥοβοάμ. καὶ
miſit rex roboā adoram q̄ ſup
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ῥοβοὰμ τὸν ἀδωρὰμ τὸν ἐπὶ
tributū: ꝛ lapidauerūt eū in lapidib' oīs
τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις πᾶς
iſrael ꝛ mortu' eſt. ꝛ rex roboā pre-
E ἰσραὴλ καὶ ἀπέθανε. καὶ ὁ βασιλεὺς ῥοβοὰμ ἔφθα-
uenit aſcēdere ſup currū. vt fugeret in hieruſa-
σεν ἀναβῆναι ἐπὶ τὸ ἅρμα τοῦ φυγεῖν εἰς ἱερουσα-
lem. ꝛ inobediēs fuit iſrl' in domū dauid vſq; in
λήμ. καὶ ἠθέτησεν ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον δαυὶδ ἕως
diem hunc. ꝛ factū eſt vt audiuit oīs iſ-
τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε πᾶς ἰσ-
rael q̄ reuerſus eēt hieroboā de egypto: ꝛ mi-
ραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν ἱεροβοὰμ ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἀπέ-
ſerunt ꝛ vocauerūt eū in cõgregatione: ꝛ
στειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ
cõſtituerūt regē eū ſup iſrael. ꝛ nõ erat poſt
ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἦν ὀπί-
domū dauid preter ſceptrū iuda ꝛ ben-
σω οἴκου δαυὶδ πάρεξ σκήπτρου ἰούδα καὶ βεν-
iamin ſoli. ꝛ roboā ingreſſus ē in hieruſalē: ꝛ
ιαμὶν μόνοι. καὶ ῥοβοὰμ εἰσῆλθεν εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ
cõgregauit vniuerſam cõgregatione iuda: ꝛ
:.Pa. ἐξεκκλησίασε πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἰούδα, καὶ
11.f. ſceptrū bēiamin: cētū ꝛ viginti millia iuue-
σκῆπτρον βενιαμίν, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανι-
num facientiū bellū: vt pugnarēt cõtra domū
ῶν ποιούντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον
iſrael vt reducerēt regnū roboā filio
ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν ῥοβοὰμ τῷ υἱῷ
ſalomonis. ꝛ fact' eſt ſermo dñi ad ſamean
σολομῶντος. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς σαμέαν
hoiē dei dicēs: dic roboam filio
F ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων, εἰπὲ τῷ ῥοβοὰμ τῷ υἱῷ
ſalomonis regi iuda: ꝛ ad oēm domū
σολομῶντος βασιλεῖ ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον
iuda ꝛ beniamin: ꝛ reliquo ppl'i
ἰούδα καὶ βενιαμίν, καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ λαοῦ
dicēs: hec dicit dñs: nõ aſcēdetis neq; bel-
λέγων, τάδε λέγει κύριος, οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πο-
labitis cum
λεμήσετε μετὰ

flagellis: ego aūt cedā vos ſcorpionibus. Et non acquieuit rex populo: qm̄ auerſatus fuerat eum dominus: vt ſuſcitaret verbū ſuū quod locutus fuerat in manu ahie ſylonite ad hieroboā filiū nabath. Videns itaq; populus q̄ noluiſſet eos audire rex: reſpondit ei dicens. Que nobis ps in dauid: vel q̄ hereditas in filio iſai? Vade in tabernacula tua iſrael: nunc vide domum tuā dauid. Et abiit iſrael in tabernacula ſua. Super filios aūt iſrael q̄cūq; hītabāt in ciuitatib' iuda: regnauit roboā. Miſit ergo rex roboam adurā q erat ſup tributa: & lapidauit eū omīs iſrael: & mortuus eſt. Porro rex roboam feſtinus aſcendit currum & fugit in ieruſalē. Receſſitq; iſrael a domo dauid vſq; in pn̄tē diē. Factū eſt aūt cū audiſſet oīs iſrael q̄ reuerſus eſſet hieroboam miſerūt & vocauerūt eum congregato cetu: & conſtituerūt eū regē ſuper omnem iſrael: nec ſecutus eſt quiſpiā domum dauid preter tribum iuda ſolā. Venit autem roboam ieruſalem & congregauit vniuerſam domum iuda & tribum beniamin cētum octoginta milia electorū virorū & bellatorum: vt pugnarent cõtra domū iſrael & reducerent regnum roboā filio ſalomõis. Factus ē autem ſermo dei ad ſemeiam virum dei dicēs. Loquere ad roboam filium ſalomonis regem iuda & ad omnem domum iuda & beniamin & reliquos de populo dicens. Hec dicit dñs. Nõ aſcendetis neq; bellabitis contra

בשוטים ואני איסר אתכם
בעקרבים: ולא שמע המלך אל
העם כי היתה סבה מעם יהוה
למען הקים את דברו אשר דבר
יהוה ביד אחיה השלני אל
ירבעם בן נבט: וירא כל ישראל
כי לא שמע המלך אליהם
וישבו העם אל המלך דבר לאמר
מה לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן
ישי לאהליך ישראל עתה
ראה ביתך דוד וילך ישראל
לאהליו: ובני ישראל הישבים
בערי יהודה וימלך עליהם
רחבעם: וישלח המלך רחבעם את
אדרם אשר על המס וירגמו כל
ישראל בו אבן וימת והמלך
רחבעם התאמץ לעלות במרכבה
לנוס ירושלם: ויפשעו ישראל
בבית דוד עד היום הזה: ויהי
כשמע כל ישראל כי שב ירבעם
וישלחו ויקראו אתו אל העדה
וימליכו אתו על כל ישראל
לא היה אחרי בית דוד זולתי
שבט יהודה לבדו: ויבא
רחבעם ירושלם ויקהל את
כל בית יהודה ואת שבט
בנימן מאה ושמנים אלף בחור
עשה מלחמה להלחם עם בית
ישראל להשיב את המלוכה
לרחבעם בן שלמה: ויהי דבר
האלהים אל שמעיה איש
האלהים לאמר: אמר אל
רחבעם בן שלמה מלך יהודה
ואל כל בית יהודה ובנימין
ויתר העם לאמר: כה אמר
יהוה לא תעלו ולא תלחמון עם

היה סבב
קום
ראה
שוב
עיר מלך
שלח
רגם
מות
אמץ עלה
רכב נוס
היה
שוב
בוא יעד
זלת
בדד בוא
קהל
בחר
לחם
שוב מלך
עלה לחם

אֲחֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אִישׁ
לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה הָיָה
וַיִּשְׁמְעוּ אֶת דְּבַר יְהוָה וַיָּשׁוּבוּ שָׁמַע
לָלֶכֶת כִּדְבַר יְהוָה׃ וַיִּבֶן יָרָבְעָם בָּנָה
אֶת שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ
וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן אֶת פְּנוּאֵל׃
וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם בְּלִבּוֹ עַתָּה תָּשׁוּב אָמַר שׁוּב
הַמַּמְלָכָה לְבֵית דָּוִד׃ אִם יַעֲלֶה מֶלֶךְ
הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית עָשָׂה
יְהוָה בִּירוּשָׁלַםִ וְשָׁב לֵב הָעָם שׁוּב
הַזֶּה אֶל אֲדֹנֵיהֶם אֶל רְחַבְעָם מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַהֲרָגֻנִי וְשָׁבוּ אֶל רְחַבְעָם
מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ יָעַץ
שְׁנֵי עֶגְלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׁנָה
רַב לָכֶם מֵעֲלוֹת יְרוּשָׁלַםִ הִנֵּה עָלָה
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיָּשֶׂם אֶת הָאֶחָד שׂוּם
בְּבֵיתאֵל וְאֶת הָאֶחָד נָתַן בְּדָן׃
וַיְהִי הַדָּבָר הַזֶּה לְחַטָּאת וַיֵּלְכוּ הָיָה
הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד דָּן׃ וַיַּעַשׂ פָּנָה עָשָׂה
אֶת בֵּית בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים
מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא הָיוּ מִבְּנֵי קָצָה
לֵוִי׃ וַיַּעַשׂ יָרָבְעָם חָג בַּחֹדֶשׁ
הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ שָׁמַן
כֶּחָג אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל עָלָה
הַמִּזְבֵּחַ כֵּן עָשָׂה בְּבֵיתאֵל לְזַבֵּחַ זָבַח
לָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעֱמִיד עָמַד
בְּבֵיתאֵל אֶת כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר בָּמָה
עָשָׂה׃ וַיַּעַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
עָשָׂה בְּבֵיתאֵל בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר
בָּדָא מִלִּבּוֹ וַיַּעַשׂ חָג לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּעַל עַל הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ קָטַר

Cap. xiii. בּוֹא
וְהִנֵּה אִישׁ אֱלֹהִים בָּא
מִיהוּדָה בִּדְבַר יְהוָה אֶל בֵּיתאֵל
וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ

frēs vrōs filios israel.
Reuertatur vir
in domum suā. A me
ei factū est verbū hoc.
Audierūt sermonē do
mini: & reuersi sunt
de itinere sicut eis p̄ce-
patꝰ dn̄s. Edificauit aūt
hieroboā sychē in mō
te effraim: & habitauit
ibi. Et egressus ide e-
dificauit phanuel.
Dixitq; hieroboā i cor
de suo. Nūc reuertetur
regnum ad domū da-
uid: si ascenderit
populꝰ iste vt faciat sa-
crificia in domo
dn̄i in ierusalem: & cō
uertetur cor populi
huius ad dn̄m suū ro-
boam regem
iuda: interficiētq; me
& reuertentur ad eum.
& excogitato cōsilio fe
cit
duos vitulos aureos:
& dixit eis.
Nolite vltra ascendere
in ierusalē. Ecce
dii tui israel qui te edu
xerunt
de terra egypti. Posu
itq; vnum
in bethel & alterum i
dan:
& factū est verbū hoc
in peccatum. Ibat eni
pp̄ls ad adorādū vitulū
vsq; in dā. Et fecit
phana in excelsis: &
sacerdotes
de extremis populi q
non erant de filiis
leui. Cōstituitq; diem
solemnem in mense
octauo quintadecima
die mensis
in silitudinē solēnitatis
q̄ celebratur i iuda. Et a
scēdēs altare silr̄ fecit
in bethel: vt imolaret
vitulis: quos fabricatꝰ
fuerat. Constituitq;
i bethel sacerdotes ex-
celsorum que
fecerat: & ascendit sup
altare quod
extruxerat in bethel
quintadecima
die mensis octaui quē
finxerat de corde suo.
Et fecit solēnitatē filiis
isrl̄: & ascēdit sup alta
re vt adoleret incēsū. 13.

ET ecce vir dei vēit
de iuda in sermone do
mini in bethel:
hieroboam stante sup
altare &

fratribus vr̄is filiis israel: reuertatur vnuſqſq;
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἀναστρεφέτω ἕκαστος
in domū suā: qꝛ a me factū est verbū hoc.
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι ἐξ ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο.
& audierūt sermonē dn̄i: & cessauerūt vt
καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ
irent ſm̄ verbū dn̄i. & edificauit hiero
πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. καὶ ᾠκοδόμησεν ἱερο-
boam sicema q̄ in mōte ephraim: & habitauit
βοὰμ τὴν σίκημα τὴν ἐν ὄρει ἐφραΐμ, καὶ κατῴκησεν
in ea: & egressus ē inde & edificauit phanu
ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ᾠκοδόμησε τὴν φανου
el. & dixit hieroboam in corde suo: ecce
ήλ. καὶ εἶπεν ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἰδοὺ
nūc reuertetur regnū ad domū dauid: si ascēderit
νῦν ἐπιστρέψει ἡ βασιλεία εἰς οἶκον δαυίδ, ἐὰν ἀναβῇ
pp̄ls iste vt offerat sacrificia in domū dn̄i
ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν τὰς θυσίας εἰς οἶκον κυρίου
hierusalem: & conuertetur cor pp̄li ad
ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιστραφήσεται ἡ καρδία τοῦ λαοῦ πρὸς
dn̄m suū ad roboam regem iuda: &
τὸν κύριον αὐτῶν πρὸς ῥοβοὰμ βασιλέα ἰούδα, καὶ
interficiēt me. & deliberauit rex &
ἀποκτενοῦσί με. καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ
abiit: & fecit duas vitulas aureas. & di
ἐπορεύθη, καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσᾶς. καὶ εἶ
xit hieroboā ad pp̄lm: sufficiat vobis ascē
πεν ἱεροβοὰμ πρὸς τὸν λαόν, ἱκανούσθω ὑμῖν ἀναβαί Exo. 32.
dere in hierusalem: ecce dei tui israel q̄ eduxe
νειν εἰς ἱερουσαλήμ, ἰδοὺ οἱ θεοί σου ἰσραὴλ οἱ ἀναγα- 2.Pa.
runt te de terra egypti. & posuit vnā in 11.a.
γόντες σε ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν
bethel: & vnā dedit in dan. & factū est G
βαιθήλ, καὶ τὴν μίαν ἔδωκεν ἐν δάν. καὶ ἐγένετο
verbū hoc in pctm̄. & ibat pp̄ls
ὁ λόγος οὗτος εἰς ἁμαρτίαν. καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς
ante faciē vnius vsq; in dan: & fecit hierobo
πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἕως δάν, καὶ ἐποίησεν ἱεροβο
am domos in excelsis: & fecit sacerdotes ptē q̄dā d
ὰμ οἴκους ἐφ᾽ ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερέας μέρος τι ἐκ
pp̄lo q̄ nō erant de filiis leui. & fe
τοῦ λαοῦ οἳ οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν λευΐ. καὶ ἐποίη
cit hieroboam diē solēnē mēse octauo in quin-
σεν ἱεροβοὰμ ἑορτὴν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεν-
tadecima die mēsis iuxta solēnitatē q̄ i
τεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν
iuda. & ascēdit sup altare qd̄ fecit
τῷ ἰούδα. καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν
in bethel vt imolaret vitulis quas fecit.
ἐν βαιθὴλ τοῦ θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησεν.
& cōstituit in bethel sacerdotes excelsoꝝ
καὶ παρέστησεν ἐν βαιθὴλ τοὺς ἱερέας τῶν ὑψηλῶν
que fecerat: & ascēdit sup altare qd̄ fe-
ὧν ἐποίησεν, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίη-
cit in quintadecima die in mēse octauo
σεν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ
in solēnitate quā finxerat de corde suo. &
ἐν τῇ ἑορτῇ ᾗ ἐπλάσατο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ
fecit solēnitatē filiis israel: & ascēdit sup
ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἀνέβη ἐπὶ
altare vt sacrificaret.
τὸ θυσιαστήριον τοῦ θύσαι. Ca.13. A

ET ecce homo dei venit de iu
Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ παρεγένετο ἐξ ἰού 4.Re. 23.d.
da in sermōe dn̄i in bethel: & hieroboam ste-
δα ἐν λόγῳ κυρίου εἰς βαιθήλ, καὶ ἱεροβοὰμ εἱ-
tit sup altare
στήκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον

vt ſacrificaret. ꝛ inuocauit ſup altare dei in
τ͂ ἐπιθύσαι. καὶ ἐπεκάλεσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τ͂ θεοῦ ἐν
ſermõe dñi: ꝛ ait: altare altare: hec dicit
λόγῳ κυρίου, καὶ εἶπεν, θυσιαστήριον θυσιαστήριον, τάδε λέγει
dñs: ecce filius naſcitur domui dauid ioſias no=
κύριος, ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ δαυίδ ἰωσίας ὄνο
men ei: ꝛ imolabit ſup te ſacerdotes excelſoꝝ
μα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερέας τῶν ὑψηλῶν
ꝛ ſacrificātes ſup te: ꝛ oſſa hoīum in=
καὶ τοὺς ἐπιθύοντας ἐπὶ σέ, καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπων κα
cendet ſup te. ꝛ dedit in die illa poꝛtētū di
τακαύσει ἐπὶ σέ. καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας λέ
cens: hoc verbū qđ locut⁹ eſt dñs. ecce alta
γων, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν κύριος. ἰδοὺ τὸ θυσια=
re ſcinditur: ꝛ effundetur piguedo exñs ſup
στήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πιότης ἡ οὖσα ἐπ᾽
eum. ꝛ factū eſt vt audiuit rex hieroboam
αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ἱεροβοὰμ
iſraeo. ſermões hoīs dei qui inuo
τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσα=
cauit ſup altare qđ in bethel: ꝛ extēdit
μένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν βαιθήλ, καὶ ἐξέτεινεν
B manū ſuā de altari dicēs: apꝑ=
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου λέγων, συλ
hendite eū: ꝛ exaruit man⁹ eius: quā ex
λάβετε αὐτόν, καὶ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἣν ἐξέ=
tendit cōtra eū. ꝛ nō valuit retrahere eam
τεινεν ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ οὐκ ἠδυνήθη ἐπιστρέψαι αὐτὴν
ad ſe. ꝛ altare ſciſſum ē: ꝛ effuſa
πρὸς ἑαυτόν. καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐῤῥάγη, καὶ ἐξεχύ
eſt piguedo de altari iuxta poꝛtētū qđ de
θη ἡ πιότης ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ τὸ τέρας ὃ ἔδω
dit homo dei in ſermõe dñi. ꝛ reſpon
κεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. καὶ ἀπεκρί=
dit rex ꝛ dixit homī dei: deꝑ=
θη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, δεή
care iā faciē dñi dei tui: ꝛ re
θητι δὴ τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐπι=
uertatur man⁹ mea ad me. ꝛ oꝛauit homo
στρεψάτω ἡ χείρ μου πρός με. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τ͂
dei faciem dñi: ꝛ reuerſa eſt manus
θεοῦ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ χεὶρ τ͂
regis ad eum: ꝛ facta eſt ſicut pꝛi=
βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο καθὼς τὸ πρότε=
us. ꝛ locut⁹ eſt rex ad hoīez
ρον. καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τ͂
dei: ingredere mecū in domū meā: ꝛ pꝛande:
θεοῦ, εἴσελθε μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ἀρίστησον,
ꝛ dabo tibi munus. ꝛ dixit homo di
καὶ δώσω σοι δόμα. καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θε
ad regem: ſi dederis mihi mediā pꝛtē
οῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ἐὰν δώσῃς μοι τὸ ἥμισυ τοῦ
domus tue: nō ingrediar tecum: neqꝫ co=
οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φά
medā panē neqꝫ bibā aquā in loco hoc:
γω ἄρτον οὐδὲ μὴ πίω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ,
qꝛ ſic pꝛecepit mihi in ſermõe dñs dicēs: nō
C ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι ἐν λόγῳ κύριος λέγων, οὐ μὴ
comedas panē neqꝫ bibas aquā neqꝫ reuertaris
Infra. eo. φάγῃς ἄρτον οὐδὲ μὴ πίῃς ὕδωρ οὐδὲ μὴ ἐπιστρέψῃς
in via in qua iuiſti in ea. ꝛ abijt in
ἐν τῇ ὁδῷ ἐν ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. καὶ ἀπῆλθεν ἐν
via alia: ꝛ nō reuerſus eſt in via qua venerat i
ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν ἐν
ea in bethel. ꝛ pꝛophetes vn⁹ ſenex habi=
αὐτῇ εἰς βαιθήλ. καὶ προφήτης εἷς πρεσβύτης κατῴ
tabat in bethel. ꝛ veniūt filij ſui ꝛ nar
κει ἐν βαιθήλ. καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διη
rant ei
γοῦνται αὐτῷ

thus iaciente: & exclamauit contra altare in ſermone domini & ait. Altare altare: hec dicit dñs. Ecce filius naſcetur domui dauid ioſias nomie & imolabit ſuper te ſacerdotes excelſorū qui nūc i te thura ſuccendunt: & oſſa hoīum ſuper te incendet. Deditq̧ i illa die ſignū dicens. Hoc erit ſignū qđ locutus eſt domin⁹. Ecce altare ſcindetur: & effūdetur cinis qui in eo eſt. Cumq̧ audiſſet rex ſermonem hominis dei quem inclamauerat contra altare in bethel: extendit manum ſuam de altari dicens. Apꝑhēdite eū. Et exaruit manus ei⁹ quā extenderat cōtra eū: nec valuit retrahere eā ad ſe. Altare quoq̧ ſciſſū ē & effuſus eſt cinis de altari: iuxta ſignū qđ predixerat vir dei in ſermone domini. Et ait rex ad virum dei. Deprecare faciem domini dei tui & ora pro me: vt reſtituatur manus mea mihi. Orauit vir dei faciem domini: & reuerſa eſt man⁹ regis ad eū: & facta eſt ſicut prius fuerat. Locutus eſt aūt rex ad virum dei. Veni mecū domū vt prandeas: & dabo tibi munera. Rñditq̧ vir dei ad regē. Si dederis mihi mediam partem domus tue nō veniam tecum nec comedam panem neq̧ bibam aquam in loco iſto. Sic ei mandatum eſt mihi in ſermõe dñi precipientis. Non comedes panem neq̧ bibes aquā nec reuerteris per viam q̄ veniſti. Abiit ergo per aliam viam & non eſt reuerſus per iter quo venerat in bethel: prophetes autē quidam ſenex hītabat in bethel ad quē venerūt filii ſui: & narrauerūt

להקטיר׃ ויקרא על המזבח
בדבר יהוה ויאמר מזבח מזבח
כה אמר יהוה הנה בן נולד לבית
דוד יאשיהו שמו וזבח עליך
את כהני הבמות המקטרים
עליך ועצמות אדם ישרפו עליך׃
ונתן ביום ההוא מופת לאמר
זה המופת אשר דבר יהוה הנה
המזבח נקרע ונשפך הדשן אשר
עליו׃ ויהי כשמע המלך את דבר
איש האלהים אשר קרא על
המזבח בבית אל וישלח ירבעם
את ידו מעל המזבח לאמר
תפשהו ותיבש ידו אשר שלח
עליו ולא יכל להשיבה אליו׃
והמזבח נקרע וישפך הדשן מן
המזבח כמופת אשר נתן איש
האלהים בדבר יהוה׃ ויען המלך
ויאמר אל איש האלהים חל
נא את פני יהוה אלהיך והתפלל
בעדי ותשב ידי אלי ויחל איש
האלהים את פני יהוה ותשב
יד המלך אליו ותהי כבראשנה׃
וידבר המלך אל איש האלהים
באה אתי הביתה וסעדה ואתנה
לך מתת׃ ויאמר איש האלהים
אל המלך אם תתן לי את חצי
ביתך לא אבוא עמך ולא אכל
לחם ולא אשתה מים במקום
הזה׃ כי כן צוה אתי בדבר יהוה
לאמר לא תאכל לחם ולא
תשתה מים ולא תשוב בדרך
אשר הלכת׃ וילך בדרך אחר
ולא שב בדרך אשר בא בה אל
בית אל׃ ונביא אחד זקן ישב
בבית אל ויבוא בנו ויספר לו את

קרא
ילד
במה
שרף
יפת
זבח קרע
שפך היה
שלח
יבש
שוב
ענה
חלה
פנה פלל
שוב
היה
דבר
בוא נתן
נתן אמר
חצה
שתה קום
שוב
ספר

כָּל הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה אִישׁ עשה
הָאֱלֹהִים הַיּוֹם בְּבֵית אֵל אֶת
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל הַמֶּלֶךְ
וַיְסַפְּרוּם לַאֲבִיהֶם: וַיְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ
הָלָךְ וַיִּרְאוּ בָנָיו אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר ראה
הָלַךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּא בוא
מִיהוּדָה: וַיֹּאמֶר אֶל בָּנָיו חִבְשׁוּ אמר
לִי הַחֲמוֹר וַיַּחְבְּשׁוּ לוֹ הַחֲמוֹר חמר חבש
וַיִּרְכַּב עָלָיו: וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי אִישׁ רכב
הָאֱלֹהִים וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב תַּחַת מצא
הָאֵלָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּאתָ מִיהוּדָה בוא
וַיֹּאמֶר אָנִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵךְ ילך
אִתִּי הַבַּיְתָה וֶאֱכֹל לָחֶם: וַיֹּאמֶר
לֹא אוּכַל לָשׁוּב אִתָּךְ וְלָבוֹא אִתָּךְ יכל
וְלֹא אֹכַל לֶחֶם וְלֹא אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ שתה
מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: כִּי דָבָר אֵלַי קום
בִּדְבַר יְהוָה לֹא תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא אכל
תִשְׁתֶּה שָׁם מָיִם וְלֹא תָשׁוּב שוב
לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְתָּ בָּהּ: ילך
וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם אֲנִי נָבִיא כָּמוֹךָ נבא
וּמַלְאָךְ דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לאך
לֵאמֹר הֲשִׁבֵהוּ אִתְּךָ אֶל בֵּיתֶךָ
וְיֹאכַל לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ מָיִם כִּחֵשׁ לוֹ:
וַיָּשָׁב אִתּוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתוֹ שוב
וַיֵּשְׁתְּ מָיִם: וַיְהִי הֵם יֹשְׁבִים אֶל
הַשֻּׁלְחָן וַיְהִי דְּבַר יְהוָה אֶל היה
הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ: וַיִּקְרָא אֶל קרא
אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּא מִיהוּדָה בוא
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן כִּי
מָרִיתָ פִּי יְהוָה וְלֹא שָׁמַרְתָּ אֶת מרה פה
הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: צוה
וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל לֶחֶם וַתֵּשְׁתְּ מַיִם שתה
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל קום
תֹּאכַל לֶחֶם וְאַל תֵּשְׁתְּ מָיִם לֹא

ei omnia opera q̄ fecerat vir dei illa die in bethel. Et verba que locutus fuerat ad regem narrauerunt pr̄i ſuo. Et dixit eis pater eorum. Per quam viam abiit? Oſtēderūt ei filii ſui viam per quam abierat vir dei qui venerat de iuda. Et ait filiis ſuis. Sternite mihi aſinum. Qui cū ſtrauiſſent aſcendit & abiit poſt virum dei: & inuenit eū ſedētem ſubtus terebinthum. Et ait illi. Tu ne es vir dei qui veniſti de iuda? Rn̄dit ille. Ego ſū. Dixitqꝫ ad eum. Veni mecū domū vt comedas panē. Qui ait. Nō poſſum reuerti neqꝫ venire tecum: nec comedam panem neqꝫ bibam aquā in loco iſto: qa locutus eſt dn̄s ad me in ſermone dn̄i dicens. Nō comedas panē & nō bibas aquam ibi: nec reuerteris per viā qua ieris. Qui ait illi. Et ego ꝓpheta ſum ſimilis tui. Et angelus locutus eſt mihi in ſermone domini dicens. Reduc eū tecum in domum tuam: vt comedat panē & bibat aquam. Fefellit eū & reduxit ſecū. Comedit ergo panē in domo eius & bibit aquā. Cūqꝫ ſederent ad mēſam factus eſt ſermo domini ad ꝓphetā qui reduxerat eū: Et exclamauit ad virum dei qui venerat de iuda dicens. Hec dicit dominus. Quia non obediēs fuiſti ori domini: & nō cuſtodiſti mādatū quod precepit tibi dominus de⁹ tuus: & reuerſus es & comediſti panē & bibiſti aquam in loco in quo p̄cepit tibi ne comederes panē neqꝫ biberes aquam: non

omnia opera que fecit homo dei in
πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν
die illa in bethel: & verba q̄ locut⁹
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν βαιθήλ, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλη-
fuerat regi. & locut⁹ eſt ad eos pater eo-
σε τῷ βασιλεῖ. καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐ-
rū dicēs: per quā viā abijt? & oſtdūt
τῶν λέγων, ποίᾳ ὁδῷ ἀπελήλυθεν; καὶ δεικνύουσιν
ei filij ſui viā ꝑ quā abierat homo
αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἣν ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος
dei q̄ venerat de iuda. & ait filijs ſuis:
τοῦ θεοῦ ὁ ἐλθὼν ἐξ ἰούδα. καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ,
ſternite mihi aſinū. & ſtrauerūt ei aſinū.
ἐπισάξατέ μοι τὸν ὄνον. καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ τὸν ὄνον.
& aſcēdit ſup eū & abijt poſt ho-
καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ ἀν-
minē dei. & inuenit eū ſedētē ſub
θρώπου τοῦ θεοῦ. καὶ εὗρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ τὴν
quercu. & ait ei: tu es homo dei qui
δρῦν. καὶ εἶπεν αὐτῷ, σὺ εἶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐξε-
egreſſus es de iuda? & ait: ego. & dixit ei:
ληλυθὼς ἐξ ἰούδα; καὶ εἶπεν, ἐγώ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, D
veni mecū & comede panē. & dixit: non po
δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ φάγε ἄρτον. καὶ εἶπεν, οὐ μὴ δύ-
tero reuerti tecum: neqꝫ comedā panē
νωμαι τοῦ ἐπιστρέψαι μετὰ σοῦ, οὔτε φάγω ἄρτον
neqꝫ bibā aquā in loco iſto: qꝛ ſic
οὔτε μὴ πίω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι οὕτως
precepit mihi in ſmōe dn̄s dicēs: nō cōedas
ἐντέταλταί μοι ἐν λόγῳ κύριος λέγων, μὴ φάγῃς
panē ibi & nō bibas aquā: & nō reuertaris in
ἄρτον ἐκεῖ καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ, καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν
via in qua ieris in ea. & dixit ad eum:
τῇ ὁδῷ ἐν ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν,
& ego propheta ſum ſicͮ & tu: & angelus locu-
καὶ ἐγὼ προφήτης εἰμὶ ὡς καὶ σύ, καὶ ἄγγελος ἐλάλη-
tus ē ad me in ſmōe dn̄i dicēs: reduc eū
σε πρός με ἐν λόγῳ κυρίου λέγων, ἐπίστρεψον αὐτὸν
tecum in domū tuā: & comedat panē
μετὰ σεαυτοῦ εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φαγέτω ἄρτον
& bibat aquā. & mentitus eſt ei: & redu
καὶ πιέτω ὕδωρ. καὶ ἐψεύσατο αὐτῷ, καὶ ἐπέστρε-
xit eū & comedit panē & bibit aquā in
ψεν αὐτὸν καὶ ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἔπιεν ὕδωρ ἐν τῷ
domo eius. & factū ē cū ipſi ſederēt ad
οἴκῳ αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς
mēſam: fact⁹ ē ſermo dn̄i ad prophetā
τραπέζης, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς τὸν προφήτην
qui reduxerat eum: & dixit ad homi
τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρω-
nem dei qui venerat de iuda dicens: hec
πον τοῦ θεοῦ τὸν ἥκοντα ἐξ ἰούδα λέγων, τάδε
dicit dn̄s: quia exacerbaſti verbū dn̄i:
λέγει κύριος, ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα κυρίου,
& nō cuſtodiſti mādatū qđ precepit tibi
καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό σοι
dn̄s deus tuus: & reuerſus es & comediſti pa
κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐπέστρεψας καὶ ἔφαγες ἄρ-
nem & bibiſti aquā in loco iſto: in q̄
τον καὶ ἔπιες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐν ᾧ E
locut⁹ ſum ad te dicēs: nō comedas panē & non
ἐλάλησα πρὸς σὲ λέγων, μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ
bibas aquā: non
πίῃς ὕδωρ, οὐ μὴ

Digitized by Google

ingrediatur corpus tuū in ſepulchrū patrū
εἰσέλθῃ τὸ σῶμά σου εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων
tuorū. ⁊ factū eſt poſtꝙ comedit ipſe panē ⁊ bi
σου. καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτὸν ἄρτον καὶ πι
bit aquā: ⁊ ſtrauit ipſi aſinū ꝓphe:
εῖν ὕδωρ, καὶ ἐπέσαξεν αὐτῷ τὸν ὄνον τῷ προφήτῃ,
⁊ reuerſus eſt ⁊ abijt. ⁊ inuenit eū leo in
καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπῆλθεν. καὶ εὗρεν αὐτὸν ὁ λέων ἐν
via: ⁊ occidit eū. ⁊ erat corp⁹
F τῇ ὁδῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. καὶ ἦν τὸ σῶμα
eius proiectū in itinere: ⁊ aſin⁹ aſtabat
αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος εἱστήκει
iuxta illū: ⁊ leo ſtabat iuxta cadauer. ⁊
παρ᾽ αὐτῷ, καὶ ὁ λέων εἱστήκει παρὰ τὸ σῶμα. καὶ
ecce viri tranſeuntes ⁊ viderūt morticini
ἰδοὺ ἄνδρες παραπορευόμενοι καὶ εἶδον τὸ θνησιμαῖ
um proiectū in via: ⁊ leo ſtetit iuxta
ον ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων εἱστήκει ἐχόμενα
morticiniū. ⁊ venerūt viri ⁊ loquūtur
τοῦ θνησιμαίου. καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες καὶ λαλοῦσιν
in ciuitate: vbi propheta ſenex habitabat in
ἐν τῇ πόλει, οὗ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτης κατῴκει ἐν
ea. ⁊ audiuit ꝗ reduxerat eum de via:
αὐτῇ. καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ,
⁊ ait: homo dei iſte: ꝗ exacer
καὶ εἶπεν, ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ οὗτός, ὃς παρεπί
bauit verbū dn̄i: ⁊ tradidit eū dn̄s
κρανε τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν κύριος τῷ
leoni: ⁊ cōfregit eū ⁊ occidit eū
λέοντι, καὶ συνέτριψεν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν
iuxta verbū dn̄i qđ locut⁹ eſt ei. ⁊ locut⁹
κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν αὐτῷ. καὶ ἐλάλη
eſt ad filios ſuos dicēs: ſternite mihi
σεν πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ λέγων, ἐπισάξατέ μοι
aſinū: ⁊ ſtrauerūt: ⁊ abijt ⁊ inuenit cor
τὸν ὄνον, καὶ ἐπέσαξαν, καὶ ἐπορεύθη καὶ εὗρε τὸ σῶ
pus eius proiectū in via: ⁊ aſinus ⁊ leo
μα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος καὶ ὁ λέων
ſteterunt iuxta corpus. ⁊ nō comedit leo
εἱστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα. καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ
corpus vel aſinū: ⁊ nō cōfregit aſinū. ⁊ tulit
G σῶμα ἢ τὸν ὄνον, καὶ οὐ συνέτριψε τὸν ὄνον. καὶ ἦρεν ὁ
propheta ſenex corpus hominis
προφήτης ὁ πρεσβύτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ
dei: ⁊ impoſuit illud ſup aſinū: ⁊ redu
θεοῦ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρε
xit illud in ciuitatē prophete ſe
ψεν αὐτὸ εἰς τὴν πόλιν τοῦ προφήτου τοῦ πρεσβυ
nis vt plāgerēt ⁊ ſepelirēt eū. ⁊ poſuit
τέρου τοῦ κόψασθαι καὶ θάψαι αὐτόν. καὶ ἔθηκεν τὸ
corpus eius in ſepulchro ſuo: ⁊ plāxit
σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ, καὶ ἐκόψατο
eum: heu frater. ⁊ factū ē poſtꝙ plāxerūt
αὐτόν, οὐαὶ ἀδελφέ. καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κόψασθαι
eum: ⁊ ait filijs ſuis dicēs: ſi mortu⁹
αὐτόν, καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων, ἐὰν ἀποθά
fuero: ſepelite me ī ſepulchro iſto: in quo hō
νω, θάψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ὁ ἄνθρωπος
dei ſepultus eſt in eo: iuxta oſſa eius po
τοῦ θεοῦ τέθαπται ἐν αὐτῷ, παρὰ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ θέ
nite me: vt ſaluētur oſſa mea cū oſſibus eius:
τέ με, ἵνα σωθῇ τὰ ὀστᾶ μου μετὰ τῶν αὐτοῦ,
quia factū erit verbū qđ locut⁹ eſt in ſmōe do
ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ κυ
mini ſup altare qđ in bethel: ⁊ cōtra
ρίου ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἐν Βαιθήλ, καὶ ἐπὶ

inferetur cadauer tuū
in ſepulchrū patrū tuo
rū. Cūq̨ comediſſet &
bibiſſet ſtrauit aſinum
ſuum propheta
quem reduxerat. Qui
cū abiſſet inuenit eum
leo ī via: & occidit: &
erat
cadauer eius proiectū
in itinere. Aſinus autē
ſtabat iuxta illū: & leo
ſtabat iuxta
cadauer. Et ecce viri
tranſeuntes
viderunt cadauer pro
iectum in via
& leonem ſtantē iux
ta cadauer.
Et venerūt & diuulga
uerūt in citatē: in q̄ p
phetes ille ſenex hita
bat. Qđ cū audiſſet pro
pheta ille q reduxerat
eū de via ait.
Vir dei eſt qui inobe
diens fuit
ori dn̄i: & tradidit cū
dn̄s leoni:
& cōfregit eum: & occi
dit iuxta verbū domini
qđ locutus eſt ei. Di
xitq̨ ad filios ſuos.
Sternite mihi aſinum.
Qui
cū ſtrauiſſent & ille ab
iſſet: iūcit cadauer eius
proiectum in via: & aſi
num & leonem
ſtantes iuxta cadauer.
Non comedit
leo de cadauere: nec le
ſit
aſinum. Tulit ergo
prophetes
cadauer viri dei: & po
ſuit illud
ſup aſinū: & reuerſus
intulit in
ciuitatē ꝓphete ſenis
vt plangeret eum:
& poſuit cadauer eius
ī ſepulchro ſuo. Et plā
xerūt eū: heu heu mi
frater. Cūq̨ planxiſſent
eum: dixit ad filios ſu
os.
Cum mortuus fuero ſe
pelite me
in ſepulchro ī quo vir
dei ſepultus eſt:
iuxta oſſa eius ponite
oſſa mea. Profecto ei
veniet ſermo
quē predixit in ſermo
ne domini contra
altare quod ē ī bethel:
& contra

תבוא נבלתך אל קבר אבתיך׃ בוא
ויהי אחרי אכלו לחם ואחרי היה
שתותו ויחבש לו החמור לנביא חבש חמר
אשר השיבו׃ וילך וימצאהו נבא שוב
אריה בדרך וימיתהו ותהי מצא ארה
נבלתו משלכת בדרך והחמור מות
עמד אצלה והאריה עמד אצל שלך
הנבלה׃ והנה אנשים עברים
ויראו את הנבלה משלכת בדרך
ואת האריה עמד אצל הנבלה ראה
ויבאו וידברו בעיר אשר הנביא בוא דבר
הזקן ישב בה׃ וישמע הנביא שמע
אשר השיבו מן הדרך ויאמר
איש האלהים הוא אשר מרה אמר
את פי יהוה ויתנהו יהוה לאריה
וישברהו וימיתהו כדבר יהוה פה נתן
אשר דבר לו׃ וידבר אל בניו שבר
לאמר חבשו לי את החמור
ויחבשו׃ וילך וימצא את נבלתו
משלכת בדרך וחמור והאריה
עמדים אצל הנבלה לא אכל
האריה את הנבלה ולא שבר
את החמור׃ וישא הנביא את
נבלת איש האלהים ויניחהו נשא נבא
אל החמור וישיבהו ויבא אל ינח
עיר הנביא הזקן לספד ולקברו׃ שוב בוא
ויניח את נבלתו בקברו ויספדו ספד
עליו הוי אחי׃ ויהי אחרי
קברו אתו ויאמר אל בניו היה
לאמר במותי וקברתם אתי
בקבר אשר איש האלהים קבור
בו אצל עצמתיו הניחו את קבר
עצמתי׃ כי היה יהיה הדבר
אשר קרא בדבר יהוה על
המזבח אשר בבית אל ועל זבח

כל בתי הבמות אשר בערי שמרון׃ בית במה
אחר הדבר הזה לא שב ירבעם עיר שוב
מדרכו הרעה וישב ויעש מקצות רוע עשה
העם כהני במות החפץ ימלא קצה מלא
את ידו ויהי כהני במות׃ ויהי
בדבר הזה לחטאת בית ירבעם
ולהכחיד ולהשמיד מעל פני כחד שמד
האדמה׃ בעת ההיא פנה
Cap. xiiij
חלה אביה בן ירבעם׃ ויאמר
ירבעם לאשתו קומי נא איש
והשתנית ולא ידעו כי את אשת שנה
ירבעם והלכת שלה הנה שם
אחיה הנביא הוא דבר עלי נבא
למלך על העם הזה ולקחת
בידך עשרה לחם ונקדים ובקבק
דבש ובאת אליו הוא יגיד לך בוא נגד
מה יהיה לנער׃ ותעש כן אשת היה עשה
ירבעם ותקם ותלך שלה ותבא קום הלך
בית אחיה ואחיהו לא יכל בוא
לראות כי קמו עיניו משיבו׃ ראה קום
ויהוה אמר אל אחיהו הנה שוב
אשת ירבעם באה לדרש
דבר מעמך אל בנה כי
חלה הוא כזה וכזה תדבר דבר
אליה ויהי כבאה והיא
מתנכרה׃ ויהי כשמע אחיהו נכר
את קול רגליה באה בפתח
ויאמר באי אשת ירבעם אמר איש
למה זה את מתנכרה
ואנכי שלוח אליך קשה׃ לכי שלח הלך
אמרי לירבעם כה אמר
יהוה אלהי ישראל יען אשר
הרימתיך מתוך העם ואתנך רום נתן
נגיד על עמי ישראל׃ נגד
ואקרע את הממלכה מבית דוד קרע מלך
ואתנה לך ולא היית כעבדי היה

oia phana excelſoꝝ q̄ ſunt in vrbibꝰ ſamarie. Poſt verba hec nō eſt reuerſus hieroboam de via ſua peſſima: ſed ecōtrario fecit de nouiſſimis pp̄lis ſacerdotes excelſorū: q̄cūq; volebat iplebat manū ſuā: & fiebat ſacerdos excelſoꝝ. Et pp̄ter hāc cām peccauit domus hieroboā & euerſa eſt & deleta de ſupficie terre. 14.

IN tempore illo egrotauit abia filiꝰ hieroboam. Dixitq; hieroboam vxori ſue. Surge & comuta hītū ne cognoſcaris q̄ ſis vxor hieroboā: & vade in ſilo vbi eſt ahias ppheta qui locutus eſt mihi q̄ regnaturus eēm ſup pp̄lm hūc. Tolle quoq̄ in manu tua decē panes & cruſtulam & vas mellis: & vade ad illū. Ipſe eī indicabit tibi qd euenturū ſit puero huic. Fecit vt dixerat vxor hieroboā: & cōſurgēs abiit in ſylo: & venit in domū ahie. At ille non poterat videre: q̄a caligauerat oculi eius pre ſenectute. Dixit aūt dñs ad ahiā. Ecce vxor hieroboam igreditur vt conſulat te ſuper filio ſuo qui egrotat. Hec & hec loqueris ei. Cum ergo illa itraret & diſſimularet ſe eſſe que erat: audiuit ahias ſonitum pedum eius introeuntis per oſtium: & ait. Ingredere vxor hieroboam. Quare aliam te eſſe ſimulas? Ego āt miſſus ſū ad te durus nūcius. Vade & dic hieroboam. Hec dicit dominus deus iſrael. Quia exaltaui te de medio populi & dedi te ducem ſuper populū meum iſrael: & ſcidi regnum domꝰ dauid & dedi illud tibi: & nō fuiſti ſicut ſeruus meus

domos excelſoꝝ q̄ ſūt in ſamaria. ⁊ poſt
τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐν σαμαρείᾳ. καὶ μετὰ 3.co.
verbū hoc nō reuerſus eſt hieroboā de malicia
τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν ἱεροβοὰμ ἀπὸ τῆς κακίας
ſua: ⁊ reuerſus eſt ⁊ fecit de parte po
αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λα
puli ſacerdotes excelſoꝝ. q̄ volebat implebat
οῦ ἱερέας τῶν ὑψηλῶν. ὁ βουλόμενος ἐπλήρου τὴν
manū ſuā: ⁊ fiebat ſacerdos excelſoꝝ. ⁊
χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγίνετο ἱερεὺς τῶν ὑψηλῶν. καὶ
factū eſt verbū hoc in peccatū domui hierobo
ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἁμαρτίαν τῷ οἴκῳ ἱεροβο
am: ⁊ in deſtructionē ⁊ in pdicionē a fa
άμ, καὶ εἰς ὄλεθρον καὶ εἰς ἀφανισμὸν ἀπὸ προσώ
cie terre.
που τῆς γῆς.

Ca.14.

IN tpe illo egrotauit abia filiꝰ hieroboā. ⁊ A
Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠρρώστησεν ἀβιὰ υἱὸς ἱεροβοάμ. καὶ
vxori ſue dixit hieroboā: ſurge: ⁊ muta
τῇ γυναικὶ αὐτοῦ εἶπεν ἱεροβοάμ, ἀνάστηθι, καὶ ἀλλοι
beris: nō cognoſcēt q̄ tu vxor hieroboā: ⁊ va
ωθήσῃ, οὐ γνώσονται ὅτι σὺ γυνὴ ἱεροβοάμ, καὶ πο
des in ſelo. ecce illic achia propheta:
ρευθήσῃ εἰς σηλώ. ἰδοὺ ἐκεῖ ἀχιὰ ὁ προφήτης,
ipſe locutus eſt ad me q̄ regnabo ſup po
αὐτὸς ἐλάλησεν ἐπ᾽ ἐμὲ τοῦ βασιλεῦσαι ἐπὶ τὸν λα
pulū hunc. ⁊ tolle in manu tua decē panes:
ὸν τοῦτον. καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου δέκα ἄρτους, 4.Re.
⁊ collyria: ⁊ vas mellis: ⁊ ibis ad 8.c.
καὶ κολλύρια, καὶ στάμνον μέλιτος, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς
illū. ipſe nūciabit tibi q̄d erit puero.
αὐτόν. αὐτὸς ἀναγγελεῖ σοι τί ἔσται τῷ παιδίῳ.
⁊ fecit ſic vxor hieroboā: ⁊ ſurrexit ⁊ a
καὶ ἐποίησεν οὕτως ἡ γυνὴ ἱεροβοάμ, καὶ ἀνέστη καὶ ἐπο
bijt in ſelo: ⁊ intrauit in domū achia.
ρεύθη εἰς σηλώ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ἀχιά.
⁊ homo ſenex ad vidēdū: ⁊ caliga
καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος τοῦ ἰδεῖν, καὶ ἠμβλυώ
bant oculi eius pre ſenectute eius.
πουν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γήρως αὐτοῦ.
⁊ dixit dñs ad achia: ecce vxor hieroboā ingre B
καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἀχιά, ἰδοὺ γυνὴ ἱεροβοὰμ εἰσέρ
ditur vt querat verbū a te ſup filio ſuo:
χεται τοῦ ἐκζητῆσαι ῥῆμα παρὰ σοῦ ὑπὲρ υἱοῦ αὐτῆς,
qm̄ egrotus eſt: ſm̄ hoc ⁊ ſm̄ hoc lo
ὅτι ἄρρωστός ἐστι, κατὰ τοῦτο καὶ κατὰ τοῦτο λα
queris ad eā. ⁊ factū eſt cū intraret il
λήσεις πρὸς αὐτήν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι αὐ
la ⁊ diſſimulabat. ⁊ factū eſt quū audiuit achia
τὴν καὶ ἀπεξενοῦτο. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἀχιὰ
ſonitū pedū eius ingrediēte ea in ho
τὴν φωνὴν ποδῶν αὐτῆς εἰσερχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ἀνοιγ
ſtium. ⁊ ait: ingredere vxor hieroboā: quare
ματι. καὶ εἶπεν, εἴσελθε γυνὴ ἱεροβοάμ, ἵνατί τοῦ
tu diſſimulas: ⁊ ego ſum nūcius ad te
το σὺ ἀποξενοῦσαι, καὶ ἐγώ εἰμι ἀπόστολος πρὸς σὲ
durus. abiens dic hieroboā: hec di
σκληρός. πορευθεῖσα εἰπὸν τῷ ἱεροβοάμ, τάδε λέ
cit dñs deus iſrael: quia exaltaui te a
γει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ἀνθ᾽ οὗ ὅσον ὕψωσά σε ἀπὸ
medio ppl̄i: ⁊ dedi te ducē ſup
μέσου τοῦ λαοῦ, καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν
pplm iſrael: ⁊ rupi regnū a domo
λαὸν ἰσραήλ, καὶ ἔρρηξα τὸ βασίλειον ἀπὸ οἴκου
dauid: ⁊ dedi illud tibi: ⁊ nō fuiſti
δαυίδ, καὶ ἔδωκα αὐτὸ σοί, καὶ οὐκ ἐγένου
ſicut ſeruus meus
ὡς ὁ δοῦλός μου

Digitized by Google

dauid: qui cuſtodiuit mandata mea: ⁊ qui ambulauit
δαυίδ, ὃς ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ὃς ἐπορεύθη
poſt me in omni corde ſuo: ad faciẽdũ
ὀπίσω μου ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι τὸ
rectũ in oculis meis: ⁊ male opat⁹ es vt faceres
εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἐπονηρεύσω τοῦ ποιῆσαι
vltra oẽs ꝗcũꝗ fuerãt in cõſpectu meo. ⁊ am-
παρὰ πάντας ὅσοι ἐγένοντο εἰς πρόσωπόν μου. καὶ ἐπο-
bulaſti ⁊ feciſti tibi deos alienos ⁊ cõflatilia
ρεύθης καὶ ἐποίησας σεαυτῷ θεοὺς ἑτέρους καὶ χωνευ-
ad irritandum me: ⁊ me ꝓieciſti poſt te.
τὰ τοῦ παροργίσαι με, καὶ ἐμὲ ἔρριψας ὀπίσω σου.

C idcirco ecce ego induco malũ in domũ hierobo
διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω κακίαν πρὸς οἶκον ἱεροβο-
am: ⁊ perimã hieroboã mingẽtẽ ad parietẽ
άμ, καὶ ἐξολοθρεύσω ἱεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον
⁊ detentum ⁊ relictum in iſrael. ⁊
καὶ ἐπεχόμενον καὶ καταλελειμμένον ἐν ἰσραήλ. καὶ
colligã hieroboã vt colligit fimus vſ ꝗ dũ cõ
ἐπιλέξω ἱεροβοὰμ καθὼς ἐπιλέγεται ἡ κόπρος ἕως τε-

Infra. 16.b. ſumetur ipſe. mortuũ ex hieroboã in
λειωθῆναι αὐτόν. τὸν τεθνηκότα τοῦ ἱεροβοὰμ ἐν τῇ

Infra. 21.f. ciuitate comedent canes. ⁊ mortuũ in
πόλει καταφάγονται οἱ κύνες. καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν
agro comedent volucres celi: quia
τῷ ἀγρῷ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι
dñs locut⁹ ẽ. ⁊ tu ſurge vade in domũ tuã:
κύριος ἐλάλησε. καὶ σὺ ἀνάστα πορεύθητι εἰς οἶκόν σου,
⁊ quũ intrabunt pedes tui ciui
καὶ ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι τοὺς πόδας σου τὴν πό-
tatẽ: morietur puer: ⁊ plãgent eũ oĩs
λιν, ἀποθανεῖται τὸ παιδάριον, καὶ κόψονται αὐτὸ πᾶς
iſrael: ⁊ ſepelient eum: q̃ʒ iſte ſolus indu-
ἰσραήλ, καὶ θάψουσιν αὐτόν, ὅτι οὗτος μόνος εἰσε-
cetur hieroboã ad ſepulchrũ: q̃m inuẽtũ ẽ in eo
λεύσεται τῷ ἱεροβοὰμ πρὸς τάφον, ὅτι εὑρέθη ἐν αὐ-

D verbũ bonũ de dño deo iſrael in do
τῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ κυρίου θεοῦ ἰσραὴλ ἐν οἴ-
mo hieroboã. ⁊ ſuſcitabit dñs ſibi regem ſup
κῳ ἱεροβοάμ. καὶ ἀναστήσει κύριος ἑαυτῷ βασιλέα ἐπὶ
iſrael: qui ꝑcutiet domũ hieroboã hac die
ἰσραήλ, ὃς πλήξει τὸν οἶκον ἱεροβοὰμ ταύτῃ τῇ ἡμέ-
⁊ adhuc ⁊ nũc. ⁊ ꝑcutiet dñs iſrael: ſicut
ρᾳ καὶ ἔτι καί γε νῦν. καὶ πλήξει κύριος τὸν ἰσραήλ, καθὰ
mouetur arũdo in aqua. ⁊ euellet iſ-
κινεῖται ὁ κάλαμος ἐν τῷ ὕδατι. καὶ ἐκτιλεῖ τὸν ἰσ-
rael a ſũmo terre bone huius: quã
ραὴλ ἀπὸ ἄνω τῆς χθονὸς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς
dedit patribus eorũ. ⁊ ventilabit eos
ἔδωκε τοῖς πατράσιν αὐτῶν. καὶ λικμήσει αὐτοὺς
a trans flumine. quia fecerũt
ἀπὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ. ἀνθ' οὗ ὅσοι ἐποίησαν
lucos ſuos irritantes dñm. ⁊ tradet
τὰ ἄλση αὐτῶν παροργίζοντες τὸν κύριον. καὶ δώσει
dñs iſrael gr̃a pctõꝝ hieroboã: q̃ pecca
κύριος τὸν ἰσραὴλ χάριν ἁμαρτιῶν ἱεροβοάμ, ὃς ἥμαρ-

E uit ⁊ q̃ peccare fecit iſrael. ⁊ ſurrexit vxor hieroboã
τε καὶ ὃς ἐξήμαρτεν ἰσραήλ. καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ ἱεροβοὰμ
⁊ abijt in therſa. ⁊ factũ eſt quũ igrederet
καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν θερσά. καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν
in veſtibulũ domus: ⁊ puer mor
ἐν τῷ προθύρῳ τοῦ οἴκου, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέ-
tu⁹ eſt: ⁊ ſepelierũt eũ: ⁊ plãxerũt eũ oĩs iſ
θανε, καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸ πᾶς ἰσ-
rael ſm verbũ dñi qđ locut⁹ eſt in manu
ραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ
ſerui ſui achia prophete. ⁊ reliquum
δούλου αὐτοῦ ἀχιὰ τοῦ προφήτου. καὶ περισσὸν ∞

∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

dauid qui cuſtodiuit mandata mea: & ∞∞∞ ſecutus eſt me in toto corde ſuo faciens ∞∞∞ qđ placitũ eẽt in cõſpectu meo: ſed opatus es male ſuper omnes qui fuerunt ante te: ∞∞∞ & feciſti tibi deos alienos ∞∞∞∞∞∞ & cõflatiles vt me ad iracundiam prouocares: me aũt ꝓieciſti poſt corpus tuũ. Idcirco ecce ego inducã mala ſup domũ hieroboã: & ꝑcutiam de hieroboã mingẽtẽ ad parietem clauſũ & nouiſſimum ĩ iſrael: & mũdabo reliqas dom⁹ hieroboã: ſicut mũdari ſolet fimus vſꝗ ad ∞ purũ. Qui mortui fuerint de hieroboã in ciuitate comedẽt eos canes. q aũt mortui fuerit in agro vorabunt eos aues celi: quia dñs locutus eſt. Tu igr̃ ſurge & vade in domũ tuã & in ipſo ĩtroitu pedũ tuorũ ĩ vrbẽ morietur puer: & planget eũ oĩs iſrael & ſepeliet. Iſte enim ſol⁹ inferetur de hieroboã in ſepulchrũ: quia inuentus eſt ſup eo ſermo bonus a domino deo iſrael ĩ domo hieroboam: Cõſtituet aũt ſibi dominus regem ſup iſrael qui percutiet ∞∞∞ domũ hieroboã in hac die & in hoc ∞∞∞ tpe: & ꝑcutiet dñs de⁹ iſrael: ſicut ∞∞∞ moueri ſolet arundo in aqua. Et euellet ∞∞ iſrael de terra bona ∞ ∞∞∞∞∞∞ hac: quã dedit patribus eorum: & vẽtilabit eos trans flumen: quia fecerunt ſibi ∞∞∞ lucos vt irritarent dominum Et tradet dominus deus iſrael propter peccata hieroboam ∞∞ qui peccauit & peccare fecit ∞∞∞∞∞∞ iſrael. Surrexit itaꝗ vxor ∞∞∞∞∞∞ hieroboã: & abiit: & venit in therſa. Cumꝗ illa ingrederetur limen domus: puer mortuus eſt & ſepelierũt eũ. Et planxit eum omnis ∞∞∞∞ iſrael iuxta ſermonem dñi quẽ locutus eſt ∞∞ in manu ſerui ſui ahie prophete. Reliqua aũt

דוד אשר שמר מצותי ואשר | צוה
הלך אחרי בכל לבבו לעשות | עשה
רק הישר בעיניו ותרע לעשות | רוע
מכל אשר היו לפניך ותלך | ילך
ותעשה לך אלהים אחרים
ומסכות להכעיסני ואתי השלכת | נסך כעס
אחרי גוך׃ לכן הנני מביא רעה | שלך גו
אל בית ירבעם והכרתי לירבעם | בוא רוע
משתין בקיר עצור ועזוב | כרת
בישראל ובערתי אחרי בית | שתן עצר
ירבעם כאשר יבער הגלל עד | עזב
תמו׃ המת לירבעם בעיר יאכלו | בער
הכלבים והמת בשדה יאכלו | תמם מות
עוף השמים כי יהוה דבר׃ ואת | אכל
קומי לכי לביתך בבאה רגליך | ילך בוא
העירה ומת הילד׃ וספדו לו כל | מות
ישראל וקברו אתו כי זה לבדו | בדד
יבא לירבעם אל קבר יען נמצא | מצא
בו דבר טוב אל יהוה אלהי
ישראל בבית ירבעם׃ והקים יהוה | קום
לו מלך על ישראל אשר יכרית | כרת
את בית ירבעם זה היום ומה גם
עתה׃ והכה יהוה את ישראל כאשר | נכה
ינוד הקנה במים ונתש את | נוד
ישראל מעל האדמה הטובה
הזאת אשר נתן לאבותיהם וזרם | זרה
מעבר לנהר יען אשר עשו את | עשה
אשריהם מכעיסים את יהוה׃ ויתן | כעס נתן
את ישראל בגלל חטאות ירבעם
אשר חטא ואשר החטיא | חטא
את ישראל׃ ותקם אשת | קום איש
ירבעם ותלך ותבא תרצתה היא | ילך בוא
באה בסף הבית והנער מת׃ | מות
ויקברו אתו ויספדו לו כל | קבר ספד
ישראל כדבר יהוה אשר דבר
ביד עבדו אחיהו הנביא׃ ויתר | נבא

Digitized by Google

דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחַם וַאֲשֶׁר לָחַם
מָלָךְ הִנָּם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דִּבְרֵי הִנֵּה כָּתַב
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים יוֹם
אֲשֶׁר מָלַךְ יָרָבְעָם עֶשְׂרִים
וּשְׁתַּיִם שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם שָׁכַב
אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ מָלַךְ
וּרְחַבְעָם בֶּן שְׁלֹמֹה מָלַךְ בִּיהוּדָה
בֶּן אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם רָבַע
בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַר
יְהוָה לָשׂוּם אֶת שְׁמוֹ שָׁם
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ
נַעֲמָה הָעַמֹּנִית׃ וַיַּעַשׂ יְהוּדָה הָרַע עָשָׂה רוּע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ מִכֹּל קָנָא
אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם בְּחַטֹּאתָם
אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ וַיִּבְנוּ גַם הֵמָּה לָהֶם בָּנָה
בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל בָּמָה יָצַב
גִּבְעָה גְבֹהָה וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן׃
וְגַם קָדֵשׁ הָיָה בָאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל
הַתּוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ תָּעַב יָרַשׁ
יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי פָּנָה הָיָה
בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם חָמֵשׁ
עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ מִצְרַיִם
עַל יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּקַּח אֶת לָקַח
אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֶת אוֹצְרוֹת אָצַר
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת הַכֹּל לָקָח
וַיִּקַּח אֶת כָּל מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר
עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ עָשָׂה
רְחַבְעָם תַּחְתָּם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת
וְהִפְקִיד עַל יַד שָׂרֵי הָרָצִים פָּקַד שׂוּר
הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי רוּץ הָיָה
מִדֵּי בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה יִשָּׂאוּם בּוֹא נָשָׂא
הָרָצִים וֶהֱשִׁיבוּם אֶל תָּא הָרָצִים׃ שׁוּב
וְיֶתֶר דִּבְרֵי רְחַבְעָם וְכָל אֲשֶׁר
עָשָׂה הֲלֹא הֵמָּה כְתוּבִים
עַל סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

verborũ hieroboã quõ pugnauerit: & quõ regnauerit: ecce ſcripta ſunt in libro verborũ dierum regum iſrael. Dies autem quibus regnauit hieroboam viginti duo anni ſunt. Et dormiuit hieroboam cum přibus ſuis: regnauitq̃ nadab filius eius ꝓ eo. Porro roboã filius ſalomonis regnauit in iuda. Quadraginta & vnius anni erat roboam cũ regnare cepiſſet: & decẽ & ſeptẽ annis regnauit in ieruſalem ciuitate quam elegit dominus vt poneret nomen ſuum ibi ex oĩbus tribubus iſrael. Nomẽ ãt matris eius Naama amanites. Et fecit iudas malum coram domino & irritauerũt eũ ſuper oĩbus que fecerant patres eorum in peccatis ſuis q̃ peccauerũt. Edificauerunt enĩ & ipſi ſibi aras & ſtatuas & lucos ſuper omnem collẽ excelſum: & ſubter oẽm arborẽ frõdoſam: ſed & effemiati fuerunt in terra: feceruntq̃ oẽs abominatiões gentiũ quas attriuit dominus ante faciẽ filiorum iſrael. In quinto aũt anno regni roboam aſcendit ſeſac rex egypti in ieruſalem: & tulit theſauros domus domini & theſauros regios & vniuerſa diripuit: ſcuta quoq̃ aurea que fecerat ſalomon pro quibus fecit rex roboam ſcuta erea: & tradidit ea in manu ducũ ſcutariorũ & eorũ qui excubabant añ oſtium domus regis. Cũq̃ igrederetur rex in domũ dñi portabãt ea q ꝑeundi habebãt officiũ: & poſtea reportabãt ad armamẽtarium ſcutariorum. Reliq̃ aũt ſermonũ roboã & oĩa que fecit: ecce ſcripta ſunt in libro ſermonũ dierum regum

verbũ hieroboã quãtũ bellauit ꝛ quãtũ regnauit: ecce ea ſcripta in libro verborum dierũ regum iſrael. ꝛ dies quibus regnauit hieroboã viginti ꝛ duo ãni: ꝛ dormiuit cũ patribus ſuis: ꝛ regnauit nadab fili᷒ eius pro eo. ꝛ roboã fili᷒ ſalomonis regnauit in iuda: filius quadraginta ꝛ vni᷒ ãnoꝝ roboã cũ regnaret ipſe. ꝛ ſeptemdecim ãnis regnauit in hieruſalẽ ciuitate in qua elegit dñs vt poneret nomẽ ſuũ ibi ex oĩbus tribubus iſrael. ꝛ nomẽ matris eius naama amanitis. ꝛ fecit iudas malũ corã dño. ꝛ emulatus eſt eũ in oĩbus q̃ fecerũt patres ſui: ꝛ in peccatis ſuis q̃ peccauerũt. ꝛ edificauerũt ſibi excelſa ꝛ ſtatuas ꝛ lucos ſup oẽm collẽ excelſum: ꝛ ſubter oẽ lignũ frõdoſũ. ꝛ cõiuratio facta eſt in terra: ꝛ fecit ab oĩbus abominatiõib᷒ gẽtiũ quas abſtulit dñs a facie filioꝝ iſrael. ꝛ factũ eſt in anno quinto regnante roboam: aſcẽdit ſuſac rex egypti in hieruſalem: ꝛ tulit oẽs theſauros dom᷒ dñi ꝛ theſauros dom᷒ regis: ꝛ vniuerſa cepit: ꝛ ſcuta aurea q̃ fecit ſalomon. ꝛ fecit roboã rex ſcuta erea pro eis. ꝛ ꝓpoſiti erãt ſup ea duces precurſorũ cuſtodiẽtes portã domus regis. ꝛ factũ eſt vt ingreſſus eſt rex in domũ dñi: portabãt ea precurſores ꝛ firmabãt ea in thalamũ precurſorũ. ꝛ reliqua ſermonũ roboã ꝛ oĩa que fecit: nõne hec ſcripta in libro ſermonũ dierũ regum

ῥήματα τῶ ἱεροβοὰμ ὅσα ἐπολέμησε καὶ ὅσα ἐβασίλευσεν, ἰδοὺ αὐτὰ γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου ῥημάτων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ. καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν ἱεροβοὰμ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε ναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ῥοβοὰμ υἱὸς σολομῶντος ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰούδαν, υἱὸς τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει ἐν ᾗ ἐξελέξατο κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ ἰσραήλ. καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ νααμὰ ἡ ἀμανῖτις. καὶ ἐποίησεν ἰούδας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. καὶ παρεζήλωσεν αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν αἷς ἥμαρτον. καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ καὶ στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου συσκίου. καὶ σύνδεσμος ἐγένετο ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐποίησεν ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος ῥοβοάμ, ἀνέβη σουσὰκ βασιλεὺς αἰγύπτου ἐπὶ ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τὰ πάντα ἔλαβε, καὶ τὰ ὅπλα τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε σολομών. καὶ ἐποίησε ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς ὅπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν. καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτῶν οἱ ἡγούμενοι τῶν παρατρεχόντων οἱ φυλάσσοντες τὸν πυλῶνα οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένετο ὡς ἂν εἰσεπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, ἦρον αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες καὶ ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ θεὲ τῶν παρατρεχόντων. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ῥοβοὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων

F

I.Pa 21.c.

G

iuda: ⁊ bellum fuit inter roboā ⁊ hierobo
ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον ῥοβοὰμ καὶ ἱεροβο-
am cūctis dieb⁹. ⁊ dormiuit roboā cū
ὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἐκοιμήθη ῥοβοὰμ μετὰ τῶν
patribus ſuis: ⁊ ſepelitur cū p̄ribus ſu-
πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐ
is in ciuitate dauid. ⁊ nomē m̄ris eius naa
τοῦ ἐν πόλει δαυίδ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ναα
ma ammanitis. ⁊ regnauit abia filius eius
μὰ ἡ ἀμμανῖτις. καὶ ἐβασίλευσεν ἀβιὰ υἱὸς αὐτοῦ
pro eo.
ἀντ' αὐτοῦ.

Ca.15.

A In octauo decimo anno regnante hiero
Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος ἱερο
boam filio nabat: regnat abia filius roboā ſup iu-
2.Par.13.a. βοὰμ υἱοῦ ναβὰτ, βασιλεύει ἀβιὰ υἱὸς ῥοβοὰμ ἐπὶ ἰού
dam. ⁊ trib⁹ ānis regnauit in hieruſalem. ⁊ no
δαν. καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνο
men m̄ris ſue maacha filia abeſalom. ⁊
μα τῆς μητρὸς αὐτοῦ μααχὰ θυγάτηρ ἀβεσαλώμ. καὶ
ambulauit in oībus peccatis p̄ris ſui q̄
ἐπορεύθη ἐν πάσαις ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἃς
fecerat ante eū: ⁊ nō erat cor eius
ἐποίησεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ
perfectū cū dn̄o deo ſuo: ſicut cor dauid
τελεία μετὰ κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἡ καρδία δαυὶδ
patris ſui: quia pp̄ dauid dedit ei do
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι διὰ δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ κύ
minus de⁹ ſu⁹ reliquias in hieruſalem: vt ſtatueret
ριος ὁ θεὸς αὐτοῦ κατάλειμμα ἐν ἱερουσαλήμ, ἵνα στήσῃ τὰ
filios eius poſt eū: ⁊ ſtatueret hieruſalem: vt
τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ στήσῃ τὴν ἱερουσαλήμ, ὡς
fecit dauid rectū corā dn̄o: ⁊ nō de-
ἐποίησε δαυὶδ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐξέ
clinauit ab oībus que preceperat ei cūctis
κλινεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας τὰς
diebus vite ſue: p̄terq̄ in ſmōe vrie
ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐν ῥήματι οὐρίου
chettei. ⁊ bellum fuit inter roboā ⁊ in-
τοῦ χετταίου. καὶ πόλεμος ἦν μεταξὺ ῥοβοὰμ καὶ με
B ter hieroboam oīb⁹ diebus vite eius.
2.Par.14.a. ταξὺ ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
⁊ reliqua ſermonū abia ⁊ oīa que fe
καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἀβιὰ καὶ πάντα ὅσα ἐποί
cit: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonū
ησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων
dierū regū iuda: ⁊ preliū fuit
τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν
inter abia ⁊ inter hieroboā. ⁊ dormiuit
ἀναμέσον ἀβιὰ καὶ ἀναμέσον ἱεροβοάμ. καὶ ἐκοιμήθη
abia cū p̄ribus ſuis: ⁊ ſepelitur in ci-
ἀβιὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν πό
uitate dauid. ⁊ regnauit aſa fili⁹ ei⁹ pro eo. In
λει δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσεν ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν τῷ
anno viceſimo hieroboā regis iſ
ἐνιαυτῷ τῷ εἰκοστῷ τοῦ ἱεροβοὰμ βασιλέως τοῦ ἰσ-
rael regnat aſa ſup iudā: ⁊ quadragin-
ραὴλ βασιλεύει ἀσὰ ἐπὶ ἰούδαν, καὶ τεσσαράκον
ta ⁊ vno anno regnauit in hieruſalem. ⁊ nomē
τα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα
matris eius maacha filia abeſalom. ⁊
τῆς μητρὸς αὐτοῦ μααχὰ θυγάτηρ ἀβεσαλώμ. καὶ
fecit aſa rectū corā dn̄o: ſicut dauid
ἐποίησεν ἀσὰ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς δαυὶδ ὁ
pater eius. ⁊ abſtulit iniciatos a terra: ⁊
πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ἀφεῖλε τοὺς τετελεσμένους ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ
abſtulit vniuerſas abominatiōes q̄ fecerūt pa
ἐξῆρε πάντα τὰ βδελύγματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέ
tres eius. ⁊ maacha m̄rem ſuā amo-
C ρες αὐτοῦ. καὶ τὴν μααχὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ με-
uit vt nō eſſet princeps: ſicut
τέστησεν τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθότι

iuda: Fuitq̄ bellum inter roboam & hieroboam cunctis diebus. Dormiuitq̄ roboā cū patribus ſuis: & ſepultus eſt cum eis in ciuitate dauid. Nomen āt matris eius naama amanitis. Et regnauit abia filius eius pro eo.

15. Igitur in octauo decimo āno regni hieroboā filii nabath: regnauit abia ſuper iudam. Tribus annis regnauit in ieruſalem. Nomen matris eius maacha filia abeſſalon. Ambulauitq̄ in oībus peccatis patris ſui que fecerat ante eū: nec erat cor eius perfectum cum dn̄o deo ſuo ſicut cor dauid patris eius. Sed propter dauid dedit ei dominus de⁹ ſu⁹ lucernā in ieruſalem vt ſuſcitaret filiū eius poſt eū & ſtatueret ieruſalem: eo q̄ feciſſet dauid rectū in oculis dn̄i: & nō declinaſſet ab oībus q̄ p̄ceperat ei cūctis diebus vite ſue: excepto ſermōe vrie ethei. Attamē bellū fuit inter roboam & hieroboā omni tp̄e vite eius. Reliqua aūt ſermonum abie & omnia que fecit: nōne hec ſcripta ſūt in libro verborum dierum regū iuda: Fuitq̄ prelium inter abiā & inter hieroboam. Et dormiuit abia cū p̄ribus ſuis: & ſepelierūt eū in ciuitate dd̄: regnauitq̄ aſa filius eius p̄ eo. In anno ergo viceſimo hieroboā regis iſrael regnauit aſa rex iuda: & quadraginta & vno anno regnauit in ieruſalē. Nomen matris eius maacha filia abeſſalon: & fecit aſa rectū añ cōſpectum domini ſicut dd̄ p̄r eius: & abſtulit effeminatos de terra: purgauitq̄ vniuerſas ſordes idolorum que fecerāt p̄res eius. Inſuper & maacham matrem ſuā amouit ne eſſet princeps in ſacris

יהודה׃ ומלחמה היתה בין רחבעם — לחם היה
ובין ירבעם כל הימים׃ וישכב — יום שכב
רחבעם עם אבתיו ויקבר עם — קבר
אבתיו בעיר דוד ושם אמו
נעמה העמנית וימלך אבים בנו — מלך
ובשנת שמנה
תחתיו׃ Cap. xv.
עשרה למלך ירבעם בן נבט — שנה
מלך אבים על יהודה׃ שלש
שנים מלך בירושלם ושם
אמו מעכה בת אבישלום׃ וילך
בכל חטאות אביו אשר עשה
לפניו ולא היה לבבו שלם עם — פנה
יהוה אלהיו כלבב דוד אביו׃
כי למען דוד נתן יהוה אלהיו
לו ניר בירושלם להקים את — ניר קום
בנו אחריו ולהעמיד את ירושלם׃ — עמד
אשר עשה דוד את הישר בעיני
יהוה ולא סר מכל אשר צוהו — סור
כל ימי חייו רק בדבר אוריה — יום חיה
החתי׃ ומלחמה היתה בין רחבעם — לחם היה
ובין ירבעם כל ימי חייו׃ ויתר
דברי אבים וכל אשר עשה
הלא הם כתובים על ספר דברי
הימים למלכי יהודה ומלחמה
היתה בין אבים ובין ירבעם׃ וישכב
אבים עם אבתיו ויקברו אתו בעיר — קבר
דוד וימלך אסא בנו תחתיו׃ ובשנת — מלך שנה
עשרים לירבעם מלך ישראל
מלך אסא מלך יהודה׃ וארבעים — רבע
ואחת שנה מלך בירושלם ושם
אמו מעכה בת אבישלום׃
ויעש אסא הישר בעיני יהוה — עשה
כדוד אביו׃ ויעבר הקדשים מן — עבר
הארץ ויסר את כל הגלולים — סור גלל
אשר עשו אבתיו׃ וגם את
מעכה אמו ויסרה מגבירה — גבר

Digitized by Google

אֲשֶׁר עָשְׂתָה מִפְלֶצֶת לָאֲשֵׁרָה   פלץ
וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת מִפְלַצְתָּהּ   כרת
וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמוֹת לֹא   שרף במה
סָרוּ רַק לְבַב אָסָא הָיָה שָׁלֵם
עִם יְהוָה כָּל יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת   יום בוא
קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשֵׁי בֵּית יְהוָה
כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה   כלה לחם
בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל   היה
כָּל יְמֵיהֶם׃ וַיַּעַל בַּעְשָׁא   עלה
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עַל יְהוּדָה וַיִּבֶן   בנה
אֶת הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא   נתן יצא
וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח   בוא לקח
אָסָא אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
הַנּוֹתָרִים בְּאוֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה   יתר אצר
וְאֶת אוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ
וַיִּתְּנֵם בְּיַד עֲבָדָיו וַיִּשְׁלָחֵם   נתן שלח
הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶל בֶּן הֲדַד בֶּן טַבְרִמֹּן
בֶּן חֶזְיוֹן מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב
בְּדַמֶּשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ   ברת
בֵּין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי
לְךָ שֹׁחַד כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵרָה אֶת   ילך פור
בְּרִיתְךָ אֶת בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן הֲדַד   עלה שמע
אֶל הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת
שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר לוֹ עַל עָרֵי   שור עיר
יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת עִיּוֹן וְאֶת דָּן   נכה
וְאֵת אָבֵל בֵּית מַעֲכָה וְאֵת כָּל
כִּנְרוֹת עַל כָּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי׃
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל   היה חדל
מִבְּנוֹת אֶת הָרָמָה וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה׃   בנה
וְהַמֶּלֶךְ אָסָא הִשְׁמִיעַ אֶת
כָּל יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ   נקה נשא
אֶת אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת עֵצֶיהָ
אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּם   בנה
הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶת גֶּבַע בִּנְיָמִן וְאֶת
הַמִּצְפָּה׃ וְיֶתֶר כָּל דִּבְרֵי אָסָא

priapi & in luco ei⁹ quē conſecrauerat. ooooooooo Subuertitq; ſpecū eius & confregit ſimulacrū turpiſſimū & cōbuſſit ī torrēte cedron. Excelſa aūt nō abſtulit. Verū tamen cor aſa pfectū erat cum dño deo ſuo cunctis diebus ſuis: & intulit ea q̄ ſctificauerat pater ſuus & vouerat in domū dñi argētum & aurū & vaſa. Bellū āt erat inter aſa & baaſa regem iſrael oooooooooo cunctis diebus eorum. Aſcendit quoq; baaſa rex iſrael in iudam: & edificauit oooooooooooo rama vt non poſſit qſpiam egredi oooooooooo vel īgredi de pte aſa regis iude. Tollens itaq; aſa omne argētum & aurum oooooooooooooo qđ remāſerat in theſauris domus domini: oooo & in theſauris domus regie: oooooooooooooooo dedit illud in man⁹ ſeruorum ſuorum: & miſit ad benadab filiū tabrēmon oooooooooooooooo filii ezion regem ſyrie qui habitabat ooooo in damaſco dicēs. Fedus eſt inter me & te & inter patrē meū & patrem tuum: ideo miſi tibi munera argētū & aurū: & peto vt vēias & irritū facias fedus qđ habes cū baaſa rege iſrael: & recedat a me. Acquieſcens benadab regi aſa miſit ooooooo oooooooooooooooooooooo pricipes exercit⁹ ſui i ciuitates ooooooooooooo iſrael: & percuſſerunt ahion & dan oooooooo & abel domum maacha & vniuerſam ooooo cenneroth: oēm.ſ. terram neptalim. Quod cum audiſſet baaſa intermiſit ooooooooooooooo edificare rama & reuerſus eſt in therſa. ooooooo Rex autem aſa nunciū miſit in ooooooooooooo oēm iudā dicēs Nemo ſit excuſatus. Et tulerūt lapides de rama & ligna oooooooooooooooo eius qbus edificauerat baaſa: & extruxit đ eis rex aſa gabaa beniamī & oooooooooooooooooo maſpha. Reliqua autē oīum ſermonum aſa

fecit ſynodū luco eius. ⁊ abſcidit aſa
ἐποίησεν σύνοδον τῷ ἄλσει αὐτῆς. καὶ ἐξέκοψεν ἀσὰ
oia luſtra eius: ⁊ cōbuſſit in
πάσας τὰς καταδύσεις αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησεν ἐν
igne in torrēte cedrō: at excelſa nō ab
πυρὶ ἐν τῷ χειμάῤῥῳ κεδρών, τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆ-
ſtulit. verūtñ cor aſa erat pfectū cū dño cun-
ρεν. πλὴν ἡ καρδία ἀσὰ ἦν τελεία μετὰ κυρίου πά-
ctis diebus ſuis. ⁊ intulit aſa in do-
σας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. καὶ εἰσήνεγκεν ἀσὰ εἰς τὸν οἶ-
mum dñi colūnas patris ſui ⁊
κον κυρίου τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς
colūnas argēteas ⁊ aureas: ⁊ intulit in
κίονας τοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς, καὶ εἰσήνεγκεν εἰς
domū dñi argentū ⁊ aurū ⁊ vaſa. ⁊ bel
τὸν οἶκον κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. καὶ πόλε-
lum erat inter aſa ⁊ inter baaſa regē
μος ἦν ἀναμέσον ἀσὰ καὶ ἀναμέσον βαασὰ βασιλέως
iſrael cunctis dieb⁹. ⁊ aſcēdit baaſa rex
ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἀνέβη βαασὰ βασιλεὺς
iſrael in iudā: ⁊ edificauit rama: vt nō
ἰσραὴλ ἐπὶ ἰούδαν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν ῥαμά, τοῦ μὴ
eſſet egrediens ⁊ ingrediens aſa re- D
εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ ἀσὰ βασι-
gi iuda. ⁊ cepit aſa argentū ⁊ aurū.
λεῖ ἰούδα. καὶ ἔλαβεν ἀσὰ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον
inuētū in theſauris domus dñi ⁊ in the
τὸ εὑρεθὲν ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ ἐν τοῖς θη-
ſauris dom⁹ regis: ⁊ dedit illud in manus
σαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς χεῖρας τῶν
ſeruorū ſuorū. ⁊ miſit eos rex aſa ad
παίδων αὐτοῦ. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἀσὰ πρὸς
filiū ader filij tabremon filij azion regis ſyrie q̃
υἱὸν ἀδέρ υἱοῦ ταβρεμὼν υἱοῦ ἀζιὼν βασιλέως συρίας τοῦ
habitabat in damaſco dicēs: fedus ſit in
κατοικοῦντος ἐν δαμασκῷ λέγων, διαθήκη ἔσω ἀναμέ-
ter me ⁊ inter te ⁊ inter patrē
σον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σοῦ καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός
meū ⁊ inter patrē tuū: ecce miſi
μου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός σου, ἰδοὺ ἀπέσταλκά
tibi munera argētī ⁊ auri: veni irritū facias
σοι δῶρα ἀργυρίου καὶ χρυσίου, δεῦρο διασκέδασον τὴν
fedus tuū qđ ad baaſa regē iſrael: ⁊ aſcen
διαθήκην σου τὴν πρὸς βαασὰ βασιλέα ἰσραήλ, καὶ ἀναβή-
det a me. ⁊ audiuit fili⁹ ader regem aſa:
σεται ἀπ' ἐμοῦ. καὶ ἤκουσεν υἱὸς ἀδὲρ τοῦ βασιλέως ἀσά,
⁊ miſit principes exercitus ſui in
καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐν E
ciuitates iſrael. ⁊ percuſſit ain: ⁊
ταῖς πόλεσι τοῦ ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξε τὴν αἴν, καὶ
dan: ⁊ abel domus maacha: ⁊ vniuerſam
τὴν δάν, καὶ τὴν ἀβὲλ οἴκου μααχά, καὶ πᾶσαν τὴν
chenereth vſq; ad oēm terrā nephthalim. ⁊ factū ē vt
χενερὲθ ἕως πάσης τῆς γῆς νεφθαλίμ. καὶ ἐγένετο ὡς
audiuit baaſa: ⁊ intermiſit edificare ra
ἤκουσε βαασά, καὶ διέλιπεν τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν ῥα-
ma: ⁊ reuerſus ē in therſa. ⁊ rex aſa nun
μά, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς θερσά. καὶ ὁ βασιλεὺς ἀσὰ πα-
ciauit omī iuda: vt null⁹ excuſat⁹. ⁊ tollūt lapides
ρήγγειλεν παντὶ ἰούδα ἐν ἀκί. καὶ αἴρουσι τοὺς λίθους
rama ⁊ ligna eius q̄ edificauit baaſa: ⁊
τῆς ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ᾠκοδόμησεν βαασά, καὶ
edificauit in eis aſa rex collē ben
ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς ἀσὰ ὁ βασιλεὺς τὸν βουνὸν βεν-
iamin ⁊ ſpeculā. ⁊ reliqua ſmonū aſa
ιαμὶν καὶ τὴν σκοπιάν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἀσὰ

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Digitized by Google

τ vniuerſa fortitudo eius τ cuncta q̄ fecit: τ
καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ
ciuitates quas extruxit: nonne hec ſcripta
αἱ πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγρα-
ſunt in libro verboꝝ dierū re
πται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασι-
gum iuda: verū tñ in tp̄e ſenectutis ſue: do-
1. Pa
λέων ἰούδα; πλὴν ἐν καιρῷ τοῦ γήρους αὐτοῦ, ἐπό-
16.d.
luit pedes ſuos. τ dormiuit aſa cū
νεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ. καὶ ἐκοιμήθη ἀσὰ μετὰ
patribus ſuis: τ ſepelitur cū pa
τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πα-
tribus ſuis in ciuitate dauid patris ſui.
τέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
τ regnauit ioſaphat fili⁹ eius pro eo.
καὶ ἐβασίλευσεν ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
τ nabad filius hieroboā regnat ſup iſrael in
F
καὶ ναβὰδ υἱὸς ἱεροβοὰμ βασιλεύει ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν
anno ſecūdo aſa regis iuda. τ regna-
ἔτει δευτέρῳ τοῦ ἀσὰ βασιλέως ἰούδα. καὶ ἐβασί-
uit nabad ſup iſrael duob⁹ ānis. τ fecit
λευσεν ναβὰδ ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ δύο ἔτη. καὶ ἐποίησεν
malū coram dn̄o: τ ambulauit in via
τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ
patris ſui: τ in peccatis eius in qb⁹
πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἐν αἷς
peccare fecerūt iſrael. τ inſidiatus eſt cōtra eū ba-
ἐξήμαρτον τὸν ἰσραήλ. καὶ περιεκάθισεν ἐπ' αὐτὸν βα-
aſa fili⁹ achia cōtra domū iſſachar: τ per
ασὰ υἱὸς ἀχία ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ ἰσαχάρ, καὶ ἐπά-
cuſſit eū in gabathō q̄ eſt philiſtinorū. τ na
ταξεν αὐτὸν ἐν γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ να
bad τ oīs iſrael obſidebat in gabathō. τ
βὰδ καὶ πᾶς ἰσραὴλ περιεκάθητο ἐπὶ γαβαθών. καὶ
interfecit eum baaſa in āno tertio aſa
ἐθανάτωσεν αὐτὸν βαασὰ ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ ἀσὰ
regis iuda. τ regnauit pro eo. τ
βασιλέως ἰούδα. καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. καὶ
factū ē vt regnauit: percuſſit totā domū hie
G
ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσεν, ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον ἱε
roboam: τ nō reliquit oēm aīa₃ in
ροβοάμ, καὶ οὐχ ὑπελίπετο πᾶσαν πνοὴν ἐν τῷ
hieroboā: donec deleret eū iuxta ver
ἱεροβοάμ, ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆ-
bum dn̄i qđ locut⁹ eſt in manu ſerui ſui achia
μα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ ἀχία
ſylonite de pctīs hieroboā: vt
τοῦ σηλωνίτου περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἱεροβοάμ, ὡς
peccare fecit iſrl̄ in irritatione ſua in
ἐξήμαρτε τὸν ἰσραὴλ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ ἐν
qua irritauerat dn̄m deū iſrael. τ re
ᾧ παρώργισε κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ. καὶ τὰ λοι-
liqua ſmonū nabad τ oīa que fecit:
πὰ τῶν λόγων ναβὰδ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν,
nonne hec ſcripta ſunt in libro verboꝝ
οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων
dierū regū iſrael: τ bellū fuit in
ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ; καὶ πόλεμος ἦν ἀνα
ter aſa τ inter baaſa regē iſrael
μέσον ἀσὰ καὶ ἀναμέσον βαασὰ βασιλέως ἰσραὴλ
cūctis diebus eoꝝ. in anno tertio
πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ
aſa regis iuda regnat baaſa fili⁹
τοῦ ἀσὰ βασιλέως ἰούδα βασιλεύει βαασὰ υἱὸς
ahie ſup iſrael in therſa viginti τ quattuor ānis.
ἀχία ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν θερσὰ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη.
τ fecit baaſa malū corā dn̄o: τ
καὶ ἐποίησε βαασὰ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ
ambulauit in via hieroboam
ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἱεροβοὰμ

& vniuerſe fortitudies eius & cūcta que fecit: & ciuitates quas extruxit: nonne hec ſcripta ſūt in libro verborū dierum regum iuda? Verūtñ in tp̄e ſenectutis ſue doluit pedes: & dormiuit cum patribus ſuis: & ſepultus eſt cū eis in ciuitate dd̄ pris ſui. Regnauitq̧ ioſaphat filius eius pro eo. Nadab vero filī⁹ hieroboā regnauit ſuper iſrael anno ſecūdo aſa regis iuda: regnauitq̧ ſuper iſrael duob⁹ ānis. & fecit qđ malū eſt ī cōſpectu dn̄i & ābulauit in viis pris ſui: & in peccatis eius qbus peccare fecit iſrael. Inſidiatus eſt autem ei baaſa filius ahie de domo iſachar: & pcuſſit eū in gebbethon q̄ eſt vrbs philiſtinorū. Siquidē nadab & omnis iſrael obſidebāt gebbethon. Interfecit ergo illū baaſa in anno tertio aſa regis iuda. Et regnauit p eo. Cūq̧ regnaſſet percuſſit omnem domum hieroboā. Nō dimiſit nec vnā qdē aīam de ſemine eius donec deleret eum iuxta verbū dn̄i qđ locutus fuerat in māu ſerui ſui ahie ſylonitis: ppter peccata hieroboam que peccauerat: & quibus peccare fecerat iſrael: & propter delictum quo irritauerat dominū deum iſrael. Reliqua autem ſermonum nadab & oīa que operatus eſt: nōne hec ſcripta ſunt in libro verborum dierū regum iſrael? Fuitq̧ bellum inter aſa & baaſa regem iſrael cunctis diebus eorum. Anno tertio aſa regis iuda regnauit baaſa filius ahie ſup omnem iſrael in therſa viginti quattuor ānis. & fecit malum corā dn̄o: ābulauitq̧ in viis hieroboam

וכל גבורתו וכל אשר עשה — גבר
והערים אשר בנה הלא המה
כתובים על ספר דברי הימים — כתב יום
למלכי יהודה רק לעת זקנתו
חלה את רגליו וישכב אסא עם — שכב
אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר — קבר
דוד אביו וימלך יהושפט בנו — מלך
תחתיו ונדב בן ירבעם מלך על
ישראל בשנת שתים לאסא
מלך יהודה וימלך על ישראל
שנתים ויעש הרע בעיני יהוה — שנה עשה
וילך בדרך אביו ובחטאתו אשר — רוע
החטיא את ישראל ויקשר עליו — חטא קשר
בעשא בן אחיה לבית יששכר
ויכהו בעשא בגבתון אשר — נכה
לפלשתים ונדב וכל ישראל
צרים על גבתון וימיתהו בעשא — צור מות
בשנת שלש לאסא מלך יהודה
וימלך תחתיו ויהי כמלכו הכה — היה
את כל בית ירבעם לא השאיר — שאר
כל נשמה לירבעם עד השמדו — שמד
כדבר יהוה אשר דבר ביד עבדו
אחיה השילני על חטאות
ירבעם אשר חטא ואשר
החטיא את ישראל בכעסו אשר
הכעיס את יהוה אלהי ישראל — כעס
ויתר דברי נדב וכל אשר
עשה הלא הם כתובים על — כתב
ספר דברי הימים למלכי
ישראל ומלחמה היתה בין אסא — לחם היה
ובין בעשא מלך ישראל כל
ימיהם בשנת שלש לאסא — יום שנה
מלך יהודה מלך בעשא בן
אחיה על כל ישראל בתרצה
עשרים וארבע שנה ויעש הרע — רבע עשה
בעיני יהוה וילך בדרך ירבעם — רוע

Digitized by Google

ובחטאתו אשר החטיא את — חטא
ישראל:
Cap. xvi. ויהי דבר יהוה — היה
אל יהוא בן חנני על בעשא
לאמר: יען אשר הרימתיך מן — רום
העפר ואתנך נגיד על עמי — נתן נגד
ישראל ותלך בדרך ירבעם — הלך
ותחטא את עמי ישראל
להכעיסני בחטאתם: הנני מבעיר — בער
אחרי בעשא ואחרי ביתו ונתתי — נתן
את ביתך כבית ירבעם בן נבט:
המת לבעשא בעיר יאכלו — מות אכל
הכלבים והמת לו בשדה יאכלו
עוף השמים: ויתר דברי בעשא
ואשר עשה וגבורתו הלא הם — גבר
כתובים על ספר דברי הימים — כתב יום
למלכי ישראל: וישכב בעשא — שכב
עם אבתיו ויקבר בתרצה וימלך — קבר מלך
אלה בנו תחתיו: וגם ביד יהוא
בן חנני הנביא דבר יהוה היה — נבא
אל בעשא ואל ביתו ועל כל
הרעה אשר עשה בעיני יהוה — רעע
להכעיסו במעשה ידיו להיות — כעס עשה
כבית ירבעם ועל אשר הכה — היה נכה
אתו: בשנת עשרים ושש שנה
לאסא מלך יהודה מלך אלה בן
בעשא על ישראל בתרצה
שנתים: ויקשר עליו עבדו זמרי — שנה קשר
שר מחצית הרכב והוא בתרצה — שור חצה
שתה שכור בית ארצא אשר — שכר
על הבית בתרצה: ויבא זמרי — בוא
ויכהו וימיתהו בשנת עשרים — מות שנה
ושבע לאסא מלך יהודה וימלך
תחתיו: ויהי במלכו כשבתו על — היה ישב
כסאו הכה את כל בית בעשא
לא השאיר לו משתין בקיר — שאר שתן
וגאליו ורעהו: וישמד זמרי את — שמד

& in peccatis eius quibus peccare fecit israel. 16.

Factus eſt aũt ſermo dñi ad iehu filium anani cõtra baaſa dicens. Pro eo q̃ exaltaui te de puluere & poſui te ducem ſup populũ meum iſrael: tu aũt ambulaſti in via hieroboam: & peccare feciſti populum meum iſrael: vt me irritares in peccatis eoꝝ: ecce ego demetam poſteriora baaſa & poſteriora domus eius: & faciã domũ tuã ſicut domũ hieroboã filii nabath. Qui mortuꝰ fuerit de baaſa in ciuitate: comedẽt eũ canes: & q mortuus fuerit ex eo in regiõe: comedẽt eũ volucres celi. Reliq̃ aũt ſermonũ baaſa & q̃cũq; fecit & p̄lia eius: nõne hec ſcripta ſunt i libro verborum dierum regum iſrael? Dormiuit ergo baaſa cũ patribus ſuis: ſepultuſq; ẽ i therſa: & regnauit hela filius eius p̄ eo. Cũ aũt in manu iehu filii anani p̄phete verbum dñi factum eſſet cõtra baaſa & cõtra domũ eius: & contra omne malũ q̃d fecerat coram domino ad irritãdũ eũ in opibꝰ manuũ ſuarũ vt fieret ſicut domus hieroboã: ob hãc cauſam occidit eũ: hoc ẽ iehu filiũ anani p̄phetã. Anno viceſimo ſexto aſa regis iuda regnauit hela filius baaſa ſuper iſrael in therſa duobus ãnis: & rebellauit cõtra eũ ſeruus ſuus zambri dux medie p̄tis equitũ. Erat ãt hela in therſa bibẽs & temulentus in domo arſa prefecti therſa. Irruens ergo zambri percuſſit & occidit eũ anno viceſimo ſeptĩo aſa regis iuda: & regnauit pro eo. Cunq; regnaſſet & ſediſſet ſuper ſoliũ eiꝰ: p̄cuſſit oẽm domum baaſa: & nõ dereliquit ex ea mingentem ad parietem & p̄piquos & amicos eius. Deleuitq; zambri

filij nabat ⁊ in peccatis eius in q̃bꝰ peccare fecit iſrael.
υἱοῦ ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἐν αἷς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ.

Ca.16.

A Et factꝰ eſt ſermo dñi ad ieu filiũ anani
Καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς ἰοῦ υἱὸν ἀνανὶ
ad baaſa dicẽs: p̄ eo q̃ exaltaui te de terra ⁊
πρὸς βαασὰ λέγων, ἀνθ' ὧν ὕψωσά σε ἀπὸ τῆς γῆς καὶ
dedi te ducẽ ſup p̄plm meũ iſrael: ⁊ ambulaſti in via hieroboã: ⁊ peccare feciſti p̄plm meũ
ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ ἱεροβοάμ, καὶ ἐξήμαρτες τὸν λαόν μου
iſrael: vt irritaret me in vanitatibꝰ eorũ:
ἰσραήλ, τοῦ παροργίσαι με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν,
ecce ego ſuſcitabo poſt baaſa ⁊ poſt domum eius mala: ⁊ dabo domũ eius vt
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω βαασὰ καὶ ὀπίσω τοῦ οἴκου αὐτοῦ κακά, καὶ δώσω τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς τὸν
domũ hieroboã filij nabat. qui mortuꝰ fuerit de baaſa in ciuitate: vorabunt eũ canes. ⁊
οἶκον ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ. τὸν τεθνηκότα τοῦ βαασὰ ἐν τῇ πόλει, καταφάγονται αὐτὸν οἱ κύνες. καὶ
qui mortuꝰ fuerit ex eo in agro: vorabunt eum volucres celi. ⁊ reliqua
τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ, καταφάγονται αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
B ſermonũ baaſa: ⁊ oĩa que fecit: ⁊ prelia eius: nonne hec ſcripta ſũt in libro verboꝝ dierũ regum iſrael? ⁊
λόγων βαασά, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ; καὶ
dormiuit baaſa cũ p̄ribus ſuis: ⁊ ſepelitur in therſa: ⁊ regnauit ela filiꝰ eius pro eo. ⁊ locutꝰ eſt dñs in manu ieu filij anani
ἐκοιμήθη βαασὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν θερσᾷ, καὶ ἐβασίλευσεν ἠλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ ἰοῦ υἱοῦ ἀνανὶ
cõtra baaſa ⁊ cõtra domũ eius ⁊ cõtra omne malũ eius q̃d fecerat corã domino ad irritandũ eũ in opibus manuũ
ἐπὶ βαασὰ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν κακίαν αὐτοῦ ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν
ſuarũ: vt eſſet ipſe ſicut domꝰ hieroboã: ⁊ eo q̃ percuſſit eũ. in ſexto ⁊ viceſimo anno
αὐτοῦ, τοῦ εἶναι αὐτὸν ὡς ὁ οἶκος ἱεροβοάμ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πατάξαι αὐτόν. ἐν τῷ ἕκτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει
C aſa regis iuda: ela filiꝰ baaſa regnauit ſup iſrael in therſa duobꝰ ãnis. ⁊ cõuerſus eſt cõtra eũ
ἀσὰ βασιλέως ἰούδα, ἠλὰ υἱὸς βαασὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν θερσᾷ δύο ἔτη. καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν
ſeruus ſuus zambri: dux medie p̄tis curruum. ⁊ ipſe erat in therſa bibens ⁊ temulẽtꝰ in
ὁ παῖς αὐτοῦ ζαμβρί, ὁ ἄρχων τοῦ ἡμίσους τῶν ἁρμάτων. καὶ αὐτὸς ἦν ἐν θερσᾷ πίνων καὶ μεθύων ἐν τῷ
domo orſa p̄fecti domꝰ qui in therſa. ⁊ igreſſus ẽ zambri ⁊ percuſſit eũ: ⁊ occidit eũ in
οἴκῳ ὠσᾷ τοῦ οἰκονόμου τοῦ ἐν θερσᾷ. καὶ εἰσῆλθε ζαμβρὶ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν ἐν
anno ſeptimo ⁊ viceſimo: ⁊ regnauit pro eo. ⁊
ἔτει ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. καὶ
factũ ẽ cũ regnaſſet ipſe cũ ſediſſet ipſe ſup ſoliũ eius: percuſſit totã domũ baaſa: ⁊ nõ dereliquit ei mingẽtẽ ad parietẽ ⁊ propinquos ⁊ amicos eius. ⁊ deleuit zambri
ἐγένετο ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐν τῷ καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον βαασά, καὶ οὐ κατέλιπεν αὐτῷ οὐροῦντα πρὸς τὸν τοῖχον καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ ἑταίρους αὐτοῦ. καὶ ἐξωλόθρευσεν ζαμβρὶ

s.14.c ⁊ infra. 21.f.
4.Re. 9.b.

Digitized by Google

totā domū baaſa: iuxta verbū dñi quod locut⁹ eſt
ὅλον τὸν οἶκον βαασά, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε
dñs cōtra domū baaſa in manu ieu filij ana
κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον βαασὰ ἐν χειρὶ ἰοῦ υἱοῦ ἀνα-
nie prophete de oībus peccatis ba-
νίου τοῦ προφήτου περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν βα-
ſa ꝛ ela filij eius: quō peccare fecit iſ
ασὰ καὶ ἠλὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτε τὸν ἰσ-
rael ad puocādū dñm deū iſrael in
D ραὴλ τοῦ παροργίσαι κύριον τὸν θεὸν ἰσραὴλ ἐν τοῖς
vanitatib⁹ ſuis. ꝛ reliqua ſermonū ela ꝛ
ματαίοις αὐτῶν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἠλὰ καὶ
omnia que fecit: nonne hec ſcripta ſūt
πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται
in libro verboꝝ dierū regum iſ
ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσ-
rael? in viceſimo ꝛ ſeptimo anno aſa re
ραήλ; ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει ἀσὰ βασι-
gis iuda regnauit zambri in therſa ſeptē die
λέως ἰούδα ἐβασίλευσε ζαμβρὶ ἐν θερσᾶ ἑπτὰ ἡμέ-
bus. ꝛ caſtra iſrael ſup gabathon quod eſt
ρας. καὶ ἡ παρεμβολὴ ἰσραὴλ ἐπὶ γαβαθὼν τὴν
philiſtinorū. ꝛ audiuit pplꝰ qui in ca
τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμ-
ſtris dicētes: rebellauit zambri: ꝛ percuſſit
βολῇ λεγόντων, συνεστράφη ζαμβρί, καὶ πέπαικε
regem ela. ꝛ regē cōſtituit pplꝰ am-
τὸν βασιλέα ἠλά. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τὸν ἀμ-
bri principē militie ſup iſrael in die
βρὶ τὸν ἡγεμόνα τῆς στρατιᾶς ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέ-
illa in caſtris. ꝛ aſcēdit ambri de
ρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ ἀνέβη ἀμβρὶ ἐκ
gabathon: ꝛ oīs iſrael cum eo. ꝛ ob
γαβαθών, καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ περιεκά-
ſedit in therſa. ꝛ factū eſt vt vidit zambri ꝙ ex
θισεν ἐν θερσᾶ. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδε ζαμβρὶ ὅτι προ-
pugnata eſt ciuitas ſua: ꝛ ingreditur in do-
κατείληπται ἡ πόλις αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται εἰς τὸν οἶ-
mum regis: ꝛ ſuccendit ſuper ſe domū
κον βασιλέως, καὶ ἐνεπύρισεν ἐφ᾽ ἑαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ
regis in igne: ꝛ mortu⁹ eſt pro pecca
βασιλέως ἐν πυρί, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτι-
tis ſuis que fecit cū faceret malū co
ῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώ-
ram dño cū ambularet in via hieroboā filij na
πιον κυρίου τοῦ πορευθῆναι ἐν ὁδῷ ἱεροβοὰμ υἱοῦ να-
E bat: ꝛ in peccatis eius que fecit vt
βάτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν ὡς
peccare fecit iſrael. ꝛ reliqua ſmonū zam
ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ζαμ-
bri ꝛ cōiurationes eius quas cōiurauit: nonne
βρὶ καὶ αἱ συνάψεις αὐτοῦ ἃς συνῆψεν, οὐκ ἰδοὺ
hec ſcripta ſunt in libro verboꝝ dierū
ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν
regum iſrael. tūc diuiſus ē pplꝰ iſrael:
τῶν βασιλέων ἰσραήλ. τότε μερίζεται ὁ λαὸς ἰσραήλ,
media pars ei⁹ fit poſt thabni filiū gineth vt cō-
ἥμισυ αὐτοῦ γίνεται ὀπίσω θαβνὶ υἱοῦ γινὴθ τοῦ βα-
ſtitueret regē eū: ꝛ media pars ppli fit poſt
σιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπί-
ambri vt regē cōſtitueret eū. ꝛ pplꝰ exiſ poſt
σω ἀμβρὶ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν. καὶ ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπί-
ambri preualuit pplo qui poſt thabni
σω ἀμβρὶ ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω θαβνὶ
filiū gineth. ꝛ mortu⁹ eſt thabni. ꝛ regnauit am
υἱοῦ γινήθ. καὶ ἀπέθανε θαβνί. καὶ ἐβασίλευσεν ἀμ-
bri in trigeſimo ꝛ primo anno
βρὶ ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ πρώτῳ ἔτει

omnem domum baaſa iuxta verbum domini quod locutus fuerat ad baaſa in manu iehu pphete ppter vniuerſa peccata baaſa & peccata hela filii ei⁹ qui peccauerunt & peccare fecerūt iſrael prouocantes dominū deum iſrael in vanitatibus ſuis. Reliqua aūt ſermonū hela & oia que fecit: nōne hec ſcripta ſunt in libro verborum dierū regum iſrael? Anno viceſimo ſeptimo aſa regis iuda regnauit zambri ſeptē dieb⁹ in therſa. Porro exercitus obſidebat gebbethō vrbē philiſtinorum. Cunq; audiſſet rebellaſſe zambri & occidiſſe regem: fecit ſibi regem oīs iſrael amri qui erat princeps militie ſuper iſrael in die illa ī caſtris. Aſcendit ergo amri & omnis iſrael cum eo de gebbethon & obſidebāt therſa. Videns aūt zambri ꝙ expugnanda eſſet ciuitas: igreſſus eſt palatiū & ſuccendit ſecum domū regiā: & mortuus eſt in pctis ſuis: que peccauerat faciens malum corā domino: & ambulans in via hieroboā & i peccato eius quo fecit peccare iſrael. Reliqua aūt ſermonū zambri & inſidiarū ei⁹ & tyrānidis: nonne hec ſcripta ſunt in libro verborum dierū regū iſrael? Tunc diuiſus eſt populus iſrael in duas ptes. Media ps populi ſeq̄batur thebni filium gineth vt cōſtitueret eum regem: & media ps amri. Preualuit āt popul⁹ qui erat cum amri populo qui ſequebatur thebni filium gineth: mortuuſq; eſt thebni & regnauit amri. Anno triceſimo primo aſa

כל בית בעשא כדבר יהוה
אשר דבר אל בעשא ביד יהוא
הנביא אל כל חטאות בעשא — נבא
וחטאות אלה בנו אשר חטאו
ואשר החטיאו את ישראל — חטא
להכעיס את יהוה אלהי ישראל
בהבליהם: ויתר דברי אלה וכל — כעס
אשר עשה הלוא הם כתובים על
ספר דברי הימים למלכי ישראל: — כתב
בשנת עשרים ושבע שנה — יום שנה
לאסא מלך יהודה מלך זמרי
שבעת ימים בתרצה והעם חנים — חנה
על גבתון אשר לפלשתים:
וישמע העם החנים לאמר קשר — שמע
זמרי וגם הכה את המלך וימלכו — נכה מלך
כל ישראל את עמרי שר צבא — שור
על ישראל ביום ההוא במחנה: — חנה
ויעלה עמרי וכל ישראל עמו — עלה
מגבתון ויצרו על תרצה: ויהי — צור היה
כראות זמרי כי נלכדה העיר — ראה לכד
ויבא אל ארמון בית המלך — בוא
וישרף עליו את בית מלך באש — שרף
וימת: על חטאתיו אשר חטא — מות
לעשות הרע בעיני יהוה ללכת — עשה רוע
בדרך ירבעם ובחטאתו אשר — ילך
עשה להחטיא את ישראל: — חטא
ויתר דברי זמרי וקשרו אשר
קשר הלא הם כתובים על ספר
דברי הימים למלכי ישראל:
אז יחלק העם ישראל לחצי — חלק חצה
חצי העם היה אחרי תבני בן גינת
להמליכו והחצי אחרי עמרי: — מלך
ויחזק העם אשר אחרי עמרי — חזק
את העם אשר אחרי תבני בן
גינת וימת תבני וימלך עמרי:
בשנת שלשים ואחת שנה לאסא — שנה

Digitized by Google

מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ עָמְרִי עַל יִשְׂרָאֵל
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה
מָלַךְ שֵׁשׁ שָׁנִים׃ וַיִּקֶן אֶת הָהָר קנה
שֹׁמְרוֹן מֵאֶת שֶׁמֶר בְּכִכְּרַיִם כָּסֶף
וַיִּבֶן אֶת הָהָר וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם בנה קרא
הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם שֶׁמֶר
אֲדֹנֵי הָהָר שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעֲשֶׂה עָמְרִי עשה
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר רוע
לְפָנָיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּכָל דֶּרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן פנה
נְבָט וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת חטא
יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
עָמְרִי אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר גבר
עָשָׂה הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר כתב
דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּשְׁכַּב עָמְרִי עִם אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר שכב קבר
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בְּנוֹ מלך
תַּחְתָּיו׃ וְאַחְאָב בֶּן עָמְרִי מָלַךְ
עַל יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה
וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בֶּן עָמְרִי עַל יִשְׂרָאֵל
בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה׃
וַיַּעַשׂ אַחְאָב בֶּן עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי עשה רוע
יְהוָה מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ וַיְהִי היה
הֲנָקֵל לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן קלל ילך
נְבָט וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת אִיזֶבֶל בַּת לקח איש
אֶתְבַּעַל מֶלֶךְ צִידֹנִים וַיֵּלֶךְ
וַיַּעֲבֹד אֶת הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ׃ עבד שחה
וַיָּקֶם מִזְבֵּחַ לַבַּעַל בֵּית הַבַּעַל קום זבח
אֲשֶׁר בָּנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַשׂ אַחְאָב
אֶת הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף אַחְאָב יסף
לַעֲשׂוֹת לְהַכְעִיס אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מִכֹּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו׃ בְּיָמָיו בָּנָה פנה יום
חִיאֵל בֵּית הָאֱלִי אֶת יְרִיחֹה
בַּאֲבִירָם בְּכֹרוֹ יִסְּדָהּ וּבִשְׂגוּב

regis iuda: regnauit amri ſuper iſrael duodecim annis. In therſa regnauit ſex annis: emitq; montem ſamarie a ſomer duobus talentis argenti: & edificauit eum: & vocauit nomen ciuitatis quam extruxerat nomine ſomer dñi mõtis ſamariã. Fecit autem amri malũ in conſpectu dñi & opatus eſt neqter ſup oẽs q fuerũt ante eũ. Ambulauitq; in oĩ via hieroboã filij nabath: & in peccatis eius q̃bus peccare fecerat iſrael: vt irritaret dñm deum iſrael in vanitatibus ſuis. Reliqua aũt ſermonũ amri & prelia eius q̃ geſſit: nõne hec ſcripta ſũt in libro verborũ dierũ regum iſrael? Dormiuitq; amri cum patribus ſuis & ſepult9 eſt in ſamaria: regnauitq; achab filius eius pro eo. Achab vero filius amri regnauit ſuper iſrael anno triceſimo octauo aſa regis iuda. Et regnauit achab filius amri ſuper iſrael in ſamaria viginti & duobus annis. Et fecit achab filius amri malum in conſpectu dñi ſup oẽs qui fuerunt ante eũ. Nec ſuffecit ei vt ambularet ĩ peccatis hieroboam filii nabath: inſuper duxit vxorem iezabel filiam methabaal regis ſidõiorum. Et abiit & ſeruiuit baal: & adorauit eum & poſuit aram baal in templo baal: qđ edificauerat ĩ ſamaria: & plantauit lucũ. Et addidit achab in opere ſuo irritãs dominum deum iſrael ſuper omnes reges iſrael qui fuerũt añ eum. In diebus eius edificauit ahiel de bethel hiericho. In abirã primitiuo ſuo fũdauit eam: & i ſegub

aſa regis iuda regnat ambri ſup iſ
τοῦ ἀσὰ βασιλέως ἰούδα βασιλεύει ἀμβρὶ ἐπὶ ἰσ
rael duodecĩ ãnis: ⁊ in therſa regnat ſex
ραὴλ δώδεκα ἔτη, καὶ ἐν τῇ θερσᾶ βασιλεύει ἕξ
annis. ⁊ poſſedit ambri mõtẽ ſomorõ a ſem
ἔτη. καὶ ἐκτήσατο ἀμβρὶ τὸ ὄρος τὸ σωμορὼν παρὰ σεμ
mer dño mõtis duob9 talentis argẽti.
μὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους δύο ταλάντων ἀργυρίου.
⁊ edificauit mõtẽ: ⁊ vocauit nomẽ
καὶ ὠκοδόμησε τὸ ὄρος, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ
mõtis quẽ edificauit in noĩe ſemmer do
ὄρους οὗ ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι σεμμὴρ τοῦ κυ
mini mõtis ſomorõ. ⁊ fecit ambri ma
ρίου τοῦ ὄρους σωμορών. καὶ ἐποίησεν ἀμβρὶ τὸ πο
lum in cõſpectu dñi: ⁊ opat9 eſt neqter ſup om
νηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάν
nes qui fuerũt ante eum: ⁊ ambula
τας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύ
uit in omĩ via hieroboã filij nabat ⁊ in
θη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς
peccatis eius qb9 peccare fecerat iſrael: vt irri
ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ, τοῦ πα
taret dñm deũ iſrael in vanita
ροργίσαι τὸν κύριον τὸν θεὸν ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαί
tib9 ſuis. ⁊ reliqua ſmonũ ambri ⁊ om
οις αὐτοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἀμβρὶ καὶ πάν
nia que fecit ⁊ prelia eius: nonne
τα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ
hec ſcripta ſũt in libro verborũ dierũ re
ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν
gum iſrael? ⁊ dormiuit ambri cũ patri
βασιλέων ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἀμβρὶ μετὰ τῶν πατέ
bus ſuis ⁊ ſepelitur in ſamaria: ⁊ regna
ρων αὐτοῦ καὶ θάπτεται ἐν σαμαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευ
uit achaab filius eius pro eo. at achaab fili9
σεν ἀχαὰβ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀχαὰβ υἱὸς
ambri regnauit ſup iſrael in anno triceſimo ⁊
ἀμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ
octauo aſa regis iuda. regnat aũt acha
ὀγδόῳ τοῦ ἀσὰ βασιλέως ἰούδα. βασιλεύει δὲ ἀχα
ab fili9 ambri ſup iſrael in ſamaria viginti ⁊
ὰβ υἱὸς ἀμβρὶ ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ
duob9 ãnis. ⁊ fecit achaab malũ coram
δύο ἔτη. καὶ ἐποίησεν ἀχαὰβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
dño: ⁊ neqter opat9 eſt ſup oẽs qui fue
κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενο
runt ante eũ. ⁊ nõ erat ei ſufficiẽs vt
μένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκανὸν τοῦ
ambularet in peccatis hieroboã filij na
πορευθῆσαι ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἱεροβοὰμ υἱοῦ να
bat. ⁊ duxit vxorẽ iezabel filiã eth
βάτ. καὶ ἔλαβε γυναῖκα ἰεζάβελ τὴν θυγατέρα ἰε
baal regis ſidoniorũ. ⁊ abijt achaab ⁊
βαὰλ βασιλέως σιδωνίων. καὶ ἐπορεύθη ἀχαὰβ καὶ 3.Re. 10.d.
ſeruiuit baal ⁊ adorauit eũ: ⁊ ſta
ἐδούλευσε τῷ βάαλ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔστη
tuit arã baal in domo baal quã edifi
σε θυσιαστήριον τῷ βάαλ ἐν οἴκῳ τοῦ βάαλ· ὃν ᾠκοδό
cauerat in ſamaria: ⁊ fecit achaab lucum.
μησεν ἐν σαμαρείᾳ, καὶ ἐποίησεν ἀχαὰβ τὸ ἄλσος.
⁊ addidit achaab vt faceret irritatio
καὶ ἐπλεόνασεν ἀχαὰβ τοῦ ποιῆσαι παροργίσμα
nes vt irritaret dñm deũ iſrael
τα τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον θεὸν τοῦ ἰσραὴλ
ſup oẽs reges iſrael q̃ fue
ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλέας ἰσραὴλ τοὺς γενομέ
runt ante eũ. in diebus eius edifi
νους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ᾠκο
cauit chiel bethelites hiericho: in abiron
δόμησε χιὴλ ὁ βεθελίτης τὴν ἱεριχώ, ἐν τῷ ἀβιρὼν
primogenito ſuo fundauit eã: ⁊ in ſegub
τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτήν. καὶ ἐν τῷ σεγοὺβ

Digitized by Google

nouiſſimo ſuo poſuit portas ei iuxta ver=
τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας αὐτῆ κατὰ τὸ ῥῆ=
bum dn̄i: qd̄ locut⁹ fuerat i manu ioſue filij num.
μα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ ἰησοῦ υἱοῦ ναυί. Ca. 17

A Et dixit helias theſbites q̄ de hitorib⁹
Καὶ εἶπεν ἠλίας ὁ θεσβίτης ὁ ἐκ θεσσεβῶν τῆς
galaad ad achaab: viuit dn̄s deus iſrael: cui a=
Infra. 18. c. γαλαὰδ πρὸς ἀχαάβ, ζῇ κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ᾧ πα
4. Re. ſtiti corā eo: ſi erit ānis his ros
5. b. ρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος
Jacob. ꝛ pluuia: niſi per verbū oris mei.
5. b. καὶ ὑετός, ὅτι ἐὰν μὴ διὰ λόγου στόματός μου.
ꝛ factū eſt verbū dn̄i ad heliā: vade hinc
καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς ἠλίαν, πορεύου ἐν=
cōtra oriētē: ꝛ abſcōdere in torren=
τεῦθεν κατὰ ἀνατολάς, καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάρ
te cherith q̄ eſt cōtra faciē iordanis. ꝛ erit
ρῳ χερὶθ τῷ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἔσται
de torrente bibes aquā: ꝛ coruis
ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν
precipiā vt paſcant te ibi. ꝛ abijt
ἐντελοῦμαι τοῦ διατρέφειν σε ἐκεῖ. καὶ ἐπορεύθη
ꝛ fecit helias iuxta verbū dn̄i: ꝛ ſe
καὶ ἐποίησεν ἠλίας κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐκά
dit in torrente cherith qui cōtra faciē ior=
θισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ χερὶθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ ἰορ
danis. ꝛ corui deferebāt ei panes ꝛ
δάνου. καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους καὶ
carnē mane: ꝛ panes ꝛ carnē veſperi:
κρέας τὸ πρωΐ, καὶ ἄρτους καὶ κρέας τὸ δείλης,
ꝛ de torrēte bibebat aquā. ꝛ factū eſt
καὶ ἐκ τοῦ χειμάρρου ἔπινεν ὕδωρ. καὶ ἐγένετο
poſt dies ꝛ ſiccat⁹ eſt torrens: q꞉ nō facta
μεθ' ἡμέρας καὶ ἐξηράνθη ὁ χείμαρρους, ὅτι οὐκ ἐγένε
eſt pluuia ſup terrā. ꝛ fact⁹ eſt ſermo dn̄i
το ὑετὸς ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου
ad heliā dicēs: ſurge ꝛ vade in ſare
πρὸς ἠλίαν λέγον, ἀνάστηθι καὶ πορεύου εἰς σαρέ=

B ptam ſidonis: ꝛ habitabis ibi: ecce pre=
πτα τῆς σιδῶνος, καὶ κατοικήσεις ἐκεῖ, ἰδοὺ ἐντέ
Luce. 4. d. cepi ibi mulieri vidue vt paſcat te. ꝛ ſurrexit
ταλμαι ἐκεῖ γυναικὶ χήρα τοῦ διατρέφειν σε. καὶ ἀνέστη
helias ꝛ abijt in ſareptā ſidonis in
ἠλίας καὶ ἐπορεύθη εἰς σαρέπτα τῆς σιδῶνος εἰς τὸν
portā ciuitatis: ꝛ ecce mulier ibi vidua
πυλῶνα τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐκεῖ χήρα
colligebat ligna. ꝛ clamauit poſt eā helias:
συνέλεγεν ξύλα. καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς ἠλίας,
ꝛ dixit ei: accipe iā mihi paululū aque in vaſe
καὶ εἶπεν αὐτῇ, λάβε δή μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος
ꝛ bibā. ꝛ perrexit vt acciperet: ꝛ clamauit poſt
καὶ πίομαι. καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπί
ipſam helias ꝛ dixit ei: accipies iā mihi ꝛ bu=
Iudi. 4. c. σω αὐτῆς ἠλίας καὶ εἶπεν αὐτῇ, λήψη δή μοι καὶ ψω
cellā panis in manu tua ꝛ comedā. ꝛ dixit
Eccl. 48. a. μὸν ἄρτου ἐν τῇ χειρί σου καὶ φάγομαι. καὶ εἶπεν ἡ
mulier: viuit dn̄s deus tuus: ſi eſt mihi ſubcinericius: ni
γυνή, ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστι μοι ἐγκρυφίας, ἀλ=
ſi quātū pugillū farine in hydria: ꝛ parū olei
λ' ἢ ὅσον δρὰξ ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ, καὶ ὀλίγον ἔλαιον
in lecytho: ꝛ ecce ego colligo duo ligna:
ἐν τῷ καμψάκῃ, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλλέγω δύο ξυλάρια,
ꝛ ingrediar ꝛ faciā illud mihi ꝛ fi
καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἐμαυτῇ καὶ τοῖς τέ
lijs meis: ꝛ comedem⁹ ꝛ moriemur. ꝛ di
κνοις μου, καὶ φαγόμεθα καὶ ἀποθανούμεθα. καὶ εἶ=
xit ei helias: cōfide: ingredere ꝛ fac ſm
πεν αὐτῇ ἠλίας, θάρσει, εἴσελθε καὶ ποίησον κατὰ
verbū tuū. ſed fac mihi inde
τὸ ῥῆμά σου. ἀλλὰ ποίησόν μοι ἐκεῖθεν

nouiſſimo ſuo poſuit portas ei⁹ iuxta verbū dn̄i qd̄ locutus fuerat i manu ioſue filii nun.

Et dixit helias 17.
theſbites de hitatoribus galaad ad achab. Viuit dn̄s deus iſrael in cuius conſpectu ſto: ſi erit annis his ros & pluuia: niſi iuxta oris mei verba. Et factū eſt verbū dn̄i ad eū dicens. Recede hinc & vade cōtra oriētē: & abſcondere in torrente carith: qui eſt contra iordanem: & ibi de torrēte bibes. Coruiſq; precepi vt paſcant te ibi. Abiit ergo & fecit iuxta verbū dn̄i. Cūq; abiſſet ſedit in torrente carith qui eſt contra iordanem. Corui quoq; deferebāt ei panem & carnes mane: ſimiliter panem & carnes veſperi: & bibebat de torrēte. Poſt dies autem aliquantos ſiccatus eſt torrēs: non enim pluerat ſuper terrā. Factus eſt ergo ſermo dn̄i ad eū dicens. Surge & vade in sareptam ſidoniorū: & manebis ibi. Precepi enim ibi mulieri vidue vt paſcat te. Surrexit & abiit in ſareptā ſidoniorū. Cūq; veniſſet ad portā ciuitatis: apparuit ei mulier vidua colligēs ligna & vocauit eam: dixitq; ei. Da mihi paululum aque in vaſe vt bibam. Cūq; illa pgeret vt afferret: clamabat poſt tergū ei⁹ dicēs. Affer mihi obſecro & buccellam panis in manu tua: que rn̄dit. Viuit dn̄s deus tu⁹: qa nō habeo panē niſi q̄tū pugill⁹ capere pōt farine in hydria: & paululū olei in lecytho. En colligo duo ligna vt ingrediar & faciā illud mihi & filio meo vt comedamus & moriamur. Ad quā helias ait. Noli timere: ſed vade & fac ſicut dixiſti. Verūtū mihi primū fac de

צערו הציב דלתיה כדבר יהוה
אשר דבר ביד יהושע בן נון
ויאמר אליהו התשבי
Cap. xvij
מתשבי גלעד אל אחאב חי
יהוה אלהי ישראל אשר עמדתי
לפניו אם יהיה השנים האלה
טל ומטר כי אם לפי דברי
ויהי דבר יהוה אליו לאמר לך
מזה ופנית לך קדמה ונסתרת
בנחל כרית אשר על פני הירדן
והיה מהנחל תשתה ואת הערבים
צויתי לכלכלך שם וילך ויעש
כדבר יהוה וילך וישב בנחל
כרית אשר על פני הירדן
והערבים מביאים לו לחם ובשר
בבקר ולחם ובשר בערב ומן
הנחל ישתה ויהי מקץ ימים
וייבש הנחל כי לא היה גשם
בארץ ויהי דבר יהוה אליו
לאמר קום לך צרפתה אשר
לצידון וישבת שם הנה צויתי
שם אשה אלמנה לכלכלך
ויקם וילך צרפתה ויבא אל
פתח העיר והנה שם אשה
אלמנה מקששת עצים ויקרא
אליה ויאמר קחי נא לי מעט
מים בכלי ואשתה ותלך לקחת
ויקרא אליה ויאמר לקחי נא
לי פת לחם בידך ותאמר חי
יהוה אלהיך אם יש לי מעוג כי
אם מלא כף קמח בכד ומעט
שמן בצפחת והנני מקששת
שנים עצים ובאתי ועשיתיהו
לי ולבני ואכלנהו ומתנו ויאמר
אליה אליהו אל תיראי באי
עשי כדברך אך עשי לי משם

Digitized by Google

עֻגָה קְטַנָּה בָרִאשֹׁנָה וְהוֹצֵאתְ — יָצָא
לִי וְלָךְ וְלִבְנֵךְ תַּעֲשִׂי בָּאַחֲרֹנָה׃ כִּי
כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּד
הַקֶּמַח לֹא תִכְלָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן — כָּלָה
לֹא תֶחְסָר עַד יוֹם תֵּת יְהוָה — חָסֵר נָתַן
גֶּשֶׁם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַתֵּלֶךְ — פָּנָה יָלַךְ
וַתַּעֲשֶׂה כִּדְבַר אֵלִיָּהוּ וַתֹּאכַל — אָכַל
הִיא וָהוּא וּבֵיתָהּ יָמִים׃ כַּד — יוֹם
הַקֶּמַח לֹא כָלָתָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן
לֹא חָסֵר כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
בְּיַד אֵלִיָּהוּ׃ וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים — הָיָה
הָאֵלֶּה חָלָה בֶּן הָאִשָּׁה בַּעֲלַת — אִישׁ
הַבָּיִת וַיְהִי חָלְיוֹ חָזָק מְאֹד עַד — חָלָה
אֲשֶׁר לֹא נוֹתְרָה בּוֹ נְשָׁמָה׃ — יָתַר
וַתֹּאמֶר אֶל אֵלִיָּהוּ מַה לִּי וָלָךְ — אָמַר
אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּאתָ אֵלַי — בּוֹא
לְהַזְכִּיר אֶת עֲוֹנִי וּלְהָמִית אֶת — זָכַר עָוָה
בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ תְּנִי לִי אֶת — מוּת נָתַן
בְּנֵךְ וַיִּקָּחֵהוּ מֵחֵיקָהּ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל — לָקַח עָלָה
הָעֲלִיָּה אֲשֶׁר הוּא יֹשֵׁב שָׁם — עָלָה
וַיַּשְׁכִּבֵהוּ עַל מִטָּתוֹ׃ וַיִּקְרָא אֶל יְהוָה — שָׁכַב נָטָה
וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהָי הֲגַם עַל — קָרָא
הָאַלְמָנָה אֲשֶׁר אֲנִי מִתְגּוֹרֵר — גּוּר
עִמָּהּ הֲרֵעוֹתָ לְהָמִית אֶת בְּנָהּ׃ — רוּע
וַיִּתְמֹדֵד עַל הַיֶּלֶד שָׁלֹשׁ פְּעָמִים — מָדַד
וַיִּקְרָא אֶל יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה
אֱלֹהָי תָּשָׁב נָא נֶפֶשׁ הַיֶּלֶד הַזֶּה — שׁוּב
עַל קִרְבּוֹ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל — שָׁמַע
אֵלִיָּהוּ וַתָּשָׁב נֶפֶשׁ הַיֶּלֶד עַל
קִרְבּוֹ וַיֶּחִי׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת — חָיָה
הַיֶּלֶד וַיֹּרִדֵהוּ מִן הָעֲלִיָּה הַבַּיְתָה
וַיִּתְּנֵהוּ לְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ — נָתַן
רְאִי חַי בְּנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל — רָאָה אִישׁ
אֵלִיָּהוּ עַתָּה זֶה יָדַעְתִּי כִּי
אִישׁ אֱלֹהִים אָתָּה וּדְבַר יְהוָה
בְּפִיךָ אֱמֶת׃ — פֶּה

ipſa farinula ſubcineri-
cium panem paruulũ &
affer ad me: tibi autem
& filio tuo facies poſt-
ea. Hec aũt dicit dñs de
us iſrael. Hydria
farine nõ deficiet: nec
lecythus olei
minuetur vſq; in diẽ i
qua dominus datur⁹ ẽ
pluuiã ſup faciẽ terre.
Que abiit
& fecit iuxta verbũ he
lie. Et comedit
ipſe & illa & dom⁹ ei⁹:
& ex illa die hydria
farine nõ defecit: & le
cythus olei
nõ eſt imminutus iux
ta verbũ dñi qđ locut⁹
fuerat in manu helye.
Factũ eſt aũt poſt ver-
ba hec egrotauit filius
mulieris matriſfamilias
& erat languor fortiſſi
mus: ita
vt nõ remaneret in eo
anhelitus.
Dixit ergo ad helyam.
Quid mihi & tibi
vir dei: ingreſſus es ad
me
vt rememorarẽtur iniq
tates mee: & ĩterficeres
filiũ meũ? Et ait ad eã
helyas. Da mihi
filiũ tuũ. Tulitq; eũ de
ſinu eius & portauit in
cenaculum vbi ipſe ma
nebat:
& poſuit ſup lectulũ ſu
um & clamauit ad dñm
& dixit. Dñe deus me⁹
etiã ne
viduã apud quã ego vt
cunq; ſuſtẽtor
afflixiſti vt interficeres
filiũ eius?
Et expãdit ſe atq; men
ſus eſt ſup puerũ tribus
vicibus: & clamauit ad
dñm & ait. Domine
deus meus reuertatur
obſecro anima pueri
hui⁹ in viſcera ei⁹. Et
exaudiuit dñs vocẽ
helye: & reuerſa eſt ani
ma pueri intra
eum & reuixit. Tulitq;
helyas
puerũ & depoſuit eũ de
cenaculo in inferiorem
domũ: & tradidit ma
tri ſue: & ait illi.
En viuit filius tu⁹. Di-
xitq; mulier ad
helyam. Nunc in iſto
cognoui quoniam
vir dei es tu: & verbũ
dñi
in ore tuo verum eſt.

ſubcinericiũ paruũ in primis inde: ⁊ afferes mihi:
ἐγκρυφίαν μικρὸν ἐν πρώτοις ἐκεῖθεν, καὶ ἐξοίσεις μοι,
tibi aũt facies ⁊ filijs tuis in vltimo.
ἑαυτῇ δὲ ποιήσεις καὶ τοῖς τέκνοις σου ἐπ' ἐσχάτω.
quia hec dicit dñs deus iſrael: hydria fari C
ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύ
ne nõ deficiet: ⁊ lecythus olei nõ mi-
ρου οὐκ ἐκλείψει, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἐλατ
nuetur vſq; in diẽ qua dabit dñs pluuiã ſup
τονήσει ἕως ἡμέρας τοῦ δοῦναι τὸν κύριον ὑετὸν ἐπὶ
terrã. ⁊ abijt mulier ⁊ fecit iuxta
τὴν γῆν. καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησεν κατὰ τὸ
verbũ helie: ⁊ dedit ei: ⁊ comedit ipſe ⁊ ip-
ῥῆμα ἡλίου, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ ἤσθιεν αὐτὸς καὶ αὐ
ſa ⁊ filij eius. ⁊ hydria farine nõ
τὴ καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς. καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ
defecit: ⁊ lecythus olei nõ imminut⁹ eſt iux-
ἐξέλιπε, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἠλαττονήθη κα
ta verbũ dñi: qđ locut⁹ eſt in manu helie. ⁊ factũ
τὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ ἡλίου. καὶ ἐγένε
eſt poſt hec ⁊ egrotauit filius mulieris
το μετὰ ταῦτα καὶ ἠρρώστησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς
dñe domus: ⁊ erat languor eius for
τῆς κυρίας τοῦ οἴκου, καὶ ἦν ἡ ἀρρωστία αὐτοῦ κρα-
tis valde donec nõ relictus eſt in eo ãhelit⁹
ταιὰ σφόδρα ἕως οὗ οὐκ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ πνοὴ
vite. ⁊ dixit mulier ad heliã: qđ mihi ⁊ tibi
ζωῆς. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς ἡλίαν, τί ἐμοὶ καὶ σοί
homo dei: ingreſſus es ad me vt rememorares
ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, εἰσῆλθες πρός με τοῦ ἀναμνῆσαι
iniqtates meas ⁊ interficeres filiũ meũ: ⁊ a-
τὰς ἀδικίας μου καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου; καὶ εἶ
it helias ad mulierẽ: da mihi filiũ tuũ:
πεν ἡλίας πρὸς τὴν γυναῖκα, δός μοι τὸν υἱόν σου,
⁊ accepit eum de ſinu eius: ⁊ portauit
καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, καὶ ἀνήνεγκεν
eum in cenaculũ in quo ipſe ſedebat ibi: ⁊ D
αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῷον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθητο ἐκεῖ, καὶ
collocauit eũ ſup lectũ ſuũ. ⁊ exclama
ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. καὶ ἀνεβόη-
uit helias ad dñm: ⁊ dixit dñe deus me⁹ ẽtne
σεν ἡλίας πρὸς κύριον, καὶ εἶπεν, κύριε ὁ θεός μου καί γε
viduã cũ qua ego habito cũ ea: tu affli
τὴν χήραν μεθ' ἧς ἐγὼ οἰκῶ μετ' αὐτῆς, σὺ ἐκάκω-
xiſti vt interficeres filiũ eius? ⁊ inſlauit
σας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς; καὶ ἐνεφύσησε
puero ter: ⁊ inuocauit dñm:
τῷ παιδαρίῳ τρίς, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον,
⁊ dixit: dñe deus meus reuertatur iã ani-
καὶ εἶπε, κύριε ὦ θεός μου ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυ-
ma pueri huius in eũ. ⁊ factũ eſt
χὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτό. καὶ ἐγένετο
ſic: ⁊ reuerſa eſt aĩa pueri in
οὕτως, καὶ ἐπεστράφη ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου εἰς
eum. ⁊ exclamauit puer: ⁊ tulit
αὐτό. καὶ ἀνεβόησε τὸ παιδάριον, καὶ κατήγαγεν
eum de cenaculo in domũ: ⁊ dedit
αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερῴου εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν
eum matri ſue. ⁊ ait helias: vide viuit
αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἡλίας, βλέπε ζῇ
filius tuus. ⁊ dixit mulier ad heliam: ecce cogno
ὁ υἱός σου. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς ἡλίαν, ἰδοὺ ἔγνω
ui: qm̃ hõ dei es tu: ⁊ verbũ dñi in
κα, ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ εἶ σύ, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐν
ore tuo verum.
τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

Ca. 18.

Trāſ. Gre. lxx. cū. interp̄. latina. | Trāſla. B. Hie. | Tex. heb. iii. Regū. xviii. | Priitiua. heb.

A

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλάς, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς ἠλίαν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ λέγων, πορεύου καὶ ὄφθητι τῷ ἀχαάβ, καὶ δώσω ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. καὶ ἐπορεύθη ἠλίας τοῦ ὀφθῆναι τῷ ἀχαάβ, καὶ ἦν λιμὸς κραταιὸς ἐν τῇ σαμαρείᾳ. καὶ ἐκάλεσεν ἀχαὰβ τὸν ἀβδίου τὸν οἰκονόμον. καὶ ἀβδίου ἦν φοβούμενος τὸν κύριον σφόδρα. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου, καὶ ἔλαβεν ἀβδίου ἑκατὸν προφήτας καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς ἀνὰ πεντήκοντα ἐν δύο σπηλαίοις, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι. καὶ εἶπεν ἀχαὰβ πρὸς ἀβδίου, δεῦρο καὶ διέλθωμεν ἐν τῇ γῇ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς χειμάρρους, ἐάν πως εὕρωμεν βοτάνην, καὶ περιποιησόμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται ἀφ' ἡμῶν κτήνη. καὶ

B

διεμέρισαν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ πορευθῆναι ἐν αὐτῇ. ἀχαὰβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾷ. καὶ ἀβδίου ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος, καὶ ἦν ἀβδίου ἐν τῇ ὁδῷ μόνος. καὶ ἰδοὺ ἠλίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ. καὶ ἔσπευσεν ἀβδίου καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, εἰ σὺ εἶ κύριέ μου ἠλία; καὶ εἶπεν ἠλίας πρὸς ἀβδίου, ἐγώ εἰμι, πορεύου λέγε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ ἠλίας. καὶ εἶπεν ἀβδίου, τί ἡμάρτηκα, ὅτι σὺ δίδως τὸν δοῦλόν σου εἰς χεῖρας ἀχαὰβ τοῦ θανατῶσαί με; ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία οὗ οὐκ ἀπέσταλκέν με ὁ κύριός μου ζητεῖν σε. καὶ εἶπον, οὐκ ἔστι. καὶ ὥρκισε τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, καὶ οὐχ εὕρηκέ σε. καὶ νῦν σὺ λέγεις, πορεύου καὶ ἀπάγγελλε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ ἠλίας. καὶ ἔσται ἐὰν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα κυρίου ἀρεῖ σε εἰς γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ ἀπελεύσομαι τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ ἀχαὰβ καὶ οὐχ εὕρῃ σε, καὶ ἀποκτενεῖ με, καὶ ὁ δοῦλός σου φοβούμενος τὸν κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. ἢ οὐκ ἀπηγγέλη σοι,

Et factū eſt poſt dies multos: ⁊ verbū domini factū eſt ad heliā in anno tertio dicens: vade ⁊ oſtēde te achaab: ⁊ dabo pluuiā ſup faciē terre. ⁊ iuit helias vt appareret achaab: ⁊ erat fames vehemēs in ſamaria. ⁊ vocauit achaab abdiā diſpēſatorē dom⁹. ⁊ abdias erat timēs dñm valde. ⁊ factū eſt cū pcuteret iezabel pphas dñi: ⁊ tulit abdias cētū pphas ⁊ abſcōdit eos per quīquagenos in duab⁹ ſpelūcis: ⁊ aluit eos in pane ⁊ aqua. ⁊ dixit achaab ad abdiam: age ⁊ trāſeam⁹ in terra ad fontes aquarū ⁊ in cūctos torrentes: ſi forte inueniam⁹ herbā: ⁊ ſuſtētabimus equos ⁊ mulos: ⁊ nō interibunt a nobis iumēta. ⁊ diuiſerūt ſibi viā vt irent in ea. achaab iuit in via vna. ⁊ abdias iuit in via altera ſolus: ⁊ erat abdias in via ſolus. ⁊ ecce helias in occurſum ei. ⁊ feſtinauit abdias ⁊ cecidit ſup faciē ſuā: ⁊ ait: ſi tu es domine mi helia? ⁊ dixit helias ad abdiā: ego ſum: vade dic dño tuo: ecce helias. ⁊ dixit abdias: qd peccaui: ꝙ tu tradis ſeruū tuū in manus achaab vt interficiat me? viuit dñs deus tuus: ſi eſt gens aut regnū q̄ nō miſit me dñs me⁹ adq̄rēdū te. ⁊ dixerūt: nō eſt. ⁊ adiurauit regnū ⁊ regiōes eius: ⁊ nō inuenit te. ⁊ nūc tu dicis: vade ⁊ nuncia dño tuo: ecce helias. ⁊ erit ſi ego receſſero a te: ⁊ ſpūs dñi aſportabit te in terrā quā nō noui: ⁊ recedā vt nunciē achaab ⁊ nō inueniet te: ⁊ interficiet me: ⁊ ſeruus tuus timens dñz ab infancia ſua. nūqd nō nūciatū ē tibi:

18\. Poſt dies multos factū eſt verbū dñi ad heliam in anno tertio dicens. Vade & oſtende te achab vt dem pluuiam ſup faciē terre. Iuit ergo helias vt oſtenderet ſe achab. Erat aūt fames vehemēs in ſamaria. Vocauitq̧ achab abdiā diſpēſatorē domus ſue. Abdias autem timebat dñm deū valde. Nā cum interficeret iezabel prophetas domini: tulit ille centum prophetas & abſcondit eos quinquagenos & qnq̄ge nos in ſpelūcis & pauit eos pane & aq̄. Dixit ergo achab ad abdiā. Vade in terram ad vniuerſos fontes aquarum: & in cūctas valles: ſi forte poſſim⁹ inuenire herbā & ſaluare equos & mulos & nō penitus iumēta intereāt. Diuiſeruntq̧ ſibi regiōes vt circuirēt eas. Achab ibat per viā vnam: & abdias per viam alterā ſeorſum. Cunq̧ eſſet abdias in via: helias occurrit ei. Qui cū cognouiſſet eum: cecidit ſup faciē ſuam & ait. Num tu es dñe mi helias? Cui ille rñdit. Ego. & dixit. Vade & dic dño tuo. Adeſt helias. Et ille. Quid peccaui inquit qm̄ trades me ſeruū tuum in māu achab vt interficiat me? Viuit dñs deus tuus: quia non eſt gens aut regnū in quo non miſerit dominus meus te requirēs. Et rñdentibus cūctis: nō ē hic: adiurauit regna ſingula & gentes eo ꝙ minime reperireris. Et nūc dicis mihi vade & dic dño tuo: adeſt helyas? Cunq̧ receſſero a te: ſpiritus domini aſportabit te in locum quem ego ignoro: & ingreſſus nunciabo achab: & nō iueniēs te interficiet me. Seruus aūt tuus timet dominū ab infantia ſua. Nunquid non indicatum eſt tibi domino meo

cap. xviij.

ויהי ימים רבים ודבר יהוה היה
אל אליהו בשנה השלישית לאמר
לך הראה אל אחאב ואתנה מטר
על פני האדמה׃ וילך אליהו
להראות אל אחאב והרעב חזק
בשמרון׃ ויקרא אחאב אל עבדיהו
אשר על הבית ועבדיהו היה
ירא את יהוה מאד׃ ויהי בהכרית
איזבל את נביאי יהוה ויקח
עבדיהו מאה נביאים ויחביאם
חמשים איש במערה וכלכלם
לחם ומים׃ ויאמר אחאב אל
עבדיהו לך בארץ אל כל מעיני
המים ואל כל הנחלים אולי
נמצא חציר ונחיה סוס ופרד ולא
נכרית מהבהמה׃ ויחלקו להם את
הארץ לעבר בה אחאב הלך בדרך
אחד לבדו ועבדיהו הלך בדרך
אחד לבדו׃ ויהי עבדיהו בדרך
והנה אליהו לקראתו ויכרהו
ויפל על פניו ויאמר האתה זה
אדני אליהו׃ ויאמר לו אני לך
אמר לאדניך הנה אליהו׃ ויאמר
מה חטאתי כי אתה נתן את
עבדך ביד אחאב להמיתני׃
חי יהוה אלהיך אם יש גוי
וממלכה אשר לא שלח אדני שם
לבקשך ואמרו אין והשביע
את הממלכה ואת הגוי כי
לא ימצאכה׃ ועתה אתה אמר
לך אמר לאדניך הנה אליהו׃
והיה אני אלך מאתך ורוח יהוה
ישאך על אשר לא אדע
ובאתי להגיד לאחאב ולא ימצאך
והרגני ועבדך ירא את יהוה
מנעורי׃ הלא הגד לאדני את

היה יום
רבב שלש
הלך ראה
נתן פנה
קבא
כרת
נבא לקח
חבא
הלך עין
אלי
מצא חצר
חיה חלק
בדד
נכר
נפל פנה
מות
מלך
שבע
מצא
הלך
נשא ידע
בא נגד
נער

אשר עשיתי בהרג איזבל את — עשה
נביאי יהוה ואחבא מנביאי — נבא חבא
יהוה מאה איש חמשים
חמשים איש במערה ואכלכלם — כלכל
לחם ומים: ועתה אתה אמר
לך אמר לאדניך הנה אליהו — ילך
והרגני: ויאמר אליהו חי יהוה — אמר
צבאות אשר עמדתי לפניו — פנה
כי היום אראה אליו: וילך — ראה
עבדיהו לקראת אחאב ויגד לו — נגד
וילך אחאב לקראת אליהו: ויהי — היה
כראות אחאב את אליהו ויאמר
אחאב אליו האתה זה עכר
ישראל: ויאמר לא עכרתי את
ישראל כי אם אתה ובית אביך
בעזבכם את מצות יהוה ותלך — צוה ילך
אחרי הבעלים: ועתה שלח קבץ
אלי את כל ישראל אל הר הכרמל
ואת נביאי הבעל ארבע מאות — רבע מאה
וחמשים ונביאי האשרה ארבע
מאות אכלי שלחן איזבל: וישלח — שלח
אחאב בכל בני ישראל ויקבץ — קבץ
את הנביאים אל הר הכרמל:
ויגש אליהו אל כל העם ויאמר — נגש
עד מתי אתם פסחים על שתי
הסעפים אם יהוה האלהים לכו — ילך
אחריו ואם הבעל לכו אחריו
ולא ענו העם אתו דבר: ויאמר — ענה אמר
אליהו אל העם אני נותרתי — יתר
נביא ליהוה לבדי ונביאי הבעל — נבא בדד
ארבע מאות וחמשים איש:
ויתנו לנו שנים פרים ויבחרו — נתן שנה
להם הפר האחד וינתחהו וישימו — פרר בחר
על העצים ואש לא ישימו — נתח שום
ואני אעשה את הפר האחד — עשה
ונתתי על העצים ואש לא אשים: — נתן

qd feceri cū interficeret iezabel prophetas dñi: q abſcōderim de prophetis dñi centū viros quinquagenos & quinquagenos in ſpeluncis & pauerim eos pane & aqua? Et nunc tu dicis vade & dic domio tuo: adeſt helyas: vt interficiat me. Et dixit helyas. Viuit dñs exercituum ante cuiuſ vultum ſto: quia hodie apparebo ei. Abiit ergo abdias ī occurſū achab & indicauit ei. Venitq͂ achab ī occurſum helye. Et cum vidiſſet eum: ait. Tu ne es ille qui cōturbas iſrael? Et ille ait. Non ego turbaui iſrael: ſed tu & domus patris tui qui dereliquiſtis mādata domini & ſecuti eſtis baalim. Verūtñ nunc mitte & congrega ad me vniuerſum iſrael in monte carmeli & prophetas baal quadringentos quinquaginta: prophetaſq͂ lucorū quadrigētos qui comedūt de mēſa iezabel. Miſit achab ad omnes filios iſrael: & congregauit pphetas in mōte carmeli. Accedēs aūt helyas ad oēm populū iſrael ait. Vſq͂quo claudicatis in duas partes? Si dñs eſt deus ſequimini eū. Si autem baal ſequimini illum. Et nō rñdit ei popul9 verbum. Et ait rurſus helyas ad populū Ego remanſi propheta domini ſol9 prophete autem baal quadringenti & quinquaginta. Dentur nobis duo boues: & illi eligant ſibi bouē vnū & in fruſta cedentes ponant ſuper ligna: ignem autem non ſupponant. Et ego faciā bouē alterum: & iponā ſup ligna: ignē aūt non ſupponā.

que feci dñe mi cū interficeret iezabel — C
ἃ πεποίηκα κύριέ μου ἐν τῷ ἀποκτείνειν ἰεζάβελ τοὺς
prophetas dñi: ꝛ accepi de prophetis dñi centum viros: ꝛ abſcōdi eos per quinquagenos in
προφήτας κυρίου, καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν προφητῶν κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ ἔκρυψα αὐτοὺς ἀνὰ πεντήκοντα ἐν
ſpeluncis: ꝛ alui eos in panib9 ꝛ aquis? ꝛ nūc tu dicis: vade ꝛ dic dño
τοῖς σπηλαίοις, καὶ διέθρεψα αὐτοὺς ἐν ἄρτοις καὶ ὕδατι; καὶ νῦν σὺ λέγεις, πορεύου καὶ λέγε τῷ κυρίῳ
tuo: ecce helias: ꝛ interficiet me. ꝛ dixit helias:
σου, ἰδοὺ ἠλίας, καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπεν ἠλίας, — 3.17.c.
viuit dñs exercituū cui aſſui in cōſpectu ei9: quia hodie appebo ei. ꝛ abijt abdias in occurſum achaab: ꝛ nūciauit ei. ꝛ cucurrit achaab ꝛ abijt in occurſum helie. ꝛ factū eſt vt vidit achaab heliam: ꝛ ait achaab ad heliā: ſi tu es ipſe puertēs iſrael? ꝛ dixit helias: nō peruerto ego iſrael: ſed tu ꝛ domus patris tui: cū dereliquiſtis vos dominū deū vſm ꝛ abijſtis poſt baalim. ꝛ nūc mitte ꝛ congrega ad me vniuerſum iſrael in mōte carmeli. ꝛ prophetas baal quadringētos quinquagita: ꝛ prophetas lucorū quadringētos q comedūt menſam iezabel. ꝛ miſit achaab ad oēm iſrael: ꝛ cōgregauit oēs pphas in mōte carmeli. ꝛ acceſſit helias ad oēm ppl'm: ꝛ ait ad eos: vſq͂ quo vos claudicabitis in ambobus poplitib9 vſis: ſi eſt dominus de9: ite poſt eum. ſi āt baal eſt: ite poſt eū. ꝛ nō rñdit ppl's verbum. ꝛ ait helias ad ppl'm: ego remanſi propheta dñi ſolus ꝛ pphe baal quadringenti ꝛ quinquaginta viri. dent igit vobi duos boues: ꝛ eligant ſibi vnū: ꝛ in fruſta cedāt: ꝛ imponant ſup ligna: ꝛ ignē nō apponāt. ꝛ ego faciā bouē alium: ꝛ ignē nō apponā.
— 4.Re. 4.b.
ζῇ κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθήσομαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη ἀβδίου εἰς συνάντησιν τῷ ἀχαάβ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. καὶ ἔδραμεν ἀχαὰβ καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν ἠλίου. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ἀχαὰβ τὸν ἠλίαν, καὶ εἶπεν ἀχαὰβ πρὸς ἠλίαν, εἰ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν ἰσραήλ; καὶ εἶπεν ἠλίας, οὐ διαστρέφω ἐγὼ τὸν ἰσραήλ, ἀλλ' ἢ σὺ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου, ἐν τῷ καταλιπεῖν ὑμᾶς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν καὶ πορευθῆναι ὀπίσω τῶν βααλίμ. καὶ νῦν ἀπόστειλον καὶ συνάθροισον πρός με πάντα ἰσραὴλ εἰς τὸ ὄρος τὸ καρμήλιον. καὶ τοὺς προφήτας τοῦ βαὰλ τετρακοσίους πεντήκοντα, καὶ τοὺς προφήτας τῶν ἀλσῶν τετρακοσίους ἐσθίοντας τράπεζαν ἰεζάβελ. καὶ ἀπέστειλεν ἀχαὰβ εἰς πάντα τὸν ἰσραήλ, καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς προφήτας εἰς τὸ ὄρος τὸ καρμήλιον. καὶ προσῆλθεν ἠλίας πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἕως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις ὑμῶν, εἰ ἔστι κύριος ὁ θεός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ βαὰλ ἐστί, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον. καὶ εἶπεν ἠλίας πρὸς τὸν λαόν, ἐγὼ ὑπολέλειμμαι προφήτης κυρίου μονώτατος καὶ οἱ προφῆται τοῦ βαὰλ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα ἄνδρες. δότωσαν οὖν ὑμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάτωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα, καὶ μελισάτωσαν, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν. καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸν βοῦν τὸν ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ. — D

τ clamate in noie deoꝝ vſoꝝ: τ ego inuoca
καὶ βοᾶτε ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέ
bo in noie dn̄i dei mei. τ erit deus q̄
σομαι ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου. καὶ ἔσαι ὁ θεὸς ὃς ἂν
exaudierit in igne: iſte eſt de⁹. τ rn̄dit ois
ἐπακούσῃ ἐν πυρί, οὗτός ἐςι θεός. καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ
ppl's τ ait: bonus ſmo: quē locutus es. τ di
1.Re. λαὸς καὶ εἶπεν, ἀγαθὸς ὁ λόγος, ὃν ἐλάλησας. καὶ εἶ
9.b. xit helias pph'is baal: eligite vo
3.2.f. πεν ἠλίας τοῖς προφήταις τοῦ βάαλ, ἐκλέξασθε ἑαυ
bis boue vnū: τ facite pꝛimi: q2 vos
E τοῖς τὸν βοῦν τὸν ἕνα, καὶ ποιήσατε πρῶτοι, ὅτι ὑμεῖς
multi: τ inuocate in noie deoꝝ vſoꝝ: τ ignē
πολλοί, καὶ ἐπικαλεῖσθε ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν ὑμῶν, καὶ πῦρ
nō ſupponatis. τ acceperūt boue τ fecerūt: τ inuo
μὴ ἐπιθῆτε. καὶ ἔλαβον τὸν βοῦν καὶ ἐποίησαν, καὶ ἐπεκα
cabant in noie baal de mane vſq3 ad meridiē:
λοῦντο ἐν ὀνόματι τοῦ βάαλ ἐκ πρωΐας ἕως μεσημβρί
τ dixerūt: audi nos baal audi
ας, καὶ εἶπον, ἐπάκουσον ἡμῶν ὦ βάαλ ἐπάκουσον
nos. τ nō erat vox τ nō erat auditus. τ trāſiliebāt
ἡμῶν. καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. καὶ διέτρεχον
in altare qd' fecerūt. τ facta eſt meri
ἐπὶ τοῦ θυσιαςηρίου οὗ ἐποίησαν. καὶ ἐγένετο μεσημ
dies: τ ſubſannauit eos helias theſbites τ dixit:
βρία, καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς ἠλίας ὁ θεσβίτης καὶ εἶπεν,
inuocate in voce magna: ne forte exercitiū aliq̄d
ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλῃ, μήποτε ἀδολεσχία τίς
eſt ei: τ ſimul ne forte dat rn̄ſum ipſe vel ne forte
ἐςιν αὐτῷ, καὶ ἅμα μήποτε χρηματίζει αὐτὸς ἢ μήποτε
dormit τ excitabitur. τ inuocabant in voce ma
καθεύδει καὶ ἐξαναςήσεται. καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ με
gna τ incidebant ſe iuxta ritū ſuū in cul
γάλῃ καὶ κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν ἐν μα
tris τ in lanceis vſq3 ad effuſionē ſanguinis
χαίραις καὶ ἐν σειρομάςαις ἕως ἐκχύσεως αἵματος
ſup eos: τ pphetauerūt vſq3 quo trāſijt meri
ἐπ' αὐτούς, καὶ προεφήτευον ἕως οὗ παρῆλθε τὸ μεσημ
dies. τ factū eſt vt tps meridiei vt aſ
βρινόν. καὶ ἐγένετο ὡς ὁ καιρὸς τῆς μεσημβρίας τοῦ ἀνα
cenderet ſacrificiū: τ nō erat vox τ nō erat auſcultatio.
βῆναι τὴν θυσίαν, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις.
τ dixit helias ad ppl'm: accedite ad me: τ
καὶ εἶπεν ἠλίας πρὸς τὸν λαόν, προσαγάγετε πρός με, καὶ
acceſſit ois ppl's ad eum: τ curauit altare
προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαςήρι
deſtructū. τ accepit helias duodecī lapides iux
ον τὸ κατεσκαμμένον. καὶ ἔλαβεν ἠλίας δώδεκα λίθους κα
ta numerū tribuū iſrl': ſicut locut⁹ eſt dn̄s ad eū di
τὰ ἀριθμὸν τῶν φυλῶν τοῦ ἰσλ', ὡς ἐλάλησε κς' πρὸς αὐτὸν λέ
cens: iſrl' erit nomē tuū. τ edificauit lapides in
γων, ἰσλ' ἔςαι τὸ ὄνομά σου. καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν
nomine dn̄i: τ curauit altare dn̄i diru
F ὀνόματι κυρίου, καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαςήριον κυ' τὸ κατεσκαμ
tum. τ fecit aq̄ ductū q̄ capiebat duas metretas ſeminis
μένον. καὶ ἐποίησε θααλὰ χωροῦν δύο μετρητὰς σπέρματος
in circuitu altaris. τ poſuit ligna ſup
κυκλόθεν τοῦ θυσιαςηρίου. καὶ ἐπέθηκε τὰς σχίδακας, ἐπὶ τὸ
altare qd' fecit. τ diuiſit imēbꝛa holocauſtū τ
θυσιαςήριον ὃ ἐποίησεν. καὶ ἐμέλισε τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ
poſuit ſup ligna: τ cōſtruxit ſup altare.
ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας, καὶ ἐςοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαςήρι
τ dixit helias: accipite mihi quattuoꝛ hydrias aque: τ
ον. καὶ εἶπεν ἠλίας, λάβετέ μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος, καὶ
fundite ſup holocauſtū τ ſup ligna.
ἐπιχέατε ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας.
τ dixit ſcd'o facite: τ ſcd'o fecerūt. τ dixit
καὶ εἶπε δευτερώσατε, καὶ ἐδευτέρωσαν. καὶ εἶπεν
tertio facite: τ tertio fecerūt. τ ibat aqua
τρισσεύσατε, καὶ ἐτρίσσευσαν. καὶ ἐπορεύετο τὸ ὕδωρ
in circuitu altaris: τ aq̄ ductū impleuit
κυκλόθεν τοῦ θυσιαςηρίου, καὶ τὴν θααλὰ ἔπλησεν

Inuocate noia deorū veſtroꝝ & ego inuocabo nomē domini: & de⁹ qui exaudierit p igne ipſe ſit deus. Rn̄dens ois ppl's ait. Optima propoſitio quā locutus ē helias. Dixit ergo helias pphetis baal. Eligite vobis bouem vnū & facite primi quia vos plures eſtis: & inuocate nomina deorū veſtrorū: ignē q3 nō ſupponatis. Qui cū tuliſſent bouē quē dederat eis: fecerunt & inuocabant nomen baal de mane vſq3 ad meridiē dicētes. Baal exaudi nos. Et nō erat vox: nec qui rn̄deret. Tranſiliebantq3 altare qd' fecerāt. Cūq3 eſſet iam meridies: illudebat illis helias dicens. Clamate voce maiore. Deus ei eſt & forſitā loqtur: aut in diuerſorio eſt: aut in itinere aut certe dormit vt excitetur. Clamabāt ergo voce magna: & icidebant ſe iuxta ritum ſuū cultris & lāceolis donec pfunderētur ſanguine. Poſtq3 aūt tranſiit meridies & illis pphetātibus: venerat tēp⁹ quo ſacrificiū offerri ſolet: nec audiebatur vox nec aliqs rn̄debat nec attēdebat orātes. Dixit helias oi populo. Venite ad me. Et accedente ad ſe pplo curauit altare dn̄i qd' deſtructum fuerat: & tulit duodeci lapides iuxta numerū tribuū filiorum iacob: ad quē factus ē ſermo dn̄i dicens: iſrael erit nomē tuū: & edificauit de lapidibus altare in noie dn̄i. Fecitq3 aq̄ ductū q̄ſi p duas aratiūculas in circuitu altaris & compoſuit ligna: diuiſitq3 per membra bouē: & poſuit ſup ligna & ait. Implete quattuor hydrias aqua: & fūdite ſuper holocauſtū & ſuper ligna. Rurſumq3 dixit. Etiam ſcd'o hoc facite. Qui cū feciſſet ſcd'o ait. Etiā tertio id ipſum facite. Feceruntq3 tertio & currebant aque circum altare & foſſa aque ductus repleta eſt

וקראתם בשם אלהיכם ואני אקרא קרא
בשם יהוה והיה האלהים אשר
יענה באש הוא האלהים ויען כל ענה
העם ויאמרו טוב הדבר ויאמר
אליהו לנביאי הבעל בחרו לכם
הפר האחד ועשו ראשנה כי
אתם הרבים וקראו בשם
אלהיכם ואש לא תשימו ויקחו רבב
את הפר אשר נתן להם ויעשו לקח
ויקראו בשם הבעל מהבקר ועד
הצהרים לאמר הבעל עננו ואין
קול ואין ענה ויפסחו על המזבח ענה
אשר עשה ויהי בצהרים ויהתל פסח
בהם אליהו ויאמר קראו בקול היה התל
גדול כי אלהים הוא כי שיח וכי גדל שוח
שיג לו וכי דרך לו אולי ישן הוא
ויקץ ויקראו בקול גדול ויתגדדו אלי
כמשפטם בחרבות וברמחים עד קרא נדד
שפך דם עליהם ויהי כעבר שפט
הצהרים ויתנבאו עד לעלות נבא עלה
המנחה ואין קול ואין ענה ואין
קשב ויאמר אליהו לכל העם
גשו אלי ויגשו כל העם אליו
וירפא את מזבח יהוה ההרוס ויקח נגש
אליהו שתים עשרה אבנים כמספר רפא זבח
שבטי בני יעקב אשר היה דבר הרס לקח
יהוה אליו לאמר ישראל יהיה שמך ספר
ויבנה את האבנים מזבח בשם יהוה היה
ויעש תעלה כבית סאתים זרע בנה
סביב למזבח ויערך את העצים עשה עלה
וינתח את הפר וישם על העצים סאה סבב
ויאמר מלאו ארבעה כדים מים ערך נתח
ויצקו על העלה ועל העצים שום
ויאמר שנו וישנו ויאמר שלשו אמר רבע
וישלשו וילכו המים סביב כד
למזבח וגם את התעלה מלא שנה
שלש

Digitized by Google

מים׃ ויהי בעלות המנחה ויגש עלה נגש
אליהו הנביא ויאמר יהוה אלהי נבא
אברהם יצחק וישראל היום
ידע כי אתה אלהים בישראל ואני ידע
עבדך ובדבריך עשיתי את כל עשה
הדברים האלה׃ ענני יהוה ענני ענה
וידעו העם הזה כי אתה יהוה
האלהים ואתה הסבת את לבם סבב
אחרנית׃ ותפל אש יהוה ותאכל נפל אכל
את העלה ואת העצים ואת האבנים
ואת העפר ואת המים אשר
בתעלה לחכה׃ וירא כל העם ראה
ויפלו על פניהם ויאמרו יהוה
הוא האלהים יהוה הוא האלהים׃
ויאמר אליהו להם תפשו את
נביאי הבעל איש אל ימלט מלט
מהם ויתפשום ויורדם אליהו תפש ירד
אל נחל קישון וישחטם שם׃ שחט
ויאמר אליהו לאחאב עלה אכל
ושתה כי קול המון הגשם׃ ויעלה המן עלה
אחאב לאכל ולשתות ואליהו שתה
עלה אל ראש הכרמל ויגהר גהר
ארצה וישם פניו בין ברכו׃ שום פנה
ויאמר אל נערו עלה נא הבט דרך נבט
ים ויעל ויבט ויאמר אין מאומה מאם
ויאמר שב שבע פעמים׃ ויהי אמר שוב
היה
בשבעית ויאמר הנה עב קטנה ככף
איש עלה מים ויאמר עלה אמר
אל אחאב אסר ורד ולא יעצרכה ירד עצר
הגשם׃ ויהי עד כה ועד כה והשמים
התקדרו עבים ורוח ויהי גשם גדול קדר
וירכב אחאב וילך יזרעאלה׃ ויד רכב
יהוה היתה אל אליהו וישנס מתניו שנס רוץ
וירץ לפני אחאב עד באך יזרעאלה׃ פנה בוא
Cap.xix. ויגד אחאב לאיזבל
נגד
את כל אשר עשה אליהו ואת

Cūq̧ iā tp̄s eſſet vt offerretur holocauſtū accedens helias propheta ait. Domine deus abraam & iſaac & iſrael: oſtende hodie quia tu es deus iſrael & ego ſeruus tuus: & iuxta p̄ceptū tuum feci omnia verba hec. Exaudi me domine exaudi me vt diſcat populus iſte: quia tu es dominus deus & tu conuertiſti cor eorum iterum. Cecidit autem ignis dn̄i & vorauit holocauſtū & ligna & lapides puluerem quoq̧ & aquam que erat in aq̄ductu lābēs. Qđ cū vidiſſet oīs popul9 cecidit in faciem ſuā: & ait. Dominus ipſe eſt deus: dominus ipſe eſt deus. Dixitq̧ helias ad eos. Apprehendite p̄phetas baal & ne vnus quidem effugiat ex eis. Quos cū apprehēdiſſent duxit eos helias ad torrētē cyſon. Et interfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. Aſcende comede & bibe: quia ſon9 multe pluuie eſt. Aſcendit achab vt comederet & biberet: helias autē aſcendit in verticē carmeli. & pronus in terrā poſuit faciem ſuam inter genua ſua: & dixit ad puerū ſuū. Aſcēde & proſpice contra mare. Qui cū aſcendiſſet & cōtēplatus eēt ait. Nō ē qcq̄. Et rurſū ait illi Reuertere ſeptē vicib9. In ſeptia aūt vice ecce nubecula pua q̄ſi veſtigiū hoīs aſcēdebat de mari. Qui ait. Aſcēde & dic achab. Iūge currū tuū & deſcēde ne occupet te pluuia. Cūq̧ ſe verteret huc atq̧ illuc ecce celi cōtenebrati ſūt: & nubes & vētus & fctā ē pluuia grādis. Aſcēdēs itaq̧ achab abiit in iezrahel & manus dn̄i fctā ē ſup heliā accinctiſq̧ lūbis currebat ante achab donec veniret in iezrahel. 19.

Nvnciauit aūt achab iezabel omnia q̄ fecerat helias &

aque. ⁊ cū eſſet tp̄s vt offerretur ſacri
ὕδατος. καὶ ὡς ἦν καιρὸς τοῦ προσφέρεσθαι τὴν θυ-
ficiū: ⁊ acceſſit helias p̄pha ⁊ dixit: do-
σίαν, καὶ παρεγένετο ἠλίας ὁ προφήτης καὶ εἶπεν, κύ-
mine deus abraā ⁊ iſaac ⁊ iſrael hodie cognoſ
ριε ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰσραὴλ σήμερον γνω-
cat oīs pp̄ls iſte: quia tu ſolus dn̄s de9 iſ
τω πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ μόνος κύριος ὁ θεὸς ἰσ-
rael: ⁊ ego ſeruus tuus: ⁊ p̄p te feci hec
ραήλ, καὶ ἐγὼ δοῦλος σὸς, καὶ διὰ σὲ πεποίηκα ταῦ-
oīa. exaudi me dn̄e exaudi me: ⁊
τα πάντα. ἐπάκουσόν μου κύριε ἐπάκουσόν μου, καὶ
cognoſcat pp̄ls iſte: q2 tu dn̄s de9: ⁊ tu
γνώτω ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεός, καὶ σὺ
cōuertiſti cor pp̄li poſt te. ⁊
ἐπέστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ ὀπίσω σου. καὶ
cecidit ignis a dn̄o de celo: ⁊ deuorauit
ἔπεσε πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέ-
holocauſtū ⁊ ligna ⁊ aquā
φαγε τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ τὰς σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ
que erat ſup ip̄ȝ ⁊ aquā q̄ erat ī aq̄ ductu ⁊ la
τὸ ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θααλὰ καὶ τοὺς λί-
pides ⁊ puluerē linxit ignis: ⁊ vidit oīs pp̄ls
θους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλιξε τὸ πῦρ, καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαὸς
⁊ cecidit ſup faciē ſuā. ⁊ dixerūt: vere do
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. καὶ εἶπον, ἀληθῶς κύ-
min9 eſt de9: dn̄s ipſe eſt de9. ⁊ dixit helias
ριός ἐστιν ὁ θεός, κύριος αὐτός ἐστι θεός. καὶ εἶπεν ἠλίας
ad pp̄lm: app̄hēdite p̄p̄has baal:
πρὸς τὸν λαόν, συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ βάαλ,
nullus ſaluetur ex eis. ⁊ app̄hēderūt eos: ⁊
μηδεὶς σωθήτω ἐξ αὐτῶν. καὶ συνέλαβον αὐτούς, καὶ
duxit eos helias in torrentē ciſon: ⁊
κατήγαγεν αὐτοὺς ἠλίας εἰς τὸν χειμάρρουν κισῶν, καὶ
interfecit eos ibi. ⁊ ait helias achaab: ſur
ἔσφαξεν αὐτοὺς ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ἠλίας τῷ ἀχαάβ, ἀνά- 3.17.c
ge ⁊ comede ⁊ bibe: q2 vox ſoni plu- Jacob.
στηθι καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τοῦ ἤχους τοῦ ὑε- 5.d.
uie. ⁊ ſurrexit achaab vt comederet ⁊ biberet. ⁊ he
τοῦ. καὶ ἀνέστη ἀχαὰβ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. καὶ ἠ-
lias aſcēdit in carmelū ⁊ inclinauit ſe ſup trā:
λίας ἀνέβη εἰς τὸν κάρμηλον καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν,
⁊ poſuit faciē ſuā inter genua
καὶ ἔθηκεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναμέσον τῶν γονάτων
ſua. ⁊ dixit puero ſuo: aſcēde ⁊ proſ
αὐτοῦ. καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, ἀνάβηθι καὶ ἐπί-
pice viā maris. ⁊ aſcēdit ⁊ cōtēplat9 eſt
βλεψον ὁδὸν θαλάσσης. καὶ ἀνέβη καὶ ἐπέβλεψε τὸ
puer: ⁊ ait: nō eſt quicq̄: ⁊ ait helias:
παιδάριον, καὶ εἶπεν, οὐκ ἔστιν οὐδέν. καὶ εἶπεν ἠλίας,
reuertere ⁊ aſpice ſeptē vicib9. ⁊ factū eſt in
ἐπίστρεψον καὶ ἐπίβλεψον ἑπτάκις. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ſeptima: ⁊ ecce nubes parua: q̄ſi veſtigiū viri: ad-
ἑβδόμῳ, καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἴχνος ἀνδρός, ἀνά-
ducens aquā de mari. ⁊ dixit: aſcēde ⁊
γουσα ὕδωρ ἀπὸ θαλάσσης. καὶ εἶπεν, ἀνάβηθι καὶ
dic achaab: iūge currū tuū ⁊ deſcēde: ne
εἰπὸν τῷ ἀχαάβ, ζεῦξον τὸ ἅρμα σου καὶ κατάβηθι, μὴ
occupet te pluuia. ⁊ factū ē vſq̧ hic ⁊ hic: ⁊ ce
καταλάβῃ σε ὁ ὑετός. καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐ-
lum cōtenebratū ē in nubibus ⁊ vēto: ⁊ facta ē plu
ρανὸς συνεσκότασεν ἐν νεφέλαις καὶ πνοῇ, καὶ ἐγένετο ὑε-
uia grādis. ⁊ equitauit achaab ⁊ abijt in iezrael.
τὸς μέγας. καὶ ἐπέβευσεν ἀχαὰβ καὶ ἐπορεύετο εἰς ἰεζραήλ.
⁊ manus dn̄i facta eſt ſup heliā: ⁊ aſtrinxit
καὶ χεὶρ κυρίου ἐγένετο ἐπὶ τὸν ἠλίαν, καὶ συνέσφιγξε τὴν
lūbū ſuū: ⁊ currebat ante achaab vſq̧ ad iezrl.
ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν ἀχαὰβ ἕως ἰεζραήλ. C.19
Et nunciauit achaab iezabel oīa A
Καὶ ἀνήγγειλεν ἀχαὰβ τῇ ἰεζαβὲλ πάντα
que fecerat helias: ⁊
ὅσα ἐποίησεν ἠλίας, καὶ

G

quõ occidit prophetas in gladio. ⁊ mi
ὡς ἀπέκτεινε τοὺς προφήτας ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ ἀπέστει
ſit ieʒabel ad heliã ⁊ dixit: hec faciãt mihi
λεν ἰεζάβελ πρὸς ἠλίαν καὶ εἶπεν, τάδε ποιήσαισάν μοι

4.Re. 4.8. dei ⁊ hec. addãt: ꝙ hac hora cras
οἱ θεοὶ καὶ τάδε προσθείησαν, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον
ponã aĩam tuã: ſicut aĩam vniꝰ ex il
θήσομαι τὴν ψυχήν σου, καθὼς ψυχὴν ἑνὸς ἐξ αὐ
lis. ⁊ timuit helias ⁊ ſurrexit ⁊ abijt iux
τῶν. καὶ ἐφοβήθη ἠλίας καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε κα
ta aĩam ſuã: ⁊ venit in berſa
τὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς βηρσα
bee q̃ eſt iuda. ⁊ dimiſit puerũ ſu
βεαὶ ἡ ἐστι τοῦ ἰούδα. καὶ ἀφῆκε τὸ παιδάριον αὐ
um ibi: ⁊ ipſe perrexit in deſerto viã diei.
τοῦ ἐκεῖ, καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας.
⁊ venit ⁊ ſedit ſubter iunipꝰ: ⁊ petiuit
καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω ῥαθάμ, καὶ ᾐτήσατο
aĩe ſue vt moreret. ⁊ ait ſufficiat

Ione. 4.8. τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν. καὶ εἶπεν, ἱκανούσθω
nũc dñe: tolle iã aĩam meã a me: q̃ nõ me
νῦν κύριε, λάβε δὴ τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐ κρείσ
lioꝛ ſum ego ſup patres meos. ⁊ dormi
σων εἰμὶ ἐγὼ ὑπὲρ τοὺς πατέρας μου. καὶ ἐκοιμή
uit ⁊ obdormiuit ſub plãta ibi. ⁊ ecce qdã angelus
θη καὶ ὕπνωσεν ὑπὸ φυτὸν ἐκεῖ. καὶ ἰδού τις ἄγγελος
tetigit eum: ⁊ dixit illi: ſurge ⁊ comede.
ἥψατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάστηθι καὶ φάγε.

B ⁊ reſpexit: ⁊ ecce ad caput ſuũ ſubci
καὶ ἐπέβλεψε, καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυ
nericiꝰ panis ſiliginꝰ ⁊ lecythus aque. ⁊ ſurrexit:
φίας ὀλυρίτης καὶ καμψάκης ὕδατος. καὶ ἀνέστη
helias ⁊ comedit ⁊ bibit: ⁊ reuerſus dormiuit.
ἠλίας καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιεν, καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθη.
⁊ reuerſus eſt angelꝰ dñi ſecundo: ⁊ te
καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἥ
tigit eũ: ⁊ dixit ei: ſurge ⁊ comede: q: mul
ψατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάστηθι καὶ φάγε, ὅτι πολ
ta a te via. ⁊ ſurrexit ⁊ comedit ⁊ bibit.
λὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγεν καὶ ἔπιεν.
⁊ abijt in foꝛtitudine cibi illius quadra
καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαρά

Infra. eo. ginta diebus ⁊ quadraginta noctibꝰ vſq; ad mõtẽ
κοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους
choꝛeb. ⁊ ingreſſus ẽ illuc in ſpelũcã ⁊ mã
χωρήβ. καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον καὶ κα
ſit ibi. ⁊ ecce verbũ dñi ad eũ.
τέλυσεν ἐκεῖ. καὶ ἰδοὺ ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτόν.
⁊ dixit: qd tibi hic helia? ⁊ dixit helias: ʒe
καὶ εἶπε, τί σοι ἐνταῦθα ἠλία; καὶ εἶπεν ἠλίας, ζη
lans ʒelatꝰ ſũ dño opi: quia dereliquerũt
λῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλι
te filij iſrael. altaria tua deſtruxerũt:
πόν σε οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν,
⁊ pphas tuos occiderũt in gladio. ⁊ dere
καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπο
lictꝰ ſum ego ſolus: ⁊ querũt aĩam meã vt
λέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λα
auferãt eã. ⁊ ait egredieris ⁊ ſtabis corã do
βεῖν αὐτήν. καὶ εἶπεν ἐξελεύσῃ καὶ στήσῃ ἐνώπιον κυ
mino in mõte: ⁊ ecce dñs tranſibit. ⁊
ρίου ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἰδοὺ κύριος παρελεύσεται καὶ
ſpũs grãdis foꝛtis diſſoluẽs mõtes ⁊ cõterẽs
πνεῦμα μέγα κραταιὸν διαλῦον ὄρη καὶ συντρῖβον
petras corã dño: nõ in ſpũ dñs.
πέτρας ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι κύριος.
⁊ poſt ſpũm commotio: nõ in cõmotio
καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισ
ne dñs. ⁊ poſt cõmotionẽ ignis: nõ in

C μῷ κύριος. καὶ μετὰ τὸν συσσεισμὸν πῦρ, οὐκ ἐν
igne dñs. ⁊ poſt
τῷ πυρὶ κύριος. καὶ μετὰ

quomodo occidiſſet vniuerſos pphetas ba al gladio. Militqꝫ ieʒa bel nunciũ ad heliam dicens. Hec mi hi faciant dij & hec addant: niſi hac hora cras poſuero animã tuã ſicut animã vnius ex illis. Timuit ergo helias & ſurgens abijt quocunqꝫ eũ fere bat voluntas: venitqꝫ in berſabee iuda: & dimi ſit ibi puerũ ſuũ & per rexit in deſertum viam vnius diei. Cunqꝫ veniſ ſet & ſederet ſubter vnã iuniperũ petiuit a nime ſue vt moreretur: & ait. Sufficit mihi do mine: tolle animam me am. Neqꝫ enim melior ſum ꝙ patres mei. Pro iecitqꝫ ſe: & obdormi uit in vmbra iuniperi. Et ecce angelus domi ni tetigit eum: & dixit illi. Surge comede. Reſpexit: & ecce ad ca put ſuum ſubcinericius panis & vas aque. Co medit ergo & bibit: & rurſum obdormiuit. Reuerſuſqꝫ eſt angelus domini ſecundo: & te tigit eum: dixitqꝫ illi. Surge comede. Gran dis enim tibi reſtat via. Qui cũ ſurrexiſſet: co medit & bibit: & ambu lauit in fortitudine cibi illius quadraginta die bus & quadraginta no ctibus vſqꝫ ad montem dei oreb. Cũqꝫ veniſ ſet illuc: manſit in ſpe lunca. Et ecce ſermo dñi ad eum: dixitqꝫ il li. Quid hic agis he lia? At ille reſpondit: ʒe lo ʒelatus ſum pro do mino deo exercituum: quia dereliquerũt pa ctum dñi filij iſrael. Al taria tua deſtruxerunt: & prophetas tuos occi derunt gladio: & dereli ctus ſum ego ſolus: & querunt animam meã vt auferant eam. Et ait ei. Egredere & ſta in monte corã dño. Et ec ce dñs tranſijt: & ſpũs grandis & fortis ſub uertens montes & cõte rens petras ante dñm. Nõ in ſpũ dñs: & poſt ſpm cõmotio. Non in cõmotiõe dñs. Et poſt cõmotionẽ ignis. Nõ in igne dñs. Et poſt

כָּל אֲשֶׁר הָרַג אֶת כָּל הַנְּבִיאִים — נָבָא
בֶּחָרֶב: וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל מַלְאָךְ אֶל — שָׁלַח לֵאך
אֵלִיָּהוּ לֵאמֹר, כֹּה יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים — עָשָׂה
וְכֹה יוֹסִפוּן, כִּי כָעֵת מָחָר אָשִׂים — יָסַף שׂוּם
אֶת נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם: וַיַּרְא — רָאָה
וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל נַפְשׁוֹ, וַיָּבֹא בְּאֵר — קוּם
שֶׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה, וַיַּנַּח אֶת נַעֲרוֹ
שָׁם: וְהוּא הָלַךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יוֹם — דָּבַר
וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רֹתֶם אֶחָד וַיִּשְׁאַל — שָׁאַל
אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת, וַיֹּאמֶר רַב עַתָּה
יְהוָה קַח נַפְשִׁי, כִּי לֹא טוֹב אָנֹכִי — לָקַח
מֵאֲבֹתָי: וַיִּשְׁכַּב וַיִּישַׁן תַּחַת רֹתֶם — שָׁכַב
אֶחָד, וְהִנֵּה זֶה מַלְאָךְ נֹגֵעַ בּוֹ, וַיֹּאמֶר
לוֹ קוּם אֱכוֹל: וַיַּבֵּט וְהִנֵּה מְרַאֲשֹׁתָיו — נָבַט
עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מָיִם, וַיֹּאכַל — עוּג אָכַל
וַיֵּשְׁתְּ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב: וַיָּשָׁב מַלְאַךְ — שָׁתָה שׁוּב
יְהוָה שֵׁנִית וַיִּגַּע בּוֹ, וַיֹּאמֶר קוּם — שָׁכַב שָׁנָה
אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ: וַיָּקָם וַיֹּאכַל — נָגַע
וַיִּשְׁתֶּה, וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ הָאֲכִילָה הַהִיא — מִן
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, — כֹּחַ
עַד הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵב: וַיָּבֹא שָׁם — רָבַע
אֶל הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם, וְהִנֵּה — בּוֹא
דְבַר יְהוָה אֵלָיו, וַיֹּאמֶר — לוּן
לוֹ מַה לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ: וַיֹּאמֶר
קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
כִּי עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל — בְּרִית
אֶת מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ, וְאֶת נְבִיאֶיךָ — זָבַח נָבָא
הָרְגוּ בֶחָרֶב, וָאִוָּתֵר אֲנִי — יָתַר
לְבַדִּי, וַיְבַקְשׁוּ אֶת נַפְשִׁי — בָּדַד בִּקֵּשׁ
לְקַחְתָּהּ: וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ — לָקַח אָמַר
בָהָר לִפְנֵי יְהוָה, וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר — יָצָא פָּנָה
וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים — גָּדַל פָּרַק
וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לִפְנֵי יְהוָה, — שָׁבַר
לֹא בָרוּחַ יְהוָה, וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ,
לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה: וְאַחַר הָרַעַשׁ
אֵשׁ, לֹא בָאֵשׁ יְהוָה, וְאַחַר

Digitized by Google

האש קול דממה דקה: ויהי כשמע דקק היה
אליהו וילט פניו באדרתו ויצא לוט
ויעמד פתח המערה והנה אליו קול עמד
ויאמר מה לך פה אליהו: ויאמר
קנא קנאתי ליהוה אלהי צבאות
כי עזבו בריתך בני ישראל את
מזבחתיך הרסו ואת נביאיך הרגו
בחרב ואותר אני לבדי ויבקשו
את נפשי לקחתה: ויאמר יהוה
אליו לך שוב לדרכך מדברה ילך דבר
דמשק ובאת ומשחת את חזאל בוא
למלך על ארם: ואת יהוא בן נמשי
תמשח למלך על ישראל ואת משח
אלישע בן שפט מאבל מחולה
תמשח לנביא תחתיך: והיה נבא
הנמלט מחרב חזאל ימית יהוא מלט מות
והנמלט מחרב יהוא ימית אלישע:
והשארתי בישראל שבעת שאר
אלפים כל הברכים אשר לא
כרעו לבעל וכל הפה אשר לא
נשק לו: וילך משם וימצא את מצא
אלישע בן שפט והוא חרש שנים שנה
עשר צמדים לפניו והוא בשנים פנה
העשר ויעבר אליהו אליו וישלך עבר שלך
אדרתו אליו: ויעזב את הבקר עזב
וירץ אחרי אליהו ויאמר אשקה רוץ אמר
נא לאבי ולאמי ואלכה אחריך נשק ילך
ויאמר לו לך שוב כי מה עשיתי עשה
לך: וישב מאחריו ויקח את צמד שוב לקח
הבקר ויזבחהו ובכלי הבקר זבח כלה
בשלם הבשר ויתן לעם נתן אכל
ויאכלו: ויקם וילך אחרי אליהו קום שרת
Cap.xx. וישרתהו: ובן הדד
מלך ארם קבץ את כל חילו
ושלשים ושנים מלך אתו שנה
וסוס ורכב ויעל ויצר על שמרון צלה צור

igne ſibilus aure tenuis. Quod cum audiſſet helias: opuit vultū ſuū pallio: & egreſſus ſtetit in oſtio ſpelunce: & ecce vox ad eum dicens. Quid hic agis helia? Et ille respondit. zelo zelatus ſum ꝓ domino deo exercituum: quia dereliquerunt pactū tuum filii iſrael. Altaria tua deſtruxerūt: & prophetas tuos occiderūt gladio: & derelictus ſum ego ſolus: & q̄rūt aīam meā vt auferant eam. Et ait dn̄s ad eū. Vade & reuertere in viā tuā ꝑ deſertū i damaſcū. Cūq̧ peruenerís illuc vnges azahel regem ſuper ſyriā: & iehu filium namſi vnges regem ſup iſrael. Heliſeum autem filium ſaphat qui ē de abelmeula vnges prophetā ꝓ te. Et erit qcūq̧ fugerit gladiū azahel: occidet eū iehu: & qcūq̧ fugerit gladium iehu interficiet eū heliſeus. Et derelinquā mihi in iſrael ſeptem milia virorū: quorū genua non ſunt incuruata an̄ baal & omne os quod non adorauerit eū oſculans manū. Profectus ergo inde helias reppit heliſeū filiū ſaphat arātē in duodecim iugis boū: & ipſe in duodeci iugis boū arātibus vnus erat. Cūq̧ veniſſet helias ad eū: miſit palliū ſuū ſup eū. Qui ſtatim relictis bobus cucurrit poſt heliam: & ait. Oſculor oro te patrē meū & matrē meā: & ſic ſequar te. Dixitq̧ ei. Vade & reuertere. Qđ ei meū erat feci tibi. Reuerſus autem ab eo: tulit par boū & mactauit illud: & in aratro boum coxit carnes & dedit populo & comederūt. Conſurgensq̧ abiit & ſecutus ē heliā & miſtrabat ei. zo

Porro benadab rex ſyrie congregauit oēm exercitū ſuū & triginta duos reges ſecum & equos & currus & aſcendens pugnabat contra ſamariam

igne vox aure tenuis: τ ibi dn̄s. τ factū eſt vt audiuit helias: operuit vultum ſuū in pallio ſuo: τ egreſſus ē τ ſtetit iuxta ſpelūcā. τ ecce ad eū vox τ dixit: q̄d tibi hic helia? τ dixit helias: zelās zelat' ſum dn̄o deo oīpotēti: quia dereliquerūt pactū tuū filij iſrael: altaria tua deſtruxerūt: τ prophetas tuos occiderūt in gladio: τ derelict' ſum ego ſolus: τ querūt aīam meā vt auferāt eam. τ ait dn̄s ad eum: vade τ reuertere in viam tuā: τ venies in viā deſerti damaſci. τ vnges azael in regem ſup ſyriam:. τ ieu filiū namesſi vnges in regē ſup iſrael: τ eliſeum filiū ſaphat de abelmeula vnges in prophetā pro te. τ erit q̄ ſaluat' fuerit de gladio azael: occidet ieu. τ q̄ ſaluat' fuerit de gladio ieu: interficiet heliſeus. τ dereliquā de iſrael ſeptē milia virorū: oīa genua q̄ nō īcuruauerūt genu baal: τ oīe os q̄d nō adorauit eū. τ profect' ē helias inde τ reperit ibi heliſeū filiū ſaphat: τ ipſe erat arans in bobus. duodecim iuga boum erāt corā eo: τ ipſe in duodecim. τ abijt ad heliſeū helias: τ proiecit ſup eū palliū ſuū. τ reliquit heliſeus boues: τ cucurrit poſt heliā τ ait: deoſculabor patrē meū τ matrē meā: τ ſequar te poſt te. τ dixit ei: vade reuertere: q̄d feci tibi? τ reuerſus eſt a tergo eius. τ tulit iuga boū: τ mactauit τ coxit ea in inſtrumētis boū: τ dedit pplo τ comederūt. τ ſurrexit τ abijt poſt heliā: τ miniſtrabat ei.

τὸ πῦρ φωνὴ ἄυρας λεπτῆς, κἀκεῖ κύριος. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἠλίας, ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μηλωτῇ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη παρὰ τὸ σπήλαιον. καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν φωνὴ καὶ εἶπε, τί σοι ἐνταῦθα ἠλία; καὶ εἶπεν ἠλίας, ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ θεῷ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολελείφθην ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν, πορεύου καὶ ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδόν σου, καὶ ἥξεις εἰς ὁδὸν ἐρήμου δαμασκοῦ. καὶ χρίσεις τὸν ἀζαὴλ εἰς βασιλέα ἐπὶ συρίαν, καὶ τὸν ἰοῦ υἱὸν ναμεσσεὶ χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ τὸν ἐλισσαιὲ υἱὸν σαφὰτ ἐξ ἀβελμεούλα χρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ. καὶ ἔσαι τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας ἀζαήλ, θανατώσει ἰοῦ. καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας ἰοῦ, θανατώσει ἐλισσαιέ. καὶ καταλείψω ἐξ ἰσραὴλ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα τὰ γόνατα ἃ οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ βαάλ, καὶ πᾶν στόμα ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἠλίας ἐκεῖθεν καὶ εὑρίσκει ἐκεῖ τὸν ἐλισσαιὲ υἱὸν σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἦν ἀροτριῶν ἐν βουσί. δώδεκα ζεύγη βοῶν ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα. καὶ ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸν ἐλισσαιὲ ἠλίας, καὶ ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ. καὶ κατέλιπεν ἐλισσαιὲ τοὺς βόας, καὶ ἔδραμεν ὀπίσω ἠλίου καὶ εἶπε, καταφιλήσω τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου, καὶ ἀκολουθήσω σοι ὀπίσω σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ, πορεύου ἀνάστρεφε, τί πεποίηκά σοι; καὶ ἀνέστρεψεν ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε τὰ ζεύγη τῶν βοῶν, καὶ ἔθυσε καὶ ἥψησεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκεν τῷ λαῷ καὶ ἔφαγον. καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ἠλίου, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ.

Ro.11. a. Ecc. 48.b.

D

Ro.11. a.

Ca.20.

Et cōgregauit filius ader rex ſyrie omnem exercitū ſuum: τ triginta τ duo reges ſecum: τ equi τ currus: τ aſcēderūt τ obſederāt cōtra ſamariam.

Καὶ συνήθροισεν υἱὸς ἄδερ βασιλεὺς συρίας πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵπποι καὶ ἅρματα, καὶ ἀνέβησαν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ σαμαρείαν,

A

ꝛ expugnauerūt eā. ꝛ miſit nuncios ad
καὶ ἐπολέμησαν αὐτήν. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς
achaab regem iſrael in ciuitatē. ꝛ dixit
τὸν ἀχαὰβ βασιλέα ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶπε
ad eū: hec dicit filiꝰ ader: argētū tuū
πρὸς αὐτὸν, τάδε λέγει υἱὸς ἄδερ, τὸ ἀργύριόν σου
ꝛ aurum tuū meū eſt: ꝛ vxores tue ꝛ
καὶ τὸ χρυσίον σου ἐμόν ἐστι, καὶ αἱ γυναῖκές σου καὶ
filij tui pulcherrimi mei ſunt. ꝛ rñdit
τὰ τέκνα σου τὰ κάλλιστα ἐμά ἐστιν. καὶ ἀπεκρίθη
rex iſrael ꝛ dixit: ſicut locutꝰ es dñe
ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ καὶ εἶπεν, καθὼς ἐλάλησας κύριέ
mi rex: tuꝰ ſum ego: ꝛ omnia mea.
μου βασιλεῦ, σός εἰμι ἐγώ, καὶ πάντα τὰ ἐμά.
ꝛ reuerſi ſūt nūcij ꝛ dixerūt: hec dicit fi
καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ εἶπον, τάδε λέγει υἱ-
liꝰ ader: ego miſi ad te dicēs: argētū
ὸς ἄδερ, ἐγὼ ἀπέσταλκα πρὸς σὲ λέγων, τὸ ἀργύριόν
tuū ꝛ aurū tuū ꝛ vxores tuas ꝛ
σου καὶ τὸ χρυσίον σου καὶ τὰς γυναῖκάς σου καὶ
filios tuos dabis mihi: qꝛ hac hora craſ
τὰ τέκνα σου δώσεις μοι, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔ
mittam ſeruos meos ad te: ꝛ ſcru
ριον ἐξαποστελῶ τοὺς παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ ἐξε-
tabūtur domus tuas ꝛ domus ſer-
ρευνήσουσι τοὺς οἴκους σου καὶ τοὺς οἴκους τῶν παί
uorū tuorū: ꝛ erūt oīa deſideria oculo-
δων σου, καὶ ἔσται πάντα ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλ
rum ſuorū: ſup q̄ iniecerint manus ſuas: ac-
μῶν αὐτῶν, ἐφ᾽ ἃ ἂν ἐπιβάλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν, λή
cipiēt. ꝛ vocauit rex iſrael oēs
ψονται. καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πάντας τοὺς
B ſeniores terre: ꝛ dixit eis: cognoſcite iā ꝛ
πρεσβυτέρους τῆς γῆς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, γνῶτε δὴ καὶ
videte: qm̄ malū iſte querit: qm̄ miſit ad me
ἴδετε, ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρός με
pro vxoribus meis ꝛ pro filijs meis. ꝛ ar
περὶ τῶν γυναικῶν μου καὶ περὶ τῶν τέκνων μου. καὶ τὸ ἀρ
gētum meū ꝛ aurū meū nō prohibui ab eo.
γύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου οὐκ ἐκώλυσα ἀπ᾽ αὐτοῦ.
ꝛ dixerūt ei maiores natu ꝛ vniuerſus ppl's: nō audias
καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαός, μὴ ἀκούσῃς
ꝛ nō velis. ꝛ dixit nuncijs filij ader: dicite
καὶ μὴ θελήσῃς. καὶ εἶπεν τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ ἄδερ, εἴπατε
dño vr̄o iuxta oīa q̄ miſiſti ad ſer
τῷ κυρίῳ ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἀπέστειλας πρὸς τὸν δοῦ
uū tuū: in initio faciā. at verbū hoc nō potero
λόν σου, ἐν πρώτοις ποιήσω. τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι
facere. ꝛ abierūt viri ꝛ retulerūt ei verbū.
ποιῆσαι. καὶ ἀπῆλθον οἱ ἄνδρες καὶ ἀπέστρεψαν αὐτῷ λόγον.
ꝛ miſit ad eū filiꝰ ader dicēs: hec faci-
καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν υἱὸς ἄδερ λέγων, τάδε ποιή
ant mihi dij ꝛ hec addant: ſi ſuffecerit puluis
σαιέν μοι οἱ θεοὶ καὶ τάδε προσθείησαν, εἰ ἐκποιήσει ὁ χοῦς
ſamarie pugillis oī ppl'o peditibꝰ meis.
σαμαρείας ταῖς δραξὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς πεζοῖς μου.
ꝛ rñdit rex iſrael ꝛ ait: ſufficiat vobis:
καὶ ἀπεκρίθη βασιλεὺς ἰσραὴλ καὶ εἶπεν, ἱκανούσθω ὑμῖν,
nō glorietur gibboſus vt rectus. ꝛ factū eſt qn̄ reſpō
μὴ καυχάσθω ὁ κυρτὸς ὡς ὁ ὀρθιος. καὶ ἐγένετο ὅτε ἀπεκρί-
dit ei verbū iſtud: bibēs erat ipſe ꝛ oēs
νατο αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ
reges q̄ cū eo in tabnaculis. ꝛ ait ſeruis ſu
βασιλεῖς οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἐν σκηναῖς. καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐ
is: edificate vallū. ꝛ poſuerūt vallū ſup
τοῦ, οἰκοδομήσατε χάρακα. καὶ ἔθεντο χάρακα ἐπὶ τὴν
ciuitatē. ꝛ ecce pph'a vnꝰ acceſſit achaab re
πόλιν. καὶ ἰδοὺ προφήτης εἷς προσῆλθε τῷ ἀχαὰβ βασι
C gi iſrael: ꝛ dixit: hec dicit dñs: ſi vidiſti oēm
λεῖ ἰσραήλ, καὶ εἶπε, τάδε λέγει κς̄, εἰ ἑώρακας πάντα τὸν
turbā magnā hanc: ecce ego trado eā hodie
ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον

& obſedit eam. Mittēſq; nuncios ad achab regem iſrael in ciuitatem ait. Hec dicit bēadab. Argentū tuū & aurū tuū meū eſt: & vxores tue & filii tui optimi mei ſunt. Rñditq; rex iſrael. Iuxta verbum tuum dñe mi rex: tuus ſum ego & omnia mea. Reuertēteſq; nūcii dixerunt. Hec dicit benadab qui miſit noſ ad te. Argētū tuū & aurū tuum & vxores tuas & filios tuos dabis mihi. Cras igitur hac eadem hora mittā ſeruos meoſ ad te & ſcrutabūtur domū tuā & domū ſeruorū tuorū: & oē qđ eis placuerit ponēt in manibus ſuis & auferent. Vocauit aūt rex iſrael omnes ſeniores terre: & ait. Aīaduertite & videte: qm̄ inſidietur nobis. Miſit enim ad me pro vxoribus meis & filiis & pro argento & auro: & non abnui. Dixeruntq; oēs maiores natu & vniuerſus populus ad eū. Nō audias neq; acqeſcas illi. Rñditq; nunciis benadab. Dicite dño meo regi. Oīa pp̄ q̄ miſiſti ad me ſeruum tuum in initio faciam: hanc autem rem facere nō poſſum. Reuerſiq; nuncii retulerunt ei. Qui remiſit & ait. Hec faciant mihi dii & hec addāt: ſi ſuffecerit puluis ſamarie pugillis omnis populi qui ſequitur me. Et reſpondens rex iſrael ait. Dicite ei. Ne glorietur accīctus eque vt diſcīctus. Factū eſt āt cum audiſſet benadab verbum iſtud bibebat ipſe & reges in vmbraculis: & ait ſeruis ſuis. Circūdate citatē. Et circūdderūt eam. Et ecce pp̄heta vnꝰ accedens ad achab regē iſrael: ait ei. Hec dicit dñs. Certe vidiſti oēm multitudinē hāc nimiam. Ecce ego tradā eā in manum tuā hodie:

וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל — לחם שלח
אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָעִירָה׃ וַיֹּאמֶר — אמר
לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי
הוּא וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים לִי הֵם׃ — נשה
וַיַּעַן מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ — ענה
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְךָ אֲנִי וְכָל אֲשֶׁר לִי׃
וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיֹּאמְרוּ כֹּה אָמַר — שוב
בֶּן הֲדַד לֵאמֹר כִּי שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ
לֵאמֹר כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ
לִי תִתֵּן׃ כִּי אִם כָּעֵת מָחָר אֶשְׁלַח — נתן שלח
אֶת עֲבָדַי אֵלֶיךָ וְחִפְּשׂוּ אֶת בֵּיתְךָ
וְאֵת בָּתֵּי עֲבָדֶיךָ וְהָיָה כָּל מַחְמַד — חמד
עֵינֶיךָ יָשִׂימוּ בְיָדָם וְלָקָחוּ׃ וַיִּקְרָא — שום קרא
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְכָל זִקְנֵי הָאָרֶץ
וַיֹּאמֶר דְּעוּ נָא וּרְאוּ כִּי רָעָה זֶה — ידע ראה
מְבַקֵּשׁ כִּי שָׁלַח אֵלַי לְנָשַׁי וּלְבָנַי — רוע בקש
וּלְכַסְפִּי וְלִזְהָבִי וְלֹא מָנַעְתִּי מִמֶּנּוּ׃
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל הַזְּקֵנִים וְכָל הָעָם — אמר
אַל תִּשְׁמַע וְלוֹא תֹאבֶה׃ וַיֹּאמֶר — שמע אבה
לְמַלְאֲכֵי בֶן הֲדַד אִמְרוּ לַאדֹנִי — אמר
הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ אֶל עַבְדְּךָ
בָרִאשֹׁנָה אֶעֱשֶׂה וְהַדָּבָר הַזֶּה — עשה
לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים — יכל
וַיְשִׁבֻהוּ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן הֲדַד — שוב שלח
וַיֹּאמֶר כֹּה יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה
יוֹסִפוּ אִם יִשְׂפֹּק עֲפַר שֹׁמְרוֹן — יסף שפק
לִשְׁעָלִים לְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי׃
וַיַּעַן מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דַּבְּרוּ — ענה
אַל יִתְהַלֵּל חֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ׃ וַיְהִי — הלל פתח
כִּשְׁמֹעַ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְהוּא שֹׁתֶה — היה
הוּא וְהַמְּלָכִים בַּסֻּכּוֹת וַיֹּאמֶר אֶל — סכך
עֲבָדָיו שִׂימוּ וַיָּשִׂימוּ עַל הָעִיר׃ — שום
וְהִנֵּה נָבִיא אֶחָד נִגַּשׁ אֶל אַחְאָב
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר
יְהוָה הֲרָאִיתָ אֶת כָּל הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל — ראה המן
הַזֶּה הִנְנִי נֹתְנוֹ בְיָדְךָ הַיּוֹם — גדל

Digitized by Google

וידעת כי אני יהוה ויאמר אחאב אמר
במי ויאמר כה אמר יהוה בנערי
שרי המדינות ויאמר מי יאסר שור מחן
המלחמה ויאמר אתה ויפקד את אסר לחם
נערי שרי המדינות ויהיו מאתים היה מאה
שנים ושלשים ואחריהם פקד שנה
את כל העם כל בני ישראל שבעת
אלפים ויצאו בצהרים ובן הדד
שתה שכור בסכות הוא והמלכים שכר סכך
שלשים ושנים מלך עזר אתו
ויצאו נערי שרי המדינות
בראשנה וישלח בן הדד ויגידו לו שלח נגד
לאמר אנשים יצאו משמרון
ויאמר אם לשלום יצאו תפשום שלם
חיים ואם למלחמה יצאו חיים
תפשום ואלה יצאו מן העיר נערי
שרי המדינות והחיל אשר
אחריהם ויכו איש אישו וינסו נכה נוס
ארם וירדפם ישראל וימלט בן רדף מלט
הדד מלך ארם על סוס ופרשים
ויצא מלך ישראל ויך את הסוס
ואת הרכב והכה בארם מכה גדולה גדל
ויגש הנביא אל מלך ישראל נגש נבא
ויאמר לו לך התחזק ודע וראה ילך חזק
את אשר תעשה כי לתשובת ידע עשה שוב
השנה מלך ארם עלה עליך ועבדי
מלך ארם אמרו אליו אלהי הרים
אלהיהם על כן חזקו ממנו ואולם אלם
נלחם אתם במישור אם לא נחזק לחם ישר
מהם ואת הדבר הזה עשה הסר סור
המלכים איש ממקמו ושים פחות קום שום
תחתיהם ואתה תמנה לך חיל פחה מנה
כחיל הנפל מאותך וסוס כסוס את
ורכב כרכב ונלחמה אותם במישור את
אם לא נחזק מהם וישמע לקולם חזק שמע
ויעש כן ויהי לתשובת השנה עשה היה שוב

vt ſcias qa ego ſum do
minus. Et ait achab.
Per quem? Dixitq; ei.
Hec dicit dñs. Per pe
diſſequos principũ pro
uinciarũ. Et ait. Quis
incipiet pliari? Et ille
dixit: tu. Recenſuit er
go pueros pricipũ pui
ciarũ & reppit numerũ
ducẽtorũ trigita duo
rũ. Et recẽſuit poſt eos
populum omnes filios
iſrael ſeptem
milia: & egreſſi ſũt me
ridie. Benadab autem
bibebat temulẽtus in
vmbraculo ſuo & reges
trigita duo cũ eo q ad
auxilium eius venerant.
Egreſſi ſunt aũt pueri
principum prouinciarũ
i prima frõte. Miſit ita
q; benadab: q nũciaue
rũt ei dicentes. Viri e
greſſi ſunt de ſamaria.
At ille ait. Siue p pace
veniũt apphendite eos
viuos: ſiue vt prelien
tur viuos eos
capite. Egreſſi ſunt er
go pueri
principũ prouinciarũ:
ac reliquus exercitus
ſeqbatur. & percuſſit
vnuſqſq; virũ qui cõtra
ſe veniebat: fugeruntq;
ſyri & pſecutus ẽ eos iſ
rael. Fugit quoq; bena
dab rex ſyrie in equo
cũ eqtibus ſuis. Necnõ
egreſſus rex iſrl pcuſſit
equos & currus: & p
cuſſit ſyriam plaga ma
gna nimis. Accedẽs ãt
ppheta ad regẽ iſrael
dixit ei. Vade & cõfor
tare: & ſcito & vide
quid facias. Sequẽti ei
anno rex ſyrie aſcen
det contra te. Serui ve
ro regis ſyrie dixerunt
ei. Dii montium ſunt
dii eorũ: ideo ſupaue
rũt nos. Sed meli' eſt vt
pugnemus cõtra eos i
cãpeſtribus & obtinebi
mus eos. Tu ergo ver
bũ hoc fac. Amoue
reges ſingulos ab exer
citu tuo & põe pricipes
p eis: & iſtaura nume
rũ militũ q ceciderũt d
tuis: & equos ſm equos
priſtinos: & currus ſm
curr' quos añ habuiſti:
& pugnabim' cõtra e
os i cãpeſtrib': & videbiſ
q obtiebim' eos. Cre
didit cõſilio eoꝝ: & fecit
ita. Igitur poſtq; ann'

in manus tuas: & ſcies: q ego dñs. & ait a
εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. καὶ εἶπεν ἀ
chaab: i quo? & dixit: hec dicit dñs in pediſſe
χαάβ, ἐν τίνι; καὶ εἶπε, τάδε λέγει κύριος ἐν τοῖς παιδα
quis principũ puinciarũ. & ait achaab: qs con
ρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. καὶ εἶπεν ἀχαάβ, τίς συνά
iũget preliũ? & dixit: tu. & recẽſuit achaab
ψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπεν, σύ. καὶ ἐπεσκέψατο ἀχαὰβ
pueros principũ puinciaꝝ: & fuerũt ducen
τοὺς παῖδας τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο διακό
ti triginta & duo & poſt hec recẽſuit
σιοι τριάκοντα καὶ δύο. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέψατο τὸν
pplm oẽs filiũ virtutis ſeptẽ milia: & egreſſus ẽ me
λαὸν πάντα υἱὸν δυνάμεως ἑπτὰ χιλιάδας, καὶ ἐξῆλθεν με
ridie. & fili' ader bibẽs & temulẽt' in vmbraculis ipſe
σημβρίας. καὶ υἱὸς ἄδερ πίνων καὶ μεθύων ἐν σοκχὼθ αὐτὸς
& reges: triginta & duo reges auxiliarij
καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς οἱ συμβοηθοὶ
cum eo. & egreſſi ſunt pueri principũ
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθον τὰ παιδάρια τῶν ἀρχόντων τῶν
prouinciaꝝ i primis. & miſit fili' abel: & nũciaue
χωρῶν ἐν πρώτοις. καὶ ἀπέστειλεν υἱὸς ἄβελ, καὶ ἀπήγγει
rũt ei dicẽtes: viri egreſſi ſũt de ſamaria. & a
λαν αὐτῷ λέγοντες, ἄνδρες ἐξῆλθον ἐκ σαμαρείας. καὶ εἶ
it rex: ſi in pace ipſi egrediũtur: ap
πεν ὁ βασιλεύς, εἰ εἰς εἰρήνην αὐτοὶ ἐκπορεύονται, συλ
prehẽdite eos viuos. & ſi in preliũ egreſſi ſũt: ap
λάβετε αὐτοὺς ζῶντας. καὶ εἰ εἰς πόλεμον ἐξῆλθον, συλ
prehẽdite eos viuos. & egreſſi ſũt de ciuitate
λάβετε αὐτοὺς ζῶντας. καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως τὰ
pueri principũ puinciarũ & exercitus poſt
παιδάρια τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν καὶ ἡ δύναμις ὀπί
eos. & percuſſit vnuſqſq; eũ q iuxta ſe: & fuge
σω αὐτῶν. καὶ ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔφυ
runt ſyri. & perſecut' eſt eos iſrael: & ſaluat
γον οἱ σύροι. καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἰσραήλ, καὶ σώζεται
fili' ader rex ſyrias in equis equitũ. & egreſ
υἱὸς ἄδερ βασιλεὺς συρίας ἐφ᾽ ἵππων ἱππέων. καὶ ἐξῆλ
ſus ẽ rex iſrael: & cepit equos & D
θεν ὁ βασιλεὺς ἰσραήλ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἵππους καὶ τὰ
currus: & percuſſit plaga magna in ſyria. &
ἅρματα, καὶ ἐπάταξεν πληγὴν μεγάλην ἐν συρίᾳ. καὶ
acceſſit ppha ad regẽ iſrael dicẽs:
προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα ἰσραὴλ λέγων,
cõfortare & ſcito & vide qd facies: qz reuer
κραταιοῦ καὶ γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις; ὅτι ἐπιστρέ
tente anno: fili' ader rex ſyrie aſ
φοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, υἱὸς ἄδερ βασιλεὺς συρίας ἀνα
cendit cõtra te. & ſerui regis ſyrie dixerũt
βαίνει ἐπὶ σέ. καὶ οἱ παῖδες βασιλέως συρίας εἶπον
ad eũ: de' mõtiũ deus iſrael & nõ de' val
πρὸς αὐτόν, θεὸς ὀρέων ὁ θεὸς ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοι
lium: pp hoc preualuerũt ſup nos. ſi ãt pu
λάδων, διὰ τοῦτο ἐκράτησαν ὑπὲρ ἡμᾶς. ἐὰν δὲ πο
gnauerimus cũ eis in plano pfecto obtinebim' ſup iſrae᷑.
λεμήσωμεν αὐτοὺς κατ᾽ εὐθὺ ἦ μὴν κρατήσομεν ὑπὲρ
eos. & fac iuxta verbũ hoc: amoue
αὐτούς. καὶ ποίησον κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἀπόστεισον
reges vnũquemq; in locũ ſuum:
τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ,
& pone pro eis principes: & inſtaura tu ſm
καὶ θὲς ἀντ᾽ αὐτῶν σατράπας, καὶ ἄλλαξον σὺ κατὰ
exercitũ q cecidit de te: & equũ
τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἵππον
ſcdm equum: & currus ſm cur
κατὰ τὸν ἵππον, καὶ ἅρματα κατὰ τὰ ἅρμα
rus: & pugnabimus cõtra eos ĩ in plano: & obti
τα, καὶ πολεμήσομεν πρὸς αὐτοὺς κατ᾽ εὐθύ, καὶ κρα
nebimus ſup eos. & audiuit vocẽ eoꝝ: &
τήσομεν ὑπὲρ αὐτούς. καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ
fecit ita. & factũ eſt trãſeunte anno:
ἐποίησεν οὕτως. καὶ ἐγένετο ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτ,

Digitized by Google

⁊ recenſuit filius ader ſyriam: ⁊ aſcēdit in
καὶ ἐπεσκέψατο υἱὸς ἄδερ τὴν συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς
aphecā ad pugnā cōtra iſrael. ⁊ filij iſrael recen-
ἀφεκὰ εἰς πόλεμον ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐπε-
ſiti ſunt: ⁊ venerūt in occurſū eorū.
σκέπησαν, καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν.
⁊ caſtrametat⁹ eſt iſrael ex aduerſo eoꝝ: quaſi
καὶ παρενέβαλεν ἰσραὴλ ἐξ ἐναντίας αὐτῶν, ὡσεὶ
duo greges capraꝝ. ⁊ ſyria repleuit terrā. ⁊
δύο ποίμνια αἰγῶν. καὶ συρία ἔπλησε τὴν γῆν. καὶ
acceſſit homo dei: ⁊ dixit regi
προσῆλθεν ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ
iſrael hec dicit dn̄s: eo ꝙ dixit ſyria: ꝙ
E ἰσραήλ, τάδε λέγει κύριος, ἀνθ᾽ ὧν εἶπεν συρία, ὅτι
3.re. deus mōtiū dn̄s de⁹ iſrl̄ ⁊ nō de⁹ valliū ipſe:
θεὸς ὀρέων κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων αὐτός,
⁊ dabo exercitū magnū hunc in manus
καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖράς
tuas: ⁊ ſcies ꝙ ego dn̄s. ⁊ caſtrametātur
σου, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. καὶ παρεμβάλλουσιν
iſti corā his ſeptē diebus. ⁊ factū
οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἐγένε-
eſt die ſeptima: ⁊ appropinquit bellū.
το τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ προσῆγεν ὁ πόλεμος.
⁊ percuſſit iſrael ſyriam cētū milia
καὶ ἐπάταξεν ἰσραὴλ τὴν συρίαν ἑκατὸν χιλιάδας
peditū vna die. ⁊ fugerūt reliqui in aphe
πεζῶν μιᾷ ἡμέρᾳ. καὶ ἔφυγον οἱ κατάλοιποι εἰς ἀφε-
ca: in ciuitatē. ⁊ cecidit murus ſup vigī
κά, εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκο-
ti ⁊ ſeptē milia virorū q remāſerāt. ⁊ fi
σι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων. καὶ υἱ-
lius ader fugit ⁊ ingreſſus eſt in domū cubicu
ὸς ἄδερ ἔφυγε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶ-
li in pmptuariū. ⁊ dixerūt ſerui ei⁹
νος εἰς τὸ ταμιεῖον. καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ
ad eū: ecce iā audiuimus: ꝙ reges do
πρὸς αὐτόν, ἰδοὺ δὴ ἠκούσαμεν, ὅτι βασιλεῖς οἴ-
mus iſrael reges mīe ſunt. ponamus igiᵗ
κου ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλέους εἰσίν. ἐπιθώμεθα οὖν
ſaccos ſup lūbos nr̄os: ⁊ funiculos in ca-
σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφῦς ἡμῶν, καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κε-
pitibus nr̄is: ⁊ eamus ad regē iſrael:
φαλὰς ἡμῶν, καὶ πορευθῶμεν πρὸς τὸν βασιλέα ἰσραήλ,
ſi forte viuificabit aīas nr̄as. ⁊ accinxe
εἴ πως ζωογονήσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν. καὶ περιεζώσαν-
runt lumbos ſuos ſaccis ⁊ ligauerūt funiculis
το τὰς ὀσφύας αὐτῶν σάκκους καὶ ἔδησαν σχοινίοις
capita ſua: ⁊ dixerūt regi iſrael:
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ ἰσραήλ,
ſeru⁹ tuus fili⁹ ader dicit: viuat iā aīa mea.
ὁ δοῦλός σου υἱὸς ἄδερ λέγει, ζησάτω δὴ ἡ ψυχή μου.
⁊ dixit: ſi adhuc viuit: frater meus eſt. ⁊ viri
καὶ εἶπεν, εἰ ἔτι ζῇ, ἀδελφός μου ἐστίν. καὶ οἱ ἄνδρες
F pro oīe acceperūt ⁊ feſtinauerūt ⁊ rapuerūt verbū eius
οἰωνίσαντο καὶ ἔσπευσαν καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον αὐτοῦ
de ore eius: ⁊ dixerūt: frater tuus fi
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἶπον, ἀδελφός σου υἱ-
lius ader. ⁊ dixit: ingredimini ⁊ capite eum.
ὸς ἄδερ. καὶ εἶπεν, εἰσέλθετε καὶ λάβετε αὐτόν.
⁊ egreſſus ē ad eū fili⁹ ader: ⁊ imponunt
καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν υἱὸς ἄδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν
eum ſup currū ad eū. ⁊ dixit ad eum:
αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν,
ciuitates quas tulit pater meus a patre
τὰς πόλεις ἃς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός
tuo reddam tibi. ⁊ exitus pones in damaſco
σου ἀποδώσω σοι. καὶ ἐξόδους θήσεις ἐν δαμασκῷ
tibi: ſicut poſuit pater me⁹ in ſamaria. ⁊ ego
σεαυτῷ, καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν σαμαρείᾳ. καὶ ἐγὼ
in federe mittā te. ⁊ pepigit ei fedus:
ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε. καὶ διέθετο αὐτῷ διαθήκην,

trāſierat recēſuit benadab ſyros: & aſcēdit in
afec: vt pugnarēt cōtra
iſrael. Porro filii iſrael
recenſiti ſunt: & acce-
ptis cibariis pfecti ex
aduerſo: caſtraꝗ metati
ſunt cōtra eos quaſi duo
parui greges caprarū: ſy
ri autem repleuerunt
terram. Et accedens v-
nus vir dei dixit
ad regem iſrael. Hec
dicit
dominus. Quia dixe-
runt ſyri: deus
mōtiū eſt dominus: &
non eſt deus vallium:
dabo omnem multitu
dinem hanc grandem
in manu tua: & ſcietis
quia ego ſum domin⁹
Dirigebantꝗ ſeptem
diebus ex aduerſo hi
atꝗ illi acies: ſeptima
autē die cōmiſſum eſt
bellum. Percuſſeruntꝗ filii iſrael de
ſyris centum milia pe-
ditū in die vna.
Fugerūt āt qui reman
ſerūt in afec in ciuitatē:
& cecidit murus ſuper
viginti ſeptem
milia hoīm q remanſe
rāt. Porro benadab fu-
giēs ingreſſus ē ciuitatē
in cubiculū qđ erat in-
tra cubiculū. dixerūtꝗ
ei ſerui ſui. Ecce audi-
uim⁹ ꝙ reges dom⁹ iſ
rael clementes ſint.
Ponamus itaꝗ ſaccos
in lumbis noſtris
& funiculos in capitib⁹
noſtris: & egrediamur
ad regē iſrael: forſitā
ſaluabit aīas noſtras
Accinxerūt ſaccis lum
bos ſuos & poſuerūt fu-
niculos in capitib⁹ ſuis
venerūtꝗ ad regē iſra
el & dixerūt ei. Seruus
tu⁹ benadab dicit. Vi-
uat oro te aīa mea. Et
ille ait. Si adhuc viuit
frater meus eſt. Quod
acceperūt viri p omie:
& feſtinātes rapuerunt
verbū ex ore ei⁹ atꝗ di
xerūt. Frater tu⁹ bena-
dab viuit. Et dixit eis. I
te & adducite eū ad me
Egreſſus eſt ergo ad eū
benadab: & leuauit eū
in currū ſuū. Qui dixit
ei. Ciuitates q̄s tulit
pr̄ me⁹ a patre tuo red
dā: & plateas fac tibi
in damaſco ſicut fecit
pr̄ meus in ſamaria: &
ego federat⁹ recedā a te
Pepigit ergo

פקד עלה וַיִּפְקֹד בֶּן הֲדַד אֶת אֲרָם וַיַּעַל אֲפֵקָה
לַמִּלְחָמָה עִם יִשְׂרָאֵל׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
הָתְפָּקְדוּ וְכָלְכְּלוּ וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם
וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגְדָּם כִּשְׁנֵי
חנה שנה חֲשִׂפֵי עִזִּים וַאֲרָם מִלְאוּ אֶת
נגש הָאָרֶץ׃ וַיִּגַּשׁ אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר
יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר אָמְרוּ אֲרָם אֱלֹהֵי
הָרִים יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי עֲמָקִים
הוּא וְנָתַתִּי אֶת כָּל הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל
נתן המן הַזֶּה בְּיָדֶךָ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה׃
וַיַּחֲנוּ אֵלֶּה נֹכַח אֵלֶּה שִׁבְעַת יָמִים
יום שבע קרב וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב
לחם נכה הַמִּלְחָמָה וַיַּכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
אֲרָם מֵאָה אֶלֶף רַגְלִי בְּיוֹם אֶחָד׃
נוס יתר וַיָּנֻסוּ הַנּוֹתָרִים אֲפֵקָה אֶל הָעִיר
נפל חמה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה עַל עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה
אֶלֶף אִישׁ הַנּוֹתָרִים וּבֶן הֲדַד נָס
בוא אמר וַיָּבֹא אֶל הָעִיר חֶדֶר בְּחָדֶר׃ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו עֲבָדָיו הִנֵּה נָא שָׁמַעְנוּ כִּי
מַלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי מַלְכֵי חֶסֶד
שום הֵם נָשִׂימָה נָּא שַׂקִּים בְּמָתְנֵינוּ
יצא וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁנוּ וְנֵצֵא אֶל מֶלֶךְ
אלי יִשְׂרָאֵל אוּלַי יְחַיֶּה אֶת נַפְשֶׁךָ׃
חגר וַיַּחְגְּרוּ שַׂקִּים בְּמָתְנֵיהֶם וַחֲבָלִים
בְּרָאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
חיה וַיֹּאמְרוּ עַבְדְּךָ בֶן הֲדַד אָמַר תְּחִי נָא
נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הַעוֹדֶנּוּ חַי אָחִי הוּא׃
נחש מהר וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ וַיַּחְלְטוּ הֲ
חלט מִמֶּנּוּ וַיֹּאמְרוּ אָחִיךָ בֶן הֲדַד
בוא לקח וַיֹּאמֶר בֹּאוּ קָחֻהוּ וַיֵּצֵא אֵלָיו בֶּן
עלה רכב הֲדַד וַיַּעֲלֵהוּ עַל הַמֶּרְכָּבָה׃ וַיֹּאמֶר
עיר אֵלָיו הֶעָרִים אֲשֶׁר לָקַח אָבִי מֵאֵת
שוב חוץ אָבִיךָ אָשִׁיב וְחוּצוֹת תָּשִׂים לְךָ
שום כרת בְדַמֶּשֶׂק כַּאֲשֶׁר שָׂם אָבִי בְּשֹׁמְרוֹן
שלח כרת וַאֲנִי בַּבְּרִית אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיִּכְרָת לוֹ

Digitized by Google

ברית וישלחהו׃ ואיש אחד מבני
הנביאים אמר אל רעהו בדבר יהוה
נכה מאן הכיני נא וימאן האיש להכתו׃
ויאמר לו יען אשר לא שמעת
בקול יהוה הנך הולך מאתי והכך הכה הלך
מצא אצל האריה וילך מאצלו וימצאהו האריה
ויכהו׃ וימצא איש אחר ויאמר
הכיני נא ויכהו האיש הכה ופצע׃
עמד נבא וילך הנביא ויעמד למלך על הדרך
היה חפש ויתחפש באפר על עיניו׃ ויהי
המלך עבר והוא צעק אל המלך
לחם ויאמר עבדך יצא בקרב המלחמה
סור בוא והנה איש סר ויבא אלי איש
אמר ויאמר שמר את האיש הזה אם
היה פקד הפקד יפקד והיתה נפשך תחת
שקל נפשו או ככר כסף תשקול׃ ויהי
עבדך עשה הנה והנה והוא איננו
ויאמר אליו מלך ישראל כן
מהר שפט משפטך אתה חרצת׃ וימהר ויסר
נכר סור את האפר מעלי עיניו ויכר אתו
נבא מלך ישראל כי מהנביאים הוא׃
ויאמר אליו כה אמר יהוה יען
שלחת את איש חרמי מיד
והיתה נפשך תחת נפשו ועמך
תחת עמו׃ וילך מלך ישראל על
בוא ביתו סר וזעף ויבא שמרונה׃

Cap. xxi. ויהי אחר הדברים
היה האלה כרם היה לנבות היזרעאלי
היכל אשר ביזרעאל אצל היכל אחאב
דבר מלך שמרון׃ וידבר אחאב אל
נתן נבות לאמר תנה לי את כרמך
קרב ויהי לי לגן ירק כי הוא קרוב
נתן אצל ביתי ואתנה לך תחתיו
כרם טוב ממנו אם טוב בעיניך
אמר אתנה לך כסף מחיר זה׃ ויאמר
חלל נבות אל אחאב חלילה לי מיהוה

fedus & dimiſit eũ. Tũc
vir quidã de filiis
pphetarũ dixit ad ſo-
ciũ ſuũ in ſermone dñi.
Percute me. At ille
noluit percutere. Cui
ait. Quia noluiſti audi
re
vocẽ dñi: ecce recedes
a me & pcutiet te
leo. Cumq; paululũ re-
ceſſiſſet ab eo: inuenit eũ
leo atq; pcuſſit. Sed &
alterũ inueniẽs virum
dixit ad eũ. percute me
Qui pcuſſit eũ: & vulne
rauit. Abiit ergo pphe
ta & ocurrit regi i via:
& mutauit aſpſione pul
ueris os & oculos ſuos.
Cũq; rex trãſiſſet: cla
mauit ad regẽ:
& ait. Seru9 tu9 egreſſ9
eſt ad preliandum
comin9. cũq; fugiſſet
vir vnus: adduxit eum
qdã ad me: & ait. Cu-
ſtodi virũ iſtũ q ſi
lapſus fuerit: erit aĩa
tua pro
aĩa eius: aut talentũ ar
gẽti appẽdes. Dũ autẽ
ego turbat9 huc illucq;
me verterẽ: ſubito non
cõparuit. & ait rex iſraẽl
ad eũ. Hoc eſt
iudiciũ tuũ quod ipſe
decreuiſti. At ille ſtatĩ
abſterſit puluerẽ de fa
cie ſua: & cognouit eũ
rex iſrael q eſſet de
pphetis. Qui
ait ad eũ. Hec dicit do
minus. Quia
dimiſiſti virũ dignum
morte de manu tua:
erit aĩa tua pro anima
eius: & populus tuus
p populo eius. Reuer
ſus eſt igitur rex iſrael
in domũ ſuã audire cõ
tẽnẽs: & furibũdus vẽit
in ſamariam. 21

Poſt verba autem
hec vinea erat na
both iezrahelite
qui erat in iezrahel iu-
xta palaciũ achab
regis ſamarie. Locu-
tus eſt ergo achab ad
Naboth dicẽs. Da mi-
hi vineã tuam
vt faciã mihi hortũ ole
rũ: qa vicina eſt
& ppe domũ meã. Da-
boq; tibi pro ea
vineã meliorem: aut ſi
comodius tibi putas
argẽti preciũ q̃tum di
gna eſt. Cui reſpõdit
naboth. Propitius ſit
mihi dñs

& dimiſit eũ. & homo vn9 de filiis
καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν. καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν
prophetarũ dixit ad proximũ ſuũ: in ſmõe dñi
προφητῶν εἶπεν πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἐν λόγῳ κυρίου
percute iã me: & nõ voluit homo percu
πάταξον δή με, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἄνθρωπος πατά-
tere eũ. & ait ad eum: eo q nõ audiſti
ξαι αὐτόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσας τῆς
vocẽ dñi: ecce tu recedis a me: & per
φωνῆς κυρίου, ἰδοὺ σὺ ἀποτρέχεις ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πα-
cutiet te leo. & receſſit ab eo: & inuenit e-
τάξει σε ὁ λέων. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐ-
um leo & percuſſit eum. & inuenit hominẽ
τὸν ὁ λέων καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. καὶ εὑρίσκει ἄνθρωπον
aliũ: & dicit ei: percute iã me. & percuſſit
ἄλλον, καὶ λέγει αὐτῷ, πάταξον δή με. καὶ ἐπάταξεν
eum homo: & pcutiẽs cõtriuit. & a-
αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ πατάξας συνέτριψε. καὶ ἐπο-
bijt ppha: & aſtitit regi iſrael ſup
ρεύθη ὁ προφήτης καὶ ἔστη τῷ βασιλεῖ ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς
via: & ligauit in vitta oculos ſu
ὁδοῦ, καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-
os. & factũ ẽ cũ rex tranſiret: & ip
τοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς ὁ βασιλεὺς παρεπορεύετο, καὶ αὐ-
ſe clamabat ad regẽ. & ait: ſeruus tu9 egreſ
τὸς ἐβόα πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν, ὁ δοῦλός σου ἐξῆλ-
ſus ẽ ad exercitũ vt preliaret: & ecce vir vn9 ad-
θεν ἐπὶ τὴν στρατιὰν τοῦ πολεμεῖν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἰσήγα-
duxit ad me virũ: & dixit mihi: cuſtodi mihi hunc: &
γε πρός με ἄνδρα, καὶ εἶπέ μοι, φύλαξόν μοι τοῦτον, καὶ
erit ſi ſaltiẽs ſaltabit: erit aĩa tua pro
ἔσται ἐὰν ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς
aĩa eius: vel talẽtũ argẽti appẽdes. & factũ
ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ τάλαντον ἀργυρίου στήσεις. καὶ ἐγένε-
eſt vt ſeru9 tuus circumſpexit huc & illuc: &
το ὡς ὁ δοῦλός σου περιεβλέπετο ὧδε καὶ ὧδε, καὶ
ecce iſte nõ erat. & ait ad eum rex iſ
ἰδοὺ οὗτος οὐκ ἦν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἰσ-
rael: ecce iudex tu: apd me necaſti. & feſtina
ραήλ, ἰδοὺ δικαστὴς σύ, παρ' ἐμοὶ ἐφόνευσας. καὶ ἔσπευ-
uit & abſtulit vittam de oculis
σε καὶ ἀφεῖλε τὸν τελαμῶνα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
ſuis. & cognouit eũ rex iſrael q de
αὐτοῦ. καὶ ἐπέγνω αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ ὅτι ἐκ
pphetis iſte. & ait ad eũ: hec di
τῶν προφητῶν οὗτος. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, τάδε λέ-
cit dñs: quia dimiſiſti tu virũ pniciosũ de
γει κύριος, διότι ἐξαπέστειλας σὺ ἄνδρα ὀλέθριον ἐκ τῆς
manu tua: ecce aĩa tua pro aĩa eius: &
χειρός σου, ἰδοὺ ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ
ppls tuus pro pplo ei9. & abijt rex iſrael
ὁ λαός σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ
confuſus & flens: & venit in ſamariã.
συγκεχυμένος καὶ κλαίων, καὶ ἔρχεται εἰς σαμάρειαν. C. 21

Et factũ eſt poſt verba hec: & vinea
Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀμπελὼν
vna erat nabuth izraelite iuxta domũ achaab re-
εἷς ἦν τῷ ναβουθ τῷ ἰζραηλίτῃ παρὰ τῷ οἴκῳ ἀχαὰβ βα-
gis ſamarie. & locutus eſt achaab ad nabuth
σιλέως σαμαρείας. καὶ ἐλάλησεν ἀχαὰβ πρὸς ναβουθ
dicẽs: da mihi vineã tuã: & erit mihi in hor-
λέγων, δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆ-
tum holerũ: quia vicina hec domui mee: &
πον λαχάνων, ὅτι ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ
dabo tibi pro ea vineam aliã bonã magis q
δώσω σοι ἀντ' αὐτοῦ ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ
ea: ſi ãt placet corã te dabo tibi argẽtũ pre-
αὐτόν, εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου δώσω σοι ἀργύριον ἄλ-
tium pro vinea tua hac. & dixit
λαγμα ἀντὶ τοῦ ἀμπελῶνός σου τούτου. καὶ εἶπε
nabuth ad achaab: nõ mihi fiat a dño
ναβουθ πρὸς ἀχαάβ, μή μοι γένοιτο παρὰ κυρίου

G
A

Digitized by Google

vt dem hereditatē patrum meoꝝ tibi. ⁊ ve
δοῦναι τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων μου σοί. καὶ ἦλ-
nit achaab ad domū ſuā: cōfuſus ⁊ cōtriſta
θεν ἀχαὰβ πρὸς οἶκον αὐτοῦ, συγκεχυμένος καὶ ἐκλελυ
tus ſup verbo qd locut⁹ eſt ad eū nabuth iſrae
μένος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὧ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν ναβουθ ὁ ἰσραη-
B lites: ⁊ dixit: nō dabo tibi hereditatē
λίτης, καὶ εἶπεν, οὐ δώσω σοι τὴν κληρονομίαν τῶν
patrū meoꝝ tibi. ⁊ fuit ſpūs achaab tur
πατέρων μου σοί. καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα ἀχαὰβ τε-
batus: ⁊ dormiuit ſup lectum ſuū ⁊
ταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ καὶ
operuit faciē ſuā: ⁊ nō comedit pa-
συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρ-
nem. ⁊ egreſſa ē ad eū iezabel vxoꝛ ſua: ⁊
τον. καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ
dixit ad eū: qd ſpūs tu⁹ turbat⁹ eſt: ⁊ nō es tu
εἶπε πρὸς αὐτόν, τί τὸ πνεῦμά σου τετάρακται, καὶ οὐκ εἶ σὺ
comedēs panē: ⁊ dixit ad eam: qm̄ locut⁹ ſum ad
ἐσθίων ἄρτον; καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ὅτι λελάληκα πρὸς
nabuth iſraelitē dicēs: da mihi vineā tuā
ναβουθ τὸν ἰζραηλίτην λέγων, δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου
argento: ſi āt nō vis: dabo tibi vineā pro
ἀργυρίου, εἰ δὲ μὴ βούλει, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἀντ'
ea. ⁊ dixit: nō dabo tibi hereditatē
αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, οὐ δώσω σοι τὴν κληρονομίαν τῶν
patrū meoꝝ. ⁊ dixit ad eum iezabel vxoꝛ e-
πατέρων μου. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐ-
ius: tu nūc ſic facis regnū ſup iſrael: ſur-
τοῦ, σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς βασιλείαν ἐπὶ ἰσραήλ; ἀνά-
ge ⁊ comede panē ⁊ ad te redi: ⁊ ego dabo
στηθι καὶ φάγε ἄρτον καὶ σεαυτοῦ γενοῦ, καὶ ἐγὼ δώσω
tibi vineā nabuth iſraelite. ⁊ ſcripſit
σοι τὸν ἀμπελῶνα ναβουθ τοῦ ἰζραηλίτου. καὶ ἔγραψεν
iezabel lr̄as in noīe achaab: ⁊ ſigna
ἰεζάβελ βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἀχαάβ, καὶ ἐσφρα-
uit ſigillo ei⁹. ⁊ miſit lr̄as
C γίσατο τῇ σφραγῖδι αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε τὸ βιβλίον
ad maiores natu ⁊ ad liberos
πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πρὸς τοὺς ἐλευθέρους τοὺς
habitantes cū nabuth. ⁊ ſcriptū erat in lr̄is
κατοικοῦντας μετὰ ναβουθ. καὶ ἐγέγραπτο ἐν τῷ βιβλίῳ
dicēs: ieiunate ieiuniū: ⁊ ſedere facite nabuth
λέγων, νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσατε τὸν ναβουθ
in pricipio ppl̄i: ⁊ ſedere facite duos viros filios ini
ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ, καὶ καθίσατε δύο ἄνδρας υἱοὺς παρα-
quoꝝ ex aduerſo eius: ⁊ teſtificentur cōtra
νόμων ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν
eum dicētes: benedixiſti deo ⁊ regi. ⁊ educi
αὐτοῦ λέγοντες, εὐλόγηκας θεὸν καὶ βασιλέα. καὶ ἐξαγάγε-
te eū extra: ⁊ lapidate eū ⁊ moria
τε αὐτὸν ἔξω, καὶ λιθοβολήσατε αὐτὸν καὶ ἀποθανέ-
tur. ⁊ fecerūt viri ciuitatis maiores
τω. καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ πρεσβύ-
natu ⁊ liberi habitātes in vrbe ei⁹:
τεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ,
ſicut miſit ad eos iezabel ⁊ ſicut ſcriptū
καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἰεζάβελ καὶ καθὼς γέγρα-
erat in lr̄is. ⁊ p̄cepunt ieiuniū: ⁊ ſedere fecerūt
πται ἐν τῷ βιβλίῳ. καὶ ἐνετείλαντο νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν
nabuth in pricipio ppl̄i: ⁊ venerūt duo viri filij iniquo
τὸν ναβουθ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ, καὶ ἦλθον δύο ἄνδρες υἱοὶ παρανό-
rum: ⁊ ſedere fecerūt ex aduerſo ei⁹: ⁊ teſtificati ſūt cōtra eū
μων, καὶ ἐκάθισαν ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, καὶ κατεμαρτύρησαν αὐ-
viri rebelliōis nabuth corā ppl̄o dicētes: bn̄-
τοῦ ἄνδρες ἀποστασίας ναβουθ κατέναντι τοῦ λαοῦ λέγοντες, εὐ-
dixiſti deo ⁊ regi. ⁊ eduxerūt eū extra ciuita
λόγηκας θεὸν καὶ βασιλέα. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλε-
tē ⁊ lapidauerūt eū in lapidib⁹ ⁊ mortu⁹ eſt. ⁊ miſe
ως καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἀπέ-
rūt ad iezabel dicētes: lapidat⁹ eſt nabuth ⁊
στειλαν πρὸς ἰεζάβελ λέγοντες, λελιθοβόληται ναβουθ καὶ

ne dē hereditatē patrū meorū tibi. Vēit ergo achab in domū ſuā indignans & frēdēs ſup verbo qd̄ locutus fuerat ad eū naboth iezrahelites dicēs: nō dabo tibi hereditatem patrū meorū. Et piiciens ſe in lectulū ſuū auertit faciē ſuā ad parietē & nō comedit panē. Ingreſſa ē āt ad eū iezabel vxor ſua: dixitq; ei. Quid ē hoc: vn̄ aīa tua cōtriſtata ē: & q̄re nō comedis panem? Qui r̄ndit ei. Locutus ſum naboth iezrahelite: & dixi ei. Da mihi vineā tuā: accepta pecunia: aut ſi tibi placet dabo tibi vineā meliorem p ea. Et ille ait. Nō dabo tibi vineā meam. Dixit ergo ad eū iezabel vxor ei⁹. Grandis autoritatis es: & bn̄ regis regnum iſrl̄. Surge & comede panem & equo aīo eſto. Ego dabo tibi vieā naboth iezrahelite. Scripſit itaq; litteras ex nomine achab: & ſignauit eas anulo eius: & miſit ad maiores natu & optimates qui erāt in ciuitate eius & hītabant cū naboth. Lr̄arū aūt hec erat ſnīa. Predicate ieiunium & ſedere facite naboth inter primos populi: & ſubmittite duos viros filios belial cōtra eū & falſum teſtimoniū dicāt: bn̄dixit naboth deū & regem: & educite eū & lapidate: ſicq; moriatur. Fecerūt ergo ciues eius maiores natu & optimates q̄ habitabāt cū eo in vrbe ſicut p̄cepat eis iezabel: & ſicut ſcriptū erat i litteris q̄s miſerat ad eos. Predicauerūt ieiunium & ſedere fecerūt naboth iter primos ppl̄i: & adductis duobus viris filiis diaboli fecerunt eos ſedere cōtra eū. At illi ſcilicet vt viri diabolici dixerūt cōtra eū teſtimoniū corā multitudīe Bn̄dixit naboth deū & regem: Quāobrem eduxerūt eū extra cītatem & lapidibus īterfecerūt. Miſerūtq; ad iezabel dicentes. Lapida

מתתי את נחלת אבתי לך׃ ויבא — נתן
אחאב אל ביתו סר וזעף על הדבר — בוא סור
אשר דבר אליו נבות היזרעאלי
ויאמר לא אתן לך את נחלת
אבותי׃ וישכב על מטתו ויסב את — נתן
פניו ולא אכל לחם׃ ותבא אליו — שכב נטה
איזבל אשתו ותדבר אליו מה — סבב פנה
זה רוחך סרה ואינך אכל לחם׃ — בוא איש
וידבר אליה כי אדבר אל נבות — דבר
היזרעאלי ואמר לו תנה לי את — סור
כרמך בכסף או אם חפץ אתה — נתן
אתנה לך כרם תחתיו ויאמר לא
אתן לך את כרמי׃ ותאמר אליו — אמר
איזבל אשתו אתה עתה תעשה
מלוכה על ישראל קום אכל לחם — איש עשה
ויטב לבך אני אתן לך את כרם נבות — מלך
היזרעאלי׃ ותכתב ספרים בשם
אחאב ותחתם בחתמו ותשלח — כתב
ספרים אל הזקנים ואל החרים — חתם שלח
אשר בעירו הישבים את נבות׃ — חרר
ותכתב בספרים לאמר קראו צום
והושיבו את נבות בראש העם׃
והושיבו שנים אנשים בני בליעל — ישב
נגדו ויעדהו לאמר ברכת אלהים — בל
ומלך והוציאהו וסקלהו וימת׃ — יצא מות
ויעשו אנשי עירו הזקנים והחרים
אשר הישבים בעירו כאשר שלחה
אליהם איזבל כאשר כתוב בספרים — כתב
אשר שלחה אליהם׃ קראו צום
והשיבו את נבות בראש העם׃ ויבאו — בוא
שני האנשים בני בליעל וישבו
נגדו ויעדהו אנשי הבליעל את — שנה
נבות נגד העם לאמר ברך נבות
אלהים ומלך ויצאהו מחוץ לעיר
ויסקלהו באבנים וימת׃ וישלחו — סקל שלח
אל איזבל לאמר סקל נבות

Digitized by Google

וימת: ויהי כשמע איזבל כי סקל
נבות וימת ותאמר איזבל אל — אמר
אחאב קום רש את כרם נבות — ירש
היזרעאלי אשר מאן לתת לך — נתן
בכסף כי אין נבות חי כי מת: ויהי — מות
כשמע אחאב כי מת נבות ויקם — קום
אחאב לרדת אל כרם נבות — ירד
היזרעאלי לרשתו: ויהי דבר יהוה — היה
אל אליהו התשבי לאמר: קום רד
לקראת אחאב מלך ישראל אשר
בשמרון הנה בכרם נבות אשר
ירד שם לרשתו: ודברת אליו
לאמר כה אמר יהוה הרצחת וגם
ירשת ודברת אליו לאמר כה
אמר יהוה במקום אשר לקקו — קום
הכלבים את דם נבות ילקו — לקק
הכלבים את דמך גם אתה: ויאמר — אמר
אחאב אל אליהו המצאתני איבי
ויאמר מצאתי יען התמכרך — מכר
לעשות הרע בעיני יהוה: הנני — עשה רוע
מביא אליך רעה ובערתי אחריך — בוא
והכרתי לאחאב משתין בקיר — כרת שתן
ועצור ועזוב בישראל: ונתתי את — עצר עזב
ביתך כבית ירבעם בן נבט וכבית — נתן
בעשא בן אחיה אל הכעס אשר
הכעסת ותחטא את ישראל: וגם — כעס חטא
לאיזבל דבר יהוה לאמר הכלבים
יאכלו את איזבל בחל יזרעאל: — חיל
המת לאחאב בעיר יאכלו הכלבים — מות אכל
והמת בשדה יאכלו עוף השמים:
רק לא היה כאחאב אשר התמכר — מכר
לעשות הרע בעיני יהוה אשר — עשה רוע
הסתה אתו איזבל אשתו: ויתעב — סות איש
מאד ללכת אחרי הגללים ככל אשר — תעב ילך
עשו האמרי אשר הוריש יהוה — ירש
מפני בני ישראל: ויהי כשמע — פנה היה

tus eſt naboth: & mortuus ē. Factū eſt aūt cū audiſſet iezabel lapidatū naboth & mortuū: locuta eſt ad achab. Surge poſſide vineam naboth iezrahelite: q noluit tibi acqeſcere: & dare eā accepta pecunia. nō ei viuit naboth ſed mortuus ē. Quod cū audiſſet achab mortuū videlicet naboth: ſurrexit & deſcēdebat in vineā naboth iezrahelite vt poſſideret eam. Fctūs ē igitur ſmo dñi ad heliā teſbitē dicēs. Surge & deſcēde in occurſum achab regis iſrael q eſt in ſamaria. Ecce ad vineā naboth ꝏꝏ deſcendit vt poſſideat eā. Et loqueris ad eum dicens. Hec dicit dominus. Occidiſti inſup & poſſediſti! Et poſt hec addes. Hec ꝏꝏꝏ dicit dominus. In loco hoc in quo linxerunt canes ſāguinē naboth lambent ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ quoqꝫ ſanguinē tuum. Et ait ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ achab ad heliā. Num inueniſti me inimicū tibi? Qui dixit. Inueni: eo ꝙ venundatus ſis ꝏ vt faceres malū in conſpectu dñi. Ecce ego inducā ſup te malum: & demetam poſteriora tua & īterficiā de achab mingentē ad parietem & clauſum & vltimum in iſrael. Et dabo ꝏꝏ domū tuā ſicut domū hieroboā filii nabath & ſicut domū baaſa filii ahia: qa egiſti vt me ad iracundiā ꝓuocares: & peccare feciſti iſrael. Sed & de iezabel locutus eſt dñs dicēs. Cāes comedent iezabel in agro iezrahel. ꝏꝏꝏꝏ Si mortu⁹ fuerit achab in ciuitate: comedēt eū canes. Si āt mortu⁹ fuerit in agro: comedēt eū volucres celi. Igr̄ nō fuit alter talis ſicut achab qui venūdat⁹ eſt: vt faceret malū ī cōſpectu dñi. Cōcitauit eni eū iezabel vxor ſua: & aboīabilis fctūs ē intātū vt ſeqretur idola ꝏꝏꝏ q̄ fecerant ammorrei quos conſumpſit dñs a facie filiorū iſrael. Itaqꝫ cum audiſſet ꝏꝏꝏꝏ

mortu⁹ eſt. ⁊ factū eſt vt audiuit iezabel dicētes:
τέθνηκεν. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἰεζάβελ τῶν λεγόντων, D
lapidatus eſt nabuth ⁊ mortu⁹ eſt: dixit iezabel ad
λελιθοβόληται ναβουθ καὶ τέθνηκεν, εἶπεν ἰεζάβελ πρὸς
achaab: ſurge ⁊ poſſide vineā na
τὸν ἀχαάβ, ἀνάστα καὶ κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα να-
buth izraelite: q̄ nō dedit tibi argēto: q̄
βουθ τοῦ ἰζραηλίτου, ὅτι οὐκ ἔδωκέ σοι ἀργυρίου, ὅτι
nō eſt nabuth viuēs ſed mortu⁹ eſt. ⁊ factū eſt vt audi-
οὐκ ἔστι ναβουθ ζῶν ἀλλὰ τέθνηκεν. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκου-
uit achaab ꝙ mortu⁹ eēt nabuth: ſurrexit achaab ⁊ de
σεν ἀχαάβ ὅτι τέθνηκε ναβουθ, ἀνέστη ἀχαὰβ καὶ κα-
ſcēdit in vineā nabuth iezraelite vt
τέβη εἰς τὸν ἀμπελῶνα ναβουθ τοῦ ἰζραηλίτου τοῦ
poſſideret eā. ⁊ dixit dñs ad heliā theſ
κληρονομῆσαι αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἠλίαν τὸν θε-
bytem dicēs: ſurge ⁊ deſcende in occurſum
σβύτην λέγων, ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς ἀπάντησιν
achaab regis iſrael q eſt in ſamaria. ecce ip E
ἀχαὰβ βασιλέως ἰσραὴλ τοῦ ἐν σαμαρείᾳ. ἰδοὺ αὐ-
ſe in vinea nabuth: q̄ deſcendit ibi
τὸς ἐν τῷ ἀμπελῶνι ναβουθ, ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ
vt poſſideat eā. ⁊ dices ad eū: hec di
κληρονομῆσαι αὐτόν. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λέ-
cit dñs: occidiſti ⁊ poſſedeſti! ꝓp hoc
γει κύριος, ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας; διὰ τοῦτο
hec dicit dñs: in loco quo linxerūt canes
τάδε λέγει κύριος, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἔλειξαν οἱ κύνες τὸ
ſāguinē nabuth: ibi lābēt canes ſāguinē tuū. ⁊
αἷμα ναβουθ, ἐκεῖ λείξουσιν οἱ κύνες τὸ αἷμά σου. καὶ
abijt helias ad achaab. ⁊ dixit achaab
ἐπορεύθη ἠλίας πρὸς ἀχαάβ. καὶ εἶπεν ἀχαὰβ
ad heliā: ſi inueniſti me inimice mi? ⁊ dixit helias:
πρὸς ἠλίαν, εἰ εὕρηκάς με ὁ ἐχθρός μου; καὶ εἶπεν ἠλίας,
inueni: quia venūdat⁹ es fruſtra: vt faceres ma F
εὕρηκα, διότι πέπρασαι μάτην, τοῦ ποιῆσαι τὸ πο-
lum in cōſpectu dñi: vt irritares eū. hec
νηρὸν ἐνώπιον κυρίου, τοῦ παροργίσαι αὐτόν. τάδε
dicit dñs: ecce ego induco ſup te mala. ⁊ ac
λέγει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακά. καὶ ἐκ-
cendā poſt te ⁊ deſtruā achaab mingē
καύσω ὀπίσω σου καὶ ἐξολοθρεύσω τὸν ἀχαὰβ οὐροῦν-
tem ad parietē ⁊ clauſum ⁊ relictum
τα πρὸς τοῖχον καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον
in iſrael: ⁊ dabo domū tuā ſicut domū hieroboā fi
ἐν ἰσραὴλ, καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον ἱεροβοὰμ υἱ-
lij nabat ⁊ ſicut domū baaſa filij achia pro
οῦ ναβὰτ καὶ ὡς τὸν οἶκον βαασὰ υἱοῦ ἀχιὰ περὶ τῶν
irritationibus qb⁹ irritaſti ⁊ peccare feciſti
παροργισμάτων ὧν παρώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν
iſrael. ⁊ iezabel locut⁹ eſt dñs dicēs: ca
ἰσραήλ. καὶ τῇ ἰεζάβελ ἐλάλησε κύριος λέγων, οἱ κύ-
nes comedēt eam in antemurali iſrael.
νες φάγονται αὐτὴν ἐν τῷ προτειχίσματι τοῦ ἰσραήλ. G
mortuū achaab in ciuitate: come
τὸν τεθνηκότα τοῦ ἀχαὰβ ἐν τῇ πόλει, καταφάγον- 4.Re.
dent canes. ⁊ mortuū eius in agro: come 9.b.
ται οἱ κύνες. καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ, κατα- 3.14.c
dent volucres celi. verūtñ nō fuit ſicut Infra.
φάγονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. πλὴν οὐκ ἦν ὡς 22.f.
achaab q venūdat⁹ eſt vt faceret malū corā dño:
ἀχαὰβ ὃς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου,
quēadmodū mutauit iezabel vxor ſua: ⁊ abomiabil fact⁹ ē
ὡς μετέστησεν ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἐβδελύχθη
valde vt ambularet poſt abominatiōes
σφόδρα τοῦ πορευθῆναι ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων
ſcdm oīa que fecit amorreus: quē deſtru
κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ ἀμορραῖος, ὃν ἐξωλόθρευ-
xit dñs a facie filioꝝ iſrael. ⁊ factū
σε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐγέ-
eſt vt audiuit
νετο ὡς ἤκουσεν ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Digitized by Google

achaab ſermões iſtos: ſcidit veſtē ſuā ꝛ
ἀχαὰβ τὰ ῥήματα ταῦτα, διέῤῥηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ
operuit ſe cilicio ꝛ ieiunauit ꝛ dormiuit in ſac-
περιεβάλετο σάκκον καὶ ἐνηστεύσατο καὶ ἐκοιμήθη ἐν σάκ-
co: ꝛ ābulabat demiſſo capite. ꝛ fact9 eſt ſmo dñi ad
κω, καὶ ἐπορεύετο κεκυφώς. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς
heliam theſbytē: ꝛ dixit: vidiſti vt cōpūct9
ἠλίαν τὸν θεσβύτην, καὶ εἶπεν, ἑώρακας ὡς κατενύ-
eſt achaab a facie mea: eo ꝙ cōpūct9
χθη ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου μου; ἀνθ᾽ οὗ ὅτι κατενύ-
eſt a facie mea: nō inducā malū in
χθη ἀπὸ προσώπου μου, οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς
diebus eius: ſed in diebus filij ſui
ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ αὐ-
inducā malū ſup domū eius.
τοῦ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ca. 22.

A Et ſedit trib9 ānis: ꝛ nō erat bellū in
Καὶ ἐκάθισεν τρία ἔτη, καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀναμέ-
ter ſyriā ꝛ inter iſrael. ꝛ factū ē in an-
σον συρίας καὶ ἀναμέσον ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνι-
no tertio ꝛ deſcēdit ioſaphat rex iu-
αυτῷ τῷ τρίτῳ καὶ κατέβη ἰωσαφὰτ βασιλεὺς ἰού-
da ad achaab regē iſrl. ꝛ dixit rex
δα πρὸς ἀχαὰβ βασιλέα ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ βασι-
iſrael ad ſeruos ſuos: ſi ſcitis ꝙ
λεὺς ἰσραὴλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, εἰ εἴδατε ὅτι
2. Pa. 18. a. nra ſit ramoth galaad: ꝛ nos tacem9 vt
ἡμῶν ἐστὶ ῥαμὼθ γαλαάδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν τοῦ
nō capiam9 eam de manu regis ſyrie? ꝛ
μὴ λαβεῖν αὐτὴν ἐκ χειρὸς βασιλέως συρίας; καὶ
dixit rex iſrael ad ioſaphat: aſcē-
εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσαφάτ, ἀναβή-
des mecum in ramoth galaad in bellū? ꝛ
σῃ μετ᾽ ἐμοῦ εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ εἰς πόλεμον; καὶ
dixit ioſaphat: ſicut tu: ita ꝛ ego. ꝛ
εἶπεν ἰωσαφάτ, καθὼς σύ, οὕτως καὶ ἐγώ. καὶ
ſicut ppl's tu9: ſic ꝛ ppl's me9. ꝛ ſi-
καθὼς ὁ λαός σου, οὕτως καὶ ὁ λαός μου. καὶ κα-
cut equi tui equi mei. ꝛ dixit ioſa-
θὼς οἱ ἵπποι σου οἱ ἵπποι μου. καὶ εἶπεν ἰωσα-
4. Re. 3. a. phat rex iuda ad achaab regem iſra-
φὰτ βασιλεὺς ἰούδα πρὸς ἀχαὰβ βασιλέα ἰσρα-
el: cōſulamus iā hodie dñm. ꝛ cōgrega-
ήλ, ἐπερωτήσωμεν δὴ σήμερον τὸν κύριον. καὶ συνήθροι-
uit rex iſrael oēs pphetas
σεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφήτας
q̄ſi quadringētos viros. ꝛ ait eis: ſi e-
ὡς τετρακοσίους ἄνδρας. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ πο-
am in ramoth galaad ad bellū: vel ceſſem?
ρευθῶ εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω;
ꝛ dixerūt: aſcēde: quia tradēs dabit dñs in
καὶ εἶπαν, ἀνάβαινε, ὅτι διδοὺς δώσει κύριος εἰς
manus regis. ꝛ dixit ioſaphat ad
χεῖρας τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν ἰωσαφὰτ πρὸς
regē iſrael: nō eſt hic ppheta
τὸν βασιλέα ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ
dñi: ꝛ interrogabim9 dñm per eū? ꝛ di-
κυρίου, καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν κύριον δι᾽ αὐτοῦ; καὶ εἶ-
B xit rex iſrael ad ioſaphat: adhuc vn9 eſt
πεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσαφάτ, ἔτι εἷς ἐστὶν
vir vt cōſulam9 dñm per eū. ꝛ ego o-
ἀνὴρ τοῦ ἐπερωτῆσαι τὸν κύριον δι᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ με-
di eū: quia nō loqtur de me bona: ſed
μίσηκα αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ ἀγαθά, ἀλ-
mala: micheas fili9 iamla. ꝛ dixit ioſaphat:
λ᾽ ἢ κακά, μιχαίας υἱὸς ἰαμλά. καὶ εἶπεν ἰωσαφάτ,
ne dicat rex ſic. ꝛ vocauit rex
μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτω. καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασι-
iſrael eunuchū vnū: ꝛ dixit velociter mi-
λεὺς ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἕνα, καὶ εἶπε τὸ τάχος μι-
cheam filiū iamla. ꝛ ioſaphat rex
χαίαν υἱὸν ἰαμλά. καὶ ἰωσαφὰτ βασιλεὺς

achab ſermones iſtos: ſcidit veſtimenta ſua: & operuit cilicio carnē ſuā: ieiunauitq; & dormiuit ī ſacco & ābulauit demiſſo capite. Et factus eſt ſermo dñi ad heliam teſbitē dicēs. Nōne vidiſti hūiliatū achab corā me? Quia igitur humiliatus eſt mei cā. Nō inducā malū in diebus eius: ſed ī diebus filii ſui īferā malū domui eius.

Tranſierūt igitur .zz. tres āni abſq; bello īter ſyriam & iſrael. In anno autem tertio deſcendit ioſaphat rex iuda ad regem iſrael. Dixitq; rex iſrael ad ſeruos ſuos. Ignoratis ꝙ noſtra ſit ramoth galaad: & negligimus tollere eā de manu regis ſyrie? Et ait ad ioſaphat. Venies ne mecum ad preliādū in ramoth galaad? Dixitq; ioſaphat ad regem iſrael. Sicut ego ſum: ita & tu. Ppl's meus & ppl's tuus vnū ſunt: & equites mei eqtes tui. Dixitq; ioſaphat ad regē iſrael. Quere oro te hodie ſermonē domini. Congregauit ergo rex iſrael prophetas quadringentos circiter viros & ait ad eos. Ire debeo ī ramoth galaad ad bellādū: an quieſcere? Qui reſponderunt. Aſcende & dabit eā dominus in manu regis. Dixit āt ioſaphat. Nō eſt hic propheta domini quiſpiam vt interrogemus per eum? Et ait rex iſrael ad ioſaphat. Remanſit vir vnus ꝑ quē poſſumus interrogare dominum: ſed ego odi eum: quia non prophetat mihi bonum ſed malum: micheas filius iēla. Cui ioſaphat ait. Ne loquaris ita rex. Vocauit ergo rex iſrael eunuchū q̄ndam & dixit ei. Feſtina adducere micheā filiū iemla. Rex autem iſrael & ioſaphat rex

אחאב את הדברים האלה ויקרע — קרע
בגדיו וישם שק על בשרו ויצום — שום צום
וישכב בשק ויהלך אט: ויהי דבר — שכב הלך
יהוה אל אליהו התשבי לאמר:
הראית כי נכנע אחאב מלפני יען — ראה כנע
כי נכנע מפני לא אבא הרעה בימיו — בוא רעע
בימי בנו אביא הרעה על ביתו: — יום
וישבו שלש שנים אין — Cap. xxii.
מלחמה בין ארם ובין ישראל: ויהי — לחם
בשנה השלישית וירד יהושפט — שלש
מלך יהודה אל מלך ישראל:
ויאמר מלך ישראל אל עבדיו
הידעתם כי לנו רמת גלעד ואנחנו
מחשים מקחת אתה מיד מלך ארם: — חשה לקח
ויאמר אל יהושפט התלך אתי — אמר הלך
למלחמה רמת גלעד ויאמר
יהושפט אל מלך ישראל כמוני
כמוך כעמי כעמך כסוסי כסוסיך:
ויאמר יהושפט אל מלך ישראל
דרש נא כיום את דבר יהוה:
ויקבץ מלך ישראל את הנביאים — קבץ נבא
כארבע מאות איש ויאמר — רבע מאה
אלהם האלך על רמת גלעד
למלחמה אם אחדל ויאמרו — חדל
עלה ויתן אדני ביד המלך: — נתן
ויאמר יהושפט האין פה נביא
ליהוה עוד ונדרשה מאתו: — דרש
ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
עוד איש אחד לדרש את
יהוה מאתו ואני שנאתיו כי
לא יתנבא עלי טוב כי אם רע — נבא
מיכיהו בן ימלה ויאמר יהושפט
אל יאמר המלך כן: ויקרא — קרא
מלך ישראל אל סריס אחד — סרס
ויאמר מהרה מיכיהו בן ימלה:
מלך ישראל ויהושפט מלך

Digitized by Google

יהודה ישבים איש על כסאו
מלבשים בגדים בגרן פתח שער לבש
שמרון וכל הנביאים מתנבאים
לפניהם: ויעש לו צדקיה בן פנה עשה
כנענה קרני ברזל ויאמר כה
אמר יהוה באלה תנגח את ארם נגח
עד כלתם: וכל הנביאים נבאים כן כלה
לאמר עלה רמות גלעד והצלח צלח
ונתן יהוה ביד המלך: והמלאך לאך
אשר הלך לקרא מיכיהו דבר אליו
לאמר הנה נא דברי הנביאים
פה אחד טוב אל המלך יהי נא היה
דבריך כדבר אחד מהם ודברת
טוב: ויאמר מיכיהו חי יהוה כי
את אשר יאמר יהוה אלי אתו אמר
אדבר: ויבוא אל המלך ויאמר דבר בוא
המלך אליו מיכיהו הנלך אל רמות הלך
גלעד למלחמה אם נחדל ויאמר לחם חדל
אליו עלה והצלח ונתן יהוה ביד
המלך: ויאמר אליו המלך עד כמה
פעמים אני משביעך אשר לא שבע
תדבר אלי רק אמת בשם יהוה:
ויאמר ראיתי את כל ישראל ראה
נפצים על ההרים כצאן אשר אין
להם רעה ויאמר יהוה לא אדנים
לאלה ישובו איש לביתו בשלום: שוב שלם
ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
הלא אמרתי אליך לא יתנבא נבא
עלי טוב כי אם רע: ויאמר לכן רעע
שמע דבר יהוה ראיתי את יהוה
ישב על כסאו וכל צבא השמים
עמד עליו מימינו ומשמאלו: ויאמר ימן שמל
יהוה מי יפתה את אחאב ויעל פתה עלה
ויפל ברמת גלעד ויאמר זה נפל
בכה וזה אמר בכה: ויצא הרוח
ויעמד לפני יהוה ויאמר אני עמד פנה

iuda ſedebãt vnuſquiſ-
q; in ſolio ſuo
veſtiti cultu regio in
area iuxta hoſtiũ porte
ſamarie & vniuerſi pro
phete prophetabant
in cõſpectu eorũ. Fecit
quoq; ſibi ſedechias fili
us chanaã cornua fer-
rea: & ait. Hec
dicit dñs. His vẽtilabis
ſyriam
donec deleas eã. Oẽſ-
q; prophete ſimiliter ꝓ
phetabãt dicẽtes. Aſcẽ
de i ramoth galaad: &
vade ꝓſpe: & tradet do
minus in manus regis.
Nũcius vero qui ierat
vt vocaret micheã locu
tus eſt ad eũ dicẽs. Ec
ce ſermões ꝓphetarum
ore vno regi bona ꝓdi
cãt: ſit ergo
ſermo tuus ſimilis eo-
rum: & loquere
bona. Cui micheas ait.
Viuit dñs: quia
quodcunq; dixerit mi
hi dominus hoc
loquar. Venit itaq; ad
regem & ait
illi rex. Michea: ire de
bemus in ramoth
galaad ad ꝓliandũ an
ceſſare? Cui ille rñdit.
Aſcẽde & vade ꝓſpere
& tradet dñs in manu
regis. Dixit ãt rex ad
eũ. Iterum atq; iterum
adiuro te vt non
loquaris mihi niſi qđ
verum eſt in noĩe dñi.
Et ille ait. Vidi cun-
ctũ iſrael
diſꝑſum in mõtibꝰ q̃-
ſi oues non
hñtes paſtorem. Et ait
dñs. Non hñt iſti do-
minũ: reuertatur vnuſ
quiſq; in domũ ſuã in
pace. Dixit ergo rex
ad Ioſaphat.
Nunquid nõ dixi tibi
quia nõ ꝓphetat
mihi bonũ: ſed ſemper
malũ. Ille vero addẽs a
it. Propt̃ hoc audi ſer-
monẽ dñi. Vidi dñm
ſedentẽ ſup ſoliũ ſuũ:
& oẽm exercitũ celi
aſſiſtentẽ ei a dextris
& a ſiniſtris. Et ait
dñs. Quis decipiet a-
chab regẽ iſrael vt aſcen
dat & cadat in ramoth
galaad? Et dixit vnus
verba huiuſcemodi: &
alius aliter. Egreſſus ẽ
autem ſpũs: & ſtetit co
ram dño & ait. Ego

iuda ⁊ achab rex iſrael ſedebat vnuſquiſq; in
ἰούδα καὶ ἀχαὰβ βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐκάθηντο ἕκαστος ἐπὶ
ſolio ſuo armati in area porte ſamarie. ⁊
τὸν θρόνον αὐτοῦ ἔνοπλοι ἐν ἅλῳ πύλης σαμαρείας. καὶ
vniuerſi ꝓphete ꝓphetabãt in cõſpectu eorũ. ⁊
πάντες οἱ προφῆται προεφήτευον ἐνώπιον αὐτῶν. καὶ
fecit ſibi ſedechias filius chanaã cornua fer
ἐποίησεν ἑαυτῷ σεδεκίας υἱὸς χαναὰμ κέρατα σιδη
rea: ⁊ ait: hec dicit dñs: in his vẽtilabis
ρᾶ, καὶ εἶπε, τάδε λέγει κύριος, ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν
ſyriam donec deleatur. ⁊ oẽs ꝓphete pro
συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῇ. καὶ πάντες οἱ προφῆται προ
phetabãt ſic dicẽtes: aſcẽde in ramoth gala
εφήτευον οὕτως λέγοντες, ἀνάβαινε εἰς ῥαμὼθ γαλα
ad: ⁊ ꝓſperũ iter dabit tibi dñs: ⁊ dabit in manus tuas
άδ, καὶ εὐοδώσει σε κύριος, καὶ δώσει εἰς χεῖράς σου
regem ſyrie. ⁊ nũcius q̃ ierat vt voca
τὸν βασιλέα συρίας. καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέ
ret micheam locutus eſt ei dicẽs: ecce iã om C
σαι τὸν μιχαίαν ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων, ἰδοὺ δὴ πάν
nes ꝓphete loquũtur ore vno bona de re
τες οἱ προφῆται λαλοῦσι στόματι ἑνὶ καλὰ περὶ τοῦ βα
ge: fias iã ⁊ tu in ſmõibꝰ ſm ſmões
σιλέως, γίνου δὴ καὶ σὺ ἐν λόγοις κατὰ τοὺς λόγους
vnius horũ: ⁊ loquere bona. ⁊ dixit micheas:
ἑνὸς τούτων, καὶ λάλησον καλά. καὶ εἶπε μιχαίας,
viuit dñs qꝛ quodcũq; dixerit dñs ad me: hec lo 2. Pa.
ζῇ κύριος ὅτι ὃ ἐὰν εἴπῃ κύριος πρός με, ταῦτα λαλή .18.d.
quar. ⁊ venit ad regem. ⁊ ait illi
σω. καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
rex: michea ſi aſcẽdã in ramoth galaad ad
βασιλεύς, μιχαία εἰ ἀναβῶ εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ εἰς
prelium vel ceſſabo? ⁊ dixit ei: aſcẽde: ⁊
πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάβαινε, καὶ
ꝓſperũ iter dabit tibi dñs in manu regis. ⁊
εὐοδώσει σε κύριος ἐν χειρὶ τοῦ βασιλέως. καὶ
dixit ei rex: quoties ego adiuro te: vt
εἶπεν αὐτῷ βασιλεύς, ποσάκις ἐγὼ ὁρκίζω σε, ὅπως
loquaris ad me veritatẽ in noĩe dñi. ⁊ ait
λαλήσῃς πρός με ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου. καὶ εἶπε
micheas ſic: vidi oẽm iſrael diſper
μιχαίας οὕτως, ἑώρακα πάντα τὸν ἰσραὴλ διεσπαρμέ
ſum in mõtibꝰ q̃ſi oues: qbꝰ nõ erat paſtor. ⁊
νον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ ἦν ποιμήν. καὶ
dixit dñs: nõne dñs his? reuertatur vnuſquiſq;
εἶπε κύριος, οὐ κύριος τούτοις; ἀποστραφήτω ἕκαστος
in domũ in pace. ⁊ dixit rex iſrael
εἰς τὸν οἶκον ἐν εἰρήνῃ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ
ad ioſaphat regẽ iude: nõne dixi tibi: ꝙ nõ
πρὸς ἰωσαφὰτ βασιλέα ἰούδα, οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι οὐ
prophetat iſte mihi bona ſed mala? ⁊ dixit
προφητεύει οὗτός μοι καλὰ ἀλλ᾽ ἢ κακά; καὶ εἶπεν
micheas: ꝓp hoc audi ſmonẽ dñi: vidi
μιχαίας, διὰ τοῦτο ἄκουσον τὸν λόγον κυρίου, εἶδον
dñm deũ iſrael ſedẽtẽ ſup ſoliũ ſuũ. ⁊
κύριον τὸν θεὸν ἰσραὴλ καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ
oĩs exercitus celi aſſiſtebat circa eũ a
πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ εἱστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ
dextris eius ⁊ a ſiniſtris eius. ⁊ ait do
δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπε κύ
minus: quis decipiet achab regem iſrael:
ριος, τίς ἀπατήσει τὸν ἀχαὰβ βασιλέα ἰσραήλ,
⁊ aſcẽdet in ramoth galaad ⁊ cadet ibi?
καὶ ἀναβήσεται εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ καὶ πεσεῖται ἐκεῖ;
⁊ dixit iſte ſic: ⁊ iſte ſic. ⁊ egreſſus ẽ D
καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος οὕτως. καὶ ἐξῆλθε 2. Pa.
ſpiritus ⁊ ſtetit corã dño. ⁊ dixit: ego .18.c.
πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου. καὶ εἶπεν, ἐγὼ

decipiam illum. ⁊ dixit ad eum dn̄s: in quo?
ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος, ἐν τίνι;
⁊ ait: egrediar ⁊ ero ſpūs mēdax in
καὶ εἶπεν, ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν
ore oīum ꝓpħtaꝝ eius. ⁊ dixit: deci
στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἀπα
pies: et p̄ualebis: egredi ⁊ fac ita: ⁊ nūc
τήσεις, καίγε δυνήσῃ, ἔξελθε καὶ ποίησον οὕτως, καὶ νῦν
ecce dedit dn̄s ſpūm mēdacē in ore om
ἰδοὺ δέδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάν-
nium ꝓpħtaꝝ tuoꝝ iſtoꝝ: ⁊ dn̄s locut⁹ eſt ɔtra te ma
των τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κς̅ ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κα
la. ⁊ acceſſit ſedechias fili⁹ chanaan: ⁊ ꝑcuſſit
κά. καὶ προσῆλθε σεδεκίας υἱὸς χαναάν, καὶ ἐπάταξε
micheam in maxillā. ⁊ dixit: qualis ſpiri-
τὸν μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα. καὶ εἶπεν, ποῖον πνεῦ-
tus dn̄i receſſit a me vt loq̄retur in te? ⁊ a-
μα κυρίου ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τοῦ λαλῆσαι ἐν σοί; καὶ εἶ-
it micheas: ecce tu videbis in die illa: qn̄ ingre-
πε μιχαίας, ἰδοὺ σὺ ὄψει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν εἰσε-
dieris in cubiculū de cubiculo vt abſcōdaris. ⁊ dixit
λεύσῃ εἰς ταμιεῖον ἐκ ταμιείου τοῦ κρυβῆναι. καὶ εἶπεν
rex iſrael: apphēdite micheam: ⁊ reduci-
ὁ βασιλεὺς ἰσραήλ, λάβετε τὸν μιχαίαν, καὶ ἀποστρέψα-
te eū ad amon pꝛīcipē ciuitatis: ⁊ ad
E τε αὐτὸν πρὸς ἀμὼν τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς
ioas filiū regis. ⁊ dice: ſic dicit rex:
ἰωὰς υἱὸν τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπον, οὕτως λέγει ὁ βα-
ponite ipſum in cuſtodia: ⁊ comedat panē tri
σιλεύς, θέσθε αὐτὸν ἐν φυλακῇ, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλί-
bulatōis ⁊ aquā anguſtie donec reuertar ego in pace.
ψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ.
⁊ dixit micheas: ſi reuertēs reuerſus fueris in pace: nō
καὶ εἶπε μιχαίας, ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐ
locutus eſt dn̄s in me. ⁊ ait audiat oīs
λελάληκε κύριος ἐν ἐμοί. καὶ εἶπεν, ἀκουσάτω πᾶς ὁ
ppl's. ⁊ aſcēdit rex iſrael ⁊ ioſaphat rex
λαός. καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ καὶ ἰωσαφὰτ βασιλεὺς
iuda cū eo in ramath galaad. ⁊ dixit rex
ἰούδα μετ' αὐτοῦ εἰς ῥαμὰθ γαλαάδ. καὶ εἶπεν ὁ βασι
iſrael ad ioſaphat regē iuda: coopiā
λεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσαφὰτ βασιλέα ἰούδα, συγκαλύ
me ⁊ ingrediar in bellum: ⁊ tu in
ψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔν-
duere veſtibus meis. ⁊ cooperuit ſe rex
δυσαι τὸν ἱματισμόν μου. καὶ συνεκαλύψατο ὁ βα
iſrl': ⁊ ingreſſus ē in bellū. ⁊ rex
σιλεὺς ἰσραήλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. καὶ ὁ βα
ſyrie pꝛecepit pꝛīcipibus currū
σιλεὺς συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσιν τῶν ἁρμάτων
eius triginta ⁊ duob⁹ dicēs: nō cōmittatis pu
αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο λέγων, μὴ συνάψητε πό-
gnam cōtra paruū vel magnū: niſi cōtra regē
λεμον πρὸς μικρὸν ἢ μέγαν, ἀλλ' ἢ πρὸς τὸν βασιλέα
iſrael ſolum. ⁊ factū eſt vt viderūt pꝛīcipes
ἰσραὴλ μονώτατον. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες
currū ioſaphat regē iuda: ⁊ ipſi
τῶν ἁρμάτων τὸν ἰωσαφὰτ βασιλέα ἰούδα, καὶ αὐτοὶ
dixerūt: apparet rex iſrael iſte: ⁊ circūda-
εἶπον, φαίνεται βασιλεὺς ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἐκύκλω
uerūt eū ad pugnādū. ⁊ exclamauit ioſaphat. ⁊
σαν αὐτὸν τοῦ πολεμῆσαι. καὶ ἀνέκραξεν ἰωσαφάτ. καὶ
factū eſt vt viderūt pꝛīcipes currū ꝙ nō
ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων ὅτι οὐκ
eſt rex iſrael iſte: ⁊ reuerſi ſunt ab
ἔστι βασιλεὺς ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἀπεστράφησαν ἀπ' αὐ
eo. ⁊ tetēdit vn⁹ arcū ſuū ſimpliciter: ⁊
τοῦ. καὶ ἐνέτεινεν εἷς τὸ τόξον αὐτοῦ ἀφελῶς, καὶ
percuſſit regē iſrael inter pulmo-
ἐπάταξε τὸν βασιλέα ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμο
nē ⁊ inter pectus. ⁊ dixit
νος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος. καὶ εἶπεν ∞∞∞

decipiā illū. Cui locu-
tus eſt dn̄s. In quo? ∞∞
Et ille ait. Egrediar:
et ero ſpūs mēdax in
ore oīm ꝓphetarū eius.
Et dixit dn̄s. Decipies
& p̄ualebis: egredere
& fac ita. Nunc igitur
ecce dedit dn̄s ſpm̄ mē
dacii in ore oīm ꝓphe-
tarū tuorū qui hic ſunt:
& dn̄s locutus ē cōtra
te malū. Acceſſit āt ſe-
dechias filius chanaan
& ꝑcuſſit micheā ī ma
xillā & dixit. Me ne er-
go dimiſit ſpūs dn̄i: &
locutus ē tibi? Et ait
micheas. Viſurus es in
die illa qn̄ ingredieris ī
cubiculū intra cubicu
lū vt abſcōdaris. Et ait
rex iſrael. Tollite mi-
cheam & maneat ∞∞∞
apud ammō pꝛincipem
ciuitatis & apd̄ ioas fi
liū amalech: & dicite e-
is. Hec dicit rex. Mitti
te virū iſtū in carcerem
& ſuſtentate eum pane
tribulatiōis & aq̄ angu
ſtie donec reuertar ī pa
ce: dixitq̄ȝ micheas. Si
reuerſus fueris ∞∞∞∞
in pace: nō eſt locutus
in me dn̄s. Et ait.∞∞∞
Audite populi oēs.
Aſcendit itaq̄ȝ rex ∞∞
iſrael & ioſaphat rex
iuda in ramoth ∞∞∞∞
galaad. Dixit itaq̄ȝ rex
iſrael ad ∞∞∞∞∞∞∞
ioſaphat. Sume arma
& ingredere pꝛelium:
& induere veſtibus tu-
is. Porro rex ∞∞∞∞
iſrael mutauit hitū ſu-
um: & ingreſſus ē bel-
lū. Rex āt ſyrie p̄cepat
principibus curruum
triginta duobus dicēs.
Non ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
pugnabitis cōtra mio-
rem & maiorē quēpiā
niſi cōtra regem iſra
el ſolum.∞∞∞∞∞∞∞
Cum ergo vidiſſet pri
cipes curruum ∞∞∞∞
ioſaphat: ſuſpicati ſunt
ꝙ ipſe eſſet rex ∞∞∞∞
iſrael: & ipetu fcō̄ pu
gnabant contra eum.
Et exclamauit ioſa- ∞
phat. Intellexerūtq̄ȝ pri
cipes currūū ꝙ nō eēt
rex iſrael: ∞∞∞∞∞∞
& ceſſauerūt ab eo. Vir
āt quidā tetēdit arcum
in īcertū ſagittā dirigēs
& caſu ꝑcuſſit regē iſ-
rael īter pulmonē & ſto
machum. At ille dixit

אפתנו ויאמר יהוה אליו במה׃
יצא היה ויאמר אצא והייתי רוח שקר בפי
פתה נבא כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל
יכל צא ועשה כן׃ ועתה הנה נתן יהוה
רוח שקר בפי כל נביאיך אלה
רוע נגש ויהוה דבר עליך רעה׃ ויגש צדקיה
נכה בן כנענה ויכה את מיכיהו על
לחה הלחי ויאמר אי זה עבר רוח יהוה
את מאתי לדבר אותך׃ ויאמר מיכיהו
הנה בוא הנך ראה ביום ההוא אשר תבא
חבא חדר בחדר להחבה׃ ויאמר מלך
לקח שוב ישראל קח את מיכיהו והשיבהו
שור אל אמן שר העיר ואל יואש בן
שום המלך׃ ואמרת כה אמר המלך שימו
אכל את זה בית הכלא והאכלהו לחם
שלם לחץ ומים לחץ עד באי בשלום׃
ויאמר מיכיהו אם שוב תשוב
בשלום לא דבר יהוה בי ויאמר
עלה שמעו עמים כלם׃ ויעל מלך
ישראל ויהושפט מלך יהודה רמת
אמר גלעד׃ ויאמר מלך ישראל אל
חפש בוא יהושפט התחפש ובא במלחמה
לחם ואתה לבש בגדיך ויתחפש מלך
ישראל ויבוא במלחמה׃ ומלך ארם
שור צוה את שרי הרכב אשר לו
שנה שלשים ושנים לאמר לא
לחם תלחמו את קטן ואת גדול כי
בדד אם את מלך ישראל לבדו׃
היה ראה ויהי כראות שרי הרכב את
יהושפט והמה אמרו אך מלך
סור לחם ישראל הוא ויסרו עליו להלחם
זעק ויזעק יהושפט׃ ויהי כראות שרי
הרכב כי לא מלך ישראל הוא
שוב וישובו מאחריו׃ ואיש משך בקשת
תמם נכה לתמו ויכה את מלך ישראל
שרה אמר בין הדבקים ובין השרין ויאמר

Digitized by Google

לרכבו הפך ידך והוציאני מן — יצא
המחנה כי החליתי: ותעלה המלחמה — חנה חלה
ביום ההוא והמלך היה מעמד — עלה לחם עמד
במרכבה נכח ארם וימת בערב — רכב מות
ויצק דם המכה אל חיק הרכב: — נכה
ויעבר הרנה במחנה כבא השמש — עבר רנן
לאמר איש אל עירו ואיש אל — בוא
ארצו: וימת המלך ויבוא שמרון
ויקברו את המלך בשמרון: וישטף — קבר שטף
את הרכב על ברכת שמרון וילקו — לקק
הכלבים את דמו והזנות רחצו — זנה
כדבר יהוה אשר דבר: ויתר דברי
אחאב וכל אשר עשה ובית השן
אשר בנה וכל הערים אשר בנה — עיר
הלא הם כתובים על ספר דברי — כתב
הימים למלכי ישראל: וישכב — יום שכב
אחאב עם אבתיו וימלך אחזיהו — מלך
בנו תחתיו: ויהושפט בן אסא
מלך על יהודה בשנת ארבע — רבע
לאחאב מלך ישראל: יהושפט בן
שלשים וחמש שנה במלכו
ועשרים וחמש שנה מלך בירושלם
ושם אמו עזובה בת שלחי: וילך
בכל דרך אסא אביו לא סר — סור
ממנו לעשות הישר בעיני — עשה
יהוה: אך הבמות לא סרו עוד — במה
העם מזבחים ומקטרים בבמות: — זבח קטר
וישלם יהושפט עם מלך — שלם
ישראל: ויתר דברי יהושפט
וגבורתו אשר עשה ואשר — גבר
נלחם הלא הם כתובים על ספר — לחם כתב
דברי הימים למלכי יהודה: ויתר — יום
הקדש אשר נשאר בימי אסא — שאר
אביו בער מן הארץ: ומלך אין
באדום נצב מלך: יהושפט עשה
אניות תרשיש ללכת אופירה — אנה ילך

aurige ſuo. Verte manū tuā: & eiice me de exercitu: quia grauit vulneratus ſum. Cōmiſſū ē ergo prelium in die illa. Et rex ſtabat in curru ſuo cōtra ſyrios. Et mortu⁹ ē veſpe. Fluebat āt ſanguis plage in ſinū currus: & preco inſonuit in vniuerſo exercitu anq̄ſ ſol occūberet dicēs. Vnuſquiſq̧ reuertatur ī citatē & ī terrā ſuā. Mortuus eſt āt rex & plat⁹ ē in ſamariā. Sepelierunt q̧ regē in ſamaria & lauerūt currū eius in piſcina ſamarie: & linxert canes ſanguinē eius & habenas lauerūt iuxta verbū dñi qd̄ locutus fuerat. Reliqua āt ſermonum achab & vniuerſa que fecit & domus eburnea quam edificauit: cunctarumq̧ vrbiū q̄s extruxit: nōne hec ſcripta ſunt ī libro ſermonū dierū regū iſrael? Dormiuit ergo achab cū pr̄ibus ſuis: & regnauit ochozias filius eius ꝓ eo. Ioſaphat vero filius aſa regnare ceperat ſuper iudam anno quarto achab regis iſrael. Trigita qnq̧ annorū erat cū regnare cepiſſet: & viginti quinq̧ annis regnauit in ieruſalem. Nomē mr̄is eius azuba filia ſalai. Et ambulauit in oī via aſa patris ſui & non declinauit ex ea. Fecitq̧ quod rectum eſt in conſpectu dñi: verūtñ excelſa nō abſtulit. Adhuc enim ppl̄s ſacrificabat & adolebat incenſū i excelſis. Pacemq̧ habuit ioſaphat cum rege iſrael. Reliqua autem verborū ioſaphat & opera eius que geſſit & prelia: nonne hec ſcripta ſunt in libro verborū dierū regū iuda? Sed & reliquias effemiatorū q remanſerant in diebus aſa pr̄is ei⁹ abſtulit de terra. Nec erat tunc rex conſtitutus in edō. Rex vero ioſaphat fecerat claſſes in mari que nauigarent in ophir

rex aurige ſuo: verte manū tuā
ὁ βασιλεὺς τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ, ἐπίστρεψον τὴν χεῖρά σου
ꝛ educ me de prelio: qꝛ vulneratus ſum.
καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τετραυμάτισμαι.
ꝛ retrouerſū eſt preliū in die illa. ꝛ rex
καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ὁ βασι
erat ſtans in curru ex aduerſo ſyrie a
λεὺς ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐξ ἐναντίας συρίας ἀπὸ
mane vſq̧ ad veſperā. ꝛ egrediebatur ſanguis plage
πρωῒ ἕως ἑσπέρας. καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἷμα τῆς πληγῆς
ſtragis in ſinū currus: ꝛ mortu⁹ eſt rex veſperi. ꝛ ſtetit exercit⁹ preco ī ca
τῆς τροπώσεως εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἅρματος, καὶ ἀπέ
θανεν ὁ βασιλεὺς ἑσπέρας. καὶ ἔστη ὁ στρατοκήρυξ ἐν τῇ παρεμ
ſtris occidēte ſole: ꝛ dixit: vnuſquiſq̧ ī ſu
βολῇ δύνοντος τοῦ ἡλίου, καὶ εἶπεν, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυ
am ciuitatē: ꝛ vnuſquiſq̧ in ſuam hereditatē: qꝛ
τοῦ πόλιν, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ κληρονομίαν, ὅτι
mortu⁹ eſt rex. ꝛ venerūt in ſamariā: ꝛ ſepe
τέθνηκεν ὁ βασιλεύς. καὶ ἦλθον εἰς σαμάρειαν, καὶ ἔθα
lierūt regem achaab in ſamaria. ꝛ lauerūt
ψαν τὸν βασιλέα ἀχαὰβ εἰς σαμάρειαν. καὶ ἀπενίψαντο
ſanguinē a curru in fonte ſamarie.
τὸ αἷμα ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἐπὶ τὴν κρήνην σαμαρείας. 3.21.f.
ꝛ linxerūt canes ſāguinē: ꝛ meretrices lote ſunt
καὶ ἐξέλειξαν οἱ κύνες τὸ αἷμα, καὶ αἱ πόρναι ἐλούσαντο
in ſanguine eius iuxta verbū dñi: qd̄ locut⁹ fuit.
ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν.
ꝛ reliqua ſmōnū achaab ꝛ vniuerſa que fe
καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἀχαὰβ καὶ πάντα ὅσα ἐποίη
cit: ꝛ domū eburneā quā edificauit: ꝛ cunctas
σε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ᾠκοδόμησε, καὶ πάσας τὰς
vrbes quas fecit: nonne hec ſcripta ſūt in
πόλεις ἃς ἐποίησε, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ
libro ſmonū dierū regum iſrael? ꝛ dor
βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ; καὶ ἐκοι
miuit achaab cū pr̄ibus ſuis: ꝛ regna
μήθη ἀχαὰβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασί
uit ochozias filius eius pro eo. ꝛ ioſaphat
λευσεν ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἰωσαφὰτ
filius aſa regnauit in iuda in āno quarto
υἱὸς ἀσὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰούδα ἐν ἔτει τῷ τετάρτῳ
achaab regis iſrael. ꝛ ioſaphat erat qua
τοῦ ἀχαὰβ βασιλέως ἰσραήλ. καὶ ἰωσαφὰτ ἦν τεσσα
draginta ꝛ quinq̧ ānoꝝ cū regnaret ipſe. ꝛ
ράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ
viginti ꝛ quinq̧ ānos regnauit in hieruſalem.
εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ.
ꝛ nomē mr̄i eius azuba filia ſalai. ꝛ am
καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἀζουβὰ θυγάτηρ σαλαΐ. καὶ ἐπο
bulauit in oī via aſa patris eius. nō declina
ρεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. οὐκ ἐξέκλι
uit ab ea: vt faceret rectū in oculis domi
νεν ἀπ᾽ αὐτῆς, τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρί
ni. verūtñ de excelſis nō abſtulit: adhuc ppl̄s ſacrificabat ꝛ ado
ου. πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυ
lebāt in excelſis. ꝛ pacē habuit ioſaphat cū re
μίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. καὶ εἰρήνευσεν ἰωσαφὰτ μετὰ βασι
ge iſrl̄. ꝛ reliqua verboꝝ ioſaphat ꝛ prelia
λέως ἰηλ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωσαφὰτ καὶ αἱ δυναστεῖ
eius q̄ fecit: nonne hec ſcripta in li
αι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βι
bro verboꝝ dierū regū iuda? ꝛ reli
βλῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; καὶ τὰς λοι
quos initiatoꝝ qui remanſerāt in die
πὰς τῶν τετελεσμένων τῶν καταλελειμμένων ἐν ταῖς ἡμέ
bus aſa pr̄is eius abſtulit de terra. ꝛ
ραις ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ
rex nō erat ꝯſtitut⁹ in idumea. ꝛ ioſaphat
βασιλεὺς οὐκ ἦν ἑστηκὼς ἐν ἰδουμαίᾳ. καὶ ἰωσαφὰτ
fecit naues maris vt irent in ophir
ἐποίησε νῆας θαρσεῖς τοῦ πορεύεσθαι εἰς ὀφὶρ

F

G

Digitized by Google

propter aurum. & nō ibant: q̄ confracte
ἕνεκεν τοῦ χρυσίου. καὶ οὐκ ἐπορεύοντο, ὅτι συνετρίβη
ſunt naues in geſion gaber. tunc ait ochozias fili⁹
σαν αἱ νῆες ἐν γαισιὼν γάβερ. τότε εἶπεν ὀχοζίας υἱὸς
achaab ad ioſaphat: vadant ſerui mei cū
ἀχαὰβ πρὸς ἰωσαφάτ, πορευέσθωσαν οἱ δοῦλοί μου με
ſeruis tuis. & nō voluit ioſaphat. & dor-
τὰ τῶν δούλων σου. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἰωσαφάτ. καὶ ἐκοι
miuit ioſaphat cū pr̄ibus ſuis: & ſepult⁹ ē
μήθη ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη
apud patres ſuos in ciuitate dauid pr̄is
παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει δαυὶδ τοῦ πρός
ſui. & regnauit ioram filius eius pro eo: &
αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ
ochozias fili⁹ achaab regnauit ſup iſrael in ſama
ὀχοζίας υἱὸς ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σαμα
ria. in anno ſeptimo decimo ioſaphat regis iu-
ρεία. ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ ἰωσαφὰτ βασιλέως ἰου
da ochozias fili⁹ achaab regnauit ſup iſrael in ſa-
δα ὀχοζίας υἱὸς ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σα
maria duob⁹ ānis: & fecit malū in cōſpectu dn̄i:
μαρείᾳ δύο ἔτη, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου,
& ambulauit in via achaab patris ſui & in
καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἀχαὰβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν
via ieʒabel mr̄is ei⁹: & in peccatis dom⁹ hiero
ὁδῷ ἰεζάβελ τῆς μρς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου ἱερο
boam filij nabat: q̄ peccare fecit iſrl̄. & ſeruiuit
βοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰηλ. καὶ ἐδούλευσε
baalim & adorauit eos. & irritauit dn̄ꝫ
τοῖς βααλὶμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς. καὶ παρώργισε κν
deū iſrael iuxta oīa q̄ fecit pater eius.
τὸν θεὸν ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

Regnorum. iiij.

Βασιλειῶν. δ'. Ca. I.

A Et p̄uaricat⁹ ē moab ī iſrl̄ poſtꝙ mortuus eſt
Ἠθέτησε μωὰβ ἐν ἰηλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
achaab: & cecidit ochozias p cancellos
ἀχαάβ, καὶ ἔπεσεν ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ
q̄ in cenaculo ſuo q̄d in ſamaria: & egrotauit: &
τοῦ ἐν τῷ ὑπερῴῳ αὐτοῦ τῷ ἐν σαμαρείᾳ, καὶ ἠρρώστησε, καὶ
miſit nūcios. & dixit ad eos: abite &
ἀπέστειλεν ἀγγέλους. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, πορεύθητε καὶ
conſulite per baal muſcā deū accarō: ſi viuam
ἐπερωτήσατε διὰ τοῦ βάαλ μυῖαν θεὸν ἀκκαρών, εἰ ζήσομαι
de egritudine mea hac. & abierūt ad cōſulē-
ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου ταύτης. καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆ
dum: & angel⁹ dei locut⁹ eſt ad heliā theſbytē di
σαι, καὶ ἄγγελος θεοῦ ἐλάλησε πρὸς ἠλίαν τὸν θεσβίτην λέ
cēs: ſurgēs occurre nūcijs ochozie regis
γων, ἀναστὰς ἀπάντησον τοῖς ἀγγέλοις ὀχοζίου βασιλέως
ſamarie: & loquere ad eos: ſi eo q̄ nō eſt de⁹ in
σαμαρείας, καὶ λάλησον πρὸς αὐτούς, εἰ διὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν
iſrael: vos itis ad cōſulēdū per baal muſcā
ἰσραήλ, ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπερωτῆσαι διὰ τοῦ βάαλ μυῖαν
deū accarō? quā obrē hec dicit dn̄s: lect⁹ ſup quē aſcē
θεὸν ἀκκαρών; διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέ
diſti ſup eū: nō deſcēdes ab eo: q̄ in eo morte
βης ἐπ' αὐτῆς, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι ἐν αὐτῇ θανάτῳ
morieris. & abijt helias: & dixit ad eos. & reuerſi
ἀποθανῇ. καὶ ἐπορεύθη ἠλίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καὶ ἐπεστρέ
ſunt nūcij ad eū. & dixit ad eos: cur
ψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, τί ὅτι
B reuerſi eſtis? & dixerūt ad eū. vir aſcēdit in occur
ἐπεστρέψατε; καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, ἀνὴρ ἀνέβη εἰς συνάν
ſum nr̄m: & dixit ad nos: ite reuertimini ad
τησιν ἡμῶν, καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, δεῦτε ἐπιστράφητε πρὸς
regem q̄ miſit vos: & dicite ei:
τὸν βασιλέα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς, καὶ εἴπατε αὐτῷ,
hec dicit dn̄s: ſi eo q̄ nō eſt de⁹ in iſrael:
τάδε λέγει κύριος, εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν ἰσραήλ,
vadis tu ad interrogādū in baal muſcā deū
πορεύῃ σὺ ἐκζητῆσαι ἐν τῷ βάαλ μυῖαν θεόν ꝏꝏꝏ

pp aurū: & ire nō po-
tuerūt: qa cōfracte ſunt
in aſiongaber. Tūc ait
ochozias filius ꝏꝏꝏꝏ
achab ad ioſaphat. Va
dant ſerui mei cū ꝏꝏꝏ
ſeruis tuis in nauibus.
Et noluit ioſaphat. ꝏꝏ
Dormiuitq; ioſaphat
cū pr̄ibus ſuis: & ſepl-
tus eſt cū eis in ciuitate
dauid patris ſui: regna
uitq; iorā filius eius p
eo. Ochozias aūt filius
achab regnare ceperat
ſuper iſrael in ſamaria
āno ſeptīo decimo io-
ſaphat regis iuda: re-
gnauitq; ſup iſrl̄ duo-
b⁹ ānis. Et fecit malū i
cōſpectu dn̄i: & ābula-
uit in via patris ſui &
matris ſue: & ī via hie-
roboā filii nabath qui
peccare fecit iſrael. Ser
uiuit quoq; baal ꝏꝏꝏ
& adorauit eum: & ir-
ritauit dominum deum
iſrael: iuxta oīa que fe
cerat pater eius.

Explicit primus liber
malachī.i. Regū tertius.

Incipit ſcd̄s liber ma-
lachī.i. quart⁹ Regū. I.

PReuaricat⁹ ē aūt mo
ab in iſrael poſtq̄
mortu⁹ ē achab. Ceci-
ditq; ochozias p cācel-
los cenaculi ſui q̄d hē-
bat i ſamaria & egrota-
uit. Miſitq; nūcios di
cēs ad eos. Ite cōſulite
beelzebub deū accarō:
vtrū viuere queā de in
firmitate mea hac. An-
gelus aūt dn̄i locutus eſt
ad heliā theſbitē: dicēs.
Surge aſcēde in occur
ſū nūciorū regis ſama
rie: & dices ad eos. Nū
q̄d nō eſt deus in iſrl̄ vt
eatis ad cōſulēdū beel
zebub deum accaron?
Quā obrē hec dicit do
minus. De lectulo ſup
quē aſcēdiſti nō deſcē
des: ſed morte morie-
ris. Et abiit helias: & re-
uerſiq; ſunt nuncii ad o
choziam. Qui dixit eis
Quare reuerſi eſtis? At
illi reſponderūt ei. Vir
occurrit nobis: & di-
xit ad nos. Ite ꝏꝏꝏꝏ
reuertimini ad regē q
miſit vos: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
& dicetis ei. Hec dicit
dominus. Nūquid qa
nō erat deus in iſrael:
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
mittis vt cōſulatur be
elzebub deus ꝏꝏꝏꝏ

לַזָּהָב וְלֹא הָלָךְ כִּי נִשְׁבְּרָה אֳנִיּוֹת
בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ אָז אָמַר אֲחַזְיָהוּ בֶן אַחְאָב
אֶל יְהוֹשָׁפָט יֵלְכוּ עֲבָדַי עִם עֲבָדֶיךָ
בָּאֳנִיּוֹת וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט׃ וַיִּשְׁכַּב
יְהוֹשָׁפָט עִם אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם — שכב קבר
אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם — מלך
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ אֲחַזְיָהוּ בֶן אַחְאָב מָלַךְ עַל
יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁבַע עֶשְׂרֵה — שנה
לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל
יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי — עשה רוע
יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ
וּבְדֶרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא — חטא
אֶת יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲבֹד אֶת הַבַּעַל — עבד
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיַּכְעֵס אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי — שחה כעס
יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו׃

Cap. I.

וַיִּפְשַׁע מוֹאָב בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת
אַחְאָב׃ וַיִּפֹּל אֲחַזְיָה בְּעַד הַשְּׂבָכָה — פשע
בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וַיָּחַל וַיִּשְׁלַח — נפל
מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דִרְשׁוּ — עלה חלה
בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם אֶחְיֶה — שלח לאך
מֵחֳלִי זֶה׃ וּמַלְאַךְ יְהוָה דִּבֶּר אֶל — ילך חיה
אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי קוּם עֲלֵה לִקְרַאת — חלה
מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ שֹׁמְרוֹן וְדַבֵּר אֲלֵהֶם
הֲמִבְּלִי אֵין אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם
הֹלְכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי — זבב
עֶקְרוֹן׃ וְלָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הַמִּטָּה
אֲשֶׁר עָלִיתָ שָּׁם לֹא תֵרֵד מִמֶּנָּה — עלה ירד
כִּי מוֹת תָּמוּת וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּה׃ וַיָּשׁוּבוּ — שוב
הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
מַה זֶּה שַׁבְתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ
עָלָה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ לְכוּ — אמר
שׁוּבוּ אֶל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר שָׁלַח אֶתְכֶם
וְדִבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי — בל
אֵין אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה
שֹׁלֵחַ לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי

עֶקְרוֹן׃ לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר עָלִיתָ
שָּׁם לֹא תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי מוֹת תָּמוּת׃
וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם מֶה מִשְׁפַּט הָאִישׁ דבר שפט
אֲשֶׁר עָלָה לִקְרַאתְכֶם וַיְדַבֵּר
אֲלֵיכֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר וְאֵזוֹר עוֹר אזר
אָזוּר בְּמָתְנָיו וַיֹּאמַר אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי
הוּא׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר חֲמִשִּׁים שלח שור
וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל אֵלָיו וְהִנֵּה יֹשֵׁב עַל עלה
רֹאשׁ הָהָר וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ
הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רֵדָה׃ וַיַּעֲנֶה ירד ענה
אֵלִיָּהוּ וַיְדַבֵּר אֶל שַׂר הַחֲמִשִּׁים
וְאִם אִישׁ אֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד
אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ אכל
וְאֶת חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ מִן
הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת
חֲמִשָּׁיו׃ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר שוב
חֲמִשִּׁים אַחֵר וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן וַיְדַבֵּר
אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ
מְהֵרָה רֵדָה׃ וַיַּעַן אֵלִיָּה וַיְדַבֵּר דבר
אֲלֵיהֶם אִם אִישׁ הָאֱלֹהִים אָנִי
תֵּרֶד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ
וְאֶת חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ אֱלֹהִים מִן
הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת חֲמִשָּׁיו׃
וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח שַׂר חֲמִשִּׁים שְׁלִשִׁים
וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל וַיָּבֹא שַׂר הַחֲמִשִּׁים בוא
הַשְּׁלִישִׁי וַיִּכְרַע עַל בִּרְכָּיו לְנֶגֶד שלש כרע
אֵלִיָּהוּ וַיִּתְחַנֵּן אֵלָיו וַיְדַבֵּר אֵלָיו חנן
אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיקַר נָא נַפְשִׁי יקר
וְנֶפֶשׁ עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה חֲמִשִּׁים בְּעֵינֶיךָ׃
הִנֵּה יָרְדָה אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם
וַתֹּאכַל אֶת שְׁנֵי שָׂרֵי הַחֲמִשִּׁים שנה
הָרִאשֹׁנִים וְאֶת חֲמִשֵּׁיהֶם וְעַתָּה
תִּיקַר נַפְשִׁי בְּעֵינֶיךָ׃ וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ דבר לאך
יְהוָה אֶל אֵלִיָּהוּ רֵד אוֹתוֹ אַל ירד ירא
תִּירָא מִפָּנָיו וַיָּקָם וַיֵּרֶד אוֹתוֹ אֶל פנה קום

accarō. Idcirco de le-
ctulo ſup quē aſcendiſti
nō deſcēdes: ſed mor-
te morieris. Qui
dixit eis. Cuius figure
& habitus eſt vir ille
qui occurrit vobis: &
locutus eſt
verba hec? At illi dixe
runt.
Vir piloſus & zona
pellicea
accinctus renib⁹. Qui
ait. Helias teſbites
eſt. Miſitq̧ ad eū quin
quagenariū principem
& quinq̄gita qui erant
ſub eo. Qui aſcēdit ad
eū: ſedētiq̧ in vertice
montis: ait. Homo
dei rex p̄cepit vt deſcē
das. Reſpondenſq̧
helias: dixit quinqua-
genario.
Si homo dei ſum: de
ſcendat
ignis de celo: & deuo
ret te
& quinquaginta tuos.
Deſcēdit ergo ignis de
celo: & deuorauit eum
&
quinq̄ginta qui erāt cū
eo. Rurſumq̧ miſit ad
eū principē quinquage
nariū alterū: & quiqua
gīta cū eo. Qui locutus
eſt illi. Hō dei. Hec di-
cit rex. Feſtina deſcen-
de. Rñdēs helias ait.
Si homo dei ego ſum:
deſcendat ignis de celo
& deuoret te
& quinq̄gita tuos. De
ſcēdit ergo ignis de
celo & deuorauit il-
lū & quinquagīta eius.
Iterū miſit principem
quinq̄genariū tertium:
& quinq̄gita qui erātcū
eo. Qui cum veniſſet:
curuauit genua cōtra
heliam: & precatus eſt
eum: & ait.
Homo dei noli deſpi-
cere animam meam:
& animas ſeruorū tuo-
rum qui mecum ſunt.
Ecce deſcēdit ignis de
celo
& deuorauit duos pri-
cipes quinquagenarios
primos & quiquagēos
qui cū eis erant. Sed nūc
obſecro vt miſerearis a
nime mee. Locut⁹ ē aūt
āgelus dñi ad heliā di-
cēs. Deſcēde cū eo. Ne
timeas. Surrexit igr̄
& deſcendit cū eo ad

accaron idcirco lectus ſup quē aſcēdiſti ſup eū:
ἀκκαρῶν διὰ τοῦτο ἡ κλίνη ἐφ᾽ ἧς ἀνέβης ἐπ᾽ αὐτῆς,
nō deſcēdes ab eo: q2 morte morieris. & di-
οὐ καταβήσῃ ἀπ᾽ αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ εἶ-
xit eis rex: qd̄ iudiciū viri
πεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ
qui aſcēdit in occurſum vobis: & q̄ locutus eſt ad
ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ λαλήσαντος πρὸς
vos verba hec? & dixerūt: vir piloſus & zo
ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους; καὶ εἶπον, ἀνὴρ δασὺς καὶ ζώ-
na pillicea accinctus lūbū ſuū. & dixit:
νην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν,
helias theſbytes hic. & mittit ad eū qui-
ἠλίας ὁ θεσβύτης οὗτος. καὶ ἀποστέλλει πρὸς αὐτὸν πεν-
quagenariū p̄ncipē & quinquaginta eius: & abie
τηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύ-
runt ad eū. ipſe aūt ſedebat in vertice
θησαν πρὸς αὐτόν. αὐτὸς δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς
mōtis. & locutus eſt ad eū quinq̄genari⁹ p̄nceps
τοῦ ὄρους. καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν ὁ πεντηκόνταρχος
& dixit: homo dei hec dicit rex:
καὶ εἶπεν, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ τάδε λέγει ὁ βασιλεύς,
deſcende. & rñdit helias & dixit ad qui-
κατάβηθι. καὶ ἀπεκρίθη ἠλίας καὶ εἶπε πρὸς τὸν πεν-
quagenariū p̄ncipē: ſi homo dei ſum ego: de
τηκόνταρχον, εἰ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ εἰμὶ ἐγώ, κα-
ſcendet ignis de celo & deuorabit te &
ταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεταί σε καὶ
quinquaginta tuos. & deſcēdit ignis de ce
τοὺς πεντήκοντά σου. καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρα-
lo & deuorauit eū & quinquagīta eius. &
νοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. καὶ
adijciēs rex miſit ad eū p̄icipē quinq̄-
προσθεὶς ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πεντηκόνταρ-
genariū alteꝝ & quinquaginta eius. & aſcēdit
χον ἕτερον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. καὶ ἀνέβη ὁ
quinq̄genari⁹ p̄nceps & locut⁹ eſt ad eū: & dixit:
πεντηκόνταρχος καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν,
homo dei hec dicit rex: cito de
ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ τάδε λέγει ὁ βασιλεύς, ταχέως κα-
ſcende. & rñdit helias & dixit ad eū: ſi ho
τάβηθι. καὶ ἀπεκρίθη ἠλίας καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, εἰ ἄν-
mo dei ſum ego: deſcēdet ignis de celo
θρωπος τοῦ θεοῦ εἰμὶ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
& deuorabit te & quinquagīta tuos. & de-
καὶ καταφάγεταί σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου. καὶ κα-
ſcēdit ignis de celo & deuorauit illū &
τέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ
quinquaginta ei⁹. & addēs rex rurſū mi
τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. καὶ προσθεὶς ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀπέστει-
ſit quinq̄genariū p̄ncipē tertiū & quinquagīta eius. &
λε πεντηκόνταρχον τρίτον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. καὶ
venit quinq̄genari⁹ p̄nceps terti⁹: & curuauit in ge
ἦλθεν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γό-
nua ſua cōtra heliā: & p̄cat⁹ ē eū: & locut⁹ eſt
νατα αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ ἠλίου, καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν
ad eū dicēs: homo dei honoretur iā aīa.
πρὸς αὐτὸν λέγων, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχή
mea & aīe ſeruorū tuoꝝ quinq̄ginta in ocu
μου καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν δούλων σου τῶν πεντήκοντα ἐν ὀφ-
lis tuis. ecce eñ deſcēdit ignis de celo & deuo
θαλμοῖς σου. ἰδοὺ γὰρ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέ-
rauit duos q̄nq̄genarios p̄ncipes p̄rimos & vniuſcuiuſq̧
φαγε τοὺς δύο πεντηκοντάρχους τοὺς πρώτους καὶ ἑκάστου
quinq̄ginta: & nūc honoretur iā aīa ſer-
τοὺς πεντήκοντα, καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχὴ τῶν δού-
uorū tuoꝝ in oculis tuis. & locut⁹ eſt angelus dñi ad heli
λων σου ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος κυρίου πρὸς ἠλί-
am dicēs: deſcēde cū eo ne timeas a facie
αν λέγων, κατάβηθι μετ᾽ αὐτοῦ μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου
eorū. & ſurgens deſcēdit helias: & abijt cū eis
αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς κατέβη ἠλίας, καὶ ἐπορεύθη μετ᾽ αὐτῶν

C

D

Digitized by Google

ad regem. ꝛ locut⁹ eſt ad eum: hec di
πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, τάδε λέ-
cit dñs: eo ꝙ miſiſti nuncios ad cōſu-
γει κύριος, ἀνθ᾽ ὧν ἀπέστειλας ἀγγέλους ἐπερω-
lendū in baal muſcā deū accaron quaſi nō eēt
τῆσαι ἐν τῷ βάαλ μυῖαν θεὸν ἀκκαρὼν ὡσεὶ μὴ ἦν
deus in iſrael vt interrogares ſermonē eius:
θεὸς ἐν ἰσραὴλ τοῦ ἐπερωτῆσαι τὸν λόγον αὐτοῦ,
ideo lectus ſup quē aſcēdiſti ſup eū nō de-
διὰ τοῦτο ἡ κλίνη ἐφ᾽ ἧς ἀνέβης ἐπ᾽ αὐτῆς οὐ κα-
ſcēdes abeo: q2 morte morieris. ꝛ mor
ταβήσῃ ἀπ᾽ αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἀπέ-
tu⁹ ē iuxta ſmonē dñi: quē locut⁹ eſt helias. ꝛ
θανεν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἠλίας. καὶ
regnauit ioram frater ochozie pro eo:
ἐβασίλευσεν ἰωρὰμ ὁ ἀδελφὸς ὀχοζίου ἀντ᾽ αὐτοῦ,
quia nō erat ei fili⁹ in anno ſcdo io
ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ υἱὸς ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἰω-
ram filij ioſaphat regis iude. ꝛ reliqua
ρὰμ υἱοῦ ἰωσαφὰτ βασιλέως ἰούδα. καὶ τὰ λοιπὰ
verborū ochozie ꝛ oīa que fecit: nō
τῶν λόγων ὀχοζίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ
ne ſcripta ſūt in libro ſermonū dierū re
ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασι
gum iſrael?
λέων ἰσραήλ;

Ca.2.

A Et factū eſt cū leuaret dñs heliā in
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναγαγεῖν κύριον τὸν ἠλίαν ἐν
cōmotione q̄ſi in celū: ꝛ iuit helias ꝛ
συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπορεύθη ἠλίας καὶ
eliſeus de galgalis. ꝛ ait helias ad eliſeū:
ἐλισσαιὲ ἐκ γαλγάλων. καὶ εἶπεν ἠλίας πρὸς ἐλισσαιέ,
ſede tū hic: q2 dñs miſit me vſqꝫ in be
κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως βαι
thel. ꝛ ait eliſe⁹: viuit dñs ꝛ viuit aīa tua:
θήλ. καὶ εἶπεν ἐλισσαιέ, ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου,
ſi derelinquā te. ꝛ venīūt in bethel. ꝛ
εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἔρχονται εἰς βαιθήλ. καὶ
egreſſi ſūt filij prophetarū q̄ in bethel ad eli
ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν βαιθὴλ πρὸς ἐλι
ſeum: ꝛ dixerūt ei: ſi tū noſti ꝙ hodie
σσαιέ, καὶ εἶπον αὐτῷ, εἰ δὴ ἔγνως ὅτι σήμερον
tollit dñs dñz tuū ſuper ca
λαμβάνει κύριος τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφα
put tuū. ꝛ dixit: et ego noui: ſilete. ꝛ
λῆς σου. καὶ εἶπε, καί γε ἐγὼ ἔγνων, σιωπᾶτε. καὶ
dixit helias eliſeo: ſede tū hic: q2 do
εἶπεν ἠλίας τῷ ἐλισσαιέ, κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύ
minus miſit me in hiericho. ꝛ ait eliſeus: viuit
ριος ἀπέσταλκέ με εἰς ἱεριχώ. καὶ εἶπεν ἐλισσαιέ, ζῇ
dñs ꝛ viuit aīa tua: ſi derelinquā te. ꝛ
κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ
venerūt in hiericho ꝛ appropinquerūt filij pphtarū q̄
ἦλθον εἰς ἱεριχὼ καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ
in hiericho ad eliſeū: ꝛ dixerūt ei: ſi tū
ἐν ἱεριχὼ πρὸς ἐλισσαιέ, καὶ εἶπον αὐτῷ, εἰ δὴ
noſti ꝙ hodie tollit dñs dñm tuū
ἔγνως ὅτι σήμερον λαμβάνει κύριος τὸν κύριόν σου
ſuper caput tuū? ꝛ dixit: ego noui: ſi
ἐπάνω τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπεν, ἐγὼ ἔγνων, σιω
lete. ꝛ dixit ei helias: ſede tū hic:
πᾶτε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἠλίας, κάθου δὴ ἐνταῦθα,
quia dñs miſit me vſqꝫ ad iordanē. ꝛ ai-
ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως τοῦ ἰορδάνου. καὶ εἶ
it eliſeus: viuit dñs ꝛ viuit aīa tua: ſi dereli-
πεν ἐλισσαιέ, ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκατα
quā te. ꝛ ierunt ambo ꝛ quinq̄
λείψω σε. καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι καὶ πεντή-
ginta viri de filijs pphtarū.
κοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν

regem & locutus eſt ei. Hec dicit dominus. Quia miſiſti nuncios ad conſulendum beelzebub deū accarō: q̄ſi non eſſet deus in iſrael a quo poſſes interrogare ſermonē: ideo de lectulo ſup quem aſcendiſti nō deſcēdes: ſed morte morieris. Mortu⁹ ē aūt iuxta ſermonē dñi quē locutus eſt helias: & regnauit iorā fr̄ eius pro eo: anno ſecundo ioram filii ioſaphat regis iude. Nō ei n̄ hēbat filiū. Reliqua autem verborum ochozie que operatus eſt: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonum dierum regum iſrael?

2.

Factū ē aūt cū leuare vellet dñs heliam p̄ turbinem in celum: ibant helias & heliſeus de galgalis. Dixitqꝫ helias ad heliſeū. Sede hic: quia dominus miſit me vſqꝫ i bethel. Cui ait heliſeus. Viuit dñs & viuit aīa tua: quia nō dereliquā te. Cūqꝫ deſcēdiſſēt bethel: egreſſi ſunt filii p̄phetarū qui erāt in bethel ad heliſeū & dixerūt ei. Nūq̄d noſti: quia hodie dominus tollet dominum tuum a te? Qui reſpondit. Et ego noui. Silete. Dixit autem helias ad heliſeum. Sede hic quia dñs miſit me in hiericho. Et ille ait. Viuit dñs & viuit anima tua: quia nō derelinquā te. Cūqꝫ veniſſēt hiericho: accesserūt filii p̄phetarū q erāt in hiericho ad heliſeū: & dixerūt ei. Nūquid noſti: quia dominus hodie tollet dominum tuum a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit autem ei helias. Sede hic: quia dñs miſit me vſqꝫ ad iordanem. Qui ait. Viuit dominus: & viuit aīa tua: quia nō derelinquā te. Ierūt igitur ambo pariter & quinquaginta viri de filiis prophetarū

המלך: וידבר אליו כה אמר יהוה
יען אשר שלחת מלאכים לדרש
בבעל זבוב אלהי עקרון, המבלי
אין אלהים בישראל לדרש
בדברו, לכן המטה אשר עלית שם
לא תרד ממנה כי מות תמות: וימת
כדבר יהוה אשר דבר אליהו,
וימלך יהורם תחתיו, בשנת שתים
ליהורם בן יהושפט מלך יהודה,
כי לא היה לו בן: ויתר דברי
אחזיהו אשר עשה, הלוא המה
כתובים על ספר דברי הימים
למלכי ישראל:

Cap. ij.

ויהי בהעלות יהוה את אליהו
בסערה השמים, וילך אליהו
ואלישע מן הגלגל: ויאמר אליהו
אל אלישע שב נא פה, כי יהוה
שלחני עד בית אל, ויאמר אלישע
חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך,
וירדו בית אל: ויצאו בני הנביאים
אשר בית אל אל אלישע, ויאמרו
אליו הידעת כי היום יהוה לקח
את אדניך מעל ראשך, ויאמר
גם אני ידעתי החשו: ויאמר לו
אליהו אלישע שב נא פה, כי
יהוה שלחני יריחו, ויאמר חי
יהוה וחי נפשך אם אעזבך, ויבאו
יריחו: ויגשו בני הנביאים אשר
ביריחו אל אלישע ויאמרו אליו,
הידעת כי היום יהוה לקח את
אדניך מעל ראשך, ויאמר גם
אני ידעתי החשו: ויאמר לו
אליהו שב נא פה, כי יהוה שלחני
הירדנה, ויאמר חי יהוה וחי
נפשך אם אעזבך, וילכו שניהם:
וחמשים איש מבני הנביאים

זבב בל
עלה
ירד מות
מלך שנה
כתב
היה עלה
ישב
עזב
נבא
אמר
חשה
בוא
נגש
שנה
נבא

Pritiua.heb. **Tex.he.iiii.Regū.ij.** **Trāſla.B.Hie.** **Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina.**

הָלְכוּ וַיַּעַמְדוּ מִנֶּגֶד מֵרָחוֹק וּשְׁנֵיהֶם עָמַד רָחַק
עָמְדוּ עַל־הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת לָקַח
אַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלֹם וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם גָּלַם נָכָה
וַיֵּחָצוּ הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעַבְרוּ שְׁנֵיהֶם חָצָה עָבַר
בֶּחָרָבָה׃ וַיְהִי כְעָבְרָם וְאֵלִיָּהוּ אָמַר הָיָה
אֶל־אֱלִישָׁע שְׁאַל מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ עָשָׂה
בְּטֶרֶם אֶלָּקַח מֵעִמָּךְ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע לָקַח אָמַר
וִיהִי־נָא פִּי־שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי׃ פֶּה שָׁנָה
וַיֹּאמֶר הִקְשִׁיתָ לִשְׁאוֹל אִם־תִּרְאֶה קָשָׁה שָׁאַל
אֹתִי לֻקָּח מֵאִתָּךְ יְהִי־לְךָ כֵן וְאִם רָאָה
אַיִן לֹא יִהְיֶה׃ וַיְהִי הֵמָּה הֹלְכִים
הָלוֹךְ וְדַבֵּר וְהִנֵּה רֶכֶב־אֵשׁ וְסוּסֵי הָלַךְ
אֵשׁ וַיַּפְרִדוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל פָּרַד עָלָה
אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמָיִם׃ וֶאֱלִישָׁע
רֹאֶה וְהוּא מְצַעֵק אָבִי אָבִי צָעַק
רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו וְלֹא רָאָהוּ
עוֹד וַיַּחֲזֵק בִּבְגָדָיו וַיִּקְרָעֵם חָזַק קָרַע
לִשְׁנַיִם קְרָעִים׃ וַיָּרֶם אֶת־אַדֶּרֶת שָׁנָה רוּם
אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיָּשָׁב שׁוּב
וַיַּעֲמֹד עַל־שְׂפַת הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּקַּח אֶת עָמַד שָׂפָה
אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו לָקַח
וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיֹּאמַר אַיֵּה נָכָה
יְהוָה אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ אַף־הוּא וַיַּכֶּה
אֶת־הַמַּיִם וַיֵּחָצוּ הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעֲבֹר חָצָה עָבַר
אֱלִישָׁע׃ וַיִּרְאֻהוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים רָאָה נָבָא
אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ אָמַר
נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל־אֱלִישָׁע וַיָּבֹאוּ נוּחַ בּוֹא
לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אָרְצָה׃ שָׁחָה
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה־נָא יֵשׁ־אֶת
עֲבָדֶיךָ חֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל
יֵלְכוּ נָא וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן בָּקַשׁ
נְשָׂאוֹ רוּחַ יְהוָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד שָׁלַךְ
הֶהָרִים אוֹ בְּאַחַת הַגֵּאָיוֹת נָשָׂא
וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ׃ וַיִּפְצְרוּ־בוֹ עַד שָׁלַח פָּצַר
בֹּשׁ וַיֹּאמֶר שִׁלְחוּ וַיְשַׁלְּחוּ חֲמִשִּׁים בּוֹשׁ
אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים יוֹם

ſecuti ſunt eos. Qui & ſteterūt ecōtra lōge. Illi āt ābo ſtabāt ſup iordanē. Tulitq̄ʒ helias ∞ palliū ſuū & inuoluit illud: & percuſſit aquas: q̄ diuiſe ſunt in vtramq̄ʒ partē: & trāſierūt ābo p ſiccū. Cunq̄ʒ tranſiſſent: helias dixit ∞∞∞ ad heliſeū. Poſtula qđ vis: vt faciam tibi ∞∞∞ anteq̄ʒ tollar a te. Dixitq̄ʒ heliſeus. ∞∞∞∞∞ Obſecro vt fiat in me duplex ſpūs tu⁹. Qui rñdit. Rem difficilē poſtulaſti. Attamē ſi videris me qñ tollar a te: erit quod petiſti. Si autē non videris: non erit. Cunq̄ʒ pergerent & ∞ incedētes ſermocinarētur: ecce curr⁹ igne⁹ & equi ignei diuiſerūt vtrūq̄ʒ. Et aſcendit ∞∞ helias p turbinē in celū: heliſeus autem ∞∞ videbat & clamabat. Pater mi: pater mi ∞∞ currus iſrael & auriga eius. Et non vidit eum amplius. Apphēditq̄ʒ veſtimēta ſua: et ſcidit illa in duas partes. Et leuauit pallium ∞∞∞∞ helie quod ceciderat ei. Reuerſuſq̄ʒ ∞∞∞ ſtetit ſup ripā iordāis & ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ pallio helie quod ceciderat ei ∞∞∞∞∞∞ percuſſit aquas. Et dixit. Vbi eſt ∞∞∞∞∞ deus helie etiam nūc. Percuſſitq̄ʒ ∞∞∞∞ aquas & diuiſe ſūt huc atq̄ʒ illuc: & tranſiit ∞ heliſeus. Videntes autē filii prophetarum ∞∞ qui erant in hiericho de contra dixerunt. ∞ Requieuit ſpūs helie ſup heliſeū. Et venientes in occurſū ei⁹ adorauerunt eum pni⁹ i terrā: dixerūtq̄ʒ illi. Ecce cū ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ſeruis tuis ſunt quiq̄ʒ ginta viri fortes: qui poſſunt ire & q̄rere dominum tuum: ne forte ∞∞ tulerit eū ſpūs dñi & p iecerit eum in vnum ∞∞ mōtiū aut in vnā valliū. Qui ∞∞∞∞∞∞∞ ait. Nolite mittere. Coegeruntq̄ʒ eum donec acquieſceret & diceret. Mittite. Et miſerunt quinq̄ʒgita viros. Qui cū q̄ſiſſent trib⁹ dieb⁹

venerūt: ꝛ ſteterūt econtra lōge. ambo āt ſte
ἦλθον, καὶ ἔστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν. ἀμφότεροι δὲ ἔστη
terūt ſup iordanē. ꝛ tulit helias pallium
σαν ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἔλαβεν ἠλίας τὴν μηλωτὴν
ſuum ꝛ inuoluit illud: ꝛ percuſſit in eo a
αὐτοῦ καὶ εἴλησεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ τὰ ὕδα
quas: ꝛ diuiſa eſt aqua hinc ꝛ hinc. ꝛ trāſierūt
τα, καὶ διῃρέθη τὸ ὕδωρ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ διέβησαν
ambo per ſiccū. ꝛ factū ē vt trāſiuit: dixit helias
ἀμφότεροι διὰ ξηρᾶς. καὶ ἐγένετο ὡς διῆλθεν, εἶπεν ἠλίας
eliſeo: poſtula qd faciā tibi anteq̄ʒ tollar
τῷ ἐλισσαιέ, αἴτησαι τί ποιήσω σοι πρὶν ἢ ἀναληφθῆναί
ego a te. ꝛ dixit eliſeus: fiat iā ſpūs q̄ ē
με ἀπὸ σοῦ. καὶ εἶπεν ἐλισσαιέ, γενηθήτω δὴ τὸ πνεῦμα τὸ
in te dupliciter in me. ꝛ dixit helias rē durā dixiſti
ἐπὶ σοὶ διπλῶς ἐπ' ἐμέ. καὶ εἶπεν ἠλίας ἐσκλήρυνας
in petendo: attamē ſi videris me recedētē
τοῦ αἰτήσασθαι, πλὴν ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον
a te: erit tibi ſic. ſi āt nō videris: non fi
ἀπὸ σοῦ, ἔσται σοι οὕτως. ἐὰν δὲ μὴ ἴδῃς, οὐ μὴ γένη
et. ꝛ factū eſt ipſis pergētibus ꝛ loquētibus: ꝛ
ται. καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων καὶ λαλούντων, καὶ
ecce currus ignis ꝛ equi ignis: ꝛ diuiſerūt
ἰδοὺ ἅρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρός, καὶ διεχώρισαν
inter ambos. ꝛ aſſumpt⁹ eſt helias in commotio
ἀναμέσον ἀμφοτέρων. καὶ ἀνελήφθη ἠλίας ἐν συσσεισ
ne vſq̄ʒ ad celū. ꝛ eliſe⁹ videbat ꝛ ipſe clamabat:
μῷ ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἐλισσαιὲ ἑώρα καὶ αὐτὸς ἐβόα,
pater. pater: currus iſrael ꝛ eques eius: ꝛ
πάτερ πάτερ, ἅρμα ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ, καὶ
nō vidit eū āpli⁹. ꝛ apphēdit eliſeus veſtimē
οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι. καὶ ἐκράτησεν ἐλισσαιὲ τοῦ ἱματί
tū ſuū ꝛ ſcidit illud in duas ptes: ꝛ leuauit pal
ου αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτὸ εἰς δύο, καὶ εἵλετο τὴν μη
lium helie eliſe⁹ qđ ceciderat ſuper eū.
λωτὴν ἠλίου ὁ ἐλισσαιὲ τὴν πεσοῦσαν ἐπάνωθεν αὐτοῦ.
ꝛ reuerſus eſt eliſe⁹ ꝛ ſtetit ſup ripā iorda
καὶ ἐπέστρεψεν ἐλισσαιὲ καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ἰορδά
nis: ꝛ tulit palliū helie: qđ ceciderat ſuper eū:
νου, καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν ἠλίου, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ
ꝛ percuſſit aquas ꝛ nō ſūt diuiſe. ꝛ dixit eliſeus:
καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα καὶ οὐ διῃρέθη. καὶ εἶπεν ἐλισσαιέ,
vbi eſt deus helie ēt ipſe: ꝛ percuſſit aquas:
ποῦ ἐστὶν θεὸς ἠλίου ἀφφώ, καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα
ꝛ diuiſe ſūt huc ꝛ huc. ꝛ trāſiit p ſiccū ꝛ viderūt
καὶ διῃρέθη ἔνθα καὶ ἔνθα. καὶ ἦλθε διὰ ξηρᾶς καὶ εἶδον
filij pphetaꝝ q̄ in hiericho ecōtra reuer
οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν ἱεριχὼ ἐξεναντίας ἀναστρέ
tentē eū. ꝛ dixerūt: requieuit ſpūs
φοντα αὐτόν. καὶ εἶπον, ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα
helie ſup eliſeum. ꝛ abierunt in occurſum
ἠλίου ἐπὶ ἐλισσαιέ. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς συνάντησιν
ei ꝛ adorauerunt eū ſup terrā. ꝛ dixerūt ad
αὐτῷ καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ εἶπον πρὸς
eum: ecce iā ſunt cū ſeruis tuis quinqua
αὐτόν, ἰδοὺ δὴ εἰσὶ μετὰ τῶν παίδων σου πεντή
ginta viri filij roboris: euntes iā que
κοντα ἄνδρες υἱοὶ δυνάμεως, πορευθέντες δὴ ζητη
rant dñm tuū ne forte tulerit eū ſpirī
σάτωσαν τὸν κύριόν σου, μήποτε ἦρεν αὐτὸν πνεῦ
tus dñi: ꝛ proiecit eū in vnū montiū vel in
μα κυρίου, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων ἢ ἐφ' ἕνα
vnū colliū. ꝛ ait eliſeus: nō mitte
ἕνα τῶν βουνῶν. καὶ εἶπεν ἐλισσαιέ, οὐκ ἀποστελεῖ
tis. ꝛ coegerunt eū donec erubeſceret. ꝛ di
τε. καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν ἕως ᾐσχύνετο. καὶ εἶ
xit: mittite. ꝛ miſerūt quinquaginta vi
πεν, ἀποστείλατε. καὶ ἀπέστειλαν πεντήκοντα ἄν
ros: ꝛ queſierūt tribus diebus:
δρας, καὶ ἐζήτησαν τρισὶν ἡμέραις, ∞∞∞∞∞

∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

B

Eccl. 48.b.

Infra. 13.c.

C

Digitized by Google

ꝛ nō inuenerūt. ꝛ reuerſi ſunt ad eum. ꝛ eliſeus
D καὶ οὐχ εὗρον. καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν. καὶ ἐλισσαῖ
ſedebat in hiericho: ꝛ dixit eis: nōne dixi vobis
ἐκάθητο ἐν ἱεριχῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ εἶπον ὑμῖν
nō eatis? ꝛ dixerūt viri ciuitatis ad eli-
μὴ πορεύεσθε; καὶ εἶποι οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς ἐλι
ſeum: ecce iā habitatio ciuitatis huius bo
σσαῖ, ἰδοὺ δὴ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ταύτης ἀγα-
na ſicut tu dn̄e ꝓſpicis: ꝛ aque male: ꝛ
θὴ καθὼς σὺ κύριε ὁρᾷς, καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ, καὶ ἡ
terra ſterilis. ꝛ ait eliſeus: tollite mihi hydri
γῆ ἀτεκνουμένη. καὶ εἶπεν ἐλισσαῖ, λάβετέ μοι ὑδρί-
am nouā: ꝛ mittite ibi ſalē. ꝛ tulerūt ei:
σκην καινὴν, καὶ ἐμβάλετε ἐκεῖ ἅλας. καὶ ἔλαβον αὐ
ꝛ egreſſus ē ad trāſitū aquarū ꝛ mi-
τῷ, καὶ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων καὶ ἔῤῥι
ſit ibi ſalē. ꝛ ait: hec dicit dn̄s: ſa
ψεν ἐκεῖ τὸ ἅλας. καὶ εἶπεν, τάδε λέγει κύριος, ἴα-
naui aquas has: nō erit āpli⁹ inde mo-
μαι τὰ ὕδατα ταῦτα, οὐκ ἔσαι ἔτι ἐκεῖθεν ἀποθνή
riēs neq̄ ſterilis. ꝛ ſanate ſūt aque vſq̄ ad di
σκων οὐδὲ ἀτεκνουμένη. καὶ ἰάθη τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέ
em hanc iuxta ꝟbū qđ locut⁹ eſt eliſeus. ꝛ aſcē
ρας ταύτης κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐλισσαῖ. καὶ ἀνέ
dit eliſeus inde in bethel: ꝛ ipſo aſcēdē
βη ἐλισσαὶ ἐκεῖθεν εἰς βαιθὴλ, καὶ αὐτοῦ ἀναβαίνον
te in via: egreſſi ſūt pueri parui de ciuitate
τος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐξῆλθε παιδάρια μικρὰ ἐκ τῆς πόλεως
ꝛ illudebāt ei: ꝛ dicebāt ei: aſcēde cal
καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, ἀνάβαινε φα
ue aſcēde calue. ꝛ reſpexit poſt ſe:
λακρὲ ἀνάβαινε φαλακρέ. καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω αὐτοῦ,
ꝛ vidit eos: ꝛ maledixit eis in noīe do
καὶ εἶδεν αὐτά, καὶ κατηράσατο αὐτὰ ἐν ὀνόματι κυ
mini. ꝛ egreſſi ſūt duo vrſi de ſaltu: ꝛ lacera
ρίου. καὶ ἐξῆλθον δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ ἀνέῤῥη
uerūt ex eis quadraginta ꝛ duos pueros. ꝛ ab-
ξαν ἐξ αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παιδάρια. καὶ διῆλ
ijt inde in mōtē carmeli: ꝛ inde reuerſus
θεν ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος τὸ καρμήλιον, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρε
eſt in ſamariam.
ψεν εἰς σαμάρειαν.

Ca.3.

A Et ioram filius achaab regnauit in iſrael in
Καὶ ἰωρὰμ υἱὸς ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐν ἰσραὴλ ἐν
ſamaria in octauo decimo āno ioſaphat regis
σαμαρείᾳ ἐν ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει ἰωσαφὰτ βασιλέως
iuda. ꝛ regnauit duodecim ānis: ꝛ fecit
ἰούδα. καὶ ἐβασίλευσεν δώδεκα ἔτη, καὶ ἐποίησε τὸ
malū corā dn̄o: ſed nō ſicut pater ſu
πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ αὐ-
us ꝛ mater ſua. ꝛ amouit ſtatuas ba
τοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ βα
al: quas fecit pater eius: veruntn̄ in pecca
αλ, ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πλὴν ἐν ταῖς ἁμαρ
tis hieroboā filij nabat q̄ peccare fecit iſrael:
τίαις ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραὴλ,
adheſit: ꝛ nō receſſit ab eis. ꝛ meſa rex
ἐκολλήθη, καὶ οὐκ ἀπέστη ἀπ᾿ αὐτῶν. καὶ μεσὰ βασιλεὺς
moab erat hn̄s pecora: ꝛ erat afferēs tributū: ꝛ reddēs
μωὰβ ἦν νωκήδ, καὶ ἦν φέρων φόρον, καὶ ἐπιστρέφων τῷ
regi iſrael cētum milia agnoꝝ ꝛ cētum
βασιλεῖ ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας ἀρνῶν καὶ ἑκατὸν
milia arietū in velleribus. ꝛ factū ē poſtq̄
χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ
mortu⁹ eſt achaab: ꝓuaricat⁹ ē moab in rege iſ
ἀποθανεῖν ἀχαὰβ, ἠθέτησεν μωὰβ ἐν βασιλεῖ ἰσ-
rael. ꝛ egreſſus ē ioram rex iſrael de ſa-
ραήλ. καὶ ἐξῆλθεν ἰωρὰμ ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐκ σα
maria in die illa: ꝛ recenſuit iſrl.
μαρείας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐπεσκέψατο τὸν ἰσλ.

nō iuenerūt. Et reuerſi ſunt ad eum. At ille hītabat in hiericho: & dixit eis. Nunquid non dixi vobis: nolite mittere? Dixerunt quoq̄ viri ciuitatis ad heliſeum. Ecce hītatio ciuitatis huius optima eſt ſicut tuipſe dn̄e ꝓſpicis. Sed aque peſſime ſūt: & terra ſterilis. At ille ait. Afferte mihi vas nouum & mittite in illud ſal. Qđ cū attuliſſet: egreſſus ad fōtē aq̄rū miſit in illum ſal: & ait. Hec dicit dominus. Sanaui aquas has: & non erit vltra in eis mors neq̄ ſterilitas. Sanate ſunt ergo aq̄ vſq̄ in diem hanc iuxta verbum heliſei qđ locutus eſt. Aſcēdit āt inde heliſe⁹ in bethel. Cūq̄ aſcenderet ꝑ viā: pueri parui egreſſi ſunt de ciuitate & illudebāt ei dicentes. Aſcēde calue: aſcende calue. Qui cū reſpexiſſet vidit eos: & maledixit eis ī noīe dn̄i. Egreſſiq̄ ſunt duo vrſi de ſaltu & lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros. Abijt autē inde in mōtem carmeli: & inde reuerſus eſt in ſamariam.

3.

Ioram vero filius achab regnauit ſup iſrael in ſamaria: anno decio octauo ioſaphat regis iude. Regnauitq̄ duodecim annis. & fecit malū corā domino: ſed non ſicut pater ſuus & mater. Tulit enim ſtatuas baal quas fecerat pater eius: veruntn̄ in pctis hieroboā filii nabat q peccare fecit iſrael adheſit nec receſſit ab eis. Porro meſa rex moab nutriebat pecora multa: & ſoluebat regi iſrael cētū milia agnorū: & cētū milia arietū cū velleribus ſuis. Cūq̄ mortuus fuiſſet achab: ꝓuaricatus ē fedus qđ hēbat cū rege iſrael. Egreſſus ē igitur rex ioram in die illa de ſamaria: & recenſuit vniuerſum iſrael

וְלֹא מְצָאֻהוּ׃ וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו וְהוּא
יֹשֵׁב בִּירִיחוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲלֹא
אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם אַל תֵּלֵכוּ׃ וַיֹּאמְרוּ
אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל אֱלִישָׁע הִנֵּה נָא
מוֹשַׁב הָעִיר טוֹב כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי רֹאֶה
וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשַׁכָּלֶת׃
וַיֹּאמֶר קְחוּ לִי צְלֹחִית חֲדָשָׁה
וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו׃ וַיֵּצֵא
אֶל מוֹצָא הַמַּיִם וַיַּשְׁלֶךְ שָׁם מֶלַח
וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה רִפִּאתִי לַמַּיִם
הָאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת
וּמְשַׁכָּלֶת׃ וַיֵּרָפוּ הַמַּיִם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה כִּדְבַר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֵּר׃
וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית אֵל וְהוּא עֹלֶה
בַדֶּרֶךְ וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן
הָעִיר וַיִּתְקַלְּסוּ בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ
עֲלֵה קֵרֵחַ עֲלֵה קֵרֵחַ׃ וַיִּפֶן אַחֲרָיו
וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם יְהוָה וַתֵּצֶאנָה
שְׁתַּיִם דֻּבִּים מִן הַיַּעַר וַתְּבַקַּעְנָה
מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי יְלָדִים׃ וַיֵּלֶךְ
מִשָּׁם אֶל הַר הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם שָׁב
שֹׁמְרוֹן׃ וִיהוֹרָם בֶּן אַחְאָב
מָלַךְ עַל יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת
שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
וַיַּעֲשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא
כְּאָבִיו וּכְאִמּוֹ וַיָּסַר אֶת מַצְּבַת
הַבַּעַל אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו׃ רַק בְּחַטֹּאות
יָרָבְעָם בֶּן נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת
יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא סָר מִמֶּנָּה׃ וּמֵישַׁע
מֶלֶךְ מוֹאָב הָיָה נֹקֵד וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל מֵאָה אֶלֶף כָּרִים וּמֵאָה אֶלֶף
אֵילִים צָמֶר׃ וַיְהִי כְּמוֹת אַחְאָב
וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בַּיּוֹם הַהוּא
מִשֹּׁמְרוֹן וַיִּפְקֹד אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל׃

שוב
הלך
ישב
רעע שכל
לקח
שום
יצא
היה
רפא
עלה
קלס
פנה
ראה קלל
יצא דוב
בקע רבע
שנה
שוב
Cap.iij.
שנה
מלך
עשה רעע
סור נצב
חטא
שוב
כרר
היה
פשע
פקד

וילך וישלח אל יהושפט מלך שלח
יהודה לאמר מלך מואב פשע בי
התלך אתי אל מואב למלחמה הלך לחם
ויאמר אעלה כמוני כמוך כעמי עלה
כעמך כסוסי כסוסיך: ויאמר אי אמר
זה הדרך נעלה ויאמר דרך מדבר דבר
אדום: וילך מלך ישראל ומלך
יהודה ומלך אדום ויסבו דרך שבעת סבב
ימים ולא היה מים למחנה ולבהמה יום חנה
אשר ברגליהם: ויאמר מלך
ישראל אהה כי קרא יהוה לשלשת
המלכים האלה לתת אותם ביד נתן את
מואב: ויאמר יהושפט האין פה
נביא ליהוה ונדרשה את יהוה נבא דרש
מאותו ויען אחד מעבדי מלך ענה
ישראל ויאמר פה אלישע בן
שפט אשר יצק מים על ידי אליהו:
ויאמר יהושפט יש אותו דבר
יהוה וירדו אליו מלך ישראל
ויהושפט ומלך אדום: ויאמר אלישע
אל מלך ישראל מה לי ולך לך אל הלך
נביאי אביך ואל נביאי אמך
ויאמר לו מלך ישראל אל כי
קרא יהוה לשלשת המלכים האלה
לתת אותם ביד מואב: ויאמר
אלישע חי יהוה צבאות אשר עמדתי
לפניו כי לולי פני יהושפט מלך פנה
יהודה אני נשא אם אביט אליך נבט
ואם אראך: ועתה קחו לי מנגן ראה לקח
והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד נגן היה
יהוה: ויאמר כה אמר יהוה עשה
הנחל הזה גבים גבים: כי כה אמר גוב
יהוה לא תראו רוח ולא תראו גשם ראה
והנחל ההוא ימלא מים ושתיתם מלא שתה
אתם ומקניכם ובהמתכם: ונקל קנה קלל
זאת בעיני יהוה ונתן את מואב

miſitq; ad ioſaphat regem iuda dicens. Rex moab receſſit a me. veni mecum cōtra eū ad prelium. Qui rn̄dit. Aſcendam. Qui meus ē: tuus eſt: populus meꝰ ppl's tuus: & equi mei eq tui. Dixitq;. per quā viā aſcēdemꝰ? At ille rn̄dit. Per deſertum idumee. Perrexerūt igitur rex iſrael & rex iuda & rex edō: & circuierunt p viam ſeptem dierum: nec erat aqua exercitui & iumentis que ſequebantur eos. Dixitq; rex iſrl. Heu heu heu. Cōgregauit nos dn̄s tres reges: vt traderet ī manu moab. Et ait ioſaphat. Eſt ne hic propheta dn̄i vt dep̄cemur dominum p eū? Et rn̄dit vnus d̄ ſeruis regis iſrael. Eſt hic heliſeus filius ſaphat qui fūdebat aquā ſup manꝰ helie. Et ait Ioſaphat. Eſt apud eum ſermo dn̄i. Deſcēditq; ad eū rex iſrael & ioſaphat rex iuda & rex edō. Dixit autē heliſeus ad regem iſrael. Quid mihi & tibi eſt? Vade ad pphetas patris tui & matris tue. Et ait illi rex iſrael. Quare congregauit dn̄s tres reges hos vt traderet eos in manus moab. Dixitq; ad eū heliſeus. Viuit dn̄s exercituū in cuius conſpectu ſto: q̄ ſi nō vultū ioſaphat regis iude erubeſcerē: nō attēdiſſem quidem te: nec reſpexiſſem. Nūc aūt adducite mihi pſaltem. Cūq; caneret pſaltes: facta eſt ſup eū manus dn̄i. Et ait. Hec dicit dominus. Facite alueū torrētis huius foſſas & foſſas. Hec ei dicit dn̄s. Non videbitis ventum neq; pluuiam: & alueꝰ iſte replebitur aquis: & bibetis vos & familie vr̄e: & iumenta veſtra. Parūq; ē hoc in cōſpectu dn̄i: inſup tradet etiam moab

τ abijt τ miſit ad ioſaphat regem iu-
καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστειλεν πρὸς ἰωσαφὰτ βασιλέα ἰού-
da dicēs: rex moab p̄uaricatꝰ ē in me: ſi i-
δα λέγων, βασιλεὺς μωὰβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοί, εἰ πορεύ-
bis mecū ꝯtra moab in prelium? τ dixit: i-
σῃ μετ᾽ ἐμοῦ ἐπὶ μωὰβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν, πορεύ-
bo. ſimilis tibi: ſimilis mihi: τ vt ppl's tuus ppl's 2.Re. 22.a.
σομαι. ὅμοιός σοι, ὅμοιος ἐμοί, καὶ ὡς ὁ λαός σου ὁ λαός
meus: τ vt equi tui equi mei. τ dixit qua
μου, καὶ ὡς οἱ ἵπποι σου οἱ ἵπποι μου. καὶ εἶπεν ποίᾳ
via aſcēdemus? τ dixit: via deſerti edom. τ B
ὁδῷ ἀναβησόμεθα; καὶ εἶπεν, ὁδὸν ἐρήμου ἐδώμ. καὶ
abijt rex iſrael τ rex iuda τ
ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς ἰούδα καὶ
rex edom: τ ibant circūdātes viā ſeptē
ὁ βασιλεὺς ἐδώμ, καὶ ἐπορεύοντο κυκλοῦντες ὁδὸν ἑπτὰ
dierū: τ nō erat aqua caſtris τ iumē
ἡμερῶν, καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνε-
tis q̄ erāt in pedibꝰ eoꝝ. τ dixit rex
σι τοῖς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
iſrael: heu q: vocauit dn̄s tres reges i-
ἰσραήλ, ὢ ὅτι κέκληκεν κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τού-
ſtos vt traderet eos in manu moab. τ ait
τους παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρα μωάβ. καὶ εἶπεν
ioſaphat ad eū: ſi eſt hic ppheta dn̄i:
ἰωσαφὰτ πρὸς αὐτόν, εἰ ἔστιν ἐνταῦθα προφήτης τοῦ κυρίου,
τ cōſulemus dn̄m per eū? τ rn̄dit
καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν κύριον δι᾽ αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη
vnꝰ de ſeruis regis iſrael. τ ait: eſt
εἷς τῶν παίδων τοῦ βασιλέως ἰσραήλ. καὶ εἶπεν, ἔστιν
hic eliſeus filius ſaphat: q̄ fundebat aquā ſup
ἐνταῦθα ἐλισαιὲ υἱὸς σαφάτ, ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ
manus helie. τ ait ioſaphat: eſt in eo ſmo
χεῖρας ἠλίου. καὶ εἶπεν ἰωσαφάτ, ἔστιν ἐν αὐτῷ ῥῆμα
dn̄i? τ deſcēdit ad eum rex iſrael τ
κυρίου; καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς ἰσραὴλ καὶ
ioſaphat rex iuda τ rex edom. τ
ἰωσαφὰτ βασιλεὺς ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς ἐδώμ. καὶ
dixit eliſeus ad regem iſrael: qd mihi τ
εἶπεν ἐλισαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα ἰσραήλ, τί ἐμοὶ καὶ
tibi? vade ad pphetas patris tui
σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατρός σου
τ ad pphetas mr̄is tue. τ ait
καὶ πρὸς τοὺς προφήτας τῆς μητρός σου. καὶ εἶπεν
ei rex iſrael: nūquid vocauit dn̄s
αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἰσραήλ, μὴ ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς
tres reges iſtos vt traderet eos in
τρεῖς βασιλεῖς τούτους τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς
manus moab? τ dixit eliſeus: viuit dn̄s exer-
χεῖρας μωάβ; καὶ εἶπεν ἐλισαιέ, ζῇ κύριος τῶν δυνά- 2.Re. 17.a.c.
cituū cui adſui corā eo: q̄ ſi nō vultum 18.c.
μεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον C
ioſaphat regis iuda ego accipiā: ſi aſpe-
τοῦ ἰωσαφὰτ βασιλέως ἰούδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέ-
xiſſem ad te vel vidiſſē te. τ nūc accipite mihi pſal-
βλεψα πρὸς σὲ ἢ εἶδόν σε. καὶ νῦν λάβετέ μοι ψάλ-
tem. τ factū ē vt caneret pſaltes: τ fa-
λοντα. καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλεν ὁ ψάλλων, καὶ ἐγέ-
cta eſt ſup eū manꝰ dn̄i: τ ait: hec dicit dn̄s:
νετο ἐπ᾽ αὐτὸν χεὶρ κυρίου, καὶ εἶπεν, τάδε λέγει κύριος,
facite torrentē hunc foſſas foſ-
ποιήσατε τὸν χειμάρρουν τοῦτον βοθύνους βοθύ-
ſas: q: hec dicit dn̄s: nō videbitis vētum:
νους, ὅτι τάδε λέγει κύριος, οὐκ ὄψεσθε πνεῦμα,
neq; videbitis pluuiā. τ torrens iſte reple-
οὔτε μὴ ἴδετε ὑετόν. καὶ ὁ χειμάρρους οὗτος πλη-
bitur aqua: τ bibetis vos τ ca-
σθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ παρεμ-
ſtra vr̄a: τ poſſeſſiōes vr̄e τ iumēta vr̄a.
βολαὶ ὑμῶν, καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν.
τ leue hoc ī ꝯſpectu dn̄i: τ dabit dn̄s moab
καὶ κοῦφον τοῦτο ἐνώπιον κυρίου, καὶ δώσει κύριος τὴν μωὰβ

Digitized by Google

in manus vraſ. ⁊ percutite oēm ciuitatē muni
εἰς χεῖρας ὑμῶν. καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὀχυ
tam ⁊ oēm vrbē electā: ⁊ vniuerſū lignū bonū
ρὰν καὶ πᾶσαν πόλιν ἐκλεκτήν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν
ſuccidetis: ⁊ oēs fontes aque obturabitis:
καταβαλεῖτε, καὶ πάσας πηγὰς ὕδατος ἐμφράξετε,
⁊ oēm ꝑtē bonā inutilē reddetis in lapidibꝰ. ⁊
καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις. καὶ
factū eſt in matutino quū aſcēdebat ſacrificiū: ⁊ ecce
ἐγένετο ἐν τῇ πρωΐα ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ
aque veniebāt de via edom: ⁊ repleta eſt terra
ὕδατα ἤρχετο ἐξ ὁδοῦ ἐδώμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ τῶν
aquis. ⁊ vniuerſa moab audiuit ꝙ aſcēderūt
ὑδάτων. καὶ πᾶσα μωὰβ ἤκουσεν ὅτι ἀνέβησαν οἱ
reges vt pugnarēt ꝯ eos: ⁊ clamauerūt de omī
βασιλεῖς πολεμῆσαι αὐτούς, καὶ ἐβόησαν ἐκ παντὸς
accincto balteum ⁊ deſuper: ⁊ ſteterūt in
περιζωννυμένου παραζώνην καὶ ἐπάνω, καὶ ἔστησαν ἐπὶ
terio: ⁊ ſurrexerūt mane: ⁊ ſol ortus eſt
τοῦ ὁρίου, καὶ ὤρθρισαν τὸ πρωΐ, καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν
aduerſus aquas. ⁊ vidit moab aquas ecōtra
ἐπὶ τὰ ὕδατα. καὶ εἶδε μωὰβ τὰ ὕδατα ἐξεναντίας
rubras q̄ſi ſāguinē. ⁊ dixit ſanguis iſte gladij. pu
πυῤῥὰ ὡσεὶ αἷμα. καὶ εἶπεν αἷμα τοῦτο ῥομφαίας. ἐμα
D gnauerūt reges: ⁊ ꝑcuſſit vnuſquiſq; proxi
χέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν πλησί
mū eius: ⁊ nūc ad ſpolia moab. ⁊ venitūt
ον αὐτοῦ, καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα μωάβ. καὶ παραγίνονται
in caſtra iſrael. ⁊ ſurgit iſrael ⁊
εἰς τὴν παρεμβολὴν ἰσραήλ. καὶ ἀνίστανται ἰσραὴλ καὶ
percutit moab. ⁊ fugit moab a facie coꝝ
τύπτει τὸν μωάβ. καὶ ἔφυγε μωὰβ ἐκ προσώπου αὐτῶν
⁊ ingreſſi ſūt ingredientes ⁊ ꝑcutiētes moab:
καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὸν μωάβ,
⁊ ciuitates deſtruxerūt: ⁊ oēm partē bonā: pro
καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθήν, ἔρ
iecit vir lapidē ſuū ⁊ repleuit eā: ⁊ vni
ριψεν ἀνὴρ τὸν λίθον αὐτοῦ καὶ ἐνέπλησεν αὐτήν, καὶ πᾶ
uerſā fontē aque obturauerūt: ⁊ omē lignū bonū ſucci
σαν πηγὴν ὕδατος ἐνέφραξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέ
derūt: donec remaneret lapides in muro ope edifi
βαλον, ἕως τοῦ καταλιπεῖν λίθον ἐν τοίχῳ τεχτονι=
catōis. ⁊ circūdederūt fundibularij: ⁊ percuſ
κῆς. καὶ περιεκύκλωσαν οἱ σφενδονῆται, καὶ ἐπά=
ſerunt eam. ⁊ vidit rex moab ꝙ preua
ταξαν αὐτήν. καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς μωὰβ ὅτι κεκρα
luit ſup eū bellum: ⁊ tulit ſecum
ταίωται ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος, καὶ ἔλαβε μεθ᾽ ἑαυτοῦ
ſeptingētos viros educētes gladium: vt irrūperēt
ἑπτακοσίους ἄνδρας σπωμένους ῥομφαίαν, διακόψαι
ad regem edom: ⁊ nō potuerūt. ⁊ tu
πρὸς βασιλέα ἐδώμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. καὶ ἔλα
lit filiū ſuū primogenitū quē regē cōſtituit
βεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον ὃν ἐβασίλευσεν
pro eo: ⁊ obtulit eū holocauſtū ſup mu
ἀντ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὁλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ τεῖ
rum: ⁊ facta eſt pnīa magna in iſrael. ⁊ receſſe
χος, καὶ ἐγένετο μετάμελος μέγας ἐν ἰσραήλ. καὶ ἀπῆ
runt ab eo ⁊ reuerſi ſunt in terrā ſuam.
ραν ἀπ᾽ αὐτοῦ καὶ ἀπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν αὐτῶν. Ca. 4.
A Et mulier vna de filijs ꝓphetaꝝ clamabat
Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα
ad eliſeū dicēs: ſeruus tuus vir meꝰ mortuꝰ
πρὸς ἐλισσαιὲ λέγουσα, ὁ δοῦλός σου ὁ ἀνήρ μου τέθνη=
eſt: ⁊ tu noſti: ꝙ ſeruus tuus erat timēs
κεν, καὶ σὺ οἶδας, ὅτι ὁ δοῦλός σου ἦν φοβούμενος τὸν
dñm. ⁊ creditor venit vt tollat duos filios meos
κύριον. καὶ ὁ δανειστὴς ἦλθε λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου
in ſeruos ſibi. ⁊ dixit ei eliſeus: qd
εἰς δούλους ἑαυτῷ. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἐλισσαιέ, τί

in manus vras. Et ꝑcutietis oēm citatē munitā: & oēm vrbē electā: & vniuerſū lignū fructiferū ſuccidetis: cunctoſq; fōtes aquarū obturabitis: & oēm agrum egregiū opꝑietis lapidibus. Factū eſt igr̄ mane q̄n ſacrificiū offerri ſolet: & ecce aq̄ veniebāt per viā edom. Et repleta ē terra aqs. Vniuerſi āt moabite audiētes ꝙ deſcēdiſſent tres reges vt pugnarēt aduerſum eos: cōuocauerūt oēs q accincti erant balteo de ſup & ſteterūt in terminis. Primoq; mane ſurgētes: & orto iā ſole ex aduerſo aq̄rū viderunt moabite ecōtra aquas rubras q̄ſi ſanguinem: dixerūtq;. Sāguis gladij eſt. Pugnauerūt reges cōtra ſe: & ceſi ſunt mutuo. Nūc ꝑge ad ꝑdā moab. Perrexerūtq; in caſtra iſrael. Porro conſurgens iſrael ꝑcuſſit moab: at illi fugerūt corā eis. Venerūt igr̄ q vicerāt & ꝑcuſſerūt moab: & citates deſtruxerūt: & oēm agrū optimum mittentes ſinguli lapides repleuerūt: & vniuerſos fontes aquarū obturauerūt: & oīa ligna fructifera ſucciderunt: ita vt muri tm̄ fictiles remanerent. Et circūdata ē citas a fūdibularijs: & magna ex ꝑte ꝑcuſſa. Qđ cum vidiſſet rex moab ꝑualuiſſe. ſ. hoſtes: tulit ſecū ſeptigētos viros educentes gladios vt irrūperent ad regē edō: & nō potuerūt. Arripiēſq; filiū ſuū priogēitū q regnaturus erat ꝓ eo: obtulit holocauſtū ſup murū & fctā ē idignatio magna in iſrael. Statiq; receſſerūt ab eo: & reuerſi ſūt in terrā ſuam. 4.
Mulier aūt q̄dā de vxoribus ꝓphetarū clamabat ad heliſeum dicens. Seruus tuus vir meus mortuꝰ ē: & tu noſti quia ſeruꝰ tuus fuit timens dñm. Et ecce creditor venit vt tollat duos filios meos ad ſeruiēdū ſibi. Cui dixit heliſeus. Quid vis vt

בידכם׃ והכיתם כל עיר מבצר וכל ‏ נכה בצר
עיר מבחור וכל עץ טוב תפילו וכל ‏ בחר נפל
מעיני מים תסתמו וכל החלקה ‏ עין סתם
הטובה תכאבו באבנים׃ ויהי בבקר ‏ כאב היה
כעלות המנחה והנה מים באים ‏ עלה בוא
מדרך אדום ותמלא הארץ את
המים׃ וכל מואב שמעו כי עלו
המלכים להלחם בם ויצעקו מכל ‏ לחם צעק
חגר חגרה ומעלה ויעמדו על הגבול׃ ‏ עלה עמד
וישכימו בבקר והשמש זרחה על ‏ גבל שכם
המים ויראו מואב מנגד ‏ ראה
את המים אדמים כדם׃ ויאמרו ‏ אמר
דם זה החרב נחרבו המלכים ‏ חרב
ויכו איש את רעהו ועתה לשלל ‏ נכה
מואב׃ ויבאו אל מחנה ישראל ‏ חנה
ויקמו ישראל ויכו את מואב ‏ קום
וינסו מפניהם ויכו בה והכות ‏ נוס פנה
את מואב׃ והערים יהרסו וכל ‏ עיר הרס
חלקה טובה ישליכו איש אבנו ‏ שלך
ומלאוה וכל מעין מים יסתמו
וכל עץ טוב יפילו עד השאיר ‏ נפל שאר
אבניה בקיר חרשת ויסבו הקלעים ‏ סבב
ויכוה׃ וירא מלך מואב כי חזק ממנו ‏ ראה
המלחמה ויקח אותו שבע מאות ‏ לחם לקח
איש שלף חרב להבקיע אל ‏ את מאה
מלך אדום ולא יכלו׃ ויקח את ‏ בקע
בנו הבכור אשר ימלך תחתיו ‏ בכר מלך
ויעלהו עלה על החמה ויהי קצף ‏ עלה היה
גדול על ישראל ויסעו מעליו ‏ גדל נסע
וישבו לארץ׃ ‏ שוב
Cap. iiij.
ואשה אחת מנשי בני הנביאים
צעקה אל אלישע לאמר עבדך ‏ איש נשה
אישי מת ואתה ידעת כי עבדך ‏ נבא
היה ירא את יהוה והנשה ‏ מות
בא לקחת את שני ילדי לו ‏ בוא לקח
לעבדים׃ ויאמר אליה אלישע מה ‏ שנה

אֶעֱשֶׂה לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה יֶּשׁ לָךְ עשה נגד
בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל אמר
בַּבַּיִת כִּי אִם אָסוּךְ שָׁמֶן׃ וַיֹּאמֶר סוך
לְכִי שַׁאֲלִי לָךְ כֵּלִים מִן הַחוּץ מֵאֵת ילך כלה
כָּל שְׁכֵנָיִךְ כֵּלִים רֵקִים אַל ריק
תַּמְעִיטִי׃ וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת מעט בוא
בַּעֲדֵךְ וּבְעַד בָּנַיִךְ וְיָצַקְתְּ עַל כָּל
הַכֵּלִים הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי׃ נסע
וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בַּעֲדָהּ ילך סגר
וּבְעַד בָּנֶיהָ הֵם מַגִּישִׁים אֵלֶיהָ וְהִיא נגש
מוֹצָקֶת׃ וַיְהִי כִּמְלֹאת הַכֵּלִים יצק היה
וַתֹּאמֶר אֶל בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי עוֹד נגש
כֶּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כֶּלִי
וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן׃ וַתָּבֹא וַתַּגֵּד לְאִישׁ עמד בוא
הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְכִי מִכְרִי אֶת נגד
הַשֶּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת נִשְׁיֵךְ וְאַתְּ וּבָנַיִךְ נשה
תִּחְיִי בַּנּוֹתָר׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר חיה יתר
אֱלִישָׁע אֶל שׁוּנֵם וְשָׁם אִשָּׁה עבר איש
גְּדוֹלָה וַתַּחֲזֶק בּוֹ לֶאֱכָל לָחֶם וַיְהִי חזק
מִדֵּי עָבְרוֹ יָסֻר שָׁמָּה לֶאֱכָל לָחֶם׃ סור
וַתֹּאמֶר אֶל אִישָׁהּ הִנֵּה נָא יָדַעְתִּי אמר
כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר
עָלֵינוּ תָּמִיד׃ נַעֲשֶׂה נָּא עֲלִיַּת קִיר תמד עשה
קְטַנָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה וְשֻׁלְחָן עלה שום
וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה וְהָיָה בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ נור בוא
יָסוּר שָׁמָּה׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שָׁמָּה סור
וַיָּסַר אֶל הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב שָׁמָּה׃ שכב
וַיֹּאמֶר אֶל גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ קְרָא
לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָא לָהּ קרא
וַתַּעֲמֹד לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר עמד פנה
נָא אֵלֶיהָ הִנֵּה חָרַדְתְּ אֵלֵינוּ אֶת
כָּל הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה לַעֲשׂוֹת לָךְ עשה
הֲיֵשׁ לְדַבֶּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל
שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי שור
יֹשָׁבֶת׃ וַיֹּאמֶר וּמֶה לַעֲשׂוֹת לָהּ
וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי אֲבָל בֵּן אֵין לָהּ

faciam tibi? Dic mihi.
Quid habes
i domo tua? At illa rñ
dit. Non habeo ancilla
tua quicq̄ i domo mea
niſi parū olei quo vn-
gar. Cui ait. Vade pete
mutuo ab
oibus vicinis tuis va
ſa vacua non
pauca: & ingredere &
claude oſtiū tuum:
cū itriſecus fueris tu &
filii tui: & mitte inde i
omnia vaſa hec: & cū
plena fuerint tolles.
Iuit itaq̄ mulier & clau
ſit oſtium ſuper ſe
& ſup filios ſuos. Illi
offerebant vaſa: & illa
infundebat. Cūq̄ plēa
fuiſſent vaſa:
dixit ad filiū ſuū. Af-
fer mihi adhuc
vas. Et ille rñdit. Non
habeo.
Stetitq̄ oleū. Venit āt
illa & indicauit homini
dei. Et ille. Vade inqt
vende
oleum: & redde credi-
tori tuo: tu āt & filii tui
viuite de reliquo. Fctā
eſt āt quedā dies: & trā-
ſibat heliſeus per ſunā
ciuitatē. Erat āt ibi mu
lier magna: que tenuit
eum vt comederet pa-
nē. Cūq̄ frequēter ide
trāſiret: diuertebat ad
eā vt comederet panē.
Que dixit ad virū ſuū.
Aiaduerto q̄ vir dei
ſctūs eſt iſte: qui tran-
ſit p nos freq̄nter. Fa-
ciamus ergo ei cenacu-
lū paruū: & ponamus
ei in eo lectulū: & mē-
ſam & ſellā: & candela-
brū: vt cum venerit ad
nos maneat ibi. Fctā ē
ergo dies q̄dā: & veni-
ens diuertit in cenacu-
lū: & requieuit ibi
Dixitq̄ ad giezi pue-
rū ſuū. Voca
ſunamitē iſtā: qui cum
vocaſſet eam:
& illa ſtetiſſet corā eo
dixit ad puerū ſuū. Lo
quere ad eā. Ecce ſedu
le in oibus miſtraſti no-
bis: quid vis vt faciā ti-
bi?
Nunqd hēs negociū &
vis vt loquar regi ſiue
pricipi militie? Que rñ
dit. In medio ppl̄i mei
habito: & ait. Quid er
go vult vt faciam ei?
Dixitq̄ giezi. Ne q̄ras.
Filium enim nō habet:

faciam tibi? nuncia mihi: qd tibi eſt in domo ſtra.eo
ποιήσω σοι; ἀπάγγειλόν μοι, τί σοι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ
tua? ipa āt dixit: nō eſt ancille tue quicq̄: niſi vas
σου; ἡ δὲ εἶπεν, οὐκ ἔστι τῇ δούλῃ σου οὐδὲν, ἀλλ᾽ ἢ ἀγγεῖον
olei in domo quo vngar. ⁊ ait ad eam:
ἐλαίου ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ἀλείψομαι. καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν,
vade pete tibi vaſa forinſecus ab oibus
δεῦρο αἴτησαι σεαυτῇ ἀγγεῖα ἔξωθεν παρὰ πάντων τῶν
vicinis tuis vaſa vacua: ⁊ nō pauca tolles: ⁊ ingredie
γειτόνων σου σκεύη κενά, καὶ μὴ ὀλιγώσῃς, καὶ εἰσελεύ
ris ⁊ claudes hoſtiū ſup te ⁊ ſup
σῃ καὶ ἀποκλείσεις τὴν θύραν ἐπὶ σεαυτὴν καὶ ἐπὶ
filios tuos: ⁊ effūdes in vaſa hec: ⁊
τὰ τέκνα σου, καὶ ἐκχεεῖς εἰς τὰ ἀγγεῖα ταῦτα, καὶ
qđ plenū fuerit tolles. ⁊ receſſit ab eo mulier ⁊ fe
τὸ πληρωθὲν ἀρεῖς. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ γυνὴ καὶ ἐποίη
cit ſic. ⁊ clauſit hoſtiū ſup ſeipſaʒ ⁊
σεν οὕτως. καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ἐφ᾽ ἑαυτὴν καὶ
ſup filios ſuos: ⁊ illi adducebāt ei: ⁊ B
ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ προσῆγον αὐτῇ, καὶ
ipſa effundebat oleū. ⁊ factū eſt vt repleta fueſt
αὐτὴ ἐνέχεεν τὸ ἔλαιον. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπληρώθη
omnia vaſa: ⁊ dixit ad filios ſuos:
πάντα τὰ ἀγγεῖα, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῆς,
appꝛopinq̄te mihi vas: ⁊ dixerūt ei nō eſt adhuc vaſ-
ἐγγίσατέ μοι σκεῦος, καὶ εἶπον αὐτῇ οὐκ ἔστιν ἔτι ἀγ
⁊ ſtetit oleū. ⁊ venit: ⁊ nun
γεῖον, καὶ ἔστη τὸ ἔλαιον. καὶ παραγίνεται, καὶ ἀπαγ
ciat homini dei. ipſe āt dixit ei: va
γέλλει τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, πο
de ⁊ redde oleū: ⁊ ſolue mu
ρεύου καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον, καὶ ἀπότισον τὸ δά
tuum: ⁊ tu ⁊ filij tui viuetis in reliquo.
νειον, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου ζήσεσθε ἐν τῷ καταλοίπῳ.
⁊ facta eſt dies: ⁊ trāſijt eliſeus in ſonam:
καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ διῆλθεν ἐλισαιὲ εἰς σωνάμ,
⁊ ibi mulier magna: ⁊ tenuit eū vt comederet
καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν
panē. ⁊ factū ē a frequētia tranſitus ipſi⁹:
ἄρτον. καὶ ἐγένετο ἀφ᾽ ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν,
inclinauit eū vt comederet panē. ⁊ dixit mulier ad
ἐξέκλινεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς
virū ſuū: ecce iā ſcio q̄ homo dei
τὸν ἄνδρα αὐτῆς, ἰδοὺ δὴ οἶδα ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ
iſte ſcūs tranſit per nos frequenter: facia-
οὗτος ἅγιος διαπορεύεται ἐφ᾽ ἡμᾶς διαπαντός, ποιή
mus iā ei cenaculū paruū: ⁊ ponam⁹ ei ibi
σωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῷον μικρόν, καὶ θῶμεν αὐτῷ ἐκεῖ
lectū ⁊ menſam ⁊ ſellam ⁊ cādelabrū: ⁊
κλίνην καὶ τράπεζαν καὶ δίφρον καὶ λυχνίαν, καὶ
erit cū ipſe venerit ad nos ⁊ iclinabit ibi.
ἔσται ἐν τῷ αὐτὸν ἔρχεσθαι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ.
⁊ facta eſt dies: ⁊ venit eliſeus illuc: ⁊
καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ ἔρχεται ἐλισαιὲ ἐκεῖ, καὶ
diuertit in cenaculū: ⁊ dormiuit ibi. ⁊ dixit
ἐξέκλινεν εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. καὶ εἶπεν
eliſeus ad giezi puerū ſuū: voca
ἐλισαιὲ πρὸς γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, κάλεσον τὴν
ſunamitē iſtā. ⁊ vocauit eā: ⁊ ſtetit co
σωναμίτην ταύτην. καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη ἐνώ
ram eo. ⁊ dixit puero: dic ad eam: C
πιον αὐτοῦ. καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ, εἰπὲ πρὸς αὐτήν,
ecce p̄paraſti nobis oēm p̄parationē iſtā: qd facie ſ.eo.
ἰδοὺ ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν τὴν ἔκστασιν ταύτην, τί ποιή
mus tibi? ſi eſt tibi verbū vt loquar ad regē vl
σομέν σοι; εἰ ἔστι σοι λόγος λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα ἢ
ad principē militie? ipſa āt dixit: in medio
πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἡ δὲ εἶπεν, ἐν μέσῳ τοῦ
ppl̄i mei ego habito. ⁊ ait eliſeus ad giezi: qd op⁹
λαοῦ μου ἐγὼ κατοικῶ. καὶ εἶπεν ἐλισαιὲ πρὸς γιεζί, τί δεῖ
vt faciā ei: ⁊ dixit giezi: ⁊ profecto nō eſt ei fili⁹
ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἶπε γιεζί, καὶ μάλα οὐκ ἔστιν αὐτῇ υἱός,

Digitized by Google

⁊ vir eius ſenex. ⁊ dixit eliſeus: voca
καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης. καὶ εἶπεν ἐλισεαί, κάλεσον
eam. ⁊ vocauit eā: ⁊ veniēs ſtetit iuxta ho-
αὐτήν. καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἐλθοῦσα ἔστη παρὰ τὴν θύ-
Gen.18. b. ſtium. ⁊ dixit eliſeus ad eā: in tp̄e iſto:
ραν. καὶ εἶπεν ἐλισεαὶ πρὸς αὐτήν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον,
vt hora hec: viuēs tu cōcepiſti filiū. illa ā̄t dixit: nō
ὡς ἡ ὥρα αὕτη, ζῶσα σὺ περιειληφυῖα υἱόν. ἡ δὲ εἶπε, μή
dn̄e hō dei: nō mētiaris ancille tue. ⁊ cōce
κύριε ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. καὶ συνέλα
pit mulier ⁊ peperit filiū in tp̄e hoc vt hora vi
βεν ἡ γυνὴ καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶ
uēs: vt locut⁹ eſt ad eā eliſeus. ⁊ creuit pu
σα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν ἐλισεαί. καὶ ἡδρύνθη τὸ παιδά
D er: ⁊ fuit dies meſſionis: ⁊ egreſſus ē puer
ριον, καὶ ἐγένετο ἡμέρα θερισμοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ παιδάριον
ad p̄rem ſuū ad meſſores. ⁊ ait ad
πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θερίζοντας. καὶ εἶπε πρὸς τὸν
patrē ſuū: caput meū caput meū. ⁊ di-
πατέρα αὐτοῦ, τὴν κεφαλήν μου τὴν κεφαλήν μου. καὶ εἶ-
xit puero: duc eum ad matrē ſuā. ⁊
πεν τῷ παιδαρίῳ, ἄγαγε αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. καὶ
tulit eū ⁊ adduxit eū ad matrē eius: ⁊
ἦρεν αὐτὸν καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
collocauit eū mr̄ ſua ſup genua ſua vſq; ad
ἐκάθισεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς ἕως τοῦ
meridiem: ⁊ mortu⁹ ē. ⁊ tulit eū ⁊ colloca
μεσημβρινοῦ, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν καὶ ἐκοίμι
uit eū ſup lectū hōis dei: ⁊ clauſit
σεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. καὶ ἀπέκλεισε τὴν
hoſtiū ſup ſe ⁊ egreſſa eſt: ⁊ vocauit virū ſuū:
θύραν ἐπ' αὐτὴν καὶ ἐξῆλθεν, καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
⁊ dixit: mitte iā mecū vnū puerorū: ⁊ vnam
καὶ εἶπεν, ἀπόστειλον δή μοι ἓν τῶν παιδαρίων, καὶ μίαν
aſinarū: ⁊ curram vſq; ad hoiem dei: ⁊ re-
τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπι-
uertar. ⁊ dixit: quare tu hodie vadis ad eum:
στρέψω. καὶ εἶπεν, τί ὅτι σὺ σήμερον πορεύῃ πρὸς αὐτόν,
⁊ nō calende ⁊ nō ſabbatū: ipa ā̄t dixit: pax. ⁊
καὶ οὐ νουμηνία καὶ οὐ σάββατον; ἡ δὲ εἶπεν, εἰρήνη. καὶ
ſtrauit aſinā ⁊ dixit puero ſuo: age ⁊ va-
ἐπέσαξε τὴν ὄνον καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτῆς, ἄγε καὶ πο
de ⁊ nō morā facias mihi vt adeā ego donec dicā
ρεύου καὶ μὴ ἐπίσχῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναί με ἕως τοῦ εἰπεῖν
tibi. ⁊ ibis ⁊ venies ad hoiē dei in
ĩfra 8.f σοι. καὶ πορεύσῃ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ εἰς τὸ
mōtē carmeli. ⁊ exijt ⁊ pfecta eſt vſq; ad hoiē
ὄρος τὸ καρμήλιον. καὶ ἐξῆλθε καὶ ἐπορεύθη ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ
dei in mōtē. ⁊ factū eſt vt vidit eā homo
θεοῦ εἰς τὸ ὄρος. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος τοῦ
dei de cōtra: ⁊ ait giezi puero ſuo: ecce
θεοῦ ἐξεναντίας, καὶ εἶπεν γιεζὶ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, ἰδοὺ
ſunamitis illa: nūc curre in occurſū eius: ⁊
ἡ σουναμίτις ἐκείνη, νῦν δράμε εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ
dices ei: pax tibi: pax viro tuo: pax fi-
ἐρεῖς αὐτῇ, εἰρήνη σοί; εἰρήνη τῷ ἀνδρί σου; εἰρήνη τῷ παι
lio tuo: ⁊ cucurrit in occurſum eius: ⁊ dixit
δαρίῳ σου; καὶ ἔδραμεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς, καὶ εἶπεν
E pax tibi: pax viro tuo: pax fi-
εἰρήνη σοί; εἰρήνη τῷ ἀνδρί σου; εἰρήνη τῷ παιδα-
lio tuo: ipa ā̄t dixit: pax. ⁊ direxit ad hoiē
ρίῳ σου; ἡ δὲ εἶπεν, εἰρήνη. καὶ κατεύθυνε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ
dei in mōtē. ⁊ apphēdit pedes eius. ⁊ acceſ
θεοῦ εἰς τὸ ὄρος. καὶ ἐκράτησε τῶν ποδῶν αὐτοῦ. καὶ προσῆλ
ſit giezi vt amoueret eā: ⁊ dixit ad eū ho
θε γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄνθρω
mo dei: dimitte eā: qz amara aīa eius:
πος τοῦ θεοῦ, ἄφες αὐτήν, ὅτι κατώδυνος ἡ ψυχὴ αὐτῆς,
⁊ dn̄s celauit a me ⁊ nō nūciauit mihi. ⁊
καὶ κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. καὶ
dixit mulier: nūqd petiui filiū a dn̄o meo:
εἶπεν ἡ γυνή, μὴ ᾐτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου;

& vir eius ſenex ē. Pre
cepit itaq; vt vocaret eā
Que cū vocata fuiſſet
& ſtetiſſet an̄ oſtiū: di-
xit ad eā. In tp̄e iſto in
hac eadē hora: ſi vita co
mes fuerit: habebis in v
tero filiū. At illa. Noli
q̄ſo dn̄e mi vir dei: no
li mētiri ancille tue. Et
cōcepit mulier & pepit
filiū in tp̄e & in hora ea
dē q̄ dixerat heliſeus.
Creuit aūt puer: & cū
eſſet q̄dā dies & egreſ-
ſus iſſet ad patrē ſuū ad
meſſores: ait p̄ri ſuo.
Caput meum doleo: ∞∞
caput meum doleo. ∞∞
At ille dixit puero.
Tolle: & duc eū ad ma
trē ſuā. Qui cū tuliſſet
& duxiſſet eum ad ma
trem ſuā: poſuit eū illa
ſup genua ſua vſq; ad
meridiē: & mortuus ē.
Aſcēdit āt & collocauit
eū ſup lectulū hoīs dei:
& clauſit oſtiū. Et egreſ
ſa vocauit virū ſuum.
Et ait Mitte mecū ob
ſecro vnū de pueris &
aſinā vt excurrā vſq; ad
hominem dei: ∞∞∞∞
& reuertar. Qui ait illi.
Quā ob cauſam vadis
ad eū? Hodie nō ſūt ca
lende neq; ſabbatū: q̄
rn̄dit: vadā. Strauitq;
aſinam ∞∞∞∞∞∞∞∞
& precepit puero. Mi
na & ppera: ne ∞∞∞∞
mihi morā facias in eū
do: & hoc age qđ preci-
pio tibi. Profecta ē igi-
tur: & vēit ad virū dei
in monte carmeli. Cū
q; vidiſſet eā vir ∞∞∞
dei de cōtra: ait ∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ad giezi puerū ſuum.
Ecce ſunamitis ∞∞∞∞
illa: vade ergo i occur
ſum eius: ∞∞∞∞∞∞∞
& dic ei. Recte ne agi-
tur circa te & ∞∞∞∞∞
circa virū tuū: & circa
filiū tuū: Que rn̄dit. ∞∞
Recte. Cunq; veniſſet
ad virum ∞∞∞∞∞∞∞
dei in montē apprehē
dit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
pedes eius: & acceſſit
giezi vt amoueret eam.
Et ait hō dei. Dimitte
illam. Anima ei ∞∞∞∞
eius in amaritudine ∞∞
eſt: & dn̄s celauit ∞∞∞
a me & non indicauit
mihi. Que dixit illi. ∞∞
Nunquid petiui filium
a domino meo? ∞∞∞∞∞

ואשה זקן: ויאמר קרא לה ויקרא
לה ותעמד בפתח: ויאמר למועד — עמד יצד
הזה כעת חיה אתי חבקת בן ותאמר
אל אדני איש האלהים אל תכזב — כזב
בשפחתך: ותהר האשה ותלד בן — הרה איש
למועד הזה כעת חיה אשר דבר — ילד
אליה אלישע: ויגדל הילד ויהי — גדל היה
היום ויצא אל אביו אל הקצרים:
ויאמר אל אביו ראשי ראשי
ויאמר אל הנער שאהו אל אמו:
וישאהו ויביאהו אל אמו וישב — נשא בוא
על ברכיה עד הצהרים וימת: — מות
ותעל ותשכבהו על מטת איש — עלה שכב
האלהים ותסגר בעדו ותצא: — נטה סגר
— יצא
ותקרא אל אישה ותאמר שלחה — קרא אמר
נא לי אחד מן הנערים ואחת
האתנות וארוצה עד איש האלהים — רוץ
ואשובה: ויאמר מדוע אתי הלכתי — שוב מדע
אליו היום לא חדש ולא שבת
ותאמר שלום: ותחבש האתון — חבש אתן
ותאמר אל נערה נהג ולך אל — ילך
תעצר לי לרכב כי אם אמרתי — עצר
לך: ותלך ותבא אל איש האלהים — בוא
אל הר הכרמל ויהי כראות איש — היה ראה
האלהים אתה מנגד ויאמר
אל גיחזי נערו הנה השונמית
הלז: עתה רוץ נא לקראתה
ואמר לה השלום לך השלום
לאישך השלום לילד ותאמר — שלם
שלום: ותבא אל איש — אמר
האלהים אל ההר ותחזק — חזק
ברגליו ויגש גיחזי להדפה — נגש
ויאמר איש האלהים הרפה לה כי — רפה
נפשה מרה לה ויהוה העלים — מרר עלם
ממני ולא הגיד לי: ותאמר — נגד
השאלתי בן מאת אדני

Digitized by Google

שלה הלא אמרתי לא תשלה אתי׃
לקח ויאמר לגיחזי חגר מתניך וקח
שען ילך משענתי בידך ולך כי תמצא
מצא ברך איש לא תברכנו וכי יברכך איש
ענה שום לא תעננו ושמת משענתי על פני
פנה הנער׃ ותאמר אם הנער חי יהוה
עזב קום וחי נפשך אם אעזבך ויקם וילך
אחריה׃ וגחזי עבר לפניהם
וישם את המשענת על פני הנער
שוב ואין קול ואין קשב וישב
נגד לקראתו ויגד לו לאמר לא
קוץ בוא הקיץ הנער׃ ויבא אלישע
מות שכב הביתה והנה הנער מת משכב על
נטה סגר מטתו׃ ויבא ויסגר הדלת בעד
שנה פלל שניהם ויתפלל אל יהוה׃ ויעל
עלה פה וישכב על הילד וישם פיו על
פיו ועיניו על עיניו וכפיו על כפו
גהר חמם ויגהר עליו ויחם בשר הילד׃ וישב
וילך בבית אחת הנה ואחת הנה
זור ויעל ויגהר עליו ויזורר הנער
פקח עד שבע פעמים ויפקח הנער את
קרא עיניו׃ ויקרא אל גיחזי ויאמר
קרא אל השנמית הזאת
ויקראה ותבוא אליו ויאמר
נשא נפל שאי בנך׃ ותבא ותפל על רגליו
שחה ותשתחו ארצה ותשא את
יצא שוב בנה ותצא׃ ואלישע שב
הגלגלה והרעב בארץ ובני
נבא פנה הנביאים ישבים לפניו ויאמר
גדל לנערו שפת הסיר הגדולה
נזד ובשל נזיד לבני הנביאים׃
ויצא אחד אל השדה ללקט
אור לקט ארת וימצא גפן שדה וילקט
ממנו פקעת שדה מלא בגדו
בוא פלח ויבא ויפלח אל סיר הנזיד
כי לא ידעו׃ ויצקו לאנשים

Nunquid nō dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad giezi. Accinge lūbos tuos: & tolle baculū meū in māu tua: & vade. Si occurrerit tibi hō: nō ſalutes eum: & ſi ſalutauerit te quiſpiā: nō rńdeas illi. Et pones baculū meū ſup faciē pueri. Porro mater pueri ait. Viuit dñs & viuit aīa tua: nō dimittā te. Surrexit ergo & ſecut⁹ ē eā. Giezi aūt pceſſerat aū eos: & poſuerat baculū ſup faciē pueri: & nō erat vox neq; ſenſus. Reuerſuſq; eſt in ocurſū eius: & nunciauit ei dicens. Non ſurrexit puer. Ingreſſus eſt ergo heliſeus domum. Et ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Ingreſſuſq; clauſit oſtiū ſup ſe & ſup puerum: & orauit ad dominū. Et aſcēdit & incubuit ſup puerū poſuitq; os ſuum ſup os eius: & oculos ſuos ſup oculos eius: & manus ſuas ſuper manus eius: & incuruauit ſe ſuper eum: & calefacta eſt caro pueri. At ille reuerſus deambulabat in domo ſemel huc atq; illuc: & aſcendit & incubuit ſuper eum. Et oſcitauit puer ſepties: aperuitq; oculos. Et ille vocauit giezi: & dixit ei. Voca ſunamitē hāc. Que vocata ingreſſa ē ad eum. Qui ait. Tolle filium tuum. Venit illa & corruit ad pedes eius: & adorauit ſuper terram. Tulitq; filium ſuum & egreſſa eſt: & heliſeus reuerſus eſt in galgalam. Erat autē fames in terra: & filii prophetarū habitabāt coram eo: dixitq; vni de pueris ſuis. Pone ollam grandem: & coq̄ pulmentum filiis prophetarū. Et egreſſus eſt vnus in agrū vt colligeret herbas agreſtes. Inuenitq; q̄ſi vitem ſilueſtrem: & collegit ex ea colocynthidas agri & impleuit palliū ſuum: & reuerſus conſcidit in ollā pulmēti. Nesciebat eni quid eēt. Infuderunt ergo ſociis

nō dixi nō ſeduces mecum? ꝛ dixit eliſeus
οὐκ εἶπον οὐ πλανήσεις μετ᾽ ἐμοῦ; καὶ εἶπεν ἐλισσαὶ τῷ
giezi: accinge lūbū tuū: ꝛ tolle baculū meū in
γιεζί, ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν — Infra.9.a.
manu tua ꝛ vade: ꝛ ſi inueneris aliquē: nō bñdicas
τῇ χειρί σου καὶ πορεύου, καὶ ἐὰν εὕρῃς τινά, μὴ εὐλογήσῃς
ei: ꝛ ſi bñdixerit tibi qſpiā: nō rñdeas ei: ꝛ
αὐτόν, καὶ ἐὰν εὐλογήσῃ σε τίς, μὴ ἀποκριθῇς αὐτῷ, καὶ
pones baculum meū ſup faciem pue
ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ παι
ri. ꝛ dixit mater pueri: viuit dñs ꝛ viuit
δαρίου. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου, ζῇ κύριος καὶ ζῇ
aīa tua: ſi relinquā te. ꝛ ſurrexit eliſeus: ꝛ
ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἀνέστη ἐλισσαί, καὶ
abijt poſt eā: ꝛ giezi trāſijt ante eos:
ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς, καὶ γιεζὶ διῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν,
ꝛ poſuit baculū ſup faciem pue
καὶ ἐπέθηκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδα
ri: ꝛ nō erat vox ꝛ nō erat auditus. ꝛ reuerſus eſt
ρίου, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. καὶ ὑπέστρεψεν
giezi in occurſum eliſeo: ꝛ dixit ei: ꝛ nun
ὁ γιεζὶ εἰς ἀπάντησιν τῷ ἐλισσαί, καὶ εἶπεν αὐτῷ, καὶ ἀπήγ
ciauit ei dicēs: q; nō ſurrexit puer. ꝛ
γειλεν αὐτῷ λέγων, ὅτι οὐκ ἐξεγήγερται τὸ παιδάριον. καὶ
ingreſſus ē eliſeus ad domū: ꝛ ecce puer mor
εἰσῆλθεν ἐλισσαὶ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τε — F
tuus iacens ſup lectū ſuū: ꝛ igreſſus ē
θνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν
eliſeus ꝛ clauſit hoſtiū ſup ābos eos. ꝛ
ἐλισσαὶ καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο αὐτῶν. καὶ
orauit ad dñm: ꝛ aſcēdit ꝛ incubuit ſup pue — 3.Reg. 18.d.
προσηύξατο πρὸς κν̄, καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδά — Act.29 c.
rum: ꝛ poſuit faciem ſuā ſup faciem eius:
ριον, καὶ ἐπέθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ꝛ oculos ſuos ſup oculos eius: ꝛ
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὸ
os ſuū ſup os eius: ꝛ manus ſuas ſup
στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς
manus ei⁹: ꝛ incuruauit ſe ſup eū: ꝛ inſlauit
χεῖρας αὐτοῦ, καὶ συνέκαμψεν ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἐνεφύσησεν
ſup eū: ꝛ calefacte ſunt carnes pueri. ꝛ
ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ διεθερμάνθησαν αἱ σάρκες τοῦ παιδαρίου. καὶ
reuerſus eſt eliſeus: ꝛ trāſijt in domo hinc ꝛ hinc:
ἐπέστρεψεν ἐλισσαί, καὶ διῆλθεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν,
ꝛ aſcēdit ꝛ cooperuit ſup puerum ꝛ inſpira
καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαλυψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον καὶ ἐνέπνευ
uit ſup eū: ꝛ cōfortat⁹ ē puer ſepties: ꝛ
σεν ἐπ᾽ αὐτό, καὶ ἠνδρίσατο τὸ παιδάριον ἑπτάκις, καὶ — Infra.
motus eſt puer ꝛ aperuit oculos ſuos. ꝛ vocauit
διεκινήθη τὸ παιδάριον καὶ διήνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσε
eliſeus giezi: ꝛ dixit: voca mihi ſunamitin hanc. ꝛ
ἐλισσαὶ τὸν γιεζί, καὶ εἶπεν, κάλεσόν μοι τὴν σουναμῖτιν ταύτην. καὶ
vocauit eā: ꝛ ingreſſa ē ad eum. ꝛ dixit eliſeus ei: tol
ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν ἐλισσαὶ αὐτῇ, λα
le filiū tuū. ꝛ ingreſſa mulier corruit ad pedes eius ſu
βὲ τὸν υἱόν σου. καὶ εἰσελθοῦσα ἡ γυνὴ ἔπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐ
per genua ſua: ꝛ adorauit eum ſup trā ꝛ tulit
πὶ τὰ γόνατα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἦρε τὸν
filiū ſuū ꝛ egreſſa eſt. ꝛ eliſeus reuerſus eſt in galgala. ꝛ erat fa
υἱὸν αὐτῆς καὶ ἐξῆλθεν. καὶ ἐλισσαὶ ἐπέστρεψεν εἰς γάλγαλα. καὶ ἦν λι
mes ſup terrā: ꝛ filij pphetar̄ habitabāt corā eo. ꝛ
μὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηντο ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ
dixit eliſeus puero ſuo: pone lebetē magnū:
εἶπεν ἐλισσαὶ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν,
ꝛ coque pulmētū filijs pphetar̄: ꝛ egreſſus ē in agrū vt
καὶ ἕψει ἕψημα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλ
colligeret holera. ꝛ iuenit vitē ſylueſtrē: ꝛ collegit ex ea colo
λέξαι ἀριώθ. καὶ εὗρεν ἄμπελον ἀγρίαν, καὶ συνέλεξεν ἀπ᾽ αὐτῆς το
cynthidā agreſtē plenū palliū ſuū. ꝛ igreſſus ē ꝛ iniecit in
λύπην ἀγρίαν πλῆρες τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν καὶ ἐνέβαλεν εἰς
lebetē coctiōis: q; nō ſciebat. ꝛ effudit viris
τὸν λέβητα τοῦ ἑψήματος, ὅτι οὐκ ᾔδει. καὶ ἐνέχεεν τοῖς ἀνδράσιν

Digitized by Google

vt comederẽt: ⁊ factũ ẽ cũ comederẽt ipſi de co
φαγεῖν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἑψή-
ctione: ⁊ ipſi clamauerũt ⁊ dixerũt: mors in
ματος, καὶ αὐτοὶ ἀνεβόησαν καὶ εἶπον, θάνατος ἐν τῷ
lebete homo dei. ⁊ nõ potuerũt comedere.
λέβητι ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ. καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν.
⁊ dixit eliſeus: accipite farinã ⁊ iniicite in
καὶ εἶπεν ἐλισσαῖε, λάβετε ἄλευρον καὶ ἐμβάλετε εἰς
lebetem. ⁊ iniecerũt. ⁊ dixit eliſeus ad gie
τὸν λέβητα. καὶ ἐνέβαλον. καὶ εἶπεν ἐλισσαῖε πρὸς γιε
zi: infunde pp̃lo ⁊ comedant. ⁊ nõ fuit verbũ
ζί, ἔγχει τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. καὶ οὐκ ἐγένετο ῥῆμα
malũ amplius in lebete. ⁊ venit vir de baal ſa-
πονηρὸν ἔτι ἐν τῷ λέβητι. καὶ ἦλθεν ἀνὴρ ἐκ βααλσα
liſa: ⁊ attulit homini dei panes primi-
λισά, καὶ ἤνεγκεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους πρωτο
tiarum viginti panes ordeaceos: ⁊ palathas i pera ſua.
γεννημάτων εἴκοσι κριθίνους, καὶ παλάθας ἐν τῇ πήρᾳ αὐ
⁊ dixit eliſeus: date pp̃lo ⁊ comedant.
τοῦ. καὶ εἶπεν ἐλισσαῖε, δότε τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν.
⁊ dixit miniſter eius: quid dem corã centũ vi-
καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ, τί δῶ ἐνώπιον ἑκατὸν ἀν-
ris hoc? ⁊ dixit eliſeus: da pp̃lo ⁊ co
δρῶν τοῦτο; καὶ εἶπεν ἐλισσαῖε, δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέ-
medãt: q̃z hec dicit dñs: comedẽt ⁊ relin
τωσαν, ὅτι τάδε λέγει κύριος, φάγονται καὶ καταλείψου
quẽt. ⁊ comederũt ⁊ deliquerũt iuxta verbũ dñi.
σιν. καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. Ca. 5.

A Et neemã princeps militie regis ſyrie erat ho
Καὶ νεεμὰν ὁ ἀρχιστράτηγος βασιλέως συρίας ἦν ἄν
mo magnus corã dño ſuo ⁊ admira-
θρωπος μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ τεθαυμα-
bilis facie: q̃z per illũ dedit dñs ſalutem
σμένος προσώπῳ, ὅτι δι' αὐτοῦ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν
ſyrie. ⁊ vir erat põtẽs fortitudie leproſus. ⁊ egreſſi fuerãt de
τῇ συρίᾳ. καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχύϊ λεπρός. καὶ ἐξῆλθον ἐκ
ſyria accincti: ⁊ captiuã duxerãt de terra iſrael
συρίας μονόζωνοι, καὶ ᾐχμαλώτευσαν ἐκ γῆς ἰσραὴλ
puellam paruã: ⁊ erat corã vxore neeman.
νεάνιδα μικράν, καὶ ἦν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς νεεμάν.
⁊ ait dñe ſue: vtinã appareret dñs meus co
καὶ εἶπε τῇ κυρίᾳ αὐτῆς, ὄφελον ὀφθείη ὁ κύριός μου ἐνώ
ram pp̃hta in ſamaria: ⁊ deprecaret faci-
πιον τοῦ προφήτου ἐν σαμαρείᾳ, καὶ δεηθείη τοῦ προσώ
em eius: ⁊ auferet ab eo lepram ſu
που αὐτοῦ, καὶ ἀποσυνάξει ἀπ' αὐτοῦ τὴν λέπραν αὐ-
am. ⁊ ingreſſus ẽ ⁊ nunciauit dño ſuo: ⁊
τοῦ. καὶ εἰσῆλθε καὶ ἀνήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτῆς, καὶ
dixit: ſic ⁊ ſic locuta eſt puella q̃ ẽ de t̃ra
εἶπεν, οὕτω καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεᾶνις ἡ ἐκ γῆς

B iſrael. ⁊ dixit rex ſyrie: age va
ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς συρίας, δεῦρο ἄπελ
de ⁊ mittam l̃ras ad regem iſrael.
θε καὶ ἀποστελῶ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα ἰσραήλ.
⁊ pfectus eſt ⁊ tulit in manu ſua decẽ ta
καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τά-
lenta argenti ⁊ ſex milia aureos ⁊ decẽ
λαντα ἀργυρίου καὶ ἑξακισχιλίους χρυσοῦς καὶ δέκα
mutatorias ſtolas: ⁊ detulit l̃ras re
ἀλλασσομένας στολάς, καὶ ἤνεγκεν τὸ βιβλίον τῷ βα
gi iſrael dicẽs: ⁊ nũc vt allata fuerit ep̃la
σιλεῖ ἰσραὴλ λέγων, καὶ νῦν ὡς ἂν κομισθῇ τὸ βιβλίον
hec ad te: ecce miſi tibi ſeruũ meũ
τοῦτο πρὸς σέ, ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι τὸν δοῦλόν μου τὸν
neeman ⁊ curabis eum a lepra ſua.
νεεμὰν καὶ ἀποσυνάξεις αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐ-
⁊ factũ eſt vt legit rex iſrael
τοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ τὸ
litteras: ſcidit
βιβλίον, διέρρηξε

vt comederẽt. Cũq̃ guſtaſſent de coctione: exclamauerũt dicẽtes. Mors in olla vir dei. Et non potuerũt comedere. At ille. Afferte inquit farinã. Cũq̃ tuliſſent: miſit in ollã: & ait. Infũde turbe vt comedãt. Et nõ fuit amplius quicq̃ amaritudinis in olla. Vir aũt quidã venit de balſaliſa deferens viro dei panes primitiarũ: & viginti panes ordeaceos & frumentũ nouũ in pera ſua. At ille dixit. Da populo vt comedat. Rñditq̃ ei miniſter eius. Quantũ eſt hoc vt apponã coram centũ viris? Rurſũ ille. Da ait populo vt comedat. Hec enim dicit dominus. Comedẽt & ſupererit. Poſuit itaq̃ corã eis. Qui comederunt & ſuperfuit iuxta verbũ domini. 5.

Naaman princeps militie regis ſyrie erat vir magnus apud dominũ ſuũ: & honoratus. Per illũ enim dedit dñs ſalutem ſyrie. Erat aũt vir fortis & diues: ſed leproſus. Porro de ſyria egreſſi fuerant latrunculi: & captiuã duxerant de terra iſrael puellã puulã que erat in obſequio vxoris naamã: que ait ad dominã ſuã. Vtinã fuiſſet dominus meus ad pphetã qui eſt in ſamaria: profecto curaſſet eum a lepra quã habet. Ingreſſus eſt itaq̃ naaman ad dñm ſuũ: & nũciauit ei dicẽs. Sic & ſic locuta eſt puella de terra iſrael. Dixitq̃ ei rex ſyrie. Vade: & mittã litteras ad regem iſrael. Qui cum pfectus eẽt & tuliſſet ſecũ decẽ talenta argẽti: & ſex milia aureos: & decẽ mutatoria veſtimẽtorum: detulit litteras ad regem iſrael in hec verba. Cum acceperis epiſtolam hanc ſcito q̃ miſerim ad te naaman ſeruum meum vt cures eũ a lepra ſua. Cunq̃ legiſſet rex iſrael litteras: ſcidit

לאכול ויהי כאכלם מהנזיד והמה | אכל היה
צעקו ויאמרו מות בסיר איש | אמר
האלהים ולא יכלו לאכל: ויאמר
וקחו קמח וישלך אל הסיר ויאמר
צק לעם ויאכלו ולא היה דבר | לקח שלך
רע בסיר: ואיש בא מבעל שלשה | יצק
ויבא לאיש האלהים לחם בכורים | רוע בוא
עשרים לחם שערים וכרמל | בכר
בצקלנו ויאמר תן לעם ויאכלו:
ויאמר משרתו מה אתן זה לפני | נתן
מאה איש ויאמר תן לעם ויאכלו | שרת
כי כה אמר יהוה אכל והותר: ויתן | יתר
לפניהם ויאכלו ויותירו כדבר | פנה
יהוה: Cap. v.
ונעמן שר צבא מלך ארם היה | שור
איש גדול לפני אדניו | גדל
ונשא פנים כי בו נתן יהוה
תשועה לארם והאיש היה גבור | ישע גבר
חיל מצרע: וארם יצאו גדודים | צרע גדד
וישבו מארץ ישראל נערה קטנה | שבה
ותהי לפני אשת נעמן: ותאמר | היה איש
אל גברתה אחלי אדני לפני
הנביא אשר בשמרון אז יאסף אתו | נבא אסף
מצרעתו: ויבא ויגד לאדניו לאמר | בוא נגד
כזאת וכזאת דברה הנערה אשר
מארץ ישראל: ויאמר מלך
ארם לך בא ואשלחה ספר אל | ילך שלח
מלך ישראל וילך ויקח בידו
עשר ככרי כסף וששת אלפים | לקח
זהב ועשר חליפות בגדים: ויבא | ששה
הספר אל מלך ישראל לאמר | חלף
ועתה כבוא הספר הזה אליך
הנה שלחתי אליך את נעמן עבדי
ואספתו מצרעתו: ויהי כקרא | היה
מלך ישראל את הספר ויקרע | קרע

בגדיו ויאמר האלהים אני להמית מות
ולהחיות כי זה שלח אלי לאסף חיה
איש מצרעתו כי אך דעו נא ידע
וראו כי מתאנה הוא לי ויהי ראה אנה
כשמע אלישע איש האלהים
כי קרע מלך ישראל את
בגדיו וישלח אל המלך לאמר שלח
למה קרעת בגדיך יבא נא בוא
אלי וידע כי יש נביא בישראל נבא
ויבא נעמן בסוסו וברכבו ויעמד עמד
פתח הבית לאלישע וישלח
אליו אלישע מלאך לאמר הלוך לאך הלך
ורחצת שבע פעמים בירדן וישב שוב
בשרך לך וטהר ויקצף נעמן קצף
וילך ויאמר הנה אמרתי אלי אמר
יצא יצוא ועמד וקרא בשם
יהוה אלהיו והניף ידו אל נוף
המקום ואסף המצרע הלא קום
טוב אמנה ופרפר נהרות דמשק צרע
מכל מימי ישראל הלא ארחץ רחץ
בהם וטהרתי ויפן וילך בחמה פנה
ויגשו עבדיו וידברו אליו ויאמרו נגש דבר
אבי דבר גדול הנביא דבר אליך גדל
הלוא תעשה ואף כי אמר אליך עשה
רחץ וטהר וירד ויטבל בירדן טבל
שבע פעמים כדבר איש האלהים
וישב בשרו כבשר נער קטן
ויטהר וישב אל איש האלהים טהר
הוא וכל מחנהו ויבא ויעמד חנה בוא
לפניו ויאמר הנה נא ידעתי עמד פנה
כי אין אלהים בכל הארץ כי אם
בישראל ועתה קח נא ברכה לקח
מאת עבדך ויאמר חי יהוה
אשר עמדתי לפניו אם אקח
ויפצר בו לקחת וימאן ויאמר פצר מאן
נעמן ולא יתן נא לעבדך משא נתן נשא

veſtimenta ſua: & ait. Nūqd de⁹ ego ſū vt occidere poſſim & viuificare: qa iſte miſit ad me vt curē hoīem a lepra ſua? Animaduertite & videte φ occaſiones querat aduerſū me. Qđ cum audiſſet heliſeus vir dei: ſcidiſſe videlicet regē iſrael veſtimēta ſua: miſit ad eum dicens. Quare ſcidiſti veſtimēta tua? Veniat ad me: & ſciat eſſe ꝓphetam in iſrael. Venit ergo naamā cū equis & curribus & ſtetit ad oſtium dom⁹ heliſei. Miſitq̧ ad eum heliſeus nūciū dicēs. Vade & lauare ſepties in iordane: & recipiet ſanitatē caro tua: atq̧ mūdaberis. Iratus naaman recedebat dicens. Putabam φ egrederetur ad me: & ſtans inuocaret nomen dn̄i dei ſui: & tangeret manu ſua locū lepre & curaret me. Nunquid non meliores ſunt abana & pharfar fluuii damaſci omnibus aquis iſrael: vt lauer in eis & munder? Cū ergo vertiſſet ſe & abiret idignās: acceſſerūt ad eū ſerui ſui: & locuti ſūt ei. Pater & ſi rē grādē dixiſſet tibi propheta: certe facere debueras. Quātomagis qa nunc dixit tibi lauare & mūdaberis. Deſcēdit & lauit ſepties in iordāe iuxta ſermonē viri dei: & reſtituta eſt caro ei⁹ ſicut caro pueri paruuli & mūdatus eſt. Reuerſuſq̧ ad virum dei cū vniuerſo comitatu ſuo: venit & ſtetit coram eo: & ait. Vere ſcio φ nō ſit alius deus in vniuerſa terra: niſi tm̄ in iſrael. Obſecro itaq̧ vt accipias bn̄dictionē a ſeruo tuo. At ille rn̄dit. viuit dn̄s añ quē ſto: qa nō accipiā. Cū q̧ vim faceret: penit⁹ nō acquieuit. Dixitq̧ naaman. Vt vis. Sed obſecro concede mihi ſeruo tuo vt tollam onus

veſtimēta ſua τ dixit: nūqd de⁹ ego vt occidam
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν, μὴ θεὸς ἐγὼ θανατῶσαι
τ viuificē: qꝛ iſte mittit ad me vt curare
καὶ ζωογονῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρός με ἀποσυνάξαι
virū a lepra ſua? verūtñ cognoſcite τ
ἄνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ; πλὴν γνῶτε καὶ
videte φ occaſionē capit iſte aduerſū me. τ factū eſt vt
ἴδετε, ὅτι προφασίζεται οὗτος πρός με. καὶ ἐγένετο ὡς
audiuit eliſeus homo dei: φ ſcidit rex
ἤκουσεν ἐλισαιὲ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ὅτι διέρρηξεν ὁ βα- C
veſtimēta ſua: τ miſit ad regem
σιλεὺς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασι-
gem iſrael dicēs: quare ſcidiſti veſtimēta tua?
λέα ἰσραὴλ λέγων, ἱνατί διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου;
veniat iā ad me neemā τ ſciet: φ eſt
παραγενέσθω δὴ πρός με νεεμὰν καὶ γνώσεται, ὅτι ἐστὶ
propheta in iſrael. τ venit neemā cū
προφήτης ἐν ἰσραήλ. καὶ παρεγένετο νεεμὰν σὺν τοῖς
curribus ſuis τ equis ſuis: τ ſtetit in hoſtio
ἅρμασιν αὐτοῦ καὶ ἵπποις αὐτοῦ, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύ-
dom⁹ eliſei: τ miſit eliſeus ad eum
ρας τοῦ οἴκου ἐλισαιὲ, καὶ ἀπέστειλεν ἐλισαιὲ πρὸς αὐ-
um nunciū dicēs: vadēs lauare in iordane
τὸν ἄγγελον λέγων, πορευθεὶς λοῦσαι ἐν τῷ ἰορδάνῃ
ſepties. τ redibit caro tua in te τ mundaberis.
ἕβδομον. καὶ ἐπιστρέψει ἡ σάρξ σου ἐπὶ σοὶ καὶ καθα-
beris. τ iratus eſt neemā τ receſſit τ dixit: ecce
ρισθήσῃ. καὶ ἐθυμώθη νεεμὰν καὶ ἀπῆλθεν καὶ εἶπεν, ἰδοὺ
dicebā: egredietur ad me τ ſtabit τ inuocabit
ἔλεγον, ἐξελεύσεται πρός με καὶ στήσεται καὶ ἐπικαλέσε-
in noīe dn̄i dei ſui: τ imponet manum
ται ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖ-
num ſuā ſup lepram τ curabit eā. nōne bona
ρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ λεπρὸν καὶ ἀποσυνάξει αὐτό. οὐκ ἀγα-
nus amana τ pharphar fluuij damaſci ſuper D
θὸς ἀμανὰ καὶ φαρφὰρ ποταμοὶ δαμασκοῦ ὑπὲρ τὸν
iordanē τ ſuper oēs aquas iſrl̄? nōne abiens
ἰορδάνην καὶ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα ἰηλ; οὐχὶ πορευθεὶς
lauabor in eis τ mundabor? τ reuerſus eſt τ
λούσομαι ἐν αὐτοῖς καὶ καθαρισθήσομαι; καὶ ἐπέστρεψε καὶ
abijt ī indignatiōe. τ acceſſerūt ſerui ſui: τ dixerūt
ἀπῆλθεν ἐν θυμῷ. καὶ προσῆλθον οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ εἶπον
ad eū: pater ſi grādē locut⁹ eēt ſmonē ad te propheta:
πρὸς αὐτόν, πάτερ εἰ μέγαν λελάληκε λόγον πρὸς σὲ ὁ προ-
pheta: nōne facceres ſcd̄z qđ dixiſſet ad te? lauare
φήτης, οὐκ ἂν ἐποίησας καθότι εἶπε πρὸς σέ; λοῦσαι
τ mundare. τ deſcēdit neemā: τ lauit ſe
καὶ καθαρίσθητι. καὶ κατέβη νεεμάν, καὶ ἐβαπτίσα-
in iordane ſepties iuxta ſmonē hominis
το ἐν τῷ ἰορδάνῃ ἑπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ ἀνθρώ-
nis dei: τ rediīt caro eius ſicͭ caro
που τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ
pueri parui: τ mūdat⁹ ē. τ reuerſus ē neeman Luce. 4.c.
παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐπέστρεψε νεε-
man ad hominē dei ipſe τ caſtra
μὰν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ αὐτὸς καὶ ἡ παρεμβο-
ſua: τ venit τ ſtetit corā eo τ ait:
λὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἶπεν,
ecce iā cognoui: φ nō eſt de⁹ in vniuerſa terra: niſi
ἰδοὺ δὴ ἔγνωκα, ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι
ſi in iſrael. τ nūc accipe bn̄dictionē d manu
ἀλλ' ἢ ἐν τῷ ἰσραήλ. καὶ νῦν λάβε εὐλογίαν ἐκ χειρὸς
ſerui tui. τ dixit eliſeus: viuit dn̄s cui aſſiſto E
τοῦ δούλου σου. καὶ εἶπεν ἐλισαιέ, ζῇ κύριος ᾧ παρέστην
fui corā eo: ſi accipiā. τ coegit
ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι. καὶ παρεβιάσατο
eum vt acciperet: τ nō voluit. τ dixit neemā: τ
αὐτὸν λαβεῖν, καὶ οὐκ ἠθέλησε. καὶ εἶπε νεεμάν, καὶ
niſi detur ſeruo tuo onus
εἰ μὴ δοθήτω τῷ δούλῳ σου γόμος

Trãſ.Gre.lxx.cũ.interp̃.latina. Trãſla.B.Hie. Tex.he.iiii.Regũ.v. Pꝛimitiua.heb.

iugi mularũ terre: q2nõ faciet vltra ſeruus tu9
ζεύγους ἡμιόνων γῆς, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δοῦλός σου
holocauſtũ aut victimã dijs alienis: niſi dño
ὁλοκαύτωμα ἢ θυσίαν θεοῖς ἑτέροις, ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ
ſoli: ⁊ de verbo hoc ꝓpitiabiť mihi do
μόνῳ, καὶ περὶ τοῦ λόγου τούτου ἱλάσεταί μοι κύ-
minus ſeruo tuo qñ ingredietur dñs me9
ριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου
in domũ reman vt adoret ibi: q2 ipſe requieſ-
εἰς οἶκον ῥεμμὰν προσκυνῆσαι ἐκεῖ, ὅτι αὐτὸς ἐπανα-
ſcet in manu mea. ⁊ adorabo in domo
παύσεται ἐπὶ τῆς χειρός μου. καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ
reman qñ adorauerit ipſe in domũ reman: ⁊ ꝓpi-
ῥεμμὰν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν εἰς οἶκον ῥεμμάν, καὶ ἱλά-
tiabiť mihi dñs ſeruo tuo pro verbo hoc.
σεταί μοι κύριος τῷ δούλῳ σου ὑπὲρ τοῦ λόγου τού-
⁊ dixit eliſeus ad neeman: vade in pace:
F τοῦ. καὶ εἶπεν ἐλισσαιὲ πρὸς νεεμάν, πορεύου εἰς εἰρήνην,
⁊ abijt ab eo in ſpatio terre. ⁊ dixit
καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς χαβραθὰ τῆς γῆς. καὶ εἶπε
giezi puer eliſei hominis dei:
γιεζὶ τὸ παιδάριον ἐλισσαιὲ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ,
ecce pepercit dñs meus neemã ſyro vt
ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ νεεμὰν τοῦ σύρου τοῦ
nõ acciperet de manu eius q̃ attulit. viuit dñs ꝙ
μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἃ ἐνήνοχε. ζῇ κύριος ὅτι
1.Pa. niſi curram poſt eũ ⁊ accipiã aliq̃d ab
18.c. εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ καὶ λήψομαί τι παρ'
eo. ⁊ ſecutus eſt giezi poſt neemã. ⁊ vidit
αὐτοῦ. καὶ κατεδίωξε γιεζὶ ὀπίσω νεεμάν. καὶ εἶδεν
eum neemã currẽtem poſt ſe: ⁊ deſi-
αὐτὸν νεεμὰν τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ κατεπή-
lijt de curru ſuo in occurſum eius
δησεν ἀπὸ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ
⁊ dixit: pax. ⁊ dixit giezi: pax. dñs me9
καὶ εἶπεν, εἰρήνη. καὶ εἶπε γιεζί, εἰρήνη. ὁ κύριός μου
miſit me dicẽs: ecce nũc venerunt ad
ἀπέσταλκέ με λέγων, ἰδοὺ νῦν παραγεγόνασι πρός
me duo adoleſcẽtes de mõte ephraim de filijs
με δύο παιδάρια ἐξ ὄρους ἐφραῒμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν
8.4. ꝓphetarũ: da eis talentũ argẽti ⁊ duas
G προφητῶν, δός δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου καὶ δύο
mutatorias veſtes. ⁊ dixit neemã: benigne accipe
ἀλλασσομένας στολάς. καὶ εἶπε νεεμάν, ἐπιεικαίως λάβε
duo talẽta argẽti. ⁊ coegit eum ⁊ de-
δύο τάλαντα ἀργυρίου. καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν καὶ ἔδω-
dit ei duo talẽta argẽti in duob9 ſaccis ⁊
κεν αὐτῷ δύο τάλαντα ἀργυρίου ἐν δυσὶ θυλακίοις καὶ
duo mutatoria veſtimẽta: ⁊ impoſuit ſuꝑ duos pue
δύο ἀλλασσομένας στολάς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ δύο παι-
ros ſuos: ⁊ portauerũt ante eũ ⁊ veniũt
δάρια αὐτοῦ, καὶ ἦραν ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ ἔρχονται
in obſcurũ: ⁊ tulit de manu puero
εἰς τὸ σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ χειρὸς τῶν παιδα-
rum ⁊ appoſuit in domo: ⁊ miſit pue
ρίων καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ ἐξαπέστειλε τὰ παιδά-
ros ⁊ abierũt. ⁊ ipſe ingreſſus ẽ ⁊ aſtitit do-
ρια καὶ ἀπῆλθον. καὶ αὐτὸς εἰσῆλθε καὶ παρέστη τῷ κυ-
mino ſuo. ⁊ dixit ad eũ eliſeus: vnde giezi?
ρίῳ αὐτοῦ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐλισσαιέ, πόθεν γιεζί;
⁊ dixit giezi: nõ iuit ſeruus tuus huc ⁊ illuc.
καὶ εἶπεν γιεζί, οὐ πεπόρευται ὁ δοῦλός σου ἔνθα καὶ ἔνθα.
⁊ dixit ei eliſeus: nõne cor meũ iuit te
καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐλισσαιέ, οὐχὶ ἡ καρδία μου ἐπορεύθη με-
cum: qñ exilijt neemã de curru
τὰ σοῦ ὅτε κατεπήδησεν νεεμὰν ἀπὸ τοῦ ἅρματος
ſuo in occurſum tibi. ⁊ nũc accepiſti argẽtũ ⁊
αὐτοῦ εἰς συνάντησίν σοι. καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον καὶ τὰ
veſtes: ⁊ accipies in eo hortos ⁊ oliueta ⁊ vi
ἱμάτια, καὶ λήψῃ ἐν αὐτῷ κήπους καὶ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπε-
neas ⁊ greges ouiũ ⁊ armẽta boũ ⁊ ſeruos ⁊ ancillas.
λῶνας καὶ ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ δούλους καὶ δούλας.

duorũ burdonũ de terra. Non enim faciet vltra ſeru9 tuus holocauſtũ aut victimã dijs alienis: niſi dño. Hoc autem ſolum eſt de quo depꝛeceris dñm ꝓ ſeruo tuo: qñ ingredietur dominus me9 tẽplũ remõ vt adoret: & illo innitẽte ſuꝑ manũ meã: ſi adorauero i tẽplo remõ adorãte eo i eodẽ loco: vt ignoſcat mihi dñs ſeruo tuo ꝓ hac re. Qui dixit ei. Vade in pace. Abiit ergo ab eo electo tpe. Dixitq; giezi puer viri dei. Pepercit dominus meus naamã ſyro iſti: vt nõ acciperet ab eo que attulit. Viuit dñs quia curram poſt eum: & accipiam ab eo aliquid. Et ſecutus ẽ giezi poſt tergũ naaman. Quem cũ vidiſſet ille currentẽ ad ſe: deſiliit de curru i occurſum eius: & ait. Recte ne ſũt oia? Et ille ait. Recte. Dñs meus miſit me ad te: dicens: Modo venerũt ad me duo adoleſcẽtes de mõte effraim: ex filiis prophetarũ. Da eis talentũ argenti: & veſtes mutatorias duplices. Dixitq; naaman. Melius eſt vt accipias duo talẽta. Et coegit eũ: ligauitq; duo talẽta argẽti in duob9 ſaccis: & duplicia veſtimẽta & ipoſuit duob9 pueris ſuis: qui & portauerũt corã eo. Cũq; veniſſet iam veſperi: tulit de manu eorum: & repoſuit i domo. Dimiſitq; viros & abierũt: ipſe autem ingreſſus ſtetit coram dño ſuo. Et dixit heliſeus. Vnde venis giezi? Qui reſpondit. Non iuit ſeruus tuus quoq;. At ille ait. Nonne cor meum in preſenti erat: quando reuerſus ẽ hõ de curru ſuo in occurſum tui? Nunc igitur accepiſti argentũ & accepiſti veſtes: vt emas oliueta & vineas & oues & boues & ſeruos & ancillas.

צמד פרדים אדמה כי לא יעשה
עוד עבדך עלה וזבח לאלהים
אחרים כי אם ליהוה׃ לדבר הזה
יסלח יהוה לעבדך בבוא אדני בית
רמון להשתחות שמה והוא נשען — סלח
על ידי והשתחויתי בית רמן — שמה שען
בהשתחויתי בית רמן יסלח נא
יהוה לעבדך בדבר הזה׃ ויאמר לו
לך לשלום וילך מאתו כברת ארץ׃ — ילך שלם
ויאמר גיחזי נער אלישע איש — ברה
האלהים הנה חשך אדני את
נעמן הארמי הזה מקחת מידו את — לקח
אשר הביא חי יהוה כי אם רצתי — בוא רוץ
אחריו ולקחתי מאתו מאומה׃ — מאם
וירדף גיחזי אחרי נעמן ויראה — רדף ראה
נעמן רץ אחריו ויפל מעל המרכבה — נפל רכב
לקראתו ויאמר השלום׃ ויאמר — אמר
שלום אדני שלחני לאמר הנה
עתה זה באו אלי שני נערים מהר — בוא שנה
אפרים מבני הנביאים תנה נא — נבא נתן
להם ככר כסף ושתי חלפות בגדים׃
ויאמר נעמן הואל קח ככרים — יאל לקח
ויפרץ בו ויצר ככרים כסף בשני — פרץ צור
חרטים ושתי חלפות בגדים
ויתן אל שני נעריו וישאו — נתן נשא
לפניו׃ ויבא אל העפל — פנה
ויקח מידם ויפקד בבית וישלח — פקד שלח
את האנשים וילכו׃ והוא
בא ויעמד אל אדניו ויאמר — עמד
אליו אלישע מאין גחזי ויאמר
לא הלך עבדך אנה ואנה׃
ויאמר אליו לא לבי הלך
כאשר הפך איש מעל מרכבתו
לקראתך העת לקחת את הכסף
ולקחת בגדים וזיתים וכרמים
וצאן ובקר ועבדים ושפחות׃

Digitized by Google

וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך תמם
לעלם ויצא מלפניו מצרע עלם צרע
כשלג:
Cap.vi. ויאמרו
בני הנביאים אל אלישע הנה אמר נבא
נא המקום אשר אנחנו ישבים קום
שם לפניך צר ממנו: נלכה נא צור ילך
עד הירדן ונקחה משם איש קורה לקח קרה
אחת ונעשה לנו שם מקום לשבת עשה ישב
שם ויאמר לכו: ויאמר האחד ילך
הואל נא ולך את עבדיך ויאמר יאל
אני אלך: וילך אתם ויבאו הירדנה בוא
ויגזרו העצים: ויהי האחד מפיל גזר היה
הקורה ואת הברזל נפל אל המים נפל
ויצעק ויאמר אהה אדני והוא
שאול: ויאמר איש האלהים
אנה נפל ויראהו את המקום ראה קום
ויקצב עץ וישלך שמה ויצף קצב שלך
הברזל: ויאמר הרם לך וישלח צוף רום
ידו ויקחהו: ומלך ארם היה שלח לקח
נלחם בישראל ויועץ אל עבדיו לחם יעץ
לאמר אל מקום פלני אלמני
תחנתי: וישלח איש האלהים חנה
אל מלך ישראל לאמר השמר שמר
מעבר המקום הזה כי שם ארם
נחתים: וישלח מלך ישראל
אל המקום אשר אמר לו
איש האלהים והזהירה ונשמר זהר
שם לא אחת ולא שתים:
ויסער לב מלך ארם על סער
הדבר הזה ויקרא אל עבדיו קרא
ויאמר אליהם הלוא תגידו לי נגד
מי משלנו אל מלך ישראל:
ויאמר אחד מעבדיו לוא אדני
המלך כי אלישע הנביא אשר נבא
בישראל יגיד למלך ישראל
את הדברים אשר תדבר דבר

Sed & lepra Naamā adherebit tibi & ſemini tuo vſqȝ in ſempiternū. Et egreſſus eſt q̄ſi nix ab eo leproſus. 6.

Dixerunt autem filii ꝓphetarū ad heliſeum. Ecce locus in quo habitamus coram te anguſtus eſt nobis. Eamus vſqȝ ad iordanē & tollant ſinguli de ſylua materias ſingulas: vt edificemus nobis ibi locum ad hitandū. Qui dixit. Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ergo & tu cū ſeruis tuis. Reſpondit. Ego veniā. Et abiit cū eis. Cūqȝ veniſſet ad iordanem: cedebāt ligna. Accidit aūt vt cū vnus materiā ſuccidiſſet: caderet ferrum ſecuris in aquā. Exclamauitqȝ ille: & ait. Heu heu heu domine mi: & hoc ipm mutuo acceperā. Dixit autē hō dei. Vbi cecidit? At ille mōſtrauit ei locū: ꝓcidit ergo lignū: & miſit illuc. Natauitqȝ ferrum: & ait. Tolle. Qui extendit manum: & tulit illud. Rex autem ſyrie pugnabat cōtra iſrael: cōſiliūqȝ iniit cū ſeruis ſuis: dicens in loco illo & illo ponamus inſidias. Miſit itaqȝ vir dei ad regē iſrael: dicēs. Caue ne tranſeas in locū illum: quia ibi ſyri in inſidiis ſunt. Miſit itaqȝ rex iſrael ad locū quem dixerat ei vir dei: & preoccupauit eū & obſeruauit ſe ibi nō ſemel neqȝ bis. Cōturbatumqȝ eſt cor regis ſyrie pro hac re: & conuocatis ſeruis ſuis: ait. Quare non indicatis mihi: quis proditor mei ſit apud regem iſrael? Dixitqȝ vnus ſeruorū eius. Nequaq̄ dñe mi rex. ſed heliſeus propheta qui eſt in iſrael indicat regi iſrael omnia verba quecunqȝ locutus fueris

τ lepra neemā adherebit in te τ in ſemi
καὶ ἡ λέπρα νεεμὰν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρμα-
ne tuo vſqȝ in ſēpiternū: τ egreſſus ē giezi de facie eius
τί σου ἕως αἰῶνος, καὶ ἐξῆλθε γιεζὶ ἐκ προσώπου αὐτοῦ
leproſus q̄ſi nix.
λεπρὸς ὡσεὶ χιών.

Ca. 6.

A

Et dixerūt filii ꝓphtaꝝ ad eliſeum: ecce
Καὶ εἶπον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς ἐλισαιὲ, ἰδοὺ
iā locus in quo nos hitamus corā te anguſt⁹ a
δὴ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἀφ'
nobis. eamus iā vſqȝ ad iordanē τ tollamus
ἡμῶν. πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ ἰορδάνου καὶ λάβωμεν
inde vir trabē vnā τ faciamus nobis tegmē
ἐκεῖθεν ἀνὴρ δοκὸν μίαν καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς σκέπην
vt hitem⁹ ibi. τ dixit eliſeus: ite. τ dixit
τοῦ οἰκεῖν ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ἐλισαιὲ, πορεύεσθε. καὶ εἶπεν
vn⁹ māſuete: veni cum ſeruis tuis. τ di
ὁ εἷς ἐπιεικαίως, δεῦρο μετὰ τῶν δούλων σου. καὶ εἶ
xit eliſeus: ego ibo vobiſcū: τ abi
πεν ἐλισαιὲ, ἐγὼ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπορεύ
it cū eis: τ venilūt ad iordanē: τ ce
θη μετ' αὐτῶν, καὶ ἔρχονται ἐπὶ τὸν ἰορδάνην, καὶ τέ-
dunt ligna. τ factū ēſt cū vnus ſuccideret
μνουσι ξύλα. καὶ ἐγένετο τοῦ ἑνὸς καταβάλλοντος τὴν
trabē τ cecidit ex manubrio ferrū in
δοκὸν καὶ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ στελέχους τὸ σίδηρον εἰς τὸ
aquā: τ clamauit vir τ dixit: heu iā dñe: τ
ὕδωρ, καὶ ἐβόησεν ὁ ἀνὴρ καὶ εἶπεν, ὢ δὴ κύριε, καὶ
ipſum mutuo acceptū. τ dixit homo dei:
αὐτὸ κεχρησμένον. καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ,
vbi cecidit? τ indicauit ei locū. τ fro
ποῦ ἔπεσεν; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τὸν τόπον. καὶ ἀπέ-

B

git eliſeus lignū τ miſit illuc: τ ſupna
κνισεν ἐλισαιὲ ξύλον καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπό-
tauit ferrū. τ dixit eliſeus: attolle τ
λασε τὸ σίδηρον. καὶ εἶπεν ἐλισαιὲ, μετεώρισον καὶ
accipe tibi. τ extēdit manū ſuā τ acce
λάβε σεαυτῷ. καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλα-
pit illud. τ rex ſyrie erat pugnans iſ
βεν αὐτό. καὶ βασιλεὺς συρίας ἦν πολεμῶν τὸν ἰσ-
rael: τ conſuluit ſeruis ſuis dicēs:
ραὴλ, καὶ συνεβουλεύσατο τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων,
in loco illo illo faciemus inſidias. τ
εἰς τὸν τόπον φελωνὶ ἐλμωνὶ ποιήσομεν ἔνεδρον. καὶ
miſit homo dei ad regem iſ
ἀπέστειλεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ἰσ-
rael dicēs: attēde vt nō trāſeamus locū il
ραὴλ λέγων, πρόσεχε τοῦ μὴ διελθεῖν τὸν τόπον τοῦ-
lum: q2 ibi ſyri inſidiātur. τ miſit
τον, ὅτι ἐκεῖ σύροι ἐνεδρεύουσιν. καὶ ἀπέστειλεν
rex iſrael in locū quē dixit ei ho
ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄν-
mo dei: τ obſeruauit inde nō ſemel

C

θρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐχ ἅπαξ
neqȝ bis: τ obſtupuit cor regis ſyrie
οὐδὲ δὶς, καὶ ἐξέστη ἡ καρδία τοῦ βασιλέως συρίας
de verbo hoc. τ vocauit ſeruos
περὶ τοῦ λόγου τούτου. καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας
ſuos τ dixit ad eos: nō nūciatis
αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, οὐκ ἀπαγγέλλετέ 1.Reg. 22.b.
mihi: q̄s tradit me regi iſrael? τ
μοι, τίς προδίδωσί με τῷ βασιλεῖ ἰσραήλ; καὶ
dixit vn⁹ de ſeruis eius: nequaq̄ dñe mi rex:
εἶπεν εἷς ἐκ τῶν παίδων αὐτοῦ, οὐχὶ κύριέ μου βα-
ſed eliſeus ꝓphta q̄ in iſrael: in
σιλεῦ, ἀλλ' ἢ ἐλισαιὲ ὁ προφήτης ὁ ἐν ἰσραὴλ, ἀπαγ-
dicat regi iſrael oīa quecūqȝ locu-
γέλλει τῷ βασιλεῖ ἰσραὴλ πάντα ὅσα ἂν λα-
tus fueris
λήσῃς

in conclaui cubilis tui. ⁊ dixit rex:
ἐν τῷ ταμιείῳ τοῦ κοιτῶνός σου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς,
ite ⁊ videte vbi eſt iſte: ⁊ mittens ca
πορεύθητε καὶ ἴδετε ποῦ ἐστιν οὗτος, καὶ ἀποστείλας λή
piam eū. ⁊ annūciauerūt ei dicētes: ecce in do
ψομαι αὐτόν. καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες, ἰδοὺ ἐν δω
thaim. ⁊ miſit equos ⁊ currus ⁊ exercitū
θαείμ. καὶ ἀπέστειλεν ἵππους καὶ ἅρματα καὶ δύναμιν
grauem: ⁊ venerūt nocte ⁊ circūdederūt ciuitatē.
βαρεῖαν, καὶ ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν.
⁊ cōſurrexit miniſter hōis dei vt ſurgeret ma
καὶ ὤρθρισεν ὁ λειτουργὸς τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ ἀναστῆναι τὸ
ne ⁊ egreſſus ē. ⁊ ecce exercit⁹ circuens ciuitatē
πρωῒ καὶ ἐξῆλθεν. καὶ ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν
⁊ equi ⁊ currus. ⁊ dixit puer eius ad
καὶ ἵπποι καὶ ἅρματα. καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ πρὸς
D eum: o dn̄e qd faciem⁹. ⁊ dixit eliſeus: nō timeas:
αὐτόν, ὦ κύριε τί ποιήσομεν. καὶ εἶπεν ἐλισαιέ, μὴ φοβοῦ,
quia plures q̄ ſūt nobiſcū ſuper eos q̄ ſūt cū eis. ⁊
ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. καὶ
1. Par. 2. d. orauit eliſeus ⁊ dixit: dn̄e aperi
προσηύξατο ἐλισαιὲ καὶ εἶπεν, κύριε ἄνοιξον τοὺς
oculos eius ⁊ videat. ⁊ aperuit dn̄s
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἰδέτω. καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς
oculos pueri ⁊ vidit. ⁊ ecce mōs
ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου καὶ εἶδεν. καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος
totus plenus equoꝝ: ⁊ currus ignis in circuitu eli
ὅλον πλῆρες ἵππων, καὶ ἅρμα πυρὸς περικύκλῳ ἐλι
ſei: ⁊ deſcēderunt ad eum. ⁊ orauit
σαιέ, καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν. καὶ προσηύξατο
eliſeus ad dn̄m ⁊ dixit: percute iā gentē
ἐλισαιὲ πρὸς κύριον καὶ εἶπεν, πάταξον δὴ τὸ ἔθνος
Gen. 19. a. hanc cecitate. ⁊ percuſſit eos dn̄s ceci
τοῦτο ἀορασίᾳ. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κύριος ἀορα-
tate iuxta verbū eliſei. ⁊ dixit eliſeus ad
σίᾳ κατὰ τὸ ῥῆμα ἐλισαιέ. καὶ εἶπεν ἐλισαιὲ πρὸς
eos: nō hec via ⁊ nō iſta ciuitas:
αὐτούς, οὐχὶ αὕτη ἡ ὁδὸς καὶ οὐχ αὕτη ἡ πόλις,
venite poſt me: ⁊ ducā vos ad virū
δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ἀπάξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα
quē queritis: ⁊ duxit eos in ſamariam. ⁊
ὃν ζητεῖτε, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς εἰς σαμάρειαν. καὶ
factū eſt vt ingreſſi ſūt in ſamariam: ⁊ dixit eliſeus:
E ἐγένετο ὡς εἰσῆλθον εἰς σαμάρειαν, καὶ εἶπεν ἐλισαιέ,
dn̄e aperi oculos iſtoꝝ: ⁊ vide
κύριε διάνοιξον τοὺς ὀφθαλμοὺς τούτων, καὶ ἰδέτω
ant. ⁊ aperuit dn̄s oculos eoꝝ ⁊
σαν. καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ
viderūt. ⁊ ecce ipſi in medio ſamarie. ⁊ di
εἶδον. καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐν μέσῳ σαμαρείας. καὶ εἶ-
xit rex iſrael ad eliſeum vt vidit eos:
πεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἐλισαιὲ ὡς εἶδεν αὐτούς,
ſi percutiēs percutiā pater? ⁊ dixit eliſeus: nō
εἰ πατάξας πατάξω πάτερ; καὶ εἶπεν ἐλισαιέ, οὐ
percuties: quos captiuos cepiſti in gladio tuo ⁊ ar
πατάξεις, οὓς ᾐχμαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τό-
cu tuo: tu percuties. appone eis panes ⁊ aquā ⁊
ξῳ σου, σὺ πατάξεις. παράθες αὐτοῖς ἄρτους καὶ ὕδωρ καὶ
comedāt ⁊ bibant ⁊ vadant ad
φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν
dn̄m ſuū. ⁊ appoſuit eis p̄parationē magnā: ⁊
κύριον αὐτῶν. καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθεσιν μεγάλην, καὶ
comederūt ⁊ biberūt ⁊ miſit eos: ⁊ abierūt ad
ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς
dn̄m ſuū. ⁊ nō addiderūt vltra accincti ſyrie ve
κύριον αὐτῶν. καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι συρίας ἐλ-
nire in terrā iſrl. ⁊ factū eſt poſt hec ⁊ cōgregauit
θεῖν εἰς γῆν ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ συνήθροισεν
filius ader rex ſyrie vniuerſa caſtra ſua:
υἱὸς ἄδερ ὁ βασιλεὺς συρίας πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτοῦ,
⁊ aſcēdit ⁊ obſederunt cōtra ſamariā. ⁊ facta eſt
καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ σαμάρειαν. καὶ ἐγένετο

in conclaui tuo. Dixitq̄ eis. Ite & videte vbi ſit vt mittā & capiam eū. Annūciauerunt ei dicētes. Ecce in dothaim. Miſit ergo illuc equos & currus & robur exercitus. Qui cum veniſſent nocte: circundederūt citatē. Cōſurgens aūt diluculo miniſter viri dei egreſſus eſt vidit q̄ exercitū in circuitu ciuitatis & equos & currus. Nunciauitq̄ ei: dicēs. Heu heu heu dn̄e mi quid faciemus. At ille rn̄dit. Noli timere. Plures ei nobiſcū ſunt q̄ cū illis. Cunq̄ oraſſet heliſe⁹: ait. Domine aperi oculos pueri huius vt videat. Et aperuit dominus oculos pueri: & vidit: & ecce mons plenus equorū & curruū igneorū in circuitu heliſei. Hoſtes vero deſcēderūt ad eum. Porro heliſe⁹ orauit ad dn̄m dicens. Percute obſecro gentem hanc cecitate. Percuſſitq̄ eos dn̄s ne viderēt iuxta verbū heliſei. Dixit aūt ad eos heliſeus. Nō eſt hec via: neq̄ iſta ē ciuitas. Sequimini me & oſtendam vobis virum quem queritis. Duxit ergo eos in ſamariam. Cunq̄ ingreſſi fuiſſent in ſamariā: dixit heliſe⁹. Domine aperi oculos iſtorum vt videant. Aperuitq̄ dn̄s oculos eorum: & viderunt ſe eē in medio ſamarie. Dixitq̄ rex iſrael ad heliſeum cū vidiſſet eos. Nūquid pcutiā eos pater mi? Et ille ait. Non pcuties. Neq̄ ei cepiſti eos gladio & arcu tuo vt percutias. Sed pōe panem & aquā coram eis: vt comedāt & bibāt & vadant ad dn̄m ſuum. Appoſitaq̄ ē eis ciborū magna prepatio. Et comederūt & biberūt: & dimiſit eos: abierūtq̄ ad dn̄m ſuū. Et vltra nō venerūt latrōes ſyrie in terrā iſrael. Factū ē āt poſt hec cōgregauit bēadab rex ſyrie vniuerſum exercitum ſuū: & aſcēdit & obſidebat ſamariam. Fctāq̄ eſt

בַּחֲדַר מִשְׁכָּבֶךָ׃ וַיֹּאמֶר לְכוּ וּרְאוּ — שכב ילך
אֵיכֹה הוּא וְאֶשְׁלַח וְאֶקָּחֵהוּ וַיֻּגַּד — ראה שלח
לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה בְדֹתָן׃ וַיִּשְׁלַח שָׁמָּה — לקח נגד
סוּסִים וְרֶכֶב וְחַיִל כָּבֵד וַיָּבֹאוּ לַיְלָה
וַיַּקִּפוּ עַל הָעִיר׃ וַיַּשְׁכֵּם מְשָׁרֵת — בוא
אִישׁ הָאֱלֹהִים לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה — שכם שרת
חַיִל סוֹבֵב אֶת הָעִיר וְסוּס וָרָכֶב
וַיֹּאמֶר נַעֲרוֹ אֵלָיו אֲהָהּ אֲדֹנִי אֵיכָה — סבב
נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אַל תִּירָא כִּי רַבִּים — עשה אמר
אֲשֶׁר אִתָּנוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם׃ וַיִּתְפַּלֵּל — ירא רבב
אֱלִישָׁע וַיֹּאמַר יְהוָה פְּקַח נָא אֶת — את פלל
עֵינָיו וְיִרְאֶה וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת עֵינֵי — ראה פקח
הַנַּעַר וַיַּרְא וְהִנֵּה הָהָר מָלֵא סוּסִים
וְרֶכֶב אֵשׁ סְבִיבֹת אֱלִישָׁע׃ וַיֵּרְדוּ — סבב
אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע אֶל יְהוָה
וַיֹּאמַר הַךְ נָא אֶת הַגּוֹי הַזֶּה — נכה
בַּסַּנְוֵרִים וַיַּכֵּם בַּסַּנְוֵרִים כִּדְבַר
אֱלִישָׁע׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלִישָׁע לֹא
זֶה הַדֶּרֶךְ וְלֹא זֹה הָעִיר לְכוּ אַחֲרַי — ילך
וְאוֹלִיכָה אֶתְכֶם אֶל הָאִישׁ אֲשֶׁר — ילך
תְּבַקֵּשׁוּן וַיֹּלֶךְ אוֹתָם שֹׁמְרוֹנָה׃ — בקש את
וַיְהִי כְּבֹאָם שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע — היה
יְהוָה פְּקַח אֶת עֵינֵי אֵלֶּה וְיִרְאוּ
וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שֹׁמְרוֹן׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל אֱלִישָׁע כִּרְאֹתוֹ אוֹתָם — ראה
הַאַכֶּה אַכֶּה אָבִי׃ וַיֹּאמֶר לֹא תַכֶּה — נכה
הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ בְּחַרְבְּךָ וּבְקַשְׁתְּךָ — שבה
אַתָּה מַכֶּה שִׂים לֶחֶם וָמַיִם לִפְנֵיהֶם — שום פנה
וְיֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ וְיֵלְכוּ אֶל אֲדֹנֵיהֶם׃ — אכל שתה
וַיִּכְרֶה לָהֶם כֵּרָה גְדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ — כרה גדל
וַיִּשְׁתּוּ וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל אֲדֹנֵיהֶם — שלח
וְלֹא יָסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לָבוֹא
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן — היה
וַיִּקְבֹּץ בֶּן הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם אֶת כָּל — קבץ חנה
מַחֲנֵהוּ וַיַּעַל וַיָּצַר עַל שֹׁמְרוֹן׃ וַיְהִי — עלה צור

Digitized by Google

Pritiua.heb. Tex.he.iiii.Regū.vij. | Trāſla.B.Hie. | Trāſ.Gre.lxx.cū interp.latina.

רעב גדול בשמרון והנה צרים — צור
עליה עד היות ראש חמור בשמנים — חמר
כסף ורבע הקב דביונים בחמשה — דיב
כסף ויהי מלך ישראל עבר על
החמה ואשה צעקה אליו לאמר — איש
הושיעה אדני המלך ויאמר אל — ישע
יושעך יהוה מאין אושיעך המן
הגרן או מן היקב ויאמר לה המלך — אמר
מה לך ותאמר האשה הזאת אמרה
אלי תני את בנך ונאכלנו היום ואת — נתן אכל
בני נאכל מחר ונבשל את בני — בשל
ונאכלהו ואמר אליה ביום האחר
תני את בנך ונאכלנו ותחבא את — חבא
בנה ויהי כשמע המלך את דברי
האשה ויקרע את בגדיו והוא עבר — קרע
על החמה וירא העם והנה השק על — ראה
בשרו מבית ויאמר כה יעשה לי — עשה
אלהים וכה יוסף אם יעמד ראש — יסף עמד
אלישע בן שפט עליו היום׃
ואלישע ישב בביתו והזקנים
ישבים אתו וישלח איש מלפניו — שלח פנה
בטרם יבא המלאך אליו והוא אמר — בוא לאך
אל הזקנים הראיתם כי שלח בן — ראה
המרצח הזה להסיר את ראשי — רצח סור
ראו כבא המלאך סגרו הדלת
ולחצתם אתו בדלת הלוא קול רגלי
אדניו אחריו׃ עודנו מדבר עמם — דבר
והנה המלאך ירד אליו ויאמר הנה
זאת הרעה מאת יהוה מה אוחיל — רוע יחל
ליהוה עוד׃ — Cap. vij.
ויאמר אלישע
שמעו דבר יהוה כה אמר יהוה כעת — אמר
מחר סאה סלת בשקל וסאתים — סאה
שערים בשקל בשער שמרון׃ ויען — ענה
השליש אשר למלך נשען על ידו — שלש שען
את איש האלהים ויאמר הנה יהוה
עשה ארבות בשמים היהיה הדבר — היה

fames magna in ſamaria: & tādiu obſeſſa eſt donec venūdaretur caput aſini octoginta argenteis: & qrta pars cabi ſtercoris colūbarū quinq argenteis. Cū q rex iſrael tranſiret p murū: mulier quedam exclamauit ad eum dicens. Salua me domine mi rex. Qui ait. Non te ſaluet dñs. Vnde te poſſum ſaluare: de area vel de torculari? Dixitq ad eam rex. Quid tibi vis. Que rñdit. Mulier iſta dixit mihi. Da filiū tuum vt comedamus eū hodie: & filiū meū comedem cras. Coxim ergo filium meū & comedim: dixiq ei altera die. Da filiū tuū vt comedamus eū. Que abſcondit filium ſuum. Qđ cum audiſſet rex: ſcidit veſtimēta ſua: & tranſibat p murū. Viditq oīs ppls ciliciū: quo veſtit erat ad carnē itrinſec. Et ait rex. Hec mihi faciat deus: & hec addat: ſi ſteterit caput heliſei filii ſaphat ſup ipſum hodie. Heliſeus aūt ſedebat i domo ſua: & ſenes ſedebant cū eo. Premiſitq virum & anteq veniret nunci: ille dixit ad ſenes. Nūquid ſcitis q miſerit filius homicide huc vt preſcidatur caput meum. Videte ergo cū venerit nūcius: claudite oſtiū: & nō ſinatis eū introire. Ecce eī ſonitus pedū dñi eius poſt eū eſt. Adhuc illo loqnte eis: appuit nūcius q veniebat ad eū. Et ait. Ecce tantū malū a domino eſt. Quid amplius expectabo a dño? 7.

Dixit autem heliſe. Audite verbū domini. Hec dicit dñs. In tpe hoc cras modius ſimile vno ſtatere erit: & duo modii hordei ſtatere vno i porta ſamarie. Rñdēs vnus de ducib ſup cuius manū rex innitebat: homini dei ait. Si dñs fecerit etiā cataractas i celo: nunqd poterit eē qđ loqueris?

fames magna in ſamaria. ⁊ ecce obſidebat cōtra
λιμὸς μέγας ἐν σαμαρείᾳ. καὶ ἰδοὺ περιεκάθηντο ἐπ'
eam donec fieret caput aſini octoginta ſiclis
αὐτὴν ἕως τοῦ γενέσθαι κεφαλὴν ὄνου ὀγδοήκοντα σίκλων
argēti: ⁊ quarta ps cabi ſtercoris colūbarū
ἀργυρίου, καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν
quinq ſiclis argēti. ⁊ erat rex iſrael trā
πέντε σίκλων ἀργυρίου. καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ δια- — 2.Regi. 14.a.
ſiens per murū. ⁊ mulier clamauit ad e
πορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους. καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐ-
um dicēs: ſalua me dñe rex. ⁊ dixit ei
τὸν λέγουσα, σῶσόν με κύριε βασιλεῦ. καὶ εἶπεν αὐ-
rex: nō ſaluet te dñs: vnde te ſaluabo: de
τῇ ὁ βασιλεύς, μή σε σώσαι κύριος, πόθεν σε σώσω, ἀπὸ
area vel de torculari? ⁊ dixit ei rex:
τῆς ἅλω ἢ ἀπὸ τῆς ληνοῦ; καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεύς,
quid eſt tibi: ⁊ dixit ei mulier: mulier hec dixit
τί ἐστί σοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνή, ἡ γυνὴ αὕτη εἶπέ
mihi: da filiū tuū ⁊ comedamus eū hodie: — Deut. 28.f.
μοι, δὸς τὸν υἱόν σου καὶ καταφάγωμεν αὐτὸν σήμερον, — Thre. 4.b.
⁊ filiū meū comedem cras. ⁊ coximus filiū
καὶ τὸν υἱόν μου φαγόμεθα αὔριον. καὶ ἡψήσαμεν τὸν υἱόν
meū ⁊ comedim eū: ⁊ dixi ei in die
μου καὶ ἐφάγομεν αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
alia: da filiū tuū ⁊ comedamus eū: ⁊ abſcōdit
ἄλλῃ, δὸς τὸν υἱόν σου καὶ καταφάγωμεν αὐτόν, καὶ ἔκρυ-
filiū ſuū. ⁊ factū eſt vt audiuit rex
ψεν τὸν υἱὸν αὐτῆς. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς
verba mulieris: ⁊ ſcidit veſtimēta ſua
τοὺς λόγους τῆς γυναικός, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
⁊ ipſe trāſibat per murū. ⁊ vidit ppls
καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους. καὶ εἶδεν ὁ λαὸς
⁊ ecce ſaccus in carne eius intrinſec. ⁊ ai- — G
καὶ ἰδοὺ σάκκος ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσωθεν. καὶ εἶ-
it: hec faciat mihi deus ⁊ hec addat: ſi ſta- — 5.Re. 19.a.
πεν, τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ στή-
bit caput eliſei. filij ſaphat ſup ipſum hodie:
σεται κεφαλὴ ἐλισσαὶ υἱοῦ σαφὰτ ἐπ' αὐτῷ σήμερον,
⁊ eliſeus ſedebat in domo ſua: ⁊ ſenio-
καὶ ἐλισσαὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύ-
res ſedebāt cū eo. ⁊ miſit rex vi-
τεροι ἐκάθηντο μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄν-
rum de facie ſua ad eum. ⁊ anteq veniret
δρα ἐκ προσώπου αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. καὶ πρὶν ἐλθεῖν
nūcius ad eū: ⁊ eliſeus dixit ad
τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν, καὶ ἐλισσαὶ εἶπε πρὸς τοὺς
ſeniores: vidiſtis φ miſit filius ho-
πρεσβυτέρους, ἑωράκατε ὅτι ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς τοῦ φο-
micide iſte vt auferat caput meū? videte vt ve-
νευτοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλήν μου; ἴδετε ὡς ἂν
nerit nūcius claudite oſtiū: ⁊ illidite
ἔλθῃ ὁ ἄγγελος ἀποκλείσατε τὴν θύραν, καὶ ἐκθλίψατε
eum in oſtio. nonne vox pedū dñi
αὐτὸν ἐν τῇ θύρᾳ. οὐκ ἰδοὺ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου
eius poſt eū? adhuc ipſo loquente cū
αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ; ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ'
eis: ⁊ ecce angelus deſcēdit ad eū: ⁊ ait:
αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ὁ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν,
ecce hoc malū a dño: qđ depcabor dñz āpli.
ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ κυρίου, τί δεηθῶ τοῦ κυρίου ἔτι. Ca.7

Et dixit eliſeus: audi verbū dñi: hec dixit
Καὶ εἶπεν ἐλισσαί, ἄκουσον τὸν λόγον κυρίου, τάδε εἶπε
dñs vt hora hec: cras mēſura ſimile ſicli: ⁊ — A
κύριος ὡς ἡ ὥρα αὕτη, αὔριον μέτρον σεμιδάλεως σίκλου, καὶ — infra.co
due mēſure ordei ſiclo in porta ſamarie. ⁊ reſ-
δύο μέτρα κριθῶν σίκλου ἐν τῇ πύλῃ σαμαρείας. καὶ ἀπε-
pōdit triſtata ſup quē requieſcebat rex ſup
κρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν ἐπανεπαύετο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
manū eius hoī dei: ⁊ ait: ⁊ ſi dñs
τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, καὶ ἐὰν κύριος
fecerit cataractas in celo: ſi erit verbū hoc?
ποιήσει καταράκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο;

Digitized by Google

& ait ei eliſeus: ecce tu videbis in oculis
καὶ εἶπεν αὐτῷ ἑλισεαὶ, ἰδοὺ σὺ ὄψει ἐν ὀφθαλμοῖς
tuis: & inde non comedes. & quattuor leproſi vi
σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ μὴ φάγῃς. καὶ τέσσαρες λεπροὶ ἄν-
ri erāt iuxta hoſtiū ciuitatis: & dixit
δρες ἦσαν παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν
vnuſquiſq; ad proximū ſuū: quid nos ſedem⁹ donec
ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τί ἡμεῖς καθήμεθα ἕως
moriamur? ſi dixerimus ingrediamur in
ἂν ἀποθάνωμεν; ἐὰν εἴπωμεν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν
ciuitatē: & fames in ciuitate: & moriemur ibi:
πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ,
& ſi māſerimus hic: moriemur. & nūc venite
καὶ ἐὰν καθήσωμεν ὧδε, ἀποθανούμεθα. καὶ νῦν δεῦτε
& incidamus in caſtra ſyrie: ſi vitā
καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν συρίας, ἐὰν ζωογο-
dederit nobis: & viuemus. & ſi occiderint nos:
νήσωσιν ἡμᾶς, καὶ ζησόμεθα. καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς,
moriemur. & ſurrexerūt in tenebris vt igrederēt
ἀποθανούμεθα. καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν
B in caſtra ſyrie. & ingreſſi ſūt vſq; ad ptē
εἰς τὴν παρεμβολὴν συρίας. καὶ εἰσῆλθον ἕως μέρους τῆς
caſtrorum ſyrie: & ecce nō erat vir ibi. &
παρεμβολῆς συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐκεῖ. καὶ
dn̄s audibilia fecit caſtra ſyrie vo-
κύριος ἀκουστὴν ἐποίησε τὴν παρεμβολὴν συρίας φω-
ce curruū & voce equorū & ſonitu exercitus ma
νὴν ἁρμάτων καὶ φωνὴν ἵππων καὶ φωνὴν δυνάμεως με-
gni. & dixit vir ad proximū ſuū: ecce
γάλης. καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἰδοὺ
mercede cōduxit aduerſū nos rex iſrael reges
μεμίσθωται ἐφ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἰσραὴλ τοὺς βασιλεῖς
chetteorū & reges egypti vt venirēt
τῶν χετταίων καὶ τοὺς βασιλεῖς αἰγύπτου τοῦ ἐλθεῖν
ſup nos. & ſurrexerūt & fugerūt in tenebris &
ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει καὶ
dereliquerūt tabernacula ſua & equos ſu-
ἐγκατέλιπον τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ τοὺς ἵππους αὐ-
os & aſinos ſuos: ſic erāt in caſtris:
τῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὡς ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ,
& fugerūt ſcḋm aīas ſuas. & venerūt leproſi
καὶ ἔφυγον κατὰ τὰς ψυχὰς αὐτῶν. καὶ ἦλθον οἱ λεπροὶ
iſti vſq; ad partē caſtrorum: & igreſſi ſūt vſq; ad
οὗτοι ἕως μέρους τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἰσῆλθον ἕως
tabnaculū vnū: & comederūt & biberūt & tulerūt inde
σκήνωμα ἕν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ἦραν ἐκεῖθεν
argentū & aurum & veſtes: & abierūt
ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμόν, καὶ ἀπῆλθον
& abſcōderūt. & reuerſi leproſi iſti
καὶ κατέκρυψαν. καὶ ἐπιστρέψαντες οἱ λεπροὶ οὗτοι
ingreſſi ſūt in tabnaculū aliud: & ceperūt inde & abie
εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλ-
runt: & abſcōderūt. & dixerūt leproſi vnuſquiſq; ad
θον, καὶ κατέκρυψαν. καὶ εἶπον οἱ λεπροὶ ἕκαστος πρὸς
proximū ſuū: quid ſic nos facimus hodie? &
τὸν πλησίον αὐτοῦ, τί οὕτως ἡμεῖς ποιοῦμεν σήμερον; καὶ
dies hec dies boni nuncij eſt: & nos tace-
ἡ ἡμέρα αὕτη ἡμέρα εὐαγγελισμοῦ ἐστι, καὶ ἡμεῖς σιωπῶ-
mus & manem⁹ vſq; ad lucē matutinā: & inueniemus iniq̄tatē.
μεν καὶ μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωΐ, καὶ εὑρήσομεν ἀδικίαν.
C nūc igit eamus & nunciemus in domū re
νῦν οὖν πορευθῶμεν καὶ ἀναγγείλωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασι-
gis. & ingreſſi ſūt & clamauerūt ad portā ciuitatis:
λέως. καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐβόησαν εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως,
& nūciauerūt eis dicētes: ingreſſi ſum⁹ in ca-
καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς λέγοντες, εἰσήλθομεν εἰς τὴν παρεμ-
ſtra ſyrie: & ecce nō erat ibi vir neq; vox hoīs: ni
βολὴν συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐκεῖ ἀνὴρ οὐδὲ φωνὴ ἀνθρώπου; ἀλ-
ſi equus ligatus & aſinus ligatus & tētoria eorum
λ' ἢ ἵππος δεδεμένος καὶ ὄνος δεδεμένος καὶ σκηναὶ αὐτῶν
vt ſunt. & vocauerūt portarios & nunciant
ὡς εἰσίν. καὶ ἐκάλεσαν τοὺς θυρωροὺς καὶ ἀναγγέλλουσι,

Qui ait. Videbis oculis tuis & inde non comedes. Quattuor ergo viri erāt leproſi iuxta itroitū porte: qui dixerunt adinuicem. Quid hic eſſe volumus donec moriamur? Siue ingredi voluerimus ciuitatem fame moriemur: ſiue māſerim⁹ hic moriendū nobis ē. Veīte ergo & trāſfugiamus ad caſtra ſyrie. Si pepercerint nobis viuemus: ſi aūt occidere voluerit: nihilomin⁹ moriemur. Surrexerunt ergo veſpi vt venirēt ad caſtra ſyrie. Cūq; veniſſent ad principiū caſtrorū ſyrie nullū ibidē repperūt. Siquidē dn̄s ſonitū audiri fecerat in caſtris ſyrie curruū & equorū & exercitus plurimi: dixeruntq; adiuicē. Ecce mercede cōduxit aduerſum nos rex iſrl̄ reges getheorū & egyptiorū & venerūt ſup nos. Surrexerunt ergo & fugerūt in tenebris: & dereliq̄rūt tentoria ſua: & equos & aſinos in caſtris: fugeruntq;: aīas tm̄ ſuas ſaluare cupientes. Igitur cū veniſſent leproſi illi ad principiū caſtrorū ingreſſi ſunt vnū tabernaculū: & comederūt & bibert. Tulerūtq; ide argētū & aurū & veſtes: & abierūt & abſcōderunt. Et rurſū reuerſi ſunt ad aliud tabernaculū: & ide ſilr̄ auferētes abſconderunt. Dixerūtq; adinuicē. Nō recte facimus. Hec eni dies boni nuncii eſt. Si tacuerimus & noluerimus nunciare vſq; mane: ſceleris arguemur. Venite eamus & nunciemus in aula regis. Cunq; veniſſet ad portam citatis: narrauerūt eis: dicentes. Iuimus ad caſtra ſyrie: & nullum ibidem reppimus hominem: niſi equos & aſinos alligatos: & fixa tentoria. Ierūt ergo portarii: & nunciauerunt in

הזה ויאמר הנכה ראה בעיניך
ומשם לא תאכל: וארבעה אנשים
היו מצרעים פתח השער ויאמרו
איש אל רעהו מה אנחנו ישבים
פה עד מתנו: אם אמרנו נבוא
העיר והרעב בעיר ומתנו שם ואם
ישבנו פה ומתנו ועתה לכו ונפלה
אל מחנה ארם אם יחינו נחיה
ואם ימיתנו ומתנו: ויקמו בנשף
לבוא אל מחנה ארם ויבאו עד
קצה מחנה ארם והנה אין שם
איש: ואדני השמיע את מחנה
ארם קול רכב קול סוס קול חיל
גדול ויאמרו איש אל אחיו הנה
שכר עלינו מלך ישראל את מלכי
החתים ואת מלכי מצרים לבוא
עלינו: ויקומו וינוסו בנשף ויעזבו
את אהליהם ואת סוסיהם ואת
חמריהם המחנה כאשר היא וינסו
אל נפשם: ויבאו המצרעים האלה
עד קצה המחנה ויבאו אל אהל
אחד ויאכלו וישתו וישאו משם
כסף וזהב ובגדים וילכו ויטמנו
וישבו ויבאו אל אהל אחר
וישאו משם וילכו ויטמנו: ויאמרו
איש אל רעהו לא כן אנחנו
עשים היום הזה יום בשרה
הוא ואנחנו מחשים וחכינו
עד אור הבקר ומצאנו עון
ועתה לכו ונבאה ונגידה בית
המלך: ויבאו ויקראו אל שער
העיר ויגידו להם לאמר באנו
אל מחנה ארם והנה אין שם
איש וקול אדם כי אם הסוס אסור
והחמור אסור ואהלים כאשר
המה: ויקרא השערים ויגידו

הנה
אכל רבע
צרע
מות בוא
ילך
חנה חיה
קום
שמע
גדל
נוס עזב
בוא
אכל שתה
נשא טמן
שוב
עשה
חשה חכה
ילך בוא
נגד קרא
אסר
חמר

Digitized by Google

בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לַיְלָה בָּנָה קום
וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו אַגִּידָה נָּא לָכֶם נגד
אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ לָנוּ אֲרָם יָדְעוּ כִּי
רְעֵבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן הַמַּחֲנֶה חנה
לְהֵחָבֵה בַהַשָּׂדֶה לֵאמֹר כִּי יֵצְאוּ מִן חבה
הָעִיר וְנִתְפְּשֵׂם חַיִּים וְאֶל הָעִיר תפש
נָבֹא׃ וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר ענה
וְיִקְחוּ נָא חֲמִשָּׁה מִן הַסּוּסִים לקח
הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ בָהּ שאר הנה
הִנָּם כְּכָל הֶהָמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר המן
נִשְׁאֲרוּ בָהּ הִנָּם כְּכָל הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר תָּמּוּ וְנִשְׁלְחָה וְנִרְאֶה׃ וַיִּקְחוּ תמם שלח
שְׁנֵי רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי ראה שנה
מַחֲנֵה אֲרָם לֵאמֹר לְכוּ וּרְאוּ׃ וַיֵּלְכוּ הלך
אַחֲרֵיהֶם עַד הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל הַדֶּרֶךְ
מְלֵאָה בְגָדִים וְכֵלִים אֲשֶׁר הִשְׁלִיכוּ כלה שלך
אֲרָם בְּהֵחָפְזָם וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים שוב לאך
וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֹזּוּ אֵת נגד בזז
מַחֲנֵה אֲרָם וַיְהִי סְאָה סֹלֶת בְּשֶׁקֶל היה
וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשָׁקֶל כִּדְבַר סאה
יְהוָה׃ וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת הַשָּׁלִישׁ פקד שלש
אֲשֶׁר נִשְׁעָן עַל יָדוֹ עַל הַשַּׁעַר שען
וַיִּרְמְסֻהוּ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר רמס מות
דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר אִישׁ ירד
הָאֱלֹהִים אֶל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סָאתַיִם
שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וּסְאָה סֹלֶת בְּשֶׁקֶל
יִהְיֶה כָּעֵת מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃
וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת אִישׁ הָאֱלֹהִים ענה
וַיֹּאמַר וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת
בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה כַּדָּבָר הַזֶּה
וַיֹּאמֶר הִנְּכָה רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם
לֹא תֹאכֵל׃ וַיְהִי לוֹ כֵן וַיִּרְמְסוּ אֹתוֹ אכל רמס
Cap.viij. הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃ וֶאֱלִישָׁע
דִּבֶּר אֶל הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הֶחֱיָה אִישׁ חיה
אֶת בְּנָהּ לֵאמֹר קוּמִי וּלְכִי אַתְּ ילך

palatio regis intrinſe-
cus. Qui ſurrexit nocte:
& ait ad ſeruos ſuos.
Dico vobis
quid fecerint nobis ſy-
ri. Sciunt quia
fame laboramus: & id
circo egreſſi ſunt de ca
ſtris & latitant in agris:
dicentes. Cum
egreſſi fuerint de ciuitate
capiemus eos viuos: &
tūc ciuitatē igredi pote
rimus. Rñdit aūt vnus
ſeruorū eius. Tollamus
quinqꝫ equos
qui remanſerunt in vrbe
quia
ipſi tantum ſunt in v
niuerſa multitudine iſra
el
alii enim cōſumpti ſunt: &
mittentes explorare po
terimus. Adduxerunt
ergo duos equos: mi-
ſitqꝫ rex in caſtra ſyriorum
dicēs. Ite & videte.
Qui abierūt poſt eos vſ-
qꝫ ad iordanē. Ecce aūt
oīs via plena erat veſti
bus & vaſis: que ꝓiece-
rāt ſyri cū turbarentur.
Reuerſiqꝫ nuncii
indicauerūt regi. Et e-
greſſus populus diripu
it caſtra ſyrie: factuſqꝫ eſt
modius ſimile ſtatere
vno: & duo modii or-
dei ſtatere vno iuxta ver
bum dñi. Porro rex
ducē illum
in cuius manu icubue
rat cōſtituit ad portam:
quē cōculcauit turba i
introitu porte & mortu
us eſt iuxta qđ locutus
fuerat vir dei:
qñ deſcēderat rex ad e
um. Factūqꝫ eſt ſm ſer-
monē viri dei: quē di-
xerat regi qñ ait. duo
modii ordei ſtatere v-
no erunt: & modius ſi-
mile ſtatere vno hoc eo
dē tpe cras in porta ſa
marie: qñ rñderat dux
ille viro dei:
& dixerat: etiā ſi dñs
fecerit cataractas
in celo nunquid pote-
rit fieri quod loqueris?
& dixit ei: videbis ocu
lis tuis: & inde
nō comedes. Euēit er
go ei ſicut ꝓdictū erat:
& cōculcauit eū ppl's i
porta: & mortu9 eſt. 8.
Heliſeus autem
locutus eſt ad mu
lierē cuius viuere fece-
rat filium: dicēs. Surge
vade tu

in domo regis intrinſecus. & ſurrexit rex
εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἔσω. καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς
nocte & dixit ſeruis ſuis: nunciabo vobis
νυκτὸς καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ἀπαγγελῶ ὑμῖν
que fecerūt nobis ſyri. ſciuerunt ꝙ fame la
ἃ πεποιήκασιν ἡμῖν οἱ σύροι. ἔγνωσαν ὅτι πεινῶ-
boramus nos: & egreſſi ſūt de caſtris vt latitarēt
μεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς κρυβῆναι
in agro dicētes: egredientur de ciuitate: &
ἐν ἀγρῷ λέγοντες, ἐξελεύσονται ἐκ τῆς πόλεως, καὶ
capiemus eos viuos & ingrediemur in
συλληψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας καὶ εἰσελευσόμεθα εἰς
ciuitatē. & rñdit vnus ſeruorū eius
τὴν πόλιν. καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ
dicēs: capiant iā de equis reli-
λέγων, λαβέτωσαν δὴ τῶν ἵππων τῶν ὑπολελειμ-
ctis hic quinqꝫ qui remāſerūt in om
μένων ἐνταῦθα πέντε τῶν καταλειφθέντων ἐν παν-
ni iſrael de relictis: ecce ſunt oīs
τὶ ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἐκλειπόντων, ἰδού εἰσι πᾶν
multitudo iſrael q̄ reliqua ē: & mittemus &
τὸ πλῆθος ἰσραὴλ τὸ ἐκλεῖπον, καὶ ἀποστελοῦμεν καὶ
videbimus. & ceperūt duos aſcēſores equoꝝ: & mi
ὀψόμεθα. καὶ ἔλαβον δύο ἀναβάτας ἵππων, καὶ ἀπέ-
ſit rex iſrael poſt ſyriam dicēs:
στειλεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ ὀπίσω τῆς συρίας λέγων,
ite & videte. & abierūt poſt eos
πορεύεσθε καὶ ἴδετε. καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν
vſqꝫ ad iordanem. & ecce oīs via plena
ἕως τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης
veſtibus & vaſis que piecerāt ſyri cū ſtupe
ἱματισμοῦ καὶ σκευῶν ὧν ἔρριψαν οἱ σύροι ἐν τῷ θαμ-
rent ipſi. & reuerſi ſūt nuncij & indi
βεῖσθαι αὐτούς. καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνή-
cauerūt regi. & egreſſus eſt ppl's & diripue-
γγειλαν τῷ βασιλεῖ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαός, καὶ διήρπα-
runt caſtra ſyrie. & facta eſt mēſura ſi
σαν τὴν παρεμβολὴν συρίας. καὶ ἐγένετο μέτρον σεμι-
mile ſiclo: & due mēſure ordei ſiclo iuxta
δάλεως σίκλου, καὶ δύο μέτρα κριθῆς σίκλου κατὰ
verbū dñi. & rex cōſtituit ſup
τὸν λόγον κυρίου. καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν ἐπὶ
porta triſtatā: ſup quē requieſcebat ſup
τῆς πύλης τὸν τριστάτην, ἐφ᾽ ὃν ἐπανεπαύετο ἐπὶ
manū eius: & conculcauit eū ppl's
τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ κατεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς
ſup porta & mortu9 eſt ſicut locutus eſt ho
ἐπὶ τῆς πύλης καὶ ἀπέθανε καθὼς ἐλάλησεν ὁ ἄνθρω-
mo dei: q̄ locutus eſt quū deſcēderet
πος τοῦ θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ καταβῆναι τὸν
nuncius ad eū. & factū eſt ſicut locutus eſt eli-
ἄγγελον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν ἐλι-
ſeus ad regem dicēs: mēſura ſimile
σαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα λέγων, μέτρον σεμιδάλεως
ſiclo & due mēſure ordei ſiclo erūt cras vt
σίκλου καὶ δύο μέτρα κριθῶν σίκλου ἔσται αὔριον ὡς ἡ
dies hec in porta ſamarie. & rñdit
ἡμέρα αὕτη ἐν τῇ πύλῃ σαμαρείας. καὶ ἀπεκρίθη ὁ
triſtata hoī dei & dixit: & ſi
τριστάτης τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν, καὶ ἐὰν
dñs fecerit cataractas in celo: ſi erit ver
κύριος ποιήσῃ καταρράκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰ ἔσται τὸ ῥῆ-
bum hoc? & dixit homo dei: ecce videb oc
μα τοῦτο; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ἰδοὺ ὄψει τοῖς ὀφ-
culis tuis & inde nō comedes. & factū ē ſic: & cō-
θαλμοῖς σου καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγῃ. καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συ-
culcauit eum ppl's in porta & mortu9 eſt.
νεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ καὶ ἀπέθανε. Ca.8.
Et eliſeus locut9 eſt ad mulierē cui9 viuere fe
Καὶ ἐλισαιὲ ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα ἧς ἐζωοποίη-
cit filiū eius dicēs: ſurge & vade tu
σεν τὸν υἱὸν αὐτῆς λέγων, ἀνάστηθι καὶ πορεύου σύ

D
B.codi.
A
3.4.l.

ꝛ dom⁹ tua ꝛ perigrinare vbi pigrinaberis: q2 dñs vo-
καὶ ὁ οἶκός σου καὶ παρόικει ὅυ ἐὰν παροικήσῃς, ὅτι κς κέ
cauit famẽ ſup terrã: ꝛ aderit ſup terrã ſeptẽ
κληκε λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ παρέσαι ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ
annis. ꝛ fecit mulier iuxta vbũ hoīs
ἔτη. καὶ ἐποίησεν ἡ γυνὴ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ ἀνθρώπου
dei: ꝛ abijt ipſa ꝛ domus ſua: ꝛ pere
τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, καὶ πα
grinata ẽ ĩ tra philiſtijm ſeptẽ ãnis. ꝛ factũ eſt poſt
ρώκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη. καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ
finem ſeptẽ ãnoꝝ ꝛ reuerſa eſt mulier de tra phi
τέλος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλ-
liſtijm: ꝛ egreſſa ẽ vt clamaret ad regem de
λοφύλων, καὶ ἐξῆλθε βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ
domo ſua ꝛ de agris ſuis. ꝛ rex
τοῦ οἴκου αὐτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν αὐτῆς. καὶ ὁ βα-
loquebaẗ ad giezi puerũ eliſei ho
σιλεὺς ἐλάλει πρὸς γιεζὶ τὸ παιδάριον ἐλισεαὶ τοῦ ἀν
B minis dei dicẽs: narra mihi oĩa magna
θρώπου τοῦ θεοῦ λέγων, διήγησαί μοι πάντα τὰ μεγα
lia q̃ fecit eliſeus. ꝛ factũ eſt cũ ipſe nar
λεῖα ἃ ἐποίησεν ἐλισεαί. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ διηγου-
raret regi: vt viuificauit filiũ mortu
μένου τῷ βασιλεῖ, ὡς ἐζωοποίησεν υἱὸν τὸν τεθνηκό-
um: ꝛ ecce mulier: cui⁹ viuificauit filiũ eius cla
τα, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνή, ἧς ἐζωοποίησε τὸν υἱὸν αὐτῆς βοῶ
mãs ad regẽ de domo ſua ꝛ de
σα πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου αὐτῆς καὶ περὶ
agris ſuis. ꝛ dixit giezi: dñe rex hec
τῶν ἀγρῶν αὐτῆς. καὶ εἶπεν γιεζί, κύριε βασιλεῦ αὕ
mulier ꝛ iſte filius eius quẽ viuificauit eli
τη ἡ γυνὴ καὶ οὗτος ὁ υἱὸς αὐτῆς ὃν ἐζωοποίησεν ἐλι-
ſeus. ꝛ interrogauit eã rex. ꝛ narrauit
σεαί. καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ βασιλεύς. καὶ διηγήσατο
mulier ei. ꝛ dedit ei rex eunuchũ vnũ
ἡ γυνὴ αὐτῷ. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα
dicẽs: reſtitue ei oĩa q̃ ſũt eius: ꝛ om
λέγων, ἐπίστρεψον αὐτῇ πάντα τὰ ἑαυτῆς, καὶ πάν-
nia germina agroꝝ eius a die
τα τὰ γεννήματα τῶν ἀγρῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας
qua reliquit trã vſq; nũc. ꝛ venit eliſeus
ἧς κατέλιπε τὴν γῆν ἕως τοῦ νῦν. καὶ ἦλθεν ἐλισεαὶ
in damaſcũ. ꝛ filius ader rex ſyrie erat
εἰς δαμασκόν. καὶ ὁ υἱὸς ἄδερ βασιλεὺς συρίας ἦν
egrotans. ꝛ nunciauerũt ei dicẽtes: venit huc
ἀρρωστῶν. καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες, ἥκει ἐνταῦθα
hõ dei. ꝛ dixit rex azael:
ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ ἀζαήλ,
C tolle in manu tua munera ꝛ vade in occur
3.Reg. 14.a. λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου δῶρα καὶ πορεύου εἰς ἀπάν
ſum hoīs dei: ꝛ cõſule do
τησιν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιζήτησον τὸν κύ-
minũ per eũ: ꝛ dic ſi viuam de egritudine mea
ριον δι᾽ αὐτοῦ, καὶ εἶπον εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου
hac: ꝛ abijt azael in occurſum eli
ταύτης; καὶ ἐπορεύθη ἀζαὴλ εἰς ἀπάντησιν τῷ ἐλι-
ſeo: ꝛ tulit in manu ſua de oĩbus
σεαί, καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐκ πάντων τῶν
bonis damaſci onera quadraginta cameloꝝ. ꝛ
ἀγαθῶν δαμασκοῦ ἄρσιν τεσσαράκοντα καμήλων. καὶ
venit ꝛ ſtetit corã eliſeo ꝛ dixit: filius tuus
ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον ἐλισεαὶ καὶ εἶπεν, ὁ υἱός σου
filius ader rex ſyrie miſit me ad te di
υἱὸς ἄδερ βασιλεὺς συρίας ἀπέσταλκέ με πρὸς σὲ λέ
cens: ſi viuam de egritudine mea hac? ꝛ
γων, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου ταύτης; καὶ
dixit ad eũ eliſeus: vade ꝛ dic ei
εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐλισεαί, πορεύου καὶ εἰπὲ αὐτῷ
vita viues: ꝛ ipſe morte morietur: ſi-
ζωῇ ζήσῃ, καὶ αὐτὸς θανάτῳ ἀποθανεῖται, κα-
cut oſdit mihi dñs. ꝛ ſtetit azael
θὼς ἔδειξέ μοι κύριος. καὶ ἔστη ἀζαὴλ oooooooooooo

& domus tua & pegri-
nare vbicũq; reppereris.
Vocabit ei dñs famẽ:
& veniet ſup terrã ſe-
ptẽ ãnis. Que ſurrexit
& fecit iuxta verbum
hominis dei: & vadens
cum domo ſua: oooooo
pegrinata eſt in terra
philiſtiim diebus mltis.
Cũq; finiti eſſent anni
ſepte: reuerſa eſt ooooo
mulier de terra philiſti
im. Et egreſſa eſt ooooo
vt interpellaret regem
pro domo ſua & pro a
griſuis. Rex aũt loq̃-
batur cũ giezi puero
viri dei: dicẽs. Narra
mihi omnia ooooooooo
magnalia que fecit he
liſeus. Cũq; oooooooooo
ille narraret regi quõ
mortuũ ſuſcitaſſet: oooo
appuit mulier cuius vi
uificauerat oooooooooooo
filiũ clamãs ad regem
pro domo ſua oooooooo
& p̃ agris ſuis. Dixit-
q; giezi. Dñe mi rex
hec eſt mulier: & hic ẽ
filius eius quẽ ſuſcitauit
heliſeus. Et interroga
uit rex mulierem. Que
narrauit ei vera eẽ. De
ditq; ei rex eunuchum
vnum: dicẽs. Reſtitue
ei oĩa que ooooooooooooo
ſua ſunt: & vniuerſos
redditus agrorũ a die
qua reliquit terrã vſq;
ad pñs. Venit quoq; oo
heliſeus damaſcũ & be
nadab rex oooooooooooo
ſyrie egrotabat. Nun-
ciaueruntq; ei: dicẽtes.
Venit vir dei huc. Et
ait oooooooooooooooooooo
rex ad azahel. Tolle
tecum munera oooooo
& vade in occurſum vi
ri dei ooooooooooooooooo
& conſule dñm per eũ
oooooooooooooooooo oo oo
dicẽs. Si euadere pote
ro de infirmitate mea
hac. Iuit igitur azahel
in occurſũ eius hñs ſe
cũ munera & oĩa bõa
damaſci onera oooooo
q̃draginta camelorũ.
Cũq; ſtetiſſet corã eo:
ait. Filius tu⁹ benadab
rex ſyrie ooooooooooooo
miſit me ad te: dicens.
Si ſanari potero ooooo
de ifirmitate mea hac.
Dixitq; heliſeus. ooooo
Vade dic ei. Sanabe-
ris. Porro oſdit mihi
dñs qa morte morie-
tur. Stetitq; oooooooooo

וביתך ונורי באשר תגורי כי קרא
יהוה לרעב וגם בא אל הארץ שבע
שנים ותקם האשה ותעש כדבר
איש האלהים ותלך היא וביתה
ותגר בארץ פלשתים שבע שנים:
ויהי מקצה שבע שנים ותשב
האשה מארץ פלשתים ותצא
לצעק אל המלך אל ביתה ואל שדה:
והמלך מדבר אל גיחזי נער איש
האלהים לאמר ספרה נא לי את כל
הגדלות אשר עשה אלישע: ויהי
הוא מספר למלך את אשר החיה
את המת והנה האשה אשר החיה
את בנה צעקת אל המלך על ביתה
ועל שדה ויאמר גיחזי אדני המלך
זאת האשה וזה בנה אשר החיה
אלישע: וישאל המלך לאשה
ותספר לו ויתן לה המלך סריס
אחד לאמר השיב את כל אשר
לה ואת כל תבואת השדה מיום
עזבה את הארץ ועד עתה: ויבא
אלישע דמשק ובן הדד מלך
ארם חלה ויגד לו לאמר בא
איש האלהים עד הנה: ויאמר
המלך אל חזהאל קח בידך מנחה
ולך לקראת איש האלהים
ודרשת את יהוה מאותו
לאמר האחיה מחלי זה:
וילך חזאל לקראתו ויקח מנחה
בידו וכל טוב דמשק משא
ארבעים גמל ויבא ויעמד לפניו
ויאמר בנך בן הדד מלך ארם
שלחני אליך לאמר האחיה
מחלי זה: ויאמר אליו אלישע
לך אמר לו חיה תחיה והראני
יהוה כי מות ימות: ויעמד

Digitized by Google

את פניו וישם עד בש ויבך איש שום בוש
האלהים׃ ויאמר חזאל מדוע אדני בכה מדע
בכה ויאמר כי ידעתי את אשר
תעשה לבני ישראל רעה מבצריהם עשה רוע
תשלח באש ובחריהם בחרב בצר שלח
תהרג ועלליהם תרטש והרתיהם בחר
תבקע׃ ויאמר חזהאל כי מה עבדך הרג רטש
הכלב כי יעשה הדבר הגדול הזה הרה בקע
ויאמר אלישע הראני יהוה אתך אמר גדל
מלך על ארם׃ וילך מאת אלישע
ויבא אל אדניו ויאמר לו מה אמר לך בוא
אלישע ויאמר אמר לי חיה תחיה׃ חיה
ויהי ממחרת ויקח המכבר ויטבל היה לקח
במים ויפרש על פניו וימת וימלך כבר טבל
חזאל תחתיו׃ ובשנת חמש ליורם פרש פנה
בן אחאב מלך ישראל ויהושפט מות מלך
מלך יהודה מלך יהורם בן שנה
יהושפט מלך יהודה׃ בן שלשים
ושתים שנה היה במלכו ושמנה
שנים מלך בירושלם׃ וילך בדרך
מלכי ישראל כאשר עשו בית עשה
אחאב כי בת אחאב היתה לו היה
לאשה ויעש הרע בעיני יהוה׃ איש
ולא אבה יהוה להשחית את יהודה שחת
למען דוד עבדו כאשר אמר לו
לתת לו ניר ולבניו כל הימים׃ נתן נור
בימיו פשע אדום מתחת יד יהודה יום
וימלכו עליהם מלך׃ ויעבר יורם מלך עבר
צעירה וכל הרכב עמו ויהי הוא היה
קם לילה ויכה את אדום הסביב קום נכה
אליו ואת שרי הרכב וינס העם שור נוס
לאהליו׃ ויפשע אדום מתחת יד פשע
יהודה עד היום הזה אז תפשע
לבנה בעת ההיא׃ ויתר דברי יורם
וכל אשר עשה הלא הם כתובים כתב
על ספר דברי הימים למלכי

cū eo: & cōturbatus ē
vſq; ad ſuffuſionē vul-
tꝰ. Fleuitq; vir dei. Cui
azahel ait. Quare do
minus meus flet? At il-
le dixit. Quia ſcio que
facturus ſis filiis iſrael
mala. Ciuitates eorum
munitas igne ſuccen-
des: & iuuenes eorum
interficies gladio: & ꝑ
uulos eorū elides: & ꝑ-
gnātes diuides. Dixit-
q; azahel. Quid ei ſum
ſeruus tuus canis: vt
faciam rē iſtā magnā?
Et ait heliſeus. Oſten
dit mihi dominus te
regē ſyrie fore. Qui cū
receſſiſſet ab heliſeo:
vēit ad dñm ſuū. Qui
ait ei. Quid
tibi dixit heliſeus? At
ille rñdit. Dixit mihi.
recipies ſanitatē. Cūq;
vēiſſet dies altera: tulit
ſtragulū & īfudit aquā:
& expādit ſup faciē eiꝰ.
Quo mortuo regna-
uit azahel ꝓ eo. Anno
qnto iorā filii achab
regis iſrael
regnauit ioram filius
ioſaphat rex iuda. Tri
ginta
duorū annorū erat cū
regnare cepiſſet: & octo
annis regnauit in ieru
ſalē. Ambulauitq; in vi
is regū iſrael: ſicut am
bulauerat domus
achab. Filia enī achab
erat vxor eius.
Et fecit quod malū eſt
in conſpectu domini
Noluit autem dñs diſ-
perdere iudam
ꝓpter dauid ſeruū ſuū
ſicut promiſerat ei.
vt daret illi lucernam:
& filiis eiꝰ cūctis diebꝰ
In diebus eius receſſit
edom ne eēt ſub iuda
& cōſtituit ſibi regem.
Venitq; ioram
ſeyra & oīs exercitꝰ cū
eo. Et
ſurrexit nocte ꝑcuſſit-
q; idumeos qui
eū circūdederāt & pri
cipes curruū. Populus
aūt fugit in tabernacu
la ſua. Receſſit ergo e-
dom ne eēt ſub iuda vſ
q; ad diem hāc. Tūc re
ceſſit & lobna in tꝑe il-
lo. Reliqua āt ſermonū
iorā & vniuerſa q̄ fecit:
nonne hec ſcripta ſūt
in libro verborū dierꝫ
regum

ante faciem eius: ⁊ appoſuit corā eo
κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ παρέθηκεν ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ
munera donec cōfuſus eēt. ⁊ fleuit homo dei: ⁊
δῶρα ἕως ᾐσχύνετο. καὶ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ
dixit azael: quare dñs meꝰ flet? ⁊ dixit: quia ſcio q̄- D
εἶπεν ἀζαήλ, τί ὅτι ὁ κς μου κλαίει; καὶ εἶπεν, ὅτι οἶδα ὅ-
cūq; facturꝰ es filiis iſrl̄ mala. tu ciuitates eorū
σα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς ἰηλ κακά. σὺ τὰς πόλεις αὐτῶν
munitas ſuccēdes in igne: ⁊ electos
τὰς ὀχυρωμένας ἐμπρήσεις ἐν πυρί, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς
eorū interficies in gladio: ⁊ ꝑuulos eorū alli
αὐτῶν ἀποκτενεῖς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐδα-
des: ⁊ pregnātes eorꝫ diuides. ⁊ di
φιεῖς, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας αὐτῶν διαρρήξεις. καὶ εἶ
xit azael: quis eſt ſeruꝰ tuus canis mortuus: q̄
πεν ἀζαήλ, τίς ἐστιν ὁ δοῦλός σου ὁ κύων ὁ τεθνηκώς, ὅτι
faciam verbū magnū hoc? ⁊ dixit ei eliſeus:
ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐλισσαί,
oſtēdit mihi dñs te regnātē ſup ſyriam. ⁊ receſſit
ἔδειξέ μοι κς σε βασιλεύοντα ἐπὶ συρίαν. καὶ ἀπῆλθεν
azael ab eliſeo hoīe dei: ⁊ venit ad
ἀζαήλ ἀπὸ ἐλισσαὶ τοῦ ἀνοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν
dñm ſuū. ⁊ dixit ei dñs ſuꝰ: q̄d dixit tibi eliſeus? ⁊
κν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κς αὐτοῦ, τί εἶπέν σοι ἐλισσαί; καὶ
ait: dixit mihi: q̄ vita viues. ⁊ factū eſt altera die:
εἶπεν, εἶπέ μοι, ὅτι ζωῇ ζήσῃ. καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον,
⁊ tulit ſtragulū ⁊ tinxit ipſum aqua: ⁊ inie
καὶ ἔλαβε τὸ στρῶμα καὶ ἔβαψεν αὐτὸ ὕδατι, καὶ ἐπέβα-
cit ſup faciem eiꝰ ⁊ mortuꝰ eſt: ⁊ regna E
λεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν, καὶ ἐβασίλευ- 2. Par.
uit azael p̄ eo. in āno quinto ioram filii a- 21.
σεν ἀζαήλ ἀντ᾽ αὐτοῦ. ἐν ἔτει πέμπτῳ τοῦ ἰωρὰμ υἱοῦ ἀ-
chaab regis iſrael regnauit ioram filiꝰ ioſa-
χαὰβ βασιλέως ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ἰωρὰμ υἱὸς ἰωσα-
phat rex iuda: filiꝰ triginta ⁊ duo ānoꝝ erat io
φὰτ βασιλεὺς ἰούδα, υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἦν ἰω-
ram cū regnaret ipſe: ⁊ octo ānis regnauit
ρὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν
in hieruſalem. ⁊ ābulauit in via regū iſrael
ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων ἰσραὴλ
ſicut fecit domꝰ achaab: q2 filia achaab erat ei
καθὼς ἐποίησεν οἶκος ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ ἀχαὰβ ἦν αὐ-
in vxorē. ⁊ fecit malū corā dño.
τῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου.
⁊ nō voluit dñs corrūpere iudā ꝓꝑ dauid
καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι τὸν ἰούδαν διὰ δαυίδ
ſeruū ſuū: ſicut dixit ei vt daret ei lucernā
τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καθὰ εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον 2. Reg.
⁊ filiis eius oībus diebus. in diebus 7.b.
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ἐν ταῖς ἡμέραις
eius p̄uaricatꝰ ē edō ſub manu iuda. ⁊
αὐτοῦ ἠθέτησεν ἐδὼμ ὑποκάτωθεν χειρὸς ἰούδα. καὶ
regnare fecit ſup ſe regem: ⁊ aſcēdit ioram in
ἐβασίλευσεν ἐφ᾽ ἑαυτὸν βασιλέα, καὶ ἀνέβη ἰωρὰμ εἰς
ſior ipſe ⁊ oēs currus eius. ⁊ factū ē
σιὼρ αὐτὸς καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο
vt ſurrexit nocte: ⁊ percuſſit edom q̄ circūdederat ē- F
ὡς ἀνέστη νυκτός, καὶ ἐπάταξε τὸν ἐδὼμ κυκλοῦντα ἐπ᾽ ἀ-
cum: ⁊ p̄ricipes curruū. ⁊ fugit
αὐτόν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων. καὶ ἔφυγεν ὁ
ppl's in tabnacula ſua: ⁊ p̄uaricatꝰ ē edom ſub
λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, καὶ ἠθέτησεν ἐδὼμ ὑποκά-
manu iuda vſq; ad diem hanc. tūc
τωθεν χειρὸς ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τό-
p̄uaricatꝰ eſt lobna in tp̄e illo. ⁊ reli
τε ἠθέτησε λοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ τὰ λοι-
qua ſermonū ioram ⁊ oia q̄cūq; fecit:
πὰ τῶν λόγων ἰωρὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν,
nonne hec ſcripta ſunt in libro verborū
οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων
dierū regum
τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων

Digitized by Google

iuda: ⁊ dormiuit ioram cū patribus ſuis:
ἰούδα· καὶ ἐκοιμήθη ἰωρὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
⁊ ſepelitur cū patribus ſuis in ciuitate dauid:
καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυίδ,
⁊ regnauit ochozias fili⁹ eius pro eo. In anno
καὶ ἐβασίλευσεν ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ἔτει
duodecimo iorā filij achaab regis iſrael
δωδεκάτῳ τοῦ ἰωρὰμ υἱοῦ ἀχαὰβ βασιλέως ἰσραὴλ
G regnauit ochozias filius iorā regis iuda: fili⁹
ἐβασίλευσεν ὀχοζίας υἱὸς ἰωρὰμ βασιλέως ἰούδα, υἱὸς
viginti ⁊ duoꝝ ānoꝝ erat ochozias fili⁹ iorā cū regna
εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν ἦν ὀχοζίας υἱὸς ἰωρὰμ ἐν τῷ βασιλεύ
ret ipſe. ⁊ regnauit anno in hieruſalem: ⁊
ειν αὐτόν. καὶ ἐβασίλευσεν ἐνιαυτὸν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ
nomē matris ei⁹ gotholia filia amri regis
ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ γοθολία θυγάτηρ ἀμρὶ βασιλέως
iſrael. ⁊ abijt in via dom⁹ achaab: ⁊ fecit
ἰσραήλ. καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου ἀχαάβ, καὶ ἐποίησε
malū corā dn̄o: ſicut domus achaab: qr ge
τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καθὼς οἶκος ἀχαάβ, ὅτι γαμ
ner domus achaab eſt. ⁊ abijt ochozias cū io
βρὸς οἴκου ἀχαὰβ ἐστίν. καὶ ἐπορεύθη ὀχοζίας μετὰ ἰω
ram filio achaab in prelīū cōtra azael regē ſyrie
ρὰμ υἱοῦ ἀχαὰβ εἰς πόλεμον ἐπὶ ἀζαὴλ βασιλέα συρίας
in ramath galaad. ⁊ pcuſſerūt ſyri ioram.
εἰς ῥαμὰθ γαλαάδ. καὶ ἐπάταξαν οἱ σύροι τὸν ἰωράμ.
⁊ reuerſus eſt rex iorā vt curaretur in ieʒ
καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι ἐν ἰεζ
rael de plagis qb⁹ pcuſſerūt eū ſyri in
ραὴλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ σύροι ἐν
ramath galaad: cū preliaret ipſe cū azael re=
ῥαμὰθ γαλαάδ, ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ ἀζαὴλ βασι
ge ſyrie. ⁊ ochozias fili⁹ iorā rex iuda de
λέως συρίας. καὶ ὀχοζίας υἱὸς ἰωρὰμ βασιλεὺς ἰούδα κα
ſcendit vt videret iorā filiū achaab in ieʒrael: qr egro
τέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν ἰωρὰμ υἱὸν ἀχαὰβ ἐν ἰεζραήλ, ὅτι ἠῤ
tabat ipſe.
ῥώστει αὐτός.

Ca. 9.

A Et eliſeus pphēta vocauit vnū filioꝝ
Καὶ ἐλισσαιὲ ὁ προφήτης ἐκάλεσεν ἕνα τῶν υἱῶν
pphētaꝝ: ⁊ dixit ei: accinge lūbū tuū:
6.14.c. τῶν προφητῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου,
⁊ tolle lēticulā olei qđ in manu tua:
καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρί σου,
⁊ vade in ramath galaad: ⁊ ingredieris ⁊
καὶ πορεύθητι εἰς ῥαμὰθ γαλαάδ, καὶ εἰσελεύσῃ καὶ
videbis ibi ieu filiū ioſaphat filij nameſſi: ⁊ ingredie=
ὄψει ἐκεῖ ἰοὺ υἱὸν ἰωσαφὰτ υἱοῦ ναμεσσί, καὶ εἰσελεύ
ris ⁊ ſuſcitabis eū de medio fratrū ſuoꝝ:
σῃ καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ,
⁊ introduces eū in cubiculū de cubiculo: ⁊ accipies
καὶ εἰσάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμιεῖον ἐκ ταμιείου, καὶ λήψῃ
lēticulā olei: ⁊ fundes ſup caput
τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
eius. ⁊ dices: hec dicit dn̄s: vnxi te in re
αὐτοῦ. καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει κύριος, κέχρικά σε εἰς βα
gem ſup iſrael. ⁊ aperies hoſtiū ⁊ fugies
σιλέα ἐπὶ ἰσραήλ. καὶ ἀνοίξεις τὴν θύραν καὶ φεύξῃ
⁊ nō ſubſiſtes. ⁊ abijt puer pro
καὶ οὐχ ὑπομενεῖς. καὶ ἐπορεύθη τὸ παιδάριον ὁ προ
pheta in ramath galaad: ⁊ ingreſſus ē. ⁊ ecce
φήτης εἰς ῥαμὰθ γαλαάδ, καὶ εἰσῆλθε. καὶ ἰδοὺ οἱ
principes exercitus ſedebāt. ⁊ dixit: vbū mihi
ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκάθηντο. καὶ εἶπεν, λόγος μοι
ad te pñceps. ⁊ dixit ieu: ad quem ex
πρὸς σὲ ὁ ἄρχων. καὶ εἶπεν ἰού, πρὸς τίνα ἐκ
oībus nobis? ⁊ dixit: ad te pñceps. ⁊
B πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπεν, πρὸς σὲ ὁ ἄρχων. καὶ
ſurrexit ⁊ ingreſſus ē in domū: ⁊ effudit
ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεεν τὸ
oleum ſup caput eius.
ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

iuda. Et dormiuit ioram cum patribus ſuis: ſepultuſq; ē cū eis in ciuitate dauid: & regnauit ochozias filius eius pro eo. Anno duodecimo ioram filii achab regis iſrael regnauit ochozias filius ioram regis iude. Vigīti duorum annorū erat ochozias cū regnare cepiſſet: & vno āno regnauit in ieruſalē. Nomē mr̄is eius athalia filia amri regis iſrael. & ambulauit ī viis domus achab: & fecit qđ malū ē corā dn̄o ſicut dom⁹ achab. Gener enim domus achab fuit. Abiit quoq; cum ioram filio achab ad preliandum cōtra azahel regem ſyrie ī ramoth galaad: & vulnerauerunt ſyri ioram. Qui reuerſus ē vt curaretur ī iezrahel: quia vulnerauerunt eum ſyri in ramoth p̄liantē contra azahel regē ſyrie. Porro ochozias filius ioram rex iuda deſcendit inuiſere ioram filiū achab in iezrahel: quia egrotabat ibi. 9.

Heliſeus āt pphetes vocauit vnū de filiis prophetarum: & ait illi. Accīge lūbos tuos: & tolle lenticulā olei hāc in manu tua: & vade ī ramoth galaad. Cūq; veneris illuc: videbis iehu filium ioſaphat filii nāſi. Et ingreſſus ſuſcitabis eum de medio fratrū ſuorū: & ītroduces ī interius cubiculū: tenēſq; lenticulā olei fūdes ſup caput eius: & dices. Hec dicit dn̄s. Vnxi te regem ſuper iſrael. Aperieſq; oſtiū & fugies: & non ibi ſubſiſtes. Abiit ergo adoleſcēs puer pphete ī ramoth galaad: & ingreſſus ē illuc. Ecce aūt pricipes exercit⁹ ſedebāt. Et ait. Verbū mihi ad te o priceps. Dixitq; Iehu. Ad quem ex oibus nobis? At ille dixit. Ad te o priceps. Et ſurrexit: & igreſſus eſt cubiculū. At ille fudit oleū ſup caput ei⁹.

יהודה: וישכב יורם עם אבתיו — שכב
ויקבר עם אבתיו בעיר דוד, וימלך — קבר
אחזיהו בנו תחתיו: בשנת שתים — שנה
עשרה שנה ליורם בן אחאב מלך
ישראל, מלך אחזיהו בן יהורם
מלך יהודה: בן עשרים ושתים
שנה אחזיהו במלכו, ושנה אחת
מלך בירושלם, ושם אמו עתליהו
בת עמרי מלך ישראל: וילך בדרך
בית אחאב, ויעש הרע בעיני יהוה — עשה רוע
כבית אחאב, כי חתן בית אחאב
הוא: וילך את יורם בן אחאב
למלחמה עם חזאל מלך ארם
ברמת גלעד, ויכו ארמים את — לחם נכה
יורם: וישב יורם המלך להתרפא — שוב רפא
ביזרעאל מן המכים אשר יכהו
ארמים ברמה, בהלחמו את חזהאל
מלך ארם, ואחזיהו בן יהורם
מלך יהודה ירד לראות את יורם — ראה
בן אחאב ביזרעאל, כי חלה הוא:
ואלישע הנביא קרא — Cap. ix.
לאחד מבני הנביאים, ויאמר לו — נבא
חגר מתניך וקח פך השמן הזה — חגר לקח
בידך, ולך רמת גלעד: ובאת שמה — פכה ילך
וראה שם יהוא בן יהושפט בן — בוא
נמשי ובאת והקמתו מתוך אחיו, — קום
והביאת אתו חדר בחדר: ולקחת — בוא
פך השמן ויצקת על ראשו ואמרת
כה אמר יהוה, משחתיך למלך אל
ישראל, ופתחת הדלת ונסתה ולא — נוס
תחכה: וילך הנער הנער הנביא — חכה
רמת גלעד: ויבא והנה שרי — בוא שור
החיל ישבים, ויאמר דבר לי
אליך השר, ויאמר יהוא אל מי
מכלנו, ויאמר אליך השר: ויקם — קום
ויבא הביתה ויצק השמן אל ראשו,

Digitized by Google

ויאמר לו כה אמר יהוה אלהי
ישראל משחתיך למלך אל עם
יהוה אל ישראל: והכיתה את בית   נכה
אחאב אדניך, ונקמתי דמי עבדי
הנביאים ודמי כל עבדי יהוה
מיד איזבל: ואבד כל בית אחאב,
והכרתי לאחאב משתין בקיר,   כרת שתן
ועצור ועזוב בישראל: ונתתי את   עצר עזב
בית אחאב כבית ירבעם בן נבט,   נתן
וכבית בעשא בן אחיה: ואת איזבל
יאכלו הכלבים בחלק יזרעאל   אכל
ואין קבר, ויפתח הדלת וינס: פתח נוס
ויהוא יצא אל עבדי אדניו, ויאמר
לו השלום, מדוע בא המשגע הזה   שלם מדע
אליך, ויאמר אליהם אתם ידעתם   שגע
את האיש ואת שיחו: ויאמרו   שוח
שקר, הגד נא לנו, ויאמר כזאת   נגד
וכזאת אמר אלי לאמר כה
אמר יהוה משחתיך למלך אל
ישראל: וימהרו ויקחו איש בגדו,   מהר לקח
וישימו תחתיו אל גרם המעלות,   שום
ויתקעו בשופר ויאמרו מלך   תקע שפר
יהוא: ויתקשר יהוא בן יהושפט   קשר
בן נמשי אל יורם, ויורם היה
שמר ברמת גלעד הוא וכל ישראל
מפני חזאל מלך ארם: וישב   פנה שוב
יהורם המלך להתרפא ביזרעאל   רפא
מן המכים אשר יכהו ארמים,   נכה
בהלחמו את חזאל מלך ארם,   לחם
ויאמר יהוא אם יש נפשכם אל   אמר
יצא פליט מן העיר, ללכת להגיד   פלט ילך
ביזרעאל: וירכב יהוא וילך יזרעאלה   רכב
כי יורם שכב שמה, ואחזיה מלך
יהודה ירד לראות את יורם: ראה
והצפה עמד על המגדל ביזרעאל   גדל
וירא את שפעת יהוא בבאו,   בוא

Et ait. Hec dicit domi
nus deus
iſrael. Vnxi te regē ſu
per populum
domini iſrael: & percu
ties domum
achab dn̄i tui. Et vlciſ
car ſanguinē ſeruorum
meorū p̄phetarū: & ſā
guinē oīm ſeruorū dn̄i
de manu iezabel: p̄dā
qз oēm domū achab.
Et interficiā de domo
achab mingentē ad pa
rietem & clauſum & no
uiſſimū in iſrael. Et da
bo domū achab ſicut
domū hieroboā filii na
bath: & ſicut domū ba
ſa filii achia. Iezabel
quoqз comedēt cāes i
agro iezrahel:
nec erit q ſepeliat eam.
Apuitqз oſtiū & fugit.
Iehu aūt egreſſus ē ad
ſeruos dn̄i ſui: q dixe
rūt ei. Recte ne ſūt oia?
Quid venit inſan⁹ iſte
ad te? Qui ait eis. No
ſtis
hoīem: & quid locutus
ſit. At illi reſpōderunt.
Falſū eſt: ſed magis nar
ra nobis. Qui ait eis.
Hec & hec locutus eſt
mihi. Et ait. Hec
dicit dominus. Vnxi te
regem ſuper
iſrael. Feſtinauerūt ita
qз: & vnuſquiſqз tollēs
palliū ſuū poſuerūt ſub
pedibus ei⁹ in ſimilitudi
nē tribunalis: & cecine
rūt tuba atqз dixerūt.
Regnauit iehu. Cōiu
rauit ergo iehu filius io
ſaphat filii nāſi contra
ioram. Porro ioram
obſederat ramoth ga
laad: ipſe & oīs iſrael
cōtra azahel regem ſy
rie: & reuerſus fuerat
vt curaretur i iezrahel
propter vulnera: quia
percuſſerant eum ſyri
preliantem contra aza
hel regem ſyrie.
Dixitqз iehu. Si placet
vobis nemo
egrediatur p̄fugus de
ciuitate ne vadat & nū
ciet in iezrahel. Et aſcē
dit & p̄fectus ē in iezra
hel. Iorā ei egrotabat i
bi: & ochozias rex
Iuda deſcenderat ad vi
ſitādū iorā. Igitur
ſpeculator q ſtabat ſu
per turrim iezrahel
vidit globum iehu ve
nientis.

ꝛ ait ei: hec dicit dn̄s deus iſrael: vn
καὶ εἶπεν αὐτῷ, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, κέ
xi te in regem ſup pp̄lm dn̄i ſup iſ
χρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ τὸν λαὸν κυρίου ἐπὶ τὸν ἰσ
rael: ꝛ deſtrues domū achaab dn̄i tui
ραήλ, καὶ ἐξολοθρεύσεις τὸν οἶκον ἀχαὰβ τοῦ κυρίου σου
de facie mea: ꝛ vlciſceris ſāguinē ſer
ἐκ προσώπου μου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵματα τῶν δού
uoꝝ meoꝝ prophetarū: ꝛ ſāguinē oīum ſer
λων μου τῶν προφητῶν, καὶ τὰ αἵματα πάντων τῶν δού
uoꝝ dn̄i de manu iezabel ꝛ de manu oīs do
λων κυρίου ἐκ χειρὸς ἰεζάβελ καὶ ἐκ χειρὸς ὅλου τοῦ οἴ
mus achaab: ꝛ deſtrues achaab mingētē
κου ἀχαάβ, καὶ ἐξολοθρεύσεις τῷ ἀχαὰβ οὐροῦντα
ad parietē: ꝛ clauſum ꝛ derelictum in
πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν
iſrael. ꝛ dabo domū achaab ſicͭ domū hierobo
ἰσραήλ. καὶ δώσω τὸν οἶκον ἀχαὰβ ὡς τὸν οἶκον ἱεροβο
am filij nabat: ꝛ ſicut domū baſa filij achia. ꝛ
ὰμ υἱοῦ ναβάτ, καὶ ὡς τὸν οἶκον βαασᾶ υἱοῦ ἀχία. καὶ
iezabel comedēt canes in parte agri
τὴν ἰεζάβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν μερίδι τοῦ ἀγροῦ   3.Reg. 21.f. & infra. co
iezrael: ꝛ nō erit q̄ ſepeliat. ꝛ apuit hoſtiū ꝛ   C
ἰεζραήλ, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ θάπτων. καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ
fugit. ꝛ ieu egreſſus ē ad ſeruos dn̄i ſui:
ἔφυγεν. καὶ ἰοὺ ἐξῆλθε πρὸς τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου αὐτ.
ꝛ dixerūt ei: pax? ꝛ dixit eis: pax. quid
καὶ εἶπον αὐτῷ, εἰρήνη; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰρήνη. τί ὅτι
ingreſſus ē inſanus iſte ad te? ꝛ ait ad e
εἰσῆλθεν ὁ ἐπίληπτος οὗτος πρὸς σέ; καὶ εἶπε πρὸς αὐ
os: vos noſtis virū ꝛ garrulitatē ſu
τούς, ὑμεῖς οἴδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν αὐ
am. ꝛ dixerūt: iniuſtū: ſed nuncia nobis. ꝛ a
τοῦ. καὶ εἶπον, ἄδικον, ἀλλὰ ἀνάγγειλον ἡμῖν. καὶ εἶ
it eis: ſic ꝛ ſic locut⁹ ē ad me dicēs:
πεν αὐτοῖς, οὕτω καὶ οὕτως ἐλάλησε πρός με λέγων,
hec dicit dn̄s: vnxi te in regem ſup
τάδε λέγει κύριος, κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ τὸν
pp̄lm meū iſrael. ꝛ audiētes feſtinauerūt ꝛ accepe͂t
λαόν μου ἰσραήλ. καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν καὶ ἔλαβον
vir veſtē ſuā ꝛ poſuerūt ſub ieu ſup
ἀνὴρ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν ὑποκάτωθεν ἰοὺ ἐπὶ
aſcēſum graduum. ꝛ cecinerūt in cornu: ꝛ
γαρὲμ τῶν ἀναβαθμῶν. καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ, καὶ
dixerūt: regnauit ieu. ꝛ cōuerſus eſt ieu filius io
εἶπον, βεβασίλευκεν ἰού. καὶ συνεστράφη ἰοὺ υἱὸς ἰω
ſaphat filij nameſſi cōtra ioram. ꝛ iorā cuſtodiebat
σαφὰτ υἱοῦ ναμεσσὶ ἐπὶ ἰωράμ. καὶ ἰωρὰμ ἐφύλασσεν
in ramath galaad ipſe ꝛ oīs iſrael a fa
ἐν ῥαμὰθ γαλαὰδ αὐτὸς καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀπὸ προσώ
cie azael regis ſyrie. ꝛ reuerſus fuit rex
που ἀζαὴλ βασιλέως συρίας. καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασι
ioram vt curaretur in iezrael a vulnerib⁹
λεὺς ἰωρὰμ ἰατρευθῆναι ἐν ἰεζραὴλ ἀπὸ τῶν πληγῶν
quib⁹ p̄cuſſerāt eū ſyri quū preliabat ipſe cū
ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ σύροι ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν με
azael rege ſyrie. ꝛ dixit ieu ſi habetis
τὰ ἀζαὴλ βασιλέως συρίας. καὶ εἶπεν ἰού, εἰ ἔστι
vos aīam vr̄am mecum: nō egrediatur ſal
ὑμεῖς τὴν ψυχὴν ὑμῶν μετ᾽ ἐμοῦ, μὴ ἐξερχέσθω δια
uus de ciuitate vt vadat ꝛ nun
σωζόμενος ἐκ τῆς πόλεως τοῦ πορευθῆναι καὶ ἀπαγ
ciet in iezrael. ꝛ aſcēdit ieu ꝛ profect⁹ ē in
γεῖλαι ἐν ἰεζραήλ. καὶ ἐπέβη ἰοὺ καὶ ἐπορεύθη εἰς
iezrael: quia ioram curabatur in iezrael. ꝛ o
ἰεζραήλ, διότι ἰωρὰμ ἐθεραπεύετο ἐν ἰεζραήλ. καὶ ὀ
chozias rex iuda deſcēdit ad uidēdū iorā. ꝛ
χοζίας βασιλεὺς ἰούδα κατέβη ἰδεῖν τὸν ἰωράμ. καὶ
ſpeculatoꝛ ſtabat ſup turriꝫ in iezrael ꝛ vidit
ὁ σκοπὸς εἱστήκει ἐπὶ πύργου ἐν ἰεζραὴλ καὶ εἶδε τὸν
puluerē turbe iei quū veniebat ipſe.
κονιορτὸν τοῦ ὄχλου ἰοὺ ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτόν.   D

τ dixit: turbam ego video. τ dixit ioram: accipite
καὶ εἶπεν, ὄχλον ἐγὼ ὁρῶ. καὶ εἶπεν ἰωράμ, λάβετε
aſcenſorē equi: τ mittite in occurſum eo
s. codē ἐπιβάτην ἵππου, καὶ ἀποστείλατε εἰς ἀπάντησιν αὐ-
rum: τ dicat: ſi pax. τ abijt aſcēſor
τῶν, καὶ εἰπάτω, εἰ εἰρήνη. καὶ ἐπορεύθη ὁ ἐπιβάτης
equi in occurſum eius. τ dixit: hec di
τοῦ ἵππου εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, τάδε λέ
cit rex: ſi pax. τ dixit ieu: qd tibi τ pa-
γει ὁ βασιλεύς, εἰ εἰρήνη. καὶ εἶπεν ἰού, τί σοι καὶ εἰρή
ci: reuertere in poſteriora mea. τ nunciauit ſpe-
νη; ἐπίστρεφε εἰς τὰ ὀπίσω μου. καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκο-
culator dicēs: venit nunci⁹ vſqȝ ad eos τ nō reuerſus ē.
πὸς λέγων, ἦλθεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψε.
τ miſit aſcēſorē equi ſcdm τ venit vſqȝ ad
καὶ ἀπέστειλεν ἀναβάτην ἵππου δεύτερον καὶ ἦλθεν ἕως
eos. τ ait: hec dicit rex: ſi pax. τ
αὐτῶν. καὶ εἶπεν, τάδε λέγει ὁ βασιλεύς, εἰ εἰρήνη. καὶ
dixit ieu: qd tibi τ paci: reuertere in poſteriora mea.
εἶπεν ἰού, τί σοι καὶ εἰρήνη; ἐπίστρεφε εἰς τὰ ὀπίσω μου.
τ nunciauit ſpeculator dicēs: venit τ iſte vſqȝ ad e-
καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς λέγων, ἦλθεν καὶ οὗτος ἕως αὐ
os τ nō reuerſus ē. τ inceſſus q̄ſi inceſſus ieu filij
τῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν. καὶ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀγωγὴ ἰοὺ υἱοῦ
E namesſi: quia incedebat. τ ait iorā: iungi
ναμεσσί, διότι ἐν παραλλαγῇ ἦγεν. καὶ εἶπεν ἰωράμ, ζεύξα
te currus. τ iūxerūt. τ egreſſus ē ioram rex
τε ἅρματα. καὶ ἔζευξαν. καὶ ἐξῆλθεν ἰωρὰμ βασιλεὺς
iſrael τ ochozias rex iuda: vir in cur-
ἰσραὴλ καὶ ὀχοζίας βασιλεὺς ἰούδα, ἀνὴρ ἐν τῷ ἅρμα
ru ſuo in occurſum ieu. τ inuenerūt eū in par
τι αὐτοῦ εἰς ἀπάντησιν ἰού. καὶ εὗρον αὐτὸν ἐν τῇ με-
te nabuth izraelite. τ factū eſt vt vidit io
ρίδι ναβουθ τοῦ ἰζραηλίτου. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ἰω-
ram ieu: τ dixit: ſi pax ieu? τ dixit ieu: qd
ρὰμ τὸν ἰού, καὶ εἶπεν, εἰ εἰρήνη ἰού; καὶ εἶπεν ἰού, τί
tibi τ paci: fornicatiōes iezabel matris tue τ
σοι καὶ εἰρήνη; αἱ πορνεῖαι ἰεζάβελ τῆς μητρός σου καὶ
veneficia eius multa. τ cōuertit ioram
τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά. καὶ ἐπέστρεψεν ἰωρὰμ
manus ſuas vt fugeret. τ dixit ad ochoziā:
τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ φυγεῖν. καὶ εἶπεν πρὸς ὀχοζίαν,
dolus ochozia. τ ieu impleuit manus ſuas in
δόλος ὀχοζία. καὶ ἰοὺ ἐπλήρωσεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν
arcu: τ percuſſit ioram inter bra
τῷ τόξῳ, καὶ ἐπάταξεν τὸν ἰωρὰμ ἀναμέσον τῶν βρα-
chia ei⁹: τ egreſſa eſt ſagitta per cor e-
χιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος διὰ τῆς καρδίας αὐ
ius: τ icuruauit ſe ſup genua ſua. τ dixit ieu
τοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἰοὺ
ad badecar triſtatā ſuū: tolle τ proijce e-
πρὸς βαδεκὰρ τὸν τριστάτην αὐτοῦ, ἆρον καὶ ῥίψον αὐ
um in parte agri nabuth izraelite:
τὸν ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ ναβουθ τοῦ ἰζραηλίτου,
quia memini ego: qn̄ ego τ tu aſcendentes
F διότι μέμνημαι ἐγώ, ὅτε ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες
5. Reg. ſup currū poſt achab patrē eius:
21. f. ἐπὶ ζεύγους ὀπίσω ἀχαὰβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
τ dn̄s cepit ſuper eū aſſūptionē hāc dicēs:
καὶ κύριος ἔλαβεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο λέγων,
ſi qdē ſanguines nabuth τ ſanguines filioꝝ
εἰ μὲν τὰ αἵματα ναβουθ καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν
eius vidi heri ait dn̄s: τ reddam
αὐτοῦ εἶδον ἐχθὲς φησὶ κύριος, καὶ ἀνταποδώσω
tibi in parte hac ait dn̄s. τ nūc
σοι ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ λέγει κύριος. καὶ νῦν
tollite τ proijcite eū in parte iuxta ver
ἄραντες καὶ ῥίψατε αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆ-
bum dn̄i. τ ochozias rex iuda vidit
μα κυρίου. καὶ ὀχοζίας βασιλεὺς ἰούδα εἶδεν
τ fugit viam domus horti.
καὶ ἔφυγεν ὁδὸν βαιθαγάν. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Et ait. Video ego glo
bum. Dixitqȝ ꝏꝏꝏꝏ
iorā. Tolle currum: &
mitte i occurſum eorū:
& dicat vadēs. Recte ne
ſunt oia? Abiit ergo qui
aſcēderat currum in oc
curſum eius: & ait. Hec
dicit rex. Pacata ſunt
omnia? Dixitqȝ iehu.
Quid tibi & paci? Trā
ſi & ſeq̄re me. Nūciauit
quoqȝ ſpeculator dicēs
Venit nūcius ad eos:
& nō reuertitur. Miſit
ēt currū equorū ſcdm.
Venitqȝ ad eos: & ait.
Hec dicit rex. Nūquid
pax eſt? Et ait iehu. ꝏ
Quid tibi & paci? Trā
ſi & ſeq̄re me. Nūciauit
aūt ſpeculator: dicens.
Venit vſqȝ ad eos: &
nō reuertitur. Eſt autē
inceſſus q̄ſi inceſſus ie
hu filii namſi. Preceps
ei graditur. Et ait iorā.
Iūgite currū. Iūxerūt
qȝ currū eius. Et egreſ-
ſus eſt iorā rex iſrael: ꝏ
& ochozias rex iuda:
ſinguli in curribus ſuis.
Egreſſiqȝ ſūt in occur
ſum iehu: & inuenerūt
eū in agro naboth iez-
rahelite. Cumqȝ vidiſſet
iorā iehu: dixit. Pax ē
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
iehu? At ille reſpōdit.
Que pax? Adhuc for-
nicatiões iezabel ma-
tris tue & veneficia ei⁹
multa vigēt. Cōuertit
aūt iorā manū ſuam: &
fugiens ait ad ochoziā.
Inſidie ochozia. Por-
ro iehu tetēdit arcum
manu: & pcuſſit iorā i
ter ſcapulas: & egreſſa ē
ſagitta p cor eius: ſtati
qȝ corruit in curru ſuo.
Dixitqȝ iehu ad bada-
cher ducē. Tolle proii-
ce eū in agro nabot ꝏ
iezrahelite. Memini ei
qn̄ ego & tu ꝏꝏꝏꝏ
ſedentes in curru ſeq̄-
bamur achab ꝏꝏꝏꝏ
patrem huius: qꝛ domi
nus onus hoc leuaue-
rit ſup eū dicēs. Si non
pro ſanguine naboth
& p ſanguine filiorū e
ius q̄ vidi heri: ait dn̄s:
reddā tibi in agro iſto
dicit ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
dominus. Nunc ergo
tolle & proiice eū in a-
gro iuxta verbū dn̄i. O
chozias autem rex iuda
videns hoc: fugit per
viam domus horti: ꝏ

וַיֹּאמֶר שִׁפְעַת אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמֶר
יְהוֹרָם קַח רַכָּב וּשְׁלַח לִקְרָאתָם לָקַח
וְיֹאמַר הֲשָׁלוֹם: וַיֵּלֶךְ רֹכֵב הַסּוּס שָׁלַם
לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ
הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה לְּךָ
וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל אַחֲרָי וַיַּגֵּד הַצֹּפֶה סָבַב נָגַד
לֵאמֹר בָּא הַמַּלְאָךְ עַד הֵם וְלֹא שָׁב: בּוֹא לָאַךְ
וַיִּשְׁלַח רֹכֵב סוּס שֵׁנִי וַיָּבֹא אֲלֵהֶם שׁוּב שָׁלַח
וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם שָׁנָה
וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב
אֶל אַחֲרָי וַיַּגֵּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא
עַד אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁב וְהַמִּנְהָג כְּמִנְהַג
יֵהוּא בֶן נִמְשִׁי כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג: נָהַג
וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם אֱסֹר וַיֶּאְסֹר רִכְבּוֹ אָסַר
וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַאֲחַזְיָהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה אִישׁ בְּרִכְבּוֹ וַיֵּצְאוּ
לִקְרַאת יֵהוּא וַיִּמְצָאֻהוּ בְּחֶלְקַת מָצָא
נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: וַיְהִי כִּרְאוֹת
יְהוֹרָם אֶת יֵהוּא וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם הָיָה רָאָה
יֵהוּא וַיֹּאמֶר מָה הַשָּׁלוֹם עַד זְנוּנֵי זָנָה
אִיזֶבֶל אִמְּךָ וּכְשָׁפֶיהָ הָרַבִּים: רָבַב
וַיַּהֲפֹךְ יְהוֹרָם יָדָיו וַיָּנֹס וַיֹּאמֶר אֶל הָפַךְ נוּס
אֲחַזְיָהוּ מִרְמָה אֲחַזְיָה: וְיֵהוּא מִלֵּא
יָדוֹ בַקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת יְהוֹרָם בֵּין זְרֹעָיו רָמָה
נָכָה
וַיֵּצֵא הַחֵצִי מִלִּבּוֹ וַיִּכְרַע בְּרִכְבּוֹ: חָצַץ כָּרַע
וַיֹּאמֶר אֶל בִּדְקַר שָׁלִשֹׁה שָׂא נָשָׂא
הַשְׁלִכֵהוּ בְּחֶלְקַת שְׂדֵה נָבוֹת שָׁלַךְ
הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי זְכֹר אֲנִי וָאַתָּה זָכַר
אֵת רֹכְבִים צְמָדִים אַחֲרֵי אַחְאָב
אָבִיו וַיהוָה נָשָׂא עָלָיו אֶת הַמַּשָּׂא נָשָׂא
הַזֶּה: אִם לֹא אֶת דְּמֵי נָבוֹת וְאֶת
דְּמֵי בָנָיו רָאִיתִי אֶמֶשׁ נְאֻם יְהוָה רָאָה
וְשִׁלַּמְתִּי לְךָ בַּחֶלְקָה הַזֹּאת נְאֻם
יְהוָה וְעַתָּה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ בַּחֶלְקָה
כִּדְבַר יְהוָה: וַאֲחַזְיָה מֶלֶךְ
יְהוּדָה רָאָה וַיָּנָס דֶּרֶךְ בֵּית הַגָּן

Digitized by Google

וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו יֵהוּא וַיֹּאמֶר גַּם ‏ רָדַף
אֹתוֹ הַכֻּהוּ אֶל הַמֶּרְכָּבָה בְּמַעֲלֵה ‏ אֵת נָכָה
גוּר אֲשֶׁר אֶת יִבְלְעָם וַיָּנָס מְגִדּוֹ ‏ רָכַב עָלָה
וַיָּמָת שָׁם׃ וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ עֲבָדָיו ‏ נוּס
יְרוּשָׁלָמָה וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּקְבֻרָתוֹ ‏ מוּת
עִם אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד׃ וּבִשְׁנַת אַחַת ‏ קָבַר
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן אַחְאָב מָלַךְ ‏ שָׁנָה
אֲחַזְיָה עַל יְהוּדָה׃ וַיָּבוֹא יֵהוּא
יִזְרְעֶאלָה וְאִיזֶבֶל שָׁמְעָה וַתָּשֶׂם ‏ בּוֹא
בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ וַתֵּיטֶב אֶת רֹאשָׁהּ ‏ שׂוּם
וַתַּשְׁקֵף בְּעַד הַחַלּוֹן׃ וְיֵהוּא בָּא ‏ יָטַב
בַשָּׁעַר וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם זִמְרִי הֹרֵג ‏ שָׁקַף חָלַל
אֲדֹנָיו׃ וַיִּשָּׂא פָנָיו אֶל הַחַלּוֹן ‏ אָמַר שָׁלַם
וַיֹּאמֶר מִי אִתִּי מִי וַיַּשְׁקִיפוּ אֵלָיו ‏ נָשָׂא פָּנָה
שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה סָרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְטֻהָ וַיִּשְׁמְטוּהָ וַיִּז מִדָּמָהּ אֶל ‏ שָׁנָה סָרַס
הַקִּיר וְאֶל הַסּוּסִים וַיִּרְמְסֶנָּה׃ וַיָּבֹא ‏ שָׁמַט נָזָה
וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיֹּאמֶר פִּקְדוּ נָא אֶת ‏ רָמַס אָכַל
הָאֲרוּרָה הַזֹּאת וְקִבְרוּהָ כִּי בַת מֶלֶךְ ‏ שָׁתָה
הִיא׃ וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ וְלֹא מָצְאוּ בָהּ ‏ אָרַר
כִּי אִם הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם וְכַפּוֹת
הַיָּדָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ וַיַּגִּידוּ לוֹ וַיֹּאמֶר דְּבַר ‏ גָּלַל
יְהוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ ‏ שׁוּב נָגַד
אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֵלֶק
יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים אֶת בְּשַׂר
אִיזָבֶל׃ וְהָיְתָ נִבְלַת אִיזֶבֶל כְּדֹמֶן עַל ‏ הָיָה
פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל אֲשֶׁר
לֹא יֹאמְרוּ זֹאת אִיזָבֶל׃ ‏ אָמַר

Cap.x.

וּלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב יֵהוּא סְפָרִים ‏ בָּנָה
וַיִּשְׁלַח שֹׁמְרוֹן אֶל שָׂרֵי יִזְרְעֶאל ‏ כָּתַב
הַזְּקֵנִים וְאֶל הָאֹמְנִים אַחְאָב ‏ שָׁלַח שׂוּר
לֵאמֹר׃ וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה
אֲלֵיכֶם וְאִתְּכֶם בְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם ‏ בּוֹא
וְאִתְּכֶם הָרֶכֶב וְהַסּוּסִים וְעִיר
מִבְצָר וְהַנָּשֶׁק׃ וּרְאִיתֶם הַטּוֹב ‏ בָּצַר רָאָה

perſecutuſq; ē eū iehu: & ait. Etiam hunc percutite in curru ſuo. Et pcuſſerunt eū in aſcenſu gaber qui ē iuxta ieblaam. Qui fugit in mageddo: & mortuus eſt ibi. Et impoſuerunt eū ſerui eius ſuper currū ſuum & tulerūt in ieruſalē: ſepelierūtq; in ſepulchro cū patrib9 ſuis in ciuitate dauid. Anno vndecimo ioram filii achab regis iſrael: regnauit ochozias ſuper iudā: venitq; iehu i iezrahel. Porro iezabel introitu eius audito depinxit oculos ſuos ſtibio & ornauit caput ſuū & reſpexit per feneſtrā ingredientē iehu per portā & ait. Nunqd pax ꝑt eſſe zamri qui interfecit dñm ſuū? Leuauitq; iehu faciē ſuam ad feneſtrā: & ait. Que eſt iſta? Et inclinauerunt ſe ad eum duo vel tres eunuchi: at ille dixit eis. Precipitate eam deorſum. Et precipitauerunt eam: aſperſuſq; ē ſanguine paries & equorū vngule conculcauerūt eā. Cunq; introgreſſus eēt vt comederet biberetq;: ait. Ite & videte maledictam illam & ſepelite eam: quia filia regis eſt. Cunq; iſſent vt ſepelirent eam non inuenerūt niſi caluariā & pedes & ſummas manus. Reuerſiq; nunciauerūt ei. Et ait iehu. Sermo domini eſt quem locutus eſt per ſeruū ſuum heliam teſbitē: dicēs. In agro iezrahel comedent canes carnes iezabel. Et erūt carnes iezabel ſicut ſtercus ſup faciē terre in agro iezrahel: ita vt ꝑtereūtes dicant. Heccine eſt illa iezabel? 10.

Erant autem achab ſeptuagīta filii in ſamaria. Scripſit ergo iehu litteras: & miſit ī ſamariā ad optimates ciuitatis & ad maiores natu: & ad nutricios achab: dicens. Statim vt acceperitis litteras has qui habetis filios dñi vrī & currus & equos & ciuitates firmas & arma eligite meliorē

τ perſecut9 eſt ieu poſt eum. τ ait: etiam ip
καὶ κατεδίωξεν ἰού ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, καί γε αὐ
ſum percutite eum in curru exiſtē in aſcē
τὸν πατάξατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἅρματι ὄντα ἐν τῇ ἀναβά
ſu gur: q̄ eſt ieblaam. τ fugit ochozias in
σει γούρ, ἥ ἐστιν τοῦ ἰεβλαάμ. καὶ ἔφυγεν ὀχοζίας εἰς
mageddo: τ moꝛtu9 eſt ibi. τ attulerūt eū ſerui eius in hieruſalē: τ ſepelierūt eū cū
μαγεδδώ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν οἱ παῖ-
δες αὐτοῦ εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν
patribus ſuis in ciuitate dauid: τ in āno vndecimo
πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυίδ. καὶ ἐν ἔτει ἑνδεκάτῳ
ioꝛam regis iſrael regnauit ochozias ſup iudan.
ἰωρὰμ βασιλέως ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ὀχοζίας ἐπὶ ἰού-
δαν. καὶ ἦλθεν ἰοὺ εἰς ἰεζραήλ. καὶ ἤκουσεν ἰεζάβελ,
τ venit ieu in iezrael. τ audiuit iezabel:
τ ſtibio depinxit oculos ſuos: τ oꝛnauit caput ſuū: τ inclinauit ſe p feneſtrā.
καὶ ἐστιβάσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκόσμησεν
τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκυψεν διὰ τῆς θυρίδος. καὶ
τ ieu igreſſus eſt in ciuitatē. τ ipſa dixit: ſi pax
ἰοὺ εἰσεπορεύετο ἐν τῇ πόλει. καὶ αὐτὴ εἶπεν, εἰ εἰ-
zambri q interfecit dñm ſuū? τ leuauit ieu
ρήνη ζαμβρὶ ὁ φονεὺς τοῦ κυρίου αὐτοῦ; καὶ ἐπῆρεν ἰοὺ
oculos ſuos ad feneſtrā: τ vidit eam: τ dixit: quis es tu: deſcēde ad me. τ incli-
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα, καὶ εἶδεν αὐ-
τήν, καὶ εἶπεν, τίς εἶ σύ, κατάβηθι πρὸς με. καὶ ἐξέ-
nauerūt ſe ad eū duo eunuchi eius. τ dixit ieu:
κυψαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐνοῦχοι αὐτῆς. καὶ εἶπεν ἰού,
precipitate eam: τ piecerūt eā: τ aſperſus ē
καταπατάσατε αὐτήν, καὶ ἔρριψαν αὐτήν, καὶ ἐραντίσθη
ſanguis eius ad parietē τ ad equos:
τὸ αἷμα αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους,
τ cōculcauerūt eā. τ ingreſſus ē ieu τ comedit
καὶ συνεπάτησαν αὐτήν. καὶ εἰσῆλθεν ἰοὺ καὶ ἔφαγε
τ bibit: τ ait: aiaduertite iā maledictam hanc: τ ſepelite eā: q2 filia regis eſt.
καὶ ἔπιεν, καὶ εἶπεν, ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κεκατηρα-
μένην ταύτην, καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυγάτηρ βασι-
λέως ἐστίν. καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον
τ abierūt vt ſepelirēt eā: τ nō inueneīt in ea niſi caluariā τ pedes τ extrema
ἐν αὐτῇ ἀλλ᾽ ἢ τὸ κρανίον καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰ ἴχνη ‏ 3.Reg. 11.f 8.code
manuū. τ reuerſi ſunt τ nunciauerūt ei. τ
τῶν χειρῶν. καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ. καὶ
ait ieu: verbū dñi eſt hoc qđ locut9 eſt in manu
εἶπεν ἰού, ῥῆμα κυρίου ἐστὶ τοῦτο ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ
ſerui ſui helie theſbyte dicens: in parte iezrael comedēt canes carnes iezabel.
τοῦ δούλου αὐτοῦ ἠλίου τοῦ θεσβύτου λέγων, ἐν τῇ με-
ρίδι ἰεζραὴλ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας ἰεζάβελ.
τ erit moꝛticiniū iezabel vt ſtercus ſup faciem
καὶ ἔσαι τὸ θνησιμαῖον ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ πρόσωπον
agri in parte iezrael: vt nō dicāt: hec iezabel.
τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι ἰεζραήλ, ὥστε μὴ εἰπεῖν, αὕτη ἰεζάβελ.

Et achaab ſeptuaginta filiȷ in ſamaria.
Καὶ τῷ ἀχαὰβ ἑβδομήκοντα υἱοὶ ἐν σα- ‏ Ca.10. A Iudic. 10.g.
μαρείᾳ. καὶ ἔγραψεν ἰοὺ βιβλίον, καὶ ἀπέστειλεν εἰς
τ ſcripſit ieu lřas: τ miſit in ſamariam ad principes ciuitatis τ ad
σαμάρειαν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως καὶ πρὸς
maioꝛes natu τ ad nutricios filioꝝ
τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς τῶν υἱῶν
achaab dicēs: τ nūc vt venerit littere iſte ad vos: τ vobiſcū filiȷ dñi
ἀχαὰβ λέγων, καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦ-
το πρὸς ὑμᾶς, καὶ μεθ᾽ ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου
vři: τ vobiſcū currus τ equi τ
ὑμῶν, καὶ μεθ᾽ ὑμῶν τὰ ἅρματα καὶ οἱ ἵπποι καὶ
ciuitates munite τ arma: τ videbitis bonum
πόλεις ὀχυραὶ καὶ ὅπλα, καὶ ὄψεσθε τὸν ἀγαθὸν

& rectū in filijs dñi vr̃i: & cõſtitui
καὶ εὐθὺν ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ καταστή-
te eū ſup ſoliū patris ſui: & pu
σατε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πο-
gnate pro domo dñi vr̃i. & timue
λεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν. καὶ ἐφοβή-
runt nimis & dixerūt: ecce duo reges nõ
θησαν σφόδρα καὶ εἶπον, ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ
ſteterūt cõtra faciē ei⁹: & quõ nos ſtabi
ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς ἡμεῖς στησόμε
mus:? & miſerūt q̄ ſup domū & q̄ ſup ciui
θα; καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πό
tatem & maiores natu & nutricij ad ieu dicen
λεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς ἰοὺ λέγον-
tes: nos ſerui tui: & oīa q̄cūq3 dixeris nobi facie
τες, ἡμεῖς δοῦλοί σου, καὶ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς ἡμῖν ποιή
mus: & nõ regē cõſtituem⁹ vllum: bonū in ocu
σομεν, καὶ οὐ βασιλεύσομεν οὐδένα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλ
lis tuis faciemus. & ſcripſit ad eos ieu lit
μοῖς σου ποιήσομεν. καὶ ἔγραψεν πρὸς αὐτοὺς ἰοὺ βι
teras ſecūdo dicēs: ſi mei eſtis vos: & vo
βλίον δεύτερον λέγων, εἰ ἐμοὶ ἐστὲ ὑμεῖς, καὶ τῆς φω-
cē meā auditis: tollite capita virorū filiorū do
νῆς μου ἀκούετε, λάβετε κεφαλὰς ἀνδρῶν υἱῶν τοῦ κυ
mini vr̃i: & afferte ad me vt hora hec cras
ρίου ὑμῶν, καὶ ἐνέγκατε πρός με ὡς ἡ ὥρα αὕτη αὔριον
in ieʒrael. & filij regis erāt ſeptuagin
εἰς ἰεζραήλ. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἑβδομήκον
ta viri: quos adulti ciuitatis nutriebant e-
τα ἄνδρες, οὓς οἱ ἁδροὶ τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐ-
os. & factū eſt vt venit ad eos epiſtola:
τούς. καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθε πρὸς αὐτοὺς τὸ βιβλίον,
& ceperūt filios regis & occiderūt e-
καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ ἔσφαξαν αὐ
os ſeptuaginta viros: & poſuerūt capita
τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς
eorū in cartallis: & miſerūt ei in ieʒrael.
αὐτῶν εἰς καρτάλλους, καὶ ἀπέστειλαν αὐτῷ εἰς ἰεζραήλ.
& venit nūci⁹ & nunciauit ei dicēs: tule
καὶ ἦλθεν ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων, ἤνεγ-
runt capita filiorū regis. & di-
καν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. καὶ εἶ-
xit ieu: ponite ea duos aceruos iuxta portā
πεν ἰού, θέτε αὐτὰς δύο βουνοὺς παρὰ τὴν πύλην τῆς
ciuitatis vſq3 mane. & factū ē mane & egreſſus ſte
πόλεως ἕως πρωΐ. καὶ ἐγένετο πρωΐ καὶ ἐξελθὼν κατέ-
tit in porta ciuitatis: & dixit ad oēm
στη ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν
pp̄lm: iuſti vos: ecce ego cõuerſus ſū cõtra
λαόν, δίκαιοι ὑμεῖς, ἰδοὺ ἐγὼ συνεστράφην ἐπὶ τὸν
C meum dñm: & interfeci eum: & &
ἐμαυτοῦ κύριον, καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν, καὶ τού-
tos oēs quis percuſſit: videte q3 nõ cadet
τους πάντας τίς ἐπάταξεν; ἴδετε ὅτι οὐ πεσεῖται
de ſmõib⁹ dñi. ſup terrā: quos locutus eſt
ἀπὸ τῶν λόγων κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν, ὧν ἐλάλησεν
cõtra domū achaab. & fecit dñs q̄cūq3 lo-
κατὰ τοῦ οἴκου ἀχαάβ. καὶ ἐποίησεν κύριος ὅσα ἐλά
cut⁹ eſt in manu ſerui ſui helie. & per
λησεν ἐν χειρὶ τοῦ δούλου αὐτοῦ ἠλίου. καὶ ἐπά-
cuſſit ieu oēs qui reliqui fuerāt in domo
ταξεν ἰοὺ πάντας τοὺς καταλειφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ
achaab in ieʒrael: & oēs adultos eius:
ἀχαὰβ ἐν ἰεζραήλ, καὶ πάντας τοὺς ἁδροὺς αὐτοῦ,
& oēs notos eius: & ſacerdotes
καὶ πάντας τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἱερεῖς
eius: donec nõ remanerent ex eo reli
αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτοῦ κατάλειμ
quie. & ſurrexit & abijt ieu in ſamariā. &
μα. καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ἰοὺ εἰς σαμάρειαν. καὶ
ipſe erat in via bethacad paſtorū: & inuenit
αὐτὸς ἦν ἐν τῇ ὁδῷ βαιθακὰδ τῶν ποιμένων, καὶ εὗρε τοὺς

& eũ qui vobis placue-
rit de filijs dñi vr̃i: &
eũ ponite ſup ſoliũ pa
tris ſui: & pugnate pro
domo dñi vr̃i. Timue-
runt illi vehemēter: &
dixerunt. Ecce duo re
ges non potuerũt ſtare
corā eo: & quõ nos va
lebimus reſiſtere? Miſe-
runt ergo p̄poſiti do-
m⁹ & p̄fecti ciuitatis &
maiores natu & nutricij
ad iehu: dicētes. Serui
tui ſumus: quecũq3 iuſ
ſeris
faciemus: nec cõſtitue
mus nobis regē. Que-
cunq3 tibi placent fac.
Reſcripſit aũt eis litte
ras ſcḋo: dicēs. Si mei
eſtis & obeditis mihi:
tollite capita
filiorum domini veſtri:
& venite ad me
hac eadē hora cras in
iezrahel. Porro filii re-
gis ſeptuaginta viri a-
pud optiates ciuitatis
nutriebantur. Cũq3 ve
niſſent littere
ad eos: tulerũt filios re
gis
& occiderũt ſeptuagin
ta viros: & poſuerunt
capita eorũ ĩ cophinis:
& miſerunt ad eum
in iezrahel. Venit aũt
nũcius ad eũ & indica-
uit ei: dicens. Attulerũt
capita filiorum regis.
Qui rñdit. Ponite ea
ad duos aceruos iuxta
ĩtroitũ porte vſq3 ma
ne. Cũq3 diluxiſſet
egreſſus ē & ſtās dixit
ad omnem populum.
Iuſti eſtis. Si ego con
iuraui
cõtra dñm meũ & iter
feci eũ: quis percuſſit
oēs hos? Videte ergo
nunc qm̄ non cecidit
de ſermõibus dñi i ter
rā quos locutus eſt
dñs ſup domũ achab:
& dominus
fecit quod locutus eſt
in manu ſerui ſui
helie. Percuſſit igitur
iehu oēs qui reliq erāt
de domo achab in iez
rahel & vniuerſos
optimates eius. & no-
tos & ſacerdotes: donec
non remanerent ex eo
reliquie. Et ſurrexit &
venit in ſamariam. Cũ
q3 veniſſet ad cameram
paſtorum in via inue-
nit

והישר מבני אדניכם ושמתם על
כסא אביו והלחמו על בית אדניכם׃ — שום
וייראו מאד מאד ויאמרו הנה — לחם
שני המלכים לא עמדו לפניו
ואיך נעמד אנחנו׃ וישלח אשר — שנה פנה
על הבית ואשר על העיר והזקנים — עמד שלח
והאמנים אל יהוא לאמר עבדיך
אנחנו וכל אשר תאמר אלינו
נעשה לא נמליך איש הטוב — אמר
בעיניך עשה׃ ויכתב אליהם ספר — עשה מלך
שנית לאמר אם לי אתם ולקלי
אתם שמעים קחו את ראשי — שנה קול
אנשי בני אדניכם ובאו אלי — לקח
כעת מחר יזרעאלה ובני המלך — בוא
שבעים איש את גדלי העיר
מגדלים אותם׃ ויהי כבא הספר
אליהם ויקחו את בני המלך — גדל את
וישחטו שבעים איש וישימו את — היה
ראשיהם בדודים וישלחו אליו — שחט שום
יזרעאלה׃ ויבא המלאך ויגד לו — שלח
לאמר הביאו ראשי בני המלך — לאר נגד
ויאמר שימו אתם שני צברים — בוא
פתח השער עד הבקר׃ ויהי בבקר — שנה
ויצא ויעמד ויאמר אל כל העם
צדיקים אתם הנה אני קשרתי — עמד
על אדני ואהרגהו ומי הכה את
כל אלה׃ דעו אפוא כי לא יפל — הרג נכה
מדבר יהוה ארצה אשר דבר — ידע איפה
יהוה על בית אחאב ויהוה — נפל
עשה את אשר דבר ביד עבדו
אליהו׃ ויך יהוא את כל הנשארים
לבית אחאב ביזרעאל וכל — נכה
גדליו ומידעיו וכהניו עד בלתי
השאיר לו שריד׃ ויקם ויבא — ידע
וילך שמרון הוא בית עקד — שאר שרד
הרעים בדרך׃ ויהוא מצא — קום בוא
— רעה

את אחי אחזיהו מלך יהודה
ויאמר מי אתם ויאמרו אחי
אחזיהו אנחנו ונרד לשלום בני — ירד שלם
המלך ובני הגבירה: ויאמר תפשום — גבר תפש
חיים ויתפשום חיים וישחטום — שחט
אל בור בית עקד ארבעים ושנים — רבע שנה
איש ולא השאיר איש מהם: וילך — שאר
משם וימצא את יהונדב בן רכב — מצא
לקראתו ויברכהו ויאמר אליו — ברך אמר
היש את לבבך ישר כאשר לבבי
עם לבבך ויאמר יהונדב יש ויש
תנה את ידך ויתן ידו ויעלהו אליו — נתן עלה
אל המרכבה: ויאמר לכה אתי — רכב ילך
וראה בקנאתי ליהוה וירכבו אתו
ברכבו: ויבא שמרון ויך את כל — בוא נכה
הנשארים לאחאב בשמרון עד — שאר
השמדו כדבר יהוה אשר דבר — שמד
אל אליהו: ויקבץ יהוא את כל — קבץ
העם ויאמר אלהם אחאב עבד
את הבעל מעט יהוא יעבדנו הרבה: — עבד רבה
ועתה כל נביאי הבעל כל — נבא
עבדיו וכל כהניו קראו אלי איש
אל יפקד כי זבח גדול לי לבעל
כל אשר יפקד לא יחיה: ויהוא — פקד גדל
עשה בעקבה למען האביד את עבדי — חיה אבד
הבעל: ויאמר יהוא קדשו
עצרה לבעל ויקראו: וישלח — קרא שלח
יהוא בכל ישראל ויבאו כל
עבדי הבעל ולא נשאר איש
אשר לא בא ויבאו בית הבעל — בוא
וימלא בית הבעל פה לפה: — מלא
ויאמר לאשר על המלתחה — לתח
הוצא לבוש לכל עבדי הבעל — יצא לבש
ויצא להם המלבוש: ויבא יהוא
ויהונדב בן רכב בית הבעל
ויאמר לעבדי הבעל חפשו — אמר

fratres ochozie regis
iuda:
dixitq; ad eos. Qui nã
eſtis vos? Qui rñderũt
Fres ochozie regis ſu-
mus: & deſcedimus ad
ſalutãdos filios regis &
filios regine. Qui ait.
Comprehẽdite eos vi-
uos. Quos cũ cõp̃hẽ-
diſſent viuos: iugulaue
rũt eos in ciſterna iux
ta camerã q̃dragita du
os viros: & nõ reliquit
ex eis quẽq;. Cũq; ab-
iſſet ĩde: ĩuenit iõadab
filiũ rechab in occurſũ
ſibi. Et bñdixit ei. Et a
it iehu ad eum. Nunqd
eſt cor tuũ rectũ cũ cor
de meo: ſicut cor meũ
cũ corde tuo? Et ait io
nadab. Eſt. Si ẽ inquit:
da mihi manum tuam.
Qui dedit ei manũ ſuã.
At ille leuauit eũ ad ſe
in currũ: dixitq; ad eũ.
Veni mecũ & vide ze
lũ meũ p̃ dño. Et ipo-
ſitũ in curru ſuo duxit ĩ
ſamariã. Et p̃cuſſit oẽs
qui reliqui fuerant de a
chab in ſamaria vſq; ad
vnũ: iuxta verbum dñi
qd̃ locutus eſt p̃ heliã.
Cõgregauit ergo iehu
oẽm populũ: & dixit
ad eos. Achab coluit
baal parum: ego ãt co-
lã eum amplius.
Nũc igitur oẽs p̃phe-
tas baal & vniuerſos
ſeruos eius & cunctos
ſacerdotes ipſius voca-
te ad me. Nullus ſit qui
nõ veniat. Sacrificiũ ei
grande eſt mihi baal.
Quicũq; defuerit non
viuet. Porro iehu facie
bat hoc ĩſidioſe: vt diſp
deret cultores baal: &
dixit. Sctĩficate diem
ſolẽnẽ baal. Vocauit-
q; & miſit
in vniuerſos terminos
iſrael: & venerũt cũcti
ſerui baal. Nõ fuit reſi
duus ne vnus quidem
q nõ veniret. Et igreſ
ſi ſunt templum baal.
Et repleta ẽ dom⁹ ba
al a ſũmo vſq; ad ſũmũ.
Dixitq; his q preerant
ſup veſtes.
Proferte veſtimenta v
niuerſis ſeruis baal.
Et p̃tulerũt eis veſtes.
Ingreſſuſq; iehu
& iõadab filius rechab
templum baal:
ait cultoribus baal.
Perquirite

fratres ochozie regis iuda. ⁊ dixit: qui nã
ἀδελφοὺς ὀχοζίου τοῦ βασιλέως ἰούδα. καὶ εἶπεν, τίνες
vos? ⁊ dixerũt: fratres ochozie nos: ⁊ deſcẽdimus
ὑμεῖς; καὶ εἶπον, ἀδελφοὶ ὀχοζίου ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν
in pacẽ filioꝝ regis ⁊ filioꝝ regi
εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν τῆς δυναστευ
ne. ⁊ dixit ieu: cõp̃rehẽdite eos viuos. ⁊ cõ-
ούσης. καὶ εἶπεν ἰού, συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας. καὶ συνέ
p̃hẽderũt eos: ⁊ iugulauerũt eos in bethacad quadra
λαβον αὐτούς, καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς ἐν βαιθακὰδ τεσσα- D
ginta ⁊ duos viros: ⁊ nõ reliquit ex eis quẽ-
ράκοντα καὶ δύο ἄνδρας, καὶ οὐ κατέλιπεν ἐξ αὐτῶν οὐ-
quã. ⁊ abijt inde ieu: ⁊ iuenit ionadab filiũ
δένα. καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν ἰού, καὶ εὗρε τὸν ἰωναδὰβ υἱὸν
rechab in via in occurſum eius: ⁊ bñdixit eũ
ῥηχὰβ ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐ-
⁊ dixit ad eũ ieu: ſi eſt rectũ cor tuũ
τόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἰού, εἰ ἔστιν εὐθεία ἡ καρδία σου
cum corde meo: ſicut eſt meũ cor cũ
μετὰ τῆς καρδίας μου, καθὼς ἔστιν ἡ ἐμὴ καρδία μετὰ τῆς
corde tuo. ⁊ dixit ionadab: eſt. ⁊ dixit ei ieu:
καρδίας σου. καὶ εἶπεν ἰωναδάβ, ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰού,
ſi eſt: da manũ tuã. ⁊ dedit manũ ſuã.
εἰ ἔστι, δός τὴν χεῖρά σου. καὶ ἐπέδωκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
⁊ impoſuit eum ad ſe ſup̃ currũ. ⁊ dixit
καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα. καὶ εἶπε
ad eum: veni mecũ: ⁊ vide cũ zelauerĩ ego
πρὸς αὐτόν, δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ ἴδε ἐν τῷ ζηλῶσαί με τῷ
dño: ⁊ impoſuit eũ in curru ſuo: ⁊ in-
κυρίῳ, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτὸν ἐν τῷ ἅρματι αὐτοῦ, καὶ εἰσ-
greſſus ẽ in ſamariã: ⁊ percuſſit oẽs qui reliqui
ῆλθεν εἰς σαμάρειαν, καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς ὑπολει
fuerant achaab in ſamaria: donec deleret
λειμμένους τοῦ ἀχαὰβ ἐν σαμαρείᾳ, ἕως τοῦ ἀφανίσαι
ipſe iuxta verbũ dñi: qd̃ locut⁹ eſt ad heliã. ⁊ cõ- 3.Re. 16.g.
αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν πρὸς ἠλίαν. καὶ συ
gregauit ieu oẽm p̃pl̃m. ⁊ dixit ad eos: achaab
νήθροισεν ἰοὺ πάντα τὸν λαόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀχαὰβ
ſeruiuit baal parũ: ⁊ ego ſeruiam ei mu
ἐδούλευσεν τῷ βάαλ ὀλίγα, καὶ ἐγὼ δουλεύσω αὐτῷ πολ
ltũ. ⁊ nũc vocate ad me oẽs p̃phetas
λά. καὶ νῦν καλέσατε πρός με πάντας τοὺς προφήτας
baal ⁊ ſacerdotes ipſi⁹. ⁊ oẽs, ſeruos
τοῦ βάαλ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ. καὶ πάντας τοὺς δούλους
eius: vir nõ relinquatur ex eis: qr ſacrificiũ grã-
αὐτοῦ, ἀνὴρ μὴ ἀπολειφθήτω ἐξ αὐτῶν, ὅτι θυσίαν μεγά
de ego facio baal. oĩs q̃ defuerit: nõ viuet.
λην ἐγὼ ποιῶ τῷ βάαλ. πᾶς ὃς ἂν ἀπολειφθῇ, οὐ ζήσεται.
⁊ ieu fecit in dolo: vt diſp̃deret oẽs
καὶ ἰοὺ ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ, ἵνα ἀπολέσῃ πάντας
ſeruos baal. ⁊ dixit ieu: ſcĩficate cul
τοὺς δούλους τοῦ βάαλ. καὶ εἶπεν ἰού, ἁγιάσατε ἱερα
tum baal. ⁊ p̃dicauit: ⁊ miſit ieu in
τείαν τοῦ βάαλ. καὶ ἐκήρυξε, καὶ ἀπέστειλεν ἰοὺ ἐν
oẽm iſrael: ⁊ venerũt cũcti ſerui baal:
παντὶ ἰσραήλ, καὶ ἦλθον πάντες οἱ δοῦλοι τοῦ βάαλ,
nõ defuit vir: q̃ nõ venit. ⁊ igreſſus ẽ
οὐκ ἀπελείφθη ἀνήρ, ὃς οὐ παρεγένετο. καὶ εἰσῆλθεν
in domũ baal: ⁊ repleta eſt dom⁹ os
εἰς τὸν οἶκον τοῦ βάαλ, καὶ ἐπλήσθη ὁ οἶκος στόμα
ſupra os. ⁊ dixit ieu ei q̃ ſup̃ domũ: pro- F
ἐπὶ στόμα. καὶ εἶπεν ἰοὺ τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου, ἐξένε
fer veſtimẽta oib⁹ ſeruis baal. ⁊ protulit
γκε ἐνδύματα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ βάαλ. καὶ ἐξήνεγκεν
eis p̃poſit⁹ veſtiũ. ⁊ ingreſſus ẽ ieu ⁊ ionadad fili⁹ re
αὐτοῖς ὁ στολιστής. καὶ εἰσῆλθεν ἰοὺ καὶ ἰωναδὰδ υἱὸς ῥη
chab in domũ baal. ⁊ ait ieu
χὰβ εἰς τὸν οἶκον τοῦ βάαλ. καὶ εἶπεν ἰοὺ τοῖς
ſeruis baal: perquirite
δούλοις τοῦ βάαλ, ἐρευνήσατε

τ videte ſi eſt vobiſcū de ſeruis dñi. τ dixeſt
καὶ ἴδετε εἰ ἔςι μεθ᾽ ὑμῶν τῶν δούλων κυρίου. καὶ εἶπον
nō ſunt: ſed ſerui baal ſoli. τ in=
οὐκ εἰσίν, ἀλλ᾽ ἢ οἱ δοῦλοι τοῦ βάαλ μονώτατοι. καὶ εἰ=
greſſi ſūt vt facerēt victimas τ holocauſta
σῆλθον τοῦ ποιῆσαι τὰς θυσίας καὶ τὰ ὁλοκαυτώμα
τ pparauit ieu ſibi foris octoginta viros. τ
τα, καὶ ἔςησεν ἰοὺ ἑαυτῷ ἔξω ὀγδοήκοντα ἄνδρας. καὶ
F dixit: vir qui ſaluat⁹ fuerit de viris q̄s ego addu
εἶπεν, ἀνὴρ ὃς ἂν διασωθῇ ἐκ τῶν ἀνδρῶν ὧν ἐγὼ εἰσά
xero in manus vr̄as: aīa eius pro aīa
γω ἐπὶ χεῖρας ὑμῶν, ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς
illius. τ factū eſt vt cōpleuerūt facientes holo
αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσαν ποιοῦντες τὴν ὁλο
cauſtum: τ dixit ieu precurſoribus τ
καύτωσιν, καὶ εἶπεν ἰοὺ τοῖς παρατρέχουσι καὶ τοῖς
triſtatis: ingrediētes percutite eos: vir nō exe
τριςάταις, εἰσελθόντες πατάξατε αὐτούς, ἀνὴρ μὴ ἐξελ
at de eis. τ percuſſerūt eos precurſo=
θέτω ἐξ αὐτῶν. καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς οἱ παρατρέχον
res τ triſtate in ore gladij: τ piecerūt
τες καὶ οἱ τριςάται ἐν ςόματι ῥομφαίας, καὶ ἔῤῥιψαν
τ ierunt vſq̄ ad tēplū baal. τ ptulerūt
καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ναοῦ τοῦ βάαλ. καὶ ἐξήνεγκαν
ſtatuā baal τ cōbuſſerūt eā: τ deſtruxe
τὴν ςήλην τοῦ βάαλ καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν, καὶ κατέσπα
runt ſtatuas baal. τ deſtruxerūt domū eius:
σαν τὰς ςήλας τοῦ βάαλ. καὶ καθεῖλον τὸν οἶκον αὐτοῦ,
τ domū baal poſuit in latrinā vſq̄ in di=
καὶ τὸν οἶκον τοῦ βάαλ ἔθετο εἰς κοπρῶνα ἕως τῆς ἡμέ
em hanc. τ deleuit ieu baal de iſrael: verūtñ
ρας ταύτης. καὶ ἠφάνισεν ἰοὺ τὸν βάαλ ἐξ ἰσραήλ, πλὴν
a peccatis hieroboā filij nabat q̄ peccare fecit iſra=
ἀπὸ ἁμαρτιῶν ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσρα
el: nō receſſit ieu a tergo eorū: ibat poſt
ήλ, οὐκ ἀπέςη ἰοὺ ἀπὸ ὄπισθεν αὐτῶν, ἐπορεύετο ὀπίσω
vitulos peccati aureos q̄ erāt in bethel
τῶν δαμάλεων τῆς ἁμαρτίας τῶν χρυσῶν τῶν ἐν βαιθὴλ
τ in dan. τ dixit dñs ad ieu: quia bñfeciſti vt
καὶ ἐν δάν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἰού, ἀνθ᾽ ὧν ἠγάθυνας τοῦ
faceres rectū in oculis meis: τ feciſti iux=
ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἐποίησας κα=
ta oīa q̄ in corde tuo: domui achaab filij
τὰ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου, τῷ οἴκῳ ἀχαὰβ υἱοὶ
quarti ſedebūt tibi ſup thronū iſrael. τ nō
τέταρτοι καθίσονταί σοι ἐπὶ θρόνου ἰσραήλ. καὶ οὐκ
cuſtodiuit ieu vt ābularet in lege dñi dei iſrael in
ἐφύλαξεν ἰοὺ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ κυρίου θεοῦ ἰσραὴλ ἐν
toto corde ſuo. nō receſſit a pctis hiero
ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὐκ ἀπέςη ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἱερο
boam filij nabat qui peccare fecit iſrael. in die=
βοὰμ υἱοῦ ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. ἐν ταῖς ἡμέ
G bus illis cepit dñs tedere ꝯ iſrael.
ραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος συγκόπτειν ἐν τῷ ἰσραήλ.
τ percuſſit eos azael in omī fine iſrael a
καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀζαὴλ ἐν παντὶ ὁρίῳ ἰσραὴλ ἀπὸ
iordane cōtra oriētē ſolis oēm terrā ga
τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου πᾶσαν τὴν γῆν γα
laad τ gad τ ruben τ manaſſe: ab
λαὰδ καὶ τοῦ γὰδ καὶ τοῦ ῥουβὶν καὶ τοῦ μανασσῆ, ἀπὸ
aroer q̄ eſt ſup labiū torrētis arnō τ
ἀροὴρ ἥ ἐςιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου ἀρνὼν καὶ
galaad τ baſan. τ reliqua
τὴν γαλαὰδ καὶ τὴν βασάν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
verboꝝ ieu τ vniuerſa q̄cūq̄ fecit τ ois forti=
λόγων ἰοὺ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν καὶ πᾶσα ἡ δυ
tudo eius τ cōiurationes q̄s cōiurauit: non
ναςεία αὐτοῦ καὶ αἱ συνάψεις ἃς συνῆψεν, οὐκ
ne hec ſcripta ſunt in libro verboꝝ
ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων
dierū regum
τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων

& videte ne quis forte vobiſcum ſit de ſeruis dñi: ſed vt ſint ſerui baal ſoli. Ingreſſi ſunt igitur vt facerent victimas & holocauſta: iehu aūt pparauerat ſibi foris octoginta viros: & dixerat eis. Quicūq̄ fugerit de hominib⁹ his quos ego adduxero i manus veſtras: aīa eius erit p aīa illius. Factū ē aūt cum completū eſſet holocauſtum pcepit iehu militibus & ducibus ſuis. Ingredimini & percutite eos. Null⁹ euadat. Percuſſeruntq̄ eos in ore gladii & proiecerūt milites & duces. Et ierūt in ciuitatē templi baal: & ptulerūt ſtatuam de phano baal: & cōbuſſerūt & cōminuerūt eam. Deſtruxerunt quoq̄ e dem baal: & fecerūt pro ea latrinas vſq̄ in diē hāc. Deleuit itaq̄ iehu baal de iſrael. verūtñ a peccatis hieroboā filii nabath qui peccare fecit iſrael nō receſſit: nec dereliquit vitulos aureos q erāt i bethel & in dan. Dixit aūt dñs ad iehu. Quia ſtudioſe egiſti qđ rectū erat & placebat in oculiſ meis: & oīa q̄ erāt i corde meo feciſti cōtra domum achab: filii tui vſq̄ ad quartā generationē ſedebūt ſuper thronum iſrael. Porro iehu nō cuſtodiuit vt ambularet in lege dñi dei iſrael i toto corde ſuo: nō eī receſſit a pctis hieroboā qui peccare fecerat iſrael. In diebus illis cepit dominus tedere ſuper iſrael. Percuſſitq̄ cos azahel in vniuerſis finibus iſrael: a iordane cōtra orientalē plagam: oēm terram galaad & gad & ruben & manaſſe: ab aroer q̄ eſt ſuper torrentem arnon & galaad & baſan. Reliqua autem verborū iehu & vniuerſa que fecit & fortitudo eius: nonne hec ſcripta ſunt in libro verborū dierum regum

וראו פן יש פה עמכם מעבדי יהוה | ראה
כי אם עבדי הבעל לבדם: ויבאו | בדד
לעשות זבחים ועלות ויהוא שם | עשה עלה
לו בחוץ שמנים איש ויאמר | שום
האיש אשר ימלט מן האנשים | מלט
אשר אני מביא על ידיכם נפשו | בוא
תחת נפשו: ויהי ככלתו לעשות | היה כלה
העלה ויאמר יהוא לרצים | רוץ
ולשלשים באו הכום איש אל | בוא נכה
יצא ויכום לפי חרב וישלכו | פה שלך
הרצים והשלשים וילכו עד עיר
בית הבעל: ויצאו את מצבות בית | יצב
הבעל וישרפוה: ויתצו את מצבת | שרף נתץ
הבעל ויתצו את בית הבעל
וישמהו למחראות עד היום: וישמד | שום חור
יהוא את הבעל מישראל: רק חטאי | שמד
ירבעם בן נבט אשר החטיא את | חטא
ישראל לא סר יהוא מאחריהם | סור
עגלי הזהב אשר בית אל ואשר
בדן: ויאמר יהוה אל יהוא יען | אמר
אשר הטיבת לעשות הישר בעיני | יטב עשה
ככל אשר בלבבי עשית לבית
אחאב בני רבעים ישבו לך על
כסא ישראל: ויהוא לא שמר
ללכת בתורת יהוה אלהי ישראל | הלך ירה
בכל לבבו לא סר מעל חטאות
ירבעם אשר החטיא את ישראל:
בימים ההם החל יהוה לקצות | יום חלל
בישראל ויכם חזאל בכל גבול | קצה נכה
ישראל: מן הירדן מזרח השמש | גבל זרח
את כל ארץ הגלעד הגדי והראובני
והמנשי מערער אשר על נחל
ארנן והגלעד והבשן: ויתר
דברי יהוא וכל אשר עשה
וכל גבורתו הלוא הם כתובים | גבר כתב
על ספר דברי הימים למלכי | יום

Digitized by Google

ישראל׃ וישכב יהוא עם אבתיו שכב
ויקברו אתו בשמרון וימלך יהואחז קבר מלך
בנו תחתיו׃ והימים אשר מלך
יהוא על ישראל עשרים ושמנה
שנה בשמרון׃

Cap.xi. ועתליה אם
אחזיהו וראתה כי מת בנה ותקם ראה מות
ותאבד את כל זרע הממלכה׃ ותקח קום אבד
יהושבע בת המלך יורם אחות לקח אח
אחזיהו את יואש בן אחזיה ותגנב גנב
אתו מתוך בני המלך הממותים מות
אתו ואת מינקתו בחדר המטות ינק נשה
ויסתרו אתו מפני עתליהו ולא סתר פנה
הומת׃ ויהי אתה בית יהוה מתחבא היה חבא
שש שנים ועתליה מלכת על שנה
הארץ׃ ובשנה השביעית שלח שבע
יהוידע ויקח את שרי המאות לכרי שור מאה
ולרצים ויבא אתם אליו בית יהוה כר רוץ
ויכרת להם ברית וישבע אתם בוא כרת
בבית יהוה וירא אתם את בן כרת שבע
המלך׃ ויצום לאמר זה הדבר ראה צוה
אשר תעשון השלשית מכם עשה שלש
באי השבת ושמרי משמרת בית בוא שמר
המלך׃ והשלשית בשער סור
והשלשית בשער אחר הרצים
ושמרתם את משמרת הבית מסח׃ נסח
ושתי הידות בכם כל יצאי
השבת ושמרו את משמרת בית
יהוה אל המלך׃ והקפתם על נקף
המלך סביב איש וכליו בידו סבב כלה
והבא אל השדרות יומת והיו מות היה
את המלך בצאתו ובבאו׃ יצא
ויעשו שרי המאות ככל אשר עשה שור
צוה יהוידע הכהן ויקחו מאה לקח
איש את אנשיו באי השבת
עם יצאי השבת ויבאו אל
יהוידע הכהן׃ ויתן הכהן לשרי נתן

israel. Et dormiuit iehu cum patribus ſuis: ſepelieruntq; eū in ſamaria: & regnauit ioachaz filius eius p eo. Dies āt quos regnauit iehu ſuper iſrael vigintí & octo āni ſunt in ſamaria. 11.

Athalia vero mater ochozie vidēs mortuū filiū ſuū ſurrexit & iterfecit oē ſemē regiū. Tollens autem ioſaba filia regis Iorā ſoror ochozie ioas filiū ochozie: furata eſt eū de medio filiorum regis qui interficiebantur & nutricem eius de triclinio: & abſcondit eū a facie athalie vt non interficeretur: eratq; cū ea ſex annis clam ī domo dñi. Porro athalia regnauit ſuper terram. Anno autē ſeptimo miſit ioiada: & aſſumens cēturiones & milites ītroduxit ad ſe in templum domini: pepigitq; cū eis fedus. Et adiurans eos in domo dñi: oſtendit eis filium regis: & precepit illis dicēs. Iſte eſt ſermo quē facere dbetis. Tertia pars veſtrum introeat ſabbato & obſeruet excubias domus regis. Tertia aūt pars ſit ad portam ſeyr: & tertia ps ſit ad portā q̄ eſt poſt hitaculū ſcutariorum: & cuſtodietis excubias domus meſſa. Due vero ptes e vobis oēs egredientes ſabbato cuſtodiāt excubias domus domini circa regem: & vallabitis eum habentes arma in manibus veſtris. Si quis aūt ingreſſ' fuerit ſeptū tēpli iterficiatur. Eritiſq; cum rege introeunte & egrediente. Et fecerūt centuriones iuxta omnia que pcepat eis ioiada ſacerdos. Et aſſumentes ſinguli viros ſuos qui īgrediebantur ſabbatū cū his q egrediebātur ſabbato: venerūt ad ioiadam ſacerdotem. Qui dedit eis

iſraeli: ⁊ dormiuit ieu cū patribus ſuis: ⁊
ἰσραήλ. καὶ ἐκοιμήθη ἰοὺ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ
ſepelitur in ſamaria: ⁊ regnauit ioachas fili' e
ἐτάφη ἐν σαμαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευσεν ἰωαχὰς υἱὸς αὐ
ius pro eo. ⁊ dies qb' regnauit ieu ſup
τοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν ἰοὺ ἐπὶ
iſrael viginti ⁊ octo anni in ſamaria.
ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐν σαμαρείᾳ. Ca.11. A

Et gotholia mater ochozie vidit q mortu' eēt 2.Pa.22.d.
Καὶ γοθολία ἡ μήτηρ ὀχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν
fili' ſuus: ⁊ ſurrexit ⁊ diſpdidit oē ſe
ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπώλεσεν πᾶν τὸ σπέρ
men regni. ⁊ accepit ioſabee filia
μα τῆς βασιλείας. καὶ ἔλαβεν ἰωσαβεὲ ἡ θυγάτηρ
regis ioram: ſoror āt ochozie ioas filiū 2.Par.14.a.
τοῦ βασιλέως ἰωράμ, ἀδελφὴ δὲ ὀχοζίου τὸν ἰωὰς υἱὸν
ochozie fratris ſui: ⁊ furata eſt eū de me
ὀχοζίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέ
dio filioꝝ regis qui interficiebātur: e
σου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐ
um ⁊ nutricē eius. ⁊ abſcōdit eū in
τὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ. καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῷ
triclinio lectorū a facie gotholie: ⁊ nō
ταμιείῳ τῶν κλινῶν ἐκ προσώπου γοθολίας, καὶ οὐκ
interfect' eſt. ⁊ erat cū ea in domo dñi abſcon
ἐθανατώθη. καὶ ἦν μετ' αὐτῆς ἐν οἴκῳ κυρίου κεκρυμ
ditus ſex ānis. ⁊ gotholia regnauit ſup trā.
μένος ἓξ ἔτη. καὶ γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.
⁊ in anno ſeptimo miſit ioiada ſacdos:
καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν ἰωϊαδὲ ὁ ἱερεύς,
⁊ aſſumpſit cēturiones militū ⁊
καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν χορρὶ καὶ τῶν
curſorū: ⁊ introduxit eos ad ſe in domū do
ῥασίμ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἶκον κυ
mini: ⁊ pepigit cū eis fedus: ⁊ adiurauit eos
ρίου, καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην, καὶ ὥρκισεν αὐτοὺς
coram dño: ⁊ oſdit eis filiū re
ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βα
gis. ⁊ precepit eis dicēs: iſte ſmo
σιλέως. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων, τοῦτο τὸ ῥῆμα
quē feciſtis: tertia ps ex vobis ingrediētes ſab
ὃ ἐποιήσατε, τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ σάβ
bato: obſeruent cuſtodiā domus re
βατον, φυλασσέτωσαν τὴν φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέ
gis: ⁊ tertia ps in porta viarū: ⁊ tertia ps
ως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον
in porta poſt curſores: ⁊ cuſtodietis
ἐν τῇ πύλῃ ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, καὶ φυλάξετε
cuſtodiā dom' meſſae. ⁊ due manus in vobi
τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου μεσσαέ. καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν,
ois q egredietur ſabbato cuſtodiēt cuſto B
πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον φυλάξουσι τὴν φυλα
diā dom' dñi circa regē. ⁊ vallate circa
κὴν οἴκου κυρίου ἐπὶ τὸν βασιλέα. καὶ κυκλώσατε περὶ
regem in circuitu vir: ⁊ arma eius in ma
τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνήρ, καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χει
nu ei': ⁊ q ingredietur in atriū tēpli morietur.
ρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὰ σαδηρὼθ ἀποθανεῖται.
⁊ ſitis cū rege qñ ingredietur ipſe
καὶ γίνεσθε μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐ
⁊ qñ egredietur. ⁊ fecerūt centurio
τὸν καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι. καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατόνταρ
nes iuxta oia quecūq; preceperat eis ioiade ſacdos.
χοι κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς ἰωϊαδὲ ὁ ἱερεύς.
⁊ ceperūt vnuſq̄ſq; viros ſuos qui ingredie
καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ τοὺς εἰσπορευο
bantur ſabbato cū his q egrediebātur
μένους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ
ſabbato. ⁊ ingreſſi ſūt ad ioiade ſacerdotē ⁊
σάββατον. καὶ εἰσῆλθον πρὸς ἰωϊαδὲ τὸν ἱερέα, καὶ
dedit eis ſacerdos centurionibus
ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τὰς

Digitized by Google

pharetras et haſtas dauid regis: q̄ erāt
φαρέτρας καὶ τὰ δόρατα δαυὶδ τοῦ βασιλέως, ἃ ἦν
in domo dn̄i: et ſteterūt curſores vnuſquiſq;:
ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔστησαν οἱ παρατρέχοντες ἕκαστος,
et arma ſua in manu ſua ab humero
καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας
domus dextero vſq; ad humerū domus ſini=
τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς ἀριστε
ſtrū altaris et domus circa regem
ρᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου περὶ τὸν βασιλέα
in circuitu: et eduxit filiū regis: et dedit
κύκλῳ, καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν
C ſup eū ſctificationē et teſtimoniū: et vnxit e=
ἐπ' αὐτὸν τὸ ἁγίασμα καὶ τὸ μαρτύριον, καὶ ἔχρισεν αὐ=
um et regē cōſtituit eū. et plauſerūt ppl's
τὸν καὶ ἐβασίλευσεν αὐτόν. καὶ ἐκρότησαν ὁ λαὸς ταῖς
manib' ſuis: et dixerūt: viuat rex. et audiuit
χερσὶν αὐτῶν, καὶ εἶπον, ζήτω ὁ βασιλεύς. καὶ ἤκουσε
gotholia vocē curſorum et po=
γοθολία τὴν φωνὴν τῶν παρατρεχόντων καὶ τοῦ λα=
puli. et venit ad ppl'm in domū dn̄i: et vidit.
οῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ εἶδεν.
et ecce rex ſtabat ſup tribunal iuxta
καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς εἱστήκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ
morē. et cātores et tube circa re=
κρίμα. καὶ οἱ ᾠδοὶ καὶ αἱ σάλπιγγες περὶ τὸν βασι
gem: et oīs ppl's terre letās et canēs
λέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων
in tubis. et ſcidit veſtimētū ſuū gotho
ἐν σάλπιγξιν. καὶ διέρρηξεν τὸν ἱματισμὸν αὐτῆς γοθο
lia: et clamauit: cōiuratio cōiuratio. et precepit io=
λία, καὶ ἐβόησεν, σύνδεσμος σύνδεσμος. καὶ ἐνετείλατο ἰω
iade ſacerdos cēturionibus et ſpeculatorib'
ιαδὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις καὶ τοῖς ἐπισκόποις
exercitus: et dixit ad eos: educite e=
δυνάμεως, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἐξαγάγετε αὐ=
am extra ſepta: et q̄ ingreſſus fuerit poſt e=
τὴν ἔξωθεν τῶν σαδηρώθ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος ὀπίσω αὐ
am morietur gladio: q2 dixerat ſacerdos: nō occida
τῆς ἀποθανεῖται ῥομφαίᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεύς, μὴ ἀποθα=
tur i domo dn̄i. et intecerūt ei manus: et induxe
νέτω ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἐπέβαλον αὐτῇ χεῖρας, καὶ εἰσήγα=
runt eā via introitus equoꝝ dom' re=
γον αὐτὴν ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέ=
D gis: et interfecerūt eā ibi. et pepigit ioiade ſacer
ως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. καὶ διέθετο ἰωιαδὲ ὁ ἱε=
dos fedus inter dn̄m et inter re=
ρεὺς διαθήκην ἀναμέσον κυρίου καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέ=
gē et inter ppl'z vt eſſet in ppl'm dn̄o.
ως καὶ ἀναμέσον τοῦ λαοῦ τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ.
et ingreſſus ē oīs ppl's terre in domū baal:
καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς τὸν οἶκον τοῦ βάαλ,
et ꝑcipitauerūt eū et altaria eius: et
καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ
imagines eius cōtriuerūt accurate. et ma
τὰς εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἐπιμελῶς. καὶ τὸν μα=
than ſacerdotē baal occiderunt añ faciē
θὰν τὸν ἱερέα τοῦ βάαλ ἀπέκτειναν πρὸ προσώπου
altarium. et cōſtituit ſacerdos cuſtodes
τῶν θυσιαστηρίων. καὶ κατέστησεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους
in domo dn̄i. et tulit centuriones
ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν
militū et curſorū: et oēm ppl'm
χορρὶ καὶ τῶν ῥασείμ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς
terre: et deduxerūt regē de domo dn̄i:
γῆς, καὶ κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου κυρίου,
et adduxerūt eū via porte cur
καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν παρα=
ſorum dom' regis. et collocauerūt e=
τρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ ἐκάθισαν αὐ=
um ſup thronū regum.
τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν βασιλέων.

haſtas & arma
regis dauid: que erant
in domo domini.
Et ſteterūt ſinguli habē
tes arma in manu ſua
a parte templi dextera
vſq; ad ptem
ſiniſtrā altaris & edis
circum regem.
Produxitq; filiū regis
& poſuit
ſuper eum diadema
& teſtimonium.
Feceruntq; eū regē &
vnxerūt: & plaudentes
manu dixerunt. Viuat
rex. Audiuit autem
athalia vocem populi
currentis: & ingreſſa
ad turbas in templum
domini vidit
regem ſtantē ſup tri=
bunal iuxta morem:
& cantores & tubas ꝓ
pe eum:
oēmq; ppl'm terre letā
tē & canentem
tubis: & ſcidit
veſtimēta ſua: clamauit
q;. Cōiuratio: coniura
tio. Precepit aūt ioiada
cēturionibus
qui erāt ſuper exercitū
& ait eis.
Educite eā extra ſep=
ta templi:
& quicunq; eam ſecu=
tus fuerit feriatur gla=
dio. Dixerat enī ſacer=
dos: non occidatur in
tēplo dn̄i. Impoſuerūt
q; ei manus & impege
runt eam p via introit'
equorū iuxta palaciū
& interfecta eſt ibi. Pe
pigit ergo ioiada fedus
inter dn̄m & regē & in
ter populum:
vt eſſet populus dn̄i:
& inter regem
& ppl'm. Ingreſſuſq; ē
oīs populus terre
tēplū baal: & deſtruxe
runt aras eius: &
imagines cōtriuerunt
valide: mathan quoq;
ſacerdotē baal occide=
runt coram altari.
Et poſuit ſacerdos cu=
ſtodias in domo dn̄i.
tulitq; centuriones &
cerethi
& pheleti legiones &
omnem populū terre:
deduxeruntq; regem
de domo domini.
Et venerūt per viā por
te ſcutariorū i palaciū:
& ſedit ſuper thronū
regum.

המאות את החנית ואת השלטים | חנה
אשר למלך דוד אשר בבית יהוה
ויעמדו הרצים איש וכליו בידו | עמד
מכתף הבית הימנית עד כתף הבית
השמאלית למזבח ולבית על המלך | שמל זבח
סביב ויוצא את בן המלך ויתן | יצא
עליו את הנזר ואת העדות | עוד
וימלכו אתו וימשחהו ויכו כף | מלך משח
ויאמרו יחי המלך ותשמע | נכה חיה
עתליה את קול הרצין העם ותבא | שמע
אל העם בית יהוה ותרא והנה | בוא
המלך עמד על העמוד כמשפט | ראה
והשרים והחצצרות אל המלך | עמד שפט
וכל עם הארץ שמח ותקע | שור חצר
בחצצרות ותקרע עתליה את | קרע
בגדיה ותקרא קשר קשר | קרא
ויצו יהוידע הכהן את שרי המאות | צוה
פקדי החיל ויאמר אליהם
הוציאו אתה אל מבית לשדרת
והבא אחריה המת בחרב כי אמר | בוא מות
הכהן אל תומת בית יהוה וישמו | שום
לה ידים ותבוא דרך מבוא
הסוסים בית המלך ותומת שם
ויכרת יהוידע את הברית בין | כרת
יהוה ובין המלך ובין העם
להיות לעם ליהוה ובין המלך | היה
ובין העם ויבאו כל עם הארץ
בית הבעל ויתצהו את מזבחתו ואת | נתץ זבח
צלמיו שברו היטב ואת מתן | יטב
כהן הבעל הרגו לפני המזבחות | כנה
וישם הכהן פקדות על בית יהוה
ויקח את שרי המאות ואת הכרי | לקח שור
ואת הרצים ואת כל עם הארץ | כר רוץ
וירידו את המלך מבית יהוה | ירד
ויבאו דרך שער הרצים בית | בוא
המלך וישב על כסא המלכים

Digitized by Google

וישמח כל עם הארץ והעיר שקטה שמח
ואת עתליהו המיתו בחרב בית מות
המלך: בן שבע שנים יהואש שנה
במלכו:
Cap.xij. בשנת שבע
ליהוא מלך יהואש וארבעים שנה
מלך בירושלם ושם אמו צביה
מבאר שבע: ויעש יהואש הישר עשה
בעיני יהוה כל ימיו אשר הורהו יום ירה
יהוידע הכהן: רק הבמות לא סרו במה סור
עוד העם מזבחים ומקטרים זבח קטר
בבמות: ויאמר יהואש אל הכהנים אמר
כל כסף הקדשים אשר יובא בית בוא
יהוה כסף עובר איש כסף נפשות עבר
ערכו כל כסף אשר יעלה על לב עלה בוא
איש להביא בית יהוה: יקחו לקח
להם הכהנים איש מאת מכרו נכר
והם יחזקו את בדק הבית לכל חזק
אשר ימצא שם בדק: ויהי בשנת מצא היה
עשרים ושלש שנה למלך יהואש שנה
לא חזקו הכהנים את בדק הבית:
ויקרא המלך יהואש ליהוידע קרא
הכהן ולכהנים ויאמר אלהם
מדוע אינכם מחזקים את בדק ידע
הבית ועתה אל תקחו כסף מאת
מכריכם כי לבדק הבית תתנהו: נתן
ויאתו הכהנים לבלתי קחת כסף לקח
מאת העם ולבלתי חזק את בדק
הבית: ויקח יהוידע הכהן ארון ארן
אחד ויקב חר בדלתו ויתן אתו נקב
אצל המזבח מימין בבוא איש בית זבח ימן
יהוה ונתנו שמה הכהנים שמרי
הסף את כל הכסף המובא בית בוא
יהוה: ויהי כראותם כי רב הכסף היה ראה
בארון ויעל ספר המלך והכהן עלה
הגדול ויצרו וימנו את הכסף גדל צור
הנמצא בית יהוה: ונתנו את הכסף מנה מצא

Letatuſq; eſt ois populus terre: & ciuitas conquieuit: athalia aūt occiſa eſt gladio in domo regis: ſeptēq; annorū erat ioas cū regnare cepiſſet. 12.

Anno ſeptimo iehu regnauit ioas. Quadraginta annis regnauit in ieruſalem: nomē matris eius ſebia de berſabee. Fecitq; ioas rectum corā dño cunctis diebus quibus docuit eum ioiada ſacerdos. Verū tamen excelſa nō abſtulit. Adhuc eñ populus imolabat & adolebat in excelſis incēſum. Dixitq; ioas ad ſacerdotes. Oēm pecuniā ſctōrū q̄ illata fuerit in templū dñi a p̄tereuntibus q̄ offertur p̄ p̄cio aie & quam ſpōte & arbitrio cordis ſui inferūt in tēplum dñi: accipiant illam ſacerdotes iuxta ordinem ſuum: & inſtaurent ſartatecta domus: ſi quid neceſſariū viderint inſtauratione. Igitur vſq; ad viceſimum tertium annum regis ioas nō inſtaurauerunt ſacerdotes ſartatecta tēpli. Vocauitq; rex ioas ioiadam pōtificē & ſacerdotes: dicens eis. Quare ſartatecta non inſtauratis tēpli? Nolite ergo amplius accipere pecuniā iuxta ordinē vrm: ſed ad inſtauratione tēpli reddite eā. Prohibitiq; ſunt ſacerdotes vltra accipe pecuniā a populo & inſtaurare ſartatecta dom9. Et tulit ioiada pōtifex gazophylatiū vnū: apuitq; foramē deſup & poſuit illud iuxta altare ad dexterā ingredientium domū dñi: mittebantq; in eo ſacerdotes qui cuſtodiebant oſtia oēm pecuniam q̄ deferebatur ad tēplū dñi. Cūq; viderent nimiā pecuniā eſſe i gazophylatio: aſcendebat ſcriba regis & pōtifex: effundebantq; & numerabāt pecuniam q̄ iueniebatur in domo dñi: & dabāt eā iuxta

τ letatus eſt ois ppl's terre: τ ciuitas quieuit. τ gotholiā percuſſit in gladio in domo regum: fili9 ſeptē annorū ioas cū regnaret ipſe.
καὶ ἐχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε. καὶ τὴν γοθολίαν ἐπάταξεν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τῶν βασιλέων, υἱὸς ἑπτὰ ἐτῶν ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.

Ca.12.

A In anno ſeptimo ieu regnat ioas: τ quadraginta ānis regnauit in hieruſalē. τ nomē matris ei9 ſabia de berſabee. τ fecit ioas rectū corā dño cūctis diebus qb9 illuminabat eū ioiade ſacerdos: verūtā de excelſis nō abſtulit: adhuc ppl's imolabāt τ adolebāt icēſū in excelſis. τ dixit ioas ſacerdotib9: oē argētum ſctōꝝ qd illatum eſt in domo dñi argētū precium viri: argentū p̄cectum aiaꝝ: oē argētum qd aſcēderit in cor hois vt inferat in domū dñi: accipiant ſibi ſacerdotes vir a vēditione eoꝝ: τ ipſi inſtaurabunt ſartatecta dom9 dñi in oibus vbi inuēta fuerit ibi inſtauratio. τ factū ē in viceſimo τ tercio anno regis ioas nō inſtaurauerūt ſacerdotes ſartatecta domus. τ vocauit rex ioas ioiade ſacerdotē τ ſacerdotes. τ dixit ad eos: quare nō inſtauratis ſartatecta dom9: τ nūc nō accipiatis argētū a vēdicioībus vr̄is: quia ad inſtaurationē domus dabitis illud. τ conuenerūt ſacerdotes vt nō acciperēt argētū a ppl'o: τ vt nō inſtaurarēt ſartatecta domus. τ tulit ioiade ſacerdos arcā vnā: τ fecit in ea foramē vnū τ poſuit eam iuxta altare in dextera ingrediētiū virorū in domū domini. τ dabant ibi ſacerdotes q̄ cuſtodiebāt veſtibulū oē argētū qd deferebatur ad domū dñi: τ factū ē vt viderūt ꝙ multū argētū qd in arca: aſcēdit ſcriba regis τ ſacerdos magnus: τ colligauerūt τ nūerauerūt argentū qd iuētū fuit in domo dñi: τ dederūt illud
1.Par.24.
ἐν ἔτει ἑβδόμῳ ἰοὺ βασιλεύει ἰωάς, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ σαβία ἐκ βηρσαβεαί. καὶ ἐποίησεν ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐφώτιζεν αὐτὸν ἰωιαδὲ ὁ ἱερεύς, πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζον καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς μετεώροις. καὶ εἶπεν ἰωὰς τοῖς ἱερεῦσι, πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰσοδιαζόμενον ἐν οἴκῳ κυρίου ἀργύριον συντιμήσεως ἀνδρός, ἀργύριον συντιμήσεως ψυχῶν, πᾶν ἀργύριον ὃ ἂν ἀναβῇ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου τοῦ εἰσενεγκεῖν εἰς οἶκον κυρίου, λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ ἱερεῖς ἀνὴρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ κρατιώσουσι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου κυρίου εἰς πάντα οὗ ἂν εὑρεθῇ ἐκεῖ βεδέκ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως ἰωὰς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ἰωὰς τὸν ἰωιαδὲ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς. καὶ εἶπε πρὸς
B
αὐτούς, τί ὅτι οὐ κρατιοῦτε τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ λάβητε τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό. καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ μὴ ἐνισχῦσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. καὶ ἔλαβεν ἰωιαδὲ ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ ὀπὴν μίαν καὶ ἔθηκεν αὐτὴν παρὰ τὸ θυσιαστήριον ἐν δεξιᾷ εἰσπορευομένων ἀνδρῶν εἰς οἶκον κυρίου. καὶ ἐδίδουν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες τὰ πρόθυρα πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσφερόμενον εἰς τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον τὸ ἐν τῇ κιβωτῷ, ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἔσφιγξαν καὶ ἠρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ

ſup manib⁹ facientiū opera ſpeculatorū
ἐπὶ χεῖρας τῶν ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκόπων
domus dñi. ⁊ impendebāt illud fabris
C οἴκου κυρίου. καὶ ἐξωδίασαν αὐτὸ τοῖς τέκτοσι τῶν
lignoꝝ ⁊ edificatoribus qui faciebāt opus in do
ξύλων καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τοῖς ποιοῦσιν ἔργον ἐν οἴ
mo dñi: ⁊ muratoribus ⁊ edificatorib⁹
κῳ κυρίου, καὶ τοῖς τειχισταῖς καὶ τοῖς οἰκοδόμοις
lapidū ⁊ his q̄ pollebāt ſaxa: vt emerent la
τῶν λίθων καὶ τοῖς ξύσταις τῶν λίθων, τοῦ κτήσασθαι λί
pides excíſos ⁊ ligna vt inſtaurarēt ſar
θους λατομητοὺς καὶ ξύλα τοῦ κραταιῶσαι τὸ βε
tatecta dom⁹ dñi: in oībus que expēſa ſūt in
δὲκ τοῦ οἴκου κυρίου, εἰς πάντα ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν
domo vt inſtaurarēt eam: verūtñ nō fient do
οἶκον τοῦ κραταιῶσαι αὐτόν, πλὴν οὐ ποιηθήσονται οἴ
mui dñi porte argētee claui phiale tube oēe
κῳ κυρίου θύραι ἀργυραῖ ἧλοι φιάλαι σάλπιγγες πᾶν
vas aureū vel argēteū de argēto qd̄ infe
σκεῦος χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν ἐκ τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσε
rebatur in domū dñi. q̄z his q̄ faciebāt opꝰ
νεχθέντος εἰς οἶκον κυρίου. ὅτι τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα
dederūt illud: ⁊ inſtaurauerūt in eo domū dñi.
ἔδωκαν αὐτό, καὶ ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον κυρίου.
⁊ nō fiebat ratio viris qb⁹ dabatur ar
καὶ οὐκ ἐξελογίζοντο τοὺς ἄνδρας οἷς ἐδίδοτο τὸ ἀρ
gentū in manib⁹ ſuis vt darēt his q̄ faciebāt o
γύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιοῦσι τὸ ἔρ
pus: q̄z in fide ipſi faciebāt. argentū āt pro deli
γον, ὅτι ἐν πίστει αὐτοὶ ἐποίουν. ἀργύριον δὲ περὶ πλημ
cto ⁊ argentū pro peccato nō illatū eſt in
μελείας καὶ ἀργύριον περὶ ἁμαρτίας οὐκ εἰσηνέχθη εἰς
domū dñi: q̄z ſacerdotibus erat. tunc aſcē
τὸν οἶκον κυρίου, ὅτι τοῖς ἱερεῦσιν ἐγένετο. τότε ἀνέ
dit azael rex ſyrie: ⁊ pugnauit cōtra geth:
D βη ἀζαὴλ βασιλεὺς συρίας, καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ γέθ,
⁊ cepit eā. ⁊ poſuit azael faci
καὶ προκατελάβετο αὐτήν. καὶ ἔθετο ἀζαὴλ τὸ πρόσω
em ſuā vt aſcēderet in hieruſalem. ⁊ tulit io
πον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ ἱερουσαλήμ. καὶ ἔλαβεν ἰω
as rex iuda oīa ſctā q̄ ſctificauit ioſa
ὰς βασιλεὺς ἰούδα πάντα τὰ ἅγια ἃ ἡγίασεν ἰωσα
phat ⁊ ioram ⁊ ochozias patres ſui re
φὰτ καὶ ἰωρὰμ καὶ ὀχοζίας οἱ πατέρες αὐτοῦ βασι
ges iuda: ⁊ ſctā ſua ⁊ oē aurū qd̄
λεῖς ἰούδα, καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ, καὶ πᾶν τὸ χρυσίον τὸ
inuētū ē in theſauris domus dñi ⁊ in domo
εὑρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
regis: ⁊ miſit azael regi ſyrie:
βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ ἀζαὴλ βασιλεῖ τῆς συρίας,
⁊ aſcēdit de hieruſalem. ⁊ reliqua ſmonū
καὶ ἀνέβη ἀπὸ ἱερουσαλήμ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
ioas ⁊ vniuerſa que fecit: nonne hec ſcri
ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέ
pta ſunt in libro verboꝝ dierū re
γραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέ
gum iuda? ⁊ ſurrexerūt ſerui eius ⁊ fecerūt
ων ἰούδα; καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν
cōiuratione ⁊ percuſſerūt ioas in domo mello q̄
σύνδεσμον καὶ ἐπάταξαν τὸν ἰωὰς ἐν οἴκῳ μαλλὼ τῷ
in deſcēſu ſella. ⁊ iozachar filius ſemaath ⁊
ἐν τῇ καταβάσει σελλά. καὶ ἰωζάχαρ υἱὸς σεμαὰθ καὶ
iozabath filius ſemmer ſerui ioas percuſſerūt e
ἰωζαβὰθ υἱὸς σεμμὴρ οἱ δοῦλοι ἰωὰς ἐπάταξαν αὐ
um ⁊ mortu⁹ eſt. ⁊ ſepelierūt eū cū patri
τὸν καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέ
bus ſuis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit ama
ρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀμα
ſias filius ei⁹ pro eo.
σίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
A Ca. 13.
In anno viceſimo ⁊ tertio ioas filij ochozie
Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ τοῦ ἰωὰς υἱοῦ ὀχοζίου

numerū atq̄ mēſurā q̄ i
manu eorū q̄ ꝑerant ce
mentariis domus dñi.
Qui impendebant eam
i fabris lignorū & i ce
mētariis his q̄ opaban
tur in domo dñi: & ſar
tatecta faciebāt: & i his
q̄ cedebant ſaxa: & vt e
merent ligna & lapides
q̄ excidebātur: ita vt im
pleretur inſtauratio do
mus dñi in vniuerſis q̄
idigebāt expēſa ad mu
niēdā domum. Verūtñ
nō fiebant ex eadē pe
cunia hydrie tēpli dñi
& fuſcinule & thuribula
& tube & oē vas aureū
& argēteū: de pecūia
q̄ inferebatur in tēplū
dñi. His enim q̄ facie
bant opus dabatur: vt
inſtauraretur tēplū dñi
& nō fiebat rō his hoi
bus q̄ accipiebāt pecu
niā vt diſtribuerēt eā ar
tificibus: ſed in fide
tractabant eā. Pecuniā
vero p̄ delicto & pecu
niā p̄ pctis nō iferebāt
in tēplū dñi: qa ſacerdo
tū erat. Tūc aſcēdit a
zahel rex ſyrie
& pugnabat contra
geth: cepitq̄ eā & dire
xit faciē ſuā vt aſcēderet
in ieruſalē. Quāobrem
tulit ioas rex iuda oīa
ſanctificata
que cōſecrauerat ioſa
phat & ioram
& ochozias patres ei⁹
reges iuda: &
q̄ ipſe obtulerat: & vni
uerſum aurū qd̄ iueniri
potuit in theſauris tē
pli dñi & in palacio re
gis: miſitq̄ azahel regi
ſyrie: & receſſit
ab ieruſalem. Reliq̄ āt
ſermonum ioas
& vniuerſa q̄ fecit: nō
ne hec ſcripta ſunt
in libro verborū dierꝫ
regum
iuda? Surrexerunt aūt
ſerui eius & cōiurauerūt i
ter ſe: pcuſſerūtq̄ ioas i
domo mello in deſcē
ſu ſela. Ioſachar nāq̄
filius ſemath & ioſa
bath filius ſomer ſerui
eius percuſſerunt eum:
& mortu⁹ eſt. Et ſepe
lierūt eū cū prib⁹ ſuis i
citate dd̄: regnauitq̄ a
maſias filius ei⁹ p̄ eo. 13.
Anno viceſimo
tertio ioas filii ocho
zie

המלאכה עשי ידי על המתכן | תכן עשה
ויוציאהו יהוה בית המפקדים | לאר יצא
בית העשים ולבנים העץ לחרשי
האבן ולחצבי ולגדרים יהוה: | בנה
לחזק מחצב ואבני עצים ולקנות | קנה חצב
יצא אשר ולכל יהוה בית בדק את
בית יעשה לא אך לחזקה: הבית על
מזרקות מזמרות כסף ספות יהוה | ספף זמר
מן כסף וכלי זהב כלי כל חצצרות | זרק חצר
לעשי כי יהוה: בית המובא הכסף | כלה בוא
בית את בו וחזקו יתנהו המלאכה | נתן
האנשים את יחשבו ולא יהוה: | חשב
ידם על הכסף את יתנו אשר
באמנה כי המלאכה לעשי לתת | נתן
וכסף אשם כסף עשים: הם
לכהנים יהוה בית יובא לא חטאות | בוא
ארם מלך חזאל יעלה אז יהיו: | היה עלה
חזאל וישם וילכדה גת על וילחם | לחם לכד
ויקח ירושלם: על לעלות פניו | שום פנה
הקדשים כל את יהודה מלך יהואש | לקח
ויהורם יהושפט הקדישו אשר | קדש
ואת יהודה מלכי אבתיו ואחזיהו
הנמצא הזהב כל ואת קדשיו | מצא
המלך ובית יהוה בית באצרות
ויעל ארם מלך לחזאל וישלח | שלח
יואש דברי ויתר ירושלם: מעל
כתובים הם הלוא עשה: אשר וכל | כתב
למלכי הימים דברי ספר על | יום
קשר ויקשרו עבדיו ויקמו יהודה: | קום קשר
הירד מלא בית יואש את ויכו | נכה
ויהוזבד שמעת בן ויוזכר סלא:
וימת הכהו עבדיו שמר בן | מות
דוד בעיר אבתיו עם אתו ויקברו | קבר
תחתיו: בנו אמציה וימלך | מלך
עשרים בשנת
Cap. xiij.
אחזיהו בן ליואש שנה ושלש | שנה

מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן יֵהוּא
עַל יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ — עשה רעע
אַחַר חַטֹּאת יָרָבְעָם בֶּן נְבָט אֲשֶׁר
הֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא סָר מִמֶּנָּה: — חטא סור
וַיִּחַר אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם — חרה נתן
בְּיַד חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וּבְיַד בֶּן הֲדַד
בֶּן חֲזָאֵל כָּל הַיָּמִים: וַיְחַל יְהוֹאָחָז — יום חלה
אֶת פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע אֵלָיו יְהוָה — פנה שמע
כִּי רָאָה אֶת לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי לָחַץ
אֹתָם מֶלֶךְ אֲרָם: וַיִּתֵּן יְהוָה
לְיִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ מִתַּחַת יַד — ישע
אֲרָם וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם
כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם: אַךְ לֹא סָרוּ — תמל
מֵחַטֹּאת בֵּית יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִי
אֶת יִשְׂרָאֵל בָּהּ הָלָךְ וְגַם הָאֲשֵׁרָה
עָמְדָה בְּשֹׁמְרוֹן: כִּי לֹא הִשְׁאִיר — שאר
לִיהוֹאָחָז עָם כִּי אִם חֲמִשִּׁים
פָּרָשִׁים וַעֲשָׂרָה רֶכֶב וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
רַגְלִי כִּי אִבְּדָם מֶלֶךְ אֲרָם וַיְשִׂמֵם — שום
כֶּעָפָר לָדֻשׁ: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָחָז — דוש
וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ הֲלוֹא הֵם — גבר
כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי — כתב יום
יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָחָז עִם אֲבֹתָיו — שכב
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יוֹאָשׁ בְּנוֹ — קבר מלך
תַּחְתָּיו: בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע — שנה
שָׁנָה לְיוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ
יְהוֹאָשׁ בֶּן יְהוֹאָחָז עַל יִשְׂרָאֵל
בְּשֹׁמְרוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה:
וַיַּעֲשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר — רעע סור
מִכָּל חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן נְבָט
אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל בָּהּ — חטא
הָלָךְ: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל אֲשֶׁר
עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחַם עִם — גבר לחם
אֲמַצְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲלֹא הֵם
כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

regis iude: regnauit ioachaz filius iehu ſuper iſrael in ſamaria decem & ſeptem annis: & fecit malū coram dño. Secutuſq; eſt pctā hieroboā filii nabath qui peccare fecit iſrael: & non declinauit ab eis. Iratuſq; eſt furor dñi cōtra iſrael: & tradidit eos in manu azahel regis ſyrie: & in manu bēadab filii azahel cūctis diebus. Depcatus eſt āt ioachaz faciē dñi: & audiuit eū dominus. Vidit ei anguſtiā iſrael: quia attriuerat eos rex ſyrie. Et dedit dominus ſaluatorē iſraeli: & liberatus eſt de manu regis ſyrie: habitauerūtq; filii iſrael ī tabernaculis ſuis: ſicut heri & nudiuſtertius. Verūtñ nō receſſerunt a pctis domus hieroboā q peccare fecit iſrael: ſed in ipſis ambulauerūt. Siqdem & lucus pmāſit in ſamaria: & nō ſunt derelicti ioachaz de pplo niſi quinquaginta eqtes: & decē curr⁹ & decem milia peditū. Interfecerat enī eos rex ſyrie & redegerat q̄ſi puluerē in tritura aree. Reliq̄ āt ſmonū ioachaz & vniuerſa q̄ fecit & fortitudo eius: nōne hec ſcripta ſūt ī libro ſermonū dierum regū iſrl̄? Dormiuitq; ioachaz cū prib⁹ ſuis: & ſepelierūt eū in ſamaria: regnauitq; ioas filius eius p eo. Anno triceſimo ſeptimo ioas regis iuda regnauit ioas filius ioachaz ſuper iſrael in ſamaria ſedecim annis: & fecit qd̄ malū eſt ī cōſpectu dñi. Nō declinauit ab oībus pctis hieroboam filii nabath q peccare fecit iſrael: ſed in ipſis ambulauit. Reliq̄ autē ſermonū ioas & vniuerſa q̄ fecit: & fortitudo eius quō pugnauerit cōtra amaſiā regem iuda: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū regum

regis iuda regnauit ioachaz filius ieu ſup iſ
βασιλέως ἰούδα ἐβασίλευσεν ἰωάχαζ υἱὸς ἰοὺ ἐπ' ἰσ
rael in ſamaria decē τ ſeptē ānis: τ fecit
ραὴλ ἐν σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη, καὶ ἐποίησε τὸ
malū corā dño: τ iuit poſt pec
πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω τῶν ἁμαρ
cata hieroboā filij nabat: q̄ peccare fecit iſrael:
τιῶν ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ,
nō receſſit ab eis. τ irat⁹ ē furoꝛe dñs cōtra
οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος ἐπὶ τὸν
iſrael: τ tradidit eos in manus azael re
ἰσραήλ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἀζαὴλ βα
gis ſyrie: τ in manus filij ader filij azael
σιλέως συρίας, καὶ εἰς χεῖρας υἱοῦ ἄδερ υἱοῦ ἀζαὴλ
cūctis diebus. τ ioachaz depcat⁹ ē fa
πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἰωάχαζ ἐδεήθη τοῦ προσώ
ciem dñi: τ exaudiuit eū dñs: q2 vidit
που κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος, ὅτι εἶδε
anguſtiā iſrael: q2 attriuerat eos rex
τὴν θλίψιν τοῦ ἰσραήλ, ὅτι ἔθλιψεν αὐτοὺς βασι
ſyrie. τ dedit dñs ſalutē iſra
λεὺς συρίας. καὶ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν τῷ ἰσρα
el: τ eduxit eos de ſub manibus ſy
ήλ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ὑποκάτωθεν τῶν χειρῶν συ
rie: τ ſederūt filij iſrael in tabernacu
ρίας, καὶ ἐκάθισαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τοῖς σκηνώμα
lis ſuis ſicut heri τ nudi⁹ terti⁹: verūtñ nō receſ
σιν αὐτῶν καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης, πλὴν οὐκ ἀπέ B
ſerūt a peccatis domus hieroboā: q̄ peccare
στησαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν οἴκου ἱεροβοάμ, ὃς ἐξήμαρ
fecit iſrael: in ipſis ambulauerūt. τ
τε τὸν ἰσραήλ, ἐν αὐταῖς ἐπορεύθησαν. καί γε τὸ
lucus pmāſit in ſamaria: qm̄ nō relictus eſt ioa
ἄλσος ἐστάθη ἐν σαμαρείᾳ, ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ ἰωά
chaz ppl̄s niſi quinquaginta equites τ decē cur
χαζ λαὸς ἀλλ' ἢ πεντήκοντα ἱππεῖς καὶ δέκα ἅρ
rus τ decē milia peditū: q2 deſtruxit e
ματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτ
os rex ſyrie: τ poſuit eos vt puluerē
οὺς βασιλεὺς συρίας, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὡς χοῦν
in conculcationē. τ reliqua ſermonū ioachaz
εἰς καταπάτησιν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωάχαζ
τ vniuerſa que fecit τ potentie eius: nō
καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ
ne hec ſcripta ſunt in libro ſmonū
ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν
dierū regum iſrael? τ doꝛmiuit ioachaz
ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἰωάχαζ
cum pr̄ibus ſuis: τ ſepelierūt eū in ſa
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν σα
maria: τ regnauit ioas fili⁹ eius pꝛo eo.
μαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευσεν ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
in āno triceſimo τ ſeptimo ioas regis iu
ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τοῦ ἰωὰς βασιλέως ἰού
da regnauit ioas fili⁹ ioachaz ſup iſrael in
δα ἐβασίλευσεν ἰωὰς υἱὸς ἰωάχαζ ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν
ſamaria ſexto τ decio āno. τ fecit ioas
σαμαρείᾳ ἓξ καὶ δέκα ἔτει. καὶ ἐποίησεν ἰωὰς τὸ
malum corā dño. nō receſſit ab oībus pec
πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρ
catis hieroboā filij nabat: q̄ peccare fecit iſrael:
τιῶν ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ, C
in eis ābulauit. τ reliqua ſmonū ioas
ἐν αὐταῖς ἐπορεύθη. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωὰς
τ vniuerſa q̄ fecit τ pꝛelia eius q̄
καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ἃς
fecit cū amaſſia rege iuda: nōne
ἐποίησε μετὰ ἀμασίου βασιλέως ἰούδα, οὐχὶ
hec ſcripta ſunt in libꝛo ſmonū die
ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμε
rum regum
ρῶν τῶν βασιλέων

iſrael: ⁊ dormiuit ioas cũ patribus ſuis.
ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.
⁊ hieroboã ſedit ſup ſoliũ eius. ⁊ ſepult⁹ ẽ
καὶ ἱεροβοὰμ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. καὶ ἐτάφη
ioas in ſamaria cũ regibus iſrael. ⁊ eliſeus
ἰωὰς ἐν σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων ἰσραήλ. καὶ ἐλισσαιὲ
egrotauit infirmitate ſua per quã mortu⁹ ẽ. ⁊ de
ἠῤῥώστησεν τὴν ἀῤῥωστίαν αὐτοῦ δι' ἣν ἀπέθανεν. καὶ κα=
ſcẽdit ioas rex iſrael ad eũ ⁊ fleuit ſup
τέβη ἰωὰς βασιλεὺς ἰσλ πρὸς αὐτὸν καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ
faciem ei⁹: ⁊ dixit pater pater currus iſrael
πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πάτερ πάτερ ἅρμα ἰσραὴλ
ſ.a.b. ⁊ eques eius. ⁊ ait ei eliſeus: cape arcũ
καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐλισσαιέ, λάβε τόξον
⁊ ſagittas. tulit ad eũ arcũ ⁊ ſagittas. ⁊
καὶ βολίδας. καὶ ἔλαβεν πρὸς αὐτὸν τόξον καὶ βέλη. καὶ
dixit eliſeus regi iſrael: pone ma
εἶπεν ἐλισσαιὲ τῷ βασιλεῖ ἰσραήλ, ἐπιβίβασον τὴν χεῖ=
nũ tuã ſup arcũ. ⁊ poſuit manũ ſuã: ⁊
ρά σου ἐπὶ τὸ τόξον. καὶ ἐπεβίβασεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ
impoſuit eliſeus manus ſuas ſup manus re=
ἐπέθηκεν ἐλισσαιὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βα
gis. ⁊ ait: aperi feneſtrã cõtra oriẽtẽ. ⁊
σιλέως. καὶ εἶπεν, ἄνοιξον τὴν θυρίδα κατὰ ἀνατολάς. καὶ
D aperuit. ⁊ dixit eliſeus: iace ſagittã. ⁊ ſagittauit: ⁊ a=
ἤνοιξεν. καὶ εἶπεν ἐλισσαιέ, τόξευσον, καὶ ἐτόξευσεν, καὶ εἶ
it: ſagitta ſalutis. dñi ⁊ ſagitta ſalutis ꝯ ſy=
πεν, βέλος σωτηρίας τῷ κυρίῳ καὶ βέλος σωτηρίας ἐν συ
riã: ⁊ percuties ſyriã in aphec vſq ad ꝯſumatiõẽ.
ρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν συρίαν ἐν ἀφὲκ ἕως συντελείας.
⁊ ait eliſeus ioas. tolle ſagittas. ⁊ cepit. ⁊ di
καὶ εἶπεν ἐλισσαιὲ τῷ ἰωάς, λάβε βέλη. καὶ ἔλαβεν. καὶ εἶ
xit regi: percute in terrã. ⁊ percuſſit
πεν τῷ βασιλεῖ, πάταξον εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐπάταξεν
ter ⁊ ſtetit. ⁊ triſtat⁹ ẽ ſup eo hõ dei. ⁊ ait:
τρὶς καὶ ἔστη. καὶ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄνος τοῦ θυ. καὶ εἶπεν,
ſi pcuſſiſſes quĩquies vel ſexies. tunc percuſſiſſes ſy=
εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπάταξας τὴν συ
riã vſq ad cõſumationẽ: ⁊ nũc ter pcuties ſyriam.
ρίαν ἕως συντελείας, καὶ νῦν τρὶς πατάξεις τὴν συρίαν.
⁊ eliſeus mortu⁹ ẽ: ⁊ ſepeliunt eum. ⁊ accin
καὶ ἐλισσαιὲ ἀπέθανεν, καὶ θάπτουσιν αὐτόν. καὶ μονόζω=
cti moab venerũt in terrã veniẽte anno. ⁊ factũ eſt
νοι μωὰβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ ἐγένετο
Eccl. 48.b. cũ ipſi ſepelirent hoĩez vnũ: ⁊ ecce viderũt accinctũ:
αὐτῶν θαπτόντων ἄνον ἕνα, καὶ ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον,
⁊ proiecerũt virũ in ſepulchro eliſei ⁊ iuit. ⁊
καὶ ἔῤῥιψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ ἐλισσαιὲ καὶ ἐπορεύθη. καὶ
tetigit oſſa eliſei ⁊ vixit ⁊ ſtetit ſup pe=
ἥψατο τῶν ὀστῶν ἐλισσαιὲ καὶ ἔζησε καὶ ἔστη ἐπὶ τοὺς πό
des ſuos. ⁊ azael rex ſyrie afflixit
δας αὐτοῦ. καὶ ἀζαὴλ βασιλεὺς συρίας ἐξέθλιψε
iſrael cunctis diebus ioachaz. ⁊ miſert⁹
τὸν ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας ἰωάχαζ. καὶ ἠλέη
eſt dñs eoꝝ ⁊ miſerat⁹ eſt eos. ⁊ reſpe
σε κύριος αὐτοὺς καὶ ᾠκτείρησεν αὐτούς. καὶ ἐπέ=
xit ad eos propter pactũ ſuũ qð
βλεψεν πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν
cum abraam ⁊ iſaac ⁊ iacob. ⁊ nõ vo
μετὰ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ. καὶ οὐκ ἠθέ
luit dñs diſperdere eos: ⁊ nõ proie
λησε κύριος διαφθεῖραι αὐτούς, καὶ οὐκ ἀπέῤῥι=
cit eos a facie ſua vſq nũc. ⁊ mor
ψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἕως νῦν. καὶ ἀπέ=
tu⁹ ẽ azael rex ſyrie. ⁊ regnauit fi=
θανε ἀζαὴλ βασιλεὺς συρίας. καὶ ἐβασίλευσεν υἱ=
lius ader filius eius pro eo. ⁊ reuerſus eſt io=
ὸς ἄδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἐπέστρεψεν ἰω
as fili⁹ ioachaz ⁊ cepit ciuitates de ma=
ὰς υἱὸς ἰωάχαζ καὶ ἔλαβεν τὰς πόλεις ἐκ χει
nu filij ader filij azael: qs cepit de manu
ρὸς υἱοῦ ἄδερ υἱοῦ ἀζαήλ, ἃς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς

iſrael. Et dormiuit ioas cũ patribus ſuis: hieroboã ãt ſedit ſuper ſoliũ eius. Porro Ioas ſepultus eſt in ſamaria cũ regibus iſrael. Heliſeus ãt egrotabat infirmitate qua & mortuus eſt. Deſcẽditq ad eum ioas rex iſrael & flebat corã eo: dicebatq: pater mi: pater mi: currus iſrael & auriga eius. Et ait illi heliſe⁹. Affer arcũ & ſagittas. Cũq attuliſſet ad eũ arcũ & ſagittas: dixit ad regẽ iſrael. Pone manũ tuam ſup arcũ. Et cũ poſuiſſet ille manũ ſuã: ſuppoſuit heliſeus manus ſuas manibus regis: & ait. Api feneſtrã orietalẽ. Cũq apuiſſet dixit heliſeus: iace ſagittã: & iecit: & ait heliſeus. Sagitta ſalutis dñi: & ſagitta ſalutis cõtra ſyriã: pcutieſq ſyriã i aphec donec cõſumas eã. Et ait. Tolle ſagittas. Qui cũ tuliſſet: rurſũ dixit ei. Percute iaculo terrã. Et cũ pcuſſiſſet tribus vicibus & ſtetiſſet: iratus eſt vir dei cõtra eũ: & ait. Si pcuſſiſſes quiquies aut ſexies ſiue ſepties: pcuſſiſſes ſyriam vſq ad cõſumatiõem. Nũc ãt tribus vicibus percuties eã. Mortu⁹ ẽ ergo heliſeus & ſepelierũt eũ. Latrũculi aũt de moab venerũt i terrã in ipõ anno. Quidã ãt ſepeliẽtes hoĩem viderũt latrunculos: & pιecerũt cadauer i ſepulchro heliſei. Qð cũ tetigiſſet oſſa heliſei: reuixit homo & ſtetit ſup pedes ſuos. Igitur azahel rex ſyrie afflixit iſrael cũctis diebus ioachaz. Et miſert⁹ eſt dominus eorum & reuerſus eſt ad eos pp pactũ ſuũ qð hẽbat cum abraam & iſaac & iacob & noluit diſpdere eos: neq piſcere penitus vſq in pñs tps. Mortuus ẽ ãt Azahel rex ſyrie & regnauit benadab filius eius pro eo. Porro ioas filius ioachaz tulit vrbes de manu benadab filii azahel qs tulerat de manu

יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹאָשׁ עִם אֲבֹתָיו שָׁכַב
וְיָרָבְעָם יָשַׁב עַל כִּסְאוֹ וַיִּקָּבֵר יוֹאָשׁ קָבַר
בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וֶאֱלִישָׁע
חָלָה אֶת חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד חָלָה מות
אֵלָיו יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּבְךְּ עַל פָּנָיו בָּכָה פָּנָה
וַיֹּאמַר אָבִי אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו׃
וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע קַח קֶשֶׁת וְחִצִּים לָקַח
וַיִּקַּח אֵלָיו קֶשֶׁת וְחִצִּים׃ וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל הַרְכֵּב יָדְךָ עַל הַקֶּשֶׁת
וַיַּרְכֵּב יָדוֹ וַיָּשֶׂם אֱלִישָׁע יָדָיו עַל רָכַב
יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר פְּתַח הַחַלּוֹן שׂוּם
קֵדְמָה וַיִּפְתָּח וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע יְרֵה חָלַל
וַיּוֹר וַיֹּאמֶר חֵץ תְּשׁוּעָה לַיהוָה וְחֵץ פָּתַח
תְּשׁוּעָה בַּאֲרָם וְהִכִּיתָ אֶת אֲרָם יָרָה
בַּאֲפֵק עַד כַּלֵּה׃ וַיֹּאמֶר קַח הַחִצִּים יָשַׁע נָכָה
וַיִּקָּח וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַךְ אַרְצָה
וַיַּךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיַּעֲמֹד׃ וַיִּקְצֹף עָמַד קָצַף
עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת
חָמֵשׁ אוֹ שֵׁשׁ פְּעָמִים אָז הִכִּיתָ
אֶת אֲרָם עַד כַּלֵּה וְעַתָּה שָׁלֹשׁ
פְּעָמִים תַּכֶּה אֶת אֲרָם׃ וַיָּמָת אֱלִישָׁע מות
וַיִּקְבְּרֻהוּ וּגְדוּדֵי מוֹאָב יָבֹאוּ בָאָרֶץ קָבַר נָדַד
בָּא שָׁנָה׃ וַיְהִי הֵם קֹבְרִים אִישׁ בּוא הָיָה
וְהִנֵּה רָאוּ אֶת הַגְּדוּד וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת רָאָה שָׁלַךְ
הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע וַיֵּלֶךְ וַיִּגַּע נָגַע
הָאִישׁ בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע וַיְחִי וַיָּקָם חָיָה קוּם
עַל רַגְלָיו׃ וַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם לָחַץ
אֶת יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי יְהוֹאָחָז׃ וַיָּחָן יוֹם חָנַן
יְהוָה אֹתָם וַיְרַחֲמֵם וַיִּפֶן אֲלֵיהֶם רָחַם פָּנָה
לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם יִצְחָק בְּרִית
וְיַעֲקֹב וְלֹא אָבָה הַשְׁחִיתָם וְלֹא שָׁחַת
הִשְׁלִיכָם מֵעַל פָּנָיו עַד עָתָּה׃ וַיָּמָת שָׁלַךְ פָּנָה
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּמְלֹךְ בֶּן הֲדַד מות
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיָּשָׁב יְהוֹאָשׁ בֶּן מָלַךְ
יְהוֹאָחָז וַיִּקַּח אֶת הֶעָרִים מִיַּד שׁוּב
בֶּן הֲדַד בֶּן חֲזָאֵל אֲשֶׁר לָקַח מִיַּד לָקַח עִיר

Digitized by Google

יְהוֹאָחָז אָבִיו בַּמִּלְחָמָה שָׁלֹשׁ — לָחַם
פְּעָמִים הִכָּהוּ יוֹאָשׁ וַיָּשֶׁב אֶת — נָכָה שׁוּב
עָרֵי יִשְׂרָאֵל׃
Cap. xiiii בִּשְׁנַת
שְׁתַּיִם לְיוֹאָשׁ בֶּן יוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל — שָׁנָה
מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ בֶן יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
בֶּן עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ
וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדִּין מִן יְרוּשָׁלִָם׃
וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא — עָשָׂה
כְּדָוִד אָבִיו כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה יוֹאָשׁ
אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא סָרוּ עוֹד — בָּמָה סוּר
הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ — זָבַח קָטַר
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ — הָיָה מָלַךְ
וַיַּךְ אֶת עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת הַמֶּלֶךְ — נָכָה
אָבִיו׃ וְאֶת בְּנֵי הַמַּכִּים לֹא הֵמִית — מוּת
כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר — כָּתַב יָרָה
צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא יוּמְתוּ אָבוֹת
עַל בָּנִים וּבָנִים לֹא יוּמְתוּ עַל
אָבוֹת כִּי אִם אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָת׃
הוּא הִכָּה אֶת אֱדוֹם בְּגֵי הַמֶּלַח — נָכָה גַּיְא
עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְתָפַשׂ אֶת הַסֶּלַע
בַּמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָהּ יָקְתְאֵל — קָרָא
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אָז שָׁלַח אֲמַצְיָה
מַלְאָכִים אֶל יְהוֹאָשׁ בֶּן יְהוֹאָחָז בֶּן — לָאַךְ
יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה — יָלַךְ
נִתְרָאֶה פָנִים׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ — רָאָה פָּנָה
יִשְׂרָאֵל אֶל אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה — שָׁלַח
לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל
הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת — נָתַן
בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת — אִישׁ עָבַר
הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת — חָיָה רָמַס
הַחוֹחַ׃ הַכֵּה הִכִּיתָ אֶת אֱדוֹם — נָכָה
וּנְשָׂאֲךָ לִבֶּךָ הִכָּבֵד וְשֵׁב בְּבֵיתֶךָ — כָּבַד יָשַׁב
וְלָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה וְנָפַלְתָּה — גָּרָה רוּעַ
אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ וְלֹא שָׁמַע
אֲמַצְיָהוּ וַיַּעַל יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ — עָלָה

ioachaz patris ſui iure prelii. Tribus vicibus percuſſit eum ioas: & reddidit ciuitates iſrael. 14.

IN anno ſcđo ioas filii ioachaz regis iſrael regnauit amaſias filius ioas regis iuda: viginti qnq̧ annorum erat cū regnare cepiſſet. Viginti aūt & nouē annis regnauit in ieruſalē. Nomē matris eius ioaden de ieruſalem. Et fecit rectū corā domino: verūtñ non vt dauid pr̄ eius. Iuxta omnia que fecit ioas pater ſuus fecit: niſi tā tū hoc ꝙ excelſa nō abſtulit. Adhuc eī ppl̄s adolebat & imolabat icēſum in excelſis. Cunq̧ obtinuiſſet regnum pcuſſit ſeruos ſuos q interfecerant regem patrē ſuū: filios āt eoꝝ qui occiderant nō occidit: iuxta qđ ſcriptū ē i libro legis moyſi ſicut pcepit dñs dicēs. Non morientur patres pro filiis neq̧ filii p patribus: ſed vnuſqſq̧ in pctō ſuo morietur. Ipſe pcuſſit edō in valle ſalinarum decem milia & apphēdit petram in pllo: vocauitq̧ nomen eius iezechel vſq̧ in pñtē diē. Tunc miſit amaſias nūcios ad ioas filiū ioachaz filii iehu regis iſrael dicēs. Veni & videamus nos. Remiſitq̧ ioas rex iſrael ad amaſiam regē iuda: dicens. Carduus libani miſit ad cedrū qui eſt in libano dicens. Da filiā tuā filio meo vxorem. Trāſierūtq̧ beſtie ſaltus que ſunt in libano: & conculcauerunt carduū. Percutiēs iualuiſti ſuper edom: & ſubleuauit te cor tuum. Cōtentus eſto gloria: & ſede i domo tua. Quare prouocas malū: vt cadas tu & iudas tecum? Et non acquieuit amaſias. Aſcenditq̧ ioas rex

ioachaz patris ſui in prelio. ⁊ percuſ
ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ ἐπά-
ſit eū ter ioas: ⁊ reddidit ciuitates
ταξεν αὐτὸν τρὶς ἰωάς, καὶ ἀπέστρεψε τὰς πόλεις
iſrael.
ἰσραήλ.

Ca.14.

IN anno ſecundo ioas filij ioachaz re- A
ἘΝ ἔτει δευτέρῳ τοῦ ἰωὰς υἱοῦ ἰωάχαζ βασι-
gis iſrael regnauit ameſſias filius ioas re
λέως ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ἀμεσσίας υἱὸς ἰωὰς βασι-
gis iuda: fili⁹ exñs viginti ⁊ quinq̧ ānoꝝ ameſſias
λέως ἰούδα, υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἀμεσσίας
cum regnaret ipſe. ⁊ viginti ⁊ nouē ānis re
ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβα-
gnauit in hieruſalem. ⁊ nomē matris ſue
σίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ
ioadē de hieruſalem. ⁊ fecit rectū corā
ἰωαδὴν ἐξ ἱερουσαλήμ. καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
dño: verūtñ nō vt dauid pater ei⁹. iuxta
κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. κατὰ
omnia quecūq̧ fecit pater ſuus ioas fecit:
πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἰωὰς ἐποίησεν,
verū excelſa nō abſtulit: adhuc ppl̄s immolabat ⁊
πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ
adolebāt icēſū in excelſis. ⁊ factū eſt vt roboratū eſt
ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. καὶ ἐγένετο ὡς ἐκραταιώθη
regnum in manu ameſſie: percuſſit ſer-
ἡ βασιλεία ἐν τῇ χειρὶ ἀμεσσίου, ἐπάταξεν τοὺς παῖ-
uos ſuos qui percuſſerūt patrē ſuū.
δας αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας τὸν πατέρα αὐτοῦ. B
at filios eoꝝ q pcuſſerūt nō occidit: ſi
τοὺς δὲ υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσεν, κα-
cut ſcriptū eſt in libro legis moyſi: ſicut prece
θὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου νόμου μωυσῆ, ὡς ἐνετεί- Deut. 24.c.
pit dñs dicēs: nō morientur patres pro
λατο κύριος λέγων, οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες περὶ 2.Par. 25.a.
filijs: neq̧ filij morientur pro patribus: ſed
τέκνων, οὐδὲ υἱοὶ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ᾽ ἢ
vnuſqſq̧ in peccato ſuo morietur: ipſe ameſ
ἕκαστος ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται. αὐτὸς ἀμε-
ſias percuſſit edom in valle ſalis decē milia:
σσίας ἐπάταξεν τὸν ἐδὼμ ἐν γεμελὰ δέκα χιλιάδας,
⁊ apphēdit petram in prelio: ⁊ voca
καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκάλε-
uit nomē eius iecthoel vſq̧ in diem hanc. 2.Par. 25.c.
σε τὸ ὄνομα αὐτῆς ἰεκθοὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
tunc miſit ameſſias nuncios ad ioas filiū ioa-
τότε ἀπέστειλεν ἀμεσσίας ἀγγέλους πρὸς ἰωὰς υἱὸν ἰωά-
chaz filij ieu regis iſrael dicēs: veni ⁊ videa
χαζ υἱοῦ ἰοὺ βασιλέως ἰσραὴλ λέγων, δεῦρο καὶ ὀφθῶ-
mur ad inuicem. ⁊ miſit ioas rex iſra-
μεν προσώποις. καὶ ἀπέστειλεν ἰωὰς βασιλεὺς ἰσρα-
el ad ameſſiam regem iuda dicēs: carduꝰ q
ὴλ πρὸς ἀμεσσίαν βασιλέα ἰούδα λέγων, ὁ ἀκχὰχ ὁ
in libano miſit ad cedrū que in
ἐν τῷ λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ C
libano dicēs: da filiam tuā filio meo in
λιβάνῳ λέγων, δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς
vxorem. ⁊ trāſierūt beſtie agri q̄ in
γυναῖκα. καὶ διῆλθε τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ
libano ⁊ cōculcauerūt carduū. percutiēs per-
λιβάνῳ καὶ συνεπάτησεν τὸν ἀκχάχ. πατάξας ἐπά-
cuſſiſti idumeā: ⁊ leuauit te cor tuū: glo
ταξας τὴν ἰδουμαίαν, καὶ ἐπῆρέν σε ἡ καρδία σου, ἐν-
riare ſedens in domo tua. ⁊ quare con-
δοξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ σου. καὶ ἱνατί ἐρί-
tēdis in malo: ⁊ cades tu ⁊ iudas tecum?
ζεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ ἰούδας μετὰ σοῦ.
⁊ nō audiuit ameſſias. ⁊ aſcēdit ioas
καὶ οὐκ ἤκουσεν ἀμεσσίας. καὶ ἀνέβη ἰωὰς βα-
rex
σιλεὺς

iſrael: ⁊ viſi ſunt adinuicem ipſe ⁊ ameſſias
ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἐν προσώποις αὐτὸς καὶ ἀμεσσίας
rex iuda in bethſamis iudee. ⁊ corruit
βασιλεὺς ἰούδα ἐν βαιθσαμὶς τῆς ἰουδαίας. καὶ ἔπεσεν
ppl's iuda corā iſrael: ⁊ fugerunt
ὁ λαὸς ἰούδα ἐνώπιον ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον
D vir in tabernaculū ſuū. ⁊ ameſſiam filiū ioas
ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀμεσσίαν υἱὸν ἰωὰς
regem iuda cepit ioas rex iſrael in
βασιλέα ἰούδα συνέλαβεν ἰωὰς βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐν
bethſamis: ⁊ duxit eū in hieruſalem. ⁊ deſtruxit
βαιθσαμὶς, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ καθεῖλεν
muros hieruſalem a porta ephraim vſq ad
τοὺς τείχους ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς πύλης ἐφραὶμ ἕως
portā anguli quadringētis cubitis.
τῆς πύλης τῆς γωνίας τετρακοσίους πήχεις.
⁊ tulit aurum ⁊ argētū ⁊ vniuerſa
καὶ ἔλαβεν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ
vaſa q̄ inuēta ſunt in domo dñi: ⁊ in theſauris
σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς
domus regis: ⁊ filios cōmixtorū:
οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων,
⁊ reuerſus eſt in ſamariam. ⁊ reliqua verborū
καὶ ἀπέστρεψεν εἰς σαμάρειαν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
ioas que fecit in fortitudine ſua: q̄ pugnauit
ἰωὰς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε
cū ameſſia rege iuda: nōne hec
μετὰ ἀμεσσίου βασιλέως ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα
ſcripta ſunt in libro ſmonū dierū regum
γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων
iſrael? ⁊ dormiuit ioas cū patribus
ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων
ſuis: ⁊ ſepult⁹ eſt in ſamaria cū regibus
αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων
iſrael. ⁊ ſedit hieroboam filius eius ſup
ἰσραήλ. καὶ ἐκάθισεν ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
thronū eius. ⁊ vixit ameſſias fili⁹ ioas rex
θρόνου αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν ἀμεσσίας υἱὸς ἰωὰς βασιλεὺς
iuda poſtq̄ mortu⁹ eſt ioas filius ioachaz rex
ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἰωὰς υἱὸν ἰωάχαζ βασιλέα
iſrael quīdecim ānis. ⁊ reliqua ſermonū
ἰσραὴλ πεντεκαίδεκα ἔτη. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
ameſſie ⁊ oīa q̄cūq fecit: nonne hec
ἀμεσσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα
ſcripta ſunt in libro ſmonū dierū regum
γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων
E iuda? ⁊ cōuerſus ē exercitus cōtra ameſſiaz
ἰούδα; καὶ συνεστράφη σύστρεμμα ἐπὶ ἀμεσσίαν
in hieruſalem ⁊ fugit in lachis: ⁊ miſerūt
ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἔφυγεν εἰς λαχίς, καὶ ἀπέστειλαν
poſt eum in lachis ⁊ interfecerūt eum ibi:
ὀπίσω αὐτοῦ εἰς λαχὶς καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ,
⁊ aſportauerūt eū in equis: ⁊ ſepult⁹ ē i hieruſalem
καὶ ἦραν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν ἱερουσαλὴμ
cū p̄ribus ſuis in ciuitate dauid.
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυίδ.
⁊ tulit vniuerſus ppl's iuda azariam
καὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς ἰούδα τὸν ἀζαρίαν
filiū eius: ⁊ ipſe erat fili⁹ ſedecim annorū:
υἱὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν,
⁊ regē cōſtituerūt eū pro patre eius ameſſia.
καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀμεσσίου.
ipſe edificauit eloth ⁊ reſtituit eā
αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν ἐλὼθ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν
iuda poſtq̄ dormiuit rex cū patribus ſuis.
τῷ ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.
in anno quintodecimo ameſſias filij ioas regis
ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ ἀμεσσίας υἱοῦ ἰωὰς βασιλέως
iuda: regnauit hieroboam
ἰούδα, ἐβασίλευσεν ἱεροβοὰμ

iſrael: & viderunt ſe ip ſe & amaſias rex iuda in bethſames oppido iude. Percuſſuſq; eſt iuda coram iſrael: & fugerūt vnuſquiſq; i tabernacula ſua. Amaſiā vero regē iuda filium ioas filii ochozie cepit ioas rex iſrael in bethſames: & adduxit eum in ierusalem. Et interrupit murū ieruſalem a porta effraim vſq; ad portā anguli: quadringentis cubitis. Tulitq; omne aurum & argētum & vniuerſa vaſa que inuenta ſunt i domo dñi & in theſauris regis & obſides: & reuerſus eſt in ſamariam. Reliqua aūt verborum ioas q̄ fecit & fortitudo eius q̄ pugnauit contra amaſiam regem iuda: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū regum iſrael: Dormiuitq; ioas cum p̄ribus ſuis & ſepult⁹ ē in ſamaria cū regib⁹ iſrael: & regnauit hieroboā filius eius p eo. Vixit āt amaſias filius ioas rex iuda poſt q̄ mortuus eſt ioas filius ioachaz regis iſrael: viginti quinq; annis. Reliqua āt ſmonū amaſie: nōne hec ſcripta ſunt i libro ſermonum dierum regū iuda? Factaq; eſt contra eum cōiuratio in ieruſalē: at ille fugit i lachis. Miſeruntq; poſt eū i lachis: & interfecerunt eum ibi: & aſportauerunt in equis: ſepultuſq; ē in ieruſalē cū p̄rib⁹ ſuis in ciuitate dauid. Tulit aūt vniuerſus populus iude azariam annos natum ſedeci: & conſtituerunt eū regē p patre eius amaſia. Ipſe edificauit ahylam & reſtituit eam iude poſtq̄ dormiuit rex cū patribus ſuis. Anno quintodecimo amaſie filii ioas regis iuda regnauit hieroboam

ישראל ויתראו פנים הוא | ראה
ואמציהו מלך יהודה בבית שמש
אשר ליהודה: וינגף יהודה לפני | נגף
ישראל וינסו איש לאהלו: ואת | נוס
אמציהו מלך יהודה בן יהואש בן
אחזיהו תפש יהואש מלך ישראל
בבית שמש ויבאו ירושלם | בוא
ויפרץ בחומת ירושלם בשער | פרץ חמה
אפרים עד שער הפנה ארבע | רבע
מאות אמה: ולקח את כל הזהב | מאה
והכסף ואת כל הכלים הנמצאים | כלה מצא
בית יהוה ובאצרות בית המלך
ואת בני התערבות וישב שמרונה: | ערב שוב
ויתר דברי יהואש אשר עשה
וגבורתו ואשר נלחם עם אמציהו | גבר לחם
מלך יהודה הלא הם כתובים על | כתב
ספר דברי הימים למלכי ישראל: | יום
וישכב יהואש עם אבתיו ויקבר | שכב קבר
בשמרון עם מלכי ישראל וימלך | מלך
ירבעם בנו תחתיו: ויחי אמציהו בן | חיה
יואש מלך יהודה אחרי מות יהואש
בן יהואחז מלך ישראל חמש
עשרה שנה: ויתר דברי אמציהו
הלא הם כתבים על ספר דברי
הימים למלכי יהודה: ויקשרו עליו | קשר
קשר בירושלם וינס לכישה | נוס
וישלחו אחריו לכישה וימתהו | שלח מות
שם: וישאו אתו על הסוסים ויקבר | נשא
בירושלם עם אבתיו בעיר דוד:
ויקחו כל עם יהודה את עזריה | לקח
והוא בן שש עשרה שנה וימלכו | מלך
אתו תחת אביו אמציהו: הוא בנה
את אילת וישבה ליהודה אחרי | שוב
שכב המלך עם אבתיו: בשנת | שנה
חמש עשרה שנה לאמציהו בן
יואש מלך יהודה מלך ירבעם

בן יואש מלך ישראל בשמרון
ארבעים ואחת שנה: ויעש הרע — רבע עשה
בעיני יהוה לא סר מכל חטאות — רוע סור
ירבעם בן נבט אשר החטיא את — חטא
ישראל: הוא השיב את גבול — שוב גבל
ישראל מלבוא חמת עד ים
הערבה כדבר יהוה אלהי ישראל
אשר דבר ביד עבדו יונה בן
אמתי הנביא אשר מגת החפר:
כי ראה יהוה את עני ישראל — ענה
מרה מאד ואפס עצור ואפס — עצר
עזוב ואין עזר לישראל: ולא דבר — עזב
יהוה למחות את שם ישראל — מחה
מתחת השמים ויושיעם ביד — ישע
ירבעם בן יואש: ויתר דברי ירבעם
וכל אשר עשה וגבורתו אשר — גבר
נלחם ואשר השיב את דמשק — לחם
ואת חמת ליהודה בישראל הלא
הם כתובים על ספר דברי הימים — כתב יום
למלכי ישראל: וישכב ירבעם עם — שכב
אבתיו עם מלכי ישראל וימלך — מלך
Cap.xv. זכריה בנו תחתיו: בשנת
עשרים ושבע שנה לירבעם מלך — שנה
ישראל מלך עזריה בן אמציה
מלך יהודה: בן שש עשרה שנה
היה במלכו וחמשים ושתים שנה
מלך בירושלם ושם אמו יכליהו
מירושלם: ויעש הישר בעיני — עשה
יהוה ככל אשר עשה אמציהו
אביו: רק הבמות לא סרו עוד העם — במה סור
מזבחים ומקטרים בבמות: וינגע — זבח קטר
יהוה את המלך ויהי מצרע עד — נגע היה
יום מתו וישב בבית החפשית
ויותם בן המלך על הבית שפט את
עם הארץ: ויתר דברי עזריהו וכל
אשר עשה הלא הם כתובים על — כתב

filius ioas regis iſrael i ſamaria quadraginta & vno ãno: & fecit quod malum eſt corã dño. Non receſſit ab omnibus peccatis hieroboã filii nabath q peccare fecit iſrael. Ipſe reſtituit terminos iſrael ab introitu emath vſq ad mare ſolitudis: iuxta ſermonem domini dei iſrael quẽ locutus eſt p ſeruum ſuum ionã filium amathi pphetã: q erat de geth q̃ eſt in opher. Vidit eni dñs afflictionem iſrael amarã nimis: & q̃ conſumpti eẽnt vſq ad clauſos carceris & extremoſ & nõ eẽt q auxiliaretur iſrael. Nec locutus eſt dñs vt deleret nomẽ iſrael de ſub celo: ſed ſaluauit eos in manu hieroboã filii ioas. Reliq̃ aũt ſermonũ hieroboã & vniuerſa q̃ fecit: & fortitudo eius qua preliatus eſt & quõ reſtituit damaſcum & emath iude in iſrael: nonne hec ſcripta ſũt in libro ſermonum dierum regum iſrael? Dormiuitq hieroboam cum patribus ſuis regib' iſrael: & regnauit zacharias filius eius p eo. 15.

Anno viceſimo ſeptimo hieroboam regis iſrael regnauit azarias filius amaſie regis iuda. Sedeci annorum erat cũ regnare cepiſſet: & q̃nq̃ginta duob' ãnis regnauit i ieruſalẽ. Nomẽ mr̃is ei' iecelia de ieruſalẽ. Fecitq q̃d erat placitũ coram domino: iuxta oĩa q̃ fecit amaſias pater eius. Verumtñ excelſa nõ ẽ demolit'. Adhuc pp̃ls ſacrificabat & adolebat incẽſũ in excelſis. Percuſſit aũt dñs regẽ & fuit leproſus vſq in diem mortis ſue: & hitabat in domo libera ſeorſũ. Ioathã vero fili' regis gubernabat palatiũ & iudicabat pp̃lm terre. Reliq̃ aũt ſmonũ azarie & vniuerſa q̃ fecit: nõ ne hec ſcripta ſunt in

filius ioas regis iſrael in ſamaria ſup iſrael qua
ὑιὸς ἰωὰς βασιλέως ἰσραὴλ ἐν σαμαρείᾳ ἐπὶ ἰσραὴλ τε
draginta & vno anno. & fecit malũ co
σσαράκοντα καὶ ἓν ἔτος. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώ
ram dño: nõ receſſit a pctis hieroboã
πιον κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἱεροβοὰμ
filij nabat: qui peccare fecit iſrael. ipſe reſti
ὑιοῦ ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. αὐτὸς ἀπεκα
tuit terĩuz iſrael a via emath vſq ad ma
τέστησεν τὸ ὅριον ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἀμαθ ἕως τῆς θα
re qd ad veſperũ: iuxta ſmonẽ dñi dei iſ
λάσσης τῆς πρὸς ἑσπέραν, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου θεοῦ ἰσ
rael: quẽ locut' ẽ in manu ſerui ſui iona filij
ραὴλ, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ ἰωνᾶ τοῦ ὑιοῦ
amathi pphte: q erat de gethepher. quia vidit do
ἀμαθὶ τοῦ προφήτου, τοῦ ἀπὸ γαιθεφέρ. ὅτι εἶδε κύ
minus humilitatẽ iſrael amaram nimis: quia
ριος τὴν ταπείνωσιν τοῦ ἰσραὴλ πικρὰν σφόδρα, διό
attenuat' erat: & paucos & clauſos & de
τι ἐλεπτύνθη, καὶ ὀλιγοστοὺς καὶ συνεχομένους καὶ ἐγκα
relictos: & nõ erat qui auxiliaretẽ iſrael. &
ταλελειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν τῷ ἰσραήλ. καὶ
nõ locut' eſt dñs vt deleret nomẽ iſra
οὐκ ἐλάλησε κύριος τοῦ διαφθεῖραι τὸ ὄνομα τοῦ ἰσρα
el de ſub celo. & ſaluauit eos dñs
ὴλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς κύριος
in manu hieroboã filij ioas. & reliqua ſmonũ
ἐν χειρὶ ἱεροβοὰμ ὑιοῦ ἰωάς. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
hieroboã & vniuerſa que fecit & fortitudines e
ἱεροβοὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐ
ius & q̃cũq preliatus ẽ & q̃cũq reſtituit da
τοῦ καὶ ὅσα ἐπολέμησεν καὶ ὅσα ἐπέστρεψεν τὴν δα
maſcũ & emath iude in iſrael: nonne hec
μασκὸν καὶ τὴν αἰμὰθ τῷ ἰούδα ἐν ἰσραήλ, οὐκ ἰδοὺ ταῦ
ſcripta ſunt in libro ſmonũ dierũ re
τα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασι
gum iſrael? & dormiuit hieroboã cũ patribus
λέων ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἱεροβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων
ſuis cum regibus iſrael. & regnauit
αὐτοῦ μετὰ τῶν βασιλέων ἰσραήλ. καὶ ἐβασίλευσεν
zacharias filius eius pro eo.
ζαχαρίας ὑιὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ca.15. A
In anno viceſimo & ſeptimo hieroboã re
Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τοῦ ἱεροβοὰμ βασι
gis iſrael regnauit azarias filius ameſſie re
λέως ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ἀζαρίας ὑιὸς ἀμεσσίου βασι
gis iuda: fili' ſedecim ãnoꝝ azarias cũ re
λέως ἰούδα, ὑιὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἀζαρίας ἐν τῷ βα
gnaret ipſe: & quĩquaginta & duob' ãnis re
σιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασί
gnauit in hieruſalem. & nomẽ matris eius
λευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ
iechelia de hieruſalẽ. & fecit rectũ co
ἰεχελία ἐξ ἱερουσαλήμ. καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώ
ram dño iuxta oĩa q̃cũq fecit ameſſias
πιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἀμεσσίας
pater eius: verũtñ de excelſis nõ ẽ demolit':
ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν,
adhuc pp̃ls ſacrificabat & adolebãt icẽſũ in excelſis.
ἔτι ὁ λαὸς ἔθυεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.
& pcuſſit dñs regem & inte
καὶ ἥψατο ὁ κύριος τοῦ βασιλέως καὶ ἐπέβα
cit ei leprã vſq ad diẽ mortis eius:
λεν αὐτῷ λέπραν ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ,
& ſedebat in domo libera. & ioathã fili'
καὶ ἐκάθητο ἐν οἴκῳ ἀφφουσώθ. καὶ ἰωαθὰν ὑιὸς
regis ſup domũ iudicãs pp̃lm
τοῦ βασιλέως ἐπὶ τοῦ οἴκου κρίνων τὸν λαὸν B
terre. & reliqua ſmonũ azarie &
τῆς γῆς. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἀζαρίου καὶ
vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta ſunt in
πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ

Digitized by Google

libro verborū dierū regum iuda: ⁊
βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; καὶ
dormiuit azarias cū patrib⁹ ſuis: ⁊ ſcpe=
ἐκοιμήθη ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθα=
lierūt eū cū patribus ſuis in ciuitate dauid:
ψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυίδ,
⁊ regnauit ioatham filius eius pro eo. anno
καὶ ἐβασίλευσεν ἰωαθὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἔτει
triceſimo ⁊ octauo azarie regis iuda re=
τριακοστῷ καὶ ὀγδόῳ ἀζαρίου βασιλέως ἰούδα ἐβα=
gnauit zacharias fili⁹ hieroboā in ſamaria ſup iſ
σίλευσεν ζαχαρίας υἱὸς ἱεροβοὰμ ἐν σαμαρείᾳ ἐπὶ ἰσ
rael ſex mēſib⁹. ⁊ fecit malū corā dn̄o
ραὴλ ἑξάμηνον. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου
iuxta oīa q̄cūq; fecerūt patres eius. nō
κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. οὐκ
receſſit a peccatis hieroboā filij nabat: q̄ peccare
ἀπέστη ἀπὸ ἁμαρτιῶν ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρ
fecit iſrael. ⁊ cōuerſus eſt cōtra eū ſalū fili⁹
τε τὸν ἰσραήλ. καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν σαλοὺμ υἱὸς
C iabes: ⁊ percuſſit eū in ceblaam: ⁊ regna
ἰαβὴς, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν κεβλαάμ, καὶ ἐβασίλευ
uit pro eo. ⁊ reliqua verbo⁊ zacharie: ecce
σεν ἀντ' αὐτοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ζαχαρίου, ἰδοὺ
hec ſcripta ſunt in libro ſmonū dierū
ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν
regum iſrael. iſte ſmo dn̄i quē locut⁹ eſt
βασιλέων ἰσραήλ. οὗτος ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν
ad ieu dicēs: filij quarti ſedebunt tibi ſup thro
πρὸς ἰοὺ λέγων, υἱοὶ τέταρτοι καθίσονταί σοι ἐπὶ θρό
num iſrael. ⁊ factū eſt ita. ⁊ ſalum filius ia
νου ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ σαλοὺμ υἱὸς ἰα=
bes regnauit in āno triceſimo ⁊ nono aza
βὴς ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ τοῦ ἀζα
rie regis iuda: ⁊ regnauit menſe dierū
ρίου βασιλέως ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν μῆνα ἡμερῶν
in ſamaria. ⁊ aſcēdit manaem filius gadi de ther
ἐν σαμαρείᾳ. καὶ ἀνέβη μαναὴμ υἱὸς γαδὶ ἐκ θερ=
ſa ⁊ ingreſſus ē in ſamariam: ⁊ percuſſit
σὰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς σαμάρειαν, καὶ ἐπάταξε τὸν
ſalum filiū iabes in ſamaria ⁊ interfecit eū:
σαλοὺμ υἱὸν ἰαβὴς ἐν σαμαρείᾳ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν,
⁊ regnauit pro eo. ⁊ reliqua ver
καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λό=
bo⁊ ſalum ⁊ ɔiuratio ei⁹ quā ɔiurauit: ecce
γων σαλοὺμ καὶ ἡ συστροφὴ αὐτοῦ ἣν συνῆψεν, ἰδοὺ
D hec ſcripta ſunt in libro ſmonū dierū
ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν
regum iſrael. tūc percuſſit manaē thephſa
βασιλέων ἰσραήλ. τότε ἐπάταξε μαναὴμ τὴν θεφσὰ
⁊ oīa q̄ in ea: ⁊ terios eius de ther
καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς ἀπὸ θερ=
ſa: quia nō aperuit ei: ⁊ pregnantes
σά, ὅτι οὐκ ἤνοιξεν αὐτῷ, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας
ſcidit. in āno triceſimo ⁊ nono azarie re
διέρρηξεν. ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ τοῦ ἀζαρίου βα
gis iuda regnauit manaem fili⁹ gadi ſup iſ=
σιλέως ἰούδα ἐβασίλευσεν μαναὴμ υἱὸς γαδὶ ἐπὶ ἰσ
rael in ſamaria decē ānis. ⁊ fecit ma
ραὴλ ἐν σαμαρείᾳ δέκα ἔτη. καὶ ἐποίησεν τὸ πονη=
lum in oculis dn̄i. nō receſſit a peccatis
ρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἁμαρτιῶν
hieroboā filij nabat: qui peccare fecit iſrael. in
ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. ἐν ταῖς
diebus manae⁊ aſcēdit phul rex aſſyrio⁊
ἡμέραις τοῦ μαναὴμ ἀνέβη φοὺλ βασιλεὺς ἀσσυρίων
ſup terrā. ⁊ dedit manaem phul mil=
ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔδωκε μαναὴμ τῷ φοὺλ χί=
le talenta argenti: vt eſſet manus e=
λια τάλαντα ἀργυρίου, τοῦ εἶναι χεῖρα αὐ=
ius cū eo: vt firmaret regnum
τοῦ μετ' αὐτοῦ, τοῦ κραταιῶσαι τὴν βασιλείαν

libro verborum dierū regum iuda. Et dormiuit azarias cū prībus ſuis: ſepelie rūtq; eū cū maiorib⁹ ſuis ī ciuitate dauid: & regnauit ioathā filius ei⁹ p eo. Anno triceſimo octauo azarie regis iude: regnauit zacharias filius hieroboā ſup iſrael in ſamaria ſex menſi bus: & fecit qd malū eſt corā dn̄o ſicut fecerāt pr̄es eius. Nō receſſit a pctīs hie roboam filiſ nabath: qui peccare fecit iſrael. Cōiurauit autem cōtra eū ſellū filius ia bes: pcuſſitq; eū palam & iterfecit: regnauitq; pro eo. Reliqua autem verborū zacharie: nōne hec ſcripta ſunt in li bro ſermonū dierū re gum iſrael? Iſte eſt ſermo dn̄i quē locutus eſt ad iehu: dicēs. Filii tui vſq; ad qrtā gn̄ationē ſedebūt de te ſup thronū iſra el. Factūq; eſt ita. Sellū fili⁹ iabes regnauit tri ceſimo nono anno azarie regis iu de. Regnauit autē vno mēſe ī ſamaria. Et aſcē dit manahē filius gaddi de therſa venitq; ſama riā: & pcuſſit ſellum filiū iabes ī ſamaria & interfecit eū: regnauit q; pro eo. Reliqua aūt verborū ſellū & cōiura tio ei⁹ p quā tetēdit in ſidias: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū regū iſrael? Tūc pcuſſit manahē tapſa & omnes qui erant in ea: & terminos eius de therſa. Noluerāt ei apire ei: Et iterfecit oēs pgnātes ei⁹: & ſcidit e as. Anno triceſimo no no azarie regis iuda regnauit manahē filius gaddi ſup iſrael decē ānis ī ſamaria: fe citq; qd erat malū corā dn̄o. Nō receſſit a pec catis hieroboā filii na bath qui peccare fecit iſrael cunctis diebus e ius. Veiebat phul rex aſſyriorum ī terrā: & dabat mana hē phul mille talenta argenti: vt eēt ei in au xiliū & firmaret regnū

ספר דברי הימים למלכי יהודה׃ — יום
וישכב עזריה עם אבתיו ויקברו — שכב קבר
אתו עם אבתיו בעיר דוד וימלך — מלך
יותם בנו תחתיו׃ בשנת שלשים — שנה
ושמנה שנה לעזריהו מלך יהודה
מלך זכריהו בן ירבעם על ישראל
בשמרון ששה חדשים׃ ויעש — עשה
הרע בעיני יהוה כאשר עשו אבתיו — רעע
לא סר מחטאות ירבעם בן נבט — סור
אשר החטיא את ישראל׃ ויקשר — חטא קשר
עליו שלם בן יבש ויכהו קבל עם — נכה
וימיתהו וימלך תחתיו׃ ויתר — מות
דברי זכריה הנם כתובים על ספר — הנה
דברי הימים למלכי ישראל׃ הוא
דבר יהוה אשר דבר אל יהוא
לאמר בני רביעים ישבו לך על — רבע
כסא ישראל ויהי כן׃ שלום בן — היה
יבש מלך בשנת שלשים ותשע
שנה לעזיה מלך יהודה וימלך ירח
ימים בשמרון׃ ויעל מנחם בן גדי — עלה
מתרצה ויבא שמרון ויך את שלום — בוא נכה
בן יבש בשמרון וימיתהו וימלך
תחתיו׃ ויתר דברי שלום וקשרו
אשר קשר הנם כתובים על ספר
דברי הימים למלכי ישראל׃ אז יכה
מנחם את תפסח ואת כל אשר
בה ואת גבוליה מתרצה כי לא פתח — גבל
ויך את כל ההרותיה בקע׃ בשנת — הרה שנה
שלשים ותשע שנה לעזריה מלך
יהודה מלך מנחם בן גדי על ישראל
עשר שנים בשמרון׃ ויעש הרע — עשה
בעיני יהוה לא סר מעל חטאות — סור
ירבעם בן נבט אשר החטיא את — חטא
ישראל כל ימיו׃ בא פול מלך אשור — יום בוא
על הארץ ויתן מנחם לפול אלף ככר — נתן היה
כסף להיות ידיו אתו להחזיק הממלכה — חזק מלך

בידו: ויצא מנחם את הכסף על
ישראל על כל גבורי החיל לתת נגר נתן
למלך אשור חמשים שקלים כסף
לאיש אחד וישב מלך אשור ולא שוב
עמד שם בארץ: ויתר דברי מנחם
וכל אשר עשה הלוא הם כתובים כתב
על ספר דברי הימים למלכי יום
ישראל: וישכב מנחם עם אבתיו שכב
וימלך פקחיה בנו תחתיו: בשנת שנה
חמשים שנה לעזריה מלך יהודה
מלך פקחיה בן מנחם על ישראל
בשמרון שנתים: ויעש הרע בעיני עשה רעע
יהוה לא סר מחטאות ירבעם בן סור
נבט אשר החטיא את ישראל: חטא
ויקשר עליו פקח בן רמליהו קשר
שלישו ויכהו בשמרון בארמון בית שלש נכה
המלך את ארגב ואת האריה ועמו
חמשים איש מבני גלעדים
וימתהו וימלך תחתיו: ויתר דברי מות מלך
פקחיה וכל אשר עשה הנם כתובים הנה כתב
על ספר דברי הימים למלכי יום
ישראל: בשנת חמשים ושתים
שנה לעזריה מלך יהודה מלך
פקח בן רמליהו על ישראל
בשמרון עשרים שנה: ויעש הרע
בעיני יהוה לא סר מן חטאות
ירבעם בן נבט אשר החטיא את
ישראל: בימי פקח מלך ישראל
בא תגלת פלאסר מלך אשור בוא
ויקח את עיון ואת אבל בית מעכה לקח
ואת ינוח ואת קדש ואת חצור ואת
הגלעד ואת הגלילה כל ארץ נפתלי
ויגלם אשורה: ויקשר קשר הושע גלה קשר
בן אלה על פקח בן רמליהו ויכהו
וימיתהו וימלך תחתיו בשנת מות מלך
עשרים ליותם בן עזיהו: ויתר דברי

eius. Indixitq̧ manahem argentum ſuper iſrael cunctis potentibus & diuitibus vt daret regi aſſyriorum quinquaginta ſiclos argenti per ſingulos. Reuerſuſq̧ eſt rex aſſyriorū: & nō eſt moratus in terra. Reliqua āt ſermonū manahē & vniuerſa que fecit: nōne hec ſcripta ſunt ī libro ſermonum dierum regum iſrael? Et dormiuit manahem cū patrib⁹ ſuis. Regnauitq̧ phaceia filius eius pro eo. Anno quinquageſimo azarie regis iude regnauit phaceia filius manahem ſuper iſrael in ſamaria bienio: & fecit quod erat malū corā dñō: nō receſſit a peccatis hieroboam filii nabath qui peccare fecit iſrael. Cōiurauit āt aduerſus eū phacee filius romelie dux eius: & pcuſſit eum ī ſamaria ī turre domus regie iuxta argob & iuxta ariph: & cū eo quinq̄ginta viros de filiis galaaditarum: & iterfecit eū regnauit q̧ p eo. Reliq̄ āt ſermonū phacee & vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſermonum dierum regum iſrael? Anno quinquageſimo ſecundo azarie regis iude: regnauit phacee filius romelie ſuper iſrael in ſamaria viginti annis: & fecit qd̄ erat malū corā dño. Nō receſſit a peccatis hieroboā filii nabath qui peccare fecit iſrael. In diebus phacee regis iſrael venit theglatphalaſar rex aſſur & cepit ahilō: & abel domum maacha: & ianoe & cedes & aſor & galaad & galileā & vniuerſam terrā neptali: & trāſtulit eos in aſſyrios. Coniurauit āt & tetēdit iſidias oſee filius hela cōtra phacee filiū romelie: & percuſſit eum & interfecit: regnauitq̧ p eo viceſimo anno ioathā filii ozie. Reliqua aut ſermonum

eius in manu eius. ⁊ manaē eduxit argē
αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. καὶ μαναὴμ ἐξήνεγκε τὸ ἀργύ
tum ſup iſrael ſup oēm potētē fortitudine vt
ριον ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ ἐπὶ πάντα δυνατὸν ἰσχύϊ δοῦ
daret regi aſſyriorū quinquaginta ſiclos vi
ναι τῷ βασιλεῖ ἀσσυρίων πεντήκοντα σίκλους τῷ ἀν
ro vni. ⁊ reuerſus eſt rex aſſyriorū: ⁊
δρὶ τῷ ἑνί. καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ
nō ſtetit ãpli⁹ in terra. ⁊ reliqua ſmonū ma
οὐκ ἔστη ἔτι ἐν τῇ γῇ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων μα
naem ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nonne hec ſcri
ναὴμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέ
pta ſunt in libro ſmonū dierū regum
γραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων
iſrael? ⁊ dormiuit manaem cū pſib⁹ ſu
ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη μαναὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐ
is: ⁊ regnauit phaceia filius eius pro eo. E
τοῦ, καὶ ἐβασίλευσε φακεΐα υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.
in āno quinq̄geſimo azarie regis iuda re
ἐν ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ ἀζαρίου βασιλέως ἰούδα ἐβα
gnauit phaceia fili⁹ manaem ſup iſrael in ſama
σίλευσεν φακεΐα υἱὸς μαναὴμ ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σαμα
ria duob⁹ ānis. ⁊ fecit malū corā do
ρείᾳ δύο ἔτη. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ
mino: nō receſſit ab oībus peccatis hiero
ρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ἱερο
boam filij nabat: q̄ peccare fecit iſrael. ⁊ cō
βοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. καὶ συ
uerſus ē cōtra eū phaceia filius romelie triſtata
νεστράφη ἐπ᾽ αὐτὸν φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου ὁ τριστάτης
eius: ⁊ percuſſit eū in ſamaria in domo
αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν σαμαρείᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ
regis cū argob ⁊ cū arie: ⁊ cū
βασιλέως μετὰ τοῦ ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ ἀριέ, καὶ μετ᾽
eo quinquaginta viri de filiis galaa
αὐτοῦ πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γαλαα
ditaꝝ: ⁊ interfecit eū ⁊ regnauit pro
διτῶν, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐ
eo. ⁊ reliqua ſmonū phaceia ⁊ vniuerſa
τοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων φακεΐα καὶ πάντα
que fecit: ecce hec ſcripta ſunt in libro
ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου
ſermonū dierū regū iſrael. in āno quinq̄ge F
λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ. ἐν ἔτει πεντηκο
ſimo ⁊ ſcđo azarie regis iuda re
στῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ ἀζαρίου βασιλέως ἰούδα ἐβα
gnauit phacee fili⁹ romelie ſup iſrael in ſama
σίλευσεν φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σαμα
ria ānis viginti. ⁊ fecit malū corā do
ρείᾳ ἔτη εἴκοσι. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ
mino: nō receſſit ab oībus peccatis hiero
ρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ἱερο
boam filij nabat: q̄ peccare fecit iſrael. in die
βοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. ἐν ταῖς ἡμέ
bus phacee regis iſrael aſcēdit theglath pha
ραις τοῦ φακεαὶ βασιλέως ἰσραὴλ ἀνέβη θεγλὰθ φα
laſar rex aſſyriorū: ⁊ cepit nain ⁊
λασὰρ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε τὴν ναῒν καὶ
abel ⁊ bethmaacha ⁊ ionoch ⁊
τὴν ἄβελ καὶ τὴν βαιθμααχὰ καὶ τὴν ἰωνὼχ καὶ τὴν
cenez ⁊ aſor ⁊ galaad ⁊ galileam
κενὲζ καὶ τὴν ἀσὼρ καὶ τὴν γαλαὰδ καὶ τὴν γαλιλαίαν
vniuerſā trā nephthalim: ⁊ trāſtulit eos in aſſy
πᾶσαν γῆν νεφθαλείμ, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς ἀσσυ
rios. ⁊ cōuertit exercitū oſee filius ela cōtra
ρίους. καὶ συνέστρεψε σύστρεμμα ὠσηὲ υἱὸς ἠλὰ ἐπὶ
phacee filiū romelie: ⁊ percuſſit eum ⁊ inter
φακεαὶ υἱὸν ῥωμελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐθανά
fecit eū: ⁊ regnauit pro eo in āno
τωσεν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ ἐν ἔτει
viceſimo iothā filij ozie. ⁊ reliqua ſermonū
εἰκοστῷ ἰωάθαμ υἱοῦ ὀζίου. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων

Digitized by Google

phacee ⁊ vniuerſa que fecit: ecce hec ſcri
G φακεαὶ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γέ-
2. Par. pta ſunt in libro ſmonū dierū re-
27.a. γραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασι-
gum iſrael. in āno ſcdo phacee filij ro
λέων ἰσραήλ. ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ φακεαὶ υἱοῦ ῥω
melie regis iſrael regnauit iotham fili⁹ ozie
μελίου βασιλέως ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ἰωθὰμ υἱὸς ὀζίου
regis iuda: fili⁹ viginti ⁊ quinq; ānoꝝ erat cū
βασιλέως ἰούδα, υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ
regnaret ipſe: ⁊ ſedecim ānis regnauit in
βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν
hieruſalem. ⁊ nomē matris eius hieruſa fi
ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἱερουσὰ θυ
lia ſaduc. ⁊ fecit rectū corā dn̄o iux
γάτηρ σαδούκ. καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κα
ta oīa que fecit ozias pr̄ ſuus: verūtn̄
τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πλὴν
excelſa nō abſtulit: adhuc pp̄ls imolabat ⁊ adolebat icēſū i
τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἔθυεν καὶ ἐθυμίων ἐν
excelſis: ipſe edificauit portā dom⁹ do-
τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυ-
mini ſublimē. ⁊ reliqua ſmonū iotham ⁊
ρίου τὴν ὑψηλήν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωθὰμ καὶ
vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta ſunt in
πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ
libro ſmonū dierū regum iuda: in
βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; ἐν
diebus illis incepit dn̄s mittere in iu-
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος ἀποστέλλειν ἐν ἰού-
da raſſon regē ſyrie: ⁊ phacee filiū
δα τὸν ῥαασὼν βασιλέα συρίας, καὶ τὸν φακεαὶ υἱὸν
romelie. ⁊ dormiuit iothā cū pr̄ib⁹ ſuis:
ῥωμελίου. καὶ ἐκοιμήθη ἰωθὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
⁊ ſepult⁹ ē in ciuitate dauid cū patribus ſuis: ⁊
καὶ ἐτάφη ἐν πόλει δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ
regnauit achaz fili⁹ eius pro eo.
ἐβασίλευσεν ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ca. 16.

A In anno decimoſeptimo phacee filij rome-
Ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ τοῦ φακεαὶ υἱοῦ ῥωμε-
2. Par lie regnauit achaz filius iothā regis iuda:
28.a. λίου ἐβασίλευσεν ἄχαζ υἱὸς ἰωθὰμ βασιλέως ἰούδα,
fili⁹ viginti ānoꝝ erat achaz cū regnaret ipſe. ⁊
υἱὸς εἴκοσιν ἐτῶν ἦν ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ
ſedecim ānis regnauit in hieruſalem. ⁊ nō
ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ οὐκ
fecit rectū in oculis dn̄i dei: ſicut dauid
ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου θεοῦ, καθὼς δαυὶδ
pater eius. ⁊ ābulauit in via regū iſrael:
ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων ἰσραήλ,
inſup ⁊ filiū ſuū trāſtulit in igne ſm abomina
καί γε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγ
tiones gētiū: q̄s abſtulit dn̄s a facie
ματα τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
filioꝝ iſrael: ⁊ imolabat ⁊ adolebat icēſū in excelſis
υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς
⁊ in collibus ⁊ ſub oī ligno frō
καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλ
doſo. tunc aſcēdit raaſon rex ſyrie ⁊
Eſa. 7.a σώδους. τότε ἀνέβη ῥαασὼν βασιλεὺς συρίας καὶ
phacee filius romelie rex iſrael cōtra hieru-
φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐπὶ ἱερου-
ſalem in prelium: ⁊ obſidebāt achaz
σαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιόρκουν τὸν ἄχαζ
⁊ nō valuerūt pugnare. in tp̄e illo
καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
reſtituit raaſon rex ſyrie ailath
ἀπέστρεψε ῥαασὼν βασιλεὺς συρίας τὴν αἰλὰθ τῇ
ſyrie: ⁊ eiecit iudeos de ailath:
συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς ἰουδαίους ἐξ αἰλάθ,
⁊ venerūt idumei in ailath:
καὶ ἦλθον οἱ ἰδουμαῖοι εἰς αἰλάθ,

phacee & vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta ſūt in libro ſermonū dierū regū iſrael? Anno ſcdo phacee filii romelie regis iſrl: regnauit ioathā filius Ozie regis iuda. Vigiti quinq; annorum erat cū regnare cepiſſet: & ſedecim annis regnauit in ieruſalē. Nomē matris eius hieruſa filia ſadoch: fecitq; qđ erat placitū corā dn̄o. Iuxta oīa que fecit ozias pater ſuus operatus eſt: verūtamen excelſa nō abſtulit. Adhuc populus imolabat & adolebat incēſū in excelſis. Ipſe edificauit portā domus dn̄i ſublimiſſimā. Reliqua āt ſermonū ioathā & vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt in libro verborū dierū regū iuda? In diebus illis cepit dn̄s mittere in iudam raſin regem ſyrie & phacee filium romelie: & dormiuit ioathā cū patribus ſuis: ſepultuſq; eſt cū eis ī ciuitate dauid patris ſui: & regnauit achaz filius eius. 16.

Anno decimoſeptimo phacee filii romelie: regnauit achaz fili⁹ ioathā regis iuda. Vigiti annorū erat achaz cū regnare cepiſſet: & ſedeci ānis regnauit in ieruſalē. Non fecit qđ erat placitum in cōſpectu dn̄i dei ſui ſicut dauid pater eius: ſed ābulauit ī via regū iſrael. Inſup & filium ſuū cōſecrauit trāſferēs p̄ ignē ſm idola gētium q̄ diſſipauit dn̄s corā filiis iſrael: īmolabat quoq; victimas & adolebat incēſū in excelſis & ī collib⁹ & ſub oī ligno frōdoſo. Tūc aſcēdit raſin rex ſyrie & phacee filius romelie rex iſrael ad p̄liādū ī ieruſalē. Cūq; obſiderēt achaz non valuerunt ſupare eū. In tp̄e illo reſtituit raſin rex ſyrie haylam ſyrie: & eiecit iudeos de hayla. Et idumei venerūt in haylā

פקח וכל אשר עשה הנם כתובים
על ספר דברי הימים למלכי ישראל׃
בשנת שתים לפקח בן רמליהו
מלך ישראל מלך יותם בן עזיהו
מלך יהודה׃ בן עשרים וחמש שנה
היה במלכו ושש עשרה שנה מלך
בירושלם ושם אמו ירושא בת
צדוק׃ ויעש הישר בעיני יהוה — עשה
ככל אשר עשה עזיהו אביו עשה׃
רק הבמות לא סרו עוד העם — במה סור
מזבחים ומקטרים בבמות הוא — זבח קטר
בנה את שער בית יהוה העליון׃ — עלה
ויתר דברי יותם וכל אשר עשה
הלא הם כתובים על ספר דברי
הימים למלכי יהודה׃ בימים ההם — יום
החל יהוה להשליח ביהודה רצין — חלל שלח
מלך ארם ואת פקח בן רמליהו׃
וישכב יותם עם אבתיו ויקבר — שכב קבר
עם אבתיו בעיר דוד אביו וימלך — מלך
אחז בנו תחתיו׃ בשנת — Cap. xvj.
שבע עשרה שנה לפקח בן רמליהו — שנה
מלך אחז בן יותם מלך יהודה׃ בן
עשרים שנה אחז במלכו ושש
עשרה שנה מלך בירושלם ולא
עשה הישר בעיני יהוה אלהיו
כדוד אביו׃ וילך בדרך מלכי ישראל
וגם את בנו העביר באש כתועבת — עבר תעב
הגוים אשר הוריש יהוה אתם — ירש
מפני בני ישראל׃ ויזבח ויקטר בבמות — בנה זבח
ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן׃ — קטר במה
אז יעלה רצין מלך ארם ופקח בן — עלה
רמליהו מלך ישראל ירושלם
למלחמה ויצרו על אחז ולא יכלו — לחם צור
להלחם׃ בעת ההיא השיב רצין מלך — שוב
ארם את אילת לארם וינשל את — נשל
היהודים מאילות ואדומים באו אילת — בוא

בידו׃ ויצא מנחם את הכסף על
ישראל על כל גבורי החיל לתת גבר נתן
למלך אשור חמשים שקלים כסף
לאיש אחד וישב מלך אשור ולא שוב
עמד שם בארץ׃ ויתר דברי מנחם
וכל אשר עשה הלוא הם כתובים כתב
על ספר דברי הימים למלכי יום
ישראל׃ וישכב מנחם עם אבתיו שכב
וימלך פקחיה בנו תחתיו׃ בשנת שנה
חמשים שנה לעזריה מלך יהודה
מלך פקחיה בן מנחם על ישראל
בשמרון שנתים׃ ויעש הרע בעיני עשה רוע
יהוה לא סר מחטאות ירבעם בן סור
נבט אשר החטיא את ישראל׃ חטא
ויקשר עליו פקח בן רמליהו קשר
שלישו ויכהו בשמרון בארמון בית שלש נכה
המלך את ארגב ואת האריה ועמו
חמשים איש מבני גלעדים
וימתהו וימלך תחתיו׃ ויתר דברי מות מלך
פקחיה וכל אשר עשה הנם כתובים הנה כתב
על ספר דברי הימים למלכי יום
ישראל׃ בשנת חמשים ושתים
שנה לעזריה מלך יהודה מלך
פקח בן רמליהו על ישראל
בשמרון עשרים שנה׃ ויעש הרע
בעיני יהוה לא סר מן חטאות
ירבעם בן נבט אשר החטיא את
ישראל׃ בימי פקח מלך ישראל
בא תגלת פלאסר מלך אשור בוא
ויקח את עיון ואת אבל בית מעכה לקח
ואת ינוח ואת קדש ואת חצור ואת
הגלעד ואת הגלילה כל ארץ נפתלי
ויגלם אשורה׃ ויקשר קשר הושע גלה קשר
בן אלה על פקח בן רמליהו ויכהו
וימיתהו וימלך תחתיו בשנת מות מלך
עשרים ליותם בן עזיה׃ ויתר דברי

eius. Indixitq́ʒ manahem argentum ſuper iſrael cunctis potentibus & diuitibus vt daret regi aſſyriorum quinquaginta ſiclos argenti per ſingulos. Reuerſuſq́ʒ eſt rex aſſyriorū: & nō eſt moratus in terra. Reliqua aūt ſermonū manahē & vniuerſa que fecit: nōne hec ſcripta ſunt ī libro ſermonum dierum regum iſrael? Et dormiuit manahem cū patrib⁹ ſuis. Regnauitq́ʒ phaceia filius eius pro eo. Anno quinquageſimo azarie regis iude regnauit phaceia filius manahem ſuper iſrael in ſamaria bienio: & fecit quod erat malū corā dño: nō receſſit a peccatis hieroboam filii nabath qui peccare fecit iſrael. Cōiurauit aūt aduerſus eū phacee filius romelie dux eius: & pcuſſit eum ī ſamaria ī turre domus regie iuxta argob & iuxta ariph: & cū eo quinq̄ginta viros de filiis galaaditarum: & iterfecit eū regnauitq́ʒ p eo. Reliq̄ aūt ſermonū phacee & vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſermonum dierum regum iſrael? Anno quinquageſimo ſecundo azarie regis iude: regnauit phacee filius romelie ſuper iſrael in ſamaria viginti annis: & fecit qd̄ erat malū corā dño. Nō receſſit a peccatis hieroboā filii nabath qui peccare fecit iſrael. In diebus phacee regis iſrael venit theglatphalaſar rex aſſur & cepit ahilō: & abel domum maacha: & ianoe & cedes & aſor & galaad & galileā & vniuerſam terrā nephtali: & trāſtulit eos in aſſyrios. Coniurauit aūt & tetēdit iſidias oſee fili⁹ hela cōtra phacee filiū romelie: & percuſſit eum & interfecit: regnauitq́ʒ p eo viceſimo anno ioathā filii ozie. Reliqua aūt ſermonum

eius in manu eius. & manaē eduxit argē
αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. καὶ μαναὴμ ἐξήνεγκε τὸ ἀργύ
tum ſup iſrael ſup oēm potētē fortitudine vt
ριον ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ ἐπὶ πάντα δυνατὸν ἰσχύϊ δοῦ
daret regi aſſyriorū quinquaginta ſiclos vi
ναι τῷ βασιλεῖ ἀσσυρίων πεντήκοντα σίκλους τῷ ἀν
ro vni. & reuerſus eſt rex aſſyriorū: &
δρὶ τῷ ἑνί. καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ
nō ſtetit ãplı⁹ in terra. & reliqua ſmonū ma
οὐκ ἔστη ἔτι ἐν τῇ γῇ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων μα
naem & vniuerſa q̄ fecit: nonne hec ſcri
ναὴμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέ
pta ſunt in libro ſmonū dierū regum
γραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων
iſrael? & dormiuit manaem cū pr̄ib⁹ ſu
ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη μαναὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐ
is: & regnauit phaceia filius eius pro eo.
τοῦ, καὶ ἐβασίλευσε φακεΐα υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.
In ãno quinq̄geſimo azarie regis iuda re
ἐν ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ ἀζαρίου βασιλέως ἰούδα ἐβα
gnauit phaceia fili⁹ manaem ſup iſrael in ſama
σίλευσεν φακεΐα υἱὸς μαναὴμ ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σαμα
ria duob⁹ ãnis. & fecit malū corā do
ρείᾳ δύο ἔτη. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ
mino: nō receſſit ab oibus peccatis hiero
ρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ἱερο
boam filij nabat: q̄ peccare fecit iſrael. & cō
βοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. καὶ συ
uerſus ē cōtra eū phaceia filius romelie triſtata
νεστράφη ἐπ᾽ αὐτὸν φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου ὁ τριστάτης
eius: & percuſſit eū in ſamaria in domo
αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν σαμαρείᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ
regis cū argob & cū arie: & cū
βασιλέως μετὰ τοῦ ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ ἀριέ, καὶ μετ᾽
eo quinquaginta viri de filijs galaa
αὐτοῦ πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γαλαα
ditarū: & interfecit eū & regnauit pro
διτῶν, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐ
eo. & reliqua ſmonū phaceia & vniuerſa
τοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων φακεΐα καὶ πάντα
que fecit: ecce hec ſcripta ſunt in libro
ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου
ſermonū dierū regū iſrael. In ãno quinq̄ge
λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσραήλ. ἐν ἔτει πεντηκο
ſimo & ſcd̄o azarie regis iuda re
στῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ ἀζαρίου βασιλέως ἰούδα ἐβα
gnauit phacee fili⁹ romelie ſup iſrael in ſama
σίλευσεν φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν σαμα
ria ãnis viginti. & fecit malū corā do
ρείᾳ ἔτη εἴκοσι. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ
mino: nō receſſit ab oibus peccatis hiero
ρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ἱερο
boam filij nabat: q̄ peccare fecit iſrael. In die
βοὰμ υἱοῦ ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραήλ. ἐν ταῖς ἡμέ
bus phacee regis iſrael aſcēdit theglath pha
ραις τοῦ φακεαὶ βασιλέως ἰσραὴλ ἀνέβη θεγλὰθ φα
laſar rex aſſyriorū: & cepit nain &
λασὰρ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε τὴν ναὶν καὶ
abel & bethmaacha & ionoch &
τὴν ἄβελ καὶ τὴν βαιθμααχὰ καὶ τὴν ἰωνὼχ καὶ τὴν
cenez & aſor & galaad & galileam
κενὲζ καὶ τὴν ἀσὼρ καὶ τὴν γαλαὰδ καὶ τὴν γαλιλαίαν E
vniuerſā trā nephthalim: & trāſtulit eos in aſſy
πᾶσαν γῆν νεφθαλείμ, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς ἀσσυ
rios. & cōuertit exercitū oſee filius ela cōtra
ρίους. καὶ συνέστρεψε σύστρεμμα ὠσηὲ υἱὸς ἠλὰ ἐπὶ
phacee filiū romelie: & percuſſit eum & inter
φακεαὶ υἱὸν ῥωμελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐθανά
fecit eū: & regnauit pro eo in ãno
τωσεν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ ἐν ἔτει
viceſimo ioathā filij ozie. & reliqua ſermonū
εἰκοστῷ ἰωαθὰμ υἱοῦ ὀζίου. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων F

phacee ⁊ vniuerſa que fecit: ecce hec ſcri
G φακεαὶ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γέ-
2. Par. pta ſunt in libro ſmonū dierū re-
27. a. γραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασι-
gum iſrael. In āno ſcdo phacee filij ro
λέων ἰσραήλ. ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ φακεαὶ υἱοῦ ῥω
melie regis iſrael regnauit iotham fili⁹ ozie
μελίου βασιλέως ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ἰωθὰμ υἱὸς ὀζίου
regis iuda: fili⁹ viginti ⁊ quinqꝫ ānoꝝ erat cū
βασιλέως ἰούδα, υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ
regnaret ipſe: ⁊ ſedecim ānis regnauit in
βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν
hieruſalem. ⁊ nomē matris eius hieruſa fi
ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἱερουσὰ θυ
lia ſaduc. ⁊ fecit rectū corā dño iux
γάτηρ σαδούκ. καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κα
ta oīa que fecit ozias pr̄ ſuus: verūtñ
τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πλὴν
excelſa nō abſtulit: adhuc ppl's imolabat ⁊ adolebāt icēſū i
τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἔθυεν καὶ ἐθυμίων ἐν
excelſis: ipſe edificauit portā dom⁹ do-
τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυ-
mini ſublimē. ⁊ reliqua ſmonū iotham ⁊
ρίου τὴν ὑψηλήν. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωθὰμ καὶ
vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta ſunt in
πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ
libro ſmonū dierū regum iuda: in
βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; ἐν
diebus illis incepit dñs mittere in iu-
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος ἀποστέλλειν ἐν ἰού-
da raſſon regē ſyrie: ⁊ phacee filiū
δα τὸν ῥαασὼν βασιλέα συρίας, καὶ τὸν φακεαὶ υἱὸν
romelie. ⁊ dormiuit iothā cū prib⁹ ſuis:
ῥωμελίου. καὶ ἐκοιμήθη ἰωθὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
⁊ ſepult⁹ ē in ciuitate dauid cū patribus ſuis: ⁊
καὶ ἐτάφη ἐν πόλει δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ
regnauit achaz fili⁹ eius pro eo.
ἐβασίλευσεν ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ca. 16.

A In anno decimo ſeptimo phacee filij rome-
Ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ τοῦ φακεαὶ υἱοῦ ῥωμε-
2. Par 28. a. lie regnauit achaz filius iothā regis iuda:
λίου ἐβασίλευσεν ἄχαζ υἱὸς ἰωθὰμ βασιλέως ἰούδα,
fili⁹ viginti ānoꝝ erat achaz cū regnaret ipſe. ⁊
υἱὸς εἴκοσιν ἐτῶν ἦν ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ
ſedecim ānis regnauit in hieruſalem. ⁊ nō
ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ οὐκ
fecit rectū in oculis dñi dei: ſicut dauid
ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου θεοῦ, καθὼς δαυὶδ
pater eius. ⁊ ābulauit in via regū iſrael:
ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων ἰσραήλ,
inſup ⁊ filiū ſuū trāſtulit in igne ſm abomina
καί γε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγ
tiones gētiū: q̄ abſtulit dñs a facie
ματα τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
filioꝝ iſrael: ⁊ imolabat ⁊ adolebat icēſū in excelſis
υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς
⁊ in collibus ⁊ ſub omī ligno frō
καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλ
doſo. tunc aſcēdit raaſon rex ſyrie ⁊
Esa. 7. a σώδους. τότε ἀνέβη ῥαασὼν βασιλεὺς συρίας καὶ
phacee filius romelie rex iſrael cōtra hieru-
φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐπὶ ἱερου-
ſalem in prelīū: ⁊ obſidebāt achaz
σαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιόρκουν τὸν ἄχαζ
⁊ nō valuerūt pugnare. in tp̄e illo
καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
reſtituit raaſon rex ſyrie ailath
ἀπέστρεψε ῥαασὼν βασιλεὺς συρίας τὴν αἰλὰθ τῇ
ſyrie: ⁊ eiecit iudeos de ailath:
συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς ἰουδαίους ἐξ αἰλάθ,
⁊ venerūt idumei in ailath:
καὶ ἦλθον οἱ ἰδουμαῖοι εἰς αἰλάθ,

phacee & vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta ſūt in libro ſermonū dierū regū iſrael? Anno ſcdo phacee filii romelie regis iſrl: regnauit ioathā filius Ozie regis iuda. Vigītiquinqꝫ annorum erat cū regnare cepiſſet: & ſedecim annis regnauit in ieruſalē. Nomē matris eius hieruſa filia ſadoch: fecitqꝫ qđ erat placitū corā dño. Iuxta oīa que fecit ozias pater ſuus operatus eſt: verūtamen excelſa nō abſtulit. Adhuc populus īmolabat & adolebat incēſū in excelſis. Ipſe edificauit portā domus dñi ſublimiſſimā. Reliqua āt ſermonū ioathā & vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt in libro verborū dierū regū iuda? In diebus illis cepit dñs mittere in iudam raſin regem ſyrie & phacee filium romelie: & dormiuit ioathā cū patribus ſuis: ſepultuſqꝫ eſt cū eis ī ciuitate dauid patris ſui: & regnauit achaz filius eius. 16.

Anno decimo ſeptimo phacee filii romelie: regnauit achaz filius ioathā regis iuda. Vigīti annorū erat achaz cū regnare cepiſſet: & ſedecī ānis regnauit in ieruſalē. Non fecit qđ erat placitum in cōſpectu dñi dei ſui ſicut dauid pater eius: ſed ābulauit ī via regū iſrael. Inſup & filium ſuū cōſecrauit trāſferēs p igne ſm idola gētium q̄ diſſipauit dñs corā filiis iſrael: imolabat quoqꝫ victimas & adolebat incēſū in excelſis & ī collib⁹ & ſub oī ligno frōdoſo. Tūc aſcēdit raſin rex ſyrie & phacee filius romelie rex iſrael ad p̄liādū ī ieruſalē. Cūqꝫ obſiderēt achaz non valuerunt ſupare eū. In tp̄e illo reſtituit raſin rex ſyrie haylam ſyrie: & eiecit iudeos de hayla. Et idumei venerūt in haylā

פקח וכל אשר עשה הנם כתובים
על ספר דברי הימים למלכי ישראל׃
בשנת שתים לפקח בן רמליהו
מלך ישראל מלך יותם בן עזיהו
מלך יהודה׃ בן עשרים וחמש שנה
היה במלכו ושש עשרה שנה מלך
בירושלם ושם אמו ירושא בת
צדוק׃ ויעש הישר בעיני יהוה — עשה
ככל אשר עשה עזיהו אביו עשה׃
רק הבמות לא סרו עוד העם — במה סור
מזבחים ומקטרים בבמות הוא — זבח קטר
בנה את שער בית יהוה העליון׃ — עלה
ויתר דברי יותם וכל אשר עשה
הלא הם כתובים על ספר דברי
הימים למלכי יהודה׃ בימים ההם — יום
החל יהוה להשליח ביהודה רצין — חלל שלח
מלך ארם ואת פקח בן רמליהו׃
וישכב יותם עם אבתיו ויקבר — שכב קבר
עם אבתיו בעיר דוד אביו וימלך — מלך
אחז בנו תחתיו׃ בשנת — Cap. xvj.
שבע עשרה שנה לפקח בן רמליהו — שנה
מלך אחז בן יותם מלך יהודה׃ בן
עשרים שנה אחז במלכו ושש
עשרה שנה מלך בירושלם ולא
עשה הישר בעיני יהוה אלהיו
כדוד אביו׃ וילך בדרך מלכי ישראל
וגם את בנו העביר באש כתועבת — עבר תעב
הגוים אשר הוריש יהוה אתם — ירש
מפני בני ישראל׃ ויזבח ויקטר בבמות — בנה זבח
ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן׃ — קטר במה
אז יעלה רצין מלך ארם ופקח בן — עלה
רמליהו מלך ישראל ירושלם
למלחמה ויצרו על אחז ולא יכלו — לחם צור
להלחם׃ בעת ההיא השיב רצין מלך — שוב
ארם את אילת לארם וינשל את — נשל
היהודים מאילות ואדומים באו אילת — בוא

וישבו שם עד היום הזה׃ וישלח שלח
אחז מלאכים אל תגלת פלסר מלך לאה
אשור לאמר עבדך ובנך אני
עלה והושעני מכף מלך ארם ומכף ישע
מלך ישראל הקומים עלי׃ ויקח לקח
אחז את הכסף ואת הזהב הנמצא מצא
בית יהוה ובאצרות בית המלך
וישלח למלך אשור שחד׃ וישמע שמע
אליו מלך אשור ויעל מלך אשור עלה
אל דמשק ויתפשה ויגלה קירה תפש גלה
ואת רצין המית׃ וילך המלך אחז מות
לקראת תגלת פלאסר מלך אשור
דומשק וירא את המזבח אשר ראה זבח
בדמשק וישלח המלך אחז אל
אוריה הכהן את דמות המזבח ואת דמה
תבניתו לכל מעשהו׃ ויבן אוריה בנה עשה
הכהן את המזבח ככל אשר שלח בנה
המלך אחז מדמשק כן עשה
אוריה הכהן עד בוא המלך אחז
מדמשק׃ ויבא המלך מדמשק בוא
וירא המלך את המזבח ויקרב קרב
המלך על המזבח ויעל עליו׃
ויקטר את עלתו ואת מנחתו קטר עלה
ויסך את נסכו ויזרק את דם נסך זרק
השלמים אשר לו על המזבח׃
ואת המזבח הנחשת אשר לפני פנה
יהוה ויקרב מאת פני הבית קרב
מבין המזבח ומבין בית יהוה ויתן נתן
אתו על ירך המזבח צפונה׃ צפן
ויצוה המלך אחז את אוריה הכהן צוה
לאמר על המזבח הגדול הקטר את קטר
עלת הבקר ואת מנחת הערב ואת
עלת המלך ואת מנחתו ואת
עלת כל עם הארץ ומנחתם ונסכיהם
וכל דם עלה וכל דם זבח עליו
תזרק ומזבח הנחשת יהיה לי היה

& hitauerūt ibi vſq; in diem hāc. Miſit autem achaz nuncios ad theglatphalaſar regē aſſyriorū: dicēs. Seru⁹ tu⁹ & filius tuus ego ſum. Aſcēde & ſaluū me fac de manu regis ſyrie & de manu regis iſrael q cōſurrexerunt aduerſū me. Et cū collegiſſet argentum & aurū qđ inueniri potuit i domo dñi & in theſauris regis miſit regi aſſyriorum munera: q & acquieuit volūtati eius. Aſcendit ĝt rex aſſyriorum i damaſcū: & vaſtauit eā & tranſtulit hitatores eius cyrenen: raſin aūt interfecit. Perrexitq; rex achaz i occurſum theglatphalaſar regi aſſyriorū in damaſcū. Cūq; vidiſſet altare damaſci miſit rex achaz ad vriam ſacerdotē exemplar eius: & ſilitudinē iuxta oē opus eius. Extruxitq; vrias ſacerdos altare. Iuxta oia q̄ preceperat rex achaz đ damaſco: ita fecit ſacerdos vrias dōec veniret rex achaz de damaſco. Cūq; veniſſet rex de damaſco vidit altare & venerat⁹ eſt illud. Aſcenditq; & immolauit holocauſta & ſacrificium ſuum: & libauit libamina & fudit ſanguinem pacificorū q̄ obtulerat ſuper altare. Porro altare ereū qđ erat coram domino trāſtulit de facie templi & de loco altaris & de loco templi dñi: poſuitq; illud ex latere altaris ad aquilonem. Precepit quoq; rex achaz vrie ſacerdoti: dicens. Super altare maius offeri holocauſtū matutinum & ſacrificiū veſptinum & holocauſtū regis & ſacrificia eius: & holocauſtum vniuerſi ppli terre & ſacrificia eorū & libamia eorū & oēm ſāguinē holocauſti & vniuerſū ſanguinem victime ſup illud effundes. Altare vero ereū e

τ habitauerūt ibi vſq; ad diē hanc. τ miſit
καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἀπέ
achaz nuncios ad thaglath phalaſar re
στειλεν ἄχαζ ἀγγέλους πρὸς θαγλὰθ φαλασὰρ βασιλέ
gem aſſyrioꝝ dicēs: ſeruus tu⁹ τ fili⁹ tuus ego: aſcē
α ἀσσυρίων λέγων, δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ, ἀνά
de τ libera me de manu regis ſyrie τ de
βηθι καὶ ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς βασιλέως συρίας καὶ ἐκ
manu regis iſrael: q₂ ꝯſurrexerūt aduerſus me. τ
χειρὸς βασιλέως ἰσραὴλ, ὅτι ἐπανέστησαν μοι. καὶ
cepit achaz argentū τ aurum qđ inuētū fuit i
ἔλαβεν ἄχαζ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν
theſauris domus dñi τ domus regis: τ
θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ
miſit regi aſſyrioꝝ mūera. τ audiuit
ἀπέστειλεν τῷ βασιλεῖ ἀσσυρίων δῶρα. καὶ ἤκουσεν
eum rex aſſyrioꝝ: τ aſcēdit rex aſſy
αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ ἀνέβη βασιλεὺς ἀσσυ
rioꝝ in damaſcū: τ cepit eā: τ trāſtu
ρίων ἐπὶ δαμασκὸν, καὶ συνέλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπῴ
lit vrbē: τ raſſon interfecit. τ per
κισε τὴν πόλιν, καὶ τὸν ῥασσὼν ἐθανάτωσεν. καὶ ἐπο
rexit rex achaz in occurſum thaglath pha
ρεύθη ὁ βασιλεὺς ἄχαζ εἰς συνάντησιν τῷ θαγλὰθ φα
laſar regi aſſyrioꝝ in damaſcū. τ vidit
λασὰρ βασιλεῖ ἀσσυρίων εἰς δαμασκόν. καὶ εἶδε τὸ
altare qđ in damaſco. τ miſit rex
θυσιαστήριον τὸ ἐν δαμασκῷ. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασι
achaz ad vriam ſacerdotē ſimilitudinē al
λεὺς ἄχαζ πρὸς οὐρίαν τὸν ἱερέα τὴν ὁμοίωσιν τοῦ θυ
taris τ rhythmū eius ſm oēm opus e
σιαστηρίου καὶ τὸν ῥυθμὸν αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ποίησιν αὐ
ius: τ extruxit altare vrias iuxta oia
τοῦ, καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον οὐρίας κατὰ πάντα
quecūq; miſit ei rex achaz de damaſco:
ὅσα ἀπέστειλεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἄχαζ ἐκ δαμασκοῦ,
ita fecit vrias ſacerdos donec veniret rex
οὕτως ἐποίησεν οὐρίας ὁ ἱερεὺς ἕως τοῦ ἐλθεῖν τὸν βα
de damaſco. τ venit rex de da
σιλέα ἐκ δαμασκοῦ. καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ἐκ δα
maſco: τ vidit altare. τ acceſſit ad
μασκοῦ, καὶ εἶδε τὸ θυσιαστήριον. καὶ προσῆλθε πρὸς
altare rex τ aſcēdit ſup illud: τ
τὸ θυσιαστήριον ὁ βασιλεὺς καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτό, καὶ
obtulit holocauſtum τ ſacrificiū ſuū: τ
ἀνήνεγκε τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ
libamē ſuū libauit ei: τ effudit
τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ἔσπεισεν αὐτῷ, καὶ προσέχεεν
ſup illud ſanguinē pacificorū ſuoꝝ ſup altare.
ἐπ' αὐτῷ τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.
at ereum altare qđ erat corā dño tra
τὸ δὲ χαλκοῦν θυσιαστήριον ὃ ἦν ἐναντίον κυρίου προσή
duxit illud de facie dom⁹ de medio al
γαγεν αὐτὸ ἀπὸ προσώπου τοῦ οἴκου ἐκ μέσου τοῦ θυ
taris τ de medio dom⁹ dñi: τ dedit illō
σιαστηρίου καὶ ἐκ μέσου τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ
ad femur altaris ad aqlonē. τ precepit
ἐπὶ μηρὸν τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ βορρᾶν. καὶ ἐνετείλατο ὁ
rex achaz vrie ſacerdoti dicēs: aſcēde ſup al
βασιλεὺς ἄχαζ τῷ οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ λέγων, ἀνάβηθι ἐπὶ τὸ θυ
tare magnū: τ ſup illō offer holocauſtū
σιαστήριον τὸ μέγα, καὶ ἐπ' αὐτὸ πρόσφερε τὴν ὁλοκαύτωσιν
matutinū τ ſacrificiū veſptinū τ holocau
τὴν πρωϊνὴν καὶ τὴν θυσίαν τὴν ἑσπερινὴν καὶ τὰς ὁλοκαυτώ
ſta regis τ ſacrificia ei⁹: τ holocau
σεις τοῦ βασιλέως καὶ τὰς θυσίας αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁλοκαύτω
ſtū vniuerſi ppli τ ſacrificia eoꝝ τ libamina
σιν παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν καὶ τὰς σπονδὰς
eorū: τ oēz ſāguinē holocauſti τ vniuerſū ſāguinē victie i il
αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα ὁλοκαυτώσεως καὶ πᾶν αἷμα θυσίας ἐπ'
lud effundes. τ altare ereum erit mihi
αὐτῷ προχεεῖς. καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι

B
C
D

in mane. ⁊ fecit vrias ſacerdos iuxta oīa q̄cūq̧
εἰς τὸ πρωΐ. καὶ ἐποίησεν οὐρίας ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα
precepit ei achaz rex. ⁊ cōcidit achaz
ἐνετείλατο αὐτῷ ἄχαζ ὁ βασιλεύς. καὶ συνέκοψεν ἄχαζ
rex celaturas baſium ⁊ depo
ὁ βασιλεὺς τὰ συγκλείσματα τῶν μεχωνὼθ καὶ μετῆ
ſuit. ⁊ trāſtulit ab eis luterem ⁊ ma
ρε. καὶ μετῆρεν ἀπ᾽ αὐτῶν τὸν λουτῆρα καὶ τὴν θάλασ=
re: ⁊ deduxit de vitulis ere=
σαν, καὶ κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν μόσχων τῶν χαλ
is q̄ erāt ſub eo: et poſuit illud ſup baſin lapideā.
κῶν τῶν ὑπ᾽ αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐπὶ βάσιν λιθίνην.
⁊ fundamētū cathedre ſabbatoꝝ edifi
καὶ τὸ θεμέλιον τῆς καθέδρας τῶν σαββάτων ᾠκοδό
cauit in domo dn̄i: ⁊ ingreſſum regis
μησεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ βασιλέως
exteriorē cōuertit in domo dn̄i a fa
τὴν ἐξωτέραν ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ κυρίου ἀπὸ προσώ
cie regis aſſyrioꝝ. ⁊ reliqua ver
που τοῦ βασιλέως ἀσσυρίων. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λό
borū achaz q̄cūq̧ fecit: nonne hec ſcripta ſūt
γων ἄχαζ ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται
in libro ſmonū dieꝝ regum iuda:
ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα;
⁊ dormiuit achaz cū prībus ſuis ⁊ ſepul
καὶ ἐκοιμήθη ἄχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτά
tus ē cū prībus ſuis in ciuitate dauid: ⁊
φη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαυίδ, καὶ
regnauit ezecias filius eius pro eo.
ἐβασίλευσεν ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. Ca. 17.

A In anno duodecimo achaz regis iuda re
Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ ἄχαζ βασιλέως ἰούδα ἐβασί
gnauit oſee fili⁹ ela in ſamaria ſup iſrael nouē
λευσεν ὡσηὲ υἱὸς ἠλὰ ἐν σαμαρείᾳ ἐπὶ ἰσραὴλ ἐννέα
annis. ⁊ fecit malū corā dn̄o: verū
ἔτη. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, πλὴν
nō ſicut reges iſrael q̄ fuerūt ante eū.
οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς ἰσραὴλ οἳ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.
cōtra eū aſcēdit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ: ⁊
ἐπ᾽ αὐτὸν ἀνέβη σαλμανασὰρ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ
fact⁹ eſt ei oſee ſeruus ⁊ reddebat ei munera.
ἐγένετο αὐτῷ ὡσηὲ δοῦλος καὶ ἔφερεν αὐτῷ δῶρα.
⁊ inuenit rex aſſyrioꝝ in oſee inſidias:
καὶ εὗρεν ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων ἐν ὡσηὲ ἐπιβουλήν,
quia miſit nuncios ad ſua regem egy=
διότι ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς σουὰ βασιλέα αἰγύ
pti: ⁊ nō attulit munera regi aſſy
πτου, καὶ οὐκ ἤνεγκεν δῶρα τῷ βασιλεῖ ἀσσυ
rioꝝ ſingulis annis: ⁊ obſedit eū
ρίων ἐνιαυτὸν κατ᾽ ἐνιαυτόν, καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτὸν
rex aſſyrioꝝ: ⁊ ligauit eū in domo cu
ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυ=
ſtodie. ⁊ rex aſſyrioꝝ aſcēdit ſup om
λακῆς. καὶ ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων ἀνέβη ἐπὶ πᾶ=
nem terrā ⁊ aſcēdit in ſamariam: ⁊
σαν τὴν γῆν καὶ ἀνέβη εἰς σαμάρειαν, καὶ
obſedit eā trib⁹ ānis. in āt nono
ἐπολιόρκησεν αὐτὴν τρία ἔτη. ἐν δὲ τῷ ἐννάτῳ
anno oſee cepit ſamariam rex
ἔτει ὡσηὲ συνέλαβε τὴν σαμάρειαν ὁ βασιλεὺς
aſſyrioꝝ: ⁊ tranſtulit iſrael in
τῶν ἀσσυρίων, καὶ ἀπῴκισεν τὸν ἰσραὴλ εἰς
aſſyrios: ⁊ hītare fecit eos in elaa ⁊
ἀσσυρίους, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν ἐλαὰ καὶ
in habor fluuijs gozan in termis medoꝝ. ⁊ factū
ἐν ἀβὼρ ποταμοῖς γοζὰν ἐν ὁρίοις μήδων. καὶ ἐγέ=
eſt cū peccaſſent filij iſrael dn̄o
νετο ὅτι ἥμαρτον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ τῷ
deo ſuo q̄ eduxerat eos de egypto de
θεῷ αὐτῶν τῷ ἀγαγόντι αὐτοὺς ἐξ αἰγύπτου ὑπὸ
B ſub
κάτωθεν

rit paratū ad volūtatem meā. Fecit igitur vrias ſacerdos iuxta oīa q̄ p̄cepat rex achaz. Tulit āt rex achaz celatas baſes & luterē q erat deſup: & mare depoſuit de bobus ereis qui ſuſtentabāt illud: & poſuit ſup pauimentū ſtratū lapide. Muſach quoq̧ ſabbati quod edificauerat in tēplo: & ingreſſū regis exterius cōuertit in templū dn̄i pp regē aſſyrioꝝ. Reliq̄ aūt verborum achaz & oīa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt in li bro ſermonum dierum regū iuda? Dormiuitq̧ achaz cum patribus ſuis: & ſepultus eſt cū eis in ciuitate dd̄: & regnauit ezechias filius eius pro eo. 17.

Anno duodecimo achaz regis iuda regnauit oſee filius hela in ſamaria ſup iſrael nouem annis: fecitq̧ malū coram domino: ſed non ſicut reges iſrael qui ante eū fuerūt. Contra hunc aſcendit ſalmanaſar rex aſſyriorū: & fctūs eſt ei oſee ſeruus: reddebatq̧ illi tributa. Cūq̧ deprehendiſſet rex aſſyriorū oſee q̧ rebellare nitens miſiſſet nuncios ad Sua regem egypti: ne preſtaret tributa regi aſſyriorū: ſicut ſingulis annis ſolitus erat: obſedit eum & vinctum miſit in carcerē: puagatuſq̧ eſt oēm terram: & aſcendens ſamariam obſedit eam tribus annis. Anno autem nono oſee cepit rex aſſyriorū ſamariā: & tranſtulit iſrael in aſſyrios: poſuitq̧ eos in haylā & in abor iuxta fluuiū gozā in ciuitatibus medorū. Factū eſt ei cū peccaſſent filii iſrael domino deo ſuo qui eduxerat eos de terra egypti de

לבקר ויעש אוריה הכהן ככל אשר | עשה
צוה המלך אחז ויקצץ המלך | קצץ
אחז את המסגרות המכנות | סגר כון
ויסר מעליהם את הכיר ואת הים | סור
הורד מעל הבקר הנחשת אשר | ירד
תחתיה ויתן אתו על מרצפת | נתן רצף
אבנים ואת מוסך השבת אשר
בנו בבית ואת מבוא המלך החיצונה | סכך
הסב בית יהוה מפני מלך אשור | בנה בוא
ויתר דברי אחז אשר עשה הלא | חוץ סבב
הם כתובים על ספר דברי הימים | כתב יום
למלכי יהודה וישכב אחז עם
אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר | שכב
דוד וימלך חזקיהו בנו תחתיו | קבר
בשנת שתים עשרה | מלך
Cap. xvij
לאחז מלך יהודה מלך הושע בן | שנה
אלה בשמרון על ישראל תשע
שנים ויעש הרע בעיני יהוה
רק לא כמלכי ישראל אשר היו | רוע
לפניו עליו עלה שלמנאסר מלך | היה
אשור ויהי לו הושע עבד וישב | פנה
לו מנחה וימצא מלך אשור | שוב
בהושע קשר אשר שלח מלאכים | מצא
אל סוא מלך מצרים ולא העלה | לאך
מנחה למלך אשור כשנה בשנה | עלה
ויעצרהו מלך אשור ויאסרהו | עצר אסר
בית כלא ויעל מלך אשור
בכל הארץ ויעל שמרון
ויצר עליה שלש שנים בשנת | צור שנה
התשעית להושע לכד מלך
אשור את שמרון ויגל את
ישראל אשורה וישב אתם | גלה
בחלח ובחבור נהר גוזן וערי
מדי ויהי כי חטאו בני | עיר
ישראל ליהוה אלהיהם המעלה | היה
אתם מארץ מצרים מתחת | עלה את

יד פרעה מלך מצרים׃ וייראו — ירא
אלהים אחרים׃ וילכו בחקות הגוים — חקק
אשר הוריש יהוה מפני בני — ירש פנה
ישראל ומלכי ישראל אשר עשו׃ — עשה
ויחפאו בני ישראל דברים אשר — חפה
לא כן על יהוה אלהיהם ויבנו — בנה
להם במות בכל עריהם ממגדל — במה עיר
נוצרים עד עיר מבצר׃ ויצבו להם — גדל נצר
מצבות ואשרים על כל גבעה גבהה — בצר יצב
ותחת כל עץ רענן׃ ויקטרו שם בכל — קטר
במות כגוים אשר הגלה יהוה — גלה
מפניהם ויעשו דברים רעים להכעיס — כעס
את יהוה׃ ויעבדו הגללים אשר — עבד
אמר יהוה להם לא תעשו את הדבר
הזה׃ ויעד יהוה בישראל וביהודה
ביד כל נביאו כל חזה לאמר שבו — נבא שוב
מדרכיכם הרעים ושמרו מצותי — רוע צוה
חקותי ככל התורה אשר צויתי — חקק ירה
את אבתיכם ואשר שלחתי אליכם
ביד עבדי הנביאים׃ ולא שמעו
ויקשו את ערפם כערף אבותם — קשה
אשר לא האמינו ביהוה אלהיהם׃ — אמן
וימאסו את חקיו ואת בריתו אשר — מאס כרת
כרת את אבותם ואת עדותיו אשר — עוד
העיד בם וילכו אחרי ההבל ויהבלו — יעד הבל
ואחרי הגוים אשר סביבתם אשר — סבב
צוה יהוה אתם לבלתי עשות — עשה
כהם׃ ויעזבו את כל מצות יהוה — עזב
אלהיהם ויעשו להם מסכה שנים — נסך שנה
עגלים ויעשו אשירה וישתחוו — אשר שחה
לכל צבא השמים ויעבדו את — עבד
הבעל׃ ויעבירו את בניהם ואת — עבר בנה
בנותיהם באש ויקסמו קסמים — קסם
וינחשו ויתמכרו לעשות הרע בעיני — נחש מכר
יהוה להכעיסו׃ ויתאנף יהוה מאד — רוע כעס
בישראל ויסרם מעל פניו לא — אנף סור פנה

manu pharaōis regis egypti coluerunt deos aliēos: & ambulauerūt iuxta ritū gentiū quas conſumpſerat dominus in cōſpectu filiorū iſrael: & regū iſrael: quia ſimiliter fecerant. Et irritauerūt filii iſrael verbis nō rectis dn̄m deū ſuum: & edificauerunt ſibi excelſa i cūctis vrbibus ſuis a turre cuſtodū vſq͡ ad ciuitatē munitā. Fecerūtq͡ ſibi ſtatuas & lucos in oi colle ſublimi: & ſubter oē lignū nemoroſū: & adolebāt ibi icēſum ſup aras in morē gētiū quas tranſtulerat dn̄s a facie eorū. Feceruntq͡ verba peſſima irritātes dn̄m: & coluerūt immūdicias de qb⁹ pcepit eis dn̄s ne facerent verbum hoc. Et teſtificatus eſt dn̄s in iſrael & in iuda p manū oium pphetarū & vidētiū: dicēs. Reuertimini a viis veſtris peſſimis: & cuſtodite pcepta mea & cerimonias: iuxta oēm legem quam precepi pr̄ibus veſtris: & ſicut miſi ad vos in manu ſeruorum meorū pphetarū. Qui nō audierūt: ſed indurauerūt ceruicē ſuā iuxta ceruicē patrū ſuorum q noluerunt obedire dn̄o deo ſuo & abiecerunt legitima eius & pactū qd̄ pepigit cum pr̄ibus eorū & teſtificationes qb⁹ cōteſtatus ē eos: ſecutiq͡ ſunt vanitates & vane egerūt: & ſecuti ſūt gētes q̄ erāt p circuitū eorū: ſup qbus pcepat dn̄s eis vt nō facerēt ſicut & ille faciebāt. Et dreliq̄rūt oia pcepta dn̄i dei ſui. feceruntq͡ ſibi conflatiles duos vitulos & lucos: & adorauerunt vniuerſam militiā celi. Seruieruntq͡ baal: & cōſecrauerunt filios ſuos & filias ſuas p ignem. Et diuinationi inſeruiebāt & auguriis: & tradiderūt ſe vt facerēt malum corā dn̄o vt irritarēt eum. Iratuſq͡ ē dn̄s vehemēter iſraeli: & abſtulit eos a cōſpectu ſuo. &

manu pharaōis regis egypti: ⁊ timuerūt B
χειρὸς φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν
deos alienos: ⁊ ambulauerūt in ritibus
θεοὺς ἑτέρους, καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιώμασι τῶν
gētiū: q̄s abſtulit dn̄s a facie filioꝝ iſ
ἐθνῶν, ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσ-
rael: ⁊ reges iſrael q̄cūq͡ fecerūt: ⁊
ραήλ, καὶ οἱ βασιλεῖς ἰσραὴλ ὅσα ἐποίησαν, καὶ
induti ſunt filij iſrael verbis iniquis cōtra do
ἠμφιέσαντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ λόγους ἀδίκους κατὰ κυ-
minū deū ſuū. ⁊ edificauerūt ſibi excelſa in
ρίου θεοῦ αὐτῶν. καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν
cunctis vrbibus ſuis a turre cuſto
πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόν-
dum vſq͡ ad ciuitatē munitā. ⁊ cōſtituerūt ſibi filij
των ἕως πόλεως ὀχυρᾶς. καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ
iſrael ſtatuas ⁊ lucos in omni colle ſublimi ⁊
ἰσραὴλ στήλας καὶ ἄλση ἐν παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ
ſubter omne lignū nemoroſum: ⁊ adolebāt icēſū ibi
ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, καὶ ἐθυμίων ἐκεῖ
in oib⁹ excelſis: ſicͨ gētes q̄s trāſtulit do-
ἐν πᾶσι τοῖς ὑψηλοῖς, καθὼς τὰ ἔθνη ἃ ἀπῴκισε κύ-
min⁹ de facie eoꝝ: ⁊ fecerūt pticipes: ⁊
ριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κοινωνούς, καὶ
ſculpſerūt vt irritarent dn̄m ⁊ coluerunt
ἐχάραξαν τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον καὶ ἐλάτρευσαν
idola: que dixit dn̄s eis nō facietis
τοῖς εἰδώλοις, οἷς εἶπεν κύριος αὐτοῖς οὐ ποιήσετε τὸ
verbū hoc. ⁊ teſtificatus eſt iſrael ⁊ iude Iere. 25.b.
ῥῆμα τοῦτο. καὶ διεμαρτύρατο τῷ ἰσραὴλ καὶ τῷ ἰούδᾳ
dn̄s in manib⁹ oium pphtaꝝ ei⁹: omni
ὁ κύριος ἐν χερσὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παν-
bus vidētib⁹ dicēs: reuertimini a vijs vr̄is
τὸς ὁρῶντος λέγων, ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν
malis: ⁊ cuſtodite precepta mea ⁊ iuſti C
τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δι-
ficatiōes meas ⁊ oēm legē meā: quā precepi
καιώματά μου καὶ πάντα τὸν νόμον μου, ὃν ἐνετειλάμην
patribus vr̄is: q̄cūq͡ miſi ad eos in manu
τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα πρὸς αὐτοὺς ἐν χειρὶ
ſeruoꝝ meoꝝ pphtaꝝ: ⁊ nō audierūt: ⁊ indu-
τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐσκλή-
rauerūt tergū ſuū ſup tergū patrū ſuo-
ρυναν τὸν νῶτον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νῶτον τῶν πατέρων αὐ-
rū: q nō crediderūt dn̄o deo ſuo: ⁊ abiece
τῶν, οἳ οὐκ ἐπίστευσαν κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ ἀπώσαν-
rūt fedus eius ⁊ iuſtificatiōes q̄ pepigit cum
το τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα ἃ διέθετο τοῖς
patribus eorū: ⁊ teſtificatiōes ei⁹ q̄bus cōteſtat⁹
πατράσιν αὐτῶν, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύ-
eſt eos: ⁊ abierūt poſt vanitates ⁊
ρατο αὐτοῖς, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων καὶ
vane egerūt: ⁊ poſt gētes q̄ p circuitū eo-
ἐματαιώθησαν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ αὐ-
rū: d q̄b⁹ preceperat dn̄s eis vt nō facerēt iuxta ea.
τῶν, ὧν ἐνετείλατο κς αὐτοῖς τοῦ μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦ-
⁊ dereliquerūt precepta dn̄i dei ſui: ⁊
τα. καὶ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολὰς κυ τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ
fecerūt ſibi cōflatilia duas iuuēcas: ⁊ fecerūt
ἐποίησαν ἑαυτοῖς χωνευτὰ δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν
lucū: ⁊ adorauerūt vniuerſā militiā celi. ⁊ ſer-
ἄλσος, καὶ προσεκύνησαν πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐλά-
uierūt baal: ⁊ pduxerūt filios ſuos ⁊
τρευσαν τῷ βάαλ, καὶ διήγαγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς
filias ſuas in igne. ⁊ diuinabāt diuinatiōes ⁊
θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρί. καὶ ἐμαντεύοντο μαντείας καὶ
augurabātur augurijs. ⁊ vēditi ſunt vt facerēt malū
οἰωνίζοντο οἰωνισμοῖς. καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν
corā dn̄o vt irritarent eū. ⁊ irat⁹ ē dn̄s vehemēter
ἐνώπιον κυ τοῦ παροργίσαι αὐτόν. καὶ ἐθυμώθη κς σφόδρα
in iſrael: ⁊ abſtulit eos a facie ſua: nō
ἐν τῷ ἰηλ, καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, οὐχ

Digitized by Google

remanſit niſi tribus iuda ſola. etiam iuda
ὑπελείφθη πλὴν φυλὴ ἰούδα μονωτάτη. καί γε ἰούδας
nõ cuſtodiuit mãdata dñi dei ſui. & am
οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐπο
bulauerũt in iuſtificatiõib⁹ iſrael q̃s fecerũt: &
ρεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν ἰσραὴλ οἷς ἐποίησαν, καὶ
proiecit dñs oẽm ſemẽ iſrael. & irat⁹ eſt dñs
D ἀπώσατο κς ἅπαν τὸ σπέρμα ἰσραὴλ. καὶ ἐθυμώθη κς
ſup eis: & cõmouit eos & tradidit eos do
ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὁ κύ
min⁹ ĩ manu diripientiũ eos: donec proijceret
ριος ἐν χειρὶ τῶν διαρπαζόντων αὐτούς, ἕως οὗ ἀπέρριψεν
eos a facie ſua. verũtñ q2 ſciſſus ẽ iſrael
αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. πλὴν ὅτι ἐρράγη ὁ ἰσραὴλ
a domo dauid: & regẽ cõſtituerũt ſup ſe
ἀπὸ τοῦ οἴκου δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοῖς τὸν
hieroboã filiũ nabat: & proiecit hieroboã iſra
ἱεροβοὰμ υἱὸν ναβάτ, καὶ ἀπώσατο ὁ ἱεροβοὰμ τὸν ἰσρα-
el a poſt dñi: & peccare fecit eos pctm̃ ma
ὴλ ἀπὸ ὄπισθεν τοῦ κῦ, καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν με
gnum: & ambulauerũt filij iſrl̃ in oĩbus pctis
γάλην, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ ἰηλ ἐν πάσαις ἁμαρτίαις
hieroboã q̃ fecerat: nõ receſſerũt ab eis vſq; quo
ἱεροβοὰμ ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν ἕως οὗ
amouit dñs iſrael a facie ſua: ſicut locut⁹ eſt
μετέστησε κύριος τὸν ἰηλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ὡς ἐλάλησε
dñs in manu oĩum ſeruoꝝ ſuoꝝ ꝓphetarũ.
κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν.
& trãſlat⁹ eſt iſrael de terra ſua in aſſyrios vſq; in
καὶ ἀπῳκίσθη ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς ἀσσυρίους ἕως
diem hanc. & adduxit rex aſſyrioꝝ de ba-
τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἤγαγεν βασιλεὺς ἀσσυρίων ἐκ βα
bylone & de chotha & de guan & de emath & de
βυλῶνος καὶ ἐκ χωθὰ καὶ ἀπὸ αὐὰν καὶ ἀπὸ αἱμὰθ καὶ ἀπὸ
ſempharuaim: & collocauit eos in ciuitatib⁹ ſa-
σεπφαρουαΐμ, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν σα
marie pro filijs iſrael. & poſſederũt ſa
μαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν σα
mariam & ciuitates ei⁹: & habitauerũt in eis.
μάρειαν καὶ τὰς πόλεις αὐτῆς, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς.
& factũ ẽ poſtq̃ habitauerũt gẽtes iſte ibi in
καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κατοικισθῆναι τὰ ἔθνη ταῦτα ἐκεῖ ἐν
pñcipio: nõ timuerũt dñm. & miſit dñs in e-
ἀρχῇ, οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν κύριον. καὶ ἀπέστειλε κς εἰς αὐ-
os leones: & interficiebãt ĩ eis. & locuti ſũt ad re
E τοὺς λέοντας, καὶ ἐθανάτουν ἐν αὐτοῖς. καὶ εἶπον τῷ βα-
gem aſſyrioꝝ dicẽtes: gẽtes q̃s trãſtuliſti & hitare fe
σιλεῖ ἀσσυρίων λέγοντες, τὰ ἔθνη ἃ ἀπῴκισας καὶ κατῴκι
ciſti in ciuitatib⁹ ſamarie: nõ cognouerũt iudiciũ
σας ἐν ταῖς πόλεσι σαμαρείας, οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ
dei terre. & miſit in eos leones: & ecce
θεοῦ τῆς γῆς. καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς λέοντας, καὶ ἰδοὺ
ſunt interficiẽtes eos: quia nõ ſciunt iuditiũ dei
εἰσὶ θανατοῦντες αὐτούς, καθότι οὐκ οἴδασι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ
terre. & precepit rex aſſyrioꝝ dicẽs duci
τῆς γῆς. καὶ ἐνετείλατο βασιλεὺς ἀσσυρίων λέγων, ἀπαγά
te illuc vnũ ſacerdotũ q̃s trãſtuli de ſamaria: &
γετε ἐκεῖ ἕνα τῶν ἱερέων ὧν ἀπῴκισα ἐκ σαμαρείας, καὶ
vadat & habitet ibi: & declarbit eis
πορευθήτω καὶ κατοικήτω ἐκεῖ, καὶ φωτιεῖ αὐτοῖς τὸ
iuditiũ dei terre. & duxerũt vnũ ſacerdotũ q̃s
κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. καὶ ἤγαγον ἕνα τῶν ἱερέων ὧν
trãſtulerũt de ſamaria: & ſedit in bethel.
ἀπῴκισαν ἀπὸ σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν βαιθήλ.
& erat ſacerdos illuminãs eos quõ timerẽt dñm. &
καὶ ἦν ὁ ἱερεὺς φωτίζων αὐτοῖς πῶς φοβηθῶσι τὸν κν. καὶ
erant facientes gens gens deos ſuos. & poſue
ἦσαν ποιοῦντες ἔθνος ἔθνος τοὺς θεοὺς αὐτῶν. καὶ ἔθη-
runt eos in domib⁹ excelſoꝝ: q̃ fecerũt ſa-
καν αὐτοὺς ἐν οἴκοις τῶν ὑψηλῶν, ὧν ἐποίησαν οἱ σα
marite gens gens in vrbibus ſuis in q̃b⁹ habitabãt
μαρεῖται ἔθνος ἔθνος ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐν αἷς κατῴκουν

nõ remãſit niſi trib⁹ iuda tantũmodo. Sed nec ipſe iuda cuſtodiuit mandata domini dei ſui: verũtñ ambulauit in erroribus iſrael quos opatus fuerat. Proiecitq; dñs oẽ ſemen iſrael: & afflixit eos & tradidit eos in manu diripiẽtiũ: donec pijceret eos a facie ſua. Ex eo iam tpe quo ſciſſus eſt iſrael a domo dd̃: & cõſtituerũt ſibi regẽ hieroboã filiũ nabath. Separauit ei hieroboã iſrael a dño: & peccare eos fecit pctm̃ magnũ. Et ambulauerũt filii iſrael in vniuerſis pctis hieroboã q̃ fecerat: & non receſſerunt ab eis vſq; quo dñs auferret iſrael a facie ſua: ſicut locutus fuerat ĩ mãu oĩum ſeruorũ ſuoꝝ ꝓphetarũ. Trãſlatuſq; ẽ iſrael de terra ſua in aſſyrios vſq; in diẽ hãc. Adduxit aũt rex aſſyriorũ viros de babilone & de curtha & de ahiat: & de emath & de ſepharuai: & collocauit eos in ciuitatibus ſamarie p filiis iſrael. q poſſederũt ſamariã & hitauerũt in vrbibus eius. Cũq; ibi hĩtare cepiſſent nõ timebãt dñm. & ĩmiſit eis dñs leones q interficiebãt eos. Nũciatumq; ẽ regi aſſyriorũ & dictũ. Gẽtes quas tranſtuliſti & hĩtare feciſti in cĩtatibus ſamarie ignorãt legitima dei terre: & ĩmiſit in eos dñs leones: & ecce interficiunt eos eo q̄ ignorent ritum dei terre. Precepit autem rex aſſyriorum dicens. Ducite illuc vnum de ſacerdotibus quos inde captiuos adduxiſtis: vt vadat & hĩtet cũ eis: & doceat eos legitima dei terre. Igitur cũ veniſſet vnus de ſacerdotib⁹ his q captiui ducti fuerãt de ſamaria: hĩtauit in bethel: & docebat eos quõ colerent dñm. Et vnaq̃q; gẽs fabricata ẽ deũ ſuũ. Poſuerũtq; eos in phanis excelſis q̃ fecerãt ſamarite gens & gẽs in vrbibus ſuis in q̃bus habitabãt.

נשאר רק שבט יהודה לבדו׃ גם — שאר בדד
יהודה לא שמר את מצות יהוה — צוה
אלהיהם וילכו בחקות ישראל — חקק
אשר עשו׃ וימאס יהוה בכל זרע — עשה מאס
ישראל ויענם ויתנם ביד שסים
עד אשר השליכם מפניו׃ כי קרע — ענה נתן
ישראל מעל בית דוד וימליכו את — שסה שלך
ירבעם בן נבט וידח ירבעם את — מלך
ישראל מאחרי יהוה והחטיאם — נדח
חטאה גדולה׃ וילכו בני ישראל בכל — חטא
חטאות ירבעם אשר עשה לא סרו — גדל
ממנה׃ עד אשר הסיר יהוה את — סור
ישראל מעל פניו כאשר דבר ביד
כל עבדיו הנביאים ויגל ישראל מעל — פנה
אדמתו אשורה עד היום הזה׃ ויבא — צבא גלה
מלך אשור מבבל ומכותה ומעוא — בוא
ומחמת וספרוים וישב בערי שמרון
תחת בני ישראל וירשו את שמרון — עיר
וישבו בעריה׃ ויהי בתחלת שבתם
שם לא יראו את יהוה וישלח — היה חלל
יהוה בהם את האריות ויהיו הרגים — ישב שלח
בהם׃ ויאמרו למלך אשור לאמר — אבה
הגוים אשר הגלית ותושב בערי — אמר
שמרון לא ידעו את משפט אלהי — גלה ישב
הארץ וישלח בם את האריות והנם — שפט
ממיתים אתם כאשר אינם ידעים
את משפט אלהי הארץ׃ ויצו מלך — מות את
אשור לאמר הליכו שמה אחד — צוה
מהכהנים אשר הגליתם משם וילכו — הלך
וישבו שם וירם את משפט אלהי — גלה
הארץ׃ ויבא אחד מהכהנים אשר — ירה
הגלו משמרון וישב בבית אל ויהי — בוא
מורה אתם איך ייראו את יהוה׃
ויהיו עשים גוי גוי אלהיו ויניחו — ירה ירא
בבית הבמות אשר עשו השמרנים — עשה ינח
גוי גוי בעריהם אשר הם ישבים — במה
עיר

Digitized by Google

שם׃ ואנשי בבל עשו את סכות
בנות ואנשי כות עשו את נרגל
ואנשי חמת עשו את אשימא׃
והעוים עשו נבחז ואת תרתק
והספרוים שרפים את בניהם
באש לאדרמלך וענמלך אלהי
ספרוים׃ ויהיו יראים את יהוה — היה
ויעשו להם מקצותם כהני במות — קצה
ויהיו עשים להם בבית הבמות׃ את
יהוה היו יראים ואת אלהיהם
היו עבדים כמשפט הגוים אשר — שפט
הגלו אתם משם׃ עד היום הזה — גלה
הם עשים כמשפטים הראשנים
אינם יראים את יהוה ואינם
עשים כחקתם וכמשפטם וכתורה — חקק ירה
וכמצוה אשר צוה יהוה את בני — צוה
יעקב אשר שם שמו ישראל׃ — שום
ויכרת יהוה אתם ברית ויצום — כרת ברת
לאמר לא תיראו אלהים אחרים — ירא
ולא תשתחוו להם ולא תעבדום ולא — שחה עבד
תזבחו להם׃ כי אם את יהוה אשר — זבח
העלה אתכם מארץ מצרים בכח — עלה כוח
גדול ובזרוע נטויה אתו תיראו ולו — גדל זרע
תשתחוו ולו תזבחו׃ ואת החקים ואת — נטה
המשפטים והתורה והמצוה אשר
כתב לכם תשמרון לעשות כל — שמר עשה
הימים ולא תיראו אלהים אחרים׃ — יום
והברית אשר כרתי אתכם לא
תשכחו ולא תיראו אלהים אחרים׃ — שכח
כי אם את יהוה אלהיכם תיראו והוא — ירא נצל
יציל אתכם מיד כל איביכם׃ ולא
שמעו כי אם כמשפטם הראשון — שפט
הם עשים׃ ויהיו הגוים האלה יראים — היה
את יהוה ואת פסיליהם היו עבדים — פסל
גם בניהם ובני בניהם כאשר עשו
אבתם הם עשים עד היום הזה׃

Viri enim babylõij fecerunt ſochot benoth: viri autem cutheni fecerunt nergel: & viri de emath fecerũt aſima. Porro euei fecerũt nebaã & tachã. Hi aũt qui erãt de ſapharuaim cõburebant filios ſuos igni. Adramelech & anamelech diis ſepharuaim: & nihilominus colebant dominũ. Fecerunt aũt ſibi de nouiſſimis ſacerdotes excelſorũ: & ponebant eos in phanis ſublimibus. Et cũ dñm colerent: diis quoqȝ ſuis ſeruiebant iuxta cõſuetudinem gentium: de qbus traſlati fuerant ſamariã. Vſqȝ in pñtẽ diem more ſequuntur antiquum: non timẽt dominum: neqȝ cuſtodiunt cerimõias eius atqȝ iudicia & legẽ & mandatum quod p̃cepat dñs filiis iacob quem cognominauit iſrael: & pcuſſerat cũ eis pactum & mãdauerat eis dicens. Nolite timere deos alienos: & nõ adoretis eos nec colatis eos: & non immoletis eis. Sed dominũ deũ veſtrum qui eduxit vos de terra egypti in fortitudine magna & i brachio extẽto: ipſum timete & illũ adorate: & ipſi immolate. Cerimõias quoqȝ & iudicia & legẽ & mãdatũ quod ſcripſit vobis cuſtodite: vt faciatis cunctis diebus: & nõ timeatis deos alienos: & pactũ qđ percuſſit vobiſcum nolite obliuiſci: nec colatis deos alienos. Sed dñm deũ veſtrum timete: & ipſe eruet vos de manu omnium inimicorũ veſtrorũ. Illi vero nõ audierũt: ſed iuxta cõſuetudinẽ ſuã priſtinã ꝑpetrabãt. Fuerũt igiť gẽtes iſte timẽtes dñm: ſed nihilominꝰ & idolis ſuis ſeruiẽtes. Nã filii eorũ & nepotes ſicut fecerũt patres ſui: ita faciũt vſqȝ in preſentẽ diem. 18.

in eis. ⁊ viri babylonis fecerunt ſoc
ἐν αὐτοῖς. καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν σοκ
choth banoth. ⁊ viri chuth fecerũt nergel.
χὼθ βανὼθ. καὶ ἄνδρες χοὺθ ἐποίησαν τὸν νηρεγὲλ.
⁊ viri emath fecerũt aſima. ⁊ euei
καὶ ἄνδρες αἱμὰθ ἐποίησαν τὴν ἀσιμά. καὶ οἱ εὐαῖοι
fecerũt nibchaz ⁊ tharthac. ⁊ ſeppharuim cõburebãt in igne filios ſuos adra
ἐποίησαν τὴν νιβχὰζ καὶ τὴν θαρθάκ. καὶ οἱ σεπφαρουὶμ κατέκαιον ἐν πυρὶ τὰ τέκνα αὐτῶν τῷ ἀδρα-
melech deo ſeppharuim: ⁊ erant timentes dominũ. ⁊ fecerũt ex ſe ſacerdotes excelſoꝝ de
μέλεχ θεῷ σεπφαρουίμ, καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον. καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν ἀπὸ
parte: ⁊ fecerũt ſibi in domibꝰ excelſorũ.
μέρους, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν.
dñm ipſi timebant: ⁊ deos ſuos colebãt iuxta iudiciũ gẽtiũ: vnde tranſtulit eos inde. vſqȝ in diem hanc ſic
τὸν κύριον αὐτοὶ ἐφοβοῦντο, καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἐθνῶν, ὅθεν ἀπῴκισεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν. ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης οὕτως
faciebãt iuxta iudiciũ eoꝝ qđ ab initio. nõ erant timentes dñm: ⁊ nõ fecerũt iuxta iuſtificationes ⁊ iudicia ⁊ precepta ⁊ ſecũdum legẽ quã p̃ceperat dñs filijs iacob:
ἐποίουν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν τὸ ἀπ᾽ ἀρχῆς. οὐκ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ οὐκ ἐποίησαν κατὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰς ἐντολὰς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς ἰακώβ,
cui impoſuit nomẽ iſrael: ⁊ pepigit dñs cum eis fedus. ⁊ mãdauit eis dicẽs: nõ timebitis deos alienos: ⁊ nõ adorabitis eos:
ᾧ ἐπέθηκεν ὄνομα ἰσραήλ, καὶ διέθετο κύριος μετ᾽ αὐτῶν διαθήκην. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων, οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς,
⁊ nõ coletis eos: ⁊ nõ imolabitis eis:
καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ θύσετε αὐτοῖς,
niſi dño q̃ eduxit vos de terra egypti in fortitudine magna ⁊ in brachio excelſo: eũ timebitis: ⁊ eũ adorabitis: ⁊ ei immolabitis: ⁊ iuſtificatiões eiꝰ ⁊ iudicia ⁊ mãdata ⁊ legẽ quã ſcripſit vobis cuſtodietiſ vt faciatiſ oibꝰ diebꝰ: ⁊ nõ timebitis deos alienos: ⁊ pactum qđ pepigit vobiſcũ nõ obliuiſcemini: ⁊ nõ timebitis deos alienos: niſi dñm deũ vr̃m eum timebitis: ⁊ ipſe eruet vos de manu omnium inimicorũ vr̃oꝝ: ⁊ nõ audierũt niſi in
ὅτι ἀλλ᾽ ἢ κυρίῳ τῷ ἀγαγόντι ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε, καὶ αὐτῷ θύσετε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον ὃν ἔγραψεν ὑμῖν φυλάξεσθε ποιεῖν πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, καὶ τὴν διαθήκην ἣν ἔθετο μεθ᾽ ὑμῶν οὐκ ἐπιλήσεσθε, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, ὅτι ἀλλ᾽ ἢ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν ἀλλ᾽ ἢ ἐν τοῖς
iuſtificatiõibus ſuis primis ipſi ꝑpetrabãt.
δικαιώμασιν αὐτῶν τοῖς πρώτοις αὐτοὶ ἐποίουν.
⁊ fuerũt gẽtes iſte timentes dñm: ⁊ ſculptilibus ſuis ſeruiebant. etiã filij eorum ⁊ filij filioꝝ eoꝝ ſicut fecerũt patres eorũ ipſi faciũt vſqȝ in diem hanc.
καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἐδούλευον. καί γε οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν καθὼς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν αὐτοὶ ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ca.18.

Digitized by Google

Et factū ē in anno tertio oſee filij hela re
A Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ ὡσηὲ υἱοῦ ἠλὰ βασι
gis iſrael: regnauit ezechias filiꝰ achaz regis
1. Pa. λέως ἰσραὴλ, ἐβασίλευσεν ἐζεκίας υἱὸς ἄχαζ βασιλέως
29. c. iuda: filius viginti ꝛ quinq̄ ānoꝝ erat cū regnaret
ἰούδα, υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν
ipſe: ꝛ viginti ꝛ nouē ānis regnauit in hieruſa
αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσα-
lem: ꝛ nomē m̄ris eius abi filia zacharie. ꝛ
λήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀβὶ θυγάτηρ ζαχαρίου. καὶ
fecit rectū ezechias corā dn̄o iuxta omnia
ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐζεκίας ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα
queciq̄ fecit dauid pater eius. ipſe abſtulit
ὅσα ἐποίησεν δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. αὐτὸς ἐξῆρε τὰ
excelſa ꝛ cōtriuit ſtatuas ꝛ lucos ſuccidit.
ὑψηλὰ καὶ συνέτριψε τὰς στήλας καὶ τὰ ἄλση ἐξέκοψε.
ꝛ concidit ezechias ſerpētē eneum: quē fe
καὶ συνέκοψεν ἐζεκίας τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, ὃν ἐποίη-
cit moyſes: q2 vſq̄ ad dies illos fuerūt filij
σε μωυσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ
iſrael adolētes icēſū ei: ꝛ vocauerūt eū ene
ἰσραὴλ θυμιῶντες αὐτῷ, καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν νεε-
B um. in dn̄o deo iſrael ſperauit. nō fuit poſt
σθάν. ἐν κυρίῳ θεῷ ἰσραὴλ ἤλπισεν. οὐκ ἐγένετο μετ'
eum ſimilis ipſi in regibus iuda: ꝛ in
αὐτὸν ὅμοιος αὐτῷ ἐν τοῖς βασιλεῦσιν ἰούδα, καὶ ἐν
his q̄ fuerūt ante eum. ꝛ adheſit do
τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἐκολλήθη τῷ κυ-
mino: nō receſſit a tergo eius: ꝛ cuſtodiuit
ρίῳ, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε
mādata eius que preceperat dn̄s moy
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυ-
ſi: ꝛ erat dn̄s cum eo: in oībꝰ que fe
σῇ, καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίη-
cit itellexit. ꝛ rebellauit ꝯ regem aſſyrioꝝ: ꝛ
σε συνῆκεν. καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ ἀσσυρίων, καὶ
nō ſeruiuit ei. ipſe percuſſit phili
οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ. αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύ-
ſteos vſq̄ ad gazā ꝛ vſq̄ ad terminū eiꝰ a turre
λους ἕως γάζης καὶ ἕως ὁρίου αὐτῆς ἀπὸ πύργου
cuſtodum ꝛ vſq̄ ad ciuitatē munitā. ꝛ factū ē
φυλασσόντων καὶ ἕως πόλεως ὀχυρᾶς. καὶ ἐγένετο
in anno quarto regnante ezechia: ip
ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεύοντος ἐζεκίου, αὐ-
ſe annꝰ ſeptimus oſee filio hela regi iſ
τὸς ἐνιαυτὸς ἕβδομος τῷ ὡσηὲ υἱῷ ἠλὰ βασιλεῖ ἰσ-
rael: aſcēdit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ cōtra ſa-
ραήλ, ἀνέβη σαλμανασὰρ βασιλεὺς ἀσσυρίων ἐπὶ σα-
C mariam: ꝛ obſidebat eam ꝛ cepit e-
μάρειαν, καὶ ἐπολιόρκει αὐτὴν καὶ κατελάβετο αὐ-
am in fine trium ānoꝝ. in āno ſexto eze-
τὴν εἰς τέλος τριῶν ἐτῶν. ἐν ἔτει ἕκτῳ τοῦ ἐζε-
chie: ipſe annus nonus oſee regi iſ
κίου, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἔννατος τῷ ὡσηὲ βασιλεῖ ἰσ-
rael: capta eſt ſamaria. ꝛ trāſtulit rex
ραήλ, συνελήφθη σαμάρεια. καὶ ἀπῴκισε βασιλεὺς
aſſyrioꝝ ſamariam in aſſyrios: ꝛ collocauit e-
ἀσσυρίων τὴν σαμάρειαν εἰς ἀσσυρίους, καὶ ἔθετο αὐ-
os in elaa ꝛ in habor fluuijs gozā ꝛ in
τοὺς ἐν ἐλαὰ καὶ ἐν ἀβὼρ ποταμοῖς γωζὰν καὶ ἐν
teris medoꝝ: eo ꝙ nō audierūt vocē dn̄i
ὄροις μήδων, ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου
dei ſui: ꝛ ꝑtergreſſi ſūt pactum
τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ παρέβησαν τὴν διαθήκην
eius: omnia q̄cūq̄ precepit moyſes ſeruus
αὐτοῦ, πάντα ὅσα ἐνετείλατο μωυσῆς ὁ δοῦλος
dn̄i: ꝛ nō audierūt ꝛ nō fecerunt. ꝛ
2. Pa. κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐποίησαν. καὶ
32. a. in quarto decimo anno regis ezechie
Eſai. ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλέως ἐζεκίου
36. a. aſcendit ſennacherib rex
ἀνέβη σενναχηρὶβ βασιλεὺς ασ-

Anno tertio oſee filii hela regis iſrael: regnauit ezechias filius achaz regis iuda. Viginti quinq̄ annorū erat cum regnare cepiſſet: & viginti nouē annis regnauit in ieruſalem: nomen matris eius abiſa filia zacharie. Fecitq̄ quod erat bonū coram dn̄o: iuxta oīa que fecerat dauid pater eius. Ipſe diſſipauit excelſa & cōtriuit ſtatuas & ſuccidit lucos: cōfregitq̄ ſerpētē eneum quem fecerat moyſes. Siquidem vſq̄ ad illud tempus filii iſrael adolebāt ei incēſum. Vocauitq̄ nomē eius nohestā. Et in dn̄o deo iſrael ſperauit. Itaq̄ poſt eū non fuit ſimilis ei de cūctis regibus iuda: ſed neq̄ in his qui an̄ eū fuerūt. Et adheſit dn̄o: & nō receſſit a veſtigiis eius: fecitq̄ mandata eius q̄ preceperat dn̄s moyſi. Vnde & erat dn̄s cū eo: & in cunctis ad q̄ ꝓcedebat ſapiēter ſe agebat. Rebellauit quoq̄ cōtra regē aſſyriorū: & nō ſeruiuit ei. Ipſe ꝑcuſſit philiſteos vſq̄ ad gazā: & oēs terminos eorum: a turre cuſtodū: vſq̄ ad ciuitatē munitā. Anno q̄rto regis ezechie q erat annus ſeptimus oſee filii hela regis iſrael: aſcēdit ſalmanaſar rex aſſyriorum ſamariā: & oppugnauit eam: & cepit. Nam poſt annos tres anno ſexto ezechie. id eſt nono anno oſee regis iſrael: capta eſt ſamaria: & tranſtulit rex aſſyriorū iſrael in aſſyrios: collocauitq̄ eos in hayla & in abor fluuiis gozā in ciuitatibus medorū: q̄a nō audierunt vocem domini dei ſui: ſed ꝑtergreſſi ſunt pactum eius. Oīa q̄ ꝑceperat moyſes ſeruus dn̄i non audierunt neq̄ fecerunt. Anno quartodecimo regis ezechie aſcendit ſennacherib rex

Cap. xviij

ויהי בשנת שלש להושע | היה שנה
בן אלה מלך ישראל מלך חזקיה
בן אחז מלך יהודה: בן עשרים
וחמש שנה היה במלכו ועשרים
ותשע שנה מלך בירושלם ושם
אמו אבי בת זכריה: ויעש הישר | עשה
בעיני יהוה ככל אשר עשה דוד
אביו: הוא הסיר את הבמות ושבר | סור במה
את המצבת וכרת את האשרה | נצב
וכתת נחש הנחשת אשר עשה
משה כי עד הימים ההמה היו בני | יום היה
ישראל מקטרים לו ויקרא לו | קטר קרא
נחשתן: ביהוה אלהי ישראל בטח
ואחריו לא היה כמהו בכל מלכי | כמו
יהודה ואשר היו לפניו: וידבק | פנה דבק
ביהוה לא סר מאחריו וישמר | סור שמר
מצותיו אשר צוה יהוה את משה: | צוה
והיה יהוה עמו בכל אשר יצא
ישכיל וימרד במלך אשור ולא | שכל מרד
עבדו: הוא הכה את פלשתים עד | נכה
עזה ואת גבוליה ממגדל נוצרים | גבל גדל
עד עיר מבצר: ויהי בשנה הרביעית | נצר בצר
למלך חזקיהו היא השנה השביעית | רבע
להושע בן אלה מלך ישראל | שבע
עלה שלמנאסר מלך אשור על
שמרון ויצר עליה: וילכדה מקצה | צור לכד
שלש שנים בשנת שש לחזקיה | שנה
היא שנת תשע להושע מלך
ישראל נלכדה שמרון: ויגל מלך | גלה
אשור את ישראל אשורה וינחם | נחה
בחלח ובחבור נהר גוזן וערי מדי: | עיר
על אשר לא שמעו בקול יהוה
אלהיהם ויעברו את בריתו את כל | עבר ברת
אשר צוה משה עבד יהוה ולא שמעו
ולא עשו: ובארבע עשרה שנה | עשה רבע
למלך חזקיה עלה סנחריב מלך

אשור על כל ערי יהודה הבצרות
ויתפשם׃ וישלח חזקיה מלך תפש שלח
יהודה אל מלך אשור לכישה לאמר
חטאתי שוב מעלי את אשר תתן נתן
עלי אשא וישם מלך אשור על נשא שום
חזקיה מלך יהודה שלש מאות ככר מאה
כסף ושלשים ככר זהב׃ ויתן חזקיה
את כל הכסף הנמצא בית יהוה מצא
ובאצרות בית המלך׃ בעת ההיא
קצץ חזקיה את דלתות היכל יהוה הכל
ואת האמנות אשר צפה חזקיה
מלך יהודה ויתנם למלך אשור׃
וישלח מלך אשור את תרתן ואת
רב סריס ואת רבשקה מן לכיש
אל המלך חזקיהו בחיל כבד
ירושלם ויעלו ויבאו ירושלם עלה בא
ויעלו ויבאו ויעמדו בתעלת הברכה עמד עלה
העליונה אשר במסלת שדה כובס׃ עלה סלל
ויקראו אל המלך ויצא אליהם כנס קרא
אליקים בן חלקיהו אשר על
הבית ושבנה הספר ויואח בן אסף
המזכיר׃ ויאמר אלהם רבשקה זכר
אמרו נא אל חזקיהו כה אמר
המלך הגדל מלך אשור מה גדל
הבטחון הזה אשר בטחת׃ אמרת
אך דבר שפתים עצה וגבורה שפה יעץ
למלחמה עתה על מי בטחת כי גבר לחם
מרדת בי׃ עתה הנה בטחת לך על
משענת הקנה הרצוץ הזה על מצרים שען רצץ
אשר יסמך איש עליו ובא בכפו סמך בוא
ונקבה כן פרעה מלך מצרים לכל
הבטחים עליו׃ וכי תאמרון אלי אל אמר
יהוה אלהינו בטחנו הלוא הוא אשר
הסיר חזקיהו את במתיו ואת סור במה
מזבחתיו ויאמר ליהודה ולירושלם זבח
לפני המזבח הזה תשתחוו פנה שחה

aſſyriorum ad vniuer
ſas ciuitates iuda muni
tas: & cepit eas. Tūc mi
ſit ezechias rex
iuda nuncios ad regē
aſſyriorū in lachis: di
cēs. Peccaui. Recede a
me: & oē qđ impoſueris
mihi feram. Indixit i
taq̧ rex aſſyriorum
ezechie regi iude tre
centa talenta
argēti: & triginta talē
ta auri. Deditq̧ ezechi
as oē argentū qđ reper
tū fuerat in domo dñi
& in theſauris regis.
In tempore illo
confregit ezechias val
uas templi domini
& laminas auri quas ip
ſe affixerat:
& dedit eas regi aſſyrio
rum.
Miſit autem rex aſſy
riorum tarthā &
rapſaris & rapſacen de
lachis
ad regem ezechiā cum
manu valida
ieruſalē. Qui cū aſcen
diſſent venerūt ieruſalē
& ſteterunt iuxta aque
ductum piſcine
ſuperioris que eſt i via
agri fullonis:
vocaueruntq̧ regē. E
greſſus eſt aūt ad eos
eliachim filius helchie
prepoſitus
domꝰ: & ſobna ſcriba
& ioahe filius aſaph
a commentariis: dixit
q̧ ad eos rapſaces.
Loquimini ezechie.
Hec dicit
rex magnus rex aſſy
riorū. Que eſt iſta fidu
cia qua niteris? Forſitan
iniſti
conſilium: vt prepares
te
ad preliū? In quo con
fidis vt audeas
rebellare? An ſperas i
baculo arundineo atq̧
confracto egypto?
Sup quē ſi incubuerit
hō cōminutus igredie
tur manū eius & pfora
bit eam. Sic eſt pharao
rex egypti oibꝰ q cō
fidunt in ſe: q̧ ſi dixeri
tis mihi in dño deo no
ſtro hēmus fiduciā: nō
ne iſte eſt cuius abſtulit
ezechias excelſa &
altaria & precepit iude
& ieruſalem
ante altare hoc adora
bitis

aſſyriorū in ciuitates iuda munitas: ꝛ ce
ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις ἰούδα τὰς ὀχυράς, καὶ συ
pit eas: ꝛ miſit ezechias rex iu
νέλαβεν αὐτάς, καὶ ἀπέστειλεν ἐζεκίας βασιλεὺς ἰου
da nuncios ad regem aſſyrioꝝ in la
δα ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα τῶν ἀσσυρίων εἰς λα
chis dicēs: peccaui recede a me: ꝛ quod
χὶς λέγων, ἡμάρτηκα ἀποστράφηθι ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὅσα
impoſueris ſup me feram. ꝛ iniecit rex
ἂν ἐπιθῇς ἐπ' ἐμὲ βαστάσω. καὶ ἐπέβαλε βασιλεὺς
aſſyriorū ſup ezechiā regem iuda trecenta talen
ἀσσυρίων ἐπὶ ἐζεκίαν βασιλέα ἰούδα τριακόσια τάλαν
ta argenti ꝛ triginta talenta auri. ꝛ
τα ἀργυρίου καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσίου. καὶ
dedit ezechias oē argētū qđ reptū fuerat i domo do
ἔδωκεν ἐζεκίας πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυ
mini ꝛ in theſauris domus regis. in tpe
ρίου καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. ἐν τῷ καιρῷ
illo confregit ezechias rex iuda va
ἐκείνῳ κατέκοψεν ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς ἰούδα τὰς θύ
luas tēpli dñi ꝛ q̄ firmata erāt q̄ deaurauit
ρας τοῦ ναοῦ κυρίου καὶ τὰ ἐστηριγμένα ἃ ἐχρύσωσεν
ezechias rex iuda. ꝛ dedit ea re
ἐζεκίας βασιλεὺς ἰούδα. καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τῷ βα
gi aſſyriorū. ꝛ miſit rex aſſyrioꝝ
σιλεῖ ἀσσυρίων. καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς ἀσσυρίων τὸν
tharthā ꝛ rapſaris ꝛ rapſacem de lachis ad
θαρθὰν καὶ τὸν ῥαψαρὶς καὶ τὸν ῥαψάκην ἐκ λάχις πρὸς
regem ezechiā in exercitu graui in hieruſa
τὸν βασιλέα ἐζεκίαν ἐν δυνάμει βαρείᾳ εἰς ἱερουσα
lem: ꝛ aſcēderūt ꝛ venerūt in hieruſalem: ꝛ
λήμ, καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλθον εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ
ſteterūt in aque ductu ſuperioris piſcine: q̄ eſt
ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς ἄνω κολυμβήθρας, ἥ ἐστιν
in via agri fullonis. ꝛ clamauerūt ad
ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. καὶ ἐβόησαν πρὸς
ezechiā: ꝛ egreſſus ē ad eos eliacim filius chelcie
ἐζεκίαν, καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ἐλιακὶμ υἱὸς χελκίου
ꝑpoſitꝰ domꝰ: ꝛ ſobnas ſcriba: ꝛ ioach
ὁ οἰκονόμος, καὶ σωβνὰς ὁ γραμματεὺς, καὶ ἰωὰχ
filius aſaph a cōmētariis. ꝛ dixit ad eos ra
υἱὸς ἀσὰφ ὁ ἀναμιμνήσκων. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ῥα
pſaces: dicite iā ad ezechiā: hec dicit rex
ψάκης, εἴπατε δὴ πρὸς ἐζεκίαν, τάδε λέγει ὁ βασι
magnus rex aſſyriorū: que fiducia
λεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς ἀσσυρίων, τίς ἡ πεποίθησις
hec qua cōfidis? verūtñ verbis labiorū ꝛ cōſilio
αὕτη ἣν πέποιθας; πλὴν λόγοις χειλέων καὶ βουλὴ
acies fit in bellum. ꝛ nūc in quo cō
παράταξις γίνεται εἰς πόλεμον. καὶ νῦν ἐπὶ τίνι πέ
fidis: q̧ ꝑuaricatꝰ es in me? ecce cōfidis tibi
ποιθας, ὅτι ἠθέτησας ἐν ἐμοί; ἰδοὺ πέποιθας σεαυ
ipſi in baculo arundineo fra
τῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμέ
cto hoc in egypto: q̧ ſi firmatꝰ fuerit vir ſup
νην ταύτην ἐπ' αἴγυπτον; ὡς ἐὰν ἐπιστηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ'
eum: ingredietur in manū eius ꝛ pforabit
αὐτήν, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ τρήσει
eam. ſic eſt pharao rex egypti om
αὐτήν. οὕτως ἐστὶ φαραὼ βασιλεὺς αἰγύπτου πᾶ
nibꝰ qui confidunt in eo. ꝛ ſi dixeris ad
σι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἐὰν εἴπῃς πρός
me: in dño deo nr̃o habemꝰ fiduciā: nōne ip
με, ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν, οὐχὶ αὐ
ſe ezechias abſtulit excelſa eius ꝛ al
τὸς ἐζεκίας ἀπέστησε τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ τὰ θυ
taria eius: ꝛ dixit iuda ꝛ hieru
σιαστήρια αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ ἰούδα καὶ τῇ ἱερου
ſalem corā altari iſto: adorate
σαλὴμ ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τούτου, προσκυνήσατε

D

E

in hieruſalem. ꝛ nūc cōmiſceas dn̄o meo re=
ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ νῦν μίχθητι τῷ κυρίῳ μου τῷ βα=
gi aſſyrioꝝ: ꝛ dabo tibi duo milia equoꝝ: ſi pote=
σιλεῖ ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνή
ris dare tibi aſcēſores ſup eos. ꝛ quō auer
σῃ δοῦναι σεαυτῷ ἐπιβάτας ἐπ᾽ αὐτούς. καὶ πῶς ἀπο
tis faciem toparche vnius ſeruoꝝ
στρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἑνὸς τῶν δούλων τοῦ
dn̄i mei minimoꝝ. ꝛ ſperaſti tibi in
κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων. καὶ ἤλπισας σεαυτῷ ἐπ᾽
egypto pp̄ currus ꝛ equites. ꝛ nūc nō ſine
αἴγυπτον ἐπὶ ἅρματα καὶ ἱππέας. καὶ νῦν μὴ ἄνευ
dn̄o aſcēdimus in locum hūc vt de=
τοῦ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ δια
F molirer eū? dn̄s dixit ad me: aſcēde ad
φθεῖραι αὐτόν; κύριος εἶπεν πρός με, ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν
terrā hanc ꝛ demolire eam. ꝛ dixit eliacīʒ filiꝰ
γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν. καὶ εἶπεν ἐλιακὶμ ὁ
chelcie ꝛ ſobnas ꝛ ioach ad rapſacem: lo=
τοῦ χελκίου καὶ σοβνὰς καὶ ἰωὰχ πρὸς ῥαψάκην, λά
quere ad ſeruos tuos ſyriace: audimus eīn
λησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου συριστί, ἀκούομεν γὰρ
nos: ꝛ ne loquaris ad nos iudaice in aurībꝰ
ἡμεῖς, καὶ μὴ λάλει πρὸς ἡμᾶς ἰουδαϊστὶ ἐν τοῖς ὠσὶ τοῦ
ppl̄i q̄ ſup murum. ꝛ dixit ad eos
λαοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς
rapſaces: nūqd ad dn̄m tuū vel ad te miſit
ῥαψάκης, μὴ πρὸς τὸν κύριόν σου ἢ πρὸς σὲ ἀπέσταλκέ
me dn̄s meꝰ vt loquerer ſmōes hos: nōne ad
με κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς
viros qui ſedent ſup murū:
τοὺς ἄνδρας τοὺς καθημένους ἐπὶ τοῦ τείχους,
vt comedāt ſtercus ſuum ꝛ bibant vri=
ἵνα φάγωσι τὴν κόπρον αὐτῶν καὶ πίωσι τὸ οὖ=
nam ſuā vobiſcū ſimul? ꝛ ſtetit rapſaces ꝛ clama
ρον αὐτῶν μεθ᾽ ὑμῶν ἅμα; καὶ ἔστη ῥαψάκης καὶ ἐβόη
uit voce magna iudaice: ꝛ locutꝰ eſt ꝛ dixit:
σε φωνῇ μεγάλῃ ἰουδαϊστί, καὶ ἐλάλησε καὶ εἶπεν,
audite verba hec regis
ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους τοῦ βασιλέως τοῦ
magni regis aſſyrioꝝ: hec dicit rex:
μεγάλου βασιλέως ἀσσυρίων, τάδε λέγει ὁ βασι=
ne vos tollat ezecias: qꝛ non po=
λεύς, μὴ ὑμᾶς ἐπαιρέτω ἐζεκίας, ὅτι οὐ μὴ δυνή
Pa. terit eruere vos de manu mea. ꝛ nō fiduciā
x.c. σῃ ἐξελέσθαι ὑμᾶς ἐκ χειρός μου. καὶ μὴ ἐπελ=
tribuat vobis ezecias ſup dn̄m dicēs: eruens
πιζέτω ὑμᾶς ἐζεκίας ἐπὶ κύριον λέγων, ἐξαιρούμε
liberabit vos dn̄s: ꝛ non tradetur
νος ἐξελεῖται ὑμᾶς ὁ κύριος, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ
ciuitas hec in manꝰ regis aſſyrioꝝ. nō
ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως ἀσσυρίων. μὴ
audiatis ezeciam: qꝛ hec dicit rex aſſy
ἀκούετε ἐζεκίου, ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ἀσσυ=
rioꝝ: facite mecum bn̄dictionē: ꝛ egredimini ad
ρίων, ποιήσατε μετ᾽ ἐμοῦ εὐλογίαν, καὶ ἐξέλθετε πρός
me: ꝛ comedet vnuſqſq; vineā ſuam
με, καὶ φάγεται ἕκαστος τὴν ἄμπελον αὐτοῦ
G ꝛ vnuſqſq; ficū ſuā ꝛ bibet vnuſqſq;
καὶ ἕκαστος τὴν συκῆν αὐτοῦ καὶ πίεται ἕκαστος τὸ
aquam ciſterne ſue donec veniam: ꝛ capiaʒ
ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ ἕως ἂν ἔλθω, καὶ λάβω
vos itrā ſic̄ in terrā vrām: terrā frumēti ꝛ vi
ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, γῆν σίτου καὶ οἴ=
ni ꝛ panis ꝛ vineaꝝ: terrā olei ꝛ mel
νου καὶ ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, γῆν ἐλαίου καὶ μέ=
lis: ꝛ viuetis ꝛ nō moriemini. ꝛ nō audiatis
λιτος, καὶ ζήσεσθε καὶ οὐκ ἀποθανεῖσθε. καὶ μὴ ἀκούετε

[z]in ieruſalem. [a]Nunc igitur [b]tranſite [c]ad [d]dn̄m meū [f]regem [g]aſſyriorum: [h]& dabo [i]vobis [k]duo milia [l]equorū: & videte [m]an hēre [n]valeatis [q]aſcenſores [r]eorū. [s]Et quō poteſtis [t]reſiſtere [x]ante [z]vnū [t]ſatrapam de [a]ſeruis [b]dn̄i mei [c]minimis. An [e]fiduciam habes [f]in [g]egypto [h]propter currus [i]& equites? [k]Nunqd [l]ſine [m]domini voluntate [n]aſcendi [o]ad [p]locū [q]iſtum [r]vt demolirer eum? [s]Dn̄s [t]dixit [u]mihi. [x]Aſcēde [z]ad [y]terram [a]hanc: [b]& demolire eam. [c]Dixerunt aūt [d]heliachi [e]filius [f]helchie [g]& ſobna ſcriba [h]& ioahe [k]rapſaci. Precamur vt [l]loq̄ris nobis [o]ſeruis tuis [p]ſyriace: [q]ſiquidē [r]intelligimꝰ hāc linguā: [t]& non [u]loquaris [x]nobis [y]iudaice [z]audiente [a]populo [b]qui eſt [c]ſuper [d]murū. [e]Rn̄ditq; [f]eis [g]rapſaces dicens. [h]Nūquid ad [i]dn̄m tuū [k]& ad te [l]miſit me [m]dn̄s meus [n]vt loq̄rer [p]ſermones [q]hos & [r]nō potius [s]ad [t]viros [u]qui ſedent [x]ſuper [y]murum [z]vt comedant [b]ſtercora ſua: [c]& bibant [e]vrinam ſuam [f]vobiſcū. [g]Stetit itaq; [h]rapſaces [i]& exclamauit [k]voce [k]magna [l]iudaice: [m]& ait. [n]Audite [o]verba [p]regis [q]magni [r]regis [s]aſſyriorum. [t]Hec [u]dicit [r]rex. [y]Non [a]vos [z]ſeducat [b]ezechias. [b]Non [c]eni [e]poterit [f]eruere [g]vos [h]de manu mea: [i]neq; [k]fiduciā [l]vobis [k]tribuat [n]ſuper [o]dominū [p]dicens. [q]Eruens [r]liberabit nos [s]dn̄s: [t]& non [u]tradetur [r]ciuitas [z]hec [a]in māu [b]regis [c]aſſyriorum. [d]Nolite [e]audire [g]ezechiā. [h]Hec [b]enim [k]dicit [l]rex [m]aſſyriorū. [n]Facite [o]mecū qd̄ vobis ē [r]vtile: [q]& egredimini [r]ad me. [s]Et comedet [t]vnuſquiſq; de [u]vinea ſua: [x]& de [y]ficu ſua: [z]& bibetis [b]aq̄s de [c]ciſternis veſtris: [d]donec [e]veniā [f]& trāſferā [g]vos [h]in [i]terrā q̄ [k]ſimilis eſt terre vr̄e in [l]terrā [m]fructiferā & fertilē [n]vini: [o]terrā [p]pāis [p]& vinearū: [q]terrā [r]oliuarū & [s]olei [t]ac mellis: [u]& viuetis: [x]& nō [y]moriemini. [z]Nolite [a]audire

בִּירוּשָׁלִָם׃ וְעַתָּה הִתְעָרֶב נָא אֶת — עָרַב
אֲדֹנִי אֶת מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ — נָתַן
אַלְפַּיִם סוּסִים אִם תּוּכַל לָתֶת לְךָ — יָכֹל
רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי — שׁוּב פָּנָה
פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים — פָּחָה
וַתִּבְטַח לְךָ עַל מִצְרַיִם לְרֶכֶב — בָּטַח
וּלְפָרָשִׁים׃ עַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה
עָלִיתִי עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַשְׁחִתוֹ — עָלָה קוּם
יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה עַל הָאָרֶץ — שָׁחַת
הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים
בֶּן חִלְקִיָּהוּ וְשֶׁבְנָה וְיוֹאָח אֶל רַבְשָׁקֵה
דַּבֶּר נָא אֶל עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי
שֹׁמְעִים אֲנַחְנוּ וְאַל תְּדַבֵּר עִמָּנוּ
יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל — דָּבַר
הַחֹמָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה הַעַל — יָהָה
אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר
אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל
הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל הַחֹמָה לֶאֱכֹל
אֶת חֲרֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת אֶת שֵׁינֵיהֶם — חוּר שָׁתָה
עִמָּכֶם׃ וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְּקוֹל — עָמַד קָרָא
גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ — גָּדַל אָמַר
דְּבַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה
אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל יַשִּׁא לָכֶם — נָשָׂא
חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא יוּכַל לְהַצִּיל — יָכֹל נָצַל
אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאַל יַבְטַח אֶתְכֶם — בָּטַח
חִזְקִיָּהוּ אֶל יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל
יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן אֶת — נָתַן
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
אַל תִּשְׁמְעוּ אֶל חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר — שָׁמַע
מֶלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה — עָשָׂה
וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ גַּפְנוֹ וְאִישׁ — יָצָא
תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי בֹרוֹ׃ עַד — שָׁתָה בּוּר
בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל אֶרֶץ — בּוֹא
כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ — יָרַשׁ
לֶחֶם וּכְרָמִים אֶרֶץ זֵית יִצְהָר וּדְבַשׁ — צָהַר
וִחְיוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְאַל תִּשְׁמְעוּ — חָיָה מוּת

Digitized by Google

אֶל חִזְקִיָּהוּ כִּי יַסִּית אֶתְכֶם לֵאמֹר   סות
יְהוָה יַצִּילֵנוּ: הַהַצֵּל הִצִּילוּ אֱלֹהֵי
הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ
אַשּׁוּר: אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה
אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה כִּי הִצִּילוּ   נוע נצל
אֶת שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי: מִי בְּכָל אֱלֹהֵי
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִצִּילוּ אֶת אַרְצָם
מִיָּדִי כִּי יַצִּיל יְהוָה אֶת יְרוּשָׁלִַם
מִיָּדִי: וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם וְלֹא עָנוּ אֹתוֹ   חרשׁ ענה
דָּבָר כִּי מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר   צוה
לֹא תַעֲנֻהוּ: וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן   ענה בוא
חִלְקִיָּה אֲשֶׁר עַל הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא
הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל   זכר
חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ   קרע נגד
Cap. xix. דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ   היה
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו   קרע
וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה: וַיִּשְׁלַח   כסה בוא
אֶת אֶלְיָקִים אֲשֶׁר עַל הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא   שלח
הַסֹּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים
בַּשַּׂקִּים אֶל יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא בֶּן אָמוֹץ: נבא
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם   אמר
צָרָה וְתוֹכֵחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי   צור יכח
בָאוּ בָנִים עַד מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אַיִן   בוא שבר
לְלֵדָה: אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת   כוח ילד
כָּל דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ   אלי שמע
אַשּׁוּר אֲדֹנָיו לְחָרֵף אֱלֹהִים חַי
וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה   יכח
אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד   פלל
הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי   מצא
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל יְשַׁעְיָהוּ: וַיֹּאמֶר
לָהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל
אֲדֹנֵיכֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אַל תִּירָא   ירא
מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר   פנה
גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֹתִי: הִנְנִי
נֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה
וְשָׁב לְאַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב   שוב נפל

ezechiam qui vos decipit: dicens. Dñs liberabit nos. Nūqd liberauerunt dii gentium terrā ſuā de manu regis aſſyriorū? Vbi eſt deus emath & arphat? Vbi eſt deus ſepharuaim ana & aua? Nūqd liberauerūt ſamariam de manu mea? qui nā illi ſunt in vniuerſis diis terrarū q eruerunt regionē ſuā de manu mea: vt poſſit eruere dñs ierusalē de manu mea? tacuit itaqȝ populus & nō rñdit ei quicqȝ. Siquidē p̄ceptū regis acceperant: vt nō rñderēt ei. Venitqȝ eliachim filius helchie prepoſitus domus & ſobna ſcriba & ioahe filius aſaph a commētariis ad ezechiam ſciſſis veſtibus: & nunciauerunt ei verba rapſacis. 19.

QVe cum audiſſet ezechias rex ſcidit veſtimēta ſua: & optus eſt ſacco. Ingreſſuſqȝ eſt domū dñi & miſit eliachim p̄poſitum domus: & ſobnam ſcribam: & ſenes de ſacerdotibus opertos ſaccis ad eſaiā p̄phetā filium amos. Qui dixerūt. Hec dicit ezechias. Dies tribulatiōis & increpationis & blaſphemie dies iſte. Venerūt filii vſqȝ ad partū: & vires nō habet parturiēs. Si forte audiat dñs deus tuus vniuerſa verba rapſacis quem miſit rex aſſyriorū dñs ſuus vt exp̄braret deū viuentē & argueret verbis q̄ audiuit dominus deus tuus: & fac orationē pro reliquiis que rep̄te ſūt. Venerunt ergo ſerui regis ezechie ad eſaiā. Dixitqȝ eis eſaias. Hec dicetis dño vr̄o: hec dicit dñs. Noli timere a facie ſermonū quos audiſti quibus blaſphemauerūt pueri regis aſſyriorum me. Ecce ego immittā ei ſpiritū: & audiet nūciū & reuertetur in terrā ſuā: & deiciam eum gladio

ezechie: qꝛ decipit vos dicēs: dñs liberauit vos.
ἐζεκίου, ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς λέγων, κύριος ἐξελεῖται ὑμᾶς.
nūqd eruētes liberauerūt dei gētiū vnuſqſqȝ terrā
μὴ ῥυόμενοι ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν γῆν
ſuam de manu regis aſſyriorū? vbi ſunt
αὐτοῦ ἐκ χειρὸς βασιλέως ἀσσυρίων; ποῦ εἰσὶν οἱ
dei emath ⁊ arphad? ⁊ vbi ſunt dei ſeppharuin hana ⁊ aua? nūqd liberauerūt ſamariam de
θεοὶ αἱμὰθ καὶ ἀρφάδ; καὶ ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ σεπφαρουὶν ἀνὰ καὶ αὐά; μὴ ἐξείλοντο τὴν σαμάρειαν ἐκ
manu mea? quis in vniuerſis diis terrarū q̄ eruerit terrā ſuā de manu mea: qꝛ eruet dominus hieruſalem de manu mea? ⁊ tacuerunt
χειρός μου; τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν ὃς ἐξείλετο τὴν γῆν αὐτοῦ ἐκ χειρός μου, ὅτι ἐξελεῖται κύριος τὴν ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρός μου; καὶ ἐσιώπησαν
⁊ nō rñderunt ei verbū: quia p̄ceptū regis hoc dicētis: nō rñdebitis ei.
καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως αὕτη λέγοντος, οὐκ ἀποκριθήσεσθε αὐτῷ.
⁊ ingreſſus eſt eliachim filius chelcie p̄poſitus domus ⁊ ſobna ſcriba: ⁊ ioach filius aſaph a cōmentariis ad ezechiā ſciſſis veſtibus ⁊ nūciauerūt ei verba rapſacis.
καὶ εἰσῆλθεν ἐλιακὶμ ὁ τοῦ χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ σοβνὰς ὁ γραμματεύς, καὶ ἰωὰχ ὁ τοῦ ἀσὰφ ὁ ἀναμιμνήσκων πρὸς ἐζεκίαν διερρηχότες τὰ ἱμάτια καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους ῥαψάκου.
Ca.19.

ET factū ē vt audiuit rex ezechias: ſcidit veſtimēta ſua ⁊ indutus eſt ſacco ⁊ ingreſſus ē in domū dñi: ⁊ miſit eliachim p̄poſitū domus: ⁊ ſomnā ſcribam ⁊ ſeniores ſacerdotū opertos ſaccis ad eſaiam filiū amos prophetā. ⁊ dixerūt ad eum: A   Eſai. 37.a.
Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε ὁ βασιλεὺς ἐζεκίας, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἐλιακὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ σοβνὰν τὸν γραμματέα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους πρὸς ἠσαΐαν υἱὸν ἀμὼς τὸν προφήτην. καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν,
hec dicit ezecias: dies tribulatiōis ⁊ increpatiōis ⁊ irritationis dies iſte: qꝛ venerūt filii vſqȝ ad dolores partus ⁊ nō eſt robur parienti: ſi forte audiet dñs deus tuus vniuerſa verba rapſacis: quē miſit eū rex aſſyriorū dominus ſuus vt exp̄braret deū viuētē: ⁊ argueret in verbis que audiuit dñs deus tuus: ⁊ accipies orationem pro reliquiis que reperte ſunt. ⁊ venerūt ſerui regis ezechie ad eſaiam. ⁊ dixit eis eſaias: ſic dicetis ad dominū vr̄m: hec dicit dñs: ne timeas a
τάδε λέγει ἐζεκίας, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη, ὅτι ἦλθον οἱ υἱοὶ ἕως ὠδίνων καὶ οὐκ ἔστιν ἰσχὺς τῇ τικτούσῃ, εἴ πως εἰσακούσεται κύριος ὁ θεός σου πάντας τοὺς λόγους ῥαψάκου, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς ἀσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ ἐλέγχειν ἐν λόγοις οὓς ἤκουσεν κύριος ὁ θεός σου, καὶ λήψῃ προσευχὴν ὑπὲρ τοῦ λείμματος τοῦ εὑρισκομένου. καὶ ἦλθον οἱ παῖδες βασιλέως ἐζεκίου πρὸς ἠσαΐαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἠσαΐας, οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, τάδε λέγει κύριος, μὴ φοβηθῇς ἀπὸ   B
ſermōibus q̄s audiſti: quibus blaſphemauerūt in me pueri regis aſſyriorū: ecce ego do ſpiritū in eo: ⁊ audiet nunciū: ⁊ reuertetur in terrā ſuā: ⁊ deiiciam eū in gladio
τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, ὧν ἐβλασφήμησαν εἰς ἐμὲ τὰ παιδάρια τοῦ βασιλέως ἀσσυρίων, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι πνεῦμα ἐν αὐτῷ, καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν, καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ

Digitized by Google

in terra ſua. ⁊ reuerſus eſt rapſaces ⁊ inuenit
ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστρεψε ῥαψάκης καὶ εὗρε τὸν
regem aſſyrioꝝ pugnātē cōtra lobna: q2 audie
βασιλέα ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ λοβνά, ὅτι ἤκου
rat φ. receſſit de lachis. ⁊ audiuit rex
σεν ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ λάχις. καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς
aſſyrioꝝ de tharaca rege ethiopū di
τῶν ἀσσυρίων περὶ θαρακὰ βασιλέως τῶν αἰθιόπων λε
centiū: ecce egreſſus eſt vt pugnet ɔ̄ te. ⁊ reuer
γόντων, ἰδοὺ ἐξελήλυθε τοῦ πολεμῆσαί σε. καὶ ἀπέ
ſus eſt ⁊ miſit nuncios ad ezechiā dicēs:
στρεψεν καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς ἐζεκίαν λέγων,
hec dicetis ad ezechiā regē iuda: nō te
τάδε ἐρεῖτε πρὸς ἐζεκίαν βασιλέα ἰούδα, μή σε
ſeducat deus tuus in quo tu fiduciā habes in eo di=
ἀπατάτω ὁ θεός σου ἐφ᾽ ᾧ σὺ πέποιθας ἐπ᾽ αὐτῷ λέ
cens: non tradetur hieruſalem in manus re
γων, οὐ μὴ παραδοθῇ ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασι
C gis aſſyrioꝝ. ecce. tu audiſti oīa q̄cūq; fece
λέως ἀσσυρίων. ἰδοὺ σὺ ἤκουσας πάντα ὅσα ἐποίη
runt reges aſſyrioꝝ vniuerſis t̄ris: quō va=
σαν βασιλεῖς ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαῖς, ὡς ἐξω
ſtauerunt eas: ⁊ quō tu liberaberis: nūqd libera
λόθρευσαν αὐτάς, καὶ πῶς σὺ ῥυσθήσῃ; μὴ ἐξείλον=
uerūt dij gētiū quos vaſtauerūt patres mei
το οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν οὓς διέφθειραν οἱ πατέρες μου τήν
gozan ⁊ charran ⁊ raſeph ⁊ filios
τε γωζὰν καὶ τὴν χαρρὰν καὶ ῥασὲφ καὶ τοὺς υἱοὺς
aden q̄ in thalaſſar. vbi eſt rex emath
ἀδὲν τοὺς ἐν θαλασσάρ. ποῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς αἰμάθ
⁊ rex arphad ⁊ rex ciuitatis
καὶ ὁ βασιλεὺς ἀρφὰδ καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως
ſeppharuim hana ⁊ aua. ⁊ accepit ezechias lit
σεπφαρουὶμ ἀνὰ καὶ ἀουά. καὶ ἔλαβεν ἐζεκίας τὰ βι
teras a nuntijs ⁊ legit eas: ⁊ aſcē
βλία παρὰ τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω αὐτά, καὶ ἀνέ=
dit in domū dñi: ⁊ expādit eas ezechias
βη εἰς τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ ἐζεκίας
in cōſpectu dñi: ⁊ orauit ezechias ad do
ἐνώπιον κυρίου, καὶ προσηύξατο ὁ ἐζεκίας πρὸς κύ=
minū dicēs: dñe de⁹ iſrael q̄ ſedes ſup
ριον λέγων, κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν
cherubim tu es deus ſolus in oībus re
χερουβὶμ σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασι
gnis terre: tu feciſti celū ⁊ t̄rā:
λείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,
inclina dñe aurē tuā ⁊ audi: aperi do
κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον, ἄνοιξον κύ=
mine oculos tuos ⁊ vide: ⁊ audi ver
ριε τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε, καὶ ἄκουσον τῶν λό
ba ſennacherib: que miſit vt exꝓbraret deū vi
γων σενναχηρίβ, οὓς ἀπέστειλεν ὀνειδίζειν θεὸν ζῶν
uētem. vere enī dñe deſolauerūt reges aſſy=
τα. ἐπ᾽ ἀληθείᾳ γὰρ κύριε ἠρήμωσαν βασιλεῖς ἀσσυ
rioꝝ gētes ⁊ oēm terrā eoꝝ: ⁊ dede
ρίων τὰ ἔθνη καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδω=
runt deos eoꝝ in ignē: nō enī erāt dei
καν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, οὐ γὰρ ἦσαν θεοὶ
D ſed opa manuū hominū ligna ⁊ lapides: ⁊
ἀλλ᾽ ἢ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων ξύλα καὶ λίθοι, καὶ
perdiderūt eos. ⁊ nūc dñe deus nr̄ libera
ἀπώλεσαν αὐτούς. καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ῥῦσαι
nos de manu eius: ⁊ ſciant oīa re=
ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γνώτωσαν πᾶσαι αἱ βα
gna terre: φ tu es dñs deus ſolus. ⁊
σιλεῖαι τῆς γῆς, ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς μόνος. καὶ
miſit eſaias filius amos ad ezechiam
ἀπέστειλεν ἠσαΐας υἱὸς ἀμὼς πρὸς ἐζεκίαν

In terra ſua. Reuerſus ē
ergo rapſaces & inuēit
regē aſſyriorum expu
gnātē lobnā. Audierat
eiᵐ φ receſſiſſet de la=
chis. Cūq̧ audiſſet de
tharacha rege ethio=
pie: dicens. Ecce
egreſſ⁹ ē vt pugnet ad
uerſum te: & iret contra
eū: miſit nuncios ad e
zechiam dicens. Hec
dicite ezechie regi iu=
da.
Non te ſeducat de⁹ tu
us
in quo habes fiduciā:
neq̧ dicas. Non trade=
tur ieruſalē in man⁹ re
gis aſſyriorū. Tu eni ip
ſe audiſti q̄ fecerūt re=
ges aſſyriorum
vniuerſis terris: quō
vaſtauerūt eas: tu ergo
ſolus poteris liberari?
Nūquid liberauerūt dii
gētium ſingulos quos
vaſtauerūt patres mei
gozan: videlicet & arā
& reſeph & filios eden
q erāt in thelaſſar? Vbi
eſt rex emath & rex ar
phat & rex ciuitatis ſe=
pharuaim ana & aua? I=
taq̧ cum accepiſſet eze
chias litteras de manu
nūciorū: & legiſſet e=
as: aſcendit in domū
dñi & expādit eas corā
dño: & orauit
in conſpectu ei⁹ dicēs.
Domine
deus iſrael qui ſedes ſu
per cherubin:
tu es deus ſolus regū
omnium
terre: tu feciſti
celum & terram. In=
clina
aurē tuā & audi. Api
dñe oculos tuos & vi=
de: & audi oīa verba ſē
nacherib: que
miſit vt exꝓbraret de=
um viuentem. Vere
dñe diſſipauerūt reges
aſſyriorum
gentes & terras omni
um: & miſerunt
deos eorum in ignem.
Non enim erant dii:
ſed opera manuū ho=
minum ex ligno & lapi
de: & pdiderunt eos.
Nūc igitur dñe de⁹ nr̄
ſaluos nos fac de māu
eoꝝ: vt ſciāt oīa regna
terre: quia tu es domi
nus deus ſolus.
Miſit āt eſaias filius a=
mos ad ezechiam.

בארצו׃ וישב רבשקה וימצא את | שוב מצא
מלך אשור נלחם על לבנה כי | לחם
שמע כי נסע מלכיש׃ וישמע אל | שמע
תרהקה מלך כוש לאמר הנה
יצא להלחם אתך וישב וישלח | שלח
מלאכים אל חזקיהו לאמר׃ כה | לאך
תאמרון אל חזקיהו מלך יהודה | אמר
לאמר אל ישאך אלהיך אשר | נשא
אתה בטח בו לאמר לא תנתן
ירושלם ביד מלך אשור׃ הנה אתה | נתן
שמעת את אשר עשו מלכי אשור
לכל הארצות להחרימם ואתה | חרם
תנצל׃ ההצילו אתם אלהי הגוים | נצל
אשר שחתו אבתי את גוזן ואת
חרן ורצף ובני עדן אשר בתלאשר׃
איו מלך חמת ומלך ארפד ומלך | אי
לעיר ספרוים הנע ועוה׃ ויקח | טע לקח
חזקיהו את הספרים מיד המלאכים
ויקראם ויעל בית יהוה ויפרשהו | קרא עלה
חזקיהו לפני יהוה׃ ויתפלל | פרש פנה
חזקיהו לפני יהוה ויאמר יהוה | פלל
אלהי ישראל ישב הכרבים
אתה הוא האלהים לבדך לכל | בדד
ממלכות הארץ אתה עשית את | מלך עשה
השמים ואת הארץ׃ הטה יהוה | נטה
אזנך ושמע פקח יהוה עיניך וראה
ושמע את דברי סנחריב אשר
שלחו לחרף אלהים חי׃ אמנם
יהוה החריבו מלכי אשור את | חרב
הגוים ואת ארצם׃ ונתנו את
אלהיהם באש כי לא אלהים המה
כי אם מעשה ידי אדם עץ ואבן | עשה
ויאבדום׃ ועתה יהוה אלהינו | אבד
הושיענו נא מידו וידעו כל ממלכות | ישע
הארץ כי אתה יהוה אלהים לבדך׃
וישלח ישעיהו בן אמוץ אל חזקיהו | שלח

לאמר כה אמר יהוה אלהי ישראל
אשר התפללת אלי אל סנחריב
מלך אשור שמעתי: זה הדבר אשר
דבר יהוה עליו בזה לך לעגה לך נוז
בתולת בת ציון אחריך ראש בתל
הניעה בת ירושלם: את מי חרפת נוע
וגדפת ועל מי הרימות קול ותשא רום נשא
מרום עיניך על קדוש ישראל: רום קדש
ביד מלאכיך חרפת אדני ותאמר לאך אמר
ברב רכבי אני עליתי מרום הרים עלה
ירכתי לבנון ואכרת קומת ארזיו כרת
מבחור ברשיו ואבואה מלון קצו בחר בוא
יער כרמלו: אני קרתי ושתיתי לון קרה
מים זרים ואחרב בכף פעמי כל שתה חרב
יארי מצור: הלא שמעת למרחוק צור
אתה עשיתי למימי קדם ויצרתיה רחק עשה
עתה הבאתיה ותהי להשות גלים יום בוא
נצים ערים בצרות: וישביהן היה שאת
קצרי יד חתו ויבשו היו עשב גלל נצה
שדה וירק דשא חציר גגות ושדפה עיר חתת
לפני קמה: ושבתך וצאתך ובאך בוש היה
ידעתי ואת התרגזך אלי: יען חצר פנה
התרגזך אלי ושאננך עלה באזני קום ישב
ושמתי חחי באפך ומתגי בשפתיך יצא בוא
והשבתיך בדרך אשר באת רגז
בה: וזה לך האות אכול השנה שום חח
ספיח ובשנה השנית סחיש שפה שוב
ובשנה השלישית זרעו וקצרו בוא אכל
ונטעו כרמים ואכלו פרים: ויספה ספח שנה
פליטת בית יהודה הנשארה שלש
שרש למטה ועשה פרי למעלה: פרה
כי מירושלם תצא שארית פלט שאר
ופליטה מהר ציון קנאת יהוה עלה
צבאות תעשה זאת: לכן כה אמר יצא
יהוה אל מלך אשור לא יבא אל
העיר הזאת ולא יורה שם חץ ולא ירה

dicens. Hec dicit dñs deus iſrael. Que deprecatus es me ſuper ſennacherib rege aſſyriorū: audiui. Iſte eſt ſermo quem locutus eſt dñs de eo: ſpreuit te & ſubſannauit te virgo filia ſyon: poſt tergū tuum caput mouit filia ieruſalem. Cui exprobraſti. & quem blaſphemaſti. Cōtra quē exaltaſti vocē tuā? & eleuaſti in excelſum oculos tuos cōtra ſctm̄ iſrael. Per manū ſeruorū tuorū exprobraſti dño & dixiſti. In multitudine curruū meorū aſcēdi excelſa mōtiū in ſūmitate libani: & ſuccidi ſublimes cedros eius & electas abietes illius. Et ingreſſus ſum vſq ad terminos eius: & ſaltū carmeli eius ego ſuccidi. Et bibi aquas alienas: & ſiccaui veſtigiis pedū meorū oēs aq̄s clauſas. Nunqd nō audiſti qd ab initio fecerim? Ex dieb9 antiquis plaſmaui illud: & nūc adduxi. Eruntq in ruinā colliū cōpugnantiū citates munite. Et q ſedēt in eis hūiles manu. Cōtremuerūt & cōfuſi ſūt: facti ſūt velut fenū agri & virés herba tectorū q̄ arefacta ē añq̄ veniret ad maturitatē. Hitaculū tuū & egreſſum tuū & itroitū tuū & viā tuā ego p̄ſciui: & furorē tuū cōtra me. Inſaniſti ī me: & ſupbia tua aſcēdit in aures meas. Ponā itaq circulū ī naribꝰ tuis & camū in labiis tuis: & reducā te in viā p quā vēiſti. Tibi āt ezechia hoc erit ſignū. Cōede hoc āno q̄ repperis: in ſcđo āt āno q̄ ſpōte naſcūtur. Porro i tertio āno ſemiate & metite: plātate vīcas & comedite fructꝰ eaꝝ. Et quodcūq reliquū fuerit đ domo iuda mittet radicē deorſū: & faciet fructū ſurſum. De ieruſalē qppe egredietur reliqe: & qđ ſaluetur đ mōte ſyō. zelꝰ dñi exercituum faciet hoc. Quāobrē hec dicit dominꝰ de rege aſſyriorū. Nō igredietur vrbem hāc: nec mittet ī eā ia

dicens: hec dicit dñs deus iſrael: audiui q̄ dep
λέγων, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, ἤκουσα ἃ προ
cat9 es ad me de ſennacherib rege aſſyrioꝝ:
σηύξω πρός με περὶ σενναχηρὶβ βασιλέως ἀσσυρίων,
iſte ſermo quē locut9 eſt dñs ad eū: ſpre
οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτόν, ἐφαύ
uit te & ſubſannauit te virgo filia ſion:
λισέ σε καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ σιών,
caput in te mouit filia hieruſalem: cui
κεφαλὴν ἐπὶ σοὶ ἐκίνησε θυγάτηρ ἱερουσαλήμ, τίνα
exprobraſti & blaſphemaſti? & cōtra quā exaltaſti
ὠνείδισας καὶ ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας
vocē tuā & eleuaſti in excelſum oculos tuos?
τὴν φωνήν σου καὶ ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου;
cōtra ſctm̄ iſrael? in manu nūcioꝝ tuoꝝ exprobraſti dño: & dixiſti in multitudine cur
εἰς τὸν ἅγιον τοῦ ἰσραήλ; ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὠνείδικας τὸν κύριον, καὶ εἶπας ἐν τῷ πλήθει τῶν ἁρμά E
ruū meoꝝ ego aſcēdi in celſitudinē mōtiū ptis liba
των μου ἐγὼ ἀνέβην εἰς ὕψος ὀρέων μέρους τοῦ λιβά
ni: & ſuccidi magnitudinē cedri eius electas
νου, καὶ ἔκοψα τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ ἐκλεκτὰ
cupreſſos eius. & veni in partē ſylue
κυπαρίσσων αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς μέρος δρυμοῦ τοῦ
carmeli. ego cuſtodiui & bibi aquas alienas
καρμήλου. ἐγὼ ἐφύλαξα καὶ ἔπιον ὕδατα ἀλλότρια
& ſiccaui ipſas: veſtigio pedū meoꝝ fluuios munitionis. nōne audiſti q̄ delōge ego fe
καὶ ἐξήρανα αὐτά, τῷ ἴχνει τῶν ποδῶν μου ποταμοὺς συνοχῆς. οὐκ ἤκουσας ὅτι μακρόθεν ἐγὼ ἐποίη
ci eā? ex diebus initij plaſmaui eam: & nūc
σα αὐτήν; ἐξ ἡμερῶν ἀρχῆς ἔπλασα αὐτήν, καὶ νῦν
adduxi eā. & factū eſt in elatiōes trāſmigrationū
ἤγαγον αὐτήν. καὶ ἐγένετο εἰς ἐπάρσεις ἀποικεσιῶν
pugnātiū ciuitates munitas. & habitātes in eis infirmati ſūt manu: cōtremuerūt & cōfuſi ſunt facti ſūt velut
μαχίμων πόλεις ὀχυράς. καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἠσθένησαν τῇ χειρί, ἔπτηξαν καὶ κατῃσχύνθησαν, ἐγένοντο ὡς
fenū agri & virēs herba: veluti herba tectoꝝ &
χόρτος ἀγροῦ καὶ χλωρὰ βοτάνη, ὡς χλόη δωμάτων καὶ
cōculcatio corā ſtante. & cathedrā tuā &
πάτημα ἀπέναντι ἑστηκότος. καὶ τὴν καθέδραν σου καὶ τὴν
egreſſū tuū & introitū tuū & furorē tuū cōtra
ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου καὶ τὸν θυμόν σου τὸν ἐπ'
me noui: eo q̄ iratus es tu in me: & ſtrepit9 tu9 aſcēdit F
ἐμὲ ἔγνων, διὰ τὸ ὀργισθῆναί σε ἐπ' ἐμέ, καὶ τὸ στρῆνός σου ἀνέ
in aures meas: & iniſciam hamū meū in
βη ἐν τοῖς ὠσί μου, καὶ ἐμβαλῶ τὸ ἄγκιστρόν μου εἰς τοὺς
naribus tuis: & frenū in labijs tuis: &
μυκτῆράς σου, καὶ χαλινὸν ἐν τοῖς χείλεσί σου, καὶ
reducam te in via qua veniſti in ea: & hoc
ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθες ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦτό
tibi ſignū: comedes anno hoc cōgregata: & in anno ſcđo q̄ ſpōte naſcūt:
σοι τὸ σημεῖον, φαγὴ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον τὰ συνηγμένα, καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ αὐτόματα,
& anno tertio ſeminabitis & metetis & plātabitis vineas & comedetis fructū earū.
καὶ τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ σπερεῖτε καὶ ἀμήσετε καὶ φυτεύσετε ἀμπελῶνας καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν.
& addet qđ ſaluatū eſt de domo iuda qđ reliquū
καὶ προσθήσει τὸ διασεσωσμένον οἴκου ἰούδα τὸ ὑπολει
fuerit radicē deorſū & fecit fructū ſurſū: q2 ex hieru
φθὲν ῥίζαν κάτω καὶ ποιήσει καρπὸν ἄνω, ὅτι ἐξ ἱερου
lem egredietur reliquie: & q̄ ſaluetur de mōte
σαλὴμ ἐξελεύσεται κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους
ſion: zelus dñi exercituū faciet hec: quā obrē G
σιών, ὁ ζῆλος κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει ταῦτα. διὰ τοῦ
hec dicit dñs ad regē aſſyrioꝝ: nō ingredietur
το τάδε λέγει κύριος πρὸς βασιλέα ἀσσυρίων, οὐκ εἰσελεύσεται
in vrbē hanc: & nō iaculabit illuc ſagittā & nō
εἰς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος καὶ οὐ

Digitized by Google

occupabit eam clypeus: neqꝫ circūdabit cōtra ea
προσφθάσει αὐτὴν θυρεὸ, οὐδὲ μὴ προχέῃ ἐπ᾽ αὐτὴν
agger. ⁊ ꝑ viā qua venit in ea reuerte-
πρόχωμα. καὶ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσε-
tur: ⁊ in ciuitatē hanc nō ingredietur: di
ται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰσελεύσεται, φη-
cit dñs. ⁊ protegam pro ciuitate hac
σὶ κύριος. καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης
Eccl. 48.d. vt saluē eam ꝑꝑ me ⁊ ꝑꝑ dauid seruum
τοῦ σῶσαι αὐτὴν δι᾽ ἐμὲ καὶ διὰ δαυὶδ τὸν δοῦλόν
meū. ⁊ factū ē nocte ⁊ egressus ē angelus dñi ⁊
μου. καὶ ἐγένετο νυκτὸς καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ
percussit de castris assyriorū centū
ἐπάταξεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν ἀσσυρίων ἑκατὸν
octoginta ⁊ quinqꝫ milia. ⁊ surrexerūt
ὀγδοήκοντα καὶ πέντε χιλιάδας. καὶ ὤρθρισαν τὸ
mane: ⁊ ecce oēs corpora mortua: ⁊ recessit ⁊
πρωΐ, καὶ ἰδοὺ πάντες σώματα νεκρὰ, καὶ ἀπῆρε καὶ
reuersus est ⁊ abijt sennacherib rex assy
ἀπέστρεψεν καὶ ἐπορεύθη σενναχηρὶβ βασιλεὺς ἀσσυ-
riorū: ⁊ habitauit in nineue. ⁊ factū ē cū ipse ado
ρίων, καὶ κατῴκησεν ἐν νινευῇ. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ προ-
raret in domo nesrach dei sui: adra
σκυνοῦντος ἐν τῷ οἴκῳ νεσρὰχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ἀδρα-
melech ⁊ sarasar filij sui percusserūt eum in
μέλεχ καὶ σαρασὰρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν
gladio: ⁊ ipsi saluati sunt in terrā arara. ⁊
μαχαίρᾳ, καὶ αὐτοὶ διεσώθησαν εἰς γῆν ἀραρά. καὶ
regnauit asordan filius eius pro eo.
ἐβασίλευσεν ἀσορδὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. Ca.20.

A In diebus illis egrotauit ezechias vsqꝫ ad
Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώστησεν ἐζεκίας ἕως
2.Par. 32.f. Esai. 38.a. mortē. ⁊ ingressus ē ad eum esaias filius amos
θανάτου. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡσαΐας υἱὸς ἀμὼς ὁ
propheta: ⁊ dixit ad eum: hec dicit dñs:
προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κύριος,
precipe de domo tua: quia morieris tu ⁊
ἔντειλαι περὶ τοῦ οἴκου σου, ὅτι ἀποθνήσκεις σὺ καὶ
nō viues. ⁊ conuertit ezechias faciem suā
οὐ ζήσῃ. καὶ ἀπέστρεψεν ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ad parietē: ⁊ orauit ad dñm di-
πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον λέ-
cens: o iā dñe memēto quō ambulaui co
γων, ὦ δὴ κύριε μνήσθητι ὡς περιεπάτησα ἐνώ-
ram te in veritate ⁊ in corde ꝑfecto: ⁊ bo
πιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ, καὶ τὸ ἀγα-
num in oculis tuis feci. ⁊ fleuit ezechias
θὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα. καὶ ἔκλαυσεν ἐζεκίας
in fletu magno: ⁊ erat esaias in aula
ἐν κλαυθμῷ μεγάλῳ, καὶ ἦν ἡσαΐας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ
media: ⁊ sermo dñi fact⁹ ē ad eum dicēs:
μέσῃ, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγων,
reuertere: ⁊ dices ad ezeciā ducem
ἐπίστρεψον, καὶ ἐρεῖς πρὸς ἐζεκίαν τὸν ἡγούμενον τοῦ
ppli mei: hec dicit dñs deus dauid pa
λαοῦ μου, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς δαυὶδ τοῦ πα-
tris tui: audiui orōnē tuā ⁊ vidi
τρός σου, ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ εἶδον τὰ
lachrimas tuas: ecce ego sanabo te die ter
B δάκρυά σου, ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαί σε τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί-
tia: ⁊ ascēdes in domū dñi: ⁊ addam
τῃ, καὶ ἀναβήσῃ εἰς οἶκον κυρίου, καὶ προσθήσω
sup dies tuos quindecim ānos. ⁊ de ma
ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου δεκαπέντε ἔτη. καὶ ἐκ χει-
nu regis assyriorū liberabo te ⁊ ciuitatē
ρὸς βασιλέως ἀσσυρίων ῥύσομαί σε καὶ τὴν πόλιν
hanc. ⁊ protegam pro ciuitate hac
ταύτην. καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης
ꝑꝑ me ⁊ ꝑꝑ dauid seruū meū. ⁊ dixit
δι᾽ ἐμὲ καὶ διὰ δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. καὶ εἶπεν
esaias: afferant massam ficoꝝ
ἡσαΐας, λαβέτωσαν παλάθην συκῶν

gittam: nec occupabit eam clipeus: nec circūdabit eam munitio. Per viā qua venit: reuertetur: & ciuitatē hāc non ingredietur dicit dñs. Protegāqꝫ vrbē hāc & saluabo eam ppter me & ppter dauid seruum meum. Factū est igitur in nocte illa: venit angelus dñi: & pcussit in castris assyriorum centū octogīta quinqꝫ milia. Cumqꝫ diluculo surrexisset vidit omnia corpa mortuorū. & recedens abiit & reuersus est senacherib rex assyriorū: & mansit in Niniue. Cumqꝫ adoraret in templo nesrach deū suū: adramelech & sarasar filii eius percusserūt eū gladio: fugerūtqꝫ ī terrā armeniorū: & regnauit asaraddō filius ei⁹ p eo. Ca. 20.

In diebus illis egrotauit ezechias vsqꝫ ad mortem: & venit ad eum esaias filius amos ppheta: dixitqꝫ ei. Hec dicit dñs deus. Precipe domui tue. Morieris eī tu & nō viues. Qui cōuertit faciē suā ad parietem & orauit dñm dicēs. Obsecro domine memento queso quomodo ambulauerim coram te in veritate & in corde perfecto: & qd placitū est corā te fecerim. Fleuit itaqꝫ ezechias fletu magno. Et antequam egrederetur esaias mediam ptē atrii: factus est sermo domini ad eum dicens. Reuertere & dic ezechie duci populi mei. Hec dicit dominus deus dauid patris tui. Audiui orationē tuā: & vidi lachrymam tuam: & ecce sanaui te. Die tertio ascēdes templū dñi: & addam diebus tuis quindecim annos. Sed & de manu regis assyriorum liberabo te & ciuitatem hanc: & protegam vrbē istā propter me & ppter dauid seruū meum. Dixitqꝫ esaias. Afferte massam ficorū. Quā cū attulis-

יקדמנה מגן ולא ישפך עליה
סללה׃ בדרך אשר יבא בה ישוב
ואל העיר הזאת לא יבא נאם יהוה׃
וגנותי אל העיר הזאת להושיעה
למעני ולמען דוד עבדי׃ ויהי
בלילה ההוא ויצא מלאך יהוה ויך
במחנה אשור מאה שמנים וחמשה
אלף וישכימו בבקר והנה כלם
פגרים מתים׃ ויסע וילך וישב
סנחריב מלך אשור וישב בנינוה׃
ויהי הוא משתחוה בית נסרך
אלהיו ואדרמלך ושראצר בניו
הכהו בחרב והמה נמלטו ארץ
אררט וימלך אסרחדון בנו תחתיו׃
בימים ההם חלה חזקיהו
למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ
הנביא ויאמר אליו כה אמר יהוה
צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה׃
ויסב את פניו אל הקיר ויתפלל
אל יהוה לאמר׃ אנה יהוה זכר
נא את אשר התהלכתי לפניך
באמת ובלבב שלם והטוב בעיניך
עשיתי ויבך חזקיהו בכי גדול׃
ויהי ישעיהו לא יצא חצר
התיכונה ודבר יהוה היה אליו
לאמר׃ שוב ואמרת אל חזקיהו
נגיד עמי כה אמר יהוה אלהי
דוד אביך שמעתי את
תפלתך ראיתי את דמעתך
הנני רפא לך ביום השלישי
תעלה בית יהוה׃ והוספתי על ימיך
חמש עשרה שנה ומכף מלך
אשור אצילך ואת העיר הזאת
וגנותי על העיר הזאת למעני
ולמען דוד עבדי׃ ויאמר
ישעיהו קחו דבלת תאנים ויקחו

קדם שפך
בוא שוב
גנן ישע
היה
לאך
נכה
שכם
מות נסע
שוב
שחה
נכה מלט
מלך
Cap.xx.
יום בוא
נבא
צוה מות
חיה סבב
פנה פלל
הלך
עשה בכה
גדל היה
תוך
נגד
ראה
שלש
עלה יסף
יום
נצל
גנן
אמר
לקח

Digitized by Google

וַיָּשִׂימוּ עַל־הַשְּׁחִין וַיֶּחִי׃ וַיֹּאמֶר שום שחן
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ מָה אוֹת כִּי חיה
יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעָלִיתִי בַּיּוֹם רפא עלה
הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ שלש
זֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה עשה
יְהוָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֵּר הָלַךְ
הַצֵּל עֶשֶׂר מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר עלה שוב
מַעֲלוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ נָקֵל לַצֵּל קלל
לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִּי יָשׁוּב נטה
הַצֵּל אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ וַיִּקְרָא קרא
יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׁב אֶת נבא
הַצֵּל בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְּמַעֲלוֹת
אָחָז אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ בָּעֵת אחר
הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן
מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ
כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ׃ וַיִּשְׁמַע שמע
עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־כָּל־בֵּית ראה
נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת
הַבְּשָׂמִים וְאֵת שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת בֵּית
כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו כלה מצא
לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ
בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ משל בוא
הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר נבא
אֵלָיו מָה אָמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר רחק בוא
מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת ראה
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר
אֲשֶׁר לֹא הִרְאִיתִם בְּאֹצְרֹתָי׃
וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע
דְּבַר־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא יום בוא
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ
אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בָּבֶלָה לֹא
יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יתר מן
יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד יִקָּחוּ ילד לקח
וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ היה סרס היכל

ſent & poſuiſſent ſuper vlcus eius: curatus eſt. Dixerat āt ezechias ad eſaiā. Q̄d erit ſignum q̄ dn̄s me ſanabit: & quia aſcenſurus ſum die tertia tēplū dn̄i? Cui ait eſaias. Hoc erit ſignū a domino q̄ facturus ſit dn̄s ſermonē quē locutus eſt. Vis vt aſcēdat vmbra decē lineis: aut vt reuertatur totidem gradibus? Et ait ezechias. Facile eſt vmbrā creſcere decem lineis. Nec hoc volo vt fiat: ſed vt reuertatur retrorſū decē gradibus. Inuocauit itaq; eſaias ꝓpheta dn̄m: & reduxit vmbrā ꝑ lineas p q̄bus iā deſcēderat in horologio achaz retrorſū decē gradibus. In tp̄e illo miſit merodach baladan filius baladā rex babyloniorū litteras & mūera ad ezechiam: audierat enim q̄ egrotaſſet ezechias. Letatus eſt aūt in aduētu eorū ezechias: & oſtēdit eis domū aromatū & aurum & argētū & pigmenta varia: vnguēta quoq; & domū vaſorū ſuorū: & oīa q̄ hēre poterat in theſauris ſuis. Nō fuit verbū q̄d nō monſtraſſet eis ezechias i domo ſua & i oī ꝑtāte ſua. Venit āt eſaias ꝓpheta ad regē ezechiam: dixitq; ei. Quid dixerūt viri iſti: aut vnde venerunt ad te? Cui ait ezechias. De terra longinq̄ venerunt ad me de babylōe. At ille rn̄dit. Quid viderūt i domo tua? Ait ezechias. Oia q̄cunq; ſunt in domo mea viderūt. Nihil eſt ei q̄d nō mōſtrauerī eis i theſauris meis. Dixit itaq; eſaias ezechie. Audi ſermonē dn̄i. Ecce dies venient: & auferentur oia q̄ ſunt in domo tua: & q̄ condiderunt p̄res tui vſq; in diem hāc in babylonem Nō remanebit q̄cq̄ ait dominus. Sed & de filiis tuis q̄ egredientur ex te quos gn̄abis tollētur: & erūt eunuchi in palatio regis babylonis.

ꝛ imponant ſup vlcus ꝛ ſanaberis. ꝛ di
καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τὸ ἕλκος καὶ ὑγιάσῃ, καὶ εἶ
xit ezechias ad eſaiam: quod ſignū q̄ ſana
πεν ἐζεκίας πρὸς ἠσαΐαν, τί τὸ σημεῖον ὅτι ἰάσε
bit me dn̄s: ꝛ aſcēdā in domū dn̄i die
ταί με κύριος, καὶ ἀναβήσομαι εἰς οἶκον κυρίου τῇ ἡμέ
tertia? ꝛ dixit eſaias: hoc tibi ſi
ρᾳ τῇ τρίτῃ; καὶ εἶπεν ἠσαΐας, τοῦτό σοι τὸ ση
gnū a dn̄o: q̄ faciet dn̄s ſmonē quē lo
μεῖον παρὰ κυρίου, ὅτι ποιήσει κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλά
cut' eſt. ibit vmbra decē gradibus: aut reuertet' Eccl. 48.b.
λησε. πορεύσεται ἡ σκιὰ δέκα ἀναβαθμοὺς, ἢ ἀναστρέψει
decē gradibus. ꝛ dixit ezechias: facile vmbrā
δέκα ἀναβαθμούς. καὶ εἶπεν ἐζεκίας, κοῦφον τὴν σκιὰν
inclinare decē gradibus: nō ſic: ſed reuerta
κλῖναι δέκα ἀναβαθμούς, οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ἀποστρα
tur vmbra decē gradibus in ea q̄ retrorſū. ꝛ clama
φήτω ἡ σκιὰ δέκα ἀναβαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω. καὶ ἐβόη
uit eſaias ꝓpħta ad dn̄m: ꝛ reuerſa eſt
σεν ἠσαΐας ὁ προφήτης πρὸς κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ
vmbra in gradibus achaz q̄b' deſcēdit decez C
σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς ἄχαζ οἷς κατέβη τοὺς δέκα Eſai. 39.a.
gradibus in ea q̄ retrorſū. in tp̄e illo mi
ἀναβαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέ
ſit barodach filius baladā rex babylo
στειλε βαρωδὰχ υἱὸς βαλαδὰν βασιλεὺς βαβυλῶ
nis litteras ꝛ munera ad ezechiā: audiuerat eñ q̄
νος ἐπιστολὰς καὶ δῶρα πρὸς ἐζεκίαν, ἤκουσε γὰρ ὅτι
egrotauit ezechias. ꝛ letat' eſt in eis ezechias: ꝛ
ἠρρώστησεν ἐζεκίας. καὶ ἐχάρη ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐζεκίας, καὶ
oſtēdit eis oēm domū aromatū ꝛ ar
ἔδειξεν αὐτοῖς πάντα τὸν οἶκον τοῦ νεχωθὰ καὶ τὸ ἀρ
gentū ꝛ aurum ꝛ aromata ꝛ oleū
γύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον
bonū ꝛ domū vaſorū ſuorū: ꝛ om
τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν αὐτοῦ, καὶ πάν
nia q̄cūq; iuēta ſūt in theſauris: ꝛ nō reliquit
τα ὅσα εὑρέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς, καὶ οὐ παρέλειπεν
q̄dpiā q̄d nō oſtēdit eis ezechias in domo ſua
οὐδὲν ὃ οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
ꝛ in oīn theſauro ſuo. ꝛ ingreſſus eſt eſaias
καὶ ἐν παντὶ θησαυρῷ αὐτοῦ. καὶ εἰσῆλθεν ἠσαΐας ὁ
propheta ad ezechiā regē ꝛ dixit ei:
προφήτης πρὸς ἐζεκίαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν αὐ
quid locuti ſunt ad te viri iſti: ꝛ
τῷ, τί ἐλάλησαν πρὸς σὲ οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ
vnde venerūt ad te? ꝛ dixit ezechias de t̄ra lon
πόθεν ἥκον πρὸς σέ; καὶ εἶπεν ἐζεκίας ἐκ γῆς πόῤ
ginqua venerūt ad me de babilone. ꝛ dixit eſai
ρωθεν ἥκον πρὸς με ἐκ βαβυλῶνος. καὶ εἶπεν ἠσαΐ
as: q̄d viderūt in domo tua? ꝛ dixit ezechias:
ας, τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν ἐζεκίας,
omnia q̄cūq; in domo mea viderūt: nō fuit in domo
πάντα ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον, οὐκ ἦν ἐ τῷ οἴκῳ
mea q̄d nō mōſtraui eis: ꝛ in theſauris
μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς θησαυροῖς
meis. ꝛ dixit eſaias ad ezechiā: audi
μου. καὶ εἶπεν ἠσαΐας πρὸς ἐζεκίαν, ἄκουσον τὸν
ſermonē dn̄i: ecce dies veniūt dicit dn̄s: D
λόγον κυρίου, ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται φησὶ κύριος,
ꝛ auferētur oia q̄ ſūt in domo tua: ꝛ q̄cūq;
καὶ ἀρθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα
condiderunt patres tui vſq; in diem hanc
ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης
in babylonē. nō remanebit verbū dixit do
εἰς βαβυλῶνα. οὐχ ὑπολειφθήσεται ῥῆμα εἶπε κύ
minus. ꝛ a filiis tuis q̄ egreſſi ſunt de
ριος. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν σου τῶν ἐξεληλυθότων. ἐκ
te quos generaſti capient: ꝛ erunt eunuchi
σοῦ ὧν ἐγέννησας λήψονται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι
in domo regis babylonis.
ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως βαβυλῶνος.

τ dixit ezechias ad eſaiam: bonus ſermo quē lo=
καὶ εἶπεν ἐζεκίας πρὸς ἠσαΐαν, ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ἐλά
cut⁹ ē dn̄s: fiat pax τ iuſtitia in
λησε κύριος, γινέσθω εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη ἐν ταῖς
diebus meis. τ reliqua ſmonū ezechie τ om
ἡμέραις μου. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἐζεκίου καὶ πάν
nia q̄cūq₃ fecit τ oīs fortitudo eius τ
τα ὅσα ἐποίησε καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ
fontē τ aqueductū q̄ fecit: τ intro=
τὴν κρήνην καὶ τὸν ὑδραγωγὸν ἃ ἐποίησε, καὶ εἰσήνε
duxit aquā in ciuitatē: nonne hec ſcri
γκε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέ=
pta ſunt in libro ſmonū dierū regum
γραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων
iuda: τ dormiuit ezechias cū patrib⁹ ſu=
ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐ=
is τ ſepult⁹ ē in ciuitate dauid: τ regnauit
τοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσε
manaſſes filius eius pro eo.
μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Ca. 21.

A .par. 33.b. Filius annoꝝ duodecim manaſſes cū regnaret
Υἱὸς ἐτῶν δώδεκα μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν
ipſe: τ quinquaginta τ quinq₃ ānis regnauit
αὐτὸν, καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν
in hieruſalem: τ nomē matris ei⁹ epſiba.
ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐψιβά.
τ fecit malū corā dn̄o: τ abijt
καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύ
iuxta abominatiōes gētiū: q̄s abſtulit domi
θη κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῆρε κύρι=
nus a facie filioꝝ iſrael. τ cōuerſus ē ma
ος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐπέστρεψε μα
naſſes τ edificauit excelſa: q̄ diſſipauit eze
νασσῆς καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλά, ἃ κατέσκαψεν ἐζε
chias pater eius: τ erexit altare baal:
κίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον τῷ βάαλ,
τ fecit lucos ſicut fecit achaab rex
καὶ ἐποίησεν ἄλση καθὼς ἐποίησεν ἀχαάβ βασι=
iſrael: τ adorauit oēm militiā
λεὺς ἰσραήλ, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ
celi: τ ſeruiuit eis τ edificauit al
οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς καὶ ᾠκοδόμησε θυ=
tare in domo dn̄i: in quo dixit in hieruſalem po
σιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν ᾧ εἶπεν ἐν ἱερουσαλὴμ θή
nam nomē meū. τ edificauit altaria vniuerſe
σω τὸ ὄνομά μου. καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ
militie celi in duob⁹ atrijs domus domi=
στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δύο αὐλαῖς οἴκου κυρί=
ni: τ traduxit filios ſuos in igne: τ ariola
ου, καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρί, καὶ ἐκληδονί=
tus eſt τ augurat⁹ eſt. τ fecit ventriloquos: τ
ζετο καὶ οἰωνίζετο. καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους, καὶ
coniectores multiplicauit vt faceret malū coram
γνώστας ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
dn̄o vt irritaret eum. τ poſuit ſculptile
κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν
luci in domo dn̄i: in qua dixit dn̄s ad
τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, ἐν ᾧ εἶπε κύριος πρὸς
dauid τ ad ſalomonē filiū ei⁹: in domo
δαυὶδ καὶ πρὸς σολομῶντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ
hac elegit dn̄s in hieruſalem de oībus tribub⁹ iſ
τούτῳ ἐξελέξατο κς̄ ἐν ἱερουσαλὴμ ἐκ πασῶν φυλῶν ἰσ
rael vt ponā nomē meū ibi in ſeculū: τ nō addā cō=
ραὴλ θεῖναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς αἰῶνα, καὶ οὐ προσθήσω σα=
mouere pedē iſrael de tra quā dedit patri
λεῦσαι τὸν πόδα ἰσλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατρά
bus ſuis: verū ſi cuſtodierint vt faciāt iuxta oīa q̄
σιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ
precepi eis: iuxta oēm legē quē mādauit
ἐνετειλάμην αὐτοῖς, κατὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο
eis ſeruus me⁹ moyſes: τ nō audierūt. τ manaſſes
αὐτοῖς ὁ παῖς μου μωυσῆς, καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ μανασσῆς

Dixit Ezechias ad eſaiam. Bonus ſermo domini quē locutus eſt. Sit tantum pax & veritas in diebus meis. Reliq̄ aūt ſermonū ezechie & oīs fortitudo eius & quō fecerit piſcinā & aqueductum & introduxerit aquas i ciuitatem nonne hec ſcripta ſūt in libro ſermonum dierū regum iuda? Dormiuitq₃ ezechias cum patribus ſuis & regnauit manaſſes fili⁹ eius p eo. 21.

Duodecim annorū erat manaſſes cū regnare cepiſſet: & q̄nquagintaq̄nq₃ annis regnauit in ieruſalē. Nomē matris ei⁹ aphſiba. Fecitq₃ malū in cōſpectu dn̄i: iuxta idola gētiū quas deleuit dominus a facie filiorū iſrael. Cōuerſuſq₃ ē & edificauit excelſa que diſſipauerat ezechias pr̄ eius: & erexit aras baal & fecit lucos ſicut fecerat achab rex iſrael: & adorauit oēm militiam celi & coluit eā. Extruxitq₃ aras in domo domini de qua dixit dominus: in ieruſalem ponam nomē meum. & extruxit altaria vniuerſe militie celi: in duobus atriis templi domini. Et traduxit filiū ſuū p igne & ariolatus ē & obſeruauit auguria & fecit phitones: & aruſpices multiplicauit: vt faceret malū corā dn̄o & irritaret eū. Poſuitq₃ idolū luci quē fecerat in tēplo dn̄i: ſup quo locut⁹ eſt dn̄s ad dd & ad ſalomonē filiū eius. In templo hoc & in ieruſalem quē elegi de cūctis tribubus iſrael ponā nomen meum in ſempiternum. & vltra non faciā cōmoueri pedē iſrael d̄ terra quam dedi patribus eorum: ſi cuſtodierint opere omnia que p̄cepi eis: & vniuerſam legē quā mandauit eis ſeru⁹ meus moyſes. Illi vero nō audierunt: ſed ſeducti ſunt a manaſſe

ויאמר חזקיהו אל ישעיהו טוב
דבר יהוה אשר דברת ויאמר הלוא
אם שלום ואמת יהיה בימי׃ ויתר
דברי חזקיהו וכל גבורתו ואשר
עשה את הברכה ואת התעלה
ויבא את המים העירה הלא הם
כתובים על ספר דברי הימים
למלכי יהודה׃ וישכב חזקיהו עם
אבתיו וימלך מנשה בנו תחתיו׃

Cap. xxi.

בן שתים עשרה שנה
מנשה במלכו וחמשים וחמש
שנה מלך בירושלם ושם אמו
חפצי בה׃ ויעש הרע בעיני יהוה
כתועבת הגוים אשר הוריש יהוה
מפני בני ישראל׃ וישב ויבן את
הבמות אשר אבד חזקיהו אביו
ויקם מזבחת לבעל ויעש אשרה
כאשר עשה אחאב מלך ישראל
וישתחו לכל צבא השמים ויעבד
אתם׃ ובנה מזבחת בבית יהוה אשר
אמר יהוה בירושלם אשים את
שמי׃ ויבן מזבחות לכל צבא
השמים בשתי חצרות בית יהוה׃
והעביר את בנו באש ועונן ונחש
ועשה אוב וידענים הרבה לעשות
הרע בעיני יהוה להכעיס׃ וישם את
פסל האשרה אשר עשה בבית
אשר אמר יהוה אל דוד ואל שלמה
בנו בבית הזה ובירושלם אשר
בחרתי מכל שבטי ישראל אשים
את שמי לעולם׃ ולא אסיף להניד
רגל ישראל מן האדמה אשר
נתתי לאבותם רק אם ישמרו
לעשות ככל אשר צויתים
ולכל התורה אשר צוה אתם עבדי
משה׃ ולא שמעו ויתעם מנשה

שלם היה
נגד
עלה
בוא
כתב יום
שכב
מלך
עשה רעע
תעב ירש
בנה שוב
בנה במה
קום זבח
שחה עבד
שום
עבר
בנה עשה
כעס
שום
עלם ספר
נוד
נתן שמר
צוה
היה
תעה

Pritiua.heb. Tex.he.iiii. Regū.xxi. Trāſla. B. Hie. Trāſ. Gre. lxx. cū interp. latina.

לַעֲשׂוֹת אֶת הָרַע מִן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
שָׁמַד פָּנָה הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
דָּבַר נָבָא וַיְדַבֵּר יְהוָה בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים
לֵאמֹר׃ יַעַן אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ
רוע יְהוּדָה הַתֹּעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֵרַע מִכֹּל
אֲשֶׁר עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו
חָטָא וַיַּחֲטִא גַם אֶת יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו׃ לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי
בוא רוע מֵבִיא רָעָה עַל יְרוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה
צָלַל אֲשֶׁר כָּל שֹׁמְעוֹ תִּצַּלְנָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃
נָטָה קָוָה וְנָטִיתִי עַל יְרוּשָׁלַםִ אֵת קָו
שָׁקַל שֹׁמְרוֹן וְאֶת מִשְׁקֹלֶת בֵּית אַחְאָב
מָחָה וּמָחִיתִי אֶת יְרוּשָׁלַםִ כַּאֲשֶׁר יִמְחֶה
פָּנָה אֶת הַצַּלַּחַת מָחָה וְהָפַךְ עַל פָּנֶיהָ׃
וְנָטַשְׁתִּי אֵת שְׁאֵרִית נַחֲלָתִי
נָתַן הָיָה וּנְתַתִּים בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וְהָיוּ לְבַז
בָּזַז שָׁסַס וְלִמְשִׁסָּה לְכָל אֹיְבֵיהֶם׃ יַעַן אֲשֶׁר
עָשָׂה רוע עָשׂוּ אֶת הָרַע בְּעֵינַי וַיִּהְיוּ מַכְעִסִים
הָיָה אֹתִי מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתָם
נָקָה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְגַם דָּם נָקִי
רָבָה שָׁפַךְ מְנַשֶּׁה הַרְבֵּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר
בָּדַד מִלֵּא אֶת יְרוּשָׁלַםִ פֶּה לָפֶה לְבַד
חָטָא מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת יְהוּדָה
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ
כָּתַב אֲשֶׁר חָטָא הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים עַל
יוֹם סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
שָׁכַב קָבַר וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּגַן
מָלַךְ בֵּיתוֹ בְּגַן עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃ בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה
שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ מְשֻׁלֶּמֶת בַּת
עָשָׂה חָרוּץ מִן יָטְבָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו׃
וַיֵּלֶךְ בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַךְ
עָבַד אָבִיו וַיַּעֲבֹד אֶת הַגִּלֻּלִים

ut facerent malum ſu-
per gentes quas
contriuit dominus a
facie filiorum iſrael.
Locutuſq; eſt dñs i ma
nu ſeruorū ſuorū pphe
tarum dicens. Quia fe
cit manaſſes rex
iuda abominationes i-
ſtas peſſimas ſuper oia
que fecerunt ammor-
rei ante eum:
& peccare fecit et iudã
in imūdiciis ſuis: ppea
hec dicit dominus de9
iſrael. Ecce ego
inducam mala ſup ie-
ruſalem & iudam:
vt quicunq; audierit ti
niant ambe aures eius.
Et extēdā ſuper ieru-
ſalem funiculum
ſamarie & pondus do
mus achab:
& delebo ieruſalem ſi-
cut deleri ſolent
tabule. Delens vertam
& ducā crebrius ſtilū ſup
faciē eius. Dimittā ve-
ro reliqas hereditatis
mee & tradā eas in ma-
nus inimicorū eius: e-
rūtq; in vaſtitatē & i ra-
pinā cūctis aduerſariis
ſuis: eo q; fecerint ma
lū corā me & perſeuera
uerit irritantes me ex
die qua egreſſi ſūt pa
tres eorū ex egypto vſ
q; ad hāc diē. Inſup &
ſanguinē inoxiū fudit
manaſſes multū nimis
dōec ipleretur ieruſalē
vſq; ad os: abſq;
peccatis ſuis qb9 pec-
care fecit iudam
vt faceret malum corā
domino. Reliqua autē
ſermonū manaſſe & v
niuerſa que fecit: & pec
catum eius qđ peccauit
nōne hec ſcripta ſunt i
libro ſermonū dierum
regum iuda?
Dormiuitq; manaſſes
cū patribus ſuis: & ſe-
pultus eſt in horto do-
mus ſue: in horto oza:
& regnauit amon fili9
eius p eo. Viginti duo
rū ānorū erat amō cū
regnare cepiſſet: duo-
bus quoq; annis regna
uit in ieruſalē. Nomen
mr̄is ei9 meſſallemeth
filia arus de ietheba.
Fecitq; malū in cōſpe-
ctu dñi ſicut fecrat ma
naſſes pr̄ ei9: & ambula
uit in oī via p quā ābu
lauerat pater eius: ſer-
uiuitq; immundiciis

ſeduxit eos vt facerent malū coram
ἐπλάνησεν αὐτοὺς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
dño ſup gētes: q̃s abſtulit dñs a facie
κυρίου ὑπὲρ ἔθνη, ἃ ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
filiorꝫ iſrael. ⁊ locutus eſt dñs in manu ſeruorꝫ
υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ τῶν παίδων
ſuorū prophetarꝫ dicēs: quia fecit ma
αὐτοῦ τῶν προφητῶν λέγων, ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε μα-
naſſes rex iuda abominationes has
νασσῆς βασιλεὺς ἰούδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ
malas: iuxta oīa q̃cūq; fecit amorreus q̃ an-
πονηρά, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ ἀμορραῖος, ὁ ἔμπρο-
te eū: inſup ⁊ iudam peccare fecit in
σθεν αὐτοῦ, καί γε καὶ τὸν ἰούδαν ἐξήμαρτεν ἐν τοῖς
idolis ſuis. nōne ſic hec dicit dñs deus iſ-
εἰδώλοις αὐτοῦ. οὐχ οὕτω τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσ-
rael? ecce ego induco mala ſup hieruſalem ⁊ ſup
ραήλ; ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ
iudam: vt omnis q̃ audiat ea tiniāt am- C
ἰούδαν, ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἠχῆσαι ἀμφότε-
be aures eius: ⁊ extēdā ſup hieruſalem mē
ρα τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ τὸ μέ-
ſurā ſamarie ⁊ pondus dom9 achab: ⁊ de
τρον σαμαρείας καὶ τὸν σταθμὸν οἴκου ἀχαάβ, καὶ ἐξα-
lebo hieruſalem ſicut deletur pyxis ⁊
λείψω τὴν ἱερουσαλὴμ καθὼς ἐξαλείφεται τὸ πυξίον καὶ
vertitur ſup faciem ſuā: ⁊ delebo
καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπαλείψω
reliquias hereditatis mee: ⁊ tradam e-
τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω αὐ-
os in manus inimicorū ſuorꝫ: ⁊ erunt in rapi
τοὺς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρ-
nam ⁊ in direptionē cūctis inimicis ſuis: eo
παγὴν καὶ εἰς προνομὴν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, ἀν-
quod fecerunt malū in oculis meis: ⁊
θ' ὧν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ
fuerūt irritantes me ex die qua eduxi
ἦσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον
patres eorꝫ ex egypto ⁊ vſq; ad di-
τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέ-
em hanc. inſup ſāguinē inoxiū fudit manaſſes mul
ρας ταύτης. καί γε αἷμα ἀθῷον ἐξέχεεν μανασσῆς πο-
tum nimis donec impleuit hieruſalem os
λὺ σφόδρα ἕως οὗ ἔπλησε τὴν ἱερουσαλὴμ στόμα
ſupra os abſq; pctis ſuis: qb9 peccare fecit
ἐπὶ στόμα ἐκτὸς τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, ὧν ἐξήμαρτε
iudā vt faceret malū in oculis do
τὸν ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυ-
mini. ⁊ reliqua ſmonū manaſſe ⁊ vniuerſa q̃cūq;
ρίου. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων μανασσῆ καὶ πάντα ὅσα
fecit ⁊ peccata eius q̃ peccauit: nonne
ἐποίησε καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ ἃς ἥμαρτεν, οὐκ ἰδοὺ
hec ſcripta ſunt in libro ſmonū dierū re-
ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βα-
gum iuda? ⁊ dormiuit manaſſes cū patri-
σιλέων ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη μανασσῆς μετὰ τῶν πατέ-
bus ſuis: ⁊ ſepult9 ē in horto dom9 ſue in hor D
ρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν κή-
to oza: ⁊ regnauit amō filius eius pro eo.
πῳ ὀζά. καὶ ἐβασίλευσεν ἀμὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
fili9 viginti ⁊ duorꝫ ānorꝫ amon cū regnaret ipſe.
υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν
⁊ duob9 ānis regnauit in hieruſalem. ⁊ nomē
καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῇ
matri eius meſollam filia arus ex iteba. ⁊ fe-
μητρὶ αὐτοῦ μεσολλὰμ θυγάτηρ ἀρούς ἐξ ἰτεβά. καὶ ἐποί-
cit malū corā dño: ſicut fecit manaſ-
ησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καθὼς ἐποίησε μανασ-
ſes pater eius: ⁊ ambulauit in omni via q̃
σῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἧ
ambulauit pater ei9: ⁊ ſeruiuit idolis
ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐδούλευσε τοῖς εἰδώλοις

Digitized by Google

quib⁹ ſeruiuit pater eius: ⁊ adorauit ea:
οἷς ἐδούλευσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐ-
⁊ dereliquit dñm deũ patrum
τοῖς, καὶ ἐγκατέλιπε κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων
ſuorũ: ⁊ nõ ambulauit in via dñi: ⁊ conuer
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ κυρίου, καὶ συνεστρά-
ſi ſunt ſerui amon cõtra eũ: ⁊ interfecerũt
φησαν οἱ παῖδες ἀμὼν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσαν τὸν
regem in domo ſua. ⁊ percuſſit pplˢ
βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς
terre eos qui inſidiati ſunt regi amon: ⁊
γῆς τοὺς ἐπιβεβουλευκότας τῷ βασιλεῖ ἀμών, καὶ
regẽ cõſtituit pplˢ tre ioſiam filiũ eius pro
ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ'
eo. ⁊ reliqua ſmonũ amon q̃cũq; fecit:
αὐτοῦ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἀμὼν ὅσα ἐποίησεν,
nonne hec ſcripta ſũt in libro ſmonũ
οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν
dierũ regum iuda: ⁊ ſepelierũt amon in
ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; καὶ ἔθαψαν τὸν ἀμὼν ἐν
ſepulchro ſuo in horto oza. ⁊ regnauit
τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ ὀζά. καὶ ἐβασίλευσεν
ioſias fili⁹ eius pro eo.
ἰωσίας ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ,

Ca.22.

A Filius octo ãnorũ ioſias cũ regnaret ipſe:
1.Par 34.a Υἱὸς ὀκτὼ ἐτῶν ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν,
⁊ triginta ⁊ vno ãno regnauit in hieruſalẽ:
καὶ τριάκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ,
⁊ nomẽ matri ei⁹ ieddida filia adeia
καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἰεδδίδα θυγάτηρ ἐδεϊὰ
de baſucoth. ⁊ fecit ioſias rectũ coram
ἐκ βασουκώθ. καὶ ἐποίησεν ἰωσίας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
dño: ⁊ ãbulauit in omĩ via dauid pa
κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ δαυὶδ τοῦ πα-
tris ſui: nõ receſſit ad dexterã vel ad ſiniſtrã. ⁊ factũ ẽ
τρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ ἢ ἀριστερά, καὶ ἐγένετο
in decimo octauo anno ioſie regis iuda
ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει ἰωσίου βασιλέως ἰούδα
miſit rex ſaphan filiũ eſſelie filij
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν σαφὰν υἱὸν ἐσελίου υἱοῦ
meſollam ſcribam dom⁹ dñi dicẽs: aſcẽ
μεσολλὰμ τὸν γραμματέα οἴκου κυρίου λέγων, ἀνά-
de ad chelciam ſacerdotẽ magnũ: ⁊ conſla-
βηθι πρὸς χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ χωνεύ-
te argentũ qđ illatũ eſt in domo dñi qđ col
σατε τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου ὃ συ-
legerũt cuſtodiẽtes limen a pplˢo:
νήγαγον οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ,
⁊ detur in manũ facientiũ opa q
καὶ δοθήτω ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων τὰ ἔργα τῶν
prepoſiti ſunt in domo dñi. ⁊ dederũt illđ iux
καθεσταμένων ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκαν αὐτὸ κα-
B ta verbũ regis faciẽtib⁹ opera i
τὰ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα ἐν
domo dñi vt inſtaurẽt ſartatecta domus
οἴκῳ κυρίου τοῦ κατισχῦσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου τοῖς
fabris lignarijs ⁊ edificatorib⁹ ⁊ muratorib⁹ vt
τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς τοῦ
emant ligna ⁊ lapides exciſos: vt re-
κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητούς, τοῦ κρα-
ſtaurent ſartatecta domus. verũtñ nõ ſupputa
ταιῶσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. πλὴν οὐκ ἐξελογίζον-
baẽ eis argentũ qđ dabatur eis: q: in
το αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν
fide ipſi faciebãt. ⁊ dixit chelcias ſacerdos
πίστει αὐτοὶ ἐποίουν. καὶ εἶπε χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ
magnus ad ſaphan ſcribam: librũ
μέγας πρὸς σαφὰν τὸν γραμματέα, βιβλίον τοῦ
legis repperi in domo dñi. ⁊ dedit chelci
νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκε χελκί-
as ſaphan volumẽ: ⁊ legit illud:
ας τῷ σαφὰν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνέγνω αὐτό,

quib⁹ ſeruiebat pater eius: & adorauit eas: & dereliq̃t dñm deum patrum ſuorum: & nõ ambulauit in via domini. Tetenderuntq; ei inſidias ſerui ſui: & interfecerunt regẽ in domo ſua. Percuſſit autẽ populus terre oẽs qui cõiura uerãt cõtra regẽ ammon: & conſtituerũt ſibi regẽ ioſiam filiũ eius pro eo. Reliqua ãt ſermonũ ammõ que fecit: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonũ dierũ regum iuda? Sepelierũtq; eũ in ſepulchro ſuo in horto oza: & regnauit ioſias filius eius p eo.

Octo annorum erat ioſias cum regnare cepiſſet: & trigintauno anno regnauit in ieruſalem. Nomẽ matris eius idida filia phadaia de beſechat. Fecitq; qđ placitũ erat coram dño: & ãbulauit p oẽs vias dauid pr̃is ſui. Nõ declinauit ad dexteram ſiue ad ſiniſtram. Anno autẽ octauo decimo regis ioſie miſit rex ſaphan filiũ aſlia filii meſullam ſcribã tẽpli domini: dicens ei. Vade ad helchiam ſacerdotem magnum vt cõfletur pecunia q̃ illata eſt in tẽplũ dñi: quam collegerunt ianitores templi a poplo: deturq; fabris per prepoſitos domus dñi. Qui & diſtribuant eam his qui operantur in tẽplo domini ad inſtauranda ſartatecta templi: tignariis videlicet & cemẽtariis: & his q interrupta componũt: & vt emãtur ligna & lapides đ lapidicinis ad iſtaurãdũ tẽplũ dñi. Verũtñ non ſupputetur eis argentũ qđ accipiunt: ſed in ptãte hẽant & in fide. Dixit ãt helchias pontifex ad ſaphan ſcribã. Librum legis repperi in domo domini. Deditq; helchias volumen ſaphã ſcribe: qui & legit illud.

אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם׃ | שָׁחָה
וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא | עָזַב
הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עַבְדֵי | קָשַׁר
אָמוֹן עָלָיו וַיָּמִיתוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ׃ | מות
וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל | נָכָה
הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת | מָלַךְ
יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
אָמוֹן אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים | כָּתַב
עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי | יום
יְהוּדָה׃ וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בִּקְבֻרָתוֹ בְּגַן | קָבַר
עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ | מָלַךְ

Cap.xxij.

בֶּן־שְׁמֹנֶה
שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים
וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ
וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַת־עֲדָיָה
מִבָּצְקַת׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי | עָשָׂה
יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו
וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה | סוּר יָמַן
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ | שְׂמֹאל הָיָה
שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ
בֶן־מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר׃
עֲלֵה אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל | גָּדַל
וְיַתֵּם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה | תָּמַם בוא
אֲשֶׁר אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת
הָעָם׃ וְיִתְּנֻהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה | נָתַן עָשָׂה
הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וְיִתְּנוּ אֹתוֹ | לָאַךְ פָּקַד
לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה
לְחַזֵּק בֶּדֶק הַבָּיִת׃ לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים | בָּנָה
וְלַגֹּדְרִים וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי | קָנָה
מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־הַבָּיִת׃ | חָצַב
אַךְ לֹא־יֵחָשֵׁב אִתָּם הַכֶּסֶף | חָשַׁב
הַנִּתָּן עַל־יָדָם כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם | אָמַן
עֹשִׂים׃ וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
עַל־שָׁפָן הַסֹּפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה | יָרָה
מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּה | נָתַן
אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ׃ | קָרָא

Digitized by Google

ויבא שפן הספר אל המלך וישב
את המלך דבר ויאמר התיכו עבדיך
את הכסף הנמצא בבית ויתנהו על
יד עשי המלאכה המפקדים בית
יהוה: ויגד שפן הספר למלך
לאמר ספר נתן לי חלקיה הכהן
ויקראהו שפן לפני המלך: ויהי
כשמע המלך את דברי ספר התורה
ויקרע את בגדיו: ויצו המלך את
חלקיה הכהן ואת אחיקם בן שפן
ואת עכבור בן מיכיה ואת שפן
הספר ואת עשיה עבד המלך לאמר:
לכו דרשו את יהוה בעדי ובעד
העם ובעד כל יהודה על דברי
הספר הנמצא הזה כי גדולה חמת
יהוה אשר היא נצתה בנו על
אשר לא שמעו אבתינו על דברי
הספר הזה לעשות ככל הכתוב
עלינו: וילך חלקיהו הכהן ואחיקם
ועכבור ושפן ועשיה אל חלדה
הנביאה אשת שלם בן תקוה
בן חרחס שמר הבגדים והיא
ישבת בירושלם במשנה וידברו
אליה: ותאמר אליהם כה אמר
יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש
אשר שלח אתכם אלי: כה
אמר יהוה הנני מביא רעה אל
המקום הזה ועל ישביו את כל
דברי הספר אשר קרא מלך
יהודה: תחת אשר עזבוני
ויקטרו לאלהים אחרים למען
הכעיסני בכל מעשה ידיהם
ונצתה חמתי במקום הזה ולא
תכבה: ואל מלך יהודה השלח
אתכם לדרש את יהוה כה תאמרו
אליו כה אמר יהוה אלהי

Venit quoq; ſaphan ſcriba ad regẽ & renũciauit ei qđ p̃cepat & ait. Cõflauerũt ſerui tui pecuniã q̃ repta eſt in domo dñi: & dederunt vt diſtribueretur fabris ac p̃fectis operũ tẽpli dñi. Narrauit quoq; ſaphan ſcriba regi dicẽs. Librũ dedit mihi helchias ſacerdos: quẽ cum legiſſet ſaphã coram rege: & audiſſet rex verba libri legis domini: ſcidit veſtimẽta ſua: & p̃cepit helchie ſacerdoti & ahicham filio ſaphan: & achobor filio micha & ſaphan ſcribe & aſaie ſeruo regis: dicens. Ite & cõſulite dñm ſuper me & ſuper pp̃lo & ſuper omni iuda: de verbis voluminis iſtius qđ inuentũ eſt. Magna enĩ ira dñi ſuccẽſa eſt contra nos: quia non audierunt patres noſtri verba libri huius vt facerent omne quod ſcriptũ eſt nobis. Ierunt itaq; helchias ſacerdos & ahichã & achobor & ſaphã & aſia ad oldan prophetẽn vxorẽ ſellũ filii thecue filii aras cuſtodis veſtium que hitabat in ieruſalẽ in ſecunda: locutiq; ſunt ad eam. Et illa reſpondit. Hec dicit dñs deus iſrael. Dicite viro qui miſit vos ad me. Hec dicit dñs. Ecce ego adducã mala ſuper locũ iſtum: & ſup hitatores eius: omnia verba legis que legit rex iuda: quia dereliq̃rũt me: & ſacrificauerunt diis alienis irritantes me in cũctis operibus manuũ ſuarum. Et ſuccẽdetur indignatio mea in loco hoc & non extinguetur. Regi aũt iuda q miſit vos vt conſuleretis dominum: ſic dicetis. Hec dicit dominus deus

ꝛ adduxit ſaphan regi ioſias. ꝛ reddidit ei verbũ ꝛ dixit: cõflauerũt ſerui tui argentũ qđ inuẽtũ fuit i domo dñi: ꝛ dederũt illđ in manib⁹ faciẽtiũ opa prefectoꝝ in domo dñi. ꝛ nũciauit ſaphan ſcriba regi ioſia dicẽs: librũ dedit mihi chelcias ſacerdos: ꝛ legit eum ſaphã coram rege. ꝛ factũ eſt vt audiuit rex verba libri legis: ſcidit veſtimẽta ſua: ꝛ precepit rex chelcia ſacerdoti ꝛ achicam filio ſaphan ꝛ achobor filio michei: ꝛ ſaphan ſcribe ꝛ eſaia ſeruo regis dicẽs: ite cõſulite dñm de me ꝛ de omi pp̃lo meo ꝛ de omi iuda de verbis libri huius qui inuẽt⁹ eſt: qꝛ magna ira dñi q̃ ſuccẽſa eſt in nos: quia nõ audierũt patres nři verba libri huius vt facerent iuxta oia que ſcripta ſunt in eo. ꝛ iuit chelcias ſacerdos ꝛ achicam ꝛ ſaphan ꝛ achobor ꝛ eſaias ad eldam pp̃hetẽ vxorem ſellem filij thecue filij aras cuſtodis veſtium. ꝛ ipſa habitabat in hieruſalem in ſecũda. ꝛ locuti ſunt ad eam. ꝛ dixit ad eos: hec dicit dñs deus iſrael: dicite viro qui miſit vos ad me: hec dicit dñs: ecce ego mala adduco ſup locũ hunc ꝛ ſup habitantes in eo oia verba libri quẽ legit rex iuda: eo q dereliquerunt me ꝛ ſacrificauerũt diјs alienis: vt irritarent me in oibus opibus manuũ ſuarũ: ꝛ ſuccẽdetur idignatio mea in loco iſto: ꝛ nõ extinguetur. ad aũt regem iuda qui miſit vos vt cõſulere tis dñm: ſic dicetis ad eũ: hec dicit dñs deus

καὶ εἰσήνεγκε σαφὰν τῷ βασιλεῖ ἰωσίας. καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ ῥῆμα καὶ εἶπεν, ἐχώνευσαν οἱ δοῦλοί σου τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρας τῶν ποιούντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἀπήγγειλε σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ ἰωσίᾳ λέγων, βιβλίον ἔδωκέ μοι χελκίας ὁ ἱερεύς, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ σαφὰν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ νόμου, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ καὶ τῷ ἀχικὰμ υἱῷ σαφὰν καὶ ἀχοβὼρ υἱῷ μιχαίου, καὶ τῷ σαφὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ ἀσαΐᾳ τῷ δούλῳ τοῦ βασιλέως λέγων, δεῦτε ἐκζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ λαοῦ μου καὶ περὶ παντὸς ἰούδα ὑπὲρ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ εὑρεθέντος, ὅτι μεγάλη ἡ ὀργὴ κυρίου ἡ ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη χελκίας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀχικὰμ καὶ σαφὰν καὶ ἀχοβὼρ καὶ ἀσαΐας πρὸς ἑλδὰν τὴν προφῆτιν γυναῖκα σελλὴμ υἱοῦ θεκουὲ υἱοῦ ἀρὰς τοῦ ἱματιοφύλακος. καὶ αὐτὴ κατῴκει ἐν ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ μασενᾶ. καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρός με, τάδε λέγει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ κακὰ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οὗ ἀνέγνω ὁ βασιλεὺς ἰούδα, ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἑτέροις, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐκ σβεσθήσεται. πρὸς δὲ τὸν βασιλέα ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς

C

D

israel: eo ꝙ audiſti verba mea ⁊ ꝯterritū eſt
ἰσραὴλ, ἀνθ᾽ ὧν ἤκουσας τοὺς λόγους μου καὶ ἐπαλύνθη
cor tuū ⁊ verſus eſt a facie mea vt audi
ἡ καρδία σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ προσώπου μου ὡς ἤκου
ſti q̄cūq̧ locut⁹ ſū cōtra locū iſtū ⁊ cōtra
σας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς
habitātes in eo vt fiat in interitū ⁊ in ma
ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῷ τοῦ γενέσθαι εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς κα
ledictionē: ⁊ ſcidiſti veſtimēta tua ⁊ fleuiſti co
τάραν, καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας ἐνώ
ram me: etiam ego audiui dicit dñs. nōne ſic
πιόν μου, καί γε ἐγὼ ἤκουσα φησὶ κύριος. οὐχὶ οὕτως
ecce ego addo te ad patres tuos ⁊ col
ἰδοὺ ἐγὼ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου καὶ συ
ligeris ad ſepulchrū tuū in pace: ⁊ nō videbūt
ναχθήσῃ εἰς τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ
oculi tui oīa mala q̄ ego induco ſup
ὀφθαλμοί σου πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν
locum iſtū ⁊ ſup habitātes eum:
τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν; Cα.23.

A Et renūciauerūt regi verbū. ⁊ miſit
Καὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ ῥῆμα. καὶ ἀπέστειλεν
iosias rex ⁊ cōgregauit ad eum oēs
2. Pa. 34. f. ἰωσίας ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν πρὸς αὐτὸν πάντας
ſeniores iuda ⁊ hieruſalem. ⁊ aſcēdit
τοὺς πρεσβυτέρους ἰούδα καὶ ἱερουσαλήμ. καὶ ἀνέβη
rex in domū dñi ⁊ oīs vir iuda ⁊
ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰούδα καὶ
omnes habitātes. hieruſalem cū eo: ⁊
πάντες οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλὴμ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ
ſacerdotes ⁊ ꝓphte ⁊ oīs ppl's a paruo
οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ προφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ
vſq̧ ad magnū. ⁊ legit in aurib⁹ eorū oīa
ἕως μεγάλου. καὶ ἀνέγνω ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν πάντας
verba libri federis q̄ inuētus eſt
τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὑρεθέντος
in domo dñi. ⁊ ſtetit rex ſup colūnas ⁊
ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον καὶ
pepigit fedus corā dño vt ambularēt poſt
διέθετο τὴν διαθήκην ἐνώπιον κυρίου τοῦ πορευθῆναι ὀπί
dñm ⁊ vt cuſtodirēt mādata eius ⁊
σω κυρίου καὶ τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ
teſtimonia eius ⁊ ꝑcepta eius in toto
τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ
corde ⁊ in tota aīa: vt ſuſcitarēt verba
καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ, τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους
federis huius que ſcripta ſunt in libro
τῆς διαθήκης ταύτης τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ
iſto. ⁊ ſtetit oīs ppl's in federe. ⁊ ꝑcepit
τούτῳ. καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ. καὶ ἐνετείλα
rex chelcia ſacerdoti magno ⁊ ſac
το ὁ βασιλεὺς χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱε
dotib⁹ ſcd̄i ordinis ⁊ cuſtodiētibus li
ρεῦσι τοῖς δευτερεύουσι καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὸν σταθ
men: vt educerēt de tēplo dñi oīa vaſa:
μόν, τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη,
que fecerāt baal ⁊ luco ⁊ vniuerſe mili
ἃ ἐποίησαν τῷ βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ στρα
tie celi. ⁊ combuſſit ea foris hieruſa
τιᾷ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω ἱερουσα
lem in ſademoth cedron: ⁊ tulit puluerē eoꝝ
λὴμ ἐν σαδημὼθ κεδρών, καὶ ἔλαβε τὸν χοῦν αὐτῶν
B in bethel. ⁊ cōbuſſit ſacerdotes q̄s cōſtitue
εἰς βαιθήλ. καὶ κατέκαυσε τοὺς ἱερεῖς οὓς κατέστη
runt reges iuda vt adolerēt icēſū in excelſis
σαν οἱ βασιλεῖς ἰούδα τοῦ θυμιᾶν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς
⁊ in ciuitatib⁹ iuda ⁊ in circuitu hieruſalem:
καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ἰούδα καὶ κυκλόθεν ἱερουσαλήμ,
⁊ adolētes icēſū baal ⁊ ſoli ⁊ lu
καὶ τοὺς θυμιῶντας τῷ βάαλ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σε
ne ⁊ planetis ⁊ oīni militie celi.
λήνῃ καὶ τοῖς μαζαλὼθ καὶ πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ.

israel. Pro eo ꝙ audiſti
verba voluminis &
perterritū eſt cor tuum
& humiliatus es corā
dño auditis ſermōibus
contra locum iſtum &
hītatores eius: ꝙ videli
cet fierēt in ſtuporē & i
maledictū: & ſcidiſti ve
ſtimēta tua & fleuiſti co
ram me & ego audiui a
it dominus: idcirco
colligā te ad patres tu
os & colligeris
ad ſepulchrū tuū i pa
ce: vt non videant
oculi tui oīa mala que
introducturus ſum
ſuper locum iſtum. 23.

Et renunciauerunt
regi qd̄ dixerat.
Qui miſit: & congre
gati ſunt ad eum om
nes ſenes iuda & ieru
ſalē: aſcenditq̧ rex tē
plū domini & omnes
viri iuda vniuerſi qui
habitabant in ieruſalem
cū eo: ſacerdotes & ꝓ
phete & omnis popul⁹
a puo vſq̧ ad magnū:
legitq̧ cunctis audien
tibus oīa verba libri
federis, qui inuentus ē
in domo domini. Ste
titq̧ rex ſuper gradum
& fedus ꝑcuſſit coram
domino vt ambularēt
poſt dñm: & cuſtodirēt
precepta eius &
teſtimonia & cerimo
nias in omni corde &
in tota anima: & ſu
ſcitarent verba fede
ris huius que ſcripta e
rant in libro illo.
Acqeuitq̧ populus pa
cto. Et ꝑcepit rex
helchie pontifici &

ſacerdotibus ſcd̄i or
dinis & ianitoribus
vt proiicerent de tem
plo domini omnia
vaſa que facta fuerant
baal & in luco
& vniuerſe militie celi:
& combuſſit ea
foris ieruſalem in con
ualle cedron
& tulit puluerem eorū
in bethel.
Et deleuit aruſpices
quos poſuerant
reges iuda ad ſacrificā
dū in excelſis ꝑ citates
iuda & in circuitu ieru
ſalem: & eos
qui adolebāt incēſum
baal & ſoli & lune
& duodecim ſignis &
omni militie celi.

ישראל הדברים אשר שמעת יען
רך לבבך ותכנע מפני יהוה בשמעך
אשר דברתי על המקום הזה ועל
ישביו להיות לשמה ולקללה
ותקרע את בגדיך ותבכה לפני
וגם אנכי שמעתי נאם יהוה לכן
הנני אספך על אבתיך ונאספת
אל קברתיך בשלום ולא תראינה
עיניך בכל הרעה אשר אני מביא
על המקום הזה וישבו את
המלך דבר וישלח המלך ויאספו
אליו כל זקני יהודה וירושלם
ויעל המלך בית יהוה וכל איש
יהודה וכל ישבי ירושלם אתו
והכהנים והנביאים וכל העם
למקטן ועד גדול ויקרא באזניהם
את כל דברי ספר הברית הנמצא
בבית יהוה ויעמד המלך על העמוד
ויכרת את הברית לפני יהוה ללכת
אחר יהוה ולשמר מצותיו ואת
עדותיו ואת חקתיו בכל לב ובכל
נפש להקים את דברי הברית
הזאת הכתבים על הספר הזה
ויעמד כל העם בברית ויצו המלך
את חלקיהו הכהן הגדול ואת
כהני המשנה ואת שמרי הסף
להוציא מהיכל יהוה את כל
הכלים העשוים לבעל ולאשרה
ולכל צבא השמים וישרפם
מחוץ לירושלם בשדמות קדרון
ונשא את עפרם בית אל
והשבית את הכמרים אשר נתנו
מלכי יהודה ויקטר בבמות בערי
יהודה ומסבי ירושלם ואת
המקטרים לבעל לשמש ולירח
ולמזלות ולכל צבא השמים

רבב כנע
פנה
היה שמם
קרע בכה
אסף
שלם ראה
רוץ בוא
קום
Cap. xxiii.
שוב שלח
אסף
עלה
נבא
קטן גדל
קרא ברת
מצא
עמד
כרת פנה
הלך צוה
עוד חקק
קום
צוה
שנה
יצא היכל
כלה עשה
שרף
שבת
כמר במה
עיר סבב
מזל

Digitized by Google

ויצא את האשרה מבית יהוה — יצא
מחוץ לירושלם אל נחל קדרון
וישרף אתה בנחל קדרון וידק — דקק
לעפר וישלך את עפרה על קבר בני — שלך
העם׃ ויתץ את בתי הקדשים אשר — נתץ
בבית יהוה אשר הנשים ארגות — נשה
שם בתים לאשרה׃ ויבא את כל — בית בוא
הכהנים מערי יהודה ויטמא את — עיר טמא
הבמות אשר קטרו שמה הכהנים — במה
מגבע עד באר שבע ונתץ את במות
השערים אשר פתח שער יהושע
שר העיר אשר על שמאול איש — שור שמל
בשער העיר׃ אך לא יעלו כהני — עלה
הבמות אל מזבח יהוה בירושלם כי — זבח
אם אכלו מצות בתוך אחיהם׃ — מץ
וטמא את התפת אשר בגי בני — גיא
הנום לבלתי להעביר איש את — עבר
בנו ואת בתו באש למלך׃ וישבת — שבת
את הסוסים אשר נתנו מלכי יהודה
לשמש מבא בית יהוה אל לשכת — בוא
נתן מלך הסריס אשר בפרורים — סרס
ואת מרכבות השמש שרף באש׃ — רכב
ואת המזבחות אשר על הגג
עלית אחז אשר עשו מלכי יהודה — עלה עשה
ואת המזבחות אשר עשה מנשה
בשתי חצרות בית יהוה נתץ
המלך וירץ משם והשליך את — רוץ שלך
עפרם אל נחל קדרון׃ ואת הבמות — במה
אשר על פני ירושלם אשר — פנה
מימין להר המשחית אשר בנה — ימן שחת
שלמה מלך ישראל לעשתרת
שקץ צדנים ולכמוש שקץ מואב
ולמלכם תועבת בני עמון טמא — תעב
המלך׃ ושבר את המצבות — יצב
ויכרת את האשרים וימלא את — כרת מלא
מקומם עצמות אדם׃ וגם את — קום

Et efferri fecit lucū de domo domini foras ieruſalem in conuallē cedron: & combuſſit eum ibi & redegit in puluerē & p̄iecit ſuper ſepulchra vulgi. Deſtruxit quoq̄ ediculas effeminatorū q̄ erant in domo dn̄i: p quibus mulieres texebāt q̄ſi domūculas luci. Congregauitq̄ oēs ſacerdotes de ciuitatib⁹ iuda: & contaminauit excelſa vbi ſacrificabant ſacerdotes de gabaa vſq̄ berſabee. Et deſtruxit aras portarum in introitu oſtii ioſue principis ciuitatis q̄d erat ad ſiniſtram porte ciuitatis. Verūtamen nō aſcēdebāt ſacerdotes excelſorū ad altare dn̄i in ieruſalem. ſed tm̄ comedebant azyma in medio fratrum ſuorū. Cōtaminauit quoq̄ tophet q̄d eſt in conualle filii ennom: vt nemo conſecraret filiū ſuum aut filiā per ignem moloch. Abſtulit quoq̄ equos quos dederant reges iude ſoli in introitu templi domini iuxta exedram natāmelech eunuchi qui erat in pharurim: currus autem ſolis cōbuſſit igni. Altaria quoq̄ que erāt ſuper tecta cenaculi achaz q̄ fecerant reges iuda & altaria q̄ fecerat manaſſes in duobus atriis tēpli domini deſtruxit rex: & cucurrit inde & diſperſit cinerem eorum in torrentem cedron. Excelſa quoq̄ que erāt in ieruſalem ad dexterā ptē mōtis offenſiōis q̄ edificauerat ſalomon rex iſrael aſtaroth idolo ſidoniorum & chamos offenſioni moab & melchon abomiationi filiorum āmō polluit rex: & contriuit ſtatuas & ſuccidit lucos repleuitq̄ loca eorum oſſib⁹ mortuorum. Inſuper &

τ extulit lucū de domo dn̄i foras hieruſalem in torrentem cedrō: τ combuſſit
καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου κυρίου ἔξω τῆς ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν χειμάρρουν κεδρών, καὶ κατέκαυσεν
ea in torrente cedron τ ꝯminuit ī puluerē: τ proiecit puluerē in ſepulchra filioꝝ ppl̄i: τ deſtruxit domū initiatorū q̄ in domo dn̄i in quo mulieres texebant ibi ſtolas luco. τ eduxit omnes ſacerdotes d̄ ciuitatib⁹ iuda: τ ꝯtaminauit excelſa vbi adolebāt icēſū ibi ſacdotes de gabaa τ vſq̄ ad berſabee. τ deſtruxit domū excelſorū q̄ iuxta oſtiū porte ioſie principis ciuitatis: q̄ erat a ſiniſtris viri ingredientis portā ciuitatis. verūtn̄ nō aſcēdebāt ſacerdotes excelſorū ad altare dn̄i in hieruſalem: niſi comediſſēt azyma in medio fratrum ſuorū: τ ꝯtaminauit topheth q̄d ī cōualle filij ennom: vt nō traduceret vir filiū ſuum τ filiam ſuam in ignē moloch. τ cōbuſſit equos q̄s dedicauerūt reges iuda ſoli in introitu dom⁹ dn̄i iuxta gazophylacium nathā eunuchi regis q̄ in pharurim. τ currū ſolis cōbuſſit in igne τ altaria q̄ erāt ſup tecta cenaculorū achaz: q̄ fecerūt reges iuda: τ altaria q̄ fecit manaſſes in duob⁹ atrijs dom⁹ dn̄i demolit⁹ eſt ea rex: τ deſtruxit ea inde: τ cōtriuit puluerē eorū in torrente cedron. τ domū q̄ in facie hieruſalem q̄ a dextris mōtis offēſiōis quā edificauit ſalomon rex iſrael aſtarte abominatiōi ſidoniorū τ chamos offenſioni moab τ moloch abominatiōi filioꝝ ammon: polluit rex τ cōtriuit ſtatuas: τ ſuccidit lucos τ impleuit loca eorū oſſib⁹ hoīum. inſuper

αὐτὰ ἐν τῷ χειμάρρῳ κεδρὼν καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ ἔρριψεν τὸν χοῦν εἰς τοὺς τάφους τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ, καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν καδησεὶν τὸν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν ᾧ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ στολὰς τῷ ἄλσει. καὶ ἐξήγαγε πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ πόλεων ἰούδα, καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ ἐθυμίων ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ γαβαὰ καὶ ἕως βηρσαβεαί. καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν ὑψηλῶν τὸν παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς πύλης ἰωσιὴ ἄρχοντος τῆς πόλεως, τὸν ὄντα ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς εἰσπορευομένου τὴν πύλην τῆς πόλεως. πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἐν ἱερουσαλὴμ, εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ ἐμίανε τόφεθ τὸ ἐν φάραγγι υἱοῦ ἐννόμ, τοῦ μὴ διάγειν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ τῷ μολώχ. καὶ κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὓς ἀνέθηκαν βασιλεῖς ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου πρὸς τὸ γαζοφυλάκιον νάθαν εὐνούχου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν φαρουρείμ. καὶ τὸ ἅρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσεν ἐν πυρί. καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἦν ἐπὶ τῶν δωμάτων τῶν ὑπερῴων ἄχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς ἰούδα, καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε μανασσῆς ἐν ταῖς δύο αὐλαῖς οἴκου κυρίου κατέσπασεν αὐτὰ ὁ βασιλεύς, καὶ καθεῖλεν αὐτὰ ἐκεῖθεν, καὶ συνέτριψεν τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν κεδρών. καὶ τὸν οἶκον τὸν ἐπὶ προσώπου ἱερουσαλὴμ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους μαχὲθ ὃν ᾠκοδόμησε σολομῶν βασιλεὺς ἰσραὴλ τῇ ἀστάρτῃ βδελύγματι σιδωνίων καὶ τῷ χαμὼς προσοχθίσματι μωὰβ καὶ τῷ μολὼχ βδελύγματι υἱῶν ἀμμών, ἐμίανεν ὁ βασιλεύς καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση καὶ ἔπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὀστέων ἀνθρώπων. καί γε τὸ

altare qđ in bethel excelſū qđ fecit hieroboā
θυσιαστήριον τὸ ἐν βαιθὴλ τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν ἱεροβοὰμ
filius nabat qui peccare fecit iſrael: ⁊ illud al-
υἱὸς ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰσραὴλ, καίγε ἐκεῖνο τὸ θυ-
tare excelſū deſtruxit ⁊ cōtriuit lapides
σιαστήριον τὸ ὑψηλὸν καθεῖλε καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους
eius: ⁊ cōminuit in puluerē ⁊ ſuccēdit lucum. ⁊
αὐτοῦ, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος. καὶ
D cōuerſus ē ioſias ⁊ vidit ſepulchra q̄ erant
ἀπέστρεψεν ἰωσίας καὶ εἶδεν τοὺς τάφους τοὺς ὄντας
ibi in mōte: ⁊ miſit ⁊ accepit oſſa de
ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἀπέστειλε καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν
3.Reg. 13.a. ſepulchris: ⁊ cōbuſſit ſup altare. ⁊ polluit
τάφων, καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐμίανε
altare iuxta verbū dn̄i qđ locutus eſt ho
τὸ θυσιαστήριον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρω-
mo dei cū ſtaret hieroboā ſup altare in
πος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἑστάναι ἱεροβοὰμ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν
feſto. ⁊ reuerſus ioſias leuauit oculos ſuos
τῇ ἑορτῇ. καὶ ἐπιστρέψας ἰωσίας ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
ſup ſepulchrū hoīs dei q̄ locutus eſt
ἐπὶ τὸν τάφον ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς
verba hec: ⁊ dixit: quis ſcopulus ille quē ego
λόγους τούτους, καὶ εἶπε, τίς ὁ σκόπελος ἐκεῖνος ὃν ἐγὼ
video? ⁊ dixerūt ei viri ciuitatis: hoc ſepul
ὁρῶ; καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, οὗτος ὁ τά-
chrū hoīs dei qui venit de iuda ⁊
φος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐληλυθότος ἐκ τοῦ ἰούδα καὶ
qui locutus eſt omnia verba hec q̄ feci
λελαληκότος πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐποίη-
ſti nūc ſup altare qđ in bethel. ⁊ dixit ioſias:
σας νῦν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν βαιθήλ. καὶ εἶπεν ἰωσίας,
dimittite eū: nemo cōmoueat oſſa eius. ⁊ ſalua
ἐάσατε αὐτόν, μηδεὶς κινησάτω τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. καὶ διεσώ-
ta ſūt oſſa eius cū oſſibus prophete qui venit
θη τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ προφήτου τοῦ ἥκοντος
de ſamaria. etiam omnes domos excelſoꝝ
ἐκ σαμαρείας. καί γε πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν
que in ciuitatib⁹ ſamarie quas fecerūt reges
τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι σαμαρείας οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς
iſrael vt irritarēt dn̄m: deſtruxit ioſias: ⁊
ἰσραὴλ τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον, καθεῖλεν ἰωσίας, καὶ
fecit eis ſcđm oīa opera q̄ fecit in be-
ἐποίησεν αὐτοῖς κατὰ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ἐν βαι-
thel. ⁊ occidit vniuerſos ſacerdotes excelſorū
θήλ. καὶ ἔθυσε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς
qui erāt ibi ſup altaria. ⁊ combuſſit oſſa
ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων. καὶ κατέκαυσεν ὀστᾶ
hoīum ſup ea. ⁊ reuerſus ē ioſias in hieruſa
ἀνθρώπων ἐπ᾽ αὐτά. καὶ ἀπέστρεψεν ἰωσίας εἰς ἱερουσα-
lem: ⁊ precepit rex omni pplo di-
λήμ, καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ λέ-
cens: facite paſcha dn̄o deo vr̄o: ſicut
E γων, ποιήσατε τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καθὼς
ſcriptū eſt in libro federis huius. quia
γέγραπται ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς διαθήκης ταύτης. ὅτι
2.Pa. 35.a. nō factū ē ſcđm paſcha hoc a die-
οὐκ ἐγένετο κατὰ τὸ πάσχα τοῦτο ἀπὸ τῶν ἡμε-
bus iudicū q̄ iudicauerūt iſrael: ⁊ in om-
ρῶν τῶν κριτῶν οἳ ἔκρινον τὸν ἰσραήλ, καὶ ἐν πά-
nibus diebus regum iſrael ⁊ regum
σαις ταῖς ἡμέραις βασιλέων ἰσραὴλ καὶ βασιλέων
iuda: niſi in octauo decimo āno
ἰούδα, ὅτι ἀλλ᾽ ἢ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ
regis ioſie factū eſt paſcha hoc do
βασιλέως ἰωσίου ἐγένετο τὸ πάσχα τοῦτο τῷ κυ-
mino in hieruſalem. etiam ventriloquos
ρίῳ ἐν ἱερουσαλήμ. καί γε τοὺς ἐγγαστριμύθους
⁊ aruſpices ⁊ theraphin ⁊ idola ⁊
καὶ τοὺς γνώστας καὶ θεραφεὶν καὶ τὰ εἴδωλα καὶ
omnes abominatiōes que fuerunt in
πάντα τὰ προσοχθίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ ooo

altare quod erat in bethel & excelſum quod fecerat hieroboā filius nabath qui peccare fecit iſrael: & altare illđ oooooooooo ooooooooooo oo excelſum deſtruxit atq; combuſſit & oooooooo cōminuit in puluerem ſuccenditq; etiā lucū. Et cōuerſus ioſias vidit ibi ſepulchra q̄ erāt ī mōte: miſitq; & tulit oſſa ooooooo ooooooooooo de ſepulchris: & cōbuſſit ea ſuper altare ooooo & polluit illđ iuxta verbū dn̄i quod locutus ē vir dei qui predixerat ooooooooooooooooooooooo verba hec. Et ait. quis eſt titulus ooooooo oooooo ille quē video? Rn̄derūtq; ei ooooooooooooooo ciues vrbis illi⁹. Sepulchrum eſt hominis dei qui venit de iuda: & p̄dixit oooooooooooooooooo verba hec q̄ feciſti ſup ooooooooooooooooooooooooo altare bethel. Et ait. Dimittite eum. ooooooo Nemo cōmoueat oſſa eius. Et intacta manſerunt oſſa illius cū oſſibus pphete qui venerat de ſamaria. Inſup & oīa phana excelſorū q̄ erāt in ciuitatib⁹ ſamarie que fecerant oooo reges iſrael ad irritādū dn̄m abſtulit ioſias: oo & fecit eis ſcđm oia q̄ oooooooooooooooooooooooooo fecerat in bethel. & occidit vniuerſos ſacerdotes excelſorū qui erant ibi ſuper altaria: oooooo & combuſſit oſſa humana ſuper ea. oooooooo Reuerſuſq; eſt ieruſalē & precepit omni oooooo populo dicens. Facite phaſe domino oooooooo deo vr̄o: ſecūdū quod ſcriptū eſt in libro federis huius. Nec enī factū eſt phaſe tale a diebus iudicū qui iudicauerunt iſrael: & ooooooo omniū dierū regū iſrael & regum iuda: oooooo ſicut in octauodecimo anno regis ooooooooooo ioſie factum eſt phaſe iſtud domino ooooooo in ieruſalē. Sed & phitones & ooooooooooooooo ariolos & figuras idolorū & immūdicias oo & abomiationes que fuerunt in terra oooooo

הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית אֵל הַבָּמָה אֲשֶׁר — זבח
עָשָׂה יָרָבְעָם בֶּן נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא — חטא
אֶת יִשְׂרָאֵל גַּם אֶת הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא
וְאֶת הַבָּמָה נָתָץ וַיִּשְׂרֹף אֶת הַבָּמָה
הֵדַק לְעָפָר וְשָׂרַף אֲשֵׁרָה׃ וַיִּפֶן — שרף
יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת הַקְּבָרִים אֲשֶׁר — דקק פנה ראה
שָׁם בָּהָר וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת הָעֲצָמוֹת — שלח לקח
מִן הַקְּבָרִים וַיִּשְׂרֹף עַל הַמִּזְבֵּחַ
וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא — טמא
אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא אֶת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר מָה הַצִּיּוּן — ציון
הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר בָּא מִיהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת — בוא קרא
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל
הַמִּזְבַּח בֵּית אֵל׃ וַיֹּאמֶר הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ — עשה
אַל יָנַע עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו — נוח נוע מלט
אֵת עַצְמוֹת הַנָּבִיא אֲשֶׁר בָּא
מִשֹּׁמְרוֹן׃ וְגַם אֶת כָּל בָּתֵּי הַבָּמוֹת — נבא בית במה
אֲשֶׁר בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ — עיר
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ — כעס סור
וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר
עָשָׂה בְּבֵית אֵל׃ וַיִּזְבַּח אֶת כָּל כֹּהֲנֵי — עשה זבח
הַבָּמוֹת אֲשֶׁר שָׁם עַל הַמִּזְבְּחוֹת
וַיִּשְׂרֹף אֶת עַצְמוֹת אָדָם עֲלֵיהֶם — שרף
וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלָם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל — שוב צוה
הָעָם לֵאמֹר עֲשׂוּ פֶסַח לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית
הַזֶּה׃ כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִימֵי — עשה יום
הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת יִשְׂרָאֵל
וְכֹל יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃
כִּי אִם בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ
יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה
בִּירוּשָׁלָם׃ וְגַם אֶת הָאֹבוֹת וְאֶת — אוב
הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת הַתְּרָפִים וְאֶת הַגִּלֻּלִים
וְאֵת כָּל הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ — ראה

יהודה ובירושלם בער יאשיהו
קום ירה — למען הקים את דברי התורה
הכתבים על הספר אשר מצא
כמו — חלקיהו הכהן בית יהוה וכמהו לא
פנה שוב — היה לפניו מלך אשר שב אל יהוה
בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו
קום — ככל תורת משה ואחריו לא קם
חרה — כמהו: אך לא שב יהוה מחרון אפו
גדל — הגדול אשר חרה אפו ביהודה על
כעס — כל הכעסים אשר הכעיסו מנשה:
אמר סור — ויאמר יהוה גם את יהודה אסיר
מעל פני כאשר הסרתי את
ישראל ומאסתי את העיר הזאת
אשר בחרתי את ירושלם ואת
היה — הבית אשר אמרתי יהיה שמי שם:
עשה — ויתר דברי יאשיהו וכל אשר עשה
כתב — הלא הם כתובים על ספר דברי
יום — הימים למלכי יהודה: בימיו עלה
פרעה נכה מלך מצרים על מלך
אשור על נהר פרת וילך המלך
מות — יאשיהו לקראתו וימיתהו במגדו
ראה רכב — כראתו אתו: וירכבהו עבדיו מת
בוא קבר — ממגדו ויבאהו ירושלם ויקברהו
לקח — בקברתו ויקח עם הארץ את יהואחז
משח מלך — בן יאשיהו וימשחו אתו וימליכו
אתו תחת אביו: בן עשרים ושלש
שנה יהואחז במלכו ושלשה חדשים
מלך בירושלם ושם אמו חמוטל
עשה רעע — בת ירמיהו מלבנה: ויעש הרע
בעיני יהוה ככל אשר עשו אבתיו:
אסר — ויאסרהו פרעה נכה ברבלה בארץ
נתן — חמת במלך בירושלם ויתן ענש על
הארץ מאה ככר כסף וככר זהב:
וימלך פרעה נכה את אליקים בן
סבב — יאשיהו תחת יאשיהו אביו ויסב
את שמו יהויקים ואת יהואחז

iuda & ieruſalem abſtulit ioſias ut ſtatueret verba legis q̄ ſcripta ſunt in libro quem inuenit helchias ſacerdos in tēplo dñi. Similis illi non fuit ante eū rex qui reuerteretur ad dominū in oī corde ſuo & in tota aīa ſua & vniuerſa virtute ſua iuxta oēm legē moyſi: neqꝫ poſt eū ſurrexit ſimilis illi. Verumtñ nō eſt auerſus dñs ab ira furoris ſui magni quo iratus eſt furor eiꝰ cōtra iudā ꝓp irritatiōes q̄bus ꝓuocauerat eum manaſſes. Dixitqꝫ ita dñs. Etiā iudā auferā a facie mea ſicut abſtuli iſrael: & proiiciā ciuitatem hanc quam elegi ieruſalem & domum de qua dixi: erit nomen meum ibi. Reliq̄ āt ſermonū Ioſie & vniuerſa que fecit nonne hec ſcripta ſunt in libro verborum dierū regū iuda? In diebus eius aſcendit pharao nechao rex egypti cōtra regem aſſyriorū ad flumē eufratē. Et abiit ioſias rex iuda in occurſum eius: & occiſus eſt in mageddo cū vidiſſet eum. Et portauerunt eū ſerui ſui mortuū de mageddo & ꝑtulerūt in ieruſalē: & ſepelierūt eū ī ſepulchro ſuo. Tulitqꝫ pp̄ls terre ioachaz filiū ioſie & vnxerūt eū: & cōſtituerūt eū regē ꝓ patre ſuo. Viginti trium annorum erat ioachaz cū regnare cepiſſet: & tribus mēſibus regnauit in irl'm. Nomē matris eiꝰ amithal filia ieremie d̄ lobna. Et fecit malū coram dño: iuxta oīa q̄ fecerāt pr̄es eiꝰ. Vinxitqꝫ eum pharao nechao in reblatha: q̄ ē in terra emath: ne regnaret in ieruſalē. Et īpoſuit multā terre cētū talētis argēti: & talēto auri: regemqꝫ conſtituit pharao nechao eliachim filiū ioſie ꝓ ioſia patre eius: vertitqꝫ nomen eius ioachim: porro ioachaz

terra iuda ꝛ in hieruſalem abſtulit rex ioſias:
γῇ ἰούδα καὶ ἐν τῇ ἱερουσαλὴμ ἐξῆρεν ὁ βασιλεὺς ἰωσίας,
vt ſtatueret verba legis q̄ ſcripta ſunt
ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους
in libro: q̄ īuenit chelcias ſacerdos ī domo domini.
ἐπὶ τοῦ βιβλίου, οὗ εὗρε χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ κυρίου.
ſimilis ipſi nō fuit rex ante eum:
ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγένετο βασιλεὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
qui reuerſus eſt ad dñm in toto corde ſuo
ὃς ἐπέστρεψεν πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ
ꝛ in tota aīa ſua: ꝛ in vniuerſa v̄tute ſua iuxta omnē legē moyſi. ꝛ poſt eum nō ſurrexit
καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον μωυσῆ. καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη
ſimilis illi: verūtñ nō auerſus eſt dñs ab ira
ὅμοιος αὐτοῦ, πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὀργῆς
furoris ſui magni: quo iratꝰ eſt in furore ſuo
θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ἐθυμώθη ἐν ὀργῇ αὐτοῦ
in iuda ꝓp omnes irritationes: q̄bꝰ irritauit eū manaſſes. ꝛ dixit dñs: etiam ꝛ
ἐν τῷ ἰούδα ἐπὶ πάντας τοὺς παροργισμούς, οὓς παρώργισεν αὐτὸν μανασσῆς. καὶ εἶπεν κύριος, καίγε καὶ
iudā auferā a facie mea: ſicut abſtuli iſrael ꝛ proiiciam ciuitatē hanc quā
τὸν ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν ἰσραὴλ καὶ ἀπώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν
elegi hieruſalem: ꝛ domū in qua dixi
ἐξελεξάμην τὴν ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον εἰς ὃν εἶπον
erit nomē meū ibi. ꝛ reliqua ſmonū ioſie ꝛ omnia q̄cūqꝫ fecit: nōne hec ſcripta
ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γέγραπ-
ſunt in libro verboꝝ dierū regum iuda? in diebus eius aſcēdit pharao nechao rex
ται ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη φαραὼ νεχαὼ βα-
egypti in regem aſſyrioꝝ ad flumen euphratē. ꝛ abijt ioſias rex — 2.Pa. 35.c.
σιλεὺς αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα τῶν ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν εὐφράτην. καὶ ἐπορεύθη ἰωσίας ὁ βασιλεὺς
in occurſum ei: ꝛ occidit eum pharao in mageddo: cū vidit ipſe eū. ꝛ traduxerūt
εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν φαραὼ ἐν μαγεδδώ, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν αὐτόν. καὶ ἀνεβίβασαν
ſerui ſui mortuū in mageddo. ꝛ duxerūt eū in hieruſalem: ꝛ ſepellierūt eū in ſepulchro ſuo in
οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐν μαγεδδώ. καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐς ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν
ciuitate dauid. ꝛ tulit pp̄ls terre ioachaz filiū — 2.Pa. 36.a.
πόλει δαυίδ. καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν ἰωάχαζ υἱὸν
ioſie: ꝛ vnxerūt eū ꝛ cōſtituerūt regē eū pro
ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ
pr̄e ſuo. filiꝰ viginti ꝛ triū ānoꝝ erat ioachaz cū regnaret ipſe: ꝛ tribꝰ mēſibꝰ regnauit ī hierl'm: ꝛ nomē mr̄i eiꝰ amital filia hieremie de lobna. ꝛ
τ. π̄ρς αὐτ. υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν ἱλ̄ημ, καὶ ὄνομα τῇ μρ̄ὶ αὐτοῦ ἀμιτὰλ θυγάτηρ ἱερεμίου ἐκ λοβενά. καὶ
fecit malū coram dño iuxta oīa q̄cūqꝫ fecerunt pr̄es eius. ꝛ abſtulit eum pharao nechao ī reblaa in t̄ra emath vt nō regnaret ipſe in hierl'm. ꝛ īpoſuit
ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κῡ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ π̄ρες αὐτ. καὶ μετέστησεν αὐτὸν φαραὼ νεχαὼ ἐν ῥεβλαὰ ἐν γῇ αἱμὰθ τ. μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν ἱλ̄ημ. καὶ ἐπέβα-
tributū ſup t̄rā centū talenta argenti ꝛ decē
λε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ δέκα
talenta auri: ꝛ regē cōſtituit pharao nechao ſup̄
τάλαντα χρυσίου, καὶ ἐβασίλευσε φαραὼ νεχαὼ ἐπ' αὐ-
eos eliachin filiū ioſie pro ioſia patre eius: ꝛ impoſuit ei nomē ioachim. at ioachaz
τοὺς τὸν ἐλιακὶν υἱὸν ἰωσίου ἀντὶ ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ ὄνομα ἰωακίμ. τὸν δὲ ἰωάχαζ

F

G

Digitized by Google

tulit ⁊ duxit eū in egyptum: ⁊ mortuus ē
ἔλαβε καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν
ibi. ⁊ argētū ⁊ aurum dedit ioachim
ἐκεῖ. καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν ἰωακὶμ τῷ
pharaōi: ſed tributū indixit terre vt daret argē
φαραώ, πλὴν ἐφορολόγησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύ
tum in os pharaōis: vir iuxta vires ſuas de
ριον ἐπὶ στόματος φαραώ, ἀνὴρ κατὰ δύναμιν αὐτοῦ ἐδω
derūt argētū ⁊ aurum cū pplo terre
καν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς
vt daret illud pharaōi nechao. filiꝰ viginti ⁊ quinqꝫ
δοῦναι αὐτὸ τῷ φαραὼ νεχαώ. υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε
annoꝝ erat ioachī cū regnaret ipſe: ⁊ vndecim ānis
ἐτῶν ἦν ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη
regnauit in hierlm. ⁊ nomē matris eius zabu-
ἐβασίλευσεν ἐν ἱλῆμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ζαβου
da filia phadaia de ruma. ⁊ fecit ma
δὰ θυγάτηρ φαδαΐα ἐκ ρουμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονη-
lum corā dn̄o iuxta oīa q̄cūqꝫ fecerunt
ρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ
patres eius.
πατέρες αὐτοῦ.

Ca. 24.

In diebus eius aſcēdit nabuchodonoſor
Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη ναβουχοδονόσωρ ὁ
rex babylōis: ⁊ factꝰ ē ei ioachī ſer
βασιλεὺς βαβυλῶνος, καὶ ἐγένετο αὐτῷ ἰωακὶμ δοῦ-
uus tribꝰ ānis: ⁊ reuerſus ē ⁊ p̄uaricatꝰ ē in eo. ⁊
λος τρία ἔτη, καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἠθέτησεν ἐν αὐτῷ. καὶ
miſit in ioachim dn̄s accinctos chal-
ἀπέστειλεν ἐπὶ τὸν ἰωακὶμ κύριος μονοζώνους τῶν χαλ-
deoꝝ ⁊ accinctos ſyrie ⁊ accinctos moabitaꝝ
δαίων καὶ μονοζώνους συρίας καὶ μονοζώνους μωαβιτῶν
⁊ accinctos filioꝝ amon. ⁊ miſit eos
καὶ μονοζώνους υἱῶν ἀμμών. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς
in iudā vt diſpderēt eum iuxta verbū dn̄i:
ἐπὶ τὸν ἰούδαν τοῦ ἀπολύειν αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κῦ,
qḋ locutꝰ eſt in manu ſeruoꝝ ſuoꝝ pphtaꝝ. verūtn̄
ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν
furor dn̄i erat cōtra iudam vt auferet eum a
θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ τὸν ἰούδαν τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ
facie ſua pp oīa peccata manaſſe ſe
προσώπου αὐτοῦ διὰ πάσας τὰς ἁμαρτίας μανασσῆ κα-
cūdū oīa q̄cūqꝫ fecit: ⁊ in ſanguine inoxio quē
τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν, καὶ ἐν τῷ αἵματι τῷ ἀθώῳ ὃ
effudit: ⁊ impleuit hierlm cruore innocētū: ⁊ nō vo
ἐξέχεεν, καὶ ἐνέπλησε τὴν ἱλῆμ αἵματος ἀθώου, καὶ οὐκ ἠθέ-
luit dn̄s ppitiari. ⁊ reliqua ſmonū ioa-
λησε κύριος τοῦ ἱλασθῆναι. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ἰωα-
B chiꝫ ⁊ oīa q̄cūqꝫ fecit: nonne hec ſcripta ſūt
κὶμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται
in libro ſmonū dierū regum iuda? ⁊ dor-
ἐπὶ βιβλίου λόγων ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰούδα; καὶ ἐκοι-
miuit cum pr̄ibꝰ ſuis. ⁊ regnauit ioachin filiꝰ eius
μήθη μετὰ τῶν πρῶν αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν ἰωαχὶν υἱὸς αὐτοῦ
pro eo. ⁊ nō addidit vltra rex egypti vt egre-
ἀντ' αὐτοῦ. καὶ οὐ προσέθετο ἔτι βασιλεὺς αἰγύπτου τοῦ ἐξελ-
derēt de terra ſua: quia cepit rex babylonis a
θεῖν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, διότι ἔλαβε βασιλεὺς βαβυλῶνος ἀπὸ
torrente egypti vſqꝫ ad fluuiū euphratē oīa q̄cūqꝫ
χειμάρρου αἰγύπτου ἕως ποταμοῦ εὐφράτου πάντα ὅσα
erāt regis egypti. decē ⁊ octo ānoꝝ erat ioachī cū
ἦν βασιλέως αἰγύπτου. δέκα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ἦν ἰωαχὶν ἐν
regnaret ipſe: ⁊ tribꝰ mēſibꝰ regnauit in hie
τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν ἱε-
ruſalem: ⁊ nomē matri eius neeſthan filia el
ρουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ νεεσθὰν θυγάτηρ ἐλ-
nathan de hieruſalem. ⁊ fecit malū co-
ναθὰν ἐξ ἱερουσαλήμ. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώ-
ram dn̄o iuxta oīa q̄cūqꝫ fecit pater ſu
πιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐ-
us. in tp̄e illo aſcēdit nabuchodonoſor rex
Da. 1. a τοῦ. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς

tulit & duxit ī egyptū. Argentum autem & aurū dedit Ioachim pharaoni cum indixiſſet terre per ſingulos vt conferretur iuxta p̄ceptū pharaonis. Et vnūquēqꝫ iuxta vires ſuas exegit tā argētū q̄ꝫ aurū de populo terre vt daret pharaoni nechao. Vigīti qnqꝫ annorū erat ioachī cū regnare cepiſſet: & vndecī annis regnauit in ieruſalē. Nomē matris eiꝰ zebida filia phadaia de ruma. Et fecit malū corā dn̄o iuxta oīa q̄ fecerāt p̄res eius.

In diebus eius 24. aſcēdit nabuchodonoſor rex babylōis: & factus eſt ei ioachī ſeruus tribus ānis: & rurſum rebellauit cōtra eum. Immiſitqꝫ ei dn̄s latrunculos chaldeorū & latrunculos ſyrie: & latrunculos moab & latrunculos filiorū ammon: & immiſit eos in iudam vt diſperderent eū iuxta verbū dn̄i qḋ locutꝰ fuerat p ſeruos ſuos pphetas. Fctm̄ eſt aūt hoc p verbū domini cōtra iudā vt auferret eū corā ſe pp pctā manaſſe vniuerſa q̄ fecit: & pp ſanguinē innoxiū quē effudit: & īpleuit ieruſalē cruore īnocentiū & ob hāc rem noluit dn̄s propitiari. Reliq̄ āt ſermonū ioachim & vniuerſa q̄ fecit nōne hec ſcripta ſūt in libro ſermonum dierū regum iuda? Et dormiuit ioachī cū p̄ribus ſuis: & regnauit ioachin filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egrederetur de terra ſua. Tulerat ei rex babylōis a riuo egypti vſqꝫ ad fluuium eufraten oīa q̄ fuerant regis egypti. Decē & octo annorum erat ioachin cū regnare cepiſſet & tribus mēſibus regnauit in ieruſalem. Nomen matris eiꝰ noeſtha filia helnathan de ieruſalem. Et fecit malum coram dn̄o: iuxta oīa q̄ fecerat pater eiꝰ. In tp̄e illo aſcenderunt ſerui nabuchodonoſor regis

לקח ויבא מצרים וימת שם׃ והכסף
והזהב נתן יהויקים לפרעה אך
העריך את הארץ לתת את הכסף
על פי פרעה איש כערכו נגש את
הכסף ואת הזהב ואת עם הארץ
לתת לפרעה נכה׃ בן עשרים וחמש
שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה
שנה מלך בירושלם ושם אמו
זבודה בת פדיה מן רומה׃ ויעש הרע
בעיני יהוה ככל אשר עשו אבתיו׃
בימיו עלה נבכדנאצר מלך
בבל ויהי לו יהויקים עבד שלש
שנים וישב וימרד בו׃ וישלח
יהוה בו את גדודי כשדים ואת
גדודי ארם ואת גדודי מואב ואת
גדודי בני עמון וישלחם ביהודה
להאבידו כדבר יהוה אשר דבר
ביד עבדיו הנביאים׃ אך על פי
יהוה היתה ביהודה להסיר מעל
פניו בחטאת מנשה ככל אשר עשה׃
וגם דם הנקי אשר שפך וימלא את
ירושלם דם נקי ולא אבה יהוה
לסלח׃ ויתר דברי יהויקים וכל
אשר עשה הלא הם כתובים על
ספר דברי הימים למלכי יהודה׃
וישכב יהויקים עם אבתיו וימלך
יהויכין בנו תחתיו׃ ולא הסיף עוד
מלך מצרים לצאת מארצו כי לקח
מלך בבל מנחל מצרים עד נהר
פרת כל אשר היתה למלך מצרים׃
בן שמנה עשרה שנה יהויכין במלכו
ושלשה חדשים מלך בירושלם
ושם אמו נחשתא בת אלנתן
מירושלם׃ ויעש הרע בעיני
יהוה ככל אשר עשה אביו׃ בעת
ההיא עלה עבדי נבכדנאצר מלך

בוא מות
ערך נגש
פה
Cap. xxiiij
יום
היה
שנה שוב
מרד שלח
גדד
אבד
נבא פה
היה סור
פנה
נקה מלא
יום
שכב מלך
יסף
יצא
עשה רוע

בבל ירושלם ותבא העיר במצור׃ צור
ויבא נבכדנאצר מלך בבל על
העיר ועבדיו צרים עליה׃ ויצא צור
יהויכין מלך יהודה על מלך בבל
הוא ואמו ועבדיו ושריו וסריסיו שור סרס
ויקח אתו מלך בבל בשנת שמנה לקח שנה
למלכו׃ ויוצא משם את כל אוצרות יצא אצר
בית יהוה ואוצרות בית המלך
ויקצץ את כל כלי הזהב אשר עשה קצץ כלה
שלמה מלך ישראל בהיכל יהוה הכל
כאשר דבר יהוה׃ והגלה את כל גלה
ירושלם ואת כל השרים ואת כל
גבורי החיל עשרת אלפים גולה גבר
וכל החרש והמסגר לא נשאר זולת סגר שאר
דלת עם הארץ׃ ויגל את יהויכין זלת דלל
בבלה ואת אם המלך ואת נשי גלה נשה
המלך ואת סריסיו ואת אולי איל
הארץ הוליך גולה מירושלם בבלה׃ הלך
ואת כל אנשי החיל שבעת אלפים
והחרש והמסגר אלף הכל גבורים
עשי מלחמה ויביאם מלך בבל עשה לחם
גולה בבלה׃ וימלך מלך בבל את בוא מלך
מתניה דדו תחתיו ויסב את שמו דוד סבב
צדקיהו׃ בן עשרים ואחת שנה
צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה
מלך בירושלם ושם אמו חמוטל
בת ירמיהו מלבנה׃ ויעש הרע רעע
בעיני יהוה ככל אשר עשה
יהויקים׃ כי על אף יהוה היתה היה
בירושלם וביהודה עד השלכו שלך
אתם מעל פניו וימרד צדקיהו פנה מרד
Cap. xxv. במלך בבל׃ ויהי בשנת
שנה התשיעית למלכו בחדש העשירי
תשע בעשור לחדש בא נבכדנאצר מלך
בבל הוא וכל חילו על ירושלם ויחן חנה בנה
עליה ויבנו עליה דיק סביב׃ ותבא סבב בוא

babylonis in ieruſalē: & circūdata ē vrbs munitiōibus. Venitq̧ nabuchodonoſor rex babylonis ad ciuitatē cū ſeruis ſuis: vt oppugnaret eam. Egreſſuſq̧ eſt ioachī rex iuda ad regē babylonis ipſe & mater eius & ſerui ei⁹ & principes eius & eunuchi eius: & ſuſcepit eum rex babylonis anno octauo regni ſui. Et ꝑtulit inde oēs theſauros dom⁹ dn̄i & theſauros domus regie: & cōcidit vniuerſa vaſa aurea que fecerat ſalomō rex iſrael in templo domini iuxta verbum dn̄i: & tranſtulit omnem ieruſalem & vniuerſos principes: & omnes fortes exercitus decē milia in captiuitatē: & oēm artificem & incluſorem: nihilq̧ relictum eſt exceptis pauperib⁹ populi terre. Tranſtulit quoq̧ ioachin in babylonem & matrem regis & vxores regis & eunuchos regis & iudices terre duxit in captiuitatem de ieruſalem in babylōem: & oīs viros robuſtos ſeptem milia & artifices & incluſores mille oīs viros fortes & bellatores: duxitq̧ eos rex babylōis captiuos in babylonē. Et conſtituit mathathiā patruū eius pro eo: impoſuitq̧ nomen ei ſedechiā. Viceſimum & primum annū etatis hēbat ſedechias cū regnare cepiſſet: & vndecim annis regnauit in ieruſalem. Nomē m̄ris eius erat amithal filia hieremie de lobna. & fecit malū corā domino iuxta oīa q̄ fecerat ioachim. Iraſcebatur enim dominus cōtra ieruſalem & contra iudā: donec ꝓiiceret eos a facie ſua. Receſſitq̧ ſedechias a rege babylonis. 25.

Factū eſt aūt anno nono regni ei⁹ mēſe decio: decima die mēſis venit nabuchodonoſor rex babylōis ipſe & oīs exercitus eius in ieruſalem & circundederūt eam: & extruxerūt in circuitu eius munitiones. Et clauſa eſt

babylonis in hierlm. ꝛ venit ciuitas in obſidione: ꝛ venit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis in ciuitatē: C
Βαβυλῶνος εἰς ἱλ̄ημ. καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ, καὶ ἦλθεν ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν πόλιν,
ꝛ ſerui eius obſidebāt eam. ꝛ egreſſus ē ioachi rex iuda ad regem babylōis: ipſe ꝛ Deſt. 2. a.
καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρκουν αὐτήν. καὶ ἐξῆλθεν ἰωαχὶν βασιλεὺς ἰούδα πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ
mr̄ eius ꝛ ſerui eius ꝛ principes ei⁹ ꝛ eunuchi eius. ꝛ ſuſcepit eos rex babylonis in
ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ
octauo āno regni ſui. ꝛ extulit inde omnes theſauros q̄ in domo dn̄i ꝛ theſauros
ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. καὶ ἐξήνεγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς
dom⁹ regis. ꝛ cōcidit vniuerſa vaſa aurea q̄ fecit ſalomō rex iſrael in tēplo domini iuxta verbū dn̄i. ꝛ trāſtulit hieruſalem
οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ συνέκοψε πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε σολομὼν βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ κυρίου κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. καὶ ἀπῴκισε τὴν ἱερουσαλὴμ
ꝛ omnes pꝛīcipes ꝛ omnes fortes roboꝛe decē milia in captiuitatē: ꝛ omnē artificē
καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ πάντας τοὺς δυνατοὺς ἰσχύι δέκα χιλιάδας αἰχμαλωσίας, καὶ πάντα τέκτονα
ꝛ incluſoꝛem: nō relicti ſunt preter pauperes ppl̄i terre. ꝛ trāſtulit ioachim in babylonem ꝛ matrē regis ꝛ vxores
καὶ τὸν συγκλείοντα, οὐκ ὑπελείφθησαν πλὴν τῶν πενιχρῶν τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. καὶ μετῴκισε τὸν ἰωακὶμ εἰς Βαβυλῶνα καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως καὶ τὰς γυναῖκας D
eius. ꝛ eunuchos eius ꝛ robuſtos terre duxit in trāſmigratiōe ex hieruſalē in babylonē: ꝛ oēs viros robuſtos ſeptē milia. ꝛ
αὐτοῦ. καὶ τοὺς εὐνούχους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἀπήγαγεν ἐν ἀποικισμῷ ἐξ ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πάντας ἄνδρας δυνατοὺς ἑπτὰ χιλιάδας. καὶ τὸν
artificem ꝛ incluſoꝛē. mille omnes fortes viros roboꝛe facientes bellū duxit eos rex
τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα. χιλίους τοὺς πάντας δυνατοὺς ἄνδρας ἰσχύι ποιοῦντας πόλεμον ἀπήγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς
babylonis trāſmigratione in babylonē. ꝛ regē cōſtituit rex babylonis matthaniā fratrē patris
Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν ματθανίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς
ſui pꝛo eo. ꝛ impoſuit ei nomē ſedechiā. fili⁹ viginti ꝛ vni⁹ ānnoꝝ erat ſedechias quū regnaret ipſe. ꝛ 2. Par. 36. b. Iere. 52. a.
αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ ὄνομα σεδεκίαν. υἱὸς εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἐτῶν ἦν σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ
vndeciꝫ ānis regnauit in hieruſalē: ꝛ nomē matri eius amital filia hieremie de lobenna. ꝛ fecit
ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἀμιτὰλ θυγάτηρ ἱερεμίου ἐκ λοβεννά. καὶ ἐποίησε
malū corā dn̄o iuxta oīa que fecit ioachiꝫ: quia in ira dn̄i erat in hieruſalē ꝛ in iuda:
τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἰωακίμ, ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ ἰούδα,
donec pꝛoiecit eos a facie ſua. ꝛ ꝑuaricat⁹ ē ſedechias in rege babylonis.
ἕως ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἠθέτησε σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

Ca. 25.

Et factū eſt in nono anno regni ſedechie in mēſe decimo vndecima mēſis: venit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis: ꝛ omnis exercitus eius ſup hieruſalem. ꝛ caſtrametatus eſt in ea ꝛ extruxit ſup eā murū in circuitu. ꝛ venit A Hiere. 39. a. co. 52. a
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐννάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας σεδεκίου ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ ἑνδεκάτῃ τοῦ μηνός, ἦλθε ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ ἱερουσαλήμ. καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτῇ καὶ περιῳκοδόμησεν ἐπ' αὐτὴν τεῖχος κύκλῳ. καὶ ἦλθεν

Digitized by Google

ciuitas in munitionē vſq; ad vndecimum annū ſede-
ἡ πόλις εἰς περιοχὴν ἕως τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους σεδε-
chie regis nona mēſis. ⁊ preualuit fa
κίου τοῦ βασιλέως ἐνάτῃ τοῦ μηνός. καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λι
mes in ciuitate: ⁊ nō erat panis pplo terre. ⁊
μὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦν ἄρτος τῷ λαῷ τῆς γῆς. καὶ
interrupta ē ciuitas ⁊ oēs viri bellatores exie
ἐρράγη ἡ πόλις καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισαὶ ἐξῆλ
rūt nocte via porte q̄ inter muros: q̄ eſt
θον νυκτὸς ὁδὸν πύλης τῆς ἀναμέσον τῶν τειχῶν, ἥ ἐστι
horti regis. ⁊ chaldei obſidebāt
τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως. καὶ οἱ χαλδαῖοι ἐκύκλουν
ciuitatē: ⁊ abierunt viā q̄ ad occaſum: ⁊
τὴν πόλιν, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν ἐπὶ δυσμάς, καὶ
perſecut⁹ eſt exercit⁹ chaldeoꝝ poſt re
κατεδίωξε δύναμις τῶν χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασι-
B gem: ⁊ cōprehēdeſt eū cōtra occaſum hiericho: ⁊ om
λέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν κατὰ δυσμὰς ἱεριχώ, καὶ πᾶ
nis exercit⁹ eius diſperſi ſunt deſuper eius:
σα ἡ δύναμις αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπὸ ἐπάνωθεν αὐτοῦ,
⁊ cōprehēderūt regem: ⁊ duxerūt eū ad
καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς
regem babylonis in deblatha. ⁊ locut⁹ ē cum
τὸν βασιλέα βαβυλῶνος εἰς δεβλαθά. καὶ ἐλάλησε μετ'
eo iuditiū: ⁊ occidit filios ei⁹ coram eo. ⁊
αὐτοῦ κρίσιν, καὶ ἔσφαξε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ
oculos ſedechie excecauit ⁊ vinxit eum
τοὺς ὀφθαλμοὺς σεδεκίου ἐξετύφλωσε καὶ ἔδησεν αὐτὸν
in pedicis: ⁊ duxit eū in babylonē. ⁊ in
ἐν πέδαις, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς βαβυλῶνα. καὶ ἐν τῷ
mēſe quinto ſeptima mēſis: iſte annus non⁹
μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἑβδόμῃ τοῦ μηνός, οὗτος ἐνιαυτὸς ἐννεα
decimus regni nabuchodonoſor regis
καιδέκατος τῆς βασιλείας ναβουχοδονόσορ βασιλέως
babylonis: venit nabuzardā pnceps coquoꝝ q̄ ſta
βαβυλῶνος, ἦλθε ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ὁ ἑστη-
C bat coram rege babylonis in hieruſalem:
κὼς ἐνώπιον βασιλέως βαβυλῶνος εἰς ἱερουσαλήμ,
⁊ ſuccēdit domū dñi: ⁊ domū
καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ
regis ⁊ oēs domos hieruſalem: ⁊
βασιλέως καὶ πάντας τοὺς οἴκους ἱερουσαλήμ, καὶ
oēm domū magnā cōbuſſit in igne: ⁊
πάντα οἶκον μέγαν ἐνέπρησεν ἐν πυρί, καὶ τὸ
murū hierlm deſtruxit exercitus chaldeorū incircui
τεῖχος ἱλῆμ καθεῖλεν ἡ δύναμις τῶν χαλδαίων κυκλό-
tu: ⁊ reliquā ptē ppli in ciuitate ⁊ trāſ
θεν, καὶ τὸ καταλειφθὲν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς προ
fugas regi babylonis. ⁊ reli
κεχωρηκότας τῷ βασιλεῖ βαβυλῶνος. καὶ τὸ καταλοι-
quū ppli trāſtulit nabuzardan pnceps coquoꝝ:
πον τοῦ λαοῦ μετῴκισεν ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος,
⁊ de paupib⁹ ppli terre reliquit pn-
καὶ τῶν πενήτων τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ὑπελείπετο ὁ ἀρ-
ceps coquorū in vinitores ⁊ agricolas. ⁊
D χιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ γεωργούς. καὶ τοὺς
colūnas ereas q̄ in domo dñi ⁊
στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τὰς
baſes ⁊ mare ereum qđ in domo
βάσεις καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ
dñi: cōciderūt chaldei: ⁊ ceperūt
κυρίου, συνέκοψαν οἱ χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον τὸν
es eoꝝ ⁊ trāſtulerūt in babylonem ⁊
χαλκὸν αὐτῶν καὶ ἀπήνεγκαν εἰς βαβυλῶνα καὶ
lebetes ⁊ fuſcinulas ⁊ phialas
τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ τὰς φιάλας
⁊ mortariola: ⁊ oīa vaſa erea
καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλ-
in qb⁹ miniſtrabant in eis: tulerūt: ⁊
κᾶ ἐν οἷς ἐλειτούργουν ἐν αὐτοῖς, ἔλαβον, καὶ
thuribula ⁊ phialas
τὰ πυρεῖα καὶ τὰς φιάλας τὰς

ciuitas atq; vallata vſq; ad vndecimum annum regis ſedechie nona die menſis. Preualuitq; fames in ciuitate: nec erat panis populo terre. Et interrupta eſt ciuitas: & oēs viri bellatores nocte fugerunt p via porte q̄ eſt inter duplicē murū ad hortū regis. Porro chaldei obſidebāt in circuitu ciuitatē. Fugit itaq; ſedechias p via q̄ ducit ad cāpeſtria ſolitudis. Et pſecutus ē exercit⁹ chaldeorū regē: cōprehēditq; eū in planicie hiericho: & oēs bellatores q erāt cū eo diſpſi ſūt & reliqrūt eū. Apphēſū ergo regē duxerūt ad regē babylōis i rebbatha q locut⁹ eſt cū eo iudicium. Filios aūt ſedechie occidit corā eo: & oculos eius effodit: vinxitq; eū catenis & adduxit in babylonē. Mēſe quito ſeptima die mēſis: ipſe eſt ānus nonuſdecimus regis babylōis: venit nabuzardan princeps exercitus ſeru⁹ regis babylonis in ieruſalē: & ſuccēdit domum dñi & domū regis & domos ieruſalē: omemq; domum combuſſit igni: & muros ieruſalem i circuitu deſtruxit ois exercit⁹ chaldeorū q erat cū principe militū. Reliquā aūt ppli ptē q̄ remāſerat in ciuitate: & pfugas q trāſfugerant ad regē babylonis: & reliquū vulgus tranſtulit nabuzardan princeps militie: & de pauperibus terre reliqt vinitores & agricolas. Colūnas autem ereas que erāt i templo domini & baſes & mare ereum quod erat i domo dñi confregerunt chaldei: & trāſtulerunt es omne in babylonē. Ollas quoq; ereas & trullas & tridentes & cyphos & mortariola: & oia vaſa erea: in quibus miniſtrabant tulerūt: necnō & thuribula & phialas. Que

העיר במצור עד עשתי עשרה
שנה למלך צדקיהו׃ בתשעה לחדש
ויחזק הרעב בעיר ולא היה לחם
לעם הארץ׃ ותבקע העיר וכל אנשי
המלחמה הלילה דרך שער בין
החמתים אשר על גן המלך וכשדים
על העיר סביב וילך דרך הערבה׃
וירדפו חיל כשדים אחר המלך
וישגו אתו בערבות ירחו וכל חילו
נפצו מעליו׃ ויתפשו את המלך
ויעלו אתו אל מלך בבל רבלתה
וידברו אתו משפט׃ ואת בני
צדקיהו שחטו לעיניו ואת עיני
צדקיהו עור ויאסרהו בנחשתים
ויבאהו בבל׃ ובחדש החמישי
בשבעה לחדש היא שנת תשע
עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך
בבל בא נבוזראדן רב טבחים עבד
מלך בבל ירושלם׃ וישרף את בית
יהוה ואת בית המלך ואת כל
בתי ירושלם ואת כל בית גדול
שרף באש׃ ואת חומת ירושלם
סביב נתצו כל חיל כשדים אשר את
רב טבחים׃ ואת יתר העם הנשארים
בעיר ואת הנפלים אשר נפלו על
המלך בבל ואת יתר ההמון הגלה
נבוזראדן רב טבחים׃ ומדלת הארץ
השאיר רב טבחים לכרמים
וליגבים׃ ואת עמודי הנחשת אשר
בית יהוה ואת המכנות ואת ים
הנחשת אשר בבית יהוה שברו
כשדים וישאו את נחשתם בבלה׃
ואת הסירת ואת היעים ואת
המזמרות ואת הכפות ואת כל כלי
הנחשת אשר ישרתו בם לקחו׃
ואת המחתות ואת המזרקות אשר

צור
חזק
בקע
לחם
חמה
רדף
נשג
תפש
עלה
דבר שפט
אסר
בוא חמש
שנה
שרף
בית גדל
חמה
סבב
שאר
המן גלה
רבב דלל
עמד
כון
נשא
יעה
זמר כפף
כלה שרת
חתה זרק

Digitized by Google

זהב זהב ואשר כסף כסף לקח רב
טבחים׃ העמודים שנים הים שנה
האחד והמכנות אשר עשה שלמה
לבית יהוה לא היה משקל לנחשת שקל
כל הכלים האלה׃ שמנה עשרה
אמה קומת העמוד האחד וכתרת
עליו נחשת וקמת הכתרת שלש קום
אמות ושבכה ורמנים על הכתרת
סביב הכל נחשת וכאלה לעמוד
השני על השבכה׃ ויקח רב טבחים שנה לקח
את שריה כהן הראש ואת צפניהו
כהן משנה ואת שלשת שמרי הסף׃ שנה
ומן העיר לקח סריס אחד אשר
הוא פקיד על אנשי המלחמה פקד לחם
וחמשה אנשים מראי פני המלך ראה פנה
אשר נמצאו בעיר ואת הספר שר מצא שור
הצבא המצבא את עם הארץ צבא
וששים איש מעם הארץ
הנמצאים בעיר׃ ויקח אתם
נבוזראדן רב טבחים וילך אתם
על מלך בבל רבלתה׃ ויך אתם נכה
מלך בבל וימיתם ברבלה בארץ מות
חמת ויגל יהודה מעל אדמתו׃ גלה
והעם הנשאר בארץ יהודה אשר שאר
השאיר נבוכדנאצר מלך בבל
ויפקד עליהם את גדליהו בן פקד
אחיקם בן שפן׃ וישמעו כל שרי שמע שור
החילים המה והאנשים כי הפקיד
מלך בבל את גדליהו ויבאו אל בוא
גדליהו המצפה וישמעאל בן
נתניה ויוחנן בן קרח ושריה בן
תנחמת הנטפתי ויאזניהו בן המעכתי
המה ואנשיהם׃ וישבע להם גדליהו שבע
ולאנשיהם ויאמר להם אל תיראו אמר ירא
מעבדי הכשדים שבו בארץ ישב
ועבדו את מלך בבל וייטב לכם׃

aurea aurea: & q̄ argē
tea argentea: tulit prin
ceps militie .i. colūnas
duas: mare
vnū & baſes quas fece
rat rex ſalomon
in tēplo dñi. Non erat
pondus eris
omnium vaſorū. Decē
& octo
cubitos altitudinis hē=
bat colūna vna & capi=
tellū ereum ſup ſe alti=
tudinis trium
cubitorū & retiaculum
& malogranata ſup ca
pitellū colūne: oia erea
Similem & columna
ſcđa hēbat ornatū. Tu
lit quoqꝫ princeps mili
tie ſaraiā ſacerdotem
primū: & ſophoniam
ſacerdotē ſcđm & tres
ianitores:
& de ciuitate eunuchū
vnum qui
erat prefectus ſup bel
latores viros:
& qnqꝫ viros de his q
ſteterant coram rege:
quos repperit in ciuita
te: & ſopher principē
exercitus qui probabat
tyrones de populo ter=
re: & ſexaginta viros e
vulgo
qui inuenti fuerāt in ci
uitate. Quos tollens
nabuzardan princeps
militum duxit
ad regem babylonis i
reblata: percuſſitqꝫ eos
rex babylōis & interfe
cit eos in reblatha i ter=
ra emath. Et trāſlatus
eſt iuda de terra ſua.
Populo aūt qui relict⁹
erat in terra iuda quem
dimiſerat nabuchodo=
noſor rex babylonis
prefecit godoliā filium
aichā filii ſaphan. Q̄d
cum audiſſent omnes
duces militū ipſi & vi
ri qui erant cū eis: videli
cet ꝙ conſtituiſſet rex
babylonis godoliā: ve
nerunt ad godoliam in
maſpha hiſmael filius
nathanie: & iohānā fili
us caree: & ſaraia filius
thanameth nethopha
tites: & iezonias filius
maachati: ipſi & ſocii
eorū. Iurauitqꝫ godoli=
as ipſis & ſociis eorum
dicens. Nolite timere
ſeruire chaldeis. Mane
te in terra
& ſeruite regi babylo=
nis: & bñ erit vobis.

aureas ꝛ argēteas tulit pꝛīceps coquoꝝ: ꝛ
χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ τοὺς
colūnas duas: ꝛ mare vnū ꝛ baſes:
στύλους δύο, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν μίαν καὶ τὰς βάσεις,
quas fecit ſalomon in domo dñi: nō erat pōdus
ἃς ἐποίησεν σολομὼν ἐν οἴκῳ κυρίου, οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ
eris omniū vaſoꝝ. decē ꝛ octo cubitoꝝ
χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν. ὀκτωκαίδεκα πήχεων τὸ
altitudo colūne vni⁹. ꝛ capitella erea
ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός. καὶ τὰ ἐπιθέματα χαλκᾶ τῶν
colūnaꝝ: triū cubitoꝝ altitudo capitelli vni⁹:
στύλων, τριῶν πήχεων τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἑνός,
ꝛ retiaculū ꝛ malogranata q̄ ſup capitella i circuitu om=
καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ αἱ ἐπὶ τὰ ἐπιθέματα κύκλῳ πάν=
nia erea. ꝛ ſm̄ hec colūne ſecūde ſup
τα χαλκᾶ. καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ
retiaculū. ꝛ tulit pꝛīceps coquoꝝ ſarea
τοῦ δικτύου. καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν σαρέα τὸν
ſacerdotē pꝛimū ꝛ ſaphaniam ſacerdotē ſecun
ἱερέα τὸν πρῶτον καὶ τὸν σαφανίαν τὸν ἱερέα τὸν δευτε E
dū ꝛ tres cuſtodiētes limen. ꝛ de
ρον καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμόν. καὶ ἐκ
ciuitate tulit eunuchū vnū cōſtitutum ſup
τῆς πόλεως ἔλαβεν εὐνοῦχον ἕνα τὸν καθεσταμένον ἐπὶ
viros bellatores. ꝛ quinqꝫ viros de
τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς. καὶ πέντε ἄνδρας τῶν
vidētib⁹ faciem regis qui reperti ſunt in
ὁρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν
ciuitate: ꝛ ſcribam pꝛincipis exer
τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνά=
citus ordinātē pplm̄ terre. ꝛ ſexaginta
μεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς. καὶ ἑξήκοντα
viros de pplo terre qui inuēti ſunt in
ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ
ciuitate. ꝛ cepit eos nabuzardā pꝛīceps
πόλει. καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμά=
coquoꝝ ꝛ duxit eos ad regem ba=
γειρος καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα βα=
bylonis in deblatha. ꝛ percuſſit eos rex
βυλῶνος εἰς δεβλαθά. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς βασι=
babylonis ꝛ interfecit eos in debla
λεὺς βαβυλῶνος καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς ἐν δεβλα=
tha in t̄ra emath. ꝛ trāſlat⁹ eſt iudas de terra
θὰ ἐν γῇ αἱμάθ. καὶ ἀπῳκίσθη ἰούδας ἀπὸ τῆς γῆς
ſua. ꝛ ſup pplm̄ qui relictus fuit in t̄ra
αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα ἐν γῇ
iuda quē dimiſit nabuchodonoſoꝛ rex ba=
ἰούδα ὃν κατέλειπε ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς βα F
bylonis: conſtituit ſup eū godoliā filiū achi
βυλῶνος, κατέστησεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸν γοδολίαν υἱὸν ἀχι
cam filij ſaphan. ꝛ audierūt omnes pꝛincipes
κὰμ υἱοῦ σαφάν. καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες
exercitus ipſi ꝛ viri eius: ꝙ cōſti
τῆς δυνάμεως αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, ὅτι κα=
tuit rex babylonis godoliam: ꝛ ve
τέστησε βασιλεὺς βαβυλῶνος τὸν γοδολίαν, καὶ ἦλ
nerūt ad godoliam in maſſepha: ꝛ iſmael filius na=
θον πρὸς γοδολίαν εἰς μασσηφά, καὶ ἰσμαὴλ υἱὸς να=
thanie ꝛ ioanan filius carie: ꝛ ſareas filius tha=
θανίου καὶ ἰωανὰν υἱὸς καριέ, καὶ σαρέας υἱὸς θα=
nemmath netophatites: ꝛ iezonias filius ma=
νεμμὰθ ὁ νετοφατίτης, καὶ ἰεζονίας υἱὸς τοῦ μα=
chathite ipſi ꝛ viri eoꝝ. ꝛ iurauit
χαθίτου αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. καὶ ὤμοσεν
eis godolias ꝛ viris eoꝝ: ꝛ di
αὐτοῖς γοδολίας καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶ
xit eis: ne timeatis a chaldeis:
πεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν χαλδαίων,
manete in t̄ra: ꝛ ſeruite re
καθήσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ δουλεύσατε τῷ βασι= Hiere. 40.c.
gi babylonis: ꝛ bene erit vobis.
λεῖ βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν. G

ꝛ factū eſt in mēſe ſeptimo venit iſmael filius nathanie filij liſamā de ſemine regni: ꝛ decē viri cū eo: ꝛ percuſſit godoliam ꝛ interfecit eū ꝛ iudeos ꝛ chaldeos qui erāt cū eo in maſſepha. ꝛ ſurrexit oīs pp̄ls a paruo vſq; ad magnū ꝛ p̄n cipes exercitus: ꝛ ingreſſi ſūt in egyptū: quia timuerunt a facie chaldeorū. ꝛ factū eſt in .triceſimo ꝛ ſeptimo anno trāſmigratiōis ioachin regis iuda in duodecimo mēſe ſepti ma ꝛ viceſima mēſis ſubleuauit ebil merodach rex babylonis in anno regni ſui caput ioachin regis iuda: ꝛ eduxit eum de domo cuſtodie: ꝛ locut⁹ eſt cum eo bona: ꝛ poſuit thronū ei⁹ ſup thronos regum q̄ cū eo in babylone. ꝛ mutauit veſtes carceris eius: ꝛ comedebat panē ſemper corā eo oībus diebus vite ſue. ꝛ cōuiuiū eius ſemper cōuiuium dabat ei de domo regis rōnē diei in dieb⁹ eius oībus diebus vite ſue.

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἦλθεν ἰσμαὴλ υἱὸς ναθανίου υἱοῦ λισαμὰν ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ δέκα ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν τὸν γοδολίαν καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ τοὺς ἰουδαίους καὶ τοὺς χαλδαίους τοὺς ὄντας μετ᾽ αὐτοῦ ἐν μασσηφά. καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως, καὶ εἰσῆλθον εἰς αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν χαλδαίων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικεσίας ἰωαχὶν βασιλέως ἰούδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ὕψωσεν ἐβὶλ μαροδὰχ βασιλεὺς βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἰωαχὶν βασιλέως ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ ἀγαθά, καὶ ἔθηκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ᾽ αὐτοῦ ἐν βαβυλῶνι. καὶ ἤλλαξε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. καὶ ἡ ἑστιατορία αὐτοῦ διαπαντὸς ἑστιατορία ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέραις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Explicit Liber Quartus Regum.

Factū eſt aūt in menſe ſeptimo venit hiſmael filius nathanie filii eliſama de ſemine regio & decem viri cū eo: percuſſeruntq; godoliam qui & mortuus eſt: ſed & iudeos & chaldeos qui erant cum eo in maſpha. Conſurgēſq; omnis pp̄ls a paruo vſq; ad magnū & principes militū venerūt in egyptū timētes chaldeos. Factum eſt vero in anno triceſimo ſeptimo tranſmigrationis ioachin regis iude: menſe duodecimo viceſima & ſeptima die menſis ſubleuauit euilmerodach rex babilōis anno quo regnare cepat caput ioachī regis iuda d̄ carcere: & locutus ē ei benigne. Et poſuit thronum ei⁹ ſuper thronū regū qui erant cū eo ī babylōe: & mutauit veſtes eius q̄s habuerat in carcere: & comedebat panem ſemper in conſpectu eius cūctis diebus vite ſue. Annonam quoq; cōſtituit ei ſine itermiſſiōe: q̄ & dabatur ei a rege p̄ ſingulos dies oībus diebus vite ſue.

Explicit ſecundus liber Malachim .i. regum quartus.

ויהי בחדש השביעי בא ישמעאל — היה שבע
בן נתניה בן אלישמע מזרע
המלוכה ועשרה אנשים אתו ויכו — מלך נכה
את גדליהו וימת ואת היהודים
ואת הכשדים אשר היו אתו — מות ירה
במצפה׃ ויקמו כל העם מקטן — קום
ועד גדול ושרי החילים ויבאו
מצרים כי יראו מפני כשדים׃ ויהי — גדל שור
בשלשים ושבע שנה לגלות — פנה
יהויכין מלך יהודה בשנים עשר — גלה
חדש בעשרים ושבעה לחדש
נשא אויל מרדך מלך בבל בשנת
מלכו את ראש יהויכין מלך יהודה — שנה
מבית כלא׃ וידבר אתו טבות
ויתן את כסאו מעל כסא המלכים — דבר טוב
אשר אתו בבבל׃ ושנא את בגדי — נתן
כלאו ואכל לחם תמיד לפניו — שנה
כל ימי חייו׃ וארחתו ארחת תמיד — תמד
נתנה לו מאת המלך דבר יום — יום חיה
ביומו כל ימי חייו׃

Digitized by Google

INCIPIT PRAEFATIO SANCTI HIERO nymi in librū dabreiamim : qui eſt paralipome non: quod nos dicere poſſumus verba dierum.

TANTVS AC TALIS EST LIBER
iſte vt abſqꝫ illo ſi quis ſcientiam ſcriptura
rum ſibi voluerit arrogare ſemetipſum ir
rideat. Per ſingula quippe nomina iūctu
raſqꝫ verborū & pretermiſſe in libris re-
gum tāguntur hiſtorie & innumerabiles
explicantur euangelii queſtiones. Sed ſi
ſeptuaginta interpretum pura & vt ab eis in grecum ver
ſa eſt editio permaneret: ſuperflue me mi chromati epiſco
porum ſanctiſſime atqꝫ doctiſſime impelleres vt hebrea ti
bi volumina latino ſermone transferrem. Quod enim ſe-
mel aures hominum occupauerat & naſcentis eccleſie ro-
borauerat fidem: iuſtum erat etiam noſtro ſilentio cōpro
bari. Nunc vero cum pro varietate regionum diuerſa ferā
tur exemplaria & germana illa antiquaqꝫ tranſlatio corru
pta ſit atqꝫ violata: noſtri arbitrii putas aut: e pluribus iudi
care quid verum ſit: aut nouum opus in veteri opere cude
re: illudentibuſqꝫ iudeis cornicum: vt dicitur: oculos confi
gere. Alexandria & egyptus in ſeptuaginta ſuis heſychiū
laudat auctorem: conſtantinopolis vſqꝫ antiochiam lucia
ni martyris exemplaria ꝓbat. Medie inter has prouincie
paleſtinos codices legunt: quos ab origene elaboratos eu
ſebius & pamphilus vulgauerunt. Totuſqꝫ orbis hac inter
ſe trifaria varietate compugnat. Et certe origenes non ſo
lum exempla compoſuit quattuor editionum e regiōe ſin
gula verba deſcribens: vt vnus diſſentiens ſtatim ceteris in
ter ſe conſentientibus arguatur: ſed quod maioris auda-
cie eſt: in editione ſeptuaginta theodotionis editionē mi-
ſcuit: aſtericis deſignans que minus fuerint & virgulis que
ex ſuperfluo videbantur appoſita. Si igitur aliis licuit nō
tenere quod ſemel ſuſceperant: & poſt ſeptuaginta cellu-
las que vulgo ſine auctore iactantur ſingulas cellulas ape-
ruere: hocqꝫ in eccleſiis legitur quod ſeptuaginta neſcie-
runt: cur me non ſuſcipiant latini mei qui inuiolata editio
ne veteri ita nouam condidi vt laborem meum hebreis &
quod his maius eſt apoſtolis auctoribus comprobē? Scrip
ſi nuper librum de optimo genere interpretandi oſtēdens
illa de euangelio: ex egypto vocaui filium meum: & quo-
niam nazareus vocabitur: & videbunt in quem compun-
xerunt: & illud apoſtoli: ꝙ oculus non vidit nec auris audi
uit & in cor hominis non aſcendit que preparauit deus di
ligentibus ſe cateraqꝫ his ſimilia in hebreorum libris inue
niri. Certe apoſtoli & euangeliſte: ſeptuaginta interpretes
nouerāt. Et vnde eis hec que in ſeptuaginta interpretibus
non habentur? Chriſtus dominus noſter vtriuſqꝫ teſtamē
ti conditor in euangelio ſecundum ioannem : qui credit
inquit in me ſicut dicit ſcriptura: flumina de vētre eius flu
ent aque viue. Vtiqꝫ ſcriptum eſt: quod ſaluator ſcriptum
eſſe teſtatur. Vbi ſcriptum eſt? Septuaginta non habent: a-
pocrypha neſcit eccleſia. Ad hebreos igitur reuertendum
eſt: vnde & dominus loquitur: & diſcipuli exempla preſu-
munt. Hec pace veterum loquar & obtrectatoribus meis
tantum reſpondeo: qui canino dente me rodunt: in publi
co detrahentes & legentes in angulis: ideſt accuſatores &
defenſores cum in aliis probent quod in me reprobant:
quaſi virtus & vitium nō in rebus ſit: ſed cum auctore mu
tetur. Ceterum memini editionem ſeptuaginta tranſlato-
rum olim de greco emendatā tribuiſſe me noſtris : nec ini
micum debere eſtimari eorum quos in conuentu fratrum
ſemꝑ ediſſero. Et quod nūc dabreiamim : ideſt verba die
rum interpretatus ſum: idcirco feci vt in extricabiles mo-
ras & ſyluam nominum que ſcriptorum confuſa ſunt vi-
cio: ſenſuumqꝫ barbariem apertius & per verſuum cola di
gererē: mihimetipſi & meis iuxta hiſmenium canens ſi au
res ſurdi ſunt ceterorum.

ITEM ALIVS PROLOGVS.

EVſebius Hieronymus Dommoni & Ro
gatiano ſuis in Chriſto Ieſu Salutem.
Quomodo gręcoruꝫ hiſtorias magis in
telligunt qui Athenas viderint & tertiuꝫ
Virgilii librum a troade per leucaten &
acroceraunia ad ſyciliam & inde ad oſtia
tyberis nauigauerit. Ita ſanctam ſcriptu-
ram lucidius intuebitur qui Iudęam oculis contemplatus
eſt: & antiquarum vrbium memorias locorumqꝫ vel eadeꝫ
vocabula vel mutata cognouerit. Vnde & nobis curę fuit
cum eruditiſſimis Hebręorum hūc laborem ſubire: vt cir
cuiremus prouinciam quam vniuerſę Chriſti eccleſię ſo-
nant. Fateor enim mi Dommon & rogatione chariſſimi
nunq̄ꝫ me diuinis voluminibus propriis viribus credidiſ-
ſe nec habuiſſe opinionem meam: ſed ea etiam de quibus
ſcire me arbitrabar interrogare me ſolitum. Quanto ma-
gis de his ſuper quibus anceps eram. Deniqꝫ cum a me nu
per literis flagitaſſetis: vt vobis paralipomenon latino ſer
mone tranſferrem de tyberiade legis quondam auctorem
qui apnd Hebręos admirationi habebatur aſſumpſi & cō
tuli cum eo a vertice: vt aiunt: vſqꝫ ad extremum vnguem
& ſic confirmatus auſus ſum facere quod iubebatis. Libe-
re enim vobis loquor. Ita enim in gręcis & latinis codici-
bus hic nominum liber vitioſus eſt: vt non tam hebręa q̄ꝫ
barbara quędam & ſarmatica nomina coniecta arbitran-
dum ſit. Nec hoc ſeptuaginta interpretibus qui ſpiritu ſan
cto pleni ea quę vera fuerunt tranſtulerant: ſed ſcriptoruꝫ
culpę aſcribendum: dum de inemendatis inemendata ſcri
ptitant: & ſępe tria nomina ſubtractis e medio ſyllabis in
vnum vocabulum cogunt vel e regiōe vnum nomen pro-
pter latitudinem ſuam in duo vel tria vocabula diuidunt.
Sed & ipſę appellationes non homines vt pleriqꝫ eſtimāt:
ſed vrbes & regiones & ſaltus & prouincias ſonant: & ob-
lique ſub interpretatione et figura eorum quędam narrā-
tur hiſtorię. de quibus in regnorum libro dicitur. Nōne ec
ce hęc ſcripta ſunt in libro verborum dierum regū iuda?
Quę vtiqꝫ in noſtris codicibus nō habentur. Hoc primuꝫ
ſciendum ꝙ apud Hebręos liber paralipomenon vnus ſit:
et apud illos vocatus dabreiamim. i. verba dierū : qui pro
pter magnitudinem apud nos diuiſus eſt. Deinde etiam il-
lud attendendum ꝙ frequenter noīa non vocabula hoim:
ſed rerum: vt dixi: ſignificantias ſonant. Ad extremum ꝙ
omnis eruditio ſcripturarum in hoc cōtinetur: et hiſtorię
quę vel prętermiſſę ſunt in ſuis locis: vel perſtricte leuiter
hic per quędam verborum cōpendia explicentur. Oratio
num itaqꝫ veſtrarum adiutus auxilio miſi librum beniuo-
lis placiturum: tm̄ inuidis diſpliciturum eſſe non ambigo.
Optima enim quęqꝫ: vt ait Plinius: malunt cōtemnere plę
riqꝫ q̄ꝫ diſcere. Si quis ī hac interpretatiōe voluerit aliquid
reprehendere interroget Hebręos ſuam conſcientiā reco
lat: videat ordinem textumqꝫ ſermonis: et tunc noſtro la-
bori ſi potuerit detrahat. vbicunqꝫ ergo aſteriſcos. i. ſtellas
radiare in hoc volumine videritis: ibi ſciatis de hebręo ad
ditum quod ī latinis codicibus nō habetur. Vbi vero obe-
lus tranſuerſa. ſ. virga prępoſita eſt: illic ſignatur quid ſe-
ptuaginta interpretes addiderunt: vel ob decoris gratiam
vel ob ſpiritus ſancti auctoritatem licet in hebręis volumi
nibus non legatur.

Explicit Pręfatio.

Digitized by Google

PARALIPOMENON. i.

Παραλειπομένων: α.

A α Adam ſeth enos cainan maleleel iared:
δὰμ σὴθ ἐνώς, καϊνὰν μαλελεὴλ ἰάρεδ,
Gen.5. enoch mathuſala lamech noe ſem: cham
8. ἐνὼχ μαθουσάλα λάμεχ νῶε σὴμ, χὰμ
Gen. iapheth. filij iapheth: gomer ꝛ magog ꝛ madai: ꝛ iauan
10.c. ἰάφεθ. υἱοὶ ἰάφεθ, γομὲρ καὶ μαγὼγ καὶ μαδαΐ, καὶ ἰαυὰν
ꝛ thubal ꝛ moſoch ꝛ thiras. ꝛ filij gomer: aſchanaz
καὶ θουβὰλ καὶ μοσὸχ καὶ θειράς. καὶ υἱοὶ γωμέρ, ἀσχανὰζ
ꝛ riphat ꝛ thogarma. ꝛ filij iauan: eliſa ꝛ tharſis ꝛ
καὶ ῥιφὰτ καὶ θογαρμά. καὶ υἱοὶ ἰαυάν, ἐλισὰ καὶ θαρσεὶς καὶ
chettim ꝛ dodanim. filij cham: chus ꝛ meſraim phut
χεττὶμ καὶ δωδανείμ. υἱοὶ χάμ, χοῦς καὶ μεσραΐμ φοὺτ
ꝛ chanaã. ꝛ filij chus: ſaba ꝛ euela ꝛ ſebatha
καὶ χαναάν. καὶ υἱοὶ χοῦς, σαβὰ καὶ εὐιλὰ καὶ σεβαθὰ
ꝛ regma ꝛ ſebacatha. ꝛ filij regma: ſeba ꝛ
καὶ ῥεγμὰ καὶ σεβακαθά. καὶ υἱοὶ ῥεγμά, σεβὰ καὶ
dadan. ꝛ chus genuit nemrod. iſte cepit
δαδάν. καὶ χοῦς ἐγέννησε τὸν νεμρώδ. οὗτος ἤρξατο
eſſe gigas in terra. ꝛ meſraim genuit
τοῦ εἶναι γίγας ἐν τῇ γῇ. καὶ μεσραΐμ ἐγέννησε τοὺς
ludijm ꝛ enomim ꝛ labim: ꝛ
λουδιείμ καὶ τοὺς ἀινομὶμ καὶ τοὺς λαβίμ, καὶ
nephthochim ꝛ phetruſim ꝛ cha-
τοὺς νεφθωχίμ καὶ τοὺς φετρουσίμ καὶ τοὺς χα-
ſloim: vnde egreſſi ſũt illinc phyliſtijm: ꝛ caphtho
σλωίμ, ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν φυλιστιείμ, καὶ τοὺς καφθω-
rim. ꝛ chanaã genuit ſidona primogeni-
ρίμ. καὶ χαναὰν ἐγέννησε τὸν σιδῶνα τὸν πρωτότο-
tum ſuum: ꝛ keth ꝛ iebuſeũ ꝛ amor-
κον αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐθ καὶ τὸν ἰεβουσὶ καὶ τὸν ἀμορ-
reũ ꝛ gergeſeũ ꝛ eueũ: ꝛ araci ꝛ
ῥὶ καὶ τὸν γεργεσὶ καὶ τὸν εὐεί, καὶ τὸν ἀρακὶ καὶ τὸν
aſenni ꝛ aruadi ꝛ ſamareon ꝛ
ἀσεννὶ καὶ τὸν ἀρουαδὶ καὶ τὸν σαμαραῖον καὶ τὸν
amathi. ꝛ filij ſem: elam ꝛ aſur ꝛ arphaxad
ἀμαθεί. καὶ υἱοὶ σήμ, αἰλὰμ καὶ ἀσοὺρ καὶ ἀρφαξὰδ
ꝛ lud ꝛ aram ꝛ hus ꝛ vl: ꝛ gether ꝛ
B καὶ λοὺδ καὶ ἀρὰμ καὶ οὖς καὶ οὔλ, καὶ γεθὲρ καὶ
Gen. moſoch. ꝛ arphaxad genuit cainan: ꝛ cainan
10.c. μοσόχ. καὶ ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν καϊνάν, καὶ καϊνὰν
genuit ſala: ꝛ ſala: genuit heber. ꝛ
ἐγέννησε τὸν σαλά, καὶ σαλὰ ἐγέννησε τὸν ἔβερ. καὶ τῷ
heber nati ſunt duo filij: nomẽ vni phaleg: q2
ἔβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί, ὄνομα τῷ ἑνὶ φαλέγ, ὅτι
in diebus eius diuiſa eſt terra: ꝛ nomẽ
ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐμερίσθη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ
fratri eius iectan. ꝛ iectan genuit elmo-
ἀδελφῷ αὐτοῦ ἰεκτάν. καὶ ἰεκτὰν ἐγέννησε τὸν ἐλμω-
dad ꝛ ſaleph ꝛ aſermoth: ꝛ ia-
δὰδ καὶ τὸν σαλὲφ καὶ τὸν ἀσερμώθ, καὶ τὸν ἰα-
re ꝛ adoram ꝛ vzad ꝛ decla:
ρὲ καὶ τὸν ἀδωρὰμ καὶ τὸν οὐζὰδ καὶ τὸν δικλά,
ꝛ ebel ꝛ abimeil ꝛ ſaba ꝛ
καὶ τὸν ἡβὴλ καὶ τὸν ἀβιμεὴλ καὶ τὸν σαβᾶ καὶ τὸν
ophir: ꝛ euelat ꝛ iobab. oẽs i-
ὠφείρ, καὶ τὸν εὐιλὰτ καὶ τὸν ἰωβάβ. πάντες οὗ-
ſti filij iectan: ſem arphaxad cainan ſala heber
τοι υἱοὶ ἰεκτάν, σὴμ ἀρφαξὰδ καϊνὰν σαλὰ ἔβερ
phaleg ragau ſerug nachor thara abram iſte abra-
φαλὲγ ῥαγαῦ σερούγ ναχὼρ θάρα ἀβρὰμ αὐτὸς ἀβρα-
am. filij abraam:
άμ. υἱοὶ ἀβραάμ,

Incipit primus liber dabreiamim .i. paralipomenon. 1.

Adã ſeth enos caynã malaleel iareth enoch mathuſalem lamech noe ſem chã & iaphet. Filii iaphet gomer magod madai & iauan thubal moſoch thiras. Porro filii gomer aſcenẽ & riphat & togorma: filii aũt iauã: eliſa & tharſis cethim & dodanim: filii Chã: chus & meſraim phut & chanaã: filii ãt chus ſaba & euila ſabatha & regma & ſabatacha. Porro filii regma ſaba & dadan. Chus autem genuit nẽroth. Iſte cepit eſſe potens in terra. Meſraim vero genuit ludim & anami & laabi & nepthuim: phetruſim quoq & chaſluim: de quibus egreſſi ſunt philiſtiim & capthurim. Chanaã vero genuit ſidonem primogẽitũ ſuũ: etheũ quoq & iebuſeum & amorreum & gergeſeũ eueumq & aracheum & aſineũ: aradium quoq & ſamareum & emantheum. Filii ſem: elam & aſſur & arfaxat & lud & aran: hus & hul & gether & mes. Arfaxat autem genuit ſale: qui & ipſe genuit heber. Porro heber nati ſunt duo filii nomen vni phalech: quia in diebus ei9 diuiſa eſt terra: & nomen fratris eius iectan. Iectan autem gẽuit elmodad & ſaleph & aſormoth & iare: adurã quoq & vzal & decla: ebal etiã & abimael & ſaba: necnon & ophir & euila & iobab. Oẽs iſti filii iectan. Sẽ arfaxat ſale heber phalech ragau ſeruch nachor thare abram: iſte eſt abraã. Filii autẽ abraam

Cap. i.

אדם שת אנוש׃ קינן מהללאל
ירד׃ חנוך מתושלח למך׃ נח שם
חם ויפת׃ בני יפת גמר ומגוג ומדי
ויון ותבל ומשך ותירס׃ ובני גמר
אשכנז ודיפת ותוגרמה׃ ובני יון
אלישה ותרשישה כתים
ורודנים׃ בני חם כוש ומצרים
פוט וכנען׃ ובני כוש סבא וחוילה
וסבתא ורעמא וסבתכא ובני
רעמא שבא ודדן׃ וכוש ילד את
נמרוד הוא החל להיות גבור בארץ׃ חלל היה / גבר
ומצרים ילד את לודיים ואת
ענמים ואת להבים ואת נפתחים׃
ואת פתרסים ואת כסלחים אשר
יצאו משם פלשתים ואת
כפתרים׃ וכנען ילד את צידון
בכרו ואת חת׃ ואת היבוסי ואת
האמרי ואת הגרגשי׃ ואת החוי
ואת הערקי ואת הסיני׃ ואת
הארודי ואת הצמרי ואת החמתי׃
בני שם עילם ואשור וארפכשד
ולוד וארם ועוץ וחול וגתר ומשך׃
וארפכשד ילד את שלח ושלח
ילד את עבר׃ ולעבר ילד שני
בנים שם האחד פלג כי בימיו יום
נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן׃ פלג
ויקטן ילד את אלמודד ואת
שלף ואת חצרמות ואת ירח׃
ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה׃
ואת עיבל ואת אבימאל ואת
שבא׃ ואת אופיר ואת חוילה
ואת יובב כל אלה בני יקטן׃
שם ארפכשד שלח׃ עבר פלג
רעו׃ שרוג נחור תרח׃ אברם
הוא אברהם׃ בני אברהם

Digitized by Google

יצחק וישמעאל׃ אלה תלדותם ילד
בכור ישמעאל נביות וקדר בכר
ואדבאל ומבשם׃ משמע ודומה
משא חדד ותימא׃ יטור נפיש
וקדמה אלה הם בני ישמעאל׃
ובני קטורה פילגש אברהם
ילדה את זמרן ויקשן ומדן
ומדין וישבק ושוח ובני
יקשן שבא ודדן׃ ובני מדין
עיפה ועפר וחנוך ואבידע
ואלדעה כל אלה בני קטורה׃
ויולד אברהם את יצחק בני ילד
יצחק עשו וישראל׃ בני עשו
אליפז רעואל ויעוש ויעלם
וקרח׃ בני אליפז תימן ואומר
צפי וגעתם קנז ותמנע ועמלק׃
בני רעואל נחת זרח שמה
ומזה׃ ובני שעיר לוטן ושובל
וצבעון וענה ודישון ואצר ודישן׃
ובני לוטן חרי והומם ואחות לוטן אח
תמנע׃ בני שובל עלין ומנחת
ועיבל שפי ואונם ובני צבעון
איה וענה׃ בני ענה דישון
ובני דישון חמרן ואשבן ויתרן
וכרן׃ בני אצר בלהן וזעון יעקן
בני דישון עוץ וארן׃ ואלה המלכים
אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך פנה
מלך לבני ישראל בלע בן בעור
ושם עירו דנהבה׃ וימת בלע מות
וימלך תחתיו יובב בן זרח מלך
מבצרה׃ וימת יובב וימלך תחתיו
חושם מארץ התימני׃ וימת ימן
חושם וימלך תחתיו הדד בן
בדד המכה את מדין בשדה מואב נכה
ושם עירו עוית׃ וימת הדד

iſaac & hiſmael. Et he generationes eorum. Primogēitus hiſmahelis: nabaioth & cedar & abdehel mabſam & maſma & duma maſſa addad & thema iachur naphis cedma. Hi ſūt filii hiſmaelis. Filii aūt cethure cōcubine abraam quos genuit: zamrā iacſan madan madian ieſboc & ſue. Porro filii iecſā ſaba & dadā. Filii autem madian: epha & epher & enoch & abida & eldaa. Oēs hi filii cethure. Genuit aūt abraam iſaac: cuius fuerunt filii eſau & iſrael. Filii Eſau eliphaz rahuel iehus ielom chore. Filii eliphaz theman omar cepphi gotham cenaz thāna amalech. Filii rahuel: naath zara ſamma meſa. Filii ſeyr lothan ſobal ſebeon ana diſon eſer diſan. Filii lothā: horri ahohimā. Soror āt lothā fuit thāna. Filii ſobal alian & manaath & ebal ſephi & onā. Filii ſebeon: ahaia & ana: filii ana: diſon. Filii diſon: hamarā & eſeban: & iethran & charrā. Filii eſer: baalan & zauā & iachan: filii diſan hus & aran. Iſti ſunt reges qui imperauerūt in terra edom: anteq̃ eſſet rex ſuper filios iſrael. Bale filius beor: & nomē citatis eius denaba. Mortuus ē āt bale: & regnauit ꝑ eo iobab filius zare de boſra. Cumq̃ & iobab fuiſſet mortuus regnauit ꝑ eo huſan de terra themanorū. Obiit quoq̃ & huſan: & regnauit pro eo adad filius badad qui percuſſit madiā in terra moab: & nomē ciuitatis eius auith. Cumq̃ & adad

iſaac & iſmael. hec gñrationes eoꝝ. primogenitus iſmael: nabaioth & cedar: & abdeel & mauſan: & maſema & duma & maſſa: & adad & thama & ietur & naphis & cedma. hi ſunt filii iſmael. filii cetturas cōcubine abraam & peperit zemran & iezan & madan & madian & ieſboc & ſue. & filii iezan: ſaba & dadan. & filii madian: gepha & gopher & enoch & abida & eldaa. omnes iſti filii ceture. & genuit habraam iſaac. filii iſaac: eſau & iſrael. filii eſau: eliphaz & raguel ieſus & ieglam & core. filii eliphaz: theman & omar ſepphue & goothom: cenez & thamna & amalec. & filii raguel: nacheth & ſamma & zare & maze. & filii ſeir: lotan & ſubal & ſebegon: & ana & deſon & aſar & diſan. & filii lotan: chorri & iniam. & ſoror lotan: thamna. filii ſubal: aluan & manaath & vbal & ſapphi & onam. & filii ſebegon: aia & ana. & filii ana: deſon. & filii deſon: amadan & eſeban & iethran & charran. & filii aſar: balaan & zaan & iacan. & filii deſō: hos & aran. & iſti reges q̄ regnauerūt in terra edon: anq̃ regnaſſet rex ſup filios iſrael. baal filius beor: & nomē ciuitati eius dennaba. & mortuꝰ eſt balac: & regnauit pro eo iobab filius zara de boſſorras. & mortuꝰ eſt iobab: & regnauit pro eo aſom: de terra themanon. & obiit aſom & regnauit pro eo adad filius badad: q̄ percuſſit madiam in agro moab: & nomē ciuitati eius euith. & mortuꝰ eſt adad:

ἰσαὰκ καὶ ἰσμαήλ. αὗται αἱ γενέσεις αὐτῶν. πρωτότοκος ἰσμαήλ, ναβαϊὼθ καὶ κηδάρ, καὶ ἀβδεὴλ καὶ μαυσάμ, καὶ μασεμὰ καὶ δουμὰ καὶ μασσά, καὶ ἀδδὰδ καὶ θαιμὰ καὶ ἰετοὺρ καὶ ναφεὶς καὶ κεδμά. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ ἰσμαήλ. υἱοὶ κετούρας τῆς παλλακῆς ἀβραὰμ καὶ ἔτεκε τὸν ζεμρὰν καὶ τὸν ἰεζὰν καὶ μαδὰν καὶ μαδιὰν καὶ ἰεσβὸκ καὶ σουέ. καὶ υἱοὶ ἰεζάν, σαβὰ καὶ δαδάν. καὶ υἱοὶ μαδιάν, γεφὰ καὶ γοφὲρ καὶ ἐνὼχ καὶ ἀβιδὰ καὶ ἐλδαά. πάντες οὗτοι υἱοὶ κετούρας. καὶ ἐγέννησεν ἀβραὰμ τὸν ἰσαάκ. υἱοὶ ἰσαάκ, ἠσαῦ καὶ ἰσραήλ. υἱοὶ ἠσαῦ, ἐλιφὰζ καὶ ῥαγουὴλ ἰησοῦς καὶ ἰεγλὰμ καὶ κορέ. υἱοὶ ἐλιφάζ, θαιμὰν καὶ ὠμὰρ σεπφουὴ καὶ γοοθώμ, κενὲζ καὶ θαμνὰ καὶ ἀμαλήκ. καὶ υἱοὶ ῥαγουήλ, ναχὲθ καὶ σαμμὰ καὶ ζαρὲ καὶ μαζέ. καὶ υἱοὶ σηείρ, λωτὰν καὶ σουβὰλ καὶ σεβεγών, καὶ ἀνὰ καὶ δησὼν καὶ ἀσὰρ καὶ δισάν. καὶ υἱοὶ λωτάν, χορρεὶ καὶ ἰμάμ. καὶ ἀδελφὴ λωτάν, θαμνά. υἱοὶ σουβάλ, ἀλουὰν καὶ μαναὰθ καὶ οὐβὰλ καὶ σαπφεὶ καὶ ὠνάμ. καὶ υἱοὶ σεβεγών, ἀϊὰ καὶ ἀνά. καὶ υἱοὶ ἀνά, δησών. καὶ υἱοὶ δησών, ἀμαδὰν καὶ ἐσεβὰν καὶ ἰεθρὰν καὶ χαρράν. καὶ υἱοὶ ἀσάρ, βαλαὰν καὶ ζαὰν καὶ ἰακάν. καὶ υἱοὶ δεσών, ὢς καὶ ἀράν. καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν γῇ ἐδώμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. βαλὰ υἱὸς βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ δενναβά. καὶ ἀπέθανε βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἰωβὰβ υἱὸς ζαρὰ ἐκ βοσόρρας. καὶ ἀπέθανεν ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἀσόμ, ἐκ τῆς γῆς τοῦ θαιμανῶν. καὶ ἀπέθανεν ἀσὸμ καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἀδὰδ υἱὸς βαδάδ, ὁ πατάξας τὴν μαδιὰμ ἐν τῷ ἀγρῷ μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ εὐίθ. καὶ ἀπέθανεν ἀδάδ,

gen.i5. b.

C

Gen. 16.a.

D

ꝛ regnauit pro eo ſamla de maſreca.
καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ σαμλὰ ἐκ μασρεκά.
ꝛ mortuꝰ eſt ſamla: ꝛ regnauit pro eo
καὶ ἀπέθανε σαμλά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ
ſaul de rooboth fluminis. ꝛ mortuꝰ eſt ſa-
σαοὺλ ἐκ ῥοωβὼθ τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἀπέθανε σα-
ul: ꝛ regnauit pro eo ballennon filiꝰ
ούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ βαλλεννὼν υἱὸς
achobor. ꝛ mortuꝰ eſt ballennon: ꝛ regna-
ἀχοβώρ. καὶ ἀπέθανεν βαλλεννών, καὶ ἐβασίλευ-
uit pro eo adad. ꝛ nomē ciuitati eius
σεν ἀντ᾽ αὐτοῦ ἀδάδ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ
phua: ꝛ nomē vxori eius metabeel fi-
φαού, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μεταβεὴλ θυγά-
lia matreth filiꝭ mezaab. ꝛ mortuꝰ eſt adad:
τηρ ματρὴθ θυγάτηρ μεζαάβ. καὶ ἀπέθανεν ἀδάδ,
ꝛ fuerunt duces edom: dux thamna: dux
καὶ ἐγένοντο ἡγεμόνες ἐδώμ, ἡγεμὼν θαμνά, ἡγε-
alua: dux iether: dux elibama: dux
μὼν ἀλουᾶ, ἡγεμὼν ἰεθέρ, ἡγεμὼν ἐλιβαμά, ἡγεμὼν
hela: dux phinon: dux cenez: dux theman:
ἠλά, ἡγεμὼν φινών, ἡγεμὼν κενέζ, ἡγεμὼν θαιμάν,
dux mapſar: dux mamgeel: dux eram. hi
ἡγεμὼν μαψάρ, ἡγεμὼν μαμγεήλ, ἡγεμὼν ἐράμ. οὗ-
duces edom.
τοι ἡγεμόνες ἐδώμ.

Ca. 2.

A Hi filij iſrael: ruben ſymeon leui iuda
Gen. Οὗτοι υἱοὶ ἰσραήλ, ῥουβὴν συμεὼν λευὶ ἰούδα
29.g. iſſachar zabulon dan: ioſeph beniamin nephtha-
Gen. ἰσάχαρ ζαβουλὼν δάν, ἰωσὴφ βενιαμὶν νεφθα-
38.a. lim gad ꝛ aſer. filij iuda er ꝛ aunan ꝛ
Mat. λεὶμ γὰδ καὶ ἀσήρ. υἱοὶ ἰούδα ἢρ καὶ αὐνὰν καὶ
1.a. ſelo. tres hi nati ſunt ei de fi-
σηλώ. τρεῖς οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυ-
lia ſue de chananitide. ꝛ fuit er
γατρὸς σουὲ ἐκ τῆς χαναανίτιδος. καὶ ἐγένετο ἢρ
primogenitus iuda malus corā dño: ꝛ
ὁ πρωτότοκος ἰούδα πονηρὸς ἐνώπιον κυρίου, καὶ
occidit eū. ꝛ thamar nurus eius pepe-
ἐθανάτωσεν αὐτόν. καὶ θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτε-
rit ei phares ꝛ zara. omnes hi
κεν αὐτῷ τὸν φαρὲς καὶ τὸν ζαρά. πάντες οὗτοι
Ruth. 4.d. filij iuda quinqꝫ. filij phares: eſron ꝛ chamul.
Iuſ. 7.a. υἱοὶ ἰούδα πέντε. υἱοὶ φαρές, ἐσρὼν καὶ χαμούλ.
ꝛ filij zara: zambri ꝛ hethan: ꝛ heman ꝛ
καὶ υἱοὶ ζαρά, ζαμβρὶ καὶ ἠθάν, καὶ αἱμὰν καὶ
calchal ꝛ darade: omnes hi quinqꝫ.
χαλχὰλ καὶ δαραδέ, πάντες οὗτοι πέντε.
ꝛ filij charmi: achar q̄ turbauit iſrael: qui
καὶ υἱοὶ χαρμί, ἄχαρ ὁ ταράξας τὸν ἰσραήλ, ὃς
peccauit in anathemate. ꝛ filij ethan: aza-
ἠσυνθέτησεν ἐν τῷ ἀναθέματι. καὶ υἱοὶ αἰθάν, ἀζα-
rias. ꝛ filij eſron q̄ nati ſunt ei: hierema-
ρίας. καὶ υἱοὶ ἐσρὼν οἱ ἐγεννήθησαν αὐτῷ, ὁ ἰερεμα-
el ꝛ aram ꝛ chalobi. ꝛ aram genuit
ὴλ καὶ ὁ ἀρὰμ καὶ ὁ χαλωβί. καὶ ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν
Mat. 1.a. aminadab: ꝛ aminadab genuit naaſſon pri-
ἀμιναδάβ, καὶ ἀμιναδὰβ ἐγέννησε τὸν ναασὼν ἄρ-
B cipem domꝰ iuda. ꝛ naſſon genuit ſal-
χοντα οἴκου ἰούδα. καὶ ναασὼν ἐγέννησε τὸν σαλ-
mon: ꝛ ſalmon genuit booz: ꝛ booz ge-
μών, καὶ σαλμὼν ἐγέννησε τὸν βοόζ, καὶ βοὸζ ἐγέν-
1.Reg. 16.b. nuit obed: ꝛ obed genuit ieſſe: ꝛ
νησε τὸν ὠβήδ, καὶ ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν ἰεσσαί, καὶ
ieſſe genuit primogenitū ſuum eliab. ꝛ
ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ ἐλιάβ. καὶ
abinadab: ſcḋs. ꝛ ſamaa: tertius. ꝛ nathana-
ἀβιναδάβ, ὁ δεύτερος. καὶ σαμαά, ὁ τρίτος. καὶ ναθανα-
el: quartus. ꝛ redai: quintus. ꝛ aſam: ſextus.
ήλ, ὁ τέταρτος. καὶ ῥεδαΐ, ὁ πέμπτος. καὶ ἀσάμ, ὁ ἕκτος.

ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

fuiſſet mortuus regna-
uit p eo ſemla de maſ-
reca. Sed & ſemla mor-
tuus ē: & regnauit pro
eo ſaul de rooboth que
iuxta amnē ſita ē. Mor-
tuo quoqꝫ ſaul regnauit
p eo Balaanā filius a-
chobor. Sed & hic mor-
tuus ē: & regnauit pro
eo adad cuius vrbis no-
mē fuit phau: & appel-
lata eſt vxor eius mehe-
thabel filia matred: fi-
lie mezaab. Addat aūt
mortuo: duces p regi-
bus in edō ee ceperunt.
Dux thāna: dux alua
dux iether: dux ooli-
bama: dux hela: dux
phinon: dux chenez:
dux theman: dux ꝏꝏ
mapſar dux magdihel
dux hyram. ꝏꝏꝏꝏ
Hi duces edom. z.

Filii autem ꝏꝏꝏꝏ
iſrael: ruben ſyme-
on leui ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
iuda iſachar & zabulō
dan & ioſeph ꝏꝏꝏꝏ
bēiamī nephtali gad
& aſer. Filii iuda ꝏꝏꝏ
her onan & ſela. Hi
tres nati ſunt ei ꝏꝏꝏ
de filia Sue chananiti-
de. Fuit aūt her prioge-
nitus iuda malus corā
dño: & occidit eum. ꝏ
Thamar āt nurus eius
pepit ei phares & ꝏꝏ
zara. Oēs ergo filii iu-
da quinqꝫ. Filii autem
phares eſrō & çamul.
Filii quoqꝫ zare zāri &
ethan & emā: chalchal
quoqꝫ & darā ſimul ꝏꝏ
quinqꝫ. Filii charmi:
achar qui turbauit ꝏꝏ
iſrael & peccauit ī fur-
to anathematis. Filii e-
than azarias: filii āt eſ-
ron qui nati ſunt ei: ꝏ
ieramehel & rā, & ca-
lubi. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
Porro ram genuit a-
miadab. Aminadab āt
genuit naaſon princi-
pem filiorum ꝏꝏꝏꝏ
iuda. Naaſō quoqꝫ ge-
nuit ſalma: de quo ꝏꝏ
ortus eſt booz. Booz
vero ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
genuit obed: qui & ip-
ſe genuit ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
iſai. Iſai autem genuit
primogenitum ꝏꝏꝏꝏ
heliab: ſecūdū amina-
dab: tertiū ſymmaha:
quartum nathanahel:
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
quintum raddai: ſextū
aſon: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

וימלך תחתיו שמלה ממשרקה׃
וימת שמלה וימלך תחתיו שאול
מרחבות הנהר׃ וימת שאול וימלך
תחתיו בעל חנן בן עכבור׃ וימת
בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו
הדד ושם עירו פעי ושם אשתו
מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב׃
וימת הדד ויהיו אלופי אדום היה
אלוף תמנע אלוף עליה אלוף יתת׃
אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף
פינן׃ אלוף קנז אלוף תימן אלוף
מבצר׃ אלוף מגדיאל אלוף עירם
אלה אלופי אדום׃ Cap. ii.
בני ישראל ראובן שמעון לוי
ויהודה יששכר וזבלון׃ דן יוסף
ובנימן נפתלי גד ואשר׃ בני יהודה
ער ואונן ושלה שלושה נולד לו ילד
מבת שוע הכנענית ויהי ער בכור בכר
יהודה רע בעיני יהוה וימיתהו׃ רוע מות
ותמר כלתו ילדה לו את פרץ ואת כלל
זרח כל בני יהודה חמשה׃ בני
פרץ חצרון וחמול׃ ובני זרח זמרי
ואיתן והימן וכלכל ודרע כלם
חמשה׃ ובני כרמי עכר עוכר
ישראל אשר מעל בחרם׃ ובני איתן
עזריה׃ ובני חצרון אשר נולד לו
את ירחמאל ואת רם ואת כלובי׃
ורם הוליד את עמינדב ועמינדב
הוליד את נחשון נשיא בני נשא
יהודה׃ ונחשון הוליד את שלמא
ושלמא הוליד את בעז׃ ובעז
הוליד את עובד ועובד הוליד את
ישי׃ ואישי הוליד את בכורו את
אליאב ואבינדב השני ושמעא שנה
השלישי׃ נתנאל הרביעי שלש רבע
רדי החמישי׃ אצם הששי׃ חמש

Digitized by Google

דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃ וְאַחְיֽתֵיהֶם צְרוּיָה
וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב
וַעֲשָׂהאֵל שְׁלשָׁה׃ וַאֲבִיגַיִל יָֽלְדָה
אֶת עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר
הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ וְכָלֵב בֶּן חֶצְרוֹן הוֹלִיד
איש אֶת עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת יְרִיעוֹת
וְאֵלֶּה בָנֶיהָ יֶשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן׃
מות לקח וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח לוֹ כָלֵב אֶת
אֶפְרָת וַתֵּלֶד לוֹ אֶת חוּר׃ וְחוּר
הוֹלִיד אֶת אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת
בוא בְּצַלְאֵל׃ וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל בַּת
מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא
בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת שְׂגוּב׃
ילד היה וּשְׂגוּב הוֹלִיד אֶת יָאִיר וַיְהִי
עיר לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
הַגִּלְעָד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר וַאֲרָם אֶת
חָיָה חַוֺּת יָאִיר מֵאִתָּם אֶת קְנָת וְאֶת
בְּנֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל אֵלֶּה
בְּנֵי מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת
איש חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה וְאֵשֶׁת
ילד חֶצְרוֹן אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת אַשְׁחוּר
בכר אֲבִי תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר
חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר רָם וּבוּנָה וָאֹרֶן
היה וָאֹצֶם אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת
לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עֲטָרָה הִיא אֵם
אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי רָם בְּכוֹר
יְרַחְמְאֵל מַעַץ וְיָמִין וָעֵקֶר׃
וַיִּהְיוּ בְנֵי אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע
וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם
אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיהָיִל וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת אַחְבָּן וְאֶת מוֹלִיד׃ וּבְנֵי
מות נָדָב סֶלֶד וְאַפַּיִם וַיָּמָת סֶלֶד לֹא
בָנִים׃ וּבְנֵי אַפַּיִם יִשְׁעִי וּבְנֵי
יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי׃
וּבְנֵי יָדָע אֲחִי שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן
וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי

ſeptimũ dauid: quoꝝ ſorores fuerunt ſaruia & abigail. Filii ſaruie: abiſai ioab & aſahel tres. Abigail autem genuit ammaſa: cuius pater fuit iether iſmaelites. Caleph vero filius eſrõ accepit vxorẽ noĩe azuba: de q̃ genuit hierioth: fuerũtq̃ filii eius iaſer & ſobab & ardon. Cũq̃ mortua fuiſſet azuba accepit vxorẽ caleph ephrata: que peperit ei vr. Porro vr genuit vri: & vri genuit beſeleel. Poſt hec ĩgreſſus eſt eſron ad filiam machir pr̃is galaad: & accepit eam cum eſſet annorũ ſexagita. Que pep̃it ei ſegub. Sed & ſegub gẽuit iair: & poſſedit viginti tres ciuitates ĩ terra galaad. Cepitq̃ geſſur & aram oppida iair: & canath & viculos eius ſexagita ciuitatum. Omnes iſti filii Machir pr̃is galaad. Cũ aũt mortuus eẽt eſrom: ingreſſus eſt caleph ad ephrata. Habuit quoq̃ eſrõ vxorẽ abia q̃ peperit ei aſſur patrẽ thecue. Nati ſunt aũt filii ieramehel prĩogeniti eſrõ: rã primogenitus eius: & buna & arã & aſom & achia. Duxit quoq̃ vxorẽ alterã ieramehel nomine atthara: que fuit mater onam. Sed & filii ram primogeniti ieramehel fuerunt moos ioamim & achar. Onã aũt habuit filios ſemei & iadan: filii aũt ſemei: nadab & abiſur. Nomen vero vxoris abiſur abihail: que peperit ahobbã & molid. Filii autem nadab fuerunt ſaled & apphaim. Mortuus eſt aũt ſaled abſq̃ liberis: filiꝰ vero apphaim ieſi: q ieſi genuit ſeſan. Porro ſeſan genuit oholai: filii aũt iadai fr̃is ſemei: iether & ionathã. Sed & iether mortuꝰ ẽ abſq̃ liberis. Porro

ꝛ dauid ſeptimus. ꝛ ſorores eoꝝ:
καὶ δαυὶδ ἕβδομος. καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτῶν,
ſaruia ꝛ abigail. ꝛ filij ſaruia: abeſſai
σαρουία καὶ ἀβιγαΐλ. καὶ υἱοὶ σαρουία, ἀβεσσαὶ
ꝛ ioab ꝛ aſſael: tres hi. ꝛ abigail
καὶ ἰωὰβ καὶ ἀσαὴλ, τρεῖς οὗτοι. καὶ ἀβιγαΐλ
peperit ameſſa. ꝛ pater ameſſa iether iſ
ἔτεκε τὸν ἀμεσσά. καὶ πατὴρ ἀμεσσὰ ἰεθὲρ ὁ ἰσ-
maelites. ꝛ chaleb filius eſron accepit azu
μαηλίτης. καὶ χάλεβ υἱὸς ἐσρὼν ἔλαβε τὴν ἀζου C
ba vxorem ꝛ hierioth. ꝛ hi filij eius:
βὰ γυναῖκα καὶ τὴν ἱεριώθ. καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς,
iaſar ꝛ ſubab ꝛ ardon. ꝛ mortua eſt azu
ἰασὰρ καὶ σουβὰβ καὶ ἀρδών. καὶ ἀπέθανεν ἀζου
ba: ꝛ accepit ſibi chaleb ephrath: ꝛ
βά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ χάλεβ τὴν ἐφραθ, καὶ
peperit ei or: ꝛ or genuit vri:
ἔτεκεν αὐτῷ τὸν ὤρ, καὶ ὢρ ἐγέννησε τὸν οὐρεί,
ꝛ vri genuit beſeleel. ꝛ poſt hoc
καὶ οὐρεὶ ἐγέννησε τὸν βεσελεήλ. καὶ μετὰ τοῦ-
ingreſſus eſt eſron ad filiam machir
το εἰσῆλθεν ὁ ἐσρὼν πρὸς τὴν θυγατέρα μαχείρ
patris galaad: iſte accepit eã: ꝛ ipſe
πατρὸς γαλαάδ, αὐτὸς ἔλαβε αὐτήν, καὶ αὐτὸς
filius ſexagita ãnoꝝ. ꝛ peperit ei ſegub:
υἱὸς ἑξήκοντα ἐτῶν. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν σεγούβ,
ꝛ ſegub genuit iair. ꝛ fuerũt ei
καὶ σεγοὺβ ἐγέννησε τὸν ἰαείρ. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ
viginti ꝛ tres ciuitates in terra galaad. ꝛ
εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ γῇ γαλαάδ. καὶ
accepit geſur ꝛ aram ꝛ auoth iair ab
ἔλαβε γεσοὺρ καὶ ἀρὰμ καὶ τὴν αὐὼθ ἰαεὶρ παρ'
eis canath ꝛ filias eius ſexagi
αὐτῶν τὴν καναθ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς ἑξήκον
ta ciuitates. oẽs iſti filij machir patris
τα πόλεις. πάντες οὗτοι υἱοὶ μαχεὶρ πατρὸς
galaad. ꝛ poſtquã mortuus eſſet eſron: igreſſus D
γαλαάδ. καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ἐσρών, εἰσῆλ-
eſt chaleb ad ephratha: ꝛ vxor eſrom abia:
θε χαλὲβ πρὸς ἐφραθά, καὶ γυνὴ ἐσρὼμ ἀβία,
ꝛ peperit ei aſoor: patrem thecoe. ꝛ
καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν ἀσοώρ, πατέρα θεκωέ. καὶ
fuerunt filij hieramael primogeniti: eſron prio
ἐγένοντο υἱοὶ ἱεραμαὴλ πρωτοτόκου, ἐσρὼν ὁ πρω
genitus ram ꝛ buna ꝛ aran ꝛ aſom ꝛ
τότοκος ῥὰμ καὶ βουνὰ καὶ ἀρὰν καὶ ἀσὼμ καὶ
achian. ꝛ fuit vxor altera hieramael: ꝛ
ἀχιάν. καὶ ἐγένετο γυνὴ ἑτέρα τῷ ἱεραμαὴλ, καὶ
nomẽ ei atara: hec mater anam. ꝛ fue-
ὄνομα αὐτῇ ἀταρά, αὕτη μήτηρ ἀνάμ. καὶ ἐγένον-
runt filij ram primogeniti hieramael: maas ꝛ ia-
το υἱοὶ ῥὰμ πρωτοτόκου ἱεραμαὴλ, μαὰς καὶ ἰα
min ꝛ icar. ꝛ fuerunt filij ianam: ſemei ꝛ
μὶν καὶ ἰκάρ. καὶ ἐγένοντο υἱοὶ ἰανάμ, σεμεεὶ καὶ
iada. ꝛ filij ſemei: nadab ꝛ abiſur.
ἰαδά. καὶ υἱοὶ τοῦ σεμεεί, ναδὰβ καὶ ἀβισούρ.
ꝛ nomẽ vxori: abiſur abiel: ꝛ pepe-
καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ, ἀβισοὺρ ἀβιήλ, καὶ ἔτε-
rit ei haban ꝛ molid. ꝛ filij na-
κεν αὐτῷ τὸν ἀβὰν καὶ τὸν μωλίδ. καὶ υἱοὶ να-
dab: ſaled ꝛ ophim. ꝛ mortuꝰ ẽ ſaled
δάβ, σαλὲδ καὶ ἀφείμ. καὶ ἀπέθανε σαλὲδ
abſq̃ liberis. ꝛ filij ophim: ieſſui. ꝛ filij ieſ-
ἄτεκνος. καὶ υἱοὶ ἀφείμ, ἰεσσουεῖ. καὶ υἱοὶ ἰεσ-
ſui: ſiſan. ꝛ filij ſiſan: vlai. ꝛ filij E
σουεί, σισάν. καὶ υἱοὶ σισάν, οὐλαί. καὶ υἱοὶ
iada fratris ſemei: iether ꝛ ionathã. ꝛ mor
ἰαδὰ ἀδελφοῦ σεμεΐ, ἰέθερ καὶ ἰωναθάν. καὶ ἀπέ-
tuꝰ eſt iether abſq̃ liberis. ꝛ filij
θανεν ἰέθερ ἄτεκνος. καὶ υἱοὶ

ionathan: phalat & ziza. iſti fuerunt filij hiera=
ἰωναθάν, φαλὰτ καὶ ζιζά. οὗτοι ἐγένοντο υἱοὶ ἰερα=
mael. & nõ fuerũt ſiſan filij: ſed fi
μαήλ. καὶ οὐκ ἦσαν τῷ σισὰν υἱοί, ἀλλ᾽ ἢ θυγατέ=
lie. at ſiſa ſeruus egyptius: & nomẽ ei
ρες. τῷ δὲ σισὰ δοῦλος αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐ=
hieree. & dedit ſiſan filiam ſuã
τῷ ἰερεέ. καὶ ἔδωκε σισὰν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ
hieree ſeruo ſuo in vxorem: & peperit ei
ἰερεὲ δούλῳ αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ
ethi: & ethi genuit nathan: & nathan ge
τὸν ἐθί, καὶ ἐθὶ ἐγέννησε τὸν νάθαν, καὶ νάθαν ἐγέν=
nuit zabad: & zabad genuit ephael:
νησε τὸν ζαβάδ, καὶ ζαβὰδ ἐγέννησε τὸν ἐφαέλ,
& ephael genuit obed: & obed genuit
καὶ ἐφαὲλ ἐγέννησε τὸν ὠβήδ, καὶ ὠβὴδ ἐγέννησε
ieu: & ieu genuit azarian: & azarias
τὸν ἰηοῦ, καὶ ἰηοῦ ἐγέννησε τὸν ἀζαρίαν, καὶ ἀζαρίας
genuit hallas: & hallas genuit eleaſa:
ἐγέννησε τὸν ἀλλάς, καὶ ἀλλὰς ἐγέννησε τὸν ἐλεασά,
& eleaſa genuit ſaſami: & ſaſami
καὶ ἐλεασὰ ἐγέννησε τὸν σασαμεί, καὶ σασαμεὶ
genuit ſallum: & ſallum genuit
ἐγέννησε τὸν σαλλούμ, καὶ σαλλοὺμ ἐγέννησε τὸν
F iacemian: & iacemias genuit eliſama.
ἰακεμίαν, καὶ ἰακεμίας ἐγέννησε τὸν ἐλισαμά.
& filij chaleph fratris ieremael: muſa pri=
καὶ υἱοὶ χαλὲφ ἀδελφοῦ ἰερεμαήλ, μουσὰ ὁ πρω=
mogenitus eius: ipſe pater zeph. & filij mari=
τότοκος αὐτοῦ, αὐτὸς πατὴρ ζήφ. καὶ υἱοὶ μαρι=
ſa patris chebron. & filij chebron: core tha=
σὰ πατρὸς χεβρών. καὶ υἱοὶ χεβρών, κορὲ θα=
phua & rocem & ſama. ſama vero genuit
φουὰ καὶ ῥωκὴμ καὶ σαμά. σαμὰ δὲ ἐγέννησε
rhaam patrẽ hierecam. & rocem genuit
τὸν ῥαὰμ πατέρα ἰερεκάμ. καὶ ῥωκὴμ ἐγέννησε τὸν
ſamai. & filius ſamai: maon. & maon pater
σαμαΐ. καὶ υἱὸς σαμαΐ, μαών. καὶ μαὼν πατὴρ
bethſur. & gepha cõcubina chaleb pepit
βηθσούρ. καὶ ἡ γεφὰ παλλακὴ χάλεβ ἔτεκε
horon & muſe & gazez. & horõ
τὸν ὡρὼν καὶ τὸν μουσὴ καὶ τὸν γαζήζ. καὶ ὡρὼν
genuit gazas. & filij iadi: rigma &
ἐγέννησε τὸν γαζάς. καὶ υἱοὶ ἰαδί, ῥεγμὰ καὶ
iotham & giſon & phale & gepha & ſaaph.
ἰωθὰμ καὶ γεισὼν καὶ φαλὲ καὶ γεφὰ καὶ σαάφ.
& cõcubina chaleb maacha genuit ſa=
καὶ ἡ παλλακὴ χαλὲβ μααχὰ ἐγέννησε τὸν σα=
bab & tharana: & genuit ſaaph
βάβ καὶ τὸν θαρανά, καὶ ἐγέννησε τὸν σαάφ
patrem medmena. & ſui patrẽ mach
πατέρα μεδμηνά, καὶ τὸν σουΐ πατέρα μαχ=
Joſue. 15.d. Iudi. 1.c. bana & patrẽ gabbaa: & filia ca
βανά καὶ πατέρα γαββαά, καὶ θυγάτηρ τῷ κα
leb oxa. hi erant filij chaleb filij or pri=
λὲβ ἡ ὀξά. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ χαλὲβ υἱοὶ ὢρ πρω=
G mogeniti ephratha: ſobal pater cariathiarim: ſa=
τοτόκου ἐφραθά, σωβὰλ πατὴρ καριαθιαρείμ, σα=
maa pater bethleem: areph pater bethgeddor.
μαὰ πατὴρ βηθλεέμ, ἀρὴφ πατὴρ βηθγεδδώρ.
& fuerunt filij ſoba patri cariathiarim:
καὶ ἐγένοντο υἱοὶ τῷ σωβὰ πατρὶ καριαθιαρείμ,
q̃ videt & dimidiũ & requietionũ & cognatiões &
ἀραὰ καὶ ἀσοὺ καὶ ὁμανὴθ καὶ ὀυμασφααὶ καὶ
cariathiaris ethri & aphphuthi & ſamathi &
καριαθιαρεὶς ὁ ἐθρὶ καὶ ἀφφουθὶ καὶ ὁ σαμαθὶ καὶ
maſerei.
ὁ μασερεί.

Ionathan genuit phalech & ziza. Iſti fuerũt filii ieramehel. Seſan aũt non habuit filios: ſed filias & ſeruum egyptium nomine ieraa. Deditq; ei filiam ſuam vxorem: que pepit ei ethei. Ethei autem genuit nathan: & nathan genuit zabad. zabad quoq; genuit ophal: & ophal genuit obed: obed genuit iehu: iehu genuit azariam: azarias genuit helles: & helles genuit heleſa: heleſa genuit zizomoi: zizomoi genuit ſellũ: ſellum genuit ithamiã: ithamia aũt genuit eliſama: filii autem caleph fris ieramehel: meſa primogenitus ei9 ipſe eſt pater ziph filii mareſa patris hebron: Porro filii hebrõ chore & taphua & recem & ſamma. Sãma ãt genuit raam patrẽ hierchaã: & recẽ genuit ſemei: filius ſemei maon: & maon pater bethſur. Epha autem concubina caleph peperit aran & muſa & gezez. Porro aran genuit gezez: filii iahaddai: regom & ioathã & geſan phalech & epha & ſaaph. Cõcubina caleph maacha peperit ſaber & tharana. Genuit autem ſaaph pater madmena: ſue patrem machbena & patrẽ gabaa: filia vero caleph fuit achſa. Hi erant filii caleph filii vr primogeniti ephrata: ſobal pater cariathiarim: ſalma pater bethleem: ariph pater bethgader. Fuerũt ãt filii ſobal patris cariathiarim qui videbat dimidium requietionum: & de cognatione cariathiarim iethrei & aputhei & ſemathei & maſerei.

יונתן פלת וזזא אלה היו בני
ירחמאל: ולא היה לששן בנים
כי אם בנות ולששן עבד מצרי
ושמו ירחע: ויתן ששן את בתו — נתן נתנה
לירחע עבדו לאשה ותלד לו את — ילד
עתי: ועתי הוליד את נתן ונתן
הוליד את זבד: וזבד הליד את
אפלל ואפלל הליד את עובד:
ועובד הוליד את יהוא ויהוא הוליד
את עזריה: ועזריה הוליד את חלץ
וחלץ הליד את אלעשה: ואלעשה
הליד את ססמי וססמי הליד את
שלום: ושלום הוליד את יקמיה
ויקמיה הליד את אלישמע: ובני
כלב אחי ירחמאל מישע בכרו
הוא אבי זיף ובני מרשה אבי חברון:
ובני חברון קרח ותפח ורקם
ושמע: ושמע הוליד את רחם
אבי ירקעם ורקם הוליד את
שמי: ובן שמי מעון ומעון אבי
בית צור: ועיפה פלגש כלב
ילדה את חרן ואת מוצא ואת
גזז וחרן הליד את גזז: ובני יהדי
רגם ויותם וגישן ופלט ועיפה
ושעף: פלגש כלב מעכה ילד
שבר ואת תרחנה: ותלד שעף — ילד
אבי מדמנה את שוא אבי
מכבנה ואבי גבעא ובת
כלב עכסה: אלה היו בני — היה
כלב בן חור בכור אפרתה שובל
אבי קרית יערים: שלמא
אבי בית לחם חרף אבי בית
גדר: ויהיו בנים לשובל אבי קרית
יערים הראה חצי המנחות: — חצה נוח
ומשפחות קרית יערים היתרי — שפח
והפותי והשמתי והמשרעי

מאלה יצאו הצרעתי והאשתאלי׃
בני שלמא בית לחם ונטופתי
עטרות בית יואב וחצי המנחתי
הצרעי׃ ומשפחות ספרים ישבי
יעבץ תרעתים שמעתים שוכתים
המה הקינים הבאים מחמת אבי בא
בית רכב׃
Cap. iii. ואלה היו בני
דויד אשר נולד לו בחברון הבכור ילד
אמנן לאחינעם היזרעאלית שני שנה
דניאל לאביגיל הכרמלית׃
השלישי לאבשלום בן מעכה בת שלש
תלמי מלך גשור הרביעי אדניה בן רבע
חגית׃ החמישי שפטיה לאביטל חמש
הששי יתרעם לעגלה אשתו׃ איש
ששה נולד לו בחברון וימלך שם ילד מלך
שבע שנים וששה חדשים
ושלשים ושלוש שנה מלך
בירושלם׃ ואלה נולדו לו
בירושלים שמעא ושובב ונתן
ושלמה ארבעה לבת שוע בת
עמיאל׃ ויבחר ואלישמע ואליפלט׃
ונגה ונפג ויפיע׃ ואלישמע ואלידע
ואליפלט תשעה׃ כל בני דויד
מלבד בני פילגשים ותמר נגד
אחותם׃ ובן שלמה רחבעם אביה אח
בנו אסא בנו יהושפט בנו׃
יורם בנו אחזיהו בנו יואש
בנו׃ אמציהו בנו עזריה בנו יותם
בנו׃ אחז בנו חזקיהו בנו מנשה בנו׃
אמון בנו יאשיהו בנו׃ ובני יאשיהו
הבכור יוחנן השני יהויקים בכר שנה
השלישי צדקיהו הרביעי
שלום׃ ובני יהויקים יכניה בנו
צדקיה בנו׃ ובני יכניה אסר
שאלתיאל בנו׃ ומלכירם ופדיה
ושנאצר יקמיה הושמע ונדביה׃

Ex his egreſſi ſunt ſaraite & eſthaholite: filii ſalma bethleem & netophati corone domus ioab & dimidium requietionis ſarai. Cognatiõeſq; quoq; ſcribarum habitātiū in iabes canētes atq; reſonātes & in tabernaculis cōmorātes. Hi ſūt cinei q venerūt de calore pātris dom9 rechab. 3.

DAuid vero hos habuit filios q ei nati ſunt in hebrō. Priogenitū amnon: ex achinoe iezrahelitide: ſecūdū daniel de abigail carmelitide: tertiū abſalō filium maacha filie tholomei regis ieſſur: quartum adoniā filiū agith: quintū ſaphatiam ex abithal: ſextū iethrahā de egla vxore ſua. Sex ergo nati ſunt ei in hebron. vbi regnauit ſeptem annis & ſex menſibus. Triginta aūt & tribus annis regnauit in ieruſalē. Porro in ieruſalem nati ſunt ei filii ſimmaa & ſobab & nathan & ſalomō quattuor de berſabee filia amihel. Iebaar quoq; & heliſua & eliphaleth & noge & napheg & iaphie: necnō eliſama & eliade & eliphaleg nouē Oēs hi filii dauid abſq; filiis cōcubinarū: habueruntq; ſororem thamar. Filius āt ſalomōis roboā cui9 abia filius genuit aſa. De hoc quoq; natus eſt ioſaphat pr̄ iorā: q iorā genuit oziam: ex quo ortus ē ioas: & huius amaſias filius genuit azariā. Porro azarie fili9 ioathā pcreauit achaz patrē ezechie de quo nat9 ē manaſſes: ſed & manaſſes genuit ammō patrē ioſie. Filii aūt ioſie fuerunt primogenitus iohannā: ſecundus ioachim: terti9 ſedechias: quartus ſellū. De ioachim natus eſt ieconias & ſedechias. Filii iecoñie fuerunt: aſir: ſalathiel: melchirā: phadaia: ſenneſer & iecemia: ſama & nadabia:

ex his egreſſi ſūt ſaraathi & eſthaoli. & filij ſalma: bethleem & netophathi ataroth & bethioab & manathi & ſarai. & ppl̄i ſopherim habitantium iabis: tharathin ſamathin ſuchathim. hi cenei q̄ venerūt ex hemath patris dom9 rechab.

ἐκ τούτων ἐξήλθον ὁ σαραθὶ καὶ ὁ ἐσθαολί. καὶ υἱοὶ σαλμά, βηθλεὲμ καὶ νετωφαθεὶ ἀταρὼθ καὶ βηθιωὰβ καὶ ὁ μαναθὶ καὶ ὁ σαραΐ. καὶ δῆμοι σωφηρεὶμ τῶν κατοικούντων ἰαβὶς, θαραθεὶν σαμαθεὶν σουχαθείμ. οὗτοι οἱ κιναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐξ αἱμὰθ πατρὸς οἴκου ῥηχάβ.

Ca. 3.

Et hi fuerūt filij dauid: q̄ nati ſunt ei in chebron. primogenitus amnon ex achinaam iſraelitide. & ſecūdus daniel de abigael carmelitide. & tertius abeſſalom filius maacha filie tholomi regis geſſur. quartus adonias fili9 aggith. quintus ſaphatias ex abital: ſextus iethraam de egla vxore dauid. ſex nati ſunt ei in chebron. & regnauit dauid in chebron ſeptē ānis & mēſes ex. & triginta & trib9 ānis regnauit in hieruſalem. & iſti nati ſunt ei in hieruſalem ſamaa & ſobab & nathan & ſalomon. quattuor de berſabee filia amiel: & iebaar & eliſama & eliphaleth & noge & nepheg & iaphie & eliſama: & eliada & eliphalad. nouē oēs hi filij dauid: abſq; filijs cōcubinarū. & thaman ſoror eor. & filij ſalomon roboam fili9 eius: abia filius eius: aſa filius eius: ioſaphat filius eius: ioram filius eius: ochozias filius eius: ioas filius eius: amaſias filius eius: ozias filius ei9: ioatham fili9 eius: achaz filius eius: ezechias fili9 eius: manaſſes filius eius: amon filius eius: ioſias filius eius. & filij ioſie primogenit9 ioanan: ſecūdus ioachim: tertius ſedecias: quartus ſellum. & filii ioachim fuerunt iechonias fili9 eius: ſedecias filius eius. & filii iechonie aſeir ſalathiel filius eius. & melchiram & phadaia & ſanaſar & iecemia & hoſama & nadabia.

A — 2. Reg. 5. a.

Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ δαυίδ, οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν χεβρών. ὁ πρωτότοκος ἀμνὼν τῆς ἀχιναὰμ τῆς ἰσραηλίτιδος. καὶ ὁ δεύτερος δανιὴλ τῆς ἀβιγαὶλ τῆς καρμηλίτιδος. καὶ ὁ τρίτος ἀβεσσαλὼμ υἱὸς μααχὰ θυγατρὸς θολομὶ βασιλέως γεσσούρ. ὁ τέταρτος ἀδωνίας υἱὸς ἀγγίθ. ὁ πέμπτος σαφατίας τῆς ἀβιτάλ, ὁ ἕκτος ἰεθραὰμ τῆς ἐγλὰ γυναικὸς δαδ. ἓξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν χεβρών. καὶ ἐβασίλευσεν

B

δαυὶδ ἐν χεβρὼν ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ. καὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν ἱερουσαλὴμ σαμαὰ καὶ σοβὰβ καὶ ναθὰν καὶ σαλομών. τέσσαρες τῆς βηρσαβεαὶ θυγατρὸς ἀμιὴλ, καὶ ἰεβαὰρ καὶ ἐλισαμὰ καὶ ἐλιφαλὲθ καὶ νογὲ καὶ νεφὲγ καὶ ἰαφιὲ καὶ ἐλεισαμά, καὶ ἐλιαδὰ καὶ ἐλιφαλάδ. ἐννέα πάντες οὗτοι υἱοὶ δαυίδ, ἐκτὸς τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν. καὶ θάμαρ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν. καὶ υἱοὶ σολομὼν ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, ἀβία υἱὸς αὐτοῦ, ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ, ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ, ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ, ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, ὀζίας υἱὸς αὐτοῦ, ἰωθὰμ υἱὸς αὐτοῦ, ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ, ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ, μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ, ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ ἰωσίου πρωτότοκος ἰωανάν, ὁ δεύτερος ἰωακείμ, ὁ τρίτος σεδεκίας, ὁ τέταρτος σελλούμ. καὶ υἱοὶ ἰωακεὶμ ἐγένοντο ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ ἰεχονίου, ἀσεὶρ σαλαθιὴλ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ μελχιρὰμ καὶ φαδαία καὶ σανάσαρ καὶ ἰεκεμία καὶ ὡσαμὰ καὶ ναδαβία.

C — Mat. 1. b.

D

τ filij phadaia: zorobabel τ ſemei. τ filij zo
καὶ υἱοὶ φαδαϊά, ζοροβαβὲλ καὶ σεμεΐ. καὶ υἱοὶ ζο
rababel: moſollam τ ananias τ ſolomith ſo=
ροβαβέλ, μοσολλὰμ καὶ ἀνανίας καὶ σαλωμὶθ ἀδελ
roꝛ eoꝝ: τ aſaba τ ool τ barachia τ aſa
φὴ αὐτῶν, καὶ ἀσαβὰ καὶ ὀὸλ καὶ βαραχία καὶ ἀσα
dia τ ioſabeſed quinq;. τ filij ananie: pha
δία καὶ ἰωσαβεσὲδ πέντε. καὶ υἱοὶ ἀνανίου, φα=
latias: τ ieſce filius eius: raphaia filius eius:
λατίας, καὶ ἰεσεαὶ υἱὸς αὐτοῦ, ῥαφαΐα υἱὸς αὐτοῦ,
arnon filius eius: obdias filius eius: ſechenias filiꝰ
ἀρνὼν υἱὸς αὐτοῦ, ὀβδίας υἱὸς αὐτοῦ, σεχενίας υἱὸς
eius. τ filij ſechenie ſamaia. τ filij ſamaia:
αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ σεχενίου σαμαΐά. καὶ υἱοὶ σαμαΐά,
atus τ gegaal τ beria τ nearia τ ſaphat
ἀτοὺς καὶ γεγαὰλ καὶ βερία καὶ νεαρία καὶ σαφὰτ
ſex filij. τ filij nearie: elionai τ ezechias τ azi
ἓξ υἱοί. καὶ υἱοὶ νεαρίου, ἐλιωναῒ καὶ ἐζεκίας καὶ ἀζι=
ſcam tres. τ filij elionai: odia τ elia
σκὰμ τρεῖς. καὶ υἱοὶ ἐλιωναΐ, ὠδία καὶ ἐλια=
ſib τ phalia τ acun τ ionan τ dalea
σεὶβ καὶ φαλία καὶ ἀκοὺν καὶ ἰωνὰν καὶ δαλεὰ
et ananias ſeptem.
καὶ ἀνανίας ἑπτά.

Ca. 4.

A Filij iuda: phares eſrom charmi oꝛ ſobal.
Geñ. 38. g. Υἱοὶ ἰούδα, φαρὲς ἐσρὼμ χαρμὶ ὢρ σοβάλ.
et reia filius ſobal genuit iaoth: et iaoth ge
καὶ ῥεϊὰ υἱὸς σοβὰλ ἐγέννησε τὸν ἰαώθ, καὶ ἰαὼθ ἐγέννη
nuit achimai et laad. he gñratiões ſa
σε τὸν ἀχιμαῒ καὶ τὸν λαάδ. οὗτοι δῆμοι τοῦ σα
rathi. et iſti patres etham iezrel ceſama ie
ραθί. καὶ οὗτοι πατέρες ἠτὰμ ἰεζρὲλ ἠεσαμὰ ἰε
debas. et nomē ſororis eoꝝ aſelapho=
διβάς. καὶ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν ἀσελαφω
ni. et phanuel pater geddoꝛ et ezer pater v=
νί. καὶ φανουὴλ πατὴρ γεδδὼρ καὶ ἔζερ πατὴρ οὑ
ſa. iſti filij oꝛ primogeniti ephratha patris be
σά. οὗτοι υἱοὶ ὢρ πρωτοτόκου ἐφραθὰ πατρὸς βε
thleem. et aſooꝛ patri thecoe erāt vxores
θλεέμ. καὶ τῷ ἀσσὼρ πατρὶ θεκωὲ ἦσαν γυναῖκες
due: elaa et noera. et peperit ei noera
δύο, ἔλαα καὶ νοερά. καὶ ἔτικεν αὐτῷ νοερὰ τὸν
ozam et apher et themani et aeſtha=
ὀζὰμ καὶ τὸν ἀφὲρ καὶ τὸν θεμανεῖ καὶ τὸν ἀεσθα=
ri. oēs iſti filij noera. et filij elea: ſareth
ρί. πάντες οὗτοι υἱοὶ νοερά. καὶ υἱοὶ ἐλεά, σαρὴθ
B et ſoar τ ethnan. et cos genuit anob et
καὶ σωὰρ καὶ ἐθνάν. καὶ κῶς ἐγέννησε τὸν ἀνὼβ καὶ τὸν
ſabeba. he gñratiões fratris rechal filij
σαβηβά. αὗται αἱ πατριαὶ ἀδελφοῦ ῥηχὰλ υἱοῦ
harim: et fuit iabies inclytus ſupra fra
ἀρίμ, καὶ ἐγένετο ἰαβὴς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελ
tres ſuos. τ vocauit mater eius no=
φοὺς αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸ ὄνο=
men illius iabes dicens: qꝛ peperi in do
μα αὐτοῦ ἰαβὴς λέγουσα, ὅτι ἔτεκον ἐν δια=
loꝛe et inuocauit iabes deū iſ
πλώσει. καὶ ἐπεκαλέσατο ἰαβὴς τὸν θεὸν ἰσ=
rael dicens: ſi bñdicēs bñdixeris mihi et dila=
ραὴλ λέγων, ἐὰν εὐλογῶν εὐλογήσῃς με καὶ πλη
taueris terios meos: et manus tua fuerit mecum:
θύνῃς τὰ ὅριά μου, καὶ ἡ χείρ σου ᾖ μετ' ἐμοῦ;
et feceris cognitionē vt nō opprimat me. et
καὶ ποιήσῃς γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαί με. καὶ
adduxit deus omnia q̄cūq; precatꝰ eſt.
ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πάντα ὅσα ᾐτήσατο.

de phadaia orti ſūt zo=
robabel & ſemei.
zorobabel genuit mo
ſollam ananiam: & ſalo
mith ſoorem eorum:
aſabam quoq; & ohol
& barachian & aſadian
ioſabeſeth quinq;.
Filius āt ananie: phal=
tias pr̄ hieſeie: cuius filius
us raphaia. Huius quo=
q; filius arnā de quo na=
tus eſt obdia: cuius filiꝰ
fuit ſechenias. Filius ſe
chenie: ſemeia cuius fi=
lii attus & egiaal & ba=
ria: & naaria & ſaphat
& ſeſa: ſex nu mero. Fi
lius naarie: elioneai: &
ezechias & ezricā tres.
Filii elioenai oduia &
heliaſub & pheleia & ac
cub & iohanā & dalaia
& anan ſeptem.

4.

Filii iuda: phares:
eſrom:
& charmi & vr & ſubal
Rahia vero filius ſubal
gēuit gaad: de quo na=
ti ſunt
ahumai & laad. He ge
nerationes
ſarathi. Iſta quoq;
ſtirps etham:
iezrael & ieſema & ie=
debos. Nomen quoq;
ſororis eorū aſalephū.
Phuniel autem pater
gedor & ezer pater oſa
Iſti ſunt
filii vr primogeniti e=
phrata patris
bethleem. Aſſur vero
patris thecue
erant due vxores alaa
& naara.
Peperit autem ei naara
oozam &
epher & theman & a
aſtari.
Iſti ſūt filii naara. Por
ro filii aala
ſereth iſaar & ethnā:
chus autem
gēuit anob & ſoboba
& cognationem aharel
filii arum. Fuit āt
iabes inclytus p̄ fri=
bus ſuis: & mr̄ eius vo
cauit nomē illius ia=
bes dicēs: quia peperi
eū in dolore. Inuoca=
uit ergo iabes deum
iſrael dicēs. Si benedi
cens benedixeris mihi:
& dilatta ueris terminos
meos et fuerit manus
tua mecū: & feceris me
a malicia nō opprimi.
Et preſtitit deus que
precatus eſt.

ובני פדיה זרבבל ושמעי ובן
זרבבל משלם וחנניה ושלמית
אחותם: וחשבה ואהל וברכיה
וחסדיה יושב חסד חמש: ובן
חנניה פלטיה וישעיה בני רפיה
בני ארנן בני עבדיה בני שכניה:
ובני שכניה שמעיה ובני שמעיה
חטוש ויגאל ובריח ונעריה ושפט
ששה: ובן נעריה אליועיני וחזקיה
ועזריקם שלשה: ובני אליועיני
הודיוהו ואלישיב ופליה ועקוב
ויוחנן ודליה וענני שבעה:

Cap. iiii.

בני יהודה פרץ חצרון
וכרמי וחור ושובל: וראיה בן שובל
הוליד את יחת ויחת הוליד את
אחומי ואת להד אלה משפחות — שפח
הצרעתי: ואלה אבי עיטם
יזרעאל וישמא וידבש ושם
אחותם הצללפוני: ופנואל אבי
גדר ועזר אבי חושה אלה
בני חור בכור אפרתה אבי — בכר
בית לחם: ולאשחור אבי תקוע
היו שתי נשים חלאה ונערה: — היה נשה
ותלד לו נערה את אחזם ואת — ילד
חפר ואת תימני ואת האחשתרי
אלה בני נערה: ובני חלאה
צרת וצחר ואתנן: וקוץ
הוליד את ענוב ואת הצבבה
ומשפחות אחרחל בן הרום: ויהי
יעבץ נכבד מאחיו ואמו קראה — כבד
שמו יעבץ לאמר כי ילדתי
בעצב: ויקרא יעבץ לאלהי — קרא
ישראל לאמר אם ברך תברכני
והרבית את גבולי והיתה ידך — רבה גבל
עמי ועשית מרעה לבלתי עצבי — היה עשה
ויבא אלהים את אשר שאל: — רוץ בוא

Digitized by Google

וְכְלוּב אֲבִי שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת מְחִיר ילד
הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃ וְאֶשְׁתּוֹן
הוֹלִיד אֶת בֵּית רָפָא וְאֶת פָּסֵחַ
וְאֶת תְּחִנָּה אֲבִי עִיר נָחָשׁ אֵלֶּה חנן
אַנְשֵׁי רֵכָה׃ וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל
וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חֲתַת׃
וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד אֶת עָפְרָה
וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת יוֹאָב אֲבִי גֵיא
חֲרָשִׁים כִּי חֲרָשִׁים הָיוּ׃ וּבְנֵי היה
כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וָנָעַם
וּבְנֵי אֵלָה וּקְנַז׃ וּבְנֵי יְהַלֶּלְאֵל
זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃ וּבֶן
עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד וְעֵפֶר וְיָלוֹן
וַתַּהַר אֶת מִרְיָם וְאֶת שַׁמַּי וְאֶת הרה
יִשְׁבַּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ איש
הַיְהוּדִיָּה יָלְדָה אֶת יֶרֶד אֲבִי ידה
גְדוֹר וְאֶת חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת
יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי
בִּתְיָה בַת פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד׃
וּבְנֵי אֵשֶׁת הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם אֲבִי
קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ הַמַּעֲכָתִי׃
וּבְנֵי שִׁימוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן חָנָן
וְתוּלוֹן וּבְנֵי יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן
זוֹחֵת׃ בְּנֵי שֵׁלָה בֶּן יְהוּדָה עֵר
אֲבִי לֵכָה וְלַעְדָּה אֲבִי מָרֵשָׁה
וּמִשְׁפְּחוֹת בֵּית עֲבֹדַת הַבֻּץ שפחה בוץ
לְבֵית אַשְׁבֵּעַ׃ וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי שבע קום
כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר בָּעֲלוּ ראש
לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם וְהַדְּבָרִים
עַתִּיקִים׃ הֵמָּה הַיּוֹצְרִים וְיֹשְׁבֵי עתק יצר
נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ לאך
יָשְׁבוּ שָׁם׃ בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל
וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃ שַׁלֻּם בְּנוֹ
מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע
חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ׃
וּלְשִׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת בנה

Caleph aūt pater Sua genuit machir: qui fuit pater eſthon. Porro eſthon genuit bethrapha & pheſſe & tehinna patrē vrbis naas: hi ſunt viri recha. Filii āt cenez: othoniel & ſaraia. Porro filii othoniel athat & maonathi. Maonathi genuit ophra. Saraias autem genuit ioab patrem vallis artificū. Ibi quippe artifices erant. Filii vero caleph filii iephōe hir & hela & nahem. Filii quoq; hela: cenez Filii quoq; ialeſ: elziph: & zypha thiria & aſrahel. Et filii ezra iether & mereth & epher & iahalon. Genuitq; mariā & ſāmai & ieſba patrem eſthamo. Vxor quoq; eius iudaia peperit iareth patrem gedor & heber patrē ſocho & ichutiel patrē zanoa. Hi autem filii bethie filie pharaonis quam accepit mered: & filii vxoris odaie ſororis naham patris ceila charmi & eſthamo qui fuit d̄ maachati. Filii quoq; ſymon: amnon & rimma. Filius anan ethilon: & filii ieſi: zoeth & benzoeth. Filii ſela filii iude: her pater lecha & laada pater mareſa & cognationes dom9 opantium byſſum in domo iuramēti. & q ſtare fecit ſolem: viriq; mēdacii & ſecurus & i cendens qui principes fuerūt in moab: & q reuerſe ſūt in lehē. Hec āt verba vetera. Hi ſūt figuli habitantes in plātationibus & in ſepibus apud regē i opib9 eius cōmoratiq; ſūt ibi. Filii ſymeon: namuel & iamin: iarbi: zara: ſaul. Sellum filius eius mabſā filius ei9 maſma filius ei9. Filii maſma: amuhel filius eius: zachur filius ei9: ſemmei filius ei9. Filii ſemmei ſedecim & filie

τ chaleb frater ſua genuit machir: hi
καὶ χαλὲβ ὁ ἀδελφὸς σουα ἐγέννησε τὸν μαχίρ, οὗ
ſte pater eſſathon. τ eſſathon genuit be
τος πατὴρ ἐσαθών. καὶ ἐσαθὼν ἐγέννησε τὸν βαι
thrapha τ phaſſe τ theenna pſem ernaas.
θραφὰ καὶ τὸν φασὲ καὶ τὸν θεεννὰ πατέρα ἠρναάς.
iſti viri recha. τ filij cenȝ: gothoniel τ ſa
οὗτοι ἄνδρες ῥηχά. καὶ υἱοὶ κενέζ, γοθονιὴλ καὶ σα
raia. τ filij gothoniel: atheth τ maonathi. τ mao
ραΐα. καὶ υἱοὶ γοθονιὴλ, ἀθὲθ καὶ μαωναθί. καὶ μαω
nathi genuit ephra. τ ſarai genuit ioab
ναθὶ ἐγέννησε τὸν ἐφρά. καὶ σαραὶ ἐγέννησε τὸν ἰωὰβ
patrem vallis artificū: qm̄ fabri lignarij erāt. τ filij cha
πατέρα γηχαρασίμ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. καὶ υἱοὶ χα
leb filij iephonne: iru ela τ noem. τ filij ela:
λὲβ υἱοῦ ἰεφοννῆ, ἰροὺ ἠλὰ καὶ νοέμ. καὶ υἱοὶ ἠλᾶ,
cenez. τ filij aleleel: ziph τ zipha τ thiria τ aſe
κενέζ. καὶ υἱοὶ ἀλελεήλ, ζίφ καὶ ζιφὰ καὶ θιριὰ καὶ ἀσε
rel. τ filij ieſraa: iether τ marad τ epher τ
ρήλ. καὶ υἱοὶ ἰεσραά, ἰεθὲρ καὶ μαρὰδ καὶ ἐφὲρ καὶ
ialon. τ iether genuit mariaȝ τ ſamai. τ
ἰαλών. καὶ ἰεθὲρ ἐγέννησε τὴν μαριὰμ καὶ σαμαῒ καὶ
ieſba patrem eſtheſmo. τ vxor eius iudia
ἰεσβὰ πατέρα ἐσθεσμώ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἰουδεία
peperit ei iared patrē geddoȝ: τ
ἔτεκεν αὐτῷ τὸν ἰάρεδ πατέρα γεδδώρ, καὶ τὸν
aber patrē ſocho: τ iechutiel patrem
ἄβερ πατέρα σωχώ, καὶ τὸν ἰεχουτιὴλ πατέρα
zonoe. τ iſti filij phaththuia filie pharaōis:
ζανωέ. καὶ οὗτοι υἱοὶ φαθθουΐα θυγατρὸς φαραώ,
quā accepit marod. τ filij vxoris odia fratris
ἣν ἔλαβε μαρώδ. καὶ υἱοὶ γυναικὸς ὠδία ἀδελφοῦ
naum patris ceila: garmi τ eſthama τ ma
ναοὺμ πατρὸς κεειλά, ὁ γαρμὶ καὶ ἐσθαμὰ καὶ ὁ μα
cathi. τ filij ſymon: amnon τ rena filius anan
χαθί. καὶ υἱοὶ συμών, ἀμνὼν καὶ ῥενὰ υἱὸς ἄναν
τ thilon. τ filij ieſi: zochath filij zochath: filij ſelo.
καὶ θιλών. καὶ υἱοὶ ἰεσί, ζωχὰθ υἱοὶ ζωχάθ, υἱοὶ σηλώ.
filij iuda her pater lecha. τ laada pater ma
υἱοῦ ἰουδὰ ἢρ πατὴρ ληχά. καὶ λααδὰ πατὴρ μα
reſa. τ cognatiōes dom9 opātis linū domui aſeba.
ρησά. καὶ δῆμοι οἴκου ὠβὴθ ἀβουὺς τῷ οἴκῳ ἀσεβά.
τ ioachim viri chozeba τ ioas τ ſaraph.
καὶ ἰωακεὶμ ἄνδρες χωζηβὰ καὶ ἰωὰς καὶ σαράφ.
qui dominati ſunt in pplo moab. τ reuerſi
οἱ ἐξουσιάσαντες ἐν τῷ λαῷ μωάβ. καὶ ἀπέ
ſunt in leem. at verba vetera ſunt. hi
στρεψαν εἰς λεέμ. οἱ δὲ λόγοι παλαιοί εἰσιν. οὗ
figuli habitātes i plātatiōib9 τ ſe
τοι οἱ κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν νεταεὶμ καὶ γα
pibus cū rege in opibus eius
δηρὰ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ
cōfortati ſūt τ habitauerūt ibi. filij ſymeon: namuel
ἐνίσχυσαν καὶ ᾤκησαν ἐκεῖ. υἱοὶ συμεών, ναμουὴλ
τ iamin iarib zara ſaul. ſelem fili9 eius:
καὶ ἰαμεὶν ἰαρεὶβ ζαρὰ σαούλ. σελὴμ υἱὸς αὐτοῦ,
mabſam filius eius: maſma filius eius. τ filij
μαβσὰμ υἱὸς αὐτοῦ, μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ
maſma: amuel filius eius: zachur fili9 eius:
μασμά, ἀμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ, ζαχοὺρ υἱὸς αὐτοῦ,
ſemi filius eius. τ ſemei filij ſedecim:
σεμεῒ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ τῷ σεμεῒ υἱοὶ ἑξκαίδεκα,
τ file
καὶ θυγατέρες

C

D

E

ſex. ⁊ fratribus eius nō fuerūt filij multi.
ἕξ. καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί.
⁊ vniuerſe cognatiões eoꝝ nō mltiplicate ſūt ſicͣ filioꝝ
καὶ πάντες οἱ δῆμοι αὐτῶν οὐκ ἐπλήθυναν ὡς υἱῶν
iuda. ⁊ habitauerūt in berſabee ⁊ mola
ἰούδα. καὶ κατώκησαν ἐν βηρσαβεαὶ καὶ μωλα=
da ⁊ aſerſual ⁊ in balaa ⁊ in aſom ⁊ in
δὰ καὶ ἀσερσουὰλ καὶ ἐν βαλαὰ καὶ ἐν ἀσὸμ καὶ ἐν
tholath: ⁊ in bathuel ⁊ in arama ⁊ in ſecelag
θολὰθ, καὶ ἐν βαθουὴλ καὶ ἐν ἀραμὰ καὶ ἐν σεκελὰγ
⁊ in bethmarchaboth: ⁊ ī eſerſuſim ⁊ in beth
καὶ ἐν βεθμαρχαβὼθ, καὶ ἐν ἐσερσουσὶμ καὶ ἐν βεθ=
bari ⁊ in ſarim. he ciuitates eoꝝ vſqꝫ ad
βαρεὶ καὶ ἐν σαρεὶμ. αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως

F

regem dauid. ⁊ ſuburbia earū: etam
τοῦ βασιλέως δαυίδ. καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, ἐτὰμ
⁊ ain ⁊ remmō ethecen ⁊ aſan ciuitates quinqꝫ.
καὶ αἴν καὶ ῥεμμὼν ἐθεκὲν καὶ ἀσὰν πόλεις πέντε.
⁊ vniuerſi viculi earū in circuitu ciui=
καὶ πᾶσαι αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν ἐν κύκλῳ τῶν πό=
tatum iſtarū vſqꝫ ad balaad. hec habitatio eorum:
λεων τούτων ἕως βαλαάδ. αὕτη ἡ κατοικία αὐτῶν,
⁊ genealogia eorū ipſis et moſobab et
καὶ ἡ γενεαλογία αὐτῶν αὐτοῖς καὶ μωσωβὰβ καὶ
amalec ⁊ ioſia filius amaſſiu ⁊ ioel ⁊ eu
ἀμαλὴκ καὶ ἰωσία υἱὸς ἀμασίου καὶ ἰωὴλ καὶ ἠοῦ
filij ioſabia filij ſarea filij aſiel: ⁊ elionai ⁊
υἱοὶ ἰωσαβία υἱοῦ σαρέα υἱοῦ ἀσιὴλ, καὶ ἐλιωναὶ καὶ
ieceba ⁊ ieſuia: ⁊ aſaia ⁊ adiel ⁊ iſma=
ἰεκεβὰ καὶ ἰεσουΐα, καὶ ἀσαΐα καὶ ἀδιὴλ καὶ ἰσμαέ=
el ⁊ baneas: ⁊ ziza filius ſophi filius ſelon filiꝰ
ὴλ καὶ βανέας, καὶ ζιζὰ υἱὸς σωφεὶ υἱὸς σηλὼν υἱὸς
ieddia: filius ſamarie filius ſamaia. iſti ꝙ venerūt in
ἰεδδία, υἱὸς σαμαρεῖ υἱὸς σαμαΐα. οὗτοι οἱ ἐλθόντες ἐν
nominibꝰ principū in cognatiōibꝰ ſuis ⁊ domibꝰ
ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν τοῖς δήμοις αὐτῶν καὶ οἴκοις
affinitatū ſuarū. ⁊ fuſi ſunt in multitudinē ⁊ pro=
πατριῶν αὐτῶν. καὶ ἐχύθησαν εἰς πλῆθος καὶ ἐπο=
fecti ſunt vt ingrederētur in gerara vſqꝫ ad orientem
ρεύθησαν τοῦ ἐλθεῖν εἰς γέραρα ἕως κατ' ἀνατολὰς
vallis: vt quererēt paſcua gregibus ſu
τῆς φάραγγος, τοῦ ζητῆσαι νομὴν τοῖς ποιμνίοις αὐ
is. ⁊ iueneūt paſcua piguia ⁊ bona: ⁊ terra la

G

τῶν. καὶ εὗρον νομὴν πίονα καὶ ἀγαθήν, καὶ ἡ γῆ εὐ
tiſſima ante eos ⁊ in pace ⁊ quie
ρύχωρος ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχά
ta ⁊ fertilis: qm̄ ex filijs cham qui
ζουσα καὶ εὐθυνοῦσα, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν χὰμ τῶν
habitabant illic antea. ⁊ venerūt iſti ꝙ
κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. καὶ παρεγένοντο οὗτοι οἱ
deſcripti ſūt in nominibꝰ in diebꝰ ezechie regis
γεγραμμένοι ἐν ὀνόμασιν ἐν ἡμέραις ἐζεκίου βασιλέ
iude ⁊ percuſſerūt tabnacula eorū: ⁊
ως ἰούδα. καὶ ἐπάταξαν τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ
mineos qui iuēti fuerāt ibi: ⁊ deleue
τοὺς μιναίους τοὺς εὑρεθέντας ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτι
runt eos vſqꝫ ad diem hanc: ⁊ ha
σαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ κα
bitauerunt pro eis: qm̄ paſcua gregibus
τῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομὴ τοῖς ποιμνίοις
eoꝝ ibi. ⁊ ex ipſis filijs ſymeon abie
αὐτῶν ἐκεῖ. καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν υἱῶν συμεὼν ἐπο
runt in mōtē ſeir viri quingenti: ⁊
ρεύθησαν εἰς τὸ ὄρος σηεὶρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ
phaltias ⁊ naarias ⁊ rapheas ⁊ oziel filij
φαλτίας καὶ νααρίας καὶ ῥαφέας καὶ ὀζιὴλ υἱοὶ
eſue principes eorū. ⁊ percuſſerūt reli
ἰσουὲ ἄρχοντες αὐτῶν. καὶ ἐπάταξαν τὸ κατά=
quias ꝙ ſaluate fuerāt amalec: ⁊ habitauerūt
λειμμα τὸ διασωθὲν τοῦ ἀμαλήκ, καὶ κατῴκησαν
ibi vſqꝫ ad diem hanc.
ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ca. 5.

ſex. Frēs āt eiꝰ nō habuerunt filios multos et vniuerſa cognatio nō potuit adequare ſūmā filiorū iuda. Habitauerunt aūt in berſabee: & molada & haſarſual & in ballaa & in aſom & in tholad & in bathuel & in horma & in ſicelech & in bethmarchaboth & ī aſarſaſuſim & in betherai & in ſaarim. He ciuitates eorum vſqꝫ ad regē dauid. ville quoqꝫ eorū ethan & aen rēmon & thocē & aſan ciuitates quiqꝫ & vniuerſi viculi eorū per circuitū ciuitatum iſtarū vſqꝫ ad baal. Hec eſt habitatio eorū: & ſedium diſtributio Moſobab quoqꝫ & iemleth & ioſa filius amaſie & iohel: iehu filius ioſabie filii ſaraie filii aſihel & elioenai & iacoba & iſuaia & aſaia & adihel & iſimihel & banaia: ziza quoqꝫ filius ſephei filii allō: filii idaia filii ſemri: filii ſamaia. Iſti ſunt nominati principes in cognationibus ſuis: & ī domo affinitatū ſuarū multiplicati ſūt vehemēter. Et ꝓfecti ſunt vt igrederētur ī gador vſqꝫ ad oriētē vallis: & vt qrerēt paſcua gregibus ſuis. Inuenerunt qꝫ paſcuas vberes & valde bōas et terrā latiſſimā et quietā & fertilē: in q̄ añ hitauerant de ſtirpe chā. Hi ergo venerūt quos ſupra d̄ſcripſimꝰ noīatim in diebꝰ ezechie regis iuda et ꝑcuſſerūt tabernacula eorū et hitatores q iuēti fuerāt ibi & deleuerūt eos vſqꝫ ad p̄ñtē diem: hitauerūtqꝫ ꝓ eis. qm̄ vberrimas paſcuas ibidē reperunt. De filiis quoqꝫ ſymeō abierunt in mōtē ſeyr viri quingēti: habentes principeſ phaltiā et naariā et raphiam et ozihel filius ieſi: et ꝑcuſſerūt reliqas q̄ euadere potuerāt amalechitarū et hītauerunt ibi pro eis vſqꝫ ad diem hanc.

ſ

שִׁשָּׁה וּלְאֶחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל   רבב
מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ עַד בְּנֵי   רבה
יְהוּדָה׃ וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר שֶׁבַע
וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃ וּבְבִלְהָה
וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד׃ וּבִבְתוּאֵל וּבְחָרְמָה
וּבְצִיקְלָג׃ וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר
סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי וּבְשַׁעֲרָיִם
אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד מְלֹךְ דָּוִיד׃   עיר
וְחַצְרֵיהֶם עֵיטָם וָעַיִן רִמּוֹן וְתֹכֶן
וְעָשָׁן עָרִים חָמֵשׁ׃ וְכָל חַצְרֵיהֶם
אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד   סבב
בָּעַל זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם   ישב יחש
לָהֶם׃ וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן
אֲמַצְיָה׃ וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן יוֹשִׁבְיָה בֶּן
שְׂרָיָה בֶּן עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה
וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל וִישִׂימִאֵל
וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא בֶּן שִׁפְעִי בֶּן אַלּוֹן בֶּן
יְדָיָה בֶּן שִׁמְרִי בֶּן שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה
הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים   בוא נשא
בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ   שפח
לָרֹב׃ וַיֵּלְכוּ לִמְבוֹא גְדֹר עַד לְמִזְרַח   בוא זרח
הַגָּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ וַיִּמְצְאוּ   רעה מצא
מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת
יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן חָם   שקט שלה
הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה   פנה בוא
הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ   כתב יום
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת אָהֳלֵיהֶם   נכה
וְאֶת הַמְּעוּנִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ שָׁמָּה   עון
וַיַּחֲרִימֻם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ
תַּחְתֵּיהֶם כִּי מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃
וּמֵהֶם מִן בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר
שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת   מאה
וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל
בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ וַיַּכּוּ אֶת   נכה
שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Digitized by Google

Cap. v.

ובני ראובן בכור ישראל
כי הוא הבכור ובחללו יצועי אביו — בכר יצע
נתנה בכרתו לבני יוסף בן ישראל
ולא להתיחש לבכרה׃ כי יהודה
גבר באחיו ולנגיד ממנו והבכרה — גבר נגד
ליוסף׃ בני ראובן בכור ישראל חנוך
ופלוא חצרון וכרמי׃ בני יואל
שמעיה בנו גוג בנו שמעי בנו׃
מיכה בנו ראיה בנו בעל בנו׃ בארה
בנו אשר הגלה תלגת פלנאסר מלך — גלה
אשר הוא נשיא לראובני׃ ואחיו — נשא
למשפחתיו בהתיחש לתלדותם — שפחה יחש
הראש יעיאל וזכריהו׃ ובלע בן עזז — ילד
בן שמע בן יואל הוא יושב בערער — ישב
ועד נבו ובעל מעון׃ ולמזרח ישב — זרח
עד לבוא מדברה למן הנהר פרת כי — דבר
מקניהם רבו בארץ גלעד׃ ובימי — קנה רבה
שאול עשו מלחמה עם ההגראים — יום עשה
ויפלו בידם וישבו באהליהם על — לחם נפל
כל פני מזרח לגלעד׃ ובני גד לנגדם — פנה
ישבו בארץ הבשן עד סלכה׃ יואל
הראש ושפם המשנה ויעני ושפט — שנה
בבשן׃ ואחיהם לבית אבתיהם — אח
מיכאל ומשלם ושבע ויורי ויעכן
וזיע ועבר שבעה׃ אלה בני אביחיל
בן חורי בן ירוח בן גלעד בן מיכאל
בן ישישי בן יחדו בן בוז׃ אחי בן
עבדיאל בן גוני ראש לבית אבתם׃
וישבו בגלעד בבשן ובבנתיה ובכל
מגרשי שרון על תוצאותם׃ כלם — גרש יצא
התיחשו בימי יותם מלך יהודה
ובימי ירבעם מלך ישראל׃ בני
ראובן וגדי וחצי שבט מנשה — חצה
מן בני חיל אנשים נשאי מגן
וחרב ודרכי קשת ולמודי — למד
מלחמה ארבעים וארבעה אלף — לחם רבע

Filii quoq; rubē primogeniti iſrael: ipſe quippe fuit primogenitus eius: ſed cū violaſſet torū pr̄is ſui: data ſunt primogenita eius filiis ioſeph filii iſrael: & nō ē ille reputatus ī primogenitū. Porro iudas qui erat fortiſſimus īter frēs ſuos: de ſtirpe eius pricipes germinati ſūt: priogenita āt reputata ſunt Ioſeph. Filii ergo rubē priogēiti iſrael: enoch & phallu: eſrō & charmi. Filii iohel ſamaia filius ei⁹: gog filius ei⁹: ſemei filius ei⁹: micha filius ei⁹: rechia filius eius: baal filius eius: beera filius eius: quē captiuū duxit theglatphalaſar rex aſſyriorū: & fuit priceps in tribu rubē. Frēs āt eius & vniuerſa cognatio eius qñ nūerabātur p̄ familias ſuas habuerūt pricipes iehihel & zachariā. Porro bala filius azaz filii ſāna filii iohel ipſe hītauit in aroer vſq; ad nebo & beelmeō. Cōtra orīetalē quoq; plagā hītauit vſq; ad introitū heremi & fluuiū eufratē. Multū quippe iumētorū numerꝫ poſſidebāt ī terra galaad. In dieb⁹ āt ſaul pliati ſunt cōtra agarenos & īterfecerūt illos: hītauerūtq; p̄ eis in tabernaculis eorū ī oī plaga q̄ reſpicit ad orīetē galaad. Filii vero gad e regiōe eorū hītauerūt ī tra baſā vſq; ſelcha: iohel ī capite: & ſapham ſcd̄s: ianai āt & ſaphat ī baſan. Frēs vero eorꝫ ſm̄ domos cognationū ſuarū michael & moſollā & ſebe: & iori & iachā & zie & heber ſeptē. Hi filii abihail: filii vri: filii iara: filii galaad: filii michael: filii ieſeſi: filii geddo: filii buz. Frēs quoq; filii abdihel filii guni prīcipes domus ī familiis ſuis: & hītauerūt ī galaad & in baſā & in viculis eius & in cūctis ſuburbanis ſarō vſq; ad termīoſ. Oēs hi nūerati ſūt ī diebus ioathā regis iuda & ī diebus hieroboā regis iſrl̄. Filii rubē et gad & dimidie trib⁹ manaſſe: viri bellatores ſcuta portantes & gladios et

Et filij ruben primogeniti iſrael: quoniam ipſe
Καὶ υἱοὶ ῥουβὴν πρωτοτόκου ἰσραήλ, ὅτι αὐτὸς
primogenitus: cū aūt violaſſet torum patris — Exo. 6. b.
ὁ πρωτότοκος, ἐν δὲ τῷ βεβηλῶσαι τὴν στρωμνὴν τοῦ πα — Nu. 26. a.
tris ſui: data ſūt priogenita eius filijs ioſeph
τρὸς αὐτοῦ, ἐδόθη τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ υἱοῖς ἰωσὴφ
filij iſrael. et nō eſt reputatus in primogenita ru
υἱοῦ ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια ῥου
ben. quia iudas potens fortitudine in fratrib⁹ ſu
βήν. ὅτι ἰούδας δυνατὸς ἰσχύϊ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐ
is: et in ducē ex ipſo: et primogenita
τοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ τὰ πρωτοτόκια
ioſeph. et filij ruben primogeniti iſrael: enoch
τῷ ἰωσήφ. καὶ υἱοὶ ῥουβὴν πρωτοτόκου ἰσραήλ, ἐνὼχ
et phallu aſron et charmi. filij ioel: ſemei fili⁹
καὶ φαλλοὺ ἀσρὼν καὶ χαρμί. υἱοὶ ἰωήλ, σεμεῒ υἱὸς
eius: gog filius eius: ſamee fili⁹ eius micha fili⁹
αὐτοῦ, γὼγ υἱὸς αὐτοῦ, σαμεὲ υἱὸς αὐτοῦ, μιχὰ υἱὸς
eius: raia filius eius: baal filius eius: bara fi
αὐτοῦ, ῥαΐα υἱὸς αὐτοῦ, βαὰλ υἱὸς αὐτοῦ, βαρὰ υἱ
lius eius: quē ſeduxit theglaphalaſar rex aſſy
ὸς αὐτοῦ, ὃν ἀπῴκισε θεγλαφαλασὰρ βασιλεὺς ἀσσυ
riorū ipſe princeps ruben. et fratres eius
ρίων αὐτὸς ἄρχων τοῦ ῥουβήν. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
in p̄pīnis eius p̄ familias ſuas in ge
ἐν τοῖς δήμοις αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἐν τῇ γε
nealogia eorū. princeps ioel: et zacharias et ba
νεαλογίᾳ αὐτῶν. ὁ ἄρχων ἰωήλ, καὶ ζαχαρίας καὶ βα
las fili⁹ azaz filius ſemei filius ioel: ipſe habitans
λαὰ υἱὸς ἀζὰζ υἱὸς σεμεῒ υἱὸς ἰωήλ, αὐτὸς κατοικῶν
in aroer et vſq; ad nabo. et beelmeon et cōtra orien
ἐν ἀροὴρ καὶ ἕως ναβῶ. καὶ βεελμεὼν καὶ κατὰ ἀνατο
tem habitauit vſq; ad introitū eremi a — B
λὰς κατῴκησεν ἕως τῆς εἰσόδου τῆς ἐρήμου ἀπὸ τοῦ
flumine euphrate: quoniam iumēta eorū multiplicata
ποταμοῦ εὐφράτου, ὅτι τὰ κτήνη αὐτῶν ἐπληθύνθη
ſunt in terra galaad. et in diebus ſaul fece
σαν ἐν τῇ γῇ γαλαάδ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις σαοὺλ ἐποί
runt bellum cum agarenis. et ceciderūt in ma
ησαν πόλεμον μετὰ τῶν ἀγαρηνῶν. καὶ ἔπεσον ἐν τῇ χει
nu ſua: et habitauerūt in tabnaculis eorū in
ρὶ αὐτῶν, καὶ κατῴκησαν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν ἐπὶ
omni facie orientis galaad. et filij gad
παντὸς προσώπου ἀνατολῶν τῆς γαλαάδ. καὶ υἱοὶ γὰδ
habitauerūt e regione eorū in terra baſan vſq;
κατῴκησαν ἐξεναντίας αὐτῶν ἐπὶ τῇ γῇ τῆς βασὰν ἕως
ſelcha: et ioel princeps: et ſaphan ſecūdus: et io
σελχά, καὶ ἰωὴλ ὁ ἄρχων, καὶ σαφὰν ὁ δεύτερος, καὶ ἰω — C
ani ſcriba et ſaphan in baſan et fratres eorū
ανὶ ὁ γραμματεὺς καὶ σαφὰν ἐν τῇ βασάν. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν
ſm̄ domos cognationū ſuarū michael et moſolam et ſabee et
κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν μιχαὴλ καὶ μοσολὰμ καὶ σαβεαὶ καὶ
iori et ioachan et zia et heber ſeptē. hi filij abiel filij v
ἰωρεὶ καὶ ἰωαχὰν καὶ ζία καὶ ἔβερ ἑπτά. οὗτοι υἱοὶ ἀβιὴλ υἱοῦ οὐ
ri filij iarue filij galaad filij michael filij ſuſi filij ieddo fi
ρὶ υἱοῦ ἰαρουὲ υἱοῦ γαλαὰδ υἱοῦ μιχαὴλ υἱοῦ σουσὶ υἱοῦ ἰεδδῶ υἱ
lij buz: filij abdiel filij guni princeps ſm̄ domū familie ſue.
οῦ βοὺζ, υἱοῦ ἀβδιὴλ υἱοῦ γουνὶ ἄρχων κατ' οἶκον πατριᾶς αὐτῶν.
et habitauerūt in terra galaad et in terra baſan et in vi
καὶ κατῴκησαν ἐν τῇ γῇ γαλαὰδ καὶ ἐν τῇ γῇ βασὰν καὶ ἐν ταῖς κώ
culis eius et in oīb⁹ ſuburbanis ſaron vſq; ad ter
μαις αὐτῆς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἀφωρισμένοις σαρὼν ἐπὶ τῶν ἐξό
minos eorꝫ. oēs numerati ſunt in dieb⁹ ioathā re
δων αὐτῶν. πάντες ἐγενεαλογήθησαν ἐν ἡμέραις ἰωθὰμ βασιλέ
gis iuda: et in diebus hierobam regis iſrl̄. filij ruben et
ως ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις ἱεροβοὰμ βασιλέως ἰσραήλ. υἱοὶ ῥουβὴν καὶ
gad et dimidiū tribus manaſſe a filijs fortitudinis: oēs vi
γὰδ καὶ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ ἀπὸ υἱῶν δυνάμεων, πάντες ἄνδ
ri tollētes ſcutum et enſem et tēdētes arcū et
ρες αἴροντες ἀσπίδα καὶ μάχαιραν καὶ ἐντείνοντες τόξον καὶ
eruditi ad prelia quadraginta et quattuor milia
δεδιδαγμένοι πόλεμον τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες

τ ſeptingenti τ ſexaginta procedētes ad pu=
καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς πα=
gnam: τ fecerūt bellum cum agarenis
ράταξιν, καὶ ἐποίησαν πόλεμον μετὰ τῶν ἀγαρηνῶν
τ itureis τ naphiſſeis τ nedabeis τ clamaue
καὶ ἰτουραίων καὶ ναφισαίων καὶ νηδαβαίων καὶ ἐβόη
rūt cōtra eos: τ traditi ſunt in man⁹ eorū aga=
σαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ παρεδώθησαν ἐν χειρὶ αὐτῶν οἱ ἀγα
reni τ vniuerſi q̄ cum eis: q̄m deū iuocauerūt
ρηνοὶ καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτῶν, ὅτι τῷ θεῷ ἐβόησαν
in bello: τ exaudiuit eos: q̄m credide
ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῶν, ὅτι ἐπεποί=
runt in eum. τ ceperūt i captiuitatē poſſeſſiōes eo
θησαν ἐπ' αὐτῷ. καὶ ᾐχμαλώτευσαν τὰς κτήσεις αὐ
rum: camelorū quinquagīta milia: τ ouium
τῶν, καμήλων πεντήκοντα χιλιάδας, καὶ προβάτων
D ducēta τ quinquaginta milia: τ aſinorū
διακοσίας καὶ πεντήκοντα χιλιάδας, καὶ ὄνους
duo milia: τ aias hoium centū milia.
δισχιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων ἑκατὸν χιλιάδας.
vulnerati eīm multi corruerūt: q̄m a deo
τραυματίαι γὰρ πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ
bellum: τ habitauerūt pro eis vſq ad trāſmigra=
πόλεμος, καὶ κατῴκησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἀποικί
tionē. τ dimidie tribus manaſſe hitauerūt in
ας. καὶ οἱ ἡμίσεις τῆς φυλῆς μανασσῆ ᾤκησαν ἐν τῇ
terra a baſan vſq baal hermō τ ſanir τ mōtē
γῇ ἀπὸ βασὰν ἕως βαὰλ ἑρμὼν καὶ σανεὶρ καὶ ὄρους
hermō hi multiplicati ſūt. τ iſti principes do
ἑρμὼν αὐτοὶ ἐπληθύνθησαν. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἴ=
mus cognatiōnū eorū: apher τ ieſſi τ ediel τ ezri
κου πατριῶν αὐτῶν, ἄφερ καὶ ἰεσσεὶ καὶ ἐδιὴλ καὶ ἐζρι
el τ hieremias τ hodnia τ iediel: viri poten
ὴλ καὶ ἱερεμίας καὶ ὠδουΐα καὶ ἰεδιήλ, ἄνδρες δυνα=
te fortitudine viri nominati principes in domo familia
τοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἄρχοντες κατ' οἶκον πατρι
rū ſuarū. τ p̄uaricati ſūt in deū patrum ſuorū:
ῶν αὐτῶν. καὶ ἠθέτησαν ἐν τῷ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν,
τ fornicati ſunt poſt deos pplorū terre:
καὶ ἐπορνεύθησαν ὀπίσω τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς,
quos abſtulit de⁹ a facie eorū. τ ſuſcitauit
οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ ἐξήγειρεν
deus iſrael ſpūm phul regis aſſyriorū
ὁ θεὸς ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα φοὺλ βασιλέως ἀσσυρίων
τ ſpūm theglatphalaſar regis aſſy=
καὶ τὸ πνεῦμα θεγλατφαλασὰρ βασιλέως ἀσσυ
riorū. τ trāſtulit ruben τ gaddi τ
ρίων. καὶ ἀπῴκισε τὸν ῥουβὴν καὶ τὸν γαδδὶ καὶ
dimidiā tribuȝ manaſſe. τ adduxit eos
τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ. καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς
in ala τ abor τ arra τ fluuium gozā
εἰς ἀλὰ καὶ ἀβὼρ καὶ ἀρρὰ καὶ ποταμὸν γωζὰν
vſq ad diem hanc.
A ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Ca. 6.

Gen. 46.b. Infra 13.b.

FIlij leui: gerſon τ caath τ merari. τ
ΥΙοὶ λευί, γερσὼν καὶ καὰθ καὶ μεραρί. καὶ
filij caath: ambram τ iſſaar chebron τ oziel.
υἱοὶ καὰθ, ἀμβρὰμ καὶ ἰσσαὰρ χεβρὼν καὶ ὀζιήλ.
τ filij ambram: aarō. τ moyſes τ mariaȝ.
καὶ υἱοὶ ἀμβράμ, ἀαρὼν καὶ μωυσῆς καὶ μαριάμ.
τ filij aaron: nadab τ abiud eleazar τ
καὶ υἱοὶ ἀαρών, ναδὰβ καὶ ἀβιοὺδ ἐλεάζαρ καὶ
ithamar. τ eleazar genuit phinees: τ phinees
ἰθάμαρ. καὶ ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν φινεές, καὶ φινεὲς
genuit abiſu: τ abiſu genuit boci:
ἐγέννησε τὸν ἀβισού, καὶ ἀβισοὺ ἐγέννησε τὸν βοκί,
τ boci genuit ozi: τ ozi genuit zarea: τ
καὶ βοκὶ ἐγέννησε τὸν ὀζί, καὶ ὀζὶ ἐγέννησε τὸν ζαρέα, καὶ
zarea genuit marioth: τ marioth genuit
ζαρέα ἐγέννησε τὸν μαριώθ, καὶ μαριὼθ ἐγέννησε τὸν
amaria: τ amaria genuit
ἀμαρία, καὶ ἀμαρία ἐγέννησε oooooooooooooooooo

tēdētes arcū: eruditiq ad p̄lia q̄dragita q̄ttuor milia & ſeptigēti ſexagita p̄cedētes ad pugnā: dimicauerūt contra agarenos. Ithurei vero & naphis & nodab prebuerunt eis auxilium. Traditiq ſunt i man⁹ eorū agareni & vniuerſi q fuerant cū eis: q̄a deū iuocauerūt cū p̄liarentur & exaudiuit eos eo q̄ credidiſſet in eū. Ceperūtq oia q̄ poſſederāt camelorū qnq̄gita milia & ouiū ducēta qnq̄gita milia aſinos duo milia & aias hoim cētū milia. Vulnerati āt multi corruerūt. Fuit ei bellū dei. Hitauerūtq p eis vſq ad trāſmigrationē. Filii quoq dimidie tribus manaſſe poſſederūt terrā a finibus baſan vſq baal hermō & ſanir: & mō tē hermō. Ingēs qppe nūerus erat. Et hi fuerāt pricipes domus cognatiōis eorū: epher ieſi & helihel: ezrihel & ieremia & odoia & iedihel viri fortiſſimi & potentes & noiati duces i familiis ſuis. Reliq̄rūt āt deū patrū ſuorū & fornicati ſūt poſt deos populorū tre quos abſtulit deus corā eis: & ſuſcitauit deus iſrael oooooo ſpiritum phul regis aſſyriorū & ſpiritum oooo theglatphalaſar regis aſſur: ooooooooooooooo & trāſtulit rubē & gad & dimidiam oooooooooo tribū manaſſe: & adduxit eos in ale & in abor & ara & fluuiū gozan vſq ad diem hanc. 6.

FIlii leui: gerſō: caath: oooooooooooooooo & merari. Filii caath: amram: iſaar: oooooooo hebron: & ozihel. Filii amram oooooooooooo aarō moyſes et maria. Filii aaron oooooooooo nadab & abiu eleazar et ithamar. oooooooooooo Eleazar genuit finees: et finees oooooooooooooo genuit abiſue. Abiſue vero oooooooooooooooooo genuit bocci: & bocci genuit ozi: oooooooooooo ozi gēuit zaraiam: & zaraias oooooooooooooooooo genuit meraioth: porro meraioth genuit ooo

וְשֶׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ — מֵאָה
וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם הַהַגְרִיאִים וִיטוּר — עָשָׂה
וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ — עָזַר נָתַן
בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם — עִם
כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר — עָתַר
לָהֶם כִּי בָטְחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם — שָׁבָה קָנָה
גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם — מֵאָה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמוֹרִים אַלְפָּיִם — חָמַר
וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ כִּי חֲלָלִים
רַבִּים נָפָלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה
וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם עַד הַגֹּלָה׃ וּבְנֵי — גָּלָה
חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ
מִבָּשָׁן עַד בַּעַל חֶרְמוֹן וּשְׂנִיר וְהַר
חֶרְמוֹן הֵמָּה רָבוּ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית — רָבָה
אֲבוֹתָם וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל
וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל
אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת — גָּבַר
רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיִּמְעֲלוּ — מָעַל
בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי — זָנָה
עַמֵּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֱלֹהִים — שָׁמַד
מִפְּנֵיהֶם׃ וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת — פָּנָה עור
רוּחַ פּוּל מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת רוּחַ
תִּלְּגַת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיַּגְלֵם לָרֽאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי — גָּלָה חָצָה
שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח וְחָבוֹר — בּוֹא
וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת — Cap. vi.
וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר
וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי עַמְרָם
אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן
נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת פִּינְחָס פִּינְחָס — יָלַד
הוֹלִיד אֶת אֲבִישׁוּעַ׃ וַאֲבִישׁוּעַ
הוֹלִיד אֶת בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת עֻזִּי׃
וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת זְרַחְיָה וּזְרַחְיָה
הוֹלִיד אֶת מְרָיוֹת׃ מְרָיוֹת הוֹלִיד

Digitized by Google

אֶת אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת
אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת צָדוֹק
וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת אֲחִימָעַץ׃
וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה
הוֹלִיד אֶת יוֹחָנָן׃ וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת
עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר
בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלָם׃ וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה
אֶת אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת
אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת צָדוֹק
וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם
הוֹלִיד אֶת חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד
אֶת עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת
שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת יְהוֹצָדָק׃
וִיהוֹצָדָק הָלַךְ בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת גלה
יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם בְּיַד נְבֻכַדְנֶצַּר׃
בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹם לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי
קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃
בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמֻשִׁי וְאֵלֶּה
מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבֹתֵיהֶם׃ לְגֵרְשׁוֹם שפח
לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְנוֹ׃ יוֹאָח
בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ זֶרַח בְּנוֹ יְאָתְרַי בְּנוֹ׃
בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ
אַסִּיר בְּנוֹ׃ אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף
בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל
בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ׃ וּבְנֵי
אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת׃ אֶלְקָנָה
בְּנֵי אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת
בְּנוֹ׃ אֱלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה
בְנוֹ׃ וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וַשְׁנִי
וַאֲבִיָּה׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי
בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ׃ שִׁמְעָא
בְנוֹ חַגִּיָּה בְנוֹ עֲשָׂיָה בְנוֹ׃ וְאֵלֶּה עמד שור
אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל יְדֵי שִׁיר נוח היה
בֵּית יְהוָה מִמְּנוֹחַ הָאָרוֹן׃ וַיִּהְיוּ שרת פנה
מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד שכן יעד

amariā & amarias ge-
nuit
achitob achitob genu
it ſadoch:
& ſadoch genuit achi
maas:
achimaas gēuit azari
am: azarias
genuit iohannan: io-
hannan genuit
azariā. Ipſe eſt qui ſa-
cerdotio functus eſt ī do
mo quā edificauit ſalo
mō in ieruſalē: gēuit āt
azarias amariā: & ama
rias genuit
achitob. Achitob ge-
nuit ſadoch:
& ſadoch genuit ſellū.
Sellum
genuit helchiā: & hel-
chias genuit
azariam. Azarias ge-
nuit
zaraiā: & zaraias genu
it ioſedech. Porro ioſe-
dech egreſſus eſt quan
do tranſtulit dominus
iudā & ieruſalē p man9
nabuchodonoſor.
Filii ergo leui: gerſon
caath & merari. Et
hec noīa filiorū gerſō:
lobni & ſemei: filii
caath amrā & iſaar &
hebron & ozihel.
Filii merari: mooli &
muſi. He autē
gnatiōes leui ſm fami
lias eoꝝ. Gerſon lobni
filius eius iaath filius
eius zāma filius eius:
ioaa fili9 ei9: addo fili-
us ei9: ſara filius ei9 ieth
rai fili9 eius. Filii caath:
amiadab filius ei9: cho
re filius eius: aſir filius e
ius: helchana filius ei9:
abiaſaph filius eius. a
ſir filius eius: caath fili-
us ei9: vriel filius eius:
ozias filius eius: ſaul fi
lius ei9. Filii helchana:
amaſai & achimoth &
helchana. Filii helcha-
na: ſophai filius ei9 na
ath filius eius heliab fi
lius eius: hieroā filius e
ius helchana filius eius.
Filii ſamuel primogēi-
tus vaſſeni & abia. Filii
āt merari mooli: lobni
filius eius: ſemei filius
eius: oza filius eius: ſa
maa filius eius: aggia fi
lius eius: aſia filius ei9.
Iſti ſunt quos cōſtituit
dauid ſuper cantores
domus dñi: ex quo col
locata eſt arca: &
miniſtrabant corā ta-
bernaculo teſtimonii

achitob: ⁊ achitob genuit ſadduc:
τὸν ἀχιτώβ, καὶ ἀχιτώβ ἐγέννησε τὸν σαδδούκ,
⁊ ſadduc genuit achimaas: ⁊ achimaas
καὶ σαδδοὺκ ἐγέννησε τὸν ἀχιμαάς, καὶ ἀχιμαὰς
genuit azariam: azarias genuit ionan: ⁊
ἐγέννησε τὸν ἀζαρίαν, ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν ἰωνᾶν, καὶ
ionas genuit azariā: iſte eſt azarias q̄ ſa-
ἰωνὰς ἐγέννησε τὸν ἀζαρίαν, αὐτός ἐστιν ἀζαρίας ὁ ἱε-
cerdotio fūct9 ē ī domo quā edificauit ſalomon ī hie
ρατεύσας ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησε σολομὼν ἐν ἱε-
ruſalem. ⁊ genuit azarias amariā: ⁊
ρουσαλήμ· καὶ ἐγέννησεν ἀζαρίας τὸν ἀμαρίαν, καὶ
amarias genuit achitob: ⁊ achitob ge
ἀμαρίας ἐγέννησε τὸν ἀχιτώβ, καὶ ἀχιτὼβ ἐγέννη
nuit ſadduc: ⁊ ſadduc genuit ſel
σε τὸν σαδδούκ, καὶ σαδδοὺκ ἐγέννησε τὸν σελ
lum: ⁊ ſellum genuit chelciam: ⁊ chel
λούμ, καὶ σελλοὺμ ἐγέννησε τὸν χελκίαν, καὶ χελ
cias genuit azariā: ⁊ azarias genuit
κίας ἐγέννησε τὸν ἀζαρίαν, καὶ ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν
fareas: ⁊ fareas genuit ioſedec: ⁊
σαρέαν, καὶ σαρέας ἐγέννησε τὸν ἰωσεδέκ, καὶ
ioſedec egreſſus ē qn̄ trāſtulit dn̄s iudā
ἰωσεδὲκ ἐπορεύθη ἐν τῷ ἀποικίζειν κύριον τὸν ἰούδα
⁊ hieruſalem in manu nabuchodonoſor ad
καὶ τὴν ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ ναβουχοδονόσορ εἰς
babylonem. filij leui: gerſon caath ⁊ merari. ⁊
βαβυλῶνα. υἱοὶ λευΐ, γερσὼν καὰθ καὶ μεραρί. καὶ
hec nomina filioꝝ gerſon: lobēni ⁊
ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν γερσών, λοβενὶ καὶ
ſemei. ⁊ filij caath: amram ⁊ iſſaar chebron ⁊
σεμεΐ. καὶ υἱοὶ καάθ, ἀμρὰμ καὶ ἰσσαὰρ χεβρὼν καὶ
oziel. ⁊ filij merari: mooli et muſi. he gn̄
ὀζιήλ. καὶ υἱοὶ μεραρί, μοολὶ καὶ μουσί. αὗται αἱ
rationes leui ſecūdū familias eoꝝ.
συγγένειαι τοῦ λευὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν. τῷ
gerſon lobēni filius eius: iaath filius eius: zem-
γερσὼν λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, ἰαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, ζεμ-
ma fili9 eius: ioaa fili9 eius: addo filius eius: za-
μὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἰωὰχ υἱὸς αὐτοῦ, ἀδδὼ υἱὸς αὐτοῦ, ζα-
ra filius eius: hiethri filius eius. filij caath: iſaar fi-
ρὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἰεθρὶ υἱὸς αὐτοῦ. υἱοὶ καάθ, ἰσαὰρ υἱ-
lius ei9: aminadab filius eius: core filius eius:
ὸς αὐτοῦ, ἀμιναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ, κορὲ υἱὸς αὐτοῦ,
aſer filius eius: elcana filius eius: abiaſaph
ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἀβιασὰφ
filius eius: aſer filus eius: thaath fili9 eius:
υἱὸς αὐτοῦ, ἀσὲρ υἱὸς αὐτοῦ, θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ,
vriel filius ei9: hozias fili9 ei9: ſaul fili9 eius. et filij
οὐριὴλ υἱὸς αὐτοῦ, ὀζίας υἱὸς αὐτοῦ, σαοὺλ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ
elcana: amaſa et achimoth elcana. elcana fi
ἐλκανά, ἀμασὰ καὶ ἀχιμὼθ ἐλκανά. ἐλκανὰ υἱ-
lius eius: ſophi filius eius: naath filius eius:
ὸς αὐτοῦ, σοφὶ υἱὸς αὐτοῦ, ναὰθ υἱὸς αὐτοῦ,
eliab filius eius: hieroā filius eius: elcana fili9
ἐλιὰβ υἱὸς αὐτοῦ, ἱεροὰμ υἱὸς αὐτοῦ, ἐλκανὰ υἱὸς
eius: ſamuel filius eius. et filij ſamuel: pri
αὐτοῦ, σαμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ σαμουήλ, ὁ πρω
mogenit9 eius ioel: et ſecundus abia. filii me
τότοκος αὐτοῦ ἰωήλ, καὶ ὁ δεύτερος ἀβιά. υἱοὶ με
rari: mooli: lobēni filius eius: ſemei filius eius:
ραρί, μοολί, λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, σεμεῒ υἱὸς αὐτοῦ,
ozias filius eius: ſamaa filius eius: agia filius
ὀζίας υἱὸς αὐτοῦ, σαμαὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἀγΐα υἱὸς
eius: aſaia filius eius. et hi quos cōſti-
αὐτοῦ, ἀσαΐα υἱὸς αὐτοῦ. καὶ οὗτοι οὓς κατέστη
uit dauid in man9 cantātiū dom9 dn̄i: ex
σεν δαυὶδ ἐπὶ χεῖρας ᾀδόντων οἴκου κυρίου, ἐξ
quo quieuit arca: et erāt miniſtrā
οὗ κατέπαυσεν ἡ κιβωτός, καὶ ἦσαν λειτουργοῦν
tes corā tegumēto tabernaculi teſtimonii
τες ἀπέναντι τῆς σκέπης τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου

B

C

Digitized by Google

in cantu: donec edificaret ſalomon do
ἐν ᾠδῇ, ἕως τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν σολομῶντα τὸν οἶ
mū dnī in hieruſalem. ⁊ ſtabāt iuxta ordinē
κον κυρίου ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἔστησαν κατὰ τὴν κρίσιν
ſuum in miniſterijs ſuis. ⁊ iſti q̄ aſſiſte
αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. καὶ οὗτοι οἱ ἑστῶ
bant ⁊ filij eoꝝ: a filijs caath: hemā can
τες καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, ἀπὸ τῶν υἱῶν καάθ, αἱμὰν ὁ ψαλ
tor filiꝰ ioal filij ſamuel filij elcana filij hie
μῳδὸς υἱὸς ἰωὴλ υἱοῦ σαμουὴλ υἱοῦ ἐλκανὰ υἱοῦ ἱε
ram: filij eliel filij thou filij ſuph filij elcana: filii
ρὰμ, υἱοῦ ἐλιὴλ υἱοῦ θοοῦ υἱοῦ σοὺφ υἱοῦ ἐλκανά, υἱοῦ
maath filii amaſai: filii elcana filii ioel filii azaria
μαὰθ υἱοῦ ἀμασαΐ, υἱοῦ ἐλκανὰ υἱοῦ ἰωὴλ υἱοῦ ἀζαρία
filii ſaphania: filii thaath filii aſer filii abiaſaph filii
υἱοῦ σαφανία, υἱοῦ θαὰθ υἱοῦ ἀσὴρ υἱοῦ ἀβιασὰφ υἱοῦ
core: filii iſaar filii caath filii leui filii iſrael.
κορέ, υἱοῦ ἰσαὰρ υἱοῦ καὰθ υἱοῦ λευὶ υἱοῦ ἰσραήλ.
D ⁊ frater eius aſaph: q̄ ſtabat a dextris eius.
καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀσάφ, ὁ ἑστὼς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.
aſaph filiꝰ barachia filii ſamaa filii michael filii
ἀσὰφ υἱὸς βαραχία υἱοῦ σαμαὰ υἱοῦ μιχαὴλ υἱοῦ
baſia filii melchia: filii ethani filii zare filii adia:
βασία υἱοῦ μελχία, υἱοῦ ἠθανὶ υἱοῦ ζαραῒ υἱοῦ ἀδία,
filij ethan filij zemma filij ſemei filij iaath filij gerſon
υἱοῦ ἐθὰν υἱοῦ ζεμμὰ υἱοῦ σεμεῒ υἱοῦ ἰαὰθ υἱοῦ γερσὼν
filij leui. ⁊ filij merari fratres eoꝝ ad
υἱοῦ λευί. καὶ υἱοὶ μεραρὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τὰ
ſiniſtrā: ethan filiꝰ cuſi filij abdi filij maloch fi
ἀριστερά, αἰθὰν υἱὸς κουσεὶ υἱοῦ ἀβδὶ υἱοῦ μαλὼχ υἱ
lij aſabia: filij amaſia filij chelcia filij amaſi fi
οῦ ἀσαβία, υἱοῦ ἀμασία υἱοῦ χελκία υἱοῦ ἀμασεὶ υἱ
lij bani filij ſemmer: filij moolli filij muſe filij
οῦ βανὶ υἱοῦ σεμμήρ, υἱοῦ μοολλὶ υἱοῦ μουσῆ υἱοῦ
merari filij leui. ⁊ fratres eoꝝ dati
μεραρὶ υἱοῦ λευί. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν δεδομένοι
leuite in cunctū miniſteriū tabernaculi domus
οἱ λευῖται εἰς πᾶσαν δουλείαν τῆς σκηνῆς οἴκου τοῦ
dei. ⁊ aaron ⁊ filij eius adolentes icēſū ſup
θεοῦ. καὶ ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ θυμιῶντες ἐπὶ τὸ
altare holocauſtoꝝ: ⁊ ſup al
θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ ἐπὶ τὸ θυ
tare thymiamatis in omnia opa
σιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ
ſancti ſctōꝝ. ⁊ vt placaretur pro iſrael
ἁγίου τῶν ἁγίων. καὶ τὸ ἐξιλάσκεσθαι περὶ ἰσραὴλ
iuxta omnia que preceperat moyſes ſeruus
κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο μωυσῆς ὁ δοῦλος τοῦ
dei. ⁊ hi filij aarō: eleazar filius eius: phi
θεοῦ. καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ ἀαρών, ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, φι
nees filius eius: abiaſu filius eius: bocci filiꝰ
νεὲς υἱὸς αὐτοῦ, ἀβιασοὺ υἱὸς αὐτοῦ, βοκκὶ υἱὸς
eius: ozi filius eius: zarea filius eius: mari
αὐτοῦ, ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, ζαρέα υἱὸς αὐτοῦ. μαρι
oth filius eius: amaria filius eius: achitob filiꝰ
ὼθ υἱὸς αὐτοῦ, ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, ἀχιτὼβ υἱὸς
eius: ſaduc filius eius: achimaas filius eius.
αὐτοῦ, σαδοὺκ υἱὸς αὐτοῦ, ἀχιμαὰς υἱὸς αὐτοῦ.
⁊ hec habitacula eoꝝ in ſuburbanis
καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν
eoꝝ ⁊ in termis eoꝝ: filijs aaron
αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τῇ
cognatiōi caathitaꝝ: qm̄ eis fuerūt ſor
συγγενείᾳ τοῦ καάθ, ὅτι αὐτοῖς ἐγένοντο οἱ κλῆ
tes: ⁊ dederūt eis chebron in tra iuda:
ροι, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν χεβρὼν ἐν γῇ ἰούδα,
⁊ ſuburbana eius p circuitū eius.
καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. τοὺς

canentes donec edificaret ſalomon domum dñi in ieruſalē. Stabāt aūt iuxta ordinem ſuū in miniſterio. Hi vero ſunt qui aſſiſtebāt cū filiis ſuis de filiis caath: hemā cantor filius iohel: filii ſamuel: filii helcana: filii ieroā: filii helihel: filii thou: filii ſuph: filii helchana: filii maath: filii amaſai: filii helchana: filii iohel: filii azarie filii ſophonie: filii thaath: filii aſir: filii abiſaph: filii chore: filii iſaar: filii caath: filii leui: filii iſrael: & frater eius aſaph: q ſtabat a dextris eiꝰ: aſaph filius barachie: filii ſamaa: filii michael: filii baſaie filii melchie: filii athanai: filii zara: filii adaia: filii ethan: filii zāma: filii ſemei: filii iet: filii gerſō: filii leui. Filii autem merari fratres eorum ad ſiniſtram ethā filii chuſi: filii abdi: filii maloch filii aſabie filii amaſie filii helchie: filii amaſai: filii bōni: filii ſomer: filii mooli: filii muſi: filii merari: filii leui. Frēs quoq̧ eorū leuite q ordinati ſūt in cūctū miniſteriū tabernaculi domus dei. Aaron vero & filii eius adolebāt icēſū ſup altare holocauſti: & ſup altare thymiamatis in oē opus ſcti ſanctorum & vt precarētur pro iſrl iuxta oia que pceperat moyſes ſeruus dei. Hi ſūt āt filii aarō. Eleazar filius eius: finees filius eius: abiſue filiꝰ eius: bocci filius eius ozi filius eius: zaraia filius eius: meraioth filius eius: amaria filius eiꝰ: achitob filiꝰ eius: ſadoch filius eius achimaas filius eius. Et hec hītacula eorū p vicos atq̧ cōfinia filiorū. ſ. aaron iuxta cognationes caathitarū. Ipis eni forte contigerant. Dederunt igitur eis hebrō ī terra iuda & ſuburbana eius per circuitum:

בשיר עד בנות שלמה את בית | בנה
יהוה בירושלם ויעמדו כמשפטם | עמד שפט
על עבדתם: ואלה העמדים ובניהם
מבני הקהתי הימן המשורר בן | שור
יואל בן שמואל: בן אלקנה בן
ירחם בן אליאל בן תוח: בן צוף בן
אלקנה בן מחת בן עמשי: בן
אלקנה בן יואל בן עזריה בן
צפניה: בן תחת בן אסיר בן
אביסף בן קרח: בן יצהר בן קהת
בן לוי בן ישראל: ואחיו אסף
העמד על ימינו אסף בן ברכיהו | ימן
בן שמעא: בן מיכאל בן בעשיה
בן מלכיה: בן אתני בן זרח בן
עדיה: בן איתן בן זמה בן שמעי: בן
יחת בן גרשם בן לוי: ובני מררי
אחיהם על השמאול איתן | שמל
בן קישי בן עבדי בן מלוך: בן
חשביה בן אמציה בן חלקיה: בן
אמצי בן בני בן שמר: בן מחלי
בן מושי בן מררי בן לוי: ואחיהם
הלוים נתונים לכל עבדת משכן | נתן
בית האלהים: ואהרן ובניו
מקטירים על מזבח העלה ועל | קטר זבח
מזבח הקטרת לכל מלאכת קדש | לאך
הקדשים ולכפר על ישראל ככל
אשר צוה משה עבד האלהים:
ואלה בני אהרן אלעזר בנו פינחס
בנו אבישוע בנו: בקי בנו עזי
בנו זרחיה בנו: מריות בנו
אמריה בנו אחיטוב בנו: צדוק בנו
אחימעץ בנו: ואלה מושבותם | ישב
לטירותם בגבולם לבני אהרן | גבל
למשפחת הקהתי כי להם היה | שפח
הגורל: ויתנו להם את חברון בארץ | גרל נתן
יהודה ואת מגרשיה סביבתיה: | גרש סבב

Pritiua.heb. Tex.he.i. Paral.vi.

ואת שדה העיר ואת חצריה נתנו
לכלב בן יפנה׃ ולבני אהרן נתנו
את ערי המקלט את חברון ואת — עיר קלל
לבנה ואת מגרשיה ואת יתר ואת
אשתמע ואת מגרשיה׃ ואת חילן
ואת מגרשיה ואת דביר ואת
מגרשיה׃ ואת עשן ואת מגרשיה
ואת בית שמש ואת מגרשיה׃
וממטה בנימן את גבע ואת מגרשיה
ואת עלמת ואת מגרשיה ואת
ענתות ואת מגרשיה כל עריהם
שלש עשרה עיר במשפחותיהם׃
ולבני קהת הנותרים ממשפחת — יתר
המטה ממחצית מטה חצי מנשה — חצה נסה
בגורל ערים עשר׃ ולבני גרשום
למשפחתם ממטה יששכר
וממטה אשר וממטה נפתלי
וממטה מנשה בבשן ערים שלש
עשרה׃ לבני מררי למשפחותם
ממטה ראובן וממטה גד וממטה
זבולן בגורל ערים שתים עשרה׃
ויתנו בני ישראל ללוים את
הערים ואת מגרשיהם׃ ויתנו — גרש
בגורל ממטה בני יהודה וממטה — גרל
בני שמעון וממטה בני בנימן
את הערים האלה אשר יקראו — קרא
אתהם בשמות׃ וממשפחות בני — שפח
קהת ויהי ערי גבולם ממטה — היה עיר
אפרים׃ ויתנו להם את ערי — נתן
המקלט את שכם ואת מגרשיה — קלט
בהר אפרים ואת גזר ואת
מגרשיה׃ ואת יקמעם ואת
מגרשיה ואת בית חורון ואת
מגרשיה׃ ואת אילון ואת מגרשיה
ואת גת רמון ואת מגרשיה׃
וממחצית מטה מנשה את ענר

Traſla.B.Hie.

agros autem ciuitatis & villas
caleph filio iephone.
Porro filiis aaron dederunt ciuitates ad confugiendum hebron &
lobna & ſuburbana eius. Iether quoque &
eſtemo cum ſuburbanis ſuis: ſed & helon
& dabir cum
ſuburbanis ſuis: aſan
quoque
& bethſemes & ſuburbana earum.
De tribu autem beniamin
gabee & ſuburbana eius
& almath cum ſuburbanis ſuis anathoth quoque cum ſuburbanis ſuis.
Omnes ciuitates
tredecim cum ſuburbanis
ſuis: per cognationes ſuas. Filiis autem caath reſiduis de cognatione ſua dederunt ex dimidia tribu
manaſſe
in poſſeſſionem vrbes
decem. Porro filiis gerſon per cognationes ſuas
de tribu iſachar
& de tribu aſer & de tribu neptalim
& de tribu manaſſe in
baſan vrbes tredecim.
Filiis autem merari per cognationes ſuas
de tribu ruben & de tribu gad & de tribu
zabulon: dederunt forte ciuitates duodecim.
Dederunt quoque filii iſrael leuitis
ciuitates & ſuburbana
earum. Dederuntque
per ſortem ex tribu filiorum
iuda & ex tribu
filiorum ſymeon & ex tribu filiorum beniamin
vrbes has quas vocauerunt
nominibus ſuis: & his qui erant ex cognatione filiorum caath. Fueruntque ciuitates in terminis eorum
de tribu ephraim. Dederunt ergo eis vrbes
ad confugiendum ſychem cum
ſuburbanis ſuis
in monte ephraim &
gazer cum
ſuburbanis ſuis: iecmaam quoque cum
ſuburbanis ſuis & bethoron ſimiliter: necnon
& helon cum ſuburbanis ſuis:
& gethremon in eundem modum.
Porro ex dimidia tribu manaſſe aner

Traſ.Gre.lxx.cū interp.latina.

at agros ciuitatis τ ſuburbana eius dederunt
δὲ ἀγροὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῆς ἔδω-
runt chaleb filio iephone. τ filiis aaron — E
καν τῷ χαλὲβ υἱῷ ἰεφονή. καὶ τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν
dederunt ciuitates fugitiuorum: chebron
ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν χε-
bron τ lobna τ ſuburbana eius: τ
βρὼν καὶ τὴν λοβνὰ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ
iether τ ſtemo τ ſuburbana eius: τ
ἰαθὴρ καὶ ςημὼ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν
chelon τ ſuburbana eius: τ dabir τ
χελὼν καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν δαβεὶρ καὶ
ſuburbana eius: τ aſan τ ſubur-
τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἀσὰν καὶ τὰ περι-
bana eius: τ bethſames τ ſuburbana
πόλια αὐτῆς, καὶ τὴν βεθσαμὺς καὶ τὰ περιπόλια
eius. τ a tribu beniamin: gabee τ
αὐτῆς. καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς βενιαμὶν, τὴν γαβεαὶ καὶ
ſuburbana eius: τ alamoth τ
τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἀλαμὼθ καὶ τὰ
ſuburbana eius: τ enathoth τ ſuburba-
περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἐναθὼθ καὶ τὰ περιπό-
bana eius: omnes ciuitates eorum tredecim
λια αὐτῆς, πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν δέκα καὶ τρεῖς
ciuitates in cognationibus ſuis. τ filiis
πόλεις ἐν ταῖς συγγενείαις αὐτῶν. καὶ τοῖς υἱοῖς
caath reſiduis de cognatione
κάαθ τοῖς καταλελειμμένοις ἀπὸ τῆς συγγενείας
tribus ex dimidia tribu manaſſe
τῆς φυλῆς ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τῆς φυλῆς μανασσῆ
in poſſeſſionem ciuitates decem. τ filiis gerſon per
ἐν κλήρῳ πόλεις δέκα. καὶ τοῖς υἱοῖς γερσὼμ κατὰ
cognationes ſuas: de tribu iſſachar τ de
συγγενείας αὐτῶν, ἀπὸ φυλῆς ἰσάχαρ καὶ ἀπὸ
tribu aſer τ de tribu nephthalim τ de tri-
φυλῆς ἀσὴρ καὶ ἀπὸ φυλῆς νεφθαλεὶμ καὶ ἀπὸ φυ-
bu manaſſe in baſan ciuitates tredecim.
λῆς μανασσῆ ἐν τῇ βασὰν πόλεις δέκα καὶ τρεῖς.
filiis merari per cognationes ſuas de tri-
τοῖς υἱοῖς μεραρὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν ἀπὸ φυ-
bu ruben τ de tribu gad τ de tribu za-
λῆς ῥουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς γὰδ καὶ ἀπὸ φυλῆς ζα-
bulon in ſorte ciuitates duodecim. τ dede-
βουλὼν ἐν κλήρῳ πόλεις δέκα καὶ δύο. καὶ ἔδω-
runt filii iſrael leuitis ciuitates τ
καν υἱοὶ ἰσραὴλ τοῖς λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ
ſuburbana earum. τ dederunt eas in ſorte de
προάστια αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν αὐτὰς ἐν κλήρῳ ἀπὸ
tribu filiorum iuda: τ de tribu filiorum ſymeon — F
φυλῆς υἱῶν ἰούδα, καὶ ἀπὸ φυλῆς υἱῶν συμεὼν
τ de tribu filiorum beniamin: ciuitates has
καὶ ἀπὸ φυλῆς υἱῶν βενιαμὶν, τὰς πόλεις ταύ-
quas vocant eas in nominibus. τ his qui de
τας ἃς καλοῦσιν αὐτὰς ἐν ὀνόμασιν. καὶ τοῖς ἀπὸ
populis filiorum caath fuerunt ciuitates terminorum ſuo-
τῶν δήμων υἱῶν κάαθ ἐγένοιτο πόλεις ὁρίων αὐ-
rum de tribu ephraim. τ dederunt eis
τῶν ἀπὸ φυλῆς ἐφραΐμ. καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς
ciuitates confugii: ſichem τ
πόλεις τοῦ φυγαδευτηρίου, τὴν σιχὲμ καὶ τὰ
ſuburbana eius in monte ephraim: τ gazer
προάστια αὐτῆς ἐν ὄρει ἐφραΐμ, καὶ τὴν γαζὲρ
τ ſuburbana eius: τ iecman τ
καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, καὶ τὴν ἰεκμὰν καὶ τὰ
ſuburbana eius: τ bethoron τ ſubur-
προάστια αὐτῆς, καὶ τὴν βεθωρὼν καὶ τὰ προάστι-
bana eius: τ elon τ ſuburbana eius. τ
α αὐτῆς, καὶ τὴν ἐλὼν καὶ τὰ προάστια αὐτῆς. καὶ
gethremmon τ ſuburbana eius. τ ex
τὴν γεθρεμμὼν καὶ τὰ προάστια αὐτῆς. καὶ ἀπὸ
dimidia tribu manaſſe aner
ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ τὴν ἀνὴρ

⁊ ſuburbana eius: ⁊ ieblam ⁊
καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἰεβλὰμ καὶ τὰ
ſuburbana eius: cognationi filioꝝ caath
περιπόλια αὐτῆς, τῇ συγγενείᾳ τῶν υἱῶν καὰθ
reliquis. filijs gerſon de
τοῖς καταλελειμμένοις. τοῖς υἱοῖς γερσὼν ἀπὸ
cognatione dimidie tribus manaſſe: gau
συγγενείας τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ, τὴν γαυ
lon in baſan ⁊ ſuburbana eius: ⁊
λὼν ἐν βασὰν καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν
aſtaroth ⁊ ſuburbana eius. ⁊ de tri
ἀσταρὼθ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς. καὶ ἀπὸ φυ-
bu iſſachar cedes ⁊ ſuburbana e-
λῆς ἰσσάχαρ τὴν κεδὲς καὶ τὰ περιπόλια αὐ-
ius: ⁊ deberoth ⁊ ſuburbana eius:
τῆς, καὶ τὴν δεβηρὼθ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς,
⁊ ramoth ⁊ ſuburbana eius: ⁊ enam
καὶ τὴν ῥαμὼθ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἐνὰμ
⁊ ſuburbana eius. ⁊ de tribu aſer
G καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς. καὶ ἀπὸ φυλῆς ἀσὴρ τὴν
maſal ⁊ ſuburbana eius: ⁊ abdon ⁊
μασαλ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἀβδὼν καὶ
ſuburbana eius: ⁊ huccoc ⁊ ſuburbana
τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν οὐκκὰκ καὶ τὰ περιπόλια
eius: ⁊ roob ⁊ ſuburbana eius. ⁊
αὐτῆς, καὶ τὴν ῥοὸβ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς. καὶ
de tribu nephthalim cedes in galilea
ἀπὸ φυλῆς νεφθαλεὶμ τὴν κάδης ἐν τῇ γαλιλαίᾳ
⁊ ſuburbana eius: ⁊ chamon ⁊
καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν χαμὼν καὶ τὰ
ſuburbana eius: ⁊ cariathaim ⁊ ſu
περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν καριαθαῒμ καὶ τὰ πε
burbana eius. ⁊ filijs merari re
ριπόλια αὐτῆς. καὶ τοῖς υἱοῖς μεραρεὶ τοῖς κα
ſiduis de tribu zabulon remmon
ταλελειμμένοις ἀπὸ φυλῆς ζαβουλὼν τὴν ῥεμμὼν
⁊ ſuburbana eius: ⁊ thabor ⁊
καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν θαβὼρ καὶ
ſuburbana eius. ⁊ trās ior
τὰ ἀφορίσματα αὐτῆς. καὶ τοῦ πέραν τοῦ ἰορ-
danem hiericho cōtra oriētē iordani de
δάνου ἱεριχὼ κατὰ ἀνατολὰς τοῦ ἰορδάνου ἀπὸ
tribu ruben: boſor in ſolitudine ⁊
φυλῆς τοῦ ῥουβὴν, τὴν βοσὼρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ
ſuburbana eius: ⁊ ieſſa ⁊ ſubur
τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἰεσσὰ καὶ τὰ περι
bana eius: ⁊ cademoth ⁊ ſuburba
πόλια αὐτῆς, καὶ τὴν καδημὼθ καὶ τὰ περιπό
na eius: ⁊ miphaath ⁊ ſuburbana
λια αὐτῆς, καὶ τὴν μιφαὰθ καὶ τὰ περιπόλια
eius. ⁊ de tribu gad ramath in gala
αὐτῆς. καὶ ἀπὸ φυλῆς γὰδ τὴν ῥαμὰθ ἐν γαλα-
ad ⁊ ſuburbana eius: ⁊ manain
ὰδ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν μαναῒν
⁊ ſuburbana eius: ⁊ eſſebon ⁊
καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἐσεβὼν καὶ τὰ
ſuburbana eius: ⁊ iazir ⁊ ſubur
περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν ἰαζὴρ καὶ τὰ περι-
bana eius.
πόλια αὐτῆς.

Ca. 7.

A Et filijs iſſachar thala ⁊ phua iaſub
Καὶ τοῖς υἱοῖς ἰσσάχαρ θαλὰ καὶ φουὰ ἰασοὺβ
⁊ ſombran quattuor. ⁊ filij tholam: ozi ⁊
καὶ σομβρὰν τέσσαρες. καὶ υἱοὶ θωλάμ, ὀζὶ καὶ
raphea ⁊ iaruel ⁊ iami ⁊ iabſan ⁊ ſa
ῥαφαία καὶ ἰαρουὴλ καὶ ἰαμὶ καὶ ἰαβσὰν καὶ σα
muel: pricipes per domū cognationū ſuarū. tha
μουὴλ, ἄρχοντες κατ' οἶκον πατριῶν αὐτῶν. τῷ θα
la potentes fortitudine p familias eoꝝ: numer⁹
λὰ δυνατοὶ ἰσχύϊ κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἀριθμὸς
eoꝝ in diebus dauid
αὐτῶν ἐν ἡμέραις δαυίδ

& ſuburbana eius: baalam & ſuburbana ei⁹. His videlicet qui de cognatione filiorum caath reliq erant. Filiis aūt gerſō de cognatione dimidie tribus manaſſe gaulō in baſan & ſuburbana eius & aſtaroth cum ſuburbanis ſuis. De tribu iſachar cedes cum ſuburbanis ſuis & dabereth cū ſuburbanis ſuis: ramoth quoq & ſuburbana eius & anem cum ſuburbāis ſuis. De tribu vero aſer maſal cum ſuburbanis ſuis: & abdon ſimiliter: aſach quoq & ſuburbana eius: roob cū ſuburbanis ſuis. Porro de tribu neptalim cedes in galilea & ſuburbana eius: amon cum ſuburbanis ſuis: & cariathaim & ſuburbana eius. Filiis autem merari reſiduis de tribu zabulon remmono & ſuburbana eius: & thabor cum ſuburbanis ſuis. Trans iordanē quoq ex aduerſo hiericho cōtra orietē iordanis de tribu rubens boſor in ſolitudine cum ſuburbanis ſuis & iaſſa cum ſuburbanis ſuis: cademot quoq & ſuburbana eius & miphaat cum ſuburbanis ſuis. Necnon de tribu gad: ramoth in galaad & ſuburbana eius & manaim cū ſuburbanis ſuis: ſed & eſebon cum ſuburbanis ſuis: & iezer cum ſuburbanis ſuis.

7.

Porro filii iſachar: thola & phua iaſub & ſamrō quattuor. Filii thola: ozi et raphaia et hierihel & iemai et iepſē et ſamuel principes per domus cognationū ſuarū. De ſtirpe thola viri fortiſſimi numerati ſunt in diebus dauid:

וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת בִּלְעָם
וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת לִבְנֵי
קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹם — יתר
מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת — חצה
גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת
עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה
יִשָּׂשכָר אֶת קֶדֶשׁ וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ
אֶת דָּבְרַת וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת
רָאמוֹת וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת — גרש
עָנֵם וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה — נטה
אָשֵׁר אֶת מָשָׁל וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת עַבְדּוֹן וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃
וְאֶת חוּקֹק וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת
רְחֹב וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה
נַפְתָּלִי אֶת קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת חַמּוֹן וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת קִרְיָתַיִם וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃
לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה
זְבוּלֻן אֶת רִמּוֹנוֹ וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת תָּבוֹר וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר
לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה — זרח
רְאוּבֵן אֶת בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר וְאֶת — דבר
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת יַהְצָה וְאֶת
מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת קְדֵמוֹת וְאֶת
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת מֵיפַעַת וְאֶת
מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה גָד אֶת רָאמוֹת
בַּגִּלְעָד וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת מַחֲנַיִם
וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת חֶשְׁבּוֹן וְאֶת
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת יַעְזֵיר וְאֶת — Cap. vij.
מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְלִבְנֵי
יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשׁוּב
וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי תוֹלָע — רבע
עֻזִּי וּרְפָיָה וִירִיאֵל וְיַחְמַי
וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית
אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל — גבר ילד
לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד — ספר יום

Digitized by Google

עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ שָׁנָה מֵאָה
וּבְנֵי עֻזִּי יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל
וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה חֲמִשָּׁה רָאשִׁים
כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתוֹלְדוֹתָם לְבֵית
אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי צְבָא מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים גָּדַד לָחַם
וְשִׁשָּׁה אָלֶף כִּי הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים׃ רָבָה נָשָׁה
וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר שָׁפַח
גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה. גָּבַר שָׁמַן
אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ בִּנְיָמִן בֶּלַע יָחַשׂ
וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע
אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי
חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי
חֲיָלִים וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי בֶכֶר רָבַע
זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי
וְעָמְרִי וִירֵמוֹת וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת
וְעָלָמֶת כָּל אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר׃
וְהִתְיַחְשָׂם לְתוֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית
אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חָיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף
וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי מֵאָה
בִלְהָן יְעוּשׁ וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה
וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר׃ כָּל
אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי הָאָבוֹת
גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שִׁבְעָה עָשָׂר אֶלֶף
וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃ לָחַם
וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם בְּנֵי עִיר חֻשִׁם בְּנֵי
אַחֵר׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצִיאֵל וְגוּנִי
וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה
אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ
הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה אֶת מָכִיר אֲבִי
גִלְעָד׃ וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים אִישׁ
וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם אָח
הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתִּהְיֶינָה לִצְלָפְחָד שָׁנָה הָיָה
בָּנוֹת׃ וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת מָכִיר בֵּן יָלַד אִישׁ
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו קָרָא
שָׁרֶשׁ וּבָנָיו אוּלָם וָרָקֶם׃ וּבְנֵי

viginti duo milia ſexcenti. Filii ozi: iſrahia ꝺ quo nati ſunt michael & obadia & iohel & ieſia quinqꝫ oẽs principes cũ eis ꝑ familias & populos ſuos accincti ad preliũ viri fortiſſimi: triginta ſex milia. Multas enĩ habuerũt vxores & filios. Frẽs quoqꝫ eorũ ꝑ oẽm cognationem iſachar robuſtiſſimi ad pugnãdũ octoginta ſeptẽ milia numerati ſunt. Filii beniamin: bale bochor & iadihel tres. Filii bale: eſbõ & ozi & ozihel & hierimoth & vrai quinqꝫ pricipes familiarũ & ad pugnãdũ robuſtiſſimi. Numerus ãt eorum viginti duo milia & triginta quattuor. Porro filii bochor zãmira & ioas & eliezer & elioenai & amri & hierimoth & abia & anathuth & almathan. Omnes hi filii bochor. Nũerati ſunt ãt ꝑ familias ſuas principes cognationũ ſuarum ad bella fortiſſimi viginti milia & ducẽti. Porro filii iadihel: balan: filii ãt balan ichus & beniamin & ahoth & chanana & iothã & tharſis & haiſaar. Omnes hi filii iadiel pricipes cognationũ ſuarũ viri fortiſſimi decem & ſeptem milia & ducenti ad preliũ ꝓcedentes: ſephã quoqꝫ & haphan filii hir & aſim filii aher: filii aũt neptalim: iaſihel & guni & aſer & ſellũ filii bala. Porro filius manaſſe eſrihel: cõcubinaqꝫ eiꝰ ſyra peperit machir patrem galaad. Machir aũt accepit vxorem filiis ſuis happhi & ſephã & habuit ſororẽ noie maacha. Nomẽ ãt ſcꝺi ſalphaath. Nateqꝫ ſunt ſalphaath filie et pepit maacha vxor machir filiũ: vocauitqꝫ nomen eius phares. Porro nomen fratris eius ſares et filii eius vlã et rehẽ: filiꝰ ãt

viginti ⁊ duo milia ⁊ ſexcenti. ⁊ filii ozi:
ἔικοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. καὶ υἱοὶ ὀζί,
hiezeria. ⁊ filii hiezeria: michael ⁊ abdia ⁊ io
ἰεζερία. καὶ υἱοὶ ἰεζερία, μιχαὴλ καὶ ἀβδία καὶ ἰωή-
el ⁊ ioſia: quinqꝫ principes oẽs hi. ⁊
λ καὶ ἰωσία, πέντε ἄρχοντες πάντες αὐτοί. καὶ
qui ſup eos per familias ſuas per domũ cognatio
οἱ ἐπ᾽ αὐτοὺς κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατρι-
num ſuaꝝ accincti fortes ad pugnãdũ in bel
ῶν αὐτῶν μονόζωνοι ἰσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλε-
lo triginta ⁊ ſex milia: quia multas habuerũt vxo
μον τριάκοντα καὶ ἓξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυ-
res ⁊ filios. ⁊ fratres eorũ in om
ναῖκας καὶ υἱούς. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πά-
nes cognationes iſſachar potentes fortitudine: octo
σας συγγενείας ἰσάχαρ δυνατοὶ δυνάμει, ὀγδοή-
ginta ⁊ ſeptẽ milia genealogia eorũ om
κοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες ἡ γενεαλογία αὐτῶν πάν-
niũ. filii ãt beniamin: balae ⁊ bochor ⁊ idiel
των. υἱοὶ δὲ βενιαμίν, βαλαὲ καὶ βοχὼρ καὶ ἰδιήλ
tres. ⁊ filii balae: aſſebon ⁊ ozi ⁊ ozi-
τρεῖς. καὶ υἱοὶ βαλαέ, ἀσεβὼν καὶ ὀζὶ καὶ ὀζι-
el ⁊ hieremuth ⁊ vri: quinqꝫ principes domoꝝ
ὴλ καὶ ἰερεμοὺθ καὶ οὐρί, πέντε ἄρχοντες οἴκων
familiarũ ſuarũ fortes potẽtia. ⁊ genealogia
πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ἡ γενεαλογία
eorũ viginti duo milia ⁊ triginta ⁊ quat
αὐτῶν εἰκοσιδύο χιλιάδες καὶ τριάκοντα καὶ τέσ-
tuor. ⁊ filii bochor: zamaria ⁊ ioas ⁊ eliezer
σαρες. καὶ υἱοὶ βοχώρ, ζαμαρία καὶ ἰωὰς καὶ ἐλιέζερ
⁊ elione ⁊ amari ⁊ iermoth: ⁊ abia ⁊ ana
καὶ ἐλιωνὲ καὶ ἀμαρὶ καὶ ἰερμώθ, καὶ ἀβιὰ καὶ ἀνα-
thoth ⁊ alamoth omnes hi filii bochor: ⁊
θὼθ καὶ ἀλαμὼθ πάντες οὗτοι υἱοὶ βοχώρ, καὶ ἡ
genealogia eorũ per familias ſuas principes
γενεαλογία αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες
domoꝝ cognationũ ſuaꝝ potẽtes fortitudie: viginti milia ⁊
οἴκων πατριῶν αὐτῶν δυνατοὶ ἰσχύϊ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ
ducenti. ⁊ filii iediel: balaan. ⁊ filii balaan:
διακόσιοι. καὶ υἱοὶ ἰεδιήλ, βαλαάν. καὶ υἱοὶ βαλαάν,
ieſus ⁊ beniamin ⁊ aoth ⁊ chanaa ⁊ zethan ⁊
ἰησοῦς καὶ βενιαμὶν καὶ ἀὼθ καὶ χαναὰ καὶ ζηθὰν καὶ
tharſis ⁊ aſſair: omnes hi filii iediel prin
θαρσεὶς καὶ ἀσαείρ, πάντες οὗτοι υἱοὶ ἰεδιὴλ ἄρ-
cipes cognationũ potẽtes fortitudie: decẽ ⁊ ſeptẽ
χοντες τῶν πατριῶν δυνατοὶ ἰσχύϊ, δεκαεπτὰ
milia ⁊ ducenti procedẽtes fortitudine ad
χιλιάδες καὶ διακόσιοι ἐκπορευόμενοι δυνάμει εἰς
bellum. ⁊ ſapham ⁊ hephã ⁊ filii hir ⁊ a-
πόλεμον. καὶ σαφὰμ καὶ ἡφὰμ καὶ υἱοὶ ἲρ καὶ ἀ-
ſim filii acher. ⁊ filii nephthali: iaſſiel guni ⁊
σὶμ υἱοὶ ἀχέρ. καὶ υἱοὶ νεφθαλεί, ἰασιὴλ γουνὶ καὶ
ieſſer ⁊ ſellem filii balaa. filii manaſſe: eſ-
ἰεσὲρ καὶ σελλὴμ υἱοὶ βαλαά. υἱοὶ μανασσῆ, ἐσ-
riel: quẽ peperit cõcubina eius ſyra ma
ριήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ σύρα τὸν μα-
chir patrẽ galaad. ⁊ machir accepit vxo
χεὶρ πατέρα γαλαάδ. καὶ μαχεὶρ ἔλαβεν γυναῖ-
rem hophem ⁊ ſaphim. ⁊ nomẽ ſoro
κα τῷ ὀφὲμ καὶ τῷ σαφίμ. καὶ ὄνομα τῇ ἀδελ-
ri eorũ maacha: ⁊ nomẽ ſecũdo ſalphaad.
φῇ αὐτῶν μααχά, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ σαλφαάδ.
nate ſunt ꝟo ſalphaad filie: ⁊ peperit ma
ἐγενήθησαν δὲ τῷ σαλφαὰδ θυγατέρες, καὶ ἔτεκεν μα-
acha vxor machir filiũ: ⁊ vocauit nomẽ eius
αχὰ ἡ γυνὴ μαχεὶρ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ
phares: ⁊ nomẽ fratri eius ſaros. ⁊ filii
φάρες, καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ σάρος. καὶ υἱοὶ
eius: elam ⁊ racam. ⁊ filii
αὐτοῦ, ἐλὰμ καὶ ῥακάμ. καὶ υἱοὶ

B

C

D

Digitized by Google

elam: badan. hi filij galaad filij macher filij
ἠλάμ, βαδάν. οὗτοι υἱοὶ γαλαὰδ υἱοῦ μαχὴρ υἱοῦ
manaſſe. ⁊ ſoror eius melchath peperit
μανασσῆ. καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μελχὰθ ἔτεκεν
teſſud ⁊ abiezer ⁊ maala. ⁊ e=
τὸν ἰεσουδ καὶ τὸν ἀβιεζὲρ καὶ τὸν μααλά. καὶ ἐγέ=
rant filij ſamida: heim et ſychem et lochei et eniam.
νοντο υἱοὶ σαμειδά, ἠείμ καὶ συχὲμ καὶ λοχεὶ καὶ ἐνιάμ.
et filij ephraim: ſuthalaa et barad filius eius: et
καὶ υἱοὶ ἐφραΐμ, σουθαλαὰ καὶ βαρὰδ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ
thaath fili⁹ ei⁹: et elada fili⁹ eius: et thaath filius ei⁹:
θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ,
et zabab filius ei⁹: et ſuthala filius eius: et ezer et
καὶ ζαβὰβ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ σουθάλα υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ἔζερ καὶ
E elaad. et occiderunt eos viri geth na
ἐλαάδ. καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες γὲθ οἱ τεχ
ti in terra: q2 deſcēderant vt caperēt pecora eo
θέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν λαβεῖν τὰ κτήνη αὐ
rum. et luxit ephraim pr̄ eoꝝ dieb⁹ mul
τῶν. καὶ ἐπένθησεν ἐφραΐμ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολ
tis: et venerūt fratres eoꝝ vt cōſolarētur e=
λάς, καὶ ἦλθον οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παρακαλέσαι αὐ
um. et ingreſſus ē ad vxorē ſuā: et cōce=
τόν. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συνέ=
pit et peperit filiū: et vocauit nomē eius
λαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ
barie: qm̄ in malis fact⁹ eſt in domo eius: et
βαριέ, ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ
filia eius ſara. et edificauit bethoron
θυγάτηρ αὐτοῦ σαρά. καὶ ᾠκοδόμησεν τὴν βεθωρὼν
ſuꝑiorē et inferiorē: ⁊ ozenſaara. et rapha filius
τὴν ἄνω καὶ τὴν κάτω, καὶ τὴν ὀζενσααρά. καὶ ῥαφὰ υἱὸς
eius: et raſeph filius eius: et thala filius eius: et
αὐτοῦ, καὶ ῥασὴφ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ θαλὰ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ
F thaan fili⁹ eius: et ladan filius eius: amiud fili⁹ e=
θαὰν υἱὸς αὐτοῦ, καὶ λαδὰν υἱὸς αὐτοῦ, ἀμιοὺδ υἱὸς αὐ
ius: eliſama filius eius: num fili⁹ ei⁹: ioſue fili⁹ ei⁹: et
τοῦ, ἐλισαμὰ υἱὸς αὐτοῦ, νοὺμ υἱὸς αὐτοῦ, ἰωσηὲ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ
poſſeſſio eoꝝ et habitatio bethel et viculi
κατάσχεσις αὐτῶν καὶ κατοικία βαιθὴλ καὶ αἱ κῶμαι
eius. et cōtra orientē noaran: et ad occidētē ga
αὐτῆς. καὶ εἰς ἀνατολὰς νοαράν, καὶ εἰς δυσμὰς γα
zer et viculi eius: et ſychem et viculi e=
ζὲρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ συχὲμ καὶ αἱ κῶμαι αὐ=
ius: et adia et viculi eius. et habitata filijs
τῆς, καὶ ἀδία καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. καὶ ἑχόμενα υἱῶν
manaſſe: bethſan et filie eius. thaana et
μανασσῆ, βαιθσὰν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. θαανὰ καὶ
filie eius: mageddo et viculi eius:
αἱ θυγατέρες αὐτῆς, μαγεδδὼ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς,
dor ⁊ viculi eius. in his habitauerūt filij
δὼρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. ἐν ταύταις κατῴκησαν οἱ υἱοὶ
ioſeph: filij iſrl̄. filij aſer: iamna et iaſua et
ἰωσήφ, υἱοῦ ἰσραήλ. υἱοὶ ἀσήρ, ἰαμνὰ καὶ ἰασουὰ καὶ
ieſſue et baria: et ſaraa ſoror eorū. et fi
ἰεσουὲ καὶ βαρία, καὶ σαραὰ ἀδελφὴ αὐτῶν. καὶ υἱ
lij baria chober ⁊ melchiel: ipſe pater barzeth.
οὶ βαρία χοβὲρ καὶ μελχιήλ, αὐτὸς πατὴρ βαρζέθ.
⁊ chober genuit iaphlet ⁊ ſomer ⁊
καὶ χοβὲρ ἐγέννησε τὸν ἰαφλὲτ καὶ τὸν σωμὴρ καὶ τὸν
hotham: ⁊ ſua ſororem eoꝝ. ⁊ filij iaphlet:
ὀθάμ, καὶ τὴν σουὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. καὶ υἱοὶ ἰαφλέτ,
phaſech ⁊ baamath ⁊ aſuath: hi filij iaphlet.
G φασὲχ καὶ βααμὰθ καὶ ἀσουάθ, οὗτοι υἱοὶ ἰαφλέτ.
⁊ filij ſomer achi ⁊ raaga ⁊ iaba ⁊ aram. ⁊
καὶ υἱοὶ σωμὴρ ἀχὶ καὶ ῥααγὰ καὶ ἰαβὰ καὶ ἀράμ. καὶ
filij helem fratris eius. ſupha ⁊ iamna ⁊ ſeles
υἱοὶ ἑλὲμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. σουφὰ καὶ ἰαμνὰ καὶ σελὲς
⁊ amal. filij ſupha: ſue ⁊ arnaphi ⁊ ſual ⁊
καὶ ἀμάλ. υἱοὶ σουφά, σουὲ καὶ ἀρναφεὶ καὶ σουὰλ καὶ
beri ⁊ iembra baſar: ⁊ ieud ⁊ ſemma
βηρεὶ καὶ ἰεμβρὰ βασάρ, καὶ ἰεοὺδ καὶ σεμμὰ ꝏ

vlā bedā. Hi ſunt filii galaad filii machir ꝏ filii manaſſe. Soror āt eius regina peperit ꝏ virū decorū & abiezer & ꝏ moola. Erāt āt filii ſemida: ahin: ꝏ & ſechē & leci & aniā. Filii autem ephraim: ſuthala: bareth filius eius: thaath filius eius: elada filius eius thaath filius eius: & huius fili⁹ zadab: & huius fili⁹ ſuthala: & huius fili⁹ eſer & elad. Occiderunt āt eos viri geth indigene qa deſcēderāt vt īuaderent poſſeſſiones eorū. Luxit igitur ephraī pater eorū multis diebus: & venerūt frēs ei⁹ vt cōſolarentur eū. Ingreſſuſq; eſt ad vxorē ſuā: q̄ cōcepit & pepit filiū & vocauit nomen eius beria: eo ꝙ in malis domus eius ortus eēt: filia āt eius fuit ſara q̄ edificauit bethorō iferiorem & ſuperiorē & ozēzara. Porro filius eius rapha & reſeph & thale: de quo natus eſt thalā: q genuit laadā. Huius quoq; fili⁹ āmiud q genuit eliſama de quo ortus ē nun: q habuit filiū ioſue. Poſſeſſio āt eoꝝ & hītatio bethel cū filiabus ſuis: & cōtra oriētē norā: ad occidentalē plagā gazer & filie ei⁹: ſychē quoq; cū filiab⁹ ſuis vſq; ad aſa cū filiab⁹ ei⁹: iuxta filios quoq; manaſſe bethſā & filias eius: thānā & filias eius: mageddo & filias eius: dor & filias ei⁹. In his hītauerūt filii ioſeph filii iſrael. Filii aſer: iemna & ieſua & iſui & baria & ſara ſoror eoꝝ. Filii aūt baria heber & melchiel. Ipſe eſt pater barzaith. Heber aūt gēuit iephlat & ſomer & otham & ꝏ ſuaa ſororē eorū: filii iephlat: phoſech ꝏ & chamaal & aſoph: hi filii iephlat. Porro filii ſomer: ahi & roaga & aba & aran: filii autem helem fratris eius: ſupha & iemna & ſelles & amal. Filii ſupha ꝏ ſue aruaphed & ſual & beri & iamra boſor & od & ſamna ꝏ

אולם בדן אלה בני גלעד בן מכיר
בן מנשה׃ ואחתו המלכת ילדה
את אישהוד ואת אביעזר ואת
מחלה׃ ויהיו בני שמידע אחין
ושכם ולקחי ואניעם׃ ובני אפרים — יהיה
שותלח וברד בנו ותחת בנו
ואלעדה בנו ותחת בנו׃ וזבד בנו
ושותלח בנו ועזר ואלעד והרגום
אנשי גת הנולדים בארץ כי — ילד
ירדו לקחת את מקניהם׃ ויתאבל — לקח קנה
אפרים אביהם ימים רבים ויבאו — אבל יום
אחיו לנחמו׃ ויבא אל אשתו — רבב בוא
ותהר ותלד בן ויקרא שמו בריעה — איש
כי ברעה היתה בביתו׃ ובתו — הרה ילד
שארה ותבן את בית חורון — קרא רוע
התחתון ואת העליון ואת אזן — היה בנה
שארה׃ ורפח בנו ורשף ותלח — עלה
בנו ותחן בנו׃ לעדן בנו עמיהוד בנו
אלישמע בנו׃ נון בנו יהושע בנו׃
ואחזתם ומושבתם בית אל ובנתיה — ישב
ולמזרח נערן ולמערב גזר ובנתיה — זרח ערב
ושכם ובנתיה עד עיה ובנתיה׃ ועל — בנה
ידי בני מנשה בית שאן ובנתיה
תענך ובנתיה מגדו ובנותיה
דור ובנותיה באלה ישבו בני
יוסף בן ישראל׃ בני אשר ימנה
וישוה וישוי ובריעה ושרח אחתם׃
ובני בריעה חבר ומלכיאל הוא
אבי ברזות׃ וחבר הוליד את יפלט — ילד
ואת שומר ואת חותם ואת
שועא אחותם׃ ובני יפלט פסך
ובמהל ועשות אלה בני יפלט׃
ובני שמר אחי ורוהגה וחבה וארם׃ ובן
הלם אחיו צופח וימנע ושלש ועמל׃
בני צופח סוח וחרנפר ושועל
וברי וימרה׃ בצר והוד ושמא

Digitized by Google

ושלשה ויתרן ובארא׃ ובני יתר
יפנה ופספא וארא׃ ובני עלא ארח
וחניאל ורציא׃ כל אלה בני אשר
ברר גבר ראשי בית האבות ברורים גבורי
נשא יחש חילים ראשי הנשיאים והתיחשם
לחם ספר בצבא במלחמה מספרם אנשים
עשרים וששה אלף׃

Cap. viij.
ילד ובנימן הוליד את בלע בכרו
שנה שלש אשבל השני ואחרח השלישי׃
רבע חמש נוחה הרביעי ורפא החמישי׃
היה ויהיו בנים לבלע אדר וגרא
ואביהוד׃ ואבישוע ונעמן ואחוח׃
וגרא ושפופן וחורם׃ ואלה בני
אחוד אלה הם ראשי אבות ליושבי
גלה גבע ויגלום אל מנחת׃ ונעמן
ואחיה וגרא הוא הגלם והוליד
את עזא ואת אחיחד׃ ושחרים
הוליד בשדה מואב מן שלחו אתם
נשה ילד חשים ואת בערא נשיו׃ ויולד מן
איש חדש אשתו את יובב ואת צביא
ואת מישא ואת מלכם׃ ואת יעוץ
ואת שכיא ואת מרמה אלה
בניו ראשי אבות׃ ומחשים
הוליד את אביטוב ואת אלפעל׃
ובני אלפעל עבר ומשעם ושמר
הוא בנה את אונו ואת לד
ובנתיה׃ ובריעה ושמע המה ראשי
האבות ליושבי אילון המה
ברח הבריחו את יושבי גת׃ ואחיו ששק
וירמות׃ וזבדיה וערד ועדר׃
ומיכאל וישפה ויוחא בני
בריעה׃ וזבדיה ומשלם וחזקי
וחבר׃ וישמרי ויזליאה ויובב
בני אלפעל׃ ויקים וזכרי
וזבדי׃ ואליעני וצלתי ואליאל׃
ועדיה ובראיה ושמרת

& ſaluſa & iethrā & bera. Filii gether: iephone & phaſpha & ara: filii aūt olla: aree & anihel & reſia. Omnes hi filii aſer principes cognationū electi atqꝫ fortiſſimi duces ducū. Numerus aūt eorū etatis que apta eſſet ad bellum: viginti ſex milia. 8.

BEniamin aūt genuit bale primogenitū ſuū: aſbal ſecūdum: ahara tertium: noaha quartum: & rapha quintum. Fueruntqꝫ filii bale adoar & gera & abiud: abiſue quoqꝫ & nemā & ahoc: ſed & gera & ſephuphā & vram. Hi ſunt filii ahod principes cognationum habitantium in gabaa. qui tranſlati ſūt in manaath. Nomā āt & achia & gera ipſe trāſtulit eos: & genuit ozā & abiud. Porro ſarahim genuit in regiōe moab poſtquam dimiſit vſim & bara vxores ſuas. Genuit autem de edes vxore ſua iobab & ſebia et moſa et molchō. Iebus quoqꝫ et ſethia et marmach. Hi ſunt filii eius principes ī familiis ſuis. Mehuſi vero genuit achitob & elphaal. Porro filii elphaal heber et miſaam & ſamad. hic edificauit ono & lod & filias eius. Bara autē et ſama principes cognationū habitantium in ahialon. Hi fugauerūt habitatores geth. Et haio et ſeſac & hierimoth & zabadia et arod et heder: michael quoqꝫ et ieſpha et ioaa filii baria. Et zabadia et moſollam et ezeci et heber et eſamari et ieſlia et iobab filii elphaal: et iacī et zechri et zaddi et elioenai et ſelethai et heliel et adaia et baraia et ſamarat

⁊ ſelſa ⁊ iethran ⁊ beera. ⁊ filii iether:
καὶ σελσὰ καὶ ἰεθρὰν καὶ βηερά. καὶ υἱοὶ ἰεθέρ,
iephōne ⁊ phaſpha ⁊ arai. ⁊ filij olla: aree
ἰεφοννὴ καὶ φασφὰ καὶ ἀραΐ. καὶ υἱοὶ ὀλλά, ἀρεὲ
⁊ aniel ⁊ raſſia: omnes hi filii aſer princi-
καὶ ἀνιὴλ καὶ ῥασία, πάντες οὗτοι υἱοὶ ἀσὴρ ἄρχον-
pes domus cognationū: electi fortes potētia
τες οἴκου τῶν πατριῶν, ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει
duces principū qui numerati ſūt in ſta
ἀρχηγοὶ τῶν ἀρχόντων τῶν γενεαλογηθέντων ἐν τῇ στά-
tiōe ad bellum: numerus eorū viri viginti
σει ἐν τῷ πολέμῳ, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἴκοσι
⁊ ſex milia.
καὶ ἓξ χιλιάδες.

Ca. 8.

ET beniamin genuit bale primogenitū A
Καὶ βενιαμὶν ἐγέννησε τὸν βαλὲ πρωτότοκον
ſuum: ⁊ aſbel ſecūdus: ⁊ aara ter
αὐτοῦ, καὶ ἀσβὴλ ὁ δεύτερος, καὶ ἀαρὰ ὁ τρί-
tius: ⁊ nua quartus: et rapha quin
τος, καὶ νουὰ ὁ τέταρτος, καὶ ῥαφὰ ὁ πέμ-
tus. et fuerūt filij bale: adar et gera
πτος. καὶ ἐγένοντο υἱοὶ τῷ βαλέ, ἄδαρ καὶ γηρὰ
et abiud et abiſue et naaman ⁊ aod. et hi
καὶ ἀβιοὺδ καὶ ἀβισουὲ καὶ νααμὰν καὶ ἀώδ. καὶ οὗ-
filij aod: gera et ſeppham et auram. hi
τοι υἱοὶ ἀώδ, γηρὰ καὶ σεπφὰμ καὶ ἀουράμ. οὗ-
ſunt principes cognationū habitātium ga
τοί εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τῶν κατοικούντων γα-
baa. et trāſtulerūt ipſos in manuath et naa
βαά. καὶ ἀπῴκισαν αὐτοὺς εἰς μαναουὰθ καὶ νααὰ-
man et achia et gera: ipſe trāſtulit eos et
μὰν καὶ ἀχιὰ καὶ γηρά, αὐτὸς ἀπῴκισεν αὐτοὺς καὶ
genuit aza et achiud. et ſeorſim ge
ἐγέννησε τὸν ἀζὰ καὶ τὸν ἀχιούδ. καὶ σεωρεὶμ ἐγέννη-
nuit in campo moab: poſtꝗ̄ dimiſerunt ipſi
σεν ἐν πεδίῳ μωὰβ, μετὰ τὸ ἐξαποστεῖλαι αὐτὸς
eum. et oſim et baara vxores eius. et
αὐτόν. καὶ ὡσεὶμ καὶ βααρὰ γυναῖκες αὐτοῦ. καὶ
genuit de chodes vxore ſua io
ἐγέννησεν ἀπὸ τῆς χόδες γυναικὸς αὐτοῦ τὸν ἰω-
bab et ſabia et miſa: et mel
βὰβ καὶ τὸν σαβία καὶ τὸν μισά, καὶ τὸν μελ-
chom ⁊ ioas ⁊ ſechia ⁊ marmia:
χὼμ καὶ τὸν ἰωὰς καὶ τὸν σεχία καὶ τὸν μαρμία,
iſti filij eius principes cognationū. ⁊ me
οὗτοι υἱοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες τῶν πατριῶν. καὶ με- B
oſim genuit abitob ⁊ eliphaal.
ωσεὶμ ἐγέννησεν τὸν ἀβιτὼβ καὶ τὸν ἐλφαάλ.
⁊ filij eliphaal aber ⁊ meſoam ⁊ ſamed.
καὶ υἱοὶ ἐλφαὰλ ἄβερ καὶ μεσοὰμ καὶ σαμήδ.
ipſe edificauit ono ⁊ lod: ⁊
αὐτὸς ᾠκοδόμησεν τὴν ὠνὼ καὶ τὴν λώδ, καὶ
vicos eius ⁊ baria ⁊ ſamaa: hi
τὰς κώμας αὐτῆς καὶ βαρία καὶ σαμαά, αὐτοὶ
principes cognationū habitantiū ailon.
ἄρχοντες πατριῶν τῶν κατοικούντων αἰλών.
hi pſecuti ſūt habitantes geth. ⁊
οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας γέθ. καὶ
fratres eorū ſiſach ⁊ hierimoth ⁊ zaba
οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν σισὰχ καὶ ἱεριμὼθ καὶ ζαβα-
dia ⁊ arad: ⁊ adar ⁊ michael ⁊ hieſpha ⁊
δία, καὶ ἀράδ. καὶ ἄδαρ καὶ μιχαὴλ καὶ ἱεσφὰ καὶ
hiocha filij baria. ⁊ zabadia ⁊ meſollam ⁊
ἰωχὰ υἱοὶ βαρεία. καὶ ζαβαδία καὶ μεσολλὰμ καὶ
ezeci ⁊ aber ⁊ iaſſemari ⁊ hiezelia ⁊ io
ἐζεκὶ καὶ ἄβερ καὶ ἰασσημαρὶ καὶ ἰεζελία καὶ ἰω-
bab filij aliphal. ⁊ iacim ⁊ zechri ⁊ zeb
βὰβ υἱοὶ ἀλιφάλ. καὶ ἰακεὶμ καὶ ζεχρὶ καὶ ζεβ-
di: ⁊ elione ⁊ ſelathi ⁊ eliel ⁊ adaia:
δί, καὶ ἠλιωνὲ καὶ σελαθὶ καὶ ἐλιὴλ καὶ ἀδαΐα,
⁊ baria ⁊ ſamarath
καὶ βαραΐα καὶ σαμαρὰθ

C filij ſemei. ⁊ ieſphan ader ⁊ eliel ⁊ ab
υἱοὶ σεμεΐ. καὶ ἰεσφὰν καὶ ἄδερ καὶ ἐλιὴλ καὶ ἀβ-
don: ⁊ zechri ⁊ anan ⁊ anania ⁊ elam ⁊
δών, καὶ ζεχρὶ καὶ ἄναν καὶ ἀνανία καὶ ἠλὰμ καὶ
anathotha ⁊ iephadia ⁊ phanuel filij ſiſach. ⁊
ἀναθωθὰ καὶ ἰεφαδία καὶ φανουὴλ υἱοὶ σισάχ. καὶ
ſampſari ⁊ ſarala ⁊ otholia ⁊ hierſia ⁊ elia
σαμψαρὶ καὶ σαραΐα καὶ ὀθολία καὶ ἱερσία καὶ ἠλία
⁊ zechri filij hieream. hi principes cognationū per
καὶ ζεχρὶ υἱοὶ ἱερεάμ. οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ
gn̄ratiões eoꝝ principes ipſi habitauerūt in hieru
γενέσεις αὐτῶν ἀρχηγοὶ αὐτοὶ κατῴκησαν ἐν ἱερου
ſalem. ⁊ in gabaon habitauit pater gabaon:
Infra 9.g. σαλήμ. καὶ ἐν γαβαὼν κατῴκησεν πατὴρ γαβαών,
⁊ nomē vxori eius macha: ⁊ filius eius
καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μαχά, καὶ ὁ υἱὸς αὐτ
primogenitus abdon ⁊ ſur ⁊ cis ⁊ bael.
ὁ πρωτότοκος ἀβδὼν καὶ σοὺρ καὶ κὶς καὶ βαέλ.
⁊ nadab ⁊ geddor ⁊ fratres eius ⁊
καὶ ναδὰβ καὶ γεδδὼρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ
zechri. ⁊ maceddoth q̄ genuit ſamaa. et
ζεχρί. καὶ μακεδδὼθ ὁ γεννήσας τὸν σαμαά. καὶ
hi ex aduerſo fratrum ſuoꝝ habita
αὐτοὶ κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκη-
1.Reg. 9.a. uerūt in hieruſalem cum fratribus ſuis.
σαν ἐν ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.
et ner genuit cis: et cis genuit ſa
καὶ νὴρ ἐγέννησε τὸν κίς, καὶ κὶς ἐγέννησε τὸν σα-
ul: et ſaul genuit ionathan et mel-
D οὺλ, καὶ σαοὺλ ἐγέννησε τὸν ἰωναθὰν καὶ τὸν μελ-
chiſue et abinabab et iſbaal. et fi
χισουὲ καὶ τὸν ἀβιναδὰβ καὶ τὸν ἰσβαάλ. καὶ υἱ
lii ionathan meribaal: et meribaal genuit
οἱ ἰωναθὰν μεριβαάλ, καὶ μεριβαὰλ ἐγέννησε τὸν
micha. et filii micha: phithon et melech et tha-
μιχά. καὶ υἱοὶ μιχά, φιθὼν καὶ μέλεχ καὶ θα-
raa et achaz. et achaz genuit ioda: et io
ραὰ καὶ ἀχάζ. καὶ ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν ἰωδά, καὶ ἰω
da genuit alemeth et aſmoth et zam
δὰ ἐγέννησε τὸν ἀλεμὲθ καὶ τὸν ἀσμὼθ καὶ τὸν ζαμ
bri: et zambri genuit moſa: et moſa
βρί, καὶ ζαμβρὶ ἐγέννησε τὸν μωσά, καὶ μωσὰ
genuit baana. rapha filius eius: eleaſa fi-
ἐγέννησε τὸν βαανά. ῥαφὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἐλεασὰ υἱ
lius eius: aſel filius eius. et aſel ſex filii: et
ὸς αὐτοῦ, ἀσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ τῷ ἀσὴλ ἓξ υἱοί, καὶ
hec nomina eoꝝ: ezericam primogenit9 e-
ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἐζερικὰμ πρωτότοκος αὐ
ius: ⁊ iſmael ⁊ ſaria ⁊ abdia ⁊ an-
τοῦ, καὶ ἰσμαὴλ καὶ σαρία καὶ ἀβδία καὶ ἀν-
nan hi filij aſel. ⁊ filij aſec fra
νὰν οὗτοι υἱοὶ ἀσήλ. καὶ υἱοὶ ἀσὲκ τοῦ ἀδελ-
tris eius. vlam primogenitus eius: ⁊ ieus
φοῦ αὐτοῦ, οὐλὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ ἰηοῦς
ſecūdus: ⁊ eliphalet tertius. ⁊ fuerūt
ὁ δεύτερος, καὶ ἐλιφαλὲτ ὁ τρίτος. καὶ ἐγένοντο
filij vlam: viri potētes fortitudine tēdētes arcū
υἱοὶ οὐλάμ, ἄνδρες δυνατοὶ ἰσχύϊ τείνοντες τόξον
⁊ multiplicātes filios ⁊ filios filioꝝ centū ⁊
καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς υἱῶν ἑκατὸν καὶ
quinquaginta: oēs hi filij beniamin.
πεντήκοντα, πάντες οὗτοι υἱοὶ βενιαμίν. Ca. 9.

A Et vniuerſus iſrael dinumerati ſūt: ⁊ ecce
Καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἐγενεαλογήθησαν, καὶ ἰδοὺ
ſunt ſcripti in libro regum iſra
εἰσὶ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰσρα-
el ⁊ iuda. ⁊ trāſlati ſunt
ὴλ καὶ ἰούδα. καὶ ἀπῳκίσθησαν

filii ſemei. Et ieſphan
& heber & heliel
& abdō & zechri & ha-
nā & anania & ailam
& anathothia & ieph-
daia & phanuel: filii
ſeſac: & ſamſari & ſoo-
ria & otholia
& ierſia & helia & zechri:
filii ieroā.
Hi patriarche & cogna
tionum
principes qui habitaue
runt in ieruſalem.
In gabaō āt hītauerūt
abigabaon & nomen
vxoris eius maacha: fi
liuſq; eius primogēitus
abdō & ſur & cis & ba
al & nadab: gedur quo
q; & ahio & zacher &
macelloth. Et macelloth
genuit ſamaa. Hitaue-
runtq; ex aduerſo frm
ſuorū in ieruſalē cū fri
bus ſuis.
Ner autem genuit cis:
& cis genuit
ſaul. Porro ſaul genuit
Ionathan & melchiſue
&
abiadab & eſbaal. Fi
lius autem
ionathā miribaal: &
miribaal genuit
micha filii micha: phi
ton
& melech & thara a-
haz: & ahaz
genuit ioada: & ioada
genuit almoth & aſ-
moth &
zamri. Porro zamri
genuit moſa:
& moſa genuit baana
cuius filius fuit rapha:
de quo ortus eſt elaſa q
genuit aſel. Porro aſel
ſex filii fuerunt his no
minibus ezricā:
bochru: hiſmael: ſa-
ria: obdia:
anā. Oēs hi filii aſel.
Filii autem eſech
fratris eius vlā primo-
genitus: & hus ſecūdus
& eliphaleth tertius:
fueruntq; filii
vlā viri robuſtiſſimi: &
magno robore tēdētes
arcū & multos hn̄tes
filios ac nepotes vſq;
ad centum quinquagin
ta. Omnes hi filii
beniamin. 9.

Vniuerſus ergo iſra
el dinumeratus eſt
& ſūma eoꝝ ſcripta ē i
libro regū iſrael & iu-
da: tranſlatiq; ſunt

בני שמעי׃ וישפן ועבר ואליאל׃
ועבדון וזכרי וחנן׃ וחנניה ועילם
ועַנתתיה׃ ויפדיה ופנואל בני
ששק׃ ושמשרי ושחריה ועתליה׃
ויערשיה ואליה וזכרי בני ירחם׃
אלה ראשי אבות לתולדתם ילד
ראשים אלה ישבו בירושלם׃
ובגבעון ישבו אבי גבעון ושם
אשתו מעכה׃ ובנו הבכור עבדון איש בכר
וצור וקיש ובעל ונדב׃ וגדור
ואחיו וזכר׃ ומקלות הוליד את ילד
שמאה ואף המה נגד אחיהם
ישבו בירושלם עם אחיהם׃
ונר הוליד את קיש וקיש הוליד
את שאול ושאול הוליד את
יהונתן ואת מלכי שוע ואת
אבינדב ואת אשבעל׃ ובן
יהונתן מריבבעל ומריבבעל הוליד
את מיכה׃ ובני מיכה פיתון
ומלך ותארע ואחז׃ ואחז
הוליד את יהועדה ויהועדה
הוליד את עלמת ואת עזמות ואת
זמרי וזמרי הוליד את מוצא׃
ומוצא הוליד את בנעא רפה בנו
אלעשה בנו אצל בנו׃ ולאצל
ששה בנים ואלה שמותם עזריקם
בכרו וישמעאל ושעריה ועבדיה
וחנן כל אלה בני אצל׃ ובני עשק
אחיו אולם בכרו יעוש השני שנה
ואליפלט השלישי׃ ויהיו בני שלש היה
אולם אנשים גבורי חיל דרכי גבר
קשת ומרבים בנים ובני בנים רבה בנה
מאה וחמשים כל אלה מבני
בנימן׃ Cap. ix.
וכל ישראל התיחשו והנם כתובים על יחש הנה
ספר מלכי ישראל ויהודה הגלו כתב גלה

לבבל במעלם: והיושבים
הראשנים אשר באחזתם בעריהם עיר
ישראל הכהנים הלוים והנתינים: נתן
ובירושלם ישבו מן בני יהודה
ומן בני בנימן ומן בני אפרים
ומנשה: עותי בן עמיהוד בן עמרי
בן אמרי בן בני מן בני פרץ בן יהודה:
ומן השילוני עשיה הבכור ובניו: בכר
ומן בני זרח יעואל ואחיהם שש
מאות ותשעים: ומן בני בנימן מאה
סלוא בן משלם בן הודויה בן
הסנאה: ויבניה בן ירחם ואלה
בן עזי בן מכרי ומשלם בן שפטיה
בן רעואל בן יבניה: ואחיהם
לתלדותם תשע מאות וחמשים ילד
וששה כל אלה אנשים ראשי
אבות לבית אבתיהם: ומן הכהנים
ידעיה ויהויריב ויכין: ועזריה בן
חלקיה בן משלם בן צדוק בן
מריות בן אחיטוב נגיד בית
האלהים: ועדיה בן ירחם בן
פשחור בן מלכיה ומעשי בן
עדיאל בן יחזרה בן משלם בן
משלמית בן אמר: ואחיהם
ראשים לבית אבותם אלף
ושבע מאות וששים גבורי חיל גבר
מלאכת עבדת בית האלהים: לאך
ומן הלוים שמעיה בן חשוב
בן עזריקם בן חשביה מן
בני מררי: ובקבקר חרש
וגלל ומתניה בן מיכה בן
זכרי בן אסף: ועבדיה בן
שמעיה בן גלל בן ידותון: וברכיה
בן אסא בן אלקנה היושב ישב
בחצרי נטופתי: והשערים
שלום ועקוב וטלמון ואחימן

in babilonē pp̄ d̄lictū
ſuū. Qui aūt habitaue-
runt primi in poſſeſſio
nibus & in vrbibus ſuis
iſrael & ſacerdotes & le
uite & nathiunei:
cōmorati ſunt in ieruſa
lē de filiis iuda
& de filiis beniamin.
De filiis quoqȝ ephraī
& manaſſe othei fili⁹
amiud filii emri:
filii omrai: filii bonni.
De filiis phares filii iu
da: & de ſilōi aſaia pri
mogenitus & filii eius.
De filiis āt zara: iehuel
& fratres eorū ſexcenti
nonaginta. Porro de
filiis beniamin:
ſalo filius moſollam fi
lii oduia filii
aſana & iobama filius
ieroam & helā
filius ozi filii mochori
& moſollā filius ſapha-
cie filii rahuel filii ieba
nie & fratres eorum
per familias ſuas non-
genti quinquaginta
ſex. Omnes hi prin-
cipes
cognationū p domos
patrū ſuorū. De ſacer-
dotib⁹ āt iedaia ioiarib
& iachī: azarias quoqȝ
filius helchie filii mo
ſollā filii ſadoch filii
meraioth filii achitob
pōtifex domus
dei. Porro adaias filius
ieroā filii
phaſor filii melchia &
maaſia filius
adihel filii iezra filii
moſollam filii
moſollamoth filii em-
mer fratres quoqȝ eorū
principes per familias
ſuas mille
ſeptigēti ſexagita for-
tiſſimi robore ad facien
dū opus miniſterii i do
mo dei.
De leuitis autē ſeme
ia filius aſſub &
filii ezricā filii aſebia
de
filiis merari. Bacha
char quoqȝ carpētarius
& galal & mathania fi-
lius micha: filii
zechri filii aſaph & ob
dia filius
ſemeie filii galal filii i
dithum & barachia
filius aza filii elcana q
habitauit
in atriis nethophati.
Ianitores autem
ſellum & achub & thel
mon & ahiman

in babylonē pp̄ delictum ſuum: qd̄ liuſte fece
ἐις βαβυλῶνα διὰ τὴν ἀσυνθεσίαν αὐτῶν, ἣν ἠδίκη
runt. ⁊ q̄ habitabant prius in poſſeſſioni
σαν. καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότεροι ἐν ταῖς κατασχέσε
bus ſuis in ciuitatib⁹ ſuis iſrael: ⁊ ſacer
σιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἰσραὴλ, καὶ ἱε-
dotes ⁊ leuite ⁊ nathinei. ⁊ in hieruſa
ρεῖς καὶ οἱ λευῖται καὶ οἱ ναθινεοι. καὶ ἐν ἱερουσα-
lem habitauerūt de filijs iuda: ⁊ de filijs
λὴμ κατῴκησαν ἐκ τῶν υἱῶν ἰούδα, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
beniamin: ⁊ de filiis ephraim ⁊ manaſſe. othi fili⁹
βενιαμίν, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν ἐφραὶμ καὶ μανασσῆ. ὀυθὶ υἱὸς
ſamiud filius ambri filij embri filii beniamin. de
σαμιοὺδ υἱὸς ἀμβρὶ υἱοῦ ἐμβρὶ υἱοῦ βενιαμίν. ἀπὸ τῶν
filiis phares: filii iuda. ⁊ de ſeloni: aſa
υἱῶν φάρες, υἱοῦ ἰούδα. καὶ ἀπὸ τοῦ σηλωνεί, ἀσα
ia primogenit⁹ eius: ⁊ filii eius. ⁊ de
ῒα ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. καὶ ἐκ τῶν
filiis zera: ieel ⁊ fratres eius ſexcenti ⁊
υἱῶν ζαρὰ, ἰεὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑξακόσιοι καὶ
nonaginta. ⁊ de filiis beniamin: ſalo filii⁹
ἐνενήκοντα. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν βενιαμίν, σαλὼ υἱὸς
moſollam filii oduia filii ſanaa: ⁊ iebnaa fili⁹
μοσολλὰμ υἱοῦ ὠδουΐα υἱοῦ σανaά, καὶ ἰεβναὰ υἱὸς
hieroam: ⁊ hi filii ozi: filii machiri ⁊ moſol
ἱεροάμ, καὶ οὗτοι υἱοὶ ὀζί, υἱοῦ μαχειρὶ καὶ μοσολ-
lam filii ſaphatia filii raguel filii iechonie: ⁊
λὰμ υἱοῦ σαφατία υἱοῦ ῥαγουὴλ υἱοῦ ἰεχονίου, καὶ οἱ
fratres eorū per ḡnatiões eorū nongenti ⁊
ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἐννακόσιοι καὶ
quinquaginta ſex. omnes hi principes p do-
πεντήκοντα ἕξ. πάντες οὗτοι πατριάρχαι κατ᾽ οἴ-
mū cognationū ſuaꝝ. ⁊ de ſacerdotib⁹ iodae ⁊
κον πατριῶν αὐτῶν. καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων ἰωδάε καὶ
iorib ⁊ ioachim: ⁊ azarias filius elcie filii
ἰωρείβ καὶ ἰωαχείμ, καὶ ἀζαρίας υἱὸς ἐλκίου υἱοῦ
moſollam filii ſadduc filii meraioth filii achitob:
μοσολλὰμ υἱοῦ σαδδοὺκ υἱοῦ μεραϊὼθ υἱοῦ ἀχιτώβ,
duces dom⁹ dei: ⁊ adaia filius hieroā fi
ἡγούμενοι οἴκου τοῦ θεοῦ. καὶ ἀδαΐα υἱὸς ἱεροὰμ υἱ-
lii phaſeur filii melchie. ⁊ maaſi filius adiel fi
οῦ φασσοὺρ υἱοῦ μελχίου. καὶ μαασαὶ υἱὸς ἀδιὴλ υἱ
lii ezera filii moſollam filii maſelimoth filii emmer:
οῦ ἐζερὰ υἱοῦ μοσολλὰμ υἱοῦ μασελιμὼθ υἱοῦ ἐμμήρ,
⁊ fratres eorū duces per domū familiaꝝ
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἡγούμενοι κατ᾽ οἶκον πατριῶν
ſuarū: mile ⁊ ſeptingenti ⁊ ſexaginta: for
αὐτῶν, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑξήκοντα, δυνα-
tes robore in opere miniſterij dom⁹ dei. ⁊ de
τοὶ ἰσχυῒ ἐν ἔργῳ δουλείας οἴκου τοῦ θεοῦ. καὶ ἐκ
leuitis: ſameas filius aſub filii ezricam filii
τῶν λευϊτῶν, σαμέας υἱὸς ἀσοὺβ υἱοῦ ἐζρικὰμ υἱοῦ
aſabia. de filiis merari ⁊ bacbacar ⁊ a-
ἀσαβία. ἐκ τῶν υἱῶν μεραρὶ καὶ βακβακὰρ καὶ ἀ-
res ⁊ galal. ⁊ matthanias filius micha filii zechri
ρὴς καὶ γαλαάλ. καὶ ματθανίας υἱὸς μιχὰ υἱοῦ ζεχρὶ
filii aſaph. ⁊ abdia filius ſamaia filii galal fi
υἱοῦ ἀσάφ. καὶ ἀβδία υἱὸς σαμαΐα υἱοῦ γαλαὰλ υἱ-
lii iduthun. ⁊ barachias fili⁹ aſa filii elcana q̄ ha
οῦ ἰδουθούν. καὶ βαραχίας υἱὸς ἀσὰ υἱοῦ ἐλκανὰ ὁ κα
bitabat in atriis netophati. ⁊
τοικῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ νετοφατί. καὶ οἱ
ianitores ſellum ⁊ accub ⁊ telmon ⁊
πυλωροὶ σελλοὺμ καὶ ἀκκοὺβ καὶ τελμὼν καὶ
achiman:
ἀχιμάν,

B

C

D

⁊ fratres eorū ſellum pīceps ⁊ vſq
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν σελλοὺμ ὁ ἄρχων καὶ ἕως
huc in porta regis ad oriente. hi
ὧδε ἐν τῇ πύλῃ τοῦ βασιλέως κατὰ ἀνατολάς. αὐ
ianitores in caſtra filiorū leui. ⁊
τοὶ οἱ πυλωροὶ εἰς τὰς παρεμβολὰς υἱῶν λευί. καὶ
ſellum filius core filij abiaſach filij core: ⁊
σελλοὺμ υἱὸς κορὲ υἱοῦ ἀβιάσαχ υἱοῦ κορέ, καὶ οἱ
fratres eius per domū cognationū ſuarū. cori=
ἀδελφοὶ αὐτοῦ κατ' οἶκον πατριῶν αὐτῶν. οἱ κορι=
ni ſup opera miniſterij cuſtodiētes veſti
τοὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς δουλείας φυλάσσοντες τὰ πρό
bula tabernaculi: ⁊ patres eorū ſup ca
θυρα τῆς σκηνῆς, καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τὴν πα
ſtra dn̄i cuſtodiētes introitū. ⁊ phi
ρεμβολὴν κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον. καὶ φι=
nees filius eleazar dux erat in ipſis coram
νεὲς υἱὸς ἐλεαζὰρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν
dn̄o. ⁊ poſt hec zacharias filius meſolla
κυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα ζαχαρίας υἱὸς μεσολλα=
mia ianitor porte tabnaculi teſtimonij.
μία πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
omnes hi electi in oſtiarios in
πάντες οὗτοι ἐκλελεγμένοι εἰς πυλωροὺς ἐν τοῖς
liminib⁹: ducenti duodecī iſti in ſuburba
σαθμοῖς, διακόσιοι δεκαδύο οὗτοι ἐν ταῖς ἐπαύλε

E

nis eorū: familia eorū ⁊ numeratio eo
σιν αὐτῶν, ἡ γενεὰ αὐτῶν καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐ=
rum. hos numerauit ⁊ cōſtituit dauid ⁊ ſamu
τῶν. τούτους ἠρίθμησε καὶ ἔστησε δαυὶδ καὶ σαμου
el vidēs in fide ipſorū. hi ⁊ filij eorū
ὴλ ὁ ὁρῶν ἐν τῇ πίστει αὐτῶν. αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν
in oſtijs dom⁹ dn̄i ⁊ domui taber
ἐπὶ τῶν πυλῶν οἴκου κυρίου καὶ τῷ οἴκῳ τῆς σκη=
naculi ad cuſtodiēdū p̄ vices in quattuor
νῆς τοῦ φυλάσσειν εἰς ἐφημερίας εἰς τοὺς τέσσαρας
ventos: ⁊ erant oſtiarij ad oriētem ⁊ ad
ἀνέμους, καὶ ἦσαν πυλωροὶ κατ' ἀνατολὰς καὶ κα
mare ⁊ auſtrū ⁊ aquilonē. ⁊ fratres
τὰ θάλασσαν καὶ νότον καὶ βορρᾶν. καὶ οἱ ἀδελφοὶ
eorū in viculis ſuis: vt venirēt in
αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν, ἔρχεσθαι εἰς τὰ
ebdomadas tēporū. vt venirent ad ſeptē
ἑβδομὰ τῶν καιρῶν, τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ
dies de tp̄e ad tēpus cū his: q̄m in
ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων, ὅτι ἐν
fide ſunt quattor potētes ianitorū ip
πίστει εἰσὶν οἱ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλωρῶν αὐ=
ſi leuite. ⁊ erāt ſup paſtophoria ⁊ ſup
τοὶ οἱ λευῖται. καὶ ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων καὶ ἐπὶ
theſauros domus dei ⁊ per gyrū do
τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ περικύκλω τοῦ οἴ
mus dei morabuntur: q̄m ſup ipſos cuſto
κου τοῦ θεοῦ αὐλισθήσονται, ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ φυλα=
dia eorū ⁊ ipſi ſup claues mane mane vt ape
κὴ αὐτῶν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρωῒ πρωῒ ἀνοί=
rirēt fores tēpli. ⁊ ex his ſup vaſa
γειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη

F

miniſterij: q̄m in numero inferent: ⁊ in
τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσοίσουσι, καὶ ἐν
numero efferent ea. ⁊ de ipſis cōſtituti ſup
ἀριθμῷ ἐξοίσουσιν αὐτά. καὶ ἐξ αὐτῶν καθεσαμένοι ἐπὶ τὰ
vaſa: ⁊ ſup omnia vaſa ſctā: ⁊ ſup ſi=
σκεύη, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σε
milam ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ thus ⁊
μιδάλεως καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ λιβάνου καὶ τῶν
aromata. ⁊ a filijs ſacerdotū erāt vnguētarij
ἀρωμάτων. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ
vnguēti in aromatib⁹. ⁊ matthathias ex leui=
τοῦ μύρου ἐν τοῖς ἀρώμασι. καὶ ματταθίας ἐκ τῶν λευΐ=
tis hic primogenitus ſellum corite
των οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ σελλοὺμ τῷ κορειτῇ

& frater eorū ſellū prīceps vſq ad illud tēpus in porta regis ad oriētem obſeruabant per vices ſuas de filiis leui. Sellum vero filius chore filii abiaſaph filii chore cū frībus ſuis & domo prīs ſui. Hi ſunt chorite ſup opa miniſterii cuſtodes veſtibulorum tabernaculi & familie eorū per vices caſtrorū dn̄i cuſtodiētes introitū. Finees autem filius eleazar erat dux eorū coram domino. Porro zacharias filius moſollamia ianitor porte tabernaculi teſtimonii. Oēs hi electi in oſtiarois per portas ducenti duodecim: & deſcripti in villis ppriis: quos conſtituerunt dauid & ſamuel vidēs in fide ſua tam ipſos q̄ filios eorū in oſtiis domus domini & in tabernaculo vicibus ſuis. Per quattuor ventos erant oſtiarii. ideſt ad orietē & ad occidētem & ad aquilonē & ad auſtrū. Frēs āt eorū in viculis morabātur & vēiebant in ſabbatis ſuis de tp̄e vſq ad tempus. His qttuor leuitis credītus erat oīs numerus ianitorum: & erant ſuper exedras & theſauros dom⁹ domini. Per gyrū quoq templi domini morabantur in cuſtodiis ſuis vt cū tp̄s fuiſſet ipſi mane aperirēt fores. De eorū grege erant & ſuper vaſa miniſterii: ad numerū ei & īferebantur vaſa & efferebātur. De ipſis & qui credita habebant vtenſilia ſanctuarii preerant ſile & vino & oleo et thuri & aromatibus. Filii autem ſacerdotū vnguēta ex aromatibus cōficiebāt. Et mathatias leuites primogenitus ſellum chorite prefectus erat

וַאֲחִיהֶם שַׁלּוּם הָרֹאשׁ׃ וְעַד הֵנָּה
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה
הַשֹּׁעֲרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ וְשַׁלּוּם
בֶּן קוֹרֵא בֶּן אֶבְיָסָף בֶּן קֹרַח
וְאֶחָיו לְבֵית אָבִיו הַקָּרְחִים עַל
מְלֶאכֶת הָעֲבוֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים
לָאֹהֶל וַאֲבֹתֵיהֶם עַל מַחֲנֵה
יְהוָה שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא׃ וּפִינְחָס בֶּן
אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים
יְהוָה עִמּוֹ׃ זְכַרְיָה בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה
שֹׁעֵר פֶּתַח לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ כֻּלָּם
הַבְּרוּרִים לְשֹׁעֲרִים בַּסִּפִּים
מָאתַיִם וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה
בְחַצְרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יִסַּד
דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם׃
וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל הַשְּׁעָרִים לְבֵית
יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת׃
לְאַרְבַּע רוּחוֹת יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים
מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃
וַאֲחֵיהֶם בְּחַצְרֵיהֶם לָבוֹא
לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל עֵת
עִם אֵלֶּה׃ כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה
אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם
הַלְוִיִּם וְהָיוּ עַל הַלְּשָׁכוֹת וְעַל
הָאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּסְבִיבוֹת
בֵּית הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי עֲלֵיהֶם
מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל הַמַּפְתֵּחַ
וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל כְּלֵי
הָעֲבוֹדָה כִּי בְמִסְפָּר יְבִיאוּם
וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים
עַל הַכֵּלִים וְעַל כָּל כְּלֵי
הַקֹּדֶשׁ וְעַל הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן
וְהַלְּבוֹנָה וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן בְּנֵי
הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת
לַבְּשָׂמִים׃ וּמַתִּתְיָה מִן הַלְוִיִּם
הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי

זרח
חנה
ספף
בוא
נגד פנה
שער עד
ברר
יחש
אמן
שמר
רבע היה
זרח צפן
יום
גבר
היה
אצר סבב
לון
פתח
כלה
עבד ספר
בוא יצא
מנה
לבן
רקח
בכר

Digitized by Google

עָשָׂה אָמַן | בֶּאֱמוּנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים: וּמִן
בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן אֲחֵיהֶם עַל לֶחֶם
עָרַךְ כּוּן | הַמַּעֲרֶכֶת לְהָכִין שַׁבַּת שַׁבָּת: וְאֵלֶּה
שִׁיר | הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם
פָּטַר | בַּלְּשָׁכֹת פְּטוּרִים כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה
לָאַךְ | עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה: אֵלֶּה רָאשֵׁי
יָלַד | הָאָבוֹת לַלְוִיִּם לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים
אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלָ͏ִם: וּבְגִבְעוֹן
יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן יְעוּאֵל וְשֵׁם
אִישׁ | אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה: וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן
וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב: וּגְדוֹר
וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה וּמִקְלוֹת: וּמִקְלוֹת
יָלַד | הוֹלִיד אֶת שִׁמְאָם וְאַף הֵם נֶגֶד
אָח | אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַ͏ִם עִם
אֲחֵיהֶם: וְנֵר הוֹלִיד אֶת קִישׁ וְקִישׁ
הוֹלִיד אֶת שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד
אֶת יְהוֹנָתָן וְאֶת מַלְכִּי שׁוּעַ
וְאֶת אֲבִינָדָב וְאֶת אֶשְׁבָּעַל: וּבֶן
יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִי בַעַל
הוֹלִיד אֶת מִיכָה: וּבְנֵי מִיכָה
פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ וְאָחָז הוֹלִיד
אֶת יַעְרָה וְיַעְרָה הוֹלִיד אֶת
עָלֶמֶת וְאֶת עַזְמָוֶת וְאֶת זִמְרִי
וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת מוֹצָא: וּמוֹצָא
הוֹלִיד אֶת בִּנְעָא וּרְפָיָה בְנוֹ
אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ: וּלְאָצֵל
שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
עַזְרִיקָם בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה בְּנֵי אָצַל:

Cap.x. וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ
לָחַם | בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ יִשְׂרָאֵל
נוּס | מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים
פָּנָה נָפַל | בְּהַר גִּלְבֹּעַ: וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים
דָּבַק | אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו
נָכָה | וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת יוֹנָתָן וְאֶת
אֲבִינָדָב וְאֶת מַלְכִּי שׁוּעַ

eorū q̄ in ſartagine friz gebantur. Porro de filiis caath fratribus eorum ſup panes erant ppoſitiōis vt ſp nouos p ſingula ſabbata p̄pparent. Hi ſunt pricipes cātorū p familias leuitarū q in exedris morabantur: ita vt die ac nocte iugiter ſuo miniſterio deſeruirent. Capita leuitarum per familias ſuas principes manſerūt in ieruſalem. In gabaon autem commorati ſunt pater gabaon iahie: & nomē vxoris eius maacha. Filius primogenitus eius abdō & ſur & cis & baal & ner & nadab gedor quoqꝫ & achio & zacharias & macelloth. Porro macelloth gēuit ſemmaā. Iſti habitauerūt e regiōe fratrū ſuorū in ieruſalem cum fratribus ſuis. Ner aūt genuit cis: & cis genuit ſaul. Et ſaul genuit ionathā & melchiſue & abinadab & eſbaal. Filius autem ionathan miribaal: & miribaal genuit micha. Porro filii micha: phitō & melech & thara & ahaz. Ahaz autem genuit iara: & iara genuit alamath & azmoth & zamri. zamri autem genuit moſa: moſa vero genuit baana cuius filius raphaia genuit elaſa: de quo ortus eſt aſel. Porro aſel ſex filios hūit his nominibus: ezricā bochru hiſmael ſaria obdia anan: hi filii aſel. 10.

Philiſtiim autem pugnabant cōtra iſrael: fugerūtqꝫ filii iſrael palestinos: & ceciderūt vulnerati in mōte gelboe. Cūqꝫ appropinquaſſent philiſtei perſequentes ſaul & filios eius: percuſſerunt ionathan & amiadab & melchiſue

in fide ſup opera ſacrificij ſartaginis
ἐν τῇ πίσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου
eoꝝ q̄ frigebāt ſartagīe. ꝛ baneas caathetes de fratri
τῶν τηγανισῶν. καὶ βανέας ὁ καθίτης ἐκ τῶν ἀδελ
bus eorū in panibus ꝓpoſitiōis: vt
φῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ
prepararent ſabbatum ſcd̄m ſabbatū. ꝛ hi
ἑτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. καὶ οὗτοι
cantores principes familiarū leuitaꝝ:
ψαλτωδοὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν λευιτῶν,
in paſtophorio ordinati in vices: qm̄
ἐν τῷ πασοφορίῳ διατεταγμένοι εἰς ἐφημερίας, ὅτι
die ꝛ nocte in ipſis in opibus. hi
ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. οὗτοι
principes cognationū leuitaꝝ. per familias ſu
ἄρχοντες πατριῶν τῶν λευιτῶν. κατὰ γενέσεις αὐ 3.8.c.
as principes hi habitauerūt in hiaruſalem.
τῶν ἄρχοντες οὗτοι κατῴκησαν εἰς ἱερουσαλήμ.
ꝛ in gabaon habitauit pater gabaon ieiel:
καὶ ἐν γαβαὼν κατῴκησεν πατὴρ γαβαὼν ἰεϊὴλ,
ꝛ nomē vxori eius maacha: ꝛ filius ei⁹
καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μααχά, καὶ υἱὸς αὐτοῦ G
primogenitus abdon ꝛ ſur ꝛ cis ꝛ bael ꝛ
ὁ πρωτότοκος ἀβδὼν καὶ σοὺρ καὶ κὶς καὶ βαὲλ καὶ
ner ꝛ nadab: ꝛ geddoꝛ ꝛ fratres eius:
νὴρ καὶ ναδάβ, καὶ γεδδὼρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
ꝛ zechri: ꝛ maceloth q̄ genuit ſamaan. ꝛ
καὶ ζεχρί, καὶ μακελὼθ ὁ γεννήσας τὸν σαμαάν. καὶ
iſti in medio fratrum ſuoꝝ habitauerūt
οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκησαν
in hieruſalem cum fratribus ſuis. ꝛ ner
ἐν ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. καὶ νὴρ
genuit cis: ꝛ cis genuit ſaul: ꝛ
ἐγέννησε τὸν κίς, καὶ κὶς ἐγέννησε τὸν σαούλ, καὶ
ſaul genuit ionatham ꝛ melchi
σαοὺλ ἐγέννησε τὸν ἰωναθὰμ καὶ τὸν μελχι-
ſue ꝛ abinadab ꝛ iſbaal. ꝛ
σουὲ καὶ τὸν ἀβιναδὰβ καὶ τὸν ἰσβαάλ. καὶ
filius ionathan meribaal: ꝛ meribaal ge
υἱὸς ἰωναθὰν μεριβαάλ, καὶ μεριβαὰλ ἐγέννη-
nuit micha. ꝛ filij macha: phithō ꝛ melchiel
σε τὸν μιχά. καὶ υἱοὶ μαχά, φιθὼν καὶ μελχιὴλ
ꝛ tharaa ꝛ azaz. ꝛ azaz genuit ioda:
καὶ θαραὰ καὶ ἀζάζ. καὶ ἀζὰζ ἐγέννησε τὸν ἰωδά,
ꝛ ioda genuit alemeth ꝛ aſmoth ꝛ
καὶ ἰωδὰ ἐγέννησε τὸν ἀλεμὲθ καὶ τὸν ἀσμὼθ καὶ
zabri: ꝛ zabri genuit moſa: ꝛ mo
τὸν ζαβρί, καὶ ζαβρὶ ἐγέννησε τὸν μωσά, καὶ μω
ſa genuit banaa. rapha filius eius: elcaſa
σὰ ἐγέννησε τὸν βαναά. ῥαφὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἐλεασὰ
filius eius: aſel filius eius. ꝛ aſel ſex
υἱὸς αὐτοῦ, ἀσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ τῷ ἀσὴλ ἓξ
filij: ꝛ hec nomina eoꝝ: ezricam pri
υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἐζρικὰμ πρω
mogenit⁹ eius: ꝛ iſmael ꝛ ſaaria ꝛ ab
τότοκος αὐτοῦ, καὶ ἰσμαὴλ καὶ σααρία καὶ ἀβ
dia ꝛ anan: hi filij aſel.
δία καὶ ἀνάν, οὗτοι υἱοὶ ἀσήλ. Ca.10.

Et philiſthijm pugnauerūt cōtra iſrael: A
Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς τὸν ἰσραήλ,
ꝛ fugit vir iſrael a facie phili 1.Reg.
καὶ ἔφυγεν ἀνὴρ ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύ 31.b.
ſthijm: ꝛ ceciderūt vulnerati in mōte gelbue.
λων, καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἐν ὄρει γελβουέ.
ꝛ perſecuti ſunt philiſtei poſt ſaul ꝛ
καὶ κατεδίωξαν οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω σαοὺλ καὶ
poſt filios eius ꝛ ꝑcuſſerūt phili
ὀπίσω τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυ
ſthijm ionathan ꝛ abinadab ꝛ melchiſue
λοι τὸν ἰωναθὰν καὶ τὸν ἀβιναδὰβ καὶ τὸν μελχισουὲ

Digitized by Google

filios ſaul. ⁊ aggrauatũ e bellum cõtra ſaul:
υἱοὺς τ̃ σαοὺλ. καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ σαοὺλ,
⁊ inuenerũt eũ ſagittarij in arcubus: ⁊ vulnerat⁹ e
B καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ τοξεύοντες ἐν τόξοις, καὶ ἐπροσπάθη
Judic. de arcub⁹. ⁊ dixit ſaul tollẽti arma
9.g. ἀπὸ τῶν τόξων. καὶ εἶπε σαοὺλ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη
1.Reg. ſua: euagina gladium tuũ ⁊ interfice me
31.b. αὐτοῦ, σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἐκκέντησόν με
in eo: ne forte veniãt incircũciſi hi: ⁊
ἐν αὐτῇ, μήποτε ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι, καὶ
illudãt mihi. ⁊ nõ voluit tollens arma e=
ἐμπαίξωσί μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐ
ius: q̃m timebat valde. ⁊ accepit ſaul gla
τοῦ, ὅτι ἐφοβεῖτο σφόδρα. καὶ ἔλαβε σαοὺλ τὴν ῥομ
dium ⁊ irruit in eum. ⁊ vidit tollẽs arma
φαίαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτήν. καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη
eius: ꝙ mortu⁹ eẽt ſaul: ⁊ irruit ⁊ ipſe
αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε σαοὺλ, καὶ ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς
in gladium ſuũ: ⁊ mortu⁹ eſt. ⁊ obijt
ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἀπέθανεν
ſaul ⁊ tres filij ei⁹ ⁊ tota domus illius pa
σαοὺλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ὅλος ὁ οἶκος αὐτοῦ ὁμο
riter mortui ſũt. ⁊ videt ois vir q̃ in val
θυμαδὸν ἀπέθανον. καὶ εἶδον πᾶς ἀνὴρ ὁ ἐν τῇ κοιλά=
le: ꝙ fugit iſrael: ⁊ ꝙ mortu⁹ eſt ſaul ⁊ filij
δι, ὅτι ἔφυγεν ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἀπέθανε σαοὺλ καὶ υἱοὶ
eius: ⁊ reliquerũt vrbes ſuas ⁊ fugerũt.
C αὐτοῦ, καὶ κατέλειπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον.
⁊ venerũt philiſtijm ⁊ habitauerũt in eis. ⁊ fa=
καὶ ἦλθον οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. καὶ ἐγέ
ctũ e in craſtino venerũt philiſtijm vt ſpoliarẽt
νετο τῇ ἐπαύριον ἦλθον οἱ ἀλλόφυλοι τ̃ σκυλεῦσαι τοὺς
ceſos: ⁊ iuenerũt ſaul ⁊ filios eius ia=
τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν σαοὺλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτ̃ πε
centes in mõte gelbue: ⁊ denudauerũt eũ:
πτωκότας ἐν τῷ ὄρει τῷ γελβουέ, καὶ ἐξέδυσαν αὐτόν,
⁊ tulerũt caput eius ⁊ arma eius. ⁊ miſerunt
καὶ ἦραν τὴν κεφαλὴν αὐτ̃ καὶ τὰ σκεύη αὐτ̃. καὶ ἐξαπέστειλαν
philiſtijm in terrã philiſtijm in circuitu vt denunciarẽt
οἱ ἀλλόφυλοι εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ τ̃ εὐαγγελίσασθαι
in domib⁹ idolorũ ſuorũ pplo ſuo. ⁊
ἐν τοῖς οἴκοις τῶν εἰδώλων αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ αὐτῶν. καὶ
poſuerũt arma eius in domo dei ſui: ⁊ ca
ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτ̃ ἐν τῷ οἴκῳ τ̃ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τὴν κε
put ei⁹ affixerũt in domo dagon. ⁊ audierũt om=
φαλὴν αὐτ̃ ἔπηξαν ἐν τῷ οἴκῳ δαγών. καὶ ἤκουσαν πάν
D nes habitatores iabes galaad oia q̃ fece=
τες οἱ κατοικοῦντες ἰαβὴς τῆς γαλαὰδ πάντα ἃ ἐποί
runt philiſtijm ſaul ⁊ filijs eius ⁊
ησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτ̃ καὶ τῷ
iſrael: ⁊ cõſurrexerũt de galaad ois vir fortis:
ἰσραὴλ, καὶ ἀνέστησαν ἐκ γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατός,
⁊ venerũt ⁊ tulerũt cadauer ſaul ⁊ cadauera
καὶ ἦλθον καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα σαοὺλ καὶ τὰ σώματα τῶν
filioꝝ eius: ⁊ detulerũt ea in iabes: ⁊ ſepelierũt oſſa
υἱῶν αὐτ̃, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς ἰαβὴς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστᾶ
eorũ ſub quercu in iabes: ⁊ ieiunauerũt ſeptẽ dies.
αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρῦν ἐν ἰαβὴς, καὶ ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας.
⁊ mortu⁹ eſt ſaul in iniq̃tatib⁹ ſuis quas iniq̃ fecit i
καὶ ἀπέθανε σαοὺλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτ̃ αἷς ἠνόμησεν ἐν
dño ſecũdũ ſmonẽ dñi: q̃m nõ cuſtodiuit eum:
κυρίῳ κατὰ τὸν λόγον κυρίου, διότι οὐκ ἐφύλαξεν αὐτόν,
⁊ q̃m interrogauit in ventriloqua vt conſuleret: ⁊ nõ
καὶ ὅτι ἐπηρώτησεν ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τ̃ ἐκζητῆσαι, καὶ οὐκ
conſuluit in dño: ⁊ interfecit eum: ⁊ trãſtulit
ἐξεζήτησεν ἐν κυρίῳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψε
regnum ei⁹ dauid filio ieſſe.
τὴν βασιλείαν αὐτ̃ τῷ δαυὶδ υἱῷ ἰεσσαί. Ca. 11.

Et cõgregati ſunt ois vir iſrl̃ ad dauid in chebron dicen
Καὶ συνηθροίσθησαν πᾶς ἀνὴρ ἰηλ̃ πρὸς δαδ̃ ἐν χεβρὼν λέγον
tes: ecce os tuũ ⁊ caro tua nos: etiam heri etiã nudi⁹ terti⁹
τες, ἰδοὺ ὀστοῦν σου καὶ σάρξ σου ἡμεῖς, καί γε ἐχθὲς καί γε τρίτης

filios ſaul. Et aggrauatum eſt prelium contra ſaul: inueneruntq̃ eum ſagittarii & vulnerauerunt iaculis. Et dixit ſaul ad armigerũ ſuũ. Euagina gladiũ tuũ & interfice me: ne forte veniant incircunciſi iſti & illudant mihi. Noluit aũt armiger ei⁹ hoc facere timore pterritus. Arripuit ergo ſaul enſem & irruit in eũ. Qđ cũ vidiſſet armiger eius videlicet mortuũ eſſe ſaul: irruit etiam ipſe in gladiũ ſuũ: & mortuus eſt. Interiit ergo ſaul & tres filii eius: & oĩs domus illius pariter cõcidit. Qđ cũ vidiſſent viri iſrl̃ q̃ hitabãt in cãpeſtrib⁹ fugerũt: & ſaul & filiis eius mortuis dereliq̃runt vrbes ſuas & huc illucq̃ diſpſi ſũt: veneruntq̃ philiſtiim & hitauerunt i eis. Die igitur altero detrahẽtes philiſtiim ſpolia ceſorũ: iuenerũt ſaul & filios eius iacentes in monte gelboe. Cunq̃ ſpoliaſſent eum & amputaſſent caput armiſq̃ nudaſſent: miſerunt in terram ſuam vt circũferretur & oſtẽderetur idolorũ templis & populis. Arma autẽ eius cõſecrauerũt in fano dei ſui: & corp⁹ affixerũt in tẽplo dagon. Hoc cũ audiſſent viri iabes galaad omnia ſcilicet que philiſtiim fecerant ſuper ſaul. cõſurrexerũt ſinguli virorũ fortiũ: & tulerunt cadauera ſaul & filiorũ eius: attuleruntq̃ ea in iabes: & ſepelierunt oſſa eorum ſubter q̃rcũ q̃ erat in iabes: & ieiunauerũt ſeptẽ diebus. Mortuus eſt ergo ſaul pp iniq̃tates ſuas eo ꝙ puaricatus ſit mãdatũ dñi q̃đ pcepat: & nõ cuſtodierit illđ: ſed inſup etiã phitoniſſam cõſulerit nec ſpauerit i dño: pp q̃đ interfecit eum: & trãſtulit regnum eius ad dđ filiũ iſai. 11.

Congregat⁹ eſt igitur ois iſrl̃ ad dđ i hebron dicens. Os tuũ ſumus & caro tua: heri quoq̃ & nudiuſtertius

כבד בני שאול׃ ותכבד המלחמה על
מצא ירה שאול וימצאהו המורים בקשת
חול אמר ויחל מן היורים׃ ויאמר שאול אל
כלה נשא כליו שלף חרבך ודקרני בה
בוא עלל פן יבאו הערלים האלה והתעללו
בי ולא אבה נשא כליו כי ירא
לקח מאד ויקח שאול את החרב ויפל
ראה מות עליה׃ וירא נשא כליו כי מת
שאול ויפל גם הוא על החרב
וימת׃ וימת שאול ושלשת בניו
וכל ביתו יחדו מתו׃ ויראו כל איש
נוס ישראל אשר בעמק כי נסו וכי מתו
עזב עיר שאול ובניו ויעזבו עריהם וינסו
היה ויבאו פלשתים וישבו בהם׃ ויהי
ממחרת ויבאו פלשתים לפשט
מצא את החללים וימצאו את שאול
ואת בניו נפלים בהר גלבע׃
פשט נשא ויפשיטהו וישאו את ראשו ואת
שלח כליו וישלחו בארץ פלשתים
סבב סביב לבשר את עצביהם ואת
שום העם׃ וישימו את כליו בית אלהיהם
גלל ואת גלגלתו תקעו בית דגון׃
שמע וישמעו כל יביש גלעד את כל
אשר עשו פלשתים לשאול׃
קום ויקומו כל איש חיל וישאו את
בוא גופת שאול ואת גופת בניו ויביאום
קבר יבישה ויקברו את עצמותיהם תחת
צום יום האלה ביבש ויצומו שבעת ימים׃
מות וימת שאול במעלו אשר מעל
ביהוה על דבר יהוה אשר לא
דרש שמר וגם לשאול באוב לדרוש׃
מות סבב ולא דרש ביהוה וימיתהו ויסב את
מלך המלוכה לדויד בן ישי׃

Cap. xi. ויקבצו כל ישראל אל דויד חברונה
קבץ לאמר הנה עצמך ובשרך
תמל אנחנו׃ גם תמול גם שלשום

Digitized by Google

גם בהיות שאול מלך אתה היה היה
המוציא והמביא את ישראל יצא בוא
ויאמר יהוה אלהיך לך אתה תרעה אמר רעה
את עמי את ישראל ואתה תהיה היה
נגיד על עמי על ישראל: ויבאו כל נגד בוא
זקני ישראל אל המלך חברונה
ויכרת להם דויד ברית בחברון לפני כרת ברת
יהוה וימשחו את דויד למלך על פנה משח
ישראל כדבר יהוה ביד שמואל:
וילך דויד וכל ישראל ירושלם
היא יבוס ושם היבוסי ישבי
הארץ: ויאמרו ישבי יבוס לדויד
לא תבוא הנה וילכד דויד את בוא לכד
מצודת ציון היא עיר דויד: ויאמר צוד
דויד כל מכה יבוסי בראשונה נכה
יהיה לראש ולשר ויעל בראשונה שור עלה
יואב בן צרויה ויהי לראש: וישב היה
דויד במצד על כן קראו לו
עיר דויד: ויבן העיר מסביב בנה סבב
מן המלוא ועד הסביב ויואב מלא
יחיה את שאר העיר: וילך דויד חיה
הלוך וגדול ויהוה צבאות עמו: גדל
ואלה ראשי הגבורים אשר לדויד
המתחזקים עמו במלכותו עם כל חזק
ישראל להמליכו כדבר יהוה מלך
על ישראל: ואלה מספר ספר
הגבורים אשר לדויד ישבעם בן גבר
חכמוני ראש השלושים הוא שלש
עורר את חניתו על שלש חנה
מאות חלל בפעם אחת: ואחריו מאה
אלעזר בן דודו האחוחי הוא
בשלשה הגבורים: הוא היה עם
דויד בפס דמים והפלשתים
נאספו שם למלחמה ותהי אסף לחם
חלקת השדה מלאה ׳׳׳ היה
שעורים והעם נסו מפני שער נוס

cum adhuc regnaret ſaul: tu eras qui educebas & introducebas iſrael. Tibi enĩ dixit dñs deus tuus. Tu paſces populũ meũ iſrael: & tu eris princeps ſuper eum. Venerunt ergo omnes maiores natu iſrael ad regem in hebron: & iniit dauid cũ eis fedus coram domino. Vnxeruntq́ eum regem ſuper iſrael iuxta ſermonem dñi quē locutus eſt in manu ſamuel. Abiit quoq́ dd̃ & oĩs iſrael in ieruſalē. Hec eſt iebus: vbi erant iebuſei hitatores terre. Dixerũtq́ q hĩtabãt in ieb⁹ ad dd̃. Nõ ingredieris huc. Porro dauid cepit arcem ſion que eſt ciuitas dauid. Dixitq́. Oĩs qui percuſſerit iebuſeum in primis: erit princeps & dux. Aſcendit igitur prim⁹ ioab filius ſaruie & factus eſt pͥceps. Habitauit aũt dauid in arce: & idcirco appellata eſt ciuitas dauid. Edificauitq́ vrbē in circuitu a mello vſq́ ad gyrũ. Ioab autem reliqua vrbis extruxit. Proficiebatq́ dd̃ vadēs & creſcēs: & dominus exercituum erat cũ eo. Hi principes virorũ fortium dauid qui adiuuerunt eũ vt rex fieret ſuper omnem iſrael iuxta verbũ dñi qd̃ locutus ē ad iſrael: & iſte numerus robuſtorũ dauid. Ieſbaam filius ahamoni princeps inter triginta. Iſte leuauit haſtam ſuã ſup trecentos vulneratos vna vice. Et poſt eum eleazar filius patrui eius ahoites qui erat inter tres potentes. Iſte fuit cum dauid in aphecdomim quando philiſtiim cõgregati ſunt ad locũ illum in prelium. Et erat ager regionis illius plenus ordeo: fugeratq́ populus a facie

exiſtēte ſaul rege: tu eras q̃ itroducebas ⁊ edu
ὄντος σαοὺλ βασιλέως, σὺ ἦσθα ὁ εἰσάγων καὶ ἐξά- 2.Reg. 5.a.
cebas iſrael. ⁊ dixit tibi dñs deus tuus: tu pa-
γων τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπέν σοι κύριος ὁ θεός σου, σὺ ποι-
ſces pplm meũ iſrael: ⁊ tu eris in prin
μανεῖς τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγού-
cipē ſup pplm meũ iſrael. ⁊ venerũt omnes
μενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἰσραήλ. καὶ ἦλθον πάντες οἱ
ſeniores iſrael ad regem in chebron:
πρεσβύτεροι ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς χεβρών,
⁊ diſpoſuit eis rex dauid fedus in che
καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς δαυὶδ διαθήκην ἐν χε-
bron corã dño. ⁊ vnxerunt dauid in re
βρὼν ἔναντι κυρίου. καὶ ἔχρισαντο δαυὶδ εἰς βα-
gem ſup iſrael ẜm verbũ dñi per manũ ſa
σιλέα ἐπὶ ἰσραὴλ κατὰ λόγον κυρίου διὰ χειρὸς σα-
muel. ⁊ tulit rex dauid ⁊ oĩs iſ-
μουήλ. καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς δαυὶδ καὶ πᾶς ἰσ-
rael in hieruſalem: hec iebus: ⁊ illic iebu B
ραὴλ εἰς ἱερουσαλήμ, αὕτη ἰεβοῦς, καὶ ἐκεῖ οἱ ἰεβου-
ſei habitatores terre. ⁊ dixerũt habitato
σαῖοι οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. καὶ εἶπον οἱ κατοικοῦν-
res iebus dauid: nõ ingredieris huc. ⁊ ce
τες ἰεβοὺς τῷ δαυίδ, οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. καὶ προκα-
pit dauid arcem ſion: hec ciuitas
τελάβετο δαυὶδ τὴν περιοχὴν σιών, αὕτη ἡ πόλις
dauid. ⁊ dixit dauid: oĩs q̃ pcuſſerit iebuſeum in
δαυίδ. καὶ εἶπεν δαυίδ, πᾶς τύπτων ἰεβουσαῖον ἐν
primis: erit in principē ⁊ in ducem. ⁊ aſcē
πρώτοις, ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς στρατηγόν. καὶ ἀνέ-
dit in eam ioab filius ſaruia in primis: ⁊ fa
βη ἐπ᾽ αὐτὴν ἰωὰβ υἱὸς σαρουΐα ἐν πρώτοις, καὶ ἐγέ-
ct⁹ ē in principē: ⁊ habitauit dauid in arce.
νετο εἰς ἄρχοντα, καὶ ἐκάθισε δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ.
pp hoc appellauit eã ciuitatē dauid. ⁊ edifi
διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὴν πόλιν δαυίδ. καὶ ᾠκοδό-
cauit dauid ciuitatē in circuitu: ab arce
μησε δαυὶδ τὴν πόλιν κυκλόθεν, ἀπὸ τῆς ἄκρας
⁊ vſq́ ad gyrum: ⁊ ioab fouit
καὶ ἕως τοῦ κύκλου, καὶ ἰωὰβ περιεποιήσατο τὸ
reliquũ vrbis. ⁊ ibat dauid proce
λοιπὸν τῆς πόλεως. καὶ ἐπορεύετο δαυὶδ πορευό-
dens ⁊ creſcens: ⁊ dñs omnipotens
μενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ
cum eo. ⁊ hi principes potentiũ: q̃
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν, οἳ
fuerũt dauid: adiuuantes cum eo in
ἦσαν τῷ δαυίδ, οἱ ἀντεχόμενοι μετ᾽ αὐτοῦ ἐν τῇ
regno eius cũ oĩi iſrael vt regna
βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς ἰσραὴλ τοῦ βασι-
re facerēt eũ ẜm verbũ dñi ſup iſrael.
λεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐπὶ ἰσραήλ.
⁊ iſte numerus potētiũ dauid: ieſba
καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν δαυίδ, ἰεσβα-
an fili⁹ acemoni primus ex triginta: iſte euagi
ὰν υἱὸς ἀχεμονὶ πρῶτος τῶν τριάκοντα, οὗτος ἐσπά-
nauit gladium ſuũ in trecentos vul
σατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυ-
neratos ſemel. ⁊ poſt eum eleazar filius do
ματίας εἰσάπαξ. καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐλεάζαρ υἱὸς δω-
dai patrui eius: hic fuit in tribus
δαῒ πατραδέλφου αὐτοῦ, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ
potentib⁹. hic fuit cum dauid in phaſdamiz.
δυνατοῖς. οὗτος ἦν μετὰ δαυὶδ ἐν φασοδαμίμ.
⁊ philiſthijm cõgregati ſunt illic ad bellum:
καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον,
⁊ erat pars agri plena ordeo ⁊ ppls
καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν καὶ ὁ λαὸς
fugit a facie C
ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου

philiſtinorū. ⁊ ſtetit in medio partis: ⁊
τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ
ſaluauit eam: ⁊ percuſſit philiſteos: ⁊
ἔσωσεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ
fecit dñs ſalutem magnā. ⁊ deſcēderūt
ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. καὶ κατέβησαν
tres de tribus pꝛīcipib⁹ ad petrā ad dauid:
τρεῖς ἐκ τῶν τριῶν ἀρχῶν εἰς τὴν πέτραν πρὸς δαδ,
ad ſpeluncā odolaam. ⁊ caſtra phi
εἰς τὸ σπήλαιον ὀδολαάμ. καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν ἀλ
D liſtinorū caſtrametata ſunt in valle gigan
λοφύλων παρεμβεβλήκει ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάν-
2.Reg. tum. ⁊ dauid tunc in pꝛeſidio: ⁊ ſta
23.b. των. καὶ δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύ-
tio philiſtinoꝝ tunc in bethleem. ⁊ deſide
στημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν βηθλεέμ. καὶ ἐπεθύ
rauit dauid ⁊ dixit: quis potabit me aqua de
μησε δαυὶδ καὶ εἶπεν, τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ
ciſterna bethleem que in poꝛta. ⁊ ruperūt
λάκκου βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ. καὶ διέρρηξαν οἱ
tres caſtra philiſtinorū: ⁊ aquati
τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὑδρεύ
ſunt aquā de ciſterna bethleem: q̄ erat in poꝛ
σαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου βηθλεέμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύ
ta: ⁊ ceperūt ⁊ venerūt ad dauid. ⁊ nō vo
λῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἦλθον πρὸς δαυίδ. καὶ οὐκ ἠθέ
luit dauid vt biberet eam. ⁊ libauit eam do
λησε δαυὶδ τοῦ πιεῖν αὐτό. καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυ
mino ⁊ dixit: ꝓpitius mihi deus vt facerem verbū
ρίῳ καὶ εἶπεν, ἵλεώς μοι ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα
hoc: ſi ſāguinē viroꝝ iſtoꝝ bibā in ani
τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυ
E mab⁹ ſuis: qm̄ in aiabus ſuis attulerūt e=
χαῖς αὐτῶν; ὅτι ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν ἤνεγκαν αὐ
am: ⁊ nō voluit bibere eam. hec fece
τό, καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίη
runt tres potētes. ⁊ abeſſai frater io
σαν οἱ τρεῖς δυνατοί. καὶ ἀβεσαὶ ὁ ἀδελφὸς ἰω=
ab: hic erat pꝛīceps triū: hic euaginauit
άβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο
gladium ſuum cōtra trecentos vulneratos
τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας
in tpe vno. hic erat noīatus in tribus: de
ἐν καιρῷ ἑνί. οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν τοῖς τρισίν, ἀπὸ
tribus ſup duos glorioſus: ⁊ fact⁹ eſt e=
τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἔνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐ=
is in pꝛincipē: ⁊ vſq; ad tres nō puenerat.
τοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο.
⁊ baneas filius ioiade filius viri potētis: mul=
καὶ βανέας υἱὸς ἰωαδὲ υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολ
ta opa ei⁹ de cabſeel: ipſe percuſſit
λὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπὸ καβσεήλ, αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς
duos ariel moab: ⁊ hic deſcēdit ⁊ percuſ
δύο ἀριὴλ μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάτα=
ſit leonem in ciſterna in die niuis: ⁊
ξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος, καὶ
hic percuſſit virū egyptiū virū grā
οὗτος ἐπάταξεν τὸν ἄνδρα τὸν αἰγύπτιον ἄνδρα εὐ
dem quinq; cubitoꝝ: ⁊ in manu egyptij lan
μήκη πεντάπηχυ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ αἰγυπτίου δό
cea tāq̄ liciatoriū texentiū: ⁊ deſcēdit ad eum
ρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων, καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν
baneas in virga: ⁊ rapuit haſtā de ma
βανίας ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀφείλετο τὸ δόρυ ἐκ τῆς χει
F nu egyptij: ⁊ interfecit eum in
ρὸς τοῦ αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ
haſta ſua: hec fecit baneas filius ioia
δόρατι αὐτοῦ, ταῦτα ἐποίησε βανίας υἱὸς ἰωα=
de: ⁊ huic nomē in tribus potētibus:
δέ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς,
ſuper
ὑπὲρ τοὺς

philiſtinorum. Hi ſteterunt in medio agri & defenderūt eū. Cūq; pcuſſiſſet philiſteos dedit dñs ſalutē magnam populo ſuo. Deſcēderūt autē tres de triginta principibus ad petrā in q̄ erat dauid ad ſpeluncā odollam: quando philiſtiim fuerāt caſtrametati in valle raphaī. Porro dd̄ erat in preſidio: & ſtatio philiſtinorū in bethleē. Deſiderauit igitur dd̄ aquā: & dixit. O ſi quis daret mihi aquā de ciſterna bethleem que eſt in porta. Tres ergo iſti p media caſtra philiſtinorū prexerūt & hauſerunt aquā de ciſterna bethleē q̄ erat in porta & attulerūt ad dauid vt biberet. Qui noluit: ſed magis libauit illā domino dicēs. Abſit vt in conſpectu dei mei hoc faciam: & ſanguinē iſtorū virorū bibam: quia in piculo animarū ſuarū attulerūt mihi aquā. Et ob hāc cām̄ noluit bibere. Hec fecerūt tres robuſtiſſimi. Abiſai quoq; frater ioab ipſe erat princeps triū & ipſe leuauit haſtā ſuam contra trecentos vulneratos: & ipe erat inter tres noīatiſſimus: inter tres ſecundus inclytus & princeps eorū. Verūtñ vſq; ad tres primos nō puenerat. Banaia filii ioiade viri robuſtiſſimi q multa opa ppetrarat d capſeel: ipſe pcuſſit duos ariel moab. Et ipſe deſcendit & interfecit leonem in media ciſterna tempore niuis: & ipſe percuſſit virum egyptiū: cuius ſtatura erat quinq; cubitorum: & habebat lanceam vt liciatoriū texentiū. Deſcēdit igitur ad eū cū virga & rapuit haſtam quam tenebat manu & interfecit eū haſta ſua. Hec fecit banaia filius ioiade qui erat inter tres robuſtos nominatiſſimus: inter

פְלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצְּבוּ בְתוֹךְ הַחֶלְקָה
וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיּוֹשַׁע
יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלוֹשָׁה
מִן הַשְּׁלוֹשִׁים רֹאשׁ עַל הַצֻּר אֶל
דָּוִיד אֶל מְעָרַת עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה
פְלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָאִים׃
וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וּנְצִיב פְּלִשְׁתִּים
אָז בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּתְאָו דָּוִיד וַיֹּאמַר
מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית לֶחֶם
אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלשָׁה
בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ מַיִם
מִבּוֹר בֵּית לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר
וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל דָּוִיד וְלֹא אָבָה
דָוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסֵּךְ אֹתָם לַיהוָה׃
וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵאֱלֹהַי מֵעֲשׂוֹת
זֹאת הֲדַם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה
בְנַפְשׁוֹתָם כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֱבִיאוּם
וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ
שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים׃ וְאַבְשַׁי אֲחִי
יוֹאָב הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלשָׁה
וְהוּא עוֹרֵר אֶת חֲנִיתוֹ עַל שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת חָלָל וְלוֹ שֵׁם בַּשְּׁלוֹשָׁה׃
וּמִן הַשְּׁלוֹשָׁה בַשְּׁנַיִם נִכְבָּד וַיְהִי
לָהֶם לְשָׂר וְעַד הַשְּׁלשָׁה לֹא בָא׃
בְּנָיָה בֶן יְהוֹיָדָע בֶּן אִישׁ חַיִל רַב
פְּעָלִים מִן קַבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת
שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד
וְהִכָּה אֶת הָאֲרִי בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם
הַשָּׁלֶג׃ וְהוּא הִכָּה אֶת הָאִישׁ
הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה חָמֵשׁ
בָּאַמָּה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית
כִּמְנוֹר אֹרְגִים וַיֵּרֶד אֵלָיו
בַּשָּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת הַחֲנִית
מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃
אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע וְלוֹ
שֵׁם בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ מִן

יָצַב
נָצַל נָכָה
יָשַׁע שָׁלַשׁ
צוּר
חָנָה
מָצַד
אָוָה
שָׁקָה
בָּקַע
שָׁאַב
נָשָׂא בּוֹא
שָׁתָה נָסַךְ
אָמַר חָלַל
עָשָׂה
בּוֹא
עָשָׂה
גָּבַר אָח
חָנָה
מֵאָה
שָׁלַשׁ שָׁנָה
כָּבַד הָיָה
שׂוּר
נָכָה
אָרָה
מָדַד
מָנַר
גָּזַל
הָרַג
שָׁלַשׁ

Digitized by Google

השלושים הנו נכבד הוא ואל — הגה כבד
השלושה לא בא וישימהו דויד — בא שום
על משמעתו: וגבורי החילים — שמע גבר
עשהאל אחי יואב אלחנן בן דודו
מבית לחם: שמות ההרורי חלץ
הפלוני: עירא בן עקש התקועי
אביעזר הענתותי: סבכי החשתי
עילי האחוחי: מהרי הנטופתי חלד
בן בענה הנטופתי: איתי בן ריבי
מגבעת בני בנימן בניה הפרעתני:
חורי מנחלי געש אביאל הערבתי:
עזמות הבחרומי אליחבא
השעלבני: בני השם הגזוני
יונתן בן שגה ההררי אחיאם
בן שכר ההררי אליפל בן אור:
חפר המכרתי אחיה הפלוני:
חצרו הכרמלי נערי בן אזבי:
יואל אחי נתן מבחר בן הגרי:
צלק העמוני נחרי הברתי נשא
כלי יואב בן צרויה: עירא היתרי — כלה
גרב היתרי: אוריה החתי זבד
בן אחלי: עדינא בן שיזא
הראובני ראש לראובני ועליו
שלשים: חנן בן מעכה ויהושפט
המתני: עזיא העשתרתי שמע
ויעיאל בני חותם הערערי: ידיעאל
בן שמרי ויוחא אחיו התיצי:
אליאל המחוים ויריבי ויושויה
בני אלנעם ויתמה המואבי: אליאל
ועובד ויעשיאל המצביה:

Cap. xii.

ואלה הבאים אל דויד לציקלג — בוא עצר
עוד עצור מפני שאול בן קיש — פנה
והמה בגבורים עזרי המלחמה: — לחם
נשקי קשת מימינים ומשמאלים — ימן שמאל
באבנים ובחצים בקשת מאחי
שאול מבנימן: הראש אחיעזר

triginta primus. Verū-
tamen ad
tres vſq; nō puenerat.
Poſuit autē eū dauid
ad auriculā ſuā. Porro
fortiſſimi viri in exerci
tu aſael frater ioab & e
leanā filius patrui eius
de bethleem: ſāmoth a
rodites: helles
polonites: hiras filius
acces thecuites:
abiezer anathotites ſo
bochai vſatites:
ilai ahotites: marai ne
tophatites: helles
filius baana netophati
tes: ethai filius ribai
de gabaath filiorū ben
iamin banaia pharato
nites: hurai de torrēte
gaas: abiel arabathi-
tes: aſmoth bauranites
eliaba
ſalabonites: filii aſſem
gezonites:
ionathan filius ſaie a-
ratithes: ahiam
filius ſachar aratithes
eliphal filius vr:
epher meheratites: a-
hia phellonites:
ezro carmelites naa-
rai filius azbi:
iohel frater nathā: mi
baar filius agarai:
ſelech āmonites naarai
berothites armiger
ioab filii ſaruie: hiras
iethreus:
iareb iethreus: vrias e
theus: zabab
filius ooli: adyna fili⁹
ſechar
rubenites princeps ru
benitarum: & cum eo
triginta: hanan filius
macha: & ioſaphat
mathanites: ozias a-
ſtarothithes: ſemma &
iahihel filii hotham a
rorites: iedihel
filius zamri & ioha fra
ter eius thoſaites:
helihel mahumites: &
ieribai & ioſoia
filii elnaem & iethma
moabites: elihel
& obed & iaſiel de ma
ſobia. 12.

HI quoq; venerunt
ad dd̄ i ſicelech cū
adhuc fugeret ſaul fili
um cis:
q erant fortiſſimi & e
gregii pugnatores
tendentes arcū & vtra-
q; manu fundis
ſaxa iacientes & dirigē
tes ſagittas. De fribus
ſaul ex tribu beniami.
Princeps abiezer:

triginta glorioſus: & ad tres nō puene
τριάκοντα ἔνδοξος, κὰι πρὸς τοὺς τρεῖς ὀυκ ἤρχε
rat. et cōſtituit eū dauid in familia
το. κὰι κατέστησεν ἀυτὸν δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν
ſua. et potētes exercitu͡ū: aſael fra
ἀυτοῦ. κὰι ὁι δυνατοὶ τῶν δυνάμεων, ἀσαὴλ ἀδελ-
ter ioab: eleana fili⁹ dodi de bethleem: ſam
φὸς ἰωάβ, ἐλεανὰ ὑιὸς δωδὶ ἀπὸ βηθλεέμ, σαμ
moth arori: chelles phelloni: iras filius ec
μὼθ ὁ ἀρωρεί, χελλὴς ὁ φελλωνεί, ἐιρὰς ὑιὸς ἐκ-
cis thecoites: abiezer anathothites: ſobocchai
κὶς ὁ θεκωΐτης, ἀβιέζερ ὁ ἀναθωθίτης, σοβοχαῒ ὁ
huſathi: hela achachi: marri netophathi: alad
ὁυσαθεί, ἠλὰ ὁ ἀχαχί, μαρρὶ ὁ νετωφαθί, ἀλὰδ
filius bana netophathi. ithai filius ribai de ga
ὑιὸς βαανὰ ὁ νετωφαθί. ἰθαῒ ὑιὸς ῥιβαῒ ἀπὸ γα-
baath filiorum beniamin banaia pharathoni: vri de
βαὰθ ὑιῶν βενιαμὶν βαναΐα ὁ φαραθωνί, ὀυρὶ ἀπὸ
nachali: gaas abiel arabathi: aſmoth bacharu
ναχαλί, γαὰς ἀβιὴλ ὁ ἀραβαθί, ἀσμὼθ βαχαρου
mi: eliba ſalaboni. filij aſom guni: io
μί, ἐλιβὰ ὁ σαλαβωνί. ὑιοὶ ἀσὸμ τοῦ γουνί, ἰω
nathan filius ſage arori: achiam fili⁹ zachar ara
νάθαν ὑιὸς σαγαὶ ὁ ἀρωρί, ἀχιὰμ ὑιὸς ζαχὰρ ὁ ἀρα
ri: eliphal filius vr: aphar mechorathi: achia
ρί, ἐλιφὰλ ὑιὸς ὄυρ, ἀφὰρ ὁ μεχωραθί, ἀχία ὁ
phelloni: eſri chermeli: narai filius aſbai: io
φελλωνί, ἐσρὶ ὁ χερμελί, ναραῒ ὁ ὑιὸς ἀσβαΐ, ἰω
el frater nathan: maabar filius ageri: ſellec
ὴλ ἀδελφὸς νάθαν, μααβὰρ ὑιὸς ἀγαρί, σελλὴκ ὁ
ammani: noarai berothi tollens arma ioab filij
ἀμμανί, νοαραῒ ὁ βηρωθὶ ἄιρων σκεύη ἰωὰβ ὑιοῦ
ſaruia. ira iethri: gareb iethri: vrias chethi:
σαρουΐα. ἰρὰ ὁ ἰεθρί, γαρὲβ ὁ ἰεθρί, ὀυρίας ὁ χεττί,
zabad filius halai: adina filius ſiza rubeni: prin
ζαβὰδ ὑιὸς ἀλαΐ, ἀδινὰ ὑιὸς σιζὰ ὁ ῥουβηνί, ἄρ-
ceps ruben: & in eo triginta. anan fili⁹
χων τῷ ῥουβήν, κὰι ἐπ' ἀυτῷ τριάκοντα. ἀνὰν ὑιὸς
maacha: & ioſaphat matthani: hozias eſtharo
μααχά, κὰι ἰωσαφὰτ ὁ ματθανί, ὀζίας ὁ ἐσθαρω-
thi: ſamma & ieiel filij chotham arari: ie
θί, σάμμα κὰι ἰεϊὴλ ὑιοὶ χωθὰμ τοῦ ἀραρί, ἰε-
diel filius ſamari: & iocha fratrer eius
διὴλ ὑιὸς σαμαρί, κὰι ἰωχὰ ὁ ἀδελφὸς ἀυτοῦ ὁ
thoſi: eliel maouim: & iaribai & ioſoia
θωσί, ἐλιὴλ ὁ μαωουίμ, κὰι ἰαριβαῒ κὰι ἰωσωΐα
filij elnaam: & iethan moabites: eliel &
ὁι ὑιοὶ ἐλναάμ, κὰι ἰεθὰμ ὁ μωαβίτης, ἐλιὴλ κὰι
obed: & eſiel maſabia.
ὠβήδ, κὰι ἐσιὴλ ὁ μασαβία.

Ca. 12.

Et hi qui venerūt ad dauid in ſece
Καὶ ὅυτοι ὁι ἐλθόντες πρὸς δαυὶδ ἐις σεκε
lag: adhuc compreſſo dauid a facie
λάγ, ἔτι συνεχομένου τοῦ δαυὶδ ἀπὸ προσώπου
ſaul filij cis. iſti in potētib⁹ auxiliātes
σαοὺλ ὑιοῦ κίς. ἀυτοὶ ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦν
tes in bello extēdētes arcū dextris vtē
τες ἐν τῷ πολέμῳ ἐντείνοντες τόξον δεξιάζον
tes & ſiniſtris: & funditores i lapidib⁹
τες κὰι ἀριστερεύοντες, κὰι σφενδονίζειν ἐν λίθοις
& in iaculis & arcu. de fratribus ſa
κὰι ἐν βέλεσι κὰι τόξῳ. ἐκ τῶν ἀδελφῶν σα
ul ex beniamin: pꝛinceps achiezer
ουλ ἐκ τοῦ βενιαμὶν, ἄρχων ἀχιέζερ

Digitized by Google

⁊ ioas filij aſma: gabaanite: ⁊ eziel ⁊ phalet
καὶ ἰωὰς υἱοὶ ἀσμά, τοῦ γαβααθίτου, καὶ ἐζιὴλ καὶ φαλὲτ
filij aſmoth: ⁊ barachia ⁊ ieu anathothi: ⁊
υἱοὶ ἀσμώθ, καὶ βαραχία καὶ ἰηοὺ ὁ ἀναθωθί, καὶ
ſameas gabaonites robuſtus īter triginta ⁊
σαμέας ὁ γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα καὶ
ſup triginta. hieremias ⁊ ieziel ⁊ ionan:
ἐπὶ τῶν τριάκοντα. ἱερεμίας καὶ ἰεζιὴλ καὶ ἰωνάν,
⁊ iozabad gaderothites ellozi, ⁊ iarimuth baalia:
καὶ ἰωζαβὰδ ὁ γαδηρωθὶ ἐλιοζὶ καὶ ἰαριμοὺθ βααλία,
⁊ ſamarias ⁊ ſaphatias charaphi: elcana ⁊
καὶ σαμαρείας καὶ σαφατίας ὁ χαραφί, ἐλκανὰ καὶ
B ieſia ⁊ azarel ⁊ ioezer ⁊ ieſbaam cori=
ἰεσία καὶ ἀζαρὴλ καὶ ἰωεζὲρ καὶ ἰεσβαὰμ οἱ κορι=
te: ⁊ ioela ⁊ zabadia filij ieroam filij ged=
ται, καὶ ἰωηλὰ καὶ ζαβαδία υἱοὶ ἱεροὰμ υἱοὶ τοῦ γεδ=
dor. ⁊ de gad ſeparati ſunt ad dauid
δώρ. καὶ ἀπὸ τοῦ γὰδ διεχωρίσθησαν πρὸς δαυὶδ
in deſerto robuſti fortitudine viri potentie in
ἐπὶ τῆς ἐρήμου δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες δυνάμεως εἰς
bellū ordinati clypeo ⁊ haſta: ⁊
πόλεμον παρατασσόμενοι θυρεῷ καὶ δόρατι, καὶ
facies leonum facies eoꝝ: ⁊ velo=
πρόσωπα λεόντων τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦ=
ces vt capree in mōtib⁹ velocitate. ezer
φοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων τῷ τάχει. ἐζὲρ
pīceps: abdia ſcđs: eliab tertius: ma
ὁ ἄρχων, ἀβδία ὁ δεύτερος, ἐλιὰβ ὁ τρίτος, μα=
ſmana quartus: hieremias quintus: eththi ſextus:
σμανὰ ὁ τέταρτος, ἱερεμίας ὁ πέμπτος, ἐθθὶ ὁ ἕκτος,
eliel ſeptimus: ioanan octauus: elſabad no=
ἐλιὴλ ὁ ἕβδομος, ἰωανὰν ὁ ὄγδοος, ἐλσαβὰδ ὁ ἔνα=
nus: hieremias decimus: machabani vndecimus.
τος, ἱερεμίας ὁ δέκατος, μαχαβανὶ ὁ ἑνδέκατος.
iſti de filijs gad principes exercitus vn⁹
οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν γὰδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς εἷς
centū paruus: ⁊ magn⁹ ad mile. iſti
τοῖς ἑκατὸν μικρός, καὶ μέγας πρὸς χιλίους. οὗτοι
fuerūtq̄ trāſierūt iordanem in mēſe pri
ἦσαν οἱ διαβάντες τὸν ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώ=
mo: ⁊ ipſe erat plenus ſup oēs ri=
τῳ, καὶ αὐτὸς ἦν πεπληρωκὼς ἐπὶ πᾶσαν τὴν κρη=
pas ſuas. ⁊ ſecuti ſunt oēs habitā=
πῖδα αὐτοῦ. καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοι=
tes valles ad orientē ⁊ ad occidētē. ⁊
κοῦντας αὐλῶνας εἰς ἀνατολὰς καὶ εἰς δυσμάς. καὶ
venerūt a filijs beniamin ⁊ iuda ad auxiliū
ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν βενιαμὶν καὶ ἰούδα εἰς βοήθειαν
dauid: ⁊ egreſſus ē dauid in occurſum e=
τῷ δαυίδ, καὶ ἐξῆλθε δαυὶδ εἰς ἀπάντησιν αὐ=
is: ⁊ rñdit ⁊ dixit eis: ſi in pace
C τῶν, καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ εἰς εἰρήνην
veniſtis ad me ad auxiliādū mihi: ſit mihi cor ſup
ἥκατε πρός με βοηθῆσαί μοι, εἴη μοι καρδία ἐφ᾽
vos in vnitatē. ⁊ ſi vt tradatis me aduer
ὑμᾶς εἰς ἕνωσιν. καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθ=
ſarijs meis nō in veritate manus: videat deus pa=
ροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός, ἴδοι ὁ θεὸς τῶν πα=
trum nroꝝ ⁊ arguat. ⁊ ſpūs induit
τέρων ἡμῶν καὶ ἐλέγξαι. καὶ πνεῦμα ἐνέδυσε τὸν
amaſai principē triginta: ⁊ dixit: va
ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ εἶπε, πο=
de dauid fili ieſſai tu ⁊ ppl's tuus in pace:
ρεύου δαυὶδ υἱὸς ἰεσσαὶ σὺ καὶ ὁ λαός σου ἐν εἰρήνῃ,
pax tibi ⁊ pax adiutorib⁹ tuis: qm̄ adiuuauit
εἰρήνη σοι καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ
te de⁹ tuus. ⁊ ſuſcepit eos
σοι ὁ θεός σου, καὶ προσεδέξατο αὐτούς

& ioas filii ſamaa: gabaathites & iazihel & phalleth filii aſmoth & baracha & iehu anatothites: ſamaias quoq; gabaōites fortiſſimus inter triginta: & ſup triginta: hieremias & ieziehel & iohannan & ieſabad gaderothites eluzai & hierimut & balia & ſamaia & ſaphatia araphites. Helcana & ieſia & azarhel & ioezer & ieſbaan de careim ioela quoq; & zabadia filii ieroam de gedor. Sed & de gaddi trāſfugerūt ad dd̄ cū lateret in deſerto viri robuſtiſſimi & pugnatores optimi tenentes clypeū & haſtā. Facies eoꝝ q̄ſi facies leonis: & veloces q̄ſi capre in mōtibus. Ezer princeps: obdias ſecūdus: eliab tertius: maſmana quartus hieremias quintus: ethi ſextus: heliel ſeptimus: iohannan octauus: helzebad nonus hieremias decimus: bachanaii vndecimus. Hi de filiis gad principes exercitus. Nouiſſimus cētū militib⁹ p̄erat: & maxim⁹ mille. Iſti ſunt qui tranſierunt iordanem menſe primo quando inundare cōſueuit ſup ripas ſuas: & oēs fugauerūt qui morabātur in vallib⁹ ad orietalē plagā & occidētalē. Venerūt autem & de beniamin & de iuda ad preſidiū in quo morabatur dauid. Egreſſuſq; eſt dd̄ obuiam eis: & ait. Si pacifice veniſtis ad me: vt auxiliemini mihi: cor meum iūgatur vobis. Si aūt inſidiamini mihi pro aduerſariis meis cū ego iniq̄tatē in manibus nō habeā: videat deus patrū nroꝝ & iudicet. Sp̄s vero dn̄i induit amaſai pricipē īter trigīta: & ait. tui ſum⁹ o dd̄ & tecū filii iſai. Pax pax tibi: & pax adiutoribus tuis. Te enim adiuuat deus tuus. Suſcepit ergo eos

ויואש בני השמעה הגבעתי ויזואל
ופלט בני עזמות וברכה ויהוא
הענתותי וישמעיה הגבעוני גבור
בשלשים ועל השלשים וירמיה
ויחזיאל ויוחנן ויוזבד הגדרתי
אלעוזי וירימות ובעליה ושמריהו
ושפטיהו החרופי אלקנה וישיהו
ועזראל ויועזר וישבעם הקרחים
ויועאלה וזבדיה בני ירחם מן
הגדור ומן הגדי נבדלו אל דויד | בדל
למצד מדברה גבורי החיל אנשי | דבר גבר
צבא למלחמה ערכי צנה ורמח | צנן
ופני אריה פניהם וכצבאים על | פנה ארה
ההרים למהר עזר הראש עבדיה | צבה
השני אליאב השלישי משמנה | שנה שלש
הרביעי ירמיה החמישי עתי | רבע חמש
הששי אליאל השביעי יוחנן
השמיני אלזבד התשיעי ירמיהו | שמן תשע
העשירי מכבני עשתי עשר | עשר
אלה מבני גד ראשי הצבא
אחד למאה הקטן והגדול לאלף | גדל
אלה הם אשר עברו את
הירדן בחדש הראשון והוא
ממלא על כל גדותיו ויבריחו | מלא גדה
את כל העמקים למזרח | ברח זרח
ולמערב ויבאו מן בני בנימן | ערב בוא
ויהודה עד למצד לדויד ויצא
דויד לפניהם ויען ויאמר להם | פנה ענה
אם לשלום באתם אלי לעזרני | אמר בוא
יהיה לי עליכם לבב ליחד | היה
ואם לרמותני לצרי בלא חמס | רמה צור
בכפי ירא אלהי אבותינו | ראה
ויוכח ורוח לבשה את עמשי | יכח
ראש השלושים לך דויד ועמך
בן ישי שלום שלום לך ושלום
לעזרך כי עזרך אלהיך ויקבלם | קבל

דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ נתן גדד
וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל דָּוִיד בְּבֹאוֹ בוא
עִם פְּלִשְׁתִּים עַל שָׁאוּל ״
לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרֻם כִּי בְעֵצָה לחם יעץ
שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר
בְּרָאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ נפל
בְּלֶכְתּוֹ אֶל צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו ילך
מִמְּנַשֶּׁה עַדְנָה וְיוֹזָבָד וִידִיעֲאֵל
וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתָי
רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃
וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם דָּוִיד עַל הַגְּדוּד
כִּי גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים גבר היה
בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֶת יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ שור בוא
עַל דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד לְמַחֲנֶה גָדוֹל חנה גדל
כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסְפְּרֵי ספר
רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל חלץ בוא
דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב מַלְכוּת ״ סבב
שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי יְהוָה׃ בְּנֵי פה
יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת צנן שש
אֲלָפִים וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת חֲלוּצֵי שמן
צָבָא׃ מִן בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל
לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃
מִן בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים ״ רבע
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד מאה נגד
לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר גבר
חַיִל וּבֵית אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים
וּשְׁנָיִם׃ וּמִן בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי ״ שנה
שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד הֵנָּה
מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית רבה שמר
שָׁאוּל׃ וּמִן בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים
אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל
אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃
וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה ״ חצה
עָשָׂר אֶלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת
לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת דָּוִיד׃ וּמִבְּנֵי מלך

dauid & conſtituit principes turme. Porro de manaſſe trāſfugerāt ad dd̄ qn̄ veniebat cū philiſtiim aduerſus ſaul vt pugnaret: & non dimicauit cū eis: qa inito cōſilio remiſerāt eū principes philiſtinoꝝ dicentes. Periculo capitis nr̄i reuertetur ad dn̄ꝫ ſuū ſaul. Qn̄ igr̄ reuerſus ē in ſicelech trāſfugerūt ad eum de manaſſe ednas ioſabad: & iedihel & michael & ednas & iozabath heliu & ſalathi: principes milium ī manaſſe. Hi p̄buerūt auxiliū dd̄ aduerſus latrunculos. Oēs eīm erāt viri fortiſſimi: & fcti ſūt pricipes in exercitu. Sed & ꝑ ſingulos dies veniebant ad dd̄ ad auxiliandū ei: vſq; dū fieret grādis numerus q̄ſi exercit⁹ dei. Iſte quoq; eſt nūerus principū exercitus qui venerunt ad dauid cū eſſet in hebrō vt transferrent regnū ſaul ad eum iuxta verbum domini. Filii iuda portantes clypeū & haſtam ſex milia octingenti expediti ad preliū. De filiis ſymeon virorū fortiſſimoꝝ ad pugnādum ſeptem milia centum. De filiis leui: q̄ttuor milia ſexcenti. Ioiada quoq; princeps de ſtirpe aaron & cum eo tria milia ſeptingenti. Sadoch etiā puer egregie indolis & domus pr̄is eius principes viginti duo. De filiis autē beniamin fratribus ſaul tria milia. Magna eīm pars eorū adhuc ſeq̄batur domū ſaul. Porro de filiis ephraim viginti milia octingenti: fortiſſimi robore viri nomiāti in cognationibus ſuis. & ex dimidia tribu manaſſe decē & octo milia ſinguli per nomina ſua: venerūt vt cōſtituerēt regē dd̄. De filiis quoq;

dauid: ꝛ cōſtituit eos principes turma
δαυίδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνά-
rum. ꝛ de manaſſe trāſfugerunt ad dauid veni
μεων. καὶ ἀπὸ μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς δαυίδ ἐρχο-
ente eo cū philiſtijm veniētib⁹ ꝯtra ſaul
μένου αὐτοῦ μετὰ ἀλλοφύλων τῶν ἐλθόντων ἐπὶ σαοὺλ
ad bellum. ꝛ nō auxiliat⁹ eſt eis dd: qm̄
εἰς πόλεμον. καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς δαυίδ, ὅτι
in cōſilio fuerunt principes philiſtinoꝝ dicen- D
ἐν βουλῇ ἐγένοντο οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγον- 2.Reg. 29.b.
tes: in capitibus nr̄is reuertetur ad do
τες, ἐν ταῖς κεφαλαῖς ἡμῶν ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύ-
minū ſuū ſaul: ꝛ dimiſerunt eū: ꝛ cū
ριον αὐτοῦ σαούλ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν. καὶ ἐν τῷ
veniret dauid in ſecelag: trāſfugerūt
πορεύεσθαι τὸν δαυίδ εἰς σεκελάγ, προσεχώρησαν
ad eū de manaſſe: edna ꝛ ioꝫabad ꝛ iadiel
αὐτῷ ἀπὸ μανασσῆ, ἐδνὰ καὶ ἰωζαβὰδ καὶ ἰαδιὴλ
ꝛ michael: ꝛ ioꝫabad ꝛ heliu ꝛ ſalathi
καὶ μιχαὴλ, καὶ ἰωζαβὰδ καὶ ἐλιοῦ καὶ σαλαθὶ οἱ
principes milium q̄ manaſſe. ꝛ hi
ἄρχοντες τῶν χιλιάδων τῶν τοῦ μανασσῆ. καὶ αὐ-
auxiliati ſunt dauid cōtra latrūculos: qm̄
τοὶ συνεμάχησαν τῷ δαυίδ ἐπὶ τοῦ γεδοὺρ, ὅτι
robuſti fortitudine oēs hi. ꝛ facti ſūt princi
δυνατοὶ ἰσχύϊ πάντες αὐτοί. καὶ ἐγένοντο ἄρχον-
pes exercitui in virtute: qm̄ per tēpus di
τες τῇ στρατείᾳ ἐν δυνάμει, ὅτι κατὰ καιρὸν ἡμέ-
ei in diem, veniebāt ad dauid vt auxiliarētur
ρας εἰς ἡμέραν ἤρχοντο πρὸς δαυίδ τοῦ βοηθῆσαι
ei ſic in caſtra magna: ſic caſtra
αὐτῷ ὡς εἰς παρεμβολὴν μεγάλην, ὡς παρεμβολὴ
dei. ꝛ hec nomina principum exer
θεοῦ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρα-
citus q̄ venerūt ad dauid in chebron: vt
τείας τῶν ἐλθόντων πρὸς δαυίδ εἰς χεβρὼν, τοῦ
trāſferrēt regnum ſaul ad eū iuxta
ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ
verbū dn̄i. ꝛ hic numer⁹: filij iuda
τὸν λόγον κυρίου. καὶ οὗτος ὁ ἀριθμός, υἱοὶ ἰούδα
portātes clypeū ꝛ haſtā ſex milia ꝛ octingenti
αἴροντες θυρεὸν καὶ δόρυ ἑξακισχίλιοι καὶ ὀκτακόσιοι
armati robore. de filijs ſymeon robuſti
καθωπλισμένοι δυνάμει. τῶν υἱῶν συμεὼν δυνατοὶ
fortitudine ad pugnam ſeptē milia ꝛ centū. ꝛ
ἰσχύϊ εἰς παράταξιν ἑπτακισχίλιοι καὶ ἑκατόν. καὶ
de filijs leui: quattuor milia ꝛ ſexcenti. ꝛ
τῶν υἱῶν λευί, τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. καὶ
ioada dux aarō: ꝛ cum eo tria mi
ἰωαδὰ ὁ ἡγούμενος τῷ ἀαρὼν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τρισχί-
lia ꝛ ſeptingenti. ꝛ ſaddūc iuuenis potens for
λιοι καὶ ἑπτακόσιοι. καὶ σαδδοὺκ νέος δυνατὸς ἰσ-
titudine: ꝛ domus patris ei⁹ viginti
χύϊ, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἴκοσι
ꝛ duo principes. ꝛ de filijs beniamin
καὶ δύο ἄρχοντες. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν βενιαμὶν τῶν
fratribus ſaul: tria milia ꝛ vſq; nūc
ἀδελφῶν σαούλ, τρισχίλιοι καὶ ἕως τοῦ νῦν ἡ
plurimi eoꝝ cuſtodiebāt cuſtodiā dom⁹ ſaulis.
πλεῖστοι αὐτῶν ἐφύλασσον τὴν φυλακὴν οἴκου σαούλ.
ꝛ de filijs ephraim: viginti milia ꝛ octin
καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἐφραΐμ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτα-
genti potentes fortitudine viri noīati per domos co
κόσιοι δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ᾽ οἴκους πα-
gnationū ſuaꝝ. ꝛ ex dimidia tribu manaſ
τριῶν αὐτῶν. καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασ-
ſe: decē ꝛ octo milia: noīati in
σῆ, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες, οἱ ὀνομασθέντες ἐν
nomine vt venirent ad cōſtituēdū regē
ὀνόματι τοῦ παραγενέσθαι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν
dauid. ꝛ de filijs
δαυίδ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν καὶ

E

Digitized by Google

iſachar: qui cognoſcũt prudẽtiã in tempora: co-
F ἰσάχαρ, γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιρούς, γι-
gnoſcentes qđ faciet iſrael in pricipatus eorũ du-
νώσκοντες τί ποιήσει ἰσραὴλ εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτῶν δια-
centi: et omnes fratres eorum cum eis. et
κόσιοι, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ᾽ αὐτῶν. καὶ
de zabulon qui egrediebãtur ad prelium bel-
ἀπὸ ζαβουλὼν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέ-
li in oĩbus armis bellicis quinquaginta mi
μου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιά-
lia ad auxiliãdũ dauid: neq͡ʒ cum corde et cor-
δες βοηθῆσαι τῷ δαυίδ, οὐδὲ μετὰ καρδίας καὶ καρ-
de. et de nephthali: principes mille: et cum
δίας. καὶ ἀπὸ νεφθαλεί, ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ᾽
eis in clypeis et haſtis triginta et ſeptẽ
αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασιν τριάκοντα καὶ ἑπτὰ
milia. et de dan: preparati ad
χιλιάδες. καὶ ἀπὸ τοῦ δάν, παρατασσόμενοι εἰς
prelium viginti et octo milia et ſexcenti. et
πόλεμον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. καὶ
de aſer: egrediẽtes ad auxiliãdũ ad pugnã q͡-
ἀπὸ ἀσήρ, ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον τε-
draginta milia. ꝛ de trans ior-
σσαράκοντα χιλιάδες. καὶ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ ἰορ-
G danem de rubẽ ꝛ gad et de dimidia tri
δάνου ἀπὸ ῥουβὴν καὶ γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυ-
bu manaſſe: in oĩbus armis bellicis in forti
λῆς μανασσῆ, ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς ἐν δυνά-
tudie centũ viginti milia. oẽs iſti viri bel
μει ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. πάντες οὗτοι ἄνδρες πο-
latores: ordinati in acie: in aĩa
λεμισταί, παρατασσόμενοι ἐν παρατάξει, ἐν ψυχῇ
pacifica venerũt in chebrõ vt cõſtituerẽt regẽ dauid
εἰρηνικῇ ἦλθον εἰς χεβρών, τοῦ βασιλεῦσαι τὸν δαυίδ
ſup vniuerſũ iſrael: ꝛ reliquus iſrael: aĩ
ἐπὶ πάντα ἰσραήλ, καὶ ὁ κατάλοιπος ἰσραήλ, ψυ-
ma vna vt cõſtituerẽt regẽ dauid. et fuerũt ibi
χὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν δαυίδ. καὶ ἦσαν ἐκεῖ
cum dauid diebus tribus comedẽtes ꝛ bibentes:
μετὰ δαυίδ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες,
qm̃ p̃parauerãt eis fratres eoꝝ: ꝛ con
ὅτι ἡτοίμασαν αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ ὁμο-
fines eis vſq͡ʒ ad iſſachar ꝛ zabulon ꝛ nephtha
ροῦντες αὐτοῖς ἕως ἰσάχαρ καὶ ζαβουλὼν καὶ νεφθα-
lim: afferebãt eis in aſinis ꝛ in came
λείμ, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν ὄνων καὶ ἐπὶ τῶν καμή-
lis ꝛ in mulis ꝛ in bobus ciba
λων καὶ ἐπὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώμα-
ria: farinã palathas vuã paſſã vinũ ꝛ oleũ: bo-
τα, ἄλευρον παλάθας σταφίδας οἶνον καὶ ἔλαιον, μό-
ues ꝛ oues in copiã: qm̃ gaudiũ erat
σχους καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη ἦν
in iſrael.
τῷ ἰσραήλ.

Ca. 13.

A ET iniit cõſiliũ dauid cum principibꝰ ꝛ
Καὶ ἐβουλεύσατο δαυίδ μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ
tribunis ꝛ centurionibꝰ: ꝛ cũ vniuerſis
τῶν χιλιάρχων καὶ ἑκατοντάρχων, καὶ μετὰ παντὸς
ducibus. ꝛ ait dauid omni cetui iſrael
ἡγουμένου. καὶ εἶπεν δαυίδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἰηλ,
ſi in vobis bonũ: ꝛ a dño deo nr̃o pſpere veniet:
εἰ ἐφ᾽ ὑμῖν ἀγαθόν, καὶ παρὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν εὐοδωθῇ,
mittamus ad fratres nr̃os reli
ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμ-
quos in vniuerſa trrã iſrael: ꝛ cũ eis ſacerdotes ꝛ
μένους ἐν πάσῃ γῇ ἰηλ, καὶ μετ᾽ αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
leuite in ciuitatibꝰ poſſeſſionũ eoꝝ: ꝛ cõgregen
λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεων αὐτῶν, καὶ συναχθήτω-
tur ad nos: ꝛ reducamꝰ arcam dei nr̃i
σαν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐπιστρέψωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θῦ ἡμῶν
ad nos: qm̃ nõ q̃ſiuimus eã a diebꝰ ſaul.
πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἐζητήσαμεν αὐτὴν ἀφ᾽ ἡμερῶν σαούλ.

iſachar viri eruditi qui
nouerãt ſingula tpa ad
precipiendũ qđ facere
deberet iſrael principes
ducẽti. Oĩs ãt reliq̃ tri-
bꝰ eoꝝ cõſiliũ ſeq̃batur.
Porro đ zabulõ q egre
diebãtur ad preliũ & ſta
bãt ĩ acie inſtructi armis
bellicis: q̃nq̃gĩta milia
venerũt in auxiliũ nõ ĩ
corde duplici. Et de ne
ptalim pricipes mille &
cũ eis iſtructi clypeo &
haſta: triginta & ſeptẽ
milia. De dan etiam
preparati ad preliũ vi-
ginti octo
milia ſexcenti. Et de a-
ſer egredientes ad
pugnã & in acie puocã
tes: quadraginta milia.
Trans iordanẽ aũt de fi
liis ruben & de gad
& dimidia parte tribus
manaſſe: iſtructi armis
bellicis: centum vigin
ti milia. Omnes
iſti viri bellatores expe
diti ad pugnandum
corde pfecto venerũt in
hebrõ: vt cõſtituerẽt re
gem dauid ſup vniuer-
ſum iſrael. Sed & oẽs
reliqui ex iſrl̃ vno cor
de erant vt rex fieret
dauid. Fueruntq͡ʒ ibi a
pud dauid
tribꝰ diebꝰ comedẽtes
& bibẽtes. Prepauerãt
enim eis frẽs ſui. Sed
& qui iuxta
eos erant vſq͡ʒ iſachar
& zabulon
& neptalim: afferebãt
panes in aſinis
& camelis & mulis & bo
bus ad veſcendum:
farinam: palathas: vuã
paſſam: vinum: oleũ:
boues: arictes ad oẽm
copiã. Gaudiũ quippe
erat in iſrael. 13.

IN iit autem cõſilium
dauid cũ tribunis & cẽ
turionibus &
vniuerſis pricipibꝰ: &
ait ad omnem cetum
iſrael. Si placet vobis
& a domino
deo nr̃o egredietur ſer-
mo quẽ loquor: mitta-
mus ad fratres nr̃os reli
quos ĩ vniuerſas regiõeſ
iſrl̃ & ad ſacerdotes &
leuitas qui habitãt
in ſuburbanis vrbium:
vt congregẽtur ad nos
& reducamus arcam
dei noſtri ad nos. Non
enim requiſiuimus eã
in diebus ſaul.

יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת ידע
מַה יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם עשה
מָאתַיִם וְכָל אֲחֵיהֶם עַל פִּיהֶם׃ מאה פה
מִזְּבוּלֻן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה לחם
בְּכָל כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אָלֶף כלה
וְלַעֲדֹר בְּלֹא לֵב וָלֵב׃ וּמִנַּפְתָּלִי
שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה וַחֲנִית שור צנן
שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ וּמִן הַדָּנִי חנה
עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה שמן
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי מאה יצא
צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף׃ רבע
וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן הָראוּבֵנִי וְהַגָּדִי
וַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל כְּלֵי צְבָא חצה כלה
מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ כָּל
אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹדְרֵי מַעֲרָכָה עדר
בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ בוא מלך
אֶת דָּוִיד עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל
שֵׁרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ שאר
אֶת דָּוִיד׃ וַיִּהְיוּ שָׁם עִם דָּוִיד יָמִים היה יום
שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי הֵכִינוּ שתה כון
לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ וְגַם הַקְּרוֹבִים קרב
אֲלֵיהֶם עַד יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן
וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים בוא חמר
וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים וּבַבָּקָר מַאֲכָל אכל
קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן צמק
וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה
בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּוָּעַץ Cap. xiii.
דָּוִיד עִם שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת יעץ
לְכָל נָגִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכֹל קְהַל שור מאה
יִשְׂרָאֵל אִם עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן יְהוָה נגד
אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל פרץ שלח
אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת אח שאר
יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃ עיר גרש
וְנָסֵבָּה אֶת אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ קבץ סבב
כִּי לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל׃ ארן יום

Digitized by Google

דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ נָתַן גָּדַד
וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל דָּוִיד בְּבֹאוֹ בּוא
עִם פְּלִשְׁתִּים עַל שָׁאוּל
לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרֻם כִּי בְעֵצָה לָחַם יָעַץ
שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר
בְּרָאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ נָפַל
בְּלֶכְתּוֹ אֶל צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו הָלַךְ
מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעֲאֵל
וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתָי
רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃
וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם דָּוִיד עַל הַגְּדוּד
כִּי גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים גָּבַר הָיָה
בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֶת יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ שׁוּר בּוא
עַל דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד לְמַחֲנֶה גָדוֹל חָנָה גָּדַל
כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסְפְּרֵי סָפַר
רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל חָלַץ בּוא
דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב מַלְכוּת סָבַב
שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי יְהוָה׃ בְּנֵי פֶּה
יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת צָנַן שֵׁשׁ
אֲלָפִים וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת חֲלוּצֵי שָׁמֵן
צָבָא׃ מִן בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל
לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃
מִן בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים רָבַע
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד מֵאָה נָגַד
לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר גָּבַר
חָיִל וּבֵית אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים
וּשְׁנָיִם׃ וּמִן בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁנָה
שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד הֵנָּה
מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית רָבָה שָׁמַר
שָׁאוּל׃ וּמִן בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים
אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל
אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃
וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה חָצָה
עָשָׂר אֶלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת
לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת דָּוִיד׃ וּמִבְּנֵי מָלַךְ

david & constituit principes turme. Porro de manaſſe trãſfugerũt ad dd̃ qñ veniebat cũ philiſtiim aduerſus ſaul vt pugnaret: & non dimicauit cũ eis: qa inito cõſilio remiſerũt eũ principes philiſtinorũ dicentes. Periculo capitis nr̃i reuertetur ad dñ̃z ſuũ ſaul. Qñ igr̃ reuerſus ẽ in ſicelech trãſfugerũt ad eum de manaſſe ednas ioſabad: & iedihel & michael & ednas & iozabath heliu & ſalathi: principes milium i manaſſe. Hi p̃buerũt auxiliũ dd̃ aduerſus latrunculos. Oẽs eñi erãt viri fortiſſimi: & fcti ſũt pricipes in exercitu. Sed & p ſingulos dies veniebant ad dd̃ ad auxiliandũ ei: vſqz dũ fieret grãdis numerus q̃ſi exercit⁹ dei. Iſte quoqz eſt nũerus principũ exercitus qui venerunt ad dauid cũ eſſet in hebrõ vt tranſferrent regnũ ſaul ad eum iuxta verbum domini. Filii iuda portantes clypeũ & haſtam ſex milia octingenti expediti ad preliũ. De filiis ſymeon virorũ fortiſſimorũ ad pugnãdum ſeptem milia centum. De filiis leui: q̃ttuor milia ſexcenti. Ioiada quoqz princeps de ſtirpe aaron & cum eo tria milia ſeptingenti. Sadoch etiã puer egregie indolis & domus pr̃is eius principes viginti duo. De filiis autẽ beniamin fratribus ſaul tria milia. Magna eñi pars eorũ adhuc ſeq̃batur domũ ſaul. Porro de filiis ephraim viginti milia octingenti: fortiſſimi robore viri nomiati in cognationibus ſuis. & ex dimidia tribu manaſſe decẽ & octo milia ſinguli per nomina ſua: venerũt vt cõſtituerẽt regẽ dd̃. De filiis quoqz

dauid: ⁊ cõſtituit eos principes turma
δαυίδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνά
rum. ⁊ de manaſſe trãſfugerunt ad dauid veni
μεων. καὶ ἀπὸ μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς δαυὶδ ἐρχο
ente eo cũ philiſtiim venientib⁹ ↄtra ſaul
μένου αὐτοῦ μετὰ ἀλλοφύλων τῶν ἐλθόντων ἐπὶ σαοὺλ
ad bellum. ⁊ nõ auxiliat⁹ eſt eis dd: qm̃
εἰς πόλεμον. καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς δαυίδ, ὅτι
in cõſilio fuerunt principes philiſtinorũ dicen — D
ἐν βουλῇ ἐγένοντο οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγον — 1.Reg. 29.b.
tes: in capitibus nr̃is reuertetur ad do
τες, ἐν ταῖς κεφαλαῖς ἡμῶν ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύ
minũ ſuũ ſaul: ⁊ dimiſerunt eũ: ⁊ cũ
ριον αὐτοῦ σαούλ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν. καὶ ἐν τῷ
veniret dauid in ſecelag: trãſfugerũt
πορεύεσθαι τὸν δαυὶδ εἰς σεκελάγ, προσεχώρησαν
ad eũ de manaſſe: edna ⁊ iozabad ⁊ iadiel
αὐτῷ ἀπὸ μανασσῆ, ἐδνὰ καὶ ἰωζαβὰδ καὶ ἰαδιὴλ
⁊ michael: ⁊ iozabad ⁊ heliu ⁊ ſalathi
καὶ μιχαήλ, καὶ ἰωζαβὰδ καὶ ἐλιοῦ καὶ σαλαθὶ οἱ
principes milium q̃ manaſſe. ⁊ hi
ἄρχοντες τῶν χιλιάδων τῶν τοῦ μανασσῆ. καὶ αὐ
auxiliati ſunt dauid cõtra latrũculos: qm̃
τοὶ συνεμάχησαν τῷ δαυὶδ ἐπὶ τοῦ γεδούρ, ὅτι
robuſti fortitudine oẽs hi. ⁊ facti ſũt princi
δυνατοὶ ἰσχύϊ πάντες αὐτοί. καὶ ἐγένοντο ἄρχον
pes exercitui in virtute: qm̃ per tẽpus di
τες τῇ στρατείᾳ ἐν δυνάμει, ὅτι κατὰ καιρὸν ἡμέ
ei in diem, veniebãt ad dauid vt auxiliarẽ
ρας εἰς ἡμέραν ἤρχοντο πρὸς δαυὶδ τοῦ βοηθῆσαι
ei ſicẽ in caſtra magna: ſicẽ caſtra
αὐτῷ ὡς εἰς παρεμβολὴν μεγάλην, ὡς παρεμβολὴ
dei. ⁊ hec nomina principum exer
θεοῦ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρα
citus q̃ venerũt ad dauid in chebron: vt
τείας τῶν ἐλθόντων πρὸς δαυὶδ εἰς χεβρών, τοῦ
trãſferrẽt regnum ſaul ad eũ iuxta — E
ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ
verbũ dñi. ⁊ hic numer⁹: filij iuda
τὸν λόγον κυρίου. καὶ οὗτος ὁ ἀριθμός, υἱοὶ ἰούδα
portãtes clypeũ ⁊ haſtã ſex milia ⁊ octingenti
αἴροντες θυρεὸν καὶ δόρυ ἑξακισχίλιοι καὶ ὀκτακόσιοι
armati robore. de filijs ſymeon robuſti
καθωπλισμένοι δυνάμει. τῶν υἱῶν συμεὼν δυνατοὶ
fortitudine ad pugnam ſeptẽ milia ⁊ centũ. ⁊
ἰσχύϊ εἰς παράταξιν ἑπτακισχίλιοι καὶ ἑκατόν. καὶ
de filijs leui: quattuor milia ⁊ ſexcenti. ⁊
τῶν υἱῶν λευί, τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. καὶ
ioada dux aarõ: ⁊ cum eo tria mi
ἰωαδὰ ὁ ἡγούμενος τῷ ἀαρών, καὶ μετ' αὐτοῦ τρισχί
lia ⁊ ſeptingenti. ⁊ ſaddũc iuuenis potens for
λιοι καὶ ἑπτακόσιοι. καὶ σαδοὺκ νέος δυνατὸς ἰσ
titudine: ⁊ domus patris ei⁹ viginti
χύϊ, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἴκοσι
⁊ duo principes. ⁊ de filijs beniamin
καὶ δύο ἄρχοντες. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν βενιαμὶν τῶν
fratribus ſaul: tria milia ⁊ vſqz nũc
ἀδελφῶν σαούλ, τρισχίλιοι καὶ ἕως τοῦ νῦν ἡ
plurimi eorũ cuſtodiebãt cuſtodiã dom⁹ ſaulis.
πλεῖστοι αὐτῶν ἐφύλασσον τὴν φυλακὴν οἴκου σαούλ.
⁊ de filijs ephraim: viginti milia ⁊ octin
καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἐφραΐμ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτα
genti potentes fortitudine viri noiati per domos co
κόσιοι δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πα
gnationũ ſuarũ. ⁊ ex dimidia tribu manaſ
τριῶν αὐτῶν. καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασ
ſe: decẽ ⁊ octo milia: noiati in
σῆ, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες, οἳ ὀνομάσθησαν ἐν
nomine vt venirent ad cõſtituẽdũ regẽ
ὀνόματι τοῦ παραγενέσθαι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν
dauid. ⁊ de filijs
δαυίδ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν

F iſſachar: qui cognoſcūt prudētiā in tempora: co=
ἰσάχαρ, γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιρούς, γι=
gnoſcentes qd faciet iſrael in pҫicipatus coꝝ du=
νώσκοντες τί ποιήσει ἰσραὴλ εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτῶν δια=
centi: et omnes fratres eorum cum eis. et
κόσιοι, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν. καὶ
de ȝabulon qui egrediebātur ad prelium bel=
ἀπὸ ζαβουλὼν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέ=
li in oibus armis bellicis quinquaginta mi
μου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιά
lia ad auxiliādū dauid: neqꝫ cum corde et cor=
δες βοηθῆσαι τῷ δαυίδ, οὐδὲ μετὰ καρδίας καὶ καρ
de. et de nephthali: principes mille: et cum
δίας. καὶ ἀπὸ νεφθαλεί, ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ'
eis in clypeis et haſtis triginta et ſeptē
αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι τριάκοντα καὶ ἑπτὰ
milia. et de dan: preparati ad
χιλιάδες. καὶ ἀπὸ τοῦ δάν, παρατασσόμενοι εἰς
prelium viginti et octo milia et ſexcenti. et
πόλεμον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. καὶ
de aſer: egrediētes ad auxiliādū ad pugnā q̄=
ἀπὸ ἀσήρ, ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον τε
draginta milia. ⁊ de trans ior=
σσαράκοντα χιλιάδες. καὶ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ ἰορ
G danem de rubē ⁊ gad et de dimidia tri
δάνου ἀπὸ ῥουβὴν καὶ γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυ
bu manaſſe: in oibus armis bellicis in forti
λῆς μανασσῆ, ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς ἐν δυνά
tudie centū viginti milia. oēs iſti viri bel
μει ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. πάντες οὗτοι ἄνδρες πο
latores: ordinati in acie: in aia
λεμισταί, παρατασσόμενοι ἐν παρατάξει, ἐν ψυχῇ
pacifica venerūt in chebrō vt cōſtituerēt regē dauid
εἰρηνικῇ ἦλθον εἰς χεβρών, τοῦ βασιλεῦσαι τὸν δαυίδ
ſup vniuerſū iſrael: ⁊ reliquus iſrael: ani
ἐπὶ πάντα ἰσραήλ, καὶ ὁ κατάλοιπος ἰσραήλ, ψυ
ma vna vt cōſtituerēt regē dauid. et fuerūt ibi
χὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν δαυίδ. καὶ ἦσαν ἐκεῖ
cum dauid diebus tribus comedētes ⁊ bibentes:
μετὰ δαυίδ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες,
qm̄ pҫparauerāt eis fratres eoꝝ: ⁊ con
ὅτι ἡτοίμασαν αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ ὁμο=
fines eis vſqꝫ ad iſſachar ⁊ ȝabulon ⁊ nephtha
ροῦντες αὐτοῖς ἕως ἰσάχαρ καὶ ζαβουλὼν καὶ νεφθα=
lim: afferebāt eis in aſinis ⁊ in came
λείμ, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν ὄνων καὶ ἐπὶ τῶν καμή
lis ⁊ in mulis ⁊ in bobus ciba
λων καὶ ἐπὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώμα
ria: farinā palathas vnā paſſā vinū ⁊ oleū: bo=
τα, ἄλευρον παλάθας σαφίδας οἶνον καὶ ἔλαιον, μό=
ues ⁊ oues in copiā: qm̄ gaudiū erat
σχους καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη ἦν
in iſrael.
τῷ ἰσραήλ.

Ca. 13.

A Et iniit cōſiliū dauid cum principib⁹ ⁊
Καὶ ἐβουλεύσατο δαυίδ μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ
tribunis ⁊ centurionib⁹: ⁊ cū vniuerſis
τῶν χιλιάρχων καὶ ἑκατοντάρχων, καὶ μετὰ παντὸς
ducibus. ⁊ ait dauid omni cetui iſrael
ἡγουμένου. καὶ εἶπεν δαυίδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἰσραήλ,
ſi in vobis bonū: ⁊ a dño deo nr̄o pҫſpere veniet:
εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθόν, καὶ παρὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν εὐοδωθῇ,
mittamus ad fratres nr̄os reli
ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμ
quos in vniuerſa trr̄a iſrael: ⁊ cū eis ſacerdotes ⁊
μένους ἐν πάσῃ γῇ ἰσραήλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
leuite in ciuitatib⁹ poſſeſſionū eoꝝ: ⁊ cōgregen
λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεων αὐτῶν, καὶ συναχθήτω
tur ad nos: ⁊ reducam⁹ arcam dei nr̄i
σαν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐπιστρέψωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν
ad nos: qm̄ nō q̄ſiuimus eā a dieb⁹ ſaul.
πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἐζητήσαμεν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν σαούλ.

Iſſachar viri eruditi qui nouerāt ſingula tpa ad precipiendū qd facere deberet iſrael principes ducēti. Ois āt reliq̄ trib⁹ eoꝝ cōſiliū ſeq̄batur. Porro ḋ zabulō q egrediebātur ad preliū & ſtabāt ī acie inſtructi armis bellicis: q̄nq̄gīta milia venerūt in auxiliū nō ī corde duplici. Et de neptalim pҫicipes mille & cū eis īſtructi clypeo & haſta: triginta & ſeptē milia. De dan etiam preparati ad preliū viginti octo milia ſexcenti. Et de aſer egredientes ad pugnā & in acie pҫuocātes: quadraginta milia. Trans iordanē aūt de filiis ruben & de gad & dimidia parte tribus manaſſe: īſtructi armis bellicis: centum viginti milia. Omnes iſti viri bellatores expediti ad pugnandum corde pҫfecto venerūt in hebrō: vt cōſtituerēt regem dauid ſup vniuerſum iſrael. Sed & oēs reliqui ex iſrl̄ vno corde erant vt rex fieret dauid. Fueruntqꝫ ibi apud dauid trib⁹ dieb⁹ comedētes & bibētes. Prepauerāt enim eis frēs ſui. Sed & qui iuxta eos erant vſqꝫ iſachar & zabulon & neptalim: afferebāt panes in aſinis & camelis & mulis & bobus ad veſcendum: farinam: palathas: vuā paſſam: vinum: oleū: boues: arietes ad oēm copiā. Gaudiū quippe erat in iſrael.

13. Iniit autem cōſilium dauid cū tribunis & cēturionibus & vniuerſis pҫicipib⁹: & ait ad omnem cetum iſrael. Si placet vobis & a domino deo nr̄o egredictur ſermo quē loquor: mittamus ad fratres nr̄os reliquos in vniuerſas regiōes iſrl̄ & ad ſacerdotes & leuitas qui habitāt in ſuburbanis vrbium: vt congregētur ad nos & reducamus arcam dei noſtri ad nos. Non enim requiſiuimus eā in diebus ſaul.

ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת
מה יעשה ישראל ראשיהם
מאתים וכל אחיהם על פיהם:
מזבולן יוצאי צבא ערכי מלחמה
בכל כלי מלחמה חמשים אלף
ולעדר בלא לב ולב: ומנפתלי
שרים אלף ועמהם בצנה וחנית
שלשים ושבעה אלף: ומן הדני
ערכי מלחמה עשרים ושמונה
אלף ושש מאות: ומאשר יוצאי
צבא לערך מלחמה ארבעים אלף:
ומעבר לירדן מן הראובני והגדי
וחצי שבט מנשה בכל כלי צבא
מלחמה מאה ועשרים אלף: כל
אלה אנשי מלחמה עדרי מערכה
בלבב שלם באו חברונה להמליך
את דויד על כל ישראל וגם כל
שרית ישראל לב אחד להמליך
את דויד: ויהיו שם עם דויד ימים
שלשה אכלים ושותים כי הכינו
להם אחיהם: וגם הקרובים
אליהם עד יששכר וזבולן
ונפתלי מביאים לחם בחמורים
ובגמלים ובפרדים ובבקר מאכל
קמח דבלים וצמוקים ויין ושמן
ובקר וצאן לרב כי שמחה
בישראל: Cap. xiij. ויועץ
דויד עם שרי האלפים והמאות
לכל נגיד: ויאמר דויד לכל קהל
ישראל אם עליכם טוב ומן יהוה
אלהינו נפרצה נשלחה על
אחינו הנשארים בכל ארצות
ישראל ועמהם הכהנים והלוים
בערי מגרשיהם ויקבצו אלינו:
ונסבה את ארון אלהינו אלינו
כי לא דרשנהו בימי שאול:

ירע
עשה
מאה פה
לחם
כלה
שור צנן
חנה
שמן
מאה יצא
רבע
חצה כלה
ערב
בוא מלך
שאר
היה יום
שתה כון
קרב
בוא חמר
אכל
צמק
יעץ
שור מאה
נגד
פרץ שלח
אח שאר
עיר גרש
קבץ סבב
ארן יום

ויאמרו כל הקהל לעשות כן כי אמר עשה
ישר הדבר בעיני כל העם:
ויקהל דויד את כל ישראל מן קהל
שיחור מצרים ועד לבוא חמת בוא
להביא את ארון האלהים מקרית בוא
יערים: ויעל דויד וכל ישראל עלה
בעלתה אל קרית יערים אשר
ליהודה להעלות משם את ארון
האלהים יהוה יושב הכרובים ישב כרב
אשר נקרא שם: וירכיבו את קרא רכב
ארון האלהים על עגלה חדשה
מבית אבינדב ועזא ואחיו נהגים
בעגלה: ודויד וכל ישראל
משחקים לפני האלהים בכל עז שחק פנה
ובשירים ובכנרות ובנבלים עזז שור
ובתפים ובמצלתים ובחצצרות: תפף צלל חצר
ויבאו עד גרן כידן וישלח עזא בוא שלח
את ידו לאחז את הארון כי אחז
שמטו הבקר: ויחר אף יהוה חרה
בעזא ויכהו על אשר שלח נכה
ידו על הארון וימת שם לפני מות
האלהים: ויחר לדויד כי פרץ יהוה
פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא קרא קום
פרץ עזא עד היום הזה: ויירא ירא
דויד את האלהים ביום ההוא
לאמר היך אביא אלי את ארון בוא
האלהים: ולא הסיר דויד את סור
הארון אליו אל עיר דויד ויטהו נטה
אל בית עבד אדם הגתי: וישב ארון
האלהים עם בית עבד אדם בביתו
שלשה חדשים ויברך יהוה את ברך
בית עבד אדם ואת כל אשר לו:

Cap. xiiij.

וישלח חירם מלך צר שלח
מלאכים אל דויד ועצי ארזים וחרשי לאך
קיר וחרשי עצים לבנות לו בית: בנה
וידע דויד כי הכינו יהוה למלך על כון

Et rñdit vniuerſa multitudo vt ita fieret. Placuerat enim ſermo omni populo. Congregauit ergo dauid cunctum iſrael a ſior egypti vſq; dū ingrediaris emath vt adduceret arcā dei de cariatharim. Et aſcēdit dauid & omnis vir iſrael ad collem cariatharim qui eſt in iuda vt afferret inde arcam domini dei ſedentis ſuper cherubim vbi inuocatum eſt nomen ei⁹. Impoſuerūtq; arcam dei ſuper plauſtrum nouum de domo aminadab. Oza aūt & frē ei⁹ minabant plauſtrum. Porro dauid & vniuerſus iſrael ludebant corā deo omni virtute in canticis & in citharis & pſalteriis & tympanis & cymbalis & tubis. Cū āt perueniſſet ad aream chidō: tetendit oza manum ſuam vt ſuſtentaret arcā: bos quippe laſciuiēs paululū īclinauerat eā. Irat⁹ ē itaq; dñs contra ozā & percuſſit eum eo φ tetigiſſet arcam: & mortuus eſt ibi coram deo. Cōtriſtatuſq; eſt dauid eo φ diuiſiſſet domin⁹ ozam: vocauitq; locū illum diuiſio oze vſq; in preſentem diem. Et timuit deum tunc temporis dicēs. Quō poſſum ad me introducere arcam dei? Et ob hāc cauſam non adduxit eam ad ſe: hoc ē in ciuitatē dauid: ſed auertit in domū obededō gethei. Manſit ergo arca dei in domo obededō tribus mēſibus: & bñdixit dominus domui ei⁹: & omnib⁹ q̄ habebat. 14.

Miſit quoq; hyram rex tyri nūcios ad dd: & ligna cedrina & artifices pietum lignorumq; vt edificarēt ei domū. cognouitq; dd eo φ cōfirmaſſet eū dñs in regē ſup

---

τ dixit vniuerſa multitudo vt facerēt ita:
καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, B
qm̄ rectus ſmo in oculis totius ppl̄i.
ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ.
τ congregauit dauid cunctū iſrael a
καὶ ἐξεκκλησίασε δαυὶδ τὸν πάντα ἰσραὴλ ἀπὸ
termis egypti τ vſq; ad introitū emath: vt ad
ὁρίων αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσόδου αἰμὰθ, τοῦ εἰσ-
duceret arcam dei de ciuitate iarim. τ
αγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως ἰαρείμ. καὶ
aſcēdit dauid τ ōis vir iſrael in cariathia-
ἀνέβη δαυὶδ καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ εἰς καριαθια-
rim: q̄ eſt iuda: vt adducerēt illinc
ρείμ, ἥ ἐστι τοῦ ἰούδα, τοῦ ἀγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν
arcam dei dn̄i ſedentis ſup cherubim:
κιβωτὸν θεοῦ κυρίου τοῦ καθημένου ἐπὶ χερουβίμ,
vbi inuocatū ē nomē eius ibi. τ impoſuerūt
οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν
arcam dei ſup plauſtrū nouū: de domo
τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἅμαξαν καινήν, ἐξ οἴκου C
abinadab. τ oza τ fratres eius. ducebāt 2.Reg.
ἀβειναδάβ. καὶ ὀζᾶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦγον 6.a.
plauſtrū: τ dauid τ ōis iſrael ludē-
τὴν ἅμαξαν, καὶ δαυὶδ καὶ πᾶς ἰσραὴλ παίζον-
tes coram deo: in omni virtute τ in
τες ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ ἐν
cāticis τ in cytharis τ in pſalteriis τ in tym-
ᾠδαῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν τυμ-
panis τ in cymbalis τ in tubis: τ vene-
πάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν σάλπιγξιν, καὶ ἦλ-
rūt vſq; ad aream chedon. τ tetendit oza
θον ἕως τῆς ἅλωνος χαιδών. καὶ ἐξέτεινεν ὀζᾶ τὴν
manū ſuā vt ſuſtētaret arcam: qm̄ incli-
χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέ-
nauit eam vitulus. τ iratus ē ira dn̄s contra
κλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος ἐπὶ
oza: τ percuſſit eū ibi: qm̄ tetendit
ὀζᾶ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ, διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν
manū ſuā in arcam: τ mortu⁹ eſt ibi
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ
coram deo. τ cōtriſtat⁹ ē dauid: qm̄ di-
ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. καὶ ἠθύμησε δαυὶδ, ὅτι διέ-
uiſit dn̄s inciſionē in oza: ꝑꝑ hoc vocauit D
κοψε κύριος διακοπὴν ἐν ὀζᾶ, διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν
nomē loci illius inciſionē oza vſq; ad
τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου διακοπὴν ὀζᾶ ἕως τῆς
diem hanc. τ timuit dauid deū in
ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐφοβήθη δαυὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ
die illa dicēs: quō introducā ad me ipſum
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων, πῶς εἰσοίσω πρὸς ἐμαυτὸν τὴν
arcam dei? τ nō adduxit dauid
κιβωτὸν τοῦ θεοῦ; καὶ οὐκ ἀπέστρεψε δαυὶδ τὴν
arcam dei ad ſe in ciuitatē dauid:
κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν πόλιν δαυίδ,
τ auertit eam in domū obed edom geth
καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον ὀβὴδ ἐδὼμ τοῦ γεθ-
thei. τ manſit arca dei in domo
θαίου. καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ
obed edom in domo ſua mēſib⁹ tribus. τ
ὀβὴδ ἐδὼμ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μῆνας τρεῖς. καὶ
bn̄dixit dn̄s domui obed edom τ oībus
εὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον ὀβὴδ ἐδὼμ καὶ πάντα
ſuis.
τὰ αὐτοῦ.

Ca. 24.

Et miſit chiram rex tyri nuncios A
Καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ βασιλεὺς τύρου ἀγγέλους
ad dauid τ ligna cedrina: τ artifices parietū: 2.Re.
πρὸς δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ τέκτονας τοίχων, 5.a.
τ artifices lignoꝝ: vt edificarēt ei domū. τ cognouit
καὶ τέκτονας ξύλων, τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον. καὶ ἔγνω
dauid: φ cōfirmauit eū dn̄s in regem ſup
δαυὶδ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ

Digitized by Google

iſrael: ⁊ q̄ auctū ē in altitudinē regnū ſuū
ἰσραήλ, καὶ ὅτι ηὐξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ
pp̄ pplm̄ ſuū iſrael. ⁊ accepit dauid
διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν ἰσραήλ. καὶ ἔλαβεν δαυίδ
adhuc vxores in hieruſalem: ⁊ nati ſunt ei
ἔτι γυναῖκας ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ἐτέχθησαν αὐτῷ
filij ⁊ filie. ⁊ hec noīa eorū
υἱοὶ καὶ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν
qui nati ſunt ei in hieruſalem: ſamaa ⁊
τῶν τεχθέντων αὐτῷ ἐν ἱερουσαλήμ, σαμαὰ καὶ
ſobab nathan ⁊ ſalomon ⁊ iebaar: ⁊ eliſue
σωβὰβ ναθὰν καὶ σαλομὼν καὶ ἰεβαάρ, καὶ ἐλισουὲ
B ⁊ eliphalet ⁊ nage ⁊ naphec ⁊ iaphia: ⁊
καὶ ἐλιφαλὲτ καὶ ναγὲ καὶ ναφὲκ καὶ ἰαφία, καὶ
eliſama ⁊ baaliada ⁊ eliphalat. ⁊ audierūt
ἐλισαμὰ καὶ βααλιαδὰ καὶ ἐλιφαλάτ. καὶ ἤκουσαν
philiſtījm q̄ vnctꝰ fuit dauid in regem ſup
οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη δαυίδ εἰς βασιλέα ἐπὶ
vniuerſū iſrael: ⁊ aſcenderūt oēs philiſtījm
πάντα ἰσραήλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι
vt q̄rerēt dauid. ⁊ audiuit dauid ⁊ egreſſus ē
ζητῆσαι τὸν δαυίδ. καὶ ἤκουσε δαυίδ καὶ ἐξῆλθεν
in occurſum eis. ⁊ philiſtījm venerūt: ⁊ diffu
εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἦλθον, καὶ ἐξε
ſi ſunt in valle gigātum. ⁊ cōſuluit
χύθησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. καὶ ἠρώτησε
dauid per deū dicēs: ſi aſcēdā cōtra phi-
δαυίδ διὰ τοῦ θεοῦ λέγων, εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλ-
liſteos: ⁊ ſi trades eos in ma
λοφύλους, καὶ εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖ
C nus meas? ⁊ dixit ei dn̄s: aſcēde ⁊ dabo
ράς μου; καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος, ἀνάβηθι καὶ δώσω
eos in manus tuas. ⁊ aſcēdit in baal pha
αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου. καὶ ἀνέβη εἰς βαὰλ φα
raſin: ⁊ percuſſit eos dauid ibi. ⁊ dixit
ρασίν, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς δαυίδ ἐκεῖ. καὶ εἶπεν
dauid: diuiſit dn̄s inimicos meos ī manu mea:
δαυίδ, διέκοψε κύριος τοὺς ἐχθρούς μου ἐν χειρί μου,
ſicut diuiſionē aque. idcirco vocauit nomē
ὡς διακοπὴν ὕδατος. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
loci illius diuiſio baal pharaſin. ⁊ re
τοῦ τόπου ἐκείνου διακοπὴ βάαλ φαρασίν. καὶ ἐγ-
liquerunt ibi philiſtījm deos ſuos. ⁊
κατέλειπον ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς θεοὺς αὐτῶν. καὶ
dixit dauid: ⁊ cōbuſti ſunt in igne. ⁊ addide
εἶπε δαυίδ, καὶ ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρί. καὶ προσέθεν
rūt iterū philiſtījm: ⁊ diffuſi ſunt in valle
D το ἔτι οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐξεχύθησαν ἐν τῇ κοιλάδι
gigantum. ⁊ interrogauit iterū dauid in deo. ⁊
τῶν γιγάντων. καὶ ἠρώτησεν ἔτι δαυίδ ἐν θεῷ. καὶ
dixit ei deus: nō ibis poſt eos: re
εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν, ἀπο-
uertere ab eis. ⁊ venies ꝯtra eos prope piros
στρέφου ἀπ᾽ αὐτῶν. καὶ ἥξεις αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων
⁊ erit cū audieris vocem terremotꝰ a cacu
καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τοῦ σεισμοῦ ἀπ᾽-
mine pirorū: tunc egredieris in bellum:
ἄκρου τῶν ἀπίων, τότε ἐξελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον,
q̄m egreſſus ē deus ante te: vt percutiat
ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου, τοῦ πατάξαι τὴν
caſtra philiſtījm. ⁊ fecit dauid
παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐποίησε δαυίδ
ſicut preceperat ei deus. ⁊ percuſſit
καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ἐπάταξε τὴν
caſtra philiſtījm a gabaon vſq; ga
παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ γαβαὼν ἕως γα
zera. ⁊ egreſſū ē nomē dauid in oībus
ζηρά. καὶ ἐξῆλθε τὸ ὄνομα δαυίδ ἐν πάσαις ταῖς
terris: ⁊ dn̄s dedit pauorē eius ſup
γαίαις, καὶ κύριος ἔδωκεν τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ
omnes gentes.
πάντα τὰ ἔθνη. Ca.15.

iſrael: & ſubleuatum ē regnum ſuum ſuper pplm̄ eius iſrael. Accepit quoq; dd̄ alias vxores in hieruſalem: genuitq; filios & filias. Et hec nomina eorum qui nati ſunt in hieruſalem. Samma & ſobab nathan & ſalomon iebar eliſu & eliphalech noga quoq; & napheg & iaphie eliſama & baliada & eliphaleth. Audientes autē philiſtiim eo q̄ vnctꝰ eſſet dauid in regem ſup vniuerſū iſrl: aſcenderunt omnes vt quererent eum. Quod cum audiſſet dd̄ egreſſus eſt obuiam eis. Porro philiſtiim venientes diffuſi ſunt in valle raphaim. Conſuluitq; dauid deum dicens. Si aſcēdam ad philiſteos & ſi trades eos ī manu mea? Et dixit ei dn̄s. Aſcende & tradā eos in manu tua. Cūq; illi aſcēdiſſet in baalpharaſim pcuſſit eos ibi dd̄ & dixit. Diuiſit deus inimicos meos per manū meam ſicut diuidūtur aque: & idcirco vocatū ē nomē illiꝰ loci baalpharaſim. Dereliqueruntq; ibi deos ſuos: quos dauid iuſſit exuri. Alia etiam vice philiſtiim irruerūt & diffuſi ſūt ī valle. Cōſuluitq; rurſum dauid deum: & dixit ei deus. Nō aſcēdas poſt eos: recede ab eis & venies contra illos ex aduerſo pirorum. Cumq; audieris ſonitū gradiētis in cacumine pirorum: tunc egredieris ad bellum. Egreſſus eſt enim deus ante te vt percutiat caſtra philiſtiim. Fecit ergo dauid ſicut preceperat ei deus: & percuſſit caſtra philiſtinorū de gabaon vſq; gazera. Diuulgatūq; eſt nomē dd̄ in uniuerſis regiōibus: & dn̄s dedit pauorem eius ſuper omnes gentes. 15

עלה | ישראל כי נשאת למעלה מלכותו
עבר לקח | בעבור עמו ישראל: ויקח דויד עוד
נשא ילד | נשים בירושלם ויולד דויד עוד
בנה | בנים ובנות: ואלה שמות
היה | הילודים אשר היו לו בירושלם.
שמוע ושובב נתן ושלמה:
ויבחר ואלישוע ואלפלט: ונגה
ונפג ויפיע: ואלישמע ובעלידע
ואליפלט: וישמעו פלשתים כי
שמע | נמשח דויד למלך על כל ישראל,
משח | ויעלו כל פלשתים לבקש את
עלה | דויד וישמע דויד ויצא לפניהם:
פנה | ופלשתים באו ויפשטו בעמק
בוא פשט | רפאים: וישאל דויד באלהים
שאל | לאמר האעלה על פלשתים
עלה | ונתתם בידי ויאמר לו יהוה עלה
נתן אמר | ונתתים בידך: ויעלו בבעל פרצים
ויכם שם דויד ויאמר דויד
נכה | פרץ האלהים את אויבי בידי
איב | כפרץ מים על כן קראו שם
קום עזב | המקום ההוא בעל פרצים: ויעזבו
שם את אלהיהם ויאמר דויד
שרף יסף | וישרפו באש: ויסיפו עוד
פשט שאל | פלשתים ויפשטו בעמק: וישאל
עוד דויד באלהים ויאמר לו
האלהים לא תעלה אחריהם
סבב בוא | הסב מעליהם ובאת להם ממול
היה | הבכאים: ויהי כשמעך את קול
הצעדה בראשי הבכאים אז
יצא לחם | תצא למלחמה כי יצא האלהים
פנה נכה | לפניך להכות את מחנה
חנה עשה | פלשתים: ויעש דויד כאשר
נכה | צוהו האלהים ויכו את מחנה
פלשתים מגבעון ועד גזרה: ויצא
שם דויד בכל הארצות ויהוה
נתן את פחדו על כל הגוים:

Capi.xv.

וַיַּעַשׂ לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד
וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֶּט לוֹ בית כון
אֹהֶל׃ אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת קום ארן
אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִם הַלְוִיִּם נטה נשא
כִּי בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת
אֲרוֹן יְהוָה וּלְשָׁרְתוֹ עַד עוֹלָם׃
וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל אֶל קהל
יְרוּשָׁלָםִ לְהַעֲלוֹת אֶת אֲרוֹן יְהוָה עלה
אֶל מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר הֵכִין לוֹ׃ וַיֶּאֱסֹף קום כון
דָּוִיד אֶת בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת הַלְוִיִּם׃ אסף
לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו שור
מֵאָה וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה
הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים׃ מאה
לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו
מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים׃ לִבְנֵי אֱלִיצָפָן
שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם׃
לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו
שְׁמוֹנִים׃ לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב שמן
הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃
וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר קרא
הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל
עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל וּשְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל
וְעַמִּינָדָב׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי אמר
הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם קדש
וַאֲחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֵת אֲרוֹן עלה ארן
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הֲכִינוֹתִי כון
לוֹ׃ כִּי לְמַבָּרִאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם
פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי לֹא
דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיִּתְקַדְּשׁוּ שפט
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת
אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׂאוּ נשא
בְּנֵי הַלְוִיִּם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר
יְהוָה בִּכְתֵפָם בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם׃ מוט
וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם שור
לְהַעֲמִיד אֶת אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים עמד שור

Fecit quoq; ſibi domos in ciuitate dd̄: & edificauit locū arce dei: tetenditq; ei tabernaculū. Tūc dixit dd̄. Illicitū eſt vt a quocunq; portetur arca dei: niſi a leuitis quos elegit dominus ad portandum eam: & ad miniſtrandū ſibi vſq; in eternum. Cōgregauitq; vniuerſum iſrael in ieruſalem: vt aferretur arca domini in locum ſuum quē p̄parauerat ei: necnon & filios aaron & leuitas. De filiis caath: vriel princeps fuit: & frēs eius cētū viginti. De filiis merari: aſaia princeps & fratres eius ducenti viginti. De filiis gerſon: iohel princeps: & fratres ei9 centū triginta. De filiis eliſaphan: ſemeias princeps: & frēs eius ducenti. De filiis hebrō: elihel princeps: & frēs eius octoginta. De filiis ozihel: aminadab priceps: & frēs eius cētū duodecim. Vocauitq; dauid ſadoch & abiathar ſacerdotes & leuitas vriel aſaiam iohel ſemeiam elihel & aminadab: & dixit ad eos. Vos qui eſtis principes familiarū leuiticarum ſanctificamini cū fratribus veſtris: & afferte arcam dn̄i dei iſrael ad locum qui ei preparatus eſt: ne vt a principio qa nō eratis preſentes percuſſit nos dn̄s: ſic & nūc fiat: illicitū quid nobis agentibus. Sanctificati ſunt ergo ſacerdotes & leuite vt portarēt arcā dn̄i dei iſrael. Et tulerūt filii leui arcam dei ſicut preceperat moyſes iuxta verbum dn̄i humeris ſuis in vectibus. Dixitq; dauid principibus leuitarum vt cōſtituerēt de fratribus ſuis cātores

Et fecit ſibi domos in ciuitate dauid: et
Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ οἴκους ἐν πόλει δαυίδ, καὶ ἡ- A
preparauit locū arce dei: et fixit ei
τοίμασε τόπον τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔπηξεν αὐ-
tabernaculū. tūc dixit dauid: nō eſt portare ar-
τῇ σκηνήν. τότε εἶπεν δαυίδ, οὐκ ἔστιν αἴρειν τὴν κι-
cam dei: niſi leuitas: qm̄ eos ele-
βωτὸν τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἢ τοὺς λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξε-
git dn̄s vt portarēt arcam dn̄i: et
λέξατο ὁ κύριος αἴρειν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου, καὶ
miniſtrarēt ei vſq; in eternū: et cōgregauit dauid
λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος, καὶ συνήγαγε δαυίδ
oēm iſrael in hieruſalem: vt afferrent
τὸν πάντα ἰσραὴλ εἰς ἱερουσαλήμ, τοῦ ἀνενεγκεῖν
arcam dn̄i ad locum quē p̄parauit ei.
τὴν κιβωτὸν κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοίμασεν αὐτῇ.
et cōgregauit dauid filios aaron et leui-
καὶ συνήγαγε δαυίδ τοὺς υἱοὺς ἀαρὼν καὶ τοὺς λευί-
tas. de filijs caath: vriel princeps et fratres
τας. τῶν υἱῶν καάθ, οὐριὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ
eius: centū et viginti. de filijs merari: aſaia
αὐτοῦ, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι. τῶν υἱῶν μεραρεί, ἀσαΐα ὁ
princeps et fratres eius: ducēti viginti. de fi-
ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι εἴκοσι. τῶν υἱ-
lijs gerſon: ioel princeps et fratres eius: du-
ῶν γερσῶν, ἰωὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δια-
centi triginta. de filijs eliſaphan: ſamea prin-
κόσιοι τριάκοντα. τῶν υἱῶν ἐλισαφάν, σαμέα ὁ ἄρ-
ceps et fratres eius: ducēti. de filijs che-
χων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι. τῶν υἱῶν χεβ-
bron: eliel princeps et fratres eius: octogin-
ρών, ἐλιὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὀγδοήκον-
ta. de filijs oziel: aminadab princeps et fra-
τα. τῶν υἱῶν ὀζιήλ, ἀμιναδὰβ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελ-
tres eius: centū et duodecim. et vocauit dauid
φοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν καὶ δεκαδύο. καὶ ἐκάλεσε δαυίδ
ſado: et abiathar ſacerdotes et leui-
τὸν σαδὼκ καὶ τὸν ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς λευί-
tas vriel et aſaia et ioel et ſamea et eli-
τας τὸν οὐριὴλ καὶ ἀσαΐα καὶ ἰωὴλ καὶ σαμέα καὶ ἐλι-
el et aminadab: et dixit eis: vos princi-
ὴλ καὶ ἀμιναδάβ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς οἱ ἄρχον-
pes familiarū leuitarū: ſctificamini vos
τες τῶν πατριῶν τῶν λευιτῶν, ἁγνίσθητε ὑμεῖς
et fratres vr̃i: et afferte arcam do-
καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, καὶ ἀνοίσατε τὴν κιβωτὸν κυ-
mini dei iſrael: vbi p̄paraui ei: qm̄ nō
ρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ, οὗ ἡτοίμασα αὐτῇ, ὅτι οὐκ B
in principio vos eratis p̄parati: percuſſit dn̄s
ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι ἑτοίμους, διέκοψε κύριος
deus nr̃ in nobis: qm̄ nō queſiuimus eū in iu-
ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐζητήσαμεν αὐτὸν ἐν κρί-
dicio. et ſctificati ſunt ſacerdotes et leuite vt por-
ματι. καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται ἐνεγ-
tarēt arcam dn̄i dei iſrael. et tulerūt fi-
κεῖν τὴν κιβωτὸν κυρίου θεοῦ ἰσραήλ. καὶ ἦραν οἱ υἱ-
lij leuitarū arcam dei: ſicut preceperat
οὶ τῶν λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο
moyſes in verbo dn̄i ſcd̄m ſcripturā in vecti-
μωυσῆς ἐν λόγῳ κυρίου κατὰ τὴν γραφὴν ἐν ἀναφορεῦ-
bus in hūeris ſuis. et dixit dauid principibus
σιν ἐν ὤμοις αὐτῶν. καὶ εἶπε δαυίδ τοῖς ἄρχουσι τῶν
leuitarū: cōſtituite fratres vr̃os cantores
λευιτῶν, στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς ψαλτῳδοὺς

in organis muſicorũ: in naulis ⁊ in lyris ⁊ cym
ἐν ὀργάνοις ὠδῶν, ἐν ναύλαις καὶ ἐν κινύραις καὶ κυμ
balis: vt audire faciãt vt exaltarẽt in voce in leti
βάλοις, ἀκουτίζοντες τοῦ ὑψῶσαι ἐν φωνῇ εἰς εὐφρο
ciam. ⁊ ſteterũt leuite: hemã filius ioel: ⁊ de
σύνην. καὶ ἔστησαν οἱ λευῖται, αἰμὰν υἱὸς ἰωὴλ, καὶ ἐκ
fratribus eius aſaph filius barachia: ⁊ de
τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀσὰφ υἱὸς βαραχία, καὶ ἀπὸ
filijs merari fratris eius ethan fili⁹ ciſei:
τῶν υἱῶν μεραρὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ αἰθὰν υἱὸς κισαίου,
⁊ cum eis fratres eorũ. q̃ in ſcðo ordine: za
καὶ μετ᾽ αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. οἱ δευτερεύοντες, ζα
charias fili⁹ ieiel ⁊ ſemiramoth ⁊ iaiel ⁊ ani:
χαρίας υἱὸς ἰεϊὴλ καὶ σεμιραμὼθ καὶ ἰαϊὴλ καὶ ἀνί,
⁊ eliab ⁊ banea ⁊ maaſia ⁊ mattathias
καὶ ἐλιὰβ καὶ βαναία καὶ μαασία καὶ ματταθίας
⁊ eliphal: ⁊ maccania ⁊ obed eddom ⁊ ieel
καὶ ἐλιφαλ, καὶ μακκανία καὶ ὠβὴδ ἐδδὼμ καὶ ἰεὴλ
ianitores. ⁊ cãtores: heman aſaph hetham in cym
οἱ πυλωροί. καὶ οἱ ᾠδοί, αἰμὰν ἀσὰφ αἰθὰμ ἐν κυμ
C balis eneis vt audire faciãt: ⁊ zacharias ⁊
βάλοις χαλκοῖς τοῦ ἀκουτίσαι, καὶ ζαχαρίας καὶ
oziel ⁊ ſemiramoth ⁊ ieiel ⁊ ani ⁊ eliab ⁊
ὀζιὴλ καὶ σεμιραμὼθ καὶ ἰεϊὴλ καὶ ἀνὶ καὶ ἐλιὰβ καὶ
maaſias ⁊ baneas in naulis pro arcanis.
μαασίας καὶ βαναίας ἐν ναύλαις περὶ τῶν κρυφίων
⁊ mattathias ⁊ eliphalu ⁊ maccanias ⁊ obed
καὶ ματταθίας καὶ ἐλιφαλοὺ καὶ μακκανίας καὶ ὠβὴδ
eddom ⁊ ieiel ⁊ ozias in lyris pro octa
ἐδδὼμ καὶ ἰεϊὴλ καὶ ὀζίας ἐν κινύραις περὶ τῆς ὀγ
ua victorie ⁊ chonenias pñceps leui=
δόης τοῦ ἐνισχῦσαι. καὶ χονενίας ἄρχων τῶν λευῒ
tarũ in eleuatione pñceps cãtoꝝ: qm̃ ſapiẽs erat.
τῶν ἐν τῇ ἄρσει ἄρχων τῶν ᾠδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν.
⁊ barachias ⁊ helcana ianitores arce.
καὶ βαραχίας καὶ ἐλκανὰ πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ.
⁊ ſabanea ⁊ ioſaphat ⁊ nathanael ⁊ amaſai
καὶ σαβανεὶ καὶ ἰωσαφὰτ καὶ ναθαναὴλ καὶ ἀμασαῒ
⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊ eliezer ſacerdotes clan
καὶ ζαχαρίας καὶ βαναίας καὶ ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς σαλ
gentes in tubis coram arca
πίζοντες ἐν ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ
dei: ⁊ obed eddom ⁊ hiechia ianitores ar
τοῦ θεοῦ, καὶ ὠβὴδ ἐδδὼμ καὶ ἰεχία πυλωροὶ τῆς κι
ce. ⁊ erat dauid ⁊ ſeniores iſrael ⁊
βωτοῦ. καὶ ἦν δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰσραὴλ καὶ
tribuni euntes ad portãdũ ar=
οἱ χιλίαρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀνενεγκεῖν τὴν κι=
cam federis dñi de domo obed eddom in
βωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐξ οἴκου ὠβὴδ ἐδδὼμ ἐν
letitia. ⁊ factũ eſt cũ cõfortaret de⁹
εὐφροσύνῃ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατισχῦσαι τὸν θεὸν τοὺς
leuitas portãtes arcam federis dñi: ⁊
λευΐτας αἴροντας τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, καὶ
immolauerũt ſeptẽ vitulos ⁊ ſeptẽ arietes. ⁊ dauid
ἔθυσαν ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριούς. καὶ δαυὶδ
accinctus in ſtola byſſina ⁊ oẽs leui
περιεζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ καὶ πάντες οἱ λευῖ=
D te ⁊ omnes q̃ portabãt arcam federis do
1.Reg. 6.c. ται καὶ πάντες οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυ
mini ⁊ cantores ⁊ chonenias pñceps cã=
ρίου καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ καὶ χονενίας ὁ ἄρχων τῶν ᾠ
torũ canẽtiũ: ⁊ ſup dauid ephud byſſinum
δῶν τῶν ᾀδόντων, καὶ ἐπὶ δαυὶδ ἐφοὺδ βύσσινον
⁊ oĩs iſrael deducẽtes arcam federis do
καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυ
mini in ſigno ⁊ in voce tube
ρίου ἐν σημασίᾳ καὶ ἐν φωνῇ σωφὰρ

in organis muſicorum: nablis videlicet & lyris & cymbalis vt reſonaret in excelſis ſonitus leticie. Cõſtitueruntq̧ leuitas hemã filiũ iohel & de fratribus eius aſaph filiũ barachie. de filiis vero merari fratribus eorũ: ethan filium caſaie: & cũ eis fratres eorũ. In ſcðo ordine zachariã & ben & iazihel & ſemiramoth & iehihel & ani: eliab & banaiam & maaſiam & mathathiã & eliphalu & maceniam & obededom & iehihel ianitores. Porro cantores hemã aſaph & ethan in cymbalis eneis concrepantes. zacharias aũt & ozihel & ſemiramoth & iahihel & ani eliab & maaſias & banaias in nablis arcana cantabant. Porro mathathias & eliphalu & macenias & obededom & iehihel & ozaziu in citharis pro octaua canebãt epinicion. Chonenias aũt princeps leuitarũ pphetie pꝛerat: & ad pcinendã melodiã. Erat quippe valde ſapiẽs. Et barachias & helcana ianitores arce. Porro ſebenias & ioſaphat & nathanael & amaſai & zacharias & banaias & eliezer ſacerdotes clangebãt tubis coram arca dei: & obededom & ahias erãt ianitores arce. Igitur dd̃ & oẽs maiores natu iſrael & tribuni: ierunt ad portandam arcam federis domini de domo obededom cũ leticia. Cumq̧ adiuuiſſet deus leuitas qui portabant arcam federis dñi: imolabantur ſeptem tauri & ſeptẽ arietes. Porro dauid erat indutus ſtola byſſina: & vniuerſi leuite qui portabãt arcã federis cãtoreſq̧: et chonenias princeps pphetie iter cantores. dd̃ ãt idut⁹ erat ephot lineo. Vniuerſuſq̧ iſrael deducebant arcam federis dñi ĩ iubilo et ſonitu buccine

בכלי שיר נבלים וכנרות ומצלתים — כלה
משמיעים להרים בקול לשמחה׃ — צלל שמע
ויעמידו הלוים את הימן בן יואל — רום
ומן אחיו אסף בן ברכיהו ומן בני
מררי אחיהם איתן בן קושיהו׃
ועמהם אחיהם המשנים זכריהו — שנה
בן ויעזיאל ושמירמות ויחיאל
ועני אליאב ובניהו ומעשיהו
ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו
ועבד אדם ויעיאל השערים׃
והמשררים הימן אסף ואיתן
במצלתים נחשת להשמיע׃
וזכריה ועזיאל ושמירמות ויחיאל
ועני ואליאב ומעשיהו ובניהו
בנבלים על עלמות׃ ומתתיהו
ואליפלהו ומקניהו ועבד אדם
ויעיאל ועזזיהו בכנרות על
השמינית לנצח׃ וכנניהו שר — שמן
הלוים במשא יסר במשא כי מבין — נשא שור
הוא׃ וברכיה ואלקנה שערים — בין
לארון׃ ושבניהו ויושפט ונתנאל — ארן
ועמשי וזכריהו ובניהו ואליעזר
הכהנים מחצצרים בחצצרות — חצר
לפני ארון האלהים ועבד אדם — פנה
ויחיה שערים לארון׃ ויהי דויד וזקני — היה
ישראל ושרי האלפים ההלכים — שור
להעלות את ארון ברית יהוה מן — עלה ברת
בית עבד אדם בשמחה׃ ויהי בעזר
האלהים את הלוים נשאי ארון
ברית יהוה ויזבחו שבעה פרים — זבח
ושבעה אילים׃ ודויד מכרבל במעיל — כרבל מעל
בוץ וכל הלוים הנשאים את
הארון והמשררים וכנניה השר — שור נשא
המשא המשררים ועל דויד אפוד — אפד
בד׃ וכל ישראל מעלים את ארון — עלה
ברית יהוה בתרועה ובקול שופר — רוע שפר

ובחצצרות ובמצלתים משמעים — צלל שמע
בנבלים וכנרות׃ ויהי ארון ברית
יהוה בא עד עיר דויד ומיכל בת — בוא
שאול נשקפה בעד החלון ותרא — שקף חלל
את המלך דויד מרקד ומשחק — ראה רקד
ותבז לו בלבה׃ — שחק בזה
Cap.xvj.
ויביאו את
ארון האלהים ויציגו אתו בתוך — בוא יצג
האהל אשר נטה לו דויד ויקריבו — קרב
עלות ושלמים לפני האלהים׃
ויכל דויד מהעלות העלה והשלמים — עלה פנה
ויברך את העם בשם יהוה׃ ויחלק — כלה עלה
לכל איש ישראל מאיש ועד אשה — ברך חלק
לאיש ככר לחם ואשפר — איש
ואשישה׃ ויתן לפני ארון יהוה מן — שפר
הלוים משרתים ולהזכיר ולהודות — אשש נתן
ולהלל ליהוה אלהי ישראל׃ אסף — ארן שרת
הראש ומשנהו זכריה יעיאל — זכר ידה
ושמירמות ויחיאל ומתתיה ואליאב — שנה
ובניהו ועבד אדם ויעיאל בכלי
נבלים ובכנרות ואסף במצלתים — כלה
משמיע׃ ובניהו ויחזיאל הכהנים
בחצצרות תמיד לפני ארון ברית — שמע
האלהים׃ ביום ההוא אז נתן דויד — חצר תמד
בראש להודות ליהוה ביד אסף — ברת
ואחיו׃ הודו ליהוה קראו בשמו
הודיעו בעמים עלילתיו׃ שירו לו — ידע עלל
זמרו לו שיחו בכל נפלאתיו׃ — שור שוח
התהללו בשם קדשו ישמח לב — פלא הלל
מבקשי יהוה׃ דרשו יהוה — שמח בקש
ועזו בקשו פניו תמיד׃ — עזז פנה
זכרו נפלאתיו אשר עשה
מפתיו ומשפטי פיהו׃ זרע — יפת שפט
ישראל עבדו בני יעקב בחיריו׃ — פה בחר
הוא יהוה אלהינו בכל
הארץ משפטיו׃ זכרו לעולם — עלם
בריתו דבר צוה לאלף דור׃

& tubis & cymbalis & nablis: & citharis conːcrepantes. Cunctꝫ perueniſſet arca federis domini vſqꝫ ad ciuitatem dauid: michol filia ſaul proſpiciens per feneſtram vidit regē dauid ſaltātē atqꝫ ludētē: & deſpexit eū i corde ſuo. 16.

Attulerunt igitur arcam dei & conſtituerunt eam in medio tabernaculi qđ tetēderat ei dđ: & obtulerūt holocauſta & pacifica coram deo. Cūqꝫ cōpleſſet dđ offerēs holocauſta & pacifica: benedixit populo i nomine dñi: & diuiſit vniuerſis per ſingulos a viro vſqꝫ ad mulierē tortam panis & partē aſſe carnis bubale: & frixā oleo ſimilā. Cōſtituitqꝫ corā arca dñi de leuitis q miniſtrarēt & recordaretur opū ei & glorificarent atqꝫ laudarent dñm deū iſrael: aſaph pricipē & ſm ei zachariā. Porro iahihel & ſemiramoth iehihel & mathathiam & eliab & banaiam & obededō iehhel ſuper organa pſalterii & lyras: aſaph autem vt in cymbalis pſonaret: banaiā vero & azihel ſacerdotes: canere tuba iugiter coram arca federis dei. In illo die fecit dauid principem ad confitendum domino aſaph & fres eius. Cōfitemini dño & inuocate nomē ei9: notas facite i pplis adiuētiōes eius. Cātate ei, & pſallite ei & narrate omīa mirabilia eius: laudate nomen ſanctū eius: letetur cor querentium dominū. Querite dominum & virtutem eius: querite faciem eius ſemper. Recordamini mirabilium eius que fecit ſignorum illi9 & iudiciorum oris eius. Semen iſrael ſerui eius: filii iacob electi eius. Ipſe dominus deus noſter: in vniuerſa terra iudicia eius. Recordamini in ſempiternū pacti ei9: ſermonis quē pcepit i mille gnatiōes.

τ in tubis τ in cymbalis reſonantes in nau
καὶ ἐν σάλπιγξιν καὶ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνοῦντες ἐν ναύ
lis τ in citharis. τ factū ē τ venit arca fede
λοις καὶ ἐν κινύραις. καὶ ἐγένετο καὶ ἦλθεν ἡ κιβωτὸς διαθή
ris dñi vſqꝫ ad ciuitatē dđ: τ mechol filia ſaulis
κης κυ ἕως πόλεως δαδ, καὶ μεχὸλ ἡ θυγάτηρ σαοὺλ
proſpexit per feneſtrā: τ vidit regem dauid
παρέκυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα δαυὶδ
ſaltantē τ ludentē: τ deſpexit eum in
ὀρχούμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ
anima ſua.
ψυχῇ αὐτῆς.

Ca.16.

Et attulerūt arcam dei τ cōſtitue
Καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἀπηρεί
runt eam in medio tabnaculi: qđ fixerat ei dauid:
σαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς, ἧς ἔπηξεν αὐτῇ δαυίδ,
τ obtulerūt holocauſta τ pacifica coram
καὶ προσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα καὶ εἰρηνικὰς ἐναντί
deo. τ cōpleuit dauid offerēs holo
ον τοῦ θεοῦ. καὶ συνετέλεσε δαυὶδ ἀναφέρων τὰ ὁλοκαυ
cauſta τ pacifica: τ bñdixit pplo in no
τώματα καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνό
mine dñi. τ diuiſit dauid omni viro iſrael a
ματι κυ. καὶ διεμέρισε δαυὶδ παντὶ ἀνδρὶ ιηλ ἀπὸ
viro τ vſqꝫ ad mulierē: viro tortā panis: τ la
ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ χέχαρ ἄρτου, καὶ λά
ganū ſartaginis τ collyridā. τ ordinauit dđ iuxta fa
γανον τηγάνου καὶ κολλυρίτην. καὶ ἔταξε δαδ κατὰ πρό
ciem arce federis dñi de leuitis q mi
σωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐκ τῶν λευιτῶν λει
niſtrarēt τ reſonarēt: vt cōfiterētur τ
τουργοῦντας καὶ ἀναφωνοῦντας, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ
laudarēt dñz deū iſrl: aſaph dux: ſecūdus eius
αἰνεῖν κω τῷ θεῷ ιηλ, ἀσὰφ ὁ ἡγούμενος, ὁ δεύτερος αὐτοῦ
zacharias τ hieiel τ ſemiramoth τ iael τ matha
ζαχαρίας καὶ ἱεϊὴλ καὶ σεμιραμὼθ καὶ ἰαὴλ καὶ ματτα
thias: τ eliab τ baneas τ obed eddom τ iiel
θίας, καὶ ἐλιὰβ καὶ βανέας καὶ ὠβὴδ ἐδδὼμ καὶ ἰεϊὴλ
in organis in naulis τ lyris: τ aſaph in cymba
ἐν ὀργάνοις ἐν ναύλοις καὶ κινύραις, καὶ ἀσὰφ ἐν κυμβά
lis pſonans: τ baneas τ hieziel ſacerdotes in
λοις ἀναφωνῶν, καὶ βανέας καὶ ἰεζιὴλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς
tubis iugiter corā arca federis
σάλπιγξιν διαπαντὸς ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης
dei in die illo. tunc ordinauit dđ i pricipio ad
τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. τότε ἔταξε δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ
laudādū dñm in manu aſaph τ fratrum eius. B
αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ ἀσὰφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. pſal.
cōfitemini dño τ inuocate eū in nomi 104
ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ καὶ ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι Eſai.
ne eius: notas facite in pplis adinuētiones 11.b.
τι αὐτοῦ, γνωρίσατε ἐν τοῖς λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα
eius. cātate ei τ pſallite ei: narrate in
αὐτοῦ. ᾄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ, διηγήσασθε ἐν
vniuerſis mirabilia eius: q̄ fecit dñs. laudate in no
πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε κς. αἰνεῖτε ἐν ὀνό
mine ſctō eius. letabitur cor querēs bo
ματι ἁγίῳ αὐτοῦ. εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐ
nā volūtatē ei9: querite dñm τ cōfortamini: que
δοκίαν αὐτοῦ, ζητήσατε τὸν κύριον καὶ ἰσχύσατε, ζητή
rite faciem ei9 ſemper: recordami
σατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός, μνημονεύε
ni mirabiliū eius: q̄ fecit: portētoꝝ eius τ
τε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε, τὰ τέρατα αὐτοῦ καὶ
iudicioꝝ oris eius. ſemē iſrael ſerui eius:
τὰ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ. σπέρμα ιηλ δοῦλοι αὐτοῦ,
filii iacob electi eius. ipſe dñs de9 nr: in vni
υἱοὶ ἰακὼβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. αὐτὸς κύριος ὁ θς ἡμῶν ἐν πά
uerſa tra iudicia eius: recordamini in ſēpiternū de
σῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ, μνημονεύετε εἰς αἰῶνα διαθή
cti eius. ſmōis eius quē precepit in mille gñatiōes:
κης αὐτοῦ, λόγου αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,

Digitized by Google

quē pepigit cū abraam: ⁊ iuramēti illius cū iſaac:
ὃν διέθετο τῷ ἀβραάμ, καὶ τὸν ὅρκον αὐτοῦ τῷ ἰσαάκ,
⁊ cōſtituit illū iacob in pceptū: ⁊ iſrael
καὶ ἔστησεν αὐτὸν τῷ ἰακὼβ εἰς πρόσταγμα, καὶ τῷ ἰσλ
in pactū ſēpiternū dicēs: tibi dabo trā chanaan: funi
εἰς διαθήκην αἰώνιον λέγων, σοὶ δώσω τὴν γῆν χαναὰν σχοί-
culū hereditatis vrē: cū eſſent ipſi pauci nu
νισμα κληρονομίας ὑμῶν, ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀρι
mero: ſic parui ⁊ coloni in ea. ⁊ trāſierūt
θμῷ, ὡς μικροὺς καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ. καὶ ἐπορεύθησαν
de gēte in gētē: ⁊ de regno ad ppl̄z alterū.
ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον.
nō dimiſit virū vt vim inferēt eis. et icrepauit
οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτούς. καὶ ἤλεγξε
C pro eis reges. ne tangatis xp̄os meos et in
psal. 104 περὶ αὐτῶν βασιλεῖς, μὴ ἅπτεσθε τῶν χριστῶν μου καὶ ἐν
pphtis meis ne malignemini. cātate dn̄o oīs
τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε. ᾄσατε τῷ κῷ πᾶσα
psal. 95. terra: annunciate de die in diem ſalutare eius:
ἡ γῆ, ἀναγγείλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὸ σωτήριον αὐτοῦ,
narrate in gētib⁹ gliam eius: in cūctis po
ἐξηγεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λα
pulis mirabilia eius: qm̄ magn⁹ dn̄s et laudabilis nimis:
οῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ὅτι μέγας κς καὶ αἰνετὸς σφόδρα,
horribilis eſt ſup omnes deos: qm̄ omnes dei
φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς, ὅτι πάντες οἱ θεοὶ
psal. 95. gētiū idola: et dn̄s celos fecit. laus
τῶν ἐθνῶν εἴδωλα, καὶ ὁ κς τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν. αἶνος
et magnificētia corā eo: fortitudo et gloria
καὶ μεγαλοπρέπεια ἐνώπιον αὐτοῦ, ἰσχὺς καὶ καύχημα
in loco ſctō eius. date dn̄o familie
ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ. δότε τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν
gētiū: date dn̄o gliā et fortitudinē: date dn̄o
ἐθνῶν, δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν, δότε τῷ κυρίῳ
gliā noi ei⁹. leuate ſacrificia et venite co-
δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ. ἄρατε θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε ἐνώ-
ram eo: et adorate dn̄m in habitaculo
πιον αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν κατοικητηρίῳ
ſctō eius. timeat a facie eius oīs ter
ἁγίῳ αὐτοῦ. φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ
ra: et cū fundauit orbem: q̄ nō cōmoue
γῆ, καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθή-
bit. letetur celū et exultet terra: et di
σεται. εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, καὶ εἰ
cant in gētibus dn̄s regnauit. to
πάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὁ κύριος ἐβασίλευσεν. βομβή-
net mare plenitudini eius: exultet ager
σει ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι αὐτῆς, ἀγαλλιάσθω ὁ ἀγρὸς
ps. 65. et omnia q̄ in eo. tunc letabuntur ligna
D καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ
ſaltus a facie dn̄i: qm̄ venit iudicare trā.
δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ὅτι ἥκει κρῖναι τὴν γῆν.
cōfitemini dn̄o qm̄ bonus: qm̄ in eternū
ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ
miſericordia ei⁹. ⁊ dicite: ſalua nos de⁹ ſalua-
ἔλεος αὐτοῦ. καὶ εἴπατε, σῶσον ἡμᾶς ὁ θεὸς τῶν σωτη-
tionū nrāz: ⁊ cōgrega nos: ⁊ erue nos de
ρίων ἡμῶν, καὶ ἄθροισον ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν
gētib⁹ vt laudem⁹ nomē tuū ſctūm: vt exulte-
ἐθνῶν τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, τοῦ ἐγκαυχᾶ-
mus in laudib⁹ tuis. benedict⁹ dn̄s deus iſ-
σθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσί σου. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς ἰσ-
rael ab eterno ⁊ vſq₃ in eternū: ⁊ dicet oīs
ραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐρεῖ πᾶς
ppl̄s: amē. ⁊ laudauerūt dn̄z. ⁊ dereliqnit ibi
ὁ λαός, ἀμήν. καὶ ᾔνεσαν τῷ κυρίῳ. καὶ κατέλιπεν ἐκεῖ
corā arca federis dn̄i aſaph ⁊
ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου τὸν ἀσάφ καὶ τοὺς
fratres eius: vt miniſtrarēt coram arca
ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ
iugiter in ſermonē ꝑ diei in diem eius:
διαπαντὸς εἰς λόγον τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐτοῦ,

Que pepigit cū abra-
am & iuramenti illius ∞
cum iſaac. Et cōſtituit
illud iacob in pceptū &
iſrael in pactum ſempi
ternum: dicens. Tibi ∞
dabo terrā chanaā: fu
niculū hereditatis vrē.
Cum eſſent pauci nu-
mero parui & coloni ∞
eius. Et trāſierūt de gē
te in gētē: & de regno
ad ppl̄m alterū. Non
dimiſit quemquam ∞
calūniari eos: ſed incre
pauit pro eis reges. ∞
Nolite tāgere chriſtos
meos: & i pphetis meis
nolite malignari. Cāta
te dn̄o oīs tra: ānūcia-
te de die in diē ſalutarē
eius. Narrate in gētib⁹
gloriam eius: & in cun
ctis pplis mirabilia eius.
quia magn⁹ dn̄s & lau
dabilis nimis: & horribi
lis ſuper omnes deos.
Omnes enim dii ∞∞
populorum idola: do
minus autem celos ∞
fecit. Cōfeſſio & mag-
nificētia corā eo: forti-
tudo & gaudiū in loco
ei⁹. Afferte dn̄o familie
populorū: afferte dn̄o
gloriā & imperiū: date
dn̄o gloriā noi ei⁹. Le
uate ſacrificiū & venite
in cōſpectu eius: & ado
rate dominū in decore
ſctō. Cōmoueatur a fa
cie ei⁹ oīs terra: ipſe em̄
fundauit orbē immo-
bilem. Letentur celi &
exultet terra & dicāt in
nationibus: dominus
regnauit. Tonet mare
& plētudo ei⁹: exultēt
agri: & oīa q̄ in eis ſūt.
Tunc laudabunt ligna
ſaltus coram domino:
quia venit iudicare ∞
terrā. Cōfitemini dn̄o
qm̄ bon⁹: qm̄ ∞∞
in eternum mīa eius.
Et dicite: ſalua nos ∞
de⁹ ſaluator noſter: &
cōgrega nos & erue de
gentib⁹: vt cōfiteamur
noi ſctō tuo: & exulte
mus in carminib⁹ tuis.
Benedictus dominus
deus iſrael ab eterno
vſq₃ in ∞∞∞∞
eternū: & dicat oīs po
pulus amē: & hymnum
dn̄o. Dereliqt itaq₃ ibi
coram arca ∞∞∞∞
federis dn̄i aſaph & fra
tres ei⁹: vt miniſtrarent
i cōſpectu arce iugit ꝑ
ſinglos dies & vices ſuas.

אשר כרת את אברהם ושבועתו — שבע
ליצחק: ויעמידה ליעקב לחק — עמד
לישראל ברית עולם: לאמר לך
אתן ארץ כנען חבל נחלתכם: — נתן
בהיותכם מתי מספר כמעט וגרים — היה מתה
בה: ויתהלכו מגוי אל גוי וממלכה — ספר גור
אל עם אחר: לא הניח לאיש — הלך מלך
לעשקם ויוכח עליהם מלכים: — ינח
אל תגעו במשיחי ובנביאי אל — יכח
תרעו: שירו ליהוה כל הארץ בשרו — נגע משח
מיום אל יום ישועתו: ספרו בגוים — נבא רוע
את כבודו בכל העמים נפלאתיו: — שור ישע
כי גדול יהוה ומהלל מאד ונורא — כבד פלא
הוא על כל אלהים: כי כל אלהי — גדל הלל
העמים אלילים ויהוה שמים — ירא
עשה: הוד והדר לפניו עז וחדוה — פנה עזז
במקמו: הבו ליהוה משפחות — חדה קום
עמים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו — יהב שפחה
ליהוה כבוד שמו שאו מנחה ובאו — כבד
לפניו השתחוו ליהוה בהדרת — נשא בוא
קדש: חילו מלפניו כל הארץ אף — שחה
תכון תבל בל תמוט: ישמחו השמים — חול
ותגל הארץ ויאמרו בגוים יהוה — כון מטט
מלך: ירעם הים ומלואו יעלץ — גול אמר
השדה וכל אשר בו: אז ירננו עצי — רעם עלץ
היער מלפני יהוה כי בא לשפוט — רנן
את הארץ: הודו ליהוה כי טוב כי — בוא שפט
לעולם חסדו: ואמרו הושיענו — ידה
אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן — ישע
הגוים להודות לשם קדשך — נצל
להשתבח בתהלתך: ברוך יהוה — שבח הלל
אלהי ישראל מן העולם ועד — ברך עלם
העלם ויאמרו כל העם אמן והלל
ליהוה: ויעזב שם לפני ארון — עזב פנה
ברית יהוה לאסף ולאחיו לשרת — ארן ברת
לפני הארון תמיד לדבר יום ביומו: — תמד

Digitized by Google

ועבד אדם ואחיהם ששים
ושמונה ועבד אדם בן ידיתון וחסה
לשערים׃ ואת צדוק הכהן ואחיו
הכהנים לפני משכן יהוה בבמה — שכן
אשר בגבעון׃ להעלות עלות ליהוה — עלה
על מזבח העלה תמיד לבקר ולערב — זבח תמד
ולכל הכתוב בתורת יהוה אשר צוה — כתב ירה
על ישראל׃ ועמהם הימן וידותון
ושאר הברורים אשר נקבו — ברר
בשמות להודות ליהוה כי לעולם — ידה עלם
חסדו׃ ועמהם הימן וידותון חצצרות — חצר
ומצלתים למשמיעים וכלי שיר — צלל שמע
האלהים ובני ידותון לשער׃ וילכו — כלה שור
כל העם איש לביתו ויסב דויד — סבב
לברך את ביתו׃

Cap. xvij

ויהי כאשר ישב דויד בביתו — היה
ויאמר דויד אל נתן הנביא הנה — נבא
אנכי יושב בבית הארזים וארון — ישב ארן
ברית יהוה תחת יריעות׃ ויאמר — ברת ירע
נתן אל דויד כל אשר בלבבך עשה
כי האלהים עמך׃ ויהי בלילה ההוא
ויהי דבר אלהים אל נתן לאמר׃
לך ואמרת אל דויד עבדי כה אמר — ילך
יהוה לא אתה תבנה לי הבית — בנה
לשבת׃ כי לא ישבתי בבית מן — ישב
היום אשר העליתי את ישראל — עלה
עד היום הזה ואהיה מאהל אל — היה
אהל וממשכן׃ בכל אשר התהלכתי — שכן הלך
בכל ישראל הדבר דברתי את
אחד שפטי ישראל אשר צויתי — צוה
לרעות את עמי לאמר למה לא — רעה
בניתם לי בית ארזים׃ ועתה כה — בנה
תאמר לעבדי לדויד כה אמר יהוה — אמר
צבאות אני לקחתיך מן הנוה מן
אחרי הצאן להיות נגיד על עמי — היה נגד
ישראל׃ ואהיה עמך בכל אשר

Porro obededō & fra-
tres eius ſexaginta
octo: & obededō filiū
ydithū & oza cōſtituit
ianitores. Sadoch aūt
ſacerdotem & frēs eius
ſacerdotes corā taber-
naculo dñi in excelſo
qđ erat in gabaō: vt of-
ferrēt holocauſta dño
ſup altare holocauſto-
matis iugit māe & veſpe
iuxta oia q̄ ſcripta ſūt i
lege dñi quā precepit
iſrael. Et poſt eum he-
man & ydithun
& reliquos electos vnū
quemq̄
vocabło ſuo ad cōfitē-
dū dño: qm̄ in eternū
mīa eius. Hemā quoq̄
& ydithun canentes tu
ba: & q̄tictes cymbala
& oia muſicoꝝ organa
ad canēdū deo. filios āt
ydithū fecit eē portari
os. Reuerſuſq̄ ē ois po
pul⁹ i domū ſuā & dđ
vt bñdiceret etiam do-
mui ſue. 17.

Cum autē habitaret
dđ in domo ſua:
dixit ad nathan pro-
phetam. Ecce
ego habito in domo
cedrina: arca autem
federis dñi ſub pellib⁹
eſt. Et ait
nathan ad dđ. Oia q̄ i
corde tuo ſunt: fac: de⁹
enim tecum eſt. Igitur
nocte illa
factus ē ſermo dei ad
nathan dicens.
Vade & loquere dauid
ſeruo meo. Hec dicit
dominus. Non edifica
bis tu mihi domum
ad habitādū. Neq̄ em̄
manſi in domo ex eo
tempore quo eduxi iſ
rael de terra egypti
vſq̄ ad diē hāc: ſed fui
ſemp mutās loca taber-
naculi: & in tētorio ma
nens cum omni
iſrael. Nunquid locut⁹
ſum ſaltem
vni iudicū iſrael qui-
bus preceperam
vt paſcerent popolum
meū: & dixi. Quarē nō
edificaſti mihi domum
cedrinā: Nunc itaq̄ ſic
loqueris ad ſeruum me
um dđ. Hec dicit dñs
exercituum. Ego tuli
te cum in paſcuis
ſequereris gregem vt
eſſes dux populi mei
iſrael: & fui tecū quo-
cumq̄

ꝛ obed eddō ꝛ fratres ei⁹ ſexaginta ꝛ
καὶ ὠβὴδ ἐδδὼμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑξήκοντα καὶ
octo ꝛ obed eddō fili⁹ idithū ꝛ oſa in ianito-
ὀκτώ. καὶ ὠβὴδ ἐδδὼμ υἱὸς ἰδιθοὺμ καὶ ὀσὰ εἰς πυλω-
res: ꝛ ſaddoc ſacerdotē ꝛ fratres e-
ρούς, καὶ τὸν σαδδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐ-
ius ſacerdotes corā tabernaculo dñi in
τοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ κυρίου ἐν τῇ
excelſo qđ in gabaon: vt offerrēt holocauſta
βαμὰ τῇ ἐν γαβαὼν, τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα τῷ
dño ſup altare holocauſtorū iu-
κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων δια-
giter mane ꝛ veſpere: ꝛ iuxta omnia q̄ ſcri-
παντὸς τοπρωῒ καὶ τοεσπέρας, καὶ κατὰ πάντα τὰ γε-
pta ſunt in lege dñi: que precepit ad filios iſ-
γραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου, ὅσα ἐνετείλατο ἐφ᾽ υἱοῖς ἰσ-
rael. ꝛ cū eis hemā ꝛ idithū ꝛ reliqui
ραήλ. καὶ μετ᾽ αὐτῶν αἱμὰν καὶ ἰδιθοὺμ καὶ οἱ λοιποὶ
electi in nomine ad laudādū dñm: qm̄
οἱ ἐκλεγέντες ἐπ᾽ ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι
in eternū mia eius. ꝛ cum eis hemā
εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ μετ᾽ αὐτῶν αἱμὰν
ꝛ idithū tubis ꝛ cymbalis vt reſonarent
καὶ ἰδιθοὺμ σάλπιγξι καὶ κυμβάλοις τοῦ ἀναφωνεῖν
ꝛ organis muſicorū dei: ꝛ filij idithū vt
καὶ ὀργάνοις τῶν ᾠδῶν τοῦ θεοῦ, καὶ υἱοὶ ἰδιθοὺμ εἰς
eſſēt ianitores ꝛ iuit ois popul⁹ vnuſq̄ſq̄ in
τὸ πυλωρεῖν. καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν
domū ſuā: ꝛ reuerſus eſt dauid vt benediceret
οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε δαυὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν
domui ſue.
οἶκον αὐτοῦ.

Ca. 17.

Et factū ē vt habitauit dauid in domo ſua: — A
Καὶ ἐγένετο ὡς κατῴκησε δαυὶδ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, — 1.Reg.
ꝛ dixit dauit ad nathā prophetā: ecce ego — 7.a.
καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς νάθαν τὸν προφήτην, ἰδοὺ ἐγὼ
habito in domo cedrina: ꝛ arca federis do-
κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυ-
mini ſub pellibus. ꝛ dixit nathā ad
ρίου ὑποκάτω τῶν δέρρεων. καὶ εἶπε νάθαν πρὸς
dauid: oia que in aīa tua fac: qm̄ de⁹
δαυὶδ, πάντα ὅσα ἐν τῇ ψυχῇ σου ποίει, ὅτι ὁ θεὸς
tecū. ꝛ factū eſt in nocte illa: ꝛ fact⁹ eſt
μετὰ σοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο
ſermo dei ad nathan dicēs: vade ꝛ loq̄re
λόγος θεοῦ πρὸς τὸν νάθαν λέγων, πορεύου καὶ εἰπὸν
ad dauid ſeruū meū: ſic dixit dñs: nō — Iſra.
πρὸς δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, οὕτως εἶπε κύριος, οὐ — 20d.
tu edificabis mihi domū vt habitem ego in ea:
σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με ἐν αὐ-
qm̄ nō habitaui in domo a die qua
τῷ, ὅτι οὐ κατῴκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς
eduxi iſrael vſq̄ ad diem hanc: ꝛ
ἀνήγαγον τὸν ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ
fui in tabnaculo in tētorio ꝛ in diuerſorio in oi-
ἤμην ἐν σκηνῇ εἰς σκέπην καὶ ἐν καταλύματι ἐν πᾶ-
bus q̄i trāſiui in oīni iſrael: ſi loquēs locut⁹
σιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ ἰσραήλ, εἰ λαλῶν ἐλάλη-
ſum ad vnā tribū iſrael: q̄b⁹ p̄cepā vt
σα πρὸς μίαν φυλὴν ἰσραήλ, οἷς ἐνετειλάμην τοῦ
paſcerent p̄pl̄m meū dicēs: q̄ṗ q̄d nō edifica
ποιμαίνειν τὸν λαόν μου λέγων, διατί οὐκ ᾠκοδο-
ſtis mihi domū cedrinā: ꝛ nūc ſic loq̄ris
μήσατέ μοι οἶκον κέδρινον; καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ
ſeruo meo dauid: hec dicit dñs exerci-
δούλῳ μου δαυὶδ, τάδε λέγει κύριος τῶν δυνά-
tuum: ego accepi te ex ouili a tergo
μεων, ἐγὼ ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν
gregum vt eſſes in ducem in p̄plo
ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν
meo iſrael. ꝛ fui tecum in oībus que — B
μου ἰσραήλ. καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς

Digitized by Google

perrexiſti: ⁊ perdidi omnes inimicos tuos
ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου
a facie tua: ⁊ feci tibi nomē ſm̄
ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ
nomē magnoꝝ q̄ in terra: ⁊ ponā locū
ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θήσω τόπον
pplo meo iſrael: ⁊ plantabo eū: ⁊ ha
τῷ λαῷ μου ἰσραήλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κα
bitabit apud ſeipſū: ⁊ nō perturbabitur ãpli⁹: ⁊
τασκηνώσει καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ οὐ ταραχθήσεται ἔτι, καὶ
nō apponet filij iuſtitie vt humiliet eum: ſi
οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν, κα
cut a pricipio ⁊ a diebus: qb⁹ ordinaui indices ſup
θὼς ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ ἀφ᾽ ἡμερῶν, ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν
pplm meū iſrael: ⁊ humiliaui oēs inimi
λαόν μου ἰσραήλ, καὶ ἐταπείνωσα πάντας τοὺς ἐχ
cos tuos: ⁊ augebo te ⁊ edificabo tibi domū dixit
θρούς σου, καὶ αὐξήσω σε καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον εἶπεν
dñs. ⁊ erit qñ impleātur dies ſue vt va
κύριος. καὶ ἔσαι ὅταν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου τοῦ πο
das cum patribus tuis: ⁊ ſuſcitabo ſe
ρευθῆναι μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρ
mē tuū poſt te qđ erit ex ventre tuo: ⁊ prepara
μα σου μετὰ σὲ ὃ ἔσαι ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμά
C ſtra.28 b.heb. i.b.
bo regnum eius. ipſe edificabit mihi domū:
σω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον,
⁊ firmabo thronū eius vſq; i eternū. ego ero
καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. ἐγὼ ἔσομαι
ei in patrē: ⁊ ipſe erit mihi i filiū. ⁊ miaʒ
αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσαι μοι εἰς υἱόν. καὶ τὸ ἔλεός
meā nō auferā ab eo: ſicut abſtuli ab
μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ᾽ αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἀπέστησα ἀπὸ
his q̄ ante te. ⁊ ſtatuā eum in domo mea ⁊ in
τῶν ἔμπροσθέν σου. καὶ στήσω αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἐν
regno eius vſq; in ſēpiternū. ⁊ thron⁹ eius erit
τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσαι
firmatus vſq; in ſeculū iuxta omnes ſermões hos:
ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος κατὰ πάντας τοὺς λόγους τοὺ
⁊ iuxta vniuerſā viſionē iſtā. ſic lo
τους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην. οὕτως ἐλά
cut⁹ eſt nathā ad dauid. ⁊ venit rex dauid:
λησε νάθαν πρὸς δαυίδ. καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς δαυίδ,
⁊ ſedit corā dño: ⁊ dixit: q̄s ſum ego do
καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπεν, τίς εἰμὶ ἐγὼ κύ
mine de⁹: ⁊ q̄ dom⁹ mea: q̄ dilexiſti me vſq; in ſeculū:
ριε ὁ θεός; καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος;
⁊ parua ſunt hec coram te de⁹: ⁊ locutus es
καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας
hec ſuper domū ſerui tui a lōge: ⁊
ταῦτα ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἀπὸ μακρῶν, καὶ
iſpexiſti me ſicut viſio hois: ⁊ exaltaſti me dñe
ἐπεῖδές με ὡσεὶ ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ ὕψωσάς με κύριε
de⁹: q̄d apponet vltra dauid ad te vt glorificet te
ὁ θεός; τί προσθήσει ἔτι δαυίδ πρὸς σὲ τοῦ δοξάσαι σε
ſcruns tuus: ⁊ tu ſeruū tuū cognouiſti dñe: pro
τὸν δοῦλόν σου; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας κύριε, διὰ
pter ſeruū tuū ⁊ iuxta coꝛ tuū feciſti
τὸν δοῦλόν σου καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν
omnē magnificētiā hanc: vt nota faceres oīa
πᾶσαν μεγαλωσύνην ταύτην, τοῦ γνωρίσαι πάντα
magna. dñe nō eſt ſimilis tibi: ⁊ nō eſt deus p̄ter
τὰ μεγάλα. κύριε οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι, καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν
te iuxta oīa que audiuimus in aurib⁹ nr̄is: ⁊
σοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν, καὶ
nō eſt ſicut popul⁹ tu⁹ iſrael gens vna in terra: ſicut
οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου ἰσραὴλ ἔθνος ἓν ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς
perrexit de⁹ vt liberaret ſibi ppl'ʒ: vt poneret
ἐπορεύθη θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι ἑαυτῷ λαόν, τοῦ θέσθαι
ſibi nomē magnū ⁊ illuſtre vt eiiceret a fa
ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανὲς τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προ
cie populi tui: quē liberaſti ex egypto gētes.
σώπου τοῦ λαοῦ σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐξ αἰγύπτου ἔθνη

perrexiſti: & interfeci
omnes inimicos tuos
corā te: feciq; tibi no
mē quaſi vnius
magnorū q celebrabā
tur in tra. Et dedi locū
pp'lo meo iſrl'. Plātabi
tur & habitabit in eo:
& vltra non cōmouebi
tur: nec filij iniquitatis
atterent eos ſicut a pri
cipio ex diebus
quibus dedi indices
populo meo
iſrl': & hūiliaui vniuer
ſos inimicos tuos.
Annuncio ergo tibi q
edificatur⁹ ſit tibi dñs
domū. Cūq; ipleueris
dies tuos vt vadas ad
p̄res tuos ſuſcitabo ſe
men tuū poſt te quod
erit de filiis tuis: & ſta
biliam regnum eius.
Ipē edificabit mihi do
mū: & firmabo ſoliū ei⁹
vſq; i eternū. Ego ero
ei in patrem: & ipſe
erit mihi i filiū. Et miā
meā nō auferam ab eo:
ſicut abſtuli ab eo qui
ante te fuit.
Et ſtatuā eum in domo
mea & i regno meo vſ
q; i ſēpiternū: & thron⁹
ei⁹ erit firmiſſim⁹ i ppe
tuum. Iuxta oīa verba
hec & iuxta vniuerſā vi
ſionē iſtā: ſic locutus eſt
nathā ad dd̄. Cūq; ve
niſſet rex dd̄ & ſediſſet
corā dño dixit. Quis
ego ſum dñe deus: & q̄
domus me⁹ vt p̄ſtares
mihi talia? Sʒ & hoc pa
rū viſū ē in cōſpectu tuo.
Ideoq; locut⁹ es ſup do
mū ſerui tui etiā i futurū:
& feciſti me ſpectabileʒ
ſup oēs hoīes. Domie
deus quid vltra adde
re poteſt dauid cū ita
glorificaueris ſeruum
tuum &
cognoueris eū? Dñe p
pter famulū tuū iuxta
cor tuum feciſti omneʒ
magnificentiam hāc: &
nota eē voluiſti vniuer
ſa magnalia. Dñe nō ē
ſimilis tui: & nō eſt ali⁹
deus abſq; te ex oibus
quos audiuim⁹ aurib⁹
nr̄is. Quis eī eſt alius vt
pp'ſ tuus iſrael gēs vna
in terra ad quam
perrexit deus vt libera
ret & faceret pp'ʒ ſibi: &
magnitudīe ſua atq; ter
roribus eiiceret natiōeſ
a facie eius quē de egy
pto liberarat?

הלכת ואכרית את כל אויביך
מפניך ועשיתי לך שם כשם
הגדולים אשר בארץ: ושמתי מקום
לעמי ישראל ונטעתיהו ושכן תחתיו
ולא ירגז עוד ולא יוסיפו בני עולה
לבלתו כאשר בראשונה: ולמימים
אשר צויתי שפטים על עמי
ישראל והכנעתי את כל אויביך
ואגד לך ובית יבנה לך יהוה: והיה
כי מלאו ימיך ללכת עם אבתיך
והקימותי את זרעך אחריך אשר
יהיה מבניך והכינותי את מלכותו:
הוא יבנה לי בית וכננתי את כסאו
עד עולם: אני אהיה לו לאב והוא
יהיה לי לבן וחסדי לא אסיר מעמו
כאשר הסירותי מאשר היה לפניך:
והעמדתיהו בביתי ובמלכותי עד
העולם וכסאו יהיה נכון עד עולם:
ככל הדברים האלה וככל החזון
הזה כן דבר נתן אל דויד: ויבא המלך
דויד וישב לפני יהוה ויאמר מי אני
יהוה אלהים ומי ביתי כי הביאתני
עד הלם: ותקטן זאת בעיניך אלהים
ותדבר על בית עבדך למרחוק
וראיתני כתור האדם המעלה יהוה
אלהים: מה יוסיף עוד דויד אליך
לכבוד את עבדך ואתה את עבדך
ידעת: יהוה בעבור עבדך וכלבך
עשית את כל הגדולה הזאת
להודיע את כל הגדלות: יהוה אין
כמוך ואין אלהים זולתך בכל
אשר שמענו באזנינו: ומי כעמך
כישראל גוי אחד בארץ אשר
הלך האלהים לפדות לו עם לשום
לך גדלות ונוראות לגרש מפני
עמך אשר פדית ממצרים גוים:

כרת איב
פנה עשה
שום קום
רגז יסף
כלה יום
כנע
נגד
יום ילך
קום
היה כון
בנה כון
עלם
סור פנה
עמד
כון
חזה
בוא
פנה
בוא
קטן
דבר רחק
ראה עלה
יסף
כבד
עבר לבב
עשה גדל
ידע
זלת
פדה
ירא

ותתן את עמך ישראל לך לעם עד נתן
עולם ואתה יהוה היית להם עלם היה
לאלהים׃ ועתה יהוה הדבר אשר
דברת על עבדך ועל ביתו יאמן אמן
עד עולם ועשה כאשר דברת׃
ויאמן ויגדל שמך עד עולם לאמר גדל
יהוה צבאות אלהי ישראל אלהים
לישראל ובית דויד עבדך נכון כון
לפניך׃ כי אתה אלהי גלית את אזן פנה גלה
עבדך לבנות לו בית על כן מצא בנה
עבדך להתפלל לפניך׃ ועתה יהוה פלל
אתה הוא האלהים ותדבר על דבר
עבדך הטובה הזאת׃ ועתה הואלת יאל
לברך את בית עבדך להיות לעולם היה עלם
לפניך כי אתה יהוה ברכת ומברך ברך
Ca.xviij. לעולם׃ ויהי אחרי כן
ויך דויד את פלשתים ויכניעם היה נכה
ויקח את גת ובנתיה מיד פלשתים׃ כנע לקח
ויך את מואב ויהיו מואב עבדים בנה היה
לדויד נשאי מנחה׃ ויך דויד את
הדדעזר מלך צובה חמתה בלכתו הלך
להציב ידו בנהר פרת׃ וילכד דויד יצב לכד
ממנו אלף רכב ושבעת אלפים
פרשים ועשרים אלף איש רגלי
ויעקר דויד את כל הרכב ויותר עקר יתר
ממנו מאה רכב׃ ויבא ארם דרמשק בוא
לעזור להדדעזר מלך צובה ויך
דויד בארם עשרים ושנים אלף שנה
איש׃ וישם דויד בארם דרמשק שום
ויהי ארם לדויד עבדים נשאי
מנחה ויושע יהוה לדויד בכל ישע
אשר הלך׃ ויקח דויד את שלטי לקח
הזהב אשר היו על עבדי הדדעזר היה
ויביאם ירושלם׃ ומטבחת ומכון בוא
ערי הדדעזר לקח דויד נחשת עיר
רבה מאד בה עשה שלמה את ים רבב

Et poſuiſti populū tuū iſrl' tibi in populū vſq; in eternum: & tu domine factus es deus eius. Nūc igitur domine ſermo quem locut9 es famlo tuo & ſup domū ei9: cōfirmetur in ppetuum: & fac ſicut locutus es: pmaneatq; & magnificetur nomē tuū vſq; in ſempiternū: & dicatur dn̄s exercituū de9 iſrl' & domus dauid ſerui eius permanens corā eo. Tu ei dn̄e de9 meus reuelaſti auriculā ſerui tui vt edificares ei domum: idcirco inuenit ſeru9 tu9 fiduciā vt oret corā te. Nūc ergo dn̄e tu es deus & locutus es ad ſeruum tuum tanta bn̄ficia: & cepiſti bn̄dicere domui ſerui tui vt ſit ſemper corā te. Te ei dn̄e bn̄dicente benedicta erit in perpetuum. 18.

Factū ē āt poſt hec vt percuteret dd̄ philiſtiim & humiliaret eos & tolleret geth & filias ei9 de manu philiſtiim percuteretq; moab: & ficrent moabite ſerui dauid: offerētes ei mūnera. Eo tpe pcuſſit dd̄ ēt adadezer regē ſoba regiōis emath qn̄ prexit vt dilataret impiū ſuū vſq; ad flumē eufratē. Cepit ergo dd̄ mile q̄drigas ei9: & ſeptē milia equitū ac viginti milia virorum peditum. Subneruauitq; omnes equos curruum: exceptis centū q̄drigis quas reſuauit ſibi. Superuenit āt & ſyrus damaſcenus vt auxilium pberet adadezer regi ſoba. Sȝ & hui9 pcuſſit dd̄ viginti duo milia viroꝝ. Et poſuit milites in damaſco: vt ſyria quoq; ſeruiret ſibi & offerret munera. Adiuuitq; eū dominus in cunctis ad que perrexerat. Tulit quoq; dauid pharetras aureas quas habuerūt ſerui adadezer: & attulit eas in hieruſalē: necnō de thebath & chun vrbibus adadezer eris plurimum: de quo fecit ſalomon mare

τ dediſti pplm tuū iſrael tibi ipſi ppłȝ vſq; i eter
καὶ ἔδωκας τὸν λαόν σου ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶ
num: τ tu dn̄e fact9 es eis in deū. τ nūc dn̄e
νος, καὶ σὺ κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς θεόν. καὶ νῦν κύριε ὁ
ſermo tuus quē locut9 es ad ſeruū tuū τ ſup
λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν
domū eius: cōfirmetur vſq; in eternū: τ fac ſicut
οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἕως αἰῶνος, καὶ ποίησον καθὼς
locutus es. cōfirmetur τ magnificetur nomē tuū
ἐλάλησας. πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου
vſq; i ſēpiternū dicētib9: dn̄s omnipotens deus
ἕως αἰῶνος λεγόντων, κύριος παντοκράτωρ ὁ θεὸς τοῦ
iſrael: deus iſrael. τ domus dauid ſer
ἰσραήλ, θεὸς τῷ ἰσραήλ. καὶ ὁ οἶκος δαυὶδ τοῦ παι
ui tui preparata corā te: qm̄ tu dn̄e de9
δός σου ἡτοιμασμένος ἐνώπιόν σου, ὅτι σὺ κύριε ὁ θεός
meus reuelaſti aurē ſerui tui: vt edificares
μου ἀπεκάλυψας τὸ οὖς τοῦ δούλου σου, τοῦ οἰκοδο
res ei domū: pp hoc inuenit ſeruus tuus vt
μῆσαι αὐτῷ οἶκον, διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ δοῦλός σου τοῦ
orarct iuxta faciē tuā. τ nūc dn̄e tu es
προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. καὶ νῦν κύριε σὺ εἶ
ipſe deus: τ locut9 es ſup ſeruū tuū bo
αὐτὸς ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγα
na hec. τ nūc cepiſti bn̄dicere domui
θὰ ταῦτα. καὶ νῦν ἤρξω τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ
ſerui tui vt eſſet in ppetuū corā te: qm̄ tu
δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς αἰῶνα ἐναντίον σου, ὅτι σὺ
dn̄e bn̄dixiſti: τ bn̄dicta eſt in ſēpiternū
κύριε εὐλόγησας, καὶ εὐλόγηται εἰς τὸν αἰῶνα. Ca.18. A

Et factū ē poſt hec: τ percuſſit dauid 2.Reg. 8.a.
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξεν δαυὶδ
philiſtijm τ humiliauit eos. τ cepit
τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς. καὶ ἔλαβε
geth τ vicos eius de manu philiſtijm. τ
τὴν γὲθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. καὶ
percuſſit moab: τ fact9 eſt moab ſeruus dauid:
ἐπάταξε τὸν μωάβ, καὶ ἐγενήθη μωὰβ δοῦλος τῷ δαυίδ,
offerētes mūera. τ percuſſit dauid adadezer re
φέροντες δῶρα. καὶ ἐπάταξε δαυὶδ τὸν ἀδαδεζὲρ βα
gem ſuba in emath: qn̄ ibat ipſe vt ſta
σιλέα σουβὰ ἐν αἱμὰθ, ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν τοῦ στῆ
tueret manū ſuā in flumine euphrate: τ ce
σαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμῷ εὐφράτῃ, καὶ προ
pit ab eo dauid mille currus τ ſeptē
κατελάβετο ἀπ᾽ αὐτοῦ δαυὶδ χίλια ἅρματα καὶ ἑπτὰ
milia equorū τ viginti milia viroꝝ peditū.
χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν.
τ diſſoluit dauid omnes currus: τ reliquit
καὶ παρέλυσε δαυὶδ πάντα ἅρματα, καὶ ὑπελίπε
ex his cētū currus. τ venit ſyrus ex da B
το ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἅρματα. καὶ ἦλθεν σύρος ἐκ δα
maſco ad auxiliādū adadezer regi ſuba: τ
μασκοῦ βοηθῆσαι τῷ ἀδαδεζὲρ βασιλεῖ σουβά, καὶ
percuſſit dauid in ſyro viginti τ duo milia
ἐπάταξε δαυὶδ ἐν τῷ σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας
virorū. τ poſuit dauid cuſtodiā in ſyria q̄ eſt iuxta
ἀνδρῶν. καὶ ἔθετο δαυὶδ φρουρὰν ἐν συρίᾳ τῇ κατὰ
damaſcū: τ fuerūt dauid in ſeruos offerētes mu
δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ δαυὶδ εἰς δούλους φέροντες δῶ
nera. τ ſaluauit dn̄s dauid in oībus qb9 precce
ρα. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύε
rat. τ cepit dauid torques aureos q̄ fuerūt
το. καὶ ἔλαβε δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν
ſup ſeruos adadezer: τ attulit eos in
ἐπὶ τοὺς παῖδας ἀδαδεζὲρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς
hieruſalem. τ de tabath τ de electis
ἱερουσαλήμ. καὶ ἐκ τῆς ταβὰθ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν
ciuitatib9 q̄ adadezer: cepit dauid es plu
πόλεων τῶν ἀδαδεζέρ, ἔλαβε δαυὶδ χαλκὸν πο
rimū valde. ex eo fecit ſalomon mare
λὺν σφόδρα. ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε σολομὼν τὴν θάλασσαν

Digitized by Google

eneū: ⁊ columnas ⁊ vaſa enea.
τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ςύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ.
⁊ audiuit thou rex emath: ꝙ percuſſit dauid
C καὶ ἤκουσε θωοῦ βασιλεὺς αἱμάθ, ὅτι ἐπάταξε δαυίδ
omnē exercitū adadezer regis ſoba: ⁊
τὴν πᾶσαν δύναμιν ἀδαδεζὲρ βασιλέως σουβά, καὶ
miſit adorā filiū ſuū ad dauid: vt inte
ἀπέςειλεν τὸν ἀδωρὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς δαυίδ, τοῦ ἐρω
rrogaret eū q̄ ad pacē: ⁊ vt benediceret ei
τῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν
pro eo ꝙ expugnaſſet adadezer ⁊ percuſſiſſet eū:
ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν ἀδαδεζὲρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν,
q̄ꝛ vir bellator erat thou adadezer. ⁊ omnia
ὅτι ἀνὴρ πολεμιςὴς ἦν τῷ θωοῦ ὁ ἀδαδεζέρ. καὶ πάντα
vaſa aurea ⁊ argētea ⁊ enea: ⁊ hec cōſe
τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ, καὶ ταῦτα ἡγία
crauit rex dauid domino cū argento ⁊ au-
σεν ὁ βασιλεὺς δαυίδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ χρυ
ro: qđ cepit de omnib⁹ gentib⁹: ⁊ de idumea
σίου, οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξ ἰδουμαί
⁊ moab ⁊ de filiis ammō: ⁊ de philiſtii
ας καὶ μωὰβ καὶ ἐξ υἱῶν ἀμμών, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων
⁊ de amalec. ⁊ abeſai fili⁹ ſaruie percuſſit
καὶ ἐξ ἀμαλήκ. καὶ ἀβεσαῒ υἱὸς σαρουΐα ἐπάταξε τὴν
idumeam in valle ſalis decem ⁊ octo mi
ἰδουμαίαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν ἁλῶν ὀκτωκαίδεκα χιλιά
D lia: ⁊ poſuit in idumea cuſtodiā. ⁊ fuerūt om-
δας, καὶ ἔθετο ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ φρουράν. καὶ ἦσαν πάν
nes idumei ſerui dauid. ⁊ ſaluauit dn̄s
τες οἱ ἰδουμαῖοι παῖδες τῷ δαυίδ. καὶ ἔσωσε κύριος
dauid in oībus ad q̄ perrexerat. ⁊ regnauit
τὸν δαυίδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. καὶ ἐβασίλευσε
dauid ſup oēm iſrael: ⁊ fuit faciēs iudiciū ⁊ iu
δαυίδ ἐπὶ πάντα ἰσραήλ, καὶ ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δι
ſtitiam omī pp̄lo ſuo. ⁊ ioab filius ſaru-
καιοσύνην παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἰωὰβ υἱὸς σαρου
ia ſup exercitū: ⁊ ioſaphat filius achilud a cō-
ΐα ἐπὶ τῆς ςρατιᾶς, καὶ ἰωσαφὰτ υἱὸς ἀχιλοὺδ ὑπο
mentariis: ⁊ ſadduc fili⁹ achitob ⁊ achi
μνηματογράφος, καὶ σαδδοὺκ υἱὸς ἀχιτὼβ καὶ ἀχι
melech fili⁹ abiathar ſacerdotes: ⁊ ſuſa ſcriba: ⁊
μέλεχ υἱὸς ἀβιάθαρ ἱερεῖς, καὶ σοῦσα γραμματεύς, καὶ
baneas fili⁹ ioiade ſup cerethi ⁊ phelethi: ⁊
βανέας υἱὸς ἰωιαδὲ ἐπὶ τοῦ κερεθὶ καὶ φελεθί, καὶ οἱ
filii dauid primi ſucceſſores regis.
υἱοὶ δαυίδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως. Ca.19.
A Et factū ē poſt hec ⁊ mortu⁹ eſt naas rex
Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανεν ναὰς βασι
filioꝝ ammō: ⁊ regnauit anan filius eius
2.Reg. 10.a. λεὺς υἱῶν ἀμμών, καὶ ἐβασίλευσεν ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ
pro eo. ⁊ dixit dauid: faciā miaꝫ cum
ἀντ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν δαυίδ, ποιήσω ἔλεος μετὰ
anan filio naas: ſicˮ fecit pater eius me
ἀνὰν υἱοῦ ναάς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐ
cum miaꝫ. ⁊ miſit dauid nuncios ad
μοῦ ἔλεος. καὶ ἀπέςειλε δαυίδ ἀγγέλους πρὸς τὸν
anan ad cōſolādū eū de p̄re ei⁹.
ἀνὰν παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
⁊ venerūt ſerui dauid in terrā filioꝝ ammō ad
καὶ ἦλθον οἱ παῖδες δαυίδ εἰς γῆν υἱῶν ἀμμὼν πρὸς
anan vt cōſolarētur eū. ⁊ dixerūt p̄rici
ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. καὶ εἶπον οἱ ἄρχον
pes filioꝝ ammon ad anan: nū honorās dauid
τες υἱῶν ἀμμὼν πρὸς ἀνάν, μὴ δοξάζων δαυίδ τὸν
patrem tuū in oculis tuis miſit tibi q̄ cō
πατέρα σου ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἀπέςειλέν σοι πα
ſolarētur? nōne: vt ſcrutentur
ρακαλοῦντας; οὐχί, ὅπως ἐξερευνήσωσι

eneum & columnas & vaſa enea. Quod cum audiſſet thou rex emath pcuſſiſſe vid3licet dd̄ oēm exercitū adadezer regis ſoba. Miſit aduram filium ſuum ad regē dauid vt poſtularet ab eo pacem & cōgratularetur ei: eo ꝙ pcuſſiſſet et expugnaſſet adadezer. Aduerſarius quippe erat thou adadezer. Sed & oīa vaſa aurea & argentea & enea conſecrauit dauid rex domino cū argēto & auro qđ tulerat ex vniuerſis gētib⁹ tā de idumea & moab & filiis ammō ꝙ̄ de philiſtiī & amalech. Abiſai vero filius ſaruie pcuſſit edom in valle ſalinarum decē & octo milia: & cōſtituit in edom preſidium vt ſeruiret idumea dauid. Saluauitq3 dn̄s dauid in cunctis ad q̄ perrexerat. Regnauit ergo dd̄ ſup vniuerſum iſrl̄: & faciebat iudiciū atq3 iuſticiam cūcto pp̄lo ſuo. Porro ioab filius ſaruie erat ſup exercitum & ioſaphat filius ahilud a cōmentariis. Sadoch aūt filius achitob & abimelech filius abiathar ſacerdotes & ſuſa ſcriba. Banaias quoq3 filius ioiade ſup legiones cerethi & felethi. Porro filii dauid primi ad manū regis.

19.

Accidit autē vt moreretur naas rex filiorū āmon & regnaret fili⁹ eius p eo. Dixitq3 dauid. Faciā miſericordiā cū anon filio naas. Preſtitit enim mihi pater eius gratiā. Miſitq3 dauid nūcios ad cōſolādū eū ſup mortem patris ſui. Qui cū pueniſſent in terrā filiorum ammō vt cōſolarētur anō: dixerūt principes filiorū ammō ad anon. Tu forſitā putas ꝙ dauid hono ris cauſa in patrem tuū miſerit qui conſolarentur te? nec animaduertis ꝙ vt explorent

עמד כלה — הנחשת ואת העמודים ואת כלי
שמע — הנחשת׃ וישמע תעו מלך חמת כי
נכה — הכה דויד את כל חיל הדדעזר מלך
שלח — צובה׃ וישלח את הדורם בנו אל
שלם — המלך דויד לשאול לו לשלום
לחם — ולברכו על אשר נלחם בהדדעזר
ויכהו כי איש מלחמות תעו היה
כלה — הדדעזר וכל כלי זהב וכסף ונחשת׃
קדש — גם אתם הקדיש המלך דויד ליהוה
עם הכסף והזהב אשר נשא מכל
הגוים מאדום וממואב ומבני עמון
ומפלשתים ומעמלק׃ ואבשי בן
צרויה הכה את אדום בגיא המלח
נכה — שמונה עשר אלף׃ וישם באדום
שמן שום — נציבים ויהיו כל אדום עבדים
נצב היה — לדויד ויושע יהוה את דויד בכל
ישע — אשר הלך׃ וימלך דויד על כל
מלך — ישראל ויהי עשה משפט וצדקה
שפט — לכל עמו׃ ויואב בן צרויה על הצבא
זכר — ויהושפט בן אחילוד מזכיר׃
וצדוק בן אחיטוב ואבימלך בן
ספר — אביתר כהנים ושושא סופר׃
ובניהו בן יהוידע על הכרתי
והפלתי ובני דויד הראשנים
ליד המלך׃

Cap.xix.
ויהי אחרי כן וימת
היה מות — נחש מלך בני עמון וימלך
אמר — בנו תחתיו׃ ויאמר דויד אעשה
עשה — חסד עם חנון בן נחש כי עשה
שלח — אביו עמי חסד וישלח דויד
לאך בוא — מלאכים לנחמו על אביו ויבאו
עבדי דויד אל ארץ בני עמון אל
אמר שור — חנון לנחמו׃ ויאמרו שרי בני
כבד — עמון לחנון המכבד דויד
את אביך בעיניך כי שלח
נחם חקר — לך מנחמים הלא בעבור לחקר

Digitized by Google

Primitiua.heb. Tex.heb.i.Paral.xix. Trāſla.B.Hie. Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו בוא
אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת עַבְדֵי דָוִיד לקח
וַיְגַלְּחֵם וַיִּכְרֹת אֶת מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי גלח כרת
עַד הַמִּפְשָׂעָה וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיֵּלְכוּ דלה חצה
וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד עַל הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַח פשע שלח
לִקְרָאתָם כִּי הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים נגד
מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד היה כלם
אֲשֶׁר יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ ישב צמח שוב
בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם דָּוִיד ראה באש
וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר
כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן אֲרַם נַהֲרַיִם
וּמִן אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב
וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם שכר שנה
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת מֶלֶךְ מַעֲכָה
וְאֶת עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מֵידְבָא בוא חנה
וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ פנה אסף
לַמִּלְחָמָה׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח עיר לחם
אֶת יוֹאָב וְאֵת כָּל צָבָא הַגִּבּוֹרִים׃ שמע
וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה ערך
פֶּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר בָּאוּ בוא
לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי הָיְתָה בדד ראה
פְנֵי הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר היה פנה
וַיִּבְחַר מִכָּל בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ אחר
לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם נָתַן בחר ערך
בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת
בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר אִם תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אמר חזק
אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם בְּנֵי היה ישע
עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ חֲזַק מן
וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי עיר
אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ עשה
וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לִפְנֵי נגש
אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי לחם נוס
עַמּוֹן רָאוּ כִּי נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ גַם הֵם ראה
מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא בוא
יוֹאָב יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגְּפוּ שלח
לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ לאך יצא

& inueſtigēt & ſcrutentur terrā tuā veuerit ad te ſerui ei⁹. Igitur anon pueros dauid decaluauit & raſit: & p̄ſcidit tunicas eorū a natib⁹ vſq; ad pedes: & dimiſit eos: q cū abiſſēt & hoc mādaſſent dauid miſit in occurſū eorū. Grādē eī cōtumeliā ſuſtinuerāt et p̄cepit vt manerent in hiericho donec creſceret barba eorū: et tūc reuerterētur. Videntes aūt filii āmō q̄ iniuriā feciſſent dd̄ tā anon q̄ reliqu⁹ pp̄ls miſerūt mille talenta argenti vt cōducerent ſibi de meſopotamia: & de ſyria maacha: & de ſoba currus & eqtes. Cōduxerūtq; triginta duo milia curruū & regem maacha cū pp̄lo ei⁹. Qui cū veniſſent caſtrametati ſūt e regione medaba. Filii quoq; āmō congregati de vrbib⁹ ſuis: venerūt ad bellū. Qđ cū audiſſet dauid: miſit ioab & oēm exercitū virorum fortiū. Egreſſiq; filii āmō: direxerunt aciem iuxta portā citatis. Reges aūt q ad auxiliū eius venerāt ſepati in agro ſteterūt. Igitur ioab intelligens bellū ex aduerſo & poſt tergū cōtra ſe fieri elegit viros fortiſſimos de vniuerſo iſrl̄: & perrexit cōtra ſyrū. Reliquā aūt p̄tē pp̄li dedit ſub manu abiſai fratris ſui & perrexerūt cōtra filios ammō. Dixitq;: ſi vicerit me ſyrus: auxilio eris mihi: ſi aūt ſupauerit te filii ammō: ero tibi in p̄ſidium. Confortare & agamus virilr̄ p̄ populo nr̄o & p̄ vrbibus dei nr̄i. Dn̄s aūt qđ ī cōſpectu ſuo bonū ē faciat. Perrexit ergo ioab & pp̄ls q cū eo erat cōtra ſyrū ad preliū: & fugauit eos. porro filii ammō videtes q̄ fugiſſet ſyr⁹: ipī quoq; fugerūt abiſai fratrē ei⁹ & ingreſſi ſūt citatē: reuerſuſq; eſt etiā ioab ī hierl'm. Videns aūt ſir⁹ q̄ cecidiſſet corā iſrl̄ miſit nūcios & adduxit

ciuitatē ⁊ vt explorent terrā venerūt ſerui
τὴν πόλιν καὶ τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν ἦλθον οἱ παῖδες
eius ad te: ⁊ accepit anan ſeruos dauid ⁊
αὐτοῦ πρὸς σέ; καὶ ἔλαβεν ἀνὰν τοὺς παῖδας δαυὶδ καὶ
raſit eos: ⁊ abſtulit de pallijs eoꝝ dimi
ἐξύρησεν αὐτούς, καὶ ἀφεῖλε τῶν μανδύων αὐτῶν τὸ ἥμι
diū vſq; ad tunicā: ⁊ dimiſit eos. ⁊ venerūt ⁊
συ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. καὶ ἦλθον καὶ
nunciauerūt dauid de viris. ⁊ miſit
ἀπήγγειλαν τῷ δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἀπέστειλεν
in occurſum eoꝝ. qm̄ erāt viri inhono
εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν δαδ, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἠτιμωμέ
rati valde. ⁊ dixit rex: ſedete ī hiericho dōec
νοι σφόδρα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, καθίσατε ἐν ἱεριχῷ ἕως
renaſcātur barbe vr̄e ⁊ reuertimini. ⁊
τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν καὶ ἐπιστρέψατε. καὶ
viderūt filij ammō q̄ cōfuſus eſſet pp̄ls dauid: ⁊ mi
εἶδον υἱοὶ ἀμμὼν ὅτι κατῃσχύνθη ὁ λαὸς δαυίδ, καὶ ἀπέ
ſerunt filij ammon ⁊ anan rex eoꝝ mille talen
στειλαν υἱοὶ ἀμμὼν καὶ ἀνὰν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν χίλια τάλαν
ta argēti vt cōducerēt ſibi de ſyria meſopo
τα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι ἑαυτοῖς ἐκ συρίας μεσοπο
tamia: ⁊ de ſyria maacha: ⁊ de ſuba currus
ταμίας, καὶ ἐκ συρίας μααχά, καὶ ἀπὸ σουβὰ ἅρματα
⁊ equites. ⁊ cōduxerūt ſibi duo ⁊ triginta
καὶ ἱππεῖς. καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα
milia curruū: ⁊ regem maacha ⁊ pp̄lm
χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα μααχὰ καὶ τὸν λαὸν
eius. ⁊ venerūt ⁊ caſtrametati ſūt ante medaba. ⁊
αὐτοῦ. καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον ἔμπροσθεν μηδαβά. καὶ
filij ammon cōgregati ſūt de vrbibus ſuis: ⁊ venerūt
υἱοὶ ἀμμὼν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν, καὶ ἦλθον
ad bellādū. ⁊ audiuit dauid: ⁊ miſit
εἰς τὸ πολεμῆσαι. καὶ ἤκουσε δαυίδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν
ioab: ⁊ oēm exercitū fortiū. ⁊ egreſſi ſūt
ἰωὰβ καὶ πᾶσαν τὴν στρατιὰν τῶν δυνατῶν. καὶ ἐξῆλθον
filij ammō ⁊ direxerūt aciē in bellū iuxta por
υἱοὶ ἀμμὼν καὶ παρετάξαντο εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυ
tam ciuitatis. ⁊ reges q̄ venerūt caſtrameta
λῶνα τῆς πόλεως. καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβα
ti ſūt p̄ ſeipſos in cāpo. ⁊ vidit ioab q̄ facti ſunt
λον καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ εἶδεν ἰωὰβ ὅτι γεγόνασιν
ex aduerſo eoꝝ ad bellādū cōtra eū a fron
ἀντιπρόσωποι αὐτῶν τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσω
te ⁊ a tergo: ⁊ elegit de vniuerſa iuuētute iſrl̄
πον καὶ ἐξόπισθεν, καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς νεανίου ἰηλ,
⁊ direxit aciē contra ſyrum. ⁊ reliquā partē
καὶ παρετάξατο ἐναντίον τοῦ σύρου. καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ
pp̄li dedit in manu abeſai fratris ſui: ⁊ aciē di
λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ ἀβεσαὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρε
rexit ex aduerſo filioꝝ ammō. ⁊ dixit ioab: ſi pre
τάξατο ἐξεναντίας υἱῶν ἀμμών. καὶ εἶπεν ἰωάβ, ἐὰν κρα
ualuerit ſyria ſup me: ⁊ eris mihi ī ſaluationē: ⁊ ſi filij
ταιωθῇ συρία ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν, καὶ ἐὰν υἱοὶ
ammon preualuerit ſup te: ⁊ ſaluabo te. viriliť age ⁊ for
ἀμμὼν κραταιωθῶσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε. ἀνδρίζου καὶ ἐνι
titer agam⁹ pro pp̄lo nr̄o ⁊ pro vrbibus dei
σχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ
nr̄i: ⁊ dn̄s qđ bonū in oculis ſuis faciet. ⁊ dire
ἡμῶν, καὶ κς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει. καὶ παρε
xit aciē ioab ⁊ pp̄ls q̄ cū eo contra ſyriā ad
τάξατο ἰωὰβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐξεναντίας συρίας εἰς
bellum: ⁊ fugerūt a facie eius ſyri. ⁊ filij
πόλεμον, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ σύροι. καὶ υἱοὶ
ammō viderūt q̄ fugerūt ſyri: ⁊ fugerūt ⁊ ipſi a
ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγον οἱ σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ
facie abeſai fratris ioab: ⁊ ingreſſi ſūt in ciui
προσώπου ἀβεσαὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἰωάβ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πό
tatē. ⁊ venit ioab in hierl'm: ⁊ vidit ſyrus q̄ vice
λιν. καὶ ἦλθεν ἰωὰβ εἰς ἱλημ, καὶ εἶδεν ὁ σύρος ὅτι ἐτροπώ
rit eū iſrael: ⁊ miſit nūcios ⁊ eduxit
σατο αὐτὸν ἰηλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους καὶ ἐξήγαγε

B

C

D

D
ſyrum q̄ erat trās fluuiū. τ ſophach
τὸν σύρον τὸν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ σωφὰχ
princeps exercitus adadezer ante eos.
ὁ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως ἀδαδεζὲρ ἔμπροσθεν αὐτῶν.
τ annūciatū ē dauid: τ cōgregauit vniuerſū
καὶ ἀπηγγέλη τῷ δαυίδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα
iſrael: τ trāſiuit iordanē: τ venit in eos. τ
ἰσραήλ, καὶ διέβη τὸν ἰορδάνην, καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτούς. καὶ
direxit aciem dauid contra ſyrū in bel
παρατάσσεται δαυίδ ἐξεναντίας τοῦ σύρου εἰς πόλε
lum. τ bellauit cum eo. τ fugit ſyrus
μον. καὶ ἐπολέμησε μετ' αὐτοῦ. καὶ ἔφυγεν ὁ σύρος
a facie iſrael. τ interfecit dauid a
ἀπὸ προσώπου ἰσραήλ. καὶ ἀπέκτεινε δαυίδ ἀπὸ
ſyro ſeptē milia curruū: τ quadraginta
τοῦ σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ τεσσαράκοντα
milia viroꝝ peditū: τ ſophach principem
χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν, καὶ τὸν σωφὰχ ἀρχιστράτηγον
exercitus interfecit. τ viderūt ſerui adade
τῆς δυνάμεως ἀπέκτεινεν. καὶ εἶδον οἱ παῖδες ἀδαδε-
zer q̄ p̄cuſſi ſunt a facie iſrael: τ inierūt cū
ζὲρ ὅτι ἐθραύσθησαν ἀπὸ προσώπου ἰσραήλ, καὶ διέθεντο με
dauid pacē: τ ſeruierūt ei. τ nō voluit ſy-
τὰ δαυίδ εἰρήνην, καὶ ἐδούλευον αὐτῷ. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ σύ
rus auxiliari filijs ammon vltra.

A
ρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς ἀμμὼν ἔτι. Ca. 20.

2.Reg. 11.a.
ET factū eſt in ſequēti anno in exitu re
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βα
gum: τ cōgregauit ioab oēm exercitū mi-
σιλέων, καὶ ἀπήγαγεν ἰωὰβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρα
litie: τ vaſtauit regionē filioꝝ ammon: τ venit
τιᾶς, καὶ ἔφθειρε τὴν χώραν υἱῶν ἀμμών, καὶ ἦλθεν
ioab τ obſedit rabba. τ dauid ſedebat
ἰωὰβ καὶ περιεκάθισε τὴν ῥαββά. καὶ δαυίδ ἐκάθητο
in hieruſalem. τ percuſſit ioab rabba τ de
ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπάταξεν ἰωὰβ τὴν ῥαββὰ καὶ κα-
ſtruxit eā. τ tulit dauid coronā re
τέσκαψεν αὐτήν. καὶ ἔλαβε δαυίδ τὸν στέφανον τοῦ βασι

B
gis eoꝝ a capite eius: τ inuētū ē pon-
2.Reg. 11.g.
λέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὑρέθη ὁ σταθ-
dus eius talētū auri. τ in ea lapis pre
μὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου. καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τί-
cioſus: τ erat in capite dauid. τ ſpolia
μιος, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δαυίδ. καὶ τὰ σκῦλα τῆς
vrbis tulit multa valde: τ p̄p̄lm q̄ in
πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν
ea eduxit: τ ſecuit in ſerris τ in aſcijs
αὐτῇ ἐξήγαγεν, καὶ ἔπρισεν ἐν πρίοσι καὶ ἐν σκεπάρνοις
ferreis τ in tribulis. τ ſic fecit
τοῖς σιδηροῖς καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις. καὶ οὕτως ἐποίησε
dauid oīb⁹ vrbibus filioꝝ ammon. τ reuerſus ē
δαυίδ πᾶσι τοῖς πόλεσιν υἱῶν ἀμμών. καὶ ἐπέστρεψε
dauid τ oīs p̄p̄ls q̄ cū eo in hieruſalem. τ factū

C
δαυίδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ ἐγένε
eſt poſt hec: τ factū ē adhuc bellū in gazer cū
το μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν γαζὲρ μετὰ
philiſthijm. tūc percuſſit ſobacchi vſſathites ſa
τῶν ἀλλοφύλων. τότε ἐπάταξε σοβαχὶ ὁ οὐσαθὶ τὸν σα
pphi de filijs gigātum: τ humiliauit eū.
φφὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν.
τ factū ē adhuc bellū cū philiſthijm: τ percuſ
καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάτα
ſit eleanan fili⁹ iair lachmi fratrē goliath gethth-
ξεν ἐλεανὰν υἱὸς ἰαεὶρ τὸν λαχμὶ ἀδελφὸν γολιὰθ τοῦ γεθθαί-

D
ei. τ lignū haſte ei⁹ q̄ſi liciatoriū texentiū. τ factū ē
ου. καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. καὶ ἐγένετο
adhuc bellū in geth: τ fuit vir pergrandis: τ digiti
ἔτι πόλεμος ἐν γέθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ οἱ δάκτυλοι
eius ſex τ ſex viginti τ quattuor: τ hic fuit ortūdus de
αὐτοῦ ἓξ καὶ ἓξ εἴκοσι καὶ τέσσαρες, καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος τῶν
gigātib⁹. τ improperauit iſrael. τ percuſſit eū ionathā
γιγάντων. καὶ ὠνείδισε τὸν ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἰωναθὰν

ſyrum qui erat trās fluuium: ſophat autē princeps militie adadezer erat dux eorū: qđ cū annūciatū eſſet dđ congregauit vniuerſū iſrael et tranſiuit iordanē: irruitq̃ in eos et direxit ex aduerſo aciē: illis contra pugnātib⁹. Fugit autē ſyrus iſrael. Et interfecit dauid de ſyris: ſeptē milia curruū et quadraginta milia peditū et ſophat exercitus principem. Videntes aūt ſerui adadezer ſe ab iſrael eſſe ſuperatos: trāſfugerūt ad dauid: et ſeruierunt ei. Noluitq̃ vltra ſyria auxilium prebere filiis ammon.

20

FActū eſt autē poſt anni circulum eo tēpore quo ſolēt reges ad bella p̄cedere: cōgregauit ioab exercitum & robur militie: et vaſtauit trā filiorū ammon. Perrexitq̃ & obſedit rabba. Porro dđ manebat in ieruſalē q̄n ioab p̄cuſſit rabba: et deſtruxit eā. Tulit autē dauid coronā melchō de capite eius: & inuenit in ea auri pōdo talentū: & precioſiſſimas gēmas: fecitq̃ ſibi īde diadema. Manubias quoq̃ vrbis plurimas tulit: populū autem qui erat in ea eduxit: & fecit ſup eos tribulas et trahas & ferrata carpenta trāſire ita vt diſſecarētur & contererētur. Sic fecit dđ cūctis vrbib⁹ filiorū amō: & reuerſus eſt cū oī populo ſuo in hieruſalem. Poſt hec initū eſt bellū in gazer aduerſū philiſteos: in quo p̄cuſſit ſobochai vſathites ſaphai de gn̄e raphai & hūiliauit eos. Aliud quoq̃ bellū geſtū eſt aduerſus philiſteos: in quo p̄cuſſit adeodat⁹ fili⁹ ſalt⁹ bethleemites fratrē goliath gethei: cuius haſte lignū erat q̄ſi liciatoriū texētiū. Sed & aliud bellū accidit in geth: in quo fuit hō lōgiſſim⁹ ſenos habens digitos: id eſt ſimul vigītiq̄ttuor: q et ipe de raphai fuerat ſtirpe gn̄atus. Hic blaſphemauit iſrael & p̄cuſſit eum ionathan

את ארם אשר מעבר הנהר ושופך
שר צבא הדדעזר לפניהם׃ ויגד
לדויד ויאסף את כל ישראל ויעבר
הירדן ויבא אלהם ויערך דויד
לקראת ארם מלחמה וילחמו עמו׃
וינס ארם מלפני ישראל ויהרג דויד
מארם שבעת אלפים רכב וארבעים
אלף איש רגלי ואת שופך שר
הצבא המית׃ ויראו עבדי הדדעזר
כי נגפו לפני ישראל וישלימו עם
דויד ויעבדהו ולא אבה ארם
להושיע את בני עמון עוד׃

Cap. xx.

ויהי לעת תשובת
השנה לעת צאת המלכים וינהג
יואב את חיל הצבא וישחת את
ארץ בני עמון ויבא ויצר את רבה
ודויד ישב בירושלם ויך יואב
את רבה ויהרסה׃ ויקח דויד את
עטרת מלכם מעל ראשו וימצאה
משקל ככר זהב ובה אבן יקרה
ותהי על ראש דויד ושלל העיר
הוציא הרבה מאד׃ ואת העם אשר
בה הוציא וישר במגרה ובחריצי
הברזל ובמגרות וכן יעשה דויד
לכל ערי בני עמון וישב דויד וכל
העם ירושלם׃ ויהי אחרי כן ותעמד
מלחמה בגזר עם פלשתים אז הכה
סבכי החשתי את ספי מילדי
הרפאים ויכנעו׃ ותהי עוד מלחמה
את פלשתים ויך אלחנן בן יעיר
את לחמי אחי גלית הגתי
ועץ חניתו כמנור ארגים׃ ותהי
עוד מלחמה בגת ויהי איש מדה
ואצבעתיו שש ושש עשרים
וארבע וגם הוא נולד להרפה׃
ויחרף את ישראל ויכהו יהונתן

שור פנה
נגד אסף
עבר
יסא ערך
לחם
נוס פנה
הרג רבע
מות ראה
שלם
עבד
ישע
היה שוב
יצא נהג
שחת
צור בוא
נכה
הרס לקח
מצא
שקל
היה
יצא
רבה
נשר גרר
חרץ עשה
עיר שוב
היה עמד
לחם נכה
ילד
כנע
חנה מנר
מדד
צבע
רבע ילד
חרף נכה

בֶּן שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ אֵל נוּלְּדוּ ילד
לְהָרָפָה בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְּיַד דָּוִיד וּבְיַד נפל
עֲבָדָיו׃ וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל Cap.xxi.
יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת דָּוִיד לִמְנוֹת עמד
אֶת יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל סות מנה
יוֹאָב וְאֶל שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אמר שור ילך
אֶת יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד דָּן
וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת מִסְפָּרָם׃ בוא ידע
וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל עַמּוֹ ספק יסף
כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים הֲלֹא אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה
יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה ׳׳ בקש
לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר הַמֶּלֶךְ
חָזַק עַל יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ הלך
בְּכָל יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא יְרוּשָׁלָם׃ וַיִּתֵּן בוא נתן
יוֹאָב אֶת מִסְפַּר מִפְקַד הָעָם אֶל פקד
דָּוִיד וַיְהִי כָל יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים היה
וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב וִיהוּדָה
אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ רבע מאה
שֹׁלֵף חָרֶב׃ וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד
בְּתוֹכָם כִּי נִתְעַב דְּבַר הַמֶּלֶךְ אֶת תעב
יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל רוע
הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּךְ אֶת יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר נכה
דָּוִיד אֶל הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת הַדָּבָר הַזֶּה עשה
וְעַתָּה הַעֲבֶר נָא אֶת עֲוֹן עַבְדְּךָ עבר
כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה סכל דבר
אֶל גָּד חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ לֵךְ ילך
וְדִבַּרְתָּ אֶל דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה
אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה שלש נטה
עָלֶיךָ בְּחַר לְךָ אַחַת מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה עשה
לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד אֶל דָּוִיד וַיֹּאמֶר בוא אמר
לוֹ כֹּה אָמַר יְהוָה קַבֶּל לָךְ׃ אִם
שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם שְׁלֹשָׁה שנה
חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי צָרֶיךָ וְחֶרֶב ספה פנה
אוֹיְבֶיךָ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם שְׁלֹשֶׁת צור נשג

filius ſamaa fratris dauid. Hi ſunt filii raphaiz in geth qui ceciderunt in manu dd̄ & ſeruorū eius.

21\. Onſurrexit aūt ſathan cōtra iſrl̄ & incitauit dauid vt numeraret iſral̄. Dixitq; dauid ad ioab & ad prīcipes populi. Ite & numerate iſrael a berſabee vſq; dan: & afferte mihi numerū vt ſciam. Reſponditq; ioab. Augeat domin⁹ pplm ſuū cētuplum quam ſunt. Nonne domine mi rex omnes ſui tui ſūt? Quare hoc querit domin⁹ meus quod in pctm̄ reputetur iſrl̄i? Sed ſermo regis magis preualuit. Egreſſuſq; ē ioab & circuiuit vniuerſū iſrl̄: & reuerſus eſt ī hieruſalē. Dedit q; dauid numerum eorū quos circuierat: & inuētus eſt omnis numerus iſrael mille milia & centū milia virorum educētiū gladiū. De iuda aūt quadringēta ſeptuagīta milia bellatorū. Nam leui & beniamin non numerauit: eo q inuitus exequeretur regis imperium. Diſplicuit autē deo qd̄ iuſſum erat: & pcuſſit iſrl̄. Dixitq; dauid ad deum. Peccaui nimis: vt hoc facerem. Obſecro aufer iniquitatem ſerui tui quia inſipiēter egi. Et locutus eſt dominus ad gad vidētem dauid dicens. Vade & loquere ad dauid & dic ei. Hec dicit dominus. Trium tibi optionē do: vnum qd̄ volueris elege vt faciā tibi. Cumq; veniſſet gad ad dauid dixit ei. Hec dicit dn̄s. Elige quod volueris. Aut tribus annis peſtilentiā famis: aut tribus menſibus te fugere hoſtes tuos & gladium eorum non poſſe euadere: aut tribus

filii ſamaa fratris dauid: hi nati ſunt ra
υἱὸς σαμαὰ ἀδελφοῦ δαυίδ. οὗτοι ἐγενήθησαν τῷ ῥα
pha in geth: omnes fuerūt quattuor gigātes: et ceci
φὰ ἐν γέθ, πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἔπε
derūt in manu dauid: et in manu ſeruorū
σον ἐν χειρὶ δαυίδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν παίδων
eius.
αὐτοῦ.

Ca.21.

Et inſurrexit ſatā cōtra iſrael: et perſuaſit
Καὶ ἀνέστη σατὰν ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν A
dauid vt numeraret iſrael. et dixit rex 2.Reg.
δαυίδ τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς 24.a.
dauid ad ioab et ad duces exercī
δαυίδ πρὸς ἰωὰβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνά
tus: ite et numerate iſrael a ber
μεως, πορεύθητε καὶ ἀριθμήσατε τὸν ἰσραὴλ ἀπὸ βηρ
ſabee vſq; ad dā: et afferte ad me: et cognoſcā
σαβεὲ ἕως δὰν, καὶ ἐνέγκατε πρός με, καὶ γνώσομαι
numerū eorū. et dixit ioab: apponat dn̄s
τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ εἶπεν ἰωάβ, προσθείη κύριος
ad populū ſuū: vt ſunt centuplum: et
ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡς εἰσὶν ἑκατονταπλασίως, καὶ
oculi domini mei regis aſpiciētes:
οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες,
nonne dn̄e mi rex omnes domino meo in
οὐχὶ κύριέ μου βασιλεῦ, πάντες τῷ κυρίῳ μου εἰς
ſeruos? et quare vult hoc domin⁹ me⁹: vt
δούλους; καὶ ἱνατί θέλει τοῦτο ὁ κύριός μου, ὅπως
nō fiat in delictum iſrael? et preualuit
μὴ γένηται εἰς πλημμέλειαν τῷ ἰσραήλ; καὶ ἴσχυσε τὸ
verbū regis in ioab: et egreſſ⁹ eſt ioab et
ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἐπὶ ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθεν ἰωὰβ καὶ
venit in omnē iſrael: et reuerſus eſt in hieruſa
ἦλθεν ἐν παντὶ ἰσραήλ, καὶ ἀνῆλθεν εἰς ἱερουσα
lē. et dedit ioab numerū cēſus
λήμ. καὶ ἔδωκεν ἰωὰβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως
populi dauid. et fuit oīs iſrael: mille
τοῦ λαοῦ τῷ δαυίδ. καὶ ἦν πᾶς ἰσραήλ, χίλιαι
milia et centū milia virorū educētium
χιλιάδες καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων
gladiū. et iudas quadringenta octuaginta mi
ῥομφαίαν. καὶ ἰούδας τετρακόσιαι ὀγδοήκοντα χι
lia virorū educentiū gladium. et leui
λιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν. καὶ τὸν λευὶ
et beniamin non numerauit in medio eorū: qm̄ tur
καὶ βενιαμὶν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κα
pis viſus ē ſmo regis ad ioab. et ma
τίσχυεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς ἰωάβ. καὶ πο
lum appuit corā deo de ſermōe hoc:
νηρὸν ἐφάνη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ λόγου τού
et percuſſit iſrael. et dixit dauid
του, καὶ ἐπάταξε τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν δαυίδ
ad deū: peccaui valde: qm̄ feci
πρὸς τὸν θεόν, ἡμάρτηκα σφόδρα, ὅτι ἐποίησα τὸ
rem hanc: et nūc aufer iniq̄tatē
πρᾶγμα τοῦτο, καὶ νῦν περίελε τὴν ἀδικίαν τοῦ
ſerui tui: qm̄ iſipiēter egi valde. et locutus ē
δούλου σου, ὅτι ἠφρόνησα σφόδρα. καὶ ἐλάλησε
dn̄s ad gad vidētē dauid dicēs: va
κύριος πρὸς γὰδ τὸν ὁρῶντα τῷ δαυίδ λέγων, βά
de et loq̄re ad dauid dicēs: ſic dicit
διζε καὶ λάλησον πρὸς δαυίδ λέγων, οὕτως λέγει
dn̄s: tria ego tollā cōtra te: elige tibi ipſi vnū ex
κύριος, τρία ἐγὼ αἴρω ἐπὶ σέ, ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ
his et faciā tibi. et venit gad ad dauid et
αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. καὶ ἦλθε γὰδ πρὸς δαυίδ καὶ
dixit ei: ſic dicit dn̄s: elige tibi tres ānos fa
εἶπεν αὐτῷ, οὕτω λέγει κς, ἔκλεξαι σεαυτῷ τρία ἔτη λοι
mis: vel tres mēſes fugere te a facie inimicorū
μοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φυγεῖν σε ἐκ προσώπου τῶν ἐχθρῶν
tuorū et gladiū inimicorū tuorū pſequi te: aut trib⁹ B
σου καὶ μάχαιραν ἐχθρῶν σου καταδιώκειν σε, ἢ τρεῖς

Digitized by Google

diebus gladiū dn̄i ⁊ mortē in terra: ⁊ angelus dn̄i perdens in om̄i hereditate iſrael.
ἡμέρας ῥομφαίαν κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγελος κυρίου ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ ἰσραήλ.
⁊ nūc vide qd rn̄deā eiq miſit me verbū.
καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα.
⁊ dixit dauid ad gad: āguſta mihi valde: incidam iā in man⁹ dn̄i: qm̄ multe miſerationes eius valde: ⁊ in manus hoīum nō incidam.
καὶ εἶπε δαυὶδ πρὸς γάδ, στενά μοι σφόδρα, ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω.
1.Reg. 24.c. ⁊ dedit dn̄s mortē in iſrael: ⁊ ceciderūt de iſrael ſeptuaginta milia virorū.
καὶ ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν ἰσραήλ, καὶ ἔπεσον ἐξ ἰσραὴλ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν.
⁊ miſit deus angelū in hieruſalem vt perderet eā. ⁊ poſtq̄ corrupit: vidit dn̄s: ⁊ penituit in malo.
καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν. καὶ ὡς διέφθειρεν, εἶδεν κύριος, καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ.
⁊ dixit angelo qui corrūpebat: ſufficiat tibi: remitte manū tuā:
καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ τῷ διαφθείραντι, ἱκανούσθω σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου,
⁊ angelus dn̄i ſtans in area ornā iebuſei.
καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐν τῇ ἅλῳ ὀρνὰ τοῦ ἰεβουσαίου.
C ⁊ ſubſtulit dauid oculos ſuos: ⁊ vidit angelū dn̄i ſtātē inter terrā ⁊ inter celū: ⁊ gladius eius euaginatus in manu eius extenſus cōtra hieruſalem:
καὶ ἐπῆρε δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδεν τὸν ἄγγελον κυρίου ἑστῶτα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένη ἐπὶ ἱερουσαλήμ,
⁊ cecidit dauid ⁊ ſeniores veſtiti ſaccis in faciem ſuā.
καὶ ἔπεσεν δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλημένοι σάκκους ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.
⁊ dixit dauid ad dn̄m: nōne ego dixi vt numeraret in pplo: ⁊ ego ſum q peccaui: ⁊ malū faciēs malefeci: ⁊ he oues qd fecerūt: domine deus fiat man⁹ tua in me: ⁊ in domū patris mei: ⁊ nō in pplm tuū in pditionē.
καὶ εἶπεν δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν, οὐκ ἐγὼ εἶπον τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἐγώ εἰμι ὁ ἁμαρτών, καὶ κακοποιῶν ἐκακοποίησα; καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί ἐποίησε; κύριε ὁ θεὸς γενηθήτω ἡ χείρ σου ἐν ἐμοί, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν.
⁊ angelus dn̄i dixit gad: vt diceret ad dauid: vt aſcēderet vt ſtatueret altare dn̄o in area ornan iebuſei.
καὶ ἄγγελος κυρίου εἶπεν τῷ γάδ, τοῦ εἰπεῖν πρὸς δαυίδ, ἵνα ἀναβῇ τοῦ στῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν ἅλῳ ὀρνὰν τοῦ ἰεβουσαίου.
⁊ aſcēdit dauid ſm ſermōes gad: quē locut⁹ eſt in noīe dn̄i.
καὶ ἀνέβη δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον γάδ, ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι κυρίου.
⁊ cōuerſus eſt ornan ⁊ vidit regem: ⁊ quattuor filij eius abſcōdētes cū eo: ⁊ ornan erat triturās triticū.
καὶ ἐπέστρεψεν ὀρνὰν καὶ εἶδε τὸν βασιλέα, καὶ τέσσαρες υἱοὶ αὐτοῦ κρυβόμενοι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ὀρνὰν ἦν ἀλοῶν πυρούς.
⁊ venit dauid ad ornan: ⁊ cōſpexit ornan ⁊ vidit dauid: ⁊ egreſſus ē ornā de area: ⁊ adorauit dauid in faciem in terrā.
καὶ ἦλθε δαυὶδ πρὸς ὀρνάν, καὶ ἐπέβλεψεν ὀρνὰν καὶ εἶδεν τὸν δαυίδ, καὶ ἐξῆλθεν ὀρνὰν ἐκ τῆς ἅλω, καὶ προσεκύνησε τῷ δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.
⁊ dixit dauid ad ornan: da mihi locū aree: ⁊ edificabo in ea altare dn̄o in argento digno da mihi ipſum: ⁊ ceſſabit plaga a pplo.
καὶ εἶπεν δαυὶδ πρὸς ὀρνάν, δός μοι τὸν τόπον τῆς ἅλω, καὶ οἰκοδομήσω ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον κυρίῳ ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ.

diebus gladium domini in mortē verſari ī tra & angelū dn̄i īterficere in vniuerſis finibus iſrl. Nūc igr̄ vide quid rn̄deā ei qui miſit me. Et dixit dauid ad gad. Ex om̄i pte me āguſtie p̄mūt. Sed meli⁹ mihi eſt vt īcidā ī man⁹ dn̄i: qa multe ſūt miſeratiōes ei⁹ q̄ in manus hoim. Miſit ergo dn̄s peſtilētiā in iſrael: & ceciderunt de iſrael ſeptuaginta milia virorum. Miſit quoq; angelum in hieruſalem vt percuteret eā. Cūq; percuteretur vidit dn̄s & miſert⁹ ē ſup magnitudinē mali: & impauit āgelo q pcutiebat. Sufficit iā: ceſſet man⁹ tua. Porro angelus dn̄i ſtabat iuxta areā hornan iebuſei. leuanſq; dauid oculos ſuos vidit angelum domini ſtantem inter celum & terrā: & euaginatū gladium in manu ei⁹ & verſum cōtra hieruſalem: & ceciderūt tā ipſe quā maiores natu veſtiti ciliciis proni in terrā. Dixitq; dauid ad deū. Nonne ego ſū qui iuſſi vt nūeraretur populus? Ego qui peccaui. Ego q ma lum feci. Iſte grex qd cōmeruit? Domine de⁹ me⁹ vertatur obſecro man⁹ tua ī me & ī domū pr̄is mei: populus aūt tu⁹ nō pcutiatur. Angel⁹ āt dn̄i p̄cepit gad vt diceret dd̄: vt aſcēderet extrueretq; altare dn̄o deo ī area hornan iebuſei. Aſcēdit ergo dd̄ iuxta ſmonē gad quē locutus ei fuerat ex noīe dn̄i. Porro hornan cū ſuſpexiſſet & vidiſſet angelū q̄tuorq; filii ei⁹ cū eo abſcōderūt ſe. Nā eo tp̄e terebat ī area triticum. Igr̄ cū veniret dd̄ ad hornā: cōſpexit eū hornan & pceſſit ei obuiam de area: & adorauit eū p̄nus ī trā. Dixitq; ei dd̄. da mihi locū aree tue vt edificem in ea altare dn̄o: ita vt quantum valet argenti accipias: & ceſſet plaga a populo.

ימים חרב יהוה ודבר בארץ — יום
ומלאך יהוה משחית בכל גבול — לאך שחת
ישראל ועתה ראה מה אשיב — גבל
את שלחי דבר: ויאמר דויד — שוב
אל גד צר לי מאד אפלה נא — אמר
ביד יהוה כי רבים רחמיו מאד — צור נפל
וביד אדם אל אפל: ויתן יהוה — רבב
דבר בישראל ויפל מישראל — נתן
שבעים אלף איש: וישלח
האלהים מלאך לירושלם — שלח
להשחיתה ובהשחית ראה יהוה
וינחם על הרעה ויאמר למלאך — שחת
המשחית רב עתה הרף ידך — נחם רוע
ומלאך יהוה עמד עם גרן ארנן — רפה
היבוסי: וישא דויד את עיניו וירא
את מלאך יהוה עמד בין הארץ — נשא ראה
ובין השמים וחרבו שלופה בידו
נטויה על ירושלם: ויפל דויד — שלף
והזקנים מכסים בשקים על פניהם: — נטה נפל
ויאמר דויד אל האלהים הלא — כסה פנה
אני אמרתי למנות בעם ואני הוא — אמר
אשר חטאתי והרע הרעותי ואלה — מנה
הצאן מה עשו יהוה אלהי תהי נא — רוע
ידך בי ובבית אבי ובעמך לא — עשה היה
למגפה: ומלאך יהוה אמר אל גד
לאמר לדויד כי יעלה דויד להקים — נגף לאך
מזבח ליהוה בגרן ארנן היבוסי: — עלה קום
ויעל דויד בדבר גד אשר דבר בשם — זבח
יהוה: וישב ארנן וירא את המלאך
וארבעת בניו עמו מתחבאים וארנן — שוב ראה
דש חטים: ויבא דויד עד ארנן ויבט — רבע חבא
ארנן וירא את דויד ויצא מן הגרן — דוש בוא
וישתחו לדויד אפים ארצה: ויאמר — נבט
דויד אל ארנן תנה לי מקום הגרן — שחה
ואבנה בו מזבח ליהוה בכסף מלא — נתן קום
תנהו לי ותעצר המגפה מעל העם: — בנה
— עצר

ויאמר ארנן אל דויד קח לך ויעש — לקח עשה
אדני המלך הטוב בעיניו ראה נתתי — נתן
הבקר לעלות והמורגים לעצים — עלה
והחטים למנחה הכל נתתי: ויאמר — חנט נתן
המלך דויד לארנן לא כי קנה
אקנה בכסף מלא כי לא אשא אשר — קנה נשא
לך ליהוה והעלות עולה חנם: ויתן — עלה נתן
דויד לארנן במקום שקלי זהב
משקל שש מאות: ויבן שם דויד — שקל מאה
מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים — בנה זבח
ויקרא אל יהוה ויענהו באש מן — קרא ענה
השמים על מזבח העלה: ויאמר
יהוה למלאך וישב חרבו אל נדנה: — לאך
בעת ההיא בראות דויד כי ענהו — ראה
יהוה בגרן ארנן היבוסי ויזבח — זבח
שם: ומשכן יהוה אשר עשה — שכן
משה במדבר ומזבח העלה בעת — דבר
ההיא בבמה בגבעון: ולא יכל
דויד ללכת לפניו לדרש אלהים — ילך פנה
כי נבעת מפני חרב מלאך יהוה: — בעת

Cap.xxij. ויאמר דויד זה הוא
בית יהוה האלהים וזה מזבח לעלה — אמר
לישראל: ויאמר דויד לכנוס את
הגרים אשר בארץ ישראל ויעמד — גור עמד
חצבים לחצב אבני גזית לבנות בית — גזז בנה
האלהים: וברזל לרב למסמרים — סמר
לדלתות השערים ולמחברות הכין — חבר כון
דויד ונחשת לרב אין משקל: ועצי — שקל
ארזים לאין מספר כי הביאו — ספר בוא
הצידנים והצרים עצי ארזים
לדויד: ויאמר דויד שלמה בני נער
ורך והבית לבנות ליהוה להגדיל — רכך בנה
למעלה לשם ולתפארת לכל — גדל עלה
הארצות אכינה נא לו ויכן דויד — פאר כון
לרב לפני מותו: ויקרא אל שלמה — פנה קרא
בנו ויצוהו לבנות בית לשם יהוה — צוה

Dixit aũt hornan ad dauid. Tolle & faciat dñs me⁹ rex qđcũqꝫ ei placet. Sed & boues do in holocauſtum: & tribulas in ligna & triticũ i ſacrificiũ oĩa libẽs p̃bebo. Dixitqꝫ ei rex dauid. Nequaquã ita fiet: ſed argẽtũ dabo quãtũ valet. Neqꝫ em̃ tibi auferre debeo: & ſic offerre dño holocauſta gratuita. Dedit ergo dđ hornã p loco ſiclos auri iuſtiſſimi põderis ſexcentos: & edificauit ibi altare dño: obtulitqꝫ holocauſta & pacifica: & inuocauit dñm & exaudiuit eum in igne de celo ſup altare holocauſti. Precepitqꝫ dñs ãgelo: & cõuertit gladiũ ſuũ i vaginam. Protinus ergo dauid videns ꝙ exaudiſſet eum dñs in area hornan iebuſei: immolauit ibi victimas. Tabernaculũ ãt dñi quod fecerat moyſes in deſerto & altare holocauſtorum ea tẽpeſtate erat in excelſo gabaõ: & nõ p̃ualuit dđ ire ad altarĩ vt ibi obſecraret deũ. Nimio em̃ fuerat timore p̃territ⁹: vidẽs gladiũ angeli domini.

22\.
Dixitqꝫ dđ. Hec eſt domus dñi & hoc altare in holocauſtum iſrl. Et p̃cepit vt cõgregarentur omnes proſeliti de terra iſrael: & conſtituit ex eis latomos ad cedẽdos lapides & poliẽdos vt edificaretur dom⁹ dei. Ferrũ quoqꝫ plurimũ ad clauos ianuarũ & ad cõmiſſuras atqꝫ iũcturas p̃parauit dđ: & eris pod⁹ ĩnũerabile. Ligna quoqꝫ cedrina non poterant eſtimari que ſidonii & tyrii deportauerunt ad dauid. Et dixit dauid. Salomon fili⁹ me⁹ puer paruul⁹ ẽ & delicat⁹. Dom⁹ aũt quã edificare volo dño talis eẽ debet vt ĩ cũctis regiõib⁹ noĩetur. Prepabo ergo ei neceſſaria. Et ob hanc cauſã añ mortẽ ſuã oẽs p̃parauit ĩpẽſas. Vocauitqꝫ ſalomõ filiũ ſuũ: & p̃cepit ei vt edificaret domum

τ dixit oꝛnan ad dauid: accipe tibi ipſi: τ faci | D
καὶ εἶπεν ὀρνὰν πρὸς δαυὶδ, λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησά
at dñs meus rex bonũ corã eo.
τω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
ecce dedi boues in holocauſtum τ cur-
ἰδοὺ δέδωκα τοὺς βόας εἰς ὁλοκάρπωσιν καὶ τὰς ἁμά-
rus in ligna τ triticũ in ſacrificia: omnia de-
ξας εἰς ξύλα καὶ τὸν πυρὸν εἰς θυσίας, τὰ πάντα δέδω-
di. τ dixit rex dauid oꝛnan: minime ſed
κα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς δαυὶδ τῷ ὀρνᾶ, οὐχὶ ἀλλ᾽ ἢ
emens emam argento digno: qm̃ nõ accipiã tua
ἀγοράζων ἀγοράσω ἀργυρίου ἀξίου, ὅτι οὐ μὴ λάβω τὰ σὰ
dño: vt offerã holocauſtũ gratuitũ dño.
τῷ κυρίῳ, τοῦ ἀνενεγκεῖν ὁλοκαύτωσιν δωρεὰν τῷ κυρίῳ.
τ dedit dauid oꝛnan pro loco eius ſi-
καὶ ἔδωκεν δαυὶδ τῷ ὀρνὰν παρὰ τοῦ τόπου αὐτοῦ σί-
clos auri põderis ſexcẽtos. τ edificauit illic al-
κλους χρυσίου ὁλκῆς ἑξακοσίους. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυ-
tare dño dauid: τ obtulit holocauſta
σιαστήριον κυρίῳ ὁ δαυὶδ, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα
ſalutis. τ clamauit dauid ad dñm: τ exaudi-
σωτηρίου. καὶ ἐβόησε δαυὶδ πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκου-
uit eũ dñs in igne de celo ſup altare
σεν αὐτοῦ κύριος ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
re holocauſti. τ dixit dñs ad ange-
ριον τῆς ὁλοκαυτώσεως. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς τὸν ἄγγε-
lum: τ impoſuit gladiũ ſuũ in vaginã e-
λον, καὶ κατέθηκε τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ εἰς τὸν κουλεὸν αὐ-
ius. in tp̃e illo cũ vidit dauid ꝙ exau-
τῆς. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν δαυὶδ ὅτι ἐπή-
diuit eũ dñs in area oꝛnan iebuſei: τ
κουσεν αὐτοῦ κύριος ἐν τῇ ἅλῳ ὀρνὰν τοῦ ἰεβουσαίου, καὶ
immolauit ibi: τ tabnaculũ dñi qđ fecit moyſes in
ἐθυσίασεν ἐκεῖ, καὶ ἡ σκηνὴ κυρίου ἣν ἐποίησε μωυσῆς ἐν τῇ
eremo: τ altare holocauſtorum in tẽ-
ἐρήμῳ, καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων ἐν τῷ και-
poꝛe illo in excelſo in gabaon: τ nõ potuit dauid i-
ρῷ ἐκείνῳ ἐν βαμὰ ἐν γαβαών, καὶ οὐκ ἐδύνατο δαυὶδ τοῦ πο-
re ante eũ ad q̃rẽdũ deũ: qm̃ p̃territus erat
ρευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν θεόν, ὅτι κατέσπευσεν
a facie gladij angeli dñi.
ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας τοῦ ἀγγέλου κυρίου. Ca.22. | A

Et dixit dauid: hec eſt domus dñi dei
Καὶ εἶπεν δαυίδ, οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος κυρίου τοῦ θεοῦ
τ hoc altare in holocauſtum iſrael. τ
καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὁλοκαύτωσιν τῷ ἰσραήλ. καὶ
dixit dauid vt cõgregarẽt omnes proſelitas
εἶπεν δαυὶδ τοῦ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσηλύτους
in tra iſrael. τ cõſtituit eos latomos ad cedendũ
ἐν γῇ ἰσραήλ. καὶ κατέστησεν αὐτοὺς λατόμους λατομῆσαι
lapides politos: ad edificãdũ domũ dño. τ ferrum mul-
λίθους ξεστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ κυρίῳ. καὶ σίδηρον πο-
tũ ad clauos portarum τ ianuaꝝ τ
λὺν εἰς τοὺς ἥλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν καὶ
ad commiſſuras τ ad cõiũcturas p̃parauit dauid:
εἰς τὰς συμβολὰς καὶ εἰς τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασε δαυίδ,
τ es in multitudinẽ nõ erat põdus: τ ligna cedrina nõ
καὶ χαλκὸν εἰς πλῆθος οὐκ ἦν σταθμός, καὶ ξύλα κέδρινα οὐκ
erat numer⁹. qm̃ deportauerũt ſidonij: τ tyrij dauid
ἦν ἀριθμός. ὅτι ἤνεγκαν οἱ σιδώνιοι καὶ οἱ τύριοι τῷ δαυὶδ
ligna cedrina τ dixit dauid: ſalomon filius me⁹ puerulus tener: τ domus vt edificet dño: vt ma-
ξύλα κέδρινα. καὶ εἶπεν δαυίδ, σολομὼν ὁ υἱός μου παιδά-
ριον ἁπαλόν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ, τοῦ με-
gnificet ſupra ad nomẽ τ ad gloriã oĩbus terris | B
γαλῦναι ἄνω εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν πάσαις ταῖς γαίαις
preparabo ei. τ p̃parauit dauid in multitudinẽ ante
ἑτοιμάσω αὐτῷ. καὶ ἡτοίμασε δαυὶδ εἰς πλῆθος ἔμπροσθεν
mortẽ ſuã. τ vocauit dauid ſalomonẽ filiũ
τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσε δαυὶδ σολομῶντα τὸν υἱὸν
ſuum: τ p̃cepit ei vt edificaret domũ dño
αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ

Digitized by Google

deo iſrael. ⁊ dixit dauid: ſalomon fili mihi
1.Re. θεῷ ἰσραήλ. καὶ εἶπεν δαυίδ, σολομὼν τέκνον ἐμοὶ
7.a. fuit in aīa mea vt edificarē domū nomi=
3.17.a ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ μου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόμα=
ifra. ni dn̄i dei mei. ⁊ fact⁹ eſt ad me ſermo do
18.a. τι κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ λόγος κυ=
ifra. mini dicens: ſāguinē in multitudinē effudiſti: ⁊ bella
26.c.1 ρίου λέγων, αἷμα εἰς πλῆθος ἐξέχεας, καὶ πολέμους
1.pa.7 magna feciſti: nō edificabis domū nomi=
3.Reg μεγάλους ἐποίησας, οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόμα
7. ni meo: qm̄ ſanguinē multū effudiſti in terra co=
τί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τῆς γῆς ἐναν
ram me. ecce fili⁹ naſcit̄ tibi: hic erit vir re
τίον μου. ἰδοὺ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσαι ἀνὴρ ἀνα
quiei: ⁊ requiē dabo ei ab oībus ini
παύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχ=
micis ſuis p̄ circuitū: qm̄ ſalomon nomē ei⁹: ⁊
θρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι σολομὼν ὄνομα αὐτοῦ, καὶ
C pacē ⁊ ociū dabo in iſrael in dieb⁹
εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις
illius. ipſe edificabit domū nomini meo: ⁊
αὐτοῦ. οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ
ipſe erit mihi in filiū: ⁊ ego ero ei in pa=
οὗτος ἔσαι μοι εἰς υἱόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πα
trē: ⁊ parabo ſoliū regni ei⁹
τέρα. καὶ ἑτοιμάσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας αὐτοῦ
in iſrael vſq; in ſeculū. ⁊ nūc fili mi ſit dn̄s tecū
ἐν ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. καὶ νῦν υἱέ μου εἴη κύριος μετὰ
⁊ diriges ⁊ edificabis domū dn̄o
σοῦ, καὶ κατευθυνεῖς καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον κυρίῳ
deo tuo: ſicut locut⁹ eſt de te. verūtn̄ det tibi do
τῷ θεῷ σου, ὡς ἐλάλησε περὶ σοῦ. πλὴν δώη σοι κύ
min⁹ ſapiētiā ⁊ intellectū: ⁊ cōfortet te in iſ
ριος σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ ἰσ=
rael: vt cuſtodias tu ⁊ facias legē do=
ραήλ, τοῦ φυλάσσεσθαί σε καὶ ποιεῖν τὸν νόμον κυ=
mini dei tui. tūc proſper eris: ſi cuſtodieris
ρίου τοῦ θεοῦ σου. τότε εὐοδωθήσῃ, ἐὰν φυλάξῃς
vt facias mandata ⁊ iudicia: que p̄=
τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνε
cepit dn̄s moyſi in iſrael. virili
τείλατο κύριος τῷ μωυσῇ ἐπὶ τὸν ἰσραήλ. ἀνδρί
ter age ⁊ cōfortare ne timeas neq; paueas: ⁊ ecce ego
ζου καὶ ἴσχυε μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλία, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
ſcd̄m paup̄tatē meā preparaui ad domū do
κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς τὸν οἶκον κυ=
mini auri talenta centū milia: ⁊ ar
ρίου χρυσίου ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυ
gēti talēta mille milia: ⁊ es ⁊ fer
ρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας; καὶ χαλκὸν καὶ σί
rum cui⁹ nō eſt pōdus: qm̄ in multitudinē eſt. ⁊
δηρον οὗ οὐκ ἔσι σαθμός, ὅτι εἰς πλῆθος ἐσίν. καὶ
ligna ⁊ lapides p̄paraui: ⁊ appone in his.
ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρόσθες ἐπ᾽ αὐτοῖς.
⁊ tecum in multitudinē faciētes opa artifices
καὶ μετὰ σοῦ εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα τεχνίτων
latomi lapidū: ⁊ artifices lignoꝝ ⁊ oīs ſapiēs
λατόμοι λίθων, καὶ τέκτονες ξύλων καὶ πᾶς σοφὸς
in omni ope in auro ⁊ argēto in ere
ἐν παντὶ ἔργῳ ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ ἐν χαλκῷ
⁊ ferro qb⁹ nō eſt numerus: ſurge ⁊ fac
καὶ σιδήρῳ οἷς οὐκ ἔσιν ἀριθμός, ἀνάστηθι καὶ ποίει
⁊ dn̄s tecum. ⁊ p̄cepit dauid oībus
καὶ κύριος μετὰ σοῦ. καὶ ἐνετείλατο δαυὶδ πᾶσι
p̄ncipibus iſrael: vt adiuuarent ſalomo=
τοῖς ἄρχουσιν ἰσραήλ, ἀντιλαβέσθαι τῷ σολομῶν
nē filiū ſuū. ⁊ dixit: nōne dn̄s vobiſcū: ⁊
τι υἱῷ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, οὐχὶ κύριος μεθ᾽ ὑμῶν; καὶ
fecit requieſcere vos p̄ circuitū: qm̄ dedit in manu mea
ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι παρέδωκεν ἐν χειρί μου
habitantes terrā: ⁊ ſubiecta eſt t̄rra coram
τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον

dn̄o deo iſrael. Dixit q; dauid ad ſalomonem. Fili mi: voluntatis mee fuit vt edificarē domū nomini dn̄i dei mei: ſed factus eſt ſermo dn̄i ad me: dicenſ. Multū ſāguinē effudiſti: & plurima bella bellaſti: non poteris edificare domū nomini meo: tāto effuſo ſāguine corā me. Filius q naſcetur tibi: erit vir quietiſſimus. Faciā eū requieſcere ab oīb⁹ inimicis ſuis p circuitū: & ob hanc cauſā pacificus vocabitur: & pacē & ocium dabo in iſrael cūctis dieb⁹ eius. Ipſe edificabit domū noi meo: & ipē erit mihi in filiū & ego ero illi i patrem firmaboq; ſoliū regni eius ſup iſrl̄ i eternū. Nūc ergo fili mi: ſit dn̄s tecū & pſperar̄: & edifica domum dn̄o deo tuo ſicut locutus es de te. Detq; tibi dn̄s prudentiam & ſenſum vt regere poſſis iſrl̄ & cuſtodire legē dn̄i dei tui. Tunc enim proficere poteris ſi cuſtodieris mandata & iudicia que precepit dominus moyſi vt doceret iſrał. Confortare & viriliter age: ne timeas neq; paueas: ecce ego i paupertic̄la mea p̄paraui ipēſas dom⁹ dn̄i: auri talenta cētū milia: & argenti mille milia talentorū: eris vero & ferri nō eſt pōd⁹: vicitur em̄ nūer⁹ magnitudie. Ligna & lapides p̄paui ad vniuerſa ipēdia. Habes quoq; plurimos artifices latomos & cemētarios artificeſq; lignorum & oīm artiū: ad faciēdū op⁹ prudentiſſimos in auro & argēto in ere & ferro cui⁹ nō ē nūer⁹. Surge igr̄ & fac & erit dn̄s tecū. p̄cepit quoq; dd̄ cūctis p̄ncipib⁹ iſrl̄ vt adiuuarēt ſalomonē filiū ſuū. Cernitis inqēs q dn̄s de⁹ vr̄ vobiſcū ſit & dederit vobis requiem p circuitum: & tradiderit oēs inimicos vr̄os i manus vr̄as: & ſubiecta ſit terra corā

אלהי ישראל ׃ ויאמר דויד
לשלמה בני אני היה עם לבבי
לבנות בית לשם יהוה אלהי ׃ ויהי
עלי דבר יהוה לאמר דם לרב — היה
שפכת ומלחמות גדלות עשית לא
תבנה בית לשמי כי דמים רבים — לחם
שפכת ארצה לפני ׃ הנה בן נולד — בנה רבב
לך הוא יהיה איש מנוחה והניחותי — ילד
לו מכל איביו מסביב כי שלמה — נוח
יהיה שמו ושלום ושקט אתן על — סבב
ישראל בימיו ׃ הוא יבנה בית — שלם נתן
לשמי והוא יהיה לי לבן ואני לו — יום
לאב והכינותי את כסא מלכותו — היה
על ישראל עד עולם ׃ עתה בני — כון
יהי יהוה עמך והצלחת ובנית בית — עלם
יהוה אלהיך כאשר דבר עליך ׃ — צלח
אך יתן לך יהוה שכל ובינה
ויצוך על ישראל ולשמור את
תורת יהוה אלהיך ׃ אז תצליח — צוה
אם תשמור לעשות את החקים — ירה שמר עשה
ואת המשפטים אשר צוה יהוה
את משה על ישראל חזק ואמץ — שפט
אל תירא ואל תחת ׃ והנה בעניי
הכינותי לבית יהוה זהב ככרים — ירא חתת
מאה אלף וכסף אלף אלפים ככרים — ענה
ולנחשת ולברזל אין משקל כי
לרב היה ועצים ואבנים הכינותי — שקל
ועליהם תוסיף ׃ ועמך לרב עשי
מלאכה חצבים וחרשי אבן ועץ — יסף
וכל חכם בכל מלאכה ׃ לזהב לכסף — לאך
ולנחשת ולברזל אין מספר קום
ועשה ויהי יהוה עמך ׃ ויצו דויד — ספר
לכל שרי ישראל לעזר לשלמה — היה
בנו ׃ הלא יהוה אלהיכם עמכם — שור
והניח לכם מסביב כי נתן בידי את — נוח סבב
ישבי הארץ ונכבשה הארץ לפני — כבש פנה

יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃ עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם נתן
וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם דרש
וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת מִקְדַּשׁ יְהוָה ״ בנה קדש
הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת אֲרוֹן בְּרִית בוא
יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת ארון ברית
הַנִּבְנֶה לְשֵׁם יְהוָה׃ כלה

Cap. xxiij

וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת יום מלך
שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אֶת אסף
כָּל שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ שור
וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה ספר
וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם עלה היה
לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃ גלל שמן
מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל מְלֶאכֶת בֵּית יְהוָה לאך
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף וְשֹׁטְרִים רבע
וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים שֹׁעֲרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר הלל
עָשִׂיתִי לְהַלֵּל׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד עשה חלק
מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן קְהָת
וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי
לַעְדָּן הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם וְיוֹאֵל
שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמִית וַחֲזִיאֵל
וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לְלַעְדָּן׃ וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא
וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְנֵי שִׁמְעִי
אַרְבָּעָה׃ וַיְהִי יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה
הַשֵּׁנִי וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה לֹא הִרְבּוּ שנה רבה
בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית אָב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃ היה
בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל
אַרְבָּעָה׃ בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה
וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים בדל קדש
הוּא וּבָנָיו עַד עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי עלם קטר
יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד פנה
עוֹלָם׃ וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו
יִקָּרְאוּ עַל שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ בְּנֵי מֹשֶׁה קרא
גֵּרְשׁוֹם וֶאֱלִיעֶזֶר׃ בְּנֵי גֵרְשׁוֹם שְׁבוּאֵל

dño & corā pplo eius. Prebete igr̄ corda vr̄a & aīas vr̄as: vt queratis dominum deum vr̄m: & cōſurgite & edificate ſanctuarium domino deo: vt ītroducatur arca federis: & vaſa deo conſecrata in domum que edificatur nomini domini. 23.

IGitur dd̄ ſenex & plenꝰ dierꝝ regē conſtituit ſalomōeʒ filiū ſuū ſup iſrl̄: & congregauit oēs pricipes iſral & ſacerdotes atqꝫ leuitas. Numeratiqꝫ ſunt leuite a viginti annis & ſupra: & inuēti ſunt virorum trigīta octo milia: Ex his electi ſūt & diſtributi ī miniſteriū domꝰ dn̄i viginti quattuor milia: prepoſitorū aūt & iudicum ſex milia. Porro quattuor milia ianitores & totidem pſaltes canentes domino in organis que fecerat ad canēdū: & diſtribuit eos dauid per vices filiorū leui: gerſon videlicet & caath & merari. Filii gerſon leedan & ſemei: filii leedan principes: ichihel & zetthan & iohel tres. Filii ſemei: ſalomith & ozihel & aran tres. Iſti principes familiarum leedan. Porro filii ſemei: leeth & ziza & iaus & baria. Iſti filii ſemei quattuor. Erat autem leeth prior: ziza ſcd̄s. Porro iaus & baria nō habuerūt plurios filios: & idcirco in vna familia vnaqꝫ domo cōputati ſunt. Filii caath amrā & iſaar hebrō & ozihel quattuor. Filii amrā aarō & moyſes. Seperatuſqꝫ eſt aarō vt miniſtraret ī ſctā ſctōrū ipſe & filii eiꝰ ī ſēpiternū: & adoleret incenſū dño ſm̄ ritū ſuū: ac bn̄diceret noi eius in perpetuū. Moyſi quoqꝫ hois dei filii ānumerati ſūt in tribu leui. Filii moyſi: gerſon & eliezer. Filii gerſon: ſubuhel

dño ⁊ coram pplo eius. nūc igit̄ date
κυρίου καὶ ἐναντίον τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. νῦν οὖν δότε τὰς
corda vr̄a ⁊ aīas vr̄as vt queratis do
καρδίας ὑμῶν καὶ τὰς ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ἐκζητῆσαι κυ
minū deū vr̄m. ⁊ ſurgite ⁊ edificate
ρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. καὶ ἀνάστητε καὶ οἰκοδομήσατε τὸ
ſāctuariū dño deo vr̄o: vt introducatis ar
ἁγίασμα κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενεγκεῖν τὴν κιβω
cā federis dn̄i: ⁊ vaſa ſctā dei in
τὸν διαθήκης κυρίου, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εἰς
domū edificatā nomini dn̄i.
τὸν οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι κυρίου. Ca.23

ET dauid ſenior ⁊ plenus dierꝝ: ⁊ A
ΚΑὶ δαυὶδ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ
regnare fecit ſalomonē filiū ſuū pro ſe in
ἐβασίλευσε σολομῶντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ᾽ ἑαυτοῦ ἐπὶ
iſrael: ⁊ cōgregauit oēs principes iſrael
ἰσραὴλ, καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς ἄρχοντας ἰσραὴλ
⁊ ſacerdotes ⁊ leuitas: ⁊ nūerati ſunt
καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς λευίτας, καὶ ἠριθμήθησαν
leuite a triginta annis ⁊ ſupra. ⁊ fuit
οἱ λευῖται ἀπὸ τριάκοντα ἔτους καὶ ἐπάνω. καὶ ἐγένε
numerus eoꝝ per capita eoꝝ in viros
το ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας
triginta ⁊ octo milia. ex his pfecti
τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας. ἀπὸ τούτων ἐργοδιῶ
operū in opibꝰ domus dn̄i viginti ⁊ quat
κται ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου εἴκοσι καὶ τέσσα
tuor milia: ⁊ ſcribe ⁊ iudices ſex mi
ρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἓξ χιλιά
lia: ⁊ ianitores quattuor milia. ⁊ laudātes
δες, καὶ πυλωροὶ τέσσαρες χιλιάδες. καὶ αἰνοῦντες
dn̄ꝫ in organis: q̄ fecerat ad laudādū
τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς ὀργάνοις, οἷς ἐποίησε τοῦ αἰνεῖν τῷ
dn̄m quattuor milia. ⁊ diſtribuit eos dauid
κυρίῳ τέσσαρες χιλιάδες. καὶ διεῖλεν αὐτοὺς δαυὶδ
per dies filijs leui: gerſon ⁊ caath
ἐφ᾽ ἡμέρας τοῖς υἱοῖς λευί, τῷ γερσὼν καὶ τῷ καὰθ τῷ
merari gerſon: laadā ⁊ ſemei filij leadam
μεραρὶ τῷ γερσών, λααδὰν καὶ σεμεεὶ υἱοὶ λεαδὰμ
princeps ietel. ⁊ zethā ⁊ ioel tres. filij ſemei.
ὁ ἄρχων ἰειὴλ. καὶ ζηθὰν καὶ ἰωὴλ τρεῖς. υἱοὶ σεμεεί.
ſalomith ⁊ oziel ⁊ aran tres. iſti principes
σαλωμὶθ καὶ ὀζιὴλ καὶ ἀρὰν τρεῖς. οὗτοι ἄρχοντες
familiaꝝ laadan. ⁊ filij ſemei: ieeth ⁊ zi
τῶν πατριῶν τῷ λααδάν. καὶ υἱοὶ σεμεεί, ἰεὲθ καὶ ζι
za ⁊ ioas ⁊ beria: iſti filij ſemei quat
ζὰ καὶ ἰωὰς καὶ βερία, οὗτοι υἱοὶ σεμεεὶ τέσσα
tuor. ⁊ erat ieeth pīceps: ⁊ ziza ſecundus. ⁊
ρες. καὶ ἦν ἰεὲθ ὁ ἄρχων, καὶ ζιζὰ ὁ δεύτερος. καὶ
ioas ⁊ beria nō multiplicauerūt filios: ⁊ facti
ἰωὰς καὶ βερία οὐκ ἐπλήθυναν υἱούς, καὶ ἐγενήθη B
ſunt in domo familie in cōputatiōe vna. filij ca
σαν εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. υἱοὶ κα
ath: amram ⁊ iſaar ⁊ chebron ⁊ oziel quat
ὰθ, ἀμρὰμ καὶ ἰσαὰρ καὶ χεβρὼν καὶ ὀζιὴλ τέσσα
tuor. filij amram: aaron ⁊ moyſes. ⁊ ſepat Exo.
ρες. υἱοὶ ἀμράμ, ἀαρὼν καὶ μωυσῆς. καὶ διεστά 6.c.
eſt aaron vt ſctificaret ſctm̄ ſctōꝝ ipſe ⁊ filij 8.6.d
λη ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγιον ἁγίων αὐτὸς καὶ υἱοὶ
eius vſqꝫ in ſēpiternū: vt adolerēt icēſū corā dño: vt
αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμιᾶν ἐναντίον κυρίου, τοῦ
miniſtrarēt ei ⁊ orarent in noīe
λειτουργεῖν αὐτῷ καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι
eius vſqꝫ in ppetuū. ⁊ moyſes hō dei:
αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. καὶ μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ,
⁊ filij eius vocati ſūt in tribu leui.
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν ἐπὶ τῆς φυλῆς λευί.
filij moyſi: gerſam ⁊ eliezer. filij zerſam: ſubiel
υἱοὶ μωυσῆ, γηρσὰμ καὶ ἐλιέζερ. υἱοὶ γηρσάμ, σουβιὴλ

καὶ καὶ

Exo.20 princeps. ꝛ fuerũt filij eliezer: rabia prĩceps. ꝛ
ὁ ἄρχων. καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ ἐλιέζερ, ῥαβία ὁ ἄρχων. καὶ
nõ erant eliezer filij alij. ꝛ filij rabia multi
οὐκ ἦσαν τῷ ἐλιέζερ υἱοὶ ἕτεροι. καὶ οἱ υἱοὶ ῥαβία ηὐξή-
plicati ſũt ĩ altitudĩe. filij iſaar: ſalometh prĩceps. filij che
θησαν εἰς ὕψος. υἱοὶ ἰσσάαρ, σαλωμὼθ ὁ ἄρχων. υἱοὶ χε-
bron: ieria prĩceps: amaria ſecũd⁹ iaziel ter
βρών, ἱερία ὁ ἄρχων, ἀμαρία ὁ δεύτερος, ἰαζιὴλ ὁ τρί-
tius: iacamias quart⁹. filij oziel: michas prĩceps
τος, ἰακαμίας ὁ τέταρτος. υἱοὶ ὀζιήλ, μιχᾶς ὁ ἄρχων
ꝛ ioſias ſecũd⁹. filij merari: moolli ꝛ muſi.
C καὶ ἰωσείας ὁ δεύτερος. υἱοὶ μεραρεί, μοολλὶ καὶ μουσεί.
filij moolli: eleazar ꝛ cis. ꝛ mortu⁹ ẽ eleazar: ꝛ
υἱοὶ μοολλί, ἐλεάζαρ καὶ κίς. καὶ ἀπέθανεν ἐλεάζαρ, καὶ
nõ erant ei filij: ſed filie. ꝛ acceperũt e-
οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ἔλαβον αὐ-
as filij cis frẽs eoꝝ. filij muſi: moolli ꝛ
τὰς υἱοὶ κὶς ἀδελφοὶ αὐτῶν. υἱοὶ μουσεί, μοολλὶ καὶ
eder ꝛ hierimoth tres. hi filij leui ꝑ domos familia-
ἐδὲρ καὶ ἱερειμὼθ τρεῖς. οὗτοι υἱοὶ λευὶ κατ' οἴκους πατρι-
rũ ſuarũ: principes familiaꝝ ſuarũ per viſi
ῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπί-
tationẽ eorũ per numerũ nominũ eoꝝ ꝛ per
σκεψιν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν καὶ κα-
capita eoꝝ faciẽtes opera miniſterij
τὰ κεφαλὴν αὐτῶν ποιοῦντες τὰ ἔργα τῆς λειτουργίας
dom⁹ dñi: a vigiti ãnis ꝛ ſupra. qm̃ dixit
οἴκου κυρίου, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ὅτι εἶπεν
dauid: requiẽ dedit dñs deus iſrael ꝑplo ſuo:
δαυίδ, κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐ-
ꝛ habitauit in hieruſalem vſq; in eternũ. ꝛ
τοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος. καί
leuitis nõ eſt tollere tabnaculũ ꝛ oĩa
γε τοῖς λευίταις οὐκ ἔστιν αἴρειν τὴν σκηνὴν καὶ πάντα
vaſa eius ad miniſteriũ eius: qm̃ in
τὰ σκεύη αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς, ὅτι ἐν τοῖς
ſermõib⁹ dauid nouiſſimis eſt numer⁹ filioꝝ
λόγοις δαυίδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν
leui a vigintiãnis ꝛ ſupra. qm̃ cõſtituit eos
λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς
in manu filioꝝ aarõ: ad miniſtrãdũ in domo
ἐπὶ χεῖρα τῶν υἱῶν ἀαρών, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ
D dñi in aulis ꝛ in paſtophorijs: ꝛ
κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ
in purificatione oĩum ſctõꝝ: ꝛ in
ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ
opib⁹ miniſterij domus dei: ꝛ in
ἔργα τῆς λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ εἰς τοὺς
panib⁹ propoſitiõis: ꝛ in ſimila ſa-
ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυ-
crificij: ꝛ in laganis azimis: ꝛ in ſar
σίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τὰ τη-
tagine coctis: ꝛ in fermẽtatis: ꝛ in oĩ ponde
γανιστά, καὶ εἰς τὰ πεφυραμένα, καὶ εἰς πᾶν ἀποστη-
re ꝛ mẽſura: ꝛ vt ſtẽt mane ad confiten
ρισμὸν καὶ μέτρον, καὶ τοῦ στῆναι πρωῒ τοῦ ἐξομολογεῖ-
dum ꝛ laudãdũ dñm: ſimiliter veſperi in om
σθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ, οὕτως τὸ ἑσπέρας ἐπὶ πά-
nib⁹ oblationib⁹ holocauſtoꝝ dño
των τῶν ἀναφερομένων ὁλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ
in ſabbatis ꝛ in neomenijs ꝛ in
ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις καὶ ἐν
ſolẽnitatib⁹ per numeꝝ eaꝝ: ꝛ iuxta iudi
ταῖς ἑορταῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν κρί-
ciũ in ipſis ſemꝑ corã dño. ꝛ cuſtodient
σιν ἐπ' αὐτοῖς διαπαντὸς ἐνώπιον κυρίου. καὶ φυλάξουσι
obſeruatiões tabnaculi federis: ꝛ obſer
τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν φυλα-
uatiões ſctuarij: ꝛ obſeruatiões filioꝝ aaron fra
κὴν τοῦ ἁγίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἀαρὼν τῶν ἀδελ-
trum eoꝝ: vt miniſtrarẽt in domo dñi.
φῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου. Ca.24

primus. Fuerunt autẽ
filii eliezer: roobia
primus: & nõ erant eli
ezer filii
alii. Porro filii roobia
multiplicati ſũt nimis.
Filii iſaar ſalimoth pri-
mus: filii
hebron ieriau prim⁹:
amarias ſecundus:
iazihel terti⁹: iecmaan
quartus.
Filii ozihel: micha pri
mus: ieſia
ſecundus. Filii merari:
mooli & muſi. Filii
mooli: eleazar & cis.
Mortu⁹ eſt autẽ eleazar
& nõ habuit filios ſed
filias:
acceperũtq; eas filii cis
fratres earũ. Filii muſi
mooli & eder & hieri-
muth tres. Hi
filii leui in cognationi-
bus & familiis ſuis: pri
cipes per vices & nume
rum
capitũ ſingulorũ: q fa-
ciebãt opera miniſterii
domus dñi a viginti an
nis & ſupra. Dixit
enim dauid. Requiem
dedit dominus deus
iſrael ꝑplo ſuo: & habi
tationẽ hieruſalẽ vſq; ĩ
eternũ: nec erit officii le
uitarũ vt vltra portent
tabernaculũ & omnia
vaſa eius ad miniſtrãdũ.
Iuxta ꝑcepta quoq; da
uid nouiſſima ſupputa-
bitur nũer⁹ filiorũ leui
a vigĩti ãnis & ſupra:
& erũt ſub manu filioꝝ
aaron in cultum
domus domini: in ve-
ſtibulis & in exedris:
& in loco purificatiõis
& in ſctũario & ĩ vniuer
ſis opib⁹ miniſterii tem
pli dei. Sacerdotes ãt ſup
panes ꝑpoſitiõis & ad
ſilã ſacrificiũ & ad laga-
na & azyma & ſartagi-
nẽ & ad torrẽdũ: & ſup
omẽ põd⁹ atq; mẽſurã.
Leuite vero vt ſtẽt mãe
ad cõfitẽdũ & canendũ
dño: ſimiliterq; ad veſpã
tã ĩ oblatione holocau
ſtorũ dñi q̃ in ſabbatis
& calendis & ſolẽnitati
bus reliq̃s iuxta nũeꝝ &
cerimõias vniuſcuiuſq;
rei iugiter corã dño:
& cuſtodiãt obſeruatio-
nes tabernaculi federis:
& ritũ ſctuarii: & ob-
ſeruationẽ filioꝝ aaron
fratrum ſuorũ: vt mini
ſtrẽt in domo dñi. 24.

הָרֹאשׁ: וַיִּהְיוּ בְנֵי אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה — הָיָה
הָרֹאשׁ וְלֹא הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים
אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה רָבוּ לְמָעְלָה: — רָבַב עָלָה
בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ: בְּנֵי
חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה הַשֵּׁנִי
יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי וִיקַמְעָם הָרְבִיעִי: — שָׁלַשׁ רָבַע
בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה
הַשֵּׁנִי: בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי
מַחְלִי אֶלְעָזָר וְקִישׁ: וַיָּמָת אֶלְעָזָר
וְלֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם בָּנוֹת — מוּת הָיָה בָּנָה
וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי קִישׁ אֲחֵיהֶם: בְּנֵי מוּשִׁי — נָשָׂא
מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת שְׁלֹשָׁה: אֵלֶּה
בְנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי
הָאָבוֹת לִפְקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת — סָפַר
לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדַת — גָּלַל לָאָה
בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה:
כִּי אָמַר דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי — נוּחַ
יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלַם עַד — שָׁכַן
לְעוֹלָם: וְגַם לַלְוִיִּם אֵין לָשֵׂאת אֶת — עָלַם
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ: כִּי — כָּלָה
בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרֹנִים הֵמָּה מִסְפַּר
בְּנֵי לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה:
כִּי מַעֲמָדָם לְיַד בְּנֵי אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת — עָמַד
בֵּית יְהוָה עַל הַחֲצֵרוֹת וְעַל הַלְּשָׁכוֹת
וְעַל טָהֳרַת לְכָל קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת — עָשָׂה
בֵּית הָאֱלֹהִים: וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת — עָרַךְ
וּלְסֹלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי הַמַּצּוֹת — רִיק מָץ
וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבֶּכֶת וּלְכָל מְשׂוּרָה — חָבַת רָבַךְ
וּמִדָּה: וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת — שׂוּר מָדַד
וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב: וּלְכֹל — יָדָה
הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת — עָלָה
לֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר — יָעַד
כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה: — שָׁפַט תָּמַד
וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת — פָּנָה שָׁמַר
מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן
אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה:

Digitized by Google

Ca.xxiiij.

ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן
חלק נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר׃
מות וימת נדב ואביהוא לפני אביהם
כהן ובנים לא היו להם ויכהנו אלעזר
ואיתמר׃ ויחלקם דויד וצדוק מן
בני אלעזר ואחימלך מן בני איתמר
לפקדתם בעבדתם׃ וימצאו בני
מצא רבב אלעזר רבים לראשי הגברים מן
בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר
ראשים לבית אבות ששה עשר
שמן ולבני איתמר לבית אבותם שמונה׃
גרל ויחלקום בגורלות אלה עם אלה כי
היה שור היו שרי קדש ושרי האלהים מבני
כתב אלעזר ובבני איתמר׃ ויכתבם שמעיה
בנה בן נתנאל הספר מן הלוי לפני המלך
והשרים וצדוק הכהן ואחימלך בן
אביתר וראשי האבות לכהנים
וללוים בית אב אחד אחז לאלעזר
ואחז אחז לאיתמר׃ ויצא הגורל
שנה הראשון ליהויריב לידעיה השני׃
שלש רבע לחרם השלישי לשערים הרביעי׃
חמש למלכיה החמישי למימן הששי׃
שבע שמן להקוץ השביעי לאביה השמיני׃
תשע עשר לישוע התשיעי לשכניהו העשרי׃
לאלישיב עשתי עשר ליקים
שנה שנים עשר׃ לחפה שלשה עשר
רבע לישבאב ארבעה עשר׃ לבלגה
חמשה עשר לאמר ששה עשר׃
לחזיר שבעה עשר להפצץ שמונה
עשר׃ לפתחיה תשעה עשר
ליחזקאל העשרים׃ ליכין אחד
ועשרים לגמול שנים ועשרים׃
לדליהו שלשה ועשרים למעזיהו
ארבעה ועשרים׃ אלה פקדתם
שפט לעבדתם לבוא לבית יהוה כמשפטם
ביד אהרן אביהם כאשר צוהו יהוה

Porro filiis aarō he
partitiōes erāt: filii
aaron nadab et abiu et
eleazar & ithamar.
mortui ſunt aūt nadab
& abiu ante patrē ſuū
abſq; liberis: ſacerdo-
tioq; functus eſt eleazar
et ithamar. Et diuiſit
eos dauid et ſadoch de
filiis eleazari: & achime
lech de filiis ithamar
ſm vices ſuas & miniſte
riū. Inuētiq; ſūt multo
plures filii eleazar in
principibus viris q̄
filii ithamar: diuiſit aūt
eis: hoc eſt filiis eleazar
principes p familias ſe
decim:
et filiis ithamar p famili
as & domos ſuas octo.
Porro diuiſit vtraſq; in
ter ſe & familias ſortibꝰ
Erāt enim pricipes ſā
ctuarii et pricipes domꝰ
dei: tam de filiis eleazar
q̄ de filiis ithamar. De
ſcripſitq; eos ſemeias fi
liꝰ nathanel ſcriba le-
uites corā rege & prici
pibꝰ et ſadoch ſacerdote
& achimelech filio abia
thar: pricipibꝰ quoq; fa
miliarū ſacerdotaliū &
leuitarū vnā domū q̄ ce
teris p̄erat eleazar et al
terā domū q̄ ſub ſe habe
bat ceteros: ithamar.
Exiuit aūt ſors prima
ioiarib: ſecunda iedeie:
tertia hari: quarta ſeo
ri: qnta melchia: ſexta
maiman: ſeptima
acchos: octaua abia.
nona
ieſu: decima ſechenia:
vndecima eliaſib: duo
decima iacim
tredecima hoppha:
decima quarta iſbaab
decimaqnta belga:
decimaſexta emmer:
decimaſeptima ezir:
decimaoctaua
aphſes: decimanona
apheceia:
viceſima ezechiel: vi-
ceſima prima iacim
viceſimaſecūda gamul
viceſimatertia dilaiau: vi
ceſimaquarta maziau.
He vices eorum
ſm miniſteria ſua vt in
grediātur domū domi
ni: & iuxta ritum ſuum
ſub manu aaron patris
corū ſicut p̄ceperat dn̄s

Et filioꝝ aaron partitiões: filij arron: na
Καὶ τῶν υἱῶν ἀαρὼν διαιρέσεις, υἱοὶ ἀαρών, να-
dab ⁊ abiu eleazar ⁊ ithamar. ⁊ mortuꝰ ē na-
δὰβ καὶ ἀβιοὺ ἐλεάζαρ καὶ ἰθάμαρ. καὶ ἀπέθανε να-
dab ⁊ abiu corā patre ſuo: ⁊ filij
δὰβ καὶ ἀβιοὺ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ
nō fuerūt eis: ⁊ ſacerdotio fūctꝰ ē eleazar ⁊ ithamar filij
οὐκ ἦσαν αὐτοῖς, καὶ ἱεράτευεν ἐλεάζαρ καὶ ἰθάμαρ υἱοὶ
aaron. ⁊ diuiſit eos dauid ⁊ ſadduc de
ἀαρών. καὶ διεῖλεν αὐτοὺς δαυὶδ καὶ σαδδοὺκ ἐκ τῶν
filijs eleazar: ⁊ achimelec de filijs ithamar ſm
υἱῶν ἐλεάζαρ, καὶ ἀχιμέλεκ ἐκ τῶν υἱῶν ἰθάμαρ κατὰ
cōputationē eoꝝ ſm miniſteriū eoꝝ:
τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν,
⁊ inuēti ſunt filij eleazar plures in pricipes po-
καὶ εὑρέθησαν υἱοὶ ἐλεάζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυ-
tentiū: quā filij ithamar. ⁊ diuiſit eos
νατῶν, παρὰ τοὺς υἱοὺς ἰθάμαρ. καὶ διεῖλεν αὐτοὺς
filijs eleazar in pricipes in domos familiaꝝ
τοῖς υἱοῖς ἐλεάζαρ εἰς ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν
ſedecim. ⁊ filijs ithamar per domos familia-
ἑκκαίδεκα. καὶ τοῖς υἱοῖς ἰθάμαρ κατ᾿ οἴκους πατρι-
rū eoꝝ octo. ⁊ diuiſit eos in ſortibꝰ hos
ῶν αὐτῶν ὀκτώ. καὶ διεῖλεν αὐτοὺς ἐν κλήροις τού-
ad hos: qm̄ erāt pricipes ſāctoꝝ:
τους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων,
⁊ pricipes dei in filijs eleazar ⁊
καὶ οἱ ἄρχοντες τῷ θεῷ ἐν τοῖς υἱοῖς ἐλεάζαρ καὶ
in filijs ithamar. ⁊ deſcripſit eos ſameas filiꝰ nathana
ἐν τοῖς υἱοῖς ἰθάμαρ. καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς σαμέας υἱὸς ναθανα-
el ſcriba de leui: coram rege ⁊
ὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ λευὶ, κατεναντίον τοῦ βασιλέως καὶ
pricipibꝰ ⁊ ſadduc ſacerdote ⁊ achimelec filio
τῶν ἀρχόντων καὶ σαδδοὺκ τοῦ ἱερέως καὶ ἀχιμέλεκ υἱοῦ
abiathar: ⁊ pricipibꝰ familiarū ſacerdotū
ἀβιάθαρ, καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων
⁊ leuitaꝝ. domꝰ familie vna: vna eleazar.
καὶ τῶν λευιτῶν. οἶκος πατριᾶς εἷς, εἷς τῷ ἐλεάζαρ.
⁊ domus familie vna: vna ithamar. ⁊ exiuit
καὶ οἶκος πατριᾶς εἷς, εἷς τῷ ἰθάμαρ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ
ſors prima ioarib: ideia ſecunda.
κλῆρος ὁ πρῶτος τῷ ἰωαρείβ, τῷ ἰδεΐα ὁ δεύτερος.
charim tertia: ſeorim quarta:
τῷ χαρὶμ ὁ τρίτος, τῷ σεωρεὶμ ὁ τέταρτος, τῷ
melchia quinta. miamim ſexta: accos
μελχία ὁ πέμπτος, τῷ μιαμεὶμ ὁ ἕκτος, τῷ ἀκκὼς
ſeptima: abia octaua: iaſu nona:
ὁ ἕβδομος, τῷ ἀβία ὁ ὄγδοος, τῷ ἰασοῦ ὁ ἔννατος,
ſechenia decima: eliaſub vndecima:
τῷ σεχενία ὁ δέκατος, τῷ ἐλιασοὺβ ὁ ἑνδέκατος,
iacim duodecima: ophpha tredecima:
τῷ ἰακεὶμ ὁ δωδέκατος, τῷ ὀφφὰ ὁ τρισκαιδέκατος,
iſbaab quarta decima: belga
τῷ ἰσβαὰβ ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος, τῷ βελγὰ ὁ
quinta decima: emmer ſexta decima:
πεντεκαιδέκατος, τῷ ἐμμὴρ ὁ ἑκκαιδέκατος, τῷ
chezir ſeptima decima: apheſſi octaua de-
χηζεὶρ ὁ ἑπτακαιδέκατος, τῷ ἀφεσσεῖ ὁ ὀκτωκαιδέ-
cima. phathia nona decima: hiezecel
κατος. τῷ φαθία ὁ ἐννεακαιδέκατος, τῷ ἰεζεκιὴλ
viceſima: iachim prima ⁊ viceſima: ga
ὁ εἰκοστός, τῷ ἰαχεὶμ ὁ πρῶτος καὶ εἰκοστός, τῷ γα-
mul ſcd'a ⁊ viceſima: dalaia tertia
μοὺλ ὁ δεύτερος καὶ εἰκοστός, τῷ δαλαΐα ὁ τρίτος
⁊ viceſima: moozia quarta ⁊ viceſima.
καὶ εἰκοστός, τῷ μοοζία ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός.
hec cōputatio eoꝝ ſm miniſteriū eo-
αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐ-
rum: vt ingrediantur in domū dn̄i iuxta ri-
τῶν, τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον κυρίου κατὰ τὴν κρί-
tū ſuū: p manū aaron patris eorum: ſicut
σιν αὐτῶν, διὰ χειρὸς ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καθὼς

A

B

C

Digitized by Google

præceperat dñs deꝰ iſrael. ⁊ filijs leui
ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, καὶ τοῖς υἱοῖς λευὶ
qui reliqui fuerāt: filijs amram ſubael. filijs
τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς ἀμρὰμ σουβαήλ. τοῖς υἱοῖς
D ſubael: iadaia rabia. filijs rabia: princeps io
σουβαήλ, ἰαδαΐα τῷ ῥαβία. τοῖς υἱοῖς ῥαβία, ὁ ἄρχων ἰο
ſia. filijs iſſaar: ſalomith. filijs ſalo
σία. τοῖς υἱοῖς ἰσάαρ, σαλωμίθ. τοῖς υἱοῖς σαλω
mith. iaath filijs ieddiu amaria ſcđs: ia
μὶθ, ἰαάθ. τοῖς υἱοῖς ἰεδδίου ὁ ἀμαρία ὁ δεύτερος, ἰα
ziel tertiꝰ: iacamias quartus. filijs oziel:
ζιὴλ ὁ τρίτος, ἰακαμίας ὁ τέταρτος. τοῖς υἱοῖς ὀζιὴλ,
micha. filijs micha: ſemmer: frater micha iſi
μιχά. τοῖς υἱοῖς μιχά, σεμμήρ, ὁ ἀδελφὸς μιχὰ ἰσί
as. filijs iſie: zacharias. filijs merari: moo
ας. τοῖς υἱοῖς ἰσίου, ζαχαρίας. τοῖς υἱοῖς μεραρί, μοο
li ⁊ muſi: ioſias filiꝰ eius. filij merari ioſias
λὶ καὶ μουσί, ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ. υἱοὶ μεραρί, ἰωσίας
filius eius: ſoam ⁊ ſacchur ⁊ abari. moo
υἱὸς αὐτοῦ, σοὰμ καὶ σακχοὺρ καὶ ἀβαρί. τῷ μοο
li: eleazar. ⁊ nō erāt eleazar filij: cis:
λί, ἐλεάζαρ. καὶ οὐκ ἦσαν τῷ ἐλεάζαρ υἱοί. τῷ κίς,
filij cis hieremael filij muſi: mooli ⁊ eder ⁊ hie
υἱοὶ κὶς ἱερεμαὴλ υἱοὶ μουσί, μοολὶ καὶ ἔδερ καὶ ἰε
rimoth. iſti filij leuitaꝝ ſm domos fa
ρειμώθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν λευιτῶν κατ' οἴκους τῶν πα
miliaꝝ ſuaꝝ. ⁊ miſerūt ⁊ ipſi ſortes ſicut fra
τριῶν αὐτῶν. καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀ
tres eoꝝ. filij aaron coram dauid
δελφοὶ αὐτῶν. υἱοὶ ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ δαυὶδ τοῦ
rege ⁊ ſadduc ⁊ achimelech: ⁊ pricipes
βασιλέως καὶ σαδδοὺκ καὶ ἀχιμέλεχ, καὶ οἱ ἄρχοντες
familiarū ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ aſſtātes.
τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευιτῶν παρεστῶτες.
familia primi in ↄſpectu fratris eius
πατριὰ τοῦ πρώτου κατέναντι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
iunioris.
τοῦ νεωτέρου. Ca. 25.

A Et cōſtituit dauid rex ⁊ pricipes exer
Καὶ ἔστησε δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυ
citus) ſup opa filios aſaph ⁊ heman ⁊ idithum:
νάμεως εἰς τὰ ἔργα τοὺς υἱοὺς ἀσὰφ καὶ αἱμὰν καὶ ἰδιθοὺμ,
qui prophetabant in citharis ⁊ in nablis ⁊ in
τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλοις καὶ ἐν
cymbalis. ⁊ fuit numerꝰ eoꝝ per capita vi
κυμβάλοις. καὶ ἐγένετο ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν ἀν
rorū operātium in ſeruitute eoꝝ. filij aſaph: ſac
δρῶν τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ δουλείᾳ αὐτῶν. υἱοὶ ἀσάφ, σακ
chur ⁊ ioſeph ⁊ nathanias ⁊ aſirela. filij aſaph: adhe
χοὺρ καὶ ἰωσὴφ καὶ ναθανίας καὶ ἀσιρηλά. υἱοὶ ἀσάφ, ἐχό
rētes aſaph ꝓphte adherētes regi idi
μενοι ἀσὰφ τοῦ προφήτου ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως. τῷ ἰδι
thum: filij idithum: godolias ⁊ ſuri ⁊ iſaia ⁊ a
θούμ, υἱοὶ ἰδιθούμ, γοδολίας καὶ σουρὶ καὶ ἰσαΐα καὶ ἀ
ſabia ⁊ mathathias ſex adherētes pri ſuo:
σαβία καὶ ματθαθίας ἓξ ἐχόμενοι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
idithū in citharis ꝙ ꝓphetabat cōfeſſionem ⁊
ἰδιθοὺμ ἐν κινύραις τοῦ προφητεύοντος ἐξομολόγησιν καὶ
laudē dño. heman: filij heman: bocchias ⁊
αἴνεσιν τῷ κυρίῳ. τῷ αἱμάν, υἱοὶ αἱμάν, βοκχίας καὶ
matthanias ⁊ oziel ⁊ ſubael: ⁊ ierimoth ⁊ ananias
ματθανίας καὶ ὀζιὴλ καὶ σουβαήλ, καὶ ἰεριμὼθ καὶ ἀνανίας
⁊ anani ⁊ elitha ⁊ goddolathi ⁊ rommathi ezer ⁊ ieſ
καὶ ἀνανὶ καὶ ἐλιαθὰ καὶ γοδδολαθὶ καὶ ῥωμμαθιέζερ καὶ ἰεσ
B bocaſa: ⁊ mallithi ⁊ othir ⁊ maziothi: oēs iſti
βοκασά, καὶ μαλλιθὶ καὶ ὠθὴρ καὶ μαζιώθ, πάντες οὗτοι
filij heman videntis regi in ſmōibꝰ dei
υἱοὶ τοῦ αἱμὰν τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις θεοῦ
vt exaltaret cornu: ⁊ dedit deus
τοῦ ὑψῶσαι κέρας. καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ

deꝰ iſrael. Porro filioꝝ leui qui reliq̄ fuerāt de filiis amrā erat ſubahel: et de filiis ſubahel iedeia. De filiis quoq̄ roobie: princeps ieſias. Iſaaris vero filiꝰ ſalemoth: filiꝰ q̄ꝫ ſalemoth ianadiath. Filiuſq̄ꝫ eiꝰ ieriau primꝰ amarias ſecūdus: iazihel tertius: iechmoam quartus. Filius ozihel: micha filius micha ſamir: fratrer micha ieſia: filiuſq̄ꝫ ieſie zacharias. Filii merari: mooli & muſi: filius ozīau bennon: filiꝰ quoq̄ꝫ merari oziau & ſoē et ſachur: et hebri. Porro mooli filius eleazar: qui non habebat liberos. Filius vero cis hieramihel: filii muſi: mooli: eder et hierimoth. Iſti filii leui ſecundum domos familiarū ſuarū. Miſerūtq̄ꝫ & ipſi ſortes cōtra fratres ſuos filios aarō coram dauid rege: et ſadoch et ahimelech: et principibus familiarū ſacerdotaliū et leuiticarum: tam maiores q̄ minores: oēs ſors eq̄lit diuidebat.

Igitur dauid 25. & magiſtratꝰ exercitus ſegregauerūt in miniſteriū filios aſaph & hemā & idithū q̄ ꝓphetarēt in citharis & pſalteriis & cymbalis ſm nūerū ſuū dedicato ſibi officio ſeruientes. De filiis aſaph zahur & ioſeph et nathania & azarela filii aſaph ſub manu aſaph ꝓphetātis iuxta regē. Porro idithum: filii idithum godolias: ſori ieſeias: et aſabias: & mathathias: ſex ſub manu patris ſui idithū: qui in cithara ꝓphetabat ſup cōfitētes & laudātes dñm. Hemā quoq̄ꝫ: filii hemā: bociau: mathamu: oziel: ſubuhel: & hierimoth ananias anani eliatha geldelthi & romethiezer & ieſbaccaſa: mellothi othir moziotħ. Omnes iſti filii hemā videntis regis in ſermonibus dei vt exaltaret cornu. Deditq̄ꝫ deus

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים
לִבְנֵי עַמְרָם שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל
יֶחְדְּיָהוּ׃ לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ
הָרֹאשׁ יִשִּׁיָּה׃ לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי
שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ וּבְנָי יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ
הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם
הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי
מִיכָה שָׁמִיר׃ אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה לִבְנֵי
יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי
בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ׃ בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ
בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ לְמַחְלִי
אֶלְעָזָר וְלֹא הָיָה לוֹ בָּנִים׃ לְקִישׁ
בְּנֵי קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃ וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי
וְעֵדֶר וִירֵימוֹת אֵלֶּה בְנֵי הַלְוִיִּם
לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיַּפִּילוּ גַם הֵם
גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם בְּנֵי אַהֲרֹן לִפְנֵי
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת
הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטָן׃

וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא
לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן
הַנְּבִאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם
וַיְהִי מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה
לַעֲבֹדָתָם׃ לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף
וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל
יַד אָסָף הַנִּבָּא עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃
לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי
וִישַׁעְיָהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה
עַל יְדֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא
עַל הוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ לְהֵימָן
בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל
שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה
גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה
מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃ כָּל אֵלֶּה
בָנִים לְהֵימָן חֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי
הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים

יחר
שלש
רבע
נפל גרל
פנה
Cap. xxv.
בדל שרר
צלל
היה ספר
לאך
נבא
ידה
רום נתן

Digitized by Google

להימן בנים ארבעה עשר ובנות
שלוש׃ כל אלה על ידי אביהם
שיר בשיר בית יהוה במצלתים נבלים
וכנרות לעבדת בית האלהים על
ידי המלך אסף וידותון והימן׃ ויהי
ספר למד מספרם עם אחיהם מלמדי שיר
בין מאה ליהוה כל המבין מאתים שמונים
שמן נפל ושמונה׃ ויפילו גורלות משמרת
גרל שמר לעמת כקטן כגדול מבין עם תלמיד׃
גדל למד ויצא הגורל הראשון לאסף ליוסף
שנה גדליהו השני הוא ואחיו ובניו שנים
שלש עשר׃ השלישי זכור בניו ואחיו
רבע שנים עשר׃ הרביעי ליצרי בניו
חמש ואחיו שנים עשר׃ החמישי נתניהו
בניו ואחיו שנים עשר׃ הששי
בקיהו בניו ואחיו שנים עשר׃
שבע השבעי ישראלה בניו ואחיו שנים
שמן עשר׃ השמיני ישעיהו בניו ואחיו
תשע שנים עשר׃ התשיעי מתניהו בניו
עשר ואחיו שנים עשר׃ העשירי שמעי
בניו ואחיו שנים עשר׃ עשתי עשר
עזראל בניו ואחיו שנים עשר׃ השנים
עשר לחשביה בניו ואחיו שנים עשר׃
לשלשה עשר שובאל בניו ואחיו
שנים עשר׃ לארבעה עשר מתתיהו
בניו ואחיו שנים עשר׃ לחמשה עשר
לירמות בניו ואחיו שנים עשר׃ לששה
עשר לחנניהו בניו ואחיו שנים עשר׃
לשבעה עשר לישבקשה בניו ואחיו
שנים עשר׃ לשמונה עשר לחנני בניו
ואחיו שנים עשר׃ לתשעה עשר
למלותי בניו ואחיו שנים עשר׃
לעשרים לאליתה בניו ואחיו שנים
עשר׃ לאחד ועשרים להותיר בניו
ואחיו שנים עשר׃ לשנים ועשרים
לגדלתי בניו ואחיו שנים עשר׃

heman filios quattuordecim & filias tres. Vniuerſi ſub manu patris ſui ad cātandū in tēplo dñi diſtributi erāt in cymbalis & pſalteriis et citharis ī miniſteria domus dei iuxta regē: aſaph videlicet & idithū & heman. Fuit aūt numerus eorū cū fratribus ſuis q erudiebāt cāticū dñi cuncti doctores ducēti octogītaocto. Miſerūtq; ſortes p vices ſuas ex equo tā maior q̄ minor: doct9 pariter et indoctus. Egreſſaq; eſt ſors prima ioſeph qui erat de aſaph ſcđa godolie: ipi & filiis ei9 et fratrib9 ei9 duodecī: tertia zachur filiis & fratribus eius duodecim: quarta iſari filiis & fratribus eius duodecim: quinta nathanie filiis & fratrib9 ei9 duodecim: ſexta bocciau filiis & fratrib9 eius duodecim: ſeptima iſreela filiis & fratrib9 eius duodecim: octaua eſaie filiis & fratribus eius duodecim: nona mathanie filiis & fratrib9 ei9 duodecī: decima ſemeie filiis et fratrib9 ei9 duodecim: vndecima azarel filiis & fratribus eius duodecī: duodecima aſabie filiis & fratribus eius duodecim: tertiadecima ſubuhel filiis & fratribus eius duodecim: quartadecima mathathie filiis & fratrib9 ei9 duodecim: quintadecima hierimoth filiis & fratribus eius duodecī: ſextadecima ananie filiis & fratribus eius duodecim ſeptimadecima ieſbocaſe filiis & fratrib9 eius duodecī: octauadecima anani filiis & fratribus ei9 duodecim: nonadecima mellothi filiis & fratribus eius duodecim: viceſima eliatha filiis & fratribus ei9 duodecī viceſimaprima othir filiis & fratribus eius duodecim: viceſimaſecunda goddolathi filiis & fratribus eius duodecim:

heman filios quattuordecim: & filias tres.
αἱμὰν υἱοὺς τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ θυγατέρας τρεῖς.
vniuerſi hi cū pře ſuo: canentes
πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὑμνῳδοῦντες
in domo dñi: in cymbalis & in nablis & in
ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν
citharis in miniſteriū domus dei iuxta
κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ ἐχόμενα τοῦ
regem: & aſaph & idithum & heman. & fuit
βασιλέως, καὶ ἀσὰφ καὶ ἰδιθοὺμ καὶ αἱμάν. καὶ ἐγένετο
numerus eorū cū fratribus ſuis: q eruditi
ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, δεδιδαγ-
erāt ad cātādū dño: oīs itelligēs ducēti octoginta
μένοι ᾄδειν κυρίῳ, πᾶς συνιὼν διακόσιοι ὀγδοηκοντα-
octo. & miſerūt & ipſi ſortes per vices cō-
οκτώ. καὶ ἐπέβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους ἐφημεριῶν κα-
tra vices ſm paruū & ſm magnū:
τέναντι ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν,
intelligēs cū diſcipulo. & egreſſa ē ſors prima
συνιῶν μετὰ μανθάνοντος. καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος
aſaph: godolie ioſeph ſecūda: ipſe
τῷ ἀσάφ, γοδολία τῷ ἰωσὴφ ὁ δεύτερος, αὐτὸς
& fratres eius & filij eius duodecim. ter
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ τρί-
tia zacchur: ipſe & fratres eius & filij e-
τος ζακχοὺρ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐ-
ius duodecim. quarta ieſri: filij eius & fra- C
τοῦ δώδεκα. ὁ τέταρτος ἰεσρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελ-
tres eius duodecim. quinta nathanias: filij eius
φοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ πέμπτος ναθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ
& fratres eius duodecim. ſexta bocchias: filij
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ἕκτος βοκχίας, υἱοὶ
eius & fratres eius duodecim. ſeptima iaſa
αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ἕβδομος ἰασα-
rela: filij eius & fratres eius duodecim. octa
ρελά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ὄγ-
ua iſaia: filij eius & fratres eius duodecim.
δοος ἰσαΐα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα.
nona matthanias: filij eius & fratres eius
ὁ ἔνατος ματθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
duodecim decima ſemei: filij eius & fratres e-
δώδεκα. ὁ δέκατος σεμαεί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
ius duodecim. vndecima aſriel: filij eius & fra-
τοῦ δώδεκα. ὁ ἑνδέκατος ἀσριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελ-
tres eius duodecim. duodecima aſabia: filij eius
φοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ δωδέκατος ἀσαβία, υἱοὶ αὐτοῦ
& fratres eius duodecim. tertiadecima ſu-
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ τρισκαιδέκατος σου-
biel: filij eius & fratres eius duodecim. quarta
βιήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ τεσσα-
decima matthias: filij eius & fratres eius D
ρεσκαιδέκατος ματθίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
duodecim. quinta decima hierimuth: filij eius & fra-
δώδεκα. ὁ πεντεκαιδέκατος ἱεριμούθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελ-
tres eius duodecim. ſexta decima ananias: filij eius
φοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ἑκκαιδέκατος ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ
& fratres eius duodecim. ſeptima decima ieſbocaſa:
καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ἑπτακαιδέκατος ἰεσβοκασά,
filij eius & fratres ei9 duodecim. octaua decima ana
υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ὀκτωκαιδέκατος ἀνα-
ni: filij eius & fratres eius duodecim. nona deci
νί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ ἐννεακαιδέκα-
ma mallethi: filij eius & fratres eius duodecim. vi
τος μαλληθί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα. ὁ εἰ-
ceſima heliatha: filij eius & fratres eius duodecī.
κοστὸς ἠλιαθά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα.
viceſima prima othir: filij eius & fratres e-
ὁ εἰκοστὸς πρῶτος ὠθείρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐ-
ius duodecim. viceſima ſecunda godolathi: filij eius
τοῦ δώδεκα. ὁ εἰκοστὸς δεύτερος γοδολαθί, υἱοὶ αὐτοῦ
& fratres eius duodecim.
καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα.

Digitized by Google

viceſima tertia maʒioth:filij eius ⁊ fratres eius
ὁ εἰκοσὸς τρίτος μαζιώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
duodecim. viceſima quarta ramathieʒer:filij eius ⁊
δώδεκα. ὁ εἰκοσὸς τέταρτος ῥαμαθιέζερ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ
fratres eius duodecim.
ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα.

Ca. 26.

A In diuiſiones ianuarū choritis:meſelemias fi
Εἰς διαιρέσεις πυλῶν τοῖς κορίοις, μεσελεμίας υἱ
lius coze de filijs aſaph: ⁊ meſelemia filij ʒacha
ὸς κορὲ ἐκ τῶν υἱῶν ἀσάφ, καὶ τῷ μεσελεμία υἱοὶ ζαχα
rias priogenitus: iadiel ſecundus: ʒabadias
ρίας ὁ πρωτότοκος, ἰαδιὴλ ὁ δεύτερος, ζαβαδίας ὁ
tertius: iathanael quartus: elam quītus: io
τρίτος, ἰαθαναὴλ ὁ τέταρτος, αἰλὰμ ὁ πέμπτος, ἰω
nathan ſextus: elionai ſeptim⁹. ⁊ obed ed
νάθαν ὁ ἕκτος, ἐλιωναὶ ὁ ἕβδομος. καὶ τῷ ὠβὴδ ἐδ
dom filij ſameas priogenitus: ioʒabad ſecun
δὼμ υἱοὶ σαμέας ὁ πρωτότοκος, ἰωζαβὰδ ὁ δεύτε
dus: ioa tertius: ſachar quartus: nathana
ρος, ἰωὰ ὁ τρίτος, σάχαρ ὁ τέταρτος, ναθανα
el quintus: amiel ſext⁹: iſſachar ſepti
ὴλ ὁ πέμπτος, ἀμιὴλ ὁ ἕκτος, ἰσάχαρ ὁ ἕβδο
mus: phellathi octauus: qm̄ benedixit ei de⁹.
μος, φελλαθὶ ὁ ὄγδοος, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός.
⁊ ſamea filio eius nati ſunt filij prepo
καὶ τῷ σαμέα υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ καθεσα
ſiti in domo patris eorū: qm̄ potētes
μενοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι δυνατοὶ
erāt fortitudine.filij ſamea:othni ⁊ raphael ⁊ obed
ἦσαν ἰσχύϊ. υἱοὶ σαμέα, ὀθνὶ καὶ ῥαφαὴλ καὶ ὠβὴδ
⁊ eʒabad: ⁊ fratres ei⁹ filij fortitudinis eliu
καὶ ἐζαβάδ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνάμεως ἐλι
⁊ ſamachia. oēs hi filij obed edom.
οῦ καὶ σαμαχία. πάντες οὗτοι υἱοὶ ὠβὴδ ἐδώμ.
iſti ⁊ filij eorū ⁊ fratres eorum for
αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἰσχυ
tes potentia: facientes in fortitudine in operatiōe:ſexa
ροὶ δυνάμει, ποιοῦντες ἐν ἰσχύϊ ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἑξη
ginta duo obed eddom. ⁊ meſelemia fi
κοντα δύο τῷ ὠβὴδ ἐδδώμ. καὶ τῷ μεσελεμία υἱ
B lij ⁊ fratres robuſti octo ⁊ decē. ⁊ hoſa
οὶ καὶ ἀδελφοὶ δυνατοὶ ὀκτωκαίδεκα. καὶ τῷ ὁσὰ
filio merari filij cuſtodientes pricipatū:qm̄ nō
τῷ υἱῷ μεραρὶ υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ
erat priogenitus: ⁊ poſuit eū pater ei⁹ in
ἦν πρωτότοκος, καὶ ἔθετο αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἰς
principē: chelcias ſecundus: tabelia tertius:
ἄρχοντα, χελκίας ὁ δεύτερος, ταβελία ὁ τρίτος,
ʒacharias quartus. oēs hi hoſa filij
ζαχαρίας ὁ τέταρτος. πάντες οὗτοι τῷ ὁσὰ υἱοὶ
⁊ fratres eorū tredecim. his diuiſiones
καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν δεκατρεῖς. τούτοις αἱ διαιρέσεις
ianuarū pricipib⁹ exercituū per vi
τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνάμεων ἐφημερί
ces e regione fratrum eoꝝ: ad miniſtrādū in
ας κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, λειτουργεῖν ἐν
domo dn̄i. ⁊ miſerūt ſortes ſm̄ paruū ⁊
οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ
ſecūdū magnū per domos familiaꝝ eoꝝ: in ianu
κατὰ τὸν μέγαν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, εἰς πύ
am ⁊ ianuam. ⁊ cecidit ſors eoꝝ q̄ ad oriē
λην καὶ πύλην. καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος τῶν πρὸς ἀνα
tem ſelemia ⁊ ʒacharia filio eius: conſul
τολὰς τῷ σελεμία καὶ ζαχαρία υἱῷ αὐτοῦ, βουλευ
tus in prudētia miſit ſortes: ⁊ exiuit eius
τὴς ἐν συνέσει ἔβαλεν κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν αὐτοῦ
ſors ad aqlonē. obed eddom ad au
ὁ κλῆρος κατὰ βορρᾶν. τῷ ὠβὴδ ἐδδὼμ κατὰ νό
ſtrū : ⁊ filijs eius e regione domus
τον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ κατέναντι οἴκου

viceſima tertia aziud filiis & fratribus eius duodecim: viceſima quarta romethiezer filiis & fratribus ei⁹ duodecī. 26.

Diuiſiones autem ianitorum de choritis meſellemia filius chore de filiis aſaph: filii meſellemie zacharias primogenitus: iadihel ſecundus: zabadias tertius: iathanael quartus: ahilam quintus: iohannan ſextus: elioenai ſeptimus. Filii autem obededom ſemeias primogenit⁹: iozabad ſecūdus: iohaa tertius ſachar quart⁹: nathanael quintus: amihel ſextus: iſachar ſeptimus: phollathi octauus: qa benedixit illi deus. Semeie aūt filio ei⁹ nati ſunt filii prefecti familiarum ſuarū: erāt enim filii fortiſſimi. Filii ergo ſemeia othin & raphael & obed elzabath & frēs ei⁹ viri fortiſſimi: heliu quoq̧ & ſamathias. Omēs hi de filiis obededom ipī & filii & fratres eorū fortiſſimi ad miniſtrandū ſexagīta duo de obededom. Porro meſellamie filii & fratres eorum robuſtiſſimi decem & octo. De hoſa aūt.i. de filiis merari ſemri princeps. Non enim habuerat priogenitū & idcirco poſuerat eum pr̄ ei⁹ in principē: helchias ſecund⁹: tabelias terti⁹: zacharias quart⁹. Omnes hi filii & fratres oza tredecim. Hi diuiſi ſunt in ianitores vt ſemper principes cuſtodiarū ſicut et fratres eorum miniſtrarēt ī domo dn̄i. Miſſe ſunt ergo ſortes ex equo: & paruiſ & magnis p̄ familias ſuas in vnāquāq̧ portarū. Cecidit ergo ſors oriētalis ſelemie. Porro zacharie filio ei⁹ viro prudētiſſimo & erudito ſortito obtigit plaga ſeptētrionalis. Obededō vero & filiis eius ad auſtrū in qua parte domus erat

לשלשה ועשרים למחזיאות בניו
ואחיו שנים עשר: לארבעה ועשרים
לרוממתי עזר בניו ואחיו שנים — רבב
עשר: למחלקות לשערים
Cap. xxvi
לקרחים משלמיהו בן קרא מן בני — חלק
אסף: ולמשלמיהו בנים זכריהו
הבכור ידיעאל השני זבדיהו — בכר שנה
השלישי יתניאל הרביעי עילם — שלש רבע
החמישי יהוחנן הששי אליהועיני — חמש
השביעי: ולעבד אדם בנים שמעיה — שבע
הבכור יהוזבד השני יואח השלישי
ושכר הרביעי ונתנאל החמישי:
עמיאל הששי יששכר השביעי
פעלתי השמיני כי ברכו אלהים:
ולשמעיה בנו נולד בנים הממשלים — ילד משל
לבית אביהם כי גבורי חיל המה: — גבר
בני שמעיה עתני ורפאל ועובד
אלזבד אחיו בני חיל אליהו
וסמכיהו: כל אלה מבני עבד אדם
המה ובניהם ואחיהם איש חיל
בכח לעבדה ששים ושנים לעבד — כוח
אדם: ולמשלמיהו בנים ואחים בני
חיל שמנה עשר: ולחסה מן בני
מררי בנים שמרי הראש כי לא
היה בכור וישימהו אביהו לראש: — בכר שום
חלקיהו השני טבליהו השלשי
זכריהו הרבעי כל בנים ואחים
לחסה שלשה עשר: לאלה
מחלקות השערים לראשי — חלק
הגברים משמרות לעמת אחיהם — שמר
לשרת בבית יהוה: ויפילו גורלות — נפל גרל
כקטן כגדול לבית אבותם לשער — גדל
ושער: ויפל הגורל מזרחה — זרח
לשלמיהו וזכריהו בנו יועץ בשכל — יעץ
הפילו גורלות ויצא גורלו צפונה:
לעבד אדם נגבה ולבניו בית

האספים: לשפים ולחסה למערב ערב
עם שער שלכת במסלה העולה סלל עלה
משמר לעמת משמר: למזרח שמר
הלוים ששה לצפונה ליום ארבעה צפן
לנגבה ליום ארבעה ולאספים
שנים שנים: לפרבר למערב ארבעה שנה רבע
למסלה שנים לפרבר: אלה
מחלקות השערים לבני הקרחי חלק
ולבני מררי: והלוים אחיה על
אוצרות בית האלהים ולאצרות
הקדשים: בני לעדן בני הגרשני
ללעדן ראשי האבות ללעדן
הגרשני יחיאלי: בני יחיאלי זיתם
ויואל אחיו על אצרות בית יהוה:
לעמרמי ליצהרי לחברוני לעזיאלי:
ושבאל בן גרשום בן משה נגיד על נגד
האצרות: ואחיו לאליעזר רחביהו אצר
בנו וישעיהו בנו ויורם בנו וזכרי
בנו ושלמית בנו: הוא שלמות
ואחיו על כל אצרות הקדשים
אשר הקדיש דויד המלך וראשי קדש
האבות לשרי האלפים והמאות שור מאה
ושרי הצבא: מן המלחמות ומן לחם
השלל הקדישו לחזק לבית יהוה:
וכל ההקדיש שמואל הראה
ושאול בן קיש ואבנר בן נר ויואב
בן צרויה כל המקדיש על יד
שלמית ואחיו: ליצהרי כנניהו
ובניו למלאכה החיצונה על ישראל לאך חוץ
לשטרים ולשפטים: לחברוני
חשביהו ואחיו בני חיל אלף
ושבע מאות על פקדת ישראל
מעבר לירדן מערבה לכל מלאכת עבר
יהוה ולעבדת המלך: לחברוני
יריה הראש לחברוני לתלדתיו ילד
לאבות בשנת הארבעים למלכות שנה רבע

ſeniorum concilium. Sephphima & hoſa ad occidentē iuxta portā que ducit ad viā aſcenſionis: cuſtodia cōtra cuſtodiā. ad orientē vero leuite ſex: et ad aquilonē quattuor per diem: atq; ad meridiem ſimiliter in die q̄ttuor: vbi erat conciliū bini & bini. In cellulis quoq; ianitorū ad occidentē: q̄ttuor in via: biniq; p̄ cellulas. He ſunt diuiſiões ianitorū filiorū chore & merari. Porro achias erat ſuper thesauros dom⁹ dei & vaſa ſanctorum. Filii quoq; ledan filii gerſonni. De ledan principes familiarum: ledan & gerſonni icıheli. Filii ieiheli: zatham & iobel frater eius ſuper theſauros dom⁹ domini amramitis & yſaaritis & hebrōitis et ozihelitis. Subahel aūt filius gerſan filii moyſi preproſitus theſauris. Frater quoq; eius eliezer cuius filius raabia: & huius fili⁹ eſaias et huius filius iorā: huius quoq; fili⁹ zechri & huius fili⁹ ſelemith. Ip̄e ſelemith & fratres eius ſuper theſauros ſanctorū q̄ ſanctificauit dd̄ rex & principes familiarū & tribuni & cēturiones & duces exercitus: de bellis & manubiis p̄liorū q̄ conſecrauerāt ad iſtaurationē & ſuppellectillē templi dn̄i. Hec aūt vniuerſa ſctificauit ſamuel vidēs: et ſaul filius cis: & abner fili⁹ ner: & ioab fili⁹ ſaruie: oēſq; ſanctificauerāt ea p̄ manū ſalemith & fratrū ei⁹. Iſaaritis vero p̄erat chonenias & filii eius ad op̄a forinſec⁹ ſup̄ iſrl̄ ad docēdū & iudicādum eos. Porro de hebronitis aſabias & fratres eius viri fortiſſimi mille ſeptingenti preerāt iſrael: trans iordanē cōtra occidentē in cūctis operibus dn̄i & in miniſteriū regis. Hebronitarū autē princeps fuit ieria ſecundū familias & cognationes eorum. Quadrageſimo anno regni

aſaphim in ſecūdis veſtibulis. oſa ad occi-
ἀσαφὶμ εἰς δεύτερον τοῖς προθύροις. τῷ ὡσὰ πρὸς δυσ-
dētē cū porta paſtophorij in ſemita aſcē-
μαῖς μετὰ τῆς πύλης παστοφορίου ἐν τῇ τρίβῳ τῆς ἀνα-
ſionis cuſtodia cōtra cuſtodiā. ad oriētē
βάσεως φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς. πρὸς ἀνατολὰς
leuite ſex per diē ad aqlonē: quattuor per diem
οἱ λευῖται ἓξ τὴν ἡμέραν πρὸς βορρᾶν, τέσσαρες τὴν ἡμέραν
ad meridiē. & aſaphim duo duo p̄ ſucceſſiones.
πρὸς νότον. καὶ τοῖς ἀσαφὶμ δύο δύο εἰς διαδεχομένους.
& ad occidētē quattuor. & in ſemitā duo duo
καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες. καὶ εἰς τὴν τρίβον δύο δύο
per ſucceſſionē he diuiſiones ianitorū filijs
διαδεχόμενοι. αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν τοῖς υἱοῖς
core: & filijs merari. & leuite fratres eo-
κορέ, καὶ τοῖς υἱοῖς μεραρί. καὶ οἱ λευῖται οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
rum ſup̄ theſauros domus dn̄i & ſup̄ theſau-
τῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυ-
ros ſctōꝝ. filij laadan filij gerſon laadan princi-
ρῶν τῶν ἁγίων. υἱοὶ λααδὰν υἱοὶ γηρσὼν τῷ λααδὰν ἄρχον-
pes cognationū laadan: gerſon ieiel. filij
τες τῶν πατριῶν τῶν λααδάν, τῷ γηρσὼν ἰεϊήλ. υἱοὶ
ieiel: zethan & ioel fratres eius: ſup̄ theſauros do-
ἰεϊήλ, ζεθὰν καὶ ἰωὴλ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐπὶ θησαυρῶν οἴ-
mus dn̄i. amran & iſaar & chebron & oziel:
κου κυρίου. τῷ ἀμρὰν καὶ ἰσαὰρ καὶ χεβρὼν καὶ ὀζιήλ.
ſobiel filius gerſam filius moyſe dux ſup̄ theſauros.
σωβιὴλ ὁ τοῦ γηρσὰμ ὁ τοῦ μωυσῆ ἡγούμενος ἐπὶ τῶν θη-
& fratri eius eliezer raabia fili⁹ eius:
σαυρῶν. καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἐλιέζερ ῥααβία υἱὸς αὐ-
& ioſee filius eius: & ioram filius eius: & ze-
τοῦ, καὶ ἰωσηὲ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ζε-
chri filius eius: & ſalamith filius eius: ipſe ſala-
χρὶ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ σαλαμὶθ υἱὸς αὐτοῦ, αὐτὸς σαλα-
mith & fratres eius ſup̄ oēs theſauros
μὶθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν
ſctōꝝ: quos ſctificauit dauid rex: & prin-
τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασεν δαυὶδ ὁ βασιλεύς, καὶ οἱ ἄρ-
cipes familiarū tribuni & cēturiōes:
χοντες τῶν πατριῶν χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι,
& pricipes exercitus q̄ cepeſt ex bellis
καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἃ ἔλαβον ἐκ πολέμων
& ex ſpolijs. & ſctificauit ab ipſis vt nō deficeret
καὶ ἐκ λαφύρων. καὶ ἡγίασεν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστε-
ret edificatio domus dn̄i: & in omni-
ρῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ ἐπὶ πάν-
bus ſctis dei q̄ ſctificauit ſamuel vidēs: &
των τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ ὅσα ἡγίασεν σαμουὴλ ὁ ὁρῶν, καὶ
ſaul filius cis: & abenner filius ner: & ioab
σαοὺλ ὁ τοῦ κίς, καὶ ἀβεννὴρ ὁ τοῦ νὴρ, καὶ ἰωὰβ
filius ſaruia: & oīs ſctificās per manū ſalo-
ὁ τοῦ σαρουία, καὶ πᾶς ὁ ἁγιάζων διὰ χειρὸς σαλω-
mith & fratrum eorum. iſſaari & chononia &
μὶθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ἰσσααρὶ καὶ χωνονία καὶ
filij eius ad opus miniſterij forinſec⁹ ſup̄
υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ
iſrael vt ſcriberent & iudicarēt. che-
τὸν ἰσραὴλ τοῦ γραμματεύειν καὶ διακρίνειν. τῷ χε-
broni aſabias & fratres eius filij fortitudinis:
βρωνὶ ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνάμεως,
mille & ſeptingenti: q̄ ſup̄ cōſiderationē
χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι, οἱ ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως
iſrael: trās iordanē ad occidentē in
τοῦ ἰσραήλ, πέραν τοῦ ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς
omne miniſteriū dn̄i & opus regis.
πᾶσαν λειτουργίαν κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως.
chebroni iorias princeps chebroni ſm̄ gñationes
τοῦ χεβρωνὶ ἰωρίας ὁ ἄρχων τῶν χεβρωνὶ κατὰ γε-
tiones eoꝝ & ſm̄ familias eoꝝ in anno
νέσεις αὐτῶν καὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐν τῷ ἔτει
quadrageſimo regni
τῷ τεσσαρακοστῷ τῆς βασιλείας

dauid recenſiti ſunt: ⁊ inuēt⁹ ē vir fortis in ip
δαυὶδ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὑρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐ=
ſis in iazer galaaditidos: ⁊ fratres eius
τοῖς ἐν ἰαζὴρ τῆς γαλααδίτιδος, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
filij potētie duo milia ⁊ ſeptingēti principes fami
υἱοὶ δυνάμεως δισχίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἄρχοντες πα=
liarū. ⁊ cōſtituit eos dauid rex in
τριῶν. καὶ κατέστησεν αὐτοὺς δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribui manaſſe
τοῦ ῥουβὴν καὶ τοῦ γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ
in oēm ſermonē dei ⁊ ſermonē regis.
εἰς πάντα λόγον τοῦ θεοῦ καὶ λόγον τοῦ βασιλέως. Ca.27.

A Et filij iſrael ſm numerū ſuū principes
Καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες
familiarū tribuni ⁊ cēturiones ⁊ ſcri
τῶν πατριῶν χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ γραμμα
be miniſtrantes regi ⁊ in oēm ſer
τεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ καὶ εἰς πάντα λό=
monē regis ſm diuiſiones in omnē ſmonē
γον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις εἰς πάντα λόγον
ingredientis ⁊ egredientis mēſe ex mēſe:
τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνός,
in oēs mēſes anni diuiſio vna
εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ διαίρεσις μία
viginti ⁊ quattuor milia. ⁊ in diuiſione
εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς
prima mēſis primi: ieſboam filius zabdiel:
πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἰεσβοὰμ ὁ τοῦ ζαβδιήλ,
⁊ in diuiſione eius viginti ⁊ quattuor mi=
καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιά
lia. de filijs phares pꝛīceps oīum principum
δες. ἀπὸ τῶν υἱῶν φάρες ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων
exercitus mēſis primi. ⁊ in diui
τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέ
ſione mēſis ſecundi dodai achochi: ⁊
σεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου δωδαὶ ὁ ἀχωχεί, καὶ ἡ
diuiſio eius: ⁊ macelloth dux: ⁊ in
διαίρεσις αὐτοῦ, καὶ μακελλὼθ ὁ ἡγούμενος, καὶ ἐπὶ
diuiſione eius viginti ⁊ quattuor milia. pꝛi
τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ὁ ἄρ
ceps exercitus tertius mēſe tertio bane
χων τῆς δυνάμεως ὁ τρίτος τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ βανέ=
as filius ioiade ſacerdos pꝛīceps: ⁊ in diuiſio
ας ὁ τοῦ ἰωαδὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσε
ne eius viginti ⁊ quattuor milia: ipſe baneas
ως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, αὐτὸς βανέας
fortior triginta ⁊ ſup triginta:
δυνατώτερος τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα,
⁊ in diuiſione eius amizabal filius eius.
καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ ἀμιζαβὰλ υἱὸς αὐτοῦ.
quartus in mēſe quarto aſſael frater
ὁ τέταρτος ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ ἀσαὴλ ὁ ἀδελφὸς
ioab ⁊ zabdeas filius eius: ⁊ fratres eius
ἰωὰβ καὶ ζαβδαίας υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
B poſt eum: ⁊ in diuiſione ei⁹ viginti ⁊
ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ
quattuor milia. quintus in mēſe quinto
τέσσαρες χιλιάδες. ὁ πέμπτος ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ
pꝛīceps ſamaoth fili⁹ iezra: ⁊ in diuiſione eius
ὁ ἄρχων σαμαὼθ ὁ ἰεζρά, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ
viginti ⁊ quattuor milia. ſextus in mēſe
εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ὁ ἕκτος ἐν τῷ μηνὶ τῷ
ſexto: ira filius ecces thecoites: ⁊ in diui
ἕκτῳ, ἰρὰ υἱὸς ἐκκὴς ὁ θεκωΐτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέ
ſione eius viginti ⁊ quattuor milia. ſeptimus
σεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ὁ ἕβδομος
in mēſe ſeptimo: chelles phalloni de
ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, χελλὴς ὁ φαλλωνὶ ἀπὸ τῶν
filijs ephraim: ⁊ in diuiſione eius viginti
υἱῶν ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι
⁊ q̄ttuoꝛ milia.
καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

dauid recēſiti ſunt & in
uenti ſunt viri fortiſſimi
iazer galaad fratreſq;
eius robuſtioris etatis
duo milia ſeptingenti
principes familiarum.
Prepoſuit autē eos da
uid rex rubenitis
& gaditis & dimidie tri
bui manaſſe: in omne
miniſteriū dei & regis.
27.
Filii autem iſrael ſe=
cundū nūerum ſuū
principes familiarū tri
buni
& centuriones & prefe
cti qui miniſtrabant
regi iuxta turmas ſu=
as
ingredīētes & egredīē=
tes p ſingulos meſes in
anno
viginti quattuor mili=
bus ſinguli preerant.
Prime turme in primo
menſe
ieſboam preerat filius
zabdihel
& ſub eo viginti quat=
tuor milia. De
filiis phares: princeps
cunctorū principum
exercitus mēſe primo.
Secūdi mēſis habebat
turmam dudia ohites.
& poſt ſe alter noīe ma=
celloth q regebat ptē
exercit⁹ viginti q̄ttuor
miliū. Dux quoq; tur
me tertie in menſe ter=
tio erat banaias filius
ioiade ſacerdotis: & in
diuiſione ſua viginti
quattuor milia. Ip̄e eſt
banaias fortiſſimus in
ter triginta & ſuper tri
gīta. Preerat aūt turme
ipius amizadab filius
eius. Quartus menſe
quarto aſael frater io=
ab & zabedias
filius eius poſt eū: & in
turma ei⁹ viginti quat
tuor milia. Quintus
menſe
quinto princeps ſama
oth iezerites: et in
turma ei⁹ viginti quat
tuor milia
Sextus mēſe ſexto hy
ra filius
acces thecuites: & in
turma eius viginti
quattuor milia. Septi=
mus menſe
ſeptimo helles phallo
nites de filiis ephraim:
& in turma eius vigin=
ti quattuor milia.

דָּוִיד נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי — דרשׁ מצא
חַיִל בְּיַעְזֵיר גִּלְעָד׃ וְאֶחָיו בְּנֵי חַיִל — גבר
אַלְפַּיִם וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת — מאה
וַיַּפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל הָרְאוּבֵנִי — פקד
וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי לְכָל — חצה
דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִסְפָּרָם — Ca. xxvij
רָאשֵׁי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים — ספר
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים — שוד
אֶת הַמֶּלֶךְ לְכֹל דְּבַר הַמַּחְלְקוֹת — שרת
הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ — חלק
לְכֹל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה הַמַּחֲלֹקֶת — בוא
הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
עַל הַמַּחֲלֹקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן יָשָׁבְעָם בֶּן זַבְדִּיאֵל
וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
מִן בְּנֵי פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל שָׂרֵי הַצְּבָאוֹת
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וְעַל מַחֲלֹקֶת הַחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי דּוֹדַי הָאֲחוֹחִי וּמַחֲלֻקְתּוֹ
וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי — נגד
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע — שלשׁ
הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר
הַשְּׁלֹשִׁים וְעַל הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחֲלֻקְתּוֹ — רבע גבר
עַמִּיזָבָד בְּנוֹ׃ הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ — חלק
הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה
בְנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַחֲמִישִׁי לַחֹדֶשׁ — חמשׁ
הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת הַיִּזְרָח וְעַל
מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא בֶן
עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ — שבע
הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן בְּנֵי אֶפְרָיִם
וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃

Digitized by Google

הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְּכַי שבך
הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ תשע
הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי לַבֶּנְיָמִינִי
וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי עשר
הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ עַשְׁתֵּי עָשָׂר
לְעַשְׁתֵּי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה הַפִּרְעָתוֹנִי
מִן בְּנֵי אֶפְרָיִם וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים שנה
עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי
לְעָתְנִיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ וְעַל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
לָראוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן זִכְרִי נגד
לַשִּׁמְעוֹנִי שְׁפַטְיָהוּ בֶּן מַעֲכָה׃
לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶּן קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן
צָדוֹק׃ לִיהוּדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד
לְיִשָּׂשכָר עָמְרִי בֶּן מִיכָאֵל׃ לִזְבוּלֻן
יִשְׁמַעְיָהוּ בֶּן עֹבַדְיָהוּ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת
בֶּן עַזְרִיאֵל׃ לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ
בֶּן עֲזַזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל חצה
בֶּן פְּדָיָהוּ׃ לַחֲצִי הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה
יִדּוֹ בֶּן זְכַרְיָהוּ לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל בֶּן
אַבְנֵר׃ לְדָן עֲזַרְאֵל בֶּן יְרֹחָם אֵלֶּה
שָׂרֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא נָשָׂא דָוִיד שור
מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָטָּה ספר
כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל רבה
כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם׃ יוֹאָב בֶּן צְרוּיָה ככב
הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי בָזֹאת חלל מנה היה
קֶצֶף עַל יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר
בְּמִסְפַּר דִּבְרֵי הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ יום
וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ עַזְמָוֶת בֶּן עֲדִיאֵל
וְעַל הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים עיר
וּבַמִּגְדָּלוֹת יְהוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיָּהוּ׃ וְעַל גדל
עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת לאך

Octauus menſe octauo ſobochai vſathites de ſtirpe zarai & in turma eius viginti quattuor milia. Non⁹ menſe nono abiezer anathotites de filiis iemini & in turma eius viginti quattuor milia. Decim⁹ menſe decimo marai & ipſe nethophatites de ſtirpe zarai et in turma eius viginti quattuor milia. Vndecimus menſe vndēcimo banaias pharathonites de filiis ephraim: & in turma eius viginti quattuor milia. Duodecim⁹ mēſe duodecimo addai nethophatites de ſtirpe gothoniel et in turma ei⁹ viginti quattuor milia. Porro tribub⁹ preerāt in iſrl: rubenitis: dux eliezer filius zechri. Symeonitis: dux ſaphacias filius macha: leuitis aſabias fili⁹ chamuel: aaronitis ſadoch: iuda heliu frater dauid: yſachar amri filius michael: zabulonitis ieſmaias fili⁹ abdie: neptalitibus hierimoth fili⁹ oziel: filiis ephraī oſee filius ozaziu: dimidie tribui manaſſe: iohel filius phadaie: & dimidie tribui manaſſe in galaad iaddo filius zacharie: beniami aūt iaſihel filius abner: dan vero ezrihel filius ieroam. Hi principeſ filiorū iſrl. Noluit autem dauid numerare eos a vigīti annis inferius: quia dixerat dominus vt multiplicaret iſrael quaſi ſtellas celi. Ioab filius ſarule ceperat numerare nec cōpleuit: quia ſup hoc ira dei irruerat in iſrl: & idcirco numer⁹ eorū q fuerāt recēſiti nō ē relat⁹ in faſtos regis dd. Sup theſauros āt regis fuit aſmoth fili⁹ adihel. His aūt theſauris q erāt in vrbib⁹ & in vicis & in turribus preſidebat ionathan filius ozie. Operi aūt ruſtico & agricolis qui exercebant

octauus in mēſe octauo: ſabachai vſathi
ὁ ὄγδοος ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ, σαβαχαῒ ὁ ὀυσαθὶ τῷ
zaraithe: ⁊ in diuiſione eius viginti ⁊
ζαραῒθι, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως ἀυτοῦ ἔικοσι καὶ
quattuor milia. nonus in mēſe nono:
τέσσαρες χιλιάδες. ὁ ἔννατος ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐννάτῳ,
abiezer q̄ ex anathoth de tribu bēiamin: ⁊ in diui
ἀβιέζερ ὁ ἐξ ἀναθὼθ ἐκ τῆς βενιαμὶν, καὶ ἐπὶ τῆς διαι
ſione eius viginti ⁊ quattuor milia. deci-
ρέσεως ἀυτοῦ ἔικοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ὁ δέκα-
mus in mēſe decimo: maari netophathi zarai:
τος ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, μααρὶ ὁ νετοφαθὶ τῷ ζαραῒ,
⁊ in diuiſione eius viginti ⁊ quattuor mi
καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως ἀυτοῦ ἔικοσι καὶ τέσσαρες χι
lia. vndecimus in mēſe vndecimo: ba-
λιάδες. ὁ ἐνδέκατος ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑνδεκάτῳ, βα
naias q̄ ex pharathon de filijs ephraim: ⁊ in
ναῒας ὁ ἐκ φαραθὼν ἐκ τῶν υἱῶν ἐφραῒμ, καὶ ἐπὶ τῆς
diuiſione eius viginti ⁊ quattuor milia. duo
διαιρέσεως ἀυτοῦ ἔικοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ὁ δω
decimus in mēſe duodecimo: holdai nepha
δέκατος ἐν τῷ μηνὶ τῷ δωδεκάτῳ, ὁλδαῒ ὁ νεφα
thi gothoniel: ⁊ in diuiſione ei⁹ viginti
θὶ τῷ γοθονιὴλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως ἀυτοῦ ἔικοσι
⁊ q̄ttuor milia. ⁊ in tribub⁹ iſrael:
καὶ τέσσαρες χιλιάδες. καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν ἰσραὴλ,
ruben dux eliezer filius zechri. ſymeon
τῷ ῥουβὴν ἡγούμενος ἐλιέζερ υἱὸς ζεχρί. τῷ συμεὼν
ſaphatias fili⁹ maacha. leui aſabia filius ca
σαφατίας ὁ τοῦ μααχά. τῷ λευῒ ἀσαβία υἱὸς κα-
muel. aaron ſadduc. iuda elia fra
μουήλ. τῷ ἀαρὼν σαδδούκ. τῷ ἰούδα ἐλία τῶν ἀδελ
trū dauid. iſſachar ambri filius michael.
φῶν δαυίδ. τῷ ἰσσάχαρ ἀμβρὶ ὁ τοῦ μιχαήλ. τῷ
zabulon ſamaias filius audiu. nephthaliʒ hieri
ζαβουλὼν σαμαΐας ὁ τοῦ ἀυδίου. τῷ νεφθαλεὶμ ἱερι
muth filius eziel. ephraim oſee filius oziu.
μοὺθ ὁ τοῦ ἐζιήλ. τῷ ἐφραῒμ ὠσηὲ ὁ τοῦ ὀζίου. τῷ
dimidie tribus manaſſe ioel filius phadaie.. dimi-
ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ ἰωὴλ υἱὸς φαδαΐου. τῷ ἡμί-
die manaſſe qui in terra galaad iaddai filius
σει τοῦ μανασσῆ τῶν ἐν γῇ γαλαὰδ ἰαδδαῒ ὁ τοῦ
zacharie. filioꝝ beniamin iaſſiel filius abenner.
ζαχαρίου. τῶν υἱῶν βενιαμὶν ἰασιὴλ ὁ τοῦ ἀβεννήρ.
dan azriel filius hieroam. hi patriarche
τῷ δὰν ἀζριὴλ ὁ τοῦ ἰεροάμ. ὅυτοι ὁι πατριάρχαι τῶν
tribuum iſrael. ⁊ nō accepit dauid numerū ip-
φυλῶν ἰσραήλ. καὶ ὀυκ ἔλαβε δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν ἀυ-
ſorum a viginti annis ⁊ infra: q̄m dixerat dn̄s
τῶν ἀπὸ ἐικοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι ἔιπε κύριος
vt multiplicaret iſrael quaſi ſtellas celi. ⁊ 3.10.c 2.Reg.24.a.
πληθύναι τὸν ἰσραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ ὀυρανοῦ. καὶ
ioab filius ſaruia incepit numerare in pplo: ⁊
ἰωὰβ υἱὸς σαρουία ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ
nō compleuit. ⁊ facta eſt in hoc ira in iſ
ὀυ συνετέλεσεν. καὶ ἐγένετο ἐν τούτῳ ὀργὴ ἐπὶ ἰσ-
rael: ⁊ nō relatus eſt numerus in libro ſmonū
ραήλ, καὶ ὀυ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων
dierum regis dauid. ⁊ ſuper theſauros
ἡμερῶν τοῦ βασιλέως δαυίδ. καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν
regis: aſmoth filius odiel. ⁊ ſup the
τοῦ βασιλέως, ἀσμὼθ ὁ τοῦ ὠδιήλ. καὶ ἐπὶ τῶν θη-
ſauros qui in agro ⁊ in vrbibus ⁊
σαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς
vicis ⁊ in villis ⁊ in turribus:
κώμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποικίοις καὶ ἐν τοῖς πύργοις,
ioanathan fili⁹ ozie. ⁊ ſup agricolas
ἰωανάθαν ὁ τοῦ ὀζίου. καὶ ἐπὶ τῶν γεωργούντων τῶν
qui exercebant
ἐργαζομένων

C

D terrā: ezrai filius chalub. τ ſup vinea: ſe
τὴν γῆν, ἐζραὶ ὁ τοῦ χαλοὺβ. καὶ ἐπὶ τῶν ἀμπελώνων, σε
mei ramatheus. τ ſup theſauros qui in cel
μεεὶ ὁ ῥαμαθαῖος. καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρί
lis vini: zabdi fili⁹ ſaphami. τ ſup oliueta
οις τοῦ οἴνου, ζαβδὶ ὁ τοῦ σαφαμί. καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων
τ ſup ſycomoros in cāpeſtri: balanan geddo
καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων ἐν τῇ πεδινῇ, βαλαανὰν ὁ γεδδω
rites. τ ſup theſauros olei: ioas. τ ſup
ρίτης. καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου, ἰωάς. καὶ ἐπὶ τῶν
boues q̄ paſcebāt q̄ in ſaron: ſatrai ſaronites.
βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ σαρὼν, σατραῒ ὁ σαρωνίτης.
τ ſup boues qui in vallibus: ſaphat fili⁹ adlai.
καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλῶσι, σαφὰτ υἱὸς ἀδλαΐ.
τ ſup camelos: obil iſmaelites. τ ſup a-
καὶ ἐπὶ τῶν καμήλων, ὠβὶλ ὁ ἰσμαηλίτης. καὶ ἐπὶ τῶν ὄ-
ſinos: iadias q̄ de merathō: τ ſup oues: iaziz
νων, ἰαδίας ὁ ἐκ μεραθὼν, καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων, ἰαζὶζ ὁ
agaren⁹. omnes hi principes ſubſtantie re
ἀγαρί. πάντες οὗτοι ἄρχοντες τῶν ὑπαρχόντων τοῦ βα
gis dauid. τ ionathā patruus dauid: con-
σιλέως δαυίδ. καὶ ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος δαυίδ, σύμ
ſiliarius homo prudēs τ litteratus ipſe. τ io
βουλος ἄνθρωπος συνετὸς καὶ γραμματεὺς αὐτός. καὶ ἰω-
el fili⁹ achamani cū filiis regis. τ achitophel
ὴλ ὁ τοῦ ἀχαμανὶ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. καὶ ἀχιτόφελ
cōſiliarius regis. τ chuſi primus amic⁹ re-
σύμβουλος τοῦ βασιλέως. καὶ χουσὶ ὁ ἀρχιεταῖρος τοῦ βασι
gis. τ poſt achitophel adherēs ioiade fili⁹ banaie
λέως. καὶ μετὰ ἀχιτόφελ ἐχόμενος ἰωαδὲ ὁ τοῦ βαναίου
τ abiathar. τ princeps exercit⁹ regis dauid ioab.
καὶ ἀβιάθαρ. καὶ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως δαυίδ ἰωάβ.

28. Et cōuocauit dauid oēs principes
A Καὶ ἐξεκκλησίασε δαυίδ πάντας τοὺς ἄρχοντας
iſrael principes tribuū: τ principes di
ἰσραὴλ ἄρχοντας τῶν φυλῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν δι
uiſionū q̄ per vices dī miniſtrabant re
αιρέσεων τῶν ἐφημεριῶν τοὺς λειτουργοῦντας τῷ βασι-
gi: τ principes miliariorū τ centuria
λεῖ, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντά-
rum: τ principes theſaurorū: τ q̄ erāt ſup
δων, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν θησαυρῶν, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν
ſubſtātiā eius τ oēs poſſeſſiōes regis
ὑπαρχόντων αὐτοῦ καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλέως
τ filiorū ſuorū cū eunuchis: τ potētes
καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας
τ pugnatores exercitus cōuocauit in hieru-
καὶ τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐξεκκλησίασεν ἐν ἱερου-
ſalem. τ ſtetit dauid rex in medio cōcionis
σαλήμ. καὶ ἔστη δαυίδ ὁ βασιλεὺς ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας
τ dixit: audite me fratres mei τ pp̄ls me⁹: mihi fu
καὶ εἶπεν, ἀκούσατέ μου ἀδελφοί μου καὶ λαός μου, ἐμοὶ ἐγέ
it in corde vt edificarē domū requiei ar
νετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιβω
8.11.b. ce federis dn̄i: τ ſtationē ſcabello pedum dei
τοῦ διαθήκης κῦ, καὶ στάσιν τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν τοῦ θεοῦ
nr̄i: τ preparaui q̄ in edificationē apta. τ di
ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐπιτήδεια. καὶ εἶ-
3.Reg. b. xit deus: nō edificabis mihi tu domū vt nominem ego
πεν ὁ θεός, οὐκ οἰκοδομήσεις μοι σὺ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι με
nomē meū in ea: qm̄ hō bellator es tu: τ ſangui-
τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστὴς εἶ σύ, καὶ αἵματα
nē fudiſti: τ elegit dn̄s de⁹ iſrl' in me de vniuerſa domo
τα ἐξέχεας, καὶ ἐξελέξατο κς̄ ὁ θεὸς ἰηλ̄ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς τοῦ οἴκου
pr̄is mei vt eſſē rex in iſrl' in ſēpiternū: τ in iuda elegit
τοῦ πρς̄ μου εἶναι βασιλέα ἐν ἰηλ̄ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν ἰούδα ἐξελέξα
ducem: τ de domo iuda domū pr̄is mei: τ in filiis
το ἡγούμενον, καὶ ἐξ οἴκου ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πρς̄ μου. καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς
pr̄is mei in me voluit vt fierem ego rex ſup cūctū
τοῦ πρς̄ μου ἐν ἐμοὶ ἠθέλησεν τοῦ γενέσθαι με βασιλέα ἐπὶ παντὶ τῷ
iſrl'. τ de oīb⁹ filiis meis: qm̄ multos dedit mihi filios de⁹:
ἰηλ̄. καὶ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς ἔδωκέ μοι υἱοὺς ὁ θς̄,

terram preerat ezri filius chelub: vinearumq; cultoribus ſemeias romathites: cellis autē vinariis zabdias aphonites. Nam ſup oliueta & ficeta que erāt in campeſtribus balanā gederites: ſup apothecas autem olei ioas. Porro armētis que paſcebantur in ſarona poſitus fuit ſetrai ſaronites: ſup boues in vallibus ſaphat filius adli: ſup camelos vero vbil hiſmaelites: & ſuper aſinos iadias meronathites: ſuper oues quoq; iazi agarenus. Oēs hi principes ſuſtantie regis dauid. Ionathan autē patruus dauid cōſiliarius vir prudēs & litteratus: ipſe & iadihel filius achamoni erāt cū filiis regis. Achitofel etiā conſiliarius regis: et chuſi arachites amicus regis. Poſt achitofel fuit ioiada filius banaie & abiathar. Princeps autē exercitus regis erat ioab. 28.

Conuocauit igitur dauid omnes principes iſrael: duces tribuum: & prepoſitos turmarum qui miniſtrabāt regi: tribunos quoq; & centuriones & qui preerant ſubſtātie & poſſeſſionibus regis: filioſq; ſuos cū eunuchis & potētes & robuſtiſſimos quoſq; in exercitu hieruſalē. Cūq; ſurrexiſſet rex & ſtetiſſet: ait. Audite me fratres mei et populus meus. Cogitaui vt edificarē domū in qua requieſceret arca federis dn̄i et ſcabellū pedū domini dei nr̄i: & ad edificādū oīa preparaui. Deus autē dixit mihi: nō edificabis domū noī meo: eo q̄ ſis vir bellator & ſanguinem fuderis: ſed & elegit dominus deus iſrael me de vniuerſa domo patris mei vt eſſē rex ſuper iſrael in ſempiternū. De iuda enim elegit principes. Porro de domo iuda domū patris mei: & de filiis patris mei placuit ei vt me eligeret regē ſuper cunctū iſrael. Sed & de filiis meis: filios enim mihi multos dedit dn̄s:

הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶּן כְּלוּב: וְעַל הַכְּרָמִים
כרם שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל שֶׁבַּכְּרָמִים
לְאֹצְרוֹת הַיַּיִן זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי: וְעַל
הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה
בַּעַל חָנָן הַגְּדֵרִי וְעַל אֹצְרוֹת הַשֶּׁמֶן
רעה שרה יוֹעָשׁ: וְעַל הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן
שִׁרְטַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל הַבָּקָר בָּעֲמָקִים
שָׁפָט בֶּן עַדְלָי: וְעַל הַגְּמַלִּים אוֹבִיל
הַיִּשְׁמְעֵאלִי וְעַל הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ
הַמֵּרֹנֹתִי: וְעַל הַצֹּאן יָזִיז הַהַגְרִי כָּל
שור רכש אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד:
יעץ בין וִיהוֹנָתָן דּוֹד דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ מֵבִין
ספר וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן חַכְמוֹנִי עִם
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ
רעה וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ הַמֶּלֶךְ: וְאַחֲרֵי
אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדָע בֶּן בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר
וְשַׂר צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב:
Ca.xxviij וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת כָּל
קהל שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי
חלק שרת הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת הַמֶּלֶךְ
וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי
קנה כָל רְכוּשׁ וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם
סרס גבר הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל גִּבּוֹר חָיִל
קום אֶל יְרוּשָׁלָם: וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל
אח רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי
בנה נוח עִם לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן
ארן ברת בְּרִית יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ
כון וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת: וְהָאֱלֹהִים אָמַר
לִי לֹא תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ
לחם מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ:
בחר וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל
היה בֵּית אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל
עלם נגד לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד
וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי
מלך בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל:
רבב וּמִכָּל בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְהוָה

Digitized by Google

ויבחר בשלמה בני לשבת על — ישב
כסא מלכות יהוה על ישראל׃
ויאמר לי שלמה בנך הוא יבנה — אמר בנה
ביתי וחצרותי כי בחרתי בו לי לבן
ואני אהיה לו לאב והכינותי את — היה כון
מלכותו עד לעולם אם יחזק — עלם חזק
לעשות מצותי ומשפטי כיום — עשה צוה
הזה ועתה לעיני כל ישראל קהל — שפט
יהוה ובאזני אלהינו שמרו ודרשו
כל מצות יהוה אלהיכם למען
תירשו את הארץ הטובה — ירש
והנחלתם לבניכם אחריכם עד — נחל
עולם׃ ואתה שלמה בני דע את — ידע
אלהי אביך ועבדהו בלב שלם
ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש — דרש
יהוה וכל יצר מחשבות מבין אם — חשב בין
תדרשנו ימצא לך ואם תעזבנו — מצא עזב
יזניחך לעד׃ ראה עתה כי יהוה — זנח
בחר בך לבנות בית למקדש חזק — בנה קדש
ועשה׃ ויתן דויד לשלמה בנו — נתן
את תבנית האולם ואת בתיו — בנה אלם
וגנזכיו ועליתיו וחדריו הפנימים — בית עלה
ובית הכפרת׃ ותבנית כל אשר — פנה
היה ברוח עמו לחצרות בית יהוה
ולכל הלשכות סביב לאצרות בית — סבב
האלהים ולאצרות הקדשים׃
ולמחלקות הכהנים והלוים ולכל — חלק
מלאכת עבודת בית יהוה ולכל כלי — לאך עבד
עבודת בית יהוה׃ לזהב במשקל — כלה שקל
לזהב לכל כלי עבודה ועבודה לכל
כלי הכסף במשקל ומשקל כלי
הכסף במשקל לכל כלי עבודה — עבד
ועבודה׃ ומשקל למנורות הזהב — נור
ונרתיהם זהב במשקל מנורה
ומנורה ונרתיה ולמנורות הכסף
במשקל למנורה ונרתיה כעבודת

elegit ſalomonẽ filium
meum vt ſederet in
throno regni domini
ſuper iſrael:
dixitq; mihi. Salomõ
filius tuus edificabit
domũ meã & atria mea.
Ipſ̃m enim elegi mihi
in filiũ: & ego ero ei in
patrem: & firmabo
regnũ eius vſq; in eter-
num: ſi perſeuerauerit
facere precepta mea et
iudicia ſicut & hodie.
Nũc ergo corã vniuer-
ſo cetu iſrael
audiẽte deo noſtro cu-
ſtodite & perquirite
cũcta mãdata domini
dei neſtri: vt
poſſideatis terram bo-
nam:
& relinquatis eam filiis
vr̃is poſt vos vſq;
in ſempiternũ. Tu autẽ
ſalomõ fili mi ſcito
deũ pr̃is tui: et ſerui ei
corde perfecto
& animo voluntario.
Oĩa enĩ corda ſcruta-
tur dominꝰ: & vniuer-
ſas mẽtiũ cogitationes
intelligit. Si q̃ſieris eũ:
inuenies: ſi aũt dereli-
q̃ris eũ: pijciet te i eter
nũ. Nunc ergo quia
elegit te dñs vt edifica
res domũ ſãctuarii: cõ-
fortare et perfice. Dedit
aũt dd̃ ſalomõi filio ſuo
deſcriptionẽ porticꝰ &
templi
& cellariorũ et cenacu-
li & cubiculorũ in aditis
& domus propitiatio-
nis: necnõ et oĩum que
cogitauerat atriorum
& exedrarũ per circui-
tũ in theſauros domus
dei & in theauros ſan-
ctorum:
diuiſionũq; ſacerdota-
liũ et leuiticarum in oĩa
opera domꝰ dñi: & in
vniuerſa vaſa
miniſterii templi domi
ni aurum in pondere
per ſingula vaſa mini-
ſterii:
argenti quoq; pondus
pro vaſorum
& operũ diuerſitate: ſed
& in cãdelabra aurea
& ad lucernas aurũ p
mẽſura vniuſcuiuſq; cã-
delabri et lucernarũ: ſimi
lr̃ & i cãdelabra argẽtea
& in lucernas eorũ p di-
uerſitate mẽſure põdus
argenti tradidit

elegit in ſalomone filio meo: vt ſederet in throno re
ἐξελέξατο ἐν σολομῶντι τῷ υἱῷ μου, καθίσαι ἐπὶ θρόνου βα
gni dñi ſup iſrael. ⁊ dixit mihi de⁹: ſalomon
σιλείας κυρίου ἐπὶ τὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπέ μοι ὁ θεός, σολομὼν ĉ.17.b
filius tuus edificabit domũ meã ⁊ atria mea: qm̃
ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὰς αὐλάς μου, ὅτι
elegi in ipſo vt eſſet mihi ĩ filiũ: et ego ero ei in
ἐξελεξάμην ἐν αὐτῷ εἶναί μοι εἰς υἱόν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς
patrẽ. ⁊ preparabo regnũ eius vſq; ĩ eternũ:
πατέρα. καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος,
ſi pſeuerauerit facere ⁊ cuſtodire precepta mea: ⁊
ἐὰν ἰσχύσῃ ποιεῖν καὶ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ
iudicia mea ſicut dies hec. ⁊ nũc in oculis om
κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ νῦν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παν
nis iſrael omnis cetus dñi: ⁊ in aurib⁹ dei nr̃i:
τὸς ἰσραὴλ πάσης ἐκκλησίας κυρίου, καὶ ἐν ὠσὶν θεοῦ ἡμῶν,
cuſtodite ⁊ querite cuncta mãdata dñi
φυλάξατε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ
dei nr̃i: vt poſſideatis terrã bonã: ⁊ in he
θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ κατα
reditate relinquatis ipſã filiis vr̃is poſt vos vſq; ĩ ſẽpitnũ.
κληρονομήσητε αὐτὴν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ᾽ ὑμᾶς ἕως αἰῶνος.
⁊ nũc ſalomon fili mi ſcito deũ patrũ tuoꝝ:
καὶ νῦν σολομὼν υἱέ μου γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου,
⁊ ſerui ei in corde pfecto ⁊ aĩo volũtario:
καὶ δούλευσον αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ,
qm̃ oĩa corda ſcrutatur dñs: ⁊ oẽ cogitationẽ mẽ
ὅτι πάσας καρδίας ἐξετάζει κύριος, καὶ πᾶν ἐνθύμημα δια
tium cognoſcit. ſi queſieris eũ: inuenies a te. ⁊ ſi
νοιῶν γινώσκει. ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν, εὑρεθήσεταί σοι. καὶ ἐὰν
reliqueris eũ: relinquet te in finẽ. vide igi
καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος. ἴδε τοί
tur qm̃ elegit te vt edificares ei domũ in ſãctuariũ:
νυν ὅτι ᾑρέτικέν σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἁγίασμα,
⁊ cõfortare ⁊ fac. ⁊ dedit dauid ſalomõi C
καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει. καὶ ἔδωκεν δαυὶδ σολομῶντι τῷ
filio ſuo exemplar tẽpli ⁊ domoꝝ e
υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἴκων αὐ
ius: ⁊ cellarioꝝ eius: ⁊ cenaculorũ ⁊
τοῦ, καὶ τῶν ἀποθηκῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπερῴων καὶ
cubiculoꝝ ei⁹ interioꝝ: ⁊ domus
τῶν ταμείων αὐτοῦ τῶν ἐσωτέρων, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ
propitiatorij ⁊ exemplar oĩum que fuerãt in ſpũ
ἱλαστηρίου καὶ τὸ παράδειγμα πάντων ὧν ἦν ἐν πνεύματι
cum eo: ⁊ atrioꝝ dom⁹ dñi ⁊ oĩum pa
μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου καὶ πάντων πα
ſtophorioꝝ q̃ ĩ circuitu q̃ in cellarijs dom⁹ dñi
στοφορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου
⁊ cellarioꝝ ſctõꝝ: ⁊ in diuiſiõib⁹ que
καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, καὶ εἰς τὰς διαιρέσεις τῶν
per vices ſacerdotũ ⁊ leuitarũ: ⁊ in oẽ
ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευιτῶν, καὶ εἰς πᾶσαν
opus miniſterij dom⁹ dñi: ⁊ cellarioꝝ
ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν
miniſterij vaſoꝝ cultus dom⁹ dñi
τῶν λειτουργησίμων σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου κυρίου
in auro: ⁊ pondus eius oib⁹
εἰς τὸ χρυσίον, καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὁλκῆς αὐτοῦ πᾶσι
vaſis miniſterij ⁊ miniſterij: ⁊ oĩbus
τοῖς σκεύεσι δουλείας καὶ δουλείας, καὶ πᾶσι τοῖς
vaſis argẽti in põdere oĩ vaſi miniſterij
σκεύεσι τοῦ ἀργυρίου ἐν σταθμῷ παντὶ σκεύει δουλείας
⁊ miniſterij: ⁊ põdus cãdelabris au
καὶ δουλείας, καὶ σταθμὸν ταῖς λυχνίαις ταῖς χρυ D
reis ⁊ lucernis eoꝝ: aurũ in põdere
σαῖς καὶ τοῖς λύχνοις αὐτῶν, χρυσίον ἐν σταθμῷ
cãdelabri ⁊ cãdelabri. ⁊ lucernis eius ⁊
λυχνίας καὶ λυχνίας. καὶ τοῖς λύχνοις αὐτῆς καὶ
cãdelabris. ⁊ aureoꝝ ⁊ argẽteoꝝ cãdelabroꝝ
ταῖς λυχνίαις. τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν λυχνιῶν
pondus dedit ei:
τὴν ὁλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ,

Digitized by Google

τ cādelabrorum dedit et pōdus: ſimiliter pōdus
καὶ τῶν λυχνιῶν ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλκήν, ὁμοίως τὸν σταθμὸν
mēſarū propoſitiōis ſingule mēſe auree: τ
τῶν τραπεζῶν τῆς προθέσεως ἑκάστης τραπέζης χρυσῆς, καὶ
ſimiliter argētearum: τ fuſcinularū τ vaſorum libāini τ
ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, καὶ τῶν κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ
phialarum aurearum. τ cyathos aureos in pōdere
φιαλῶν τῶν χρυσῶν. καὶ τὰ κεφφουρὲ τὰ χρυσᾶ ἐν σταθμῷ
in cyathū τ cyathum. τ pōdus aureo
εἰς κεφφοὺρ καὶ κεφφούρ. καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυ
rum τ argēteorum ſinguli pōderis. τ altaris
σῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν ἑκάστου σταθμοῦ. καὶ τὸν τοῦ θυσιαστηρίου
incenſorum pōdus ex auro appbato. τ oſten
τῶν θυμιαμάτων σταθμὸν ἐκ χρυσίου δοκίμου. καὶ ὑπέδει
dit ei exemplar currus cherubim
ξεν αὐτῷ τὸ παράδειγμα τοῦ ἅρματος τῶν χερουβὶμ τῶν
extenſorum alis τ obūbrātiū ſup ar
διαπεπετασμένων ταῖς πτέρυξι καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κι
cā federis dñi. oīa in ſcriptura de manu dñi de
βωτοῦ διαθήκης κυρίου. πάντα ἐν γραφῇ ἐκ χειρὸς κυρίου ἔδω
dit dauid ſalomoni: ſm aſſiſtētem ei
κε δαυὶδ τῷ σολομῶντι, κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ
prudētiā: vt ītelligeret pfectionē exemplaris.
σύνεσιν, τοῦ συνιέναι τὴν κατεργασίαν τοῦ παραδείγματος.
τ dixit dauid ſalomoni filio ſuo: cōfortare τ viriliter age
καὶ εἶπε δαυὶδ σολομῶντι τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου
τ fac: ne timeas τ ne paueas: qm dñs deus tecum:
καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ καὶ μὴ πτοηθῇς, ὅτι κύριος ὁ θεός μετὰ σοῦ,
nō dimittet te τ non te derelinquet donec perfi
οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μή σε ἐγκαταλείπῃ ἕως τοῦ συντελέ
cias tu omē miniſteriū operis domus dñi. τ ecce
σαι σε πᾶσαν λειτουργίαν ἐργασίας οἴκου κυρίου. καὶ ἰδοὺ
diuiſiōes per vices ſacerdotū τ leuitarum in om
αἱ ἐφημερίαι τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευιτῶν εἰς πᾶ
ne miniſteriū domus dei. τ tecum in omni
σαν τὴν λειτουργίαν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. καὶ μετὰ σοῦ ἐν παντὶ
ope oīs prōptus in omi volūtario: in ſpīa ſe
ἔργῳ πᾶς πρόθυμος ἐν παντὶ ἑκουσίῳ, ἐν σοφίᾳ κα
cūdū oēm artē: τ pricipes τ oīs ppls
τὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς
in oēs ſmōes tuos.
εἰς πάντας τοὺς λόγους σου. Ca. 29.

A Et dixit dauid rex omni eccleſie: ſa
Καὶ εἶπε δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, σο
lomon filius meus: in quē elegit in eo dñs: iuuenis τ te
λομὼν ὁ υἱός μου, εἰς ὃν ᾑρέτικεν ἐν αὐτῷ κύριος, νέος καὶ ἁπα
ner τ opus grāde: qm nō hoi hitatio: ſed dño
λὸς καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ἡ οἰκοδομή, ἀλλ᾽ ἢ κυρίῳ
deo. τ ego ſm oēm potētiā meā pparaui in
τῷ θεῷ. καὶ ἐγὼ κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμίν μου ἡτοίμακα εἰς
domū dei mei aurū in aurū: τ argentū
τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ μου τὸ χρυσίον εἰς χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον
in argētū: τ es in es: τ ferrum in
εἰς ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκὸν εἰς χαλκόν, καὶ τὸν σίδηρον εἰς
ferrum: τ ligna in ligna. τ lapides onychinos: τ ad
σίδηρον, καὶ ξύλα εἰς ξύλα. καὶ λίθους ὄνυχος, καὶ πλη
copiam lapides precioſos τ varios: τ oēm lapi
ρώσεως λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λί
dē pcioſū: τ lapides parios ī multitudinē. τ adhuc cū ba
θον τίμιον, καὶ λίθους παρίους εἰς πλῆθος. καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐ
beo ī volūtatē ego ī domū dñi dei mei: eſt mihi qd acqui
δοκῆσαί με εἰς οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἔστι μοι ὃ περιπεποίη
ſiui aurū τ argētū: τ ecce dedi in domū dei
μαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς τὸν οἶκον θεοῦ
mei in altitudinē: exceptis q̄ pparaui in domū ſāctā tria milia
μου εἰς ὕψος, ἐκτὸς ὧν ἡτοίμασα εἰς τὸν οἶκον τὸν ἅγιον τρισχί
B talentorum auri qd ex ophir: ſeptē milia talētorum
λια τάλαντα χρυσίου τοῦ ἐξ ὀφείρ, ἑπτακισχίλια τάλαντα
argenti approbati: ad liniendum in ipſis parietes tē
ἀργυρίου δοκίμου, τοῦ καταχρίσαι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱε
pli in aurum auro: τ in argentum
ροῦ εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ

Aurum quoqꝫ dedit in mēſas ppoſitiōis p diuerſitatē mēſarū: ſimilr & argētū in alias mēſas argenteas. Ad fuſcinulas quoqꝫ et phialas & thuribula ex auro puriſſimo: et leūculos aureos: p qualitate mēſure pōdus diſtribuit in leunculū & leunculū. Similiter & in leones argēteos diuerſū argēti pondꝰ ſeparauit. Altari autē in quo adolebatur incēſum aurū puriſſimū dedit: et vt ex ipo fieret ſimilitudo q̄drige cherubī extēdentiū alas et velātiū arcam federis dñi. Oia inqt venerunt ſcripta manu dñi ad me vt itelligerem vniuerſa opa exēplaris. Dixit quoqꝫ dauid ſalomoni filio ſuo. Viriliter age et cōfortare et fac: ne time as & ne paueas. Dñs enī deꝰ meꝰ tecū erit: & non dimittet te nec derelinq̄t: donec pficias omē opꝰ miniſterii domꝰ dñi. Ecce diuiſiōes ſacerdotū & leuitarū in omē miniſteriū domus dei aſſiſtūt tibi & parati ſūt et nouerūt: tā principes q̄ȝ populꝰ omnia p̄cepta tua 29.

Locutuſqꝫ eſt dauid rex ad oēm eccleſiā. Salomonē filiū meum vnū elegit deus ad huc puerū et tenellū. Opꝰ enī grāde eſt: neqꝫ enī hoi pparatur habitatio ſed dño. Ego enī totis virib9 meis pparaui impēſas domꝰ dñi dei mei aurū ad vaſa aurea: et argentū in argētea: es in enea: ferrū in ferrea: ligna ad lignea lapides onychinos et quaſi ſtibinos & diuerſorū colorū omneqꝫ pcioſum lapidē et marmor pariū abūdantiſſime: et ſup hec q̄ obtuli in domū dei mei: de peculio meo aurū & argētū do in templū dei mei: exceptis his q̄ preparaui in edē ſanctam tria milia talenta auri de auro ophir: et ſeptem milia talētorū argenti pbatiſſimi ad daurādos parietes tēpli: et vbicūqꝫ opꝰ eſt: aurū de auro: & vbicūqꝫ opꝰ ē argētū

מנרה ומנורה ואת הזהב משקל
לשלחנות המערכת לשלחן ושלחן ערך
וכסף לשלחנות הכסף והמזלגות זלג
והמזרקות והקשות זהב טהור זרק קשה
ולכפורי הזהב במשקל לכפור וכפור טהר כפר
ולכפורי הכסף במשקל לכפור
וכפור ולמזבח הקטרת זהב מזקק זבח זקק
במשקל ולתבנית המרכבה הכרבים בנה רכב
זהב לפרשים וסככים על ארון ארן
ברית יהוה הכל בכתב מיד יהוה ברת
עלי השכיל כל מלאכות התבנית שכל
ויאמר דויד לשלמה בנו חזק אמר
ואמץ ועשה אל תירא ואל תחת ירא חתת
כי יהוה אלהים אלהי עמך לא ירפך רפה
ולא יעזבך עד לכלות כל מלאכת עזב כלה
עבודת בית יהוה והנה מחלקות חלק
הכהנים והלוים לכל עבודת בית עבד
האלהים ועמך בכל מלאכה לכל לאך
נדיב בחכמה לכל עבודה והשרים נדב
וכל העם לכל דבריך
Cap. xxix ויאמר דויד המלך לכל הקהל
שלמה בני אחד בחר בו אלהים נער
ורך והמלאכה גדולה כי לא לאדם רכך לאך
הבירה כי ליהוה אלהים ובכל כחי גדל כח
הכינותי לבית אלהי הזהב לזהב כון
והכסף לכסף והנחשת לנחשת
הברזל לברזל והעצים לעצים
אבני שהם ומלואים אבני פוך מלא
ורקמה וכל אבן יקרה ואבני שיש
לרב ועוד ברצותי בבית אלהי רצה
יש לי סגלה זהב וכסף נתתי נתן
לבית אלהי למעלה מכל הכינותי עלה
לבית הקדש שלשת אלפים
ככרי זהב מזהב אופיר ושבעת
אלפים ככר כסף מזקק לטוח זקק
קירות הבתים לזהב לזהב ולכסף בית

Digitized by Google

לַכֶּסֶף וּלְכָל מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים
וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאות יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ נָדַב
וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי שִׁבְטֵי שׂרר
יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת מֵאָה
וּלְשָׂרֵי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּתְּנוּ לַעֲבֹדַת נָתַן
בֵּית הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת
אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף רָבַב
כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ
וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל שָׁמַן
מֵאָה אֶלֶף כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ מָצָא
אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית יְהוָה עַל אָצַר
יַד יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם שָׂמַח
עַל הִתְנַדְּבָם כִּי בְּלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ
לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שִׂמְחָה
גְדוֹלָה׃ וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְהוָה לְעֵינֵי גָּדַל בָּרַךְ
כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם עָלַם
וְעַד עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה גָּבַר
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל פָּאַר
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה מָלַךְ
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר נָשָׂא
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל
וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל כָּבַד פָּנָה
וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים מָשַׁל כֹּחַ
אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ יָדָה
וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי נַעְצֹר כֹּחַ הָלַל
לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ עָצַר
נָתַנּוּ לָךְ׃ כִּי גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ נָדַב מִן
וְתוֹשָׁבִים כְּכָל אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל יָמֵינוּ גּוּר
עַל הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יָשַׁב
כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ לִבְנוֹת קָוָה
לְךָ בַיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא הָמַן כּוּן
וּלְךָ הַכֹּל׃ וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בָּנָה
בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי יָשַׁר רָצָה
בְּיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל אֵלֶּה נָדַב
וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ פֹה רָאִיתִי מָצָא רָאָה

de argēto. Opera fiant
per manus artificum
et ſi quis ſponte offert
ipleat manū ſuā hodie:
et offerat quod voluerit
dño. Polliciti ſunt itaq;
pricipes familiarū & p-
ceres tribuū iſrl. Tribu
ni quoq; et centuriones
et principeſ poſſeſſio
num regis. dederunt q;
i opa domus dei auri
talēta qnq; milia: et ſo
lidos decē milia: argēti
talenta decē milia: &
eris talenta decem
& octo milia: ferri quo
q;
centū milia talētorū.
Et apud quecūq; inuē
ti ſunt lapides: dederūt
in theſauros dom⁹ dñi
p manū iehihel gerſo-
nitis. Letatuſq; eſt po-
pul⁹ cū vota ſpōte p̄mit
terēt: qa corde toto offe
rebāt ea dño. Sed & da
uid rex letatus eſt gau-
dio magno & benedixit
domino coram
vniuerſa multitudine
& ait. Benedictus es
dñe deus iſrael patris
noſtri ab eterno
in eternū. Tua eſt dñe
magnificētia et potētia
et gloria atq; victoria
et tibi la⁹. Cūcta enī q̄
i celo ſūt & in terra tua
ſūt. Tuū dñe regnum:
& tu es ſup omnes pri-
cipes. Tue diuitie
et tua eſt gloria: tu do
minaris omnium.
In manu tua virtus &
potentia: in manu tua
magnitudo & imperiū
oīum. Nūc igitur deus
nr̄ cōfitemur tibi et lau
dam⁹ nomē tuū inclytū
Quis ego & quis ppl's
me⁹ vt poſſim⁹ hec tibi
vniuerſa p̄mittere? tua
ſūt oīa & q̄ de manu tua
accepim⁹: dedimuſ tibi.
Peregrini enī ſum⁹ co
rā te & aduene: ſicut om
nes patres nr̄i. Dies nr̄i
quaſi vmbra ſup terrā:
& nulla eſt mora. Dñe
de⁹ nr̄: oīs hec copia
quā parauimus vt edifi
caretur dom⁹ noī ſacto
tuo: de manu tua eſt:
et tua ſūt oīa. Scio de⁹
meus q
p̄bes corda et ſimplici-
tatē diligas: vnde & ego
in ſimplicitate cordis
mei let⁹ obtuli vniuerſa
hec: & populum tuum
qui hic repert⁹ eſt vidi

argento: ⁊ in omne opus per manū artificū. ⁊ qs
ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τεχνιτῶν. καὶ τίς
promptus eſt vt impleat manus ſuas hodie
ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον τῷ
dño: ⁊ ꝓ̄ꝓ̄pti fuerūt principes familiarū: ⁊
κυρίῳ, καὶ προεθυμήθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ
principes filioꝝ iſrael: ⁊ tribuni ⁊ centurio
οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρ
nes: ⁊ ꝓpoſiti operū regis: ⁊ diſpē
χοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ οἰκο
ſatores: ⁊ dederūt in opa domus dñi auri ta-
νόμοι, καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου χρυσίου τά
lenta quinq; milia: ⁊ dragmas decē mille: ⁊ argen
λαντα πεντακισχίλια, καὶ δραχμὰς μυρίας, καὶ ἀργυρί
ti talēta decē milia: ⁊ eris talenta de
ου ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύ
cem octo milia: ⁊ ferri centū milia talento-
ρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου ἑκατὸν χιλιάδας ταλάν-
rum. ⁊ qb⁹ inuēti ſūt apud ipſos lapides: dederūt in
των. καὶ οἷς εὑρέθησαν παρ' αὐτοῖς λίθοι, ἔδωκαν εἰς τὰς
theſauros dom⁹ dñi per manū ieiel gerſoni. ⁊
ἀποθήκας οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἰειὴλ τοῦ γερσωνί. καὶ
letat⁹ eſt ppl's cū ſpōte vota p̄mitterēt: qm̄ ex corde ple
εὐφράνθη ὁ λαὸς ἐπὶ τῷ ἐκουσιασμῷ, ὅτι ἐκ καρδίας πλή
no ſpōte offerebāt dño. ⁊ dauid rex
ρους ἐκουσιάσαντο τῷ κυρίῳ. καὶ δαυὶδ ὁ βασιλεὺς
letat⁹ eſt gaudio magno: ⁊ bñdixit rex
εὐφράνθη εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς

C

dauid dño corā eccleſia dicēs: benedi
δαυὶδ τὸν κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας λέγων, εὐλογη
ctus es dñe de⁹ iſrael pater nr̄ ab eterno
τὸς εἶ κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
⁊ vſq; in eternū: tibi dñe magnitudo ⁊ potētia ⁊
καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, σοὶ κύριε ἡ μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ
magnificētia ⁊ victoria ⁊ cōfeſſio: qm̄ tu
ἡ μεγαλοπρέπεια καὶ ἡ νίκη καὶ ἡ ἐξομολόγησις, ὅτι σὺ
cūctorū q̄ in celo ⁊ in terra dñaris. tibi
πάντων τῶν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις. σοὶ
dñe regnū ⁊ exaltatio in oīa ⁊ in om
κύριε ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἔπαρσις εἰς πάντα καὶ εἰς πᾶ-
nem pꝛīcipatū: a te diuitie ⁊ gl'ia a fa
σαν ἀρχήν, παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα ἐκ προσώ
cie tua: tu oīum dñaris dñe pꝛīceps oīs im
που σου, σὺ πάντων ἄρχεις κύριε ὁ ἄρχων πάσης ἀρ
perij: ⁊ in manu tua fortitudo ⁊ potētia: ⁊ in ma
χῆς, καὶ ἐν τῇ χειρί σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν τῇ χει
nu tua magnificare ⁊ fortificare oīa. ⁊ nūc do
ρί σου μεγαλῦναι καὶ κατισχῦσαι τὰ πάντα. καὶ νῦν κύ
mine cōfitemur tibi: ⁊ laudam⁹ nomē glo
ριε ἐξομολογούμεθά σοι, καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς δόξης
rie tue: qm̄ qs ſum ego: ⁊ qs ppl's meus. :qm̄ po-
σου, ὅτι τίς εἰμι ἐγώ, καὶ τίς ὁ λαός μου, ὅτι ἰσχύ
tuimus p̄mittere ſpōte tibi ſic? qm̄ tua ſūt om
σαμεν τοῦ ἐκουσιάσασθαί σοι οὕτως; ὅτι σά ἐστι τὰ πάν

D

nia: ⁊ ex tuis dedimus tibi: qm̄ peregrini ſumuſ
τα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δεδώκαμέν σοι, ὅτι πάροικοί ἐσμεν
coram te ⁊ aduene: ſicut oēs patres
ἐναντίον σου καὶ πάροικοι, καθὼς πάντες οἱ πατέρες ἡ
nr̄i: ⁊ ſicut vmbre dies nr̄i in terra: ⁊ nō eſt
μῶν, καὶ ὡς σκιαὶ αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν
mora. dñe deus nr̄ ad oēm multitudinē hāc: quā
ὑπομονή. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο, ὃ
parauimus tibi ad edificādū domū noī tuo
ἡτοιμάσαμεν σοι τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί σου
ſācto: de manu enī tua eſt: ⁊ tua ſūt oīa. ⁊
τῷ ἁγίῳ, ἐκ χειρός γάρ σου ἐστί, καὶ σά ἐστι τὰ πάντα. καὶ
ſciui dñe: qm̄ tu es probās corda: ⁊ diligēs iuſti-
ἔγνων κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐξετάζων καρδίας, καὶ ἀγαπᾷς δικαι
tiam: ⁊ ego in ſimplicitate cordis mei prōpte obtuli hec
οσύνην, καὶ ἐγὼ ἐν ἁπλότητι καρδίας μου ἐκουσιάσθην ταῦ
vniuerſa: ⁊ nūc ppl'm tuū qui reptus eſt hic vidi
τα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν εὑρεθέντα ὧδε εἶδον

Digitized by Google

in gaudio prompte offerre tibi dñe deus abraam ⁊
ἐν εὐφροσύνῃ ἑκουσιασθέντα σοι κύριε ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ
iſaac ⁊ iſrael patrum nřox: cuſtodi corū
E ἰσαὰκ καὶ ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον αὐτῶν τὸ
plaſma cogitacionū cordis ppři tui in eternū: ⁊ di
πλάσμα διανοιῶν καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κα
rige corda eox ad te. ⁊ ſalomoni
τεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ. καὶ σολομῶντι τῷ
filio meo da cor bonum: vt faciat mādata tua ⁊
υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθήν, τοῦ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου καὶ
teſtimōia tua ⁊ precepta tua: ⁊ vt in fi
τὰ μαρτύριά σου καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέ
nem adducat oīa: ⁊ vt edificet apparatū
λους ἀγαγεῖν πάντα, καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν κατασκευὴν
domus tue: quē paraui. ⁊ dixit dauid oſñi ec
τοῦ οἴκου σου, ἣν ἡτοίμασα. καὶ εἶπεν δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκ
cleſie: bñdicite iā dño deo nřo. ⁊ benedi
κλησίᾳ, εὐλογήσατε δὴ κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. καὶ εὐλόγη
xit oīs eccleſia dño deo patrū ſuox.
σε πᾶσα ἡ ἐκκλησία κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν,
⁊ flectentes genua adorauerūt dñm
καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ
⁊ regem. ⁊ ſacrificauit dd dño ſa
καὶ τῷ βασιλεῖ. καὶ ἔθυσε δαυὶδ τῷ κυρίῳ θυ
crificia: ⁊ obtulit holocauſta dño cra
σίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ τῇ
ſtrina die primi diei vitulos mille: arietes mil
ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλί
le: agnos mille: ⁊ libamina ſua ⁊ ſacrificia
ους, ἄρνας χιλίους, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν καὶ θυσίας
in multitudinē oſñi iſrael. ⁊ comederūt ⁊ bi
εἰς πλῆθος παντὶ τῷ ἰσραήλ. καὶ ἔφαγον καὶ ἔ
berūt corā dño in die illo cū letitia
πιον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μετὰ χαρᾶς
grādi. ⁊ elegerūt regē ſcđo ſalo
μεγάλης. καὶ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν σολο
monē filiū dauid: ⁊ vnxerūt eum dño
μῶντα υἱὸν δαυίδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ
in regē: ⁊ ſadduc in ſacerdotē. ⁊ ſe
εἰς βασιλέα, καὶ τὸν σαδδοὺκ εἰς ἱερέα. καὶ ἐκά
dit ſalomō in throno dñi in regem pro
θισεν σολομὼν ἐπὶ θρόνου κυρίου εἰς βασιλέα ἀν
dauid patre ſuo: ⁊ pſp fuit. ⁊
τὶ δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐοδώθη. καὶ
paruerūt ei oīs iſrael. ⁊ pricipes
ἐπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς ἰσραήλ. καὶ οἱ ἄρχοντες
⁊ potentes et cuncti filij re
καὶ οἱ δυνατοὶ καί γε πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασι
gis dauid ſubditi ſūt ei. ⁊ magnificauit dñs
λέως δαυὶδ ὑπετάγησαν αὐτῷ. καὶ ἐμεγάλυνε κύριος
ſalomonē corā oſñi iſrael: ⁊ dedit ſup
τὸν σολομῶντα ἐναντίον παντὸς ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν ἐπ'
eum gloriā regni: ſicut nō fuit in oſñi re
αὐτὸν δόξαν βασιλείας, ὡς οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βα
ge ante eū ſupra iſrael. ⁊ dauid filius ieſ
σιλέως ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ ἰηλ. καὶ δαυὶδ υἱὸς ἰεσ
ſe regnauit ſup vniuerſū iſrael. ⁊ dies qb⁹ re
σαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα ἰσραήλ. καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐ
gnauit ſup iſrael quadraginta āni: in chebron re
βασίλευσεν ἐπὶ ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη, ἐν χεβρὼν ἐ
gnauit ſeptē ānis: ⁊ in hieruſalem triginta ⁊
βασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ τριάκοντα καὶ
trib⁹ ānis. ⁊ mortu⁹ ē dauid in ſenectute bōa: plenus dierū
τρία ἔτη. καὶ ἀπέθανε δαδ ἐν γήρᾳ καλῷ, πλήρης ἡμερῶν
diuitijs ⁊ gloria: ⁊ regnauit ſalomon filius eius p
πλούτῳ καὶ δόξῃ, καὶ ἐβασίλευσεν σολομὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀν
eo. ⁊ reliqui ſmōes dauid regis prio
τ' αὐτοῦ. καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι τοῦ δαυὶδ τοῦ βασιλέως οἱ πρότε
res ⁊ nouiſſimi: nōne ſunt ſcripti in ſmōib⁹ ſa
ροι καὶ οἱ ὕστεροι, οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι ἐπὶ λόγων σα
muel videntis: ⁊ in ſmōibus
μουὴλ τοῦ ὁρῶντος, καὶ ἐπὶ λόγων

cum īgēti gaudio tibi offerre donaria. Dñe deus abraā & yſaac & iſrł patrum noſtrorum cuſtodi in eternū hanc voluntatem cordis eorū: & ſemp in veneratione tui mēs iſta pmaneat. Salomōi quoq̃ filio meo da cor pfectū vt cuſtodiat mādata tua et teſtimonia tua et cerimōias tuas: et faciat vniuerſa: & edificet edē cui⁹ ipēſas paui. Precepit aūt dđ vniuerſe eccleſie. Bñdicite dño đo vřo. Et bñdixit omnis eccleſia dño deo patrū ſuorum: & inclinauerūt ſe et adorauerūt dñm & deinde regē. Immolaueruntq̃ victimas dño: et obtulerunt holocauſta die ſequenti: tauros mille: arietes mille: agnos mille cū libaminib⁹ ſuis & vniuerſo ritu abūdātiſſime in oēm iſrł. Et comederūt & biberūt corā dño in die illo cū grādi letitia: & vnxerūt ſecundo ſalomonē filiū dauid. Vnxerunt autē eū dño in principē: & ſadoch in pōtificē. Seditq̃ ſalomō ſup ſoliū dñi in regē pro dauid patre ſuo & cūctis placuit: et paruit illi omnis iſrał. Sed et vniuerſi pricipes & potentes & cuncti filii regis dđ dederunt manū: & ſubiecti fuerūt ſalomoni regi. Magnificauit ergo dñs ſalomonē ſuper omnem iſrael: & dedit illi gloriam regni qualem nullus habuit ante eum rex iſrael. Igitur dauid filius iſai regnauit ſup vniuerſū iſrael. Et dies quibus regnauit ſuper iſrael fuerunt quadraginta anni. In hebron regnauit ſeptē annis: & in hieruſalem annis trigintā tribus. Et mortuus eſt in ſenectute bona plenus dierū & diuitiis & gloria. Et regnauit ſalomō filius eius p eo. Geſta autem dauid regis priora & nouiſſima. ſcripta ſunt in libro ſamuel videntis: & in libro

בשמחה להתנדב לך׃ יהוה אלהי
אברהם יצחק וישראל אבתינו
שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות — עלם חשב
לבב עמך והכן לבבם אליך׃ — כון
ולשלמה בני תן לבב שלם לשמור — נתן שמר
מצותיך עדותיך וחקיך ולעשות — צוה עוד
הכל ולבנות הבירה אשר הכינותי׃ — עשה בנה
ויאמר דויד לכל הקהל ברכו — כון אמר
נא את יהוה אלהיכם ויברכו כל — ברך
הקהל ליהוה אלהי אבתיהם
ויקדו וישתחוו ליהוה ולמלך׃ — קדד שחה
ויזבחו ליהוה זבחים ויעלו עלות — זבח עלה
ליהוה למחרת היום ההוא פרים — פר
אלף אילים אלף כבשים אלף
ונסכיהם וזבחים לרב לכל ישראל׃
ויאכלו וישתו לפני יהוה ביום ההוא — אכל שתה
בשמחה גדולה וימליכו שנית — פנה גדל
לשלמה בן דויד וימשחו ליהוה — מלך שנה משח
לנגיד ולצדוק לכהן׃ וישב שלמה — נגד
על כסא יהוה למלך תחת דויד אביו
ויצלח וישמעו אליו כל ישראל׃ — צלח שמע
וכל השרים והגברים וגם כל בני — שור
המלך דויד נתנו יד תחת שלמה
המלך׃ ויגדל יהוה את שלמה — גדל
למעלה לעיני כל ישראל ויתן — עלה נתן
עליו הוד מלכות אשר לא היה
על כל מלך לפניו על ישראל׃
ודויד בן ישי מלך על כל ישראל׃
והימים אשר מלך על ישראל — יום
ארבעים שנה בחברון מלך שבע — רבע
שנים ובירושלם מלך שלשים — שנה
ושלוש׃ וימת בשיבה טובה שבע — מות שוב
ימים עשר וכבוד וימלך שלמה — כבד מלך
בנו תחתיו׃ ודברי דויד המלך
הראשנים והאחרנים הנם כתובים — הנה כתב
על דברי שמואל הראה ועל דברי

נָתָן הַנָּבִיא וְעַל דִּבְרֵי גָּד הַחֹזֶה עִם
כָּל מַלְכוּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבַר
עָבְרוּ עָלָיו וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃ מָלַךְ

Cap.i.

וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶן דָּוִיד עַל מַלְכוּתוֹ
וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה׃ חָזַק · גָּדַל
וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי אָמַר · שׂוּר
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל מֵאָה
נָשִׂיא לְכָל יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת׃ נָשָׂא
וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה
אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי שָׁם הָיָה אֹהֶל
מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד יָעַד
יְהוָה בַּמִּדְבָּר׃ אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים דָּבַר · אָרַן
הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בַּהֵכִין עָלָה · כּוּן
לוֹ דָוִיד כִּי נָטָה לוֹ אֹהֶל בִּירוּשָׁלִָם׃
וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצַלְאֵל זָבַח
בֶּן אוּרִי בֶן חוּר שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן פָּנָה · שָׁכַן
יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל׃ וַיַּעַל חָדַשׁ · עָלָה
שְׁלֹמֹה שָׁם עַל מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי
יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו
עֹלוֹת אָלֶף׃ בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה רָאָה
אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל
מָה אֶתֶּן לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים נָתַן
אַתָּה עָשִׂיתָ עִם דָּוִיד אָבִי חֶסֶד עָשָׂה
גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו׃ עַתָּה גָּדַל · מָלַךְ
יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָמַן
אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל עַם רַב
כַּעֲפַר הָאָרֶץ׃ עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן יָדַע · נָתַן
לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְאָבוֹאָה יָצָא · בּוֹא
כִּי מִי יִשְׁפֹּט אֶת עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל׃ שָׁפַט
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר
הָיְתָה זֹאת עִם לְבָבֶךָ וְלֹא שָׁאַלְתָּ הָיָה
עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵת נֶפֶשׁ כָּבַד
שֹׂנְאֶיךָ וְגַם יָמִים רַבִּים לֹא יוֹם · רָבַב
שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל לְךָ חָכְמָה וּמַדָּע שָׁאַל

nathan pphete: atq̧ in
volumine gad videtis:
vniuerſiq̧ regni eius &
fortitudinis: & tēporū q̄
trāſierunt ſub eo: ſiue
in iſrael: ſiue in cunctis
regnis terrarum. ∞∞∞

Explicit dabreiamī .i.
palipomenō liber p̄m9.
Incipit dabricíamin
ſiue Paralipomenon
liber ſecundus. I.

Cōfortat9 eſt ergo ſa
lomō fili9 dd̄ in re
gno ſuo & dn̄s deus eius
erat cū eo: et magnifica
uit eū i excelſū: p̄cepit
q̧ ſalomō vniuerſo iſrl̄
tribūis & cēturionibus
& ducibus et iudicibus
oīs iſrl̄ et principibus
familiarū: et abiit cum
vniuerſa multitudine in
excelſū gabaō vbi erat
tabernaculū federis dn̄i
qd̄ fecit moyſes famu-
lus dn̄i in ſolitudine. Ar
cam autem dei ∞∞∞
adduxerat dauid de ca-
riathiarim in locū quē
preparauerat ei: et vbi
fixerat illi tabernacu-
lū: hoc eſt in hieruſalē.
Altare quoq̧ eneū qd̄
fabricat9 fuerat beſele-
el filius vri filii vr: ibi
erat corā tabernaculo
dn̄i: quod et reqſiuit ſa
lomō & oīs eccleſia. Aſ-
cēditq̧ ſalomō ad altare
eneū corā tabernacu-
lo federis dn̄i: et obtu-
lit in eo mille hoſtias.
Ecce autē in ipa nocte
apparuit ei deus dicēs
Poſtula ∞∞∞∞∞
quod vis vt dem tibi.
Dixitq̧ ſalomon deo
Tu feciſti cū dauid pa
tre meo miſericordiam
magnā et cōſtituiſti me
regē pro eo. Nūc ergo
dn̄e deus impleatur ſer
mo tuus quē pollicitus
es dauid patri meo. Tu
eni me feciſti regē ſup
populū tuū multū q̄ tā
innūerabilis eſt q̄ puluiſ
terre. Da mihi ſpiam
& itelligētiā vt igrediar
& egrediar corā pplo
tuo. Quis enim poteſt
hunc pplm tuū digne q
tā grandis eſt iudicare?
Dixit autē deus ad ſalo
monem: qa hoc magis
placuit cordi tuo & nō
poſtulaſti diuitias & ſu
bſtātiā & glīa: neq̧ aias
eorū qui te oderant: ſed
nec dies vite plurimos.
Petiſti autē ſapientiā &
ſcientiam ∞∞∞∞∞

nathan prophete: τ in ſermōib9 gad videntis
νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ λόγων γὰδ τοῦ ὁρῶντος
pro vniuerſo regno eius: τ vniuerſa po
περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς δυ-
tentia eius: τ tēporib9 que trāſierūt in
ναστείας αὐτοῦ, καὶ τῶν καιρῶν τῶν διελθόντων ἐπ᾽
eo τ in iſrael: τ in cūctis re
αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς βα-
gnis terrarū.
σιλείας τῶν γαιῶν.

Paralipomenon. ij.
Παραλειπομένων. β.

Et cōfortat9 ē ſalomon filius dauid in A
Καὶ ἐνίσχυσε σολομὼν υἱὸς δαυὶδ ἐπὶ τὴν 2.Reg 3.a.
regno ſuo: τ dn̄s deus eius cū
βασιλείαν αὐτ, καὶ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ με-
eo: τ magnificauit eū in excelſū. τ dixit ſa
τ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. καὶ εἶπε σο-
lomon ad vniuerſū iſrael tribunis τ cen
λομὼν πρὸς πάντα ἰσραὴλ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς ἑκα-
turionibus τ iudicib9 τ oīb9 pricipib9 co
τοντάρχοις καὶ τοῖς κριταῖς καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ἐναν-
ram oīm iſrael pricipib9 familiar̄. τ a-
τίον παντὸς ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. καὶ ἐπο-
bijt ſalomon τ vniuerſa eccleſia cū eo in excel
ρεύθη σολομὼν καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία μετ᾽ αὐτ εἰς τὴν ὑψη- Exo. 38.a.
ſum qḋ in gabaon: qm̄ illic erat tabnaculū federis
λὴν τὴν ἐν γαβαὼν, ὅτι ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τ
dei qḋ fecit moyſes ſeru9 dn̄i in eremo. at
θεοῦ ἣν ἐποίησε μωυσῆς παῖς κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ. τὴν δὲ
arcam dei adduxerat dauid de ciuitate cariathia
κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνήνεγκεν δαυὶδ ἐκ πόλεως καριαθια-
rim: qm̄ preparauit ei dauid: qm̄ fixerat ei tabna
ρεὶμ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτῇ δαυὶδ, ὅτι ἔπηξεν αὐτῇ σκη- B
culū in hieruſalem. τ altare eneum qḋ fe
νὴν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποί-
cit beſeleel filius vri: filij or: illic erat corā tabna
ησε βεσελεὴλ υἱὸς οὐρεί, υἱοῦ ὤρ, ἐκεῖ ἦν ἔναντι τῆς σκη-
culo dn̄i. τ queſiuit illud ſalomon τ eccleſia τ ob
νῆς κῦ. καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ σολομὼν καὶ ἡ ἐκκλησία καὶ ἀνή-
tulit illic ſalomon ad altare eneum qḋ co
νεγκεν ἐκεῖ σολομὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώ-
rā dn̄o qḋ in tabnaculo federis: τ obtulit in eo
πιον κῦ τὸ ἐν τῇ σκηνῇ τ μαρτυρίου, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπ᾽ αὐτὸ
holocauſta mille. in nocte illa apparuit deus
ὁλοκαύτωσιν χιλίαν. ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη ὁ θεὸς τῷ
ſalomoni: τ dixit ei: poſtula qd tibi dabo.
σολομῶντι, καὶ εἶπεν αὐτῷ, αἴτησαι τί σοι δώσω.
τ dixit ſalomon ad deū: tu feciſti cū
καὶ εἶπε σολομὼν πρὸς τὸν θεὸν, σὺ ἐποίησας μετὰ
dauid patre meo mīam magnā: τ cōſtitui-
δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασί-
ſti regē me pro eo. τ nūc dn̄e deus implea
λευσάς με ἀντ᾽ αὐτοῦ. καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς πιςω-
tur verbū tuū cū dauid patre meo: qm̄
θήτω τὸ ῥῆμά σου μετὰ δαυὶδ τοῦ πατρός μου, ὅτι
tu cōſtituiſti regē me ſup pplm multū: ſicut puluerē terre.
σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν, ὡς τὸν χοῦν τῆς γῆς. 1.Pa. 28.a.
nūc igit̄ ſapiētiā τ itelligētiā da mihi: τ egrediar an
νῦν οὖν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύσομαι ἔμπρο- Sap.8 d.
te pplm hunc τ ingrediar: qm̄ qs iudicabit
σθεν τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι, ὅτι τίς κρινεῖ
ppl̄z tuū grandē hunc? τ dixit de9
τὸν λαόν σου τὸν μέγαν τοῦτον; καὶ εἶπεν ὁ θεὸς
ad ſalomonē: eo qḋ fuit hoc in corde
πρὸς σολομῶντα, ἀνθ᾽ ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ C
tuo: τ nō petiſti diuitias ſubſtātiarū: neq̧
σου, καὶ οὐκ ᾔτησω πλοῦτον ὑπαρχόντων, οὐδὲ
gloriā: neq̧ aīam odientiū te: τ nō petiſti
δόξαν, οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν μισούντων σε, καὶ οὐκ ᾔτησω-
dies multos: τ petiſti tibi ipſi ſapiētiā τ ſcientiā:
ἡμέρας πολλάς, καὶ ᾔτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν,

Digitized by Google

vt iudices pplʒ meū: ſup quē cōſtitui regē te ſuper
ὅπως κρίνῃς τὸν λαόν μου, ἐφ᾽ ὃν ἐβασίλευσά σε ἐπ᾽ αὐ=
eum: ⁊ ſapiētiā ⁊ ſciētiā do tibi: ⁊ diui
τόν, καὶ σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦ
tias ⁊ ſubſtātiā ⁊ gloriā dabo tibi: vt nō ſit
τον καὶ ὕπαρξιν καὶ δόξαν δώσω σοι, ὡς οὐκ ἐγένετο
ſimilis tibi in regibus qui ante te: ⁊
D ὅμοιός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμπροσθέν σου, καὶ
poſt te nō erit ſic. ⁊ venit ſalomon ab excelſo
μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως. καὶ ἦλθεν σολομὼν ἐκ βαμὰ
quod in gabaon in hieruſalem a facie tabna
τῆς ἐν γαβαὼν εἰς ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς σκη
culi federis: ⁊ regnauit ſup iſrael: ⁊
νῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ
cōgregauit ſalomon currus ⁊ equites. ⁊ facti ſūt ei
συνήγαγεν σολομὼν ἅρματα καὶ ἱππεῖς. καὶ ἐγένετο αὐ
mille ⁊ quadringēti currus: ⁊ duodecim mi
τῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἅρματα, καὶ δώδεκα χι=
lia equitum: ⁊ reliquit eos in ciuitati=
λιάδες ἱππέων, καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν ταῖς πόλε=
bus curruum: ⁊ cum rege in hieruſa=
σιν τῶν ἁρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν ἱερουσα
lem. ⁊ poſuit rex argentū ⁊ aurum
λήμ. καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον
in hieruſalem ſicut lapides. ⁊ cedros dedit in
ἐν ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους. καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ἐν τῇ
iudea qͣſi ſycomoros que in cāpeſtri ĩ mltitudie.
ἰουδαίᾳ ὡς τὰς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.
⁊ exitus equorū ſalomoni ex egypto. ⁊
καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων τῷ σολομῶντι ἐξ αἰγύπτου. καὶ
preciū negotiatoꝝ regis preciū qḋ accipie
ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως τιμὴν ἣν ἐλάμβα=
bāt ⁊ emebāt in cōmutatiōe. ⁊ aſcēdebāt ⁊ educebāt
νον καὶ ἠγόραζον ἐν ἀλλάγματι. καὶ ἀνέβαινον καὶ ἐξῆγον
ex egypto currū vnū ſexcētis argēteis: ⁊ equum
ἐξ αἰγύπτου ἅρμα ἓν ἑξακοσίων ἀργυρίου, καὶ ἵππον
quinquaginta ⁊ centū. ⁊ ſic oībꝰ regibus
πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι
chetteoꝝ: ⁊ regibus ſyrie in manibꝰ
τῶν χετταίων, καὶ τοῖς βασιλεῦσι τῆς συρίας ἐν χερσὶν
ſuis educebāt.
αὐτῶν ἐξέφερον.

Ca. 2.

Et dixit ſalomon vt edificaret domū no
A Καὶ εἶπεν σολομὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνό
mini dn̄i: ⁊ domū regno ſuo. ⁊ cōgregauit
ματι κυρίου, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν
ſalomon ſeptuaginta milia viroꝝ portātiū hūeris: ⁊
σολομὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ
octoginta milia virorū lapicidaꝝ in mōte. ⁊
ὀγδοήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν λατόμων ἐν τῷ ὄρει. καὶ
prepoſiti ſup eos tria milia ⁊ ſexcenti. ⁊ mi
3. Reg. 5. a. ἐπιστάται ἐπ᾽ αὐτῶν τρισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. καὶ ἀπέ
ſit ſalomon ad chiram regem tyri dicens:
στειλε σολομὼν πρὸς χειρὰμ βασιλέα τύρου λέγων, ὃν
ſicut feciſti cū dauid patre meo: ⁊ miſi
τρόπον ἐποίησας μετὰ δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἀπέστει
ſti ei cedros vt edificaret ſibi domū vt habita
λας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον τοῦ κατοικῆ=
ret in ea: ⁊ ecce ego filius eiꝰ edifico domū no
σαι ἐν αὐτῷ, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνό=
mini dn̄i dei mei: vt ſcīficē eā ipſi ad adolēdū corā
ματι κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἁγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμιᾶν ἀπέναν
illo incēſum aromatū: ⁊ ad faciēdū ꝓpoſitionē ſem
τι αὐτοῦ θυμίαμα ἀρωμάτων, καὶ ποιεῖν πρόθεσιν διαπαν
per: ⁊ ad offerēdū holocauſtōata ſemper mane
τός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα διαπαντὸς τὸ πρωῒ
⁊ veſperi: ⁊ ſabbatis ⁊ in neomenijs
καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις
⁊ in ſolēnitatibꝰ dn̄i dei nr̄i: in ſēpiternū hoc ſup
καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ
iſrael. ⁊ domꝰ quā ego edifico magna: qm̄ magnꝰ
ἰσραήλ. καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας, ὅτι μέγας

vt iudicare poſſis populum meum ooooooo oo ſuper quē cōſtitui te regē: ſapiētia et ſcientia data ſunt tibi. Diuitias aūt et ſubſtātiā et gloriā dabo tibi: ita vt nullus in regibus nec oooooo ante nec poſt te fuerit ſimilis tui. Venit ergo ſalomon ab excelſo gabaon in hieruſalem oooo. corā tabernaculo federis: et regnauit ſuper oo iſrael. Congregauitqꝫ ſibi currus oooooooooo & equites: et facti ſunt ei mille quadringenti currus: et duodecim milia equitum: oooooo et fecit eos eſſe in vrbibus quadrigarū et cū rege in hieruſalē. Prebuitqꝫ rex argentum oo & aurū in hieruſalem quaſi lapides: & oooooo cedros quaſi ſycomoros que naſcuntur oooo in campeſtribus multitudine magna. Adducebantur aūt ei eq de egypto de choa a ooooooo negociatoribus regis q ibāt et emebāt precio quadrigam equorum oooooooooooooooooooo ooooo ſexcentis argenteis: et equum centum quinqͣginta. Similr̄ de vniuerſis regnis cetheorū & a regibꝰ ſyrie emptio celebrabatur.

2.

Decreuit aūt ſalomō edificare domum nomini dn̄i & palatiū ſibi. Et numerauit oooo ſeptuaginta milia virorū portantiū humeris: et octoginta milia qui cederēt lapides in mōtibꝰ: prepoſitoſqꝫ eorū tria milia ſexcētos. Miſit quoqꝫ ad hyram regem tyri dicens oooooo Sicut egiſti cū dauid patre meo ooooooooooo et miſiſti ei ligna cedrina vt edificaret ſibi domū in qua et habitauit: ſic fac mecū vt edificem domū nomini dn̄i dei mei: vt conſecrem eam ad adolendū incenſum coram illo & fumigāda aromata: et ad ꝓpoſitionē panū ſempiternā & ad holocauſtōata mane & veſpere. Sabbatis quoqꝫ et neomeniis & ſolēnitatibꝰ dn̄i dei nr̄i ĩ ſēpitnū: q̄ mādata ſūt iſrlī. Domꝰ enī quā edificare cupio magna eſt.

אשר תשפוט את עמי אשר
המלכתיך עליו׃ החכמה והמדע
נתון לך ועשר ונכסים וכבוד אתן — נתן
לך אשר לא היה כן למלכים אשר
לפניך ואחריך לא יהיה כן׃ ויבא — היה בוא
שלמה לבמה אשר בגבעון ירושלם
מלפני אהל מועד וימלך על — פנה יעד
ישראל׃ ויאסף שלמה רכב — אסף
ופרשים ויהי לו אלף וארבע מאות — רבע מאה
רכב ושנים עשר אלף פרשים
ויניחם בערי הרכב ועם המלך — שנה
בירושלם׃ ויתן המלך את הכסף — ינח עיר
ואת הזהב בירושלם כאבנים ואת — נתן
הארזים נתן כשקמים אשר
בשפלה לרב׃ ומוצא הסוסים
אשר לשלמה ממצרים ומקוא — יצא
סחרי המלך מקוא יקחו במחיר׃ — קוה
ויעלו ויוציאו ממצרים מרכבה — לקח סחר
בשש מאות כסף וסוס בחמשים — עלה יצא
ומאה וכן לכל מלכי החתים ומלכי — רכב
ארם בידם יוציאו׃

Cap. ii.

ויאמר שלמה לבנות בית לשם
יהוה ובית למלכותו׃ ויספר שלמה — אמר בנה
שבעים אלף איש סבל ושמונים — ספר
אלף חצב בהר ומנצחים עליהם
שלשת אלפים ושש מאות׃ וישלח — נצח
שלמה אל חורם מלך צר לאמר — שלח
כאשר עשית עם דויד אבי
ותשלח לו ארזים לבנות לו בית — עשה
לשבת בו׃ הנה אני בונה בית — ישב
לשם יהוה אלהי להקדיש לו — קדש
להקטיר לפניו קטרת סמים — קטר פנה
ומערכת תמיד ועלות לבקר ולערב — ערך תמד
לשבתות ולחדשים ולמועדי יהוה — עלה יעד
אלהינו לעולם זאת על ישראל׃ — עלם
והבית אשר אני בונה גדול כי גדול — בנה גדל

Digitized by Google

אלהינו מכל האלהים׃ ומי יעצר   עצר
כח לבנות לו בית כי השמים ושמי   כוח
השמים לא יכלכלהו ומי אני אשר   כלכל
אבנה לו בית כי אם להקטיר לפניו׃   בנה
ועתה שלח לי איש חכם לעשות   עשה
בזהב ובכסף ובנחשת ובברזל
ובארגון וכרמיל ותכלת וידע
לפתח פתוחים עם החכמים אשר   פתח
עמי ביהודה ובירושלם אשר הכין   כון
דויד אבי׃ ושלח לי עצי ארזים
ברושים ואלגומים מהלבנון כי   ברש לגם
אני ידעתי אשר עבדיך יודעים   ידע
לכרות עצי לבנון והנה עבדי עם
עבדיך׃ ולהכין לי עצים לרב כי
הבית אשר אני בונה גדול והפלא׃   גדל פלא
והנה לחטבים לכרתי העצים נתתי   נתן
חטים מכות לעבדיך כרים עשרים   חטה כתת
אלף ושערים כרים עשרים אלף   כור
ויין בתים עשרים אלף ושמן בתים   בת
עשרים אלף׃ ויאמר חורם מלך צר   אמר
בכתב וישלח אל שלמה באהבת   שלח
יהוה את עמו נתנך עליהם מלך׃
ויאמר חורם ברוך יהוה אלהי   ברך
ישראל אשר עשה את השמים
ואת הארץ אשר נתן לדויד המלך
בן חכם יודע שכל ובינה אשר   ידע
יבנה בית ליהוה ובית למלכותו׃   בנה
ועתה שלחתי איש חכם יודע בינה
לחורם אבי׃ בן אשה מן בנות דן   איש בנה
ואביו איש צרי יודע לעשות בזהב   עשה
ובכסף בנחשת בברזל באבנים
ובעצים בארגמן בתכלת ובבוץ
ובכרמיל ולפתח כל פתוח ולחשב   פתח
כל מחשבת אשר ינתן לו עם   חשב נתן
חכמיך וחכמי אדני דויד אביך׃
ועתה החטים והשערים השמן

Magnꝰ ē enī deꝰ nr̄ ſup
oēs deos: quis ergo po
terit p̄ualere vt edificet
ei dignā domū? Si celū
& celi celorū capere eū
nequeūt: quantus ego
ſum vt poſſim edificare
ei domū? Sed ad hoc
tantū: vt adoleatur incē
ſum corā illo. mitte er
go mihi virū eruditum
q nouerit operari in au
ro & argento: ere et fer
ro: purpura: coccino
& hyacintho: et q ſciat
ſculpere celaturas cum
his artificibꝰ quos me-
cū habeo in iudea & in
hieruſalē quos prepara
uit dd̄ pater meus. Sed
& ligna cedrina mitte
mihi & arceuthia: & pi
nea de libano. Scio eni
φ ſerui tui nouerint
cedere ligna de libano.
Et erunt ſerui mei cū
ſeruis tuis: vt parētur
mihi ligna p̄lima. Do
mus enī quā cupio edi-
ficare magna eſt nimis
& inclyta. Preterea ope
rariis q ceſuri ſūt ligna
ſeruis tuis dabo in ciba
ria tritici choros vigīti
milia: et ordei choros
totidem
et vini viginti milia
metretas: olei quoqꝫ ſa
ta viginti milia. Dixit
aūt hyrā rex tyri
per litteras quas miſe-
rat ſalomoni. qa dilexit
dn̄s populū ſuū: idcirco
te regnare fecit ſup eū
Et addidit dicēs. bn̄di
ctꝰ dn̄s deus
iſrael qui fecit celum
& terrā: qui dedit da-
uid regi
filiū ſapientē & eruditū
et ſenſatū atqꝫ prudētē:
vt edificaret domū do
mino: et palatium ſibi.
Miſi ergo tibi virū pru
dentē & ſcientiſſimum
hyrā patrē meū filium
mulieris de filiabꝰ dā:
cuiꝰ pater fuit tyriꝰ qui
nouerit opari in auro
et argento: ere & ferro
& marmore
& lignis. In purpura
quoqꝫ & hyacintho &
byſſinc et coccino: &
qui ſciat celare omnem
ſculpturā: & adiuenire
prudent qdcūqꝫ ī ope ne
ceſſariū ē cū artificibus
tuis & cū artificibꝰ dn̄i
mei dd̄ p̄ris tui. Triticū
ergo & ordeū & oleū

dn̄s deus noſter ſuper oēs deos. ꝛ quis po-
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. καὶ τίς ἰσχύ
terit edificare ei domū: qm̄ celū ꝛ celū
σαι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς
celi nō ferunt eum: ꝛ quis ſum ego q̄ edi-
τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσιν αὐτόν, καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ὁ οἰκο-
fico ei domū: ſed ad adolēdū icēſū coram eo. ꝛ
δομῶν αὐτῷ οἶκον; ἀλλ᾽ ἢ τοῦ θυμιᾶν κατέναντι αὐτοῦ. καὶ
nūc mitte mihi virū ſapiētē ꝛ q̄ nouerit facere in
νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν
auro ꝛ in argēto ꝛ in ere ꝛ in ferro
τῷ χρυσίῳ καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ
ꝛ in purpura ꝛ in coccino ꝛ in hyacintho: ꝛ
καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ
qui ſciat ſculpere celaturas cū ſapiētibꝰ qui me
ἐπιστάμενον γλύφειν γλυφὰς μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ᾽ ἐ-
cum in iudea ꝛ in hieruſalem: quos p̄parauit dauid
μοῦ ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ὧν ἡτοίμασεν ὁ Δαυὶδ ὁ
pater meus. ꝛ mitte mihi ligna cedrina ꝛ arceu
πατήρ μου. καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύ
thina ꝛ pinea de libano. ego eīn ſcio φ ſer-
θινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὅτι οἱ δοῦ
ui tui ſciunt cedere ligna de libano. ꝛ ecce
λοί σου οἴδασι κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. καὶ ἰδοὺ
ſerui mei ibunt cū ſeruis tuis vt pre
οἱ παῖδές μου πορεύσονται μετὰ τῶν παίδων σου ἑτοι
parent mihi ligna in multitudinē: qm̄ domꝰ quā ego edifi
μάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδο-
co magna ꝛ inclyta. ꝛ ecce operātibus qui
μῶ μέγας καὶ ἔνδοξος. καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς
cedunt ligna in cibaria dedi triticū in dona
κόπτουσι ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα
ſeruis tuis cororū tritici viginti milia: ꝛ or-
τοῖς παισί σου κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κρι-
dei coroꝝ viginti milia: ꝛ olei mēſurarū vigīti mi
θῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου μέτρων εἴκοσι χι
lia: ꝛ vini mēſuraꝝ vigīti milia. ꝛ dixit chi-
λιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. καὶ εἶπε Χει
ram rex tyri in ſcriptura: ꝛ miſit ad ſalo
ρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σολο
monē: qm̄ dilexit dn̄s pp̄lm̄ ſuum: dedit
μῶντα, ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ
te ſup eos in regem. ꝛ dixit chiram: benedictꝰ
σε ἐπ᾽ αὐτοὺς εἰς βασιλέα. καὶ εἶπε Χειράμ, εὐλογητὸς
dn̄s deꝰ iſrael: qui fecit celū ꝛ terrā:
κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,
qui dedit regi dauit filiū ſapiētē ꝛ ſcientē pru
ὃς ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ υἱὸν σοφὸν καὶ εἰδότα φρό
dentiā ꝛ ſcientiā: q̄ edificabit domū dn̄o ꝛ
νησιν καὶ ἐπιστήμην, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ κυρίῳ καὶ
domū regno ſuo. ꝛ nūc miſi tibi viꝝ
οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. καὶ νῦν ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα
ſapiētē ꝛ ſcientē prudētiā chiram ſeruū meū
σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν τὸν Χειρὰμ τὸν παῖδά μου
filiū mulieris de filiabus dan: ꝛ pater e-
υἱὸν γυναικὸς ἀπὸ τῶν θυγατέρων Δάν, καὶ ὁ πατὴρ αὐ
ius vir tyrius: ſcientē facere in auro ꝛ argē
τοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιεῖν ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυ
to ꝛ in ere ꝛ in ferro in lapidibꝰ ꝛ lignis:
ρίῳ καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ ἐν λίθοις καὶ ξύλοις,
ꝛ texere in purpura ꝛ in hyacintho ꝛ in
καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐν
byſſo ꝛ in coccino: ꝛ celare ſculpturas:
τῇ βύσσῳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύφειν γλυφάς,
ꝛ excogitare adinuētionē in oībus q̄ dederis ei cū
καὶ διανοεῖσθαι διανόησιν ἐν πᾶσιν οἷς ἂν δῷς αὐτῷ με
ſapiētibꝰ tuis ꝛ cū ſapiētibus dn̄i
τὰ τῶν σοφῶν σου καὶ μετὰ τῶν σοφῶν τοῦ κυρίου
mei dauid patris tui. ꝛ nūc triticū ꝛ
μου Δαυὶδ τοῦ πατρός σου. καὶ νῦν τὸν σῖτον καὶ
ordeū ꝛ vinū ꝛ oleum
τὴν κριθὴν καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον

C

D

Digitized by Google

q̃ dixit dñs me⁹: mittat ſeruis ſuis:
ἃ ἔιπεν ὁ κύριός μου, ἀποςειλάτω τοῖς παισὶν αὐτοῦ,
ⲧ nos cedemus ligna de libano iuxta oẽm
καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν
neceſſitatẽ tuã: ⲧ ferem⁹ tibi ea ratibus in ma=
χρείαν σου, καὶ ὄισομέν σοι αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ τὴν θα=
re ioppes: ⲧ tu trãſferes ea in hieruſalem.
λασσαν ἰόππης, καὶ σὺ ἀνοίσεις αὐτὰ εἰς ἱερουσαλὴμ.
ⲧ cõgregauit ſalomon oẽs viros proſely=
καὶ συνήγαγεν σολομὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύ
tos q̃ in terra iſrl'poſt numerũ quẽ nũerauit eos
τους τοὺς ἐν τῇ γῇ ἰσλ' μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρίθμησεν αὐτοὺς
dauid pater eius: ⲧ inuẽti ſũt centũ quinquagita mi
δαδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χι
lia ⲧ tria milia ſexcenti. ⲧ fecit ex eis
λιάδες καὶ τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν
ſeptuaginta milia viroꝝ hũeriſportãtiũ: ⲧ octogin
ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκον
ta milia lapicidaꝝ in mõte: ⲧ tria milia ſexcen
τα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ τρισχιλίους ἑξακο
tos operꝝ p̃poſitos ſup populum.
σίους ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

Ca.3.

A

Et incepit ſalomon edificare domũ dñi in
Καὶ ἤρξατο σολομὼν οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν

3.Reg. 6.a.

hieruſalem in mõte moria: vbi apparuit dñs dauid
ἱερουσαλὴμ ἐν ὄρει τῷ ἀμορία, οὗ ὤφθη κύριος τῷ δαδ
patri eius in loco: quẽ parauerat dauid in
τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἡτοίμασε δαυὶδ ἐν
area ornã iebuſei. ⲧ cepit edificare
τῇ ἅλῳ ὀρνᾶν τοῦ ἰεβουσαίου. καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι
ſalomon in mẽſe ſecundo in anno quar=
σολομὼν ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρ
to regni ſui. ⲧ hec incepit ſalomon
τῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. καὶ ταῦτα ἤρξατο σολομὼν
vt edificaret domũ dei: lõgitudo men=
τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, μῆκος τῆς διαμε=
ſure prime cubitoꝝ ſexaginta: ⲧ latitudo cu=
τρήσεως τῆς πρώτης πηχῶν ἑξήκοντα, καὶ εὖρος πη=
bitoꝝ viginti: ⲧ porticũ iuxta frontẽ domus
χῶν ἔικοσι, καὶ τὸ αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ ὄικου
lõgitudo in frontẽ latitudinis dom⁹ cubitoꝝ
μῆκος ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πλάτους τοῦ ὄικου πηχῶν
viginti: ⲧ altitudo cubitoꝝ centũ ⲧ viginti. ⲧ de
ἔικοσι, καὶ τὸ ὕψος πηχῶν ἑκατὸν καὶ ἔικοσι. καὶ κα
aurauit eã intriſec⁹ auro puro. ⲧ do
τεχρύσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ τὸν οἶ
mũ magnã texit lignis cedrinis: ⲧ deaura=
κον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, καὶ κατεχρύ
uit auro puro. ⲧ ſculpſit in ea pal
σωσε χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ἔγλυψεν ἐπ' αὐτοῦ φοί
mas ⲧ catenas. ⲧ ornauit domũ lapidib⁹
νικας καὶ ἀλύσεις. καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις

B

precioſis in gloriã: ⲧ auro auri qđ ex pharuim.
τιμίοις εἰς δόξαν, καὶ χρυσίῳ χρυσοῦ τοῦ ἐκ φαρουείμ.
ⲧ deaurauit domũ auro ⲧ parietes
καὶ ἐχρύσωσε τὸν οἶκον χρυσίῳ καὶ τοὺς τοίχους
ⲧ veſtibula ⲧ tecta ⲧ bo=
καὶ τοὺς πυλῶνας καὶ τὰ ὀροφώματα καὶ τὰ θυρώ
ſtia eius. ⲧ celauit cherubim in parie
ματα αὐτοῦ. καὶ ἔγλυψε χερουβὶμ ἐπὶ τῶν τοί=
tib⁹. ⲧ fecit domũ ſancti ſanctoꝝ:
χων. καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων,
lõgitudo eius in facie latitudinis do=
μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πλάτους τοῦ οἴ=
m⁹ cubitoꝝ viginti: ⲧ latitudo cubitoꝝ viginti. ⲧ
κου πηχῶν ἔικοσι, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν ἔικοσι. καὶ
deaurauit eam auro puro in talentis
κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ ἐν ταλάντοις
ſexcentis. ⲧ pondus
ἑξακοσίοις. καὶ ὁλκὴ

& vinum: que pollicit⁹ es domine mi mitte ſeruis tuis. Nos aũt cedemus ligna de libano quot neceſſaria habueris: & applicabim⁹ ea ratibus per mare in ioppe: tuũ ãt erit trãſferre ea in hieruſalem. Numerauit igitur ſalomon omẽs viros proſelytos qui erant in terra iſrael poſt dinumerationem quã dinumerauit dd̃ pr̃ ei⁹: & inuẽti ſunt cẽtũ quinquagita tria milia & ſexcenti. Fecitq̃ ex eis ſeptuagita milia qui humeris onera portarẽt: & octoginta milia q lapides de mõtib⁹ cederẽt. Tria ãt milia & ſexcẽtos p̃poſitos operũ p̃pſi.

3.

Et cepit ſalomon edificare domum dñi in hieruſalem in mõte moria qui demõſtratus fuerat dauid patri ei⁹ i loco quẽ parauerat dauid in area hornan iebuſei. Cepit autem edificare menſe ſecundo anno quarto regni ſui. Et hec ſũt fundamẽta q̃ iecit ſalomon vt edificaret domũ dei: lõgitudinis cubitos in menſura prima ſexagĩta: latitudinis cubitos viginti. Porticum vero an̄ frõtẽ q̃ tẽdebatur i lõgũ iuxta mẽſurã latitudinis dom⁹ cubitoꝝ vigĩti. Porro altitudo cẽtũ viginti cubitorũ erat. Et deaurauit eã intriſecus auro mundiſſimo. Domũ quoq̃ maiorẽ texit tabulis ligneis abiegnis: & laminas auri obrizi affixit per totũ. Sculpſitq̃ i ea palmas: & q̃ſi catenulas ſe iuicẽ cõplectẽtes. Strauit quoq̃ pauimẽtũ tẽpli p̃cioſiſſimo marmore decorẽ multo. Porro aurũ erat p̃batiſſimũ: de cui⁹ lamis texit domũ: & trabes ei⁹ & poſtes: parietes & oſtia: & celauit cherubĩ ĩ parietib⁹. Fecit quoq̃ domũ ſcti ſctõꝝ: lõgitudinẽ iuxta latitudinẽ dom⁹ cubitoꝝ vigĩti: & latitudinẽ ſilr vigĩti cubitorũ. Et laminis aureis texit eam quaſi talẽtis ſexcentis. Sed &

והיין אשר אמר אדני ישלח — שלח
לעבדיו: ואנחנו נכרת עצים מן — כרת
הלבנון ככל צרכך ונביאם לך
רפסדות על ים יפו ואתה תעלה — בוא עלה
אתם ירושלם: ויספר שלמה
כל האנשים הגירים אשר בארץ — ספר
ישראל אחרי הספר אשר ספרם
דויד אביו וימצאו מאה וחמשים — מצא
אלף ושלשת אלפים ושש מאות: — מאה
ויעש מהם שבעים אלף — עשה
סבל ושמנים אלף חצב בהר
ושלשת אלפים ושש מאות מנצחים — נצח עבד
להעביד את העם: ויחל — Cap.iij.
שלמה לבנות את בית יהוה בירושלם — חלל
בהר המוריה אשר נראה לדויד — בנה
אביהו אשר הכין במקום דויד בגרן — ראה
ארנן היבוסי: ויחל לבנות בחדש — כון קום
השני בשני בשנת ארבע למלכותו: — שנה שנה
ואלה הוסד שלמה לבנות את בית — רבע סוד
האלהים הארך אמות במדה — בנה אמה
הראשונה אמות ששים ורחב — מדד
אמות עשרים: והאולם אשר על
פני הארך על פני רחב הבית אמות — אלם
עשרים והגבה מאה ועשרים — פנה
ויצפהו מפנימה זהב טהור: ואת — צפה פנה
הבית הגדול חפה עץ ברושים — טהר גדל
ויחפהו זהב טוב ויעל עליו תמרים — ברש
ושרשרות: ויצף את הבית אבן — חפה עלה
יקרה לתפארת והזהב זהב
פרוים: ויחף את הבית הקרות — פאר
הספים וקירותיו ודלתותיו זהב
ופתח כרובים על הקירות: ויעש — ספף
את בית קדש הקדשים ארכו — כרב עשה
על פני רחב הבית אמות עשרים
ורחבו אמות עשרים ויחפהו זהב
טוב לככרים שש מאות: ומשקל — מאה שקל

Digitized by Google

לְמִסְמְרוֹת לִשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב סָמַר
וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב ׃ וַיַּעַשׂ בְּבֵית עָלָה
קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם שָׁנָה
מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב ׃ עָשָׂה
וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת אָמַה
עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ
מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת נָגַע
אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף הַכְּרוּב
הָאַחֵר ׃ וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת
חָמֵשׁ מַגִּיעַ לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף
הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף
הַכְּרוּב הָאַחֵר ׃ כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה
פֹּרְשִׂים אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים
עַל רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת ׃ וַיַּעַשׂ פָּנָה עָשָׂה
אֶת הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל
וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים ׃ וַיַּעַשׂ עָלָה
לִפְנֵי הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת עָמַד
שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת אֲשֶׁר צָפָה
עַל רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ ׃ וַיַּעַשׂ
שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל רֹאשׁ דָּבַר נָתַן
הָעַמּוּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן
בַּשַּׁרְשְׁרוֹת ׃ וַיָּקֶם אֶת הָעַמּוּדִים עַל קוּם
פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד הֵיכַל יָמַן
מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם הַיְמָנִי יָכִין קָרָא
וְשֵׁם הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז ׃

Cap. iiij. וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה זָבַח
אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר
אַמּוֹת קוֹמָתוֹ ׃ וַיַּעַשׂ אֶת הַיָּם מוּצָק יָצַק
עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל שְׂפָתוֹ עָגוֹל שָׂפָה עָגַל
סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָו סָבַב קָוָה
שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב ׃ סָבַב
וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת לוֹ סָבִיב סָבִיב דָּמָה
סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּיפִים נָקַף
אֶת הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר שָׁנָה
יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ ׃ עוֹמֵד עַל שְׁנֵים יָצַק עָמַד
עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים צָפוֹנָה פָּנָה צָפַן

clauos fecit aureos: ita vt ſinguli claui ſiclos quinq̄genos appēderēt. Cenacula quoq; texit auro. Fecit ēt in domo ſcti ſctōꝝ cherubin duos opere ſtatuario: & texit eos auro. ooooooooo Ale cherubin vigīti cubitis extēdebātur: ita vt vna ala haberet cubitos quinq;: & ooooooooooooo tangeret parietem domus: & altera quinq; oo cubitos hn̄s: alā tāgeret alteri⁹ cherub. Similr cherub alteri⁹ ala quinq; habebat cubitos: & tangebat parietem: & ala eius oooooooooooooooo altera quinq; cubitoꝝ alam oooooooooooooooooo cherub alteri⁹ cōtingebat. Igr̄ ale vtriuſq; cherub expāſe erāt: & extendebātur p cubitos vigīti. Ipſi āt ſtabāt erectis pedib⁹: & facies eorum erāt verſe ad exteriorem domū. Fecit quoq; velū ex hyacintho purpura cocco & byſſo: & itexuit ei cherubin. Añ fores ēt tēpli duas colūnas q̄ trigīta & qnq; cubitos hēbāt altitudinis. Porro capita earum quinq; cubitorū: necnon & q̄ſi catenulas ī oraculo: & ſuppoſuit eas capitibus colūnarū. Malogranata etiam centum: que oo catenulis interpoſuit. Ipas quoq; colūnas poſuit in veſtibulo tēpli: vnā a dextris: & alterā a ſiniſtriſ. Eā q̄ a dextriſ erat vocauit iachin: ooo & que ad leuam vocauit booz. 4.

Fecit quoq; altare eneū vigīti cubitoꝝ lōgitudinis: & viginti cubitoꝝ latitudinis: & decē cubitoum altitudinis. Mare ēt eneū fuſile decē cubitis a labio vſq; ad labium: rotundū per circuitū. Quiq; cubitos habebat altitudinis: & fūicul⁹ trigīta cubitoꝝ ambiebat gyrum ei⁹. Siſitudo quoq; boum erat ſubter illū. Et decē cubitis q̄dā extrinſec⁹ celature q̄ſi duobus verſib⁹ labiū maris circuibant. Boues aūt erāt fuſiles: & ipſū mare ſuper duodeci boues ipoſitū erat: quorū tres reſpicibāt ad aquilonem:

clauoꝝ; pōdus vni⁹ quinquaginta ſicli
τῶν ἥλων, ὁλκὴ τοῦ ἑνὸς πεντήκοντα σίκλοι τοῦ C
auri: ⁊ cenacula deaurauit auro. ⁊ fecit
χρυσίου, καὶ τὰ ὑπερῷα ἐχρύσωσε χρυσίῳ. καὶ ἐποίησεν
in domo ſancta ſanctoꝝ cherubim duos
ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων χερουβὶμ δύο
opus de lignis īputribilib⁹: ⁊ deaurauit eos auro.
ἔργον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ.
⁊ ale cherubim lōgitudo cubitoꝝ viginti
καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τὸ μῆκος πηχῶν εἴκοσι.
⁊ ala vna cherub vni⁹: cubitoꝝ quinq; q̄ tangebat pariete domus:
καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία τοῦ χερουβ τοῦ ἑνός, πηχῶν πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου,
⁊ ala altera cubitoꝝ quinq;: q̄ tāgebat alam cherub alterius.
καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πηχῶν πέντε, ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβ τοῦ ἑτέρου.
⁊ ale cherubi hoꝝ extenſe cubiti viginti.
καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τούτων διαπεπετασμέναι πήχεις εἴκοσι.
⁊ ipſa ſtantia in pedibus ſuis: et facies eoꝝ in domū.
καὶ αὐτὰ ἑστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον.
⁊ fecit velum ex hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ byſſo.
καὶ ἐποίησε τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου καὶ βύσσου.
⁊ intexuit in eo cherubī.
καὶ ὕφανεν ἐν αὐτῷ χερουβίμ.
⁊ fecit ante domū colūnas duas cubitoꝝ triginta quinq; altitudo:
καὶ ἐποίησε κατέμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο πηχῶν τριάκοντα πέντε τὸ ὕψος,
⁊ capitella eaꝝ cubitoꝝ quinq;.
καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν πηχῶν πέντε. D
⁊ fecit catenas in oraculo ⁊ poſuit in capitib⁹ colūnaꝝ.
καὶ ἐποίησεν ἁλυσιδωτὰ ἐν τῷ δαβὶρ καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων.
⁊ fecit malogranata centū. ⁊ impoſuit in catenis:
καὶ ἐποίησε ῥοΐσκους ἑκατόν. καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν ἁλύσεων,
⁊ ſtatuit colūnas iuxta faciem tēpli: vnā a dextris: ⁊ vnā a ſiniſtris.
καὶ ἔστησε τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἕνα ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸν ἕνα ἐξ εὐωνύμων.
⁊ vocauit nomē ei⁹ q̄ a dextris directio: ⁊ nomē ei⁹ q̄ a ſiniſtris fortitudo.
καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν κατόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν ἰσχύς. Ca.4.

Et fecit altare eneum: viginti cubitoꝝ longitudo: ⁊ viginti cubitoꝝ latitudo: A
Καὶ ἐποίησε τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, εἴκοσι πηχέων τὸ μῆκος, καὶ εἴκοσι πηχέων τὸ εὖρος,
⁊ decē cubitoꝝ altitudo: ⁊ fecit mare fuſile decē cubitoꝝ menſurā a labio eius in labiū ei⁹ rotundū p circuitū
καὶ δέκα πηχέων τὸ ὕψος. καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν χυτὴν δέκα πηχέων τὴν διαμέτρησιν ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς εἰς τὸ χεῖλος αὐτῆς στρογγύλην κυκλόθεν
⁊ quinq; cubitoꝝ altitudo. ⁊ circuitus triginta cubitoꝝ ambiebat illud p circuitū: ⁊ ſimilitudo
καὶ πέντε πηχέων τὸ ὕψος. καὶ τὸ κύκλωμα τριάκοντα πηχῶν ἐκύκλου αὐτὴν κύκλῳ. καὶ ὁμοίωμα
vituloꝝ ſubter illud p circuitū ambientes illud decē in cubito ambientes mare p circuitū.
μόσχων ὑποκάτωθεν αὐτῆς κυκλόθεν κυκλοῦντες αὐτὴν δέκα ἐν πήχει κυκλοῦντες τὴν θάλασσαν κυκλόθεν.
duo ordines boues fuſiles in effuſione eorum: fecerunt eos:
δύο στίχοι βόες χωνευτοὶ ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν, ἐποίησαν αὐτούς,
ſtans ſup duodecim boues tres reſpicientes ad aquilonem:
ἑστῶσα ἐπὶ δώδεκα μόσχους. οἱ τρεῖς βλέποντες πρὸς βορρᾶν, oooo

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Digitized by Google

τ tres aſpicientes ad occidentē: τ tres
καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες πρὸς δυσμάς, καὶ οἱ τρεῖς
aſpicientes ad auſtrū: τ tres aſpicientes ad
βλέποντες πρὸς νότον, καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες πρὸς
orientem: τ mare in ipſis ſupra. τ erāt
ἀνατολάς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ᾽ αὐτῶν ἄνω. καὶ ἦν τὰ
B posteriora ipſoꝝ intus: τ craſſitudo maris
ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω, καὶ τὸ πάχος τῆς θαλάσσης
palmi. τ labiū eius: ſicut labiū cali=
παλαιστῆς. καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς, ὡς χεῖλος ποτηρί
cis ſculpti germinib⁹ lilij: capiēs metre
ου διαγεγλυμμένου βλαστοὺς κρίνου, χωροῦσα μετρη
tas tria milia: τ perfecit illud· τ fe=
τὰς τρισχιλίους, καὶ ἐξετέλεσεν αὐτήν. καὶ ἐποίη
cit pelues decē: τ poſuit quinqꝫ a dex
σε λουτῆρας δέκα, καὶ ἔθηκε τοὺς πέντε ἐκ δε
tris τ quinqꝫ a ſiniſtris: vt lauarēt in
ξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν
ipſis opa holocauſtoꝝ, τ vt illuerēt
αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν
in ipſis: τ mare vt lauarent ſa=
ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱε
cerdotes in eo. τ fecit cādelabra au=
ρεῖς ἐν αὐτῇ. καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυ=
rea decē ſm iudiciū ipſoꝝ. τ poſuit in tē=
σᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν. καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ
plo quinqꝫ a dextris: τ quinqꝫ a ſiniſtris. τ
ναῷ πέντε ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν. καὶ
fecit mēſas decem: τ poſuit quinqꝫ a dex=
ἐποίησε τραπέζας δέκα, καὶ ἔθηκεν πέντε ἐκ δεξι
tris τ quinqꝫ a ſiniſtris. τ fecit phialas
ῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν. καὶ ἐποίησε φιάλας
aureas centum. τ fecit atriū ſacerdotū:
C χρυσᾶς ἑκατόν. καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων,
τ atrium magnū: τ fores a=
καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ τὰς θύρας τῆς αὐ
trij: τ hoſtia ipſoꝝ erata
λῆς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα
ere. τ mare poſuit ab angulo
χαλκῷ. καὶ τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ
dom⁹ a dextris ad orientē partis q̄
οἴκου ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ μέρους τοῦ
ad auſtrū. τ fecit chiram lebetes τ
πρὸς νότον. καὶ ἐποίησε χειρὰμ τοὺς λέβητας καὶ
creagras τ thuribula. τ perfecit chi
τὰς κρεάγρας καὶ τὰ πυρεῖα. καὶ συνετέλεσε χει
ram facere omne opus qđ fecit ſa=
ρὰμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησε σο=
lomon rex in domo dei colūnas duas
λομὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ στύλους δύο
τ baſes. τ capitella in capitibus
καὶ τὰς βάσεις. καὶ τὰς χωθαρὼθ ἐπὶ κεφαλῶν
colūnaꝝ duo. τ reticula duo vt tegerent
τῶν στύλων δύο. καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς
duas baſes capitelloꝝ: q̄ ſūt in capitib⁹
δύο βάσεις τῶν χωθαρώθ, ἅ ἐστιν ἐπὶ κεφαλῶν τῶν
colūnaꝝ. τ malogranata aurea quadringēta in duo
στύλων. καὶ ῥοὰς χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο
reticula. duo gnā malo granatoꝝ reticulo vno: vt tegerēt
δίκτυα. δύο γένη ῥοῶν ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνί, τοῦ συγκαλύψαι
duas baſes capitelloꝝ: q̄ ſunt ſupra
τὰς δύο βάσεις τῶν χωθαρώθ, ἅ ἐστιν ἐπάνω τῶν
colūnas. τ baſes fecit decē. τ pe=
στύλων. καὶ τοὺς μεχωνὼθ ἐποίησε δέκα. καὶ τοὺς λου
lues fecit ſup baſes. τ ma
τῆρας ἐποίησεν ἐπὶ τῶν μεχωνώθ. καὶ τὴν θάλασ
re vnū τ vitulos duodecim ſub
σαν μίαν καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω
eo. τ lebetes τ creagras τ phia
αὐτῆς. καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ φιά
las: τ omnia vaſa eoꝝ q̄ fecit
λας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε

& alii tres ad occidētē. Porro tres alii meridiē: & tres q reliq erāt orietē: hn̄tes mare ſuppoſitum. Poſteriora autem boum erant intriſec⁹ ſub mari. Porro vaſtitas ei⁹ hēbat menſurā palmi: & labiū illi⁹ erat q̄ſi labiū calicis vel repādi lilii: capiebatqꝫ tria milia metretas. Fecit quoqꝫ cōchas decē: & poſuit qnqꝫ a dextris: & quiqꝫ a ſiniſtris: vt lauarent in eis oia que in holocauſtum oblaturi erāt. Porro i mari ſacerdotes lauabantur. Fecit autem & cādelabra aurea decem ſꝫ ſpeciē quā iuſſerat fieri: & poſuit ea in tēplo quiqꝫ a dextris & qnqꝫ a ſiniſtris. Nec nō & mēſas decē: & poſuit eas in tēplo: quiqꝫ a dextris & quinqꝫ a ſiniſtris. Phialas quoqꝫ aureas centum. Fecit etiam atrium ſacerdotū & baſilicam grandem: & oſtia i baſilica que texit ere. Porro mare poſuit in latere dextero cōtra orientem ad meridiem. Fecit autē hyrā lebetes & creagras & phialas. Et cōpleuit oē opus regis in domo dei: hoc eſt columnas duas & epiſtylia & capita: & quaſi quedā retiacula que capita tegerēt ſuper epiſtylia. Malogranata quoqꝫ quadrigenta & retiacula duo: ita vt bini ordines malogranatorum ſingulis retiaclis iūgerentur: q̄ protegerēt epiſtylia & capita columnarū. Baſes etiā fecit: & conchas quas ſuper poſuit baſibus. Mare vnum: boues quoqꝫ duodecim ſub mari. Et lebetes & creagras & phialas. Omnia vaſa fecit

ושלשה פנים ימה ושלשה פנים
נגבה ושלשה פנים מזרחה והים
עליהם מלמעלה וכל אחריהם
ביתה: ועביו טפח ושפתו כמעשה
שפת כוס פרח שושנה מחזיק
בתים שלשת אלפים יכיל: ויעש
כיורים עשרה ויתן חמשה מימין
וחמשה משמאול לרחצה בהם את
מעשה העולה ידיחו בם והים
לרחצה לכהנים בו: ויעש את
מנרות הזהב עשר כמשפטם ויתן
בהיכל חמש מימין וחמש משמאול:
ויעש שלחנות עשרה וינח בהיכל
חמשה מימין וחמשה משמאול
ויעש מזרקי זהב מאה: ויעש
חצר הכהנים והעזרה הגדולה
ודלתות לעזרה ודלתותיהם צפה
נחשת: ואת הים נתן מכתף הימנית
קדמה ממול נגבה: ויעש חורם
את הסירות ואת היעים ואת
המזרקות ויכל חורם לעשות
את המלאכה אשר עשה למלך
שלמה בבית האלהים: עמודים
שנים והגלות והכתרות על ראש
העמודים שתים והשבכות שתים
לכסות את שתי גלות הכתרות
אשר על ראש העמודים: ואת
הרמונים ארבע מאות לשתי
השבכות שנים טורים רמונים
לשבכה האחת לכסות את שתי
גלות הכתרות אשר על פני
העמדים: ואת המכנות עשה ואת
הכירות עשה על המכנות: את הים
אחד ואת הבקר שנים עשר
תחתיו: ואת הסירות ואת היעים
ואת המזלגות ואת כל כליהם עשה

זרח
עלה
עבה שפה
עשה ששן
חזק
כול
כיר נתן
ימן שמל
דוח
נור שפט
נתן הכל
זרק
גדל
עשה
יעה
כלה
לאך
עמד
שנה גלה
כסה
רמן רבע
מאה
פנה
כון
יעה
זלג כלה

Digitized by Google

חורם אביו למלך שלמה לבית
יהוה נחשת מרוק׃ בככר הירדן   מרק
יצקם המלך בעבי האדמה בין   יצק עבה
סכות ובין צרדתה׃ ויעש שלמה   עשה
כל הכלים האלה לרב מאד
כי לא נחקר משקל הנחשת׃   חקר שקל
ויעש שלמה את כל הכלים אשר
בית האלהים ואת מזבח הזהב   זבח
ואת השלחנות ועליהם לחם
הפנים׃ ואת המנרות ונרתיהם   פנה נור
לבערם כמשפט לפני הדביר   שפט דבר
זהב סגור׃ והפרח והנרות   סגר נור
והמלקחים זהב הוא מכלות זהב׃   לקח כלה
והמזמרות והמזרקות והכפות   זמר זרק
והמחתות זהב סגור ופתח הבית   כפף
דלתותיו הפנימיות לקדש הקדשים   חתה
ודלתי הבית להיכל זהב׃ ותשלם   פנה
כל המלאכה אשר עשה שלמה   היכל שלם
לבית יהוה   לאך

Cap. v.

ויבא שלמה
את קדשי דויד אביו ואת הכסף   בוא
ואת הזהב ואת כל הכלים נתן
באצרות בית האלהים׃ אז יקהיל
שלמה את זקני ישראל ואת כל   קהל
ראשי המטות נשיאי האבות לבני
ישראל אל ירושלם להעלות את   נטה נשא
ארון ברית יהוה מעיר דויד היא   עלה
ציון׃ ויקהלו אל המלך כל איש   ארן ברת
ישראל בחג הוא החדש השבעי׃
ויבאו כל זקני ישראל וישאו   בוא נשא
הלוים את הארון׃ ויעלו את הארון
ואת אהל מועד ואת כל כלי   יעד כלה
הקדש אשר באהל העלו אתם
הכהנים הלוים׃ והמלך שלמה
וכל עדת ישראל הנועדים עליו   יעד יעד
לפני הארון מזבחים צאן ובקר   פנה זבח
אשר לא יספרו ולא ימנו מרב׃   ספר מנה

ſalomoni hyram pater eius in domo dn̄i ex ere mūdiſſimo. In regione iordanis ꝑfudit ea rex in argilloſa terra: inter ſochot & ſaredatha. Erat autem multitudo vaſorum innumerabilis ita vt ignoraretur pondus eris. Fecitq; ſalomon omnia vaſa dom⁹ dei: & altare aureum & menſas: & ſuper eas panes propoſitiōis. Cādelabra quoq; cum lucernis ſuis vt lucerent ante oraculum iuxta ritum ex auro puriſſimo: & florentia quedā & lucernas & forcipes aureoſ. Oīa de auro mūdiſſimo facta ſunt. Timiamateria quoq; & thuribľa & phialas & mortariola ex auro puriſſimo. Et oſtia celauit tēpli interioris .i. in ſancta ſanctorum: & oſtia tēpli forinſecus aurea. Sicq; cōpletū eſt omne opus quod fecit ſalomon in domo domini. 5.

INtulit igr̄ ſalomon oīa que vouerat dauid pater ſuus argentum & aurum & vniuerſa vaſa poſuit in theſauris dom⁹ dei. Poſt que congregauit maiores natu iſrael: & cunctos principes tribuū: & capita familiarum de filiis iſrael in hieruſalem: vt adducerent arcā federis dn̄i de ciuitate dauid que eſt ſyon. Venerūt itaq; ad regem omnes viri iſrael in die ſolēni mēſis ſeptimi. Cumq; veniſſent cūcti ſenioꝝ iſrľ: portauerūt leuite arcam: & intulerunt eam: & omnem paraturam tabernacli. Porro vaſa ſanctuarii que erant in tabernaculo portauerūt ſacerdotes cum leuitis. Rex autem ſalomon & vniuerſus cet⁹ iſrľ: & oēs q fuerunt cōgregati ante arcā immolabant arietes & boues abſq; vllo nūero. Tanta ei erat mľtitudo victiaꝝ.

chiram: obtulit regi ſalomoni in domo do
χειράμ, ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ σολομῶντι ἐν οἴκῳ κυ
mini ex ere puro. in regione iordanis fu
ρίου χαλκοῦ καθαροῦ. ἐν περιχώρῳ τοῦ ἰορδάνου ἐχώ
dit ea rex in craſſitudine terre: in
νευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς, ἀνα
ter ſochoth ⁊ inter ſaridatha. ⁊ fecit ſa
μέσον σοχὼθ καὶ ἀναμέσον σαριδαθά. καὶ ἐποίησε σο
lomon omnia vaſa hec in multitudinē valde.
λομὼν πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλῆθος σφόδρα.
qm̄ nō inueſtigabať pōdus eris. ⁊ fecit ſa
ὅτι οὐκ ἠκριβάσθη ὁλκὴ τοῦ χαλκοῦ. καὶ ἐποίησε σο
lomon omnia vaſa domus dn̄i: ⁊ al
λομὼν πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ τὸ θυ
tare aureū: ⁊ mēſas: ⁊ ſuper e
σιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ᾽ αὐ
as panes ꝓpoſitionis: ⁊ cādelabra ⁊ lucer
τῶν ἄρτους προθέσεως, καὶ τὰς λυχνίας καὶ τοὺς λύχ
nas lucis iuxta ritum ante faciem ora
νους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα κατὰ πρόσωπον τοῦ δα
culi ex auro puro. ⁊ lucerne eorū ⁊ forci
βεὶρ χρυσίου καθαροῦ. καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν καὶ αἱ λαβί
pes eoꝝ ⁊ phiale ⁊ mortariola ⁊ thimiamateria
δες αὐτῶν καὶ αἱ φιάλαι καὶ αἱ θυΐσκαι, καὶ τὰ πυρεῖα
ex auro puro. ⁊ hoſtiū domus interius qđ
χρυσίου καθαροῦ. καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰ
in ſctā ſanctoꝝ: ⁊ hoſtia domus tē
εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ αἱ θύραι τοῦ οἴκου τοῦ να
pli aurea. ⁊ cōpletum eſt omne opus qđ
οῦ χρυσαῖ. καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν
fecit ſalomon in domo domini.
ἐποίησε σολομὼν ἐν οἴκῳ κυρίου. Ca. 5.

Et intulit ſalomon ſancta dauid pa
Καὶ εἰσήνεγκε σολομὼν τὰ ἅγια δαυὶδ τοῦ πα
tris ſui: ⁊ argentum ⁊ aurum ⁊ vniuer
τρὸς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ πάν 3.Reg. 7.b.
ſa vaſa: ⁊ dedit in theſaurum dom⁹ domi
τα τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου κυρί
ni. tunc congregauit ſalomon omnes ſe
ου. τότε ἐξεκκλησίασε σολομὼν πάντας τοὺς πρεσ
niores iſrael: ⁊ cunctos principes
βυτέρους ἰσραήλ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν 3.Reg. 8.a.
tribuū: ⁊ duces familiaꝝ filioꝝ
φυλῶν, καὶ τοὺς ἡγουμένους τῶν πατριῶν τῶν υἱῶν
iſrael in hieruſalem: vt adducerent arcam
ἰσραὴλ εἰς ἱερουσαλήμ, τοῦ ἀνενεγκεῖν τὴν κιβωτὸν
federis dn̄i de ciuitate dauid: hec ſion. ⁊
διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως δαυίδ, αὕτη σιών. καὶ
congregatus eſt ad regem ſalomonē oīs vir
ἐξεκκλησιάσθη πρὸς τὸν βασιλέα σολομῶντα πᾶς ἀνὴρ
iſrael in ſolēnitate: hic mēſis ſeptimus. ⁊ ve
ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ὁ ἕβδομος. καὶ ἦλ
nerūt cuncti ſeniores iſrael: ⁊ acceperūt
θον πάντες οἱ πρεσβύτεροι ἰσραήλ, καὶ ἔλαβον οἱ
leuite arcā: ⁊ attulerunt arcam ⁊
λευῖται τὴν κιβωτόν, καὶ ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν καὶ
tabernaculū teſtimonij: ⁊ omnia vaſa
τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ
ſancta q̄ in tabernaculo. ⁊ attulerunt eā ſacerdotes
ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ. καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς
⁊ leuite: ⁊ rex ſalomon: ⁊ vniuer
καὶ οἱ λευῖται, καὶ ὁ βασιλεὺς σολομών, καὶ πᾶ
ſus cetus iſrael: ⁊ q̄ congregati ſunt ad
σα ἡ συναγωγὴ ἰσραήλ, καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι ἐπ᾽ αὐ
eā ante arcam dei imolātes vitulos
τὸν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ θύοντες μόσχους
⁊ oues que nō numerabunť neq; ſupputabū
καὶ πρόβατα ἃ οὐκ ἀριθμηθήσεται οὐδὲ λογισθήσε
tur pre multitudine.
ται ἀπὸ πλήθους.

D A B

Digitized by Google

et intulerūt ſacerdotes arcam federis dn̄i in
κὰι ὑσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς
locū ſuū: in oraculū dom⁹ in ſctā
τὸν τόπον ἀυτῆς, εἰς τὸ δαβεὶρ τοῦ ὄικου εἰς τὰ ἅγια
ſanctoꝝ: ſubt alas cherubim.
τῶν ἁγίων, ὑποκάτω τῶν πτερύγων τῶν χερουβίμ.
ꝛ erāt cherubī expādentia alas ſuas
κὰι ἦν τὰ χερουβὶμ διαπεπτωκότα τὰς πτέρυγας ἀυτῶν
ſuꝑ locū arce: ꝛ cooperiebāt che-
ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, κὰι συνεκάλυπτε τὰ χε-
C rubī arcā: ꝛ appropinqbāt cherubī ſuꝑ
ρουβὶμ τὴν κιβωτόν, κὰι προσήγγιζε τὰ χερουβὶμ ἐπὶ τὴν
arcā ꝛ ſuꝑ vectes eius ſupra. ꝛ
κιβωτὸν κὰι ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς ἀυτῆς ἐπάνωθεν. κὰι
eminebāt vectes: ꝛ aſpiciebātur capita
ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, κὰι ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν
vectium ab arca de ſctis in faci-
ἀναφορέων ἀπὸ τῆς κιβωτοῦ ἐκ τῶν ἁγίων ἐπὶ πρόσω
em oraculi: ꝛ nō videbātur extra: ꝛ fuerūt illic
πον τοῦ δαβεὶρ, κὰι ὀυκ ἐβλέποντο ἔξω, κὰι ἦσαν ἐκεῖ
vſqꝫ ad diem hanc. nō erat in arca pret due
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ὀυκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν δύο
tabule: q̄s poſuerat moyſes in choreb: que diſpoſuit domi
πλάκες, ἃς ἔθηκε μωυσῆς ἐν χωρὴβ, ὅσα διέθετο κύρι
n⁹ cū filijs iſrael: cū exirent ipi de trra
ος μετὰ τῶν ὑιῶν ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἀυτοὺς ἐκ γῆς
egypti. ꝛ factū eſt cū egrederēt ſacerdotes de ſctūarijs:
ἀιγύπτου. κὰι ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων,
qm̄ oēs ſacerdotes q̄ inuenti ſūt: ſctificati ſūt: nō fue
ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ ἑυρεθέντες, ἡγιάσθησαν, ὀυκ ἦ-
rūt ordinati per vices. ꝛ leuite
σαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν. κὰι οἱ λευῖται οἱ
cantores oēs cū filijs aſaph e-
D ψαλτῳδοὶ πάντες σὺν τοῖς ὑιοῖς τοῦ ἀσὰφ τοῦ ἀι-
mā: idithū: ꝛ filijs eoꝝ: ꝛ fra
μὰν, τῷ ἰδιθοὺμ, κὰι τοῖς ὑιοῖς ἀυτῶν, κὰι τοῖς ἀδελ
trib⁹ eoꝝ q̄ veſtiti erāt ſtolis byſſinis in cym-
φοῖς ἀυτῶν τοῖς ἐνδεδυμένοις ςολὰς βυσσίνας ἐν κυμ-
balis ꝛ in nablis ꝛ in citharis: ſtātes an
βάλοις κὰι ἐν νάβλαις κὰι ἐν κινύραις, ἑςηκότες κατέ-
te altare. ꝛ cū eis ſacerdotes centū
ναντι τοῦ θυσιαςηρίου. κὰι μετ' ἀυτῶν οἱ ἱερεῖς ἑκατὸν
ꝛ viginti canētes in tubis. ꝛ facta eſt
κὰι ἔικοσι σαλπίζοντες ἐν ταῖς σάλπιγξιν. κὰι ἐγένετο
vna vox cū tuba canerent ꝛ cū pſalterio cantarēt ꝛ cū
μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν κὰι ἐν τῷ ψαλτῳδεῖν κὰι ἐν
vociferarēt vox vna vt laudarēt vt cōfiterentur
τῷ ἀναφωνεῖν φωνὴ μία τοῦ ἀινεῖν τοῦ ἐξομολογεῖσθαι
dn̄o. ꝛ vt extulerūt vocē in tubis ꝛ
τῷ κυρίῳ. κὰι ὡς ὕψωσαν τὴν φωνὴν ἐν ταῖς σάλπιγξιν κὰι
in cymbalis ꝛ in organis cātoꝝ ꝛ in hymnis:
ἐν κυμβάλοις κὰι ἐν τοῖς ὀργάνοις τῶν ὠδῶν κὰι ἐν ὕμνοις,
ꝛ dicebāt: cōfitemini dn̄o qm̄ bonū: qm̄ in eter
κὰι ἔλεγον, ἐξομολογεῖσθε τῷ κω̄ ὅτι ἀγαθόν, ὅτι ἐις τὸν ἀιῶ
nū mia eius: ꝛ dom⁹ plena fuit nube ꝛ glia dn̄i:
να τὸ ἔλεος ἀυτοῦ. κὰι ὁ ὄικος ἐνεπλήσθη νεφέλης κὰι δόξης κῡ,
ꝛ nō potuerūt ſacerdotes ſtare ꝛ miniſtrare a fa-
ps. 65. κὰι ὀυκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ ςῆναι κὰι λειτουργεῖν ἀπὸ προ
cie nubis: qm̄ impleuit glia dn̄i domū dei.
Ca. 6 σώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κῡ τὸν ὄικον τοῦ θεοῦ.
A Tunc dixit ſalomō: dn̄s dixit vt habitaret in cali
Τότε εἶπεν σολωμών, κς̄ εἶπε τοῦ κατασκηνῶσαι ἐν γνό
3. Reg. gine: ꝛ ego edificaui domū nomini tuo ſanctā tibi ꝛ
φω, κὰι ἐγὼ ᾠκοδόμησα ὄικον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι κὰι
ꝑparatā vt habitares tu in ea in ꝑpetuū. ꝛ con-
ἕτοιμον τοῦ κατασκηνῶσαι σε ἐν ἀυτῷ εἰς τοὺς ἀιῶνας. κὰι ἐπέ
uertit rex faciem ſuā: ꝛ benedixit vni-
ςρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον ἀυτοῦ, κὰι ἐυλόγησεν πᾶ-
uerſe eccleſie iſrael. ꝛ ois eccleſia iſra
σαν τὴν ἐκκλησίαν ἰσραήλ. κὰι πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἰσρα-
el ſtetit. ꝛ ait: bn̄dictus dn̄s deus
ὴλ παρειςήκει. κὰι εἶπε, ἐυλογητὸς κύριος ὁ θεὸς

Et intulerunt ſacerdotes arcam federis dn̄i in locū ſuū: ideſt ad oraculum templi in ſancta ſanctorū ſubter alas cherubī: ita vt cherubim expāderēt alas ſuas ſuꝑ locū ī quo poſita erat arca: & ipſam arcam tegerent cum vectibus ſuis. Vectiū āt qb⁹ portabatur arca: quia paululū longiores erant capita parebant ante oraculū. Si vero qs paululū fuiſſet extriſec⁹: eos videre nō poterat. Fuit itaqꝫ arca ibi vſqꝫ ī preſentem diem. Nihilqꝫ erat aliud ī arca niſi due tabule quas poſuerat moyſes ī oreb: qn̄ legē dedit dn̄s filiis iſrl' egredientibus ex egypto. Egreſſis āt ſacerdotib⁹ de ſanctuario: oēs eīn ſacerdotes q ibi potuerāt īueniri ſctificati ſūt: nec adhuc ī illo tp̄e vices & miniſterioꝝ ordo īter eos diuiſus erat: tā leuite q̄ꝫ cātores. i. qui ſub aſaph erāt: & qui ſub hemam: & qui ſub idithun filii & frēs eoꝝ veſtiti byſſinis: cymbalis & pſalteriis & citharis cōcrepabāt ſtātes ad orientalē plagā altaris: & cū eis cātores cētū viginti canentes tubiſ. Igitur cunctis pariter & tubis & voce & cymbalis & organis & diuerſi gn̄is muſicorū cōcinētibus & vocē in ſublime tollētib⁹ lōge ſonit⁹ audiebatur: ita vt cū dn̄m laudare cepiſſet: & dicere: cōfitemini dn̄o qm̄ bon⁹: qm̄ in etnū mia ei⁹: īpleretur dom⁹ dn̄i nube: ne poſſet ſacerdotes ſtare & miniſtrare ꝑpter caligīnē. cōpleuerat ei glia domini domū dei. 6.

Tunc ſalomon ait: dn̄s pollicitus eſt vt habitaret in caligine: ego aūt edificaui domū nomini eius vt habitaret ibi in perpetuum. Et cōuertit rex faciē ſuam & bn̄dixit vniuerſe multitudini iſrl'. Nam omnis turba ſtabat intēta: & ait. Benedictus dominus deus

ויביאו הכהנים את ארון ברית יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל תחת כנפי הכרובים׃ ויהיו הכרובים פרשים כנפים על מקום הארון ויכסו הכרובים על הארון ועל בדיו מלמעלה׃ ויאריכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן הארון על פני הדביר ולא יראו החוצה ויהי שם עד היום הזה׃ אין בארון רק שני הלחות אשר נתן משה בחרב אשר כרת יהוה עם בני ישראל בצאתם ממצרים׃ ויהי בצאת הכהנים מן הקדש כי כל הכהנים הנמצאים התקדשו אין לשמר למחלקות׃ והלוים המשררים לכלם לאסף להימן לידותון ולבניהם ולאחיהם מלבשים בוץ במצלתים ובנבלים וכנרות עמדים מזרח למזבח ועמהם כהנים למאה ועשרים מחצררים בחצצרות׃ ויהי כאחד למחצצרים ולמשררים להשמיע קול אחד להלל ולהדות ליהוה וכהרים קול בחצצרות ובמצלתים ובכלי השיר ובהלל ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו והבית מלא ענן בית יהוה׃ ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת מפני הענן כי מלא כבוד יהוה את בית האלהים׃

Cap. vj.

אז אמר שלמה יהוה אמר לשכון בערפל׃ ואני בניתי בית זבול לך ומכון לשבתך עולמים׃ ויסב המלך את פניו ויברך את כל קהל ישראל וכל קהל ישראל עומד׃ ויאמר ברוך יהוה אלהי

בוא קום דבר כרב היה כסה עלה ארך ראה ידה שנה לוח יצא היה מצא קדש חלק שור לבש צלל זבח זבח חצר שמע ידה רום כלה שור עמד כבד שכן בנה זבל כון ישב עלם סבב פנה ברך עמד אמר

יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִיד פֶּה
אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן הַיּוֹם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת עַמִּי מֵאֶרֶץ יָצָא
מִצְרַיִם לֹא בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת בָּנָה הָיָה
שְׁמִי שָׁם וְלֹא בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת
נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶבְחַר נגד בָּחַר
בִּירוּשָׁלַםִ לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר
בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
וַיְהִי עִם לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת הָיָה
בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל דָּוִיד אָבִי יַעַן
אֲשֶׁר הָיָה עִם לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת
לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם לְבָבֶךָ׃ יָטַב
רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי בִנְךָ
הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת יָצָא
לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת דְּבָרוֹ אֲשֶׁר קוּם
דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב קוּם יָשַׁב
עַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי בָּנָה
יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם אֶת הָאָרוֹן שׂוּם אָרַן
אֲשֶׁר שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת כָּרַת
עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי עָמַד פָּנָה
מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל זָבַח
וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ כִּי עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר פָּרַשׂ כִּיר
נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ נָתַן
אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ אָמַה
וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו שָׁלֹשׁ
וַיִּבְרַךְ עַל בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל קְהַל בָּרַךְ
יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃
וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין
כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ
הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל לִבָּם׃ אֲשֶׁר
שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ דבר

israel: qui quod locut⁹
eſt dauid
patri meo opere cōple
uit dicens. A die
qua eduxi populū me
um de terra
egypti: nō elegi ciuita
tem de cunctis
tribub⁹ iſrl' vt edificare
tur in ea domus
nomini meo: neqꝫ ele
gi quēq̄ȝ aliū virū vt eēt
dux in populo meo iſ
rael: ſed elegi
hieruſalē vt ſit nomen
meum in ea: & elegi
dauid vt cōſtituerē eum
ſup populū meū iſrael.
Cūq̄ȝ fuiſſet volūtatis
dd̄ pr̄is mei vt edifica-
ret domum nomini do
mini dei iſrael:
dixit domin⁹ ad eum.
Quia hec
fuit voluntas tua vt edi
ficares domum
noī meo: bn̄ q̄dē feciſti
huiuſcemōi h̄re volūta-
tē: ſed nō tu edificabis
mihi domū. Verūtn̄ fi
lius tu⁹ q egredietur de
lūbis tuis: ipe edificabit
domū noī m̄o. Cōple
uit ergo dn̄s ſmonē ſuū
quē locutus fuerat: &
ego ſurrexi p dd̄ p̄re
meo: & ſedi ſup thronū
iſrl' ſicut locut⁹ ē dn̄s:
& edificaui domum no
mini domini dei
iſrael: & poſui in ea ar-
cam
in qua eſt pactū domi-
ni quod pepigit
cū filiis iſrael. Stetit er
go coram
altare dn̄i ex aduerſo
vniuerſe multitudinis
iſrl': & extēdit manus ſu
as: ſiquidē fecerat ſalomō
baſim eneā: & poſue-
rat eā in medio baſilice:
habētē quīqꝫ cubitos lō
gitudinis: & quīqꝫ latitu
dinis: & tres cubitos al
titudinis. Stetitqꝫ ſuper
eā: & deiceps flexis ge-
nib⁹ cōtra vniuerſā mľ
titudinē iſrl': & palmis
in celum leuatis:
ait. Domine deus iſra
el non eſt
ſimilis tui deus in celo
& in terra:
qui cuſtodis pactum &
miām cum ſeruis tuis
qui ambulāt corā te in
toto corde ſuo qui
preſtitiſti ſeruo tuo da-
uid patri meo
q̄cūqꝫ locut⁹ fueras ei:
& q̄ ore pmiſeras: ope

iſrael: q locut⁹ eſt in ore ſuo ad dauid patrem
ἰσραήλ, ὃς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς δαυὶδ τὸν πατέρα
meū ⁊ in manib⁹ ſuis cōpleuit dicēs: a
μου καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε λέγων, ἀπὸ τῆς ἡ-
die q̄ eduxi populū meū de terra egypti: nō ele-
μέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς αἰγύπτου, οὐκ ἐξε-
gi in ciuitate de cūctis tribub⁹ iſrael: vt edi-
λεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν ἰσραήλ, τοῦ οἰκο-
ficarent domū vt eſſet nomē meū illic: ⁊ nō ele-
δομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξά-
gi in viro vt eſſet in ducē ſup populū meū iſ-
μην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἰσ-
rael: ⁊ elegi hieruſalē vt ſit no
ραήλ, καὶ ἐξελεξάμην τὴν ἱερουσαλὴμ τοῦ γενέσθαι τὸ ὄνο-
mē meū illic: ⁊ elegi dauid vt eſſet ſu-
μά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην τὸν δαυὶδ ὥστε εἶναι ἐπά-
per ppl'm meū iſrael. ⁊ fuit in corde dauid
νω τοῦ λαοῦ μου ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν δαυὶδ
patris mei vt edificaret domū nomini do 2.Reg
τοῦ πατρός μου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυ- 7.
mini dei iſrael. ⁊ dixit dn̄s ad dauid 1.Pa.
ρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς δαυὶδ τὸν 22.
patrem meū: ppterea qd̄ factū eſt in corde tuo vt
πατέρα μου, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ
edificares domū nomini meo: bene feciſti
οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας
q̄m factū eſt in corde tuo: verūtn̄ nō edificabis
ὅτι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου, πλὴν οὐκ οἰκοδομήσεις
mihi tu domū: ſed fili⁹ tu⁹ q egredief ex lū-
μοι σὺ οἶκον, ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὀσ-
bis tuis: ipſe edificabit domū nomini meo:
φύος σου, αὐτὸς οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου.
⁊ ſtatuit dn̄s ſermonē quē locut⁹ fuerat: ⁊ fact⁹ ſū B
καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλάλησε, καὶ ἐγενόμην
pro dauid patre meo: ⁊ ſedi ſup thro
ἀντὶ δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρό-
nū iſrael: ſicut locut⁹ eſt dn̄s: ⁊ edificaui
νον ἰσραήλ, καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ ᾠκοδόμησα τὸν
domū nomini dn̄i dei iſrael: ⁊ poſui illic
οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ, καὶ ἔθηκα ἐκεῖ
arcam: in q̄ eſt illic pactū dn̄i qd̄ pepigit
τὴν κιβωτόν, ἐν ᾗ ἐστιν ἐκεῖ ἡ διαθήκη κυρίου ἣν διέθετο
cū iſrael. ⁊ ſtetit corām altari domi
τῷ ἰσραήλ. καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρί-
ni corā vniuerſa eccleſia iſrael: ⁊ extendit
ου ἐναντίον πάσης ἐκκλησίας ἰσραήλ. καὶ διεπέτασε
man⁹ ſuas: q̄m fecit ſalomō baſin ene
τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὅτι ἐποίησε σολομὼν βάσιν χαλ-
am: ⁊ poſuerat eā in medio atrij tēpli: quinqꝫ cu
κῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πη-
bitoꝝ lōgitudo eius ⁊ quinqꝫ cubitoꝝ latitudo eius:
χῶν τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πέντε πηχῶν τὸ εὖρος αὐτῆς,
⁊ quinqꝫ cubitoꝝ altitudo eius. ⁊ ſtetit ſup eā: ⁊
καὶ πέντε πηχῶν τὸ ὕψος αὐτῆς. καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ
flexit ſup genua ſua cōtra vniuerſā eccle-
ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ ἐναντίον πάσης ἐκκλη-
ſiā iſrael: ⁊ extendit man⁹ ſuas in
σίας ἰσραήλ. καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν
celum ⁊ dixit: dn̄e de⁹ iſrael nō eſt ſi
οὐρανὸν καὶ εἶπεν, κύριε ὁ θεὸς τοῦ ἰσραήλ οὐκ ἔστιν ὅ-
milis tibi de⁹ in celo ⁊ in terra: q cuſtodis
μοιός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων τὴν
pactū ⁊ miām ſeruis tuis q ambu
διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς δούλοις σου τοῖς πορευομέ-
lant corā te in toto corde ſuo: q̄ cuſtodiſti
νοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν, ἃ ἐφύλαξας
ſeruo tuo dauid patri meo: q̄ locutus es ei: C
τῷ παιδί σου δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ ἐλάλησας αὐ-
⁊ locutus es in ore tuo ⁊ in manib⁹ tuis
τῷ, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου καὶ ἐν χερσί σου

Digitized by Google

cōpleuiſti: ſicut dies hec. ꝛ nūc dn̄e deus iſra
ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἰσρα
el cuſtodi ſeruo tuo dauid patri meo: q̄
ὴλ φύλαξον τῷ παιδί σου δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ
locutus es ei dicens: nō deficiet tibi vir a fa-
ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προ
cie mea q̄ ſedeat ſup thronū iſrael: verūtū ſi cu
σώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυ
ſtodierint filij tui viā ſuā vt ambulent in
λάξωνται οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν
lege mea ſicut ambulaſti corā me. ꝛ nūc dn̄e
τῷ νόμῳ μου ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου. καὶ νῦν κύριε
deus iſrael firmet̄ tuū verbū tuū q̄d locut⁹ es
ὁ θεὸς ἰσραὴλ πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου ὃ ἐλάλησας
ſeruo tuo dauid: q̄m ſi vere habitabit de⁹ cū
τῷ δούλῳ σου δαυίδ. ὅτι εἰ ἀληθῶς οἰκήσει θεὸς με-
hoīb⁹ ſup terrā: ſi celum ꝛ celum
τὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ
celi nō ſufficient tibi: ꝛ q̄ dom⁹ hec quā
οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν
edificaui? ꝛ inſpicies ad ořonē ſer
ᾠκοδόμησα; καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τοῦ δού
ui tui: ꝛ ad obſecrationē eius dn̄e de⁹ me⁹
λου σου, καὶ ἐπὶ τὴν δέησιν αὐτοῦ κύριε ὁ θεός μου
vt audias preces ꝛ ořonē: quā
τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς, ἧς
ſeruus tuus orat corā te hodie: vt
ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον, τοῦ

D ſint oculi tui aperti ſup domū i-
εἶναι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ
ſtā die ꝛ nocte: in loco hoc quē
τον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὃν
dixiſti vt inuocet̄ nomē tuū illic: vt audires
εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι
ořonem quā orat ſeruus tuus in
τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν
loco hoc. ꝛ exaudies preces ſer-
τόπον τοῦτον. καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δού-
ui tui ꝛ ppl'i tui iſrael. q̄cūq̄ oraue-
λου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ. ἃ ἂν προσεύξων
rit in loco iſto: ꝛ tu exaudies de
ται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ σὺ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ
loco habitationis tue de celo: ꝛ exaudies
τόπου τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ
ꝛ ꝓpici⁹ eris. ſi pc̄auerit vir in ꝓximū
καὶ ἵλεως ἔσῃ. ἐὰν ἁμάρτῃ ἀνὴρ εἰς τὸν πλησίον

3. Reg. 8. d. ſuū ꝛ ceperit in eū maledictionē vt maledicat ei:
αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐ-
ꝛ venerit ꝛ maledixerit ei coram al
τόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσηται αὐτὸν κατέναντι τοῦ θυ
tari in loco hoc: ꝛ tu exaudies
σιαστηρίου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ σὺ εἰσακούσῃ
de celo: ꝛ facies ꝛ iudicabis ſer
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσεις καὶ κρινεῖς τοὺς δού
uos tuos: vt reddas iniquo ꝛ reddas
λους σου, τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦ
vias ſuas in caput ſuū: ꝛ vt iu-
ναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δι-
ſtificēs iuſto vt reddas ei ſm̄ iu-
καιῶσαι δίκαιον τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δι
ſticiā ſuam. ꝛ ſi frāgatur ppl's tu⁹ iſra-
καιοσύνην αὐτοῦ. καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαός σου ἰσρα
el corā inimico: ſi peccauerit tibi: ꝛ cōuerſi
ὴλ ἐνώπιον ἐχθροῦ, ἐὰν ἁμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέ
fuerit ꝛ confeſſi fuerint noī tuo: ꝛ ora
ψωσι καὶ ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προ
uerint ꝛ dep̄cati fuerit corā te in domo i-
σεύξωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τού
ſta: ꝛ tu exaudies de celo ꝛ ꝓpici⁹ eris
τῳ, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ
peccatis ppl'i tui iſrael:
ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ,

cōpleſti: ſicut & p̄ſēs tē
pus ꝓbat. Nūc ergo do
mine de⁹ iſrl' imple ſeruo
tuo patri meo dauid
quecūq̄ locutus es di-
cens. Non deficiet
ex te vir corā me qui
ſedeat ſuper thronum
iſrael: ita tamen ſi cu-
ſtodierint filii tui
viā ſuā: & ambulauerit
in lege mea: ſicut & tu
ambulaſti corā me. Et
nunc domine deus
iſrael firmetur ſermo
tuus quem locutus es
ſeruo tuo dauid. Ergo
ne credibile ē vt habitet
deus cum hominibus
ſuper terram. Si
celum & celi celorum
non te capiunt:
quanto magis domus
iſta quā edificaui? Sȝ ad
hoc tātū facta eſt: vt reſ-
picias ořonē ſerui tui &
obſecrationē eius dn̄e
de⁹ me⁹: & audias p̄ces
quas fundit famulus tu
us
corā te: vt apias ocu-
los tuos
ſuper domum iſtā die
bus ac noctibus ſuper
locum ī quo pollicitus
es vt inuocetur
nomen tuū & exaudi-
res orationem
quam ſeruus tuus orat
in eo:
& exaudias preces fa-
muli tui
& ppl'i tui iſrael. Qui-
cunq̄ orauerit
in loco iſto: exaudi
de habitaculo tuo: ideſt
de celis:
& propitiare. Si pecca
uerit
quiſpiā in ꝓximū ſuū:
& iurare cōtra eū para
tus venerit: ſeq̄ maledi
cto cōſtrixerit corā alta
ri in domo iſta: tu audi
es de celo:
& facies iudiciū ſeruoꝝ
tuorum: ita vt reddas
iniquo viam ſuam ī ca
put proprium:
& vlciſcaris iuſtū: retri
buēs ei ſcd̄ȝ iuſticiā ſuā.
Si ſupat⁹ fuerit ppl's tu
us iſrl' ab inimicis: pec-
cabūt eīm̄ tibi: & cōuer
ſi egerit pn̄iam: & obſe-
crauerint nomē tuū: &
fuerint dep̄cati te ī loco
iſto: tu exaudies de
celo:
& propitiare peccato
populi tui iſrael:

מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה ׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָוִיד אָבִי
אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לּוֹ לֵאמֹר לֹא יִכָּרֵת — כרת
לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא — פנה ישב
יִשְׂרָאֵל רַק אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת
דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר — הלך ירה
הָלַכְתָּ לְפָנָי ׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ — אמן
לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד ׃ כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עַל הָאָרֶץ הִנֵּה
שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ — כלכל
אַף כִּי הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי ׃ — בנה
וּפָנִיתָ אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל תְּחִנָּתוֹ — פנה פלל
יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל הָרִנָּה וְאֶל — חנן רנן
הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל
לְפָנֶיךָ ׃ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְתֻחוֹת — היה פתח
אֶל הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם — קום
שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל הַתְּפִלָּה — שמע
אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל הַמָּקוֹם — פלל קום
הַזֶּה ׃ וְשָׁמַעְתָּ אֶל תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ
וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ — חנן
אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע
מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן הַשָּׁמַיִם — ישב
וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ ׃ אִם יֶחֱטָא — חטא
אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא בוֹ אָלָה — נשה
לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ — אלה פנה
בַּבַּיִת הַזֶּה ׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם — זבח
וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב — עשה שוב
לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ — נתן
וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ ׃ — צדק
וְאִם יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב — נגף איב
כִּי יֶחֶטְאוּ לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת שְׁמֶךָ — שוב
וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת — ידה פלל
הַזֶּה ׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם — חנן שמע
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

וַהֲשֵׁבוֹתָם אֶל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה שוב נתן
לָהֶם וְלַאֲבֹתֵיהֶם׃ בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם עצר
וְלֹא יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ לָךְ היה חטא
וְהִתְפַּלְלוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ פלל קום
אֶת שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי שוב
תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה ירה
אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל
אַרְצְךָ אֲשֶׁר נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃
רָעָב כִּי יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי יִהְיֶה היה
שִׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל כִּי יִהְיֶה רבה חסל
כִּי יָצַר לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל צור
נֶגַע וְכָל מַחֲלָה׃ כָּל תְּפִלָּה כָּל תְּחִנָּה חלה פלל
אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל הָאָדָם וּלְכֹל עַמְּךָ חנן
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נִגְעוֹ
וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל הַבַּיִת הַזֶּה׃ כאב
וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שמע כון
שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל ישב נתן
דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת לְבָבוֹ כִּי אַתָּה ידע
לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת לְבַב בְּנֵי הָאָדָם׃ בדד
לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל ירא ילך
הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל פְּנֵי יום
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם
אֶל הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ בוא רחק
הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה גדל זרע
וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל הַבַּיִת הַזֶּה׃ נטה פלל
וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן
שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא עשה קרא
אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל עַמֵּי
הָאָרֶץ אֶת שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ
כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי שִׁמְךָ ידע
נִקְרָא עַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ בנה
כִּי יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבָיו לחם
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ שלח

& reduc eos in terram
quam dediſti
eis & patribus eorum.
Si clauſo celo pluuia
non fluxerit propter
peccata populi tui
& dep̄cati te fuerit in lo
co iſto: & confeſſi
nomini tuo: & conuerſi
a peccatis ſuis: cum
eos afflixeris: exaudi
de celo domine:
& dimitte peccata ſer-
uis tuis & populi tui
iſrael: & doce eos viam
bonam
per quā ingrediantur:
& da pluuiam
terre quam dediſti po-
pulo tuo ad poſſidendū.
Fames ſi orta fuerit in
terra: & peſtilentia:
erugo & aurugo & locu
ſta & bruchus: & hoſtes
vaſtatis regiōib9 portaſ
obſederit ciuitatis: oīſ-
q3 plaga & infirmitas p̄ſ
ſerit:
ſi quis de populo tuo
iſrael fuerit deprecat9:
cognoſcēs plagam &
infirmitatē ſuā: & expā
derit man9 ſuaſ ī domo
hac: tu exaudies de ce-
lo de ſublimi ſcilicet
hītaculo tuo: & ꝓpitiar̄
& redde vnicuiq3 ſcd̄m
vias ſuaſ: q̄s noſti eū ha
bere ī corde ſuo. Tu ei
ſolus noſti corda filio-
rum hominum:
vt timeant te & ambu-
lent in viis tuis: cunctis
diebus quibus viuunt
ſuper faciem
terre quā dediſti prib9
nr̄is. Externum quoq3
qui non eſt de populo
tuo iſrael
ſi venerit de terra lon-
ginq̄ ꝓpter nomen tuū
magnū & ꝓpter manū
tuā robuſtā & brachiū
tuum extentū & adora-
uerit in loco iſto:
tu exaudies de celo fir
miſſimo
habitaculo tuo: & facieſ
cūcta p qb9 inuocauerit
te ille peregrinus: vt ſci
ant omnes populi
terre nomen tuum: & ti
meant te
ſicut ppl's tu9 iſrl' & co
gnoſcāt quia nomē tuū
inuocatū ē ſup domū
hanc quam edificaui.
Si egreſſus fuerit ppl's
tu9 ad bellū cōtra aduer
ſarios ſuos p viā in qua
miſeris eos: adorabūt

τ reduces eos in terrā quā dediſti eis
καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς E
τ patrib9 eoꝝ. cū clauſum fuerit celum
καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν
τ nō ſit pluuia: qm̄ peccabunt tibi: τ ora
καὶ μὴ γενέσθαι ὑετόν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προ
bunt in loco iſto: τ cōfitebuntur
σεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐξομολογήσονται τῷ
nomini tuo: τ a peccatis ſuis cōuertebū
ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψου
tur: qm̄ humiliabis eos: τ tu exaudies de
σιν, ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ
celo: τ ꝓpici9 eris peccatis ſeruoꝝ
οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τῶν δούλων
tuoꝝ τ populi tui iſrael: qm̄ manifeſtabis eis
σου καὶ τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς
viā bonā: in q̄ ambulabūt in ea. τ da-
τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθήν, ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. καὶ δώ
bis pluuiā ſup terrā tuā: quā dediſti ppl'o tuo in
σεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς
poſſeſſionē. fames ſi fuerit in terra: mors ſi
κληρονομίαν. λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν
fuerit: aeris corruptio: icteritia: locuſta: bruchus ſi fue-
γένηται, ἀνεμοφθορία, ἴκτερος, ἀκρίς, βροῦχος ἐὰν γέ
rit: τ ſi cōtriuerint eū hoſtes eius in terra
νηται, καὶ ἐὰν θλίψωσιν αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ
coram ciuitatib9 ſuis: ſm̄ oēm plagā
κατέναντι τῶν πόλεων αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν πληγὴν
τ ſm̄ oēm laborē τ ſm̄ oēm plagā: τ om
καὶ κατὰ πάντα πόνον καὶ κατὰ πᾶσαν ἀφήν, καὶ πᾶ
nem orōnem τ oēm dep̄cationē: q̄ ſi fuerit om
σαν προσευχὴν καὶ πᾶσαν δέησιν, ἢ ἐὰν γένηται παν
ni homini τ omni ppl'o tuo iſrael: qui
τὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου ἰσραήλ, οἵτινες
ſi nouerit homo plagā ſuā τ infirmitatē ſuā:
ἐὰν γνῷ ἄνθρωπος ἀφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ,
τ expāderit manus ſuas in domo hac:
καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ-
τ tu exaudies de celo de parato habi
τον, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοι
taculo tuo: τ ꝓpitiaberis τ dabis viro ſm̄ vi- F
κητηρίου σου, καὶ ἱλάσῃ καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁ-
as ſuas: ſicut noueris coꝛ ſuum: qm̄ tu
δοὺς αὐτοῦ, ὡς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ
ſolus cognoſcis coꝛ filioꝝ hoīum:
μονώτατος γινώσκεις τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν ἀνθρώπων, ὅ-
vt timeant te vt ambulent in omnibus viīs
πως φοβῶνταί σε τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς
tuis cūctis diebus q̄b9 ipſi viuunt ſup faciē
σου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ προσώπου
terre: quā dediſti patribus nr̄is. et oīs exter-
τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. καί γε πᾶς ἀλλό
nus q̄ nō eſt de ppl'o tuo iſrael: τ venerit de terra lō
τριος ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μα
giqua ꝓpter nomē tuū magnū: τ manū tuā ro-
κρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κρα
buſtā: τ brachium tuum excelſum: τ venerit τ ora-
ταιάν, καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλθωσι καὶ προ
uerint in loco iſto: τ tu exaudies de celo
σεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
de parato habitaculo tuo: τ facies ſm̄ cuncta
ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα
q̄ inuocauerit te peregrin9: vt ſciant omnes
ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες
ppl'i terre nomē tuū: τ vt timeāt te: ſicut ppl's
οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ ἵνα φοβῶνταί σε, ὡς ὁ λαός
tu9 iſrael: τ vt cognoſcāt qꝛ nomē tuū inuocatū eſt ſup
σου ἰσραήλ, καὶ τοῦ γνῶναι ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν
domū hāc: quā edificaui. ſi vero egreſſ9 fuerit ppl's tu9 in bel
οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησα. ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλε
lū cōtra inimicos ſuos: ī via q̄ mettes eos: τ ora
μον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, ἐν ὁδῷ ᾗ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προ-

Digitized by Google

uerint ad te ſm viã ciuitatis huius inq̃ ele
ϛεύξωνται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξ
giſti in ea: ⁊ domus quã edificaui nomini tuo:
λέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,
⁊ exaudies de celo preces eoꝝ ⁊ obſe-
καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δε-
3.Reg. 8.c. G cratiõem eoꝝ: ⁊ facies iuſtificationẽ eorũ: qm̃ pec
ήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν, ὅτι ἁ-
cabunt tibi: qm̃ nõ eſt homo q̃ nõ pecca-
μαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔϛιν ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἁμαρ-
bit: ⁊ ſi iratᵒ fueris in eos: ⁊ tradideris e-
τήσεται, καὶ ἐὰν θυμωθῇς ἐπ' αὐτούς, καὶ παραδῷς αὐ-
os iuxta faciem hoſtiũ: ⁊ captiuos duxerint
τοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύσωσιν
eos q̃ captiuauerunt in terrã lõginquã vel q̃ iuxta:
αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς,
⁊ cõuerſi fuerit ad te in corde ſuo: in trra quo
καὶ ἐπιϛρέψωσι πρὸς σὲ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ἐν τῇ γῇ οὗ
captiui ducti fuerãt illuc: ⁊ cõuerſi fuerit ⁊ dep̃cati fuerit te
ᾐχμαλωτεύθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιϛρέψωσι καὶ δεηθῶσί σου
in trra captiuitatis ſue: dicentes: peccauimus iniq̃
ἐν γῇ αἰχμαλωσίας αὐτῶν, λέγοντες, ἡμάρτομεν ἠνομή-
fecimᵒ ⁊ impie egimᵒ: ⁊ cõuerſi fuerint ad te in toto
σαμεν καὶ ἠσεβήσαμεν, καὶ ἐπιϛρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ
corde ſuo ⁊ in tota anima ſua in trra captiuan-
καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλω-
tium eos: quo captiuos duxerũt eos illuc:
τευσάντων αὐτούς, οὗ ᾐχμαλώτευσαν αὐτοὺς ἐκεῖ,
⁊ orauerint viã terre ſue: quã dediſti ipſis
καὶ προσεύξωνται ὁδὸν γῆς αὐτῶν, ἧς ἔδωκας αὐτοῖς
⁊ patribus eoꝝ: ⁊ vrbis quã elegiſti
καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω
⁊ domᵒ quã edificaui nomini tuo: ⁊ exau-
καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀκού-
dies de celo de parato habitaculo tuo
σῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς
preces eoꝝ ⁊ dep̃catione eorũ: ⁊ fa-
προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιή-
cies iudiciũ eorũ: ⁊ ppiciᵒeris pplo q̃ pecca
σεις τὸ κρίμα αὐτῶν, καὶ ἵλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἁμαρ-
uit tibi. ⁊ nũc dñe deus ſint iã oculi
τόντι σοι. καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἔϛωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοί
Ps.131. tui apti: ⁊ aures tue attẽdẽtes in dep̃catione
σου ἀνεῳγμένοι, καὶ τὰ ὦτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ
loci huius. ⁊ nũc cõſurge dñe deus in requiem
τόπου τούτου. καὶ νῦν ἀνάϛηθι κύριε ὁ θεὸς εἰς τὴν κατάπαυ-
tuam: tu ⁊ arca fortitudinis tue. ſacerdotes tui dñe
σίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. οἱ ἱερεῖς σου κύριε ὁ
deus induent ſalutẽ: ⁊ ſcti tui letabuntur
θεὸς ἐνδύσονται σωτηρίαν, καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐφρανθήσονται
in bonis. dñe deus ne auerteris faciem chri
ἐν ἀγαθοῖς. κύριε ὁ θεὸς μὴ ἀποϛρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χρι-
ſti tui: memento miaꝝ tuaꝝ dauid ſeruo tuo.
ϛοῦ σου, μνήσθητι τὰ ἐλέη σου τῷ δαυὶδ τῷ δούλῳ σου.

Ca.7 A Et vt cõpleuit ſalomon orans: ⁊
Καὶ ὡς συνετέλεσε σολομὼν προσευχόμενος, καὶ τὸ
ignis deſcendit de celo: ⁊ deuorauit holocau-
πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὁλοκαυτώ-
ſta ⁊ ſacrificia: ⁊ gloria dñi impleuit domũ:
ματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα κυρίου ἔπλησε τὸν οἶκον,
⁊ nõ potuerunt ſacerdotes ingredi in domũ dñi in
καὶ οὐκ ἐδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν τῷ
tẽpore illo: qm̃ impleuit gloria dñi domũ dñi: ⁊
καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον κυρίου. καὶ
omnes filij iſrael videbãt deſcendentẽ ignẽ: ⁊ glo-
πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἑώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ δό-
ria dñi ſup domũ. ⁊ corruerũt in faciem ſup terrã
ξα κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον. καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν
ſup pauimẽtũ lapideũ: ⁊ adorauerunt ⁊ laudauerũt
ἐπὶ τὸ λιθόϛρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ᾔνεσαν τῷ
dñm: qm̃ bonum qm̃ in ſeculũ mia eius.
κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

te cõtra viã in qua ciui-
tas hec eſt quã elegiſti
& domus quam edifica
ui nomini tuo:
vt exaudias de celo p̃-
ces eorum
& obſecrationem: & vl
ciſcaris. Si autem
peccauerint tibi: neq̃
enim eſt homo qui nõ
peccet: & iratus fueris
eis: & tradideris
hoſtibus: & captiuos
duxerint eos in terram
longinquam: vel certe
que iuxta ẽ: & cõuerſi i
corde ſuo in t̃ra ad quã
captiui ducti fuerãt ege
rint pniam: & deprecati
te fuerĩt i t̃ra captiuita
tis ſue dicẽtes. Peccaui-
mus: iniq̃ fecimᵒ: iiuſte
egimᵒ: & reuerſi fuerint
ad te in toto corde ſuo:
& tota aĩa ſua: in t̃ra ca
ptiuitatis ſue ad quã du
cti ſunt: adorabũt te cõ
tra viã terre ſue quã de
diſti prĩbᵒ eoꝝ: & vrbis
quã elegiſti: & domus
quã edificaui nomini
tuo vt exaudias de
celo: hoc eſt de firmo
hitaculo tuo p̃ces eoꝝ:
& facias iudicium
& dimittas pop̃lo tuo:
q̃uis pctõri. Tu es em̃
deus meᵒ. Aperiãtur q̃
ſo oculi tui & aures tue
intente ſint ad oratiõe
que fit in loco iſto.
Nũc igr̃ conſurge dñe
deus in requiem tuam:
tu & arca fortitudinis
tue. Sacerdotes tui dñe
deus induantur ſalutẽ:
& ſancti tui
letentur in boniſ. Dñe
deus meus ne
auerteris faciẽ xp̃i tui.
Memẽto miſericordiaꝝ
dauid ſerui tui. 7.
Vnq̃ compleſſet
ſalomon fundens pre-
ces: ignis deſcẽdit
de celo & deuorauit ho
locauſta & victimas:
& maieſtas domini im
pleuit domum: nec
poterãt ſacerdotes in-
gredi templum dñi:
eo q̃ ĩpleſſet maieſtas
dñi templũ dñi. Sed
& omnes filii iſrael vide
bãt deſcẽdẽtem ignem
& gloriam dñi ſuper
domũ: & corruẽtes pni
i t̃rã ſup pauimẽtũ ſtra
tũ lapide: adorauerũt &
laudauerũt dñz qm̃ bo
nᵒ: qm̃ i ſeculũ mia eiᵒ.

אליך דרך העיר הזאת אשר בחרת
בה והבית אשר בניתי לשמך ׃
ושמעת מן השמים את תפלתם
ואת תחנתם ועשית משפטם ׃ כי
יחטאו לך כי אין אדם אשר לא
יחטא ואנפת בם ונתתם לפני
אויב ושבום שוביהם אל ארץ
רחוקה או קרובה ׃ והשיבו אל
לבבם בארץ אשר נשבו שם ושבו
והתחננו אליך בארץ שבים
לאמר חטאנו העוינו ורשענו ׃
ושבו אליך בכל לבם ובכל נפשם
בארץ שבים אשר שבו אתם
והתפללו דרך ארצם אשר נתתה
לאבתם והעיר אשר בחרת ולבית
אשר בניתי לשמך ׃ ושמעת מן
השמים ממכון שבתך את תפלתם
ואת תחנתיהם ועשית משפטם
וסלחת לעמך אשר חטאו לך ׃ עתה
אלהי יהיו נא עיניך פתחות ואזניך
קשבות לתפלת המקום הזה ׃
ועתה קומה יהוה אלהים לנוחך
אתה וארון עזך כהניך יהוה
אלהים ילבשו תשועה וחסידיך
ישמחו בטוב ׃ יהוה אלהים אל
תשב פני משיחך זכרה לחסדי
דויד עבדך ׃ Cap. vij. וככלות
שלמה להתפלל והאש ירדה
מהשמים ותאכל העלה והזבחים
וכבוד יהוה מלא את הבית ׃ ולא
יכלו הכהנים לבוא אל בית יהוה
כי מלא כבוד יהוה את בית יהוה ׃
וכל בני ישראל ראים ברדת האש
וכבוד יהוה על הבית ויכרעו אפים
ארצה על הרצפה וישתחוו והודות
ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו ׃

פלל
חנן עשה
שפט חטא
נתן פנה
איב שבה
רחק קרב
שוב
עוה
פלל נתן
בנה
כון ישב
חנן עשה
היה
קום
עזז
לבש ישע
חסד שמח
שוב פנה
משח
כלה
אכל עלה
כבד
ראה ירד
כרע
שחה ידה

Digitized by Google

והמלך וכל העם זבחים זבח לפני
יהוה: ויזבח המלך שלמה את זבח — זבח
הבקר עשרים ושנים אלף וצאן — שנה
מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית — חנך
האלהים המלך וכל העם: והכהנים
על משמרותם עמדים והלוים בכלי — שמר כלה
שיר יהוה אשר עשה דויד — שיר
המלך להודות ליהוה כי לעולם
חסדו בהלל דויד בידם והכהנים
מחצצרים נגדם וכל ישראל — חצר
עמדים: ויקדש שלמה את תוך — קדש
החצר אשר לפני בית יהוה כי עשה — פנה
שם העלות ואת חלבי השלמים — עלה
כי מזבח הנחשת אשר עשה שלמה — זבח
לא יכול להכיל את העלה ואת — יכל כול
המנחה ואת החלבים: ויעש שלמה — עשה
את החג בעת ההיא שבעת ימים — יום
וכל ישראל עמו קהל גדול מאד — גדל
מלבוא חמת עד נחל מצרים: ויעשו
ביום השמיני עצרת כי חנכת — שמן
המזבח עשו שבעת ימים והחג — זבח עשה
שבעת ימים: וביום עשרים
ושלשה לחדש השביעי שלח את — שבע
העם לאהליהם שמחים וטובי לב
על הטובה אשר עשה יהוה
לדויד ולשלמה ולישראל עמו: ויכל — כלה
שלמה את בית יהוה ואת בית
המלך ואת כל הבא על לב שלמה — בוא
לעשות בבית יהוה ובביתו הצליח: — עשה צלח
וירא יהוה אל שלמה בלילה ויאמר — ראה אמר
לו שמעתי את תפלתך ובחרתי — פלל
במקום הזה לי לבית זבח: הן — קום
אעצר השמים ולא יהיה מטר והן — עצר היה
אצוה על חגב לאכול הארץ ואם — צוה
אשלח דבר בעמי: ויכנעו עמי אשר — שלח כנע
נקרא שמי עליהם ויתפללו — קרא

Rex aũt & oĩs ppl's imo-
labant victimas coram
domino. Mactauit igi
tur rex ſalomõ hoſtias
boum viginti duo mi-
lia: arietum
centum viginti milia.
Et dedicauit domum
dei rex & vniuerſus po
pulus. Sacerdotes aũt ſta
bant in officiis ſuis: &
leuite in organis
carminum domini q̃
fecit dauid
rex ad laudandũ domi-
num: quoniã in eternũ
mia ei': hymnos dd ca-
nẽtes p man' ſuas. Por-
ro ſacerdotes canebãt tu
bis ãn eos: cũctuſq; iſrl
ſtabat. Sãctificauit quo
q; ſalomon medium
atrii ante templũ do-
mini. Obtulerat enim
ibi holocauſta & adi-
pes pacificorum:
quia altare eneum qd
fecerat
non poterat ſuſtinere
holocauſta &
ſacrificia & adipes paci
ficorum. Fecit ergo ſalo
mon ſolennitatem in tẽ
pore illo ſeptẽ diebus
& oĩs iſrael cũ eo eccle
ſia magna valde
ab introitu emath vſq;
ad torrẽtem egypti. Fe
citq; die octauo colle-
ctam eo q; dedicaſſet
altare ſeptẽ dieb': & ſo
lẽnitatẽ celebraſſet die-
bus ſeptẽ. Igitur in die
viceſimo
tertio menſis ſeptimi
dimiſit
ppl's ad tabernacula ſua
letãtes atq; gaudẽtes
ſuper bono quod fece
rat dominus
dauid & ſalomõi & iſrl
pplo ſuo. Cõpleuitq;
ſalomon domum dñi
& domum
regis: & omnia que di
ſpoſuerat in corde ſuo
vt faceret i domo dñi &
in domo ſua: & pſpat' ẽ.
Apparuit autem ei do-
minus nocte & ait.
Audiui orationem tuã
& elegi
locum iſtũ mihi in do-
mum ſacrificii. Si
clauſero celum & plu-
uia non fluxerit &
mãdauero & pcepero lo
cuſte vt deuoret trã: &
miſero peſtilẽtiã i pplm
meũ: cõuerſus aũt ppl's
meus ſuper quos inuo
catum eſt nomen meum
deprecatus me fuerit:

⁊ rex ⁊ oĩs popul' imolãtes ſacrificia co-
καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἐνώπι
rã dño. ⁊ ſacrificauit rex ſalomon ſacrificiũ
ον κυρίου. καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν τὴν θυσίαν
boum viginti ⁊ duo milia: ⁊ ouium cen-
μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, καὶ προβάτων ἑκατ
tũ ⁊ viginti milia. ⁊ dedicauit domũ — B
τὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας. καὶ ἐνεκαίνισεν τὸν οἶκον ὁ
rex ⁊ oĩs ppl's ⁊ ſacerdotes p cuſto
βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλα
dias ſuas ſtantes: ⁊ leuite in organis carminũ
κὰς αὐτῶν ἑστηκότες, καὶ οἱ λευῖται ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν
domini: q̃ fecit dauid rex ad confiten-
κυρίου, ὧν ἐποίησε δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἐξομολογεῖ
dum coram dño: qm̃ bonũ qm̃ in eternũ miſeri
σθαι ἔναντι κυρίου, ὅτι ἀγαθὸν ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλε
cordia ei': in hymnis dauid p manũ ſuam. ⁊ ſacer
ος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν. καὶ οἱ ἱε
dotes canentes tubis ante eos: ⁊ oĩs
ρεῖς σαλπίζοντες σάλπιγξιν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς
iſrael ſtans. ⁊ ſctificauit ſalomon mediũ a-
ἰσραὴλ ἑστηκώς. καὶ ἡγίασε σολομὼν τὸ μέσον τῆς αὐ
triĳ qđ in domo dñi: qm̃ fecit ibi holocau-
λῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρίου, ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυ-
ſta ⁊ adipes ſalutariorũ: qm̃ alta-
τώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσια
re eneũ qđ fecerat ſalomon nõ ſufficiebat ſu
στήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε σολομὼν οὐκ ἐξεποίει δέ
ſtinere holocauſta ⁊ ſacrificia ⁊ adi
ξασθαι τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέα
pes pacificorũ. ⁊ fecit ſalomon ſolẽnitatẽ in
τα τῶν εἰρηνικῶν. καὶ ἐποίησε σολομὼν τὴν ἑορτὴν ἐν
tẽpore illo ſeptẽ dieb'. ⁊ oĩs iſrael cũ
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ'
eo eccleſia magna valde: ab introitu e-
αὐτοῦ ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα, ἀπὸ εἰσόδου αἰ-
math ⁊ vſq; ad torrentẽ egypti. ⁊ fecit in
μὰθ καὶ ἕως χειμάρρου αἰγύπτου. καὶ ἐποίησεν ἐν
die octauo exodiũ: qm̃ dedicationẽ al-
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυ
taris fecit ſeptẽ dieb': ⁊ ſolẽnitatẽ ſeptẽ — C
σιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὴν ἑορτὴν ἑπτὰ
diebus. ⁊ in die vigeſimo ⁊ tertio mẽ
ἡμέρας. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ εἰκοστῇ καὶ τρίτῃ τοῦ μη
ſis ſeptimi miſit ſalomon pplm in
νὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλε σολομὼν τὸν λαὸν εἰς τὰ
tabernacula ſua: letantes ⁊ bonos cor-
σκηνώματα αὐτῶν, εὐφραινομένους καὶ ἀγαθοὺς τῇ καρ
de in bonis q̃ fecit dñs dauid ⁊ — 3.Reg.
δίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ δαυὶδ καὶ — 7.a.
ſalomoni ⁊ iſrael pplo ſuo. ⁊ comple-
σολομῶντι καὶ ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ συνετέλε
uit ſalomon domũ dñi ⁊ domũ re-
σε σολομὼν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασι
gis: ⁊ in oĩb' que voluit ſalomõ in aĩa
λέως, καὶ πάντα ὅσα ἠθέλησε σολομὼν ἐν τῇ ψυχῇ
ſua facere in domo dñi ⁊ in domo ſua pſpe
αὐτοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εὐω
rat' eſt. ⁊ apparuit dñs ſalomoni in nocte:
δώθη. καὶ ὤφθη κύριος τῷ σολομῶντι ἐν τῇ νυκτί,
ait ei: audiui orationem tuã ⁊ ele-
καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ ἐξελε
gi in loco iſto mihi in domũ ſacrificĳ. ſi clau
ξάμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐμοὶ εἰς οἶκον θυσίας. ἐὰν συ
ſero celũ ⁊ nõ fiat pluuia: ⁊ ſi mandauero
σχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται ὑετός, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαι τῇ
locuſte vt deuoret terrã: ⁊ ſi miſero mortem
ἀκρίδι τὸν καταφαγεῖν τὴν γῆν, καὶ ἐὰν ἀποστείλω θάνατον
in pplm meũ: ⁊ cõuertat ſe ad me popul' me' ſup quos in
ἐν τῷ λαῷ μου, καὶ ἐντραπῇ με ὁ λαός μου ἐφ' οὓς ἐπι
uocatũ eſt nomẽ meũ ſup eos: ⁊ deprecati fuerint
κέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ προσεύξωνται

⁊ queſierit faciem meā: ⁊ cōuerſi fuerint a
καὶ ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ
viijs ſuis malis: ⁊ ego exaudiam
τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι
de celo: ⁊ ꝓpiti⁹ ero peccatis eorū: ⁊
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ
D ſanabo terrā eorū. ⁊ nūc oculi mei erunt
ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται
aperti: ⁊ aures mee exaudiētes orōnem
ἀνεῳγμένοι, καὶ τὰ ὦτά μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ
loci huius. ⁊ nūc elegi ⁊ ſanctificaui domū
τόπου τούτου. καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγίακα τὸν οἶκον
hanc: vt ſit nomē meū ibi vſq͂ in ſempiternū. ⁊
τοῦτον, τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος. καὶ ἔ-
erunt oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis
σονται οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας
diebus. ⁊ tu ſi ambulaueris corā me ſicut
τὰς ἡμέρας. καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐνώπιόν μου ὃν τρόπον
ābulauit dauid pater tuus: ⁊ feceris iuxta om-
ἐπορεύθη δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσῃς κατὰ πάν-
nia q̄ precepi tibi: ⁊ precepta mea ⁊
τα ἃ ἐνετειλάμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ
iudicia mea ſeruaueris: ⁊ ſuſcitabo thronū re-
κρίματά μου φυλάξῃς, καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασι-
gni tui: ſicut pepigi cū dauid patre tuo dicens:
λείας σου, ὡς διεθέμην δαυὶδ τῷ πατρί σου λέγων,
nō auferetur tibi vir dux in iſrael. ⁊ ſi
οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν ἰσραήλ. καὶ ἐὰν
auerſi fueritis vos: ⁊ ſi dereliqueritis prece-
ἀποστραφῆτε ὑμεῖς, καὶ ἐὰν καταλείπητε τὰ προστάγ-
pta mea ⁊ mandata mea q̄ dedi corā vobis:
ματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν,
⁊ ābulaueritis ⁊ ſeruieritis dijs alienis: ⁊ ado-
καὶ πορευθῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προ-
raueritis eos: ⁊ auferā vos de terra quā de-
σκυνήσητε αὐτοῖς, καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδω-
di vobis: ⁊ domū hanc quā ſcīficaui nomini
κα ὑμῖν, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί
meo proijciam ipſam a facie mea: ⁊ dabo
μου ἀπορρίψω αὐτὸν ἀπὸ προσώπου μου, καὶ δώσω
ipſam in parabolā ⁊ in narrationē in cūctis
αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσι τοῖς
populis. ⁊ dom⁹ hec: q̄ erat excelſa deſolabitur:
λαοῖς. καὶ ὁ οἶκος οὗτος, ὃς ἦν ὑψηλὸς ἐρημωθήσεται,
oīs ꝑtranſiens eā ſtupebit: ⁊ dicet: pro-
πᾶς ὁ παραπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται, καὶ ἐρεῖ, ἕνε-
pter q̄d fecit dn̄s terre huic ⁊ domui
κεν τίνος ἐποίησεν ὁ κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ
huic? ⁊ dicent: qm̄ dereliquerūt dn̄m de-
τούτῳ; καὶ ἐροῦσιν, ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλειπον κύριον τὸν θε-
um patrū ſuoꝝ q̄ eduxit eos de trr̄a
ὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς
egypti: ⁊ apprehēderūt deos alienos ⁊ adoraue-
αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνη-
rūt eos: ⁊ ſeruierūt ipſis: idcirco indu-
σαν αὐτοῖς, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγα-
xit in eos vniuerſum malū hoc.
γεν ἐπ᾽ αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην. Ca. 8.

A Reg. b. ET factū eſt poſt viginti annos: in q̄b⁹ edifica-
Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσι ἔτη, ἐν οἷς ᾠκοδόμη-
uit ſalomon domū dn̄i ⁊ domū ſuā: ⁊
σε σολομὼν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
ciuitates q̄s dedit chiram ſalomoni: edi-
τὰς πόλεις ἃς ἔδωκε χειρὰμ τῷ σολομῶντι, ᾠκο-
ficauit ipſas ſalomon ⁊ habitare fecit ibi
δόμησεν αὐτὰς σολομὼν καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ τοὺς
filios iſrael. ⁊ venit ſalomon in emath ſuba ⁊
υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ ἦλθεν σολομὼν εἰς αἱμὰθ σουβὰ καὶ
preualuit cōtra eā: ⁊ edificauit thedmor in
κατίσχυσεν ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν θεδμὸρ ἐν τῇ
deſerto: ⁊ oēs ciuitates
ἐρήμῳ, καὶ πάσας τὰς πόλεις ooooooooooooooooo

&exquiſierit faciē meā: & egerit pniām a viis ſuis peſſimiſ: & ego exaudiam de celo: & oooooo propitius ero peccatis eorum: & ſanabo ooooo terrā eorū. Oculi quoq̧ mei erūt apti & aures mee erecte ad orōnē ei⁹ qui i loco iſto orauerit. Elegi enim & ſanctificaui locum iſtum oooooooo vt ſit nomē meū ibi in ſempiternū: & pmaneāt ocli mei et cor meū ibi cūctis dieb⁹. Tu quoq̧ ſi ābulaueris corā me ſicut ābulauit dd̄ pr̄ tu⁹: et feceris iuxta oīa q̄ p̄cepit tibi: et iuſticias meas iudiciaq̧ ſeruaueris: ſuſcitabo oooooooooooo thronū regni tui: ſicut pollicitus ſum dauid oo patri tuo dicēs. Nō auferetur de ſtirpe tua vir qui non ſit princeps in iſrl̄. Si āt auerſi fueritis & dereliqueritis iuſtitias meas & pcepta mea que ꝓpoſui vobis: & abeūtes ſeruieritis diis ooooo alienis & adoraueritis eos: oooooooooooooooooo euellam vos de terra mea quam dedi oooooo vobis: & domū hanc quam ooooooooooooooooo ſactificaui nomini meo proiiciam a facie mea: & tradā eā in pabolā & in exēplū cūctis pplīs: & dom⁹ iſta q̄ erat excelſa erit in puerbiū vniuerſis trāſeūtibus: & dicent ſtupētes. q̄re fecit dn̄s ſic terre huic & domui huic? oooooooooooo Rn̄debuntq̧. Quia dereliquerūt dominū deū patrū ſuorum qui eduxit eos de terra ooooooo egypti: & apprehenderūt deos alienos: ooooo & adorauerunt eos & coluerunt: idcirco oooo venerunt ſuper eos vniuerſa hec mala. 8.

EXpletis autem viginti annis ooooooo poſtq̧ edificauit ſalomon domū domini oooo & domū ſuā: ciuitates quas dederat hyram ſalomoni edificauit: & habitare ooooooooooooooo ibi fecit filios iſrael. Abiitq̧ in ooooooooooo emath ſuba & obtinuit eam: & edificauit ooooo palmiram in deſerto & alias ciuitates ooooooooo

ויבקשו · פני · וישבו · מדרכיהם — בקש · פנה
הרעים · ואני · אשמע · מן השמים — רוע · שמע
ואסלח · לחטאתם · וארפא · את — סלח · רפא
ארצם: עתה עיני יהיו פתחות ואזני — היה
קשבות לתפלת המקום הזה: ועתה — קום
בחרתי · והקדשתי · את · הבית הזה — קדש
להיות · שמי · שם · עד · עולם · והיו — היה · עלם
עיני ולבי שם כל הימים: ואתה אם — יום
תלך לפני כאשר הלך דויד אביך — ילך
ולעשות ככל אשר צויתיך וחקי — עשה · צוה
ומשפטי תשמור: והקימותי את — שפט · שמר
כסא מלכותך כאשר כרתי לדויד — קום
אביך לאמר לא יכרת לך איש — כרת
מושל בישראל: ואם תשובון אתם — משל · שוב
ועזבתם חקותי ומצותי אשר נתתי — צוה · נתן
לפניכם והלכתם ועבדתם אלהים — פנה
אחרים · והשתחויתם · להם: — שחה
ונתשתים מעל אדמתי אשר נתתי
להם · ואת · הבית · הזה · אשר
הקדשתי לשמי אשליך מעל פני — קדש · שלך
ואתננו למשל ולשנינה בכל העמים: — נתן · שנן
והבית הזה אשר היה עליון לכל — עלה
עבר עליו ישם ואמר במה עשה — שמם
יהוה ככה לארץ הזאת ולבית הזה:
ואמרו על אשר עזבו את יהוה אלהי
אבותיהם אשר הוציאם מארץ — יצא
מצרים ויחזיקו באלהים אחרים — חזק
וישתחוו להם ויעבדום על כן — עבד
הביא עליהם את כל הרעה הזאת: — בוא · רוע

Cap. viij.

ויהי מקץ עשרים שנה
אשר בנה שלמה את בית יהוה — היה
ואת ביתו: והערים אשר נתן חורם — עיר
לשלמה בנה שלמה אתם ויושב — ישב
שם את בני ישראל: וילך שלמה
חמת צובה ויחזק עליה: ויבן את — חזק · בנה
תדמר במדבר ואת כל ערי — דבר

Digitized by Google

הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בַּחֲמָת׃ וַיִּבֶן אֶת סכן
בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת בֵּית חוֹרוֹן עלה
הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם צור חמה
וּבְרִיחַ׃ וְאֶת בַּעֲלָת וְאֵת כָּל עָרֵי ברח
הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת היה
כָּל עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים
וְאֵת כָּל חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק
לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל בנה
אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל הָעָם הַנּוֹתָר מִן משל יתר
הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי
אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן בְּנֵיהֶם
אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
לֹא כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם כלה עלה
שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא נָתַן שְׁלֹמֹה
לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי הֵמָּה אַנְשֵׁי לאך
מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ לחם שור
וּפָרָשָׁיו׃ וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצִּיבִים שלש
אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים
וּמָאתַיִם הָרֹדִים בָּעָם׃ וְאֶת בַּת מאה רדה
פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד עלה
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה לָהּ כִּי אָמַר
לֹא תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד מֶלֶךְ ישב איש
יִשְׂרָאֵל כִּי קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר בָּאָה בוא
אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה׃ אָז הֶעֱלָה ארן
שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח זבח
יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם׃ בנה אלם
וּבִדְבַר יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת
מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת יעד
שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת מץ
וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃ וַיַּעֲמֵד סכך עמד
כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד אָבִיו אֶת מַחְלְקוֹת שפט חלק
הַכֹּהֲנִים עַל עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל
מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד שמר
הַכֹּהֲנִים לִדְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשּׁוֹעֲרִים
בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר כִּי כֵן

muniſtiſſimas edificauit in emath: extruxitqʒ bethoron ſuperiorem & bethoron inferiorẽ: ciuitates muratas habentes portas & vectes & ſeras. Balaath etiam & oẽs vrbes firmiſſimas que fuerũt ſalomonis cũctaſqʒ vrbes quadrigarum & vrbes equitũ. Oia quecunqʒ voluit rex ſalomon atqʒ diſpoſuit edificauit in hierlm & i libano & i vniuerſa terra p̃tãtis ſue. Oẽm ppl'm q derelict9 fuerat de etheis & ammorreiſ & pherezeis & eueis & iebuſeis qui nõ erãt de ſtirpe iſrl': de filiis eoꝝ: & de poſteris quos non interfecerant filii iſrael ſubiugauit ſalomõ i tributarios vſqʒ i dic hãc. Porro de filiis iſrael non poſuit vt ſeruirẽt opib9 regis. Ipſi ei erãt viri bellatores & duces primi & p̃ncipes quadrigarum & equitũ eius. Omnes autẽ principes exercitus regis ſalomonis fuerũt ducẽti quinq̃ginta qui erudiebant populum. Filiam vero pharaonis trãſtulit de ciuitate dauid in domũ quã edificauerat ei. Dixit em̃ rex. Non habitabit vxor mea in domo dd̃ regis iſrael eo q̃ ſanctificata ſit: quia ingreſſa eſt in eam arca domini. Tunc obtulit ſalomon holocauſta domino ſuper altare domini quod extruxerat ante porticum: vt p ſinglos dies offerretur in eo iuxta p̃ceptũ moyſi in ſabbatis & in calẽdis: & in feſtis dieb9 ter p annũ.i. in ſolẽnitate azymorum: & ſolẽnitate hebdomadarũ: & in ſolẽnitate tabernaculoꝝ. Et cõſtituit iuxta diſpoſitionẽ dd̃ p̃ris ſui officia ſacerdotũ i miniſteriis ſuiſ: & leuitas i ordine ſuo vt laudarẽt & miniſtrarẽt corã ſacerdotib9 iuxta ritũ vniuſcuiuſqʒ diei: & ianitores i diuiſiõib9 ſuis p portã & portã. Sic ei

munitas quas edificauit in emath. ꝛ edificauit
τὰς ὀχυρὰς ἃς ᾠκοδόμησεν ἐν αἰμάθ. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν
bethoron ſuperiorẽ: ꝛ bethorõ inferiorẽ: ciuitates mu
βαιθωρῶν τὴν ἄνω, καὶ τὴν βαιθωρῶν τὴν κάτω, πόλεις ὀχυ
nitas muris portis ꝛ vectibus. ꝛ balaath ꝛ om
ρὰς τείχεσι πύλαις καὶ μοχλοῖς. καὶ τὴν βαλαὰθ καὶ πά
nes vrbes munitas q̃ fuerũt ſalomoni: ꝛ
σας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς αἳ ἦσαν τῷ σολομῶντι, καὶ
oẽs ciuitates curruũ: ꝛ ciuitates
πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ τὰς πόλεις τῶν
equitũ: ꝛ q̃cunqʒ deſiderauit ſalomon ſm̃ deſide
ἱππέων, καὶ ὅσα ἐπεθύμησε σολομὼν κατὰ τὴν ἐπιθυ
riũ ſuũ: vt edificaret in hieruſalẽ: ꝛ in
μίαν αὐτοῦ, τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ
libano ꝛ in omni terra poteſtatis ſue. ꝛ om
λιβάνῳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ. καὶ πάν
nẽ ppl'm q̃ derelictus fuerat de chetteo: ꝛ
τα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα ἀπὸ τοῦ χετταίου, καὶ
amorreo: ꝛ phereʒeo: ꝛ eueo: ꝛ
τοῦ ἀμορραίου, καὶ τοῦ φερεζαίου, καὶ τοῦ εὐαίου, καὶ
iebuſeo: q̃ nõ ſunt de iſrael: q̃ fuerũt
τοῦ ἰεβουσαίου, οἳ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ ἰσραὴλ, οἳ ἦσαν
de filijs eoꝝ derelictis poſt eos
ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ' αὐτοὺς
in terra: quos nõ p̃diderunt filij iſrael: ꝛ in
ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἀνή
duxit ipſos ſalomon in tributũ vſqʒ in diẽ hanc.
νεγκεν αὐτοὺς σολομὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύ
ꝛ de filijs iſrael nõ dedit ſalomon in
της. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε σολομὼν εἰς
ſeruos in oia opera ei9 in regno ſu
παῖδας εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐ
o: q̃m ipſi viri bellatores ꝛ principes triſtata
τοῦ, ὅτι αὐτοὶ ἄνδρες πολεμισαὶ καὶ ἄρχοντες τρισά
rũ eius potẽtes: ꝛ p̃cipes curruũ ei9 ꝛ
των αὐτοῦ δυνατοί, καὶ ἄρχοντες ἁρμάτων αὐτοῦ καὶ
equitũ eius. ꝛ hi principes p̃ſidentiũ
ἱππέων αὐτοῦ. καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν προσατῶν τοῦ
regis ſalomonis: q̃nquaginta ꝛ ducẽti p̃po
βασιλέως σολομῶντος, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργο
ſiti operũ in ppl'o. ꝛ filiã pharonis trãſtulit
διωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. καὶ τὴν θυγατέρα φαραὼ ἀνήγαγεν
ſalomon de ciuitate dauid in domũ quã edificauit ei:
σολομὼν ἐκ πόλεως δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησεν αὐ
q̃m dixit nõ habitabit vxor mea in ciuitate dauid
τῇ, ὅτι εἶπεν οὐ κατοικήσει ἡ γυνή μου ἐν πόλει δαυὶδ τοῦ
regis iſrael: q̃m ſctã eſt quo igreſſa eſt illuc ar
βασιλέως ἰσραὴλ, ὅτι ἁγία ἐστὶν οὗ εἰσῆλθεν ἐκεῖ ἡ κιβω
ca dñi. tũc obtulit ſalomon holocauſta
τὸς τοῦ κυρίου. τότε ἀνήνεγκε σολομὼν ὁλοκαυτώματα
dño ſup̃ altare dñi: q̃d edificauit an
τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ᾠκοδόμησεν ἀπέ
te tẽplũ. ꝛ ſm̃ ſermonẽ diei in die vt
ναντι τοῦ ναοῦ. καὶ κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ τοῦ
offerret iuxta p̃cepta moyſi in ſabba
ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς μωυσῆ ἐν τοῖς σαββά
tis ꝛ in mẽſib9 ꝛ in feſtis tria tẽpora
τοις καὶ ἐν τοῖς μησὶ καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τρεῖς καιροὺς
anni: in ſolẽnitate aʒymoꝝ: ꝛ in ſolẽnitate hebdo
τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδο
madaꝝ: ꝛ in ſolẽnitate tabnaculoꝝ: ꝛ cõſtituit iuxta iudi
μάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρί
ciũ dauid patris ſui: diuiſiões ſacerdotũ
σιν δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὰς διαιρέσεις τῶν ἱερέων
ꝛ miniſteria ſua: ꝛ leuitas in cu
καὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ τοὺς λευίτας ἐπὶ τὰς φυ
ſtodijs ſuis: vt laudarẽt ꝛ miniſtrarẽt corã ſacerdo
λακὰς αὐτῶν, τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέ
tib9 iuxta ritũ diei in die: ꝛ ianitores
ων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τοὺς πυλωροὺς
in diuiſionibus ſuis in portã ꝛ portã: q̃m ſic
ἐν ταῖς διαιρέσεσιν αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως

B

C

D

Digitized by Google

preceptum dauid hois dei. nõ ꝑtergreſſi ſunt pce-
ἐντολὴ δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. οὐ παρῆλθον τὰς ἐντο
pta dauid regis circa ſacerdotes ⁊ leui
λὰς δαυὶδ τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευι
tas in oẽm ſermonẽ ⁊ in theſauros. ⁊ ꝑpara-
τῶν εἰς πάντα λόγον καὶ εἰς τοὺς θησαυρούς. καὶ ἡτοιμά
ta fuit oia opa ſalomonis a quo die fundata
σθη πάντα τὰ ἔργα σολομῶντος ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώ
eſt domus dñi ⁊ vſq; quo pfecta eſt: vſq; quo pfecit
θη ὁ οἶκος κυρίου καὶ ἕως οὗ ἐτελείωσεν, ἕως οὗ ἐτελείω
ſalomon domũ dñi. tunc abiit ſalomon in
σε σολομὼν τὸν οἶκον κυρίου. τότε ᾤχετο σολομὼν εἰς
geſion gaber: ⁊ in ailath maritimam in
γεσιὼν γάβερ, καὶ εἰς τὴν αἰλὰθ τὴν παραθαλασσίαν ἐν
terra edom. ⁊ miſit chiram ſalomoni in manu
γῇ ἐδώμ. καὶ ἀπέστειλε χειρὰμ τῷ σολομῶντι ἐν χειρὶ
ſeruorũ ſuorũ naues ⁊ ſeruos gnaros maris:
δούλων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδότας θάλασσαν.
⁊ abierũtq; cũ ſeruis ſalomonis in ſophira.
καὶ ᾤχοντο μετὰ τῶν παίδων σολομῶντος εἰς σωφειρὰ.
⁊ tulerũt inde quadringẽta ⁊ qnquaginta talen
καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαν
ta auri: ⁊ attulerũt regi ſalomoni.
τα χρυσίου, καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ σολομῶντι. Ca. 9.

A ET regina ſaba audiuit nomẽ ſalomõis:
Καὶ βασίλισσα σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα σολομῶντος,
3.Reg. 10. Mat. 12.d. ⁊ venit vt tẽtaret eum in enigmatib⁹ in hieruſalem
καὶ ἦλθε τοῦ πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασιν εἰς ἱερουσαλὴμ
in potẽtia graui valde: ⁊ cameli portãtes aro-
ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἴρουσαι ἀρώ
mata ⁊ aurum in multitudinẽ ⁊ lapidẽ pcioſuʒ. ⁊ ve
ματα καὶ χρυσίον εἰς πλῆθος καὶ λίθον τίμιον. καὶ ἦλ
nit ad ſalomonẽ: ⁊ locuta eſt ad eum oia q̃cũq;
θε πρὸς σολομῶντα, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα
erãt aĩa ſua. ⁊ expoſuit ei ſalomon om-
ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ σολομὼν πάν
nes ſermones eius. ⁊ nõ ꝑteriit ſermo a ſa-
τας τοὺς λόγους αὐτῆς. καὶ οὐ παρῆλθε λόγος ἀπὸ σο-
lomone: quẽ nõ expoſuit ei. ⁊ vidit regina
λομῶντος, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. καὶ εἶδε βασίλισσα
ſaba ſapiam ſalomonis ⁊ domũ quã edifica
σαβὰ τὴν σοφίαν σολομῶντος καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδό-
uerat: ⁊ cibaria menſarũ eius: ⁊ ca
μησε, καὶ τὰ βρώματα τῶν τραπεζῶν αὐτοῦ, καὶ κα
thedrã ſeruoꝝ eius: ⁊ ſtationẽ miniſtroꝝ eius:
θέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ,
⁊ veſtimenta eius: ⁊ pincernas eius:
καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ,
⁊ ornatum eorum: ⁊ holocauſta q̃ offe
καὶ τὸν στολισμὸν αὐτῶν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἃ ἀνέ
rebat in domo dñi: ⁊ non erat in ea vltra ſpũs.
φερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ἔτι πνεῦμα.
⁊ dixit ad regem: verus ſermo quẽ audierã
καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα
in terra mea de te: ⁊ ſermõib⁹ tuis ⁊ ſapi-
ἐν τῇ γῇ μου περὶ σοῦ, καὶ τῶν λόγων σου καὶ τῆς σο
entia tua: ⁊ nõ credidi ſermõib⁹ tui: vſq; quo
φίας σου, καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις σου, ἕως οὗ
veni: ⁊ viderũt oculi mei. ⁊ ecce nõ nũcia
ἦλθον, καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγ
ta ẽ mihi medietas multitudinis ſapie tue: addi
γέλη μοι τὸ ἥμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου, προσέ
diſti ad famã quã audiui. beate vxores
θηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. μακάριαι αἱ γυναῖκές
tue: ⁊ beati ſerui tui hi: ⁊ bea
σου, καὶ μακάριοι οἱ παῖδές σου οὗτοι, καὶ μακά
ti viri aſſiſtentes tibi ſemper ⁊
ριοι οἱ ἄνδρες οἱ παρεστηκότες σοι διαπαντὸς καὶ
audiẽtes ſapiam tuam. ſit dñs deus tu⁹ bñ-
ἀκούοντες τὴν σοφίαν σου. εἴη κύριος ὁ θεός σου εὐ-
dictus: q̃ voluit in te vt daret te
λογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ τοῦ δοῦναί σε

preceperat dauid ho-
mo dei: nec
ꝑtergreſſi ſunt de man
datis regis tam ſacerdo
tes q̃ leuite ex oĩb⁹ que
pceperat: et in cuſtodiis
theſauroꝝ. Oẽs impen
ſas ꝑparatas habuit ſa-
lomõ: ex eo die quo fũ
dauit domũ dñi vſq; in
diẽ quo perfecit eã. Tũc
abiit ſalomõ in aſiõga
ber & in hailath ad orã
maris rubri: que eſt
in terra edõ. Miſit er-
go ei hyram
per manus ſeruoꝝ ſuo
rũ naues & nautas gna
ros maris: & abierũt cũ
ſeruis ſalomõis in ophir
Tulerũtq; inde quadri
gẽta qnquaginta
tale̅ta auri: & attulerũt
ad regẽ ſalomonẽ 9.

REgina quoq; ſaba
cũ audiſſet
famã ſalomonis: venit
vt tentaret eum
in enigmatibus in hie-
ruſalem
cũ magnis opib⁹ & ca
melis qui portabant
aromata & auri pluri-
mũ: gẽmaſq; precioſas
Cunq; veniſſet ad ſalo
monẽ: locuta eſt ei
quecunq; erãt in corde
ſuo. Et expoſuit ei
ſalomon omnia q̃ pro-
poſuerat: nec
quicq; fuit q̃d non per
ſpicuum ei fecerit. Que
poſtq̃ vidit ſapientiam
ſcilicet ſalomonis:
& domũ quã edificaue-
rat: necnõ & cibaria mẽ
ſe eius: & habitacula ſe
ruoꝝ: & officia
miniſtroꝝ eius: & veſtĩ
mẽta eoꝝ: picernas q̃q;
& veſtes eorum et victi
mas q̃s immolabat in do
mo dñi: nõ erat p̄ ſtupo
re vltra in ea ſpũs. Di-
xitq; ad regẽ. Verus eſt
ſermo quẽ audierã in
terra mea: de virtutib⁹
& ſapiẽtia tua. Non cre
debam narrantibus: do
nec ipſa veniſſem:
& vidiſſent oculi mei:
et pbaſſem vix medie-
tatem ſapiẽtie tue mihi
fuiſſe narratam. Viciſti
famã virtutib⁹ tuis. Bea
ti viri tui
& beati ſerui tui: hi qui
aſſiſtunt coram te
omni tẽpore & audiũt
ſapientiã tuam. Sit dñs
deus tuus benedict⁹ q
voluit te ordinare

מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא
סָרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עַל הַכֹּהֲנִים — סור
וְהַלְוִיִּם לְכָל דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ וַתִּכֹּן — כון
כָּל מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד הַיּוֹם — לאך
מוּסַד בֵּית יְהוָה וְעַד כְּלֹתוֹ שָׁלֵם — יסד כלה
בֵּית יְהוָה׃ אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן
גֶּבֶר וְאֶל אֵילוֹת עַל שְׂפַת הַיָּם — שפה
בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח לוֹ חוּרָם — שלח
בְּיַד עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם — אנה
וַיָּבֹאוּ עִם עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה — בוא
וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים — לקח רבע
כִּכַּר זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ — מאה בוא
וּמַלְכַּת שְׁבָא שָׁמְעָה — Cap. ix.
אֶת שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת — בוא נסה
אֶת שְׁלֹמֹה בְחִידוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם — חוד
בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים נֹשְׂאִים
בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה — רבב
וַתָּבוֹא אֶל שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת — דבר
כָּל אֲשֶׁר הָיָה עִם לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד לָהּ — נגד
שְׁלֹמֹה אֶת כָּל דְּבָרֶיהָ וְלֹא נֶעְלַם — עלם
דָּבָר מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃
וַתֵּרֶא מַלְכַּת שְׁבָא אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה — ראה
וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ — אכל
וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו — ישב עמד
וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם — שרת לבש
וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא — שקה עלה
הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל הַמֶּלֶךְ — אמר
אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי
עַל דְּבָרֶיךָ וְעַל חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא
הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם עַד אֲשֶׁר בָּאתִי — אמן בוא
וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד לִי חֲצִי — ראה נגד
מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל הַשְּׁמוּעָה — חצה רבה
אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ — שמע
וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ — פנה
תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי יְהוָה — תמד היה
אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ — ברך נתן

Digitized by Google

עַל כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת יִשְׂרָאֵל
לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם עָמַד עָלַם
לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ נָתַן עָשָׂה
וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר שָׁפַט
זָהָב וּבְשָׂמִים לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן רָבַב
יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא
אֲשֶׁר נָתְנָה מַלְכַּת שְׁבָא לַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה׃ וְגַם עַבְדֵי חוּרָם וְעַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר בּוֹא
הֵבִיאוּ עֲצֵי אַלְגּוּמִּים וְאֶבֶן יְקָרָה׃ לָגַם
וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים עָשָׂה
מְסִלּוֹת לְבֵית יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ סָלַל
וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים וְלֹא נִרְאוּ שׁוּר רָאָה
כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְהַמֶּלֶךְ פָּנָה
שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת שְׁבָא אֶת כָּל
חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר בָּדַד
הֵבִיאָה אֶל הַמֶּלֶךְ וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ הָפַךְ הָלַךְ
לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל הָיָה שָׁקַל
הַזָּהָב אֲשֶׁר בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה בּוֹא
אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ מֵאָה
כִּכְּרֵי זָהָב׃ לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים תּוּר
וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכָל מַלְכֵי עֲרַב בּוֹא
וּפַחוֹת הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף פָּחָה
לִשְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה עָשָׂה
מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת מֵאָה צָנַן
זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ שָׁחַט עָלָה
וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל הַמָּגֵן
הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר נָתַן
הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא שֵׁן
גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר׃ וְשֵׁשׁ גָּדַל צָפָה
מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב לַכִּסֵּא טָהַר עָלָה
מָאֳחָזִים וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל אָחַז
מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים קוּם יָשַׁב
אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת שָׁנָה אָרָה

super thronū suū regē
domini dei tui:
Quia diligit deus israel
& vult
seruare eū in eternū: id=
circo posuit te sup eum
regem vt facias iudicia
atq́ iuſticiam.
Dedit autem regi cẽtū
viginti talenta
auri: & aromata mul=
ta nimis: & gẽmas
p̃cioſiſſimas. Non fue=
rūt aromata talia vt hec
que dedit regina ſaba
regi
ſalomoni. Sed & ſerui
hyram cum ſeruis
ſalomonis attulerūt au
rum de ophir: &
ligna tina: & gẽmas p̃
cioſiſſimas. De quibus
fecit rex de lignis ſilicet
tinis
grad⁹ in domo dñi &
in domo regia:
citharas quoq́ & pſalte
ria cãtoribus. Nūq̃ viſa
ſunt in terra iuda ligna
talia. Rex aūt
ſalomon dedit regine
ſaba cuncta
q̃ voluit et q̃ poſtulauit:
et multo plura q̃ꝫ
attulerat ad eū. Que re
uerſa abiit
in terrã ſuã cũ ſeruis ſuiſ.
Erat autem pondus
auri quod afferebatur
ſalomoni per
ſingulos annos ſexcẽta
ſexaginta ſex
talẽta auri: excepta ea
ſūma quã legati diuerſa
rū gentiū & negociato=
res afferre conſueuerant
oẽſq́ reges arabie & ſa
trape terrarū q̃ cõporta
bãt aurū et argentū ſa=
lomõi. Fecit igitur rex
ſalomõ ducẽtas haſtas
aureas: de ſūma ſexcẽto
rū aureorū: q̃ in ſingu=
lis haſtis expẽdebantur.
Trecẽta quoq́ ſcuta au
rea
trecentorum aureorū
quibus tegebantur ſin=
gula ſcuta. Poſuitq́ ea
rex in armamẽtario q̃d
erat cõſitū nẽore. Fecit
q̃ꝫ rex ſoliū eburneū
grande: & veſtiuit illud
auro mundiſſimo. Sex
quoq́ gradus quib⁹ aſcẽ
debatur ad ſolium & ſca
bellum aureum: & bra=
chiola duo altrinſecus:
& duos leones ſtantes
iuxta brachiola: ſed &
alios duodeci leunculos

ſup thronū ſuū. in regem ꝑplo ſuo: da
ἐπὶ θρόνου ἀυτοῦ ἐις βασιλέα τῷ λαῷ ἀυτοῦ, ἐν
diligit dñs deus tuus iſrael: vt ſta
τῷ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου τὸν ἰσραήλ, τοῦ στῆ
tuat eum in eternū: ⁊ dedit te ſup eos
σαι ἀυτὸν ἐις τὸν ἀιῶνα, καὶ ἔδωκέ σε ἐπ᾽ ἀυτοὺς
in regem: vt faceres iudiciū ⁊ iuſticiam.
ἐις βασιλέα, τοῦ ποιῆσαι κρίσιν καὶ δικαιοσύνην. C
⁊ dedit regi centum talenta ⁊ vigin
καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν τάλαντα καὶ ἔικο
ti auri: ⁊ aromata in multitudinẽ nimis: ⁊
σι χρυσίου, καὶ ἀρώματα ἐις πλῆθος σφόδρα, καὶ
lapidẽ p̃cioſum: ⁊ non erãt ſecũdū aromata illa
λίθον τίμιον, καὶ ὀυκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα
q̃ dedit regina ſaba regi ſalomoni.
ἃ ἔδωκε βασίλισσα σαβὰ τῷ βασιλεῖ σολομῶντι.
⁊ ſerui chiram ⁊ ſerui ſalomonis
καὶ οἱ παῖδες χειρὰμ καὶ οἱ παῖδες σολομῶντος
attulerũt aurū ſalomoni de ſuphir: ⁊ li=
ἔφερον χρυσίον τῷ σολομῶντι ἐκ σουφείρ, καὶ ξύ
gna pinea: ⁊ lapidẽ p̃cioſum. ⁊ fecit rex
λα πεύκινα, καὶ λίθον τίμιον. καὶ ἐποίησεν ὁ βασι
ligna pinea gradus domui do
λεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ ὄικῳ κυ
mini: ⁊ domui regis: ⁊ citharas ⁊
ρίου, καὶ τῷ ὄικῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ
nablas cãtorib⁹: ⁊ nõ viſa ſũt talia antea
νάβλας τοῖς ᾠδοῖς, καὶ ὀυκ ὤφθη τοιαῦτα ἔμπροσθεν
in terra iude. ⁊ rex ſalomõ dedit re
ἐν γῇ ἰούδα. καὶ ὁ βασιλεὺς σολομὼν ἔδωκε τῇ βα
gine ſaba cũcta q̃cũq́ voluit q̃cũq́ poſtulauit
σιλίσσῃ σαβὰ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὅσα ᾐτήσατο
extra oĩa q̃ obtulit regi ſalomoni: ⁊
ἐκτὸς πάντων ὧν ἤνεγκεν τῷ βασιλεῖ σολομῶντι, καὶ D
reuerſa eſt in terrã ſuam. ⁊ erat pondus
ἀπέστρεψεν ἐις τὴν γῆν ἀυτῆς. καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ
auri quod offerebatur ſalomoni in anno
χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ σολομῶντι ἐν ἐνιαυτῷ
vno ſexcenta ⁊ ſexaginta ⁊ ſex talenta auri:
ἑνὶ ἑξακόσια καὶ ἑξήκοντα καὶ ἓξ τάλαντα χρυσίου,
preter viros ordinatos ⁊ mer
πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμ
catores: q̃ afferebãt. ⁊ omnes reges
πορευομένων, οἳ ἔφερον. καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς
arabie ⁊ ſatrape terre ferebãt aurum
ἀραβίας καὶ σατράπαι τῆς γῆς ἔφερον χρυσίον
⁊ argentū regi ſalomoni. ⁊ fecit
καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ σολομῶντι καὶ ἐποίησεν
rex ſalomon ducenta ſcuta aurea
ὁ βασιλεὺς σολομὼν διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς
ductilia: ſexaginta aurei puri inerãt in
ἐλατούς, ἑξακόσιοι χρυσοῖ καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν
ſcuto vno ⁊ clypeos aureos ductiles trecen
θυρεὸν τὸν ἕνα. καὶ ἀσπίδας χρυσᾶς ἐλατὰς τρια
tos: trecenti aurei ſuppoſiti in
κοσίας, τριακόσιοι χρυσοῖ ἀναφέροντες ἐπὶ τὴν
clypeū ſingulū. ⁊ dedit ea rex in do
ἀσπίδα ἑκάστην. καὶ ἔδωκεν ἀυτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν ὄι
mo ſaltus libani. ⁊ fecit rex
κῳ δρυμοῦ τοῦ λιβάνου. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς
thronū ex dẽtibus elephãtorū magnū. ⁊ deaura=
θρόνον ἐξ ὀδόντων ἐλεφάντων μέγαν. καὶ κατεχρύ E
uit eũ auro approbato. ⁊ ſex gradus
σωσεν ἀυτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. καὶ ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ
throno induti auro: ⁊ ſcabellum ſuppoſuit
θρόνῳ ἐνδεδυμένοι χρυσίῳ, καὶ ὑποπόδιον ὑπέθηκεν
in aureo throno: ⁊ brachia hinc ⁊ inde in
ἐν χρυσῷ τῷ θρόνῳ, καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ
throno cathedre: ⁊ duo leones ſtantes iu
θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἑστῶτες πα
xta brachia: ⁊ duodecim leones
ρὰ τοὺς ἀγκῶνας, καὶ δώδεκα λέοντες

Digitized by Google

ſtantes illic in ſex gradibus hinc et inde. nō fuit
ἑστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. οὐκ ἐγένετο
ſic omni regno. et omnia vaſa po
οὕτως πάσῃ βασιλείᾳ. καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ πό
tus regis ſalomonis aurea: et oia
του τοῦ βασιλέως σολομῶντος χρυσᾶ, καὶ πάντα τὰ
vaſa domus ſaltus libani auro linita.
σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ λιβάνου χρυσίῳ κατειλημμένα.
nō erat argentū reputatū in diebus ſalomonis in
οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις σολομῶντος εἰς
q̄cq̄. q̄m nauis regi ſalomoni ibat in
οὐθέν. ὅτι ναῦς τῷ βασιλεῖ σολομῶντι ἐπορεύετο εἰς
tharſis cū ſeruis chiram: ſemel p̄ tres an
θαρσεῖς μετὰ τῶν παίδων χειράμ, ἅπαξ διὰ τριῶν ἐ
nos veniebāt naues de tharſis regi plene
τῶν ἤρχετο πλοῖα ἐκ θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα
auro et argento: et dētibus elephātinis: et
χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ
ſimijs et pauonib'. et magnificat' eſt ſalomon ſup
πιθήκων καὶ ταῶνων. καὶ ἐμεγαλύνθη σολομὼν ὑπὲρ
3.Reg. 10.b. omnes reges terre et diuitijs et ſa
F πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πλούτῳ καὶ σο
pīētia. et omnes reges terre q̄rebāt fa
φίᾳ. καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρό
ciem ſalomonis vt audirēt ſapiētiā eius: quā de
σωπον σολομῶντος ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἧς ἔ
dit deus in corde eius. et ipſi ferebāt vnuſq̄ſq̄
δωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος
dona ſua vaſa aurea et vaſa argētea: arma
τὰ δῶρα αὐτοῦ σκεύη χρυσᾶ καὶ σκεύη ἀργυρᾶ, ὅπλα
et veſtimenta: ſtactē et aromata: equos et
καὶ ἱματισμόν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡ
mulos q̄ per annū in annū. et fuerūt
μιόνους τὸ κατ' ἐνιαυτὸν εἰς ἐνιαυτόν. καὶ ἦσαν τῷ
ſalomoni quattuor millia femine eque in cur
σολομῶντι τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἅρμα
rus: et duodeci millia equitū: et poſuit ipſos in
τα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν
ciuitatib' curruū: et cū rege in
πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν
hieruſalē. et fuit dux oium re
ἱερουσαλήμ. καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασι
gū: a flumine et vſq ad terrā philiſtiū: et
λέων, ἀπὸ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων, καὶ
vſq ad terminū egypti. et dedit rex ſa
ἕως τῆς ὁρίου αἰγύπτου. καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς σο
lomon argentū in hieruſalē q̄ſi lapides: et
λομὼν τὸ ἀργύριον ἐν ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς
cedros dedit ſicut ſycomoros q̄ in cā
κέδρους ἔδωκεν ὡς τὰς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πε
G pestri in multitudinē. et exitus equorū ex egy
3.Reg. 11.g. δίῳ εἰς πλῆθος. καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ αἰγύ
pto ſalomoni et ex oībus terris. et
πτου τῷ σολομῶντι καὶ ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν. καὶ
reliqui ſermonū ſalomonis primi et
οἱ κατάλοιποι τῶν λόγων σολομῶντος οἱ πρῶτοι καὶ οἱ
nouiſſimi nōne ipſi ſcripti ſunt in ver
ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ αὐτοὶ γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λό
bis nathā prophete: et in verbis achia
γων ναθὰν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἀχιὰ
ſelonite: et in viſionibus ioed vi
τοῦ σηλωνίτου καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν ἰωὴδ τοῦ ὁ
dentis cōtra hieroboā filiū nabat: et regnauit
ρῶντος κατὰ ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ. καὶ ἐβασίλευ
ſalomon in hieruſalē ſup omnē iſrael qua
σε σολομὼν ἐν ἱερουσαλὴμ ἐπὶ πάντα ἰσραὴλ τεσ
draginta annis. et dormiuit ſalomon cum
σαράκοντα ἔτη. καὶ ἐκοιμήθη σολομὼν μετὰ

ſtātes ſup ſex gradus ex vtraq̄ pte. Nō fuit tale ſoliū in vniuerſis regnis. Oia quoq̄ vaſa conuiuii regis erant aurea & vaſa domº ſaltus libani ex auro puriſſimo. Argētum enim in diebus illis pro nihilo reputabatur. Siquidem naues regis ibāt in tharſis cum ſeruis hyram ſemel in annis tribus: & deferebant inde aurum & argentum & ebur & ſimias & pauos. Magnificatus eſt igitur ſalomon ſuper omnes reges terre: pre diuitiis & glīa. Omneſq̄ reges terrā deſiderabāt videre faciē ſalomonis vt audirent ſapientiam quam dederat deus in corde eius. Et deferebant ei munera: vaſa argentea & aurea: & veſtes & arma & aromata equos & mulos per ſingulos annos. Habuit quoq̄ ſalomon quadraginta milia equorum in ſtabulis: & curruū equitūq̄ duodecī milia. Conſtituitq̄ eos in vrbibus quadrigarū: & vbi erat rex in hieruſalem. Exercuitq̄ etiā poteſtatem ſup cunctos reges a flumine eufrate vſq̄ ad terrā philiſtinorū: & vſq̄ ad terminos egypti. Tantamq̄ copiam prebuit argenti in hieruſalem quaſi lapidum: & cedrorū tantā multitudinē velut ſycomorū q̄ gignūtur in cāpeſtribº. Adducebantur āt ei equi de egypto cunctiſq̄ regionibus. Reliqua autē opera ſalomonis priorum & nouiſſimorū ſcripta ſunt in verbis nathan prophete & in libris ahye ſilonitis: in viſione q̄q̄ addo videntis contra hieroboam filium nabath. Regnauit autem ſalomon in hieruſalem ſuper omnem iſrael quadraginta annis. Dormiuitq̄ cum

עֹמְדִים שָׁם עַל שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת
מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא נַעֲשָׂה כֵן לְכָל
מַמְלָכָה: וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן
זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי
שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה: כִּי אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ
הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי חוּרָם
אַחַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה אֳנִיּוֹת
תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים
וְקוֹפִים וְתוּכִּיִּים: וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר
וְחָכְמָה: וְכֹל מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים
אֶת פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת חָכְמָתוֹ
אֲשֶׁר נָתַן הָאֱלֹהִים בְּלִבּוֹ: וְהֵם
מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף
וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת נֵשֶׁק וּבְשָׂמִים
סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר שָׁנָה בְּשָׁנָה:
וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אֲלָפִים
אֻרְיוֹת סוּסִים וּמַרְכָּבוֹת וּשְׁנֵים
עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי
הָרֶכֶב וְעִם הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלָםִ:
וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל הַמְּלָכִים מִן
הַנָּהָר וְעַד אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד
גְּבוּל מִצְרָיִם: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת
הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַםִ כָּאֲבָנִים וְאֵת
הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר
בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצִיאִים סוּסִים
מִמִּצְרַיִם לִשְׁלֹמֹה וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת:
וּשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים
עַל דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל
נְבוּאַת אֲחִיָּה הַשִּׁילוֹנִי
וּבַחֲזוֹת יֶעְדּוֹ הַחֹזֶה עַל יָרָבְעָם
בֶּן נְבָט: וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה
בִּירוּשָׁלַםִ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל
אַרְבָּעִים שָׁנָה: וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם

עָשָׂה
מָלַךְ כָּלָה
שָׁקָה
סָגַר חָשַׁב
יוֹם מְאֹם
אָנָה
שָׁלַשׁ שָׁנָה
בּוֹא
תָּכָה גָּדַל
בָּקַשׁ
פָּנָה
בּוֹא כָּלָה
הָיָה רָבַע
אָרָה רָכַב
שָׁנָה יָנַח
עִיר
מָשַׁל
נָתַן
יָצָא
כָּתַב
נָבָא
חָזָה
מָלַךְ
רָבַע שָׁכַב

Digitized by Google

אבתיו ויקברהו בעיר דויד אביו ׃ קבר
וימלך רחבעם בנו תחתיו׃

Cap.x. וילך רחבעם
שכמה כי שכם באו כל ישראל ׃ בוא
להמליך אתו׃ ויהי כשמע ירבעם ׃ היה
בן נבט והוא במצרים אשר ברח
מפני שלמה המלך וישב ירבעם ׃ שוב
ממצרים׃ וישלחו ויקראו לו ויבא ׃ שלח קרא
ירבעם וכל ישראל וידברו אל ׃ בוא דבר
רחבעם לאמר׃ אביך הקשה את ׃ קשה
עלנו ועתה הקל מעבדת אביך ׃ עלל קלל
הקשה ומעלו הכבד אשר נתן
עלינו ונעבדך׃ ויאמר אלהם עוד ׃ עבד אמר
שלשת ימים ושובו אלי וילך ׃ יום
העם׃ ויועץ המלך רחבעם את ׃ יעץ
הזקנים אשר היו עמדים לפני ׃ היה פנה
שלמה אביו בהיתו חי לאמר ׃ היה
איך אתם נועצים להשיב לעם
הזה דבר׃ וידברו אליו לאמר
אם תהיה לטוב להעם הזה
ורציתם ודברת אליהם דברים ׃ רצה
טובים והיו לך עבדים כל הימים׃ ׃ היה
ויעזב את עצת הזקנים אשר ׃ עזב יעץ
יעצהו ויועץ את הילדים אשר
גדלו אתו העמדים לפניו׃ ויאמר
אלהם מה אתם נועצים ונשיב ׃ שוב
דבר את העם הזה אשר דברו אלי
לאמר הקל מן העל אשר נתן ׃ קלל
אביך עלינו׃ וידברו אתו הילדים ׃ דבר
אשר גדלו אתו לאמר כה תאמר ׃ אמר
לעם אשר דברו אליך לאמר
אביך הכביד את עלנו ואתה הקל ׃ כבד
מעלינו כה תאמר אליהם קטני
עבה ממתני אבי׃ ועתה אבי
העמיס עליכם על כבד ואני אסיף ׃ עמס יסף
על עלכם אבי יסר אתכם בשוטים ׃ עלל

přibus ſuis. Et ſepelie-
runt eũ in ciuitate dauid.
Regnauitq; roboam fi-
lius eius pro eo. 10.

Profectus eſt autem
roboam
in ſychẽ. Illuc em̃ cũct
iſrł cõuenerat vt conſti
tuerent eũ regem. Qđ
cũ audiſſet hieroboã
filiꝰ nabath q erat i egy
pto: fugerat qppe illuc
añ ſalomonẽ: ſtatim re
uerſus eſt.
Vocaueruntq; eum &
venit
cum vniuerſo iſrael: &
locuti ſunt ad
roboam: dicentes. Pa
ter tuus duriſſimo
iugo nos pſſit: tu leui-
ora impa pře tuo qui no
bis ipoſuit graue ſuitu-
tẽ: & paululũ de onere ſu
bleua: vt ſeruiamꝰ tibi.
Qui ait. Poſt
tres dies reuertimi ad
me. Cũq; abiiſſet
populus: iniit conſiliũ
cum
ſenibus qui ſteterãt co
ram patre eius
ſalomone dum adhuc
viueret dicens.
Quid datis conſilii vt
reſpondeam pplo? Qui
dixerunt ei.
Si placueris pplo huic
& linieris eos verbis
clemẽtibus: ſeruient ti
bi omni tempore.
At ille reliquit cõſiliũ
ſenum:
& cum iuuenibus tra-
ctare cepit qui
cũ eo nutriti fuerant: &
erãt i cõitatu illiꝰ. Dixit
q; ad eos. Quid vobis
videtur: reſpõdere
quid debeo populo hu
ic qui dixit mihi
ſubleua iugum quod
impoſuit nobis
pater tuus. At illi reſ-
ponderunt vt iuuenes &
nutriti cũ eo in deliciis:
atq; dixerũt. Sic loq̃ris
populo qui dixit tibi:
pr tuꝰ aggrauauit iugũ
noſtrum: tu ſubleua: &
reſpondebis ei. Mini-
mus digitus meus
groſſior eſt lumbis pa-
tris mei. Pater meus
impoſuit vobis graue
iugum: & ego maius põ
dus apponã. Pater me
us cecidit vos flagellis:

patribus ſuis: & ſepelierũt eũ in ciuitate dauid
τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει δαυὶδ τοῦ
patris eius. & regnauit roboã filiꝰ eiꝰ pro eo.
πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
Et venit roboã in ſychem: qm̃ in ſychem veniebat Ca.10
Καὶ ἦλθε ῥοβοὰμ εἰς συχέμ, ὅτι εἰς συχὲμ ἤρχετο A
oĩs iſrael vt cõſtituerẽt regẽ eũ. & factũ eſt vt audiuit
πᾶς ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν 3.Reg.
hieroboã filiꝰ nabat & ipſe in egypto: qñ fugit 12.a.
ἱεροβοὰμ υἱὸς ναβὰτ καὶ αὐτὸς ἐν αἰγύπτῳ, ὅτε ἀπέδρα
a facie ſalomonis regis: & habita-
ἀπὸ προσώπου σολομῶντος τοῦ βασιλέως, καὶ κατῴκη-
uit hieroboã in egypto: & reuerſus eſt hieroboã ex egy
σεν ἱεροβοὰμ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν ἱεροβοὰμ ἐξ αἰγύ
pto. & miſerunt & vocauerũt eũ. & venit hiero
πτου. καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν. καὶ ἦλθεν ἱερο-
boam & oĩs eccleſia iſrael: & locuti ſũt ad
βοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἰσραήλ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς
roboam dicentes: pater tuꝰ durũ ĩpoſuit iugũ nr̃m:
ῥοβοὰμ λέγοντες, ὁ πατήρ σου ἐσκλήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν,
& nũc ſubleua tu a ſeruitute patris tui
καὶ νῦν κούφισον σὺ ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς
dura & a iugo eius graui: qđ dedit ſup
σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡ-
nos: & ſeruiemus tibi. & dixit ipſis roboã: i-
μᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ῥοβοάμ, πορεύ-
te vſq; in tres dies: & reuertimini ad me: & abiit
εσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστρέψατε πρός με, καὶ ἀπῆλ B
populus. & congregauit rex roboam ſe-
θεν ὁ λαός. καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς ῥοβοὰμ τοὺς πρεσ-
niores q ſteterãt corã ſalomone patre
βυτέρους τοὺς ἑστῶτας ἐναντίον σολομῶντος τοῦ πατρὸς
eius viuẽte eo: & conſuluit cũ eis di-
αὐτοῦ ζῶντος αὐτοῦ, καὶ συνεβουλεύσατο μετ' αὐτῶν λέ
cens: quõ vos datis cõſiliũ vt reſpõdeã ego pplo
γων, πῶς ὑμεῖς βουλεύεσθε τοῦ ἀποκριθῆναί με τῷ λαῷ
huic verbũ: & locuti ſũt ſeniores ad eũ
τούτῳ λόγον; καὶ ἐλάλησαν οἱ πρεσβύτεροι πρὸς αὐτὸν
dicentes: ſi in hodierno ſis in bonũ pplo huic
λέγοντες, ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ
& placueris eis: & locutꝰ fueris eis ſermones bonos:
καὶ ἀρέσῃς αὐτοῖς, καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαθούς,
& erũt tibi ſerui oĩbus diebus. & reli-
καὶ ἔσονταί σοι δοῦλοι πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ κατέλι-
quit cõſiliũ ſenioꝝ: q conſuluerũt ei:
πε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, οἳ συνεβουλεύσαντο αὐ-
& conſuluit cũ puerulis q nutriti
τῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συντε-
erant cũ eo: q ſteterãt corã eo. &
τραφέντων μετ' αὐτοῦ, τῶν ἑστώτων ἐναντίον αὐτοῦ. καὶ C
dixit eis: qd vos cõſulitis: & qđ verbũ reſ 3.Reg.
εἶπεν αὐτοῖς, τί ὑμεῖς βουλεύεσθε, καὶ τίνα λόγον ἀπο 12.c.
põdeã pplo huic: q locuti ſũt ad me dicẽtes: di-
κριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ, οἳ ἐλάλησαν πρός με λέγοντες, ἄ-
mitte de iugo qđ dedit pater tuꝰ ſup nos: &
νες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; καὶ
locuti ſunt ei pueruli q nutriti fuerãt cũ
ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ συνεκτραφέντα μετ' αὐ-
eo dicentes: ſic loqueris populo huic: q
τοῦ λέγοντα, οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ, τῷ
locutus eſt ad te & dicebat: pater tuꝰ aggrauauit
λαλήσαντι πρὸς σὲ καὶ λέγοντι, ὁ πατήρ σου ἐβάρυνεν
iugũ nr̃m: & tu nũc ſubleua de iugo nr̃o.
τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἡμῶν.
ſic dices ad eos: paruus digitus meꝰ groſſi-
οὕτως ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὁ μικρὸς δάκτυλός μου παχύ-
or lũbis patris mei: & nũc pater meus
τερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου, καὶ νῦν ὁ πατήρ μου
ĩpoſuit vobis iugũ graue: & ego addã ſup in
ἐνέθηκεν ὑμῖν ζυγὸν βαρύν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυ
gũ vr̃m. pater meꝰ corripuit vos in flagellis.
γὸν ὑμῶν. ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι,

Digitized by Google

τ ego corripiã vos in ſcorpionib⁹. τ venit hiero
καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. καὶ ἦλθεν ἱερο=
boam τ oĩs popul⁹ ad roboã die tertia:
βοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ,
ſicut locut⁹ eſt rex dicẽs: reuertimini ad me
ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων, ἐπιστρέψατε πρός με
die tertia: τ reſpõdit eis rex du=
τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς σκλη
ra: τ reliquit rex roboã cõſiliũ
ρά, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν
ſenioꝝ: τ locut⁹ eſt ad eos iuxta
τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν
cõſiliũ iunioꝝ dicens: pater me⁹ aggrauauit
βουλὴν τῶν νεωτέρων λέγων, ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν
iugũ veſtrũ: τ ego apponã in illud. pater me⁹
ζυγὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν. ὁ πατήρ μου
corripuit vos in flagellis: τ ego corripiã vos
ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς
in ſcorpionib⁹. τ nõ audiuit rex ppl̃m: q̃m
ἐν σκορπίοις. καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι
erat ſubuerſio a deo: vt ſtatueret dñs
ἦν μεταστροφὴ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἀναστήσῃ κύριος τὸν
ſermonẽ ſuũ: quẽ locut⁹ eſt in manu achia ſyloni=
λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ ἀχία τοῦ συλωνί=
te de hieroboã filio nabat. τ oĩs iſrael vi=
του περὶ ἱεροβοὰμ υἱοῦ ναβάτ. καὶ πᾶς ἰσραὴλ εἶ=
dit: q̃m nõ audiuit eos rex: τ reſpon=
δεν, ὅτι οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν ὁ βασιλεύς, καὶ ἀπεκρί=
dit oĩs ppl̃s ad regẽ dicẽs: q̃ nobis
θη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων, τίς ἡμῖν
pars in dauid τ hereditas in filio ieſſai: reuerte=
μερὶς ἐν δαυὶδ καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί; ἀπότρε=
re vir in tabernacula tua iſrael: nũc aſpice
χε ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματά σου ἰσραήλ, νῦν βλέπε
domũ tuã dauid. τ abijt oĩs iſrael in
τὸν οἶκόν σου δαυίδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς ἰσραὴλ εἰς τὰ
tabernacula ſua. τ viri iſrael q̃ habitabant
σκηνώματα αὐτοῦ. καὶ ἄνδρες ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες
2.Reg. 2.d. in ciuitatib⁹ iude regnare fecerũt ſuper ſe robo
ἐν πόλεσιν ἰούδα ἐβασίλευσαν ἐπὶ ἑαυτοὺς τὸν ῥοβο=
am. τ miſit roboã rex adorã
άμ. καὶ ἀπέστειλεν ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς τὸν ἀδωράμ
q̃ ſup tributũ: τ lapidauerũt eũ filij iſ=
τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν υἱοὶ ἰσ=
rael in lapidib⁹: τ mortu⁹ eſt. τ rex robo
ραὴλ ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ὁ βασιλεὺς ῥοβο=
am feſtinauit aſcendere in currũ: vt fu=
ὰμ ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἅρμα, τοῦ φυ=
geret in hieruſalẽ: τ p̃uaricat⁹ ẽ iſrael in do
γεῖν εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἠθέτησεν ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴ=
mo dauid vſq; ad diem hanc
κῳ δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Ca. 11.

A — 3.Reg. 1.a. ET venit roboã in hieruſalẽ: τ congre=
ΚΑὶ ἦλθε ῥοβοὰμ εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλη=
gauit domũ iuda τ beniami centũ octogin=
σίασε τὸν οἶκον ἰούδα καὶ βενιαμὶν ἑκατὸν ὀγδοήκον=
ta milia iuuenũ facientiũ bellũ: vt
τα χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, τοῦ
dimicaret cũ iſrael τ cõuerteret re=
πολεμῆσαι μετὰ ἰσραὴλ καὶ ἐπιστρέψαι τὴν βασι=
gnũ ſibi. τ fact⁹ eſt ſermo dñi ad ſamea
λείαν ἑαυτῷ. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς σαμέα
hominẽ dei dicens: loquere ad roboã filiũ
ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων, εἰπὲ πρὸς ῥοβοὰμ τὸν τοῦ
ſalomonis regẽ iuda: τ ad oẽm iſrael
σολομῶντος βασιλέα ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα ἰσραὴλ
q̃ cũ iuda τ beniamĩ dicẽs: hec dicit dñs
τὸν μετὰ ἰούδα καὶ βενιαμὶν λέγων, τάδε λέγει κύριος,
nõ aſcẽdetis τ nõ pugnabitis cũ fratribus
οὐκ ἀναβήσεσθε καὶ οὐ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν
vris: reuertimini vnuſquiſq; in domũ ſuam:
ὑμῶν, ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, oooo

ego vero cedã vos ſcorpioib⁹. Venit ergo hieroboã & vniuerſus popul⁹ ad roboã die tertio ſicut preceperat eis. oo
Reſponditq; rex dura
derelicto conſilio oooo
ſenioꝝ: locutuſq; ẽ iuxta iuuenũ volũtatẽ. Pr̃ me⁹ graue vobis ipoſuit iugũ: qd̃ ego grauı⁹ faciam. Pater meus cecidit vos flagellis: oooooo
ego vero cedã vos ſcorpioib⁹. Et nõ acquieuit populi precibus. Erat enim voluntatis ooooo
dei: vt compleretur oo
ſmo ei⁹ quẽ locut⁹ fuerat p manũ ahie ſylõitis ad hieroboã filiũ nabath. Populus ãt vniuerſus rege duriora dicente: ſic locutus eſt ad eum. ooo
Non eſt nobis pars in dauid: ooooooooooooo
neq; hereditas in filio iſai. Reuertere i tabernacula tua iſrl̃. Tu aũt paſce domum tuã dauid. Et abijt iſrael in tabernacula ſua. Sup filios ãt iſrael qui habitabant i ciuitatibus iuda ooooooo
regnauit roboam. Miſitq; oooooooooooooooo
rex roboam aduram qui preerat oooooooooooo
tributis: & lapidauerũt eum filii iſrael: oooooo
& mortu⁹ ẽ. Porro rex roboam currũ feſtinauit aſcẽdere: & fugit in hieruſalem. ooooooooooooooo
Receſſitq; iſrl̃ a domo dd̃ vſq; ad diẽ hãc. 11.

VEnit autem roboã in oooooooooooooooooo
hieruſalẽ & conuocauit vniuerſam domũ iuda & bẽiamin cẽtũ octoginta milia electorum oooo
atq; bellãtiũ: vt dimicaret contra iſrael ooooooo
& conuerteret ad ſe regnum ſuum. oooooooooo
Factuſq; ẽ ſmo dñi ad ſemeiam hominem oo
dei: dicens. Loquere ad roboam oooooooooo
filium ſalomonis regẽ iuda: & ad vniuerſum iſrael qui eſt in iuda & beniamin. oooooooooooo
Hec dicit dñs. Nõ aſcẽdetis neq; pugnabitis cõtra fres vros: reuertatur vnuſq̃ſq; i domũ ſuã

ואני בעקרבים׃ ויבא ירבעם וכל — בוא
העם אל רחבעם ביום השלישי — שלש
כאשר דבר המלך לאמר שובו אלי
ביום השלישי׃ ויענם המלך קשה — ענה
ויעזב המלך רחבעם את עצת — עזב יעץ
הזקנים׃ וידבר אלהם כעצת הילדים — דבר
לאמר אכביד את עלכם ואני אסיף — כבד יסף
עליו אבי יסר אתכם בשוטים
ואני בעקרבים׃ ולא שמע המלך
אל העם כי היתה נסבה מעם — היה סבב
האלהים למען הקים יהוה את — קום
דברו אשר דבר ביד אחיהו השילוני
אל ירבעם בן נבט׃ וכל ישראל כי לא
שמע המלך להם וישיבו העם את — שוב
המלך לאמר מה לנו חלק בדויד
ולא נחלה בבן ישי איש לאהליך
ישראל עתה ראה ביתך דויד
וילך כל ישראל לאהליו׃ ובני
ישראל הישבים בערי יהודה — עיר
וימלך עליהם רחבעם׃ וישלח — מלך שלח
המלך רחבעם את הדרם אשר על
המס וירגמו בו בני ישראל אבן — רגם
וימת והמלך רחבעם התאמץ — מות אמץ
לעלות במרכבה לנוס ירושלם׃ — עלה רכב
ויפשעו ישראל בבית דויד עד — פשע
היום הזה׃ ויבא רחבעם — Cap. xi.
ירושלם ויקהל את בית יהודה — בוא
ובנימן מאה ושמנים אלף בחור — קהל
עשה מלחמה להלחם עם ישראל — בחר לחם
להשיב את הממלכה לרחבעם׃ — שוב מלך
ויהי דבר יהוה אל שמעיה איש — היה
האלהים לאמר׃ אמר אל רחבעם
בן שלמה מלך יהודה ואל כל
ישראל ביהודה ובנימן לאמר׃
כה אמר יהוה לא תעלו ולא תלחמו — עלה
עם אחיכם שובו איש לביתו

Digitized by Google

כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו   היה שמע
את דברי יהוה וישבו מלכת אל   שוב ילך
ירבעם: וישב רחבעם בירושלם
ויבן ערים למצור ביהודה: ויבן את   בנה עיר
בית לחם ואת עיטם ואת תקוע: ואת   צור
בית צור ואת שוכו ואת עדלם: ואת
גת ואת מרשה ואת זיף: ואת אדורים
ואת לכיש ואת עזקה: ואת צרעה
ואת אילון ואת חברון אשר ביהודה
ובבנימן ערי מצרות: ויחזק את   חזק
המצורות ויתן בהם נגידים ואצרות   נתן נגד
מאכל ושמן ויין: ובכל עיר ועיר   אכל
צנות ורמחים ויחזקם להרבה   צנן רבה
מאד ויהי לו יהודה ובנימן: היה
והכהנים והלוים אשר בכל ישראל
התיצבו עליו מכל גבולם: כי עזבו   יצב גבל
הלוים את מגרשיהם ואחזתם   גרש
וילכו ליהודה ולירושלם כי הזניחם   זנח
ירבעם ובניו מכהן ליהוה: ויעמד   עמד
לו כהנים לבמות ולשעירים   במה שער
ולעגלים אשר עשה: ואחריהם
מכל שבטי ישראל הנותנים   נתן
את לבבם לבקש את יהוה אלהי
ישראל באו ירושלם לזבוח ליהוה   בוא זבח
אלהי אבותיהם: ויחזקו את מלכות
יהודה ויאמצו את רחבעם בן   אמץ
שלמה לשנים שלוש כי הלכו בדרך   שנה
דויד ושלמה לשנים שלוש: ויקח   לקח
לו רחבעם אשה את מחלת בת   איש
ירימות בן דויד אביהיל בת אליאב
בן ישי: ותלד לו בנים את יעוש   ילד בנה
ואת שמריה ואת זהם: ואחריה
לקח את מעכה בת אבשלום
ותלד לו את אביה ואת עתי ואת
זיזא ואת שלמית: ויאהב רחבעם   אהב
את מעכה בת אבשלום מכל

qa mea hoc geſtū ē vo
lūtate. Qui cū audiſſent
ſermonem dñi: reuerſi
ſūt: nec prexerūt cōtra
hieroboam. Habitauit
autē roboam in hierl'z:
& edificauit citates mu
ratas i iuda: extruxitq̄
bethleem & ethan &
thecue.
Bethſur quoq̄ & ſoc
co & odollā: necnon &
geth & mareſa & ziph
ſed & aduram
& lachis & azecha: ſa
raa quoq̄
ahialon & hebron q̄
erant in iuda
& bēiamin citates mu
nitiſſimas. Cūq̄ clauſiſ
ſet eas muris: poſuit in
eis principes: ciborūq̄
horea: hoc eſt olei & vi
ni. Sed & i ſingulis vrbi
bus fecit armamentaria
ſcutorū & haſtarū: fir
mauitq̄ eas ſūma diligē
tia: & impauit ſup iudā
& bēiamin. Sacerdotes
āt & leuite q erāt in vni
uerſo iſrl': venerūt ad eū
de cūctis ſedib9 ſuis re
linquētes ſuburbana &
poſſeſſiones ſuas:
et trāſeūtes ad iudā et
hierl'm: eo q͏̄ abiciſſet
eos hieroboā & poſteri
ei9 ne ſacerdotio dñi fū
gerentur: q cōſtituit ſibi
ſacerdotes excelſoꝝ &
demonioꝝ vitolorumq̄
quos fecerat. Sed &
de cūctis tribub9 iſrael
quicūq̄ dederant
cor ſuum vt quererent
dominum deum
iſrl': venerūt i hierl'z ad
imolādū victias ſuas co
rā dño deo patrū ſuoꝝ:
& roborauerunt regnū
iuda & cōfirmauerunt
roboā filiū ſalomōis p
tres annos. Ambulaue
runt enim in viis
dauid & ſalomōis ānis
tantū tribus. Duxit aūt
roboam vxorem maa
lath filiam
hierimuth filii dauid:
abiail quoq̄ filiā heliab
filii iſai que peperit ei
filios ieos
& ſomoriā & zoom.
Poſt hanc quoq̄
accepit maacham filiā
abſalom: que
peperit ei abiā & abi
&
ziza et ſalumith. Ama
uit autem roboam
maacham filiam abſa
lon ſuper omnes

qm̄ a me factū eſt verbū hoc. ⁊ audierūt ſer
ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λό
mone dñi: ⁊ reuerſi ſunt vt nō irent cōtra hie
γου κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ ἱε
roboam. ⁊ habitauit roboā in hieruſalē: ⁊ edifi   B
ροβοάμ. καὶ κατῴκησε ῥοβοὰμ ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ᾠκοδό
cauit ciuitates muratas in iudea: ⁊ edificauit
μησε πόλεις τειχήρεις ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν
bethleem ⁊ etā ⁊ thecoe ⁊ bethſur ⁊
βηθλεὲμ καὶ τὴν ἐτὰμ καὶ τὴν θεκωὲ καὶ τὴν βεθσοὺρ καὶ
ſoccho: ⁊ hodollā ⁊ geth ⁊ mariſſa
τὴν σοκχώ, καὶ τὴν ὀδολλὰμ καὶ τὴν γαὶθ καὶ τὴν μαρισὰ
⁊ ʒith: ⁊ adorā ⁊ lachis ⁊ aʒeca ⁊
καὶ τὴν ζίφ, καὶ τὴν ἀδωρὰμ καὶ τὴν λαχεῖς καὶ τὴν ἀζηκὰ καὶ
ſaraa: ⁊ ealō ⁊ chebrō que in iu
τὴν σαραά, καὶ τὴν αἰαλὼμ καὶ τὴν χεβρῶν τὴν ἐν τῇ ἰου
dea ⁊ bēiamin ciuitates muratas. ⁊ muniuit e
δαίᾳ καὶ βενιαμὶν πόλεις τειχήρεις. καὶ ὠχύρωσεν αὐ
as muris: ⁊ dedit in eis duces: ⁊ cel
τὰς τείχεσιν, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους, καὶ πα
laria ciboꝝ ⁊ vinū ⁊ oleū: per ciuitatē
ραθέσεις βρωμάτων καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, κατὰ πόλιν   A
⁊ ciuitatē ſcuta ⁊ haſtas: ⁊ firmauit eas in
καὶ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς
multitudinē valde: ⁊ fuerūt ei iuda ⁊ bēiamin.
πλῆθος σφόδρα, καὶ ἦσαν αὐτῷ ἰούδας καὶ βενιαμίν.
⁊ ſacerdotes ⁊ leuite q̄ fuerūt in omni iſrael cō
καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται οἳ ἦσαν ἐν παντὶ ἰσραὴλ συ
gregati ſūt ad eū de oībus terminis: qm̄ de   C
νήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὁρίων, ὅτι ἐγ
reliquerūt leuite habitacula ſua q̄ ſūt
κατέλιπον οἱ λευῖται τὰ σκηνώματα αὐτῶν τὰ τῆς
poſſeſſionis ſue: ⁊ tranſierunt ad iudam
κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς ἰούδαν
in hieruſalē: qm̄ eiecit eos hieroboā ⁊
εἰς ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἱεροβοὰμ καὶ
filij eius: ne miniſtrarēt dño. ⁊ conſti   1.Reg.
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, μὴ λειτουργεῖν κυρίῳ. καὶ κατέστη   18.g.
tuit ſibi ſacerdotes excelſoꝝ ⁊ idolis
σεν ἑαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις
⁊ vanis ⁊ vitulis: quas fecit
καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς δαμάλεσιν, ἃς ἐποίη
hieroboā. ⁊ eiecit leuitas de tri
σεν ἱεροβοάμ. καὶ ἐξέβαλε τοὺς λευίτας ἀπὸ φυ
bub9 iſrael: q̄ dederūt corda ſua vt quererēt
λῶν ἰσραήλ, οἳ ἔδωκαν καρδίας αὐτῶν ζητῆσαι
dn̄m deū iſrael: ⁊ venerūt in hieruſalē: ad ſacri
κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ, καὶ ἦλθον εἰς ἱερουσαλήμ, θῦ   B
ficādū dño deo patrū ſuoꝝ: ⁊ robo
σαι κυρίῳ τῷ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ κατί
rauerūt regnū iuda. ⁊ fortificat9 eſt ro
σχυσαν τὴν βασιλείαν ἰούδα. καὶ κατίσχυσε ῥο   D
boam filius ſalomonis in ānos tres: qm̄ ābulauit via
βοὰμ υἱὸς σολομῶντος εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ὁδῷ
dauid ⁊ ſalomonis in ānos tres. ⁊ accepit ſibi
δαυὶδ καὶ σολομῶντος εἰς ἔτη τρία. καὶ ἔλαβεν ἑαυ
roboam vxorē maelleth filiā hierimuth fi
τῷ ῥοβοὰμ γυναῖκα τὴν μαελλὲθ θυγατέρα ἱεριμοὺθ υἱ
lij dauid ⁊ abichail filiā eliab filij iſai: ⁊
οῦ δαυὶδ καὶ ἀβιχαῒλ θυγατέρα ἐλιὰβ υἱοῦ ἰεσσαί, καὶ
peperit ei filios ieus ⁊ ſamariā ⁊
ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν ἰεοὺς καὶ τὸν σαμαρίαν καὶ
ʒaam. ⁊ poſt hec accepit maacha ſibi
τὸν ζαάμ. καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν τὴν μααχὰ ἑαυ
filiā abeſſalom: ⁊ peperit ei
τῷ τὴν θυγατέρα ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν
abia ⁊ eththi ⁊ ʒiʒa ⁊ ſalomith.
ἀβιὰ καὶ τὸν ἐθθὶ καὶ τὸν ζιζὰ καὶ τὸν σαλομίθ.
⁊ amauit roboam maacha filiā abeſ
καὶ ἠγάπησε ῥοβοὰμ τὴν μααχὰ θυγατέρα ἀβεσ
ſalom ſup omnes   C
σαλὼμ ὑπὲρ πάσας τὰς

Digitized by Google

vxores ſuas ⁊ cõcubinas: quĩ vxores decẽ
γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακάς, ὅτι γυναῖκας δέκα
et octo habuit: ⁊ cõcubinas ſexaginta: ⁊ genuit viginti
ὀκτὼ εἶχε, καὶ παλλακὰς ἑξήκοντα, καὶ ἐγέννησεν εἴκοσι
⁊ octo filios: ⁊ filias ſexaginta. ⁊ cõſtitu=
καὶ ὀκτὼ υἱούς, καὶ θυγατέρας ἑξήκοντα. καὶ κατέστη=
it roboam abia filiũ maacha in principẽ ⁊ du=
σε ῥοβοὰμ τὸν ἀβιὰ τὸν τῆς μααχὰ εἰς ἄρχοντα καὶ ἡγού=
cẽ in fratrib᷒ ſuis: quĩ cogitabat facere
μενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι διενοεῖτο τοῦ βα=
regẽ eũ. ⁊ auct᷒ fuit abia: ⁊ pfecit ſuper
σιλεῦσαι αὐτόν. καὶ ηὐξήθη ἀβία, καὶ διέκοψε παρὰ
oẽs filios eius: ⁊ in cũctis finib᷒ iu
πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις ἰού
da ⁊ beniamin: ⁊ in ciuitatib᷒ munitis
δα καὶ βενιαμίν, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἔ
prebuit in eis eſcas in multitudinẽ multã: ⁊ pe=
δωκεν ἐν αὐτοῖς τροφὰς εἰς πλῆθος πολύ, καὶ ᾐτή=
tiuit multitudinẽ vxorum.
σατο πλῆθος γυναικῶν.

Ca.12.

A

Et factũ eſt poſtq̃ pparatũ eſt regnũ roboã: ⁊
Καὶ ἐγένετο ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία ῥοβοάμ, καὶ
poſtq̃ roboratũ eſt: dereliquit legẽ dñi: ⁊ oĩs
ὡς ἐκραταιώθη, ἐγκατέλιπε τὸν νόμον κυρίου, καὶ πᾶς
iſrael cũ eo. ⁊ factũ eſt in ãno quinto
ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς
regni roboã: aſcẽdit ſuſac rex egypti
βασιλείας ῥοβοάμ, ἀνέβη σουσακὶμ βασιλεὺς αἰγύπτου
in hieruſalẽ: q2 peccauerãt corã dño: in mil=
ἐπὶ ἱερουσαλήμ, ὅτι ἥμαρτον ἔναντι κυρίου, ἐν χιλί=
le ⁊ ducentis currib᷒: ⁊ ſexaginta milib᷒ equi
οις καὶ διακοσίοις ἅρμασι, καὶ ἑξήκοντα χιλιάσιν ἱππ=
tũ. ⁊ nõ erat nũerus multitudinis q̃ venit
έων. καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος
cũ eo ex egypto libyes troglodyte ⁊ ethiopes
μετ' αὐτοῦ ἐξ αἰγύπτου λίβυες σουχιεὶμ καὶ χουσιεὶμ,
⁊ ceperunt ciuitates munitas: q̃ erant
καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὀχυρῶν, αἳ ἦσαν
in iuda: ⁊ venerũt in hieruſalẽ. ⁊ ſemeas pro
ἐν ἰούδα, καὶ ἦλθον εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ σαμαίας ὁ προ
pheta venit ad roboã ⁊ ad principes iu=
φήτης ἦλθε πρὸς ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας ἰού=
da q̃ cõgregati fuerãt in hieruſalẽ a facie
δα τοὺς συναχθέντας εἰς ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου
ſuſac. ⁊ dixit eis: ſic dixit dñs: vos
σουσάκ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, οὕτως εἶπε κύριος, ὑμεῖς

B

reliquiſtis me: ⁊ ego relinquã vos in ma=
ἐγκατελείψατέ με, κἀγὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χει=
nu ſuſac. ⁊ verecũdati ſũt pricipes iſrael ⁊
ρὶ σουσάκ. καὶ ᾐσχύνθησαν οἱ ἄρχοντες ἰσραὴλ καὶ ὁ
rex: ⁊ dixerũt: iuſtus dñs. ⁊ cũ vi=
βασιλεύς, καὶ εἶπον, δίκαιος ὁ κύριος. καὶ ἐν τῷ ἰ=
diſſet dñs: q̃ cõuerſi fuerãt: fact᷒ eſt ſermo domi
δεῖν τὸν κύριον, ὅτι ἐνετράπησαν, ἐγένετο λόγος κυρί=
ni ad ſameã dicẽs: conuerſi ſunt nõ diſper=
ου πρὸς σαμαίαν λέγων, ἐνετράπησαν, οὐ καταφθε=
dã eos: ⁊ dabo eis q̃ſi pauxillũ in ſalu=
ρῶ αὐτούς, καὶ δώσω αὐτοῖς ὡσεὶ μικρὸν εἰς σωτη=
tẽ: ⁊ nõ. ſtillabit furor me᷒ ſup hieruſalem in ma=
ρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξει ὁ θυμός μου ἐπὶ ἱερουσαλὴμ ἐν χει=
nu ſuſac: quĩ erunt ei in ſeruos: ⁊ cogno
ρὶ σουσάκ, ὅτι ἔσονται αὐτῷ εἰς δούλους, καὶ γνώσον=
ſcẽt ſeruitutẽ meã ⁊ ſeruitutẽ regni
ται τὴν δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας
terre. ⁊ aſcẽdit ſuſac rex egypti ad
τῆς γῆς. καὶ ἀνέβη σουσὰκ βασιλεὺς αἰγύπτου ἐπὶ
hieruſalẽ: ⁊ cepit theſauros q̃ erant in domo
ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ
dñi: ⁊ theſauros q̃ erãt in domo regis:

C

κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ βασιλέως,
omnia tulit. ⁊ tulit clypeos
τὰ πάντα ἔλαβεν. καὶ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς

[a]vxores ſuas[t] & concubi
nas.[u] Nam[x] vxores
[y]decem &[z] octo[a] duxerat:
[b]cõcubinas ãt[c] ſexagita:
[d]& genuit[e] viginti[f] octo
[g]filios
[h]& ſexaginta[i] filias.[k] Cõ
ſtituit vero[l] in capite
[o]abiam[p] filium[q] maacha
[r]ducem[s] ſuper omnes
[t]frẽs ſuos:[u] ipſũ[t] eñ[u] re=
gẽ facere cogitabat: quia
[x]ſapiẽtior fuit[t] & potẽtior
[y]ſup oẽs[a] filios ei᷒:[b] & i cũ
ctis finib᷒[d] iuda[e] & benia=
min: &[f] in vniuerſis[g] cita
tib᷒[h] muratis.[i] Prebuitq̧
[k]eis[l] eſcaſ[m] pluriaſ:[n] &[o] mĩ
Octas[u] petiuit[p] vxores.
Vncq̧[a] roboratũ 12.
fuiſſet[b] regnũ[b] roboã[c] &
cõfortatum:[d] dereliquit
[e]legem[f] domini:[g] & oĩs
[h]iſrael[i] cum eo.
[l]Anno autem[m] quinto
[n]regni
[o]roboam:[p] aſcẽdit[q] ſeſac
[r]rex[s] egypti
[t]in[u] hieruſalẽ:[x] quia[y] pec
cauerunt[z] domino:
[a]cũ mille[b] ducentis[c] curri
bus:[d] & ſexagĩta[e] milib᷒
[f]equitum.[g] Nec erat[h] nu=
merus[i] vulgi[k] quod
[l]venerat[m] cũ eo[n] ex egy=
pto:[o] libies ſc3 &[p] troglo
dyte[q] & ethiopeſ:[r] cepitq̧
[t]ciuitates[u] munitiſſimas
[y]in iuda:[z] & venit[a] vſq̧ in
[b]hieruſalem.
[c]Semeias ãt[d] ppheta[e] in=
greſſus ẽ[f] ad[g] roboam[h] &
pricipes[i] iuda:[k] q[l] cõgre=
gati fuerãt[m] in[n] hierl̃m fu
giẽtes[p] ſeſac.[q] Dixitq̧[r] ad
cos[s]. Hec[t] dicit
[u]dominus.[x] Vos[y] reliqui
ſtis[z] me:[a] &[b] ego
[c]reliqui[d] vos[e] in manu[f] ſe
ſac.[g] Conſternatiq̧
[h]principes[i] iſrael[k] & rex:
[l]dixerunt.[m] Iuſtus eſt
[n]dñs.[o] Cũq̧ vidiſſet[p] dñs
[q]q̃[r] hũiliati eſſẽt:[s] fact᷒ ẽ
[t]ſermo[u] dñi[x] ad[y] ſemeiam
[z]dicẽs. Quia[a] hũiliati ſũt
[b]non[c] diſperdam eos:[d] da
boq̧[e] eis[f] pauxillum
[g]auxilii:[h] & non[i] ſtillabit
[k]furor meus
[l]ſup hierl̃m[m] p manũ[n] ſe=
ſac.[o] Verũtñ[p] ſeruient[q] ei
[s]vt ſciãt diſtãtiam[t] ſerui=
tutis mee[u] & ſeruitutis
[x]regni[y] terrarũ.[z] Receſſit
itaq̧[a] ſeſac[b] rex
[c]egypti[d] ab[e] hieruſalem
[f]ſublatis
[g]theſauris[i] domus[k] domi
ni[l] &[n] domus
[o]regis:[q] omniaq̧ ſecum
[t]tulit:[s] &[u] clypeos

נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה
עֶשְׂרֵה נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים
וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים
וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת: וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ
רְחַבְעָם אֶת אֲבִיָּה בֶן מַעֲכָה לְנָגִיד
בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ: וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ
מִכָּל בָּנָיו לְכָל אַרְצוֹת יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן לְכָל עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן
לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן
נָשִׁים: וַיְהִי כְּהָכִין
מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחֶזְקָתוֹ עָזַב אֶת
תּוֹרַת יְהוָה וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ:
וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ מִצְרַיִם
עַל יְרוּשָׁלָם כִּי מָעֲלוּ בַּיהוָה:
בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף
פָּרָשִׁים וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר
בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים
וְכוּשִׁים: וַיִּלְכֹּד אֶת עָרֵי הַמְּצֻרוֹת
אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא עַד יְרוּשָׁלָם:
וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל רְחַבְעָם וְשָׂרֵי
יְהוּדָה אֲשֶׁר נֶאֶסְפוּ אֶל יְרוּשָׁלָם
מִפְּנֵי שִׁישָׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר
יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף אֲנִי
עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד שִׁישָׁק: וַיִּכָּנְעוּ
שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק
יְהוָה: וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכְנָעוּ הָיָה
דְבַר יְהוָה אֶל שְׁמַעְיָה לֵאמֹר נִכְנְעוּ
לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט
לִפְלֵיטָה וְלֹא תִתַּךְ חֲמָתִי
בִּירוּשָׁלָם בְּיַד שִׁישָׁק: כִּי יִהְיוּ לוֹ
לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבוֹדָתִי וַעֲבוֹדַת
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת: וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ
מִצְרַיִם עַל יְרוּשָׁלָם וַיִּקַּח אֶת
אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֶת אֹצְרוֹת בֵּית
הַמֶּלֶךְ אֶת הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת מָגִנֵּי

נָשָׂה
יָלַד שָׁמַן
בָּנָה עָמַד
נָגַד
מָלַךְ בָּנָה
פָּרַץ עִיר
צוּר נָתַן
זוּן שָׁאַל
רָמַן נָשָׁה
Cap. xij.
הָיָה כּוּן
יָרָה
חָמַשׁ
מֵאָה
סָפַר
בּוֹא
לָכַד עִיר
נָבָא שׁוּר
אָסַף
פָּנָה אָמַר
כָּנַע
צָדַק
רָאָה כָּנַע
שָׁחַת נָתַן
פָּלַט נָתַךְ
יָחַם הָיָה
עָבַד
מָלַךְ עָלָה
לָקַח
אָצַר

Digitized by Google

הזהב אשר עשה שלמה׃ ויעש עשה
המלך רחבעם תחתיהם מגני נחשת
והפקיד על יד שרי הרצים פקד שור
השמרים פתח בית המלך׃ ויהי רוץ היה
מדי בוא המלך בית יהוה באו בוא
הרצים ונשאום והשיבום אל תא שוב
הרצים׃ ובהכנעו שב ממנו אף יהוה כנע
ולא להשחית לכלה וגם ביהודה שוב שחת
היה דברים טובים׃ ויתחזק המלך חזק
רחבעם בירושלם וימלך כי בן מלך
ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו רבע
ושבע עשרה שנה מלך בירושלם
העיר אשר בחר יהוה לשום את
שמו שם מכל שבטי ישראל ושם
אמו נעמה העמנית׃ ויעש הרע עשה רוע
כי לא הכין לבו לדרוש את יהוה׃ כון רבש
ודברי רחבעם הראשנים
והאחרונים הלא הם כתובים כתב
בדברי שמעיה הנביא ועדו החזה נבא
להתיחש ומלחמות רחבעם יחש לחם
וירבעם כל הימים׃ וישכב רחבעם יום שכב
עם אבתיו ויקבר בעיר דויד וימלך קבר
Cap. xiiij.
אביה בנו תחתיו׃ בשנת שנה
שמנה עשרה למלך ירבעם וימלך
אביה על יהודה׃ שלוש שנים מלך שנה
בירושלם ושם אמו מיכיהו בת
אוריאל מן גבעה ומלחמה היתה בין היה
אביה ובין ירבעם׃ ויאסר אביה את אסר
המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע גבר רבע
מאות אלף איש בחור וירבעם ערך מאה בחר
עמו מלחמה בשמונה מאות אלף שמן
איש בחור גבור חיל׃ ויקם אביה קום
מעל להר צמרים אשר בהר אפרים
ויאמר שמעוני ירבעם וכל ישראל׃
הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי ידע
ישראל נתן ממלכה לדויד על ישראל מלך

aureos quos fecerat ſa
lomon: pro quib⁹ fecit
rex eneos:
& tradidit illos principi
bus ſcutariorum
qui cuſtodiebāt veſtibu
lum palatii. Cumq;
introiret rex domū dei
veniebant
ſcutarii & tollebāt eos:
iterūq; referebāt eos ad
armamētariū ſuū. Verū
tñ q̄a hūiliati ſūt a ⁊ſa ē
ab eis ira dñi: nec de-
leti ſūt penit⁹. Siqdē & i
iuda iucta ſūt op̄a bōa.
Cōfortat⁹ eſt ergo rex
roboā i hierl̄m: atq; re
gnauit.
Quadragita āt & vnius
anni erat cū regnare ce
piſſet. Et decē & ſeptē
annis regnauit i hierl̄z
vrbe quā elegit dñs vt
confirmaret
nomē ſuū ibi de cūctis
tribub⁹ iſrl̄. Nomen āt
matris ei⁹ naama ama-
nites. Fecitq; malum: &
non preparauit cor ſu
um vt quereret dñm.
Opera vero roboam
prima
& nouiſſima ſcripta ſūt
in libris ſemeie prophe
te: & addo videtis: & di
ligēter expoſita. Pugna
uerūtq; aduerſū ſe robo
am & hieroboā cunctis
dieb⁹. Et dormiuit ro-
boam cum p̄ribus ſuis.
Sepultuſq; eſt in ciuita-
te dauid. Et regnauit
abia fili⁹ ei⁹ p̄ eo.

Anno 13.
octauodecio regis hie-
roboam regnauit
abia ſuper iudam. Tri-
bus annis regnauit
in hierl̄z. Nomēq; ma
tris eius michaia filia
vriel de gabaa. Et erat
bellum inter
abia & hieroboam. Cū
q; iniſſet abia
certamē: & hēret belli-
coſiſſimos viros: & ele-
ctorū quadrigenta mi
lia: hieroboā cōſtruxit e
contra aciem octingen
ta milia
viroꝝ: q & ip̄i electi erāt
& ad bella fortiſſimi.
Stetit ergo abia ſup̄ mō
tē ſemerō q erat i effrai:
& ait. Audi hieroboā
& omnis iſrael.
Num ignoratis q̄ do-
minus deus
iſrael dederit regnum
dauid ſuper iſrael

aureos quos fecerat ſalomon. ⁊ fecit roboā
τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησεν σολομών. καὶ ἐποίησεν ῥοβοὰμ
rex pro eis clypeos eneos ⁊ conſtituit
ὁ βασιλεὺς ἀντ' αὐτῶν θυρεοὺς χαλκοῦς καὶ κατέστησεν
in manus principū accurrentiū cuſto-
ἐπὶ χεῖρας ἀρχόντων τῶν παρατρεχόντων τῶν φυλασ-
dientiū portas dom⁹ regis. ⁊ factū eſt a freque
σόντων τὰς θύρας οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένετο ἀπὸ ἱκα-
ciacū ingrederet rex in domū dñi: ingre
νοῦ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, εἰσε-
diebant ⁊ accurrentes: ⁊ tollebant cly
πορεύοντο καὶ οἱ παρατρέχοντες, καὶ ἐλάμβανον τοὺς θυ-
peos ⁊ collocabant in ordinē accurrentiū.
ρεοὺς καὶ ἀποκαθίστων εἰς τὴν τάξιν τῶν παρατρεχόντων.
⁊ cū humiliauit ſe rex: auerſa eſt ab eo i- D
καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι τὸν βασιλέα, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὀρ-
ra dñi: ⁊ nō in corruptionē in finē oībus: et
γὴ κυρίου, καὶ οὐκ εἰς διαφθορὰν εἰς τέλος τοῖς πᾶσι, καί γε
in iuda fuerūt ſermones boni. ⁊ cōfortat⁹ eſt rex 3.Reg. 14.f.
ἐν τῷ ἰούδα ἦσαν λόγοι ἀγαθοί. καὶ κατίσχυσεν ὁ βασι-
roboā in hieruſalē ⁊ regnauit: fili⁹ qua
λεὺς ῥοβοὰμ ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐβασίλευσεν, υἱὸς τεσ-
draginta ⁊ vni⁹ anni erat roboā cū regnaret
σαράκοντα καὶ ἑνὸς ἔτους ἦν ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν
ipſe. ⁊ ſeptē ⁊ decē ānis regnauit in hieru
αὐτόν. καὶ ἑπτὰ καὶ δέκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερου-
ſalem: in ciuitate quā elegit dñs vt nominaret
σαλήμ, ἐν τῇ πόλει ἣν ἐξελέξατο κύριος ἐπονομάσαι
nomē ſuū ibi de cūctis tribub⁹ filioꝝ iſrael:
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ.
⁊ nomē matri ſue naama ammanitis. ⁊
καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ νααμὰ ἡ ἀμμανῖτις. καὶ
fecit malū: q̄m nō direxit cor ſu-
ἐποίησε τὸ πονηρόν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐ-
um ad q̄rendū dñm. ⁊ ſermones roboā primi ⁊
τοῦ ἐκζητῆσαι κύριον. καὶ οἱ λόγοι ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ
nouiſſimi nōne ſunt ſcripti in ſermonib⁹ ſe-
οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις σα-
meu prophete: ⁊ addo videtis vt genealogiā
μαίου τοῦ προφήτου, καὶ ἀδδὼ τοῦ ὁρῶντος τοῦ γενεαλογῆ-
deſcriberet ⁊ actus eius: ⁊ pugnauit roboā ⁊ hieroboā
σαι καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμει ῥοβοὰμ καὶ ἱεροβοὰμ
cūctis diebus. ⁊ dormiuit roboā cū pa-
πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ ἐκοιμήθη ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πα-
tribus ſuis: ⁊ ſepult⁹ ē in ciuitate dauid: ⁊ re-
τέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει δαυίδ, καὶ ἐβασί-
gnauit abia fili⁹ eius pro eo.
λευσεν ἀβία υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ca.13.

In octauo ⁊ decimo anno regni hierobo
Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας ἱεροβο- A
am: regnauit abia ſup̄ iudā: trib⁹ annis regna 3.Reg. 15.a.
άμ, ἐβασίλευσεν ἀβία ἐπὶ ἰούδαν, τρία ἔτη ἐβασί-
uit in hieruſalē. ⁊ nomē matri ei⁹ maacha fi
λευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ μααχὰ θυ-
lia abeſſalō. ⁊ bellū erat inter abia ⁊ in
γάτηρ ἀβεσσαλώμ. καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον ἀβία καὶ ἀνα-
ter hieroboā. ⁊ ordinauit abia bellū in
μέσον ἱεροβοάμ. καὶ παρετάξατο ἀβία τὸν πόλεμον ἐν
exercitu potentiū bellatoꝝ in quadringētis millibus
δυνάμει δυνατῶν πολεμιστῶν ἐν τετρακοσίαις χιλιάσιν
viroꝝ electoꝝ. ⁊ hieroboā cōſtruxit cōtra eū bel
ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν. καὶ ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πό-
lū in octingentis millibus viroꝝ electoꝝ potentiū
λεμον ἐν ὀκτακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν δυνατῶν
fortitudine viroꝝ bellatoꝝ. ⁊ ſurrexit abia a monte ſomo
ἰσχύι ἀνδρῶν πολεμιστῶν. καὶ ἀνέστη ἀβία ἀπὸ τοῦ ὄρους σομο-
rim: q̄ eſt in monte ephrai: ⁊ dixit: audite me hie
ρὶμ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει ἐφραΐμ, καὶ εἶπεν, ἀκούσατέ μου ἱε-
roboam ⁊ oīs iſrl̄: nōne vobis cognoſcere q̄ dñs deus iſ-
ροβοὰμ καὶ πᾶς ἰσραήλ, οὐχὶ ὑμῖν γνῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἰσ-
rael dedit regnū dauid ſup̄ iſrael
ραὴλ ἔδωκε βασιλείαν τῷ δαυὶδ ἐπὶ ἰσραήλ

Digitized by Google

B in ſempiternū ⁊ filijs eius in pactū ſalis. ⁊ ſur
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς διαθήκην ἁλός. καὶ ἀνέ
rexit hieroboā filiꝰ nabat ſeruus ſalomonis filij dauid
στη ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ ναβὰτ ὁ παῖς σολομῶντος υἱοῦ δαυίδ
⁊ receſſit a dño ſuo. ⁊ cōgregati ſūt ad eū
καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
viri peſtilētes filij iniqui: ⁊ ꝓualuerūt cōtra roboā
ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἐνίσχυσαν ἐπὶ ῥοβοὰμ
filiū ſalomonis. ⁊ roboā erat iunioꝛ ⁊ pauidus
υἱὸν σολομῶντος. καὶ ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ
corde: ⁊ nō cōfoꝛtatꝰ eſt cōtra faciē eoꝝ. ⁊
καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἐκραταιώθη κατὰ προσώπου αὐτῶν. καὶ
nūc vos dicitis reſiſtere cōtra faciē regni
νῦν ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ προσώπου βασιλείας
dñi ꝑ manū filioꝝ dauid: ⁊ vos multitudo multa
κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν δαυίδ, καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολὺ
⁊ vobiſcū vitule auree: quas fecit vobis hiero
καὶ μεθ᾽ ὑμῶν δαμάλεις χρυσαῖ, ἃς ἐποίησεν ὑμῖν ἱερο
boam in deos. an nō reiecistis ſacerdotes dñi
βοὰμ εἰς θεούς. ἢ οὐχὶ ἀπώσασθε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς
filios aaron ⁊ leuitas: ⁊ feciſtis vobis ipſis
υἱοὺς ἀαρὼν καὶ τοὺς λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς
ſacerdotes de pplo terre: oīs veniens vt
ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς; πᾶς ὁ προσπορευόμενος τοῦ
impleat manus ſuas in vitulo filio armēti ⁊
πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν μόσχῳ υἱῷ βουκολίου καὶ
arietibꝰ ſeptē: ⁊ factꝰ eſt in ſacerdotē nō exiſtēti deo. ⁊ nos
κριοῖς ἑπτά, καὶ ἐγίνετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. καὶ ἡμεῖς
dñm deū nr̃m nō relinquimus: ⁊ ſacerdotes filij aa
κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκαταλείπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ ἀα
C ron miniſtrant dño ⁊ leuite in vicibꝰ
ρὼν λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ καὶ οἱ λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερί
ſuis: ⁊ adolēt dño holocauſta mane
αις αὐτῶν, καὶ θυμιῶσι τῷ κυρίῳ ὁλοκαυτώσεις τὸ πρωὶ
mane ⁊ veſpere veſpere: ⁊ thymiama cōpoſitiōis ⁊
πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας ἑσπέρας, καὶ θυμίαμα συνθέσεως καὶ
ꝓpoſitionē panū in mēſa munda. ⁊ cāde
πρόθεσιν ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς. καὶ ἡ λυχ
labꝛū aureū ⁊ lucerne eius vt accēdant veſpere ve
νία ἡ χρυσῆ καὶ οἱ λύχνοι αὐτῆς τοῦ ἀνάπτειν τὸ ἑσπέρας ἑσ
ſpere: qm̄ cuſtodimus nos cuſtodiā dñi
πέρας, ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὴν φυλακὴν κυρίου τοῦ
dei patrū nr̃oꝝ: vos vero reliquiſtis
θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὑμεῖς δὲ ἐγκατελείπετε
eū. ⁊ ecce nobiſcū in pꝛīcipatu dñs: ⁊ ſa
τὸν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ μεθ᾽ ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος, καὶ οἱ ἱε
cerdotes eiꝰ: ⁊ tube ſignificationis vt ſi
ρεῖς αὐτοῦ, καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ ση
gnificēt cōtra vos: filij iſrael nō pugnetis cōtra do
μαίνειν ἐφ᾽ ὑμᾶς, υἱοὶ ἰσραὴλ μὴ πολεμήσητε πρὸς κύ
minū deū patrū vr̃oꝝ: quia nō expediet vobis.
ριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι οὐκ εὐοδωθήσεσθε.
⁊ hieroboā circundedit inſidias vt iret poſt
καὶ ἱεροβοὰμ περιεκύκλωσε τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν κατόπι
eos. ⁊ fuerūt ante iuda: ⁊ inſi
σθεν αὐτῶν. καὶ ἦσαν ἔμπροσθεν ἰούδα, καὶ τὸ ἔνε
die ab his q̄ retro. ⁊ reſpexit iudas: ⁊
δρον ἐκ τῶν ὄπισω, καὶ ἐπέβλεψεν ἰούδας, καὶ
ecce bellū eis ex his q̄ ante ⁊ ex his
ἰδοὺ ὁ πόλεμος αὐτοῖς ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ
q̄ retro: ⁊ clamauerūt ad dñm. ⁊ ſacer
τῶν ὄπισθεν, καὶ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον. καὶ οἱ ἱε
dotes cecinerunt tubis: ⁊ vociferatus ē
ρεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἠλάλαξεν
vir iudas. ⁊ factū eſt qū vociferati ſūt viri iu
ἀνὴρ ἰούδας. καὶ ἐγένετο ὅτε ἠλάλαξαν ἄνδρες ἰού
D das: ⁊ dñs cōfregit iſrael ⁊ hierobo
δα, καὶ κύριος ἔθραυσεν τὸν ἰσραὴλ καὶ τὸν ἱεροβο
am corā abia ⁊ iuda: ⁊ fugerūt fi
ὰμ ἐναντίον τοῦ ἀβία καὶ ἰούδα, καὶ ἔφυγον υἱ
lij iſrael
οἱ ἰσραὴλ

in ſēpiternū: ipſi & filijs eiꝰ in pactū ſalis. Et ſurrexit hieroboā filiꝰ nabath ſuꝰ ſalomonis filij dd: & rebellauit cōtra dñm ſuū. Cōgregatiq̄ ſūt ad eū viri vaniſſimi & filij belial: & ꝓualuerūt contra roboā filiū ſalomōis. Porro roboā erat rudis & corde pauido: nec potuit reſiſtere eis. Nunc ergo vos dicitis q̄ reſiſtere poſſitis regno dñi qđ poſſidet ꝑ filios dđ. Hētiſq̄ grādē ppl'i multitudinē: atq̄ vitulos aureos quos fecit vobis hieroboam in deos. Et eiecistis ſacerdotes domini filios aarō atq̄ leuitas: & feciſtis vobis ſacerdotes ſicut oēs ppl'i terraꝝ. Quicūq̄ venerit & initiauerit manū ſuā in tauro de bobꝰ & ī arietibꝰ ſeptē: fit ſacerdos eoꝝ qui nō ſunt dij. Nr̄ aūt dñs deus eſt: quē nō relinquimus. Sacerdoteſq̄ miniſtrāt dño de filijs aarō & leuite ſūt ī ordīe ſuo: holocauſta q̄q̄ offerūt dño ꝑ ſingulos dies mane & veſpere: & thymiama iuxta legis p̄cepta cōfectū: & ꝓponūtur panes in mēſa mūdiſſima. Eſtq̄ apđ nos cādelabrū aureū & lucerne eiꝰ vt accēdātur ſemp ad veſperā. Nos q̄ppe cuſtodimus precepta dñi dei noſtri quem vos reliquiſtis. Ergo ī exercitu noſtro dux deꝰ eſt: & ſacerdotes eiꝰ qui clangunt tubis & reſonant cōtra vos. Filij iſrael nolite pugnare contra dominum deū patrum vr̃oꝝ: q̄a nō vobis expedit. Hec illo loquente hieroboam retro moliebatur inſidias. Cūq̄ ex aduerſo hoſtiū ſtaret: ignorātē iudā ſuo ābiebat exercitu. Reſpicieſq̄ iudas vidit iſtarē bellū ex aduerſo & poſt tergū: & clamauit ad dñz: ac ſacerdotes tubis canere ceperunt: omneſq̄ viri iuda vociferati ſūt. Et ecce illis clamātibꝰ ꝑterruit deꝰ hieroboā & omnem iſrael qui ſtabat ex aduerſo abia & iuda: fugeruntq̄ filij iſrael

לעולם לו ולבניו ברית מלח׃ ויקם עלם ברת
ירבעם בן נבט עבד שלמה בן דויד קום
וימרד על אדניו׃ ויקבצו עליו מרד קבץ
אנשים רקים בני בליעל ויתאמצו בל אמץ
על רחבעם בן שלמה ורחבעם היה
נער ורך לבב ולא התחזק לפניהם׃ רכך חזק
ועתה אתם אמרים להתחזק לפני פנה
ממלכת יהוה ביד בני דויד ואתם
המון רב ועמכם עגלי זהב אשר המן
עשה לכם ירבעם לאלהים׃ הלא
הדחתם את כהני יהוה את בני נדח
אהרן והלוים ותעשו לכם כהנים עשה
כעמי הארצות כל הבא למלא ידו בוא
בפר בן בקר ואילם שבעה והיה
כהן ללא אלהים׃ ואנחנו יהוה
אלהינו ולא עזבנהו וכהנים משרתים שרת
ליהוה בני אהרן והלוים במלאכתם׃ לאך
ומקטרים ליהוה עלות בבקר קטר עלה
בבקר ובערב בערב וקטרת סמים סם
ומערכת לחם על השלחן הטהור ערך טהר
ומנורת הזהב ונרתיה לבער בערב נור
בערב כי שמרים אנחנו את
משמרת יהוה אלהינו ואתם שמר
עזבתם אתו׃ והנה עמנו בראש
האלהים וכהניו וחצצרות התרועה חצר רוע
להריע עליכם בני ישראל אל
תלחמו עם יהוה אלהי אבתיכם לחם
כי לא תצליחו׃ וירבעם הסב את צלח סבב
המארב לבוא מאחריהם ויהיו ארב היה
לפני יהודה והמארב מאחריהם׃
ויפנו יהודה והנה להם המלחמה פנים פנה לחם
ואחור ויצעקו ליהוה והכהנים פנה אחר
מחצצרים בחצצרות׃ ויריעו איש צעק
יהודה ויהי בהריע איש יהודה
והאלהים נגף את ירבעם וכל ישראל
לפני אביה ויהודה׃ וינוסו בני ישראל נוס

Digitized by Google

מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ נָתַן
וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה נָכָה רָבַב
וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ מֵאוֹת נָפַל מֵאָה
אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּחַר כָּנַע
בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה אָמַץ
כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ שָׁעַן
וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד רָדַף לָכַד
מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת בֵּית אֵל וְאֶת עִיר
בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת יְשָׁנָה וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ בָּנָה
וְאֶת עֶפְרַיִן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא עָצַר כֹּחַ נוּחַ
יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יוֹם נָגַף
יְהוָה וַיָּמֹת׃ וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא לוֹ מוּת חָזַק
נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים נָשָׂא נָשָׁה
וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ רָבַע יָלַד
וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו שָׁנָה
כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ׃ כָּתַב דָּרַשׁ
נָבָא
Cap.xiiij. וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם אֲבֹתָיו
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ שָׁכַב קָבַר
אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו בְּיָמָיו שָׁקְטָה מָלַךְ
הָאָרֶץ עֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב יוֹם
וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיָּסַר אֶת שָׁנָה עָשָׂה
מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת סוּר
הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת הָאֲשֵׁרִים׃ זָבַח בָּמָה
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת יְהוָה שָׁבַר יָצַב
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה גָּדַע אָשַׁר
וְהַמִּצְוָה׃ וַיָּסַר מִכָּל עָרֵי יְהוּדָה אֶת עָשָׂה יָרָה
הַבָּמוֹת וְאֶת הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט צָוָה סוּר
הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה עִיר
בִּיהוּדָה כִּי שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין שָׁקַט
עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי מָלַךְ פָּנָה
הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה בָּנָה צוּר
נִבְנֶה אֶת הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֵב חוֹמָה לָחַם שָׁנָה
וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ נוּחַ אָמַר
הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת יְהוָה בָּנָה
אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב סָבַב חָמָה
וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ׃ וַיְהִי לְאָסָא חַיִל גָּדַל בָּרַח
סָבַב
צָלַח הָיָה

iudam: & tradidit eos de
us in manu eorum. ∞∞
Percuſſit ergo eos abia
& ppl's ei9 plaga magna:
& corruerunt vulnerati
ex iſrael quingenta ∞∞
milia virorū fortiū. Hu
miliatiq; ſunt filii iſrael
in tpe9 illo: & vehemētiſ=
ſime confortati filii iuda:
eo q̄ ſperaſſent in do
mino deo patrum ſuorū.
Perſecut9 eſt aūt abia fu=
gientē hieroboā: & cepit
ciuitates eius: bethel &
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
filias eius: & hieſana cū
filiabus ſuis: effron ∞
quoq; & filias eius. Nec
valuit contra reſiſtere ∞
hieroboam in dieb9 a=
bia. Quem percuſſit ∞
dñs & mortu9 eſt. Igr̄ a=
bia cōfortato impio ſuo:
accepit vxores q̄ttuorde
cim: procreauitq; viginti
duos filios & ſedecim
filias. ∞∞∞∞∞∞∞
Reliqua āt ſmonū abia
viarūq; & operum eius:
ſcripta ſunt diligētiſſime
in libro addo prophete.

14 Dormiuit āt abia
cumq; patribus ſuis
& ſepelierūt eum in ciui
tate dauid. Regnauitq;
aſa filius eius pro eo.
In cuius diebus requeuit
terra annis decē. Fecit
ergo aſa quod bonum
& placitū erat i cōſpectu
dñi dei ſui: & ſubuertit
altaria peregrini cultus
& excelſa: & cōfregit ∞
ſtatuas: lucoſq; ſucci=
dit: ∞∞∞∞∞∞∞∞
& precepit iude vt que=
reret dominum ∞∞∞
deum patrū ſuorū: & fa
ceret legem & vniuerſa
mandata. Et abſtulit de
cūctis vrbibus iuda ∞
aras & phana: & ∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
regnauit in pace. Edifica
uit q̄q; vrbes munitas
in iuda: qa quiet9 erat:
& nulla temporibu eius
bella ſurrexerant: ∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
pacem domino largien
te. Dixit autem iude. ∞
Edificem9 ciuitates iſtas
& vallemus muris: ∞∞
& roborem9 turrib9 &
portis & ſeris: donec a
bellis quieta ſunt oīa: eo
q̄ queſierimus dominū
deū patrū nr̄orū: & dede
rit nobis pacē p gyrum.
Edificauert igr̄: & nullū
i extruēdo ipedimētū fuit
Habuit āt aſa i exercitu

a facie iuda: ⁊ tradidit ipſos dñs
ἀπὸ προσώπου ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος
in manus eorū. ⁊ pcuſſit in eis abia ⁊ po
εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἀβία καὶ ὁ
pulus eius plaga magna: ⁊ corruerūt vulnerati ex
λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἀπὸ
iſrael quingenta milia virorū fortiū. ⁊ hu
ἰσραὴλ πεντακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνατῶν. καὶ ἐτα
miliati ſunt filij iſrael in die illa: ⁊ cōfor
πεινώθησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατί=
tati ſūt filij iuda: qm̄ ſperauerūt in dño deo
χυσαν οἱ υἱοὶ ἰούδα, ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν τῶν
patrū ſuorū. ⁊ pſecutus eſt abia poſt hieroboā:
πατέρων αὐτῶν. καὶ κατεδίωξεν ἀβία ὀπίσω ἱεροβοάμ,
⁊ cepit ab eo ciuitates: bethel ⁊
καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ πόλεις, τὴν βαιθὴλ καὶ
vicos eius: ⁊ ieſſena ⁊ vicos eius: ⁊
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν ἰεσηνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ
ephrō ⁊ vicos eius. ⁊ nō hūit fortitudinē hiero
τὴν ἐφρὼν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. καὶ οὐκ ἔχεν ἰσχὺν ἱεροβο
boā vltra cūctis diebus abia: ⁊ percuſſit eū do
ὰμ ἔτι πάσας τὰς ἡμέρας ἀβία, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύ
min9: ⁊ mortuus eſt. ⁊ cōfortatus eſt abia: ⁊ accepit ſibi
ριος, καὶ ἀπέθανεν. καὶ κατίσχυσεν ἀβία, καὶ ἔλαβεν ἑαυ
vxores q̄ttuordeci. ⁊ genuit viginti
τῷ γυναῖκας τέσσαρας καὶ δέκα. καὶ ἐγέννησεν εἴκοσι
⁊ duos filios: ⁊ ſedecim filias. ⁊ reli
καὶ δύο υἱούς, καὶ ἑκκαίδεκα θυγατέρας. καὶ τὰ λοι
qua ſermonū abia ⁊ opera eius ⁊ ſermo
πὰ τῶν λόγων ἀβία καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λό=
nes ipſius ecce ſcripti ſūt in libro in re=
γοι αὐτοῦ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου ἐν τῇ ἐκζη=
ſitione addo prophete.
τήσει ἀδδὼ τοῦ προφήτου.

Ca.14.

A Et dormiuit abia cū patribus ſuis: ⁊ ſe
3.Reg. 15.b. Καὶ ἐκοιμήθη ἀβία μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθα
pelierūt eū in ciuitate dauid: ⁊ regnauit aſa filiꝰ e=
ψαν αὐτὸν ἐν πόλει δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀσὰ υἱὸς αὐ
ius pro eo. in diebus aſa quieuit terra iuda
τοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις ἀσὰ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἰούδα
decē annis. ⁊ fecit aſa bonū ⁊ rectū corā
δέκα ἔτη. καὶ ἐποίησεν ἀσὰ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
dño deo ſuo. ⁊ ſubuertit altaria alie
κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τὰ ἀλ=
na ⁊ excelſa ⁊ contriuit ſtatuas ⁊ ſucci=
λότρια καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας καὶ ἐξέκο=
dit lucos. ⁊ dixit iuda vt quereret dñm
ψε τὰ ἄλση. καὶ εἶπε τῷ ἰούδα τοῦ ἐκζητῆσαι κύριον
deū patrū ſuorū: ⁊ vt faceret legē ⁊
τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ
mādata: ⁊ abſtulit de cūctis vrbibus
τὰς ἐντολάς, καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων
iuda altaria ⁊ idola: ⁊ pacificū fuit
ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἴδωλα, καὶ εἰρήνευσεν ἡ
regnū corā eo. ⁊ edificauit vrbes mu=
βασιλεία ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ᾠκοδόμησεν πόλεις τει
ratas in trā iuda: ⁊ nō fuit ei bellū in
χήρεις ἐν γῇ ἰούδα, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς
annis his: qm̄ requiē dedit ei dñs. ⁊
ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσεν αὐτῷ κύριος. καὶ
B dixit aſa iuda: edificemus ciuitates i=
εἶπεν ἀσὰ τῷ ἰούδα, οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύ
ſtas: ⁊ faciamus muros ⁊ turres ⁊ portas
τας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας
⁊ vectes: in quo dominamur terre: qm̄ ſicut que
καὶ μοχλούς, ἐν ᾧ κυριεύομεν τῆς γῆς, ὅτι καθὼς ἐξε
ſiuimus dñm deū nrm̄ queſiuit nos ⁊ de
ζητήσαμεν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἐξεζήτησεν ἡμᾶς καὶ κα
tem dedit nobis p gyrum. ⁊ edificauerūt ⁊ di=
τέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν. καὶ ᾠκοδόμησαν καὶ κα
rexerunt. ⁊ fuit aſa exercitus
τηύθυναν. καὶ ἐγένετο τῷ ἀσὰ δύναμις ∞∞∞∞∞

Digitized by Google

arma portātiū viroꝝ tollentiū ſcuta ⁊ haſtas in
ὁπλοφόρων ἀνδρῶν αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν τῇ
iuda trecenta milia: ⁊ in beniamin ſcutarii
ἰούδα τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ ἐν βενιαμὶν πελτασταὶ
C ⁊ ſagittarii ducenta ⁊ octoginta milia: om=
καὶ τοξόται διακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες, πάν=
nes hi bellatores filii potentie. ⁊ egreſſus ē cōtra
τες οὗτοι πολεμισταὶ υἱοὶ δυνάμεως. καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐ=
eos zarai ethiops ī exercitu in mille milibus ⁊
τοὺς ζαραὶ ὁ αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσιν καὶ
in curribus trecentis: ⁊ venit vſq; ad mareſa. ⁊ egreſſ9 ē
ἐν ἅρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλθεν ἕως μαρησά. καὶ ἐξῆλθεν
aſa in occurſum ei: ⁊ direxit bellū in
ἀσὰ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν
valle cōtra aqlonem mareſa. ⁊ clamauit aſa ad
τῇ φάραγγι κατὰ βορρᾶν μαρησά. καὶ ἐβόησεν ἀσὰ πρὸς
dñm deum ſuum. ⁊ dixit: dñe nō impoſſibile ē a=
κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπε, κύριε οὐκ ἀδυνατεῖ πα
pud te ſaluare in multis vel in paucis: qb9 nō eſt fortitudo:
ρὰ σοὶ σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις, οἷς οὐκ ἔστιν ἰσχύς,
auxiliare nobis dñe deus noſter: qm̄ in te confidi
βοήθησον ἡμῖν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποίθα=
mus: ⁊ in noīe tuo venim9 cōtra multitudinē mul
μεν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πο
tā hanc. dñe deus noſter: tu es deus ne ꝑualeat
D λὺ τοῦτο. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ εἶ ὁ θεὸς μὴ κατισχυσάτω
tecum homo. ⁊ ꝑcuſſit dñs ethiopes
μετὰ σοῦ ἄνθρωπος. καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς αἰθίοπας
coram aſa ⁊ coram iuda. ⁊ fugerunt ethiopes:
ἐναντίον ἀσὰ καὶ ἐναντίον ἰούδα. καὶ ἔφυγον οἱ αἰθίοπες,
⁊ ꝑſecutus eſt eos aſa ⁊ ppl's eius vſq; ad gerara.
καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως γέραρα.
⁊ ruerūt ethiopes: vt nō eſſet in eis reli
καὶ ἔπεσον οἱ αἰθίοπες, ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποί=
quum. qm̄ cōtriti ſunt coram dño ⁊ co
ησιν. ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐνώπι
rā exercitu eius. ⁊ ſpoliauerūt ſpolia mul
ον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολ
ta: ⁊ deſtruxerunt vicos eorū ꝑ circuitū gedor.
λά, καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ γεδώρ.
qm̄ factus eſt ſtupor dñi in eis. ⁊ diripuerunt
ὅτι ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπ' αὐτοῖς. καὶ διήρπασαν τὰς
ciuitates eorum: qm̄ ſpolia multa fuerūt eis. ⁊
πόλεις αὐτῶν, ὅτι σκῦλα πολλὰ ἐγενήθη αὐτοῖς. καί γε
tabernacula iumētoꝝ deſtruxerūt: ⁊ tulerūt oues multas ⁊
σκηνὰς κτηνῶν ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ
camelos: ⁊ cōuerſi ſunt in hieruſalem.
καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλήμ. Ca. 15.

A ET azarias filius oded: factus ē in eo ſpūs
Καὶ ἀζαρίας υἱὸς ὠδήδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα
dei: ⁊ egreſſus ē in occurſum aſa. ⁊ dixit ei:
θεοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῷ ἀσά. καὶ εἶπεν αὐτῷ,
audi me aſa: ⁊ oīs iuda ⁊ beniamin: dñs
ἀκούσατέ μου ἀσά, καὶ πᾶς ἰούδα καὶ βενιαμίν, κύριος
vobiſcū qa fuiſtis vos cum eo. ⁊ ſi q̄ſieri
μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐὰν ἐκζητήση=
tis eum: inuenietur a vobis. ⁊ ſi dereliq̄ritis e
τε αὐτόν, εὑρεθήσεται ὑμῖν. καὶ ἐὰν ἐγκαταλείπητε αὐ
um: relinquet vos. ⁊ dies multi iſ=
τόν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ ἰσ=
rael abſq; deo vero ⁊ nō ſacerdote oñdente
ραὴλ ἄνευ θεοῦ ἀληθινοῦ καὶ οὐχὶ ἱερέως ὑποδεικνύντος
⁊ in nō lege. ⁊ cōuertet eos ī tribulatiōe ad dñz
καὶ ἐν οὐ νόμῳ. καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐν θλίψει ἐπὶ κύριον τὸν
deū iſrael: ⁊ q̄rent eum: ⁊ inuenietur e=
θεὸν ἰσραὴλ, καὶ ζητήσουσιν αὐτόν, καὶ εὑρεθήσεται αὐ=
is. ⁊ in tꝑibus illis nō eſt pax egredien
τοῖς. καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευο
ti ⁊ ingredienti: qm̄ terror dñi multus
μένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις κυρίου πολλὴ
in oībus hītantibus regiōes. ⁊ pugnabit
ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας χώρας. καὶ πολεμήσει

ſuo portātiū ſcuta & haſtas de iuda trecēta milia: de beniamī vero ſcutariorum & ſagitariorum ducēta octoginta milia. Omēſq; iſti viri fortiſſimi. Egreſſus eſt aūt cōtra eos zara ethiops cū exercitu ſuo decies cētena milia & curribꝰ trecentis: & venit vſq; mareſa. Porro aſſa prexit obuiā ei: & inſtruxit aciē ad bellū in valle ſephata q̄ eſt iuxta mareſa et inuocauit dominum deum et ait. Dñe nō eſt apud te vlla diſtātia vtrum in paucis auxilieris aut in pluribꝰ: adiuua nos dñe deꝰ nr̄. In te eni & ī tuo nomine habētes fiduciā venimꝰ cōtra hāc multitudinē. Dñe deus nr̄ tu es: nō ꝑualeat cōtra te homo. Exterruit itaq; dominus ethiopes coram aſſa & iuda. Fugerūtq; ethiopes et ꝑſecutus eſt eos aſſa & ppl's q cū eo erat vſq; gerara. Et ruerūt ethiopes vſq; ad internitionē: quia dño cedēte cōtriti ſunt: & exercitū illius preliāte. Tulerut ergo ſpolia multa: & ꝑcuſſerunt ciuitates oēs ꝑ circuitum gerare. Grādis ꝗppe cūctos terror inuaſerat. Et diripuerūt vrbes & multā predā aſportauerunt. Sed et caulas ouiū deſtruentes tulerunt pecorū infinitā multitudinē & camelorū. Reuerſiq; ſūt ī hierl'm. 15.

HAzarias aūt filius obed facto in ſe ſpū dei: egreſſus eſt ī occurſū aſſa: & dixit ei. Audite me aſſa & oīs iuda & beniami. Dñs vobiſcū: qa fuitis cū eo. Si q̄ſieritis eū: inuenietis. Si aūt dereliq̄ritis eum derelinquet vos. Trāſibūt aūt multi dies ī iſrl' abſq; dō vero & abſq; ſacerdote: abſq; doctore q̄q; & abſq; lege. Cūq; reuerſi fuerit in anguſtia ſua: et clamauerit ad dñm deū iſrl' & q̄ſierit eū: repient eū. In tēpore illo non erit pax egredīēti & ingredīēti: ſed terrores vndiq; in cūctis habitatoribꝰ trarū. Pugnabit eni

נשא צנה ורמח מיהודה שלש
מאות אלף ומבנימן נשאי מגן
ודרכי קשת מאתים ושמונים אלף
כל אלה גבורי חיל׃ ויצא אליהם
זרח הכושי בחיל אלף אלפים
ומרכבות שלש מאות ויבא עד
מרשה׃ ויצא אסא לפניו ויערכו
מלחמה בגיא צפתה למרשה׃
ויקרא אסא אל יהוה אלהיו ויאמר
יהוה אין עמך לעזור בין רב לאין
כח עזרנו יהוה אלהינו כי עליך
נשענו ובשמך באנו על ההמון
הזה יהוה אלהינו אתה אל יעצר
עמך אנוש׃ ויגף יהוה את הכושים
לפני אסא ולפני יהודה וינסו
הכושים׃ וירדפם אסא והעם אשר
עמו עד לגרר ויפל מכושים לאין
להם מחיה כי נשברו לפני יהוה
ולפני מחנהו וישאו שלל הרבה
מאד׃ ויכו את כל הערים סביבות גרר
כי היה פחד יהוה עליהם ויבזו
את כל הערים כי בזה רבה היתה
בהם׃ וגם אהלי מקנה הכו וישבו
צאן לרב וגמלים וישבו ירושלם׃
ועזריהו בן עודד היתה עליו
Cap. xv.
רוח אלהים׃ ויצא לפני אסא ויאמר
לו שמעוני אסא וכל יהודה ובנימן
יהוה עמכם בהיותכם עמו ואם
תדרשהו ימצא לכם ואם תעזבהו
יעזב אתכם׃ וימים רבים לישראל
ללא אלהי אמת וללא כהן מורה
וללא תורה׃ וישב בצר לו על
יהוה אלהי ישראל ויבקשהו
וימצא להם׃ ובעתים ההם אין
שלום ליוצא ולבא כי מהומות
רבות על כל יושבי הארצות׃ ונתתו

צנן
מאה
מאה שמן
גבר
רכב בוא
פנה ערך
לחם
קרא
כוח
שען בוא
המן עצר
אנש נגף
נוס
רדף
נפל
חיה שבר
חנה נשא
רבה נכה
עיר סבב
בזז
רבב היה
קנה שבה
רבב שוב
היה פנה
אמר
היה
דרש מצא
עזב יום
רבב
ירה
ירה שוב
צור בקש
שלם יצא
בוא היה

גוי בגוי ועיר בעיר כי אלהים הממם בכל צרה: ואתם חזקו ואל ירפו ידיכם כי יש שכר לפעלתכם: וכשמע אסא הדברים האלה והנבואה עדד הנביא התחזק ויעבר השקוצים מכל ארץ יהודה ובנימן ומן הערים אשר לכד מהר אפרים ויחדש את מזבח יהוה אשר לפני אולם יהוה: ויקבץ את כל יהודה ובנימן והגרים עמהם מאפרים ומנשה ומשמעון כי נפלו עליו מישראל לרב בראתם כי יהוה אלהיו עמו: ויקבצו ירושלם בחדש השלישי לשנת חמש עשרה למלכות אסא: ויזבחו ליהוה ביום ההוא מן השלל הביאו בקר שבע מאות וצאן שבעת אלפים: ויבאו בברית לדרוש את יהוה אלהי אבתיהם בכל לבבם ובכל נפשם: וכל אשר לא ידרש ליהוה אלהי ישראל יומת למן קטן ועד גדול למאיש ועד אשה: וישבעו ליהוה בקול גדול ובתרועה ובחצצרות ובשופרות: וישמחו כל יהודה על השבועה כי בכל לבבם נשבעו ובכל רצונם בקשהו וימצא להם וינח יהוה להם מסביב: וגם מעכה אם אסא המלך הסירה מגבירה אשר עשתה לאשרה מפלצת ויכרת אסא את מפלצתה וידק וישרף בנחל קדרון: והבמות לא סרו מישראל רק לבב אסא היה שלם כל ימיו: ויבא את קדשי אביו וקדשיו בית האלהים כסף וזהב וכלים: ומלחמה לא היתה

הום · צור רבה · פעל · נבא חזק · עבר שקץ · לכד · חדש זבח · פנה אלם · קבץ גור · ראה · שלש שנה · זבח · בוא מאה · בוא כרת · דרש מות · גדל · איש שבע · רוע חצר · שפר שמח · רצה מצא · נוח סבב · סור גבר · עשה פלץ · כרת דקק · שרף במה · יום בוא · כלה · לחם היה

gens cōtra gētē: et ciuitas cōtra ciuitatē: q̄a deus cōturbabit eos in omni anguſtia. Vos ergo cōfortamini et nō diſſoluātur manus vr̄e: erit enī merces opi vr̄o. Quod cū audiſſet aſſa verba .ſ. et prophetiā azarie filii obed pphete cōfortatus eſt: et abſtulit idola de omī terra iuda & de beniamin et ex vrbibus quas ceperat mōtis effraim: et dedicauit altare domini quod erat ante porticū dn̄i: cōgregauitq; vniuerſum iudā & beniamin & aduenas cum eis de effraim & manaſſe & de ſymeon. Plures enī ad eū confugerant ex iſrael: videntes q̄ dn̄s deus illius eſſet cū eo. Cūq; veniſſent in hieruſalem mēſe tertio anno decimoquīto regni aſſa: immolauerunt dn̄o in die illa de manubiis & preda quam adduxerāt boues ſeptingentos: & arietes ſeptē milia. Et itrauit ex more ad corroborandū fedus vt q̄rerēt dn̄m deū patrū ſuorū in toto corde & in tota aīa ſua. Si q̄s aūt inq̄t non queſierit dominū deū iſrael: moriatur a minimo vſq; ad maximum: a viro vſq; ad mulierē. Iurauerūtq; domino voce magna in iubilo & in clāgore tube & in ſonitu buccinarū omnes qui erāt in iuda cum execratione. In omī enī corde ſuo iurauerunt: et in tota volūtate queſierunt eū: & inuenerūt. Preſtitit q; eis dn̄s requiē p circuitū. Sed & maacham matrem aſſa regis ex auguſto depoſuit imperio eo q̄ feciſſet in luco ſimulachrū priapi qd̄ oē cōtriuit: & in fruſta cōminuens cōbuſſit in torrēte cedron. Excelſa autem derelicta ſunt in iſrael. Attamē cor aſſa erat pfectū cūctis dieb⁹ ei⁹. Eaq; que vouerat pater ſuus et ipſe: intulit in domū dei argentū & aurū: vaſorūq; diuerſam ſupellectilē. Bellū vero non fuit

gens cōtra gētem: et ciuitas cōtra ciuitatē: q̄m deus cōturbauit eos in oī tribulatiōe: et vos cōfortamini et non diſſoluātur manus veſtre: q̄m eſt merces operi veſtro. et cū audiſſet aſa verba hec et pphetiam oded pphete: cōfortatus eſt et abſtulit abominatiōes de oī terra iuda et beniamin et de vrbibus: q̄s habuit ab hieroboam de mōte ephraim. et dedicauit aſa altare dn̄i: quod erat ante tēplū dn̄i. et cōgregauit aſa iudā beniamin et aduenas peregrinantes cum eo: ab ephraim et a manaſſe et a ſymeon: q̄m appoſiti erant ad eū ex iſrael multi cum viderūt ipſi: q̄ dn̄s deus illius cum eo. et cōgregati ſunt in hierl̄m in menſe tertio in anno quintodecimo regni aſa. et imolauerunt dn̄o in die illa de ſpoliis q̄ duxerūt vitulos ſeptingētos: et ouium ſeptē milia. et ingreſſi ſūt i federe vt q̄rerent dn̄m deum patrū ſuoꝝ ex toto corde ſuo et ex tota aīa ſua. et oīs q̄ nō q̄ſierit dn̄m deum iſrael: morietur a iuniore vſq; ad ſeniorē: a viro vſq; ad mulierē. et iurauerūt dn̄o in voce magna et in iubilo et in tubis et in buccinis. et exultauerūt ppter iuſiurādū oīs iuda: q̄m ex tota aīa ſua iurauerūt: et in oī volūtate ſua q̄ſierunt dn̄m: et inuenerūt eis et requiem pſtitit eis dn̄s p circuitū. et maacha matrē aſa regis tranſtulit aſa vt nō eſſet aſtarte miniſtrans: et ſuccidit idolum: et cōbuſſit illud in torrente cedron: verūtn̄ excelſa nō abſtulit: adhuc fuerunt in iſrael: attn̄ cor aſa pfectū erat oībus diebus ſuis: et intulit ſctā patris ſui: et ſancta ſua in domū dei: argentū et aurum et vaſa. et bellum nō fuit

ἔθνος πρὸς ἔθνος, καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν ἀσὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν ὠδὴδ τοῦ προφήτου, κατίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τὰ προσοχθίσματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς ἰούδα καὶ βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων, ὧν κατέσχεν ἀπὸ ἱεροβοὰμ ἐξ ὄρους ἐφραΐμ. καὶ ἐνεκαίνισεν ἀσὰ τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. καὶ ἐξεκκλησίασεν ἀσὰ τὸν ἰούδα καὶ βενιαμὶν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ᾽ αὐτοῦ, ἀπὸ ἐφραῒμ καὶ ἀπὸ μανασσῆ καὶ ἀπὸ συμεών, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν ἐξ ἰσραὴλ πολλοὶ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτούς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ συνήχθησαν εἰς ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας ἀσά. καὶ ἐθυσίασαν τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν μόσχους ἑπτακοσίους, καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. καὶ διῆλθον ἐν διαθήκῃ τοῦ ἐκζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν. καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ζητήσῃ κύριον τὸν θεὸν τοῦ ἰσραήλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός. καὶ ὤμοσαν τῷ κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἐν ἀλαλαγμῷ καὶ ἐν σάλπιγξιν καὶ ἐν κερατίναις. καὶ εὐφράνθησαν πᾶς ἰούδα, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει αὐτῶν ἐξεζήτησαν τὸν κύριον, καὶ εὑρέθη αὐτοῖς καὶ κατέπαυσεν αὐτοῖς κύριος κυκλόθεν. καὶ τὴν μααχὰ τὴν μητέρα ἀσὰ τοῦ βασιλέως μετέστησεν ἀσὰ τοῦ μὴ εἶναι τῇ ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἴδωλον, καὶ κατέκαυσεν αὐτὸ ἐν τῷ χειμάρρῳ κεδρών, πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἰσραήλ, πλὴν καρδία ἀσὰ τελεία ἦν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ, καὶ εἰσήνεγκεν τὰ ἅγια τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. καὶ πόλεμος οὐκ ἦν

B

C

C

D

cum aſa vſqȝ ad annū trigeſimū ⁊ quintum
μετὰ ἀσὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ τριακοστοῦ καὶ πέμπτου
regni aſa.
τῆς βασιλείας ἀσά.

A

Ca.16.

Et in anno trigeſimo ſexto regni
Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ τῆς βασιλείας
aſa: aſcendit baaſa rex iſrael in iudam. ⁊
ἀσά, ἀνέβη βαασὰ βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐπὶ ἰούδαν. καὶ
edificauit rama vt nō daret ingreſſum ⁊ egreſſuȝ
ᾠκοδόμησε τὴν ῥαμᾶ τοῦ μὴ δοῦναι εἴσοδον καὶ ἔξοδον
aſa regi iuda. ⁊ accepit aſa argentū ⁊ au
τῷ ἀσὰ βασιλεῖ ἰούδα. καὶ ἔλαβεν ἀσὰ ἀργύριον καὶ χρυ
rum de theſauro domus dn̄i ⁊ domus regis:
σίον ἐκ θησαυροῦ οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως,
⁊ miſit ad filiū ader regis ſyrie q̄
καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ ἄδερ βασιλέως συρίας τὸν
habitabat in damaſco dicēs: pange fedus inter
κατοικοῦντα ἐν δαμασκῷ λέγων, διάθου διαθήκην ἀναμέσον
me ⁊ inter te ⁊ inter patrem tuuȝ
ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σοῦ καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός σου
⁊ inter patrem meū: ⁊ ecce miſi tibi
καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός μου, καὶ ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι
aurum ⁊ argentum. veni ⁊ diſſipa fe
χρυσίον καὶ ἀργύριον. δεῦρο καὶ διασκέδασον τὴν διαθή-
dus tuū quod ē cū baaſa rege iſrael: ⁊ re
κην σου τὴν μετὰ βαασὰ βασιλέως ἰσραήλ, καὶ ἀπελεύ-

B

cedet a me. ⁊ audiuit filiꝰ ader rex ſyrie
σεται ἀπ' ἐμοῦ. καὶ ἤκουσεν υἱὸς ἄδερ βασιλεὺς συρίας
regeȝ aſa: ⁊ miſit pͥcipes
τοῦ βασιλέως ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς
exercitus ſui ī ciuitates iſrael. ⁊ ꝑcuſſit
δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξεν
aion: ⁊ dan: ⁊ abelmaim: ⁊ oēs
τὴν αἰών, καὶ τὴν δάν, καὶ τὴν ἀβελμαείμ, καὶ πάσας
vicos nephthalim. ⁊ factū eſt cū audiret
τὰς περιχώρους νεφθαλείμ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι
baaſa: ⁊ deſiit vt nō ampliꝰ edificaret ra-
τὸν βαασά, καὶ ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν ῥα-
ma: ⁊ ceſſare fecit opus ſuum. ⁊ aſa rex
μά, καὶ κατέπαυσε τὸ ἔργον αὐτοῦ. καὶ ἀσὰ ὁ βασιλεὺς
cepit vniuerſum iudam vt tollerēt oēs lapi
ἔλαβε πάντα τὸν ἰούδαν τοῦ αἴρειν πάντας τοὺς λί-
des rama ⁊ ligna eius: q̄ edificauit baaſa.
θους τῆς ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ᾠκοδόμησε βαασά.
⁊ edificauit cū eis gabaa ⁊ maſpha. in
καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς γαβαὰ καὶ τὴν μασφά. ἐν τῷ

C

tp̄e illo venit anani propheta ad aſa regem
καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ἀνανεὶ ὁ προφήτης πρὸς ἀσὰ βασιλέα
iuda. ⁊ dixit ei: qm̄ cōfiſus es tu in re
ἰούδα. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασι
ge ſyrie: ⁊ nō cōfiſus es tu in dn̄o deo
λέα συρίας, καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον τὸν θεόν
tuo: ꝓpter hoc ſaluatus ē exercitus regis ſyrie de
σου, διὰ τοῦτο διεσώθη δύναμις βασιλέως συρίας ἐκ
manu tua. nōne ethiopes ⁊ libyes erāt in poten
χειρός σου. οὐχὶ οἱ αἰθίοπες καὶ λίβυες ἦσαν εἰς δύνα-
tia multa ⁊ cōfidētia in curribus ⁊ equitibꝰ in multitu
μιν πολλὴν καὶ θάρσος εἰς ἅρματα καὶ ἱππεῖς εἰς πλῆ-
1.Mac 9. dine valde: ⁊ cū cōfiſus eſſes tu in dn̄o: tradi-
θος σφόδρα, καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον, παρέ
dit eos in manibꝰ tuis: qm̄ oculi dn̄i
δωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου; ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου
Deū. 31. inſpiciunt in oēm terrā: vt confortaret cum om
ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, κατισχῦσαι μετὰ πά-
3.Reg. 3.c. ni corde ꝑfecto ad eum: ignorāter feciſti in hoc:
σης καρδίας τελείας πρὸς αὐτόν, ἠγνόησας ἐπὶ τούτῳ,
a modo erit tecum bellum. ⁊ iratus ē aſa
ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσαι μετὰ σοῦ πόλεμος. καὶ ἐθυμώθη ἀσὰ
aduerſus ꝓphetam: ⁊ poſuit eum in domū cuſtodie:
πρὸς τὸν προφήτην, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς οἶκον φυλακῆς,
qm̄ iratus ē in hoc: ⁊ vaſtauit aſa in populo
ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐλυμήνατο ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ

vſqȝ ad triceſimū quītū annū regni aſa.

16.

Anno autē triceſimo ſexto regni eius aſcendit baaſa rex iſrl̄ in iudā & muro circundabat rama vt nullus tute poſſet egredi & ingredi de regno aſa. Protulit autem aſa argentum & aurum de theſauris domꝰ domini & de theſauris regis: & miſitqȝ ad benedab regem ſyrie qui habitabat in damaſco dicens. Fedus inter me & te eſt. Pater quoqȝ meꝰ & pater tuꝰ habuere cōcordiam: quāobrē miſi tibi argētū & aurū: vt rupto federe qđ habes cum baaſa rege iſrael facias eum a me recedere. Quo cōperto benadab miſit principes exercituum ſuorū ad vrbes iſrael: qui percuſſerunt ahion & dan & abelmaim et vniuerſas vrbes neptalim muratas. Quod cum audiſſet baaſa deſiit edificare rama & intermiſit opus ſuū. Porro aſa rex aſſumpſit vniuerſum iudā & tulerunt lapides de rama & ligna q̄ edificationi ꝓparauerat baaſa: edificauitqȝ ex eis gabaa & maſpha. In tēpore illo venit anani ꝓpheta ad aſā regē iuda: et dixit ei. Quia habuiſti fiduciam in rege ſyrie & nō in domino deo tuo: idcirco euaſit ſyrie regis exercitus de manu tua. Nonne ethiopes & libies multo pluresꝰ erāt quadrigis et equitibus & multitudine nimia: quos cū in dn̄o credidiſſes tradidit in manu tua? Oculi enī dn̄i contēplantur vniuerſam terrā: & ꝑbent fortitudinē his q corde ꝑfecto credūt in eū. Stulte igitur egiſti: & ꝓpter hoc etiā p̄ſenti tēpe aduerſum te bella cōſurgēt. Iratuſqȝ aſa aduerſꝰ videtē: iuſſit eū mitti ī neruū: valde qppe ſupͥ hoc fuerat indignatus: & interfecit de populo

עד שנת שלשים וחמש למלכות | שנה
אסא: | Cap.xvj.
בשנת שלשים
ושש למלכות אסא עלה בעשא
מלך ישראל על יהודה ויבן את | בנה
הרמה לבלתי תת יוצא ובא | נתן יצא
לאסא מלך יהודה: ויצא אסא | בוא
כסף וזהב מאצרות בית יהוה
ובית המלך וישלח אל בן הדד | שלח
מלך ארם היושב בדרמשק | ישב
לאמר: ברית ביני ובינך ובין | ברת
אבי ובין אביך הנה שלחתי
לך כסף וזהב לך הפר בריתך | ילך פור
את בעשא מלך ישראל ויעלה | עלה
מעלי: וישמע בן הדד אל המלך | שמע
אסא וישלח את שרי החילים אשר | שלח שור
לו אל ערי ישראל ויכו את עיון | עיר נכה
ואת דן ואת אבל מים ואת כל
מסכנות ערי נפתלי: ויהי כשמע | היה
בעשא ויחדל מבנות את הרמה | חדל בנה
וישבת את מלאכתו: ואסא המלך | שבת לקח
לקח את כל יהודה וישאו את אבני | נשא
הרמה ואת עציה אשר בנה בעשא
ויבן בהם את גבע ואת המצפה: ובעת | בנה
ההיא בא חנני הראה אל אסא מלך | בוא
יהודה ויאמר אליו בהשענך על | אמר שען
מלך ארם ולא נשענת על יהוה
אלהיך על כן נמלט חיל מלך ארם | מלט
מידך: הלא הכושים והלובים היו | היה
לחיל לרב לרכב ולפרשים להרבה | רבה
מאד ובהשענך על יהוה נתנם
בידך: כי יהוה עיניו משטטות בכל | שוט
הארץ להתחזק עם לבבם שלם | חזק
אליו נסכלת על זאת כי מעתה יש | סכל
עמך מלחמות: ויכעס אסא אל | לחם כעס
הראה ויתנהו בית המהפכת כי בזעף | נתן הפך
עמו על זאת וירצץ אסא מן העם | רצץ

בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא
הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים הָנָה כָּתַב
עַל סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃
וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע חָלָה שָׁנָה
לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד לְמַעְלָה חָלְיוֹ עָלָה
וְגַם בְּחָלְיוֹ לֹא דָרַשׁ אֶת יְהוָה כִּי
בָּרֹפְאִים׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם אֲבֹתָיו שָׁכַב
וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃ מוּת רָבַע
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה לוֹ קָבַר
בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב שָׁכַב
אֲשֶׁר מִלֵּא בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים זוּן רָקַח
בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ לוֹ שְׂרֵפָה עָשָׂה שָׂרַף גָּדַל
גְּדוֹלָה עַד לִמְאֹד׃

Cap. xvij. וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ מָלַךְ
תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֶּן חָזַק נָתַן
חַיִל בְּכָל עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת עִיר
וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי נָצַב
אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו׃
וַיְהִי יְהוָה עִם יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ הָיָה
בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים
וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ כִּי לֵאלֹהֵי
אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו הָלָךְ וְלֹא צָוָה
כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּכֶן יְהוָה אֶת עָשָׂה כּוּן
הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל יְהוּדָה מָלַךְ נָתַן
מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי לוֹ עֹשֶׁר
וְכָבוֹד לָרֹב׃ וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּדַרְכֵי יְהוָה כָּבַד גָּבַהּ
וְעוֹד הֵסִיר אֶת הַבָּמוֹת וְאֶת הָאֲשֵׁרִים סוּר בָּמָה
מִיהוּדָה׃ וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁנָה
שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן חַיִל וּלְעֹבַדְיָה שׂוּר
וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיָהוּ
לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ וְעִמָּהֶם
הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ
וַעֲשָׂהאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיהוֹנָתָן
וַאֲדֹנִיָּהוּ וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה
הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם
הַכֹּהֲנִים׃ וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם לָמַד

in tēpore illo plurimos. Opera autem aſa prima et nouiſſima ſcripta ſunt in libro regum iuda & iſrael. Egrotauit etiā aſa āno triceſimo nono regni ſui: dolore pedum vehementiſſimo: & nec in īfirmitate ſua queſiuit dn̄m: ſed magis in medicorū arte cōfiſus eſt. Dormiuitq̧ cū patrib⁹ ſuis. Et mortu⁹ eſt āno quadrageſimo primo regni ſui: & ſepelierūt eū in ſepulchro ſuo qđ foderat ſibi in ciuitate dauid. Poſuerunt q̧ eū ſup lectū ſuū plenū aromatibus & vnguētis meretriciis q̄ erāt pigmētariorū arte cōfecta et cōbuſſerūt ſup eū ambitione nimia. 17.

Regnauit autem ioſaphat filius eius pro eo: et inualuit contra iſrael. Conſtituitq̧ militū numeros in cunctis vrbibus iuda q̄ erāt vallate muris: p̄ſidiaq̧ diſpoſuit in terra iuda & in ciuitatibus ephraī quas ceperat aſa pater eius. Et fuit dn̄s cū ioſaphat: quia ambulauit in viis Dauid patris ſui primis. et non ſperauit in baalim: ſed in deo patris ſui: et prexit in preceptis illius: & non iuxta peccata iſrl̄. Cōfirmauitq̧ dominus regnum in manu eius & dedit omnis iuda munera ioſaphat: facteq̧ ſunt ei infinite diuitie & multa gloria. Cūq̧ ſumpſiſſet cor ei⁹ audaciam propter vias dn̄i: etiā excelſa et lucos de iuda abſtulit. Tertio autem anno regni ſui miſit de principib⁹ ſuis benail et obdiam & zachariam et nathanael & micheam vt docerēt in ciuitatib⁹ iuda: & cum eis leuitas ſemeiā & nathaniam & zabadiam aſael q̧ & ſemiramoth & ionathan adoniāq̧ et tobiam & tobadoniam leuitas: & cum eis eliſama & ioram ſacerdotes. Docebātq̧ pp̄lm in iuda: habētes

in tp̄e illo. ⁊ ecce ſermōes aſa pri
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι ἀσὰ οἱ πρῶ- D
mi ⁊ nouiſſimi ſcripti ſunt in libro ſermōū
τοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου λόγων
regum iuda ⁊ iſrael. ⁊ egrotauit aſa
βασιλέων ἰούδα καὶ ἰσραήλ. καὶ ἐμαλακίσθη ἀσὰ τῷ
anno triceſimo ⁊ nono regni ſui 3.Reg.
ἔτει τῷ τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ 15.c.
in pedibus ſuis: vſq̧ad ſupra infirmitas ſua. ⁊
ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, ἕως ἄνω ἡ ἀρρωστία αὐτοῦ. καὶ
in egritudie ſua nō queſiuit dn̄m ſed
ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐξεζήτησε τὸν κύριον ἀλλὰ
medicos. ⁊ dormiuit aſa cum patrib⁹
τοὺς ἰατρούς. καὶ ἐκοιμήθη ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων
ſuis. ⁊ defunctus eſt aſa in q̄drageſimo ⁊
αὐτοῦ. καὶ ἐτελεύτησεν ἀσὰ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ
primo anno regni ſui. ⁊ ſepelierūt e
πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. καὶ ἔθαψαν αὐ-
um in monumēto: quod fodit ſibi in ciuitate dauid.
τὸν ἐν τῷ μνήματι, ὃ ὤρυξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει δαυίδ.
⁊ collocauerūt eū in lecto: ⁊ īpleuerūt
καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κοίτης, καὶ ἔπλησαν
cum aromatibus: ⁊ gn̄a vnguētoꝝ aromatarioꝝ. ⁊ fece
ἀρωμάτων, καὶ γένη μύρων μυρεψικῶν. καὶ ἐποί-
runt ei funus magnū: ⁊ cōbuſſerunt eū cō-
ησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην, καὶ ἔκαυσαν αὐτὸν καύ-
buſtiōe magna vſq̧ nimis.
σιν μεγάλην ἕως σφόδρα. Ca.17.

Et regnauit ioſaphat filius eius p̄ e- A
Καὶ ἐβασίλευσεν ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐ-
o: ⁊ p̄ualuit ioſaphat cōtra iſrael: ⁊ de
τοῦ, καὶ ἐνίσχυσεν ἰωσαφὰτ ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ ἔδω-
dit exercitum in cūctis vrbibus iuda
κεν δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ἰούδα ταῖς
munitis: ⁊ conſtituit duces in terra iuda
ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν τῇ γῇ ἰούδα
⁊ in ciuitatib⁹ ephraim: quas ceperat
καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐφραίμ, ἃς προκατελάβετο ὁ
pater eius aſa. ⁊ fuit dn̄s cū ioſaphat:
πατὴρ αὐτοῦ ἀσά. καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ ἰωσαφάτ,
q̄m ambulauit in viis dauid patris ſui
ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς δαυίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς
primis: ⁊ nō q̄ſiuit idola: ſed dn̄m
πρώταις, καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἴδωλα, ἀλλὰ κύριον
deū patris ſui q̄ſiuit: ⁊ in mā-
τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησεν, καὶ ἐν ταῖς ἐν-
datis eius ābulauit: ⁊ nō iuxta opera iſra
τολαῖς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἰσρα-
el. ⁊ direxit dn̄s regnum in manu e-
ήλ. καὶ κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐ-
ius: ⁊ dedit oīs iuda dona ioſaphat:
τοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς ἰούδα δῶρα τῷ ἰωσαφάτ,
⁊ facte ſunt ei diuitie ⁊ gloria multa. ⁊ exaltatū ē
καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. καὶ ὑψώθη
cor ei⁹ in viis dn̄i. ⁊ adhuc abſtulit excelſa ⁊
ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδοῖς κυρίου. καὶ ἔτι ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ καὶ
lucos de terra iuda. ⁊ in anno tertio re- B
τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς ἰούδα. καὶ ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασι-
gni ſui miſit duces ſuos ⁊ filios
λείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν
potentū ⁊ abdiā ⁊ zachariā ⁊ nathana
δυνατῶν καὶ τὸν ἀβδίαν καὶ τὸν ζαχαρίαν καὶ τὸν ναθανα-
el ⁊ micheam: vt docerent in ciuitatib⁹ iuda. ⁊ cū
ὴλ καὶ τὸν μιχαίαν, τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν ἰούδα. καὶ μετ᾽
eis leuite ſameas ⁊ nathanias ⁊ zabdias ⁊
αὐτῶν οἱ λευῖται σαμαίας καὶ ναθανίας καὶ ζαβδίας καὶ
aſiel ⁊ ſemiramoth ⁊ ionathan ⁊ adonias ⁊ tobi
ἀσιὴλ καὶ σεμιραμὼθ καὶ ἰωνάθαν καὶ ἀδωνίας καὶ τωβί-
as ⁊ tobadonia leuite: ⁊ cum ipſis eliſama ⁊
ας καὶ τωβαδωνία οἱ λευῖται, καὶ μετ᾽ αὐτῶν ἐλισαμὰ καὶ
ioram ſacerdotes: ⁊ docebant in iuda: ⁊ cum eis
ἰωρὰμ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐδίδασκον ἐν τῷ ἰούδα, καὶ μετ᾽ αὐτῶν

Digitized by Google

C
liber legis dñi: ⁊ circuibāt ī vrbibus iuda:
βίβλος νόμου κυρίου, καὶ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν ἰούδα,
⁊ erudiebāt populū. ⁊ fact⁹ fuit pauor dñi ſup
καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ
oīa regna terre ī circuitu iuda: ⁊ nō
πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ ἰούδα, καὶ οὐκ
bellabant cōtra ioſaphat. ⁊ de philiſtiī
ἐπολέμουν πρὸς ἰωσαφάτ. καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων
deferebāt ioſaphat dona ⁊ argentū. ⁊ ara
ἔφερον τῷ ἰωσαφὰτ δῶρα καὶ ἀργύριον. καί γε οἱ ἄρα
bes deferebant ei ouiū arietes ſeptē milia ſeptin
βες ἔφερον αὐτῷ προβάτων κριοὺς, ἑπτακισχιλίους ἑπτα
gentos: ⁊ hircos ſeptēmilia ſeptingentos. ⁊
κοσίους, καὶ τράγους ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. καὶ
fuit ioſaphat ꝓcedens ⁊ magnificatus vſq; ī ſublime.
ἦν ἰωσαφὰτ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος ἕως ὕψους.
⁊ edificauit adhuc ī iuda domos ⁊ vrbes muni
καὶ ᾠκοδόμησεν ἔτι ἐν τῷ ἰούδα βάρεις καὶ πόλεις ὀχυ
tas: ⁊ opa multa fuerūt ei in iuda. ⁊ vi
ράς, καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῷ ἰούδα. καὶ ἄν
ri bellatores robuſti potētes ī hieruſalē. ⁊
δρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ
hic nūerus eoꝝ ꝑ domos familiarū eoꝝ.
οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν. τῷ
iuda tribuni ednas pꝛinceps: ⁊ cum eo filii
ἰούδα χιλίαρχοι ἀιδνὰς ὁ ἄρχων, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ υἱοὶ
potētie viri robuſti trecenta milia. ⁊ adhe
δυνάμεως ἄνδρες δυνατοὶ τριακόσιαι χιλιάδες. καὶ ἐχό
rentes eis: ioanan pꝛiceps: ⁊ cum eo ducēta
μενοι αὐτῶν, ἰωανὰν ὁ ἄρχων, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ διακόσιαι
octoginta milia. ⁊ adherentes eis: amaſias fili⁹
ὀγδοήκοντα χιλιάδες. καὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, ἀμασίας ὁ τοῦ
zechri ꝓmptus ex̄ſis dño: ⁊ cum eo ducen
ζεχρὶ ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ διακόσι
ta milia potētes fortitudiē. ⁊ ex beniamin potētes
αι χιλιάδες δυνατοὶ ἰσχύϊ. καὶ ἐκ τοῦ βενιαμὶν δυνατοὶ
fortitudine eliada: ⁊ cum eo ſagittarii ⁊ clypeati
δυνάμει ἐλιαδᾶ, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ
D
ducenta milia. ⁊ adherētes eis: iozabad: ⁊
διακόσιαι χιλιάδες. καὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, ἰωζαβάδ, καὶ
cum eo centū octoginta milia robuſti bel
μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέ
lo. hi ꝗ miniſtrabant regi: extra quos
μου. οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν ἔ
dedit rex in vrbibus munitis in vni
δωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πά
uerſa iudea.
σῃ τῇ ἰουδαίᾳ. Ca. 18.

A
Et fuerunt ioſaphat adhuc diuitie ⁊ gloria
Καὶ ἐγένετο τῷ ἰωσαφὰτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα
multa: ⁊ affinitate cōiunct⁹ ē in domo achaab: ⁊ de
πολλή, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν τῷ οἴκῳ ἀχαάβ, καὶ κα
ſcendit in fine annoꝝ ad achaab in ſamariā: ⁊ ma
τέβη εἰς τέλος ἐτῶν πρὸς ἀχαὰβ εἰς σαμάρειαν, καὶ ἔθυ
ctauit ei achaab oues ⁊ boues in multitudiē: ⁊
σεν αὐτῷ ἀχαὰβ πρόβατα καὶ μόσχους εἰς πλῆθος, καὶ τῷ
populo q̄ cum eo. ⁊ achaab pſuaſit ioſaphat vt
λαῷ τῷ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἀχαὰβ ἔπεισε τὸν ἰωσαφὰτ τοῦ
aſcenderet cum eo in ramoth galaad. ⁊ dixit
συναναβῆναι μετ᾽ αὐτοῦ εἰς ῥαμὼθ γαλαάδ. καὶ εἶπεν
achaab rex iſrael ad ioſaphat regem iu
ἀχαὰβ βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσαφὰτ βασιλέα ἰού
da: ſi venies mecum in ramoth galaad? ⁊ di
δα, εἰ πορεύσῃ μετ᾽ ἐμοῦ εἰς ῥαμὼθ τῆς γαλαάδ; καὶ εἶ
xit ei ioſaphat: vt tu ſic ⁊ ego: ⁊ vt popu
πεν αὐτῷ ἰωσαφάτ, ὡς σὺ οὕτω καὶ ἐγώ, καὶ ὡς ὁ λα
lus tu⁹: ⁊ popul⁹ meus: ⁊ tecum in bellū. ⁊
ός σου, καὶ ὁ λαός μου, καὶ μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. καὶ
dixit ioſaphat regi iſrael: q̄re iam ho
εἶπεν ἰωσαφὰτ τῷ βασιλεῖ ἰσραήλ, ζήτησον δὴ σή
die ſermonē dñi. ⁊ cōgregauit
μερον τὸν λόγον κυρίου. καὶ συνήγαγεν ∞∞∞∞∞

librum legis dñi & cir
cuibant cunctas vrbes
iuda: atq; erudiebāt po
pulū. Itaq; factus eſt pa
uor dñi ſup oīa regna
terrarum que erant ∞
per gyrum iuda nec au
debant bellare contra ∞
ioſaphat. Sed et phili
ſtei ∞∞∞∞
ioſaphat munera defe
rebant: & vectigal argē
ti. Arabes quoq; addu
cebāt pecora arietum
ſeptem milia ſeptingē
tos: et hircos totidem.
∞∞∞∞
Creuit ergo ∞∞
ioſaphat et magnifica
tus eſt vſq; in ſublime at
q; edificauit in iuda do
mos adinſtar turriū vr
beſq; muratas: & multa
opa patrauit in vrbib⁹
iuda. Viri q̄q; bellato
res & robuſti erāt in hie
ruſalē quorū iſte nūe
rus per domos atq; fa
milias ſingulorum. In
iuda pꝛiceps exercitus
ednas dux & cū eo ro
buſtiſſimorū viri trecēta
milia. Poſt hūc iohanā
princeps: & cū eo ducē
ta octoginta milia. Poſt
illū quoq; amaſias fili⁹
zechri conſecratus do
mino & cum eo ducenta
milia virorū fortiū. Hūc
ſequebatur robuſtus ad
prelia eliada & cū eo te
nentiū arcū & clypeum
ducenta milia. Poſt iſtū
iozabad & cum eo ∞
centū octoginta milia
expeditorum militum.
Hi oēs erant ad manum
regis: exceptis aliis ∞
quos poſuerat in vrbi
bus muratis et in vniuer
ſo iuda. 18.
FVit ergo ioſaphat
diues et inclytus multū
& affinitate coiūctus eſt
achab: deſcēditq; poſt
annos ad eū in ſamariā
Ad cui⁹ aduentū macta
uit achab arietes & bo
ues plurimos ipi & po
pulo q̄ venerat cū eo: p
ſuaſitq; illi vt aſcenderet
in ramoth galaad. Di
xitq; achab rex iſrl' ad
ioſaphat regē iuda. ∞
Veni mecū in ramoth
galaad. Cui ille reſpon
dit. Vt ego et tu: ſicut
ppl's tu⁹: ſic & ppl's meus
tecumq; erim⁹ in bello:
dixit ioſaphat ad regē
iſrl'. Cōſule obſecro in
pſentiarū ſermonē dñi.
Congregauit igitur ∞

ספר תורת יהוה ויסבו בכל ערי	ירה סבב
יהודה וילמדו בעם ויהי פחד יהוה	עיד היה
על כל ממלכות הארצות אשר	מלך
סביבות יהודה ולא נלחמו עם	סבב לחם
יהושפט ומן פלשתים מביאים	בוא
ליהושפט מנחה וכסף משא גם	נשא
הערביאים מביאים לו צאן אילים	
שבעת אלפים ושבע מאות ותישים	מאה
שבעת אלפים ושבע מאות ויהי	
יהושפט הלך וגדל עד למעלה	עלה
ויבן ביהודה בירניות וערי מסכנות	בנה סכן
ומלאכה רבה היה לו בערי יהודה	לאה
ואנשי מלחמה גבורי חיל בירושלם	לחם גבר
ואלה פקדתם לבית אבותיהם	
ליהודה שרי אלפים עדנה השר	שור
ועמו גבורי חיל שלש מאות אלף	מאה
ועל ידו יהוחנן השר ועמו מאתים	מאה
ושמנים אלף ועל ידו עמסיה בן	
זכרי המתנדב ליהוה ועמו מאתים	נדב
אלף גבור חיל ומן בנימן גבור חיל	
אלידע ועמו נשקי קשת ומגן	
מאתים אלף ועל ידו יהוזבד ועמו	
מאה ושמנים אלף חלוצי צבא	חלץ
אלה המשרתים את המלך מלבד	שרת בדד
אשר נתן המלך בערי המבצר בכל	עיר בצר
יהודה ויהי ליהושפט עשר	Ca. xviij.
וכבוד לרב ויתחתן לאחאב וירד	היה כבד
לקץ שנים אל אחאב לשמרון	חתן שנה
ויזבח לו אחאב צאן ובקר לרב	זבח
ולעם אשר עמו ויסיתהו לעלות אל	סות עלה
רמות גלעד ויאמר אחאב מלך	אמר
ישראל אל יהושפט מלך יהודה	
התלך עמי רמות גלעד ויאמר לו	הלך
כמוני כמוך וכעמך עמי ועמך במלחמה	לחם
ויאמר יהושפט אל מלך ישראל	
דרש נא כיום את דבר יהוה ויקבץ	קבץ

מלך ישראל את הנביאים ארבע — נבא רבע
מאות איש ויאמר אלהם הנלך אל — מאה
רמת גלעד למלחמה אם אחדל — חדל
ויאמרו עלה ויתן האלהים ביד — נתן
המלך: ויאמר יהושפט האין פה — פה
נביא ליהוה עוד ונדרשה מאתו: — דרש
ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
עוד איש אחד לדרוש את יהוה
מאתו ואני שנאתיהו כי איננו
מתנבא עלי לטובה כי כל ימיו — נבא יום
לרעה הוא מיכיהו בן ימלא ויאמר — רוע אמר
יהושפט אל יאמר המלך כן:
ויקרא מלך ישראל אל סריס — קרא סרס
אחד ויאמר מהר מיכיהו בן ימלא:
ומלך ישראל ויהושפט מלך יהודה
יושבים איש על כסאו מלבשים — ישב לבש
בגדים ויושבים בגרן פתח שער
שמרון וכל הנביאים מתנבאים — נבא
לפניהם: ויעש לו צדקיהו בן — פנה עשה
כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר
יהוה באלה תנגח את ארם — נגח
עד כלותם: וכל הנביאים נבאים — כלה
כן לאמר עלה רמת גלעד והצלח — צלח
ונתן יהוה ביד המלך: והמלאך — לאך
אשר הלך לקרא למיכיהו דבר
אליו לאמר הנה דברי הנביאים
פה אחד טוב אל המלך ויהי נא — היה
דברך כאחד מהם ודברת טוב:
ויאמר מיכיהו חי יהוה כי את אשר — חיה
יאמר אלהי אתו אדבר: ויבא אל — אמר דבר
המלך ויאמר המלך אליו מיכה — בוא
הנלך אל רמת גלעד למלחמה — ילך לחם
אם אחדל ויאמר עלו והצליחו — חדל
וינתנו בידכם: ויאמר אליו המלך — נתן
עד כמה פעמים אני משביעך — שבע
אשר לא תדבר אלי רק אמת

rex iſrael prophetarū quadringentos viros & dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellandū ire debem⁹ an queſcere. At illi. Aſcēde inquiūt: & tradet deus in manu regis. Dixitq́ ioſaphat. Nunqd nō eſt hic prophetes dñi: vt ab illo etiā requiramus? Et ait rex iſrael ad ioſaphat. Eſt vir vn⁹ a quo poſſum⁹ querere dñi voluntatē. ſed ego odi eum: quia non prophetat mihi bonū: ſed malum omni tpe. Eſt autē micheas filius iemla. Dixitq́ ioſaphat. Ne loquaris rex hoc modo. Vocauit ergo rex iſrl vnum de eunuchis: & dixit ei. Voca cito micheam filium iemla. Porro rex iſrael & ioſaphat rex iuda vterq́ ſedebant in ſolio ſuo veſtiti cultu regio. Sedebant autē in area iuxta portā ſamarie: omnesq́ pphete vaticinabantur corā eis: ſedechias vero filius chanana fecit ſibi cornua ferrea: & ait. Hec dicit dominus. His ventilabis ſyriam: donec cōteras eā. Oēſq́ prophete ſimilr̄ prophetabāt. atq́ dicebant. Aſcende in ramoth galaad & proſperaberis: & tradet eos dñs in manu regis. Nuncius aūt qui ierat ad vocandum micheam: ait illi. En verba omnium prophetarū vno ore bona regi annunciant. Queſo ergo te vt & ſermo tu⁹ ab eis nō diſſentiat: loquariſq́ pſpera. Cui reſpondit micheas. Viuit dñs: q̄a quodcunq́ dixerit mihi deus meus hoc loqr. Venit ergo ad regem. Cui rex ait. Michea ire debem⁹ in ramoth galaad ad bellandum: an qeſcere? Cui ille reſpōdit. Aſcendite: cūcta enim proſpera euenīēt: & tradētur hoſtes in manus veſtras. Dixitq́ rex. Iterum atq́ iterū te adiuro: vt mihi nō loquaris niſi quod verum eſt

rex iſrael pphetas q̄dringentos viros: & dixit eis: ſi eam in ramoth galaad in bellum: an acqeſcam: & dixerūt: aſcende: & tradet deus in manus regis. & dixit ioſaphat: nō eſt hic pphetes domini adhuc: & q̄remus ab eo: & ait rex iſrael ad ioſaphat: eſt vir vn⁹ vt q̄ramus dñm p eum: & ego odi eum: q̄m nō eſt pphetans de me in bonis: q̄m oēs dies eius in malis: ipſe micheas filius iemla. & dixit ioſaphat ne loq̄tur rex ſic. & vocauit rex iſrael eunuchum vnū: & dixit: cito voca micheam filiū iemla. & rex iſrael & ioſaphat rex iuda ſedētes vnuſq́ſq́ in throno ſuo: veſtiti ſtolis ſedebant in area porte ſamarie. & oēs pphete vaticinabātur coram eis. & fecit ſibi ſedecias filius chanaana cornua ferrea: & ait: hec dicit dñs: in his ventilabis ſyriam: donec cōſumatur. & oēs pphete pphetabant ſic dicentes: aſcende in ramoth galaad & pſperaberis: & tradet dñs in manibus regis. & nūcius q̄ iuit ad vocādum micheā: locutus ē ei dicēs: ecce locuti ſunt pphete in ore vno bona de rege: & ſint iam ſermones tui ſicut vnius ipſoꝝ: & loqueris bona. & dixit micheas: viuit dñs: q̄a quodcūq́ dixerit deus ad me: ei loquar: & venit ad regem. & dixit ei rex: michea ſi eam in ramoth galaad in bellum an q̄ſcam. & dixit: aſcende & pſperaberis & tradetur in manu veſtra. & dixit ei rex: quoties ego adiuraui te: vt nō loquaris ad me niſi veritatem

ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ τοὺς προφήτας τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ πορευθῶ εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπον, ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν ἰωσαφάτ, οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι, καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσαφάτ, ἔστιν ἀνὴρ εἷς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ μεμίσηκα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, αὐτὸς μιχαίας υἱὸς ἰεμλά. καὶ εἶπεν ἰωσαφάτ, μὴ λαλείτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἕνα, καὶ εἶπεν, ταχέως κάλεσον μιχαίαν υἱὸν ἰεμλά. καὶ ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ καὶ ἰωσαφὰτ βασιλεὺς ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, ἐνδεδυμένοι στολὰς ἐκάθηντο ἐν τῷ εὐρυχώρῳ τῆς πύλης σαμαρείας. καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφήτευον ἐναντίον αὐτῶν. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ σεδεκίας υἱὸς χανααν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπεν, τάδε λέγει κύριος, ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν συρίαν, ἕως ἂν συντελεσθῇ. καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφήτευον οὕτως λέγοντες, ἀνάβηθι εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ καὶ εὐοδωθήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων, ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἑνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ γενέσθωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὡς ἑνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαθά. καὶ εἶπεν μιχαίας, ζῇ κύριος, ὅτι ὃ ἂν εἴπῃ ὁ θεὸς πρός με, αὐτῷ λαλήσω. καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, μιχαία εἰ πορευθῶ εἰς ῥαμὼθ γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω. καὶ εἶπεν, ἀνάβαινε καὶ εὐοδωθήσῃ καὶ παραδοθήσεται ἐν χερσὶν ὑμῶν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, ποσάκις ἐγὼ ὥρκισά σε, ἵνα μὴ λαλήσῃς πρός με πλὴν ἀλήθειαν

B

D

3.Reg. 22.

Digitized by Google

in noie dñi: τ ait micheas: vidi iſrael
E ἐν ὀνόματι κυρίου; καὶ εἶπεν μιχαίας, εἶδον τὸν ἰσραὴλ
vniuerſuȝ diſpſum in mōtibus ſicut oues: q̄bus nō
πάντα διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ
eſt paſtor. τ dixit dñs: nō habent duce͂ hi:
ἔστι ποιμήν. καὶ εἶπεν κύριος, οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον οὗ=
reuertātur vnuſq̄ſq3 in domū ſuā in pa
τοι, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρή=
ce. τ ait rex iſrael ad ioſaphat: nōne
νῃ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσαφάτ, οὐκ
dixi tibi: φ nō ꝓphetat de me bona: ſed ma
εἶπόν σοι, ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθά, ἀλλ' ἢ κα
la: τ dixit micheas: nō ſic. audite verbū do
κά; καὶ εἶπε μιχαίας, οὐχ οὕτως. ἀκούσατε λόγον κυ
mini. vidi dñm ſedente͂ in ſolio ſuo: τ om
ρίου. εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶ
nis exercitus celi ſtetit a dextris eius: τ
σα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ εἱστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ
a ſiniſtris eius. τ dixit dñs: q̄s decipi
3.Reg. ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν κύριος, τίς ἀπατή=
22.d. et achaab regem iſrael: vt aſcen=
σει τὸν ἀχαὰβ βασιλέα ἰσραήλ, τοῦ ἀναβῆσε=
dat τ corruat in ramoth galaad: τ dixit
σθαι καὶ πεσεῖσθαι εἰς ῥαμὼθ γαλαάδ; καὶ εἶπεν
hic ſic: τ hic dixit ſic. τ egreſſus eſt
οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. καὶ ἐξῆλθε τὸ
ſpūs τ ſtetit corā dño: τ ait: ego decipi
πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπεν, ἐγὼ ἀπα=
am eū. τ dixit dñs in quo: τ dixit: egre=
τήσω αὐτόν. καὶ εἶπεν κύριος ἐν τίνι; καὶ εἶπεν, ἐξε=
diar τ ero ſpūs mēdax in ore omni
λεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάν=
F um ꝓphetarū eius. τ dixit: decipies τ
των τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, ἀπατήσεις καὶ
p̄ualebis: egredere τ fac ita. τ nūc ecce de
δυνήσῃ, ἔξελθε καὶ ποίησον οὕτως. καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδω=
dit dñs ſpūm mendace͂ in ore oīm pro
κε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προ=
phetarū tuoꝝ horū: τ dñs locut⁹ eſt ſup te mala.
φητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακά.
τ acceſſit ſeddecias fili⁹ chanaana τ pcuſſit
καὶ ἤγγισε σεδδεκίας υἱὸς χαναανὰ καὶ ἐπάταξε τὸν
micheam in maxillā: τ ait ei: q̄ hac
μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ποίᾳ ταύ
via trāſiuit ſpūs dñi a me vt loq̄
τῃ τῇ ὁδῷ παρῆλθε πνεῦμα κυρίου ἀπ' ἐμοῦ τοῦ λα=
retur ad te: τ dixit micheas: ecce tu videbis in
λῆσαι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν μιχαίας, ἰδοὺ σὺ ὄψει ἐν τῇ
die illa in q̄ igreſſus fueris cubiculū de cubiclo vt abſcō
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ εἰσελεύσῃ ταμιεῖον ἐκ ταμιείου τοῦ κατα
daris. τ dixit rex iſrl: tollite micheā
κρυβῆναι. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἰη̄λ, λάβετε τὸν μιχαίαν
τ reducite ad āmon principem ciuitatis: τ
καὶ ἀποστρέψατε πρὸς ἀμμὼν τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ
ad ioas filiū regis: τ dicetis: ſic dixit
πρὸς ἰωὰς υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἐρεῖτε, οὕτως εἶπεν
rex: ponite hunc in domū cuſtodie: τ come=
ὁ βασιλεύς, θέσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέ=
dat pane͂ tribulatiōis τ aquā tribulatiōis: donec re
τω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως, ἕως τοῦ ἐπι
uertar ego in pace. τ dixit micheas: ſi reuertēs
στρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. καὶ εἶπεν μιχαίας, ἐὰν ἐπιστρέφων
reuerſus fueris ī pace: nō locutus eſt dñs in me. τ
ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐν ἐμοί. καὶ
ait: audite populi oēs. τ aſcēdit achaab rex
εἶπεν, ἀκούσατε λαοὶ πάντες. καὶ ἀνέβη ἀχαὰβ βασι
iſrael τ ioſaphat rex iuda in ra=
λεὺς ἰσραὴλ καὶ ἰωσαφὰτ βασιλεὺς ἰούδα εἰς ῥα=
moth galaad. τ dixit rex iſrael ad ioſa=
μὼθ γαλαάδ. καὶ εἶπεν βασιλεὺς ἰσραὴλ πρὸς ἰωσα
phat: cooperiar
φάτ, κατακαλύψομαι

in noie dñi. At ille ait.
Vidi vniuerſum
iſrael diſperſum in mō
tibus ſicut oues;
abſq3 paſtore. Et dixit
dominus. Non habent
iſti dominos: reuerta=
tur vnuſquiſq3 in domū
ſuam in pace. Et ait rex
iſrael ad
ioſaphat. Nonne dixi
tibi φ non
prophetaret iſte mihi
quicq3 boni: ſed ea que
mala ſūt? At ille. Idcir
co ait: audite verbum
dñi. Vidi dñm ſedēte͂ i
ſolio ſuo & oēm exerci
tū celi aſſiſtente͂ ei a dex
tris & a ſiniſtris.
Et dixit dñs. Quis de=
cipiet achab regem
iſrl vt aſcēdat & corru
at in ramoth galaad.
Cūq3 diceret vnus hoc
modo: & alter alio: pro
ceſſit ſpūs & ſtetit corā
domino: & ait. Ego
decipiā eū. Cui dñs: in
quo inq̄t decipies? At il=
le reſpōdit. Egrediar &
ero ſpūs mēdax in ore
oium ꝓphetarū ei⁹. Di
xitq3 dñs. Decipies: &
p̄ualebis: egredere et
fac ita. Nūc igitur ecce
dñs dedit ſpūm menda
cii in ore omniū ꝓphe=
tarū tuorū: et dñs locu=
tus eſt de te mala. Acceſ
ſit aūt ſedechias fili⁹ cha
nana: & pcuſſit michee
maxillā & ait. Per quā
viā trāſiuit ſpūs dñi a
me vt loqueretur tibi?
Dixitq3 micheas.
Tu ip̄e videbis in die il
lo: q̄n ingreſſus fueris
cubiculū de cubiculo:
vt abſcōdaris. Precepit
aūt rex iſrl dicēs. Tolli=
te micheā & ducite eum
ad ammō principē ci=
uitatis et ad ioas
filium amelech: & dice=
tis. Hec dicit
rex. Mittite hūc in car
cerem
& date ei panis modicū
& aque pauxillum
donec reuertar in pace.
Dixitq3 micheas.
Si reuerſus fueris in pa
ce: non eſt dñs locutus
i me. Et ait. audite oēs
populi. Igitur
aſcēderunt rex iſrael &
ioſaphat rex
iuda in ramoth galaad.
Dixitq3 rex
iſrael ad ioſaphat. Mu
tabo habitum

בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת כָּל רָאָה
יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל הֶהָרִים כַּצֹּאן נָפַץ
אֲשֶׁר אֵין לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא
אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ שׁוּב
בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל שָׁלַם
יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא
יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם לְרָע׃ וַיֹּאמֶר נָבָא רוּעַ
לָכֵן שִׁמְעוּ דְּבַר יְהוָה רָאִיתִי אֶת רָאָה
יְהוָה יוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ וְכָל צְבָא יָשַׁב
הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ יָמַן
וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת אַחְאָב מֶלֶךְ פָּתָה
יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר עָלָה נָפַל
זֶה אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה׃ וַיֵּצֵא
הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי עָמַד פָּנָה
אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃ וַיֹּאמֶר
אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל יָצָא הָיָה
נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם תּוּכַל פֶּה נָבָא
צֵא וַעֲשֵׂה כֵן׃ וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה יָכֹל יָצָא
רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה
דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן רוּעַ נָגַשׁ
כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת מִיכָיְהוּ עַל הַלֶּחִי נָכָה לְחַה
וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ יְהוָה
מֵאִתִּי לְדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ
הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא הִנֵּה בּוֹא
חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ חָבָא
יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ לָקַח שׁוּב
אֶל אָמוֹן שַׂר הָעִיר וְאֶל יוֹאָשׁ שׂוּר
בֶּן הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲמַרְתֶּם כֹּה אָמַר
הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא שׂוּם
וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ אָכַל
עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ שָׁלַם
אִם שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא דִבֶּר שׁוּב
יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ אָמַר
וַיַּעַל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ עָלָה
יְהוּדָה אֶל רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ חָפַשׂ

Digitized by Google

ובוא במלחמה ואתה לבש בגדיך — לחם
ויתחפש מלך ישראל ויבאו — בוא
במלחמה ומלך ארם צוה את שרי — שור
הרכב אשר לו לאמר לא תלחמו
את הקטן ואת הגדול כי אם את — גדל
מלך ישראל לבדו ויהי כראות — בדד היה
שרי הרכב את יהושפט והמה אמרו — ראה
מלך ישראל הוא ויסבו עליו — סבב
להלחם ויזעק יהושפט ויהוה עזרו — זעק
ויסיתם אלהים ממנו ויהי כראות — סות
שרי הרכב כי לא היה מלך ישראל
וישובו מאחריו ואיש משך — שוב
בקשת לתמו ויך את מלך — תמם נכה
ישראל בין הדבקים ובין
השרין ויאמר לרכב הפך ידיך — שרה
והוצאתני מן המחנה כי — יצא חנה
החליתי ותעל המלחמה ביום — חלה עלה
ההוא ומלך ישראל היה
מעמיד במרכבה נכח ארם עד — עמד רכב
הערב וימת לעת בוא השמש — מות

Cap. xix. וישב יהושפט
מלך יהודה אל ביתו בשלום — שוב
לירושלם ויצא אל פניו — שלם פנה
יהוא בן חנני החזה ויאמר
אל המלך יהושפט הלרשע
לעזר ולשנאי יהוה תאהב — אהב
ובזאת עליך קצף מלפני יהוה — פנה
אבל דברים טובים נמצאו עמך כי — מצא
בערת האשרות מן הארץ והכינות — כון
לבבך לדרש האלהים וישב
יהושפט בירושלם וישב ויצא — שוב
בעם מבאר שבע עד הר אפרים
וישיבם אל יהוה אלהי אבותיהם
ויעמד שפטים בארץ בכל ערי — עמד עיר
יהודה הבצרות לעיר ועיר ויאמר — אמר
אל השפטים ראו מה אתם עשים — ראה עשה

& ſic ad pugnã vadã: tu aũt indue re veſtibus tuis. Mutatoq̧ rex iſrael habitu venit ad bellum. Rex aũt ſyrie preceperat ducibus equitatꝰ ſui dicẽs. Ne pugnetis contra minimũ: aut cõtra maximũ: niſi contra ſolũ regẽ iſrael: itaq̧ cũ vidiſſent principes equitatus ioſaphat: dixerunt. rex iſrael eſt iſte. Et circundederunt eum dimicantes. At ille clamauit ad dñm: et auxiliatus eſt ei: atq̧ auertit eos ab illo. Cũ eñi vidiſſent duces equitatus ꝙ non eſſet rex iſrael reliquerunt eũ. Accidit autem vt vnus e populo ſagittã in incertũ iaceret & percuteret regem iſrael inter ceruicem & ſcapulas. At ille aurige ſuo ait. Cõuerte manũ tuam & educ me de acie: quia vulneratus ſum. Et finita eſt pugna in die illo. Porro rex iſrl' ſtabat in curru ſuo contra ſyros vſq̧ ad veſperam: & mortuꝰ eſt occidente ſole. 19.

Reuerſus eſt autẽ ioſaphat rex iuda in domum ſuã pacifice in hieruſalẽ. Cui occurrit iehu filius anani vidẽs & ait ad eum. Impio p̃bes auxiliũ: & his q odeꝛũt dñm amicitia iũgeris & idcirco iram quidem domini merebaris: ſed bona opera inuẽta ſunt in te: eo ꝙ abſtuleris lucos de terra iuda: & preparaueris cor tuũ vt reqreres deũ. Habitauit ergo ioſaphat in hieruſalem. Rurſumq̧ egreſſus eſt ad pplm de berſabee vſq̧ ad montẽ ephraim et reuocauit eos ad dñm deũ patrum ſuorum: conſtituitq̧ iudices terre in cunctis ciuitatibus iuda munitis per ſingula loca: & precipiens iudicibus: videte ait qd faciatis.

& ingrediar in bellum: & tu induere
καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι
veſtibus tuis. & mutatus ẽ rex iſrael:
τὸν ἱματισμόν σου. καὶ ἠλλοιώθη βασιλεὺς ἰσραὴλ,
& ingreſſus ẽ in bellum. & rex ſyrie
καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. καὶ βασιλεὺς συρίας
p̃cepit p̃ncipibꝰ curruũ ſuorũ dicens:
ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ λέγων,
ne pugnetis cõtra puũ & magnũ: ſed
μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν
regem iſrael ſolum. & factũ ẽ poſtq̃ viderũt
βασιλέα ἰσραὴλ μονώτατον. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ
principes curruũ ioſaphat: & ipſi
ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ
dixerũt: rex iſrael eſt. & circũdederũt eum
εἶπον, βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐστιν. καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν
vt dimicarẽt. & clamauit ioſaphat: & dñs
τοῦ πολεμεῖν. καὶ ἐβόησεν ἰωσαφάτ, καὶ κύριος
ſaluauit eum: & auertit eos deus ab il
ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐ
lo. & factũ ẽ poſtq̃ viderũt p̃ncipes curru
τοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμά-
um: ꝙ nõ erat rex iſrael: & auerſi ſunt
των, ὅτι οὐκ ἦν ὁ βασιλεὺς ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν
ab eo. & tetendit vir dextere arcũ & pcuſ-
ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἐνέτεινεν ἀνὴρ εὐστόχως τόξον καὶ ἐπά-
ſit regem iſrael inter pulmonem
ταξε τὸν βασιλέα ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος
& inter thoracẽ. & ait rex
καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
aurige: cõuerte manũ tuam & educ me
τῷ ἡνιόχῳ, ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου καὶ ἐξάγαγέ με
de pugna: qm̃ vulneratus ſum. & finita eſt pugna in die illo. & rex
ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τετραυμάτισμαι. καὶ ἐτρο
πώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ὁ βασιλεὺς
iſrael erat ſtãs in curru e cõtrario ſyri
ἰσραὴλ ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐξεναντίας συρί
e vſq̧ ad veſperã: & mortuꝰ ẽ occidẽte ſole.
ας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντος τοῦ ἡλίου. Ca. 19.

ET reuerſus eſt ioſaphat rex iuda in
Καὶ ἀπέστρεψεν ἰωσαφὰτ βασιλεὺς ἰούδα εἰς
domũ ſuam in pace in hieruſalem. & egreſſꝰ ẽ
τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ ἐξῆλθεν
in occurſum eius ieu filiꝰ anani p̃pheta.
εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἰηοῦ ὁ τοῦ ἀνανὶ ὁ προφήτης.
& ait ad regẽ ioſaphat: ſi pctõ-
καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα ἰωσαφάτ, εἰ ἁμαρτω
ri tu p̃bes auxiliũ: vel illi q̃ hñtur ẽ odio a dño tu amicitia
λῷ σὺ βοηθεῖς, ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου σὺ φιλιά-
iũgeris: ꝓpter hoc facta eſt in te ira dñi. ſed
ζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σὲ ὀργὴ κυρίου. ἀλλ'
ſermões boni inuẽti ſunt in te qm̃ abſtuliſti lu-
ἢ λόγοι ἀγαθοὶ εὑρέθησαν ἐν σοὶ ὅτι ἐξῆρες τὰ ἄλ
cos de terra iuda: & direxiſti cor
ση ἀπὸ τῆς γῆς ἰούδα, καὶ κατεύθυνας τὴν καρ-
tuũ vt reqreres dñm. & habitauit io-
δίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. καὶ κατῴκησεν ἰω
ſaphat in hieruſalem: & rurſus egreſſus ẽ ad popu
σαφὰτ ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λα
lũ de berſabee vſq̧ ad mõtẽ ephraim: & cõuer
ὸν ἀπὸ βηρσαβεαὶ ἕως ὄρους ἐφραΐμ, καὶ ἐπέστρε
tit eos ad dñm deũ patrum ſuo
ψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐ-
rum. & cõſtituit iudices in cũctis ciuitati
τῶν. καὶ κατέστησε κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πόλε-
bus iuda munitis in ciuitate & ciuitate.
σιν ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς ἐν πόλει καὶ πόλει.
& dixit iudicibus: videte q̃d vos facitis:
καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς, ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε,

G
C
D
A
A
B

quoniā nō hoīs vos iudicatis ſed dño: & vo
ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ με
biſcum verba iudicii: & nūc ſit timor do
C θ' ὑμῶν λόγοι κρίσεως, καὶ νῦν γενέσθω ὁ φόβος κυ-
Ro.2.b mini ſup vos & cuſtodite & facite: quoniā non
Actuū. ρίου ἐφ' ὑμᾶς καὶ φυλάσσετε καὶ ποιεῖτε, ὅτι οὐκ
10.f. eſt cū dño deo noſtro iniuſticia: nec admirari pſo-
ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θαυμάσαι πρό
nam: nec accipe munera. & in hieruſalem cō
σωπον, οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. καί γε ἐν ἱερουσαλὴμ κα
ſtituit ioſaphat de leuitis & ſacerdotib'
τέστησεν ἰωσαφὰτ ἐκ τῶν λευιτῶν καὶ τῶν ἱερέων
& patriarchis iſrael in iudiciū dñi &
καὶ τῶν πατριαρχῶν ἰσραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου καὶ
in iuſtificationē vt iudicarēt hitantes hieruſa-
εἰς δικαίωσιν τοῦ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἱερουσα
lem. & pcepit eis dicens: ſic agite
λήμ. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων, οὕτως ποιήσα
in timore dñi in veritate & in corde pleno
τε ἐν φόβῳ κυρίου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ πλήρει
ois vir iudiciū veniēs ad vos fra
πᾶς ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐρχομένην ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελ-
trū veſtrož q̄ hitant in vrbibus ſuis:
D φῶν ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν,
inter ſanguinē & ſanguinē: & inter pce-
ἀναμέσον αἵματος καὶ αἵματος, καὶ ἀναμέσον προστάγ
ptū & mādatū: & in iuſtificatiōes & iu-
ματος καὶ ἐντολῆς, καὶ εἰς τὰ δικαιώματα καὶ κρί
dicia. & diſtinguetis eis: & nō peccabūt
ματα. καὶ διαστελεῖτε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ
dño: & non erit ira ſup vos & ſup fra
κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὀργὴ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελ
tres veſtros. ſic agite: & non peccabitis.
φοὺς ὑμῶν. οὕτως ποιήσατε, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθε.
& ecce amarias ſecerdos dux in vobis in om-
καὶ ἰδοὺ ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πάν
ne verbū dñi. & zabadias filius iſmael dux
τα λόγον κυρίου. καὶ ζαβαδίας ὁ υἱὸς ἰσμαὴλ ἡγού-
domui iuda in oē verbū regis.
μενος τῷ οἴκῳ ἰούδα εἰς πάντα λόγον τοῦ βασιλέως.
& ſcribe leuite corā vobis: agite viriliter &
καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ λευῖται ἐνώπιον ὑμῶν, ἀνδρίζεσθε καὶ
facite: & erit dñs cū bono.
ποιεῖτε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ. Ca. 20.
A ET poſt hec venerunt filii moab & filii ammon:
Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ μωὰβ καὶ υἱοὶ ἀμμών,
& cum eis de āmanitis cōtra ioſaphat in pu-
καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀμμανιτῶν ἐπὶ ἰωσαφὰτ εἰς πόλε
gnā. & venerūt & nūciauerūt ioſaphat dicētes: venit
μον. καὶ ἦλθον καὶ ἀπήγγειλαν τῷ ἰωσαφὰτ λέγοντες, ἥκει
cōtra te multitudo multa de trans mare de ſy-
ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ ἐκ τοῦ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ συ
ria: & ecce ſunt in aſaſanthamar: ipſa eſt engadi.
ρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν ἀσασανθαμάρ, αὕτη ἐστὶν ἐνγαδί.
& timuit ioſaphat: & dedit faciem ſuā ad
καὶ ἐφοβήθη ἰωσαφάτ, καὶ ἔδωκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκ
querendū dñm. & pdicauit ieiuniū in vniuerſa iuda:
ζητῆσαι τὸν κύριον. καὶ ἐκήρυξεν νηστείαν ἐν παντὶ ἰούδα,
& cōgregat' ē iudas vt q̄reret dñm. & venerūt ex oī-
καὶ συνήχθη ἰούδας ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. καὶ ἦλθον ἐκ πα
bus vrbibus iuda ad q̄rendū dñm. & ſtetit io-
σῶν τῶν πόλεων ἰούδα ζητῆσαι τὸν κύριον. καὶ ἀνέστη ἰω-
ſaphat in cōtione iuda in hieruſalē: in domo do
σαφὰτ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἰούδα ἐν ἱερουσαλήμ, ἐν οἴκῳ κυ-
mini ante faciem atrii noui. & dixit: dñe
ρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς. καὶ εἶπε, κύριε
deus patrū nroŗ nōne tu es ipſe deus in celo:
ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν οὐχὶ σὺ εἶ αὐτὸς θεὸς ἐν οὐρανῷ,
& dñaris cūctis regnis gentiū: in
καὶ ἐξουσιάζεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν; καὶ ἐν τῇ
B manu tua fortitudo & potentia: & nō eſt apud te vt
χειρί σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ οὐκ ἔστι παρὰ σοὶ τοῦ

Non enim hoīs exerce
tis iudicium ſed domini:
et quodcūq; iudicaueritis
in vos redundabit. Sit
timor domini vobiſcū
& cū diligentia cūcta faci
te. Nō ē enī apud dñm
deū nr̄m iniquitas nec
pſonarū acceptio: nec
cupido munerū. In hie
ruſalē quoq; conſtituit io
ſaphat leuitas & ſacerdo
tes & pricipes familiarū
ex iſrael vt iudicium
& cauſam dñi iudicarēt
habitatoribus eius: pce-
pitq; eis dicens. Sic age
tis in timore
dñi fideliter & corde p-
fecto. Omnē cauſam
q̄ venerit ad vos fratrū
vrorum qui habitant
in vrbib' ſuis: inter co
gnationem & cognatio
nē vbicūq; q̄ſtio eſt de le
ge: de mandato: de ceri
moniis: de iuſtificationi
b' oſtendite eis: vt non
peccēt in dñm: & ne ve
niat ira ſup vos & ſup
frēs vr̄os. Sic ergo age
tes nō peccabitis. Ama
rias aūt ſacerdos & pōti
fex vr̄: in his q̄ ad dñm
ptinent pſidebit: Porro
zabadias fili' hiſmael q
ē dux i domo iuda: ſup
ea opa erit q̄ ad regis of-
ficiū pertinet. Habetiſq;
magiſtros leuitas corā
vobis cōfortamini & agi
te diligēt: & erit dñs cū
bonis. 20.
POſt hec cōgregati
ſūt filii moab & fi
lii āmō & cū eis de āmo
nitis ad ioſaphat vt pu
gnarēt contra eū. Vene
rūtq; nūcii: & idicauerūt
ioſaphat dicētes. Venit
cōtra te multitudo ma-
gna de his locis q̄ trans
mare ſūt et de ſyria: &
ecce cōſiſtūt i aſaſontha-
mar: q̄ eſt ēgaddi. Ioſa-
phat āt timore pterritus
totū ſe cōtulit ad rogan
dū dñm: & pdicauit ie-
iuniū vniūſo iuda. Cō-
gregatuſq; ē iudas ad de
precādū dñs: ſed & oēs
de vrbib' ſuis venerūt
ad obſecrādū eū. Cūq;
ſtetiſſet ioſaphat i medio
cetu iude & hierl̄m in
domo dñi āte atriū no
uū ait. Dñe de' patrū
nr̄orū tu es de' i celo: &
dñaris cūctis regnis gē
tiū. In manu tua eſt forti
tudo & potētia: nec qſ-
q̄ tibi pōt reſiſtere. Nō-

כי לא לאדם תשפטו כי ליהוה — שפט
ועמכם בדבר משפט׃ ועתה יהי — היה
פחד יהוה עליכם שמרו ועשו כי
אין עם יהוה אלהינו עולה ומשא — נשא
פנים ומקח שחד׃ וגם בירושלם — לקח
העמיד יהושפט מן הלוים והכהנים — עמד
ומראשי האבות לישראל למשפט
יהוה ולריב וישבו ירושלם׃ ויצו — רוב שוב
עליהם לאמר כה תעשון ביראת — צוה עשה
יהוה באמונה ובלבב שלם׃ וכל ריב — אמן
אשר יבוא עליכם מאחיכם הישבים — בוא
בעריהם בין דם לדם בין תורה — עיר ירה
למצוה לחקים ולמשפטים והזהרתם — צוה שפט
אתם ולא יאשמו ליהוה והיה קצף — זהר אשם
עליכם ועל אחיכם כה תעשון ולא
תאשמו׃ והנה אמריהו כהן הראש
עליכם לכל דבר יהוה וזבדיהו בן
ישמעאל הנגיד לבית יהודה לכל — נגד
דבר המלך ושטרים הלוים לפניכם — פנה
חזקו ועשו ויהי יהוה עם הטוב׃ — היה
ויהי אחרי כן באו בני — Cap. xx.
מואב ובני עמון ועמהם מהעמונים — בוא
על יהושפט למלחמה׃ ויבאו ויגידו — לחם בוא
ליהושפט לאמר בא עליך המון — נגד
רב מעבר לים מארם והנם בחצצון — הנה
תמר היא עין גדי׃ וירא ויתן — נתן
יהושפט את פניו לדרוש ליהוה — פנה
ויקרא צום על כל יהודה׃ ויקבצו — קרא קבץ
יהודה לבקש מיהוה גם מכל ערי — עיר
יהודה באו לבקש את יהוה׃ ויעמד — עמד
יהושפט בקהל יהודה וירושלם
בבית יהוה לפני החצר החדשה׃
ויאמר יהוה אלהי אבותינו הלא — אמר
אתה הוא אלהים בשמים ואתה
מושל בכל ממלכות הגוים ובידך — משל מלך
כח וגבורה ואין עמך להתיצב׃ הלא — כוח גבר

Digitized by Google

אתה אלהינו הורשת את ישבי ירש
הארץ הזאת מלפני עמך ישראל
ותתנה לזרע אברהם אהבך לעולם: נתן עלם
וישבו בה ויבנו לך בה מקדש ישב בנה קדש
לשמך לאמר: אם תבוא עלינו רעה בוא רעע
חרב שפוט ודבר ורעב נעמדה לפני שפט עמד
הבית הזה ולפניך כי שמך בבית פנה
הזה ונזעק אליך מצרתנו ותשמע צעק צור
ותושיע: ועתה הנה בני עמון ומואב שמע ישע
והר שעיר אשר לא נתתה לישראל נתן
לבוא בהם בבאם מארץ מצרים בוא
כי סרו מעליהם ולא השמידום: סור שמד
והנה הם גמלים עלינו לבוא לגרשנו
מירשתך אשר הורשתנו: אלהינו ירש
הלא תשפט בם כי אין בנו כח לפני שפט כח
ההמון הרב הזה הבא עלינו ואנחנו המן
לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו: וכל בוא ידע
יהודה עמדים לפני יהוה גם טפם עשה
נשיהם ובניהם: ויחזיאל בן זכריהו טפף
בן בניה בן יעיאל בן מתניה הלוי נשה
מן בני אסף היתה עליו רוח יהוה היה
בתוך הקהל: ויאמר הקשיבו כל אמר קשב
יהודה וישבי ירושלם והמלך
יהושפט כה אמר יהוה לכם אתם
אל תיראו ואל תחתו מפני ההמון ירא חתת
הרב הזה כי לא לכם המלחמה כי פנה לחם
לאלהים: מחר רדו עליהם הנם ירד הנה
עלים במעלה הציץ ומצאתם עלה
אתם בסוף הנחל פני מדבר ירואל: דבר
לא לכם להלחם בזאת התיצבו לחם יצב
עמדו וראו את ישועת יהוה עמכם ראה ישע
יהודה וירושלם אל תיראו ואל ירא
תחתו מחר צאו לפניהם ויהוה חתת יצא
עמכם: ויקד יהושפט אפים ארצה פנה קדד
וכל יהודה וישבי ירושלם נפלו אף
לפני יהוה להשתחות ליהוה: ויקומו שחה קום

ne tu deus nř interfeci-
ſti omnes habitatores ∞
terre huius coram po-
pulo tuo iſrael: ∞∞∞
& dediſti eā ſemini abraā
amici tui in ſempiternū?
Habitaueruntq; in ea: &
extruxerūt in illa ſctūa-
riū nomini tuo dicētes.
Si irruerit ſup nos ma-
la: gladius iudicii: peſti-
lētia & fames: ſtabimus
corā domo hac in con
ſpectu tuo in q̄ inuocatū
eſt nomē tuū: & clama-
bimus ad te in tribulatio
nib9 noſtris: & exaudies
nos ſaluoſq; facies. Nūc
igitur ecce filii ammō &
moab et mons ſeyr per
quos nō cōceſſiſti iſrael
vt trāſirent quādo egre-
diebātur de egypto: ſed
declinauerūt ab eis & nō
interfecerūt illos. E cō-
trario agūt et nitūtur eii
cere nos de poſſeſſione
quā tradidiſti nobis de9
nř. Ergo non iudicabis
eos? In nobis qdē non
eſt tāta fortitudo vt poſſi
mus huic multitudini re
ſiſtere q̄ irruit ſup nos.
Sed cū ignorem9 quid
agere debeam9 hoc ſolū
habem9 reſidui vt oclos
nřos dirigam9 ad te. Oīs
vero iuda ſtabat coram
dño cū puulis & vxori
b9 & liberis ſuis. Erat aūt
iazihel fili9 zacharie fi
lii banaie filii ichihel fi
lii mathanie leuites de
filiis aſaph: ſup quē fa
ctus ē ſpūs dñi in medio
turbe: & ait. Attendite
oīs iuda: & q habitatis ī
hieruſalē: & tu rex ioſa
phat. Hec dicit dñs vo
bis. Nolite timere nec
paucatis hāc multitudi
nē. Non eſt enī vřa pu
gna: ſed dei. Cras deſcē
detis cōtra eos. ∞∞∞
Aſcenſuri enī ſunt ꝑ cli
uū noīe ſeis: & iuenietis
illos in ſūmitate torrē-
tis q eſt cōtra ſolitudinē
hieruhel. Nō enim eri-
tis vos qui dimicabitis:
ſed tantūmodo cōfidēter
ſtate: & videbitis auxi-
liū dñi ſup vos. O iuda
& hierlm nolite time-
re nec paueatis. Cras
egredimini cōtra eos:
& dñs erit vobiſcū. Io-
ſaphat ergo ∞∞∞
et iuda & oēs habitato
res hierlz ceciderūt pni
in terrā corā dño & ado
rauerunt eum. Porro ∞

reſiſtat tibi. nōne tu es deus nř qui interfeciſti
ἀντιστῆναί σοι. οὐχὶ σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς
habitantes terrā hanc a facie populi
κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ
tui iſrael: ꝛ dediſti eam ſemini abraam E
σου ἰσραήλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν τῷ σπέρματι ἀβραὰμ τῷ
amico tuo in ſeculū: ꝛ habitauerūt in ea: ꝛ edifi
φίλῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ᾠκο-
cauerūt tibi in ea ſanctuariū noī tuo dicentes:
δόμησάν σοι ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου λέγοντες,
ſi irruerint ſup nos mala: gladius: iudiciū: mors: fa
ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λι-
mes: ſtabimus coram domo hac ꝛ coram te:
μός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σου,
qm̄ nomē tuū inuocatū eſt in loco hoc: ꝛ
ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ
clamabimus ad te a tribulatiōe nřa: ꝛ exaudies ꝛ
βοήσομεν πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἀκούσῃ καὶ
ſaluabis. ꝛ nūc ecce filii ammon ꝛ moab ꝛ mōs ſeir:
σώσεις. καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν καὶ μωὰβ καὶ ὄρος σηείρ,
in quos nō dediſti iſrael vt trāſirēt ꝑ eos qñ egre
εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ ἰσραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν ἐν τῷ ἐκ-
diebātur ipſi de terra egypti: qm̄ declinauerūt ab e
πορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐ-
is ꝛ non interfecerūt illos: ꝛ ecce ipſi aggrediū
τῶν καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχει-
tur cōtra nos venire ꝛ eiicere nos a poſ-
ροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς τοῦ ἐλθεῖν καὶ ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κλη- C
ſeſſiōe noſtra: quā dediſti nobis: dñe deus noſter nō iu-
ρονομίας ἡμῶν, ἧς δέδωκας ἡμῖν, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν οὐ κρι-
dicabis in eis: qm̄ nō eſt nobis fortitudo ad reſiſtēdū cōtra
νεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχὺς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ
multitudinē multā hanc q̄ venit ſup nos: ꝛ nō ſci
πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἴδα-
mus qd faciemus: qm̄ in te oculi noſtri. ꝛ
μεν τί ποιήσομεν, ὅτι ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. καὶ
oīs iuda ſtetit corā dño: ꝛ puuli eorum
πᾶς ἰούδα εἱστήκει ἔναντι κυρίου, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν
ꝛ vxores eorum ꝛ filii eorū. ꝛ ieziel filius
καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν. καὶ ἰεζιὴλ ὁ τοῦ
zacharie filii banaie filii ieiel filii maththanie leui
ζαχαρίου υἱοῦ βαναΐου υἱοῦ ἰεϊὴλ υἱοῦ μαθθανίου ὁ λευί-
tes de filiis aſaph: factus ē ſup eū ſpūs do
της ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυ- F
mini in cōcione: ꝛ dixit: audite oīs iuda
ρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ εἶπεν, ἀκούσατε πᾶς ἰούδα
ꝛ q habitatis in hierlm: ꝛ rex io
καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἰω-
ſaphat. hec dicit dñs vobis: nō timeatis vos nec
σαφάτ. τάδε λέγει κς ὑμῖν, μὴ φοβηθῆτε ὑμεῖς μηδὲ
formidetis a facie turbe multe huius:
πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου,
qm̄ nō vobis eſt acies: ſed deo. cras de
ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ. αὔριον κα-
ſcēdite cōtra eos: ecce aſcendunt ꝑ aſcēſum D
τάβητε ἐπ' αὐτούς, ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν
aſis: ꝛ inuenietis eos vos in ſūmitate torrētis in-
ἀσίς, καὶ εὑρήσετε αὐτοὺς ὑμεῖς ἐπ' ἄκρου τοῦ χειμάρρου κα-
xta faciem ſolitudinis ieriel: nō vobis ē pugnare
τὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου ἰεριήλ, οὐχ ὑμῖν ἐστι πολεμῆσαι
in hac: ſtate ꝛ intelligite ꝛ videte ſalutē dñi q̄
ἐν ταύτῃ, στῆτε καὶ σύνετε καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυ τὴν
vobiſcum: iuda ꝛ hierlm ne timeatis nec pauea-
μεθ' ὑμῶν, ἰούδα καὶ ἱερουσαλὴμ μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιᾶ-
tis egredi cras in occurſum eorum: ꝛ dñs vobiſcum. ꝛ
τε ἐξελθεῖν αὔριον εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν, καὶ κς μεθ' ὑμῶν. καὶ
cadens ioſaphat in faciem in terrā: ꝛ oīs iu
κύψας ἰωσαφὰτ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶς ἰού-
da ꝛ hitantes hieruſalem: ceciderūt in faci
δα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλήμ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσω-
em coram dño vt adorarent dñm: ꝛ ſurrexeſt
πον ἔναντι κυρίου τοῦ προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ. καὶ ἀνέστησαν

Digitized by Google

E

leuite de filiis caath ⁊ de filiis core:
οἱ λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν κααθ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν κορηνῶν,
ad laudandū dn̄m deū iſrael in voce magna in excelſū
τοῦ αἰνεῖν κυρίῳ τῷ θεῷ ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.
⁊ ſurrexerūt mane: ⁊ egreſſi ſūt in deſertū thecoe.
καὶ ὤρθρισαν τοπρωΐ, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον θεκωέ.
cū vero pficiſcerētur ipſi: ſtetit ioſaphat ⁊ clamauit ⁊ di
ἐν δὲ τῷ ἐξελθεῖν αὐτούς, ἔστη ἰωσαφὰτ καὶ ἐβόησε καὶ εἶ
xit: audite me iuda ⁊ hītantes in hieru
πεν, ἀκούσατέ μου ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερου
ſalem: credite dn̄o deo veſtro: ⁊ fideles
σαλήμ, ἐμπιστεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐμπιστευθή
eritis. credite in pphetis eius: ⁊ pſperabimini.
σεσθε. ἐμπιστεύσατε ἐν προφήταις αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθήσεσθε.
Pſal. 106. ⁊ dans cōſiliū cum populo: ſtatuit cantores
καὶ συμβουλευσάμενος μετὰ τοῦ λαοῦ, ἔστησε ψαλτῳδοὺς
⁊ laudātes dn̄m: vt cōfiterētur ⁊ laudarēt dn̄s
καὶ αἰνοῦντας τὸν κύριον, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν κυρίῳ
ſanctū cū egrederētur ante exercitum. ⁊
τῷ ἁγίῳ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως. καὶ
dicebāt: cōfitemini dn̄o: qm̄ in eternū mīa
ἔλεγον, ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
eius. ⁊ cū cepiſſent laudē ſuā ⁊ con
αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐξο
feſſiōes: dedit dn̄s īſidias vt pugnarent cōtra
μολογήσεως, ἔδωκε κύριος ἔνεδρον τοῦ πολεμεῖν τοὺς
filios ammon ⁊ moab ⁊ mōtē ſeir q̄ egreſſi fuerāt cōtra
υἱοὺς ἀμμὼν καὶ μωὰβ καὶ ὄρος σηείρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ
iudā: ⁊ cōuerſi ſunt. ⁊ ſurrexerūt filii ammon ⁊
ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν καὶ
moab aduerſus hītantes montē ſeir: vt cōtererēt ⁊ dele
μωὰβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος σηείρ, ἐκτρίψαι καὶ ἐξο
rent eos ⁊ poſtq̄ pdiderūt hītantes
λοθρεῦσαι αὐτούς. καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας
ſeir: ſurrexerūt adinuicē: ⁊ apphendit vir pxi
σηείρ, ἀνέστησαν ἐπ' ἀλλήλους, καὶ ἐλάβετο ἀνὴρ τοῦ πλη
mū ſuū in corruptionē. ⁊ iudas venit in ſpecu
σίον αὐτοῦ εἰς διαφθοράν. καὶ ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκο
lam in ſolitudiem: ⁊ aſpexit ⁊ vidit multitudinē
πιὰν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐπέβλεψε καὶ εἶδε τὸ πλῆθος,
⁊ ecce oēs mortui q̄ ceciderūt in terra: n̄ erat
καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν
F ſaluatus. ⁊ venit ioſaphat ⁊ popul' eius ad ſpoli
σεσωσμένος. καὶ ἦλθεν ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦ
andū ſpolia eorum: ⁊ inueneēt iumēta multa ⁊ ſarci
σαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευ
nā ⁊ ſpolia ⁊ vaſa deſiderabilia. ⁊ diripuerunt ſi
ὴν καὶ σκῦλα καὶ σκεύη ἐπιθυμητά. καὶ ἐσκύλευσαν ἑαυ
bi. ⁊ fuerunt dies tres predantium ſpo
τοῖς. καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς προνομευόντων τὰ σκῦ
lia: qm̄ multa erāt. ⁊ die quarta cōgregati ſunt
λα, διότι πολλὰ ἦν. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθη
in valle bn̄dictiōis: illic.n. bn̄dixerunt
σαν εἰς τὴν κοιλάδα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ εὐλόγησαν τὸν
dn̄o. ppter hoc vocauerūt nomē loci illius val
κύριον, διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου κοι
lis bn̄dictiōis vſq̄ in diē hanc. ⁊ reuerſus ē ōis
λὰς εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐπέστρεψε πᾶς
vir iuda in hieruſalē: ⁊ ioſaphat dux eo
ἀνὴρ ἰούδα εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἰωσαφὰτ ὁ ἡγούμενος αὐ
rum reuerſus ē in hierl'm in leticia magna: qm̄
τῶν ὑπέστρεψεν εἰς ἱερουσαλὴμ ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι
letificauit ipſos dn̄s de inimicis ſuis. ⁊ ingreſſi ſūt ī hieru
εὔφρανεν αὐτοὺς κς ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθον εἰς ἱερου
ſalem in pſalteriis ⁊ citharis ⁊ in tubis in domū dn̄i. ⁊ fact'
σαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον κυ. καὶ ἐγένε
eſt pauor dn̄i ſup vniuerſa regna terre cū audiſſet ip
το ἔκστασις κυ ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐ
ſi: qm̄ pugnauit dn̄s cum inimicis iſrl'. ⁊ fuit ī pace
τούς, ὅτι ἐπολέμησε κς μετὰ τῶν ὑπεναντίων ἰηλ. καὶ εἰρήνευσεν
regnum ioſaphat: ⁊ requiem dedit ei deus ei' p circuitū.
ἡ βασιλεία ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν.

leuite de filiis caath et
de filiis chore
laudabant dn̄m deum
iſrael voce
magna in excelſū. Cū
q̄ mane ſurrexiſſent e
greſſi ſunt p deſertū the
cue. profectiſq̄ eis ſtās
ioſaphat in medio eorū
dixit. Audite me viri iu
da: & omnes habitato
res hieruſalē. Credite
in dn̄o deo vr̄o: & ſe
curi eritis: credite pphe
tis eius: & cūcta euenient
pſpera. Deditq̄ cōſiliū
poplo & ſtatuit cātores
dn̄i vt laudarēt eū i tur
mis ſuis et antecederent
exercitū: ac voce conſo
na dicerēt. Confitemini
dn̄o: qm̄ in eternū mi
ſericordia eius. Cūq̄ ce
piſſēt laudes canere ver
tit dn̄s īſidias eorū in ſe
metipos filiorū .ſ. āmō
et moab & montis ſe
yr: q egreſſi fuerāt vt pu
gnarēt cōtra iudā & pcuſ
ſi ſūt. Nāq̄ filii āmon &
moab cōſurrexerūt ad
uerſū habitatores mon
tis ſeyr: vt interficerent
& dlerēt eos. Cūq̄ hoc
ope ppetraſſent: etiā in
ſemetipos verſi mutuis
cōcidere vulnerib'. Por
ro iudaſcum veniſſet ad
ſpeculā q̄ reſpicit ſolitu
dinē vidit pcul oēm late
regionē plenā cadaueri
b': nec ſupeſſe quenq̄
q necē potuiſſet euadere.
Venit ergo ioſaphat et
ois ppl's cū eo ad dtrahē
da ſpolia mortuorū: in
uenerūtq̄ int cadauera
variā ſuppelectilē veſtes
q̄q̄ & vaſa pcioſiſſima:
& diripuerunt: ita vt oia
portare nō poſſēt: nec p
tres dies ſpolia auferre
p̄ pde magnitudīe: die
āt q̄rto cōgregati ſūt i
valle bn̄dictiōis. Etenī
qm̄ ibi bn̄dixerūt dn̄o
vocauerūt locū illū vall
bn̄dictiōis vſq̄ in pn̄tē
diem. Reuerſuſq̄ ē ōis
vir iuda & hitatorēs hie
rl'm & ioſaphat ante eos
ī hierl'm cum leticia ma
gna eo q̄ ddiſſet eis dn̄s
gaudiū de inimicis ſuis.
Ingreſſiq̄ ſūt in hierl'm
cū pſalteriis et citharis
& tubis ī domū dn̄i. Ir
ruitāt pauor dn̄i ſup vni
uerſa regna trarū cū au
diſſet q̄ pugnaſſet dn̄s
cōtra inimicos iſrl': qe
uitq̄ regnū ioſaphat &
pbuit ei de' pacē p cir

הלוים מן בני הקהתים ומן בני
הקרחים להלל ליהוה אלהי ישראל
בקול גדול למעלה: וישכימו בבקר גדל עלה
ויצאו למדבר תקוע ובצאתם עמד שכם דבר
יהושפט ויאמר שמעוני יהודה וישבי תקע יצא
ירושלם האמינו ביהוה אלהיכם אמן
ותאמנו האמינו בנביאיו והצליחו: נבא צלח
ויועץ אל העם ויעמד משררים יעץ עמד
ליהוה ומהללים להדרת קדש שור הלל
בצאת לפני החלוץ ואמרים הודו פנה
ליהוה כי לעולם חסדו: ובעת החלו ידה עלם
ברנה ותהלה נתן יהוה מארבים חלל רנן
על בני עמון מואב והר שעיר הבאים הלל ארב
ליהודה וינגפו: ויעמדו בני עמון בוא
ומואב על ישבי הר שעיר להחרים נגף עמד חרם
ולהשמיד וככלותם ביושבי שעיר שמד כלה
עזרו איש ברעהו למשחית: ויהודה ישב שחת
בא על המצפה למדבר ויפנו אל בוא צפה
ההמון והנם פגרים נפלים ארצה פנה המן
ואין פליטה: ויבא יהושפט ועמו פלט בוא
לבז את שללם וימצאו בהם לרב בזז מצא
ורכוש ובגדים וכלי חמדות וינצלו רבב רכש
להם לאין משא ויהיו ימים שלושה נצל נשא
בזזים את השלל כי רב הוא: וביום היה יום שלש
הרביעי נקהלו לעמק ברכה כי שם רבע קהל
ברכו את יהוה על כן קראו את שם
המקום ההוא עמק ברכה עד היום: קום
וישבו כל איש יהודה וירושלם שוב
ויהושפט בראשם לשוב אל
ירושלם בשמחה כי שמחם יהוה
מאויביהם: ויבאו ירושלם בנבלים בוא
ובכנרות ובחצצרות אל בית יהוה: חצר
ויהי פחד אלהים על כל ממלכות היה מלך
הארצות בשמעם כי נלחם יהוה לחם
עם אויבי ישראל: ותשקט מלכות איב שקט
יהושפט וינח לו אלהיו מסביב: נוח סבב

Digitized by Google

אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת יֹשְׁבֵי ירשׁ
הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ לְעוֹלָם׃ נתן עלם
וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ בָּהּ מִקְדָּשׁ בנה קדשׁ
לְשִׁמְךָ לֵאמֹר׃ אִם תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה בוא רעע
חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר וְרָעָב נַעַמְדָה לִפְנֵי שׁפט עמד
הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת פנה
הַזֶּה וְנִצְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע צעק צור
וְתוֹשִׁיעַ׃ וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב שׁמע ישׁע
וְהַר שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל נתן
לָבוֹא בָהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בוא
כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ סור שׁמד
וְהִנֵּה הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ
מִיְּרֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֱלֹהֵינוּ ירשׁ
הֲלֹא תִשְׁפָּט בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹּחַ לִפְנֵי שׁפט כח
הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ המן
לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ וְכָל בוא ידע
יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם טַפָּם עשׂה טפף
נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃ וְיַחֲזִיאֵל בֶּן זְכַרְיָהוּ נשׁה
בֶּן בְּנָיָה בֶּן יְעִיאֵל בֶּן מַתַּנְיָה הַלֵּוִי
מִן בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה היה
בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָּל אמר קשׁב
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְהַמֶּלֶךְ
יְהוֹשָׁפָט כֹּה אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם
אַל תִּירְאוּ וְאַל תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן ירא חתת
הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי פנה לחם
לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם ירד הנה
עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ וּמְצָאתֶם עלה
אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ דבר
לֹא לָכֶם לְהִלָּחֵם בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ לחם יצב
עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת יְשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם ראה ישׁע
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ אַל תִּירְאוּ וְאַל ירא
תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם וַיהוָה חתת יצא
עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אַרְצָה פנה קדד
וְכָל יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ נָפְלוּ אף
לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה׃ וַיָּקֻמוּ שׁחה קום

ne tu deus nr̄ interfeci-
ſti omnes habitatores
terre huius coram po-
pulo tuo iſrael:
& dediſti eā ſemini abraā
amici tui in ſempiternū?
Habitaueruntq; in ea: &
extruxerūt in illa ſctūa-
riū nomini tuo dicētes.
Si irruerit ſup nos ma-
la: gladius iudicii: peſti-
lētia & fames: ſtabimus
corā domo hac in con
ſpectu tuo in q̄ inuocatū
eſt nomē tuū: & clama-
bimus ad te in tribulatio
nib9 noſtris: & exaudies
nos ſaluoſq; facies. Nūc
igitur ecce filii ammō &
moab et mons ſeyr per
quos nō cōceſſiſti iſrael
vt trāſirent quādo egre-
diebātur de egypto: ſed
declinauerūt ab eis & nō
interfecerūt illos. Ecō-
trario agūt et nitūtur eii
cere nos de poſſeſſione
quā tradidiſti nobis de9
nr̄. Ergo non iudicabis
eos? In nobis qdē non
eſt tāta fortitudo vt poſſi
mus huic multitudini re
ſiſtere q̄ irruit ſup nos.
Sed cū ignorem9 quid
agere debeam9 hoc ſolū
habem9 reſidui vt oclos
nr̄os dirigam9 ad te. Oīs
vero iuda ſtabat coram
dn̄o cū puulis & vxori
b9 & liberis ſuis. Erat aūt
iazihel filiꝰ zacharie fi
lii banaie filii ichihel fi
lii mathanie leuites de
filiis aſaph: ſup quē fa
ctus ē ſpūs dn̄i in medio
turbe: & ait. Attendite
oīs iuda: & q habitatis ī
hieruſalē: & tu rex ioſa
phat. Hec dicit dn̄s vo
bis. Nolite timere nec
paueatis hāc multitudi
nē. Non eſt enī vr̄a pu
gna: ſed dei. Cras deſcē
detis cōtra eos.
Aſcenſuri enī ſunt p cli
uū noīe ſeis: & iuenietis
illos in ſūmitate torrē-
tis q eſt cōtra ſolitudinē
hieruhel. Nō enim eri-
tis vos qui dimicabitis:
ſed tantūmodo cōfidēter
ſtate: & videbitis auxi-
liū dn̄i ſup vos. O iuda
& hierl̄m nolite time-
re nec paueatis. Cras
egredimini cōtra eos:
& dn̄s erit vobiſcū. Io-
ſaphat ergo
et iuda & oēs habitato
res hierl̄z ceciderūt pni
in terrā corā dn̄o & ado
rauerunt eum. Porro

reſiſtat tibi. nōne tu es deus nr̄ q interfeciſti
ἀντιστῆναί σοι. οὐχὶ σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς
habitantes terrā hanc a facie populi
κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ
tui iſrael: & dediſti eam ſemini abraam
σου ἰσραήλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν τῷ σπέρματι ἀβραὰμ τῷ
amico tuo in ſeculū: & habitauerūt in ea: & edifi
φίλῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ᾠκοδό-
cauerūt tibi in ea ſanctuariū noi tuo dicentes:
μησαί σοι ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου λέγοντες,
ſi irruerint ſup nos mala: gladius: iudiciū: mors: fa
ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς κακά, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λι-
mes: ſtabimus coram domo hac & coram te:
μός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σου,
qm̄ nomē tuū inuocatū eſt in loco hoc: &
ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ
clamabimus ad te a tribulatiōe nr̄a: & exaudies &
βοήσομεν πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἀκούσῃ καὶ
ſaluabis. & nūc ecce filii ammon & moab & mōs ſeir:
σώσεις. καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν καὶ μωὰβ καὶ ὄρος σηείρ,
in quos nō dediſti iſrael vt trāſirēt p eos qn̄ egre
εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ ἰσραὴλ διελθεῖν δι᾽ αὐτῶν ἐν τῷ ἐκ-
diebātur ipſi de terra egypti: qm̄ declinauerūt ab e
πορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ᾽ αὐ-
is & non interfecerūt illos: & ecce ipſi aggrediū
τῶν καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχει-
tur cōtra nos venire & eiicere nos a poſ-
ροῦσιν ἐφ᾽ ἡμᾶς τοῦ ἐλθεῖν καὶ ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κλη-
ſeſſiōe noſtra: quā dediſti nobis: dn̄e de9 noſter nō iu-
ρονομίας ἡμῶν, ἧς δέδωκας ἡμῖν, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν οὐ κρι-
dicabis in eis? qm̄ nō eſt nobis fortitudo ad reſiſtēdū cōtra
νεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχὺς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ
multitudinē multā hanc q̄ venit ſup nos: & nō ſci
πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὸν ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἴδα-
mus qd faciemus: qm̄ in te oculi noſtri. &
μεν τί ποιήσομεν, ὅτι ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. καὶ
oīs iuda ſtetit corā dn̄o: & puuli eorum
πᾶς ἰούδα εἱστήκει ἔναντι κυρίου, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν
& vxores eorum & filii eorū. & ieziel filius
καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν. καὶ ἰεζιὴλ ὁ τοῦ
zacharie filii banaie filii ieiel filii maththanie leui
ζαχαρίου υἱοῦ βαναίου υἱοῦ ἰεϊὴλ υἱοῦ μαθθανίου ὁ λευί-
tes de filiis aſaph: factus ē ſup eū ſpūs do
της ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυ-
mini in cōcione: & dixit: audite oīs iuda
ρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ εἶπεν, ἀκούσατε πᾶς ἰούδα
& q habitatis in hierl̄m: & rex io
καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἰω-
ſaphat. hec dicit dn̄s vobis: nō timeatis vos nec
σαφάτ. τάδε λέγει κς᾽ ὑμῖν, μὴ φοβηθῆτε ὑμεῖς μηδὲ
formidetis a facie turbe multe huius:
πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου,
qm̄ nō vobis eſt acies: ſed deo. cras de-
ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστιν ἡ παράταξις, ἀλλ᾽ ἢ τῷ θεῷ. αὔριον κα-
ſcēdite cōtra eos: ecce aſcendunt p aſcēſum
τάβητε ἐπ᾽ αὐτούς, ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν
aſis: & inuenietis eos vos in ſūmitate torrētis iu-
ἀσίς, καὶ εὑρήσετε αὐτοὺς ὑμεῖς ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ χειμάρρου κα-
xta faciem ſolitudinis ieriel: nō vobis ē pugnare
τὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου ἱεριήλ, οὐχ ὑμῖν ἐστι πολεμῆσαι
in hac: ſtate & intelligite & videte ſalutē dn̄i q̄
ἐν ταύτῃ, στῆτε καὶ σύνετε καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κῦ τὴν
vobiſcum: iuda & hierl̄m ne timeatis nec pauea-
μεθ᾽ ὑμῶν, ἰούδα καὶ ἱερουσαλὴμ μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιᾶ-
tis egredi cras in occurſum eorum: & dn̄s vobiſcum. &
τε ἐξελθεῖν αὔριον εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν, καὶ κς᾽ μεθ᾽ ὑμῶν. καὶ
cadens ioſaphat in faciem in terrā: & oīs iu
κύψας ἰωσαφὰτ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶς ἰού-
da & hītantes hieruſalem: ceciderūt in faci
δα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλήμ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσω-
em coram dn̄o vt adorarent dn̄m: & ſurrexeꝛūt
πον ἔναντι κυρίου τοῦ προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ. καὶ ἀνέστησαν

E

Pſal. 106.

C

F

D

Digitized by Google

leuite de filiis caath: de filiis core:
οἱ λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν κααθ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν κορεϊτῶν,
E ad laudādū dñm deū iſrael in voce magna in excelſū
τοῦ αἰνεῖν κυρίῳ τῷ θεῷ ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.
τ ſurrexerūt mane: τ egreſſi ſūt in deſertū thecoe.
καὶ ὤρθρισαν τοπρωΐ, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον θεκωέ.
cū vero pficiſcerētur ipſi: ſtetit ioſaphat τ clamauit τ di
ἐν δὲ τῷ ἐξελθεῖν αὐτούς, ἔστη ἰωσαφὰτ καὶ ἐβόησε καὶ εἶ
xit: audite me iuda τ hitantes in hieru=
πεν, ἀκούσατέ μου ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερου=
ſalem: credite dño deo veſtro: τ fideles
σαλήμ, ἐμπιστεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐμπιστευθή
eritis. credite in pphetis eius: τ pſperabimini.
σεσθε. ἐμπιστεύσατε ἐν προφήταις αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθήσεσθε.
τ dans cōſiliū cum populo: ſtatuit cantores
Pſal. 106. καὶ συμβουλευσάμενος μετὰ τοῦ λαοῦ, ἔστησε ψαλτῳδοὺς
τ laudātes dñm: vt cōfiterētur τ laudarēt dñm
καὶ αἰνοῦντας τὸν κύριον, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν κυρίῳ
ſanctū cū egrederētur ante exercitum. τ
τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως. καὶ
dicebāt: cōfitemini dño: qm in eternū mia
ἔλεγον, ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
eius. τ cū cepiſſent laudē ſuā τ con
αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι αὐτοὺς αἰνέσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐξο
feſſiōes: dedit dñs inſidias vt pugnarent cōtra
μολογήσεως, ἔδωκε κύριος ἐνέδρον τοῦ πολεμεῖν τοὺς
filios ammon τ moab τ mōtē ſeir: q egreſſi fuerāt cōtra
υἱοὺς ἀμμὼν καὶ μωὰβ καὶ ὄρος σηεὶρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ
iudā: τ cōuerſi ſunt. τ ſurrexerūt filii ammon τ
ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν καὶ
moab aduerſus hītantes montē ſeir: vt cōtererēt τ dele
μωὰβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος σηεὶρ, ἐκτρίψαι καὶ ἐξο=
rent eos τ poſtq̄ pdiderūt hitantes
λοθρεῦσαι αὐτούς. καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας
ſeir: ſurrexerūt adinuicē: τ apphendit vir pxi=
σηείρ, ἀνέστησαν ἐπ' ἀλλήλους, καὶ ἐλάβετο ἀνὴρ τοῦ πλη
mū ſuū in corruptionē. τ iudas venit in ſpecu=
σίον αὐτοῦ εἰς διαφθοράν. καὶ ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκο=
lam in ſolitudinem: τ aſpexit τ vidit multitudinē
πιὰν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐπέβλεψε καὶ εἶδε τὸ πλῆθος,
τ ecce oēs mortui q̄ ceciderūt in terra: ſi erat
καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν
F ſaluatus. τ venit ioſaphat τ popul' eius ad ſpoli
σωζόμενος. καὶ ἦλθεν ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦ
andū ſpolia eorum: τ inuenerūt iumēta multa τ ſarci
σαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευ
nā τ ſpolia τ vaſa deſiderabilia. τ diripuerunt ſi
ὴν καὶ σκῦλα καὶ σκεύη ἐπιθυμητά. καὶ ἐσκύλευσαν ἑαυ
bi. τ fuerunt dies tres predantium ſpo
τοῖς. καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς προνομευόντων τὰ σκῦ
lia: qm multa erāt. τ die quarta cōgregati ſunt
λα, διότι πολλὰ ἦν. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθη
in valle bñdictiōis: illic. n. bñdixerunt
σαν εἰς τὴν κοιλάδα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ εὐλόγησαν τὸν
dño. ppter hoc vocauerūt nomē loci illius val
κύριον, διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου κοι
lis bñdictiōis vſq; in diē hanc. τ reuerſus ē ois
λὰς εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐπέστρεψε πᾶς
vir iuda in hieruſalē: τ ioſaphat dux eo=
ἀνὴρ ἰούδα εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἰωσαφὰτ ὁ ἡγούμενος αὐ
rum reuerſus ē in hierlm in leticia magna: qm
τῶν ὑπέστρεψεν εἰς ἱερουσαλὴμ ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι
letificauit ipſos dñs de inimicis ſuis. τ ingreſſi ſūt i hieru
εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθον εἰς ἱερου
ſalem in pſalteriis τ citharis τ in tubis in domū dñi. τ fact'
σαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον κυ. καὶ ἐγένε
eſt pauor dñi ſup vniuerſa regna terre cū audiſſet ip=
το ἔκστασις κυ ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐ
ſi: qm pugnauit dñs cum inimicis iſrl. τ fuit i pace
τούς, ὅτι ἐπολέμησε κύριος μετὰ τῶν ὑπεναντίων ἰσλ. καὶ εἰρήνευσεν
regnum ioſaphat: τ redēmdedit ei deus ei' p circuitū.
ἡ βασιλεία ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν.

leuite de filiis caath et de filiis chore laudabant dñm deum iſrael voce magna in excelſū. Cūq; mane ſurrexiſſent: egreſſi ſunt p deſertū thecue. profectiſq; eis ſtās ioſaphat in medio eorū dixit. Audite me viri iuda: & omnes habitatores hieruſalē. Credite in dño deo vro: & ſecuri eritis: credite pphetis eius: & cūcta euenient pſpera. Deditq; cōſiliū populo & ſtatuit cātores dñi vt laudarēt eū i turmis ſuis et antecederent exercitū: ac voce conſona dicerēt. Confitemini dño: qm in eternū miſericordia eius. Cūq; cepiſſet laudes canere: vertit dñs inſidias eorū in ſemetipos filiorū. ſ. ammō et moab & montis ſeyr: q egreſſi fuerāt vt pugnarēt cōtra iudā & pcuſſi ſūt. Nāq; filii amon & moab cōſurrexerūt aduerſū habitatores montis ſeyr: vt interficerent & dlerēt eos. Cūq; hoc ope pꝑetraſſent: etiā in ſemetipos verſi mutuis cōcidere vulnerib9. Porro iudas cum veniſſet ad ſpeculā q̄ reſpicit ſolitudinē vidit pcul ōem late regionē plenā cadauerib9: nec ſupeſſe quenq̄ q necē potuiſſet euadere. Venit ergo ioſaphat et ois ppls cū eo ad dtrahēda ſpolia mortuorū: et inuenerūt int' cadauera variā ſuppelectilē veſtes q; & vaſa pcioſiſſima: & diripuerunt: ita vt oia portare nō poſſet: nec p tres dies ſpolia auferre p̄ pde magnitudiē: die āt q̄rto cōgregati ſūt i valle bñdictiōis. Etenim qm ibi bñdixerūt dño vocauerūt locū illū vall' bñdictiōis vſq; in pñtē diem. Reuerſuſq; ē ois vir iuda & hitatōrs hierlm & ioſaphat ante eos i hierlm cum leticia magna: eo q̄ ddiſſet eis dñs gaudiū de inimicis ſuis. Ingreſſiq; ſūt in hierlm cū pſalteriis et citharis & tubis i domū dñi. Irruitāt pauor dñi ſup vniuerſa regna trarū cū audiſſet q̄ pugnaſſet dñs cōtra inimicos iſrl. Qeuitq; regnū ioſaphat & p̄buit ei de9 pacē p circuitū.

הַלְוִיִּם מִן בְּנֵי הַקְּהָתִים וּמִן בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה: וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם הַאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ: וַיִּוָּעַץ אֶל הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְרִנָּה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה מְאָרְבִים עַל בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ: וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל יֹשְׁבֵי הַר שֵׂעִיר לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ לְמַשְׁחִית: וִיהוּדָה בָּא עַל הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ אֶל הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אַרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה: וַיָּבֹא יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ וּבְגָדִים וּכְלֵי חֲמֻדוֹת וַיְנַצְּלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים אֶת הַשָּׁלָל כִּי רַב הוּא: וּבַיּוֹם הָרְבִעִי נִקְהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת יְהוָה עַל כֵּן קָרְאוּ אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד הַיּוֹם: וַיָּשֻׁבוּ כָּל אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל יְרוּשָׁלִַם בְּשִׂמְחָה כִּי שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם: וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלִַם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל בֵּית יְהוָה: וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם כִּי נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל: וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב:

גדל עלה
שכם דבר
תקע יצא
אמן
נבא צלח
יעץ עמד
שיר הלל
יצא
פנה
ידה עלם
חלל רנן
הלל ארב
בוא
נגף עמד
חרם
שמד כלה
ישב שחת
בוא צפה
פנה המן
פלט בוא
בזז מצא
רבב רכש
נצל נשא
היה יום
שלש
רבע קהל
קום
שוב
בוא
חצר
היה פלג
לחם
איב שקט
נוח סבב

Digitized by Google

וימלך יהושפט על יהודה בן מלך
שלשים וחמש שנה במלכו
ועשרים וחמש שנה מלך בירושלם
ושם אמו עזובה בת שלחי וילך
בדרך אביו אסא ולא סר ממנה סור
לעשות הישר בעיני יהוה אך עשה
הבמות לא סרו ועוד העם לא הכינו במה כון
לבבם לאלהי אבתיהם ויתר דברי
יהושפט הראשנים והאחרנים
הנם כתובים בדברי יהוא בן חנני הנה כתב
אשר העלה על ספר מלכי ישראל עלה
ואחרי כן אתחבר יהושפט מלך חבר
יהודה עם אחזיה מלך ישראל הוא
הרשיע לעשות ויחברהו עמו רשע חבר
לעשות אניות ללכת תרשיש אנה הלך
ויעשו אניות בעציון גבר ויתנבא עשה נבא
אליעזר בן דדוהו ממרשה על
יהושפט לאמר בהתחברך עם
אחזיהו פרץ יהוה את מעשיך עשה
וישברו אניות ולא עצרו ללכת שבר
Cap.xxi. אל תרשיש וישכב
יהושפט עם אבתיו ויקבר עם שכב קבר
אבתיו בעיר דויד וימלך יהורם בנו מלך
תחתיו ולו אחים בני יהושפט אח
עזריה ויחיאל וזכריהו ועזריהו
ומיכאל ושפטיהו כל אלה בני
יהושפט מלך יהודה ויתן להם נתן
אביהם מתנות רבות לכסף ולזהב נתן רבב
ולמגדנות עם ערי מצרות ביהודה עיר צור
ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא מלך
הבכור ויקם יהורם על ממלכת בכר קום
אביו ויתחזק ויהרג את כל אחיו חזק הרג
בחרב וגם משרי ישראל בן שור
שלשים ושתים שנה יהורם במלכו
ושמונה שנים מלך בירושלם שמן שנה
וילך בדרך מלכי ישראל כאשר

cuitum. Regnauit igitur ioſaphat ſuper iudam & erat triginta quinq̃ annorū cū regnare cepiſſet: Viginti aūt & quinq̃ annis regnauit in hieruſalē & nomē matris eius azuba filia ſelachi. Et ambulauit in via patris ſui aſa: nec declinauit ab ea faciens q̄ placita erāt corā dño. Veruntamen excelſa non abſtulit: & adhuc pp̄ls non direxerat cor ſuū ad dñm deū patrū ſuorum. Reliqua aūt geſtorū ioſaphat priorum & nouiſſimorum ſcripta ſūt in verbis Iehu filii anani: que digeſſit in libro regū iſrael. Poſt hec iniit amicitias ioſaphat rex iuda cum ochozia rege iſrael: cuius opera fuerunt impiiſſima: & particeps fuit vt faceret naues q̄ irēt in tharſis. Fecerūtq̃ claſſem i aſiō gaber. Prophetauit aūt eliezer filius dodau de mareſa ad ioſaphat dicens. Quia habuiſti fedus cum ochozia: percuſſit dñs opera tua: contriteq̃ ſunt naues nec potuerunt ire in tharſis. 21.

Dormiuit autem ioſaphat cum patribus ſuis: & ſepultus eſt cū eis in ciuitate dauid: regnauitq̃ ioram filius eius pro eo: qui habuit fratres filios ioſaphat: azariā et iahihel & zachariam et azariam et michael & ſaphatiā. Omnes hi filii ioſaphat regis iuda. Deditq̃ eis pater ſuus multa munera argenti & auri & pēſationes cū ciuitatibus munitiſſimis i iuda. Regnū autem tradidit iorā eo q̄ eſſet primogenitus. Surrexit autem ioram ſuper regnū patris ſui. Cūq̃ ſe cōfirmaſſet: occidit oēs fratres ſuos gladio & quoſdā de pricipib⁹ iſrl̄. Triginta duorū ānorū erat iorā cum regnare cepiſſet: & octo annis regnauit in hieruſalem: ambulauitq̃ in viis regum iſrael ſicut

τ regnauit ioſaphat ſup iuda filius trigin
καὶ ἐβασίλευσεν ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν ἰούδα υἱὸς τριάκον
ta τ quinq̃ annoꝝ cū regnaret ipſe: τ vigīti
τα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι
τ q̄nq̃ annis regnauit in hieruſalem: τ nomen
καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα
matri eius azuba filia ſelei. τ ambulauit in
τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἀζουβὰ θυγάτηρ σελεΐ. καὶ ἐπορεύθη ἐν G
viis aſa patris ſui. τ non declinauit
ταῖς ὁδοῖς ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐξέκλινεν
ab ipſis vt faceret rectū corā dño. verūtā
ἀπ᾽ αὐτῶν τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου. πλὴν
excelſa nō ablata ſūt: τ adhuc popul⁹ nō direxerat
τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρθη, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνεν τὴν
cor ſuum ad dñm deū patrum ſuorū.
καρδίαν αὐτῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.
τ reliqui ſermōes ioſaphat primi τ nouiſſimi C
καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι ἰωσαφὰτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι
nōne ſcripti ſunt in ſermōib⁹ ieu filii anani: quos ſcri
οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις ἰηοῦ τοῦ ἀνανί, οὓς κατέ
pſit in libro regum iſrael. τ poſt hec
γραψεν ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰσραήλ. καὶ μετὰ ταῦ
cōmunicauit ioſaphat rex iuda cum ochozi
τα ἐκοινώνησεν ἰωσαφὰτ βασιλεὺς ἰούδα μετὰ ὀχοζί
a rege iſrael. τ ipſe egit impie ad faciendū.
ου βασιλέως ἰσραήλ. καὶ αὐτὸς ἠνόμησε τοῦ ποιῆσαι.
τ cōmunicauit cum ipſo vt faceret naues τ
καὶ ἐκοινώνησε μετ᾽ αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι πλοῖα καὶ πο
iret in tharſis. τ fecit naues in geſionga
ρευθῆναι εἰς θαρσεῖς. καὶ ἐποίησε νῆας εἰς γασιὼν γά
ber. τ pphetauit eliezer fili⁹ dodiu de mari
βερ. καὶ προεφήτευσεν ἐλιέζερ ὁ τοῦ δωδίου ἐκ μαρι
ſa cōtra ioſaphat dicens: quia cōmunicaſti ochozia:
σὰ ἐπὶ ἰωσαφὰτ λέγων, ὡς ἐκοινώνησας τῷ ὀχοζίᾳ,
diſſipauit dñs opera tua: τ cōtrite ſunt na
διέκοψε κύριος τὰ ἔργα σου, καὶ συνετρίβησαν αἱ νῆ
ues: τ nō potuerunt ire in tharſis.
ες, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν τοῦ πορευθῆναι εἰς θαρσεῖς. Ca.21. A

ET dormiuit ioſaphat cū patribus ſu
Καὶ ἐκοιμήθη ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐ
is: τ ſepult⁹ ē cum patribus ſuis in ciuitate
τοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει
dauid: τ regnauit ioram filius eius p eo.
δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.
τ ei fratres filii ioſaphat: azarias τ iciel τ
καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ ἰωσαφάτ, ἀζαρίας καὶ ἰεϊὴλ καὶ
zacharias τ michael τ ſaphatias. oēs hi
ζαχαρίας καὶ μιχαὴλ καὶ σαφατίας. πάντες οὗ
filii ioſaphat regis iuda. τ dedit e
τοι υἱοὶ ἰωσαφὰτ βασιλέως ἰούδα. καὶ ἔδωκεν αὐ
is ioſaphat pater ſuus dona multa: ar
τοῖς ἰωσαφὰτ ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀρ
gentū τ aurum: τ arma cū ciuitatib⁹ mu
γύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὅπλα μετὰ πόλεων τε
ratis in iuda. τ regnum dedit
τειχισμένων ἐν ἰούδα. καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκεν
ioram: qm̄ ipſe pmogenitus. τ ſurrexit io D
τῷ ἰωράμ, ὅτι αὐτὸς ὁ πρωτότοκος. καὶ ἀνέστη ἰω
ram ſup regnū patris ſui: τ cōfir
ρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκρα
mat⁹ ē: τ iterfecit oēs fratres ſu
ταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐ
os in gladio: τ de pncipibus iſra
τοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καί γε ἀπὸ τῶν ἀρχόντων ἰσρα
el: fili⁹ exñs triginta τ duoꝝ annoꝝ ioram cū
ήλ, υἱὸς ὢν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἰωρὰμ ἐν τῷ
regnaret ipſe: τ octo annis regnauit in hie B
βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱε
ruſalem. τ ambulauit in via regum 3.Reg.
ρουσαλήμ. καὶ ἐπορεύετο ἐν τῇ ὁδῷ βασιλέων 8.c.
iſrael: ſicut
ἰσραήλ, ὡς

egerat domus achaab: qm̄ filia achaab erat ipſi vxor.
ἐποίησεν ὁ οἶκος ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ ἀχαὰβ ἦν αὐτῷ γυνή.
⁊ fecit malū coram dño. ⁊ non voluit dñs ꝑ
καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ̅. καὶ οὐκ ἐβούλετο κς̅ ἐξο
dere domū dauid ꝓpter pactum quod interat cū dd:
λοθρεῦσαι τὸν οἶκον δα̅δ διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ δα̅δ,
⁊ queadmodū dixit ei vt daret eum lucernā ⁊ fi
καὶ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτὸν λύχνον καὶ τοῖς υἱ-
liis ſuis oībus diebus. in diebus illis rebel
οῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέ-
lauit edom de ſub manu iuda: ⁊ cōſtituit regē
στη ἐδὼμ ἀπὸ ὑποκάτωθεν χειρὸς ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν
ſup ſeipſos regem. ⁊ abiit ioram cum pricipibus ſuis
ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλέα. καὶ ᾤχετο ἰωρὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ
⁊ oēs currus ſui ⁊ ois eqtatus q̄ ſecum.
καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ ἵππος ἡ μετ' αὐτοῦ.
C ⁊ factū eſt ⁊ ſurrexit ioram: ⁊ ꝑcuſſit edom q̄ circū
καὶ ἐγένετο καὶ ἀνέστη ἰωράμ, καὶ ἐπάταξε τὸν ἐδὼμ τὸν κυ-
dabat ſe: ⁊ oēs pricipes curruum. ⁊
κλοῦντα αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων. καὶ
diſceſſit edom a manu iuda vſqȝ ad diē hanc.
ἀπέστη ἐδὼμ ἀπὸ χειρὸς ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
tunc receſſit lobna in tpe illo de ſub
τότε ἀπέστη λοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ ὑποκάτωθεν
manu ioram: qm̄ reliqt dñm deū pa
χειρὸς ἰωράμ, ὅτι ἐγκατέλειπε κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέ-
trum ſuoꝝ. et.n. ⁊ ipſe fecit excelſa in ciuitatib⁹
ρων αὐτοῦ. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν πόλεσιν
iuda. ⁊ fornicari fecit hītantes hieruſalem:
ἰούδα. καὶ ἐξεπόρνευσεν τοὺς κατοικοῦντας ἱερουσαλήμ,
⁊ ſeduxit iudam. ⁊ venit ei ſcriptura
καὶ ἀπεπλάνησε τὸν ἰούδαν. καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐγγραφὴ
ab helia ꝓpheta dicente: hec dicit dñs
παρὰ ἠλιοῦ τοῦ προφήτου λέγοντος, τάδε λέγει κύριος
deus dauid patris tui: qm̄ nō ambulaſti in via
ὁ θεὸς δαυὶδ τοῦ πατρός σου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ
ioſaphat patris tui: ⁊ in viis aſa regis
ἰωσαφὰτ τοῦ πατρός σου, καὶ ἐν ὁδοῖς ἀσὰ βασιλέως
iuda: ⁊ ambulaſti in viis regis iſrael: ⁊ for-
ἰούδα, καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέως ἰσραήλ, καὶ ἐξε-
nicari feciſti iudam ⁊ hītantes hieruſa-
πόρνευσας τὸν ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἱερουσα-
lem: qñadmodū fornicata eſt dom⁹ achaab: ⁊ fra-
λήμ, ὃν τρόπον ἐξεπόρνευσεν οἶκος ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελ-
tres tuos filios patris tui bonos ſup te occi-
φούς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέ-
diſti: ꝓpter hoc ecce dñs ꝑcutiet te plaga ma
κτεινας, διὰ τοῦτο ἰδοὺ κύριος πατάξει σε πληγὴν με-
gna in ꝑplo tuo ⁊ in filiis tuis ⁊ in vxo
γάλην ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν ταῖς γυ-
ribus tuis ⁊ in omni ſubſtātia tua: ⁊ tu eris in infir-
ναιξί σου καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου, καὶ σὺ ἔσῃ ἐν ἀρρω-
mitatibus malis in īfirmitatib⁹ ventris tui: vſqȝ quo egrediātur
στίαις πονηραῖς ἐν ἀρρωστίαις κοιλίας σου, ἕως οὗ ἐξέλθῃ τὰ
viſcera tua ab infirmitate ex diebus in dies. ⁊ ſuſci
ἔντερά σου ἀπὸ τῆς ἀρρωστίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ἐπή-
D tauit dñs in iorā philiſtiī ⁊ arabas
γειρε κύριος ἐπὶ ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ τοὺς ἄραβας
⁊ cōfines ethiopum: ⁊ aſcenderūt in iudam:
καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν αἰθιόπων, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ ἰούδαν,
⁊ vaſtauerunt eum: ⁊ diripuerūt oēm
καὶ κατεδυνάστευσαν αὐτούς, καὶ ᾐχμαλώτευσαν πᾶσαν
ſubſtātiā quā iuenerūt in domo regis: ⁊ filios
τὴν ὕπαρξιν ἣν εὗρον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς
eius ⁊ filias eius: ⁊ nō relictus eſt ei filius
αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς
niſi ioachaz iunior de filiis eius. ⁊ poſt hec om-
ἀλλ' ἢ ἰωαχὰζ ὁ νεώτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καὶ μετὰ ταῦτα πάν-
nia ꝑcuſſit eum dñs in ventre eius ī infirmitate ī q̄ nō
τα ἐπάταξεν αὐτὸν κς̅ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ ἐν ἀρρωστίᾳ ἐν ᾗ οὐκ
eſt curatio. ⁊ factū eſt de diebus in dies: ⁊ poſtq̄
ἔστιν ἴασις. καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, καὶ ὡς

egerat dom⁹ achab. Filia quippe achab erat vxor eius. Et fecit malum in conſpectu dñi. Noluit aūt domin⁹ diſperdere domum dauid propter pactum quod inierat cum eo: & quia ꝓmiſerat vt daret ei lucernā & filiis ei⁹ in omni tēpore. In diebus illi⁹ rebellauit edō ne eſſet ſubditus iude: et cōſtituit ſibi regem. Cunqȝ tranſiret iorā cū principibus ſuis et cuncto equitatu qui erat ſecū: ſurrexit nocte & percuſſit edō: q ſe circūderat: & oēs duces equitatus eius. Attamē rebellauit edō: ne eſſet ſub ditione iuda vſqȝ ad hāc diē. eo tēpore et lobna receſſit: ne eſſet ſub manu illi⁹. Dereliqrat enī dñm deū patrū ſuorū: inſup et excelſa fabricat⁹ ē in vrbib⁹ iuda et fornicari fecit habitatores hierlm & preuaricari iudā. Allate ſunt aūt ei litere ab helia ꝓpheta in qbus ſcriptum erat. Hec dicit dñs de⁹ dauid patris tui. qm̄ non ambulaſti in viis ioſaphat patris tui: & in viis aſa regis iuda: ſed inceſſiſti per iter regum iſrael: & fornicari feciſti iudam & habitatores hieruſalē: imitatus fornicationem domus achab insup & fratres tuos domū patris tui meliores te occidiſti: ecce dñs ꝑcutiet te plaga magna cū populo tuo: & filiis et vxorib⁹ tuis: vniuerſaqȝ ſubſtātia tua. Tu aūt egrotabis peſſimo lāguore vteri: donec egrediātur vitalia tua paulatī ꝑ ſingulos dies. Suſcitauit ergo dñs cōtra iorā ſpūm philiſtinorum & arabū q cōfines ſunt ethiopibus: & aſcenderūt in terram iuda & vaſtauerūt eam. diripuerūtqȝ cūcta ſubſtātiā q̄ inuēta ē in domo regis: inſup et filios ei⁹ & vxores. Nec remāſit ei filius niſi ioachaz q minim⁹ natu erat. Et ſup hec oīa ꝑcuſſit eū domin⁹ alui lāguore inſanabili. Cunqȝ diei ſuccederet dies et temporum ſpacia voluerentur:

עשו בית אחאב כי בת אחאב היתה — עשה היה
לו לאשה ויעש הרע בעיני יהוה׃ — איש
ולא אבה יהוה להשחית את בית — שחת
דויד למען הברית אשר כרת לדויד
וכאשר אמר לתת לו ניר ולבניו — כרת
כל הימים׃ בימיו פשע אדום מתחת — נתן נור
יד יהודה וימליכו עליהם מלך׃ — יום
ויעבר יהורם עם שריו וכל הרכב — מלך עבר שור
עמו ויהי קם לילה ויך את אדום — היה קום
הסובב אליו ואת שרי הרכב׃ ויפשע — נכה סבב
אדום מתחת יד יהודה עד היום — פשע
הזה אז תפשע לבנה בעת ההיא
מתחת ידו כי עזב את יהוה אלהי
אבתיו׃ גם הוא עשה במות בהרי — במה עיר
יהודה ויזן את ישבי ירושלם וידח — זנה נדח
את יהודה׃ ויבא אליו מכתב מאליהו — בוא כתב
הנביא לאמר כה אמר יהוה אלהי — נבא
דויד אביך תחת אשר לא הלכת
בדרכי יהושפט אביך ובדרכי אסא
מלך יהודה׃ ותלך בדרך מלכי — הלך
ישראל ותזנה את יהודה ואת — זנה
ישבי ירושלם כהזנות בית אחאב
וגם את אחיך בית אביך הטובים
ממך הרגת׃ הנה יהוה נגף מגפה — מן נגף
גדולה בעמך ובבניך ובנשיך ובכל — גדל בנה
רכושך׃ ואתה בחליים רבים — נשה רכש
במחלה מעיך עד יצאו מעיך מן — חלה רבב
החלי ימים על ימים׃ ויער יהוה — חלה מעה
על יהורם את רוח הפלשתים — יום עור
והערבים אשר על יד כושים׃
ויעלו ביהודה ויבקעוה וישבו את — עלה בקע
כל הרכוש הנמצא לבית המלך — שבה מצא
וגם בניו ונשיו ולא נשאר לו בן — שאר
כי אם יהואחז קטן בניו׃ ואחרי
כל זאת נגפו יהוה במעיו לחלי לאין
מרפא׃ ויהי לימים מימים וכעת — רפא היה

צאת הקץ לימים שנים יצאו מעיו יצא שנה
עם חליו וימת בתחלאים רעים ולא חלה מות
עשו לו עמו שרפה כשרפת אבתיו: רוע עשה
בן שלשים ושתים היה במלכו
ושמונה שנים מלך בירושלם
וילך בלא חמדה ויקברהו בעיר קבר
דויד ולא בקברות המלכים:

Cap. xxii. וימליכו יושבי ירושלם
את אחזיהו בנו הקטן תחתיו כי כל מלך ישב
הראשנים הרג הגדוד הבא בערבים גדד בוא
למחנה וימלך אחזיהו בן יהורם חנה
מלך יהודה: בן ארבעים ושתים רבע
שנה אחזיהו במלכו ושנה אחת
מלך בירושלם ושם אמו עתליהו
בת עמרי: גם הוא הלך בדרכי בית
אחאב כי אמו היתה יועצתו היה יעץ
להרשיע: ויעש הרע בעיני יהוה רשע עשה
כבית אחאב כי המה היו לו יועצים רוע היה
אחרי מות אביו למשחית לו: גם שחת
בעצתם הלך וילך את יהורם בן יעץ
אחאב מלך ישראל למלחמה על לחם
חזאל מלך ארם ברמות גלעד ויכו נכה
הרמים את יורם: וישב להתרפא שוב רפא
ביזרעאל כי המכים אשר הכהו
ברמה בהלחמו עם חזהאל מלך ארם לחם
ועזריהו בן יהורם מלך יהודה ירד
לראות את יהורם בן אחאב ראה
ביזרעאל כי חלה הוא: ומאלהים
היתה תבוסת אחזיהו לבוא אל בוס
יורם ובבאו יצא עם יהורם אל בוא
יהוא בן נמשי אשר משחו יהוה
להכרית את בית אחאב: ויהי כרת היה
כהשפט יהוא עם בית אחאב וימצא שפט מצא
את שרי יהודה ובני אחי אחזיהו שור שרת
משרתים לאחזיהו ויהרגם: ויבקש הרג בקש
את אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא לכד חבא

duorū annorū explect⁹ eſt circulus: & ſic lōga cōſumpt⁹ tabe ita vt egereret etiam viſcera ſua: lāguore pariter & vita caruit. Mortuuſq; eſt in infirmitate peſſima: & nō fecit ei pp̄ls ſm̄ morē cōbuſtiōis exeqas: ſicut fecerat maiorib⁹ ei⁹. Triginta duorū ānorū fuit cū regnare cepiſſet & octo ānis regnauit in hieruſalē. Ambulauitq; nō recte: & ſepelierūt eū in ciuitate dd̄. verūtn̄ nō i ſepulchro regū. 22.

Conſtituerūt aūt habitatores hierl̄m ochoziā filiū ei⁹ minimū regē p eo. Oēs eni maiores natu q ante eū fuerāt intfecerāt latrones arabū q irruerāt in caſtra. Regnauitq; ochozias fili⁹ iorā regis iuda. Quadraginta duorū ānorū erat ochozias cū reguare cepiſſet: & vno anno regnauit in hierl̄m: & nomē mr̄is ei⁹ athalia filia amri. Sed et ipē ingreſſus ē p vias dom⁹ achab Mater eni ei⁹ ipulit eū vt ipie ageret. Fecit igitur malum in cōſpectu dn̄i ſicut domus achab. Ipi eni fuerūt ei conſiliarii poſt mortē patris ſui in interitū ei⁹: ābulauitq; in cōſiliis eorū. Et prexit cū iorā filio Achab rege iſrael in bellū cōtra aſael regē ſyrie in ramoth galaad: vl̄nera uerūtq; ſyri iorā. Qui reuerſus eſt vt curaretur i iezrael. Multas eni plagas acceperat in ſupradicto certamine. Igitur ochozias fili⁹ ioram rex iuda deſcendit vt inuiſeret Iorā filiū achab in iezrael egrotantem. Volūtatis quippe fuit dei aduerſus ochoziā: vt veniret ad iorā: & cum veniſſet & egrederetur cū eo aduerſum iehu filium namſi: quem vnxit dominus vt deleret domū achab. Cum ergo euerteret iehu domum achab inuenit principes iuda & filios fratrum ochozie q miniſtrabāt ei et iterfecit illos. Ipm̄ q̄q; pquirens ochoziam, cōprehendit latitantem

venit tēpus dierū ſuorū i diebus duob⁹ egreſſa ſūt
ἦλθεν ὁ καιρὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ εἰς ἡμέρας δύο ἐξῆλθε τὰ D
viſcera ſua cum ventre ſuo in īfirmitate ſua. τ
ἔντερα αὐτοῦ μετὰ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ἐν ἀῤῥωσίᾳ αὐτ. καὶ
mortuus ē in infirmitatibus malis: τ nō fecit ei
ἀπέθανεν ἐν ἀῤῥωσίαις πονηραῖς, καὶ οὐκ ἐποίησεν αὐτῷ
populus ſuus funus τ cōbuſtionē iuxta cōbuſtionē
ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν καὶ καῦσιν κατὰ τὴν καῦσιν τῶν
patrū eius. filius erat trigīta τ duorū annorū iorā
πατέρων αὐτοῦ. υἱὸς ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἰωρὰμ
cū regnaret ipſe: τ octo annis regnauit in hie
ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱε
ruſalem. τ mortuus ē in nō laude: τ ſepultus ē i ci
ρουσαλήμ. καὶ ἀπέθανεν ἐν οὐκ ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πό
uitate dauid: τ nō in ſepulchris regum.
λει δαυίδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων. Ca.22.

ET regem cōſtituerūt hītantes in hieruſalem A
Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερουσαλὴμ
ochoziā filiū eius iuniorē p eo: qm̄ om
τὸν ὀχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεώτερον ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάν
nes ſeniores interfecit latrociniū qd̄ venit
τας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ λῃστήριον τὸ ἐπελθὸν
contra eos ab arabibus: τ in caſtris. τ
ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἀράβων, καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ
regnauit ochozias filius iorā regis iuda. fili⁹ erās
ἐβασίλευσεν ὀχοζίας υἱὸς ἰωρὰμ βασιλέως ἰούδα. υἱὸς ὢν
quadraginta τ duorū ānorū ochozias cū regnaret
τεσσαράκοντα καὶ δύο ἐτῶν ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν
ipſe: τ anno vno regnauit in hieruſalem:
αὐτόν, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ,
τ nomen matri eius gotholia: filia ambri. τ
καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ γοθολία, θυγάτηρ ἀμβρί. καὶ
ipſe ambulauit in viis domus achaab: qm̄ mater B
γε αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς οἴκου ἀχαάβ, ὅτι ἡ μήτηρ
eius fuit cōſiliatrix eius vt peccaret. τ fecit
αὐτοῦ ἦν σύμβουλος αὐτοῦ ἁμαρτάνειν. καὶ ἐποίησεν
ochozias malum in oculis dn̄i: ſicut domus achaab.
ὀχοζίας τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, ὡς οἶκος ἀχαάβ.
qm̄ ipſi fuerūt ei cōſiliarii poſtq̄ mortuus eſt
ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν
pater eius vt pderent eum: τ in
πατέρα αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ἐν ταῖς
cōſiliis eorū ambulauit. τ prexit ochozias cum io
βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη ὀχοζίας μετὰ ἰω
ram filio achaab rege iſrael in bellum cōtra azael re
ρὰμ υἱοῦ ἀχαὰβ βασιλέως ἰσλ εἰς πόλεμον ἐπὶ ἀζαὴλ βα
gem ſyrie in ramoth galaad. τ pcuſſerūt ſagittarii
σιλέα συρίας εἰς ῥαμὼθ γαλαάδ. καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται
iorā: τ reuerſus ē ioram vt curaretur in iezrael a
τὸν ἰωράμ, καὶ ἐπέστρεψεν ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι εἰς ἰεζρὰλ ἀπὸ
plagis qbus pcuſſerant eū ſyri in ramoth cū bel C
τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ σύροι ἐν ῥαμὼθ ἐν τῷ πο
laret ipſe cōtra azael regem ſyrie. τ ochozias filius io
λεμεῖν αὐτὸν πρὸς ἀζαὴλ βασιλέα συρίας. καὶ ὀχοζίας υἱὸς ἰω
ram rex iuda deſcendit ad videndū ioram filiū
ρὰμ βασιλεὺς ἰούδα κατέβη θεάσασθαι τὸν ἰωρὰμ υἱὸν
achaab in iezrael: qm̄ egrotabat. τ a deo facta
ἀχαὰβ ἐν ἰεζραήλ, ὅτι ἠῤῥώστει. καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένε
eſt ſubuerſio ochozie vt veniret ad ioram. τ cū
το καταστροφὴ ὀχοζίου τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἰωράμ. καὶ ἐν τῷ
venit ipſe: egreſſus ē iorā cum eo cōtra iu filiū nameſi
ἐλθεῖν αὐτόν, ἐξῆλθεν ἰωρὰμ μετ' αὐτοῦ πρὸς ἰοὺ υἱὸν ναμεσὶ
vnctū dn̄i: quē vnxit eū dn̄s vt deleret
χριστὸν κυρίου, ὃν ἔχρισεν αὐτὸν κύριος τοῦ ἐξολοθρεῦσαι τὸν
domū achaab. τ factū eſt cū vleiſceretur iu domū
οἶκον ἀχαάβ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκδικῆσαι τὸν ἰοὺ τὸν οἶκον
achaab: τ iuenit pricipes iuda τ fratres
ἀχαάβ, καὶ εὗρε τοὺς ἄρχοντας ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
ochozie q miniſtrabant ochozie: τ interfecit eos.
ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ ὀχοζίᾳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς.
τ dixit iu vt quereret ochoziam: τ cōphenderūt eū
καὶ εἶπεν ἰοὺ τοῦ ζητῆσαι τὸν ὀχοζίαν, καὶ κατέλαβον αὐτὸν

D
vũ curabatur in ſamaria. ⁊ adduxerũt eũ ad iu: ⁊
ἰατρευόμενον ἐν σαμαρείᾳ. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς ἰοῦ, καὶ
interfecit eũ: ⁊ ſepelierũt eũ: q̃m dixit filiꝰ eſt io
ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ ἔθαψαν αὐτόν, ὅτι εἶπεν υἱός ἐστιν ἰω
4.Re. 8.8. ſaphat: qui queſiuit dñm in toto corde ſuo. ⁊
σαφάτ, ὅστις ἐζήτησεν τὸν κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτ͂. καὶ
nõ erat in domo ochozie: q̃ retineret virtutẽ de re=
οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ ὀχοζίου, κατισχύσαι δύναμιν περὶ τῆς βα
gno. ⁊ gotholia mater ochozie vidit ꝙ mortuꝰ eſt
σιλείας. καὶ γοθολία ἡ μήτηρ ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν ὁ
filiꝰ ſuus: ⁊ ſurrexit ⁊ ꝑdidit omne ſemẽ re=
υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βα=
gni in domo iuda. ⁊ tulit ioſabeeth fi=
σιλείας ἐν τῷ οἴκῳ ἰούδα. καὶ ἔλαβεν ἰωσαβεὲθ ἡ θυγά
lia regis ioas filiũ ochozie: ⁊ furata eſt eũ
τηρ τοῦ βασιλέως τὸν ἰωᾶς υἱὸν ὀχοζίου, καὶ ἔκλεψεν αὐ
de medio filioꝝ regis q̃ interficiebant
τὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων,
⁊ dedit eũ ⁊ nutricẽ eius in cubiculo
καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτ͂ ἐν τῷ ταμιείῳ τῶν
lectuloꝝ: ⁊ abſcõdit eũ filia regis io=
κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως ἰω=
rã ioſabeeth ſoror ochozie vxor ioiade ſa
ρὰμ ἰωσαβεὲθ ἡ ἀδελφὴ ὀχοζίου ἡ γυνὴ ἰωιαδὲ τοῦ ἱε
cerdotis. ⁊ abſcondit eũ a facie gotholie
ρέως. καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου γοθολίας
⁊ nõ interfecit eũ. ⁊ fuit ioas abſconditus
καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἦν ἰωὰς κεκρυμμένος
cũ ea in domo dei ſex ãnis: ⁊ gotholia
μετ᾽ αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἓξ ἔτη, καὶ γοθολία
regnauit ſuꝑ terram.
ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς. Ca.23.

A 4.Reg. 1.8. T
Et añt ãno ſeptimo cõfortatꝰ ẽ ioiade ⁊ ſum=
Ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἐνίσχυσεν ἰωιαδὲ καὶ ἔλα=
pſit centuriones azarian filiũ ioram: ⁊
βε τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν ἀζαρίαν υἱὸν ἰωράμ, καὶ τὸν
iſmael filiũ ioanã: ⁊ azariam filiũ obed: ⁊
ἰσμαὴλ υἱὸν ἰωανάν, καὶ τὸν ἀζαρίαν υἱὸν ὠβήδ, καὶ τὸν
maaſiã filiũ adaie: ⁊ eliſaphat filiũ zacharie.
μαασίαν υἱὸν ἀδαίου, καὶ τὸν ἐλισαφὰτ υἱὸν ζαχαρί
⁊ accepit eos ſecũ in domũ dñi in
ου. καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς μετ᾽ αὐτοῦ εἰς οἶκον κυρίου ἐν
federe. ⁊ circũdederũt iudam: ⁊ cõgregauerũt
διαθήκῃ. καὶ ἐκύκλωσαν τὸν ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τ͂ς
leuitas de cũctis vrbibus iuda: ⁊ princi=
λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ἰούδα, καὶ τοὺς ἄρχον
pes familiarũ iſrael. ⁊ venit in hieruſa=
τας τῶν πατριῶν τοῦ ἰσραήλ. καὶ ἦλθεν εἰς ἱερουσα
lem: ⁊ iniJt oĩs eccleſia pactũ in domo
λήμ, καὶ διέθετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία διαθήκην ἐν οἴκῳ τοῦ
dei cũ rege. ⁊ dixit eis: ecce
θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἰδοὺ ὁ
filiꝰ regis regnet: ſicut locutꝰ eſt do=
υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησε κύ=
minꝰ ſuꝑ domũ dauid. ⁊ nũc hic ſermo quẽ fa=
ριος ἐπὶ τὸν οἶκον δαυίδ. καὶ νῦν οὗτος ὁ λόγος ὃν ποι
cietis: tertia ꝑs ex vobis eant ad ſab=
ήσετε, τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάβ=
batũ ſacerdotũ ⁊ leuitarũ ⁊ ianitoꝝ
βατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευιτῶν καὶ τῶν πυλωρῶν
in portis itroituũ: ⁊ tertia ꝑs in domo
ἐν ταῖς πύλαις τῶν εἰσόδων, καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ
regis: ⁊ tertia ꝑs in porta media. ⁊
τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ. καὶ
oĩs populus in atriJs domꝰ dñi: ⁊ nemo ingre=
πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου, καὶ μηδεὶς εἰσελ=
diatur in domũ dñi: niſi ſacerdotes ⁊ leuite ⁊
θέτω εἰς οἶκον κυρίου, εἰμὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται καὶ
miniſtrantes leuitis: ipſi ingrediẽtur:
οἱ λειτουργοῦντες τοῖς λευίταις, αὐτοὶ εἰσελεύσονται,
q̃m ſcti ſũt: ⁊ oĩs populus obſeruent
ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτωσαν

in ſamaria adductumq̈
ad ſe occidit
& ſepelierũt eum: eo ꝙ
eſſet filius ioſaphat:
qui q̃ſierat dñm in toto
corde ſuo. Nec erat vl=
tra ſpes aliqua vt de ſtir=
pe q̈s regnaret ochozie.
Siquidẽ athalia mat̃ eiꝰ
videns ꝙ mortuus eſſet
filius ſuus: ſurrexit & in
terfecit omnem ſtirpem
regiã domus iuda. Por=
ro
ioſabeth filia regis tu=
lit ioas filium
ochozie: & furata eſt eũ
de medio filiorũ regis
cũ interficerẽtur: abſcõ
ditq̈ eũ cuꝫ nutrice ſua
in cubiculo lectulorum.
Ioſabeth aũt q̃ abſcõde
rat eũ: erat filia regis io=
rã vxor ioiade põtificis
ſoror ochozie: & idcir=
co
athalia non interfecit
eum. Fuit ergo cum eis
in domo dei abſcõditꝰ
ſex annis q̈bus regnauit
athalia ſuper terram.

23.
ANno autẽ ſeptimo
confortatꝰ ioiada aſſum
pſit centuriones
azariam videlicet filium
hieroboam
et hiſmael filium iohã=
nan: azariam quoq̈
filium obed & maaſiam
filium adaie
& eliſaphat filiũ zechri:
& iniit cũ eis fedus. Qui
circũeuntes iudam con
gregauerunt leuitas de
cunctis vrbibus iuda:
& principes
familiarum iſrael: vene
runtq̈ in hieruſalem.
Iniit ergo omnis multi
tudo pactũ in domo dei
cum rege. Dixitq̈ ad
eos ioiada. Ecce filius
regis regnabit ſicut lo=
cutus eſt dominꝰ ſuper
filios dauid. Iſte eſt ſer
mo quem facietis.
Tertia pars veſtrũ q ve=
niũt ad ſabbatũ ſacerdo
tũ & leuitarũ & ianitorũ
erit in portis: tertia vero
pars ad domũ regis. &
tertia ad portã q̃ appella
tur fundamẽti. Oẽ vero
reliquũ vulgꝰ ſit i atriis
domꝰ dñi nec q̈ſpiã aliꝰ
ingrediatur domũ dñi
niſi ſacerdotes & q mini
ſtrãt de leuitis. Ipſi tm̃=
modo igrediãtur qa ſan
ctificati ſunt & omne reli
quum vulgus obſeruet

בְּשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל יֵהוּא וַיְמִתֻהוּ — בוא מות
וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶּן יְהוֹשָׁפָט הוּא — קבר
אֲשֶׁר דָּרַשׁ אֶת יְהוָה בְּכָל לְבָבוֹ וְאֵין
לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעְצֹר כֹּחַ לְמַמְלָכָה — כחח מלך
וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי מֵת — ראה מות
בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר אֶת כָּל זֶרַע — קום דבר
הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה וַתִּקַּח — לקח
יְהוֹשַׁבְעַת בַּת הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאָשׁ בֶּן
אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי הַמֶּלֶךְ — גנב
הַמּוּמָתִים וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת מֵינִקְתּוֹ — נתן ינק
בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֵהוּ יְהוֹשַׁבְעַת — נטה סתר
בַּת הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן — איש
כִּי הִיא הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי — היה פנה
עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃ וַיְהִי אִתָּם — מות היה
בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים — שנה
וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל הָאָרֶץ׃

Ca.xxiij.
וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית — שבע
הִתְחַזַּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת שָׂרֵי — חזק שור
הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָהוּ בֶן יְרֹחָם — מאה
וּלְיִשְׁמָעֵאל בֶּן יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ
בֶן עוֹבֵד וְאֶת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן עֲדָיָהוּ
וְאֶת אֱלִישָׁפָט בֶּן זִכְרִי עִמּוֹ בַבְּרִית׃ — ברת
וַיָּסֹבּוּ בִּיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ אֶת — סבב קבץ
הַלְוִיִּם מִכָּל עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי — עיר
הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל יְרוּשָׁלִָם׃ — בוא
וַיִּכְרֹת כָּל הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים — כרת
עִם הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בֶן
הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל — מלך
בְּנֵי דָוִיד׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ — עשה
הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים — שלש בוא
וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים׃ וְהַשְּׁלִישִׁית — ספף
בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִישִׁית בְּשַׁעַר
הַיְסוֹד וְכָל הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית — יסד
יְהוָה׃ וְאַל יָבוֹא בֵית יְהוָה כִּי אִם — בוא
הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה — שרת
יָבֹאוּ כִּי קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל הָעָם יִשְׁמְרוּ — שמר

משמרת יהוה והקיפו הלוים את המלך נקף
סביב איש וכליו בידו והבא אל הבית סבב כלה
יומת והיו את המלך בבאו ובצאתו בוא מות
ויעשו הלוים וכל יהודה ככל אשר היה בוא יצא עשה
צוה יהוידע הכהן ויקחו איש את לקח
אנשיו באי השבת עם יוצאי השבת יצא
כי לא פטר יהוידע הכהן את המחלקות: חלק
ויתן יהוידע הכהן לשרי המאות את נתן שור
החניתים ואת המגנות ואת השלטים מאה חנה
אשר למלך דויד אשר בית האלהים:
ויעמד את כל העם ואיש שלחו בידו עמד
מכתף הבית הימנית עד כתף הבית
השמאלית למזבח ולבית על המלך שמל זבח
סביב ויוציאו את בן המלך ויתנו יצא נתן
עליו את הנזר ואת העדות וימליכו עוד מלך
אתו וימשחהו יהוידע ובניו ויאמרו משח אמר
יחי המלך: ותשמע עתליהו את קול חיה שמע
העם הרצים והמהללים את המלך רוץ הלל
ותבא אל העם בית יהוה: ותרא והנה בוא ראה
המלך עומד על עמודו במבוא עמד בוא
והשרים והחצצרות על המלך חצר
וכל עם הארץ שמח ותוקע תקע
בחצצרות והמשוררים בכלי שור כלה
השיר ומודיעים להלל ותקרע ידע קרע
עתליהו את בגדיה ותאמר קשר
קשר: ויוצא יהוידע הכהן את
שרי המאות פקודי החיל שור מאה
ויאמר אלהם הוציאוה אל פקד יצא
מבית השדרות והבא אחריה בוא
יומת בחרב כי אמר הכהן לא מות
תמיתוה בית יהוה: וישימו לה שום
ידים ותבוא אל מבוא שער
הסוסים בית המלך וימיתוה
שם: ויכרת יהוידע ברית כרת ברת
בינו ובין כל העם ובין המלך להיות היה
לעם ליהוה: ויבאו כל העם בית בוא

custodias dñi. Leuite aũt
circũdẽt regẽ habẽtes
ſinguli arma ſua: & ſi qs
ali9 igreſſus fuerit tẽplũ
interficiatur: ſintq́ cũ
rege & itrãte & egrediẽ
te. Fecerũt ergo leuite
& vniuerſus iuda iuxta
oĩa q̃ p̄cepat ioiada põ
tifex. Et aſſũpſerũt ſin=
guli viros q ſub ſe erãt: &
veniebãt p ordinẽ ſabba
ti cũ his q ipleuerãt ſab=
batũ: & egreſſi erãt. Siq=
dẽ ioiada põtifex nõ di=
miſerat abire turmas: q̃ ſi
bi p ſingulas hebdoma=
das ſuccedere cõſueuerãt
Deditq́ ioiada ſacerdos
cẽturioib9 lãceas clype
oſq́ & peltas regis dd̃:
q̃s cõſecrauerat i domo
dei. Cõſtituitq́ oẽs po
pulũ tenẽtiũ pugiones a
pte tẽpli dextra vſq́ ad
partẽ tẽpli ſiniſtra corã
altari & tẽplo p circuitũ
regis: & eduxerunt filiũ
regis & ipoſuerũt ei dia
dema & teſtimoniũ: &
cõſtituerũt eũ regẽ. Vn
xit q́ illũ ioiada põtifex
& filii ei9 iprecatiq́ ſũt ei
atq́ dixerũt. Viuat rex.
Quod cũ audiſſet atha=
lia vocẽ ſcilicet currẽtiũ
atq́ laudãtiũ regẽ: igreſ
ſa eſt ad pplm in tẽplum
dñi. Cũq́ vidiſſet regẽ
ſtantẽ ſup gradũ in itroi
tu: & principes turmaſ
q́ circa eum
oẽmq́ pplm terre gau
dẽtem atq́ clangentem
tubis & diuerſi gñis or=
ganis cõcinentẽ: vocẽq́
laudantium: ſcidit
veſtimẽta ſua: & ait. In=
ſidie
inſidie. Egreſſus aũt io
iada pontifex ad
cẽturiones & principes
exercitus:
dixit eis. Educite illam
extra
ſepta templi: &
iterficiatur foris gladio.
Precepitq́ ſacerdos ne
occideretur i domo dñi
Et ipoſuerũt ceruicibus
eius manus. Cumq́ in=
traſſet portam
equorum domus regis
interfecerunt eam
ibi. Pepigit autem ioia=
da fedus
iter ſe vniuerſumq́ po=
pulum & regem vt eſſet
ppl's dñi. Itaq́ igreſſus
eſt ois populus domũ

custodias dñi: ⁊ circundabunt leuite regem
τὰς φυλακὰς κυρίου. καὶ κυκλώσουσιν οἱ λευῖται τὸν βασιλέα
in circuitu vir: ⁊ arma eius in manu eius: ⁊ in=
κύκλῳ ἀνήρ, καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπο
grediẽs in domũ morietur. ⁊ erunt cum re=
ρευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθανεῖται. καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βα
ge ingrediente eo ⁊ egrediente. ⁊ fece=
σιλέως εἰσπορευομένου αὐτοῦ καὶ ἐκπορευομένου. καὶ ἐποίη
rũt leuite ⁊ vniuerſ9 iuda iuxta omnia que precepe=
σαν οἱ λευῖται καὶ πᾶς ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλα
rat ioiade ſacerdos. ⁊ aſſũpſit vnuſqſq́ viros ſuos in
το ἰωιαδὲ ὁ ἱερεύς. καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ εἰσ
grediente ſabbato vſq́ ad exitũ ſabbati: qm̃
πορευομένου τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι
nõ ↄ ſoluit ioiade ſacerdos viciſſitudines. ⁊ dedit
οὐ κατέλυσεν ἰωιαδὲ ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας. καὶ ἔδωκεν C
ioiade ſacerdos centuriones ordinatos: ⁊
ἰωιαδὲ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἑκατοντάρχους τεταγμένους, καὶ τὰς
enſes ⁊ clypeos ⁊ lanceas ⁊ ſcuta
μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ δόρατα καὶ τὰς ἀσπίδας
⁊ arma: q̃ erãt regis dauid: in domo dei de=
καὶ τὰ ὅπλα, ἃ ἦν τοῦ βασιλέως δαυίδ, ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἔδω
dit eis. ⁊ cõſtituit omnẽ pplm vnũquẽq́ in armis
κεν αὐτοῖς. καὶ ἔστησε πάντα τὸν λαὸν ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις
ſuis: ab humero domus dextro vſq́ ad humerũ do
αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴ
mus ſiniſtrũ in altari ⁊ domo iuxta re
κου τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασι
gẽ in circuitu. ⁊ eduxit filiũ regis: ⁊ de=
λέα κύκλῳ. καὶ ἐξήγαγεν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδω
dit ſup eũ inſigne regiũ ⁊ teſtimoniũ: ⁊ cõſtitue=
κεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὸ μαρτύριον, καὶ ἐβασί
rũt regẽ eum: ⁊ vnxit eum ioiade ſacerdos ⁊ filij
λευσαν αὐτόν, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἰωιαδὲ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ
eius. ⁊ dixerũt: viuat rex. ⁊ audiuit gotholia
αὐτοῦ. καὶ εἶπον, ζήτω ὁ βασιλεύς. καὶ ἤκουσε γοθολία τὴν
vocem ppl'i currentiũ ⁊ confitentiũ ⁊
φωνὴν τοῦ λαοῦ τῶν τρεχόντων καὶ ἐξομολογουμένων καὶ
laudantiũ eũ regẽ: ⁊ ingreſſa ẽ ad re
αἰνούντων μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βα
gẽ in domũ dñi: ⁊ vidit: ⁊ ecce rex
σιλέα εἰς τὸν οἶκον κυρίου, καὶ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ ὁ βασι=
ſtabat in ſtatione ſua: ⁊ in introi
λεὺς εἱστήκει ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσό
tu principes ⁊ tube: ⁊ principes circa
δου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλπιγγες, καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν
regẽ: ⁊ ois populus terre gaudentes ⁊ clangen
βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εὐφραινόμενοι καὶ σαλπί
tes in tubis: ⁊ canẽtes in organis
ζοντες ἐν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὀργάνοις
cãtus cãtores ⁊ laudantes laudẽ: ⁊ ſcidit gotholia
τῆς ᾠδῆς οἱ ᾠδοὶ καὶ ὑμνοῦντες αἶνον, καὶ διέρρηξε γοθολία τὴν
ſtolã ſuã: ⁊ clamauit ⁊ dixit: cõiuratio cõiuratio. D
στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησε καὶ εἶπε, σύνδεσμος σύνδεσμος.
⁊ egreſſ9 ẽ ioiade ſacerdos ⁊ precepit centurioni
καὶ ἐξῆλθεν ἰωιαδὲ ὁ ἱερεὺς καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἑκατοντάρ
bus ⁊ epiſcopis exercit9. ⁊ dixit eis:
χοις καὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως. καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
educite eã extra domũ: ⁊ ite poſt eã:
ἐξάγετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσέλθετε ὀπίσω αὐτῆς,
⁊ moriatur in gladio: qm̃ dixit ſacerdos nõ interficia=
καὶ ἀποθανέτω ἐν ῥομφαίᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς μὴ θανατωθή
tur in domo dñi. ⁊ ipoſuerũt ei manus: ⁊ trãſiuit p
τω ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ διῆλθε διὰ τῆς
portã equitũ dom9 regis: ⁊ interfecerũt
πύλης τῶν ἱππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν
eã ibi. ⁊ pepigit ioiade fedus inter ſe ⁊ in=
αὐτὴν ἐκεῖ. καὶ διέθετο ἰωιαδὲ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀνα
ter vniuerſũ populũ ⁊ inter regẽ: vt eſſet
μέσον παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως, τοῦ εἶναι
in populũ dño. ⁊ igreſſ9 ẽ ois popul9 terre in domũ
εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ. καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς τὸν οἶκον

Digitized by Google

baal: ⁊ deſtruxerũt eã ⁊ altaria eius: ⁊
τοῦ βαάλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ
imagines eius cõfregerũt: ⁊ mattha ſacerdotẽ ba
τὰς εἰκόνας αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν ματθὰν τὸν ἱερέα τοῦ βα
al interfecerũt coram altaribus ſuis. ⁊ aggreſſ⁹
ὰλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. καὶ ἐνεχεί
eſt ioiade viſitationẽ dom⁹ dñi in manu ſacerdotũ ⁊
ρισεν ἰωιαδὲ τὴν ἐπισκοπὴν οἴκου κυρίου ἐν χειρὶ τῶν ἱερέων καὶ
leuitarũ. ⁊ cõſtituit viciſſitudines ſacerdotũ ⁊
τῶν λευιτῶν. καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν
leuitarũ: ſicut diſtribuit dd in domo dñi: vt offer-
λευιτῶν, καθὼς διέστειλε δαδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου, τοῦ ἀναφέ-
rẽt dño holocauſta: ſicut ſcriptũ eſt in lege moy
ρειν κυρίῳ ὁλοκαυτώματα, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ μωυ
ſi: in gaudio ⁊ in canticis p manũ dauid. ⁊ ſteterũt
σῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς δαδ. καὶ ἔστησαν
ianitores in portis dom⁹ dñi: ⁊ nõ ingrediet
οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσε-
imundus in omni verbo. ⁊ aſſũpſit patriarchas
ται ἀκάθαρτος εἰς πάντα λόγον. καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρχας
⁊ fortes ⁊ principes ppli ⁊ omnẽ
καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ καὶ πάντα τὸν
pplm terre: ⁊ aſcendere fecerũt regem in domũ dñi:
λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἀνεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον κυρίου,
⁊ ingreſſ⁹ eſt p interiorẽ portã in domũ regis.
καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς ἐσωτέρας πύλης εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέ
⁊ collocauerũt regẽ in throno regni.
ως. καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς βασιλείας.
⁊ letat⁹ eſt oĩs ppls terre: ⁊ vrbs quieuit: ⁊
καὶ εὐφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασεν, καὶ
gotholiã interfecerũt gladio.
τὴν γοθολίαν ἐθανάτωσαν μαχαίρᾳ. Ca. 24.

A 4. Reg. 11. d. FilI⁹ exiſtẽs ſeptẽ ãnorũ ioas qñ regnauit ipſe: ⁊
Υἱὸς ὢν ἑπτὰ ἐτῶν ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ
quadraginta ãnis regnauit in hieruſalẽ: ⁊ nomẽ
τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα
matri eius ſebia de berſabee. ⁊ fecit ioas
τῇ μητρὶ αὐτοῦ σαβία ἐκ βηρσαβεαί. καὶ ἐποίησεν ἰωὰς τὸ
rectũ corã dño cũctis diebus ioiade ſacerdotis. ⁊ ac
εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ἰωιαδὲ τοῦ ἱερέως. καὶ ἔ-
cepit ſibi ioiade duas vxores: ⁊ genuit filios ⁊ fi-
λαβεν αὑτῷ ἰωιαδὲ δύο γυναῖκας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυ
lias. ⁊ factũ eſt poſt hec: ⁊ fuit in cor-
γατέρας. καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδί-
de ioas vt inſtauraret domũ dñi: ⁊ cõgregauit ſacer
αν ἰωὰς τοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ συνήγαγεν τοὺς ἱε-
dotes ⁊ leuitas: ⁊ dixit eis: egredimini in ciui
ρεῖς καὶ τοὺς λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐξέλθετε εἰς τὰς πό
tates iuda ⁊ colligite de vniuerſo iſrael argentũ
λεις ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς ἰσραὴλ ἀργύριον
ad reſtaurandũ domũ dñi dei vñi a ſufficiẽte an-
τοῦ κραταιῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ ἱκανοῦ ἐνιαυ-
nũ p annũ. ⁊ vos feſtinate ad loquendũ.
τὸν κατ᾽ ἐνιαυτόν. καὶ ὑμεῖς ταχύνατε τοῦ λαλῆσαι.
B ⁊ nõ feſtinauerũt leuite. ⁊ vocauit rex
καὶ οὐκ ἐτάχυναν οἱ λευῖται. καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν
ioiade principẽ: ⁊ dixit ei: quare nõ queſiui-
ἰωιαδὲ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, διατί οὐκ ἐξεζήτη-
ſti de leuitis vt inferrent de iuda ⁊
σας περὶ τῶν λευιτῶν τοῦ εἰσενεγκεῖν ἀπὸ ἰούδα καὶ
hieruſalẽ cõſtitutã aſſũptionẽ a moyſi homine
ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον λῆμμα ὑπὸ μωυσῆ ἀνθρώπου
dei: qñ cõgregauit iſrael in tabernaculo
τοῦ θεοῦ, ὅτε ἐξεκκλησίασεν τὸν ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν
teſtimonij in deſerto? qm̃ athalia fuit impia ⁊
τοῦ μαρτυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι γοθολία ἦν ἄνομος καὶ
filij eius deſtruxerũt domũ dei: ⁊
οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καί γε
omnia ſancta dom⁹ dñi fecerunt baalim.
πάντα τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν τοῖς βααλείμ.
⁊ dixit rex: fiat capſula
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, γενηθήτω γλωσσόκομον

baal: & deſtruxerũt eã: et altaria ac ſimulachra illi⁹ cõfregerũt: mathan quoq; ſacerdotẽ baal iterfecerũt ante aras. Cõſtituit aũt ioiada ppoſitos in domo dñi & ſub manib⁹ ſacerdotũ & leuitarum: q̃s diſtribuit dauid in domo dñi: vt offerrent holocauſta dño: ſicut ſcriptũ ẽ i lege moyſi: in gaudio & canticis: iuxta diſpoſitionẽ dd. Cõſtituit quoq; ianitores in portis dom⁹ dñi: vt nõ igrederetur eã imundus in oĩ re. Aſſũpſitq; centuriones & fortiſſimos viros ac principes ppli & oẽ vulg⁹ terre: & fecerũt deſcẽdere regem de domo dñi & introire per medium porte ſupioris i domũ regis. & collocauerunt eum in ſolio regali. Letatuſq; eſt oĩs populus terre & vrbs quieuit. Porro athalia interfecta eſt gladio. 24.

SEptem annorũ erat ioas cũ regnare cepiſſet & q̃draginta annis regnauit in hierl'm. Nomẽ matris eius ſebia de berſabee. Fecitq; quod bonum eſt coram domino cunctis diebus ioiade ſacerdotis. Accepit autem ei ioiada vxores duas: e q b⁹ genuit filios & filias: poſt q̃ placuit ioas vt iſtauraret domũ dñi: congregauitq; ſacerdotes & leuitas & dixit eis. Egredimini ad ciuitates iuda & colligite de vniuerſo iſrl' pecuniã ad ſartatecta tẽpli dei nñi p ſingulos ãnos: feſtinatoq; hoc facite. Porro leuite egere negligẽtius. Vocauitq; rex ioiadam principem & dixit ei. Quare tibi nõ fuit cure: vt cogeres leuitas inferre de iuda & de hierl'm pecuniã q̃ cõſtituta eſt a moyſe ſuo dñi vt inferret eã oĩs multitudo iſrl' in tabernaculũ teſtimonij? Athalia eni ĩpiiſſima & filij ei⁹ deſtruxerũt domũ dei: & de vniuerſis q̃ ſcſificata fuerãt ĩ tẽplo dñi ornauerunt phanũ baalim. Precepit ergo rex & fecerunt arcam:

הבעל ויתצהו ואת מזבחתיו ואת צלמיו | נתץ
שברו ואת מתן כהן הבעל הרגו לפני | נתן פנה
המזבחות: וישם יהוידע פקדת בית | זבח שום
יהוה ביד הכהנים הלוים אשר חלק
דויד על בית יהוה להעלות עלות יהוה | עלה
ככתוב בתורת משה בשמחה ובשיר | ירה
על ידי דויד: ויעמד השוערים על | עמד שער
שערי בית יהוה ולא יבוא טמא לכל | בוא
דבר: ויקח את שרי המאות ואת | לקח שור
האדירים ואת המושלים בעם | אדר משל
ואת כל עם הארץ ויורד את | ירד
המלך מבית יהוה ויבאו בתוך | בוא
שער העליון בית המלך ויושיבו | עלה ישב
את המלך על כסא הממלכה: | מלך שמח
וישמחו כל עם הארץ והעיר שקטה
ואת עתליהו המיתו בחרב: | מות
Cap. xxiiij.
בן שבע שנים יואש במלכו
וארבעים שנה מלך בירושלם ושם | שנה רבע
אמו צביה מבאר שבע: ויעש
יואש הישר בעיני יהוה כל ימי | עשה יום
יהוידע הכהן: וישא לו יהוידע | נשא
נשים שתים ויולד בנים ובנות: | נשה ילד
ויהי אחרי כן היה עם לב יואש | בנה היה
לחדש את בית יהוה: ויקבץ את | קבץ
הכהנים והלוים ויאמר להם צאו | יצא
לערי יהודה וקבצו מכל ישראל כסף
לחזק את בית אלהיכם מדי שנה | עוד
בשנה ואתם תמהרו לדבר ולא | מהר
מהרו הלוים: ויקרא המלך ליהוידע | קרא
הראש ויאמר לו מדוע לא דרשת | דרש
על הלוים להביא מיהודה ומירושלם | בוא
את משאת משה עבד יהוה והקהל
לישראל לאהל העדות: כי עתליהו | נשא
המרשעת בניה פרצו את בית האלהים | עוד
וגם כל קדשי בית יהוה עשו לבעלים: | רשע עשה
ויאמר המלך ויעשו ארון אחד | אמר ארן

Digitized by Google

וַיִּתְּנֻהוּ בַּשַּׁעַר בֵּית יְהוָה חוּצָה: וַיִּתְּנוּ נָתַן
קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַםִ לְהָבִיא לַיהוָה בּוֹא
מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים עַל
יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר: וַיִּשְׂמְחוּ כָל הַשָּׂרִים דָּבַר שָׂמַח
וְכָל הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד שׂוּר בּוֹא
לְכַלֵּה: וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת הָאָרוֹן אֶל שָׁלַךְ אָרוֹן
פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם כִּי הָיָה רָאָה
רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן בּוֹא סָפַר
הָרֹאשׁ וִיעָרוּ אֶת הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ פָּקַד עָרָה
וִישִׁבֻהוּ אֶל מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם נָשָׂא שׁוּב קוּם עָשָׂה
וַיַּאַסְפוּ כֶסֶף לָרֹב: וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אָסַף
אֶל עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה עָשָׂה לָאַךְ
וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ עָבַד הָיָה
בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת
לְחַזֵּק אֶת בֵּית יְהוָה: וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם עָלָה אָרַךְ
וַיַּעֲמִידוּ אֶת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל מַתְכֻּנְתּוֹ עָמַד תָּכַן
וַיְאַמְּצֻהוּ: וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַץ כָּלָה
וִיהוֹיָדָע אֶת שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ בּוֹא פָּנָה עָשָׂה
כֵלִים לְבֵית יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת כָּלָה עָלָה
וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכָסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים כָּפַף הָיָה
עֹלוֹת בְּבֵית יְהוָה תָּמִיד כֹּל יְמֵי יְהוֹיָדָע תָּמַד יוֹם
וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בֶּן זָקֵן שָׂבַע
מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ: וַיִּקְבְּרֻהוּ מוּת קָבַר
בְעִיר דָּוִיד עִם הַמְּלָכִים כִּי עָשָׂה טוֹבָה
בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ: וְאַחֲרֵי
מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ בּוֹא שׂוּר
לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם: וַיַּעַזְבוּ שָׁחָה עָזַב
אֶת בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת עָבַד
הָאֲשֵׁרִים וְאֶת הָעֲצַבִּים וַיְהִי קֶצֶף עַל הָיָה
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ בְּאַשְׁמָתָם זֹאת:
וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל שָׁלַח שׁוּב
יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ: וְרוּחַ עוּד אָזַן
אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת זְכַרְיָה בֶּן יְהוֹיָדָע
הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר עָמַד אָמַר
לָהֶם כֹּה אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָה
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת מִצְוֹת צָוָה

poſuerũtq; eã iuxta portã dom9 dñi forinſecus. Et p̃dicatũ ẽ in iuda & hierl'm vt deferrẽt ſingli preciũ dño qđ cõſtituit moyſes ſeru9 dei ſr oẽm iſrl' in deſerto. Letatiq; ſunt cũcti principes & oĩs pp̃ls: & ingreſſi cõtulerunt in arcã atq; miſerũt ita vt ĩpleretur. Cũq; tp̃s eſſet vt deferrẽt arcã corã rege p manus leuitarũ: videbãt eĩ multã pecuniã: ĩgrediebatur ſcriba regis & quẽ prim9 ſacerdos cõſtituerat: effũdebãtq; pecuniã q̃ erat ĩ arca. Porro arcã reportabãt ad locũ ſuũ. Sicq; faciebãt p ſingl'os dies. Et cõgregata eſt ĩnfinita pecunia quã dederunt rex & ioiada his q̃ p̃erãt opib9 dom9 dñi. At illi conducebãt ex ea ceſores lapidũ & artifices operũ ſingulorũ vt inſtaurarẽt domũ dñi: fabros q̃q; ferri & eris vt qđ cadere cepat fulciretur. Egerũtq; hi q opabãtur ĩduſtrie & obducebatur parietũ cicatrix p man9 eorũ. ac ſuſcitauerũt domũ dei ĩn ſtatũ priſtinũ: & firmiter eã ſtare fecerũt. Cũq; cõpleſſent oĩa opa: detulerũt corã rege & ioiada reliquã p̃tẽ pecunie: de q̃ facta ſũt vaſa tẽpli in miſteriũ ad holocauſta: phiale q̃q; & cetera vaſa aurea & argẽtea. Et offerebãtur holocauſta ĩ domo dñi iugit cũctis dieb9 ioiade. Senuit ãt ioiada plenus dierũ & mortu9 ẽ cũ cẽtũ trigĩta ect ãnorũ: ſepelierũtq; eũ ĩ ciuitate dd cũ regibus: eo q̃ feciſſet bonũ cũ iſrl' & cũ domo eius. Poſtq̃ autẽ obiit ioiada ĩgreſſi ſunt p̃ricipes iuda: & adorauerũt regẽ. Qui delinit9 obſequiis eorũ acqeuit eis. Et dereliq̃rũt tẽplũ dñi dei patrũ ſuorũ: ſeruierũtq; lucis & ſculptilib9: & facta ẽ ira dñi cõtra iudã & hierl'z ꝑpter hoc pc̃tm. Mittebatq; eis ꝑphetas vt reuerterẽtur ad dñm: q̃s ꝑteſtãtes illi audire nolebãt. Sp̃us itaq; dei ĩduit zachariã filiũ ioiade ſacerdotẽ: & ſtetit ĩ cõſpectu populi & dixit eis. Hec dicit dñs deus. Quare tranſgredimini preceptum

ꝛ ponatur in porta dom9 dñi foras: ꝛ predicent
καὶ τεθήτω ἐν τῇ πύλῃ τοῦ οἴκου κυ ἔξω, καὶ κηρυξάτωσαν
in iuda ꝛ in hieruſalẽ vt deferant dño: ſicut di
ἐν ἰούδα καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ εἰσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ, καθὼς εἶ
xit moyſes ſeruus dei ſup iſrl' in deſerto. ꝛ le
πεν μωυσῆς δοῦλος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν ἰηλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ εὐ
tati ſunt cũcti principes ꝛ oĩs pp̃ls: ꝛ intule
φράνθησαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ εἰσέφε C
rũt ꝛ immiſerũt in capſulã vſqueq̃ impleta eſt. ꝛ
ρον καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη. καὶ
factũ eſt in tẽpore quo ĩferrebãt capſula ad pre
ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἐνεγκεῖν τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προ
ſides regis p manũ leuitarũ: ꝛ q̃n
στάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν λευιτῶν, καὶ ἡνίκα
viderũt q̃ ſupabũdauit argentũ: ꝛ venit ſcriba
εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ
regis: ꝛ preſes magni ſacerdotis: ꝛ euacua
βασιλέως, καὶ ὁ προστάτης τοῦ μεγάλου ἱερέως, καὶ ἐξεκένω
uerũt capſulam: ꝛ tulerũt ꝛ cõſtituerũt eã in
σαν τὸ γλωσσόκομον, καὶ ἦραν καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ
loco ſuo. ſic faciebãt die ex die: ꝛ cõgre
τόπου αὐτοῦ. οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ συνή D
gauerũt argẽtũ multũ. ꝛ dedit argentũ rex
γαγον ἀργύριον πολύ. καὶ ἔδωκεν τὸ ἀργύριον ὁ βασιλεὺς
ꝛ ioiade ſacerdos facientib9 opa in opere
καὶ ἰωαδὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα εἰς τὴν ἐργασίαν
dom9 dñi. ꝛ cõducebãt ceſores lapidũ ꝛ artifices vt
οἴκου κυρίου. καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπι
inſtaurarẽt domũ dñi. ꝛ ad artifices eris ꝛ
σκευάσαι τὸν οἶκον κυ. καὶ πρὸς τοῖς τέκτοσι χαλκοῦ καὶ
ferri vt fulcirent domũ dñi: ꝛ faciebãt facien
σιδήρου τοῦ κραταιῶσαι τὸν οἶκον κυ, καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦν
tes opa: ꝛ aſcẽdit lõgitudo operũ in manib9 ſuis:
τες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν.
ꝛ conſtituerũt domũ dñi in ſtatũ ſuũ. ꝛ firmiſſi
καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυ ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ. καὶ ἠσφαλί
re fecerũt eã. ꝛ cũ cõpleuerũt domũ: detulerũt
σαντο αὐτόν. καὶ ἡνίκα συνετέλεσαν τὸν οἶκον, ἤνεγκαν
ad regẽ ꝛ ad ioiade reliquũ argẽ
πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς ἰωαδὲ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρί
ti: ꝛ fecerũt illud vaſa in domũ dñi: vaſa miniſtra
ου, καὶ ἐποίησαν αὐτὸ σκεύη εἰς τὸν οἶκον κυ, σκεύη λειτουρ
toria: ꝛ holocauſtorũ: ꝛ mortariola: ꝛ vaſa au
γικά, καὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυΐσκας, καὶ σκεύη χρυ
rea ꝛ argẽtea. ꝛ intulerũt holocauſta in domo dñi E
σᾶ καὶ ἀργυρᾶ. καὶ ἤνεγκαν ὁλοκαυτώσεις ἐν τῷ οἴκῳ κυ
ſemper cũctis diebus ioiade. ꝛ ſenuit ioiade: ꝛ fuit
διαπαντὸς πάσας τὰς ἡμέρας ἰωαδέ. καὶ ἐγήρασεν ἰωαδέ, καὶ ἦν
plenus dierũ. ꝛ mortuus eſt fili9 exiſtẽs cẽtũ ꝛ triginta ãnorũ
πλήρης ἡμερῶν. καὶ ἐτελεύτησεν υἱὸς ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν
cũ finiuit ipe. ꝛ ſepelierũt eũ in ciuitate dauid cum
ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει δαυὶδ μετὰ τῶν
regibus: q̃m fecit bonitatem cũ iſrael: ꝛ cum deo ꝛ
βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ ἰηλ, καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ
domo ei9. ꝛ factũ eſt poſt mortẽ ioiade igreſſi ſũt princi
τοῦ οἴκου αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν ἰωαδὲ εἰσῆλθον οἱ ἄρχον
pes iuda: ꝛ adorauerũt regẽ. tũc audiuit eos rex:
τες ἰούδα, καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα. τότε ἤκουσεν αὐτῶν ὁ βα
ꝛ dereliquerunt domũ dñi dei patrũ ſuorũ.
σιλεύς, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον κυ τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν.
ꝛ ſeruierunt aſtarte ꝛ idolis. ꝛ facta eſt ira in
καὶ ἐλάτρευσαν τῇ ἀστάρτῃ καὶ τοῖς εἰδώλοις. καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ
iudã ꝛ in hieruſalẽ in peccato ſuo. ꝛ miſit
ἰούδαν καὶ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ πλημμελείᾳ αὐτῶν. καὶ ἀπέστειλε
dñs ad eos ꝑphetas vt cõuerterẽt eos ad dñm. ꝛ ꝑteſtabãn
κς πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς κν. καὶ διεμαρτύραν
tur eis: ꝛ nõ audierũt. ꝛ ſpiritus dei induit zacha
το αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσε τὸν ζαχα
riã filiũ ioiade ſacerdotis: ꝛ ſtetit ſupra ppl'm: ꝛ dixit e
ρίαν τὸν τοῦ ἰωαδὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν αὐ
is: hec dixit dñs: quare vos tranſgredimini precepta
τοῖς, τάδε λέγει κύριος, ἵνα τί ὑμεῖς παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς

Digitized by Google

dñi: ⁊ nō pſperieritis: qm̄ dereliquiſtis dñm: ⁊
κυ, καὶ οὐκ εὐοδωθήσεσθε, ὅτι ἐγκαταλείπατε τὸν κυ, καὶ
derelinquet vos. ⁊ ſurrexerūt cōtra eū: ⁊ lapidaue
ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλη-
F runt eū lapidibus p̄ p̄ceptū ioas regis in atrio dom⁹
σαν αὐτὸν λίθοις δι' ἐντολῆς ἰωὰς τ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου
dñi: ⁊ nō ē recordat⁹ ioas rex mie quā fecit
κυ, καὶ οὐκ ἐμνήσθη ἰωὰς ὁ βασιλεὺς τ ἐλέους οὗ ἐποίησεν
ioiade pater illius ſecum: ⁊ interfecit filiū eius.
ἰωιαδὲ ὁ πατὴρ αὐτ μετ' αὐτ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτ.
cū aūt moriebatur: dixit: videat dñs ⁊ iudicet. ⁊ factū eſt in
ὡς δὲ ἀπέθνησκεν, εἶπεν, ἴδοι κς καὶ κρίναι. καὶ ἐγένετο εἰς
finem anni: aſcendit cōtra ioas exercitus ſyrie:
συντέλειαν τ ἐνιαυτ, ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἰωὰς δύναμις συρίας,
⁊ venerūt in iudam ⁊ in hieruſalem: ⁊ interfecerūt
καὶ ἦλθον ἐπὶ ἰούδαν καὶ ἐπὶ ἱερουσαλήμ, καὶ διέφθειραν
omnes pricipes populi de populo: ⁊ vniuerſa
πάντας τς ἄρχοντας τ λαοῦ ἐκ τ λαοῦ, καὶ πάντα τὰ
ſpolia eorum miſerunt regi damaſci: qm̄ in
σκῦλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ δαμασκοῦ, ὅτι ἐν
paucis viris venerāt exercitus ſyrie. ⁊ dñs tradi
ὀλίγοις ἀνδράσιν ἦλθον δυνάμεις συρίας. καὶ ὁ κς παρέδω-
dit in manibus eorū exercitū multū nimis. qm̄ de
κεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγ-
reliquerūt dñz deū patrū ſuorū. ⁊ cum ioas
κατέλιπον κν τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. καὶ μετὰ ἰωὰς
fecerunt iudicia: ⁊ poſtq̄ abierunt ipſi ab eo:
ἐποίησαν κρίματα, καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτς ἀπ' αὐτ,
G reliq̄runt eū in egritudie magna. ⁊ ſurrexerūt cōtra io
κατέλιπον αὐτὸν ἐν ἀρρωστίᾳ μεγάλῃ. καὶ ἐπέθεντο τῷ ἰω-
as ſerui ſui in ſaguine filiorū ioiade ſacerdotis: ⁊
ὰς οἱ παῖδες αὐτ ἐν αἵμασι τῶν υἱῶν ἰωιαδὲ τ ἱερέως, καὶ
interfecerūt eum in lecto ſuo ⁊ mortuus ē. ⁊
ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτ καὶ ἀπέθανεν. καὶ
ſepelierūt eū in ciuitate dauid: ⁊ nō ſepelierūt euz i ſepul
ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει δαυίδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τά-
chro regum. ⁊ q̄ inſurrexerūt cōtra euz zabad filius
φῳ τῶν βασιλέων. καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν ζαβὰδ υἱὸς
ſamaath ammanitidis: ⁊ iozabed fili⁹ ſamarith
σαμαὰθ τῆς ἀμμανίτιδος, καὶ ἰωζαβὲδ υἱὸς σαμαρὶθ τῆς
moabitidis: ⁊ filii eius: ⁊ plures aſſumptiões cōtra eū.
μωαβίτιδος, καὶ υἱοὶ αὐτ, καὶ πλεῖστα λήμματα κατ' αὐτ.
⁊ fundamentū dom⁹ dei: ⁊ reliq̄ ecce ſūt ſcri
καὶ ἡ θεμελίωσις οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ ἐστὶ γε-
pta in ſcriptura libri regum: ⁊ re
γραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν βιβλίου τῶν βασιλέων, καὶ ἐβα-
gnauit ameſias filius eius p eo.
σίλευσεν ἀμεσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτ. Ca. 25.

Fili⁹ exiſtēs viginti ⁊ q̄nq; annoꝝ ameſias cū
Υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἀμεσίας ἐν
regnaret ipſe. ⁊ viginti ⁊ nouē ānis re
τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβα-
gnauit in hierlm: ⁊ nomē matri ei⁹ iodain ex hieruſa
σίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτ ἰωδαεὶν ἐξ ἱερουσα-
lem. ⁊ fecit rectū corā dño: ſed nō in corde pfecto.
λήμ. καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυ, ἀλλὰ οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει.
⁊ factū ē poſtq̄ firmatū fuit regnū ei⁹ in manu eius: ⁊ interfecit
καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία αὐτ ἐν χειρὶ αὐτ, καὶ ἐθανάτωσεν
ſeruos ſuos q̄ interfecerūt regem patrē ſuū: ⁊
τς παῖδας αὐτ τς φονεύσαντας τὸν βασιλέα τὸν πατέρα αὐτ, καὶ
filios eorū nō interfecit ſecundū fedus legis dñi: ſicut
τς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε κατὰ τὴν διαθήκην τ νόμου κυ, καθὼς
ſcriptum ē in lege moyſi: ſicut pcepit dñs dicens: nō morientur
γέγραπται ἐν νόμῳ μωυσῆ, ὡς ἐνετείλατο κς λέγων, οὐκ ἀποθανοῦν-
patres p filiis: ⁊ filii nō moriētur p pr̄ib⁹: ſz vnuſ-
ται πατέρες ὑπὲρ τέκνων καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πρων, ἀλλ' ἢ ἕ-
quiſq; in pctō ſuo morietur. ⁊ cōgregauit ameſias domū
καστος τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτ ἀποθανεῖται. καὶ συνήγαγεν ἀμεσίας τὸν οἶκον
iuda: ⁊ cōſtituit eos p domos familiarū eorum in tribunos ⁊
ἰούδα καὶ ἔστησεν αὐτς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ
cēturiones in vniuerſo iuda ⁊ beniamin. ⁊ recenſuit eos
ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ ἰούδᾳ καὶ βενιαμίν. καὶ ἐπεσκέψατο αὐτς

dñi qđ vobis nō pderit:
& dereliquiſtis dñm vt
derelinqueret vos. Qui
congregati aduerſus eū
miſerunt lapides iuxta
regis imperiū in atrio
dom⁹ dñi. Et nō eſt re
cordat⁹ ioas rex miſeri-
cordie quā fecerat ioia-
da pater illi⁹ ſecū: ſed in
terfecit filiū ei⁹. Qui cū
moreretur ait. Videat
dñs & reqrat. Cūq; euo
lut⁹ eſſet annus aſcēdit
cōtra eū exercit⁹ ſyrie
venitq; in iudā & hieru
ſalē: & interfecit cūctos
pricipes ppl̄i: atq; vni-
uerſam predā miſerunt
regi in damaſcū. Et cer
te cū pmodic⁹ veniſſet
numerus ſyrorum: oo
tradidit dñs in manib⁹
eorū infinitā multitudi-
nē eo q̄ dereliqſſet dñz
deū patrū ſuorum. In
ioas q̄q; ignominioſa
exercuere iudicia: & abe
untes dimiſerūt eū in lā
guorib⁹ magnis. Surre
xerūt aūt cōtra eū ſerui
ſui in vltionē ſanguinis
filii ioiade ſacerdotis &
occiderunt eū in lectulo
ſuo & mortu⁹ eſt: ſepe-
lierūtq; eū in ciuitate dđ
ſed non in ſepulchris re
gū. Inſidiati vero ſūt ei
zabath filius ſemath
āmanitidis: & ioſabath
fili⁹ ſemarith moabiti-
dis. Porro filii ei⁹ ac ſū-
ma pecunie que adunata
fuerat ſub eo: & inſtaura
tio dom⁹ dī ſcripta ſūt
diligenti⁹ in libro regū.
Regnauit aūt amaſias fi
lius eius pro eo. 25.

Viginti quinq; anno
rū erat amaſias cum
regnare cepiſſet & vigi
ti noue ānis regnauit in
hierlm. Nomē mris ei⁹
ioiadē de hierlm. Fecit
q; bonū i cōſpectu dñi
verūtñ nō in corde p-
fecto. Cūq; roboratū ſi
bi videret iperiū iugula
uit ſeruos q occiderāt re
gē patrē ſuū: ſed filios
eorū nō iterfecit: ſicut
ſcriptū eſt in libro legis
moyſi: vbi p̄cepit dñs
dicēs. Nō occidētur pa
tres p filiis: neq; filii p
patrib⁹ ſuis: ſed vnuſ
qſq; i ſuo pcō morietur.
Cōgregauit igitur ama
ſias iudā: & cōſtituit eos
p familias: tribunoſq;
& cēturiões in vniuerſo
iuda & bēiamī & recēſuit

יהוה ולא תצליחו כי עזבתם את — צלח
יהוה ויעזב אתכם׃ ויקשרו עליו — עזב קשר
וירגמהו אבן במצות המלך בחצר בית — רגם
יהוה׃ ולא זכר יואש המלך החסד
אשר עשה יהוידע אביו עמו ויהרג — הרג
את בנו וכמותו אמר ירא יהוה וידרש׃ — ראה
ויהי לתקופת השנה עלה עליו חיל — דרש היה
ארם ויבאו אל יהודה וירושלם — קוף בוא
וישחיתו את כל שרי העם מעם וכל — שחת שור
שללם שלחו למלך דרמשק׃ כי
במצער אנשים באו חיל ארם — צער בוא
ויהוה נתן בידם חיל לרב מאד כי
עזבו את יהוה אלהי אבתיהם ואת
יואש עשו שפטים׃ ובלכתם ממנו כי — עשה הלך
עזבו אתו במחליים רבים התקשרו — חלה רבב
עליו עבדיו בדמי בני יהוידע הכהן — קשר
ויהרגהו על מטתו וימת ויקברהו בעיר — הרג נטה
דויד ולא קברהו בקברות המלכים׃ — מות קבר
ואלה המתקשרים עליו זבד בן שמעת
העמונית ויהוזבד בן שמרית המואבית׃
ובניו ירב המשא עליו ויסוד בית — נשא יסד
האלהים הנם כתובים על מדרש ספר — הנה כתב
המלכים וימלך אמציהו בנו תחתיו׃ — דרש מלך
בן עשרים וחמש שנה מלך — Cap. xxv.
אמציהו ועשרים ותשע שנה
מלך בירושלם ושם אמו יהועדן
מירושלם׃ ויעש הישר בעיני יהוה — היה
רק לא בלבב שלם׃ ויהי כאשר — מלך הרג
חזקה הממלכה עליו ויהרג את — נכה
עבדיו המכים את המלך אביו׃ ואת — מות כתב
בניהם לא המית כי ככתוב בתורה — ירה
בספר משה אשר צוה יהוה לאמר לא
ימותו אבות על בנים ובנים לא
ימותו על אבות כי איש בחטאו ימותו׃ — קבץ עמד
ויקבץ אמציהו את יהודה ויעמידם — שור
לבית אבות לשרי האלפים ולשרי — מאה פקד
המאות לכל יהודה ובנימן ויפקדם

Digitized by Google

לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם עָלָה מָצָא
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא בָּחַר
אֹחֵז רֹמַח וְצִנָּה׃ וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל צִנָּה שָׂכַר
מֵאָה אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל בְּמֵאָה כִכַּר כָּסֶף׃ גָּבַר
וְאִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר בּוֹא
הַמֶּלֶךְ אַל יָבוֹא עִמְּךָ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי
אֵין יְהוָה עִם יִשְׂרָאֵל כֹּל בְּנֵי אֶפְרָיִם׃
כִּי אִם בֹּא אַתָּה עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה לָחַם
יַכְשִׁילְךָ הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶשׁ כֹּחַ כָּשַׁל פָּנָה
בֵּאלֹהִים לַעְזוֹר וּלְהַכְשִׁיל׃ וַיֹּאמֶר אָיַב עָזַר
אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וּמַה לַּעֲשׂוֹת עָשָׂה
לִמְאַת הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי לִגְדוּד מֵאָה נָתַן
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ נָגַד
לַיהוָה לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה מִזֶּה׃ וַיַּבְדִּילֵם נָתַן רָבָה
אֲמַצְיָהוּ לְהַגְּדוּד אֲשֶׁר בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם בָּדַל בּוֹא
לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם מְאֹד יָלַךְ קוּם
בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם בָּחֳרִי אָף׃ חָרָה שׁוּב
וַאֲמַצְיָהוּ הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג אֶת עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ חָזַק נָהַג
גֵּיא הַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת בְּנֵי שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת נָכָה
אֲלָפִים׃ וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ חָיָה שָׁבָה
בְּנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם לְרֹאשׁ הַסָּלַע בּוֹא
וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ׃ שָׁלַךְ בָּקַע
וּבְנֵי הַגְּדוּד אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ
מִלֶּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי יָלַךְ לָחַם
יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ פָּשַׁט עִיר
מֵהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבֹזּוּ בִּזָּה נָכָה בָּזַז
רַבָּה׃ וַיְהִי אַחֲרֵי בוֹא אֲמַצְיָהוּ רָבַב הָיָה
מֵהַכּוֹת אֶת אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת אֱלֹהֵי נָכָה בּוֹא
בְּנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים עָמַד
וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר׃ וַיִּחַר פָּנָה שָׁחָה
אַף יְהוָה בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו קָטַר שָׁלַח
נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דָרַשְׁתָּ אֶת נָבָא
אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא הִצִּילוּ אֶת נָצַל
עַמָּם מִיָּדֶךָ׃ וַיְהִי בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר הָיָה
לוֹ הַלְיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ חֲדַל לְךָ לָמָּה יָעַץ
יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי נָכָה חָדַל

a viginti annis ſurſum
inuenitq̃
treceta milia iuuenũ q
egrederentur ad pugnã
& tenerẽt haſtã et clypeũ
Mercede q̃q̃ conduxit
de iſrl' centũ milia ro-
buſtorũ: centũ talentis
argẽti. Venit aũt homo
dei ad illũ: & ait.
O rex ne egrediatur te
cũ exercitus iſrael.
Nõ eſt enim dñs cũ iſrl'
& cũctis filiis ephraim.
Quod ſi putas in robo
re exercitus bella conſi-
ſtere: ſuparī te faciet de⁹
ab hoſtibus. Dei q̃ppe
eſt & adiuuare & in fu-
gã cõuertere. Dixitq̃
amaſias ad hominẽ dei.
Quid ergo fiet
de centum talentis que
dedi militibus
iſrl'? Et reſpondit ei ho-
mo dei. Habet
dominus vnde tibi da
re poſſit multo his plura
Separauit itaq̃ amaſias
exercitũ q venerat ad
eũ ex ephraī: vt reuerte
retur in locũ ſuũ. At illi
contra iudam vehemen
ter irati: reuerſi ſunt in
regionẽ ſuã. Porro ama
ſias cõfidẽter duxit po-
pulũ ſuũ: & abiit in vallẽ
ſalinarũ: pcuſſitq̃ fili-
os ſeyr decẽ milia. Et
alia decẽ milia virorũ cẽ
perũt filii iuda: & addu
xerũt ad p̃ruptũ cuiuſdã
petre: precipitauerũtq̃
eos de ſũmo in p̃ceps: q
vniuerſi crepuerũt. At
ille exercitus quẽ remi
ſerat amaſias ne ſecum
iret ad p̃liũ: diffuſus eſt
in ciuitatibus iuda: a ſa
maria vſq̃ bethorõ: &
interfectis tribus milib⁹
diripuit predam
magnã. Amaſias quo
q̃ poſt
cedem idumeorum &
allatos deos
filiorũ ſeyr: ſtatuit illos
in deos ſibi
& adorabat eos: & illis
adolebat incenſũ. Quã
obrem iratus dominus
contra amaſiã miſit ad
illum prophetam. qui di
ceret ei. Cur adoraſti
deos qui non liberaue
runt
p̃plm ſuũ de manu tua?
Cũq̃ hec ille loq̃retur.
Rñdit ei. Nũ cõſiliarius
regis es? Quieſce ne i
terficiam te. Diſcedenſq̃
p̃pheta: ſcio inquit q̃

a viginti annis ꝛ ſupra: ꝛ iuenit eos trecẽ-
ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακο-
ta milia potẽtiũ q̃ egrederentur in pugnam: q̃ te-
σίας χιλιάδας δυνατῶν ἐξερχομένων εἰς πόλεμον, κρα-
nerent haſtã ꝛ clypeũ. ꝛ mercede cõduxit de iſrael
τοῦντων δόρυ καὶ θυρεόν. καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ ἰσραὴλ
centum milia robuſtoꝝ fortitudĩe centũ talẽtis argen
ἑκατὸν χιλιάδας δυνατῶν ἰσχύϊ ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρί-
ti. ꝛ homo dei venit ad eũ dicẽs: rex
ου. καὶ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν λέγων, βασιλεῦ
nõ eat tecũ exercitus iſrael: qm̃ nõ eſt do-
μὴ πορευέσθω μετὰ σοῦ δύναμις ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστι κύ-
minus cũ iſrael cunctis filiis ephraim. qm̃ ſi pu-
ριος μετὰ ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν ἐφραΐμ. ὅτι ἐὰν ὑπο-
tes p̃ualere in his in bello: ĩ fu- C
λάβῃς τοῦ κατισχῦσαι ἐν τούτοις ἐν τῷ πολέμῳ, τρο-
gã vertet dñs corã inimicis: qm̃ eſt fortitudo
πώσεταί σε κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἔστιν ἰσχὺς τῷ
dño vt adiuuet ꝛ ĩ fugã vertat. ꝛ dixit ameſias
κυρίῳ τοῦ βοηθῆσαι καὶ τροπώσασθαι. καὶ εἶπεν ἀμεσίας
hoĩ dei: ꝛ q̃d faciam centũ talen
τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ τί ποιήσω τοῖς ἑκατὸν ταλάν-
tis q̃ dedi exercitui iſrael? ꝛ dixit homo
τοις οἷς ἔδωκα τῇ δυνάμει ἰσραήλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος
dei: eſt dño dare tibi plura his. ꝛ ſe
τοῦ θεοῦ, ἔστι τῷ κυρίῳ δοῦναί σοι πλείω τούτων. καὶ διε-
parauit ameſias exercitũ q̃ venit ad eum
χώρισεν ἀμεσίας τὴν δύναμιν τὴν ἐλθοῦσαν πρὸς αὐτὸν
ab ephraim: vt abiret in locũ ſuũ. ꝛ irati
ἀπὸ ἐφραΐμ, ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. καὶ ἐθυμώ-
ſunt furore ſuo valde cõtra iudã: ꝛ reuerſi
θησαν τῇ ὀργῇ αὐτῶν σφόδρα ἐπὶ ἰούδαν, καὶ ἐπέστρε-
ſunt in locũ ſuũ in ira furoris. ꝛ ameſias con
ψαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ, καὶ ἀμεσίας κα-
fortat⁹ ē ꝛ accepit populũ ſuũ ꝛ iuit in
τίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς
vallem ſalinarũ: ꝛ pcuſſit illic filios
τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς
ſeir decem milia. ꝛ decẽ milia ceperũt viuos
σηείρ δέκα χιλιάδας. καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν οἱ
filii iuda: ꝛ attulerũt eos in ſũmitatẽ p̃cipitii: D
υἱοὶ ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ,
ꝛ p̃cipitabant eos a ſũmitate p̃cipitii:
καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ,
ꝛ oẽs interrupti ſunt. ꝛ filii exercitus quos
καὶ πάντες διερρήγνυντο. καὶ οἱ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς
remiſerat ameſias ne irent cum ipſo in pre
ἀπέστρεψεν ἀμεσίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ᾽ αὐτοῦ εἰς πό-
lium: impoſiti ſunt in ciuitatibus iuda a ſamaria ꝛ G
λεμον, ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις ἰούδα ἀπὸ σαμαρείας καὶ
vſq; ad bethoron. ꝛ pcuſſerunt in eis tria milia:
ἕως βαιθωρῶν. καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας,
ꝛ ſpoliauerũt ſpolia multa. ꝛ factũ eſt poſtq̃ venit
καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν
ameſias q̃ pcuſſit idumeã: ꝛ intulit ad
ἀμεσίαν πατάξαντα τὴν ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκεν πρὸς
ſe deos filioꝝ ſeir: ꝛ cõſtituit eos ſibi in
ἑαυτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν σηείρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἑαυτῷ εἰς
deos ꝛ in cõſpectu eoꝝ adorabat: ꝛ eis adolebat. ꝛ
θεούς καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει, καὶ αὐτοῖς ἔθυεν. καὶ
facta eſt ira dñi in ameſiã: ꝛ miſit ei p
ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ ἀμεσίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ προ-
phetam: ꝛ dixit ei: q̃d q̃ſiuiſti deos populi: q̃ E
φήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ, οἳ
non liberauerũt populũ ſuũ de manu tua? ꝛ factũ ē cũ
οὐκ ἐξείλαντο τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός σου; καὶ ἐγένετο ἐν
loq̃retur ipſe ad eum: ꝛ dixit ei: nũ cõſilia-
τῷ λαλῆσαι αὐτὸν πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, μὴ σύμβου-
riũ regis dedi te? attende tibiipſi: vt nõ pcu-
λον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; πρόσεχε αὐτῷ, ἵνα μὴ μα-
tiant te. ꝛ tacuit p̃pheta. ꝛ dixit: cognoui q̃
στίξωσί σε. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης. καὶ εἶπεν, ἔγνων ὅτι

Digitized by Google

conſuluit dñs occidere te: qm̄ feciſti hoc:
ἐβουλεύσατο κύριος τοῦ διαφθεῖραί σε, ὅτι ἐποίησας τοῦ
τ nō audiuiſti cōſilium meū. τ cōſulu=
το, καὶ οὐκ ἤκουσας τῆς συμβουλίας μου. καὶ ἐβουλεύσα
4.Re. 14.c. it ameſias rex iuda: τ miſit ad ioas
το ἀμεσίας βασιλεὺς ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς ἰωὰς
filiū ioachaz filiū iu regem iſrael: dicens: veni τ
υἱὸν ἰωάχαζ υἱὸν ἰοῦ βασιλέα ἰσραήλ, λέγων, δεῦρο καὶ
videamur faciebus. τ miſit ioas rex iſra
ὀφθῶμεν προσώποις. καὶ ἀπέστειλεν ἰωὰς βασιλεὺς ἰσρα
el ad ameſiā regem iuda dicēs: carduus q̄
ὴλ πρὸς ἀμεσίαν βασιλέα ἰούδα λέγων, ὁ ἀκχοὺχ ὁ
in libano miſit ad cedrum q̄ in liba
ἐν τῷ λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ λιβά
no dicens: da filiā tuam filio meo in vxo
νῳ λέγων, δός τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖ
rem: τ ecce ingredietur beſtie agri q̄ in
κα, καὶ ἰδοὺ εἰσελεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ
libano. τ venerunt beſtie τ cōculcauerūt carduum.
λιβάνῳ. καὶ ἦλθε τὰ θηρία καὶ κατεπάτησε τὸν ἀκχούχ.
dixiſti: ecce pcuſſi idumeā τ eleuat te
εἶπας, ἰδοὺ ἐπάταξα τὴν ἰδουμαίαν καὶ ἐπαίρει σε ἡ
coꝛ tuū graue: τ nūc ſede in domo tua: τ
καρδία σου ἡ βαρεῖα. καὶ νῦν κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ
quare cōiicis in malo: τ cades tu τ iudas
ἵνα τί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πέσῃ σὺ καὶ ἰούδας
tecum? τ nō audiuit ameſias: qm̄ a dño
μετὰ σοῦ; καὶ οὐκ ἤκουσεν ἀμεσίας, ὅτι παρὰ κυρίου
factū eſt vt traderet eum in manus ioas: qm̄ q̄ſi=
ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας ἰωάς, ὅτι ἐξε
uit deos edom. τ aſcēdit ioas
ζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν ἰδουμαίων. καὶ ἀνέβη ἰωὰς ὁ βα
rex iſrael: τ viſi ſunt adinuicē ipſe τ ame
σιλεὺς ἰσραήλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ ἀμε=
ſias rex iuda in bethſames q̄ eſt iuda.
σίας βασιλεὺς ἰούδα ἐν βεθσαμὴς ἥ ἐστι τοῦ ἰούδα.
τ coꝛruit iudas ante faciem iſrael. τ
καὶ ἐτροπώθη ἰούδας κατὰ πρόσωπον ἰσραήλ. καὶ
fugit vnuſquiſq; in tabernaculū ſuū. τ ameſi
ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀμεσί=
am regem iuda filium ioas filii ochozie cepit
αν βασιλέα ἰούδα υἱὸν ἰωὰς υἱοῦ ὀχοζίου συνέλαβεν
ioas rex iſrael in bethſames: τ adduxit
ἰωὰς βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐν βεθσαμής, καὶ εἰσήγαγεν
cum in hieruſalem: τ deſtruxit a mu
αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ καθεῖλεν ἀπὸ τοῦ τεί=
ro hieruſalem a porta ephraim vſq; ad portam
χους ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης ἐφραῒμ ἕως πύλης
anguli quadringētis cubitis. τ oē aurū
γωνίας τετρακοσίους πήχεις. καὶ πᾶν τὸ χρυσίον
τ argentum τ oia vaſa q̄ inuenta ſūt
καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα
in domo dñi: τ q̄ apud obededdom τ
ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ παρὰ τὸν ὠβὴδ ἐδώμ καὶ
theſauros domus regis: τ fili
τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱ=
os cōmixtorum cepit: τ reuerſus eſt in ſa
οὺς τῶν συμμίξεων ἔλαβεν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς σα=
mariam. τ vixit ameſias filius ioas rex
μάρειαν. καὶ ἔζησεν ἀμεσίας ὁ τοῦ ἰωὰς βασιλεὺς
iuda poſtq̄ moꝛtuus ē ios filius ioachaz
ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ἰωὰς τὸν τοῦ ἰωάχαζ βα
rex iſrael: q̄nq; τ decē annis. τ reliq̄
σιλέα ἰσραήλ, πέντε καὶ δέκα ἔτη. καὶ οἱ λοιποὶ
ſermōes amaſie primi τ nouiſſimi nonne ſcri=
λόγοι ἀμεσίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γε
pti ſunt in libro regum iuda τ iſra
γραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰούδα καὶ ἰσρα=
el? τ in tempoꝛe
ήλ; καὶ ἐν τῷ καιρῷ

F

G

cogitauerit deus occidere te: qui et feciſti hoc malū: & iſup nō acqeuiſti conſilio meo. Igitur amaſias rex iuda inito peſſimo cōſilio miſit ad ioas filiū ioachaz filii iehu regem iſrael dicens. Veni videamus nos mutuo. At ille remiſit nuncios dicens. Carduus qui eſt in libano: miſit ad cedrum libani dicens. Da filiā tuam filio meo vxorem. Et ecce beſtie que erant in ſilua libani trāſierunt & conculcauerunt carduū. Dixiſti pcuſſi edō: et idcirco erigitur cor tuum in ſuperbiam. Sede in domo tua. Cur malū aduerſum te puocas: vt cadas et tu et iudas tecum? Noluit autē audire amaſias: eo q dei eſſet volūtas vt traderetur in man⁹ hoſtiū ꝓpter deos edom. Aſcendit igitur ioas rex iſrael: & mutuos ſibi prebuere conſpectus. Amaſias autem rex iuda erat in bethſames iude. Corruitq; iudas coram iſrael: & fugit in tabernacula ſua. Porro amaſiā regē iuda filiū ioas filii ioachaz cepit ioas rex iſrael in bethſames & adduxit in hieruſalem deſtruxitq; murum ei⁹ a porta ephraim vſq; ad portā anguli quadringentis cubitis. Omne qq; aurū & argētū & vniuerſa vaſa q̄ repererat in domo dei: & apud obededō: in theſauris etiam domus regie: necnon & filios obſidū reduxit in ſamariā. Vixit autē amaſias filius ioas rex iuda poſtq̄ mortu⁹ eſt ioas filius ioachaz rex iſrael quindeci annis. Reliqua aūt ſermonū amaſie priorum & nouiſſimorum ſcripta ſunt in libro regū iuda et iſrael Qui poſtq̄

יָעַץ אֱלֹהִים לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי עָשִׂיתָ — שחת עשה
זֹאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי ׃ וַיִּוָּעַץ
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל
יוֹאָשׁ בֶּן יְהוֹאָחָז בֶּן יֵהוּא מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְךָ נִתְרָאֶה פָּנִים ׃ — הלך ראה
וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל — פנה
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ
אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל הָאֶרֶז אֲשֶׁר
בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת בִּתְּךָ לִבְנִי — נתן בנה
לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר — איש עבר
בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת הַחוֹחַ ׃ אָמַרְתָּ — רמס
הִנֵּה הִכִּיתָ אֶת אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ לִבְּךָ — נכה
לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה — כבד ישב
תִתְגָּרֶה בְּרָעָה וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה — גרה רעע
עִמָּךְ ׃ וְלֹא שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי
מֵהָאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן תִּתָּם בְּיָד כִּי — נתן
דָרְשׁוּ אֵת אֱלֹהֵי אֱדוֹם ׃ וַיַּעַל יוֹאָשׁ — עלה
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא — ראה פנה
וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ
אֲשֶׁר לִיהוּדָה ׃ וַיִּנָּגֶף יְהוּדָה לִפְנֵי — נגף
יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָיו ׃ וְאֵת — נוס
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בֶּן יוֹאָשׁ בֶּן
יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֵהוּ יְרוּשָׁלִַם — בוא
וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מִשַּׁעַר — פרץ חמה
אֶפְרַיִם עַד שַׁעַר הַפּוֹנֶה אַרְבַּע מֵאוֹת — פנה רבע
אַמָּה ׃ וְכָל הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל — מאה
הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית הָאֱלֹהִים — כלה מצא
עִם עֹבֵד אֱדוֹם וְאֶת אוֹצְרוֹת בֵּית — אצר
הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב — ערב שוב
שֹׁמְרוֹן ׃ וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן יוֹאָשׁ מֶלֶךְ — חיה
יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן יְהוֹאָחָז
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׃
וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הִנָּם כְּתוּבִים עַל — הנה כתב
סֵפֶר מַלְכֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ׃ וּמֵעֵת

Digitized by Google

אשר סר אמציהו מאחרי יהוה (סור)
ויקשרו עליו קשר בירושלם וינס (קשר נוס)
לכישה וישלחו אחריו לכישה (שלח)
וימיתהו שם: וישאהו על הסוסים (מות נשא)
ויקברו אתו עם אבתיו בעיר יהודה: (קבר)
Ca.xxvi. ויקחו כל עם יהודה
את עזיהו והוא בן שש עשרה שנה (לקח)
וימליכו אתו תחת אביו אמציהו: (מלך)
הוא בנה את אילות וישבה ליהודה (שוב)
אחרי שכב המלך עם אבתיו: בן
שש עשרה שנה עזיהו במלכו
וחמשים ושתים שנה מלך
בירושלם ושם אמו יכוליה מן
ירושלם: ויעש הישר בעיני יהוה (עשה)
ככל אשר עשה אמציהו אביו: ויהי (היה)
לדרש אלהים בימי זכריהו המבין (יום בין)
בראת האלהים ובימי דרשו את (ראה)
יהוה הצליחו האלהים: ויצא וילחם (צלח לחם)
בפלשתים ויפרץ את חומת גת (פרץ חמה)
ואת חומת יבנה ואת חומת אשדוד
ויבנה ערים באשדוד ובפלשתים: (בנה עיר)
ויעזרהו האלהים על פלשתים ועל (עזר)
הערביים הישבים בגור בעל
והמעונים: ויתנו העמונים מנחה (נתן)
לעזיהו וילך שמו עד לבוא מצרים
כי החזיק עד למעלה: ויבן עזיהו (חזק עלה)
מגדלים בירושלם על שער הפנה (גדל)
ועל שער הגיא ועל המקצוע (קצע)
ויחזקם: ויבן מגדלים במדבר ויחצב (חזק דבר)
ברות רבים כי מקנה רב היה לו (חצב בור)
ובשפלה ובמישור אכרים וכרמים (רבב קנה) (ישר)
בהרים ובכרמל כי אהב אדמה היה:
ויהי לעזיהו חיל עשי מלחמה יוצאי (היה לחם)
צבא לגדוד במספר פקדתם ביד (יצא גדד)
יעואל הסופר ומעשיהו השוטר (ספר שטר)
על יד חנניהו משרי המלך: כל מספר (שור ספר)

recessit a domino: tetēderūt ei insidias in hieruſalē. Cūq; fugiſſet lachis miſerunt et interfecerūt eum ibi: reportātesq; ſup equos ſepelierūt eū cū ptrib⁹ ſuis in ciuitate dd. 26.

Omnis autem populus iuda filium eius oziam annorum ſedecim conſtituit regē p amaſia patre ſuo. Ipē edificauit ahilat: & reſtituit eā ditioni iude poſtq̄ dormiuit rex cū patribus ſuis. Sedecim annorum erat ozias cū regnare cepiſſet & quinquaginta duobus annis regnauit in hierl'm. Nomē matris eius iecelia de hierl'm. Fecitq; qđ erat rectū in oculis domini iuxta omnia q̄ fecerat amaſias pater eius: & exquiſiuit deū in dieb⁹ zacharie intelligentis & videntis deum. Cumq; requireret dn̄m direxit eū in omnibus. Deniq; egreſſus eſt & pugnauit contra philiſtiim & deſtruxit murū geth et murum iamnie murumq; azoti. Edificauit quoq; opida in azoto & philiſtiim: & adiuuit eum deus cōtra philiſtiim & contra arabes qui habitabāt in gurbaal et cōtra āmonitas. Appēdebātq; āmonite munera ozie: et diuulgatū eſt nomē eius vſq; ad introitū egypti pp̄ter crebras victorias. Edificauitq; ozias turres in hieruſalē: ſup portā āguli: et ſup portā vallis: & reliq̄s in eodē muri latere firmauitq; eas. Extruxitq; turres ī ſolitudine et effodit ciſternas plurimas eo q᷑ haberet multa pecora: tā in cāpeſtribus q̄ in heremi vaſtitate. Vineas quoq; habuit & vinitores in mōtib⁹ et ī carmelo: erat quippe homo agriculture deditus. Fuit āt exercit⁹ bellatorū ei⁹ q p̄cedebāt ad p̄lia ſub manu iehihel ſcribe: maaſieq; doctoris: & ſub manu ananie qui erat de ducibus regis. Omniſq; numerus

quo receſſit ameſias a dn̄o: cōuerſa ē cōtra ipm cōiu
ὧ ἀπέστη ἀμεσίας ἀπὸ τοῦ κυρίου, συνεστράφη ἐπ᾽ αὐτὸν σύν
ratio in hieruſalem: ⁊ fugit in lachis: ⁊ miſe
δεσμος ἐν ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔφυγεν εἰς λαχείς, καὶ ἀπέ
runt poſt eū in lachis: ⁊ interfecerūt
στειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς λαχείς, καὶ ἐθανάτωσαν
eum ibi. ⁊ reportauerūt eū ſup equos: ⁊ ſepe
αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθα
lierūt eum cum patribus ſuis in ciuitate dd.
ψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει δαδ. Ca.26

Et accepit ois popul⁹ terre oziā: ⁊ ipſe fili⁹ A
Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ὀζίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς
ſedecim annoꝝ: ⁊ cōſtituerūt regē ipm p̄ patre 4.Re.
ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς 4.c.
ſuo ameſia. ipſe edificauit ailath: ipſe reſti
αὐτοῦ ἀμεσίου. αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν αἰλάθ, αὐτὸς ἐπέστρε
tuit ipſam iuda: poſtq̄ dormiuit rex cū
ψεν αὐτὴν τῷ ἰούδα, μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα με
patribus ſuis. filius ſedecim annoꝝ ozias cū
τὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν ὁ ὀζίας ἐν
regnaret ipſe. ⁊ quinquaginta ⁊ duob⁹ ānis 4.Re.
τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη 15.b.
regnauit in hieruſalem: ⁊ nomen matri ſue
ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ
iechelia ab hierl'm. ⁊ fecit rectū corā
ἰεχελία ἀπὸ ἱερουσαλήμ. καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
dn̄o iuxta oia q̄ fecit ameſias pater e
κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἀμεσίας ὁ πατὴρ αὐ
ius. ⁊ fuit q̄rens dn̄m in diebus zacha
τοῦ. καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις ζαχαρί
rie intelligētis in viſione dei: ⁊ in diebus
ου τοῦ συνιέντος ἐν ὁράσει θεοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
ſuis q̄bus q̄ſiuit dn̄m: direxit eum dn̄s
αὐτοῦ αἷς ἐξεζήτησε τὸν κύριον, κατεύθυνεν αὐτὸν κύριος
deus. ⁊ egreſſus ē ozias ⁊ pugnauit cōtra phili
ὁ θεός. καὶ ἐξῆλθεν ὀζίας καὶ ἐπολέμησεν πρὸς τοὺς ἀλλο
ſtiī: ⁊ deſtruxit muros geth: ⁊ muros iab
φύλους, καὶ καθεῖλε τὰ τείχη γέθ, καὶ τὰ τείχη ἰαβ
na: ⁊ muros azoti. ⁊ edificauit ciuitates in
νά, καὶ τὰ τείχη ἀζώτου. καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις ἐν
azoto: ⁊ in philiſtiī. ⁊ adiuuit eum
ἀζώτῳ, καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν
dn̄s cōtra philiſtiī ⁊ cōtra arabes
κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπὶ τοὺς ἄραβας
q̄ hitabant in petra ⁊ cōtra mi
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ ἐπὶ τοὺς μι
neos. ⁊ dederūt minei dona ozie: ⁊ fuit
ναίους. καὶ ἔδωκαν οἱ μιναῖοι δῶρα τῷ ὀζίᾳ, καὶ ἦν B
nomē eius vſq; ad introitū egypti: q̄m p̄ualu
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυ
it vſq; ad ſupra. ⁊ edificauit ozias turres in hie
σεν ἕως ἄνω. καὶ ᾠκοδόμησεν ὀζίας πύργους ἐν ἱε
ruſalem: ⁊ ſup portā anguli ⁊ ſup por
ρουσαλήμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύ
tā vallis ⁊ ſup angulos: ⁊ firmauit e
λην τῆς φάραγγος καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐ
as. ⁊ edificauit turres in ſolitudiē: ⁊ effodit
τάς. καὶ ᾠκοδόμησεν πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησε
ciſternas multas: q̄m pecora multa fuerunt ei in pla
λάκκους πολλούς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν σε
nicie ⁊ in cāpeſtri. agricultores ⁊ vinitores in
φηλὰ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ. γεωργοὶ καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τοῖς
mōtib⁹ ⁊ in carmelo: q̄m vir agriculture dedit⁹ erat. ⁊
ὄρεσιν καὶ ἐν τῷ καρμήλῳ, ὅτι ἀνὴρ φιλογεωργὸς ἦν. καὶ
fuerūt ozie exercitus faciētes bellum: ⁊ q̄ egrediebā
ἐγένετο τῷ ὀζίᾳ δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον, καὶ ἐκπορευό
tur in aciē. ⁊ numerus cōſiderationis eoꝝ
μεναι εἰς παράταξιν. καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν
p̄ manū ieiel ſcribe ⁊ maaſie iudicis: ⁊
διὰ χειρὸς ἰεϊὴλ τοῦ γραμματέως καὶ μαασίου τοῦ κριτοῦ, καὶ
p̄ manū ananie ſucceſſoris regis. ois nūerus
διὰ χειρὸς ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. πᾶς ἀριθμὸς

Digitized by Google

principū familiarū fortium in bellū duo
τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον δι-
millia ſexcenti. ꝛ cū eis exercitus bellatores
χίλιοι ἑξακόσιοι. καὶ μετ᾽ αὐτῶν δυνάμεις πολεμικαὶ
trecenta millia ꝛ ſeptē mille quingenti. hi
τριακόσιαι χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι πεντακόσιοι. οὗ-
C facientes bellū in potētia fortitudinis: ad auxiliādū
τοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος, βοηθῆσαι τῷ
regi cōtra aduerſarios. ꝛ ꝑparauit eis
βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. καὶ ἡτοίμαζεν αὐτοῖς
ozias cūcto exercitui clypeos ꝛ haſtas ꝛ ga-
ὀζίας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικε-
leas ꝛ loricas ꝛ arcus ꝛ ad lapides fun-
φαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ εἰς λίθους σφενδό-
das. ꝛ fecit ozias in hieruſalē machinas fabri-
νας. καὶ ἐποίησεν ὀζίας ἐν ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχα-
catas artificiis vt eſſet in turribus ꝛ in
νευμένας λογισμοῖς τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ
angulis: vt ꝑcuterēt ſagittis ꝛ ſaxis grandibus. ꝛ
τῶν γωνιῶν, τοῦ βάλλειν βέλεσιν καὶ λίθοις μεγάλοις. καὶ
audita eſt preparatio eoꝝ vſq; ad ꝑcul: qm̄ admirationi fuit
ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρρω, ὅτι ἐθαυμαστώθη
vt adiuuaret̄ vſq; quo cōfortat⁹ eſt. ꝛ poſtq̄ roborat⁹ ē oſi
τοῦ βοηθηθῆναι ἕως οὗ κατίσχυσεν. καὶ ὡς κατίσχυσεν ὀζί-
as exaltatū ē cor eius vt corrūperet. ꝛ iniq̄ fecit
ας ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ διαφθεῖραι. καὶ ἠδίκησεν
in dn̄o deo ſuo: ꝛ ingreſſus ē in tēplū dn̄i
ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου
vt adoleret icēſū in altari thymiamatū:
τοῦ θυμιᾶσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων,
ꝛ ingreſſus ē poſt ipſum azarias ſacerdos: ꝛ cū eo
καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ ἀζαρίας ὁ ἱερεύς, καὶ μετ᾽ αὐ-
octoginta ſacerdotes dn̄i filij fortitudinis: ꝛ reſti-
τοῦ ὀγδοήκοντα ἱερεῖς κυρίου οἱ υἱοὶ δυνάμεως, καὶ ἐπέ-
terūt cōtra oziā regē: ꝛ dixerūt ei: nō tibi ozia
στησαν ἐπὶ ὀζίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπον αὐτῷ, οὐ σοὶ ὀζία
vt adoleas dn̄o: ſed ſacerdotib⁹ filijs
τὸ θυμιᾶσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ᾽ ἢ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς
aaron qui ſctificati ſunt vt adoleāt icēſū: egredere a
ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις τὸ θυμιᾶσαι, ἔξελθε ἀπὸ τοῦ
ſanctuario: qm̄ receſſiſti a dn̄o ꝛ nō erit tibi
ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ τοῦ κυρίου καὶ οὐκ ἔσται σοι
hoc in gl̄iam a dn̄o deo.. ꝛ iratus ē ozias:
τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀζίας,
ꝛ in manu ſua thuribulū ad adolendū icēſū in
D καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιᾶσαι ἐν τῷ
tēplo. ꝛ cū irat⁹ fuiſſet ipſe cōtra ſacerdotes: ꝛ
4.Re. 5.g. ναῷ. καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ
lepra orta eſt in fronte eius in domo dn̄i
λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου
coram ſacerdotib⁹ ſupra altare thymia-
ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμά-
matū. ꝛ cōuerſus eſt in ipm̄ azarias ſacerdos prim⁹ ꝛ
των. καὶ ἐπέστρεψεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ
ſacerdotes: ꝛ ecce ipſe leproſ⁹ in frōte ſua. ꝛ
οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ. καὶ
expulit eū illinc: ꝛ eni ipſe celerauit egre-
κατέσπασεν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελ-
di: qm̄ redarguit eū dn̄s. ꝛ fuit ozias rex le-
θεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν ὁ κύριος. καὶ ἦν ὀζίας ὁ βασιλεὺς λε-
proſ⁹ vſq; ad diē mortis ſue. ꝛ habitauit in domo
πρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ
ſeparata leproſus: qm̄ expulſ⁹ fuit a domo dn̄i. ꝛ ioa-
ἀφφουσὼθ λεπρός, ὅτι ἐξώσθη ἀπὸ οἴκου κυρίου. καὶ ἰωά-
thā fili⁹ eius in regno eius iudicās ppl'm
θαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν
terre. ꝛ reliqui ſermōes ozie pⁱmi ꝛ nouiſſimi
τῆς γῆς. καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι
nōne ſunt ſcripti ab eſaia filio amos prophe-
οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι ἀπὸ ἠσαΐου υἱοῦ ἀμὼς τοῦ προφή-
te: ꝛ dormiuit ozias cū patrib⁹ ſuis ꝛ ſepelierūt eum
του; καὶ ἐκοιμήθη ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν

principū p̄ familias ſuaſ virorū fortiū duorū mi-
lium ſexcentorū: & ſub eis vniuerſus exercitus
trecentorū & ſeptē mi-
lium
quingētorū: qui erant
apti ad bella &
p̄ rege cōtra aduerſari
os dimicabāt. Prepauit
quoq; eis ozias. ſ. cūcto
exercitui clypeos & ha
ſtas & galeas & loricas
arcuſq; &
fundas ad iaciēdos lapi-
des. & fecit in hierl'm di
uerſi generis machinas
q̄s i turribus collocauit:
& in angulis murorū vt
mitterēt ſagittas & ſaxa
grādia. Egreſſumq; eſt
nomē ei⁹ procul: eo q̄
auxiliaretur ei dn̄s &
corroboraſſet illū. Sed
cū roborat⁹ eēt eleuatū
ē cor ei⁹ in iteritū ſuū &
neglexit dn̄z deū ſuū: i-
greſſuſq; tēplū dn̄i: a-
dolere voluit icēſum ſup
altare thymiamatiſ. Sta
timq; igreſſus poſt eū aza
rias ſacerdos: & cū eo
ſacerdotes dn̄i octogin
ta viri fortiſſimi: reſtite-
runt regi atq; dixerunt.
Non eſt tui officij ozia
vt adoleas incēſum dn̄o
ſed ſacerdotū: hoc eſt fi
lioꝝ aarō q cōſecrati ſūt
ad huiuſcemodi miniſte
riū. Egredere de ſctūa-
rio ne cōtēpſeris: q̄a nō
reputabitur tibi i gloriā
hoc a dn̄o deo. Iratuſq;
ozias & tenēs in manu
thuribulū vt adoleret
incēſū mīabatur ſacer-
dotib⁹. Statiq; orta ē lep̄
in fronte ei⁹ corā ſacer
dotib⁹ i domo dn̄i ſup
altare thymiamatiſ. Cū
q; reſpexiſſet eū azariaſ
pōtifex & oēs reliq ſacer
dotes: viderūt leprā in
frōte ei⁹: & feſtinato expu
lerūt eū: Sed & ipſe pter
ritus accelerauit egredi:
eo q̄ ſenſiſſet ilico pla
gā dn̄i. Fuit igitur ozias
rex leproſus vſq; ad diē
mortis ſue. Et hītauit i
domo ſepata: plen⁹ le-
pra ob quā eiect⁹ fuerat
de domo dn̄i. Porro io
athā fili⁹ ei⁹ rexit domū
regis & iudicauit ppl'z
tre. Reliq āt ſmonū o-
zie priorū & nouiſſimo
rū ſcripſit eſaias fili⁹ a-
mos ppheta. Dormiuit
q; ozias cum patribus
ſuis: & ſepellerunt eum

רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְגִבּוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם — גבר
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וְעַל יָדָם חֵיל צָבָא
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חָיִל — עשה לחם
לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל הָאוֹיֵב׃ וַיָּכֶן לָהֶם — כח עזר
עֻזִּיָּהוּ לְכָל הַצָּבָא מָגִנִּים וּרְמָחִים — איב כון
וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיֹנוֹת וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי — גנן רמח
קְלָעִים׃ וַיַּעַשׂ בִּירוּשָׁלַם חִשְּׁבֹנוֹת — כבע שרה
מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל הַמִּגְדָּלִים — עשה חשב
וְעַל הַפִּנּוֹת לִירוֹא בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים — היה גדל
גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד לְמֵרָחוֹק כִּי — פנה ירה
הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי חָזָק׃ וּכְחֶזְקָתוֹ — רחק
גָּבַהּ לִבּוֹ עַד לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה — פלא
אֱלֹהָיו וַיָּבֹא אֶל הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר — שחת מעל
עַל מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיָּבֹא אַחֲרָיו — בוא היכל
עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים לַיהוָה — קטר זבח
שְׁמוֹנִים בְּנֵי חָיִל׃ וַיַּעַמְדוּ עַל עֻזִּיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא לְךָ עֻזִּיָּהוּ — עמד
לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי
אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן — קטר
הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא לְךָ לְכָבוֹד — קדש יצא
מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ — כבד
מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם הַכֹּהֲנִים — זעף
וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים — קטר
בְּבֵית יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ — פנה
וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ וְכָל
הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ — פנה
וַיַּבְהִלוּהוּ מִשָּׁם וְגַם הוּא נִדְחַף — צרע
לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ יְהוָה׃ וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ — בהל דחף
הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע עַד יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב — היה
בֵּית הַחָפְשִׁית מְצֹרָע כִּי נִגְזַר
מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ עַל בֵּית — גזר
הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט אֶת עַם הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר — שפט
דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁכַּב — נבא שכב
עֻזִּיָּהוּ עִם אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם — קבר

Digitized by Google

אֲבֹתָיו בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר
לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצוֹרָע הוּא
וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ — מלך
Cap.xxvii. בֶּן עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ
וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם
וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת צָדוֹק׃ וַיַּעַשׂ — עשה
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה
עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא בָא אֶל הֵיכַל יְהוָה — בוא היכל
וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים׃ הוּא בָּנָה אֶת — שחת
שַׁעַר בֵּית יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת — עלה חמה
הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב׃ וְעָרִים בָּנָה בְּהַר — רבב עיר
יְהוּדָה וּבֶחֳרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיּוֹת
וּמִגְדָּלִים׃ וְהוּא נִלְחַם עִם מֶלֶךְ בְּנֵי — גדל לחם
עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ לוֹ בְנֵי — חזק
עַמּוֹן בַּשָּׁנָה הַהִיא מֵאָה כִּכַּר כֶּסֶף — נתן
וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים חִטִּים — כור חנט
וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים זֹאת — שער
הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית — שוב שנה
וְהַשְּׁלִשִׁית׃ וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין — שלש חזק
דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי — כון
יוֹתָם וְכָל מִלְחֲמֹתָיו וּדְרָכָיו הִנָּם — פנה
כְּתוּבִים עַל סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל — לחם הנה
וִיהוּדָה׃ בֶּן עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה — כתב
הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלָם׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם אֲבֹתָיו — שכב
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז — קבר מלך
Ca.xxviii. בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְלֹא עָשָׂה הַיָּשָׁר
בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה — נסך
לַבְּעָלִים׃ וְהוּא הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן הִנֹּם — קטר
וַיַּבְעֵר אֶת בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם — בער
אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ — ירש פנה
וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל הַגְּבָעוֹת — זבח קטר
וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן׃ וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה — נתן

in agro regalium ſepulchrorum eo φ eſſet leproſus. regnauitq; ioatham filius eius pro eo. 27.

Uiginti quinq; annorū erat ioatham cū regnare cepiſſet: & ſedecī ānis regnauit in hierlm. Nomē mr̄is ei9 hieruſa filia ſadoch. Fecitq; quod rectum erat corā dn̄o iuxta oia q̄ fecerat ozias pr̄ ſu9: excepto φ nō ē igreſſus tēplū dn̄i & adhuc populus delinquebat. Ipſe edificauit portam domus domini excelſam: & in muro ophel multa cōſtruxit. Vrbes q̄q; edificauit in montib9 iuda & in ſaltib9 caſtella & turres. Ipſe pugnauit contra regem filiorum ammon & vicit eum. Dederuntq; ei filii ammō in tempore illo centum talenta argenti & decem milia choros tritici: ac totidē choros ordei. Hec ei p̄buerūt filii ammon in anno ſecundo & tertio. Corroboratuſq; eſt ioathā: eo φ direxiſſet vias ſuas corā dn̄o deo ſuo. Reliqua āt ſermonū ioatham & om̄es pugne eius & opera ſcripta ſunt in libro regum iſrael & iuda. Viginti quinq; annorum erat cū regnare cepiſſet & ſedeci annis regnauit in hierlm. Dormiuitq; ioatham cū pr̄ibus ſuis: & ſepelierūt eū i ciuitate dauid: & regnauit achaz fili9 eius pro eo. 28.

Uiginti annorum erat achaz cum regnare cepiſſet: & ſedecim ānis regnauit in hieruſalē. Non fecit rectū in cōſpectu dn̄i: ſicut dd̄ pr̄ ei9: ſed ābulauit i viis regum iſrael: inſuper & ſtatuas fudit baalim. Ipē eſt q adoleuit incēſū in valle bēnon & luſtrauit filios ſuos in igne iuxta ritū gētium quas interfecit dn̄s in aduentu filiorum iſrael. Sacrificabat q̄q; & thymiama ſuccēdebat in excelſis & in collib9: & ſub oī ligno frōdoſo. Tradiditq; eum dominus

in agro ſepulchri regum. qm̄ dixerūt leproſus eſt.
ἐν ἀγρῷ τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων· ὅτι εἶπαν λεπρός ἐστιν.
ꝛ regnauit ioathā filius eius pro eo.
καὶ ἐβασίλευσεν ἰωαθὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ca.27.
Filius exiſtēs viginti ꝛ qnq; ānoꝝ ioathā cū regnare A
Υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἰωαθὰμ ἐν τῷ βασι- 4.Re.
ret ipſe: ꝛ ſedecim ānis regnauit in hieruſa 16.a.
λεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσα-
lem: ꝛ nomē matri eius hieruſa filia ſadoc.
λήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἱερουσὰ θυγάτηρ σαδ-
duc. ꝛ fecit rectū coꝛam dn̄o: iuxta omnia
δούκ. καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα
que fecit ozias pater eius. verūtn̄ ad tēplū do
ὅσα ἐποίησεν ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. πλὴν εἰς τὸν ναὸν κυ-
mini nūquā igreſſ9 ē: ꝛ adhuc popul9 corrūpebat. ipſe edi B
ρίου οὐκ εἰσῆλθεν, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. αὐτὸς ᾠκο-
ficauit portā dom9 dn̄i excelſā. ꝛ in muro
δόμησε τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ὑψηλήν. καὶ ἐν τῷ τείχει τοῦ
ophel edificauit in multitudinē: ꝛ vrbes edificauit in
ὠφὲλ ᾠκοδόμησεν εἰς πλῆθος, καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ἐν
mōtibus iuda: ꝛ in ſaltibus edificauit ca-
τοῖς ὄρεσιν ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς ᾠκοδόμησεν βά-
ſtella ꝛ turres. ꝛ ipſe pugnauit cū re-
ρεις καὶ πύργους. καὶ αὐτὸς ἐπολέμησε μετὰ τοῦ βα-
ge filioꝝ āmon: ꝛ p̄ualuit cōtra eū. ꝛ da- C
σιλέως υἱῶν ἀμμών, καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐδί-
bāt ei filij āmon p annū centū talenta
δουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα
argenti: ꝛ decē milia coroꝝ tritici: ꝛ ordei
ἀργυρίου, καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ, καὶ κριθῶν
decē milia. hec offerebat ei rex filioꝝ
δέκα χιλιάδας. ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς υἱῶν
ammon p annum: ꝛ in āno ſecundo ꝛ
ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτόν, καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ
tertio. ꝛ corroborat9 ē ioathā qm̄ p̄parauit vias ſu-
τρίτῳ. καὶ κατίσχυσεν ἰωαθὰν ὅτι ἡτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐ-
as corā dn̄o deo ſuo. ꝛ reliqui ſermo- D
τοῦ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. καὶ οἱ λοιποὶ λό-
nes ioathā ꝛ bellū ꝛ opera eius nōne
γοι ἰωαθὰμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ οὐκ ἰδοὺ
ſcripta ſunt in libro regū iſrael ꝛ iuda? fi-
γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰσραὴλ καὶ ἰούδα; υἱ-
li9 viginti ꝛ qnque ānoꝝ fuit ioathā cū regnaret
ὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἰωαθὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν
ipſe. ꝛ ſedecim ānis regnauit in hieruſa-
αὐτόν. καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσα-
lem. ꝛ dormiuit ioathā cū patribus ſuis:
λήμ. καὶ ἐκοιμήθη ἰωαθὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
ꝛ ſepult9 ē in ciuitate dauid: ꝛ regnauit achaz fili-
καὶ ἐτάφη ἐν πόλει δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἄχαζ υἱ-
us eius pro eo.
ὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ca.28.
Filius viginti ānoꝝ fuit achaz cū regnaret ipſe: A
Υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, 4.Re.
ꝛ ſedecim ānis regnauit in hieruſalem. ꝛ 15.d.
καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ
nō fecit rectū coꝛam dn̄o: ſicut dauid pa-
οὐκ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς δαυὶδ ὁ πα-
ter eius. ꝛ āmbulauit ſm̄ vias regū iſ-
τὴρ αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλέων ἰσ-
rael: ꝛ enī ſculptilia fecit baalim: ꝛ ſacrificauit
ραήλ, καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε τοῖς βααλείμ, καὶ ἔθυεν
in valle benēnō: ꝛ luſtrauit filios ſuos in igne iu-
ἐν φάραγγι βενεννὼμ, καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ κα-
xta abominationes gentiū: quas abſtulit dn̄s a fa-
τὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προ-
cie filioꝝ iſrael. ꝛ adolebat in excelſis ꝛ
σώπου υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ
in domibus: ꝛ ſub omni ligno frō-
ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλ-
doſo. ꝛ tradidit eū dominus
σώδους. καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος

deus eius in manu regis ſyrie: ⁊ pcuſſit in eo:
ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐν χειρὶ βασιλέως συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐ
⁊ cepit captiuitatē multā ex ipſis
τῷ, καὶ ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν πολλὴν ἐξ αὐτῶν
⁊ adduxit in damaſcū. ⁊ in manus regis
καὶ ἤγαγεν εἰς δαμασκόν. καὶ εἰς τὰς χεῖρας βασιλέ-
iſrael tradidit eū dñs: ⁊ pcuſſit in eo
ως ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐ-
plaga grandi. ⁊ occidit phacee filius romelie
τῷ πληγὴν μεγάλην. καὶ ἀπέκτεινε φακεαὶ υἱὸς ῥωμελίου
rex iſrael in iuda in vna die centū ⁊ viginti mi
βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐν ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χι
lia viroꝝ potentiū fortitudine: qm̄ reliq̄runt ipſi
λιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύϊ, ἐν τῷ καταλιπεῖν αὐτοὺς
dñm deū patrū ſuoꝝ. ⁊ occidit zechri po
κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. καὶ ἀπέκτεινε ζεχρὶ ὁ δυ
tens ex ephraī maaſſian filiū regis ⁊
νατὸς τοῦ ἐφραῒμ τὸν μαασίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ
B eſricam ducē dom⁹ eius: ⁊ elcanan ſecū
τὸν ἐσρικὰμ ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐλκανὰ τὸν δεύ
dū regis. ⁊ captiuos ceperunt filij iſrael de
τερον τοῦ βασιλέως. καὶ ᾐχμαλώτευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀπὸ
fratribus ſuis ducenta milia mulierꝝ: ⁊ fili-
τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν διακοσίας χιλιάδας γυναικῶν, καὶ υἱ
os ⁊ filias: ⁊ ſpolia multa ſpoliauerunt ex e-
οὺς καὶ θυγατέρας, καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐ-
is ⁊ intulerūt ſpolia in ſamarian. ⁊ illic fuit pro-
τῶν καὶ ἤνεγκαν τὰ σκῦλα εἰς σαμάρειαν. καὶ ἐκεῖ ἦν προ-
pheta dñi: oded nomē ei. ⁊ egreſſ⁹ ē in occur-
φήτης τοῦ κυρίου, ὠδὴδ ὄνομα αὐτῷ. καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντη
ſū exercitui venientiū in ſamariā. ⁊ dixit
σιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς σαμάρειαν. καὶ εἶπεν
eis: ecce ira dñi dei patrū vroꝝ cōtra
αὐτοῖς, ἰδοὺ ὀργὴ κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν ἐπὶ
iudā: ⁊ tradidit eos in manib⁹ vrīs:
τὸν ἰούδαν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν,
⁊ occidiſtis in eis in ira: ⁊ vſq; ad celos
καὶ ἀπεκτείνατε ἐν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ, καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν
peruenit. ⁊ nūc filios iuda ⁊ hieruſalē vos di-
ἔφθασε. καὶ νῦν τοὺς υἱοὺς ἰούδα καὶ ἱερουσαλὴμ ὑμεῖς λέ-
citis poſſidere in ſeruos ⁊ ſeruas: nōne ſū
γετε κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας, οὐκ ἰδοὺ εἰ-
vobiſcū: vt teſtificer dño deo vrō: peccata
μὶ μεθ᾽ ὑμῶν, μαρτυρῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, πλημμέλει
vobiſcū dño deo vrō: ⁊ nūc audite me ⁊
αι μεθ᾽ ὑμῶν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ νῦν ἀκούσατέ μου καὶ
reducite captiuitatē quā cepiſtis a
ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ᾐχμαλωτεύσατε ἀπὸ
fratribus vrīs: qm̄ ira furoris dñi ſup vos. ⁊ ſte
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ᾽ ὑμῖν. καὶ ἀνέ
terūt principes a filijs ephraī azarias fili⁹ io-
στησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν ἐφραῒμ ἀζαρίας ὁ τοῦ ἰω-
nan: ⁊ barachias filius maſſalmoth: ⁊ ezecias filius
νᾶν, καὶ βαραχίας ὁ τοῦ μασαλμὼθ, καὶ ἐζεκίας ὁ τοῦ
ſellim: ⁊ amaſias fili⁹ addi cōtra eos q̄ veniebāt
σελλείμ, καὶ ἀμασίας ὁ τοῦ ἀδδὶ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους
C a bello. ⁊ dixerunt eis: non introduce-
ἀπὸ τοῦ πολέμου. καὶ εἶπον αὐτοῖς, οὐ μὴ εἰσαγάγη-
tis captiuitatē huc ad nos: qm̄ vt pecce-
τε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ πλημ
mus dño ſup nos: vos dicitis adijci
μελῆσαι τῷ κυρίῳ ἐφ᾽ ἡμᾶς, ὑμεῖς λέγετε προσθεῖναι
ſup peccata nr̄a ⁊ ſup ignorātiā nr̄am: qm̄
ἐπὶ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν, ὅτι
multū peccatū nr̄m ⁊ ira furoris dñi in
πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν
iſrael. ⁊ dimiſerūt bellatores captiuitatē ⁊
ἰσραήλ. καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ
ſpolia coram pricipibus ⁊ omni ec-
τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκ
cleſia. ⁊ ſteterunt viri
κλησίας. καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες

deus ei⁹ in manu regis ſyrie: q̄ pcuſſit eū: magnāq; p̄dā cepit de ei⁹ īpio: & adduxit in damaſcū. Manibus quoq; regis iſrl̄ tradit⁹ eſt & pcuſſus plaga grandi. Occiditq; phacee filius romelie de iuda centum viginti milia in die vno omnes viros bellatores: eo q̄ reliquiſſent dñm deum patrū ſuoꝝ. Eodē tpe occidit zechri vir potens ex ephraim maaſiam filium regis: & ezricam ducem domus eius helchanā quoq; ſecūdū a rege. Ceperuntq; filii iſrael de fratribus ſuis ducenta milia mulierū puerorum & puellarū & infinitam predam: pertulerūtq; eā in ſamariam. Ea tempeſtate erat ibi pꝑheta domini nomine oded qui egreſſus obuiā exercitui veniēti in ſamariam: dixit eis. Ecce irat⁹ dominus deus patrū vrorū cōtra iudā tradidit eos ī manib⁹ vrīs & occidiſti eos atrocit: ita vt ad celū ptingeret veſtra crudelitas. Inſup filios iuda & hieruſalem vultis vobis ſubiicere in ſeruos & ancillas: quod nequaq̄ facto opus eſt. Peccaſtis eniꝫ ſuper hoc domino deo veſtro. Sed audite conſiliū meum & reducite captiuos quos adduxiſtis de frībus vrīs: q̄a magn⁹ furor domini imminet vobis. Steterunt itaq; viri de principibus filiorum ephraim: azarias filius iohannan: barachias filius moſollamoth ezechias filius ſellum: & amaſias filius hadali: cōtra eos qui veniebāt de prelio: & dixerunt eis. Non introducetis huc captiuos: ne peccemus dño. Quare vultis adiicere ſup pctā nr̄a: & vetera cumulare delicta? Grande quippe peccatum eſt & ira furoris dñi iminet ſup iſrl̄. Dimiſerūtq; viri iſrael bellatores predā & vniuerſa q̄ ceperāt corā principib⁹ & omni multitudine. Steterūtq; viri

אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ נכה שבה
מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ דַּרְמָשֶׂק גדל בוא
וְגַם בְּיַד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ בּוֹ
מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ הרג
בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם
אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חָיִל בְּעָזְבָם אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם׃ וַיַּהֲרֹג זִכְרִי
גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ גבר
וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבָּיִת וְאֶת
אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי פנה
יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים מאה נשה
בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רָב בָּזְזוּ
מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן׃ בוא
וְשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ נבא
וַיֵּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן פנה בוא
וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי אמר יחם
אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם
וַתַּהַרְגוּ־בָם בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ׃ הרג נגע
וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ
אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק־אַתֶּם
עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ שפחה
וְעַתָּה שְׁמָעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה שוב שבה
אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן חרה
אַף־יְהוָה עֲלֵיכֶם׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים
מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ בֶן
יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת
וִיחִזְקִיָּהוּ בֶן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶּן
חַדְלָי עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא׃ וַיֹּאמְרוּ בוא אמר
לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה בוא
כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם
אֹמְרִים לְהֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ וְעַל יסף
אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ רבב
וַחֲרוֹן אָף עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲזֹב הֶחָלוּץ עזב חלץ
אֶת־הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי בזז פנה
הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים שור קום

Digitized by Google

אשר נקבו בשמות ויחזיקו בשביה
וכל מערמיהם הלבישו מן השלל חזק
וילבשום וינעלום ויאכלום וישקום ערם לבש
ויסכום וינהלום בחמרים לכל נעל אכל
כושל ויביאום ירחו עיר התמרים שקה סוך
אצל אחיהם וישובו שמרון׃ בעת נהל כשל
ההיא שלח המלך אחז על מלכי בוא
אשור לעזר לו׃ ועוד אדומים באו שוב
ויכו ביהודה וישבו שבי׃ ופלשתים בוא
פשטו בערי השפלה והנגב ליהודה נכה שבה
וילכדו את בית שמש ואת אילון עיר
ואת הגדרות ואת שוכו ובנותיה לכד
ואת תמנה ובנותיה ואת גמזו ואת בנה
בנותיה וישבו שם׃ כי הכניע
יהוה את יהודה בעבור אחז מלך כנע
ישראל כי הפריע ביהודה ומעול עבר
מעל ביהוה׃ ויבא עליו תלגת פרע
פלנאסר מלך אשור ויצר לו ולא בוא
חזקו׃ כי חלק אחז את בית יהוה צור
ואת בית המלך והשרים ויתן למלך
אשור ולא לעזרה לו׃ ובעת הצר שור נתן
לו ויוסף למעול ביהוה הוא המלך צור
אחז׃ ויזבח לאלהי דרמשק המכים יסף מעל
בו ויאמר כי אלהי מלכי ארם הם זבח נכה
מעזרים אתם להם אזבח ויעזרוני
והם היו לו להכשילו ולכל ישראל׃ עזר זבח
ויאסף אחז את כלי בית האלהים עזר היה
ויקצץ את כלי בית האלהים ויסגר כשל
את דלתות בית יהוה ויעש לו אסף כלה
מזבחות לכל פנה בירושלם׃ ובכל קצץ סגר
עיר ועיר ליהודה עשה במות לקטר עשה
לאלהים אחרים ויכעס את יהוה זבח
אלהי אבתיו׃ ויתר דבריו וכל במה
דרכיו הראשנים והאחרונים הנם כעס
כתובים על ספר מלכי יהודה היה
וישראל׃ וישכב אחז עם אבתיו כתב
שכב

quos ſupra meorauim9
& apprehendẽtes capti
uos oẽs qui nudi erant
veſtierunt de ſpoliis. ∞
Cũq́ʒ veſtiſſent eos & cal
ciaſſent: & refeciſſent ci=
bo ac potu: vnxiſſentq́ʒ
ꝑpt laborẽ & adhibuiſſet
eis curã: q̃cũq́ʒ ambulare
nõ poterãt: & erãt imbecil
li corpe ipoſuerunt eos
iumẽtis: & adduxerũt eos
hierico ciuitatẽ palma=
rũ ad frẽs eorũ: ipſiq́ʒ re
uerſi ſũt in ſamariã. Tpe
illo miſit rex achaz ad
regẽ aſſyrioꝝ: poſtulãs
auxiliũ. Venerũtq́ʒ idu
mei & ꝑcuſſerũt multos
ex iuda: & ceperũt predã
magnã. Philiſtĩ quoq́ʒ dif
fuſi ſũt ꝑ vrbes cãpeſtres:
& ad meridiẽ iuda: cepe
rũtq́ʒ beth ſames & ahi=
lon & gadiroth ſocho quo
q́ʒ & thamnã & ganzo
cũ viculis ſuis: & hitaue
rũt in eis. Humiliauerat
enim dominus iudam
propter achaz regem
iuda eo q̃ nudaſſet eũ
auxilio & cõtẽptui ha=
buiſſet dñm: adduxitq́ʒ
cõtra eum Theglatpha
laſar regẽ aſſyriorũ q &
afflixit eũ: & nullo reſi=
ſtente vaſtauit. Igitur a=
chaz ſpoliata domo dñi
& domo regũ ac prin=
cipum: dedit regi ∞∞∞
aſſiriorũ munera: & tñ
nihil ei ꝓfuit. Inſup & tẽ
pore anguſtie ſue auxit
contẽptũ in dñm. Ipſe
ꝑ ſe rex achaz imolauit
diis damaſci victimas ꝑ=
cuſſoribus ſuis: & dixit.
Dii regum ſyrie ∞∞∞
auxiliãtur eis quos ego pla
cabo hoſtiis: & aderunt
mihi: cum ecõtrario ipſi
fuerĩt ruine ei & vniuer
ſo iſrael. Direptis itaq́ʒ
achaz vaſis domus dei
atq́ʒ confractis clauſit ∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ianuas templi dñi & fe=
cit ſibi ∞∞∞∞∞∞∞∞
altaria in vniuerſis an=
gulis hierlm. In oĩbus quo
q́ʒ vrbibus iuda extruxit
aras ad cremandũ thus:
atq́ʒ ad iracundiam pro=
uocauit dominum ∞∞∞
deũ patrũ ſuorũ. Reliq̃
aũt ſermonũ ei9 & oĩm
operum ſuorum prio=
rum & nouiſſimorum ∞
ſcripta ſũt in libro regũ
iuda ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
& iſrael. Dormiuitq́ʒ a=
chaz cum patribus ſuis:

q̃ vocati ſunt in nominib9: ⁊ apprehẽderũt captiui
οἱ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόμασιν, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμα
tatẽ: ⁊ oẽs nudos veſtierunt de
λωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν
ſpoliis ⁊ induerũt eos ⁊ calciauerũt: ⁊ dederũt
σκύλων καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν, καὶ ἔδωκαν
eis vt comederẽt ⁊ biberẽt ⁊ vngerentur: ⁊ auxilio fue
αὐτοῖς τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ ἀντελάβον
rũt eis in iumẽtis omni infirmo ⁊ cõſtituerunt
το αὐτῶν ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦς. καὶ κατέστησαν
eos in hiericho ciuitatẽ palmaꝝ ad fratres
αὐτοὺς εἰς ἱεριχὼ τὴν πόλιν τῶν φοινίκων πρὸς ἀδελφοὺς
eoꝝ: ⁊ reuerſi ſunt in ſamariã. ⁊ in tẽpore il=
αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν εἰς σαμάρειαν. καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί
lo miſit rex achaz ad regẽ aſſy=
νῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄχαζ πρὸς τὸν βασιλέα τῶν ἀσσυ
rioꝝ vt auxiliaret ei. ⁊ in hoc anno ⁊ idu=
ρίων τοῦ βοηθῆσαι αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ τῷ ἔτει καὶ οἱ ἰδου
mei irruerũt ⁊ ꝑcuſſerunt in iuda: ⁊ cepe=
μαῖοι ἐπέθεντο καὶ ἐπάταξαν ἐν ἰούδα, καὶ ᾐχμαλώ
runt captiuitatẽ. ⁊ philiſtii irruerũt in
τευσαν αἰχμαλωσίαν. καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ
vrbes cãpeſtris: ⁊ a meridie iuda:
τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ λιβὸς τοῦ ἰούδα,
⁊ ceperunt bethſames ⁊ aillõ ⁊ gaderoth
καὶ ἔλαβον τὴν βαιθσαμὺς καὶ τὴν αἰλὼν καὶ τὴν γαδηρὼθ
⁊ ſocchoth ⁊ vicos eius: ⁊ thamnã ⁊
καὶ τὴν σοκχὼθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν θαμνὰν καὶ
vicos eius: ⁊ gãzo ⁊ vicos eius. ⁊
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν γαμζὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. καὶ
habitauerunt illic: q̃m humiliauit dñs iudã ꝑpt
κατῴκησαν ἐκεῖ, ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν ἰούδαν διὰ
achaz regẽ iuda: q̃m nudauit in iuda:
τὸν ἄχαζ βασιλέα ἰούδα, ἀνθ᾽ ὧν ἀπεκάλυψεν ἐν τῷ ἰούδα,
⁊ rebellauit rebellione a dño. ⁊ venit cõtra achaz
καὶ ἀπέστη ἀποστασία ἀπὸ κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν ἄχαζ
theglath phalſar rex aſſirioꝝ: ⁊ ꝑcuſſit eũ.
θεγλὰθ φαλσὰρ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν.
⁊ cepit achaz q̃ in domo dñi ⁊ q̃ in domo
καὶ ἔλαβεν ἄχαζ τὰ ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ τὰ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
regis ⁊ principũ: ⁊ dedit regi
βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ τῶν
aſſyrioꝝ: ⁊ nõ in auxiliũ ei fuit: ſed vt tribularet
ἀσσυρίων, καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῷ ἦν, ἀλλ᾽ ἢ τοῦ θλιβῆναι
ipſe: ⁊ auxit achaz rebellionẽ a dño.
αὐτόν, καὶ προσέθηκεν ἄχαζ τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου.
⁊ dixit rex achaz: querã deos dama=
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἄχαζ, ζητήσω τοὺς θεοὺς δαμα
ſci ꝑcutiẽtes me. ⁊ dixit: q̃m dei re=
σκοῦ τοὺς τύπτοντάς με. καὶ εἶπεν, ὅτι οἱ θεοὶ βασι
gis ſyrie fortificant eos: igit̃ ſacrificabo eis
λέως συρίας κατισχύουσιν αὐτούς, τοίνυν θύσω αὐτοῖς
⁊ auxiliabũtur mihi. ⁊ fuerũt ei ipſi in ſcãdalũ
καὶ ἀντιλήψονταί μου. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ αὐτοὶ εἰς σκῶλον
⁊ omni iſrael. ⁊ abſtulit achaz vaſa dom9 dñi
καὶ παντὶ ἰσλ. καὶ ἀπέστησεν ἄχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου
⁊ fregit ea: ⁊ clauſit achaz fores do=
καὶ κατέκοψεν αὐτά, καὶ ἀπέκλεισεν ἄχαζ τὰς θύρας οἴ
m9 dñi. ⁊ fecit ſibi altare in omni angulo
κου κυρίου. καὶ ἐποίησεν αὐτῷ θυσιαστήριον ἐν πάσῃ γωνίᾳ
in hieruſalẽ ⁊ in omni vrbe: ⁊ in ciuitate iuda
ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ πόλει, καὶ ἐν πόλει ἰούδα
fecerũt excelſa: ad adolẽdũ diis alienis. ⁊ irrita=
ἐποίησαν ὑψηλά, τοῦ θυμιᾶν θεοῖς ἀλλοτρίοις. καὶ παρώρ
uit dñm deũ patrũ ſuoꝝ. ⁊ reliqui ſmo
γισε κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. καὶ οἱ λοιποὶ λό
nes eius ⁊ opera eius prima ⁊ nouiſſima nõ=
γοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται οὐκ
ne ſunt ſcripti in libro regũ iuda ⁊
ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰούδα καὶ
iſrael: ⁊ dormiuit achaz cũ patribus ſuis:
ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἄχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,

D

Digitized by Google

ꝛ ſepult⁹ ē in ciuitate dauid: ꝛ nō attulerūt eū in
καὶ ἐτάφη ἐν πόλει δαυίδ, καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτὸν εἰς
ſepulchra regū iſrael: ꝛ regnauit
τοὺς τάφους τῶν βασιλέων ἰσραήλ, καὶ ἐβασίλευσεν
ezecias fili⁹ eius pro eo.
ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Ca.29.

A 4.Re. 18.a.
Filii⁹ exiſtēs viginti ꝛ q̄nq̄ ānoꝝ ezecias cū regna=
Υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐζεκίας ἐν τῷ βασιλεύ
ret ipſe: ꝛ viginti ꝛ nouē ānis regnauit in hieru
ειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερου=
ſalē: ꝛ nomē matri eius abia filia zacharie.
σαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἀβία θυγάτηρ ζαχαρίου.
ꝛ fecit ezecias rectū corā dño: iuxta omnia
καὶ ἐποίησεν ἐζεκίας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα
q̄ fecit dauid pater eius. ꝛ factū eſt qñ ſtetit
ὅσα ἐποίησε δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἔστη
ezecias in regno ſuo in mēſe primo ape=
ἐζεκίας ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέῳ
ruit valuas dom⁹ dñi: ꝛ inſtaurauit eas. ꝛ itro
ξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου, καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. καὶ εἰσή
duxit ſacerdotes ꝛ leuitas: ꝛ cōſtituit eos
γαγεν τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς λευίτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς
in latus qđ ad orientē. ꝛ dixit eis: audite
εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσα
me leuite: nūc ſctificamini: ꝛ ſanctificate domū
τέ μου οἱ λευῖται, νῦν ἁγιάσθητε, καὶ ἁγιάσατε τὸν οἶκον
dñi dei patrū vṙorū: ꝛ eijcite imundiciā
κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσί
de ſanctuarijs: qm̄ rebellauerūt patres noſtri: ꝛ fece
αν ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ἐποί

B
rūt malū corā dño deo noſtro: ꝛ dereliquerunt
ησαν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐγκατέλιπον
eū: ꝛ auerterūt faciē ſuā a tabernaculo
αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς
dñi: ꝛ dederūt ceruicē ꝛ clauſerunt hoſtia
κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐχένα καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ
tēpli: et extinxerūt lucernas: ꝛ thymiama nō adole=
ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμία
uerūt: ꝛ holocauſta nō obtulerūt in ſctuario
σαν, καὶ ὁλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ τῷ
deo iſrael. ꝛ fuit ira dñi ſup iudā ꝛ hieruſa=
θεῷ ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ ἰούδαν καὶ ἱερουσα=
lē. ꝛ tradidit eos in cōmotionē ꝛ in interitū ꝛ
λήμ. καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμὸν καὶ
in ſibilū: ſicut vos cernitis oculis vṙis. ꝛ ecce
εἰς συριγμόν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. καὶ ἰδοὺ
corruerūt patres nṙi in gladio: ꝛ filij nṙi ꝛ fi=
ἔπεσαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν καὶ αἱ θυγατέ
lie nṙe: ꝛ vxores nṙe in captiuitate in terra nō ſua.
ρες ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐχ ἑαυ
cauſa huius fuit in corde meo vt diſponā te=
τῶν. ἕνεκεν τούτου ἐγένετο ἐπὶ καρδίας μου τοῦ διαθέσθαι δια
dus dño deo iſrael: ꝛ auertet a nobis irā
θήκην τῷ κυρίῳ θεῷ ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ἡμῶν τὴν ὀρ
furoris ſui. ꝛ nūc nō relinquatis facere: qm̄ in vobis
γὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ. καὶ νῦν μὴ διαλίπητε ποιεῖν, ὅτι ἐν ὑμῖν

C
elegit dñs vt ſtetis corā eo ad miniſtrandū ei: ꝛ
ᾑρέτικε κύριος τοῦ στῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν αὐτῷ, καὶ
ſitis ei⁹ miniſtri ꝛ adolētes icēſū. ꝛ ſurrexerūt leui=
εἶναι αὐτοῦ λειτουργοὺς καὶ θυμιῶντας. καὶ ἀνέστησαν οἱ λευῖ
te maath fili⁹ ameſi ꝛ ioel fili⁹ azarie de filijs ca
ται μαὰθ ὁ τοῦ ἀμεσὶ καὶ ἰωὴλ ὁ τοῦ ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν κά
ath. ꝛ de filijs merari: cis fili⁹ abdi ꝛ azarias fili⁹
αθ. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν μεραρί, κὶς ὁ τοῦ ἀβδὶ καὶ ἀζαρίας ὁ τοῦ
ialeel. ꝛ de filijs gerſon: ioach filius zēma ꝛ o=
ἰαλαήλ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν γερσῶν, ἰωὰχ ὁ τοῦ ζεμμὰ καὶ ὠ
daā filius ioach. ꝛ de filijs eliſaphan: ſambri
δαὰν ὁ τοῦ ἰωάχ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἐλισαφάν, σαμβρὶ
ꝛ hieiel. ꝛ de filijs aſaph: zacharias ꝛ mat=
καὶ ἰεϊήλ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀσάφ, ζαχαρίας καὶ ματ=
thanias. ꝛ de filijs eman: hieiel ꝛ ſemei.
θανίας. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αἰμάν, ἰεϊὴλ καὶ σεμεΐ.

et ſepelierūt eum in ciui
tate hierl̄m. Neq̄ enim
receperūt eum in ſepul=
chra regū iſrl̄. Regna=
uitq̄ ezechias filius eius
pro eo.

29.
Igitur ezechias re=
gnare cepit cū vigiti
q̄nq̄ eēt ānoꝝ: & vigiti
nouē annis regnauit in
hierl̄m. Nomē mr̄is ei⁹
abia filia zacharie fecit
q̄ qđ erat placitū in con
ſpectu dñi: iuxta oīa q̄
fecerat dauid pater ei⁹.
Ipſo anno & menſe
primo regni ſui aperuit
valuas domus domini:
& inſtaurauit eas: addu=
xitq̄ ſacerdotes atq̄ le=
uitas & cōgregauit eos
in plateā orictalē: dixit=
q̄ ad eos Audite me leui
te & ſanctificamini:
mundate domū domini
dei patrum veſtrorum:
& auferte oēm immun
diciam de ſanctuario.
Peccauerūt pr̄es nr̄i &
fecerūt malū in cōſpectu
dñi dei nr̄i derelinq̄ntes
eū: auerterūt facies ſuas
a tabernaculo dñi: & p̄=
buerūt dorſū: clauſerūt
oſtia q̄ erant in porticu
& extinxerūt lucernas:
incēſūq̄ nō adoleuerūt:
& holocauſta nō obtu=
lerūt in ſctūario deo iſrl̄.
Cōcitatus eſt itaq̄ furor
dñi ſup iudā & hierl̄m.
Tradiditq̄ eos in cōmo
tionē & in interitū & in
ſibilū: ſicut ipſi cernitis
oculis vr̄is. En corrue=
rūt patres noſtri gladijs:
filii nr̄i & filie nr̄e & cōiu
ges captiue ducte ſunt p
pter hoc ſcel⁹. Nūc ergo
placet mihi vt ineam fe
dus cū dño deo iſrael: &
auertet a nobis furorē
ire ſue. Filii mei nolite
negligere. Vos
elegit dñs vt ſtetis corā
eo & miniſtretis
illi colatiſq̄ eum: & cre
metis ei incenſum.
Surrexerūt ergo leuite:
maath fili⁹ amaſie & io
hel filius azarie de filiis
caath. Porro de filiis
merari cis filius abdai:
& azarias filius
ialalehel. De filiis autē
gerſon: ioha fili⁹ iemna
& eden fili⁹ iohaha. At
vero de filiis eliſaphan
ſamri & iahiel. De filiis
q̄q̄ aſaph: zacharias
& mathanias: necnō de
filiis hemā iahiel & ſemei

ויקברהו בעיר בירושלם כי לא | קבר
הביאהו לקברי מלכי ישראל וימלך | בוא מלך
יחזקיהו בנו תחתיו׃ יחזקיהו | Cap. xxix
מלך בן עשרים וחמש שנה ועשרים
ותשע שנה מלך בירושלם ושם
אמו אביה בת זכריהו׃ ויעש הישר | עשה
בעיני יהוה ככל אשר עשה דויד אביו׃
הוא בשנה הראשונה למלכו בחדש
הראשון פתח את דלתות בית יהוה
ויחזקם׃ ויבא את הכהנים ואת הלוים | חזק בוא
ויאספם לרחוב המזרח׃ ויאמר להם | אסף רחב
שמעוני הלוים עתה התקדשו | זרח אמר
וקדשו את בית יהוה אלהי אבתיכם | קדש
והוציאו את הנדה מן הקדש׃ כי | יצא נדד
מעלו אבתינו ועשו הרע בעיני יהוה | עשה רוע
אלהינו ויעזבהו ויסבו פניהם ממשכן | עזב סבב
יהוה ויתנו ערף׃ גם סגרו דלתות | שכן נתן
האולם ויכבו את הנרות וקטרת לא | אלם כבה
הקטירו ועלה לא העלו בקדש | קטר עלה
לאלהי ישראל׃ ויהי קצף יהוה על | היה
יהודה וירושלם ויתנם לזועה | נתן
לשמה ולשרקה כאשר אתם ראים | שמם ראה
בעיניכם׃ והנה נפלו אבותינו בחרב
ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי על זאת׃ | נשה שבה
עתה עם לבבי לכרות ברית ליהוה | כרת ברת
אלהי ישראל וישב ממנו חרון | שוב חרה
אפו׃ בני עתה אל תשלו כי בכם | שלה
בחר יהוה לעמד לפניו לשרתו | פנה
ולהיות לו משרתים ומקטרים׃ | היה שרת
ויקמו הלוים מחת בן עמשי ויואל | קטר קום
בן עזריהו מן בני הקהתי ומן בני
מררי קיש בן עבדי ועזריהו בן
יהללאל ומן הגרשני יואח בן זמה
ועדן בן יואח׃ ומן בני אליצפן
שמרי ויעואל ומן בני אסף זכריהו
ומתניהו׃ ומן בני הימן יחואל ושמעי

Digitized by Google

ומן בני ידותון שמעיה ועזיאל׃
ויאספו את אחיהם ויתקדשו ויבאו אסף קדש
כמצות המלך בדברי יהוה לטהר בוא צוה
בית יהוה׃ ויבאו הכהנים לפנימה פנה
בית יהוה לטהר ויוציאו את כל יצא
הטמאה אשר מצאו בהיכל יהוה הכל
לחצר בית יהוה ויקבלו הלוים קבל
להוציא לנחל קדרון חוצה׃ ויחלו חלל
באחד לחדש הראשון לקדש
וביום שמונה לחדש באו לאולם שמן בוא
יהוה ויקדשו את בית יהוה לימים אלם יום
שמונה וביום ששה עשר לחדש
הראשון כלו׃ ויבואו פנימה אל חזקיהו כלה בוא
המלך ויאמרו טהרנו את כל בית אמר
יהוה את מזבח העלה ואת כל זבח
כליו ואת שלחן המערכת ואת כל כלה ערך
כליו׃ ואת כל הכלים אשר הזניח זנח
המלך אחז במלכותו במעלו הכנו כון
והקדשנו והנם לפני מזבח יהוה׃ הנה פנה
וישכם יחזקיהו המלך ויאסף את זבח שכם
שרי העיר ויעל בית יהוה׃ ויביאו אסף שור
פרים שבעה ואילים שבעה עלה בוא
וכבשים שבעה וצפירי עזים שבעה צפר
לחטאת על הממלכה ועל המקדש עלה קדש
ועל יהודה ויאמר לבני אהרן הכהנים
להעלות על מזבח יהוה׃ וישחטו שחט
הבקר ויקבלו הכהנים את הדם קבל
ויזרקו המזבחה וישחטו האילים זרק
ויזרקו הדם המזבחה וישחטו
הכבשים ויזרקו הדם המזבחה׃ ויגישו נגש
את שעירי החטאת לפני המלך והקהל שער פנה
ויסמכו ידיהם עליהם׃ וישחטום סמך
הכהנים ויחטאו את דמם המזבחה חטא זבח
לכפר על כל ישראל כי לכל
ישראל אמר המלך העולה והחטאת׃ עלה
ויעמד את הלוים בית יהוה במצלתים עמד צלל

Sed & de filiis idithun ſe meias & ozihel. Cōgregaueruntq́ fratres ſuos & ſctificati ſunt: & ingreſſi ſunt iuxta mādatū regis & īperiū dñi vt expiarent domū dñi. Sacerdotes quoq́ ingreſſi templū dñi vt ſanctificarēt illud extulerūt oēm immunditiam quam intro repererant in veſtibulo dom⁹ dñi: quam tulerunt leuite: & aſportauerūt ad torrentem cedrō foras. Ceperunt aūt prima die menſis primi mundare & in die octauo eiuſdem mēſis ingreſſi ſunt porticū dom⁹ tēpli dñi: expiaueruntq́ templū dieb⁹ octo: & in die ſextadecima mēſis eiuſdē qd ceperāt ipleuerūt. Igreſſi quoq́ ſunt ad ezechiam regē: & dixerunt ei. Sanctificauim⁹ omnē domū domini & altare holocauſti: vaſaq́ ei⁹: necnō & mēſam ꝓpoſitionis cū oīb⁹ vaſis ſuis: cunctāq́ tēpli ſuppellectilē quā polluerat rex achaz in regno ſuo: poſtq́ ꝑuaricat⁹ eſt: & ecce expoſita ſunt oīa coram altari domini. Conſurgenſq́ diluculo ezechias rex adunauit oēs principes ciuitatis: & aſcēdit in domū dñi: obtuleruntq́ ſimul tauros ſeptē & arietes ſeptem: & agnos ſeptem: & hircos ſeptem: pro peccato: ꝓ regno: pro ſanctuario: pro iuda. Dixitq́ ſacerdotibus filiis aaron vt offerrēt ſuper altare dñi. Mactauerūt igitur tauros: & ſuſceperūt ſāguinem ſacerdotes & fuderūt illū ſup altare. Mactauerūt etiā arietes & illoꝝ ſāguinē ſup altare fuderūt Immolauerūt agnos & fuderūt ſup altare ſanguinē. Applicuerūt hircos ꝓ pctō corā rege & vniuerſa multitudine. Impoſueruntq́ man⁹ ſuas ſup eos: & immolauerūt illos ſacerdotes & aſperſerūt ſanguinē eoꝝ corā altari ꝓ piaculo vniuerſi iſrael. Pro omī qppe iſrael ꝓcepat rex vt holocauſtū fieret pro peccato. Cōſtituit quoq́ leuitas in domo domini cum cymbalis &

ꝛ de filiis idithū: ſameas ꝛ ozicl. ꝛ cōgregauit
καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰδιθοῦν, σαμέας καὶ ὀζιήλ. καὶ συνήγαγε
fratres ſuos ꝛ purificati ſūt iuxta mādatū ezecie
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτ̃ καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν ἐζεκί
regis ꝓpter imperiū dñi: vt purgarēt
ου τ̃ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου, τ̃ καθαρίσαι τὸν D
domū dñi. ꝛ ingreſſi ſūt ſacerdotesītro in domū dñi
οἶκον κυρίου. καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου
ad purificādū: ꝛ extulerūt omnē immunditiā in-
ἁγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρε-
uentā in domo dñi in veſtibulū dom⁹ dñi. ꝛ ſuſcepe
θεῖσαν ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου. καὶ ἐδέξαν
rūt leuite vt aſportarēt in torrentē cedrō foras:
το οἱ λευῖται τοῦ ἐξενεγκεῖν εἰς τὸν χειμάῤῥουν κεδρὼν ἔξω.
ꝛ ceperūt in vna mēſis primi ſctificare: ꝛ
καὶ ἤρξαντο ἐν μιᾷ τ̃ μηνὸς τοῦ πρώτου τ̃ ἁγιάσαι, καὶ τῇ
die octaua mēſis primi igreſſi ſūt in tēplū dñi
ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τ̃ μηνὸς τ̃ πρώτου εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν κυ
ꝛ ſctificauerūt domū dñi in dieb⁹ octo: ꝛ die
καὶ ἡγίασαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ſextadecima mēſis primi impleuerūt. ꝛ ingreſſi
ἑκκαιδεκάτῃ τ̃ μηνὸς τ̃ πρώτου συνετέλεσαν. καὶ εἰσῆλ-
ſūt intro ad ezeciam regē: ꝛ dixerūt ipſi: ſctifica
θον ἔσω πρὸς ἐζεκίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπον αὐτῷ, ἡγιά-
uim⁹ omnia q̄ in domo dñi: ꝛ altare
σαμεν πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς
holocauſti: ꝛ vaſa eius: ꝛ mēſam
ὁλοκαυτώσεως, καὶ τὰ σκεύη αὐτ̃, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς
ꝓpoſitionis ei⁹ ꝛ omnia vaſa eius: ꝛ omnia
προθέσεως αὐτ̃ καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ
vaſa: q̄ polluit rex achaz in regno ſuo:
σκεύη, ἃ ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς ἄχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, G
cū ꝑuaricat⁹ eſt ipſe: ꝑparauim⁹ ꝛ ſctificauim⁹ ea:
ἐν τῷ ἀποστῆναι αὐτόν, ἡτοιμάσαμεν καὶ ἡγιάσαμεν αὐτά,
ꝛ ecce ſunt corā altari dñi. ꝛ ſurrexit diluculo eze
καὶ ἰδού ἐστιν ἐναντίον τ̃ θυσιαστηρίου κυ. καὶ ὤρθρισεν ἐζεκί
cias rex: ꝛ cōgregauit principes ciuitatis:
ας ὁ βασιλεύς, καὶ συνήγαγεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, E
ꝛ aſcēdit in domū dñi: ꝛ obtulit ſeptē vitulos ꝛ ſeptē
καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυ, καὶ ἀνήγαγεν ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ
arietes ꝛ ſeptē agnos ꝛ ſeptē hircos capraꝝ pro pecca
κριοὺς καὶ ἑπτὰ ἀμνοὺς καὶ ἑπτὰ χιμάρους αἰγῶν περὶ ἁμαρ
to: pro regno: ꝛ pro ſanctis: ꝛ pro iu-
τίας, περὶ τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ περὶ ἰού
da. ꝛ dixit filiis aaron ſacerdotib⁹: vt offerrēt
δα. καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι, τ̃ ἀνενεγκεῖν
in altari dñi ꝛ ſacrificauerūt vitulos: ꝛ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου. καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ
ſuſceperūt ſacerdotes ſāguinē ꝛ fuderūt ſup alta-
ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα καὶ προσέχεον ἐπὶ τὸ θυσιαστή
re. ꝛ ſacrificauerūt arietes: ꝛ fuderūt ſup alta-
ριον. καὶ ἔθυσαν τοὺς κριούς, καὶ προσέχεον ἐπὶ τὸ θυσια
re ſanguinē. ꝛ ſacrificauerūt agnos: ꝛ fuderūt
στήριον τὸ αἷμα. καὶ ἔθυσαν τοὺς ἀμνούς, καὶ προσέχεον τὸ
ſāguinē ſup altare. ꝛ applicuerūt hircos
αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ προσήγαγον τοὺς χιμάρους
q̄ pro peccato corā rege ꝛ
τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς
eccleſia: ꝛ impoſuerūt man⁹ ſuas ſup eos
ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτούς
ꝛ ſacrificauerūt eos ſacerdotes: ꝛ aſperſerūt ſangui-
καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ περιεῤῥάντισαν τὸ αἷ-
nē eoꝝ ad altare: ꝛ placauerūt pro
μα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ
omni iſrael: qm̄ pro omni iſrael dixit
παντὸς ἰσραήλ, ὅτι περὶ παντὸς ἰσραὴλ εἶπεν
rex adduci holocauſta: ꝛ q̄
ὁ βασιλεὺς προσενεχθῆναι τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ F
pro peccato. ꝛ cōſtituit leuitas in domo dñi
περὶ ἁμαρτίας. καὶ ἔστησεν τοὺς λευίτας ἐν οἴκῳ κυρίου A
in cymbalis
ἐν κυμβάλοις

ꝛ in nablis ꝛ in citharis ſecundū mādatū dauid
καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν δαδ
regis ꝛ gad videntis regi ꝛ
τοῦ βασιλέως καὶ γὰδ τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ καὶ
nathan prophete. qm̄ ꝑ mandatū dn̄i pre-
νάθαν τοῦ προφήτου. ὅτι δι᾽ ἐντολῆς κυρίου τὸ πρό-
ceptū in manu prophetaꝝ eius. ꝛ ſteterūt
σταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ ἔστησαν οἱ
leuite in organis dauid: ꝛ ſacerdotes in tubis.
λευῖται ἐν ὀργάνοις δαυίδ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν σάλπιγξιν.
ꝛ dixit ezecias: vt offerrent holocauſtū
καὶ εἶπεν ἐζεκίας, τοῦ ἀνενεγκεῖν τὴν ὁλοκαύτωσιν
ſup altare. ꝛ cū inciperēt offerre
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν
1. Par. 15. d. holocauſtū: ceperūt canere dn̄o: ꝛ tu-
τὴν ὁλοκαύτωσιν, ἤρξαντο ᾄδειν τῷ κυρίῳ, καὶ αἱ
be ad organa dauid regis iſra-
σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα δαυίδ βασιλέως ἰσρα-
el. ꝛ omnis eccleſia adorabat: ꝛ can-
ήλ. καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει, καὶ οἱ ψαλ-
tores canentes ꝛ tube clangentes: donec
τῳδοὶ ᾄδοντες καὶ αἱ σάλπιγγες σαλπίζουσαι, ἕως
cōpleretur holocauſtū. ꝛ cū finiſſent
οὗ συνετελέσθη ἡ ὁλοκαύτωσις. καὶ ὡς συνετέλεσαν
offerentes: flexit rex ꝛ oēs q̄
ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ
inuenti ſūt cū eo: adorauerūt. ꝛ dixit
εὑρεθέντες σὺν αὐτῷ, καὶ προσεκύνησαν. καὶ εἶπεν
ezecias rex ꝛ principes leuitis:
ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς λευίταις,
G vt laudarēt dn̄m in ſermonib⁹ dd ꝛ aſaph
τοῦ ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις δαυίδ καὶ ἀσὰφ τοῦ
prophete. ꝛ laudabāt in letitia: ꝛ ceciderūt ꝛ
προφήτου. καὶ ὕμνουν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπεσον καὶ
adorauerunt. ꝛ reſpondit ezecias ꝛ dixit: nūc
προσεκύνησαν. καὶ ἀπεκρίθη ἐζεκίας καὶ εἶπεν, νῦν
impleſtis manus veſtras: adducite ꝛ fer
ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν, προσαγάγετε καὶ φέ-
te ſacrificia laudis in domū dn̄i. ꝛ obtulit
ρετε θυσίας αἰνέσεως εἰς οἶκον κυρίου. καὶ ἀνήνεγκεν
eccleſia ſacrificia in domū dn̄i: ꝛ omnis prō-
ἡ ἐκκλησία θυσίας εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς πρό-
ptus corde holocauſta. ꝛ fuit nume
θυμος τῇ καρδίᾳ ὁλοκαυτώσεις. καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθ-
rus holocauſti: qđ obtulit eccleſia: vi
μὸς τῆς ὁλοκαυτώσεως, ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μό-
tuli ſeptuaginta: arietes centū: agni ducenti: in
σχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατόν, ἀμνοὶ διακόσιοι, εἰς
holocauſtū dn̄i omnia hec. ꝛ ſanctifica
ὁλοκαύτωσιν κυρίου πάντα ταῦτα. καὶ οἱ ἡγιασμέ-
ti vituli ſexcenti: oues tria milia: veruntū ſacerdotes
νοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια, πλὴν οἱ ἱερεῖς
pauci erāt: ꝛ nō potuerūt excoriare holocauſtū:
ὀλίγοι ἦσαν, καὶ οὐκ ἠδύναντο δεῖραι τὴν ὁλοκαύτωσιν,
ꝛ adiuuerunt eos leuite: donec impleretur
καὶ ἀντελαμβάνοντο αὐτῶν οἱ λευῖται, ἕως οὗ συνετελέσθη
opus: et donec ſāctificarent ſacerdotes: qm̄ leuite prō
τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγιάσθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ λευῖται προ-
pte ſctificati ſunt magis q̄ ſacerdotes. ꝛ holocauſtū
θύμως ἡγιάσθησαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις
multū in adipib⁹ pfectionis ſalutaris ꝛ
πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ αἱ
libamina holocauſti. ꝛ pparatū eſt opus in
σπονδαὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως. καὶ ἡτοιμάσθη τὸ ἔργον ἐν τῷ
domo dn̄i: ꝛ letat⁹ eſt ezecias ꝛ oīs popul⁹: eo qđ ppara-
οἴκῳ κῦ, καὶ εὐφράνθη ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαός, διὰ τὸ ἡτοιμα-
uit deus populo: qm̄ repente fuit ſermo.
κέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος. Ca. 30.
Et miſit ezecias ad omnē iſrael ꝛ
A Καὶ ἀπέστειλεν ἐζεκίας ἐπὶ πάντα ἰσραὴλ καὶ
iudā epiſtolas: ꝛ ſcripſit ad ephraim
ἰούδαν ἐπιστολάς, καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὸν ἐφραὶμ

pſalteriis & citharis ſcdm diſpoſitionem dauid regis & gad videntis & nathan pphete. Siquidē dn̄i preceptū fuit p manū pphetarū ei⁹. Steterūtq; leuite tenētes organa dd̄ & ſacerdotes tubas. & iuſſit ezechias vt offerrēt holocauſta ſup altare. Cūq; offerrētur holocauſta cepūt laudes canere dn̄o & clāgere tubis atq; in diuerſis organis q̄ dauid rex iſrl̄ reperat cōcrepare. Omi āt turba adorāte: cātores & hi q tenebāt tubas erāt in officio ſuo donec complere tur holocauſtū. Cūq; finita eſſet oblatio icuruatus eſt rex & oēs qui erāt cum eo: & adorauerūt. Precepitq; ezechias & principes leuitis vt laudarent dominum ſermonib⁹ dd̄ & aſaph vidētis: q laudauerīt deū magna leticia & incuruato genu adorauerunt. Ezechias aūt etiam hec addidit. Impleſtis man⁹ veſtras dn̄o accedite & offerte victimas & laudes in domo dn̄i. Obtulit ergo vniuerſa multitudo hoſtias & laudes & holocauſta mente deuota. Porro numer⁹ holocauſtorū q̄ obtulit multitudo hic fuit. Tauros ſeptuagīta: arietes centum: agnos ducentos: ſanctificaueruntq; domino boues ſexcētos & oues tria milia. Sacerdotes vero pauci erāt nec poterāt ſufficere vt pelles holocauſtorū detraherent. Vnde & leuite frēs eoꝝ adiuuerūt eos donec ipleretur opus & ſctificarētur antiſtites. Leuite qppe faciliori ritu ſanctificātur q̄ ſacerdotes. Fuerūt ergo holocauſta plurima adipes pacificorum & libamina holocauſtorū: & cōpletus eſt cult⁹ domus dn̄i letatuſq; eſt ezechias & oīs populus eo q ministeriū dei eſſet expletum: de repente quippe hoc fieri placuerat. 30.

Miſit quoq; ezechias ad omnē iſrael & iudam: ſcripſitq; epiſtolas ad ephraim

בנבלים ובכנרות במצות דויד וגד חזה — צוה
המלך ונתן הנביא כי ביד יהוה — נבא
המצוה ביד נביאיו: ויעמדו הלוים
בכלי דויד והכהנים בחצצרות: ויאמר — כלה חצר
חזקיהו להעלות העלה להמזבח — אמר עלה
ובעת החל העלה החל שיר יהוה — חלל שיר
והחצצרות ועל ידי כלי דויד מלך — כלה
ישראל: וכל הקהל משתחוים — שחה
והשיר משורר והחצצרות מחצצרים — שיר
הכל עד לכלות העלה: ובכלות — כלה
להעלות כרעו המלך וכל הנמצאים — מצא
אתו וישתחוו: ויאמר יחזקיהו — אמר
המלך והשרים ללוים להלל ליהוה — שיר
בדברי דויד ואסף החזה ויהללו — הלל
עד לשמחה ויקדו וישתחוו: ויען — קדד ענה
יחזקיהו ויאמר עתה מלאתם
ידכם ליהוה גשו והביאו זבחים — נגש בוא
ותודות לבית יהוה ויביאו הקהל — ידה
זבחים ותודות וכל נדיב לב עלות: — נדב עלה
ויהי מספר העלה אשר הביאו — היה ספר
הקהל בקר שבעים אילים מאה
כבשים מאתים לעלה ליהוה — מאה
כל אלה: והקדשים בקר שש
מאות וצאן שלשת אלפים: רק
הכהנים היו למעט ולא יכלו — חיה
להפשיט את כל העלות ויחזקום — פשט חזק
אחיהם הלוים עד כלות המלאכה — כלה לאך
ועד יתקדשו הכהנים כי הלוים — קדש
ישרי לבב להתקדש מהכהנים:
וגם עלה לרב בחלבי השלמים
ובנסכים לעלה ותכון עבודת בית — כון עבד
יהוה: וישמח יחזקיהו וכל העם — שמח
על ההכין האלהים לעם כי — כון
בפתאם היה הדבר:
Cap. xxx. וישלח יחזקיהו על כל ישראל
ויהודה וגם אגרות כתב על אפרים — שלח

Digitized by Google

וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם
לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ עשה
וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל הַקָּהָל יעץ שור
בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי׃ כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא שנה
כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי די
וְהָעָם לֹא נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשַׁר אסף
הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל׃
וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל עמד עבר
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד דָּן לָבוֹא
לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
בִּירוּשָׁלִָם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ כתב
וַיֵּלְכוּ הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ רוץ
וְשָׂרָיו בְּכָל יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת שור צוה
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ
אֶל יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
וְיִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב אֶל הַפְּלֵיטָה שוב פלט
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ וְאַל שאר
תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר היה
מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם נתן
לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃ עַתָּה שמם ראה
אַל תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ קשה נתן
יָד לַיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר בוא קדש
הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת יְהוָה עלם
אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ כִּי שוב חרה
בְשׁוּבְכֶם עַל יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם
לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ פנה שבה
הַזֹּאת כִּי חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם חנן רחם
וְלֹא יָסִיר פָּנִים מִכֶּם אִם תָּשׁוּבוּ סור פנה
אֵלָיו׃ וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר לָעִיר שוב היה
בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד זְבֻלוּן רוץ
וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים שחק
בָּם׃ אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה לעג
וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃ כנע בוא
גַּם בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת היה נתן
לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עשה צוה

et manaſſen vt venirent
ad domū dñi in hierl'm
& facerent phaſe domi-
no deo iſrael.
Inito ergo cōſilio regis
& principū & vniuerſi
cetus hieruſalē decreue
runt vt facerēt phaſe mē
ſe ſecūdo. Non enī oc-
currerāt facere i tpe ſuo:
qa ſacerdotes q poſſent
ſufficere ſctificati nō fue
rāt: & ppl's nōdū cōgre
gat⁹ fuerat in hierl'z. Pla
cuitq; ſermo regi &
omni multitudini
& decreuerūt vt mitterēt
nuncios in vniuerſum
iſrael de berſabee vſq;
dan: vt venirent &
facerent phaſe domino
deo iſrael
in hierl'm. Multi eī nō
fecerāt ſicut i lege pſcri
ptū eſt. Perrexerūtq; cur
ſores cū eplis ex regis
iperio & principū ei⁹ in
vniuerſū iſrl' & iudā iux
ta id qđ rex iuſſerat pre
dicātes. Filii iſrael reuer
timini ad dominū deum
abraham & iſaac
& iſrael: & reuertetur
ad reliquias
q̄ effugerunt manus re
gis aſſyriorum. Nolite
fieri ſicut patres veſtri
& fratres: qui
receſſerunt a dño deo
patrū ſuorū: & tradidit
eos in interitum: vt ipſi
cernitis. Nolite
indurare ceruices vr̄as
ſicut patres vr̄i. Tradite
manus vr̄as dño: & ve-
nite ad ſanctuariū ei⁹ qđ
ſanctificauit in eternū.
Seruite domino
deo prīm vr̄orū: & auer-
tetur a vobis ira furoris
ei⁹. Si ei vos reuerſi fue-
ritis ad dñm: frēs vr̄i &
filii habebūt miam corā
dñis ſuis: q illos duxerūt
captiuos & reuertētur in
terrā hāc. Pius ei & cle
mēs eſt dñs de⁹ vr̄: & nō
auertet faciē ſuā a vobis
ſi reuerſi fueritis ad eū.
Igitur curſores pgebant
velocit de ciuitate i citatē
p terrā ephraim & ma-
naſſe vſq; ad zabulō: illis
irridētib⁹ & ſubſānanti
bus eos. Attñ quidā viri
ex aſer & manaſſe & za
bulō acquieſcentes cōſi-
lio: venerūt hieruſalem.
In iuda vero facta ē ma
nus dei vt daret
eis cor vnū: vt facerent
iuxta preceptum regis

ꝛ manaſſe vt venirēt in domū dñi in hieruſalē: vt
καὶ μανασσῆ ἐλθεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς ἱερουσαλήμ, τοῦ
fecerēt phaſech dño deo iſrael. ꝛ conſulu
ποιῆσαι τὸ φασὲχ τῷ κυρίῳ θεῷ ἰσραήλ. καὶ ἐβουλεύσα
it rex ꝛ principes ꝛ oīs eccleſia q̄ in
το ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἡ ἐν
hieruſalē: vt facerēt phaſech mēſe ſecundo:
ἱερουσαλήμ, ποιῆσαι τὸ φασὲχ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ,
nō enī poterāt illud facere in tēpoꝛe illo: qm̄ C
οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν αὐτὸ ποιῆσαι ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι
ſacerdotes nō ſctificati ſūt ſufficiētes: ꝛ ppl's nō cōgregat⁹ ē in
οἱ ἱερεῖς οὐχ ἡγιάσθησαν ἱκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς ἱε
hieruſalē. ꝛ placuit ſermo corā rege ꝛ
ρουσαλήμ. καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ
corā omni eccleſia: ꝛ cōſtituerūt ſermonē vt trā
ἐναντίον πάσης τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἔστησαν λόγον τοῦ διελ
ſiret pconiū in omni iſrael a dan vſq; ad berſabee:
θεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ ἰσραὴλ ἀπὸ δὰν ἕως βηρσαβεαί,
vt venirēt ꝛ facerent phaſech dño deo iſrael in
τοῦ ἐλθεῖν καὶ ποιῆσαι τὸ φασὲχ τῷ κυρίῳ θεῷ ἰσραὴλ ἐν
hieruſalē: qm̄ multitudo nō fecit ſecundū ſcripturā.
ἱερουσαλήμ, ὅτι τὸ πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γραφήν.
ꝛ perrexerūt curſoꝛes cū epiſtolis a
καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ
rege ꝛ principibus in omnē iſrael ꝛ iu-
τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα ἰσραὴλ καὶ ἰού
dan: ſecundū pceptū regis dicentes: filii iſ-
δαν, κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως λέγοντες, υἱοὶ ἰσ
rael cōuertimini ad dñm deū abꝛaam ꝛ iſaac ꝛ
ραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς κύριον θεὸν ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ
iacob: ꝛ reuertet ſaluatos re-
ἰακώβ, καὶ ἐπιστρέψει τοὺς ἀνασεσωσμένους τοὺς κατα
lictos a manu regis aſſyrioꝝ. ꝛ nō ſi- B
λειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως ἀσσυρίων. καὶ μὴ γίνε-
tis ſicut patres vr̄i ꝛ fratres veſtri: q̄ receſſe-
σθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, οἳ ἀπέστη
rūt a dño deo patrū ſuoꝝ: ꝛ tradi-
σαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδω
dit eos in deſolationē: ſicut vos videtis. ꝛ nūc nō
κεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν, καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε. καὶ νῦν μὴ
induretis ceruices vr̄as: ſicut patres vr̄i:
σκληρύνητε τοὺς τραχήλους ὑμῶν, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν,
date gloꝛiā dño deo: ꝛ ingredimini in ſanctuariū e-
δότε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ εἰσέλθετε εἰς τὸ ἁγίασμα αὐ
ius qđ ſctificauit in eternū: ꝛ ſeruite dño
τοῦ, ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε κυρίῳ τῷ
deo vr̄o: ꝛ cōuertet a vobis furoꝛē ire
θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς
ſue. qm̄ cū reuerſi fueritis vos ad dñm: fratres
αὐτοῦ. ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς κύριον, οἱ ἀδελφοὶ
veſtri ꝛ filii veſtri erūt in miſericoꝛdiis corā D
ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἐναντίον
omnib⁹ q̄ duxerūt captiuos eos: ꝛ cōuertet
πάντων τῶν αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, καὶ ἀποστρέ-
eos in terrā hanc: qm̄ miſericoꝛs ꝛ clemēs
ψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων
dñs de⁹ noſter: ꝛ nō auertet faciē ſuā
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
a nobis: ſi cōuerſi fuerim⁹ ad eū. ꝛ fuerūt curſo-
ἀφ' ἡμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. καὶ ἦσαν οἱ τρέχον
res trāſeuntes ciuitatē de ciuitate in mōte ephꝛai
τες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει ἐφραὶμ
ꝛ manaſſe ꝛ vſq; ad zabulō. ꝛ fuerūt ſicut irriden-
καὶ μανασσῆ καὶ ἕως ζαβουλών. καὶ ἐγένοντο ὡς καταγε-
tes eos: ꝛ ſubſannātes eos. ſed homines ab
λῶντες αὐτῶν, καὶ μυκτηρίζοντες αὐτούς. ἀλλὰ ἄνθρωποι ἀπὸ
aſer ꝛ manaſſe ꝛ a zabulon cōuerſi ſunt: ꝛ venerūt
ἀσὴρ καὶ μανασσῆ καὶ ἀπὸ ζαβουλὼν ἐνετράπησαν, καὶ ἦλθον
in hierl'z: ꝛ in iuda facta eſt man⁹ dñi vt daret eis coꝛ
εἰς ἱλῆμ, καὶ ἐν ἰούδα ἐγένετο χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδί
vnū vt venirēt ꝛ facerent iuxta pceptū regis
αν μίαν ἐλθεῖν καὶ ποιῆσαι κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως

⁊ principū in verbo dñi. ⁊ cōgregati ſūt in
καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου. καὶ συνήχθησαν ἐν
hieruſalē popul⁹ mult⁹ vt facerent ſolēnitatē
ἱερουσαλὴμ λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν
azymoꝝ in menſe ſc͞ddo: eccleſia multa val
ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφό
de. ⁊ ſurrexerūt ⁊ deſtruxerūt altaria in hieruſa
C δρα. καὶ ἀνέστησαν καὶ καθεῖλον τὰ θυσιαστήρια ἐν ἱερουσα
lē: ⁊ vniuerſa in qb⁹ adolebāt icēſū mēdacibus: ſubuerte
λὴμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι, κατέσπα
rūt ⁊ piecerūt in torrentē cedron. ⁊ imolaue
σαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν κεδρών. καὶ ἔθυσαν
rūt phaſech. quarta decima mēſis ſecun=
τὸ φασὲχ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέ
di. ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite cōuerſi ſunt ⁊ ſctificati
ρου. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται ἐνετράπησαν καὶ ἡγιάσθη
ſunt ⁊ intulerunt holocauſta in domū dñi:
σαν καὶ εἰσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα εἰς τὸν οἶκον κυρίου,
⁊ ſteterunt in ſtatione ſua iuxta iudiciū ſuū:
καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν,
iuxta p̄ceptū moyſi hominis dei. ⁊ ſacer
κατὰ τὴν ἐντολὴν μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. καὶ οἱ ἱε=
dotes ſuſcipiebāt ſanguinē de manu leuitarū: qm̄
ρεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν λευιτῶν, ὅτι
multitudo eccleſie nō purificati ſūt. ⁊ leuite
πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθησαν. καὶ οἱ λευῖται
fuerūt vt ſacrificarēt phaſech omni q̄ nō poterat puri
ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασὲχ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἁγνι
ficari dño: qm̄ plurimū populi ab ephraim
σθῆναι τῷ κυρίῳ, ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ ἐφραὶμ
⁊ manaſſe ⁊ iſſachar ⁊ zabulō nō ſctificati
καὶ μανασσῆ καὶ ἰσάχαρ καὶ ζαβουλὼμ οὐχ ἡγιάσθη=
ſunt: ſed ⁊ comederūt phaſech: nō p̄ter ſcriptu
σαν, ἀλλὰ καὶ ἔφαγον τὸ φασὲχ, οὐ παρὰ τὴν γρα=
rā. ⁊ orauit ezecias pro his dicens: do=
φήν. καὶ προσηύξατο ἐζεκίας περὶ τούτων λέγων, κύ=
mine de⁹ bone propitiare pro omni corde di=
ριε ὁ θεὸς ὁ ἀγαθὸς ἐξίλασαι ὑπὲρ πάσης καρδίας κα
rigente ad querendū dñm deū patrū
τευθυνούσης ἐκζητῆσαι τὸν κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων
ſuoꝝ: ⁊ nō ſicut ſecundū purificationē ſanctoꝝ. ⁊
αὐτῶν, καὶ οὐχ ὡς κατὰ τὴν ἁγνείαν τῶν ἁγίων. καὶ
exaudiuit dñs ezeciam: ⁊ ſanauit populū. ⁊
ἐπήκουσε κύριος τοῦ ἐζεκίου, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. καὶ
fecerunt filij iſrael q̄ inuenti ſūt in hieruſalē
ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν ἱερουσαλὴμ τὴν
ſolēnitatē azymoꝝ ſeptē dieb⁹ in letitia magna:
ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ,
⁊ laudabāt dñm diē per diē. ⁊ leui=
καὶ καθυμνοῦν τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ᾽ ἡμέραν. καὶ οἱ λευῖ=
D te ⁊ ſacerdotes in organis fortitudinis dño. ⁊ locutus
ται καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν ὀργάνοις ἰσχύος τῷ κυρίῳ. καὶ ἐλάλη=
eſt ezecias ad cor oīum leuitaꝝ ⁊
σεν ἐζεκίας ἐπὶ καρδίαν πάντων τῶν λευιτῶν καὶ τῶν
intelligētiū intelligētiā bonā dño. ⁊ perfecerunt
συνιέντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ. καὶ συνετέλεσαν
ſolēnitatē azymoꝝ ſeptē dieb⁹ ſacrificātes ſacrificia ſa=
τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέραις θύοντες θυσίας σω
lutis ⁊ confitentes dño deo patrū
τηρίου καὶ ἐξομολογούμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ τῶν πατέρων
ſuoꝝ. ⁊ conſuluit oīs eccleſia vt facerēt
αὐτῶν. καὶ ἐβουλεύσατο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ποιῆσαι
ſeptē dies alios. ⁊ fecerūt ſeptē dies alios
ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας. καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας
in letitia: qm̄ ezecias rex iuda p̄mitias obtulit
ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς ἰούδα ἀπήρξατο
omni eccleſie mille vitulos ⁊ ſeptē milia
πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια
ouiū. ⁊ principes primitias attulerūt p̄p̄lo mil
πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ χι=
le vitulos ⁊ ouiū decē milia.
λίους μόσχους καὶ προβάτων δέκα χιλιάδας. ꝏꝏꝏ

et principū verbū dñi.
Congregatiq; ſunt in
hieruſalē populi multi:
vt facerent ſolēnitatem
azymorum in menſe ſe
cundo. ꝏꝏꝏ
Et ſurgentes deſtruxe=
runt altaria que erant ꝏ
in hierl'm: atq; vniuerſa
in qb⁹ idolis adolebatur
incenſū ſubuertētes pic
cerūt in torrētem cedrō.
Immolauerūt aūt phaſe
q̄rta decima die mēſis ſe
cūdi. Sacerdotes q̄q; at=
q; leuite tādem ſctificati
obtulerunt holocauſta
in domo dñi: ſteterūtq;
in ordine ſuo iuxta diſ=
poſitionē & legē moyſi
hois dei. Sacerdotes ve
ro ſuſcipiebāt effudēden
dū ſanguinē de manibus
leuitarū eo q̄ multa tur
ba ſanctificata nō eſſet:
& idcirco ꝏꝏꝏ
immolarent leuite pha
ſe his qui nō occurrerāt
ſanctificari dño. Ma
gna etiam pars populi
de ephraim & manaſſe
& iſachar & zabulon q̄
ſanctificata non fuerat:
comedit phaſe: non ꝏ
iuxta qđ ſcriptum eſt. &
orauit pro eis ezechias
dicēs. Dñs bonus pro
pitiabitur cūctis q in toto
corde requirūt dominū
ꝏꝏꝏ
deū patrū ſuoꝝ: & nō i=
putabit eis q̄ min⁹ ſctifi=
cati ſunt. Quē exaudi=
uit dñs: & placatus eſt
populo. Fecerūtq; fi=
lii iſrael qui inuēti ſunt
in hieruſalem ſolēnita=
tem azymorum ſeptem
diebus in leticia magna:
laudantes dominum ꝏ
p ſingulos dies leuite q̄=
q; & ſacerdotes per orga
na q̄ ſuo officio ꝯgruebāt.
Et locut⁹ ē ezechias ad
cor oīm leuitarū: q ha=
bebāt intelligētiā bonā
ſup dño. & comederunt
ſeptē diebus ſolēnitatis
imolātes victimas paci
ficorū & laudantes dñm
deū patrū ſuorū: placu
itq; vniuerſe multitudini
vt celebrarēt etiā alios
dies ſeptē: qđ & fecerūt
cum ingēti gaudio. Eze=
chias autem rex iuda ꝏ
prebuerat multitudini
mille tauros & ſeptem
milia ouium. Principes
vero dederant populo
tauros mille: & oues
decem milia. ꝏꝏꝏ

שור אסף והשרים בדבר יהוה׃ ויאספו
עשה ירושלם עם רב לעשות את חג
מץ שנה המצות בחדש השני קהל לרב מאד׃
קום סור ויקמו ויסירו את המזבחות אשר
זבח קטר בירושלם ואת כל המקטרות הסירו
שלך וישליכו לנחל קדרון׃ וישחטו הפסח
שחט בארבעה עשר לחדש השני
רבע והכהנים והלוים נכלמו ויתקדשו
כלם קדש ויביאו עלות בית יהוה׃ ויעמדו על
בוא עלה עמדם כמשפטם כתורת משה
עמד שפט איש האלהים הכהנים זרקים את
ירה הדם מיד הלוים׃ כי רבת בקהל
רבב אשר לא התקדשו והלוים על
שחיטת הפסחים לכל לא טהור
טהר להקדיש ליהוה׃ כי מרבית העם
רבה רבת מאפרים ומנשה יששכר וזבלון
לא הטהרו כי אכלו את הפסח בלא
כתב פלל ככתוב כי התפלל יחזקיהו עליהם
כפר לאמר יהוה הטוב יכפר בעד׃ כל
כון דרש לבבו הכין לדרוש האלהים יהוה
אלהי אבותיו ולא כטהרת הקדש׃
שמע רפא וישמע יהוה אל יחזקיהו וירפא את
עשה מצא העם׃ ויעשו בני ישראל הנמצאים
מץ בירושלם את חג המצות שבעת ימים
יום גדל בשמחה גדולה ומהללים ליהוה יום
הלל כלה ביום הלוים והכהנים בכלי עז ליהוה׃
עזז דבר וידבר יחזקיהו על לב כל הלוים
שכל אכל המשכילים שכל טוב ליהוה ויאכלו
יעד יום את המועד שבעת הימים מזבחים
זבח ידה זבחי שלמים ומתודים ליהוה אלהי
יעץ עשה אבותיהם׃ ויועצו כל הקהל לעשות
שבעת ימים אחרים ויעשו שבעת
ימים שמחה׃ כי חזקיהו מלך יהודה
הרים לקהל אלף פרים ושבעת
שור רום אלפים צאן והשרים הרימו לקהל
פרים אלף וצאן עשרת אלפים

ויתקדשו כהנים לרב: וישמחו כל — קדש שמח
קהל יהודה והכהנים והלוים וכל
הקהל הבאים מישראל והגרים — בוא
הבאים מארץ ישראל והיושבים
ביהודה: ותהי שמחה גדולה — היה גדל
בירושלם כי מימי שלמה בן — יום
דויד מלך ישראל לא כזאת
בירושלם: ויקמו הכהנים הלוים — קום
ויברכו את העם וישמע בקולם — ברך שמע
ותבוא תפלתם למעון קדשו — בוא פלל
לשמים: — עון
Cap. xxxi. וככלות כל
זאת יצאו כל ישראל הנמצאים — כלה מצא
לערי יהודה וישברו המצבות — עיר שבר
ויגדעו האשרים וינתצו את — יצב גדע
הבמות ואת המזבחות מכל יהודה — נתץ במה
ובנימן ובאפרים ומנשה עד לכלה — זבח
וישובו כל בני ישראל איש — שוב
לאחזתו לעריהם: ויעמד יחזקיהו — עמד
את מחלקות הכהנים והלוים — חלק
על מחלקותם איש כפי עבודתו — פה עבד
לכהנים וללוים לעלה ולשלמים
לשרת ולהודות ולהלל בשערי — ידה
מחנות יהוה: ומנת המלך מן רכושו — חנה מנה
לעלות לעלות הבקר והערב והעלות — רכש עלה
לשבתות ולחדשים ולמעדים
ככתוב בתורת יהוה: ויאמר לעם — יעד כתב
ליושבי ירושלם לתת מנת הכהנים — ירה אמר
והלוים למען יחזקו בתורת יהוה: — ישב נתן
וכפרץ הדבר הרבו בני ישראל — חזק
ראשית דגן תירוש ויצהר ודבש וכל — רבה
תבואת שדה ומעשר הכל לרב הביאו: — ירש צהר
ובני ישראל ויהודה היושבים בערי — בוא עשר
יהודה גם הם מעשר בקר וצאן ומעשר — בוא ישב
קדשים המקדשים ליהוה אלהיהם — עיר
הביאו ויתנו ערמות ערמות: בחדש — קדש
השלישי החלו הערמות ליסוד ובחדש — נתן שלש
— חלל יסד

Sctificata eſt ergo ſacerdotū plurima mltitudo & hilaritate pfuſa ois turba iuda tā ſacerdotū & leuitarū: q̄ vniuerſe freqn tie q̄ venerat ex iſrl: pſelitorū quoq̧ de tra iſrael & habitantium in iuda. Factaq̧ eſt grā dis celebritas in hieruſalem qualis a diebus ſalomonis filii dauid regis iſrael in ea vrbe non fuerat. Surrexerunt autem ſacerdotes atq̧ leuite benedicentes populo: & exaudita eſt vox eorū: perueniteq̧ oratio in habitaculum ſanctum celi. 31.

Qvnq̧ hec fuiſſent rite celebrata egreſſus eſt ois iſrl q̄ inuētus fuerat in vrbibus iuda: & fregerunt ſimulachra: ſucciderūtq̧ lucos: demoliti ſunt excelſa: & altaria deſtruxerūt: nō ſolū de vniuerſo iuda & beiāmi: ſed & de ephraī q̧ & manaſſe: donec penit⁹ euerterēt. Reuerſiq̧ ſunt oēs filii iſrl in poſſeſſiōes & ciuitates ſuas. Ezechias aūt conſtituit turmas ſacerdotales: & leuiticas per diuiſiones ſuas vnū quēq̧ in officio pprio tā ſacerdotū videlicet q̄ leuitarū ad holocauſta & pacifica: vt miſtrarent & cōfiterētur canerētq̧ in portis caſtrorū dñi. Pars aūt regis erat vt de ppria ei⁹ ſubſtātia offerretur holocauſtū mane ſemp & veſpe: ſabbatis q̧ & Kalēdis & ſolēnitatib⁹ ceteris: ſicut ſcriptū eſt in lege dñi. Precepit etiam poplo habitātiū hierlm vt darēt partes ſacerdotib⁹ & leuitis: vt poſſent vacare legi dñi. Quod cū pcrebruiſſet in auribus mltidinis: plurimas obtulerūt primitias filii iſrl frumēti vini & olei: mellis q̧ & oīz q̄ gignit hum⁹ decias obtulerūt. Sed & filii iſrael & iuda qui habitabāt in vrbib⁹ iuda obtulerūt decimas boū & ouiū: decimaſq̧ ſanctorū q̄ vouerāt dño deo ſuo: atq̧ vniuerſa portātes fecerūt aceruos plorimos. Menſe tertio ceperūt aceruorū iacere fundamēta: & menſe

⁊ ſctificati ſunt de ſacerdotib⁹ in multitudinē. ⁊ letata ē ois
καὶ ἡγιάσθησαν τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος. καὶ εὐφράνθη πᾶσα
eccleſia iuda ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ ois ec-
ἡ ἐκκλησία ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκ-
cleſia q̄ venerūt ex iſrael: ⁊ proſelyti q̄ vene-
κλησία οἱ ἐλθόντες ἐξ ἰσραὴλ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόν-
rūt de terra iſrael: ⁊ habitantes iuda. ⁊ facta eſt
τες ἐκ γῆς ἰσραὴλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἰούδα. καὶ ἐγένετο
letitia magna in hieruſalē: qm̄ a diebus ſalo-
εὐφροσύνη μεγάλη ἐν ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἀπὸ ἡμερῶν σολο-
monis filij dauid regis iſrael nō factū eſt ta-
μῶντος υἱοῦ δαυὶδ βασιλέως ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύ-
le feſtū in hieruſalē. ⁊ ſurrexerūt ſacerdotes leuite:
τη ἑορτὴ ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ λευῖται,
⁊ benedixerūt pplo: ⁊ exaudita eſt vox eorū: ⁊
καὶ εὐλόγησαν τὸν λαόν, καὶ ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ
venit oratio eorū in habitaculū ſctūm
ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον τοῦ
dei in celum.
θεοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

Ca. 31. A

Et poſtq̄ pfecta ſunt hec omnia: egreſſ⁹ ē ois iſ-
Καὶ ὡς συνετελέσθη ταῦτα πάντα, ἐξῆλθε πᾶς ἰσ-
rael q̄ inuēti fuerāt in vrbib⁹ iuda: ⁊ cōtriuerūt
ραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν πόλεσιν ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς
ſimulachra: ⁊ ſucciderunt lucos: ⁊ demoliti ſunt excel-
στήλας, καὶ ἐξέκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψη-
ſa: ⁊ deſtruxerūt altaria ab omni iudea
λά, καὶ καθεῖλον τὰ θυσιαστήρια ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας
⁊ beniami ⁊ ex ephraī: ⁊ a manaſſe vſq̧ ad con
καὶ βενιαμὶν καὶ ἐξ ἐφραΐμ, καὶ ἀπὸ μανασσῆ ἕως εἰς συν-
ſumationē. ⁊ conuerſus ē ois iſrael in hereditatē
τέλειαν. καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἰσραὴλ εἰς τὴν κληρονομίαν
ſuā ⁊ in ciuitates ſuas. ⁊ ordinauit ezecias vi-
αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτ. καὶ ἔταξεν ἐζεκίας τὰς ἐφη-
ces ſacerdotū ⁊ leuitarū: ⁊ vices vni⁹ cu-
μερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκά-
iuſq̧ iuxta miniſteriū ſuū ſacerdotib⁹ ⁊ leui-
στου κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς λευί-
tis ad holocauſtū ⁊ ad ſacrificiū ſalutaris:
ταις εἰς τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου,
⁊ vt laudarēt ⁊ vt cōfiterentur ⁊ miniſtrarent in
καὶ τ αἰνεῖν καὶ τ ἐξομολογεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς
portis ⁊ in atrijs dom⁹ dñi. ⁊ pars re-
πύλαις καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου κυρίου. καὶ ἡ μερὶς τ βασι-
gis de ſubſtantijs eius in holocauſtis: que
λέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις, τὴν
mane ⁊ que veſpere: ⁊ in holocauſtis
τε πρωϊνὴν καὶ τὴν ἑσπερινήν, καὶ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις
ſabbatorū: ⁊ in neomenijs: ⁊ in ſolēnitatib⁹
τῶν σαββάτων, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς
ſcriptis in lege dñi. ⁊ dixit ezecias
τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. καὶ εἶπεν ἐζεκίας τῷ
pplo habitantibus in hieruſalē vt darēt partē
λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν ἱερουσαλὴμ δοῦναι τὴν μερίδα
ſacerdotū ⁊ leuitarū: vt poſſint in mini-
τῶν ἱερέων καὶ τῶν λευιτῶν, ὅπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λει-
ſterio dom⁹ dñi. ⁊ poſtq̄ iuſſit ſermonē ezecias:
τουργίᾳ οἴκου κυρίου. καὶ ὡς προσέταξεν τὸν λόγον ἐζεκίας,
plimas obtulerūt filij iſrl primitias tritici ⁊ vini ⁊ olei
ἐπλεόνασαν οἱ υἱοὶ ἰηλ ἀπαρχὴν σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαί-
⁊ mellis: ⁊ omne germē agri i mltitudiēz obtulerūt
ου καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν γένημα ἀγροῦ εἰς πλῆθος ἤνεγκαν
filij iſrael ⁊ iuda. ⁊ q̄ habitabāt in vrbibus
οἱ υἱοὶ ἰηλ καὶ ἰούδα. καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν
iuda ⁊ ipſi attulerūt decimas vitulorū ⁊ ouium
ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων
⁊ decimas caprarū: ⁊ ſanctificauerūt dño deo ſuo. ⁊ in-
καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἡγίασαν τῷ κῷ θεῷ αὐτῶν. καὶ εἰ-
tulerūt ⁊ poſuerūt aceruos aceruos. in aūt mēſe tertio
σήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρούς. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ
ceperunt aceruī fundari: ⁊ in mēſe
ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ

B

ſeptimo completi ſunt. ⁊ venit ezecias ⁊ princi
ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν. καὶ ἦλθεν ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχον
pes: ⁊ viderūt aceruos: ⁊ benedixerūt dn̄o ⁊ populo
τες, καὶ εἶδον τοὺς σωρούς, καὶ εὐλόγησαν τὸν κν̄ καὶ τὸν λαὸν
ſuo iſrael. ⁊ interrogauit ezecias ſacerdotes
αὐτοῦ ἰσραήλ. καὶ ἐπυνθάνετο ἐζεκίας τῶν ἱερέων
⁊ leuitas ſuper aceruis. ⁊ dixit ad eū
καὶ τῶν λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-
azarias ſacerdos princeps dom⁹ ſadduc: ex
τὸν ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων τοῦ οἴκου σαδδούκ, ἐξ
C quo ceperūt primitie offerri in domū dn̄i:
οὗ ἤρξαντο αἱ ἀπαρχαὶ φέρεσθαι εἰς τὸν οἶκον κυρίου,
comedim⁹ ⁊ bibimus ⁊ reliquimus vſq; in multi
ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ ἐγκατελείπομεν ἕως εἰς πλῆ
tudinē: qm̄ dn̄s benedixit populo ſuo: ⁊ reliqui-
θος, ὅτι κύριος εὐλόγησε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ κατελί-
mus adhuc multitudinē hāc. ⁊ dixit ezecias: vt p̄pa
πομεν ἔτι τὸ πλῆθος τοῦτο. καὶ εἶπεν ἐζεκίας, ἑτοι
rarēt paſtophoria in domo dn̄i. ⁊ p̄parauerūt:
μάσαι παστοφόρια εἰς τὸν οἶκον κυρίου. καὶ ἡτοίμασαν,
⁊ intulerūt illuc primitias ⁊ decimas in
καὶ εἰσήνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν
fide. ⁊ ſup eos prefectus chonenias leuita: ⁊
πίστει. καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης χωνενίας ὁ λευίτης, καὶ
ſemei frater eius ſucceſſor: ⁊ hieziel ⁊ ozias
σεμεεὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος, καὶ ἰεζιὴλ καὶ ὀζίας
⁊ naath ⁊ aſſael ⁊ hierimoth: ⁊ ioazabad ⁊ eliel
καὶ ναὰθ καὶ ἀσαὴλ καὶ ἰεριμώθ, καὶ ἰωζαβὰδ καὶ ἐλιὴλ
⁊ ſamachia ⁊ maath ⁊ baneas p̄poſiti per cho-
καὶ σαμαχία καὶ μαὰθ καὶ βανέας καθεσταμένοι διὰ χω-
neniā ⁊ ſemei fratrē eius: ſicut iuſ-
νενίου καὶ σεμεεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέ
ſit ezecias rex ⁊ azarias dux domus
ταξεν ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου
dn̄i. ⁊ core filius iemna leuita ianitor ſecū-
κυρίου. καὶ κωρὴ ὁ τοῦ ἰεμνᾶ ὁ λευίτης ὁ πυλωρὸς κα
dū orientē in domis: vt daret primi-
τὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων, δοῦναι τὰς ἀπαρ-
tias dn̄i: ⁊ ſancta ſctōꝝ p manū adan
χὰς τοῦ κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων διὰ χειρὸς ἀδὰν
⁊ beniami. ⁊ ieſue ⁊ ſemei ⁊ amarias ⁊
καὶ βενιαμίν. καὶ ἰησοῦς καὶ σεμεεὶ καὶ ἀμαρείας καὶ
ſechenias in ciuitatib⁹ p manū ſacerdotū in
σεχενίας ἐν ταῖς πόλεσι διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων ἐν
fide vt darēt fratribus ſuis ſecundū vi-
πίστει δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφη-
ces: ſecundū magnū ⁊ ſecundū paruum: ex-
μερίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ κατὰ τὸν μικρόν, ἐκ-
tra fetū maſculoꝝ a trimo ⁊
D τὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ
ſupra: omni ingredienti in domū dn̄i:
ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον κυρίου,
in rationē dieꝝ in die ſuo: in miniſterio
εἰς λόγον ἡμερῶν ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, εἰς λειτουργίαν
p vices ordinis ſui. hic diſtributio
ἐφημερίας διατάξεως αὐτῶν. οὗτος ὁ καταλοχισμὸς
ſacerdotū ſm̄ domos familiaꝝ. ⁊ leuite in
τῶν ἱερέων κατ' οἴκους πατριῶν. καὶ οἱ λευῖται ἐν ταῖς
vicibus ſuis. a vigeſimo āno ⁊ ſupra in
ἐφημερίαις αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐν
ordine in turmis in omni fetu
διατάξει ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ
ſuo filioꝝ ſuoꝝ ⁊ filiarū in omni multitu-
αὐτῶν υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων εἰς πᾶν τὸ πλῆ-
dine: qm̄ in fide ſanctificauerūt ſctūariū: ⁊ filijs
θος, ὅτι ἐν πίστει ἡγίασαν τὸ ἅγιον, καὶ τοῖς υἱοῖς
aaron ſacerdotio fungētib⁹ in agris ⁊ in
ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσιν ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ ἐν ταῖς
ciuitatibus ſuis: in omni ciuitate ⁊ ciuitate viri
πόλεσιν αὐτῶν, ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες
qui nominati ſūt in nomine vt darent
οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι δοῦναι

ſeptimo cōpleuerīt eos.
Cūq; igreſſi fuiſſet ezechias & pricipes eius: vi
derūt aceruos & bn̄dixe
rūt dn̄o ac pplo iſrael.
Interrogauitq; ezechias ſacerdotes & leuitas
cur ita iacerent aceruí.
Reſpōdit illi azarias ſacerdos primus
de ſtirpe ſadoch dicens.
Ex quo ceperunt
offerri primitie i domo
dn̄i comedim⁹ & ſaturati ſum⁹ & remāſerūt plu
rima: eo q̄ benedixerit
dn̄s pplo ſuo. Reliqarū
aūt eſt copia iſta quā cer
nis. Precepit igr̄ ezechias vt p̄pararēt horrea i
domo dn̄i. qđ cū feciſſet:
itulerūt tā primitias q̄
decimas: & qcunq; voue
rāt fideliter. Fuit aūt p̄fe
ctus eoꝝ chonenias leuita & ſemei frat ei⁹ ſcd̄s:
poſt quē iehihel & azarias & naad & aſahel
& hierimoth: iozabar q̄
q; & elihel & ieſmachias & maath & banaias
p̄poſiti ſub manib⁹ cho
nenie & ſemei fr̄is ei⁹ ex
imperio ezechie regis
& azarie pontificis domus dei. Chore vero
fili⁹ iemna leuites & ianitor orietalis porte pre
poſitus erat his q̄ ſpōte
offerebātur deo: primi
tiiſq; & cōſecratis in ſctā
ſanctoꝝ & ſub cura eius
eden & beniamin: ieſue
& ſemeias. Amarias q̄q;
& ſechenias i ciuitatib⁹
ſacerdotum: vt fideliter
diſtribuerent fratribus
ſuis partes
minorib⁹ atq; maiorib⁹:
exceptis marib⁹ ab an
nis tribus & ſupra: cun
ctis qui ingrediebantur
templū dn̄i. Et quicqd
p ſingulos dies cōduce
bāt in miſterio atq; ob
ſeruatiōib⁹ iuxta diuiſio
nes ſuas: ſacerdotibus
per familias:
& leuitis a viceſimo
anno & ſupra
per ordines & turmas
ſuas.
Vniuerſeq; multitudini
tā vxorib⁹ q̄ liberis eoꝝ
vtriuſq; ſexus fideliter ci
bi de his que
ſctificata fuerant p̄bebā
tur. Sed & filiorū aaron
p agros & ſuburbana vr
bium ſingularū diſpoſiti
erant viri qui

השביעי כלו׃ ויבאו יחזקיהו והשרים — שבע כלה
ויראו את הערמות ויברכו את יהוה — בוא שור
ואת עמו ישראל׃ וידרש יחזקיהו — ראה ברך
על הכהנים והלוים על הערמות׃ — דרש
ויאמר אליו עזריהו הכהן הראש
לבית צדוק ויאמר מהחל התרומה — חלל רום
לביא בית יהוה אכול ושבוע והותר — בוא אכל
עד לרוב כי יהוה ברך את עמו — שבע יתר
והנותר את ההמון הזה׃ ויאמר — רבב יתר המן
יחזקיהו להכין לשכות בבית יהוה — אמר כון
ויכינו ויביאו את התרומה והמעשר — בוא עשר
והקדשים באמונה ועליהם נגיד — אמן נגד
כונניהו הלוי ושמעי אחיהו משנה׃ — שנה
ויחיאל ועזזיהו ונחת ועשהאל
וירימות ויוזבד ואליאל ויסמכיהו
ומחת ובניהו פקידים מיד כונניהו — פקד
ושמעי אחיו במפקד יחזקיהו המלך
ועזריהו נגיד בית האלהים׃ וקורא
בן ימנה הלוי השוער למזרחה על — שער זרח
נדבות האלהים לתת תרומת יהוה — נתן
וקדשי הקדשים׃ ועל ידו עדן
ומנימין וישוע ושמעיהו אמריהו
ושכניהו בערי הכהנים באמונה — עיד
לתת לאחיהם במחלקות כגדול — חלק גדל
כקטן׃ מלבד התיחשם לזכרים מבן — בדד יחס
שלש שנים ולמעלה לכל הבא — עלה בוא
לבית יהוה לדבר יום ביומו לעבודתם — עבד
במשמרותם כמחלקותיהם׃ ואת — שמר
התיחש הכהנים לבית אבותיהם
והלוים מבן עשרים שנה ולמעלה
במשמרותיהם במחלקותיהם׃
ולהתיחש בכל טפם נשיהם ובניהם — טפף נשה
ובנותיהם לכל קהל כי באמונתם — בנה אמן
יתקדשו קדש׃ ולבני אהרן הכהנים — קדש
בשדי מגרש עריהם בכל עיר ועיר — גרש
אנשים אשר נקבו בשמות לתת — נקב

מנות לכל זכר בכהנים ולכל התיחש מנה יחס
בלוים: ויעש כזאת יחזקיהו בכל עשה
יהודה ויעש הטוב והישר והאמת
לפני יהוה אלהיו: ובכל מעשה פנה עשה
אשר החל בעבודת בית האלהים חלל עבד
ובתורה ובמצוה לדרש לאלהיו בכל ירה צוה
לבבו עשה והצליח: צלח

Ca.xxxij. אחרי הדברים והאמת האלה בא
סנחריב מלך אשור ויבא ביהודה בוא
ויחן על הערים הבצרות ויאמר חנה עיר אמר
לבקעם אליו: וירא יחזקיהו כי בא ראה
סנחריב ופניו למלחמה על פנה לחם
ירושלם: ויועץ עם שריו וגבוריו יעץ שור
לסתם את מימי העינות אשר גבר סתם
מחוץ לעיר ויעזרהו: ויקבצו עם עזר קבץ
רב ויסתמו את כל המעינות ואת עין
הנחל השוטף בתוך הארץ לאמר שטף
למה יבאו מלכי אשור ומצאו מים בוא
רבים: ויתחזק ויבן את כל החומה רבב חזק
הפרוצה ויעל על המגדלות ולחוצה בנה חמה
החומה אחרת ויחזק את המלוא פרץ עלה גדל חזק
עיר דויד ויעש שלח לרב ומגנים: מלא
ויתן שרי מלחמות על העם ויקבצם נתן שור
אליו אל רחוב שער העיר וידבר קבץ רחב
על לבבם לאמר: חזקו ואמצו אל דבר
תיראו ואל תחתו מפני מלך אשור ירא חתת
ומלפני כל ההמון אשר עמו כי פנה המן
עמנו רב מעמו: עמו זרוע בשר ועמנו זרע
יהוה אלהינו לעזרנו ולהלחם לחם
מלחמתינו ויסמכו העם על דברי סמך
יחזקיהו מלך יהודה: אחר זה שלח
סנחריב מלך אשור עבדיו
ירושלימה והוא על לכיש וכל
ממשלתו עמו על יחזקיהו מלך משל
יהודה ועל כל יהודה אשר
בירושלם לאמר: כה אמר סנחריב

partes diſtribuerēt vni-
uerſo ſexui maſculino:
de ſacerdotibꝰ & leuitis.
Fecit ergo ezechias vni
uerſa q̄ diximꝰ in omni iu
da operatuſq; ē bonū & re
ctum & verū corā dño
deo ſuo: in vniuerſa cul
tura miniſterii domus
dei oooooooooooooooooo
iuxta legē & cerimōias:
volēs requirere deū ſuū
in toto corde ſuo. Fecit
q; & ꝓſperatus eſt. 32.

Poſt q̄ & huiuſcemo
di veritatem, venit
ſennacherib rex aſſyrio
rum & ingreſſus iudam
obſedit ciuitates muni-
tas. volens oooooooooo
eas capere. Quod cū vi-
diſſet ezechias veniſſe .ſ.
ſennacherib & totū belli
impetum verti contra
hieruſalē: inito cū prin-
cipibꝰ cōſilio viriſq; for
tiſſimis vt obturaret ca-
pita fontium qui erant
extra vrbē: & hoc oīum
decernēte ſentētia cōgre
gauit plurimā multitudi
nē: & obturauerūt cūctos
fontes & riuū q fluebāt
in medio terre dicētes.
Ne veniāt reges aſſyrio
rum & inueniāt aquarū
abūdantiā. Edificauit q̄
q; agens induſtrie omnē
murū q fuerat diſſipatꝰ:
& extruxit turres deſup
& forinſecus alterū mu
rū. Inſtaurauitq; mello
in ciuitate dauid & fecit
vniuerſi gñris armaturā
& clypeos. Cōſtituitq;
principes bellatorū in
exercitu. Et conuocauit
vniuerſos i platea porte
ciuitatis: ac locutꝰ eſt ad
cor eoꝝ dicēs. Viriliter
agite & cōfortamini: no
lite timere: nec paueatis
regem aſſyriorū & vni
uerſā multitudinē q̄ ē cū
eo. Multo ei plẽs nobiſ
cū ſunt q̄ cū illo. Cū illo
eni ē brachiū carneū: no
biſcū dñs deꝰ nr̄ q auxi-
liator ē nr̄: pugnatq; ꝓ
nobis. Cōfortatꝰq; ē ppl's
huiuſcemodi verbiſ eze
chie regis iuda. Q̄ poſtq;
geſta ſunt: miſit ſenna-
cherib rex aſſyriorū ſer
uos ſuos hierl'm: ipſe eni
cū vniuerſo exercitu ob
ſidebat lachis: ad eze-
chiam regem oooooooooo
iuda & ad omnem po-
pulum qui erat ooooooooo
in vrbe dicens. Hec di
cit ſennacherib oooooooo

partē omni maſculo in ſacerdotibꝰ: ⁊ omni nu-
μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ παντὶ κα-
merato in leuitis. ⁊ fecit ezecias ſic
ταριθμουμένῳ ἐν τοῖς λευίταις. καὶ ἐποίησεν ἐζεκίας οὔ-
in omni iuda: ⁊ fecit ezecias bonū ⁊
τως ἐν παντὶ ἰούδα, καὶ ἐποίησεν ἐζεκίας τὸ καλὸν καὶ τὸ
rectū ⁊ verū corā dño deo ſuo: ⁊ in om
εὐθὲς καὶ τὸ ἀληθὲς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐν παν-
ni opere in quo incepit in opere in domo dñi: ⁊ in
τὶ ἔργῳ ἐν ᾧ ἤρξατο ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν
lege ⁊ in preceptis queſiuit deū ſuū ex
τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησε τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐξ
tota anima ſua: ⁊ fecit ⁊ ꝓſperatus eſt.
ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καὶ εὐοδώθη. Ca.32.

Et poſt ſermones hos ⁊ veritatē hanc A 4.Reg. 18.c.
Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύ-
venit ſennacherib rex aſſyrioꝝ: ⁊ venit in iu-
την ἦλθε σενναχηρὶβ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ ἰού-
dā: ⁊ caſtrametatꝰ eſt iuxta ciuitates muratas:
δαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις,
⁊ dixit vt caperent eas. ⁊ vidit ezecias ꝙ
καὶ εἶπε τοῦ προκαταλαβέσθαι αὐτάς. καὶ εἶδεν ἐζεκίας ὅτι
venerat ſennacherib: ⁊ facies eius ad bellandū
ἥκει σενναχηρίβ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι
in hieruſalē: ⁊ conſuluit cum ſeniori-
ἐπὶ ἱερουσαλήμ, καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέ-
bus ſuis ⁊ potētibꝰ: vt obturarēt aquas fontiū
ρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν
q̄ erāt extra ciuitatē: ⁊ cōfortauerūt eū. ⁊ cōgrega-
ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. καὶ συνήγα-
uit populū multū: ⁊ obturauit aquas fontiū: ⁊
γεν λαὸν πολύν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν, καὶ
torrētē qui diuidit ꝑ ciuitatē dicens: ne
τὸν χειμάρρουν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως λέγων, μή
forte veniat rex aſſyrioꝝ: ⁊ inueniat aquā multā: ⁊ D
ποτε ἔλθῃ βασιλεὺς ἀσσυρίων, καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολύ, καὶ
corroboret. ⁊ fortificauit ezecias ⁊ edificauit omnē
κατισχύσῃ. καὶ κατίσχυσεν ἐζεκίας καὶ ᾠκοδόμησε πᾶν τὸ
murū dirutū ⁊ turres: ⁊ foris ante
τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους, καὶ ἔξω προτεί-
murale aliud: ⁊ edificauit plenitudinē ciuitatis
χισμα ἄλλο, καὶ ᾠκοδόμησε τὸ ἀνάλημμα τῆς πόλεως B
dauid: ⁊ preparauit arma multa: ⁊ poſuit princi
δαυίδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά, καὶ ἔθετο ἄρχον-
pes belli in populo. ⁊ cōgregati ſūt ad eū in
τας πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ
platea porte ciuitatis. ⁊ locutus eſt in
τὴν πλατεῖαν τῆς πύλης τῆς πόλεως. καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ
corde eoꝝ dicēs: viriliter agite ⁊ cōfortamini: nolite ti-
τὴν καρδίαν αὐτῶν λέγων, ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύσατε, μὴ φο-
meatis nec paueatis a facie regis aſſyrio
βηθῆτε μὴ δὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως ἀσσυρί-
rū: ⁊ a facie omnis gentis q̄ cū eo: qm̄ 4.Re. 6.d.
ων, καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι
nobiſcū plures ꝙ qui cū eo. cū eo brachia
μεθ' ἡμῶν πλείους ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτοῦ. μετ' αὐτοῦ βραχίονες
carnea: nobiſcū vero dñs deꝰ noſter ad ſaluādū ⁊ ad pu-
σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πο-
gnandū bellū nr̄m. ⁊ cōfortatus eſt populꝰ in
λεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ
ſermonibꝰ ezecie regis iuda. ⁊ poſt hec
τοῖς λόγοις ἐζεκίου τοῦ βασιλέως ἰούδα. καὶ μετὰ ταῦ-
miſit ſennacherib rex aſſyrioꝝ ſer-
τα ἀπέστειλε σενναχηρὶβ βασιλεὺς ἀσσυρίων τοὺς παῖ-
uos ſuos in hieruſalē. ipſe erat in la-
δας αὐτοῦ ἐπὶ ἱερουσαλήμ. καὶ αὐτὸς ἦν ἐπὶ λα-
chis: ⁊ omnis exercitus eius cū eo. ⁊ mi-
χείς, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέ-
ſit ad ezeciā regem iuda: ⁊ ad omnē iu-
στειλε πρὸς ἐζεκίαν βασιλέα ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα ἰού- C
dā q̄ in hieruſalē dicens: ſic dicit ſennacherib
δαν τὸν ἐν ἱερουσαλὴμ λέγων, οὕτως λέγει σενναχηρὶβ

Digitized by Google

4.Re.
6.d. rex aſſyrioꝝ: in quo vos fiduciā habetis: ⁊ ſe-
βασιλεὺς ἀσσυρίων, ἐπὶ τίνι ὑμεῖς πεποίθατε, καὶ κά-
detis in obſidione in hieruſalē: nōne ezecias decipit
θησθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν ἱερουσαλήμ; οὐχὶ ἐζεκίας ἀπατᾷ
vos vt tradat vos in mortē ⁊ in famē ⁊ in
ὑμᾶς τοῦ παραδώσειν ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς
ſiti dicēs: dñs deus nr̄ ſaluabit nos de manu re-
δίψαν λέγων, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βα-
gis aſſyrioꝝ: nōne hic eſt ezecias q̄ deſtruxit ex-
σιλέως ἀσσυρίων; οὐχ οὗτός ἐστιν ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ ὑ-
celſa eius: ⁊ altaria eius. ⁊ ait iuda
ψηλὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ. καὶ εἶπε τῷ ἰούδα
⁊ habitantib⁹ in hieruſalē dicens: corā al-
καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν ἱερουσαλὴμ λέγων, ἐνώπιον τοῦ θυ-
tari hoc adorate: ⁊ in eo adolete incēſū.
σιαστηρίου τούτου προσκυνήσατε, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ θυμιάσατε.
nōne ſcitis q̄ feci ego ⁊ patres mei omnib⁹ popu
οὐκ οἴδατε ἃ ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λα-
lis regionū: nū potētes potuerūt dij gētiū
οῖς τῶν χωρῶν, μὴ δυνάμενοι ἐδυνήθησαν οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν
omnis terre ſaluare populū ſuū de manu mea: qs
πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός μου; τίς
eſt in omnib⁹ dijs gentiū haꝝ: quos pdide-
ἐστιν ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων, οὓς ἐξωλόθρευ-
rūt patres mei: q̄ potuerit ſaluare populū ſuū de
σαν οἱ πατέρες μου, ὃς ἐδυνήθη σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ
manu mea: vt poſſit deus veſter ſaluare vos de ma
χειρός μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χει-
nu mea: ⁊ nūc nō decipiat vos ezecias: ⁊ nō faci-
ρός μου; καὶ νῦν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς ἐζεκίας, καὶ μὴ ποιεί-
at vos cōfidere: nec cōmoueat vos in hoc:
D τω ὑμᾶς πεποιθέναι, μὴ δὲ ἐπισειέτω ὑμᾶς ἐπὶ τού-
⁊ nō credatis ei: qm̄ nō potuit deus omnis
τω, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ ἐδυνήθη θεὸς παντὸς
gētis ⁊ regni ſaluare populū ſuū de manu
ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρός
mea ⁊ de manu patrū meoꝝ. ⁊ quomō deus
μου καὶ ἐκ χειρὸς τῶν πατέρων μου. καὶ πῶς ὅτι ὁ θεὸς
veſter nō liberabit vos de manu mea: ⁊ adhuc locuti ſūt
ὑμῶν οὐ μὴ ῥύσεται ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; καὶ ἔτι ἐλάλησαν
ſerui eius cōtra dñm deū ⁊ cōtra ezeciā ſer-
οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν καὶ ἐπὶ ἐζεκίαν παῖ-
uū ei⁹. ⁊ librū ſcripſit ſennacherib: ad exprobrā
δα αὐτοῦ. καὶ βιβλίον ἔγραψε σενναχηρίβ, τοῦ ὀνειδί-
dū dñm deū iſrael. ⁊ ait de eo dicens:
ζειν κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν περὶ αὐτοῦ λέγων,
ſicut dij gentiū terre nō liberauerūt populos
καθὼς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξείλοντο τοὺς λαοὺς
ſuos de manu mea: ſic nō eruet de⁹ ezecie
αὐτῶν ἐκ χειρός μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέληται ὁ θεὸς ἐζεκίου
populū ſuū de manu mea. ⁊ clamauerūt in voce ma-
τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρός μου. καὶ ἐβόησαν ἐν φωνῇ με-
gna iudaice cōtra populū hieruſalē q̄ in mu-
γάλῃ ἰουδαϊστὶ ἐπὶ τὸν λαὸν ἱερουσαλὴμ τὸν ἐπὶ τοῦ τεί-
ro: vt terrerēt eos ⁊ cōturbarēt eos:
χους, τοῦ φοβῆσαι αὐτοὺς καὶ τοῦ κατασπάσαι αὐτούς,
vt caperent ciuitatē. ⁊ locuti ſunt cōtra
ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. καὶ ἐλάλησαν ἐπὶ
deū hieruſalē: ſicut ⁊ cōtra deos pploꝝ
τὸν θεὸν ἱερουσαλήμ, ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς τῶν λαῶν
terre opa manuū hominū. ⁊ orauit eze-
τῆς γῆς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. καὶ προσηύξατο ἐζε-
cias rex ⁊ eſaias filius ammos propheta
E κίας ὁ βασιλεὺς καὶ ἠσαΐας υἱὸς ἀμμὼς ὁ προφήτης
de his: ⁊ clamauerūt in celū. ⁊ mi-
περὶ τούτων, καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἀπέ-
ſit dñs angelū ⁊ cōtriuit omnē potentē bel-
στειλε κύριος ἄγγελον καὶ ἐξέτριψε πάντα δυνατὸν πο-
latorē ⁊ principē ⁊ ducem
λεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν

rex aſſyriorum. In quo
habētes fiduciā: ſedetis
obſeſſi in hieruſalem?
Num
ezechias decepit vos vt
tradat
morti in fame & ſiti
affirmans q̄ dominus
de⁹ veſter liberet vos de
manu regis aſſyriorum.
Nunqd nō iſte ē ezechi-
as q̄ deſtruxit excelſa illi⁹
& altaria: & precepit iu
de
& hieruſalem dicens: co
ram altari vno
adorabitis & ī ipo cōbu
retis incēſum? An igno-
ratis q̄ ego fecerī: & pa-
tres mei cunctis terrarū
populis? Nunquid pre-
ualuerunt dii
gentiū omniūq̄ terrarū
liberare regionē ſuam
de manu mea? Quis eſt
de vniuerſis diis gētiū
quas vaſtauerūt patres
mei qui potuerit
eruere pplm̄ ſuū de ma
nu mea: vt poſſit etiam
deus veſter eruere vos
de hac manu?
Nō vos ergo decipiat
ezechias: nec vana pſua
ſione deludat: neq̄ cre-
datis ei.
Si eni nullus potuit de⁹
cunctarū gentiū atq̄ re
gionū liberare pplm̄ ſuū
de manu mea: & de ma-
nu patrū meoꝝ: cōſeqn
ter nec deus vr̄ poterit
eruere vos de hac māu.
Sed & alia multa locuti
ſunt ſerui ei⁹ cōtra dñm
deū: & cōtra ezechiā ſer-
uū ei⁹. Epiſtolas q̄q̄ ſcri
pſit plenas blaſphemie
in dñm deū iſrl̄: & locu
tus ē aduerſum eū. Sicut
dii gentiū ceteraꝝ nō po
tuerūt liberare pplm̄ ſuū
de manu mea: ſic & de⁹
ezechie eruere nō pote
rit pplm̄ ſuū de māu iſta.
Inſuper & clamore ma-
gno ligua iudaica cōtra
pplm̄ q̄ ſedebat in mu
ris hierlm̄ pſonabat vt
terreret eos & capet ciui
tatē. Locutuſq̄ eſt cōtra
deū hierlm̄ ſicut aduer-
ſum deos populorū tre
opera manuū hominū.
Orauerunt igitur eze-
chias rex & eſaias filius
amos ppheta aduerſū
hāc blaſphemiā ac voci
ferati ſūt vſq̄ in celū. Et
miſit dñs angelum: qui
pcuſſit oēs virū robuſtū
bellatorē & pricipē exer

מלך אשור על מה אתם בטחים
וישבים במצור בירושלם: הלא צור
יחזקיהו מסית אתכם לתת אתכם סית נתן
למות ברעב ובצמא לאמר יהוה
אלהינו יצילנו מכף מלך אשור: נצל
הלא הוא יחזקיהו הסיר את במתיו סור במה
ואת מזבחתיו ויאמר ליהודה זבח אמר
ולירושלם לאמר לפני מזבח אחד פנה
תשתחוו ועליו תקטירו: הלא שחה קטר
תדעו מה עשיתי אני ואבותי לכל ידע עשה
עמי הארצות היכול יכלו אלהי יכל
גויי הארצות להציל את ארצם נצל
מידי: מי בכל אלהי הגוים האלה
אשר החרימו אבותי אשר יכול חרם
להציל את עמו מידי כי יוכל
אלהיכם להציל אתכם מידי: ועתה
אל ישיא אתכם חזקיהו ואל נשא
יסית אתכם כזאת ואל תאמינו לו אמן
כי לא יוכל כל אלוה כל גוי וממלכה יכל מלך
להציל עמו מידי ומיד אבותי אף
כי אלהיכם לא יצילו אתכם מידי:
ועוד דברו עבדיו על יהוה האלהים
ועל יחזקיהו עבדו: וספרים כתב
לחרף ליהוה אלהי ישראל ולאמר
עליו לאמר כאלהי גויי הארצות
אשר לא הצילו עמם מידי כן לא
יציל אלהי יחזקיהו עמו מידי:
ויקראו בקול גדול יהודית על עם קרא יהד
ירושלם אשר על החומה ליראם חמה
ולבהלם למען ילכדו את העיר: לכד
וידברו אל אלהי ירושלם כעל דבר
אלהי עמי הארץ מעשה ידי האדם: עשה
ויתפלל יחזקיהו המלך וישעיהו בן פלל
אמוץ הנביא על זאת ויזעקו נבא זעק
השמים: וישלח יהוה מלאך שלח לאך
ויכחד כל גבור חיל ונגיד ושר כחד גבר נגד שור

Digitized by Google

בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים חנה שוב
לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵו בוש פנה
מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶחָרֶב ׃ וַיּוֹשַׁע בוא יצא
יְהוָה אֶת יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת יֹשְׁבֵי מעה נפל ישע
יְרוּשָׁלַםִ מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וּמִיַּד כֹּל וַיְנַהֲלֵם מִסָּבִיב ׃ וְרַבִּים נהל סבב
מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַםִ רבב בוא
וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי כֵן ׃ נשא
בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד לָמוּת יום
וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת פלל יפת
נָתַן לוֹ ׃ וְלֹא כִגְמֻל עָלָיו הֵשִׁיב שוב
יְחִזְקִיָּהוּ כִּי גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף היה
וְעַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ ׃ וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ כנע
בְּגֹבַהּ לִבּוֹ הוּא וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ ישב
וְלֹא בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי בוא יום
יְחִזְקִיָּהוּ ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד כבד
הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת עָשָׂה לוֹ לְכֶסֶף רבה
וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה וְלַבְּשָׂמִים
וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה ׃ וּמִסְכְּנוֹת כלה סכן
לִתְבוּאַת דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרָוֹת בוא ירש
לְכָל בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים לָאֲוֵרוֹת ׃ צהר ארה
וְעָרִים עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה צֹאן וּבָקָר עיר קנה
לָרֹב כִּי נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב רכש
מְאֹד ׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת מוֹצָא יצא
מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיַּיְשְּׁרֵם לְמַטָּה עלה
מַעְרָבָה לְעִיר דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ ערב צלח
בְּכָל מַעֲשֵׂהוּ ׃ וְכֵן בִּמְלִיצֵי שָׂרֵי בָבֶל עשה מלץ
הַמְשַׁלְּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר שור שלח
הָיָה בָאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ יפת נסה
לָדַעַת כָּל בִּלְבָבוֹ ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי ידע
יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן הגה כתב
יְשַׁעְיָהוּ בֶן אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל סֵפֶר חזה נבא
מַלְכֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ׃ וַיִּשְׁכַּב שכב
יְחִזְקִיָּהוּ עִם אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קבר עלה
קִבְרֵי בְנֵי דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ לוֹ בְמוֹתוֹ כבד עשה

citus regis aſſyriorum: reuerſuſq; ē cū ignominia in terrā ſuā. Cūq; ingreſſus eſſet domū dei ſui filii q egreſſi fuerāt de vtero ei⁹ interfecerūt eū gladio. Saluauitq; dñs ezechiā & habitatores hieruſalē de manu ſennacherib regis aſſyriorū & de manu oīm: & pſtitit ei quietē per circuitū. Multi etiā deferebāt hoſtias & ſacrificia dño in hieruſalē & munera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹ eſt poſt hec coram cunctis gentibus. In dieb⁹ illis egrotauit ezechias vſq; ad mortē: & orauit dñm. Exaudiuitq; eum: & dedit ei ſignū: ſed nō iuxta beñficia q̄ accepat retribuit: q̄a eleuatū eſt cor ei⁹. Et facta ē cōtra eū ira: & contra iudā & hierlm. Humiliatuſq; eſt poſtea eo q exaltatū fuiſſet cor ei⁹: tā ipſe q̄ habitatores hierlm: idcirco nō venit ſup eos ira dñi in diebus ezechie. Fuit aūt ezechias diues & inclyt⁹ valde: & theſauros ſibi plurimos cōgregauit argenti & auri: & lapidis pcioſi: aromatum & armorū vniuerſi gñis & vaſoꝝ magni pcii apothecas quoq; frumēti vini & olei & preſepia omniū iumentorū caulaſq; pecoribus & vrbes edificauit. Habebat quippe greges ouiū & armētorū innumerabiles: eo q dediſſet ei deꝰ ſubſtantiā multā nimis. Ipſe eſt ezechias q obturauit ſupiorē fontē aq̄ꝝ gyon & auertit eas ſubter ad occidentem vrbis dauid. In oīb⁹ opib⁹ ſuis fecit pſpe q̄ voluit. Attñ in legatiōe pricipū babylonis q miſſi fuerant ad eū vt iterrogarēt de portēto qđ acciderat ſup trā dereliqt eū de⁹ vt tēptaretur & nota fierēt oia q̄ erāt in corde ei⁹. Reliq̄ āt ſermonum ezechie & miarū ei⁹ ſcripta ſunt in viſione eſaie filii amos pphete & in libro regū iuda & iſrl. Dormiuitq; ezechias cū pribus ſuis: & ſepelierūt eum ſupra ſepulchra filiorū dauid. Et celebrauit ei⁹ exeqas

in caſtris regis aſſyrioꝝ: ⁊ reuerſus eſt
ἐν τῇ παρεμβολῇ τοῦ βασιλέως ἀσσυρίων, καὶ ἀπέστρεψε
cū ignominia faciei in terrā ſuā. ⁊ igreſſus ē in
μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ εἰσῆλθεν εἰς
domū dei ſui: ⁊ de egredientib⁹ de vtero eius: pcuſ-
οἶκον θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τῶν ἐξελθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ, κατέ-
ſerūt eū in gladio. ⁊ ſaluauit dñs ezeciā ⁊
βαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν ἐζεκίαν καὶ
habitantes in hieruſalē de manu ſennacherib
τοὺς κατοικοῦντας ἐν ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς σενναχηρὶβ
regis aſſyrioꝝ ⁊ de manu omniū: ⁊ q̄ſcere fe-
βασιλέως ἀσσυρίων καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυ-
cit eos pcircuitū. ⁊ multi deferebāt dona dño
σεν αὐτοὺς κυκλόθεν. καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ
in hieruſalē: ⁊ dona ezecie regi iuda. ⁊
εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ δόματα τῷ ἐζεκίᾳ βασιλεῖ ἰούδα. καὶ
exaltat⁹ ē ante oculos omniū gentiū poſt hec. 4.Reg. 20.a.
ὑπερήρθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦ-
in dieb⁹ illis egrotauit ezecias vſq; ad mor- Eſai. 38.a.
τα. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐμαλακίσθη ἐζεκίας ἕως θανά-
tē: ⁊ orauit ad dñm: ⁊ exaudiuit eū.
του, καὶ προσεύξατο πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ.
⁊ ſignū dedit ei dñs: ⁊ nō iuxta retributionē
καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ κύριος, καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα
quā retribuit ei ezecias: ſed exaltatū ē cor eius:
ὃ ἀνταπέδωκεν αὐτῷ ἐζεκίας, ἀλλ' ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ,
⁊ fuit ira cōtra eū ⁊ cōtra iudam ⁊ hieruſalē.
καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ ἰούδαν καὶ ἱερουσαλήμ.
⁊ humiliat⁹ eſt ezecias ab exaltatione cordis ſui:
καὶ ἐταπεινώθη ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ,
ipſe ⁊ habitātes hieruſalē. ⁊ nō venit ſup
αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλήμ. καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ'
eos ira dñi in diebus ezecie. ⁊ fuerūt ezecie
αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐζεκίου. καὶ ἐγένετο τῷ ἐζεκίᾳ
diuitie ⁊ gloria multa valde. ⁊ theſauros fe-
πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα. καὶ θησαυροὺς ἐποίη-
cit ſibi argenti ⁊ auri ⁊ lapidis pcioſi ⁊ in
σεν αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ λίθου τιμίου καὶ εἰς τὰ
aromatib⁹: ⁊ armamētaria fecit: ⁊ omnib⁹ va-
ἀρώματα, καὶ ὁπλοθήκας ἐποίησεν, καὶ πᾶσι τοῖς σκεύε-
ſis deſiderij apothecas. ⁊ ciuitates in frugibus
σι τῆς ἐπιθυμίας ἀποθήκας. καὶ πόλεις εἰς τὰ γενήματα
tritici vini ⁊ olei: ⁊ pſepia omnis iumenti:
τοῦ σίτου οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ φάτνας παντὸς κτήνους,
⁊ caulas ad pecora. ⁊ vrbes fecit ſibi ipſi:
καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια. καὶ πόλεις ἐποίησεν ἑαυτῷ,
⁊ poſſeſſiones ouiū ⁊ boū in multitudine: q̄m dedit i-
καὶ κτήσεις προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐ-
pſi dñs ſubſtātiā multā valde. ipſe ezecias obturauit
τῷ κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. αὐτὸς ἐζεκίας ἐνέφραξε
exitū aque gion ſupiorē. ⁊ direxit eas
τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος γειὼν τὴν ἄνω. καὶ κατεύθυνεν αὐτὰ
infra ad occidentē vrbis dauid. ⁊ pſperat⁹ ē ezecias
κάτω πρὸς δυσμὰς τῆς πόλεως δαυίδ. καὶ εὐοδώθη ἐζεκίας
in oībus operib⁹ ſuis. ⁊ ſic in legationibus
ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. καὶ οὕτως ἐν τοῖς πρεσβείαις
principū q̄ a babylone miſſis ad
τῶν ἀρχόντων τῶν ἀπὸ βαβυλῶνος τοῖς ἀποσταλεῖσι πρὸς
eū: vt iterrogarēt ab eo portentū: qđ factū eſt in terra.
αὐτόν, πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας, ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς.
⁊ dereliquit eū dñs vt tēptaret eū: vt ſciret q̄ in cor-
καὶ ἐγκατέλιπεν αὐτὸν κύριος, τοῦ πειράσαι αὐτόν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρ-
de eius. ⁊ reliqua ſmonū ezecie: ⁊ mīe ei⁹: nō-
δίᾳ αὐτοῦ. καὶ τὰ κατάλοιπα τῶν λόγων ἐζεκίου, καὶ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, οὐκ
ne ſcripta ſunt in prophetia eſaie filij ammos prophete:
ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ ἡσαΐου υἱοῦ ἀμμὼς τοῦ προφήτου,
⁊ in libro regū iuda ⁊ iſrael: ⁊ dormiuit ezecias cū
καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰούδα καὶ ἰσραήλ; καὶ ἐκοιμήθη ἐζεκίας μετὰ
patrib⁹ ſuis. ⁊ ſepelierūt eū in aſcenſu ſepulchroꝝ filio-
τῶν πατέρων αὐτοῦ. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν τάφων υἱ-
rū dauid. ⁊ gloriā ⁊ honorē dederūt ei in morte eius
ῶν δαυίδ. καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ

A F B G

Digitized by Google

oīs iuda: ⁊ habitantes in hieruſalē: ⁊ regna
πᾶς ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ἐβασί
uit manaſſes fili⁹ eius pro eo.
λευσε μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

Ca. 33.

A
4. Re.
22. a.

Filius exiſtēs duodecī ānoꝝ manaſſes cū regnaret
Υἱὸς ὢν δώδεκα ἐτῶν μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν
ipſe: ⁊ quinquaginta ⁊ quinq̄ ānis regnauit in hie
αὐτόν, καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱε
ruſalē. ⁊ fecit malū corā dn̄o iuxta
ρουσαλήμ. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ
omnes abominationes gentiū q̄s abſtulit dn̄s a fa-
πάντα τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κς̄ ἀπὸ προσώ
cie filioꝝ iſrael. ⁊ cōuerſus ē manaſſes ⁊ edifi-
που τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐπέστρεψε μανασσῆς καὶ ᾠκοδό-
cauit excelſa: q̄ euulſit ezecias pater eius. ⁊
μησε τὰ ὑψηλά, ἃ κατέσπασεν ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ
cōſtruxit altaria baalim: ⁊ fecit lucos: ⁊
ἔστησε θυσιαστήρια τοῖς βααλείμ, καὶ ἐποίησεν ἄλση, καὶ
adorauit omnē militiā celi: ⁊ ſeruiuit
προσεκύνησε πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν
eis. ⁊ edificauit manaſſes altare in domo dn̄i
αὐτοῖς. καὶ ᾠκοδόμησε μανασσῆς θυσιαστήριον ἐν τῷ οἴκῳ κυ
in quo dixit dn̄s in hieruſalē erit nomē meū in eternū.
ἐν ᾧ εἶπεν κς̄ ἐν ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα.
⁊ edificauit altaria cuncto exercitui celi: in
καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, ἐν
duob⁹ atrijs dom⁹ dn̄i. ⁊ ipſe trāſire fecit filios ſuos
ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυ. καὶ αὐτὸς διήγε τὰ τέκνα αὐτοῦ
in igne in valle benenō. ⁊ obſeruabat ſōnia ⁊ augurabat̄ ⁊
ἐν πυρὶ ἐν γὲ βενενώμ. καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο καὶ
veneficijs vtebat̄: ⁊ fecit vētriloquos: ⁊ multiplicauit
ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους, καὶ ἐπλήθυνεν
incātatores. ⁊ multiplicauit manaſſes vt faceret malū
ἐπαοιδούς. καὶ ἐπλήθυνε μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν

B

corā dn̄o: vt irritaret eū. ⁊ poſuit ſculptū ⁊
ἐνώπιον κυ, τοῦ παροργίσαι αὐτόν. καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν καὶ
cōflatile imaginē quā fecit in domo dn̄i: in q̄ dixit
τὸ χωνευτὸν εἰκόνα ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, ἐν ᾧ εἶπε
dn̄s ad dauid ⁊ ad ſalomonē filiū ei⁹: in do-
κς̄ πρὸς δαυὶδ καὶ πρὸς σολομῶντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴ-
mo hac ⁊ in hieruſalē quā elegi de cūctis tribu
κῳ τούτῳ καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυ-
bus iſrael: ponā nomē meū illic in ſēpiternū. ⁊ nō ad-
λῶν ἰσραήλ, θήσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ οὐ προ
dam vt cōmoueat pedē iſrael a terra quā de
θήσω τοῦ σαλεῦσαι τὸν πόδα ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδω
di patrib⁹ ſuis. ſed ſi cuſtodierint vt fa-
κα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. πλὴν ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆ
ciāt omnia q̄ precepi eis iuxta cūctā legē
σαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν νόμον
⁊ precepta ⁊ iudicia in manu moyſi. ⁊
καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ μωυσῆ. καὶ
ſeduxit manaſſes iudā ⁊ habitantes
ἐπλάνησε μανασσῆς τὸν ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας
in hieruſalē vt facerent malū ſup omnes
ἐν ἱερουσαλὴμ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ
gētes q̄s abſtulit dn̄s a facie filioꝝ iſrael.
ἔθνη ἃ ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσραήλ.
⁊ locut⁹ eſt dn̄s ad manaſſe ⁊ ad pp̄lm
καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν
eius: ⁊ nō audierūt. ⁊ adduxit dn̄s ſup eos
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ ἤγαγεν κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς
principes exercitus regis aſſyrio-
τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως ἀσσυρί-
rū: ⁊ ceperunt manaſſen in vinculis: ⁊
ων, καὶ κατελάβοντο τὸν μανασσῆν ἐν δεσμοῖς, καὶ
ligauerūt eū in cōpedib⁹: ⁊ duxerūt eū in babilo-
ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγον αὐτὸν εἰς βαβυλῶ
nē. ⁊ poſtq̄ āguſtat⁹ ē manaſſes: orauit faciē
να. καὶ ὡς ἐθλίβη μανασσῆς, ἐδεήθη τοῦ προσώπου
dn̄i dei ſui: ⁊ humiliatus eſt
κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη

vniuerſus iuda: & oēs
habitatores hierl̄m: re
gnauitq̄ manaſſes filius
eius pro eo.

33.

Duodecī annoꝝ erat
manaſſes cū regna
re cepiſſet & quinq̄ginta
quinq̄ annis regnauit in
hierl̄m. Fecit aūt malū
corā dn̄o iuxta abomia
tiones gentiū quas ſub-
uertit domin⁹ corā filiis
iſrael & cōuerſus inſtau
rauit excelſa que
demolit⁹ fuerat ezechias
pr̄ eius: cōſtruxitq̄ aras
baalim & fecit lucos &
adorauit
omnē militiā celi & co-
luit eā. Edificauit quoq̄
altaria in domo dn̄i: de
qua dixerat dominus
in hieruſalē erit nomen
meū in eternū. Edifica-
uit aūt ea cuncto exerci
tui celi in duobus
atriis domus domini:
transireq̄ fecit
filios ſuos p igne in valle
benhennō. Obſeruabat
ſomnia: ſectabatur augu
ria: maleficis artib⁹ inſer
uiebat. Hēbat ſecū ma-
gos & incātatores: mul-
taq̄ mala opatus ē corā
dn̄o vt irritaret eū. Scul
ptile q̄q̄ & cōflatile ſignū
poſuit in domo dei: de
q̄ locut⁹ ē de⁹ ad dauid
& ad ſalomonē filiū ei⁹
dicēs. In domo hac & in
hierl̄m quā elegi de cū-
ctis tribubus iſrael po-
nam nomen meum
in ſempiternū: & moue
re non faciam pedem
iſrael de terra quā tra-
didi
patribus eorū: ita dūta-
xat ſi cuſtodierint facere
que precepi eis cunctā
q̄ legem
& cerimōias atq̄ iudicia
q̄ mādaui p manū moyſi.
Igitur manaſſes ſeduxit
iudam & habitatores
hieruſalē vt facerēt ma
lum ſuper omēs gentes
quas ſubuerterat dn̄s a
facie filiorum iſrael.
Locutuſq̄ eſt dn̄s ad eū
& ad populum illius &
attendere noluerūt. Id-
circo ſupinduxit eis
principes exercitus re-
gis aſſyriorum:
ceperūtq̄ manaſſen &
vinctum cathenis atq̄
cōpedib⁹ duxerūt in ba
bylonē. Qui poſtq̄ coā-
guſtatus eſt orauit dn̄m
deū ſuū & egit penitētiā

כל יהודה וישבי ירושלם׃ וימלך — מלך
מנשה בנו תחתיו׃
Ca. xxxiij
בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו
וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם׃
ויעש הרע בעיני יהוה כתועבות — עשה רוע
הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני — תעב ירש
ישראל׃ וישב ויבן את הבמות אשר — פנה שוב
נתץ יחזקיהו אביו ויקם מזבחות — בנה קום
לבעלים ויעש אשרות וישתחו — זבח
לכל צבא השמים ויעבד אתם׃ ובנה — שחה
מזבחות בבית יהוה אשר אמר יהוה — עבד
בירושלם יהיה שמי לעולם׃ ויבן — היה עלם
מזבחות לכל צבא השמים בשתי
חצרות בית יהוה׃ והוא העביר את — עבר
בניו באש בגי בן הנם ועונן ונחש
וכשף ועשה אוב וידעוני הרבה — רבה
לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו׃ — עשה כעס
וישם את פסל הסמל אשר עשה — שום
בבית האלהים אשר אמר אלהים
אל דויד ואל שלמה בנו בבית
הזה ובירושלם אשר בחרתי מכל
שבטי ישראל אשים את שמי — שום
לעילום׃ ולא אסיף להסיר את רגל — עלם יסף
ישראל מעל האדמה אשר העמדתי — סור עמד
לאבותיכם רק אם ישמרו לעשות — שמר עשה
את כל אשר צויתים לכל התורה — צוה ירה
והחקים והמשפטים ביד משה׃ — שפט תעה
ויתע מנשה את יהודה וישבי
ירושלם לעשות רע מן הגוים — רוע
אשר השמיד יהוה מפני בני ישראל׃ — שמד פנה
וידבר יהוה אל מנשה ואל עמו ולא — דבר
הקשיבו׃ ויבא יהוה עליהם את — קשב בוא
שרי הצבא אשר למלך אשור — שור
וילכדו את מנשה בחחים ויאסרהו — לכד חח
בנחשתים ויוליכהו בבלה׃ ובהצר — אסר
ילך צור
לו חלה את פני יהוה אלהיו ויכנע — פנה כנע

מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וַיִּתְפַּלֵּל   פָּלַל
אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ   עָתַר שָׁמַע
וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלַםִ לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע   חָנַן שׁוּב
מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃
וְאַחֲרֵי כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה לְעִיר   חָמָה חוּץ
דָּוִיד מַעְרָבָה לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא   עָרַב
בְּשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ   דָּגָה גָּבַהּ
מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי חַיִל בְּכָל הֶעָרִים   שׂוּם עִיר
הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר אֶת אֱלֹהֵי   סוּר
הַנֵּכָר וְאֶת הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל
הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית יְהוָה   זָבַח
וּבִירוּשָׁלָםִ וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃   שָׁלַךְ
וַיִּבֶן אֶת מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי   בָּנָה
שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה   יָדָה אָמַר
לַעֲבוֹד אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲבָל   עָבַד
עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה   בָּמָה
אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה
וּתְפִלָּתוֹ אֶל אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחֹזִים   פָּלַל חָזָה
הַמְדַבְּרִים אֵלָיו בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי   דָּבַר
יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃   הִנֵּה
וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֶר לוֹ וְכָל חַטָּאתוֹ   עָתַר
וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם   קוּם
בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים   עָמַד פָּסַל
לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי   פָּנָה כָּנַע
חוֹזָי׃ וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם אֲבֹתָיו   כָּתַב חָזָה
וַיִּקְבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃   שָׁכַב קָבַר
בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ   מָלַךְ
וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃   שָׁנָה
וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה   עָשָׂה רוּעַ
מְנַשֶּׁה אָבִיו וּלְכָל הַפְּסִילִים אֲשֶׁר
עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זִבַּח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם׃   עָבַד
וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה   כָּנַע פָּנָה
אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃   רָבָה
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃   קָשַׁר מוּת
וַיַּכּוּ עַם הָאָרֶץ אֵת כָּל הַקֹּשְׁרִים   נָכָה
עַל הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם

valde coram deo patrū
ſuorum. Deprecatus eſt
eum & obſecrauit inten
te: & exaudiuit orōnē ei⁹:
reduxitq; eū hierl'm in
regnū ſuū: & cognouit
manaſſes q dominus
ipſe eſſet deus.
Poſt hec edificauit mu
rum extra ciuitatem
dauid ad occidentē gyō
in conualle ab introitu
porte piſciū p circuitum
vſq; ad ophel & exalta
uit illū vehemēter. Cōſti
tuitq; principes exercit⁹
in cūctis ciuitatib⁹ iuda
munitis & abſtulit deos
alienos & ſimulachrū
de domo domini:
aras quoq; quas fecerat
in monte domus dñi
et in hieruſalē: & piecit
omnia extra vrbē. Porro
inſtaurauit altare dñi: &
imolauit ſup illud victias
& pacifica & laudē. pre
cepitq; iude
vt ſeruiret domino deo
iſrael. Attamen
adhuc populus immo
labat in excelſis domio
deo ſuo. Reliqua aūt ge
ſtorum manaſſe
& obſecratio ei⁹ ad deū
ſuū verba quoq; vidētiū
qui loquebātur ad eum
in nomine domini dei
iſrael: cōtinētur in ſmo
nib⁹ regū iſrl. Orō q;
eius & exauditio & cun
cta peccata
atq; contemptus: loca
etiā in quibus edificauit
excelſa & fecit lucos &
ſtatuas
anteq; ageret penitētiā
ſcripta ſunt in ſmonib⁹
ozai. Dormiuit ergo
manaſſes cū prib⁹ ſuis:
& ſepelierūt eū in domo
ſua. Regnauitq; p eo fi
lius ei⁹ amō. Vigitiduo
rū annoꝝ erat amon cū
regnare cepiſſet: & duo
bus ānis regnauit in hie
ruſalē. Fecitq; malū in
ↄſpectu dñi ſicut fecerat
manaſſes pr ei⁹: & cun
ctis idolis q manaſſes fu
erat fabricat⁹ imolauit
atq; ſeruiuit
& nō eſt reueritus faciē
dñi ſicut reuerit⁹ eſt ma
naſſes pater eius & mul
to maiora deliquit.
Cūq; cōiuraſſent aduer
ſus eū ſui ſui interfecerūt
eū i domo ſua. Porro re
liq̄ ppli multitudo ceſis
his qui amon percuſſe
rant conſtituit regem

valde a facie dei patrū ſuoꝝ: ꝛ ora
σφόδρα ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ προ
uit ad eū: ꝛ exaudiuit eū ꝛ exaudiuit
σηύξατο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς
clamorē ei⁹: ꝛ reduxit eū in hieruſalē in re
βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βα
gnū ſuū. ꝛ cognouit manaſſes: q dñs ipſe eſt de
σιλείαν αὐτοῦ. καὶ ἔγνω μανασσῆς, ὅτι κύριος αὐτός ἐστιν ὁ θε
us. ꝛ poſt hec edificauit murū extra ciuitatē
ός. καὶ μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως
dauid ab aphrico gyō in torrēte egredien
δαυὶδ ἀπὸ λιβὸς τοῦ γειὼν ἐν τῷ χειμάῤῥῳ ἐκπορευομέ
tiū porta piſciū p circuitū in ophel: ꝛ exaltauit
νων τὴν πύλην τὴν ἰχθυϊκὴν κύκλῳ εἰς τὸ ὀφέλ, καὶ ὕψωσεν
eā vehemēter. ꝛ cōſtituit principes exercitus in cū=
αὐτὴν σφόδρα. καὶ κατέστησεν ἄρχοντας δυνάμεως ἐν πά
ctis ciuitatib⁹ muratis in iuda. ꝛ abſtu=
σαις ταῖς πόλεσι ταῖς τειχήρεσιν ἐν ἰούδα. καὶ περιεῖ
lit deos alienos: ꝛ ſculptile de domo domi
λε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρί
ni: ꝛ omnia altaria: q̄ edificauit in mōte dom⁹
ου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου
dñi ꝛ in hieruſalē: ꝛ eiecit extra vrbē. ꝛ
κυρίου καὶ ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξέβαλεν ἔξω τῆς πόλεως. καὶ
inſtaurauit altare dñi. ꝛ imolauit ſup illud
κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου. καὶ ἐθυσίασεν ἐπ᾽ αὐτῷ
ſacrificia ſalutis ꝛ laudis. ꝛ dixit iuda: vt ſer=
θυσίας σωτηρίου καὶ αἰνέσεως. καὶ εἶπεν τῷ ἰούδα, τοῦ δου
uiret dño deo iſrael. verūtñ adhuc pplꝯ in e
λεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ ἰσραήλ. πλὴν ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑ=
xcelſis adolebat: ſed dño deo ſuo. ꝛ reliqua
ψηλῶν ἐθυμίαζεν, πλὴν κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῶν. καὶ τὰ λοιπὰ
ſermonū manaſſe ꝛ obſecratio eius q̄ ad deū ꝛ
τῶν λόγων μανασσῆ καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν καὶ
ſmones videntiū q loquebanꝭ ad eū in nomine
οἱ λόγοι τῶν ὁρώντων τῶν λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐν ὀνόματι
dñi dei iſrael: ecce in ſmonibus regū iſrael.
κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ, ἰδοὺ ἐπὶ λόγων βασιλέων ἰσραήλ.
ꝛ oratio eius: ꝛ quomō exaudiuit eū: ꝛ cūcta
καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐπήκουσεν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ
peccata eius ꝛ rebelliones eius: ꝛ loca in qb⁹
ἁμαρτίαι αὐτοῦ καὶ αἱ ἀποστασίαι αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ᾽ οἷς
edificauit in eis excelſa: ꝛ cōſtituit illic lucos ꝛ
ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλά, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ
ſculptilia: anteq̄ cōuerteretꝭ: nōne ſcripta ſūt in ſmo
γλυπτά, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, οὐκ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ λό
nibus videntiū: ꝛ dormiuit manaſſes cū patri=
γων τῶν ὁρώντων; καὶ ἐκοιμήθη μανασσῆς μετὰ τῶν πατέ
bus ſuis: ꝛ ſepelierūt eū in horto domus ſue. ꝛ
ρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ. καὶ
regnauit āmon filius eius pro eo: fili⁹ exiſtēs viginti ꝛ
ἐβασίλευσεν ἀμμὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ, υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ
duoꝝ ānoꝝ āmon cū regnaret ipſe: ꝛ duob⁹ ānis re
δύο ἐτῶν ἀμμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβα
gnauit in hieruſalē. ꝛ fecit āmon malū
σίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἐποίησεν ἀμμὼν τὸ πονηρὸν
in cōſpectu dñi: ſicut fecerat manaſſes pater eius. ꝛ
ἐνώπιον κυρίου, καθὼς ἐποίησεν μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ
cūctis idolis que fecit manaſſes pater ei⁹: imo
πᾶσι τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐποίησε μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυ
lauit āmō ꝛ ſeruiuit eis. ꝛ nō humiliatus ē co
εν ἀμμὼν καὶ ἐδούλευεν αὐτοῖς. καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐνώ
rā dño: ſicut hūiliatus eſt manaſſes pater eius:
πιον κυρίου, ὡς ἐταπεινώθη μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ,
q̄m filius eius āmon multiplicauit peccatū. ꝛ cōſpi
ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀμμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν. καὶ ἐπέ
rauerūt ſerui eius ꝛ pcuſſerūt eū in domo ſua.
θεντο οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐ=
ꝛ pcuſſit pplꝯ terre eos q̄ cōſpirauerāt cōtra
τοῦ. καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμένους ἐπὶ
regē ammō. ꝛ cōſtituit regē populus
τὸν βασιλέα ἀμμών. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς

C

D

terre ioſian filiū eius pro eo.
γῆς τὸν ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

Ca. 34.

Filius exiſtēs octo ānorū ioſias cū regnaret ipſe:
A Υἱὸς ὢν ὀκτὼ ἐτῶν ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐ-
4. Re. 22. a. & triginta & vno āno regnauit in hieru
τόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν ἱερου
ſalē. & fecit ioſias rectū corā dño:
σαλήμ. καὶ ἐποίησεν ἰωσίας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου,
& ambulauit in vijs dauid patris ſui: &
καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
nō declinauit ad dextrā vel ſiniſtrā. & in octauo āno
οὐκ ἐξέκλινεν δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει
regni ſui: & ipſe ioſias adhuc puerulus incepit querere dñm deū dauid patris
τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἰωσίας ἔτι παιδάριον ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον θεὸν δαυὶδ τοῦ πατρὸς
ſui. & in duodecimo āno regni ſui
αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐ
incepit mundare iudā & hieruſalē
τοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρίσαι ἰούδαν καὶ τὴν ἱερουσαλὴμ
ab excelſis & lucis & altarib⁹
ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ τῶν ἀλσέων καὶ τῶν βωμῶν
& ſculptilib⁹ & cōflatilibus. & deſtru-
καὶ τῶν γλυπτῶν καὶ τῶν χωνευτῶν. καὶ κατέσκα-
xit q̄ ante faciē eius altaria: q̄
ψε τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ θυσιαστήρια, τὰ τῶν
baalim: & excelſa q̄ in eis. & ſuccidit
βααλείμ, καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ᾽ αὐτῶν. καὶ ἐξέκοψε τὰ
lucos & ſculptilia & cōflatilia cōtriuit:
ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε,
& cōminuit & proiecit ſup faciē monumē
B καὶ ἐλέπτυνεν καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημά
torū eorū q̄ imolabāt eis. & oſſa ſacerdotū cōbuſ-
των τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς. καὶ ὀστᾶ ἱερέων κατέκαυ
ſit in altaribus eorū. & mundauit ioſias
σεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν. καὶ ἐκαθάρισεν ἰωσίας
iudā & hieruſalē: & in ciuitatib⁹ ephraī
τὸν ἰούδαν καὶ τὴν ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν πόλεσιν ἐφραῒμ
& manaſſe & ſymeon & nephthalim: & in lo-
καὶ μανασσῆ καὶ συμεὼν καὶ νεφθαλείμ, καὶ ἐν τοῖς τό
cis eorū in circuitu. & diſſipauit lucos &
ποις αὐτῶν κύκλῳ. καὶ κατέσπασε τὰ ἄλση καὶ τὰ
altaria: & idola cōtriuit cōminuta: & om-
θυσιαστήρια, καὶ τὰ εἴδωλα κατέκοψε λεπτά, καὶ πά
nia excelſa demolit⁹ eſt ab omni terra iſrael:
ντα τὰ ὑψηλὰ κατέκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς ἰσραήλ,
& reuerſus eſt in hieruſalē. & in octauo deci-
καὶ ἀπέστρεψεν εἰς ἱερουσαλήμ. καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκά
mo āno regni ſui: iuſſit vt munda-
τῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐκέλευσε τοῦ καθαρί-
rēt domū & terrā. & miſit ſaphan filiū
σαι τὸν οἶκον καὶ τὴν γῆν. καὶ ἀπέστειλε τὸν σαφὰν υἱὸν
eſſelie & maaſiā principē ciuitatis: &
ἐσελίου καὶ τὸν μαασίαν ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ
ioa filiū ioachaz a cōmentarijs vt inſtau
τὸν ἰωὰ υἱὸν ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον τοῦ κραται
rarēt domū dñi dei ſui. & venerūt ad chel
ῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς χελ
ciā ſacerdotē magnū: & dederūt argentū qđ il-
κίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰ
latū fuit in domū dñi: qđ cōgregauerūt leuite cuſto
σενεχθὲν εἰς οἶκον κυρίου, ὃ συνήγαγον οἱ λευῖται οἱ φυ
dientes portā de manu manaſſe & ephraim &
λάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς μανασσῆ καὶ ἐφραῒμ καὶ
principū: & ab omni reliquo iſrael:
τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπὸ παντὸς τοῦ καταλοίπου ἰσραήλ,
& ex omni iuda & beniamin & habitanti-
καὶ ἐκ παντὸς ἰούδα καὶ βενιαμὶν καὶ τῶν κατοικούν-
bus hieruſalē. & dederūt illud in manu fa-
των ἱερουσαλήμ. καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποι-
cientiū opera q̄ p̄fecti erant in domo
ούντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ

ioſiam filium eius pro
eo.
34.
Octo annorum erat
ioſias cum regnare ce-
piſſet: & triginta & vno
anno regnauit in hieru
ſalē. Fecitq̧ qđ erat re-
ctū in conſpectu dñi: &
ambulauit in viis dđ pa
tris ſui: nō declinauit ne
q̧ ad dexterā neq̧ ad ſini
ſtrā. Octauo aūt āno re
gni ſui cū adhuc eēt pu
er cepit q̄rere deū patris
ſui dauid: & duodecimo
anno poſtq̄ regnare ce
perat mundauit iudam
& hieruſalem ab excel-
ſis & lucis
ſimulachriſq̧ & ſculpti-
lib⁹. Deſtruxerūtq̧ corā
eo aras baalim & ſimula
chra q̄
ſuperpoſita fuerant de-
moliti ſunt. Lucos etiam
& ſculptilia ſuccidit at-
q̧ comminuit:
& ſuper cumulos eorū
qui
cis imolare cōſueuerant
fragmēta diſperſit. Oſſa
p̄terea ſacerdotū cōbuſ-
ſit in altarib⁹ idolorum:
mūdauitq̧ iudā & hie-
ruſalē. Sed in vrbib⁹ ma-
naſſe & ephraī & ſymeō
vſq̧ neptalim cūcta ſub
uertit. Cūq̧ altaria diſſi
paſſet
& lucos & ſculptilia cō-
triuiſſet
in fruſta: cunctaq̧ delu
bra demolit⁹ eſſet de vni
uerſa terra iſrael reuer-
ſus eſt in hieruſalem.
Igitur anno octauo deci
mo regni ſui
mundata iam terra &
templo domini: miſit
ſaphan filium ezelie &
maaſiam
principē ciuitatis: & io-
ha filium ioachaz
a cōmētariis vt inſtaura-
rēt domū dñi dei ſui. Qui
venerūt ad helchiā ſa
cerdotem magnum:
acceptaq̧ ab eo pecunia
q̄ illata fuerat in domū
dei: & quā congregaue
rāt leuite & ianitores de
manaſſe & ephraim &
vniuerſis reliquiis
iſrael: ab oī q̧q̧ iuda &
beniamin & habitatori-
bus hieruſalem: tradide
runt in manibus eorum
qui preerant operariis
in domo domini

Ca. xxxiiij.

הארץ את יאשיהו בנו תחתיו׃
בן שמונה שנים
יאשיהו במלכו ושלשים ואחת — שמן
שנה מלך בירושלם׃ ויעש הישר — עשה
בעיני יהוה וילך בדרכי דויד אביו
ולא סר ימין ושמאול׃ ובשמונה — סור ימן
שנים למלכו והוא עודנו נער החל — שמאל חלל
לדרוש לאלהי דויד אביו ובשתים — דרש
עשרה שנה החל לטהר את יהודה
וירושלם מן הבמות והאשרים — במה
והפסילים והמסכות׃ וינתצו לפניו — נסך נתץ
את מזבחות הבעלים והחמנים אשר — פנה זבח
למעלה מעליהם גדע והאשרים — עלה
והפסילים והמסכות שבר והדק — דקק
ויזרק על פני הקברים הזבחים — זרק פנה
להם׃ ועצמות כהנים שרף על
מזבחותים ויטהר את יהודה ואת — טהר
ירושלם׃ ובערי מנשה ואפרים — עיר
ושמעון ועד נפתלי בחר בתיהם
סביב׃ וינתץ את המזבחות — סבב זבח
ואת האשרים והפסילים כתת — פסל
להדק וכל החמנים גדע בכל
ארץ ישראל וישב לירושלם׃ — שוב
ובשנת שמונה עשרה למלכו — שנה שמן
לטהר הארץ והבית שלח את
שפן בן אצליהו ואת מעשיהו
שר העיר ואת יואח בן יואחז — שור
המזכיר לחזק את בית יהוה אלהיו׃ — זכר
ויבאו אל חלקיהו הכהן הגדול — בוא גדל
ויתנו את הכסף המובא בית אלהים — נתן בוא
אשר אספו הלוים שמרי הסף מיד
מנשה ואפרים ומכל שארית
ישראל ומכל יהודה ובנימן וישבו
ירושלם׃ ויתנו על יד עשי המלאכה — עשה לאך
המפקדים בבית יהוה ויתנו אתו — פקד
עשי המלאכה אשר עשים בבית

Digitized by Google

יהוה לבדוק ולחזק הבית ויתנו — בדק
לחרשים ולבנים לקנות אבני — בנה קנה
מחצב ועצים למחברות ולקרות — חצב חבר
את הבתים אשר השחיתו מלכי — קרה בית
יהודה והאנשים עשים באמונה — שחת
במלאכה ועליהם מפקדים יחת — אמן פקד
ועבדיהו הלוים מן בני מררי
וזכריה ומשלם מן בני הקהתים
לנצח והלוים כל מבין בכלי שיר — בין כלה
ועל הסבלים ומנצחים לכל עשה — שור נצח
מלאכה לעבודה ועבודה ומהלוים
סופרים ושטרים ושוערים ובהוציאם — שער יצא
את הכסף המובא בית יהוה מצא — בוא
חלקיהו הכהן את ספר תורת יהוה — ירה
ביד משה ויען חלקיהו ויאמר — ענה
אל שפן הסופר ספר התורה
מצאתי בבית יהוה ויתן חלקיהו — נתן
את הספר אל שפן ויבא שפן את — בוא
הספר אל המלך וישב עוד את — שוב
המלך דבר לאמר כל אשר נתן
ביד עבדיך הם עשים ויתיכו את — עשה נתך
הכסף הנמצא בבית יהוה ויתנוהו — מצא
על יד המפקדים ועל יד עשי — פקד
המלאכה ויגד שפן הסופר למלך — לאו נגד
לאמר ספר נתן לי חלקיהו הכהן
ויקרא בו שפן לפני המלך ויהי — קרא פנה
כשמע המלך את דברי התורה — היה
ויקרע את בגדיו ויצו המלך את — קרע צוה
חלקיהו ואת אחיקם בן שפן
ואת עבדון בן מיכה ואת שפן
הסופר ואת עשיה עבד המלך
לאמר לכו דרשו את יהוה בעדי — הלך
ובעד הנשאר בישראל וביהודה — שאר
על דברי הספר אשר נמצא כי
גדולה חמת יהוה אשר נתכה בנו — גדל נתך
על אשר לא שמרו אבותינו את

ut inſtauraret templū: & in firma qq̄ ſartiret. At illi dederūt eā artificibus & cemētariis ut emerēt lapides e lapidicidis & ligna ad cōmiſſuras edificii & ad cōtignationē domorū quas deſtruxerāt reges iuda. Qui fideliter cuncta faciebant. Erant autē prepoſiti operantium iadab & abdias de filiis merari: zacharias & moſollam de filiis caath qui urgebāt opus: oēs leuite ſcictes organis canere. Super eos vero qui ad diuerſos uſus onera portabant: erant ſcribe & magiſtri de leuitis ianitores. Cūq̄ efferrēt pecuniā q̄ illata fuerat in templū dn̄i: repit Helchias ſacerdos librū legis dn̄i q datus fuerat per manū moyſi: & ait ad ſaphan ſcribam. Librum legis inueni in domo domini. Et tradidit ei. At ille intulit volumen ad regem: & nunciauit ei dicens: omnia que dediſti in manu ſeruorum tuorum: ecce complentur. Argentū qđ reptū eſt in domo dn̄i conflauerūt: datumq̄ eſt prefectis artificum & diuerſa opera fabricātiū. Preterea tradidit mihi helchias ſacerdos hunc librum. Quē cū rege preſente recitaſſet: audiſſetq̄ ille verba legis ſcidit veſtimenta ſua: & precepit helchie & aicham filio ſaphan: & abdon filio micha: ſaphan quoq̄ ſcribe & aſaie ſeruo regis: dicens. Ite & orate dominum pro me & pro reliquis iſrael & iuda ſuper vniuerſis ſermonibus libri iſti q reptus ē. Magnus enī furor domini ſtillauit ſuper nos: eo q non cuſtodierint patres noſtri

dn̄i. ꝛ dederūt illud facientibus opera in domo domini: ut prepararent ꝛ inſtaurarēt domū.
κυρίου. καὶ ἔδωκαν αὐτὸ τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου, τοῦ ἐπισκευάσαι καὶ κατισχῦσαι τὸν οἶκον.
ꝛ fabris dederūt: ꝛ edificatorib᷒ ut emerēt lapides quadratos pedū ꝛ ligna in trabes ut tegāt domos
καὶ τοῖς τέκτοσιν ἔδωκαν, καὶ τοῖς οἰκοδόμοις ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους
quas perdiderūt reges iuda. ꝛ viri faciebāt in fide q̄ in operib᷒. ꝛ in eis epiſcopi prepoſiti iaeth ꝛ audias leuite de filijs merari:
οὓς ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς ἰούδα. καὶ οἱ ἄνδρες ἐποίουν ἐν πίστει οἱ ἐπὶ τῶν ἔργων. καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἐπίσκοποι καθεστάμενοι ἰαὲθ καὶ αὐδίας οἱ λευῖται ἐξ υἱῶν μεραρί,
ꝛ zacharias ꝛ meſolā de filijs caath ut vrgerent. ꝛ oīs leuita ꝛ oīs ſciēs in organis hymnorū. ꝛ in humeris portātib᷒: ꝛ ppoſiti ſup eos q̄ faciebāt opera in opere. ꝛ a leuitis ſcribe ꝛ iudices ꝛ ianitores.
καὶ ζαχαρίας καὶ μεσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν καὰθ ἐπισπουδάζειν. καὶ πᾶς λευίτης καὶ πᾶς συνιῶν ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων, καὶ ἐπιστάται ἐπὶ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα εἰς ἐργασίαν. καὶ ἀπὸ τῶν λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί.
ꝛ cū offerrēt ipſi argentū qđ illatū fuerat in domū dn̄i: inuenit chelcias ſacerdos librū legis dn̄i q̄ p̄ manū moyſi.
καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς τὸν οἶκον κυρίου, εὗρε χελκίας ὁ ἱερεὺς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου κυρίου τὸ διὰ χειρὸς μωυσῆ.
ꝛ reſpondit chelcias ꝛ dixit ad ſaphā ſcribā: librū legis inueni in domo dn̄i. ꝛ dedit chelcias librū ſaphā:
καὶ ἀπεκρίθη χελκίας καὶ εἶπε πρὸς σαφὰν τὸν γραμματέα, βιβλίον νόμου εὗρον ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκε χελκίας τὸ βιβλίον τῷ σαφάν,
ꝛ intulit ſaphan librū ad regē: ꝛ reddidit adhuc regi ſmonē dicēs: omne argentū datū eſt in manu ſuorū tuorū facientiū opus:
καὶ εἰσήνεγκε σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον λέγων, πᾶν ἀργύριον ἀπεδόθη ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν ποιούντων τὸ ἔργον,
ꝛ cōflauerūt argentū inuentū in domo dn̄i: ꝛ dederūt in manu facientiū opera: ꝛ in manu epiſcopoꝝ.
καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων.
ꝛ nūciauit ſaphan ſcriba regi dicēs: librū dedit mihi chelcias ſacerdos. ꝛ legit ipm ſaphā corā rege.
καὶ ἀπήγγειλε σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ λέγων, βιβλίον ἔδωκέ μοι χελκίας ὁ ἱερεύς. καὶ ἀνέγνω αὐτὸ σαφὰν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.
ꝛ factū eſt ut audiuit rex verba legis: ſcidit veſtimēta ſua.
καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
ꝛ precepit rex chelcia ꝛ achicā filio ſaphā ꝛ abdō filio michea: ꝛ ſaphan ſcribe ꝛ aſaia ſeruo regis dicēs:
καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ χελκίᾳ καὶ τῷ ἀχικὰμ υἱῷ σαφὰν καὶ τῷ ἀβδὼν υἱῷ μιχαίου, καὶ τῷ σαφὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ ἀσαΐᾳ παιδὶ τοῦ βασιλέως λέγων,
ite ꝛ querite dn̄m pro me ꝛ pro omni reliquo iſrael ꝛ iuda pro ſmonib᷒ libri inuenti: qm̄ magn᷒ furor dn̄i: q̄ ſuccēſus eſt in nobis: qm̄ nō audierūt patres noſtri
πορεύθητε καὶ ζητήσατε κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφθέντος ἰσραὴλ καὶ ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου, ὃς ἐκκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν

C

B

G

ſermonē dn̄i: vt facerēt iuxta omnia q̄ ſcripta ſunt
τὸν λόγον κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα
in libro hoc. ⁊ iuit chelcias: ⁊ qb⁹
E ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. καὶ ἐπορεύθη χελκίας, καὶ οἷς
dixit rex ad oldā pphetā vxorē
εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ὀλδὰν τὴν προφῆτιν γυναῖκα
ſellē filij thecoe: filij aſer cuſtodis veſtiū: ⁊
σελλὴμ υἱοῦ θεκῶε, υἱοῦ ἀσὲρ τοῦ ἱματιοφύλακος, καὶ
ipſa habitabat in hieruſalē in ſecunda: ⁊ locuti
αὐτὴ κατῴκει ἐν ἱερουσαλὴμ ἐν μασενά, καὶ ἐλά-
ſunt ei ſm̄ hec. ⁊ dixit eis: ſic
λησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, οὕτως
dixit dn̄s deus iſrael. dicite viro q̄ mi
εἶπε κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ. εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀπο-
ſit vos ad me: ſic dicit dn̄s deus:
στείλαντι ὑμᾶς πρός με, οὕτως λέγει κύριος ὁ θεός,
ecce ego induco mala ſup locū hūc ⁊ ſup
ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ
habitantes in eo cūcta verba
τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ τοὺς πάντας λόγους
q̄ ſcripta ſunt in libro q̄ lectus eſt
τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ
corā rege iuda: eo ꝙ dereliquerunt
ἐναντίον τοῦ βασιλέως ἰούδα, ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλιπόν
me ⁊ ſacrificauerūt dijs alienis: vt irrita-
με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσω-
rēt me in cūctis operib⁹ manuū ſuaꝝ. ⁊
σί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. καὶ
ſuccēſus eſt furoꝛ me⁹ in loco iſto: ⁊ nō
ἐξεκαύθη ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ
extinguet. ⁊ ad regē iuda q̄ mi
σβεσθήσεται. καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ἰούδα τὸν ἀπο-
ſit vos ad q̄rendū dn̄m: ſic dicetis
στείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε
ad eū: ſic dicit dn̄s deus iſrael:
πρὸς αὐτόν, οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, τοὺς
verba q̄ audiuiſti ⁊ cōuerſū eſt coꝛ tuū ⁊
λόγους οὓς ἤκουσας καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου καὶ
humiliatū eſt a facie mea cū audiuiſti tu
ἐταπεινώθη ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε
verba mea cōtra locū hūc ⁊ cōtra
τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ
habitantes eū. ⁊ humiliatus es coꝛam
τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον
me ⁊ ſcidiſti veſtimēta tua ⁊ fleuiſti co-
μου καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας ἐναν-
ram me: ⁊ ego audiui dicit dn̄s. ecce appono
τίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα φησὶ κύριος. ἰδοὺ προστίθη-
te ad patres tuos ⁊ apponeris ad ſe-
μί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου καὶ προστεθήσῃ πρὸς τά-
pulchꝛa tua in pace: ⁊ nō videbūt oculi tui
φους σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου
omnia mala: q̄ ego induco ſup locum
πάντα τὰ κακά, ἃ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον
iſtū ⁊ ſup habitantes eū. ⁊ rettu-
4.Re. 22.a. τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέ-
lerūt regi ſmonē. ⁊ miſit rex
δωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς
⁊ cōgregauit ſenioꝛes iuda ⁊ hieruſalē:
καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους ἰούδα καὶ ἱερουσαλήμ,
⁊ aſcendit rex in domū dn̄i: ⁊ oīs iuda ⁊
καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς ἰούδα καὶ
habitantes hieruſalē ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊
οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται καὶ
cūct⁹ popul⁹ a paruo ⁊ vſqꝫ ad magnū: ⁊ legit in au-
πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὠ-
ribus eoꝝ omnia verba voluminis federis in-
G σὶν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὑ-
uenti in domo dn̄i. ⁊ ſtetit rex ioſias in
ρεθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἰωσίας ἐπὶ τὸν
colūna: ⁊ pcuſſit fedus coꝛam dn̄o vt ambularet
στύλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον κυρίου τοῦ πορευθῆναι

verba dn̄i: vt facerent
oīa q̄ ſcripta ſūt in iſto
volumine. Abiit ergo
helchias & hi q ſimul a
rege miſſi fuerāt ad ol-
dam prophetem
vxorem ſellum filij the-
cuath filij aras
cuſtodis veſtium: que
habitabat
in hierl̄m in ſcd̄a: & lo-
cuti ſunt ei verba q̄ ſupra
narrauim⁹. At illa r̄ndit
eis. Hec dicit dominus
deus iſrael. Dicite viro
qui
miſit vos ad me. Hec
dicit dominus.
Ecce ego inducam ma-
la ſuper locum iſtum
& ſuper habitatores ei⁹:
cunctaqꝫ maledicta
que ſcripta ſun in libro
hoc: quem legerunt
coram rege iuda: quia
dereliquerunt me
& ſacrificauerunt diis
alienis vt
me ad iracūdiā ꝓuocarēt
in cūctis opib⁹ manuū
ſuarū. Idcirco ſtillabit fu-
roꝛ me⁹ ſr̄ locū iſtū & nō
extinguetur. Ad regē
aūt iuda q miſit vos pro
domino deprecando ſic
loquimini. Hec dicit
dn̄s de⁹ iſrael. Quoniā
audiſti verba voluminis
atqꝫ emolitum eſt cor tu-
um & humiliatus es
in conſpectu dei ſup his
que dicta ſunt
cōtra locū hūc & habi-
tatores hierl̄m: reuerituſqꝫ
faciem meam ſcidiſti
veſtimēta tua & fleuiſti
corā me: ego quoqꝫ ex-
audiui te dicit dn̄s. Iam
enim colligam te ad pa-
tres tuos: & inferens
in ſepulchrum tuum in
pace: nec videbunt
oculi tui om̄e malū qd̄
ego inducturus ſum
ſup locū iſtū & ſup habi-
tatores ei⁹. Retulerūt ita-
qꝫ regi cuncta que dixe-
rat. At ille
cōuocatis vniuerſis ma-
iorib⁹ natu iuda & hieru-
ſalē: aſcēdit in domū dn̄i:
vnaqꝫ omnes viri iuda
& habitatores hieruſalē
ſacerdotes & leuite: &
cunctus ppl̄s a minimo
vſqꝫ ad maximū. Quib⁹
audiētib⁹ legit rex om̄ia
verba voluminis:
& ſtans in tribunali ſuo
percuſſit fedus coram
domino: vt ambularet

דבר יהוה לעשות ככל הכתוב על
הספר הזה׃ וילך חלקיהו ואשר
המלך אל חלדה הנביאה
אשת שלום בן תוקהת בן חסרה
שומר הבגדים והיא יושבת
בירושלם במשנה וידברו אליה
כזאת׃ ותאמר להם כה אמר יהוה
אלהי ישראל אמרו לאיש אשר
שלח אתכם אלי׃ כה אמר יהוה
הנני מביא רעה על המקום הזה
ועל יושביו את כל האלות
הכתובות על הספר אשר קראו
לפני מלך יהודה׃ תחת אשר עזבוני
ויקטירו לאלהים אחרים למען
הכעיסני בכל מעשי ידיהם ותתך
חמתי במקום הזה ולא תכבה׃ ואל
מלך יהודה השלח אתכם לדרוש
ביהוה כה תאמרו אליו כה אמר
יהוה אלהי ישראל הדברים
אשר שמעת׃ יען רך לבבך ותכנע
מלפני אלהים בשמעך את דבריו
על המקום הזה ועל ישביו ותכנע
לפני ותקרע את בגדיך ותבך
לפני וגם אני שמעתי נאם יהוה׃
הנני אספך אל אבתיך ונאספת
אל קברתיך בשלום ולא תראינה
עיניך בכל הרעה אשר אני מביא
על המקום הזה ועל ישביו וישיבו
את המלך דבר׃ וישלח המלך
ויאסף את כל זקני יהודה וירושלם׃
ויעל המלך בית יהוה וכל איש יהודה
וישבי ירושלם והכהנים והלוים וכל
העם מגדול ועד קטן ויקרא באזניהם
את כל דברי ספר הברית הנמצא
בית יהוה׃ ויעמד המלך על עמדו
ויכרת את הברית לפני יהוה ללכת

עשה
נבא
איש
שמר ישב
שנה דבר
אמר
בוא רעע
קום ישב
אלה כתב
פנה
קטר
כעס עשה
נתך חמם
כבה דרש
רכך כנע
קרע בכה
אסף
שלם ראה
רעע בוא
קום שוב
שלח
עלה
גדל קרא
כרת מצא
עמד
כרת פנה
ילך

שמר צוה	אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמוֹר אֶת מִצְוֹתָיו	post eum & cuſtodiret
עוד	וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל לְבָבוֹ וּבְכָל נַפְשׁוֹ	precepta
עשה כתב	לַעֲשׂוֹת אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים	& teſtionia & iuſtificatio
	עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה: וַיַּעֲמֵד אֵת כָּל	nes ei⁹ i toto corde ſuo:
	הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ	& in tota aīa ſua: faceret
	יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי	ꝙ que ſcripta ſunt
סור	אֲבוֹתֵיהֶם: וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת כָּל	in volumine illo qđ le-
תעב	הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי	gerat. Adiurauit qꝫ ſup
עבד	יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֵת כָּל הַנִּמְצָא	hoc oēs q repti fuerāt in
	בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹד אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם	hieruſalē & beniamin &
יום	כָּל יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי	fecerīt habitatores hieru
Ca.xxxv.	אֲבוֹתֵיהֶם: וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ	ſalē iuxta pactū dñi dei
עשה	בִּירוּשָׁלַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ	patrum ſuorū. Abſtulit
שחט	הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ	ergo ioſias cunctas
רבע	הָרִאשׁוֹן: וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל	abominationes de vni-
עמד	מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית	uerſis regionib⁹ filiorū
שמר חזק	יְהוָה: וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְּבוֹנִים לְכָל	iſrael. & fecit omnes q
עבד אמר	יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת	reſidui erant
בין	אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה	in iſrael ſeruire domino
קדש	שְׁלֹמֹה בֶן דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין	deo ſuo.
ארן	לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת	Cūctis diebus vite eius
נשא	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:	nō receſſerīt a dño deo
כון חלק	וְהָכִינוּ לְבֵית אֲבוֹתֵיכֶם כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם	patrū ſuorum. 35.
כתב	בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב	Fecit autem ioſias in
	שְׁלֹמֹה בְנוֹ: וְעִמְדוּ בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת	hieruſalē phaſe do-
	בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם	mino qđ immolatum eſt
	וַחֲלֻקַּת בֵּית אָב לַלְוִיִּם: וְשַׁחֲטוּ	quartadecima die mēſis
	הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם	primi. Et conſtituit ſa-
עשה	לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה:	cerdotes in
רום	וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן	officiis ſuis: hortatuſꝙ
	כְּבָשִׂים וּבְנֵי עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים	eſt eos vt miſtrarēt in do
מצא ספר	לְכָל הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף	mo dñi. Leuitis quoꝙ
רכש	וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מֵרְכוּשׁ	ad quorū eruditionē oīs
שור	הַמֶּלֶךְ: וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים	iſrael ſanctificabatur do
	וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּהוּ וּזְכַרְיָהוּ	mino locut⁹ eſt. Ponite
נגד	וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים	arcam in ſanctuario tē

pli quod edificauit ſalomō filius dauid rex iſrael. Nequaꝙ̃ eni eam vltra portabitis. Nunc ergo miniſtrate domino deo veſtro & populo eius iſrael: & prepate vos p domos & cognatiōes vr̃as in diuiſionib⁹ ſingulorū ſicut pcepit dauid rex iſrl. & deſcripſit ſalomō filius eius: & miſtrate in ſctūario per familias turmaſꝙ leuiticas: & ſanctificati immolate phaſe. Fratres etiam veſtros vt poſſint iuxta verba q̄ locut⁹ eſt dñs in manu moyſi facere: prepate. Dedit ꝑterea ioſias omī pplo q ibi fuerat inuēt⁹ in ſolēnitate phaſe: agnos & hedos de gregibus & reliq pecoris: trigīta milia: boū qꝫ tria milia. Hec de regis vniuerſa ſubſtātia. Duces qꝫ eius ſpōte qđ vouerāt obtulerūt tā pplo q̄ ſacerdotib⁹ & leuitis. Porro helchias & zacharias & iehiel pricipes dom⁹ dei dederūt ſacredotib⁹

in cōſpectu dñi: vt cuſtodiret mādata eius & teſti-
ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ μαρ-
monia eius & ꝑcepta eius in toto corde & in to
τύρια αὐτοῦ καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅ-
ta anima: vt faceret verba federis ſcri-
λῃ ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γε-
pta in volumine hoc. & cōſtituit omnes
γραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. καὶ ἔστησε πάντας τοὺς
inuentos in hieruſalē & in iuda & beniamin: &
εὑρεθέντας ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν ἰούδᾳ καὶ βενιαμίν, καὶ
fecerūt habitantes in hieruſalē iuxta pa-
ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες ἐν ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν διαθή-
ctū dñi dei patrū ſuoꝝ. & abſtulit ioſias
κην κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν. καὶ περιεῖλεν ἰωσίας
cūctas abominationes de vniuerſa terra: q̄ fuit filioꝝ
πάντα τὰ βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς, ἣ ἦν τῶν υἱῶν
iſrael: & fecit omnes q̄ inuēti ſunt in hieruſa
ἰσραήλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν ἱερουσα-
lem & iſrael vt ſeruirent dño deo patrū
λὴμ καὶ ἰσραὴλ τοῦ δουλεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ τῶν πατέρων
ſuoꝝ cūctis diebus ſuis: nō declinauit a tergo
αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὄπισθεν
dñi dei patrū ſuorum.
κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Ca.35.
Et fecit ioſias phaſech in hieruſalē dño A
Καὶ ἐποίησεν ἰωσίας τὸ φασὲχ ἐν ἱερουσαλὴμ κυρίῳ 4.Re.
deo ſuo: & ſacrificauit phaſech quarta decima 23.d.
τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσε τὸ φασὲχ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ
mēſis primi: & cōſtituit ſacerdotes in cuſtodiis
μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς
ſuis: & fortificauit ipſos in opera dom⁹ dñi. & di
αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου. καὶ εἶ-
xit leuitis potentibus in omni iſrael: vt
πεν τοῖς λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ ἰσραήλ, τοῦ
ſctificarent ipſi dño: & vt darēt arcā ſan-
ἁγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, καὶ τοῦ δοῦναι τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγί-
ctā in domo dñi. & poſuit arcā ſanctā in domo
αν ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔθηκεν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον
quā edificauit ſalomon fili⁹ dauid regis iſrael.
ὃν ᾠκοδόμησεν σολομὼν υἱὸς δαυὶδ τοῦ βασιλέως ἰσραήλ.
& dixit rex: nō eſt vobis tollere in hūeris quicq̄: nūc
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἆραι ἐπ' ὤμων οὐθέν, νῦν
igit miniſtrate dño deo veſtro: & pplo ei⁹ iſ-
οὖν λειτουργήσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ ἰσ-
rael: & ꝑparamini ſm domos familiaꝝ veſtraꝝ: & ſm
ραήλ, καὶ ἑτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν, καὶ κα-
vices vr̃as: & ſecundū ſcripturā dauid re-
τὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, καὶ κατὰ τὴν γραφὴν δαυὶδ βασι-
gis iſrael: & ſm deſcriptionē ſalomonis filii eius:
λέως ἰσραήλ, καὶ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν σολομῶντος υἱοῦ αὐτοῦ,
& ſtate in domo ſm diuiſiones domoꝝ familiaꝝ
καὶ στῆτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν
vr̃aꝝ fratrib⁹ vr̃is filiis populi: & pars dom⁹ fa-
ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πα-
milie leuitis. & imolate phaſech & ſancta
τριᾶς τοῖς λευίταις. καὶ θύσατε τὸ φασὲχ καὶ τὰ ἅγια
preparate fratribus vr̃is vt faciant ſecundū ver
ἑτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λό-
bū dñi, qđ p manū moyſi. & pmitias obtulit ioſias fi-
γον κυρίου τοῦ διὰ χειρὸς μωυσῆ. καὶ ἀπήρξατο ἰωσίας τοῖς υἱ-
liis populi oues & agnos & hedos de filiis capraꝝ
οῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα καὶ ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους ἀπὸ υἱῶν αἰγῶν
omnia in phaſech omni inuento in nūero
πάντα εἰς τὸ φασὲχ παντὶ τῷ εὑρισκομένῳ εἰς ἀριθμὸν
triginta milia: & vitulos tria milia: hec
τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας, ταῦτα B
a ſubſtantia regis. & principes ei⁹ pmitias
ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρ-
obtulerūt pplo & ſacerdotib⁹ & leuitis: & chelcias & za
ξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς λευίταις, καὶ χελκίας καὶ ζα-
charias & hiel principes dom⁹ dei dederūt ſacerdotib⁹
χαρίας καὶ ἰεϊὴλ οἱ ἄρχοντες οἴκου τοῦ θεοῦ ἔδωκαν τοῖς ἱερεῦσιν

Digitized by Google

in phaſech oues ꝛ agnos ꝛ hedos duo mi-
εις το φασεχ προβατα και αμνους και εριφους δυο χιλια-
lia ꝛ ſexcenta ꝛ vitulos trecentos. ꝛ chonenias
δας και εξακοσιους και μοσχους τριακοσιους. και χωνενιας
ꝛ ſemeas ꝛ nathanael frater eius: ꝛ aſabias ꝛ hie
και σαμεας και ναθαναηλ αδελφος αυτ͂, και ασαβιας και ιε
iel ꝛ ioazabad principes leuitaꝝ: dederūt p̄mitias
ιηλ και ιωαζαβαδ αρχοντες των λευιτων, απηρξαντο τοις
leuitis in phaſech ouiū quinque milia ꝛ vi-
λευιταις εις το φασεχ προβατα πεντακισχιλια και μο-
tulos quingentos ꝛ p̄paratū eſt miniſteriū: ꝛ ſtete
σχους πεντακοσιους και κατωρθωθη η λειτουργια, και εστη
rūt ſacerdotes in ſtatione ſua ꝛ leuite in diui
σαν οι ιερεις επι την στασιν αυτων και οι λευιται επι τας δι-
ſionibus ſuis iuxta imperiū regis: ꝛ imolauerūt
αιρεσεις αυτων κατα την εντολην τ͂ βασιλεως, και εθυσαν
phaſech. ꝛ fuderūt ſacerdotes ſanguinē de manu ſua:
το φασεχ. και προσεχεον οι ιερεις το αιμα εκ χειρος αυτων,
ꝛ leuite excoriauerūt ꝛ preparauerūt holocauſtū
και οι λευιται εξεδειραν και ητοιμασαν την ολοκαυτωσιν
vt darent eis iuxta diuiſionē per domos familia-
παραδουναι αυτοις κατα την διαιρεσιν κατ' οικους πατρι
rū ſuaꝝ filijs populi: vt offerrent dño:
ων αυτων τοις υιοις τ͂ λαου, του προσενεγκειν τω κυριω,
ſicut ſcriptū eſt in libro moyſi: ꝛ ſic in mane.
ως γεγραπται εν βιβλιω μωυση, και ουτως εις το πρωι.
ꝛ aſſauerūt phaſech in igne ſecundū iudiciū: ꝛ ſan
και ωπτησαν το φασεχ εν πυρι κατα την κρισιν, και τα α-
cta coxerūt in ahenis ꝛ in lebetib⁹: ꝛ p̄ſpe-
για ηψησαν εν τοις χαλκειοις και εν τοις λεβησι, και ευω
ratū ē. ꝛ cucurrerūt curſu ad omnes filios populi:
δωθη. και εδραμον δρομω προς παντας τους υιους τ͂ λαου,
ꝛ poſt hoc p̄parauerūt ſibiipſis ꝛ ſacerdotib⁹: qm̄
και μετα τουτο ητοιμασαν εαυτοις και τοις ιερευσιν, οτι
ſacerdotes filij aarō in oblatione holocauſtoꝝ ꝛ
οι ιερεις υιοι ααρων εν αναφορα των ολοκαυτωματων και των
G adipū vſq; ad noctē. ꝛ leuite p̄parauerūt ſibi ꝛ
στεατων εως νυκτος, και οι λευιται ητοιμασαν εαυτοις και τοις
fratribus ſuis filijs aaron. ꝛ cantores filij aſaph
αδελφοις αυτων υιοις ααρων. και οι ψαλτωδοι υιοι ασαφ
in ſtatione ſua iuxta p̄cepta dauid aſaph ꝛ
επι της στασεως αυτων κατα τας εντολας δαυιδ ασαφ και
eman ꝛ idithū p̄phetaꝝ regis. ꝛ principes
αιμαν και ιδιθουμ των προφητων βασιλεως. και οι αρχοντες
ꝛ ianitores porte ꝛ porte: nō eſt ipſis amo
και οι πυλωροι πυλης και πυλης, ουκ εστιν αυτοις κινει-
ueri a miniſterio eoꝝ: qm̄ fratres eoꝝ
σθαι απο της λειτουργιας αυτων, οτι οι αδελφοι αυτων οι
leuite p̄parauerūt eis. ꝛ p̄paratū eſt omne miniſte-
λευιται ητοιμασαν αυτοις. και κατωρθωθη πασα η λειτουρ
riū dñi in die illa: vt facerent phaſech ꝛ offer
για κυριου τη ημερα εκεινη, του ποιησαι το φασεχ και ενεγ
rēt holocauſta in altari dñi iuxta pre
κειν τα ολοκαυτωματα επι το θυσιαστηριον κῡ κατα την εν
ceptū regis ioſie. ꝛ fecerūt filij iſrael q̄
τολην τ͂ βασιλεως ιωσιου. και εποιησαν οι υιοι ισραηλ οι
reperti ſūt phaſech in tēpore illo: ꝛ ſolēnitatē
ευρεθεντες το φασεχ εν τω καιρω εκεινω, και την εορτην των
azymoꝝ ſeptē diebus. ꝛ nō fuit phaſech ſimile il-
αζυμων επτα ημερας. και ουκ εγενετο το φασεχ ομοιον αυ-
li in iſrael a diebus ſamuel prophete. ꝛ
του εν ισραηλ απο ημερων σαμουηλ του προφητου. και
omnes reges iſrael nō fecerunt phaſech qd̄
παντες βασιλεις ισραηλ ουκ εποιησαν το φασεχ ο
fecit ioſias ꝛ ſacerdotes ꝛ leuite ꝛ omnis
εποιησεν ιωσιας και οι ιερεις και οι λευιται και πας
iuda ꝛ iſrael: q̄ reperti ſūt ꝛ q̄ habitabant in
ιουδα και ισραηλ, οι ευρεθεντες και οι κατοικουντες εν
hieruſalē dño. in octauo decimo āno
ιερουσαλημ τω κυριω. εν τω οκτωκαιδεκατω ετει της
regni ioſie factū eſt phaſech hoc.
βασιλειας ιωσιου εποιηθη το φασεχ τουτο.

ad faciendū phaſe: peco
ra cōmixtim duo milia
ſexcenta & boues trecē
tos. Chonenias autem
& ſemeias etiā & natha
nael frēs ei⁹: necnō aſabi
as & iahihel & iozabad
p̄cipes leuitarū dede-
rūt ceteris leuitis ad cele
brandū phaſe: q̄nq; mi-
lia pecorū & boues quin
gētos. Prepatūq; ē mini
ſteriū & ſteterūt ſacerdo
tes in officio ſuo. Leuite
quoq; in turmis iuxta
regis imperium:
& immolatū eſt phaſe.
Aſpſerūtq; ſacerdotes
man⁹ ſuas ſanguie & le-
uite detraxerūt pelles ho
locauſtoꝝ: & ſepauerunt
ea vt darent p domos &
familias ſingulorum:
& offerrentur domino
ſicut ſcriptū eſt in libro
moyſi: de bob⁹ q̄q; fece
rūt ſimilr. Et aſſauerūt
phaſe ſup igne iuxta qd̄
in lege ſcriptū ē. Pacificas
vero hoſtias coxerūt in le
betib⁹ & cacabis & ollis:
& feſtinato diſtribuerūt
vniuerſe plebi: ſibi āt &
ſacerdotib⁹ poſtea paue
rūt. Nā in oblatione ho
locauſtoꝝ & adipū vſq;
ad noctē ſacerdotes fuerūt
occupati: vñ & leuite ſibi
& ſacerdotib⁹ filiis aarō
pauerūt nouiſſimis. Por
ro cātores filii aſaph ſta
bāt in ordie ſuo iuxta p̄
ceptū dd̄ & aſaph & emā
& iduthū p̄phete regis
dauid. Ianitores vero p
portas ſingulas obſuabāt
ita vt nec pūcto qdē diſ-
cederēt a miſterio. Quā
obrem & frēs eoꝝ leuite
pauerūt eis cibos. Oīs
igitur cultura dñi rite cō
pleta ē i die illa vt facerēt
phaſe: & offerrent holo
cauſta ſup altare dñi iu
xta preceptū regis ioſie.
Fecerūtq; filii iſrl̄ q rep
ti fuerāt ibi phaſe in tp̄e
illo & ſolēnitatē azymo
rū ſeptē dieb⁹. Non fuit
phaſe ſil'e huic in iſrael
a dieb⁹ ſamuelis p̄phe-
te ſed ne quiſq; de cūctis
regibus iſrael fecit pha
ſe ſicut
ioſias ſacerdotibus & le
uitis & omni
iude & iſrael qui reptus
fuerat & habitātibus in
hieruſalem. Octauo de
cimo anno
regni ioſie hoc phaſe
celebratum eſt.

נתנו לפסחים אלפים ושש מאות מאה
ובקר שלש מאות ׃ וכנניהו
ושמעיהו ונתנאל אחיו וחשביהו
ויעיאל ויוזבד שרי הלוים הרימו שור רום
ללוים לפסחים חמשת אלפים
ובקר חמש מאות ׃ ותכון העבודה כון עבד
ויעמדו הכהנים על עמדם והלוים עמד
על מחלקותם כמצות המלך ׃ חלק צוה
וישחטו הפסח ויזרקו הכהנים שחט זרק
מידם והלוים מפשיטים ׃ ויסירו פשט סור
העלה לתתם למפלגות לבית אבות
לבני העם להקריב ליהוה ככתוב נתן פלג
בספר משה וכן לבקר ׃ ויבשלו קרב כתב
הפסח באש כמשפט והקדשים בשל
בשלו בסירות ובדודים ובצלחות שפט
ויריצו לכל בני העם ׃ ואחר הכינו רוץ כון
להם ולכהנים כי הכהנים בני
אהרן בהעלות העלה והחלבים עד עלה
לילה והלוים הכינו להם ולכהנים
בני אהרן ׃ והמשררים בני אסף על
מעמדם כמצות דויד ואסף והימן שור
וידתון חוזה המלך והשערים לשער עמד
ושער אין להם לסור מעל עבדתם חזה
כי אחיהם הלוים הכינו להם ׃ ותכון
כל עבודת יהוה ביום ההוא לעשות עבד עשה
הפסח והעלות עלות על מזבח יהוה עלה זבח
כמצות המלך יאשיהו ׃ ויעשו בני צוה
ישראל הנמצאים את הפסח בעת מצא
ההיא ואת חג המצות שבעת ימים ׃ מין יום
ולא נעשה פסח כמהו בישראל כמו
מימי שמואל הנביא וכל מלכי יום נבא
ישראל לא עשו כפסח אשר עשה
יאשיהו והכהנים והלוים וכל
יהודה וישראל הנמצא ויושבי ישב
ירושלם ׃ בשמונה עשרה שנה שמן
למלכות יאשיהו נעשה הפסח הזה ׃

Digitized by Google

אחרי כל זאת אשר הכין יאשיהו כון
את הבית עלה נכו מלך מצרים
להלחם בכרכמיש על פרת ויצא לחם
לקראתו יאשיהו׃ וישלח אליו שלח
מלאכים לאמר מה לי ולך מלך מלך אמר
יהודה לא עליך אתה היום כי אל
בית מלחמתי ואלהים אמר לבהלני לחם
חדל לך מאלהים אשר עמי ואל
ישחיתך׃ ולא הסב יאשיהו פניו שחת סבב
ממנו כי להלחם בו התחפש ולא פנה חפש
שמע אל דברי נכו מפי אלהים פה
ויבא להלחם בבקעת מגדו׃ ויורו בוא ירה
היורים למלך יאשיהו ויאמר המלך אמר
לעבדיו העבירוני כי החליתי מאד׃ עבר חלה
ויעבירוהו עבדיו מן המרכבה רכב
וירכיבהו על רכב המשנה אשר לו שנה
ויוליכהו ירושלם וימת ויקבר הלך מות
בקברות אבתיו וכל יהודה קבר
וירושלם מתאבלים על יאשיהו׃ אבל
ויקונן ירמיהו על יאשיהו ויאמרו קון אמר
כל השרים והשרות בקינותיהם שור
על יאשיהו עד היום ויתנום לחק נתן
על ישראל והנם כתובים על הנה כתב
הקינות׃ ויתר דברי יאשיהו וחסדיו
ככתוב בתורת יהוה׃ ודבריו ירה
הראשנים והאחרנים הנם כתובים
על ספר מלכי ישראל ויהודה׃

Ca. xxxvj

ויקחו עם הארץ את לקח
יהואחז בן יאשיהו וימליכהו תחת מלך
אביו בירושלם׃ בן שלש ועשרים
שנה יואחז במלכו ושלשה חדשים
מלך בירושלם׃ ויסירהו מלך סור
מצרים בירושלם ויענש את ענש
הארץ מאה ככר כסף וככר זהב׃
וימלך מלך מצרים את אליקים מלך
אחיו על יהודה וירושלם ויסב סבב

Poſtq̃ inſtaurauerat ioſias templum aſcendit nechao rex egypti ad pugnãdũ in charchamis iuxta euphratẽ: & pceſſit in occurſũ ei⁹ ioſias. At ille miſſis ad eum nũciis ait. Quid mihi & tibi rex iuda? nõ aduerſũ te hodie venio: ſed cõtra aliã pugno domũ ad quã me de⁹ feſtinato ire pcepit. Deſine aduerſum deũ facere qui mecum eſt ne interfiat te. Noluit ioſias reuerti ſed preparauit cõtra eũ bellum: nec acquieuit ſermonibus nechao ex ore dei: verũ prexit vt dimicaret in campo mageddo. Ibiq̃ vulneratus a ſagittariis dixit pueris ſuis. Educite me de plio: q̃a opido vulneratus ſum. Qui tranſtulerũt eũ de curru in alterũ currum qui ſequebatur eum more regio: & aſportauerũt eum in hieruſalẽ. Mortuuſq̃ ẽ & ſepult⁹ in mauſoleo prm ſuorũ: & vniuerſus iuda & hieruſalẽ luxerũt eum: hieremias maxime: cui⁹ oẽs cãtores atq̃ cãtatrices vſq̃ in pñtem diẽ lamẽtationes ſup ioſiã replicant: & quaſi lex obtinuit in iſrl. Ecce ſcriptum fertur in lamẽtationib⁹. Reliqua aũt ſmonũ ioſie & miarũ eius, q̃ lege precepta ſunt dñi: opera quoq̃ illius prima & nouiſſima ſcripta ſunt in libro regum iſrael & iuda.

36.

Tulit ergo populus terre ioachaz filiũ ioſie & cõſtituit regem pro patre ſuo in hieruſalem. Viginti trium annorũ erat ioachaz cũ regnare cepiſſet: & trib⁹ mẽſibus regnauit in hieruſalẽ. Amouit aũt eum rex egypti cũ veniſſet in hieruſalẽ: & condẽnauit terram centũ talentis argenti & talento auri. Conſtituitq̃ pro eo regem eliachim fratrẽ eius ſuper iudã & hieruſalem: & vertit

ꝛ poſt hec omnia q̃ pparauit ioſias domũ: aſcẽ
καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἃ ἡτοίμασεν ἰωσίας τὸν οἶκον, ἀνέ- 4.Re. 23.c.
dit pharaõ nechao rex egypti cõtra regẽ aſ-
βη φαραὼ νεχαὼ βασιλεὺς αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀσ- D
ſyriorũ in flumine euphrate: ad oppugnandũ eũ in
συρίων ἐπὶ ποταμῷ εὐφράτη, τοῦ πολεμῆσαι αὐτὸν ἐν
charchamis. ꝛ iuit ioſias rex in occur
χαρχαμὶς. καὶ ἐπορεύθη ἰωσίας ὁ βασιλεὺς εἰς συνάντη-
ſũ ei. ꝛ miſit ad eũ pharaõ nũcios: di
σιν αὐτῷ. καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν φαραὼ ἀγγέλους, λέ-
cens: qd mihi ꝛ tibi rex iuda? nõ aduerſ⁹ te venio ho
γων, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ βασιλεῦ ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἥκω σή-
die vt faciã bellũ: ſed cõtra locũ bel-
μερον ποιῆσαι πόλεμον, ἀλλ᾽ ἢ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ πολέ-
li mei: ꝛ de⁹ dixit vt pperarẽ ego. caue
μου μου, καὶ ὁ θεὸς εἶπε τοῦ κατασπεῦσαί με. πρόσεχε B
tu a deo q̃ eſt mecũ: ne corrũpat te. ꝛ nõ
σὺ ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ᾽ ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. καὶ οὐκ
cõuertit ioſias faciẽ ſuã ab eo: ſed for
ἀπέστρεψεν ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἐ-
tificatus eſt vt bellaret ipſe. ꝛ nõ audiuit ioſias
κραταιώθη τοῦ πολεμεῖν αὐτόν. καὶ οὐκ ἤκουσεν ἰωσίας τῶν
ſmones pharaonis nechao de ore dei: ꝛ venit ad bellã-
λόγων φαραὼ νεχαὼ ἐκ στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆ-
dũ in cãpo mageddõ. ꝛ ſagittauerũt ſagittarij cõtra
σαι ἐν τῷ πεδίῳ μαγεδδώ. καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ
regẽ ioſian. ꝛ dixit rex ſeruis ſu-
τὸν βασιλέα ἰωσίαν. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐ-
is: educite me q̃m laboraui valde. ꝛ eduxerũt eũ
τοῦ, ἐξάγετέ με ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. καὶ ἐξήγαγον αὐ-
ſerui eius a curru: ꝛ impoſuerunt
τὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος, καὶ ἀνεβίβασαν
eũ ſup currũ ſecũdũ: q̃ erat ei⁹: ꝛ adduxerũt eũ
αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δεύτερον, ὃ ἦν αὐτοῦ, καὶ ἤγαγον αὐ-
in hieruſalẽ. ꝛ mortu⁹ eſt ioſias ꝛ ſepult⁹ ẽ cũ
τὸν εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανεν ἰωσίας καὶ ἐτάφη με-
patribus ſuis. ꝛ oĩs iuda ꝛ hieruſalẽ
τὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. καὶ πᾶς ἰούδα καὶ ἱερουσαλὴμ
luxerũt ſup ioſian. ꝛ lamẽtat⁹ eſt hieremias ſup
ἐπένθησαν ἐπὶ ἰωσίαν. καὶ ἐθρήνησεν ἱερεμίας ἐπὶ
ioſiã. ꝛ dixerũt omnes principes ꝛ dominatrices
ἰωσίαν. καὶ εἶπον πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι
lamẽtationẽ ſup ioſiã vſq̃ ad hodie. ꝛ dederunt cam-
θρῆνον ἐπὶ ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον. καὶ ἔδωκαν αὐτὸν
in pceptũ in iſrael: ꝛ ecce ſcripta eſt in
εἰς πρόσταγμα ἐπὶ ἰσραήλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν
lamẽtationib⁹. et fuerũt ſmones ioſie ꝛ ſpes eius ꝛ
θρήνων. καὶ ἦσαν οἱ λόγοι ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ καὶ τὰ
mie eius: ſicut ſcriptũ eſt in lege dñi. ꝛ ſmones C
ἐλέη αὐτοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου. καὶ οἱ λόγοι
eius primi ꝛ nouiſſimi nõne ſunt ſcripti
αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι
in libro regũ iſrael ꝛ iuda?
ἐπὶ βιβλίου βασιλέων ἰσραὴλ καὶ ἰούδα; Ca. 36.

Et tulit popul⁹ terre ioachaz filiũ ioſie: A
Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν ἰωάχαζ υἱὸν ἰωσίου, 4.Re. 25.f.
ꝛ vnxerũt eũ: ꝛ cõſtituerũt eũ in regẽ
καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν εἰς βασιλέα
pro patre ſuo in hieruſalẽ. fili⁹ exiſtẽs triũ ꝛ
ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν ἱερουσαλήμ. υἱὸς ὢν τριῶν καὶ
viginti ãnorũ ioachaz cũ regnaret ipſe. ꝛ trib⁹ mẽſib⁹
εἴκοσι ἐτῶν ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ τρίμηνον
regnauit in hieruſalẽ. ꝛ amouit eũ rex
ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ μετέστησεν αὐτὸν ὁ βα-
egypti vt nõ regnaret ipſe in hieruſalẽ: ꝛ impoſuit
σιλεὺς αἰγύπτου τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπέβαλε
rex egypti tributũ ſup terrã in centũ talenta argenti
ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου
ꝛ talentũ auri ꝛ cõſtituit rex egypti elia
καὶ τάλαντον χρυσίου καὶ κατέστησε βασιλεὺς αἰγύπτου τὸν ἐλια-
cim filiũ ioſie regẽ ſup iudã ꝛ hieruſalẽ: ꝛ vertit
κεὶμ υἱὸν ἰωσίου βασιλέα ἐπὶ ἰούδα καὶ ἱερουσαλήμ, καὶ μετέστρεψε

Digitized by Google

nomē eius ioacim: & ioachaz fratrē eius ce=
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰωακείμ, καὶ τὸν ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλα
pit pharao nechao & adduxit eū in egyptū. filius exiſtēs
βε φαραὼ νεχαὼ καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς ἄιγυπτον. υἱὸς ὢν
viginti & quinqꝫ ānorū ioacim cū regnaret ipſe.
εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἰωακείμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.
& vndecim ānis regnauit in hieruſalē. & fe=
καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἐποίη=
cit malū corā dn̄o. & aſcēdit cōtra eū nabucho
σε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν ναβουχο
donoſor rex babylonis: & ligauit eū in ere=
δονόσορ ὁ βασιλεὺς βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλ
is cōpedibus: & abduxit eū in babylonē. & par
καῖς πέδαις, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς βαβυλῶνα. καὶ μέ
tē vaſorū domus dn̄i tranſtulit in babylonē: &
ρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου ἀπήνεγκεν εἰς βαβυλῶνα, καὶ
B
poſuit ipſa in tēplo ſuo in babylone. & reliqua
ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν βαβυλῶνι, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
ſmonū ioacim & omnia q̄ fecit: nōne hec ſcri
λόγων ἰωακείμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέ
pta ſunt in libro ſermonū dierū regū iſra=
γραπται ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων ἰσρα
el & iuda: & regnauit iechonias filius eius pro eo.
ὴλ καὶ ἰούδα; καὶ ἐβασίλευσεν ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
filius octo ānorū iechonias cū regnaret ipſe: &
υἱὸς ὀκτὼ ἐτῶν ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ
tribus mēſibus & decē diebus regnauit in hieruſalem:
τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσαλήμ,
& fecit malū corā dn̄o. & verten=
καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐπιστρέ=
te āno: miſit rex nabucho=
φοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ναβουχο
donoſor: & adduxit eū in babylonē cū
δονόσορ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς βαβυλῶνα μετὰ τῶν
vaſis deſiderabilibus domus dn̄i. & regē cōſtituit
σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου. καὶ ἐβασίλευσεν
ſedeciā fratrē patris ſui ſup iudā &
σεδεκίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ ἰούδαν καὶ
hieruſalē. ānorū viginti vnius ſedecias cū regna=
ἱερουσαλήμ. ἐτῶν εἴκοσιν ἑνὸς σεδεκίας ἐν τῷ βασι=
ret ipſe: & vndeci ānis regnauit in hieruſa=
λεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερουσα
lē: & fecit malū corā dn̄o deo ſuo. &
λήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. καὶ
nō erubuit a facie hieremie prophete & de
οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ
ore dn̄i: in eo q̄ cōtra regē nabuchodono
στόματος κυρίου, ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα ναβουχοδονό
ſor p̄uaricatus eſſet: q̄ adiurauit eū p deū: & indurauit
σορ ἀθετῆσαι, ἃ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐσκλήρυνε
C
ceruicē ſuā. & cōfortatus eſt vt nō cōuerteret
τὸν τράχηλον αὐτοῦ. καὶ κατίσχυσεν τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι
ad dn̄m deū iſrael. & oēs inclyti iuda
πρὸς κύριον θεὸν ἰσραήλ. καὶ πάντες οἱ ἔνδοξοι ἰούδα
& ſacerdotes & populus terre impleuerūt vt p̄uari
καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆ
carent p̄uaricationes ſm abominationes gētiū: &
σαι ἀθετήματα κατὰ τὰ βδελύγματα ἐθνῶν, καὶ
polluerūt domū dn̄i q̄ in hieruſalē. et miſit
ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ἐξαπέστει
dn̄s deus patrū ſuorū ad eos. in ma
λε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς ἐν χει
nu p̄phetarū: mane cōſurgēs & mittēs nun=
ρὶ τῶν προφητῶν, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέ
cios ſuos: q̄m erat parcēs populo ſuo. &
λους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ
ſanctuario ſuo. & fuerūt ſubſannantes
τοῦ ἁγιάσματος αὐτοῦ. καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες τοὺς
nuncios eius: & paruipendentes ſermones.
ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐξουδενοῦντες τοὺς λόγους

nomē eius ioachim. Ipſum vero ioachaz tulit ſecū: & adduxit in egyptum. Viginti quinqꝫ annorū erat ioachim cū regnare cepiſſet: & vndecim annis regnauit in hieruſalem. Fecitqꝫ malum coram domino deo ſuo. Cōtra hūc aſcēdit nabuchodonoſor rex chaldeorum: & vinctum cathenis duxit in babylonem: ad quam & vaſa domini trāſtulit: & poſuit ea in tēplo ſuo. Reliqua aūt verboru ioachim & abominationū eius q̄s operatus eſt & que inuēta ſunt in eo cōtinē tur in libro regum iuda & iſrael. Regnauit aūt ioachin filius eius pro eo. Octo annorū erat ioachin cū regnare cepiſſet: & tribus mēſibus ac decem diebus regnauit in hieruſalē: fecitqꝫ malū in conſpectu dn̄i. Cunqꝫ anni circulus volueretur: miſit nabuchodonoſor rex nūcios: qui & adduxerūt eū in babylonē aſportatis ſimul p̄cioſiſſimis vaſis domus dn̄i. Regē vero cōſtituit ſedechiā frēm eius ſup iudā & hierusalē. Viginti & vnius anni erat ſedechias cū regnare cepiſſet & vndeci ānis regnauit in hieruſalē. Fecitqꝫ malū in oculis domini dei ſui: nec erubuit faciē hieremie p̄phete loquētis ad ſe ex ore dn̄i. A rege quoqꝫ nabuchodonoſor receſſit qui adiurauerat eum per deum: & indurauit ceruicem ſuam & cor vt nō reuerteretur ad dominum deum iſrael. Sed & vniuerſi principes ſacerdotū & pp̄ls p̄uaricati ſunt iniq̄ iuxta vniuerſas abominationes gentiū: & polluerūt domū dn̄i quā ſctificauerat ſibi in hieruſalē. Mittebat aūt dominus deus patrum ſuorū ad illos per manum nūciorū ſuorū de nocte cōſurgēs & q̄tidie cōmonens: eo q̄ p̄ceret pp̄lo & hītaculo ſuo. At illi ſubſannabāt nūcios dei: & p̄uipendebāt ſmones

אֶת שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת יוֹאָחָז אָחִיו
לָקַח נְכוֹ וַיְבִיאֵהוּ מִצְרָיְמָה׃ בֶּן
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים
בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
אֱלֹהָיו׃ עָלָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ
בָּבֶל וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְהֹלִיכוֹ
בָּבֶלָה׃ וּמִכְּלֵי בֵּית יְהוָה הֵבִיא
נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ
בְּבָבֶל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְתֹעֲבֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה וְהַנִּמְצָא עָלָיו הִנָּם
כְּתוּבִים עַל סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
וִיהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
בֶּן שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ
וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְנֶאצַּר וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם
כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת
צִדְקִיָּהוּ אָחִיו עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
בֶּן עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ
בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃ וְגַם בַּמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְנֶאצַּר מָרָד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ
בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ
אֶת לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ גַּם כָּל שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהָעָם
הִרְבּוּ לִמְעוֹל מַעַל כְּכֹל תֹּעֲבוֹת
הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר
הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד
מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי חָמַל
עַל עַמּוֹ וְעַל מְעוֹנוֹ׃ וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים
בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו

בוא
עשה רוע
אסר ילך
כלה בוא
נתן היכל
מצא הנה
כתב
שמן שנה
יום
עשה רוע
שוב
בוא
כנע פנה
נבא פה
שבע
קשה אמץ
שור
רבה מעל
טמא
קדש שלח
לאך שכם
עון היה
לעב בזה

וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִאָיו עַד עֲלוֹת — תעע נבא
חֲמַת יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד לְאֵין מַרְפֵּא׃ — עלה יחם רפא
וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת מֶלֶךְ כַּשְׂדִּים וַיַּהֲרֹג — עלה הרג
בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם — בחר קדש
וְלֹא חָמַל עַל בָּחוּר וּבְתוּלָה זָקֵן — בתל
וְיָשֵׁשׁ הַכֹּל נָתַן בְּיָדוֹ׃ וְכֹל כְּלֵי בֵּית — כלה
הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת
בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו — שור
הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת בֵּית — בוא שרף
הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ אֵת חוֹמַת — נתץ חמה
יְרוּשָׁלִָם וְכָל אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ
בָאֵשׁ וְכָל כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ — חמד שחת
וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן הַחֶרֶב אֶל בָּבֶל — גלה
וַיִּהְיוּ לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד מְלֹךְ — היה
מַלְכוּת פָּרָס׃ לְמַלֹּאות דְּבַר יְהוָה
בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת — פה רצה
שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל יְמֵי הָשַּׁמָּה שָׁבָתָה — שמם
לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וּבִשְׁנַת
אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר — כלה
יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת — עור
רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וַיַּעֲבֶר קוֹל — עבר
בְּכָל מַלְכוּתוֹ וְגַם בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה — כתב
אָמַר כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלְכוֹת — מלך
הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
וְהוּא פָקַד עָלַי לִבְנוֹת לוֹ בַיִת — בנה
בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי בָכֶם
מִכָּל עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃ — עלה

eius: illudebant propheṫis: donec aſcenderet furor dñi in populū ei⁹: & eſſet nulla curatio. Adduxit ei ſup̄ eos regē chaldeorū & interfecit iuuenes eorū gladio in domo ſanctuarii. Non eſt miſert⁹ adoleſcētis & virginis & ſenis nec decrepiti quidē: ſed oēs tradidit in manibus eius. vniuerſaq̄ vaſa domus dei tā maiora q̄ minora. & theſauros tēpli & regis & principum tranſtulit in babylonē. Incēderūt hoſtes domū dei: deſtruxeruntq̄ murum hieruſalem. Vniuerſas turrres combuſſerunt. & quicquid precioſum fuerat demoliti ſunt. Si quis euaſerat gladiū ductus in babylonem ſeruiuit regi & filiis eius donec imperaret rex perſarū: & compleretur ſermo domini ex ore hieremie: & celebraret terra ſubbata ſua. Cūctis enī dieb⁹ deſolationis egit ſabbatū vſq̄ dū cōplerentur ſeptuagita anni. Anno aūt primo cyri regis pſarū ad explendū ſmonē dñi quē locut⁹ fuerat p̄ os hieremie ſuſcitauit dñs ſpiritum cyri regis perſaꝝ qui iuſſit p̄dicari in vniuerſo regno ſuo etiā p̄ ſcripturā dicēs. Hec dicit cyrus rex pſarū. Omnia regna terre dedit mihi dominus deus celi: et ipſe precepit mihi vt edificarem ei domum in hieruſalem que eſt in iudea. Quis ex vobis eſt in oī pp̄lo ei⁹. Sit dñs de⁹ ſu⁹ cū eo: & aſcēdat.

Explicit liber. Dabreiami ſiue Paralipomenō ſcḋs.

eius: ⁊ illudentes in prophetis eius: vſq̄ quo aſcēdit
αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ
furor dñi in populū ſuū: vſq̄ quo nō fuit curatio. ⁊ adduxit cō
θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴαμα. καὶ ἤγαγεν ἐπ'
tra eos regē chaldeoꝝ: ⁊ interfecit iuuenes
αὐτοὺς βασιλέα χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους
eoꝝ in gladio in domo ſanctuarij ſui. ⁊ nō peper
αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐφεί
cit adoleſcētib⁹: ⁊ virginū eoꝝ nō miſer
σατο τῶν νεανίσκων, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἠλέη
tꝰ eſt: ⁊ ſeniores eoꝝ abduxit: om-
σεν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγεν, τὰ πάν-
nia tradidit in manib⁹ eius: ⁊ omnia vaſa dom⁹
τα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου
dñi magna ⁊ parua: ⁊ theſauros dom⁹ domi
κυρίου τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρί
ni: ⁊ oēs theſauros regis: ⁊ prin
ου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν με
cipū omnia intulit in babylonē. ⁊ incēdit
γιστάνων πάντα εἰσήνεγκεν εἰς βαβυλῶνα. καὶ ἐνέπρησε τὸν
domū dñi: ⁊ deſtruxit murū hieruſalē: ⁊
οἶκον κυρίου, καὶ κατέσκαψεν τὸ τεῖχος ἱερουσαλήμ, καὶ
turres eius incēdit in igne: ⁊ omne vas pulchrū
τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρί, καὶ πᾶν σκεῦος ὡραῖον
in interitū: ⁊ trāſtulit reliquos in ba-
εἰς ἀφανισμόν, καὶ ἀπῴκισε τοὺς καταλοίπους εἰς βα-
bylonē. ⁊ fuerūt ei ⁊ filijs eius in ſeruos vſq̄ ad
βυλῶνα. καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως
regnū medoꝝ: vt cōpleretur ſermo dñi p̄ os
βασιλείας μήδων, τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόμα-
hieremie: vſq̄ quo ſuſciperet terra ſabbata
τος ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα
ſua vt ageret ſabbata: cūctis diebus deſolationis ſue
αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐ-
egit ſabbata in cōplementū ānoꝝ ſeptuaginta.
τῆς ἐσαββάτισεν εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.
āno primo cyri regis · pſaꝝ: poſtq̄ impletū
ἔτους πρώτου κύρου βασιλέως περσῶν, μετὰ τὸ πληρω-
eſt verbū dñi p̄ os hieremie: ſuſcitauit dñs ſpiri-
θῆναι ῥῆμα κυρίου διὰ στόματος ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦ-
tū cyri regis perſaꝝ: ⁊ iuſſit p̄dicare in
μα κύρου βασιλέως περσῶν, καὶ παρήγγειλε κηρῦξαι ἐν
omni regno ſuo in ſmonib⁹ ſcriptura dicēs: hec di-
πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν λόγοις γραφῇ λέγων, τάδε λέ-
cit cyrus rex perſaꝝ oībus regnis
γει κῦρος βασιλεὺς περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς
terre. dedit mihi dñs deus celi: ⁊ ipſe prece-
γῆς. ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλα-
pit mihi: vt edificarē ei domū in hieruſalē q̄ in iu-
τό μοι, οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ ἰου-
dea. quis ex vobis ex omni populo ſuo: dñs
δαίᾳ. τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, κύριος
deus eius erit cum eo: · aſcendat.
ὁ θεὸς αὐτοῦ ἔσαι μετ' αὐτοῦ, ἀναβήτω.

Finis paralipomenon.
Τέλος παραλειπομένων.

D

Hiere. 25.c. & 29.c.

1. Eſd. 1.

Incipit oratio manaſſes regis iuda: que neq̄ in hebreo neq̄ in greco habetur.

Domine deus oīpotēs patrū noſtrorū abraā iſaac & iacob: & ſemini eorū: qui feciſti celū & terrā cū omni ornatu eorū: qui ſignaſti mare verbo p̄cepti tui: q̄ cōcluſiſti abyſſum: et ſignaſti terribili & laudabili noī tuo quē oēs pauēt & tremunt a vultu virtutis tue: & inſuſtētabilis ira ſup̄ pctōres cōminationis tue: imenſa vero & inueſtigabilis mīa pmiſſionis tue: qm̄ tu es dñs altiſſimus ſup̄ oēm terrā lōga nimis & multū miſericors & penitēs ſup̄ maliciā hoim. Tu aūt dñe ſm̄ bonitatē tuā pmiſiſti penitentiā remiſſionis peccatorū. & tu deus iuſtorū nō poſuiſti penitentiā iuſtis: abraā iſaac & iacob his qui tibi nō peccauerūt: qm̄ peccaui ſup̄ numerū arene maris: multiplicate ſunt iniq̄tates mee: incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri. & nō eſt reſpiratio mihi. qa excitaui iracūdiā tuā: & malū corā te feci ſtatuēs abominationes: & multiplicās offenſiones. Et nūc flecto genua cordis mei: p̄cans ad te bonitatē dñe. Peccaui dñe: peccaui: & iniq̄tatē meā agnoſco. Peto rogās te dñe remitte mihi: remitte mihi: ne ſimul pdas me cum iniquitatib⁹ meis neq̄ in eternū reſerues mala mihi: quia indignū ſaluabis me ſm̄ magnā miſericordiā tuam. & laudabo te ſemp̄ oībus diebus vite mee: quoniā te laudat oīs virtus celorum: & tibi eſt gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

Explicit oratio manaſſes regis iuda.

Regiſtrum huius voluminis.

a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t v x y z. aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn oo pp qq rr ſſ tt vv.

Omnes ſunt terni preter. vv. qui eſt duernus.

Digitized by Google

Ioſue.

Ca.1.c.τατaχεῖν pro καταχεῖν. ca.1.d.ὥπερ ꝓ ὥσπερ.ca.2.ὅσα ἐποίησατε ꝓ ὅσα ἐποιήσατε.& ἐξολοθρεύσατε ꝓ ἐξωλοθρεύσατε.ca.6.a.πέλεως ꝓ πόλεως.ca.7.d.ὑοὺς ꝓ υἱοὺς.ca.10.a.ἐξολώθρευσεν pro ἐξωλόθρευσεν.ca.11.d.ἐξωλοθρευθῶσι ꝓ ἐξολοθρευθῶσι.ca.12.a.ἀερμὼν pro ἀερμών.& ἀποχλὰς ꝓ ἀναχωλάς.ca.14.a.φωλῆς pro φυλῆς.ca.14.c.διέθρεψεν ꝓ διέτρεψεν.ca.16.f. γαμμάτων ꝓ γραμμάτων.ca.17.a.γαλαάγ pro γαλαάδ.ca.17.b.περίμπθος ꝓ τερέβινθος.ca.18.c.βαρρᾶ ꝓ βορρᾶ.ca.20.b.ἱρεὺς ꝓ ἱερεύς.ca.21.a. μωνσῆ pro μωυσῆ.ca.22.a.φυλλάξαθε ꝓ φυλάξασθε.ca.22.g.ὑιὺς ꝓ υἱούς. ca.24.f.νόμοι pro νόμου.

Iudices.

Ca.2.b.ἀτοὺς ꝓ αὐτούς.ca.3.c.κρυφίος ꝓ κρύφιος.ca.3.d.κερατίνη ꝓ κερατίνη.ca.4.c.ἠρίτησε ꝓ ἠρέτισε.ca.5.d.ταλαιπόρως pro ταλαιπώρως.ca.6.d.ἱεροβοὰλ pro ἱεροβαάλ.ca.8.c.τραχίλοις ꝓ τραχήλοις.ca.9.d. κατιχύσαντες pro κατιχύσαντες.ca.16.a.ὅμοι ꝓ ὤμω.ca.16.b.σιππύου pro σιππείου.ca.18.f. χυψὴν ꝓ ψυχήν.ca.19.d.ὀδιπόροι ꝓ ὁδοιπόρον. ca.19.g. ἐμέλησεν pro ἐμέλισεν.ca.20.a.ἐμέλησα ꝓ ἐμέλισα.& ἐξαπάστειλα pro ἐξαπέστειλα.

Ruth.

Ca.4.b.ἡμήρα ꝓ ἡμέρα.ca.4.c.μωαβίτην pro μωαβίτιν.& τιῦ ꝓ τοῦ.

Regũ primus.

Ca.8.ἄδρας pro ἄνδρας.ca.4.c.βωῆς ꝓ βοῆς.ca.6.c. κυλάδι pro κοιλάδι ca.8.b.διαμαρτύρη ꝓ διαμαρτύρῃ.ca.10.a.ἀλλαιθύους pro ἀλλομθύους.ca.11.b.ἐφείλατο ꝓ ἐφύλατο.& ἀρεῖτε pro ἐρεῖτε.ca.12.c.ἡμεῖς ꝓ ὑμεῖς.ca.13.d.παρεμβεβλήκησαν ꝓ παρεμβεβλήκεισαν.ca.14.a.ἀκροτήριον ꝓ ἀκρωτήριον quater. ca.15.b.ἀδρῶν pro ἀνδρῶν.ca.17.a.κνιμίδες ꝓ κνημίδες.ca.17 b.πρωτότοκος pro πρωτότοκος.ca.17.c.ἀπεριτμηκος ꝓ ἀπερίτμητος.ca.17 g.ἐκκλίνοντος ꝓ ἐκκλίνοντες.ca.18.b.χαρμοσήνη ꝓ χαρμοσύνη.ca.18.c.ἡμέρας pro ἡμέραν.ca.18.d.θηγάτηρ ꝓ θυγάτηρ. ca.19.c.σώσεις pro σώσης.ca.20.f. εἰχύνη ꝓ αἰσχύνη.ca.20.g.παιδάριοι pro παιδάριον.ca.25.g.σε αὐτῶ ꝓ σεαυτῶ.ca.28.a.γνώσει pro γνώσῃ.& ἐνγαστριμύθους ꝓ ἐγγαστριμύθους. ca.29.c.ἐρήνη ꝓ εἰρήνη. ca.30.b. ὑὺν pro υἱόν. ca.31.b. ἐμπίξωσι pro ἐμπαίξωσι.

Regũ ſecundus.

Ca.2.d.δουίδ pro δαυίδ.ca.3.g. παίδαις pro πίδαις. & κατισάιθος ꝓ καθεσάιθος.ca.4.c.ἀδελφοῦ pro ἀδελφῶ.ca.4.d.ἐκολώβωσαν pro ἐκολόβωσαν.ca.8.c.μεγαλοσύνη pro μεγαλωσύνη.bis.ca.11. b. ἀπήγειλαν pro ἀπήγγειλαν.ca.12.a.κὰι ꝓ καὶ.ca.13.g.κλαθμὸν ꝓ κλαυθμόν.ca.15.c.ἀτοῦ ꝓ αὐτοῦ.ca.17.c.χειμάρου ꝓ χειμάρρου.& συμβεβούλυκα ꝓ συμβεβούλευκα ca.19.b. ὠμομόκασιν ꝓ ὀμωμόκασιν. ca.19.g.διεβίβασαν pro διεβίβασαν. ca.20.f.ἔπεν ꝓ εἶπεν.ca.22.b.ἀπωλείας ꝓ ἀπωλείας.ca.24.b.λέγων ꝓ λέγω.ca.24.d.δορεὰν pro δωρεάν.

Regũ tertius.

Da.2.a.ἐνετείλατω pro ἐνετείλατο.ca.2.b.τεσαράκοντα pro τεσσαράκοντα.ca.4.d.ἔρχυροι pro ἄχυρον.ca. 6.b. πηλὼν pro πυλών.ca.6.c. κυπαρισσίνων pro κυπαρισσίνων.ca.7.c.διδυκτυωμένοι pro διδικτυωμένοι.ca.7 g.θυσαυρούς pro θησαυρούς.Ca.8.b.σκήπω pro σκήπτρω.ca.8.b.ὠκοδόμησα pro ᾠκοδόμησα.ca.9.d.προσήνεγγεν pro προσήνεγκεν. ca.10.a. πολύν ꝓ πολύ.ca.10.b.ἐλελύθη pro ἐληλύθη.ca.12.c.ἐπεσάξατο pro ἐπεσάξατο.ca.14.b.ἄρρασος pro ἄρρωστος.ca.14.e.ἴσοσι pro εἴκοσι.ca.15.c. ἐνέπρυσεν ꝓ ἐνέπρησεν.ca.16.a.τεθηκότα pro τεθνηκότα.ca.16.c.ὄκον pro οἶκον.ca.16.d.εἰσπορευθῆναι pro εἰσπορευέσθαι.& παρευθῆναι pro πορευθῆναι.ca.16.g. πορευθῆναι pro πορευθῆναι.& εἴσοσι pro εἴκοσι.ca.18.g.συνίσφυγξε ꝓ συνέσφιγξε.ca.20.d.ἀπόστειον ꝓ ἀπόστησον.ca.21.a.ἰσραηλίτης pro ἰζραηλίτης. ca.21.f.ἰσαρὴλ ꝓ ἰσραήλ.ca.22.a.εἴδατε ꝓ οἴδατε.ca.22.f.ὑψυλῶν ꝓ ὑψηλῶν.

Regũ quartus.

Ca.1.c.πεντηκόταρχος pro πεντηκόνταρχος.ca.2.a.καὶ pro καὶ. ca.3.a. μητὴρ pro μήτηρ.ca.3 c.ἄρθρισαν pro ὤρθρισαν.ca.5.c.ἀτοῦ pro αὐτοῦ. ca.5.g.κύπους pro κήπους.ca.7.d.ἰφῦοι pro ἰφόν.ca.8.b.οἱὸν pro υἱόν.ca.8.g ὑοῦ pro υἱοῦ.ca.9.c.λατρευθῆναι pro λατρευθῆναι.ca.10.f.ὗς pro ὅς. & κκς ꝓ κς.ca.13 c.ὀιχὶ pro ὀνυχὶ.ca.14.d.υἱίος pro υἱός.ca.14.e.ἀμεσίας ꝓ ἀμεσσίου.ca.17.c.ἐφυγαξε pro ἐφύλαξε.ca.17.f.ὑψυλῶ pro ὑψηλῶ. ca.17.g.δικαιώματα pro δικαιώματα.ca.18.f.παραδώη pro παραδοῖ.ca.18.g.ἐρύσατο pro ἐρρύσατο.ca.19.c.παραδώη pro παραδοῖ.ca.19.e. συνεχῆς ꝓ

Secunda pars.

Ioſue.

Cap.1.c.in margine. זָכַר pro וְכַר
Cap.4.c. עֲבָרוּ pro עָבְרוּ
Cap.7.d. הָאֹהֶל pro הָאֹהֶל
Cap.9.c. יֹשְׁבִים pro יֹשְׁבִים
Cap.12.b. הַגְּשׁוּרִי pro הַגְּשׁוּרִי
Cap.16.a. יוֹסֵף pro יוֹסֵף
Ca.19.b.in margine. שְׁמַל pro שְׁמֹל
Cap.23.b. לִשְׁמֹר pro לִשְׁמֹר
Et in eodẽ.b.in marginie. שְׂמֹאל pro שְׂמֹאל
Cap.24.c. וָאֶשְׁלַח pro וָאֶשְׁלַח

Iudi.

Cap.1.a. וַיִּתֵן pro וַיִּתֵּן
Et in eodem.b. אַתָּה pro אַתָּה
Cap.2.d. יְהוָה pro יְהוָה
Cap.9. בְּרֹאשׁ pro כְּרֹאשׁ
Et in eodem. אֵת pro אֶת
Et in eodem. אִישׁ pro אִישׁ
Et in eodem.d. בְּתוֹךְ pro כְּתוֹךְ
Ca.11.e. הַהִיא pro הַהִיא
Cap.15.b. וַיַּעֲלוּ pro וַיַּעֲלוּ
Et in eodem.d. הַקּוֹרֵא pro הַקּוֹרֵא
Cap.16.c. דְּלִילָה pro דְּלִילָה
Cap.18.b. שֵׁשׁ pro שֵׁשׁ
Et in eodẽ.f.in margine. עָשָׂה pro עָשָׂה
Cap.20.b. יִשְׂרָאֵל pro יִשְׂרָאֵל

Ruth.

Cap.4.a. וְהִנֵּה pro וְהִנֵּה

Primo regum.

Cap.6.d. אֲלֵיכֶם pro אֲלֵיכֶם
Cap.8.c. שְׂדוֹתֵיכֶם pro שְׂדוֹתֵיכֶם
Cap.9.b. הָעִיר pro הָעִיר
Cap.13.b.in margine. יַעַר pro יַעַר
Cap.14.a. נוֹשֵׂא pro נוֹשֵׂא
Et in eodem.g. יִשְׂרָאֵל pro יִשְׂרָאֵל
Cap.16.d. לְיִשַׁי pro לְיִשַׁי
Cap.15.a. וְשָׂרֵק pro וְשָׂרֵק

Cap.17.e. וַיִּבְזֵהוּ pro וַיִּבְזֵהוּ

Cap.18.b. הַמְשַׁחֲקוֹת pro הַמְשַׂחֲקוֹת

Cap.20.d. וַיִּפָּשֵׁט pro וַיִּפְשֹׁט

Cap.25.e. אֲמָתְךָ pro אֲמָתֶךָ

Cap.26.b. תַּשְׁחִיתֵהוּ pro תַּשְׁחִיתֵהוּ

Secundo regum.

Cap.30.e.in margine. עָשָׂה pro עָשָׂה

Cap.18.g. יֹואָב pro יוֹאָב

Cap.19.c. וְלַעֲשׂוֹת pro וְלַעֲשׂוֹת

Cap.21.b. שְׂעָרִים pro שְׂעָרִים

Cap.22.a. מְשַׁגְּבִּי pro מִשְׂגַּבִּי

Et in eodem.c. וְנִחַת pro וְנִחַת

Cap.24.d. אֱלִיחְבָּא pro אֶלְיַחְבָּא

Tertio regum.

Cap.18.d. תִּשְׁמַע pro תִּשְׁמַע

Cap.9.c.in margine. שָׂרַף pro שָׂרַף

Cap.10.b. וַיִּשְׁמֹךְ pro וַיִּשְׁמָךְ

Cap.11.d. מְאֹד pro מְאֹד

Et in eodem.d. וְהֵנָּךְ pro וְהִנְּךָ

Cap.12.c. הִכְבִּיד pro הִכְבִּיד

Cap.18.b.in margine. נֶגֶר pro נֶגֶד

Quarto regum.

Cap.9.b. יִשְׂרָאֵל pro יִשְׂרָאֵל

Cap.10.b.in margine. בוֹא pro בוֹא

Cap.14.b. מֶלַח pro מֶלַח

Et in eodem.b שָׁלַח pro שָׁלְחָה

Cap.15.b.in margine. עָשָׂה pro עָשָׂה

Et in eodem.e. עַם pro אִם

Cap.16.a. הַיָּשָׁר pro הַיָּשָׁר

Cap.19.c. חִזְקִיָּהוּ pro חִזְקִיָּהוּ

Et in eodem.c. עָשִׂית pro עָשִׂית

Et in eodē.d.in margine. שָׁלַח pro שָׁלְחָה

Cap.21.a. אֹשִׁים pro אָשִׂים

Cap.23.c.in margine. סָרִם pro סָרִים

Primo paralipomenon.

Cap.1.d. אֲהָלִיבָמָה pro אָהֳלִיבָמָה

Cap.2.a בִּתּוֹ pro בִּתּוֹ

Cap.5.a. בָּנוּ pro בָּנוּ

συνοχῦς.ca.19.g.θυρεῶ pro θυρεὸς.ca.20.a.κλαθμῶ pro κλαυθμῶ.Ca.20.c. ἐ pro ἐν.ca.20.d.διακαιοσύνη pro δικαιοσύνη.ca.22.c. προφήτηι pro προφή-τῃ.ca.23.d.κιτησάτο pro κινησάτω. Paralipomenō prim9.

Capi.1.a.ἐξῆλθει pro ἐξῆλθον.ca.2.d.σαρὲδ pro σαλὲδ.ca.4.g.τατοικοῦν-των pro κατοικούντων.ca.5.a.ἐδώθη pro ἐδόθη.ca.5.c.παρεδώθησαν pro παρεδόθησαν.& ἐπεποίθησαν pro ἐπεποίθεισαν.ca.6.f.καταλελειμμθένοις pro καταλελειμμένοις.ca.9.c.λειτρουργείας pro λειτουργείας.ca.10.a.ἐπο-μέλησαν pro ἐπολέμησαν.ca.10.b.ἐπροπώθη pro ἐτροπώθη.ca.10.c.σκηλεῦ-σαι pro σκυλεῦσαι.ca.11.g.ἄιρων pro ἄιρων.ca.12.a.δαιὶδ pro δαυὶδ.ca. 12.c.βοιθῆσαι pro βοηθῆσαι.ca.12.d.ϛρατειᾶ p ϛρατιᾶ.bis.ca.12.g.ἐυφρο-σύνη pro ἐυφροσύνη.ca.16.d.κυβωτοῦ pro κιβωτοῦ.ca.18.b.δαμσκὸν pro δαμασκὸν.ca.19.c.αὐτιπρόσωποι pro ἀντιπρόσωποι.ca.21.b.λοιμοῦ pro λι-μοῦ.ca.21.c.ἰϛὼς pro ἑϛὼς.& ἀπόλειαν pro ἀπώλειαν.& κρυβόμοι pro κρυ-βόμενοι.ca.22.d.ἀτοῦ pro ἀυτοῦ.ca.28.d.πλωνηθῆς pro πλονηθῆς.ca.29.c. ἐυοδώθη pro ἐυωδόθη. Paralipomenō ſecūdus.

Capi.2.b.ἀλὴ pro ἀλλή.ca.6.c.ἀλὴ pro ἀλλή.ca.13.c.ἐγκαταλείψατε p ἐγκατελείψατε.ca.16.c.ὀργίσθη pro ὠργίσθη.ca.15.d.παραδωθήσεται pro παραδοθήσεται.ca.18.g.ἐτροπίθη pro ἐτροπώθη.ca.20.a.ἱρουσαλὴμ pro ἱερουσαλὴμ.ca.20.c.πλωνηθῆτε pro πλονηθῆτε.ca.20.e.ἐτροπόθησαν p ἐτρο-πώθησαν.ca.21.c.τιὺς pro τοὺς.ca.25.e.ἐγκαταλείπατε pro ἐγκατελεί-πατε.ca.31.d.ἐυοδώθη pro ἐυωδώθη.ca.32.d.ποιήτω pro ποιείτω.ca.32.g. ἐυοδώθη pro ἐυωδώθη.ca.34.b.ἀπεδώθη pro ἀπεδόθη.

Errores tranſlationis latine interlinearis.

Ioſue.

Capi.1.a.rubuſtus pro robuſtus.ca.2.a.tolles pro tollēs.& abſondi-dit pro abſcondidit.ca.2.b.nr̄ pro vr̄.ca.2.c.pmitetis pro pmittetis. ca.4.b.portabnnt pro portabūt.ca.6.b.ſecras pro ſacras.ca.7.a.fu-gierūt pro fugerūt.& ſexr pro ſex.ca.7.b.poſurūt pro poſuerūt.ca. 7.d.archo pro achor.ca.8.f.inhabitabile pro inhabitabilem.ca.10.a. mitropolū pro metropolū.ca.10.c.feuerūt pro fuerūt.& abſonderūt pro abſconderūt.ca.11.c.qcq̃ pro quicq̃.ca.12.a.torrentis pro torrē-tem.ca.13.d.iardanē pro iordanē.ca.15.b.que pro qui.ca.15.d.aſino pro aſina.& que pro qui.ca.17.c.eorū pro earū.& habitate pro habi-tare.ca.18.c.quod pro qui.ca.22.c.filiii pro filii.& fililis pro filiis.ca. 24.c.nr̄a pro vr̄a.ca.24.f.legē pro legis. Iudices.

Capi.2.a.poſtq̃ pro poſtq̃.ca.2.b.ſeptentrione pro ſeptentrione. ca.3.b.filus pro filius.ca.3.c.ocludit pro occludit.ca.4.d.eſpirauit p expirauit.ca.5.d.abiciſa pro abſciſſa.ca.6.b.quē pro quod.ca.7.b.me-um pro mecū.& interfeceerūt pro interfecerūt.ca.8.a.tuā pro meā. & filū pro filiū.ca.9.c.imponeret pro imponerent.& auferrā pro au-ferā.ca.9.d.quilbꝫ pro quilibet.ca.12.a.fllios pro filios.ca.15.a.nō cc-ce pro nōne.ca.15.b.que pro qui.ca.16.c.fila pro filū.ca.16.g.accepe-unt pro accepcrūt.ca.18.c.tarra pro terrā.& illuderūt pro illuſerunt. ca.20.b.centū pro excentū.ca.20.g.ingnē pro ignē.ca.21.b.faciam9 pro faciemus.ca.21.d.eorū pro earū bis. Ruth.

Ca.2.b.hi pro hic.ca.4.a.tollit pro tolit.ca.4.d.conſulentē pro con-uertentem. Regum primus.

Capi.1.a.ſacrificadū pro ſacrificandū.ca.2.b.ſucerdotis pro ſacerdo-tis.ca.3.a.extingeretur pro extinigueretur.ca.3.b.gr pro.qr.ca.9.b. pp pro p.ca.9.d.ea pro eo.& eā pro cū.ca.10.b.inſuluit pro inſiluit. ca.10.d.obmutenſcens pro obmuteſcens.ca.12.c.nos pro vos.ca.12.d porpter pro propter.ca.13.d.ſderſertū pro deſertū.ca.14.b.quā pro qua.& coniuguntur pro coniūguntur.ca.14.c.requirerūt pro requi-ſierūt.& fugierūt pro fugerunt.ca.14.d.qui pro quod.ca.14.e.deeſt et.& dirapiamus pro diripiamus.ca.14.f.eeos pro eos.ca.15.a.lan-ctantem pro lactantem.ca.15.d.ſacrificetur pro ſacrificentur.ca.15.f. reuerſus eſt pro conuertit.ca.16.b.ouile pro ouili.bis.ca.16.d.factū ē pro factus eſt.ca.17.a.ſtabat pro ſtabāt.ca.17.b.ſeuietis.p ſeruietis. ca.17.d.leō pro leo.ca.17.c.egrediens pro egredientē.ca.18.a.egri-diebatur pro egrediebatur.ca.18.c.reguū pro regnū.ca.18.e.maula-htite pro maulathite.ca.19.c.ſimulatra pro ſimulachra.ca.19.d.abit pro abiit.ca.20.a.dixit pro dicit.ca.20.d.licebat pro licebit.& puro

Digitized by Google

ꝓ puero.& ſic ꝓ hic.ca.20.f. deeſt quib9.ca.20.g.a. ꝓ ab.ca.21.c. hũc pro eum.ca.21.c.mille ꝓ milibus.ca.22.a.neciſſitate ꝓ neceſſitate. & ꝓfectuus ꝓ profectus.& qui ꝓ que.ca.22.b. accerſendum ꝓ accerſiendũ. & in ꝓ ad. ca.23.a.cũſuluit ꝓ conſuluit.ca.23.b.ſual ꝓ ſaul. ca.23.d. hui9 ꝓ hac.ca.24.a.ingaddi ꝓ engaddi. ter.ca.25.a.deeſt.et.ca.25.e. fumule ꝓ famule.ca.25.g.deeſt.te.ca.28.a.philiſtiim ꝓ philiſtiim. ca.30.e. vniutrſos ꝓ vniuerſos.ca.30.f.quod ꝓ qui.

Regũ ſecundus.

Ca.1.b.vidi.ꝓ.ſciebam.ca.1.d.mih ꝓ mihi.ca.3.c.tui ꝓ mei.ca.3.f.tenes ꝓ tenens.ca.4.b.meridiei ꝓ meridie.ca.4.d.fratris ꝓ fratri.ca.5.a.duobus ꝓ tribus.ca.7.d.dices ꝓ dicẽs.ca.7.c.longiquum ꝓ longinquum.& quibus ꝓ que.ca.11.a.vria ꝓ vrie.ca.11.c.fortem ꝓ forte.ca.11.d.ſit ꝓ ſic. ca.12.a.ſua ꝓ ſuo.ca.13.e.ſuo ꝓ tuo.ca.14.a.quiſi ꝓ quaſi.ca.14.c. inbebo ꝓ iubebo.ca.14.f.pulcha ꝓ pulchra.ca.16.c.lades ꝓ lapides.ca.17.a. ſupirruam ꝓ irruam ſup.ca.17.c.dereliquatur ꝓ derelinquatur.ca.18.b factum eſt ꝓ facta eſt.ca.18.c.mile ꝓ mille.ca.20.e. velle ꝓ vallo.ca.21. b. eos ꝓ eis.ca.22.c.corroberas ꝓ corroborãs. ca.22.d.cõſurgãt ꝓ cõſurgẽt.ca.23.a.ingne ꝓ igne. & octigẽtos ꝓ octingẽtos.

Regũ tertius.

Ca.2.c.rgnum ꝓ regnum.ca 2.f.tranſieris ꝓ tranſibis.ca.3.a.ſõmniis ꝓ ſomniis.ca.4.a deeſt.et.ca.4.c.egyti ꝓ egypti.ca.6.b.confudebat ꝓ confundebat.& altitudo ꝓ altitudinem.& intriſecus ꝓ intrinſecus.bis.ca.6. c.extendit ꝓ extendebant.ca.7.a.porticum ꝓ porticus.& colummne ꝓ columne.ca.7.b.hunc ꝓ hanc.ca.7.c. intriſecus ꝓ intrinſecus.ca.7.f. capitalla ꝓ capitella.ca.7.g.oſtium ꝓ oſtiorum. ca.8.d. longiqua ꝓ longinqua.ca.8.e.miſſeris ꝓ miſeris.ca.9.c.emiſiones ꝓ emiſſiones.ca.10 a.loquutus ꝓ loquuta.ca.10.b.abqꝫ ꝓ abſqꝫ.ca.10.d.ſicomoros ꝓ ſycomoros.ca.11.a.hos ꝓ eos.ca.11.c.tuũ ꝓ meum.ca 11.d.phalaon ꝓ pharao ca.15.g.totum ꝓ totam.ca.16.d.ſupereſt qui.ca.15.e.ſup ꝓ ſup.ca.16.g. nouiſimo ꝓ nouiſſimo.ca.17.b.pugillum ꝓ pugillus.ca.18.d. boſt pro poſt.ca.18.e.altere ꝓ altare.ca.21.e.poſſedeſti ꝓ poſſediſti.ca.22.d.egredi ꝓ egredere.ca.22.e.circũdauerũt ꝓ circũdederũt.

Regũ quartus.

Ca.1.b.pillicea pro pellicea.ca.3.a.ammouit pro amouit.ca.3.b. dominũ pro dominus.ca.3.d.vniuerſam pro vniuerſum.ca.3.c.percutite pro ꝑcutietis.ca.3.d.lapidem pro lapis.ca.4.a.feciem pro faciam. ca.4.b. effundebat pro infundebat. ca.4.f. holera pro olera. & deliquerunt pro dereliquerunt.ca.5.a. ſuam pro eius.ca.8.c. intriſecus pro intrinſecus. ca.8.c.duo pro duorum.ca.10.f.tuo pro meo.ca.17.b.que pro quas.ca. 17.c.ea pro eas.ca.17.e.declarbit pro declarabit.ca.17.f. quem pro quã ca.18.g.ezechie pro ezechiam.& liberauit pro liberabit.ca.19.d.quam pro quem.ca. 19.f.fecit pro faciet.ca.21.b.dedit pro dedi.ca.21.b. quem pro quam.ca.23.b.quo pro qua.ca. 24.a.auferet pro auferret.ca.24.d ãnnorum pro annorum.ca.25.d.bobylonem pro babylonem.

Paralipomenon primus.

Ca.1.d.fluminis pro flumine. ca.1. d. phua pro phau.ca.3.b. ex pro ſex. ca.4.b.cenz pro cenez. ca.4.d. ſemi pro ſemel.ca.5.a.eius pro eorum ca.5.b.hierobam pro hieroboam.ca.5.d.potente pro potentes.ca.6.b. filus pro filius.ca.6.c.cõſtiuit pro conſtituit.ca.9.e. ebdomadas pro hebdomadas. ca.9.f.hiaruſalem pro hieruſalem. ca.10.a. vulnaratus pro vulneratus.ca.11.g.fratrer pro frater.ca.12.g.vnam pro vuam. ca.14.d terremoti pro terremotus.ca.16.b. inferrent pro inferret. ca. 17.a. dauit pro dauid.ca.17.b.que pro quibus.ca.18.a.diſolüt pro diſſoluit.ca. 19.b.edduxit pro eduxit.ca.21.b.corrrupit pro corrupit. ca.21.c.abſcõdentes pro abſconditi.ca.21.d.altarere pro altare.& eo pro ea.ca. 22.a. proſelitas pro proſelytos. & comiſſuras pro commiſſuras. ca.22.c. fili pro filii.ca.23.c.vigiti pro viginti.ca.24.a.arron pro aaron.

Paralipomenon ſecundus.

Ca.2.c.dauit pro dauid.& ſapientbus pro ſapientibus.ca.4.c.deeſt in. ca 5.c.preter pro preterquam.ca.6.e.conuertebuntur pro conuertentur ca.6.f.mettes pro mittes.ca.8.b.iduxit pro induxit.& pharonis ꝓ pharaonis.ca.8.c.tn pro in.ca. 9.d.offerebatur pro afferebatur.ca.14.c.ve9 pro deus.ca.19.b.ſecerdos ſacerdos.ca 20.a.deeſt &.ca. 26.c. eſſet pro eſſent.ca.26.d.loproſus pro leproſus.ca.28.d. ſcripti pro ſcripta.ca.30 a.fecerent pro facerent.& reuertet pro conuertet. ca.31.d. hic pro hec. ca.32.b.dices pro dicens.ca.34.a.offerrent pro efferrent.ca.34.e.prophetã pro prophetẽ.ca.35.c pharaon pro pharao.bis.ca.36.a.ſupeſt in.

Cap̄.6.b.in margine. קַלט pro קַל

Cap̄.9.g. וּמְרִיבַעַל pro וּמְרִיבַעַל

Cap̄.12.c. עֲזָרְךָ pro עֶזְרְךָ

Cap̄.14.a. וְחַרְשִׁי pro וְחַרְשֵׁי

Cap̄.15.a הָשָׁר pro הַשָּׁר

Cap̄.16.d. אַשֶׁר pro אֲשֶׁר

Cap̄.19.b.in margine. חָצָה pro חָעָה

Cap̄.21.a. שָׁבַע pro שָׁבָע

Cap̄.26.b.in margine. כּוֹחַ pro בּוֹחַ

Cap̄.27.d. וִיהוֹנָתָן pro וִיהוֹנָתָן

Cap̄.28.a. לְמֶלֶךְ pro לְמֶלֶךְ

Et in eodem.d. לְפָרָשִׁים pro לְפָרָשִׁים

Cap̄.29.d.in margine. רָאָה pro רָאָ

Secundo paralipomenon.

Cap̄.5.a. וְאֵת pro וְאֵת

cap̄.7.a. כִּי pro בִּי

Cap̄.19.b. לֹא pro לא

Cap̄.12.d.in margine. נָבָא pro נָבָא

Cap̄.15.a. לְיִשְׂרָאֵל pro לְיִשְׂרָאֵל

Cap̄.17.a. וַיִּגְבַּה pro וַיִּגְבַּה

Cap̄.20.b. לְפְנֵי pro לִפְנֵי

Et in eodẽ.c. מִירְשָׁתְךָ pro מִירֻשָּׁתְךָ

Cap̄.22.c. אֲחַזְיָהוּ pro אֲחַזְיָהוּ

Cap̄.29.d.in margine. זָנַח pro זָנָ

Cap̄.34.a. וּשְׁמֹאל pro וּשְׂמֹאל

Cap̄.35.a. in quibuſdã libris. שְׁלֹמֹה pro שְׁלֹמֹה

Errores tranſlationis beati Hieronimi.

Ioſue.

Ca.11.a.egreſi pro egreſſi.ca.11.d.qubus pro quibus.ca.13.d.tribui
pro tribui.& congnationes pro cognationes. ca.15.c.cōgnationibꝰ
pro cognationibꝰ.bis.ca.15.d.neuē pro nouē.ca.15.g. habitauit pro
habitabit.ca.16.c.i pro in.ca.17.b filorū pro filiorū.ca.19.a.cōgnati
ones pro cognationes.ca.20.d.cnnſtitue pro conſtitute.ca.22.f. alte
re pro altare.ca.24.d.āmorreoerū pro āmorreorum.

Iudices.

Ca.1.d.cōgnati pro cognati.& curibus pro curribus. ca.5. illus pro
illius.ca.7.egyptio pro egypto.ca.7.crepidē pro crepidinē. & tran
pro trans.ca.14.d.cōuiuii pro conuiuii.ca.20.d. erūpunt pro eru-
perunt.

Regū primus.

Ca.6.c.erax pro erat.ca.10.d.cithārā pro cithara.ca.12.d.tex pro rex
ca.14.a.eū pro cū.ca.17.a.therebinthus pro terebinthus.bis.ca.24.
c.clamidis pro clamydis quater.ca.25.c.quicq̄ pro quicq̄.ca.30.f.
erumperant pro eruperant.

Regū ſecūdus.

ca.5.a.bebrō ꝓhebrō.ca.6.c.dn̄dixit ꝓbn̄dixit.ca.14.d.rege ꝓ regē
ca.16.d.at pro ad.ca.18.g.morior pro moriar.ca.19.c.feſtinait pro fe
ſtinauit.ca.19.e.miphiboſeph ꝓ miphiboſeth. ca.19.f.quod ꝓ quot.

Regū tertius.

Ca.1.f.ſac dos pro ſacerdos.ca.2.b.cruoren pro cruorē.ca.2.f.coloca
uit pro collocauit.ca.4.c.dictione pro ditioue. & ab pro ad.ca.6. b.
ſumitatē pro ſummitatē.ca.7.e.canti pro canthi.ca.8.f.coſpectu pro
cōſpectu.ca.20.e.venerū ꝓ venerūt.ca.21.a.comodius ꝓ cōmodius.

Regū quartus.

Ca.4.e.ocurſum pro occurſum.ca.10.c.deſcedimus pro diſcendimꝰ
ca.6.f.cōmedamus pro comedamus.ca.2.b.quē pro quam.

Paralipomenō primꝰ.

In prologo.rogatione pro rogatiane.ca.2.g.canentēs pro canentes
ca.9.d.oſtiarais pro oſtiarios.ca.16.b.eus pro eius.ca.17.c.conpectu
pro conſpectu.ca.18.c.expugnaſet pro expugnaſſet. ca.19.b.miſſi ꝓ
miſi. ca.22.b.elege pro elige. ca.22.c.es pro eſt. ca.23.b. ſeperatus
pro ſeparatus.ca.26.c.ſuppellectilē pro ſupellectilē.ca.27.d.ſuſtan-
tie pro ſubſtantie.ca.29.c.trigintam pro triginta.

Paralipomenō ſecūdus.

Ca.1.b.intelligetiā pro intelligentiā.ca.3.b.taletis pro talentis.ca.4.
a.cubitoū pro cubitorū.ca.7.d.precepit pro precepi. ca.11.b. horea
pro horrea.ca.11.c.vitolorū pro vitulorū.ca.20.a. venerū pro vene-
rūt.ca.20.f.hitatores pro habitatores. ca.21.d. ꝑcuſit pro ꝑcuſſit.&
explectus pro expletus.ca.24.b.athlia pro thalia.ca.29.d. igreſſi ꝓ
ingreſſi.ca.31.b.multitidinis ꝓ multitudinis.ca.34.f. hierulē ꝓ hie-
ruſalem.ca.35.b.ſacredotibus pro ſacerdotibus. ca.35.d. cātratrices
pro cantatrices.ca.36.b.verboru pro verborū.ca.36.d.conbuſſerunt
pro conbuſerunt.& ſnbata pro ſabata.

Finis ſecūde partis.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google